

NEOELΛΗΝΙΚΟ ΡΟΥΜΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

DICTIONAR
NEOGREC
ROMÂN

EDITURA
DEMIURG

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dicționar neogrec-român / Antița Augustopulos-Jucan,
Lia Brad/Chisacof, Eugen Dobroiu, ... - București:
Dionia, 2007
Bibliogr.
ISBN 978-973-88256-0-4

I. Augustopulos-Jucan, Antița
II. Brad-Chisacof, Lia
III. Dobroiu, Eugen

81'374.8=14'06=135.1

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ – ΡΟΥΜΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

DICTIONAR NEOGREC-ROMÂN

Δεύτερη έκδοση αναθεωρημένη και επαυξημένη
ediția a 2-a adăugită și revizuită

Τελική αναμόρφωση:
Coordonare finală:
LIA BRAD-CHISACOF

Συντάκτες:
Autori:

ANTÎȚA AUGUSTOPOULOS-JUCAN

LIA BRAD-CHISACOF

EUGEN DOBROIU

MARGARITA KONDOGHIORGI,
ȘTEFAN STUPCA

**EDITURA
DEMIURG**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ÎNDRUMAR CU PRIVIRE LA FOLOSIREA DICTIONARULUI

Κυρίως – titlu, tipărite cu litere aldine ca și formele lor flexionare (pluralul pentru substantive și adjective, prezentul indicativ, pers. I pentru verbe) sunt așezate în ordine alfabetică.

Εξαιρέσεις, sintagmele, expresiile și proverbele sunt date după bară dublă (//) și nu sunt așezate în ordine alfabetică.

Μετάφρασεις în română sunt tipărite cu caractere drepte.

Επεξηγήσεις, indicațiile gramaticale, stilistice etc., adică tot ce nu reprezintă traduceri ci doar auxiliare ale acestora – sunt tipărite cu caractere cursive.

Μορφολογία la forma de bază sau la o formă mai curentă se fac prin prescurtarea v.

Συνώνυμα sunt separate prin virgule. Συνώνυμα care se pot înlocui între ele într-un context dat de dicționar sunt separate printr-o bară oblică.

Παραδείγματα, date numai în română, sunt așezate după κύρια dar înaintea expresiilor.

În interiorul articolului de dicționar κύρια sunt înlocuite prin tildă.

Οι κεφαλές λήμματος δίνονται σε αλφαβητική σειρά με υπογραμμισμένα γράμματα, το ίδιο και οι κλιτικοί τους τύποι (ο πληθυντικός για τα ονόματα και τα επίθετα, ο ενεστώτας της οριστικής για τα ρήματα).

Τα παραδείγματα, οι παγιωμένες εκφράσεις και οι παροιμίες δεν δίνονται μετά από διπλές μπάρες και σε αλφαβητική σειρά.

Οι ρουμανικές μεταφράσεις δίνονται με απλά γράμματα.

Οι εξηγήσεις, οι γραμματικές πληροφορίες δηλ. οτιδήποτε δεν είναι μετάφραση αλλά βοηθήματα αυτής δίνονται με πλάγια γράμματα.

Οι παραπομπές στο βασικό ή δε τύπο πιο συχνά χρησιμοποιημένο γίνονται με την βραχυγραφία v.

Τα συνώνυμα χωρίζονται με κόμμα. Τα συνώνυμα που εναλλάσσονται σε δεδομένο συγγραζόμενο χωρίζονται με μπάρα.

Οι βραχυγραφίες που δίνονται μόνο στα ρουμανικά, τοποθετούνται μετά τις λέξεις αλλά πριν από τις εκφράσεις.

Στο εσωτερικό του λήμματος η κεφαλή αντικαθίσταται με παύλα.

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ ΟΡΩΝ

LISTA DE 'ABREVIERI

<i>adj.</i>	adjectiv	επίθετο	<i>inv.</i>	invariabil	άκλιτος
<i>adv.</i>	adverb	επίρρημα	<i>iron.</i>	ironic	ειρωνικός
<i>anat.</i>	anatomie	ανατομία	<i>ist.</i>	istorie	ιστορία
<i>antic.</i>	antichitate	αρχαιότητα	<i>înv.</i>	învechit	πεπαλαιωμένος
<i>agr.</i>	agricultură	γεωπονία	<i>jur.</i>	juridic	νομικός
<i>argou</i>	argou	αργκό	<i>lingv.</i>	lingvistică	γλωσσολογία
<i>arh.</i>	arheologie	αρχαιολογία	<i>lit.</i>	literatură	λογοτεχνία
<i>arhit.</i>	arhitectură	αρχιτεκτονική	<i>livr.</i>	livresc	λόγιος
<i>art.</i>	articol	άρθρο	<i>mar.</i>	marină	ναυπηγεία
<i>astr.</i>	astrologie	αστρολογία	<i>masc.</i>	masculin	αρσενικός
<i>atl.</i>	atletism	αθλητισμός	<i>mat.</i>	matematică	μαθηματικά
<i>auto.</i>	automobilism	αυτοκινητισμός	<i>med.</i>	medicină	ιατρική
<i>aux.</i>	auxiliar	βοηθητικός	<i>min.</i>	mineralogie	ορυκτολογικός
<i>av.</i>	aviație	αεροπορία	<i>mil.</i>	militar	στρατιωτικός
<i>biol.</i>	biologie	βιολογία	<i>mit.</i>	mitologie	μυθολογία
<i>bis.</i>	bisericesc	εκκλησιαστικός	<i>muz.</i>	muzică	μουσική
<i>bot.</i>	botanică	βοτανική	<i>N.</i>	nominativ	ονομαστική
<i>card.</i>	cardinal	απόλυτος	<i>num.</i>	număr,	αριθμός
<i>chim.</i>	chimie	χημεία		numeral	αριθμητικός
<i>com.</i>	comerț	εμπόριο	<i>ord.</i>	ordinal	τακτικός
<i>conj.</i>	conjuncție	σύνδεσμος	<i>peior.</i>	peiorativ	μειωτικός
<i>culin.</i>	culinar	μαγειρικός	<i>pers.</i>	personal	προσωπικός
<i>d.</i>	despre	για	<i>pl.</i>	plural	πληθυντικός
<i>D.</i>	dativ	δοτική	<i>poet.</i>	poetic	ποιητικός
<i>dem.</i>	demonstrativ	δεικτικός	<i>pol.</i>	politic	πολιτικός
<i>dep.</i>	deponent	αποθετικό	<i>pop.</i>	popular	λαϊκός
<i>econ.</i>	economie	οικονομία	<i>prep.</i>	prepoziție	πρόθεση
<i>el.</i>	electricitate	ηλεκτρισμός	<i>pron.</i>	pronume	αντωνυμία
<i>f.</i>	formă	μορφή	<i>refl.</i>	reflexiv	αυτοπαθής
<i>farm.</i>	farmacie	φαρμακευτική	<i>rel.</i>	relativ	αναφορικός
<i>fem.</i>	feminin	θηλυκός	<i>relig.</i>	religie	θρησκεία
<i>fam.</i>	familiar	οικειός	<i>sing.</i>	singular	ενικός
<i>fig.</i>	figurat	μεταφορικός	<i>stil.</i>	stilistică	υπολογία
<i>filos.</i>	filosofie	φιλοσοφία	<i>subord.</i>	subordonator	υποτακτικός
<i>fin.</i>	finanțe	χρηματιστικά	<i>t.</i>	tranzitiv	μεταβατικός
<i>fiz.</i>	fizică	φυσική	<i>teat.</i>	teatru	θέατρο
<i>foto.</i>	fotografie	φωτογραφία	<i>tehn.</i>	tehnică	τεχνική
<i>G.</i>	genitiv	γενική	<i>text.</i>	textile	υφαντά
<i>geogr.</i>	geografie	γεωγραφία	<i>tipogr.</i>	tipografie	τυπογραφικός
<i>geol.</i>	geologie	γεωλογία	<i>v.</i>	verb	ρήμα
<i>geom.</i>	geometrie	γεωμετρία	<i>vulg.</i>	vulgar	χυδαία
<i>gimn.</i>	gimnastică	γυμναστική	<i>zool.</i>	zoologie	ζωολογία
<i>gram.</i>	gramatică	γραμματική			
<i>hot.</i>	hotărât	οριστικός			
<i>i.</i>	intransitiv	αμετάβατος			
<i>imp.</i>	imperativ	προστακτική			
<i>impers.</i>	impersonal	απρόσωπος			
<i>interj.</i>	interjecție	επιφώνημα			

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BIBLIOGRAFIE

- BREBAN, V., Dicționar general al limbii române, București, 1987.
- ΓΕΩΡΓΟΠΑΠΑΔΑΚΟΥ, Α., Το μεγάλο λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας, Salonic, 1980.
- GHINOIU, I., Comoara satelor. Calendar popular, București, 2005.
- ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ, Δ., Νέον ορθογραφικών, ερμηνευτικών λεξικών, Atena, 1970.
- ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ, Α., ΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, Βικ., Σύγχρονο Λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας, Atena, 1995.
- ΚΡΙΑΡΑΣ, Εμμ., Λεξικό της Συγχρονης Ελληνικής Δημοτικής Γλώσσας, Atena, 1967.
- MANDENSON, A., Τέλειον Ελληνο-αγγλικόν Λεξικόν, s.a.
- MACKRIDGE, P., The Modern Greek Language, Oxford, 1985.
- ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΟΥ, Γ., ΚΟΝΤΟΥ, Π., Σύγχρονη Γραμματική της Κοινής Νέας Ελληνικής, Atena, 1967.
- ILIESCU, M., COSTĂCHESCU, A., Vocabularul minimal al limbii române curente, București, 1971.
- PRING, J.T., The Oxford Dictionary of Modern Greek (Greek-English), Oxford. 1968.
- ROSGOVAS, T., Nouveau Dictionnaire Grec-Francais, Atena, 1989.
- ΣΤΑΦΥΛΙΔΗ, Α., Νέο Λεξικό της Ελληνικής, Atena, 1992.
- ΤΕΓΟΠΟΥΛΟ-ΦΥΤΡΑΚΗ, Ελληνικό Λεξικό, Atena, 1995.
- TRIANDAFYLIDIS, M., Mică gramatică a limbii neogrecești, Salonic, 1996.
- ȘUTEU, F., ȘOȘA, E., Dicționar ortografic al limbii române, București, 1993.
- * * * Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, București, 1982.
- * * * Dicționar explicativ al limbii române (DEX), ediție nouă, București, 1996.

A α

A, α (alfa) 1. prima literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ord.* **A', α'** (cu un apex în dreapta sus) unu (un), una (o); primul, prima; **.A, .α** (cu un apex în stânga jos) 1000, una mie 3. **A** (de la **Ανατολή**), Est; **A. M.** (prescurtare pentru **Αυτού Μεγαλειότητα**), Majestatea Sa; **A. Y.** (prescurtare pentru **Αυτού Υψηλότητα**), Alteța Sa, Măria Sa

α- (privativ) element de compunere ce conferă un sens opus sau negativ // **κακός**, rău, răutăcios, **άκακος**, lipsit de răutate / maliție

α! *interj.* a, exprimă surprindere, admirație, surprăare, etc. // ~ **τι ωραίος πίνακας!** a, ce tablou frumos!

αβαθ-ής, -ής, -ές și **άβαθ-ος, -η, -ο** I. *adj.* 1. puțin adânc(-ă), neadâncit(-ă) // **-ές πηγάδι**, fântână puțin adâncă 2. *fig.* superficial(-ă) // ~ **άνθρωπος** om superficial II. *adv.* (-α) // **οργώνει** ~ ară puțin adânc

αβαθμίδωτ-ος, -η, -ο *adj.* fără trepte, neșalونات(-ă)

αβαθμολόγιτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. negradat(-ă), nenotat(-ă), căruia nu i s-a pus notă II. *adv.* (-α)

αβαθύριζ-ος, -η, -ο *adj.* cu rădăcini superficiale **άβακας, ο** *subst.* 1. planșetă 2. *archit.* parte din capitel, abacă

αβακοστρώνω *vt.* (*inv.*) a pava cu plăci, cu lespezi de piatră

αβαλοσάμωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîmbălsămat(-ă) II. *adv.* (-α)

άβαλτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nesădit(-ă) 2. neamplasat(-ă) 3. nepurtat(-ă), neîntrebuințat(-ă), nou(-ă) // -ο **φόρεμα** rochie nepurtată.

αβανταδόρ-ος, ο, -ισσα și **-όρα, η** *subst.* 1. participant(-ă) la un joc de noroc simulând că obține câștiguri pentru a atrage și pe alții în acest joc; funcționarul cu acest rol. 2. cel (cea) care având interes, ajută la o faptă imorală.

αβαντάζ, το *subst.* avantaj, câștig, profit **αβάντι** *adv.* (ca exclamație) înainte! dă-i bătaie! poftim! / poftiți! // ~ **μαέστρο** poftiți maestre! (îndemn adresat unui dirijor)

αβαρ-ής, -ής, -ές *adj.* ușor(-oară)

αβαρία, η *subst.* 1. avarie, stricăciune, pană // **το καράβι μας έπαθε** ~ vaporul nostru a suferit

o stricăciune. 2. *fig.* cedare, concesiie // **έκανα πολλές -ες** am făcut multe concesiie

αβασάνιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. superficial(-ă), improvizat(-ă) 2. cu un minim efort, fără chinuri 3. necontrolat(-ă), nechibzuit(-ă) // **-η απόφαση** hotărâre nechibzuită. II. *adv.* (-α)

αβασίλευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. (guvernare) fără rege 2. *fig.* neîmbătrânit(-ă), neapus(-ă) // **το -ο φεγγάρι** lună în plină zi II. *adv.* (-α)

αβάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neîntemeiat(-ă), nefondat(-ă) // **-η κατηγορία** acuzație neîntemeiată 2. nesigur(-ă), îndoielnic(-ă)

αβασιμότητα, η *subst.* lipsă de temei / justificare // **η ~ επιξηρημάτων κάποιου** lipsa de temei a argumentelor cuiva

αβασκαίνω, αβάσκα-να, -θηκα, v.t. // (**φτου σου**) **να μην αβασκαθείς** (ptiu) să nu-ți fie de deochi!

αβάσταγ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. foarte greu (greu), de neridicat 2. *fig.* nesuferit(-ă), insuportabil(-ă) // ~ **πόνος** durere insuportabilă II. *adv.* (-α)

αβάσταχτ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αβάσταγος** **αβάτευτ-ος, -η, -ο** *adj.* neîmperecheat(-ă), neîmpreunat(-ă)

άβατο, το *subst.* loc din biserică în care nu se intră, altar

άβατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neumblat(-ă) // -ο **μονοπάτι** cărare neumblată II. *adv.* (-α) 2. *fig.* inaccesibil(-ă), impenetrabil(-ă), de nepătruns

αβατοίνωτ-ος, -η, -ο *adj.* nevaccinat(-ă)

άβαφ-ος, -η, -ο și **άβαφτος, -η, -ο** *adj.* 1. nevopsit(-ă), necolorat(-ă) // -ο **μαλλί** lână nevopsită. 2. nemachiat(-ă)

αβάφτιστ-ος, -η, -ο *adj.* vezi 1. **αβάπτιστος** 2. nebotezat

άβαφτος, -η, -ο *adj.* nebotezat(-ă)

αββαείο, το *subst.* abație

αββάς, ο *subst.* abate, egumen

άβγαλτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nescos(-oasă), neieșit(-ă) (în lume), 2. *fig.* neumblat(-ă), fără experiență, nevinovat(-ă) // **κορίτσι -ο** fată fără experiență. II. *adv.* (-α)

αβγατ-αίνω și **αβγατ-ίζω, -ονα** și **-ισα, αβγατ-ιμένος** *vt.* 1. a înmulți, a sporii, a mări, a adăuga // ~ **την περιουσία μου** a-și mări averea. 2. a crește // **χτυπά την ταρामουσαλάτα να -ίσει** a freca icrele ca să crească

αβγάτισμα, -ματος, το *subst.* înmulțire; mărire; sporire; completare

αβγίλα și **αυγούλα**, η *subst.* miros sau gust de ouă clocite // **έχω** -ες a avea gust rău în gură // **μυρρίζει** ~ miroase a ouă clocite/urât

αβγό, το *subst.* ou // ~ **σφιχτό** / **μελάτος** / **μάτια** / **κλούβιο** / **χτυπητό** ou tare / moale / ochiuri / stricat / băut // **κάθισε στ'αβγά σου** vezi-ți de treaba ta, ocupă-te de treburile tale, stai în banca ta, nu te amesteca // **ακόμα δεν βγήκε απ'τ'** ~ n-are experiența vieții // **το** ~ **του Κολόμβου** oul lui Columb

αβγοειδί-ής, -ής, -ές *adj.* în formă de ou, ca un ou

αβγοθήκη, η *subst.* 1. păhărel pentru ouă 2. cofraj pentru ouă

αβγοκόβω *vt.* a drege supa cu ouă

αβγοκοιλούρα, η *subst.* cozonac de Paști cu un ou roșu copt în el

αβγολέμονο, το *subst.* sos de ouă cu lămâie

αβγοτάραχο, το *subst.* icre

αβγότσουφλο, το *subst.* coajă de ou

αβγουλ-άς, ο, -ού, η *subst.* vânzător(-oare) de ouă

αβγουλάτο, το *subst.* strugure coarnă

αβγοφλουδα, η *subst.* vezi **αβγότσουφλο**

αβδέλλα și **βδέλλα, η** *subst.* lipitoare // **κόλλησε σαν** ~ s-a lipit ca lipitoarea

αβδηριτισμός *o subst.* prostie, nerozie

αβέβαι-ος, -η, -ο I. *adj.* nesigur(-ă), incert(-ă), aleatoriu // **ο μέλλον** viitor nesigur // -ες **συνθήκες** condiții nesigure II. *adv.* (-α)

αβεβαιότητα, η *subst.* nesiguranță, incertitudine, îndoială, ezitare, șovăire, nehotărâre // **ζω σε διαρκή** ~ a trăi într-o permanentă nesiguranță // **ατμόσφαιρα** -ς atmosferă de incertitudine

αβεβήλωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neprofanat(-ă) 2. neinfestat(-ă), necontaminat(-ă)

αβελτηρία, η *subst.* neghiobie, prostie, nerozie

αβερνίκωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nelăcuit(-ă), care nu lucește 2. *fig.* nerușinat(-ă), obraznic(-ă), impertinent(-ă)

αβέρτα *adv.* din plin // **του μίλησε** ~ i-a spus tot ce avea de spus

αβίαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neforțat(-ă), nesilit(-ă), neconstrâns(-ă), de bună voie 2. *fig.* spontan(-ă), firesc(-ească) // **κάνω** -ες **κινήσεις** a face mișcări firești II. *adv.* (-α)

αβίγλιστ-ος, -η, -ο *adj.* nepăzit(-ă), neprotejat(-ă)

αβίδωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neînșurubat(-ă) 2. *fig.* dezechilibrat(-ă), nebun(-ă)

αβιογένεση, η *abiogeneză*

αβιομηχάνητ-ος, -η, -ο și **-νιστος, -η, -ο** *adj.* neprelucrat(-ă) industrial

αβιταμίνωση, η *subst. med.* avitaminoză

αβίωτ-ος, -η, -ο *adj.* insuportabil(-ă), de netrăit, de nesuferit // **μου έκανε τον βιο** -ο mi-a făcut viață insuportabilă

αβλαβ-ής, -ής, -ος și **άβλαβ-ος, -η, -ο** *adj.* 1. nevătămător(-oare), inofensiv(-ă), nepericulos(-oasă) // -ές **φάρμακο** medicament fără efecte secundare 2. întreg(-eagă), nevătămat(-ă), neatins(-ă) // **οσώς και** ~ întreg și nevătămat

άβλαφτ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αβλαβής**

αβλεψία, η *subst.* 1. scăpare din vedere, nebagare de seamă, neatenție // **εξ αβλεψίας** din nebagare de seamă 2. omisiune

αβλόγητ-ος, -η, -ο *adj.* care n-a fost binecuvântat de preot

αβοήθητ-ος, -η, -ο *adj.* neajutat(-ă), lipsit(-ă) de sprijin // **έμεινε** ~ **ο άνθρωπος** omul a rămas fără sprijin

αβοκάντο, το *subst.* arborele de avocado și fructul său

αβολεψιά, η *subst.* neputință de adaptare

αβόλευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nerostuit(-ă), nearanjat(-ă), neinstalat(-ă), care nu are încă o situație // **είναι ακόμα** ~ încă nu și-a făcut o situație. II. *adv.* (-α) fără a fi aranjat/installat

άβολ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. lipsit de confort 2. incomod(-ă), nepotrivit(-ă), nelalocul său (ei), care deranjează, dificil(-ă) // -ο **διαμέρισμα** apartament incomod // -η **συζήτηση** discuție incomodă // -ες **εκφράσεις** expresie nepotrivită // ~ **άνθρωπος** om care deranjează/dificil II. *adv.* (-α) în mod incomod, nepotrivit

αβομβάρδιστ-ος, -η, -ο *adj.* nebombardat(-ă)

αβόσκητ-ος, -η, -ο *adj.* (d. o pășune) nepăscut, (d. un animal) care n-a păscut

αβοτάνιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neplăcut(-ă) 2. necurățat(-ă) de iarbă

αβουλησιά, η *subst.* lipsă de voință vezi **αβουλία**

αβουλία, η *subst. med.* 1. nehotărâre 2. lipsă de voință 3. abulie

αβούλιαχτ-ος, -η, -ο și **-λιαχος, -η, -ο** I. *adj.* nescufundat(-ă), care nu poate fi scufundat // **στόμα** -ο gură spartă, om prea vorbăreț // -ες **τρύπες** găuri neastupate (greutăți materiale pe care le are o familie) II. *adv.* (-α)

άβουλ-ος, -η, -ο I. *adj.* nehotărât(-ă), indecis(-ă) II. *adv.* (-α)

αβούλωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neastupat(-ă), deschis(-ă), fără dop 2. nesigilat(-ă)

αβούρτιστ-ος, -η, -ο *adj.* neperiat(-ă)

αβράβευτ-ος, -η, -ο *adj.* nepremiat(-ă), nerecom-pensat(-ă)

αβραμηλιά, η *subst. bot.* porumbar, corcoduș sălbatic

αβράμηλο, το *subst. bot.* corcodușă sălbatică, avramă

άβραστ-ος, -η, -ο *adj.* nefiert(-eartă); care a fiert insuficient

άβρεχτ-ος, -η, -ο *adj.* neudat(-ă), neumezit(-ă), nemuliat(-ă), uscat(-ă)

αβρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* delicat(-ă), fin(-ă), gingaș(-ă) // -α *χέρια* mâini fine II. *adv.* (-ă)

αβρότητα, η *subst.* 1. delicatețe, finețe, gingășie, politețe 2. *fig.* cu maniere delicate, politicos (-oasă)

αβροφροσύνη, η *subst.* maniere delicate / alese

αβροχιά și **αναβροχιά, η** *subst.* vezi **αβρεξιά**

άβροχ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **άβρεχτος**

αβύζαχτ-ος, -η, -ο *adj.* nealăptat(-ă), care n-a supt

αβύθιστ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αβούλιαχτος**

άβυθ-ος, -η, -ο *adj.* fără fund, foarte adânc(-ă) // ~ **γκρεμός** prăpastie fără fund

αβυσσαλέ-ος, -α, -ο *adj.* 1. de abis, abisal(-ă), fără fund 2. *fig.* infernal(-ă), diabolic(-ă)

άβυσσος, η *subst.* 1. prăpastie, groapă oceanică 2. haos 3. *fig.* mare deosebire de opinii, distanță imensă // **ανάμεσα σ'έναν άθεο και έναν πιστό υπάρχει** ~ între un ateu și un credincios e o distanță imensă 4. Iad, Infern

αγαθά, τα *subst.* 1. avere, bogăție 2. tot ceea ce e bun // **όλα τ' ~ να σου δώσει ο θεός!** să-ți dea Dumnezeu tot ce-i mai bun! 3. *fig.* avantaj, rezultat al unui sistem/unei situații // **τα ~ του πολιτισμού** avantajele civilizației

αγαθιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* naiv(-ă), prostuț(-ă), simplu(-ă)

αγαθό, το *subst.* bun, câștig // **η υγεία είναι το πολυτιμώτερο** ~ sănătatea e bunul cel mai de preț

αγαθοεργία, η *subst.* inv. faptă bună, binefacere, faptă de caritate

αγαθοεργ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. binefăcător(-oare), de binefacere, filantropic(-ă) // ~ **άνθρωπος** filantrop

αγαθοπιστία, η *subst.* credulitate, naivitate

αγαθ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. bun(-ă), cinstit(-ă), virtuos (-oasă) 2. blajin(-ă), blând(-ă), pașnic(-ă) 3. *fig.* nevinovat(-ă), naiv(-ă), simplu(-ă) II. *adv.* (-ă)

αγαθοσύνη și **αγαθωσύνη, η** *subst.* 1. bunătate exagerată 2. credulitate

αγαθότητα, η *subst.* 1. bunătate, blândețe 2. naivitate

αγαλακτία și **αγαλαξία, η** *subst.* lipsa sau oprirea laptelui la lehuză, agalactie

αγαλβάνιστ-ος, -η, -ο *adj.* negalvanizat(-ă)

αγαλίνευτ-ος, -η, -ο și **αγαλίνωτ-ος, -η, -ο** *adj.* neliniștit(-ă), nepotolit(-ă)

αγάλη și **αγάλια** *adv.* agale, încet, lent, fără grabă, domol // ~~~ încetul cu încetul // ~~~ **γίνεται η αγοουρίδα μέλι** cu răbdare și tăcere se face agurida miere

αγαλλίω *vt.* a se bucura mult, a jubila

αγαλλίαση, η *subst.* 1. veselie mare, bucurie mare 2. *fig.* exaltare

άγαλ-μα, -ματος, το *subst.* 1. statuie // **θα σου στήσω** ~ îți voi ridica statuie 2. *fig.* (d. cineva) nemișcat, fără glas

αγαλματέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. ca o statuie; sta-tuar(-ă) 2. frumos(-oasă)

αγαλματοποιός, ο *subst.* sculptor

άγαλματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* frumos(-oasă) ca o statuie, sculptural(-ă)

αγαμία, η *subst.* 1. celibat, burlăcie 2. *biol.* agamie

άγαμ-ος, -η, -ο *adj.* celibatar(-ă), necăsătorit(-ă), neînsurat, nemăritată

αγανάκτηση, η *subst.* 1. indignare, furie, revoltă sufletească 2. chin

αγανακτ-ώ și **αγαναχτ-ώ, -ησα, αγανακτισ-μένος** și **αγαναχτισμένος** *vt.* 1. a (se) indigna, a (se) revolta // **με αγανάκτησε** m-a scos din sărite

άγανο, το *subst.* 1. țeapa spicului 2. oasele subțiri de la pește

αγαν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. moale 2. larg(-ă) 3. rar(-ă) în urzeală

αγάντα, η *subst.* punct de sprijin

αγάντα *exclam. mar.* 1. ține!, apucă! 2. *fig.* răbdare!, curaj!

αγάνωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. necositorit(-ă), nepoist(-ă) 2. *fig.* obraznic(-ă), necioplit(-ă) // **έχει μούτρα -α** are mutră obraznică II. *adv.* (-α)

αγάπη, η *subst.* 1. iubire, dragoste, amor 2. afecțiune, simpatie 3. *pl.* mângâiere 4. *eccl.* imn din Duminica Paștelui

αγαπημέν-ος, -η, -ο I. *adj.* drag(-ă), iubit(-ă) // -η μου **μητέρα** draga mea mamă II. (-α) *adv.* cu dragoste, cu drag, cu înțelegere // **ζω πολύ** ~ a trăi în armonie, a se iubi

αγαπητιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* iubăret(-eafă)

αγαπητικ-ός, -ή, -ό *subst.* amant(-ă), ibovnic(-ă)

αγαπητ-ός, -ή, -ό *adj.* drag(-ă), iubit(-ă), scump (-ă) // ~ **έ μου φίλε!** prieten drag!

αγαπίζω *vt.* și *v.i.* a (se) împăca, a (se) reconcilia

αγαπ-ώ și **αγαπ-άω, -ησα, -ήθηκα, αγαπημένος** I. *v.t.* 1. a iubi, a îndrăgi // **την -ά σαν τρελλός** o iubește ca un nebun 2. a-i plăcea, a dori, a vrea // **τι -άτε?** ce doriți? // **-ά το διάβασμα** îi place cititul // **όπως -άτε** cum doriți II. *v.i.* a se împăca III. *v.r.* a se face iubit

άγαρμ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. grosolan(-ă), dizgrațios(-oasă), neelegant(-ă) 2. nedibăci(-e), inabil(-ă), greoi(-oaie) II. *adv.* (-α), aspru // **του μίλησες πολύ** ~ i-ai vorbit prea aspru

αγαρνίριστ-ος, -η, -ο *adj.* care nu are garnitură
αγάς, ο *subst. inv.* agă, ofițer turc
αγαστ-ός, -ή, -ό *adj.* admirabil(-ă), demn(-ă) de admirat
αγαρεία, η *subst.* 1. corvoadă, muncă obligatorie / silită 2. clacă 3. obligație neplăcută 4. prestație
αγαρ-εύω, -εψα, -εύτεκα, αγαρμενός *vt.* a supune la corvoadă, a obliga la muncă
αγγείο, το *subst.* 1. vas, recipient // **πίλινο** ~ vas de lut // **αιμοφόρα -α** vase sanguine 2. *fig.* // **κακό** ~ om rău / ticălos / stricat / de proastă calitate
αγγειογραφία, η *subst.* pictură pe vase (antice)
αγγειογράφος, ο *subst.* pictor de vase
αγγειοδιασταλτικ-ός, -ή, -ό *adj.* vasodilatator(-oare)
αγγειολογία, η *subst.* angologie (ramură a anatomiei și ramură a arheologiei)
αγγειοπλάστης, ο *subst.* ceramist, olar
αγγειοπλαστική, η *subst.* arta / tehnica olăritului, olărie
αγγειώδ-ης, -ης, -ες *adj.* vascular(-ă)
αγγειώσεις, η *subst. med.* sistem vascular
αγγειόσπερμα, τα *subst. bot.* angiosperme (familie de plante)
αγγελία, η *subst.* 1. știre, veste, anunț // ~ **στις εφημερίδες** anunț la ziar 2. anunțare, înștiințare, încunoaștințare, comunicare // **έφθασε** ~ a ajuns înștiințarea/comunicarea
αγγελιαφόρ-ος, ο, η *subst.* mesager(-ă), vestitor(-oare), sol, curier(-ă), ștafetă
αγγελικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. înțergesc(-ească), angelic(-ă) 2. cu suflut bun // -**ή φωνή** voce înțergescă (angelică) II. *adv.* (-α)
αγγελιοφόρος, ο, η *subst.* vezi **αγγελιαφόρος**
άγγελμα, το *subst.* informație, știre, comunicare, aviz, mesaj
άγγελος, ο *subst.* 1. înțerg // **φύλακας** ~ înțerg păzitor // **ούτε του αγγέλου τον νερό δεν δίνει** e înțergizitor de zgârcit // **βλέπω / οραματίζομαι τον άγγελό μου** simt că mi se apropie sfârșitul 2. vestitor, mesager 3. *fig.* om bun, frumos, bine intenționat // ~ **μου** înțergul meu, dragă
αγγελούδι, το *subst.* 1. înțergaș 2. *fig.* copilăș draguț
αγγελτήριο, το *subst.* înștiințare, comunicare scrisă, anunț scris
άγγιγμα, το și **άγγισμα, το** *subst.* 1. atingere // **ελαφρό** ~ **το χεριού** atingere ușoară a mâinii 2. contact 3. *fig.* împunsătură, contrazicere în lucruri mărunte
αγγ-ίζω, -ιζα I. *vt.* 1. a atinge 2. *fig.* a face aluzie la ceva // **τον -ιζε στο πιο ευαίσθητο σημείο**

1-a atins la punctul cel mai sensibil II. *vr.* -**ιζομαι**
 1. a se atinge 2. a se apropia 3. *fig.* a se supăra
αγγλικά, τα *subst.* limba engleză
αγγλικανικ-ός, -ή, -ό *adj. bis.* anglican(-ă)
αγγλικανισμός, ο *subst. relig.* anglicanism
αγγλική, η *subst.* limba engleză // **καθηγητής της -ς** profesor de limba engleză
αγγλικ-ός, -ή, -ό *adj.* englez(-ă), englezesc(-ească) // -**ό ύφασμα** stofă englezească // -**ή γλώσσα** limba engleză
Άγγλ-ος, ο, -ίδα, η *subst.* englez(-oaică)
αγγλόφιλ-ος, -η, -ο *adj.* anglofil(-ă), proenglez // -**ή πολιτική** politică anglofilă
αγγλισμός ο *subst.* anglicism
αγγλομαθ-ής, -ής, -ές *adj.* care știe limba engleză
Αγγλοσάξονες, οι anglosaxoni
αγγόνι, το vezi **εγγόνι**
αγγούρι, το *subst.* 1. castravete 2. *fig.* dificultate // **αυτό το μάθημα είναι** ~ despre o lecție (dificilă) // -**α!** prostii!
αγγουριά, η *subst. bot.* castravete (plantă)
αγγουροσαλάτα, η *subst.* salată de castraveți
άδαρτ-ος, -η, -ο *adj.* nejupuit(-ă), necurățat(-ă)
αγδίκιωτ-ος, -η, -ο *adj.* nerăzbunat
άδυτ-ος, -η, -ο *adj.* nedezbrăcat(-ă)
αγελάδα și **γελάδα, η** *subst.* 1. vacă 2. *fig.* calificativ injurios pentru o femeie proastă, grasă // ~ **για άρμεγμα** vacă de muls (persoană de care se abuzează)
αγελαδάρης și **γελαδάρισσα, η** *subst.* văcar, văcăriță, văcăreasă
αγελαδήσι-ος, -α, -ο și **αγελαδιν-ός, -ή, -ό** *adj.* de vacă, de la vacă // ~ **κρέας** carne de vacă
αγελαδοστάσιο, το *subst.* grajd de vaci, staul
αγελαδοτροφία, η *subst.* creșterea sistematică a vitelor
αγελαδοτρόφος, ο *subst.* crescător de vite
αγέλαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. morocănos(-oasă), posac(-ă), posomorât(-ă) 2. care nu poate fi înșelat(-ă)
αγέλη, η *subst.* 1. cireadă, turmă, cârd, haită 2. bandă, ceată, trupă, gloată 3. *bis.* mulțime // ~ **του Θεού** turma lui Dumnezeu (credincioși)
αγένεια, η *subst.* necuviință, grosolanie, mojicie, bădăranie, faptă necuviincioasă // **έδειξε μεγάλη** ~ s-a arătat foarte grosolan/bădăran
αγεν-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. nerespectuos(-oasă), nepoliticos(-oasă), josnic(-ă), mitocan(-ă), trivial(-ă) 2. *biol.* asexuat II. *adv.* (-ός) în mod nerespectuos / nepoliticos / josnic, mitocănește
αγέννητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. care nu s-a născut încă 2. care n-a născut încă II. *adv.* (-α)
αγέρας și **αέρας, ο** *subst.* 1. aer 2. vânt

αγέραςτος-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neîmbătrânit(-ă) 2. *fig.* viguros(-oasă) // ~ **είναι** αυτός ο άνθρωπος omul acesta nu îmbătrânește // -α **στέκουν** τα πεύκα copacii rămân în picioare II. *adv.* (-α)

αγέρι, το *subst.* vânt slab

αγέρωχ-ος, -η, -ο I. *adj.* mândru(-ă), trufaș(-ă), semeț(-eață), arrogant(-ă) II. *adv.* (-α, -ως)

άγευστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu are gust 2. *fig.* anost(-ă), searbăd(-ă), insipid(-ă) 3. persoană care n-a gustat

αγεφύρωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără pod, fără punte 2. care nu se poate uni 3. *fig.* care nu se poate împăca // -ο **χάσμα** prăpastie definitivă

αγεωγράφητ-ος, -η, -ο *adj.* care nu cunoaște geografie

άγημα, το *subst. mar.* 1. detașament de marină cu misiune specială pe uscat // **αποβατικό** ~ detașament de debarcare / desant

αγιαζί, το *subst.* răcoarea dimineții

αγι-άζω, αγίασα și **άγιασα, αγιασμένος** I. *vt.* 1. a sfinți, a sanctifica // ο **παπάς -αζει** preotul sfințește 2. a stropi cu agheasmă 3. a binecuvânta, a blagoslovi II. *vi.* a deveni sfânt(-ă)

αγιάσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. agheasmă, apă sfințită 2. izvor tămăduitor

αγιασματάριο, το *subst.* 1. agheasmatar (vasul) 2. cartea de rugăciuni pentru aghesmuire

αγιασμός, ο *subst.* 1. sfințirea apei, aghesmuire 2. apa sfințită, agheasma 3. slujbă religioasă de inaugurare

αγιαστούρα, η *subst.* 1. sfeștoc 2. vasul din care preotul stropește cu agheasmă

αγιατολάχ, ο *subst.* aiatolah

αγιατρευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nevindecabil(-ă), incurabil(-ă) // -η **αρρώστια** boală nevindecabilă 2. nevindecat(-ă), rămas nevindecat(-ă) 3. *fig.* nestins(-ă), neuitat(-ă) // ~ **καημός** dor nestins

αγίνωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necopt(-oaptă), crud(-ă) 2. *fig.* nerealizabil(-ă), imposibil(-ă)

αγιοβασιλιάτικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de Anul Nou, de Sfântul Vasile // ~ **πίτα** plăcintă de Anul Nou // -α **δώρα** daruri de Anul Nou, de Sfântul Vasile 2. *fig. (d. produse)* de proastă calitate, ieftin

αγιοβότανο, το *subst. bot.* plantă de absinth

αγιογύδτης, ο *subst.* 1. hoț(-oață) de lucruri sfinte 2. escroc

αγιογραφία, η *subst.* 1. pictură de icoane 2. icoană reprezentând un sfânt

αγιογράφος, ο *subst.* pictor de icoane

αγιοδημητριάτικο, το *subst. bot.* crizantemă

αγιοκέρι, το *subst.* lumânare din ceară de albine

αγιοκλήμα, το *subst. bot.* caprifoi

αγιόξυλο, το *subst.* lemn sfânt

αγιορείτης, ο *subst.* călugăr de la Sfântul Munte **αγιορείτικ-ος, -η, -ο** *adj.* care are legătură cu / ține de Sfântul Munte (Athos)

άγι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. sfânt(-ă) 2. sacru(-ă) // η **Άγία Γραφή** Sfânta Scriptură // το -ο **Βήμα** sfântul altar // οι -οι **τόποι** locurile sfinte // ~ **τάφος** Sfântul Mormânt // τα ~ των -ων Sfânta Sfințelor // **καλά κι -α** **είναι** αυτά toate bune și frumoase II. *subst. -ος, ο* 1. sfânt 2. inger păzitor 3. *fig.* om bun / virtuos(-oasă) / cucernic (-ă) // **είχες -ο** **καί** γλύτωσες te-a iubit Dumnezeu și ai scăpat III. *adv.* (-α) cu sfințenie, într-un fel sfânt // -α **έκανες και ήρθες** Dumnezeu te-a adus

αγιοταφίτης, ο *subst.* călugăr de la Sfântul Mormânt

αγιότητα, η *subst.* 1. sfințenie, sfinție // η ~ σας sfinția voastră

αγιόψυχ-ος, -η, -ο *adj.* care are suflet bun

αγιωσύνη, η *subst.* sfințenie

αγκαζαρισμέν-ος, -η, -ο *adj.* reținut(-ă), rezervat(-ă) // το **τραπέζι** **είναι** -ο masa este reținută

αγκαζέ-άρω, -ια *v.t.* 1. a arveni, a da avans 2. a reține un loc într-un mijloc de transport // ~ **μιά** **θέση** στο αεροπλάνο a reține un loc la avion

αγκαζέ I. *adj. invar.* reținut(-ă), angajat(-ă) II. *adv.* la braț, de braț // **πηγαίνω με κάποιον** ~ a merge la braț cu cineva

αγκαθένι-ος, ια, ιο *adj.* vezi **αγκάθινος**

αγκάθι, το *subst.* 1. spin, ghimpe, țearpă // μου **κάθεται σαν** ~ **στο μάτι** îmi stă ca un spin în ochi // **κάθομαι στ'αγκάθια** a sta ca pe ace, a fi neliniștit(-ă) 2. scai, scaiete, ciulin

αγκάθιν-ος, -η, -ο *adj.* de spini

αγκαθωτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. spinos(-oasă), ghimpat(-ă) // -ό **σύρμα** sârmă ghimpată 2. *fig.* complicat(-ă), greu de rezolvat

αγκαλά *conj.* cu toate că, deși

αγκάλη, η vezi **αγκαλιά**

αγκαλιά, η *subst.* I. 1. braț, piept, sân // **οφίγγω στην** ~ **κάποιον** a strânge în brațe pe cineva // **πέφτω στην** ~ **κάποιου** a cădea în brațele cuiva 2. legătură, mănunchi, cantitate care se poate ține în brațe // **μια** ~ **ξύλα** un braț de lemn

αγκαλ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, αγκαλιασμένος *v.t. și v.i.* 1. a îmbrățișa, a lua în brațe, a strânge în brațe // ~ **τα γύρω με το βλέμμα** μου a îmbrățișa / a cuprinde cu privirea 2. *fig.* a adopta, a-și apropia, a-și însuși idei, doctrine, etc. 4. a se îmbrățișa, a se lua în brațe // **αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν** s-au îmbrățișat și s-au sărutat 5. *fig.* a se împăca **αγκάλιασ-μα, -ματος, το** *subst.* îmbrățișare, strângere în brațe

αγκίδα, η *și* **αγκίδι**, το *subst.* 1. așchie 2. ghimpe, țeară // μου **μπήκε** στο νίχι **μια** ~ *mi-a intrat o așchie sub unghie* 3. *fig.* calomnie, împunsătură

αγκινάρα, η *subst. bot.* 1. anghinarie 2. *fig.* eșec, nereușită // **πάτησε την** ~ a avut un eșec

αγκίστρι, το *subst.* 1. undiță 2. cârlig de undiță 3. *fig.* capcană

αγκιστριά, η *subst.* aruncarea undiței

αγκιστρο, το *subst.* 1. undiță 2. simbolul matematic acoladă ({})

αγκιστρ-ώνω, -**ωσα**, -**ώθηκα**, **αγκιστρωμένος** *v.t.* 1. a pescui cu undița 2. a pune momeală în cârligul undiței 3. *fig.* a agăța

αγκλίτσα *și* **γκλίτσα**, η *subst.* cârjă, toiaș de cioban

αγκομάχημα, το *subst. med.* 1. gâfâit, respirație greoaie, dispnee 2. horcăit, fărânit

αγκομαχ-ώ, -**ησα** *v.i. med.* 1. a gâfâi, a respira greu 2. a horcăi

αγκούσα, η *subst.* 1. respirație greoaie 2. neliște

αγρόφα, η *subst.* cataramă

αγκίλη, η *subst.* 1. încheietura cotului sau a genunchiului 2. *mar.* laț 3. *pl.* (-**ες**) paranteză dreaptă ({})

αγκυλογλωσσία, η *subst. med.* anchiloglosie, dificultate în articularea cuvintelor

αγκύλωμα, το *subst.* 1. înțepătură, împunsătură 2. *fig.* tachinare, tachinerie

αγκυλ-ώνω, -**ωσα**, -**ώθηκα**, **αγκυλωμένος** *v.t.* a înțepa, a împunge

αγκύλωση, η *subst. med.* anchiloză

αγκυλωτ-ός, -**ή**, -**ό** I. *adj.* 1. încovoiat(-ă), curbat(-ă), îndoit(-ă) // ~ **σταυρός** svastică II. *adv.* (-**ά**)

άγκυρα, η *subst. mar.* 1. ancoră 2. *fig.* fixare, stabilire într-un loc // **ρίχνω** ~ 1. a arunca ancora 2. a se fixa // **σηκώνω** ~ a ridica ancora, a porni, a pleca

αγκυροβόλημα, το *subst.* ancorare, aruncarea ancorei

αγκυροβόλιο, το *subst.* loc de ancorare, radă

αγκυροβολ-ώ, -**ησα**, **αγκυροβολημένος** *v.i.* 1. a ancora, a lăsa ancora 2. *fig.* a se fixa, a se stabili

αγκυροδέτης, ο *subst.* lanțuri ancorei

αγκωνάρι, το *subst.* 1. piatră unghiulară 2. ungher, colț 3. *fig.* temelie, stâlp, om de bază // ο **πατέρας είναι το** ~ του **σπιτιού** tatăl este stâlpul casei

αγκώνας, ο *subst. anat.* cotul brațului

αγκωνή, η *subst.* 1. colț, margine (a unui lucru) // ~ της **φραντζόλας** colțul franzelei 2. *fig.* loc retras

αγκων-ιάζω, -**ιασα** *v.t.* 1. a pune la colț 2. *v.t. fig.* a lovi cu cotul 3. *v.i. fig.* a-și găsi adăpost

αγλέρου-ας, ο *subst. bot.* sălățică // **έφαγε τον** -**α** a mâncat ca un spart

άγλυκ-**ος**, -**η**, -**ο** *adj.* 1. care nu e dulce 2. *fig.* fără gust, anost(-ă)

άγλωστος, -**η**, -**ο** *adj.* mut(-ă), tăcut(-ă), care are dificultăți de exprimare

αγνάντε-μα, -**ματος**, το *subst.* privire de pe înălțime, urmărire de departe

αγνατεύ-ω, -**εσα** *v.t.* a privi de pe înălțime sau din depărtare, a scruta

αγνάντια *adv.* vizavi, dincolo, în partea cealaltă, în punctul opus

αγνάντιο, το *subst.* loc / punct de observație

άγνεθ-ος, -**η**, -**ο** *adj.* netors(-oarsă)

αγναία, η *subst.* neprihănire, puritate, inocență, castitate

άγνοια, η *subst.* 1. neștiință, necunoaștere, ignoranță // το **έκανε εξ** -**ς** a făcut asta din ignoranță // **έχω** ~ του **ζητήματος** sunt în necunoștință de cauză // **εξ** -**ς** μου fără știrea mea, fără consimțământul meu 2. incultură

αγνοομέν-ος, -**η**, -**ο** *adj.* dispărut(-ă) (în război, naufragiu, catastrofă aeriană)

αγν-ός, -**ή**, -**ό** I. *adj.* 1. curat(-ă), neprihănit(-ă), pur(-ă), inocent(-ă), cast(-ă) // -**ά** **ήθη** moravuri caste 2. neamestecat(-ă) // -**ό** **κρασί** vin curat // -**ό** **λάδι** ulei (de măsline) pur 3. inocent(-ă), imaculat(-ă) II. *adv.* (-**ώς**, -**ά**), inocent // **φέρνεται** ~ a se comporta cu inocență

αγνότητα, η *subst.* castitate, neprihănire, puritate, nevinovăție, inocență

αγνο-ώ, -**ησα**, -**ήθηκα**, **αγνοημένος**, -**εις** *v.t.* 1. a nu cunoaște, a nu ști // ~ το **ζήτημα** a nu cunoaște problema 2. a ignora, a nu lua în seamă // τον -**ησα** nu l-am luat în seamă

αγνώμονας *și* **αγνώμ-ως**, -**ων**, -**ον** *adj.* ingrât(-ă), nerecunoscător(-oare)

αγνωμοσύνη, η *subst.* nerecunoștință, ingratitudine

αγνώριστ-ος, -**η**, -**ο** I. *adj.* 1. de nerecunoscut // **έγινε** ~ a ajuns de nerecunoscut 2. *fig.* schimbat(-ă) II. *adv.* (-**α**) fără a se cunoaște

άγνωρ-ος, -**η**, -**ο** *adj.* 1. fără experiență 2. necunoscut(-ă) 3. nerecunoscător(-oare)

αγνωστικισμός, ο *subst.* agnosticism

αγνωστικιστ-ής-ίστρια, ο, η *subst.* agnostic(-ă)

άγνωστ-ος, -**η**, -**ο** I. *adj.* 1. necunoscut(-ă), neștiut(-ă) // -**α** **μέρη** locuri necunoscute // **έφυγε σε** -**η** **κατεύθυνση** a plecat într-o direcție necunoscută // το **μνημείο του** -**ου** **στρατιώτη** monumentul soldatului necunoscut // -**ο** **πως** nu se știe cum 2. neidentificat(-ă) 3. de neînțeles II. *adv.* (-**ώστως**, -**α**) pe neștiute

αγγόγυστα *adv.* fără geamăt, fără plânset

άγονος, -η, -ο I. *adj.* 1. sterp(-earpă), steril(-ă), arid(-ă), neroditor(-oare), nefructuos(-oasă) // ~ **τόπος** pământ arid 2. *fig.* zadarnic(-ă), inutil(-ă) // **-ες προσπάθειες** eforturi zadarnice // **-η συζήτηση** discuție inutilă, ineficace II. *adv.* (-α) în mod steril / nefructuos

αγορά, η *subst.* 1. piață, târg // **διεθνής** ~ piața mondială // **μαύρη** ~ piața neagră // **οι τιμές της** -ς prețurile pieței 2. piața de desfacere 3. operație de vânzare-cumpărare, târguială 4. cumpărătură // **το ποσοστό των -ών μας** procentul cumpărăturilor noastre 5. agora antică

αγοράζω, -ασα, -άστηκα, **αγορασμένος** *v.t.* 1. a cumpăra, a târgui // ~ **τους μετρητοίς** a cumpăra cu bani peșin, în numerar // ~ **λόγια** a cumpăra vorbe 2. *fig.* a sonda, a încerca să ghi-cească

αγοραίος, -α, -ο *adj.* 1. de piață, care aparține, are legătură cu piața, cu târguierile, cu vânzările // **-α τιμή** prețul pieței // **-α ικανότητα** putere de cumpărare // **-ο αυτοκίνητο** taxi // **-ο όχημα** birjă, trăsură // **-η α αξία** valoarea pieței // **-ος έρωτας** amor pe bani 2. *fig.* trivial(-ă), vulgar(-ă), josnic(-ă), venal(-ă)

αγορανομία, η *subst.* inspectoratul pieții, inspecția comercială

αγορανομικός, -ή, -ό *adj.* care are legătură cu inspectoratul de piață, al inspecției comerciale

αγορανόμος, ο *subst.* inspector al pieții

αγοραπωλησία, η *subst.* vânzare-cumpărare

αγοραστής-άστρια, ο, η *subst.* cumpărător(-oare), client(-ă)

αγοραστικός, -ή, -ό *adj.* 1. de cumpărare // **-ή δύναμη** putere de cumpărare

αγοραστός, -ή, -ό *adj.* 1. cumpărabil(-ă) 2. *fig.* rar(-ă), scump(-ă) // **έχω τον ύπνο** -ό a nu avea somn

αγόρευση, η *subst.* 1. discurs, cuvântare, alocuțiune 2. *jur.* pledoarie, apărare // ~ **των συνηγόρων** pledoaria avocaților apărării

αγορεύω, -εussa *v.i.* 1. a ține un discurs, a vorbi în public 2. *jur.* a pleda // **-εussαν οι συνήγοροι** au pledat avocații apărării

αγορητής-ήτρια, ο, η *subst.* orator(-oare)

αγόρι, το *subst.* băiat, copil, adolescent

αγορίστικος, -η, -ο *adj.* băiețesc(-ească), de băiat

αγοροκόριτσο, το *subst.* fetiță cu apucături băiețești, băiețoi

αγοροφένω (rar) *v.i.* (d. o fată) a avea apucături băiețești

αγουρέλαιο, το *subst.* ulei de măsline verzi

αγουρίδα, η *subst.* 1. fruct necopt 2. aguridă // **αγάλια-αγάλια** γίνεται η ~ μέλι cu răbdare și tăcere se face agurida miere

αγουρόλαδο, το *subst.* vezi **αγουρέλαιο**

αγουροξυπνιμένος, -η, -ο *adj.* abia trezit din somn

άγουρος, -η, -ο *adj.* 1. necopt(-oaptă), crud(-ă) 2. (*fig.*) imatur(-ă)

αγουρωπός, -ή, -ό *adj.* 1. aproape necopt, crud 2. (*fig.*) imatur

αγοράμματ-ος, -η, -ο *adj.* 1. analfabet(-ă), neștiutor(-oare) de carte 2. agramat(-ă), incult(-ă), ignorant(-ă) // **το έπαθε σαν** -ο a pățit-o ca un om neștiutor // **άνθρωπος** ~ ξύλο **απελέκητο** n-ai carte, n-ai parte

αγραματοσύνη, η *subst.* 1. analfabetism, neștiință de carte 2. *fig.* incultură, ignoranță

αγράμπελη, η *subst. bot.* viță sălbatică

αγρανάπαυση, η *subst.* ogor lăsat în pârloagă

αγραφία *n., subst. (med.)* agrafie

άγραφος, -η, -ο și **άγραφτος**, -η, -ο I. *adj.* 1. nescris(-ă) // ~ νόμος lege nescrisă 2. *fig.* neprevăzut(-ă) // **αυτό είναι απ'τ'άγραφα** face parte din cele neprevăzute II. *adv.* (-α)

αγρεργάτης, ο **-ρια**, η *subst.* muncitor agricol
αγριάδι, η *subst.* 1. agresivitate, artag 2. *fig.* înrăutățire (a vremii) 3. bot. pir, albei

αγριάνθρωπος, ο *subst.* 1. om sălbatic 2. (*fig.*) persoană nesociabilă

αγριαπιδιά, η *subst. bot.* păr sălbatic

αγριελιά, η *subst. bot.* măslin sălbatic

αγρίεμα, -ματος, το *subst.* 1. mânie 2. *fig.* înrăutățire // ~ του καιρού înrăutățirea vremii

αγριεύω, -εψα, εύτηκα, **αγριεμένος** I. *v.t.i.* a irita, a enerva, a speria II. *v.i.* a se înfuria, a se mânia, a se enerva tare, a deveni amenințător III. *v.m.* a (se) îngrozi

αγρίμι-ι, το *subst.* 1. animal sălbatic, fiară, sălbăticiune // **κρέας** -ού carne de vânat 2. *fig.* om nesociabil, necomunicativ, neprietenos

άγριο- element de compunere a cuvintelor denotând starea sălbatică, o manieră sau o situație dură

αγριοβάλαμο, το *subst. bot.* 1. mentă sălbatică 2. busuiocul sălbatic

αγριοβότανο, το *subst.* plantă medicinală

αγριόγατος, ο *subst. zool.* 1. pisică sălbatică 2. *fig.* om sălbatic, irascibil

αγριογούρουνο, το *subst. zool.* porc mistreț

αγριοκαίρι, το *subst.* vreme urâtă

αγριοκάτσικο, το *subst.* 1. capră neagră 2. capră domesticită greu de stăpănit 3. *fig.* copil vioi / greu de stăpănit

αγριοκοιτ-άζω și **αγριοκοιτ-άω**, -αξα *v.i.* a se uita urât, a arunca o privire dură / dușmănoasă

άγριολάχανα, τα *subst.* verdeturile care nu se cultivă în grădină

αγριολούλουδο, το *subst.* denumire generică pentru florile și plantele de câmp
αγριομέλισσα, η *subst.* bărzăun, bondar
αγριόμορφος, -η, -ο *adj.* cu înfățișare sălbatică
αγριοπερίστερο, το *subst.* porumbel sălbatic, gustuștic
αγριοπετεινός, ο *subst.* pupăză
αγριοπούλι, το *subst.* pasăre sălbatică
άγριος, -α, -ο I. *adj.* 1. sălbatic(-ă), nedomesticit(-ă), neîmblânzit(-ă) 2. (d. plante) care a crescut de la sine // -α **λεμονιά** lămâi sălbatic (nealtoi) 3. (d. pământ) nelucrat, necultivat, pustiu // ~ **τόπος** loc sălbatic(-ă) 4. *fig.* crud(-ă), dur(-ă), barbar(-ă), neînfrânat(-ă) // -α **πάθη** pasiuni neînfrânate // ~ **χαρακτήρας** fel de a fi dur // -ες **συνήθειες** obiceiuri barbare 5. (d. oameni) primitiv(-ă), necivilizat(-ă) II. *subst.* 1. sălbatic // **ανάμεσα στους** ~ους printre sălbatici II. το ~ο *subst.* severitate // **τον** **πήρε με** το ~ο l-a luat tare III. *adv.* (-α) // **τσιρίζω** ~ a urla ca un sălbatic
αγριότητα, η *subst.* 1. sălbăcie, cruzime, ferocitate, asprime 2. mitocănie
αγριοφονάρα, η *subst.* voce aspră
αγριοχόιρος, ο *subst.* porc sălbatic, mistreț
αγριοψη-ός, -ή, -ό *adj.* înfricoșător(-oare), înspăimântător(-oare), amenințător(-oare)
αγρίως *adv.* înfricoșător, sălbatic
αγροδίαιτ-ος, -ος, -ο *adj.* locuitor(-oare) de la țară
αγροδοσία, η *subst.* închiriere / arendare a pământului
αγροδότης, ο *subst.* cel care dă pământul în arendă
αγροίκ-ος, -α, -ο *adj.* grosolan(-ă), mitocan(-ă), nepolitic(-oasă), primitiv(-ă)
αγροκαλλιέργεια, η *subst.* cultivare a pământului
αγροκήπιο, το *subst.* fermă experimentală
αγρόκτημα, -ματος, το *subst.* fermă
αγροληψία, η *subst.* cultivare a pământului în arendă
αγρονομία, η *subst.* știință a cultivării solului, agronomie
αγρός, ο *subst.* ogor, teren cultivat, câmp, lan // **αγρόν αγοράζει** se arată nepăsător
αγροτεμάχιο, το *subst.* parte dintr-un teren fără construcție
αγρότ-ης ο, -ισσα, η *subst.* agricultor(-oare), țăran(-că), locuitor(-oare) de la țară
αγροτιά, η *subst.* țărănime, clasă țărănească
αγροτικ-ός, -ή, -ό *adj.* agricol(-ă), agrar(-ă), țărănesc(-ească), rural(-ă) // -ά **προϊόντα** produse agricole // -ή **χώρα** țară agrară // -ή **οικονομία**

economia agrară // ~ **πληθυσμός** populație rurală / de la sate // ~ **νόμος** lege agrară
αγροτοπατέρας, ο *subst.* protector al țărănimii, lider sindical agrarian
αγροτουρισμός, ο *subst.* turism rural
αγροφύλακας, ο *subst.* paznic de câmp, pândar
αγροφυλακή, η *subst.* pază de câmp
αγρυπνία, η *subst.* bis. priveghi
αγρύπνια, η *subst.* insomnie, veghe
άγρυπν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedormit(-ă); treaz(-ă) // **έμεινα** ~ **όλη τη νύχτα** n-am dormit toată noaptea 2. *fig.* atent(-ă), vigilant(-ă) II. *adv.* (-α) cu vigilență
αγρυπν-ώ, -ησα *v.i.* 1. a nu dormi, a sta treaz(-ă) noaptea, a veghea, a avea insomnie 2. *fig.* a fi atent(-ă), a fi vigilant(-ă)
αγυάλιστ-ος, -η, -ο *adj.* nelustruit(-ă), mat(-ă)
αγύμναστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neinstruit(-ă) 2. (d. animale) nedresat(-ă) 3. neexperimentat(-ă) 4. *fig.* care n-a făcut armata
αγύρευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necăutat(-ă) 2. *fig.* nedorit(-ă) 3. nevandabil(-ă) 4. nefolositor(-oare), inutil(-ă) // -ο **να είναι** numai de n-am avea nevoie de el
αγύριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nerestituit(-ă) 2. *fig.* încăpăținat(-ă) // -ο **κεφάλι** cap încăpăținat 3. *fig.* pierdut(-ă) // **δανεικά κι** -α bani împrumutați și pierduți II. -ος, ο *subst.* naiba, diavol, locul de unde nu se întoarce nimeni // **ας πάει στον** -ο ducă-se pe pustii
αγυρτεία, η *subst.* înșelătorie, escrocherie, șarlatanie, șmecherie
αγύρτ-ης, -ισσα, ο, η *subst.* șarlatan(-ă), înșelător(-oare), escroc(-oacă), impostor(-oare)
αγχίνοια, η *subst.* inteligență, agerime, deșteptăciune, perspicacitate
αγχιστεία, η *subst.* înrudire prin alianță, înscrisire
αγχόνη, η *subst.* șnăzurătoare, ștreang // **κάτω από την** ~ cu ștreangul de gât
άγχος, το *subst.* 1. *med.* anxietate 2. neliniște, angoasă, grijă // ~ **της μοναξιάς** neliniștea singurătății
αγχώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. neliniștit(-ă), angoasat(-ă) // ~ **ζωή** viață neliniștită
αγχώνω *v.t.* a neliniști
αγωγή, η *subst.* 1. educație, instruire // **προσχολική** ~ educație preșcolară 2. conduită, comportament // **θεραπευτική** ~ conduită terapeutică 3. *jur.* acțiune, proces, dare în judecată // **φυσική** ~ educație fizică // **κινώ** ~ a da în judecată, a intenta o acțiune în justiție
αγωγή, το 1. *subst.* încărcătură (marfă) care se transportă 2. plată pentru mijlocul de transport
αγωγιάτ-ης, ο -ισσα, η *subst.* cărăuș, căruțaș

αγώγιμότητα, η *subst.* conductibilitate

αγωγός, ο *subst.* 1. canal, tub, conductă, țevă 2. corp care transmite căldura sau electricitatea // **υπόγειος** ~ conductă subterană

αγών-ας, ο *subst.* 1. luptă // **ελεύθεροι** -ες lupte libere // **άνισος** ~ luptă inegală 2. concurs, întrecere, joc sportiv // **ολυμπιακοί** -ες jocuri olimpice // **ιππικοί** -ες alergări/course de cai // **ναυτικοί** -ες întreceri nautice, regată // ο ~ **ταχύτητας** probă sportivă de viteză 3. trudă, osteneală

αγωνία, η *subst.* 1. îngrijorare, neliniște, zbucium 2. supărare, groază // ~ του θανάτου agonie morții // **στιγμές** -ς clipe de groază // **έχω μεγάλη** ~ sunt foarte îngrijorat(-ă)

αγων-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* 1. a lupta // ~ με όλα μου τα μέσα (mă) lupt din răsuputeri 2. a concura, a lua parte la întreceri sportive 3. a se trudi, a depune eforturi mari, a se strădui

αγωνισ-μα, -ματος, το *subst.* întrecere sportivă **αγων-ιστής**, ο, -ίστρια, η *subst.* 1. luptător(-oare), combatant(-ă), militant(-ă) 2. atlet(-ă), sportiv(-ă)

αγωνιστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. de luptă 2. de întrecere 3. combativ(-ă) *II. adv.* (-ά) pe întrecute, pe bază de întrecere, în mod combativ

αγωνιώ *v.i.* a fi foarte îngrijorat(-ă) / tulburat(-ă) / nerăbdător(-oare)

αγωνιώδ-ης, -ης, -ες *adj.* îngrijorat(-ă), neliniștit(-ă) // -ες **βλέμμα** privire îngrijorată

αγωνοδίκης, ο *subst.* 1. arbitru 2. membru al juriului

αγωνοθέτης, ο *subst.* organizator(-oare) de concursuri sportive

αδα-ής, -ής, -ές *adj.* nepriceput(-ă), neîndemnat(-ă), stângaci(-e)

αδάκρυτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cel (cea) care n-a plâns, care n-a vărsat lacrimi 2. *fig.* neemoționat(-ă) 3. pentru care n-a plâns nimeni // ~ **έφչγε από την ζώή** nimeni nu l-a plâns când a murit

αδαμαντίνη, η *subst.* smalt dentar

αδαμάντιν-ος, -η, -ο și **αδαμαντένι-ος**, -α, -ο *I. adj.* 1. de diamant 2. împodobit(-ă) cu diamante

αδαμαντόδετ-ος, -η, -ο *adj.* împodobit cu diamante

αδαμαντωρυχείο, το *subst.* mină de diamante

αδάμαστ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. de neîmbălnzit, sălbatic(-ă) 2. *fig.* nesupus(-ă), neascultător(-oare), răzvrătit(-ă) // ~ **χαρακτήρας** fire nesupusă *II. adv.* (-α)

αδαμ-αίος, -αία, -αίο *adj.* // -αία **περιβολή** goliciune totală, nud

αδαπάνητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necheltuibil 2. necheltuit

αδάπαν-ος, -η, -ο *adj.* 1. gratuit(-ă) 2. economic(-ă), ieftin(-ă)

αδασμολόγητ-ος, -η, -ο *I. adj.* neimpozabil

άδεια, η *subst.* 1. autorizație, permis // με την ~ της κυβέρνησης cu autorizația guvernului // ~ οπλοφορίας permis de a purta armă // ~ ελεύθερης κυκλοφορίας permis de liberă trecere // ~ κυνηγίου permis de vânatoare 2. învoire, încuviințare, permisiune // με την ~ σας cu permisiunea d-voastră // **ποιητική** ~ licență poetică // **σας δίνω την** ~ vă permit 3. licență, patent // ~ επιτηδεύματος patent 4. concediu, permisie // **πήρα την** ~ μου mi-am luat concediu // *mil.* είμαι σε ~ a fi în permisie

αδειάζω, **άδεια** *I. v.t. și v.i.* a (se) goli, a (se) deșerta, a (se) elibera, a (se) evacua, a (se) libera *II. v.i.* a dispune de timp liber, a fi disponibil (-ă) // η **πλατεία άδεια**σε piața s-a golit // **άδεια**στε μου τη **γωνιά** cară-te de aici // **δεν** ~ **να φάω** nu apuc să mănânc

αδειαν-ός, -ή, -ο *adj.* 1. gol(-oală), neumplut(-ă) 2. liber(-ă), neocupat(-ă)

άδειασ-μα, -ματος, το *subst.* golire, deșertare, descărcare, evacuare

αδείλιαστ-ος, η, ο *I. adj.* netemător(-oare), neînfricat(-ă) *II. adv.* (-α) fără teamă, cu neînfricare

άδει-ος, -α, -ο *adj.* 1. gol(-oală), pustiu(-ie) 2. liber(-ă), vacant(-ă), neocupat(-ă) 3. *fig.* ușuratic(-ă), fără profunzime // -α **καρδιά** goliciune sufletească // ~ **άνθρωπος** om ușuratic

αδειούχ-ος, -α, -ο *adj.* 1. aflat(-ă) în concediu / permisie (soldat) 2. autorizat(-ă)

αδεκαρία, η *subst.* lipsă totală de bani

αδέκαρ-ος, -η, -ο *adj.* left(-ă)

αδέκαστ-ος, -η, -ο *I. adj.* integru(-ă), imparțial(-ă), incoruptibil(-ă)

αδελφάτο, το *subst.* comitet de conducere al unei instituții filantropice // το ~ του **γηροκομείου** comitetul de conducere al azilului de bătrâni

αδελφή și **αδερφή**, η *subst.* 1. soră 2. călugăriță 3. infirmieră // ~ του **ελέους** soră de caritate 4. *idiom.* homosexual

αδέλφι, το *subst.* 1. frate sau soră, frățior, surioară // **δίδυμα αδέρφια** frați gemeni // **τι μου γίνεσαι** ~; ce mai faci, frățioare? 2. *fig.* egal, pereche 3. prieten iubit

αδελφικ-ός, -η, -ό *I. adj.* frățesc(-ească), fratern(-ă) // με -ούς **χαριετισμούς** cu salutări frățesti 2. *fig.* prietenesc(-ească), cordial(-ă) *II. adv.* (-ά)

αδελφοκτονία, η *subst.* 1. fratricid, ucidere de frate 2. război civil

αδελφοκτόνος, ο *subst.* fratricid

αδελφοποιία și **αδελφοποίηση**, η *subst.* 1. unire printr-o ceremonie religioasă a doi străini în frăție, fraternizare 2. înfrățire // η ~ **πόλεων** înfrățirea orașelor

αδελφοποιτός și **αδερφοποιτός**, ο *subst.* frate de cruce, fătat

αδελφός și **αδερφός**, ο *subst.* 1. frate // **ομογάλακτος** ~ frate de lapte 2. formulă de adresare către un călugăr

αδελφοσύνη și **αδερφοσύνη**, η *subst.* 1. frăție, legătură de rudenie dintre frați 2. *fig.* prietenie strânsă

αδελφότητα, η *subst.* uniune, corporație

αδελφ-ώνω și **αδερφ-ώνω**, -ωσα, -ώθηκα, **αδελφωμένος**, **αδερφωμένος** *v.t.* a împăca

αδεμύατιστ-ος, -η, -ο *adj.* nepus în snopi, neînmănunchiat

αδένας, ο *subst. anat.* glandă

άδενδρ-ος, -η, -ο și **άδεντρ-ος**, -η, -ο *adj.* 1. neîmpădurit(-ă) 2. nepotrivit(-ă) pentru pomicultura

αδενίτιδα, η *subst. med.* adenită

αδενοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* asemănător unei glande

αδενοπάθεια, η *subst. med.* adenopatie, afecțiune glandulară

αδένω-μα, -ματος, το *subst. med.* adenom, mărirea volumului unei glande

αδέξι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. neîndemânatic(-ă), stângaci(-ce), inabil(-ă), nedibaci(-ce) 2. ageamiu(-ie) II. *adv.* (-α) în mod neîndemânatic, cu stângăcie

αδεξιότητα, η *subst.* 1. neîndemânare, stângăcie, nedibăcie 2. nepricepere

αδέσμευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. liber(-ă), slobod(-ă) 2. neangajat(-ă) 3. *fig.* independent(-ă) II. *adv.* (-α) în mod liber

αδέσποτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. fără stăpân, liber(-ă), răătăcit(-ă) // -ο **σκυλί** câine vagabond 2. de proveniență necunoscută // -η **σφαίρα** glonte răătăcit II. *adv.* (-α) // **γυρίζει στους δρόμους** ~ se plimbă aiurea pe străzi

άδετ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nelegat(-ă) 2. *fig.* (d. cărți) necartonat(-ă) II. *adv.* (-α)

άδηλ-ος, η, ο *adj.* 1. nesigur(-ă), neclar(-ă) 2. nevăzut(-ă) // -η **διαπνοή** respirația prin pori

αδηλωτ-ος, -η, -ο *adj.* nedecarat(-ă)

αδημευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neconfiscat(-ă) 2. neconfiscabil(-ă)

αδημιούργητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necreat(-ă) // ο **Θεός είναι** ~ Dumnezeu nu e o creațiune 2. *fig.* nerostuit(-ă), neașezat(-ă)

αδημονία, η *subst.* 1. nerăbdare 2. îngrijorare, neliniște, impaciență 3. supărare

αδημονώ *v.i.* 1. a se impacienta, a se neliniști, a se îngrijora 2. a aștepta cu nerăbdare 3. a se supăra foarte tare

αδημοσίευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nepublicat(-ă), needitat(-ă) 2. nepromulgat(-ă) (lege) II. *adv.* (-α) 1. fără a fi publicat/dat publicității 2. fără a fi promulgat(-ă)

αδήριτ-ος, -ος, -ον *adj.* (inv) // -η **ανάγκη** nevoie stringentă

Άδης, ο *subst.* (și *fig.*) iad, infern

αδυναμία, η *subst.* voracitate, lăcomie

αδυναγ-ος, -ος, -ο *adj.* vorace, lacom(-ă), măn-căcios(-oasă)

αδιάβαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care n-a citit, care nu a învățat // ~ **μαθητής** elev care nu a învățat // 2. necitit(-ă) // **πήγε στο σχολείο** ~ s-a dus la școală fără să fi învățat lecția // -ο **μάθημα** lecție neînvățată // **πάει** ~ a murit nespedit

αδιάβατ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. greu de trecut, de netrecut // -ο **μονοπάτι** cărare greu de trecut 2. impenetrabil(-ă), de nepătruns II. *adv.* (-α)

αδιάβλητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. integru(-ă) 2. inatacabil(-ă), inexpugnabil(-ă) // -ο **φορτίο** forță-reață inexpugnabilă 3. *fig.* ireproșabil(-ă) // **εκλογές** -ες alegeri ireproșabile

αδιάβροχ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. impermeabil(-ă) // ~ **επένδυση** căptușeală impermeabilă II. *subst.* το -ο pardesiu / manta de ploaie

αδιάδοτ-ος, -η, -ο *adj.* nerăspândit(-ă), nedifu-zat(-ă)

αδιαθεσία, η *subst.* 1. indispoziție, boală ușoară 2. *fig.* supărare, mâhnire (trecătoare)

αδιάθετ-ος, -η, -ο *adj.* 1. indispus(-ă), ușor bol-nav(-ă) // ~ **είμαι** sunt ușor bolnav, indispus 2. nevândut(-ă) 3. care n-a lăsat testament

αδιαθετ-ώ, -ησα *v.i.* a fi indispus(-ă), a fi bol-nav(-ă) ușor

αδιαίρετ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. indivizibil(-ă), ne-divizabil(-ă), de neîmpărțit, de nedespărțit(-ă) 2. *jur.* indivizibil(-ă) II. *subst.* το -ο 1. indivizi-une, comunitate de bunuri, indivizibilitate // **εξ αδιαίρετου** din indiviziune III. *adv.* (-α)

αδιαίρετοτητα, η *subst.* indivizibilitate

αδιακανόνιστ-ος, -η, -ο *adj.* nearanjat(-ă), nere-glementat(-ă)

αδιάκοπ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîntrerupt(-ă), con-tinuu(-ă), neîncetat(-ă), neconținut(-ă), necur-mat(-ă) II. *adv.* (-α)

αδιακρισία, η *subst.* 1. indiscreție 2. *fig.* neruși-nare, obraznicie // η ~ **του δε λέγεται** obraznici-cia lui e de nedescris

αδιάκριτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. indiscret(-ă) 2. greu de distins // -α **ίχνη** urme vagi 3. *fig.* obraznic (-ă), nerușinat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod indiscret

αδιακρίτως *adv.* fără deosebire / discriminare
αδιάλειπτ-ος, -η, -ο *adj.* neîntrerupt(-ă), continuu(-ă), neîncetat(-ă), neconținut(-ă), necurmat(-ă)

αδιάλλακτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de neînduplecat(-ă), fanatic(-ă) II. *adv.* (-α) cu fanaticism

αδιαλλαξία, η *subst.* neînduplecare, intransigență, încăpățănare // **θρησκευτική** ~ intransigență religioasă

αδιάλυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedizolvat(-ă) 2. insolubil(-ă), nedizolvabil(-ă) 3. *fig.* foarte întunecat, beznă // **σκοτάδι** -ο întuneric beznă II. *adv.* (-α) în mod indisolubil

αδιαμαρτύρητα *adv.* fără să protesteze / să se plângă, cu răbdare // **όλα τα υποφέρει** ~ suportă totul cu răbdare / fără să se plângă

αδιαμόρφωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neformat(-ă), nedefinitiv(-ă)

αδιαμφισβήτητ-ος, -η, -ο *adj.* incontestabil(-ă), indiscutabil(-ă)

αδιανέμητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neîmpărțit(-ă); nedivizat(-ă), nedistribuit(-ă) 2. indivizibil(-ă) 3. *jur.* indiviz(-ă) // **-η κληρονομιά** moștenire indiviză

αδιανόητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. incomprehensibil(-ă) 2. incredibil(-ă)

αδιαντροπιά, η *subst.* nerușinare, neobrăzare, tupeu

αδιάντροπ-ος, -η, -ο *adj.* nerușinat(-ă), neobrăzat(-ă), necuviincios(-oasă)

αδιαπέραστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de nepătruns 2. care nu poate fi perforat / străpuns 3. de nepătruns

αδιάπτωτ-ος, -η, -ο *adj.* constant(-ă), permanent

αδιόσειστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neclintit(-ă), care nu poate fi pus la îndoială // **-η αλήθεια** adevăr de neclintit // **-α επιχειρήματα** argumente de neclintit / solide

αδιάσπαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neîntrerupt(-ă), continuu(-ă) // **-η αμυντική γραμμή** linie defensivă neîntreruptă 2. de nedespărțit, de nedesfăcut, inseparabil(-ă) II. *adv.* (-α)

αδιάταρακτ-ος, -η, -ο și **αδιατάραχτ-ος, -η, -ο** *adj.* 1. netulburat(-ă) 2. imperturbabil(-ă), calm(-ă)

αδιατίμητ-ος, -η, -ο *adj.* neevaluat(-ă), căruia nu i s-a stabilit prețul

αδιάτρητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neperforat(-ă), negăurit(-ă) 2. de negăurit

αδιαφαν-ής, -ής, -ές *adj.* netransparent(-ă), opac(-ă), mat(-ă)

αδιαφέντευτ-ος, η, ο *adj.* fără apărare, neprotejat(-ă)

αδιαφήμιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nepopularizat, căruia nu i s-a făcut reclamă II. *adv.* (-α), fără reclamă

αδιάφθορ-ος, -η, -ο *adj.* incoruptibil(-ă), integru(-ă)

αδιαφιλονίκητ-ος, -η, -ο I. *adj.* incontestabil(-ă), indiscutabil(-ă), de netăgăduit II. *adv.* (-α) în mod indiscutabil

αδιαφορία, η *subst.* indiferență, nepăsare, apatie

αδιάφορ-ος, -η, -ο *adj.* indiferent(-ă), nepăsător(-oare)

αδιαφορ-ώ, -ησα *v.i.* a fi indiferent(-ă), a nu-i păsa, a fi impasibil(-ă) / apatic(-ă)

αδιαχώρητο, το *subst.* (fiz.) 1. impenetrabilitate 2. densitate mare (de oameni / lucruri)

αδιάψευστ-ος, -η, -ο I. *adj.* de netăgăduit, incontestabil(-ă), foarte sigur(-ă) II. *adv.* (-α)

αδίδακτ-ος, -η, -ο și **αδίδραχτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* 1. (d. o lecție etc.) nepredat(-ă) în clasă 2. neinstruit(-ă), neînvățat(-ă) II. *adv.* (-α)

αδιεκπεραιώτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. un ordin) neexecutat 2. (d. o scrisoare / un mandat) neînregistrat(-ă) și neexpediat(-ă)

αδιέοδο, το *subst.* 1. fundătură 2. *fig.* impas, încurcătură, dificultate // **βρέθηκα σε** ~ m-am trezit în încurcătură // **τον έφερα σε** ~ l-am adus în impas

αδιερεύνητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necercetat(-ă) // ~ **τομέας** domeniu necercetat 2. necercetabil

αδιευκρίνιστ-ος, -η, -ο *adj.* neclarificat(-ă), nelămurit(-ă), neelucidat(-ă) // **-η υπόθεση** caz neclarificat

αδικαιολόγητ-ος -η -ο I. *adj.* 1. nejustificat(-ă), nemotivat(-ă) // **-ες απουσίες** absențe nejustificate / nemotivate // **είσαι** ~ nu ai scuze 2. nejustificabil(-ă), de nescuzat II. *adv.* (-α)

αδικαίωτ-ος -η -ο I. *adj.* care nu se adevărește neconfirmat(-ă), nedovedit(-ă) II. *adv.* (-α)

αδικεύω *v.t.* vezi **αδικώ**

αδίκη-μα, -ματος, το *subst.* 1. nelegiuire 2. *jur.* abatere, contravenție // **πειθαρχικό** ~ abatere de la disciplină 3. delict // **ποινικό** ~ delict penal

αδικία, η *subst.* 1. nedreptate 2. prejudiciu 3. *fig.* calomnie // **έγινε μεγάλη** ~ se βάρος του i s-a făcut o mare nedreptate

άδικ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedrept(-eaptă), neechitabil(-ă), injust(-ă), lipsit(-ă) de onestitate // ~ **διωγμός** prigonire nedreaptă // **χειρών** **αδίκων** prin intermediul unor persoane lipsite de onestitate 2. inutil(-ă), zadarnic(-ă) // **-η μοιρασιά** împărțire nedreaptă // ~ **κόπος** osteo-nală zadarnică II. *adv.* (-α) // **περιμένεις** ~ în zadar aștepți // **με τιμώρησαν** ~ am fost pedep-

sit pe nedrept // **κοπιάζεις** ~ te ostenești în zadar / degeaba

αδικοσκοτωμένος-ος, -η, -ο *adj.* ucis(-ă) pe nedrept / fără rost

αδικ-ώ, -ησα, -ήθηκα, αδικημένος *v.t.* 1. a nedreptăți // **με** -**είτε** mă nedreptățiți 2. (*fig.*) a pune într-o lumină proastă

αδιοίκητ-ος, -η, -ο *adj.* neadministrat(-ă), neglijat(-ă) din p.d.v. administrativ

αδιόρατ-ος, -η, -ο *adj.* nedeslușit(-ă), neclar(-ă)

αδιοργάνωτ-ος, -η, -ο *adj.* neorganizat(-ă)

αδιόρθωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. necorectat(-ă) 2. dezordonat(-ă) 3. incorigibil(-ă) II. *adv.* (-α)

αδιόριστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nedeterminat(-ă), nedefinit(-ă) 2. fără numire, fără post // ~ **καθηγητής** profesor fără post

αδίπλωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neîndoit(-ă) 2. neșifonat(-ă)

αδίστακτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neșovăitor(-oare), neezitant(-ă), care nu ezită // ~ **άνθρωπος** om care nu ezită (om hotărât) II. *adv.* (-**χτα**) fără ezitare

αδοκίμαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîncercat(-ă), neprobat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a încerca

αδόκιμ-ος, -η, -ο *adj.* care nu s-a afirmat, care nu s-a impus // -**η έκφραση** expresie care nu s-a impus

αδολεσχία, η *subst.* pălăvrăgeală, flecăreală, vorbărie, beție de cuvinte

αδολύειτ-ος, -ος, -ο I. *adj.* care nu înșeală, care nu e viclean(-ă) II. *adv.* (-**εύτως**) fără viclenie

άδολ-ος, -η, -ο *adj.* pur(-ă), neamestecat(-ă), nealterat(-ă) // **κριτική του -ου λογισμού του Κάντ** critica rațiunii pure a lui Kant // -**ο κρασ** vin neamestecat/curat II. *adv.* (-α) fără vinovăție, în mod nevinovat

αδόξαστ-ος, -η, -ο, adj. fără glorie, neimportant(-ă), obișnuit(-ă), șters(-earsă)

άδοξ-ος, -η, -ο *adj.* fără renume, lipsit(-ă) de glorie

αδούλειτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nelucrat(-ă), neprelucrat(-ă), (despre pământ) necultivat // -**ο χωράφι** ogor necultivat 3. nemuncit(-ă) // -**α χέρια** mâini nemuncite

αδούλωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nesubjugat(-ă), nerobit(-ă) 2. desubjugat, greu de robit

αδράνεια, η *subst. fiz.* 1. inerție 2. apatie

αδραν-ής, -ής, -ές *adj.* 1. inert(-ă), nemișcat(-ă) 2. apatic(-ă) 3. leneș(-ă) // ~ **άνθρωπος** om leneș

αδρανοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, αδρανοποιημένος *v.i.* a deveni inert

αδραν-ώ, -ησα *v.i.* a trândăvi

αδράχνω, άδραξα *v.t.* a prinde, a înșfăca, a înhăța, a apuca

αδράχτι, το *subst.* fus de tors

αδρεναλίνη, η *subst. farm.* adrenalina

άδρεπτ-ος, -ος, -ον *adj.* necules(-easă)

αδρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. gros(-oasă), gras(-ă), masiv(-ă), viguros(-oasă) // ~ **μισθός** salariu gras // -**ά χαρακτηριστικά** trăsături viguroase 2. abundent(-ă) 3. (țesut sau împletit) larg(-ă) II. *adv.* (-α)

αδυναμί-α, η *subst.* 1. slăbiciune, moleșală // **αισθάνομαι μεγάλη** ~ simt o mare slăbiciune 2. neputință 3. *fig.* slăbiciune, preferință // **του έχει μεγάλη** ~ are mare slăbiciune pentru el // **ανθρώπινες -ες** slăbiciuni omenești

αδύναμ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de putere, epuizat(-ă)

αδυνατ-ίζω, -ισα, αδυνατισμένος *v.t.* și *v.i.* a slăbi, a (se) vâlgui

αδυνάτισ-μα, -ματος, το *subst.* slăbire, epuizare

αδύνατ-ο, το *subst.* imposibil // **θα κάνω τα -α δυνατά και θ'άρθω** voi face tot posibilul să vin // **είναι ~!** este imposibil! // **στάθηκε ~** a fost imposibil // **είναι εκ των -ων** este absolut imposibil

αδύνατ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. slab(-ă), fără putere // **φαίνεται πολύ** ~ pare foarte slab // ~ **χαρακτήρας** caracter slab // -**ο σημείο** punct slab / vulnerabil 2. debil(-ă) 3. imposibil(-ă) // **είναι -ο πράγμα** este (un lucru) imposibil II. *adv.* (-α) cu neputință

αδυνατό *v.i.* a nu putea, a fi în imposibilitate // ~ **να έρθω** nu pot veni

αδυσκόλευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedificil(-ă) II. *adv.* (-α) fără dificultate

αδυσώπητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nemilos(-oasă), necruțător(-oare), dur(-ă) // -**η εκστρατεία τρόμου** o crudă campanie de teroare II. *adv.* (-α) fără milă

άδυτ-ο, το *subst.* 1. adâncuri // **τα -α της ψυχής** adâncurile sufletului // **τα -α των αδύτων** sfânta sfintelor 2. altar, sanctuar

άδυτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de nepătruns 2. inaccesibil(-ă)

αιθαλ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. veșnic verde, pururea înverzit(-ă) 2. *fig.* veșnic tânăr(-ă)

αικινήσια, η *subst.* mișcare perpetuă

αικίνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. care este în veșnică mișcare 2. *fig.* neobosit(-ă), energic(-ă) II. *subst.* to -ο perpetuum mobile, mașină cu i. ζ. care perpetuă

αιμύνηστ-ος, -η, -ο *adj.* de neuitat(-ă), veșnic pomenit(-ă)

Αειπάρθεν-ος, η *subst.* Cea Pururea Fecioară, Sfânta Fecioară

αένα-ος, -η, -ο *adj.* 1. perpetuu(-ă), etern(-ă), veșnic(-ă) 2. inepuizabil(-ă), nesecat(-ă) // ~ ουσία substantă inepuizabilă

αεράη-μα, **ματος**, το *subst. mil.* trupe aeropurtate, parașutate, detașament aerian

αεραγωγός, ο *subst.* 1. conductă de aerisire 2. ventilator

αεράμυνα, η *subst.* apărare antiaeriană

αεραντλία, η *subst.* pompă pneumatică

αέρας și **αγέρας**, ο *subst.* 1. aer, atmosferă, văzduh // **καθαρός** ~ aer curat 2. vânt // **δυνατός** ~ vânt puternic 3. suma care revine proprietarului în urma vânzării vadului comercial 4. (fig.) fumuri 5. siguranță în mișcări // **περπατά με αέρα** are mers sigur 6. *bis.* aer, acoperă-mântul pentru vasele liturgice

αεράτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. sprintar(-ă) 2. aerisit(-ă)

αεργία, η *subst.* 1. lipsă de ocupație 2. lene

άεργ-ος, -η, -ο *adj.* care nu vrea să lucreze, leneș

αερ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αερισμένος** *v.t.* 1. a aerisi, a expune la aer // **άπλωσε τα σεντόνια έξω να -ιστούν** pune la aer lenjeria de pat 2. a primeni aerul 3. a face curent

αερίο, το *subst.* strigoi, stafie

αέριν-ος, -η, -ο *adj.* diafan(-ă), eteric(-ă) // -ο **πλάσμα** făptură diafană

αέρι-ο, το *subst.* 1. gaz // **πολεμικά -α** gaze de luptă // -α **εκροής** gaze de eșapament // **κοσμικά -α** gaze cosmice 2. gaze stomacale

αέρι-ος, -α, -ο *adj.* de/din aer; gazos(-oasă) // -α **κατάσταση** stare gazoasă // -ες **μάζες** masă gazoasă

αεριούχ-ος, -α, -ο *adj.* gazos(-oasă) // -ο **ποτό** băutură gazoasă

αερίοφος, το *subst.* gaz de iluminat, gaz metan

αέρισ-μα, **ματος**, το *subst.* aerisire, primenire a aerului, expunere la aer

αεριτζής, ο *subst.* 1. afacérist fără capital propriu 2. fig. trombonist

αεριθούμενο, το *subst.* avion cu reacție

αεροβατό *v.i. (rar)* a umbla cu capul în nori

αερόβι-ος, -α, -ο *adj.* aerob(-ă), aerobiotic(-ă)

αεροβόλο, το *subst.* pușcă cu aer comprimat

αερογέφυρα, η *subst.* pod aerian

αεροδικείο, το *subst.* tribunalul aviației militare

αεροδρόμιο, το *subst.* aeroport, aerodrom

αεροδυναμική, η *subst.* aerodinamică

αεροδυναμικ-ός, -ή, -ό *adj.* aerodinamic(-ă)

αεροζόλ, το *subst.* flit cu insecticid

αεροθάλαμος, ο *subst.* camera cu aer, din interiorul anvelopei, pneu

αεροθεραπεία, η *subst. med.* aeroterapie

αερόθερμο, το *subst.* aerotermă

αερόλιθος, ο *subst.* aerolit, meteorit

αερόλεσχη, η *subst.* club al piloților amatori

αερολιμένας, ο *subst.* aeroport

αερολογία, η *subst.* vorbe în vânt

αερόλουτρο, το *subst.* baie de aer

αερομαχία, η *subst.* luptă aeriană

αερόμπακ, το *subst.* gimnastică aerobică

αεροναυμαχία, η *subst. milit.* bătălie aeronavală

αεροναυπηγική, η *subst.* aeronautică

αεροναυπηγός, ο, η *subst.* specialist în aeronautică

αερονautής, ο *subst.* aviator, aeronaut

αερονautική, η *subst.* aeronautică

αερονομία, η *subst.* unitate care răspunde de menținerea ordinii în aviația militară

αεροπειρατής, ο *subst.* pirat al aerului

αεροπειρατία, η *subst.* piraterie aeriană

αεροπλάνο, το *subst.* avion // **επιβατικό / πυρα-βλοκίνητο / υπερηχητικό / αναγνωριστικό / καταδιωτικό / βομβαρδιστικό / ταχυδρομικό** ~ avion de persoane / cu reacție / supersonic / de recunoaștere / de vânătoare / de bombardament / de poștă (curier) // ~ **εφόδου** avion de asalt

αεροπλανοφόρο, το *subst.* portavion

αεροπλοία, η *subst.* călătorie / zbor cu avionul

αερόπλοιο, το *subst.* avion

αεροπορία, η *subst.* 1. zbor aerian 2. aviație civilă 3. aviație militară

αεροπορικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* aviativ(-ă), aerian(-ă)

// -ή **άμυνα** apărare aeriană // -ό **δυστύχημα** accident aviativ // -ή **βάση** bază aeriană // ~ **σταθμός** aeroport // -ό **ταξίδι** călătorie cu avionul *II. adv.* -ώς

αεροπόρος, ο *subst.* căpitan/membru al echipei unui avion/aviator

αεροσκάφος, το *subst.* aeronavă // **πολεμικό** ~ aeronavă militară

αεροστάθμη, η *subst.* 1. accesoriu pentru instrumentele goniometrice 2. fir cu plumb

αερόστατο, το *subst.* aerostat

αεροστεγής, -ής, -ές *I. adj.* închis(-ă) ermetic

αεροστρόβιλος, ο *subst. tehn.* turbină

αεροσυνodός, η *subst.* stewardesă

αερόσφυρα, η *subst.* ciocan cu aer comprimat

αεροτρύπανο, το *subst.* burghiu cu aer comprimat

αεροφαγία, η *subst. med.* aerofagie

αεροφάρος, ο *subst.* far pentru aeronave, aerofar

αεροφωτογραφία, η *subst.* fotografie aeriană

αερώδ-ης, -ης, -ες *adj.* care are compoziția aerului

αετίσι-ος, -ια, -ιο *adj.* 1. acvilin(-ă) // -α **μύτη** nas acvilin 2. vulturesc(-ească), de vultur

αετονύχ-ης, -α sau -ισσα, -ικο și **αιτονύχης** *adj.* hrăpăreț(eață)

αετόπουλο, το *subst.* pui de vultur
αετοράχι, η *subst.* stâncă unde își fac cuib vulturii
αετός și **αἰτός**, ο *subst.* 1. vultur, acvilă // **δικέφαλος** ~ vultur cu două capete 2. zmeu (de hârtie) 3. *astr.* constelație boreală, vultur

αετοφαλιά, η *subst.* cuib de vultur

αζαλέα, η *subst. bot.* azalee

αέτωμα, -ματος το *subst. arhit.* fronton

αζεμάτιστ-ος, -η, -ο *adj.* neopărit(-ă)

αζεργάρωτ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. neîmperecheat(-ă)

2. nepotrivit(-ă) *II. adv. (-α)* în mod nepotrivit

άζευκτ-ος, -η, -ο și **άζευτ-ος**, -η, -ο *adj.* neînjugat(-ă), neînhamat(-ă)

αζημίωτ-ος, -η, -ο *I. adj.* nepăgubit(-ă). nevătămat(-ă) *II. subst. το -ο* câștig, folos // **με το -ο** pe bază de câștig

αζηήτητ-ος, -η, -ο *I. adj.* necerut(-ă), necăutat(-ă) // **-ο εμπόρευμα** marfă necăutată *II. adv. (-α)*

αζμουθίο, το *subst.* azimut

αζούληχτ-ος, -η, -ο și **αζούλητ-ος**, -η, -ο *I. adj.* 1. nepresat(-ă) 2. nestrivit(-ă)

αζούρ, το *invar. subst.* ajur (broderie)

αζύγιαστ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. necântărit(-ă) 2. neechilibrat(-ă) 3. *fig.* nemăsurat(-ă) // **-α**

λόγια vorbe necugetate

αζύγιστ-ος, -η, -ο *adj.* necântărit(-ă)

αζύγιωτ-ος, -η, -ο *adj.* inaccesibil(-ă), de care nu te poți apropia

άζυμ-ος, -ος, -ο *adj. (d. pâine)* nedospit(-ă)

αζύμωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. aluat) nefrământat(-ă) 2. nefermentat(-ă)

αζωγράφιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepictat 2. fără picturi

αζωικ-ος, -ή, -ό *adj.* fără urme de viață, azoic // **-ο αιώνας** secol fără viață

άζωστ-ος, -η, -ο *adj.* fără curea / cingătoare

άζωτο, το *subst. chim.* azot

αζωτούχ-ος, -α, -ο *adj.* azotos(-oasă) // **-ο λίπασμα** îngrășământ azotos

αηδί-α, η *subst.* 1. dezgust, scârbă, silă // **μου προκαλεί** ~ îmi face scârbă 2. *fig.* aversiune, repulsie 3. *fig.* prostie // **λέε** -εσ vorbești prostii

αηδιάζω, **αηδιάσα**, **αηδιασμένος** *I. v.i.* 1. a se dezgusta, a se scârbi // **αηδιάσα όταν άκουσα τι λέει** m-am scârbit când am auzit ce spune 2. a simți repulsie, a simți aversiune *II. v.t.* 1. a provoca, a produce dezgust, silă, scârbă // **με αηδιάσε με τα λόγια του** m-au scârbit vorbele lui

αηδιαστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* dezgustător(-oare), respingător(-oare) *II. adv. (-ά)*

αηδόνη, το η *subst.* privighetoare

αηδονοφαλιά, η *subst.* cuib de privighetoare

αήτητ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. neînvins(-ă) 2. de neînvins, invincibil(-ă) *II. adv. (-α)*

άηχ-ος, -η, -ο *adj. lingv. (d. consoane)* surd

αθανασία, η *subst.* 1. nemurire, eternitate 2. glorie postumă

αθάνατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nemuritor(-oare), fără de moarte, nepieritor(-oare), etern(-ă) // ~ **νερó** apă vie // **-ο τραγούδι** cântec nemuritor, nepieritor 2. *fig.* care se bucură de o glorie eternă, neuitat(-ă), trainic(-ă), durabil(-ă) // **-ο ύψασμα** material (stofă) trainic(-ă)

άθαπτ-ος, -ος, -ον și **άθαφτος**, -η, -ο *adj.* neîngropat(-ă), neînmormântat(-ă)

αθέατ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. invizibil(-ă), nevăzut(-ă) 2. ascuns(-ă), de nevăzut(-ă) *II. adv. (-α)* fără a fi văzut

αθεΐα, η *subst.* ateism

αθεϊσμός, ο *subst.* ateism

αθεϊστ-ής, ο -ίστρια, η *subst.* ateist(-ă), ateu(-ee)

αθεϊστικ-ός, -ή, -ό *adj.* legat de ateism

αθελά (μου σου του) *adv.* în mod involuntar, fără voie, fără să vreau

αθέλητ-ος, -η, -ο *I. adj.* involuntar(-ă), neintenționat(-ă)

αθεμελιωτ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. fără temelie 2. (*fig.*) nefondat(-ă), neîntemeiat(-ă) 3. *fig.* fără bază științifică *II. adv. (-α)* fără teme, fără bază

αθέμιτ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. ilicit(-ă) 2. neloial(-ă) // ~ **συναγωνισμός** concurență neloială *II. adv. (-α)*

άθε-ος, -η, -ο *adj.* ateu(-ee), ateist(-ă)

αθεόφοβ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără frică de Dumnezeu 2. *fig.* îndrăzneț(-eață) 3. *fig.* fără scrupule

αθεράπευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nevindecat(-ă) 2. incurabil(-ă) // **-η αρρώστεια** boală incurabilă

αθέρας, ο *subst.* 1. țepă / a spicului 2. tăiș al unei lame 3. *fig.* partea cea mai bună a unui lucru 4. *fig.* om ales

αθερίνα, η *subst. iht.* pește mic

αθερίστ-ος, -η, -ο *adj.* nescerat(-ă), necosit(-ă)

αθέτησθ, η *subst.* 1. nerespectare, încălcare a legii, contravenție // ~ **του νόμου** încălcarea legii 2. neînlăunarea promisiunii, a cuvântului dat 3. anulare

αθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **αθετημένος** *v.t.* și *v.i.* 1. a nu respecta, a încălca (legea) 2. a nu se ține de promisiuni și de cuvântul dat // ~ **τον λόγο μου** a nu se ține de cuvânt

αθεώρητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nevizat(-ă) 2. nerevizuit(-ă)

αθήλαστ-ος, -η, -ο *adj.* nealăptat(-ă)

αθηλύκωτ-ος, -η, -ο *adj.* descheiat(-ă), neîncheiat(-ă)

αθημώναστ-ος, -η, -ο *adj.* nestrâns în claie

αθηναϊκ-ός, -ή, -ό și αθηναϊκ-ος, -η, -ο și αθηνιώτικ-ος, -η, -ο *adj.* atenian(-ă) // η -ή κοινωνία societatea ateniană

Αθηναιο, το *subst.* Ateneu

αθησαύριστ-ος, -η, -ο *adj.* neînregistrat(-ă), netezaurizat(-ă)

άθικτ-ος, -η, -ο și -χτος, -η, -ο *adj.* 1. neatins(-ă), intact(-ă) 2. de neatins, intangibil(-ă) 3. pur (-ă), neprihănit(-ă)

άθλη-μα, -ματος το *subst. atl.* întrecere / probă sportivă

άθληση, η *subst.* antrenament, pregătire pentru probe sportive

αθλητ-ής, ο, -ρια, η *subst.* atlet(-ă), sportiv(-ă)

αθλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* athletic(-ă), sportiv(-ă), de atletism // ~ συλλογος asociație sportivă // -ό επίτευγμα performanță

αθλητισμός, ό *subst.* atletism, sport

άθλ-ιος, -ια, -ιο I. *adj.* 1. mizerabil(-ă), mizer(-ă) // βρίσκομαι σε -ια κατάσταση a se afla într-o stare mizerabilă // -ιο οδικό δίκτυο rețea stradală în stare proastă 2. nefericit(-ă), nenorocit(-ă) 3. nemernic(-ă), ticălos(-oasă)

αθλιότητa, η *subst.* 1. mizerie, nenorocire, chin // ζω στην ~ a trăi în mizerie 2. ticăloșie, nemernicie

αθλοθεσία, η *subst.* organizarea întrecerilor sportive

αθλοθέτης, ο *subst.* organizator de probe sportive

αθλοθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, άθλοθετημένος *v.t.* a organiza întreceri sportive

αθλοπαιδιά, η *subst.* întrecere sportivă, sport

άθλ-ος, ο *subst.* 1. ispravă, faptă eroică // *mitol.* οι -οι του Ηρακλέους isprăvile lui Heracle 2. caznă, luptă

αθλ-ούμαι, -ήθηκα *v.d.* a face sport

αθόρυβ-ος, -η, -ο I. *adj.* negălăgios(-oasă), silențios(-oasă), nezugomotos(-oasă) II. *adv.* (-α), fără gălăgie, fără zgomot // μπήκε ~ a intrat fără zgomot

άθρυσστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. incasabil(-ă) 2. ne-spart(-ă), nerupt(-ă) II. *adv.* (-αύστως) fără să se spargă

αθρεψία, η *subst. med.* atrofie

αθρήνητ-ος, -η, -ο *adj.* neplâns(-ă), nebcit(-ă)

άθρησκ-ος, -η, -ο *adj.* nereligios(-oasă), neevlavios(-oasă), necredincios(-oasă)

αθρ-οίζω, -οισα, -οίστηκα, άθροισμένος *v.t.* 1. a aduna, a strânge, a colecta, a culege, a pune cap la cap // ~ πληροφορίες a culege informații 2. a adăuna, a însuma

άθροισις și άθροιση, η *subst. mat.* adunare, adiționare

άθροισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. *mat.* sumă, total, rezultatul adunării 2. ansamblu

αθροιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de calcul // -ή μηχανή mașină de calcul 2. adițional(-ă) II. *adv.* (-ά) prin calcul, calculând

αθρό-ος, -α, -ο *adj.* masiv(-ă); în masă // -ες συλλήψεις arestări în masă

αθυμία, η *subst.* 1. gol sufletesc, urât 2. mâhnire
άθυμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără chef, fără poftă, trist (-ă) 2. mâhnit, amărât 3. lipsit(-ă) de curaj, sfios(-oasă), timid

άθυρ-μα, -ματος, το *subst.* 1. obiect, jucărie 2. *fig.* om fără voință // ~ της μοίρας jucărie a destinului

αθυροστομία, η *subst.* trăncăneală, vorbărie, flec-căreală

αθυρόστομ-ος, -η, -ο *adj.* vorbăreț(-eafă), guraliv, flecar, care nu știe să-și țină gura, gurăspartă, palavragiu(-oaică)

αθώ-ος, -α, -ο *adj.* 1. nevinovat(-ă), inocent(-ă), fără vină // ~ κατηγορούμενος acuzatul e nevinovat // -ο παιδί copil inocent // -ο ύφος înfățișare nevinovată // -α περιστερά *iron.* porumbel nevinovat 2. naiv(-ă), ingenuu(-ă)

αθωότητa, η *subst.* 1. nevinovăție, inocență 2. naivitate, ingenuitate

αθωράκιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necuirasat(-ă), fără cuirasă 2. neblindat(-ă) 3. neînnarmat(-ă)

αθώρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* invizibil(-ă) II. *adv.* (-α)

αθω-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αθωωμένος *v.t.* a dezvinovăți, a declara pe cineva nevinovat(-ă), a disculpa, a achita

αθώωση, η *subst.* dezvinovățire, disculpare, achitare

αθωωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de disculpare, de dezvinovățire, de achitare // -ή απόφαση hotărâre de disculpare, de achitare

άι *interj.* hai, ei, vai // ~ να φύγουμε hai să plecăm // ~ να σε δω πως θα ξεμπελέξεις ei, să te văd cum te descurci // ~ λοιπόν hai dară, hai deci // ~, έφυγαν όλοι vai, au plecat toți // ~ πως με πονά vai cum mă doare // ~~, τι να κάνω vai de mine

Αι prim element al unui nume de sfânt // Αι-Βασίλης Sfântul Vasile // Αι-Γιώργης Sfântul Gheorghe

αίγαγρος, ο *subst.* capră sălbatică, capră neagră
αιγαιοπελαγικ-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține, se referă la Marea Egee

αιγαί-ος, -α, -ο *adj. inv.* egeic(-ă), egean(-ă)

αίγει-ος, -α, -ον *adj. inv.* căpresc(-ască), de capră

αιγιαλίτιδα, ζώνη, η *subst.* zona de coastă a unei țări, apele teritoriale
αιγίδα, η *subst.* egidă, protecție // *υπό την* ~ sub patronajul/egida
αιγιθαλός, ο *subst. zool.* pitigoi
αιγινήτικ-ος, -η, -ο *adj.* care aparține, se referă la / provine din insula Egina, eghinit
αίγλη, η *subst.* 1. splendoare, strălucire 2. aureolă 3. faimă
Αιγόκερος, ο *subst. astr.* capricorn
αιγόκλη-μα, -ματος, το *subst. bot.* caprifoi
αιγοπρόβατα, τα *subst. pl.* turmă de oi și capre
αιγυπτιακ-ός, -ή, -ό *adj.* egiptean(-ă)
αιγυπτιολογία, η *subst.* egiptologie
αιγυπτολόγος, ο, η *subst.* egiptolog(-ă)
Αιγύπτιος, ο, **Αιγυπτία**, η *subst.* egiptean(-ă)
αιδεσιμότητος, ο *subst.* preacucernic (formula de adresare către un preot căsătorit)
αιδοίο, το *subst.* organul genital feminin
αιδ-ώς, -ούς η 1. rușine, sfială // **δημοισία** ~ pudoare publică 2. modestie // *ίνv.* **εξ** **αιδούς** προς τινά din respect față de cineva
αιθάλη, η *subst.* 1. funingine 2. spuză
αιθάνιο, το *subst. chim.* etan
αιθεραναιοθησία, η *subst. med.* anestezie prin eter
αιθέρ-ας, ο *subst.* 1. cer, văzduh, înaltul cerului // **βρίσκεται στους** -ες *e* în al nouălea cer // **μετάδοση από** -α transmisiune prin radio 2. *chim.* eter
αιθέρι-ος, -α, -ο *adj.* 1. ceresc(-ească), celest (-ă) 2. *fig.* subtil(-ă), fin(-ă), diafan(-ă) // -ο **πλάσμα** făptură diafană 3. elevat(-ă), distins (-ă) 4. (d. substanțe) care se evaporă, eterat // -α **ατμόσφαιρα** atmosferă elevată // -α **έλαια** uleiuri eterate
αιθεροποίηση, η *subst. chim.* eterificare
Αιθιοπ-ας, ο, -ισσα, η *subst.* 1. etiopian(-ă), abisian(-ă) 2. negru(-esă)
αιθιοπικ-ός, -ή, -ό *adj.* etiopian(-ă)
αίθουσα, η *subst.* sală // ~ **χορού** / **υποδοχής** / **συνεδριάσεων** / **φαγητού** / **αναμονής** / **των καθρέφτων** sală de dans / de recepție / de ședințe / sufragerie / de așteptare / a oglinzilor
αίθρια, η *subst.* timp frumos, senin
αίθρι-ος, -α, -ο *adj.* senin(-ă), fără nori
αιθυλένιο, το *subst. chim.* etilenă
αιθυλικ-ός, -ή, -ό *adj.* etilic(-ă)
αιθύλιο, το *subst. chim.* etil
αιλουροειδ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. felin(-ă) 2. *fig.* suplu(-ă) 3. **τα** -ή *zool.* familia felinelor
αίλουρος, ο *subst.* 1. pisică sălbatică 2. *fig.* om agil, vulpoi

αί-μα, -ματος, το *subst.* 1. sânge // **συγγένεια** **εξ** -ματος rudenie de sânge // **με** **ψυχρό** ~ cu sânge rece // **φτύνω** ~ a scuipa sânge // **η φωνή** του -ματος glasul sângelui // **το** ~ **νερό** **δεν** **γίνεται** sângele apă nu se face // **παίρνω** **πίσω** **το** ~ a se răzbuna, dinte pentru dinte
αιματηρ-ός, -ή, -ό **Ι.** *adj.* 1. sângeros(-oasă) // -ά **γεγονότα** evenimente sângeroase // -**ές** **οικο-****νομίες** economie la sânge // -**ή** **εκμετάλλευση** exploatare sângeroasă 2. *fig.* crud(-ă) **II.** *adv.* (-ά)
αιμάτιν-ός, -ή, -ό **și** **αιματένι-ος**, -α, -ο *adj.* 1. din sânge, sanguin(-ă) 2. sângieru(-e), de culoarea sângelui
αιματίτης, ο *subst. mineral.* hematit
αιματογεν-ής, -ής, -ές *adj.* hematogen(-ă)
αιματοδόχ-ος, -ος, -ον *adj.* care primește sânge
αιματοζωα, τα *pl. subst.* hematozoare
αιματοκαλλιέργεια, η *subst. mel.* hemocultură
αιματοκόλπος, ο *subst. med.* hematocolp
αιματοκρίτης, ο *subst. med.* hematocrit
αιματοκυλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αιματοκυλισ-****μένος** **și** **αιματοκυλ-ώ** *v.t.* 1. a însângera, a umple de sânge 2. a face să se verse mult sânge, a provoca un măcel
αιματολογία, η *subst. med.* hematologie
αιματοουρία, η *subst. med.* hematurie, urină cu sânge
αιματολόγος, ο, η *subst. medic* hematolog
αιματομυελία, η *subst. med.* hematomieli
αιματοξύλο, το *subst.* acaju, mahon
αιματοσπίνη, η *subst. entom.* căpușă
αιματοποίηση, η *subst. fiziol.* hematopoieză
αιματορροια, η *subst. med.* hemoree, curgere de sânge
αιματοσκόπιο, το *subst.* hematoscop, aparat pentru dozarea hemoglobinei în sânge
αιματοστάση, η *subst. med.* hemostază
αιματοφοβία, η *subst.* hematofobie
αιματοφόρ-ος, -ος, -ον *adj.* sanguin(-ă), de sânge // -α **αγγεία** vasele sanguine
αιματοχυσία, η *subst.* 1. vărsare de sânge 2. măcel, ucidere în masă
αιμάτω-μα, -ματος, το *subst.* hematom
αιμίνη, η *subst. biochim.* hemină, hematină
αιμοβόρικ-ός, -η, -ο *adj.* 1. sângeros(-oasă) 2. criminal(-ă)
αιμοβόρ-ος, -α, -ο **și** **-ικο** *adj.* 1. crud(-ă), însetat de sânge 2. criminal(-ă)
αιμοδιψ-ής, -ής, -ές *adj.* însetat(-ă) de sânge, sălbatic(-ă)
αιμοδοσία, η *subst.* donare de sânge
αιμοδότης, ο, -ρια, η *subst.* donator(-oare) de sânge

αιμοληψία, η *subst.* 1. luare de sânge pentru analiză 2. tranzfuzie
αιμολυσία, η *subst. med.* hemoliză
αιμομεϊκτ-ης ο, -ρια, η *subst.* persoană care să-vârșește un incest
αιμομεικτικ-ός, ή, ό *adj.* incestuos(-oasă)
αιμομειξία, η *subst.* incest
αιμόπτωση, η *subst. med.* hemoptizie
αιμορραγία, η *subst. med.* hemoragie
αιμορραγ-ώ, -ησα *v.t.* a avea hemoragie
αιμορροίδες, οι *subst. pl. med.* hemoroizi
αιμοσταγ-ής, -ής, -ές *adj.* care și-a pătat mâinile cu sânge, sāngeros(-oasă), crud(-ă)
αιμοστασία, η *subst. med.* hemostază
αιμοστατικ-ός, -ή, -ό *adj.* hemostatic(-ă)
αιμοσφαιριναίμια, η *subst. med.* hemoglobinemie
αιμοσφαιρίνη, η *subst.* hemoglobină
αιμοσφαίριο, το *subst. pl.* globulă de sânge // **ερυθρά -α** globule roșii, hematii // **λευκά -α** globule albe, leucocite
αιμοφυλία, η *subst. med.* hemofilie
αιμοφόρ-ος, -α, -ο *adj.* vezi **αιματοφόρος**
αιμόφυρτ-ος, -η, -ο *adj.* umplut(-ă) de sânge, însăngerat(-ă)
αιμοχαρ-ής, -ής, -ές *adj.* sanguinar(-ă), setos(-oasă) de sânge, crud(-ă)
αινέσιμ-ος, -η, -ο *adj.* demn de laude, lăudabil(-ă)
αίνιγ-μα, το *subst.* 1. ghicitoare 2. *fig.* neclaritate, taină, enigmă
αινιγματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. enigmatic(-ă) 2. (*rar*) misterios(-oasă) // ~ **άνθρωπος** om misterios, neclar(-ă) II. *adv.* (-ά) // **μιλά** ~ vorbește în mod neclar / în dodii
αινιγματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* enigmatic(-ă), misterios(-oasă)
αίνος, ο *subst. bis.* laudă, elogiu, proslăvire
άιντε și **άντε** *interj.* (*rar pl.* **άντεστε**) // ~ **τέλειωσε** **καμιά φορά**! ia, termină odată! // ~ **στη γεια μας**! în sănătatea noastră!
αινώ *v.t. bis.* a proslăvi, a lăuda
αιολικ-ός, -ή, -ό *adj.* eolic(-ă), al Eoliei
αίρα, η *subst. bot.* neghină
αίρεση și **-ις**, η *subst.* 1. erezie (religioasă) 2. sectă 3. premiză, condiție 4. *jur.* condițiune, opțiune // ~ **αποβλητική** condițiune suspensorie // **δικαίωμα** -ς drept de opțiune
αιρέσιμ-ος, -ος, -ον *adj.* eligibil(-ă)
αιρετικ-ός, -ή, -ό *adj.* eretic(-ă), de erezie
αιρετ-ός, -ή, -ό *adj.* electiv(-ă), ales(-easă) // -οί **δικαστές** judecători aleși
αир κοντισιόνγκ, το *subst.* aparat de aer condiționat

αίρω (**να** **άρω**) **αίρομαι** (**να** **αρθώ**) *v.t.* 1. a înlătura, a îndepărta (obstacolele) // **αίρατε** **τους** **οφθαλμούς** **ηνάλτα**ți **privirea** // **άρων** **σου** **την κλίνη**ν **και** **περιπάτε** **ridică-ți** **πατλ** și **umblă** // **ίνν**. **αίρων** **τας** **αμαρτίας** **του** **κόσμου** care ridică păcatele lumii 2. a suspenda, a suspenda, a anula // **ήρθησαν** **όλα** **τα** **έκτακτα** **μέτρα** s-au suspendat toate măsurile excepționale 3. *mar.* a vira
αισθάν-ομαι, -θηκα I. *v.t.* a simți, a resimți // ~ **ψυχός** **mi-e** **frig** // ~ **φόβο** **mi-e** **frică** // ~ **την** **ανάγκη** a simți nevoie să... // **δεν** ~ **τον** **εαυτόν** **μου** **καλά** a nu se simți bine // ~ **πόνος** a simți dureri // ~ **ικανοποίηση** a simți satisfacție // ~ **τήν** **έλειψη** **κάποιου** a simți lipsa cuiva // ~ **ευχαρίστηση** a-i face plăcere // ~ **κενό** **μέσα** **μου** **simt** un gol în stomac II. *v.i.* 1. a fi conștient(-ă) // **αυτός** **δεν** **αισθάνεται** **el** nu este conștient
αισθαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* sensibil(-ă), sentimental(-ă), simțitor(-oare), emotiv(-ă)
αισθαντικότητα, η *subst.* 1. afecțiune 2. afectivitate
αίσθη-μα, -ματος, το *subst.* 1. sentiment // ~ **ενοχής** sentiment de vinovăție // ~ **ανασφάλειας** sentiment de nesiguranță // **μεγάλο** ~ un sentiment puternic 2. afecțiune, dragoste
αισθηματίας, ο *subst.* sentimental(-ă)
αισθηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* sentimental(-ă) // ~ **δεσμός** **legătură** sentimentală // -ό **διήγημα** povestire de dragoste (sentimentală) // -ή **απογοήτευση** decepție sentimentală // ~ **τομέας** capitolul sentimental
αισθηματικότητα, η *subst.* sentimentalitate, sentimentalism
αισθηματολογία, η *subst.* 1. sentimentalism 2. vorbe de dragoste
αισθηματολόγος, ο, η *subst.* sentimental(-ă)
αίσθηση, η *subst.* 1. senzație // ~ **του** **ψυχρού** **και** **του** **θερμού** senzație de frig și de cald, impresie // **μου** **έκανε** **μεγάλη** ~ mi-a făcut o impresie foarte puternică 2. **simț** // **οι** **πέντε** **αίσθήσεις** cele cinci simțuri // ~ **της** **δημιουργίας** **simț** creator 3. percepție 4. simțire
αισθησιακ-ός, -ή, -ό I. *adj.* senzual(-ă) II. *adv.* (-ά)
αισθησιαρχία, η *subst. filoz.* 1. senzualism 2. senzualitate
αισθητήριο, το *subst.* simț // -α **όργανα** organe de simț
αισθητήρι-ος, -α, -ο *adj.* senzorial
αισθητική, η *subst.* 1. estetică 2. cosmetică // **Ινστιτούτο** -ς Institut de cosmetică
αισθητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. estetic(-ă) // -ή **αξία** valoare estetică // -οι **κανόνες** reguli estetice //

-ή **απόλαυση** plăcere estetică 2. de chirurgie plastică // -ή **χειρουργική** chirurgie plastică / estetică 3. sensitiv(-ă), senzual(-ă) II. *adv.* (-ά) într-o manieră estetică

αισθητικός, ο, η *subst.* 1. estetician(-ă) 2. cosmetician(-ă)

αισθητισμός, ο *subst. filoz.* 1. estetism 2. senzualism

αισθητιστής, ο *subst. estetist*

αισθητ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. sensibil(-ă), perceptibil(-ă), simțitor(-oare), evident(-ă), considerabil(-ă) // η **παρουσία** του **έγινε** -ή prezența lui s-a făcut simțită // -ή **μείωση** **reducere** **evidentă** // **σημειώθηκε** -ή **πρόοδος** s-a înregistrat un progres simțitor // -ή **διαφορά** **diferență** **simțitoare** II. *adv.* (-ά) **considerabil**

αισιοδοξία, η *subst. optimism*

αισιοδοξ-ός, -η, -ο I. *adj.* **optimist(-ă)** II. *adv.* (-α)

αισιοδοξ-ή, -ησα *v.i.* a fi optimist(-ă)

αίσι-ος, -α, -ο *adj. înv.* **favorabil(-ă)**, **fericit(-ă)**, **prielnic(-ă)** // *inv.* -ο **γεγονός** **un eveniment** **fericit** // **επί** **αίσιοις** **οιωνοίς** **sub auspicii bune** // **αίσιο τέλος** **sfârșit** **fericit** // **αίσιος οιωνός** **semn bineprevestitor**

αίσχος, το *subst.* 1. rușine // **τι** ~ **ce rușine!** // **είναι** ~ **αυτό που έκανες** **ceea ce ai făcut** **este o rușine** 2. dezonoare 3. (*excl.*) **rușine!**

αισχρόβι-ος, -ος, -ον *adj.* **desfrânat(-ă)**, **destrăbălat(-ă)**, **stricat(-ă)**, **depravat(-ă)**

αισχροκέρδεια, η *subst.* 1. escrocherie, înșelăciune 2. speculă

αισχροκερδ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. **escroc(-oacă)** 2. **speculant(-ă)**

αισχρολόγημα, το și **αισχρολογία, η** *subst.* **cuvânt / expresie obscenă / trivială / indecentă**

αισχρολόγο, το *subst.* **vezi** **αισχρολόγημα**

αισχρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. **rușinos(-oasă)**, **μάρșav(-ă)**, **object**, **ticălos**, **josnic** // -ή **πράξη** **faptă** **rușinoasă** // ~ **άνθρωπος** **om josnic**, **μάρșav** 2. **imoral(-ă)**, **indecent(-ă)**, **depravat(-ă)** // -ά **λόγια** **vorbe murdare**, **indecente** // -ές **εικόνες** **imagini obscene** 3. de calitate mediocră II. *adv.* (-ά) // **φέρνεται** ~ **se comportă** **josnic**

αισχρότητα, η *subst.* 1. **μάρșavie**, **ticăloșie**, **abjecție**, **josnicie** 2. **indecență**, **depravare**

αισχύνη, η *subst.* **rușine**, **infamie**, **dezonoare**

αισώπει-ος, -α, -ο *adj.* **esopic(-ă)**, **care se referă, are legătură** cu **Esop**

αίτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. **cerință**, **revendicare** // **βασιικό / γενικό** ~ **cerință de bază / generală** 2. **postulat**

αίτηση, η *subst.* **cerere**, **solicitare**, **petiție** // **υποβάλλω** ~ **a depune o cerere** // *inv.* **τη αίτησε** **la**

solicitarea mea // **ένσημος** ~ **cerere cu timbru fiscal**

αιτία, η *subst.* **cauză**, **motiv**, **rațiune**, **pricină** // **εξ αιτίας** **μου** **din cauza mea** // **όλα τα πράγματα έχουν τήν** ~ **τους** **toate lucrurile își au cauza lor** // (*inv.*) **άνευ αιτίας** **fără motiv** // **αρχική** ~ **cauză inițială** // **από ποιά** ~ **din ce rațiune?** // ~ **ζητάς** **cauți** **pricină?**

αιτιακ-ός, -ή, -ό **vezi** **αιτιώδης**

αιτιατική, η *subst. gram.* **acuzativ**

αιτιατό, το *subst.* **rezultat**, **consecință**, **urmare**, **efect** // **το αίτιον και το** ~ **cauza și efectul**

αίτιο, το *subst.* **cauză**, **motiv**, **pricină** // **το αρχικό** ~ **cauza primară** // ~ **του κακού** **cauza răului**

αιτιοκρατία, η *subst. filoz.* **cauzalitate**, **relația cauză-efect**, **determinism**

αιτιοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* **determinist**

αιτιολόγηση, η și **αιτιολογία, η** *subst.* **motivare**, **justificare**

αιτιολογικ-ός, -ή, -ό *adj. filoz.* 1. **cauzal(-ă)**, **etiologic(-ă)** // *gram.* -ή **πρόταση** **propoziție** **cauzală** 2. de motive, **justificator(-oare)** // -ή **έκθεση** **expunere de motive/ justificatoare**

αιτιολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, αιτιολογημένος *v.t.* 1. a explica, a motiva, a fundamenta 2. a stabili o legătură cauzală

αίτι-ος, -α, -ο *adj.* **cel din cauza** **căruia** **se întâmplă** **ceva**, **ρăspunzător(-oare)**, **responsabil(-ă)**, **autor(-oare)** // **αυτός είναι ο** ~ **για όλα** **el este răspunzător pentru toate** // **ο κύριος** ~ **principalul** **vinovat**

αιτιότητα, η *subst. filoz.* 1. **cauzalitate** 2. **cauză**

αιτιώδ-ης, -ης, -ες *adj.* **cauzal(-ă)** // -ης **σχέση** **legătură cauzală**

αϊτός, ο *subst.* **vultur**

αιτούμαι *v.d.* a solicita, a cere, a pretinde

αιτώ *v.d.* **vezi** **αιτούμαι**

αιφνιδ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, αιφνidiaσμένος *v.t.* a surprinde, a lua prin surprindere // **ο εχθρός** **μας** **-ίασε** **dușmanul ne-a luat** **prin surprindere**

αιφνιδισμός, ο *subst.* 1. **surprindere** 2. **milit. atac prin surprindere**

αιφνιδιαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* **surprinzător(-oare)** II. *adv.* (-ά)

αιφνίδι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. **neasteptat(-ă)**, **brusc(-ă)**, **subit(-ă)** // ~ **θάνατος** **moarte subită** II. *adv.* (-α)

αιχμαλωσία, η *subst.* **prizonierat**, **captivitate**

αιχμαλωτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αιχμαλωτισμένος *v.t.* 1. a lua prizonier, a captura 2. *fig.* a captiva, a fermeca

αιχμάλωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. prizonier(-ă) 2. dependent(-ă) (de ceva / cineva)

αιχμή, η *subst.* 1. capăt, vârful (al unui obiect ascuțit) // ~ του **μαχαίριου** vârful cuțitului // **ώρα** -ς *oră* de vârf 2. *fig.* punctul de intensitate maximă a unei activități, toi // **η** ~ της **δουλειάς** toiu l muncii 3. aluzie ironică

αιχμηρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. ascuțit(-ă), tăios(-oa-să) 2. *fig.* dureros(-oasă), acut(-ă) // ~ **πόνος** durere acută II. *adv.* (-ά)

αιών și **αιώνας, ο** *subst.* 1. secol, veac 2. eră, epocă // **εικοστός αιώνας** secolul douăzeci // **ο χρυσός** ~ secolul de aur // **προ αιώνων** cu secole în urmă // **εις τους αιώνες τους άπαν-τες** în vecii vecilor 3. veșnicie // **έναν αιώνα** **δεν σε είδα** nu te-am văzut de o veșnicie / de-un secol

αιώνι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. etern(-ă), veșnic(-ă), nepieritor(-oare), nemuritor(-oare) // -α **ζωή** viață veșnică // -α **δόξα** slavă veșnică // **Αιώνια πόλη** Cetate eternă // **αιωνία** του **η μνήμη** veșnica lui pomenire 2. constant(-ă) II. *adv.* (-α), în veci, de-a pururea, tot timpul

αιωνιότητα, η *subst.* vecie, veșnicie, eternitate, nemurire // **πέρας** στην ~ a trecut în eternitate

αιωνόβι-ος, -α, -ο *adj.* secular(-ă), străvechi(-e) // -α **δέντρα** arbori seculari

αιώρα, η *subst.* 1. leagăn, scrânciob, balansoar 2. hamac

αιώρηση, η *subst.* legănare, balansare

αιωρ-ούμαι, -ήθηκα *v.r.* a se legăna, a se balansa

ακαβούρντιστ-ος, -η, -ο și **ακαβούρντιστ-ος, -η, -ο** I. *adj.* neprăjit(-ă) // ~ **καφέ** cafea neprăjită II. *adv.* (-α) fără a fi prăjit(-ă)

άκαγ-ος, -η, -ο și **άκαφτ-ος, -η, -ο** *adj.* nears(-ă)

ακαδημαϊκ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. academic(-ă), care ține/se referă la academie // -ή **συζήτηση** dispută academică 2. universitar(-ă) // -ό **έτος** an universitar 3. *fig.* care ține de tradiția academică II. *adv.* (-ά) în mod academic

ακαδημαϊκός, ο, η *subst.* academician(-ă)

ακαδημαϊκότητα, η *subst.* calitate de academician

ακαδημαϊσμός, ο *subst.* academism

ακαδημία, η *subst.* academie (de arte, de sport etc.) // **Ακαδημία** Academia de științe

ακαζάντιστ-ος, -η, -ο *adj.* neîmbogățit(-ă), sărac(-ă)

ακαθάριστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necurățat(-ă) 2. *com.* neclarificat(-ă) // ~ **λογαριασμός** cont (socoteală) neclarificat(-ă) 3. brut(-ă) // -ο **βάρος** greutate brută 4. (*bis.*) femeia în timpul ciclului

ακαθαρσία, η *subst.* 1. murdărie 2. tot ceea ce e urât mirositor (gunoi, stârv etc.)

ακάθαρτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. murdar(-ă) 2. care miroase urât

ακάθεκτ-ος, -η, -ο *adj.* nestăvilit(-ă), impetuos (-oasă), năvalnic(-ă), neînfrănat(-ă)

ακάθιστ-ος, -η, -ο *adj.* // **Ακάθιστος Υμνος** acatist, imn bizantin în timpul intonării cârui se stă în picioare

ακαθοδήγητ-ος, -η, -ο *adj.* necondus(-ă), neîn-drumat(-ă)

ακαθόριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neprecis(-ă), neclar (-ă), incert(-ă) // -η **ώρα** oră neprecisă // **μου** **είπε** -α **πράγματα** mi-a spus lucruri neclare II. *adv.* (-α)

άκαρ-ος, -η, -ο I. *adj.* inoportun(-ă), nepotrivit (-ă) 2. prematur(-ă) 3. imatur(-ă) II. *adv.* (-α)

ακακία, η *subst.* 1. lipsă de răutate 2. ingenuitate, inocență

ακακία, η *subst.* bot. salcâm

άκακ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. incapabil(-ă) de a face rău 2. candid(-ă), nevinovat(-ă), inocent(-ă) // -ον **αρνίον** miel nevinovat 2. *peior.* naiv(-ă), credul(-ă) II. *adv.* (-α)

ακαλαισθησία, η *subst.* prost gust, lipsă de simț estetic

ακαλαίσθητ-ος, -η, -ο I. *adj.* inestetic(-ă) de prost gust II. *adv.* (-α)

ακαλαφάτιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* (*inv.*) necălăfă-tuit(-ă) II. *adv.* (-α)

ακάλεστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neinvitat(-ă) // **ήρθε** ~ στο **γάμο** a venit neinvitat la nuntă II. *adv.* (-α)

ακαλλίερητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necultivat(-ă), nearat(-ă), țelinos(-oasă) // -α **εδάφη** pământuri necultivate 2. *fig.* incult(-ă) // ~ **άνθρωπος** om incult

ακαλλώπιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neîmpodobit(-ă), negătit(-ă) 2. (*fig.*) neîngrijit // ~ **λόγος** vorbire neîngrijită II. *adv.* (-α)

ακάλτωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu are ciorapi 2. *fig.* foarte sărac(-ă)

ακάλυπτ-ος, -η, -ο *adj.* neacoperit(-ă); descoperit(-ă); dezvelit(-ă) // **με το κεφάλι** -ο cu capul descoperit // -ος **χώρος** teren descoperit / liber / viran (pe care se poate construi)

ακαμάτ-ης, -ισσα și **-ρα, -ικο** *adj.* și *s.* leneș (-ă), trândav(-ă), puturos(-oasă), // **οι -ες** **κι οι** **λολές** **έχουν** **τις** **μοίρες** **τις** **καλές** leneșele și nebunele sunt cele mai norocoase

ακάματ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neobosit(-ă), neostentit(-ă) 2. de neobosit

άκαμπτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de neîncovoiat 2. *fig.* neînduplecat(-ă), rigid(-ă)

ακαμψία, η *subst.* 1. neîncovoiere 2. *fig.* neînduplecare, rigiditate, intransigență 3. *med.* acampsie

ακάμωτος, -η, -ο *I. adj.* 1. neterminat(-ă), neisprăvit(-ă) 2. necopt(-oaptă) 3. nearat(-ă) // -ο **χωράφι** ogor nearat 4. *fig.* incapabil(-ă), neîndemânatic(-ă) *II. adv.* (-α)

άκανθα, η *subst.* 1. ghimpe, măracine, spin 2. os de pește 3. *arhit.* acantă 4. *bot.* acantă, talpa ursului, scaiete

ακάνθινος, -η, -ο *adj.* de spini // ~ **στέφανος** cunună de spini

ακανθίς, η *subst. ornit.* sticlete vezi **καρδερίνα**

ακανθοφράκτης, ο *subst.* gard de măracini

ακανόχοιρος, ο *subst. zool.* arici

ακανθάδης, -ης, -ες *adj.* 1. spinos(-oasă), cu ghimpi, plin(-ă) de spini // -ες **πρόβλημα** problemă spinoasă 2. *fig.* dificil(-ă), complicat(-ă)

ακανόνιστος, -η, -ο *I. adj.* 1. dezordonat(-ă) 2. asimetric(-ă) 3. *fig.* nepedepsit(-ă) 4. care nu se supune regulilor bisericești *II. adv.* (-α) în mod neregulat // **η καρδιά μου χτυπά** ~ inima îmi bate neregulat

ακαπάρωτος, -η, -ο *I. adj.* pentru care nu s-a plătit avans, nearvunit(-ă) *II. adv.* (-α)

ακαπίστρωτος, -η, -ο *adj.* fără căpăstru

ακάπνιστος, -η, -ο *adj.* 1. neafumat(-ă) 2. nefumat(-ă) 3. nefumat(-oare) 4. de nefumat // **τα τσιγάρα αυτά είναι** -α țigările acestea sunt de nefumat/nu se pot fuma

άκαπν, -ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu scoate fum, fără fum 2. *fig.* fără experiență de luptă, necombatant

άκαρδ, -ος, -η, -ο *I. adj.* fără inimă, nemilos(-oasă), crud(-ă) *II. adv.* (-α)

ακαρεί *adv.* // **εν** ~ imediat, îndată

ακαριαίος, -α, -ο *I. adj.* instantaneu(-ee), subit(-ă), fulgerător(-oare) // ~ **θάνατος** moarte instantanee/subită *II. adv.* (-α)

άκαρπ, -ος, -η, -ο *I. adj.* 1. infructuos(-oasă), neroditor(-oare), nefertil(-ă), steril(-ă), nefecund(-ă), sterp(-earpă) // -α **δέντρα** pomi neroditori // -ες **προσπάθειες** eforturi infructuoase 2. inutil(-ă), zadarnic(-ă) // -ες **συζητήσεις** discuții inutile *II. adv.* (-α) 1. fără rod 2. fără rezultat

ακαρύκευτος, -η, -ο *adj.* (*d.* mâncăruri) necondimentat(-ă)

ακάρφωτος, -η, -ο *adj.* nebătut(-ă) în cuie

ακατάβλητος, -η, -ο *I. adj.* 1. neînfrânt(-ă), invincibil(-ă), de neînvins 2. neobosit(-ă) // -ες **προσπάθειες** eforturi neobosite 3. neplătit(-ă), neachitat(-ă) *II. subst.* **το** -ο putere, rezistență *III. adv.* (-α)

ακατάβρεχτος, -η, -ο *adj.* neudat(-ă), nestropit(-ă)

ακαταγώνιστος, -η, -ο *I. adj.* invincibil(-ă), de neîntrecut, redutabil(-ă) *II. adv.* (-α)

ακατάδεχτος, -η, -ο *I. adj.* mândru(-ă), trufaș(-ă), orgolios(-oasă), arrogant(-ă), îngâmfat(-ă) *II. adv.* (-α)

ακαταδίοκτος, -η, -ο *adj.* 1. neprigonit(-ă) 2. de neprigonit

ακαταζήτητος, -η, -ο *adj.* 1. necăutat(-ă), neurmărit(-ă) 2. de neurmărit

ακατάκτητος, -η, -ο *adj.* 1. necucerit(-ă) 2. de necucerit

ακαταλαβίστικος, -η, -ο *I. adj.* 1. neînțeles(-easă) 2. de neînțeles // -α **λόγια** vorbe de neînțeles *II. adv.* (-α) neînțeles // **μιλάς** ~ vorbești neclar

ακατάληκτος, -η, -ο *I. adj. gram.* fără terminație *II. adv.* (-α)

ακατάληπτος, -η, -ο *I. adj.* 1. neînțeles(-easă) 2. de neînțeles, neclar(-ă), incomprehensibil(-ă) *II. adv.* (-α)

ακατάλληλος, -η, -ο *I. adj.* 1. inoportun(-ă) // -η **επίσκεψη** vizită inoportună 2. impropriu(-ie), neconvenabil(-ă), nepotrivit(-ă), necorespunzător(-oare) // -η **ώρα** oră nepotrivită // -ο **οπίτι** casă necorespunzătoare / neconvenabilă // -ο **πρόσωπο** persoană necorespunzătoare *II. adv.* (-α)

ακαταλληλότητα, η *subst.* nepotrivire, neconcordanță

ακαταλόγιστο, **το** *I. subst.* stare de iresponsabilitate (datorată vârstei, dezechilibrului mental etc.) // **οι ένορκοι δέχτηκαν** **το** ~ jurații au acceptat starea de iresponsabilitate

ακατάλυτος, -η, -ο *I. adj.* 1. indestructibil(-ă) // -η **δύναμη** putere indestructibilă 2. veșnic *II. adv.* (-α)

ακαταμάχητος, -η, -ο *I. adj.* 1. invincibil(-ă), imbatabil(-ă) 2. irefutabil(-ă), incontestabil(-ă) // -α **επιχειρήματα** argumente irefutabile // -η **απόδειξη** dovadă incontestabilă *II. adv.* (-α)

ακαταμέτρητος, -η, -ο *adj.* 1. nemăsurat(-ă) 2. de nemăsurat, incomensurabil, imens(-ă), nemărginit(-ă) // -α **εδάφη** spații incomensurabile 3. nenumărat(-ă) 4. de nenumărat

ακατανάλωτος, -η, -ο *adj.* neconsumat(-ă), de neconsumat

ακατανίκητος, -η, -ο *I. adj.* 1. invincibil(-ă) 2. de nebiruit, de neînvins // -η **επιθυμία** dorință de nebiruit *II. adv.* (-α)

ακατανόητος, -η, -ο *I. adj.* 1. de neînțeles 2. *fig.* bizar(-ă), straniu(-e), curios(-oasă) // **είναι**

-ο αυτό που κάνεις ceea ce faci e bizar II. *adv.* (-α) // **φέρνει** ~ te porți bizar

ακατάπαυστος, -η, -ο I. *adj.* neîntrerupt(-ă), continuu(-uă) // ~ **αγώνας** luptă neîntreruptă II. *adv.* (-α și -ως)

ακατάπιαστος, -η, -ο *adj.* 1. neconvins(-ă) 2. de neconvins

ακαταπίεστος, -η, -ο *adj.* 1. neconstrâns(-ă) 2. de neconstrâns

ακαταπόνητος, -η, -ο *adj.* infatigabil(-ă), neobosit(-ă), nepregetat(-ă)

ακατάργητος, -η, -ο *adj.* neabolit(-ă), nedesființat(-ă), neanulat(-ă)

ακατάρτιστος, -η, -ο I. *adj.* nepregătit(-ă), neinstruit(-ă) II. *adv.* (-α)

ακατάσβεστος, -η, -ο I. *adj.* 1. nestins(-ă) // **ασβέστι** -ο var nestins // **ίνν. το -ον πυρ** focul nestins 2. de nestins 3. *fig.* intens(-ă), de nepotolit // -η **δίψα για μάθηση** sete intensă de cunoaștere II. *adv.* (-α)

ακατασκεύαστος, -η, -ο *adj.* 1. nefabricat(-ă) 2. natural(-ă)

ακαταστάλαχτος, -η, -ο *adj.* imatur(-ă) (sufletește)

ακαταστασία, η *subst.* dezordine, neorânduială

ακατάστατος, -η, -ο I. *adj.* 1. dezordonat(-ă) 2. schimbător(-oare), nestatornic(-ă), variabil(-ă) // ~ **καιρός** vreme variabilă/schimbătoare II. *adv.* (-α)

ακατάσχετος, -η, -ο I. *adj.* 1. impetuos(-oasă), nestăvilnit(-ă) (*livr.*) incoercibil(-ă) 2. neîncetat(-ă), continuu(-ă) // -ο **ανέβασμα των τιμών** ridicarea continuă a prețurilor 3. neconfiscat(-ă) // -η **περιουσία** avere neconfiscată 4. (*jur.*) de neconfiscat, neconfiscabil(-ă) II. *adv.* (-α) fără oprire

ακατάτακτος, -ος, -ο *adj.* 1. neclasificat(-ă), neclasat(-ă) 2. *milit.* neînrolat(-ă)

ακατατόπιστος, -η, -ο I. *adj.* 1. neorientat(-ă) 2. neinforma(-ă) II. *adv.* (-α) fără orientare

ακαταχώριστος, -η, -ο *adj.* neclasificat(-ă)

ακατέβατος, -η, -ο *adj.* care nu scade / care nu mai poate fi micșorat // **τιμή** -η ultimul preț

ακατέργαστος, -η, -ο *adj.* neprelucrat(-ă), brut(-ă) // -ο **υλικό** material brut

ακατηγόρητος, -η, -ο *adj.* 1. care nu a fost acuzat(-ă) 2. ireproșabil(-ă), impecabil(-ă)

ακατήχητος, -η, -ο *adj.* 1. necatehizitat(-ă) 2. neinițiat(-ă)

ακάτιο, το *subst.* 1. ambarcațiune mică, șalupă, barcă 2. pahar mic 3. om mic, pitic

ακατοίκητος, -η, -ο *adj.* 1. nelocuit(-ă), pustiu(-ie), nepopulat(-ă) // -ο **σπίτι** casă nelocuită // -ο **νησί** insulă nepopulată / pustie 2. de nelocuit

ακατονόμαστος, -η, -ο I. *adj.* 1. de nenumit, de nespus, inexprimabil(-ă) 2. la care nu se poate face referință 3. foarte rușinos(-oasă) // **έγιναν -α πράγματα** s-au întâmplat lucruri rușinoase II. *adv.* (-α)

ακατόρθωτος, -η, -ο *adj.* nerealizabil(-ă)

άκατος, η *subst.* 1. ambarcație, șalupă, vedetă // **αγωνιστική** ~ ambarcație de curse // ~ **με όργανα μετρήσης** ambarcație cu instrumente de măsurat 2. navă auxiliară a unui vas de război

ακατοχύρωτος, -η, -ο *adj.* 1. neasigurat(-ă) 2. nefortificat(-ă)

ακατοάρωτος, -η, -ο *adj.* neondulat(-ă)

άκαυλ-ος, -ος, -ον *adj.* bot. fără tulpină, fără tijă

άκαυστος, -η, -ο *adj.* 1. nears(-ă) 2. care nu poate fi ars

ακαυτηρίαστος, -η, -ο *adj.* 1. necauterizat(-ă) 2. *fig.* care nu a fost condamnat

ακέντρωτος, -η, -ο *adj.* nealtoit(-ă), negrefat(-ă)

ακένωιζος, -η, -ο *adj.* 1. negolită(-ă), plină(-ă) 2. inepuizabil(-ă), nesecat(-ă) // -η **πηγή** izvor nesecat

ακέραιος, -α, -ο I. *adj.* 1. întreg(-eagă), integral(-ă) // **ένα -ο ψωμί** o pâine întreagă 2. *fig.* integru(-ă), cinstit(-ă), sincer(-ă) // -ο **ήθος** fire cinstită // -ος **χαρακτήρας** caracter integru / dintr-o bucată // **εις το -ον** în întregime 3. *mat.* // -ος **αριθμός** număr întreg II. *adv.* (-α)

ακεραιότητα, η *subst.* 1. integritate // **εδαφική** ~ integritate teritorială // ~ **χαρακτήρος** integritate de caracter 2. *fig.* probitate, onestitate

ακέραστος, -η, -ο I. *adj.* căruia nu i s-a făcut cinste cu ceva II. *adv.* (-α)

ακερδής, -ής, -ές *adj.* fără profit

ακέριος, -α, -ο *adj.* vezi **ακέραιο**

ακετόνη, η *subst.* chim. acetona

ακετυλένιο, το *subst.* chim. acetilenă

ακέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. acefal(-ă) 2. *fig.* fără conducător, fără șef, fără conducere // **το κίνημα έμεινε** -ο mișcarea a rămas fără conducere 3. prost(-oastă)

ακεφιά, η *subst.* lipsă de chef / de bună dispoziție, indispoziție

άκεφ-ος, -η, -ο I. *adj.* indispus(-ă), lipsit(-ă) de voce bună, fără chef II. *adv.* (-α)

ακηδεμόνευτος, -η, -ο *adj.* netutelat(-ă), independent(-ă)

ακήδευτος, -η, -ο *adj.* îngropat(-ă) fără înmormântare

ακηλίδωτος, -η, -ο I. *adj.* 1. nepătat(-ă) 2. *fig.* neprihănit(-ă) II. *adv.* (-α)

ακήρυχτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neavertizat(-ă) // ~ πόλεμος război început fără declarație prealabilă / fără avertisment II. *adv.* (-α)

ακίδα, η *subst.* 1. vârf ascuțit 2. bold

ακίνδυν-ος, -η, -ο I. *adj.* nepericulos(-oasă), nevătămător(-oare), inofensiv(-ă) // -ο φάρμακο medicament fără efecte toxice II. *adv.* (-α)

ακινήσια, η *subst.* 1. repaos, imobilitate // ο γιατρός συνέστησε **τελεία** ~ medicul a recomandat repaos total 2. *com.* stagnare

ακινήτοποιηση, η *subst.* imobilizare

ακινήτοποι-ός, -ησα, -ήθηκα, ακινήτοποιημένος v.t. a imobiliza, a ține pe loc // ~ τον αντίπαλο a-și imobiliza adversarul

ακίνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nemişcat(-ă), imobil(-ă), neclintit(-ă), fix(-ă), cu dată fixă // -η περιουσία avere imobilă // -η **γιορτή** sărbătoare cu dată fixă II. *subst.* **τα** avere imobilă / imobiliară // **πώληση -ών** vânzare imobiliară / de imobile II. *adv.* (-α)

ακκίζομαι v.i. *inv.* a face mofturi, nazuri, a se fandosi, a se sclifosi

άκκισ-μα, -ματος, το și **ακκισμός, ο** *subst.* moft, naz, fandoseală, sclifoseală

ακκλησίαστ-ος, -η, -ο *adj.* care nu se duce la biserică

ακλάδευτ-ος, -η, -ο *adj.* hortiv. netuns(-ă), necurățat(-ă)

άκλαυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neplâns(-ă), nejelit(-ă) II. *adv.* (-α)

ακλειδωτ-ος, -η, -ο *adj.* neînchius(-ă)

άκλειστ-ος, -η, -ο *adj.* neîncheiat(-ă)

ακληρία, η *subst.* lipsă de copii/urmasi

άκληρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. lipsit(-ă) de copii / urmași 2. sărac(-ă), nenorocit(-ă), nenorocos (-oasă) II. *adv.* (-α)

ακλήτευτ-ος, -η, -ο *adj.* jur. necitat(-ă)

άκλιτ-ος, -η, -ο *adj.* gram. indeclinabil(-ă), neconjugabil(-ă), inflexibil(-ă), invariabil(-ă) // **τα -α** μέρη του λόγου părțile de vorbire invariabile

ακλόνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* ferm(-ă), de neclintit(-ă) // **είναι** ~ **στην απόφαση** του este neclintit în hotărârea lui II. *adv.* (-α)

ακλούθι și **ακόλουθο, το** *subst.* anat. placenta

ακλουθός v.t. și v.i. *ακολουθός*

άκλωθ-ος, -η, -ο și **άκλωστ-ος -η -ο** *adj.* netors(-oarsă), nefăcut fire

ακλώσσητ-ος, -η, -ο și **ακλώσσιστ-ος -η -ο** *adj.* neclocit(-ă)

ακμ-άζω, -ασα v.i. a fi în culmea gloriei / puterii etc.

ακμαί-ος, -α, -ο *adj.* în plină putere / glorie

ακμή, η *subst.* 1. muchie // **επί** ξυρού -ς pe muchie de cuțit (într-o stare critică) 2. punct culminant, culme // **στην** ~ **της μάχης** în toiul luptei // **στην** ~ **της ηλικίας** του în floarea vârstei 3. *med.* acnee

άκμονας, ο *subst.* 1. nicovală, ilău // **μεταξύ σφύρας και -ονος** între ciocan și nicovală 2. *med.* nicovala urechii

ακοή, η *subst.* 1. auz 2. veste, știre // **όργανο της -ς** organ al auzului // **θέλω την** ~ a fermeca auzul/urechea // **εξ -ς** din auzite / după unele zvonuri

ακοίμητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedormit(-ă), care nu poate să doarmă 2. *fig.* nestins(-ă) // -η **φωτιά** foc nestins II. *adv.* (-α)

ακοινώνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nesociabil(-ă) 2. *bis.* neîmpărtașit(-ă) II. *adv.* (-α)

ακοίταχτ-ος, -η, -ο *adj.* neluat(-ă) în seamă

ακολάκευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nelingușit(-ă) 2. de nelingușit

ακολασία, η *subst.* desfrânare, depravare

ακόλαστ-ος, -η, -ο *adj.* desfrânat(-ă), depravat (-ă) II. *adv.* (-α)

ακολάριστ-ος, -η, -ο *adj.* neapretat(-ă)

ακόλλητ-ος, -η, -ο *adj.* nelipit(-ă)

ακολουθα, η *subst.* 1. înălțuire (logică) 2. alai, cortegiu, suită // **νεκρική** ~ cortegiu funerar // ~ **του βασιλέως** suita regelui 3. *bis.* slujbă, ceremonie religioasă // **ιερή** ~ sfânta slujbă 4. *mat.* lanț

ακόλουθ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. următor(-oare), care urmează // **μου** **είπε** **τα -α** mi-a spus următoarele // **φώναξαν τα -α ονόματα** au strigat următoarele nume II. *adv.* (-ούτως) apoi, după, urmare, ca urmare // **ως** ~ precum urmează, în felul următor // ~ **έγινε η γιορτή** apoi a avut loc serbarea

ακόλουθος, ο, η *subst.* 1. însoțitor(-oare), mebru (-ă) al (a) suitei 2. atașat diplomatic // **ο ~ της πρεσβείας** atașat al ambasadei // **στρατιωτικός** ~ atașat militar // ~ **τύπου** atașat de presă // **μορφωτικός** ~ atașat cultural 3. adept, susținător al unei doctrine/idei // ~ **του προστατευτισμού** adept al protecționismului

ακολουθ-ός, -ησα v.t. 1. a urma, a însoți // -ητε **μέ** **urमाτι-μά** // **τον -ησε** **κατα πόδας** l-a urmat pas cu pas // **γι** **αυτό** ~ **διαφορετική γραμμή** de aceea urmez o altă tactică 2. a succeda // **τα γεγονότα -ησαν** **το ένα** **το άλλο** evenimentele s-au succedat unul după altul 3. a frecventa (un curs) // ~ **τα μαθήματα της ιατρικής** frecventez cursurile facultății de medicină

ακόμα și **ακόμη** *adv.* încă, mai, chiar, până // ~ **δεν** ήρθε n-a venit încă // ~ **να φανεί** încă n-a venit/n-a apărut // **όχι** ~ încă nu // ~ **τόσο** încă atâta // **έχω** ~ **μερικές μέρες** mai am câteva zile // ~ **πιο πολύ** și mai mult // **έχω** ~ **να διαβάσω** mai am încă de citit // **κι αν** ~ chiar dacă // ~ **και** până și // **ήρθε** ~ **και ο...** a venit până și... // ~ **και όταν κοιμάται** chiar și când doarme

ακομμάτιαστ-ος, -η, -ο *adj.* netăiat(-ă) în bucăți, nefragmentat(-ă)

ακομμάτιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără partid 2. apartinic

ακομπανιανέμπο și **ακομπανιάρισμα**, *to subst.* muz. acompaniament

ακομπανιάρ-ω, -ισα *v.t. muz.* 1. a acompania 2. *fig.* a susține părerea cuiva

άκομψ-ος, -η, -ο I. *adj.* neelegant(-ă), grosolan(-ă), lipsit(-ă) de grație II. *adv.* (-α) // **ντύνεται** ~ nu se îmbracă elegant

ακόνη, η și **ακόνη, το** *subst.* piatră de ascuțit, gresie, tocilă

ακόνη-μα și **ακόνησ-μα, -ματος**, *to subst.* ascuțire, ascuțitul uneltelor tăioase

ακονητής și **ακονιστής, ο** *subst.* ascuțitor de secole, tocilar

ακον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ακονισμένος *v.t.* 1. a ascuți, a da la tocilă // **ακονίζει τα δόντια του** își ascute dinții // **η μελέτη ακονίζει το μυαλό** studiul ascute mintea 2. *fig.* a se pregăti sufletește pentru ceva

ακόνιστ-ος, -η, -ο *adj.* neascuțit(-ă)

ακόνοτο, το *subst. bot.* omag, plantă medicinală

ακοντ-ίζω, -ισα *v.t. sport.* 1. a arunca sulița 2. a lovi cu sulița 3. *fig.* a străpunge, a săgeta cu privirea // **τον -ισε με το βλέμμα του** l-a săgetat cu privirea

ακόντιο, το *subst.* 1. suliță, lance, săgeată 2. *top.* lance topografică pentru măsurarea terenurilor // **το ρίξιμο του -ού** aruncarea suliței

ακόντιση, η și **ακόντισμα, το** și **ακοντισμός, ο** *subst. sport.* aruncarea suliței

ακοντ-ιστής, ο -ίστρια, η *subst. sport.* aruncător (-oare) de suliță

ακονά *v.t.* vezi **ακονίζω**

ακοόμετρο, το *subst. tehn.* audiometru, acumetru
άκοπα *adv.* ușor, fără greutate

ακοπάνιστ-ος, -η, -ο *adj.* nebătut(-ă), nepisat(-ă), nemăcinat(-ă)

άκοπ-ος, -η, -ο *adj.* 1. netăiat(-ă) // **-ο ύφασμα** material netăiat 2. fără efort

ακόρεστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nesățul(-ă); in-sațiabil(-ă) // **-ος άνθρωπος** om nesățul // **-α πάθη** patimi insațiabile 2. *chim.* nesaturat(-ă) // **-ες ενώσεις** soluții nesaturate

ακοννίζωτ-ος, -η, -ο *adj.* nepus(-ă) în ramă, ne-înramat(-ă)

ακονντεόν, το *subst.* acordeon

ακόρντο, το *subst. muz.* acord

ακοσκίνητ-ος, -η, -ο și **ακοσκίνιστ-ος -η -ο** I. *adj.* necernut(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi cernut

ακόσμητ-ος, -η, -ο *adj.* neîmpodobit(-ă), negăt(-ă), nefardat(-ă)

ακοομία, η *subst.* necuviință, indecență

άκοσμ-ος, -η, -ο I. *adj.* necuviincios(-oasă), indecent(-ă) // **-η συμπεριφορά** comportare necuviincioasă II. *adv.* (-ά) cu indecență

ακοστάρω *v.t. mar.* 1. a acostă 2. *fig.* a opri pe cineva pentru a-i vorbi

ακοστολόγητ-ος, -η, -ο *adj.* neevaluat(-ă) // **-ο εμπόρευμα** marfă neevaluată

ακουαρέλα, η *subst.* pictură în acuarelă

ακουάριο, το *subst.* acvariu

ακουαφόρτε, το *subst. invar.* apă tare, acid nitric

ακουβάλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. netransportat(-ă) 2. netransportabil(-ă) II. *adv.* (-α)

ακουβέντιαστ-ος, -η, -ο *adj.* inabordabil(-ă)

ακούμπισ-μα, -ματος, *to subst.* rezemare

ακούμπιστήρι, το 1. reazem, sprijin 2. rezemătoare, spătar, spetează

ακούμπιστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* rezemat(-ă), sprijinit(-ă) II. *adv.* (-ά)

ακουμπ-ώ și **-άω, -ησα, ακουμπισμένος** I. *v.t.* a rezema, a sprijini, a propti // ~ **το τραπέζι στον τοίχο** a rezema masa de perete 2. a pune ceva undeva // ~ **το σαντούκι στο πάτωμα** a pune lada pe podea II. *v.r.* a se rezema, a se sprijini // ~ **με τους αγκώνες στο τραπέζι** a se sprijini cu coatele pe masă

ακούμπωτ-ος, -η, -ο *adj.* deschiat(-ă), neîncheiat(-ă) (la butoni, nasturi, șliț etc)

ακούνητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nemișcat(-ă), neclintit(-ă) 2. de nemișcat, de neclintit

ακούραστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neobosit(-ă), infatigabil(-ă) 2. de neobosit II. *adv.* (-α)

ακούρδιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (*d.* instrumente muzicale) neacordat(-ă) 2. (*d.* ceas) neîntors, netras

ακούρευτ-ος, -η, -ο *adj.* netuns(-ă)

άκούρ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **ακούρευτος**

ακούσι-ος, -α, -ο I. *adj.* involuntar(-ă) II. *adv.* (-α)
άκουσ-μα, -ματος, *to subst.* 1. faptul de a auzi 2. ceea ce auzim 3. bucată muzicală

ακουστική, η 1. *subst. fiz.* acustică 2. acustica unei săli

ακουστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. acustic(-ă), de sunet 2. auditiv(-ă) // **-ό νεύρο** nerv auditiv II. *subst.* **το -ό** cască, aparat acustic, receptor la aparatul de telefon // **σηκώνω το -ό** a ridica receptorul (la telefon)

ακουστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* renunțat(-ă), vestit(-ă), faimos(-oasă) II. *adv.* (-α) din auzite // **το έχω** ~ a ști din auzite

ακούω, άκουσα, ακούστηκα, ακουσμένος *v.t.* 1. a auzi // **δεν ~ καλά** nu aud bine // **αυτός τα λέει, αυτός τ' ακούει** el vorbește, el aude // **άκουσα πως έφυγε** am auzit că a plecat // **μια φωνή ακούστηκε** s-a auzit o voce 2. a distinge (un sunet) 3. a ciuli urechea 4. *fig.* a pleca urechea (la bârfe) 5. a fi informat în legătură cu ceva, a afla 6. a accepta ce se spune, a fi ascultător, a asculta // **άκου δω!** ia ascultă! // ~ **μουσική** ascult muzică // **άκουσα τη διάλεξη** am ascultat conferința // **να ακούς τους γονείς σου** să ascuți de părinții tăi

άκοφτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. netăiat(-ă) 2. (*d.* cafea) nemăcinat(-ă) 3. (*d.* monezi) nebătut(-ă)

ακράδαντ-ος, -η, -ο I. *adj.* neclintit(-ă) II. *adv.* (-α) cu fermitate

ακραί-ος, -α, -ο *adj.* 1. extrem(-ă), marginal(-ă), terminal(-ă) 2. extremist(-ă), fără măsură

ακραϊφν-ής, -ής, -ές I. *adj.* pur(-ă), sincer(-ă) // -ής **φιλία** prietenie sinceră II. *adv.* (-ώς) cu sinceritate / franchise

ακράτεια, η *subst.* 1. nestăpânire, necumpătare, intemperanță 2. *med.* incontinență // ~ **των ουρών** incontinența urinei

ακρατ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. nestăpânit(-ă), necumpătat(-ă), neînfrânat(-ă), netemperat(-ă), nereținit(-ă), violent(-ă) 2. *fig.* limbut(-ă), guraliv(-ă) II. *adv.* (-ώς) în mod nereținit

ακράτητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nestăpânit(-ă), nestăvilit(-ă), debordant(-ă) 2. de nestăpânit, dezlanțuit II. *adv.* (-α)

άκρατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. curat(-ă) 2. nefalsificat(-ă) // ~ **οίνος** vin nefalsificat 3. absolut(-ă) // -ος **ενθουσιασμός** entuziasm absolut

ακρέμαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neatârnat(-ă), nesuspendat(-ă), neagățat(-ă) II. *adv.* (-α)

άκρ-η, η *subst.* 1. capăt, margine, extremă, extremitate // **ως την ~** până la capăt // **από τη μια ~ ως την άλλη** de la un capăt la altul // **πέφτει από τη μια ~ στην άλλη** trece de la o extremă la alta // **η ~ του γκρεμού** marginea prăpastiei // **η ~ του δρόμου** marginea drumului // ~ **στο ποτάμι** de-a lungul râului 2. vârf, colț, parte // **η ~ της μύτης** vârful nasului // **οι -ες των δακτύλων** vârful degetelor // **κάθεται σε μια ~ και παιζει** stă deoparte și se joacă 3. loc mic // **πάνε στην ~** se retrag

ακριαν-ός, -ή, -ό *adj.* de margine, mărginaș(-ă)

ακριβαγάπητ-ος, -η, -ο foarte iubit(-ă)

ακριβ-αίνω, -υνα I. *v.t.* 1. scumpi, a majora prețurile II. *v.i.* a se scumpi // **όλα τα πράγματα**

-υναν toate lucrurile s-au scumpit // **η ζωή -υνε** viața s-a scumpit

ακριβεια, η *subst.* 1. exactitate, precizie, precizii-une // **με μαθηματική ~** cu precizie matematică // **χρονομετρική ~** exactitate de cronometru // **η ~ του ύφους** preciziunea stilului 2. punctualitate 3. (cu privire la piață) scumpete // **κύμα -ς** val de scumpete // **είναι μεγάλη ~** este mare scumpete

ακριβ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. exact(-ă), precis(-ă), strict(-ă), corect(-ă), ireproșabil(-ă), perfect(-ă) // -ές **αντίγραφο** copie exactă // -ής **ώρα** ora exactă // -είς **πληροφορίες** informații precise // -ής **διεύθυνση** adresa exactă // **ζητώ -ή απάντηση** cer un răspuns precis // -ής **εκτέλεση των διαταγών** executarea strictă a ordinelor 2. punctual(-ă) // **δεν είστε -ής στην ώρα** nu sunteți punctual II. *adv.* exact, cu exactitate, tocmai, chiar, precis, riguros, fix // **να είσαι εκεί ~ στις έξη** să fii acolo exact la ora șase // **είναι ~ οχτώ** este ora opt fix // **όχι ~** nu chiar așa // **είναι απέναντι ~ από το σπίτι μου** este chiar vizavi de casa mea // **γνωρίζω ~** cunosc precis // **είναι όπως ~ μου τα είπες** lucrurile stau exact cum mi-ai spus

ακριβογίος, ο *subst.* fiu drag / prealubit / unic

ακριβοδικαι-ος, -η, -ο *adj.* care are un înalt simț al dreptății // -ος **δικαστής** judecător foarte drept

ακριβοθώρητ-ος, -η, -ο *adj.* scump(-ă) la vedere **ακριβολογία, η** *subst.* exprimare precisă, rigurozitate în vorbire

ακριβολόγ-ος, -α, -ο *adj.* scrupulos(-oasă) / minuțios(-oasă) în exprimare

ακριβολογ-ώ, -ησα *v.i.* a se exprima exact / cu precizie

ακριβοπληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ακριβοπληρωμένος *v.t. (fig.)* a da bani mulți pe ceva, a plăti un preț mare, a plăti scump (o marfă, o greșeală)

ακριβ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. scump(-ă), costisitor(-oare) // -ό **ύφασμα** material scump 2. (*fig.*) valoros(-oasă), prețios(-oasă) // -ή **πέτρα** piatră scumpă 3. care vinde scump // **είναι -ός στα πítouρα και φτηνός στο αλεύρι** scump la tărițe și ieftin la făină 4. *f.* drag(-ă), iubit(-ă), scump(-ă) // -έ **μου** scumpul meu II. *adv.* scump, la preț ridicat // **θα μου το πληρώσεις ~** mi-o vei plăti scump

ακριβούτσικ-ος, -η, -ο I. *adj.* cam scump(-ă) II. *adv.* (-α)

ακρίδα, η *subst.* lăcustă // **έπεσαν επάνω του** σαν τις -es s-au năpustit asupra lui ca lăcustele **ακριλικό, το** *subst.* acril, material plastic

ακρiliκός-ός, -ή, -ό *adj.* de / cu conținut de acril / plastic

ακριν-ός, -ή, -ό *adj.* mărginaș(-ă), ultim(-ă)

ακρισία, η *subst.* lipsă de discernământ, lipsă de judecată

ακρίτ-ας, ο *subst.* 1. locuitor al unei regiuni de graniță 2. grănicer // *οι -ες των συνόρων* apărători ai hotarelor

ακρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. grăniceresc 2. de graniță

ακριτολογία, η *subst.* vorbire fără judecată

ακριτομυθία, η *subst.* vorbărie, trâncăneală

άκριτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. lipsit(-ă) de judecată, nechibzuit(-ă) 2. superficial(-ă) 3. *jur.* nejudicat(-ă) II. *adv.* (-α) fără judecată, fără discernământ, cu nesăbuință

άκρο, το *subst.* 1. limită (a unei situații, acțiuni etc) 2. *pl.* extremități

ακρο-άζομαι, -άστηκα *v.d.* 1. a asculta, a audia 2. *med.* a asculta 3. a primi în audiență

ακρόα-μα, -ματος, το *subst.* ceea ce se aude

ακροαματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de audiat 2. auditat(-ă), ascultat(-ă)

ακροαματικότητα, η *subst.* audiența unei emisiuni TV / radio

ακρόαση și ακρόασις, η *subst.* 1. audiere, audiență 2. *med.* auscultare // *πήγα σε ~ στον υπουργό* m-am dus în audiență la ministru

ακροαστικά, τα *subst. pl. med.* simptomele percepute prin auscultare

ακροατήριο, το *subst.* 1. auditoriu 2. public

ακρο-ατής, ο -άτρια, η *subst.* ascultător(-oare), persoană din public

άκροβασία, η *subst.* acrobație

ακροβάτης, ο -ισσα, η *subst.* acrobat(-ă)

ακροβατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* acrobatic(-ă) II. *adv.* (-α) ca un acrobat

ακροβατισμός, ο *subst.* acțiune riscantă, acrobație

ακροβατώ *v.i. (rar)* 1. a face acrobații 2. a face lucruri riscante / îndrăznețe 3. a încerca să demonstreze logic

ακροβολ-ίζομαι, -ίστηκα, ακροβολισμένος *v.d. milit.* 1. a se desfășura pentru luptă 2. a face schimb de focuri de armă

ακροβολισμός, ο *subst. milit.* 1. dispersarea trăgătorilor pentru luptă 2. începutul schimbului de focuri de armă

ακροβολιστής, ο *subst. milit.* soldat tiralior, infanterist trăgător în dispozitivul de luptă

ακροβυστία, η *subst. anat.* prepuț

ακρογιάλι, το *subst.* țărnul mării

ακρογιαλία, η *subst.* vezi ακρογιάλι

ακρογωνιαί-ος, -ια, -ιο *adj.* 1. unghiular(-ă) 2. de bază // *-ος λίθος* piatră unghiulară

ακροδέκτης, ο *subst. elect.* bornă

ακροθαλασσία, η *subst.* vezi ακρογιάλι

ακρόθυγ-ής, -ής, -ές I. *adj. inv.* 1. ușor atins(-ă) 2. (*fig.*) superficial(-ă) II. *adv.* (-ώς) ușor, cu ușoară atingere, cu superficialitate // *~ μόνον άγχισε το ζήτημα* a atins chestiunea foarte ușor

ακροκέραμος, ο și **ακροκέραμο, το** *subst.* țigla ornamentală pentru colțuri

ακροκόρυφ-ος, -ος, -ο *adj.* înalt(-ă) de tot

ακρόλοφος, ο *subst.* vârf de deal

ακρόμακρα *adv.* 1. cam departe 2. de departe // *κάθομαι ~* stau cam departe

ακρομάλιο și **ακρόμαφο, το** *subst. anat.* capatul cordonului ombilical

άκρον άωτον, το *adj. + subst.* gradul cel mai înalt

ακροποδητί *adv. inv.* pe vârful picioarelor

ακρόπολη și **ακρόπολις, η** *subst.* citadelă, acropolă // *των Αθηνών* Acropolea Atenei

ακροποταμιά, η *subst.* malul râului

ακρόπρωρο, το *subst.* sculptură în lemn care se pune la emblema la prora unui vapor

ακροπύργιο, το *subst.* donjon, turn de apărare, foisor

άκρ-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. extrem(-ă) // *pol. -α* **αριστέρα, δεξιά** extrema stângă, dreaptă 2. ultim(-ă), suprem(-ă) // *το -ο αγαθό* binele suprem 3. desăvârșit(-ă) // *-α σιωπή* tăcere desăvârșită II. *subst.* *το -ο* punctul extrem, culmea unui lucru // *το -ο άωτο της ευτυχίας* culmea fericirii III. *adv.* (-ως) extrem de, excesiv de, în cel mai înalt grad, foarte, extraordinar de // *~ ωραιος* foarte frumos // *~ εμπιστευτική πληροφορία* informație confidențială în cel mai înalt grad // *~ αορίστος* extrem de vag/extraordinar de neprecis

ακροστασία, η *subst. gimn.* statul în vârful picioarelor

ακροστιχίδα, η *subst.* acrostih

ακροσφαλ-ής, -ής, -ές I. *adj.* șubred(-ă), instabil(-ă), precar(-ă), nesigur(-ă), periculos(-oasă) // *-ής κατάσταση* situație nesigură II. *adv.* (-ώς) în mod nesigur, periculos, precar

ακροτελεύτι-ος, -α, -ο *adj.* cel (cea) din urmă, final(-ă)

ακρότητα, η *subst.* exagerare, exces // *έγιναν πολλές -ες* au existat multe exagerări

ακροφοβία, η *subst.* rău de înălțime

ακροτομό *v.t. inv.* a tăia vârful, a scurta

άκροτ-ος, -η, -ο *adj. inv.* fără zgomot

ακροφαν-ής, -ής, -ές *inv. adj.* abia văzut(-ă), abia vizibil(-ă)

ακρόχολος, -η, -ο *inv. adj.* supărăcios(-oasă), iritabil(-ă), irascibil(-ă)

ακροάμαι *v.d.* vezi **ακροάζομαι**

ακρυστάλλωτος, -η, -ο *adj.* necristalizat(-ă)

άκρופητος, -η, -ο *adj. inv.* 1. neascuns(-ă), neacoperit(-ă), evident(-ă) 2. *fig.* destăinuit(-ă) // -ο *μυστικό* secret neascuns

ακρωδυνία, η *subst. med.* acrodinie, durere în extremități

ακρόρεια, η *subst. inv.* vârf de munte, pisc, creștet

ακρωτήρι și **ακρωτήριο(ν)**, το *subst. geogr.* cap, promontoriu

ακρωτηριάζω, -ίασα, -ιάστηκα, **ακρωτηριασμένος** *v.t.* 1. a mutila 2. *chir.* a amputa

ακρωτηριασμός, ο *subst.* 1. mutilare 2. *med.* amputare

ακταιός, -α, -ο *adj.* de litoral, de coastă

ακταιωρία, η *subst. mar.* păzitul coastei

ακταιωρός, η *subst. mar.* vas militar pentru paza coastei

ακτένιστος, -η, -ο *adj.* nepieptănat(-ă)

ακτή, η *subst.* coastă, litoral, țărm // **Κυανή** ~ Coasta de Azur

ακτημοσύνη, η *subst.* lipsă de proprietate (agrară)

ακτήμονας, ο *adj.* care nu are proprietate (agrară)

ακτιβισμός, ο *filoz. subst.* activism

ακτίνα, η *subst.* 1. rază // -ες του ήλιου razele soarelui // *υπεριώδεις* -ες raze ultraviolete // -ες *Ρέντγκεν* raze Röntgen (raze X) // *fig.* ~ *δράσης* rază de acțiune // *μία* ~ *ελπίδας* o rază de speranță // *σε* ~ *πέντε χιλιόμετρων* pe o rază de cinci kilometri // *οι* -ες του τροχού spițele roții

ακτινίδιο, το *subst.* 1. arborele cu fructe kiwi 2. fructul kiwi

ακτινίο, το *subst. chim.* actiniu

ακτινοβολία și **αχτινοβολιά**, η *subst.* 1. radiație 2. iradiere // **ηλιακή** ~ radiație solară // **κοσμική** ~ radiație cosmică 3. *fig.* strălucire, scîlpire

ακτινοβόλος, -α, -ο *adj.* 1. iradiant(-ă), strălucitor(-oare), luminos(-oasă) 2. *fig.* răspânditor(-oare) de civilizație

ακτινοβολώ, ησα *v.i.* 1. a iradia, a emite raze 2. a străluci 3. *fig.* a fi bucurios(-oasă), a-i radia fața, a fi iluminat de bucurie și mulțumire

ακτινογραφία, η *subst.* radiografie

ακτινογραφικός, -ή, -ό *adj.* radiografic(-ă)

ακτινοδέσμη, η *subst.* fascicul de raze

ακτινοειδής, -ής, -ές *adj.* radial(-ă), dispus(-ă) în formă de raze

ακτινοθεραπεία, η *subst.* radioterapie

ακτινολογία, η *subst.* radiologie

ακτινολογικός, -ή, -ό *adj.* radiologic // -ό *τμήμα* secție de radiologie

ακτινολόγος, ο, η *subst.* medic radiolog

ακτινοσκοπηση, η *subst.* radioscopie

ακτινοσκοπικός, -ή, -ό *adj.* radioscopic(-ă)

ακτινωτός, -ή, -ό *I. adj.* radial, sub formă de raze *II. adv.* (-ά)

άκτιος, -ος, -ο *adj.* vezi **ακταίος**

ακτίς, η *subst.* vezi **ακτίνα**

άκτιστος, -η, -ο *adj.* neconstruit(-ă)

ακτοπλοία, η *subst. mar.* cabotaj

ακτοπλοϊκός, -ή, -ό *I. adj.* de cabotaj // -ό *οκάφος* navă de cabotaj *II. adv.* (-ά)

ακτοφυορά, η *subst.* paza coastei

ακτοφυλακή, η *subst.* vezi **ακτοφυορά**

ακτύπητος, -η, -ο *adj.* nebătut(-ă), nelovit(-ă)

ακυβερνησία, η 1. lipsă de guvern 2. proastă guvernare

ακυβέρνητος, -η, -ο *I. adj.* 1. neguvernăat(-ă), necărmuit(-ă), lipsit(-ă) de guvern 2. neguvernabil(-ă), de nestăpănit *II. adv.* (-α)

ακυκλοφόρητος, -η, -ο *adj.* nepus în circulație, nedifuzat

ακύμαντος, -η, -ο *I. adj.* 1. lipsit(-ă) de valuri, calm(-ă) 2. *fig.* tihnit(-ă) // -η *ζωή* viață tihnită *II. adv.* (-α)

ακυρίευτος, -η, -ο *adj.* 1. necucerit(-ă) 2. de necucerit, inexpugnabil(-ă)

ακυριολεξία, η *subst.* improprietate (a termenilor), imprecizie în exprimare

ακυρολογώ *v.i.* a folosi termeni improprii

άκυρος, -η, -ο *I. adj.* lipsit(-ă) de valabilitate, nul(-ă), anulat(-ă) // -η *απόφαση* hotărâre lipsită de valabilitate // *jur.* -ον και μη υπάρχον nul și neavenit *II. adv.* (-ως)

ακυρότητα, η *subst. jur.* nulitate, lipsă de valabilitate

ακυρώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ακυρωμένος** *v.t.* a anula, a invalida, a abroga, a abolii, a infirma, a rezilia // ~ *μία απόφαση* a invalida o hotărâre // ~ *ένα νόμο* a abroga o lege // ~ *ένα συμβόλαιο* a rezilia un contract

ακύρωση, η *subst.* anulare, invalidare, abrogare, abolire, infirmare, reziliere

ακυρωτικός, -ή, -ό *I. adj.* invalidant(-ă), abrogativ(-ă), care atrage după sine abolire / invalidare / reziliere // -ό *δικαστήριο* curtea de casație *II. adv.* (-ά)

ακύρωτος, -η, -ο *adj.* neratificat(-ă)

ακωδικοποιήτος, -η, -ο *adj.* necodificat(-ă)

ακώλυτος, -η, -ο *adj.* fără predici, nestingherit(-ă), liber(-ă)

ακωλύτως *adv.* fără piedici, fără obstacol

ἄκ-ων, -ουσα, -ον *adj. inv.* involuntar(-ă), fără voie / să vrea // **ἐκόν -ων** vrând nevrând, volens nolens // **το ἐπραξεν -ων** a făcut-o fără să vrea
ἄκωπ-ος, -η, -ο *adj.* fără vâsle
αλά *adv.* à la, în maniera, ca // ~ **ιταλικά** ca itali-enii

άλα *interj.* înainte! pe ei! // ~ **τους, και τους** **πίασαμε** până aici le-a fost, i-am prins

αλαβάστριν-ος, -η, -ο *adj.* 1. de alabastru 2. *fig.* alb(-ă) ca alabastrul

αλάβαστρο, το *subst.* alabastru

αλάβωτ-ος, -η, -ο *adj.* care nu e rărit

αλάδωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neuns(-ă), nebotezat(-ă) 2. *fig.* nemituit(-ă), necorupt(-ă)

αλαζόνας, ο, η *subst.* om/persoană arogant(-ă), îngâmfat(-ă), trufaș(-ă)

αλαζονεία, η *subst.* aroganță, îngâmfare, trufie

αλαζονικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* arogant(-ă), trufaș(-ă), îngâmfat(-ă), înfumurat(-ă) II. *adv.* (-ά) cu aroganță, cu înfumurare

αλάθευτ-ος, -η, -ο și **αλάθητ-ος -η -ο** I. *adj.* 1. infailibil(-ă), negreșit(-ă) 2. *fig.* fără de păcat II. *subst.* tot infailibilitate // **το ~ του Πάπα** infailibilitatea Papei III *adv.* (-α)

αλαλαγμός, ο *subst.* 1. chiot, strigăt de bucurie, aclamație 2. strigăt de luptă

αλαλ-άζω, -ασα *v.i.* 1. a chiui, a scoate strigăte de bucurie, a aclama 2. a scoate strigăte de luptă

αλαλία, η *subst.* 1. muțenie, mutism 2. *med.* alalie, imposibilitate de a vorbi, logoplegie

αλαλ-ιάζω, -ιασα, αλαλιασμένος I. *v.t.* a ameți, a zăpăci 2. *v.r.* a se zăpăci

άλαλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. mut(-ă), fără grai 2. *fig.* stupefiat(-ă), uimit(-ă), uluit(-ă) // **ἔμεινε -ος** a rămas fără grai

αλαλούμ, το *subst.* confuzie

αλαμπουρνέζικ-ος, -η, -ο I. *adj.* (*d.* exprimare) de neînțeles, încurcat(-ă), abracadabrant(-ă), păsăresc(-ească) II. *adv.* (-α) // **μιλά ~** vorbește încurcat

αλάνα, η *subst.* maidan, loc viran

αλάνθαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. fără greșeli 2. care nu greșește II. *adv.* (-α)

αλάνι, το *subst.* golan, pușlama

αλανιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* golănesc(ească)

αλάξεντ-ος, -η, -ο *adj.* necioplit(-ă)

αλάργα *adv.* departe

αλαργιν-ός, -ή, -ό I. *adj.* îndepărtat(-ă) II. *adv.* (-ά)

άλας, το *chim.* sare *pl.* **τα άλατα** 1. săruri 2. *med.* artroză

αλασκάριστ-ος, -η, -ο *adj. inv.* neslăbit(-ă), neslobozit(-ă) din legături

αλατένι-ος, -α, -ο *adj.* de sare, salin

αλατζάς, ο *subst.* țesătură de bumbac

αλάτ-ι, το *subst.* sare **φάγαμε ψωμί και ~ μαζί** am mâncat pâine și sare împreună // **θαλασσινό ~** sare marină // **ορυκτό ~** sare gemă // **μαγει-ρικό ~** sare de bucătărie // **τον έκανε του -ού** l-a bătut zdravăn

αλατιέρα, η *subst.* solniță

αλατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αλατισμένος *v. t.* a săra

αλάτισ-μα, ματος *το* *subst.* sărare

αλατισμέν-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* mânca) sărat(-ă)

αλατιστ-ός -ή -ό *adj.* pus(-ă) la saramură

αλατόνερο, το *subst.* apă cu sare, saramură

αλατοπίπερο, το *subst.* sare și piper

αλατοπιπερώνω *v.t.* a pune sare și piper

αλατούχ-ος, -ο, -ον și **-α, -ο** *adj.* sărat(-ă)

αλατοφόρ-ος, -ος și **-α, -ο** *adj.* salin, salifer

αλατωρυχείο, το *subst.* ocină, salină, mină de sare

αλατωρύχος, ο *subst.* miner care lucrează în ocnele de sare

αλάφι, το *subst.* vezi **ελάφι**

αλαφ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, αλαφιασμένος I. *v.t.* a speria, a zăpăci, a ului II. *v.i.* -ομαι a-și ieși din fire, a se speria, a se tulbura, a-și pierde capul

αλαφιασμέν-ος, -η, -ο *adj.* speriat(-ă), ieșit(-ă) din fire, zăpăcit(-ă)

αλαφίνα, η *subst.* căprioară

αλαφρόδα, η *subst.* ușurință, sprinteneală, nese-riozitate, superficialitate

αλαφροϊκιωτ-ος, -η, -ο *adj.* care are vedenii, smintit(-ă)

αλβανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* albanez(-ă) II. *subst.* **τα -ά** limba albaneză // **μιλώ -ά** a vorbi limba albaneză // **η -ή** limba albaneză // **μιλώ την -ή** vorbesc albaneza

αλβανιστί *adv.* 1. în manieră albaneză, ca albanezii 2. în limba albaneză

Αλβαν-ός, ο, -ίδα, η *subst.* albanez(ă)

αλβανόφων-ος, -η, -ο *adj.* albanofon(-ă), vorbi- tor de albaneză

άλγεβρα, η *subst. mat.* algebră

αλγεβρικ-ός, -ή, -ό I. *adj. mat.* algebric(-ă), de algebră // **-ό πρόβλημα** problemă de algebră II. *adv.* (-ά)

αλγειν-ός, -ή, -ό I. *adj.* chinuitor(-oare), dureros (-oasă) II. *adv.* (-ώς)

αλγεριν-ός, -ή, -ό *adj.* algerian(-ă) // **ο -ός** alge- rian

Αλγερινίδα, η *subst.* algeriană

άλγηση, η *subst. med.* algezie, sensibilitate dure- roasă

αλγοριθμικ-ός, -ή, -ό *adj. mat.* algoritmic(-ă)

αλγόριθμος, ο *mat.* algoritm

άλγος, το *subst.* 1. durere, chin 2. *fig.* suferință, întristare, amărăciune
αλγώ *v.i.* (folosit numai la indicativ prezent) și *fig.* a-l durea, a simți durere
αλδεύδη, η *subst.* chim. aldehidă
αλδύναι și **αλδιναί**, οι *subst. pl. tip.* aldine
αλέα, η *subst.* șir de copaci
αλέγκρο *adv.* allegro, în ritm vioi
αλεγράω, -ισα *v.t. și i.* a (se) bucura
αλεγρέτο și **αλλεγκρέττο** *adv. muz.* allegretto
αλέγρ-ος, -α, -ο *adj.* 1. vioi(-oaie), vesel(-ă) 2. cu inima deschisă // **έχει -α καρδιά** are inima deschisă
αλεγοσύνη, η *subst.* vioiciune, veselie, sprinte-neală
αλεηλάτη-ος, -η, -ο *adj.* nejeftuit(-ă)
αλέθω, **άλεθα**, **αλέστηκα**, **αλεσμένος** 1. a măcina 2. a mesteca // **αλέθει και πέτρες** mestecă și pietre
αλειβώ *v.t.* vezi **αλείφω**
άλειμ-μα, -ματος, το *subst.* 1. ungere 2. *fig.* mituire 3. orice pastă alimentară
αλείφω, **άλειψα**, **αλείφτηκα**, **αλειμμένος** *v.t.* 1. a unge, a da cu cremă 2. *fig.* a mitui 3. a mirui // ~ το **ψωμί με βούτυρο** a unge pâinea cu unt 5. a se da cu cremă // ~ το **πρόσωπό μου με κρέμα** a se da cu cremă pe față
άλειψις, η *subst.* vezi **άλειμμα**
άλειωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. netopit(-ă), netocit(-ă) 2. de netopit, de netocit
αλέκιστ-ος, -η, -ο *adj.* nepătat(-ă), fără pete, imaculat(-ă)
αλεκτοροειδή, τα *subst. pl.* galinacee
αλέκτωρ, ο *subst. inv.* cocoș // **ενταύτη τη νυκτί πριν αλέκτορα φωνήσαι** în noaptea aceasta înainte de-a cânta cocoșul
αλεξανδριν-ός, -ή, -ό *adj.* alexandrin(-ă) // -ός **στίχος** vers alexandrin
αλεξίκακ-ος, -ος, -ον *adj. inv.* care apără de rău
αλεξικέραυνο, το *subst.* paratrăsnet
αλεξιπτωτ-ιστής, ο -ίστρια, η *parașutist(-ă)*
αλεξιπτωτο, το *subst.* parașută
αλεξίπυρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. ignifug(-ă) 2. το -ο **απάρatoire** de foc
αλεξίσφαιρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. antiglonț
αλεξифάρμακο, το *subst. inv.* antidot
αλεπόγουνα, η *subst.* blană de vulpe
αλεποτόμαρο, το *subst.* piele de vulpe
αλεπότρυπα, η *subst.* vizuină de vulpe
αλεπού, η *subst.* 1. vulpe 2. *fig.* om viclean, șiret
αλεπουδισ-ιος, -ια, -ο *adj.* de vulpe, al vulpii, vulpesco(-ească)

αλεπουδία, η *subst.* 1. viclenie, șiretenie, șiretlic, viclesug, perfidie, ipocrizie 2. uneltire, complot, intrigă
αλερετούρ, το *subst.* dus-întors
αλέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* nemurdărit(-ă)
άλεσ-μα, **ματος** το 1. măcinare 2. mestecat
αλεσμέν-ος, -η, -ο *adj.* măcinat(-ă), tocat(-ă), rășnit(-ă) // -ο **σιτάρι** grâu măcinat // -ο **κρέας** carne tocată // -ος **καφές** cafea rășnită (măcinată)
αλεστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de măcinat // -ή **μηχανή** mașină de măcinat II. *subst.* τα -ά plata pentru măcinare, uium
άλεστ-ος, -η, -ο *adj.* nemăcinat(-ă)
αλέτρι, το *subst.* plug
αλετριά, η *subst.* brazdă (trasă de plug)
αλετρ-ίζω, -ισα *v.t.* a ara
αλέτρισ-μα, -ματος, το *subst.* arat, arătură
αλετρόπιασ-μα, -ματος, το *subst.* coarnele plugului
αλετροσιδερω, το *subst.* brazdar
αλευθέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neeliberat(-ă), nepus(-ă) în libertate
αλευράς, ο *subst.* comerciant de făină
αλεύρι, το *subst.* făină (mai ales de grâu)
αλευριά, η *subst.* terci cu făină de grâu
αλευροειδ-ής, -ής, -ές *adj.* ca făina, făinos(-oasă)
αλευρόκολλα, η *subst.* lipici preparat din făină amestecată cu apă
αλευρόμυλος, ο *subst.* moară de făină
αλευροποιία, η *subst.* industria de morărit
άλευρον, το *vezi* **αλεύρι**
αλευροποιός, ο *subst.* fabricant de făină
αλευρούχ-ος, -ος, -ο *adj.* făinos(-oasă)
αλευρώδ-ης, -ης, -ες *adj.* *vezi* **αλευροειδής**
αλεύρω-μα, -ματος το 1. pulbere de făină depusă pe haine sau pe alte obiecte 2. *fig.* spoială de cultură, pospăială
αλευρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αλευρωμένος** *v.t.* a presăra cu făină, a pospăi
αλευτέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* *vezi* **αλευθέρωτος**
αληγείς, οι *subst. pl.* alizee
αλήθεια, η I. *subst.* adevăr // η ~ **είναι** ότι... adevărul este că... // η **σχετικότητα** της -ς relativitatea adevărului // **αντικειμενική** ~ adevăr obiectiv // **θεωρία** της -ς teoria adevărului // **να σας πω** την ~ să vă spun adevărul // **γιά** **να πούμε** την ~ la drept vorbind, ca să fim sinceri // **τη** **αληθεία** într-adevăr, de fapt II. *adv.* cu adevărat, într-adevăr, chiar așa // **θύμωσε** στ' ~ s-a supărat cu adevărat // **ώστε** ~ **είναι** **αșadar** e adevărat // ~ **για** **πες** **μου** **chiar** **αșa**, spune-mi

αληθεύει *v. r.* a se adevăra, a fi adevărat // *η είδηση δεν ~* știrea nu e adevărată

αληθιν-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. adevărat(-ă), real(-ă) // *μιά -ή ιστορία* o istorie adevărată 2. sincer(-ă) // *-ός φίλος* prieten adevărat, sincer 3. veridic(-ă), veritabil(-ă) // *-ό διαμάντι* diamant veritabil II. *adv.* (-ά) într-adevăr, realmente

αληθοφάνεια, *η subst.* verosimilitate

αληθοφαν-ής, -ής, -ές *adj.* verosimil(-ă), plauzibil(-ă)

αληθοφοβία, *η subst.* teama de adevăr

αληπασαδισμός, *ο subst. inv.* maniera lui Ali-Pașa, samavolnicie

αλησμόνητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neuitat(-ă) 2. de neuitat

αλητεία, *η subst.* vagabondare, vagabondaj

αλητ-εύω, -εψα *v.i.* a vagabonda, a hoinări

αλήτ-ης, ο, -ισσα, *η subst.* vagabond(-oandă), hoinar(-ară)

αλήτικ-ος, -η, -ο I. *adj.* de vagabond, de haimana II. *adv.* (-α)

αλητόπαιδο, *το subst.* copil vagabond / al străzii

αλθαία, *η bot. subst.* nalbă

αλί *și* **αλιά** *interj.* vai

αλιάδα, *η subst. culin.* scordolea, pastă de cartofi cu usturoi și pește sărat

αλίγδιαστ-ος *și* **αλίγδωτ-ος, -η, -ο** *adj.* fără murdărie

αλιάνιστ-ος, -η, -ο *adj.* nemăruntit(-ă)

αλιβάνιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. netămâiat(-ă) 2. *fig.* nelăudat(-ă), neelogiat(-ă)

αλιγόστευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. care nu a fost micșorat(-ă) / redus(-ă) 2. ireductibil(-ă) II. *adv.* fără a se micșora

αλιεία, *η subst. inv.* pescuit

αλιεύ-μα, -ματος, *το subst.* 1. toți peștii pescuiți 2. toate sorturile de pești care pot fi pescuiți

αλιεύς, *ο subst. inv.* pescar

αλιευτική, *η subst. inv.* pescuit, îndeletnicirea / tehnica pescarului

αλιευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* pescăresc(-ească)

αλι-εύω, -ευσα, -εύτηκα, αλιευμένος *v. t.* a pescui

άλικ-ος, -η, -ο *adj.* roșu-aprins, stacojiu(-ie)

αλιμάριστ-ος, -η, -ο *subst.* neșlefuit(-ă)

αλίμονο *interj.* vai, păcat

αλιόφωσ, *το subst.* lumina de atras pești

αλίπαντ-ος, -ος, -ο *adj.* (d. ogoare) neîngrășat(-ă), nefertilizat(-ă)

αλίπαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* conservat(-ă) cu sare, sărat(-ă) // *-α ψάρια* pește sărat II. *subst.* // *τα -α* mezeluri

αλυπηγή, *η subst.* izvor de apă sărată pentru tratament, băi sărate

αλιοβερσίσι, *το* *și* **αλιοβερίσσο** *subst.* 1. comerț, afaceri 2. *fig.* legătură, relație

αλιοίβα, *η subst.* leșie

αλιτήρι-ος, -ο, -α *subst.* ticălos(-oasă)

αλιφασκιά, *η subst. bot.* salcie

άλιωτ-ος, -η, -ο *adj.* netopit(-ă)

άλκαλι *și* **αλκάλιο**, *το subst. chim.* alcalin

αλκαλικ-ός, -ή, -ό *adj.* alcalin(-ă)

αλκαλικότητα, *η subst. chim.* alcalinitate

αλκαλοειδές, τα *subst. chim.* alcaloid

αλκή, *η subst.* 1. vigoare, forță // *νεανική ~* vigoare tinerească

άλκη, *η subst. zool.* elan

άλικ-ος, -η, -ο *adj.* viguros(-oasă), puternic(-ă)

αλκοόλ, *το subst. invar.* alcool, băutură spirtoasă

αλκοόλικ, *η subst.* alcool metilic

αλκοόλικ-ός, -ή, -ό *adj.* alcoolic(-ă)

αλκοολισμός, *ο subst.* alcoolism

αλκοολούχ-ος, -ος *și* *-α, -ο* *adj.* care conține alcool, alcoolizat(-ă)

αλκοτέστ, *το subst.* test pentru determinarea alcooliei

αλκυνόνα *și* **αλκυνών**, *η subst. ornit.* alcion, pescăruș albastru

αλκυνίδες, *οι subst.* zile (de obicei din ianuarie) în care e timp frumos

αλλά *conj.* dar, însă, ci // *~ δέν του απάντησε* dar nu i-a răspuns // *έφυγε ~ δεν ξέχασε την πατρίδα* του a plecat, însă nu și-a uitat patria // *όχι μόνο ξέρει την τέχνη ~ και την εφαρμόζει* nu numai că știe meserie ci o și aplică

αλλαγή, *η subst.* 1. schimbare, modificare // *ριζική ~* schimbare radicală // *~ του καιρού* schimbarea timpului // 2. schimb~ *κατοικίας* schimb de locuință

άλλαγ-μα, -ματος, *το subst.* schimbat, schimbare // *το ~ του κοστουμιού* schimbatul costumului

αλλάζω *și* **αλλάσσω, άλλαξα, αλλάχτηκα, αλλαγμένος** 1. *v.t.* a schimba, a modifica, a transforma, a preschimba // *~ γνώμη* a-și schimba părerea // *~ νομίσματα* a schimba banii 2. *v.i.* a se schimba, a se transforma // **άλλαξε η κατάσταση** situația s-a schimbat // **αλλάζουν τα πράγματα** lucrurile se schimbă // **πολύ άλλαξε** s-a transformat mult

αλλαντίαση, *η subst. med.* intoxicare cu mezeluri

αλλαντικό, *το subst.* mezel

αλλαντοποιείο, *το subst.* fabrică de mezeluri

αλλαντοποιός, *ο subst.* fabricant de mezeluri

αλλαντοπωλείο, το *subst.* mezelărie
αλλαξιά, η *subst.* lenjerie de corp și îmbrăcăminte de schimb, (*fam.*) schimburi
αλλαξοδρομ-ώ, -ησα *v.t.* a schimba direcția de mers
αλλαξοπιστία, η *subst.* convertire, schimbarea religiei / credinței
αλλαξόπιστ-ος, -η, -ο *adj.* renegat(-ă), apostat(-ă)
αλλαξοπιστώ, **αλλαξοπιστία** *v.t.* a se converti, a deveni apostat(-ă), a-și schimba religia
αλλαχού *adv. inv.* în altă parte, altundeva
αλληπάλληλ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. succesiv(-ă), unul după altul 2. continuu(-ă) *II. adv.* (-α)
αλλεργία, η *subst. med.* alergie
αλλεργικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* alergic(-ă), de alergie
αλληγορία, η *subst.* alegorie
αλληγορικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* alegoric(-ă) // -ή έννοια sens alegoric *II. adv.* (-ά)
αλληθωρ-ίζω -ισα *v.i.* a se uita cruciș, a fi șasiu
αλληθώρισ-μα, -ματος, το *subst.* strabism
αλληθωρ-ος, -η, -ο *adj.* sașiu, strabic
αλληλαγαπ-ιέμαι, -ήθηκα *v.r.* a se iubi unul pe altul
αλληλασφάλεια, η *subst.* asigurare mutuală
άλληλ(ο)- element de compunere care denotă reciprocitate, folosit frecvent în context plural
αλληλεγγύη, η *subst.* solidaritate // **εθνική** ~ solidaritate națională
αλληλεγγυ-ος, -α, -ο *I. adj.* solidar(-ă) // **κηρύσσομαι** -ός με κάποιον mă declar solidar cu cineva *II. adv.* (-α)
αλληλένδετ-ος, -η, -ο *adj.* conex(-ă), care se găsește în legătură cu ceva, care însoțește ceva // **όλα είναι** -α στη φύση în natură toate sunt în legătură // -α **συμφέροντα** interese conexे
αλληλεξάρτηση, η *subst.* interdependență
αλληλεπίδραση, η *subst.* influență reciprocă
αλληλοβοήθεια, η *subst.* ajutor reciproc
αλληλογραφία, η *subst.* corespondență // **μαθημάτα** δι -ς cursuri prin corespondență // **βρίσκομαι** σε ~ με κάποιον a fi în corespondență cu cineva
αλληλογράφος, ο, η *subst.* funcționar(-ă) corespondent(-ă)
αλληλογραφ-ώ, -ησα *v. i.* a corespunde
αλληλοδιαδοχή, η *subst.* succesiune
αλληλοδιδασκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* alilodidactic, care ține de metoda alilodidactică
αλληλιδιδασκαλία, η *subst.* metodă alilodidactică
αλληλοεξυπηρέτηση, η *subst.* serviciu reciproc
αλληλομαχία, η *subst.* bătaie
αλληλοπάθεια, η *subst.* interferență

αλληλοπαθ-ής, -ής, -ές *adj.* reciproc // *gram.* -ές **ρήμα** verb reflexiv
αλληλοσεβασμός, ο *subst.* respect reciproc
αλληλοσκοτωμός și **αλληλοσπαραγμός**, ο *subst.* 1. sfârșiere reciprocă 2. război civil
αλληλοσπαράσσομαι *v.r.* a se sfârșia reciproc, a se bate fără cruțare
αλληλοσυγκρούμενος, -η, -ο *adj.* contradictoriu(-ie)
αλληλοσύνδεση, η *subst.* corelație
αλληλοσφαγή, η *subst.* măcelărire / masacrare reciprocă
αλληλοτρώγομαι *v.r.* a se mânca unul pe altul
αλληλούια *interj.* aleluia
αλληλουβρίζομαι *v.r.* a se înjura, a se insulta
αλληλουποστηρίξη, η *subst.* sprijin reciproc
αλληλουχία, η *subst.* 1. conexiune 2. legătură cauzală
αλληλοφάγω-μα, -ματος, το *subst.* mâncătorie
αλληλοφθονία, η *subst.* invidie reciprocă
αλληλόχρε-ος, -η, -ο *adj.* // (*fin.*) -ος **λογαριασμός** cont curent
αλλιγάτωρ, ο *subst. zool.* aligator
αλλιώς *adv.* altfel, în mod diferit, în alt chip // **εγώ ~ το κατάλαβα** eu am înțeles altfel
αλλιώςτικ-ος, -η, -ο *I. adj.* deosebit(-ă), diferit(-ă) // **είναι** -ος **από τους άλλους** este diferit de ceilalți *II. adv.* (-α)
αλλό *interj.* alo
αλλογεν-ής, -ής, -ές *adj.* străin(-ă), de alt neam, alogen(-ă)
αλλόγλωσσ-ος, -η, -ο *adj.* de altă limbă / care vorbește altă limbă
αλλοδαπή, η *subst.* străinătate, țări străine
αλλοδαπ-ός, -ή, -ό *adj.* străin(-ă) // **το τμήμα** -ών secția pentru străini (la poliție)
αλλόδοξ-ος, -η, -ο *adj.* de altă credință, eterodox(-ă)
αλλοεθν-ής, -ής, -ές *adj.* de altă nație, străin(-ă)
άλλοθι, το *subst.* 1. *jur.* το ~ alibi 2. scuză, alibi
αλλόθρησκ-ος, -η, -ο *adj.* de altă religie
αλλοίμονο *interj.* vezi **αλίμονο**
αλλοι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αλλοιωμένος** *v.t.* a denatura, a deforma, a schimba în rău // ~ **το περιεχόμενο του βιβλίου** a denatura conținutul cărții // **-θήκαν τα χαρακτηριστικά** του trăsăturile sale s-au schimbat
αλλοίωση, η *subst.* denaturare, deformare, schimbare (în rău)
αλλοκοτιά, η *subst.* ciudățenie, bizarerie
αλλόκοτ-ος, -η, -ο *I. adj.* ciudat(-ă), straniu(-ie), bizar(-ă) *II. adv.* (-α)
αλλοπαρμέν-ος, -η, -ο *adj.* dezechilibrat(-ă) mintal, posedat(-ă)

αλλόπσιτ-ος, -η, -ο *adj.* de altă credință
αλλοπρόσαλλ-ος, -η, -ο I. *adj.* nestatornic(-ă), schimbător(-oare), cu două fețe II. *adv.* (-α) **πος** om cu două fețe II. *adv.* (-α)

άλλ-ος, -η, -ο I. *pron. adj.* alt(-ă), celălalt, cealaltă // -ος άνθρωπος alt om // -η φορά altă dată // με -α λόγια cu alte cuvinte // αυτό είναι -ο πράγμα asta e altceva (e un alt lucru) // πες -ο κάτι spune altceva // δεν κάνει -ο παρά... nu face altceva decât... // το -ο βιβλίο cealaltă carte II. *pron. altul(-a), celălalt, cealaltă* // ο ένας τον -ον unul pe celălalt // ο ένας με τον -ο unul cu celălalt // μπροστά στους -ους în fața celorlalți // -ος... ος unul... altul // κανείς -ος nimeni altcineva // κατά τα -α în ceea ce privește restul // εξ -ου pe de altă parte // χωρίς -ο neapărat // όλοι οι -οι toți ceilalți // -ο πάλι τούτο! ce mai e și asta! III. *adj.* următor(-oare) // την -η μέρα / βδομάδα în ziua / săptămâna următoare

άλλοτε *adv.* 1. altădată // άφησέ το για ~ lasă-l pentru altă dată // ~ γελά κι ~ κλαίει când / ba râde, când / ba plânge 2. (*rar*) altcândva

αλλοτιν-ός, -ή, -ό *adj.* din altă epocă, de altădată
αλλοτρ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, αλλοτριωμένος II. *v.t.* 1. a înstrăina, a aliena 2. *jur.* a expropria, a confisca

αλλοτρίωση, η *subst.* 1. alienare, înstrăinare 2. *jur.* expropriere, confiscare

αλλοτροπία, η *subst. chim.* alotropie

αλλού *adv.* în altă parte, altundeva

αλλοφαν-ής, -ής, -ές *adj.* diferit(-ă), cu alt aspect

αλλοφορσύνη, η *subst.* nebulie, sminteală, demență

αλλοφρον-ων (-ονος), -ων, -ον *adj.* nebun(-ă), smintit(-ă), dement(-ă), ieșit(-ă) din minți

άλλωστε *adv.* de altfel, de altminteri

άλ-μα, -ματος *το* *subst.* săritură, salt // ~ επί κοντώ săritură cu prăjina // ~ μετ' εμποδίων / σε μήκος / σε ύψος săritură peste obstacole / în lungime / în lățime // ποιοτικό ~ salt calitativ // μεγάλο ~ στην ανθρώπινη σκέψη salt mare în gândirea umană

αλμανάκ și **αλμανάχ, το** *subst.* almanah

αλματικ-ός, -ή, -ό *adj.* prin/în salturi // -ή ανάπτυξη dezvoltare în salturi

αλματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* spectaculos, impresionant // -ης ανάπτυξη της οικονομίας dezvoltarea spectaculoasă a economiei

άλμη și **άρμη, η** *subst.* 1. apă de mare, mai ales cea din instalațiile de obținere a sării de mare 2. saramură

άλπατρος, το *subst. ornit.* albatros

άλμπουμ, το *subst.* album

άλμυρο și **άρμυρο, το** *subst.* catarg

αλμύρα și **αρμύρα, η** *subst.* salinitate // η ~ της θάλασσας salinitatea mării // έβαλα αγγουράκια στην ~ am pus castraveci la murat

αλμυρ- și **αμυρ-ός, -ή, -ό** *adj.* 1. sărat(-ă) 2. *fig.* scump(-ă), costisitor(-oare)

αλογάριστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nesocotit(-ă), nenumerat(-ă) 2. incalculabil(-ă) 3. necugetat(-ă), nechibzuit(-ă) // -α έξοδα cheltuieli necugetate II. *adv.* (-α) fără a ține cont

αλογήσι-ος, -α, -ο *adj.* care au legătură, se referă la cal, cabalin(-ă) // -ο κρέας carne de cal // -ο χλμίντρισμα nechezatul calului // -α δύναμη putere de cal

αλογία, η *subst.* lipsă de rațiune, absurditate, necugetare

αλόγιαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* negândit(-ă), necugetat(-ă), irațional(-ă), incalculabil(-ă) II. *adv.* (-α) fără rațiune

αλόγιστ-ος, -η, -ο *adj.* vezi αλόγιαστος

άλογο, το *subst.* cal

αλογόμυγα, η *subst.* streche

αλογόνο, το *subst.* halogen

αλογουρά, η *subst.* coadă de cal

άλογ-ος, -η, -ο I. *adj.* nelogic(-ă), lipsit(-ă) de judecată II. *adv.* (-α) fără motiv, illogic

αλογοσύρτης, ο *subst.* hoț de cai

αλόη, η *subst. bot.* aloë

αλοιφή, η *subst.* alifie, unguent, pomadă

αλόμετρο, το *subst.* salimetru

αλουμινέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* din aluminiu

αλουμίνιο, το *subst. chim.* aluminiu

αλουμινόχαρτο, το *subst.* staniol

άλουστ-ος, -η, -ο *adj.* neîmbăiat(-ă), nespălat(-ă)

αλουστράριστ-ος, -η, -ο *adj.* nelustruit

αλπάκα, η *subst.* alpaca, stofă fină de lână

αλπκάς-ο *subst.* alpaca

αλπικ-ός, -ή, -ό *adj.* din Alpi

αλπινισμός, ο *subst.* alpinism

αλπιν-ιστής, ο -ίστρια, η *subst.* alpinist(-ă)

άλο-ος, -ους, το *subst.* 1. crâng 2. parc

αλούλλιο, το 1. crângușor, dumbrăvioară 2. părculeț

αλοώδ-ης, -ης, -ες *adj.* care seamănă cu un crâng

αλτ! *interj.* stai! oprește-te! halt!

αλταία, η *subst. bot.* nalbă mare

αλταϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține munților Altai

αλτήρας, ο *subst.* halteră(-e)

άλτ-ης, ο, -ρια, η *subst. atl.* atlet specializat în proba de săritură

άλτο, η *subst. muz.* alto

άλτο, το *subst.* violă

αλτρουισμός, ο *subst.* altruism

αλτρουιστ-ής, ο -ίστρια, η subst. altruist(-ă)
αλυγαρία, η subst. bot. mlăjă, răchită
αλυγυσία și αλυγυσιά, η subst. 1. rigiditate, lipsă de flexibilitate 2. (fig.) duritate, intransigență, asprime
αλύγιστ-ος, -η, -ο I. adj. 1. rigid(-ă), inflexibil(-ă) 2. dur(-ă), intransigent(-ă), aspru(-ă) II. *adv.* (-α)
αλυκή, η subst. salină maritimă, loc de depunere a sării marine
αλυπησιά, η subst. 1. neîndurare 2. insensibilitate la durere
αλύπητ-ος, -η, -ο II. adj. 1. nemilos(-oasă), neîndurător(-oare), necruțător(-oare) II. *adv.* (-α)
αλυσίδα, η subst. lanț
αλυσιδωτ-ός, -ή, -ό adj. în lanț, în formă de lanț // **-ή αντιδραση** reacție în lanț
άλυσις, η subst. vezi **αλυσίδα**
αλυσοδένω, αλυσοδέσα, αλυσοδέθηκα, αλυσο-δεμένος v.t. a înălțui
αλυσόδετ-ος, -η, -ο adj. legat(-ă) în lanțuri
αλυτάρχης, ο subst. sport. responsabil cu ordinea la jocurile atletice
άλυτ-ος, -η, -ο I. adj. 1. nerezolvat(-ă), nesoluționat(-ă), nedezlegat(-ă) 2. insolubil(-ă), de nesoluționat, de nerezolvat, de nedezlegat // **-ο πρόβλημα** problemă nerezolvată, de nesoluționat II. *adv.* (-α) fără rezolvare
αλύτρωτ-ος, -η, -ο adj. 1. neeliberat(-ă) 2. *bis.* nemântuit(-ă)
αλύχτη-μα, -ματος, το subst. lătrat
αλυχτ-ώ și αλυχτ-άω, -ησα v. i. 1. a lătra 2. a se repezi lătrând asupra cuiva
αλφαβητάρι(ο), το subst. abecedar
αλφαβητικ-ός, -ή, -ό adj. alfabetic // **κατ' -ήν σειράν** în ordine alfabetică
αλφάβητο, το și αλφάβητος, ο și αλφαβήτα, η subst. alfabet
αλφάδι, το subst. fir cu plumb
αλφαδ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, αλφαδιασμένος a controla, a verifica cu firul cu plumb
αλφάδιασα-μα, -ματος, το verificare cu firul cu plumb
αλχημεία, η subst. 1. alchimie 2. mijloc necurat pentru atingerea unui scop
αλχημιστ-ής, ο -τρια, η subst. alchimist(-ă)
αλώβητ-ος, -η, -ο adj. intact(-ă), neatins(-ă)
Αλωνάρης, ο subst. luna treieriișului / luna iulie, cupțor
αλώνι, το subst. 1. arie de treierat 2. *astr.* halou
αλων-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αλωνισμένος I. v.t. a treiera // ~ **το σιτάρι** a treiera grâu II. 1. *fig.* a cutreiera 2. a acționa liber
αλώνισ-μα, -ματος, το subst. treierat

αλωνιστικ-ός, -ή, -ό adj. care se referă, are legătură cu treieratul // **-ή μηχανή** mașină de treierat, batoză // **τα -ά** plată pentru treieris
αλώνιστ-ος, -η, -ο adj. netreierat(-ă)
αλωπεκία, η subst. med. alopecie, căderea părului
αλώσιμ-ος, -η, -ο adj. inv. care poate fi cucerit(-ă), care poate fi luat(-ă) cu forța
άλωση și άλωσις, η subst. cucerire // **η -η της Κωνσταντινουπόλεως** cucerirea Constantino-polului
άμα conj. 1. îndată ce, imediat ce, când // ~ **έλθει** va me **φωνάξεις** îndată ce vine să mă chemi 2. dacă // ~ **μου τό' λεγες απ' την αρχή θα σε συμβούλευα** τι **να κάνεις** dacă-mi spuneai de la început te-aș fi sfătuit ce să faci
αμαγείρευτ-ος, -η, -ο adj. negătīt(-ă) (*d. mân-care*)
αμάγευτ-ος, -η, -ο adj. nevrăjit(-ă)
αμάδες, οι subst. un joc de copii
αμάζευτ-ος, -η, -ο I. adj. neadunat(-ă), necules(-easă), nestrâns(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi cules(-easă)
αμαζόνα, η subst. amazoană
αμάθεια, η subst. ignoranță, neștiință de carte, lipsă de cultură
αμαθ-ής, -ής, -ές adj. incult(-ă)
αμάθητ-ος, -η, -ο adj. 1. neînvățat(-ă), neobișnuit(-ă) cu ceva 2. novice
άμαθ-ος, -η, -ο adj. vezi **αμάθητος**
αμάκα, η I. subst. viață parazitāră II. *adv.* degeaba, gratis, de pomană
αμακαδόρ-ος, -ισσα(-α), -ικο adj. parazit(-ă), pomanagiu(-ioaică)
αμακατζίδικ-ος, -η, -ο adj. care se referă la pomanagiu, la parazit // **-ος τρόπος ζωής** fel de viață de pomanagiu
αμακιγιάριστ-ος, -η, -ο adj. nemachiat(-ă)
αμάλαχτ-ος, -η, -ο adj. nefricționat
αμάλα-μα, -ματος, το subst. 1. amalgam 2. *fig.* amestec, melanj
αμαλγαμάτωση și αμαλγάμωσις, η subst. amalgamare
Αμαλθείας (κέρας, το) subst. cornul Amalteei, cornul abundenței, simbol al belșugului
αμάλθεια, η subst. (inv.) abundență
αμάλλα, η subst. snop
αμάλλιαστ-ος, -η, -ο adj. vezi **αμάλλιαστος**
αμάλλιαστ-ος, -η, -ο adj. care nu are păr sau puf
άμαλλ-ος, -η, -ο adj. vezi **αμάλλιαστος**
αμάν interj. aman!, îndurare!, iertare! // **φτάνω** στο ~ a ajunge la strâmtoare
αμανάτι și αμανέτι, το subst. amanet, gaj, zălog // **βάζω** ~ a da amanet

αμαν-ές, ο (*pl.* -εδες) *subst.* cântec de dragoste în care se repetă deseori cuvântul aman, amanea // **πήρε πολύ ψηλά τον ~** are o părere prea bună despre sine

άμαξα, η *subst.* căruță, car, vagon, vehicul // **ταχυδρομική** ~ diligență, poștalion // **ανοιχτή** ~ caleașcă, trasătură deschisă // **δίτροχος** ~ cabrioletă // **είναι ο τελευταίος τροχός της** -ης este a cincea roată la căruță

αμαξάδα, η *I. subst.* plimbare cu trăsura sau cu mașina *II. adv.* în trăsură, pe sus

αμαξάς, ο *subst.* căruțaș, vizitiu, birjar

αμαξηλάτης, ο *vezi* αμαξάς

αμάξι, το *subst.* 1. vehicul tras de animal 2. mașină, automobil, autoturism // **ιδιωτικό** ~ autoturism particular

αμαξιτ-ός, -ή, -ό *adj.* carosabil(-ă)

αμαξοδηγός, ο *subst.* conducător de vehicul, mecanic de locomotivă

αμαξοδρομία, η *subst.* cursă automobilistică

αμαξόδρομος, ο *subst.* drum carosabil

αμαξοσκιός, ο *subst.* rotar, meșter de căruțe

αμαξοστάσιο, το *subst.* depou

αμαξοστοιχία, η *subst.* tren // **ταχεία** ~ tren accelerat

αμάξω-μα, -ματος, το *subst.* caroserie

αμαξωτ-ός, -ή, -ό *adj.* *vezi* αμαξιτός

αμαράγκιαστ-ος, -η, -ο *adj.* neofilit(-ă), nevestejit(-ă)

αμάραντ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu se vestejește, neofilit(-ă) 2. o -ος *bot.* amarantă

αμαρκάριστ-ος, -η, -ο *adj.* nemarcat(-ă)

αμαρτ-αίνω și **αμαρτ-άνω**, -ησα *v.i.* a păcătui, a greși

αμάρτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. păcat 2. greșeală, vină // το **προπατορικό** ~ păcat strămoșesc // **θανάσιμο** ~ păcat de moarte

αμαρτία, η *subst.* 1. păcat 2. fărâdelege // **άφεση** -ών iertarea păcatelor // **τι ~!** ce păcat! // **θα ήταν ~ να** *po* ότι... ar fi păcat să spun că...

αμαρτύρητ-ος, -η, -ο *adj.* nemărturisit(-ă)

αμαρτωλ-ός, -ή, -ό *adj.* păcătos(-oasă)

αμαρυλλίδα, η *subst. bot.* amarilă, plantă cu bulb

αμάσητ-ος, -η, -ο *adj.* nemestecat(-ă) // **-η τροφή** hrană nemestecată

αμασκάρευτ-ος, -η, -ο *adj.* nemascat(-ă), nedeghizat(-ă)

αμαστίγωτ-ος, -η, -ο *adj.* nebicuiuit(-ă)

αμάτιαστ-ος, -η, -ο *adj.* nedeocheat(-ă)

αμάτωτ-ος, -η, -ο *adj.* neînsângerat(-ă)

αμαυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αμαυρωμένος** *v.t.* 1. a întuneca, a înnegri, a umbri // του -ωσα τη δόξα *i-am* umbrit gloria 2. a lipsi de luciu

αμαύρωση, η 1. *subst.* întunecare 2. *med.* amauroză, pierderea vederii

αμάχη, η *subst.* dușmănie, ură, gâlceavă

άμαχ-ος, -η, -ο *adj.* necombatant(-ă) // **-ος** *πληθυσμός* populație necombatantă

άμβλυνση, η *subst.* tocire

αμβλ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* a toci, a face ceva bont

αμβλ-ύς, -εία, -ύ *adj.* 1. tocit(-ă), bont(-oantă) 2. mărginit(-ă), tâmpit(-ă) 3. obtuz(-ă) // **-εία γωνία** unghi obtuz // **πνεύμα** -ύ spirit obtuz, mărginit

αμβλύτητα, η *subst.* 1. obtuzitate 2. *fig.* tâmpenie, mărginire

αμβλωπία, η *subst. med.* ambliopie, slăbire a vederii

άμβλωση, η *subst.* avort

άμβολο, το *subst.* lemnul de sprijinire a catargului

αμβροσία, η *subst.* ambrozie // ~ και νέκταρ ambrozie și nectar

άμβωνας, ο *subst. bis.* amvon

άμε, *pl.* άμετε și **αμέτε** *interj.* du-tel, duceți-vă! // ~ **πιο πέρα** duceți-vă mai încolo

αμέ I. conj. dar // ~ **τι νόμεις** dar ce credeai? *II. adv.* desigur, mai e vorbă? // **Θα πας και συ στο θέατρο; Αμέ.** Mergi și tu la teatru? Mai e vorbă?

αμεθοδία, η *subst.* lipsă de metodă

αμέθοδ-ος, -η, -ο *I. adj.* care nu are metodă *II. adv. (-α)* fără metodă

αμέθυστ-ος, -η, -ο *adj.* I. neamețit(-ă), neîmbătat(-ă) *II. o -ος subst. geol.* ametist

αμείβω άμειψα, **αμείφθηκα αμείφθηκα** *v.t.* a răsplăti, a recompensa // **-εται αδρά** e plătit bine

αμείλικτ-ος, -ος, -ο și **αμείλιχτος**, -η, -ο *I. adj.* 1. implacabil(-ă), neîndurător 2. fatal, inexorabil // **-οι νόμοι** legi implacabile // **-ος άνθρωπος** om neîndurător *II. adv. (-α)* fără cruțare

αμειψισπορά, η *subst. agric.* asolament, cultură alternată

αμείωτ-ος, -η, -ο *adj.* nemicșorat(-ă), nediminuat(-ă), neîmpuținat(-ă)

αμελάνωτ-ος, -η, -ο *adj.* nepătat(-ă) de cerneală

άμελγ-μα, -μάτος și **άρμεγμα**, το *v.t.* 1. mulgere, muls, mulsoare 2. *fig.* exploatare

αμέλγω și **αρμέγω** *v.t.* 1. a mulge 2. *fig.* a trage foloase de pe urma cuiva, a exploata pe cineva

αμέλεια, η *subst.* neglijență, nepăsare // **δείχνω εγκληματική** ~ a dovedi o neglijență criminală // **εξ -ς** din neglijență

αμελέτητ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. nestudiat(-ă), necitit(-ă), nepregătit(-ă) // **-ο πρόβλημα** problemă nestudiată // **-ος μαθητής** elev nepregătit // **-ος**

άνθρωπος om necitit II. *subst.* **τα -α** fudulii III. *adv.* **(-α)** fără a se pregăti, fără a studia

αμελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. neglijent(-ă), nepăsător(-oare) 2. (d. elevi) nesânguincios(-oasă), nesilitor(-oare) II. *adv.* **(-ώς)** cu neglijență, cu nepăsare, în dorul lelii

αμελητέ-ος, -α, -ο *adj.* 1. neglijabil(-ă) 2. de neluat în considerare // **-α ποσότητα** cantitate neglijabilă

αμελκτής, ο *subst.* mulgător(-oare)

αμελώ-ησα, ήθηκα, αμελημένος I. *v.t.* a neglija, a nu da atenție, a omite // ~ **τον εαυτό μου** a se neglija pe sine // ~ **τα μαθήματά μου** a-și neglija lecțiile // ~ **το σπίτι μου** a-și neglija casa II. *v.r.* a nu se ocupa de, a nu se îngriji

άμεμπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* ireproșabil(-ă), impecabil(-ă), fără cusur // **-η συμπεριφορά** comportare impecabilă

αμερεμέτιστ-ος, -η, -ο *adj.* nereparat(-ă)

αμερικανίζω *v.i.* a se americaniza, a face pe americanul(-a)

αμερικανικ-ός, -ή, -ό și **-άνικος -άνικη -άνικο** I. *adj.* american(-ă), americanesc(-ească) // **-ος τρόπος** ζώης mod de viață american II. *subst.* **τα -α** limba americană III. *adv.* **(-α)** americaneste

Αμερικάν-ος, ο, -α, și -ίδα, -η *subst.* american(-ă)

αμεριμνησία, η *subst.* 1. lipsă de griji 2. nepăsare, indiferență

αμέριμν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. lipsit(-ă) de griji 2. nepăsător(-oare), indiferent(-ă) // **-ος άνθρωπος** om fără griji // **-η ζωή** viață fără de griji

αμέριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedivizat(-ă), neîmpărțit(-ă) 2. indivizibil(-ă) II. *adv.* **(-α)** fără împărțire, în întregime

αμερόληπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nepărtinitor(-oare), imparțial(-ă) II. *adv.* **(-α)**

αμεροληψία, η *subst.* nepărtinire, imparțialitate

αμέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* nedomesticit(-ă), neîmblânzit(-ă)

αμεσεγγύητ-ος, -ος, -ον *adj.* nesechestrat(-ă)

άμεσ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nemijlocit(-ă), direct(-ă) // **-η συμμετοχή** participare nemijlocită // **-οι φόροι** impozite directe // **έχει -η σχέση** are legătură directă // ~ **τον εαυτό μου** a se neglija pe sine 2. imediat(-ă), urgent(-ă) // **-ο αποτέλεσμα** rezultat imediat // **-ες ανάγκες** nevoi imediate // **-η επέμβαση** intervenție urgentă 3. *gram.* **-ο αντικείμενο** complement direct II. *adv.* **(-α)** în mod direct // **με αφορά -α** mă privește direct

άμεστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. fructe) necopt(-oaptă) 2. (d. oameni) imatur(-ă)

αμέστωτ-ος, -η, -ο *adj.* vezi άμεστος

αμέσως *adv.* imediat, fără întârziere // **έρχομαι ~** vin imediat

αμετάβατ-ος, -η, -ο I. *adj. gram.* intransitiv(-ă) // **-ο ρήμα** verb intransitiv

αμεταβίβαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. intransmisibil(-ă) 2. netransmis(-ă)

αμετάβλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. invariabil(-ă), imuabil(-ă), neschimbător(-oare), constant(-ă) 2. neschimbat(-ă) // **-η κατάσταση** situație neschimbată II. *subst.* **το -ο** invariabilitate, imuabilitate III. *adv.* **(-α)**

αμετάδοτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nepredat(-ă) mai departe, netransmis(-ă) 2. netransmisibil(-ă) 3. necomunicat(-ă) II. *adv.* **(-α)**

αμετάθετ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. inamovibil(-ă) 2. netransferat(-ă) II. *adv.* **(-α)**

αμετακινησία, η *subst.* imobilitate, stare de nemisicare

αμετακίνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* imobil(-ă) II. *adv.* **(-α)**

αμετάκλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* irevocabil(-ă) // **-η απόφαση** hotărâre irevocabilă II. *adv.* **(-α)**

αμετάλαβ-ος, -η, -ο și **αμεταλάβητ-ος, -η, -ο** *adj.* neîmpărțășit(-ă)

αμετάλλ-ος, -η, -ο *adj.* care nu conține metal

αμεταμέλητ-ος, -η, -ο *adj.* necăit(-ă), nepocăit(-ă), care nu-și recunoaște greșeala

αμεταμόρφωτ-ος, -η, -ο *adj.* netransformat(-ă), netransfigurat(-ă)

αμετανουσία, ή *subst.* necăință, nepocăință, impenitență

αμετανόητ-ος, -η, -ο I. *adj.* necăit(-ă), nepocăit(-ă), impenitent(-ă) II. *adv.* **(-α)** fără a se pocăi

αμετάπειστ-ος, -η, -ο *adj.* îndărătnic(-ă), încăpățânat(-ă), care nu poate fi convins

αμετατόπιστ-ος, η, ο *adj.* nemișcat(-ă)

αμετάτρεπτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. netransformabil(-ă) 2. neconvertibil(-ă) 3. netransformat(-ă) 4. neconvertit(-ă)

αμετάφραστ-ος, -η, -ο *adj.* I. 1. netradus(-ă) 2. de netradus, intraductibil(-ă) II. *adv.* **(-α)**

αμεταχείριστ-ος, -η, -ο *adj.* neîntrebuițat(-ă), nepurtat(-ă)

αμέτοχ-ος, -η, -ο *adj.* care nu participă, care nu are nici un amestec // **είναι -ος στο έγκλημα** este străin de această crimă

αμέτρητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nemăsurat(-ă), imens(-ă) 2. incomensurabil(-ă) // **-α πλούτη** bogății imense

αμετροέπεια, η *subst.* vorbărie

άμετρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nemăsurat(-ă) 2. de nemăsurat, nemăsurabil(-ă) 3. (d. versuri) ametric

// -ος **στίχος** vers ametru II. *adv.* (-α) exagerat, fără măsură
αμή *conj.* vezi **αμέ**
αμήν *interj.* amin
αμηνολόγητ-ος, -η, -ο *adj.* nedatat(-ă)
αμηνόρροια, η *subst. med.* amenoree
αμήνυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neanunțat(-ă) II. *adv.* (-α) pe neanunțate
αμηχανία, η *subst.* impas, încurcătură // **βγάξω** από την ~ a scoate din impas
αμήχαν-ος, -η, -ο *adj.* aflat(-ă) în impas, descumpănit
αμίαντ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neprihănit(-ă), pur(-ă), imaculat(-ă) 2. sfânt(-ă) 3. *mineral.* azbest, amiantă
αμιαντωρυχείον, το *subst.* mină de azbest
αμιγ-ής, -ής, -ές I. *adj.* neamestecat(-ă), pur(-ă) // **οὐδέν κακόν -ές καλού** nici un rău fără bine II. *adv.* (-ώς)
άμικτ-ος, -ος, -ο I. *adj.* neamestecat(-ă), pur(-ă) II. *adv.* (-α)
αμίλν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. taciturn(-ă), tăcut(-ă) 2. nesociabil(-ă), retras(-ă) II. *adv.* (-α) fără vorbă
άμιλλα, η *subst.* 1. întrecere, emulație, concurență 2. competiție, concurs
αμιλλώμαι *v.i. rar* 1. a se întrece, a concura, a fi în competiție, a se lupta pentru întâietate 2. a se strădui // ~ **να τον ξεπεράσω** mă străduiesc să-l depășesc
αμίμητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neimitat(-ă), original(-ă) 2. de neimitat, inimitabil(-ă) 3. fără seamăn, de neîntrecut // -η **καλλονή** frumusețe fără seamăn
αμινοξέα, τα *subst. pl. chim.* aminoacizi
αμίσητ-ος, -ος, -ο *adj.* care nu e urât(-ă), care nu e detestat(-ă)
αμισθί *adv.* fără leafă, fără salariu, gratuit
αμισθοδότητ-ος, -η, -ο I. *adj.* care n-a primit salariul
άμισθ-ος, -η, -ο *adj.* nesalarizat(-ă)
αμισθωτ-ος, -η, -ο *adj.* neînchiriat(-ă) 2. neangajat(-ă)
άμισχ-ος, -η, -ο *adj.* fără tulpină
άμμιον, το *subst.* miniu
αμμόγει-ος, -ος, -ον *adj.* nisipos(-oasă)
αμμόδρομος, ο *subst.* drum prin nisip
άμμοθεραπεία, η *subst.* baie de nisip
αμμοθυελλα, η *subst.* furtună de nisip
αμμοκονία, η *subst.* amestec de nisip și var, ten-cială, mortar
αμμοκονίαση, η și **αμμοκονίαμα**, το *subst.* ten-cuire
αμμόλιθος, ο *subst.* gresie

αμμόλουτρο, το *subst. med.* baie de nisip cald
αμμόλοφος, ο *subst.* colină de nisip, dună
αμμόμετρο, το *subst.* clepsidră
άμμ-ος, ο, -η și **άμμο**, η *subst.* nisip // **χτίζει** **παλάτια** στην -ο construiește palate pe nisip
αμμοσκέπαστ-ος, -η, -ο și **αμμοσκεπής** -ής -ές *adj.* acoperit(-ă) cu nisip
αμμότοπος, ο *subst.* loc nisipos
αμμουδερ-ός, -ή, -ό *adj.* plin(-ă) de nisip // -ή **ακρογιαλιά** țarm plin de nisip
αμμουδιά, η *subst.* țarm nisipos, plajă
αμμοχάλικο, το *subst.* prund, prundiș
αμμόχωστ-ος, -η, -ο *adj.* acoperit cu nisip
αμμόδ-ης, -ης, -ες *adj.* nisipos(-oasă)
αμμωνία, η *subst. chim.* amoniac
αμμωνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* amoniacal(-ă)
αμμώνιο, το *subst. chim.* amoniu
αμμωνιούχ-ος, -ος, -ο *adj.* cu conținut de amoniu
αμνάδα, η *subst.* mioară
αμνημόνευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepomenit(-ă), ne-mentționat(-ă) 2. // **εξ -ων χρόνων** din timpuri imemoriale
αμνημοσύνη, η *subst.* faptul de a nu-și aduce aminte, uitare
αμνησία, η *subst.* 1. *med.* amnezie 2. uitare
αμνησικακία, η *subst.* lipsă de ranchiună, faptul de a nu urî, de a nu purta pică
αμνησικάκ-ος, -η, -ο I. *adj.* neranchiunos(-oasă), nerăzbunător(-oare) II. *adv.* (-άκως) fără ranchiună
αμνήστευση, η *subst.* amnistiere
αμνήστευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nelogodit(-ă) 2. ne-amnistiat(-ă)
αμνηστ-εύω, -ευσα, -εψα, -εύτεκα, αμνηστευ-μένος *v.t.* a amnistia
αμνηστία, η *subst.* amnistie
αμνός, ο *subst.* miel // ο ~ **του Θεού** mielul lui Dumnezeu
αμοιβάδα, η *subst. med.* amibă
αμοιβαί-ος, -α, -ο I. *adj.* reciproc(-ă), mutual(-ă) // -ες **υποχρεώσεις** obligații reciproce II. *adv.* (-α) în mod reciproc
αμοιβαιότητα, η *subst.* reciprocitate, mutualitate
αμοιβή, η *subst.* răsplată, recompensă, retribuție
αμοίραστ-ος, -η, -ο *adj.* neîmpărțit(-ă)
άμοιρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nenorocit(-ă), nefericit(-ă) 2. care nu are parte de ceva
αμόκ το *subst. (fig.)* ieșire violentă
αμολ-άω, -ησα, -ηθηκα αμολημένος I. *v.t.* 1. a dezlega, a elibera, a da drumul // ~ **τα σκυλιά** a da drumul la câini 2. a lărgi (un nod) II. *v.d.* -ιέμαι a alerga

αμόλευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necontaminat(-ă), nemolipsit(-ă) 2. *fig.* nepătat(-ă), neprihănit(-ă), pur(-ă)

αμολητ-ός, -ή, -ό *adj.* dezlegat(-ă), eliberat(-ă)
αμολόγητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. de nemărturisit 2. trecut(-ă) sub tăcere II. *adv.* (-α)

αμόλυντ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αμόλευτος**
αμόνι, το *subst.* nicovală
αμόνοιαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* greu de suportat II. *adv.* (-α)

αμοραλισμός, ο *subst.* 1. amoralism 2. imoralitate

αμόρε, το *subst.* 1. amor 2. amant(-ă), gagic(-ă)

αμορτισέρ, το *subst.* amortizor

αμορφία, η *subst.* 1. lipsă de formă, stare amorfă 2. *fig.* urăţenie

άμορφ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. amorf(-ă) 2. *fig.* neconturat(-ă) II. *adv.* (-α) fără formă, nediferenţiat

αμορφωσιά, η *subst.* incultură

αμόρφωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. incult(-ă), neinstruit(-ă), ignorant(-ă) // -ος **άνθρωπος** om incult 2. neformat(-ă), nemodelat(-ă) II. *adv.* (-α)

αμουδιστ-ος, -η, -ο *adj.* neamortit(-ă)

αμουνούχιστ-ος, -η, -ο *adj.* necastrat(-ă)

αμούσκευτ-ος, -η, -ο *adj.* nemuiat(-ă) în apă, neudat(-ă), neumectat(-ă)

άμουσ-ος, -η, -ο *adj.* I. fără cunoştinţe muzicale 2. ignorant(-ă), incult(-ă)

αμούστακ-ος, -η, -ο *adj.* fără mustăţi // -ο **παλληκάρι** flăcău foarte tânăr, imberb

αμούχλιαστ-ος, -η, -ο *adj.* nemucegăit(-ă)

άμοχθ-ος, -ος, -ο I. *adj.* ușor, comod II. *adv.* (-όχθως) fără oboseală, fără trudă

αμπαζούρ, το *subst. invar.* abajur

αμπαλλάζ, το *subst. invar.* ambalaj

αμπαλλάρισ-μα, -ματος, το *subst.* ambalare

αμπαλλάρ-ω, -αρα, -άρισα, -ίστηκα, αμπαλαρισμένος I. 1. *v.t.* a ambala 2. (*fig.*) a învălui II. *v.r.* -ομαι (și cu sensul) a se implica într-o anumită acțiune

αμπάλωτ-ος, -η, -ο *adj.* necârpit(-ă), nepeticit(-ă)
αμπάρα, η *subst.* zăvor, bară

αμπάρι, το *subst.* hambar, (la vapor) cală

αμπαρ-ιάζω, -ιασα, ιάστηκα αμπαριασμένος *v.t.* a depozita în hambar

αμπάρω-μα, -ματος, το *subst.* 1. depozitare în hambar 2. zăvorăre, baricadare

αμπαρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αμπαρωμένος I. *v.t.* a baricada 2. a zăvorî, a încuia uşa cu zăvorul II. *v.r.* -ομαι a se baricada

αμπελάς, ο *subst.* podgorean

αμπελήσι-ος, -α, -ο și **αμπελίσι-ος, -α, -ο** *adj.* de vie, al viilor, al podgoriilor

αμπέλι, το *subst.* vie, podgorie
αμπελοκαλλιέργεια, η *subst.* cultura viței de vie
αμπελόκηπος, ο *subst.* grădina cu vie
αμπελόκλημα, το *subst.* vița de vie
αμπελοκτήμων, ο *subst.* proprietar de vie, podgorean

άμπελος, η *subst.* 1. vița de vie 2. vie, podgorie
αμπελουργία, η *subst.* 1. viticultură 2. știința viticulturii

αμπελουργός, ο *subst.* viticultor
αμπελουργική, η *subst.* viticultură, meseria viticulturului

αμπελοφιλοσοφία, η *subst.* filozofie de doi bani, teoria chibritului

αμπελόφυλλο, το *subst.* foaie de viță
αμπελόφυτ-ος, -η, -ο *adj.* plantat(-ă) cu viță
αμπελοχώραφα, τα *subst. pl.* podgorii
αμπελώνας, ο vezi **αμπέλι**

αμπέρ, το *subst. invar. electr.* amper
αμπερόμετρο, το *subst. electr.* ampermetru
αμπέχονο, το *subst. milit.* tunică
αμπιγίε, το *adj. invar. (d. haine)* de gală, de seară
αμπογιατίστ-ος, -η, -ο *adj.* nevopsit(-ă)
αμπόλιαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nevaccinat(-ă) 2. nealtoit(-ă)

άμποτε și **άμποτες** *interj.* măcar dacă, măcar să, o, dacă // ~ **να σε είχα ακούσει** măcar să te fi ascultat

αμπούλα, η *subst.* fiolă

αμπρί, το *subst. milit.* cazemată

άμπωτη, η 1. reflux 2. *fig.* descădere, regres // **παλίρροια και** ~ flux și reflux

αμυαλιά, η *subst.* nerozie, prostie, necugetare // **είναι** ~ **αυτό που έκανες** este o nerozie ceea ce ai făcut

άμυαλ-ος, -η, -ο *adj.* nerod(-oadă), prost(-oastă), fără minte // -η **γυναίκα** femeie fără minte

αμυγδαλάτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de migdale, cu migdale 2. migdalat(-ă), de forma migdalei

αμυγδαλέλαιο, το *subst.* ulei de migdale

αμυγδαλένι-ος, -α, -ο *adj.* cu migdale

αμυγδαλή, η *subst. anat.* amigdale, **αμυγδαλές, οι** *pl.* amigdalită

αμυγδαλιά și **αμυγδαλέα, η** *subst. bot.* migdal

αμυγδαλίτιδα, η *subst. med.* amigdalită

αμυγδαλοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* în formă de migdală

αμυγδαλόλαδο, το vezi **αμυγδαλέλαιο**

αμυγδαλομάτ-ης, ο, -α, η *subst.* bărbat / femeie cu ochii migdalati

αμύγδαλο, το *subst.* migdală

αμυγδαλοτομία, η *subst. med.* amigdalotomie, operație de amigdale

αμυγδαλόφλουδα, η *subst.* coajă de migdală

αμυγδαλόπιχα, η *subst.* miez de migdală
αμυγδαλωτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* în formă de migdală, migdalat(-ă) // **-ά μάτια** ochi migdalați το
 -ό πράϊtură cu migdale

άμυγ-μα, -ματος, το *zgârietură*

αμυδρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* slab(-ă), imperceptibil(-ă), nedeslușit(-ă), obscur(-ă) // **-ό φως** lumină slabă // **-ός σφυγμός** puls slab // **-ή ελπίδα** slabă speranță II. *adv.* (-ά) în mod neclar, nedeslușit
αμυδρότητα, η *subst.* 1. obscuritate, neclaritate
 2. slăbiciune, lipsă de intensitate

αμύητ-ός, -η, -ο I. *adj.* neinițiat(-ă), neintrodus(-ă) // **-ος στα μυστικά** neintrodus în taine II. *adv.* (-α)

αμύθητ-ός, -η, -ο *adj.* de nepovestit, indescriptibil(-ă), imens(-ă), fabulos(-oasă) // **-οι θησαυροί** comori fabuloase

αμυλάλευρο, το *subst.* făină de amidon

αμυλόκολλα, η *subst.* clei, lipici de amidon

άμυλο(ν), το *subst.* amidon, feculă

αμυλοζάχαρο, το *subst.* glucoză

αμυλούχ-ός, -α, -ο *adj.* amilaceu(-ee)

αμυλώδ-ης, -ης, -ες *adj.* făinos(-oasă) // **απο-φεύγω** τα -η evit pastele făinoase

αμύλωση, η *subst.* scrobire

άμυνα, η *subst.* apărare // **παθητική** ~ apărare pasivă

αμύν-ομαι, -θηκα *v.r.* a se apăra

αμυντικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* defensiv(-ă), de apărare // **-ή γραμμή** linie de apărare // **-ή στάση** poziție de apărare II. *adv.* (-ά) în mod defensiv
αμυντικότητα, η *subst.* capacitatea de apărare

αμύριστ-ός, -η, -ο *adj.* care nu a fost mirosit(-ă)

αμύρωτ-ός, -η, -ο *adj. bis.* nemiruit(-ă), nebotezat(-ă)

αμυσταγώγητ-ός, -η, -ο *adj.* neinițiat(-ă), neintrodus(-ă) în taine

αμυχή, η *subst.* zgârietură

άμφιο, το *subst. bis.* odăjdii

αμφιαλ-ός, -ος, -ο *adj.* între două țărături, între două mări, intermarin(-ă)

αμφιβάλλω, **αμφέβαλα** *v.i.* a se îndoii, a sta la îndoială, a avea îndoieli, a sta în dubiu // **~ ότι** είναι όπως τα λες mă îndoiesc că e așa cum spui // **μην αμφιβάλλετε καθόλου** γι' αυτό să nu aveți nici o îndoială în privința aceasta // **ποτέ** μου **δεν αμφέβαλα** γι' αυτόν niciodată nu m-am îndoit în privința lui

αμφιβι-ός, -α, -ο *adj.* amfibiu(-ie) // **-ο όχημα** vehicul amfibiu // **τα -α zool.** amfibii

αμφιβληστροειδ-ής, -ής, -ές *adj. anat.* // **~ (χίτωνας)** retina

αμφιβολί-α, η *subst.* îndoială, dubiu // **άνευ -ς** fără îndoială // **ξωρίς / δίχως** ~ fără îndoială //

πέραν πάσης ~ dincolo de orice îndoială // **δεν χωρά** ~ nu încapе îndoială

αμφιβολ-ός, -η, -ο *adj.* 1. îndoielnic(-ă), dubios(-oasă), nesigur(-ă), suspect(-ă) 2. neclar(-ă) // **-η φράση** frază/propoziție neclară

αμφίβραχυς, ο *subst. vers.* amfibrah

αμφιδέξι-ός, -α, -ο I. *adj.* ambidextru(-ă) II. *adv.* (-ίως) în mod abil

αμφιδέτηση, η *subst. mar.* ancorare cu două ancore

αμφιδρόμ-ός, -η, -ο *adj.* care poate fi folosit în ambele sensuri // **~ επίδραση** influență reciprocă

αμφιεδρ-ός, -ος, -ον *adj.* diedru(-ă)

αμφίεση și **αμφίσεις**, η *subst.* îmbrăcăminte // **εκδρομική** ~ îmbrăcăminte de excursie

αμφιθαλ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. din același tată și aceeași mamă // **-είς αδελφοί** frați buni 2. cu ambii părinți în viață

αμφιθεατρικ-ός, -ή, -ό *adj.* în formă de amfiteatru

αμφιθέατρο, το *subst.* amfiteatru

αμφίκοιλ-ός, -η, -ο *adj.* biconcav(-ă)

αμφικτιονία, η *subst. ist.* amfictionie

αμφίκυρτ-ός, -η, -ο *adj.* biconvex(-ă)

αμφιλεγόμενος *part. ca adj.* contestat, controversat

αμφιπλάγι-ός, -ος, -ο *adj.* bilateral(-ă)

αμφίρροπ-ός, -η, -ο *adj.* (d. o luptă) cu deznodămint incert

αμφισβήτηση, η *subst.* contestație, tăgăduire, obiecție // **δεν χωρά** ~ nu încapе obiecție

αμφισβητήσιμ-ός, -η, -ο *adj.* contestabil(-ă), atacabil(-ă) // **το ζήτημα είναι -ο** chestiunea e atacabilă

αμφισβητηρίας, ο *subst.* contestatar

αμφισβητ-ώ, -ησα, ήθηκα, αμφισβητημένος *v.t.* 1. a contesta, a obiecta // **~ την αλήθεια** αυτών που **λες** contest adevărul celor spuse de tine 2. *jur.* a revendica // **~ τα δικαιώματά** μου îmi revendic drepturile // **~ κληρονομιά** revendic o moștenire

αμφίστομ-ός, -η, -ο *adj.* cu două tăisuri // **~ η μάχαιρα** cuțit cu două tăisuri

αμφίστροφ-ός, -η, -ο *adj.* care se poate învârti în două sensuri

αμφιταλαντ-εύομαι, -εύτηκα *v.i.* a șovăi, a ezita

αμφιταλάντευση, η *subst.* șovăială, ezitare

αμφιταμινικά, τα *subst. pl.* amfetamine

αμφιτρώνας, ο *subst.* amfitrion

αμφορ-έας, ο *subst.* amforă

αμφοτεροβαρ-ής, -ής, -ές *adj.* bilateral(-ă) // **-ής σύμβαση** convenție bilaterală

αμφοτέρω-οι, -ες, -α *pron. pl.* amândoi(-uă), și unul și altul, ambii(-ele) // **-α τα μέρη** cele ambele părți

άμωμ-ος, -η, -ο *adj.* ireproșabil(-ă), impecabil
αν conj. dacă, în caz că // **δεν ξέρω ~ θα έρθω** nu știu dacă voi veni // **~ είναι δυνατόν** dacă este posibil // **~ και** deși // **τι κι ~** ce dacă // **~ δεν ήταν αυτός θα ήμουν δυστυχής** dacă nu era el aș fi fost nenorocit

ανά prep. 1. (*cu Ac.*) *inv.* împreună cu, peste, peste tot, vizavi // **~χειράς** în mână 2. (*cu N și Ac.*) (distributiv) câte // **~ εικοσιτετράωρο** la fiecare 24 de ore 3. (*durată de timp*) // **~ τους αιώνες** de-a lungul secolelor

ανά- element de compunere ce denotă sensurile "sus", "în spate", "din nou" și intensificarea unei acțiuni

αναβαθμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αναβαθμισμένος *v.t.* 1. a promova, a avansa 2. a ameliora, a îmbunătăți

αναβάθμιση, η *subst.* progres, evoluție

αναβάθρα, η *subst.* scară (pe un vas, a unui vehicul), estradă, podium

αναβαλλόμενος, ο *subst.* dojană, ceartă, admonestare, muștrare // **μου έψαλε τον -ο** m-a certat tare

αναβάλλω, ανέβαλα, αναβλήθηκα *I. v.t.* 1. a amâna, a tergiversa, a temporiza // **ανέβαλα το ταξίδι μου** mi-am amânat călătoria // **~ επ' αόριστον** amân pentru o perioadă nedeterminată // **η δίκη αναβλήθηκε** procesul s-a amânat 2. *jur.* a proroga // **ο πρόεδρος ανέβαλε την σύνοδον της Βουλής** președintele a prorogat sesiunea Camerei

αναβαπτ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, αναβαπτισμένος *v.t.* 1. a boteza din nou, a reboteza 2. *fig.* a fi cauza unei renașteri spirituale, morale

αναβάπτισις, η și **αναβάπτισμα, -ματος** *το* *subst.* acțiunea de a se boteza din nou, rebotezare

αναβαπτιστής, ο *subst.* baptist

ανάβαση, η *subst.* 1. urcare, suire, suiș, ascensiune // **~ στο θρόνο** urcare pe tron 2. escaladare 3. expediție // **Κύρου ~** expediția lui Cyrus

αναβάτης, ο *subst.* călăreț, jocheu

αναβιβάζω *v.t. rar* a ridica, a înălța

αναβίβαση, η *subst.* 1. ridicare, înălțare 2. *gram.* deplasarea accentului

αναβι-ώνω, ίωσα *v.i.* 1. a reveni la viață, a reînvia // **αναβίωσαν οι φόβοι μου** temerile mele au reînviat 2. a reapare

αναβίωση, η *subst.* 1. revenire la viață, reînviere 2. *biol.* anabioză

αναβλέπω *v.i. (rar)* 1. a-și recăpăta vederea // **ήταν τυφλός και ανέβλεψε** a fost orb și și-a recăpătat vederea 2. a se uita în sus

ανάβλεψη, η *subst.* 1. recăpătarea vederii 2. *fig.* căință

αναβλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* care tergiversează

αναβλητικότητα, η *subst.* mania cuiva de a tergiversa

αναβλ-ύζω și **αναβρ-ύζω, -υσα** *v.i.* a țâșni, a izvorî

ανάβλυση, η *subst.* țâșnire

αναβολέας, ο *subst.* scăriță (la șa)

αναβολή, η *subst.* amânare // **ζητώ ~ πληρωμές** cer o amânare a plății // **δεν επιδέχεται ~** nu încape amânare // **άνευ -ς** fără amânare

αναβολικό, το *subst.* substanță anabolică

αναβολισμός, ο *subst.* anabolism, asimilație

αναβράζω *v.i. rar* 1. a fierbe în clocote, a clocoti 2. (*d. pilule efervescente*) a se dizolva

αναβρασμός, ο *subst. fig.* agitație, frământare

αναβροχιά, ή *subst.* secetă // **στην ~ καλό και το χαλάζι** când e secetă e bună și grindina

ανάβω, άναψα, άνάφτηκα αναμμένος *I. v.t.* 1. a aprinde // **~ το φως** a aprinde lumina // **~ τη φωτιά** a aprinde focul 2. a face focul 3. *fig.* a irita, a înfuria *II. v.i. fig.* a se înfuria, a-și ieși din fire // **άναψε ολόκληρος από θυμό** s-a aprins de mânie // **άναψε το γλέντι** s-a încins petrecerea *III. v.i. fig.* a prinde puteri, a se învigoră

αναγαλλ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a se bucura foarte tare // **-ιάσε η ψυχή μου** m-am bucurat din suflet

αναγάλλιασ-μα, -ματος, το *subst.* bucurie mare, mulțumire

αναγγελία, η *subst.* anunț, înștiințare, avis

αναγγέλλω, ανάγγειλα și **αναγγέληκα, αναγγελμένος** *v.t.* a anunța, a înștiința, a vesti, a aduce la cunoștință // **έχω την τιμή να σας ~** ότι am onoarea să vă anunț că

αναγέννηση, η *subst.* 1. renaștere, regenerare 2. *ist.* Renașterea // **η εποχή της Αναγεννήσεως** epoca Renașterii

αναγεννησιακ -ός, -ή, -ό *adj.* al Renașterii, renașcentist(-ă)

αναγεννητικ-ός, -ή, -ό *adj.* regenerativ(-oare)

αναγενν-ώ *ησα, ήθηκα, αναγεννημένος* *v.t.* 1. a refăce 2. *fig.* a reda pofta de viață, mîncare

αναγκ-άζω, -ασα, -άστηκα, αναγκασμένος *v.t.* a sili, a forța, a constrânge, a obliga // **τον -ασα να παραδοθεί** l-am silit să se predea

αναγκαί-ος, -α, -ο *I. adj.* necesar(-ă), indispensabil(-ă), de trebuință // **-ες προουποθέσεις** premise necesare // **είναι -ο κακόν** este un rău

necesar // -ο στοιχείο element necesar II. το -ο closet

αναγκαιότητα, η *subst.* necesitate, trebuință
αναγκασμέν-ος, -η, -ο *adj.* nevoit(-ă), constrâns(-ă), obligat(-ă)

αναγκασμός, ο *subst.* constrângere, silire, forțare
αναγκαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* forțat(-ă), impus(-ă), silit(-ă), silnic(-ă) // **-ή προσγείωση** aterizare forțată // **-ή εργασία** muncă silnică // **-ά μέτρα** măsuri de constrângere // **-ό δάνειο** împrumut obligatoriu

ανάγκ-η, η *subst.* 1. nevoie, trebuință, necesitate // **είδη πρώτης -ς** articole de primă necesitate // **κατάσταση -ς** stare de necesitate // **μέτρα εσχάτης -ς** măsuri de extremă necesitate // **εν ~** la nevoie // **εξ -ης** din nevoie // **κατ ~** în mod necesar // **άνθρωπος της -ς** om nevoias // **ικανοποίηση των -ών** satisfacere a nevoilor 2. *fig.* dificultate financiară 3. nevoie fiziologică

ανάγλυφο το, *subst.* basorelief

ανάγλυφ-ος, -η, -ο *adj.* 1. în relief, reliefat(-ă) 2. *fig.* viu ilustrat

αναγνωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *αναγνωρισμένος v.t.* și *r.* 1. a readuce în memorie, a(-și) reminti 2. a recunoaște // **~ μια κυβέρνηση** a recunoaște un guvern 3. a admite, a accepta 4. (*milit.*) a cerceta terenul și pozițiile inamice 5. a omologa

αναγνώριση, η *subst.* 1. recunoaștere, omologare 2. *milit.* recunoașterea terenului 3. *jur.* recunoașterea paternității unui copil

αναγνωρίσιμ-ος, η, ο *adj.* care poate fi recunoscut

αναγνωριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de recunoaștere // **-ό αεροπλάνο** avion de recunoaștere 2. caracteristic(-ă) // **-ά χαρακτηριστικά** trăsături caracteristice

ανάγνωση, η *subst.* citire, lectură // **μαθαίνω γραφή και ~** a învăța scrisul și cititul

ανάγνωσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. lectură (facilă) 2. bucată de lectură // **το κατά Ματθαίον ~** de la Matei citire

αναγνωσμάτιο, το *subst.* carte de citire (pentru școlari)

αναγνωστήριο, το *subst.* sală de lectură

αναγνώσης, ο, -τρια, η *subst.* cititor(-oare)

αναγνωστικό, το *subst.* vezi **αναγνωσμάτιο**

αναγνωστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. cititor(-oare) // **-ό κοινό** publicul cititor 2. de lectură

αναγόρευση, η *subst.* 1. proclamație, declarație în public 2. proclamare // **~ της δημοκρατίας** proclamare a republicii // **~ του στρατιωτικού νόμου** proclamare a legii marțiale

αναγορ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, αναγορευμένος v.t. 1. a proclama 2. a acorda cuiva în mod oficial

un titlu, o calitate etc. // **-εύτηκε διδάκτωρ της νομικής** i s-a acordat titlul de doctor în drept
αναγούλα, η *subst.* 1. greață 2. *fig.* dezgust, scârbă

αναγουλ-ιάζω, ιασα v.i. 1. a-i fi greață 2. *fig.* a se scârbi

αναγραμματισμός, ο *subst.* anagramă

αναγραφή, η 1. publicare în ziar 2. machetare (a textului)

αναγράφω, ανέγραψα, αναγράφ(τ)ηκα, αναγραμμένος v.t. 1. a publica în presă 2. a macheta un text

ανάγω, ανήγαγα, ανάχθηκα v.t. și *i.* 1. a trimite la sursă 2. a aduce la un nivel mai înalt, a mări valoarea // **το ανήγαγε σε νόμο** l-a ridicat la rang de lege 3. *v.i.* a data din // **ανάγεται στον 17° αιώνα** datează din secolul al 17-lea 4. *mar.* a ieși în larg din port (navă) 5. *mat.* a reduce la același numitor

αναγωγή, η *subst.* 1. trimitere la sursă 2. ridicarea nivelului, mărirea valorii 3. datare 4. *mar.* ieșirea în largul mării 5. *mat.* simplificare prin calcul 6. *chim.* reducerea unui oxid

αναγωγικ-ός, -ή, -ό *adj.* databil(-ă), reductiv(-ă) (la)

ανάγωγ-ος, -η, -ο *adj.* 1. needucat(-ă), prost-crescut(-ă) 2. *mat.* ireductibil(-ă) // **-α κλάσματα** fracții ireductibile

αναδασμός, ο *subst.* reîmpărțirea pământului arabil

αναδασ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναδασωμένος v.t. a reîmpăduri

αναδάωση, η *subst.* reîmpădurire

αναδασωτέ-ος, -α, -ο *adj.* de reîmpădurit, pentru împădurire

αναδείκνω v.t. vezi **αναδείχνω**

ανάδειξη, η *subst.* 1. avansare, promovare 2. alegere

αναδείχνω și **αναδεικνίω, ανέδειξα, αναδείχθηκα, αναδείχτηκα, αναδειγμένος I. v.t.** 1. a manifesta, a demonstra, a evidenția calitățile cuiva 2. a face cunoscut(-ă) / celebru (-ă) 3. a alege într-o funcție // **εγώ τον ανέδειξα** eu l-am făcut cunoscut // **τον αναδείξαμε βουλευτή** l-am ales ca deputat II. *v.r.* **αναδειχνομαι** a se distinge, a se afirma, a se remarca

αναδεκτή și **αναδεχτή**, η *subst.* fină de botez

αναδεκτός și **αναδεχτός, ο** *subst.* fin de botez

ανάδελφ-ος, -η, -ο *adj.* unic la părinți

αναδενδράδα, η *subst.* 1. plantă urcătoare 2. boltă 3. umbrar

αναδεξιμιά, η vezi **αναδεκτή**

αναδεξιμιάς, ο vezi **αναδεκτός**

ανάδευση, η *subst.* amestecare, priticire

αναδ-εύω, -εψα, -ευσα, εύτηκα I. *v.t.* 1. a amesteca II. *v.r.* -ευσμαι a se mișca ușor
αναδημιουργία, η subst. creare din nou, recreare
αναδημιουργ-ώ, -ησα, -ήθηκα, αναδημιουργ-μένος *v.t.* a crea din nou
αναδημοσίευση, η subst. republicare
αναδημοσι-εύω, -ευσα, -εύτηκα, αναδημοσι-εμένος *v.t.* a republica
αναδιαρθρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναδιαρθρ-ωμένος *v.t.* a restructura, a structura pe baze noi
αναδιάρθρωση, η subst. restructurare
αναδίδω și **αναδίνω** *v.t.* a exala, a răspândi, a degaja (mirosuri)
αναδιοργαν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναδιοργα-νόμενος *v.t.* a reorganiza // ~ **το στρατό** a reorganiza armata
αναδιοργάνωση, η subst. reorganizare
αναδιорίζω -ισα, -ίστηκα, αναδιορισμένος *v.t.* a numi din nou
ανάδιπλα *adv.* invers, pe de-a-ndoaselea
ανάδιπλασιασμός, ο subst. gram. redublare
αναδιπλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναδιπλωμένος I. *v.t.* a împături din nou II. *v.r.* **αναδιπλώνομαι** a se replia
αναδίπλωση, η subst. repliere
αναδίφηση, η subst. 1. căutare 2. cercetare științifică, studiu
αναδιφ-ώ, -ησα *v.t.* 1 a cerceta manuscrise, arhive, etc. 2. a studia
αναδόμηση, η subst. regroupare
αναδουλειά, η subst. lipsă de lucru, șomaj // **έχουμε -αιές** nu avem de lucru
αναδοχή, η subst. 1. luare de angajament, asumare de responsabilități 2. antrepriză 3. garanție, cauțiune
ανάδοχος, ο, η subst. 1. antreprenor 2. naș(-ă)
αναδρομή, η subst. retrospectie // ~ **στα περασμένα** reîntoarcere la trecut
αναδρομικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. retroactiv(-ă) // ~ **ή ισχύς ενός νόμου** puterea retroactivă a unei legi 2. retrospectiv(-ă)
αναδρομικότητα, η subst. acțiune retroactivă
αναδύ-ομαι, -θηκα *v.r.* 1. a ieși la suprafața apei 2. a se ivi, a apărea
ανάδυση, η subst. 1. ieșirea la suprafața mării, emersiune 2. apariție
αναερόβι-ος, -α, -ο *adj.* anaerobic(-ă)
ανέρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. ușor(-oară) ca aerul 2. lipsit(-ă) de aer, neaerisit(-ă) II. *adv.* (-α) ușor ca aerul
αναζήτηση, η subst. căutare, cercetare // **η ~ της αλήθειας** căutarea adevărului
αναζητ-ώ, -ησα, -ήθηκα, αναζητημένος *v.t.* 1. a căuta (cu febrilitate) 2. a umbla după ceva //

εδώ πρέπει να -ηθεί η αιτία του κακού aici trebuie căutată cauza răului // **τον ~ παντού** îl caut peste tot
αναζωογόνηση, η subst. reanimare, reînsuflețire, reînviore, regenerare
αναζωογονητικ-ός, -ή, -ό *adj.* reanimator(-oare), reînsuflețitor(-oare), înviorător(-oare)
αναζωογον-ώ, -ησα, -ήθηκα, αναζωογονημένος *v.t.* a reanima, a reînsufleți, a reînvia
αναζωπυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναζωπυρ-ωμένος *v.t.* 1. a apăta 2. a aprinde din nou 3. *fig.* a înviora, a reînsufleți
αναζωπύρωση, η subst. 1. apătare 2. reaprindere 3. reînviore, reînsuflețire
αναθαρρ-εύω și **αναθαρρ-ώ, -εψα** și **-ησα, αναθαρρημένος** *v.i.* a recăpăta curaj, a se îmbărbăta
αναθάρρηση, η subst. reîmbărbătare, reîncurajare
ανάθε-μα, -ματος, το subst. bis. anatema // ~ **σε!** fii blestemat! / naiba să te ia! // ~ **κι αν zău** dacă / blestemat(ă) să fii dacă
αναθεματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αναθεματισμένος *v.t.* a anatemiza
αναθεματισμός, ο subst. anatemizare
αναθεμελίωση, η subst. reformare
αναθεμελιωτ-ής, ο, -ώτρια, η subst. reformator(-oare)
αναθερμ-αίνω, ανα, άνθηκα, αναθερμασμένος *v.t.* 1. a încălzi 2. *fig.* a reînvia
αναθερμάνωση, η subst. 1. încălzire 2. *fig.* reînviore
ανάθεση, η subst. 1. acțiunea de a porunci 2. *bis.* ofrandă, dedicație, dar
αναθέτω, ανέθεσα și **ανάθεσα (ανατίθεται), ανατέθηκα** *v.t.* 1. a ordona cuiva, a porunci 2. *bis.* a consacra, a dedica, a dărui
αναθεωρημέν-ος, -η, -ο *adj.* revizuit(-ă)
αναθεώρηση, η subst. 1. revizuire, reconsiderare, reexaminare // ~ **παλαιωμένων θέσεων** revizuire a unor poziții învechite 2. verificare, control
αναθεωρητής, ο subst. revizionist
αναθεωρητικ-ός, -ή, -ό *adj.* revizionist(-ă)
αναθεωρητισμός, ο subst. revizionism
αναθεωρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, αναθεωρημένος *v.t.* a revizui, a revedea // ~ **μια θεωρία / μια απόφαση** a revizui o teorie/o hotărâre
ανάθη-μα, -ματος, το subst. bis. ofrandă, dar
αναθηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* de ofrandă, ca ofrandă
ανάθρεμ-μα, -ματος, το subst. creștere, educație
ανάθρεφτ-ος, -η, -ο *adj.* luat(-ă) de suflet, înfiat (-ă)
αναθυμάμαι și **αναθυμούμαι** *v.t. (rar)* a-și reaminti, a-și aduce aminte // ~ **τα περασμένα** a-și aduce aminte trecutul

αναίδεια, η nerușinare, obrăznicie, neobrazare, insolență, necuviință, impertinență // **τι** ~! ce nerușinare!

αναίδης, -ής, -ές I. *adj.* nerușinat(-ă), obraznic(-ă), neobrazat(-ă), impertinent(-ă), insolent(-ă) // ~ **μαθητής** elev neobrazat II. *adv.* (-ως) cu nerușinare / neobrazare

αναίμακτος, -ης, -ο I. *adj.* nesângeros(-oasă), fără vărsare de sânge // -ο **πραξικόπημα** lovitură de stat nesângeroasă II. *adv.* (-α) // **όλα έγιναν** -α toate s-au făcut fără vărsare de sânge

αναμία, η *subst. med.* anemie

αναμικ-ός, -ής, -ό *adj.* anemic(-ă)

αναίρεσι-ών, ο, -ουσα, η *subst. jur.* recurent (-ă) la instanța judecătorească

αναίρεσιμ-ος, -ης, -ο *adj.* 1. revocabil(-ă), casabil(-ă) 2. refutabil(-ă), contestabil(-ă)

ανάρεσις, η *subst.* 1. decizie, retractare 2. *jur.* revocare, casare 3. combatere, contestare // ~ των υποσχέσεων retractarea promisiunilor // **ζητώ ~ της απόφασης** cer casarea hotărârii

αναιρετικός, -ής, -ό *adj. jur.* de recurs, de casare, de revocare

αναίρώ, ανάρεσα, αναίρέθηκα v.t. 1. a se de-ice, a retracta // -εσε ~ τον λόγον του s-a dezis de cuvântul dat 2. a contesta, a combate 3. a casa // ~ **δικαστικήν απόφαση** a casa o hotărâre judecătorească

αναισθησία, η *subst.* 1. nesimțire (p. și fig.) 2. amorfie 3. *med.* anestezie // **τοπική** ~ anestezie locală

αναισθησιολόγος, ο *subst. medic* anestezist

αναισθητίαση, η *med.* anesteziere

αναισθητικός, -ής, -ό *adj.* anestezic // **το -ό ανεσθезικό**

αναισθητοποίηση, η *subst.* anesteziere

αναισθητοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, αναισθητοποιη-μένος v.t. a anestezia

αναισθητ-ος, -ης, -ο I. *adj.* 1. insensibil(-ă), în nesimțire // **έπεσε -ος** a căzut în nesimțire 2. *fig.* nepăsător(-oare), indiferent(-ă), nesimțit(-ă), indolent(-ă)

αναίσχυντία, η *subst.* nerușinare, neobrazare

αναίσχυντ-ος, -ης, -ο *adj.* nerușinat(-ă), neobrazat(-ă) // -η **πράξη** faptă nerușinată

αναιτιολόγητ-ος, -ης, -ο *adj.* 1. nemotivat(-ă), nejustificat(-ă) 2. nejustificabil(-ă)

αναίτι-ος, -α, -ο I. *adj.* nevinovat(-ă) II. *adv.* (-α) fără vină, pe nedrept

ανακαθ-ίζω și **ανακάθ-ομαι, -ισα** v.t. a ridica pe cineva în șezut, a-l pune în șezut

ανακαίν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ανακαίνισμένος v.t. 1. a reînnoi 2. a reface, a recondiționa // ~ **τα έπιπλά** μου îmi recondiționez mobila

ανακαίνιση, η *subst.* 1. reînnoire, primenire 2. recondiționare, renovare

ανακαινιστής, ο *subst.* reformator

ανακαινιστικός-ός, -ής, -ό *adj.* care se referă / are legătură cu renovarea, înnoirea, reformarea

ανακαλ-ύπτω, -υσα, -ύφθηκα și **-ύφθηκα** v.t. 1. a descoperi 2. a dibui // **-υσα που κρύβει τα λεφτά** του am dibuit unde își ascunde banii // ~ **μια άγνωστη νήσο** a descoperi o insulă necunoscută

ανακάλυψη, η *subst.* 1. descoperire // **οι μεγάλες -εις** του 19ου αιώνα marile descoperiri ale secolului al 19-lea 2. dibuire

ανακαλ-ώ, -εσα, ανακλήθηκα, ανακλημένος I. v.t. 1. a rechema // ~ **στην τάξη** a rechema la ordine 2. a retrage // ~ **τον λόγο** μου a-și retrage cuvântul II. v.r. -ούμαι a-și reaminti

ανακάμπτω, ανέκαμψα v.t. 1. a da pe spate 2. a răsuci

ανάκαμψη, η *subst.* aplecare pe spate, revenire înapoi

ανακαούρα, η *subst.* arsuri la stomac

ανάκατα *adv.* grămadă, clăie peste grămadă, de-a valma

ανακατάληψη, η *subst.* recuperare (a unui teritoriu etc.)

ανακατανομή, η *subst.* reîmpărțire

ανακατάταξη, η *subst.* 1. reclasificare 2. reorganizare // ~ των δυνάμεων reorganizarea forțelor

ανακάτε-μα, -ματος, το *subst.* amestecare

ανακάτευτ-ος, -ης, -ο *adj.* neamestecat(-ă)

ανακατ-εύω, -εψα, -εύτηκα, ανακατεμένος I. v.t. 1. a amesteca // ~ **το τσάι με ζάχαρη** a amesteca ceaiul cu zahărul // ~ **το φαί** a amesteca mâncarea 2. a încurca lucrurile // **εσύ τα -εψες όλα** tu le-ai încurcat pe toate 3. a tulbura 4. a scârbi 5. a implica pe cineva // **με -ψε και μένα** στο κουτσομπολιό m-a implicat și pe mine în bârfă II. v.r. (-εύομαι) 1. a se amesteca, a se vâri // ~ **σε ξένες υποθέσεις** a se amesteca în treburile altora, a se vâri unde nu-i fierbe oala 2. a interveni // ~ **στην συζήτηση** a interveni în discuție 3. a pătrunde printre alții, a se amesteca // ~ **μέσα στο πλήθος** a se amesteca în mulțime 4. a se scârbi // **-ευονται τα έντερά** μου mi-e greață, mi se întoarce stomacul pe dos

ανακάτεψη, η *subst.* vezi **ανακάτεμα**

ανάκατ-ος, -ης, -ο I. *adj.* dezordonat(-ă) II. *adv.* (-α)

ανακάτωμα, το *subst.* vezi **ανακάτεμα**

ανακατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανακατωμένος v.t. vezi **ανακατεύω**

ανακάτωση și **ανακατωσιά**, η *vezi* **ανακάτεμα** **ανακατωσούρα**, η *subst.* 1. învâlmășeală // τι ~ είναι εδώ ce învâlmășeală e aici // **είναι μια ~ άκρι** δεν βρίσκεις este o învâlmășeală de nu te mai descurci 2. deranj stomacal

ανακατοσύρη-ης, -α, -ίκο *adj.* intrigant(-ă)

ανακάτωτ-ος, -η, -ο *adj.* **vezi** **ανακάτευτος** **ανακατωτ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* amestecat(-ă) II. *adv.* (-α) // **τα ξέρω απ' έξω** știu prea bine lucrurile astea

ανακεφαλαι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ανακεφαλαιωμένος** *v.t.* a recapitula

ανακεφαλαιώση, η *subst.* recapitulare

ανακήρυξη, η *subst.* proclamare // ~ **της Δημοκρατίας** proclamarea Republicii // ~ **του στρατιωτικού νόμου** proclamarea legii marțiale

ανακηρύ-ύσω, -ύξα, -ύχτηκα și -ύχθηκα, **ανακηρυγμένος** *v.t.* a proclama, a institui // ~ **την χώραν σε κατάσταση ανάγκης** a proclama țara în starea de necesitate

ανακίνηση, η *subst.* 1. agitare, mișcare în sus și în jos, amestecare, scuturare 2. *fig.* abordare // ~ **του ζητήματος** abordarea chestiunii

ανακιν-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ανακινημένος** *v.t.* 1. a agita, a mișca în sus și în jos, a scutura 2. *fig.* a ridica o problemă, a aborda // ~ **ζήτημα** a pune o chestiune în discuție

ανάκλαση, η *subst.* reflexie, reflectare, oglindire // ~ **του φωτός** reflexia luminii

ανακλαστικό și **αντανακλαστικό**, το *subst.* reflex

ανακλαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. reflex(-ă) // η -ή **ικανότης του σώματος** capacitatea de reflexie a corpului 2. **τα -ά** reflexele // **τα φυσικά -ά** reflexele naturale

ανάκλαστ-ος, -η, -ο *adj.* reflectat(-ă)

ανάκληση, η *subst.* rechemare // ~ **στην τάξη** rechemare la ordine

ανακλητ-ός, -ή, -όν I. *adj.* revocabil(-ă) II. το -ό revocabilitate

ανακλώ, **ανακλώμαι**, **ανακλάστηκα**, **ανακλασμένος** *v.t.* și *v.r.* a (se) reflecta

ανακλώθω *v.t.* a toarce din nou

ανακοιν-ώ și **ανακοιν-ώνω**, -ωσα, -ώθηκα, **ανακοινωμένος** *v.t.* a comunica, a anunța, a face cunoscut(-ă) // ~ **την απόφαση του δικαστηρίου** a comunica hotărârea tribunalului

ανακοινωθ-έν, -έντος, το *subst.* comunicat oficial // **κοινό** ~ comunicat comun

ανακοίνωση, η *subst.* comunicare

ανακοινώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* comunicabil(-ă)

ανακολούθια, η *subst.* inconsecvență, incoerență, lipsă de legătură

ανακόλουθ-ος, -η, -ο *adj.* 1. incoherent(-ă), fără șir logic 2. inconsecvent(-ă) 3. *gram.* το -ο anacolut

ανακομιδή, η *subst.* reînhumare

άνακομίζω *v.t.* a strămuta rămășițele pământești ale unui mort

ανακοπή, η *subst.* 1. oprire bruscă // ~ **της ανάπτυξης** întreruperea dezvoltării 2. *jur.* atac, opoziție

ανακόπτω, **ανέκοψα**, **ανακόπηκα** *v.t.* 1. a întrerupe, a opri (din mișcare), a curma, ~ **τήν ταχύτητα** a reduce viteza 2. *jur.* a ataca o hotărâre judecătorească, a face opoziție

ανακούκουρδα *adv.* pe vine

ανακουφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ανακουφισμένος** *v.t.* și *v.r.* a (se) ușura, a (se) alina, a (se) calma // ~ **τους πόνους** a alina durerea // -ίστηκε η **ψυχή** μου mi s-a ușurat sufletul

ανακούφιση, η *subst.* ușurare, alinare, calmare **ανακούφιστικ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* care ușurează, alinător(-oare), calmant(-ă) II. *adv.* (-ά) cu ușurare

ανακράζω, **ανέκραξα** *v.i.* a striga, a țipa

ανακρίβεια, η *subst.* imprecizie, inexactitate

ανακριβ-ής, -ής, -ές *adj.* inexact(-ă), imprecis(-ă), neadevărat(-ă) // -ής **πληροφορία** informație inexactă

ανακριβολογία, η *subst.* 1. lipsă de precizie, lipsă de exactitate 2. lucru inexact

ανακρίνω, **ανέκρινα**, **ανακρίθηκα**, **ανακριμένος** *v.t.* 1. a interoga, a chestiona, a întreba 2. a audia // ~ **τους μάρτυρες** a audia martorii 3. *jur.* a ancheta, a cerceta

ανάκριση, η *subst.* 1. cercetare, interogare, chestionare 2. *jur.* anchetă, interogatoriu // **κάνω** ~ a întreprinde o anchetă

ανακριτ-ής, ο, -ρια, η *subst.* anchetator(-oare)

ανακριτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de anchetă, de instrucție

ανάκρουση, η *subst.* 1. mișcare îndărăt, recul 2. pornire de la chei, depărtare de mal 3. *muz.* executarea unei bucăți muzicale, anacruză

ανάκρουσ-μα, -ματος, το *subst. muz.* intonarea unei bucăți muzicale

ανακρούω, **ανέκρουσα** *v.t.* și *v.i.* 1. a împinge // ~ **πρῦμα** a face cale întoarsă 2. *muz.* a executa o bucată muzicală, a cânta la un instrument

ανάκτηση, η *subst.* recăpătare, redobândire

ανακτοβούλιο, το *subst.* consiliul regal

ανακτομισθία, η *subst.* lista civilă (a regelui)

ανακτορικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă, aparține palatului

ανάκτορο, το *subst.* 1. palatul regal 2. *fig.* clădire luxoasă

ανακτώ, ανέκτησα, (ανακτώμαι), ανακτήθηκα, ανακτήμένος *v.t.* a recăpăta, a redobândi, a recăștiga // **ανέκτησα τα χαμένα μου χρήματα** mi-am recăștigat banii pierduți

ανακυκλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανακυκλωμένος *v.t.* a recicla

ανακύκλωση și **ανακύκλωση**, η *subst.* reciclare
ανακύπτω, ανέκυψα *v.i.* a apărea, a-și face apariția, a se ivi

ανάκωση, η *subst.* apariție, ivire

ανακωχή, η *subst.* armistițiu

αναλαβαίνω și **αναλαμβάνω, ανέλαβα, αναλήφθηκα** și **ανελήφθηκα, ανειλημμένος** *I. v.t.* 1. a-și asuma (ceva) // ~ την υποχρέωση a se obliga, a se angaja 2. a prelua // ~ υπουργείο a prelua un minister // ~ την καθοδήγηση a prelua conducerea // **αναλήφθηκε εις τους ουρανούς** s-a înălțat la cer

αναλαμπή, η *subst.* 1. licărire, scânteiere, strălucire, sclipire // η ~ του φωτός licărirea luminii 2. *fig.* perioadă scurtă de revenire fizică și psihică 3. interval luminos

ανάλατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nesărat(-ă), cu foarte puțină sare 2. *fig.* searbăd(-ă), neinteresant(-ă), anost(-ă) // -ο αστείο glumă searbădă

ανάλαφρ-ος, -η, -ο *adj.* ușor(-oară), sprinten(-ă)

αναλγησία, η *subst.* 1. *med.* analgezie 2. *fig.* nepăsare, indiferență, lipsă de sensibilitate

αναλγητικ-ός, -ή, -ό *adj.* analgezic(-ă)

ανάλγητ-ος, -η, -ο *adj.* nepăsător(-oare), indiferent(-ă)

αναλήθεια, η *subst.* neadevăr

αναληθ-ής, -ής, -ές *adj.* neadevărat(-ă) // -ής είδηση știre neadevărată

ανάληψη, η *subst.* 1. luare asupra sa, primire spre executare a unei lucrări, întreprindere, angajament // η ~ της εκτέλεσης του έργου primirea executării unei lucrări 2. retragere de bani de la bancă 3. *bis.* Înălțare

αναλλοίωτ-ος, -η, -ο *I. adj.* invariabil(-ă), neschimbător(-oare), constant(-ă), fix(-ă) *II. adv.* (-α)

αναλογία, η *subst.* 1. analogie, asemănare 2. proporționalitate, cotă-parte, contribuție // **κατ' ~** prin analogie

αναλογιζομαι, -ίστηκα *v.t.* și *v.i.* a gândi, a se gândi, a medita, a reflecta, a chibzui // ~ τις συνέπειες της πράξης μου mă gândesc la consecințele faptei mele // **δεν μπορούσε να ~ ιστέι** ότι... nu putea să-și închipuie că...

αναλογική, η *subst.* sistem electoral proporțional

αναλογικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* analog(-ă), analogic (-ă) *II. adv.* (-α) prin analogie

αναλόγιο, το *subst.* (*inv.*) analog, suport pentru cărți sau partituri

αναλογ-ός, -η, -ο *I. adj.* proporțional(-ă) cu *II. subst.* -ο το cotă parte

αναλογ-ώ *v.i.* a i se cuveni, a merita // **πόσο -εί στον καθένα** cât i se cuvine fiecăruia 2. a-i reveni // **του -εί το 1/3 του ποσού** îi vine 1/3 din sumă // **αυτό το ποσό σας -εί δικαιωματικά** această sumă vă revine de drept

ανάλυση, η *subst.* analiză // **σε τελευταία** ~ în ultimă analiză

αναλύσιμ-ος, -ος, -ον *adj.* analizabil(-ă)

αναλ-υτής, ο, -ύτρια, η *subst.* 1. analist(-ă) 2. analizator // ~ **καυσαερίων** analizator de gaze de ardere

αναλυτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. de analiză 2. analitic(-ă), minuțios(-oasă) *II. adv.* (-ά)

αναλύω, ανέλυσα, αναλύθηκα, αναλυμένος *v.t.* a face o analiză

αναλφαβητισμός, ο *subst.* analfabetism

αναλφάβητ-ος, -η, -ο *adj.* analfabet(-ă)

αναλ-ώνω, ωσα, ώθηκα, αναλωμένος *v.t.* 1. a consuma 2. a distruge

αναλώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* consumabil(-ă), de consumat

ανάλωση, η *subst.* consum

ανάλωτ-ος, -ος, -ον *adj.* 1. necucerit(-ă) 2. de necucerit

ανά-μα, ματος, το *subst.* vin la sfânta împărțășanie

αναμαλλ-ιάζω, -ιασα, -ιαστηκα, αναμαλλιασμένος *v.t.* a ciufuli părul, a zbârli

αναμαλλιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* ciufulit(-ă), nepieptănat(-ă)

αναμάρτητ-ος, -η, -ο *adj.* neprihănit(-ă), fără păcate, pur(-ă), curat(-ă) // **ο -ος πρώτος το λίθον βαλέτω** cine este fără păcat să arunce cel dintâi cu piatra

αναμάση-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptul de a mesteca din nou 2. **τα -ματα** *pl.* repetare fără rost a aceluiași cuvinte

αναμασ-ώ și **αναμασ-άω, -ησα, -ήθηκα, αναμασημένος** *v.t.* 1. a mesteca din nou 2. *fig.* a repeta fără rost același lucru

αναμειγνύω, ανέμειξα, αναμείχθηκα, αναμειγμένος *I. v.t.* 1. a amesteca 2. a amesteca pe cineva *II. αναμειγνύομαι* *v.r.* a se amesteca fără rost

ανάμεικτ-ος, -η, -ο *adj.* amestecat(-ă)

ανάμειξη, η *subst.* 1. amestecare 2. amestec

αναμελιά, η *subst.* nepăsare, lipsă de griji, indolență, neglijență

ανάμελ-ος, -η, -ο *adj.* nepăsător(-oare), indolent(-ă), neglijent(-ă), neîngrijit(-ă)

αναμένω, ανέμεινα (αναμένομαι) *v.t.* a aștepta

ανάμεσα *adv.* între, printre, în mijloc, dintre //

έχουν έχθρα ~ τους este dușmănie între ei //

μπήκε ~ μας a intrat între noi //

τα παιδιά τρέχουν ~ του δρόμου copiii aleargă în mijlocul drumului //

δεν έχουμε τίποτα ~ μας nu avem nimic între noi //

~ στις 5 με 6 între orele 5 și 6 //

~ ζωής και θανάτου între viață și moarte //

~ στ' άλλα între altele //

ο ένας ~ στους τρεις unul dintre cei trei //

ζούμε ~ σε ανθρώπους trăim printre oameni

αναμεταδίδω, αναμετέδωσα, αναμεταδόθηκα *v.t.* a retransmite

αναμετάδοση, η *subst.* reluarea emisiunii //

~ του προγράμματος reluarea emisiunii

αναμεταξύ *adv.* între, printre //

έχουμε σχέσεις αναμεταξύ μας avem relații între noi //

~ μας θα είμαστε vom fi între noi //

στο ~ între timp

αναμέτρηση, η *subst.* confruntare

αναμετρ-ώ și **αναμετρ-άω, -ησα, -ήθηκα** *I. v.t.* a măsura, a lua în calcul (eventuale consecințe) *II. αναμετριέμαι v.r.* a se confrunta

άναμ-μα, -ματος, το *subst.* 1. aprindere //

το ~ της φωτιάς aprinderea focului 2. (*d.* alimente) încingere, alterare 3. *fig.* înflăcărare, exaltare

ανάμνηση, η *subst.* amintire //

εις ~ și **γιά ~** în amintirea, pentru amintirea

αναμνηστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. comemorativ(-ă) //

~ή πλάκα placă comemorativă 2. de amintire 3. **το -ό** obiect care evocă o amintire, suvenir

αναμονή, η *subst.* așteptare //

αίθουσα -ς sala de așteptare

αναμορφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναμορφωμένος *v.t.* 1. a forma din nou, a transforma, a restructura, a ameliora 2. a reeduca

αναμόρφωση, η *subst.* 1. formare din nou, refacere, restructurare, reînnoire, ameliorare //

~ των θεσμών reînnoirea instituțiilor 2. reeducare

αναμορφωτήριο, το *subst.* școală de corecție

αναμορφωτ-ής, ο, -ώτρια, η *subst.* reformat(-oare)

αναμορφωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care transformă(-ă) 2. care reeducă(-ă)

αναμόχλευση, η *subst.* răscolire, ațătare //

~ του ζητήματος ațătarea chestiunii //

~ των παθών răscolire a pasiunilor

αναμοχλεύω, αναμόχλευσα *v.t.* a pune în mișcare; a stârni, a răscula

αναμπουμπούλα, η *subst.* harababură, dezordine, talmeș-balmeș, învâlmășeală

αναμφίβολ-ος, -η, -ο *I. adj.* evident(-ă), clar(-ă), neîndoielnic(-ă) *II. adv.* (-α) fără îndoială //

κατέστη ~ αναγκαίο a devenit fără îndoială necesar

αναμφισβήτητ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. indiscutabil(-ă), de netăgăduit, incontestabil(-ă) //

~ τη πρόσδοσι progres indiscutabil 2. *jur.* peremptoriu(-ie) //

~ η απόδειξη dovadă peremptorie *II. adv.* (-α) //

είναι ~ έργα τέχνης sunt indiscutabil opere de artă

ανανάς, ο *subst. bot.* ananas

ανανδρία, η *subst.* lașitate, mișelie

άνανδρ-ος, -η, -ο și **άναντρ-ος, -η, -ο** *I. adj.* laș(-ă), mișel(-ea) *II. adv.* (-α) în mod laș, cu lașitate, mișelește

ανανε-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανανεωμένος *v.t.* 1. a reînnoi //

~ τα μηχανήματα a reînnoi aparatură 2. a întineri 3. a da un nou termen, a prelungi //

~ το συμβόλαιο a prelungi, a reînnoi contractul 4. a repeta

ανανεωση, η *subst.* 1. reînnoire //

~ των επίπλων reînnoirea mobilierului 2. întinerire //

~ βιολογική ~ întinerire biologică 3. prelungire (a unui termen) 4. repetare

ανανεωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de reînnoire, renovator(-oare) 2. de întinerire //

~ ή θεραπεία tratament de întinerire 3. novator(-oare)

ανανήφω, ανένηψα *v.i.* a se dezmetici, a-și veni în fire

ανάνηψη, η *subst.* dezmeticire, recăpătarea echilibrului sufletec

άνανθ-ος, -η, -ο *adj.* fără flori

ανανούριστ-ος, -η, -ο *adj.* nelegănat(-ă)

άναντα *adv.* în amonte, în sus

ανανταπάντητ-ος, -η, -ο *adj.* care nu a primit răspuns

ανανταπόδοτ-ος, -η, -ο *adj.* nerestituit(-ă), nerambursat(-ă), neîntors(-oarsă) //

~ η επίσκεψη vizită neîntoarsă

αναντικατάστατ-ος, -η, -ο *adj.* de neînlocuit //

~ -ος υπάλληλος funcționar de neînlocuit

αναντίρρητ-ος, -η, -ο *adj.* indiscutabil(-ă), de netăgăduit, peremptoriu(-ie)

αναξιοπιστία, η *subst.* rea credință

αναξιόπιστ-ος, -η, -ο *adj.* de rea credință, nedemn(-ă) de încredere

αναξιοπρέπεια, η *subst.* lipsă de demnitate

αναξιοπρε-ής, -ής, -ές *I. adj.* lipsit(-ă) de demnitate, nedemn(-ă) //

~ ής άνθρωπος om 3. demn *II. adv.* (-ώς) fără demnitate

ανάξι-ος, -α, -ο *I. adj.* 1. nedemn(-ă), nevrednic(-ă) //

είναι -ος προσοχής care nu merită atenție *II. adv.* (-α) în mod nedemn

αναξιοότητα, η *subst.* lipsă de demnitate, nevrednicie

αναπάντεχος, -η, -ο I. *adj.* neașteptat(-ă), neprevăzută(-ă) // -η *sfdn*on știre neașteptată II. *adv.* (-α) pe neașteptate

αναπάντητος, -η, -ο I. *adj.* (*d.* o întrebare) rămas(-ă) fără răspuns II. *adv.* (-α)

αναπαράγω, **αναπαρήγαγα**, **αναπαράχθηκα** I. *v.t.* a reproduce II. *v.r.* **αναπαράγομαι** a se reproduce; a procrea

αναπαραγωγή, η *subst.* 1. reproducere 2. reproducție; procreație

αναπαραγωγικός, -ή, -ό *adj.* reproductiv(-ă), de reproducție

αναπαραδιά, η *subst.* lipsă de bani // **έχω** -**ές** nu am deloc bani

αναπαράσταση, η *subst. jur.* reconstituire // ~ του **εγκλήματος** reconstituirea crimei

αναπαριστάνω și **αναπαριστώ**, **αναπαρέεστησα**, (**αναπαριστάνομαι**, **αναπαρίσταμαι**) **αναπαράστηκα** *v.t.* 1. *jur.* a reconstitui 2. a reprezenta

ανάπαυλα, η *subst.* repaus, odihnă

ανάπαυνος, η *subst.* 1. odihnă, repaus, relaxare, destindere // **οπίτι** -ης casă de odihnă // **ημέρα** -ς zi de odihnă // **αιώνια** ~ odihnă veșnică 2. *milit.* ~ pe loc repaus!

αναπαυτήριο, το *subst.* loc de odihnă

αναπαυτικός, -ή, -ό I. *adj.* odihnitor(-oare) // -ός **ύπνος** somn odihnitor II. *adv.* (-ά) comod, confortabil // **κάθομαι** ~ stau comod

αναπαύω, **ανάπαυσα** și **ανάπαυα**, **αναπαύτηκα**, **αναπα(υ)μένος** I. *v.t.* a odihni, a liniști // ο **Θεός** να -ση την **ψυχή** του! Dumnezeu să-i odihnească sufletul! II. *v.i.* -ομαι a răposa; a muri, a deceda // -εται εν **Κυρίω** se odihnește în Domnul

αναπήδηση, η *subst.* zvâcnitură, țâșnire

αναπηδ-ώ și -**άω**, -ησα *v.t.* (*d.* lichide; aburi) a țâșni, a izbucni cu putere, a irupe, a ieși cu presiune, a împrosca; (*d.* ființe) a ieși pe neașteptate; a intra brusc, a da buzna

αναπηρία, η *subst.* invaliditate, infirmitate // **σωματική** ~ invaliditate corporală

αναπηρικός, -ή, -ό *adj.* de invalid; de invaliditate

ανάπηρ-ος, -η, -ο *adj.* invalid(-ă) // -ος **πολέμου** invalid de război

αναπιάνω *v.t.* 1. a începe munca 2. *fig.* a plămădi, a pune la dospit

αναπλάθω, **ανέπλασα**, **αναπλάστηκα** *v.t.* 1. a reface; a reconstrui 2. a-și reaminti, a rememora

ανάπλαση, η *subst.* 1. refacere; construcție 2. rememorare

αναπλασσία, η *subst. med.* anaplastie, înlocuirea celulelor distruse, regenerare

αναπληρωματικός, -ή, -ό *adj.* suplimentar(-ă), supleant(-ă) // -ός **δικαστής** judecător supleant

αναπληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αναπληρωμένος** *v.t.* 1. a completa, a întregi 2. a înlocui, a suplini, a ține locul cuiva

αναπλήρωση, η *subst.* 1. completare, punere în loc 2. suplinire, înlocuire

αναπληρ-ωτής, ο, -ώτρια, η *subst.* suplinitor (-oare), locșitor(-oare), înlocuitor(-oare)

αναπνευστικός, -ή, -ό *adj.* respiratoriu(-ie) // -ό **σύστημα** sistem respiratoriu

αναπνευστήρας, ο *subst.* tub de respirat sub apă

αναπνέω, **ανάπνευσα** și **ανέπνευσα** I. *v.t.* 1. a respira; a răsufla // ~ **δύσκολα** a răsufla cu greu 2. *fig.* a se relaxa; a se destinde // ~ **ανακουφιστικά** a răsufla ușurat // ~ **λίγο** a se destinde puțin II. *v.t.* a inhala, a trage în piept aer, gaze, etc.

αναπνοή, η *subst.* respirație, suflare, răsuflare; suflu // **παίρνω** **βαθειά** ~ a respira adânc // **τεχνητή** ~ respirație artificială // **μου πιάστηκε** η ~ mi s-a oprit respirația // **άδηλος** ~ respirație ușoară

αναπόγραφος, -ος, -ο *adj.* neînregistrat(-ă)

ανάποδα *adv.* de-a-ndoaaselea, anapoda, pe dos, invers // **βάζω** ~ την **μπλούζα** μου a-și pune bluza pe dos // **όλα** τα **κάνω** ~ a le face pe toate de-a-ndoaaselea

αναπόδεκτος, -η, -ο și -**χτος**, -**χη**, -**χτο** *adj.* nedovedit(-ă), de nedovedit

αναπόδεκτος, -η, -ο *adj.* neacceptat(-ă), de neacceptat, inacceptabil(-ă), inadmisibil(-ă)

ανάποδη, η *subst.* 1. partea din spate, dosul // η ~ του **υφάσματος** dosul țesăturii 2. lovitură cu dosul palmei // του **έδωσα** **μια** ~ l-am lovit cu dosul palmei

αναποδι-ά, η *subst.* 1. ghinion, neșansă 2. toană, capriciu // **κάνει** -**ές** le face nefăcute // **τι** ~! ce ghinion!

αναποδογυρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αναποδογυρισμένος** I. *v.t.* 1. a întoarce pe dos (o haină) 2. *ά* răsturna, a da peste cap II. *v.i.* a se răsturna

αναποδογύρισμα, **ματος**, το *subst.* 1. întoarcere pe dos 2. răsturnare

ανάποδ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. întors(-oarsă) pe dos, răsturnat(-ă), inversat(-ă), invers(-ă); (*fig.*) anapoda, aiurit(-ă) // ~ **άνθρωπος** om anapoda 2. defavorabil(-ă) II. *adv.* (-α) anapoda, pe dos, de-a-ndoaaselea, în altă direcție decât trebuie

αναπόδοτ-ο, -η, -ο *adj.* neredat(-ă), de neredat

αναπόληση, η *subst.* aducere aminte, reminiscență

αναπολ-ὼ, -ησα *v.i.* a-și reaminti, a-și aduce aminte // ~ **τα περασμένα** a-și reaminti cele din trecut

αναπόσπαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* inseparabil(-ă), indisolubil(-ă) // -ο **τμήμα** parte inseparabilă II. *adv.* (-α) // **είναι** ~ **δεμένοι** sunt legați indisolubil

αναπότρεπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* inevitabil(-ă), ineluctabil(-ă), de neînlăturat // -ο **κακό** rău inevitabil II. *adv.* -**έπτως** în mod inevitabil

αναποφασιστικότητα, η *subst.* nehotărâre, indecizie, ezitare // **δείχνει** ~ **δὰ** dovadă de nehotărâre

αναποφάσιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nehotărât(-ă), indecis(-ă) II. *adv.* (-α)

αναπόφευκτ-ος, -η, -ο și **-χτος -χτη -χτο** I. *adj.* I. inevitabil(-ă), ineluctabil(-ă) II. *adv.* (-α) (în mod) inevitabil

αναπροσαρμογή, η *subst.* readaptare, reajustare, reazezare, indexare // ~ **των μισθών** indexarea salariilor

αναπροσαρμ-ὼν, -ωσα, -όσθηκα, αναπροσαρμοσμένος *v.t.* a readapta, a reajusta, a reazeza, a indexa

αναπερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναπερωμένος I. *v.t.* a da avânt, a încuraja, a însufleți II. *v.r.* -**ώνομαι** a-și lua avânt, a prinde curaj // **το ηθικό μας** -**ώθηκε** ni s-a ridicat moralul

αναπτέρωση, η *subst.* avânt, încurajare, însuflețire

αναπήρας, ο *subst.* brichetă

ανάπτυξη, η *subst.* dezvoltare, creștere // **οικονομική** ~ dezvoltare economică // **υπό** ~ **χώρος** țări în curs de dezvoltare

αναπτύσσω, ανάπτωξα și ανέπτωξα, αναπτύχθηκα, αναπτύγμένος I. *v.t.* a dezvolta, a mări; a extinde // ~ **ταχύτητα** a mări viteza 2. (d. o idee) a dezvolta, a expune amănunțit // ~ **ένα θέμα** a dezvolta o problemă 3. (*milit*) a desfășura (trupe) 4. (*fig.*) a desfășura // ~ **πολιτική δράση** a desfășura o activitate politică II. *v.r.* -**ομαι** a se dezvolta, a crește **αναπτυγμένος** și **ανεπτυγμένος** (ca *adj.*) 1. dezvoltat(-ă), avansat 2. (d. un copil) precoce d.p.v. fizic

αναπτυσσόμεν-ος, -η, -ο *adj.* în dezvoltare // -η **βιομηχανία** industria în dezvoltare

ανάπτω *v.t.* și *v.i.* vezi **ανάβω**

αναρθρία, η *subst. med.* anartrie, neputință de a articula cuvintele

ἀναρθρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nearticulat(-ă), nedeslușit(-ă) // -**ες κραυγές** țipete nearticulate 2. *gram.* fără articol

αναριγ-ὼ, -ησα *v.i.* a avea frisoane

αναριθμητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nenumerat(-ă), incalculabil(-ă), imens(-ă) // **έγει** -**α πλούτη** are bogății imense // -**α λάθη** greșeli nenumerate 2. nenumărat(-ă)

ανάρη-ος, -α, -ο *adj.* rar(-ă)

αναρμόδι-ος, -α, -ο *adj.* incompetent(-ă)

αναρμοδιότητα, η *subst.* incompetență

ανάρμοστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepotrivit(-ă), inoportun(-ă), inadecvat(-ă) // -**ος γάμος** căsătorie nepotrivită 2. necuviincios(-oasă), indecent(-ă) // -η **συμπεριφορά** comportare necuviincioasă

ανάρπαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. foarte solicitat(-ă), care se vinde repede și dispare de pe piață (mărfuri) // **έγινε** -ο s-a vândut foarte repede

ανάπση, η *subst.* avansare, suire (pe tron), ascensiune

αναρριπίζω *v.t.* 1. a sufla / a atășa focul 2. *fig.* a înviora, a redeștepta, a reaprinde, a stârni // ~ **τα πάθη** a stârni pasiunile

αναρρίχηση, η *subst.* cățărare, suire, escaladare

αναρριχτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cățărător(-oare), agățător(-oare) // -**ά φυτά** plante agățătoare

αναρριχ-ιέμαι și **αναρριχ-ώμαι, -ήθηκα, αναρριχημένος** *v.i.* a se cățara, a escalada

αναρρόφηση, η *subst.* absorbire, absorbție

αναρρ-ώνω, -ωσα *v.i.* a se însănătoși, a se înzdrăveni, a se întrema, a fi în convalescență, a se restabili cu sănătatea

ανάρρωση, η *subst.* convalescență

αναρρωτήριο, το *subst.* infirmerie

αναρρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de convalescență // -ή **άδεια** concediu de boală

αναρτήρας, ο *subst.* 1. agățător, cuier 2. *pl.* bretele

ανάρτηση, η *subst.* 1. suspendare, agățare, atâr-nare 2. (la un vehicul) suspensie

αναρτ-ὼ, -ησα, (αναρτώμαι), -ήθηκα, αναρτημένος *v.t.* a suspenda, a agăța, a atârna // ~ **πίνακα** a atârna un tablou

αναρχία, η *subst.* anarhie

αναρχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* anarhic(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod anarhic

αναρχισμός, ο *subst.* anarhism

ἀναρχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără autoritate 2. fără guvern, fără șef 3. fără început // **Ἀναρχος** Dumnezeu, cel fără de-nceput

αναρωτ-ιέμαι, -ήθηκα *v.r.* a se întreba, a-și pune întrebări

ανάσσω, η *subst.* 1. respirație // **παίρνω** ~ respirație ușoară 2. *fig.* răgaz, pauză

ανασ-αίνω, -ανα *v.t.* și *v.i.* 1. a respira 2. a se odihni, a se destinde

ανασαλ-εύω, -εψα *v.t.* și *i.* a se clătina

ανασασμός, ο *subst.* respirație, răsuflare

ανασήκω-μα, -ματος, το *subst.* ridicare, suflăcare
ανασηκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανασηκωμένος *v.t.* a ridica, a suflăca, a răsfărca
ανασκάπτω și **ανασκάβω, ανέσκαψα** și **ανέσκαψα ανασκάφ(τ)ηκα, ανασκαμμένος** *v.t.* 1. a săpa 2. a săpa la temelie, a dărâma
ανασκαφή, η *subst.* 1. săpătură, excavație 2. *arheol. pl.* -ές săpături
ανάσκελα *adv.* cu fața în sus, culcat(-ă) pe spate
ανασκευ-ίζω, -ασα, -όστηκα, ανασκευασμένος *v.t.* 1. a respinge, a combate, a răsturna // ~ **την κατηγορία** a respinge acuzațiile 2. a reface, a remania, a recondiționa
ανασκευαστής, ο *subst.* 1. cel care combate 2. cel care reface
ανασκευή, η *subst.* 1. combatere, respingere, contestare 2. refacere, remaniere
ανασκιρτ-ώ, -ησα *v.i.* a tresări, a tresălta
ανασκολοπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ανασκολοπισμένος *v.t.* a trage în țearpă
ανασκολόπιση, η *subst.* tragere în țearpă
ανασκολοπισμός, ο *subst.* vezi **ανασκολόπιση**
ανασκόπηση, η *subst.* trecere în revistă // ~ **του τύπου** revista presei // ~ **των πολιτικών γεγονότων** revista evenimentelor politice
ανασκουμπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανασκουμπωμένος I. *v.t.* a-și suflăca mânecele II. *v.r.* -ωνομαι *fig.* a se pregăti pentru activitate
αναστ-αίνω, -ησα, -ήθηκα, αναστημένος *v.t.* 1. a reînvia, a readuce la viață 2. a revigora
ανασταλτικ-ός, -ή, -ό *adj.* care suspendă, suspensiv(-ă) // **έχει -ή δύναμη** are putere suspensivă
ανάσταση, η *subst.* 1. înviere 2. eliberare 3. *bis.* sărbătoarea Învierii Domnului, Paște, η **Ανάσταση**
αναστάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de înviere, de Paște 2. *bis.* **τα -α** troparele de Înviere
ανάστατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. răvășit(-ă), răscolit(-ă) // **το σπίτι είναι -ο** casa este răvășită 2. *fig.* tulburat(-ă), răscolit(-ă), bulversat(-ă)
αναστατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναστατωμένος *v.t.* 1. a răvăși, a răscoli, a deranja // -ωσα **το σπίτι για να το βρω** am întors casa pe dos ca să-l găsec // -ώθηκα **όλη η γειτονιά** tot cartierul a fost sculat în picioare, a fost alertat 2. a tulbura, a impresiona puternic // **αυτό που έμαθα με -ωσε** m-a tulburat profund ce am aflat // -ώθηκα **βαθεία** am fost adânc tulburat(-ă) // **είναι -ωμένος** sunt tulburat(-ă)
αναστάτωση, η *subst.* 1. tulburare 2. perturbare, alarmare // **κοινωνική** ~ perturbare socială 3. bulversare

αναστέλλω, ανέστειλα, αναστάληκα *v.t.* a suspenda, a întrerupe // ~ **την εκτέλεση της απόφασης** a amâna executarea hotărârii
αναστέναγμα, το și **αναστεναγμός, ο** *subst.* oftat, suspin
αναστεν-άζω, -αξα *v.i.* a ofta, a suspina
αναστενάρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* persoană care dansează pe cărbuni aprinși la serbarea Anastenaria
αναστενάρια, τα *subst.* Anastenaria, sărbătoare în timpul căreia se dansează pe cărbuni aprinși
ανάστερ-ος, -η, -ο *adj.* fără stele
αναστηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αναστηλωμένος *v.t.* 1. a ridica, a înălța, a construi 2. a restaura, a repara, a recondiționa (monumente)
αναστήλωση, η *subst.* 1. ridicare, înălțare 2. restaurare
αναστηλωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de restaurare (a monumentelor)
ανάστη-μα, -ματος, το *subst.* 1. talie, siluetă, statură // **είναι μεγάλου -ματος** e de statură mare // **έχει ωραίο** ~ are o siluetă frumoasă 2. *fig.* înălțime morală
αναστολή, η *subst.* suspendare, oprire, amânare temporară a executării unei activități, pedepse, etc., întrerupere
άναστρ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **ανάστερος**
αναστροφή, η *subst.* 1. răsturnare, întoarcere 2. recul, retragere 3. *mar.* schimbarea direcției unei nave, voltă 4. *stil.* anastrofă 5. *jur.* reziliere, anulare a unui contract pentru defectele nedecarate ale mărfii
ανάστροφ-ος, -η, -ο I. *adj.* răsturnat(-ă), întors (-oarsă) pe dos // -η **κίνηση** mișcare inversă II. *adv.* (-α) // **κινείται** ~ se învârteste invers
ανασυγκρότηση, η *subst.* refacere, reconstrucție // ~ **της οικονομίας** refacerea economiei
ανασυγκροτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ανασυγκροτημένος *v.t.* a reface, a reconstrui, a reconstitui
ανασύνθεση, η *subst.* recompunere, reconstituire, refacere
ανασυνθέτω, ανασύνθεσα, (ανασυντίθεται) ανασυντέθηκα *v.t.* a reface, a recompune, a reconstitui
ανασυνιστώ, ανασυνέστησα, ανασυστάθηκα *v.t.* 1. a reînființa, a reconstitui 2. a recrea, a reconstitui
ανασυντάζει, η *subst.* reorganizare, reconstituire
ανασυντάσσω, ανασυντάζω și **ανασυνέταξα, ανασυντάχθηκα, ανασυνταγμένος** *v.t.* a reorganiza, a orândui din nou, a reface, a remania // **ανασυντάξα τις δυνάμεις** am reorganizat forțele // ~ **την κυβέρνηση** a remania guvernul

ανασύρω *și* **ανασέρνω**, **άνεσυρα**, **ανασύρθηκα**, **ανασυρμένος** *v.t.* a trage în sus, a scoate // ~ **τον κουβά από το πηγάδι** a scoate găleata din puț

ανασύσταση, *η subst.* reconstituire, reînstruire, recreare, reînființare, refacere, restabilire
ανασφάλεια, *η subst.* nesiguranță, incertitudine
ανασφαλ-ής, -ής, -ές *adj.* nesigur(-ă), incert(-ă)
ανασφάλιστ-ος, -η, -ο *adj.* neasigurat(-ă)
ανάσχεση, *η subst.* încetare, oprire // *η ~ της αναπτύξης* încetarea dezvoltării
ανασχηματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ανασχηματισ-μένος *v.t.* a reconstitui, a aranja din nou, a remania, a reforma

ανασχηματισμός, *ο subst.* reconstituire, remaniere, reformare // ~ **της κυβερνήσης** remanierea guvernului

ανάταξη, *η subst. med.* reducție

αναταρ-άζω, -αξα, -άχηκα, αναταραγμένος *v.t.* 1. a scutura, a agita 2. a tulbura, a neliniști

αναταραχή, *η subst.* neliniște, tulburare

ανάταση, *η subst.* 1. înălțare, ridicare 2. întindere // *gimn. ~ των χειρών* ridicarea mâinilor 3. *fig.* înălțare spirituală // ~ *των ψυχών* înălțarea sufletelor

ανατάσσω *v.t. med.* a face o reducție, a reduce, a pune la loc un organ sau un membru

ανατέλλω, ανέτειλα *și* **ανάτειλα** *v.i.* 1. (*d.* un corp cerese) a răsări // **ανατέλλει ο ήλιος** a răsări soarele 2. a începe, a se ivi // **ανατέλλει καινούρια εποχή** începe o epocă nouă

ανατίμηση, *η subst.* 1. scumpirea / creșterea-prețurilor 2. reevaluare // *η ~ του δολλαρίου* reevaluarea dolarului

ανατιμ-ώ, -ησα, (ανατιμώμαι) -ήθηκα, ανατιμ-μένος *v.t. fin.* 1. a scumpi, a crește prețurile 2. a reevalua

ανατιν-άζω, -αξα, -άχηκα, ανατιναγμένος *v.t.* a arunca în aer, a distruge cu o substanță explozivă

ανατίναξη, *η subst.* aruncare în aer // *η ~ της γέφυρας* aruncare în aer a podului

ανατοκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ανατοκισμένος *v.t. fin.* a capitaliza o dobândă

ανατοκισμός, *ο subst.* capitalizare

ανατολή, *η I. subst.* 1. răsărit // *η ~ του ηλίου* răsăritul soarelui 2. *fig.* început // ~ **νέας ζωής** început de viață nouă II. **Ανατολή**, *η subst. prop.* Orient // **Ανω** ~ Orientul îndepărtat, Extremul Orient // **Εγγός** ~ Orientul Apropiat // **Μέση** ~ Orientul Mijlociu // *η ~ και η Δύση* Răsăritul și Apusul

ανατολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* răsăritean(-ă), oriental(-ă), estic(-ă), din est // -*ή εκκλησία* biseri-

ca Răsăritului // -**ός άνεμος** vânt din est II. *adv.* (-**ά**) spre est, la est

ανατολιστής, *ο subst.* orientalist

ανατολίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* locuitor(-oare) din răsărit, oriental(-ă)

ανατολίτικ-ος, -η, -ο *adj.* din orient, oriental(-ă) // -**α τραγούδια** cântece orientale

ανατομείο, *το subst. med.* sală de disecție

ανατομή, *η subst. med.* 1. disecare 2. disecție

ανατομία, *η subst.* 1. *med.* știință care studiază structura ființelor 2. structura unui organ / al unei ființe

ανατομικ-ός, -ή, -ό *adj.* anatomic(-ă)

ανατόμος, *ο, η subst.* 1. anatomist(-ă), disecator(-oare) 2. *fig.* care analizează minuițios problemele

ανατρεπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* subversiv(-ă), distructiv(-ă) // -**ές ιδέες** idei subversive

ανατρέπω, ανέτρεψα, ανατράπηκα *v.t.* 1. a răsturna, a da peste cap 2. (*fig.*) a da jos dintr-o funcție 3. a respinge // ~ **τους ισχυρισμούς κάποιου** a respinge afirmațiile cuiva 4. a anula // ~ **την απόφαση** a anula hotărârea 5. a demonstra că e greșit

ανατρέφω *și* **αναθρέφω, ανέθρεψα** *și* **ανάθρεψα, ανατρέφω, αναθρεμμένος** *v.t.* a crește (un copil), a instrui, a educa

ανατρέχω, ανατρέξα 1. a recurge, a apela la... // ~ **σε άλλα μέσα** a recurge la alte mijloace // ~ **στο παρελθόν** a apela la trecut 2. a se raporta / a se referi la...

ανατρέψιμ-ος, -η, -ο *adj.* care poate fi răsturnat

ανάτρηση, *η subst. chir.* trepanație, perforație

ανατριχ-ιάζω, -ιασα *v.i.* 1. a avea frisoane, a se zbârli // ~ **από το κρύο** a se zbârli de frig 2. a se cutremura // ~ **από τον φόβο** a se cutremura de spaimă

ανατριχιαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care dă frisoane 2. înfiorător(-oare), cutremurător(-oare)

ανατριχίλ-α, η subst. 1. frison // **έχω -ες am frisoane 2. fior, tremur**

ανατροπή, *η subst.* răsturnare // ~ **του καθεστώτος** răsturnarea regimului

ανατροφή, *η subst.* 1. educație 2. educare, creștere // **άνθρωπος χωρίς ~** om prost crescut

ανάτυπο, *το subst.* extras, tirage à-part

ανατυπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανατυπωμένος *v.t.* a retipări, a reimprima

ανατύπωση, *η subst.* retipărire, reimprimare

άναυδ-ός, -η, -ο *adj.* mut(-ă) (de uimire etc.) // **έμεινα -ος από την έκπληξη** am rămas mut de uimire

άναυλα *adv.* cu de-a sila // **διώχτηκε** ~ a fost dat afară cu de-a sila

ἀναυλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (*mar.*) care n-a plătit navlu 2. *fig.* dat(-ă) afară cu de-a sila // **ἐφυγε -ος** a plecat cu de-a sila

αναυλωτ-ος, -η, -ο *adj.* nenavlosit(-ă)

αναυλήγ-ητ-ος, -η, -ο *adj. mar. (d. vase)* neconstruit(-ă)

αναφαίνομαι, αναφάνηκα *v.r.* a se ivi, a apărea, a se arăta // **αναφαινεται στον ορίζοντα** se ivește la orizont

αναφαίρετ-ος, -η, -ο *adj.* 1. inalienabil(-ă), de neînstrăinat // **-ο δικαίωμα** drept inalienabil 2. **το -ο** *jur.* incomutabilitate

αναφανδόν *adv.* (în mod) evident / clar / neîndoielnic, fără nici o îndoială

αναφεγγιά, η *subst.* licărire, lumină slabă

αναφέρω, ανέφερα, αναφέρθηκα I. *v.t.* și i. 1. a menționa, a cita // ~ **μερικά παραδείγματα** citez câteva exemple 2. a raporta, a referi // ~ **ότι...** vă raportează că... // ~ **στον διοικητή τα συμβάντα** a raporta comandantului cele petrecute II. *v.i.* **αναφέρομαι** 1. a se referi // **τα πιο πάνω αναφέρονται στο πρόβλημα...** cele de mai sus se referă la problema... 3. a se raporta la, a fi legat / a se lega de

αναφιλητό, το *subst.* plânset, suspin

αναφλεκτήρας, ο *subst.* dispozitiv de aprindere, bujie

αναφλεκτικ-ός, -ή, -ό și **αναφλέξιμ-ος, -η, -ο** *adj.* inflamabil(-ă)

ανάφλεξη, η *subst.* 1. scânteiere 2. aprindere

αναφορά, η *subst.* 1. citat, mențiune 2. referire, raportare, raport // **δίνω** ~ a da raportul 3. relație, legătură

αναφορικά με *adv.* în legătură cu

αναφορικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. relativ(-ă), referitor (-oare), privitor (-oare) 2. *gram.* -**ές αντωνυμίες** pronume relative // **η -ή πρόταση** propoziție relativă

αναφροdisία, η *subst.* anafrodizie, lipsă a dorințelor sexuale

αναφώνηση, η *subst.* exclamare, strigăt

αναφων-ώ, -ησα *v.i.* a exclama, a striga

αναχαϊτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αναχαιτισμένος *v.t.* a reține, a opri; a intercepta

αναχαίτηση, η *subst.* reținere, oprire, interceptare

αναχρονισμός, ο *subst.* anacronism

αναχρονιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* anacronic(-ă)

ανάχυση, η *subst.* reintrarea apelor revărsate în albia râului

ανάχω-μα, -ματος, το *subst.* morman de pământ

αναχώρηση, η *subst.* pornire, plecare // **η ~ του τραίνου** pornirea trenului // **σημείο -ς** punct de plecare/de pornire

αναχωρητής, ο *subst.* anahoret, pustnic, călugăr **αναχωρ-ώ, -ησα** *v.i.* a porni la drum, a pleca // ~ **σήμερα για την Αθήνα** plec astăzi spre Atena

αναψηλάφηση, η *subst.* 1. reexaminare // ~ **του ζητήματος** reexaminare a chestiunii 2. *jur.* rejudecare, reluarea procesului // **~της δίκης** reluare a procesului

αναψηλαφ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a reexamina 2. *jur.* a revizui, a relua procesul

αναψοκοκκιν-ίζω, -ισα, αναψοκοκκινισμένος *v.i.* a se înroși de furie

αναψυκτήριο, το *subst.* chioșc de răcoritoare

αναψυκτικό, το *subst.* băutură răcoritoare

αναψυκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. răcoritor (-oare)

αναψυχή, η *subst.* 1. recreație, odihnă, agrement // **ταξίδι -ς** voiaj de agrement

ανδραγάθη-μα, -ματος, το *subst.* faptă eroică, act de curaj, vitejie

ανδραγαθία, η *subst.* bărbăție, vitejie, eroism

ανδράκλα, η *subst. bot.* iarbă-grasă

ανδράποδο, το *subst.* prizonier de război vândut ca sclav

άνδρας și **άντρας, ο** *subst.* 1. bărbat 2. soț 3. om viteaz, curajos

ανδρεία, η *subst.* bărbăție, vitejie, voinicie

ανδρείκελο, το *subst.* marionetă (păpușă), *fig.* om slugarnic

ανδρεί-ος, -α, -ο I. *adj.* viteaz(-ă) II. *adv.* (-ως) vitejește // **έπεσε πολεμώντας** a căzut luptând vitejește

ανδρειωμέν-ος, -η, -ο și **αντρειωμέν-ος, -η, -ο** *adj. inv.* 1. viteaz(-ă), brav(-ă), curajos(-oasă) 2. viguros(-oasă), robust(-ă)

ανδριάντας, ο *subst.* statuie

ανδρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. bărbătesc(-ească), masculin(-ă), de/pentru bărbați // **-ό φέριμο** comportare bărbătească 2. viril(-ă), voinic(-ă), curajos(-oasă) // **-ή ηλικία** vârsta virilă, bărbăție II. *adv.* (-ώς) bărbătește

ανδρισμ-ός, ο *subst.* 1. bărbăție, virilitate // **χάνω τον -ό μου** a-și pierde bărbăția 2. *fig.* curaj

ανδρογυναίκα, η *subst.* femeie bărbătoasă, cu apucături / trăsături bărbătești

ανδροπρέπεια, η *subst.* virilitate, demnitate de bărbat

ανδροπρεπ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. care se potrivește unui bărbat 2. bărbătesc(-ească), viril(-ă) II. *adv.* (-ώς) bărbătește

ανδρ-όνομαι, -ώθηκα *v.i.* a se maturiza, a deveni bărbat

ανεβ-άζω, -ασα, ανεβασμένος *v.t.* 1. a urca, a ridica // ~ **τη βαλίτσα** **στο πρώτο πάτωμα** urcă valiza la etajul întâi // ~ **τις τιμές** a ridica pre-

turile // η πράξη του τον -ασε στα μάτια μου
fapta lui 1-a ridicat în ochii mei 2. a majora, a
scumpi // ~ τους φόρους a majora impozitele //
~ την παραγωγή a mări producția // ~ το
ηθικό a face să crească moralul 3. fig. a ridica
în slăvi, a preamări // τον -ει στον ουρανό îl
ridică în slăvi 4. a pune o piesă în scenă // ~
κωμωδία a monta o comedie 5. mat. a ridica la
putere // ~ στο τετράγωνο a ridica la pătrat 6.
a înălța (steagul)

ανεβαίνω, ανεβηκα, ανεβασμένος v.t. și v.i. 1. a
(se) urca, a (se) sui // ~ τη σκάλα a urca pe
scară 2. fig. a se înălța, a crește, a urca, (despre
aluat) a dospi // ανεβηκαν τα νερά της λίμνης
a crescut apa lacului // ανεβαίνει το θερμόμε-
τρο urcă termometrul 3. a majora (prețurile), a
scumpi // ανεβηκαν όλα τα είδη au crescut
prețurile tuturor produselor 4. a ajunge într-o
poziție înaltă pe scara socială // ο νέος αυτός
θ' ανεβεί πολύ ψηλά αν συνεχίσει τη πορεία
που κρατάει acest tânăr va ajunge foarte sus
dacă continuă în același ritm 5. (la diat. pasivă
preluând sensul vb. ανεβάζω care nu are pasiv)
a prezenta, a monta pe scenă o piesă de teatru //
δέκα χρόνια αργότερα η μετάφραση ανε-
βαίνει στην αθηναϊκή σκηνή zece ani mai
târziu traducerea este prezentată pe scena ateni-
ană // νέο έργο ανεβήκε στο Εθνικό Θέατρο
a fost montată o nouă piesă la Teatrul Național
ανεβασ-μα, -ματος, το subst. 1. urcare, urcat,
suire 2. majorare, scumpire 3. ascensiune pe
scara socială 4. montarea unei piese de teatru
ανεβασμέν-ος, -η, -ο adj. ridicat(-ă), urcat(-ă) //
το -ο ηθικό moralul ridicat // οι -ες τιμές pre-
țurile ridicate

ανεβατ-ός, -ή, -ό adj. dospit(-ă), crescut(-ă)
ανεβγαλτ-ος, -η, -ο adj. fără experiență
ανεγγιχτ-ος, -η, -ο adj. neatins(-ă)
ανεγγύητ-ος, -ος, -ο(ν) adj. vezi **ανεγγυος**
ανεγγυος, -ος, -ο(ν) I. adj. negarantat(-ă) II.
adv. (-ύως)

ανεγειρώ, ανήγειρα și **ανέγειρα, ανεγέρθηκα,**
ανεγέρθηκα v.t. 1. a ridica, a întemeia, a cons-
trui // ~ οικοδομή a construi o clădire 2. a
redeștepta, a reînvia // ~ τους νεκρούς a re-
învia

ανέγερση, η subst. 1. construire 2. ridicare
ανεγκέφαλ-ος, -η, -ο adj. acefal(-ă), idiot(-oată)
ανεδαφικ-ός, -ή, -ό I. adj. în afara realității, ne-
fondat(-ă) // είσαι -ός te afli în afara realității
II. adv. (-ά)

ανειδίκευτ-ος, -η, -ο adj. nespecializat(-ă), ne-
calificat(-ă)

ανελημμέν-ος, -η, -ο (part. **αναλαμβάνω**) pre-
luat(-ă) de cineva

ανειλικρίνεια, η subst. lipsă de sinceritate, ne-
sinceritate

ανειλικριν-ής, -ής, -ές adj. nesincer(-ă)

ανείπωτ-ος, -η, -ο I. adj. de nedescris // υπέ-
φερα -α μαρτύρια am suferit chinuri de ne-
descris II. adv. ((-α))

ανεκάθεν adv. de la început, de totdeauna

ανεκδήλωτ-ος, -η, -ο adj. nemanifestat(-ă)

ανεκδιήγητ-ος, -η, -ο adj. 1. de nepovestit, de
nedescris, de nespus 2. caraghios(-oasă)

ανεκδοτο, το subst. anecdotă, snoavă, banc

ανεκδοτολογία, η subst. faptul de a spune anecd-
dote (bancuri)

ανεκδοτ-ος, -η, -ο adj. inedit(-ă)

ανεκμετάλλευτ-ος, -η, -ο adj. 1. neexploatat(-ă)
2. de neexploatat

ανεκπαίδευτ-ος, -ος, -ο adj. neinstruit(-ă)

ανεκπλήρωτ-ος, -η, -ο adj. 1. neîmplinit(-ă), ne-
îndeplinit(-ă), nerealizat(-ă) 2. irealizabil(-ă) //
-α όνειρα visuri irealizabile

ανεκτικ-ός, -ή, -ό adj. tolerant(-ă), indulgent(-ă),
îngăduitor(-oare)

ανεκτικότητα, η subst. toleranță, indulgență, în-
găduință

ανεκτίμητ-ος, -η, -ο și **ανεχτίμητ-ος, -η, -ο** adj.
neprețuit(-ă), inestimabil(-ă), de neprețuit //
μου προσέφερε -ες υπηρεσίες mi-a oferit ser-
vicii neprețuite

ανεκτ-ός, -ή, -ό adj. tolerabil(-ă), suportabil(-ă)

ανεκφραστ-ος, -η, -ο adj. 1. neexprimat(-ă), ne-
mărturisit(-ă) // -ο αίσθημα sentiment nemăr-
turisit 2. inexprimabil(-ă), inefabil(-ă) 3. in-
expresiv(-ă), șters(-earsă) // -α μάτια ochi
inexpresivi

ανελέητ-ος, -η, -ο I. adj. crud(-ă), nemilos(-oasă)
II. adv. (-α) cu cruzime

ανελευθερία, η subst. 1. lipsă de libertate 2. lipsă
de spirit liberal

ανελεύθερ-ος, -η, -ο adj. 1. fără idei liberale 2.
care este împotriva libertății // -οι νόμοι legi
intolerante // -α μέτρα măsuri neomenease

ανέλιξη, η subst. 1. evoluție, dezvoltare, desfă-
șurare 2. milit. executare de manevre

ανέλκυση, η subst. 1. tragere în sus 2. urcare cu
liftul / ascensorul 3. mar. despotmoliere // ~ των
ιστών ridicarea pânzelor // ~ πλοίου despot-
molierea unui vapor

ανελκυστήρας, ο subst. înv. 1. trolu, scripete 2.
ascensor, lift

ανεγκ-ύω, -υσα, -ύστηκα, ανεγκυσμένος v.t. 1.
a trage în sus 2. a înălța prin tragere 3. mar. a
despotmoli

ανελλιπ-ής, -ής, -ές adj. complet(-ă), întreg(-ea-
gă), continuu(-ă), neîntrerupt(-ă)

ανέλιπτος-ος, -η, -ο *adj.* nesperat(-ă), neașteptat(-ă) // **-η προαγωγή** avansare neașteptată

ανεμελιά, η *subst.* indiferență, indolență

ανέμελ-ος, -η, -ο *adj.* 1. indiferent(-ă), apatic(-ă) 2. indolent(-ă) 3. lipsit(-ă) de griji // **-η ζωή** viață lipsită de griji

ανέμη, η *subst.* vârtelniță

ανεμ-ίζω, -ισα *v.t. și v.i.* 1. a vântura // ~ **το σιτάρι** a vântura grâu 2. a fâlfâi, a flutura // **-ίζουν τα μαλλιά της στον αέρα** îi flutură părul în vânt // **-ίζουν οι σημαίες** steagurile fâlfâie

ανεμιστήρας, ο *subst.* ventilator

ανεμοβλογιά, η *subst.* vârsat de vânt, varicelă

ανεμόδαρτ-ος, -η, -ο *și ανεμοδαρμέν-ος, -η, -ο* *adj.* bătut(-ă) de vânturi

ανεμοδείκτης, ο *și ανεμοδείκτης, ο* *subst.* giruetă

ανεμοζάλη, η *subst.* 1. furtună, vijelie 2. *fig.* confuzie, încurcătură

ανεμοκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* eolian(-ă)

ανεμομαζώματα, τα *subst. pl.* bunuri obținute ilicit // ~ **διαβολοσκορπίσματα** lucrurile obținute fără muncă nu se pot păstra

ανεμόμετρο, το *subst.* anemometru

ανεμόμυλος, ο *subst.* moară de vânt

ανεμόπτερο, το *și ανεμόπλάνο το* *subst.* planor

ανεμοπύρωμα, το *subst. med.* erizipel, brâncă

άνεμ-ος, ο *subst.* 1. vânt // **φυσά δυνατός** ~ bate vânt puternic // **ούριος** ~ vânt prielnic // **ενάντιος** ~ vânt potrivnic // **στέκομαι στον** ~ a sta în bătaia vântului // **να τον πάρει ο** ~ să-l ia naiba // **άι στον -ο!** du-te la naiba! 2. (*fig.*) curent, tendință, mișcare // **πάει ενάντια στον -ο** merge împotriva vântului

ανεμόσκαλα, η *subst.* scară de frânghie / de lemn

ανεμοστρόβιλος, ο 1. vârtej, vijelie 2. *fig.* vârtoare // **στον -ο της ζωής** în vârtoarea vieții

ανεμότρατα, η *subst.* 1. luntre de pescuit cu pânze 2. năvod

ανεμπίδι-ος, -η, -ο *adj.* căruia nu i se pun picioare

ανεμώνη *și ανεμώνη, η* *subst. bot.* anemonă

ανένδοτ-ος, -η, -ο *adj.* de neînduplecat, ferm, inflexibil(-ă)

ανενεργ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ineficient(-ă) II. *adv.* (-α)

ανενημέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* neinforma(-ă)

ανενοχλητ-ος, -η, -ο *adj.* nederanjat(-ă)

ανέντιμ-ος, -η, -ο *adj.* necinstit(-ă), neonest(-ă), cu reputație proastă

ανεξαίρετ-ος, -η, -ο *adj.* care nu a fost excep(-ă) / scutit(-ă)

ανεξακρίβωτ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* o ipoteză etc.) neconfirmat(-ă)

ανεξάντλητ-ος, -η, -ο *adj.* inepuizabil(-ă), nescut(-ă) // **-η δύναμη** forță inepuizabilă // **-η υπομονή** răbdare inepuizabilă

ανεξαρτησία, η *subst.* independență, neatârnare

ανεξαρτητοποίηση, η *subst.* dobândirea independenței

ανεξαρτητοποι-οῦμαι, -ήθηκα, ανεξαρτητοποιήμενος *v.i.* a deveni independent

ανεξάρτητ-ος, -η, -ο *adj.* independent(-ă), neatârnat(-ă), de sine stătător(-oare) // **-ες χώρες** țări independente

ανεξέλεγκτ-ος, -η, -ο *adj.* necontrolat(-ă), neverificat(-ă)

ανεξερεύνητ-ος, -η, -ο *adj.* neexplorat(-ă), neexplorabil(-ă) // **-η περιοχή** regiune neexplorată // **-α βάθη ψυχής** adâncuri neexplorabile ale sufletului

ανεξεταστέ-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* un elev etc.) care trebuie să se prezinte la reexaminare

ανεξέταστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necercetat(-ă), neexaminat(-ă) 2. scutit(-ă), exceptat(-ă)

ανεξήγητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neexplicat(-ă) 2. inexplicabil(-ă), de neînțeles // **-η συμπεριφορά** comportare inexplicabilă II. *adv.* (-α)

ανεξιθρησκεία, η *subst. inv.* toleranță religioasă

ανεξιθρησκ-ος, -η, -ο *adj.* tolerant(-ă) din punct de vedere religios

ανεξικακία, η *subst.* toleranță, îngăduință, răbdare

ανεξίκακ-ος, -η, -ο *adj.* tolerant(-ă), îngăduitor(-oare), răbdător(-oare)

ανεξίτηλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. indelebil(-ă) 2. de neuitat, de neșters

ανεξιχνίαστ-ος, -η, -ο *adj.* nedepistat(-ă), nedescoperit(-ă)

ανεξοδ-ος, -η, -ο *adj.* fără cheltuială, gratuit(-ă)

ανεξόφλητ-ος, -η, -ο *adj.* nelichidat(-ă)

ανεπάγγελτ-ος, -η, -ο *adj.* fără meserie

ανεπαίσθητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. imperceptibil(-ă) 2. *fig.* fără importanță

ανεπανάλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* irepetabil(-ă), unic(-ă), extraordinar(-ă) II. *adv.* (-α)

ανεπανόρθωτ-ος, -η, -ο *adj.* ireparabil(-ă), iremediabil(-ă)

ανεπάρκεια, η *subst.* 1. insuficiență 2. neajuns

ανεπαρκ-ής, -ής, -ές *adj.* insuficient(-ă), nesatisfăcător(-oare)

ανεπαφ-ος, -η, -ο *adj.* care nu a fost atins(-ă) de nimic, care nu a pățit nimic

ανεπηρέαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neinfluențat(-ă) 2. greu de influențat(-ă)

ανεπιβεβαίωτ-ος, -η, -ο *adj.* neconfirmat(-ă), neadeverit(-ă)

ανεπίγραφος, -η, -ο *adj.* 1. fără semnătură, ne-semnat(-ă) // -ο **άρθρο** articol fără semnătură 2. anonim(-ă) // -η **επιστολή** scrisoare anonimă

ανεπίδεκτος, -η, -ο *adj.* inapt(-ă), incapabil(-ă) // -ος **μαθήσεως** inapt de învățatură

ανεπίδοτος, -η, -ο *adj.* (d. o scrisoare) nepredat(-ă), neînmănat(-ă) // -ο **τηλεγράφημα** telegramă nepredată

ανεπιθύμητος, -η, -ο *adj.* nedorit(-ă), indezirabil(-ă) // -ος **μουσαφίρης** musafir nedorit

ανεπίκαιρος, -η, -ο *adj.* inoportun(-ă), nepotrivit(-ă)

ανεπίληπτος, -η, -ο I. *adj.* ireproșabil(-ă), impecabil(-ă) II. *adv.* (-α)

ανεπίσημος, -η, -ο *adj.* neoficial(-ă) // -η **επίσκεψη** vizită neoficială

ανεπιστρεπτί *adv.* fără întoarcere, pentru totdeauna // **παρήλθεν** ~ ο **καιρός** εκείνος au trecut pentru totdeauna acele timpuri

ανεπίστρεπτος, -η, -ο *adj.* 1. nerestituit(-ă), neînapoiat(-ă) 2. nerestituibil(-ă)

ανεπιτυχής, -ής, -ές *adj.* fără succe, fără rezultat

ανεπιφύλακτος, -η, -ο *adj.* neezitant(-ă)

ανεπρόκοπτος, -η, -ο *adj.* care nu progresează

ανεπιτρεπτός, -η, -ο (part. **αναπτύσσω**) dezvoltat(-ă)

άνεργος, -η, -ο I. *adj.* șomer(-ă)

ανέρχομαι, ανήλθα *v. dep. t. și i.* 1. a avansa, a promova 2. a (se) urca, a (se) înălța

ανεργία, η, *subst.* șomaj

ανέσπερος, -η, -ο *adj.* neapus(-ă), etern(-ă) // -ο **φως** lumină eternă

ανέστιος, -α, -ο *adj.* 1. fără cămin, fără locuință 2. *fig.* vagabond(-ă)

ανέτοιμος, -η, -ο *adj.* nepregătit(-ă)

άνετος, -η, -ο I. *adj.* 1. lipsit(-ă) de griji; ușor (-oare) // -η **ζωή** viață lipsită de griji 2. confortabil(-ă), comod(-ă) II. *adv.* (-α) 1. cu ușurință 2. comod

άνευ *prep. inv.* fără // ~ **αναβολής** fără amânare // ~ **αμφιβολίας** fără îndoială

ανεύθυνος, -η, -ο I. *adj.* 1. iresponsabil(-ă) 2. care nu poartă răspunderea II. *adv.* (-α) fără responsabilitate // **μιλά** ~ vorbește fără responsabilitate, în mod iresponsabil

ανευθυνότητα, η *subst.* iresponsabilitate

ανευλάβεια, η *subst.* 1. *bis.* impietate 2. lipsă de respect, necuviință

ανευλαβής, -ής, -ές *adj.* 1. neevlavios(-oasă), necredincios(-oasă) 2. necuviincios(-oasă)

ανευλόγητος, -η, -ο *adj.* nebinecuvântat(-ă), neblagoslovit(-ă)

ανεύρεση, η *subst.* descoperire, găsimă

ανεύρετος, -η, -ο *adj.* negăsit(-ă); de negăsit

ανευρίαστος, -η, -ο *adj.* neenervat(-ă)

ανευρίσ-μα, -ματος, το *subst. med.* diastolă

ανευσπλαχνος, -η, -ο *adj.* nemilos(-oasă), nemilostiv(-ă), neîndurător(-oare), crud(-ă)

ανευχारीστητος, -η, -ο *adj.* nemulțumit(-ă)

ανεφάρμοστος, -η, -ο *adj.* 1. neaplicat(-ă) 2. inaplicabil(-ă)

ανέφελος, -η, -ο I. *adj.* 1. fără nori, senin(-ă) 2. *fig.* fericit(-ă) // -η **ζωή** viață fericită II. *adv.* (-α)

ανέφικτος, -η, -ο *adj.* 1. irealizabil(-ă) 2. inaccesibil(-ă)

ανεφοδ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, ανεφοδιασμένος *v.t.* a reaprovisiona, a face o nouă aprovizionare

ανεφοδιασμός, ο *subst.* reaprovisionare

ανέχεια, η *subst.* sărăcie // **ζω** σε ~ a trăi în lipsuri / în sărăcie

ανέχομαι, ανέχτηκα *v.d.* 1. a îngădui, a tolera 2. a suporta, a îndura // **ένα** χρόνο τον **ανέχτηκα** un an l-am suportat // **πολλά** **ανέχτηκα** multe am îndurat

ανήθικος, -η, -ο I. *adj.* imoral(-ă), desfrânat(-ă), depravat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod imoral

ανηθικότητα, η *subst.* imoralitate, desfrânare, depravare; faptă imorală

άνηθος, το *subst. bot.* mărar

ανήκεστος βλάβη, η *adj.* + *subst.* defecțiune iremediabilă

ανήκουστος, -η, -ο I. *adj.* 1. nemaiauzit(-ă), nemaipomenit(-ă) 2. de necrezut, teribil(-ă)

ανήκω *v.i.* 1. a aparține, a face parte din..., a avea legătură cu..., a fi socotit(-ă) printre... // **το** **βιβλίο** **ανήκει** σε **μένα** cartea îmi aparține 2. a i se cuveni // **εσένα** σου **ανήκει** αυτό *ti se cuvine* *ție* 3. a ține de

ανήλε-ής, -ής, -ές și **ανήλεος**, -η, -ο I. *adj.* nemilos(-oasă), implacabil(-ă)

ανήλιαγος, -η, -ο *adj.* fără soare, neînsorit(-ă)

ανήλικος, -η, -ο *adj.* minor(-ă)

ανήλιος, -α, -ιο *adj.* fără soare / lumină

ανήμερα *adv.* exact în ziua aceea // ~ **το** **Πάσχα** exact în ziua de Paști

ανήμερευτος, -η, -ο *adj.* neîmblânzit(-ă), nedomesticit(-ă), sălbatic(-ă)

ανήμερος, -η, -ο *adj.* vezi **ανήμερευτος**

ανημπορία și **ανημποριά**, η *subst.* neputință fizică

ανήμπορος, -η, -ο *adj.* neputincios(-oasă), slab(-ă)

ανήξερος, -η, -ο *adj.* 1. neștiutor(-oare) 2. *fig.* nevinovat(-ă)

ανηλόγητος, -ος, -ον *adj. mar.* (d. un vas) neînmătriculat

ανήστευτος, -η, -ο *adj.* care nu ține post

ανησυχητικ-ός, -ή, -ό *adj.* nelineștitor(-oare), tulburător(-oare) // **-ή** *είδση* veste tulburătoare
ανησυχία, η *subst.* 1. nelinește, agitație 2. îngrijorare, tulburare // **βρίσκομαι σε μεγάλη** ~ sunt foarte îngrijorat // **πνευματική** ~ nelinește spirituală

ανήσυχ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nelineștit(-ă), agitat(-ă) // **ο άρρωστος πέρασε -η νύχτα** bolnavul a petrecut o noapte agitată 2. tulburat(-ă), îngrijorat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod agitat, cu nelinește

ανησυχ-ώ, -ησα I. *v.t.* 1. a deranja // ~ **τους γείτονες** a deranja vecinii 2. a nelinești // **η σκέψη αυτή με -εί** acest gând mă nelineștește II. *v.i.* a se nelinești // **μην -είτε** nu vă nelineștiți, stați nelineștiți // **χωρίς να -ήσει για τις συνέπειες** fără a se nelinești de consecințe

ανηφόρα *și ανηφόρις, η* *și ανηφόρι, το* *subst.* suis, urcuș, drum de costișă

ανηφορ-ίζω, -ισα *v.i.* a sui, a urca, a merge în sus
ανηφορικ-ός, -ή, -ό *adj.* suitor(-oare), urcător(-oare), în urcuș // **-ός δρόμος** drum în urcuș

ανήφορος, ο *subst.* urcuș

ανθεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* rezistent(-ă), care rezistă // **-ός στη ζέστη** rezistent la căldură

ανθεκτικότητα, η *subst.* rezistență

ανθέλληνας, ο *subst.* antielen, antigrec

ανθελμινθικ-ός, -ή, -ό *adj.* vermifug(-ă)

ανθέμιο, το *subst.* arhit. fleuron, palmetă

ανθεμός, η *subst.* bot. mușetel

ανθενωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* antiunionist(-ă)

ανθεστήρια, τα *subst.* antic. sărbătoarea florilor

ανθήρας, ο *subst.* bot. pistil

ανθρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. înfloritor(-oare) // **-ή υγεία** sănătate înfloritoare 2. prosper(-ă) // **-ό εμπόριο** comerț prosper II. *adv.* (-α)

ανθρότητα, η *subst.* 1. înflorire 2. prosperitate, stare înfloritoare

άνθηση, η *subst.* 1. înflorire 2. *fig.* prosperitate

ανθ-ίζω, -ισα, ανθισμένος *v.i.* 1. a înflori 2. *fig.* a prospera, a fi în plină putere

άνθιν-ος, -η, -ο *adj.* de flori, floral(-ă)

άνθισ-μα, -ματος, η *subst.* înflorire (la plante)

ανθίσταμαι *v.i.* a rezista, a se împotrivi, a se opune, a opune rezistență // ~ **στις πιέσεις του** a rezista la presiuni

ανθόγαλα *și ανθόγαλο, το* *subst.* caimac, smântână

ανθοδέσμη, η *subst.* buchet de flori

ανθοδίαιτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care se hrănește cu flori 2. care trăiește printre flori

ανθοδοχείο, το *subst.* glastră, vază de flori

ανθόκηπος, ο *subst.* grădină de flori

ανθοκομία *și ανθοκομική, η* *subst.* floricultură

ανθοκόμος, ο *subst.* floricultor, florar

ανθολόγηση, η *subst.* antologare

ανθολογία, η *subst.* 1. cules de flori 2. *fig.* antologie // ~ **της ελληνικής ποίησης** antologia poeziei grecești

ανθολόγιο, το *subst.* culegere de texte

ανθολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* antologic(-ă)

ανθολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ανθολογημένος *v.t.* a face o antologie

ανθόνερο, το *subst.* apă de flori

ανθοπωλείο, το *subst.* florărie

ανθοπώλ-ης, ο fem. -ίσσα *subst.* florar, vânzător(-oare) de flori

άνθ-ος, -ους, το *subst.* 1. floare // **βρίσκομαι στο ~ της ηλικίας** a fi în floarea vârstei // **τα παιδιά είναι τα άνθη της ζωής** copiii sunt florile vieții 2. *fig.* elita, crema

ανθόσπαρτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. plantat(-ă) cu flori, plin(-ă) de flori 2. *fig.* fericit(-ă) // **-ος βίος** viață fericită

ανθοστέφανος *subst.* cunună de flori; coroană de flori

ανθοστεφανωμέν-ος, -η, -ο *adj.* încununat(-ă) cu flori

ανθοστήλη, η *subst.* mob. jardiniară (mobilă)

ανθοστολίστ-ος, -η, -ο *și ανθοστολισμένος* *adj.* împodobit(-ă) cu flori, ornat(-ă) cu flori

ανθότυρος, το *subst.* un fel de urdă

ανθοφορία, η *subst.* perioada de înflorire a plantelor

ανθοφόρ-ος, -ος, -ον *adj.* floricol(-ă), purtător(-oare) de flori, producător(-oare) de flori

ανθρακαέριο, το *subst.* gaz aerian

ανθρακαποθήκη, η *subst.* depozit de cărbune, magazie de cărbune

άνθρακας, ο *subst.* 1. *chim.* carbon 2. cărbune 3. *med.* antrax

ανθρακασβέστιο, το *subst.* carbid

ανθρακείο, το *subst.* cărbunărie, loc unde se fac cărbuni de lemn

ανθρακιά, η *subst.* jar, jăratric, tăciuni

ανθρακικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de cărbune, cu cărbune 2. *chim.* carbonic // **-ό οξύ** acid carbonic 3. carbonat // **-ό αβέστιο** carbonat de calciu // **-ό νάτριο** carbonat de sodiu

ανθρακίτης, ο *subst.* antracit

ανθρακόπλινθος, ο *subst.* brichetă de cărbune

ανθρακοποίηση, η *subst.* carbonizare

ανθρακοποιώ *v.t.* a carboniza

ανθρακοπώλης, ο *subst.* vânzător de cărbuni

ανθρακούχ-ος, -ος, -ο *adj.* carbonifer(-ă) // **-α κοιτάσματα** zăcămintele carbonifere

ανθρακοφόρ-ος, -α, -ο *adj.* I. carbonifer(-ă) II. *subst.* **το -ο** navă de transport a cărbunelui, carbonier

ανθρακωρυχείο, το *subst.* mină de cărbuni
 ανθρακωρύχος, ο *subst.* miner, lucrător în mina
 de cărbune

ανθρακωρυχία, η *subst.* extracție de cărbune
 ανθράκωση, η *subst.* 1. carbonizare 2. *med.*
 antracoză

ανθρωπιά, η *subst.* omenie // *χάνω την ~ μου*
 a-și pierde omenia

ανθρωπία, η *subst.* miros neplăcut al corpului
 omenesc

ανθρώπινα, τα *subst. pl.* cele omenesti

ανθρώπιν-ος, -η, -ο I. *adj.* uman(-ă), omenesc
 (-ească), al omului // -η *κοινωνία* societate
 umană // -ος *πόνος* durere omenească // -ο
κτῆνος bestie umană // -ο *ον* ființă umană // -ες
σχέσεις relații umane II. *adv.* (-α) omeneste, ca
 oamenii // *έκαμε ό, τι ήταν ~ δυνατόν* a făcut
 ceea ce era omeneste posibil

ανθρωπισμός, ο *subst.* 1. omenie 2. umanism

ανθρωπ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* umanist(-ă),
 umanitar(-ă), umanitarist(-ă)

ανθρωπιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* uman(-ă), umanis-
 tic(-ă), umanitar(-ă), umanitarist(-ă), civiliza-
 tor(-oare)

ανθρωποειδ-ής, -ής, -ές *adj.* antropoid(-ă)

ανθρωποθάλασσα, η *subst. fig.* mare de oameni

ανθρωποθυσία, η *subst.* sacrificiu uman

ανθρωποκεντρισμός, ο *subst. filoz.* antropocen-
 trism

ανθρωποκτονία, η *subst.* omucidere

ανθρωπολογία, η *subst.* antropologie // *σχολή -ς*
 facultate de antropologie

ανθρωπολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* antropologie(-ă)

ανθρωπολόγ-ος, -η, -ο *subst.* antropolog(-ă)

ανθρωπομορφισμός, ο *subst.* antropomorfism

ανθρωπομόρφ-ος, -η, -ο *adj.* antropomorf(-ă)

ανθρωποπιθηκος, ο *subst.* antropopitec

άνθρωπ-ος, ο *subst.* om, ființă umană, individ,
 persoană // ~ *της επιστήμης* om de știință //

εργατικός ~ om muncitor / om harnic // ~

καθός πρέπει om cumsecade // *θα σου στείλω*
τον -ό μου îți voi trimite omul meu // *έφτασε*

μεγάλος ~ a ajuns om mare // *τιποτένιος* ~

om de nimic // *γίνε ~* fă-te om // ~ *δράσεως*
 om de acțiune // *διακήρυξη των δικαιωμάτων*

του ανθρώπου proclamația drepturilor omului

ανθρωποσφαγή, η *subst.* măcel; război

ανθρωποσωτήρι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. salvator(-oa-
 re) de oameni II. -ο *φάρμακο* medicament sal-
 vator 2. salutar(-ă) // -α *μέτρα* măsuri salutare

II. *adv.* (-α) în mod salvator
 ανθρωπότητα, η *subst.* omenire // *όλη η ~* în-
 treaga omenire

ανθρωποφάγ-ος, -α, -ο *adj.* 1. canibal(-ă), an-
 tropofag(-ă) 2. *fig.* neomenos(-oasă), crud(-ă)

ανθρωποφοβία, η *subst. med.* antropofobie

ανθυγιειν-ός, -ή, -ό *adj.* neigienic(-ă), insalubru
 (-ă) // -ές *συνθήκες* condiții neigienice / insalu-
 bre

ανθυγιεινότητα, η *subst.* lipsă de igienă, insalu-
 britate

ανθυπασπιστής, ο *subst. milit.* plutonier

ανθυπαστυνόμος, ο *subst.* locotenent de poliție

ανθυπίατρος, ο *subst. milit.* medic sublocotenent

ανθυπίαρχος, ο *subst. milit.* sublocotenent de
 cavalerie

ανθυποβάλλω *v.t. jur.* a face cerere reconvențio-
 nală

ανθυπολοχαγός, ο *subst. milit.* sublocotenent

ανθυπομοίραρχος, ο *subst. milit.* sublocotenent
 de jandarmerie

ανθυπόνομος, ο *subst. milit.* contramină

ανθυποπλοίαρχος, ο *subst. mar.* locotenent de
 marină

ανθυποσηναγός, ο *subst. av.* sublocotenent de
 aviație

ανθυψίφωνος, η *subst. muz.* mezzo-soprană

ανθ-ώ, -ησα *v.i.* a înflori

ανιά, η *subst.* plictiseală, monotonie

ανιαρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* plictisitor(-oare), plicti-
 cos(-oasă), monoton(-ă) // -ή *ζωή* viață plictisi-
 toare II. *adv.* (-α) în mod plictisitor

ανίατ-ος, -η, -ο I. *adj.* incurabil(-ă), fără leac,
 iremediabil(-ă)

ανίδε-ος, -η, -ο I. *adj.* neștiutor(-oare), care nu
 are idee despre ceva II. *adv.* (-α) fără a cu-
 noaște

ανιδιοτέλεια, η *subst.* fel de a fi dezinteresat

ανιδιοτελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* dezinteresat(-ă) II.
adv. (-ώς) fără vreun interes

ανιδρωσία, η *subst. med.* anhidrioză

ανίδωτ-ος, -η, -ο *adj.* nevăzut(-ă)

ανίερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu respectă cele sfinte,
 păngăritor(-oare), profanator(-oare), nelegiuit
 (-ă)

ανικανοποίητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nesatisfăcut
 (-ă), nemulțumit(-ă) 2. de nesatisfăcut(-ă) // -α
αιτήματα care nu pot fi satisfăcute

ανίκαν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. incapabil(-ă) // *είναι*
-ος να κάνει κάτι τέτοιο este incapabil să
 facă așa ceva 2. neputincios(-oasă) 3. inapt(-ă)
 4. impotent(-ă)

ανικανότητα, η *subst.* 1. incapacitate 2. inaptitu-
 dine 3. neputință 4. impotență

ανίκητ-ος, -η, -ο *adj.* invincibil(-ă), de neînvins,
 de nebiruit

ανιλίνη, η *subst. chim.* anilină

ανιμισμός, ο *subst. filoz.* animism
ανι-όν, -όντος, το *subst. chim.* anion
ανιόντες, οι *pl. subst.* strămoșii, părinții, buncicii, ascendenții // ~ συγγενείς rude ascendente
ανισοβαρ-ής, -ής, -ές *adj.* de greutate inegală
ανισομερ-ής, -ής, -ές *adj.* disproportionat(-ă), din părți inegale
ανισόμετρο-ος, -η, -ο *adj.* de măsură inegală
άνισον, το *subst. bot.* anason
ανισόπεδο-ος, -η, -ο *adj.* de alt nivel
ανισόπλευρο-ος, -η, -ο *adj.* cu laturi inegale
ανισορροπία, η *subst.* 1. dezechilibru, lipsă de echilibru 2. *fig.* instabilitate mintală, nebunie
ανισόρροπο-ος, -η, -ο *adj.* 1. dezechilibrat(-ă), necumpănit(-ă) 2. *fig.* dezaxat(-ă) mintal, nebun(-ă) // -ος άνθρωπος om dezechilibrat
άνισο-ος, -η, -ο *adj.* 1. inegal(-ă) // -ες δυνάμεις forțe inegale // -ος αγώνας luptă inegală 2. *fig.* nedrept(-eaptă) // -η μοιρασιά împărțire nedreaptă
ανισοσκελ-ής, -ής, -ές *adj. geom.* neisoscel(-ă)
ανισοούλλαβο-ος, -η, -ο *adj. gram.* imparisilabic (-ă)
ανισότητα, η *subst.* inegalitate // **μαθηματική** ~ inegalitate matematică
ανισότημ-ος, -η, -ο *adj.* de valoare inegală
ανισotropia, η *subst. fiz.* anizotropie
ανισότροπο-ος, -ος, -ο *adj. fiz.* anizotrop(-ă)
ανισούψ-ής, -ής, -ές *adj.* de înălțime inegală
ανιστοαμία *v.i. inv.* 1. a se ridica, a se scula 2. a învia // **Χριστός ανέστη!** Hristos a înviat!
ανιστόρητο, -η, -ο *I. adj.* 1. necunosător(-oare) al istoriei, lipsit(-ă) de cultură istorică 2. care nu se poate descrie în cuvinte, de nedescris *II. adv. (-α)* 1. ignorând istoria 2. în mod indescriptibil
ανιστορ-ώ, -ησα, **ανιστορημένος** *v.t.* a istorisi, a povesti
ανίσχυρο-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără putere, slab(-ă), neputincios(-oasă) 2. *jur.* nevalabil(-ă), care nu e în vigoare
ανίσως și **ανίσως και loc. conj. inv.** în caz că, dacă din întâmplare, de cumva // ~ **και θέλει** ας έλθει în caz că vrea, să vină
ανίχνευση, η *subst.* 1. urmărire 2. cercetare, investigare 3. *milit.* recunoaștere
ανίχνευτής, ο *subst.* 1. urmăritor (cu câine) 2. cercetător, investigator 3. *milit.* cercetaș (soldat)
ανιχνευτικό-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de urmărire 2. de cercetare, de investigare 3. *milit.* de recunoaștere // -ό αεροπλάνο avion de recunoaștere
ανίχν-εύω, -ευσα, -εύτηκα, **ανίχνευμένος** *v.t.* 1. a urmări, a căuta urmele 2. a cerceta, a investiga 3. *milit.* a face o recunoaștere

ανίψι, το *subst.* nepot sau nepoată (de frate sau de soră)
ανιψιά, η *subst.* nepoată (de frate sau de soră)
ανιψιός, ο *subst.* nepot (de frate sau de soră)
ανοδικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de urcare, de suire, de ascensiune, ascendent(-ă) // -ή πορεία mers ascendent 3. *fiz.* anodic(-ă)
ανόδιο, το *subst. fiz.* anod
άνοδος, η *subst.* 1. urcare, suire 2. creștere // ~ του βιοτικού επιπέδου creștere a nivelului de trai 3. ajungere // ~ εις την εξουσίαν ajungere la putere (politică) 4. drum care duce în sus, urcuș
ανοησία, η *subst.* prostie, nerozie, neghiobie // μη λες -ες nu spune prostii
ανόητο-ος, -η, -ο *I. adj.* prost(-oastă), nerod(-oadă), neghiob(-oabă) *II. adv. (-α)* prosteste
ανόθευτο-ος, -η, -ο *adj.* 1. nefalsificat(-ă), autentic(-ă), veritabil(-ă), adevărat(-ă) 2. nedres (-easă), neamestecat(-ă), curat(-ă) *II. adv. (-α)* fără a falsifica
άνοια, η *subst. med.* demență
άνοιγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. deschidere // ~ των σχολείων deschiderea școlilor // ~ του διαβήτη deschiderea compasului 2. deschizătură, ieșire, gaură 3. groapă 4. crăpătură, fisură 5. desfacere, destupare, desfundare 6. *mar. & στο πέλαγος* pomire în larg
ανοιγοκλείνω, **ανοιγόκλεισα** *v. t.* a deschide și a închide succesiv // ~ το παράθυρο deschid și închid (la loc) fereastra // ~ τα μάτια clipeșc (din ochi)
ανοί-γω, -ξα, -χτηκα **ανοιγμένος** *I. v.t.* 1. a deschide, a desface // ~ το βιβλίο deschid cartea // *fig.* ~ την καρδιά μου îmi deschid inima // ~ το δέμα desfac pachetul 2. (*d.* foile de plăcintă) a întinde // ~τα φύλλα întind foile (de plăcintă) 3. a face o deschizătură, a lărgi un drum, a pătrunde prin desiș, prin mulțime // ~ δρόμο a deschide un drum *II. v.i.* 1. a se deschide // -ξε η πόρτα s-a deschis ușa // **τι ώρα** - ουν **τα γραφεία**; la ce oră se deschid birourile? // -ει το χρώμα se deschide culoarea 2. a se lărgi, a se lăți 3. (*d.* vreme) a se înseni-na // -ξε ο καιρός s-a înseninat *III. v.r. (-γομαι)* 1. a se întinde, a se extinde // -χθηκε πολύ, **να δούμε πως θα τα βγάλει πέρα** s-a întins mult, să vedem cum o s-o scoată la capăt 2. a se destăinui cuiva, a-și deschide inima față de cineva // -γομαι σε κάποιον, **του λέγω τη σκέψη** μου îmi deschid inima față de el, îi spun gândurile mele 3. *mar.* a se depărta de țarm

ανοίκει-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. necuviincios(-oasă) 2. nepotrivit(-ă), necorespunzător(-oare) II. *adv.* (-εια) în mod necuviincios, cum nu trebuie

ανοικιαστ-ος, -η, -ο *adj.* neînchiriat(-ă)

ανοικοδόμηση, η *subst.* reclădire, reconstruire

ανοικοδομ-ώ, -ησα, -ήθηκα ανοικοδομημένος *v.t.* a reclădi, a reconstrui

ανοικοκύρευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* negospodărit(-ă) II. *adv.* (-α) în mod negospodăresc

ανοικονόμητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neorânduit(-ă), dezordonat(-ă) 2. neeconom(-oamă) 3. intratabil(-ă); dificil(-ă)

ανοικτόχρ-ους, -ους, -ουν *adj. inv.* de culoare deschisă

ανοιξιάτικ-ος, -η, -ο I. *adj.* primăvărat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod primăvărat

άνοιξη, η *subst.* 1. primăvară 2. deschidere

ανοιχτόκαρδ-ος, -η, -ο I. *adj.* cu inimă deschisă, voios(-oasă) II. *adv.* (-α) cu inimă deschisă, cu voie bună

ανοιχτομάτ-ης, -α, -ικο *adj.* clarvăzător(-oare), perspicace

ανοιχτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. deschis(-ă), fâțiș(-ă) // -ό γράμμα scrisoare deschisă // -ή συνέλευση adunare deschisă // -ό πρόβλημα problemă deschisă // -ός χαρακτήρας fire deschisă 2. sociabil(-ă) // είναι ~ τύπος e un om sociabil 3. înflorit(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod deschis, sincer // στ' -ά în larg

ανοιχτοχέρ-ης, -α, -ικο *adj.* cheltuitor(-oare), risipitor(-oare), mână-spartă

ανοιχτόχρωμ-ος, -η, -ο *adj.* de culoare deschisă

ανομβρία, η *subst.* lipsă de ploaie, uscăciune, secetă

ανομία, η *subst.* 1. lipsă de legi, anarhie 2. încălcare a legii, fără de lege, păcat

ανομιμοποίητ-ος, -η, -ο *adj.* nelegiferat(-ă), nelegalizat(-ă)

ανομοθέτητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neprescris(-ă) de lege, nelegiferat(-ă), nelegalizat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi legiferat(-ă)

ανομοιογένεια, η *subst.* 1. neomogenitate 2. eterogenitate

ανομοιογεν-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. neomogen(-ă) 2. eterogen(-ă)

ανομοιοκατάληκτ-ος, -η, -ο *adj.* care nu rimează; fără rimă // -ος στίχος vers alb

ανομοιομορφία, η *subst.* lipsă de uniformitate, neuniformitate, diversitate

ανομοιόμορφ-ος, -η, -ο *adj.* neuniform(-ă), divers(-ă), felurit(-ă)

ανόμοι-ος, -α, -ο I. *adj.* neasemănător(-oare) II. *adv.* (-α) în mod neasemănător

ανομοιότητα, η *subst.* lipsă de asemănare

ανομοίωση, η *subst. lingv.* disimilație

ανομολόγητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de nemărturisit(-ă) 2. reprobabil(-ă), blamabil(-ă), condamnabil(-ă) 3. de nedescris

άνομ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. ilegal(-ă), nelegal(-ă) 2. nelegiuit(-ă), mârșav(-ă), josnic(-ă) 3. nedrept (-eaptă), injust(-ă) II. *adv.* (-α)

ανοξειδωτ-ος, -η, -ο *adj.* inoxidabil(-ă)

ανόργαν-ος, -η, -ο *adj.* 1. neorganic(-ă) 2. anorganic(-ă) 3. (d. gimnastică) fără aparate

ανοργάνωτ-ος, -η, -ο *adj.* neorganizat(-ă)

ανόργωτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. pământ) nearat(-ă), nelucrat(-ă), necultivat(-ă)

ανορεξία, η *subst.* 1. lipsă de poftă 2. dezgust

ανόρεχτ-ος, -η, -ο I. *adj.* fără poftă, dezgustat(-ă) II. *adv.* (-α) fără poftă, în silă

ανορθογραφία, η *subst.* 1. necunoașterea ortografiei 2. greșeală de ortografie 3. *fig.* discordanță

ανορθογραφ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neortografic(-ă), cu greșeli de ortografie 2. care face greșeli de ortografie

ανορθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανορθωμένος *v.t.* 1. a ridica la loc 2. a restabili, a redresa 3. a restaura 4. a drege

ανόρθωση, η *subst.* 1. înălțare, ridicare 2. restabilire, redresare 3. restaurare 4. dregere

ανορθωτής, ο *subst.* 1. restaurator 2. reformator 3. *electr.* redresor

ανορθωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de restaurare 2. de redresare

ανοσθήλευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîngrijit(-ă), netratat(-ă) medical II. *adv.* (-α) fără îngrijire medicală

ανοσία, η *subst. med.* imunitate

ανός-ιος, -ια, -ιο I. *adj.* 1. care nu are nimic sfânt; lipsit de pietate II. *adv.* (-α) fără pietate

ανοσιούργη-μα, -ματος, το *subst.* impietate, sacrilegiu

ανοσμία, η *subst.* 1. lipsă de miros, lipsa simțului olfactiv 2. *med.* anosmie

άνοσμ-ος, -η, -ο *adj.* vezi άσοςμος

ανοσοποίηση, η *subst.* imunizare

ανοσταίνω și **ανοστεύω** I. *v.t.* a face ceva anost, insipid II. *v.i.* a deveni searbăd(-ă), dezagreabil(-ă), fără gust, insipid(-ă)

ανοστιά, η *subst.* lipsă de gust, insipiditate, sărbezală

άνοστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. (d. mâncare) fără gust 2. searbăd(-ă), fad(-ă), anost(-ă) // -ο αστειό glumă anostă II. *adv.* (-α)

ανοςφρησία, η *subst. med.* lipsa mirosului; anosmie

ανουθέτης-ος, -η, -ο I. *adj.* nepovățuit(-ă), ne-sfătuit(-ă), neîndrumat(-ă) 2. care nu primește sfaturi II. *adv.* (-α)

ανουρία, η *subst. med.* anurie

άνους, ο *subst.* lipsit(-ă) de minte, fără minte, nesăbuit(-ă)

ανούσι-ος, -α, -ο *adj.* 1. lipsit(-ă) de conținut, fără substanță; neinteresant(-ă) 2. fără gust 3. insipid(-ă), anost(-ă)

ανοχή, η *subst.* toleranță, îngăduință // **δείχνω ~** a arăta toleranță

ανοχύρωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nefortificat(-ă), neîntărit(-ă) 2. nefortificabil(-ă) II. *adv.* (-α)

ανταγαπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ανταγαπημένος *v.t.* a răspunde la dragoste cu dragoste, a răspunde tot prin dragoste

ανταγωγή, η *subst. jur.* acțiune reconvențională

ανταγων-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a concura, a rivaliza, a fi în competiție

ανταγωνισμός, ο *subst.* 1. concurență, rivalitate 2. antagonism

ανταγων-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* concurent (ă), rival(ă), adversar(ă)

ανταγωνιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. concurent(-ă), concurențial(-ă) 2. de rivalitate

ανταγωνιστικότητα, η *subst.* competitivitate

αντακαίος, ο *subst. iht.* morun

ανταλλαγή, η *subst.* schimb, troc // ~ **γνώμων** schimb de păreri // ~ **προϊόντων** schimb de produse // ~ **αιχμαλώτων** schimb de prizonieri
αντάλλαγμα, -ματος, το *subst.* 1. obiect de schimb // **σε ~ του** έδωσε ένα στυλό în schimb i-a dat un stilou 2. despăgubire

ανταλλακτικά, τα *subst. pl.* piese de schimb

ανταλλακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de schimb // -ή **αξία** valoare de schimb // -ή **μονάδα** unitate de schimb

ανταλλάξιμ-ος, -η, -ο *adj.* care se poate schimba, interschimbabil(-ă), preschimbabil(-ă)

ανταλλ-άσω și **ανταλλ-άζω, -αξα, -άχτηκα, ανταλλαγμένος** *v.t.* a schimba, a da în schimb, a primi în schimb // ~ **μερικές κουβέντες** a schimba câteva cuvinte

αντάμα *adv.* împreună // **όλοι ~** toți împreună

ανταμεί-βω, -ψα, -φθηκα, -φτηκα *v.t.* a răsplăti, a recompensa, a renumera, a retribui, a gratifica

ανταμοιβή, η *subst.* răsplată, recompensă, remunerare, retribuie, gratificație

ανταμ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανταμωμένος *v.t.* a întâlni // **τον -σα** στο δρόμο l-am întâlnit pe stradă // **-ομαι** συχνά με τους φίλους μου mă întâlnesc adesea cu prietenii mei

αντάμωση, η *subst.* întâlnire, întrevedere // **καλή ~** la revedere, (ίνv.) la bună vedere

αντανάκλαση, η *subst.* 1. reflectare, oglindire, reflexie, reflex; răsfrângere // ~ **του φωτός** reflexia luminii 2. ecou, răsunset // ~ **του ήχου** ecou

αντανακλαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de reflectare, de reflexie, reflectant(-ă), reflectorizant(-ă) 2. **το -ό** reflex // -ή **πράξη** fapt reflex

αντανακλ-ώ, -ασα, (αντανακλώμαι), -άστηκα *v.t. fiz.* 1. a reflecta, a oglindi, a răsfrânge // ~ **τις ακτίνες** του ηλίου a reflecta razele soarelui 2. a reda fidel, a reproduce // ~ **τήν πραγματικότητα** a oglindi realitatea

αντάντε *adv. muz.* andante

αντάξι-ος, -ια, -ιο *adj.* demn(-ă) de..., de valoare egală, echivalent(-ă), corespunzător(-oare) // -ος **των περιστάσεων** demn de împlinjurări (la înălțimea împlinjurărilor)

ανταπαίτηση, η *subst.* contrapretenție, contracere

ανταπαιτ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a cere ceva în schimb, a formula o contracere, o contrapretenție 2. *jur.* a intenta o acțiune reconvențională

ανταπάντηση, η *subst.* replică, ripostă

ανταπαντ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a replica, a riposta 2. *jur.* a vorbi în replică

ανταπειλώ *v.t.* a contraamenința

ανταπεργία, η *subst.* lock-out, închiderea fabricii ca reacție la grevă

ανταπεργιακ-ός, -ή, -ό *adj.* anti-grevist(-ă), contra / împotriva grevei // -ά **μέτρα** măsuri împotriva grevei

ανταπόδειξη, η *subst.* proba contrarie, contraprobă

ανταποδίδω, ανταπέδωσα și **ανταπόδωσα, ανταποδόθηκα** *v.t.* a se revanșa, a da înapoi, a răsplăti, a răspunde în același mod // ~ **την επίσκεψη** a înapoia vizita // **δεν μπορεί να σου ανταποδώσω τα όσα έκανες για μένα** nu pot să mă revanșez pentru ce ai făcut pentru mine

ανταπόδοση, η *subst.* 1. înapoiere 2. întoarcere, răsplată cu aceeași monedă // ~ **της επίσκεψης** întoarcere a vizitei // ~ **της ευεργεσίας** răsplătire a unei fapte bune

ανταποδοτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de înapoiere, de restituire 2. de răsplată II. *adv.* (-ά) drept răsplată

ανταποκρ-ίνομαι, -ίθηκα *v.d.* a corespunde, a face față la... a fi conform cu... // -**ινεται** στην **αλήθεια** corespunde adevărului // -**ινεται** στις **απαιτήσεις** μου corespunde pretențiilor mele

ανταπόκριση, η *subst.* 1. corespondență (la ziar) // **στέλνω ~** στην **εφημερίδα** a trimite corespondență la un ziar 2. răspuns (la o situație) // **υπάρχει ~** από την **πλευρά** του στα **αισθήματά**

μου există răspuns din partea lui la sentimentele mele

ανταποκρ-ιτής, ο, -ίτρια, η *subst.* 1. corespondent(-ă) 2. reprezentant(-ă) al unei firme

ανταποστέλλω *v.t.* a retrimite, a restitui, a înapoia

ανταποστολή, η *subst.* retrimiteră, restituire, înapoiere

αντάρα, η *subst.* 1. ceață 2. înnoirare 3. *fig.* învălmășeală, tărațoi, zgomot, tulburare 4. furună

ανταρ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **ανταριασμένος** *v.t.* și *i.* 1. a face zgomot 2. a chinui pe cineva 3. a deveni cețos, a se încețoșa 4. a se răscoli // -ιασε η θάλασσα marea s-a răscolit 5. a ameți

ανταρκτικ-ός, -ή, -ό *adj. geograf.* antarctic(-ă)

ανταρσία, η *subst.* răsccoală, revoltă, răzvrătire, rebeliune

αντάρτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* rebel(-ă), insurgent(-ă), răzvrătit(-ă), luptător(-oare) de gherilă, partizan(-ă)

ανταρτικ-ός, -ή, -ό și **αντάρτικ-ος**, -η, -ο *I. adj.* 1. de gherilă, de partizani // -ή ζωή viață de partizan 2. το -ό detașament de partizani *II. adv.* (-ά) în felul partizanilor

αντορτοπληκτ-ος, -η, -ο *adj.* lovit(-ă) de partizani

ανταρτοπόλεμος, ο *subst.* război de gherilă / de partizani

αντασφάλεια, η *subst. jur.* reasigurare

αντασφαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj. jur.* de reasigurare

αντάτζιο *subst. adv. muz.* adagio

ανταύγεια, η *subst.* 1. reflex de lumină // η ~ του φωτός reflex de lumină 2. sclipire, lucire, strălucire

άντε *interj.* haide, vino! haide să mergem! *pl.* άντεστε haideti!

αντεγγύηση, η *subst.* contragarantie

αντέγκληση, η *subst.* 1. *jur.* recriminare 2. *pl.* αντεγκλήσεις dispută, ceartă, discuție în contradictoriu

αντεθνικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* antinațional(-ă) *II. adv.* (-ά)

αντεισαγγελέας ο, ή *subst.* substitut de procuror

αντεισηγητής, ο *subst.* contrareferent, locuitor de referent

αντεισηγούμαι *v.i.* a întocmi un contrareferat

αντεκδίκηση, η *subst.* răzburare

αντεμετικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antiemetic(-ă), antivomitiv(-ă)

αντένα, η *subst. mar.* 1. antenna navei 2. antenna aparatului de telegrafie fără fir

αντενδείκνυται, **αντενδείκνυνται** *v.r.* (personal sau impersonal) a fi contraindicat, a nu se potrivi

αντένδειξη, η *subst.* contraindicație

αντενέργεια, η *subst.* acțiune contrară, reacțiune, contrareacție

αντενεργ-ός, -ός, -ό *adj. chim și fiz.* reactiv(-ă) // -ά σώματα corpuri reactive // -ός δύναμη forță reactivă

αντενίσταμαι *v.t. jur.* a intenta o contra-contestație, a ridica o contra-excepție

αντένσταση, η *subst. jur.* contra-excepție, contra-obiecție

αντεξετάζω, **αντεξέτασα** *v.t. jur.* a face contra-expertiză

αντεξέταση, η *subst. jur.* contra-audiere a martorilor, contraexpertiză

αντεπανδύσταση, η *subst.* contrarevoluție

αντεπαναστάτ-ης ο, -τρια, η *subst.* contrarevoluționar(-ă)

αντεπαναστατικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* contrarevoluționar(-ă) // -ά συνθήματα lozinci contrarevoluționare *II. adv.* (-ά)

αντεπαναστατώ *v.t.* a face o contrarevoluție

αντεπεξέρχομαι, **αντεπεξήλθα** *v.i.* a face față, a o scoate la capăt, a corespunde, a fi în stare

αντεπίθεση, η *subst.* contraatac, contraofensivă

αντεπικρίνω *v.t.* a critica la rândul său

αντεπίκριση, η *subst.* contracritică, replică la critică

αντεπισκεπτομαι (rar) *v.t.* a întoarce o vizită

αντεπίσκεψη, η *subst.* întoarcerea unei vizite

αντεπιστέλλον (μέλος), το *subst.* membru corespondent

αντεπιστημονικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* antiștiințific(-ă) *II. adv.* (-ά)

αντεπιστρέφω (rar) *v.t.* a returna

αντεπιστροφή, η *subst.* returnare

αντεπιταγή, η *subst.* contramandare; contraordin

αντεπιτίθεμαι, **αντεπιτίθηκα** *v.i.* a contraataca, a ataca la rândul său

αντεπίτροπος, ο *subst.* 1. *milit.* substitut de procuror la tribunalul militar 2. protutore 3. *bis.* locuitor al epitropului

αντεπιχείρη-μα, -ματος, το *subst.* contraargument

αντερ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* rival(-ă) amoros(-oasă)

αντερηγατικ-ός, -ή, -ό *adj.* antimuncitoresc(-ească)

αντέρειο-μα, -ματος, το *subst.* proptea; sprijin; contrafort

αντερί, το *subst.* anterior

άντερο, το *subst.* intestin, maț
αντεροβγάλτης, ο *subst. fig.* criminal(-ă), sân-
 geros

αντέτι, το *subst.* obicei, datină

αντευεργετώ (rar) *v.t.* a răspândi o binefacere cu o
 binefacere / binele cu bine

αντερωτώ *v.t.* a răspunde la o întrebare cu o altă
 întrebare

αντευχαριστώ (rar) *v.t.* a mulțumi la rândul său
αντεύχ-ομαι, -ήθηκα *v.t.* a răspunde cu urări
 unei urări primite, a ura la rândul său

αντέφεση, η *subst. jur.* contraapel

αντέχω, **άντεξα** *v.i.* 1. a rezista // ~ στην κού-
 ραση a rezista la oboseală // **αντέχει** **ακόμα**
 încă rezistă 2. a suporta; a îndura, a răbda //
 ~στο κρύο a suporta frigul // **δεν ~ πιά!** nu mai
 pot să răbd!

αντζούγια, η *subst.* anșoa, hamsie

άντζα, η *subst.* gambă

αντηλιά, η *subst.* reverberație, reflex de lumină
αντηνεμώ (rar) *v.t. mar.* a aranja pânza împotriva
 vântului

αντηρίδα, η *subst.* proptea, sprijin, suport

αντηχείο, το *subst.* amplificator pentru sunet

αντήχηση, η *subst.* 1. răsunet, rezonanță // **ηχώ**
 και ~ ecou și rezonanță 2. *fig.* repercusiune
αντηχητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de răsunet, răsunător
 (-oare)

αντηχ-ώ, -ησα *v.i.* a răsună // το γέλιο της -εί
μακριά râsul ei răsună în depărtare

αντί *prep.* 1. în loc de, în locul // ~ αυτής ήρθε η
 μητέρα της în locul ei a venit mama sa 2. pen-
 tru, contra // το βιβλίο το **αγόρασα** ~ 100
 δραχμών cartea am cumpărat-o contra 100 de
 drahme // **καλόν ~ κακού** bine pentru rău //
 οδόντα ~ οδόντος dinte pentru dinte

αντί, το *subst.* arțag

αντι- prefix care introduce în termeni compuși
 noțiunea de opoziție

αντιαεροπορικ-ός, -ή, -ό *adj.* antiaerian(-ă) // -
 ό πυροβολικό artileria antiaeriană

αντιαισθητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antiestetic(-ă) II.
adv. (-ά)

αντιαλγικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* analgezic(-ă)

αντιαλκοολικ-ός, -ή, -ό *adj.* antialcoolic(-ă)

αντιαρθριτικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antiartritic(-ă)

αντιαρματικ-ός, -ή, -ό *adj. milit.* antitanc; anticar

αντιασθματικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antiasmatic(-ă)

αντιασφυζιογόν-ος, -α, -ο *adj.* antisfixiant(-ă)
 // -α μάσκα mască antisfixiantă

αντιαφροδισιακ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antivene-
 ric(-ă)

αντιβαίνει (*imperf.* **αντέβαινε**), **αντιβαίνουν**
 (*imperf.* **αντέβαιναν**) (numai la pers. a 3-a) *v.i.*

a fi împotriva, a se opune // **αυτό ~ στην συμ-
 φωνία μας** aceasta e împotriva înțelegerii
 noastre // ~ στον **κανονισμό** este împotriva
 regulamentului

αντίβαρο, το *subst.* 1. contragreutate 2. *fig.* con-
 trapondere, contrabalansare

αντιβασιλεία, η *subst.* regență

αντιβασιλέας, ο *subst.* regent

αντιβασιλεύω (rar) *v.i.* a fi regent

αντιβασιλικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antimonarhic(-ă)
 II. (-ά)

αντιβασκάνι-ος, -ος, -ον *adj.* contra deochiului
αντιβλεννορροιακ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antible-
 noragic(-ă)

αντιβιοτικ-ός, το *subst. farm.* antibiotic *pl. τα* -ά
 antibiotice

αντιβίωση, η *subst.* tratament cu antibiotice

αντιβουίζω și **αντιβοώ**, **αντιβούιζα** *v.i.* a răsună
αντιβούισμα și **αντίβουο**, το *subst.* vuiet, vâjâit,
 bubuit; huruit; vacarm, gălăgie, larmă

αντιβράχιο, το *subst.* 1. antebraț 2. *mar.* mol,
 dig interior al portului

αντιγνωμία, η *subst.* părere contradictorie

αντίγονο, το *subst.* antigen, orice substanță care
 produce anticorpi

αντιγραφ-έας, ο, η (*pl.* -είς) *subst.* copist(-ă)

αντιγραφή, η *subst.* 1. copiere, transcriere 2. *fig.*
 imitare fidelă

αντίγραφο, το *subst.* copie // ~ **αποφάσεως**
 copie a hotărârii

αντιγράφω, **αντέγραψα**, **αντιγράφ(τ)ηκα**, **αντι-
 γραμμένος** *v.t.* 1. a copia, a transcrie, a repro-
 duce 2. *fig.* a imita

αντιδάνειο, το *subst.* împrumut lexical care se
 întoarce în limba de origine cu altă formă

αντίδερο, το *subst.* anafură

αντιδημοκρατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antidemocra-
 tic(-ă) // -ά μέτρα măsuri antidemocratice II.
adv. (-ά)

αντιδημοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. antipopular(-ă) 2.
 nepopular(-ă)

αντιδημοτικότητα, η *subst.* lipsă de populari-
 tate, nepopularitate

αντίδι, το *subst. bot.* andivă

αντιδιαβητικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antidiabetic(-ă)

αντιδιαδήλωση, η *subst.* contrademonstrație,
 contramanifestație

αντιδιαστέλλω, **αντιδιέστειλα** *v.t.* a confrunta

αντιδιαστολή, η *subst.* confruntare

αντιδικία, η *subst.* litigiu

αντίδικ-ος, -η, -ο *adj.* adversar(-ă) // ο -ος *jur.*
 parte în proces

αντιδικ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a da în judecată 2. a fi într-o
 puternică contradicție cu...

αντιδιφοβεριστικός, -ή, -ό *adj. med.* antidiferic(-ă)
αντιδογματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antidogmatic II. *adv.* (-ά)
αντίδοξ-ος, -ος, -ο *adj.* cu părere contrară, contra-opinent(-ă)
αντίδοξη, η *subst.* 1. schimb 2. *jur.* novație
αντίδοτο, το *subst.* antidot
αντίδραση, η *subst.* 1. reacție, împotrivire, rezistență // η ~ του οργανισμού reacția organismului 2. *pol.* reacțiune
αντίδραστήρας, ο *subst.* 1. reactor (nuclear) 2. *av.* motor cu reacție
αντίδραστήριο, το *subst. chim.* reactiv
αντίδραστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. care reacționează 2. *pol.* reacționar(-ă) II. *adv.* (-ά)
αντιδρώ, **αντέδρασα** *v.i.* a reacționa // ~ στον ερεθισμό a reacționa la excitație
αντιδυναστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antidinastic(-ă) II. *adv.* (-ά)
αντίδωρο, το *subst.* anafură
αντιεκρηκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* antiexploziv(-ă)
αντιεμετικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antiemetic(-ă), antivomitiv(-ă)
αντιεπιληπτικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antiepileptic(-ă)
αντιζηλία, η *subst.* rivalitate
αντίζηλ-ος, -η, -ο *adj.* rival(-ă) / concurent(-ă) / adversar(-ă) în dragoste
αντίθε-ος, -η, -ο *adj.* adversar(-ă) al lui Dumnezeu, ateu
αντίθεση, η *subst.* 1. opoziție, contrast 2. contradicție // **έρχομαι σε** ~ a veni în contradicție 3. *filoz.* antiteză
αντιθετικ-ός, -ή, -ό *adj.* opus(-ă), contrar(-ă), antitetic(-ă)
αντίθετ-ος, -η, -ο I. *adj.* opus(-ă) // -ες γνώμες păreri opuse II. *adv.* (-α) dimpotrivă, din contra
αντιθέτω *v.t. inv.* 1. a opune, a înfrunta 2. a obiecta // ~ τα επιχειρήματα μου obiectez cu argumentele mele
αντιθρησκευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antireligios(-oasă) II. *adv.* (-ά)
αντίθρησκ-ος, -η, -ο *adj.* necredincios(-oasă)
αντιθρομβωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* anticoagulant(-ă)
αντίκα, η *subst.* 1. obiect de artă antică 2. obiect vechi de artă
αντικαθεστωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj. pol.* opozant(-ă) al puterii II. *adv.* (-ά) contra regimului
αντικαθιστώ, **αντικατέστησα** (**αντικαθίσταμαι**), **αντικαταστάθηκα** *v.t.* a înlocui, a substitui // η μια παράταξη αντικατέστησε την άλλη un grup a înlocuit pe celălalt
αντικαθολικ-ός, -ή, -ό *adj.* anticatolic(-ă)

αντικαθρεφτίζω *v.t.* și *v.i.* a (se) reflecta, a (se) oglindi
αντικανονικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* nereglementar(-ă), împotriva regulilor II. *adv.* (-ά)
αντικανινικότητα, η *subst.* neregularitate
αντικαρκινικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* anticanceros(-oasă)
αντικαταβολή, η *subst.* ramburs
αντικαταρροικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* anticataral(-ă)
αντικατασκοπεία, η *subst.* contraspionaj
αντικατάσταση, η *subst.* înlocuire, substituire
αντικαταστάτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* înlocuitor(-oare), locuitor(-oare)
αντικατοπτρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα I. *v.t.* a oglindi, a reflecta II. *v.r.* -ομαι a se oglindi, a se reflecta, a se uita în oglindă
αντικατοπτρισμός, ο *subst.* oglindire, reflectare
αντικειμενικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. obiectiv(-ă), real // -ές δυσκολίες greutăți obiective 2. obiectiv, imparțial(-ă) II. *adv.* (-ά)
αντικειμενικότητα, η *filoz.* obiectivitate, imparțialitate // **αμφισβητώ την** ~ των λόγων του mă îndoiesc de obiectivitatea vorbelor lui
αντικείμενο, το *subst.* 1. obiect // -α **λαϊκής τέχνης** obiecte de artă populară // ~ **συζητήσεως** obiectul discuției 2. *gram.* complement
αντίκειται *v. impers.* este în opoziție cu; se opune
αντικλείδι, το *subst.* șperaciu
αντικλεπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* anti-furt
αντικληρικισμός, ο *subst.* anticlericalism
αντικληρικ-ός, -ή, -ό *adj.* anticlerical(-ă)
αντίκλητος, ο *subst. jur.* avocat însărcinat cu procedura; împuternicit
αντικνήμιο, το *subst. anat.* tibia
αντικοινοβουλευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antiparlamentar(-ă) II. *adv.* (-ά)
αντικοινοβουλευτισμός, ο *subst.* antiparlamentarism
αντικοινωνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. antisocial(-ă) 2. nesociabil(-ă) II. *adv.* (-ά)
αντικομματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antipartinic(-ă) II. *adv.* (-ά)
αντικομμουνισμός, ο *subst.* anticomunism
αντικόρυφο, το *subst. astr.* nadir
αντικρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* antistatal(-ă)
αντικρατισμός, ο *subst. pol.* antistatalism
αντικρ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a zări, a distinge cu privirea 2. a se întâlni față în față; a întâmpina // -σε **παλληκαρίσια** το **θάνατο** a întâmpinat vitejește moartea

αντικριν-ός, -ή, -ό I. *adj.* de vizavi, din față // **το -ό σπίτι** casa de vizavi II. *adv.* **(-ά)** vizavi, în față, peste drum

αντίκρισ-μα, -ματος, το *subst. fin.* garanție în bani; acoperire în aur // **επιταγή χωρίς** ~ cec fără acoperire

αντικριστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. aflat(-ă) / de vizavi 2. constituit(-ă) din părți aflate una în față celeilalte

αντικρούω, αντέκρουσα, αντικρούστηκε *v.t.* a respinge, a combate // ~ **την εχθρική επίθεση** a respinge atacul inamic // ~ **την κατηγορία** a combate acuzațiile

αντίκρυ și **αντικρύ** *adv.* vizavi, în față, peste drum // **αντίκρυ μου** în fața mea

αντικρουστής, ο *subst. fin.* funcționar financiar

αντικρουστ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **αντικρινός**

αντίκτυπος, ο *subst.* 1. răsunet, rezonanță // **είχε -ο στις καρδιές** avea răsunet în inimi 2. consecință, repercusiune

αντικυβερνητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antiguvernamental(-ă) II. *adv.* **(-ά)** împotriva guvernului

αντικυκλώνας, ο *subst.* anticiclon

αντιλαϊκ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antipopular(-ă) // **-ά μέτρα** măsuri antipopulare II. *adv.* **(-ά)**

αντίλαλος, ο *subst.* ecou, răsunet

αντιλαλ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a răsună // **ο τόπος -εί από τα τραγούδια τους** locul răsună de cântecele lor 2. a se repercuta

αντιλαμβάνομαι, αντιλήφθηκα *v.dep.* a percepe; a înțelege, a sesiza, a pricepe, a simți // ~ **την έννοια των λεγόμενων σου** înțeleg sensul celor spuse de tine // **δεν τον αντιλήφθηκε όταν μπήκε** nu l-a simțit când a intrat

αντίλαμπα *adv.* în prima duminică după Paște

αντιλέγω, αντείστα(να αντείστω) *v.i.* a nu fi de acord

αντιληπτικότητα, η *subst.* perceptibilitate, capacitatea de înțelegere, receptivitate

αντιληπτ-ός, -ή, -ό *adj.* perceptibil(-ă), sesizabil(-ă), inteligibil(-ă)

αντίληψη, η *subst.* 1. percepere, putere de înțelegere, sesizare, receptivitate, agerime // **η ~ του ωραίου** perceperea frumosului // **ιδεαλιστική** ~ concepție idealistă 2. asistență, ajutor, protecție // **κοινωνική** ~ asistență socială // **η θεία** ~ protecția divină

αντιλογία, η *subst.* contradicție, contrazicere // **πνεύμα -ας** spirit de contrazicere

αντιλογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* contradictoriu(-ie) 2. nelogic(-ă), absurd(-ă) II. *adv.* **(-ά)** în contradictoriu

αντίλογος, ο *subst.* părere contrară / opusă

αντιλοιμικ-ός, -ή, -ό *adj.* care este împotriva bolilor contagioase

αντιλόπη, η *subst. zool.* antilopă

αντιλυσσικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antirabic(-ă)

αντιμαρτυρία, η *subst.* contramărturie

αντιμάχομαι *v.d.* 1. a se opune, a fi contra 2. a urî
αντίμαχ-ος, -η, -ο *adj.* adversar(-ă), inamic(-ă)
// **βρισκόμαστε σε -α στρατόπεδα** ne aflăm în tabere opuse

αντιμεθαύριον *adv.* răspoimăine

αντιμένω *v.t. mar.* 1. a micșora viteza vaporului 2. a traversa

αντιμετάθεση, η *subst.* permutare, acțiunea de a schimba locurile, antimeteteză

αντιμεταθέτω, αντιμετεθέσα *v.t.* a permuta, a pune pe unul în locul celui alt

αντιμέτρηση, η *subst.* întrecere; confruntare

αντιμετρίμαι *v.r.* a se lua la întrecere, a se confrunta

αντιμετρο, το *subst.* contramăsură

αντιμετωπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* 1. a face față, a înfrunta, a ține piept // **-ισα τον θάνατο** am înfruntat moartea // **δεν μπορώ να -ίσω τα έξοδα** nu pot face față cheltuielilor 2. a întâmpina // ~ **μεγάλες δυσκολίες** a întâmpina mari greutăți

αντιμετώπιση, η *subst.* abordare // **σωστή ~ του ζητήματος** abordarea justă a problemei

αντιμετώπ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. opus(-ă), față în față // **βρεθήκαμε -οι** ne-am găsit față în față 2. advers(-ă); inamic(-ă) II. *adv.* **(-α)** fiind față în față

αντιμηνιγγιτικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antimeningitic(-ă)

αντιμιλιταρισμός, ο *subst.* antimilitarism

αντιμιλ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a contrazice 2. a răspunde unei obrăznicii

αντιμισθία, η *subst.* salariu, recompensă; onorariu

αντιμολυσματικ-ός, -ή, -ό *adj.* dezinfectant(-ă)

αντιμοναρχικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* antimonarhic(-ă)

αντιμόνιο, το *subst. chim.* antimoniu

αντιμονιούχ-ος, -ος, -ο *adj. chim.* antimonial(-ă)

αντιναυάρχος, ο *subst. mar.* vice-amiral

αντινευραλγικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antinevralgic(-ă)

αντινομία, η *subst. filoz.* antinomie

αντινομικ-ός, -ή, -ό *adj.* antinomic(-ă)

αντίξο-ος, -η, -ο I. *adj.* nefavorabil(-ă); potrivnic(-ă), ostil II. *adv.* **(-α)** pe dos // **όλα μου ήρθαν** ~ toate mi-au mers pe dos

αντιζοότητα, η *subst.* greutate, dificultate

αντίο *interj.* adio, cu bine

αντιοικονομικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antieconomic(-ă) II. *adv.* **(-ά)**

αντιολισθητικ-ός, -ή, -ό *adj.* antiderapant(-ă)
 αντιοξ-ός, -εία, -ύ *adj. chim.* antiacid(-ă)
 αντιπάθεια, η *subst.* antipatie, aversiune
 αντιπαθ-ής, -ής, -ές și αντιπαθητικ-ός, -ή, -ό
 I. *adj.* antipatic(-ă), dezagreabil(-ă) II. *adv.*
 αντιπαθικά
 αντιπαθώ, -ησα *v.t.* a antipatiza, a nu agreea
 αντιπαιδαγωγικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antipedago-
 gic(-ă) II. *adv.* (-ά)
 αντίπαλ-ος, -η, -ο I. *adj.* advers(-ă) // το -ο
 στρατόπεδο tabăra adversă 2. *subst.* ο -ος,
 concurent, adversar // έχει πολλούς -ους are
 mulți adversari // πολιτικός -ος adversar
 politic
 αντιπαράβállω, αντιπαρέβαλα, αντιπαρα-
 βλήθηκα *v.t.* 1. a confrunta, a compara 2. a
 colăționa, a pune față în față
 αντιπαράβολή, η *subst.* 1. confruntare, com-
 parare 2. colățonare
 αντιπαράθεση, η *subst.* vezi αντιπαράβολή
 αντιπαράβέτω, αντιπαρέθεσα, (αντιπαρατίθε-
 μαι), αντιπαρατέθηκα *v.t.* vezi αντιπαράβállω
 αντιπαράσταση, η *subst.* confruntare a marto-
 rilor // φέρω σε ~ a pune în confruntare
 αντιπαράταξη, η *subst. milit.* aliniere în ordine
 de luptă
 αντιπαράτάσσω, αντιπαρέταξα, αντιπαρα-
 τήθηκα *v.t. milit.* a alinia în ordine de luptă
 αντιπαρέρχομαι, αντιπαρήλθα *v.d.* a nu da
 atenție, a trata cu indiferență
 αντιπαροχή, η *subst.* înțelegerea dintre un antre-
 prenor și proprietarul unui teren
 αντίπασχα, το *subst. invar.* duminică după Paști
 αντιπειθαρχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* nedisciplinat(-ă)
 II. *adv.* (-ά)
 αντίπερα *adv.* vizavi, dincolo, pe partea cealaltă
 αντιπερισπασμός, ο *subst.* 1. diversiune 2. *fig.*
 piedică, dificultate
 αντιπερισπώ *v.t. (rar)* a face o diversiune, a
 abate atenția
 αντιπερισπαστικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antiperis-
 taltic(-ă)
 αντιπληθωρικ-ός, -ή, -ό *adj. fin.* antiinflațio-
 nist(-ă)
 αντιπληθωρισμός, ο *subst. fin.* politică antiinfla-
 ționistă
 αντιπλημμυρικ-ός, -ή, -ό *adj.* contra inundațiilor
 // -ά έργα construcții contra inundațiilor
 αντιπλοίαρχος, ο *subst. mar.* căpitan de rangul II
 αντιπλουτοκρατικ-ός, -η, -ό *adj.* antiplutocra-
 tic(-ă)
 αντιπλωρ-ος, -η, -ο *adj. mar.* 1. cu prora în față
 altei prore 2. (*d. vânt*) contra prorei

αντίποδας, ο *subst. geogr.* 1. antipod 2. *fig.*
 lucru diametral opus
 αντιποίηση, η *subst.* uzurpare
 αντιποιετικ-ός, -ή, -ό *adj.* antipoetic(-ă)
 αντίποινα, τα *subst. pl.* represalii
 αντιποιοῦμαι *v.t. (rar)* a uzurpa
 αντιπολιτ-εύομαι, -εύτηκα *v.i. pol.* a se opune
 politic, a fi în opoziție
 αντιπολίτευση, η *subst. pol.* opoziție
 ανριπολιτευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* opoziționist(-ă);
 de opoziție II. *adv.* (-ά)
 αντιπραγματογνωμοσύνη, η *subst.* contraexper-
 tiză
 αντίπραξη, η *subst.* 1. faptă / acțiune contrară,
 împotrivire, opunere 2. antagonism
 αντιπροεδρία, η *subst.* vicepreședinție
 αντιπρόεδρος, ο *subst.* vicepreședinte
 αντιπροίκι, το *subst.* cadou oferit de mire mire-
 sei înainte de cununie
 αντιπροοδευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* neprogresist(-ă),
 retrograd(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod retrograd
 αντιπρότεροι și αντιπρότερου *adv.* acum trei ani
 αντιπροσφορά, η *subst. com.* contraofertă, la un
 preț mai avantajos
 αντιπροσφών-ώ, -ησα *v.t.* a rosti o cuvântare
 αντιπροσωπεία și αντιπροσωπία, η *subst.* 1. de-
 legație 2. reprezentanță // εθνική ~ Parlamentul
 αντιπροσώπευση, η *subst.* reprezentare
 αντιπροσωπευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* reprezenta-
 tiv(-ă) // -ή ομάδα echipa reprezentativă II.
adv. (-ά)
 αντιπροσωπ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, αντιπροσω-
 πευμένος *v.t.* a reprezenta
 αντιπρόσωπος, ο, η *subst.* delegat(-ă), reprezen-
 tant(-ă) // εμπορικός ~ reprezentant comer-
 cial
 αντιπρόταση, η *subst.* contrapropunere
 αντιπρωτ-είνω, -εينا *v.t.* a contrapropune
 αντιπροχθές *adv.* acum trei zile
 αντιπρύτανης, ο, η *subst.* prorector
 αντιπυραυλικ-ός, -ή, -ό *adj.* anti-rachetă, de
 distrugere a rachetelor // -ό δίκτυο rețea de
 distrugere a rachetelor
 αντιπυρετικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antipiretic(-ă),
 contra febrei
 αντιπυρίνη, η *subst. farm.* antipirină
 αντιπυρηνικ-ός, -ή, -ό *adj.* antinuclear(-ă)
 αντίπραβδο și αντιπραβδί, το *subst.* băț cu care
 se bat pomii fructiferi
 αντιρρευματικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antireuma-
 tic(-ă)
 αντίρρηση, η *subst.* obiecție // δεν έχω ~ nu am
 nici o obiecție

αντιρρησίας, ο *subst.* contestatar // *milit.* ~ συνειδήσης necombatant din motive ideologice sau religioase

αντιρρητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* contradictoriu(-ie) II. *adv.* (-ά), în contradictoriu

αντιρρητική, η *subst.* disciplină teologică care se ocupă cu combaterea dogmelor creștine

αντίρροπ-ος, -η, -ο I. *adj.* contrabalansat(-ă), echilibrat(-ă) II. *subst.* το -ο, contraponderea III. *adv.* (-α) în mod echilibrat

αντιρρυτιδικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* împotriva ridurilor, antirid(-ă) // -ή *θεραπεία* tratament împotriva ridurilor

αντισεισμικ-ός, -ή, -ό *adj.* antiseismic(-ă)

αντισημαίνω *v.t. mar.* a contrasemnaliza

αντισημ-ίτης, ο, -ίτρια, η *subst.* antisemit(-ă)

αντισημιτισμός, ο *subst.* antisemitism

αντισηπτικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antiseptic(-ă)

αντίσκηνο, το *subst.* cort imperemeabil

αντισπασμωδικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* antispasmodic(-ă), antispasmic(-ă), antispastic(-ă), spasmolitic(-ă)

αντισταθμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* 1. a echilibra, a contrabalansa 2. a egala

αντιστάθμισμα, -ματος, το *subst.* 1. contra-greutate 2. compensație, despăgubire

αντίσταση, η *subst.* 1. rezistență // *ηλεκτρική* ~ rezistență electrică 2. *pol.* το *Κίνημα της -ς*, Mișcarea de rezistență // *πήρα μέρος στην* ~ am luat parte la Mișcarea de rezistență 3. *fiz.* reacție

αντιστασιακ-ός, -ή, -ό I. *adj.* din / de rezistență (antifascistă etc.) II. *subst.* luptător în rezistență

αντιστασιόμετρο, το *subst. electr.* rezistor

αντιστάτης, ο *subst. constr.* căprior

αντιστέκομαι, αντιστάθηκα *v.i.* a rezista, a opune rezistență, a se împotrivi, a se opune // ~ *στις επιθέσεις του εχθρού* a opune rezistență la atacurile inamicului

αντίστιξη, η *subst. muz.* contrapunct

αντιστοιχία, η *subst.* 1. echivalență 2. corespondență

αντίστοιχ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. echivalent 2. corespunzător(-oare), adecvat(-ă) // *παίρνω τα -α μέτρα* a lua măsuri corespunzătoare II. *adv.* (-α), în conformitate, conform

αντιστοιχώ *v.i.* 1. a corespunde 2. a echivala

αντιστρατ-εύομαι, -εύτηκα *v.r.* a se împotrivi, a se opune

αντιστράτης, ο *subst. milit.* general-locotenent

αντιστρατιωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* antimilitarist(-ă), care se opune armatei II. *adv.* (-ά)

αντιστρεπτοκοκκικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antistrep-tococic(-ă)

αντιστρεπτ-ός, -ή, -ό *adj.* care poate reveni, reversibil(-ă)

αντιστρέφω, αντέστρεψα, αντιστράφηκα, ανεστραμμένος *v.t.* a întoarce

αντιστροφή, η *subst.* 1. întoarcere, reversibilitate 2. inversare // ~ *των ρόλων* inversare a rolurilor 3. (*poez.*) antistrofă

αντίστροφ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. întors(-oasă), revenit(-ă) 2. opus(-ă), contrariu(-ie) // η -η *πλευρά του ζητήματος* latura opusă a problemei II. *adv.* (-α) pe dos

αντισυλληπτικό, το *subst.* anticoncepțional

αντισυλλαγματική, η *subst. fin.* cambie fictivă

αντισυνταγματάρχης, ο *subst. milit.* locotenent colonel

αντισυνταγματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* anticonstituțional(-ă) II. *adv.* (-ά)

αντισυνταγματικότητα, η *subst.* neconstituționalitate

αντισφαίριση, η *subst. sport* tenis

αντισφαίρι-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* tenisman (-ă)

αντίσωμα, -ματος, το *subst. biol.* anticorp

αντιτάσσω, αντέταξα, αντιτάχθηκα și **αντιτάχτηκα** I. *v.t.* 1. a opune // *αντέταξε δυνατή αντίσταση* a opus o rezistență puternică // -ομαι *στα σχέδιά σου* mă opun planurilor tale 2. *milit.* a pune în linie de bătaie

αντιτείνω, αντέτεινα *v.t.* a obiecta

αντιτετανικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antitetanic(-ă)

αντιτίθεμαι *v.r.* a se opune, a se împotrivi

αντίτιμο, το *pref.* contravaloare (în bani)

αντιτορπιλικό, τό *subst. mar.* contratorpilor

αντιτρομοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* antiterorist(-ă) **αντίτυπο**, το *subst.* exemplar (al unei publicații / cărți etc.)

αντιτυφικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* antitific(-ă)

αντιφάρμακο, το *subst.* antidot

αντίφαση, η *subst.* contradicție; nepotrivire

αντιφασιστ-ας, ο, -τρια, η *subst. pol.* antifascist(-ă)

αντιφασιστικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* antifascist(-ă)

αντιφάσκω *v.i.* 1. a se contrazice, a se dezice // *φάσκει και αντιφάσκει* zice și se dezice 2. a nu fi consecvent cu sine

αντιφατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* contradictoriu(-ie) // -ά *φαινόμενα* fenomene contradictorii II. *adv.* (-ά)

αντιφατικότητα, η *subst.* contrazicere

αντιφεγγίζω *v.t.* a reflecta lumina

αντιφέγγισμα, -ματος, το *subst.* reflexie luminoasă

αντιφυματικ-ός, -ή, -ό *adj.* antituberculos(-oasă)
αντιφυσικ-ός, -ή, -ό *adj.* contra naturii
αντίφωνα, τα *subst.* antifon, cântare bisericească
 cântată succesiv de doi cântăreți
αντιφώνηση, η *subst.* răspuns la alocuțiune
αντιφωνία, η *subst. muz.* melodie cântată pe mai multe voci
αντιχαίρετε! *interj. înv.* vă salut la rândul meu!
αντιχαριερίζω și **αντιχαριετώ** *v.t. înv.* a răspunde la salut
αντίχαρη, η *subst.* răsplată a binelui cu bine
αντίχειρας, ο *subst.* degetul mare de la mână, policar
αντίχορος, ο *subst.* contradans, cadril
αντιχριστιανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* anticreștin(-ă)
 II. *adv.* (-ά)
αντίχριστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. anticrist(-ă) 2. *fig.* nelegiuit(-ă)
αντίκτυπος și **αντίκτυπος, ο** *subst.* repercusiune
άντληση, η *subst.* pompare // **μηχάνημα -εως**
 νερού aparat de pompare (de scoatere) a apei
αντλία, η *subst.* pompă // **αναρροφητική** ~
 pompă aspiratoare // **πυροσβεστική** ~ pompă
 de incendiu
αντλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, αντλημένος *v.t.* 1. a
 pompa 2. a evacua prin pompare 3. *fig.* a câștiga, a dobândi // ~ **κέρδη** a avea câștig 4. a lua,
 a-și trage // ~ **δύναμη** a-și trage forța
αντονομασία, η *subst.* antonomază
αντοφέλω *v.t.* a datora la rândul său
αντοχή, η *subst.* rezistență, durabilitate // **η** ~
 του οργανισμού στις αρρώστιες rezistență a
 organismului la boli // **παπούτσια -ς** pantofi
 rezistenți
αντράκλα, η *subst. bot.* iarbă grasă
άντρας, ο *subst.* 1. bărbat 2. soț, bărbat 3. soldat
 antrep, *to* *subst. invar.* antreu
αντρεία și **αντρεία, η** *subst.* bărbăție
αντρειοσύνη, η *subst.* bărbăție, vitejie, curaj
αντρειωμέν-ος, -η, -ο *adj.* viteaz(-ă); puternic(-ă)
αντρίκ-ειος, -εια, -ειο *adj.* bărbătesc(-ească), de
 bărbat // **-εια συμπεριφορά** comportare bărbătească
αντρικ-ός, -ή, -ό *adj.* bărbătesc(-ească), de / pen-
 tru bărbați
αντρογοναίκα, η *subst.* femeie bărbat
άντρο, το *subst.* 1. peșteră, cavernă 2. cavități 3.
 sălaș al răufăcătorilor 4. *med.* antru (spațiu gol)
αντρόγυνο, το *subst.* pereche (soț și soție), cuplu
αντρομοίρι, το *subst.* moștenirea soției de la
 soțul ei mort
αντρόπιαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nefăcut(-ă) de
 rușine 2. nerușinat, obraznic(-ă) II. *adv.* (-α)
αντρόνομαι *v.r.* vezi **ανδρόνομαι**

αντσούγια și **αντζούγια, η** *subst. iht.* anșoa,
 hamsie
άντυτ-ος, -η, -ο *adj.* neîmbrăcat(-ă)
ανυνουμία, η *subst.* pronume // **αόριστη** ~ pron-
 ume nehotărât // **οριστική** ~ pronume de
 întărire // **προσωπική** ~ pronume personal
αντωνυμικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* pronominal(-ă) II.
adv. (-α) prin pronume
ανυδρία, η *subst.* uscăciune, secetă
άνυδρ-ος, -η, -ο *adj.* uscat(-ă), secetos(-oasă)
ανύμφευτ-ος, -η, -ο *adj.* necăsătorit(-ă)
ανυπακοή, η *subst.* neascultare, nesupunere;
 nesubordonare
ανυπάκου-ος, -η, -ο *adj.* neascultător(-oare),
 nesupus(-ă), nesubordonat(-ă)
ανύπανδρ-ος, -η, -ο și **ανύπαντρ-ος, -η, -ο** *adj.*
 necăsătorit(-ă), nemăritată, neînsoțit
ανύπαρκτ-ος, -η, -ο I. *adj.* inexistent(-ă), ne-
 existent(-ă) // **-α μέλη** membre inexistente II.
adv. (-α) în mod inexistent
ανυπαρξία, η *subst.* inexistență
ανυπεράσπιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neapărat(-ă);
 neprotejat(-ă) II. *adv.* (-α) fără apărare
ανυπερβατ-ος, -η, -ο *adj.* de netrecut, de neîn-
 vins // **-α εμπόδια** piedici de neînvins
ανυπέρβλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîntrecut(-ă), ine-
 galat(-ă) // **-η δύναμη** forță neîntrecută II. *adv.*
 (-α) în chip neîntrecut
ανυπέρθετ-ος, -η, -ο I. *adj.* care nu suferă amânare
 II. *adv.* (-έτως) fără amânare, fără întârziere
ανυπεθύμωτ-ος, -η, -ο *adj.* iresponsabil(-ă)
ανυπνώτιστ-ος, -η, -ο *adj.* nehipnotizat(-ă); de
 nehipnotizat
ανυπόβλητ-ος, -η, -ο *adj.* nedepus(-ă); nepre-
 zentat(-ă)
ανυπόγραφ-ος, -η, -ο I. *adj.* neiscălit(-ă); ne-
 semnat(-ă) // **-ο γράμμα** scrisoare neiscălită
 II. *adv.* (-α) fără semnătură
ανυποθήκεντ-ος, -η, -ο *adj.* neipotecat(-ă)
ανυπόθηκ-ος, -ος, -ον *adj.* vezi **ανυποθήκευτος**
ανυπόκριτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neprefăcut(-ă), sin-
 cer(-ă), deschis(-ă) II. *adv.* (-α) fără ipocrizie
ανυπόληπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nerespectat(-ă), nesti-
 mat(-ă), discreditat(-ă), desconsiderat(-ă) II.
adv. (-α)
ανυποληψία, η *subst.* discreditare, desconside-
 rare // **έπεσε σε** ~ s-a discreditat
ανυπολόγιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* incalculabil(-ă),
 incommensurabil(-ă) II. *adv.* (-α)
ανυπομονησία, η *subst.* nerăbdare
ανυπόμον-ος, -η, -ο I. *adj.* nerăbdător(-oare) II.
adv. (-α) fără răbdare
ανυπομονών *v.i.* a nu avea răbdare, a fi nerăbdă-
 tor(-oare)

ανυπόπτευτ-ος, -η, -ο *adj.* nesuspectat(-ă); de nesuspectat

ανύποπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nebănuitor(-oare) 2. care nu poate fi bănuît(-ă), nebănuit(-ă) II. *adv.* (-α) fără bănuială

ανυπόστατ-ος, -η, -ο I. *adj.* nefondat(-ă), neîn-temeiat(-ă) // **λέω -α πράγματα** a spune lucruri nefondate II. *adv.* (-α) fără temeii

ανυποστήρικτ-ος, -η, -ο și **ανυποστήριχτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* nesuținut(-ă), nesprijinit(-ă), neprotajat(-ă) II. *adv.* (-α)

ανυπότακτ-ος, -ος, -ο și **ανυπόταχτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* nesupus(-ă), neascultător(-oare) 2. *milit.* nesupus la încorporare II. *adv.* (-α)

ανυποταξία, η *subst.* 1. nesupunere; neascultare 2. *milit.* nesupunere la încorporare

ανυπόφορ-ος, -η, -ο *adj.* 1. insuportabil(-ă), de nesuferit, de nerăbdat // **-οι** πόνοι dureri insuportabile // **-ος άνθρωπος** om insuportabil // **-ος χαρακτήρας** caracter nesuferit 2. intolerabil(-ă), inadmisibil II. *adv.* (-α) în mod insuportabil

ανυποψίαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nebănuitor(-oare) 2. de nebănuit II. *adv.* (-α) fără bănuieli

άνυσμα, -ματος, το *subst. mat.* vector; linie-săgeată

ανύσταγ-ος, -η, -ο și **ανύστακτ-ος, -ος, -ον** și **ανύσταχτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* călăuia(-eia) nu-i este somn; neadormit(-ă) II. *adv.* (-α)

ανυστερόβουλ-ος, -η, -ο I. *adj.* lipsit(-ă) de gânduri ascunse, deschiș(-ă), sincer(-ă), dezinteresat(-ă) II. *adv.* (-α)

ανυψ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ανυψωμένος *v.t.* 1. a ridica, a înălța 2. *fig.* a evidenția, a releva

ανύψωση, η *subst.* 1. ridicare, înălțare, ascensiune 2. *fig.* elogiare, preamărire

ανυψωτήρας, ο *subst.* troliu, macara, ascensor, elevator, dispozitiv de ridicat greutăți

ανυψωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de ridicare, de înălțare, de ascensiune

άνω *adv.* 1. sus, deasupra // **ο ~ Δούναβης** Dunărea de sus // **το ~ μέρος** partea de sus 2. mai mult; peste 3. mai sus // **κοστίζει ~των πενήν-τα δραχμών** costă peste cincizeci de drahme // **τα έκανε όλα ~ κάτω** le-a făcut toate talmeș-balmes; le-a întors pe toate cu susul în jos // **είναι άνω ποταμών αυτό που λες** este din cale afară (fără logică) ceea ce spui

ανώ(γ)ι, το *subst.* etajul superior al casei; mansarda

ανώδυν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedureros(-oasă), fără dureri // **-ος τοκετός** naștere fără dureri 2. *fig.* anodin(-ă), inofensiv(-ă) II. *adv.* (-α) fără durere

άνωθεν *adv. inv.* 1. de sus; din cer // **η ~ χάρη** grația de sus 2. de la Dumnezeu, de la început,

de la origine // **και εξαρχής** de la început; de la origine

ανωμαλία, η *subst.* 1. anomalie, anormalitate 2. neregularitate, neuniformitate // **-ες εδάφους** neregularități ale terenului

ανώμαλ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. anormal(-ă) // **-ος άνθρωπος** om anormal // **-ο καθεστώς** regim politic anormal 2. (*d.* un teren) neuniform(-ă), accidentat(-ă), neregulat(-ă) // *gram.* **-α ρήματα** verbe neregulate // **-ος ρυθμός** ritm neregulat II. *adv.* (-α) în mod neregulat, în mod anormal

ανωνυμία, η *subst.* anonimat

ανωνυμογράφος, ο, η *subst.* autor de scrisori anonime

ανώνυμ-ος, -η, -ο I. *adj.* anonim(-ă) // **-ος ήρωας** erou anonim // **-η εταιρεία** societate anonimă // **-ο γράμμα** scrisoare anonimă II. *adv.* (-α)

ανώριμ-ος, -η, -ο *adj.* imatur(-ă), necopt(-oaptă)

ανωριμότητα, η *subst.* imaturitate

άνωση, η *subst. fiz.* forță de împingere

άνωρα *adv.* înainte de timp

ανώτατ-ος, -η, -ο *adj.* (superlativul lui **άνω**) cel(cea) mai ridicat(-ă), cel(cea) mai înalt(-ă), suprem(-ă), maxim(-ă) // **-ος άρχων** suveran, conducător suprem // **στο -ο βαθμό** în cel mai înalt grad // **στο -ο όριο** la maximum // **η -η αρχή** autoritate supremă

ανώτερ-ος, -η, -ο I. *adj.* superior(-oară), major(-ă) // **-ος υπάλληλος** funcționar superior // **-η παιδεία** învățământ superior // **-ες σπουδές** studii superioare // **-η διαταγή** ordin superior // **-α βία** forță majoră // *subst.* **οι -οί μου** superiorii mei II. *adv.* (-α) mai sus // **ως ~** ca mai sus // **όπως αναφέραμε** ~ după cum am relatat mai sus // **δές ~** vezi mai sus // **τα ~ απο-δεικνύουν ότι...** cele de mai sus dovedesc că... // **οι ~ αναφερόμενοι** cei menționați mai sus // **και στα -α** și la mai mare

ανωτερότητα, η *subst.* superioritate // **έδειξε μεγάλη** ~ a dovedit mare superioritate

ανωφέλεια, η *subst.* inutilitate

ανωφέλ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. distrugător(-oare) 2. *zool.* **το -ές κουνούπι** țânțar anofel II. *adv.* (-α)

ανώφελ-ος, -η, -ο I. *adj.* inutil(-ă), zadarnic(-ă) // **-ο βιβλίο** carte inutilă // **-ες προσπάθειες** strădanii zadarnice // **-ος κόπος** osteneală zadarnică II. *adv.* (-α) degeaba, în zadar

ανωφέρεια, η *subst.* suîș, urcuș

ανωφερ-ής, -ής, -ές I. *adj.* suitor(-oare), urcător(-oare) II. *adv.* (-ώς) în urcuș, în suîș

ανώφλι, το *subst.* 1. pragul de sus al ușii 2. par- tea de sus a ferestrei, lîntou, buiandrug

άξαντ-ος, -η, -ο *adj.* nedărăcit(-ă) // -ο **μαλλί** lână nedărăcită

άξαφνα *adv.* deodată, pe neașteptate, subit // ~ τον **είδα** **μπροστά** μου deodată l-am văzut în fața mea

άξάφνιαστ-ος, -η, -ο și **άξάφνιστ-ος, -η, -ο** *adj.* nesurprins(-ă), nesperiat(-ă); de nesurprins, de nesperiat

άξεδιάλυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedeslușit(-ă), neclar(-ă); neexplicat(-ă) // -ο **όνειρο** vis nedeslușit II. *adv.* (-α)

άξεκαθάριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neclar(-ă), neclarificat(-ă), nelămurit(-ă) // -η **κατάσταση** situație neclarificată // **όλα είναι -α ακόμα** toate sunt încă neclarificate // -α **πράγματα** lucruri neclare 2. nelichidat(-ă) // -οι **λογαρισμοί** socoteli nelichidate II. *adv.* (-α) în mod neclar

άξεκόλλητ-ος, -η, -ο *adj.* nedezipit(-ă); de nedezipit

άξεμολόγητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nespovedit(-ă) II. *adv.* (-α)

άξεμπερδευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedescurcat(-ă); de nedescurcat II. *adv.* (-α)

άξεν-ος, -η, -ο *adj.* neospitalier(-ă)

άξεπέραστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. de netrecut // **συναντώ -ες δυσκολίες** dificultăți de netrecut 2. de neîntrecut // **είναι -ος** e de neîntrecut II. (-α) fără a se putea depăși

άξεσουάρ, το *subst.* accesoriu

άξεστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. necioplit(-ă), grosolan(-ă) 2. *fig.* incult(-ă), vulgar(-ă) II. *adv.* (-α)

άξεστρωτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. un pat) încă așternut(-ă)

άξέταστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neexaminat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi examinat

άξετύλιχτ-ος, -η, -ο *adj.* nedesfășurat(-ă), nederulat(-ă)

άξεφλουδιστ-ος, -η, -ο și **άξεφλουδιστ-ος, -η, -ο** *adj.* nedescojit(-ă)

άξεφόρτωτ-ος, -η, -ο *adj.* nedescărcat(-ă)

άξήγιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neuitat(-ă); de neuitat II. *adv.* (-α)

άξεχώριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedespărțit(-ă) 2. de nedespărțit // **είναι -οι φίλοι** sunt prieteni de nedespărțit II. *adv.* (-α)

άξημέρωτα *adv.* înainte de a se crăpa de ziua

άξημέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. infinit(-ă), fără sfârșit 2. (blestem) // -ος **να είναι!** ziua să nu-l găsească viu!

άξια, η *subst.* 1. valoare // **κόσμημα μεγάλης -ς** bijuterie de mare valoare // **αγοραστική** ~ valoare de cumpărare // **σύστημα -ιών** sistem de valori // **ονομαστική** ~ valoare nominală // η

μεταλλική ~ του νομίσματος valoarea intrinsecă a monedei // **επιστήμονας μεγάλης -ς** om de știință de mare valoare 2. *fin.* **οι -ες** titluri de bursă, efecte publice, acțiuni etc., valorile mobiliare // **οι -ες** του χρηματιστηρίου valorile de bursă

αξι(α)- element de compunere care indică sensul „demn de...”

αξιαγάπητ-ος, -η, -ο *adj.* demn(-ă) de a fi iubit(-ă); agreabil(-ă)

αξιάκουστ-ος, -ος, -ο *adj.* demn(-ă) de a fi ascultat(-ă)

αξιδίαστ-ος, -η, -ο *adj.* neoțetit(-ă)

αξιέπαιν-ος, -η, -ο I. *adj.* laudabil(-ă) II. *adv.* (-α)

αξίζω *v.i.* 1. a valora // **δεν ~ πάνω από τρεις δραχμές** a nu valora mai mult de trei drahme 2. **αξίζει (impers.)** merită să..., se impune să... // ~ **κάθε επαινω** merită toată lauda // -ει **να συζητήσουμε γι αυτό** merită să discutăm despre aceasta // **δεν ~ τον κόπο** nu merită osteneala

αξίνα și **αξίνη, η** *subst.* cazma, târnăcop

αξιογέλαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* ridicol(-ă), de râs II. *adv.* (-α)

αξιοζήλευτ-ος, -η, -ο *adj.* de invidiat

αξιοθαύμαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* admirabil(-ă), demn de admirat // -ο **παιδί** copil admirabil II. *adv.* (-α)

αξιοθέατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. demn(-ă) de a fi văzut(-ă) 2. **τα -α pl.** locuri, lucruri demne de a fi văzute // **τα -α της πόλης** locuri demne de văzut ale orașului

αξιοθρήνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* jalnic(-ă), lamentabil(-ă), de plâns II. *adv.* (-α)

αξιοκατάκριτ-ος, -η, -ο I. *adj.* blamabil(-ă), condamnat(-ă), reprobabil(-ă) // -η **πράξη** faptă condamnată II. *adv.* (-α)

αξιοκρατία, η *subst.* dominația valorilor, meritocrație

αξιοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* de dominație a valorilor, meritocratic

αξιοκαταφρόνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. demn(-ă) de dispreț, de disprețuit 2. neînsemnat(-ă), mărunț(-ă) // η **περιουσία του δεν είναι -η** averea lui nu e neînsemnată II. *adv.* (-α)

αξιολάτρευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* adorabil(-ă) II. *adv.* (-α)

αξιολόγηση, η *subst.* 1. evaluare // η ~ **του εμπορεύματος** evaluarea mărfii 2. selectare // η ~ **του υλικού** selectarea materialului

αξιολογία, η *subst.* filoz. axiologie

αξιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* filoz. axiologic(-ă)

αξιόλογ-ος, -η, -ο I. *adj.* important(-ă), însemnat(-ă), remarcabil(-ă), marcant(-ă) // **έμαθα -α**

πράγματα am aflat lucruri importante // **έγιναν -α έργα** s-au făcut opere însemnate II. *adv.* (-α)

αξιολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a evalua, a valorifica, a stabili valoarea, a estima

αξιολύπητ-ος, -η, -ο I. *adj.* vrednic(-ă) de milă, de compătimit, jalnic(-ă) // -**η γυναίκα** femeie vrednică de milă // -**η κατάσταση** o stare jalnică II. *adv.* (-α) în mod jalnic

αξιμαχ-ος, -η, -ο I. *adj.* apt(ă) de luptă II. *adv.* (-α)

αξιμιστ-ος, -η, -ο *adj.* vrednic(-ă) de ură, detestabil(-ă), odios(-oasă)

αξιомνημόνευτ-ος, -η, -ο *adj.* memorabil(-ă), demn(-ă) de a fi ținut(-ă) minte // -**α γεγονότα** evenimente memorabile

αξιопείρωγ-ος, -η, -ο I. *adj.* curios(-oasă), ciudat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod curios

αξιопιστία, η *subst.* 1. credibilitate 2. solvabilitate

αξιόπιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* demn(-ă) de încredere // -**ος άνθρωπος** om demn de încredere 2. autentic(-ă), veridic(-ă) // -**ο συμβάν** întâmplare autentică II. *adv.* (-α) în mod credibil, veridic

αξιοποίηση, η *subst.* valorificare

αξιόποιιν-ος, -η, -ο *adj.* care merită pedeapsa

αξιοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, αξιοποιημένος *v.t.* a pune în valoare

αξιопρέπεια, η *subst.* demnitate // **με** ~ cu demnitate

αξιопρεп-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. demn(-ă) // -**ής άνθρωπος** om demn II. *adv.* (-ώς) cu demnitate

αξιопρόσεχτ-ος, -η, -ο I. *adj.* vrednic(-ă) de atenție, care merită atenție // **είναι** -ο e demn de atenție II. *adv.* (-α) cu meritată atenție

άξι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. demn(-ă) de... vrednic(-ă) de... // -**ος εμπιστοσύνης** demn de încredere // -**ος θαυμασμού** demn de a fi admirat // **είναι** -ος **κάθε επαίνου** e demn de toată lauda // **είναι** -ός **της** e vrednic de ea 2. capabil(-ă) // -**ος άνθρωπος** om capabil 3. vrednic(-ă), harnic(-ă) // -**ες νοικοκυρές** gospodine vrednice // (*ίνv.*) **είναι ευχής -ον** e de dorit // (*ίνv.*) -**ος ο μισθός σας** Dumnezeu să vă binecuvânteze // (*ίνv.*) **ουδέν -ον λόγου** nimic important // (*ίνv.*) **ευχής -ον** măcar să fie așa // 3. *s.n. bis.* **άξιον** **εστί**ν **cuve**ne-se cu adevărat II. *adv.* (-α) pe drept, pe merit

αξιоεβαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* respectabil(-ă), stimabil(-ă) // -**ος άνθρωπος** om respectabil // -**ο ποσό** sumă respectabilă // (formulă de introducere) -**η κυρία** stimată doamnă II. *adv.* (-α) cu respect, respectuos

αξιοσημείωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* remarcabil(-ă) // -**α γεγονότα** evenimente remarcabile II. *adv.* (-α) în mod remarcabil

αξιоспудаστ-ος, -ος, -ο *adj.* vrednic(-ă) de a fi studiat(-ă), foarte interesant(-ă)

αξιоσύνη, η *subst.* abilitate, pricepere

αξιότητα, η *subst.* 1. vrednicie 2. capacitate, destoinicie 3. merit 4. demnitate

αξιότιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* onorabil(-ă), stimat(-ă) // -**ε κύριε!** onorabile domn! // -**ε κύριε υπουργέ!** stimate domnule ministru! II. *adv.* (-α) cu cinste

αξίω-μα, -ματος, το *subst.* 1. rang, demnitate, funcție // **δημόσιο** ~ funcție publică // **δικαστικό** ~ funcție de judecător // **υπουργικό** ~ demnitatea de ministru 2. *mat.* axiomă, postulat 3. principiu, maximă // **ανάγω σε** ~ a ridica la principiu

αξιωματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cu autoritate; cel(cea) mai puternic(-ă), principal(-ă) // -**ή αντιπολίτευση** principalul partid de opoziție II. *subst.* ο -ός ofițer // **έφεδρος** -ός ofițer de rezervă // **είναι ανώτερος** -ός este ofițer superior // **κατώτερος** -ός ofițer inferior

αξιωματούχ-ος, ο, η *subst.* demnitar(-ă)

αξί-ώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, αξιωμένος I. *v.t.* 1. a pretinde, a avea pretenții; a revendica // ~ **να με ακούσεις** am pretenția să mă ascuți // -**ει να τον μιλούν στον πληθυντικό** pretinde să i se vorbească la plural 2. a considera // **δεν τον -σε της προστασίας του** nu l-a considerat demn de protecția lui II. *v.r.* -**ώνομαι** a se învrednici, a reuși, a fi în stare // **δεν -ώθηκα να πάω να τον δω** nu m-am învrednicit să mă duc să-l văd

αξίωσ-η, η *subst.* pretenție, revendicare // **έχει μεγάλες** -εις are pretenții mari

αξόδευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* necheltuit(-ă), neconsumat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a cheltui/a consuma

αξόδιστ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αξόδευτος**

άξονας, ο *subst.* 1. ax, axă; osie // **περιστροφικός** ~ axă de rotație // **συμμετρικός** ~ axă de simetrie // **η γη κινείται γύρω από τον άξονα** της pământul se învârteste în jurul axei sale // ο **~του κάρρου** osie de căruță 2. *med.* a doua vertebră

αξονικ-ός, -ή, -ό *adj.* axial(-ă), al axei

αξονοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* în formă de axă

αξόφλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neplătit(-ă), nelichidat(-ă) // -**ος λογαριασμός** socoteală nelichidat(-ă) II. *adv.* (-α)

αξύπνητ-ος, -η, -ο *adj.* netrezit(-ă)

αξύριστ-ος, -η, -ο *adj.* nebărbierit(-ă)

αοιδός, ο, η *subst. aut.* aed

άοκν-ος, -η, -ο *adj.* neobosit(-ă)
αόμματ-ος, -η, -ο *adj.* orb(oarbă), lipsit(-ă) de vedere
άοπλ-ος, -η, -ο I. *adj.* neînarmat(-ă) II. *adv.* (-α)
αόρατ-ος, -η, -ο *adj.* invizibil(-ă), nevăzut(-ă) // **-ος** άνθρωπος om invizibil // **έγινε -ος** s-a făcut nevăzut
αοριστία, η *subst.* nedeterminare (*pl.*) οι -ες vorbe neclare
αοριστολογία, η *subst.* exprimare neclară
αοριστολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* neclar(-ă), neprecis(-ă), nedeslușit(-ă) (în vorbă)
αόριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedeterminat(-ă), nedefinit(-ă), imprecis(-ă), incert(-ă), nesigur(-ă), vag(-ă) // **-η** απάντηση răspuns incert // **η κατάσταση είναι -η** situația este incertă // **-ο** αίσθημα sentiment nedefinit 2. *gram.* nedefinit(-ă) // **-ες** αντωνυμίες pronumele nedefinite(nehotărâte) II. *subst.* **ο -ος, gram.** aorist, timp al verbului echivalent cu perfectul compus III. *adv.* (-α) în mod nedefinit, vag, incert
αορτή, η *subst. med.* aortă // **στεφανιαία** ~ aortă coronariană
αορτικ-ός, -ή, -ό *adj.* aortic(-ă), care ține de aortă
αορτίτις, η *subst. med.* aorită, inflamație a aortei
αοσμία, η *subst.* lipsă de miros, anosmie
άοσμ-ος, -η, -ο *adj.* inodor(-ă)
άουτ, το *subst. invar.* sport out
αουτσάιντερ, το *subst.* outsider, cel care participă la o întrecere sportivă fără șanse mari de reușită
απά *adv.* (*pop.*) deasupra, sus // ~ **στο σπίτι** deasupra casei
απαγγελία, η *subst.* recitare
απαγγέλλω, απάγγεila și **απήγγεila, απαγγέληκα, απαγγελμένος** *v.t.* 1. a recita, a declara 2. a pronunța, a rosti 3. *jur.* a pronunța o hotărâre // **ο εισαγγελέας απήγγειλε το κατηγορητήριο** procurorul a pronunțat rechizitoriul
άπαγε *adv.* 1. departe de mine, nicidecum 2. Doamne ferește!
απάγκιο, το *subst.* loc ferit de vânt
απάγκ-ιος, -ια, -ιο *adj.* ferit(-ă) de vânt
απαγκιστρ-ώνομαι, -ώθηκα, απαγκιστρωμένος *v.i.* 1. (d. un pește) a scăpa din undiță 2. (*fig.*) a se elibera, a scăpa de undeva
απαγκίστρωση, η *subst.* 1. scăpare din undiță 2. eliberare
απαγόρευση, η *subst.* interdicere, oprire, prohibiție, interdicție
απαγορευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* prohibitiv(-ă), care interzice, de prohibiție II. *adv.* (-ά)
απαγορ-εύω, -ευσα și **-εψα, -εύτηκα, απαγορευμένος** *v.t.* a interzice, a opri, a se interzice //

-ευεται ρητά e strict interzis // **-ευεται διά του νόμου** este interzis prin lege
απαγχον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, απαγχονισμένος *v.t.* a spânzura
απαγχονισμός, ο *subst.* spânzurare
απάγω, απήγαγα, απάχθηκα *v.t.* a răpi, a lua cu forță
απαγωγ-έας, ο, η *subst.* răpitor(-oare)
απαγωγή, η *subst.* 1. răpire, rapt 2. *filoz.* reducere, reducere // **ή εις άτοπον** ~ reduce la absurd
απαθανατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, απαθανατισμένος *v.t.* a imortaliza
απαθανάτιση, η și **αποθανατισμός, ο** *subst.* imortalizare, eternizare
απάθεια, η *subst.* apatie, impasibilitate, nepăsare
απαθ-ής, -ής, -ές I. *adj.* apatic(-ă), nepăsător(-oare), pasiv(-ă) II. *adv.* (-ώς) cu nepăsare
απαιδωγώγητ-ος, -η, -ο *adj.* needucat(-ă), prost educat(-ă)
απαιδεύσια, η *subst.* neinstruire, ignoranță, incultură
απαιδευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neinstruit(-ă), incult(-ă) 2. *fig.* nechinuit(-ă) II. *adv.* (-α) ca un incult
απαινεύτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nelăudat(-ă) II. *adv.* (-α)
απαισιοδοξία, η *subst.* pesimism
απαισιόδοξ-ος, -η, -ο I. *adj.* pesimist(-ă) II. *adv.* (-α) în mod pesimist
απαισιοδοξώ *v.i.* a fi pesimist(-ă)
απαίσι-ος, -α, -ο I. *adj.* oribil(-ă), groaznic(-ă), înfiorător(-oare) II. *adv.* (-α), în mod oribil
απαίτηση, η *subst.* 1. cerință 2. pretenție, revendicare // **έχει -εις** are pretenții
απαιτητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* exigent(-ă), pretențios(-oasă) II. *adv.* (-ά) cu exigență
απαιτητικότητα, η *subst.* fel de a fi exigent
απαιτη-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. revendicabil(-ă) // **-ή αξίωση** pretenție revendicabilă 2. exigibil(-ă) II. *subst.* **το -ό** exigibilitate // **το -ό του χρέους** exigibilitatea datoriei
απαιτ-ώ, -ησα, -ήθηκα I. *v.t.* și *i.* 1. a cere, a reclama // ~ **τα δικαιώματά μου** îmi cer drepturile 2. a impune II. *v.r.* **-ούμαι** a se cere, a fi nevoie de // **-είται χρόνος** se cere timp // (*inv.*) **τα -ούμενα** cele necesare, cele cerute // (*inv.*) **αι υπό του νόμου απαιτούμεναι διατυπώσεις** formalitățile cerute de lege
άπαιχτ-ος, -η, -ο *adj.* nejucat(-ă)
απακετάριστ-ος, -η, -ο *adj.* neîmpachetat(-ă)
απαλάμιστ-ος, -η, -ο *adj.* necălăfătuit(-ă); nesmolit(-ă)

απαλ-εῖφω, -εῖψα, -εῖφθηκα și **-εῖφθηκα, απαλειμμένος** *v.t.* a șterge, a tăia ceva scris, a anula

απάλειψη, η *subst.* ștergere, radiere, anulare

απάλιωτ-ος, -η, -ο *adj.* neînvechit(-ă)

απαλαγῆ, η *subst.* 1. izbăvire, scăpare, ușurare // ~ **από τα δεινά** izbăvire de suferință 2. disculpare, dezvinovățire // ~ **της κατηγορίας** disculpare, scoatere de sub culpă // ~ **του κατηγορουμένου** dezvinovățire a inculpatului 3. scutire, dispensă // ~ **από την στρατιωτική υπηρεσία** scutire de serviciul militar // ~ **από τους φόρους** scutire de impozite 4. destituire, revocare, concediere // ~ **από την υπηρεσία** destituire din serviciu

απαλλακτικ-ός, -ή, -ό și **απαλλαχτικ-ός, -ή, -ό** *adj.* 1. de ușurare 2. de dezvinovățire // -ό **βούλευμα** ordonanță de dezvinovățire 3. de scutire

απαλλ-άσσω, -αξα, -άχτηκα și **-άχθηκα, απαλλαγμένος** *v.t.* 1. a scăpa // **με -αξε από τα δεινά** m-a scăpat de suferință // **-άχτηκα από σένα** am scăpat de tine 2. a scuti // **τον -αξε από τον κόπο** l-a scutit de osteneală 3. a disculpa, a scoate de sub culpă // **ο κατηγορούμενος -ασσεται από την κατηγορία** inculpatul e scos de sub culpă 4. a destitui, a demite // **-άσομαι από τα καθήκοντά μου** a fi destituit din funcție

απαλλοτρ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, απαλλοτριωμένος *v.t.* 1. a aliena, a înstrăina 2. a expropria

απαλλοτριώση, η *subst. jur.* 1. alienare, înstrăinare (a unui bun) 2. expropriere // ~ **εδάφων** exproprierea terenurilor

απαλλοτριώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. alienabil(-ă) 2. expropriabil(-ă)

απαλοιφή, η *subst. mat.* eliminare

απαλ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. moale // -ό **μαξιλάρι** perna moale 2. fin(-ă), delicat(-ă) // -ό **δέρμα** ten fin 3. blând(-ă), domol(-ă) // -ή **φωνή** voce blândă // **εξ -ών ονύχων** din fragedă vârstă 4. *subst.* **το** -ό moalele capului la copiii nou-născuți II. *adv.* (-ά)

απαλόττητα, η *subst.* 1. delicatețe, finețe 2. blân-dețe

απάλυση, η *subst.* potolire, calmare, liniștire, îmbălbăzire // ~ **των πόνων** calmare a durerilor

απαλυντικ-ός, -ή, -ό *adj.* care înmoaie, care face mai fin

απαλ-ύνω, -υνα *v.t.* 1. a înmuia, a face mai moale 2. a atenua, a îndulci, a alina // ~ **τούς πόνους** a alina durerile

απανεμίω, η *subst.* lipsă de vânt

απάνεμ-ος, -η, -ο *adj.* ferit(-ă) de vânt // -ο **λιμάνι** liman ferit de vânturi

απάνθισ-μα, -ματος, το *subst.* (culegere de) cele mai frumoase poezii / bucăți de proză

απανθρακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, απανθρακω-μένος *v.t.* a carboniza

απανθράκωση, η *subst.* carbonizare

απανθρωπίω, η *subst.* neomenie, lipsă de omenie, cruzime, brutalitate

απάνθρωπ-ος, -η, -ο I. *adj.* inuman(-ă), neome-nos(-oasă), crud(-ă) // -α **βασανιστήρια** torturi inumane II. *adv.* (-α) în mod inuman, crud

άπαντα, τα *subst. pl.* operele complete // **εξεδόθησαν τα ~ του Παλαμά** au apărut operele complete ale lui Palamas

απανταχού *adv. inv.* pretutindeni // ~ **παρών** prezent peste tot, pretutindeni

απανταχούσα, η *subst. bis.* 1. circulară a patriarhului 2. mesaj scris sau oral care conține o interdicție

απάντηση, η *subst.* răspuns, replică; ripostă // **αρνητική** ~ răspuns negativ // **προφορική** ~ răspuns oral // **γραπτή** ~ răspuns scris // **αποστομωτική** ~ răspuns care închide cuiva gura

απαντητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de răspuns

απαντοχή, η *subst.* așteptare

απαντ-ώ și **απαντ-άω, -ησα, -ήθηκα, απαντη-μένος** I. *v.t.* și *v.i.* 1. a răspunde, a replica, a riposta // ~ **στο γράμμα** a răspunde la scrisoare 2. a întâlni // **τον -ησα στο δρόμο** l-am întâlnit pe stradă II. *v.r.* **απαντιέμαι** și **απαντώμαι**, a se găsi, a se afla (într-un text)

(α)**πάνω** *adv.* 1. sus // **από ~ μέχρι** κάτω de sus până jos 2. asupra // **όλα τα πήρε ~ του** toate le-a luat asupra sa 3. deasupra // **ο ~ όροφος** etajul de deasupra 4. peste, mai mult de // ~ **από χίλιες δραχμές** peste o mie de drahme 5. pe // ~ **στο τραπέζι** pe masă 6. exact // ~ **στην ώρα** la ora potrivită, exact la timp // **πολύ το πήρε ~ του** și-a luat nasul la purtare // ~ **κάτω** aproximativ

απανωτ-οί, -ές, -ά I. *adj.* succesiv(-ă); unul (una) după altul (alta) // -ές **κρίσεις** crize succesive II. *adv.* (-ά)

απαξάπαντες, οι *subst. (iron.)* toată lumea, cei mulți

άπαξ και *adv.* odată ce; de vreme ce // ~ **το είπα** **θα το κάνω** de vreme ce am spus-o, o voi face **απαξία, η** *subst.* lipsă de valoare morală; decădere morală

απαξ-ιώνω și **απαξ-ιώ, -ίωσα** *v.t.* a considera nedemn pentru sine // ~ **να σου απαντήσω** consider nedemn pentru mine să-ți răspund

απαράβατος, -η, -ο *adj.* inviolabil(-ă) // **είναι** -ος **κανόνας** este o regulă inviolabilă (care nu poate fi călcată)

απαράβιαστος, -η, -ο I. *adj.* care nu trebuie încălcat(-ă), inviolabil(-ă) 3. *subst.* το -ο, inviolabilitate II. *adv.* (-α) în mod inviolabil

απαράβλητος, -η, -ο I. *adj.* incomparabil(-ă), neasemuit(-ă), neîntrecut(-ă) II. *adv.* (-α) fără asemănare

απαράγραπτος, -η, -ο I. *adj. jur.* neprescris(-ă) 2. imprescriptibil(-ă) // -ο **δικαίωμα** drept imprescriptibil II. *subst.* το -ο imprescriptibilitate III. *adv.* (-α) fără a fi prescris(-ă)

απαράδεκτος, -η, -ο și -χτος, -χτη, -χτο I. *adj.* inadmisibil(-ă), de nepermis // -η **πράξη** faptă inadmisibilă II. *adv.* (-α)

απαραίτητος, -η, -ο I. *adj.* necesar(-ă), indispensabil(-ă) // -ος **όρος** condiție indispensabilă II. *subst.* τα -α *pl.* cele necesare // **έχει τα -α** προς το ζην are cele necesare vieții III. *adv.* (-α) în mod necesar, neapărat

απαράκάλειστος, -η, -ο *adj.* nerugat(-ă)

απαράκίνητος, -η, -ο I. *adj.* spontan(-ă), neîndemnat(-ă) II. *adv.* (-α)

απαράκλητος, -η, -ο *adj.* neinvitat(-ă), nechemat(-ă)

απαράλλαχτος, -η, -ο I. *adj.* identic(-ă), leit(-ă), la fel II. *adv.* (-α)

απαράμιλλος, -η, -ο I. *adj.* incomparabil(-ă), neasemuit(-ă), fără pereche, fără seamăn, suprem(-ă) // -η **τέχνη** supremă artă II. *adv.* (-α)

απαράμωφτος, -η, -ο *adj.* nedeformat(-ă)

απαραιοίτητος, -η, -ο *adj.* nealterat(-ă)

απαρσάλευτος, -η, -ο I. *adj.* neclintit(-ă); de neclintit II. *adv.* (-α)

απαρσκευαστος, -η, -ο I. *adj.* nepreparat(-ă), nepregătit(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi pregătit(-ă)

απαρτήρητος, -η, -ο I. *adj.* neobservat(-ă) II. *adv.* (-α), pe neobservate // **πέρασε** ~ a trecut pe neobservate

απαρέμφατος, το *subst. gram.* infinitiv

απαρηγόρητος, -η, -ο I. *adj.* 1. neconsolat(-ă) 2. inconsolabil(-ă), de nemângaiat II. *adv.* (-α) // **κλαίει** ~ plânge fără consolare

απαρίθμηση, η *subst.* enumerare

απαριθμώ, -ησα, -ήθηκα, **απαριθμημένος** *v.t.* a enumera, a înșira

απάρνηση, η *subst.* tăgăduire, negare

απαρν-οῦμαι și (-ιέμαι), -ήθηκα, **απαρνημένος** *v.d.* 1. a renega 2. a nega total, a tăgădui 3. a abandona, a părăsi

απαρουσίαστος, -η, -ο *adj.* neprezentat(-ă); de neprezentat

άπαρση, η *subst. mar.* manevră de plecare din port

απαρτία, η *subst.* cvorum, numărul legal // **σε** ~ în număr legal

απαρτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **απαρτισμένος** *v.t.* a compune, a alcătui, a constitui // **το σπίτι μου** -ίζεται από τρία δωμάτια casa mea este compusă din trei camere

άπαρτος, -η, -ο *adj.* neluat(-ă), necucerit(-ă); care nu se poate lua, inexpugnabil(-ă), de necucerit

απαρτχάιντ, το *subst. pol.* apartheid

απαρχαιωμένος, -η, -ο (*part. ca adj.*) învechit(-ă), depășit(-ă)

απαρχή, η *subst.* început; moment inițial; debut

απαρχής *adv.* de la început

απασχόληση, η *subst.* 1. ocupație, îndeletnicire, preocupare // **είναι χωρίς** ~ e fără ocupație 2. *fig.* folosire // η ~ της **εργατικής δύναμης** folosirea forței de muncă

απασχολώ, -ησα, -ήθηκα, **απασχολημένος** I. *v.t.* 1. a da de lucru 2. a distrage atenția cuiva, a deranja // **μη με -είς** nu mă deranja 3. a acapara (pe cineva) II. *v. refl.* -οῦμαι a se ocupa cu ceva

άπατα *adv.* foarte adânc, fără fund

απατεών-ας, ο -ισσα, η *subst.* 1. escroc, șarlatan, impostor 2. seducător

απάτη, η *subst.* 1. înșelăciune 2. fraudă 3. iluzie // **οπτική** ~ iluzie optică

απατηλός, -ή, -ό I. *adj.* înșelător(-oare), amăgitor(-oare) // -ός **παράδεισος** paradis amăgitor // -ά **λόγια** vorbe înșelătoare II. *adv.* (-ά) în chip înșelător, amăgitor

απάτητος, -η, -ο *adj.* 1. neumblat(-ă) // -α **βουνά** munți neumblăți 2. neasuprit(-ă), nesupus(-ă)

άπατρις (*pl.* **απάτριδες** și **απάτριδες**), ο, η *subst.* 1. apatrid(-ă) 2. nepatriot

απατ-ώ și **απατ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **απατημένος** I. *v.t.* 1. a înșela, a amăgi, a induce în eroare // **αν δεν με -ά** η **μνήμη** dacă nu mă înșeală memoria 2. a înșela, a trăda în dragoste II. *v.r.* -ώμαι, -ιέμαι, a se înșela // **αν δε -ώμαι** dacă nu mă înșel

απαύγασμα, -ματος, το *subst.* rezultat

απαυδώς, **απαυδήσα** și **απηύδησα**, **απαυδισμένος** *v.i.* a se istovi, a obosi // **απηύδησα**, **δεν** **μπορώ πιά** am obosit, nu mai pot

άπανωτος, -η, -ο și **άπαντος**, -η, -ο I. *adj.* neîncetat(-ă), continuu(-ă) II. *adv.* (-α) fără încetare

απάχης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* 1. răufăcător 2. golan

άπαχ-ος -η -ο *adj.* fără grăsimă, degresat(-ă), slab(-ă) // -ο **γάλα** lapte degresat // -ο **κρέας** carne macră (fără grăsimă)

απεινωμέν-ος, -η, -ο I. *part ca adj.* 1. disperat(-ă) 2. înversunat(-ă), îndărjit(-ă) // **καταβάλλω** -ες *προσπάθειες* a depune eforturi disperate II. *adv.* (-α) cu disperare, din toate puterile // **παλεύει -α** luptă din toate puterile

απέδρασα (*aorist a v.i. inv.* **αποδιδράσκω**) am evadat

απειθάρχητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedisciplinat(-ă) II. *adv.* (-α)

απειθαρχία, η *subst.* indisciplină

απειθαρχ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **απειθάρχητος**

απειθαρχ-ώ, -ησα *v.i.* a nu asculta

απειθεία, η *subst.* neascultare, nesupunere

απειθ-ής, -ής, -ές *adj.* neascultător(-oare), nesupus(-ă)

απειθ-ώ, -ησα *v.i.* a nu asculta, a nu se supune

απεικάζω *v.t. (rar)* 1. a reprezenta, a înfățișa 2. a conchide

απεικον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, απεικονισμένος *v.i.* 1. a înfățișa, a reprezenta (în pictură etc.), a ilustra 2. *fig.* a descrie/a înfățișa în culori vii

απεικόνιση, η *subst.* reprezentare grafică 2. descriere, înfățișare

απειλ-ή, η *subst.* amenințare // **δεν δέχομαι -ές** nu primesc amenințări

απειλητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* amenințător(-oare), de amenințare // -ή *επιστολή* scrisoare de amenințare II. *adv.* (-ά)

απειλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, απειλημένος I. *v.t. și i.* 1. a amenința // **μέ -ει** mă amenință 2. a constitui un pericol // **-είται η ζωή της** viața ei este în pericol

απειρ- element de compunere denotând sensurile „foarte”, „peste măsură”, „prea mult”

απειράριθμ-ος, -η, -ο I. *adj.* nenumărat(-ă) II. *adv.* (-α) de nenumărate ori // **βρήκα -α περισσότερα πράγματα** am găsit de nenumărate ori mai multe lucruri

απειραχτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neatins(-ă), intact(-ă); teafăr(-ă) II. *adv.* (-α)

απειρία, η *subst.* lipsă de experiență

άπειρο, το *subst.* 1. spațiu, univers 2. *mat.* infinit

απειροελάχιστ-ος, -η, -ο *adj.* extrem de puțin(-ă)

άπειρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nemărginit(-ă), infinit(-ă), imens(-ă) // **το -ο διάστημα** spațiul imens, nemărginit // **το -ο πέρασ** largul mării fără margini 2. lipsit(-ă) de experiență, neexperimentat(-ă), nepriceput(-ă), novice // **είναι εντελώς -ος** este fără experiență II. *adv.* (-α)

απειροστικ-ός, -ή, -ό *adj. mat.* infinitezimal(-ă)

απειροστό, το *subst. mat.* număr infinit de mic

απειροστ-ός, -ή, -ό *adj. mat.* infinit de mic(-ă)

απειρότεχν-ος, -η, -ο *adj.* neîndemânatic(-ă), ageamiu(-ie)

απέκκριση, η *subst. med.* secreție

απέλαση, η *subst.* expulzare

απελαύνω, απέλασα și απήλασα, απελάθηκα *v.t.* a expulza (dintr-o țară)

απελέκτη-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. necioplit(-ă), neșlefuit(-ă), necizelat(-ă) // **άνθρωπος αγράμματος** ξύλο -ο omul fără carte este ca un lemn necioplit 2. *fig.* needucat(-ă), neinstruit(-ă), ignorant(-ă) II. *adv.* (-τα)

απελευθέρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. dezrobít(-ă), eliberat(-ă) II. *subst.* o -ος, η -η, libert(-ă), iobag eliberat

απελευθερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, απελευθερωμένος *v.t.* 1. a elibera, a dezrobi, a descătușa 2. a descotorosi // **-ωνομαι από ένα βάρος** a se descotorosi de o greutate

απελευθερωμέν-ος, -η, -ο (*part ca adj.*) eliberat(-ă) // **-οι λαοί** popoare eliberate

απελευθέρωση, η *subst.* eliberare, dezrobire // **εθνική ~** eliberare națională

απελευθερ-ωτής, ο, -ώτρια, η *subst.* eliberator (-oare), dezrobitor(-oare)

απελευθερωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de eliberare // **-ός αγόνας** luptă de eliberare // **εθνικό -ό κίνημα** mișcare de eliberare națională

απελπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, απελπισμένος I. *v.t.* a deznădăjdui, a face să dispere / să-și piardă speranța // **μη τον -εις** nu-l face să dispere II. *v.r.* **-ίζομαι** a dispere, a-și pierde speranța, a deznădăjdui, a cădea în deznădejde

απελπισία, η *subst.* disperare, deznădejde // **με πιάνει ~** mă cuprinde deznădejdea

απελπισμέν-ος, -η, -ο I. *part. ca adj.* disperat(-ă), deznădăjduit // **-ες χειρονομίες** gesturi disperate II. *adv.* (-α), cu disperare // **παλεύει -α** luptă cu disperare

απελπιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. care duce la disperare 2. dezolant(-ă) // **-ή κατάσταση** situație dezolantă II. *adv.* (-ά) în mod dezolant

απεμπόληση, η *subst.* vânzare (a unui lucru sfânt); trădare

απεμπολητής, ο *subst.* vânzător (de lucruri sfinte); trădător

απεμπολ-ώ, -ησα *v.t.* a vinde (un lucru sfânt); a trăda

απέναντι *adv.* 1. vizavi, în față, peste drum // **κάθεται ~** locuiește peste drum 2. față de // **έχω μεγάλες υποχρεώσεις ~ του** am față de el mari obligații 3. *fin.* contra, în schimb, acont // **δίνω ~ a da acont** // **τι θα δώσεις ~;** ce vei da în schimb?

απεναντίας *adv.* dimpotrivă

απενταρία, η *subst.* lipsă de bani

απένταρ-ος, -η, -ο *adj.* lefter(-ă), fără o lăscăie

απέω *adv.* 1. afară, pe dinafară // *έμεινε* ~ a rămas pe dinafară 2. în afară // ~ **από το σπίτι** *μας* în afara casei noastre 3. de afară, din străinătate // **έρχομαι** ~ vin de afară (din străinătate) 4. de din afară // **το** ~ μέρος του κτιρίου partea de din afară a clădirii 5. pe dinafară, pe de rost, din memorie // **το ποίημα** **το έμαθα** ~ poezia am învățat-o pe dinafară

άπεπτ-ος, -ος, -ον *adj.* 1. nedigerat(-ă) 2. nedigerabil(-ă)

απεραντολογία, η *subst.* vorbărie, flecăreală, pălăvrăgeală

απέραντ-ος, -η, -ο I. *adj.* fără sfârșit, nemărginit(-ă), infinit(-ă), nesfârșit(-ă) // -ο **καραβάνι ανθρώπων** o caravană nesfârșită de oameni II. *adv.* (-α) fără sfârșit

απεραντοσύνη, η *subst.* 1. nemărginire, infinit 2. suprafață nesfârșită

απέραστ-ος, -η, -ο *adj.* de netrecut, de nestrăbătut, impracticabil(-ă) // **το δάσος είναι** -ο pădurea e de nestrăbătut // -ος **δρόμος** drum impracticabil // -α **εμπόδια** piedici de netrecut

απεργία, η *subst.* grevă // **γενική** ~ grevă generală // ~ **πείνας** greva foamei // **λευκή** ~ grevă cu prezență la locul de muncă

απεργιακ-ός, -ή, -ό *adj.* grevist(-ă), de grevă // -ό **κίνημα** mișcare grevistă // -ή **μέρα** zi de grevă

απεργός, ο, η *subst.* grevist(-ă)

απεργοπάστ-ης, ο, -ρια, η *subst.* spărgător (-oare) de grevă

απεργοσπαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* care sparge greva // -ά **συνδικάτα** sindicate spărgătoare de grevă

απεργώ, **απήργησα** *v.i.* a face grevă, a fi în grevă

απερίγραπτ-ος, -η, -ο și **απερίγραφτ-ος**, -η, -ο I. *adj.* de nedescris, indescriptibil(-ă); nespus de mare // -η **ομορφιά** frumusețe de nedescris // -α **βασανιστήρια** atrocități de nedescris // -η **χαρά** bucurie nespus de mare // -η **ακαταστασία** dezordine de nedescris II. *adv.* (-α) în mod indescriptibil

απερίθαλπ-ος, -η, -ο *adj.* fără îngrijire medicală

απεριόριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nelimitat(-ă), neîngrădit(-ă), fără restricții, nemărginit(-ă) // -η **εξουσία** putere nelimitată // -α **δικαιώματα** drepturi nelimitate // -η **προθεσμία** termen nelimitat // **σου έχω** -η **εμπιστοσύνη** am încredere nemărginită în tine II. *adv.* (-α) fără limită, în mod nelimitat

απεριποίητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîngrijit(-ă) II. *adv.* (-α)

απερίσκεπτ-ος, -η, -ο și **απερίσκεφτ-ος**, -η, -ο *adj.* imprudent(-ă), necugetat(-ă), nechibzuit(-ă), nesăbuit(-ă), nesocotit(-ă) // -ος **άνθρωπος** om imprudent // -η **πράξη** faptă necugetată II. *adv.* (-α) // **φέρνηται** -α se comportă nechibzuit

απερίσκεψία, η *subst.* 1. imprudentă, necugetare, nechibzuire, nesăbuință 2. acțiune imprudentă

απερίσπαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nestingherit(-ă) II. *adv.* (-α)

απεριόχιστ-ος, -η, -ο *adj.* neîmprejmuit(-ă); neîngrădit(-ă)

απεριτίφ, το *subst.* băutură aperitiv

απέριττ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. simplu(-ă) // -η **ενδυμασία** îmbrăcăminte simplă 2. neafectat(-ă) // -α **λόγια** vorbe neafectate II. *adv.* (-α) cu simplitate

απερίφραστ-ος, -η, -ο I. *adj.* exprimat(-ă) fără ocolișuri, neperifraștic(-ă), spus(-ă) pe șleau II. *adv.* (-α) pe șleau, fără înconjur

απέρχομαι, **απήλθα** *v.d.* a pleca, a se duce // **ήλθον**, **είδον** **και** -**ήλθον** am venit, am văzut și am plecat

απεσταγμέν-ος, -η, -ο *adj.* distilat(-ă) // -ο **νερό** apă distilată

απεσταλμέν-ος, -η, -ο *adj.* delegat(-ă), trimis(-ă) special, sol // **έκτακτος** -ος trimis extraordinar

απευθείας *adv.* direct, în mod nemijlocit

απευθύνω, **απεύθυνα** și **απηύθυνα**, **απευθύνθηκα** I. *v.t.* a adresa // ~ **επιστολή στην σύνταξη** **μιάς εφημερίδας** a adresa o scrisoare redacției unui ziar // **απευθυνθείτε στον διευθυντή** adresați-vă directorului

απευθυμένο, το *subst.* anat. rect

απευκταί-ος, -α, -ο *adj.* 1. ghinionist(-ă), nenorocit(-ă) nefericit(-ă), indezirabil(-ă) 2. **το** -ον, **accident**, **nenorocire** // **απήλθε το** -ον a survenit nenorocirea

απύχνομαι *v.d.* (*rare*) a nu dori să se întâmple ceva rău

απεχθάνομαι *v.d.* (*rare*) a detesta, a avea repulsie, a antipatiza

απέχθεια, η *detestare*, repulsie, antipatie

απεχθ-ής, -ής, -ές *adj.* detestabil(-ă), antipatic(-ă)

απέχ-ω *v.i.* 1. *cu aor. conj.* **να απόσχω** a nu lua parte, a se ține la distanță de // ~ **της απεργίας** a nu lua parte la grevă 2. a fi la(o) distanță, a fi departe // **δεν απέχει πολύ** nu e prea departe 3. a evita // **πρέπει να** -εις **από το πιστό** trebuie să eviți băutura

απεψία, η *subst. med.* apepsie, digestie grea

απήγανος, ο *subst. bot.* plantă cu miros urât

απήχηση, η *subst.* 1. răsunet, ecou // **σαν μακρυνή ~ μου έρχονται στο νου τα περασμένα** cele trecute îmi vin în minte ca un ecou depărtat 2. *fig.* vestigiu, urmă, amintire // **η ~ του παρελθόντος** vestigiu al trecutului

απηχώ *v.i.* 1. a se face ecou 2. a avea răsunet / ecou

άπιαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neprins(-ă), nearestat(-ă) 2. de neprins, de neatins 3. nerealizat(-ă)

απίδι, το *subst.* pară

απιδιά, η *subst.* pară

απιδωτ-ός, -ή, -ο *adj.* în formă de pară

απίεστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nepresat(-ă), necomprimat(-ă) 2. *fig.* neconstrâns(-ă), nezorit(-ă), nesilit(-ă) II. *adv.* (-α)

απίθαν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. incredibil(-ă), neverosimil(-ă); de necrezut 2. formidabil(-ă) II. *adv.* (-α)

απιθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, απιθωμένος *v.t.* (*d.* un lucru) a pune unul peste altul, a lăsa jos / a sprijini o povară // **~ το σακί** a lăsa jos sacul

απίκο *adv.* 1. *mar.* cu ancora ridicată 2. // **είμαι ~** a fi gata (la apel)

απίκραντ-ος, -η, -ο *adj.* neamărât(-ă); nechinuit(-ă)

άπιουτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nebăut(-ă) // **-ο κρασί** vin nebăut 2. treaz(-ă), care nu a băut

απίστευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* de necrezut, incredibil(-ă); neverosimil(-ă) II. *adv.* (-α)

απιστία, η *subst.* 1. necredință, infidelitate 2. perfidie, înșelăciune, neloialitate, nesinceritate

απίστομα *adv.* 1. cu fața la pământ; pe burtă 2. invers

απιστοποίητ-ος, -η, -ο I. *adj.* necertificat(-ă); neadeverit(-ă); neatestat(-ă) II. *adv.* (-α)

άπιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. *relig.* necredincios(-oasă) 2. infidel(-ă) // **-η σύζυγος** soție infidelă 3. perfid(-ă), înșelător(-oare) // **-ος κόσμος** lume perfidă II. *adv.* (-α) cu infidelitate, cu perfidie

απίστωτ-ος, -η, -ο *adj.* necreditat(-ă); care nu are credit

απλά *adv.* simplu, ușor // **έτσι ~** pur și simplu

άπλα, η *subst.* 1. lărgime, loc mare, spațiu // **έχουμε ~ στο σπίτι** avem loc destul în casă 2. *amploare* // **το ζήτημα πήρε ~** chestiunea a căpătat amploare

απλάδα, η *subst.* fărurie mare, platou

απλάδι, το *subst.* velință, scoartă

απλαν-ής, -ής, -ές *adj.* nemișcat(-ă), fix(-ă), imobil(-ă) // **-ές βλέμμα** privire fixă

απλασία, η *subst. med.* apłazie

απλειστηρίαστ-ος, -η, -ο *adj.* nescos(-oasă) la licitație

άπλεκτ-ος, -η, -ο și **άπλεχτ-ος, -η, -ο** *adj.* neîmpletit(-ă), netricotat(-ă), necroșetat(-ă)

άπλετ-ος, -η, -ο I. *adj.* abundent(-ă), foarte mult(-ă) // **-ο φώς** foarte multă lumină II. *adv.* (-α) în abundență

απληροφόρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neinformat(-ă) II. *adv.* (-α)

απλήρωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neplătit(-ă), neachitat(-ă) 2. necompletat(-ă) 3. neumplut(-ă) II. *adv.* (-α)

απλησίαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* inaccesibil(-ă), inabordabil(-ă) II. *adv.* (-α)

απληστία, η *subst.* aviditate, lăcomie

άπληστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nesățul(-ă), avid(-ă), hrăpăreț(-eață), lacom(-ă) II. *adv.* (-α)

απλογραφία, η *subst. cont.* contabilitate în par-tidă simplă

άπλοια, η *subst. mar.* imposibilitate de a naviga (furtună, vreme nefavorabilă)

απλοϊκ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. naiv(-ă), ingenuu(-ă) 2. simplu(-ă), de rând // **-ός άνθρωπος** om simplu, de rând 3. simplist(-ă) // **-ή εξήγηση** explicație simplistă II. *adv.* (-ά)

απλοϊκότητα, η *subst.* 1. naivitate 2. simplitate

απλοποίηση, η *subst.* simplificare

απλοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, απλοποιημένος *v.t.* a simplifica

απλ-ός, -ή, -ό I. *adj.* simplu(-ă); necomplicat(-ă), ușor(-oară) // **-ός άνθρωπος** om simplu // **-ή συμπεριφορά** comportare simplă // **-ό ντύσιμο** îmbrăcăminte simplă // **η άσκηση είναι -ή** exercițiul este simplu(ușor) // **-ός θνητός** simplu muritor // **από -ή περιέργεια** din simplă curiozitate II. *adv.* 1. (-ά) în mod simplu // **ντύνεται πολύ -ά** se îmbracă foarte simplu 2. (-ός) // **~ και μόνο** pentru simplul motiv

απλότητα, η *subst.* simplitate

απλούστατ-ος, -η, -ο I. *adj.* foarte simplu, prea simplu // **για τον -ο λόγο** un motiv foarte simplu II. *adv.* (-α) pur și simplu

απλούστευση, η *subst.* simplificare

απλουστ-εύω, -ευσα și **-εψα, -εύθηκα, απλουστ-ευμένος** *v.t.* a simplifica

απλόχεριά, η *subst.* generozitate, larghețe, dăr-nicie

απλόχερ-ος, -η, -ο *adj.* (făcut(-ă)) cu generozitate, larghețe, dărnicie

απλόχωρ-ος, -η, -ο I. *adj.* spațios(-oasă), încă-pător(-oare) II. *adv.* (-α) cu spațiu mare // **κάθομαι -α** am loc din belșug

απλυσία, η *subst.* nespălare

άπλυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nespălat(-ă); murdar(-ă) II. *subst.* **τα -α**, lucruri murdare // **βγάζω στη**

φώρα τα -α a da la iveală lucrurile murdare II. *adv.* (-α) fără a se spăla

άπλω-μα, -ματος, το *subst.* întindere // **το ~ των ρούχων** întinderea hainelor

απλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, απλωμένος 1. *v.t.* a întinde // **~τα ρούχα** a întinde rufe // **του -σα το χέρι** i-am întins mâna // **μπροστά -εται ο κάμπος** în față se întinde câmpul // **-ώθηκε σιωπή** s-a lăsat tăcere 2. a extinde

απλωσιά, η *subst.* spațiu larg, întindere, lărgime de spațiu // **έχουμε ~** avem spațiu larg

απλώστρα, η *subst.* dispozitiv pe care se întind rufe

απλωτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. întins(-ă) 2. extins(-ă) II. *adv.* (-α), în mod extins

άπνοια, η *subst.* 1. *med.* apnee, nerăsuflare 2. calm, lipsă de vânt

από *prep.* 1. de, de la // **έρχομαι ~ την Αθήνα** vin de la Atena // **έρχομαι ~ το σπίτι** vin de acasă // **~ δω και πέρα** de acum încolo // **γράμμα ~ τον πατέρα** scrisoare de la tata // **τον γνωρίζω ~ πολλά χρόνια** îl cunosc de mulți ani // **κάλτσες ~ νάυλον** ciorapi de nailon // **~ τώρα και στο εξής** de acum înainte 2. din // **τον περιμένουμε ~ ώρα σε ώρα** îl așteptăm din clipă în clipă // **~ φτωχό τον έκανα** πλούσιο din sărac l-am făcut bogat // **είμαι ~ την Εδεσσα** sunt din Edessa // **~ τι είναι φτιαγμένο;** din ce este făcut? // **το τραπέζι είναι ~ καλό ξύλο** masa este din lemn bun // **~ ζω ~ τη σύνταξη** trăiesc din pensie // **πέντε ~ δέκα** cinci din zece // **κέρδισε πολλά ~ το εμπόριο** a câștigat mult din comerț // **κορίτσι ~ μεγάλη οικογένεια** fată de familie mare // **άγαλμα ~ μάρμαρο** statuie din marmură 3. decât // **είναι μεγαλύτερος ~ μένα** este mai mare decât mine 4. câte // **ο καθένας πήρε ~ εκατό δραχμές** fiecare a primit câte o sută de drahme 5. prin // **περνά μέσα ~ το δάσος** trec prin pădure 6. dintre // **~ όλους μας αυτός είναι ο καλύτερος** dintre noi toți el este cel mai bun 7. dinspre // **θεός ~ μητέρα** unchi dinspre mamă 8. de (cauzal) // **το έκανε ~ φόβο** a făcut-o de frică 9. pe // **περνά ~ το δρόμο** trec pe stradă // **θα περάσω ~ σένα** voi trece pe la tine

απο- element de compunere ce denotă sensul: „separat de“, „detașat de“

αποβάθρα, η *subst.* debarcader, chei

αποβαίνει (να αποβεί) *v.i.* a rezulta, a reieși; a ieși // **το πράγμα ~ προς όφελός μου** chestiunea ieșe spre binele meu

αποβάλλω, απέβαλα, αποβλήθηκα I. *v.t.* a îndepărta, a respinge, a da la o parte, a alunga; a goni; a elimina, a exclude, a exmatricula II. *v.i.* a avorta, a lepăda

απόβαρο, το *subst.* tară; diferența dintre greutatea neto și peso a unei mărfi

απόβαση, η *subst. milit.* debarcare

αποβατικ-ός, -ή, -ό *adj. milit.* de debarcare // **-ά αγήματα** trupe de debarcare

αποδομάδα *adv. pop.* peste o săptămână, săptămâna următoare (viitoare)

αποβεβλημένος, -η, -ο *adj.* eliminat(-ă), exmatriculat(-ă), exclus(-ă)

αποβησόμενο, το *subst.* rezultat, urmare, ieșire

αποβι-άζω, -ασα, -άστηκα, αποβιβασμένος *v.t.* a debarca, a coborî dintr-un vehicul

αποβίβαση, η *subst. mar.* debarcare, coborâre dintr-un vehicul

(αποβιώνω) απεβίωσα *v.i.* a muri, a deceda

αποβίωση, η *subst.* deces, moarte

αποβλακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αποβλακωμένος *v.t.* a tâmpi, a prosti, a îndobitoci

αποβλάκωση, η *subst.* tâmpire, prostire, îndobitocire

αποβλέπω, απέβλεψα *v.i.* a ținti la, a avea ca obiectiv, a umbla după, a urmări // **αποβλέπει στην προίκα της** țintește la zestrea ei

απόβλητα, τα *subst. pl.* rebuturi; reziduuri // **βιομηχανικά ~** reziduuri industriale

απόβλητ-ός, -η, -ο *adj.* lepădat(-ă); eliminat(-ă), exmatriculat(-ă), exclus(-ă)

αποβολή, η *subst.* 1. aruncare 2. eliminare, excludere 3. respingere, îndepărtare 4. *med.* avort

αποβορβόρωση, η *subst.* 1. vidanjare 2. prefacere în mocirlă 3. *fig.* imoralitate

αποβουτυρωμένος, -η, -ο *part. ca adj.* degresat(-ă)

αποβραδīs *adv.* spre seară

απόβραδο, το *subst.* seara până noaptea târziu

απόβρασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. stratul de spumă care se adună în timpul fierberii 2. *fig.* drojdia societății // **κοινωνικά -ματα** elemente de clasă, pleava societății

απόβροχα *adv.* după ploaie

αποβρόχια, τα *subst. pl.* ultimele ploi de primăvară

απόβροχο, το *subst.* umezeală de după ploaie

απογαλακτίζω *v.t.* a înțărcă

απογαλακτισμός, ο *subst.* înțărcare, înțărcat

απόγειο, το *subst. astr.* 1. apogeu 2. *fig.* culme, punct culminant

απόγει-ος, -ος, -ο *adj.* (*d. vânturi*) care bate dinspre uscat // **-ος άνεμος** vânt care bate dinspre uscat

απογει-ώνομαι, -ώθηκα, απογειωμένος *v.d. av.* a decola, a se ridica în zbor // **το αεροπλάνο -ώθηκε** avionul a decolat

απογείωση, η *subst. av.* decolare

απογεμ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a umple până sus 2. a goli până la fund

απογέννι, το *subst.* ultimul copil

απογε(υ)-μα, -ματος, το *subst.* după-amiază

απογευματίζω *v.i.* 1. a isprăvi de mâncat la prânz 2. a lua masa de prânz, a prânzi

απογευματιν-ός, -ή, -ό *adj.* de după masă, de după-amiază // **η -ή** ziar de după masă // **-ός ύπνος** somn de după-amiază

(απογίνομαι) απογίνα și **απέγινα, απογίνηκα** *v.i.* 1. a sfârși, a ajunge la un rezultat // **τι -έγινε** η υπόθεση cum s-a isprăvit chestiunea? 2. a se înrăutăți, a se înțeți // **απέγινε το κακό** răul s-a înțețit

απόγωνση, η *subst.* disperare, deznădejde

αποροήτωση, η *subst.* dezamăgire, decepție, deziluzie

απογοητευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* dezamăgitor(-oare), decepționant(-ă) II. *adv.* (-ά)

απογοητ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, απογοητευμένος *v.t.* a dezamăgi, a decepționa // **με -σε** m-a dezamăgit

απόγονος, η *subst.* descendent(-ă), urmaș(-ă)

απογραφή, η *subst.* 1. recensământ // **δόθηκε διαταγή να γίνει** ~ s-a dat ordin să se facă recensământ 2. inventariere

απόγραφο, το *subst.* copie conformă cu originalul (a unui document judecătorec)

απογυμν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα απογυμνωμένος I. *v.t.* 1. a dezgoli, a despuia 2. a desfrunzi // **ο άνεμος -σε δένδρα** vântul a desfrunzit pomii 3. *fig.* a demasca, a dezvălui 4. *fig.* a lua averea cuiva, a spolia

απογύμνωση, η *subst.* 1. dezgolire, despuiere 2. desfrunzire 3. *fig.* demascare, dezvăluire 4. *fig.* luarea averii cuiva, spoliere

αποδεικνύω *v.t.* vezi **αποδείχνω**

αποδεικτέ-ος, -α, -ο *adj.* de demonstrat, de probat

αποδεικτικό, το *subst.* act doveditor, atestat, adeverință

αποδεικτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. doveditor(-oare), probator(-oare), concludent(-ă), demonstrativ(-ă) 2. *jur.* probant(-ă), probatoriu(-ie) // **-ή δύναμη** forța probantă // **-ά στοιχεία** elemente probatorii

αποδεικτ-ός, -ή, -ό *adj.* demonstrabil(-ă)

απόδειξ-η, η *subst.* 1. probă, dovadă // **δεν έχουμε -εις** nu avem dovezi 2. demonstrație // **~ του θεωρήματος** demonstrația teoremei 3. recipisă, chitanță, dovadă de primire // **~ παραλαβής** dovadă de primire

αποδείχνω, απέδειξα și **απόδειξα, αποδείχθηκα** și **αποδείχτηκα, αποδειγμένος** *v.t.* și *i.* 1. a demonstra, a dovedi // **~ το εναντίον** a demonstra contrariul // **απέδειξε την αθωότητά του** și-a dovedit nevinovăția 2. a constitui o dovadă **αποδεκατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αποδεκατισμένος** *v.t.* a decima // **η αρρώστεια -σε τον** πληθυσμό boala a decimat populația

αποδεκάτισ-μα, -ματος, το și **αποδεκατισμός, ο** *subst.* decimare

αποδέκτης, ο *subst.* 1. destinat, primitor; acceptant 2. receptor

αποδεκτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. admisibil(-ă) // **φαίνεται -ό** pare admisibil 2. admis(-ă), primit(-ă), acceptat(-ă) // **έγινε -ή** η πρόταση a fost acceptată propunerea

αποδέλοιπ-ος, -η, -ο *adj.* restant(-ă)

αποδελτ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, αποδελτιωμένος *v.t.* a face fișe, a fișa

αποδελτίωση, η *subst.* fișare

αποδέσμευση, η *subst.* dezangajare, dezlegare

αποδεσμε-εύω, -ευσα, -εύτηκα, αποδεσμευμένος *v.t.* a dezlega, a dezangaja // **τον -ευσα από τον όρκο** l-am dezlegat de jurământ

αποδέχομαι, αποδέχτηκα și **αποδέχθηκα** *v.d. a* accepta, a admite // **~ τους όρους σου** îți accept condițiile

αποδεχτ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **αποδεκτός**

αποδήμηση, η *subst.* vezi **αποδημία**

αποδημητήρια, τα *subst. pl. mar.* documente navale, documente de călătorie a corăbiilor

αποδημητικ-ός, -ή, -ό *adj.* migrator(-oare), călător(-oare) // **-ά πτηνά** păsări călătoare

αποδημία, η *subst.* 1. plecare în călătorie 2. călătorie, voiaj 3. emigrare, emigrație 4. (*d. păsări*) migrare

απόδημ-ος, -η, -ο *adj.* emigrant(-ă); emigrat(-ă) // **-ος ελληνισμός** emigrația grecească

αποδημ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a emigra 2. (*d. păsări*) a migra 3. *bis.* a muri // **-ησε εις τον Κύριον** s-a dus la Domnul, a murit

αποδίδω și **αποδίνω, απέδωσα** și **απόδωσα, αποδόθηκα, αποδο(σ)μένος** *v.t.* 1. a reda, a reflecta // **~ το νόημα** a reda sensul 2. a restitui, a înapoia // **τον απέδωσα στην οικογένεια** του l-am redat familiei 3. a aduce câștig, a renta, a da rod 4. a atribui // **μου αποδίδουν λόγια που δεν τα είπα** mi se atribuie vorbe pe care nu le-am spus 5. a da, a împărți // **~ λογο-**

ριασμόν a da socoteală // ~ **δικαιοσύνη** a împărți dreptate 6. a imputa
αποδιοπομπαίος *adj.* ~ **τράγος**, ο *șar isprășitor*
αποδιοργαν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα **αποδιοργανωμένος** *v.t.* a dezorganiza
αποδιοργάνωση, η *subst.* dezorganizare
αποδοκιμ-άζω, -ασα, -άστηκα, **αποδοκιμασμένος** *v.t.* 1. a dezaproba, a dezavua 2. a-și exprima zgomotos dezaprobarea
αποδοκιμασία, η *subst.* dezaprobare, dezavuare // **γενική** ~ dezaprobare generală
αποδοκιμαστικός-ός, -ή, -ό *adj.* dezaprobator (-oare)
απόδοση, η *subst.* 1. redare // **πιστή** ~ **της πραγματικότητας** redare fidelă a realității 2. restituire, înapoiere // ~ **των κατασχεθέντων** restituirea celor confiscate 3. acordare, atribuire 4. randament, venit, câștig, rod // **το αμπέλι έχει μεγάλη** ~ via are rod bogat
αποδοτικός-ός, -ή, -ό *I. adj.* productiv(-ă), rentabil(-ă) *II. adv.* (-ă)
αποδοτικότητα, η *subst.* rentabilitate
αποδοχή, η *subst.* 1. acceptare, admitere // ~ **των όρων** acceptarea condițiilor 2. *pl.* -ές **veniturile** // **οι -ές των εργαζομένων** veniturile muncitorilor
απόδραση, η *subst.* evadare
αποδυναμ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αποδυναμωμένος** *I. v.t.* a micșora puterea, a diminua forța *II. v.r.* -**ωνομαι**, a-și pierde din forță, din putere
αποδυνάμωση, η *subst.* pierderea / diminuarea forței / a puterii
αποδυτήρια, τα *subst. pl.* vestiar
απόζεβ-ος, -η, -ο *adj.* stângaci(-e), neîndemnatic(-ă)
απόζεση, η *subst.* deshămare, dejugare
αποζημ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, **αποζημιωμένος** *v.i.* 1. a despăgubi 2. a recompensa
αποζημίωση, η *subst.* 1. despăgubire 2. recompensă
αποζητ-ώ, -ησα *v.i.* a dori mult ceva, a suferi de absența a ceva/a cuiua, a-i fi dor de ceva/cineva
αποζώ *v.i.* a trăi în sărăcie; a trăi de azi pe mâine
απόηχος, ο *și απόηχο*, **το** *subst.* (și *fig.*) răsunet, ecou
αποθαλασσο-ώνομαι, -ώθηκα, **αποθαλασσωμένος** *v.d.* (*d.* hidroavioane) a decola de pe suprafața mării
αποθαλάσσωση, η *subst.* (*d.* hidroavioane) decolare de pe suprafața mării
αποθαμέν-ος, -η, -ο *adj.* (*inv.*) mort(moartă)
αποθάρρυνση, η *subst.* descurajare

αποθάρρυντικός-ός, -ή, -ό *I. adj.* descurajator(-oare) // **-ά νέα** vești descurajatoare *II. adv.* (-ά)
αποθαρρ-ώνω, -υνα, -ύνθηκα, **αποθαρρημένος** *v.t.* a descuraja
απόθε-μα, -ματος, **το** *subst.* 1. rezervă 2. *fin.* disponibil // ~ **τράπεζας** rezerva bancară, disponibilul de bani în numerar la dispoziția băncii într-o anumită zi 3. depozit, stoc minier, rezervă // **-ματα χρυσού** rezerve de aur
αποθεματικός, **το** *subst.* rezervele de stat
αποθεματικός-ός, -ή, -ό *adj.* de rezervă // **το -ό κεφάλαιο** fond de rezervă // **το -ό ταμείο** casa de depuneri
αποθεμελίωση, η *subst. fig.* demolare (din temelii)
αποθεραπεία, η *subst. med.* tratament în timpul convalescenței; completarea tratamentului
αποθεραπ-εύω, -ευσα, -εύτηκα **αποθεραπευμένος** *v.t.* a vindeca complet (continuuând tratamentul în timpul convalescenței)
απόθεση, η *subst.* 1. depunere 2. depozite 3. depozitare
αποθετικός-ός, -ή, -ό *adj. gram.* deponent(-ă) // **-ά ρήματα** verbe deponente
αποθέω, **απέθεσα** *și* **απόθεσα** (**αποτίθεμαι**), **αποτέθηκα** *v.t.* a lăsa jos; a depune 2. a pune deoparte, a face o rezervă
αποθε-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αποθεωμένος** *v.t.* 1. a ridică, în slăvi (pe cineva) 2. a primi cu entuziasm
αποθέωση, η *subst.* 1. ridicare în slăvi 2. primire entuziastă
αποθηκάριος, ο *subst.* magazioner
αποθήκευση, ο *subst.* înmagazinare, depozitare
αποθηκ-εύω, -ευσα, **εύτηκα**, **αποθηκευμένος** *v.t.* a depozita; a înmagazina
αποθήκη, η *subst.* magazie, depozit
αποθηλ-άζω, -ασα, -άστηκα, **αποθηλασμένος** *v.t.* a întârca
αποθηλασμός, ο *subst.* întârcare
αποθηρ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, **αποθηριωμένος** *v.t.* a înfuria, a scoate din fire, a exaspera
αποθησαυρ-ίζω, -ισα, **ίστικα**, **αποθησαυρισμένος** *v.t.* a tezauriza
αποθησαύριση, η *subst.* tezaurizare
αποθνήσκω (*inv.*) *v.i.* a muri, a deceda
αποθρασ-ώνω, -υνα, -ύνθηκα *I. v.t.* a îndemna la necuviință/insolență/obraznicioie *II. v.r.* -**υνομαι** a se obraznici, a deveni necuviincios / ins 'ent (**αποθυμώ**), **αποθύμησα** *v.i.* a dori mult; a-i fi dor de...
αποίητ-ος, -η, -ο *adj.* nefăcut(-ă); neconstruit(-ă); necreat(-ă)
αποικί-α, η *subst.* colonie // **οι -ες των αρχαίων ελλήνων** coloniile grecilor antichi // **αγγλική** ~

colonie engleză // ~ μελίσσών colonie de albine
αποικιακά, τα *subst. pl.* coloniale (cafea, condimente etc.)
αποικιακ-ός, -ή, -ό *adj.* colonial(-ă) // τα -κά produse coloniale
αποικ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αποικισμένος *v.t.* a coloniza
αποικιοκρατία, η *subst.* colonialism
αποικισμός, ο *subst.* colonizare
άποικος, ο, η, *subst.* colonist(-ă)
Αποκαθήλωση, η *subst. bis.* pogorârea de pe cruce a corpului lui Hristos
αποκαθιστώ, αποκατέστησα, (αποκαθίσταμαι), αποκαταστήθηκα, αποκαταστημένος și **αποκατεστημένος** *v.t.* 1. a restabili // ~ την τάξη a restabili ordinea 2. a repune în drepturi, a reabilita, a reintegra 3. a face un rost bun (prin căsătorie), a căpățui
αποκαΐδια, τα *subst. pl.* tăciuni, rest nears din lemnul de foc
αποκαλυπτήρια, τα *subst. pl.* ceremonia de dezvelire (a unui monument)
αποκαλυπτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. revelator(-oare) 2. demascator(-oare) 3. *bis.* apocaliptic(-ă) II. *adv.* (-ά)
αποκαλ-ύπτω, -υσα, -ύφηκα și **-ύφηκα, αποκαλυμμένος** I. *v.t.* 1. a dezvălui, a destăinui // ~ την αλήθεια a dezvălui adevărul // ~ το μυστικό σε κάποιον a destăinui cuiva secretul 2. a descoperi, (și fig.) a dezveli // -υσα τον φονιά am descoperit ucigașul // ~ το άγαλμα a dezveli statuia II. *v.r.* -υπτομαι, 1. a-și scoate pălăria 2. a arăta/ a avea respect profund / tot respectul // -υπτομαι μπροστά του am tot respectul față de el
αποκάλυψη, η *subst.* 1. dezvăluire, destăinuire 2. descoperire, dezvelire 3. revelație 4. *bis.* Apocalipsă
αποκαλώ, αποκάλεσα, αποκλήθηκα, αποκαλεσμένος *v.t.* a numi, a zice; (fig.) a face, a deveni, a supranumi // με αποκάλεσε ψεύτη mi-a zis / m-a făcut hoț
αποκάνω, απόκανα și **απόκαμα, αποκαμωμένος** *v.i.* 1. a termina, a duce la capăt un lucru, a sfârși 2. a se istovi, a se obosi, a se extenua, a se epuiza
αποκαρδ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, αποκαρδιωμένος *v.t.* a descuraja; a deprima, a demoraliza complet
αποκαρδίωση, η *subst.* descurajare; deprimare, demoralizare

αποκαρδιωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* descurajator(-oare) // -ή **απάντηση** răspuns descurajator; deprimant(-ă), demoralizant(-ă) II. *adv.* (-ά)
αποκατάσταση, η *subst.* 1. restabilire // ~ των διπλωματικών σχέσεων restabilirea relațiilor diplomatice 2. reabilitare, repunere în drepturi // ~ στα δικαιώματα repunere în drepturi
αποκεί *adv.* de acolo, din acel loc // φύγε ~! pleacă de acolo!
απόκειται *v. impers.* a depinde, a fi de competență cuiva, a fi la mâna cuiva // στο χέρι του depinde de el, este în mâna lui
απόκεντρ-ος, -η, -ο I. *adj.* departe de centru, la periferie, periferic(-ă) II. *adv.* (-α)
αποκεντρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα αποκεντρωμένος *v.t.* a descentraliza
αποκέντρωση, η *subst.* descentralizare // **διοικητική** ~ descentralizare administrativă
αποκεντρωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* descentralizator(-oare) II. *adv.* (-ά)
αποκέρνι, το *subst.* capăt de luminare arsă
αποκεφαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αποκεφαλισμένος *v.t.* a decapita
αποκεφαλισμός, ο *subst.* decapitare // ο ~ του Αγίου Ιωάννου decapitarea Sfântului Ioan
αποκήρυξη, η *subst.* 1. dezavuare, renegare 2. dezmoștenire 3. *bis.* excomunicare, afurisenie
αποκηρ-ύσσω, -υζα, -ύχθηκα și **-ύχθηκα, αποκηρυγμένος** *v.t.* 1. a dezavua, a dezaproba 2. a dezmoșteni 3. *bis.* a excomunica, a afurisi
αποκλεισμός, ο *subst.* 1. excludere, eliminare 2. blocare, blocaj, izolare, boicot, blocadă; embargo // οικονομικός ~ blocaj economic 3. (în grevă) lock-out
αποκλειστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* exclusiv(-ă) // -ός **αντιπρόσωπος** reprezentant exclusiv // -ός **κάτοχος** του μυστικού posesor exclusiv al secretului II. *adv.* (-ά) în mod exclusiv, în exclusivitate // **αναφέρεται -ά** στην συγκεκριμένη περίπτωση se referă în mod exclusiv la cazul concret // **βασίζομαι -ά** σε σένα mă bazez exclusiv pe tine
αποκλειστικότητα, η *subst.* exclusivitate // ~ δημοσίευσης συγκεκριμένης είδησης se eφημερίδα exclusivitatea publicării unei anumite știri în ziar
αποκλείω, απέκλεισα, αποκλείστηκα, αποκλεισμένος I. *v.t.* a exclude, a elimina // ~ τέτοια λύση exclud asemenea soluție // **τον απέκλεισαν από τις εξετάσεις** nu i-au dat voie să participe la examene // 2. a bloca, a izola, a boicota II. *v. impers.* **αποκλείεται** este exclus // **δεν** ~ nu este exclus

απόκληρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. dezmoștenit(-ă) 2. *fig.* oropsit(-ă), nenorocit(-ă)

αποκληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αποκληρωμένος *v.t.* a dezmoșteni

αποκλήρωση, η *subst.* dezmoștenire

αποκλίνω, απέκλινα *v.i.* a se abate, a devia, a avea o abatere/deviere // ~ **από τον σκοπό μου** mă abat de la țelul meu // **οι ακτίνες αποκλείουν** razele deviază

απόκλιση, η *subst.* abatere, deviere // ~ **από την ευθεία γραμμή** deviere de la linia dreaptă

αποκόβω și **αποκόπτω, απόκοψα** și **απέκοψα, αποκόπηκα, αποκομμένος** *v.t.* 1. a tăia, a rezeza // ~ **ένα κομμάτι** a tăia o bucată 2. a înțărca // ~ **το παιδί** a înțărca copilul 3. (*fin.*) a fixa un preț // ~ **μιά τιμή** **για** **ορισμένη εργασία** a fixa un preț pentru o muncă anume

αποκοιμ-ιέμαι, -ήθηκα, αποκοιμισμένος *v.d.* a adormi; a ațipi; a fi scufundat(-ă) în somn

αποκοιμ-ίζω, -ισα, αποκοιμισμένος *v.t.* a adormi, a face să adoarmă

αποκοίμηση, η *subst.* adormire

αποκόλληση, η *subst.* 1. dezlipire, descleiere 2. desprindere

αποκολλ-ώ, -ησα, (αποκολλώμαι), -ήθηκα, αποκολλημένος *v.t.* și *i.* 1. a dezlipi, a descleia 2. a se desprinde; a porni

αποκομιδή, η *subst.* 1. strângere și transport 2. îndepărtare (a gunoaielor)

αποκομ-ίζω, -ισα *v.t.* a trage foloase, a scoate, a avea un folos / câștig // ~ **κέρδος** a trage foloase, a câștiga

απόκομ-μα, -ματος, το *subst.* tăietură (dintr-un ziar etc.)

αποκοπή, η *subst.* 1. tăiere, rețezare 2. tăietură 3. *chir.* amputare 4. salarizare în acord global // **κατ'** -ήν în acord global 5. *gram.* apocopa

αποκόπτω *v.t.* vezi **αποκόβω**

αποκορύφω-μα, -ματος, το *subst.* punct culminant

αποκορυφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αποκορυφωμένος *I. v.t.* 1. a face să culmineze, a duce la punctul cel mai înalt 2. a scoate untul din lapte *II. v.r. -ομαι* a culmina, a ajunge în punctul cel mai înalt

αποκορύφωση, η *subst.* 1. culminație 2. scoaterea untului 3. *agric.* tăierea vârfului lăstarilor tineri, pentru a favoriza dezvoltarea fructelor

απόκοσμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. retras(-ă) / izolat(-ă) de lume; nepământean(-ă) 2. nesociabil(-ă)

αποκοτιά, η *subst.* îndrăzneală, tupeu

απόκοτ-ος, -η, -ο *adj.* îndrăzneț(-eafă), cu tupeu

αποκούμπι, το *subst.* ajutor / refugiu moral

απόκρημν-ος, -η, -ο *adj.* abrupt(-ă); prăpăstios (-oasă), râpos(-oasă)

Απόκρια și **Αποκριά** și **Απόκριες** și **Αποκριές, οι** *subst.* 1. lăsatul secului 2. cele trei săptămâni înainte de postul Paștelui 3. carnavalul de lăsatul secului

αποκριάτικ-ος, -η, -ο *I. adj.* de lăsatul secului; de carnaval *II. adv. (-α)* la lăsatul secului

αποκρ-ίνομαι, -ίθηκα *v.d.* a răspunde // -ίσου σε **ό, τι σε ρωτάν** răspunde la ceea ce te întrebă!

απόκριση, η *subst.* 1. răspuns, replică 2. *fiziol.* secreție

απόκρουση, η *subst.* 1. respingere 2. refuz

αποκρουστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. de respingere 2. de refuz 3. respingător(-oare) *II. adv. (-ά)* în mod respingător

αποκρούω, απέκρουσα, αποκρούστηκα *v.t.* 1. a respinge; a apăra // ~ **τις επιθέσεις εχθρού** a respinge atacurile inamicului 2. *fig.* a refuza, a nu primi, a nu admite // ~ **τις προτάσεις κάποιου** a nu primi propunerea cuiva

αποκρύβω și **αποκρύπτω, απέκρυψα, αποκρύφτηκα** și **αποκρύφθηκα** *v.t.* 1. a ascunde 2. a tăinu

αποκρυπτογράφηση, η *subst.* descifrarea unei criptograme

αποκρυπτογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, αποκρυπτογραφωμένος *v.t.* a descifra o criptogramă

αποκρυσταλλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αποκρυσταλλωμένος *v.t.* (*fig.*) a cristaliza, a limpezi

αποκρυστάλλωση, η *subst.* (*fig.*) cristalizare, limpezire

αποκρυφισμός, ο *subst.* ocultism

απόκρυφ-ος, -η, -ο *I. adj.* secret(-ă), tănu

αποκύημα, -ματος, το *subst.* produs, rod, rezultat // ~ της φαντασίας rodul fanteziei

απολαβή, η *subst.* 1. câştig; folos 2. *pl.* οι -ές, salariul, veniturile salariatului // οι -ές των εργαζομένων veniturile muncitorilor

απολαμβάνω, **απόλαυσα** şi **απήλαυσα** *v.i.* I. a se bucura de..., a se folosi de..., a beneficia de... // ~ πλεονεκτήματα a se bucura de avantaje // ~ μεγάλης εκτιμήσεως a se bucura de mare stimă 2. a obţine, a câştiga

απόλαυση, η *subst.* 1. plăcere, desfătare, delectare, deliciu // **είναι** ~ e un deliciu // **σαρκικές** -εις plăceri trupeşti 2. folos

απολαυστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* plăcut(-ă), încântător(-oare), desfătător(-oare), delicios (-oasă) II. *adv.* (-ă)

απολειψάδι, το *subst.* rest de săpun

απόλεμ-ος, -η, -ο *adj.* fără experienţă de război

απολέπιση, η *subst.* cojire, descuamare (a pielii)

απολήγω *v.i.* a ajunge la, a se termina // **που** -ήξατε; la ce concluzie aţi ajuns?

απόληξη, η *subst.* sfârşit, capăt

απολίθω-μα, -ματος, το *subst.* fosilă

απολιθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **απολιθωμένος** *v.t.* 1. a împietri 2. *v.r.* **απολιθώνομαι** a încremeni, a înmărmuri (de emoţie) 3. **απολιθωμένος** (*d.* o idee) închistat(-ă), învechit(-ă)

απολίθωση, η *subst.* 1. pietrificare, împietrire 2. fosilizare

απολίτευτ-ος, -η, -ο *adj.* care nu face politică

απολιτικ-ός, -ή, -ό şi **απολίτικ-ος**, -η, -ο *adj.* apolitic(-ă)

απολίτιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* necivilizat(-ă); nepoliticos(-oasă), grosolan(-ă) II. *adv.* (-α)

απολογ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* apologet(-ă); apărător(-oare)

απολογητικ-ός, -ή, -ό *adj.* apologetic(-ă); de apărare

απολογία, η *subst.* 1. apărare 2. *jur.* discurs de apărare a acuzatului, apărare // η ~ του Σωκράτη apărarea lui Socrate

απολογισμός, ο *subst.* 1. dare de seamă // **ετήσιος** ~ **δουλειάς** dare de seamă pentru munca de un an 2. *fin.* bilanţ

απολογ-ούμαι şi **απολογ-ιέμαι** şi -ήθηκα *v.r.* 1. a se apăra, a se justifica // ο **κατηγορούμενος** -είται acuzatul se apără 2. *jur.* a ţine un discurs de apărare

απολυμ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, **απολυμασμένος** *v.t.* a dezinfecta

απολύμανση, το *subst.* dezinfecţie

απολυμαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* de dezinfectare, de dezinfecţie, dezinfectant(-ă) // -ός **κλιβανος** etuvă de dezinfectare

απόλυση, η *subst.* 1. dezlegare, eliberare, absolvire, punere în libertate, lăsa-re la vatră // η ~ του κρατούμενου eliberarea deţinutului // η ~ από τον στρατό lăsa-re la vatră, demobilizare 2. concediere, destituire // ~ **υπαλλήλου** concedierea unui funcţionar // 3. *bis.* sfârşitul slujbei în biserică // ~ της **λειτουργίας** terminarea slujbei religioase (a liturghiei)

απολυταρχία, η *subst.* *pol.* absolutism

απολυταρχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* absolutist(-ă), despot(-ă), tiranic(-ă), dictatorial(-ă) // -ό **πολίτευμα** regim absolutist II. (-ά)

απολυταρχισμός, ο *subst.* absolutism, despotism, tiranie

απολυτήριο, το *subst.* 1. certificat de absolvire, diplomă // ~ **γυμνασίου** certificat de absolvire a liceului 2. livret militar // ~ **στρατού** livret militar de lăsa-re la vatră

απολυτήρι-ος, -α, -ο *adj.* de absolvire // -ες **εξετάσεις** examene de absolvire

απολυτικό, το *subst.* *bis.* troparul de la sfârşitul slujbei religioase, care se referă la sfântul zilei, la sărbătoarea zilei

απόλυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. absolut(-ă) // -η **πλειοψία** majoritate absolută // -η **αρχή** principiu absolut 2. exclusivist(-ă) // ~ **άνθρωπος** om exclusivist II. *subst.* το -ο, absolutul, spiritul absolut, ideea absolută III. *adv.* (-α) absolut

απολύτρωση, η *subst.* 1. izbăvire, salvare, mântuire 2. eliberare a omului de păcate

απολύω, **απέλυσα** şi **απόλυσα**, **απολύθηκα**, **απολυμένος** *v.t.* 1. a concedia, a destitui 2. a da certificat de absolvire/livret militar 3. *bis.* a termina slujba

απόμακρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. depărtat(-ă), îndepărtat(-ă) 2. *fig.* distant(-ă), rece II. *adv.* (-α)

απομάκρυνση, η *subst.* 1. îndepărtare 2. abatere

απομακρ-ύνω, -υνα, -υνθηκα, **απομακρυσμέ-νος** *v.t.* 1. a îndepărta, a depărta // ~ το **σκυλί** **από** **καντά** **μου** îndepărtez câinele de mine // -ύνθηκε **από** **μας** s-a îndepărtat de noi // **τον** **είδα** **να** **απομακρύνεται** l-am văzut cum se depărtează 2. a abate, a devia // -ύνθηκε **από** **τη** **σωστή** **γραμμή** s-a abătut de la linia justă

απομακρυσμένος (*part. ca adj.*) 1. distant(-ă) 2. îndepărtat(-ă)

απομαχικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de invalid 2. de veteran // -ό **ταμείο** fond pentru veterani / invalizi

απόμαχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. invalid de război 2. veteran(-ă)

απομεινάρη, το *subst.* rămăşiţă, rest

απομένω, **απέμεινα** şi **απόμεινα** *v.i.* 1. a rămâne, a supravieţui // **απέμεινε** **μόνος** a rămas singur 2. *fig.* a rămâne uimit(-ă), încremenit(-ă)

απόμερ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. departe de centru, mărginaș(-ă), periferic(-ă) 2. nefrecventat(-ă) II. *adv.* (-α), la o parte // **στέκει** ~ stă la o parte

απομεσήμερο, το *subst.* după-amiază

απομίμηση, η *subst.* imitare, imitație // ~ **δέρματος** imitație de piele

απομιμητικ-ός, -ή, -ό *adj.* imitativ(-ă), de imitație

απομιμ-οῦμαι, -ήθηκα *v.t.* (d. un obiect) a imita, a copia

απομνημονεύματα, τα *subst. pl.* memorii // **γράφω τα** ~ μού îmi scriu memoriile

απομνημόνευση, η *subst.* memorare; învățare pe de rost

απομνημον-εύω, -ευσα, -εύθηκα și **-εύτηκα, απομνημονευμένος** *v.t.* 1. a învăța pe de rost, a memora 2. a recita din memorie

απομον-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, απομονωμένος *v.t.* a izola

απομόνωση, η *subst.* 1. izolare, separare 2. (în închisoare) carceră

απομονωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de izolare, izolator (-oare), izolant(-ă)

απομονωτισμός, ο *subst. pol.* izolaționism

απομιζ-ηση, η *subst.* 1. sugere, supt 2. *fig.* exploatare, tragere de foloase

απομιζ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* 1. a sugere // ~ **το δάκτυλο** a-și sugere degetul 2. a exploata, a stoarce bani prin viclesug // **-εί τα λεπτά του πατέρα** του stoarce bani de la tatăl său // **-ούν το αίμα μας** ne sug sângele, ne exploatează cu cruzime

απομυθοποίηση, η *subst.* demitizare

απομυθοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα απομυθοποιημένος *v.t.* a demitiza

απονεκρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα απονεκρωμένος *v.t.* 1. a mortifica 2. a atrofia

απονέκρωση, η *subst.* 1. mortificare 2. atrofiere

απονέμω, απένειμα, απονεμήθηκα, απονεμημένος *v.t.* a decerna, a atribui, a acorda, a conferi // ~ **παράσημο** a acorda o decorație

απόνερα, τα *subst.* 1. dăra de pe urma vaporului în mișcare 2. apă murdară

απονευρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, απονευρωμένος *v.t. med.* a scoate nervul, a tăia nervul

απονεύρωση, η *subst. med.* scoaterea unui nerv

απονήρευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* candid(-ă), inocent (-ă), nevinovat(-ă) II. *adv.* (-α)

απονία, η *subst.* lipsă de compasiune, insensibilitate

απονομή, η *subst.* 1. acordare, conferire, decernare, atribuire // ~ **των βραβείων** acordare premiilor 2. împărțire // ~ **των δώρων** împărțirea darurilor

άπον-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de milă, nemilos (-oasă), insensibil(-ă) // **-η καρδιά** inimă nemilosă

αποξεν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα αποξενωμένος *v.t.* a înstrăina

αποξένωση, η *subst.* înstrăinare

απόξεση *subst.* 1. răzuire, șlefuire 2. *chir.* raclaj, chiuretaj

αποξηρ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, αποξηραμένος *v.t.* 1. a usca (fructe) 2. a deseca

αποξηράνιση, η *subst.* 1. uscare 2. desecare

αποξηραντικ-ός, -ή, -ό *adj.* de uscare, de drenaj // **-ά έργα** lucrări de drenaj

αποξυλ-ώνω I. *v.t.* a face să se întărească II. *v.r.* **-ωνομαι** a înlemni, a încremeni

αποπαίδι, το *subst.* copil dezmoștenit; copil părăsit, neîngrijit

αποπαίρνω, αποπάρω *v.t.* a lua la rost, a certa, a dojeni, a admonesta

απόπακας, ο *subst.* preot răspopit

αποπάτηση, η *subst.* defecare, ieșire afară, evacuare

απόπατος, ο *subst.* closet, toaletă, W.C.

απόπειρα, η *subst.* 1. încercare nereușită 2. *jur.* tentativă, atentat

αποπειρ-ώμαι, -άθηκα *v.d.* 1. a încerca fără a reuși 2. a face o tentativă

αποπερατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα αποπερατωμένος *v.t.* a duce la bun sfârșit, a desăvârși // **-ωσα το έργο** am dus lucrarea la bun sfârșit

αποπεράτωση, η *subst.* ducere la bun sfârșit, isprăvire, desăvârșire

απόπιομα și **απόπιμα** și **αποπότι, το** *subst.* rest de băutură în pahar

αποπλάνηση, η *subst.* seducere

αποπλανητικ-ός, -ή, -ό *adj.* seducător(-oare)

αποπλαν-ώ, -ησα, (αποπλανώμαι), -ήθηκα, αποπλανημένος *v.t.* a seduce

αποπλέω, απέπλευσα *v.i. mar.* a porni în larg, a se desprinde de la chei // **το πλοίο απέπλευσε από το λιμάνι του Πειραιά** nava a pornit din portul Pireu

αποπληξία, η *subst. med.* apoplexie

απόπλ-ους, ου, ο *subst. mar.* pornire / plecare în larg de la chei

απόπλυ-μα, -ματος, το *subst.* zoaie, lături, apă murdară după spălatul rufelor

αποπνέω *v.t.* 1. a exala, a răspândi mirosuri 2. a inspira un sentiment, a da o anumită senzație

αποπνικτικ-ός, -ή, -ό *adj.* sufocant(-ă), înăbușitor(-oare) // **-ή ατμόσφαιρα** atmosferă înăbușitoare

αποποίηση, η *subst.* 1. refuz 2. *jur.* renunțare la succesiune

αποποι-ούμαι, -ήθηκα *v.t.* a refuza, a respinge
αποπομπή, η *subst.* izgonire
αποπροϊκί, το *subst. jur.* adaos de zestre
αποπροσανατολ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αποπροσανατολισμένος** *v.t.* a dezorienta
αποπροσανατολισμός, ο *subst.* dezorientare
απορημέν-ος, -η, -ο *adj.* nedumerit(-ă), încurcat(-ă), jenat(-ă), stingherit(-ă), surprins(-ă)
απόρητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necucerit(-ă) 2. de necucerit, inexpugnabil(-ă) // -ο **φρούριο** fortăreață inexpugnabilă
απορία, η *subst.* 1. nedumerire // **τον κοίταξα** με ~ l-am privit cu nedumerire 2. impas // **βρίσκομαι** σε ~ mă aflu într-un impas
άπορ-ος, -η, -ο *adj.* lipst(-ă) de mijloace materiale; sărac(-ă)
απορρέω *v.i.* a decurge, a reieși, a rezulta // **από δω απορρέει το συμπέρασμα** de aici rezultă concluzia
απόρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* confidențial(-ă) // -α **έγγραφα** documente confidențiale // -η **επιστολή** scrisoare confidențială II. *adv.* (-α)
απόρριμ-μα, -ματος, το *subst.* rebut; gunoi
απορρίνημα, το *subst.* pilitură
απορριπτέ-ος, -α, -ον *adj.* de lepădat; de respins
απορρίπτω, **απέρριψα**, **απορρίφθηκα** și **απορρίφτηκα** I. *v.t.* a respinge // ~ **την κατηγορίαν** a respinge acuzația // **η αίτηση μου απορρίφθηκε** cererea mea a fost respinsă 2. a nu da un examen unui student, a-l pica // **απορρίφθηκα** στις εξετάσεις am picat la examene
απόρριψη, η *subst.* 1. respingere 2. cădere la examen
απόρροια, η *subst.* consecință, rezultat
απορρόφηση, η *subst.* 1. absorbiere, absorbtie 2. *fig.* preocupare, captivare
απορροφητικ-ός, -ή, -ό *adj.* absorbitor(-oare), absorbant(-ă)
απορροφητικότητα, η *subst.* capacitate de absorbtie
απορροφ-ώ și **απορροφ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **απορροφημένος** *v.t.* 1. a absorbi, a aspira // ο **πυρές** -ησε το γάλα pireul a absorbit laptele 2. (*fig.*) a absorbi, a captiva // -ήθηκα στις σκέψεις μου am fost absorbit de gânduri
απορρυπαντικό, το *subst.* detergent
απορ-ώ, -ησα, (απορημένος) *v.i.* 1. a se mira, fi surprins // -ησα **όταν τον είδα** am fost surprins când l-am văzut // **γιατί -είς;** de ce te miri? 2. a fi nedumerit(-ă), a se întreba
αποσαθρ-ώνω, -ωσα, -όθηκα, **αποσαθρωμένος** *v.t.* a descompune, a dezagrega

αποσάθρωση, η *subst.* descompunere, dezagregare
απόσαξη, η *subst.* deshămare
αποσάπουνο, το *subst.* restul de săpun
αποσαφην-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αποσαφηνισμένος** *v.t.* a elucida
αποσαφήνιση, η *subst.* elucidare
απόσβεση, η *subst.* 1. amortizare, strângere treptată a unei datorii // ~ **χρέους** amortizarea datoriei
αποσβήνω *v.t.* 1. a șterge 2. a stinge 3. *jur.* a amortiza
αποσβολωμέν-ος, -η, -ο (*part ca adj.*) mut(-ă) de uimire
αποσιώπηση, η *subst.* trecere sub tăcere
αποσιωπητικά, τα *subst. pl. gram.* puncte de suspensie; puncte, puncte
αποσιωπ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a trece sub tăcere
αποσκευές, οι *subst. pl.* bagaje, valize, pachete etc. în călătorie
αποσκίρτηση, η *subst.* părăsire, abandonare a unui partid
αποσκιρτ-ώ, -ησα *v.i.* a părăsi un partid și a se alătura altuia // -ησε **από το κόμμα μας** a dezeratat din partidul nostru
αποσκληήρυνση, η *subst.* înmuiere
αποσκοπώ *v.t.* a avea drept scop / obiectiv, a viza, a ținti; a avea intenție
απόσμηξη, η *subst. med.* curățire, spălare, dezinfectare
αποσμητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. deodorant(-ă) 2. το -ό, produs deodorant
αποσόβηση, η *subst.* înlăturare // ~ **του κινδύνου** înlăturarea pericolului
αποσοβ-ώ, -ησα, -ήθηκα I. *v.t.* a îndepărta, a da la o parte, a înlătura // ο **κίνδυνος** -ήθηκε pericolul a fost înlăturat
απόσπαση, η *subst.* 1. rupere, desprindere, despărțire; separare 2. distragere // ~ **της προσοχής** distragerea atenției 3. detașare // ~ **υπαλλήλου** detașarea unui funcționar
απόσπασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. fragment, parte dintr-o scriere, dintr-un document 2. *milit.* detașament special
αποσπασματικ-ός, -ή, -ό *adj.* fragmentar(-ă)
αποσπασμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. desprins(-ă), rupt(-ă) 2. detașat(-ă) // -ος **υπάλληλος** funcționar detașat
Αποσπερίτης, ο *subst.* luceafăr, planeta Venus, luceafărul de noapte
αποσπερν-ός, -ή, -ό *adj.* de seară, seral(-ă)
αποσπóρι, το *subst.* 1. coaja seminței 2. ultimul copil

αποσπώ, απέσπασα (αποσπώμαι) αποσπάστηκα, αποσπασμένος *v.t.* 1. a smulge, a scoate cu greu // του απέσπασα το μυστικό i-am smuls secretul 2. a desprinde, a rupe // ~ κάποιον από την οικογένεια του a rupe pe cineva de familia lui 3. a detașa // ~ έναν υπάλληλο a detașa un funcționar

απόσταγ-μα, -ματος, το *subst.* esență, substanță distilată

αποστ-άζω, -αξα, αποσταγμένος *v.t.* a distila // αποσταγμένο νερό apă distilată

αποστ-αίνω, -ασα, αποσταμένος *v.i.* a se istovi, a se extenua

αποστακτήρας, ο *subst.* distilator, aparat de distilare; alambic

αποστάλαγμα, το *subst.* 1. decantare; precipitat 2. *fig.* concluzie

απόσταξη, η *subst.* distilare

απόσταση, η *subst.* 1. distanță // κρατώ σε ~ κάποιον a ține la distanță pe cineva 2. diferență // υπάρχει μεγάλη ~ μεταξύ τους diferență mare între ei

αποστασία, η *subst.* dezertare politică, apostazie
αποστασιοποίηση, η *subst.* distanțare, dezangajare

αποστάτ-ης, ο, -άτρια sau -ισσα, η *subst.* dezertor politic, apostat(-ă)

αποστατ-ώ, -ησα *v.i.* a dezerta dintr-un partid politic, a apostazia, a săvârși o apostazie

αποστειρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αποστειρωμένος *v.t.* a steriliza, a distruge microbii

αποστείρωση, η *subst.* sterilizare

αποστειρωτήρας, ο *subst.* autoclavă

αποστέλλω și **αποστέλνω, απέστειλα, αποστάληκα** *v.t.* 1. a trimite de la distanță, a expedia // ~ ένα τηλεγράφημα a trimite o telegramă 2. a trimite în misiune, a delega

αποστέρηση, η *subst.* privațiune // ~ των δικαιωμάτων privațiune de drepturi

αποστεωμένος, -η, -ο *adj.* costeliv(-ă), slab(-ă)

αποστηθ-ίζω, -ισα *v.t.* a învăța pe de rost // ~ το μάθημα a învăța pe de rost lecția

αποστηθισοι, η *subst.* învățare pe de rost

απόστη-μα, -ματος, το *subst.* abces

αποστολέας, ο *subst.* expeditor

αποστολή, η *subst.* 1. misiune // έφυγε σε ειδική ~ a plecat în misiune specială 2. trimitere, expediere // ~ του δέματος expedierea pachetului 3. delegație // συνδικαλιστική ~ delegație sindicală 4. (*fig.*) misiune, menire

αποστολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* apostolic(-ă); al, a, ai, ale Apostolilor II. *adv.* (-ά) 1. în felul apostolilor, apostolește 2. *fig.* mergând pe jos

απόστολος, ο *subst.* 1. apostol, ucenic al lui Hristos 2. misionar, propagator al credinței creștine 3. *fig.* adept înflăcărat al unei idei 4. *bis.* carte cu pasaje din faptele apostolilor și cuprinzând epistolele apostolilor din care se citește în timpul slujbei religioase

αποστομ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα *v.t.* a astupa gura cuiva, a reduce la tăcere pe cineva // του είπα μερικά πράγματα και τον -ωσα i-am spus câteva lucruri și i-am astupat gura

αποστομωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* capabil(ă) să reducă la tăcere

αποστράγγιση, η *subst.* desecare, drenare // ~ ελώδους εκτάσεως desecarea terenului mlăștinos

αποστραγγιστήρας, ο *subst.* canal de scurgere

απόστρατα *adv.* departe de drum

αποστρατεία, η *subst. milit.* 1. trecerea în rezervă a militarului 2. demobilizare din armată

αποστρατ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, αποστρατευμένος I. *v.t. milit.* a trece în rezervă un ofițer II. *v.r.* -ενομαι, a se retrage din armată

αποστρατιωτικοποιημένος, -η, -ο *adj.* demilitarizat(-ă)

απόστρατ-ος, ο, η *subst.* 1. militar trecut în rezervă; militar retras din armată 2. *peior.* pensionar(-ă) // εμείς οι -οι της ζωής noi pensionarii vieții

αποστρέφομαι *v.r.* a-i fi silă, a se scârbi, a se dezgusta

αποστρεφής, η *subst.* 1. silă, repulsie, aversiune // αισθάνομαι ~ a avea un sentiment de repulsie 2. (*stil.*) apostrofă

απόστροφος, η *subst. gram.* apostrof, semn diacritic folosit în locul unei vocale elidate

αποσυμφόρηση, η *subst.* descongestionare (a circulației)

αποσύνδεση, η *subst.* 1. dezlegare, desfăcere 2. deconectare

αποσυνδ-έω, -εσα, -έθηκα, αποσυνδεμένος *v.t.* 1. a dezlega, a desface 2. a deconecta

αποσύνθεση, η *subst.* descompunere 2. dezorganizare 3. alterare, putrezire

αποσυντίθεται, αποσυντέθηκα *v.r.* a se descompune

απόσυρση, η *subst.* retragere

αποσύρω, απέσυρα, αποσύρθηκα *v.t.* a retrage // ~ τα στρατεύματά μου îmi retrag armatele //

~ τα λόγια μου îmi retrag cuvintele // αποσύρθηκε σε μοναστήρι s-a retras la mănăstire

αποσφραγίζω *v.t.* 1. a desigila, a deschide (un plic) 2. *jur.* a scoate sigiliul

αποσφράγιση, η *subst.* desigilare, deschidere (a unui plic)

αποσχ-ίζομαι, -ίστηκα *v.r.* a se rupe de..., a se desprinde de..., a se depărta de... // -ίστηκε **από μας** s-a rupt de noi

απόσχιση, η *subst.* rupere, desprindere, separare, detașare

αποσ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα **αποσω(σ)μένος** *v.t.* 1. a sfârși, a termina, a isprăvi 2. a cheltui complet // -σα **τα λεφτά** μου mi-am cheltuit toți banii // **να μην -ώ** σεις să nu ai parte

απόσσω-μα, -ματος, το *subst.* rămășița unui lucru, restul

απότακτος, ο *subst. milit.* scos din armată

αποταμίευση, η *subst. fin.* economisire; depunere de bani la casa de economii

αποταμι-εύω, -ευσα, -εύτηκα, **αποταμιευμένος** *v.t.* a economisi, a pune de o parte, a depune bani la bancă

απόταξη, η *subst.* 1. îndepărtare din armată a unui ofițer sau subofițer din motive disciplinare 2. *bis.* lepădare de Satana de către naș(-ă) în timpul botezului finului / finei

αποτάσσω, **απέταξα**, **αποτάχθηκα** și **αποτάχ-τηκα**, **αποταγμένος** I. *v.t.* a scoate disciplinar din cadrele armatei un ofițer sau subofițer II. *v.r.* **αποτασσομαι** *bis.* a se lepăda de..., a abjura

αποτείνομαι, **αποτάθηκα** *v.r.* a se adresa, a recurge // ~ **σε σας με την παράκληση**... mă adresez dumneavoastră cu rugămintea... // **αποτάθηκα σε πολλούς**, **αλλά κανείς** δε με **πρόσεξε** m-am adresat multora, dar nimeni nu mi-a dat atenție

αποτελ-ειώνω, -ειωσα și -είωσα, **αποτελειωμέ-νος** *v.t.* 1. a termina, a sfârși, a isprăvi // ~ **το έργο που άρχισε ο πατέρας** μου termin lucrarea pe care a făcut-o tatăl meu 2. a omori, a ucide, a da gata // **τον -ειωσα** l-am dat gata / l-am omorât

αποτέλεσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. rezultat // **τα -ματα των εξετάσεων** rezultatele examenelor 2. efect, consecință // **αιτία και** ~ cauză și efect 3. *med.* sechelă

αποτελεσματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* eficace, eficient(-ă) // -**ά μέτρα** măsuri eficiente II. *adv.* (-**ά**) în mod eficace

αποτελεσματικότητα, η *subst.* eficacitate, eficiență

αποτελματ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αποτελματω-μένος** *v.t.* a face să stagneze, a aduce în situație de impas

αποτελμάτωση, η *subst.* stagnare; impas

αποτελ-ώ, -εσα (**αποτελούμαι**) I. *v.t.* a constitui, a alcătui, a forma // -**εσε** **προηγούμενο κακό** a constituit un precedent rău II. *v.r.* -**ούμαι** a se compune, a fi format(-ă) // **αποτελείται από τρία μέρη** este compus din trei părți

αποτεμαχίζω *v.t.* a tăia în bucăți, a face bucăți **αποτεφρ-ώνω**, -ωσα, -ώθηκα, **αποτεφρωμένος** *v.t.* a arde, a transforma în cenușă; a incinera // ~ **ένα πτώμα** a incinera un cadavru

αποτεφρωση, η *subst.* transformare în cenușă prin ardere, incinerare

αποτεφρωτήριο, το și **αποτεφρωτήρας**, ο *subst.* crematoriu

αποτίμημα, το *subst.* valoare estimativă

αποτίμηση, η *subst.* estimare, evaluare, stabilirea valorii unui obiect

αποτιμ-ώ, -ησα, -ήθηκα **αποτιμημένος** *v.t.* a estima, a evalua

αποτίναγ-μα, -ματος, το *subst.* scuturare // **το ~ του τουρκικού ζυγού** scuturarea jugului turcesc

αποτιν-άζω și **αποτιν-άσω**, -αξα, -άχτηκα și -**άχθηκα** *v.t.* 1. a scutura // ~ **το ζυγό** a scutura jugul // ~ **την σκόνη** a scutura praful 2. a înlătura, a scăpa de o situație neplăcută

αποτίναξη, η *subst.* vezi **αποτίναγμα**

απότιστ-ος, -η, -ο *adj.* neudat(-ă) // -ο **λουλούδι** floare neudată

αποτολμ-ώ și **αποτολμ-άω**, -ησα *v.t.* 1. a îndrăzni, a cuteza // -**πρε** **να σηκώσει κεφάλι** a îndrăznit să ridice capul 2. a se încumeta, a se hazarda // ~ **το παν** a se încumeta la toate

απότομ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. abrupt(-ă), prăpăstios(-oasă), râpos(-oasă) // -**η** **όχθη** mal abrupt // -**η** **πλαγιά** pantă abruptă 2. (*d.* oameni) aspru (-ă), brutal(-ă), tăios(-oasă), violent(-ă) // -**ος** **χαρακτήρας** caracter tăios, aspru // -**η** **συμπεριφορά** comportare brutală 3. (*d.* vreme și anumite situații) brusc(-ă) // -**η** **αλλαγή** της **θερμοκρασίας** schimbare bruscă a temperaturii // -**η** **μεταβολή** întorsătură bruscă II. *adv.* (-**α**) // **μιλά -α** vorbește aspru // **γύρισε -α** **το κεφάλι** și-a întors brusc capul

αποτοξιν-ώνω, -ωσα, **ώθηκα**, **αποτοξινωμένος** *v.t.* a dezintoxica

αποτοξίνωση, η *subst.* dezintoxicare, dezintoxicație

αποτραβ-ιέμαι, -ήχτηκα, **αποτραβηγμένος** *v.r.* 1. a se retrage // **τα νερά -ήχτηκαν** apele s-au retras 2. a se izola

αποτράχυνση, η *subst.* înăsprire

αποτραχύνω, -ωνα, -ύνθηκα *v.t.* a înăspri // -ύνθηκαν **τα πράγματα** împrejurările s-au înăspri

αποτρελαίνω, -ανα, -άθηκα **αποτρελαμένος** *v.t.* a înnebuni pe cineva, a scoate din minți

αποτρεπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de natură să determine schimbarea unei hotărâri 2. care preîntâmpină

αποτρέπω, **απέτρεψα**, **αποτράπηκα** I. *v.t.* 1. a face să se răzgîndească 2. a preîntâmpina, a evita // ~ **το δυσίχημα** a preîntâmpina accidentul

αποτριχώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αποτριχωμένος** *v.t.* a depila

αποτρίχωση, η *subst.* depilare

αποτρόπαι-ος, -η, -ο *adj.* oribil(-ă), respingător (-ă), scârbos(-oasă) // -ο **έγκλημα** crimă oribilă

αποτροπή, η *subst.* înlăturarea (unui pericol etc.); preîntâmpinare a unei acțiuni

αποτροπι-άζομαι, -ιάστηκα, **αποτροπιασμένος** *v.d.* a avea / a simți repulsie / oroare / dezgust

αποτροπιασμός, ο *subst.* repulsie, oroare, dezgust

αποτσίγαρο, το *subst.* muc de țigară

αποτυγχάνω *v.t.* și *v.i.* vezi **αποτυχαίνω**

αποτύπω-μα, -ματος, το *subst.* amprentă // **δακτυλικά -τα** amprente digitale

αποτυπώνω, -ωσα, -ώθηκα **αποτυπωμένος** *v.t.* 1. a lua amprente 2. a ține minte // -ώθηκε **στο μυαλό** μου mi s-a întipărit în minte

αποτύπωση, η *subst.* întipărire; imprimare

αποτυφλώνω, -ωσα, -ώθηκα **αποτυφλωμένος** *v.t.* 1. a face să-și piardă definitiv vederea 2. *fig.* a face să-și piardă rațiunea

αποτύφλωμα, το și **αποτύφλωση**, η *subst.* orbire **αποτυφλωτικ-ός**, -ή, -ό *adj.* orbitor(-oare) // -ό **φως** lumină orbitoare

αποτυχαίνω, **απέτυχα** și **απότυχα**, **αποτυχημένος** *v.i.* a nu reuși, a nu izbuti, a eșua, a da greș // **απέτυχα** **στις εξετάσεις** nu am reușit la examene // **το σχέδιό** μου **απέτυχε** planul meu a eșuat // **το πείραμα** **απέτυχε** experiența a dat greș

αποτυχημέν-ος, -η, -ο *adj.* ratat(-ă)

αποτυχία, η *subst.* nereușită, insucces, eșec

απούλητ-ος, -η, -ο *adj.* nevândut(-ă) // -ο **εμπό-ρεια** marfă nevândută

απουσί-α, η *subst.* absență; lipsă // **αδικαιολό-γητες** -ες absențe nemotivate // **έχει** **πολλές** -ες are multe absențe // **εν** ~ **μου** în lipsa mea

απουσιάζω, -ίσα *v.i.* a absenta; a lipsi; a nu fi prezent(-ă) // -**ιαζει** **από** **το** **γραφείο** lipsește de la birou

απουσιολόγιο, το *subst.* condică de absențe

αποφάγια, τα *subst. pl.* resturile de mâncare rămase de la masa

αποφάνομαι, **αποφάνθηκα** *v.d.* 1. a se pronunța, a-și exprima părerea, a opina // ~ **κατηγορηματικά** mă pronunț categoric 2. (*jur.*) a pronunța o sentință // **το δικαστήριο** **αποφάνθηκε** tribunalul a rostit sentința

απόφανση, η *subst.* 1. exprimare a unei păreri, enunțare 2. hotărâre judecătorească, sentință

αποφαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* declarativ(-ă) *gram.* enunțativ(-ă)

απόφαση, η *subst.* 1. hotărâre, decizie, rezoluție // ~ **της πλειοψηφίας** hotărârea majorității // **εκδίδω** ~ a da o hotărâre 2. (*jur.*) sentință, verdict // **δικαστική** ~ hotărâre judecătorească // **καταδικαστική** ~ sentință de condamnare // **τελεσιδικη** ~ hotărâre definitivă

αποφασ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αποφασισμένος** *v.t.* și *v.i.* a (se) hotări, a lua o hotărâre, a (se) decide // **αποφάσισε** **επιτέλους!** hotărăște-te odată! // **το εφετείο** **θα** -**ίσει** **curtea** de apel va hotări (se va pronunța)

αποφασισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. hotărât(-ă), decis(-ă) 2. hotărât(-ă) să riște

αποφασιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. hotărât(-ă), decis(-ă) // **είναι** -**ός** **άνθρωπος** este un om hotărât // -**ή** **απάντηση** răspuns hotărât 2. hotărâtor(-oare), decisiv(-ă) // -**ή** **μάχη** luptă decisivă // **έχει** -**ή** **σημασία** are o importanță decisivă II. *adv.* (-ά)

αποφασιστικότητα, η *subst.* fermitate // **με** ~ **cu** fermitate

αποφατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* negativ(-ă) // -**ή** **απάντηση** răspuns negativ II. *adv.* (-ά)

αποφέρω, **απέφερα** *v.t.* a aduce venit // **το εργοστάσιο** **αποφέρει** **μεγάλα** **κέρδη** fabrica aduce venituri mari

αποφεύγω, **απέφυγα** și **απόφυγα**, **αποφεύχθηκα** I. *v.t.* a evita; aocoli // ~ **τις συζητήσεις** a evita discuțiile II. *v.i.* a scăpa // **το καράβι** **απέφυγε** **τη σύγκρουση** corabia a scăpat de ciocnire **απόφυγε-α**, -ματος, το *subst.* maximă, sentință **αποφλοιώνω**, -ωσα, -ώθηκα, **αποφλοιωμένος** *v.t.* a descoji

αποφλοιώση, η *subst.* descojire

αποφοιτήριο, το *subst.* certificat de absolvire

αποφοίτηση, η *subst.* absolvire

απόφοιτ-ος, -η, -ο *adj.* absolvent(-ă) // ~ **Νομικής Σχολής** absolvent al facultății de drept

αποφοιτ-ώ, -ησα *v.i.* a absolvi

αποφορά, η *subst.* duhoare

αποφύρι, το *subst.* haină veche / uzată

αποφράδα **ημέρα**, η *subst.* și *adj.* zi nefastă

απόφραξη, η *subst.* astupare; înfundare, obturare
αποφυγή, η *subst.* 1. evitare, eschivare, sustragere
2. scăpare

αποφυλακ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αποφυλακισμέ-**
νος *v.t.* a elibera de la închisoare

αποφυλάκιση, η *subst.* eliberare din închisoare

απόφυση, η *subst.* fiziol. apofiză

απόφωτα, τα *subst. pl. și adv.* după Bobotează

αποχαιρετ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* a-și lua rămas
bun, a-și lua ziua bună, a saluta de plecare //
ήρθα για να σας -ίσω am venit să-mi iau
rămas bun de la voi

αποχαιρετισμός, ο *subst.* (salut) de rămas bun
αποχαιρετιστήρι-ος, -α, -ο *adj.* de rămas bun,
de despărțire, de adio // -ος **λόγος** cuvântare
de rămas bun // -ο **γεύμα** masa de despărțire

αποχαιρετώ *v.t.* vezi **αποχαιρετίζω**

αποχαλιν-ώνομαι, -ώθηκα, **αποχαλινωμένος**
v.r. a se dezmața, a se destrăbăla, a se desfrâna

αποχαλίνωση, η *subst.* dezmăt, destrăbălare,
desfrânare

αποχαυν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αποχαυνωμένος**
v.t. a moleși, a vlăgui, a slăbi; a lenevi

αποχαύνωση, η *subst.* moleșire, moleșeală,
molicieune, sfârșeală, lăncezeală

αποχαυνωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* moleșitor(-oare)

αποχέιμωνα *adv.* la ieșirea din iarnă

αποχέτευση, η *subst.* canalizare; sistemul de
canale de scurgere pentru evacuarea apelor
reziduale

αποχετευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de canalizare // -ά
έργα lucrări de canalizare II. *adv.* (-ά) con-
form canalizării

απόχη, η *subst.* minciog; plasă de prins pește sau
insecte

αποχή, η *subst.* abținere, abținere, nepartici-
pare // ~ **από το κρέας** abținere de la carne //
~ **από τις εκλογές** neparticipare la alegeri

απόχρεμ-μα, -ματος, το *subst.* flegmă

αποχρεμπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* farm expectorant(-ă)

απόχρεμψη, η *subst.* expectorație, expectorare

απόχρουση, η *subst.* nuanță

αποχρωματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αποχρωματισ-**
μένος *v.t.* a decolora

αποχρωμάτιση, η *subst.* decolorare

αποχρών λόγος *adj.* + *subst.* justificare sufi-
cientă

αποχρωστικ-ός, -ή, -ό *adj.* decolorant(-ă)

αποχτώ *v.t.* vezi **αποκτώ**

αποχώρηση, η *subst.* plecare, retragere

αποχωρητήριο, το *subst.* closet, încăpere de
toaletă

αποχωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αποχωρισμένος** I.
v.t. a separa, a despărți II. *v.r.* -ιζομαι a se

despărți de, a se separa de, a-și părăsi // -**ίστηκα**
τα παιδιά μου mi-am părăsit copiii

αποχωρισμός, ο *subst.* despărțire, separare

αποχωριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de separare, de
despărțire

αποχωρ-ώ, -ησα *iv.i.* 1. a se retrage 2. a pleca

απόψε *adv.* diseară, astă-seară // **θα 'ρθούμε ~ σε**
σας vom veni astă-seară la voi

άποψη, η *subst.* 1. punct de vedere // **από**
επιστημονική ~ din punct de vedere științific //
από όλες τις απόψεις din toate punctele de
vedere 2. părere, opinie // **δεν συμφωνώ με τις**
απόψεις του nu sunt de acord cu părerile lui

αποψιλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αποψιλωμένος**
v.t. 1. a jumuli 2. a defrișa

αποψίλωση, η *subst.* 1. jumulire 2. defrișare

αποψιν-ός, -ή, -ό *adj.* din această seară, de di-
seară, de astă-seară, din seara asta // -ή
παράσταση spectacolul de astă-seară

αποψυκτικό, το *subst.* băutură răcoritoare

απόψυξη, η *subst.* topirea gheții

πραγματοποιήτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nerealizat
(-ă), neîmplinit(-ă) 2. nerealizabil(-ă), irealiza-
bil(-ă) // -α **όνειρα** visuri nerealizabile II. *adv.*
(-α) în mod irealizabil

άπραγ-ός, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de experiență;
novice, nepriceput(-ă)

άπρακτ-ός, -η, -ο și **άπραχτ-ός**, -η, -ο *adj.*
nerealizat(-ă), care nu a reușit, care nu și-a
atins scopul

απραξία, η *subst.* 1. inactivitate, inacțiune 2.
stagnare, acalmie 3. *med.* apraxie

απρέπεια, η *subst.* necuviință

απρεπ-ής, -ής, -ές și **άπρεπ-ός**, -η, -ο *adj.* necu-
viincios(-oasă) // -ής **συμπεριφορά** comportare
necuviincioasă

Απρίλης și **Απρίλιος** *subst.* aprilie, (pop.) prier
απριλιάτικ-ός, -η, -ο *adj.* de aprilie // -ες
βροχές ploii de aprilie

α πρώμα βίστα *adv. muz.* la prima vedere

απρίορι *adv. filoz.* în mod aprioric

απρόβλεπτ-ός, -η, -ο I. *adj.* 1. neprevăzut(-ă) //
-οι **παράγοντες** factori neprevăzuți // -ες
επιπτώσεις consecințe neprevăzute 2. de ne-
prevăzut; imprevizibil(-ă) II. *adv.* (-α) pe
neprevăzute

απρογραμματίστ-ος, -η, -ο *adj.* neprogramat(-ă)

απρογύμναστ-ός, -η, -ο *adj.* neantrenat(-ă)

απροειδοποιήτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neanunțat(-ă),
neînștiințat(-ă) II. *adv.* (-α) pe neanunțate

απροετοίμαστ-ός, -η, -ο I. *adj.* nepregătit(-ă) //
-ος **μαθητής** elev nepregătit II. *adv.* (-α)

απρόθετ-ός, -η, -ο *adj.* gram. fără prepoziție

απροθυμία, η *subst.* 1. lipsă de zel; lipsă de râvnă, lipsă de sârguință 2. nepăsare

απρόθυμ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. lipsit(-ă) de zel, fără trageră de inimă, plin de silă 2. *adv.* (-α) fără zel, fără trageră de inimă, în silă

απροίκιστ-ος, -η, -ο și **ἀπροικ-ος**, -η, -ο *adj.* nedotat(-ă), neînzestrat(-ă), fără zestre

απροκάλυπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedisimulat(-ă), deschis(-ă), fățiș(-ă) II. *adv.* (-α) fățiș, pe șleau, pe față

απρομελέτητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nepremeditat(-ă), fără premeditare // -ο **έγκλημα** crimă fără premeditare II. *adv.* (-α)

απρονοοσία, η *subst.* 1. imprudență, nechibzuință 2. lipsă de prevedere

απρόοπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neprevăzut(-ă), neașteptat(-ă), subit(-ă), inopinat(-ă) // -η **εμφάνιση** apariție neprevăzută // -ος **θάνατος** moarte subită II. *subst.* το -ο neprevăzut; neașteptat // **βρέθηκα προ** -ου m-am aflat în fața a ceva neașteptat // (ίνv.) **εξ** -ου prin surprindere

απροπό *adv.* apropo, fiindcă vorbim de asta

απροπόνητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neantrenat(-ă) II. *adv.* (-α) fără antrenament

απροσανατόλιστ-ος, -η, -ο *adj.* neorientat(-ă); dezorientat(-ă)

απροσάρμοστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neadaptat(-ă) 2. inadaptabil(-ă) II. *adv.* (-α)

απρόσβλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neatacat(-ă) 2. inatacabil(-ă) // -α **επιχειρήματα** argumente inatacabile II. *adv.* (-α)

απροσγεϊωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neaterizat(-ă) 2. *fig.* desprins(-ă) de realitate II. *adv.* (-α) fără a ateriza

απροσδιόριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedeterminat(-ă), nedefinit(-ă) II. *adv.* (-α), în mod nedeterminat

απροσδόκητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neașteptat(-ă), inopinat(-ă) II. *adv.* (-α) pe neașteptate, în mod inopinat

απρόδεκτ-ος, -η, -ο și **απρόσεχτ-ος**, -η, -ο I. *adj.* neatent(-ă), distrat(-ă) II. *adv.* (-α)

απροσεξία, η *subst.* 1. neatenție 2. *med.* aprosexie

απρόσιτ-ος, -η, -ο I. *adj.* inaccesibil(-ă), inabordabil(-ă) II. *adv.* (-α)

απρόσκλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neinvitat(-ă) // -ος **γάϊδαρος στον γάμο τι γυρεύει** a nimeri ca nuca-n perete II. *adv.* (-α)

απρόσκοπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* fără piedici / fără obstacole II. *adv.* (-α)

απρόσμεν-ος, -η, -ο I. *adj.* neașteptat(-ă), neprevăzut(-ă) II. *adv.* (-α) în mod neașteptat

απροσμέτρητ-ος, -η, -ο *adj.* incalculabil(-ă), de nemăsurat

απροσπéλαστ-ος, -η, -ο *adj.* inabordabil(-ă); inaccessibil(-ă)

απροσποίητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neprefăcut(-ă), nedisimulat(-ă) II. *adv.* (-α), fără prefăcătorie

απροσπéταυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neprotejat(-ă), necrotit(-ă), fără ocrotire // -α **παιδιά** copii lipsiți de ocrotire II. *adv.* (-α) fără ocrotire

απρόσφορ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepotrivit(-ă), necorespunzător(-oare) 2. care nu poate fi dăruit / făcut cadou

απροσχημάτιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedisimulat(-ă), deschis(-ă) II. *adv.* (-α) fără disimulare

απρόσωπ-ος, -η, -ο I. *adj.* impersonal(-ă) // *gram.* -α **ρήματα** verbe impersonale II. *adv.* (-α)

απροφύλακτ-ος, -η, -ο și **απροφύλαχτ-ος**, -η, -ο I. *adj.* neprotejat(-ă), nepăzit(-ă), neferit(-ă) II. *adv.* (-α)

απροσχώρητο, το *subst.* limita extremă, capătul puterilor / răbdării

άπταιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* fără greșeli de limbă; ireproșabil(-ă) / fără cusur din punct de vedere al limbii II. *adv.* (-α), perfect // **μιλάει** -α **γαλλικά** vorbește perfect franceza

απτικ-ος, -η, -ό *adj.* tactil(-ă), de pipăit // -ά **νεύρα** nervi tactili

απτόητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neînfricat(-ă), temerar(-ă), cutezător(-oare), viteaz(-ă) II. *adv.* (-α)

απτ-ος, -ή, -ό *adj.* palpabil(-ă) // -ά **παραδείγματα** exemple palpabile

απύθμεν-ος, -η, -ο *adj.* fără fund, abisal(-ă) // -α **βάθη** adâncuri abisale

απύραυλ-ος, -η, -ο *adj.* (d. arme) fără propulsie

απυρεξία, η *subst. med.* apirexie, stare afebrilă

απύρετ-ος, -η, -ο I. *adj.* afebril(-ă) II. *adv.* (-α) fără febră

απύρην-ος, -η, -ο *adj.* care nu are nucleu

απυρόλητ-ος, -η, -ο *adj.* neincendiat(-ă)

αποθημένα, τα *subst. pl.* dorințe / porniri ascunse

απόθηση, η *subst.* 1. respingere // **έλξη** και ~ atracție și respingere 2. repulsie

αποθητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care respinge 2. respingător(-oare)

αποθώ-ω, -ησα, -ήθηκα, **αποθήμενος** I. *v.t.* 1. (și *fig.*) a respinge // ο **κίνδυνος** -ήθηκε pericolul a fost respins 2. a înăbuși

απόλεια, η *subst.* pierdere // ~ **καιρού** pierdere de timp 2. pagubă, pierdere // **ανθρώπινες** -ες pierderi umane 3. *fig.* corupție, depravare // **οίκος** -ς casa de prostituție, de pierzanie

απών-ούσα, -όν *adj.* absent(-ă); care lipsește

άπωση, η *subst.* repulsie

απώτατ-ος, -η, -ο *adj.* cel(cea) mai îndepărtat(-ă) / depărtat(-ă)

απώτερ-ος, -η, -ο *adj.* îndepărtat; depărtat(ă)

άρα *conj.* deci, aşadar, prin urmare // ~ **δεν** *το* **έκανες** aşadar, nu ai făcut tu asta

Αραβας, *o subst.* arab

αραβικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* arab(-ă); arabic(-ă) // **-ά** *şi* **-ή** limba arabă // **-ο** **αριθμοί** cifre arabe // **-ό** **κόμμι** gumă arabică

αραβιστί *adv.* în limba arabă

αραβόκομπος, *o subst. mar.* nod marinăresc

αραβοκρατία, *η subst.* dominaţie arabă

αραβοσιτάλευρο, *το subst.* mălai

αραβοσιτέλειο, *το subst.* ulei de porumb

αραβόσιτος, *o subst. bot.* porumb

αραβούργη-μα, **-ματος**, *το subst.* arabesc

άραγε *partic. interog.* oare // **γύρισε** ~; oare s-a întors?

άραγ-μα, **-ματος**, *το subst.* ancorare

αραγμέν-ος, **-η**, **-ο** *adj.* ancorat(-ă)

αράδα, *η I. subst.* 1. rând, şir // **ο καθένas με την** ~ **του** fiecare la rândul său // **το αγόρασas στην** ~ l-am cumpărat la rând (cum mi-a venit la mână, fără să aleg) 2. locul, poziţia, rangul // **δεν είναι της -ας μου** nu este de rangul meu II. *adv.* 1. continuu // **το νερό τρέχει** ~ apa curge continuu 2. la rând // **τα πήρα** ~ **όλα τα μαγαζιά** am luat la rând toate magazinele

αραδ-ιάζω, **-ιασα**, **-ιάστηκα**, **αραδιασμένος** *v.t.* a pune /a aşeza în rând, a rândui; a înşira 2. a enumera, a înşirui // **-ιάστηκαν** **όλοι** *σε ευθείa γραµμή* s-au înşirat cu toţii în linie dreaptă

αράδιασ-μα, **-ματος**, *το subst.* 1. înşirare, aşezare la rând 2. enumerare, înşiruire

αραδιαστ-ός, **-ή**, **-ό** *I. adj.* aşezat(-ă) la rând, înşirat(-ă) II. *adv.* (**-ά**) la rând, în ordine, în linie

αράζω, **άραξα**, **αραγμένος** *I. v.t.* a arunca ancora, a ancora // **το καράβι άραξε στο λιµάνι του Πειραιά** corabia a ancorat în portul Pireu II. *v.i.* a-şi găsi refugiu, a se acuiua

αράθυμ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* irascibil(-ă); arţăgos(-oasă)

αραιοκατοικημέν-ος, **-η**, **-ο** *adj.* cu populaţie rară / puţină

αραιομετρία, *η subst. fiz.* areometrie

αραιόμετρο, *το subst. fiz.* areometru

αραι-ός, **-ή**, **-ό** *I. adj.* 1. rar(-ă), distanţat(-ă), rărit(-ă) // **-ά δέντρα** pomi rari // **-ό ύψοςμα** ţesătură rară // **-ά σπίτια** case rare 2. rarefiat(-ă) // **-ή ατμόσφαιρα** atmosferă rarefiată 3. diluat (-ă) // **-ό γάλα** lapte diluat *pl.* **αριοί** puţini II. *adv.* (**-ά**), rar, arareori, din când în când // **τον βλέπω πολύ -ά** îl văd foarte rar // **-ά και που** din când în când

αραιω-μα, **-ματος**, *το subst.* 1. rărire, distanţare 2. rarefiere 3. împuţinare, diminuare 4. diluare

αραι-ώνω, **-ωσα**, **-ώθηκα**, **αραιωμένος** *v.t. şi i.*

1. a rări, a distanţa // ~ **τα δένδρα** a rări copacii

2. a rarefia; a se rarefia // **-ωσε ο αέρας** aerul s-a rarefiat 3. a împuţina // **-ονται οι χαρές** se împuţinează bucuriile 4. a dilua

αραιωση, *η subst.* vezi **αραιωμα**

αρακάς, *o subst. bot.* 1. mazăre 2. mazărice, borcag

άρα-κατάρα, *η subst.* cel mai mare blestem

αραλίκι, *το subst.* odihnă, confort

αραμαϊκ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* aramaic(-ă)

αραμπάς, *o subst.* căruţă mare

αραμπατζής, *o subst.* căruţaş

αραξοβόλι, *το subst. mar.* loc de ancorare

αραπάκι, *το subst.* 1. copil de negru 2. (fig.) copil foarte brunet

αράπ-ης, **ο**, **-ισσα** *şi -ίνα*, *η subst.* 1. (mai ales în sens negativ) negru(-esă) 2. om tucuriu

Αραπιά, *η subst.* 1. ţară de negri 2. ţara arabilor 3. (în sens mai larg) Africa

αράπικ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* 1. arăbesc(-ească); al(a) negrilor; arab(-ă) 2. fig. sălbatic(-ă), încăpăţânat(-ă) 3. **τα -α** limba arabă

αραποστί, *το subst. bot.* porumb

αραχίδα, *η subst. bot.* alună de pământ, arahidă

αραχιδέλειο, *το subst.* ulei de arahide

άραχλ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* mizerabil(-ă), deplorabil(-ă), nenorocit(-ă)

αράχνη, *η subst.* 1. păianjen 2. pânză de păianjen 3. *bot.* un fel de plantă

αραχν-ιάζω, **-ιασα**, **αραχνιασμένος** *v.i.* a se umple cu pânze de păianjen

άραχν-ος, **-η**, **-ο** *adj.* vezi **άραχλος**

αραχνούφαντ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* (*d.* ţesuturi) ţesut(-ă) foarte fin, ca ţesătura de păianjen

αρβανίτικ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* 1. albanez(-ă); de albanez // **-ο κεφάλι** persoană foarte încăpăţânată

αρβύλα, *η* *şi* **άρβυλο**, *το subst.* bocanc soldăţesc

αργά *adv.* 1. lent, încet, domol, lin, potolit // **περπατώ** ~ a merge încet 2. târziu // **ήρθα** ~ **στο σπίτι** am venit târziu acasă // **κάλλιο** ~ **παρά ποτέ** mai bine mai târziu decât niciodată **αργάζω** *v.t.* 1. a tâbăci, a argăsi 2. *fig.* a snopi în bătaie

αργαλειός, *o subst.* război de ţesut

άργασ-μα, **-ματος**, *το subst.* 1. tâbăcire, argăsire 2. *fig.* bătaie zdravănă

αργεντιν-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* argentinian(-ă)

αργί-α, *η subst.* 1. zi nelucrătoare, zi de sărbătoare // **εργάσιμες ημέρες και -ες zile** lucrătoare *şi* nelucrătoare 2. (*la militari*) destituire // **τον έθεσαν σε** ~ l-au destituit 3. întreruperea activităţii, repaus, relaş

αργιλικός, -ής, -ό *adj.* 1. de lut; de argilă 2. de aluminiu
αργίλιο, το *subst.* aluminiu
αργιλοθερμία, η *subst. tehn.* aluminotermie
άργιλος, η *subst.* argilă; lut; humă
αργιλοπλαστική, η *subst.* ceramică; olărie
αργιλώδης, -ης, -ες *adj.* argilos(-oasă) // -ες **εδάφος** teren argilos
αργκό, η *subst.* argou
αργό, το *subst. chim.* argon
αργοκίνητος, -ης, -ο *adj.* 1. greoi(-oaie) în mișcări 2. leneș(-ă)
αργομοιθία, η *subst.* sinecură
αργόμοιθος, -ης, ο *adj.* 1. de sinecurist(-ă) 2. de sinecură
αργοναυτικός, -ής, -ό *adj. mitol.* argonautic(-ă)
αργοπορία, η *subst.* întârziere
αργοπορώ, -ω, -ησα, **αργοπορημένος** *v.i.* 1. a întârzia, a ajunge târziu 2. a se mișca încet
αργός, -ής, -ό *I. adj.* 1. încet(-eată), lent(-ă), greoi(-oaie) // **με** -**ές κινήσεις** cu mișcări lente 2. (*d.* materiale) brut(-ă), neprelucrat(-ă) // -ό **πετρέλαιο** petrol brut 3. încet(-eată) la minte, prost(-oastă) *II. adv.* (-ά) 1. (în mod) lent; încet // **περπατά** ~ merge încet // **μιλά** ~ vorbește lent 2. târziu // **έφυγε** ~ a plecat târziu
αργότροφος, -ης, -ο *adj.* 1. care nu este sprinten(-ă), nemlădios(-oasă), neflexibil(-ă) 2. încet(-eată) la minte
αργόσχολος, -ης, -ο *adj.* fără ocupație, pierde-vară, care nu face nimic
αργυραμοιβός, ο *subst.* zaraf
αργύριο, το *subst.* monedă de argint; bani // **pl. τα** -α bani
αργυροκέντητος, -ης, -ο *adj.* brodat(-ă) cu argint, cu fire de argint
αργυροπυρίτης, ο *subst. geol.* pirită argentiferă
άργυρος, ο *subst.* argint // **καθαρός** ~ argint pur // **νιτρικός** ~ nitrat de argint
αργυρός, -ής, -ό *adj.* 1. de argint, din argint // -ά **νομίσματα** monede de argint 2. de culoarea argintului, argintiu(-ie) // -οί **γάμοι** nunta de argint
αργυροφαντός, -ης, -ο *adj.* ținut(-ă) cu fire de argint
αργυροχοφία, η *subst.* meseria prelucrării argintului
αργυρώνω *v.t.* a arginta; a polei cu argint, a sufla cu argint
αργύρωση, η *subst.* argintare
αργώ, -ησα *v.i.* 1. a întârzia, a zăbovi, a veni / a ajunge târziu // -ησα **ν'αρθώ** am venit târziu 2. a nu lucra; a fi în repaus; a nu funcționa // **τα μαγαζιά** την **κυριακή** -ούν magazinele dumi-

nica nu funcționează 3. (*d.* pământ) a nu fi cultivat
άρδευση, η *subst.* 1. irigare 2. irigație
αρδευτικός, -ής, -ό *adj.* de irigație // -ά **έργα** lucrări de irigare
αρδ-εύω, -εύσα, -εύτηκα *v.t.* a iriga
άρδην *adv.* în întregime, în mod radical, din temelii, cu desăvârșire
αρειανισμός, ο *subst. relig.* arianism
αρειμάνι-ος, -α, -ο *adj.* cu aspect belicos(-oasă) / dur(-ă)
άρ-ειος, -εία, -ο *adj.* marțian(-ă)
Άρειος Πάγος, ο *subst. jur.* Curtea de Casație, Tribunalul Suprem, Areopag
αρένα, η *subst.* arenă
αρεοπαγίτης, ο *subst. jur.* membru al Areopagului; areopagit
άρες **μάρες**, οι *subst. pl.* cuvinte fără legătură logică, incoerentă // ~ **κουταμάρες** nerozii, tâmpenii
αρεσιά, η *subst.* vezi **αρέσκεια**
αρέσκεια, η *subst.* // **κατ'** ~ după preferințe
αρεστός, -ής, -ό *adj.* plăcut(-ă), agreabil(-ă)
αρέσω, **άρεσα** *v.i. și v.t.* a plăcea, a se face plăcut(-ă) // **μου αρεσουν τα γλυκά** îmi plac dulciurile // **δεν τον** -**αρεσα** **καθόλου** nu mi-a plăcut deloc // **θέλω να** ~ **στους ανθρώπους** vreau să plac oamenilor
αρετή, η *subst.* 1. virtute 2. merit 3. calitate (morală) // **έχει πολλές** -**ές** are multe calități
αρετιστώνος, -ης, -ο *adj.* 1. (*d.* vin) fără rășină 2. (*d.* oameni) nepătat(-ă), necalomniat(-ă)
αρθρικός, -ής, -ό *adj. med.* articular(-ă), de articulație
αρθρίτιδα, η *și αρθριτικά, τα* *subst. pl. med.* artrită, artérită
αρθριτικός, -ής, -ό *adj. med.* artritic(-ă), al încheieturilor
άρθρο, το *subst.* articol // **το κύριο** ~ articol de fond // **gram. οριστικό** ~ articol hotărât; **αόριστο** ~ articol nehotărât // **jur.** ~ **του νόμου** articol de lege // **fin. λογιστικό** ~ articol contabil
αρθρογραφία, η *subst.* 1. redactarea articolelor de ziar 2. texte scrise ale unui ziarist 3. ziaristică
αρθρογράφος, ο *subst.* ziarist; autor de articole la ziar
άρθρογραφώ *v.i.* a scrie articole la ziar, a fi ziarist(-ă)
αρθροδεσία, η *subst. med.* artrodeză
αρθρολυσία, η *subst. med.* artroliză
αρθρόποδα, τα *subst. pl. zool.* artropode
αρθροτομή, η *subst. med.* artrotomie

αρθρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, -αρθρωμένος *v.t.* a articula, a pronunța // *δεν μπόρεσε να -ώσει λέξη* nu a putut să articuleze nici un cuvânt
άρθρωση, *η subst.* 1. articulație 2. pronunțare 3. *gram.* articulare

αρθρωτ-ός, -ή, -ό *adj.* articulat(-ă)

άρια, *η subst. muz.* arie

αριά και που *loc. adv.* rar, la intervale mari

αριβάρ-ω, -ισα *v.i.* a sosi

αριβισμός, *ο subst.* arivism, parvenitism

αριβ-ιστας și **αριβ-ιστής**, *ο*, -ιστρια, *η subst.* arivist(-ă)

αρίδα, *η subst.* 1. sfredel, burghiu 2. piciorul omului // *άπλωσε την -α του* și-a întins piciorul

αρίθμηση, *η subst.* 1. numărare, numărătoare // ~ *των ψήφων* numărarea voturilor 2. numerotare

αριθμητική, *η subst.* aritmetică

αριθμητικό, *το subst. gram.* numeral // *απόλυτο* ~ numeral cardinal // *τακτικό* ~ numeral ordinal

αριθμητικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. numeric(-ă) 2. numărabil(-ă) 3. aritmetic(-ă) *II. adv.* (-ά) prin calcul aritmetic

αριθμητ-ός, -ή, -ό *adj.* numărabil(-ă); măsurabil(-ă)

αριθμομηχανή, *η subst.* mașină de calcul

αριθμομνήμονας, *ο subst.* cel care face calcule dificile în memorie

αριθμ-ός, *ο subst.* 1. număr; cifră // *ο αύξοντας* ~ număr curent // *άρτιοι* sau *ζυγοί -οί* numere cu soț // *της οδού* numărul străzii // *σεβαστός* ~ un număr respectabil // *αφανής* ~ un număr neînsemnat 2. *gram.* *ενικός* ~ număr singular // *πληθυντικός* ~ număr plural 3. -ός *μητρώου* număr matricol

αριθμ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **αριθμημένος** *v.t.* 1. a număra 2. a numerota 3. a enumera 4. a măsura, a calcula

άρι-ος, -α, -ο *adj.* arian(-ă), din rasa ariană, indo-european(-ă)

αριστείο, *το subst.* premiu, distincție

αριστερά, *η subst.* 1. mâna stângă // *να μη ξέρει η δεξιά τι κάνει* ~ nu știe dreapta ce face stânga 2. *pol.* stânga // *η άκρη* ~ extrema stângă

αριστερίζω *v.i. pol.* a adera la un partid de stângă; a avea păreri de stângă

αριστερισμός, *ο subst. pol.* stângism, politică stângistă

αριστερ-ιστής, *ο*, -ιστρια, *η subst. pol.* extremist(-ă) de stângă

αριστερ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. stâng(-ă) // *το -ό χέρι* mâna stângă 2. de stângă // *έχει -ές ιδέες* are păreri de stângă *II. adv.* (-ά) la(în) stângă,

spre stânga, în partea stângă // *ο δρόμος είναι -ά* drumul e la stângă

αριστερόχειρας, *ο*, *η subst.* stângaci(-ce)

αριστ-εύω, -ευσα și -εψα *v.i.* a primi nota maximă, a fi un elev/student excelent

αριστίνδην *adv.* alegând pe cei mai buni dintre cei mai buni

αριστοκράτ-ης, *ο*, -ισσα, *η subst.* aristocrat(-ă)

αριστοκρατία, *η subst.* 1. aristocrație 2. *fig.* elită
αριστοκρατικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. aristocratic(-ă) 2. *fig.* distins(-ă), elegant(-ă) *II. adv.* (-ά) în mod aristocratic, cu eleganță

αριστ-ος, -η, -ο *adj.* foarte bun(-ă); excelent(-ă) // *-ος μαθητής* elev foarte bun // *-α αποτελέσματα* rezultate excelente

αριστοτέλει-ος, -α, -ο și **αριστοτελικ-ός**, -ή, -ό *adj.* aristotelian(-ă), aristotelic(-ă) // *-ο πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης* universitatea „Aristotel” din Salonic

αριστοτέχν-ης, *ο*, -ισσα, *η subst.* maestru, artist excepțional, virtuoz; persoană foarte prețuită în meserie

αριστοτεχνικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de maestru, de virtuoz, excepțional(-ă), de excepție *II. adv.* (-ά) cu măiestrie, cu virtuozitate

αριστούργη-μα, -ματος, *το subst.* capodoperă; lucrare de mare valoare

αριστουργηματικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* demn(-ă) de a fi considerat(-ă) o capodoperă *II. adv.* (-ά) în manieră demnă de o capodoperă

αριστούχ-ος, -α, -ο *adj.* licențiat(-ă) / absolut(-ă) cu nota maximă, notat(-ă) cu nota maximă

αρκετ-ός, -ή, -ό *I. adj.* destul(-ă), îndeajuns(-ă), suficient(-ă) // *δεν έχω -ά χρήματα* nu am bani suficienți *II. adv.* (-ά) destul // ~ *μίλησες* ai vorbit destul // ~ *δύσκολα* destul de greu // ~ *καλά* destul de bine

άρκευθος, *η subst. bot.* ienupăr

αρκούδα, *η subst.* 1. urs, ursoaică 2. *fig.* om nesociabil 3. *fig.* femeie grasă și urâtă

αρκουδιάρ-ης, *ο pl.* -ηδες *subst.* 1. ursar; 2. dresor de urși

αρκουδίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de urs; al ursului; asemănător(-oare) cu ursul

αρκούδος, *ο subst.* urs (mascul)

αρκουδοτόμαρο, *το subst.* piele de urs

αρκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. arctic(-ă), nordic(-ă), septentrional(-ă), boreal(-ă)

αρκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* inițial(-ă) vezi **αρχικός**

άρκτος, *η subst.* 1. urs, ursoaică 2. *geogr.* polul nord, nordul 3. *astr.* ursa // *η μεγάλη (η μικρή)* ~ ursa(carul) mare sau ursa(carul) mică(mic)

αρκ-ώ, άρκεσα, αρκέστηκα I. *v.i.* a fi suficient (-ă), a fi de ajuns, a ajunge // **τα χρήματα μου -ούν για το ταξίδι** banii îmi ajung pentru călătorie II. *impers.* -εί e suficient, ajunge, de ajuns // -εί **να φωνάξεις και θα έρθω αμέσως** e suficient să strigi și voi veni imediat // -εί **να το πείτε** e de ajuns s-o spuneți III. *v.r.* -ούμαι a se mulțumi cu... a se limita la... // -ούμαι **στα λίγα που έχω** mă mulțumesc cu puținul pe care îl am // -ούμαι **στη γνώμη σας** mă mulțumesc cu părerea dumneavoastră

αρλεκίνος, o subst. 1. arlechin 2. *fig.* om cu două fețe

αρλούμπα, η subst. prostie, vorbă prostească

αρμ interj. arma (comandă militară) // **παρουσιάστε ~!** prezentați arma!

άρ-μυ, -ματος, το subst. 1. car (de luptă, de curse) 2. *milit.* tanc // ~ **μάχης** car de luptă, tanc

αρμάδα, η subst. milit. flota de război

αρμαθιά, η subst. 1. legătură (de chei etc.) 2. șirag

άρματα, τα subst. pl. arme

αρματογωγό, το subst. vas de război pentru transportul tancurilor

αρματηλάτης, o subst. tanchist

αρματοδρομία, η subst. cursă de care (de luptă)

αρματοδρόμος, o subst. cel care ia parte la cursa de care (de luptă)

αρματολίκι, το subst. zona stăpânită de haiduci

αρματολικ-ός, -ή, -ό adj. haiducesc(-ească)

αρματολής, o subst. ist. haiduc

αρματομαχία, η subst. luptă cu tancuri

αρματ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αρματωμένος v.t. 1. a înarma 2. a arma, a echipa un vas, o navă 3. a împodobi 4. *fig.* a înarma spiritual

αρματωσιά, η subst. 1. armament; armură 2. echipamentul unui vas

άρμεγ-μα, -ματος, το subst. 1. mulgere, muls 2. *fig.* tragere de foloase, exploatare

αρμ-έγω, -έξα, -έχτηκα, αρμεγμένος v.t. a mulge 2. *fig.* a exploata pe cineva

αρμεν-ίζω, -ισα v.i. 1. a naviga cu pânzele întinse // ~ **στη θάλασσα** a călători pe mare // **που -ει ο νοις σου;** unde îți hoinărește gândul?

αρμένικ-ος, -η, -ο I. adj. armenesc(-ească) II. **τα -α** limba armenescă III. *adv.* (-α) armeneste

αρμένισ-μα, -ματος, το subst. călătorie pe mare; navigație, plutire

αρμενιστής, o subst. mar. gabier, marinar la manevrarea pânzelor

αρμενιστί adv. armeneste; în limba armeană

άρμενο, το subst. mar. 1. pânză de corabie, velă 2. **τα -α** echipamentul unei nave, cele necesare navigației

αρμεχτά adv. 1. prin mulgere 2. *fig.* (la culegerea măslinilor) cu mâinile

αρμεχτ-ής, ο, -έχτρα, η subst. mulgător(-oare)

άρμη, η subst. apă sărată; saramură

αρμόδι-ος, -α, -ο adj. competent(-ă); autorizat (-ă), specializat(-ă) // **είναι ο μόνος ~ να αποφασίσει** este singurul competent să hotărască // **η -α αρχή** forul autorizat // **οι -ες υπηρεσίες** serviciile specializate

αρμοδιότητα, η subst. competență, faptul de a fi autorizat

αρμόζει impers. a se potrivi // **τέτοια συμπεριφορά δεν ~ σε άνδρα** o asemenea comportare nu se potrivește unui bărbat

αρμολόγη-μα, -ματος, το subst. montaj, montare

αρμολόγος, o subst. montor, montator

αρμολογώ v.t. a monta

αρμονία, η subst. 1. armonie, acord, concordanță, bună înțelegere 2. *muz.* armonie

αρμον-ίζω, -ισα v.t. a armoniza

αρμόνικα, η subst. armonică; muzicuță

αρμονικ-ός, -ή, -ό I. adj. 1. armonic(-ă) 2. armonios(-oasă) // **-ή συμβίωση** conviețuire armonioasă II. *adv.* (-ά) în mod armonios, în armonie

αρμόνιο, το subst. muz. armoniu

αρμός, o subst. 1. încheietură, articulație // **με πονούν όλοι οι -οί** mă dor toate încheieturile // **τρίξουν οι -οί του καρβιού** scârțâie încheieturile corăbiei 2. legătură, racord

αρμοστεία, η subst. comisariat

αρμοστής, o subst. comisar; guvernator

αρμοστήρας, o subst. tehn. racord, piesă de legătură, fitting, ștuț

αρμπαρόριζα, η subst. bot. plantă aromatică

άρμπουρο, το subst. mar. catarg

αρμύρα, η subst. 1. sărătură 2. gust sărat 3. apă sărată

αρμυρίκι, το subst. bot. brâncă, plantă erbacee fără frunze care crește lângă mare

αρμυρ-ός, -ή, -ό adj. sărat(-ă)

άρνηση, η subst. 1. negare, tăgăduire 2. refuz 3. *jur.* denegare

αρνησίβηθ-ος, -η, -ο adj. care își reneagă credința religioasă, apostat(-ă)

αρνησικυρία, η subst. pol. veto

αρνησισμός și αρνητισμός, o subst. med. negativism

αρνητής, o subst. persoană care neagă

αρνητικ-ός, -ή, -ό I. adj. 1. negativ(-ă) // **-ή απάντηση** răspuns negativ // **gram. -ά μόρια** particule negative // **electr. -ός πόλος** pol negativ // **mat. -ός αριθμός** număr negativ 2. *fig.* negativ(-ă), rău(re), nefast(-ă) // **-ή επίδραση**

influență negativă II. *subst.* το -ό (*foto, film*) negativul III. *adv.* (-ά) în mod negativ

αρνί, το *subst.* miel

αρνίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de miel // -ιο κρέας carne de miel

αρν-οῦμαι și **αρν-ίμαι**, -ήθηκα *v.d.* a refuza // -ήθηκα την πρόσκληση am refuzat invitația 2. a renega // ~ τους φίλους μου a-și renega prietenii 3. a nega // ~ μία κατηγορία a nega o acuzație

άρων-άρων *adv.* în grabă, la repezeală, în pripă, de voie și de nevoie; repede și forțat

άρωση, η *subst.* arat

αρόσιμ-ος, -η, -ο *adj.* arabil(-ă)

αροτριώνω, -ωσα *v.t.* a ara

άρотро, το *subst.* plug

αρουραίος, ο *subst.* șobolan, șobolan de câmp

άρπα, η *subst.* muz. harpă

άρπαγας, ο *subst.* 1. persoană rapace, hrăpăret (-eață) 2. hoț

αρχή, η *subst.* cange, orice instrument care are un cârlig

αρχή, η *subst.* 1. răpire, răpit // βία ~ răpire prin violență 2. înhățare, înșfăcare 3. jefuire, prădare, furt

αρχ-άζω, -αξα, -άχηκα, **αρχαγμένος** I. *v.t.* 1. a înhăța, a înșfăca, a apuca, a pune mâna pe... // τον -ξα από το χέρι l-am apucat de mână // τη -αξε από τα μαλλιά a înșfăcat-o de păr 2. a fura // -αξε ξένη περιουσία a se arde // -αξε το φαγητό s-a ars mâncarea III. *v.r.* -αζομαι (și sensurile) a se încălăra // -άχτηκε απ' το δένδρο s-a prins de copac // -άχτηκαν στα χέρια s-au încăierat 2. a se enerva brusc 3. a fi prins de o boală -άχηκα από γρίπη m-a prins o răceală

αρπακτικ-ός, -ή, -ό și **αρπαχτικ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* răpitor(-oare), rapace // -ό πτηνό pasăre răpitoare (de pradă) II. *adv.* (-ά) în mod rapace // στα -ά în grabă, la repezeală

αρπακτικότητα, η *subst.* rapacitate

αρχίστ-ας, ο, -ρια, η *subst.* muz. harpist(-ă)

αρχαβόνας, ο *subst.* 1. arvună, acot 2. zălog 3. logodnă 4. verighetă, inel de logodnă 5. *pl.* οι -ες, ceremonia de logodnă // χτες είχαμε τους -ες της κόρης μου ieri am avut logodna fiicei mele

αρχαβων-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **αρχαβωνιασμένος** I. *v.t.* a logodi II. *v.r.* -ομαι se logodi

αρχαβωνίσματα, τα *subst.* ceremonia de logodnă

αρχαβωνιαστικ-ός, ο, -ιά, η *subst.* logodnic(-ă)

αρρενωπ-ός, -ή, -ό *adj.* viril(-ă), bărbătesc(-ească)

αρρενωπότητα, η *subst.* virilitate

άρρηκτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. incasabil(-ă) 2. nespăr(-ă) 3. indestructibil(-ă)

άρρητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu poate fi spus, de nespus, de nedescris, inefabil(-ă) 2. (*d.* un număr) inexprimabil(-ă)

αρχιγωτ-ος, -η, -ο *adj.* neliniat(-ă), fără linii // -ο τετράδιο caiet neliniat

αρχουμία, η *subst.* 1. dezordine, lipsă de ordine 2. *med.* aritmie, tulburare de ritm // καρδιακή ~ aritmie cardiacă

άρρυθμ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-a) de ritm, neregulat(-ă)

αρχωστ-αίνω, -ησα, **αρχωστημένος** I. *v.i.* a se îmbolnăvi, a cădea bolnav(-ă) // -ησε από πνευμονία s-a îmbolnăvit de pneumonie // -ησε από το κακό του s-a îmbolnăvit de necaz

αρχωστημέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* bolnăvicios(-oasă) // -η φαντασία fantezie bolnăvicioasă II. *v.t.* a îmbolnăvi pe cineva; a face să sufere pe cineva // μ' -ησε m-am îmbolnăvit

αρχωστ-α și **αρχωστία**, η *subst.* 1. boală, maladie, afecțiune // υποφέρει από πολλές -ες suferă de multe boli 2. *fig.* manie, pasiune // ο κινηματογράφος είναι η ~ του cinematograful este boala, mania lui

αρχωστιάρ-ης, -α, -ικο și **αρχωστιάρικ-ος**, -η, -ο I. *adj.* bolnăvicios(-oasă); debil(-ă); slab(-ă); cu sănătatea șubredă II. *adv.* (-α) în mod bolnăvicios

άρρωθ-ος, -η, -ο *adj.* bolnav(-ă) // έπεσε -ος στο κρεβάτι a căzut bolnav la pat

αρχωστώ *v.i.* și *v.t.* vezi **αρχωσταίνω**

αρσενικό, το *subst.* chim. arsenic // ~ οξύ acid arsenic

αρσενικοθήλυκο, το *subst.* persoană, ființă hermafrodită

αρσενικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. masculin(-ă); bărbătesc(-ească) 2. *gram.* -ό άρθρο articol masculin

άρση, η *subst.* 1. ridicare // ~ βαρών ridicarea de greutate // ~ των χειρών ridicarea mâinilor 2. suspendare, încetare // ~ του στρατιωτικού νόμου suspendarea legii militare // ~ της πολιορκίας încetarea asediului 3. înlăturare, anulare // ~ της κατηγορίας anularea acuzației 4. *muz.* partea slabă a ritmului

αρσισβάριστας, ο *subst.* atlet halterofil

αρτ-αίνω, -υσα, -ύθηκα, **αρτυμένος** I. *v.t.* a condimenta II. *v.r.* -αίνομαι a nu respecta / ține postul

αρτεργάτ-ης, ο, -τρια, η *subst.* muncitor(-oare) la brutărie, brutar(-ăreasă)

αρτεσιανό (φρέαρ), το *subst.* fântână arteziană

αρτηρία, η *subst.* *med.* 1. arteră 2. *fig.* arteră, cale importantă de comunicație

αρτηριακ-ός, -ή, -ό *adj.* arterial(-ă) // *med.* -ή πίεση tensiune arterială
αρτηριοσκληρώση, η *subst. med.* 1. arterioscleroză 2. *fig.* sclerozare, conservatorism
αρτηριοσκληρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* arteriosclerotic(-ă)
αρτηρίτιδα, η *subst. med.* arterită
άρτι *adv.* de curând, adineauri
αρτιμέλεια, η *subst.* integritate corporală
αρτιμελ-ής, -ής, -ές *adj.* teafăr(-ă), întreg(-eagă), sănătos(-oasă)
άρτι-ος, -α, -ο *adj.* 1. desăvârșit(-ă) 2. (*d.* numere) cu soț
αρτιότητα, η *subst.* 1. desăvârșire 2. (la numere) paritate
αρτίστ-ας, ο, -α, η *subst.* artist(-ă)
αρτοκλασία, η *subst. bis.* binecuvântarea și împărțirea pâinii (anafură), la sfârșitul slujbei religioase ortodoxe
αρτοποιείο, το *subst.* brutărie
αρτοποιία, η *subst.* fabricarea pâinii
αρτοποιός, ο, η *subst.* brutar(-easă)
άρτος, ο *subst. inv.* pâine // **επιούσιος** ~ pâine de toate zilele / sățioasă / spre ființă
αρτοκεύσ-μα, -ματος, το *subst.* produs de panificație (covrigi, biscuiți etc.)
αρτοφόρι(ο), το *subst. bis.* vas pentru prescură, coșuleț, paner pentru anafură
άρτυ-μα, -ματος, το *subst.* 1. condiment 2. mâncare de dulce (care nu este de post)
αρυτίδωτ-ος, -η, -ο *adj.* nezbârcit(-ă), fără riduri
αρχάγγελος, ο *subst.* arhanghel
αρχαία, τα *subst.* 1. monumentele antichității 2. greaca veche, elina
αρχαίζω *v.i.* a imita pe antici, a folosi arhaisme
αρχαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* datând dinainte de epoca clasică, arhaic(-ă)
αρχαιογνωσία, η *subst.* cunoașterea antichității, a civilizației antice
αρχαιοδίφης, ο *subst.* cercetător al antichității, al lumii antice
αρχαίοι, οι *subst. pl.* anticii, vechii greci
αρχαιοκαπηλία, η *subst.* trafic cu antichități
αρχαιοκάπηλος, ο, η *subst.* traficant(-ă) de antichități
αρχαιολάτρης, ο *subst.* admirator al vechii civilizații grecești
αρχαιολογία, η *subst.* arheologie
αρχαιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* arheologic(-ă) // -ές **ανασκαφές** săpături arheologice // -ά **ευρήματα** descoperiri arheologice
αρχαιολόγος, ο, η *subst.* arheolog(-ă)
αρχαιομάθεια, η *subst.* 1. cunoașterea antichității 2. cunoașterea limbii eline (limba greacă veche)

αρχαιομαθής, ο *subst.* cunoscător al civilizației antice 2. cunoscător al limbii vechi grecești / elinei
αρχαιοπρεπ-ής, -ής, -ές și **αρχαιόπρεπ-ος, -η, -ο** I. *adj.* 1. care imită modele antice 2. arhaizant(-ă) II. *adv.* (-ώς) în maniera anticilor, în manieră antică
αρχαί-ος, -α, -ο *adj.* 1. antic(-ă) // -ος **ελληνικός πολιτισμός** cultura antică greacă 2. învechit(-ă), depășit(-ă)
αρχαιοσυλία, η *subst.* furt de antichități
αρχαιοσυλλέκτης, ο *subst.* colecționar de antichități
αρχαιότερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. mai vechi 2. mai vechi(-che) în serviciu // **είναι -ος στην ύπηρεσία** este mai vechi la serviciu
αρχαιότητ-α, η *subst.* 1. antichitate 2. vechime // **κατ'-αν** după vechime 3. vechime în serviciu 4. **οι -ες antichități** // **μουσείο -ων** muzeu de antichități
αρχαιρεσίες, οι *subst.* alegeri pentru desemnarea organelor de conducere
αρχαϊσμός, ο *subst.* arhaism
αρχάρι-ος, -α, -ο *adj.* începător(-oare), debutant(-ă), novice
αρχέγον-ος, -η, -ο *adj.* primitiv(-ă) // -ος **άνθρωπος** om primitiv
αρχεϊακ-ός, -ή, -ό *adj.* de arhivă, arhivistic(-ă)
αρχείο, το *subst.* arhivă // **τα -α του κράτους** arhivele statului
αρχειοθήκη, η *subst.* cazier
αρχειοφυλάκας, ο *subst.* arhivar
αρχέτυπο, το *subst.* 1. model, original, prototip 2. arhetip
αρχ-ή, η *subst.* 1. început, debut, origine // **κάθε ~** είναι δύσκολη orice început este greu // **ευθός** εξ-ής de la bun început, chiar de la început // **η ~ του κόσμου** originea lumii 2. principiu // **οι -ές του δικαίου** principiile de drept // **κατ'-ήν** în principiu // **αυστηρές οικογενειακές -ές** principii severe în privința familiei 3. *pl.* **αρχές** **οι** putere de stat, autoritate publică, oficialități // **οι -ές του τόπου** autoritățile locale
αρχηγείο, το *subst.* comandament // **γενικόν ~** comandament general
αρχηγία, η *subst.* șefie, funcție de șef; conducere, comandă // **πάρει την ~ του στρατού** a preluat comanda armatei
αρχηγικ-ός, -ή, -ό *adj.* de șef, de comandant
αρχηγός, ο *subst.* șef, comandant, conducător, căpetenie, cap // ~ **του κράτους** șeful statului // ~ **κόμματος** șef de partid // ~ **του στρατού** comandantul armatei

αρχι- element de compunere care indică superioritatea sau primordialitatea
αρχίατρος, o *subst.* medic militar cu grad de colonel, medic-șef
αρχιγραμματέας, o, η *subst.* secretar(-ă) șef(-ă), prim secretar
αρχίδι, το *subst.* testicul
αρχιδικαστής, o *subst.* prim judecător
αρχιδούκ-ας, o, -ισσα, η *subst.* arhiduce(-cesă)
αρχιεπισκοπή, η *subst.* arhiepiscopie
αρχιεπισκοπικ-ός, -ή, -ό *adj.* arhiepiscopal(-ă)
αρχιεπισκοπος, o *subst.* arhiepiscop
αρχιερατικ-ός, -ή, -ό *adj.* arhieresc(-ească)
αρχιεργάτ-ης, o, -ρια, η *subst.* șef(-ă) de echipă de muncitori
αρχιερέας, o *subst.* arhieru
αρχιεροσύνη, η *subst.* rangul de arhieru
αρχ-ίζω, -ισα *v.t.* a începe // ~ τη δουλειά a începe lucrul
αρχικελευστής, o *subst. mar.* prim maestru de marină
αρχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* inițial(-ă), primar(-ă), de început // -ή θέση poziția inițială // -ά γράμμα-τα litere inițiale II. *adv.* (-ά) la început; în primul rând // όπως ~ σημειώσαμε cum am semnalat la început
αρχικύτταρο, το *subst.* celula inițială, celula primară
αρχιλογιστής, o *subst.* șef contabil
αρχιμάγειρας, o *subst.* bucătar-șef
αρχιμανδρίτης, o *subst.* arhimandrit
αρχιμηνιά, η *subst.* prima zi a lunii
αρχιμηχανικός, o *subst.* inginer șef
αρχιμηχανουργός, o *subst.* mecanic șef
αρχιμουσικός, o *subst.* capelmaistru, dirijor, șef de orchestră
αρχιναύαρχος, o *subst.* amiral șef
αρχιναύκληρος, o *subst. mar.* șef de echipaj
αρχίνισ-μα, -ματος, το *subst.* început
αρχιν-ώ și **αρχιν-άω**, -ησα, **αρχινισμένος** *v.t.* vezi **αρχίζω**
αρχιπέλαγος, το *subst.* arhipelag
αρχιστράτηγος, o *subst. milit.* generalisim, comandant suprem
αρχισυμμορίτης, o *subst.* căpetenie de bandiți; șeful bandiților
αρχισυντάκτ-ης, o, -ρια, η *subst.* redactor șef
αρχιτέκτονας, o, η *subst.* arhitect(-ă)
αρχιτεκτονική, η *subst.* 1. arhitectură // -ή Σχολή facultatea de arhitectură 2. arhitectonică
αρχιτεκτονικ-ός, -ή, -ό *adj.* arhitectonic(-ă), arhitectural(-ă), de arhitectură
αρχιτεμπέλης, o *subst.* persoană foarte leneșă
αρχιτεχνίτης, o *subst.* maestru șef, prim maestru

αρχιφύλακας, o *subst.* gardian șef
αρχιχρονιά, η *subst.* prima zi a anului, ziua Anului Nou
αρχομαν-ής, -ής, -ές *adj.* însetat(-ă) de putere; ahtiat(-ă) după putere
αρχοντάνθρωπος, o *subst.* om cu ținută și comportament de nobil
άρχοντας, o, -ισσα, η *subst.* nobil(-ă), boier (-oaică), aristocrat(-ă), stăpân(-ă), arhonte
αρχοντιά, η *subst.* 1. noblețe, boierie, origine nobilă 2. purtare / comportament de nobil / boier / domnească
αρχοντικό, το *subst.* 1. casă boierească, conac 2. casă de oameni bogați
αρχοντικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* boieresc(-ească), domnesc(-ească), nobil(-ă), măreț(-eată) II. *adv.* (-ά) boierește, ca boierii, domnește
αρχοντογεννημέν-ος, -η, -ο *adj.* născut nobil(-ă), de neam nobil, de familie de boieri
αρχοντολόγι și **αρχοντολόι**, το *subst.* nobilime, boierime, protipendadă
αρχοντομαθημέν-ος, -η, -ο *adj.* învățat(-ă) cu traiul boieresc
αρχοντόπιτο, το *subst.* 1. casa boierului 2. casa unui om bogat, casă primitoare, casa domnească
αρχοντοχωριάτης, o *subst.* țăran bogat, țăran parvenit
αρχύτερα *adj.* mai devreme, mai înainte // μια ώρα ~ cu o oră mai devreme
άρχων, o *subst.* domnitor, stăpân, suveran // ανώτατος ~ suveran
αρωγή, η *subst.* ajutor, asistență, sprijin // κοινωνική ~ asistență socială
αρωγ-ός, -ός, -ό *adj.* cel(cea) care dă ajutor
άρω-μα, -ματος, το *subst.* aromă, mireasmă, parfum
αρωματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **αρωματισμένος** *v.t.* a aroma, a înmiresma, a parfuma
αρωματικά, το *subst. pl.* mirodenii
αρωματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. aromat(-ă), parfumat(-ă) 2. aromatic(-ă) // *chim.* -οί υδρογονάνθρακες hidrocarburi aromatice
αρωματοποία, η *subst.* producția de parfumuri
αρωματοπωλείο, το *subst.* parfumerie
αρωματοπώλης, o *subst.* vânzător de parfumuri
αρωματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* aromat(-ă), înmiresmat(-ă)
αρώτητ-ος, -η, -ο *adj.* neîntrebat(-ă)
ας conj. 1. să // ~ αρχίσουμε să începem // ~ ερχόσουν να έβλεπες să fi venit să vezi // ~ τον δω κι ~ πεθάνω să-l văd și apoi pot să mor // ~ υποθέσουμε să presupunem // ~ γίνω καλά κι ύστερα συζητάμε să mă fac bine și apoi discutăm 2. lasă // ~ είναι lasă să fie, nu-i

nimic 3. deși, chiar dacă // **δουλεύει κι ~ είναι** άρρωστος lucrează deși este bolnav // 4. fie ~ **γίνει** ό, τι **θέλει** fie ce-o fi // ό, τι **βρέξει**, ~ **κατεβάρει**! ce-o fi să fie!

ασάλευτος, -η, -ο I. *adj.* nemișcat(-ă), neclintit(-ă) II. *adv.* (-α) fără să se neliņistească

ασαλπάριστος, -η, -ο *adj. mar.* (d. nave) care nu a pornit în larg; care nu a ridicat ancora

ασανσέρ, το *subst.* ascensor, lift

ασάπιστος, -η, -ο *adj.* neputrezit(-ă); de neputrezit

ασαράντιστος, -η, -ο *adj.* (d. un mort, lehoză) care n-a înplit patruzeci de zile

άσαρκος, -η, -ο *adj.* slab(-ă), uscățiv(-ă), costeliv(-ă)

ασάφεια, η *subst.* neclaritate; nelămurire

ασαφήνιστος, -η, -ο *adj.* neclarificat(-ă)

ασαφής, -ής, -ές I. *adj.* neclar(-ă) II. *adv.* (-ώς) αβεστέης, ο **σι** αβεστέσι, το *subst.* var // **οβησμέ-**νος ~ var stins

αβεστίο, το *subst. chim.* calciu

αβεστίτης, ο *subst. chim.* calcit, carbonat natural de calciu

αβεστόγαλα *subst.* lapte de var

αβεστοκάμινος, η *subst.* cuptor de var, varniță

αβεστοκονία-μα, -ματος, το *subst.* tencuială

αβεστολίθος, ο *subst.* piatră de var; calcar

αβεστονέρο, το *subst.* apa de var

αβεστοποιία, η *subst.* producția de var

άβεστος, -η, -ο *adj.* nestins(-ă) // -η **φλόγα** flacăra nestinsă // *fig.* -ος **μίσος** ură nestinsă

άβεστος, η *subst.* vezi **αβεστέης**

αβεστούχ-ος, -ος, -ο *adj.* calcaros(-oasă) // -α **πετράματα** roci calcaroase

αβεστώ-μα, -ματος, το *subst.* văruire, văruială, văruit, spoială

αβεστ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αβεστωμένος** v.t. 1. a văruit, a spoi 2. *agric.* a amenda cu var (solul etc.)

άβηστ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **άβεστος**

αβός și **άβος**, ο *subst. zool.* bursuc, viezure

αβεία, η *subst.* 1. lipsă de respect; impietate 2. nelegiuire

αεβ-ής, -ής, -ές I. *adj.* nerespectuos(-oasă), necuviincios(-oasă), irevențios(-oasă) II. *adv.* (-ώς)

αεβ-ώ, -ησα v.i. a fi nerespectuos(-oasă) / necuviincios(-oasă) / irevențios(-oasă)

άσειστος, -η, -ο *adj.* 1. neclintit(-ă), ferm(-ă) 2. de neclintit 3. (d. sol) lipsit de seisme

ασέλγεια, η *subst.* 1. desfrâu, destrăbălare, dez-măt, libertinaj 2. fapță impudică

ασελγ-ής, -ής, -ές I. *adj.* desfrânat(-ă), destrăbălat(-ă), impudic(-ă) II. *adv.* (-ώς)

ασελγ-ώ, -ησα v.i. a se deda la desfrâu, a se destrăbăla, a duce o viață libertină / indecentă

ασέλην-ος, -η, -ο *adj.* fără lună; întunecat(-ă)

ασέλωτ-ος, -η, -ο *adj.* fără șa

ασεμνολογία, η *subst.* trivialitate, obscenitate (în vorbire)

άσεμν-ος, -η, -ο I. *adj.* indecent(-ă), necuviincios(-oasă) // -η **εμφάνιση** ținută indecentă //

-η **συμπεριφορά** purtare indecentă // -α **λόγια** purtare indecentă II. *adv.* (-α)

ασετιλίνη, η *subst.* acetilină

ασετόν, το *subst. chim.* acetonă

ασήκωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care mai stă încă în pat

2. de neridicat, foarte greu

ασημάδευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nemarcat(-ă) 2. neochit(-ă)

ασήμαντ-ος, -η, -ο *adj.* neînsemnat(-ă), neimportant(-ă), fără / lipsit de importanță // -ο **γεγονός** eveniment lipsit de importanță

ασημέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de argint 2. de culoare argintie // -ια **κουτάλια** linguri de argint

ασημ-ής, -ιά, -ί *adj.* argintiu(-ie)

ασήμι, το *subst.* argint

ασημικά, τα *subst. pl.* argintărie

ασημικό, το *subst.* obiect de argint, bijuterie din argint

άσημ-ος, -η, -ο *adj.* neînsemnat(-ă), puțin cunoscut(-ă), obscur(-ă), insignifiant(-ă) // -ος **άνθρωπος** om neînsemnat

ασημόσκονη, η *subst.* praf de argint

ασημότητα, η *subst.* neînsemnătate

ασήμω-μα, -ματος, το *subst.* 1. argintare 2. strat de argint suflat

ασημ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ασημωμένος** v.t. 1. a arginta 2. a da cuiva o monedă de argint pentru a-i purta noroc 3. *fig.* a mitui

ασηπτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* aseptice(-ă) II. *adv.* (-ώς)

ασηψία, η *subst. med.* asepsie

ασθένεια, η *subst.* boală, maladie

ασθεν-ής, -ής, -ές *adj.* 1. bolnav(-ă), suferind(-ă) // οι -είς του νοσοκομείου bolnavii spitalului

2. *fig.* slab(-ă) // -ές **νόμισμα** monedă slabă //

το -ές **φύλο** sexul slab

ασθενικ-ός, -ή, -ό *adj.* bolnăvicios(-oasă), plăpând(-ă), șubred(-ă), debil(-ă)

ασθενοφόρο, το *subst.* ambulanță

ασθεν-ώ, -ησα v.i. a fi bolnav(-ă); a se îmbolnăvi

άσθ-μα, -ματος, το *subst. med.* astm; gâfăială //

βρογχικό ~ astm bronhic

ασθμαίνω v.i. a gâfâi; a avea dispnee

ασθματικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* astmatic(-ă); suferind(-ă) de astm

ασιατικ-ός, -ή, -ό *adj.* asiatic(-ă) // -οί **λαοί** popoarele asiatice // ο -ός **πολιτισμός** cultura asiatică

άσιαχτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nearanjat(-ă); neîngrijit(-ă) // -ο **σπίτι** casă nearanjată 2. nereparat(-ă) II. *adv.* (-α)

ασίγαστ-ος, -η, -ο *adj.* nepotolit(ă), neîncetat(-ă) // -ος **πόθος** dorință nepotolită // -η **φλυαρία** flecăreală neîncetată

ασίγητ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **ασίγαστος**

άσιγμ-ος, -η, -ο *adj. gram.* care nu conține litera σ // ~ **αόριστος** aorist fără σ

ασιδέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. haine etc.) necălcat(-ă) // -ο **παντελόνι** pantalon necălcat

ασίκ-ης, ο, (pl. -ήδες) *subst.* 1. om curajos, voinic 2. om de ispravă

ασίκικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. voinicesc(-ească) 2. de ispravă

ασιτία, η *subst.* inaniție, înfometare, subnutriție // **θάνατος** εξ -ς moarte prin inaniție

άσιτ-ος, -η, -ο *adj.* nemâncat(-ă), flămând(-ă), nehrănit(-ă)

ασιώπητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. care nu tace 2. care nu poate fi trecut sub tăcere II. *adv.* (-α)

ασκάλιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. pământ) nescormonit(-ă), nerăscolit(-ă), nescurmat(-ă); (d. o bijuterie) necizelat(-ă) 2. *fig.* necercetat(-ă)

ασκάλωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neagățat(-ă), necățarat(-ă) 2. *fig.* fără piedici II. *adv.* (-α)

άσκαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neplesnit(-ă), necrăpat(-ă) 2. *fig.* care nu se supără

άσκαφ-ος, -η, -ο și **άσκαφτ-ος, -η, -ο** *adj.* nesăpat(-ă) // -ο **χώμα** pământ nesăpat

ασκέπαστ-ος, -η, -ο *adj.* neacoperit(-ă)

ασκεπ-ής, -ής, -ές și **άσκεπ-ος, -η, -ο** *adj.* 1. cu capul descoperit, fără pălărie 2. neacoperit(-ă), fără acoperiș

άσκεπτ-ος, -η, -ο și **άσκεφτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* 1. care nu reacționează / nu judecă 2. (d. vorbe, fapte) necugetat(-ă), nejudecat(-ă) II. *adv.* (-α)

ασκέρι, το *subst.* 1. armată 2. *fig.* mulțime de oameni, gloată

ασκεψία, η *subst.* lipsă de judecată, nechibzuință

ασκήμια, η *subst.* vezi **ασχήμια**

άσκησ-η, η *subst.* 1. exercițiu, exersare // **γυμναστικές -εις** exerciții de gimnastică 2. practica, practicare, exercitare // η ~ **του επαγγέλματος** practicarea profesiei // ~ **των δικαιωμάτων** exercitarea drepturilor 3. manevră // **στρατιωτικές -εις** manevre militare

ασκητεία, η *subst.* asceză

ασκητ-εύω, -εψα *v.i.* a fi / a duce o viață de ascet

ασκητήριο, το *subst.* 1. coliba ascetului, schit 2. sala de gimnastică, sala de exerciții

ασκητής, ο *subst.* ascet, pustnic, sihastru, schimnic
ασκητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ascetic(-ă), de ascet, pustnic/sihastru // -ή **ζωή** viața de ascet II. *adv.* (-ά) ca un ascet

ασκητικισμός, ο *subst.* 1. ascetism, sihastrie, pustnicie, schimnicie 2. *fig.* viață retrasă

ασκί, το *subst.* burduf // **φουσκωμένος** ~ om îngâmfat, plin de sine

ασκιάστ-ος, -η, -ο și **άσκιαχτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* care nu se sperie, cutezător(-oare) II. *adv.* (-α)

ασκίσι-ος, -α, -ο *adj.* de burduf // -ιο **τυρί** brânză de burduf

άσκιστ-ος, -η, -ο *adj.* nerupt(-ă)

ασκίτης, ο *subst. med.* ascită, hidropixie abdominală

ασκλάβωτ-ος, -η, -ο *adj.* neînrobît(-ă)

ασκλῆπιεύς, το *subst.* 1. templul lui Asclepios 2. sanatoriu, spital

ασκληραγώγητ-ος, -η, -ο *adj.* necălit(-ă); neîncercat(-ă), nerezistent(-ă)

ασκόνταφτ-ος, -η, -ο *adj.* nepoticnit(-ă)

ασκόπευτ-ος, -η, -ο *adj.* neîntîtit(-ă), neochit(-ă)

άσκοπ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. fără sens/noimă // -ες **ενέργειες** acțiuni fără sens 2. neîmplinit(-ă), nerealizat(-ă) 3. zadarnic(-ă), inutil(-ă) II. *adj.* (-α)

ασκόρπιστ-ος, -η, ο *adj.* nedispersat(-ă), neîmprăștiat(-ă)

ασκοτείνιαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîntunecat(-ă) II. *adv.* (-α) înainte de a se întunece, înainte de a se face noapte

ασκούπιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neșters(-earsă) 2. nemăturat(-ă) // -ο **δωμάτιο** cameră nemăturată

ασκούριαστ-ος, -η, -ο *adj.* neruginit(-ă)

άσκυφτ-ος, -η, -ο *adj.* neplecat(-ă)

ασκ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ασκημένος *v.t. și i.* 1. a antrena, a instrui // -οῦμαι **στην σκοποβολία** a se antrena la tir // ~ **έναν μαθητή** a instrui un elev 2. a exersa o meserie, a practica // ~ **το επάγγελμα του υπολογιστή** a practica meseria de contabil 3. a exercita // ~ **επιρροή** a exercita influență/înrăurire 4. a face uz de // ~ **βία** a face uz de violență

άσ-μα, -ματος, το *subst.* cântec; cântare // **κύκνειο** ~ cântecul lebedei // ~ **-ματων** cântarea cântărilor

ασμένως *adv. (inv.)* cu mare bucurie

ασόδιαστ-ος, -η, -ο *adj.* nerecoltat(-ă), necules(-easă)

ασορτί *adj. invar.* asortat(-ă)

άσος, ο *subst.* as (și *fig.*) // **είναι ~ στα μαθηματικά** este as la matematică

ασουλούπωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neglijent(-ă), sleam-păt(-ă), dezordonat(-ă) 2. pocit(-ă), diform(-ă)

ασπάζομαι, -άστηκε *v.t.* 1. a săruta, a îmbrățișa 2. a fi de aceeași părere, a împărtăși (o opinie etc.) // ~ **την άποψη σου** îți împărtășesc părerea
ασπαραγγιά, η și **ασπάραγος**, ο *subst. bot.* sparanghel

άσπαρτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nesemănat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi semănat(-ă)

ασπασμός, ο *subst.* 1. îmbrățișare, sărutare 2. *fig. pl.* salutări, complimente // **τους -ούς μου στους γονείς σου** complimentele mele părinților tăi

άσπαστ-ος, -η, -ο *adj.* nespert(-ă), de nespert

ασπατάλητ-ος, -η, -ο *adj.* necheltuit(-ă)

ασπερούγο, το *subst. bot.* lipan, brusture

ασπίδα, η *subst.* scut (și *fig.*)

αστίδιωτρα, η *subst. bot.* un fel de plantă

ασιδοφόρος, ο *subst.* purtător de scut, scutier

άπιλ-ος, -η, -ο *adj.* nepătat(-ă) 2. *fig.* imaculat(-ă), pur(-ă), neprihănit(-ă)

ασπρίνη, η *subst.* aspirină

άσπιτ-ος, -η, -ο *adj.* fără locuință / casă

ασπλαχνία, η *subst.* neîndurare

άσπλαχν-ος, -η, -ο I. *adj.* neîndurător(-oare), nemilos(-oasă) II. *adv.* (-α) fără milă

άσπονδ-ος, -η, -ο I. *adj.* de neîmpăcat(-ă), ireconciliabil(-ă) // -ος **εχθρός** dușman de neîmpăcat

ασπόνδυλ-ος, -η, -ο *adj.* nevertebrat(-ă)

ασπούδαστ-ος, -η, -ο *adj.* care nu a făcut studii, neinstruit(-ă)

ασπράδα, η *subst.* albeață

ασπράδι, το *subst.* 1. albuș 2. albul ochiului // **το ~ του ματιού** albul ochiului, sclerotică 3. pată albă

ασπριδερ-ός, -ή, -ό *adj.* albicios(-oasă); alburii (-ie)

ασπρ-ίζω, -ισα, -ίστηκε, ασπρισμένος *v.t. și v.i.*

1. a înălbii, a (se) albi, a face să devină alb(-ă) // ~ **το ύφασμα** a albi o stofă // -ισε **το πρόσωπό του** s-a albit la față 2. a vărui, a spoii // ~ **το σπίτι** a vărui casa 3. a încărungi // -ισαν **τα μαλλιά του** i s-a albit părul, a încărungi

ασπρίλα, η *subst.* 1. albeață 2. pată albă

άσπριο-μα, -ματος, το *subst.* 1. albire, încăruntire // **το ~ των σεντονιών** albirea cearceafurilor // **το ~ των μαλλιών** albirea părului, încăruntire 2. văruiere // **το ~ του διαμερίσματος** văruierea apartamentului

ασπρομάλλ-ης, -α, -ικο *adj.* cu părul alb, încăruntit(-ă)

ασπροντυμέν-ος, -η, -ο *adj. inv.* îmbrăcat(-ă) în alb

ασπροπρόσωπ-ος, -η, -ο *adj.* 1. alb la față 2. *fig. cinstit(-ă), nepătat(-ă)* 3. // **βγαίνω ~** a se descurca

ασπρόρουχα, τα *subst. pl.* albituri, lenjerie de corp

άσπρ-ος, -η, -ο I. *adj.* alb(-ă) // -ο **ψωμί** pâine albă II. *subst. to* -ο culoarea albă

ασπρούλ-ης, -α, -ικο *adj.* puțin alb(-ă)

ασπρουλιάρ-ης, -α, -ικο și **ασπρουλιάρικ-ος, -η, -ο** *adj.* spălăcit(-ă), decolorat(-ă)

ασπρόχω-μα, -ματος, το *subst.* argilă, humă, pământ alb

ασσυριακ-ός, -ή, -ό *adj.* asirian(-ă)

Ασσύρι-ος, ο, -α, η *subst.* locuitor al Asiriei

ασσυριοβαβυλωνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* asirobabilonian(-ă)

αστάθεια, η *subst.* nestatornicie, instabilitate // ~ **χαρακτήρος** nestatornicie de caracter // ~ **των πραγμάτων** instabilitatea lucrurilor // ~ **του νομίσματος** instabilitatea monedei

ασταθ-ής, -ής, -ές I. *adj.* nestabil(-ă), instabil(-ă), schimbător(-oare), schimbăcios(-oasă) // -ής **χαρακτήρας** caracter schimbător // -ής **καιρός** timp instabil

αστάθμητ-ος, -η, -ο *adj.* indeterminabil(-ă), care nu poate fi stabilit(-ă), necunoscut(-ă) // -οι **παράγοντες** factori necunoscuți

αστακός, ο *subst. bot.* rac de mare, homar

ασταμάτητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neîncetat(-ă), continuu(-ă) 2. de neoprit II. *adv.* (-α) fără oprire, fără încetare // **βρέχει ~** plouă fără oprire

αστάρι, το *subst.* căptușeală

αστάρωμα, το 1. furnituri (la o haină) 2. primul strat de vopsea de pe o suprafață

αστασία, η *subst.* 1. instabilitate 2. *med.* astazie
άστατ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nestatornic(-ă), ușuratic(-ă), flușturistic(-ă) // -ος **άνθρωπος** om flușturistic 2. zvăpăiat(-ă) II. *adv.* (-α)

αστέγαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără acoperiș, neacoperit(-ă) 2. fără locuință // -ο **σπίτι** casă neacoperită, fără acoperiș // -ος **άνθρωπος** om fără locuință

άστεγ-ος, -η, -ο *adj.* (d. un om) fără casă, fără adăpost

αστέγνωτ-ος, -η, -ο *adj.* neuscăt(-ă) // -α **ρούχα** rufe neuscate

αστει-εύομαι, -εύτηκε *v.i.* a glumi, a nu vorbi serios // **με αυτόν δεν πρέπει να -εύσαι** nu e de glumit cu el

αστείο, το *subst.* glumă, anecdotă, banc // **μη κάνεις -α** nu face glume // **ας αφήσουμε τ'-α** să lăsăm glumele // **το έκανα στ'-α** am făcut-o în glumă

αστει-ός, -α, -ο *adj.* 1. amuzant(-ă), hazliu(-ie) 2. (d. un lucru) neserios(-oasă) 3. foarte ușor

(de făcut) // -ο **πράγμα!** o nimica toată! / floare la ureche!

αστεῖρευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* inepuizabil(-ă), nescat(-ă) // -η **πηγή** izvor nescat II. *adv.* (-α)

αστέναχτ-ος, -η, -ο I. *adj.* care nu oftează II. *adv.* (-α) fără a ofta

αστεναχώρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nesupărat(-ă), neindispus(-ă) II. *adv.* (-α) fără supărare

αστέρας, ο *subst.* 1. stea, astru // ξενοδοχείο τριών -ων hotel de trei stele 2. star, artist de cinematograf 3. *fig.* om celebru / ilustru / vestit

αστεροποιήτ-ος, -η, -ο *adj.* nesolidificat(-ă)

αστέρι, το *subst.* 1. stea 2. stea norocoasă 3. formă de stea

αστερίας, ο *subst. zool.* asterie, stea-de-mare

αστέριν-ος, -η, -ο *adj.* de stele, stelar(-ă), sideral(-ă), astral(-ă)

αστερίσκος, ο *subst.* asterisc, stelută

αστερισμός, ο *subst. astr.* constelație

αστεροειδ-ής, ο *subst.* asteroid

αστερόεσσα, η *subst.* steagul înstelat, steagul S.U.A.

αστεροσκοπείο, το *subst.* observator astronomic

αστερωμένος, -η, -ο *adj.* înstelat(-ă)

αστεφάνωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* necununat(-ă) 2. logodit(-ă) II. *adv.* (-α) fără cununie // ζουν ~ trăiesc (împreună) fără cununie

αστήρικτ-ος, -η, -ο și **αστήριχτ-ος, -η, -ο** *adj.* 1. nepriiunit(-ă), neproptit(-ă), nesuținut(-ă) 2. neîntemeiat(-ă), nefondat(-ă) // -η **κατηγορία** acuzație neîntemeiată

αστιατρικ-ός, -ή, -ό *adj.* care ține / se referă la serviciul de igienă publică

αστίατρ-ος, ο *subst.* medic igienist

αστιγματισμός, ο *subst. med.* astigmatism

αστικοδημοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* burghezodemocratic(-ă)

αστικοποίηση, η *subst.* urbanizare

αστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. burghez(-ă) // -ή **τάξη** clasa burgheză 2. urban(-ă) // -ός **πληθυσμός** populație urbană // -ά **κέντρα** centre urbane 3. *jur.* civil(-ă) // -ό **δίκαιο** drept civil // -ός **κώδικας** codul civil II. *adv.* (-ά)

άστικτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără semne de punctuație 2. nepătat(-ă)

αστίλβωτ-ος, -η, -ο *adj.* nelustruit(-ă)

αστοβαχτ-ος, -η, -ο *adj.* nestivuit(-ă), nefăcut(-ă) grămadă; neașezat(-ă) în ordine pe grămezi, pe stive

αστοιχειώτ-ος, -η, -ο *adj.* care nu știe nici lucruri elementare

αστόλιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîmpodobit(-ă) II. *adv.* (-α) fără podoaabe

αστοργία, η *subst.* lipsă de afecțiune

άστοργ-ος, -η, -ο I. *adj.* neafectuos(-oasă), lipsit(-ă) de afecțiune, neomenos(-oasă) II. *adv.* (-α) cu duritate

αστ-ος, ο, -ή, η *subst.* 1. orășean, locuitor de la oraș 2. persoană făcând parte din clasa de mijloc și din înalta societate, burghez

αστοχασία, η *subst.* nesăbuintă, nechibzuință

αστόχαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nesăbuit(-ă), nechibzuit(-ă), necugetat(-ă), irațional(-ă) // -η **πράξη** faptă necugetată II. *adv.* (-α) // **φέροθηκε** ~ s-a comportat nechibzuit

αστοχία, η *subst.* nereușită, eșec, ratare

άστοχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. ratat(-ă) // -η **ενέργεια** acțiune ratată 2. zadarnic(-ă) 3. superficial(-ă)

αστοχ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a greși / a nu nimeri ținta, a rata 2. a se înșela

αστράγαλος, ο *subst.* 1. gleznă 2. arșic 3. *arhit.* astragal

αστράγγιστ-ος, -η, -ο *adj.* nestors(-oarsă), nescurs(-ă)

αστρακιά, η *subst. med.* scarlatină

άστραμ-μα, -ματος, το *subst.* străfulgerare, scăpărare, sclipire puternică și trecătoare

αστραπ-ή, η *subst.* fulger // **με ταχύτητα** -ς cu iuțeala fulgerului // **τα μάτια της πετούσαν** -ές ochii ei aruncau fulgere

αστραπιαί-ος, -α, -ο I. *adj.* fulgător(-oare) // -ο **χτύπημα** lovitură fulgărătoare II. *adv.* (-α) cu iuțeala fulgerului // **όλα έγιναν** ~ toate s-au făcut cu iuțeala fulgerului

αστραπόβροντο, το *subst.* 1. furtună cu fulgere și tunete 2. tunete și fulgere

αστραποφεγγιά, η *subst.* lumina fulgerului

αστράτευτ-ος, -η, -ο *adj.* care nu și-a făcut stagiul militar

αστραφτερ-ός, -ή, -ό *adj.* sclipitor(-oare), lucitor(-oare), scăpărător(-oare)

αστράφτω, άστραψα *v.t. și v.i.* 1. a fulgera // **έξω βροντά και** -ει afară tună și fulgeră 2. *fig.* a luci, a sclipi // **το σπίτι, -ει από καθαριότητα** casa lucește de curățenie 3. *fig.* a pălmu / **του -αψε ένα σκαμπίλι** i-a tras o palmă

αστραχάν, το *subst.* astrahan

αστρέβλωτ-ος, -η, -ο *adj.* nedenaturat(-ă), neîntortocheat(-ă)

αστρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. astral(-ă), sideral(-ă), stelar(-ă) // -ός **χρόνος** timp sideral // -ή **ημέρα** ziua siderală // -ό **φως** lumina astrală II. *subst.* **το** -ό ursită, destin, soartă, zodie

αστρίμωχτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neînghesuit(-ă); nepresat(-ă) 2. nestrâmtorat(-ă)

αστρίτης, ο *subst.* 1. o specie de viperă 2. *fig.* om desștept

άστριφτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nerăsucit(-ă) 2. de nerăsucit II. *adv.* (-α) fără a fi tors, fără a fi răsucit(-ă)

άστρο, το *subst.* astru, stea // **το ~ της αυγής** luceafărul de dimineață // **το ~ της τραμουν-τάνας** steaua polară

αστροβολίδα, η *subst.* stea căzătoare

αστρογγύλευτ-ος, -η, -ο *adj.* nerotunjit(-ă)

αστρολάβος, ο *subst.* astrolab, instrument astro-nomic

αστρολογία, η *subst.* astrologie

αστρολόγος, ο, η *subst.* astrolog(-ă)

αστρομάντης, -ισσα, η *subst.* zodier(-ă), per-soană care citește în stele

αστροναύτης, ο *subst.* astronaut

αστροναυτική, η *subst.* astronautică

αστροναυτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* astronautic(-ă) II. *adv.* (-ώς) cu principii astronautice

αστρονομία, η *subst.* astronomie

αστρονομικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. astronomic(-ă) // -ός **προσδιορισμός** determinare astronomică 2. *fig.* imens(-ă) // **-ά ποσά** sume imense, astronomice II. *adv.* (-ά) după principii astro-nomice

αστρονόμος, ο, η *subst.* astronom

αστροπελέκι, το *subst.* trăsnet

αστροφεγγιά, η *subst.* 1. lumina stelelor // **στην ~** în lumina stelelor 2. noapte înstelată // **ήταν μια ~!** a fost o noapte înstelată!

άστρωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. (d. un pat) neașternut 2. (d. masă) nepus(-ă), neașezat(-ă), nearan-jat(-ă) // **το τραπέζι είναι ακόμα** -ο masa nu este încă pusă 3. (d. un pat.) nestrâns(-ă), nefă-cut(-ă) // **το κρεβάτι θα μείνει -ο έως το με-σημέρι** patul rămâne nestrâns până la amiază 4. nepavat(-ă) 5. (d. podea, perete) neacoperit(-ă) fără scânduri/parchet/tapet 6. (d. un cal) fără șa, neînșeuat(-ă) 7. *fig.* neîmblânzit(-ă) 8. *fig.* neacomodat(-ă), nou(-ă) (în muncă/în servi-ciu); de curând recrutat(-ă) // **-ος υπάλληλος** funcționar nou în muncă // **-ος στρατιώτης** soldat de curând recrutat II. *adv.* (-α) în mod improvizat 2. în mod dezordonat

αστυνομ-εύω, -ευσα v.t. și v.i. (mai ales la prezent și imperfect) a fi polițist(-ă)

αστυνομία, η *subst.* poliție // **~ πόλεως** poliția orașului // **διεύθυνση της -ς** prefectura poli-ției

ασκέπαστ-ος, -η, -ο *adj.* neacoperit(-ă)

αστυνομικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. polițist(-ă), poliți-ensc(-ească), de poliție // **-ά μέτρα** măsuri (luate) de poliție // **-ές αρχές** autorități poliție-nești // **-ό τμήμα** secție de poliție II. *adv.* (-ά) în mod polițienesc

αστυνομικός, ο *subst.* ofițer / comisar de poliție

αστυνομίνα, η *subst.* femeie polițist

αστυνομός, ο *subst.* ofițer / comisar de poliție, polițai

αστοφιλία, η *subst.* tendință de urbanizare; atracția spre orașe a locuitorilor unei țări

αστοφύλακας, ο *subst.* sergent de poliție

αστοφυλακή, η *subst.* 1. circă de poliție 2. poliția orașului

ασυγκάλεστ-ος, -η, -ο *adj.* neconvocat(-ă)

ασυγκάλυπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* fătîș(-ă) II. *adv.* (-α) fără a se ascunde

ασυγκατάβατ-ος, -η, -ο *adj.* neconciliant(-ă)

ασυγκίνησις, η *subst.* nepăsare, indiferență

ασυγκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* care nu se emoționează / înduioșează, nepăsător, indiferent // **έμεινε -ος** a rămas nepăsător(-oare)

ασύγκλητ-ος, -η, -ο *adj.* neconvocat(-ă) (la con-grese etc.)

ασυγκόμιστ-ος, -ος, -ο *adj.* (d. recoltă) necules (-easă), nestrâns(-ă)

ασυγκράτητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nestăpănit(-ă), nestăvilît(-ă), năvalnic, impetuos, de nestăpâ-nit, de nereținut // **-η ορμή** elan nestăpănit II. *adv.* (-α) fără a putea fi stăpănit(-ă)

ασύγκριτ-ος, -η, -ο I. *adj.* incomparabil(-ă), de necomparat, neasemuit(-ă) // **η ομορφιά της είναι** -η frumusețea ei este incomparabilă II. *adv.* (-α) incomparabil/cu mult/infinit mai // **είναι -α καλύτερα** este cu mult mai bine

ασυγκρότητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neconstituit(-ă), neformat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi constituit(-ă)

ασυγύριστ-ος, -η, -ο *adj.* nedereticat(-ă) // **-ο δωμάτιο** cameră nedereticată

ασυγχρόνιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nesincronizat(-ă) 2. învechit(-ă)

ασυγχώρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neiertat(-ă), de neiertat, nescuzabil(-ă) // **η πράξη του είναι** -η fapta lui este de neiertat II. *adv.* (-α)

ασυδοσία, η *subst.* 1. (înv.) scutire de impozite 2. lipsă de control, samavolnicie

ασύδοτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. scutit(-ă) de impozite 2. samavolnic(-ă), nesupus(-ă) controlului II. *adv.* (-α) // **ενεργεί** ~ acționează samavolnic, arbitrar

ασυζήτητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nediscutat(-ă) 2. indiscutabil(-ă) II. *adv.* (-α) fără discuție, în mod indiscutabil // **έκανε ~ ό, τι του είπα** a făcut fără discuție ceea ce i-am spus

ασυκοφάντητ-ος, -η, -ο *adj.* necalomniat(-ă) II. *adv.* (-α)

ασύλητ-ος, -η, -ο *adj.* nejefuit(-ă), neprădat(-ă), nespoliat(-ă)

αυλία, η *subst.* imunitate, inviolabilitate // **βουλευτική** ~ imunitate parlamentară // **διπλωματική** ~ imunitate diplomatică

αύλληπτος, -η, -ο I. *adj.* 1. neprins(-ă), nearestat(-ă) // **έμεινε** -ος a rămas nearestat 2. neconceput(-ă), de neconceput // **έγιναν** -α **πράγματα** s-au petrecut lucruri de neconceput // -ος **αριθμός** număr foarte mare II. *adv.* (-α)

αυλλογισιά, η *subst.* nechibzuire, lipsă de judecată, nesocotință

αυλλογιστος, -η, -ο I. *adj.* nechibzuit(-ă), negândit(-ă) II. *adv.* (-α)

άυλο, το *subst.* 1. instituție filantropică pentru neajutorati, azil 2. *fig.* azil, refugiu, adăpost // **ζητώ πολιτικό** ~ a cere azil politic

αύμβατος, -η, -ο *adj.* ireconciliabil(-ă)

αυμβατότητα, η *subst.* ireconciliabilitate

αυμβιβαστος, -η, -ο I. *adj.* 1. incompatibil(-ă) 2. dificil(-ă) // -οι **χαρακτήρες** caractere dificile II. *adv.* (-α)

αυμμάζευτος, -η, -ο I. *adj.* neadunat(-ă), nearanjat(-ă), nerostuit(-ă) II. *adv.* (-α)

αυμμετρία, η *subst.* asimetrie

αύμετρος, -η, -ο I. *adj.* asimetric(-ă) II. *adv.* (-α)

αυμπλήρωτος, -η, -ο I. *adj.* incomplet(-ă), necompletat(-ă) II. *adv.* (-α)

αύμπωτος, -η, -ο *adj.* 1. care nu coincide 2. nepotrivit(-ă), inadecvat(-ă)

αυμφιλώτος, -η, -ο I. *adj.* neîmpăcat(-ă) 2. de neîmpăcat, ireconciliabil(-ă) II. *adv.* (-α)

αύμορος, -η, -ο I. *adj.* neconvenabil(-ă), dezavantajos(-oasă) II. *adv.* (-α)

αυφωνία, η *subst.* 1. dezacord, nepotrivire, discordanță, neînțelegere, discordie 2. *fig.* lipsă de armonie, disonanță

αυναγώνιστος, -η, -ο *adj.* de neconcurat

αυναίρετος, -η, -ο *adj.* *gram.* necontras(-ă)

αυναίσθητος, -η, -ο I. *adj.* 1. nesimțit(-ă) 2. inconstient(-ă) II. *adv.* (-α) fără simțire, în mod inconstient

αύναπτος, -η, -ο *adj.* neanexat(-ă); neîncheiat(-ă)

αυναρμολόγητος, -η, -ο I. *adj.* nemontat(-ă), neasamblat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi montat(-ă)

αυναρμωστος, -η, -ο I. *adj.* nepotrivit(-ă) II. *adv.* (-α)

αυναρτησία, η *subst.* 1. incoerență 2. vorbe fără legătură logică

αυνάρτητος, -η, -ο I. *adj.* incoerent(-ă); fără legătură logică II. *adv.* (-α)

αύναχτος, -η, -ο *adj.* neadunat(-ă), nestrâns(-ă)

αούνδετος, -η, -ο *adj.* 1. nelegat(-ă); neconectat(-ă) 2. incoerent(-ă) 3. *gram.* το -ο **σχήμα** asindet, fără conjuncții copulative într-o frază

αυνειδησία, η *subst.* 1. inconstiență 2. lipsă de scrupule 3. pierderea conștiinței

αυνειδητος, -η, -ο I. *adj.* 1. inconstient(-ă) 2. lipsit(-ă) de scrupule 3. neconștiincios(-oasă) // -ος **φοιτητής** student neconștiincios II. *subst.* το -ο **ψιχ.** inconstientul III. *adv.* (-α) în mod inconstient

αυνενοησία, η *subst.* neînțelegere

αυνέπεια, η *subst.* inconsecvență

αυνεπηής, -ής, -ές *adj.* inconsecvent(-ă); schimbător(-oare)

αυνεσία, η *subst.* imprudentă; nesocotință

αύνετος, -η, -ο I. *adj.* imprudent(-ă), nesocotit(-ă) II. *adv.* (-α)

αυνέχεια, η *subst.* discontinuitate, necontinuitate

αυνεχής, -ής, -ές *adj.* discontinuu(-ă)

αυνηθυστος, -η, -ο I. *adj.* neobișnuit(-ă), nedeprins(-ă) // **είναι** ~ **στη δουλειά** nu e obișnuit cu munca // -ο **φαινόμενο** un fenomen neobișnuit II. *adv.* (-α) în mod neobișnuit

αυννέφιαστος, -η, -ο I. *adj.* 1. fără nori, senin(-ă) 2. *fig.* netulburat(-ă), liniștit(-ă) II. *adv.* (-α)

αυνόδευτος, -η, -ο I. *adj.* neînsoțit(-ă), neîntovărașit(-ă) II. *adv.* (-α) fără însoțitor

αυνομολόγητος, -η, -ο *adj.* (d. acorduri, tratate etc.) neîncheiat(-ă), necontractat(-ă)

αύντακτος, -η, -ο I. *adj.* 1. cu greșeli de sintaxă, incorect din punct de vedere al sintaxei // -ο **άρθρο** articol neredactat 2. dezorganizat(-ă), dezordonat(-ă) // -α **πλήθη** mulțimi în dezordine II. *adv.* (-α) în dezordine // **οπισθοχωρώ** ~ a se retrage în dezordine

αυνταξία, η *subst.* dezorganizare, dezordine, neorânduială

αυντήρητος, -η, -ο *adj.* neîntreținut(-ă), nepăstrat(-ă)

αυντόνιστος, -η, -ο I. *adj.* 1. necoordonat(-ă) 2. *muz.* neacordat(-ă) II. *adv.* (-α)

αυρματιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* radiotelegrafist(-ă), radiooperator(-oare)

αύρματος, ο *subst.* telegraf

αύρματος, -η, -ο *adj.* care funcționează fără fir, fără cablu (telefon etc.)

αυσκευαστος, -η, -ο *adj.* neambalat(-ă), neîmpachetat(-ă)

αύστατος, -η, -ο I. *adj.* 1. neconstituit(-ă), neîntemeiat(-ă) // -η **κατηγορία** acuzație neîntemeiată 2. nerecomandat(-ă) II. *adv.* (-α) 1. fără temei 2. fără recomandare

ασυστολία, η *subst. med.* asistolie

ασυστολ-ος, -η, -ο I. *adj.* nerușinat(-ă), neobrazat(-ă), impertinent(-ă) II. *adv.* -όλως fără rușine
 ασύχναστ-ος, -η, -ο *adj.* nefrecventat(-ă), nepopulat(-ă), puțin circulat(-ă) // -ος δρόμος drum puțin circulat

άσφαρ-ος, -η, -ο *adj.* (d. o tragere) fără gloanțe // -α πυρά focuri oarbe

ασφάλεια, η *subst.* 1. siguranță, securitate // παίρνω μέτρα -ς a lua măsuri de siguranță // τάξη και ~ ordine și siguranță // Συμβούλιο -ς Consiliul de Securitate // ηλεκτρική ~ siguranță electrică // σύστημα -ς sistem de siguranță 2. asigurare // ~ ζωής asigurare pe viață // ~ κατά της πυρκαϊάς asigurare contre incendiul lui

ασφαλ-ής, -ής, -ές I. *adj.* sigur(-ă), cert(-ă), garantat(-ă) // -εις πληροφορίες informații sigure II. *adv.* (-ώς) desigur, în mod sigur

ασφαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ασφαλισμένος *v.t.* a asigura, a face o asigurare, a lua măsuri de asigurare // -ισα το σπίτι μου mi-am făcut o asigurare pentru casă // -ίζομαι σε ασφαλιστική εταιρεία a se asigura la o societate de asigurare

ασφάλιση și ασφάλις, η *subst.* asigurare // κοινωνικές -εις asigurări sociale

ασφαλιστής, ο *subst.* agent de asigurare

ασφαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de siguranță 2. de asigurare // -ό βιβλιάριο carnet de asigurare

ασφάλιστρα, τα *subst. pl.* prime de asigurare

ασφάλιστρο, το *subst. tehn.* 1. supapă 2. piedică de siguranță // ~ όπλου piedică de siguranță a unei arme

ασφαλίτης, ο *subst.* polițist de la siguranță

ασφαλτόπισσα, η *subst.* bitum asfaltic

άσφαλτος, η *subst.* asfalt, bitum

ασφαλτόστρωμα, -ματος, το *subst.* strat de asfalt
 ασφαλτοστρώων, -ωσα, -ώθηκα, ασφαλτοστρωμένος *adj.* a acoperi cu un strat de asfalt (drum etc.)

ασφαλτόστρωση, η *subst.* asfaltare, acoperire cu un strat de asfalt

άσφιχτ-ος, -η, -ο *adj.* nestrâns(-ă)

ασφodelος, ο și ασφodίλι, το *subst. bot.* aișor, asfodelă

ασφράγιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepечат(-ă), ne-sigilat(-ă) 2. neplombat(-ă)

ασφυκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* înăbușitor(-oare), sufocant(-ă), asfixiant(-ă) // -ή ατμόσφαιρα atmosferă înăbușitoare II. *adv.* (-ά) // -ά γεμάτη αιθούσα sala înăbușitor de plină

ασφυκτιώ *v.i.* a se sufoca, a se înăbuși, a se asfixia

ασφυξία, η *subst.* asfixie, sufocare // θάνατος εξ -ς moarte prin asfixie

ασφυξιογόν-ος, -ος, -ο *adj.* // -α αέρια gaze asfixiante

άσχετ-ος, -η, -ο I. *adj.* care nu are nici o legătură cu..., care nu are nici un raport cu..., independent(-ă), total diferit(-ă) // είναι -ο το άλλο nu are nici o legătură una cu cealaltă II. *adv.* (-α) indiferent de ceva // -α απ'αυτό indiferent de aceasta

ασχημάδα, η *subst.* urâtenie

ασχημ-αίνω, -υνα I. *v.t.* a urâți II. *v.i.* a se urâți, a se face urât // όσο πάει κι'-αίνει se face tot mai urât

ασχημάνθρωπος, ο *subst.* om urât

ασχημάτιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neconstituit(-ă), ne-alcătuit(-ă), neformat(-ă) II. *adv.* (-α) înainte de a se forma

ασχήμια, η *subst.* 1. urâtenie, pocitanie, slutenie 2. fig. necuviință, faptă urâtă

ασχημία, η *subst.* purtare / faptă urâtă

ασχημ-ίζω, -ισα *v.t.* și *v.i.* vezi ασχημαίνω

ασχημογυναίκα, η *subst.* femeie urâtă

ασχημον-ώ, -ωσα *v.i.* a se purta urât, a fi necuviincios(-oasă), a fi indecent(-ă)

ασχημοπρόσωπ-ος, -η, -ο *adj.* persoană cu fața urâtă

άσχημ-ος, -η, -ο I. *adj.* urât(-ă), diform(-ă), pocit(-ă), slut(-ă) // -ος καιρός vreme urâtă // -η πράξη faptă urâtă 2. prost(-oastă), neplăcut(-ă) II. *adv.* (-α) // αισθάνομαι ~ mă simt prost

ασχημούλα, η *subst.* (femeie) urâtică / cam urâtă

ασχόλαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu a ieșit din clasă 2. care nu și-a terminat ziua de muncă

ασχολία, η *subst.* ocupație, îndeletnicire, treabă // πως παν οι -ες σας; cum vă merg treburile?

ασχολιάστ-ος, -η, -ο I. *adj.* necomentat(-ă), fără comentariu II. *adv.* (-α) fără comentarii

ασχολ-ούμαι și ασχολιέμαι, -ήθηκα *v.r.* a se ocupa, a se îndeletnici // -είτα με τη μουσική se ocupă cu muzica

ασώματ-ος, -η, -ο *adj.* imaterial(-ă)

άσωστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neepuizat(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi epuizat(-ă)

αταβισμός, ο *subst.* atavism

αταίριαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nepotrivit(-ă), necorespunzător(-oare), nelalocul lui // είναι -ο αυτό που κάνεις nu e la locul lui ceea ce faci II. *adv.* (-α)

ατάιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nehrănit(-ă), flămând(-ă) 2. fig. nemărit(-ă)

ατάκα *adv.* imediat, fără întârziere

ατακτοποίητ-ος, -η, -ο și ατακτοποιήτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nearanjat(-ă), nepus(-ă) în ordine // -ο δωμάτιο cameră nearanjată 2. încă nerezolvată (-ă) // -ο ζήτημα chestiune încă nerezolvată 3.

nerostuit(-ă), care încă nu și-a făcut un rost în viață // **εἶναι ἀκόμα** -ος nu și-a făcut un rost încă II. *adv.* (-α)

άτακτ-ος, -η, -ο și **άταχτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* 1. neregulat(-ă) // -ος **στρατός** armată neregulată 2. dezordonat(-ă), în dezordine // -η **φυγή** fugă / plecare în dezordine 3. (*d.* un copil) neastâmpărat(-ă) II. *adv.* (-α)

αταλαπώρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nechinuit(-ă), care nu a avut necazuri, care n-a trecut prin greutăți II. *adv.* (-α) fără greutăți

αταλάντευτ-ος, -η, -ο I. *adj.* neșovăitor(-oare), statornic(-ă), ferm(-ă) II. *adv.* (-α) fără șovăire

αταξί-α, η *subst.* 1. dezordine, neorânduială, indisciplină 2. năzdrăvnie, poznă, neascultare, nebunie // **το παιδί κάνει** -ες copilul face nebunii

αταξίδευτ-ος, -η, -ο *adj.* care nu a călătorit, neumblat(-ă) prin lume

αταξικ-ός, -ή, -ό *adj.* fără clase // -ή **κοινωνία** societate fără clase

αταπείνωτ-ος, -η, -ο *adj.* neumilit(-ă)

αταραξία, η *subst.* 1. imposibilitate 2. calm, liniște 3. *med.* ataraxie, pasivitate

ατάραχ-ος, -η, -ο I. *adj.* imperturbabil(-ă), impsibil(-ă), calm(-ă), liniștit(-ă), cu sânge rece II. *adv.* (-α)

ατασθαλία, η *subst.* insolență, obraznicie, atitudine necuviincioasă

ατάσθαλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. dezordonat(-ă) 2. insolent(-ă), nerespectuos(-oasă), obraznic(-ă), necuviincios(-oasă)

αταύτιστ-ος, -η, -ο *adj.* neidentificat(-ă)

άταφ-ος, -η, -ο *adj.* neînmormântat(-ă), neîngropat(-ă)

άτεγκτ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neînduplecat(-ă), crud(-ă) 2. de neînduplecat II. *adv.* (-α) cu neînduplecare

ατείχιστ-ος, -η, -ο *adj.* neîmprejmuit(-ă) cu ziduri (oraș, cetate, fortificație)

άτεκν-ος, -η, -ο *adj.* fără copii

ατέλεια, η *subst.* 1. nedeșăvârșire, lipsă de perfecțiune, imperfecțiune 2. scutire (de taxe sau de impozite) // **φορολογική** ~ scutire de impozite // **ταχυδρομική** ~ scutire de taxe poștale

ατελειοποίητ-ος, -η, -ο *adj.* nedeșăvârșit(-ă), imperfect(-ă)

ατέλειωτ-ος, -η, -ο și **ατελείωτ-ος, -η, -ο** I. *adj.* 1. neisprăvit(-ă), neterminat(-ă), incomplet(-ă) 2. fără sfârșit, infinit(-ă) II. *adv.* (-α) fără sfârșit, interminabil, la nesfârșit

ατελέσφορ-ος, -η, -ο I. *adj.* ineficace, infructuos(-oasă), zadarnic(-ă) II. *adv.* (-α) fără rezultat, în mod zadarnic

ατελεύτητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neterminat(-ă), neisprăvit(-ă) II. *adv.* (-α) fără sfârșit

ατελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. imperfect(-ă), cu lipsuri, cu defecte 2. incomplet(-ă), neterminat(-ă), nedeșăvârșit(-ă) II. *adv.* (-ώς) 1. în mod imperfect, cu lipsuri 2. fără impozit

ατελιέ, το *subst.* atelier (al unui artist, pictor etc.)

ατελώνιστ-ος, -η, -ο *adj.* scutit(-ă) de taxe vamale

ατεν-ής, -ής, -ές I. *adj.* cu privire fixă; cu atenție // -ές **βλέμμα** privire fixă II. *adv.* (-ώς) 1. cu atenție 2. cu privirea ațintită într-un anumit loc

ατεν-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a privi fix/atent la ceva 2. a viza ceva, a se concentra asupra unui lucru

ατέρμων-ος, -η, -ο *adj.* interminabil(-ă), fără sfârșit, fără capăt

ατεχνία, η *subst.* lipsă de pricepere în meserie, lipsă de măiestrie; lipsă de artă

άτεχν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. neîndemânatic(-ă), fără pricepere, stângaci(-ce), neiscusit(-ă) 2. neartistic(-ă), fără artă, lipsit(-ă) de finețe, grosier(-ă), grosolan(-ă) II. *adv.* (-α)

ατζαμ-ής, ο (*pl.* -ήδες) *subst.* ageamiu(-ie), novice, profan(-ă), nepriceput(-ă), lipsit(-ă) de experiență

ατζαμοσύνη, η *subst.* nepricepere, nedibăcie, stângăcie, neîndemănare

ατζέντα, η *subst.* agendă

ατηγάνητ-ος, -η, -ο și **ατηγάνιστ-ος, -η, -ο** *adj.* nepărit(-ă)

ατηλεγράφητ-ος, -η, -ο *adj.* netelegrafiat(-ă)

ατημέλητ-ος, -η, -ο I. *adj.* (*m.* ales *d.* îmbrăcămintă) neglijent(-ă), neîngrijit(-ă) II. *adv.* (-α)

άτι, το *subst.* cal de călărie, armăsar

ατίθασ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neîmblânzit(-ă), nedomesticit(-ă), nesupus(-ă) // -ο **άλογο** cal neîmblânzit 2. de neîmblânzit, de nestăpănit 3. *fig.* neînfrânt(-ă), neacultător(-oare) // -ο **παιδί** copil neascultător // -ος **χαρακτήρας** caracter neînfrânt

ατιμ-άζω, -ασα, -άστηκα, ατιμασμένος *v.t.* 1. a dezonoara, a necinsti, a acoperi cu rușine // **μου -άζει το όνομα** îmi necinstește numele 2. a înjosi, a defăima 3. a seduce // **την -ασε** a sedus-o / a necinstit-o

ατίμασ-μα, -ματος, το *subst.* necinstire, dezonorare, siluire, violare

ατίμητ-ος, -η, -ο *adj.* neprețuit(-ă), inestimabil(-ă)

ατιμία, η *subst.* 1. necinste, dezoanore 2. faptă rușinoasă 3. infamie

άτιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. necinstit(-ă), care nu e onest(-ă) // -ος **άνθρωπος** om necinstit 2. mârșav(-ă), ticălos(-oasă) II. *adv.* (-α)

ατιμωρησία, η *subst.* 1. nepedepsire, nesancționare 2. *jur.* impunitate

ατιμωρητί *adv.* fără pedeapsă. fără urmări neplăcute

ατιμώρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nepedepsit(-ă), ne-sanctionat(-ă) 2. care nu se pedepsește (faptă) II. *adv.* (-α) fără pedeapsă

ατίμωση, η *subst.* dezonorare, necinstire; infamie
ατιμωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* dezonorant(-ă), infamant(-ă), degradant(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod dezonorant

ατίναχτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nescuturat(-ă); ne-bătut(-ă) (cu băătorul) // -**η** **ελιά** măslin nescuturat // -**ο** **χαλί** covor nebătut 2. nearuncat(-ă) în aer cu materie explozivă

άτιτλ-ος, -η, -ο *adj.* fără titlu

ατλαζένι-ος, -ια, -ιο *adj.* care este din satin / atlas

ατλάζι, το *subst.* atlas; satin

άτλαντας, ο *subst. geogr.* atlas

ατλαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* atlantic(-ă) // -**ός** **οκεανός** Oceanul Atlantic

ατμάκατος, η *subst.* barcă cu aburi

ατμάμαξα, η *subst.* locomotivă cu aburi

ατμήλατ-ος, -η, -ο *adj.* acționat(-ă) cu aburi

άτμητ-ος, -η, -ο *adj.* indivizibil(-ă)

ατμοθεραπεία, η *subst.* tratament cu aburi, inhalajii

ατμοκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* acționat(-ă) de forță aburilor

ατμοκλιβανος, ο *subst.* etuvă cu aburi

ατμολέβητας, ο *subst.* cazan de aburi

ατμόλουτρο, το *subst.* baie de aburi

ατμομηχανή, η *subst.* mașină cu aburi, locomotivă cu aburi

ατμόμυλος, ο *subst.* moară cu aburi

ατμονόμος, ο *subst.* distribuitor de aburi

ατμοπλοία, η *subst.* 1. navigație cu vapoare 2. întreprindere de navigație cu vapoare

ατμοπλοικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de navigație (cu vapoare) II. *adv.* (-ά) cu vaporul // **ταξιδεύω** ~ a călători cu vaporul

ατμόπλοιο, το *subst.* vapor

ατμός, ο *subst.* abur, vapor // **βρισκόμαστε υπ' όν** a fi gata de plecare

ατμοστρόβιλος, ο *subst.* 1. vântej de aburi 2. turbină cu aburi

ατμοσφίκτρα, η *subst.* sirena de aburi

ατμοσύρτης, ο *subst.* supapă de aburi (de emisie și admisie)

ατμόσφαιρα, η *subst.* atmosferă

ατμοσφαιρικ-ός, -ή, -ό *adj.* atmosferic(-ă) // **η** -**ή** **πίεση** presiune atmosferică // -**ά** **φαινόμενα** fenomene atmosferice

ατμοσωλήνας, ο *subst.* conductă de aburi

ατοίμαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neterminat(-ă), care nu e gata II. *adv.* (-α) pe neterminate, fără a fi gata

άτοκ-ος, -η, -ο *subst.* I. *adj.* fără dobândă // -**ο** **δάνειο** împrumut fără dobândă II. *adv.* (-α) fără dobândă

ατολμία, η *subst.* lipsă de curaj; timiditate, sfială
άτολμ-ος, -η, -ο I. *adj.* care nu are curaj, timid(-ă), sfios(-oasă), fricos(-oasă) II. *adv.* (-α)

ατομίκευση, η *subst.* individualizare

ατομικεύω *v.t.* a individualiza

ατομικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. individual(-ă), personal(-ă), particular(-ă) // -**ό** **παράδειγμα** exemplul personal // -**ή** **ιδιοκτησία** proprietate particulară 2. *fiz.* atomic(-ă) // -**ή** **βόμβα** bomba atomică // -**ή** **ενέργεια** energie atomică // -**ός** **πόλεμος** războiul atomic II. *subst.* **ο, η, -ός** fizician(-ă) atomist(-ă) III. *adv.* (-ά) în mod individual / personal

ατομικότητα, η *subst.* individualitate, personalitate

ατομισμός, ο *subst.* 1. individualism 2. *filoz.* atomism

ατομ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* individualist(-ă)

άτομ-ο, το *subst.* 1. individ, persoană // **η οικογένεια μου** **αποτελείται από** **πολλά** -**α** familia mea este compusă din mai multe persoane 2. *fiz.* atom // **η διάσπαση** **του** -**ου** dezintegrare a atomului

ατονία, η *subst.* 1. moliciune, slăbiciune, slăbire, atonie, lipsă de putere 2. *gram.* lipsă de accent 3. *jur.* încetarea valabilității (puterii)

ατονικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. fără accente, care nu marchează locul accentului // -**ή** **γραφή** scriere fără accente 2. nearmonic(-ă)

ατονικότητα, η *muz.* atonalitate, lipsă de armonie

άτον-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. slab(-ă), lipsit(-ă) de vigoare, aton(-ă) 2. *gram.* neaccentuat(-ă) 3. *med.* atonic(-ă) II. *adv.* (-α) fără accent, fără putere

ατον-ώ, -ησα *v.i.* 1. a fi slab(-ă) 2. *jur.* a-și pierde valabilitatea

ατόπη-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptă nepermisă, greșeală, faptă necuviincioasă 2. absurditate 3. inconvenient

ατοπία, η *subst.* 1. greșeală 2. absurditate

ατοποθέτητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neplăsat(-ă), neinstalat(-ă) 2. de neplăsat, de neinstalat

άτοπ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nepermis(-ă), necuviincios(-oasă), deplasat(-ă) 2. absurd(-ă) II. *subst.* **το** -**ο** I. inconvenient, neajuns 2. absurd, imposibil // **απαγωγή στο** ~ **reducere** la absurd (la imposibil) III. *adv.* (-α) de o manieră deplasată; în mod necuviincios

ατόρνευτος, -η, -ο *adj.* 1. nelucrat(-ă) la strung 2. *fig.* necioplit(-ă)

ατού, το *subst.* 1. (la jocul de cărți) carte norocoasă 2. atu

ατόφι-ος, -α, -ο și **ατόφω**-ος, -α, ο *I. adj.* 1. intact(-ă), neatins(-ă), întreg(-eagă), teafăr(-ă) 2. *fig.* leit(-ă) // **είναι** -ος ο **πατέρας** του este leit tatăl lui 3. identic(-ă) 4. masiv(-ă), dintr-o bucată 5. natural(-ă), nativ(-ă) *II. adv.* (-α) aidoma, la fel

ατρακτοειδής, -ής, -ές *adj.* fusiform(-ă), în formă de fus

άτρακτος, η *subst.* fus, ax

ατράνταχτος, -η, -ο *I. adj.* 1. neclintit(-ă), nezdruncinat(-ă) 2. de neclintit, de nezdruncinat *II. adv.* (-α)

ατραξιόν, η *subst. invar.* număr de spectacol de varietate; atracție // **μεγάλη** ~ mare atracție

ατραπός, η *subst.* cărare, potecă

ατραυμάτιστος, -η, -ο *adj.* nerănit(-ă)

άτρεμ-ος, -η, -ο *adj.* care nu tremură, neînfricat(-ă)

ατρεμούλιαστος, -η, -ο *I. adj.* care nu tremură *II. adv.* (-α) fără să tremure

άτρεπτος, -η, -ο *adj.* neschimbător(-oare), imutabil(-ă)

άτρητος, -η, -ο *adj.* 1. negăurit(-ă) 2. de neperforat

ατριβής, -ής, -ές *adj.* 1. nefrecat(-ă) 2. nedeteriorat(-ă) 3. *fig.* lipsit(-ă) de experiență, ageamiu(-ie)

άτριφτος, -η, -ο *adj.* 1. nedat(-ă) prin răzătoare 2. nefrecat(-ă) 3. nepisat(-ă) 4. nefricționat(-ă)

άτριχ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de păr; fără păr

ατρόμαχτος, -η, -ο *I. adj.* 1. neînfricat(-ă) 2. de neînfricat *II. adv.* (-α) fără teamă

ατρόμητος, -η, -ο *I. adj.* neînfricat(-ă), cutezător(-oare), curajos(-oasă), îndrăzneț(-eată) *II. adv.* (-α) cu mult curaj, fără frică

ατρομοκρατής-ος, -η, -ο *adj.* neterorizat(-ă)

άτρομος, -η, -ο *adj.* vezi **ατρόμητος**

ατροπίνη, η *subst.* atropină

ατροποιοήτος, -η, -ο *I. adj.* nemodificat(-ă), netransformat(-ă) *II. adv.* (-α) fără nici o modificare

ατροφία, η *subst.* atrofie, atrofie

ατροφικός, -ής, -ός *adj.* 1. atrofic(-ă); de atrofie 2. atrofiat(-ă)

ατροφοδότητος, -η, -ο *adj.* neaprovizionat(-ă)

άτροφος, -η, -ο *adj.* care nu mănâncă bine, slab(-ă)

ατροφώ, -ησα *v.i.* a se atrofia

ατρόχιστος, -η, -ο *I. adj.* 1. neascuțit(-ă) 2. nepreputat(-ă), ageamiu(-ie) *II. adv.* (-α)

ατρώγητος, -η, -ο *adj.* 1. (*d. vie*) necules(-easă) 2. (*d. miere*) neluat(-ă) de pe fagure // -ο **μέλι** miere neluată de pe fagure

ατρωπάνιστος, -η, -ο *adj.* negăurit(-ă) cu sfredelul

ατρώπητος, -η, -ο *adj.* 1. negăurit(-ă), neperforat(-ă) 2. de negăurit

άτρωτος, -η, -ο *I. adj.* neobosit(-ă), necurmat(-ă), neîncetat(-ă) // **δι**-ων **μόχθων** cu mare greutate, cu chin cu vai *II. adv.* -**ύτως** fără încetare

άτρωτος, -η, -ο *adj.* invulnerabil(-ă)

ατσάκιστος, -η, -ο *I. adj.* 1. nespăr(-ă) 2. neîndoit(-ă), fără cute 3. incasabil(-ă) 3. *fig.* viguros(-oasă), puternic(-ă) *II. adv.* (-α)

ατσαλάκωτος, -η, -ο *I. adj.* 1. neșifonat(-ă) 2. *fig.* neofensat(-ă) *II. adv.* (-α) 1. fără a se șifona 2. fără a (se) ofensa

ατσαλένιος, -α, -ο *adj.* 1. din oțel, de oțel 2. *fig.* foarte tare, puternic(-ă)

ατσάλι, το *subst.* 1. oțel 2. *fig.* orice lucru dur și rezistent ca oțelul / fierul // **αυτός** ο **άνθρωπος** **είναι** ~ omul acesta e ca de fier

ατσαλιά, η *subst.* 1. dezordine 2. vorbă urâtă 3. murdărie

άτσαλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. dezordonat(-ă) 2. necuviincios(-oasă) 3. murdar(-ă)

ατσάλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. oțelire 2. *fig.* călire, fortificare

ατσαλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ατσαλωμένος** *v.t.* 1. a oțeli 2. *fig.* a căli, a fortifica

ατσιγάριστος, -η, -ο *adj.* neprăjit(-ă), nerumenit(-ă)

ατσιγαρ-ος, -η, -ο *adj.* fără țigări

ατσιγγανος, ο, -άνα, η *subst.* țigan(-că)

ατσιδα, η și **ατσιδι**, το *subst. zool.* 1. nevăstuică 2. *fig.* om foarte deștept, foarte capabil

ατσιμπητος, -η, -ο *adj.* neciupit(-ă), neînțepat(-ă)

ατσούγκριστος, -η, -ο *adj.* 1. neciocnit(-ă); nelovit(-ă) 2. *fig.* necicălit(-ă)

αττικ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a aticiza, a folosi dialectul atic 2. a respecta normele limbii literare

αττικισμός, ο *subst.* 1. aticism 2. finețe, eleganță

αττικ-ός, -ής, -ός *I. adj.* 1. atic(-ă) // -ός **ουρανός** cerul Aticii // -ή **διάλεκτος** dialect atic 2. fin(-ă), elegant(-ă)

ατύλιγ-ος, -η, -ο și **ατύλιχτος**, -η, -ο *adj.* neînfrăsurat(-ă), neîmpachetat(-ă)

άτυπ-ος, -η, -ο *adj. jur.* 1. neregulamentar(-ă), neconform(-ă) cu regulile legii 2. neoficial(-ă)

ατύπωτος, -η, -ο *adj.* netipărit(-ă), neimprimat(-ă), needitat(-ă)

ατυράγνητος, -η, -ο și **ατυράννητος**, -η, -ο și **ατυράννιστος**, -η, -ο *I. adj.* nechinuit(-ă) *II. adj.* (-α) fără a se chinui

ατυχαίνω, ατύχησα, ατυχημένος *v.i.* a nu avea noroc, a fi ghinionist(-ă), a nu reuși

ατύχη-μα, -ματος, το *subst.* 1. nenorocire, ne-
caz mare // *το ~ είναι ότι...* nenorocirea este
că... 2. accident // **τροχαία -ματα** accidente
de circulație

ατυχ-ής, -ής, -ές *I. adj.* nenorocos(-oasă), ghini-
onist(-ă), nefericit(-ă) // *ο -ής!* bietul de el! *II.*
adv. (-ώς) din nenorocire; din păcate

ατυχία, η *subst.* nenoroc, ghinion

άτυχ-ος, -η, -ο *I. adj.* lipsit(-ă) de noroc, neferi-
cit(-ă) // **στάθηκα -ος** nu am avut noroc *II. adv.*
(-α) în mod nefericit

ατυχ-ώ, -ησα *v.i.* vezi **ατυχαίνω**

Αυγερινός, ο *subst. astr.* luceafărul de dimineață

αυγή, η *subst.* 1. zori, auroră // **ρόδινη** ~ auroră
trandafirie 2. *fig.* început // *η ~ της ζωής*
începutul / zorii vieții

αυγό, το *subst.* ou // ~ **σφιχτό** ou tare // ~ **μελάτο**
ou moale // ~ **μάτια** ou ochiuri // ~ **κλούβιο** ou
stricat // ~ **χτυπητό** ou bătut // **κάθισε στ' αυγά**
σου ocupă-te de treburile tale, stai cuminte //
το ~ του Κολόμβου oul lui Columb // **χάνω**
τα -ά και τα καλάθια a pierde totul

αυγουστιάτικ-ος, -η, -ο *adj.* de august, din luna
august

αυγούλα, η *subst.* fapitul zilei, zori

Αύγουστος, ο *subst.* august, (pop.) gustar

αυθάδεια, η *subst.* obraznicie, impertinență, in-
solență

αυθάδ-ης, -ης, -ες *I. adj.* impertinent(-ă), obraz-
nic(-ă), insolent(-ă) *II. adv.* (-ώς) cu imperti-
nență, în mod obraznic

αυθαδ-ιάζω, -ίασα *v.i.* a fi obraznic(-ă), a fi
impertinent(-ă), a vorbi cu aroganță, a fi necu-
viincios(-oasă)

αυθάδικ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αυθάδης**

αυθαίρεσία, η *subst.* samavolnicie, bun plac,
arbitrariu

αυθαίρετο, το *subst.* act arbitrar, construcție fără
autorizație

αυθαίρετ-ος, -η, -ο *I. adj.* samavolnic(-ă); arbi-
trar(-ă), abuziv(-ă) // *-η απόφαση* hotărâre
arbitrară *II. adv.* (-α) în mod samavolnic, după
bunul plac

αυθαιρετ-ώ, -ησα *v.i.* a comite smavolnicii, a
proceda după bunul plac

αυθέντης, ο *subst.* suveran, domn, stăpân

αυθεντία, η *subst.* 1. puterea suveranului, autori-
tate // *είναι ~ e o autoritate* // *η ~ σου*, mânia ta

αυθεντικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. domnesc, al, a, ai,
ale domnului 2. autentic(-ă), original(-ă), veri-
tabil(-ă) *II. adv.* (-ά) în mod autentic

αυθεντικότητα, η *subst.* autenticitate

αυθημερόν *adv.* (*inv.*) în aceeași zi

αυθορμησία, η *subst.* gest spontan; spontaneitate

αυθορμητισμός, ο *subst.* spontaneitate

αυθόρμητο, το *subst.* acțiune spontană

αυθόρμητ-ος, -η, -ο *I. adj.* spontan(-ă), firesc
(-ească) *II. adv.* (-α) în mod spontan, de la sine

αυθόπαρκετ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. de sine stătător
(-oare), care există prin el însuși (prin ea în-
săși) 2. sieși suficient(-ă), independent(-ă) *II.*
adv. (-άρκετως) în mod independent

αυθουπαρξία, η *subst.* existență prin sine însuși,
existența independentă

αυθοποβολή, η *subst.* autosugestie

αυθοπόστατ-ος, -η, -ο *I. adj.* de sine stătător
(-oare), independent(-ă) *II. adv.* (-α)

αυλαία, η *subst.* cortină; perdea

αυλάκι, το *subst.* brazdă, șanțuleț, rigolă, jgheab
// **μπήκε το νερό στ' ~** lucrurile au revenit la
normal

αυλακιά, η *subst.* 1. brazdă 2. *fig.* zbârcitură
adâncă, rid

αυλακ-ιάζω și **αυλακ-ίζω, -ίασα** *v.t.* a brazda,
a lăsa dâră, a lăsa urmă pe pământ / nisip / apă
etc. sub formă de șanț

αυλάκιασ-μα, -ματος și **αυλάκωμα, το** *subst.*
brăzdare, tăiere de brazde

αυλακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αυλακωμένος *v.t.*
vezi **αυλακιάζω**

αυλακωτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* brăzdat(-ă), cu dâră *II.*
adv. (-ά) în brazde, în dâră

αυλαρχείο, το *subst.* sediul mareșalului curții
regale

αυλάρχης, ο *subst.* mareșal al curții regale

αυλή, η *subst.* 1. curte, ogradă 2. palat, curte re-
gală 3. persoanele de la curtea regală

αυλητ-ής, ο -ήτρια și -ητρίδα, *η* *subst.* flau-
tist(-ă)

αυλικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* care aparține curții re-
gale, de curte *II. adv.* (-ά) în maniera de la
curtea regală *III. ο ~* *subst.* curtean, membru al
curții regale

αυλόγυρος, ο *subst.* gard, împrejmuire

αυλοκόλακας, ο *subst.* lingușitor al curții sau al
unei personalități puternice; adulator

αυλόπορτα, η *subst.* poarta de la curte, poarta de
la ogradă

άυλ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. imaterial(-ă) 2. *fig.*
eteric(-ă) *II. adv.* (-α) în mod imaterial

αυλός, ο *subst.* muz. flaut // **ποιμενικός** ~ caval,
fluier // **οι -οί του οργάνου** tuburile de la orgă

αυλωτ-ός, -ή, -ό *adj.* tubular(-ă), vărgat(-ă)

αυναν-ίζομαι, -ίστηκα *v.r.* a se masturba

αυνανισμός, ο *subst.* onanism, masturbație

αυξανόμενος, -η, -ο *adj.* crescând(-ă), în creștere // -η **θνησιμότητα** mortalitate crescândă

αυξάνω, -ησα, -ήθηκα, **αυξημένος** I. *v.t.* a augmenta, a spori, a mări, a face să crească, a înmulți // ~ **τις τιμές** a mări prețurile // ~ **των μισθών υπαλλήλου** a mări salariul funcționarului II. *v.i.* a crește, a deveni mai mare, mai mult(-ă) // -**ανουν τα έξοδα** cheltuielile cresc // **ο πληθυσμός** -**ανει κάθε χρόνο** populația crește în fiecare an // -**ήθηκαν οι τιμές** s-au urcat prețurile II. -**εσθε και πληθύνεσθε** creșteți și vă înmulțiți // **αυξημένες ανάγκες** nevoi sporite

αύξηση, η *subst.* 1. sporire, mărire, creștere, înmulțire // ~ **των μισθών** creșterea salariilor 2. *gram.* augment

αυξητικός, -ή, -ό *adj.* de creștere, augmentativ(-ă), care mărește, care contribuie la creștere

αυξομειώνω, -ωσα, -ώθηκα, **αυξομειωμένος** *v.t.* a mări și a micșora ceva, a urca și a scădea ceva în mod succesiv

αυξομείωση, η *subst.* urcare și scădere, mărire și micșorare succesivă

αύξων -ουσα -ον *adj.* // -ον **αριθμός** număr de ordine

αὔπνία, η *subst.* insomnie

άυπν-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu doarme; care nu poate dormi, fără somn 2. nedormit(-ă), vigilent(-ă)

αύρα, η *subst.* 1. briză, adiere, boare // **θαλασσινή** ~ briza mării 2. *med.* aură, fior înainte de o criză epileptică

αυριανός, -ή, -ό *adj.* 1. de mâine 2. de viitor // η -ή **γενιά** generația de mâine

αύριο I. *adv.* mâine // ~ **πάλι** pe mâine II. *subst.* **το** ~ ziua de mâine // **με το σήμερα και με το** ~ amânând de azi pe mâine

αυστηρός, -ή, -ό I. *adj.* 1. sever(-ă), exigent(-ă), aspru(-ă) // -ός **καθηγητής** profesor sever 2. strict(-ă), riguros(-oasă) // -ή **τήρηση** της συμφωνίας respectarea strictă a acordului 3. auster(-ă), sobru(-ă) // -ά **ήθη** moravuri austere II. *adv.* (-ά), în mod sever, cu strictețe, cu asprime // **τιμωρώ** -ά a pedepsi aspru

αυστηρότητα, η *subst.* 1. severitate, asprime 2. rigurozitate 3. austeritate

αυστραλέζικ-ος, -η, -ο și **αυστραλιακός**, -ή, -ό și **αυστραλιανός**, -ή, -ό *adj.* australian(-ă)

Αυστραλός, ο -ή, η *subst.* australian(-ă) (persoană)

αυστριακός -ή -ό *adj.* austriac(-ă)

Αυστριακός, ο -ή, η *subst.* austriac(-ă) (persoană)

αυτάδελφος, ο -ή, -η *subst.* frate bun, soră bună

αύτανδρ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* o navă) cu care se scufundă totul // **το πλοίο εβυθίστηκε** -ο nava s-a scufundat cu totul

αυταπάρηση, η *subst.* abnegație, spirit de sacrificiu, devotament extrem

αυταπάτη, η *subst.* iluzie, autoamăgire // **μην έχεις** -ες să nu ai iluzii

αυταπατώμαι *v.d.* a-și face iluzii, a se autoamăgi

αυταπόδεικτος, -η, -ο *adj.* evident(-ă), vădit(-ă)

αυταρέσκεια, η *subst.* automulțumire, îngâmfare, vanitate, înfumurare

αυτάρεσκ-ος, -η, -ο I. *adj.* încântat(-ă) de sine, încrezut(-ă), îngâmfat(-ă), vanitos(-oasă), înfumurat(-ă) II. *adv.* (-α) cu mulțumire de sine, cu îngâmfare

αυτάρκεια, η *subst.* autarhie

αυτάρκ-ης, -ης, -ες *adj.* autarhic(-ă)

αυταρχικός, -ή, -ό I. *adj.* absolutist(-ă), autocratic(-ă), despot(-ă), tiranic(-ă), samavolnic(-ă) II. *adv.* (-ά)

αυταρχικότητα, η *subst.* absolutism, autocratism, autocrație, despotism

αυταρχισμός, ο *subst.* vezi **αυταρχικότητα**

αυτοασφάλεια și **αυτοασφάλιση**, η *subst.* autoasigurare

αυτεκτίμηση, η *subst.* autoapreciere, apreciere de sine

αυτεμβόλιο, το *subst. med.* autovaccin

αυτεμπρησμός, ο *subst.* autoincendiere

αυτενέργεια, η *subst.* acțiune din propriu îndemn, inițiativă proprie

αυτενεργός, -ός, -ό *adj.* care acționează de la sine, în mod spontan, fără a i se impune de către alții; din propriu îndemn

αυτενεργώ, -ησα *v.i.* a acționa din proprie inițiativă

αυτεξούσιος, -α, -ο I. *adj.* 1. stăpân(-ă) de sine, liber(-ă), de sine stătător(-oare), independent(-ă) // -ος **άνθρωπος** om stăpân de sine // -ο **κράτος** stat independent II. *subst.* **το** -ο, dreptul de a fi stăpân pe sine; caracter independent III. *adv.* (-α)

αυτεξουσιότητα, η *subst.* calitatea de a fi stăpân pe sine, independență

αυτεπάγγελτος, -η, -ο I. *adj.* făcut(-ă) din oficiu // -η **διώξη** urmărire (anchetă) din oficiu II. *adv.* (-α) din oficiu

αυτεπαγωγή, η *subst.* autoinducție, selfinducție

αυτεπίγνωση, η *subst.* cunoaștere de sine, auto-gnoză

αυτεπιστοσία, η *subst.* administrare / administrație proprie

αυτηκοφα, η *subst.* 1. faptul de a auzi cu propriile urechi 2. iluzie acustică

αυτήκο-ος, -η, -ο *adj.* care a auzit cu urechile sale // **-ος** **μάρτυρας** martor care a auzit cu propriile urechi

αυτί, το *subst.* 1. ureche // **τ' άκουσα με τ' -ά μου** le-am auzit cu urechile mele // **είμαι όλο -ά** sunt numai urechi // **έφτασε στ' -ά μου** mi-a ajuns la urechi // **τεντώνω τα -ά** a ciuli urechile // **έχει μουσικό** ~ are ureche muzicală 2. mâner, coadă, toartă

αυτιάζομαι *v.d.* a ciuli urechile, a fi foarte atent la ce se vorbește

αυτισμός, ο *subst. med.* autism, stare patologică prin ruperea contactului cu lumea exterioară și trăirea excesivă a unei vieți interioare

αυτιστικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* autistic(-ă), referitor la autism

αυτοάμυνα, η *subst.* autoapărare

αυτοαναίρεση, η *subst.* autodezmințire

αυτοανακηρ-ύσσομαι -ύχτηκα *v.r.* a se auto-proclama

αυτοανάλυση, η *subst.* autoanaliză; introspecție

αυτοαποκάλυψη, η *subst.* descoperire de sine

αυτοβιογραφία, η *subst.* autobiografie

αυτοβιογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* autobiografic(-ă)

αυτοβοήθεια, η *subst.* faptul de a se ajuta singur(-ă)

αυτοβουλία, η *subst.* 1. propria voință; inițiativă proprie 2. spontaneitate

αυτόβουλ-ός, -η, -ο I. *adj.* 1. care procedează după voință sa proprie, neconstrâns(-ă) 2. spontan(-ă) II. *adv.* (-α) din proprie inițiativă

αυτογεν-ής, -ής, -ές *adj.* autogen(-ă) // **-ής συγκόλληση** sudură autogenă

αυτογνωσία, η *subst.* cunoaștere de sine, autocunoaștere

αυτογονία, η *subst. biol.* generație spontană

αυτογονιμοποίηση, η *subst.* autofecundare

αυτόγραφ-ός, -η, -ο I. *adj.* 1. autograf(-ă) // **-η επιστολή** scrisoare autografă II. *subst.* **το -ο, autograf** // **ζητώ ένα -ο** a cere un autograf

αυτόδηλ-ός, -η, -ο *adj.* evident(-ă), vădit(-ă), de la sine înțeles(-easă)

αυτοδημιούργητ-ός, -η, -ο *adj.* creat(-ă) de la sine, autocreat(-ă), creat(-ă) prin propriile forțe

αυτοδιάθεση, η *subst.* autodeterminare // **το δικαίωμα της** dreptul la autodeterminare

αυτοδιαλύ-ομαι, -θηκα *v.r.* a se autodizolva

αυτοδιάλυση, η *subst.* autodizolvare

αυτοδιαχειριζόμεν-ός, -η, -ο *adj.* autoadminis-trat(-ă)

αυτοδιαχείριση, η *subst.* autoadministrație

αυτοδιαψ-εύδομαι -εύστηκα *v.r.* a se dezminți singur

αυτοδιάψευση, η *subst.* autodezmințire

αυτοδίδακτ-ός, -η, -ο și **αυτοδίδαχτ-ός, -η, -ο** *adj.* autodidact(-ă)

αυτοδίκαια și **αυτοδικαίως** *adv.* pe bună dreptate, cu drept cuvânt

αυτοδικία, η *subst.* faptul de a-și face dreptate prin proprii puteri, fără recurgere la organele de judecată, poliție etc.

αυτοδιοίκηση, η *subst.* 1. autoadministrare, auto-guvernare 2. administrație locală (descentralizată) // **τοπική** ~ administrație locală

αυτοδύναμ-ός, -η, -ο I. *adj.* puternic(-ă) prin sine II. *adv.* (-α) cu de la sine putere

αυτοέλεγχος, ο *subst.* autocontrol

αυτοεξόριστ-ός, -η, -ο *adj.* autoexilat(-ă)

αυτοεξυπηρέτηση, η *subst.* autoservire, selfservice

αυτοέπαινος, ο *subst.* laudă de sine

αυτόθι *adv. inv.* 1. aici, în acest loc 2. (în citate) ibidem

αυτοθυσία, η *subst.* jertfire de sine, abnegație

αυτοθυσι-άζομαι, -άστηκα *v.r.* a se sacrifica (pentru binele altora)

αυτοκαλ-ούμαι *v.r.* a se da drept... // **-είται** υποργός a se da drept ministru

αυτοκαλούμεν-ός, -η, -ο *adj.* așa numitul(-a)

αυτοκαταγγελία, η *subst.* autodenunțare

αυτοκαταστροφή, η *subst.* autodistrugere

αυτοκαταστροφικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se distruge singur

αυτοκέφαλ-ός, -η, -ο *adj. bis.* autocefal(-ă)

αυτοκινήταδισ, η *subst.* plimbare cu automobilul

αυτοκινήτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de automobil, automobilistic(-ă)

αυτοκινήτιστ-ής, ο -ρια, η *subst.* automobilist(-ă)

αυτοκινήτιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de automobilist, de șofer

αυτοκίνητο, το *subst.* automobil // **φορτηγό** ~ autocamion // **τεθωρακισμένο** ~ automobil blindat // **υγειονομικό** ~ automobil sanitar //

ιδιωτικό ~ automobil personal (particular)

αυτοκινήτοδρόμος, ο *subst.* autostradă

αυτοκίνητ-ός, -η, -ο *adj.* cu mișcare proprie, automobil(-ă)

αυτόκλητ-ός, -η, -ο I. *adj.* care s-a invitat singur(-ă) II. *adv.* (-α) fără a fi invitat(-ă)

αυτοκόλλητ-ός, -η, -ο *adj.* care se lipsește singur(-ă) autocolant(-ă)

αυτοκράτ-ορας, ο ισσα, η *subst.* împărat(-easă)

αυτοκρατορία, η *subst.* împărăție, imperiu

αυτοκρατορικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. imperial(-ă), împărătesc(-ească) // **-ή εξουσία** putere imperială 2. *fig.* maiestos(-oasă) II. *adv.* (-ά) împărătește

αυτοκριτική, η *subst.* autocritică

αυτοκτονία, η *subst.* 1. sinucidere 2. *fig.* autodistrugere

αυτοκτόν-ος, -ος, -ο *adj.* sinucigaş(-ă)

αυτοκτον-ώ, -ησα *v.i.* 1. a se sinucide 2. *fig.* a se autodistruge

αυτοκυβέρνηση, η *subst.* autogovernare

αυτοκυβερν-ώμαι, -ήθηκα, **αυτοκυβερνημένος** *v.r.* a se guverna singur

αυτοκυριαρχία, η *subst.* stăpânire de sine, cumpăt, sânge rece, calm // **χάνω** την ~ μου a-şi pierde cumpătul, a se pierde cu firea

αυτολεξεί *adv.* *inv.* cuvânt cu cuvânt, exact cum s-a spus, literalmente // **μεταδίδω** ~ **τα λόγια κάποιου** a transmite cuvânt cu cuvânt cele spuse de cineva

αυτοματισμός, ο *subst.* automatism

αυτόματ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. automat(-ă) // -η **μηχανή** maşină automată *II. subst.* **το** -ο, automat, aparat automat, armă automată // *fig.* om care acţionează automat, robot // **αυτός δουλεύει σαν ένα** -ο el munceşte ca un robot *III. adv.* (-α)

αυτοματοποίηση, η *subst.* automatizare

αυτομολία, η *subst.* trecere la inamic, dezertare

αυτόμολος, ο *subst.* dezertor la inamic

αυτομολ-ώ, -ησα *v.i.* a trece la inamic

αυτονόητ-ος, -η, -ο *adj.* care se înţelege de la sine // **αυτό είναι** -ο aceasta este de la sine înţeles

αυτονομία, η *subst.* autonomie

αυτονομικ-ός, -ή, -ό *adj.* de autonomie

αυτονομ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst. pol.* autonomist(-ă), partizan(-ă) al (a) autonomiei

αυτόνομ-ος, -η, -ο *I. adj.* autonom(-ă) *II. adv.* (-α)

αυτονομ-ούμαι, -ήθηκα *v.i.* a fi autonom(-ă), a deveni autonom(-ă)

αυτοπαθ-ής, -ής, -ές *adj. gram.* reflexiv(-ă) // -ής **αντωνυμία** pronume reflexiv // -ές **ρήμα** verb reflexiv

αυτοπαρηγοριά, η *subst.* autoconsolare

αυτοπαρηγοριέμαι *v.r.* a se consola singur, a se autoconsola

αυτοπειθαρχία, η *subst.* autodisciplină

αυτοπεποίθηση, η *subst.* încredere în sine, încredere în forţe proprii

αυτοπεριορισμός, ο *subst.* autoîngrădire

αυτοπροαίρετ-ος, -η, -ο *I. adj.* benevol(-ă) // -η **συνεισφορά** contribuţie benevolă *II. adv.* (-α) de bunăvoie, în mod benevol

αυτοπροστασία, η *subst.* autoprotejare

αυτοπροσωπογραφία, η *subst.* autoportret

αυτοπρόσωπ-ος, -η, -ο *I. adj.* personal(-ă), în persoană // -η **παρουσία** prezenţă personală *II.*

adv. (-ώπως) în persoană // **εγώ** ο **ίδιος** ~ eu însumi în persoană

αυτόπτ-ης, ο, -ης, η *subst.* ocular(-ă) // ~ **μάρτυρας** martor ocular

αυτορρύθμιση, η *subst.* autoreglare

αυτορρυθμιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de autoreglare

αυτ-ός, -ή, -ό *I. pron. pers.* el, ea // -ός **γράφει** el scrie // -ή **ήλθε** ea a venit // -ός ο **ίδιος** el însuşi // **είναι** -ός ο **ίδιος** este chiar el // **μιλούμε** γι' -όν vorbim despre el *II. pron. dem.* 1. acest, acesta, aceasta // -ός ο **άνθρωπος είναι φίλος** μου acesta este prietenul meu // -ή **είναι** η **αδελφή** μου aceasta este sora mea // **ποιός είναι** -ός; cine este acesta? 2. āsta, āsta // -ό **κι** -ό **έγινε** āsta şi āsta s-a întâmplat // -ά **καθ'** -ά **δεν είναι άσχημα** ele în sine nu sunt urâte // η -ού **Μεγαλειότητα** Majestatea Sa

αυτοσεβασμός, ο *subst.* respect de sine

αυτοσκοπός, ο *subst.* scop în sine

αυτοσυγκράτηση, η *subst.* autoreţinere

αυτοσυναίσθη-μα, -ματος, **το** *subst.* propria părere despre persoana sa

αυτοσυνειδηση şi **αυτοσυνειδησία**, η *subst.* conştiinţă de sine

αυτοσυντήρηση, η *subst.* 1. întreţinere cu mijloace proprii 2. autoconservare // **το ένστικτο της** -ς instinctul de autoconservare

αυτοσχεδιάζω *v.t.* a improviza

αυτοσχεδίασ-μα, -ματος, **το** *subst.* improvizaţie

αυτοσχεδιασμός, ο *subst.* vezi **αυτοσχεδίαση**

αυτοσχεδιαστ-ής, ο, -άστρια, η *subst.* improvizator(-oare)

αυτοσχεδι-ος, -α, -ο *I. adj.* improvizat(-ă) *II. adv.* (-α)

αυτοτέλεια, η *subst.* independenţă

αυτοτελ-ής, -ής, -ές *I. adj.* 1. independent(-ă), de sine stătător(-oare) // -ής **οργάνωση** organizaţie de sine stătătoare 2. separat(-ă) // -είς **τόμοι** volume separate *II. adv.* (-ώς)

αυτοτιτλοφορούμαι *v.r.* a se autointitula

αυτοτραυματ-ίζομαι, -ίστηκα *v.r.* a se răni singur, a-şi pricinui singur(-ă) răni, a se autorăni

αυτοτροφοδότηση, η *subst.* autoalimentare

αυτού *adv. inv.* acolo, colo // **κάτσε** ~ **που είσαι** stai acolo unde eşti

αυτουργία, η *subst.* fapţul de a fi autor moral sau făptaş(-ă) (crimă, delict)

αυτουργός, ο *subst.* făptaş, autor // **ηθικός** ~ autor moral // **φυσικός** ~ făptaş

αυτούσι-ος, -α, -ο *I. adj.* 1. aşa cum este, intact (-ă), neatins(-ă), întreg(-eagă), neschimbat(-ă) 2. *jur.* în natură // η **παρακαταθήκη αποδίδεται** -α depozitul trebuie restituit în natură *II. adv.* (-α) 1. aşa cum este; în aceeaşi stare 2. în natură

αυτοφυ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. (*d.* plante) care crește singur(-ă), spontan(-ă) // **-ής βλάστηση** vegetație spontană 2. *geol.* nativ(-ă), natural(-ă) // **-ές μετάλλων** metal nativ II. *adv.* (-ώς) natural, nativ, spontan

αυτόφωρο, το *subst. jur.* tribunal de urgență
αυτόφωρ-ος, -η, -ο *adj. jur.* flagrant(-ă) // **-ο αδικήμα** flagrant delict // **επ' -ο** în flagrant delict
αυτόφωτ-ος, -η, -ο *adj.* cu lumină proprie
αυτοχαρακτηρισμός, ο *subst.* autocaracterizare
αυτόχειρας, ο, η *subst.* sinucigaș(-ă)
αυτοχειρία, η *subst.* sinucidere
αυτόχθ-ων, -ων, -ον *adj.* autohton(-ă), indigen(-ă)
αυτόχρη-μα, -ματος *adv. înv.* 1. imediat 2. într-a-devăr

αυτοχρηματοδότηση, η *subst.* autofinanțare
αυτοψία, η *subst.* 1. *med.* autopsie 2. *jur.* cercetare la fața locului a unei fapte penale

αυχένας, ο *subst.* 1. ceafă 2. istm 3. trecătoare, pas

αυχενικ-ός, -ή, -ό și **αυχέν-ιος, -ια, -ιο** *adj.* al cefei; cervical(-ă)

αυχμηρ-ός, -ή, -ό *adj.* uscat(-ă), sec(-eacă), arid(-ă)

αφαγία, și αφαγιά, η *subst.* nemâncare
απάγωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care nu a mâncat, nemâncat(-ă) 2. *fig.* neconsumat(-ă) // **έχει την προίκα** -η are zestrea întreagă 3. de nemâncat // **το τυρί είναι -ο** brânza este de nemâncat
αφαίμαξη, η *subst. med.* 1. recoltare de sânge 2. *fig.* stoarcere de avere de la cineva

αφαίρεση, η *subst.* 1. luare, scoatere 2. furt 3. fel de a fi distrat(-ă) 4. *mat.* scădere 5. abstracționism

αφαιρέσιμ-ος, -η, -ο *adj.* care se poate scădea; *mat.* scăzător

αφαιρετέ-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. care trebuie micșorat(-ă) II. *subst. mat.* **ο -ος** descăzut

αφαιρέτης, ο *subst. mat.* scăzător

αφαιρετικ-ός -ή, -ό I. *adj.* care se poate scădea, care se poate scoate II. *gram.* **η -ή, -ή**, cazul ablativ
αφαιρετ-ός, -ή, -ό *adj.* care poate fi scos(-oasă), deteșabil(-ă), separabil(-ă)

αφαιρ-ώ, -εσα, -έθηκα, αφαιρεμένος I. *v.t.* 1. a scoate // ~ **το αλάτι** a scoate sarea // ~ **το βλήμα** a scoate schia 2. a reține, a opri // **από το μισθό μου -εσαν 100 δραχμές** din salariul mi-au oprit 100 de drahme 3. a retrace // ~ **την ιθαγένεια** a retrace cetățenia 4. a fura // **μου ~ εσαν τη χαρά** μου mi-au furat fericirea 5. a scădea // **από τα 10 ~ τα 2** scad 2 din 10 II. *v.r.* **-ούμαι**, a fi distrat(-ă), a fi cu gândul în altă parte // **συχνά -ούμαι** deseori îmi zboară gândul în altă parte

αφακέλωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepus(-ă) în plic; neînchis(-ă) în dosar 2. care nu are dosar la poliție

αφαλός, ο *subst. anat.* buric, ombilic

αφάνα, η *subst. bot.* arbust cu spini

αφανάτιστ-ος, -η, -ο *adj.* nefanatizat(-ă)

αφάνεια, η *subst.* 1. neclaritate, imprecizie 2. *fig.* dispariția din viața activă, trecerea în anonimat // **ζει στην ~** trăiește în anonimat 3. *fig.* lipsă de importanță 4. *jur.* dispariție

αφανέρωτ-ος, -η, -ο I. *adj.* nearătat(-ă), neînfațiat(-ă) II. *adv.* (-α) fără să fi apărut, fără știerea cuiva

αφαν-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. nevăzut(-ă), invizibil(-ă) // **έγινε -ής** s-a făcut nevăzut 2. necunoscut(-ă), fără faimă // **-είς ήρωες** eroi necunoscuți 3. *jur.* dispărut(-ă) II. *adv.* (-ώς) în mod invizibil

αφαν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αφανισμένος I. *v.t.* 1. a face să dispară, a distruge, a nimici, a extermina // **-ίστηκα από τα έξοδα** cheltuielile m-au distrus 2. a cheltui, a consuma 3. a ucide

αφανισμός, ο *subst.* 1. dispariție, distrugere, nimicire, exterminare, prăpăd 2. risipire

αφάνταστ-ος, -η, -ο I. *adj.* de neînchipuit, de neconceput, inimaginabil // **-η πολυτέλεια** lux inimaginabil II. *adv.* (-α) neînchipuit de... extraordinar de...

άφαντ-ος, -η, -ο *adj.* care nu se vede, ascuns(-ă), nevăzut(-ă) // **έγινε -ος** s-a făcut nevăzut, a dispărut

αφαρπάζω I. *v.t.* 1. a obține cu forța, a smulge 2. a sustrage, a fura II. *v.r.* **-άζομαι**, a se înfuria, a se mânâia, a se irita

αφασία, η *subst. med.* afazie, imposibilitate de a vorbi, de a articula cuvintele

αφάσκιωτ-ος, -η, -ο *adj.* neînfașat(-ă)

άφατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nespus(-ă), neexprimat(-ă), inefabil(-ă) 2. inexprimabil(-ă)

αφγανικ-ός, -ή, -ό *adj.* afgan(-ă), al, a, ai, ale afganilor

αφέγγαρ-ος, -η, -ο *adj.* fără lună, neluminat(-ă) de lună

αφειδ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. generos(-oasă), cu mână largă, darnic(-ă) // **είναι -ής στις υποσχέσεις** este generos în promisiuni 2. abundant(-ă), îndestulător(-oare)

αφέλεια, η *subst.* naivitate, simplitate, natu-alețe, ingenuitate

αφελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* naiv(-ă), candid(-ă), inocent(-ă) II. *adv.* (-ώς) cu naivitate

αφεληνίζω, η *v.t.* a de-greciza, a desnaționaliza
 · o populație grecească

αφελληνισμός, ο *subst.* dispariția caracterului grecesc / grecității // ~ **στους μετανάστες** dispariția caracterului grecesc la emigranți

αφεντεύω *v.t.* a stăpâni, a domina

αφέντ-ης, ο, -ισσα, și -τρα, η *subst.* 1. boier (-oaică), stăpân(-ă), domn(-oamă), jupân (-easă) 2. capul familiei // **ο ~ του σπιτιού** stăpânul casei

αφεντιά, η *subst.* noblețe, boierie, distincție // **η ~ σου** domnia ta

αφεντ-ικό, το și **-ίνα, η** *subst.* stăpân(-ă); patron(-oană); șef(-ă)

αφερέγγυ-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. insolubil(-ă) II. *subst.* **το -ο**, insolabilitate III. *adv.* (-α)

αφερεγγυότητα, η *subst. fin.* insolabilitate

αφερίμ *interj.* aferim, bravo

άφεση, η *subst.* 1. aruncare 2. *bis.* iertare, absolviere // ~ **αμαρτιών** iertarea păcatelor 3. *milit.* lăsare la vatră 4. prescriere (a unei datorii) pardonabil(-ă)

αφέσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care se poate ierta; de iertat 2. *milit.* de lăsat la vatră

αφ'ετέρου *conj.* pe de altă parte

αφετηρία, η *subst.* 1. punct de plecare 2. linie de pornire 3. *fig.* început 4. *log.* ideea de bază, premisă

αφέτης, ο *subst. sport* starter

άφευκτ-ος, -η, -ο I. *adj.* inevitabil(-ă), de neînălturat II. *adv.* (-α)

αφέψη-μα, -ματος, το *subst.* decoct

αφή, η *subst.* 1. pipăit, atingere, simțul tactil 2. aprinderea (flăcării)

αφήγη-μα, -ματος, το *subst.* povestire, poveste, narațiune

αφηγηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* narativ(-ă), de povestire II. *adv.* (-ά) în stil narativ, prin narațiune

αφήγηση, η *subst.* povestire, narațiune, istorisire

αφηγητ-ής, ο, -ρια, η *subst.* povestitor(-oare), narator(-oare)

αφηγ-ούμαι, -ήθηκα *v.d.* a povesti, a spune povestea, a istorisi, a relatea

αφήλιο, το *subst. astr.* afeliu

αφηγ-ιάζω, -ίασα, αφηνιασμένος *v.i.* 1. (*d. cal*) a-și lua avânt, a fugi cu mare viteză fără să se oprească, a scăpa din frâu 2. *fig.* a se înfuria, a se mânia, a-și ieși din fire

αφηνίαση, η *subst.* 1. (*la cal*) goană fără o țintă precisă 2. *fig.* furie, mânie

αφήνω, άφήσα, αφέθηκα, αφεμένος *v.t.* a lăsa 1. a da drumul, a lăsa liber // **τον άφησα ελεύθερο** l-am lăsat liber // **τον άφησα να μιλά** l-am lăsat să vorbească // **αφησέ με ήσυχο** lasă-mă în pace 2. a părăsi, a abandona, a înceta o acti-

vităte // **άφησε την γυναίκα του** și-a lăsat / părăsit nevasta // ~ **την εργασία μου στη μέση** a-și lăsa lucrarea neterminată 3. a încredința, a lăsa în grija cuiva // ~ **τα παιδιά μου στο παιδικό σταθμό** a-și lăsa copiii la grădiniță // **αφέθηκε στην τύχη του** s-a lăsat în voia soartei 4. a îngădui, a permite 5. a ierta // ~ **τις αμαρτίες** a ierta păcatele // **τον άφησε στα κρύα του λουτρού** l-a lăsat în mijlocul drumului // ~ **γεια** a-și lua rămas bun // **είναι άφησε με να σε αφήσω** este lasă-mă să te las

αφηρημάδα, η *subst.* distracție, neatenție

αφηρημέν-ος -η -ο I. *adj.* 1. distrat(-ă), neatent(-ă) // **-ος καθηγητής** profesor distrat 2. abstract(-ă)

// **-η έννοια** noțiune abstractă // **-η τέχνη** arta abstractă II. *adv.* (-α)

αφής *conj. inv.* de când, din clipa când, de atunci când

άφθα, *subst. med.* aftă

αφθαροσία, η *subst.* veșnicie // **μεταξύ φθοράς και -ς** între deteriorare și trăinicie (situație disperată)

άφθαρτ-ος, -η, -ο *adj.* nepieritor(-oare), veșnic (-ă), etern(-ă), II. *adv.* (-α)

άφθαστ-ος, -η, -ο *adj.* care nu poate fi ajuns(-ă), de neîntrecut(-ă)

αφθονία, η *subst.* belșug, abundență, prisosință // **το κέρας της -ας** cornul abundenței

άφθον-ος, -η, -ο I. *adj.* abundant(-ă), îmbelșugat(-ă), bogat(-ă) II. *adv.* (-α) din belșug, din abundență

αφθον-ώ, -ησα *v.i.* a abunda, a fi din belșug // **σε μας -ούν τα φρούτα** la noi fructele abundă

άφθορ-ος, -ος, -ον *adj.* incoruptibil(-ă)

αφθώδ-ης, -ης, -ες *adj. med.* aftos(-oasă) // **-ης πυρετός** febra aftoasă

αφιέρω-μα, -ματος, το *subst.* prinos, dar, ofrandă; dedicație

αφιερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αφιερωμένος I. *v.t.* a închina, a consacra, a dedica // **του -ωσα ένα ποίημα** i-am dedicat o poezie // **-ώθηκε σ' αυτό το επάγγελμα** s-a consacrat acestei profesii

αφιέρωση, η *subst.* 1. închinare, dedicare, consacrare 2. dedicație (carte etc.)

αφήμι și **αφέμαι** *v.r.* vezi **αφήνομαι** (αφήνω)

αφικνούμαι *v.d.* a ajunge, a sosi, a veni

αφιλευτ-ος, -η, -ο *adj.* negăduit(-ă), neospătat(-ă), neoprit(-ă) la masă

αφίλητ-ος, -η, -ο *adj.* nesărutat(-ă)

αφιλιωτ-ος, -η, -ο *adj.* ireconciliabil(-ă); neîmpăcat(-ă)

αφιλοδοξία, η *subst.* lipsă de ambiție

αφιλόδοξ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit de ambiție

αφιλόκαλ-ος, -η, -ο I. *adj.* lipsit(-ă) de bun gust, inestetic(-ă) II. *adv.* (-α) fără gust

αφιλοκέρδεια, η *subst.* dezinteres, lipsă de interes / nepăsare pentru câștig

αφιλοκέρδ-ης, -ής, -ές și **αφιλοκέρδ-ος, -η, -ο** I. *adj.* dezinteresat(-ă), indiferent față de câștig II. *adv.* (-ώς)

αφιλονικητ-ος, -η, -ο I. *adj.* indiscutabil(-ă), incontestabil(-ă), de netăgăduit II. *adv.* (-α)

αφιλοξενία, η *subst.* lipsă de ospitalitate

αφιλόξεν-ος, -η, -ο I. *adj.* inospitalier(-ă), nepriamitor(-oare) II. *adv.* (-α) neospitalier, fără ospitalitate

αφιλόπατρ-ις, -ις, -ι *adj.* nepatriot(-ă)

αφιλόπον-ος, -η, -ο I. *adj.* netruditor(-oare), neiubitor(-oare) de muncă, leneș(-ă) II. *adv.* (-α) fără dragoste de muncă, în mod netrudnic

άφιλ-ος, -η, -ο *adj.* fără prieteni

αφιλοσόφητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. lipsit(-ă) de înțelepciune 2. care nu știe filozofie 3. făcut(-ă) contra legilor filozofiei

αφιλοστοργία, η *subst.* lipsă de afecțiune

αφιλόστοργ-ος, -η, -ο I. *adj.* neafectuos(-oasă), lipsit(-ă) de afecțiune II. *adv.* (-α) fără afecțiune

αφιλοτιμία, η *subst.* lipsă de demnitate, lipsa sentimentului de onoare

αφιλότιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* lipsit(-ă) de amor propriu, josnic(-ă), păcătos(-oasă) // **τον -ο!** **τι μούκανε**, păcătosul, ce mi-a făcut II. *adv.* (-α) în mod josnic

αφίλωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără botniță 2. *fig.* neîngrădit(-ă)

άφιξη, η *subst.* sosire, venire

αφιόνι, το *subst. bot.* 1. mac 2. opiu 3. *fig.* narcotic

αφιον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αφιονισμένος *v.t.* 1. a da opiu 2. a narcotiza 3. *fig.* a îndoctrina, a fanatiza

αφίσα, η *subst.* afiș

αφισοκόλληση, η *subst.* lipirea de afișe

αφίσταμαι *v.i.* 1. a se ține departe, a nu lua parte 2. a se retrage

άφλεκτ-ος, -η, -ο *adj.* neinflamabil(-ă); ignifug(-ă) // **-ο υλικό** material ignifug

αφλογιστία, η *subst.* neaprindere (a unui explozibil) // **το όπλο έπαθε** ~ arma n-a luat foc

αφλόγιστ-ος, -η, -ο *adj.* neinflamat(-ă), neincins(-ă)

αφλουδιστ-ος, -η, -ο *adj.* descojit(-ă)

αφοβία și **αφοβησιά**, η *subst.* neînfricare, temeritate, curaj

άφοβ-ος, -η, -ο I. *adj.* neînfricat(-ă), curajos(-oasă), temerar(-ă) II. *adv.* (-α) fără frică

αφόδευ-μα, -ματος, το *subst.* materia fecală

αφόδευση, η *subst.* dejecție, evacuarea materiilor fecale

αφοδευτήριο, το *subst.* closet; latrină

αφοδράριστ-ος, -η, -ο *adj.* necăptușit(-ă) // **-ο φόρεμα** rochie necăptușită

αφολίδωτ-ος, -η, -ο *adj.* fără solzi

αφομοι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αφομοιωμένος *v.t.* a-și însuși, a asimila // ~ **το μάθημα** a-și însuși lecția // **ο ανθρώπινος οργανισμός -ώνει την τροφή** organismul uman asimilează hrana

αφομοίωση, η *subst.* 1. asimilare, însușire (de cunoștințe) 2. asimilare organică (a hranei) 3. *lingv.* asimilație consonantică

αφομοιώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* asimilabil(-ă)

αφομοιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de asimilare, asimilator(-oare)

αφόντας *conj.* de când, din momentul

αφοπλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αφοπλισμένος *v.t.* a dezarma

αφοπλισμός, ο *subst.* dezarmare // **γενικός και πλήρης** ~ dezarmare generală și totală

αφοπλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de dezarmare

αφόρετ-ος, -η, -ο *adj.* nepurtat(-ă); neîmbrăcat(-ă)

αφόρητ-ος, -η, -ο I. *adj.* insuportabil(-ă), de nesuferit // **η κατάσταση έγινε -η** situația a devenit insuportabilă // **-ος χαρακτήρας** caracter nesuferit II. *adv.* (-α)

αφορία, η *subst.* nefertilitate, nerodnicie

αφορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αφορισμένος *v.t. bis.* a afurisi, a excomunica

αφορισμός, ο *subst.* 1. aforism, maximă 2. definiție 3. *bis.* afurisenie, excomunicare

αφορισμέν-ος, -η, -ο și **αφορεσμέν-ος, -η, -ο** I. *part. ca* *adj.* 1. *bis.* afurisit(-ă), caterisit(-ă), excomunicat(-ă) 2. blestemat(-ă) II. *subst.* Sătna, Diavolul

αφοριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. delimitativ(-ă), delimitator(-oare) 2. aforistic(-ă) 3. *bis.* de afurisenie

αφορμή, η *subst.* motiv, pretext, pricină // **δύχως** ~ fără motiv // **βρίσκω** ~ a găsi un pretext // ~ **για καβγά** motiv de ceartă // **εξ -ς** din pricina

αφορμ-ίζω, -ισα *v.i.* a se inflama 2. (d. o rană) a se infecta

αφορολόγητ-ος, -η, -ο I. *adj.* neimpozabil(-ă) II. *adv.* (-α) fără impozit

άφορ-ος, -η, -ο *adj.* steril(-ă), neproductiv(-ă), nefertil(-ă) // **-α εδάφη** terenuri nefertile

αφόρτιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. o baterie etc.) neîncărcat(-ă); fără încărcătură electrică // **-η μπαταρία** baterie neîncărcată

αφόρτωτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. vehicule) neîncărcat(-ă); de neîncărcat

αφορ-ώ *v.t.* a privi, a viza, a interesa // **όσον -ά** în ceea ce privește // **αυτό δεν σε -ά** εσένα aceasta nu te privește pe tine // **αυτό με -ά** εμένα aceasta mă privește pe mine

αφοσι-όνομαι, -ώθηκα, αφοσιωμένος *v.r.* 1. a se consacra, a se dedica, a se pune în slujba, a se devota // ~ **στην επιστήμη** a se dedica științei // ~ **στην πίστη** a se devota credinței

αφοσίωση, η *subst.* devotament, atașament.

αφ'ότου ~ **αφότου** *conj.* de când // **είναι άρρωστος** ~ **ήρθε** este bolnav de când a venit

αφού *conj. (sens temporal)* după ce // ~ **τελείωσε τη δουλειά του ήρθε** după ce și-a terminat treaba a venit 2. (*condițional*) dacă // **θα σας τα πω ~ το θέλετε** o să vă spun dacă doriți 3. (*cauzal*) deoarece, pentru că, de vreme ce // ~ **δεν ήρθε, έφυγε** pentru că n-ai venit, a plecat // ~ **είστε καλά είμαι ήσυχος** de vreme ce sunteți bine sunt liniștit

αφουγκρ-άζομαι, -άστηκα, αφουγκρασμένος *v.t. și v.i.* a asculta (cu atenție); a trage cu urechea // **-άζεται πίσω από την πόρτα** ascultă la uși

αφουρτούνιστ-ος, -η, -ο *adj.* fără furtună, neagitat(-ă) // **-η θάλασσα** mare neagitată

αφουδωτ-ος, -η, -ο *adj.* neumflat(-ă)

άφραγκ-ος, -η, -ο *adj.* lefter(-ă), fără nici un ban

άφραγ-ος, -η, -ο și **άφρακτ-ος, -η, -ο** *adj.* 1. de neîngrădit 2. neîngrădit(-ă), neîmprejmuit(-ă) // **το -ο αμπέλι** vie neîngrădită

αφράτ-ος, -η, -ο *adj.* spumos(-oasă), pufos(-oasă) // **-ο ψωμί, pâine pufoasă** // **-ο ύφασμα** stofă pufoasă

άφραχτ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **άφραγος**

αφρεσκάριστ-ος, -η, -ο *adj.* neîmprospătat(-ă)

αφρ-ίζω, -ισα, αφρισμένος *v.i.* a face spumă, a spumega, a face clăbuci

αφρικανικ-ός, -ή, -ό și **αφρικάνικ-ος, -η, -ο** *adj.* african(-ă)

άφρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. înspumare; spumegare 2. *fig.* mânie, furie

αφρισμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. înspumat(-ă), spumegat(-ă) 2. *fig.* furios(-oasă), mâniaș(-oasă)

αφριστ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **αφρισμένος**

αφρόγαλο și **αφρόγαλα, το** *subst.* smântână, caimac

αφρογέννητ-ος, -η, -ο *adj.* născut(-ă) din spumă

αφροδισιακ-ός, -ή, -ό *adj.* afrodisiac(-ă)

αφροδισιολόγος, ο *subst.* medic de boli venerice

αφροδίσι-ος, -α, -ο *adj. med.* veneric(-ă) // **-α νοσήματα** boli venerice

αφρόκρεμα, η *subst.* 1. frișcă 2. *fig.* crema, elita, floarea // **η ~ της νεολαίας** crema tineretului

αφρόλευκ-ος, -η, -ο *adj.* alb(-ă) ca spuma

αφρολογώ *v.t.* 1. a lua spuma 2. *fig.* a ciupi, a lua mici sume de bani de la cineva

αφρόλουτρο, το *subst.* spumă de baie

αφρονήματιστ-ος, -η, -ο *adj.* care nu s-a învățat minte

αφρονίμευτ-ος, -η, -ο *adj.* necumintit(-ă)

αφροντισιά, η *subst.* nepăsare, indiferență

αφρόντιστ-ος, -η, -ο *adj.* neîngrijit(-ă), neglijat(-ă)

αφρ-ός, ο *subst.* 1. spumă // **ο ~ της θάλασσας** (του σαπουνιού) spumă de mare (de săpun) //

βγάζω -ούς από το στόμα μου a face spume la gură 2. *fig.* crema, elita, floarea // **ο ~ της κοινωνίας** crema societății

αφροσύνη, η *subst.* nebunie, sminteală; nescotință // **καθαρή ~** nebunie curată

αφρούρητ-ος, -η, -ο *adj.* nepăzit(-ă)

αφρόνυαρο, το *subst.* peste de adâncime mică

αφρώδ-ης, -ης, -ες *adj.* spumos(-oasă), înspumat(-ă)

άφρ-ων, -ων, -ον *adj.* nebun(-ă), smintit(-ă), demenț(-ă)

άφτιαστ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **άφθαστος**

άφτιαχτ-ος, -η, -ο și **άφτιαστ-ος, -η, -ο** *adj.* nefăcut(-ă), neformat(-ă), nearanjat(-ă), neconstruit(-ă)

αφυδατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, αφυδατωμένος *v.t.* a deshidrata

αφυδάτωση, η *subst.* deshidratare

αφυ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. stupid(-ă) 2. incapabil(-ă)

αφύλα, η *subst.* 1. lipsă de inteligență, stupiditate

2. incapacitate

αφύλακτ-ος, -η, -ο și **αφύλαχτ-ος, -η, -ο** *adj.* nepăzit(-ă); de nepăzit

αφυπν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, αφυπνισμένος *I. v.t.* a trezi, a scula din somn pe cineva // ~ **την συνείδηση** a trezi conștiința

αφύπνιση, η *subst.* trezire, deșteptare // ~ **των ένστικτων** trezirea instinctelor

αφύσικ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. nenatural(-ă), nefiresc(-ească) // **-η στάση** poziție nefirească 2. prefăcut(-ă), afectat(-ă) *II. adv. (-α)*

αφύτευτ-ος, -η, -ο *adj.* neplântat(-ă)

αφώναχτ-ος, -η, -ο *adj.* nechemat(-ă); nestri-gat(-ă)

αφωνία, η *subst. med.* afonie

άφων-ος, -η, -ο *I. adj.* afon(-ă), mut(-ă), tăcut(-ă); *gram. -ο σύμφωνο* consoană mută *II. adv. (-α),* fără voce, în tăcere

αφώτιστ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. neluminat(-ă) // **-ο σπίτι** casă neluminată 2. nelămurit(-ă), neînstruit(-ă) // **-ος άνθρωπος** om nelămurit 3. nebotezat(-ă) *II. adv. (-α)* fără lumină, înaintea zorilor de zi

αφωτογράφητος, -η, -ο *adj.* nefotografiat(-ă)
άφωτος, -η, -ο I. *adj.* fără lumină II. *adv.* (-α)
αχ! *interj.* ah! // **με το ~ και με το βαχ** περνούν
 οι μέρες μου îmi trec zilele văitându-mă
αχαίδευτος, -η, -ο I. *adj.* nemângăiat(-ă), nealintat(-ă) II. *adv.* (-α) fără alintare
αχαϊκός, -ή, -ό *adj.* ahaic(-ă), din Aheea
αχαϊρέτης, -ος, -ον și **αχαϊρέτιστος**, -η, -ο
adj. nesalutat(-ă)
αχαϊρευτός, -η, -ο I. *adj.* 1. neisprăvit(-ă), om de nimic, incapabil(-ă), nepriceput(-ă) 2. fără noroc II. *adv.* (-α) fără folos
αχάλαστος, -η, -ο *adj.* nestricat(-ă); de nestricat
αχαλιναγωγήτος, -η, -ο I. *adj.* 1. neînfrânat(-ă), nestăpănit(-ă) // -α **πάθη** pasiuni neînfrânate 2. de neînfrânat, de nestăpănit. II. *adv.* (-α)
αχαλίνωτος, -η, -ο I. *adj.* 1. fără frâu; dezmățat(-ă) 2. *fig.* incapabil(-ă) de a se stăpâni II. *adv.* (-α) fără frâu
αχαλύβωτος, -η, -ο *adj.* neotelit(-ă)
αχαμνός, -ή, -ό I. *adj.* slab(-ă), slăbănog(-oagă), uscățiv(-ă), debil(-ă), firav(-ă) II. *subst.* **τα -ά**, testicule III. *adv.* (-ά)
αχανής, -ής, -ές I. *adj.* 1. vast(-ă), nemărginit(-ă), imens(-ă) 2. de necuprins // -ής **έκταση** întindere de necuprins II. *subst.* **το -ές** 1. imensitate, vastitate 2. necuprinsul, nemărginirea
αχαρκτήριστος, -η, -ο I. *adj.* 1. necaracterizat(-ă) 2. incalificabil(-ă), de necalificat // -η **συμπεριφορά** comportare incalificabilă II. *adv.* (-α) în mod incalificabil
αχαράκωτος, -η, -ο *adj.* neliniat(-ă)
αχάρετος, -η, -ο I. *adj.* care nu s-a bucurat II. *adv.* (-α) fără să se fi bucurat
αχαριστία, η *subst.* nrecunoștință, ingratitudine
αχάριστος, -η, -ο I. *adj.* nrecunoscător(-oare), ingrat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod ingrat
άχαρτος -η -ο I. *adj.* 1. lipsit(-ă) de grație, neplăcut(-ă) // -η **δουλειά** treabă neplăcută 2. plictisitor(-oare), agasant(-ă) 3. lipsit(-ă) de bucurie II. *adv.* (-α) fără grație
αχαρτοσήμαντος, -η, -ο *adj.* netimbrat(-ă)
αχάτης, ο *subst.* mineral. agat, piatră semiprețioasă
αχειραφέτης, -η, -ο *adj.* neemancipat(-ă)
αχειροποίητος, -η, -ο *adj.* necreat(-ă) de mâna omului
αχειροτόνητος, -η, -ο I. *adj.* 1. nehirotonisit(-ă) 2. *fig.* cel (cea) care nu a fost bătut(-ă) II. *adv.* (-α) fără hirotonisire
αχειούργητος, -η, -ο *adj.* med. neoperat(-ă)
άχερο, το *subst.* vezi άχυρο
αχερένιος, -α, -ο *adj.* de paie
αχερόστρωμα, -ματος το *subst.* saltea de paie

αχερώνας, ο *subst.* șură, șopron de paie
άχθος, το *subst.* 1. greutate, povară, încărcătură // **το ~ των φόρων** povara impozitelor // **το ~ της ζωής** povara vieții // ~ **αρούρης** povara pământului 2. *fig.* supărare, necaz, tristețe
αχθοφόρος, ο *subst.* hamal
αχιδάδα, η *subst.* zool. un fel de scoică și cochilia ei
αχινός, ο *subst.* zool. arici de mare
αχιόνιστος, -η, -ο I. *adj.* neînzăpezit(-ă), fără zăpadă II. *adv.* (-α), fără zăpadă
αχλάδι, το și **αχλάδα**, η *subst.* pară
αχλαδιά, și **αχλαδέα**, η *subst.* bot. par (pom)
αχλεύαστος, -η, -ο *adj.* nebatjocorit(-ă)
αχλός, η *subst.* ceață, păclă
αχμάκης, -ισσα, -ικο *adj.* prost(-oastă), nerod(-oadă)
άχνα, η *subst.* suflu, răsuflare, respirație // **μη βγάλης ~** să nu faci nici un zgomot, în tăcere
αχνάδα, η *subst.* paloare
αχνάρι, το *subst.* 1. urmă, dâră // **τα -α των ποδιών** urmele pașilor // **πηγαίνω πάνω στ' -α κάποιου** a merge pe urma cuiva 2. tipar pentru croit, model // **κόβω ~** a croi un tipar
αχνένιος, -α, -ο *adj.* vaporos(-oasă), pulverulent(-ă), fin(-ă)
άχνη, η *subst.* praf, pudră // **ζάχαρη ~** zahăr pudră
αχν-ίζω, -ισα I. *v.t.* a aburi II. *v.i.* a scoate aburi // **το φαί -ίζει** ies aburi din mâncare // -ίζει **ακόμα το αίμα του** a fost omorât de curând 2. a degaja vapori
άχνισμα, -ματος, το *subst.* aburire
αχνιστός, -ή, -ό I. *adj.* 1. aburit(-ă); făcut(-ă) pe aburi; care scoate aburi 3. cald(-ă) II. *adv.* (-ά) pe aburi, prin aburire
αχνός, -ή, -ό *adj.* 1. palid(-ă) 2. slab(-ă), vlăguț(-ă), bolnăvicios(-oasă)
αχνός, ο *subst.* 1. abur, vapori 2. respirație, suflu
αχνοτρέμω *v.i.* (d. lumină) a tremura încet
αχνούδωτος, -η, -ο *adj.* fără puf
αχνού-έγγω -εξα *v.i.* a lumina slab
αχολία, η *subst.* med. acolie, absența secreției biliare
αχόλιαγος, -η, -ο și **αχόλιαστος**, -η, -ο *adj.* care nu se supără, nesupărăcios(-oasă)
αχονδροπλασία, η *subst.* med. acondroplazie
άχορδος, -η, -ο *adj.* muz. fără coardă
αχόρταγος, -η, -ο și **αχόρταστος**, -η, -ο I. *adj.* nesățul(-ă), lăcom(-ă), nesățios(-oasă) II. *adv.* (-α) cu nesăț
αχορτάριαστος, -η, -ο *adj.* fără iarbă
αχορτασία, η *subst.* nesaț, lăcomie

αχός, ο *subst.* ecou, răsunet, vuiet // ~ **βαρύς** ακούεται se aude un vuiet mare

αχούρι, το *subst.* 1. grajd 2. *fig.* loc murdar; dezordine // **είναι σαν ~ το σπίτι της** casa ei este ca un grajd

άχραντ-ος, -η, -ο *adj.* 1. preacurat(-ă), imaculat(-ă) 2. *bis.* τα -α **μυστήρια** taina împărtașaniei

αχρείαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nefolositor(-oare), inutil(-ă) // **ας' το εκεί και -ο να είναι** să dea Dumnezeu să nu avem nevoie de el II. *adv.* (-α), în mod inutil; fără folos

αχρεί-ος, -α, -ο I. *adj.* ticălos(-oasă), imoral(-ă), pervers(-ă) II. *adv.* (-α)

αχρειότητα, η *subst.* ticăloșie, murdărie, mârșăvie

άχρε-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αχρέωτος**

αχρέωστ-ος, -η, -ο *adj.* care nu are datorii; fără datorii

αχρήματ-ος, -η, -ο *adj.* care nu are bani, fără bani

αχρησία, η *subst.* nefolosire, neîntrebuintare

αχρησίμευτ-ος, -η, -ο *adj.* nefolosit(-ă); de nefolosit

αχρησιμοποίητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neîntrebuintat(-ă), neutilizat(-ă) 2. de neîntrebuintat, inutilizabil(-ă)

αχρήστευση, η *subst.* scoatere din uz; pierderea utilității

αχρηστ-εύω, -εψα, -εύτεκα, **αχρηστευμένος** I. *v.t.* a scoate din uz, a face inutilizabil, a strica II. *v.r.* -εύομαι, a deveni inutilizabil(-ă); a fi scos(-oasă) din uz

αχρηστία, η *subst.* 1. neutilizare, nefolosire, perimare 2. *jur.* desuetudine // **ο νόμος αυτός έπεσε σε ~** legea aceasta a căzut în desuetudine

άχρηστ-ος, -η, -ο I. *adj.* nefolositor(-oare), inutil(-ă), desuet(-ă), netrebuincios(-oasă) 2. neutilizat(-ă) 3. inutilizabil(-ă) II. *adv.* (-α) în mod inutil, degeaba

άχριστ-ος, -η, -ο *adj.* nevăruit(-ă) 2. *fig.* neinvestit(-ă) în funcție 3. nemiruit(-ă), nesfințit(-ă)

αχρονολόγητ-ος, -η, -ο I. *adj.* nedatat(-ă) 2. de nedatat, imposibil datat II. *adv.* (-α)

άχρον-ος, -η, -ο *adj.* fără legătură cu timpul, atemporal(-ă) 2. veșnic(-ă)

αχρωμάτιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necolorat(-ă), incolor(-ă) 2. *fig. pol.* nepartinic(-ă), fără partid, apolitic(-ă)

αχρωματοψία, η *subst. med.* acromatopsie, daltonism

αχρωμία, η *subst.* lipsă de culoare

άχρωμ-ος, -η, -ο *adj.* care nu are culoare, incolor(-ă); decolorat(-ă)

αχταπόδι, το *subst. zool.* caracatiță

αχτένιστ-ος, -η, -ο *adj.* nepieptănat(-ă)

άχτι, το *subst.* 1. pizmă, ură, pică, ranchiună // **τον έχω ~** a avea pică pe cineva 2. dorință de răzbunare // **βγάζω το ~** mou a se răzbuna

αχτίδα și **ακτίνα**, η *subst.* rază

άχτιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nezidit(-ă), neconstruit(-ă) 2. de neconstruit

αχτύπητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nebatut(-ă), nelovit(-ă) 2. imbatabil(-ă)

αχυλία, η *subst. med.* achilie, absența secrețiilor digestive

αχυρένι-ος, -α, -ο *adj.* din paie, de paie; ca paiul // **-ο στρώμα** saltea de paie // **-α μαλλιά** păr de culoarea paiului

άχυρο, το *subst.* paie // **δεν τρώμε -α** nu suntem atât de proști

αχυρόδε-μα, -ματος, το *subst.* snop de paie

αχυροκαλύβα, η *subst.* colibă de paie

αχυροκόπι, το *subst.* mașină de tocat paie

αχυρόλασπη, η *subst. constr.* chirpici, vălătuc

αχυροσκεπή, η *subst.* acoperiș de paie

αχυρόστρω-μα, -ματος, το *subst.* saltea de paie

αχυρώνας, ο *subst.* șură, magazie pentru paie

άχυντ-ος -η -ο *adj.* nevărsat(-ă); neturnat(-ă)

αχώ *v.i.* (rar) a vui, a răsună

αχώνευτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nedigerat(-ă), nemis-tuit(-ă) // **η τροφή έμεινε -η** hrana a rămas nedigerată 2. indigest(-ă), care nu se poate digera ușor 3. *fig.* neînțeles(-easă), neasimilat(-ă) // **η ύλη** materie neasimilată 4. *fig.* antipatic(-ă), greu de suportat // **είναι -ος άνθρωπος** este un om greu de suportat

αχωνεψιά, η *subst.* indigestie

αχώριστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. nedespărțit(-ă); ne-împărțit(-ă), neseplat(-ă) // **-οι φίλοι** prieteni nedespărțiți // **είναι -οι** sunt nedespărțiți 2. de nedespărțit, inseparabil(-ă) II. *adv.* (-α) în mod inseparabil

άχωρ-ος, -η, -ο *adj.* nespațios(-oasă)

αψαχούλευτ-ος, -η, -ο *adj.* nescormonit(-ă), nescotocit(-ă), necotrobăit(-ă), necăutat(-ă)

άψαχτ-ος, -η, -ο *adj.* necăutat(-ă)

άψε-σθήςε *adv.* repede, imediat, într-o clipită // **όλα έγιναν στο ~** toate s-au făcut într-o clipită, cât ai bate din palme

απεγάδιαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* fără cusur, impecabil(-ă), perfect(-ă) II. *adv.* (-α)

απέκαστ-ος -η -ο *adj.* nestropit(-ă), nepulverizat(-ă)

άπεκτ-ος -ος -ον *adj.* vezi **άπογος**

απέντι, το *subst.* absint, pelin

αψηλάφητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepipăit(-ă) 2. necăutat(-ă), necercetat(-ă) // **-η γωνία** colț necercetat

άψητ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necopt(-oaptă), nefript(-ă), neprăjit(-ă) 2. nefiert(-iartă) 3. *fig.* lipsit(-ă) de experiență

αψηφισιά, η *subst.* sfidare, indiferență față de pericol

αψηφισιάρ-ης, ο, -α, η *subst.* sfidător(-oare), temerar(-ă)

αψήφιστα *adv.* 1. fără a ține seama de... 2. în mod disprețuitor 3. cu indiferență

άψηφ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fără drept de vot, fără vot 2. care nu a votat 3. nevotat(-ă)

αψηφοφόρητ-ος, -η, -ο *adj.* care nu a participat la alegeri

αψηφ-ώ, -ησα *v.t.* a sfida, a disprețui, a nu lua în seamă, a nesocoti, a înfrunta // ~ **τον κίνδυνο** a sfida pericolul

αψίδα, η *subst.* 1. arc // ~ **θριάμβου** arc de triumf 2. arcadă 3. absidă

αψιδωτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. arcuit(-ă), în formă de arc 2. cu arcade II. *adv.* (-ά) în formă de arc

αψιθιά, η *subst. bot.* pelin

αψιθυμιά, η *subst.* irascibilitate, iritabilitate

αψίθυμ-ος, -η, -ο I. *adj.* irascibil(-ă), iritabil(-ă), arțăgos(-oasă) II. *adv.* (-α) cu iritare, pe un ton arțăgos

αψίκορ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care se satură repede 2. *fig.* nestatornic(-ă), schimbător(-oare), inconsecvent(-ă)

αψιλία, η *subst.* lipsă de bani

άψιλ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de bani, care nu are nici un bănuț

αψιμαχία, η *subst.* 1. *milit.* încăierare, ciocnire 2. *fig.* schimb de cuvinte, altercație

αψιμαχώ *v.i.* 1. *milit.* a se încăiera, a se ciocni 2. *fig.* a se certa, a avea un schimb de cuvinte în contradictoriu, a se lua la harță

αψίνθιο, το *subst.* vezi **αψέντι**

άψινθος, ο *subst.* vezi **αψιθιά**

αψίχολ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **αψίθυμος**

άψογ-ος, -η, -ο I. *adj.* impecabil(-ă), ireproșabil(-ă) // -η **συμπεριφορά** comportare ireproșabilă // -η **εμφάνιση** înfățișare impecabilă II. *adv.* (-α)

άψυκτ-ος, -ος, -ον *adj.* necongelat(-ă), nerăcit(-ă)

αψ-ύς, -ιά, -ύ *adj.* 1. (*d. gust*) iute, înțepător(-oare), pișcător(-oare) 2. tăios(-oasă) 3. *fig.* irascibil(-ă), supărăcios(-oasă)

αψυχάγωγητ-ος, -η, -ο I. *adj.* care nu s-a distrat / destins II. *adv.* (-α) fără distracții, fără destindere

αψυχολόγητ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. care nu cunoaște psihologia 2. care acționează contrar psihologiei umane; nechibzuit(-ă), necugetat II. *adv.* (-α) nechibzuit, necugetat

άψυχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. neînsuflețit(-ă) 2. fără vlagă 3. *milit.* -ο **υλικό** proviziile armatei

αψώμωτ-ος, -η, -ο *adj.* nematurizat(-ă)

αψώνιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. necumpărat(-ă), care nu a fost cumpărat 2. care nu a făcut târguieli II. *adv.* (-α) 1. fără a cumpăra 2. fără a face târguieli

άωρ-ος, -ος, -ο I. *adj.* necopt(-oaptă), nefăcut(-ă), crud(-ă) // -οι **καρποί** fructe necoapte 2. timpuriu(-ie), prematur(-ă) // -ος **θάνατος** moarte timpurie // **είναι ~ να μιλάμε γι' αυτό** e prematur să vorbim despre asta

άωτο, το *subst.* partea cea mai bună a unui lucru // **το άκρο** ~ punctul culminant, culmea

B β

Β, β (vita) 1. a doua literă a alfabetului grecesc 2. *num. card. și ord.* **Β', β'** (cu un apex în dreapta sus) înseamnă 2000 și al doilea (a doua); **,Β, β** (cu un apex în stânga jos) înseamnă 2000 și al două milea (a două mia) 3. *geogr.* **Β** = βορράς, nord; **Β.Α.** = βορειοανατολικά, nord-est; **Β.Δ.** = βορειοδυτικά, nord-vest 4. **Β.** inițiala de la adjectivul βασιλικ-ός, -ή, -ό, regal (-ă) // β.ναυτικό, marina regală

βαβά, η *subst. pop* bunica

βάβουλας, ο *subst.* cărăbuș

βαβούλι, το *subst. bot.* 1. caliciu, capsulă de bum-bac 2. boboc de floare 3. gogoasă de mătase

βαβούρα, η *subst.* larmă, vacarm, gălăgie

βαβυλωνία, η *subst.* babilonie, învâlmășeală, harababură

βαβυλωνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* babilonian(-ă), din Babilon

βάβω, η și **μπάμπω** *subst.* vezi **βαβά**

βαγαπόντ-ης, -ισσα, -ικο *adj.* 1. vagabond(-ă), hoinar(-ă) 2. șarlatan(-ă), înșelător(-oare) 3. hoțoman(-ă)

βαγαποντιά, η *subst.* 1. vagabondaj, hoinăreală 2. șarlatanie, înșelătorie

βαγγέλιο, το *subst.* evanghelie

βαγενάς, ο *subst.* dogar

βαγένι, το *subst.* butoi

βάγια *subst.* 1. doică; dacă 2. *bot.* dafin, laur, palmier

βάγιο și **βαγιόκλαρο, το** *subst.* creangă de dafin / laur / palmier / salcie (care se dă în biserică de Duminica Floriilor)

βάγισ-μα, -ματος *το* *subst.* aplecare

βαγκόνλι, το *subst.* vagon de dormit

βαγονέτο, το *subst.* vagonet

βαγόني, το *subst.* vagon

βάδην *adv.* la pas, pas cu pas, încet-încet

βαδ-ίζω, -ισα *v.i.* a merge, a păși, a se duce, a se îndrepta spre... // **-ει στο χαμό** merge la pieire // **~ στα ίχνη κάποιου** a păși pe urmele cuiva

βάδις-μα, -ματος, το *subst.* mers, umblet, pas, pășire // **βαρύ** ~ pas greoi // **ελαφρό** ~ mers ușor // **τον γνωρίζω από το** ~ îl cunosc după mers

βαδιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst.* drumeț(-eață)

βαζελίνη, η *subst.* vaselină

βάζο, το *subst.* 1. vas de flori 2. borcan

βάζω, έβαλα, βάλθηκα, βαλμένος *v.t.* 1. a pune, a băga, a instala // **~ κάτι στη μπάντα** a pune ceva deoparte // **βάλε και συ το χέρι σου** pune și tu mâna, ajută și tu // **~ σε έξοδα κάποιον** a băga pe cineva la cheltuieli // **~ γνώση** a-și băga mințile în cap // **τον έβαλα σε σπίτι** l-am instalat în casă 2. a începe, a porni // **~ τις φωνές** a începe să țipe // **~ μπρος μια μηχανή** a porni o mașină // **για που τόβαλες;** unde te duci? // **~ τα δυνάτά μου** a-și da toată silința // **δεν τα -ει κάτω** nu se dă bătut, nu se lasă răpus // **~ στη θέση του κάποιον** a pune pe cineva la punct // **~ μπρος κάποιον** a muștrului pe cineva

βαθ-αίνω, -υνα *I. v.t.* 1. a adânci 2. (*fig.*) a aprofunda // **~ τα προβλήματα** a aprofunda problemele *II v.i.* a se adânci, a deveni profund // **-αινει το ρήγμα** στις σχέσεις μας se adâncește ruptura în relațiile noastre // **-αινουν οι γνώσεις μου** cunoștințele mele devin mai profunde 3. (*d. culori*) a se închide

βαθερ-ός, -ή, -ό *adj.* cam adânc(-ă)

βαθιά *adv.* adânc, profund, în adâncime // **είναι ~ ριζωμένος** e adânc înrădăcinat // **κοιμάμαι ~** a adormi adânc

βάθια, τα *subst. pl.* adâncuri, adâncimi // **πήγε στα ~** s-a dus în adâncuri

βαθμηδόν *adv.* treptat, puțin câte puțin, încetul cu încetul

βαθμιαί-ος, -α, -ο *I. adj.* treptat(-ă), gradat (-ă) // **-α ανάπτυξη** dezvoltare treptată *II. adv.* (-α), în mod treptat

βαθμίδα, η *subst.* treaptă, etapă, fază; grad, nivel // **ανώτατη στρατιωτική** ~ grad militar superior

βαθμιδωτ-ός, -ή, -ό *adj.* cu / în trepte

βαθμοθέτηση, η *subst.*, gradație, gradare după note, așezarea în ordine după note

βαθμολόγηση, η *subst.* notare, acordare de note, rezultatul notării

βαθμολογία, η *subst.* 1. notare 2. totalitatea notelor

βαθμολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* de notare

βαθμολόγιο, το *subst.*, catalog, tabel cu note.

βαθμολογώ-σα, -ήθηκα, βαθμολογημένος *v.t.* 1. a pune note, a nota 2. a acorda un grad (în armată) 3. a grada

βαθμονομηση, η *subst.* gradarea (unui instrument)

βαθμονομώ, -ησα *v.t.* a grada (un instrument)

βαθμ-ός, ο *subst.*, grad, rang, treaptă, măsură, notă, calificativ // **το θερμόμετρο δείχνει 10 -ούς υπό το μηδέν** termometrul arată 10 grade sub zero // **συγγενείς πρώτου -ού** rude de gradul întâi // **έχει το -ό του λοχαγού** are grad de căpitan // **δεν ξέρω σε τι -ό μπορεί αυτός να λύση το πρόβλημα** nu știu în ce măsură poate el rezolva problema // **άνθρωποι παντός -ού** oameni de toate rangurile // *gram.* **ο συγκριτικός** ~ gradul comparativ // *mat.* **εξίσωση πρώτου -ού** ecuație de gradul întâi

βαθμοφόρος, ο, η *subst. milit.* gradat(-ă)

βαθμομέτρηση, η *subst.* măsurarea adâncimilor (mării)

βαθόμετρο, το *subst.* batimetru

βάθ-ος, -ους, το *subst.* 1. adâncime, profunzime, final, depărtare // **στο ~ της αίθουσας** în fundul sălii // **τα λόγια του έχουν ~** vorbește înțelept // **στο ~ του ορίζοντα** în depărtare, la orizont 2. fond, esență // **το ~ εννοίας** esența noțiunii

βαθουλαίνω *v.t. și i.* a adânci, a aprofunda

βαθουλ-ός, -ή, -ό *adj.* scobit(ă), concav(-ă), cu adâncitură

βαθουλω-μα, -ματος *to* *subst.* scobitură, adâncitură, cavitate

βαθουλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, βαθουλωμένος *v.t.* a săpa, a adânci, a scobi // **το έδαφος -ωσε** terenul s-a adâncit

βαθουλωτ-ός, -ή, -ό *adj.* puțin adânc(-ă), adâncit(-ă)

βάθρακας, ο *subst.* vezi **βάτραχος**

βάθρο, το *subst.* postament, soclu, pedestal, suport, temelie, bază // **έχει σάπια -α** are baze putrede // **εκ των -ων** din temelie; de la început

βαθύβι-ος, -α, -ο *adj.* care trăiește în adâncurile mării

βαθυγάλας-ος, -η, -ο și **βαθυγάλαν-ος, -η, -ο** *adj.* albastru închis, care are culoarea albastru-întunecat

βαθυκόκκιν-ος, -η, -ο *adj.* roșu închis

βαθύνοια, η *subst.* profunzime de gândire

βαθύν-ους, -ους, -ουν *adj.* care are spirit pătrunzător

βάθυνση, η *subst.* adâncire, aprofundare

βαθύνω *v.t. și i.* vezi **βαθαίνω**

βαθύπεδο, το *subst.* câmpie mai joasă decât terenul din jur sau întindere de teren mai joasă decât nivelul mării; depresiune, vale

βαθύπλουτ-ος, -η, -ο *adj.* extrem de bogat(-ă)

βαθυπράσιν-ος, -η, -ο *adj.* de un verde închis

βαθύρριζ-ος, -η, -ο *adj.* cu rădăcini adânci

βαθ-ύς, -ιά, -ύ și **-εια, -ύ** *I. adj.* 1. adânc(-ă), profund(-ă), des(-easă) // **-ύς ποταμός** râu adânc // **-ύ πιάτο** farfurie adâncă // **-ύς ύπνος** somn adânc // **-ιά σκέψη** gândire adâncă // **-ιά γένια** barbă deasă // **-ιά υπόκλιση** plecăciune adâncă 2. (*d. culori*) închis(-ă) // **-ύ πράσινο** verde închis *II. adv.* (**-ιά**) în adâncime, în mod profund

βαθίσκι-ος, -ια, -ιο și **βαθίσκιот-ος, -η, -ο** *adj.* umbros(-oasă)

βαθυστάχαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. profund(ă) 2. atent(ă) // **~ μελετητής** un cercetător atent 3. bine gândit(ă) // **-ες απόψεις/κρίσεις** păreri/opinii bine gândite

βαθύτητα, η *subst.* 1. adâncime, profunzime 2. *fig.* cugetare / gândire adâncă

βαθύφων-ος, -η, -ο *I. adj. muz.* care are voce de bas *II. subst. o -ος, bas* (cântăreț); **το -ο bas** (instrument)

βαθύχορδον, το *subst. muz.* contrabas

βαθύχωμ-ος, -η, -ο *adj.* de culoare închisă

βάι și **βάι-βάι** *interj.* vai

βαίζω *v. i.* a se apleca, a se înclina

βαίνω *v.i.* 1. a merge, a umbla 2. a se îndrepta // **η υπόθεση βαίνει καλά** treaba merge bine

βακαλάος și **μπακαλάος** și **μπακαλιάρος, ο** *subst. iht.* 1. morun 2. morun sărat și uscat; batoc

βακελίτης, ο *subst.* bachelită

βακέτα, η *subst.* piele de vițel tăbăcită, folosită la confecționarea bocancilor, cizmelor etc, box

βάκιλος, ο *subst.* bacil

βακούφι, το *subst.* imobil (teren, construcții, plantații etc.) aparținând unei mănăstiri sau unei instituții de binefacere

βακτηρία, η *subst.* 1. baston 2. cârjă

βακτηρίαση, η *subst.* bacterioză

βακτηρίδιο și **βακτήριο, το** *subs.* bacterie

βακτηριοκτόν-ος, -ος, -ο *adj.* bactericid(-ă)

βακτηριολογία, η *biol.* bacteriologie

βάκτρον, το *subst.* cârjă, tijă

βακχεία, ή *subst.* 1. bacanală, sărbătoare în cinstea lui Bachus 2. *fig.* orgie, deznaț

βακχικ-ός, -ή, -ό și **βάκχι-ος, -ία, -ιον** *adj.* bahic(-ă)

βαλαλάϊκα, η *subst. muz.* balalaică

βαλάνι, βαλανίδι și **βελάνι, βελανίδι, το** *subst.*, ghindă

βαλανιδιά și **βελανιδιά, η** *subst. bot.* stejar

βάλανος, η *subst.* 1. ghindă 2. *anat.* glandă

βαλανοποσθίτις, η *subst. med.* balanopostită

βαλάντιο, το *subst.* pungă, portofel // **οι κοινοί θνητοί με το χαμηλό** ~ muritorii de rând cu bani puțini

βαλάντωμα, το *subst.* istovire, epuizare, oboseală, extenuare

βαλαντωμέν-ος, -η, -ο *adj.* obosit(-ă), istovit(-ă), epuizat(-ă), extenuat(-ă), supărat(-ă)

βαλαντ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, βαλαντωμένος *v.t.* și *v.i.* a (se) istovi, a (se) supăra; a suferi foarte tare

βαλβίδα, η *subst.* 1. supapă, valvă, clapă, ventil // ~ **ασφαλείας** supapă de siguranță 2. *med.* valvă (cardiacă) 3. *sport* locul de start al alergătorilor 4. *sport* loc în stadion unde se face aruncarea discului și a greutăților

βαλβολίνη, η *subst.* valvolină

βαλεριάνα, η *subst.* bot. valeriană

βαλές, ο *subst.* 1. valet 2. (la cărți de joc) fante, valet

βαλής, ο *subst.* ist. valiu, guvernator otoman al unei regiuni

βαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* balistic(-ă)

βαλίτσα, η *subst.* geamantan, valiză

βαλκανικ-ός, -ή, -ό *adj.* balcanic(-ă)

βαλκανιονίκης, ο, η *subst.* sport învingător(-oare) în întrecerile de atletism între țările balcanice

βαλκανολόγος, ο, η *subst.* balcanolog(-ă)

βάλλω, έβαλα, βάλθηκα și βλήθηκα, βαλμένος *v.t.* a trage, a arunca, azvârli, a lansa // ~ **διά του όπλου** a trage cu arma 2. a pune, a așeza, a plasa 3. *fig.* a acuza, a critica pe cineva

βαλς, το *subst.* vals

βάλσαμο, το *subst.* 1. balsam 2. *fig.* consolare, mângâiere, alinare

βαλοσάμδεντρο, το *subst.* bot. balsamină, plantă ornamentală

βαλοσάμμα, το *subst.* îmbălsămare

βαλοσάμ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, βαλοσάμωμένος *v.t.* 1. a îmbălsăma 2. *fig.* a alina, a consola

βαλοσάμωτής, ο *subst.* îmbălsămător

βαλοσάρω *v.i.* a valsa, a dansa vals

βάλσι-μο, -ματος, το *subst.* punere, băgare, așezare, plasare

βαλτήσι-ος, -ια, -ιο *adj.* de baltă

βαλτικ-ός, -ή, -ό *adj.* baltic(-ă) // **οι -ές χώρες** țările baltice

βαλτόνερα și **βαλτονέρια**, τα *subst.* ape stătătoare de baltă; ape care băltesc

βάλτος, ο *subst.* baltă; mocirlă, mlaștină // *fig.* **χώθηκε στο ~** s-a băgat în mocirlă

βαλτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. pus(-ă) (de altcineva pentru a face ceva) 2. plasat(-ă)

βαλτοτόπι, το și **βαλτότοπος**, ο *subst.* loc mlaștinos; loc cu bălți

βαλτώδ-ης, -ης, -ες *adj.* mlaștinos(-oasă); mociros(-oasă); cu băltoace

βαλτώνω *v.t.* și *v.i.* 1. a (se) transforma în mlaștină; a intra în mlaștină 2. a rămâne baltă, a sta pe loc, a stagna

βαμβακαγορά, η *subst.* bursa de bumbac, piața bumbacului

βαμβακέλαιο, το *subst.* ulei de bumbac

βαμβακερ-ός-ή-ό *adj.* de bumbac // **-ό ύφασμα** țesătură din fire de bumbac // **-ό νήμα** ață de bumbac

βαμβάκι, το *subst.* 1. bumbac 2. vată // **έχει ~ σ' αυτιά** are vată în urechi

βαμβακιά, η *subst.* bot. vezi **μπαμπακιά**

βαμβακοκαλλιέργεια, η *subst.* cultura bumbacului

βαμβακοκαλλιεργητής, ο *subst.* cultivator de bumbac

βαμβακοκάρυδο, το *subst.* capsulă de bumbac

βαμβακοκλωστήριο, το *subst.* filatură de bumbac

βαμβακομάλλιν-ος, -η, -ο *adj.* de bumbac și lână (țesătură)

βαμβακομετάξ-ος, -η, -ο *adj.* de bumbac și mătase (țesătură)

βαμβακοπαραγωγός, ο *subst.* producător de bumbac, cultivator de bumbac

βαμβακόπιττα, η *subst.* șrot de bumbac

βαμβακοπυριτίδα, η *subst.* fulmicoton; trinitroceluloză

βαμβακόσπορος, ο *subst.* sămânță de bumbac

βαμβακοστιβάς, η *subst.* vatelină

βαμβακουργείο, το *subst.* bumbăcărie

βαμβακουργία, η *subst.* industria bumbacului

βαμβακουργικ-ός, -ή, -ό *adj.* de prelucrare a bumbacului

βαμβακουργός, ο *subst.* specialist la fabrica de prelucrare a bumbacului

βαμβακοϋφαντουργία, η *subst.* țesătorie de bumbac

βαμβακοφυτεία, η *subst.* cultură de bumbac, plantație de bumbac

βαμβακοχώραφο, το *subst.* ogor de bumbac

βαμβακώδ-ης, -ης, -ες *adj.* ca bumbacul

βαμβούσα, η *subst.* bot. bambus

βάμ-μα, -ματος, το *subst.* tinctură // **το ~ ιώδιου** tinctură de iod

βαμμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. vopsit(-ă), colorat(-ă) 2. *fig.* fanatic(-ă)

βαμπακός, ο *subst.* vânător(-oare) de bumbac

βαμπακερ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **βαμβακερός**

βαμπακοφυτία, η *subst.* vezi **βαμβακοφυτεία**

βαμπίρ, το și **βάμπιρος**, ο *subst.* vampir

βάνα, η *subst.* vană, robinet

βανάδιος, το *subst.* chim. vanadiu

βανάνα, η *subst.* **vezi μπανάνα**

βανασολογία, η *subst.* vorbe grosolane, cuvinte triviale, vulgare

βάνεσο-ος, -η, -ο I. *adj.* grosolan(-ă), mitocan(-ă), necioplît(-ă), brutal(-ă), rudimentar(-ă), grosier(-ă) // -οι *τρόποι* maniere grosolane II. *adv.* (-α) în mod brutal, grosolan

βανασοότητα, η *subst.* operă de proastă calitate, grosolană, necizelată

βανδαλισμός, ο *subst.* vandalism; distrugere, barbarie

βάνδαλος, ο, η *subst.* vandal(-ă), barbar(-ă)

βανίλλια, η *subst.* vanilie

βαποράκι, το *subst.* vapoară

βαπόρι, το *subst.* 1. vapor // **γίνομαι** ~ a se supăra foc // **κάνω κάποιον** ~ a se supăra foc pe cineva

βαποριά, η *subst.* încărcătura unui vapor // **μια** ~ **κάρβουνο** un vapor încărcat complet numai cu cărbuni

βαπορίσι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. de vapor; al, a, ai, ale vaporului 2. *fig.* foarte scump(-ă) II. *adv.* (-α) // **τα πλήρωσε** ~ le-a plătit foarte scump

βαπτ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, **βαπτισμένος** I. *v.t.* 1. a bateza 2. a numi, a denumi II. *v.r.* -ομαι a se bateza

βάπτιση, η *subst.* botezare, oficierea botezului

βάπτισ-μα, **ματος**, το *subst.* 1. *bis.* botez 2. // **το** ~ **του πυρός** botezul focului

βαπτιστής, ο *subst.* botezător *vezi βαφτιστής*

βαπτιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* *vezi βαφτιστικός*

βάραθρο, το *subst.* prăpastie, genune

βαραθρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **βαραθρωμένος** *v.t.* 1. a arunca în prăpastie 2. (*fig.*) a distruge, a nimici

βαραίνω *v.t.* *vezi βαρύνω*

βαράω, (rar **βαρώ**) **βάρεσα**, **βαρεμένος** I. *v.t.* a lovi, a răni II. *v.i.* 1. a cânta la un instrument muzical 2. a suna, a răsună

βαράκι, το *subst.* foiță de poleială (staniol) pentru ambalarea produselor alimentare

βαρβαρ-ίζω, -ισα *v.i.* *gram.* 1. a vorbi o limbă nedeslușită 2. a vorbi greacă cu greșeli

βαρβαρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* barbar(-ă); de barbari II. *adv.* (-ά) în mod barbar

βαρβαρισμός, ο *subst.* *gram.* barbarism

βαρβαριστί *adv.* în limba barbarilor; în felul barbarilor

βάρβαρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. străin(-ă) 2. crud(-ă), inuman(-ă), barbar(-ă), sălbatic(-ă), necivilizat(-ă), ignorant(-ă) II. *adv.* (-α) într-o manieră barbară, brutală, crudă, inumană

βαρβαρότητα, η *subst.* barbarie, brutalitate, cruzime

βαρβάρωση, η *subst.* barbarizare

βαρβατεύω și **βαρβατίζω**, **βαρβάττω** și **βαρβάττω**, **βαρβατεμένος** și **βαρβατισμένος** *v.i.* a se dezlanțui instinctul sexual la animale, a fi în timpul împerecherii

βαρβατίλα, η *subst.* 1. orgasmul animalelor 2. mirosul țapului în timpul împerecherii 3. mirosul neplăcut al oamenilor grași când transpiră

βαρβάτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. necastrat(-ă) // -ο **άλογο** armăsar de reproducție 2. robust(-ă), forte 3. *fig.* energic(-ă), bărbat

βαρβιτίζω *v.i.* *muz.* a cânta la violoncel

βάρβιτος, η *subst.* *muz.* violoncel

βαρbitουρικό, το *subst.* *farm.* barbituric

βάρδα! *interj.* păzea!

βαρδάρης, ο *subst.* vânt nordic, vardar; vântul care suflă în regiunea râului Vardar

βάρδια, η *subst.* gardă, santinelă, schimb, tură // **αλλαγή** -ς schimbarea gărzii // **δουλεύουμε σε τρεις** -εσ lucrăm în trei schimburi

βαρδιάτορας, ο *subst.* santinelă

βάρδος, ο *subst.* 1. bard 2. *fig.* poet

βαρειά, η *subst.* 1. ciocan de forjă, baros 2. *gram.* accent grav

βαρέλα, η *subst.* 1. butoi mare 2. *pejor.* femeie scundă și grasă

βαρελάδικο, το *subst.* dogărie, atelierul dogarului

βαρελάς, ο *subst.* dogar

βαρέλι, το *subst.* butoi, poloboc

βαρελίσι-ος, -α, -ο *adj.* de butoi // -ιο **κρασί** vin de butoi

βαρελοποιείο, το *subst.* *vezi βαρελάδικο*

βαρελοποιία, η *subst.* dogărit, dogărie, meseria dogarului

βαρελοποιός, ο *subst.* *vezi βαρελάς*

βαρελοσάνιδο, το *subst.* doagă de butoi

βαρελότο, το *subst.* plesnitoare, artificiu care face zgomot, petardă

βαρελού, η *subst.* soția dogarului

βάρε-μα, -ματος, το *subst.* 1. lovitură, lovire; rănire 2. îngreunare, împovărare

βαρεμάρα și **βαριεμάρα**, η și **βαρεμός**, ο *subst.* lenevie

βαρετ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. plictisitor(-oare), nesuferit(-ă), plicticos(-oasă) 2. leneș(-ă) 3. împovărat(-oare) II. *adv.* (-ά)

βαρέως *adv.* în mod grav // **ασθενεί** ~ este grav bolnav

βαρηκοφία, η *subst.* surzenie ușoară

βαρηκο-ος, -η, -ο *adj.* tare de ureche, care aude greu

βαριά, η *subst.* ciocan greu, baros

βαρι-ακούω, -άκουσα *v.i.* a auzi greu

βαριαναστεν-άζω, -αξα *v.i.* a ofta adânc

βαριατσιόνα, η *subst. muz.* variațiune

βαρίδι și **βαρίδιο**, το *subst.* 1. contragreutate 2. pendulă

βαριέμαι, **βαρέθηκα** *v.t.* 1. a nu avea chef de lucru 2. a fi leneș(-ă) // **βαρέθηκα να τον ακούω** am obosit să-l ascult // **δεν βαριέσαι!** ce te interesează! stai calm!

βαριεστημέν-ος, -η, -ο (de la **βαριεστώω**, **βαριέσθησα**, azi nefolosit) *adj.* plictisit(-ă), de ceva, de cineva

βαριετέ, το *subst. invar.* varietăți, variete (spec-tacol)

βαριοκοιμάμαι și **βαριοκοιμούμαι** *v.d.* a dormi adânc

βαριόμοιρ-ος, -η, -ο *adj.* bătut(-ă) de soartă

βάριο, το *subst. chim.* bariu

βαριοφαίνεται, **βαριοφάνηκε** *v.d.* // **μου ~** a nu-i place, a-i displace

βαρίτης, ο *subst. chim.* barită, hidroxid de bariu

βάρκα, η *subst.* barcă

βαρκάδα, η *subst.* plimbare cu barca

βαρκάρης, ο *subst.* barcagiu

βαρκάρισ-μα, -ματος, το *subst.* imbarcare

βαρκαρόλλα, η *subst.* barcarolă

βαρκάρω *v.t.* vezi **μπαρκάρω**

βαρογράφος, ο *subst.* barotermograf, barotermometru, înregistrator

βαρομετρικ-ός, -ή, -ό *adj.* barometric(-ă)

βαρόμετρο, το *subst.* barometru

βάρον, το *subst. fiz.* barie, unitate de măsură pentru presiunea atmosferică

βαρονία, η *subst.* feuda și titlul de noblețe al unui baron

βαρόν-ος, ο, -η, η *subst.* baron(-oană)

βάρ-ος, -ους το *subst.* 1. greutate; sarcină, povară // **καθαρό ~** greutate netă // **μικτό ~** greutate brută // **έξοδα εις ~ σας** cheltuielile în sarcina dumneavoastră // **το ~ των φόρων** povara impozitelor 2. obligație, răspundere // **έχω οικογενειακά -η** am obligații familiale 3. pondere, considerație, importanță // **η γνώμη του έχει ~** părerea lui are greutate (este importantă) 4. *sport άρση* -ών ridicarea greutăților, haltere 5. *fig.* necaz, neliniște sufletească, incomodare

βαροσκόπιο, το *subst. fiz.* baroscop

βαρούλκο, το *subst.* troliu, scripete, macara, vinci, cabestan

βαρύγδουρ-ος, -η, -ο *adj.* zgomotos(-oasă), tunător(-oare)

βαρυγκωιά și **βαρυγκώμια** și **βαρυγκοιά**, η indignare, revoltă // **χωρίς ~** fără supărare

βαρυγκωιάω și **βαρυγκωώ** *v.i.* 1. a se revolta, a fi exasperat 2. a înjura

βαρύηχ-ος, -η, -ο *adj.* zgomotos(-oasă), gălgios(-oasă)

βαρυθυμία și **βαρυθυμιά**, η *adj.* mâhnire, deprimare

βαρύθυμ-ος, -η, -ο *adj.* abătut(-ă), deprimat(-ă)

βαρυθυμώ-ησα *v.i.* a fi mâhnit(-ă) / deprimat(-ă)

βαρυκέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* obtuz(-ă), redus(-ă), prost(-oastă)

βαρυντικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care îngreunează 2. *fig.* plictisitor(-oare), cicălitor(-oare) 3. *gram.* care are accentul pe penultima silabă a cuvântului (dialectul eolic)

βαρ-ύνω, βάρυνα 1. *v.t.* a îngreuna situația cuiva, a se întoarce împotriva cuiva // **τα αδικήματα που -ουν τον κατηγορούμενο** faptele contrare cu legea care îngreunează situația condamnatului 2. a avea greutate, a fi important

βαρύν-ομαι (*la prezent și imperfect*) **βεβαρηνέ-νος** *v.r.* a se îngreuia, a se împovăra // **-ονται τα βλέφαρά μου** pleoapele mi se îngreuiază // **έχει βεβαρηνένο μητρώο** are cazier cu antecedente penale // *gram.* η **λέξη -εται** cuvântul are accent grav

βαρύν-ων, -ουσα, -ον *adj.* extrem de important // **-ουσα άποψη** opinie extrem de importantă

βαρύσομ-ος, -η, -ο *adj.* care are miros greu / urât

βαρυπενθ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. greu îndoliat(-ă) 2. care întristează profund

βαρυποινίτης, ο, -ισσα, η *subst.* condamnat(-ă) cu pedeapsă mare

βαρ-ύς, -ιά, -ύ 1. *adj.* 1. greu(-ea) 2. *fig.* greu (grea) // **-ύ φορτίον** încărcătură grea // **-ιά αρρώστια** boală grea 3. *grav(-ă)* // **-ύ λάθος** greșeală gravă 4. *sever(-ă); dificil(-ă)* // **-ύς χαρακτήρας** caracter dificil 5. *adânc(-ă)*, tare // **-ύς ύπνος** somn adânc // **καφές -ύς και γλυκός** cafea tare și dulce // **-ιά λόγια** vorbe grele, vorbe de ocară // **μου κάνει τον -ύ** face pe supăratul II. *adv.* (**-ιά, έως**) 1. greu 2. *grav* // **είναι -ιά άρρωστος** e grav bolnav 3. *adânc* // **κοιμάται -ιά** doarme adânc

βαρυσήμαντ-ος, -η, -ο *adj.* de mare importanță // **-ο γεγονός** eveniment de mare importanță

βαρυστομαχιά și **βαροστομαχιά** *subst.* greutate în stomac, indigestie

βαρυστομαχιάζω, **βαρυστομάχιασα**, **βαρυστομαχιασμένος** *v.i.* a simți greutate la stomac, indigestie

βαροστόμαχ-ος, -η, -ο și **βαροστόμαχος, -η, -ο** *adj.* 1. care are greutate la stomac, care are indigestie 2. *indigest(-ă)*

βαρύσφαιρα, η *subst. geol.* barisferă; centrosferă (a pământului)

βαρύτητα, η *subst.* 1. gravitate // δεν έχει συναίσθηση της -ς των πράξεων του nu-și dă seama de gravitatea faptelor sale 2. *fiz.* gravitație // η **δύναμη της -ς** forța de gravitație 3. *fig.* importanță, seriozitate, pondere, autoritate // ο **λόγος του έχει** ~ vorba lui are autoritate

βαρύτον-ος, -η, -ο *adj.* 1. *muz.* care are tonalitate gravă 2. *gram.* cu accentul grav 3. *muz.* το -ο bariton, instrument de suflat de alamă 4. ο -ος bariton, cântăreț cu registrul vocii între tenor și bas

βαρυφαίνεται *v. impers.* vezi **βαριοφαίνεται**

βαρυχειμωνιά, η *subst.* iarnă grea

βασάλτης, ο *subst. geol.* bazalt

βασαν-ίζω, **βασάν-ισα**, -ίστηκα, **βασανισμένος** a chinui, a tortura, a schingiui // ~ το μυαλό μου να βρω μια λύση îmi chinuiesc creierul să găsesc o soluție // πολύ -ίστηκα στη ζωή m-am chinuit mult la viața mea

βασάνισμα, το și **βασανισμός**, ο *subst.* chinuire, torturare, schingiuire

βασανιστήρι-ο, το *subst.* 1. mijloc, unealtă de tortură 2. *pl.* torturi, chinuri, schingiuiiri, cazne // υποβάλλονται σε -α sunt supuși la cazne trupești

βασαν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* călău, gâde, tortionar(-ă)

βασανιστικ-ός, -η, -ό *I. adj.* chinuitor(-oare), care aduce suferință // -ές σκέψεις gânduri chinuitoare *II. adv.* (-ά), în mod chinuitor

βάσανο, το *subst.* chin, tortură, suferință, necaz

βάσανος, η *subst.* 1. cercetare amănunțită, control 2. aplicare de torturi în timpul anchetei, supliciu

βάσ-η, η *subst.* 1. bază, fundament, temelie, temelii // έχει γερές -εις are baze solide // *milit.* αεροπορική ~ bază aeriană // ~ και το επικοδόμημα baza și suprasctructura // **πάνω σ' αυτή τη** ~ pe acest temelii // **δίνω ~ στα λόγια κάποιου** a pune bază pe vorbele cuiva 2. *chim.* bază, corp chimic 3. nota de trecere cea mai mică la un examen // **πέρα τη** ~ am luat nota limită 4. // **επι τη -ει του νόμου** în virtutea legii

βασιβούζουκος și **μπασιμπούζουκος**, ο *subst. ist.* bașbuzuc

bas-ίζω, **βάσισα**, -ίστικα, **βασισμένος** *I. v.t.* a pune bazele, a baza, a fundamenta, a întemeia // ~ τους υπολογισμούς μου σε îmi bazez calculele pe // **που -εις τις κατηγορίες σου**; pe ce îți bazezi acuzațiile? *II. v.r.* -ομαι a se baza, a se bizui, a se sprijini, a se întemeia // **κάπου -εται και μιλά έτσι** se bazează pe ceva de vorbește așa

basικ-ός, -ή, -ύ *I. adj.* 1. de bază, fundamental(-ă), esențial(-ă) // -ή **ιδέα** idee fundamentală // -ός **νόμος** legea fundamentală // -ός **συντελεστής** coeficient de bază 2. *chim.* **bazic(-ă)** *II. adv.* (-ά) în fond, în linii mari, în general

basικότητα, η *subst.* caracter fundamental 2. *chim.* bazicitate

basιλέας, ο *subst.* vezi **basιλιάς**

basιλεία, η *subst.* 1. regalitate 2. regat 3. domnie, împărăție // **επι της -ς του...** sub domnia lui... // **αυτό το κράτος έχει** ~ acest stat e un regat // η ~ των **συρανών** împărăția cerurilor

basίλειο, το *subst.* 1. regat // **το ~ της Δανίας** regatul Danemarcei // **βρίσκεται στο ~ του** se simte în largul său 2. regn // το **ζωϊκό** ~ regnul animal

basίλε-μα și **basίλευ-μα**, -ματος, το *subst.* 1. apusul soarelui 2. *fig.* declin, decădere

basιλεύουσα, η *subst. ist.* Constantinopol

basιλεύς și **basιλιάς**, ο *subst.* 1. rege, bazileu // ο ~ της **Ισπανίας** regele Spaniei // *fig.* ο ~ των **ζώων** regele animalelor // ο ~ του **πετρελαίου** regele petrolului 2. *shah*. // ο ~ του **σκακιού** regele 3. *fig.* stăpân

basιλεύ-ω, **basίλευσα** *v.i.* 1. a domni // **ζει και -ει** trăiește și domnește // **-ει ειρήνη** domnește pacea // **-ει πουχία** domnește liniște // **μεταξύ των τυφλών -ει ο μονόφθαλμος** în țara orbilor chiorul e împărat

basιλεύ-ων, -ουσα, -ον *adj.* care domnește // -ουσα **δημοκρατία** democrație condusă de rege, monarhie parlamentară

basιλιάς, ο *subst.* vezi **basιλεύς**

basιλική, η *subst.* bazilică

basιλίκι, το 1. domnie, împărăție 2. regat

basιλικ-ός -ή -ό *I. adj.* 1. regal(-ă) // -ός **οίκος** casa regală // -ή **οικογένεια** familia regală // η **Αυτού -ή Μεγαλειότητα** Majestatea Sa regală 2. regesc // -ό **τραπέζι** masă regească *II. subst.* ο -ός *pol.* regalist *III. adv.* (-ά) regește, cu măreție

basιλικός, ο *subst. bot.* busuioc

basιλισσα, η *subst.* 1. regină, suverană // η ~ της **Αγγλίας** regina Angliei // **ζει σαν ~** trăiește ca o regină 2. regină, soție de rege 3. *fig.* ~ του **χορού** regina dansului / a balului; (la şah) ~ του **σκακιού** regina la jocul de şah 4. *entom.* η **μέλισσα** ~ albina regină matcă

basιλοκτονία, η *subst.* regicid, asasinarea unui rege

basιλομήτορ, η *subst.* regină mamă

basιλόπαιδο, το *subst.* copil de rege

basιλόπιττα, η *subst.* plăcintă cu răvașe de Anul Nou

βασιλοπούλα, η *subst.* fiică de rege, principesă
βασιλοπούλι, το *subst. ornit.* pescăruș
βασιλόπουλο, το *subst.* print
βασιλόφρονας, ο *subst.* regalist
βάσιμο, το *subst.* temeinicie // το ~ της **κατη-
 γορίας** temeinicia acuzației
βάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* sigur(-ă), fondat(-ă), întemeiat(-ă) // είμαι -ος ος ό, τι λέω sunt sigur de ceea ce spun // -οι φόβοι temeri întemeiate
βασιμότητα, η *subst.* temeinicie, seriozitate
βασκ-αίνω, -ανα, -άθηκα, **βασκαμένος** *v.t.* a deochea // να μη -αθείς! să nu-ți fie de deochi!
βάσκασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. deochi, privire care deoache 2. *fig.* farmece, vrăji
βάσκαν-ος, -η, -ο *adj.* 1. care deoache // -ο μάτι ochi care deoache 2. invidios(-oasă) 3. de deocheat
βασκαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **βάσκανος**
βασκικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la basci și la Țara Bascilor
βασταγερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. rezistent(-ă) 2. tare 3. durabil(-ă), trainic(-ă)
βάσταγ-μα, -ματος, το 1. greutate, sarcină, povară 2. rezistență 3. tinere, susținere
βαστάζος, ο *subst.* hamal
βαστ-άζω, **βάσταξα**, -άχτηκα, **βασταγμένος** *v.t.* a suporta, a duce în spinare / spate // την **ετικέττα της γεροντοκόρης που τόσες -** **αίζουν σαν Γολγοθά** eticheta de fată bătrână pe care atâtea o duc în spate ca pe Golgota
βασταχτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. care poate fi dus în spinare, care poate fi ținut în mâini II. *adv.* (-ά) în mod suportabil
βαστ-ώ și **βαστ-άω**, -αξα și -ηξα, -άχτηκα și -ήχτηκα, **βασταγμένος** și **βαστηγμένος** I. *v.t.* 1. a duce, a purta, a ține, a suporta, a susține // αυτοί οι στύλοι -ούν όλο το σπίτι acești stâlpi susțin toată casa 2. a reține, a opri // ποιος τον -άει τώρα; cine îl reține acum? // τον -αξα στο τραπέζι l-am oprit la masă 3. a conduce, a întreține // αυτός -ά όλη την οικογένεια el întreține toată familia // -ά ένα εστιατόριο conduce (ține) un restaurant // ~ το φαγητό στο ψυγείο a păstra (a ține) mâncarea la frigider II. *v.i.* a rezista, a dura // ~ στο κρύο a rezista la frig // το μέτωπο -ά frontul rezistă // το φόρεμά μου -ά ακόμα rochia mea încă rezistă // το έργο -ά δυο ώρες piesa ține (durează) două ore // -ά η καρδούλα του e curajos // -ούν τα κότσια μου sunt încă în stare bună 2. *v.r.* a se trage, a-și avea originile în // -ά από τζάκι se trage dintr-o familie bună
βατ, το *subst. electr.* watt

βάτα, η *subst.* vatelină
βάτε-μα și **βάτεν-μα**, -ματος, το *subst.* (la animale) copulație, împerechere, coit
βατεύω, **βάτεψα**, -ηκα, **βατεμένος** *v.i.* (la animale) a se împerechea
βατήρας, ο *subst.* sport trambulină
βατίστα, η *subst.* batist, țesătură
βάτο, το *subst. bot.* arbust cu spini; mărăcine
βατομουριά, η *subst. bot.* mur (arbust)
βατόμουρο, το *subst.* mură
βατοκόπι, το și **βατοκόπος**, ο *subst.* 1. foarfecă de grădinar 2. cosor
βάτος, ο *bot. subst.* vezi **βάτο**
βατ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. accesibil(-ă), practicabil(-ă) 2. (*d. texte*) inteligibil(-ă), ușor(-oară) de înțeles
βατραχάνθρωπος ο *subst.* om-broască, scafandru
βατραχένι-ος, -α, -ο *adj.* de broaște, al broaștelor
βατράχι, το *subst.* 1. broască mică 2. *bot.* broscăriță 3. *med.* tumoare benignă a glandelor salivare
βατραχοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. asemănător(-oare) cu broasca 2. *zool.* τα -ή batraciene
βατραχοπέδιλο, το *subst.* labe pentru înot
βάτραχος, ο *subst. zool.* broască
βατοίνα, η *subst.* vaccin
βαττολογ-ώ, -ησα, *v.i.* a pălăvrăgi, a trăncăni, a flecări
βαττόμετρο, το *subst.* wattmetru
βατώδ-ης, -ης, -ες *adj.* mărăciniș
βατώρα, η *subst. electr.* wattoră
βαυαρικ-ός, -ή, -ό *adj.* bavarez(-ă)
βαυαρ-ός, ο, -ή, η *subst.* bavarez(-ă)
βαυκάλη-μα, -ματος, το *subst.* 1. cântec de leagăn 2. *fig.* promisiune mincinoasă, amăgire
βαυκαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **βαυκαλισμένος** I. *v.t.* 1. a legăna, a adormi cu cântece de leagăn 2. *fig.* a înșela cu promisiuni amăgitoare II. *v.r.* -ομαι a se legăna cu speranțe deșarte, a se lăsa amăgit(-ă) // -εται με ψεύτικες ελπίδες se amăgește cu speranțe false
βαφέας și **βαφιάς**, ο *subst.* vopsitor, boiangiu
βαφείο, το *subst.* vopsitorie, boiangerie
βαφή, η *subst.* 1. vopsire, vopsit // η ~ των **μαλλιών** vopsitul părului 2. vopsea, culoare 3. *metal.* călire, oțelire // η ~ του **μετάλλου** călirea metalului
βαφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de vopsit, de vopsitorie II. *subst.* η ~ η, meseria vopsitorului, tehnica boiangeriei
βαφτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **βαφτισμένος** *v.t.* 1. a boteza, a săvârși taina botezului 2. a da un nume, a denumi 3. *fig.* a atribui un titlu, o calitate 4. a amesteca ceva cu apă, a falsifica
βαφτικά, τα *subst.pl.* plata vopsitorului

βάπτιση, η și **βαπτισιά**, τα *subst. pl.* botez // έχουμε ~ avem botez
βαπτισμ-ιός, ο, -ιά, η *subst. fin(-ă)* de botez
βάπτισμα, -ματος, το *subst.* botez // ~ του πυρός botezul focului
βαπτιστήρα și **βαπτιστική**, η *subst. fină*
βαπτιστήρι, το *subst. fin(-ă)* de botez
βαπτιστής, ο *subst.* 1. botezător; naș 2. supranumele lui Ioan Înainte-Mergătorul // **Ιωάννης ο** ~ Ioan Botezătorul
βαπτιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de botez II. *subst.* certificat de botez III. *subst. τα -ά*, hainele (îmbrăcămintea) de botez oferită de naș finului(-ei)
βάφω, **έβαψα**, **βάφτηκα** și **βάφηκα**, **βαμμένος** I. *v.t.* 1. a vopsi, a colora 2. *metal.* a căli
 II *v.r.* -ομαι, a se vopsi, a se farda // -εται πολύ se fardează mult
βαχ *interj.* vai
βαψ-ιμο, -ματος, το *subst.* 1. vopsire, vopsit, colorare 2. *metal.* călire 3. fardare, machiere
βγάζω, **έβγαλα**, **βγαλμένος** *v.t.* 1. a scoate, a extrage, a trage afară, a da afară, a elibera, a obține, a îndepărta // ~ τα ρούχα μου a-și scoate hainele // ~ κάποιον από τη θέση του a da afară pe cineva din postul său // ~ κάποιον από τη φυλακή a scoate pe cineva din închisoare // και τι θα βγάλετε σεις απ' αυτή τη δουλειά; și ce veți obține din această treabă? 2. a produce, a câștiga // το εργοστάσιο -ει ψυγεία fabrica produce frigidera // ~ το ψωμί μου îmi câștig pâinea 3. a publica, a edita, a rosti cuvântare // ~ (εκδίδω) εφημερίδα a scoate, a publica un ziar // ~ λόγο a rosti o cuvântare 4. a absolvi o școală etc.; a trage o concluzie, a socoti, a alege // έβγαλε τεχνική σχολή a absolvit o școală tehnică // ~ κάποιον βουλευτή a alege pe cineva deputat // ~ τι -εις απ' όλα αυτά που άκουσες; ce concluzie tragi din tot ce ai auzit? // δεν τα ~ σωστά (λογαριασμός) a nu calcula exact // έβγαλα το χέρι μου mi-am scrântit mâna // ο δρόμος βγάζει στη θάλασσα drumul duce la mare // ~ κάποιον από τα ρούχα του a scoate pe cineva din fire // ~ στη φόρα κάτι a scoate ceva la iveală // τα ~ πέρα o scot la capăt, fac față // δεν ~ το γράψιμό του nu-i descifrez scrisul
βγαίνω, **βγήκα**, **βγαλμένος** I *v.i.* 1. a ieși, a se duce // ~ από το σπίτι a ieși din casă // δεν του **βγαίνει** κανείς nu e nimeni mai bun decât el // ~ από τα όρια a depăși cadrul // ~ λάδι a ieși basma curată // ~ στο κλαρί a se face tâlhar // ~ στ' ανοιχτά a naviga în largul mării 2. a se ivi, a apărea 3. (*d.* soare) a răsări 4. (*d.* un ziar

etc.) a apărea, a se publica 5. a fi ales // **βγήκε και φέτος δήμαρχος** a fost ales primar și anul acesta 6. a rezulta (de pe urma unui efort) // **τι βγαίνει απ' όλα αυτά;** ce rezultă din toate acestea? // **δε βγήκε καλός ο γιός** din fiul lui n-a ieșit n-a (evoluat) bine // **βγήκε το ονειρό μου** mi s-a împlinit visul 7. (*d.* un material) a fi de ajuns 8. (*d.* un domn) a ajunge 9. (*d.* o culoare) a colora, a ieși 10. (*d.* o fotografie) a reuși

βγάλοιμο, το *subst.* 1. scoatere, extracție, extragere 2. editare 3. eliberare 4. *med.* luxație 5. dezbrăcare // ~ του παλτού scoaterea paltonului
βγαλτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. ieșit(-ă) 2. το -ό bubă, abces

βδέλλα, η *subst.* 1. lipitoare 2. *fig.* persoană enervantă, agasant(-ă) 3. exploatator(-oare), parazit(-ă)

βδελυρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* scârbos(-oasă), dezgustător(-oare), respingător(-oare) II. *adv.* (-ώς)

βδομάδα, η *subst.* săptămână

βδομαδιατικ-ός, -η, -ο *adj.* 1. săptămânal(-ă) 2. *subst.* το -ο plată pentru o săptămână de lucru // ~ η εφημερίδα ziar săptămânal

βέβαι-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. sigur(-ă), cert(-ă) // είμαι -ος sunt sigur // **παρά είναι -ος** e mai mult ca sigur 2. ferm(-ă), hotărât(-ă) 3. adevărat(-ă) II. *subst.* το -ο certitudine, faptul sigur // το -ο είναι ότι... cert este că... III. *adv.* (-α) desigur, fără îndoială

βεβαιότητα, η *subst.* certitudine, siguranță

βεβαι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **βεβαιωμένος** I. *v.t.* a adevăra, a confirma, a certifica, a dovedi, a atesta II. *v.r.* -ώνομαι 1. a se adevăra, a se confirma 2. a se convinge // **θέλω να -ωθώ** vreau să mă conving

βεβαιώς *adv.* în mod cert, desigur, fără îndoială, cu siguranță, negreșit, sigur

βεβαιώσει, η *subst.* adeverință, certificare, atestare
βεβαιωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* afirmativ(-ă), confirmativ(-ă) II. *adv.* (-ά)

βεβαρημέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. încărcat(-ă) de răspundere 2. discreditat(-ă) 3. (*d.* conștiință) încărcat(-ă)

βέβηλ-ος, -η, -ο *adj.* profanator(-oare), nelegiu(-it)(-ă)

βεβηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **βεβηλωμένος** *v.t.* a profana, a pângări, a comite un sacrilegiu

βεβήλωση, η *subst.* profanare, pângărire, sacrilegiu

βεβιασμέν-ος, -η, -ο I. *adj.* forțat(-ă), silit(-ă) II. *adv.* (-α) în mod forțat, constrâns

βεβουλευμένως *adv.* dinadins, în mod intenționat, în mod voit, premeditat

βεγγαλικ-ό, το *subst.* foc bengalez, artificii

βεγκέρα, η *subst.* serată
βεγόνια, η *subst. bot.* begonie
βέδαι, οι *subst. relig.* vede
βεδισμός, ο *subst. relig.* vedism
βεδουίνος, ο *subst.* beduin(-ă)
βεζίτης, ο *subst. ist.* vizir // **μέγας** ~ marele vizir
βεζουβιακ-ός, -ή, -ό *adj.* al muntelui Vezuviu
βελάδα, η *subst.* frac
βελ-άζω, -αζα *v.i.* (d. oi) a behăi
βελανιδι, το *subst.* ghindă
βελανιδιά, η *subst. bot.* stejar
βέλασ-μα, -μάτος, το (d. oi, capre etc.) 1. behăit
 2. *fig.* strigăt de jale
βελγίδα, η *subst.* belgiană
βελγικ-ός, -ή, -ό *adj.* belgian(-ă)
βέλγος, ο *subst.* belgian
βελέντζα, η *subst.* velință, covor
βελζεβούλης, ο *subst. invar.* 1. satana 2. *fig.* om diabolic, diavol
βεληνεκ-ές, -ους, το *mil.* 1. bătaie a unei arme de foc, tir, rază de acțiune // **όπλο μεγάλης -ούς** armă de tir lung // **ρουκέττα μέσου -ους** rachetă cu rază medie de acțiune
βέλο, το *subst.* voal, voaleță
βελόνα, η *subst.* 1. ac (de cusut) 2. andrea 3. ac de seringă 4. ac cu gămălie
βελόνι, το *subst.* 1. croșetă de tricotat 2. ac de cusut // **περνά την κλωστή στο** ~ a trece ața prin ac 3. *tehn.* indicator, limbă, ac // **σιδηροδρομικό** ~ ac de macaz // **μαγνητικό** ~ ac magnetic
βελονιά, η *subst.* 1. împunsătură de ac 2. cusătură 3. *fig.* durere ascuțită, înțepătură
βελον-ιάζω, -ιασα *v.t.* a trece ața prin ac
βελονισμός, ο *subst. med.* acupunctură
βελονιστής *subst. med.* acupunctur
βελονοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* aculeiform(-ă), de forma unui ac
βελονοθήκη, η *subst.* testea de ace; pernă pentru ace
βέλ-ος, -ους, το *subst.* 1. săgeată // **ταχύς ως** ~ iute ca săgeata 2. indicator // ~ **βλήματος** săgeata proiectilului
βελουδέν-ιος, -ια, -ιο și **βελουδιν-ος**, -η, -ο *adj.* de catifea, catifelat(-ă) // -η **φωνή** voce catifelată
βελούδο, το *subst.* 1. catifea, velur 2. *fig.* finețe
βελούχι, το (*dial.*) *subst.* izvor
βελτιστ-ος, -η *adj.* cel(cea) mai bun(-ă)
βελτιώνω, **βελτίωσα**, -θηκα, **βελτιωμένος** *v.t.* a ameliora, a îmbunătăți, a îndrepta // **θα τους -σουμε την κατάσταση** le vom îmbunătăți situația // **-θηκε ο καιρός** timpul s-a îndreptat

βελτίωση, η *subst.* îmbunătățire, ameliorare // **σημειώνεται** ~ se observă o îmbunătățire
βελτιώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* ameliorabil(-ă), care se poate ameliora
βελτιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de îmbunătățire, de ameliorare, ameliorativ(-ă), ameliorator(-oare)
βενεδικτίνος, ο *subst.* benedictin (călugăr)
βενεζουελαν-ός, ο, -ή, η *subst.* locuitor(-oare) din Venezuela, venezuelian(-ă)
βενέτικ-ος, -η, -ο și **βενετικ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* venețian(-ă) II. *subst.* το -ο (**φλουρί**) florinul venețian (veche monedă de aur a Veneției)
βενετσιάνικ-ος, -η, -ο *adj.* venețian(-ă)
βενετσιάν-ος, ο, -α, η *subst.* venețian(-ă), locuitor(-oare) al Veneției
βενζίνα, η *subst.* vezi **βενζίνη**
βενζινάδικο, το *subst.* stație de benzină, benzinărie
βενζινάκατος, η *subst.* barcă cu motor
βενζιναντλία, η *subst.* pompă de benzină
βενζινάροτρο, το *subst.* motoplug
βενζίνη, η *subst.* 1. benzină 2. neofalină
βενζινοκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* care este pus(-ă) în mișcare de un motor alimentat cu benzină
βενζόη, η *subst.* benzoe; smirnă
βενζόλιο, το și **βενζόλη**, η *subst. chim.* benzol
βενιαμίν, ο *subst. idecl.* copilul cel mai mic dintr-o familie, mezin
βεντάγια și **βεντάλια**, η *subst.* evantai
βεντέτα, η *subst.* vedetă, răzbnare între familii
βεντέτα, η *subst.* (*pron. vedeta*) vedetă, artist(-ă) celebru(-ă)
βεντετισμός, ο *subst.* vedetism
βέντο, το *subst. mar.* vânt // **οσόττο** ~ cu vântul împotrivă
βεντούζα, η *subst.* 1. ventuză 2. *fig.* om plictisitor
βέρα, η *subst.* 1. verighetă 2. inel fără piatră
βεράντα *subst.* verandă, balcon
βερβελιά, η *subst.* gunoi de la oi și capre
βερβερίτσα, η *subst. zool.* veveriță
βέργα, η *subst.* 1. vergea, nuia, vargă 2. crenguță
βεργέτα, η *subst.* 1. verighetă 2. cercei în formă de verigă, ringuri
βεργί, το *subst.* vargă mică // **τα -ά** cercuri de lemn pentru butoaie
βεργιά, η *subst.* lovitură cu nuiaua
βεργίζω *v.t.* 1. a lovi cu nuiaua 2. a scutura pomii
βερσεός *adv.* pe datorie, pe credit // **αυτά που λες τ'κούω** ~ nu iau în seamă ce spui tu
βερσεόδια, τα *pl. subst.* datorie acumulată prin cumpărături pe credit
βερσεός, ο (*pl. -έδες*) *subst.* vânzare sau cumpărături pe credit

βερικοκιά, η *subst. bot.* cais
βερικόκο, το *subst.* caisă
βερμούδα, η *subst.* pantaloni bermudezi
βερμούτ, το *subst.* vermut
βερμπαλισμός, ο *subst.* verbalism
βερνίκι, το *subst.* 1. (*chim.*) lac 2. cremă de ghetе 3. *fig.* spoială
βερνίκο-μα, -ματος, το *subst.* 1. lăcuire, lustruire, acoperire cu un strat de luciu 2. *fig.* lustru înșelător, spoială
βερνικ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **βερνικωμένος** *v.t.* 1. a lăcui, a lustrui 2. a văcsui, a da cu cremă de ghetе 3. *fig.* a face ceva superficial, fără seriozitate
βερνίκωση, η *subst.* vezi **βερνίκομα**
βέρ-ος, -α, -ο *adj.* 1. autentic(-ă), adevărat(-ă) 2. veritabil(-ă), autentic(-ă), curat(-ă)
βέσπα, η *subst.* motoretă
βέστα, η *subst.* vestă
βεστιάριο, το *subst.* vestiar, garderobă
βεστόνι, το *subst.* veston
βετεράνος, ο *subst.* veteran
βέτο, το *subst.* veto
βετούλα, η *și* **βετούλι**, το *subst.* ied / miel mic
βή-μα, -ματος, το *subst.* 1. pas, mers 2. tribună 3. altar 4. pas de dans // **κάνο ένα** ~ **μπρος** a face un pas înainte // ~ **προς** ~ pas cu pas // **τον γνωρίζω από το** ~ **του** îl cunosc după mers // **σε απόσταση πέντε -μάτων** la distanță de cinci pași // **ακούονται -τα** se aud pași // **με το** ~ **του** la pas, încet, fără grabă // **ανεβαίνω στο** ~ a se urca la tribună // **Άγιο Βήμα** altarul // **μαθαίνω τα -ματα του χορού** a învăța pașii de dans
βηματ-ίζω, -ισα *v.t.* a păși, a călca
βηματισμός, ο *subst.* mers, umblet; zgomot de pași // **ακούονται -οί** se aud pași
βηματοδότης, ο *subst. med.* pace maker
βήξι-μο, -ματος, το *subst.* tușit
βηρύλλιο, το *subst. chim.* beriliu (metal)
βήτα, το *subst.* beta (litera β)
βήχας, ο *subst.* tuse // **μ'έπιασε** ~ m-a apucat tusea
βηχιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* care tușește
βήχω, **έβηξα** *v.i.* a tuși
βια, η *subst. livr.* grabă
βιά, *v* *subst.* 1. forță, constrângere // **μεταχειρίζομαι** ~ a întrebuința forța 2. violentă // **είμαστε κατά της** ~ suntem împotriva violenței // **δια της** -ς prin forță 3. grabă, zor // **δεν υπάρχει καμιά** ~ nu e nici o grabă // **μόλις και μετά** -ς de abia și cu greu, cu chiu cu vai
βι-άζω, -ασα, -άστηκα, **βιασμένος** *I. v.t.* 1. a forța, a sili, a constrânge 2. a viola, a comite un

viol, a silui 3. a grăbi, a zori, a urgenta // **μη -άζεις τα πράγματα** nu forța lucrurile // ~ **την πόρτα κάποιου** a forța ușa cuiva *II. v.r.* -**αζομαι** a se grăbi // ~ **να τελειώσω** mă grăbesc să termin // **δεν -αζεται καθόλου** nu se grăbește nici un pic
βιαιοπραγία, η *subst.* act de violență
βιαιοπραγ-ώ, -ησα *v.t.* a face uz de violență, a distruge
βίαι-ος, -η, -ο *I. adj.* violent(-ă), brutal(-ă), impetuos(-oasă), năvalnic(-ă) *II. adv.* (-α) în mod violent, cu forță
βιαιότητα, η *subst.* violență, brutalitate, agresivitate
βιάση, η *subst.* grabă, zor, pripă, repezeală
βιασμός, ο *subst.* 1. viol, violare, siluire 2. constrângere
βιαστής, ο *subst.* violator, siluitor
βιαστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* grăbit(-ă), zorit(-ă), făcut(-ă) la repezeală *II. adv.* (-ά) în grabă; în fugă, în pripă // **όλα έγιναν -ά** toate s-au făcut în grabă
βιασύνη, η *subst.* grabă, grăbire, urgentă // **με μεγάλη** ~ cu multă grabă
βιβάτσε *adv.* muz. vivace
βιβλιάράκι, το *subst.* cărticică, cărtușie
βιβλιάριο, το *subst.* 1. carnet 2. livret // **ασφαλιστικό** ~ carnet de asigurări // ~ **καταθέσεων** livret de depuneri
βιβλικ-ός, -ή, -ό *adj.* biblic(-ă)
βιβλίο, το *subst.* 1. carte 2. registru // **σχολικό** ~ carte școlară // **ληξιαρχικό** ~ registru de stare civilă // **λογιστικά** -α registre contabile
βιβλιογραφία, η *subst.* bibliografie
βιβλιογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* bibliografic(-ă) // -ο **υλικό** material bibliografic
βιβλιοδεσία, η *subst.* legătură de carte
βιβλιοδετείο, το *subst.* legătorie de cărți
βιβλιοδέτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* legător(-oare) de cărți
βιβλιοδέτηση, η *subst.* vezi **βιβλιοδεσία**
βιβλιοδετική, η *subst.* meseria de legător de cărți
βιβλιοδετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **βιβλιοδετημένος** *v.t.* a lega cărți
βιβλιοθηκάριος, ο, η *subst.* bibliotecar(-ă)
βιβλιοθήκη, η *subst.* bibliotecă
βιβλιοθηκονομία, η *subst.* biblioteconomie, organizarea și conducerea bibliotecilor
βιβλιοκρισία, η *subst.* recenzie (a unei cărți)
βιβλιοπωλείο, το *subst.* librărie
βιβλιοπώλ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* librar(-ăreasă)
βιβλίσσημο, το *subst.* timbru de carte
βιβλιοσυλλέκτης, ο, -τρια, η *colecționar(-ă)* de cărți

βιβλιοφιλία, η *subst.* bibliofilie
βιβλιοφίλ-ος, -η, -ο *adj.* bibliofil(-ă)
βιβλιοχαρτοπωλείον, το *subst.* magazin de librărie și papetărie
βιβλος, η *subst.* 1. colecție de documente // **κυανή** ~ carte albastră 2. Biblia, Vechiul și Noul Testament
βίγλα, η *subst.* post de observație
βιγλ-ίζω, -ισα *v.t.* a spiona
βιγλάτορας, ο *subst.* sentinelă, străjer, paznic
βίδα, η *subst.*, **βιδα**, η *subst.* șurub // **τούστριψε η βίδα** a înnebunit
βιδέλι-ος, -ια, -ιο și **βιδελήσι-ος, -ια, -ιο** *adj.* de vițel
βιδέλο, το *subst.* 1. vițel 2. de vițel (carne, piele)
βιδιά, η *subst.* timp frumos/senin/luminos
βιδολόγος, ο *subst.* șurubelnită
βίδρα, η *subst.* zool. vidră
βίδω-μα, -ματος, το *subst.* înșurubare
βιδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, βιδωμένος *v.t.* 1. a prinde în șuruburi 2. a înșuruba
βιδωτήρι, το *subst.* vezi **βιδολόγι**
βιδωτ-ός, -ή, -ό *adj.* înșurubat(-ă), care se poate înșuruba
βιεννέζικ-ος, -η, -ο *adj.* vienez(-ă), de la, al Vienei
βιεννέζ-ος, ο, -α, η *subst.* vienez(-ă), locuitor (-oare) al, a Vienei
βίζα, η *subst.* viză
βίζιτα, η *subst.* vizită
βίκα, η *subst.* ulcior
βικάριος, ο *subst.* bis. vicar
βίκος, ο *subst.* 1. milit. lădiță de explozivi 2. bot. mazărice
βίλα, η *subst.* vilă
βιλαέτι, το *subst.* ist. vilaet, județ (în imperiul otoman)
βινιέτα, η *subst.* vinieta
βινίλιο, το *subst.* chim. vinil
βίντεο, το *subst.* invar. video
βιντεοκάμερα, η *subst.* cameră video
βιντεοκασέτα, η *subst.* casetă video
βιντεοκλάμπ, το *subst.* videoclip
βιντεοκλίπ, το *subst.* videoclip
βιντεοσκόπηση, η *subst.* înregistrare video
βιντεοσκοπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, βιντεοσκοπημένος *v.t.* a face o înregistrare video
βίντσι, το *subst.* dispozitiv de ridicat greutate, macara, vinci, troliu
βιογένεση, η *subst.* biogeneză
βιογραφία, η *subst.* biografie
βιογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* biografic(-ă) // **-ά στοιχεία** date biografice
βιογράφος, ο, η *subst.* biograf(-ă)
βιόλα, η *subst.* muz. violă, vioară cu timbru grav

βιολέτα, η *subst.* bot. violetă, viorea
βιολί, το *subst.* muz. vioară // **παίζω** ~ a cânta la vioară // **αυτός το ~ του** el (ο ține) pe a lui
βιολ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* violonist(-ă)
βιολιτζ-ής, ο (-ήδες) *subst.* (pop) viorist
βιολογία, η *subst.* biologie
βιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* biologic(-ă)
βιολόγος, ο, η *subst.* biolog(-ă)
βιολοντσέλιστ-ας, ο, -τρια, η *subst.* violoncelist(-ă)
βιολοντσέλο, το *subst.* muz. violoncel
βιομηχανία, η *subst.* industrie // **βαριά** ~ industria grea // **ελαφριά** ~ industria ușoară
βιομηχανικ-ός, -ή, -ό *adj.* industrial(-ă) // **-ά προϊόντα** produse industriale
βιομηχανοποιημέν-ος, -η, -ο *adj.* industrializat(-ă)
βιομηχανοποίηση, η *subst.* industrializare
βιομηχανοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, βιομηχανοποιημένος *v.t.* a industrializa
βιομήχανος, ο, η *subst.* industriaș(-ă)
βιονική, η *subst.* bionică
βιοπαλαιστ-ής, ο și **-ρια**, η *subst.* persoană care muncește greu ca să-și câștige existența
βιοπάλη, η *subst.* lupta pentru existență
βιοπορισμός, ο *subst.* procurarea celor necesare traiului prin muncă
βιοποριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de subzistență, care asigură cele necesare traiului // **-ό επάγγελμα** profesie care asigură mijloacele de existență
βιόρυθμος și **βιορυθμός**, ο *subst.* ritm biologic normal
βί-ος, ο *subst.* 1. viață; durata vieții // **δια -ου** pe viață // **σύνταξη δια -ου** pensie pe viață // ~ **αβιώτος** viață mizerabilă, insuportabilă 2. biografie // **είναι ~ και πολιτεία** este un om cu bogată experiență de viață
βίος, το *subst.* avere // **αυτό είναι όλο το ~ μου** aceasta este toată averea mea // **έφαγα το ~ μου** mi-am mâncat averea
βιόσφαιρα, η *subst.* biosferă
βιοτέχνης, η *subst.* proprietar de atelier meșteșugăresc
βιοτεχνία, η *subst.* atelier meșteșugăresc, manufactură, artizanat, producție meșteșugărească
βιοτεχνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* meșteșugăresc(-ească), artizanal(-ă) II. *adv.* (-ά) artizanal
βιοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de viață, de trai // **το -ό επίπεδο** nivelul de viață
βιότοπος, ο *subst.* biol. biotop
βιοχημεία, η *subst.* biochimie
βιοχημικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* biochimic(-ă) II. *subst.* o -ός biochimist
βιοψία, η *subst.* med. biopsie
βίπερ, το *subst.* indeclin. roman de buzunar

βίρα *subst. interj. mar.* ancora!
βιρτουόζ-ος, ο, -α, η *subst. muz.* virtuozi(-oasă)
βίσεχτ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **δίσεχτος**
βισμουθιο, το *subst. chim.* bismut
βίσονας, ο *subst. zool.* bizon, zimbru, bour
βιταμίνη, η *subst.* vitamină
βιταμινούχ-ος, -ος și **-α, -ο** *adj.* vitaminos(-oasă), care conține vitamine
βιτρίνα, το *subst.* 1. vitrină 2. aparență
βιτριόλι, το *subst. chim.* vitriol
βιτρό, το *subst.* vitraliu
βίτσα, η *subst.* vargă, nuia
βιτσιά, η *subst.* lovitură cu nuiaua
βίτσιο, το *subst.* viciu
βιτσιόζ-ος, -α, -ικο *adj.* vicios(-oasă)
βίω-μα, -ματος, το *subst.* trăire
βι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, βιωμένος *v.t.* și *i.* a trăi ceva cu intensitate
βιώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* viabil(-ă)
βιωσιμότητα, η *adj.* viabilitate
βλαβερ-ός, -ή, -ό *I. adj.* nociv(-ă), vătămător (-oare), dăunător(-oare) // **-ές ουσίες** substanțe nocive *II. adv.* (-ά)
βλαβερότητα, η *subst.* nocivitate, caracter nociv
βλάβη, η *subst.* daună, pagubă, pierdere, stricăciune // **επιδιορθώνω τις -ες** a repara stricăciunile
βλάκας, ο *subst.* om prost, tâmpit, nătărău, fraier
βλακεία, η *subst.* prostie, tâmpenie, neghiobie
βλάκισσα, η *subst.* femeie tâmpită, proastă
βλακόμετρο, το *subst.* imbecil, prostănac
βλακώδ-ης, -ης, -ε *I. adj.* prost(-oastă), tâmpit(-ă), nerod(-oadă) *II. adv.* (-ώς) prostește
βλάμ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* 1. frate de cruce; prieten(-ă) de nădejde 2. om curajos
βλαπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* dăunător(-oare), vătămător(-oare)
βλαπτικότητα, η *subst.* vezi **βλαβερότητα**
βλάπτω, έβλαψα, βλάπτω, βλαμμένος *v.t.* a dauna, a vătăma **βλαμμένος** (și cu sensul) înapoiat mintal
βλαστ-αίνο, -ησα *v.t.* a da lăstari, a încolți
βλαστάρι, το *subst.* 1. vlăstar, lăstar, mlădiță 2. *fig.* urmaș, copil, descendent
βλαστήμια și **βλαστημιά, η** *subst.* blasfemie, hulă, injurie; blestem, blestemăție
βλαστημ-ώ și **βλαστημ-άω, -ησα** *v.t.* 1. a huli 2. a înjura
βλάστηση, η *subst.* 1. încolțire, germinare 2. vremea încolțirii 3. vegetație, floră // **άφθονη** ~ vegetație abundentă
βλαστηκ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. germinativ(-ă), de germinație 2. care are muguri; cu vlăstare
βλαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de germene, de mlădiță, de mugure, de vlăstar

βλαστοκόπος, ο *subst.* foarfecă de grădinar
βλαστολόγη-μα, -ματος, το și **βλαστολογία, η**
 1. copilit 2. curățirea viței de frunze și corzi
βλαστολογ-ώ, -ησα, βλαστολογημένος *v.t.* 1. a copili 2. (*d. viță*) a curăța de corzi și frunze
βλαστός, ο *subst.* 1. tulpina 2. *fig.* descendent, copil
βλασφημητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de hulă, de blasfemie
βλασφημία, η *subst.* blasfemie
βλασφημ-ος, η, ο *adj.* blasfemiant, hulitor (-oare)
βλασφημ-ώ, -ησα *v.i.* a blasfemia
βλαφτικ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **βλαπτικός**
βλάφτω *v.t.* vezi **βλάπτω**
βλάχα, η *subst.* 1. aromâncă, cuțovlahă, vlahă 2. păstoriță, ciobăniță
βλαχάκι, το *subst.* copil de aromân/vlah/cuțovlah
βλαχιά, η *subst.* aromânii, cuțovlahii
βλάχικ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. vlah(-ă), valah(-ă), cuțovlah(-ă), aromân(-ă) // **-ος χορός** dans aromân // **-η φορεσιά** port aromân 2. păstoresc(-ească), ciobănesc(-ească) *II. subst.* **η -ή, τα βλάχικα** dialectul aromân
βλαχοδήμαρχος, ο *subst.* 1. primar în comună locuită de aromâni 2. *fig.* om necioplit, cioban
βλαχοπούλα, η *subst.* 1. fată de aromân / de cuțovlahi 2. păstoriță, ciobăniță
βλαχοπούλο, το *subst.* 1. băiat de aromâni / de cuțovlahi 2. păstor, cioban
βλάχ-ος, ο, -α, η *subst.* 1. aromân(-mâncă), cuțovlah(-ă), vlah(-ă) // *pl.* **οι -οι, aromânii, vlahii, cuțovlahii** 2. cioban(-iță)
βλαχοφών-ος, -η, -ο *subst.* vorbitor(-oare) al(a) dialectului aromân
βλαχοχώρια, τα *subst.* 1. sate locuite de vlahi, sate de cuțovlahi 2. sate păstorești, locuite de oi
βλάψιμο, το *subst.* daunare, vătămare; pagubire, stricăciune
βλέμ-μα, -ματος, το *subst.* privire, uitătură; ochire, căutătură // **ρίχνω ένα ~** a arunca o privire // **στρέφω τα -τα** a întoarce privirile // **προσηλώνω το ~** **πάνω σε κάτι** a-și fixa privirea pe ceva // **το ατενές** ~ privire fixă
βλέννα, η *subst.* mucus, mucozitate
βλενογόν-ος, -α, -ο *adj.* mucus(-oasă), care secretaază mucus // **ο -ος αδήν** glandă mucoasă // **η -ος med.** membrana mucoasă
βλενοραγία, η *subst. med.* blenoragie, blenoree, scurgere de mucus
βλενωόρροια *subst. med.* blenoree
βλενωορροϊκ-ός, -ή, -ό *adj. med.* blenoreic(-ă)
βλενωδ-ής, -ης, -ες *adj.* care are mucus, care are mucozitate

βλεπάτορας, ο *subst.* 1. pândar, paznic, jitar 2. păzitor de vie

βλέπω, είδα, ειδώθηκα (να ιδωθώ), ιδωμένος *v.t.* 1. a vedea, a zări, a observa // ~ καλά a vedea bine // **τον είδα με τα μάτια μου** l-am văzut cu ochii mei // **πάω να τον δω** mă duc să-l văd // **πώς τα -εις τα πράγματα**; cum vezi lucrurile? // **θα δει με ποιόν έχει να κάνει** va vedea cu cine are de-a face // **~ με αισιοδοξία** το μέλλον a vedea viitorul cu optimism // **τον είδε ο γιατρός** l-a văzut doctorul // **να δω τι μπορώ να κάνω για σένα** să văd ce pot face pentru tine // **τον είδα από μακριά** l-am văzut de departe // **βλέποντας και κάνοντας** văzând și făcând (fără un plan prestabilit) // **καθώς σε ~ και με βλέπεις** cum te văd și cum mă vezi (foarte sigur) 2. a da spre, a avea vedere la, a fi cu fața spre // **το σπίτι μας -ει προς νότον** casa noastră este cu fața spre miazăzi 3. a avea (un vis) // **είδα ένα όνειρο** am avut un vis

βλεφαρίδα, η *subst.* geană

βλεφαρίτιδα, η *subst. med.* blefarită, inflamarea pleoapelor

βλέφαρο, το *subst.* pleoapă // **κλείνουν τα -ά μου** mi se închid pleoapele

βλένεις, οι *subst.* intenție; scop // **δεν έχει καλές ~** nu are intenții bune

βλή-μα, -ματος *subst.* 1. proiectil, obuz, ghiulea // **διατρητικό ~** proiectil perforant 2. persoană caraghioasă

βλητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* balistic(-ă) II. *subst.* η -ή ballistică

βλητικότητα, η *subst.* 1. puterea de aruncare a proiectilelor 2. posibilitatea atingerii țintelor la tragere

βλίτο, το *subst. bot.* 1. știr 2. *fig.* om prostuț, naiv // **έφαγε -α** are halucinații

βλογιά, η *subst.* 1. anafură 2. *med.* variolă, vărsat

βλογοκομμέν-ος, -η, -ο *adj.* ciupit(-ă) de vârsat; cu obrazul ciupit

βλογ-ώ și **βλογ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **βλογημένος** *v.t.* a binecuvânta

βλοσυρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cu aspect fioros, crunt, feroce II. *adv.* (-ά) în mod feroce

βλοσυρότητα, η *subst.* ferocitate

βόας, ο *subst. zool.* șarpele boa

βογκητό, το și **βόγκος**, ο *subst.* 1. geamăt; vaiet // **το ~ των τραυματιών** geamătul răniților 2. *fig.* vuiet // **το ~ του ανέμου** vuietul vântului

βογκηχτά *adv.* cu suspine de durere, cu geamăte de durere

βογκ-ώ și **βογκ-άω**, -ηζα și -ησα *v.i.* a geme

βογιάρ-ος, *pl.* -ιδες, ο *subst. ist.* boier

βόδι, το *subst.* 1. bou 2. *fig.* bou, prostănac

βοδιν-ός, -ή, -ό *adj.* de bou, bovin(-ă); de vită // **-ό κρέας** carne de vită

βοδοβοσκός, ο *subst.* păstor de boi, boar

βοεβόδας, ο *subst. ist.* voievod

βόειος-α, -ο *adj.* vezi **βοδινός**

βοή, η *subst.* vezi **βουή**

βοήθεια, η *subst.* 1. ajutor, ajutorare; sprijin, asistentă, protecție // **αμοιβαία ~** ajutor reciproc // **σταθμός πρώτων βοηθειών** post de prim ajutor 2. *milit.* întăriri // **περιμένω βοή-θειας** a aștepta întăriri

βοήθη-μα, -ματος, το *subst.* 1. ajutor, alocație // ~ **αναπηρίας** ajutor de invaliditate 2. material auxiliar // **τα -ματα**, materialul documentar consultat de un autor

βοηθηματούχος, ο *subst.* beneficiarul unui ajutor material / bănesc

βοηθητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. auxiliar(-ă), ajutor (-oare), subsidiar(-ă) // *gram.* -ά **ρήματα** verbe auxiliare // -ά **όργανα** organe auxiliare 2. *milit.* -ές **υπηρεσίες** servicii auxiliare 3. *subst. milit.* ο -ός, soldat în servicii auxiliare, necombatant II. *adv.* (-ά) în mod ajutător; în subsidiar

βοηθός, ο, η *subst.* ajutor(-oare), asistent(-ă) // **χρειάζομαι -ό στη δουλειά μου** am nevoie de un ajutor în munca mea // ~ **καθηγητού** asistentul universitar

βοηθ-ώ și **βοηθ-άω** -ησα, -ήθηκα, **βοηθημένος** *v.t.* 1. a ajuta // ~ **με χρήματα** a ajuta cu bani 2. a asista (pe un profesor, medic etc.), a contribui la ceva

βοθρατζής, ο *subst.* vidanjour

βοθροκαθαριστής, ο *subst.* vezi **βοθρατζής**

βόθρος, ο *subst.* hazna, groapă, șant, cloacă

βοϊβόδας, ο *subst.* vezi **βοεβόδας**

βοϊδάμαξα, η *subst.* car cu boi

βόϊδι, το *subst.* bou

βοϊδομάτης, ο *subst.* persoană cu ochi mari ca de bou

βοϊζώ *v.i.* a vui, a vâjâi, a zumzăi

βοιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* beoțian, din regiunea Beoția

βολάν, το *subst.* 1. volan, 2. volănaș

βολβικ-ός, -ή, -ό *adj.* de bulb

βολβοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* în forma unui bulb

βολβός, ο *subst.* 1. bulb 2. *anat.* glob, bulb // ~ **του δωδεκαδακτύλου** bulbul duodenal // ~ **του ματιού** globul ocular

βολβώδ-ης, -ης, -ες *adj.* bulbos(-oasă)

βολεί, **βόλεος** *v. impers.* este potrivit // **δεν με ~** nu e potrivit pentru mine, nu-mi convine

βόλε-μα, -ματος, το *subst.* aranjare, rostuire

βολετ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. posibil(-ă) 2. confortabil(-ă)

βολ-εύω, -έψα, -εύτηκα, **βολεμένος** I. v.t. 1. a fi de folos, a fi practic, a i se potrive 2. a rostui, a aranja (ceva, pe cineva) // **τα** ~ fac față, o scot la capăt // **θα τα -έψουμε εμείς οι δυο** o să ne înțelegem noi doi // **-έψτε τα!** faceți cum știți, descurcați-vă cum credeți! // **δεν με -εύει** nu-mi convine II. v.r. -**εύομαι** 1. a accepta ceva potrive 2. a se aranja, a se instala bine, a-și găsi un loc călduț // **καλά -εύτηκε** s-a aranjat bine

βόλεψη și **βολή**, η *subst.* confort; comoditate, facilitate

βολή, η *subst.* 1. aruncare 2. tir, tragere, lansare, lovitură, împușcătură // **πεδίο -ς** teren de tragere // ~ **κανονίου** lovitură de tun // **εκτός -ς** în afara bății tunului // **η επί σκοπόν** ~ tragere la țintă // **ατομική** ~ tragere individuală 3. *mar.* aruncare de plasă la mare

βόλι, το *subst.* glonț

βολίδα, η *subst.* 1. glonț 2. *astr.* bolid // **ήρθε σαν** ~ a venit ca un bolid

βολιδοσκοπήση, η *subst.* 1. sondare, sondaj 2. investigație, cercetare // ~ **του εδάφους** sondarea terenului

βολιδοσκοπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **βολιδοσκοπημένος** v.t. 1. *mar.* a măsura adâncimea mării cu sonda 2. *fig.* a face sondaj de opinii; a căuta să se afle gândurile cuiva, a iscodi

βολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. confortabil(-ă), comod(-ă) // **-ό σπίτι** locuință confortabilă 2. (*d.* oameni) îngăduitor(-oare), înțelegător(-oare), amabil(-ă) // **-ός άνθρωπος** om îngăduitor II. *adv.* (-ά) în mod confortabil, în mod mulțumitor, într-un mod potrivit // **όλα του έρχονται -ά** toate îi merg ca pe roate / ca unse

βολιώτικ-ος, -η, -ο *adj.* de (la) Volos // **-α μήλα** mere de (la) Volos

βόλλευ-μπαλλ, το *subst.* sport volei

βολοδέρνω, **βολόδειρα** v.i. a se chinui

βόλτ, το *subst.* electr. volt

βόλτα, η *subst.* 1. tură 2. plimbare // **θα κάνω μια** ~ voi face o tură 3. *mar.* voltă, schimbare de direcție a unei nave // **τα φέρνω** ~ a o scoate la capăt

βολτάζ, το *subst.* electr. voltaj

βολταϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* electr. voltaic(-ă) // **-ό τόξο** arc voltaic

βολτάμετρο, το *subst.* electr. voltmetru

βολταμπέρ, το *subst.* electr. voltamper

βολταμπερόμετρο, το *subst.* electr. voltampermetru

βολτ-άρω, -αρα și **-άρισα** v.i. a se plimba

βολτόμετρο, το *subst.* electr. voltmetru

βολφράμιο, το *subst.* miner. wolfram

βόμβα, η *subst.* 1. bombă // **υδρογονική** ~ bombă cu hidrogen // **βραδυφλεγής** ~ bombă cu explozie întârziată 2. *fig.* știre senzațională // **η είδηση έπεσε σαν** ~ știrea a căzut ca o bombă

βομβαρδ-ίζω, -ισα, -ίσηκα, **βομβαρδισμένος** v.t. 1. a bombarda 2. *fig.* a bombardă, a deranja pe cineva cu întrebări cotinui, cu acuzații etc.

βομβαρδισμός, ο *subst.* bombardament

βομβαρδιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de bombardament // **-ό αεροπλάνο** bombardier (avion)

βομβητής, ο *subst.* zbârnâitoare

βόμβος, ο *subst.* vâjăit, vâjăitură, zumzet, bâzâit, țuitură // ~ **των αυτιών** țuitură a urechilor

βομβύκιο, το *subst.* gogoașa viermelui de mătase

βομβυκοτροφία, η *subst.* sericicultură

βομβυλός, ο *subst.* entom. bondar, bărzăun

βόνασος, ο *subst.* zool. bizon

βορά, η *subst.* pradă (a animalelor carnivore)

βόρακας și **βόραξ**, ο *subst.* chim. borax

βόρβορ-ος, ο *subst.* 1. mocirlă, noroi 2. *fig.* decadență morală, corupție // **κυλίστηκε στον -ο** a intrat în mocirlă

βορβορότοπος, ο *subst.* teren mocirlos

βορειν-ός, -ή, -ό I. *adj.* nordic(-ă) II. *adv.* (-ά) în nord

βορει(ο)ανατολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* nord-vestic (-ă) II. *adv.* (-ά) la nord-vest, spre nord-vest, de la nord-vest, din nord-vest

βορειοελλαδικ-ός, -ή, -ό și **βορειοελλαδικ-ος**, -η, -ο *adj.* din Grecia de nord, al Greciei de nord

βορειοηπειρώτης, ο, -ισσα, η *subst.* locuitor(-oa-re) din Epirul de nord

βορειοηπειρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* din Epirul de nord, al Epirului de nord

βόρει-ος, -α, -ο I. *adj.* de nord, nordic(-ă), boreal(-ă), arctic(-ă) // **-ος πόλος** polul de nord // **-ειο ημισφαίριο** emisfera nordică // **-ειο σέλας** aurora boreală II. *adv.* (-α) în nord, spre nord

βοριάς, ο *subst.* 1. nord 2. crivăț

βορικ-ός, -ή, -ό *adj.* chim. boric(-ă) // **-ό οξύ** acid boric

βοριν-ός, -ή, -ό *adj.* de nord

βόριο, το *subst.* chim. bor

βορράς, ο *subst.* 1. nord 2. vânt nordic, crivăț

βοσκάω v.i. vezi **βόσκω**

βοσκή, η *subst.* 1. pășune, izlaz, suhat, loc de pășunat 2. furaj, nutreț // **αγόρασα -ές για τα ζώα** am cumpărat furaje pentru vite 3. pășunat, păscut, pășunare

βοσκήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* bun(-ă) pentru pășunat

βοσκοπούλα, η *subst.* păstorită, ciobăniță; fiică de cioban

βοσκόπουλο, το *subst.* ciobănaș, ciobănel; copil de cioban
βοσκός, ο *subst.* păstor, cioban, oier, baci
βοσκοτόπι, το și **βοσκότοπος**, ο *subst.* loc de pășunat, pășune, izlaz, imaș
βόσκ-ω și **βοσκ-άω** și **βοσκ-ώ**, -ησα, -ήθηκα, **βοσκημένος** I. *v.i.* (*d.* animale) a păște, a pășuna // **τα ζώα -ουν** animalele pasc II. *v.t.* a duce vitele la păscut, a pășuna, a păște, a supraveghea vitele la păscut // ~ **τις αγελάδες** a păște vacile
βόστροχος, ο *subst.* buclă de păr, cârlionț
βοτάνι, το *subst.* vezi **βότανο**, το
βοταν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **βοτανισμένος** *v.t.* a plivi
βοτανικ-ός, -ή, -ό *adj.* botanic(-ă) // -ή **συλλογή** ierbar
βοτανική, η *subst.* botanică, știința cu studiul plantelor
βοτάνισ-μα, -ματος, το *subst.* plivit
βότανο, το *subst.* 1. plantă medicinală 2. ierburi tămăduitoare
βοτανολογία, η *subst.* botanică
βοτανολόγος, ο, η *subst.* botanist(-ă)
βότκα, η *subst.* vodcă
βότσαλο, το *subst.* pietricică pe malul unui râu / mării
βουβ-αίνω, -ανα, -άθηκα, **βουβαμένος** I. *v.t.* a amuți pe cineva; a reduce la tăcere II. *v.r.* -αινομαι, a deveni mut(-ă), a tăcea, a nu avea grai; a amuți // **βουβάσου!** taci! tacăți gura!
βουβάλα, η *subst.* 1. bivoliță 2. *fig.* femeie grasă și nătăngă
βουβαλήσι-ος, -α, -ο *adj.* de bivol, de bivoliță // -ιο **γάλα** lapte de bivoliță
βουβάλι, το *subst. zool.* 1. bivol 2. *fig.* om gras
βουβαλήσιος-ια, -ιο *adj.* vezi **βουβαλήσιος**
βουβαλος, ο *subst. zool.* vezi **βουβάλι**
βουβαμάρα, η *subst.* muțenie, tăcere, amuțire
βουβ-ός, -ή, -ό I. *adj.* mut(-ă) II. *adv.* (-ά) mutes-te, pe tăcute
βουβώνα, η și **βουβώνας**, ο *subst. anat.* regiunea inghinală a corpului omenesc
βουβωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* inghinal(-ă) // *med.* -ή **πανώλης** ciumă bubonică (sau pestă bubonică) // -οι **αδένες** ganglioni inghinali
βουβονοκλήη, η *subst. med.* hernie inghinală
βουδισμός, ο *subst. relig.* budism
βουδ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* budist(-ă)
βουερ-ός, -ή, -ό *adj.* vuitor(-oare), vâjâitor(-oare), zgomotos(-oasă)
βουή, η *subst.* vuiet, vuire, vâjâit, larmă
βουητό, το *subst.* vuiet, muget // το ~ των **κυμάτων** vuietul valurilor
βούβουλας, ο *subst.* groapă mare; cavitate

βούζω, **βουίζα** *v.i.* 1. a vui, a vâjâi // **βούζει** ο **άνεμος** vântul vuisse 2. a-i țuii / vâjâi urechile
βούσι-μα, -ματος, το *subst.* vuiet, vâjâit
βουέκντρα, η *subst.* prăjină cu vârf de fier, strămurărită, cu care se îndeamnă vitele la mers; țepușă
βούκινο, το *subst.* 1. corn, goarnă 2. *fig.* secret cunoscut de toți // **έγινε** ~ a devenit un secret cunoscut de toată lumea
βουκολικ-ός, -ή, -ό *adj.* bucolic(-ă), pastoral(-ă) // -ό **ποίημα** poezie pastorală
βούλα, η *subst.* 1. bulă, pecete, ștampilă, sigiliu 2. bulină, pată mică, semn în formă de cerc, sferă
βουλγαρικ-ός, -ή, -ό și **βουλγάρικ-ος**, -η, -ο I. *adj.* bulgăresc(-ească), bulgar(-ă) II. *subst.* η -ή și **τα -α** limba bulgară III. *adv.* (-ά) bulgărește
βούλγαρ-ος, ο, -άρα, η *subst.* bulgar(-oaică)
βουλεβάρτο, το *subst.* 1. bulevard 2. piesă de teatru bulevardier
βούλευ-μα, -ματος, το *subst.* decizie, ordonanță // *jur.* încheiere judiciară înainte de proces, decizie judecătorească // **απαλλακτικό** ~ decizie de neurmărire // **παραπεμπτικό** ~ decizie de trimitere în judecată
βουλευτήριο, το *subst.* clădirea parlamentului
βουλευτ-ής, ο, -ης, -ίνα, η *subst.* deputat(-ă)
βουλευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* deputat; parlamentar(-ă) // -ή **αυλία** imunitate parlamentară // -ό **αξίωμα** demnitatea (funcția) de deputat
βουλευτιλίκι, το *subst. (pop.)* deputăție, mandat / funcție de deputat
βουλ-ή, η *subst.* 1. voință, vrere, voie // **οι -ές** του Θεού voia lui Dumnezeu 2. *pol.* parlament; camera deputaților // **πρόεδρος της -ς** președintele parlamentului / al camerei deputaților // **η συνεδρίαση της -ς** ședința parlamentului 3. clădirea parlamentului
βούληση, η *subst.* voință, voie // ~ του λαού voința poporului // **κατά** ~ după voie
βουλειαρχία, η *subst. filoz.* voluntarism
βουλειαρχικ-ός, -ή, -ό *adj.* voluntarist(-ă)
βουλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. volitional(-ă), volitiv(-ă), de voință // -ή **ενέργεια** acțiune volitivă 2. *gram.* // -ή **πρόταση** propoziție completivă de scop
βούλιαγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. prăbușire, surpare, scufundare, imersiune, afundare, submersiune // το ~ του **καραβιού** scufundarea corăbiei // το ~ του **εδάφους** scufundarea terenului 2. *fig.* năruire, decădere economică, ruinare financiară

βουλ-ιάζω, -ιαζα, βουλιαγμένος *v.t.* 1. a surpa, a scufunda, a (se) afunda, a (se) confunda // -ξε στη λάσπη *s-a* cufundat în noroi 2. a (se) ruina

βούλιασμα, το *subst.* vezi **βούλιαγμα**

βουλιμία, η *subst.* 1. foame exagerată, lăcomie, nesat 2. *med.* bulimie, hiperorexie

βουλκανιζατέρ, το *subst.* presa de vulcanizare

βουλκανισμός, ο *subst.* vulcanizare

βούλλα, η *subst.* vezi **βούλα**

βουλοκέρι, το *subst.* ceară de sigiliu

βούλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. pecetluiare, sigilare, plombare, astupare 2. capac, (închidere cu) dop

βουλ-ώνω, -ωσα, βουλωμένος *I. v.t.* 1. a pecetlui, a sigila, a ștampila 2. a pune dop, a astupa 3. a marca animale cu fier roșu pentru recunoaștere 4. *med.* a plomba un dinte // ~ τις τρύπες a astupa găurile // -ωσε το στόμα σου! astupă-ți gura! (taci!) *II. v.i.* a se astupa, a se înfunda // **ο νεροχύτες** -ωσε chiuveta *s-a* astupat // -ωσε η μύτη μου *mi s-a* înfundat nasul

βουναλάκι, το *subst.* munte mic

βούνευρο, το *subst.* gârbaci, bici din vână de bou

βουνοιά, η *subst.* băligă, bāligar

βουνίσιος, -ια, -ιο *adj.* de munte, muntenesc (-ească)

βουνό, το *subst.* munte // ~ τα κάνεις τα πράγματα exagerezi // ~ με ~ δεν σμίγει munte cu munte *nu se* întâlnește, omul cu omul *se* întâlnește

βουνοκορφή, η *subst.* vârf de munte, culme de munte, pisc

βουνοπλαγιά, η *subst.* lanț de munți / muntos, pantă de munte

βουνόδ-ης, -ης, -ες *adj.* muntos(-oasă)

βούρδουλας, ο *subst.* bici, gârbaci

βουρδουλιά, η *subst.* lovitură de bici, biciuire

βουρκονέρι, το *subst.* apă cu noroi, de mlaștină, apă murdară cu mâl / cu nămol

βούρκ-ος, ο *subst.* 1. mocirlă 2. *fig.* decădere morală, corupție // έπεσε στο -ο a decăzut moral, a căzut în mocirlă

βουρκοτάπι, το și **βουρκότοπος, ο** *subst.* loc mocirlos

βούρκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. umplere a ochilor cu lacrimi 2. înnorare; mohorâre

βουρκ-ώνω, -ωσα, βουρκωμένος *v.i.* 1. a se înnoua, a se întineca 2. a i se umple ochii de lacrimi, a lacrima

βούρλα, η *subst.* 1. nebulie, furie, mânie 2. gălbează (boală la oi)

βουρλ-ίζω -ισα, -ίστηκα, βουρλισμένος *v.t.* a înnebuni, a scoate din fire

βούρλο, το *subst.* bot. trestie, stuf, papură

βουρλός și **βούρλος, ο** *subst.* trăznit, nebun
βούρτσα, η *subst.* 1. perie 2. bidinea, pensulă groasă

βουρτσιά, η *subst.* periere

βουρτσ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, βουρτσισμένος *v.t.* a peria, a curăța cu peria // ~ τα δόντια μου a se spăla pe dinți

βούρτσισ-μα, -ματος, το *subst.* periere, periat

βουρτσισμέν-ος, -η, -ο *adj.* periat(-ă)

βούς, ο *subst. zool.* bou

βουστάσιο, το *subst.* grajd de boi și vaci, în special pentru vaci de lapte

βουτ-άω, -ηξα, -ήχηκα, βουτηγμένος *v.t.* 1. a cufunda într-un lichid; a (se) scufunda; a muia // ~ τα πόδια μου στο νερό *îmi* bag picioarele în apă // ~ το ψωμί στο γάλα a muia pâine în lapte 2. a apuca *fig.* // -ήχηκα στα χρέη *mi-am* băgat în datorii până la gât

βούτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. înfundare, cufundare, scufundare; plonjare, săritură în apă; înmuire (într-un lichid) 2. pesmeți, covrigi etc. care se înmoaie în cafea, ceai, lapte

βουτηχτά *adv.* 1. prin cufundare 2. prin hoție, pe ascuns // το πήρε ~ l-a luat pe ascuns

βουτηχτ-ής, ο *pl.* -ές, -άδες *subst.* 1. scafandru 2. scufundător, plonjor, săritor în apă 3. *fig.* hoț

βουτιά, η *subst.* 1. cufundare, plonjare, salt în apă, săritură în apă 2. *fig.* furt

βουτσάς, ο *subst.* dogar

βουτσέλα, η *subst.* 1. butoi 2. butoiăș pentru transport de apă 3. *fig.* femeie grasă și scundă

βουτσι, το *subst.* butoi

βουτσινάς, ο *subst.* vezi **βουτσάς**

βουτυράδικο, το *subst.* fabrică de unt; magazin de vânzare a untului

βουτυρός, ο *subst.* 1. specialist în fabricarea untului 2. vânzător de unt

βουτυράτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. pregătit(-ă) cu unt 2. moale ca untul

βουτυρένιος-ια, -ιο *adj.* vezi **βουτυράτος**

βούτυρο, το *subst.* unt

βουτυρόγαλα, το *subst.* zer

βουτυροκομείο, το *subst.* fabrică de unt

βουτυροκομία, η *subst.* fabricarea untului, industria untului

βουτυρόμετρο, το *subst.* butiometru

βουτυρόπαιδο, το *subst.* copil alintat, răsfățat, băiat de bani gata

βουτυροποιΐα, η *subst.* vezi **βουτυροκομία**

βουτυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, βουτηρωμένος *v.t.* a unge cu unt, a pune unt

βουτώ *v.t.* vezi **βουτάω**

βόχα, η *subst.* miros urât

βοώδ-ης, -ης, -ες *adj.* bovin(-ă), de bou

βραβείο, το *subst.* premiu // το ~ **Νόμπελ**, premiul Nobel
βράβευση, η *subst.* premiere, decernare de premii
βραβεύσιμ-ος, -η, -ο *adj.* de premiat, demn(-ă) de premiat // **-η πράξη** faptă demnă de premiat
βραβ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, βραβευμένος *v.t.* 1. a premia 2. a recompensa
βραγιά, η *subst.* răzor
βράγχια, το *subst. pl. iht.* branhii
βραδάκι, το *subst.* începutul serii, faptul serii // **κατά το ~** spre seară
βραδέως *adv.* încet, lent, cu băgare de seamă, cu atenție // **σπεύδε ~** grăbește-te încet
βραδιά, η *subst.* 1. seară, durata unei serii 2. serată, reuniune // **χορευτική ~** serată de dans
βραδιάζει, βράδιασε *v. impers.* a se însera, a se face seară // **έφυγα όταν βράδιασε** am plecat când s-a înserat
βράδιασ-μα, -ματος το *subst.* înserare
βραδιάτικα *adv.* (-α) seara, pe seară
βραδιν-ός, -ή, -ό *adj.* de seară // **-ό φόρεμα** rochie de seară // **-ό φαγητό** mâncarea de seară, cina
βράδυ, βραδιού, το *subst.* seară, sfârșitul zilei
βραδυγλωσσία, η *subst.* bâlbâială, gângăneală
βραδυγλωσσ-ος, -η, -ο *adj.* bâlbâit(-ă), gângău(-ă)
βραδυκαρδία, η *subst. med.* bradicardie
βραδυκινησία, η *subst. med.* bradichinezie, încetineală în executarea mișcărilor
βραδύκαυτ-ος, -η, -ο *adj.* cu ardere lentă
βραδυκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* care se mișcă încet, lent, greoi, cu mișcări lente; leneș(-ă)
βραδυν-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **βραδινός**
βράδυση, η *subst.* încetinire, tărăgănare, întârziere
βραδ-ύνω, -υνα *v.t.* a încetini, a micșora viteza, a întârzia, a tergiversa // ~ **την αναχώρηση** a întârzia plecarea // **η δουλειά -υνει** treaba întârzie
βραδυπεψία, η *subst. med.* bradipepsie
βραδύπνοια, η *subst. med.* bradipnee
βραδυπορία, η *subst.* mers lent
βραδυπορό *v.i.* a merge lent
βραδ-ύς, -εία, -ύ I. *adj.* 1. lent(-ă), încet(-eată), greoi(-oaie) 2. leneș(-ă) II. *adv.* -έως
βραδύτητα, η *subst.* încetineală, întârziere, zăbavă // **με ~** cu întârziere, cu încetineală
βραδυφλεγ-ής, -ής, -ές *adj.* cu aprindere întârziată
βραζιλαν-ός, ο, -ή, η *subst.* brazilian(-ă) (locuitor(-oare))
βραζιλιάνικ-ος-η, -ο *adj.* brazilian(-ă), de (din) Brazilia
βράζω, έβρασα, βρασμένος *v.t.* și *i.* 1. a fierbe, a pune la fiert // ~ **πατάτες** a fierbe cartofi // ~ **τα ρούχα** a fierbe rufe // **είναι να τον βρά-**

σει nu e bun de nimic // **άστα, βράστα!** lasă-le, nu te mai gândi la ele, dă-le încolo! // **βράστον!** dă-l încolo! 2. *fig.* a chinui, a necăji pe cineva, a-l ține într-o stare de tensiune // **να σε βράσω** puțin îmi pasă 3. a se înfuria // **βράζει το αίμα** του στις φλέβες îi clocotește sângele în vine
βράκα, η *subst.* pantaloni bufanți
βρακί, το *subst.* izmene, chiloți, indispensabili
βρακοζώνι, το *subst.* brăcinar
βρακοφόρος, ο *subst.* persoană care poartă pantaloni bufanți
βρακωμέν-ος, -η, -ο și **βρακωτ-ός, -ή, -ό** *adj.* cu nădragi, îmbrăcat(-ă) cu nădragi
βράση, η *subst.* 1. fierbere, clocot 2. *fig.* vigoare, orgasm // **το γάλα πήρε μια ~** laptele a dat o dată în clocot // **είναι απάνω στη ~** este în deplinătatea puterilor
βράσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. fierbere 2. (la vin etc.) fermentare; clocot, zgomotul fierberii
βρασμέν-ος, -η, -ο *adj.* fiert(-iartă) // **-ο νερό** apă fiartă
βρασμός, ο *subst.* 1. fierbere; începutul fierberii // **ο ~ του νερού αρχίζει** στους 100 βαθμούς apa începe să fiarbă la 100 de grade // **σημείον του -ού** punct de fierbere 2. *fig.* agitație, tulburare, înfierbântare
βραστερ-ός, -ή, -ό *adj.* care fierbe ușor
βραστική, ο *subst.* 1. vas pentru fiert 2. *mar.* aparat care transformă apa de mare în apă de băut
βραστ-ός, -ή, -ό *adj.* fiert(-iartă), care e încă fierbinte // **-ό κρέας** carne fiartă // **-ός καφές** cafea fierbinte
βρατσέρα, η *subst.* navă cu 2 catarge
βραχέα, τα *subst. pl.* unde scurte electromagnetice
βραχιόλι, το *subst.* 1. brățară 2. *fig.* cătușe
βραχίονας, ο *subst.* 1. braț 2. orice obiect asemănător cu brațul (pârghie, ramificație etc.)
βραχιοτομία, η *subst. med.* brahiotomie, amputarea unui braț
βραχμανισμός, ο *subst. relig.* brahmanism // **ο ινδικός ~** brahmanismul indian
βράχνα și **βραχνάδα**, η *subst.* răgușeală
βραχνάς, ο *subst.* coșmar // **μου έγινε αληθινός ~** a devenit pentru mine un adevărat coșmar
βραχν-ιάζω, -ιασα, βραχνιασμένος *v.i.* a răguși
βράχνιασ-μα, -ματος, το *subst.* răgușeală
βραχν-ός, -ή, -ό I. *adj.* răgușit(-ă) // **-ή φωνή** voce răgușită II. *adv.* (-ά) // **μιλά -ά** vorbește răgușit
βράχ-ος, ο *pl. -οι* și *-ια* *subst.* 1. stâncă 2. *fig.* tot ceea ce rămâne neclintit // **στάθηκε ~** a rămas ferm
βραχότοπος, ο *subst.* loc stâncos, pietros

βραχύβι-ος, -α, -ο *adj.* care are viața scurtă; care trăiește puțin

βραχυγραφία, η *subst.* abreviere, scriere prescurtată

βραχύκαννο, το *subst.* muschetă, carabină

βραχυκεφαλία, η *subst.* brahicefalie

βραχυκέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* brahicefal(-ă), cu craniul turtit

βραχυκύκλω-μα, -μάτος, το *subst. electr.* scurt-circuit

βραχυκυκλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, βραχυκυκλω-μένος 1. *v.t.* a scurtcircuita, a produce un scurt-circuit 2. *v.i.* a se zăpăci, a se bloca

βραχυλογία, η *subst.* laconism, concizie // *εν* ~ pe scurt

βραχύλογ-ος, -η, -ο *adj.* scurt(-ă) la vorbă

βραχύπνοια, η *subst. med.* brahипnee

βραχυπρόθεσμ-ος, -η, -ο *adj.* pe termen scurt // -ο δάνειο împrumut pe termen scurt

βραχ-ύς, -εία, -ύ *adj.* scurt(-ă), de scurtă durată; succint(-ă) // -εία προθεσμία termen scurt // -εία συλλαβή silabă scurtă

βραχύσωμ-ος, -η, -ο *adj.* scund(-ă)

βραχύτητα, η *subst.* scurtime, concizie

βραχύχρον-ος, -η, -ο *gram. (d. vocale)* scurt(-ă)

βραχώδ-ης, -ης, -ες *adj.* stâncos(-oasă)

βρε *interj.* măi, bre // ~ αδερφέ măi frate

βρέγ-μα, -ματος, το *subst. anat.* bregmă, partea de craniu deasupra frunții

βρεγματικ-ός, ή, -ό *adj. anat.* parietal(-ă) // -ά οστά oase parietale

βρεθίκια, τα *subst. pl.* recompensă (pentru lucru găsit)

βρέξι-μο, -ματος, το *subst.* udare, udat; stropire; înmuiere, umezire

βρεσιδι, το *subst.* lucru găsit

βρετό, το *subst.* copil găsit

βρετταν-ός, ο, -ή, η *subst.* englez(-oaică)

βρεττανικ-ός, -ή, -ό *adj.* britanic(-ă)

βρεφικ-ός, -ή, -ό *adj.* de nou-născut // -ή ηλικία vârstă fragedă // -ός σταθμός creșă

βρεφοζυγός, ο *subst.* cântar pentru sugari

βρεφοκομείο, το *subst.* leagăn de copii

βρεφοκομία și **βρεφοκομική, η** *subst.* creșterea și îngrijirea copilului mic

βρεφοκομικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la creșterea sugarilor

βρεφοκόμος, ο, η *subst.* 1. educator(-oare) de creșă 2. doică

βρεφοκτονία, η *subst.* pruncucidere

βρεφοκτόνος, ο, η *subst.* ucigaș(-ă) de copii

βρέφος, το *nou-născut, prunc*

βρεφοτροφείο, το *subst.* vezi βρεφοκομείο

βρεχάμενα, τα *subst. pl. mar.* părțile de jos, de sub linia de plutire ale unei nave

βρέχω, έβρεξα, βράχקה, βρε(γ)μένος I. *v.t.* 1. a uda, a stropi, a muia, a umezi // **τα δάκρυα έβρεξαν το πρόσωπό της** lacrimile îi udau fața 2. *fig.* a uda, a sărbători cu băutură (cei care îmbracă ceva nou) // **θα τα βρέξουμε** le vom uda // **τις** ~ a bate II. *v. impers.* -ει plouă // -ει **ραγδαίως** plouă cu găleata // **ο, τι βρέξει** **ας κατεβάσει** fie ce-o fi // **πέρα βρέχει** nu interesează

βρίτα, η *subst. bot.* secară

βριζάλευρο, το *subst.* făină de secară

βρίζω, έβρισα, βρίστηκα, βρισμένος *v.t.* a înjura, a ocări, a insulta

βρίθω *v.i.* a fi plin(-ă) de ceva, a deborda de

βρικέττα, η *subst.* brichetă

βρίκιο, το *subst. mar.* bric

βρικόλακας, ο *subst.* vezi βρυκόλακας

βρися, η *subst.* vorbă de ocară

βρισίδι, το *subst.* cuvinte injurioase, multe de înjurături, serie de înjurături

βρίσι-μο, -ματος, το *subst.* înjurătură

βρίσκω, βρήκα, βρέθηκα *v.t.* a găsi, a descoperi, a întâmpina, a întâlni, a ghici, a afla // ~ **το δίκιο μου** a-și găsi dreptatea // ~ **τον μελά μου** a-și găsi beleaua // ~ **αφορμή** a găsi pricina // **το βρήκες!** l-ai ghicit! // ~ **τη λύση** a găsi soluția // ~ **την αντίσταση** a întâmpina rezistență // **βρίσκεται στην άκρη του δρόμου** se găsește la marginea drumului // **βρέθηκα μπροστά σε δίλημμα** m-am trezit în fața unei dileme // **βρέθηκα στα κρύα του λουτρού** am rămas cu buzele umflate

βρογχικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. bronhic(-ă), bronșic(-ă) // -ό άσθμα astm bronșic 2. **τα -ά** *med.* bronșită, bronhopatie

βρογχίτιδα, η *subst. med.* gușă, hipertrofie a glandei tiroide

βροχοπνευμονία, η *subst. med.* bronhopneumonie

βρόγχος, ο *subst. anat.* bronhie // **οι -οι** bronhiile

βροχοσκοπήση, η *subst. med.* bronhoscopie

βρό-μα, -ματος *subst.* 1. murdărie 2. putoare, duhoare, miros urât 3. *fig.* femeie stricată

βρομ-άω, -ησα *v.i.* 1. a puți, a mirosi urât 2. a se împuți 3. *fig.* a lăsa impresia că se întâmplă ceva suspect // ~ **μπαρούτι** se întâmplă ceva suspect

βρομερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. murdar(-ă), jegos(-oasă), fetid(-ă) 2. *fig.* mârșav(-ă), ticălos(-oasă), josnic(-ă)

βρόμη, η *subst. bot.* ovăz

βρομιά, η *subst.* 1. murdărie, jeg 2. miros urât 3. *fig.* lucru urât, infamie, josnicie, faptă murdară, vorbă murdară

βρομιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* 1. (d. o persoană) murdar(-ă), nespălat(-ă), jegos(-oasă) 2. *fig.* necinstit(-ă), om rău

βρομ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **βρομισμένος** *v.t.* 1. a murdări, a împuți, a infecta // **δεν θέλω να -ισω τα χέρια μου** nu vreau să-mi murdăresc mâinile 2. a face o mârșăvie

βρόμικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. murdar(-ă), jegos(-oasă), nespălat(-ă) // **-α χέρια** mâini murdare 2. *fig.* murdar(-ă), mârșav(-ă), nemernic(-ă)

βρόμιο, το *subst. chim.* brom

βρομούχ-ος, -ος și -α, -ον I. *adj. chim.* care conține brom, bromat(-ă) // **-α φάρμακα** medicamente cu conținut de brom II. *subst. το -ο* bromură de potasiu

βρόμιμ-μα, -ματος, το *subst.* 1. murdărie, mânjire 2. împuțire, putrefacție, infectare, poluare

βρομόγλωσσα, η *subst.* 1. persoană spurcată la gură, cu gura spurcată 2. cu haz murdar

βρομοδουλειά, η *subst.* faptă, treabă murdară; afacere dubioasă // **είναι ~ στη μέση** e o treabă murdară la mijloc

βρομόκαιρος, ο *subst.* vreme urâtă

βρομοκοπ-ώ și **βρομοκοπ-άω**, -ησα *v.i.* a mirosi urât, a puți

βρομόλογ-ο, το *subst.* vorbă murdară / indecentă / necuviințioasă // **λέει -α** spune vorbe murdare / porcării

βρομόξυλο, το *subst. fig.* bătaie zdravănă; faptul de a bate foarte rău pe cineva; snopire în bătaie

βρομόστομος, ο și **βρομόστομα**, το *subst.* persoană care vorbește urât, slobod(-ă) la gură

βρομούσα, η *subst. bot.* urzică urât mirositoare

βρομώ *v.i.* vezi **βρομάω**

βροντ-άω și **βροντ-ώ**, -ησα și -ηξα, **βροντη(γ)-μένος** I. *v.i.* a face zgomot mare, scandal, *fig.* a tuna // **αυτοί -ούσαν κατά των καταχρήσεων** ei tunau contra abuzurilor II. *v. impers.* -άει tună // **-άει κι αστράφτει** tună și fulgeră III. *v.i.* a lovi, a bate cu zgomot, a trânti, a bubui // **στον κουφού την πόρτα όσο θέλεις -α** bate la porți închise // **τον -ησε κάτω** l-a trântit la pământ // **τα -άω** a trânti ușa, a părăsi ceva în mod zgomotos

βροντερ-ός, -ή, -ό *adj.* tunător(-oare), puternic(-ă), bubuitor(-oare); răsunător(-oare)

βροντή, η *subst.* tunet // **βροντές κι αστραπές** tunete și fulgere

βρόντη(γ)-μα, -ματος, το *subst.* 1. zgomot mare, scandal 2. tunet 3. bubuială

βροντοκοπ-άω și **βροντοκοπ-ώ**, -ησα *v.i.* a bubui, a lovi cu zgomot

βροντοκόπη-μα, -ματος, το *subst.* bubuitură, zgomot prelung

βρόντ-ος, ο *subst.* bubuitul tunetului // **στο -ο** în zadar

βροντόσαυρος, ο *subst. geol.* brontozaur

βροντοφων-άξω, -αξα *v.t.* a declara cu toată forța

βροντώδ-ης, -ης, -ες *adj.* asemătoar(-oare) tunetului, ca tunetul, aidoma tunetului

βρουβ-α, η *subst. bot.* nume dat unor buruieni care se mănâncă // **δεν τρώει -ες** el nu este prost, credul

βρουχητό, το *subst.* răget

βροχάδα, η *subst.* timp ploios // **οι βροχάδες** ploiele

βροχερ-ός, -ή, -ό *adj.* ploios(-oasă) // **-ή μέρα** zi ploioasă

βροχή, η *subst.* 1. ploaie 2. *fig.* cantitate mare, puzderie, ropot // **ραγδαία ~** ploaie puternică // **ψιλή ~** ploaie mărunță // **παίρνω ~ τα γράμματα** a primi o mulțime de scrisori // **τα χειροκροτήματα έπεσαν ~** ropot de aplauze

βροχηδόν *adv.* ca o ploaie, în mare cantitate, în abundență

βρόχι, το *subst.* laț, capcană pentru păsări // **πιάνομαι στα -α** a se prinde în laț

βρόχιν-ος, -η, -ο *adj.* de ploaie, pluvial(-ă)

βροχόμειτρο, το *subst.* apă de ploaie

βροχοποιός, ο *subst.* om care aduce ploaia

βροχόπτωση, η *subst.* cădere de ploaie, cantitatea de ploaie căzută într-un loc

βρόχος, ο *subst.* 1. laț, lasou, juvăt 2. ochi de plasă

βρύο, το *subst. bot.* mușchi

βρουσκεπ-ής, -ής, -ές *adj. bot.* acoperit(-ă) cu mușchi

βρύση, η *subst.* 1. cișmea 2. izvor de apă 3. fântână

βρυσομάνα, η *subst.* 1. izvor mare de apă 2. *fig.* izvorul bunăstării

βρυχηθμός, ο *subst.* (la animalele sălbatice) răget, muget

βρυχ-ιέμαι și **βρυχ-ώμαι**, -ήθηκα *v.t.* (d. animalele sălbatice) a urla, a scoate un răget, a răcni

βρώση, η *subst.* 1. mâncare, hrană 2. mâncat, faptul de a mânca

βρώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* comestibil(-ă), bun(-ă) de mâncat

βύας, ο *subst. zool.* bufniță, buhă

βύδρα, η *subst. zool.* vidra

βύζα(γ)-μα, -ματος, το *subst.* sugere, supt

βυζ-αίνω, -αίνα și -αξα, -άχτηκα, **βυζαγμένος** *v.t.* și *i.* 1. a alăpta, a da să sugă la copil // ~ το

μωρό alăptez copilul 2. a suge, a sorbi // ~ το αίμα κάποιου a suge sângele cuiva (a exploata pe cineva)

βυζανιάρικο, το *subst.* sugar(-ă), copil de vârstă mică

βυζαντινισμός, ο *subst.* 1. moștenire (culturală) bizantină // ο νούς μου πηγαίνει στον ένδοξο μας βυζαντινισμό mă gândesc la glorioasa noastră moștenire bizantină 2. bizantinism, preocupare științifică fără finalitate practică

βυζαντινολογία, ο, η *subst.* bizantinologie

βυζαντινολόγος, ο, η *subst.* bizantinolog(-ă)

βυζαντινός-ο, -ή, η *subst.* bizantin(-ă), locuitor (-oare) a Bizanțului

βυζαντινός, -ή, -ό *adj.* bizantin(-ă) // -ή αυτοκρατορία imperiul bizantin // -ή μεγαλοπρέπεια măreție bizantină

βυζάστρα și **βυζάχτρα**, η *subst.* doică

βυζί, το *subst.* țâță, sân, mamelă

βυζού și **βυζαρού**, η *subst.* femeie cu piept mare

βύζουνας, ο și **βυζούνι**, το *subst.* furuncul, buboi

βύθια, τα *subst. pl.* 1. adâncuri, adâncurile pământului 2. *fig.* comă, letargie

βυθ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **βυθισμένος** 1. *v.t.* a afunda, a scufunda, a cufunda, a implanta // ~ κάτι στο νερό a scufunda ceva în apă 2. a înfige, a băga 3. a adânci (în gânduri)

βύθιση, η *subst.* 1. afundare, scufundare, cufundare 2. *fig.* adâncire

βύθισμα, -ματος, το *subst.* 1. scufundare, cufundare 2. *mar.* adâncimea de la suprafața mării până la carena navei

βυθιστικός, -ή, -ό *adj.* de scufundare, de cufundare

βυθοκόρος, η *subst.* dragă, instalație plutitoare de săpat sub apă și de curățat fundul mării, lacului, râului de pietre, de noroi etc.

βυθομετρ-ώ, -ησα *v.t.* a măsura fundul (mării, a unui lac etc.)

βυθ-ός, ο *subst.* 1. fund (de mare, de lac etc.) // πήγε στο -ό s-a dus la fund // ~ της θάλασσας fundul mării 2. *med.* fund de ochi

βυθοσκόπηση, η *subst.* cercetarea fundului unei ape; sondare

βυθοσκόπιο, το *subst. mar.* sondă marină

βυθοσκοπώ *v.t.* a cerceta fundul mării, a unui lac etc.

βύνη, η *subst.* malț

βυνοσάκχαρο, το *subst.* maltoză

βύρσα, η *subst.* piele (prelucrată); meșină

βύρσιν-ος, -η, -ο *adj.* de piele

βυρσοδεψείο, το *subst.* tăbăcărie

βυρσοδέψης, ο *subst.* tăbăcar

βυρσοδέψηση, η *subst.* tăbăcire, argăsire

βυρσοδεψία, η *subst.* industria prelucrării (tăbăcirii) pieilor; tăbăcărie

βύς-μα, -ματος, το *subst.* papuc pentru cablu

βυσσινάδα, η *subst.* vișinată

βυσσιν-ής, -ία, -ί *adj.* vișiniu(-e)

βυσσινιά, η *subst. bot.* vișin

βύσσιννο, το *subst.* vișină

βυρσοδομ-ώ, -ησα *v.t.* a urzi, a unelti, a complota

βυτίο, το *subst.* butoi (pentru transportul de apă, benzină etc.)

βυτιοφόρο, το *subst.* cisternă

βωμολογία, η *subst.* vorbe murdare, injurături

βωμολόγ-ος, ο *subst.* persoană care injură

βωμός, ο *subst.* altar (într-un templu antic sau biserică)

βωξίτης, ο *subst. miner.* bauxită

βώτριάδα, η *subst.* molie

βώχα, η *subst.* putoare, miros greu, duhoare

Γ γ

Γ, γ (gama) 1. a treia literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ord.* Γ', γ' (cu un apex în dreapta sus) înseamnă 3 și al treilea, a treia 3. *num. card.* și *ord.* Γ, γ (cu un apex în stânga jos) înseamnă 3000 și al trei miilea, a trei mia
γα, το subst. invar. muz. ga, al treilea sunet din scara muzicală bizantină

γαβάθα, η subst. strachină, blid

γαβγ-ίζω, -ισα v.t. 1. (*d. câini*) a lătra 2. *fig. (d. oameni)* a țipa, a zbiera

γάβγισ-μα, -ματος, το subst. lătrat

γαβρι-άς, ο, pl. -άδες subst. copil vagabond deștept și bun la inimă (*de la Gavroche*)

γαγγλιακ-ός, -ή, -ό adj. ganglionar(-ă)

γαγγλίο, το subst. ganglion

γάγγραινα, η subst. 1. cangrenă 2. *fig.* plagă socială

γάδος, ο subst. iht. morun

γάζα, η subst. tifon

γαζέλα, η subst. zool. gazelă

γαζέτα, η subst. ziar, (*fam.*) gazetă, jurnal

γαζί, το subst. tighel // *λεπτό* ~ ironie fină

γαζία, η subst. bot. salcâm meridional cu flori galbene

γάζω-μα, -ματος το subst. tighelire, tighelit

γαζ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, γαζωμένος v.t. 1. a coase 2. a tigheli la mașină 3. a împușca

γαζωτ-ός, -ή, -ό și γαζωμέν-ος, -η, -ο adj. tighelit(-ă)

γαία, η subst. 1. (suprafață de) pământ, teren 2. (*gr.v.*) Pământul

γαιάνθρακας, ο subst. cărbune de pământ, huilă

γαιανθρακούχ-ος, -ος, -ο adj. huilifer(-ă); carbonifer(-ă)

γαιανθρακοφόρ-ος, -ος și -α, -ο adj. 1. huilifer(-ă) 2. (*d. nave*) cargou pentru transportul de huilă

γαιανθρακορυχείο, το subst. mină de huilă; mină de cărbuni de pământ

γαιανθρακορύχος, ο subst. miner într-o mină de huilă, de cărbune de pământ

γάιδαρ-ος, ο, γαϊδάρα și γαϊδούρα, η subst. zool. 1. măgar(-găriță) // *έδεσα το -ό μου* mi-am legat măgarul, mi-am aranjat treburile // *στην φωνή κι' ο ~* vorbești de lup și lupul e la ușă 2. *fig.* persoană nepoliticoasă, nerespectuoasă

γαϊδουράγκαθο, το subst. bot. scaiete, scai

γαϊδούρι, το subst. măgar

γαϊδουριά, η subst. măgărie, impertinență, obraznicie, necuviință, nerușinare, grosolanie

γαϊδουριν-ός, -ή, -ό I. adj. măgăresc(-ească), de măgar // *-ό πείσμα* încăpățănare de măgar II. *adv. (-ά)* măgărește, cu impertinență, cu nerușinare

γαϊδουρόβηχας, ο subst. tuse măgărească

γααϊδουροκαλόκαιρο, το subst. 1. vară caldă-roasă 2. zilele calde din octombrie și noiembrie

γαιοκτημόνας, ο subst. proprietar de pământ, proprietar funciar // *μεγάλος* ~ mare proprietar de pământ

γαιοκτησία, η subst. proprietate întinsă de pământ, proprietate funciară // *το δικαίωμα της -ς* drept de proprietate asupra pământului

γαιομισθωτής, ο subst. (inv) arendaș

γαϊτανάκι, το subst. 1. „găitanachi“ denumirea unui dans la carnavalul de Lăsata Secului 2. șiret împletit cu croșeta

γαϊτάνι, το subst. găitan

γαϊτανοφρύδ-ης, -α și -ούσα, -ικο adj. care are / cu sprâncene subțiri

γαϊώδης-ης, -ες adj. de culoarea și compoziția pământului

γάλ-α, -α(κ)τος, το lapte // *αγελαδινό* ~ lapte de vacă // ~ *σκόνη* lapte praf // *παχύ* ~ lapte gras // *έχω του πουλιού το ~* a avea de toate // *όλα πάνε μέλι* ~ se potrivesc de minune // *προϊόντα -ακτος* produse lactate // *αρνί του -ακτος* miel de lapte

γαλαζί-ος, -α, -ο adj. albastru(-ă), de culoarea cerului // *-ος ουραώς* cer albastru

γαλαζοαίματ-ος, -η, -ο adj. care este de origine nobilă, aristocrat(-ă); cu sânge albastru

γαλαζοντυμέν-ος, -η, -ο adj. îmbrăcat(-ă) în albastru

γαλαζόπετρα, η subst. 1. mineral turcuoază, peruzea 2. *chim.* sulfat de cupru, piatră vânăta

γαλαζωπ-ός, -ή, -ό adj. cu o nuanță slabă de albastru, puțin albăstriu(-ie)

γαλακτερά, τα subst. lactate

γαλακτερ-ός, -ή, -ό și γαλατερ-ός, -ή, -ό adj. 1. de lapte, cu lapte, lactat(-ă) 2. alb(-ă) ca laptele, lăptos(-oasă)

γαλακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de lapte, lactic(-ă) // -ό οξύ acid lactic.

γαλακτισμός, ο *subst.* alăptare, lactație

γαλακτίτης, ο *subst. mineral.* galcit (piatră semiprețioasă)

γαλακτοβιομηχανία, η *subst.* industria laptelui

γαλακτοκομία, η *subst.* prelucrarea laptelui, tehnologia conservării și prelucrării laptelui

γαλακτοκομικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la prelucrarea laptelui; specializat în prelucrarea laptelui

γαλακτόλιθος, ο *subst. chim.* galalit (masă plastică)

γαλακτομπούρεκο, το *subst.* plăcintă cu cremă de lapte

γαλακτοπαραγωγή, η *subst.* producția de lapte

γαλακτοπωλείο, το *subst.* lactărie, magazin de produse lactate

γαλακτώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. plin cu lapte 2. lăptos(-oasă); de culoarea laptelui // το -ες υγρό των φυτών lichidul lăptos al plantelor

γαλάκτω-μα, -ματος, το *subst. chim.* 1. emulsie 2. lapte demachiant

γαλανόλευκη, η *subst.* steagul național grecesc (care are culorile albastru și alb)

γαλανομάτ-ης, -α, -ικο *adj.* care are ochi albaștri, cu ochi albaștri

γαλαν-ός, -ή, -ό *adj.* albastru(-ă); cu ochi albaștri

γαλάντης, ο *subst.* galant, manierat, curtenitor, generos, darnic

γαλαντομία, η *subst.* generozitate

γαλαντόμος, ο *subst.* galanton, persoană darnică, generoasă

γαλαξίας, ο *subst.* 1. *astr.* galaxie; calea lactee 2. dinte de lapte

γαλαρία, η *subst.* 1. galerie, tunel 2. balcon (la teatru); spectatori de la balcon

γαλατάδικο, το *subst.* lactărie

γαλατ-άς, ο *pl. -άδες* *subst.* lăptar

γαλατερ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **γαλακτερός**

γαλατιαν-ός, -ή, -ό *adj.* alb(-ă) ca laptele, de culoarea laptelui

γαλατιέρα, η *subst.* ceanic pentru lapte

γαλατικ-ός, -ή, -ό *adj.* din orașul Galatia

γαλατόπιτα, η *subst.* un fel de plăcintă

γαλατσίδα, η *subst. bot.* susai

γαλατώδ-ης, -ης, -ες *adj.* vezi **γαλακτώδης**

γαλάτω-μα, -ματος, το *subst.* (d. cereale) situația de a fi în starea de lapte înainte de coacere

γαλαχτερ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **γαλακτερός**

γαλβανί-ζω, -ισα, -ίστηκα, γαλβανισμένος *v.t.* a galvaniza

γαλβανικ-ός, -ή, -ό *adj. fiz.* galvanic(-ă) // -ή στήλη pilă galvanică

γαλβανισμός, ο *subst.* galvanizare

γαλβανόμετρο, το *subst.* galvanometru

γαλβανοπλαστική, η *subst.* galvanoplastie

γαλέος și γαλέος *ο* *subst. iht.* mreană

γαλέρα, η *subst.* galeră

γαλέτα, η *subst.* 1. pesmet de biscuiți 2. un sortiment de biscuiți

γαλήνε-μα, -ματος, το *subst.* calmare, liniștire, potolire

γαλην-εύω, -εψα, γαληνεμένος *v.t.* și *i.* a (se) calma, a (se) liniști, a (se) potoli // ~ τα πνεύματα a calma spiritele // -εύει η θάλασσα marea se calmează

γαλήνη, η *subst.* calm, seninătate, stare de liniște // **ψυχική** ~ liniște sufletească // η ~ της θάλασσας calmul mării

γαλήνι-ος, -α, -ο *I. adj.* calm(-ă), liniștit(-ă), netulburat(-ă), domol(-oală) *II. adv. (-α)* în liniște, cu calm, în mod calm

γαλιάντρα, η *subst. ornit.* 1. ciocârlie 2. *fig.* (fe-meie) care vorbește mult, cață

Γαλιλαί-ος, -α, -ο *adj.* din Galileea, galilean(-ă)

γαλιφ-ης, -ισσα, -ικο *adj.* lingușitor(-oare)

γαλιφιά, η *subst.* lingușire, măgulire, flatare

γαλιφικ-ος, -η, -ο *adj.* de lingușire, de măgulire

γαλλικά, τα *subst.* limba franceză

γαλλικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. francez(-ă), franțuzesc(-ească) // η -ή γλώσσα limba franceză // η -ή μόδα moda franceză *II. adv. (-ά)* **αλά** ~, în felul francezilor, franțuzește

γάλλιο, το *chim.* galiu

γαλλισμός, ο *subst.* galicism; franțuzism

γαλλομάθεια, η *subst.* cunoașterea limbii franceze

γαλλομαθ-ής, -ής, -ές *adj.* cunoscător(-oare) al limbii franceze

Γάλλ-ος, ο, -ίδα, η *subst.* francez(-țuzaică)

γαλον-άς, ο, pl. -άδες *subst. milit.* gradat

γαλόνι, τό *subst.* 1. *milit.* galon 2. gallon, unitate de măsură pentru lichide egală cu cca. 4 l

γαλοπούλα, η *subst. ornit.* curcă

γαλόπουλο, το *subst. ornit.* pui de curcan

γάλος, ο *subst. ornit.* curcan

γαλότσα, η *subst.* galoș

γαλούχηση și γαλουχία, η *subst.* 1. alăptare 2. *fig.* educare, creștere

γαλουχ-ώ, -ησα, -ήθηκα, γαλουχημένος *v.t.* 1. a alăpta 2. *fig.* a educa, a crește

γάμα, το *subst.* gama, a treia literă a alfabetului grecesc

γαμέτης, ο *subst.* gamet

γαμήλι-ος, -α, -ο *adj.* de nuntă; nupțial(-ă) // -ο ταξίδι călătorie de nuntă // -ο δώρο cadou de nuntă

γάμ-ος, ο *subst.* 1. nuntă 2. căsătorie, mariaj // *πιστοποιητικό -ου* certificat de căsătorie // *πολιτικός / θρησκευτικός* ~ căsătorie civilă / religioasă // *η τελετή του -ου* ceremonia căsătoriei // *αργυροί -οι* nuntă de argint // *χρυσοί -οι* nuntă de aur // *αδαμάντινοι -οι* nuntă de diamant

γάμπα, η *subst. mat.* gambă

γάμπια, η *subst. mar.* gabie; una din pânzele catargului (a doua de jos)

γαμπριάτικ-ος, -η, -ο *adj.* de mire // -ο *κοστούμι* costum de mire

γαμπρός, ο *subst.* 1. mire 2. ginere 3. cumnat de soră

γαμπ-ός, -ή, -ό *adj.* încovoiat(-ă), coroiat(-ă), încârligat(-ă), îndoit(-ă) // -ή *μύτη* nas coroiat

γαμπώνυχ-ος, -η, -ο *adj.* cu gheare încovoiate (șoim etc.)

γάνα, η *subst.* 1. cocleală 2. strat subțire de albeață pe limbă

γαυι-άζω, -ιασα, *γαυιασμένος v.i.* 1. a se murdări 2. a se înnegri, a se cocli, a se oxida 3. a se epuiza

γάντζος *subst.* cârlig, cange

γάντζω-μα, -ματος, το *subst.* prindere cu cârlig, acroșaj

γαντζ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *γαντζωμένος I. v.t.* a prinde cu cârlig, a agăța, a atașa II. *v.r.* -ώνομαι 1. a se prinde (de ceva sau cineva), a se agăța 2. a se atașa, a se lega definitiv de cineva // -ώθηκε επάνω μου s-a agățat de mine // -ώθηκε από κάτω μικροπράγματα s-a legat de nimicuri

γάντι, το *subst.* mănuișă // του ρίχνω το ~ a arunca cuiva mănuișă // φέρομαι με το ~ a se purta cu mănuiși

γάνω-μα, -ματος, το *subst.* cositorire

γανωματ-ής, ο (*pl. -άδες*) *subst.* spoitor

γαν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *γανωμένος v.t.* 1. a cositori, a spoi 2. *fig.* a cicăli // μου -ωσες το κεφάλι m-ai înnebunit de cap

γανωτής, ο *subst.* vezi *γανωματής*, *καλαϊτζής γαρ conj.* (*inv.*) căci, pentru că, fiindcă // εκ ~ του καρπού το δένδρον γινώσκεται căci pomul se cunoaște după rodul lui

γαργάλε-μα și **γαργάλη-μα**, -ματος, το *subst.* gâdilătură

γαργαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. gâdilător(-oare) 2. *fig.* ademenitor(-oare) // -ά φαγητά mâncăruri ademenitoare

γαργαλ-ώ și **γαργαλ-άω**, -ησα, -ήθηκα, *γαργαλημένος v.t.* a gâdila // με -ά η πλάτη mă gâdila spatele

γαργάρα, η *subst.* gargară

γαργαρ-ίζω, -ισα *v.i.* (apă) a murmura, a susura **γαργάρις-μα**, -ματος, το *subst.* murmur, susur (al apei)

γάργαρ-ος, -η, -ο *adj.* (d. apă) limpede, curat(-ă), clar(-ă)

γαρδέλα, το *subst. ornit.* sticlete

γαρδένια, η *subst. bot.* gardenie, plantă decorativă

γαρδούπα, η *subst. culin.* un fel de mâncare din intestine

γαρ-ιάζω, -ιασα, *γαριασμένος v.t.* și *i.* a (se) murdări, (d. rufe) *fam.* a băga în boală

γάριας-μα, -ματος, το *subst.* acțiunea de a murdări, faptul de a băga în boală

γαρίδα, η *subst.* crevet, garidă, crustaceu marin // το μάτι ~ ochii deschiși, privire fixă

γαριφαλιά, η *subst. bot.* garoafă (plantă)

γαρίφαλο, το *subst.* 1. garoafă 2. *culin.* cuișoare

γαρμπής, ο *subst.* vânt din sud-est

γαρνίρις-μα, -ματος, το *subst.* garnisire

γαρνίρ-ω, -ισα, -ίστηκα, *γαρνρισμένος v.t.* a garnisi, a împodobi

γαρνιτούρα, η *subst.* garnitură

γάρος, ο *subst.* 1. saramură 2. jegul de pe rufe

γαρουφαλιά, η *subst. bot.* garoafă (plantă)

γαρούφαλο, το *subst.* garoafă (floare)

γάστρα, η *subst.* glastră, ghiveci

γαστραλγία, η *subst. med.* 1. gastralgie, durere de stomac

γαστρεκτομία, η *subst. med.* gastrectomie

γαστρεντερίτιδα, η *subst. med.* gastroenterită

γαστρεντεροστομία, η *subst. med.* gastroenterostomie

γαστρικ-ός, -ή, -ό *adj.* gastric(-ă) (care ține de burtă) // -ά υγρά sucuri gastrice

γαστριμαργία, η *subst.* lăcomie

γαστρίμαργ-ος, -η, -ο *adj.* lacom(-ă), mănăcicios(-oasă)

γαστρίτιδα, η *subst. med.* gastrită

γαστροεντεροκολίτιδα, η *subst. med.* gastroenterocolită

γαστροκήλη, η *subst. med.* hernie a stomacului, căderea stomacului

γαστρονομία, η *subst.* gastronomie

γαστρονομικ-ός, -ή, -ό *adj.* gastronomic(-ă)

γαστρορραγία, η *subst. med.* gastroragie, hemoragie gastrică

γαστρορροια, η *subst. med.* gastroree, hipersecreție gastrică

γάτα, η *subst.* pisică, mătă // όταν λείπει η ~ χορεύουν τα ποντίκια când pisica nu-i acasă, șoarecii joacă pe masă

γατί, το *subst.* pisoi

γατίλα, η *subst.* miros de pisică

γατίσιος, -ια, -ιο *adj.* pisicesc(-ească), de pisică

γατομάτης, -άτα, -άτικο *adj.* cu ochi de piscă; șmecher(-ă), deștept(-eaptă)

γάτος, ο *subst.* motan, cotoi

γατόφαρο, το *subst.* piscă de mare

γαύριασμα, το *subst.* 1. vitalitate 2. îngâmfare, lăudăroșenie

γαυριώ *v.i.* (rar, numai la indic. prezent) a se îngâmfă, a se mândri, a face pe importantul(-ă)

γαύρ-ος, -η, -ο *adj.* trufaș(-ă), arrogant(-ă)

γαύρος, ο *subst. iht.* un fel de pește

γδάρσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. jupuire, jupuitură 2. *fig.* jupuială 3. zgârietură, julitură

γδάρτης, ο *subst.* 1. jupuitor 2. *fig.* mare cămătar

γδέρνω, έγδαρα, γδάρθηκα, γδαρμένος *v.t.* 1. a jupui 2. *fig.* a jupui de bine, a zgâria, a juli

γδικιωμός, ο *subst.* răzbunare

γδούπος, ο *subst.* zgomot produs de un obiect care cade

γδύνω, έγδυσα, γδύθηκα, γδυμένος *I. v.t.* a dezbrăca, a despuia 2. *fig.* a jefui, a prăda pe cineva (de tot ce are) 3. a tapa de bani *II. v.r.* a rămâne fără nici un ban

γδύσι-μο, -ματος, το *subst.* dezbrăcare

γδυτ-ός, -ή, -ό *adj.* dezbrăcat(-ă), despuiat(-ă), fără haine

γεγ-ές, ο (pl. -έδες) *subst.* tânăr cu aspect neglijent și părul lung (după moda yeye)

γεγον-ός, -ότος, το *subst.* 1. eveniment 2. fapt; lucru real, lucru adevărat // **τα -ότα της ημέρας** evenimentele zilei // **όλα οφείλονται στο ~ ότι...** toate se datorează faptului că... // **αυτό είναι ~** asta este un lucru adevărat

γέεννα, η *subst. bis.* gheenă // ~ **πυρός** focul gheenei (iad)

γεζούτεις, ο *subst. relig.* iezuit

γεια, η *subst.* sănătate // ~ **σου!** salut; fii sănătos (-oasă) // ~ **σας!** sănătate, fiți sănătoși(-oase)! // ~ **χαρά!** cu bine, toate cele bune! // **έχετε ~** rămâneți sănătoși(-oase)! // **με ~!** cu sănătate!

γείσο, το *subst.* 1. streășină 2. cozoroc

γεινινιάζω *v.i. (inv.)* a se învecina, a avea hotar comun

γεινινίαση, η *subst.* învecinare

γείτονας, ο, γειτόνισσα, η *subst.* vecin(-ă) // **έχω καλούς -ες** am vecini buni

γειτον-έω, -εψα *v.i.* a se învecina, a fi vecin(-ă) cu cineva // **τα πείτια μας -ευουν** casele noastre se învecinează

γειτονιά, η *subst.* 1. vecinătate // **στη** *ș* în vecinătate 2. vecinii 3. cartier, mahala // **παλιά ~** cartierul cel vechi

γειτονικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* vecin(-ă), învecinat(-ă), limitrof(-ă) // ~ **ές χώρες** țări vecine // **στο -ό**

σπίτι în casa vecină *II. adv. (-ά)* în vecinătate; prin vecini

γειτονόπουλο, το *subst.* copil din vecini

γει-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, γειωμένος *v.t. electr. a* face legătură cu pământul a unui aparat electric

γείωση, η *subst. electr.* împământare

γελάδα, η *subst.* vacă

γελαδήσιος-ια, -ο *adj.* de vacă

γέλασμα, το *subst.* 1. răs, râset 2. păcăleală 3. batjocură

γελαστ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. care râde, vesel(-ă) 2. surâzător(-oare) *II. adv. (-ά)* cu zâmbetul pe buze, râzând

γελέκι și **γελέκο, το** *subst.* vestă, jiletcă

γελιέμαι *v.r.* vezi **γελώ**

γέλιο, το *subst.* răs, râset // **ξεκαρδιζομαι στα -α** a se tăvăli de răs // **μ' έπιασαν τα -α** m-a apucat râsul // **είναι για -α και για κλάματα** e de răs și de plâns

γελοιογράφ-μα, -ματος, το și **γελοιογραφία, η** *subst.* caricatură

γελοιογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de caricatură 2. caricatural(-ă)

γελοιογράφος, ο, η *subst.* caricaturist(-ă)

γελοιοποίηση, η *subst.* ridicularizare

γελοιοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, γελοιοποιημένος *v.t.* și *i.* a ridiculiza, a (se) face de răs

γελοι-ός, -α, -ο *I. adj.* 1. ridicol(-ă), caraghios (-oasă) 2. *fig.* derizoriu(-ie), neînsemnat(-ă), neglijabil(-ă) *II. adv. (-οια)* în mod ridicol, rizibil

γελοιοότητα, η *subst.* caracter ridicol; ridicolul; faptă ridicolă

γελ-ώ și **γελ-άω, -ασα, -άστηκα, γελασμένος** *I. v.i.* 1. a râde // ~ **δυνατά** a râde tare // ~ **κάτω από τα μουστάκια μου** a râde pe sub mustăți 2. a zâmbi 3. a-și bate joc, a râde de..., a ridiculiza // **-άνε μαζί** *του* își bat joc de el 3. a înșela, a păcăli // **με -ασε** m-a înșelat *II. v.r. -ιέμαι, a se înșela, a greși* // **-άστηκα στήν εκτίμησή μου** m-am înșelat în aprecierea mea

γελωτοποιία, η *subst.* comicărie, clovnerie, bufonerie

γελωτοποιός, ο *subst.* măscărici, bufon, clovn, saltimbanc, paiată // **ο ~ του βασιλέα** bufonul regelui

γεμάτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. plin(-ă); umplut(-ă) // **ποτήρι -ο κρασί** pahar plin de vin 2. (*d. arme*) încărcat(-ă) 3. *fig.* durduliu(-ie), dolofan(-ă), grăsuț(-ă)

γεμέλλ-ος, -η, -ο și **γεμέλλικ-ος, -η, -ο (inv.)** *adj.* geamăn(-ă)

γεμ-ίζω, -ισα, γεμισμένος *I. v.t.* 1. a umple // ~ **τη σόμπα με ξύλα** a umple soba cu lemne // ~ **το ποτήρι μου** a-și umple paharul 2. (*d. arme*)

a încărca // ~ το όπλο a încărca arma II. v.i. a se umple, a se încărca // τα μάτια -ισουν δάκρυα ochii se umplu de lacrimi // η αίθουσα -ισε από φοιτητές sala s-a umplut de studenți // -σε η ψυχή μου πίκρα mi s-a umplut sufletul de amărăciune

γέμιση, η *subst.* 1. *culin.* umplutură 2. perioadă cu lună plină

γέμισ-μα, -ματος, το *subst.* umplere

γεμιστήρας, ο *subst.* încărcător de armă (dispozitiv)

γεμιστ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. o mâncare) umplut(-ă) // -ές πιπεριές ardei umpluți

γεμιτς-ής, ο *subst. mar.* marinar cu experiență, lup de mare

γεν, το *subst.* ien (¥), unitate monetară a Japoniei Γενάρης, ο *subst.* ianuarie

γεναριάτικ-ος, -η, -ο *adj.* de ianuarie

γενάρχης, ο *subst.* 1. strămoș 2. fig. întemeietor, fondator

γενάτ-ος, -η, -ο *adj.* bărbos(-oasă)

γενέα, η *subst.* vezi γενιά

γενεαλογία, η *subst.* genealogie.

γενεαλογικ-ός, -ή, -ό *adj.* genealogic(-ă) // -ό δένδρο arbore genealogic

γενέθλια, τα *subst. pl.* aniversarea zilei de naștere // γιορτάζω τα ~ μου a-și sărbători ziua de naștere

γενέθλι-ος, -α, -ο *adj.* de naștere, natal(-ă) // -α πόλη orașul natal

γένεια, τα *subst. pl.* barbă

γενειάδα, η *subst.* barbă lungă

γενειοφόρ-ος, -α, -ο *adj.* cu barbă, bărbos(-oasă)

γένεση, η *subst.* 1. creație 2. bis. geneză, naștere

γενεσιουργία, η *subst.* creație

γενεσιουργ-ός, -ός, -ό *adj.* creator, responsabil(-ă) / răspunzător(-oare) // -ός αιτία cauza responsabilă pentru creație

γενέτειρα, η *subst.* loc, oraș / sat natal

γενετή, η *subst.* // εκ-ής din naștere, de la naștere

γενετήσι-ος, -α, -ο *adj.* genital(-ă) // -ιες λειτουργίες funcțiile genitale

γενετική, η *subst.* genetică

γενετικ-ός, -ή, -ό *adj.* genetic(-ă)

γένι, το (*pl.* γένια, τα) *subst.* barbă

γενιά, η *subst.* 1. generație // νέα ~ tânăra generație 2. neam, descendență // άφησε μεγάλη ~ a lăsat un neam numeros

γενικευση, η *subst.* generalizare // ~ της πείρας generalizarea experienței

γενικευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* generalizator(-oare)

γενικ-εύω, -ευσά, -εύτηκα, γενικευμένος v.t. a generaliza, a extinde

γενική, η *subst. gram.* genitiv

γενικολογία, η *subst.* vorbire în general; vorbă neconcretă, neprecisă

γενικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. general(-ă), global(-ă), total(-ă) // λέει πολύ -ά πράγματα spune lucruri foarte generale // -ή είναι η γνώμη ότι... părerea generală este că... // -ή απεργία grevă generală // -ός διευθυντής director general // σε -ές γραμμές în linii generale // το -ό καλό binele general // ο ~ αριθμός των παρευρισκομένων numărul total al celor care asistau // το -ό ποσό suma totală II. *adv.* (-ά) în genere, în general // -ά όλα πήγαν καλά în genere toate au mers bine

γενικότητα, η *subst.* 1. generalitate 2. (*pl.*) generalități, lucruri neconcrete

γενιτσαρισμός, ο *subst. ist.* comportare caracteristică ienicerilor

γενιτσάρος, ο *subst. ist.* ienicer

γέννα, η *subst.* naștere, facere // είχε δύσκολη ~ a avut naștere grea

γενναιοδωρία, η *subst.* generozitate, dărnicie

γενναϊόδωρ-ος, -η, -ο I. *adj.* generos(-oasă); darnic(-ă); mărinimos(-oasă) // -η χειρονομία gest generos II. *adv.* (-α) cu generozitate, cu dărnicie // φέρομαι ~ a se purta cu generozitate

γενναϊόκαρδ-ος, -η, -ο *adj.* cu suflet / inimă vitează

γενναϊ-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. viteaz(-ă), brav(-ă), curajos(-oasă), neînficat(-ă) // -α πράξη faptă curajoasă 2. îndestulat(-ă), îmbelșugat(-ă), zdravăn(-ă) // -ο φαγητό mâncare îmbelșugată // -ο ξύλο bătaie zdravănă II. *adv.* (-α) vitejește, cu putere // πολέμησε ~ a luptat vitejește // εμπρός, περήφανα ~! înainte, cu mândrie și cu vitejie!

γενναϊότητα, η *subst.* vitejie, bravură, bărbăție, neînficare, curaj

γενναιοφροσύνη, η *subst.* mărinimie, generozitate

γενναϊοψυχία, η *subst.* 1. vitejie, bărbăție, curaj 2. mărinimie

γενναϊοψυχ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. viteaz(-ă), brav(-ă), curajos(-oasă) 2. mărinimos(-oasă) II. *adv.* (-α) 1. cu vitejie 2. cu mărinimie

γέννη-μα, -ματος, το *subst.* 1. creație, produs // ~ της φαντασίας produs al imaginației 2. copil, moștenitor // ~ θρέμμα născut și crescut într-o localitate // ~ θρέμμα της Αθήνας născut și crescut la Atena 3. *pl. ta* -ατα, cereale // τα ~ δεν έγιναν φέτος anul ăsta cerealele nu s-au făcut

γέννηση, η *subst.* naștere // Γέννηση του Χριστού Nașterea lui Hristos // έτος /τόπος -σεως anul / locul nașterii

γεννητικ-ός, -ή, -ό *adj.* genital(-ă) // **-ά όργανα** organe genitale
γεννητικότητα, η *subst.* natalitate
γεννήτορας, ο *subst.* tată // **οι -ες** părinții
γεννητούρια, τα *subst. pl.* naștere
γεννήτρα, η *subst.* mamă, născătoare
γεννήτρια, η *subst. electr.* generator de curent electric
γεννοβολ-ώ și **γεννοβολ-άω, -ησα** *v.t.* 1. a naște des / mulți copii o dată 2. (*d.* păsări) a oua des 3. *fig.* a produce în abundență
γεννοφάσκια, τα *subst.* primele scutece ale nou-născutului
γενν-ώ și **γενν-άω, -ησα, -ήθηκα, γεννημένος** *I. v.t.* 1. a naște, a procrea, a produce // ~ **αγόρι** a naște băiat 2. (*d.* păsări) a oua // **η κότα -ησε αυγό** găina a ouat un ou 3. *fig.* a produce ceva nou, a crea, a născoci; a genera *II. v.r.* -**ιέμαι, -ιούμαι, -όμαι** 1. a se naște // **πού -ήθηκες;** unde te-ai născut? 2. // **μου -ήθηκε η σκέψη** mi-a venit ideea
Γενοβέζ-ος, ο, -α, η *subst.* genovez(-ă) (locuitor(-oare))
γενοβέζικ-ος, -η, -ο *adj.* genovez(-ă)
γενοβήσι-ος, -α, -ο *adj.* din Genova
γενοκτονία, η *subst.* genocid
γέν-ος, -ους, το *subst.* 1. neam, familie 2. neam, națiune // **ανθρώπινο** ~ neam omenesc // *ist.* Σχολή του -ους Școala Națiunii (școală de învățământ superior înființată la Constantinopol în sec. XVIII-lea) 3. *zool.* gen, specie, regn 4. sex 5. *gram.* gen // **αρσενικό / θηλυκό / ουδέτερο** ~ genul masculin / feminin / neutru
γεντέκι, το *subst.* edec; (*mar.*) odgon la o navă; lucru necesar într-o gospodărie
γερά *adv.* tare, cu putere, strâns // ~ **δεμένος** legat strâns
γερακάρ-ης, ο (pl. -ηδες) *subst.* șoimar, crescător de șoimi
γέρακας, ο și **γέρακι, το** *subst.* șoim
γερακομύτ-ης, -α și **-ισσα, -ικο** *adj.* cu nas încovoiat
γεραλέ-ος, -α, -ο *adj.* vezi **γηραλέος**
γεράματα, τα *subst. pl.* bătrânețe // **βαθεία** ~ adânci bătrânețe
γεράνι, το *subst. bot.* mușcată
γερανός, ο *subst.* 1. cocor 2. macara, troliu
γερατεία și **γηρατεία, τα** *subst. pl.* bătrânețe
γέρικ-ος, -η, -ο *I. adj.* bătrân(-ă), bătrânesc(-ească) *II. adv.* (-**α**) ca un bătrân, bătrânește
γέρ-μα, -ματος, το *subst.* 1. înclinare 2. apus de soare; apusul soarelui
γερμανικά, τα *subst. pl.* limba germană // **μιλώ** τα ~ a vorbi limba germană

γερμανικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. german(-ă), nemțesc(-ească) // **-ό ψυγείο** frigider nemțesc 2. **η -ή** limba germană *II. adv.* (-**ά**) nemțește
γερμάνιο, το *subst. chim.* germaniu
γερμανομαθ-ής, -ής, -ές *adj.* cunoscător(-oare) al (a) limbii germane / de germană
Γερμαν-ός, ο, -ίδα, η *subst.* neamț(-oaică)
γερμανοφίλ-ος, -η, -ο *adj.* germanofil(-ă)
γέρνω, έγειρα, γερμένος *I. v.t.* a apleca, a înclina // ~ **ένα κλαδί του δένδρου** a apleca o ramură a pomului *II. v.i.* 1. a se înclina, a se apleca // **η ζυγαριά γέρνει από το ένα μέρος** balanța se înclină de o parte 2. a se întinde // ~ **να κοιμηθώ** a se duce la culcare
γερνώ și **γερνάω, γέρασα, γερασμένος** *v.t. și i.* a îmbătrâni
γεροδεμέν-ος, -η, -ο *adj.* bine legat(-ă); robust(-ă) // **-ος άνδρας** bărbat bine legat // **-ος κόμπος** nod bine legat
γεροκομείο, το *subst.* vezi **γηροκομείο**
γεροκομώ *v.t.* vezi **γηροκομώ**
γεροκουनेές, ο *subst.* bătrân ramolit; boșorog
γερόλυκος, ο *subst.* 1. lup bătrân 2. marinar experimentat, lup de mare
γεροντάματα, τα *subst. pl.* vezi **γεράματα**
γέροντας, ο *fem.* **γερόντισσα, η** *subst.* 1. bătrân (-ă) 2. călugăr respectabil 3. babă
γεροντικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. bătrânesc(-ească), de bătrân, din bătrâni // **-ή αδυναμία** slăbiciune bătrânească // **-ός λόγος** vorbă din bătrâni
γερόντιο, το *subst.* bătrânel, moșulică
γεροντισμός, ο *subst. med.* gerontism
γεροντίστικ-ος, -η, -ο *adj.* bătrânesc(-ească)
γεροντοκόρη, η *subst.* fată bătrână
γεροντοκρατία, η *subst. pol.* gerontocrație
γεροντολογία, η *subst. med.* gerondologie, studiul fenomenelor privind îmbătrânirea
γεροντοπαλικάρο, το *subst.* bărbat în vârstă neînsurat, holtei bătrân
γεροντόπαχο, το *subst.* îngrășare (la bătrânețe)
γέρος, ο **γριά, η** *subst.* 1. persoană în vârstă, bătrân, moș *fem.* bătrână, babă 2. *fam.* tată; *fam. pl.* părinți // **ο ~ μου** tatăl meu // **οι -οι** μου părinții mei
γερ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. sănătos(-oasă) // ~ **άνθρωπος** om sănătos 2. robust(-ă), viguros (-oasă) // ~ **οργανισμός** organism viguros 3. tare, solid(-ă), durabil(-ă), rezistent(-ă) // **-ό ύφασμα** material durabil 4. capabil(-ă), bun(-ă), tare // **είναι ~ στα μαθηματικά** este tare la matematică 5. teafăr(-ă), nevătămat(-ă) // **-ά φρούτα** fructe nevătămate 5. puternic(-ă) // **κάνει -ό κρύο** e tare frig *II. adv.* (-**ά**) tare, puternic // **κρατήσου** ~ ține-te tare!

γερουσία, η *subst. pol.* 1. sfatul bătrânilor în anti-chitate 2. senat; camera superioară 3. totalitatea bătrânilor

γερουσιαστής, ο *subst. pol.* senator

γερουσιαστικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* senatorial(-ă)

γεστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. înclinat(-ă), apelat(-ă) 2. (d. ușă, fereastră etc.) întredeschis(-ă)

γεύ-μα, -ματος, το *subst.* 1. masă de prânz / amiază 2. masă, mâncare // *παραθέτω* ~ a oferi o masă // *προσκαλώ* σε ~ a invita la masă // *εύγεστο* ~ mâncare gustoasă // *πρό του -ματος* înainte de masă // *η ώρα του -ματος* ora mesei de prânz

γευματ-ίζω, -ισα *v.i.* a prânzi, a lua masa, a dejna

γεύ-ομαι, -τηκα *v.d.* 1. a gusta, a degusta, a mânca 2. *fig.* a îndura, a încerca, a avea parte de ceva // -**τηκα χαρές και λύπες** am avut parte de bucurii și dureri

γεύση, η *subst.* 1. gust 2. degustare 3. savoare // *πικρή* ~ gust amar // *ευχάριστη* ~ gust plăcut
γευστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de gust, gustativ(-ă) // -ό **νεύρο** nerv gustativ 2. gustos(-oasă), bun(-ă) la gust

γευστικότητα, η *subst.* gust plăcut, savoare

γέφυρα, η *subst.* 1. pod, punte 2. *fig.* punte de legătură 3. *mar.* puntea unei nave, punte de comandă 4. *stomat.* punte stomatologică // *πλωτό* ~ pod plutitor // *ζευκτή* ~ (μελέμβους) pod de vase // *εναέρια* ~ pod aerian

γεφύρι, το *subst.* pod peste râu

γεφυροποιία, η *subst.* construcție de poduri

γεφυροποιός, ο *subst.* 1. inginer constructor de poduri 2. *fig.* persoană conciliantă

γεφύρω-μα, -ματος, το *subst.* 1. construire de pod 2. *fig.* înținderea unei punți

γεφυρ-ώνω, -ωσα, -όθηκα, **γεφυρωμένος** *v.t.* 1. a lega prin punte; a construi / a monta un pod 2. *fig.* a concilia

γεφύρωση, η *subst.* 1. legătură prin pod / punte 2. *fig.* conciliere

γεωγραφία, η *subst.* geografie

γεωγραφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* geografic(-ă) // -ός **χάρτης** hartă geografică II. (-ά) din punct de vedere geografic

γεωγράφος, ο, η *subst.* geograf(-ă)

γεωδαισία, η *subst.* geodezie

γεωδαίτης, ο *subst.* geodez, specialist în geodezie
γεωδαιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* geodezic(-ă)

γεώδ-ης-ης, -ες *adj.* pământos(-oasă)

γεωδυναμική, η *subst.* geodinamică, geologie dinamică

γεωκεντρικ-ός, -ή, -ό *adj.* geocentric(-ă)

γεωκυκλικ-ός, -ή, -ό *adj.* de rotație a pământului

γεωλογία, η *subst.* geologia

γεωλογικ-ός -ή -ό *adj.* geologic(-ă)

γεωλόγος, ο, η *subst.* geolog(-ă)

γεωμετρία, η *subst.* geometrie

γεωμετρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care se referă la geometrie; geometric(-ă) // -ό **αξίωμα** axiomă geometrică // -ό **πρόβλημα** problemă de geometrie

γεώμηλο, το *subst.* cartof

γεώμορο, το *subst. econ.* rentă, plată în natură, în produse, pentru cultivarea unei suprafețe de teren; plată făcută de cultivator în favoarea proprietarului de teren

γεωπολιτική, η *subst.* geopolitică

γεωπονία, η *subst.* agronomie

γεωπονικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* agronomic(-ă); de agronomie // -ή **σχολή** facultate de agronomie

II. *subst.* -ή **agronomie**

γεωπόνος, ο, η *subst.* inginer agronom

γεωργία, η *subst.* agricultură

Γεωργιαν-ός, ο, -ή, η *subst.* georgian(-ă) (locuitor(-oare))

γεωργιαν-ός, -ή, -ό *adj.* georgian(-ă)

γεωργικ-ός, -ή, -ό *adj.* agricol(-ă), de agricultură // -ά **προϊόντα** produse agricole // -ά **μηχανήματα** mașini agricole

γεωργός, ο *subst.* agricultor; plugar; țăran

γεωτεκτονική, η *subst. geol.* geotectonică

γεώτρηση, η *subst.* forare, săpare de găuri în pământ, sondare

γεωτροπισμός, ο *subst.* geotropism

γεωτρύπανο, το *subst.* burghiu de foraj

γεωφυσική, η *subst.* geofizică

γη, η *subst.* 1. Pământul (planeta) 2. pământ, uscat, sol // **κατά -ς** la pământ, jos // **στην** ~ în pământ // **πέφτω κατά -ς** a cădea jos la pământ

3. țară, stat; regiune // **Ελληνική** ~ Grecia // **ξηχερωμένη** ~ teren destelenit // **η ~ της επαγγελίας** pământul făgăduinței 4. teren // **καλλιεργήσιμη** ~ pământ arabil

γηγεν-ής, -ής, -ές *adj.* băștinaș(-ă), autohton(-ă), indigen(-ă)

γην-ος, -η, -ο *adj.* 1. pământesc(-ească), de pământ, terestru(-ă) // -η **σφαίρα** globul pământesc // -ος **μαγνητισμός** magnetism terestru

γήλοφος, ο *subst.* movilă, colină (de pământ)

γήπεδο, το *subst.* teren de sport

γηπεδούχ-ος, -ος, -ο *adj.* sport echipa și jucătorii echipei gazdă

γηραλέ-ος, -α, -ο *adj.* 1. bătrân(-ă) 2. cu înfățișarea de bătrân(-ă)

γηρατειά, τα *subst.* bătrânețe

γεροκομείο, το *subst.* azil de bătrâni

γεροκομία, η *subst.* asistența bătrânilor; îngrijirea celor bătrâni

γηροκόμ-ος, -ος, -ο *adj.* îngrijitor(-oare) de bătrâni

γηροκομ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a îngriji bătrâni // ~ τους γονείς μου îmi îngrijesc părinții bătrâni

γητειά, η *subst.* vrajă, farmec

γητευτ-ής, ο, -εύτρα, η *subst.* vrăjitor(-oare), seducător(-oare)

γητ-εύω, -εψα, -εύτηκα, γητεμένος *I. v.t.* a fermeca, a vrăji, a seduce *II. v.i.* a descânta

για *I. prep.* 1. de // **σπίτι** ~ **πούλημα** casă de vânzare // **είμαι** **περήφανος** ~ **σένα** sunt mândru de tine 2. despre // **μιλούσε** ~ **τις μέρες** του πολέμου vorbea despre zilele de război 3. pentru // **ευχαριστώ** ~ **το δώρο** îți mulțumesc pentru cadou // **αγωνιώ** ~ **κάτι**, ~ **κάποιον** a fi neliniștit pentru ceva, pentru cineva 4. ca, drept, în locul // **προτείνω** ~ **μάρτυρα** a propune ca martor // **πήγαινε** **συ** ~ **μένα** du-te tu în locul meu // **τον περνούν** ~ **σοφό** îl cred înțelept 5. cât // **δουλεύει** ~ **δέκα** lucrează cât zece 6. pe // **το αγοράσα** ~ **εκατό δραχμές** l-am cumpărat pe o sută de drahme 7. după // **πήγα** ~ **νερó** m-am dus după apă *II. conj.* 1. (disjunctiv) ori // ~ **εγώ** ~ **σύ** **θα πάμε** ne vom duce ori eu, ori tu // ~ **ζουμε** ~ **πεθαίνουμε** ori trăim, ori murim 2. (finală) să, (pentru) ca să // **ηρθε** ~ **να με δει** a venit ca să mă vadă // ~ **να μη συλληφθεί** ca să nu fie arestat // ~ **να φύγω** **μου χρειάζονται χρήματα** pentru ca să plec am nevoie de bani *III. partic.* **ia** // ~ **άφησε εμένα** **να δοκιμάσω** **ia** lasă-mă pe mine să încerc // ~ **άφησέ με ήσυχο** **ia** lasă-mă în pace // ~ **πές** **μου** **ia** spune-mi // ~ **να δω** **τι έκανες** **ia** să vad ce ai făcut *IV. τα παίζω όλα* ~ **όλα** a risca totul // **μαύρισε πέρα** ~ **πέρα** s-a înnegrit de la un capăt la altul // **δεν άφησα σπίτι** ~ **σπίτι** nu am lăsat nici o casă

γιαβάς-γιαβάς *adv.* iavaș-iavaș

γιαγιά, η *subst.* bunică

(για)ίνω **έγiana** *v.t.* și *v.i.* a (se) vindeca

γιακ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* guler

γιαλός, ο *subst.* 1. țărâm // **εις τον -όν της θάλασσας** la țărnul mării 2. marea în apropiere de țărâm

γιαούρτη, η și **γιαούρτι, το** *subst.* iaurt

γιάν-ης, ο (*pl.* -άδες) *subst.* (în America) persoană implicată în afaceri și care a reușit din punct de vedere social și economic

γιαπί, το *subst.* construcție neterminată

γιαπράκια, τα *pl. subst. culin.* sarmale în foi de viță

γιαπωνέζικ-ος, -η, -ο *adj.* japonez(-ă); de japonez // **τα -α** limba japoneză

Γιαπωνέζ-ος, ο, -α, η *subst.* japonez(-ă)

γιάρδα, η *subst.* yard, unitate de măsură engleză pentru lungime

γιαρμάς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* un fel de piersică

γιασεμί, το *subst. bot.* iasomie

γιαταγάνι, το *subst.* iatagan

γιατάκι, το *subst.* 1. pat, saltea; culcuș 2. iatac

γιατί *I. adv.* de ce?, pentru ce? // ~ **δεν έρχεσαι** de ce nu vii? *II. conj.* deoarece, pentru că, fiindcă // **δεν έγραφα** ~ **ήμουν άρρωστος** nu am scris deoarece am fost bolnav // **ήθελα να μάθω** **το** ~ am vrut să aflu cauza

γιατρεία, η și **γιάτρεμα, το** și **γιατρεμός, ο** *subst.* leac, vindecare // **δεν έχει** ~ nu are leac

γιατρ-εύω, -εψα, -εύτηκα, γιατρεμένος *I. v.t.* 1. a vindeca 2. *fig.* a atenua o suferință morală, a potoli o durere etc. // **δεν -εутαι** **πια** nu există remediu (leac)

γιατρικό, το *subst.* medicament, leac

γιατρίνα și **γιάτραινα** și **γιάτρισσα, η** *subst.* 1. femeie medic, doctoriță 2. soție de medic

γιατρός, ο, η *subst.* doctor(-riță) // **οικογενειακός** ~ medic de familie

γιατροσόφι, το *subst.* leac băbesc

γιάφκα, η *subst.* loc de întâlniri secrete, club al complotiștilor, casă conspirativă

γιαχνί, το *subst. culin.* iahnie // **φασόλια** ~ fasole iahnie

γίγ-αντας, ο, -άντισσα, η *subst.* 1. uriaș(-ă), gigant(-ă), namilă 2. *fig.* om de o putere extraordinară fizică sau intelectuală // **οι -ντες** varietate de fasole cu boaba mare

γιγαντιαί-ος, -αία, -αίο și **γιγάντι-ος, -ια, -ιο** *adj.* gigantic(-ă), enorm(-ă), uriaș(-ă), colosal(-ă), gigantes(-ă)

γιγαντισμός, ο *subst. med.* gigantism

γιγαντομαχία, η *subst. mitol.* 1. lupta dintre zei și giganți, gigantomahie 2. *fig.* lupta dintre doi oponenti puternici

γιγαντόσωμ-ος, -η, -ο *adj.* cu trup de uriaș, exagerat de mare (la trup)

γιγαντωμέν-ος, -η, -ο *adj.* de proporții uriașe

γιγαντ-όνομαι, -όθηκα, γιγαντωμένος *v.r.* a deveni foarte puternic(-ă), a crește ca un uriaș, ca un gigant

γίγας, ο *subst.* 1. gigant 2. *fig.* ceva cu dimensiuni foarte mari // **συσκευασία** ~ ambalaj de proporții mari

γίγγλυμος, ο *subst.* balama, tâțână

γίγκλα, η *subst.* chingă de șa

γίγνεσθαι, το *subst. filoz.* devenire

γίδα, η *subst. zool.* capră

γιδάρης și **γιδάς, ο** *subst.* păstor de capre, căprar

γίδι, το *subst.* căpriță

γιδίσι-ος, -α, -ο *adj.* de capră

γιδοβοσκός, o *subst.* păstor de capre

γιδοπρόβατα, τα *subst. pl.* turmă de oi și capre împreună

γιδόστρατα, η *subst.* cărare de munte îngustă și abruptă

γιλέκο, το *subst.* vestă, jiletcă

γινάτι, το *subst.* 1. încăpățănare 2. ciudă, necaz // τον έχω ~ am ciudă pe el // το έκανα για το ~ του am făcut-o în ciuda lui

γίν-ομαι, **έγινα** și **γίνηκα**, **γινώμενος** *v.d.* 1. a deveni, a ajunge, a se face // ~ **γιατρός** a se face medic // **έγινε άφαντος** s-a făcut nevăzut 2. a se întâmpla // **έγινε κατά τρομερό** s-a întâmplat ceva groaznic // **τί -εται**; ce se întâmplă? 3. a se potrivi, a-i veni bine // το **φόρεμα** **δεν μου -εται** rochia nu-mi vine bine 4. a se coace, a fi gata // τα **σταφύλια** **έγιναν** strugurii s-au copt // το **φαγητό** **έγινε** mâncarea s-a făcut (e gata) 5. a fi posibil // **δεν -εται** nu e posibil // **τι -εσαι**; ce faci? // **ό, τι -ει** **ας -ει** fie ce-o fi // **ο, μη** **γένοιτο!** ferească Dumnezeu, de n-ar fi! // **δεν ξέρει τι του -εται** nu știe pe ce lume trăiește

γινόμενο, το *subst. mat.* produs, rezultatul înmulțirii

γινώμα, το *subst.* 1. coacere, maturare (fructe, cereale) 2. facere

γινώμενος-η, -ο (*part. ca adj.*) copt(-oaptă), matur(-ă) 2. făcut(-ă)

γιόγκα, η și το *subst. filoz.* yoga

γιόγκι, ο *subst. filoz.* yoghin, ascet indian care practică yoga

γιόκας, ο *subst.* fiu mult iubit

γιό-μα, **-ματος**, το *subst.* 1. masa de prânz 2. amiază, mijlocul zilei

γιοματάρι, το *subst.* vin din butoi proaspăt deschis

γιομ-ίζω, **-ισα** *v.t.* vezi **γεμίζω**

γιορντάνι, το *subst.* salbă, colier, colan de mărgele

γιορτ-άζω, **-ασα**, **-άστηκα**, **γιορτασμένος** *v.t.* și *i.* 1. a sărbători, a serba; a celebra 2. a-și sărbători ziua de naștere

γιορτασμός, ο *subst.* sărbătorire, serbare

γιορταστής, ο *subst.* participant la serbare, la sărbătoare

γιορταστικ-ός, **-ή**, **-ό** *I. adj.* sărbătoresc(-ească), de sărbătoare, festiv(-ă) *II. adv.* (**-ά**) în mod sărbătoresc, în mod festiv, sărbătorește, ca de sărbătoare

γιορτερ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* vezi **γιορτιν-ός**, **-ή**, **-ό** **γιορτή**, η *subst.* 1. sărbătoare, serbare // **σχολική** ~ serbare școlară // **εθνική** ~ sărbătoare națio-

nală 2. **οι -ές** *pl.* sărbătorile // **έρχονται οι -ές** vin (se apropie) sărbătorile (Paști sau Crăciun) **γιορτιν-ός**, **-ή**, **-ό** *adj.* de sărbătoare // **-ή μέρα** zi de sărbătoare // **ήρθε φορώντας τα -ά** του a venit cu hainele de sărbătoare

γιός, ο *subst.* fiu

γιότ, το *subst. mar.* iaht

γιουβαρλάκια, τα *subst. culin.* perișoare

γιομβέτσι, το *subst.* vezi **γκιουβέτσι**

γιουγκοσλαβικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* iugoslav(-ă)

γιούκος, ο *subst.* stivă, grămadă de acoperituri de pat

γιούλι, το *subst. bot.* viorea, violetă, toporaș

γιούνσεξ, το *adj. invar.* pentru ambele sexe (articole de îmbrăcăminte), unisex

γιούρια, η *subst.* asal

γιούσουρι, το *subst.* coral negru

γιουσουρούμ, το *subst. invar.* zonă cu prăvălii de lucruri vechi

γιούχα *interj.* hideoe, huo

γιουχαίζω, **γιουχάισα**, **γιουχαίστηκα** *v.t.* a hui-dui

γιουχάισ-μα, **-ματος**, το *subst.* huiduia

γιουχ-άρω, **-αρα** și **-άρισα**, **-αρίστηκα** *v.t.* vezi **γιουχαίζω**

γιορλάντα, η *subst.* ghirlandă // ~ **ανθέων** ghirlandă de flori

γιώτ, το *subst.* vezi **γιότ**

γιώτα, το *subst. invar.* iota, a noua literă a alfabetului grecesc

γκαβ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* 1. sașiu(-ie), strabic(-ă), cu privirea crucișă 2. orb (oarbă) // **-ός** **είσαι**, **δε βλέπεις**; ești orb, nu vezi?

γκάγκστερ, ο *subst.* vezi **γκάνγκστερ**

γκαγκστερικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* vezi **γκανγκστερικός**

γκάζι, το *subst.* 1. gaz aerian 2. petrol // **πατώ** ~ a porni automobilul, a băga în viteză, a mări viteza

γκαζιέρα, η *subst.* mașină de gătit, aragaz

γκαζόζα, η *subst.* apă gazoasă

γκαζολίνη, η *subst.* gazolină

γκαζομηχανή, η *subst.* motor cu gaz aerian

γκαζόν, το *subst.* gazon

γκάιντα, η *subst. muz.* cimpoi

γκαλερί, η *subst.* galerie, sală de expoziții

γκαλόπ, το *subst. invar.* galop

γκάμα, η *subst. muz.* gamă, *fig.* serie completă

γκαμήλα, η *subst. zool.* cămilă

γκαμπαρντίνα, η *subst.* 1. gabardină (stofă) 2. pardesi (de gabardină)

γκάνγκστερ, ο *subst.* gangster

γκανγκστερικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* de gangster // **-ές** **μέθοδες** metode de gangster

γκανιάν, ο *subst. sport.* calul câștigător la curse

γκανιότα, η *subst.* caniotă, sumă de bani pe care o dă jucătorul de cărți din câștigul lui pentru proprietarul localului cu jocuri de noroc

γκαντεμιά, η *subst.* ghinion, neșansă

γκαράτζ, το *subst.* garaj

καρδιακ-ός, -ή, -ό *adj.* cordial(-ă) // -ός *χαιρετισμός* salut cordial // -οί *φίλοι* prieteni intimi
γκαρ-ίζω, -ισα și -ιξα *v.i.* 1. (d. un măgar) a rage 2. a zbiera, a răcni, a urla

γκάρισ-μα, -ματος, το *subst.* răget (de măgar) 2. zbieret, urlat

γκαρνταρόμπα, η *subst.* 1. garderobă 2. garderob, dulap

γκάρντεν πάρτι, το *subst.* garden-party, petrecere în aer liber (într-o grădină)

γκαρσόν, **γκαρσόνι**, το *subst.* ospătar, chelner

γκαρσούνα, η *subst.* ospătăriță, chelneriță

γκαρσוניέρα, η *subst.* garsonieră

γκάστρι, το și **γκαστριά**, η *subst.* sarcină, gestație

γκαστρ-ώνω, -ωσα, -όθηκα, **γκαστρωμένος** *v.t.* (d. o femeie) a lăsa gravidă, (d. o femelă) a lăsa grea 2. a chinui

γκάφα, η *subst.* gafă

γκαφατζής, ο *fem.* ού *subst.* gafeur(-ă)

γκείσα, η *subst.* gheșișă

γκελ, το *subst. invar.* sport săritură în sus a mingii la fotbal când lovește pământul

γκέμι, το *subst.* ham, frâu // **κρατάει καλά τα -α** ține bine frâiele (conduce bine)

γκέτα, η *subst.* ghetră, la *pl.* ghetre

γκέτο, το *subst.* ghetou

γκι, το *subst. bot.* vâsc

γκιαούρ-ης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* ghiaur

γκιλοτίνα, η *subst.* ghilotină

γκίνια, η *subst.* ghinion (la jocuri de noroc)

γκιόνης, ο *subst. ornit.* huhurez

γκιόσα, η *subst.* 1. capră bătrână 2. *fig.* femeie în vârstă

γ(κ)ιουβέτσι și **γιουβέτσι**, το *subst.* 1. ghiveci (vas) 2. ghiveci (mâncare)

γκισέ, το *subst.* ghișeu

γκλάβα, η *subst. peior.* cap // **δεν κόβει η ~ του** nu-l taie capul

γκλαβανή, η *subst.* 1. luminator 2. chepeng, trapă

γκλίτσα, η *subst.* bâta ciobănească

γκογκ, το *subst. invar.* gong

γκολ, το *subst. sport* gol (la fotbal etc.)

γκολφ, το *subst. sport* golf

γκόλφι, το *subst.* amuleță, talisman

γκόμεν-ος, ο, -α, η *subst.* 1. bărbat frumos; femeie frumoasă 2. iubit(-ă); amant(-ă)

γκορ(ι)τσιά, η *subst. bot.* păr sălbatic (pom)

γκόρτσο, το *subst.* pară sălbatică (fruct)

γκουβερνάντα, η *subst.* guvernantă

γκοφρέ *adj. invar.* (d. hârtie) creponat(-ă), (d. pânză) gofrat(-ă)

γκραβούρα, η *subst.* gravură

γκραν-γκιניόλ, το *subst.* teatru de marionete

γκρανκάσα, η *subst.* tobă mare (la orchestră)

γκρας, ο *subst. milit.* pușcă de tip vechi

γκράφτι și **γκραφίτι**, το *subst. invar.* inscripție scrijelită pe perete

γκρέιντερ, το *subst. invar.* greder

γκρεμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **γκρεμισμένος** *v.t.* 1. a dărâma, a doborî; a da jos // -ίστηκε ο τοίχος peretele s-a dărâmat 2. a arunca în prăpastie, a arunca de la înălțime 3. a aboli, a distruge

γκρέμισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. dărâmare, doborâre, surpare 2. prăbușire 3. partea dărâmată a peretelui, dărâmătură

γκρεμ(ν)ός, ο *subst.* râpă, prăpastie

γκρεμοτσακ-ίζομαι, -ίστηκα, **γκρεμοτσακισμένος** *v.r.* a se strivi căzând în prăpastie // -ισου! piei din față mea!

γκρενά *adj. invar.* grenă, roșu închis

γκρι *adj. invar.* gri

γριζ-ός, -η, -ο *adj.* 1. cenușiu(-ie), grizat(-ă), cărunț(-ă), sur(-ă) // -α **μαλλιά** păr cărunț 2. το -ο culoarea gri

γκριμάτσα, η *subst.* grimasă

γκρίνια, η *subst.* 1. bombănit, mârâit, 2. nemulțumire, protest, cârtire

γκριν-ιάζω, -ιαξα *v.i.* 1. a bombăni 2. a fi nemulțumit, a protesta; a cârti

γκρινιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* cârtitor(-oare)

γκροπλάν, το *subst. cinem.* plan apropiat

γκροτέσκο, το *subst.* grotesc

γκρουμ, ο *subst.* groom, lacheu în uniformă (la hoteluri etc.)

γκρουπ, το *subst.* grup (turiști, studenți etc.)

γλαδιόλα, η *subst. bot.* gladiolă

γλαρόνι, το *subst. ornit.* pescăruș mic

γλάρος, ο *subst. ornit.* pescăruș

γλαρ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. ochi) umezi, strălucitori, luminoși 2. (d. oameni) *fig.* deștept(-eaptă)

γλάρω-μα, -ματος, το *subst.* picoteală, moțâială, somnolență

γλαρ-ώνω, -ωσα, **γλαρωμένος** *v.i.* 1. a moțâi, a picoti 2. a părea adormit(-ă) 3. a avea o expresie senzuală

γλάστρα, η *subst.* glastră, ghiveci // ~ **με λουλούδια** ghiveci cu flori

γλαύκα, η *subst. ornit.* cucuvea

γλαυκ-ός, -ή, -ό *adj.* albastriu(-ie), azuriu(-ie)

γλαυκω-μα, -ματος, το *subst. med.* glaucom

γλαφυρ-ός, -ή, -ό *adj.* grațios(-oasă), elegant(-ă)

γλαφυρότητα, η *subst.* grație, eleganță, finețe

γλειμμέρος, -η, -ο *adj.* lins(-ă)

γλειφιντζούρι, το *subst.* acadea

γλείφτ-ης, ο, -τρα, η *subst.* lingușitor(-oare), persoană slugarnică

γλείφω, έγλειψα, γλείφτηκα, γλειμμένος *v.t.* 1. a linge // ~ τα δάχτυλά μου a se linge pe degete // ~ τα χείλη μου a se linge pe buze 2. *fig.* a linguși

γλείψι-μο, -ματος, το *subst.* 1. lins // το -ο του πιάτου linsul farfuriei 2. *fig.* lingușire

γλεντζ-ές, ο, -ού, η *subst.* chefliu(-ie); petrecăreț(-eață) // οι -έδες της νύχτας cheflii nopții

γλέντι, το *subst.* chef, petrecere // περνά όλο ~ και χαρά ο duc numai în chefuli

γλεντοκόπη-μα, -ματος, το *subst.* petrecere prelungită

γλεντοκοπ-ώ și γλεντοκοπά-ω, -ησα *v.i.* a petrece / a chefuli întruna

γλεντ-ώ și γλεντά-ω, -ησα *v.i.* a petrece, a se distra, a chefuli // ωραία -ντήσαμε ne-am distrat bine

γλεύκος, το *subst.* must, vin dulce

γλήγορ-ος, -η, -ο *adj.* vezi γρήγορος

γλίνα, η *subst.* grăsimea care rezultă din fierberea cărnii de porc

γλιστεράδα, η *subst.* 1. alunecare 2. alunecuş

γλιστερ-ός, -ή, -ό *adj.* alunecos(-oasă), glisant(-ă), lunecos(-oasă) // -ό μονοπάτι cărare lunecoasă // -ό παρκέτο parchet alunecos

γλίστρα, η *subst.* 1. loc alunecos, alunecuş 2. alunecare

γλίστρη-μα, -ματος, το *subst.* 1. alunecare 2. *fig.* furişare 3. *fig.* greşeală, păcat

γλιστρίδα, η *subst.* bot. iarba grasă

γλιστρ-ώ și γλιστρ-άω, -ησα *v.i.* 1. a aluneca, a luneca // -ησα κι έπεσα am alunecat și am căzut 2. a fi alunecos(-oasă) // το παρκέτο -ά parchetul este alunecos 3. *fig.* a se furişa, a trece neobservat(-ă) pe undeva 4. a scăpa

γλίτσα, η *subst.* murdărie cleioasă vâscoasă

γλιτωμός, ο *subst.* salvare, scăpare // δεν έχει -ό nu are scăpare

γλιτ-ώνω, -ωσα, γλιτωμένος *I. v.t.* a salva, a scăpa // μου -ωσε τη ζωή mi-a salvat viața *II. v.i.* a se salva, a scăpa de... // -ωσα απ'τους εχθρούς μου am scăpat de dușmanii mei // φθηνά την -ωσα am scăpat ușor

γλοιώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. vâscos(-oasă), cleios(-oasă) 2. *fig.* lingușitor(-oare) // -ης ουσία substanță vâscoasă // -ης άνθρωπος om lingușitor

γλοιώμα, το *subst. med.* gliom

γλόμπος, ο *subst.* glob (de sticlă)

γλουτός, ο *subst.* fesă

γλύκα, η *subst.* 1. dulceață 2. gust dulce 3. *fig.* încântare, desfătare, deliciu // η ~ της αγάπης deliciile dragostei

γλυκάδα, η *subst.* vezi γλύκα

γλυκάδι, το *subst.* oțet // τα -α momițele (de la vițel, miel)

γλυκαιμία, η *subst. med.* glicemie

γλυκ-αίνω, -ανα, -άθηκα, γλυκαμένος *I. v.t.* 1. a îndulci // ~ το τσάι a îndulci ceaiul 2. *fig.* a îmblânzi, a atenua, a îmbuna *II. v.i.* a se îmbunătăți, a se domoli // ο καιρός -ανε timpul s-a îmbunătățit *III. v.r.* -αίνομαι 1. a fi mulțumit de ceva 2. a simți plăcere 3. a fi atras de ceva

γλυκανάλατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. searbăd(-ă), fără gust, fad(-ă) 2. *fig.* insipid(-ă), fără spirit, anost (-ă) // -ο φαγητό mâncare fără gust // -ο αστείο glumă anostă

γλυκάνισο, το *subst.* bot. anason

γλύκανση, η *subst.* îndulcire

γλυκαντικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* care îndulcește *II. adv.* (-ά) îndulcind lucrurile

γλυκερίνη, η *subst.* glicerină

γλυκερ-ός, -ή, -ό *adj.* fad(-ă), fără gust

γλυκ-ίζω *v.i.* a avea gust dulceag

γλύκισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. prăjitură; patiserie; desert dulce 2. mâncare foarte gustoasă

γλυκό, το *subst.* aliment dulce // ~ του κουταλιού dulceață // μου αρέσουν τα -ά îmi plac dulciurile

γλυκοαίματ-ος, -η, -ο *adj.* plăcut(-ă), simpatic(-ă)

γλυκογόνο, το *subst.* glicogen

γλυκόζη, η *subst.* glucoză

γλυκοκάλαμο, το *subst.* trestie de zahăr

γλυκοιτ-άζω, -αζα *v.t.* a privi dulce, a se uita cu dragoste, a face ochi dulci

γλυκόλογο, το *subst.* vorbă dulce; vorbe de dragoste // μου λέει -α îmi spune vorbe dulci

γλυκομίλητ-ος, -η, -ο *adj.* care vorbește frumos / într-un fel foarte plăcut

γλυκομι-λώ, -ησα *v.i.* a vorbi dulce, a vorbi cu gingașie, cu delicatete

γλυκοπατάτα, η *subst.* varietate de cartof dulce

γλυκόπιοτ-ος, -η, -ο *adj.* plăcut(-ă) la băut

γλυκόριζα, η *subst.* bot. lemn-dulce

γλυκ-ός, -ιά, -ό *I. adj.* 1. dulce // ό σαν μέλι dulce ca mierea // -ό χαμόγελο zâmbet dulce // -ός ύπνος somn dulce 2. blând(-ă), agreabil(-ă) // -ός χαρακτήρας caracter blând // κάνω -ά μάτια a face ochi dulci *II. η -ιά med.* variolă *III. adv.* (-ά)

γλυκοτραγουδώ *v.i.* a cânta dulce

γλυκούτσικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. puțin dulce, cam dulce 2. (*d.* oameni) simpatic(-ă)

Γλωκοφιλούσα, η *subst.* unul din numele Sfintei Fecioare, Cea cu Sărutul Dulce

γλωκοφιλ-ώ, -ησα *v.t.* a săruta dulce // **σε** ~ te sărut dulce

γλωκοχάραγ-μα, -ματος, **το** *subst.* zori de zi, auroră

γλωκοχαράζει *v. impers.* a se crăpa de ziuă, a se ivi zorile

γλυκ-ύς, -ιά, -ύ *adj.* vezi **γλυκός**

γλυκύτητα, η *subst.* 1. dulceață; gust dulce 2. *fig.* blândețe

γλύπτ-ης, ο, -τρια, η *subst.* sculptor(-iță)

γλυπτική, η *subst.* sculptură

γλυπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* sculptural(-ă)

γλυπτό, **το** *subst.* operă de sculptură

γλυπτοθήκη, η *subst.* gliptotecă, muzeu / sală de muzeu în care sunt expuse statui

γλυπτ-ός, -ή, -ό *adj.* sculptat(-ă)

γλυφή, η *subst.* tăietură de daltă

γλυφίδα, η *subst.* daltă (de sculptură)

γλυφ-ός, -ή, -ό *adj.* sălcui(-ie)

γλύφω, **έγλυφα** *v.t.* 1. a sculpta, a ciopli 2. a cizela

γλώσσα, η *subst.* 1. limbă // **τρέχω με τη** ~ **έξω** a alerga cu limba scoasă // **δάγκασε τη** ~ σου! mușcă-ți limba! 2. *fig.* **οι -ες της φωτιάς** limbile de foc // **η** ~ **της καμπάνας** limba de clopot // **η** ~ **του παπουτσιού** limbă de pantof (la încălțăminte) 3. limbaj, grai, vorbire // **η ελληνική** ~ limbă greacă // **η μητρική** ~ limba maternă // **η λογοτεχνική** ~ limba literară // **βρίσκα κοινή** ~ **με κάποιον** a găsi limbaj comun cu cineva // **η** ~ **των κωφάλαων** limba surdomuților // **η** ~ **των υπολογιστών** limbajul calculatoarelor 4. *milit.* prizonier folosit ca informator // **πιάνω μια** ~ a prinde un prizonier (o limbă să ne informeze) 5. încălțător ~ **για βάσιμο των πυπουτσιών**

γλώσσα, η *subst.* *iht.* limbă-de-mare (specie de pește)

γλωσσαμύντορας, ο *subst.* adept al purismului neogrec

γλωσσάρι(ο), **το** *subst.* glosar

γλωσσ-άς, ο, -ού, η *subst.* limbut(-ă), flecar(-ă), guraliv(-ă)

γλωσσίδι, **το** *subst.* limbă (la un instrument muzical)

γλωσσικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de limbă, lingvistic 2. lingual(-ă) // *gram.* **-ά σύμφωνα** consoane linguale (λ, ρ)

γλωσσοδέτης, ο *subst.* 1. dificultate în articularea cuvintelor // ~ **σε έπιασε** și s-a legat limba (*d.* acela care nu vorbește deloc) 2. joc de cuvinte 3. *anat.* ața limbii

γλωσσοκοπάνα, η *subst.* femeie vorbăreată / guralivă / palavragoiacă / flecară

γλωσσολογία, η *subst.* lingvistică

γλωσσολογικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* lingvistic(-ă) *II. adv.* (-ώς) din punct de vedere lingvistic

γλωσσολόγος, ο, η *subst.* lingvist(-ă)

γλωσσομάθεια, η *subst.* cunoașterea mai multor limbi străine

γλωσσομαθ-ής, -ής, -ές *adj.* cunoscător(-oare) de limbi străine, poliglot(-ă)

γλωσσοπλάστ-ης, ο, -ρια, η *subst.* creator(-oare) de cuvinte noi sau de expresii noi în limbă

γλωσσотρώω, **γλωσσόφαγα** *v.t.* 1. a vorbi de rău pe cineva 2. a deochea pe cineva; a aduce ghinion // **τον γλωσσόφαγε** l-a deochiat

γλωσσ-ού, η (*pl.* -ούδες) *subst.* femeie bârfitoare și impertinentă

γλωττίδα, η *subst.* gloată, deschizătura laringelui lângă coardele vocale

γναθιαί-ος, -α, -ο *adj.* care aparține fălcii / maxilarului

γνάθος, η *subst.* falcă

γνέθω, **έγνεσα**, **γνέθηκα** **γενεμένος** *v.t.* a toarce

γνέμα, **το** *subst.* fir, fibră

γνέσι-μο, -ματος, **το** *subst.* tors, toarcere

γνέφω, **έγνεψα** *v.i.* a face semn (cu ochiul, cu capul, cu mâna)

γνήσι-ος, -α, -ο *I. adj.* 1. autentic(-ă), veritabil(-ă), real(-ă) // **-ο αντίτυπο** exemplar autentic 2. legitim(-ă) // **-ο τέκνο** copil legitim 3. pur(-ă), curat(-ă), nefalsificat(-ă) // **-ο κρασί** vin curat 3. **το -ο**, autenticitate // **διά το -ο της υπογραφής** pentru autenticitatea semnăturii *II. adv.* (-α) în mod autentic (legitim, pur)

γνησιότητα, η *subst.* autenticitate, veracitate, faptul de a fi veritabil(-ă)

γνοιάζομαι *v.d.* vezi **νοιάζομαι**

γνομάτευση, η *subst.* aviz; părerea unui (unor) de specialitate // ~ **των γιατρών** avizul medicilor

γλωματ-εύω, -εύσα *v.i.* a-și exprima părerea ca specialist(-ă); a-și da avizul de specialist

γνώμη, η *subst.* 1. părere, opinie // **είμαι της -ς** **ότι...** sunt de părere că... // **κατά τη** ~ **μου** după părerea mea, după mine // **ανταλλαγή -ών** schimb de păreri // **υπάρχουν διάφορες -ες** există păreri diferite // **έγκυρη** ~ părere autorizată // **έχω δικιά μου** ~ am părere proprie // **συμμερίζομαι τη** ~ **κάποιου** a împărtași părerea cuiva // **εκφράζω τη** ~ **μου** a-și exprima părerea // **έχω σχηματισμένη** ~ a-și avea părerea formată // **έχει μεγάλη** ~ **για τον εαυτό** **του** are o părere prea bună despre persoana sa

// **η κοινή** ~ opinia publică 2. fire, caracter // **έχει δύσκολη** ~ are un caracter dificil
γνωμικὸ, το *subst.* maximă, aforism, sentință, dicton
γνωμοδότηση, η *subst.* 1. aviz, consultație 2. părere, opinie
γνωμοδοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* consultativ(-ă); care ține de aviz, de consultare
γλωμοδοτ-ώ, -ησα *v.i.* a da aviz; a-și exprima părerea în domeniul specialității sale, a se pronunța
γνώμονας, ο *subst.* 1. echer; raportor; goniometru 2. regulă, principiu, criteriu, etalon
γνωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* 1. a cunoaște, a ști; a face cunoscut, a aduce la cunoștință; a prezenta pe cineva // ~ **την αγγλική γλώσσα** a cunoaște limba engleză // **τον ~ από καιρό** îl cunosc de mult // ~ **εξ ακοής** a ști din auzite // **σας ~ τον κύριον** vă prezint pe domnul 2. a recunoaște // **τον -ισα αμέσως** l-am recunoscut imediat // **σας -ισα από τη φωνή σας** v-am recunoscut după voce 3. a se pricepe // ~ **ίζει από φυτά** se pricepe la plante // **εσείς -ίζεστε πολύ καλά** dumneavoastră vă cunoașteți foarte bine // ~ **ιστήκαμε χθες** am făcut cunoștință ieri
γνωριμία, η *subst.* cunoștință // **έχω πολλές -ες** am multe cunoștințe // **κάνω ~ με κάποιον** a face cunoștință cu cineva // **τυχαία** ~ cunoștință întâmplătoare
γνώριμ-ος, -η, -ο *adj.* cunoscut(-ă), știut(-ă) // -ο **πρόσωπο** persoană cunoscută
γνώρις-μα, -ματος, το *subst.* semn, indiciu, element distinctiv
γνώσ-η, η *subst.* 1. cunoaștere, cunoștință, știință // **η θεωρία της -εως** teoria cunoașterii // **λαμβάνω** ~ a lua cunoștință // **όλα έγιναν εν -ει μου** toate s-au făcut cu știința mea 2. cunoștință // **η ~ του καλού και του κακού** cunoștința binelui și a răului 3. γνώσεις οι *cunoștințe*, *știința* cuiva // **ευρύνω τις -εις** muo a-și largi cunoștințele // **χαμηλό επίπεδο -εων** nivel scăzut de cunoștințe 4. minte, rațiune judecată // **γέρασε αλλά ~ δεν έβαλε** a îmbătrânit dar nu și-a băgat mințile în cap // **στερνή μου ~ να σ'είχα πρώτα** mintea românului cea de pe urmă
γνωσιολογία, η *subst.* filoz. gnoseologie
γνωσιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* filoz. gnoseologic(-ă)
γνώστης, ο *subst.* cunoscător, știutor // ~ **των πάντων** știutor de toate
γνωστικισμός, ο *subst.* filoz. gnosticism
γνωστικ-ός, -ή, -ό *adj.* filoz. 1. gnostic(-ă) 2. de cunoaștere // ~ **ή δύναμη** putere de cunoaștere

3. rezonabil(-ă), cuminte 4. οι -οί *pl.* gnosticii, adepti ai gnosticismului
γνωστοποίηση, η *subst.* înștiințare, aducere la cunoștință
γνωστοποι-ά, -ησα, -ήθηκα, **γνωστοποιημένος** *v.t.* 1. a face cunoscut, a anunța 2. a declara
γνωστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. cunoscut(-ă), știut(-ă) // **μου είναι πολύ -ός** mi-e foarte cunoscut // **γίνομαι -ός** a se face cunoscut // **λέει -ά πράγματα** spune lucruri cunoscute // **είναι -όν ότι...** este știut că... // **ως -όν**, după cum se știe 2. ο -ός, cunoștință, cunoscut, prieten // **ήρθαν -οί και φίλοι** au venit cunoștințe și prieteni
γόβα, η *subst.* pantof de damă escarpin
γογγ-ίζω, -υσα și ~ **υξα** *v.i.* 1. a geme, a suspina 2. a se plânge
γογγύλη, η și **γογγύλι**, το *subst.* bot. nap
γόγγυσμα, το și **γογγυσμός**, ο *subst.* 1. geamăt, vaitare 2. murmur (de nemulțumire)
γοερ-ός, -ή, -ό *adj.* tănguitor(-oare), trist(-ă) // -ό **κλάμα** plânset tănguitor
γό-ης, ο, -ησα, η *subst.* seducător(-oare), crai
γοητεία, η *subst.* farmec, seducție
γοητευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* fermecător(-oare), seducător(-oare) // ~ **ή γυναίκα** femeie fermecătoare II. *adv.* (-ά) în mod fermecător
γοητ-εύω, -εψα și ~ **ευσα, -εύτηκα** *v.t.* 1. a fermeca, a ademeni, a încânta, a seduce 2. a vrăji
γόητρο, το *subst.* prestigiu, autoritate
γολέτα, η *subst.* mar. goeletă
γόμα, η *subst.* 1. gumă de șters 2. lipici
γομάρι, το, -α, η *subst.* măgar(-iță)
γομολάστικα, η *subst.* gumă de șters, radieră
γόμφιος și **γομφίας**, ο *subst.* măsea
γόμφος, ο *subst.* 1. bulon 2. cui de lemn sau de metal pentru legarea a două piese 3. anat. încheietură, articulație
γομ-ώνω, -ωσα *v.t.* a încărca (o armă)
γόμωση, η *subst.* încărcătură (unei arme)
γόνα, το *subst.* genunchi
γονατιά, η *subst.* lovitură dată cu genunchiul
γονατ-ίζω, -ισα, γονατισμένος I. *v.t.* 1. a face să îngenuncheze cineva 2. *fig.* a umili II. *v.i.* 1. a îngenunchea, a se așeza în genunchi, a se ruga în genunchi 2. *fig.* a se umili 3. a se preda, a se supune
γονάτις-μα, -ματος, το *subst.* îngenunchere
γονατιστ-ός, -ή, -ό *adj.* căzut în genunchi
γονατ-ο, το *subst.* genunchi // **μου κόπηκαν τα -α** mi s-au tăiat genunchii // **πέφτω στα -α** a cădea în genunchi
γόνδολα, η *subst.* gondola
γωνδολιέρ-ης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* gondolier

γον-έας, ο (pl. -είς) *subst.* părinte // οι -είς părinții
 γονίδιο, το *subst. biol.* genă
 γονικ-ός, -ή, -ό *adj.* părintesc(-ească)
 γονιμοποίηση, η *subst.* fecundație, fecundare
 γονιμοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, γονιμοποιημένος *v.t.* a fecunda, a fertiliza
 γόνιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* fecund(-ă), roditor(-oare), productiv(-ă), fertil(-ă) II. *adv.* (-α) în mod fecund
 γονιμότητα, η *subst.* fecundație, fertilitate, rodnicie
 γονι-ός, ο (pl. -οί și -είς) *subst.* tată, mamă, părinte
 γονόκοκος *subst.* gonococ
 γόνος, ο *subst.* 1. descendent, progenitură, urmaș 2. sămânță, spor 3. pește mic abia ieșit din icre // ~ μεγάλης οικογένειας descendent al unei mari familii
 γονυκλίσια, η *subst.* 1. îngenunchere 2. *bis.* rugăciune în genunchi
 γονυπετ-ής, -ής, -ές *adj.* vezi γονατιστός
 γόος, ο *subst.* vaiet, geamăt
 γόπα, η *subst.* 1. iht. un fel de pește 2. muc de țigară
 γοργάδα, η *subst.* iuțeață, repeziciune
 γοργοκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* sprinten(-ă), iute în mișcări
 γοργόνα, η *subst. mitol.* gorgonă, sirenă
 γοργοπόδαρ-ος, -η, -ο *adj.* iute la picior
 γοργ-ός, -ή, -ό *adj.* sprinten(-ă), iute, care alear-gă repede
 γοργοτάξιδ-ος, -η, -ο *adj.* (d. navă) care călătorește repede
 γοργόφτερ-ος, -η, -ο *adj.* care zboară iute
 γόρδι-ος, -α, -ο *adj.* // -ος δεσμός nod gordian; problemă greu de rezolvat
 γορίλας, ο *subst. zool.* gorilă
 γοτθικ-ός, -ή, -ό *adj.* gotic(-ă)
 γούβα, η *subst.* groapă
 γουδί, το *subst.* piuliță
 γουδοχέρι, το *subst.* pisălogul piuliței
 γουέστερν *adj. invar.* din Vestul Sălbatic, de cowboy
 γουέστερν, το *subst.* film cinematografic western
 γουίντ σερφ și γουίντ σέρφινγκ *subst. sport* un fel de sport nautic, wind surfing
 γούλα, η *subst.* 1. gâtlej 2. *fig.* lăcomie
 γουλί, το *subst. bot.* gulie
 γουλί *adv.* chilug // κουρεύτηκε ~ s-a tuns chilug
 γουλιά, η *subst.* înghițitură // δος μου μια ~ dă-mi o înghițitură
 γουλιανός, ο *subst. iht.* mreană

γούμενος, ο, -ένησα, η *subst.* stare(-ă)
 γούνα, η *subst.* 1. blană 2. haină de blană // έχω ράμμα και για τη ~ σου am ac și pentru cojocul tău
 γουναράδικο, το *subst.* blănărie
 γουναράς, ο (pl. -άδες) *subst.* blănar
 γουναρική, η *subst.* meseria blănarului
 γουναρικό, το *subst.* mantou de blană // κατάστημα -ών magazin de blănuri
 γούνω-μα, -ματος, το *subst.* căptușire cu blană
 γούκι τάκι το *subst. invar.* walkie-talkie, aparat portativ emițător și receptor
 γουόκμαν, το *subst. invar.* casetofon portativ walkman
 γούτερ πόλο, το *subst. sport* polo pe apă
 γούπατο, το *subst.* adâncitură, cavitate, văgăună
 γουργουρητό, το *subst.* chiorăitură, chiorăit, chiorăială
 γουργουρ-ίζω *v.i.* a chiorăi // -ουν τα έντερα μου îmi chiorăiesc mațele
 γουργούρισμα, το *subst.* vezi γουργουρητό
 γούρι, το *subst.* noroc
 γούρικ-ος, -η, -ο și γουρλίδικ-ος, -η, -ο *adj.* care aduce noroc; norocos(-oasă)
 γουρλομάτ-ης, -α, -ικο *adj.* cu ochii larg deschiși
 γουρλ-ώνω, -ωσα, γουρλωμένος *v.t.* a căsca ochii mari, a holba ochii, a se zgâi
 γουρλωτ-ός, -ή, -ό *adj.* holbat(-ă)
 γουρμ-άζω, -ασα, γουρμασμένος *v.i.* (d. fructe etc.) a se coace
 γούρνα, η *subst.* 1. bazin cu apă, baltă 2. jgheab pentru adăparea animalelor
 γουρούνα, η *subst. zool.* scroafă
 γουρουνάνθρωπος, ο *subst.* om nerușinat / la-com / ticălos
 γουρουνάς, ο *subst.* porcar, crescător de porci
 γουρούνι, το *subst. zool.* porc
 γουρουνίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de porc // -ιο κρέας carne de porc 2. porcos(-oasă), nerușinat(-ă) // -ια συμπεριφορά comportare nerușinată
 γουρουνόπετσι, το *subst.* piele de porc
 γουρουνόπουλο, το *subst.* purcel
 γουρουνότριχα, η *subst.* păr de porc
 γουρουνοτσάρουχο, το *subst.* opincă din piele de porc
 γουρσουζης, ο *subst.* vezi γρουσουζης
 γουστ-άρω, -αρα și -άρισια *v.t.* 1. a-i place ceva, a-i fi pe plac, a-i conveni // δεν μου -αρει nu e pe placul meu // πολύ μου -αρει îmi place mult // αν -αρετε dacă aveți plăcere // όπως -αρετε cum vă place 2. a vrea, a dori // έτσι ~ așa vreau eu 3. a se bucura de ceva

γουστέρα și γουστερίτσα, η *subst. zool.* gușter, șopărlă verde
 γούστ-ο, το *subst.* 1. gust // ντύνεται με ~ se îmbracă cu gust // έχουμε τα ίδια -α avem aceleași gusturi 2. plăcere, poftă, capriciu // της κάνει όλα τα -α îi face toate poftele // έχει ~ να μην έρθει și să nu vină // περί -ου ουδείς λόγος despre gusturi nu se discută
 γουστόζικ-ος, -η, -ο și γουστόζ-ος, -α, -ο *adj.* 1. plăcut(-ă), agreabil(-ă) 2. distractiv(-ă)
 γουταπέρκα, η *subst.* gutapercă
 γούτος, ο *subst. orn.* porumbel (mascul)
 γοφός, ο *subst.* șold
 γραβάτα, η *subst.* cravată
 γραβιέρα, η *subst.* brânză gruyère
 γράδο, το *subst.* 1. instrument de măsurare a gradelor unui lichid 2. gradul densității unui lichid
 γράμ-μα, -ματος, το *subst.* 1. literă // κεφαλαίο ~ literă majusculă // μικρό ~ literă minusculă 2. învățătură, cultură, știință, carte // ξαίρει -ματα știe carte // οι άνθρωποι των -ματων oamenii de cultură // τα ελληνικά -ματα literatura greacă. 3. scrisoare, epistolă // σύστημένο ~ scrisoare recomandată // συστατικό ~ scrisoare de recomandare // ιερά -ματα scrieri sfinte // το ~ του νόμου litera legii // κατά ~ ad-literam, întocmai
 γραμμαρίο, το *subst.* gram
 γραμματ-έας, ο (*pl.* -είς) *subst.* secretar(-ă) // γενικός ~ secretar general
 γραμματεία, η *subst.* 1. secretariat 2. funcția de secretar(-ă) 3. *fig.* literatura / scrierile literare ale unui popor / ale unei perioade
 γραμματειακ-ός, -ή, -ό *adj.* de secretar
 γραμματιζούμεν-ος, -η, -ο *adj.* cult(-ă), instruit (-ă), învățat(-ă)
 γραμματική, η *subst.* gramatică
 γραμματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* gramatical(-ă) // -οί κανόνες reguli gramaticale / de gramatică II. *adv.* (-ά) (în mod) gramatical
 γραμματικός, ο *subst.* (*inv.*) 1. profesorul de gramatică 2. secretar (funcționar)
 γραμμάτιο, το *subst. com.* cambie, poliță, trată
 γραματοκιβώτιο, το *subst.* cutie de scrisori, cutie poștală
 γραματοκομιστής, ο *subst.* factor poștal, curier
 γραματολογία, η *subst.* scrierile și istoria literaturii
 γραματολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* privitor(-oare) la o literatură și la istoria acesteia
 γραματολόγος, ο, η *subst.* istoric literar
 γραματοσέμιο, το *subst.* timbru poștal, marcă poștală

γραμματοσημοσυλλέκτης, ο, -ρια, η *subst.* colecționar(-ă) de mărci poștale
 γραματοφυλάκιο, το *subst.* mapă pentru scrisori
 γραμμένα, τα *subst. pl.* ursită, soartă, fatalitate // της τύχης τα ~ cele scrise de soartă
 γραμμ-ή, η *subst.* 1. linie // σιδηροδρομική ~ linie de cale ferată // τηλεφωνική ~ linie telefonică // σε γενικές -ές în linii generale // οι -ές του προσώπου liniile feței // πήγε ~ s-a dus drept înainte // πρώτης -ής de calitate întâia 2. rând // έγραψα δύο -ές am scris două rânduri 3. orientare, direcție // η ~ ενός κόμματος orientarea unui partid
 γραμμικ-ός, -ή, -ό *adj.* liniar(-ă)
 γραμμογραφία, η *subst.* liniatură
 γραμμοειδ-ής, -ής -ές *adj.* în formă de linie, cu linii
 γραμμομόριο, το *subst. chim.* greutate moleculară (în grame)
 γραμμόφωνο, το *subst.* gramofon
 γραμμωτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. vârgat(-ă), reiat(-ă) 2. *med.* (d. mușchi) striat(-ă)
 γρανάζι, το *subst.* roată dințată, pinion // τα -α, ridicăturile și adânciturile roții dințate; *fig.* aparatul de represiune al puterii de stat
 γρανίτα, η *subst.* înghețată din fructe și apă, granita
 γρανιτέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de granit 2. *fig.* incoruptibil(-ă)
 γρανίτης, ο *subst.* granit
 γρανιτόστρωση, η *subst.* pavare cu granit
 γραπτ-ό, το *subst.* 1. scris // τα -ά και τα προφορικά scrisul și oralul // πήρα δέκα στα -ά am luat zece la scris 2. destin, soartă, ursită // αυτό ήταν το ~ μου asta mi-a fost soarta
 γραπτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* scris(-ă), notat(-ă) // -ή απάντηση răspuns scris // -ές εξετάσεις examene scrise // ζητώ να μου δώσης -ό cer să mi-o dai în scris II. *adv.* (-ά) în scris, în mod scris
 γραπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, γραπωμένος *v.t.* a înșfăca, a apuca, a înhăța
 γρασάρις-μα, -ματος, το *subst.* ungerea mașinilor
 γρασίδι, το *subst.* iarbă verde, gazon
 γράσο, το *subst.* ulei pentru ungerea mașinilor
 γρατσουν-άω și γρατζουν-άω, -ισα, -ίστηκα, γρατσουνισμένος și γρατζουνισμένος *v.t.* a zgâria
 γρατσουνιά și γρατζουνιά, η *subst.* zgârietură
 γρατσουν-ίζω și γρατζουν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, γρατσουνισμένος și γρατζουνισμένος *v.t.* vezi γρατσουνάω

γρατσούνισμα -μα și **γρατζούνισμα**, -ματος, το *subst.* vezi **γρατσούνια**

γραφ-έας, ο (*pl.* -εις) *subst.* conțopist, funcționar mărunt

γραφείο, το *subst.* 1. birou, oficiu, cabinet // το ~ του διευθυντή cabinetul directorului 2. masă de scris // **αγόρασα ένα** ~ am cumpărat un birou 3. (unitate dintr-un serviciu public) // **τα -εία ανοίγουν στις οχτώ** birourile se deschid la opt // ~ **πληροφοριών** birou de informații 4. (comisie de conducere) // **το πολιτικό** ~ biroul politic

γραφειοκράτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* birocraț(-ă)

γραφειοκρατία, η *subst.* birocrație

γραφειοκρατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* birocratic(-ă) II. *adv.* (-ă)

γραφή, η *subst.* 1. scris, scriere, grafie // **μαθαίνω ~ και ανάγνωση** a învăța scrisul și cititul 2. scriptură // η **Αγία** ~ Sfânta scriptură // **γραφές**, οι Biblia // στο **κάτω κάτω** της -ς în ultimă instanță

γραφ-ιάς, ο *pl.* -ιάδες *subst.* vezi **γραφέας**

γραφίδα, η *subst.* peniță

γραφικά, τα *subst. pl.* plată pentru serviciul de scris

γραφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de scris; grafic(-ă) // -ός **χαρακτήρας** caracterul scrisului // -ή **ύλη** furnituri de birou, articole de papetărie // -ό **λάθος** greșeală de scris // -ές **τέχνες** arte grafice; grafică 2. pitoresc(-ească), expresiv(-ă) // -ό **τοπίο** peisaj pitoresc II. *adv.* (-ă) în mod pitoresc

γραφικότητα, η *subst.* pitoresc, caracter pitoresc; expresivitate în colorit și imagini

γραφίστ-ας, ο, -ρια, η *subst.* grafician(-ă)

γραφίτης, ο *subst.* mineral grafit

γραφολογία, η *subst.* grafologie

γραφολόγος, ο, η *subst.* grafolog(-ă)

γραφομηχανή, η *subst.* mașină de scris

γραφτό, το *subst.* ursită, destin

γραφτ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **γραπτός**

γράφω, **έγραψα**, **γράφ(τ)ηκα**, **γραμμένος** I. *v.t.* 1. a scrie // ~ **ένα γράμμα** a scrie o scrisoare // ~ **ένα άρθρο** a scrie un articol 2. a înregistra, a scrie // **εγραψε το γιο του στο πανεπιστήμιο** a înscris pe fiul său la universitate // **στο δεξτέρι** înregistrează în registru 3. a lăsa moștenire 4. a da (a vinde) pe datorie II. 1. *v.r.* **γράφομαι**, a se înscrie; a se abona // **γράφτηκε στη Φιλολογική Σχολή** m-am înscris la facultatea de filologie // **γράφτηκε σε μια εφημερίδα** m-am abonat la un ziar II. *adj.* frumos, cu trăsături regulate

γραμμένος, ο *subst.* elev care și-a scris tema

γράψι-μο, -ματος, το *subst.* 1. scriere, scris 2. grafie // **έχει ωραίο ~** are scris frumos

γρεναδιέρος, ο *subst. mil.* grenadier

γρηγοράδα, η *subst.* viteză, iuteală, rapiditate

γρήγορ-ος, -η, -ο I. *adj.* iute, repede, rapid (-ă), grabnic(-ă) // **με -ες κινήσεις** cu mișcări repezi // **με -α βήματα** cu pași repezi II. *adv.* (-α) repede // **έλα -α** vino repede // **πέρασε -α ο καιρός** a trecut repede timpul

γρηγορώ *v.i.* a sta de veghe, a sta de pază // **-είτε και προσεύχασθε!** vegheați și vă rugați!

γριά, η *subst.* bătrână, babă

γρίβας, ο *subst.* cal murg (sur)

γριγρί, το *subst. invar.* vas de pescuit, cuter

γρικ-ώ și **γρικ-άω**, -ησα *v.t.* 1. a auzi 2. a înțelege

γρίλια, η *subst.* jaluzele

γρίνια, η *subst.* vezi **γκρίνια**

γριούλα, η *subst.* bătrânică

γριπάρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* năvodar(-ă), pescuitor(-oare) cu năvodul

γρίπη, η *subst. med.* gripă, răceală ușoară

γριπ-ιάζομαι și **γριπ-ώνομαι**, -ώθηκα, **γριπω-μένος**, -ιάστηκα, **γριπιασμένος** *v.r.* a răci ușor

γριπιασμέν-ος, -η, -ο și **γριπωμέν-ος**, -η, -ο *adj.* bolnav(-ă) de gripă, gripat(-ă)

γριτσανίζω *v.t.* a ronțăi

γρίφος, ο *subst.* șaradă, ceva greu de înțeles

γραφώδ-ης, -ης, -ες *adj.* enigmatic(-ă), greu de înțeles, nedeslușit(-ă)

γροθιά, η *subst.* lovitură cu pumnul, pumn // **δίνω μιά ~** a da un pumn

γρονθοκόπη-μα, -ματος, το *subst.* lovire cu pumnul (în continuu)

γρο(ν)θοκοπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **γρονθοκοπόμενος** *v.t.* a lovi cu pumnul

γρόσι, το *subst. ist.* groș, monedă de argint turcească // **τα -α** banii

γρούζω, **έγρουξα** *v.i.* (*d.* animale) a grohăi, a guita

γρουσουζ-εύω, -εψα *v.t.* a aduce ghinion, a produce o nenorocire

γρουσουζ-ης, -α, -ικο *adj.* ghinionist(-ă), păgubos(-oasă)

γρουσουζιά, η *subst.* ghinion, neșansă; nenorocire

γρουσουζικ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* lucruri) care aduce ghinion

γρυ *adv.* deloc, nimic // **δεν ξέρω ~ ελληνικά** nu știu deloc grecește // **δεν έβγαλε ούτε ~** n-a scos nici un cuvânt

γρυλ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a grohăi (porc) 2. *fig.* a bombăni; a protesta

γρύλισμα, -ματος, το *subst.* 1. grohăit 2. *fig.* bombănit, bombănire, murmurare

γρύλος, ο *subst.* 1. cric, vinci, pârghie 2. *ent.* greiere

γρύπας, ο *subst. mitol.* grifon
 γυάλα, η *subst.* vază mare de sticlă
 γυαλάδα, η *subst.* strălucire, sclipire, luciu
 γυαλάδικο, το *subst.* prăvălie de sticlărie
 γυαλί, το *subst.* 1. sticlă 2. geam 3. *fig.* suprafață netedă și lucitoare // τα -ιά, ochelari; lentile pentru ochelari
 γυαλ-ίζω, -ισα I. *v.t.* a da luciu, a face să strălucească, a lustrui ceva II. *v.i.* a străluci, a sclipi, a luci III. *v.r.* -ιζομαι a se oglindi
 γυαλικό, το *subst.* obiect de sticlărie
 γυαλίνο-ος, -η, -ο *adj.* de sticlă
 γυάλισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. lucire, strălucire 2. lustruire
 γυαλιστερ-ός, -ή, -ό *adj.* lucios(-oasă), lucitor (-oare)
 γυαλιστ-ός, -ή, -ό *adj.* lustruit(-ă), cu lustru
 γυαλόχαρτο, το *subst.* glaspapir
 γυλιός, ο *subst.* raniță
 γυμν-άζω, -ασα, -άστηκα, γυμνασμένος I. *v.t.* a antrena, a exersa, a dresa II. *v.r.* -αζομαι a face exerciții (mai ales fizice)
 γυμνάσια, τα *subst. pl. milit.* manevre; aplicații militare
 γυμνασιακ-ός, -ή, -ό *adj.* gimnazial(-ă); liceal(-ă)
 γυμνασιархία, η *subst.* direcțiune de liceu; funcția directorului de liceu
 γυμνασιархейо, το *subst.* biroul directorului de liceu
 γυμνασιάρχ-ης, ο *fem.* -ης și -ίνα *subst.* director (-oare) de liceu
 γυμνασιάρχος, ο *subst.* observator
 γυμνάσιο, το *subst.* gimnaziu; liceu
 γυμνασιοκόριτσο, το *subst.* elevă de liceu
 γυμνασιόπαιδο, το *subst.* elev de liceu
 γύμνασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. exercițiu, temă, studiu 2. exercițiu de gimnastică, antrenament
 γυμνασμέν-ος, -η, -ο *adj. milit.* instruit(-ă) // -ος στρατιώτης soldat instruit
 γυμναστήριο, το *subst.* 1. sala de gimnastică 2. teren de sport
 γυμν-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* profesor(-oară) de educație fizică
 γυμναστική, η *subst.* gimnastică // ρυθμική ~ gimnastică ritmică // σουηδική ~ gimnastică suedeză
 γυμναστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de gimnastică // -ές ασκήσεις exerciții de gimnastică
 γύμνια, η *subst.* 1. goliune 2. pustietate 3. sărăcie
 γυμνικ-ός, -ή, -ό *adj.* de nudism
 γυμνισμός, ο *subst.* nudism
 γυμν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* nudist(-ă)
 γυμνοθεραπεία, η *subst. med.* gimnoterapie

γυμν-ός, -ή, -ό I. *adj.* gol(-oală), despuat(-ă), nud(-ă) // -ό παιδί copil gol // -ά πόδια picioare goale 2. neacoperit(-ă); fără vegetație // -ά βουνά munți fără copaci // -ό κεφάλι cu capul gol 3. (*d.* o cameră) nemobilat(-ă) // -ό δωμά-τιο cameră nemobilată 4. *fig.* sărac(-ă), lipsit(-ă) de toate // -ή αλήθεια adevăr gol (purul adevăr) 5. το -ό nud, (tablou, pictură) II. *adv.* (-ă)
 γυμνοσάλιαγκας, ο *subst. zool.* limax
 γυμνόσπερμα, τα *subst. bot.* gimnosperme
 γυμνόστηθ-ος, -η, -ο *adj.* cu pieptul gol
 γυμνότητα, η *subst.* 1. goliune, nuditate 2. *fig.* lipsă, sărăcie, insuficiență, penurie
 γύμνω-μα, -ματος, το *subst.* 1. dezgolire; dezbrăcare, dezvelire 2. *fig.* devastare, prădare
 γυμν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, γυμνωμένος *v.t.* 1. a dezgoli, a dezbrăca 2. a devasta, a pustii, a jefui, a prăda
 γύμνωση, η *subst.* dezgolire, dezbrăcare
 γυναιίκα, η *subst.* 1. femeie // παντρεμένη ~ femeie măritată 2. soție // η ~ μου soția mea 3. femeie de serviciu // πληρώνω ~ και μου κρατά το παιδί plătesc o femeie care stă cu copilul
 γυναικάδελφ-ος, ο, γυναικαδέλφη, η *subst.* cumnat(-ă)
 γυναικάς, ο *subst.* bărbat afemeiat / muieratic
 γυναικέ-ος, -α, -ο *adj.* 1. de femei, femeiesc (-ească) // -α ενδύματα îmbrăcăminte de femei // -ες οργανώσεις organizații de femei // δεν έχει τίποτα -ο nu are nimic femeiesc // -ες αρρώστιες boli de femei 2. το -ο loc în biserica rezervat pentru femei, gineceu
 γυναικ-ίζω, -ισα *v.i.* a se comporta ca o femeie, a imita felul de a fi al femeilor
 γυναικοδουλει-ά, η *subst.* 1. treabă de femeie, treabă potrivită pentru o femeie 2. relație amoroasă // είναι ~ στη μέση este la mijloc o femeie // οι -ές *pl.* treburi meschine, treburi josnice
 γυναικοκρατία, η *subst.* dominația femeilor
 γυναικοκρατούμαι *v.i.* a fi dominat de femei
 γυναικολάτρης, ο *subst.* iubitor de femei, om nebun după femei
 γυναικολατρεία, η *subst.* iubire de femei, iubire patologică de femei
 γυναικολογία, η *subst. med.* ginecologie
 γυναικολογικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* ginecologic(-ă) // -ή εξέταση examen ginecologic
 γυναικολόγος, ο, η *subst.* ginecolog(-ă)
 γυναικομάνι, το *subst.* mulțime de femei strânsă la un loc
 γυναικόπαιδα, τα *subst. pl.* 1. femei și copii împreună 2. populația civilă

γυναικούλα, η *subst.* 1. soțioară 2. femeie simplă, femeiușcă

γυναικούλιστικ-ος, -η, -ο *adj. pejor.* muieresc (-ească)

γυναικωνίτης, ο *subst.* gineceu, loc rezervat femeilor

γυναικωτός, ο *subst.* bărbat care se comportă ca o femeie, care are purtări la fel ca o femeie

γύναιο, το *subst.* muierușcă

γυπαετός, ο *subst. ornit.* vultur bărbos, zăgan

γύπας, ο *subst. ornit.* vultur

γυπαδ-ης, -ης, -ες *adj.* vulturesc(-ească), acvilin(-ă) // -ης μύτι nas acvilin

γυρεογόν-ος, -ος, -ο *adj. bot.* care produce polen

γυρ-εύω, -εψα, **γυρεμένος** *v.t.* 1. a căuta, a cerce- ta peste tot, a încerca să găsească // ~ **σπίτι** a căuta locuință // ~ **την αλήθεια** a căuta adevărul // ~ **μιά λύση** a căuta o soluție 2. a cere, a pretinde, a cerși // **μου -ευει λεφτά** îmi cere bani // ~ **βοήθεια** a cere ajutor // ~ **ελεημοσύνη** a cerși milă, a cere de pomană

γύρη, η *subst.* polen

γυρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **γυρισμένος** *I. v.t.* 1. a învărti, a roti, a întoarce // -**ισε το κλειδί** δυο φορές a învărtit cheia de două ori // -**ισα πίσω κάποιον** am întors pe cineva înapoi // ~ **τη σελίδα** a întoarce pagina // ~ **το φόρεμά μου** a-și întoarce rochia // **μου -ισε την πλάτη** mi-a întors spatele 2. a da înapoi, a restitui // **μου -ισε το χρέος** mi-a restituit datoria // **μου -ισε το βιβλίο** mi-a dat înapoi cartea 3. a turna un film ~ **ταινία** 4. a plimba pe cineva // **τον -ισα σε όλη την πόλη** l-am plimbat în tot orașul 5. a schimba păreriile cuiva // **δεν μπόρεσε να τον -ίσει** n-a putut să-l facă să-și schimbe părerea *II. v.i.* 1. a se întoarce, a reveni // -**ισα από το ταξίδι** m-am întors din călătorie 2. a cutreiera, a colinda, a hoinări // ~ **άσκοπα στους δρόμους** a hoinări fără rost pe drumuri 3. a se învărti // **ή Γή -ίζει γύρω από τον Ήλιο** pământul se învărtește în jurul soarelui // -**ίζει γύρω μου** se învărtește în jurul meu // ~ **γύρω** **τριγύρω** a da târcoale, a merge jur împrejur 4. a se schimba, a-și schimba păreriile // **τα πράγματα -ισαν** lucrurile s-au schimbat

γυρίνος, ο *subst. zool.* mormoloc

γύρις-μα, -ματος, το *subst.* 1. rotire, învărtire // **το ~ του τροχού** învărtirea roții 2. întoarcere, revenire // **το ~ του πατέρα**, întoarcerea tatălui 3. restituire // **το ~ της οφειλής** restituirea datoriei 4. rulare, proiectare pe ecran // **το ~ της ταινίας** rularea filmului 5. cotitură, întorsătură // **στο ~ του δρόμου** la cotitura drumului 6. *muz.* reluare, repetare

γυρισμός, ο *subst.* întoarcere, revenire // **ο ~ του ξενητεμένου** întoarcerea celui plecat în străinătate

γυριστ-ός, -ή, -ό *adj.* încovoiat(-ă), curbat(-ă); rulant(-ă), învărtitor(-oare), rotativ(-ă)

γυρνάω și **γυρνάω**, **γύρισα**, **γυρίστηκα**, **γυρισμένος** *v.t.* și *v.i.* vezi **γυρίζω**

γύρο *adv.* vezi **γύρω**

γυροβολιά, η *subst.* 1. învărtitură, piruetă (dans) 2. ocol, înconjur

γυρολόγος, ο *subst.* negustor ambulant; comis voiajor

γύρ-ος, ο *subst.* 1. cerc, perimetru, circumferință 2. ocol, înconjur // **ο ~ του κόσμου** ocolul lumii 3. plimbare // **έκανα ένα -ο** am făcut o plimbare 4. *sport* tur, etapă dintr-un campionat // **ο ~ του αγωνίσματος** turul întrecerii sportive 5. bordură, bor // **ο ~ του καπέλου** borul pălăriei 6. rotație // **ο ~ του ρολογιού** rotația ceasornicului 7. turneu

γυροσκόπιο, το *subst. tehn.* giroscop

γυροφέρνω, **γυρόφερα** *v.i.* a da târcoale; a se plimba, a hoinări

γυρτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. înclinat(-ă) 2. (*d.* ușă) întredeschisă // -**ή πόρτα**, ușă întredeschisă

γύρω *adv.* 1. în jurul, împrejurul // ~ **από το σπίτι** în jurul casei // **κοίταξε ~ σου** privește în jurul tău // **τίποτα δεν έγινε ~ απ' αυτό το πρόβλημα** nimic nu s-a făcut în jurul acestei probleme 2. ~ ~ jur împrejur // **του τα έφερα ~** ~ i-am dat să înțeleagă

γύρωθεν *adv.* jur împrejur

γυφτάκι, το și **γυφτάκος**, ο *subst.* țigănuș

γυφτιά, η *subst.* 1. țigănite, țigănie 2. *fig.* meschinărie, josnicie

γυφτικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. țigănesc(-ească), de țigan(-că) // -**η αγάπη** dragoste de țigan 2. *fig.* murdar(-ă), meschin(-ă), josnic(-ă) 3. **το -ο** fierăria țiganelui; cartier de țigani

γυφτοπούλα, η *subst.* țigăncușă, țigăncuță

γυφτόπουλο, το *subst.* țigănuș, țigănel, țigănaș

γύφτ-ος, ο, -ισσα, η *subst.* țigan(-că)

γυφτουριά, η *subst.* țigănie, colectivitate de țigani

γυφτοχώρι, το *subst.* sat de țigani

γύψιν-ος, -η, -ο *adj.* de ipsos, de ghips

γυψοκάμινω, το *subst.* cuptor de ghips

γυψοκόνα-μα, -ματος, το *subst.* mortar care conține ghips

γυψομάρμαρο, το *subst.* stuc

γύψος, ο *subst.* 1. ghips, ipsos 2. *fig.* bandaj chirurgical de ghips // **έχω το πόδι μου στο -ο** am piciorul în ghips

γυπουργείο, το *subst.* fabrică de ghips

γύψω-μα, -ματος, το *subst.* ghipsare

γυψ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, γυψωμένος *v.t.* 1. a acoperi cu ghips; a tencui cu ghips; a da cu ghips 2. *med.* a pune în ghips

γυψωρυχείο, το *subst.* carieră de ghips

γύψωση, η *subst.* 1. tencuială cu ghips 2. bandaj cu ghips

γυψωτ-ός, -ή, -ό *adj.* de ghips

γωβιός, ο *subst. iht.* guvid

γωνία, η *subst.* 1. *geom.* unghi // ορθή ~ unghi drept // οξεία ~ unghi ascuțit // αμβλεία ~ unghi obtuz // ~ πτώσεως unghi de incidență (de cădere) 2. curbă 3. colț (de pâine)

γωνιά, η *subst.* 1. colț; locșor; cămin // έχω τη ~

μου am colțul meu 2. vatră; casă // έμεινε στη ~ a rămas nemăritată

γων-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, γωνιασμένος *v.t.* 1. a așeza în unghi 2. a construi un unghi drept; a așeza ceva în unghi drept

γωνι-αίος, -αία, -αίο *adj.* unghiular(-ă) // -αίος λίθος piatră unghiulară

γωνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* // το μαγαζί είναι -ό magazinul e la colț

γώνιασ-μα, -ματος, το *subst.* formare de unghi; așezarea unui lucru în unghi; controlul unghiului cu goniometrul (teodolitul)

γωνιόμετρο, το *subst.* goniometru, teodolit

γωνιώδ-ης, -ης, -ες *adj.* colțuros(-oasă)

Δ δ

Δ, δ (delta) 1. a patra literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ordin.* Δ', δ' (cu apex în dreapta sus) = 4 sau al patrulea, a patra; .Δ, .δ (cu un apex în stânga jos) = 4000 sau al(a) patru(-a) miilea(mia) 3. *geogr.* Δ = Δύση, Λωμάς Vest, Occident, Apus

δα *adv.* 1. chiar, doar, așadar, dar // **όχι** ~ **κι έτσι** nu chiar așa // **σας ξέρω** ~ **όλους καλά** doar vă cunosc pe toți bine // **μα έλα** ~ **που δεν θέλει** dar iată, așadar, că nu vrea // **τόρα** ~ **που ήρθες** **θα μείνεις λιγάκι** acum că ai venit, rămâi puțin // **όχι** ~! aș!, ba nu! vorbă să fie! // **αυτό** ~ **λέω κι εγώ** asta zic și eu // **αυτό** ~ **μας έλειπε** chiar asta ne mai lipsea 2. *determinativ* // **τόσος** ~ **ατάτα, ατάτικα** // **σε ξέρω από τόσο** ~ **κοριτσάκι** te cunosc de când erai o fetiță ατάτικα

δαγκάνα, η *subst.* 1. (la crustacee) clește 2. clește **δαγκανιάρ-ης, -α, -ικο** *adj.* care mușcă // **το -ικο σκυλί** câinele care mușcă

δαγκάνω *v.t.* vezi **δαγκώνω**

δάγκω-μα, -ματος, το și **δαγκανιά** *subst.* acțiunea de a mușca, mușcătură

δαγκωματιά și **δαγκαματιά**, η *subst.* urmă de mușcătură

δαγκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, δαγκωμένος I. *v.t.* 1. a mușca // **σκυλί που αλυχτάει δε -ώνει** câinele care latră nu mușcă // **-ωσε τη γλώσσα σου!** mușcă-ți limba! 2. (*d. insecte*) a pișca // **με -ωσε ένας ψύλλος** m-a pișcat un purice II. **δαγκώνομαι** *v.r.* (și cu sensul) a se simți lezat

δάδα, η *subst.* 1. faclă, torță 2. *fig.* făclie, lumină **δαδί**, το *subst.* surcea care servește la aprinderea focului

δαιδαλωδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. labirintic(-ă), întortocheat(-ă), dedalian(-ă) 2. *fig.* complicat(-ă)

δαίμονας, ο *subst.* 1. demon, spirit rău, diavol 2. *fig. fam.* un diavol de om 3. *fam.* om al dracului / al naibii de deștept 4. *fig.* un drac de copil

δαιμον-ίζω, -ισα, ίστηκα, δαιμονισμένος I. *v.t.* a scoate din sârte, a înfuria II. *v.r.* **δαιμονίζομαι** (și cu sensul) a fi dominat(-ă)/posedat(-ă) de demon / de un spirit rău III. *adj.* **δαιμονισμένος** 1. posedat(-ă) 2. nebun(-ă), apucat(-ă) 3. scos(-oasă) din minți 4. înnebunitor

δαιμονικ-ός, -ή, -ό *adj.* demonic(-ă), diabolic(-ă), drăcesc(-ească)

δαιμόνιο, το *subst.* 1. demon, spirit rău, diavol // **τον πιάσανε τα δαιμόνια** și-a ieșit din fire 2. geniu, talent // **καινά -α** idei subversive

δαιμόν-ιος, -ια, -ιο I. *adj.* demonic(-ă), genial(-ă), abil(-ă), deștept(-eaptă), capabil(-ă) // **-ιο πνεύμα** spirit genial II. *adv.* (-α)

δαιμονιστής, ο *subst.* satanist

Δακ-ός, ο, -ισσα, η *subst.* dac(-ă)

δάκος, ο *subst. zool.* insectă care distruge fructul măslinei

δάκρυ, το *subst.* lacrimă // **κλαίω με μαύρα -α** plânge cu lacrimi amare // **κροκοδείλια -α** lacrimi de crocodil

δακρύβρεχτ-ος, -η, -ο *adj.* udat(-ă) cu lacrimi

δακρυγόν-ος, -ος și -α, -ο *adj.* lacrimogen(-ă) // **-α αέρια** gaze lacrimogene

δακρ-ύζω, -υσα, δακρυσμένος *v.t.* 1. a lăcrima // **-υζουν τα μάτια μου** ochii îmi lăcrimează 2. a vărsa lacrimi

δακρυϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* lacrimal(-ă) // **-ός αδένας** glandă lacrimală

δακρυόρροια, η *subst. med.* dacioree, lăcrimare abundentă

δάκρυσ-μα, -ματος, το *subst.* lăcrimare

δάκτυλήθρα, η *subst.* degetar

δακτυλιά, η *subst.* 1. amprenta degetului 2. cantitate mică de lichid cât grosimea unui deget

δακτυλικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. digital(-ă) // **-ά αποτυπώματα** amprente digitale 2. dactilic(-ă), alcătuit(-ă) din dactili (versuri)

δακτυλοιοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* inelat(-ă), în formă de inel

δακτυλιόλιθος, ο *subst.* piatră prețioasă montată la un inel

δακτύλιος, ο *subst.* 1. verigă, inel; orice lucru în formă de inel 2. zona centrală a Atenei în care e interzisă circulația automobilelor

δακτυλογράφηση, η *subst.* dactilografiere

δακτυλογραφία, η *subst.* dactilografie

δακτυλογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* dactilografic(-ă)

δακτυλογράφος, ο, η *subst.* dactilograff(-ă)

δακτυλογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, δακτυλογραφμένος *v.t.* a dactilografi

δρακτυλοδεικτούμενος, -η, -ο *adj.* 1. arătat(-ă) cu degetul; (*fig.*) dat(-ă) ca exemplu
δρακτυλοθεσία, η *subst. muz.* digitatie
δάκτυλος, ο *subst.* 1. deget 2. *metrică* dactil 3. *fig.* instigare // **ξένος** -ος *mână* străină (intrigă)
δρακτυλωτός, -ή, -ό *adj.* digitat(-ă)
δαλία, η *subst. bot.* dalie
δαλτονικός, -ή, -ό *adj. med.* daltonian(-ă)
δαλτονισμός, ο *subst. med.* daltonism, acromatopsie
δαμάζω, -ασα, -άστηκα, **δαμασμένος** *v.t.* 1. a supune, a domestici, a îmblânzi // ~ το **άλογο** a îmblânzi calul 2. a stăpâni // ~ τα **πάθη** a stăpâni pasiunile
δαμάλα, η *subst.* 1. vițea, vițică 2. *fig.* femeie grasă
δαμάλι, το *subst.* 1. vițel 2. *fig.* om greu la cap
δαμαλίδα, η *subst.* ser pentru vaccinul anti-varicolic
δαμαλισμός, ο *subst.* vaccinare
δαμασκηλιά, η *subst. bot.* prun
δαμάσκηνο, το *subst.* prună // **ξηρά** -α prune uscate
δαμασκηνός, -ή, -ό *adj.* 1. din Damasc 2. (*d.* o armă) încrustat(-ă) cu aur / argint
δαμασκή, το *subst.* sabie, spadă (din oțel fin)
δαμάσκο, το *subst. text.* damasc
δάμασ-μα, -ματος, το *subst.* îmblânzire, domesticire, supunere, dresare
δαμ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* dresor(-oare), îmblânzitor(-oare)
δαμιτζάνα, η *subst.* vezi **νταμιτζάνα**
δαμόκλειος σπάθι, η *adj. + subst.* sabia lui Damocle, amenințare, pericol
δανδής, ο (*pl.* -ήδες) *subst.* tânăr elegant, dandy
δανέζικος, -η, -ο *adj.* danez(-ă)
δανειακός, -ή, -ό *adj.* de împrumut // -ό **κεφάλαιο** capital de împrumut
δαν-είζω, -εισα, -είστηκα, **δανεισμένος** *I. v.t.* a împrumuta, a da cu împrumut *II. v.r.* -είζομαι (și cu sensul) a-și însuși, a adopta (idei, expresii etc.)
δανειακός, -ή, -ό *I. adj.* împrumutat(-ă), împrumut, cu (titlu de) împrumut // -ό **βιβλίο** carte luată cu împrumut *II. τα* -ά *suma* împrumutată // **γυρίζω τα** -ά a da înapoi suma împrumutată // -ά **κι αγύριστα** împrumut nerestituit *III. adv.* (-ά) **παίρνω** ~ a lua cu împrumut // **δίνω** ~ a da cu împrumut
δάνειο, το *subst.* 1. împrumut, credit // **βραχυπρόθεσμο** ~ împrumut pe termen scurt // **άτοκο** ~ împrumut fără dobândă // **μακροπρόθεσμο** ~ credit pe termen lung // **στεγαστικό** ~ credit pentru construcții de locuințe 2. *lingv.* împrumut lexical
δανειοδότηση, η *subst.* acordare de împrumut

δανειοληψία, η *subst.* luare de împrumut, primirea unui credit
δανείσιμος, -η, -ο *adj.* împrumutabil(-ă)
δανεισμός, ο *subst.* împrumutare; împrumut
δαν-ειστής, ο, -ειστρία, η *subst.* creditor(-toare)
δανειστικός, -ή, -ό *adj.* care împrumută; cu împrumut // -ή **βιβλιοθήκη** bibliotecă care împrumută
δανικός, -ή, -ό *adj.* danez(-ă) // η -ή *limba* daneză
Δανός, ο, -ίδα, η *subst.* danez(-ă) (locuitor)
δαντέλα, η *subst.* dantelă
δαντελένιος, -ια, -ιο *adj.* din dantelă
δαντελωτός, -ή, -ό *I. adj.* 1. dantelat(-ă); (împodobit(-ă) cu dantelă // -ές **ακρογιαλιές** țăr-muri dantelate 2. asemănător(-oare) cu dantela *II. adv.* (-ά)
δαπάνη, η *subst.* cheltuială // **στρατιωτικές** -ες cheltuieli militare
δαπανηρός, -ής, -ό *I. adj.* 1. costisitor(-oare), care necesită cheltuieli mari 2. risipitor(-oare) *II. adv.* (-ά) cu cheltuieli mari
δαπαν-ώ și **δαπαν-άω**, -ησα, (δαπανώμαι) -ήθηκα, **δαπανημένος** *v.t.* 1. a cheltui 2. a consuma
δάπεδο, το *subst.* podea, pardoseală
δαπαδώνω *v.t.* a pardosi
δαρβινισμός, ο *subst.* darvinism
δαρβινιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* darvinist(-ă)
δαρεικός, ο *subst. ist.* daric, veche monedă persană
δαρμός, ο *subst.* bătaie, ciomăgeală, chelfăneală
δάροισο, το *subst.* 1. bătaie, lovituri cu vergile sau cu biciul 2. bate (a untului, a oului etc.)
δάρτης, ο *subst.* 1. cel care bate 2. bățător
δασαρχείο, το *subst.* 1. ocol silvic, district forestier 2. clădirea ocolului silvic
δασάρχης, ο *subst.* șef al ocolului silvic; inspector forestier
δασεία, η *subst. gram.* spirit aspru, *inv.* dasie
δασερός, -ή, -ό *adj.* vezi **δασώδης**
δασικός, -ή, -ό *I. adj.* de pădure; forestier(-ă); silvic(-ă) // -ός **υπάλληλος** funcționar silvic 2. *subst.* ο -ός pădurar
δασκάλα, η *subst.* vezi **δάσκαλος**
δασκάλε-μα, -ματος, το *subst.* îndrumare, sfătuire
δασκαλ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **δασκαλεμένος** *v.t.* a îndruma, a sfătui
δασκαλικός, -ή, -ό *adj.* vezi **διδασκαλικός**
δασκαλιστικός, -ή, -ό *I. adj.* didacticist(-ă) *II. adv.* (-ά)
δάσκαλος, ο, **δασκάλα**, η *subst.* 1. învățător(-oare), institutor(-oare), dascăl 2. profesor, om învățat, savant, îndrumător

δασμολόγησι, η *subst.* impunerea taxei de import-export
δασμολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la taxa, la tariful de import-export
δασμολόγιο, το *subst.* tabel cu mărfurile care se importă/exportă și cu taxele vamale aferente
δασμολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **δασμολογημένος** *v.t.* a impune taxe vamale de import-export
δασμός, ο *subst.* taxă vamală de import-export
δασοκομία, η *subst.* silvicultură
δασοκόμος, ο, η *subst.* silvicultor(-oare), specialist în silvicultură
δασολογία, η *subst.* știința forestieră
δασολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* de silvicultură // η -ή Σχολή facultate de silvicultură
δασολόγος, ο, η *subst.* inginer(-ă) silvic
δασονομείο, το *subst.* inspectorat silvic
δασονομικ-ός, -ή, -ό *adj.* forestier(-ă), silvic(-ă)
δασονόμος, ο *subst.* inspector silvic; șef al unui ocol silvic
δασοπονία, η *subst.* aplicare practică a silviculturii
δάσ-ος, -ους, το *subst.* 1. pădure // *παρθένο* ~ pădure virgină // *υλοτομούμενο* ~ pădure aflată în tăiere (exploatare forestieră) 2. *fig.* mulțime // *ένα* ~ *από σημαίες* o pădure de steaguri
δασοφύλακας, ο *subst.* paznic de pădure, pădurar
δασοφυλακή, η *subst.* paza pădurilor; totalitatea pădurilor
δασοφυτεία, η *subst.* plantație forestieră, plantație de păduri
δασύλλιο, το *subst.* pădurițe, dumbravă, crâng
δασύνομαι *v.r. gram.* (*d.* vocale) a fi marcat cu spirit aspru
δασ-ύς, -εια, -ύ *adj.* 1. cu păr des / stufos(-oasă), 2. cu frunze dese 3. cu accent aspirat
δασύτητα, η *subst.* 1. desime, densitate 2. *gram.* aspirație
δασύτριχ-ος, -η, -ο *adj.* păros(-oasă)
δασώδ-ης, -ης, -ες și **δασωμέν-ος**, -η, -ο *adj.* plin(-ă) de păduri, păduros(-oasă)
δασώνω *v.t.* a împăduri
δαυλί, το *subst.* tăciune mic
δαυλίτης, ο *subst.* 1. bot. cuscută, torțel 2. boală a cerealelor, cărbune
δαυλός, ο *subst.* 1. tăciune; lemn de foc 2. făclie 3. *fig.* cauza răului
δαιτ-ος, -η, -ο *pron.* el, ea
δαφνέλαιο, το *subst.* ulei de dafin
δάφν-η, η *subst.* bot. 1. dafin, laur 2. *fig.* simbol al victoriei, al gloriei // *δρέπω* -ες a culege laurii // *στεφανώνω*, *στέφω*, *με* -ες a încununa cu lauri // *επαναπαύομαι στις* -ες a se culca pe o ureche

δαφνηφόρ-ος, -α, -ο *adj.* vezi *δαφνοφόρος*
δάφνιν-ος, -η, -ο *adj.* de laur // -ο *στεφάνι* cunună de lauri
δαφνοκέρασος, ο *subst.* bot. leandru
δαφνόλαδο, το *subst.* vezi *δαφνέλαιο*
δαφνοστεφανωμέν-ος, -η, -ο *adj.* încununat(-ă) cu lauri
δαφνοστεφάνωτ-ος, -η, -ο *adj.* vezi *δαφνοστεφανωμένος*
δαφνοφόρ-ος, -α, -ο *adj.* împodobit(-ă) cu lauri; care poartă lauri
δαχτυλήθρα, η *subst.* degetar
δαχτυλιά, η *subst.* urmă de deget (de obicei murdară)
δαχτυλιδέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. în formă de inel 2. *fig.* tras(-ă) ca prin inel, subțire // -ια *μέση* mijloc tras ca prin inel
δαχτυλίδι, το *subst.* inel // *χρυσό* ~ inel de aur // ~ *αρραβώνα* inel de logodnă, verighetă // *άλλεξαν* -α ei s-au logodit
δαχτυλίδοπετρα, η *subst.* piatră prețioasă montată la un inel
δάχτυλο, το *subst.* 1. deget // *μετρώ στα* -α a socoti pe degete // *ένα* ~ *κρασί* un deget de vin // *όλα τα* -α *δεν είναι ίσια* nu sunt toate degetele la ~ 1. 2. unitate de măsură, țol
δამιλια, η *subst.* 1. belșug, abundență 2. dărnicie
δαιμνι-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. abundent(-ă), îmbelșugat(-ă) 2. dărnice(-ă) II. *adv.* (-ώς) în mod abundent, cu dărnicie
δε *conj. adversativă* 1. dar, ori, iar // *εγώ μεν ακούω αυτός* ~ *όχι* eu aud dar el nu // *αυστηρός μεν, δίκαιος* ~ sever dar drept // *εσύ μεν έγινες καλός, εγώ* ~ *ακόμα υποφέρω* tu te-ai făcut bine, iar eu încă sufăr 2. *conj. copulativă* și // *έφυγε, τον αντικατέστησε* ~ **ο φίλος του** a plecat și a fost înlocuit de prietenul său
δεδηλωμένη, η *subst. pol.* majoritate parlamentară
δεδικασμένο, το *subst. jur.* hotărâre judecătorească definitivă
δεδομένο, το *subst.* 1. dat, element cunoscut // *δεν γνωρίζω τα* -α *του προβλήματος* nu cunosc datele problemei 2. fapt împlinit // *θεωρείται σαν* ~ este considerat / se consideră un fapt împlinit
δεδομέν-ος, -η, -ο *adj.* *δεδομένου* ότι dat fiindcă // *σε* -η *στιγμή* la un moment dat
δέηση, η *subst.* rugămintă, rugăciune, implorare
δείγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. mostră, eșantion 2. model 3. mărturie, dovadă // ~ *αγάπης* dovadă de dragoste

δειαματοληπτικός, -ή, -ό *adj.* de mostră, de probă // -ή σφουγμομέτρηση της κοινής γνώμης sondaj de probă al opiniei publice

δειαματοληψία, η *subst.* luare de probe / mostre
δειαματολόγιο, το *subst.* catalog, colecție de mostre / de mărfuri

δείκτης și **δείχτης**, ο *subst.* 1. degetul arătător 2. *tehn.* ac indicator // οι -ες του ρολογιού acele ceasomicului // ο ~ του μπουσούλα acul busolei 3. *tehn.* buton // κλειών τον -η της τηλεοράσης a închide butonul televizorului 4. indice, index // ο ~ των τιμών indicele prețurilor 5. *mat.* numărul care arată gradul rădăcinii cerute

δεικτικός, -ή, -ό *adj.* 1. demonstrativ(-ă) // *gram.* -ή αντωνυμία pronume demonstrativ 2. indicator(-oare)

δείλι, το *subst.* 1. chindie, timp al zilei către apusul soarelui 2. seară

δειλία, η *subst.* 1. timiditate, sfială, lipsă de curaj 2. lașitate

δειλι-άζω, -ιασα *v.i.* 1. a fi dominat(-ă) de frică 2. a fi sfios(-oasă), a fi timid(-ă), a nu îndrăzni

δειλιασ-μα, -ματος, το *subst.* pierderea curajului
δειλιω, το *subst.* 1. chindie, timp al zilei către apusul soarelui 2. timpul către seară

δειλιν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de după-amiază 2. de seară

δειλ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sfios(-oasă), timid(-ă), lipsit(-ă) de curaj II. *adv.* (-ά) cu timiditate, fără curaj

δεινά, τα *subst. pl.* chinuri, suferințe // τα ~ μου είναι αμέτρητα suferințele îmi sunt nenumărate

δείνα, ο, η, το *pron. nehot.* cutare, cineva (pentru masculin ο δείνας) // δια τον ~ λόγον pentru cutare motiv

δεινοπάθη-μα, -ματος, το *subst.* suferință, chin
δεινοπαθ-ώ, -ησα *v.i.* a suferi, a se chinui

δειν-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. groaznic(-ă), înfiorător(-oare), îngrozitor(-oare), cumplit(-ă), fioros(-oasă), crâncen(-ă) // -ό έγκλημα crimă îngrozitoare 2. *fig.* formidabil(-ă), grozav(-ă), extraordinar(-ă) // -ός πιανίστας pianist formidabil II. *subst.* το -ό nenorocire, suferință

δεινόσαυρος, ο *subst.* dinozaur

δεινότητα, η *subst.* capacitate, dibăcie // ρητορική ~ elocință

δείξιμο, το *subst.* dovadă

δειπν-ίζω, -ισα I. *v.t.* a da cuiua o cină II. *v.i.* a cina

δείπνο, το și **δείπνος**, ο *subst.* cină, dineu // Ο Μυστικός Δείπνος Cina cea de taină

δειπν-ώ, -ησα *v.i.* a cina
δειπνοσοφιστής, ο *subst.* (în antichitate) cel care în timpul cinei discută diferite probleme

δειράς, η *subst.* pisc de munte

δεισιδαίμονας, ο *subst.* persoană superstițioasă
δεισιδαιμονία, η *subst.* superstiție

δείχνω, έδειξα, **δείχτηκα** I. *v.t.* 1. a arăta, a indica // το δρόμο σε κάποιον a arăta cuiua drumul // το ρολόι δείχνει πέντε η ώρα ceasul arată ora cinci // ~ σε κάποιον να σχεδιάζει arăt cuiua să deseneze 2. a dovedi, a demonstra // η ζωή έδειξε ότι είχα δίκιο viața a demonstrat că am avut dreptate II. *v.i.* a arăta, a părea // δείχνει άρρωστος arată / pare bolnav // δείχνει άσχημα στο πρόσωπο arată prost la față

δείχτης, ο *subst.* vezi δείκτης
δέκα *num. card.* 1. zece // στις ~ η ώρα la ora zece // στις ~ του μηνός la zece ale lunii // έρχονται ~ vin câte zece 2. decar (la cărțile de joc) // το ~ καρό zece carou

δεκάγραμμο, το *subst.* decagram

δεκάγωνο, το *subst. geom.* decagon

δεκάδα, η *subst.* grup de zece, decadă
δεκαδικ-ός, -ή, -ό *adj.* zecimal(-ă) // -ός αριθμός număr zecimal // -ό σύστημα sistem zecimal // -ά κλάσματα fracții zecimale

δεκάδραχμο, το *subst.* monedă de zece drahme
δεκάεδρο, το *subst. geom.* decaedru

δεκαεννέα și **δεκαεννιά** *num. card.* nouăsprezece, numărul 19

δεκαεξασέλιδο, το *subst.* coală de tipar (având 16 pagini)

δεκαεξασύλλαβος, ο *subst.* vers decaexasilab, vers din 16 silabe

δεκαέξι și **δεκάξι** *num. card.* șaisprezece

δεκαεπτά *num. card.* șaptesprezece

δεκαετ-ής, -ής, -ές *adj.* de zece ani, care are zece ani

δεκαετία, η *subst.* deceniu, perioadă de 10 ani

δεκαεφτά și **δεκαεπτά** *num. card.* șaptesprezece

δεκ-άζω, -ασα, -άστηκα, **δεκασμένος** *v.t.* a mitui, a corupe

δεκαήμερ-ος, -η, -ο I. *adj.* care durează zece zile, care este pentru zece zile II. *subst.* το -ο decadă // το πρώτο -ο του Αυγούστου prima decadă a lunii august

δεκάλογος, ο *subst.* 1. decalog, cele zece porunci date de Dumnezeu lui Moise 2. *fig.* orice reglementare care conține zece reguli de bază

δεκαμελ-ής, -ής, -ές *adj.* format(-ă) din zece membri // -ής οικογένεια familie cu zece membri

δεκάμετρο, το *subst.* decametrul

δεκάμην-ος, -η, -ο *adj.* care durează zece luni

δεκανέας, ο *subst. mil.* caporal

δεκανίκι, το *subst.* cârjă // στηρίζεται σε ξένα -α se bazează pe alții

δεκαοκτώ și **δεκαοχτώ** *num. card.* optsprezece
δεκαπενθήμερος, -η, -ο *adj.* chenzinal(-ă), de 15 zile, care apare de fiecare dată la 15 zile
δεκαπενταετία, η *subst.* perioadă de 15 ani
δεκαπενταμέλης, -ής, -ές *adj.* format(-ă) din 15 membri // -ής *επιτροπή* comisie din 15 membri
δεκαπενταπλάσιος, -α, -ο *adj.* de 15 ori mai mare / mai mult
δεκαπενταριά, η *subst.* aproximativ 15 // **καμιά** ~ **παιδιά** vreo cincisprezece copii
δεκαπεντασύλλαβος, ο *subst.* vers din 15 silabe
Δεκαπενταύγουστος, ο 1. *bis.* postul de Sfânta Marie 2. *bis.* sărbătoarea Sfintei Marii de la 15 august
δεκαπέντε *num. card.* cincisprezece
δεκαπλάσι-άζω, -ιασα, -ιάστηκα, **δεκαπλάσι-ασμένος** *v.t.* a înzece, a mări de zece ori // ~ **τις** **δυνάμεις** a înzece puterile
δεκαπλάσιασμός, ο *subst.* înzecire
δεκαπλάσιος, -α, -ο I. *adj.* de zece ori mai mare (sau mai mult) II. *adv.* (-α)
δεκάρα, η *subst.* 1. monedă de zece lepta (a zecea parte a drahmei) 2. *fig.* ceva fără valoare // **δεν αξίζει ούτε** ~ nu face nici doi bani // ~ **δεν δίνω** a nu da doi bani
δεκαριά (**καμιά**), η *subst.* (aproximativ / vreo) zece
δεκάρικο, το *subst.* moneda de zece drahme
δεκαρολόγος, ο *subst.* 1. persoană care își însușește bani 2. persoană care poate fi mituită cu sume neînsemnate
δεκάρης, ο *subst. ist.* decemvir
δεκαρχία, η *subst.* decemvirat
δεκασμός, ο *subst.* mituire, mituială
δεκαστ-ής, ο, -στρια, η *subst.* mituitor(-oare)
δεκασύλλαβος, ο *subst.* decasilab, vers cu 10 silabe
δεκατέσσερ-ις, -ις, -α *num. card.* paisprezece, numărul 14
δεκατετράστιχο, το *subst.* sonet
δεκάτευμα, το *subst.* zeciuală, luarea dijmii
δεκατεύω *v.t.* a zecui, a dijmui
δεκάτη, η *subst.* dijmă, dare a zecimii (din produse, din venituri)
δεκατημόριο, το *subst.* a zecea parte
δεκατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **δεκατισμένος** *v.t.* a decima
δεκάτισμα, το și **δεκατισμός**, ο *subst.* decimare
δεκατόλιτρο, το *subst.* decilitru
δεκατόμετρο, το *subst.* decimetru
δεκάτομ-ος, -η, -ο *adj.* format(-ă) din zece volume // -η **εγκυκλοπαίδεια** enciclopedie în 10 volume

δέκατο, το *subst.* zecime, a zecea parte // το **ένα** ~ o zecime // **τα δύο** -α două zecimi
δέκατ-ος, -η, -ο *num. ord.* al zecelea, a zecea // -ος **πέμπτος** al cincisprezecelea // -η **έκτη** a șaisprezecea
δεκατρ-είς, -είς, -ία *num. card.* treisprezece, numărul 13
δεκάχρον-ος, -η, -ο *adj.* de zece ani (vârstă), care ține zece ani
δεκάωρ-ος, -η, -ο I. *adj.* care durează de zece ore II. *subst.* // το -ο cele zece ore; durata de timp de zece ore // **δουλεύω** -ο lucrez câte zece ore
δεκεμβριαν-ός, -ή, -ό *adj.* de decembrie
Δεκέμβριος, ο *subst.* decembrie, (pop.) undrea
δεκοχτούρα, η *subst. ornit.* porumbel de pădure, guguștiuc
δέκτης, ο *subst.* 1. persoană care primește 2. receptor, parte componentă a unui telegraf etc.
δεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* receptiv(-ă)
δεκτικότητα, η *subst.* receptivitate
δεκτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. admis(-ă), acceptat(-ă), primit(-ă) // **έγινα παντού** -ός με **χαρά** am fost primit cu bucurie pretutindeni 2. admisibil(-ă), acceptabil(-ă)
δελε-άζω, -ασα, -άστηκα, **δελεασμένος** *v.t.* 1. a ademeni, a momi, a îmbia 2. a atrage, a seduce, a tenta // τον -σε το **κέρδος** l-a tentat câștigul
δελέασμα, το și **δελεασμός**, ο *subst.* seducție, ademenire, atracție, ispită
δελεαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* seducător(-oare), ademenitor(-oare), atrăgător(-oare), ispititor (-oare) // -ές **προτάσεις** propuneri ispititoare II. *adv.* (-ά)
δέλτα, το *subst.* 1. delta, a patra literă a alfabetului grecesc Δ, δ 2. *geogr.* delta unui fluviu // το ~ του **Λούναβη** Delta Dunării
δελτάριο, το *subst.* carte poștală // **ταχυδρομικό** ~ carte poștală
δελτίο, το *subst.* 1. buletin // ~ **ειδήσεων** buletin de știri // ~ **καιρού** buletin meteorologic // ~ **ταυτότητας** buletin de identitate 2. cartelă, tichet // ~ **τροφίμων** cartelă de alimente 3. fișă
δελτοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* de forma literei Δ, deltoïd(-ă); triunghiular(-ă)
δελφικ-ός, -ή, -ό *adj. mitol.* delfic(-ă), referitor (-oare) la Delfi
δελφίνι, το *subst.* 1. delfin 2. *fig.* bun înotător
δελφίνος, ο *subst.* 1. delfin, titlu dat moștenitorului regelui Franței 2. *fig.* persoană care urmează să ia locul vreunei personalități politice importante

δέμα, **-μάτος**, το *subst.* pachet, colet, balot // **ταχυδρομικό** ~ colet poștal // **κάνω** ~ a face un pachet // **ένα** ~ ύφασμα un balot de stofă

δεμάτι, το *subst.* snop; braț; legătură // **ένα** ~ χόρτο un braț de fân

δεματ-ιάζω, **-ιασα**, **-ιάστηκα**, **δεματιασμένος** *v.t.* a lega în snopi

δεμάτισμα, **-ματος**, το *subst.* facere de snopi

δε(ν) *adv.* nu, particulă de negație verbală // ~ **θέλω** nu vreau // ~ **πας και** su; nu te duci și tu?

δενδροκομία, η *subst.* arboricultură

δέντρο, το *subst.* pom; arbore, copac // **οπωροφόρα** -α pomi fructiferi // **κωνοφόρα** -α arbori coniferi // *fig.* **γενεαλογικό** ~ arbore genealogic

δεντρογαλιά, η *subst.* zool. năpărcă

δεντροκαλλιέργεια, η *subst.* pomicultură

δεντροκαλλιεργητής, ο *subst.* pomicultor

δεντρόκηπος, ο *subst.* livadă

δεντροκομείο, το *subst.* pepinieră de pomi fructiferi

δεντροκόμος, ο *subst.* arboricultor

δεντρολίβανο, το *subst.* bot. rozmarin

δεντρομολόχα, η *subst.* bot. nălbă mare

δεντροστοιχία, η *subst.* 1. șir de arbori, alee mărginită de arbori 2. arbori plantați în șir

δεντροτόμηση, η *subst.* tăiere de arbori, tăiere de pomi

δεντροτόμος, ο *subst.* tăietor de arbori (de lemne) în pădure

δεντροφόρος, **-α**, **-ο** *adj.* arborifer(-ă) // **-α** **περιοχή** regiune arboriferă

δεντροφυτεία, η *subst.* plantație de arbori, plantație de pomi

δεντροφύτευση, η *subst.* plantare de pomi; plantare de arbori, de copaci

δεντροφυτ-εύω, **-εψα**, **-εύτεκα**, **δεντροφυτεμένος** *v.t.* a planta arbori, pomi

δεντρόφυτ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* plantat(-ă) cu pomi, cu arbori

δεντρούλλιο, το *subst.* puiet; arbust

δέν-ω, **έδεσα**, **δέθηκα**, **δεμένος** I. *v.t.* 1. a lega; a face un nod; a bandaja // ~ **το σακκί** a lega sacul // ~ **την πληγή** a bandaja o rană // **του έσαν τα μάτια** i-au legat ochii // **δένομαι ψυχικά με κάποιον** a se lega sufletește de cineva // ~ **κάποιον χειροπόδα** a lega pe cineva de mâini și de picioare // **λύνω και** ~ a tăia și a spânzura // **το** ~ **κόμπος** a face prinsoare, a pune pariu că... 2. a monta, a atașa // ~ **μηχανή** a monta un motor // ~ **το ρεύμα ποταμού** a bara cursul unui râu II. *v.i.* 1. a se lega, a se închea // **το σιρόπι** έδεσε siropul s-a legat // **η σάλτσα** δεν έδεσε sosul nu s-a legat 2. a se

coace // **τα μήλα άρχισαν να δένουν** merele au început să se coacă

δεξαμενή, η *subst.* rezervor, cisternă, bazin

δεξαμενόπλοιο, το *subst.* mar. navă cisternă, petrolier

δεξ-ής, **-ιά**, **-ί** *adj.* drept(-eaptă) // **ο** -ής **ώμος** umărul drept // **η** -ιά **πλευρά** του δρόμου partea dreaptă a drumului // **το** -ί **χέρι** mâna dreaptă

δεξιά *adv.* 1. spre dreapta, la dreapta // **πηγαίνω προς τα** ~ merg spre dreapta // **βρίσκεται** ~ **μου** se află la dreapta mea // **από τα** ~ din dreapta 2. favorabil // **εύχομαι να σου έρθουν όλα** ~ îți doresc să le ai pe toate bune 3. *pol.* la / spre dreapta spectrului politic

δεξιά, η *subst.* *pol.* dreapta politică // **εφημερίδα της** -ς ziar de dreapta

δεξι-ός, **-ά**, **-ό** *adj.* 1. drept(-eaptă), din dreapta // **ο** -ός **δρόμος** drumul din dreapta 2. *pol.* de dreapta // **είναι** -ός e de dreapta // **-ές** **πεποιθήσεις** convingeri de dreapta

δεξιοστροφ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* care se orientează spre dreapta, cu tendințe de dreapta

δεξιοσύνη, η *subst.* abilitate, îndemânare, iscusință

δεξιοτέχν-ης, **ο**, **-ισσα**, η *subst.* îndemânatic(-ă), iscusit(-ă), virtuoz, cu talent deosebit în meserie

δεξιοτεχνία, η *subst.* abilitate, dexteritate, iscusință, virtuozitate

δεξιοτήτα, η *subst.* îndemânare, dibăcie, dexteritate

δεξι-ώνομαι, **-ώθηκα** *v.d.* a da o recepție

δεξίωση, η *subst.* recepție

δέ-ομαι, **-ήθηκα** *v.i.* a se ruga

δέοντα, τα *subst.* 1. cele cuvenite, complimente // **δώσε τα** ~ **στοις γονείς σου** transmite complimente părinților tăi 2. salutări

δεοντολογία, η *subst.* totalitatea datoriilor și regulilor morale dintr-o profesie, deontologie // **συνδικαλιστική** ~ deontologie sindicală

δεοντολογικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* deontologic(-ă)

δέ-ος, **-ους**, το *subst.* teamă

δέρας, το *subst.* piele, blană // *mitol.* **το χρυσόμαλλον** ~ lăna de aur

δερβέναγας, ο *subst.* *ist.* 1. dervenagă, ofițer comandant al corpului de pază a trecătorilor între munți 2. *fig.* om crud, nemilos, samavolnic, tiran

δερβένι, το *subst.* trecătoare între munți

δερβίς-ης și **ντερβίς-ης**, ο *subst.* *ist.* 1. călugăr musulman, derviş 2. *fig.* persoană curajoasă, cinstită

δέρ-μα, -ματος, το *subst.* 1. piele; dermată 2. piele de animal // **ακατέργαστο** ~ piele neprelucrată
δερματομπορία, η *subst.* comerț cu piei, negoț cu piei

δερματέμπορος, ο *subst.* negustor de piei
δερματίν-ιος, -ια, -ιο *adj.* vezi **δερμάτινος**
δερματικ-ός, -ή, -ό *adj.* cutanat(-ă) // **ές παθή-σεις** afecțiunii cutanate

δερματίνη, η *subst.* dermatină
δερμάτιν-ος, -η, -ο *adj.* de piele // **-η τσάντα** geantă de piele

δερματίτιδα, η *subst. med.* dermatită
δερματολογία, η *subst. med.* dermatologie
δερματολόγος, ο, η *subst.* medic specialist în dermatologie

δερματοπάθεια, η *subst. med.* dermatoză, denu-
mire generică pentru boli de piele

δερματοπώλ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* vânzător(-oare) de piei

δερματοστιξία, η *subst.* tatuaj
δερματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* asemănător(-oare) cu pielea

δέρνω, έδειρα, δάρθηκα, δαρμένος I. *v.t.* 1. a bate, a lovi // **μη -ερεις το παιδί** nu bate copilul // *fig.* **με -εroun οι σκέψεις** mă bat gândurile 2. a chinui, a necăji 3. a birui, a bate // **τον έδειρα** l-am bîruit II. *v.r.* **δέρνομαι** a se vîita, a se vîicări, a se lamenta; a se bate cu pumnii în piept

δεί-μο, -ματος, το *subst.* 1. legare // **το ~ του βιβλίου** legarea cărții **είναι τρελλός για ~** este nebun de legat 2. asamblare // **το ~ της μηχανής** asamblarea mașinii 3. pansare, bandajare 4. coacere // **το ~ των φρούτων** coacerea fructelor 5. (*d.* bijuterii) montură (a pietrei prețioase)

δεσμά, τα *subst. pl.* lanțuri, cătușe // **καταδικάζω σε ισόβια ~** a condamna la muncă silnică pe viață

δέσμευση, η *subst.* 1. încătușare 2. *fig.* obligație (morală/ juridică) // **δεν έχω καμία ~** nu am nici o obligație

δεσμευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* care obligă

δεσμ-εύω, -ευσσ, -εύτηκα, δεσμευμένος *v.t.* 1. a încătușa 2. a impune un angajament, a obliga pe cineva pe baza unei înțelegeri 3. a bloca anumite acte în administrarea averii (depuneri bănești la bănci etc.) // **δεν -εουμαι από τίποτα** nu am nici o obligație

δέσμη, η *subst.* 1. mănunchi, legătură, snop 2. fascicul // **η ~ ακτίνων** fascicul de raze

δεσμίδα, η *subst.* pachet mic (de bancnote), mănunchi mic

δέσμι-ος, -α, -ο *adj.* 1. legat(-ă), încătușat(-ă), înlanțuit(-ă), întemnițat(-ă) 2. *fig.* prizonier (-ă), subjugat(-ă), înrobît(-ă) // **~ των πάθων** του prizonierul viciilor sale

δεσμός, ο *subst.* 1. legătură, nod 2. legătură sufletească, prietenie 3. legătură amoroasă // **δεν έχω κανέναν -ό** nu am nici un prieten / prietenă / iubit(-ă)

δεσμοφύλακας, ο *subst.* temnicer
δεσμοκτήριον, το *subst.* închisoare provizorie
δεσμώτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* deținut(-ă)

δεσπόζουσα, η *subst.* 1. dominantă // **-ες ιδέες** idei dominante 2. *muz.* treapta a cincea a gamei muzicale, dominantă

δεσπόζω I. *v.t.* a domina, a stăpâni // **το βουνό -ει** muntele acesta domină (locul) II. *v.i.* a pre-
domina, a se impune, a fi pe locul cel mai înalt

δέσποινα, η *subst. feud.* stăpână // **Δέσποινα, η** Sfânta Fecioară

δεσποινίδα, η *subst.* domnișoară
δεσποσύνη, η *subst. feud.* domniță, fiică de boier
δέσποτ-ας, -άδες, ο *subst.* episcop

δεσποτάτο, το *subst.* ist. despotat, teritoriu bizantin guvernat de un despot

δεσποτεία, η *subst.* despotism, putere absolută, domnie, dominație

δεσπότης, ο *subst.* 1. domn, stăpân, despot, guvernator autonom al unui ținut 2. tiran 3. *bis.* episcop, arhiepiscop

δεσποτικό, το *subst.* 1. scaunul episcopal în biserică 2. reședința episcopului

δεσποτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. despotic(-ă), tiranic(-ă), samavolnic(-ă) 2. *bis.* episcopal(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod despotic, tiranic

δεσποτισμός, ο *subst. pol.* despotism, absolutism, tiranie, samavolnicie

δετικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de legător, al legătorului (de cărți) 2. **τα -ά** costul legării cărților

δετ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. legat(-ă) 2. care se leagă 3. *fig.* legat(-ă) la timp II. *adv.* (-ά) fiind legat(-ă)

δείτε! *interj. inv.* haideti!, veniți!, înainte! // *bis.* ~ **λάβετε φως!** veniți și luați lumină!

Δευτέρα, η *subst.* luni // **Καθαρά ~** prima luni din postul Paștilor // **Μεγάλη ~** luna mare

δευτερεύ-ων, -ουσα, -ον *adj.* 1. secundar(-ă), care vine în al doilea rând ca importanță // **-ον ζήτημα** chestiune secundară 2. *gram.* -ουσα **πρόταση** propoziție secundară

δευτεριώτικ-ος, -η, -ο I. *adj.* de luni, care se întâmplă, au legătură, se referă la ziua de luni II. *adv.* (-α) în ziua de luni, luna // **~ Βάληκες να πλύνεις;** luna te-ai apucat să speli?

δευτεροβάθμιος, -α, -ο *adj.* de gradul al doilea, al doilea după grad // *jur.* -ο **δικαστήριο** instanță de gradul al doilea

δευτερογενής, -ής, -ές *adj.* 1. refăcut(-ă), făcut (-ă) a doua oară 2. secundar(-ă) // **-ής τομέας** domeniu secundar, industria unei țări

δευτεροετής, -ής, -ές *adj.* care este în al doilea an de studii // **-ής φοιτητής** student în anul al doilea

δευτεροκλίτ, -ος, -η, -ο *adj. gram.* de declinarea a doua // **-α ουσιαστικά** substantive de declinarea a doua

δευτερόλεπτο, το *subst.* secundă // **για ένα** ~ pentru o secundă

δευτερολογία, η *subst.* luare de cuvânt pentru a doua oară

δευτερολογώ, -ησα *v.t.* a lua cuvântul pentru a doua oară

Δευτερονόμιον, το *subst. relig.* Deuteronom

δύτερον *adv.* în al doilea rând

δεύτερος, -η, -ο I. *num. ord.* al (a) doilea (doua) // **ήρθε** -ος a venit al doilea // **-η φορά** a doua oară // **-ο πάτωμα** etajul al doilea // **Κάρολος ο -ος** Carol al doilea // **κάθε -η μέρα** o dată la două zile, la fiecare două zile // **-ο βραβείο** premiul al doilea // **από -ο χέρι** de mână a doua II. *adj.* secundar(-ă) // **αυτό είναι -ο ζήτημα** aceasta este o chestiune secundară III. *subst.* **-ο** fiecare din cele două părți egale, cealaltă jumătate, doime // **το ένα -ο ο** doime

δευτερότοκος, -η, -ο *adj.* al (a) doilea (doua) născut(-ă) // **-ος υιός** fiul al doilea născut

δευτερόνωο, -ωσα I. *v.t.* 1. a repeta, a relua, a reîncepe 2. a ara pentru a doua oară II. *v.i.* a se întâmpla pentru a doua oară

δευτέρη, το *subst.* vezi **τεφτέρη**

δέχομαι, **δέχτηκα** *v.d.* a primi, a accepta, a admite // **~ επισκέπτες** a primi musafiri // **πως δέχτηκε την είδηση**; cum a primit vestea? // **~ την πρόσκληση κάποιου** a accepta invitația cuiva // **το ~ σαν δεδομένο** îl admit ca un fapt dat // **~ εις ακρόαση** a primi în audiență

δεχτ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **δεκτός**

δέ-ων, -ουσα, -ον *adj.* necesar(-ă), oportun(-ă), just(-ă) // **θα πάρουμε τα -οντα μέτρα** vom lua măsurile necesare

δηγ. partic. adv. *inv.* sigur, mai ales, după cum, deci, desigur // **και ~** și mai ales, și desigur // **κατά το ~ λεγόμενον** după cum se zice

δήγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. mușcătură 2. înțepătură de insecte

δήθεν *adv.* 1. chipurile, parcă, de parcă, ca și cum, cică, vorba vine // **έκανε ότι ~ δεν τον γνώριζε** a făcut de parcă nu-l cunoștea //

ξάπλωσε ~ να κοιμηθεί s-a culcat chipurile să doarmă 2. (*cu subst.*) așa zis(-ă), pretins(-ă) // **οι ~ φιλόσοφοι** așa zișii filozofi

δηκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. mușcătoar(-oare), înțepător(-oare) 2. *fig.* caustic(-ă), sarcastic, batjocoritor // **-ά λόγια** vorbe caustice

δηκτικότητα, η *subst.* 1. causticitate, sarcasm 2. mușcătură, înțepătură (de insecte)

δηλαδή I. *adv.* adică, va să zică, cu alte cuvinte // **~ δεν θέλεις να φύγεις** adică nu vrei să pleci // **~ είσαι της ίδιας γνώμης** adică ești de aceeași părere II. *conj.* prin urmare, deci // **όλη την ώρα κοιτάζεις, ~ θέλεις να φύγουμε** tot timpul te uiti la ceas, deci vrei să plecăm

δηλητηρ-ιάζω, -ιάσα, -ιάστηκα, **δηλητηριασμένος** *v.t.* 1. a otrăvi 2. a intoxica 3. *fig.* a învenina; a semăna vrajbă

δηλητηρίαση, η *subst.* 1. otrăvire 2. intoxicare

δηλητήριο, το *subst.* otrăvă, venin

δηλητηριώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* 1. otrăvitor(-oare) 2. veninos(-oasă) II. *adv.* (-ώς) în mod otrăvitor

δήλιον πρόβλημα, το *subst.* și *adj.* problemă nerezolvată, de nerezolvat

δηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **δηλωμένος** *v.t.* a declara, a face cunoscut, a comunica // **~ ενώπιον αρχής** a declara în fața unei autorități // **~ στο τελωνείο τι έχω** declar la vamă ce am // **έχετε τίποτα να -σετε**; aveți ceva de declarat?

δήλωση, η *subst.* declarație // **επίσημη** ~ declarație solemnă (oficială) // **κοινή** ~ declarație comună // **κάνω -εις προς τους δημοσιογράφους** a face declarații ziariștilor

δηλωσίας, ο *subst.* persoană care a declarat oficial că își reneagă concepțiile politice

δηλωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* declarativ(-ă) II. *subst.* **το -ό** *mar.* manifest, document cu mărfurile încercate pe o navă

δημαγωγία, η *subst. pol.* demagogie

δημαγωγικ-ός, -ή, -ό I. *ad. polj.* demagogic(-ă) II. *adv.* (-ά)

δημαγωγός, ο *subst. pol.* demagog

δημαγωγ-ώ, -ησα *v.i.* a fi demagog, a face demagogie

δημαρχείο, το *subst.* clădirea primăriei

δημαρχεύω *v.i.* a fi primar, a executa sarcini de primar

δημαρχία, η *subst.* 1. primărie 2. demnitatea de primar; mandatul de primar

δημαρχιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care se referă la primărie; al, a, ai, ale primăriei 2. de primar // **~ πάρεδρος** ajutor de primar

δήμαρχος, ο *subst.* primar

δήμευση, η *subst.* confiscare // η ~ περιουσίας confiscarea averii

δημ-εύω, -ευσά, -εύτηκα, **δημευμένος** *v.t.* a confiscă

δημηγορία, η *subst. ist.* demigorie, cuvântare în public

δημητριακά, τα *subst. pl.* cereale

δημητριακ-ός, -ή, -ό *adj.* cerealier(-ă) // -οί **καρποί** cereale

δήμιος, ο *subst.* călău, gâde

δημιουργη-μα, -ματος, το *subst.* 1. creație 2. creatură, făptură

δημιουργία, η *subst.* 1. creare, făurire, întemeiere // η ~ **μιας καινούργιας ζωής** crearea unei vieți noi // η ~ **της βυζαντινής αυτοκρατορίας** întemeierea imperiului bizantin 2. creație, operă artistică / spirituală 3. *bis.* Facerea // η ~ **του κόσμου** Facerea lumii

δημιουργικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* creator(-oare), de creație // -ή **δράση** activitate creatoare // -ό **πνεύμα** spirit creator II. *adv.* (-ά) în mod creator

δημιουργικότητα, η *subst.* creativitate, putere creatoare

δημιουργός, ο, η *subst.* 1. creator(-oare), făuritor(-oare), autor(-oare) 2. *bis.* ο ~ Demiurgul, Dumnezeu

δημιουργ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **δημιουργημένος** I. *v.t.* a crea, a făuri // ~ **ευνοϊκές συνθήκες** a crea condiții favorabile // ~ **αυταπάτες** a crea iluzii // ~ **βιομηχανία** a crea o industrie // ~ **θεωρία** a crea o teorie // -ήθηκε **τέτοια κατάσταση** που... s-a creat o asemenea situație că... // -ήθηκε η **εντύπωση** s-a creat impresia II. (*ca adj.*) **δημιουργημένος** realizat(-ă) (din punct de vedere social și profesional), *fam.* făcut(-ă)

δημογέροντας, ο *subst. ist.* membru în sfatul administrativ al unui oraș, al unei comune, pe vremea stăpânirii otomane

δημογραφία, η *subst.* demografie

δημογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* demografic(-ă)

δημοδιδάσκαλ-ος, ο, -ισσα, η *subst.* învățător (-oare)

δημοσκοπία, η *subst. pol.* demagogie

δημοκόπος, ο *subst. pol.* demagog

δημοκράτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* democrat(-ă)

δημοκρατία, η *subst.* 1. democrație 2. republică // **πρόεδρος της -ς** președintele republicii

δημοκρατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. democratic(-ă), democrat(-ă); liberal(-ă) // το -ό **κόμμα** partidul democrat // -ά **δικαιώματα** drepturi democratice 2. republican(-ă) II. *adv.* (-ά)

δημοκρατικότητα, η *subst.* 1. democratism 2. liberalism

δημοκρατισμός, ο *subst.* vezi **δημοκρατικότητα**

δημοπρασία, η *subst.* licitație

δημοπρατήριο, το *subst.* sala de licitație

δημοπράτηση, η *subst.* scoatere la licitație, procedură și formalități în efectuarea licitației

δημοπρατ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **δημοπρατημένος** *v.t.* a vinde / a expune la licitație

δήμος, ο *subst.* 1. comună 2. municipiu 3. *ist.* demos, popor

δημοσιά, η *subst.* drum național, autostradă

δημοσίευ-μα, -ματος, το *subst.* publicație // **ενδιαφέρον** ~ publicație interesantă

δημοσίευση, η *subst.* 1. publicare, anunț 2. (*d. lege*) promulgare // η ~ **του άρθρου** publicarea articolului // η ~ **του νόμου** promulgarea legii

δημοσι-εύω, -ευσά, -εύτηκα, **δημοσιευμένος** *v.t.* 1. a publica // ~ **είδηση** a publica o știre 2. a promulga // ~ **νόμο** a promulga o lege 3. a edita // ~ **ένα βιβλίο** a edita o carte

δημόσιο, το *subst.* 1. stat, țară (ca persoană juridică) 2. domeniul public, proprietatea publică 3. popor, populație, public, obște

δημοσιογραφία, η *subst.* 1. ziaristică, gazetărie, publicistică 2. profesiunea de ziarist(-ă)

δημοσιογραφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* jurnalistic(-ă), gazetăresc(-ească), publicistic(-ă), de presă // -ό **γραφείο** birou de presă II. *adv.* (-ά) gazetăreste, ca gazetarii

δημοσιογράφος, ο, η *subst.* ziarist(-ă), publicist(-ă)

δημοσιογραφ-ώ, -ησα *v.i.* a fi ziarist(-ă), a exercita profesiunea de ziarist

δημοσιολογία, η *subst.* politologie

δημοσιολόγος, ο, η *subst.* politolog

δημοσιονομία, η *subst.* știința finanțelor publice

δημοσιονομικ-ός, -ή, -ό *adj.* care are legătură, se referă la finanțele statului // **τα -ά προβλήματα** problemele finanțelor statului

δημοσιονόμος, ο, η *subst.* specialist(-ă) în problemele de finanțe publice

δημόσι-ος, -α, -ο I. *adj.* public(-ă), obștesc(-ească), de stat // -ες **υπηρεσίες** servicii publice // -α **αρχή** autoritate publică // -ο **συμφέρον** interes public // -α **έργα** lucrări publice // -α **περιουσία** avutul obștesc // ~ **υπάλληλος** funcționar public (de stat) // -ο **ίδρυμα** instituție publică II. *adv.* (-α) în (mod) public, în văzul lumii // **ανακοινώνω -α** a anunța în public

δημοσιότητα, η *subst.* publicitate // **δίνω στη ~** a da publicității

δημοσκοπηση, η *subst.* sondaj de opinie

δημοσκοπ-ώ, -ησα *v.t.* a sonda opinia publică

δημοσυντήρητ-ος, -η, -ο *adj.* (*d. instituții*) întreținut(-ă) de municipiu sau stat

δημότ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* cetățean(-că) înscris (-ă) în registrele matricole ale unei localități // **είμαι -ης Αθηνών** a fi cetățean al Atenei

δημοτική, η *subst.* demotică, limba greacă vorbită

δημοτικισμός, ο *subst.* demoticism, curent pentru adoptarea demoticii ca limbă oficială

δημοτικιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst.* adept(-ă) al demoticii / al limbii vorbite

δημοτικό, το *subst.* școala primară // **τελειώσε μόνο** το ~ a terminat numai școala primară

δημοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. popular(-ă), comunal(-ă), municipal(-ă) // **-ά τραγουδία** cântece populare // **-ές και κοινοτικές εκλογές** alegeri municipale și comunale // **-ή περιουσία** bunuri comunale 2. (d. învățământ) primar(-ă) // **-ή εκπαίδευση** învățământul primar // **-ό σχολείο** școala primară

δημοτικότητα, η *subst.* popularitate

δημοτολόγιο, το *subst.* registrul matricol al unei localități

δημοφιλ-ής, -ής, -ές *adj.* iubit(-ă), apropiat(-ă) de popor; popular(-ă)

δημοψήφισμα, -ματος, το *subst.* plebiscit

δημόδ-ης, -ης, -ες *adj.* inv. popular(-ă) // **-ες άσμα** cântec popular

δηνάριο, το *subst.* dinar

διάβα, η *subst.* și *fig.* trecere // ~ **του χρόνου / των αιώνων** trecerea timpurilor / veacurilor

διαβ-άζω, -ασα, -άστηκα, **διαβασμένος** I. v.t. 1. a citi, a citi cu voce tare // ~ **με το νου μου** a citi în minte 2. (d. un preot) a citi (pentru iertarea păcatelor), a face maslu 3. a învăța, a studia II. *adj.* **διαβασμένος** (și cu sensurile) 1. citit(-ă), învățat(-ă), cult(-ă) 2. care și-a învățat lecțiile, cu lecția învățată

διαβαθμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **διαβαθμισμένος** v.t. 1. a grada, 2. a nota, a departaja conform notelor

διαβάθμιση, η *subst.* 1. gradare 2. departajare după note

διαβάθρα, η *subst.* mar. scara navei pentru legătura vasului cu uscatul; pasarela

διαβαίνω, **διάβηκα** v.t. a trece, a traversa // ~ **την γέφυρα** a trece podul

διαβάλλω, **διέβαλα**, **διαβλήθηκα** v.t. a calomnia, a defăima, a vorbi de rău, a denigra

διάβαση, η *subst.* 1. trecere 2. pasaj, loc de traversare 3. trecătoare

διάβασμα, -ματος, το *subst.* 1. citire, lectură 2. învățare, studiu // **το ~ του μαθήματος** învățarea lecției 3. (la biserică) citirea unei rugăciuni, maslu // **είναι για ~** este nebun

διαβατάρικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. trecător(-oare) 2. vremelnic(-ă) 3. (d. pășări) călător(-oare) // **-α πουλιά** pășări călătoare

διαβατήριο, το *subst.* pașaport

διαβάτης, ο *subst.* trecător(-oare), drumeț(-eață)

διαβατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* trecător(-oare), vremelnic(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod vremelnic, trecător

διαβατ-ός, -ή, -ό *adj.* care se poate trece; traversabil(-ă)

διαβεβαι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διαβεβαιωμένος** v.t. a confirma, a asigura pe cineva de ceva, a confirma

διαβεβαίωση, η *subst.* 1. asigurare 2. confirmare a preoților

διάβημα, -ματος, το *subst.* demers // **έκανα πολλά -ματα** am făcut multe demersuri // **απονενοημένο** ~ un gest disperat

διαβήτη, ο *subst.* 1. compas 2. med. diabet

διαβητικ-ός, -ή, -ό *adj.* med. diabetic(-ă), bolnav(-ă) de diabet

διαβιβ-άζω, -ασα, -άστηκα, **διαβιβασμένος** v.t. a transmite

διαβίβαση, η *subst.* 1. transmitere 2. milit. οι -εις corp de transmisiuni, unitate militară de transmisiuni

διαβιβαστής, ο *subst.* 1. persoană care transmite (un mesaj etc.); mediator 2. milit. transmisionist

διαβίωση, η *subst.* viețuire, trăire, mod de viață, trai // **καλές συνθήκες -εως** condiții bune de trai

διαβλέπω, **διείδα** și **διέβλεψα** v.t. a întrezați

διαβλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* calomnios(-oasă), injurios(-oasă)

διαβλητ-ός, -ή, -ό *adj.* defăimat(-ă), denigrat(-ă)

διαβόητ-ος, -η, -ο *adj.* faimos(-oasă)

διαβολ-έας, ο (pl. -είς) *subst.* calomniator, defăimător, denigrator

διαβολέμεν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. îndrăcit(-ă), drăcesc(-ească) 2. insuportabil(-ă), groaznic(-ă) II. *adv.* (-α) // **δουλεύει** ~ lucrează într-un ritm drăcesc

διαβολή, η *subst.* calomnie

διαβολιά, η *subst.* 1. șmecherie, viclenie 2. faptă necuviincioasă, obrăznicie

διαβολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* diabolic(-ă), satanic(-ă), drăcesc(-ească) II. *adv.* (-ά)

διαβολόκαιρος, ο *subst.* vreme urâtă

διαβολοκόριτσο, το *subst.* fată isteată, poznașă **διαβολομαζώματα**, τα *subst.* pl. avere strânsă pe căi necinstite // ~ **διαβολοσκορπίσματα** de dracul date, de dracul luate

διαβολόπαιδο, το *subst.* drăcușor, copil poznaș, isteț, neastâmpărat

διάβολ-ος, ο -ισσα, η *subst.* drac, diavol, demon, satana, spirit rău, drăcoaică, diavoliță // -ε! drace! // **τι (πως)** -ο! ce(cum) dracu! // **στο -ο!**, να παρ'ο -ος! la dracu! // **πήγαινε στο -ο!** du-te dracului! // **τον έχω του -ου το κατάρτιχο** îl las în seama diavolului // **είναι στου -ου τη μάνα** este la mama dracului (foarte departe) // **στέλνω στο -ο κάποιον** a trimite la dracul pe cineva // **έχει το -ο μέσα** tu are pe dracul în el // **τι -ο έκανε** τόςά ώρα; ce dracu ai făcut atâtă timp? // **να τον πάρει ο ~** să-l ia dracul // **ο ~ ξέρει τι έχει** dracul știe ce are // **έσπασε ο ~ το πόδι του** și-a rupt dracul piciorul

διαβολοσκορπίσματα, τα *pl. subst.* ceea ce se risipește foarte repede

διαβουλεύομαι *v.d.* 1. a delibera 2. a se sfătui, a se consulta 3. a unelti, a urzi, a conspira

διαβουλεύσεις, οι *subst. pl.* negocieri, tratative pentru a se ajunge la o hotărâre comună

διαβούλιο, το *subst.* 1. consfătuire (secretă), deliberare, dezbateri 2. intrigă, uneltire

διαβρέχω *v.t.* a umecta

διάβροχ-ος, -η, -ο *adj.* ud(-ă), îmbibat(-ă), înmuiat(-ă), leoarcă

διαβρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διαβρωμένος** *v.t.* 1. a eroda, a produce o eroziune, a coroda, a roade 2. *fig.* a strica

διάβρωση, η *subst.* roadere, rozătură; erodare; eroziune, coroziiune

διαβρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. eroziv(-ă), coroziv(-ă), corodant(-ă) // **-ά οξέα** acizi corozivi 2. *fig.* -ές ενέργειες acțiuni corozive

διαγγέλ-μα, -ματος, το *subst.* 1. mesaj 2. proclamație

(διαγιγνώσκω) διέγνωσα *v.t. med.* 1. a diagnostica, a stabili diagnosticul 2. a concluziona

διάγνωση, η *subst. med.* diagnostic; diagnoză

διαγνωστικ-ός, -ή, -ό *I. adj. med.* care se referă la diagnostic, diagnostic(-ă) *II. subst. η -ή med.* diagnostică

διαγουμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **διαγουμισμένος** *v.t.* a prăda, a jefui

διαγούμισ-μα, -ματος, το *subst.* prădare, jefuire, jaf

διάγραμ-μα, -ματος, το *subst.* 1. diagramă 2. plan, desen // **τοπογραφικό** ~ plan topografic 3. rezumat 4. muz. portativ

διαγραφή, η *subst.* 1. trasare, desenare, schițare, descriere 2. ștergere, scoatere din evidență, radiere, tăiere de pe listă 3. scutire de datorii

διαγράφο, **διέγραψα**, **διαγράφε(τ)ηκα**, **διαγραμμένος** *v.t.* 1. a trasa, a desena, a schița, a descrie 2. a exclude, a scoate din evidență 3. a radia, a șterge

διάγω *v.i.* a trăi, a-și petrece timpul // **διάγει βίο ακόλαστον** duce o viață desfrânată

διαγωγή, η *subst.* purtare, comportare, comportament // **πήρα δέκα στη ~** am luat zece la purtare

διαγων-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a concura, a lua parte la întrecere, la concurs

διαγωνί-ος, -α, -ο *adj.* diagonal(-ă)

διαγώνιος, η *subst. geom.* diagonală **διαγώνισμα**, -ματος, το *subst.* teză scrisă (de elevi / studenți)

διαγωνισμός, ο *subst.* 1. întrecere, concurs // **παίρνω μέρος σε -ό** a lua parte la un concurs 2. examen scris // **έχουμε -ούς** avem examene scrise

διαδέχομαι, **διαδέχτηκα** *v.d.* a urma, a succeda, a se succeda, a veni după // ~ **κάποιον στην θέση** του a succeda cuiva în locul lui // **τα κύματα διαδέχονταν το ένα το άλλο** valurile se succedau unul după altul // ~ **κάποιον στο θρόνο** a urma cuiva la tron

διαδηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διαδηλωμένος** *I. v.t.* a manifesta, a demonstra *II. v.i.* a lua parte la o manifestație

διαδήλωση, η *subst.* manifestație, demonstrație **διαδηλ-ωτής**, ο -ώτρια, η *subst.* manifestant(-ă), demonstrant(-ă)

διαδήμα, το *subst.* diademă

διαδίδω, **διέδωσα**, **διαδόθηκα**, (**δια**)**δεδομένος** *v.t.* a răspândi, a propaga, a face să circule o știre în public, a zvonii știri false

διαδικασία, η *subst.* procedură, procedeu, proces // **είναι ζητήμα -ς** este o problemă de procedură

διαδικαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de procedură, procedural(-ă)

διάδικος, ο *subst. jur.* imprecinat(-ă), parte **διαδίκτυο**, το *subst.* (defectiv de plural) internet

διάδοση, η *subst.* 1. răspândire, propagare 2. ducerea vorbeii, zvonire; zvon

διαδόσιμ-ος, -η, -ο *adj.* contagios(-oasă), molipsitor(-oare)

διαδότης, ο *subst.* colporteur

διαδοχή, η *subst.* 1. succesiune // **δικαίωμα -ς** drept de succesiune // **κατά ~** în mod succesiv 2. moștenire

διαδοχικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* succesiv(-ă) *II. adv.* (-ά)

διαδοχικότητα, η *subst.* ordine de succesiune

διάδοχ-ος, -η, -ο *adj.* care succede / urmează, următor(-oare) // **-ο σχήμα** plan care succede altuia

διάδοχος, ο, η *subst.* 1. succesor(-oare), urmaș(-ă), moștenitor(-oare) 2. *pol.* moștenitorul(-oarea) tronului, prințul(-esa) moștenitor(-oare) // **επί-δοξος** ~ moștenitor prezumtiv

διαδραματιζόμενα, τα *subst. pl.* cele întâmplare // **αποδίδω τα ~** redau cele întâmplare

διαδραματίζω, -ισα, -ίστηκα I. *v.t.* a îndeplini, a juca un rol // -ισε μεγάλο ρόλο στην ιστορία a îndeplinit un rol mare în istorie II. *v.r.* **διαδραματίζομαι** a avea loc, a se întâmpla, a se petrece // τα γεγονότα -ίστηκαν ως εξής evenimentele s-au petrecut în felul următor

διαδρομή, η *subst.* parcurs; traseu

διάδρομος, ο *subst.* coridor; pistă

διαζευκέν-ος, -η, -ο *adj.* divorțat(-ă)

διαζευκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de despărțire, despărțitor(-oare) 2. *gram.* disjunctiv(-ă) // -ός σύνδεσμος conjuncție disjunctivă

διαζευξη, η *subst.* despărțire, separație, separare // είμαστε σε ~ suntem despărțiți

διαζύγιο, το *subst.* divorț

διάζω-μα, -ματος, το *subst. arhit.* 1. friză, cornișă, centură, brâu 2. culoar în teatrul antic

διαθεϊσθαι, η *subst.* dezinfectare prin ardere de sulf

διαθέρμανση, η *subst.* 1. înfierbântare, încălzire 2. *fig.* atățare

διαθέσ-η, η *subst.* 1. dispoziție, dispunere; ordonare, așezare // έχω στη ~ μου a avea la dispoziție // είναι στη ~ μου a fi la dispoziția mea // η ~ της παρουσίας dispunere de avere 2. dispoziție sufletească // δεν έχω ~ nu sunt dispus, nu am poftă, nu am chef 3. *gram.* diateză // ενεργητική η παθητική ~ diateză activă sau pasivă 4. *pl.* intenții // τι -εις έχει; ce intenții are?

διαθέσιμ-ος, -η, -ο *adj.* disponibil(-ă); cel(-a) pus(-ă) în disponibilitate

διαθεσιμότητα, η *subst.* disponibilitate //πάλληλος σε ~ funcționar pus în disponibilitate

διαθέτης, ο *subst. jur.* testator, cel care lasă un testament

διαθέτω, διαθέσα, διατέθηκα, διαταθειμένος *v.t.* 1. a dispune // δεν ~ χρήματα nu dispun de bani // ~ πολλά μέσα a dispune de multe mijloace 2. a pune la dispoziție, a oferi 3. a expune (în vederea vânzării); a vinde

διαθήκη, η *subst.* testament // εκ -ς κληρονόμοι moștenitori testamentari // relig. η Παλαιά και η Καινή ~ Vechiul și Noul Testament

διάθλαση, η *subst. fiz.* refracție

διαθλαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de refracție, refractar(-ă)

διαθλαστικότητα, η *subst.* refractabilitate

διαθλώ, διέθλασα (διαθλώμαι), διαθλαστικά *v.t. fiz.* a refracta, a produce o refracție

διαίρεση, η *subst.* 1. împărțire, diviziune 2. *fig.* dezbinare, disensiune 3. *mat.* împărțire

διαιρετέ-ος, -α, -ο *adj. mat.* care trebuie să fie împărțit

διαιρετέος, ο *subst. aritm.* deîmpărțitul

διαιρέτης, ο *subst. aritm.* împărțitorul

διαιρετικό, το *subst. gram.* liniuța de despărțire în silabe

διαιρετ-ός, -ή, -ό *adj.* divizibil(-ă) // -ός αριθμός număr divizibil

διαιρετότητα, η *subst.* divizibilitate

διαιρ-ώ, -εσα, -έθηκα, διαιρεμένος *v.t.* 1. a împărți, a diviza, a face o împărțire 2. *fig.* a dezbină // -ει και βασίλευε! dezbină și stăpânește (divide et impera)

διαισθάνομαι, διαισθάνθηκα *v.d.* a intuiti

διαίσθησις, η *subst.* intuiție

διαισθητικ-ός, -ή, -ό *adj.* intuitiv(-ă)

δίαιτα, η *subst.* dietă, regim, cură de slăbire // κρατώ sau κάνω ~ a ține regim, a face cură de slăbire

Δίαιτα, η *subst. pol.* dietă, adunare legislativă

δικαισιεία, η *subst.* 1. arbitraj 2. arbitrare

δικαιτητ-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* arbitru(-ă)

δικαιτητική, η *subst. med.* dietetică

δικαιτητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. referitor(-oare) la dietă, dietetic(-ă) 2. arbitral, de arbitraj

δικαιτολόγιο, το *subst.* 1. schemă a regimului alimentar 2. registru de regim alimentar al bolnavilor

διαίων-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διαιωνισμένος *v.t.* 1. a eterniza 2. *fig.* a amâna la nesfârșit rezolvarea unei probleme

διαιώνισις, η *subst.* eternizare

διακα-ής, -ής, -ές I. *adj.* arzător(-oare), fierbinte // -ής πόθος dorință arzătoare II. *adv.* (-ώς) cu mare putere, cu ardoare, foarte mult // το επιθυμώ ~ doresc fierbinte

Διακαινισμοί, της *subst. bis.* săptămâna luminată, prima săptămână de după Paște

διακανον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διακανονισμένος *v.t.* a aranja, a reglementa

διακανονισμός, ο *subst.* reglementare, aranjare // ο ~ του προβλήματος reglementarea problemei

διακατέχω (διακατέχομαι) *v.t.* (*d.* sentimente) a posedea, a stăpâni

διάκειμαι *v.i.* a avea intenții (bune sau rele, față de ceva sau de cineva) // ~ φιλικά a avea o dispoziție prietenească

διακαυμένη ζώνη, η *subst. geogr.* zona tropicală

διακεκομέν-ος, -η, -ο *adj.* întrerupt(-ă)

διακεκρυσμένος, -η, -ο *adj.* distins(-ă), eminent (-ă), remarcabil(-ă) // -ος επιστήμονας remarcabil om de știință

διάκενο, το *subst.* interval, spațiu gol intermediar

διακήρυξη, η *subst.* proclamație, declarație // ~ προς τη χώρα proclamație către țară // η ~ των δικαιωμάτων του ανθρώπου declarația drepturilor omului

διακηρ-ύσσω, -ύξα, -ύχτηκα și -ύχθηκα, **διακη-
ρυγμένος** v.t. 1. a declara, a proclama, a anunța
solemn 2. fig. a susține categoric // ~ τις
απόψεις μου a-și susține punctele de vedere
διακινδυν-εύω, -εψα și -ευσα I. v.t. a pune în
pericol, a primejdi, a periclita II. v.i. a fi în
pericol, a se expune unui pericol // -εψα πολ-
λές φορές am fost în pericol de mai multe ori
διακίνηση, η *subst.* 1. mișcare din loc, deplasare
2. propagare
διακιν-ώ, -ησα, -ήθηκα v.t. 1. a transporta; a
deplasa 2. a propaga
διακλαδ-ίζομαι și **διακλαδ-ώνομαι**, -ίστηκα
și -ώθηκα, **διακλαδισμένος** și **διακλαδωμέ-
νος** v.r. a se ramifica
διακλάδωση, η *subst.* 1. ramificare 2. ramificație
3. (la calea ferată) linie secundară
διακοιν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διακοινωμένος**
v.t. (rar) a comunica
διακοίνωση, η *subst.* dipl. comunicare diploma-
tică scrisă, notă
διακομιδή, η *subst.* transport (al răniților etc.)
διακομ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **διακομισμένος** v.t.
a transporta (răniți, bolnavi)
διακόνε-μα, -ματος, το *subst.* cerșit, cerșetorie
διακον-εύω, -ψα v.t. a cerși
διακονία, η *subst.* bis. 1. diaconie 2. serviciu,
ajutor care se dă
διακονία, η *subst.* cerșetorie
διακονιάρ-ης, ο, -α și -ισσα, η *subst.* cerșetor
(-oare)
διακόνισσα, η *subst.* 1. femeie care îngrijește
biserica 2. soția diaconului
διάκονος, ο *subst.* bis. diacon
διακοπή, η *subst.* 1. întrerupere; încetare, oprire
// άνευ -ς fără întrerupere // ~ των εχθροπρα-
ξιών încetarea ostilităților 2. rupere, ruptură //
η ~ διπλωματικών σχέσεων ruperea relațiilor
diplomatice 3. suspendare // η ~ των πληρω-
μών suspendarea plăților 4. οι διακοπές va-
canță // στις -ές în timpul vacanței // καλο-
καιρινές -ές vacanța de vară
διακόπτης, ο *subst.* întrerupător, comutator
διακόπτω, **διέκοψα**, **διακόπηκα**, (**διακεκομ-
μένος**) v.t. 1. a întrerupe, a suspenda // ~ το
ταξίδι a întrerupe călătoria // μη με -εις nu mă
întrerupe // ~ την αλληλογραφία a întrerupe
corespondența 2. a rupe, a pune capăt //
διέκοψα μαζί του τις σχέσεις am rupt cu el
relațiile
διακόρευση, η *subst.* deflorare
διακορ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, **διακορευμένος** v.t.
a deflora, a dezvirgina
διάκος, ο *subst.* bis. diacon

διακοσάρ-ης, ο *subst.* sport sportiv la alergarea
de 200 de metri
διακοσσαριά (**καμιά**) *subst.* (în jur de / cam)
două sute
διακόσ-ιοι, -ιες, -ια *num. card.* două sute
διακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al(a) două sute-
lea (două sute)
διακόσμηση, η *subst.* decorație, ornare, pavoazare
// εσωτερική ~ decorație interioară
διακοσμ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* decorator(-oare)
διακοσμητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. decorativ(-ă), de
decor 2. fig. ornamental(-ă); secundar(-ă), fără
importantă // ~ ρόλος rol secundar
διάκοσμος, ο *subst.* decor; decorațiune
διακοσμ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **διακοσμημένος** v.t. a
decora, a împodobi, a ornamenta (mai ales un
spațiu)
διακρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* interstatal(-ă)
διακριβ-ώνω, -ωσα v.t. 1. a cerceta în amănunți-
me 2. a constata
διακρίνω, **διέκρινα**, **διακρίθηκα**, **διακεκριμέ-
νος** I. v.t. 1. a distinge, a deosebi, a vedea //
δεν ~ τίποτα στον ορίζοντα nu disting nimic
la orizont // δεν μπορεί να διακρίνει το δι-
καιο από το άδικο nu poate să distingă ce
este drept de ce este nedrept // ~ τα χρώματα
a deosebi culorile 2. a caracteriza, a deosebi II.
v.r. **διακρίνομαι** a se evidenția, a se remarca //
~ γιά την οσβαρότητά του a se remarca prin
severitate
διάκριση, η *subst.* 1. deosebire, trăsătură distinc-
tivă 2. discriminare // κοινωνικές -εις discri-
minări sociale 3. premiu, distincție
διακριτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. distinctiv(-ă), carac-
teristic(-ă) // -ό γνώρισμα trăsătură distinctivă
2. discret(-ă), reținut(-ă) // -ός άνθρωπος om
discret 3. discreționar(-ă) // -ή εξουσία putere
discreționară II. **τα -ά** *subst. milit.* însemnele
gradului III. *adv.* (-ά) cu discreție
διακριτικότητα, η *subst.* discreție, tact
διακυβέρνηση, η *subst.* guvernare; guvernământ;
administrare // η ~ μιας χώρας guvernarea
unei țări // κοινοβουλευτική ~ guvernare par-
lamentară // μορφή -ς fel de guvernământ
διακυβερν-ώ, -ησα, -ήθηκα, **διακυβερνημένος**
v.t. a guverna; a administra; a conduce
διακυβ-εύω, -ευσα, -εύτηκα I. v.t. a risca, a ex-
pune unui pericol; a juca ceva la zaruri II. v.i. a
fi în pericol de a pierde ceva
διακύμανση, η *subst.* fluctuație, oscilație, varia-
ție
διακωμώδηση, η *subst.* ridiculizare, batjocură
διακωμωδ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **διακωμωδημένος**
v.t. a ridiculiza, a batjocori, a lua în râs

διαλαλητή-ης, ο, -ήτρια, η *subst.* crainic(-ă), vestitor(-oare)

διαλαλ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a vesti, a trâmbița

διάλεγ-μα, -ματος, το *subst.* alegere, selectare, triere

διαλέγομαι *v.i.* a sta de vorbă, a conversa, a discuta

διαλέγω, διάλεξα, διαλέχτηκα, διαλεγμένος *v.t.* a alege, a selecta, a selecționa // ~ την καλύτερη λύση a alege soluția cea mai bună

διάλειμ-μα, -ματος, το *subst.* pauză, recreație; antract // μεσολαβεί ~ intervine o pauză // κατά -τα din când în când, cu intermitență

διάλειψη, η *subst.* (mai ales la pl.) 1. disfuncția unui organ 2. lapsus // έχω ~ της μνήμης am un lapsus de memorie

διαλεκτική, η *subst.* filoz. dialectică

διαλεκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. dialectic(-ă) // -ή σκέψη gândire dialectică 2. dialectal(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod dialectic

διαλεκτολογία, η *subst.* dialectologie

διάλεκτος, η *subst.* dialect, grai

διάλεξη, η *subst.* conferință // αίθουσα -εων sală de conferințe

διαλευκ-αίνω, -ανα, -άνθηκα *v.t.* a elucida, a lămurii, a clarifica, a desluși

διαλεύκανση, η *subst.* elucidare, clarificare, lămurire, deslușire

διαλεχτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ales(-easă), distins(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod distins, ales

διαλλακτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* împăciuito(-oare), conciliator(-oare), conciliant(-ă) II. *adv.* (-ά) într-o manieră conciliantă

διαλλακτικότητα, η *subst.* spirit conciliant, capacitate de conciliere

διαλογή, η *subst.* 1. selectare; triere 2. numărătoare // η ~ των ψήφων numărătoarea voturilor

διαλογ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a gândi, a reflecta

διαλογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de dialog, dialogat(-ă) II. *adv.* (-ά) prin intermediul dialogului

διαλογισμός, ο *subst.* gândire, cugetare, reflecție, meditație

διάλογος, ο *subst.* dialog, discuție între doi conlocutori // πολιτικός ~ dialog politic

διάλυ-μα, -ματος, το *subst.* soluție

διάλυση, η *subst.* 1. dizolvare // ~ της ζάχαρης dizolvarea zahărului 2. jur. dizolvare, încetarea existenței // ~ μιας στρατιωτικής μονάδας dizolvarea unei unități militare 3. demontare // ~ της μηχανής demontarea motorului 4. desfacere // ~ γάμου desfacerea căsătoriei 5. lichidare // ~ εταιρείας lichidarea societății comerciale 6. fiziol. dializă

διαλύτης, ο *subst.* chim. dizolvant, solvent

διαλυτικά, τα *subst.* pl. gram. tremă

διαλυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. dizolvant(-ă) // -ό στοιχείο element dizolvant 2. de demontare 3. de desfacere 4. de lichidare 5. dialitic(-ă)

διαλυτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. solubil(-ă) 2. demontabil(-ă)

διαλυτότητα, η *subst.* solubilitate

διαλύω, διέλυσα și διάλυσα, διαλύθηκα, διαλυμένος *v.t.* 1. a dizolva, a dilua // ~ την ασπирίνη στο νερό a dizolva aspirina în apă // ~ τη βουλή a dizolva parlamentul (camera deputaților) 2. a desface ~ το συμβόλαιο a desface contractul 3. a risipi, a împrăstia // ~ το σκοτάδι a risipi întunericul // ~ τη διαδήλωση a împrăstia demonstrația 4. a demonta, a descompune 5. a lichida // ~ επιχείρηση a lichida o întreprindere 6. fig. a destrăma // ο γάμος διαλύθηκε căsătoria s-a destrămat // διαλύθηκαν τα πάντα totul s-a destrămat

διαμαντέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* diamantin(-ă)

διαμάντι, το *subst.* 1. diamant 2. fig. om neprihănit, integru, cinstit

διαμαντικό, το *subst.* (la pl. de obicei) bijuterie cu diamante sau cu alte pietre prețioase

διαμαντόπετρα, η *subst.* diamant (la inel etc.)

διαμαρτύρηση, η *subst.* jur. act notarial pentru neplata la scadență a unei polițe

διαμαρτυρία, η *subst.* protest // έγγραφη ~ protest scris // εις ένδειξιν -ς în semn de protest

διαμαρτύρ-ομαι, -ήθηκα *v.d.* a protesta, a se opune

διαμαρτυρόμενος, ο, -όμενη, η *subst.* bis. protestant(-ă)

διαμαρτυρ-όω, -ησα, -ήθηκα, διαμαρτυρημένος *v.t.* a înainta un act notarial pentru neplata unei polițe

διαμάχη, η *subst.* conflict, ceartă, dispută

διαμελ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διαμελισμένος *v.t.* a dezmembra; a ciopârți, a face bucăți

διαμέλιση, η și διαμελισμός, ο *subst.* dezmembrare; îmbucătățire, ciopârțire

διαμένω, διέμεινα *v.i.* a locui, a șede, a domicilia // ~ το καλοκαίρι στην εξοχή a locui vara la țară

διαμέρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. apartament 2. compartiment 3. district, sector, cartier

διάμεσο, το *subst.* 1. spațiu despărțitor 2. ghici-toare, voiaintă

διάμεσ-ος, -η, -ο *adj.* 1. intermediar(-ă), mijlocitor(-oare), mediator(-oare) 2. geom. mediană // η ~ τριγώνου mediana triunghiului

διαμέσου *adv.* prin intermediul

διαμετακομ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διαμετακομισ-μένος v.t. a tranzita

διαμετακόμιση, η *subst.* tranzit (de mărfuri)

διαμετακομιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de tranzit, tranzitar(-ă) // -ό **εμπόριο** comerț de tranzit 2. de trecere, de transfer // -ό **κέντρο** centru de transfer

διαμέτρη-μα, -ματος, το *subst.* 1. calibru 2. *fig.* mărime, capacitate, destoinicie

διαμέτρηση, η *subst.* măsurarea calibrului, calibrare

διαμετρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* diametral(-ă) II. *adv.* (-ά) // -ά **αντίθετος** diametral opus

διάμετρος, η *subst. geom.* diametru // **εκ διαμέ-τρου** diametral // **είναι έννοιες εκ -ου αντίθετες** sunt înțelesuri diametral opuse

διαμην-ύω și **διαμην-ώ, -υσα** v.t. a înștiința, a informa, a trimite vorbă

διαμιάς *adv.* 1. imediat 2. deodată, brusc; dintr-o dată

διαμοιρ-άζω, -ασα, -άστηκα, διαμοιρασμένος v.t. a tăia în bucăți, a face porțiile, a împărți

διαμοιρασμός, ο *subst.* împărțeață, distribuire, repartizare

διαμονή, η *subst.* 1. domiciliu 2. ședere // **δικαί-ωμα -ς** drept de ședere

διαμορφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διαμορφωμένος v.t. 1. a da formă, a fasona 2. *fig.* a educa, a forma // **μπορεί να -ωθεί** poate fi format

διαμόρφωση, η *subst.* 1. fasonare 2. *fig.* educare, formare

διαμπερ-ής, -ής, -ές I. *adj.* pătrunzător(-oare), penetrant(-ă) // -ές **κρύο** frig pătrunzător 2. transversal(-ă) // -ές **τραύμα** rană transversală II. *adv.* (-ώς)

διάνα, η *subst.* // **πετυχαίνω** ~ a avea succes deplin // **όλα πάνε** ~ toate merg din plin

διανεμητικ-ός, -ή, -ό *adj.* distributiv(-ă); de distribuție

διανέμω, διένειμα, διανεμήθηκα, διανεμημένος v.t. a împărți, a distribui, a repartiza // ~ **τα γράμματα** a distribui scrisorile // ~ **τρόφιμα** a împărți alimente

διανθ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διανθισμένος v.t. (*d.* exprima) a îmbogăți cu expresii frumoase

διανόη-μα, -ματος, το *subst.* cugetare, reflecție

διανόηση, η *subst.* 1. inteligență; intelect 2. intelectualitatea

διανοητ-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* cugetător(-oare) // **ελεύθερος** ~ liber cugetător

διανοητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. mental(-ă) 2. intelectual(-ă) II. *adv.* (-ά) în minte / cuget, cu mintea / cugetul / gândul

διανοτικότητα, η *subst.* grad / nivel de dezvoltare intelectual

διάνοια, η *subst.* 1. minte; rațiune; inteligență // **ούτε κατά ~ μου πέρασε** nici prin minte nu mi-a trecut 2. perspicacitate / acuitate intelectuală 3. (*d.* o persoană) o capacitate

διανοίγω, διάνοιξα, διανοίχτηκα, διανοιγμέ-νος v.t. 1. a croi o deschizătură / deschidere 2. a construi un drum nou 3. a lărgi o deschizătură

διάνοιξη, η *subst.* 1. deschidere (a unei fante etc.) 2. mărime a deschiderii / deschizăturii

διανομέας, ο *subst.* distribuitor, poștaş // **ταχυ-δρομικός** ~ factor poștal

διανομή, η *subst.* 1. împărțire, distribuire, repartizare // **η ~ των επιστολών** distribuirea scrisorilor // **η ~ της περιουσίας** împărțirea averii 2. *jur.* partaj

διανο-ούμαι, -ήθηκα v.d. (de obicei cu negație) a-i trece prin cap / minte // **ποτέ δεν το -ήθηκα** niciodată nu mi-a trecut prin cap / minte

διανοουμενίστικ-ός, -η, -ο *adj.* intelectualist(-ă), adresat(-ă) intelectualilor

διανοούμενος, ο; fem. -η, η *subst.* intelectual(-ă) // **οι -οι** pl. intelectuali

διάνος, ο *subst.* curcan

διανυκτέρευση, η *subst.* 1. rămânere peste noapte, înnoptare 2. serviciu de noapte 3. distracție nocturnă

διανυκτερ-εύω, -ευσα v.i. 1. a rămâne peste noapte, a înnopta undeva 2. (*d.* farmaciei) a fi deschis noaptea 3. a se distra noaptea

διάνυσ-μα, -ματος, το *subst. mat.* vector

διανυσματικ-ός, -ή, -ό *adj. mat.* vectorial(-ă) // -ός **λογισμός** calcul vectorial

διαν-ύω, -υσα, -ύθηκα v.t. a străbate, a parcurge // -υσα **είκοσι χιλιόμετρα** am parcurs douăzeci de kilometri

διαξίφισμός, ο *subst. fig.* altercație, schimb de vorbe înțepătoare // **αλλάζω -ούς** a schimba vorbe înțepătoare

διάβολος, ο *subst.* vezi **διάβολος**

διαπαιδαγωγήση, η *subst.* educație, educare, instruire

διαπαιδαγωγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, διαπαιδαγωγη-μένος v.t. a educa, a instrui

διαπάλη, η *subst.* luptă aprigă; concurență acerbă; rivalitate continuă

διαπαντός *adv.* pentru totdeauna

διαπασών, το și **η** *subst. invar. muz.* 1. diapazon 2. *fig.* sunet foarte înalt și puternic // **στη ~** la mare intensitate a sunetului, la octavă

διαπεραι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διαπεραιωμένος v.t. 1. a duce dincolo, a transporta dincolo 2. a transborda

διαπεραστικός, -ή, -ό *adj.* 1. pătrunzător(-oare), penetrant(-ă) // ó κύριο frig pătrunzător // -ό βλέμμα privire pătrunzătoare 2. strident(-ă), ascuțit(-ă) // -ές κραυγές țipete stridente

διαπεραστός, -ή, -ό și **διαπερατός**, -όν *adj.* penetrabil(-ă), care poate fi străpuns(-ă)

διαπερατότητα, η *subst.* penetrabilitate

διαπερνά și **διαπερνάω**, **διαπέρασα**, **διαπεράστηκα** *v.t.* 1. a străpunge, a răzbate, a traversa 2. (*d.* un sentiment) a pune brusc stăpânire pe cineva

διαπίδυση, η *subst.* fiz. endosmoză

διαπιστευμένος, -η, -ο *adj.* acreditat(-ă)

διαπίστευση, η *subst.* acreditare

διαπιστευτήριο, τα *subst. pl.* scrisori de acreditare

διαπιστώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διαπιστωμένος** *v.t.* a constata // **χρειάστηκαν** πολλές έρευνες για να το -ώσω a fost nevoie de multe cercetări ca să constat acest lucru

διαπίστωση, η *subst.* constatare

διαπλάθω, **διέπλασα**, **διαπλάστηκα**, **διαπλάσμενος** *v.t.* 1. a da o anumită formă, a fasona 2. *fig.* a forma, a instrui

διαπλανητικός, -ή, -ό *adj.* interplanetar(-ă)

διάπλαση, η *subst.* 1. fasonare 2. formare, educare, instruire // ~ **χαρακτήρος** formarea caracterului 3. conformație 4. *geol.* formație // **τριτογενής** ~ formație terțiară

διαπλάσσω *v.t.* vezi **διαπλάθω**

διάπλατος, -η, -ο I. *adj.* larg deschis(-ă) II. *adv.* (-α) // **ανοίξτε** ~ **τις πόρτες!** deschideți larg porțile!

διαπλάτυνση, η *subst.* 1. lărgire // ~ **οδικών αρτηριών** lărgire a arterelor de circulație // ~ **των σχέσεων** lărgire a relațiilor 2. dilatare

διαπλατώνω, -υνα, **ύνθηκα**, **διαπλατυσμένος** *v.t.* 1. a lărgi, a extinde 2. a dilata

διαπλέκομαι (*d.* idei etc.) *v.r.* a se lega strâns, logic

διαπλέω, **διέπλευσα** *v.t.* a naviga de-a curmezișul, a traversa de la un capăt la celălalt // ~ **διαύλων** a naviga transversal strămoarea

διαπληκτίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a se certa, a schimba injurături

διαπληκτιμός, ο *subst.* ceartă, altercație, dispută

διαπλοκή, η *subst. fig.* împletire strânsă

διάπλος, -ους, -ου, -ο *subst.* traversarea unui râu / a mării etc. cu mijloc de transport

διαπνέομαι *v.r.* a fi animat(-ă) de un anumit sentiment

διαπνοή, η *subst.* 1. respirație prin pori 2. respirația plantelor

διαπολιτισμικός, -ή, -ό *adj.* intercultural(-ă)

διαπόμepυση, η *subst.* înjosire, defăimare, ponegrire

διαπομπ-εύω, -εψα și -ευσα, -εύτεκα, **διαπομπ-ευμένος** *v.t.* a înjosi, a dezonora, a defăima, a ponegri

διαποτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **διαποτισμένος** *v.t.* 1. a înmuia, a îmbiba 2. *fig.* a îndoctrina

διαπότιση, η *subst.* 1. îmbibare, înmuiere 2. *fig.* îndoctrinare

διαπραγματ-εύομαι, -εύτεκα *v.d.* a trata, a negocia, a duce tratative

διαπραγματεύο-η, η *subst.* tratativă, negociere // **αρχίζω** -εις a începe tratativele

διαπραγματεύσιμος, -η, -ο *adj.* negociabil(-ă)

διάπραξη, η *subst.* comitere, săvârșire (a unei fapte rele)

διπράττω, **διέπραξα**, **διαπράχθηκα** și **διαπράχτηκα**, **διαπραγμένος** *v.t.* a comite, a săvârși // ~ **ένα έγκλημα** a săvârși a crimă

διαπρεπ-ής, -ής, -ές I. *adj.* eminent(-ă), distins(-ă), remarcabil(-ă) // -ής **καθηγητής** profesor eminent II. *adv.* (-ώς)

διαπρέπω, **διέπρεψα** *v.i.* a excela, a se distinge, a se remarca, a străluci // **διέπρεψε** στη δουλειά του s-a distins în munca lui

διαπύλεια (τέλη) τα *subst. pl. econ.* accize

διάπυρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. incandescent(-ă), încins(-ă) 2. *fig.* înflăcărât(-ă), ardent(-ă)

διαρθρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διαρθρωμένος** *v.t.* 1. a articula 2. *fig.* a lega prin articulații; a propunța // **δεν μπορεί να** -ώσει μία φράση nu poate să articuleze o frază

διάρθρωση, η *subst. gram.* 1. articulare 2. *anat.* diartroză, legătură între oase; articulație

διαρθρωτικός, -ή, -ό *adj.* 1. articular(-ă) 2. de articulație, articulator(-oare)

διάρκεια, η *subst.* 1. durată, perioadă de timp; decurs, curs, răstimp // **κατά τη** ~ **της ημέρας** în cursul zilei // **κατά τη** ~ **του πολέμου** în timpul războiului 2. durabilitate

διαρκ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. continuu(-ă), necurmat(-ă) // -ής **βροχή** ploaie continuă 2. stabil(-ă), constant(-ă) II. *adv.* (-ώς) mereu, fără răgaz // **ακούω** ~ **τα ίδια λόγια** a asculta mereu aceleași cuvinte

διαρκ-ώ, **διάρκεσα** și **διήρκεσα** *v.i.* a dura // **δεν θα** -έσει πολύ nu va dura mult

διαρπαγή, η *subst.* jefuire, prădare; pradă, jaf, spoliere

διαρρέω, **διέρρευσα** *v.i.* (și *fig.*) a se scurge // -σαν τα έτη anii s-au scurs

(**διαρρηγνύω**) **διέρρηξα** (**διαρρηγνύομαι**) *v.t.* 1. a sparge 2. a comite o efracție, a fura // **διέρρηξαν**

ένα μαγαζί au spart un magazin, au furat prin efracție, au prădat un magazin

διαρρήκτης, ο *subst.* spărgător, hoț, răufăcător

διάρρηξη, η *subst.* 1. spargere; crăpare // *η ~ των τοιχοματών* crăparea pereților 2. *fig.* spargere cu scop de a fura, efracție // *η ~ της τράπεζας* spargerea băncii

διαρροή, η *subst.* 1. scurgere, pierdere prin scurgere 2. *fig.* destrămare, descompunere

διάρροια, η *subst. med.* diaree

διαρροϊκός, -ή, -ό *adj. med.* de diaree, diareic(-ă)

διαρρυσμωτός, -ισα, -ίστηκα, **διαρρυσμιμένος** *v.t.* a reglementa // *~ ένα ζήτημα* a reglementa o chestiune

διαρρύθμιση, η *subst.* 1. reglementare 2. împărțire, distribuție, compartimentare a unui spațiu // *η ~ του σπιτιού* împărțirea casei

διαρχία, η *subst.* vezi **δυαρχία**

διασάλευση, η *subst.* 1. zguduire, clătinare 2. *fig.* tulburare (a minții), scrânteață // *η ~ του μυαλού* tulburare a minții

διασαλ-εύω, -ευσα, -εύτεκα, **διασαλευμένος** *v.t.* 1. a zgdui, a zdruncina // *-εύτεκε η υγεία μου* sănătatea mea s-a zdruncinat 2. a tulbura

διασαφην-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **διασαφηνισμένος** *v.t.* a clarifica, a elucidă, a lămurii

διασαφήνιση și **διασάφηση**, η *subst.* 1. clarificare, elucidare, lămurire 2. *econ.* declarație // *τελωνειακή ~* declarație vamală

διασαφητικός, -ή, -ό I. *adj.* de clarificare, de lămurire, clarificator(-oare), lămuritor(-oare) II. *adv.* (-ά) în mod lămuritor

διάσειση, η *subst.* comoție // *med.* *η ~ του εγκεφάλου* comoție cerebrală

διάσελο, το *subst. geogr.* pas, trecătoare

διάσημα, τα *subst. pl.* însemnele (gradului), semn distinctiv

διάσημ-ος, -η, -ο *adj.* celebru(-ă), renumit(-ă), vestit(-ă) // *-ος συγγραφέας* scriitor renumit // *-οι άνδρες* oameni celebri

διασημότητα, η *subst.* 1. celebritate, renume, reputație 2. persoană celebră

διασκεδ-άζω, -ασα, -άστηκα, **διασκεδασμένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) distra, a (se) amuza // *~ το παιδί μου* îmi distrez copilul // *-άσαμε ωραία* ne-am distrat frumos 2. a risipi, a împrăstia, a dispersa

διασκεδαση, η *subst.* 1. distracție, petrecere, amuzament // *κέντρο -σεως* local de distracție // *καλή ~!* petrecere frumoasă! 2. risipire, împrăștiere, dispersare

διασκεδασμός, ο *subst.* 1. risipire, împrăștiere, dispersare 2. *fiz.* dispersie (a luminii)

διασκεδαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. distractiv(-ă), plăcut(-ă), amuzant(-ă) 2. de dispersie

διασκελ-ίζω, -ισα *v.t.* a trece cu pas mare peste, a face pasul mare, a pași peste // *-ισα το κατώφλι* a pași pragul

διασκελισμός, ο *subst.* deschiderea pasului

διασκελίσ-μα, -ματος, το *subst.* vezi **διασκελισμός**

διασκευ-άζω, -ασα, -άστηκα, **διασκευασμένος** *v.t.* 1. a aranja, a pune în ordine 2. a modifica, a corecta 3. a prelucra o operă literară, o bucată muzicală etc.

διασκευή, η *subst.* prelucrare, adaptare (operă literară, muzicală)

διάσκευη, η *subst.* 1. conferință; consfătuire // *~ κορυφής* conferință la nivel înalt, summit 2. deliberare // *οι ένορκοι αποσύρθηκαν στο δωμάτιο των -εων* jurații s-au retras în camera de deliberare

διασκορπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **διασκορπισμένος** *v.t.* a risipi, a împrăstia, a dispersa // *-ιστήκαμε* se ôles τις γωνιές του κόσμου ne-am împrăștiat în toate colțurile lumii

διασκορπισμός, ο *subst.* risipire, împrăștiere, dispersare

διασπαθ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **διασπαθισμένος** *v.t.* a cheltui fără socoteală

διασπάθιση, η *subst.* cheltuială exagerată

διάσπαρτ-ος, -η, -ο *adj.* risipit(-ă), împrăștiat(-ă), dispersat(-ă)

διάσπαση, η *subst.* 1. dezintegrare, separare violentă, rupere, spargere, scindare, sciziune // *η ~ της απεργίας* spargerea grevei // *η ~ του κόμματος* scindarea partidului // *επλήθε ~ στις γραμμές μας* a intervenit o sciziune în rândurile noastre 2. *fiz.* dezagregare, fisurare // *η ~ του ατόμου* dezagregarea atomului // *η ~ του ατομικού πυρήνα* fisurarea nucleului atomic

διασπ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* scizionist(-ă); dezbinator(-oare); spărgător(-oare) // *-ής απεργίας* spărgător de grevă

διασπαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* scizionist(-ă), de spargere, de dezbinare // *-ές ενέργειες* acțiuni dezbinatoare

διασπείρω, **διέσπειρα**, **διασπαρμένος** *v.t.* a răspândi (știri etc.)

διασπορά, η *subst.* 1. diasporă // *οι Έλληνες της διασποράς* grecii din diasporă 2. răspândire

διασπώ, **διέσπασα**, (**διασπώμαι**), **διασπάστηκα**, **διασπασμένος** *v.t.* 1. a scinda, a dezbină, a separa violent; a sparge // *~ την αμυντική γραμμή* a sparge linia de apărare 2. a dezagrega, a fisiona

διασταλτικ-ός, -ή, -ό *adj.* dilatator(-oare)

διάστας-η, η *subst.* 1. dimensiune, proporție // τα σώματα έχουν τρεις -εις corpurile au trei dimensiuni // η καταστροφή έλαβε μεγάλες -εις dezastrul a luat proporții considerabile 2. distanță // η ~ μεταξύ των ποδιών distanța între picioare 3. despărțire 4. disensiune, discordie, deosebire de vederi // υπάρχει μεγάλη ~ μεταξύ μας există o mare disensiune între noi 5. *med.* diastază

διασταυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διασταυρωμέ-νος *v.t.* 1. a încrucișa 2. a intersecta, a întretaia, a interfera // διασταυρώνομαι *v.r.* (și cu sensurile) 1. a se interfera în unghi drept 2. a se încrucișa // -ώθήκαμε στο δρόμο ne-am încrucișat pe stradă // -ώθηκαν οι δρόμοι μας drumurile noastre s-au încrucișat

διασταύρωση, η *subst.* 1. încrucișare 2. răscruce, răspântie, intersecție // στην ~ των δρόμων la răscruce de drumuri 3. *biol.* încrucișare, corcire

διαστέλλω, διέστειλα, διαστάληκα, διεσταλ-μένος *v.t.* 1. a dilata, a lărgi 2. *fig.* a distinge, a diferenția

διάστη-μα, -ματος, το *subst.* 1. răstimp, interval de timp, durată // σε ακανόνιστα χρονικά -τα la intervale de timp neregulate // κατά -ματα din timp în timp 2. distanță, loc liber între obiecte; interstiiu // αφήνω ένα ~ a lăsa o distanță 3. spațiu // *tip.* τυπογραφικό ~ spațiu tipografic // *astr.* διαπλανητικό ~ spațiu interplanetar

διαστημικ-ός, -ή, -ό *adj.* spațial(-ă) // -ές έρευνες cercetări spațiale

διαστημόπλοιο, το *subst.* navă spațială

διαστήρι, το *subst.* text. urzitoare, mașină de urzit

διαστικτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. plin(-ă) de semne 2. pestriț(-ă)

διάστιχο, το *subst.* 1. distanța între două versuri 2. *tip.* plăcută de interlinie, într-un text zețuit

διαστολ-έας, ο (*pl.* -είς) *subst.* chir. dilatator
διαστολή, η *subst.* 1. dilatare, dilatație 2. *med.* diastolă 3. *muz.* bară

διαστραμμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. sucit(-ă) 2. pervers(-ă) // -ος άνθρωπος om pervers

διαστρεβλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διαστρεβλωμέ-νος *v.t.* a denatura, a altera, a deforma // ~ το νόημα a denatura sensul

διαστρεβλωση, η *subst.* denaturare; alterare, deformare // ~ της αλήθειας denaturarea adevărului

διάστρεμ-μα, -ματος, το *subst.* *med.* entorsă, luxație, scrântire

διαστρέφω, διέστρεψα, διαστράφηκα, (διεστραμ-μένος) *v.t.* a deforma, a denatura

διαστροφέας, ο *subst.* coruptor, pervertitor

διαστροφή, η *subst.* 1. deformare, denaturare 2. perversiune sexuală

διαστρωμάτωση, η *subst.* stratificare // κοινωνική ~ stratificare socială

διασυμμαχικ-ός, -ή, -ό *adj.* interaliat(-ă) // -ή επιτροπή comisia interaliată

διασύνδεση, η *subst.* interconectare

διασυρμός, ο *subst.* defăimare, terfelire, înjosire
διασύρω, διέσυρα, διασύρθηκα, διασυρμένος *v.t.* a defăima, a terfeli, a înjosi // ~ το όνομα κάποιου a terfeli numele cuiva

διασφαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διασφαλισμένος *v.t.* a asigura, a face ca ceva să fie sigur // -ω την ειρήνη a asigura pacea

διασφάλιση, η *subst.* asigurare

διασχίζω, διέσχισα, διασχίστηκα, διασχισμέ-νος *v.t.* 1. a despica, a spinteca, a sfășia, a rupe în bucăți 2. *fig.* a străbate
διασώζω, διέσωσα, διασώθηκα, διασωμένος *v.t.* 1. a salva // διέσωσα το όνομά μου mi-am salvat reputația 2. a păstra (intact(-ă)) // απορώ πως διασώθηκε ύστερα από τόσον καιρό mă mir cum s-a păstrat după atâta timp

διάσωση, η *subst.* 1. salvare 2. salvagardare 3. păstrare

διασωστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de salvare (salvator (-oare))

διαταγή, η *subst.* ordin, dispoziție // ημερήσια ~ ordin de zi // προφορική ~ ordin verbal // com. γραμμάτιο σε ~ bilet la ordin // εκτελώ ~ a executa un ordin

διάταγ-μα, -ματος, το *subst.* decret // προεδρικό ~ decret prezidențial

διατάζω, διέταξα, διατάχτηκα și **διατάχθη-κα, δια(τε)ταγμένος** *v.t.* a ordona, a porunci, a dispune // σου ~ να μ'ακούσεις îți poruncesc să mă ascuți // όπως διατάζετε după cum ordonați

διατάκτης, ο *subst.* fin. ordonator

διατακτή, η *subst.* fin. 1. ordin, ordonanță 2. com. dispoziție (de livrare, înmagazinare etc.)

διατακτικό, το *subst.* jur. dispozitiv (la o hotărâre judecătorească)

διατακτική, η *subst.* econ. ordin de plată

διάτανος, ο *subst.* diavolul, satana

διάταξη, ο *subst.* 1. ordine, orânduială // ημερη-σία ~ ordine de zi 2. dispoziție // οι -εις του νόμου dispozițiile legii 3. ordin, poruncă // στας -εις σας la ordinele dumneavoastră

διαταράζω *v.t.* vezi διαταράσσω

διαταρακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* care deranjează

διατάραξη, η *subst.* tulburare, deranjare, perturbare, dezordine // η ~ **της δημοσίας τάξης** tulburarea ordinii publice

διαταρ-άσω și **διαταρ-άζω**, -**αξα**, -**άχτηκα** și -**άχηκα**, **διαταραγμένος** *v.t.* a tulbura, a deranja, a perturba, a crea dezordine

διαταραχή, η *subst.* deranj // **έχω** ~ **στο στομάχι μου** am un deranj stomacal

διάταση, η *subst.* 1. întindere 2. încordare // **επήλθε** ~ **στις σχέσεις μας** în relațiile noastre a intervenit o încordare

διάτάσσω, **διέταξα**, **διατάχθηκα**, **δια(τε)ταγμένος** *v.t.* a aranja, a așeza în ordine

διατεθειμέν-ος, -**η**, -**ο** *adj.* dispus(-ă) // **δεν είμαι -ος να φύγω** nu sunt dispus să plec

διατείνομαι *v.d.* a susține, a pretinde // **-εται ότι...** susține că...

διατελώ, **διετέλεσα** *v.i.* a deține / a avea... o funcție, a fi în post de // **διατέλεσε υπουργός** a avut funcție de ministru

διατέμνουσα, η *subst. mat.* secantă

διατήρηση, η *subst.* 1. păstrare, menținere // ~ **των τροφίμων** păstrarea alimentelor // ~ **της ειρήνης** menținerea păcii // ~ **της τάξεως** păstrarea ordinii 2. întreținere // η ~ **με χρήματα** întreținerea cu bani

διατηρ-ώ, -**ησα**, -**ήθηκα**, **διατηρημένος** *v.t.* 1. a păstra, a menține // **την ψυχραιμία μου** îmi păstrez calmul // **το κρέας στο ψυγείο** a păstra carnea la frigider // **καλά -είται** se menține bine 2. a întreține // **για να -ήσει την οικογένειά του** ca să-și întrețină familia

διατίμηση, η *subst.* evaluare, estimare, fixare / stabilirea prețului

διατιμ-ώ, -**ησα**, -**ήθηκα**, **διατιμημένος** *v.t.* a evalua, a estima, a stabili prețul / tariful la o marfă, un serviciu etc.

διατομή, η *subst.* 1. tăiere 2. tăietură 3. secțiune

διατονικ-ός, -**ή**, -**ό** *adj. muz.* diatonic(-ă) // -**ή κλίμακα** gamă diatonică

διατραν-ώνω, -**ωσα**, -**ώθηκα**, **διατρανωμένος** *v.t.* a se manifesta / a se exprima în mod energetic / hotărât

διατρέφω, **διέθρεψα**, **διατρέφθηκα** *v.t.* a hrăni, a alimenta, a întreține

διατρέχω, **διέτρεξα** *v.t.* a parcurge, a străbate, a trece prin, a traversa // **διέτρεξε την απόσταση σε δεκαπέντε λεπτά** a parcurs distanța în cincisprezece minute // **διέτρεξε μεγάλον κίνδυνο** a trecut printr-un pericol mare // **τα διατρέχοντα** cele ce se întâmplă

διάτρη-μα, -**ματος** *to subst.* gaură, orificiu

διάτρηση, η *subst.* perforare, găurire // η ~ **του στομαχιού** perforare a stomacului

διατρητικ-ός, -**ή**, -**ό** *adj.* perforabil(-ă)

διάτρητ-ος, -**η**, -**ο** *adj.* perforat(-ă); găurit(-ă)

διατριβή, η *subst.* dizertație, teză de doctorat // **εναίσιμη** teză de doctorat, dizertație // **συγγραφή** **της διδακτορικής -ς** redactarea tezei de doctorat

διατροφή, η *subst.* 1. hrană, alimentație 2. întreținere, subzistență 3. *jur.* pensie alimentară

διατρύπηση, η *subst.* găurire

διατρυπ-ώ, -**ησα**, -**ήθηκα**, **διατρυπημένος** *v.t.* a găuri

διάττωντες, **οι** *subst.* stea (stele) căzătoare

διατρυπαν-ίζω, -**ισα**, -**ίστηκα** *v.t.* a trâmbița, a răspândi, a bate toba

διατυπ-ώνω, -**ωσα**, -**ώθηκα**, **διατυπωμένος** *v.t.* a formula, a exprima // ~ **επιθυμία** a-și exprima o dorință // ~ **γνώμη** a-și exprima o părere

διατύπωση, η *subst.* 1. formulare // **πρόσaxe την ~** fii atent(-ă) la formulare // **διατυπώσεις οι formalități** // **χρειάζονται πολλές ~** sunt necesare multe formalități

διαύγεια, η *subst.* 1. claritate, limpezime, luciditate 2. clarviziune

διαυγ-ής, -**ής**, -**ές** *adj.* clar(-ă), limpede

δίαυλος, **ο** *subst. geogr.* canal, strămoare

διαφαίνομαι, **διαφάνηκα** *v.r.* a se întrezări, a se zări

διαφάνεια, η *subst.* 1. transparentă, limpezime 2. diapozitiv

διαφαν-ής, -**ής**, -**ές** *adj.* transparent(-ă), diafan (-ă), străveziu(-ie), limpede, clar(-ă)

διάφαν-ος, -**η**, -**ο** *adj.* 1. transparent(-ă) 2. diafan(-ă)

διαφέντε-μα, -**ματος**, **το** *subst.* 1. protejare, protecție, apărare 2. dominare; guvernare

διαφεντ-εύω, -**εψα**, -**εύτηκα**, **διαφεντε(υ)μένος** *v.t.* 1. a apăra, a proteja 2. a domina; a guverna

διαφέρω *v.i.* a diferi, a se deosebi // ~ **από τούς άλλους** a se deosebi de alții // **αυτό διαφέρει** e altceva

διαφεύγω, **διέφυγα** *v.i.* 1. a pleca pe ascuns, a se eschiva, a se sustrage // **μύορεσε και -υγε** a putut să scape // ~ **τη δικαιοσύνη** a se sustrage de la justiție 2. a scăpa // **ένα πράγμα να μη σας διαφεύγει** un lucru să nu vă scape (să nu vă rămână neobservat) // **μου διαφεύγει** a scăpa ceva, a nu putea să-și aducă aminte

διαφημ-ίζω, -**ισα**, -**ίστηκα**, **διαφημισμένος** *v.t.* 1. a da publicității 2. a preamări, a lauda

διαφήμιση, η *subst.* reclamă // **κάνω ~ ενός εμπορεύματος** a face reclama unei mărfi

διαφημ-ιστής, **ο**, -**ίστρια**, η *subst.* persoană care se ocupă de publicitate

διαφημιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de publicitate, publicitar(-ă) // **-ό γραφείο** agenție (de publicitate)

διαφθείρω, διεφθείρα, διαφθάρηκα (*διεφθαρμένος*) *v.t.* 1. a corupe, a perverti 2. a vicia, a deprava

διαφθορά, η *subst.* cădere morală

διαφθορέας, ο *subst.* 1. corupător 2. seducător 3. mituitor

διαφθορείο, το *subst.* loc de destrăbălare

διαφιλονικ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a contesta, a disputa // **διαφιλονικούμενος** contestat, disputat

διαφορ-ά, η *subst.* 1. diferență, deosebire // **έχουν μεγάλη** ~ στον χαρακτήρα au caractere foarte diferite // **με τη διαφορά** ότι... cu deosebire că 2. divergență, dezacord // **λύσαμε ειρηνικά τις -ές μας** am rezolvat pașnic divergențele noastre // **ειδοποιός** ~ diferența specifică 3. *mat.* diferență

διαφορετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* diferit(-ă), deosebit(-ă) II. *adv.* **-ά** în mod diferit, altfel, altminteri // **~ δεν σε απήνω** altfel nu te las

διαφορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διαφορισμένος *v.t. mat.* a diferenția, a calcula o diferențială

διαφορικό, το *subst.* 1. *tehn.* diferențial 2. *mat.* diferențială

διαφορικ-ός, -ή, -ό *adj.* diferențial(-ă) // *mat.* **-ός λογισμός** calcul diferențial

διάφορο, το *subst.* 1. interes 2. câștig 3. dobândă 4. **τα -α** coloană din ziar cu scurte anunțuri

διαφοροποίηση, η *subst.* 1. asumarea unei alte popilii rd // **η ~ του υπουργού από την κυβερνική πολιτή** odhghse στην απομακρυνσή του asumarea de către ministru a unei alte politici decât cea guvernamentală a dus la îndepărtarea lui 2. (*și biol.*) diferențiere

διαφοροποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, διαφοροποιημένος *v.t.* a diferenția

διάφορ-ος, -η, -ο *adj.* diferit(-ă), divers(-ă) // **αγοράζω -α πράγματα** am cumpărat diferite lucruri

διάφωραγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. despărțitură 2. *anat.* diafragmă

διάφραξη, η *subst.* îngrădire

διαφυγή, η *subst.* 1. fugă, evadare 2. scăpare 3. scurgere

διαφυλάξη, η *subst.* păstrare, conservare

διαφυλ-άσω, -αξα, -άχηκα și **-άθηκα, διαφυλαγμένος** *v.t.* a păstra, a conserva

διαφωνία, η *subst.* dezacord, divergență, neînțelegeri // **έχουμε -ίες** avem neînțelegeri

διαφων-ώ, -ησα *v.i.* a nu fi de acord, a fi în dezacord // **în divergență, a avea păreri diferite** // **~ μαζί σου** nu sunt în acord cu tine // **-ούμε στις απόψεις** avem divergențe de opinii

διαφωτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διαφωτισμένος *v.t.* 1. a lămuri, a elucida, a clarifica // **προσπαθώ**

να -ίσω την υπόθεση încerc să lămuresc cazul 2. a culturaliza, a lumina // **~ τις μάζες** a lumina masele

διαφώτιση, η *subst.* lămurire, elucidare, clarificare

διαφωτισμός, ο *subst.* iluminism

διαφωτιστής, ο *subst.* iluminist, adept al iluminismului

διαφωτιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* edificator(-oare)

διαχειμ-άζω, -ασα *v.i.* a ierna, a-și petrece iarna

διαχείμαση, η *subst.* iernare

διαχειρ-ίζομαι, -ίστηχα *v.t.* a administra, a mânui // **~ μέγιστα χρηματικά ποσά** a mânui mari sume de bani

διαχείριση, η *subst.* administrație, administrare // **η ~ μιας περιουσίας** administrarea unei averi // **δουλεύει στη ~** a lucra în administrație

διαχειρ-ιστής, ό, -ίστρια, η *subst.* 1. administrator(-oare) 2. gestoriar(-ă)

διαχειριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de administrație; administrativ(-ă) 2. de gestiune

διαχέομαι *v.r.* a se împrăștia în toate direcțiile

διαχρονία, η *subst.* diacronie

διαχρονικ-ός, -ή, -ό *adj.* diacronic(-ă)

διαχρόνω, διεχρύσα, διαχύθηκα, διαχυμένος *v.t.* și *v.r.* a (se) împrăștia în toate direcțiile, a (se) revărsa

διάχυση, η *subst.* 1. (*d.* raze etc.) revărsare 2. *fiz.* difuziune 3. // **διαχύσεις, οι** efuziune; gesturi de curtoazie // **με δέχτηκε με πολλές** ~ m-a primit cu multe gesturi de curtoazie

διαχυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* expansiv(-ă), exuberant (-ă), curtenitor(-oare)

διαχυτικότητα, η *subst.* expansivitate, exuberanță, curtenie

διάχυτ-ος, -η, -ο *adj.* răspândit(-ă), împrăștiat(-ă)

διαχωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διαχωρισμένος *v.t.* 1. a separa, a disjunge, a despărți // **~ τα ώριμα από τα άγουρα** separ cele coapte de cele necoapte 2. a distinge // **δεν ~ τα χρώματα** nu disting culorile

διαχωρισμός, ο *subst.* separare; disjungere; despărțire

διαχωριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* care desparte, care separă, disjunctiv(-ă); de demarcație // **-ή γραμμή** linie de demarcație

διαψεύδ-ω, διεψευσα, διαψεύστηκα și **διαψεύσθηκα, διαψευσμένος** *v.t.* a dezminți, a nega, a da o dezmințire // **η είδηση διαψεύεται** știrea este dezmințită

διάψευση, η *subst.* dezmințire; tăgadă // **δίνω ~ στον τύπο** a da o dezmințire în presă // **~ ελπίδων** dezmințirea speranțelor

διβάνι, το *subst.* divan (mobilă)

διβολ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διβολισμένος *v.t.* a ara pentru a doua oară

διβόλισμα, -ματος το *subst.* a doua arătură
 διβουλ-ος, -η, -ο *adj.* nestatornic(-ă), inconsec-
 vent(-ă), schimbător(-oare); indecis(-ă)

διγαμία, η *subst.* bigamie

διγαμ-ος, -η, -ο *adj.* bigam(-ă)

διγεν-ής, -ής, -ής *adj.* 1. care se trage din două
 neamuri / naționalități diferite 2. *biol.* bisexual
 (-ă), bisexuat(-ă) 3. *gram.* ambigen(-ă), neu-
 tru(-ă)

διγλωσσία, η *subst.* bilingualism; diglosie

διγλωσσ-ος, -η, -ο *adj.* bilingual(-ă)

διγνωμ-ος, -η, -ο *adj.* indecis(-ă) în păreri

διδάγμα, -ματος, το *subst.* 1. lecție, predare 2.
 învățătură, precept, concluzie // μου έγινε ~
 mi-a fost de învățătură // βγάζω τα -ματα a
 trage concluziile

διδασκτέ-ος, -α, -ο *adj.* (d. o lecție, temă etc.)
 care trebuie / urmează a fi predat(-ă)

διδασκτήριο, το *subst.* clădire în care se învață
 (școală)

διδασκτική, η *subst.* metodică

διδασκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* didactic(-ă), școlar(-ă)
 // -ό πρόσωπικό personal didactic // -ό βιβλίο
 carte școlară II. *adv.* (-ά) în mod didactic

διδάκτορ-ας, -ο, -η *subst.* doctor (în știință)

διδασκτορία, η *subst.* titlul de doctor

διδαστορικ-ός, -ή, -ό *adj.* de doctorat // -η δια-
 τριβή teză de doctorat // -ές εξετάσεις exam-
 ene de doctorat

δίδακτρα, τα *subst. pl.* taxe școlare

διαδασκαλείο, το *subst.* școală pedagogică; in-
 stitut pedagogic

διαδασκαλία, η *subst.* 1. predare, instruire, învā-
 țământ // η ~ του μαθήματος predarea lecției //
 εποπτική ~ învățământ prin corespondență 2.
 învățătură, doctrină

διαδασκαλικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. profesoral(-ă),
 dascălesc(-ească); de dascăl, de profesor 2. η -ή
 profesorat, dascălie II. *adv.* (-ά) ca un învăță-
 tor, ca un profesor

διδάσκαλος, ο, -ισσα, η *subst.* învățător(-oare),
 profesor(-oară)

διδ-άσκω, -αξα, -άχηκα și -άθηκα, διδαγ-
 μένος I. *v.t.* 1. a preda, a expune o lecție, a ține
 un curs cu un ciclu de lecții, prelegeri etc. // ~
 στο πανεπιστήμιο a preda la Universitate // ~
 φιλοσοφία a preda filozofie 2. a propovădui //
 ~ τον λόγο του Θεού a predica cuvântul lui
 Dumnezeu II. *v.r.* a fi profesor

διδασχή, η *subst.* 1. predare 2. *bis.* învățătură,
 didahie, predică

δίδραχμο, το *subst.* monedă în valoare de două
 drahme

δίδυμ-ος, -η, -ο *adj.* geamăn(-ă) // οι Δίδυμοι
 constelația Gemenilor

δίδω *v.t.* vezi δίνω

διεγείρω, διεγείρω și διήγειρα, διεγέρθηκα,
 διεγερμένος *v.t.* 1. a excita // ~ τις αισθήσεις a
 excita simțurile 2. a suscita, a trezi, a stârni, a
 provoca // ~ την περιέργειαν a stârni curiozi-
 tatea // ~ υποψίες a trezi bănuieli 3. a instiga, a
 agita, a incita, a revolta // ~ τα πνεύματα a
 agita spiritele // ~ σε επανάσταση a instiga la
 revoluție // διεγείρεται η συνείδησή μου a i se
 revolta conștiința

διέγερση, η *subst.* 1. excitare, excitație; stimulare
 2. stârnire, provocare; instigare, întărâtare 3.
 agitație, revoltă

διεγερτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. excitant(-ă), stimu-
 lant(-ă), stimulat(-ă) // το -ό χάπι pilulă ex-
 citantă 2. provocator(-oare), instigator(-oare) 3.
 de revoltă

διέγνωσα *v.t.* vezi διαγιγνώσκω

διέδρ-ος, -η, -ο *adj. mat.* diedru(-ă)

διαζευγμέν-ος, -η, -ο *adj.* divorțat(-ă)

διεθν-ής, -ής, -ές I. *adj.* internațional(-ă) // οι
 -είς σχέσεις relațiile internaționale // το -ές
 ρεπερτόριο repertoriul internațional II. *adv.*
 (-ώς)

διεθνισμός, ο *subst. pol.* internaționalism

διεθν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst. pol.* internațio-
 nalist(-ă)

διεθνολογία, η *subst. jur.* drept internațional

διεθνολόγ-ος, -ο, -η *subst. jur.* specialist(-ă) în
 drept internațional

διεθνοποίηση, η *subst.* internaționalizare

διεθνοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, διεθνοποιημένος
v.t. a internaționaliza; a da un caracter inter-
 național

διεισδύση, η *subst.* pătrundere, penetrare; infil-
 trare, strecurare

διεισδύω, διεισδύσα *v.i.* a pătrunde, a penetra, a
 răzbi, a trece prin; a se infiltra

διεκδίκηση, η *subst.* revendicare // οικονομικές
 -εις revendicări economice

διεκδικητ-ής, ο; -ήτρια, η *subst. jur.* revendi-
 cant(-ă)

διεκδικητικ-ός, -ή, -ό *adj.* revendicativ(-ă)

διεκδικ-ώ, -ησα, -ήθηκα, διεκδικημένος *v.t.* a
 revendica, a pretinde // -ώ τα δικαιώματά
 μου a-și revendica drepturile

διεκπεραι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διεκπεραιωμέ-
 νος *v.t.* 1. a expedia 2. a înregistra și a expedia
 (acte, pachete etc.) 3. a duce la sfârșit, a executa
 (un ordin, serviciu etc.)

διακπεραίωση, η *subst.* 1. registratură // δουλεύω στην ~ a lucra la registratură 2. înregistrare și expediere 3. executare, ducere la sfârșit
διακπεραιωτής, ο *subst.* 1. expeditor 2. registrar

διακτραγώδηση, η *subst.* prezentare a faptelor în mod tragic, relatarea tragică a evenimentelor (cu mult mai tragic decât în realitate)

διακτραγωδ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a povesti / a prezenta pe un ton tragic

διέλευση, η *subst.* trecere, acces // **απαγορεύεται** η ~ αυτοκινήτων este interzis accesul automobilelor

διελκυστίνδα, η *subst.* 1. joc între două echipe în care se urmărește atragerea echipei adverse 2. *fig.* luptă / dispută în care se încearcă atragerea adversarului

διένεξ-η, η *subst.* ceartă, dispută, discordie, disensiune // **υπάρχουν** -εις μεταξύ των ηγετών există disensiuni între conducători

διενέργεια, η *subst.* efectuare, operare, desfășurare // η ~ των εκλογών desfășurarea alegerilor

διενεργώ, **διενέργησα** și **διενήργησα**, **διενεργήθηκα**, **διενεργημένος** I. *v.t.* a efectua (interrogatorii etc.) II. *v.r.* **διενεργούμαι** a se face, a se desfășura, a se înfăptui, a se efectua

διεξάγω, **διεξήγαγα**, **διεξάχθηκα**, **διεξαγμένος** I. *v.t.* a desfășura; a efectua, a executa, a purta, a duce până la capăt II. *v.r.* **διεξάγομαι** a deveni, a se face

διεξαγωγή, η *subst.* desfășurare, executare, mers // η ~ της δίκης desfășurarea procesului

διεξοδικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* amănunțit(-ă), detaliat (-ă) // -ή έκθεση raport amănunțit II. *adv.* (-ă)

διεξοδικότητα, η *subst.* întindere, extindere (în spațiu); creștere, dezvoltare

διεξοδος, η *subst.* 1. ieșire 2. *fig.* soluție, remediu, ieșire // **δεν βρίσκω** -ο nu găsesc o ieșire

διέπω (**διέπομαι**) *v.t.* 1. a conduce, a guverna, a dirija // **με διέπει το αίσθημα της ευθύνης** mă conduce spiritul responsabilității 2. a da un caracter dominant

διερεύνηση, η *subst.* investigație, cercetare

διερευνητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cercetător(-oare), investigator(-oare) II. *adv.* (-ă) prin a investiga, în mod scrutător, prin a analiza minuios

διερευν-ώ, -ησα, (**διερευνώμαι**), -ήθηκα *v.t.* a investiga, a cerceta, a explora, a examina amănunțit

διερμην-έας, ο (*pl.* -είς) *subst.* interpret, translator, (*pop.*) tălmăci

διερμνεΐα, η *subst.* traducere

διερμην-εύω, -ευσα, -εύτεκα, **διερμηνευμένος** *v.t.* 1. a face pe interpretul 2. a exprima ceva în numele altei persoane

διέρρηξά *v.t.* vezi **διαρρηγνύω**

διέρρηγμα, **διήλλα** *v.d.* 1. a trece, a străbate, a traversa 2. a-și petrece timpul // ~ το απόγευμα **απαντώντας** στις **επιστολές** a-și petrece după-amiaza răspunzând la scrisori

διέση, η *subst.* muz. diez

διεσπαρμέν-ος, -η, -ο *adj.* împrăștiat(-ă), răspândit(-ă), dispersat(-ă), risipit(-ă)

διεστραμμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. deviant(-ă) 2. pervers(-ă)

διετ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. de doi ani // **τελειώσα** μια -ή **σχολή** am terminat o școală de doi ani 2. *subst.* elev(-ă), repetent(-ă) 3. bienal(-ă)

διετία, η *subst.* perioadă de doi ani // **θα λείψω** μια ~ voi lipsi doi ani

διευθέτησιν, η *subst.* aranjare, reglementare // η ~ του **ζητήματος** reglementarea problemei

διευθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **-διευθετημένος** *v.t.* a aranja

διεύθυνσ-η, η *subst.* 1. direcțiune, direcție, organ de conducere 2. birourile directorilor 3. conducere, acțiunea de conducere // **ανέλαβε** τη ~ της **επιχειρήσεως** a preluat conducerea întreprinderii 4. sens, direcție // **προς** **όλες** **τις** -εις în toate direcțiile 5. adresă (domiciliu), adresa locului de muncă // **δώσε** **μου** **τη** ~ σου dă-mi adresa ta

διευθυντήριο, το *subst.* directorat

διευθ-υντής, ο -ύντρια, η *subst.* 1. director(-oare) // **γενικός** -ής director general // -ής **εργοστασίου** director de fabrică 2. // ~ **ορχήστρας** dirijor

διευθυντικ-ός, -ή, -ό *adj.* directorial(-ă), de conducere

διευθύνω, **διευθυνα** și **διηύθυνα** (**διευθύνομαι**) *v.t.* 1. a conduce, a dirija // **επιχείρηση** a conduce o întreprindere // ~ **ορχήστρα** a dirija o orchestră 2. a îndrepta, a orienta, a direcționa // **διευθύνεται** **πρός** **τα** **γραφεία** **της** **εταιρείας** se îndreaptă spre birourile societății

διευκόλυνση, η *subst.* înlesnire, facilitare

διευκολ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* 1. a înlesni, a facilita 2. a da ajutor financiar / bănesc

διευκριν-ίζω, -ισα, -ίσθηκα, **διευκρινισμένος** *v.t.* a preciza, a clarifica

διευκρίνιση, η *subst.* precizare, lămurire, clarificare, elucidare

διεύρυνση, η *subst.* lărgire, extindere // η ~ των **εμπορικών** **συναλλαγών** lărgirea schimburilor comerciale

διευρ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα, διευρυμένος *v.t.* a lărgi // ~ τον ορίζοντα των γνώσεών μου a-și lărgi orizontul cunoștințelor

διεφθαρμέν-ος, -η, -ο *adj.* stricat(-ă), imoral(-ă), depravat(-ă)

δίζυγο, *to subst.* sport bare paralele

διήγη-μα, -ματος, *to subst.* povestire, nuvelă

διηγηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* de povestire, narativ (-ă) // -ό ύφος stil narativ

διηγηματογραφία, *η subst.* nuvelistică

διηγηματογράφ-ος, -ο, -η *subst.* nuvelist(-ă), scriitor(-oare) de povestiri

διήγηση, *η subst.* narațiune, povestire, istorisire

διηγ-ούμαι și διηγ-ιέμαι, -ήθηκα *v.d.* a povesti, a nara, a istorisi // μας -ήθηκε ό, τι είδε ne-a povestit ce a văzut

διήθηση, *η subst.* filtrare

διηθητήριο, *το subst.* filtru

διηλεκτρικ-ός, -ή, -ό *adj.* dielectric(-ă)

διημερ-εύω, -ευσά *v.i.* (d. o farmacie etc.) a fi deschis timp de 24 de ore

διήμερ-ος, -η, -ο *adj.* care durează două zile; de două zile // -η άδεια (invoire) concediu de două zile

διηπειρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* intercontinental(-ă)

διηρημέν-ος, -η, -ο *adj.* (inv.) împărțit(-ă), divizat(-ă), partajat(-ă)

διήθει-ος, -ια, -ιο *adj.* de două locuri, cu două locuri

διθυραμβικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ditirambic(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod ditirambic, elogios

διθύραμβος, *ο adj.* cu două uși

δίθυρ-ος, -η, -ο *adj.* cu două uși

δίσταμαι *v.d.* (d. păreri, opinii etc.) a fi în dezacord

δικαζόμεν-ος, -η, -ο *adj.* (inv.) cel(cea) aflat(-ă) în judecată

δικ-άζω, -ασα, -άστηκα, δικασμένος *v.t. jur.* 1. a judeca 2. a condamna // ~ ένα φονιά a judeca un criminal // υπόθεση (δε)δικασμένη afacere judecată

δικαιο, *to subst.* 1. drept // ποινικό ~ drept penal // συνταγματικό ~ drept constituțional // διοικητικό ~ drept administrativ // ρωμαϊκό ~ drept roman 2. dreptate // έχω ~ a avea dreptate // του έδωσα ~ i-am dat dreptate // αποδίδω το ~ a face dreptate

δικαιόγραφο, *το subst. jur.* titlu, act

δικαιοδοσία, *η subst.* jurisdicție; resort // δεν είναι της -ς μου nu este de resortul meu

δικαιολόγηση, *η subst.* justificare; motivație

δικαιολογητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de justificare, justificativ(-ă) II. *subst.* 1. το -ό act de justifi-

care 2. *pl. τα -ά* documente, acte justificative, certificate etc.

δικαιολογία, *η subst.* justificare; temei // χωρίς καμιά ~ fără nici o justificare

δικαιολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, δικαιολογημένος *v.t.* 1. a găsi scuze // μη τον -είς nu-i găsi scuze // όλα τα ~ la toate găsesc o scuză 2. a justifica 3. a demonstra justetea unui lucru

δικαιοπραξία, *η subst.* act judiciar legal; document prevăzut cu formele legale, recunoscut de dreptul civil

δίκαι-ος, -η, -ο I. *adj.* drept(-eaptă), just(-ă), echitabil(-ă) // -ος άνθρωπος om drept // η υπόθεσή μας είναι -η cauza noastră este dreaptă // -η μοιρασιά o împărțire echitabilă II. *adv.* (-α) pe bună dreptate

δικαιοστάσιο, *το jur.* 1. suspendarea temporară a activității judecătorești 2. moratoriu

δικαιοσύνη, *η subst.* justiție, dreptate, echitate // το Υπουργείο Δικαιοσύνης Ministerul Justiției

δικαιούμαι *v.d.* 1. a avea dreptate 2. a avea dreptul // δεν ~ να πάρω άδεια nu am dreptul să iau concediu

δικαιούχ-ος, -ο, -η *subst.* cel (cea) în drept

δικαίω-μα, -ματος, *το subst.* drept // κληρονομικό ~ drept la moștenire // το ~ του εκλέγειν και εκλέγεσθαι dreptul de a alege și de a fi ales // δημοκρατικά -ματα drepturi democratice // αποκατάσταση των -των repunerea în drepturi // το ~ της κυριότητας dreptul de proprietate // με ποιό ~; cu ce drept?

δικαιωματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de drept; legitim(-ă) II. *adv.* (-ά) pe drept cuvânt, cu tot dreptul

δικαι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, δικαιωμένος *v.t.* 1. a face / a da dreptate // να είστε βέβαιοι ότι θα -ωθήτε să fiți siguri că vi se face dreptate // το δικαστήριο τον -ωσε tribunalul i-a dat dreptate 2. *fig.* a da dreptate // η ζωή με -ωσε viața mi-a dat dreptate 3. a îndreptăți

δικαίωση, *η subst.* 1. faptul de a i se face / da dreptate 2. îndreptățire; justificare

δικανικ-ός, -ή, -ό *adj.* judiciar(-ă) // -ός λόγος pledoarie

δίκαννο, *το subst.* armă de vânătoare cu două țevi

δικάσιμος și δικάσιμη, *η subst. jur.* zi de judecare (a procesului)

δικαστήριο, *το subst.* 1. tribunal, judecătorie // παραπέμω στο ~ a trimite la tribunal 2. complot de judecată 3. proces

δικαστ-ής, ο, -ή și -ίνα, *η subst.* judecător(-oare)

δικαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* judiciar(-ă), de judecată, judecătorească(-ească) // -ή απόφαση hotăr-

râre judecătorească // -ός υπάλληλος funcționar judecătoresc // -ά έξοδα cheltuieli de judecată // -ή πλάνη eroare judiciară // -ός κλητήρας executor judecătoresc, portărel II. *adv.* (-ά) pe cale judecătorească // θα λύσουμε -ά τις διαφορές μας vom rezolva pe cale judecătorească diferendele noastre

δικαστικός, o *subst.* vezi δικαστής

δικέλλα, η și δικέλλι, το *subst.* un fel de târnăcop cu doi dinti; săpăligă

δικέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* cu două capete, bicefal // -ος αετός vulturul cu două capete

δίκη, η *subst.* judecată, proces la judecătorie / tribunal // κερδίζω τη ~ a câștiga procesul

δικηγορία, η *subst.* 1. avocatură 2. pledoarie la tribunal

δικηγορικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de avocat, avocățesc(-ească) // -ός σύλλογος barou 2. τα -ά *subst. pl.* plata avocatului

δικηγόρ-ος, -ο, -η *subst.* avocat(-ă)

δικηγορ-ώ, -ησα *v.i.* a practica avocatura

δικινητήρ-ιος, -ια, -ιο *adj.* cu două motoare, bimotor(-ă) // -ο αεροπλάνο, avion bimotor

δίκιο, το *subst.* dreptate, drept, justete // έχετε ~ aveți dreptate // ζητάει το ~ του a-și cere dreptul lui

δικλίδα, η *subst.* supapă // ασφαλιστική ~ supapă de siguranță

δίκλιν-ος, -η, -ο *adj.* (d. camere etc.) cu două paturi

δίκλων-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. plante) cu două rămurele 2. (d. ață) cu două fire răsucite

δικογραφία, η *subst. jur.* documentele din dosarul unui proces; procedura procesului

δικόγραφο, το *subst. jur.* act din dosarul unui proces; piesă judiciară

δικολόβος, o *subst.* 1. avocat fără diplomă 2. cel care face uz de sofisme

δικονομία, η *subst. jur.* procedură // πολιτική ~ procedură civilă // ποινική ~ procedură penală

δικονομικ-ός, -ή, -ό *adj. jur.* procedural(-ă)

δίκοπ-ος, -η, -ο *adj.* cu două tășuri // είναι -ο μεχαίρι este cu două tășuri, e cu dus-întors

δίκορφ-ος, -η, -ο *adj.* cu două vârfuri (munte, deal etc.)

δίκος, δική, δικό (μου, σου, του și μας, σας, τους, iar pentru pers. a 3-a sing. fem. της) *pron. pos.* al meu, al tău, al său și al nostru, al vostru, al lor, iar pentru pers. 3-a sing. fem. al (a) ei // ο δικός μου φίλος (σου, του, μας, σας, τους, της) prietenul meu (al tău, al său, al nostru, al vostru, al lor, al ei) // η δική μου πόλη orașul meu // το δικό μου παιδί copilul meu

δικοτυλίδον-ος, -η, -ο *adj. biol.* dicotiledonat(-ă)

δίκοχο, το *subst.* bonetă militară

δίκρανο, și δικράνι, το *subst. agric.* furcă

δίκροτο, το *subst. mar.* galion, fregată, navă de război cu două punți

δίκταμο, το *subst. bot.* un fel de plantă aromată și băutura făcută din ea

δικτάτορας, o *subst. pol.* dictator

δικτατορία, η *subst. pol.* dictatură

δικτατορικ-ός, -ή, -ό I. *adj. pol.* dictatorial(-ă) II. *adv.* (-ά) // κυβερνά -ά guvernează în mod dictatorial

δίκτυο, το *subst.* 1. rețea // τηλεοπτικό ~ rețea de televiziune // διανεμητικό ~ rețea de distribuție 2. filieră

δίκτυ-ώνομαι, -ώθηκα, δικτυωμένος *v.d.* a-și crea o rețea de relații

δικτυωτ-ός, -ή, -ό *adj.* în formă de rețea

δίκυκλο, το *subst.* vehicul cu două roți, șaretă, cabrioletă; motocicletă, bicicletă

δίκωπ-ος, -η, -ο *adj.* cu două vâsle

δίλεπτο, το *subst.* 1. monedă veche de două lepta (de doi bani) 2. interval de timp de două secunde

δίλημα, -ματος, το *subst.* dilemă // βρέθηκα ~ m-am trezit în fața unei dileme

διλημματικ-ός -ή -ό I. *adj.* dilematic(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod dilematic, în încurcătură

διμερ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. compus(-ă) din două părți, bipartit(-ă) // -ής συμμαχία alianță bipartită 2. bilateral(-ă) // -ής συμφωνία acord bilateral // -εις σχέσεις relații bilaterale

διμεταλλισμός, o *adj. econ.* bimetalism

διμέτωπ-ος, -η, -ο *adj.* pe două fronturi // -ος αγώνας luptă pe două fronturi

διμηνία, η *subst.* interval / răstimp de două luni, bimestru

διμηνιαί-ος, -α, -ο *adj.* bilunar; la fiecare două luni // -ες δόσεις rate bilunare

δίμην-ος, -η, -ο *adj.* de două luni // -η παραμονή στην πρωτεύουσα ședere de două luni în capitală

δίμυτο, το *subst. text.* stofă țesută din fir dublu de urzeală

διμοιρία, η *subst. milit.* pluton

διμοιρίτης, o *subst. milit.* plutonier, comandant de pluton

δίμορφ-ος, -η, -ο *adj.* care are / se prezintă sub două forme diferite, dimorf(-ă)

δυναμό, το *subst. electr.* dinam, generator de curent electric continuu

δίνη, η *subst.* 1. vârtej, volbură, vârtoare, bulboană 2. fig. zarvă, învălmășeală

δίνω, έδωσα, δέθηκα, δομένος *v.t.* a da, a acorda, a oferi // λογαριασμό a da socoteală // ένα

χαστούκι a da o palmă // τη δυνατότητα a da posibilitatea // μου έδωσε να καταλάβω mi-a dat să înțeleg // το λόγο μου a-și da cuvântul // ο Θεός να δώσει să dea Dumnezeu // μη δίνεις προσοχή nu acorda atenție // μας δίνεται η ευκαιρία ni se oferă ocazia

διογκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διογκωμένος *v.t.* a umfla, a mări volumul

διόγκωση, η *subst.* umflătură, mărire a volumului; gonflare, tumefiere

διόδια, τα *subst. pl.* taxă de trecere (pe un pod etc.)

διόδος, η *subst.* pasaj, trecere, trecătoare

διοίκηση, η *subst.* 1. conducere, administrație, comandament // η ~ του στρατού comandamentul armatei 2. departament administrativ, sector, prefectură etc. 3. autoritatea administrativă, organul puterii de stat 4. clădirea autorității de stat 5. clădirea autorității administrative și de conducere

διοικητήριο, το *subst.* comandament (clădire), palat administrativ, palatul guvernatorului

διοικητής, ο *subst.* comandant; guvernator; șef al unui serviciu administrativ de stat // ο ~ της αστυνομίας șeful (comandantul) poliției // ανώτατος ~ comandant suprem

διοικητικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* administrativ(-ă), de administrație // -ό συμβούλιο consiliu de administrație // -ό δίκαιο drept administrativ // -ά μέτρα măsuri administrative *II. adv.* (-ά) pe cale administrativă

διοικ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a guverna, a comanda, a conduce (fară, armată etc.)

διολίσθηση, η *subst.* 1. alunecare 2. *fig.* scurgere, pierdere // η ~ νομίσματος alunecarea monedei (pierdere treptată a puterii de cumpărare)

διόλου *adv.* deloc, nicidecum // ~ δεν τον είδα nu l-am văzut deloc // όλως ~ de tot; sută-n sută, leit // σου μοιάζει όλως ~ îți seamănă leit

διομολήσεις, οι *subst. pl.* capitulații

Διονύσια, τα *subst. pl.* serbările dionisiace

διονυσιακ-ός, -ή, -ό *adj.* dionisiac(-ă), bahic(-ă), desfătător(-oare)

διοξειδίο, το *subst. chim.* bioxid

δίοπκος, ο *subst. mar.* caporal, cartnic

διόπτρα, η *subst.* binoclu, lunetă

διοπτρία, η *subst. fiz.* dioptrie

διοπτροφόρ-ος, -ο, -η *subst.* care poartă ochelari

διορατικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* vizionar(-ă) *II. adv.* (-ά)

διορατικότητα, η *subst.* calitatea de vizionar

διοργαν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διοργανωμένος *v.t.* a organiza

διοργάνωση, η *subst.* organizare

διοργαν-ωτής, ο, -ώτρια, η *subst.* organizator (-oare)

διοργανωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de organizare, organizatoric(-ă)

διόρθω-μα, -ματος, το *subst.* 1. corectare, îndreptare 2. îmbunătățire

διορθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, διορθωμένος *v.t.* 1. a îndrepta, a corecta, a corija // -ω τα λάθη a corecta greșelile // ~ τον χαρακτήρα μου a-și corecta caracterul 2. a repara, a dregre // ~ το αυτοκίνητό μου a-și repara mașina // ~ το ρολόι μου a-și repara ceasul 3. *tip.* a face corectura 4. a îmbunătăți // θα σε -ώσω εγώ o să te aranjez eu, las' că te aranjez eu

διόρθωση, η *subst.* 1. îndreptare, corectare, corijare 2. reparare 3. *tip.* corectură 4. îmbunătățire

διορθωτέ-ος, -α, -ο *adj. (rar)* de corectat, de îndreptat

διορθ-ωτής, ο -ώτρια, η *subst.* corector(-oare)

διορθωτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de corectare, de îndreptare, de corectură *II. subst.* τα -κά plata corectorului

διορία, η *subst.* termen, scadență

διορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, διορισμένος *v.t.* a numi (într-o funcție) // -ίστηκε στην επαρχία a fost numit în provincie

διορισμός, ο *subst.* 1. numire (într-o funcție) 2. actul prin care se face numirea // πήρα το ~ μου mi-am primit numirea

διόρυξη, η *subst.* săpare, excavare, străpungere // η ~ του ισθμού străpungerea istmului

δίοτι *conj.* fiindcă, deoarece, pentru că // έφυγα ~ χάλασε ο καιρός am plecat deoarece s-a stricat vremea

διούρηση, η *subst. med.* diureză, excreție abundentă de urină

διουρητικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* diuretic(-ă)

διοχέτευση, η *subst.* 1. canalizare 2. *fig.* transmitere, comunicare (idei, informații etc.)

διοχετ-εύω, -ευσα, -εύηκα, διοχετευμένος *v.t.* 1. a canaliza 2. *fig.* a transmite, a comunica

δίπατ-ος, -η, -ο *adj.* cu două etaje // -ο σπίτι casă cu două etaje

δίπλα *adv.* alături // κάθισε ~ μου șezi alături de mine // το κόβω ~ a se culca, (*fam.*) a se pune pe o parte

δίπλα, η *subst.* 1. cută, îndoitură, pliu (la stofă) 2. un fel de prăjitură

διπλάνο, το *subst.* biplan (avion cu două rânduri de aripi suprapuse)

διπλαν-ός, -ή, -ό *adj.* alăturat(-ă), de alături

διπλάρω-μα, -ματος, το *subst.* acostare

διπλωρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διπλωρωμένος** *v.t.*
a acosta, a opri pe cineva, a agăța

διπλ-ασ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, **διπλ-ασιασμένος**
v.t. a dubla, a mări de două ori // ~ την ποσό-
τητα a dubla cantitatea // -ιάστηκαν οι
δυνάμεις μας ni s-au dublat forțele

διπλ-ασίαση, η și **διπλ-ασιασμός**, ο *subst.* du-
blare, creștere de două ori, multiplicare cu doi

διπλ-άστ-ος, -α, -ο *I. 1. adj.* dublu(-ă), *num. mul-
tipl.* de două ori *2. subst. το* -ο cantitatea dublă
II. adv. (-α) de două ori pe atât

διπλ-ευρ-ος, -η, -ο *adj.* cu două laturi

διπλ-ηγία, η *subst. med.* diplegie, paralizie gene-
rală a corpului

διπλ-ο- element de compunere cu sensul "dublu"
sau "de două ori"

διπλ-ογένεση, η *subst.* diplogeneză

διπλ-ογραφία, η *subst. cont.* contabilitate în par-
tidă dublă

διπλ-όγραφο, το *subst.* copie dublă, duplicat

διπλ-οπρόσωπ-ος, -η, -ο *adj.* persoană duplici-
tar(-ă), cu două fețe

διπλ-ός, -ή, -ό *I. adj.* dublu(-ă), *îndoit(-ă)* // -ή
μερίδα porție dublă // -ή σημασία dublu
înțeles // -ά παράθυρα geamuri duble // -ό
κρεβάτι pat dublu // **παίζει** -ό **παιχνίδι** a face
joc dublu, a fi fățarnic *II. adv. (-ά)* dublu // **τα**
βλέπω ~ a vedea dublu

διπλ-οτυπία, η *subst. gram.* însușirea de a avea
dublă formă gramaticală

διπλ-ότυπ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. cuvânt cu două
forme gramaticale 2. tipărit(-ă) în dublu exem-
plar // *II. subst. το* -ο chitanță, bon, adeverință
de primire etc. tipărit(-ă) în dublu exemplar,
în care unul se dă celui în cauză și celălalt
rămâne la cotor; duplicat

διπλ-ούς-ή, -ούν *adj.* vezi **διπλ-ός**

διπλ-όφαρδ-ος, -η, -ο *adj. (d. stoffe)* dublu lat(-ă)

διπλ-οψηφία, η *subst. pol.* dublă votare

διπλ-οψηφίζω *v.t. pol.* a vota de două ori (la ace-
leași alegeri)

διπλ-ω-μα, -ματος, το *subst.* 1. îndoire, pliere 2.
diplomă, brevet // ~ πανεπιστημίου diplomă
universitară // ~ ευρεσιτεχνίας brevet de
inventie

διπλ-ωμάτ-ης, ο -ισσα, η *subst.* 1. diplomat(-ă)
2. *fig.* om dibaci / iscusit

διπλ-ωματία, η *subst.* diplomație

διπλ-ωματικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. diplomatic(-ă) //
-ός αντιπρόσωπος reprezentant diplomatic //
-ές σχέσεις relații diplomatice // -ή ασυλία
imunitate diplomatică // -ή απάντηση răspuns
diplomatic 2. *fig.* șiret(-eată), prefăcut(-ă) *II.*
adv. (-ά)

διπλωματούχ-ος, -α, -ο *adj.* care are o diplomă
universitară; licențiat(-ă)

διπλ-ωμέν-ος, -η, -ο *adj.* *îndoit(-ă)*; *împăturit(-ă)*

διπλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **διπλωμένος** *v.t.* 1. a
îndoi, a împături 2. a împacheta, a înfășura

διπλ-ωπία, η *subst. med.* diplopie, vedere dublă

διπλ-ωτ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **διπλωμένος**

δί-ποδ-ος, -η, -ο *I. adj.* biped(-ă), cu două pi-
cioare *II. subst. το* -ο, biped, om; o pereche din
picioarele calului sau altui animal patruped

δι-πολικ-ός, -ή, -ό *adj.* bipolar(-ă), cu doi poli

δί-τορτ-ος -η -ο *I. adj.* cu două uși; cu două ieșiri
II. subst. το -ο dublă ieșire, *fig.* dublă șansă,
două posibilități // **το έχει** ~ știe să se descurce

δί-πρακτο, το *subst.* piesă de teatru în două acte

δι-προσώπια, η *subst.* duplicitate, fel de a fi cu
două fețe, fățarnicie; ipocrizie

δι-πρόσωπ-ος, -η, -ο *adj.* duplicitar(-ă); fățarnic

δί-πτερ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. insectă cu două aripi,
dipter(-ă) 2. templu antic cu două șiruri de
coloane *II. subst. pl. τα* -α, insecte diptere
(furnică, țânțar)

δί-πτυχο, το *subst.* 1. iconă / tablou cu două
părți diptic 2. *bis.* pomelnic 3. *fig.* operă muzi-
cală sau literară din două părți

δι-πύθμεν-ος, -η, -ο *adj.* cu fund dublu

δί-πυλ-ος -η -ο *adj.* cu două porți

δι-πυρρίτης, ο *subst.* pesmet, galetă

δις *adv. (inv.)* bis, de două ori

δι-σάκι, το *subst.* desagă; traistă

δι-σέγγονο și **δι-σεγγόνι**, το *subst.* strănepot

δι-σέγγ-ονος, ο -ονη și -όνα, η *subst.* strănepot
(-oată)

δι-σεκατομμύριο, το *subst.* miliard

δι-σεκατομμυριούχ-ος, -α -ο *adj.* miliardar(-ă)

δι-σεκτ-ος și **δι-σεχτ-ος**, -η, -ο *adj.* 1. (*d. an*)
bisect 2. *fig.* funest, cu ghinion // -α **χρόνια** ani
funesti

δι-σέλιδ-ος, -η, -ο *adj.* de două pagini // -ο **άρθρο**
articol de două pagini

δι-σήμαντ-ος, -η, -ο *adj.* cu două sensuri

δι-σθεν-ής, -ής, -ές *adj. chim.* bivalent(-ă)

δι-σκελ-ής, -ής, -ές și **δι-σκελ-ος**, -η, -ο *adj.* cu
două picioare / brațe / bare // -ές **εργαλειο**
instrument cu două brațe

δι-σκέτα și **ντισκέτα**, η *subst.* dischetă, disc mag-
netic (la calculatoare)

δι-σκίο, το *subst. farm.* pastilă, tabletă // -ία **ασ-
πιρίνης** tablete de aspirină

δι-σκοβολία, η *subst. sport.* aruncarea discului

δι-σκοβόλος, ο, η *subst. sport* aruncător(-oare) de
disc, discobol(-ă)

δι-σκογραφία, η *subst. muz.* discografie

δισκοθήκη, η *subst. muz.* discotecă, colecție de discuri muzicale
δισκοπάθεια, η *subst. med.* discopatie
δισκοπότηρο, το *subst. bis.* Sfântul Potir
δίσκ-ος, ο *subst. I.* sport disc // **ρίχνω το -ο** a arunca discul 2. *muz. disc*, placă // ~ **γραμμοφώνου** disc de gramofon 3. tăviță, tavă // **ασημένιος** ~ tavă de argint // ~ **του ήλιου** discul soarelui 4. *bis. discos* // **Αγιος** ~ Sfântul Discos 5. cutia milelor
δισκοφόρος, ο *subst. bis.* cel care trece cu discul în biserică
δισταγμός, ο *subst.* ezitare, șovăială, nehotărâre
διστ-άζω -ασα *v.i.* a ezita, a șovăi, a pregeta
διστακτικ-ός, -ή, -ό, și **δισταχτικ-ός**, -ή, -ό *I. adj.* ezitant(-ă), șovăitor(-oare), șovăielnic(-ă) *II. adv.* (-ά) cu ezitare, în mod șovăielnic
διστακτικότητα și **δισταχτικότητα**, η *subst.* fel de a fi șovăitor, oscilant, nehotărât
δίστηλ-ος, -η, -ο *adj.* de (pe) două coloane // **δημοσίευσε -ο άρθρο** a publicat un articol pe două coloane
δίστιχο, το *subst.* distih, strofă din două versuri
δίστοιχ-ος, -η, -ο *adj.* compus(-ă) din / dispus(-ă) pe două rânduri
διστομίαση, η *subst. med.* distomiază, gâlbează
δίστομ-ος, -η, -ο *I. adj.* cu două tăişuri (cuțit) *II. subst. το -ο*, distom, vierme parazit care se localizează în ficatul ierbivorelor, provocând distomiază
δίστρατο, το *subst.* răspântie, răscruce
δισύλλαβ-ος, -η, -ο *adj.* bisilabic(-ă)
δισυπόστατ-ος, -η, -ο *adj.* cu două ipostaze, cu două fundamente, cu două substanțe
δισχιδ-ής, -ής, -ές *adj.* bifurcat(-ă)
διτάξι-ος, -α, -ο *adj.* (d. o școală) cu două clase
διτετράγωνο, το *subst. mat.* dublul pătratului
δίτομ-ος, -η, -ο *adj.* în două volume // -ο **λεξικό** dicționar în două volume
δίτροχ-ος, -η, -ο *I. adj.* cu două roți *II. subst. το -ο*, vehicul cu două roți (bicicletă etc.)
διττ-ός, -ή, ό *I. adj.* 1. dublu(-ă) 2. care are două părți (identice sau diferite) 3. care se prezintă sub două forme // -ή **γραφή** scriere / scris de mână cu două forme diferite *II. adv.* (-ώς) în două maniere / feluri
διωλ-ίζω, -ισα, -ίσις, **διωλιζόμενος** *v.t.* 1. a filtra 2. a distila, a rafina 3. *fig.* a clarifica
διύλιση, η *subst.* 1. filtrare 2. distilare, rafinare
διωλιτήριο, το *subst.* rafinărie // ~ **πετρελαίου** rafinărie de petrol
διωσικ-ός, -ή, -ό *adj. electr.* bifazic(-ă)
διωθέρα, η *subst.* piele prelucrată; blană
διωθερίτιδα, η *subst. med.* difterie

δίφθογγος, ο *subst. gram.* diftong
δίφορ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. plante) care rodește de două ori pe ani 2. bianual(-ă)
διφορούμεν-ος, -η, -ο *I. adj.* echivoc(-ă), cu dublu înțeles, ambiguu(-ă) *II. subst. το -ο* echivocul
δίφορος, ο și **δίφορο**, το *subst.* car antic de luptă
διφω-ής, -ής, -ές *adj.* cu dublă natură, dual(-ă)
διφωτα, η *subst.* natură dublă; dualism, dualitate
δίφυλλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cu două frunze; cu două file 2. (d. o fereastră etc.) cu două canate
διχ-άζω, -ασα, -άστηκα, **διχασμένος** *v.t.* 1. (mai ales despre lucruri materiale) a împărți în două, a scinda // **οι γνώμες -άζονται** părerile sunt împărțite // **-άστηκαν οι δυνάμεις μας** forțele noastre s-au scindat 2. a dezbină, a învrăjbi
διχάλα, η *subst.* furcă
διχαλωτ-ός, -ή, -ό *adj.* bifurcat(-ă)
διχασμός, ο *subst.* 1. împărțire în două, sciziune, separare, divizare 2. discordie, dezbinare 3. dedublare // ~ **προσωπικότητας** dedublarea personalității
διχογνωμία, η *subst.* deosebire de păreri, disensiune, dezacord, discordanță
διχόνοια, η *subst.* neînțelegere, disensiune, cearță, dihonie
διχοτόμηση, η *subst.* împărțire, divizare, secționare, tăiere în două
διχοτόμος și **διχοτομούσα**, η *subst. mat.* bisectoare
διχοτομ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **διχοτομημένος** *v.t.* a tăia în două, a secționa, a diviza ceva în două părți egale
δίχρον-ος, -η, -ο *adj.* 1. *gram.* (d. vocale: α, ι, υ) de durată fie lungă, fie scurtă (anceps) 2. de doi ani, bienal(-ă) 3. în vârstă de doi ani // -ο **αγόρι** băiat de doi ani 4. cu durata de doi ani // -ο **πλάνο** plan de doi ani
διχρωμία, η *subst.* 1. calitatea de a fi bicolor(-ă) 2. tipărire bicoloră
δίχρωμ-ος, -η, -ο *adj.* bicolor(-ă), în două culori
δίχτυ, το *subst.* 1. plasă, năvod, mreajă // **τα -α του ψαρά** năvodul pescarului 2. fileu 3. *fig.* cursă, capcană
δίχως *prep.* fără // ~ **αφορμή** fără motiv // ~ **να ξέρει** fără să știe // ~ **άλλο** neapărat
διψα, η *subst.* 1. sete 2. *fig.* dorință arzătoare // ~ **για εκδίκηση** sete de răzbunare
διψήφι-ος, -α, -ο *adj.* din două cifre // -ος **αριθμός** număr cu două cifre
δίψηφο, το *subst. gram.* grup de două litere reprezentând un sunet

διψ-ώ *și* διψ-άω, -ασα, διψασμένος *v.i.* a-i fi sete, a fi însetat(-ă), a fi avid(-ă) // -ά *για* μάθηση este însetat de învățatură

διωγμός, *o subst.* prigoană, persecuție

διωδία, *η subst. muz.* duet

διώκτ-ης, -ο-, -τρια, *η subst.* 1. prigonitor(-oare), persecutor(-oare) 2. urmăritor(-oare)

δι-ώκομαι, -ώθηκα *v.r.* a fi prigonit(-ă)

διώνυμο, *το subst. mat.* binom

δίωξη, *η subst.* 1. gonire 2. urmărire // ποινική ~ urmărire penală 3. poteră

διώξι-μο, -ματος, *το subst.* destituire, concediere, dare afară, demitere

διώρ-ος, -η, *ο adj.* cu durata de două ore // -η διακοπή întrerupere de două ore

διώροφ-ος, -η, -ο *adj.* cu două etaje

διώρυγα, *η subst.* canal // πλωτή ~ canal navigabil // *η ~* του Σουέζ Canalul de Suez

διώχνω, έδιωξα, διώχτηκα, διωγμένος *v.t.* a izgoni, a alunga, a da afară // τον έδιωξαν από το πανεπιστήμιο l-au dat afară din universitate // τον έδιωξα από το σπίτι μου l-am gonit din casa mea

δόγμα, *η subst.* doagă

δόγης, *ο subst. ist.* doge

δόγ-μα, ματος, *το subst.* dogmă, doctrină

δογματ-ίζω, -ισα, δογματισμένος *v.i.* 1. a dogmatiza 2. a vorbi pe un ton sentențios care nu permite replică

δογματικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. dogmatic(-ă) *II. subst.* *η* -ή dogmatica // *η* -ή του ινδικού βραχμανισμού dogmatica brahmanismului indian *III adv.* (-ă)

δογματισμός, *ο subst.* dogmatism

δοθίñas, *ο subst.* furuncul

δόκανο, *το subst.* cursă, capcană // πιάστηκε στο ~ m-am prins în cursă

δοκάρι, *το subst.* grindă

δοκησιοφία, *η subst.* prezumțiozitate, înfumurare, aroganță

δοκησίσοφος, *ο, -η, η subst.* prezumțios(-oasă)

δοκιμά-ζω, -ασα, -άστηκα, δοκιμασμένος *I. v.t.* 1. a încerca, a proba, a verifica // -ασα όλα τα μέσα am încercat toate mijloacele // ~ τη μηχανή a încerca motorul 2. a degusta, a gusta // ~ τα κρασιά a degusta vinurile // ~ το φαγητό a gusta mâncarea *II. v.i.* a încerca, a îndura, a trece prin // -ασα να φύγω am încercat să plec // -ασα πολλές ελλείψεις am îndurat multe lipsuri *III v.r.* -αζομαι (*și* cu sensul) a fi chinuit(-ă), a suferi

δοκιμασί-α, *η subst.* 1. încercare, verificare 2. suferință, chin, necaz, încercări ale soartei // πέρασα πολλές -ες am trecut prin multe în-

cercări // ήταν για μένα μια δύσκολη ~ a fost pentru mine o încercare grea

δοκιμασμέν-ος, -η, -ο *adj.* încercat(-ă), verificat(-ă) // -ο μέσο procedeu verificat

δοκιμαστήριο, *το subst.* încăpere / sală / cabină de probă (într-un magazin)

δοκιμαστής, *ο subst.* degustător

δοκιμαστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de încercare, de probă, de experimentare // -ή πύση zbor de încercare *II. adv.* (-ă) de probă

δοκιμή, *η subst.* 1. probă, încercare, probare // παίρνω για ~ a lua de probă // *η ~* του φορέματος probarea rochiei // *η ~* της μηχανής încercarea mașinii 2. (teatru) repetiție // οι -ές του έργου repetițiile piesei 3. tentativă, experiență, examen

δοκίμιο, *το subst.* 1. eseu 2. *tip.* șpalt

δοκιμιογράφος, *ο, η subst.* eseist(-ă), autor(-oare) de eseuri

δόκιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. încercat(-ă), recunoscut(-ă) ca bun(-ă), consacrat(-ă) // -ος συγγραφέας scriitor consacrat 2. începător(-oare), ucenic(-ă), novice

δόκιμος, *ο subst. milit.* 1. ofițer stagiar 2. *mar.* aspirant, primul grad de ofițer în marina militară

δοκός, *η subst.* grindă 2. *gimn.* bârnă

δοκούν, *το subst.* // κατά το ~ la discreția

δόκτορας, *ο subst.* 1. doctor în știință 2. doctor (medic)

δολάριο, *το subst.* dolar

δολερ-ός, -ή, -ό *adj.* perfid(-ă), viclean(-ă)

δόλι-ος, -α, -ο *adj.* înșelător(-oare), viclean(-ă)

δόλ-ιος, -ια, -ιο *adj.* sârman(-ă), nenorocit(-ă), mizerabil(-ă)

δολιότητα, *η subst.* viclenie, perfidie

δολιοφθορά, *η subst.* sabotaj

δολιοφθορέας, *ο subst.* sabotor

δολιχοκέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* dolicocefal(-ă)

δολομίτης, *ο subst. mineral.* dolomit, dolomită

δολοπλοκία, *η subst.* uneltire, intrigă, urzeală, complot // καταχθόνια ~ uneltire infernală

δολοπλόκ-ος, -α, -ο *adj.* uneltitor(-oare), urzitor(-oare), intrigant(-ă)

δόλος, *ο subst.* viclenie, tertip, șiretlic, truc

δολοφονία, *η subst.* asasinat, asasinare

δολοφονικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* ucigător(-oare), de asasin, al asasinului // -ή απόπειρα încercare nereușită de asasinat *II. adv.* (-ă) prin ucidere / asasinat

δολοφόν-ος, *ο, η și -ισσα, η subst.* asasin(-ă), ucigaș(-ă)

δολοφον-ώ, -ησα, -ήθηκα, δολοφονημένος *v.t.* a asasina, a ucide cu premeditare

δόλω-μα, ματος, το *subst. și fig. momeală*
δολ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, δολωμένος *v.t.* 1. a momi, a pune momeală (în undiță, etc.) 2. a altera, a falsifica 3 *fig.* a înșela
δομή, η *subst.* structură, alcătuire internă // **η ~ της κοινωνίας** structura societății
δόμηση, η *subst.* construire, edificare, zidire
δομικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de construcție 2. de structură, structural(-ă)
δομισμός, ο *adj.* structuralism
δομιστικ-ός, -ή, -ό *adj. lingv.* structuralist(-ă)
δομ-ώ, -ησα, ήθηκα, δομημένος *v.t.* a structura
δον, ο, δόν(ι)α, η *subst.* don, doña (formule de politețe în spaniolă)
Δον Ζουάν, ο *fam.* Don Juan, bărbat afemeiat, berbant, crai
δόνηση, η *subst.* scuturătură, zguduire, cutremurare, zdruncinare, vibrație // **σεισμική ~** cutremurare a pământului
δονχιωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* donchișotes(-ă) II. *adv.* (-ά) ca Don Quijote
δονκιχοτισμός, ο *subst.* donchișotism
δοντάγρα, η *subst. med.* clește de scos dinți
δόντι, το *subst.* 1. dinte // **μαχαίρι με -α** cuțit cu dinți/dințat 2. *fig.* putere // **έχει -α** are putere, are dinți // **ήλιος με -α** soare cu dinți // **οπλισμένος ως τα -ια** înarmat până-n dinți // **του έτριξα τα -ια** l-am amenințat // **του πονεϊ** το ~ **γ'αυτήν** este îndrăgostit de ea
δοντιά, η *subst.* mușcătură de dinți
δον-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* 1. a scutura, a zgâlțâi, a zdruncina, a clătina, a face să se cutremure, a zgudui 2. *fig.* a emoționa
δόξα, η *subst.* 1. glorie, slavă, mărire 2. *fig.* faimă, prestigiu
δοξ-άζω, -ασα, -άστηκα, δοξασμένος *v.t.* 1. a glorifica, a slăvi, a preamări // ~ **το Θεό** a slăvi pe Dumnezeu // **δοξασμένο** **ας είναι το ονομά σου!** slăvească-se numele tău 2. a lăuda, a elogia, a binecuvânta, a adora // **και αυτός -άστηκε από όλους** și el a fost lăudat de toți 3. a crede, a avea credință // **κανείς δεν ξέρει τι -ει** nimeni nu știe în ce crede el
δοξάρι, το *subst.* (la vioară etc.) arcuș
δοξαριά, η *subst. muz.* (la instrumentele muzicale) atingerea coardelor cu arcușul
δοξασία, η *subst.* credință, doctrină, concepție
δοξαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de slăvire, de preamărire II. *subst.* **το -κό, bis.** tropar de slăvire, imn bisericesc
δοξολογία, η *subst.* tedeum, slujbă ținută în împrejurări solemne
δοξολογ-ώ, -ησα *v.t.* a slăvi pe Dumnezeu

δοξομανία, η *subst.* sete de glorie, goană după glorie
δόρυ, το *subst.* lance, sulită
δορυφορικ-ός, -ή, -ό *adj.* de satelit, care se efectuează prin satelit // **-ή τηλεόραση** televiziune prin satelit
δορυφόρος, ο *subst.* 1. satelit // **τεχνικός ~** satelit artificial 2. *fig.* însoțitor
δόση, η *subst.* 1. doză, porție 2. *com.* rată // **το αγόρασα με -εις** l-am cumpărat în rate
δοσίλογος, ο *subst.* ortografie greșită pentru fostul **δωσίλογος**
δόσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. faptul de a fi dat // **το ~ στη δημοσιότητα** faptul de a da publicității // **το ~ των ρούχων στο πλυντήριο** datul rufelor la spălătorie 2. dare, impozit, taxă, contribuție, tranzacție (comercială etc.)
δοσοληψία, η *subst.* vânzare, negoț, afaceri comerciale
δότης, ο -ρια, η *subst.* donator(-oare)
δοτική, η *subst. gram.* dativ
δοτ-ός, -ή, -ό *adj.* impus(-ă) cu forța
δουκ-ας, ο, -ισσα, η *subst.* duce(-esă)
δουκάτο, το *subst.* 1. ducat 2. monedă de aur
δούλα, η *subst.* vezi **δούλος**
δουλεία, η *subst.* 1. robie, sclavie 2. *jur.* servitute
δουλει-ά, η *subst.* lucru, ocupație, serviciu, muncă, treabă // **τι ~ κάνει ο πατέρας σου;** care este ocupația tatălui tău? // **αγροτικές -ές** munci agricole // **χειρονακτική ~** muncă brută // **απολύω από τη ~** a da afară din serviciu // **έπιασα ~** **σε εργοστάσιο** mi-am găsit de lucru la fabrică // **σε ~** **να βρισκόμαστε** să ne aflăm în treabă // **δεν είναι δική σου ~** nu e treaba ta // *peior.* **ελληνική ~** treabă grecească / lucru prost făcut
δούλε-μα, ματος, το *subst.* 1. prelucrare, lucrare // **η πέτρα αυτή χρειάζεται** **ακόμα ~** piatra aceasta mai trebuie încă prelucrată. 2. *fig.* uneltire, manipulare, lucrătură
δουλεμπορικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la comerțul de sclavi
δουλεμπόριο, το *subst.* comerț de sclavi
δουλέμπορος, ο *subst.* negustor de sclavi
δουλευταρ-ός și **δουλευτάρ-ης, -ού** și **-α, -ικο** *adj.* foarte muncitor(-oare) / harnic(-ă), laborios(-oasă).
δουλ-ευτής, ο, -ευτρα, η *subst.* 1. muncitor(-oare) 2. om harnic
δουλ-εύω, -εψα, -εύτηκα, δουλεμένος I. *v.t.* 1. a munci, a face un lucru // **-εύω τη γή** a munci pământul 2. a prelucra // ~ **το μάρμαρο** a prelucra marmora II. *v.i.* 1. a munci, a lucra, a

avea serviciu // ~ στην οικοδόμηση a lucra în construcții 2. a funcționa // η μηχανή -ευει καλὰ mașina funcționează bine 3. (d. magazine) a fi deschis // τα καταστήματα δεν -ουν magazinele nu sunt deschise

δούλεψη, η *subst.* 1. muncă, serviciu 2. (fam.) loc de muncă // είναι στη ~ μου face parte din obligațiile mele de serviciu.

δουλικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* servil(-ă), slugarnic(-ă), supus(-ă) // -ή μίμηση imitație servil(-ă) // -ή συμπεριφορά comportare slugarnică II. *adv.* (-ά)

δουλικότητα, η *subst.* servilism, slugărnicie

δουλοκτησία, η *subst.* sclavagism

δουλοκτητικ-ός, -ή, -ό *adj.* sclavagist(-ă) // -ή κοινωνία societatea sclavagistă

δουλοπαροικία, η *subst.* iobăgie

δουλοπάροικος, ο *subst.* iobag

δουλοπρέπεια, η *subst.* slugărnicie

δουλοπρεπ-ής, -ής, -ές I. *adj.* slugarnic(-ă), de slugă II. *adv.* (-ώς)

δούλ-ος, ο, -α, η *subst.* 1. sclav(-ă), rob(-oabă) 2. servitor(-oare), slugă

δουλόνω, -ωσα, -ώθηκα, δουλωμένος *v.t.* 1. a aservi, a subjugă 2. *fig.* a subordona, a supune

δούλωση, η *subst.* înrobire, supunere, subjugare, aservire

δούναι, το *subst.* // ~ και λαβεῖν debit și credit; afaceri, tranzacții

δούπος, ο *subst.* zgomot surd, troncăt, troncănit, troncănire

δούρειος (ίππος), ο *subst.* cal troian 2. *fig.* mijloc de inducere în eroare

δοχείο, το *subst.* vas, recipient (*m.* ales pentru un lichid) // ~ βενζίνης canistra de benzină // *inv.* ~ της νυκτός oala de noapte

δραγάτης, ο *subst.* vier, păzitor de vie

δραγόνας, ο *subst.* ist. dragon, militar cavalerist de elită

δραγουμάνος, ο *subst.* ist. dragoman, interpret, translator

δράκα, η *subst.* un pumn de..., o mână de..., cantitate mică

δράκαινα, η *subst.* 1. mitol. mama pădurii 2. iht. un fel de pește 3. bot. un fel de plantă

δράκοντας, ο *subst.* mitol. monstru, zmeu

δρακόντει-ος, -α, -ο *adj.* draconic(-ă), foarte sever(-ă)

δράκος, ο *subst.* 1. mitol. zmeu 2. folcl. vampir 3. *fig.* răufăcător periculos

Δράκουλας, ο *subst.* Dracula, erou în filmele de groază

δρά-μα, ματος, το *subst.* 1. dramă 2. *fig.* eveniment tragic // είναι ~ η υπόθεση situația e dramatică

δραμαμίνη, η *subst. farm.* dramamine, un medicament contra greții / răului de mare etc.

δραματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. dramatic(-ă) // η -ή τέχνη arta dramatică // -ό διήγημα povestire dramatică II. *adv.* (-ά)

δραματικότητα, η *subst.* esență / aspect / conținut dramatic, dramatism

δραματολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* de artă dramatică

δραματολόγιο, το *subst.* repertoriu

δραματοποίηση, η *subst.* dramatizare

δραματοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, δραματοποιημένος *v.t.* 1. a dramatiza 2. *fig. iron.* a da prea multă importanță

δραματοουργία, η *subst.* dramaturgie

δραματοουργός, ο, η *subst.* dramaturg, autor de opere dramatice

δράμι, το *subst.* dram // δεν έχει ~ μυαλό nu are nici un pic de minte

δράνα, η *subst.* brazdă cu plante (într-o grădină)

δραπανωτ-ός, -ή, -ό *adj.* în formă de seceră

δραπέτευση, η *subst.* evadare

δραπετ-εύω, -ευσα *v.i.* a evada

δραπέτης, ο *subst.* evadat, fugit

δράση, η *subst.* acțiune, activitate // ελεύθερο πεδίο -ς câmp liber de acțiune // άνθρωπος -ς om de acțiune // έχει μεγάλη ~ are multă activitate // ~ του έργου acțiunea piesei (teatru)

δρασκελιά, η *subst.* 1. pas (distanța dintre picioare în mers) 2. pășire, pas peste ceva

δρασκελ-ίζω, -ισα *v.i.* a trece cu pasul; a păși peste

δραστηριοποίηση, η *subst.* activizare, activare

δραστηριοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, δραστηριοποιημένος *v.t.* a activa, a activa, a intensifica activitatea

δραστήρι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. activ(-ă), energic(-ă) // ~ άνθρωπος om activ 2. eficace // -ο φάρμακο medicament eficace II. *adv.* (-α)

δραστηριότητα, η *subst.* activitate

δράστης, ο, -στρια, η *subst.* 1. făptaș(-ă), autor (-oare) 2. *jur.* criminal(-ă)

δραστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* energic(-ă), eficace // -ές ενέργειας acțiuni energice // -ό φάρμακο medicament eficace II. *adv.* (-ά)

δραστικότητα, η *subst.* eficacitate, eficiență

δραχμή, η *subst.* drahmă, moneda națională a statului grec

δραχμοσυντήρητ-ος, -η, -ο *adj.* cel(cea) care trăiește cu bani puțini / dintr-un venit mic

δρεπάνι, το *subst.* seceră // το ~ φεγγαριού semilună

δρεπαν-ίζω, -ισα *v.t.* a secera

δρεπάνισμα, ματος, το *subst.* secerat; seceriș

δρεπαν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* secerător(-oare)

δρέπω, έδρεψα *v.t.* a tăia și a culege (flori, fructe etc.) // ~ **τους καρπούς** a culege roadele

δριμ-ύς (-εία) -ύ I. *adj.* 1. acut(-ă), aspru(-ă), înțepător(-oare), pătrunzător(-oare) // -ύς **πόνος** durere acută // -ύς **χειμώνας** iarnă aspră // -ύ **ψυχός** frig pătrunzător 2. *fig.* caustic(-ă), sever(-ă), dur(-ă) II. (-έως) cu asprime, sever

δριμύτητα, η *subst.* asprime, violență, causticitate // **η ~ του χειμώνας** asprimea iernii // **του επετεύθηκε με ~** l-a atacat cu asprime

δρόλαπας, ο și **δρολάπι, το** *subst.* furtună (vânt puternic, însoțit de ploaie)

δρομάδα, η *subst. zool.* dromader

δρομάκι, το și **δρομάκος, ο** *subst.* străduță

δρομέας, ο *subst. sport.* alergător

δρομολόγιο, το *subst.* itinerar, mers, rută // **το ~ των τραίνων** mersul trenurilor

δρομολόγηση, η *subst.* 1. programarea itinerarului, a rutei, a traseului 2. *fig.* stabilirea modului de acțiune într-o anumită situație

δρομολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, δρομολογημένος *v.t.* 1. a pune în circulație mijloace de transport pe un itinerar stabilit 2. *fig.* a stabili etapele de realizare // **-ήθηκαν οι εξελίξεις** au fost stabilite dinainte evoluțiile(etapele) de parcurs

δρόμος, ο *subst.* 1. drum, rută, cale; stradă // **είμαι όλο στους -ους** sunt mereu pe drumuri // **τον έρριξαν στους -ους** l-au aruncat pe drumuri // **παίρνω στραβό -ο** a a o apuca pe un drum greșit // **τράβα το -ο σου** urmează-ți drumul // **δύο ωρών ~** cale de două ore // **στη μέση του -ου** în mijlocul străzii 2. *sport.* cursă // **-ος 110 μ. μετ'εμποδίων** cursă de 110 m. cu obstacole // **ταχύτητας** cursa de alergare

δρόμοντας, ο *subst. mar.* corvetă

δροσάτ-ος, -η, -ο și **δροσερ-ός, -ή, -ο I. *adj.*** răcoros(-oasă) II. *adv.* (-ά)

δροσιά, η *subst.* 1. răcoare // **κάνει ~** e răcoare 2. rouă // **έπεσε ~** a căzut rouă 3. *fig.* prospectime, frăgezime // **είναι όλη ~** e plină de prospectime

δρος-ίζω, -ισα, -ίστηκα, δροσισμένος I. *v.t.* 1. a răcori, a stropi cu apă ceva 2. a expune la aer, a aerisi II. *v.r.* (*d.* vreme) a se răcori // **ο καιρός -ισε** vremea s-a răcorit // **-ίστηκα για καλά** m-am răcorit de-a binelea

δροσιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. răcoritor(-oare) // **το -ό ποτό** băutură răcoritoare II. *subst.* **τα -ά** răcoritoarele

δροσοσκεπ-ής, -ής, -ές *adj.* rourat(-ă), acoperit(-ă) de rouă

δροσοσταλιά și **δροσοσταλίδα, η** *subst.* picătură de rouă

δρυάδα, η *subst. mitol.* driadă, nimfă a pădurilor

δρύν-ος, -η, -ο *subst.* de stejar // **-ο ξύλο** lemn de stejar

δρυμός, ο *subst.* pădure de stejari; codru

δρουκολάπτης, ο *subst. ornit.* ciocănitoare

δρύπη, η *subst. bot.* drupă

δρυσ și **δρυός, η** *subst. bot.* stejar

δρω, έδρασα *v.i.* a acționa, a activa, a fi activ(-ă) // **πρέπει να δράσουμε** trebuie să acționăm

δρωτισίλα, η *subst. med.* exantem, transpirație în timpul verii

δυάδα, η *subst.* pereche

δυαδικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. dualist // *ist.* **-ή μοναρχία** monarhia dualistă (Austro-Ungaria) 2. binar(-ă)

δυάρι, το *subst.* 1. (la jocul de cărți) numărul doi // **πήρα ένα ~** am luat un doi 2. apartament cu două camere

δυαρχία, η *subst. ist.* 1. diarchie 2. *pol.* dualism

δυϊκός αριθμός *subst. gram.* dual

δυϊσμός, ο *subst. filoz.* dualism

δύνamai *v.d.* a putea, a fi în stare // **δεν ~ να κάνω τίποτε** nu pot să fac nimic

δύναμη, η *subst.* 1. putere, forță // **σωματική ~** forță fizică // **με εγκαταλείπουν οι -εις μου** mă lasă puterile 2. *fig.* putere, tărie, forță // **η ~ της αλήθειας** puterea adevărului // **ψυχική ~** tărie sufletească // **κινητήρια ~** forță motrice // **θερμική ~** putere calorică // **ισορροπία -εων** echilibrul de forțe // **αγοραστική ~** putere de cumpărare // **οι μεγάλες -εις** marile puteri // **ένοπλες -εις** forțe armate 3. vigoare // **λόγος γεμάτος ~** discurs plin de vigoare 4. efectiv, număr de membri // **η ~ της οργάνωσης** efectivul organizației 5. *mat.* ridicare la putere **η ~ στην οποία υψώνεται (ο αριθμός)** puterea la care se ridică (numărul) 6. **-ει του νόμου** în virtutea legii // **πάσει -ει** din răsputeri, cu orice preț // **θά κάνουμε το κατά ~** vom face tot ce se poate // **διανοητικές -εις** facultățile mintale

δυναμική, η *subst. fiz.* dinamică

δυναμικό, το *subst.* potențial // **το παραγωγικό ~** potențialul de producție // **εργατικό ~** mâna de lucru, forța de muncă; numărul de muncitori

δυναμικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. dinamic(-ă), de dinamică 2. puternic(-ă), energetic(-ă), eficace, întreprinzător(-oare), activ(-ă) // **-ός άνθρωπος** om energetic, plin de dinamism II. *adv.* (-ά) în mod dinamic, prin forță

δυναμικότητα, η *subst.* 1. dinamism 2. *fig.* energie, vitalitate, capacitate

δυναμισμός, ο *subst.* dianamism

δυναμίτης, ο și **δυναμίτσα, η** *subst.* dinamită

δυναμιτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* a pune dinamită, a dinamita, a distruge / a arunca ceva în aer cu dinamită

δυναμιτιστής, ο *subst.* artificier

δυναμό, το *subst.* dinam

δυναμόμετρο, το *subst.* dinamometru

δυνάμω-μα, -ματος, το *subst.* întărire, fortificare, consolidare // **το ~ του οργανισμού** în-tărirea organismului

δυναμ-ώνω, -ωσα, δυναμωμένος *v.t.* și *v.i.* a (se) întări, a (se) fortifica, a (se) înzdrăveni

δυναμωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. întăritor(-oare), fortifiant(-ă), tonic(-ă) 2. *subst. farm.* **το -ό** medicament tonic

δυναστεία, η *subst.* dinastie

δυναστ-εύω, -ευσα, -εύτηκα I. *v.t.* a domina, a oprima, a asupri II. *v.i.* a domni, a fi suveran(-ă), a fi rege(-gină)

δυνάστης, ο *subst.* 1. suveran, monarh 2. *fig.* opresor, despot, asupritor

δυναστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. dinastic(-ă) 2. *fig.* opresiv(-ă)

δυνατ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. tare, puternic(-ă), rezistent, viguros(-oasă), intens(-ă) // **-ή φωνή** voce puternică // **-ός χαρακτήρ** caracter puternic // **-ή συγκίνηση** emoție puternică // **οι -ότεροι επιβάλλονται** cei mai tari se impun 2. posibil(-ă) // **δεν είναι -ό** nu este posibil // **όσο το -ό** pe cât posibil (cu orice efort) // **κάμνω τ'αδύνατα -τά** fac tot posibilul II. *adv.* (-ά) tare, cu voce tare // **μιλά ~** vorbește tare

δυνατότητα, η *subst.* posibilitate // **έχω όλες τις -ες** am toate posibilitățile

δύνη, η *subst. fiz.* dină, unitate de măsură a forței
δυνητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* potențial(-ă) // **-ή ενέργεια** energie potențială II. *adv.* (-ώς) în mod potențial

δύο *num. card.* doi, două // **με ~ λόγια** în două cuvinte // **ανά ~ ώρες** la fiecare două ore, la interval de două ore // **~ ~** doi(două), câte doi(două)

δυσόμοος, ο *subst. bot.* izmă

δύς- element de compunere denotând „dificultate”, sau „lucru rău / neplăcut”

δυσαισθησία, η *subst. med.* disestezie, alterare a sensibilității

δυσάλωτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de cucerit, inexpugnabil(-ă) // **-ο φρούριο** fortăreață inexpugnabilă

δυσανάγνωστ-ος, -η, -ο I. *adj.* necitēt(-eață), indescifrabil(-ă), ilizibil(-ă) II. *adv.* (-α) // **γράφει ~** scrie indescifrabil, ilizibil

δυσαναλογία, η *subst.* disproporție

δυσανάλογ-ος, -η, -ο I. *adj.* disproporțional(-ă), disproporționat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod disproporțional, în mod disproporționat

δυσαναπλήρωτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de înlocuit, de neînlocuit

δυσανασθένση, η *subst.* nemulțumire, indignare

δυσανασχετ-ώ, -ησα *v.i.* a se indigna, a fi nemulțumit(-ă)

δυσಾರೆσκεια, η *subst.* nemulțumire, neplăcere, supărare

δυσάρεστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neplăcut(-ă), supărător(-oare) // **-ο γεγονός** eveniment neplăcut II. *adv.* (-α)

δυσারেστ-ώ, -ησα, -ήθηκα, δυσारेστημένος I. *v.t.* a supăra pe cineva, a nemulțumi, a produce o neplăcere II. *v.r.* -ούμαι a se supăra, a se indispune

δυσαρμονία, η *subst.* 1. dezacord 2. *fig.* discordanță, neînțelegere, lipsă de înțelegere

δυσβασία, η *subst. med.* disbazie, dificultate în mers

δυσβάσταχτ-ος, -η, -ο *adj.* insuportabil(-ă), de nesuferit, greu de suportat // **-ος πόνος** durere insuportabilă

δύβατ-ος, -η, -ο *adj.* greu de trecut (de traversat) // **-ο ποτάμι** râu greu de trecut

δυσδιάκριτ-ος, -η, -ο I. *adj.* greu de distins; abia perceptibil(-ă); greu de deslușit II. *adv.* (-α) cu greu de distins

δυσεντερία, η *subst. med.* dizenterie

δυσεντερικ-ός, -ή, -ό *adj.* dizenteric(-ă), de dizenterie

δυσεξήγητ-ος, -η, -ο *adj.* greu de explicat

δυσεξίτηλ-ος, -η, -ο *adj.* greu de șters; de neșters

δυσεξιχνίαστ-ος, -η, -ο *adj.* greu de clarificat, greu de lămurit // **-η υπόθεση** caz greu de clarificat

δυσεπίλυτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de rezolvat // **-ο πρόβλημα** problemă greu de rezolvat

δυσερμηνευτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de interpretat

δυσεύρετ-ος, -η, -ο *adj.* greu de găsit; de negăsit // **-ο βιβλίο** carte rară

δύση, η *subst.* 1. apus, asfințit // **η ~ του ηλίου** apusul soarelui 2. vest 3. Occident 4. *fig.* declin, decădere

δυσηλεκτραγωγ-ός, -ός, -ό *adj. fiz.* rău(re)a conducător(-oare) de electricitate

δυσθεράπευτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de vindecat

δυσθερμαγωγ-ός, -ός, -ό *adj. fiz.* rău(re)a conducător(-oare) de căldură

δυσθεώρητ-ος, -η, -ο *adj.* greu de văzut

δυσθυμία, η *subst.* 1. mâhnire, tristețe 2. *med.* distimie

δύσθυμ-ος, -η, -ο *adj.* mahnit(-ă), trist(-ă), necăjit(-ă)

δύσκαμπτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. rigid(-ă), inflexibil(-ă) 2. (de) neînduplecat

δυσκαμψία, η *subst.* rigiditate, neînduplecare, inflexibilitate

δυσκινησία, η *subst.* 1. încetineală, greutate în mișcări 2. *med.* dischinezie // ~ **έκκρισης χολής** dischinezie biliară

δυσκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* greoi(-eoaie) la mișcări, lent(-ă)

δυσκοιλιότητα, η *subst. med.* constipație

δυσκολ-εύω, -εψα, -εύτηκα, δυσκολεμένος I. *v.t.* a pune piedici, a îngreuna, a pricinui cuiva greutatea II. **-εύομαι** *v.r.* a avea greutate, a fi într-o situație dificilă, a întâmpina piedici; a-i fi greu // ~ **να το κάνω** mi-e greu s-o fac // ~ **να σε πιστέψω** mi-e greu să te cred, nu-mi vine să cred

δυσκολί-α, η *subst.* dificultate, greutate // **ξεπερνώ τις -ίες** a depăși greutățile // **δεν υπάρχει καμμία** ~ nu există nici o greutate

δυσκολοαπώδειχτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de dovedit, greu de demonstrat

δυσκολοβάσταχτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de suportat

δυσκολογιάτρευτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de vindecă

δυσκολοπίστευτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de crezut, neverosimil(-ă)

δύσκολ-ος, -η, -ο I. *adj.* dificil(-ă), greu de făcut, anevoios(-oasă), laborios(-oasă) // -ες **συνθήκες** condiții grele // -ες **στιγμές** clipe grele **τα προβλήματα ήταν -α** problemele au fost grele // -οι **καιροί** vremuri grele II. *adv.* -α cu greutate // **τα περνάμε -α** o ducem greu

δυσκολοχώνευτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de digerat

δυσκρασία, η *subst. med.* discrazie

δυσλαλία, η *subst. med.* dislalie, dificultate de a articula cuvintele

δυσλεξία, η *subst. med.* dislexie, dificultate de a citi

δυσμένεια, η *subst.* dizgrație // **έπεσε σε** ~ a căzut în dizgrație

δυσμεν-ής, -ής, -ές I. *adj.* nefavorabil(-ă), defavorabil(-ă), neprielnic(-ă), nepriincios(-oasă), ostil(-ă) // -είς **ατμοσφαιρικές συνθήκες** condiții atmosferice nefavorabile // -ής **γνώμη** părere defavorabilă II. *adv.* (-ώς)

δυσμετάπειστ-ος, -ος, -ο *adj.* greu de convins

δύσμοιρ-ος, -η, -ο *adj.* nenorocit(-ă), nefericit(-ă), sărman(-ă)

δυσμορφία, η *subst.* diformitate

δύσμορφ-ος, -η, -ο *adj.* diform(-ă), pocit(-ă), slut(-ă)

δυσνόητ-ος, -η, -ο *adj.* greu de înțeles

δυσοίων-ος, -η, -ο *adj.* de rău augur, prevestitor(-oare) de rău

δυσοσμία, η *subst.* miros urât, duhoare, miasmă

δύσοσμ-ος, -η, -ο *adj.* care are miros urât, puturos(-oasă), rău mirositor(-oare)

δυσουρία, η *subst. med.* disurie, greutate la urinare

δυσπεθ-ής, -ής, -ές *adj.* greu de convins

δύσπεπτ-ος, -η, -ο *adj.* greu de digerat, indigest(-ă)

δυσπεψία, η *subst. med.* dispepsie, digestie grea

δυσπιστία, η *subst.* neîncredere, suspiciune, bănuială

δύσπιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* neîncrăzător(-oare), suspicios(-oasă), bănuitor(-oare) II. *adv.* (-α) cu neîncredere

δυσπιστώ *v.i.* a nu se încrede, a fi neîncrăzător(-oare); a se îndoi

δυσπλασία, η *subst.* malformație

δυσπνοια, η *subst. med.* dispnee

δυσπόρθητ-ος, -η, -ο *adj.* greu de cucerit

δυσπραγία, η *subst.* 1. insucces, nenoroc, nereușită, neizbucire 2. sărăcie, penurie, mizerie, privațiune

δυσπρόσιτ-ος, -η, -ο *adj.* inaccesibil(-ă), greu accesibil(-ă)

δυστοκία, η *subst. med.* 1. naștere dificilă, distocie 2. *fig.* indecizie, ezitare (în executarea unei lucrări)

δυστροπία, η *subst.* ciudățenie, curiozitate, capriciu, caracter artăgος, certăret

δύστροπ-ος, -η, -ο *adj.* sucit(-ă), ciudat(-ă), straniu(-ie) // -ος **χαρακτήρας** caracter sucit

δυστύχη-μα, -ματος, το *subst.* accident, nenorocire // **αυτοκινητιστικό** ~ accident de automobil // **το ~ είναι ότι...** nenorocirea face că...

δυστυχ-ής, -ής, -ές I. *adj.* nenorocit(-ă), nefericit(-ă), biet, biată, sărman(-ă) // **υπέφερε πολλά ο -ής** a îndurat multe bietul de el II. *adv.* (-ώς) din păcate, din nenorocire, cu părere de rău // ~ **δεν μπορώ να κάνω τίποτα** din păcate nu pot să fac nimic

δυστυχία, η *subst.* 1. nenorocire, nefericire, necaz 2. mizerie, sărăcie, nevoie, neajuns 3. ~ **μου!** vai de mine! (nenorocitul de mine!) // **οι φίλοι στην** ~ **γνωρίζονται** prietenii la nevoie se cunosc

δύστυχ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **δυστυχής**

δυστυχ-ώ, -ησα, δυστυχισμένος *v.i.* 1. a fi nenorocit(-ă). a duce o viață nefericită // **δυστυχισμένος άνθρωπος** om nefericit // **δυστυχισμένο τι έκανες;** nenorocitul, ce ai făcut? 2. a trăi în mizerie, a trăi în sărăcie

δυσφημ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **δυσφημισμένος** *v.t.*
a defăima, a ponegri, a denigra, a calomnia
δυσφήμιση, *η subst.* defăimare, ponegrire, calom-
niere, denigrare
δυσφημιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* defăimător(-oare),
denigrator(-oare), ponegritor(-oare)
δυσφορία, *η subst.* 1. neplăcere, supărare 2. *med.*
disforie, indispoziție
δυσφορ-ώ, -ησα *v.i.* a fi nemulțumit(-ă)/supărat(-ă)
δυσχαίρ-αίνω, -ανα *v.t.* a îngreuna, a îngreui, a
pricinui greutăți, a stingeri
δυσχέρεια, *η subst.* dificultate, piedică, obstacol,
impediment
δυσχερ-ής, -ής, -ές I. *adj.* dificil(-ă), anevoios
(-oasă) II. *adv.* (-ώς) cu greu, cu greutate, ane-
voie
δύσχηριστ-ος, -η, -ο *adj.* greu de întrebuințat,
incomod(-ă), dificil(-ă)
δυσώδ-ης, -ης, -ες *adj.* rău mirositor(-oare), pu-
turos(-oasă)
δυσωδία, *η subst.* vezi **δυσοσμία**
δύτης, *ο subst.* scafandru
δυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* occidental(-ă), vestic(-ă),
apusean(-ă) // -ές **χώρες** țări occidentale II.
adv. -ά spre apus, spre vest
δύω, **έδυσα** *v.i.* 1. a asfinți, a apune // **ο ήλιος**
έδυσε soarele a apus 2. *fig.* a fi în declin
δώδεκα *num. card.* doisprezece, douăsprezece //
στις ~ **η ώρα** la ora 12
δωδεκάδα, *η subst.* duzină
δωδεκαδάκτυλο, **το** *subst. anat.* duoden //
έλκος του -ου ulcer duodenal
δωδεκάθεο, **το** *subst.* cei 12 zei ai Olimpului
δωδεκαμελ-ής, -ής, -ές *adj.* care se compune din
12 membri // **-ης οικογένεια** familie cu 12
membri
δωδεκάμην-ος, -η, -ο I. *adj.* de o durată sau în
vârstă de 12 luni II. *subst. το -ο* răstimp de 12
luni
δωδεκανησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* dodecaneziac(-ă),
referitor(-oare) la Dodecanez și locuitorii din
Dodecanez
δωδεκαριά, *η subst.* duzină, în număr de 12 //
καμιά ~ **vreο** / **cam 12** // **ήταν καμιά** ~ **άνθρ-**
ωποι au fost vreo 12 oameni
δωδεκασύλλαβ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* versuri) dode-
casilabic(-ă) // **-ο -ος** dodecasilab, vers din
douăsprezece silabe
δωδέκατ-ος, -η, -ο *num. ordin.* al douăsprezece-
lea, a douăsprezecea // **η -η ώρα** ora 12, **στή -η**

ώρα în al doisprezecelea ceas // **το εν -ο** unu
supra 12, a douăsprezecea parte **το -ο** o
douăsprezecime // **η -η του μηνός** a douăspre-
zecea zi a lunii
δωδεκάχρον-ος, -η, -ο *adj.* de 12 ani, care du-
rează sau care are vârsta de 12 ani
δωδεκάωρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de 12 ore, care are
durata de 12 ore 2. *subst. το -ο* interval de timp
de 12 ore // **δούλεψα ένα -ο** am lucrat 12 ore
// **δουλεύω -ο** lucrez 12 ore
δώθε *adv.* spre aici, înspre aici // **πιο** ~ mai spre
aici
δώ-μα, -ματος, **το** *subst.* terasă; platformă care
ține loc de acoperiș plan deasupra unei case //
τα -τα pl. apartamentele; parte independentă a
palatului cu locuințele respective
δωμάτιο, **το** *subst.* cameră, odaie // ~ **ύπνου**
cameră de dormit
δωρεά, *η subst.* donație, danie, dar
δωρεάν *adv.* gratis, în mod gratuit, fără plată
δωρεοδότης, **ο** *subst. jur.* donator
δωρεοδόχ-ος, -ο, -η *subst. jur.* donatar(-ă)
δώρη-μα, -ματος, **το** *subst.* dar, cadou
δωρητήριο, **το** *subst. jur.* act de donație
δωρητής, **ο -ήτρια**, *η subst.* donator(-oare)
δωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **δωρισμένος** *v.t.* a dăru-
i, a da în dar, a dona, a face cadou
δωρικ-ός, -ή, -ό *adj.* doric(-ă) // **-ή διάλεκτος**
dialectul doric // **-ός ρυθμός** *arh.* stil doric
δώρο, **το** *subst.* cadou, dar // **το ~ της χάριτος**
darul virtuții
δωροδοκία, *η subst.* mită, mituire, șperț, *fam.*
șpagă
δωροδοκ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **δωροδοκημένος** *v.t.*
1. a mitui, a da mită, a șperțui, a da șperț 2. *fig.*
a da bacșiș, a oferi cadouri și a-i cumpăra
bunăvoința
δωρολήπτ-ης, **ο, -ρια**, *η subst.* șperțar(-ă), per-
soană care primește și pretinde șperț
δωροληψία, *η subst.* luarea de mită
δωσιδικία, *η subst. jur.* competență; jurisdicție,
apartenența persoanei sau cauzei de tribunalul
competent
δωσιδικ-ος, -η, -ο *adj.* justițiabil(-ă), care apare
ca parte într-un proces, mai ales acuzat(-ă),
inculpat(-ă)
δωσιλογισμός și **δοσιλογισμός**, **ο** *subst. pol.*
colaboraționism
δωσίλογ-ος, -η, -ο *adj. pol.* colaboraționist(-ă)

E ε

Ε, ε (epsilon) 1. a cincea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ord.* **Ε', ε'** (cu un apex în dreapta sus), cinci, al cincilea, a cincea; **Ε, ε** (cu un apex în stânga jos) 5000 și al cinci miilea, a cinci mia 3. **Ε.** (inițiala cuvântului **Εξοχότητα**) Excelență, **η Αυτού Ε.**, Excelența Sa

Ε!, **ε!** *interj.* 1. **ε!**, **ει!**, 2. **ε;** ce?

εάν *conj.* **vezi αν**

εάρ, το *subst. inv.* primăvară

εαριν-ός, -ή, -ό *adj.* primăvărat(-ă), de primăvară // **-ή επίθεση** ofensiva de primăvară

εαυτ-ός *pron.* (**μου, σου, του, της, μας, σας, τους**) eu; însumi, însămi; persoana mea; sine // **ο ~ μου νάναι καλά** mie-mi meargă bine // **ο καθέννας είναι φίλος του -ού του** fiecare își este sieși prieten // **οι νέοι έχουν υπερβολική πεποίθηση στον -ό τους** tinerii au o încredere exagerată în ei înșiși // **πρόσχε τον -ό σου** ai grijă de tine // **πάνω απ' όλα βάζει τον -ό της** mai presus de toate se iubește pe sine // **έπαψε να είναι κύριος του -ού του** a încetat să fie stăpân pe sine // **έγινε εκτός -ού** și-a ieșit din minți // **έρχομαι στον -ό μου** îmi revin, îmi recapăt simțurile // **καθ' -όν** în sine, în sine însuși // **αυτός καθ' -ός δεν φταίει** el însuși nu e de vină // **αφ' -ού** de la sine

εβαζέ *adj. invar.* evazat(-ă) // **φούστα ~** fustă evazată

εβαπορέ *adj. invar. (d. lapte)* condensat(-ă)

έβγα, το *subst.* ieșire // **τον έχει στο έμπα και στο ~** îl are ca om de încredere

εβδομάδα, η *subst.* săptămână

εβδομαδιαί-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. săptămânal(-ă) // **-ο περιοδικό** revistă săptămânală II. *subst.* **το -ο, hebdomadar** III. *adv.* **-α, în** fiecare săptămână, săptămânal

εβδομηκονταετηρίδα, η *subst.* a șaptezecua aniversare

εβδομηκοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al șaptezecilea, a șaptezecia

εβδομήντα *num. card.* șaptezeci

εβδομηντάρ-ης, ο, -α, η *subst.* septuagenar(-ă)

εβδομηνταριά, (καμιά) *subst.* (vreo) șaptezeci

έβδομ-ος -η -ο I. *num. ord.* 1. al șaptelea, a șaptea // **η -η τέχνη** a șaptea artă II. *subst.* **το -ο** șeptimea

εβένιν-ος -η -ο *adj.* de / din abanos; ebenin(-ă), negru (ncagră) ca abanosul // **-α μαλλιά** părul negru ca abanosul

έβενος, ο *subst. bot.* copacul de abanos și lemnul de abanos

εβίβα *interj.* în sănătatea ta; ura!

εβονίτης, ο *subst.* ebonită

εβολουσιονισμός, ο *subst.* evoluționism

εβραϊκ-ος, -η, -ο și **εβραϊκ-ός, -ή, -ό** I. *adj.* 1. evreiesc(-iască), ebraic(-ă) II. *subst.* **η -ή** și **τα -ά** limba evreiască, ebraica

Εβραί-ος, ο -αία, η *subst.* evreu(-ică)

έγγαμ-ος, -η, -ο *adj.* căsătorit(-ă)

εγγαστρίμυθ-ος -η -ο *adj.* ventriloc(-ă)

εγγεγραμμέν-ος, -η, -ο *adj.* înscris(-ă); înregistrat(-ă) // **-μαι -η στα μητρώα του δήμου** sunt înregistrată în registrul matricol al municipiului

εγγειοβελτιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de îmbunătățiri funciare // **-ά έργα** lucrări de îmbunătățiri funciare

έγγει-ος -ος și **-α, -ο** *adj.* funciar(-ă), de pământ // **-α δικαιώματα** drepturi funciare // **-ος νόμος** legea funciară // **-ος ιδιοκτησία** proprietate funciară / asupra pământului // **-ος φόρος** impozit funciar

εγγεν-ής, -ής, -ές *adj.* înnăscut(-ă), nativ(-ă)

εγγίζω v.t. **vezi αγγίζω**

έγγιστα *adv.* aproape, cu aproximație // **ως ~** aproximativ

εγγλέζικ-ος, -η, -ο I. *adj. fam.* englezesc(-ească) II. *subst.* **τα -α, limba** engleză. III. *adv.* **(-α)** englezește

Εγγλέζος, ο -α, η *subst.* englez(-oaică)

εγγόνι, το *subst.* nepot / nepoată

έγγονος și **εγγονός, ο, fem. εγγονή, η** *subst.* nepot, nepoată (de fiu sau de fiică)

εγγράμματ-ος, -η, -ο *adj.* știutor(-oare) de carte, învățat(-ă)

εγγραφέας, ο *subst.* înregistrator, aparat / instrument ce înregistrează

εγγραφ-ή, η *subst.* înscriere, înregistrare // **~ στους εκλογικούς καταλόγους** înscrierea în listele electorale // **~ στο πανεπιστήμιο** înscriere

la universitate // **άρχισαν οι** -ές au început înscrierile
έγγραφο, το *subst.* document, act // ~ **κατηγορίας** act de acuzare
έγγραφ-ος -η -ο I. *adj.* scris(-ă) // -η **απόδειξη** dovadă / probă scrisă II. *adv.* -ως, în scris
εγγράφω, **ενέγραψα**, **εγγράφηκα**, **εγγεγραμμένος** *v.t.* a înscrie, a înregistra
εγγύηση, η *subst.* 1. garanție, chezășie 2. cauțiune
εγγυητήριο, το *subst.* act / chitanța de garanție
εγγυητ-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* garant(-ă), chezaș(-ă) // -ήτριες **δυνάμεις** puteri garante
εγγυητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de garanție II. *subst.* το -ό, act de garanție; chitanța de garanție
εγγυοδοσία, η *subst.* cauțiune, garantare
εγγυοδοτ-ώ, -ησα *v.t.* a depune cauțiune; a garanta
εγγύς *adv.* // ή ~ **Ανατολή** Orientul Apropiat
εγγυ-ώμαι, -ήθηκα, **εγγυημένος** *v.d.* a garanta, a chezăși // **δεν σας -ώμαι αν θα γίνει** nu vă garantez dacă se va face **εγγυημένος** (*ca adj.*) garantat(-ă), de calitate garantată
εγείρω *v.t.* 1. a ridica, a înălța // ~ **μνημείο** a înălța un monument 2. (*fig.*) a scula, a trezi, a ridica // ~ **αξιώσεις** a ridica pretenții // ~ **σε επανάσταση** a ridica la revoluție
εγελιαν-ός, -ή, -ό *adj.* *filoz.* hegelian(-ă); adept(-ă) al(a) filozofiei lui Hegel
έγερση, η *subst.* 1. trezire, sculare din somn 2. ridicare (la luptă)
εγερτήριο, το *subst.* *milit.* deșteptarea // το ~ **σάλπισμα** sunet de trompetă pentru trezirea soldaților
έγια *interj. mar.* ~ **μόλα** ~ **λέσα!** pânzele sus!
έγιανα *v.i.* **ωεζωεζι** vezi **γιαίνω**
εγίρα, η *subst. relig.* hegira (16 iulie 622)
εγκάθειρкт-ος, -η, -ο *adj.* întemnițat(-ă)
εγκάθειρξη, η *subst.* întemnițare
εγκάθειτ-ος, -η, -ο *adj.* (om) al cuiva / plătit(-ă), angajat(-ă) // -οι **δολοφόνοι** asasini plătiți // -οι **κόλακες** lingușitori angajați
εγκαθίδρυση, η *subst.* instaurare
εγκαθιδρύω, -υσα, -ύθηκα, **εγκαθιδρυμένος** *v.t.* (*d. un regim*) a instaura, a institui
εγκαθιστώ, **εγκατέστησα**, **εγκαταστάθηκα**, **εγκατεστημένος** și **εγκαταστημένος** *v.t.* a instala, a stabili // **εγκαταστάθηκα στην Αθήνα** m-am stabilit la Atena
εγκαίνια, τα *subst. pl.* 1. inaugurare // τα ~ του **καταστήματος** inaugurarea magazinului (întreprinderii). 2. *bis.* târnosire // τα ~ της **εκκλησίας** târnosirea bisericii

εγκαιν-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, **εγκαινιασμένος** *v.t.* 1. a inaugura 2. *bis.* a târnosi 3. a folosi / a pune în aplicare pentru prima dată
εγκαινίαση, η *subst.* 1. inaugurare oficială 2. târnosire 3. prima folosire / punere în aplicare
έγκαιρ-ος, -η, -ο I. *adj.* care se face la timp / la termen, în timp util, oportun(-ă) II. *adv.* (-α), la momentul potrivit, la timp, la termen
εγκαλώ, **εγκαλούμαι** mai ales la prez. și imperf. *v.t.* 1. a denunța 2. a reclama
εγκάρδι-ος -ια -ιο I. *adj.* cordial(-ă), afectuos (-oasă), sincer(-ă) II. *adv.* (-ια) în mod cordial
εγκαρδιότητα, η *subst.* cordialitate
εγκαρδι-ώνω, -ίωσα, -ώθηκα, **εγκαρδιωμένος** *v.t.* a îmbărbăta, a încuraja, a însufleți
εγκαρδιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de îmbărbătare, încurajator(-oare), de încurajare, însuflețitor (-oare)
εγκάρσι-ος, -α, -ο *adj.* transversal(-ă), în curmeziș
εγκαρτάρηση, η *subst.* răbdare
έγκατα, τα *subst. pl.* 1. măruntaie 2. străfunduri // **στα ~ της γης** în adâncurile pământului
εγκαταλείπω, **εγκατέλειψα**, **εγκατέλειφθηκα** și **εγκαταλείφθηκα**, **εγκατα(λε)λειμμένος** *v.t.* a părăsi, a lăsa, a abandona, a renunța la... // -έλειψε το σπίτι του și-a părăsit casa // ~ **πλοίο** a abandona o navă
εγκατάλειψη, η *subst.* părăsire, abandonare, abandon
εγκατάσταση, η *subst.* 1. instalare, montare // ~ **κεραίας** instalarea antenei 2. instituire, stabilire 3. instalație, utilaj // **ηλεκτρική** ~ instalație electrică // **αθλητικές** -εις instalații de atletism 4. *jur.* punere în posesie
έγκαυ-μα, -ματος, το *subst.* arsură
έγκειται *v. impers.* a constă; a exista, a fi, a rezida // **εδώ ~ η δυσκολία** în asta constă greutatea // **η δύναμή του ~ στο ότι...** puterea sa constă în aceea că...
εγκεκριμέν-ος -η -ο *part. v.* **εγκρίνω**
εγκεφαλικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. cerebral(-ă) (și *fig.*); encefalic(-ă) 2. rațional(-ă) II. *subst.* το -ό *med.* accident cerebral
εγκεφαλίτιδα, η *subst. med.* encefalită
εγκεφαλογράφημα, -ματος, το *subst. med.* encefalogramă
εγκεφαλονωτιαί-ος -α -ο *adj.* cefalorahidian(-ă)
εγκέφαλος, ο *subst.* 1. encefal, creier 2. *fig.* centrul conducător al unei acțiuni
έγκλειστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. închis(-ă) 2. îngrădit(-ă) 3. inclus(-ă)
έγκλη-μα, -ματος, το *subst.* crimă // **διαπράττω** ~ a săvârși o crimă // το **σώμα του** -ματος cor-

- pul delict // **αναπαράσταση** του -ματος re-constituirea crimei
- εγκληματίας**, ο, η *subst.* criminal(-ă)
- εγκληματικ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* criminal(-ă) // -ή **πράξη** fapță criminală II. *adv.* (-ă)
- εγκληματικότητα**, η *subst.* 1. criminalitate, săvârșire de crime 2. delictvență
- εγκληματολογία**, η *subst.* 1. criminologie 2. criminalistică
- εγκληματολογικ-ός**, -ή, -ό *adj.* de criminologie; criminologic(-ă), de criminalistică
- εγκληματολόγος**, ο, η *subst.* criminolog(-ă); criminologist(-ă)
- εγκληματ-ώ**, -ησα *v.i.* 1. a comite o crimă 2. *fig.* a face o fapță rea
- έγκληση**, η *subst. jur.* reclamație, plângere, acuzatie
- έγκλητήριο**, το *jur.* act de acuzare
- εγκλιματ-ίζω**, -ισα, -ίστηκα, **εγκλιματισμένος** I. *v.t.* a aclimatiza II. *v.r.* -ομαι a se aclimatiza / adapta
- εγκλιματισμός**, ο *subst.* aclimatizare
- εγκλιματιστικ-ός**, -ή, -ό *adj.* de aclimatizare
- εγκλίνω**, **ενέκλινα**, **εγκλίθηκα** I. *v.t.* a înclina, a apleca, a face să se încline spre II. *v.i.* a înclina spre..., a avea o înclinație spre...
- έγκλιση**, η *subst. gram.* 1. mod (la verbe) // η **οριστική** ~ modul indicativ 2. *fon.* encliză 3. *fiz.* declinație // **μαγνητική** ~ declinație magnetică
- εγκλιτικά**, τα *subst. pl. gram.* (fenomen specific lb. grecești) cuvinte care se pronunță împreună cu cele care le precedă. Accentul lor se pierde sau își schimbă locul pe ultima silabă a cuvântului precedent
- εγκλωβ-ίζω**, -ισα, -ίστηκα, **εγκλωβισμένος** *v.t. milit.* 1. a încercui, a izola o parte din armata inamicului 2. (*fig.*) a întinde o cursă
- εγκλωβισμός**, ο *subst. milit.* izolare a unei părți a armatei inamicului; încercuire
- εγκόλπιο**, το *subst.* 1. talisman; medalion 2. carte mică de buzunar; vademecum 3. *bis.* engolpion arhieresc 4. *bis.* carte de rugăciuni
- εγκολπ-ώνομαι**, -ώθηκα *v.d.* a adopta, a se afilia, a accepta // -ωνομαι **μια πιο φιλελεύθερη πολιτική** a adopta o politică mai liberală
- εγκοπή**, η *subst.* creștătură, tăietură, scobitură, incizie
- εγκόσμι-ος**, -α, -ο *adj.* 1. lumesc(-ească), pământesc(-ească) 2. **τα -α**, cele lumești
- εγκράτεια**, η *subst.* cumpătare
- εγκρατ-ής**, -ής, -ές *adj.* cumpătat(-ă)
- εγκρίνω**, **ενέκρινα**, **εγκρίθηκα**, **εγ(κε)κριμένος** *v.t.* a aproba, a încuviința // ~ **την αίτηση κάποιου** a aproba cererea cuiva
- έγκριση**, η *subst.* aprobare, încuviințare // **με την ~ κάποιου** cu aprobarea cuiva
- εγκριτικ-ός** -ή, -ό *adj.* aprobator(-oare)
- έγκριτ-ος**, -η, -ο *adj.* valoros(-oasă), de valoare, distins(-ă), ales(-easă) // **οι -οι της πόλης οα-μενί** de valoare ai orașului
- εγκύκλιος**, η *subst.* circulară
- εγκυκλοπαίδεια**, η *subst.* enciclopedie
- έγκυκλοπαιδικ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* enciclopedic(-ă) II. *adv.* (-ά) // **είναι ~ μορφωμένος** are o cultură enciclopedică
- εγκυκλοπαιδιστές**, οι *subst. pl.* enciclopediști
- εγκυμον-ώ** *v.i.* 1. a fi însărcinată 2. *fig.* a ascunde ceva în sine // -εί **κινδύνους** ascunde pericole
- εγκυμοσύνη**, η *subst.* sarcină, graviditate
- έγκυος**, η *subst.* însărcinată, gravidă
- έγκυρ-ος**, -η, -ο *adj.* 1. valabil(-ă) de / din sursă sigură // **η πηγή** sursă valabilă // **-η πληροφορία** informație din sursă sigură // **-ος γάμος** căsătorie valabilă 2. valid(-ă) // **-ο έγγραφο** act valid
- εγκυρότητα**, η *subst.* valabilitate, validitate
- εγκωμ-ιάζω**, -ίασα, -ιάστηκα, **εγκωμιασμένος** *v.t.* a lăuda, a elogia, a preamări
- εγκωμιαστικ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* elogios(-oasă), laudativ(-ă) // **-ός λόγος** discurs elogios II. *adv.* (-ά), în mod elogios, laudativ
- εγκώμιο**, το *subst.* elogiu, laudă deosebită adusă cuiva; encomion
- έγνωι** și **έννοια**, η *subst.* grijă, îngrijorare, neliniște, necaz, neplăcere
- εγρήγορση**, η *subst.* 1. (stare de) veghe, trezie 2. supraveghere, urmărire
- εγχείρη-μα**, **ματος**, το *subst.* faptă curajoasă
- εγχείριση**, η *subst.* mai corect **εγχείριση** // **κάνω ~** a face operație, a se opera
- εγχειρητικ-ός**, -ή, -ό *adj.* de operație, operatoriu(-ie); chirurgical (ă)
- εγχειρίδιο**, το *subst.* 1. pumnal 2. manual // ~ **γεωλογίας** manual de geologie
- εγχειρ-ίζω**, -ισα, -ίστηκα, **εγχειρισμένος** I. *v.t.* 1. a înmăna, a remite, a preda 2. *med.* a opera, a face o intervenție chirurgicală II. *v.r.* -ίζομαι a se opera
- εγχειρίση**, η *subst. chir.* operație, intervenție chirurgicală
- έγγελος** și **εγγέλως**, ο *subst. iht.* tipar
- έγχορδα**, τα *subst. muz.* instrumentele muzicale cu coarde
- έγχρωμ-ος** -η -ο *adj.* colorat(-ă), în culori // **ή -η τηλεόραση** televiziune în culori
- έγχυ-μα**, **-ματος**, το *subst.* infuzie

εγχώρι-ος, -α, -ο *adj.* autohton(-ă), băstinaș(-ă), indigen(-ă), local(-ă) // -α βιομηχανία indus-
tria locală // -α προϊόντα produse indigene

εγώ I. *pron. pers.* (pers. I-a sing. N) eu și formele de la G εμένα (μου) și de la Ac εμένα (με) iar la pl. εμείς pentru N, εμας (μας) pentru G și Ac // ~ είμαι eu sunt // ξέρω κι ~; știu și eu? // μίλησέ μου / μας vorbește-mi, vorbește-ne // μου / μας έγραψε, mi-a / ne-a scris // σε μένα ήρθε la mine a venit // εμένα κάλεσε m-a chemat pe mine // αυτή δεν με θέλει ea nu are nevoie de mine II. *subst.* το ~, eul, sinea // σκεφτόταν στο ~ του να φύγει μακριά, se gândea în sinea sa să plece departe

εγωισμός, ο *subst.* 1. egoism 2. mândrie exagerată
εγωιστής, ο -ίστρια, η *subst.* egoist(-ă)

εγωιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* egoist(-ă) // -ή συμπε-
ριφορά comportare egoistă II. *adv.* (-ά) cu
egoism

εγωκεντρικ-ός, -ή, -ό *adj.* egocentrist(-ă), ego-
centric(-ă)

εγωκεντρισμός, ο *subst.* egocentrism

εγωπάθεια, η *subst.* egotism

εγωπαθ-ής, -ής, -ές I. *adj.* exagerat de egoist(-ă)
II. *adv.* (-ώς) cu egoism exagerat

εδαφιαί-ος, -α, -ο I. *adj.* până la pământ // -α
υπόκλιση plecăciune până la pământ II. *adv.*
(-ως) până la pământ

εδαφικ-ός, -ή, -ό *adj.* teritorial(-ă) // -ή ακεραιό-
της integritate teritorială

εδάφιο, το *subst.* paragraf, alineat; verset

εδαφολογία, η *subst.* știința solului

εδωφ-ος, -ους το *subst.* 1. teritoriu, teren, pâ-
mânt // εύφορο ~ teren fertil // κατεχόμενα -η
terenuri ocupate // χάνει ~ pierde teren //
πάτριο ~ pământ natal 2. culoare de bază a
unui tablou, fond

Εδέμ, η *subst. invar.* Eden, paradis

έδεσ-μα, -ματος, το *subst.* mâncare, hrană //
πλούσια -ματα mâncare din belșug

εδεσματολόγιο, το *subst.* listă de mâncare / de
bucate, meniu

έδικτον, το *subst. ist.* edict

έδρα, η *subst.* 1. catedră // από της -ς ex catedra
// ~ της Ελληνικής φιλολογίας catedra de lite-
ratura greacă 2. sediu, reședință // ~ της Δη-
μαρχίας sediu primăriei 3. scaun, tron 4. post,
funcție înaltă, cu grad mare 5. anat. șezut, anus
6. geom. față (la un corp geometric, cub, polie-
dru etc.)

εδραί-ος, -α, -ο *adj.* temeinic(-ă), solid(-ă), sta-
tornic(-ă)

εδραιότητα, η *subst.* temeinicie, soliditate

εδραι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εδραιωμένος *v.t.* 1.
a întări, a consolida // -ωσε τη θέση του și-a
consolidat poziția 2. a întemeia, a funda

εδραιώση, η *subst.* întărire, consolidare
έδρανο, το *subst.* 1. bancă, banchetă 2. cuzinet
εδρεύω *v.i.* a-și avea sediul / reședința

εδώ *adv.* 1. aici // ~ κ'έκει ici și colo // έλα ~
vino aici // ως ~ până-aici 2. acum // από ~ και
στο εξής de acum înainte // ~ και πέντε μέρες
acum cinci zile

εδώδιμα, τα *subst. pl.* alimente, de-ale mâncării

εδώδιμος -η -ο *adj.* comestibil(-ă), mâncabil(-ă)

εδώθε *adv.* (*inv.*) de aici

εδώλιο, το *subst.* (*inv.*) scaun, bancă // το ~ του
κατηγορουμένου banca acuzaților

εθελοδοουλία, η *subst.* sclavie voluntară; supu-
nere voită

εθελοντ-ής, ο -όντρια, η *subst.* voluntar(-ă)

εθελοντικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* voluntar(-ă), bene-
vol(-ă) II. *adv.* -ά, de bunăvoie, benevol

εθελουφυλά *v.i.* a trece cu vederea, a face că nu
vede ceva, a se prefăce că nu observă ceva

εθελούσι-ος, -α, -ο *adj.* de bunăvoie, liber con-
simțit(-ă)

εθ-ίζομαι -ίστηκα, εθισμένος *v.r.* a se obișnui, a
deveni dependent de (în special medicamente /
substanțe chimice)

εθιμικ-ός, -ή, -ό *adj.* care ține de datină, de
uzanță, de cutumă, îndătinat(-ă)

έθιμο, το *subst.* datină, cutumă, lege nescrisă //
σύμφωνα με τα -α του τόπου conform cu
datinile locului // ήθη και -α datini și obiceiuri

εθιμοτυπία, η *subst.* ceremonial, etichetă, protocol
εθιμοτυπικ-ός, -ή, -ό *adj.* protocolar(-ă), de eti-
chetă, conform(-ă) cu ceremonialul

εθισμός, ο *subst.* obișnuință, deprindere // οι
συνέπειες του -ού consecințele obișnuinței

εθνάρχης, ο *subst.* conducător al națiunii

εθνεγερσία, η *subst.* revoluție / răscoală națională

εθνικισμός, ο *subst. pol.* naționalism

εθνικ-ιστής, ο -ίστρια, η *subst. pol.* naționalist(-
ă)

εθνικιστικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* naționalist(-ă)

εθνικοποίηση, η *subst. pol.* naționalizare

εθνικοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, εθνικοποιημένος
pol. v.t. a naționaliza // ~ τις οδικές μεταφο-
ρές a naționaliza transporturile rutiere

εθνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* național(-ă), etnic(-ă) // -ή
κυριαρχία suveranitate națională // -ό εισόδημα
venit național // -ή συνείδηση conștiință națio-
nală // -ή οδός șosea națională II. *adv.* (-ά) în
interesul națiunii

εθνικοσοσιαλισμός, ο *subst. pol. ist.* național
socialism, nazism

εθνικοσοσιαλ-ιστής, ο -ίστρια, η *subst. pol. ist.* național socialist(-ă), nazist(-ă)
 εθνικότητα, η *subst.* 1. naționalitate 2. origine națională 3. cetățenie
 εθνικόφρωνας, ο și εθνικόφρων *subst. pol.* naționalist, cu concepții naționaliste conservatoare
 εθνικοφροσύνη, η *subst.* concepție naționalistă, naționalism
 εθνιμός, ο *subst.* 1. originea națională 2. conștiință națională
 εθνογραφία, η *subst.* etnografie
 εθνολογία, η *subst.* etnologie
 εθνολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* etnologic(-ă)
 εθνολόγος, ο, η *subst.* etnolog(-ă)
 εθνομάρτυρας, ο *subst.* erou național
 έθν-ος, -ους το *subst.* națiune // ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών Organizația Națiunilor Unite
 εθνόσημο, το *subst.* stema / emblema unui stat
 εθνοσυνέλευση, η *subst.* adunarea națională
 εθνότητα, η *subst.* naționalitate, etnie
 εθνοφυλακή, η *subst.* gardă națională (civilă)
 εθνοφελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* folositor(-oare) națiunii II. *adv.* -ώς, în chip folositor națiunii
 έθ-ος, -ους το *subst.* obișnuință, deprindere, obicei
 ειδαλλώς și ειδάλλως *adv.* în caz contrar, altfel // βιασθείτε, ~ θα αργήσετε grăbiți-vă, altfel veți întârzia
 ειδημη *adv.* vezi ειδαλλώς
 ειδεχθ-ής, -ής, -ές *adj.* hidos(-oasă), odios(-oasă)
 ειδήμονας (și ειδήμων), ο *subst.* specialist (mai ales în știință)
 ειδησεογραφία, η *subst.* 1. scrierea de știri în presă 2. știrile din presă
 ειδησεογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* de știri, de presă // -ό πρακτορείο agenție de știri
 ειδη-η, η *subst.* știre, veste, informație // εξωτερικές -εις știri externe // δελτίο -εων buletin de știri // ευχάριστη ~ veste plăcută // δεν έχω ~ habar n-am
 ειδικευμέν-ος, -η, -ο *adj.* specializat(-ă), calificat(-ă) // -ος εργάτης muncitor calificat // -ος επιστήμονας om de știință specializat
 ειδίκευση, η *subst.* specializare, calificare // στενή ~ specializare îngustă
 ειδικ-εύω, -ευσά, -εύτεκα, ειδικευμένος *v.t.* 1. a specializa, a califica 2. a specifica, a determina în mod special
 ειδικ-ός -ή -ό I. *adj.* special(-ă); specific(-ă) // -ο βραβείο premiu special // -ό κονδύλιο fond special // -ά προνόμια privilegii speciale // -οί νόμοι legi speciale // -ό βάρος greutate specifică II. *subst.* -ός ο, η specialist(-ă) // συμ-

βουλευτήκα έναν -ό am cerut sfatul unui specialist III. *adv.* (-ά), în mod special
 ειδικότητα, η *subst.* specialitate
 ειδοποίηση, η *subst.* înștiințare, anunțare, încunoștiințare
 ειδοποιητήριο, το *subst.* act scris de înștiințare, comunicare scrisă, anunț scris, aviz
 ειδοποι-ός, -ός, -ό *adj. log.* // -ός διαφορά diferență specifică
 ειδοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, ειδοποιημένος *v.t.* a înștiința, a anunța, a aduce la cunoștință, a încunoștiința, a vesti
 είδος, το *subst.* 1. fel, sort, specie, soi, varietate, tip // τι το -ους άνθρωπος είναι; ce fel de om este? // παντός -ους πράγματα lucruri de toate felurile // -ών -όν κοσμήματα fel de fel de bijuterii 2. articol, obiect de comerț // γυναικεία -η articole de damă // ακριβάζουνται -η πολυτελείας s-au scumplit articolele de lux // -η ταξιδιού, articole de voiaj
 ειδυλλιακ-ός, -ή, -ό I. *adj.* idilic(-ă) // -ή ατμόσφαιρα atmosferă idilică II. *adv.* -ά
 ειδύλλιο, το *subst.* idilă
 ειδώλιο, το *subst.* statueta, figurina
 ειδωλο, το *subst.* 1. idol 2. (fig.) obiect al adorației 3. fiz. imagine optică
 ειδωλολατρεία, η *subst.* idolatrie
 ειδωλολάτρ-ης, ο -ισσα, η *subst.* idolatru(-ă)
 ειδωλολατρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* idolatrie(-ă), de idolatrie II. *adv.* -ά
 είθε *part.* măcar, barem // ~ να έχει επιτύχει măcar să fi reușit
 είθισται *v.impers.* se obișnuiește
 εικάζω (εικάζομαι) *v.t.* sau *v.d.* 1. a presupune, a prezuma, a admite o ipoteză 2. a conchide.
 εικασία, η *subst.* presupunere, ipoteză
 εικαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. figurativ(-ă) // -ές τέχνες arte plastice 2. ipotetic(-ă), presupus(-ă) 3. conclusiv(-ă) // -α επιρρήματα adverbe conclusive II. *adv.* (-ά)
 εικόνα, η *subst.* 1. tablou, imagine, reprezentare, figură, portret // απλοποιώ την ~ a simplifica tabloul // ανάλογη ~ παρουσιάζει και... un tablou asemănător prezintă și... 2. icoană 3. ilustrație 4. (fig.) imagine (mentală)
 εικον-ίζω, -ισά, -ίστηκα, εικονισμένος *v.t.* 1. a înfățișa, a reprezenta etc. // ο πίνακας -ει tabloul reprezintă... 2. fig. a descrie, a înfățișa
 εικονικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. fictiv(-ă), imaginar(-ă), născocit(-ă), inventat(-ă) // -ή πώληση vânzare fictivă // -ή εκτέλεση execuție imaginară 2. expresiv(-ă), plastic(-ă) II. *adv.* (-ά), în mod fictiv; în mod figurat, în imagini

εικόνισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. imagine, figură, reprezentare 2. *bis.* iconană

εικονογράφηση, η *subst.* ilustrare // ~ των βιβλίων ilustrarea cărților

εικονογραφία, η *subst.* 1. iconografie; 2. pictură de icone

εικονογραφώ, -ησα, -ήθηκα, **εικονογραφημένος** *v.t.* 1. a ilustra, a împodobi cu ilustrații {o carte, un text} 2. a reprezenta, a înfățișa în imagini 3. a picta (icone)

εικονολήπτης, ο *subst.* cameraman

εικονομαχία, η *subst. bis. ist.* iconoclasism

εικονοστάσι, το *subst.* 1. (în casă) locul iconanei 2. *bis.* iconostas

εικοσάδα, η *subst.* grup / mulțime de douăzeci

εικοσάδραχμο, το *subst.* monedă de douăzeci de drahme

εικοσαετία, η *subst.* perioadă de timp de 20 de ani

εικοσαήμερος, -η, -ο *I. adj.* care durează 20 de zile *II. subst.* το -ο perioadă de timp de 20 de zile

εικοσάρης, ο *subst.* om în vârstă de 20 de ani

εικοσαριά (καμμιά) *subst.* cam 20, în jur de 20

εικοσάρηκο, το *subst.* monedă de 20 de drahme

εικοσάχρονος -η, -ο *adj.* 1. în vârstă de 20 de ani; care are o durată de 20 de ani *II. τα -α* aniversarea de 20 de ani

είκοσι *num. card.* douăzeci // **στις 20 του μηνός** la data de 20 ale lunii

εικοσitetράωρο, το *subst.* (răstimp / durată de) 24 de ore

εικοστ-ός, -ή, -ό *num. ordin.* al (a) douăzecilea (-zecea) // -ός αιώνες secolul 20 (al 20-lea) // ήρθε -ός a sosit al douăzecilea

ειλεός, ο *subst. anat.* 1. ileon, ileum 2. *med.* ileus, ocluzie intestinală prin răsucire

ελικρίνεια, η *subst.* sinceritate

ελικριν-ής, -ής, -ές *I. adj.* sincer(-ă) // -είς ευχές sincere felicitări *II. adv.* (-ά), în mod sincer // **δηλώνει** ~ declară sincer (cu sinceritate)

είλωτας, ο *subst. ist.* 1. ilot, sclav 2. *fig.* persoană exploatată, asuprită 3. *fig.* om decăzut, paria

εἶμαι *v.i.* 1. a fi, a exista, a se afla (într-o anumită situație) // **πώς εἰστε;** ce mai faceți? // **ήταν μια φορά κι έναν καιρό** a fost odată // **εἶσαι στα σωστά σου;** ești în toate mințile? // **όπως κι'αν εἶναι** oricum ar fi // ~ **για ταξίδι** mă pregătesc de plecare (pentru călătorie) // **ας εἶναι** (*fam.*) să nu mai vorbim despre asta, în sfârșit / fine s-o lăsăm baltă

εἰμαρμένη, η *subst.* destin, soartă // **αυτό το παιδί εἶναι το ~ μου** copilul ăsta e toată viața mea

εἶναι, το *subst.* 1. existență, viață // **αυτό το παιδί εἶναι το ~ μου** copilul ăsta e toată viața mea 2. ființă // **όλο μου το ~ επαναστατεί** toată ființa mea se revoltă

ειπωμέν-ος, -η, -ο *participiu* vezi **λέ(γ)ω**

ειρήνευση, η *subst.* împăciuire, împăcare, pacificare, reconciliere

ειρηνευτικ-ός -ή, -ό *I. adj.* împăciuito(-oare), pacificator(-oare), de pacificare, de înțelegere, de pace // -ή **αποστολή** misiune de pace *II. adv.* (-ά), în mod pacificator

ειρην-εύω, -ευσα, **ειρηνεμένος** *I. v.t.* a pacifica, a împăca, a liniști *II. v.i.* a trăi în pace, a se potoli, a se calma, a reveni la situația de pace

ειρήνη, η *subst.* 1. pace // **σύμφωνο -ς** tratat de pace // **κλείσιμο -ς** încheierea păcii. 2. *fig.* liniște, armonie

ειρηνικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. pașnic(-ă), iubitor (-oare) de pace // -ός **αποκλεισμός** blocada pașnică 2. liniștit(-ă) // -ός **βίος** viață liniștită *II. adv.* (-ά) în pace, în mod pașnic, cu pace

ειρην-ιστής, ο -ίστρια, η *subst.* pacifist(-ă)

ειρηνιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* pacifist(-ă) // -ό **κίνημα** mișcare pacifistă

ειρηνοδικείο, το *subst.* judecătorie de pace / de ocol

ειρηνοδίκης, ο *subst.* judecător la judecătoria de pace, de ocol

ειρηνοποίος, ο *subst.* pacificator, împăciuito

ειρκτή, η *subst.* 1. temniță, pușcărie 2. *jur.* pedeapsa cu închisoare de la 5 la 10 ani

ειρμ-ός, ο *subst.* 1. legătură / ordine logică // **μιλά χωρίς -ό** vorbește fără ordine logică (*fam.*) fără șir 2. *bis.* irmos

εἴρωνας și **εἴρων**, ο *subst.* ironic, zeflemist

ειρωνεία, η *subst.* ironie // ~ **της τύχης** ironia soartei

ειρων-εύομαι, -εὔτηκα *v.d.* a ironiza, a zeflemisi, a persifla

ειρωνικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* ironic(-ă), sarcastic(-ă), zeflemist(-ă) // -ό **βλέμμα** privire ironică *II. adv.* (-ά) cu ironie

εισαγγελέας, ο *subst.* procuror

εισαγγελία, η *subst.* procuratură

εισαγγελικ-ός, -ή, -ό *adj.* de procuror

εισάγω, **εισήγαγα**, **εισάχθηκα** *v.t.* 1. (și *fig.*) a introduce, a pune în practică // ~ **καινούργιους φόρους** a introduce noi impozite 2. a importa // ~ **εμπορεύματα** a importa mărfuri

εισαγωγέας, ο *subst.* importator

εισαγωγ-ή, η *subst.* 1. admitere, intrare // ~ **στο πανεπιστήμιο** admitere la universitate 2. import (de mărfuri etc.) // **τέλη -ς** taxe de import 3. cuvânt introductiv, prefață, introducere // ~

στη γλωσσολογία *introduce* în lingvistică // χωρίς -ές fără *introduce* 4. *muz.* uvertură

εισαγωγικά, *τα subst. gram.* ghilimele

εισαγωγικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. *introductiv* (-ă), de *introduce* // -ός λόγος cuvânt *introductiv* 2. de *intrare*, de *admitere* // -ές εξετάσεις examen de *admitere* 3. de *import* // -ό εμπόριο comerț de *import* II. *adv.* (-ά), în mod *preliminar*; *introductiv*

εισακ-ούω, -ουσα, -ούστηκα *v.t.* a *asculta*, a da *ascultare*, a lua în *considerare*, a *îndeplini* rugămintea cuiva // -ουσε την προσευχή μου *ascultă-mi rugămintea*

εισβάλλω, εισέβαλα *v.i.* 1. a *invada*, a *navăli* 2. (*d. un râu*) a se *vârsa*

εισβολέας, ο *subst.* *cotropitor*, *navălit*, *invadator*

εισβολή, η *subst.* *invazie*, *navălire*, *cotropire* // η ~ των εχθρικών στρατευμάτων *invazia trupelor dușmane*

εισδύω, εισέδυσσα *v.i.* 1. a *pătrunde* 2. a se *strecura*, a se *furișa*, // εισέδυσαν εχθρικά στοιχεία *au pătruns elemente dușmănoase*

εισέρχομαι, εισήλθα *v.d.* a *intră* (*mai ales într-un spațiu*) // εισήλθε στην Ακαδημία *a intrat în Academie*

εισέχω *v.i.* 1. a *intră* (*în*) 2. a fi *gol* pe dinăuntru 3. a se *deschide* pe dinăuntru

εισήγηση, η *subst.* *referat*, *raport*, *expozeu*, *expunere*

εισηγ-ητής, ο -ήτρια, η *subst.* *referent* (-ă), *raportor* (-oare)

εισηγητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. *introductiv* (-ă) 2. de *expunere*, de *prezentare* (*a propunerilor*)

εισηγούμαι, εισηγήθηκα *v.d.* a *raporta*, a *propune* *printr-un referat*, a da *îndrumări în calitate de referent* // σχεδίων νόμου *a propune un proiect de lege*

εισητήριο, το *subst.* *bilet* (*de intrare*, de *călătorie*, de *spectacol*) // μετ' επιστροφής *bilet de dus și întors*

εισοδεία, η *subst.* *recoltă*

εισοδη-μα, ματος, το *subst.* 1. *venit* // ετήσιο ~ *venit anual* // το κατά κεφαλήν ~ *venit pe cap de locuitor* // φόρος επί του -ματος *impozit pe venit* // εθνικό ~ *venit național* 2. *rentă* // ~ δια βίου *rentă viageră*

εισοδηματίας, ο *subst.* *rentier*

Εισόδια, τα *subst. pl. bis.* *Intrarea în Biserică* // τα ~ της Θεοτόκου *Intrarea în Biserică a Maicii Domnului* (*sărbătoare creștină la 21 noiembrie*)

είσοδος, η *subst.* *intrare* // κυρία ~ *intrarea principală* // ελευθέρα ~ *intrarea liberă* // απαγορεύεται η ~ *intrarea interzisă*

εισορμ-ώ, -ησα *v.i.* a da *buzna*, a *navăli*, a *tăbări*, a da *navălă* // -ησε σαν τρελλός *στο σπίτι* *a dat buzna în casă ca un nebun*

εισπνέω, εισέπνευσα *v.t.* a *inspira*, a *trage aer în piept*, a *aspira*, a *inhała*

εισπνοή, η *subst.* *inspirație*, *aspirare*, *inhalatie*

εισπρακτέ-ος, -α, -ο *adj.* de *încasat* // -ο ποσό *sumă de încasat*

εισπράκτορας și **εισπράχτορας, ο, -ισσα, η** *subst.* *încasator* (-oare), *perceptor* (-oare), *taxator* (-oare)

είσπραξη, η *subst.* *încasare* // οι -εις του καταστήματος *încasările magazinului*

εισπράττω, εισέπραξα, εισπράχθηκα și **εισπράχ-τηκα, v.t.** a *încasa*, a *percepe* // ~ τα οφειλόμενα *ποσά* *a încasa sumele datorate* // ~ τους φόρους *a percepe impozitele*

εισπρέω, εισέπρευσα *v.i.* 1. a *curge în*, a se *vârsa în*, a se *aflui* 2. *fig.* a *veni din belșug*, a *curge gârle*; a se *strânge* // εισέπρευσε πολὺς λαός *s-a strâns multă lume*

εισροή, η *subst.* *curgere*, *vărsare în*, *afluentă* // ~ αγαθών *afluentă de bunuri* // ~ κεφαλαίων *afluentă de capitaluri*

εισφορά, η *subst.* 1. *contribuție*, *aport* 2. *cotizație*; *cota-parte* // εθελοντική ~ *contribuție benevolă*

εισχώρηση, η *subst.* *pătrundere*, *intrare*

εισχωρ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a *pătrunde*, a *intră*, a se *infiltăra* 2. a se *furișa*; a se *răspândi* // ~ παντού *a pătrunde peste tot*

είτε *conj.* *sau, ori, fie* // ~ έρθεις ~ δεν έρθεις, *εγώ θα πάω* *vii sau nu vîi, eu mă voi duce* // ~ ούτως ~ άλλως *ori așa ori altfel* // ~ μας *αρέσει* ~ *όχι* *fie că ne place, fie că nu*

ειτζ, το *subst. med.* (AIDS) SIDA, *sindrom imuno-deficitar dobândit*

εκ (și *εξ* *înaintea unei vocale*) *prep. inv.* *din, de, de la* // εκ του μηδενός *din nimic* // ως εκ τούτου *ca urmare acestuia* // εξ αιτίας σου *din cauza ta* // τον γνωρίζω *εξ όψεως* *îl cunosc din vedere* // εξ άλλου *de altfel* // εκ φόβου μη... *de teamă să nu...* // εκ δεξιών *προς τα αριστερά* *de la dreapta la stânga* // εκ φύσεως *prin natură* // εξ αποστάσεως *de la distanță*

εκατό *num. card.* *una sută*, *o sută* // πέντε τοις ~ *cinci la sută*

εκατόγραμμο, το *subst.* *hectogram*

εκατόλιτρο, το *subst.* *hectolitru*

εκατόμβη, η *subst.* 1. *hecatombă* 2. *fig.* *măcel*, *masacru*

εκατόμετρο, το *subst.* *hectometru*

εκατομμύριο, το *subst.* *milion*

εκατομμυριοστ-ός, -ή, -ο I. *num. ordin.* al *milio-nulea*, a *milioana* II. *subst.* *το -ό*, *milionime*

εκατομμυριούχ-ος, ο -ούχα, η *subst.* milionar(-ă)
εκατοντάδα, η *subst.* grup de o sută // **μια** ~
ανθρώπων un grup de o sută de oameni
εκατοντάδραχμο, το *subst.* monedă de o sută de drahme
εκατοντατηρίδα, η *subst.* 1. centenar (perioadă de) o sută de ani, secol 2. sărbătorirea centenarului
εκατονταετ-ής, -ής, -ές *adj.* de (o durată de) 100 de ani
εκατονταετία, η *subst.* perioadă de o sută de ani // **στην τελευταία** ~ în ultima sută de ani
εκατονταπλάσι-ος, -α, -ο I. *adj.* însutit(-ă) II. *adv.* (-α)
εκατόνταρχος, ο *subst.* centurion, sutaş
εκατοστάρ-ης, ο -άρα, η I. *subst.* persoană în vârstă de o sută de ani; centenar(-ă) 2. *sport* alergător(-oare) la cursa de o sută de metri
εκατοστάρι, το (și **εκατοστόρικο**) *subst.* 1. monedă de o sută de drahme, sutar 2. măsură sau greutate de 100 de grame
εκατοσταριά și **εκατοστή** (**καμιά**) *subst.* (vreo / în jur de / cam) o sută
(εκατοστιζώ) *v.i.* a ajunge la vârsta de 100 de ani mai ales în urarea: **να τα εκατοστισεις** să ajungi în vârstă de 100 de ani
εκατοστό, το *subst.* 1. sutime // **το ενά** ~ του όλου, o sutime din tot 2. centimetru
εκατοστ-ός, -ή, -ό *num.ordin.* al o sutălea, a o sută // **για** -ή **φορά** pentru a o sută oară
εκατόχρον-ος, -η, -ο *adj.* de o sută de ani, care are o sută de ani
εκβάθυνση, η *subst.* 1. adâncire; săpare în adâncime 2. aprofundare
εκβά-λλω *v.i.* (*d.* râuri) a se vărsa // **ο ποταμός** -**λλει** **στη θάλασσα** râul se varsă în mare
έκβαση, η *subst.* sfârșit, rezultat // **η** ~ **του αγώνα** rezultatul luptei
εκβ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, *v.t.* a șantaja, a constrânge
εκβιασμός, ο *subst.* șantaj; constrângere
εκβιαστ-ής, ο -άστρια, η *subst.* șantajist(-ă)
εκβιαστικ-ός -ή -ό I. *adj.* de șantaj; de constrângere // -**ές μέθοδες** metode de constrângere II. *adv.* (-ά) prin constrângere, prin șantaj
εκβιομηχαν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εκβιομηχανισ-μένος** *v.t.* a industrializa
εκβιομηχάνιση, η *subst.* și **εκβιομηχανισμός**, ο *subst.* industrializare
εκβολές, οι *subst. pl.* gurile de vărsare ale unui râu / fluviu // **οι** ~ **του Δούναβη** Gurile Dunării
εκγύμναση, η *subst.* exercitare, instruire, antrenament

έκδηλ-ος, -η, -ο *adj.* vădit(-ă), clar(-ă), manifest(-ă), vizibil(-ă), evident(-ă)
εκδηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εκδηλωμένος** *v.t.* 1. a manifesta, a dovedi, a arăta // ~ **τη θέλησή μου** a-și manifesta voința // **δεν** -**ώθηκε καθόλου** nu s-a manifestat deloc
εκδήλωσ-η, η *subst.* manifestare // **πνευματικές** -εις manifestări culturale // ~ **χαράς** manifestare de bucurie
εκδηλωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* manifest(-ă), vizibil(-ă), vădit(-ă), dovedit(-ă), evident(-ă), exteriorizat(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod vădit, exteriorizat, clar exprimat
εκδημοκρατικοποίηση, η și **εκδημοκρατισμός**, ο *subst. pol.* democratizare
εκδίδω, **εξέδωσα**, **εκδόθηκα**, **εκδομένος** *v.t.* 1. a edita, a publica // ~ **βιβλίο** a edita o carte 2. a emite // ~ **νομοθετικό διάταγμα** a emite un decret-lege // ~ **συναλλαγματική** a emite o cambie 3. a pune în circulație, a lansa // ~ **δάνειο** a lansa un împrumut // ~ **χαρτονόμισμα** a pune în circulație o bancnotă 4. *jur.* a pronunța // ~ **απόφαση** a pronunța o hotărâre 5. a extrăda // ~ **τον καταζητούμενο** a extrăda pe cel urmărit
εκδικ-άζω, -ασα, -άστηκα, **εκδικασμένος** *v.t.* a judeca, a face dreptate, a soluționa un proces
εκδίκηση, η *subst. jur.* judecare, desfășurarea procesului în fața instanței
εκδίκηση, η *subst.* răzbunare
εκδικητής, ο -ήτρια, η *subst.* răzbunător(-oare)
εκδικητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* răzbunător(-oare) // -**ός χαρακτήρας** fire răzbunătoare II. *adv.* -**ά**, în manieră răzbunătoare
εκδικ-ούμαι și **εκδικ-ιέμαι**, -ήθηκα, *v.d.* a se răzbuna
εκδιώξω, η *subst.* izgonire, alungare; îndepărtare
εκδορά, η *subst.* 1. jupuire, julire 2. zgârietură
έκδοση, η *subst.* 1. editare; ediție; publicație // ~ **βιβλίου** editarea unei cărți // **δεύτερη** ~ ediția a doua // ~ **εφημερίδας** publicarea ziarului // **επιστημονικές** -εις publicații științifice 2. extrădare // ~ **καταζητούμενου** extrădarea unui urmărit 3. emitere, lansare // ~ **συναλλαγματικής**, **δανείου** emiterea unei cambii, lansarea unui împrumut 4. *jur.* pronunțare // ~ **αποφάσης δικαστηρίου** pronunțarea hotărârii tribunalului
εκδότης, ο -ρια, η *subst.* 1. editor(-oare) 2. emitent(-ă)
εκδοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* editorial(-ă) // -**ός οίκος** editură
εκδούλευση, η *subst.* serviciu (făcut cuiva)
εκδοχή, η *subst.* accepțiune, mod de interpretare
εκδρομ-έας, ο (*pl.* -είς) *subst.* excursionist

εκδρομή, η *subst.* excursie, drumetrie, turism, călătorie, voiaj

εκδρομικ-ός, -ή, ό *adj.* de excursie, de călătorie, de voiaj

εκεί *adv.* acolo // **απ'** **εδώ** **ώς** ~ de aici pînă acolo // **κάπου** ~ undeva acolo // **κάτω** acolo jos // **ακούς** ~! ia te uită! // ~ **που** **πίγαινα** în timp ce mergeam

εκείν-ος, -η, -ο 1. *pron. dem.* acela, aceea; cela, ceea // **-ος ο άνθρωπος** omul acela // **-ο που** **πρέπει** ceea ce ne trebuie 2. *pron. pers.* el, ea // **-ος είναι** este el

εκεχειρία, η *subst.* armistițiu

έκζε-μα, ματος, το *subst. med.* eczemă

εκζήτηση, η *subst.* extravaganță, excentricitate

έκθαμβ-ος, -η, -ο *adj.* uluit(-ă), uimit(-ă)

εκθαμβωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. uluitor(-oare), uimitor(-oare) // **-ή ομορφιά** frumusețea uluitoare 2. orbitor(-oare) // **-ό φώς** lumină orbitoare II. *adv.* (-ά)

εκθει-άζω, -ασα, -άστηκα, v.t. a proslăvi, a lăuda mult; a diviniza

εκθειασμός, ο *subst.* proslăvire, divinizare

εκθειαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de proslăvire, de zeificare II. *adv.* (-ά)

έκθε-μα, ματος, το *subst.* expонат, obiect expus

έκθεση, η *subst.* 1. expunere // ~ **στον ήλιο** expunere la soare 2. expoziție, târg // ~ **ζωγραφικής** expoziție de pictură // **διεθνής** ~ târg internațional 3. expozeu, dare de seamă, expunere // ~ **του Διοικητικού Συμβουλίου** dare de seamă a Consiliului de Administrație // **αναλυτική** ~ expunere amănunțită // **γραφτή** ~ expunere scrisă 4. (școală) compunere // ~ **ιδεών** compunere pe o temă

εκθέτ-ης, ο -ρια, η *subst.* 1. expozant(-ă) 2. *mat.* exponent, puterea la care se ridică un număr

έκθετ-ος, -η, -ο *adj.* părăsit(-ă), abandonat(-ă)

εκθέτω, εξέθεσα (εκτίθεμαι), εκτέθηκα, εκτεθειμένος v.t. 1. a expune // ~ **τα προϊόντα** μου **στην έκθεση** îmi expun produsele în expoziție // **-ω τις απόψεις** μου a-și expune părerile // ~ **σε κίνδυνο τη ζωή** μου a-și pune viața în pericol // ~ **στον ήλιο** a expune la soare 2. a compromite, a discredita. // **με εξέθεσες μπροστά** **τους** m-ai compromis în fața lor

έκθλιψη, η *subst.* 1. stoarcere, strivire 2. *gram.* eliziune

εκθρον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εκθρονισμένος v.t. a detrona

έκθυμα, το *subst. med.* ectimă

εκκαθάριση, η *subst.* 1. curățire, epurare 2. *fig.* lichidare 3. decontare

εκκεντρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* excentric(-ă), extravagant(-ă) II. *adv.* (-ά)

εκκεντρικότητα, η *subst.* excentricitate, extravaganță, ciudățenie

εκκεν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εκκενωμένος v.t. 1. a goli, a deșerta 2. a evacua

εκκένωση, η *subst.* 1. golire, deșertare 2. evacuaire 3. descărcare // **ηλεκτρική** ~ descărcare electrică // ~ **όπλου** descărcarea armei 4. vidanjare // ~ **βόθρου** vidanjarea haznalei

εκκενωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de golire, golit(-ă), deșertat(-ă) 2. de evacuaire

εκκίνηση, η *subst.* pornire, plecare

έκκληση, η *subst.* 1. apel, chemare 2. *fig.* cerere, rugămintă // **κάνω** ~ a face apel, a se adresa cuiva cu o rugămintă // ~ **για ειρήνη** apel pentru pace

εκκλησία, η *subst.* biserică

εκκλησι-άζομαι, -άστηκα v.r. a se duce la biserică

εκκλησίασ-μα, -ματος, το *subst.* oamenii aflați în biserică; congregație

εκκλησιασμός, ο *subst.* 1. fapful de a merge la biserică 2. urmărirea slujbei religioase

εκκλησιαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* ecleziastic(-ă), bisericesc(-ească)

έκκλητ-ος, -ος, -ο *adj. jur.* cu recurs, la care se poate face recurs

εκκοκκιστήριο, το *subst.* mașină de decorticat, mașină de dezghiocat

εκκολαπτήριο, το *subst.* clocitoare

εκκολλάτομαι, εκκολλάθηκα v.r. 1. a ieși din ou 2. a se naște, a se constitui (*fig.*) a prinde contur

εκκόλαψη, η *subst.* 1. ieșire din găoace (a puilor) 2. *fig.* naștere, constituire

εκκρεμ-ές, -ους, το *subst.* 1. obiect aflat în suspensie 2. pendul, orologiu (aflat(-ă) în suspensie) // **η υπόθεση είναι -ής** cazul este în suspensie

εκκρεμότητα, η *subst.* suspensie // **είναι σε** ~ este în suspensie

εκκρεμεί v.i. pers. III. a fi în suspensie // **η υπόθεσι -εί** chestiunea e în suspensie

έκκρι-μα, ματος, το *subst.* secreție // **βρογχικό** ~ secreție bronhică

εκκρίνω v.t. (numai la *pres. și imperf. pl.*) a secreta, a elimina

έκκριση, η *subst.* secretare, secreție, eliminare

εκκοφαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. sunet) asurzitor (-oare) // **-ός θόρυβος** zgomot asurzitor

εκλαϊκευση, η *subst.* popularizare

εκλαϊκευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de popularizare

εκλαϊκ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, εκλαϊκευμένος v.t. a populariza

εκλαμβάνω, εξέλαβα *v.t.* a lua drept..., a interpreta // **τον εξέλαβαν αντί άλλου** l-au luat drept altul // **εξέλαβε κακώς τους λόγους μου** mi-a interpretat greșit vorbele

Εκλαμπρότατος, ο -η, η subst. eminentă, excelentă (termen de politețe pentru înalți demnitari)

εκλαμψία, η subst. med. eclampsie

εκλέγω, εξέλεξα, εκλέχθηκα și **εκλέχτηκα, εκλεγμένος** *v.t.* a alege, a opta, a vota // **εξελέχτηκε με πλειοψηφία** a fost ales prin majoritate de voturi // **τον εξέλεξαν πρόεδρος** a fost ales președinte

εκλειπτική, η subst. astr. ecliptică, orbită descrișă de soare în aparenta lui mișcare anuală pe bolta cerească

εκλείπω, εξέλειψα *v.i.* a dispărea, a se pierde // **εξέλειπε πάλιν** a dispărut orice speranță

εκλειψη, η subst. astr. eclipsă

εκλεκτικισμός, ο subst. filoz. eclecticism

εκλεκτικός -ή -ό adj. 1. pretențios(-oasă) într-o alegere, care alege cu atenție 2. eclectic(-ă)

εκλεκτικότητα, η subst. fel de a fi pretențios într-o alegere

εκλέκτορας, ο subst. elector

εκλεκτός, -ή, -ό adj. ales(-easă), selecționat(-ă), select(-ă), deosebit(-ă), de elită // **-ά έργα** opere alese // **οι -οί της κοινότητας** elita societății // **οι -οί του λαού** aleșii poporului

εκλεπτυσμένος, -η, -ο adj. (part. ca) 1. subțiat(-ă) 2. *fig.* rafinat(-ă), stilat(-ă), civilizat(-ă) // **-οι τρόποι** maniere rafinate

εκλιπαρώ, -ησα *v.t.* a ruga fierbinte, a implora

εκλογέας, ο (pl. -είς) subst. pol. alegător

εκλογή, η subst. 1. alegere, selecție, opțiune // **καλή ~** alegere bună 2. (*la pl.*) alegeri // **βουλευτικές -ές** alegeri parlamentare // **ελεύθερες -ές** alegeri libere // **δημοτικές και κοινοτικές -ές** alegeri municipale și comunale 3. culegere de texte (poezii, proză)

εκλογίκευση, η subst. raționalizare

εκλογικ-εύω, ευσω, εύτηκα, εκλογικευμένος *v.t.* a raționaliza

εκλογικός, -ή, -ό adj. 1. electoral(-ă) // **-ός νόμος** legea electorală // **-οί κατάλογοι** liste electorale 2. de vot // **-ό δικαίωμα** drept de vot

εκλόγιμος -η -ο adj. eligibil(-ă)

εκλογοδικείο, το subst. tribunal pentru judecarea contestațiilor în legătură cu alegerile

έκλυση, η subst. 1. (*d. gaze*) emanație 2. *fig.* desfrâu, depravare // **η ~ ηθών** depravare a moravurilor

έκλυτος, -η, -ο adj. (d. modul de viață) depravat(-ă), desfrânt(-ă)

εκμαγείο, το subst. calup, calapod

εκμάθηση, η subst. învățare, învățatură, însușire de cunoștințe // **η ~ της ελληνικής γλώσσας** învățarea limbii grecești

εκμαι-εύω, -ευσά, -εύτηκα, v.t. a iscodi, a trage de limbă

εκμεταλλ-εύομαι, -εύτηκα, v.d. 1. a exploata, a pune în valoare un bun pentru foloase economice 2. *fig.* a folosi abuziv, a profita de cineva

εκμετάλλευση, η subst. exploatare

εκμεταλλευτής, ο -ρια, η subst. exploatator (-oare)

εκμεταλλευτικ-ός, -ή, -ό adj. de exploatare, exploatator(-oare)

εκμηδεν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εκμηδενισμένος *v.t.* a nimici, a distruge, a extermina

εκμηδένιση, η subst. nimicire, distrugere, exterminare

εκμισθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εκμισθωμένος *v.t.* a da cu chirie, a închiria

εκμισθωση, η subst. dare cu chirie, închiriere

εκμισθ-ωτής, ο -ώτρια, η subst. proprietar de imobil care dă imobilul cu chirie

εκμυστηρ-εύομαι, -εύτηκα, v.r. a face destăinuiri, a se confesa, a face o confidență

εκμυστήρευση, η subst. destăinuire, dezvăluire (unui secret cuiva)

εκνευρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εκνευρισμένος *v.t.* a enerva pe cineva // **μη με -ίζεις** nu mă enerva

εκνεύριση, η și **εκνευρισμός, ο subst.** enervare, iritare

εκνευριστικ-ός, -ή, -ό I. adj. enervant(-ă) II. *adv.* (-ă)

εκούσι-ος, -α, -ο I. adj. voluntar(-ă), benevol(-ă) II. *adv.* -α, de bunăvoie

εκπαιδευση, η subst. 1. instruire 2. învățământ // **μέση ~** învățământ mediu // **ανωτάτη ~** învățământ superior 3. instrucție // **στρατιωτική ~** instrucție militară

εκπαιδ-ευτήριο, το subst. școală, localul de învățământ

εκπαιδ-ευτής, ο -εύτρια, η subst. instructor(-oare)

εκπαιδευτικ-ός, -ή, -ό adj. de învățământ, de educație școlară // **-ό πρόγραμμα** programa de învățământ

εκπαιδευτικός, ο, η subst. cadru didactic

εκπαιδ-εύω, -ευσά, -εύτηκα, εκπαιδευμένος *v.t.* a instrui, a educa

εκπαράθρωση, η subst. 1. aruncare de la fereastră, defenestrare 2. *fig.* alungare, izgonire brutală

εκπατρισμός, η subst. expatriere, emigrare

εκπέμπο, εξέπεμπα (εκπέμπομαι) *v.t.* 1. a transmite, a emite, a iradia // **~ μέσω ραδιοφώνου** η

η **ηλεοράσεως** a transmite prin radio sau televiziune 2. a expedia, a trimite (semne, imagini) **εκπεσμός**, ο *subst.* 1. rabat, scăzământ, reducere de prețuri 2. *fig.* decăderea morală

εκπεφρασμέν-ος, -η, -ο *adj.* exprimat(-ă), care și-a spus părerea

εκπίπτω, εξέπεσα *v.t.* 1. a scădea, a reduce, a micșora // ~ **όσα εδαπάνησε** scad ceea ce am cheltuit // **οι τιμές εξέπεσαν** prețurile s-au redus 2. a decădea // **εξέπεσε από τα δικαιώματα** του a decăzut din drepturile sale

εκπληκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* uimitor(-oare), surprinzător(-oare) II. *adv.* (-ά) uimitor de..., extraordinar de...

εκπληκτ-ος, -η, -ο *adj.* uimit(-ă), surprins(-ă)

εκπληξη, η *subst.* surpriză // **ευχάριστη** ~ surpriză plăcută

εκπληρ-ώνω, -ωσα -ώθηκα, εκπληρωμένος *v.t.* a îndeplini, a executa // ~ **την επιθυμία κάποιου** a îndeplini dorința cuiva // -**ωσα την υπόσχεσή μου** mi-am îndeplinit promisiunea // -**ωσα τίς διαταγές σας** am executat ordinele dumneavoastră

εκπλήρωση, η *subst.* îndeplinire, realizare, executare, împlinire // ~ **υποχρέωσης** îndeplinirea unei datorii

εκπνέω, εξέπνευσα I. *v.i.* a-și da ultima suflare, a muri II. *v.t.* 1. a expira, a scoate afară aerul inspirat din plămâni 2. (*d.* un termen) a expira

εκπνοή, η *subst.* 1. expirație 2. moarte 3. *fig.* sfârșitul, încheierea termenului

εκποίηση, η *subst.* lichidare (obligatorie)

εκποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, εκποιημένος *v.t.* a vinde totul, a lichida

εκπολιτ-ίζω, -ισα, ίστηκα, εκπολιτισμένος *v.t.* a civiliza, a face (să devină) civilizat(-ă)

εκπολιτισμός, ο *subst.* civilizare; transmiterea civilizației

εκπολιτιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* civilizator(-oare) II. *adv.* (-ά)

εκπομπή, η *subst.* 1. transmisie, emisiune // **ραδιοφωνική** ~ emisiune radiofonică 2. *fiz.* transmisie (de energie)

εκπόνηση, η *subst.* elaborare, întocmire

εκπον-ώ, -ησα, -ήθηκα, εκπονημένος *v.t.* 1. a elabora, a întocmi, a pregăti 2. (*d.* animale) a supune la execuții, a dresa

εκπορ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* a proveni, a se trage, a rezulta

εκπόρηση, η *subst.* cucerire (a unei fortărețe)

εκπορθ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εκπορθημένος *v.t.* a cuceri (o fortăreață)

εκπόρνευση, η *subst.* prostituare

εκπρόθεσμ-ος, -η, -ο I. *adj.* expirat(-ă), cu termenul expirat, a cărui(-ei) scadență a trecut // -**ο γραμματίο** poliță expirată II. *adv.* (-α), cu termen expirat

εκπροσώπηση, η *subst.* reprezentare // **ανάλογη** ~ reprezentare proporțională

εκπρόσωπος, ο, η *subst.* reprezentant(-ă)

εκπροσωπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εκπροσωπημένος *v.t.* a reprezenta // ~ **την ιδέα** της δικαιοσύνης a reprezenta ideea de dreptate

έκπτω-η, η *subst.* 1. rabat, reducere de prețuri // **μεγάλες -εις τιμών** mari reduceri de prețuri 2. *jur.* pierdere a unui drept

έκπτωτ-ος, -η, -ο *adj.* decăzut(-ă) din drepturi, depozdat(-ă), destituit(-ă) din funcție

εκτυρσοκρότηση, η *subst.* detunătură; bubuitură produsă de o explozie sau de o armă de foc

εκτυρσοκροτ-ώ, -ησα *v.i.* a detuna, a produce o bubuitură (explozie sau armă de foc)

εκρύγνυμαι (εξερράγην θα/να εκραγώ) *v.d.* a izbucni, a exploda, a face explozie // **εξερράγει στα γέλια** a izbucnit în râs // **εξερράγει βόμβα** a explodat o bombă // **εξερράγει ο πόλεμος** a izbucnit războiul

εκρηκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* exploziv(-ă), exploziv(-ă), detonant(-ă) // -**ή ύλη** substanță explozivă // -**ός χαρακτήρας** caracter exploziv. II. *adv.* (-ά) în mod exploziv

εκρηκτικότητα, η *subst.* calitatea de a fi exploziv(-ă)

έκρηξη, η *subst.* explozie, izbucnire, erupție // ~ **της νάρκης** explozia minei // ~ **του φηαιστίου** erupția vulcanului // **βίαιη** ~ izbucnire violentă

εκροή, η *subst.* scurgere

εκρουμαν-ίζω -ισα, -ίστηκα, εκρουμανισμένος *v.t.* a româniiza, a da un caracter românesc

έκρυθμ-ος, -η, -ο I. *adj.* neregulat(-ă), anormal(-ă), tulbure // -**η κατάσταση** situație tulbure II. *adv.* -**α**, în mod anormal

εκοκαφέας, ο *subst.* excavator

εκοκαφή, η *subst.* excavație

εκοσπερματ-ώνω, -ωσα *v.t.* a ejacula

εκοσπερμάτωση, η *subst.* ejaculare

έκσταση, η *subst.* extaz

εκστασι-άζομαι, -άστηκα, εκστασιασμένος *v.r.* a se extazia

εκστατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. extaziat(-ă) 2. stupefiat(-ă) II. *adv.* (-ά), în stare de extaz; în stare de stupefiere

εκστρατεία, η *subst. milit.* (și *fig.*) campanie, expediție // ~ **κατά του καπνίσματος** campanie contra fumatului

εκστρατευτικ-ός, -ή, -ό *adj. (milit.)* de campanie

εκστρατ-εύω, -ευσα *v.t.* a porni o campanie, a face o expediție armată
εκουγγρον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εκουγγρονισμένος** *v.t.* a aduce la zi
εκουγγρονισμέν-ος, -η, -ο *adj.* adus(-ă) la zi
εκουγγρονισμός, ο *subst.* aducere la zi
εκοφενδον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εκοφενδονισμένος** *v.t.* a arunca cu forță; a arunca cu praștia
έκτακτ-ος, -η, -ο *I. adj.* extraordinar(-ă), excepțional(-ă), remarcabil(-ă), special(-ă) // **-α μέτρα** măsuri excepționale // **-ος άνθρωπος** om excepțional // **-ος καθηγητής** profesor special (suplinitor) *II. adv.* (-α) în mod extraordinar, în mod excepțional
εκτάριο, το *subst.* hectar
έκταση, η *subst.* (și *fig.*) întindere, extindere, amploare, spațiu, suprafață, cuprindere, vastitate, extensie. // ~ **χειρών** întinderea mâinilor // ~ **καταστροφής** amploarea catastrofei
εκταφή, η *subst.* deshumare, dezgropare (a unui cadavru)
εκτεθειμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. expus(-ă), etalat(-ă) 2. compromis(-ă), lipsit(-ă) de acoperire // **είμαι -ος απέναντί** του sunt lipsit de acoperire în fața lui
εκτείνομαι, **εκτάθηκα**, **εκτεταμένος** *v.r.* a se întinde, a se prelungi (în spațiu) // ~ **κατά μήκος της παραλίας** a se întinde de-a lungul țărmului
εκτέλεση, η *subst.* 1. executare, îndeplinire // ~ **του έργου** executarea lucrării 2. *fig.* interpretare // ~ **μουσικού έργου** interpretarea unei piese muzicale 3. *jur.* execuție, pedeapsa cu moartea // ~ **των καταδικασμένων σε θάνατο** execuție a celor condamnați la moarte
εκτελεστ-ής, ο -έστρια, η *subst.* executor (-oare), executant(-ă) // **-ής της διαθήκης** executor testamentar
εκτελεστικ-ός, -ή, -ό *adj.* executiv(-ă) // **-ή εξουσία** putere executivă // **-ή επιτροπή** comitetul executiv // **-ό όργανο** organ executiv
εκτεστ-ός -ή -ό *adj. jur.* executoriu(-ie) // **-ή απόφαση** hotărâre executorie
εκτελ-ώ, -εσα, -έστηκα, **εκτελεσμένος** *v.t.* 1. a executa, a îndeplini // ~ **μιά διαταγή** a executa un ordin 2. a interpreta un rol, un cântec // ~ **ένα νούμερο** a executa un număr // ~ **ένα τραγούδι** a interpreta un cântec 3. *jur.* // ~ **κατάδικο** a executa un condamnat
εκτελων-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εκτελωνισμένος** *v.t.* a îndeplini formalitățile de vămuire a mărfii; a trece mărfurile prin vamă
εκτελωνισμός, ο *subst.* vămuire
εκτελων-ιστής, ο -ίστρια, η *subst.* vameș(-ă)

εκτεν-ής, -ής, -ές *I. adj.* întins(-ă), amplu(-ă), amănunțit(-ă) *II. adv.* (-ώς) în mod amplu, pe larg
εκτεταμέν-ος, -η, -ο *adj.* întins(-ă), vast(-ă), prolix(-ă) // **-η ομιλία** discurs prolix // **-ες γνώσεις** cunoștințe vaste
εκτίμηση, η *subst.* 1. apreciere, evaluare, estimare, prețuire 2. stimă, considerație // **μ' εκτίμηση** cu stimă.
εκτιμ-ητής, ο -ήτρια, η *subst.* expert(-ă) care evaluează
εκτιμ-ώ și **εκτιμ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **εκτιμημένος** *v.t.* a prețui, a estima, a evalua, a aprecia, a stima // **τον ~ πολύ** îl apreciez mult
εκτίναξη, η *subst.* scuturare, zgâlțâire
εκτιν-άσσομαι, -άχθηκα și -άχτηκα *v.r.* 1. a sări în sus cu multă putere și la mare distanță 2. a se lansa în salt la mare înălțime
έκτιση, η *subst.* ispășire, expiere // **η ~ της πονίης** ispășirea pedepsei
εκτίω și **εκτίνω**, **εξέτισα** *v.t.* (*d.* condamnați) a-și ispăși / a-și executat o pedeapsă
εκτον-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εκτονωμένος** *v.t.* a destinde, a relaxa, a slăbi încordarea
εκτόνωση, η *subst.* destindere, slăbirea încordării, relaxare
εκτόξευση, η *subst.* 1. aruncare, azvârlire 2. lansare în sus // ~ **πυραύλου** lansarea unei rachete
εκτοξ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, **εκτοξευμένος** *v.t.* 1. a arunca, azvârli 2. a lansa // **-εύω πύραυλο** a lansa o rachetă 3. *fig.* a adresa injurii // **-εύω ύβρεις** a rosti injurii
εκτοπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εκτοπισμένος** *v.t.* 1. a îndepărta, a da pe cineva la o parte pentru a-i lăsa locul 2. a exila, a strămuta, a deporta, a disloca
εκτόπιση, η *subst.* 1. îndepărtare, dare la o parte 2. exilare, strămutare, deportare, dislocare
εκτόπισ-μα, -ματος, το *subst. mar.* deplasament, volumul de apă îndepărtat de un corp scufundat în apă
έκτ-ος, -η, -ο *num. card.* al șaselea, a șasea
εκτός *adv.* în afara, în afară de // ~ **κινδύνου** în afara pericolului // ~ **νόμου** în afara legii // ~ **πόλης** în afara orașului // **τα έχασε όλα ~ από το σπίτι** a pierdut tot în afară de casă // ~ **εάν** numai dacă
έκτοτε *adv.* de atunci
εκτραχ-ηλιόμος, ο *subst.* dezmațare.
εκτραχ-ύνομαι, ύνθηκα, *v.r.* a se agrava, a se înrăutăți
εκτράχυνση, η *subst.* înăsprire, înrăutățire // ~ **των σχέσεων** înrăutățire a relațiilor

εκτρέπω, εξέτρεψα, εκτράπηκα, v.t. a abate, a devia
εκτρέφω, εξέθρεψα, εκτράφηκα, εκθρεμμένος v.t. a hrăni / a crește (animale)
έκτροπα, τα subst. pl. nereguli, tulburări
εκτροπή, η subst. deviere, abatere
εκτροφή, η subst. hrănire, creștere, îngrijire (de animale)
εκτροχι-άζομαι, -άστηκα, εκτροχιασμένος v.r. a deraia, a sări de pe șine 2. *fig.* a se abate de la morală
εκτροχιασμός, ο subst. deraiere
έκτρω-μα, -ματος, το subst. 1. avorton 2. *fig.* pocitură, pocitanie, monstru
εκτροματικ-ός, -ή, -ό adj. 1. pocit(-ă), monstruos (-oasă) 2. care se referă la avort
έκτρωση, η subst. avort
εκτύλιξη, η subst. desfășurare; desfacere
εκτυλ-ίσομαι -ίχηκα, v.r. a se desfășura, a se derula, a se dezvolta
εκτυπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εκτυπωμένος v.t. a tipări, a imprima, a stampa
εκτύπωση, η subst. tipărire, imprimare, stampare
εκτυπωτής, ο subst. 1. tipograf 2. imprimantă (la calculator)
εκτυφλωτικ-ός, -ή, -ό I. adj. orbitor(-oare) // -ό φώς lumină orbitoare II. *adv.* (-ά) în mod orbitor
έκφανση, η subst. manifestare, exprimare
εκφauλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εκφauλισμένος v.t. a strica, a deprava, a corupe, a perverti
εκφauλισμός, ο subst. stricare, depravare, pervertire
εκφέρω, εξέφερα, I. v.t. 1. a aduce, a scoate afară 2. a exprima, a expune, a rosti II. *v.r.* **εκφέρομαι** (și cu sensul) *gram.* a se construi cu..., a se redacta cu...
εκφοβ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εκφοβισμένος v.t. a speria, a amenința, a intimidă, a înfricoșa
εκφοβισμός, ο subst. speriere, intimidare, înfricoșare
εκφοβιστικ-ός, -ή, -ό adj. de intimidare, de amenințare
εκφορά, η subst. 1. înmormântare, funeralii 2. *gram.* η ~ λέξης uzul unui cuvânt
εκφόρτωση, η subst. descărcare
εκφορτωτής, ο subst. descărcător de mărfuri
εκφράζω, εξέφρασα și εκφρασα, εκφράστηκα, εκφρασμένος v.t. a exprima // ~ την ευγνωμοσύνη μου îmi exprim recunoștința // δεν ~εσαι σωστά nu te exprimi corect
έκφρασ-η, η subst. exprimare; expresie // υβριστικές -εις expresii injurioase // ~ του προσώπου expresia feței

εκφραστικ-ός -ή -ό I. adj. expresiv(-ă); de expresie // -ά μάτια ochi expresivi II. *adv.* -ά în mod expresiv
εκφραστικότητα, η subst. expresivitate
εκφυλ-ίζομαι, -ίστηκα, εκφυλισμένος v.r. a degenera, a decădea, a-și pierde din valoare
εκφυλισμός, ο subst. degenerare, decădere
εκφυλιστικ-ός, -ή, -ό I. adj. de degenerare, degenerescent(-ă), degenerativ(-ă) II. *adv.* -ά în mod degenerativ
έκφυλ-ος, -η, -ο adj. depravat(-ă), desfrănat(-ă), degenerat(-ă)
εκφύομαι v.i. (*d.* plante) a apărea, a încolți, a germina, a răsări, a miji
εκφών-ηση, η subst. rostire (unei cuvântări); pronunțare (a unei sentințe)
εκφων-ητής, ο -ήτρια, η subst. crainic(-ă) (la radio) / prezentator(-oare) TV
εκφων-ώ, -ησα, -ήθηκα, εκφωνημένος v.t. a rosti, a pronunța // ~ λόγο a ține un discurs // ~ απόφαση a pronunța o sentință
εκχερσ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εκχερσωμένος v.t. a desteleni
εκχέρωση, η subst. destelenire
εκχριστιανισμός, ο subst. încreștinare
εκχυδαι-ζω, εκχυδάισα, εκχυδαι-στηκα, εκχυδαισμένος v.t. a vulgariza
εκχυδαισμός, ο subst. vulgarizare, trivializare
εκχύλισ-μα, -ματος, το subst. farm. suc (din substanțe aromate sau alte substanțe) extract, preparat extras din plante sau din alte organe
εκχύμωση, η subst. med. echimoză
εκχωμάτωση, η subst. debleiere
εκχώρηση, η subst. jur. 1. cesiune 2. concesiune, cedare
εκχωρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εκχωρημένος v.t. 1. a cesiona 2. a concesiiona
έλα, ελάτε imperativ v. έρχομαι folosit ca *interj.* vino, veniți; hai; înainte; haide, haideți // ~ μωρέ, πολλά τα λές, hai și tu, prea multe spui // ~ δα! nu chiar așa! // ~, ~, μην κλαίς! hai, nu mai plânge
ελαιογραφία, η subst. pictură în ulei
ελαιόδεντρο, το subst. bot. măsline, arbore de măsline
ελαιοκομία, η subst. cultură de măsline
ελαιόλαδο, το subst. ulei de măsline
ελαιοπαραγωγός, ó subst. producător de ulei
ελαιοτριβείο, το subst. instalație pentru fabricarea uleiului, teac de ulei
έλαιουργείο, το subst. fabrică de ulei
ελαιουργία, η subst. producția industrială a uleiului
ελαιόχρω-μα, -ματος, το subst. vopsea de ulei

ελαιοχρωματιστής, ο *subst.* vopsitor în ulei
ελαιώδ-ης -ης, -ες *adj.* uleios(-ioasă); oleaginos(-oasă) // **-εις** ουσίες substanțe uleioase // **-εις** σπόροι seminte oleaginoase

ελαιώνας, ο *subst.* plantație de măsline

έλασ-μα, -ματος, το *subst.* laminat, produs metalic obținut prin laminare

ελασματοποίηση, η *subst.* laminare

ελασματοουργείο, το *subst.* laminor, secție de laminare

ελάσσ-ων, -ων, **έλασσον** I. *adj.* minor(-ă), mai mic(-ă) II. το **έλασσον** *subst. muz.* gamă minoră

ελαστικό, το *subst.* cauciuc // **τα -ά** του αυτοκινήτου cauciucurile mașinii

ελαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* elastic(-ă), flexibil(-ă), suplu(-ă) II. *adv.* -ά

ελαστικότητα, η *subst.* elasticitate

ελατήριο, το *subst.* 1. arc, resort, spirală 2. *fig.* resort, imbold, impuls // **μυστικό** ~ forță nevăzută

ελάτιν-ος, -η, ο *adj.* de brad

έλατο, το și **έλατος**, ο *subst. bot.* brad

ελατόπισσα, η *subst.* rășină de brad

ελατ-ός, -ή, -ό *adj. (metal.)* 1. forjabil(-ă) 2. forjat(-ă)

ελατοσίδηρος, ο *subst.* fier forjat

ελάττω-μα, -ματος, το *subst.* defect, cusur, neajuns // **έχει πολλά -ματα** are multe defecte // **βασικό** ~ defect principal

ελαττωματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* defectuos(-oasă), cu defecte II. *adv.* (-ά)

ελαττ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ελαττωμένος** *v.t.* a micșora, a diminua, a atenua, a reduce // ~ **την ταχύτητα** a micșora / reduce viteza

ελάττωση, η *subst.* micșorare, diminuaire, reducere // ~ **των εισαγωγών** reducere a importurilor

ελάφι, το *subst.* cerb

ελαφίνα, η *subst.* căprioară

ελαφίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de cerb

ελαφράδα, η *subst.* 1. ușurință 2. frivolitate, lipsă de seriozitate

ελαφρ-αίνω, -ύνα I. *v.t.* a ușura, a face ceva mai ușor II. *v.i.* a deveni mai ușor, a se ușura

ελαφρομυαλιά, η *subst.* neseriozitate, frivolitate

ελαφρόμυαλ-ος, -η, -ο *adj.* ușuratic(-ă), neserios(-oasă), flușturatic(-ă), frivol(-ă)

ελαφρόπετρα, η *subst.* piatră ponce, spumă-de-mare

ελαφρ-ός și **ελαφρ-ύς** -ιά și -ή, -ό și -ύ I. *adj.* 1. ușor(-oară) // -ό **περπάτημα** mers ușor // **γαίαν έχει -άν** să-i fie țărâna ușoară 2. (*fig.*) ușor (-oară), facil(-ă); lejer(-ă) // **-ιά αρρώστεια** boală ușoară // **-ός ύπνος** somn ușor // **-ιά**

μουσική muzică ușoară 3. lin(-ă) 4. ușuratic(-ă) // **είναι λίγo** -ός e cam ușuratic II. *adv.* (-ά) ușor; în mod superficial // **είναι** ~ **ντυμένος** este îmbrăcat ușor // **πληγώθηκε** ~ a fost rănit ușor

ελαφρότητα, η *subst.* 1. ușurință 2. *fig.* superficialitate

ελάφρυνση, η *subst.* ușurare

ελαφρυντικό, το *subst. jur. pl.* circumstanță atenuantă

ελαφρ-ύνω, -ύνα *v.t.* a ușura

ελαφρ-ύς, -ιά, -ύ *adj.* vezi **ελαφρός**

ελαφρ-ώνω, -ωσα, I. *v.t.* 1. a ușura, a despovăra // ~ **το αμάξι** a ușura căruța 2. *fig.* a micșora, a alina, a ușura (griji, necazuri) // ~ **την ποινή** a micșora pedeapsa // ~ **την ψυχή** a-și ușura inima II. *v.i.* a se ușura, a se debarasa, a se liniști, a se calma

ελαχιστοποίηση, η *subst.* reducere la minimum, minimizare

ελαχιστοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ελαχιστοποι-μένος** *v.t.* a reduce ceva la minimum, a limita la cel mai scăzut nivel

ελάχιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* foarte mic(-ă); foarte puțin(-ă), minim(-ă), infim(-ă) // **-ος αριθμός ανθρώπων** un număr foarte mic de oameni // **σε -ο χρονικό διάστημα** într-un interval de timp foarte mic (scurt) // **-η ποσότητα** cantitate minimă // **δεν έχω την -η αμφιβολία** nu am nici cea mai mică îndoială // **ο -ος όρος** minimum II. *subst.* **το -ο**, minimum, cât se poate mai puțin

ελβετικ-ός, -ή, -ό *adj.* elvețian(-ă)

Ελβετ-ός, ο, -ίδα, η *subst.* Elvețian(-ă)

ελγίνεα, τα (**μάρμαρα**) *subst. pl.* sculpturi în marmură luate de lordul Elgin de pe Acropolea Atenei și expuse până astăzi la British Museum

ελεγεία, η *subst.* elegie

ελεγειακ-ός, -ή, -ό *adj.* elegiac(-ă)

ελεγκτής, ο *subst.* controlor, cenzor

ελεγκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de control, // **-ή επιτροπή** comisia de control

έλεγχος, ο *subst.* 1. *fig.* control; verificare; revizie 2. registru de evidență a personalului unei unități militare etc. 3. certificatul de sfârșit de an școlar cu notele fiecărui elev

ελέγχω, **έλεγξα**, **έλέγχθηκα** și **έλέγχτηκα**, **ελεγμένος** *v.t.* 1. a controla, a verifica, a revizui 2. a supraveghea, a stăpâni // ~ **τις κινήσεις μου** a-și supraveghea gesturile // ~ **τις κινήσεις του εχθρού** a ține sub control mișcările dușmanului

ελεεινολογ-ώ, -ησα *v.t.* a categorisi pe cineva / ceva ca mizerabil(-ă)

ελεεινός, -ής, -ό I. *adj.* nemernic(-ă), mizerabil(-ă), deplorabil(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod mizerabil

ελεεινότητα, η *subst.* nemernicie, ticăloșie, mârșăvie

ελεήμονας și **ελεήμων** -ων, -ον *adj.* milostiv(-ă), caritabil(-ă), milos(-oasă)

ελεημοσύνη, η *subst.* ajutor pentru săraci

ελειογεν-ής, -ής, -ές *adj.* palustru(-ă), de baltă // -ής *πυρετός med.* friguri palustre

έλεος, **ελέους**, το *subst.* milă, caritate, milostenie, îndurare

ελευθερία, η *subst.* libertate // **ατομική** ~ libertate individuală // ~ **κίνησης** libertate de mișcare // ~ **τύπου** libertatea presei // ~ **δράσης** libertatea de acțiune

ελευθέρ-ος, -α, -ο *adj.* 1. libertin(-ă) 2. liberal(-ă), liber(-ă) // -**ια επαγγέλματα** profesii libere

ελεύθερ-ος, -η și -α, -ο *adj.* 1. liber(-ă), slobod(-ă) // -ος **λαός** popor liber 2. gratuit(-ă) // **είσοδος** -α intrarea gratuită 3. neocupat(-ă), vacant(-ă) // -η **θέση** loc liber 4. necăsătorit(-ă) 5. negrevat(-ă) de datorii 6. -η **μετάφραση** traducere liberă // -οι **στίχοι** versuri albe II. *adv.* -α

ελευθεροστομία, η *subst.* franchețe, sinceritate

ελευθεροτυπία, η *subst.* libertatea presei

ελευθερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ελευθερωμένος** *v.t.* a elibera, a libera, a pune în libertate, a scuti

ελευθερ-ωτής, ο -ώτρια, η *subst.* eliberator(-oare), liberator(-oare), dezdebitor(-oare)

έλευση, η *subst.* sosire

ελευσίνι-ος, -α, -ο *adj.* care locuiește în sau ține de orașul Eleusis, eleusin(-ă)

ελέφαντας și **ελέφας**, ο *subst. zool.* elefant

ελεφαντίαση, η *subst. med.* elefantiazis

ελεφάντιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. elefantin(-ă), de elefant 2. de (din) fildeș

ελεφαντόδοντο și **ελεφαντοστό**, το *subst.* colț de elefant

ελε-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ελεημένος** *v.t.* 1. a arăta îndurare / milă, a se îndura // **Κύριε ελέησον!** Doamne îndură-te spre noi 2. a da de pomană

ελιά, η *subst. bot.* 1. măsline 2. măsline 3. aluniță

ελιγμός, ο *subst.* 1. șerpuire, răscucire 2. *milit.* manevră de învăluire 3. *fig.* stratagemă, manevră

έλικα, η *subst.* spiră, circumvoluție, spirală, rotire

έλικας, ο *subst.* 1. elice // ο ~ **του αεροπλάνου** elicea avionului 2. spirală 3. *archit.* vultură 4. *bot.* cărcei, agățătoare 5. *mec.* șurub, ghivent, filet

ελικοδρόμιο, το *subst.* aerodrom, aeroport pentru elicoptere

ελικοειδ-ής, -ής, -ές I. *adj.* elicoidal(-ă) // -ές **σχήμα** formă elicoidală II. *adv.* (-ώς) în spirală, în formă de elice

ελικόπτερο, το *subst.* elicopter

ελιξίριο și **ελιξήριο**, το *subst.* elixir

ελίσσομαι, **ελίχθηκα** *v.r.* 1. a se încolăci, a șerpui, a se răsuici 2. a face cotituri / meandre 3. *fig.* a folosi stratagemă

ελίτ, η *subst. invar.* elită

ελιτιστικ-ός, -ής, -ό *adj.* de elită

έλικηθο, τό *subst.* sanie

ελκοπαθ-ής, -ής, -ές *adj.* suferind(-ă) de ulcer

έλκ-ος, το *subst. med.* 1. ulcer, rană // ~ **δωδεκαδαχτύλο** ulcer duodenal 2. ulceratie, șancru

ελκτικ-ός, -ής, -ό *adj.* de atracție // -ής **δύναμη** forță de atracție

ελκυστήρας, ο *subst.* tractor, dispozitiv de tracțiune

ελκυστικ-ός, -ής, -ό I. *adj.* atrăgător(-oare), încântător(-oare), fermecător(-oare), ademenitor(-oare), atractiv(-ă) // -οί **τρόποι** maniere atrăgătoare II. *adv.* -ά

ελκυστικότητα, η *subst.* atractivitate

ελκ-ύω și **έλκ-ω**, -υσα I. *v.t.* 1. a trage, a aduce la sine 2. *fig.* a ferma, a captiva, a încanta, a ademeni // **έλκω** το **γένοσ** a-și trage originea II. *v.r.* -ομαι a se trage

ελλαδικ-ός, -ής, -ό *adj.* care aparține Greciei continentale

ελλανόδικος επιτροπή, η *subst.* juriu (la întreceri sportive)

έλλειμ-μα, -ματος, το *subst. fin.* deficit

ελλειμματικ-ός, -ής, -ό *adj.* deficitar(-ă)

ελλειπτικ-ός, -ής, -ό I. *adj.* 1. eliptic(-ă) 2. elipsoid(-ă) II. *adv.* -ά în mod eliptic

έλλειψ-η, η *subst.* 1. lipsă, defect // **έχει πολλές** -εις are multe lipsuri // **υπάρχει** ~ **νερού** e lipsă de apă 2. *geom.* elipsă

ελληνικ-ός, -ής, -ό *adj.* grecesc(-ească), grec(-eacă) // -ή **γλώσσα** limba greacă // -ή **σημαία** steagul grecesc // -ό **τοπίο** peisaj grecesc // -ή **κουζίνα** bucătărie grecească

ελληνικότητα, η *subst.* caracterul grecesc

ελληνισμός, ο *subst.* națiunea greacă, populația grecească din toată lumea; elenismul

ελληνιστ-ής, ο -ίστρια, η *subst.* elenist(-ă), specialist(-ă) în limba și literatura greacă

ελληνιστικ-ός, -ής, -ό *adj.* ist. elenistic(-ă)

ελληνόγλωσσ-ος, -η, -ο *adj.* vorbitor(-oare) de limbă greacă

ελληνομαθ-ής, -ής, -ές *adj.* cunoscător(-oare) de limba și literatura greacă

ελληνοπόυλο, το *subst.* copil de grec

ελληνορωμαϊκ-ός, -ής, -ό *adj.* grecoroman(-ă)

ελληνόφων-ος, -η, -ο *adj.* vorbitor(-oare) de limba greacă; grecofon(-ă)

ελλιμενισμός, ο *subst. mar.* ancorare în port

ελλιπ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. incomplet(-ă), defectuos(-oasă), defectiv(-ă) 2. *gram.* eliptic(-ă) // **ής πρόταση** propoziție eliptică II. *adv.* (-ώς) în mod incomplet, în mod insuficient

έλλογ-ος, -η, -ο *adj.* rațional(-ă), logic(-ă)

ελλοχεύω *v.t.* a pândi, a sta la pândă

έλξ-η, η *subst.* 1. atracție // **ο παγκόσμιος νόμος της -εως** legea atracției universale 2. *fig.* farmec 3. *transp.* remorcare

ελόγου (μου, σου, του **și** μας, σας, τους) *pron.* pers. eu, tu, el, noi, voi, ei

ελονοσία, η *subst. med.* malarie

έλος, το *subst.* mlaștină, baltă

ελπίδα, η *subst.* speranță, nădejde // **χάνω κάθε** ~ a-și pierde orice speranță // *inv.* **παρά πάσαν ελπίδα** contrar tuturor așteptărilor

ελπιδοφόρ-ος, -η, -ο *adj.* care dă speranță

ελπίζω, έλπις α **ή** λπίς I. *v.t.* a spera, a nădădui // ~ **να τον δώ σύντομα** sper să-l văd în curând // **δεν ~ σε τόσες τιμές** nu sper la atâtea onoruri II. *v.i.* a avea încredere în, a spera / a avea speranță în... // **σε σένα στηρίζω τις ελπίδες μου** toată speranța mea e la tine // **ας ελπίσουμε ότι...** să sperăm că... // **ελπίζει ότι θα τον χρειαστούν** speră / are speranțe că va fi nevoie de el

έλυτρο, το *subst. entom.* elitră

ελώδ-ης, -ης, -ες *adj.* mlaștinos(-oase), cu mlaștini // **-ης περιοχή** regiune mlaștinoasă

εμαγίη *adj. invar.* emailat(-ă), smălțuit(-ă) // **σκεύη** ~ vase emailate

εμβαδό(ν), το *subst. geom.* arie, suprafață

εμβαθύν-ω, -υνα I. *v.t.* a aprofunda, a adânci II. *v.i.* a pătrunde, a se adânci // ~ **εις το ζήτημα** a pătrunde în problemă

έμβασ-μα, -ματος, το *subst. fin.* sumă de bani trimisă (prin poștă / prin bancă)

εμβατήριο, το *subst. muz.* marș // **πολεμικό** ~ marș de luptă (*mil.*) // **πένθιμο** ~ marș funebru

εμβέλεια, η *subst.* 1. distanță până la care poate ajunge un proiectil; bătaia unui proiectil 2. distanță până la care se poate auzi deslușit semnalul unui post emițător de radio etc.

έμβι-ος, -α, -ο *adj.* viu(-ie)

έμβλη-μα, -ματος, το *subst.* emblemă

εμβολή, η *subst.* 1. *med.* embolie 2. *mar.* abordaj

εμβολ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, εμβολιασμένος *v.t.* 1. *med.* a vaccina 2. *bot.* a altoi

εμβολιασμός, ο *subst.* 1. vaccinare 2. altoire

εμβολ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εμβολισμένος *v.t.* a pistonă

εμβόλμ-ος, -η, -ο *adj.* interpus(-ă), intercalat(-ă), intercalar(-ă) // **-ος μέρα** zi intercalară, ziua de 29 februarie la fiecare an bisect

εμβόλιο, το *subst.* 1. vaccin // **αντιτυφικό / αντιφυματικό** ~ vaccin antitific / antituberculos 2. altoi; rămurea pentru altoire

εμβολισμός, ο *subst.* 1. pistonare 2. *mar.* lovirea cu proeminența de la proră a vasului inamic

έμβολο, το *subst.* 1. piston 2. *med.* embolus 3. *mar.* pană / ic de înțepenit (în vasul inamic)

εμβρίθεια, η *subst.* profunzime în gândire, seriozitate

εμβριθ-ής, -ής, -ές *adj.* serios(-oasă), profund(-ă) în gândire

εμβρόντητ-ος, -η, -ο *adj.* consternat(-ă), stupefiat(-ă), uimit(-ă), uluit(-ă)

εμβρυακ-ός **și** εμβρυϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* (**și fig.**) embrionar(-ă), de embrion, abia născut(-ă)

έμβρυο, το *subst. biol.* 1. embrion 2. *fig.* început, stadiu incipient

εμβρυολογία, η *subst.* embriologie

εμβρυουλκία, η *subst.* naștere cu ajutorul forcepsului

εμβρυουλκός, ο *subst.* forceps

εμβρυώδ-ης, -ης, -ες *adj.* embrionar(-ă), de embrion

εμετικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* vomitiv(-ă), emetic(-ă), care face vomă

εμετ-ός, ο *subst.* vomitare, vomare, vărsătură, vomă // **μούρχεται να κάνω -ό** îmi vine să vomit

εμικρ-ές, ο *pl. -έδες subst.* autoexilat(-ă)

εμίρης, ο *subst.* emir

έμμεσ-ος, -η, -ο I. *adj.* indirect(-ă) // **-οι φόροι** impozite indirecte // **-η ερώτηση** întrebare indirectă II. *adv.* (-α) în mod indirect

έμμετρος, -η, -ο I. *adj.* în versuri // **-ο δράμα** dramă în versuri II. *adv.* -α în versuri

εμμετωπία, η *subst. med.* vedere normală, emetropie

έμμηνα, τα *subst. pl. med.* ciclul menstrual, menstruație

εμμηνόπαυση, η *subst.* menopauză

εμμηνορροια **și** εμμηνορροσία, η *subst.* menoree

έμμιθ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. salariat(-ă) 2. cu plată, remunerat(-ă), retribuit(-ă) II. *adv.* (-α) cu / pe bază de plată

εμμονή, η *subst.* persistență, insistență, perseverență, stăruință, tenacitate

έμμον-ος, -η, -ο I. *adj.* perseverent(-ă), tenace, stăruitor(-oare), persistent(-ă), insistent(-ă) // **-η ιδέα** idee fixă, obsesie II. *adv.* (-α) cu persistență, cu insistență, în mod stăruitor

έμπα, το *subst.* 1. intrare, ușă de intrare 2. început // **στο ~ του καλοκαιριού** la începutul verii

εμπάθεια, η *subst.* înverșunare, îndărjire

εμπαθ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. înversunat(-ă) 2. dârzt(-ă) 3. furios(-oasă) 4. ranchiunos(-oasă) II. *adv.* (-ώς) cu animozitate, cu înversunare

εμπαιγμός, ο *subst.* 1. batjocură, bătaie de joc 2. păcălire, înșelătorie

εμπαιζω, ενέπαιξα, εμπαιχθήκα, εμπαιγμένος *v.t.* 1. a batjocori, a-și bate joc, a lua în râs 2. a înșela, a păcăli

εμπάργκο, το *subst. invar.* embargo

εμπεδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εμπεδωμένος *v.t.* 1. (și *fig.*) a întări, a consolida 2. a stabili

εμπέδωση, η *subst.* 1. întărire, consolidare 2. stabilire

εμπειρία, η *subst.* experiență

εμπειρικ-ός, -ή, -ό I. *adj. filoz.* empiric(-ă), bazat(-ă) pe experiență, experimental(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod empiric, prin experiență

εμπειρισμός, ο *subst. filoz.* 1. faptul de a se baza exclusiv pe experiență 2. empirism

εμπειρογνώμονας, ο *subst.* expert

εμπειροπόλεμος, -η, -ο *adj.* cu experiență în ale războiului, priceput(-ă) în războaie

έμπειρος, -η, -ο I. *adj.* experimentat(-ă), cu experiență, priceput(-ă), încercat(-ă) II. *adv.* (-α) cu pricepere

εμπεριέχω *v.t.* a conține

εμπεριστατωμέν-ος, -η, -ο I. *part. ca adj.* făcut(-ă) cu atenție și minuție // -η **εξέταση του ζητήματος** cercetare amănunțită a chestiunii II. *adv.* (-α) în mod amănunțit, foarte atent

εμπιστ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* a încredința // ~ σε κάποιον **έναν** μυστικό a încredința cuiva un secret // σου // **το παιδί μου** îți încredințez copilul meu // ~ στην **τύχη** las pe seama soartei

εμπιστευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* confidențial(-ă) // -ή **είδηση** știre confidențială II. *adv.* -ά

έμπιστος, -η, -ο *adj.* de încredere, confident(-ă)

εμπιστοσύνη, η *subst.* încredere // **δεν μου εμπνέει** ~ nu-mi inspiră încredere // **αμοιβαία** ~ încredere reciprocă // **του έχω** ~ am încredere în el

έμπλαστρο, το *subst. farm.* platură

εμπλέκω, ενέπλεξα (να εμπλεκώ) *v.t.* a implica

εμπλοκή, η *subst.* 1. încurcare, încâlceală 2. blocare // ~ **όπλου** blocarea unei arme 3. *milit.* ciocnire

εμπλουτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εμπλουτισμένος *v.t.* a îmbogăți, a concentra, a mări conținutul în substanță utilă

εμπλουτισμός, ο *subst.* îmbogățire // ~ **των γνώσεων** îmbogățirea cunoștințelor

έμπνευση, η *subst.* 1. inspirație 2. *fig.* gând, idee apărută spontan

εμπνευσμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* inspirat(-ă), plin de inspirație

εμπνευστής, ο, -εύστρια, η *subst.* inspirator(-oare)

εμπνέω, ενέπνευσα, εμπνεύστηκα, εμπνευσμένος *v.t.* a inspira, a face să pătrundă în mintea cuiva o idee, un sentiment // ~ **φρίκη** a inspira groază // ~ **θάρος** a inspira curaj

εμποδ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εμποδισμένος *v.t.* a împiedica, a pune piedici

εμπόδι-ο, το *subst.* piedică, obstacol, opreliște // **μου βάζει** -α **îmi pune piedici** // **ανυπέρβλητο** ~ piedică de neînvinș // **δρόμος μετ'** -ων cursa cu obstacole

εμπόλεμ-ος, -η, -ο *adj.* beligerant(-ă), în stare de război // **τα** -α **κράτη** state beligerante

εμποράκος, ο *subst.* mic comerciant

έμπορας, ο, -ισσα, η *subst.* vezi έμπορος

εμπόρευ-μα, -ματος, το *subst.* marfă // **η κυκλοφορία των** -μάτων ciculația mărfurilor // **ανταλλαγή** -μάτων schimb de mărfuri

έμπορευματολογία, η *subst.* merceologie

εμπορευματολόγ-ος, -ο, -η *subst.* merceolog(-ă)

εμπορ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* a face comerț

εμπορεύόμενος, ο *subst.* comerciant // **είμαι** ~ **μά** ocup cu comerțul

εμπορεύσιμ-ος, -η, -ο *adj.* comercializabil(-ă)

εμπορία, η *subst.* negustorie, comerț

εμπορικ-ός, -ή, -ό *adj.* comercial(-ă) // -ό **δίκαιο** drept comercial // -ό **σύμφωνο** drept comercial // -ό **σύμφωνο** tratat comercial // -ό **κέντρο** centru comercial // -ός **κώδικας** codul comercial

εμπορικότητα, η *subst.* valoare comercială

εμπόριο, το *subst.* comerț // **εξωτερικό** ~ comerț exterior // **λιανικό** ~ comerț cu amănuntul // **χοντρικό** ~ comerț cu ridicata

εμποροπανήγυρη, η *subst.* târg, iarmaroc, bâlci

εμποροπλοίαρχος, ο *subst. mar.* căpitan al unui vas comercial

εμποροράφτης, ο *subst.* croitor care este și negustor de stofe

έμπορος, ο, η *subst.* comerciant(-ă), negustor (-easă)

εμποροϋπάλληλ-ος, -ο, -η *subst.* angajat(-ă) la un magazin comercial

εμποτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, -εμποτισμένος *v., t.* a uda, a îmbiba, a impregna

εμποτισμός, ο *subst.* îmbibare, impregnare

εμπράγματ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care se referă la lucruri reale 2. *jur.* -ο **δίκαιο** drept real

έμπρακτ-ος, -η, -ο I. *adj.* faptic(-ă), real(-ă), efectiv(-ă) II. *adv.* (-α) de fapt, în mod real, în mod efectiv

εμπρεσιονισμός, ο *subst.* impresionism

εμπρησμός, ο *subst.* incendiere

εμπρηστής, ο *subst.* 1. incendiator 2. *fig.* instigator, ațâțător

εμπρηστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. incendiar(-ă) 2. *fig.* instigator(-oare), incitator(-oare) // -οί λόγοι cuvântări instigatoare II. *adv.* (-ά)

εμπριμέ, το *subst. invar.* imprimeu, țesătură

εμπρόθεσμ-ος, -η, -ο I. *adj.* care se face în termen, în cadrul termenului, la termen II. *adv.* (-ά) la termen, în termen

εμπρόθετ-ος, -η, -ο *adj. gram.* cu prepoziție, precedat(-ă) de o prepoziție

εμπρός *adv.* 1. înainte; în față // το ρολόι πάει ~ ceasul merge înainte // από εδώ κ' ~ de acum înainte // στάθηκε ~ μου a stat în fața mea // ~ στο σπίτι în fața casei 2. (comparativ) față de // τι είμαι εγώ ~ σε σένα ce reprezint eu în comparație cu tine? 3. intră! pornește! // βάζω ~ τη μηχανή pun mașina în funcțiune // τον έβαλα ~ l-am ocărât // ~ μαρς! înainte marș! 4. *telef.* ~! alo!

εμπρόσθι-ος, -α, -ο *adj.* de dinainte, din față, anterior // το ~ μέρος partea din față

εμπροσθογεν-ής, -ής, -ές *adj.* care se încarcă prin gura țevii, prin față

εμπροσθοφυλακή, η *subst.* avangardă

εμπροστέλα, η *subst.* sort

εμπύημα, το *subst. (med.)* abces, pungă de puroi

εμπύρο, το *subst. (defectiv de plural)* puroi

εμπύρετ-ος, -η, -ο *adj.* care are temperatură

εμφαν-ής, -ής, -ές *adj.* I. evident(-ă), vădit(-ă) II. *adv.* -ώς în mod evident

εμφαν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εμφανισμένος** *v.t.* 1.

a prezenta // ο μάρτυρας δεν -ίστηκε martorul nu s-a prezentat 2. a developa (un film foto)

εμφάνιση, η *subst.* 1. apariție, prezentare, înfățișare // εξωτερική ~ înfățișare exterioară 2.

foto. dezvoltare

εμφανίσιμ-ος, -η, -ο *adj.* prezentabil(-ă)

εμφα(ν)τικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* emfatic(-ă), bombastic(-ă), cu emfază II. *adv.* (-ά)

έμφαση, η *subst.* emfază, grandilocvență

εμφιαλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εμφιαλωμένος** *v.t.* a îmbutelia

εμφιάλωση, η *subst.* îmbuteliere

εμπορούμαι *v.d.* a fi animat(-ă), a fi pătruns(-ă), a fi plin(-ă), a fi dominat(-ă) (de idei, sentimente)

έμφραγ-μα, -ματος το *subst. med.* infarct // ~ του μυοκαρδίου infarct miocardic

έμφραξη, η *subst.* 1. astupare 2. *med.* obturație

εμφύλι-ος, -α, -ο *adj.* lăuntric(-ă), intern(-ă), intestin(-ă), civil(-ă) // *pol.* -ος πόλεμος război civil

εμφύση-μα, -ματος, το *subst. med.* emfizem

εμφυσ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a sufla, a umfla (cu aer) 2. *fig.* a inspira (idei, sentimente)

εμφύτευση, η *subst.* 1. plantare, implantare 2. *jur.* emfiteoză

εμφυτ-εύω, -ευσα și -εψα, -εύτεηκα, **εμφυτευμέ-νος** *v.t.* 1. a implanta 2. *fig.* a induce (cuiva idei, sentimente) 3. *jur.* a acorda cuiva drept de amfiteoză

έμφυτ-ος, -η, -ο I. *adj.* înnăscut(-ă), nativ(-ă); genial(-ă) II. *adv.* (-α) în mod înnăscut

έμψυχ-ος, -η, -ο *adj.* viu(-ie), însuflețit(-ă)

εμψυχ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εμψυχωμένος** *v.t.* a însufleți, a inspira curaj

εμψύχωση, η *subst.* însuflețire, încurajare

εμψυχωτ-ής, ο -ρια, η *subst.* animator(-oare)

εν *prep. inv.* 1. în // ~ γένει în general, în total //

~ συνεχεία în continuare // ~ καιρώ πολέμου

în timp de război // ~ γνώσει în cunoștință de cauză //

~ κινδύνω în pericol // ~ ισχύϊ în

vigoare // ~ τη απουσία μου în lipsa mea //

~ χρήσει în uz // ~ όψει în vedere // ~ ονόματι

του νόμου în numele legii 2. la // ~ ανάγκη la

nevoie 3. pe // ~ ολίγοις pe scurt

εναγκαλισμός, ο *subst.* îmbrățișare

εναγόμεν-ος, ο, -η, η *subst. jur.* acuzat(-ă), acționat(-ă) în judecată

ενάγ-ων, ο -ουσα, η *subst. jur.* reclamant(-ă) (în fața justiției / unui drept)

εναγώνι-ος, -α, -ο I. *adj.* îngrijorat(-ă), neliniștit(-ă), impacientat(-ă) II. *adv.* (-α) cu îngrijorare

εναέρι-ος, -α, -ο *adj.* aerian(-ă) // -ος χώρος spațiu aerian // -α συγκοινωνία comunicație aeriană

εναίσμη διατριβή, η *subst.* teză de doctorat

ενάλι-ος, -ο, -ο *adj.* situat(-ă) pe malul mării sau pe mare, maritim(-ă), marin(-ă)

έναλλαγή, η *subst.* 1. alternare, alternativă 2.

biol. schimb, metabolism // ~ υλών schimb de materii 3. *gram.* alternanță // ~ φωνηέντων

alternanța vocalelor

εναλλακτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. alternant(-ă) 2. alternativ(-ă) II. *adv.* (-ά)

εναλλάξ *adv.* în mod alternativ, prin rotație, cu rândul, cu schimbul

εναλλάσσομαι *v.r.* a se succeda, a veni unul după altul

εναλλασόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* alternativ(-ă) // -ο ρεύμα curent alternativ

ενάμιση, ο, μιάμιση, η, **ενάμισι**, το *num. card.* unul(una) și jumătate

ενανθρώπιση, η *subst.* întruparea lui Christos

έναντι *adv.* 1. vizavi, în față, față de 2. în schimbul

ενάντια și **εναντίον** *adv.* împotriva, contra, în opoziție cu..., în contrast cu..., în antiteză cu...

ενάντι-ος, -α, -ο I. *adj.* contrar(-ă), potrivnic(-ă), opus(-ă) // **σε -α περίπτωσι** în caz contrar II. *adv.* (-α) în contra, împotrivă

εναντιωματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. contrar(-ă) 2. *gram.* adversativ(-ă) // *gram.* -οί σύνδεσμοι conjuncții adversative

εναντι-ώνομαι, -ώθηκα *v.r.* a se opune, a se împotrivi

εναντίωση, η *subst.* împotrivire, opunere, opoziție
εναπόθεση, η *subst.* 1. depunere, depozit, plasare 2. faptul de a se baza pe cineva / ceva

εναποθέτω, εναπόθεσα (εναποτίθεμαι), εναποτέθηκα *v.t.* 1. a depune, a pune; a plasa în 2. *fig.* a se baza pe cineva / ceva // ~ **τις ελπίδες μου στο Θεό** speranța mea e în Dumnezeu

εναποθήκευση, η *subst.* depozitare

εναποθηκεύω, -ευσα, -εύτηκα, εναποθηκευμένος *v.t.* a depozita, a înmagazina, a stoca

ενέργεια, η *subst.* claritate, limpezime

εναργ-ής, -ής, -ές I. *adj.* clar(-ă), vădit(-ă), limpede II. *adv.* (-ώς)

ενάρετ-ος, -η, -ο I. *adj.* virtuos(-oasă), moral(-ă), cinstit(-ă) II. *adv.* (-α)

έναρθρ-ος, -η, -ο I. *adj. gram.* 1. articulat(-ă) 2. cu articol II. *adv.* (-α) (în mod) articulat

εναρκτήρι-ος, -α, -ο *adj.* inaugural(-ă), de deschidere // **ο -ος λόγος** cuvântare în deschidere
εναρμον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εναρμονισμένος *v.t.* 1. a armoniza 2. a potrivi, a pune în concordanță

εναρμόνιση, η *subst. muz.* 1. armonizare 2. potrivire, punere în concordanță

έναρξη, η *subst.* începere, început, deschidere, inaugurare // ~ **των μαθημάτων** începerea cursurilor

ένας, μία și μιά, ένα I. *num. card.* un, una, o // **μόνο μιά φορά** numai o singură dată // **είναι η ώρα μία** este ora unu // **έρχονται ένας ένας** vin unul câte unul II. *art. nehot.* un, o // **το διάβασα σ'ένα περιοδικό** l-am citit într-o revistă // **ήρθε ένας άνθρωπος** a venit un om III. *pron. nehot.* unul, una // **έμπαιναν μια ο ένας, μια ο άλλος** intrau ba unul ba altul / odată unul, odată altul

έναστρ-ος, -η, -ο *adj.* înstelat(-ă) // **-ος ουρανός** cer înstelat

ενασχόληση, η *subst.* îndeletnicire, ocupație

ενατένιση, η *subst.* fixare (a privirii), concentrare (a minții)

ένατ-ος, -η, -ο I. *num. ordin.* al(a) nouălea(noua) II. **-ο, το** *subst.* noime, a noua parte dintr-un întreg

ένανυσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. material pentru aprinderea focului, vreasce, gătej, surcele, șo-

moiog aprins 2. *fig.* pretext, factor favorizant pentru un început

ενεδειγμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* indicat(-ă)

ένδεια, η *subst.* penurie, sărăcie

ενεδείκνυται, ο *impers.* este indicat, e necesar

ενδεικτικό, το *subst.* certificat de note școlare la terminarea anului școlar

ενδεικτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. semnificativ(-ă), caracteristic(-ă) 2. revelator(-oare) II. *adv.* (-ά)

ένδειξη, η *subst.* 1. indiciu, probă, dovadă 2. *jur.* prezumție

ενδεκάδα, η *subst.* o mulțime de unsprezece indivizi, obiecte etc.

ενδέκατ-ος, -η, -ο I. *num. ord.* al(a) unsprezecelea (unsprezecea) II. *subst.* **το -ο** a unsprezecimea

ενδερμικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* subcutanat(-ă)

ενδέχεται *v. impers.* se poate, e posibil

ενδεχόμενο, το *subst.* eventualitate

ενδημικ-ός, -ή, -ό *adj.* endemic(-ă) // **-ή αρρώστια** boală endemică

ενδιάθετ-ος, -η, -ο *adj.* lăuntric(-ă) // **-ος λόγος** motiv lăuntric

ενδιάμεσ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. intermediar(-ă) // **-η λύση** soluție intermediară 2. interpus(-ă) II. *subst.* **το -ο** interval

ενδιαφερόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. interesat(-ă) // **είμαι άμεσα -ος** sunt direct interesat 2. **ο -ος** cel interesat

ενδιαφέρ-ον, -οντος, το *subst.* interes // **ζωηρό ~ viu** interes // **έχουμε κοινά -οντα** avem interese comune // **κινό το ~** a stârni interesul

ενδιαφέρω, ενδιαφέρομαι, ενδιαφέρθηκα I. *v.t.* a interesa, a prezenta importanță // **αυτό δεν με ενδιαφέρει** asta nu mă interesează II. *v.r.* **ενδιαferομαι** a se interesa // **δεν ενδιαferεται για τίποτα** nu se interesează de nimic

ενδιαφέρ-ων, -ουσα, -ον *adj.* interesant(-ă) // **-ουσα είδηση** știre interesantă // **είναι σε -ουσα (κατάσταση)** este gravidă

ενδίδω, ενέδωσα *v.i.* a ceda, a se pleca, a se supune

ένδικ-ος, -η, -ο *adj.* legal(-ă), judiciar(-ă) // **-ο μέσο** mijloc legal

ενδο- element de compunere semnificând „înăuntru, în interior“

ενδογεν-ής, -ής, -ές *adj.* endogen(-ă), de origine internă

ενδοιασμός, ο *subst.* ezitare, șovăire

ενδοιαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ezitant(-ă), șovăitor(-oare) // *gram.* **-ές προτάσεις** propoziții dubitative II. *adv.* **-ά**

ενδοκριν-ής, -ής, -ές *adj.* endocrin(-ă) // **-είς αδένες** glande endocrine

ενδομήτριο, το *subst. med.* endometru, mucoasa internă a uterului
ενδομήτρι-ος, -α, -ο *adj. med.* intrauterin(-ă)
ενδομυϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* intramuscular(-ă) // *-ή* ένεση injecție intramusculară
ενδόμυχ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. lăuntric(-ă); ascuns(-ă) 2. intim(-ă) *II. subst. τα -α pl.* ungherele ascunse ale sufletului / inimii *III. adv. (-α)*
ενδονεφρίτις *subst. med.* endonefrită
ένδοξ-ος, -η, -ο *I. adj.* glorios(-oasă) *II. adv. (-α)*
ενδοσκόπηση, η *subst. med.* 1. endoscopie 2. *psih.* introspecție
ενδότερ-ος, -η, -ο *adj.* intern(-ă), interior(-oare)
ενδοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* conciliant(-ă), care cedează, ușor de înduplecat, îngăduitor(-oare)
ενδοφλέβι-ος, -α, -ο *adj.* intravenos(-oasă) // *-α* ένεση injecție intravenoasă
ενδοφλεβίτις, η *subst. med.* endoflebită
ενδοχώρα, η *subst.* interiorul unei țări, hinterland
ένδυ-μα, -ματος, το *subst.* îmbrăcăminte, haină
ενδυμασία, η *subst.* 1. port, îmbrăcăminte 2. ținută
ενδυματολόγ-ος, -ο, -η *subst.* costumier(-ă)
ενδυναμ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ενδυναμωμένος *I. v.t.* a întări, a consolida, a fortifica *II. v.i.* a se întări, a se refăce, a se înzdrăveni
ενδυνάμωση, η *subst.* întărire, fortificare, înzdrăvenire
ένδυση, η *subst.* îmbrăcare, îmbrăcăminte
ενέδρα, η *subst.* cursă, capcană; ambuscadă // *πέφτω σε ~* a cădea în cursă
ενεδρεύω *v.i.* a sta la pândă, a pândi
ένεκα *prep.* din cauza, datorită, din pricina
ένεκεν *prep. inv.* // *τιμής ~* în semn de cinstire
ενενηκονταετία, η *subst.* perioadă de 90 de ani
ενενηκοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al (a) noăzecilea (nouăzecea)
ενενήντα *num. card.* nouăzeci
ενενηντάρ-ης, ο, -α, η *subst.* persoană în vârstă de nouăzeci de ani
ενενηκοσμία (καμιά) *subst.* (vreo / în jur de / cam) nouăzeci
ενεπίγραφ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cu / care are inscripție, inscripționat(-ă) 2. cu titlu, intitulat(-ă)
ενέργεια, η *subst.* 1. activitate, acțiune, operație // *ασυγχώρητη ~* acțiune de neiertat // *αξιοματικός σε ~* ofițer activ 2. efort // *με ενωμένες -ες* cu eforturi unite 3. energie // *~ μηχανική, ηλεκτρική, θερμική, υδραυλική, χημική, ατομική* energie mecanică, electrică, termică, hidroaerică, chimică, atomică
ενεργειακ-ός, -ή, -ό *adj.* de energie, energetic(-ă) // *στον -ό τομέα* în domeniul energetic

ενεργητικό, το *subst. fin.* activ / activitate desfășurată, averea deținută de cineva // *έχει πολλά στο ~ του* are multe la activul său
ενεργητικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* energic(-ă), activ(-ă) // *gram. -ό ρήμα* verb activ // *gram. -ή φωνή* diazăză activă *II. adv. -ά*
ενεργητικότητα, η *subst.* spirit activ, energie
ενεργοποίηση, η *subst.* activizare
ενεργοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, ενεργοποιημένος *v.t.* a activa
ενεργ-ός, -ός *și -ό *I. adj.* activ(-ă) // *-ό μέλος* membru activ // *milit. -ός υπηρεσία* serviciu activ // *-ός πληθυσμός* populație activă *II. adv. -ώς*
ενεργώ, ενήργησα, ενεργήθηκα *I. v.t.* 1. a acționa, a face demersuri, a întreprinde, a activa // *~ για να τον πάρουν στη δουλειά* a face demersuri pentru a fi primit în serviciu // *ενήργησαν τίμιος άνθρωπος* a acționat ca un om cinstit // *~ δικαστικώς* a acționa în justiție 2. *farm.* a-și face efectul // *ενεργεί το φάρμακο* medicamentul își face efectul *II. v.r. ενεργούμαι* *med.* a ieși afară, a avea scaun
ένση, η *subst. farm.* injecție
ενεστώτας, ο *subst. gram.* timpul prezent
ενεστωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* al(a) prezentului
ενετικ-ός, -ή, -ό *adj.* venețian(-ă), de Venetia
Ενετοκρατία, η *subst.* dominația venețiană asupra unei părți din insulele grecești
ενέχυρο, το *subst.* amanet, zălog, garanție
ενεχυροδανειστήριο, το *subst.* munte de pietate, casă de împrumut prin amanet
ενεχυροδανειστής, ο *subst.* cel care dă împrumut pe amanet
ενέχω (ενέχομαι) *v.t./v.i.* a conține, a cuprinde // *ενέχομαι* (cu sens peiorativ) a fi implicat / amestecat(-ă)
ένζυμο, το *subst.* enzimă; maia, drojdie
ενηλικι-ώνομαι, -ώθηκα, ενηλικιωμένος *v.r.* a deveni major(-ă), a ajunge la majorat
ενηλικίωση, η *subst.* majorat, ajungere la majorat
ενήλικ-ος, -η, -ο *adj.* major(-ă)
ενήμερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care este la curent, informat(-ă) // *είμαι -ος* a fi la curent 2. actualizat(-ă), adus(-ă) la zi // *-ος λογαριασμός* notă de plată adusă la zi
ενήμερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ενημερωμένος *v.t.* a informa, a pune la curent, a încunoștința // *τον -ωσα για τις ενέργειές μου* l-am pus la curent cu acțiunile mele
ενήμερωση, η *subst.* informare
ενήμερωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* informativ(-ă) // *-ό δελτίο* buletin informativ
ενθάρρυνση, η *subst.* încurajare, îmbărbătare*

ενοθαρρυντικ-ός, -ή, -ό *adj.* încurajator(-oare), de încurajare // **-ά αποτελέσματα** rezultate încurajatoare

ενοθαρρ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* 1. a încuraja, a îmbărbăta 2. a stimula

ένθε-ος, -η, -ο *adj.* inspirat(-ă) de Dumnezeu

ένθερμ-ος, -η, -ο I. *adj.* cald(-ă), călduros(-oa-să); înfocat(-ă) // **-η υποδοχή** primire călduroasă // **-ος υποστηρικτής** susținător înfocat II. *adv.* (**-α**) în mod călduros

ένθετ-ος, -η, -ο *adj.* 1. intercalat(-ă), introdus(-ă) 2. încrustat(-ă)

ενθουσ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, ενθουσιασμένος *v.t.* a entuziasma, a însufleți, a înflăcăra // **-ιάσ-τηκα από το έργο** am fost entuziasmat de piesă **ενθουσιασμός, ο** *subst.* entuziasm, înflăcărare, însuflețire; elan

ενθουσιαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* entuziasmant(-ă)

ενθουσιώδ-ης, -ης, -ες *adj.* entuziast(-ă)

ενθρον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ενθρονισμένος *v.t.* a întrona, a înscăuna

ενθρόνιση, η *subst.* întronare, urcare pe tron

ενθύμη-μα, -ματος, το *subst.* 1. suvenir, amintire 2. *log.* entimemă

ενθύμιο, το *subst.* suvenir, amintire // **για** ~ ca suvenir

ενιαί-ος, -α, -ο I. *adj.* unitar(-ă), omogen(-ă) // **-ο σύνολο** un tot unitar // **-ο πρόγραμμα** program unitar II. *adv.* (**-α**) în mod unitar

ενίδρυση, η *subst.* înființare, întemeiere

ενικός(αριθμός), ο *subst. gram.* numărul singular

ενισμός, ο *subst. filoz.* monism

ενίσταμαι *v.d.* 1. a se împotrivi 2. *jur.* a face contestație

ενίσχυσ-η, η *subst.* 1. întărire, fortificare // ~ **του οργανισμού** întărire a organismului // **στρατιωτικές** -εις întăriri militare 2. sprijin, ajutor // **κρατική** ~ ajutor din partea statului

ενισχυτής, ο *subst. electr.* amplificator

ενισχυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de întărire, întăritor (-oare) 2. de ajutor

ενισχ-ύω, -υσα, -ύθηκα, ενισχυμένος *v.t.* 1. a întări, a consolida // ~ **τις ένοπλες δυνάμεις** a întări forțele armate 2. a ajuta // ~ **οικονομικά** a ajuta din punct de vedere economic

εννέα sau **εννιά** *num. card.* nouă // **είναι εννέα χρονώ(ν)** are nouă ani

εννεαμελ-ής și **εννιαμελ-ής, -ής, -ές** *adj.* cu / format(-ă) din nouă membri

εννιάμερα, τα *subst. pl.* parastas la împlinirea a nouă zile de la moartea cuiva

εννιακόσ-ιος, -ιες, -ια *num. card.* nouă sute

εννιακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num. ordin.* al (a) nouă-sutelea (nouăsuta)

εννιάμην-ος, -η, -ο *adj.* de nouă luni

εννιάχρον-ος, -η, -ο *adj.* care are vârsta de nouă ani

έννοια, η *subst.* 1. noțiune 2. sens, înțeles, semnificație, rost, rațiune

έννοια, η *subst.* (οια pronunțat în hiat) grijă, preocupare // **έχω πολλές -ες** am multe griji // ~ **σου!** stai liniștit sau lasă că vezi tu!

ενοιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* semasiologic(-ă)

έννομ-ος, -η, -ο I. *adj.* legal(-ă), legitim(-ă) II. *adv.* **-α** conform legii

εννο-ώ, -ησα, -ήθηκα I. *v.t.* a înțelege, a pricepe, a-și da seama de ceva // **δεν σας -ώ,** nu vă înțeleg // **αυτό ~ εγώ,** asta înțeleg eu II. *v.i.* 1. a însemna, a semnifica, a avea idee, a pricepe 2. a vrea să spună // **τι -εις με αυτό;** ce vrei să spui cu asta? III. *v. impers.* **ενοεΐται** se înțelege de la sine, este evident.

ενοικιάζω *v.t.* vezi **νοικιάζω** *v.t.* 1. a închiria 2. a arenda // ~ **το σπίτι μου** a-și închiria casa

ενοικίαση, η *subst.* 1. închiriere 2. arendare // ~ **αγροτικού κτήματος** arendarea unei moșii

ενοικιαστήριο, το *subst.* 1. contract de închiriere 2. anunț pentru închiriere, „de închiriat“

ενοικιαστής, ο, -άστρια, η *subst.* chiriaș(-ă)

ενοίκιο, το *subst.* 1. chirie 2. arendă

ενοικιοστάσιο, το *subst.* moratoriu, prelungirea obligatorie a închirierii și după expirarea termenului convenit prin contract

ένοικ-ος, -ο, -η *subst.* locatar(-ă)

ερόντων (εκ των) *subst.* din ceea ce avem, cu mijloacele disponibile, atât cât este posibil, fără pregătire specială

ένοπλ-ος, -η, -ο *adj.* înarmat(-ă); armat(-ă) // **είναι -ος** este înarmat // **-η εξέγερση** insurecție armată // **οι -ες δυνάμεις** forțele armate

ενοποίηση, η *subst.* unire, unificare

ενοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, ενοποιημένος *v.t.* a unifica

ενόραση, η *subst. filoz.* intuiție

ενορατικ-ός, -ή, -ό *adj.* intuitiv(-ă)

ερόργαν-ος, -η, -ο *adj.* 1. organic(-ă) // **-η ύλη** materie organică 2. pe / cu aparate // **-η γυμναστική** gimnastică pe aparate

ενορία, η *subst. bis.* parohie

ενοριακ-ός, -ή, -ό *adj. bis.* parohial(-ă)

ενορίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* enoriaș(-ă)

ένορκ-ος, -η, -ο *adj.* care a jurat (care se face) sub jurământ // **-οι μάρτυρες** martori sub jurământ

ένορκ-ος, -ο, -η *subst.* jurat // **το δικαστήριο των -ων** curtea cu jurați

ενορχηστρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ενορχηστρωμέ-νος *v.t. muz.* a orchestra

ενορχήστρωση, η *subst. muz.* orchestrare, orchestrație
ενόσω *adv.* atâta timp cât, câtă vreme, până ce // ~ **είστε** εδώ atâta timp cât sunteți aici
ενότιη, η *subst.* unitate // ~ **ενεργείας** unitate de acțiune
ενοχή, η *subst.* 1. vinovăție, vină, culpabilitate 2. *jur.* obligație
ενοχικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de vinovăție, de culpabilitate 2. *jur.* referitor la obligație // -**ό δίκαιο** dreptul obligațiilor // -**ή σύμβαση** convenție obligatorie
ενόχληση, η *subst.* 1. deranj, deranjare, incomodare, stânjenire // **με συγχωρείτε για την** ~ mă iertați pentru deranj 2. indispoziție fizică
ενοχλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care deranjează, supărător(-oare), stânjenitor(-oare) 2. care creează / dă indispoziții fizice
ένοχλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ενοχλημένος *v.t.* a deranja, a stânjeni, a incomoda // **σας** ~? vă deranjez? // **μην** -**είστε παρακαλώ** vă rog nu vă deranjați
ενοχοποίηση, η *subst.* învinovățire, învinuire, acuzare
ενοχοποιητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de învinovățire, incriminator(-oare), acuzator(-oare), care aduce învinuire II. *adv.* (-ά)
ενοχοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, ενοχοποιημένος *v.t.* a învinui, a învinovăți, a acuza, a inculpa
ένοχ-ος, -η, -ό *adj.* vinovat(-ă), culpabil(-ă) // -**ος κλοπής** vinovat de furt // -**η πράξη** faptă culpabilă
ένριν-ος, -η, -ο *adj.* vezi έρρινος
ενσαρκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ενσαρκωμένος *v.t.* a încarna, a întrupa, a întruchipa
ενσάρκωση, η *subst.* încarnare, întrupare, întruchipare // ~ **της κακίας** întruchiparea răutății
ένσημο, το *subst.* timbru fiscal
ενσκήπτω, ενέσκηψα *v.i.* (d. o epidemie etc.) a izbucni, a se dezlanțui
ενσταλ-άζω, -αξα *v.t.* (și *fig.*) a picura
ενσταντανέ, το *subst. invar.* instantaneu (fotografic)
ένσταση, η *subst. jur.* contestație
εντερν-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a adopta (o idee), a îmbrățișa, a accepta // ~ **τις ιδέες κάποιου** a adopta ideile cuiva
ένστικτο, το *subst.* 1. instinct // το ~ **της αυτοσυντήρησης** instinctul de conservare 2. intuiție, presentiment
ενστικτώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* 1. instinctiv(-ă) // -**ης αντίδραση** reacție instinctivă 2. animalic(-ă), primitiv(-ă) // -**ης κατάσταση** situație animalică II. *adv.* (-ώς) în mod instinctiv, primitiv

ενσυνείδητ-ος, -η, -ο I. *adj.* conștient(-ă) II. *adv.* (-α)
ενσωματωμέν-ος, -η, -ο *adj.* încorporat(-ă), integrat(-ă), integrant(-ă) // **οι παρορμήσεις είναι** -**ες στον ανθρώπινο ψυχισμό** impulsurile fac parte integrantă din psihicul uman
ενσωματ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ενσωματωμένος *v.t.* a încorpora, a îngloba în sine, a integra, a anexa
ενσωμάτωση, η *subst.* încorporare, integrare, anexare
ένταλ-μα, -ματος, το *subst.* mandat, dispoziție // ~ **συλλήψεως** mandat de arestare // ~ **πληρωμής** dispoziție de plată
εντάξει *adv.* 1. perfect, în regulă 2. desigur, da, fără îndoială
ένταξη, η *subst.* 1. încadrare 2. integrare // **η** ~ **της Ελλάδας στη κοινή Αγορά** integrarea Greciei în Piața Comună 3. înrolare
ένταση, η *subst.* 1. încordare, tensiune // ~ **στη διεθνή κατάσταση** încordare în situația internațională 2. intensitate // **βαθμός** -**εως** grad de intensitate 3. *fig.* înrăutățire, agravare
εντάσσω, ενέταξα, εντέχθηκα, ενταγμένος *v.t.* 1. încadra 2. a integra 3. a înrola
εντατικοποίηση, η *subst.* intensificare
εντατικοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, εντατικοποιημένος *v.t.* a intensifica, a înteti, a mări
εντατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* intensiv(-ă) // -**ή καλλιέργεια** cultura intensivă II. *adv.* (-ά)
ενταύθα *adv.* 1. aici 2. (la scrisori) loco
ενταυτώ *adv.* în același timp, concomitent
ενταφ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, ενταφιασμένος *v.t.* a înmormânta, a îngropa
ενταφιασμός, ο *subst.* înmormântare, îngropare
εντέινω, ενέτεινα, εντάθηκα *v.t.* a intensifica // ~ **τις προσπάθειες** μου îmi intensific eforturile // ~ **την προσοχή** μου a-și încorda atenția
έντεκα *num. card.* unsprezece
εντεκάδα, η *subst.* grup de unsprezece unități
εντεκάχρον-ος, -η, -ο *adj.* cel (cea) care are vârsta de unsprezece ani sau durata de unsprezece ani
εντέλεια, η *subst.* perfecțiune // **όλα έγιναν** στην ~ totul s-a făcut perfect
εντελέχεια, η *subst. filoz.* entelehie
εντελώς *adv.* cu desăvârșire, cu totul, în întregime // ~ **καινούργιο** cu totul nou, nou-nouț
εντερεκτομία, η *subst. med.* enterectomie
εντερικά, τα *subst.* boală de intestine
εντεριώνη, η *subst. bot.* miezul, inima unui murg sau rădăcini
έντερ-ο, το *subst. anat.* intestin, maț // **γουργουρίζουν τα** -**ά** μου îmi chiorăie mafele

εντεροκήλη, η *subst. med.* enterocel
εντεροκολίτιδα, η *subst. med.* enterocolită
εντεταλμένος, -η, -ο *adj.* delegat(-ă), cu delegație // -ος *καθηγητής* profesor cu delegație
εντευκτήριο, το *subst.* 1. sală de convorbiri, de întrevederi 2. parloar într-o cazarmă, într-un internat
έντεχν-ος, -η, -ο I. *adj.* făcut(-ă) cu îndemânare, meșteșugit(-ă), artistic(-ă) II. *adv.* (-α) cu artă, cu îndemânare, cu pricepere în meserie
έντιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* cinstit(-ă), onest(-ă), corect(-ă) II. *adv.* (-α) cu onestitate
εντιμότητα, η *subst.* onestitate, cinste, corectitudine
εντοιχ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εντοιχισμένος** *v.t.* a zidi, a închide în zid
εντοιχισμός, ο *subst.* zidire, închidere într-un zid
έντοκ-ος, -η, -ο I. *adj.* purtător(-oare) de dobândă, cu dobândă // -ο *δάνειο* împrumut cu dobândă II. *adv.* (-ως) cu dobândă
εντολέας, ο *subst. jur.* mandant
εντολ-ή, η *subst.* 1. poruncă, ordin // *εκτελώ* mia a a executa un ordin // *relig.* οι *δέκα* -ές cele zece porunci 2. *jur.* mandat, împuternicire
εντολοδόχ-ος, -ο, -η *subst. jur.* mandatar(-ă)
εντομή, η *subst.* 1. tăietură, creștătură 2. *chir.* incizie
έντομο, το *subst.* insectă
εντομοκτόνο, το *subst.* insecticid
εντομολογία, η *subst.* entomologie
εντομολόγ-ος, -ο, -η *subst.* entomolog(-ă)
εντομοφάγ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* insectivor(-ă)
έντον-ος, -η, -ο I. *adj.* intens(-ă), energetic(-ă), puternic(-ă) // -ος *ρυθμός* ritm intens // -η *διαμαρτυρία* protest energetic // -η *αντίδραση* reacție puternică II. *adv.* (-α)
εντοπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εντοπισμένος** *v.t.* a localiza // ~ την *πυρκαϊά* a localiza incendiul
εντόπι-ος, -α, -ο *adj.* 1. indigen(-ă), băștină(-ă), autohton(-ă) 2. local(-ă) // -ες *συνθήκες* obiective locale
εντοπισμός, ο *subst.* localizare
εντός *adv.* înăuntru, în cursul, în interior // ~ *δύο* *ημέρων* în două zile // ~ *της ημέρας* în cursul zilei // *inv.* ~ *ολίγου* în curând
εντόσθια, τα *subst. pl.* măruntaie, viscere
εντράδα, η *subst. culin.* mâncare din carne și zarzavat
εντριβή, η *subst.* frecție, frecționare
έντρομ-ος, -η, -ο I. *adj.* speriat(-ă), înspăimântat(-ă), înfricoșat(-ă) II. *adv.* (-α) cu spaimă
εντροπία, η *subst. fiz.* entropie, mărime termodinamică
εντροφ-ώ, -ησα *v.i.* a se delecta

έντυπ-ος, -η, -ο I. *adj.* tipărit(-ă), imprimat(-ă) II. *subst.* το -ο imprimat, tipăritură, formular, fișă
έντυπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **έντυπωμένος** *v.t.* a întipări (în minte, în conștiință)
εντύπωση, η *subst.* impresie; senzație // *μου έκανε καλή* ~ mi-a făcut impresie bună // *έχω την* ~ *ότι*... am impresia / senzația că... // -εις *από το ταξίδι* impresii din călătorie
εντυπωσ-ιάζω, -ιάσα, -ιάστηκα, **εντυπωσιασμένος** *v.t.* a impresiona
εντυπωσιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. impresionant(-ă) 2. senzational(-ă) // -ή *ανακάλυψη* descoperire senzatională
ενυδάτωση, η *subst.* (d. piele) hidratare
ενυδρείο, το *subst.* acvariu
ενυδρίδα, η *subst. zool.* vidră
ενυπάρχω *v.i.* a exista în, a fi inherent(-ă), a se afla în ceva
ενυπόγραφ-ος, -η, -ο I. *adj.* semnat(-ă), cu semnătură II. *adv.* (-α) pe bază de semnătură
ενυπόθηκ-ος, -η, -ο *adj.* ipotecat(-ă)
ενώ *conj.* 1. în timp ce // *μιλούσε* ~ *ζωγράφισε* vorbea în timp ce picta 2. deși // *ήρθε κι'αυτός, ~ δεν τον προσκάλεσε κανείς* a venit și el, deși nu l-a invitat nimeni
ενωματάρχης, ο *subst.* brigadier de jandarmi; șef de post de poliție
εν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ενωμένος** *v.t.* 1. a uni, a reuni, a unifica // -ουμε *τις δυνάμεις μας* ne unim forțele 2. a cupla, a conecta, a lega // ~ τα *ηλεκτρικά σύρματα* a conecta conductorii electrici
ενώπιον *adv.* în față, în prezența // ~ του νόμου în fața legii // ~ σου în fața ta // ~ *μαρτύρων* în prezența martorilor
ενωρίς *adv.* devreme
ένωσ-η, η *subst.* 1. uniune // ~ *συγγραφέων* uniunea scriitorilor 2. unire // ~ *των δυνάμεων* unirea forțelor 3. cuplare, conectare 4. *chim.* combinație // *χημικές* -εις combinații chimice 5. *jur.* conexare // ~ *δυσ υποθέσεων* se μία conexare a două cauze într-una
ενωτικό, το *subst. gram.* liniuță de unire
ενωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de unire II. *subst.* ο -ός unionist
εξ *prep.* *vezi εκ* // ~ *όλων των πλευρών* din toate părțile
εξαγγελία, η *subst.* declarație, anunț oficial, comunicare oficială
εξάγγελος, ο *subst. teatru ant.* conducător de cor
εξαγγέλλω, *εξήγγειλα*, *εξαγγέλληκα*, *εξαγγελένιος* *v.t.* a anunța / a comunica în public, a face cunoscut, a declara oficial

εξαγν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξαγνισμένος *v.t.* a purifica din punct de vedere moral, a izbăvi
εξαγνισμός, ο *subst.* purificare morală
εξαγόμενο, το *subst.* 1. concluzie 2. *mat.* rezultatul unei operații matematice
εξαγορά, η *subst.* 1. răscumpărare // ~ **ποινής** răscumpărarea pedepsei 2. mituire, corupere // ~ **συνειδήσεως** coruperea unei conștiințe 3. *bis.* iertare
εξαγορ-άζω, -ασα, -άστηκα, εξαγορασμένος *v.t.* 1. a răscumpăra 2. a mitui, a corupe 3. *bis.* a ispăși
εξάγραμμο, το *subst. geom.* vezi **εξάλφα**
εξαग्र-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, εξαग्रιωμένος *v.t.* a înfuria, a întârâta, a irita
εξαग्रίωση, η *subst.* înfuriere, întârâtare, iritare, surescitare
εξάγω, εξήγαγα, εξάχθηκα *v.t.* 1. a scoate, a extrage 2. a exporta 3. a deduce, a trage concluzia // ~ **το συμπέρασμα** a trage concluzia
εξαγωγέας, ο *subst.* exportator
εξαγωγή, η *subst.* 1. luare, scădere, extragere // *mat.* ~ **της τετραγωνικής ρίζας** extragerea rădăcinii pătrate 2. export // ~ **προϊόντων** export de produse 3. deducție
εξαγωγικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de extracție 2. de export 3. deductiv(-ă) II. *adv.* (-**ά**) prin extracție, prin export, prin deducție
εξαγώγιμ-ος, -η, -ο *adj.* exportabil(-ă)
εξαγωνικ-ός, -ή, -ο *adj.* hexagonal(-ă)
εξάγωνο, το *subst. geom.* hexagon
εξάδα, η *subst.* grup de șase
εξαδάκτυδος și **εξαδάχτυλ-ος, -η, -ο** *adj.* cu șase degete, hexadactil(-ă)
εξάδελφος *subst.* vezi **ξάδερφος**
εξάεδρο, το *subst. geom.* hexaedru
εξαερ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξαερισμένος *v.t.* a aerisi, a ventila; a expune la aer
εξαερισμός, ο *subst.* aerisire, ventilație, improspătare a aerului, aeratie
εξαεριστήρας, ο *subst.* ventilator
εξαερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξαερωμένος *v.t.* 1. a gazifica, a transforma în gaze sau în aer 2. a scoate aerul (dintr-o țevă etc.)
εξαέρωση, η *subst.* 1. gazificare 2. scoaterea aerului (dintr-o țevă)
εξαετ-ής, -ής, -ές *adj.* care durează de șase ani
εξαετία, η *subst.* răstimp de șase ani, perioadă de șase ani
εξαήμερ-ος, -η, -ο *adj.* de șase zile
εξαθλ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, εξαθλιωμένος *v.t.* a aduce pe cineva într-o stare mizerabilă / de mare sărăcie / deplorabilă, a sărăci, a aduce la sapă de lemn

εξαθλίωση, η *subst.* sărăcire
εξαιρέση, η *subst.* 1. excepție // **για σένα κάνω** ~ pentru tine fac excepție // **όλοι χωρίς** ~ toți fără excepție // **κατ'** ~ în mod excepțional 2. *jur.* recuzare
εξαιρετέ-ος, -α, -ο *adj.* 1. exceptat(-ă), care trebuie (poate) să facă excepție // **-α ημέρα** zi de sărbătoare 2. *jur.* recuzabil(-ă)
εξαιρετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* excepțional(-ă), remarcabil(-ă) // **-ός άνθρωπος** om excepțional // **σε -ές περιπτώσεις** în cazuri excepționale II. *adv.* **-ά** 1. excepțional de... // **-ά ωραίος** excepțional de frumos 2. în mod excepțional, special // **-ά για σένα** special pentru tine
εξαιρετ-ος, -η, -ο I. *adj.* excelent(-ă), admirabil(-ă), perfect(-ă), excepțional(-ă) // **-ο φαγητό** o mâncare excelentă II. *adv.* (-**α**) în mod remarcabil, excelent, admirabil
εξαίρω, εξήρα (εξαίρομαι) *v.t.* 1. a proslăvi, a preamări, a lauda 2. a evidenția, a sublinia cu tărie
εξαир-ώ, -εσα, -έθηκα, εξαιρεμένος I. *v.t.* a excepta, a exclude // **-ούνται οι παρόντες** se exceptează cei prezenți II. *jur.* a recuza // **-ώ δικαστήν** a recuza un judecător
εξάισι-ος, -α, -ο I. *adj.* superb(-ă), minunat(-ă) // **-ο τοπίο** peisaj superb II. *adv.* (-**α**) în mod minunat, în mod extraordinar de bine // **περάσαμε** ~ am petrecut minunat
εξαιτίας *adv.* din cauză // ~ **μου** din cauza mea
εξακολουθήση, η *subst.* continuare, urmare
εξακολουθητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* necontenit(-ă), continuu(-ă), neîncetat(-ă), neîntrerupt(-ă) II. *adv.* (-**ά**) fără întrerupere, continuu
εξακολουθ-ώ, -ησα I. *v.t.* a continua, a prelungi, a nu avea întrerupere // ~ **va δουλεύω** a continua să lucreze II. *v.i.* a continua, a persista // **-εί η διασκέδαση** petrecerea continuă
εξακοντ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξακοντισμένος *v.t.* 1. a arunca, a lansa, a azvârli 2. *fig.* a profiera injurii / amenințări
εξακοσάρια (καμιά) *subst.* (vreo) șase sute, cam șase sute
εξακόσ-ιοι, -ιες, -ια *num. card.* șase sute
εξακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al (a) șase sutele (suta)
εξακριβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξακριβωμένος *v.t.* 1. a verifica 2. a constata, a stabili cu exactitate
εξακριβίωση, η *subst.* constatare, stabilire cu precizie
εξάκοπ-ος, -η, -ο *adj.* cu șase vâsle
έξαλα, τα *subst. pl. mar.* părțile vasului deasupra liniei de plutire

εξαλ-είφω, -είψα, -είφθηκα *v.t.* 1. a șterge, a face să dispară, a elimina // ~ **τα ίχνη** a șterge urmele 2. *jur.* a radia // **είφθηκε από τη μνήμη** μου mi s-a șters din memorie

εξάλειψη, η *subst.* 1. ștergere, eliminare 2. *jur.* radiere

εξαλλ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. ieșit(-ă) din fire, scos (-oasă) din fire; exaltat(-ă), *fig.* nebun(-ă) // **-α πλήθη** mulțimi exaltate // **-ος από χαρά** nebun de bucurie 2. excentric(-ă) II. *adv.* **-α** cu exaltare, ca un nebun

εξαλλοσύνη, η *subst.* 1. scoatere din sărite, ieșire din fire, exaltare 2. nebunie, nesăbuință

εξάλλου *adv.* de altfel, de altminteri

εξάλφα, η și **εξάλφα, το** *subst. geom.* figură din două triunghiuri intersectate

εξάμβλω-μα, -ματος, το *subst.* avorton, stârpitură, pocitanie

εξαμελ-ής, -ής, -ές *adj.* format(-ă) din șase membri // **-ής οικογένεια** familie de șase persoane

εξάμετρ-ος, -η, -ο I. *adj.* de hexametrul, hexametric(-ă) II. *subst.* **το -ο** hexametrul

εξαμηνία, η *subst.* perioadă de timp de șase luni, semestru

εξαμηνιαί-ος, -α, -ο *adj.* 1. care durează / se repetă la șase luni 2. semestrial(-ă) // **-ες εξετάσεις** examene semestriale

εξάμην-ος, -η, -ο I. *adj.* de șase luni // **-ο μωρό** bebeluș de șase luni // **-η προθεσμία** termen de șase luni II. *subst.* **το -ο** semestru // **το πρώτο -ο** primul semestru

εξαναγκ-άζω, -ασα, -άστηκα, εξαναγκασμένος *v.t.* a constrânge, a sili, a forța

εξαναγκασμός, ο *subst.* constrângere // **μέθοδοι -ού** metode de constrângere

εξαναγκαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de constrângere // **-ή εργασία** muncă forțată // **-ά μέτρα** măsuri de constrângere II. *adv.* **(-ά)** (în mod) forțat / silit, prin constrângere

εξανδραποδ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξανδραπισμένος *v.t.* a subjugă, a înrobi, a aservi

εξανδραποδισμός, ο *subst.* înrobire, subjugare, aservire

εξανεμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξανεμισμένος *v.t.* a risipi, a împrăști, a irosi, a face să dispară // **-ισα τις οικονομίες** μου mi-am irosit economiile

εξάνθη-μα, -ματος, το *subst. med.* erupție de piele

εξανθηματικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* exantematic(-ă) // **-ός τύφος** tifos exantematic

εξανθρωπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξανθρωπισμένος *v.t.* a umaniza; a civiliza

εξανθρωπισμός, ο *subst.* umanizare; civilizare

εξανίσταμαι *v.r.* a se revolta, a se indigna

εξάντας, ο *subst.* sextant

εξάντληση, η *subst.* epuizare, istovire, extenuare

εξαντλητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. epuizant(-ă), extenuant(-ă), istovitor(-oare) 2. foarte amănunțit(-ă) // **-ή έρευνα** cercetare foarte amănunțită II. *adv.* **(-ά)** în mod epuizant

εξαντλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εξαντλημένος *v.t.* a epuiza, *fig.* a termina, a obosi mult, a istovi, a extenua // **-ησα όλα τα μέσα** am epuizat toate mijloacele // ~ **ένα θέμα** a epuiza o temă

εξάπαντος *adv.* negreșit, în mod sigur, neapărat, desigur

εξαπάτηση, η *subst.* înșelăciune, înșelătorie

εξαπατ-ώ și **εξαπατ-άω, -ησα, -ήθηκα, εξαπατημένος** *v.t.* a înșela, a induce în eroare

εξαπίνης *adv.* pe neașteptate, deodată

εξαπλάσι-ος, -α, -ο *adj.* înșesit(-ă), sextuplu(-ă)

εξάπλευρο, το *subst. geom.* figură cu șase laturi

εξλαπλ-ώνωμαι, -ώθηκα, εξαπλωμένος *v.r.* 1. a se extinde 2. a se difuza, a se propaga

εξάπλωση, η *subst.* extindere, răspândire, propagare // **η ~ των ιδεών** propagarea ideilor

εξαποδός, ο *subst.* satana, diavol

εξαπόλυση, η *subst.* dezlanțuire, declanșare, iscare, stărnire

εξαπολύω, εξαπέλυσα, εξαπολύθηκα *v.t.* a dezlanțui, a declanșa, a porni (cu violență) // ~ **πόλεμο** a declanșa un război

εξαπτέρυγα, τα *subst. pl. bis.* ripide

εξάπτω, (εξάπτομαι), εξημένος I. *v.t.* a excita, a aprinde, a inflăcări // ~ **την φαντασία** a excita imaginația II. *v.r.* **εξάπτομαι** (și cu sensul) a se înfuria, a se enerva // **μην εξάπτεσαι** nu te enerva

εξάρα, η *subst.* (la zaruri) fața zarului care arată șase

εξαργυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξαργυρωμένος *v.t.* a lua contravaloarea în bani (cec, billet de loterie, titluri de credit etc.)

εξαργύρωση, η *subst.* faptul de a lua contravaloarea unui billet de loterie, cec etc.

εξαρθρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξαρθρωμένος *v.t.* 1. a scrânti, a scoate din articulație, a luxa, a dezarticula 2. *fig.* a dezagrega

εξάρθρωση, η *subst.* 1. scrântitură, luxație, dezarticulare, dislocare 2. dezagregare, dezintegrare

εξάρση, η *subst.* avânt, inflăcărare, exaltare, elan // **επαναστατική** ~ avânt revoluționar // **μιλά με ~** vorbește cu inflăcărare

εξάρτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. anexă, accesoriu, supliment, dependență, piesă componentă 2. piesă de schimb

εξάρτηση, η *subst.* dependență, stare de subordonare // **οικονομική** ~ dependență economică

εξάρτια, τα *subst. pl. mar.* odgoane, sarturi (la catarge)
εξάρτιση, η *subst. mar.* echiparea / armarea unei nave
εξάρτυση, η *subst. milit.* echipament (în afară de armament) // *πλήρης* ~ echipament complet
εξαρτ-ώ, -ησα, (εξαρτώμαι și εξαρτιέμαι), -ήθηκα, εξαρτημένος *v.t.* a face să depindă, a subordona // -ώμαι από σένα depind de tine // **εξαρτάται** (și cu sensul) depinde, în anumite cazuri // -άται από τις περιστάσεις depinde de circumstanțe
εξαρχάτο, το *subst. ist.* exarhat
εξαρχής *adv.* de la început
εξαρχος, ο *subst.* 1. *ist.* exarh, guvernator teritorial în epoca bizantină 2. *bis.* exarh episcop, reprezentant al Patriarhiei de la Constantinopol
εξασθεν-ίζω, -ισα *v.t.* a slăbi rezistența, a vlăgui // η αρρώστεια -ίζει τον οργανισμό boala slăbește organismul
εξασθένιση și **εξασθένηση**, η *subst.* slăbire, vlăguire
εξασθεν-ώ, -ησα, εξασθενημένος *v.i.* a-și pierde puterile, a se vlăgui
εξάσκηση, η *subst.* 1. exersare 2. exercitare // ~ δικαιώματος exercitarea unui drept 3. exercițiu, exersare // *muz.* ~ σε πιάνο exersare la pian.
εξασκ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εξασκημένος *v.t.* 1. a exercita, a practica // ~ το απάγγελμα του δικηγόρου a exercita profesia de avocat 2. a exersa, a antrena // -ούμαι στη σκοποβολή mă antrenez la tir 3. *fig.* a face / a exercita presiune (asupra cuiva) // ~ πίεσιν a exercita presiuni
εξασφαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξασφαλισμένος *v.t.* a asigura
εξασφάλιση, η *subst.* 1. asigurare 2. siguranță, certitudine
εξατάξι-ος, -α, -ο *adj.* (d. o școală) cu șase clase, de șase clase
εξατμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξατμισμένος *I. v.t.* 1. a evapora, a transforma în vapori / gaze 2. *fig.* a dispărea / a pieri deodată *II. v.r.* -ίζομαι 1. a se evapora, a se volatiliza 2. *fig.* a se face nevăzut(-ă)
εξάτμιση, η *subst.* 1. evaporare, vaporizare, volatilizare 2. trezire, răsuflare 3. scurgere de gaze (informații)
εξατομικευση, η *subst.* individualizare
εξατομικ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, εξατομικευμένος *v.t.* a individualiza
εξαυλ-ώνομαι, -ώθηκα, εξα(-υ)λωμένος *v.r.* a deveni material(-ă)
εξαυλωση, η *subst.* stare imaterială

εξαφαν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξαφανισμένος *I. v.t.* a face să dispară // ~ κάθε ίχνος a face să dispară orice urmă *II. v.r.* -ίζομαι a dispărea, a pieri, a se face nevăzut // -ίστηκα από το πρόσωπο της γης a dispărut de pe fața pământului
εξαφάνιση, η *subst.* dispariție, pieire
έξαφνα *adv.* deodată
εξάχνωση, η *subst. fiz.* sublimare
εξαχρει-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξαχρειωμένος *v.t.* a deprava, a perverti, a corupe
εξαχρείωση, η *subst.* depravare, corupție, pervertire
εξάχρον-ος, -η, -ο *adj.* care are vârsta / durata de șase ani
εξάψαλμ-ος, ο *subst.* 1. un șir de șase psalmi 2. *fig.* succesiune de reproșuri și de mustăriri aspre // του ψαλα τον -ο I-am dojenit, I-am certat
έξαψη, η *subst.* 1. înfocare, înflăcărare, exaltare 2. iritare, enervare
εξάωρ-ος, -η, -ο *adj.* (care are o durată) de șase ore // -ος εργασία munca de șase ore.
εξιώροφ-ος, -η, -ο *adj.* cu șase etaje
εξεγείρ-ω, εξήγειρα, εξεγέρθηκα, εξεγερμένος *I. v.t.* 1. a răscula, a ridica (la revoluție) // ~ τις μάζες σε επανάσταση a ridica masele la revoluție 2. a stârni, a declanșa // ~ τον ενθουσιασμόν a stârni entuziasmul *II. v.r.* -ομαι a se răscula // σύσσωμος ο λαός -έρθηκε poporul întreg s-a răsculat
εξέγερση, η *subst.* răscoală, insurecție, revoltă, revoluție
εξέδρα, η *subst.* estradă, tribună
εξεζητημέν-ος, -η, -ο *I. adj.* prefăcut(-ă), afectat(-ă) *II. adv.* (-α) în mod afectat, nenatural
εξειδικευμέν-ος, -η, -ο *adj.* specializat(-ă)
εξειδίκευση, η *subst.* specializare
εξειδικ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, εξειδικευμένος *v.t.* a specializa
εξελιγμέν-ος, -η, -ο *adj.* evoluat(-ă), înaintat(-ă)
εξελικτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* evolutiv(-ă) *II. adv.* (-ά)
εξέλιξη, η *subst.* 1. evoluție // η ~ της κοινωνίας evoluția societății 2. desfășurare, curs // τα πράγματα πήραν ευνοϊκή ~ lucrurile au luat un curs favorabil
εξελιξιαρχία și **εξελιξικρατία**, η și **εξελικτισμός** *subst. filoz.* evoluționism
εξελίξιμ-ος, -η, -ο *adj.* care poate să evolueze
εξελίσσ-ομαι, εξελίχθηκα și εξελίχτηκα, εξελιγμένος *v.r.* 1. a se desfășura, a se derula 2. a evolua, a progresa
εξέλκωση, η *subst. med.* ulceratie
εξελλην-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξελληνισμένος *v.t.* a greciza, a eliniza

εξελληνισμός, ο *subst.* elenizare, grecizare
εξεπίτηδες *adv.* dinadins, înadins
εξερεθ-ίζω, -ισα *v.t.* a întârâta, a irita, a surescita
εξερεθισμός, η *și* **εξερεθισμός**, ο *subst.* întârâtare, iritare, surescitare
εξερεύνηση, η *subst.* explorare, investigare
εξερευνητής, ο, -ήτρια, η *subst.* explorator(-oare)
εξερευνητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de explorare II. *adv.* (-ά) prin explorări
εξερευν-ώ, -ησα, -ήθηκα, **εξερευνημένος** *v.t.* a explora
εξερχομαι, **εξήλθα** *v.d.* a ieși (de undeva)
εξετ-άζω, -ασα, -άστηκα, **εξετασμένος** *v.t.* 1. a examina // ~ **έναν** **άρρωστο** a examina un bolnav 2. a cerceta, a controla 3. *jur.* a ancheta, a interoga // ~ **μάρτυρα** a ancheta un martor
εξέταση, η *subst.* 1. examinare, cercetare, consultare, investigare // ~ **του προβλήματος** examinarea problemei // **είναι υπό** ~ este în cercetare // **ιατρική** ~ consultare medicală 2. examen // **προφορική και γραπτή** ~ examen oral și scris // **εισαγωγικές -εις** examen de admitere 3. interogare, anchetare // ~ **των μαρτύρων** interogarea martorilor // η **Ιερά Εξέταση** Inchiziția
εξεταστέ-ος, -α, -ο *adj.* de examinat, de cercetat, de văzut cu atenție // -ο **μάθημα** lecția care trebuie văzută
εξεταστ-ής, ο, -άστρια, η *subst.* examiner(-oare)
εξεταστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de examen // -ή **περίοδος** perioada de examene 2. de examinare // -ή **επιτροπή** comisia de examinare II. *adv.* (-ά) pe bază de examen
εξέταστρα, τα *subst. pl.* taxă de examen
εξευγεν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξευγενισμένος** *v.t.* 1. a înnobila 2. *bot. și zool.* a ameliora
εξευγενισμός, ο *subst.* 1. înnobilare 2. *bot. și zool.* ameliorare
εξευμεν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξευμενισμένος** *v.t.* a îmblânzi, a înmuia, a îndupleca
εξευμενισμός, ο *subst.* îmblânzire, înmuiere, înduplecare
εξεύρεση, η *subst.* găsiere, descoperire
εξευρωπαϊζω, **εξευρωπαϊσα**, **εξευρωπαϊστήκα**, **εξευρωπαϊσμένος** *v.t.* a europeniza
εξευρωπαϊσμός, ο *subst.* europenizare
εξευτελ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξευτελισμένος** *v.t.* a înjosi, a umili
εξευτελισμός, ο *subst.* înjosire, umilire
εξευτελιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. înjositor(-oare), umilitor(-oare) 2. (*d. prețuri*) derizoriu(-ie) II. *adv.* (-ά)
εξέχω *v.i.* a ieși în afară, a fi proeminent(-ă), a se distinge // **εξέχει σε όλα** se distinge în toate

εξέχ-ων, -ουσα, -ον *adj.* proeminent(-ă), marcant(-ă), precumpănitor(-oare), excelent(-ă) // **οι -οντες των γραμμάτων** somitățile literare
έξη, η *subst.* obișnuință // η ~ **είναι** **δευτέρη φύση** obișnuința este a doua natură
εξηγηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* explicativ(-ă) // -ή έκθεση raport explicativ
εξηγήση, η *subst.* explicație, interpretare, versiune // **δίνω -εις** a da explicații
εξηγήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* explicabil(-ă)
εξηγητής, ο *subst.* 1. comentator, interpret 2. *bis.* exeget
εξηγητικ-ός, -ή, -ό *adj.* explicativ(-ă), lămuritor(-oare)
εξηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **εξηγημένος** I. *v.t.* a explica, a lămuri // **μπορείς να μου -εις** poți să-mi explici II. *v.r.* -ούμαι (și cu sensul) a se explica, a se lămuri // -**ηθήκαμε** ne-am lămurit
εξηκονταετία, η *subst.* perioadă de șaizeci de ani
εξηκοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al șaizecilea, a șaizecea
εξημερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εξημερωμένος** *v.t.* 1. a îmblânzi, a domoli 2. *fig.* a civiliza
εξημέρωση, η *subst.* 1. îmblânzire 2. domesticire
εξημμέν-ος, -η, -ο *adj.* excitat(-ă), înflăcărat(-ă), aprins(-ă)
εξήντα *num. card.* șaizeci
εξηνταβελόν-ης, ο, -ισσα, η *subst.* persoană foarte zgârcită
εξηντάρ-ης, ο; -α, η *subst.* persoană de șaizeci de ani
εξηνταριά, η *subst.* (**καμιά**) (vreo) șaizeci, cam șaizeci, în jur de șaizeci
εξής *adj. invar.* următorul(-oarea) // ο ~ **următorul**, cel care urmează // **σου κάνω την ~ παρατήρηση** îți fac următoarea observație // **σου λέω τα ~** îți spun următoarele
εξής *adv.* în continuare // **στο ~** pe viitor // **από τώρα και στο ~** de acum înainte, de acum încolo // **και ούτω καθ'εξής** și așa mai departe // **ως ~** în felul următor
έξι *num. card.* șase
εξιδανίκευση, η *subst.* idealizare
εξιδανικ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, **εξιδανικευμένος** *v.t.* a idealiza
εξίλασμός, ο *subst.* ispășire, expiere
εξίλασθη-ος, -α, -ο *adj.* de ispășire, ispășitor(-oare), expiator(-oare)
εξιλε-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εξιλεωμένος** I. *v.t.* a calma, a potoli, a liniști II. *v.r.* **εξιλεώνομαι** a-și ispăși un păcat prin sacrificiu
εξιλέωση, η *subst.* ispășire, expiație (a unui păcat)

εξισλαμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξισλαμισμένος** *adj. v.t.* a islamiza, a converti la islamism
εξισλαμισμός, *o subst. relig.* islamizare
εξισορρόπηση, *η subst.* echilibrare
εξισορροπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **εξισορροπημένος** *v.t.* a echilibra, a ține în echilibru
εξίσου *adv.* deopotrivă, în mod egal, în același fel, în părți egale, la fel de, de asemenea //
είναι ~ ενδιαφέρον este la fel de interesant
εξιστόρηση, *η subst.* istorisire
εξιστορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **εξιστορημένος** *v.t.* a istorisi
εξισ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εξισωμένος** *v.t.* 1. a egala, a egaliza, a nivela, *fin.* a balansa //
~ λογαριασμό a balansa, a egaliza un cont 2. *mat.* a pune în ecuație
εξίσωση, *η subst.* 1. egalizare; nivelare //
~ μισθών nivelare a salariilor 2. *mat.* // **~ με δύο αγνώστους** ecuație cu două necunoscute
εξισωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* egalizator(-oare), nivelator(-oare) II. *adv.* (-ά)
εξιτήριο, *to subst.* bilet (act) de ieșire din spital
εξιχν-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, **εξιχνιασμένος** *v.t.* a elucida //
~ το μυστήριο a elucida misterul
εξιχνίαση, *η subst.* elucidare
εξοβελ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξοβελισμένος** *v.t.* 1. (*d.* un text) a suprima un fragment ca nefăcând parte din textul original 2. a exclude, a arunca
εξοβελισμός, *o subst.* 1. (*d.* un text) suprimarea unui fragment ca nefăcând parte din textul original 2. excludere, aruncare
εξόγκω-μα, -ματος, *to subst.* umflătură
εξογκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εξογκωμένος** *v.t.* 1. (*și fig.*) a umfla, a mări volumul //
~ λογαριασμό a umfla un cont 2. *fig.* a exagera //
μην -ωνετε τα πράγματα nu exagerați lucrurile
εξόγκωση, *η subst.* 1. creșterea volumului, umflare 2. *fig.* exagerare
εξοδ-ο, *to subst.* (mai ales la *pl.*) cheltuială //
μπαίνω σε -α a intra la cheltuială //
δικαστικά -α cheltuieli de judecată //
κοινά -α cheltuieli comune //
έκτακτα -α cheltuieli neprevăzute //
fin. **έσοδα καί -α** venituri și cheltuieli
εξόδος, *η subst.* 1. ieșire 2. exod
εξοικει-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εξοικειωμένος** *v.t.* a familiariza, a obișnui cu... //
~ όνόμει με το περιβάλλον se familiariza cu mediul
εξοικείωση, *η subst.* familiarizare
εξοικονόμηση, *η subst.* 1. agonisirea celor necesare vieții 2. economisire
εξοικονομ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **εξοικονομημένος** *v.t.* 1. a agonisi cele necesare vieții //
~ τα ~ mă gospodăresc, o scot la capăt 2. a economisi

(εξοκέλλω) **εξόκειλα** *v.i.* 1. (*d.* o navă) a eșua, a se împotmoli //
το πλοίο εξόκειλε nava a eșuat 2. *fig.* a se depărta, a devia, a se abate de la drumul cel drept, a nu fi om cinstit
εξολοθρεμός, *o și εξολόθρευση*, *η subst.* exterminare, nimicire, distrugere completă
εξολοθρευτής, *o subst.* exterminator
εξολοθρ-εύω, -ευσα și -εψα, -εύτηκα, **εξολοθρε(υ)μένος** *v.t.* a extermina, a nimici, a distruge complet
εξομάλυνση, *η subst.* 1. normalizare 2. *fig.* aplanare (a unui conflict)
εξομαλ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα, **εξομαλυμένος** *v.t.* 1. a normaliza 2. *fig.* a aplană (un conflict)
εξομοι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εξομοιωμένος** *v.t.* a asimila
εξομοίωση, *η subst.* asimilare
εξομολόγηση, *η subst.* spovedire, spovedanie, mărturisire
εξομολογητής, *o subst.* duhovnic, confesor
εξομολογητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de spovedire, de mărturisire 2. revelator(-oare)
εξομολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **εξομολογημένος** I. *v.t.* 1. *bis.* a spovedi 2. a mărturisi II. *v.r.* -ούμαι a se spovedi, a se destăinui
εξόν *adv.* în afară de //
~ απ' αυτό în afară de aceasta
εξοντ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **εξοντωμένος** *v.t.* 1. a extermina; a nimici; a anihila 2. *fig.* a surmena, a epuiza, a extenua
εξόντωση, *η subst.* exterminare; nimicire; anihilare //
φυσικά ~ exterminare fizică
εξοντωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* exterminator(-oare), nimicitor(-oare), distrugător(-oare)
εξονυχιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* exhaustiv(-ă), complet(-ă) //
~ ή εξέταση cercetare exhaustivă II. *adv.* -ά
εξοπλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξοπλισμένος** *v.t.* 1. a înarma 2. a utiliza 3. *mar.* a echipa
εξοπλισμός, *o subst.* 1. înarmare 2. echipare
εξοργ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξοργισμένος** *v.t.* a înfură, a mânia, a întărâta; a exaspera
εξόργιση, *η și εξοργισμός*, *o subst.* furie, mânie
εξοργισμέν-ος, -η, -ο *adj.* înfuriat(-ă), mânios (-oasă)
εξοργιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* care provoacă furia / mânia; exasperant(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod furios / mânios
εξορία, *η subst.* exil, surghiun
εξορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **εξορισμένος** *v.t.* a exila, a surghiuni
εξόριστ-ος, -η, -ο *adj.* exilat(-ă), surghiunit(-ă)

εξορκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξορκισμένος *v.t.* 1. a exorciza, a descânta 2. a conjura, a ruga călduros, a implora

εξορκισμός, ο *subst.* 1. exorcizare, decânte 2. implorare, rugămintă fierbinte

εξορκιστής, ο *subst.* exorcist, cel (cea) care face descânțete

εξόρμησις, η *subst.* 1. năvală, asalt 2. acțiune pentru realizarea unui scop

εξορμ-ώ, -ησα *v.i.* a se năpusti, a asalta

εξόρυξις, η *subst.* extracție, extragere // ~ **ορυκτών** extragere de minerale

εξορύσσω, εξόρυξα, εξορύχθηκα *v.t.* 1. a extrage, a scoate ceva de undeva 2. a excava

εξοστρακ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξοστρακισμένος *I. v.t.* a ostraciza, a îndepărta, a goni *II. v.r. -ίζομαι* (*d.* proiectile) a-și schimba traiectoria în urma ciocnirii de un obstacol

εξοστρακισμός, ο *subst.* ostracizare; îndepărtare, gonire, proscrisie

εξουδετερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξουδετερωμένος *v.t.* a neutraliza

εξουδετέρωση, η *subst.* neutralizare

εξουθεν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξουθενωμένος *v.t.* a epuiza, a extenua, a istovi

εξουθένωση, η *subst.* epuizare, extenuare, istovire
εξουθενωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* extenuant(-ă), epuizant(-ă), istovitor(-oare)

εξουσία, η *subst.* 1. putere, autoritate 2. *pol.* conducere, guvernare, putere // **έρχομαι στην** ~ a veni la putere // **κρατική** ~ putere de stat // **κατάχρηση της** -ς abuz de putere // **όργανα της** -ίας organe ale puterii

εξουο-ιάζω, -ίασα, ιάστηκα, εξουσιασμένος *v.t.* a stăpâni, a conduce, a guverna, a domina // ~ **τον εαυτό μου** a fi stăpân pe sine

εξουσιασής, ο, -στρια, η *subst.* stăpân(-ă), stăpânitor(-oare), deținător(-oare) al(a) puterii

εξουσιαστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. care ține de putere; autoritar(-ă) 2. absolutist(-ă), tiranic(-ă), despot(-ă) *II. adv. (-ά)* în mod autoritar

εξουσιοδότηση, η *subst.* împuternicire, autorizare // **πλήρης** ~ autorizare deplină

εξουσιοδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εξουσιοδοτημένος *v.t.* a împuternici, a autoriza, a încuviința

εξόφθαλμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. *med.* exoftalmic(-ă), cu ochii bulbucați 2. *fig.* vizibil(-ă), evident(-ă), bățător(-oare) la ochi

εξόφλησις, η *subst.* 1. achitare, plată // ~ **λογαρισμού** achitarea unui cont // ~ **με δόσεις** plată în rate 2. *fin.* lichidare // **προς** ~ pentru lichidare / plată, de achitat

εξοφλητέ-ος, -α, -ο *adj.* de achitat, plătit(-ă), rambursabil(-ă)

εξοφλητικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. de achitare *II. subst. το* -ό chitanța

εξοφλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εξοφλημένος *v.t. fin.* 1. a achita, a plăti // ~ **χρέος** a achita o datorie 2. *fig.* a lichida

εξοχή, η *subst.* // **κατ** ~ prin excelență

εξοχή, η *subst.* (localitate la) țară, zonă din afara orașului // **πηγαίνω στην** ~ mă duc la țară

εξοχικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de țară, care este departe de oraș // -ό **σπίτι** casă la țară/de vacanță *II. adv. (-ά)* ca la țară

εξοχ-ος, -η, -ο *I. adj.* excelent(-ă), eminent(-ă), minunat(-ă), formidabil(-ă), proeminent(-ă), marcant(-ă) // -**ώτατε!** Excelență *II. adv. (-όπως)* în mod minunat, excelent, foarte bine

Εξοχότητα, η *subst.* eminență, excelență // **ή αυτού** ~ eminența sa, excelența sa

εξπέρ, ο *subst. invar.* expert, specialist într-un anumit domeniu

εξπρές, το *subst.* 1. tren rapid 2. scrisoare expresă

εξπρεσιονισμός, ο *subst.* expresionism

εξπρεσιονιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst.* expresionist(-ă)

εξπρεσιονιστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* expresionist(-ă) *II. adv. (-ά)* în mod expresionist

έξτρα *I. adv.* extra, excelent, foarte bine *II. subst. ~ τα* (mai ales) cheltuieli suplimentare

εξτρεμισμός, ο *subst. pol.* extremism

εξτρεμ-ιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst. pol.* extremist (-ă)

εξτρεμιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* extremist(-ă) // -**ές πράξεις** acțiuni extremiste

εξυβρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, εξυβρισμένος *v.t.* a aduce injurii, a insulta (prin vorbe și fapte)

εξύβριση, η *subst.* injurie, insultă

εξυβριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* injurios(-oasă), insultător(-oare)

εξυγ-ιαίνω, -ίανα, -ιάνθηκα *v.t.* 1. a asana; a salubriza 2. *fig.* a redresa, a îndrepta

εξυγιανση, η *subst.* 1. asanare; salubritate 2. *fig.* redresare, îmbunătățire

εξυγιαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* de asanare, de salubritate // -**ά μέτρα** măsuri de salubritate

εξύμνησις, η *subst.* laudare, elogiare

εξύμν-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a lauda, a elogia

εξυπακούεται *v. impers.* se subînțelege // **αυτό** ~ asta se subînțelege

εξυπνέρισις, η *subst.* servire, deservire // **η ~ των πελάτων** deservirea clienților

εξυπηρετικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* serviabil(-ă), săritor(-oare), îndatoritor(-oare) *II. adv. (-ά)* în mod serviabil, în manieră îndatoritoare

εξυπηρετ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a servi, a face servicii, a ajuta, a fi de folos // ~ **τους σκοπούς κάποιου** a servi scopurilor cuiva // **πολύ με -ησε** m-a ajutat mult

εξυπν-άα, η *subst.* 1. deșteptăciune, inteligență, istețime 2. (*la pl.*) glume de prost gust, palavre, aiureli

έξυπν-ος, -η, -ο I. *adj.* deștept(-eaptă), inteligent(-ă) II. *adv.* (-α) (în mod) inteligent // **φάνηκε** ~ s-a comportat inteligent // **χειρίστηκε** ~ **το ζήτημα** a mânuit în mod inteligent problema

εξυφ-αίνω, -ανα, -άνθηκα *v.t.* a urzi, a unelti, a pune la cale

εξυψ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, εξυψωμένος *v.t.* a ridica, a înălța // **-ώθηκα στα μάτια μου** (s-a ridicat) a crescut în ochii mei

εξυψωση, η *subst.* 1. ridicare, înălțare 2. preamărire, proslăvire

έξω *adv.* afară, în afară // **βγαίνω** ~ a ieși afară // ~ **από το σπίτι** în afara casei // **το ρίχνω** ~ a nu pune la inimă // **γίνομαι ~ φρενών** a-și ieși din fire, a se înfuria // **ο ~ απ'εδώ** diavolul // **με βγάζει ~ από τα ρούχα μου** mă scoate din sărite/răbdări // **απ'~** pe dinafară, pe de rost

εξώγαμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. în afara căsătoriei, extraconjugal(-ă) // **-ες σχέσεις** legături extraconjugale 2. nelegitim(-ă), natural(-ă) // **-ο τέκνο** copil natural, nelegitim

εξωγεν-ής, -ής, -ές *adj. geol.* exogen(-ă)

εξωγήιν-ος, -η, -ο *adj.* extraterestru(-ă)

εξώδικ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. extrajudiciar(-ă) 2. (*d. știri*) neoficial(-ă) // **-η πληροφορία** știre neoficială II. *adv.* (-α) din surse neoficiale // **το έμαθα** ~ am aflat din surse neoficiale

εξώθηση, η *subst.* 1. împingere 2. îmbrâncire

εξώθυρα, η *subst.* poartă de intrare, ușa din afară

εξωθ-ώ, -ησα, -ήθηκα, εξωθωμένος *v.t.* 1. a împinge înafară 2. a îmbrânci, a da un brânci

εξωκκλήσι, το *subst.* vezi **ξωκκλήσι**

εξωκοινοβουλευτικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* extra-parlamentar(-ă)

εξωλέμβι-ος, -α, -ο *adj. mar.* care se așează în afara vasului (barcă anexă, șalupă anexă)

εξώλης και προώλης *adj.* + *adv.* desfrânat / stricat din cale afară, totalmente imoral

εξωμερίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* care este de loc din altă parte, venetic(-ă), străin(-ă)

εξωμήτρι-ος, -α, -ο *adj. med.* extrauterin(-ă) // **-α κύηση** sarcină extrauterină

έξωμ-ος, -η, -ο *adj.* cu umerii goi, decoltat(-ă)

εξωμότης, ο *subst.* abjurat, renegat, apostat

εξώπορτα, η *subst.* ușă care dă afară, ușă de intrare într-o clădire

εξωπραγματικ-ός, -ή, -ό *adj.* care este în afara realității, ireal(-ă)

εξώπρoικα, η *subst. jur.* parafernă, averea personală a soției în afară de dotă

εξώπρoικ-ος, -η, -ο *adj. jur.* parafern(-ă), extradotal(-ă) // **τα -α** bunuri parafernale aparținând soției, nefiind cuprinse în dotă

εξωρατίζω, εξωράτιστα, εξωρατιστικά, εξωρατಿಸμένος *v.t.* a înfrumuseța

εξωρατисμός, ο *subst.* înfrumusețare

εξωρατисτ-ός, -ή, -ό *adj.* de înfrumusețare; care înfrumusețează

έξωση, η *subst. jur.* 1. evacuare (a unui chiriaș pe cale judecătorească) 2. expulzare 3. detronare (a unui rege)

εξώστης, ο *subst.* balcon (și la teatru etc.)

εξωστρέφεια, η *subst. psih.* extraversiune

εξωστρεφ-ής, -ής, -ό *adj. psih.* extravertit(-ă)

εξωσυζυγικ-ός, -ή, -ό *adj.* extraconjugal(-ă) // **-ή ζωή** viață extraconjugală

εξωσχολικ-ός, -ή, -ό *adj.* extrașcolar(-ă)

εξωτερίκευση, η *subst.* exteriorizare // ~ **των αισθημάτων** exteriorizare a sentimentelor

εξωτερικ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, εξωτερικευμένος *v.t.* a exterioriza

εξωτερικό, το *subst.* 1. exterior, partea exterioră, înfățișarea exterioră // ~ **του σπιτιού** exteriorul casei 2. străinătate // **ήρθε από το ~** a venit din străinătate 3. *pl.* afaceri externe // **υπουργείο των -ών** ministerul de externe

εξωτερικ-ός, -ή, -ο I. *adj.* 1. exterior(-oară) // **-ή εμφάνιση** înfățișare exterioră 2. extern(-ă) exterior(-oară) din străinătate // **-ή πολιτική** politică externă // **-η αγορά** piața externă // **-ό εμπόριο** comerț exterior II. *adv.* (-ά) 1. după aspectul exterior, în afară 2. în exterior, în afară

εξωτικό, το *subst.* stafie, fantomă, nălucă // **τα -ά** ielele

εξωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. exotic(-ă) 2. *fig.* neobișnuit de frumos(-oasă)

εξωφρενικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* exagerat(-ă), inimaginabil(-ă) // **έγιναν -ά πράγματα** s-au întâmplat lucruri inimaginabile II. *adv.* (-ά)

εξωφρενισμός, ο *subst.* demență, nebunie, ieșire din minți

έξω φρενών *loc. adv.* în mod demential, (*fam.*) ca scos din minți

εξώφυλλο, το *subst.* 1. copertă 2. (*la fereastră*) canat

εορτάζω *v.t.* vezi **γιορτάζω**

εορτάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de sărbătorit 2. de sărbătoare // **-η ημέρα** zi de sărbătoare

εορτασμός, ο *subst.* sărbătorire

εορταστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de sărbătoare, sărbătoresc(-ească), festiv(-ă)
εορτή, η *subst.* sărbătoare; festivitate // **εκκλησιαστική** ~ sărbătoare bisericească // **ονομαστική** ~ sărbătoare onomastică // **ήρθεος κατόπιν** -ς ai sosit la spartul târgului (prea târziu)
εορτολόγιο, το *subst. bis.* carte cu sărbătorile bisericești din cursul anului și cu istoricul lor
επαγγελία, η *subst.* făgăduință // **η γη της** -ς pământul făgăduinței
επαγγέλλομαι, -θηκα *v.d.* 1. a făgădui, a promite 2. a profesa, a practica o meserie 3. a se da drept... , a se preface
επάγγελ-μα, -ματος, το *subst.* profesie, meserie // **το ~ του γιατρού** profesia medicului // **το ~ του ράφτη** meseria de croitor // **εξ -ματος** din oficiu // **ψεύτης εξ -ματος** mincinos din profesie
επαγγελματίας, ο, η *subst.* profesionist(-ă), meseriaș(-ă)
επαγγελματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* profesional(-ă) // -ή **εκπαίδευση** învățământ profesional // -ός **προσανατολισμός** orientare profesională II. *adv.* (-ά) din punct de vedere profesional
επαγρύπνηση, η *subst.* vigilență, supraveghere
επαγρυπν-ώ, -ησα *v.t.* a supraveghea, a urmări cu atenție continuă, a fi vigilent(-ă)
επαγωγή, η *subst.* 1. *filoz.* inducție, concluzie obținută de la particular la general 2. *fiz.* **ηλεκτρομαγνητική** ~ inducție electromagnetică 3. *jur.* deferire // ~ **όρκου** deferirea jurământului
επαγωγικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* inductiv(-ă) // -ή **μέθοδος** metoda inductivă II. *adv.* (-ά) prin inducție
έπαθλο, το *subst.* premiu (la întrecere) // **απονομή -ων** decernarea premiilor
επαινετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de laudă, laudativ(-ă), elogios(-oasă) II. *adv.* (-ά)
έπαιν-ος, ο *subst.* 1. elogiul, laudă // **είναι άξιος -ου** este demn de laudă 2. distincție, mențiune // **πήρα -ο** am câpătat mențiune
επαιν-ώ, -εσα, -έθηκα, επαινεμένος *v.t.* a lăuda, a elogia // **πολύ τον -ούν** este foarte laudat // **πολλοί τον -ούν** mulți îl laudă
επαίτων, ο *subst.* specialist(-ști), expert(-ți)
επαισθητ-ός, -ή, -ό *adj.* simțitor(-oare), apreciabil(-ă) // -ή **διαφορά** diferență simțitoare
επαίχοντ-ος, -η, -ο I. *adj.* rușinos(-oasă) // -η **συμπεριφορά** comportare rușinoasă II. *adv.* -α **επαιτεία, η** *subst.* cerșetorie
επαίτης, ο *subst.* cerșetor(-oare)
επακόλουθο, το *subst.* urmare, consecință // **έχει** -σαν ~ are drept urmare
επακολουθ-ώ, -ησα *v.i.* a veni la rând, a urma
επακριβώς *adv.* foarte exact

έπακρο, το *subst.* extremă, margine, limită // **έφθασα στο ~** am ajuns la limită
επάλειψη, η *subst.* ungere // ~ **με κρέμα** ungere cu cremă
επαλήθευση, η *subst.* adevărire, confirmare, verificare
επαληθ-εύω, -εуса, -εύτηκα, επαληθευμένος *v.t.* și *i.* a (se) adevăra, a (se) confirma, a (se) verifica // **-εύτηκε το προμήνυμα** prevestirea s-a adevărit
επαλληλ-ός, -η, -ο *adj.* (mai ales la *pl.*) succesiv(-ă)
έπαλη, η *subst.* meterez, crenel, partea superioară a unei fortificații
επαμφοτερίζω *v.i.* a șovăi, a ezita, a oscila
επαν(α)- element de compunere a cuvintelor cu sens iterativ sau denotând „sprijin pe”
επαναγωγή, η *subst.* readucere, reîntoarcere
επανάκτηση, η *subst.* recăpătare, redobândire
επανακτώ, επανέκτησα, επανακτήθηκα *v.t.* a recăpăta, a redobândi, a recâștiga
επαναλαμβάνω, επανέλαβα, επαναλήφθηκα, (επανειλημμένος) *v.t.* a repeta // ~ **τα ίδια και** **τα ίδια** a repeta mereu același lucru
επαναληπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de repetare, care se repetă; cu repetiție // -ό **όπλο** armă cu repetiție 2. recapitulativ(-ă)
επανάληψη, η *subst.* 1. repetare, reluare // **κατ' ~** în reluare 2. recapitulare
επαναπατ-ίζομαι, -ίστηκα, επαναπατρισμένος *v.r.* a se reîntoarce în patria sa, a se repatria
επαναπατρισμός, ο *subst.* repatriere
επαναπ-αύομαι, -αύτηκα, επαναπαυμένος *v.r.* 1. a sta liniștit(-ă), a fi relaxat 2. a se complăcea într-o anumită situație // ~ **στις δάφνες** **μου** a se culca pe laurii gloriei
επανάπαυση, η *subst.* relaxare
επανάσταση, η *subst.* revoluție
επαναστάτ-ης, ο, -ισσα și **-τρια, η** *subst.* revoluționar(-ă)
επαναστατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* revoluționar(-ă) // -ές **ιδέες** idei revoluționare II. *adv.* -ά
επαναστατικότητα, η *subst.* situație / stare revoluționară
επαναστατ-ώ, -ησα, -επαναστατημένος I. *v.i.* a se răscula, a se răzvrăti, a se revolta II. *v.t.* a face revoluție
επαναστροφή, η *subst.* reîntoarcere
επανασύνδεση, η *subst.* restabilirea legăturii
επαναφέρω, επανέφερα, επαναφέρθηκα, επαναφεμένος *v.t.* a readuce; a restabili // ~ **στην** **μνήμη** a readuce în memorie // ~ **στην** **ζωή** a readuce la viață // ~ **την τάξη** a restabili ordinea

επαναφορά, η *subst.* 1. readucere, restabilire 2. (stilistică) repetiție

επανδρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, επανδρωμένος *v.t.* 1. *mar.* a dota o navă cu echipaj 2. a angaja personal (într-un serviciu etc.)

επάνδρωση, η *subst.* 1. *mar.* dotarea unei nave cu echipaj 2. angajare de personal (pentru un serviciu etc.)

επανειλημμέν-ος, -η, -ο I. *adj.* repetat(-ă) // -ες **ενέργειες** acțiuni repetate II. *adv.* (-ως) în mod repetat

επανεκδίδω, επανεξέδωσα, επανεκδόθηκα, επανεκδομένος *v.t.* a reedita; a republica

επανεκδοση, η *subst.* 1. reeditare 2. reapariție (a unui ziar etc.)

επανέρχομαι, επανήλθα *v.d.* a reveni, a se re-întoarce, a se înapoia // **επανήλθε στη θέση του** a revenit la postul lui

επάνοδος, η *subst.* reîntoarcere, revenire, înapoiere // **η ~ στην πατρίδα** revenirea în patrie

επανορθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα *v.t.* a repara, a remedia, a îndrepta, a redresa

επανόρθω-η, η *subst.* 1. reparare, remediere, îndreptare, redresare 2. **οι -εις** *pl.* reparații / des-păgubiri de război

(ε)πάνω I. *adv.* 1. sus // **εκεί** ~ acolo sus // ~ **κάτω** aproximativ, cu aproximație 2. deasupra // ~ **από** **μας** deasupra noastră 3. exact // **ήρθε ~ στην ώρα** a venit exact la timp II. *prep.* 1. asupra // **ήρθε ~ μου** a venit / s-a năpustit asupra mea 2. **la // δεν έχω χρήματα ~ μου** nu am bani la mine 3. **pe // το βιβλίο είναι ~ στο τραπέζι** cartea e pe masă 4. **peste // ο ένας ~ στον άλλο** unul peste altul // ~ **στο θυμό του** în plină furie

επαξι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. demn(-ă) de..., vrednic(-ă) de... 2. merituos(-oasă) II. *adv.* (-α) pe merit

επάρατ-ος, -η, -ο *adj.* blestemat(-ă) // -η **αρρώστια** boală blestemată

επάργυρ-ος, -η, -ο *adj.* argintat(-ă)

επαργυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, επαργυρωμένος *v.t.* a arginti

επαργύρωση, η *subst.* argintare

επάρκεια, η *subst.* suficiență, îndestulare

επαρκ-ής, -ής, -ές I. *adj.* suficient(-ă), destul(-ă), îndestulător(-oare) // -ής **ποσότητα** trofίμων cantitate suficientă de alimente II. *adv.* (-ώς) îndeajuns, suficient

επαρκ-ώ *v.i.* a fi suficient(-ă), a fi îndeajuns(-ă), a ajunge // **-εί για όλους** ajunge pentru toți

έπαρση, η *subst.* 1. ridicare, înălțare // **η ~ της σημαίας** înălțarea drapelului 2. *fig.* aroganță

επαρχία, η *subst.* 1. provincie 2. unitate administrativă

επαρχιακ-ός, -ή, -ό *adj.* provincie, district, de provincie, districtual(-ă)

επαρχιώτης, ο; -ισσα, η *subst.* provincial(-ă)

επαρχιώτικ-ος, -η, -ο I. *adj.* provincial(-ă) II. *adv.* (-α)

επαρχιωτισμός, ο *subst.* provincialism

έπαυλη, η *subst.* vilă (la țară)

επαυξάνω, επαυξήσα, επαυξήθηκα, επαυξημένος *v.t.* a mări, a spori, a majora, a întezi; a potența

επαυξηση, η *subst.* mărire, sporire, majorare; potențare

επαύριο (την) *loc. adv.* în ziua următoare

επαφή, η *subst.* 1. atingere, contact // **σημείον -ής** punct de contact // **κάνει ~** face contact, face atingere 2. *fig.* intrare în legătură cu cineva, contact // **πήραμε ~** am luat contact

επαφίμαι *v.r.* a se bizui, a se încrede în cineva // ~ **σε σένα** mă bizui pe tine

επαυθ-ής, -ής, -ές *adj.* coplesitor(-oare), împovărător(-oare), oneros(-oasă) // -είς **όροι** condiții oneroase

επείγει I. *v. impers.* e urgent // II. **επείγομαι** *v.r.* a fi grăbit

επεγόντως *adv.* de urgență, imediat

επείγ-ων, -ουσα, -ον *adj.* 1. urgent(-ă) // -ουσα **υπόθεση** problemă urgentă // **κατά -οντα** **τρόπο** urgent // **είναι -ον** este urgent 2. **επείγον** (scrisoare, colet) urgent, expres

επειδή *conj.* deoarece, pentru că, fiindcă, devreme ce, odată ce, întrucât, căci // **τιμωρήθηκε ~** **είπε ψέματα** a fost pedepsit pentru că a mințit

επείσασκτ-ος, -η, -ο *adj.* intrus(-ă), venetic(-ă), străin(-ă)

επεισοδιακ-ός, -ή, -ό I. *adj.* plin(-ă) de întâmplări / aventuri / incidente II. *adv.* (-ά)

επεισοδί-ο, το *subst.* 1. episod // **τηλεοπτικά -α** episoade de televiziune // **μια σειρά πολεμικών -ίων** o serie de episoade de război 2. **accident** // **εγκεφαλικό** ~ accident cerebral 3. **incident** // **διπλωματικό** ~ incident diplomatic 4. **τα -α** tulburări, dezordine

έπειτα I. *adv.* apoi, pe urmă, după aceea // **τι έγινε** ~ ce s-a întâmplat după aceea? // **κι ~** și ce dacă? II. *prep.* după // ~ **από σένα** după tine // ~ **από μερικές μέρες** după câteva zile

επέκταση, η *subst.* 1. prelungire, extindere 2. expansiune

επεκτατικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de prelungire, de extindere 2. expansionist(-ă)

επεκτατισμός, ο *subst.* expansionism

επεκτείνω, επέκτεινα, επεκτάθηκα, επεκτεταμένος *v.t.* a prelungi, a extinde

επέλαση, η *subst. milit.* atac, șarjă (de cavalerie)
επεμβαίνω, **επέμβηκα** *v.i.* a interveni, a se amesteca, a mijloci // -ω *στη διένεξη* a interveni în dispută

επέμβαση, η *subst.* intervenție, amestec, mijlocire
// *στρατιωτική* ~ intervenție militară // *χειρουργική* ~ intervenție chirurgicală

επένδυ-μα, -ματος, **το** *subst.* învelitoare, înveliș
επένδυσ-η, η *subst.* 1. căptușire, căptușeală, dublură 2. *fin.* investiție // **Τράπεζα** -εων Banca de investiții // ~ **κεφαλαίου** investiție de capital 3. ilustrație muzicală

επενδυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de investiții // **στον** -ό *τομέα* în domeniul investițiilor

επενδύ-ω, -υσά, -ύθηκα, **επενδυμένος** *v.t.* 1. a căptuși, a dubla 2. *fin.* a investi, a face investiții 3. *fig.* a investi din punct de vedere sufletec

επενέργεια, η *subst.* influență, înrăurire
επενεργ-ώ, -ησα *v.t.* a influența, a înrăuri

επεξεργ-άζομαι, -άστηκα, **επεξεργασμένος** *v.d.*

1. a prelucra 2. a finisa

επεξεργασία, η *subst.* 1. prelucrare 2. finisare
επεξηγηματικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* explicativ(-ă) *II. adv.* (-ά) într-o manieră explicativă

επεξηγήση, η *subst.* explicație suplimentară, lămurire

επεξηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **επεξηγημένος** *v.t.* a explica în plus, a lămuri

επέρχομαι, **επήλθα** *v.d.* 1. a surveni 2. a se produce ca urmare 3. *milit.* a veni împotriva inamicului, a ataca

επερώτηση, η *subst. pol.* interpelare

επέτειος, η *subst.* aniversare

επετηρίδα, η *subst.* 1. anuar, anale 2. aniversare
// *στρατιωτική* ~ anale militare, catalogul ofițerilor activi în ordinea vechimii

επευφημία, η *subst.* aclamație, ovație

επευφημ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a aclama, a ovationa
επηρε-άζω, -ασα, -άστηκα, **επηρεασμένος** *v.t.* a influența, a înrăuri

επηρεασμός, ο *subst.* influențare, înrăurire

επίρεια, η *subst.* influență

επιρμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* îngâmfat(-ă), arogant(-ă), megaloman(-ă)

επί *prep.* (*inv.*) 1. // ~ **τέλους** în sfârșit // ~ **τω** *όρω* cu condiția // ~ **λέξει** cuvânt cu cuvânt // ~ **τη ευκαιρία** cu ocazia // ~ **τόπου** pe loc 2. *mat.* ori // **πέντε** ~ **έξη** **κάνουν** **τριάντα** cinci ori șase fac treizeci

επίατρος, ο *subst. milit.* medic maior

επιβαίνω *v.i.* 1. a se îmbarca în; a se urca în 2. a fi într-un mijloc de transport 3. (*d.* animale) a efectua montă

επιβάλλ-ον, -οντος, **το** *subst.* fel de a fi autoritar

επιβάλλω, **επέβαλα**, **επιβλήθηκα**, **επι(βε)βλη-μένος** *I. v.t.* 1. a impune // ~ *την γνώμη μου* a-și impune părerea 2. a aplica, a impune (o amendă) // ~ **πρόστιμο** a amenda // ~ **φόρο** a impune un impozit // ~ **ποινή** a aplica o pedeapsă // *II. v.r.* **επιβάλλομαι** 1. a fi impus (de sus) 2. a se impune 3. a inspira respect, a impune

επιβάρυνση, η *subst.* 1. împovărare, grevare // ~ *του προϋπολογισμού* grevarea bugetului 2. agravare // ~ *της ασθενείας* agravarea bolii

επιβαρυντικ-ός, -ή, -ό *adj.* agravant(-ă) // *jur.* -ές *περιπτώσεις* circumstanțe agravante

επιβαρ-ύνω, -υνά, -ύνθηκα, **επιβαρυνμένος** *v.t.* 1. a împovăra, a îngreuna 2. a agrava 3. *fig.* a inoportuna, a deranja // ~ *κάποιον* a inoportuna pe cineva

επιβάτης, ο, -ισσα, η *subst.* pasager(-ă)

επιβατηγό, **το** *subst. mar.* navă de pasageri

επιβατικ-ός, -ή, -ό *adj.* de pasageri // -ό *αυτοκίνητο* autobuz

επιβεβαι-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **επιβεβαιωμένος** *v.t.* a confirma, a adevăra, a certifica; a atesta

επιβεβαίωση, η *subst.* confirmare, adevărire, certificare; atestare

επιβεβλημέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* impus(-ă)

επιβήτορας, ο *subst.* animal mascul de montă

επιβιβ-άζω, -α, -άστηκα, **επιβιβασμένος** *v.t.* a urca (pe cineva / ceva) într-un mijloc de transport, a îmbarca

επιβίβαση, η *subst.* suire, îmbarcare, urcare (într-un mijloc de transport)

επιβ-ιώνω, -ίωσα *v.i.* a supraviețui

επιβίωση, η *subst.* supraviețuire // **αγώνας** *για την* ~ luptă pentru supraviețuire

επιβλαβ-ής, -ής, -ές *I. adj.* vătămător(-oare), dăunător(-oare) *II. adv.* (-ώς)

επιβλέπω, **επέβλεψα** *v.t.* a supraveghea

επιβλεψη, η *subst.* supraveghere

επιβλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. impunător(-oare), impozant(-ă), care impune respect sau admirație 2. măreț(-eață)

επιβλητικότητα, η *subst.* prestanță

επιβολή, η *subst.* 1. impunere // **βίαια** ~ *της θέλησης* **κάποιου** impunere prin forță a voinței cuiva 2. prestanță

επιβουλ-εύομαι, -εύθηκα *v.d.* a unelti, a conspira, a complota (împotriva cuiva)

επιβουλή, η *subst.* uneltire, complot, conspirație (împotriva cuiva)

επιβουλ-ός, -η, -ο *I. adj.* insidios(-oasă), perfid(-ă), viclen(-ă) *II. adv.* (-α) cu perfidie, cu rea intenție

επιβράβευση, η *subst.* 1. gratificare, premiere, recompensare 2. recompensă

επιβραβ-εύω, -ευσά, -εύτεκα, **επιβραβευμένος** *v.t.* a gratifica, a premia, a recompensa
επιβράδυνση, η *subst.* 1. încetinare, reducerea vitezei 2. întârziere, târăgănare
επιβραδ-ύνω, -ύνα, -ύνθηκα *v.t.* 1. a încetini, a reduce viteza 2. a târăgăna, a întârzia
επίγει-ος, -α, -ο *adj.* pământesc(-ească), terestru(-ă) // **τα -α αγαθά** bunuri pământești
επιγλωττίδα, η *subst. anat.* epiglotă
επίγνωση, η *subst.* conștiință, cunoaștere conștientă // **έχει ~ της θέσεώς του** are conștiința propriei situații // (*inv.*) **εν επίγνωση** cu bună știință, în mod conștient, în cunoștință de cauză
επιγονατίδα, η *subst.* 1. rotulă 2. genunchieră
επίγονος, ο *subst.* 1. urmaș, succesor, descendent 2. epigon
επίγραμ-μα, -ματος, το *subst.* epigramă
επιγραμματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* epigramatic(-ă) II. *adv.* (-ά) în formă de epigramă
επιγραμματοποιοίς, ο *subst.* epigramist
επιγραφή, η *subst.* 1. inscripție 2. firmă (a unui magazin etc.)
επιγραφική, η *subst.* epigrafie
επιδεικνύω și **επιδείχνομ**, **επέδειξα**, **επιδείχθηκα** și **επιδείχτηκα** *v.t.* 1. a scoate în evidență // **του αρέσει να επιδεικνύεται** îi place să iasă în evidență 2. a da dovadă de... // **επέδειξε θάρρος** a dat dovadă de curaj
επιδεικτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* demonstrativ(-ă), ostentativ(-ă) II. *adv.* (-ά) cu ostentație
επιδειν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **επιδεινωμένος** *v.t.* a înrăutăți, a deteriora, a agrava
επιδεινώση, η *subst.* înrăutățire, agravare, fig. deteriorare
επίδειξη, η *subst.* paradă, ostentație, demonstrație (ostentativă) // **κάνει ~ της δυνάμεως του** a face paradă de puterea sa
επιδειξίτας, ο *subst.* exhibiționist
επιδειξιομανία, η *subst.* exhibiționism
επιδεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* receptiv(-ă)
επιδέξι-ος, -α, -ο I. *adj.* îndemânatic(-ă), dibaci (-ce) II. *adv.* -α cu îndemânare
επιδεξιότητα, η *subst.* îndemânare, dibăcie, dexteritate
επιδερμίδα, η *subst.* epidermă
επιδερμικ-ός, -ή, -ό *adj.* epidermic(-ă)
επίδεση, η *subst.* pansare, bandajare
επίδεσμος, ο *subst.* pansament, bandaj
επιδέχομαι *v.d.* a admite, a îngădui, a permite, a suporta // **το ζήτημα δεν επιδέχεται αναβολή** chestiunea nu suportă amânare
επιδημία, η *subst.* epidemie
επιδημικ-ός, -ή, -ό *adj.* epidemic(-ă)

επιδίδω, **επέδωσα**, **επιδόθηκα** I. *v.t.* 1. a înmâna, a remite, a preda // ~ **το δέμα** a preda pachetul 2. a prezenta // ~ **τα διαπιστευτήρια μου** a-și prezenta scrisorile de acreditare II. *v.r.* **επιδίδομαι** (*și cu sensurile*) 1. a se dedica, a se consacra 2. a avea un record / o performanță // ~ **τον αθλητισμό** a avea un record / o performanță în atletism
επιδικ-άζω, -ασα, -άστηκα, **επιδικασμένος** *v.t. jur.* a recunoaște ca valabil dreptul cuiva și a stabili despăgubirea
επιδίκαση, η *subst. jur.* recunoașterea în justiție a dreptului cuiva la despăgubiri
επιδιορθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **επιδιορθωμένος** *v.t.* a drege, a repara // ~ **τα έπιπλα** a repara mobila
επιδιόρθωση, η *subst.* reparație, corectare, corijare
επιδ-ιώκω, -ίωξα I. *v.t.* a urmări ceva, a tinde la ceva, a avea drept scop II. *v. impers.* **επιδιώκεται** se încearcă, există tendința să...
επιδίωξη, η *subst.* străduință, aspirație (la ceva), scop, tendință
επιδοκιμ-άζω, -ασα, -άστηκα, **επιδοκιμασμένος** *v.t.* a aproba, a încuviința
επιδοκιμασία, η *subst.* aprobare, încuviințare
επίδο-μα, -ματος, το *subst.* indemnizație, alocație, ajutor bănesc // ~ **ανεργίας** ajutor de șomaj
επίδοξ-ος, -η, -ο *adj.* prezumtiv(-ă), probabil(-ă), virtual(-ă) // ~ **γυμπρός** mire prezumtiv
επιδόρπιο, το *subst.* desert
επίδοση, η 1. înmânare, remitere 2. rezultat bun / pozitiv 3. *sport.* performanță, record
επιδότηση, η *subst.* subvenționare, subvenție
επίδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a subvenționa
επίδραση, η *subst.* influență, înrăurire
επιδρομ-έας, ο (*pl.* -είς) *subst.* invadator, năvălitor, agresor
επιδρομή, η *subst.* invazie, năvălire, agresiune, năvală
επιδρώ, **επέδρασα** *v.t.* a influența, a exercita influență
επιείκεια, η *subst.* indulgență, îngăduință, clemență // **ζητώ την ~ του δικαστηρίου** a cere indulgența tribunalului
επιεικ-ής, -ής, -ές I. *adj.* indulgent(-ă), îngăduitor(-oare) II. *adv.* (-ώς) cu indulgență, cu clemență
επιζηλ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. de invidiat 2. invidiat (-ă) // ~ **ος τίτλος** un titlu invidiat II. *adv.* (-α) cu invidie
επιζημι-ος, -α, -ο I. *adj.* dăunător(-oare), păgubit(-oare) II. *adv.* (-α)
επιζητ-ώ, -ησα *v.t. (fig.)* a căuta, a aspira la ceva

επιζώ, επέζησα *v.i.* a supraviețui

επιζ-ών, -ώντος, -ο *subst.* supraviețuitor

επιζωοτία, η *subst.* epizootie, epidemie la animale

επιθανάτι-ος, -α, -ο *adj.* de agonie a morții, din clipele de agonie ale muribundului, de dinainte de moarte // **-ος ρόγχος** horecâit de dinainte de moarte

επιθε-μα, -ματος, το *subst. farm.* compresă

επίθεση, η *subst.* 1. faptul de a pune / așeza un lucru peste altul, aplicare 2. *milit.* atac, ofensivă // **περνώ στην ~** a trece la atac 3. agresiune // **συνθήκη μη -ς** pact de neagresiune 4. (*fig.*) atac

επιθετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de atac // **-ά όπλα** arme de atac 2. agresiv(-ă) // **-ή κίνηση** mișcare agresivă // **-ό ύφος** stil agresiv 3. cu porniri agresive, cu tendință de agresivitate 4. *gram.* adjectival(-ă) // **-ός προσδιορισμός** atribut adjectival II. *adv.* (-ά) 1. prin atac 2. în mod agresiv

επιθετικότητα, η *subst.* agresivitate

επίθετο, το *subst.* 1. *gram.* adjectiv 2. epitet 3. nume de familie

επιθεώρηση, η *subst.* 1. inspecție 2. inspectorat 3. revistă 4. (teatru) revistă, spectacol de estradă 5. *milit.* trecere în revistă // **~ των τμημάτων** trecerea în revistă a trupelor

επιθεωρησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* teatru) de revistă, revuistic(-ă)

επιθεωρητ-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* inspector(-oare), revizor(-oare)

επιθεωρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, επιθεωρημένος *v.t.* a inspecă; a trece în revistă

επιθηλιακ-ός, -ή, -ό *adj. med.* epitelial(-ă), al epiteliului, de epitelii

επιθήλιο, το *subst. med.* epitelii

επιθη-μα, -ματος, το *subst. gram.* sufix, terminație

επιθυμητ-ός, -ή, -ό I. *adj.* dorit(-ă); de dorit II. *adv.* (-ά) cu (mare) dorință

επιθυμία, η *subst.* dorință; doleanță, deziderat // **κατά την ~ σας** coform cu dorința dumneavoastră

επιθυμ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a dori, a vrea // **όπως -είτε** cum doriți 2. a jindui (după) ceva

επικάθωμα *v.r.* a se ghemui, a se strânge într-un cerc

επίκαιρα, τα *subst. pl.* jurnal de actualități

επίκαιρ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. actual(-ă) // **-α θέμα-τα** teme actuale 2. oportun(-ă), potrivit(-ă) // **-ο σημείο** punct potrivit II. *adv.* (-α) 1. la timp 2. în mod oportun

επικαιρότητα, η *subst.* 1. actualitate 2. oportunitate

επικαλ-ούμαι, -έσθηκα *v.d.* 1. a invoca 2. a apela la... a recurge la...

επικάλυψη, η *subst.* acoperire; placare

επικαρπία, η *subst. jur.* uzufruct // **έχω το δικαίωμα της -ς** a avea dreptul de uzufruct

επικαρπωτής, ο *subst. jur.* uzufructuar

επικασσιτερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, επικασσιτερω-μένος *v.t.* a cositori

επικασσιτέρωση, η *subst.* cositorire

επείκειται *v. impers.* e pe cale să se producă cât de curând; e iminent(-ă)

επίκεντρο, το *subst. geol.* epicentru

επικεντρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, επικεντρωμένος *v.t.* a-și concentra (atenția etc.) spre un anumit obiectiv

επικερδ-ής, -ής, -ές I. *adj.* lucrativ(-ă), rentabil(-ă), profitabil(-ă) // **-ές εμπόριο** comerț rentabil II. *adv.* (-ώς) în mod rentabil, cu câștig

επικεφαλ-ής, -ο, -η *subst.* șef(-ă), conducător(-oare)

επικεφαλίδα, η *subst.* 1. antet 2. titlu // **η ~ του βιβλίου** titlul cărții

επικήδει-ος, -α, -ο *adj.* funerar(-ă), funebru(-ă) // **-α ακολουθία** cortegiu funerar / funebru

επικήδειος, ο *subst.* cuvântare funebră, necrolog

επικήρυξη, η *subst.* punerea unui preț sau unui premiu pe capul cuiva

επικηρ-ύσσω, -ύξα, -ύχθηκα, επικηρυγμένος *v.t.* a pune un preț / premiu pe capul cuiva (hoț, bandit etc.)

επικίνδυν-ος, -η, -ο I. *adj.* periculos(-oasă), primejdios(-oasă) II. *adv.* (-α) în mod primejdios

επίκληση, η *subst.* invocare, implorație, apel, rugămintă

επικλιν-ής, -ής, -ές *adj.* înclinat(-ă), aplecat(-ă) // **το -ές επίπεδον** plan înclinat

επικοινωνία, η *subst.* 1. comunicare 2. comunicație // **μέσα -ς** mijloace de comunicație // **τηλεπικοινωνία** comunicație la distanță

επικοινων-ώ, -ησα *v.i.* a comunica, a se afla în legătură / în contact cu

επικόλληση, η *subst.* 1. lipire pe; încleiere pe 2. aplicare de furnir

επικολλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, επικολλημένος *v.t.* 1. a lipi ceva pe; a încleia pe 2. a aplica furnir

επικονίαση, η *subst.* 1. *bot.* polenizare 2. aplicare de mortar, punerea unui strat de mortar

επικόπανο, το *subst.* tocător, fund de tocat carne

επικ-ός, -ή, -ό *adj.* epic(-ă) 2. eroic(-ă) // **-ό ποίημα** poem eroic

επικούρει-ος, -α, -ο *adj. filoz.* 1. epicurian(-ă) 2. înclinat(-ă) spre plăceri

επικουρία, η *subst.* 1. ajutor, întărire 2. *milit.* unitate militară auxiliară (de rezervă)
επικουρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. ajutător(-oare), de întărire 2. *milit.* de rezervă, auxiliar(-ă) II. *adv.* (-ά) ca ajutor
επικράτεια, η *subst.* stat (mai ales din punct de vedere teritorial) // **το συμβούλιο -είας** consiliul de stat
επικρατέστερ-ος, -η, -ο *adj.* predominant(-ă), precumpănitor(-oare), preponderent(-ă)
επικράτση, η *subst.* predominare, precumpănire, dominare, superioritate
επικρατ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a se impune; a căștiga // **στην Αλβανία -ησε ο Ελληνικός στρατός** în Albania s-a impus / a căștigat armata greacă 2. a predomina, a precumpăni, a fi preponderent / **majoritar // στην Ελλάδα -εί** η ορθόδοξη **χριστιανική θρησκεία** în Grecia religia creștină ortodoxă e majoritară 3. a exista, a domni // **-εί** **μεγάλος ενθουσιασμός** domnește un mare entuziasm
επικρίνω, επέκρινα, επικρίθηκα *v.t.* a dojeni, a critica, a condamna // ~ **τις πράξεις κάποιου** a critica faptele cuiva
επίκριση, η *subst.* dezaprobare, condamname
επικριτής, ο *subst.* cel care dezaproabă, critic
επικρότηση, η *subst.* aprobare, încuviințare
επικροτ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a aproba, a încuviința
επικρουστήρας, ο *subst.* percutor
επίκτητ-ος, -η, -ο *adj.* dobândit(-ă) // **-η περιουσία** avere dobândită (care nu provine din moștenire)
επικυριαρχία, η *subst.* suzeranitate
επικυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, επικυρωμένος *v.t.* a ratifica, a valida, a confirma, a legaliza (un act)
επικύρωση, η *subst.* ratificare, validare, confirmare, legalizare (a unui act)
επίκυψη, η *subst.* *gimn.* aplecare a corpului în față
επιλαχ-ών, -ούσα, -όν *adj.* 1. (*d.* candidați la alegeri parlamentare) care urmează după cei care au fost aleși 2. (*d.* candidații la admitere) cu notă de trecere dar nereușit(-ă) 3. *fig.* care nu a reușit
επιλεγόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* supranumit(-ă)
επιλέγω, επέλεξα, επιλέχτητα și **επιλέχθηκα, επιλεγμένος** *v.t.* a alege, a selecționa, a tria
επιλεκτ-ος, -η, -ο *adj.* ales(-easă), selecționat(-ă), triat(-ă), de elită
επιληπτικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* epileptic(-ă)
επιληψία, η *subst. med.* epilepsie
επιληψιμ-ος, -η, -ο *adj.* reprobabil(-ă), blamabil(-ă)

επιλογή, η *subst.* 1. alegere, opțiune // **κατ' -ήν** la alegere 2. selecție // **φυσική** ~ selecție naturală // ~ **των ειδών** selecția speciilor
επίλογος, ο *subst.* 1. epilog 2. *fig.* încheiere
επιλόχει-ος, -α, -ο *adj.* puerperal(-ă) // **-ος πυρετός** febră puerperală
επιλοχίας, η *subst. milit.* sergent-major
επίλυση, η *subst.* soluționare, rezolvare
επιλύω, επέλυσα, επιλύθηκα *v.t.* a soluționa, a rezolva
επίμαχ-ος, -η, -ο *adj.* controversat(-ă) // **-α προβλήματα** probleme controversate
επιμεζία, η *subst.* 1. (*d.* popoare, națiuni) amestecătură 2. (la animale) încrucișare
επιμέλεια, η *subst.* 1. grijă 2. sânguință, silință 3. îngrijire, supraveghere 4. îngrijirea (a unei ediții, emisiuni) // (pe genericul unei emisiuni TV) ~ **ήχου** sunet
επιμελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* sânguincios(-oasă), silitor(-oare) // **-ής μαθητής** elev silitor II. *adv.* (-ώς) cu sânguință
επιμελητεία, η *subst. milit.* intendență
επιμελητήριο, το *subst. econ.* cameră // **εμπορικό και βιομηχανικό** ~ cameră de comerț și industrie
επιμελ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* 1. redactor(-oare) de carte // ~ **έκδοσης** redactor de carte 2. *inv.* șef(-ă) de lucrări, lector(-ă) 3. *mar.* comandar de escadră navală
επιμελ-ούμαι, -ήθηκα, επιμελημένος *v.d.* 1. a îngriji, a avea grijă, a se îngriji de... 2. a supraveghea // **-εΐται του προγράμματος** se îngrijește de program
επιμένω, επέμεινα *v.t.* a insista, a stăruii, a persista // **μην -ετε** nu insistați // **επιμένει**, **στην απόφασή** του persistă în hotărârea lui
επιμερ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, επιμερισμένος *v.t.* 1. a fragmenta, a fracționa 2. a împărți, a distribui, a repartiza
επιμερισμός, ο *subst.* 1. fragmentare, fracționare 2. împărțire, distribuire, repartizare
επιμέρους *adv.* în parte, în mod separat, în mod distinct
επίμετρο, το *subst.* addenda
επιμήκ-ης, -ης, επίμηκες *adj.* lunguiet(-eață), prelung(-ă), alungit(-ă)
επιμήκυνση, η *subst.* alungire, prelungire
επιμηκ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* a lungi, a prelunge, a întinde
επιμίσθιο, το *subst.* supliment/spor la salariu
επιμνημόσυν-ος, -η, -ο *adj.* de parastas, în legătură cu pomenirea morților // **-η δέηση** rugăciune pentru pomenirea celor morți

επιμονή, η *subst.* 1. insistență, stăruință, perseverență, persistentă 2. încapățănare
επίμον-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. insistent(-ă), perseverent(-ă), persistent(-ă) 2. încapățănăt(-ă) II. *adv.* (-α) în mod insistent
επιμόρφωση, η *subst.* (în învățământ) reciclare
επιμορφωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* (în învățământ) de reciclare
επιμύθιο, το *subst.* morală (a unei fabule etc.)
επίγειο, το *subst.* port deservind un oraș nesituat la mare
επινεφρίδια, τα *subst. pl. anat.* glande suprarenale
επινικέλωση, η *subst.* nichelare
επινίκια, τα *subst.* serbările victoriei
επινόηση, η *subst.* invenție, născocire, creație
επινοητικ-ός, -ή, -ό *adj.* inventiv(-ă), născocitor(-oare), ingenios(-oasă) // -ό πνεύμα spirit inventiv
επινοητικότητα, η *subst.* inventivitate, ingeniozitate
επινο-ώ, -ησα, -ήθηκα, επινοημένος *v.t.* a face o descoperire 2. a născoci, a inventa
επιορκία, η *subst.* sperjur, nerespectarea jurământului
επίορκ-ος, -η, -ο *adj.* sperjur(-ă), care își calcă jurământul făcut
επιούσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* suficient(-ă) pentru o zi, cotidian(-ă), de toate zilele, zilnic(-ă) // τον άρτον ημών τον -ιον δος ημίν σήμερον pâinea noastră cea de toate zilele / sățioasă / spre ființă dă-ne-o nouă astăzi (rugăciune)
επίπεδο, το *subst.* 1. suprafață netedă / plană 2. nivel // το βιοτικό ~ nivel de viață // συζήτηση σε ~ αρχηγών discuție la nivel de conducători 3. treaptă (într-o ierarhie etc.)
επιπεδομετρία, η *subst.* planimetrie
επίπεδ-ος, -η, -ο *adj.* neted(-ă), plan(-ă) // -η επιφάνεια suprafață plană
επιπεδοσφαίριο, το *subst.* planisferă, planiglob
επιπεφυκίτιδα, η *subst. med.* conjunctivită
επίπλοστ-ος, -η, -ο *adj.* simulat(-ă), prefăcut(-ă)
επιπλέον *adv.* în plus, pe deasupra, în afară de aceasta, mai mult decât atât
επίπλευση, η *subst.* plutire
επιπλέω, επέπλευσα *v.i.* 1. a pluti 2. *fig.* a rezista, a supraviețui
επίπληξη, η *subst.* mustrare, dojană
επιπλήττω, επέπληξα *v.t.* a mustra, a dojeni
έπιπλο, το *subst.* mobilă
επιπλοκή, η *subst.* complicație // *med.* μετεγχειρητικές -ές complicații post operatorii
επιπλοποιείο, το *subst.* atelier de mobilă
επιπλοποιία, η *subst.* fabrica de mobilă

επιπλοποιός, ο *subst.* tâmplar de mobilă
επιπλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, επιπλωμένος *v.t.* a mobilă
επίπλωση, η *subst.* 1. mobilare 2. mobilier
επιπόλαι-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. superficial(-ă) // -ες γνώσεις cunoștințe superficiale 2. ușuratic(-ă) II. *adv.* (-α) 1. (în mod) superficial 2. ușuratic
επιπολαιότητα, η *subst.* superficialitate
επίπον-ος, -η, -ο *adj.* laborios(-oasă)
επιπρόσθετ-ος, -η, -ο I. *adj.* adițional(-ă), suplimentar(-ă), adăugat(-ă) // -α έξοδα cheltuieli adiționale II. *adv.* (-α) pe deasupra, în plus
επίπτωση, η *subst.* repercusiune / consecință / urmare neplăcută / nefavorabilă
επιρρεπ-ής, -ής, -ές *adj.* înclinat(-ă), predispus(-ă) // -ής στις αρρώστιες predispus la boli
επίρρη-μα, -ματος, το *subst. gram.* adverb
επιρρηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj. gram.* adverbial(-ă) II. *adv.* (-ά) adverbial, printr-un adverb
επιρρίπτω, επέρριψα *v.t. fig.* a imputa
επιρροή, η *subst.* influență, înrăurire // πρόσωπο με ~ persoană cu influență // σφαίρα -ς sferă de influență
επισείω, επέσεισα, (επισειόμαι) *v.t.* a ridica în semn de amenințare // επέσεισε την ομπρέλλα για να με χτυπήσει a ridicat umbrela ca să mă lovească
επισημ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, επισημασμένος *v.t.* 1. a însemna (un animal etc.) 2. a marca (pomi, stânci etc.) 3. a semnală, a atrage atenția
επισήμανση, η *subst.* 1. (la un animal) semn 2. marcă (și a scrisorilor) 3. marcaj 4. semnalare
επισημοποίηση, η *subst.* oficializare, confirmarea caracterului oficial
επισημοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, επισημοποιημένος *v.t.* a oficializa, a da / conferi caracter oficial
επίσημ-ος, -η, -ο I. *adj.* oficial(-ă), legal(-ă) // -η δήλωση declarație oficială // -η διάψευση dezmințire oficială II. *adv.* (-α)
επισημότητα, η *subst.* 1. caracter oficial 2. oficialitate, persoană oficială
επίσης *adv.* de asemenea, idem, la fel
επισιτισμός, ο *subst.* aprovizionare cu alimente // ο ~ του στρατού aprovizionarea armatei
επισκεπτήριο, το *subst.* 1. carte de vizită 2. ore de vizită (la închisoare, spital etc.)
επισκέπτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* vizitator(-oare)
επισκ-έπτομαι, -έφθηκα și **-έφθηκα** *v.d.* a vizita, a face (o) vizită
επισκευ-άζω, -ασα, -άστηκα, επισκευασμένος *v.t.* a repara
επισκευή, η *subst.* reparație, reparare
επίσκεψη, η *subst.* 1. vizită, vizitare // κάνω ~ a face o vizită // δέχομαι -εις primesc vizite 2.

vizită medicală // ~ γιατρού και η αμοιβή αυτού vizita medicului și plata lui 3. vizitator
επισκ-ιάζω, -ιάσα, -ιάστηκα, **επισκiasμένος** v.t. a eclipsa // ~ **τη δόξα κάποιου** a eclipsa gloria cuiva
επισκοπή, η *subst.* 1. episcopat 2. episcopie
επισκοπήση, η *subst.* privire generală, trecere în revistă; revistă // **σύντομη** ~ των γεγονότων scurtă trecere în revistă a evenimentelor // **διεθνής** ~ revista evenimentelor internaționale
επισκοπικ-ός, -ή, -ό *adj.* episcopal(-ă)
επίσκοπος, ο *subst.* episcop
επισπεύδω, **επέσπευσα**, v.t. a grăbi, a precipita // ~ **την αναχώρησή μου** a-și grăbi plecarea
επίσπευση, η *subst.* grăbire, precipitare
επισταμένος *adv.* cu atenție, cu grijă
επίσταξις, η *subst.med.* epistaxis, hemoragie nazală, rinoragie
επιστασία, η *subst.* supraveghere
επιστάτ-ης, ο, -ισσα și -ρια, η *subst.* 1. supraveghetor(-oare) 2. diriginte(-ă)
επιστατ-ώ, -ησα v.i. a supraveghea, a avea sub control
επιστέγαμα, -ματος, το *subst.* 1. acoperiș 2. ducere la bun sfârșit, încununare // **αποτελεί το ~ των προσπαθειών** constituie încununarea strădaniilor
επιστήθι-ος, -α, -ο *adj.* foarte apropiat(-ă), iubit(-ă), intim(-ă) // -ος φίλος prieten intim
επιστήμη, η *subst.* știință // **θετικές** -ες științe pozitive
επιστημολογία, η *subst. filoz.* epistemologie; teorie a cunoașterii
επιστήμων-ας, -ο, -η *subst.* om de știință, savant (-ă)
επιστημονικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* științific(-ă) // -ή έρευνα cercetare științifică II. *adv.* (-ά)
επιστιμονισμός, ο *subst. filoz.* scientism
επιστητό, το *subst.* totalitatea lucrurilor pe care le putem cunoaște în mod științific
επιστολή, η *subst.* scrisoare, epistolă // **εγγυητική** ~ scrisoare de garanție
επιστολογράφ-ος, -ο, -η *subst.* autor(-oare) de scrisori, epistolier
επιστόμιο, το *subst.* 1. (la un vas) cioc, gură 2. muz. (la un instrument) muștiuc, ambușură
επιστράτευση, η *subst.* mobilizare, chemare sub arme // **γενική** ~ mobilizare generală
επιστρατ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, **επιστρατευμένος** v.t. 1. a mobiliza, a chema sub arme 2. a-i obliga pe greviști să-și reia lucrul 3. a antrena forțe umane și materiale la o anumită activitate // ~ **όλες μου τις δυνάμεις** îmi mobilizez toate forțele

επίστρατος, ο *subst.* mobilizat, soldat rezervist chemat sub arme
επιστρέφω, **επέστρεψα**, **επιστρέφω** I. v.t. a restitui, a înapoia, a rambursa // ~ **τα δανεικά** a restitui împrumutul II. v.i. a se înapoia, a se întoarce, a reveni // ~ **στην πατρίδα** a se întoarce în patrie // ~ **στην ομαλότητα** a reveni la normal
επιστροφή, η *subst.* 1. înapoiere, întoarcere // ~ **από το ταξίδι** înapoiere din călătorie 2. restituiere, rambursare // ~ **του δανείου** restituirea datoriei // **εισητήριο μετ' επιστροφής** bilet de călătorie cu retur (cu întoarcere)
επιστρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **επιστρωμένος** v.t. a așterne un strat subțire peste... a întinde pe o suprafață un strat dintr-un material protector
επιστρωση, η *subst.* acoperire a unei suprafețe cu un strat subțire dintr-un alt material // ~ **δι'ασφάλτου** acoperire cu asfalt // ~ **λεπτού στρώματος μολύβδου** acoperire cu un strat subțire de plumb
επιστύλιο, το *subst. arhit.* epistil, arhitravă
επισυν-άπτω, -αψα, -άφηκα v.t. a anexa acte
επισύρω, **επέσυρα** v.t. a atrage // ~ **τα βλέμματα επάνω μου** atrag privirile asupra mea
επισφαλ-ής, -ής, -ές I. *adj.* nesigur(-ă), precar(-ă), subred(-ă) // η **θέση του είναι** -ής poziția lui este nesigură II. *adv.* (-ώς)
επισφραγ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **επισφραγισμένος** v.t. 1. a consfinți 2. fig. a încorona
επισφράγιση, η *subst.* confirmare // **για την ~ αυτών που είπαμε** drept confirmare a celor spuse de noi
επισφράγισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. sigilare, aplicare de sigiliu 2. sigiliu
επίσχεση, η *subst. med.* 1. ȍprirea unei scurgeri fiziologice, retenție // ~ **των ούρων** retenție de urină 2. grevă generală într-o întreprindere 3. jur. // **δικαίωμα** -ης drept de retenție
επιταγή, η *subst.* 1. ordin, comandă, imperativ // **εθνική** ~ imperativ național 2. mandat, cec // **ταχυδρομική** ~ mandat poștal // **τραπεζική** ~ cec 3. ordonanță de plată
επιτακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* imperativ(-ă), imperios(-oasă) // -ή **ανάγκη** nevoie imperioasă II. *adv.* -ά în mod imperios
επίτακτ-ος, -η, -ο *adj.* rechiziționat(-ă)
επίταξη, η *subst.* rechiziție
επίταση, η *subst.* intensificare, creștere (a tensiunii)
επιτατικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de intensificare, care face să fie ceva și mai intens(-ă) 2. gram. de întărire // -ός **προσδιορισμός** complement de întărire

επιτάφι-ος, -α, -ο *adj.* funerar(-ă), de înmormântare, funebru(-ă) // -α **πλάκα** piatră funerară // -α **επιγραφή** inscripție funerară // -ος **λόγος** cuvântare funebură

επιτάφιος, ο *subst. bis*. 1. oădajdie pe care este reprezentată scena punerii în mormânt a Domnului Isus Hristos 2. epitaf, slujbă religioasă în seara zilei de Vinerea Mare consacrată înmormântării Domnului Isus Hristos, slujba prohodului
επιτάχυνση, η *subst.* accelerație, accelerare // ~ του ρυθμού accelerarea ritmului

επιταχ-ύνω, -υνά, -ύνθηκα *v.t.* a accelera // ~ το βήμα a accelera pasul, a grăbi, a iuți

επιτείνω, **επέτεινα** I. *v.t.* a intensifica II. *v.r.* **επιτεινομαι** a se intensifica // **επιτείνεται** η κρίση criza se intensifică

επιτελάρχης, ο *subst. milit.* șef de stat major
επιτελείο, το *subst.* (și *fig.*) stat-major, grup de ofițeri pe lângă comandamentul unei unități
επιτέλεση, η *subst.* realizare, îndeplinire, executare

επιτελ-ής, ο *subst. (pl. -είς)* ofițer de stat-major
επιτελικ-ός, -ή, -ό *adj.* de stat-major
επιτέλους *adv.* în sfârșit! în cele din urmă!

επιτελ-ώ, -εσα, -έστηκα, **επιτελεσμένος** *v.t.* a îndeplini, a săvârși, a executa // ~ **καθήκοντα** **διευθυντού** a îndeplini sarcini de director

επιτετραμμένος, ο *subst.* reprezentant diplomatic
επίτευγ-μα, -ματος, το *subst.* realizare, reușită, succes, împlinire // **τεχνολογικά -ματα** realizări tehnologice

επίτευξη, η *subst.* îndeplinire, reușită, succes, atingere // -η ~ του σκοπού atingerea scopului

επιτήδει-ος, -α, -ο I. *adj.* abil(-ă) II. *adv.* (-α)

επιτηδειότητα, η *subst.* abilitate

επίτηδες *adv.* dinadins, înadins, intenționat

επιτήδευ-μα, -ματος, το *subst.* meserie, profesie // **άδεια -ματος** autorizație de exercitare a profesiei

επιτηδευματίας, ο *subst.* meseriaș, profesionist
επιτηδευμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* contrafăcut (-ă), fals(-ă)

επιτήδευση, η *subst.* faptul de a fi contrafăcut(-ă), lipsă de naturalețe

επιτήρηση, η *subst.* supraveghere, pază cu grijă // **είναι υπό** ~ este sub supraveghere

επιτηρητ-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* supraveghetor (-oare)

επιτηρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **επιτηρημένος** *v.t.* a supraveghea, a păzi cu grijă

επιτίθεμαι, **επιτέθηκα** *v.d. (și fig.)* a ataca // ~ τον εχθρό a ataca dușmanul // μου **επιτέθηκε** m-a atacat

επιτιμητικ-ός, -ή, -ό *adj.* dojenitor(-oare), muștrător(-oare)

επίτιμ-ος, -η, -ο *adj.* onorific(-ă), de onoare // -ο μέλος membru onorific // -ος πρόεδρος președinte de onoare

επιτιμ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **επιτιμημένος** *v.t.* a dojenii, a muștra, a certa

επίτοκη, η *subst.* care e gata să nască

επιτόκιο, το *subst.* dobândă anuală la 100 de unități monetare depuse la bancă

επιτολή, η *subst.* răsăritul stelelor

επιτομή, η *subst.* compendiu, variantă abreviată

επίτομ-ος, -η, -ο *adj.* prescurtat(-ă), rezumativ(-ă)

επιτονισμός, ο *subst.* intonație

επιτόπι-ος, -α, -ο *adj.* local(-ă), de la fața locului // οι -ες αρχές autoritățile locale // -α έρευνα cercetare la fața locului

επιτόπου *adv.* 1. pe loc 2. în același loc

επιτραπέζι-ος, -α, -ο *adj.* (și *fig.*) de masă // -α **λάμπα** lampa de masă // -ο κρασί vin de masă

επιτραχήλιο, το *subst.* patrafir

επιτρεπ-ός, -ή, -ό *adj.* permis(-ă), îngăduit(-ă) // **όριο -ό από** το νόμο limita permisă de lege

επιτρέπω, **επέτρεψα**, **επιτρέπηκα** *v.t.* a permite, a îngădui, a da voie, a admite // μου **επιτρέπετε**; îmi dați voie? // **δεν -εται** nu e voie // **επιτρέψτε** μου **να** **αποσυρθώ** îngăduiți-mi să mă retrag // **επιτρεται**; se cuvine?

επιτροπεία, η *subst. jur.* 1. tutelă 2. epitropie 3. eforie

επιτροπ-εύω, -ευσά, -εύθηκα *v.t.* 1. a tutela 2. a fi epitrop

επιτροπή, η *subst.* comisie; comitet // **διευθύνουσα** ~ comitet director // **συντονιστική** ~ comisie de coordonare // **κοινοβουλευτική** ~ comisie parlamentară

επίτροπ-ος, -ο, -η *subst.* 1. *jur.* tutore 2. comisar 3. procuror de tribunal militar 4. epitrop, administrator al unui bun (mai ales al averii unei biserici)

επιτροχάδην *adv.* în grabă, în fugă

επιτυγχάνω, (ε)πέτυχα, **επιτεύχθηκα** (επιτυχ-μένος) *v.t.* 1. a reuși, a izbui, a avea succes 2. a nimeri

επιτύμβιο, το *subst.* inscripție funerară

επιτύμβι-ος, -α, -ο *adj.* de mormânt // -ος **λίθος** piatră de (mormânt)

επιτυχημέν-ος, -η, -ο I. *part. ca adj.* 1. reușit(-ă), izbucit(-ă) 2. realizat(-ă) (din punct de vedere social) II. *adv.* -α în mod reușit, cu succes

επιτυχ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. care a reușit 2. precis (-ă), sigur(-ă)

επιτυχία, η *subst.* succes, reușită, realizare // **καλή** ~! succes! // **κατά σειράν** -ς în ordinea în care au reușit (la examen etc.)

επιφαινόμενο, το *subst.* consecință, urmare (a unui fenomen)

επιφάνεια, η *subst.* suprafață, întindere, arie // **βγήκε στην** ~ a ieșit la suprafață

επιφανειακός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de suprafață 2. superficial(-ă) II. *adv.* (-ά) 1. la suprafață 2. în mod superficial

επιφανής, -ής, -ές *adj.* ilustru(-ă), celebru(-ă), vestit(-ă) // **-ής γιατρός** medic vestit

Επιφάνεια, τα *subst. bis.* Bobotează

επίφαση, η *subst.* aparență, înfățișare exterioară, față exterioară // **κατ'** ~ în aparență

επιφέρω, **επέφερα** *v.t.* a pricinui, a produce, a ocaziona, a aduce după sine, a cauza

επίφοβος, -η, -ο I. *adj.* 1. de temut, amenințător (-oare), periculos(-oasă) 2. (*d. clădiri*) gata să se prăbușească II. *adv.* (-α) în mod periculos

επιφοίτηση, η *subst. bis.* inspirație divină // **η** ~ **του Αγίου Πνεύματος** coborârea Sfântului Duh

επιφορτίζω, -ισα, -ιστήκα, **επιφορτισμένος** *v.t.* a însărcina, a da cuiva o sarcină

επιφόρτιση, η *subst.* însărcinare

επιφυλακή, η *subst.* 1. // **σε** ~ pregătit(-ă) pentru / gata de muncă 2. *milit.* stare de alarmă

επιφυλακτικός, -ή, -ό I. *adj.* precaut(-ă), prudent(-ă), circumspect(-ă) II. *adv.* (-ά) cu precauție, cu circumspecție

επιφυλακτικότητα, η *subst.* precauție, prudentă, circumspecție

επιφύλαξη, η *subst.* rezervă, reținere // **έχω τις** -εις μου am rezervele mele // **χωρίς** ~ fără reținere

επιφυλάσσω, -αξα, -άθηκα și -άητηκα I. *v.t.* a rezerva, a păstra, a reține // **δεν ξέρω τι μου** -άσσει το μέλλον nu știu ce-mi rezervă viitorul II. *v.r.* **επιφυλάσσομαι** (și cu sensul) a se rezerva, a se păstra, a se reține // ~ **για άλλη** φορά mă rezerv pentru altă dată

επιφυλλίδα, η *subst.* foileton

επιφώνημα, -ματος, το *subst. gram.* interjecție

επιφώνηση, η *subst.* exclamație

επιχείρημα, -ματος, το *subst.* argument // **αβάσιμο** ~ argument neîntemeiat

επιχειρηματίας, ο *subst.* întreprinzător, om de afaceri

επιχειρηματικός, -ή, -ό *adj.* 1. întreprinzător (-oare) // -ό **μυαλό** minte întreprinzătoare 2. de întreprinzător/om de afaceri

επιχειρηματολογία, η *subst.* argumentare

επιχείρησις, η *subst.* 1. întreprindere, unitate economică 2. afacere 3. *milit.* operație, acțiune

// **στρατιωτικές** -εις operații militare // **εκκαθαριστικές** -εις operații de curățire a terenului

επιχειρησιακός, -ή, -ό *adj.* 1. de întreprindere, de management 2. legat(-ă) de afaceri

επιχειρώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* 1. a întreprinde 2. a se apuca de ceva 3. a încerca

επιχορήγηση, η *subst.* subvenționare

επιχορηγώ, -ησα, -ήθηκα, **επιχορηγμένος** *v.t.* a subvenționa

επίχρισμα, -ματος, το *subst.* unguent

επίχρυσος, -η, -ο *adj.* aurit(-ă)

επιχωμάτωση, η *subst.* terasare, rambleiere

εποικισμός, ο *subst.* colonizare, populare, împământuire a unor populații venite din alte țări

εποικοδομήμα, -ματος, το *subst.* suprastructură

εποικοδομητικός, -ή, -ό I. *adj.* constructiv(-ă) // -ή **συνεργασία** colaborare constructivă II. *adv.* (ά)

έποικος, -ο, -η *subst.* colonist(-ă)

έπομαι I. *v.t.* a urma, a veni în urmă II. *v. impers.*

έπεται a rezulta // **εκ** **τούτου έπεται** de aici rezultă // **ως έπεται** după cum rezultă

επόμενος, -η, -ο I. *adj.* următor(-oare) II. *subst.*

η -η ziua de mâine, ziua următoare // **είναι** -ο este firesc, este logic III. *adv.* (-ως) prin urmare, deci, așadar, în consecință, drept care

επονεϊδιστός, -η, -ο I. *adj.* rușinos(-oasă), reprobabil(-ă) // -ες **πράξεις** fapte rușinoase II. *adv.* (-α)

επονομάζω, -ασα, -άστηκα, **επονομασμένος** *v.t.* a supranumi

επονομασία, η *subst.* supranume

εποποιεία, η *subst.* (și *fig.*) epopoe

εποπτεία, η *subst.* 1. inspecție, control // **κρατική** ~ inspecție de stat 2. intuiție

εποπτευόμενος, -η, -ο *adj.* sub control

εποπτεύω, -ευσα, -εύτηκα, **εποπτευμένος** *v.t.* a inspecta, a controla

επόπτης, ο, -τρια, η *subst.* inspector(-oare)

εποπτικός, -ή, -ό *adj.* 1. de supraveghere, al(a) inspectorului(-oarei) 2. intuitiv(-ă) // -ά **μέσα** **διδασκαλίας** mijloace intuitive de predare

επορειχάλκωση, η *subst.* bronzare, acoperire cu un strat de bronz

έπος, -ους, το *subst.* (și *fig.*) epos, poem epic

επουλώ, -ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **επουλωμένος** *v.t.* a cicatriza, a vindeca o rană, a face să se închidă o rană

επούλωση, η *subst.* cicatrizare, vindecare a rănilor

επουράνιος, -α, -ο I. *adj.* ceresc(-ească) II. *subst.* **τα** -α *pl.* cerul, ceruri

επουσιώδης, -ης, -ες *adj.* neesențial(-ă), secundar(-ă) // -ες **ζήτημα** chestiune secundară

εποφθαλμίο *v.t.* a jindui, a răvni

εποχή, η *subst.* 1. epocă, eră, perioadă // νέα ~ epocă nouă // ατομική ~ era atomică // άφησε ~ a făcut epocă // στην ~ μας în timpurile noastre 2. anotimp, sezon // ~ της άνοιξης anotimpul primăverii // ~ των σταφυλιών sezonul strugurilor // φρούτα της -ής fructe de sezon
εποχιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de sezon, sezonier(-ă) // -ή εργασία muncă sezonieră

επτά și επτά *num. card.* șapte // ~ παιδιά șapte copii // το ~ numărul șapte

επτάγων-ος și επτάγων-ος, -η, -ο *I. adj. geom.* heptagonal(-ă) *II. subst.* τό -ο heptagon

επταετ-ής, -ής, -ές *adj.* cu durată de șapte ani, septenal(-ă)

επταετία, η *subst.* perioadă de șapte ani, răstimp de șapte ani

επταήμερ-ος, -η, -ο *adj.* de șapte zile

επτακόσι-οι și επτακόσι-ες, -α *num. card.* șapte sute // -οι άνδρες șapte sute de bărbați // -ες δραχμές șapte sute de drahme // -α σπίτια șapte sute de case

επτακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al șapte sute-lea, a șaptea sută

επτάλοφ-ος, -η, -ο *adj.* cu șapte dealuri, cu șapte coline

επταμελ-ής, -ής, -ές *adj.* format(-ă) din / cu șapte membri // -ής οικογένεια familie cu șapte membri

επτανησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la Eptanez, eptanisiac(-ă)

επταπλάσι-ος, -α, -ο *adj.* de șapte ori mai mult sau mai mare

επώαση, η *subst.* 1. clocit 2. *med.* incubatie

επωδός, η *subst.* refren

επωδυν-ος, -η, -ο *adj.* dureros(-oasă)

επωμίδα, η *subst.* epolet

επωμ-ίζομαι, -ίστηκα *v.r.* a-și asuma / a lua asupra sa (obligatie) // -ίζομαι όλα τα βάρη iau asupra mea toate greutățile

επωνυμία, η *subst.* 1. supranume 2. firmă, titlatură // εμπορική ~ firmă comercială

επωνυμο, το *subst.* nume de familie

επώνυμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cu nume (prin opoziție cu anonim) // -η ποίηση poezie cu numele autorului 2. *fig.* cunoscut(-ă), renumit(-ă)

επωφελ-ής, -ής, -ές *I. adj.* folositor(-oare), util(-ă) *II. adv.* (-ώς) în mod util

επωφελ-ούμαι, -ήθηκα, επωφελημένος *v.d.* a profita, a beneficia // -ούμαι της ευκαιρίας να... profit de ocazie să...

εραλδικ-ός, -ή, -ό *adj.* heraldic(-ă)

εράνισ-μα, -ματος, το *subst.* compilație, colecție
έρανος, ο *subst.* chetă, colecță (publică)

ερασιτέχνης, ο *subst.* 1. amator, neprofesionist

2. slab din punct de vedere profesional

ερασιτεχνικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. de amator 2. pentru amatori // -ός αθλητισμός sport pentru amatori *II. adv.* (-ά) de plăcere, amatoricește, în mod neprofesionist

ερασιτεχνισμός, ο *subst.* amatorism

ερασμακ-ός, -ή, -ό *adj.* // -ή προφορά pronunție erasmică, pronunție indicată de Erasmus pentru limba greacă veche

εραστής, ο, -στρια, η *subst.* 1. amant(-ă) 2. îndrăgostit de ceva (profesiune etc.)

εργ-άζομαι, -άστηκα *v.d.* 1. a lucra, a munci // -άζεται πολύ el muncește mult 2. a funcționa // η μηχανή αυτή δεν -άζεται καλά această mașină nu funcționează bine

εργαζόμεν-ος, -η, -ο *I. part. ca adj.* care muncește(-esc) *II. subst.* οι -οι oamenii muncii, muncitorii

εργαλεί-ο, το *subst.* unealtă, sculă, instrument // γεωργικά -α unelte agricole // ιατρικά -α instrumente medicale

εργασία, η *subst.* 1. muncă // μέσα -ς mijloace de muncă // διανοητική ~ muncă intelectuală // μισθωτή ~ muncă salariată // καταμερισμός της -ς diviziunea muncii 2. lucrare // επιστημονική ~ lucrare științifică // αναλαβαίνω μια ~ a primi o lucrare 3. ocupație, îndeletnicire, muncă // η ~ μου δεν είναι κουραστική munca mea nu este obositoare

εργασιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de muncă, profesional(-ă) // -ή απασχόληση ocupație

εργάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* de lucru // -η μέρα zi de lucru // -ες ώρες ore de lucru

εργασιοθεραπεία, η *subst. med.* ergoterapie

εργαστηριακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de laborator // -ές ασκήσεις lucrări de laborator 2. de atelier

εργαστήριο, το *subst.* 1. laborator 2. atelier

εργάτ-ης, ο, -ρια și -ισσα, η *subst.* muncitor(-oare) // -ης γης muncitor agricol // ειδικευμένος -ης muncitor calificat // -ες του πνεύματος / του καλάμου muncitori cu mintea / cu condeiul

εργάτης, ο *subst. mar.* vinci, troliu pe bordul unei nave pentru ridicarea greutăților

εργατιά, η *subst.* muncitorime

εργατικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. muncitoresc(-ească), de muncă, de lucru // -ή τάξη clasa muncitoare // -ή δύναμη forța de muncă // -ά χέρια brațe de muncă, mână de lucru // -ή συνοικία cartier muncitoresc 2. harnic(-ă), muncitor(-oare) // -ός άνθρωπος om harnic *II. subst.* τα -ά plata muncitorului

εργατικότητα, η *subst.* hărnicie, sânguință, zel

εργατοπατέρας, ο *subst.* *peior.* protector al muncitorilor sindicali (*d.* falși lideri)

εργέν-ης, ο; -ισσα, η *subst.* persoană necăsătorită, celibatar(-ă)

εργένικ-ος, -η, -ο I. *adj.* de celibatar(-ă), care se referă la / sau se potrivește persoanelor necăsătorite II. *adv.* (-α) ca cei necăsătoriți / celibatarii

έργιο, το *subst. fiz.* erg

έργ-ο, το *subst.* 1. lucrare // **δημόσια -α** lucrări publice // **εκτέλεση του -ου** executarea lucrării // **αρδευτικά -α** lucrări de irigații 2. operă // **εκλεκτά -α** opere alese 3. film, piesă de teatru // **τι ~ παίζει στον κινηματογράφο;** ce film joacă la cinematograful? // **θεατρικό** ~ piesă de teatru 4. faptă, activitate, muncă // **χρειάζωνται -α και όχι λόγια** trebuie fapte și nu vorbe // **το ~ του καθηγητή** munca de profesor // **πληρώθηκε κατά τα -α του** a fost plătit după faptele sale

εργογραφία, η *subst.* descriere analitică a operei unui scriitor

εργοδότης, ο *subst.* conducător de lucrări, șef / diriginte de șantier

εργοδοσία, η *subst.* 1. dare de lucru, oferire de locuri de muncă oamenilor muncii 2. antreprenorii

εργοδότης, ο, -ρια, η *subst.* patron(-oană), antreprenor

εργολαβία, η *subst.* luare în antrepriză

εργολάβος, ο *subst.* 1. antreprenor 2. un fel de prăjitură

εργοληπτή-ης, ο, -τρια, η *subst.* antreprenor(-oare)

εργονομία, η *subst.* ergonomie

εργονομικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ergonomic(-ă)

εργοστασιάρχης, ο *subst.* fabricant, proprietar de fabrică

εργοστάσιο, το *subst.* fabrică, uzină

εργοτάξιο, το *subst.* șantier

εργόχειρο, το *subst.* lucru manual, broderie etc. **έρβος, έρβους, το** *subst.* întuneric de nepătruns, beznă

ερεθ-ίζω, -ισα, -ίστηκεα, ερεθισμένος v.t. 1. *fig.* a irita, a întârâta // **-ίζεται εύκολα** se întârâta ușor 2. a excita 3. a inflama // **ερεθισμένες αμυγδαλές** amigdale inflamate 4. a produce o iritație // **-ίστηκε το δέρμα μου** mi s-a iritat pielea

ερεθισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. iritație, inflamație 2. excitație

ερεθισμός, ο *subst.* 1. iritare, întârâtare, enervare 2. *med.* excitație 3. *fiziol.* impuls, excitant // **εξωτερικός** ~ excitant, impuls extern

ερεθιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. iritant(-ă) 2. excitant(-ă) II. *adv.* (-ά)

ερεθιστικότητα, η *subst.* 1. iritabilitate 2. excitabilitate

ερείπιο, το *subst.* 1. ruină, dărâmatură 2. *fig.* om epuizat, extenuat, istovit // **είναι ψυχικό** ~ este distrus din punct de vedere sufletească

ερείπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ερειπωμένος v.t. a ruina, a dărâma, a transforma în ruine

ερείπωση, η *subst.* ruinare, dărâmare

ερείσινωτο, το *subst.* spătar, rezematoare, spe-tează de scaun

έρεισ-μα, -ματος, το *subst.* sprijin, reazem, suport **ερείστικ-ός, -ή, -ό** I. *adj.* de sprijin, de sprijinire, de susținere II. *subst.* o -ός țesut cartilaginos, cartilagiul, cartilaj

έρευνα, η *subst.* 1. cercetare // **επιστημονική** ~ cercetare științifică 2. anchetă // **κοινωνιολογική** ~ anchetă sociologică 3. investigație 4. descindere, percheziție // **κατ'οίκον** ~ percheziție la domiciliu

ερευνητ-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* cercetător(-oare) // **επιστημονικός** -ής cercetător științific

ερευνητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de cercetare 2. iscoditor(-oare) II. *adv.* (-ά) cu spirit iscoditor

ερευν-ώ, -ησα, -ήθηκα, ερευνημένος v.t. 1. a cerceta 2. a ancheta 3. a investiga 4. a percheziționa

έρεψα v.i. vezi **ρέβω**

ερίμην adv. jur. în contumacie, în lipsă, în absența unui inculpat de la judecată

ερημητήριο, το *subst.* ermitaj, sihăstrie, schit

ερμηιά, η *subst.* 1. pustiu, pustietate 2. singurătate

ερμικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. pustiu(-ie) 2. *fig.* părăsit(-ă) II. *adv.* (-ά) ca în pustiu

ερμηίτης, ο, -ισσα, η *subst.* pustnic(-ă), eremit(-ă), schimnic(-ă)

ερμοκλήσι, το *subst.* biserică aflată într-un loc retras

ερμονήσι, το *subst.* insulă pustie, nelocuită

έρμη-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. pustiu(-ie), nelocuit(-ă), părăsit(-ă) 2. (*d.* oameni) singur(-ă), singuratic(-ă) 3. *fig.* stingher(-ă), sărman(-ă) // **χάθηκε ο -ος** a dispărut sărmanul II. *subst.* η -ος pustiu, deșert // η -ος **Σαχάρα** pustiuul Sahara

ερμοσιτίτης, ο *subst.* cel care locuiește într-o casă neamenajată

ερμώσιπτο, το *subst.* casă părăsită / pustie

ερμη-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ερμωμένος I. v.t. a pustii, a devasta, a distruge, a nimici II. *v.i.* a deveni pustiu(-ie), a se pustii // **-ωσε το σπίτι μου** mi s-a pustii casa

ερήμωση, η *subst.* pustiire, devastare, distrugere

ερμηωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* pustiitor(-oare), devastator(-oare) II. *adj.* (-ά)
 έριδα, η *subst.* ceartă, dispută, discordie // το μήλο της -ς mărul discordiei
 έριο, το *subst.* lână
 εριοργίο, το *subst.* filatura de lână, lânărie
 εριοργεία, η *subst.* industria lânii
 εριοργικ-ός, -ή, -ό *adj.* privitor(-oare) la / care ține de industria lânii
 εριστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* certăreț(-eață), arțăgos (-oasă) II. *adv.* (-ά) cu arțag
 ερίφιο, το *subst.* ied
 ερκοντίσιον, το *subst.* aer condiționat
 έρ-μα, -ματος, το *subst.* 1. (la nave, aerostate) lest 2. *fig.* principii morale
 έρμαιο, το *subst.* 1. pradă ușoară 2. *fig.* victimă; jucărie // ειναι ~ της τύχης este o jucărie în mâinile soartei
 ερμά-ρι, το *subst.* dulap, bufet pentru veselă
 ερμαφοδύτ-ος, -η, -ο *adj.* hermafrodit(-ă)
 ερμηνεία, η *subst.* interpretare // ~ ενός κειμένου interpretarea unui text
 ερμηνευτ-ής, ο, -εύτρια, η I. *subst.* interpret(-ă) II. *subst.* η -ή hermeneutică III. *adv.* (-ά) prin interpretare
 ερμηνευτ-ός, -ή, -ό *adj.* interpretabil(-ă)
 ερμην-εύω, -ευσά, -εύτηκα, ερμηνευμένος *v.t.* 1. a interpreta, a explica 2. a tâlmăci 3. a cânta, a juca, a interpreta // ~ λαϊκά τραγούδια a interpreta cântece populare
 ερμητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ermetic(-ă) II. *adv.* (-ά) ermetic // ~ κλεισμένο închis ermetic
 ερμίνα, η *subst.* zool. hermină
 έρμ-ος, -η, -ο *adj.* pustiu(-ie), părăsit(-ă), singur(-ă)
 ερπετό, το *subst.* reptilă
 έρπης, ο *subst.* med. herpes
 ερπύστρια, η *subst.* șenilă
 έρπω *v.i.* a se târî
 έρριν-ος, -η, -ο I. *adj.* fon. nazal(-ă) // -ο σύμφωνο consoană nazală II. *subst.* τα -α *pl.* sunetele nazale
 έρρυθμ-ος, -η, -ο I. *adj.* ritmic(-ă), cadentat(-ă) II. *adv.* (-ως)
 ερτζιαν-ός, -ή, -ό *adj.* fiz. hertzian(-ă) // -ά κύματα unde hertziene
 ερύθη-μα, -ματος, το *subst.* med. eritem
 ερυθρά, η *subst.* med. rubeolă
 Ερυθρόδερμ-ος, -ο, -η *subst.* amerindian(-ă), pieile roșii
 ερυθρόλευκ-ος, -η, -ο *adj.* cu roșu și alb
 ερυθρόμορφ-ος, -η, -ο *adj.* (d. ceramica antică grecească) cu desene roșii pe fond negru

ερυθρ-ός, -ή, -ό *adj.* roșu(-ie) // -ός Σταυρός Crucea Roșie // -ά αιμοσφαίρια globule roșii
 ερυσίβη, η *subst.* bot. mălură, tăciune // ~ του σίτου mălura grâului // ~ του καλαμποκιού tăciunile porumbului
 ερυσιβώδ-ης, -ης, -ες *adj.* măluros(-oasă)
 ερυσίτελας, το *subst.* med. erizipel
 έρχομαι, ήρθα *v.d.* a veni // -εται στις επτά το απόγευμα vine la ora șapte după masă // έλα μαζί μου vino cu mine // μόλις ήρθε abia a venit // μου -εται να σε δείρω îmi vine să te bat // -ομαι στα χέρια με κάποιον a se încălțiera cu cineva // έλα δα! mai du-te încolo! // ήλθε στον εαυτό του și-a venit în fire // ήλθεσ κατόπιν εορτής ai venit la spartul târgului // αυτό το πήγαινε έλα με κούρασε acest du-te vino m-a obosit // θα έρθει και η δική σου η σειρά va veni și rândul tău
 ερχόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* cel(cea) care vine, următorul(-oarea)
 ερχομός, ο *subst.* venire, sosire
 ερωδιός, ο *subst.* ornit. bătlan, stârc
 ερωμένη, η *subst.* amantă, ibovnică
 ερωταπαντήσεις, οι *subst. pl.* întrebări și răspunsuri
 ερωταπόκριση, η *subst.* întrebare și răspuns
 έρωτας, ο *subst.* dragoste, amor, iubire // αμοιβαίος ~ dragoste reciprocă
 ερωτ-εύομαι, -εύτηκα, ερωτευμένος *v.d.* a se îndrăgosti, a se amoreza
 ερώτη-μα, -ματος, το *subst.* întrebare // γεννιέται το ~ se naște întrebarea // βάλω ~ a pune o întrebare
 ερωτηματικό, το *subst.* gram. 1. semn de întrebare 2. interogare
 ερωτηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* interogativ(-ă) // -ή αντωνυμία pronume interogativ II. *adv.* (-ά) în mod întrebător, cu semn de întrebare
 ερωτηματολόγιο, το *subst.* chestionar
 ερώτηση, η *subst.* întrebare
 ερωτιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* iubăreț(-eață)
 ερωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* erotic(-ă), de dragoste, amoros(-oasă) // -ό γράμμα scrisoare de dragoste // -ό ποίημα poezie erotică // -ό βλέμμα privire amoroasă II. *adv.* (-ά) cu dragoste
 ερωτισμός, ο *subst.* erotism
 ερωτοδουλειά, η *subst.* perjur. relație amoroasă
 ερωτοτροπία, η *subst.* flirt
 ερωτοτροπό *v.t.* a cocheta, a flirta, a face curte
 ερωτοχυτημέν-ος, -η, -ο *adj.* îndrăgostit(-ă), amoretat(-ă)
 ερωτύλος, ο *subst.* ironic curtezan
 ερωτ-ώ și ρωτώ, -ησα, -ήθηκα, ερωτημένος *v.t.* a întreba, a chestiona, a interoga

εσάρπα, η *subst.* εσαρφα

εσκεμμέν-ος, -η, -ο I. *adj.* deliberat(-ă), intențio-
nat(-ă) II. *adv.* -α

Εσκιμώος, ο *subst.* eschimos // οι -οι eschi-
moșii

εσμός, ο *subst.* roi (de albine), stol (de păsări)

εσοδεία, η *subst.* recoltă

έσοδο, το *subst.* (mai ales la *pl.*) venit // τα -α
και έξοδα venituri și cheltuieli // **ετήσια** -α
venituri anuale

εσοχή, η *subst.* adâncitură, scobitură, cavitate

εσπέρα, η *subst.* seară // την **εσπέραν** seara

εσπεράντο, η *subst.* esperanto

εσπερίδα, η *subst.* serată

Εσπερίδες, οι *subst. mitol. pl.* Hesperide

εσπεριδοειδή, τα *subst. pl. bot.* citrice

εσπεριν-ός, -ή, -ό I. *adj.* de seară, seral(-ă) II.
subst. bis. ο -ός vecernie

Εσπερος, ο *subst. astr.* luceafărul de seară

εσπειμέν-ος, -η, -ο I. *adj.* grăbit(-ă), precipitat(-ă),
zorit(-ă) // -ο **ταξίδι** călătorie grăbită II. *adv.*
-ως în grabă, în mod precipitat

Εσταυρωμέν-ος, ο *subst.* Hristos răstignit, crucifix
εστεμμέν-ος, -η, -ο I. *part. ca adj.* încoronat(-ă)
II. *subst.* ο -ος regele, suveranul

εστέρας, ο *subst. chim.* ester

εστεροποίηση, η *subst. chim.* esterificare

εστία, η *subst.* 1. vatră 2. cămin // **φοιτητική** ~
cămin studențesc 3. focar // ~ **πολέμου** focar
de război // ~ **μολύνσης** focar de infecție

εστ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, **εστιασμένος** *v.t.* a
concentra într-un punct (un fascicol luminos
etc.)

εστιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de focar, de vatră, de cămin
εστίαση, η *subst.* 1. (*inv.*) ospăț 2. concentrarea
într-un punct (a unui fascicol luminos etc.)

εστιάτορας, ο *subst.* proprietar de restaurant,
restaurator

εστιατόριο, το *subst.* restaurant

έστω (*imperat.* lui **ειμί**) fie! să fie! să presupu-
nem, să admitem // ~ **κι αν** chiar dacă

εσύ *pron. pers.* tu

εσφαλμέν-ος, -η, -ο I. *adj.* greșit(-ă), eronat(-ă)
II. *adv.* -α în mod greșit

εσχάρα, η *subst. med.* escară

εσχατιά, η *subst.* extremitate, limită extremă,
capăt, margine

εσχατολογία, η *subst. filoz.* escatologie

έσχατ-ός, -η, -ο *adj.* 1. ultim(-ă), extrem(-ă) (cel
mai, înalt(-ă), maxim(-ă)) // στον -ο **βαθμό** în
ultimul grad // -η **προδοσία** înaltă trădare // η
-η των **ποιών** pedeapsa maximă 2. cel mai
rău(re)

έσω- element de compunere denotând noțiunile
de „înăuntru”, „interior”, „intim”

εσώβρακο, το *subst.* chiloți bărbătești

εσώκλειστ-ός, -η, -ο I. *adj.* 1. închis(-ă) în plic 2.
alăturat(-ă), anexat(-ă) // το -ο **γράμμα** scri-
soarea alăturată II. *adv.* (-α) 1. aici în plic 2.
alăturat, în anexă

εσωκλείω *v.t.* a închide în plic, a anexa, a alătura

εσώρουχο, το *subst.* lenjerie de corp / intimă

εσωστρέφεια, η *subst.* introversiune

εσωστρεφ-ής, -ής, -ές *adj.* introvertit(-ă)

εσωτερικó, το *subst.* 1. interior // το ~ **της χώ-**
ρας interiorul țării // το ~ **του σπιτιού** interio-
rul casei 2. τα -ά treburi interne // το
υπουργείο των -ών ministerul de interne

εσωτερικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* interior(-oară), in-
tern(-ă), lăuntric(-ă) // -ή **διακόσμηση** decora-
țiune interioară // **για -ή** χρήση de uz intern //
-ή **πολιτική** politica internă // -ός **κόσμος**
lumea lăuntrică II. *subst.* -ός, -ή (ο, ή) elev(-ă)
intern(-ă) III. *adv.* (-ά) în interior

εσωτερικότητα, η *subst.* interioritate, lumea
interioară

εσώτερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de dinăuntru 2. intim(-ă)

εσώφορι, το *subst.* jupon

εσώψυχ-ός, -η, -ο I. *adj.* din adâncul sufletului
II. *adv.* (-α) din adâncul inimii / sufletului

εταζέρα, η *subst.* etajeră

εταίρα, η *subst. ist.* hetairă

εταιρεία, η și **εταιρία** *subst.* 1. asociație, com-
panie (comercială, industrială) 2. societate co-
mercială // **ανώνυμος** ~ societate anonimă 3.
ist. **Φιλική** ~ Eteria

εταιρικ-ός, -ή, -ό *adj.* asociativ(-ă), de societate,
social(-ă) // -ό **κεφάλαιο** capital social // -ή
επωνυμία firma socială

εταίρος, ο *subst.* asociat

ετεροβαρ-ής, -ής, -ές *adj.* unilateral(-ă) // -ής
σύμβαση convenție unilaterală

ετερογένεια, η *subst. biol.* eterogenitate

ετερογεν-ής, -ής, -ές *adj.* eterogen(-ă), de natură
/ origine diferite

ετεροδημότ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* cel(cea) care
în registrele de stare civilă aparține de altă co-
mună sau de alt oraș decât comuna sau orașul
în care locuiește

ετεροδικία, η *subst. jur.* exteritorialitate, extra-
teritorialitate

ετερόδοξ-ός, -η, -ο *adj.* de altă credință

ετεροθαλ-ής, -ής, -ές *adj.* (*d.* frați, surori) vitreg
(-ă)

ετερόκλητ-ος, -η, -ο *adj.* diferit(-ă), divers(-ă),
neomogen(-ă) // -α **αντικείμενα** obiecte diferite

ετερόρρυθμη εταιρεία, η *adj.* + *subst.* societate în comandită
ετερότητα, η *subst.* diferență, diferențiere
ετερόφυλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de alt sex 2. de altă nație, străin(-ă)
ετερόφωτ-ος, -η, -ο *adj. astr.* 1. fără lumină proprie, cu lumină împrumutată 2. *fig.* care nu are păreri personale, influențabil(-ă)
ετεροχρονισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. discrepant(-ă) 2. *med.* dezvoltat(-ă) anormal în privința unor particule ale corpului
ετεροχρονισμός, ο *subst.* 1. discrepanță 2. *med.* dezvoltare prematură
ετερόχρον-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* puls) neregulat(-ă)
ερερώνυμ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. eteronim(-ă), publicat(-ă) sub alt nume 2. *mat.* (*d.* fracții) care nu au același numitor II. *adv.* -ως sub alt nume
ετησίες οι *subst. pl.* vânturi periodice, musoni
ετήσι-ος, -ια, -ιο *adj.* anual(-ă)
ετικέτα, η *subst.* 1. etichetă 2. *fig.* protocol
ετοιμ-άζω, -ασα, -άστηκα, **ετοιμασμένος** *v.t.* 1. a pregăti, a prepara // -αζομαι **για ταξίδι** mă pregătesc de o călătorie 2. a instrui
ετοιμασία, η *subst.* pregătire // **κάνω μεγάλες -ίες** fac mari pregătiri
ετοιμασμέν-ος, -η, -ο *adj.* pregătit(-ă)
ετοιμογένν-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* o femeie / o femelă) gata să nască
ετοιμοθάνατ-ος, -η, -ο *adj.* pe moarte, muribund(-ă)
έτοιμιλόγ-ος, -η, -ο *adj.* cu răspunsuri prompte, cu prezență de spirit
ετοιμοπαράδοτ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* marfă) bun(-ă) de predat
ετοιμοπόλεμ-ος, -η, -ο *adj.* gata de / pregătit(-ă) de război
ετοιμόρροπ-ος, -η, -ο *adj.* gata să se dărâme // -ο **σπίτι** casă gata să se dărâme
ετοιμ-ος, -η, -ο *adj.* pregătit(-ă), gata // **τα βρήκε όλα -α** le-a găsit pe toate gata // **αγόρασα -ο φόρεμα** am cumpărat o rochie de gata // -ο **ένδυμα** confecție // **ήρθε στα -α** a venit la / totul gata
ετοιμότητα, η *subst.* promptitudine // **απαντά με** ~ răspunde cu promptitudine // η ~ **πνεύματος** prezență de spirit
έτ-ος, -ους, *το subst.* 1. an // **το προσεχές** ~ anul viitor // **το τρέχον** ~ anul curent // (*inv.*) **εντός τριών -ών** în decurs de trei ani 2. an de învățământ // **σχολικό / φοιτητικό** ~ an școlar / universitar 3. an de studiu (la universitate) // **είναι στο τρίτο** ~ este student(-ă) în anul trei
ετούτ-ος, -η, -ο *pron. dem.* acesta(-easta)

έτσι *adv.* așa, astfel // ~ **δεν θα κάνετε τίποτα** așa nu veți face nimic // ~ **μου είπε** așa mi-a spus // ~ **είναι σε μας** așa este la noi // ~ **κι ~** așa și așa // ~ **κι αλλοιώς** așa sau altfel // ~ **μπράβο!** bravo! / așa e bine! // ~ **περίπου** cam așa // **πως ~;** cum așa? // ~ **πού** așa că, deci
ετυμηγορία, η *subst.* verdict, sentință // ~ **των ενόρκων** verdictul juraților, plebiscit
ετυμολόγηση, η *subst.* găsirea etimologiei cuvântului
ετυμολογία, η *subst.* etimologie
ετυμολογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* etimologic(-ă) II. *adv.* (-ά) din punct de vedere etimologic
ετυμολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ετυμολογημένος** *v.t.* a găsi etimologia unui cuvânt
ευ- element de compunere denotând noțiunile de „bine”, „frumos”, „ușor”
ευαγγελ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* 1. a aduce vești bune 2. a evangheliza
ευαγγελικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* evanghelic(-ă) II. *adv.* -ά din punct de vedere al Evangheliei
ευαγγέλιο, το *subst.* 1. evanghelie 2. carte de bază
Ευαγγελισμός, ο *subst. bis.* Buna-Vestire, sărbătoarea de la 25 martie
ευαγγελιστής, ο *subst.* evangelist
ευαγ-ές ίδρυμα *adj.* + *subst.* instituție de binefacere
ευάερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. bine aerisit(-ă) 2. care se aerisește ușor
ευαισθησία, η *subst.* sensibilitate
ευαισθητοποίηση, η *subst.* sensibilizare
ευαισθητοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ευαισθητοποι-μένος** *v.t.* a sensibiliza
ευαίσθητ-ος, -η, -ο I. *adj.* sensibil(-ă) // -ο **όργανο μετρήσεως** instrument de măsură sensibil II. *adv.* (-α) în mod sensibil
ευάλωτ-ος, -η, -ο I. ușor de cucerit 2. *fig.* care cedează ușor
ευανόγνωστ-ος, -η, -ο I. *adj.* citet(-eafă), lizibil(-ă) II. *adv.* (-α) lizibil
ευαρέσκεια, η *subst.* mulțumire, satisfacție, plăcere
ευάρεστ-ος, -η, -ο I. *adj.* plăcut(-ă), agreabil(-ă), simpatic(-ă) II. *adv.* -α cu plăcere
ευαρεστ-ούμαι, -ήθηκα *v.r.* a avea bunăvoință, a primi cu plăcere, a binevoi // **εάν -ηθίτε** dacă binevoiți
ευβοϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la insula Eubea
εύγε! *adv.* bravo! foarte bine!
ευγένεια, η *subst.* 1. politețe, bune maniere 2. origine nobilă / aristocratică, noblețe 3. titlu de noblețe

ευγεν-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. nobil(-ă) // -ή **μέταλλα** metale nobile 2. *políticos(-oasă)* II. *subst.* -ο -ής nobil, aristocrat // **οι -είς** nobilimea, aristocrația III. *adv.* (-ώς) cu noblețe

ευγενικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* *políticos(-oasă)*, amabil(-ă) // -ό **ύφος** stil nobil // -ός **άνθρωπος** om *políticos* II. *adv.* (-ά) // **μιλάει** ~ vorbește *políticos*

εύγεστ-ος, -η, -ο *adj.* *gustos(-oasă)*, savuros(-oasă)

εὐγλωττία, η *subst.* elocință, elocvență

εὐγλωττ-ος, -η, -ο I. *adj.* elocvent(-ă), grăitor (-oare) II. *adv.* (-α) în mod elocvent / grăitor

ευγνώμονας *adj.* vezi **ευγνώνων**

ευγνώμωνά *v.t.* a fi recunoscător(-oare) // **σας** ~ **γιά** αυτό **v**ă sunt recunoscător pentru aceasta

ευγνώμοσύνη, η *subst.* recunoștință, grațitudine
ευγνώμ-ων, -ων, -ov *adj.* recunoscător(-oare) // **σας είμαι** ~ **v**ă sunt recunoscător

ευγονική, η *subst.* eugenie

ευδαιμονία, η *subst.* fericire, bunăstare, prosperitate

ευδαιμονισμός, ο *subst.* filoz. eudemonism

ευδαιμών-ων, **ευδαιμων** *adj.* (*inv.*) I. fericit(-ă), norocos/norocoasă 2. prosper(-ă) // ~ **χώρα** / **βασίλειο** / **περιοχή** țară / regat / regiune prosperă

ευδιαθεσία, η *subst.* bună dispoziție

ευδιάθετ-ος, -η, -ο *adj.* bine dispus(-ă), într-o bună dispoziție

ευδιάκριτ-ος, -η, -ο I. *adj.* distinct, ușor de distins / deslușit(-ă), clar(-ă) II. *adv.* (-α) în mod distinct

ευδιάλυτ-ος, -η, -ο *adj.* ușor de dizolvat, solubil(-ă)

ευδοκίμηση, η *subst.* reușită, succes, prosperitate
ευδοκίμ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a reuși, a izbuti, a prospera 2. (*d.* plante) a-i prii

ευέλικτ-ος, -η, -ο *adj.* flexibil(-ă), suplu(-ă)

ευελξία, η *subst.* flexibilitate, suplețe

ευέλπης (*pl.* **ευέλπηδες**) *subst.* elev de școală de ofițeri ai armatei de uscat

ευέξαπτ-ος, -η, -ο *adj.* iritabil(-ă), irascibil(-ă)

ευεξήγητ-ος, -η, -ο *adj.* ușor de explicat, explicabil(-ă)

ευεξία, η *subst.* 1. stare de sănătate bună 2. bună dispoziție

ευεργεσία, η *subst.* binefacere, faptă bună

ευεργέτη-μα, -ματος, η *subst.* 1. binefacere 2. avantaj (prin lege)

ευεργέτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* binefăcător(-oare)

ευεργετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. binefăcător(-oare) // -ή **επίδραση** influență binefăcătoare 2. de binefacere 3. de favorizare, de acordare de

avantaje // -ός **νόμος** lege care acordă avantaje II. *adv.* -ά în mod binefăcător

ευεργετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ευεργετημένος** *v.t.* 1. a face o faptă bună, a da ajutor cuiva 2. a face o acțiune de binefacere

ευερέθιστ-ος, -η, -ο *adj.* iritabil(-ă), irascibil(-ă)
ευζωία, η *subst.* viață tihnită și îmbelșugată, bunăstare

εὐζωνος, ο *subst. milit.* evzon, soldat infanterist grec, echipat cu o uniformă tradițională (fustanelă, fes și opinci)

ευήλι-ος, -α, -ο *adj.* înșorit(-ă), bătut(-ă) de soare

ευημερία, η *subst.* 1. viață bună, bunăstare 2. bunăstare, prosperitate

ευημερώ *v.i.* 1. a trăi în belșug, a duce o viață bună 2. a prospera

εὐήχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. sonor(-ă) 2. care sună plăcut / frumos

ευθανασία, η *subst.* eutanasi

ευθεία, η *subst. mat.* dreaptă, linie dreaptă

εὐθετ-ος, -η, -ο *adj.* // **σε -ο χρόνο** la timpul potrivit

ευθέως *adv.* drept, fără întortocheri

εὐθικτ-ος, -η, -ο *adj.* susceptibil(-ă), ușor ofensabil(-ă)

ευθιξία, η *subst.* susceptibilitate, sensibilitate

εὐθραυστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. fragil(-ă), casant(-ă) 2. *fig.* delicat(-ă), gingaș(-ă), firav(-ă)

ευθυβολία, η *subst.* trageri cu precizie la țintă

ευθύβολ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* o armă etc.) care trage drept la țintă

ευθυγραμμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ευθυγραμμισμένος** *v.t.* 1. a alinia, a așeza în linie 2. *fig.* a pune de acord

ευθυγράμμιση, η *subst.* 1. aliniere 2. punere de acord

ευθύγραμμ-ος, -η, -ο I. *adj.* rectiliniu(-ie), în linie dreaptă II. *adv.* (-α) în linie dreaptă

ευθυκρία, η *subst.* judecată dreaptă

ευθυμία, η *subst.* veselie, voieșie

ευθυμογράφ-μα, -ματος, το *subst.* scriere umoristică

ευθυμογράφ-ος, -ο, -η *subst.* umorist(-ă)

εὐθυμ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. vesel(-ă), voios(-oasă) // -ος **άνθρωπος** om vesel 2. caraghios(-oasă), comic(-ă) II. *adv.* (-α) cu veselie

ευθυμ-ώ, -ησα *v.i.* a se înveseli, a se distra

ευθύν-η, η *subst.* răspundere, responsabilitate // **αναλαμβάνω την** ~ a-și asuma răspunderea //

οι -ες (și cu sensul), obligații

ευθύνομαι *v.d.* a răspunde de, a avea responsabilitatea // ~ **για τη ζωή σας** răspund de viața voastră

ευθυνοφοβία, η *subst.* frica de răspundere, fuga de răspundere
ευθυνόφορος, -η, -ο *adj.* care fuge de răspundere, care are frică de răspundere
εὐθύς, -εία, -ύ *adj.* 1. drept(-eaptă), rectiliniu(-ie) // -εία γραμμή linie dreaptă // -εία γωνία unghi drept 2. direct(-ă) nemijlocit(-ă) // έχει τραίνο κατ'-είαν are tren direct // απ'-είας direct, fără mijlocire 3. *fig.* (d. un om) direct(-ă), deschis(-ă), cinstit(-ă) // -ύς άνθρωπος om direct
ευθύς *adv.* imediat, îndată, numaidecât // ~ ως și ~ άμα îndată ce
ευθυτεν-ής, -ής, -ές I. *adj.* care se ține drept (-eaptă), zvelt(-ă) II. *adv.* (-ώς) zvelt
ευθύτητα, η *subst.* spirit de dreptate, sinceritate, onestitate
ευκαιρία, η *subst.* ocazie, prilej // επωφελούμαι από την ~ a profita de ocazie // επί τη ~ cu ocazia // γυρεύω την ~ a căuta prilej
ευκαιριακ-ός, -ή, -ό *adj.* ocazional(-ă), provizoriu(-ie)
εύκαιρος, -η, -ο *adj.* 1. propice, prielnic(-ă), nimerit(-ă) 2. care are timp liber disponibil // δεν είναι ούτε μια στιγμή -ος nu are nici un moment timp liber
ευκαιρώ, -ησα *v.i.* a avea timp liber, a dispune de timp // δεν ~ n-am timp
ευκάλυπτος, ο *subst. bot.* eucalipt
εύκαμπτος, -η, -ο *adj.* 1. flexibil(-ă) 2. *fig.* care cedează ușor, docil(-ă)
ευκαμψία, η *subst.* 1. flexibilitate 2. *fig.* atitudine îngăduitoare
ευκατάστατος, -η, -ο *adj.* înstărit(-ă), bogat(-ă)
ευκαταφρόνητος, -η, -ο *adj.* neimportant(-ă), neglijabil(-ă)
ευκίνησις, η *subst.* mobilitate
ευκίνητος, -η, -ο I. *adj.* mobil(-ă), sprinten(-ă), vioi(-oae) II. *adv.* (-α) cu sprinteneală
ευκλείδειος, -α, -ο *adj. mat.* euclidian(-ă)
ευκοίλιος, -α, -ο *adj.* 1. care are diaree 2. *farm.* purgativ(-ă), laxativ(-ă)
ευκοιλιότητα, η *subst. med.* diaree
ευκολί-α, η *subst.* 1. ușurință // εκφράζεται με ~ se exprimă cu ușurință 2. facilitate, înlesnire // παρέχω ~ a acorda o facilitate // -ες πληρωμής înlesniri de plată 3. comoditate, confort // το σπίτι έχει πολλές -ες casa are multe comodități 4. οι -ες facilități
ευκολομεταχειρίστος, -η, -ο *adj.* ușor(-oară) de folosit
ευκολόπιστος, -η, -ο *adj.* credul(-ă)
εύκολος, -η, -ο I. *adj.* 1. ușor(-oară), facil(-ă) // -η δουλειά muncă ușoară // -η γέννα naștere ușoară // -ο κέρδος câștig ușor 2. *fig.* înțele-

gător(-oare), conciliant(-ă), binevoitor(-oare) // -ος άνθρωπος om înțelegător II. *adv.* -α lesne, ușor // καταλαβαίνω -α a înțelege ușor
ευκολοχώνευτος, -η, -ο *adj.* ușor(-oară) de digerat, digerabil(-ă)
ευκολ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* a înlesni, a facilita, a ușura
εύκρατος, -η, -ο *adj.* temperat(-ă), moderat(-ă) // -η ζώνη zona temperată
ευκρίνεια, η *subst.* limpezime, claritate
ευκριν-ής, -ής, -ές *adj.* I. limpede, clar(-ă), distinct(-ă) // -ής ήχος sunet distinct II. *adv.* (-ώς) limpede, clar
ευκταί-ος, -α, -ο *adj.* dorit(-ă), de dorit
ευκτική, η *subst. gram.* mod optativ
ευλάβεια, η *subst.* evlavie, cucernicie, pietate, smerenie
ευλαβ-ής, -ής, -ές I. *adj.* evlavios(-oasă), cucernic(-ă), pios(-oasă), smerit(-ă) II. *adv.* (-ώς) cu smerenie, în mod cucernic
ευλαβικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. evlavios(-oasă), cucernic(-ă), pios(-oasă) 2. (d. o faptă) plin(-ă) de evlavie / cucernicie / pioșenie
εύληπτος, -η, -ο *adj.* 1. ușor de luat 2. ușor de băut 3. ușor(-oară) de înțeles, inteligibil(-ă), comprehensibil(-ă)
ευλογημέν-ος, -η, -ο *adj.* vezi ευλογώ // 1. -ος τόπος loc (pământ) binecuvântat 2. (d. oameni) superficial(-ă), fără minte, nesăbuit(-ă)
ευλόγησις, η *subst.* binecuvântare
ευλογητός, -ή, -ό *adj.* care se cuvine să fie binecuvântat(-ă) // -ός ο Θεός! binecuvântat fie Domnul!
ευλογία, η *subst.* 1. binecuvântare // ~ Θεού binecuvântarea lui Dumnezeu 2. urare de belșug / bogăție / bunăstare sau pentru reușită
ευλογία și **βλογία**, η *subst. med.* vărsat, variolă
εύλογος, -η, -ο I. *adj.* rezonabil(-ă), logic(-ă), just(-ă) II. *adv.* (-α)
ευλογοφαν-ής, -ής, -ές I. *adj.* plauzibil(-ă), verosimil(-ă) II. *adv.* -ώς
ευλογώ, -ησα, -ήθηκα, **ευλογημένος** *v.t.* a binecuvânta, a blagoslovi // ~ τον Θεό a binecuvânta pe Dumnezeu // ~ γάμο a binecuvânta o căsătorie // ευλογημένος *ca adj.* 1. de ridicat în slăvi; binecuvântat // ~ τόπος pământ (tară) binecuvântat(-ă) 2. (d. cineva) nesăbuit(-ă), fără minte
ευλογισία, η *subst.* suplețe
εὐλύγιστος, -η, -ο *adj.* 1. mlădios(-oasă), suplu(-ă) 2. *fig.* nestatornic(-ă)
ευμάρεια, η *subst.* bunăstare, belșug, îndestulare, bogăție
ευμένεια, η *subst.* bunăvoință, amabilitate

ευμεν-ής, -ής, -ές I. *adj.* binevoitor(-oare), amabil(-ă), bine intenționat(-ă) II. *adv.* (-ώς) cu bunăvoință, cu amabilitate

ευμετάβλητ-ος și ευμετάβολ-ος, -η, -ο I. *adj.* instabil(-ă), nestatornic(-ă), schimbător(-oare), variabil(-ă), inconstant(-ă) II. *adv.* (-α)

ευμετακίνητ-ος, -η, -ο *adj.* ușor de mutat (dintr-un loc în altul)

ευμεταχειρίστ-ος, -η, -ο *adj.* ușor(-oară) de mănuit, ușor(-oară) de manipulat, de folosit

ευνόητ-ος, -η, -ο *adj.* lesne de înțeles, inteligibil(-ă) // εἶναι -ο e de la sine înțeles

εὐνοία, η *subst.* bunăvoință // κερδίζω την ~ κάποιου a câștiga bunăvoința cuiva

ευνοϊκ-ός, -ή, -ό I. *adj.* favorabil(-ă), propice, prielnic(-ă) // -ές συνθήκες condiții favorabile II. *adv.* (-ά)

εὐνοιοκρατία, η *subst.* favoritism

ευνομία, η *subst.* legislație bună și aplicarea ei fidelă

ευνοούμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* condus(-ă) / administrat(-ă) pe bază de legi drepte întocmai aplicate // -ο κράτος stat condus pe bază de legi drepte

ευνοούμεν-ος, -η, -ο *adj.* favorit(-ă), preferat(-ă), favorizat(-ă) // οι -οι του καθεστώτος favoriții regimului

ευνουχ-ίζω, -ισσα, -ίστηκα, ευνουχισμένος *v.t.* a castra, a scopi, a steriliza

ευνουχισμός, ο *subst.* castrație, castrare; sterilizare

ευνούχος, ο *subst.* 1. bărbat castrat / sterilizat 2. animal castrat

ευνο-ώ, -ησα, -ήθηκα, ευνοημένος *v.t.* 1. a favoriza // οι νόμοι με -ούν legile îmi sunt favorabile 2. a ajuta, a proteja // η τύχη με -ησε norocul m-a ajutat

ευοδ-ώνομαι, -ώθηκα *v.r.* (d. o acțiune) a se afla pe drumul cel bun, a reuși

ευόδωση, η *subst.* evoluție / desfășurare bună, rezultat bun, reușită, succes

ευοίων-ος, -η, -ο *adj.* de bun augur

ευοσμία, η *subst.* miros plăcut

ευόσμ-ος, -η, -ο *adj.* care are un miros plăcut

ευπάθεια, η *subst.* sensibilitate

ευπαθ-ής, -ής, -ές *adj.* sensibil(-ă), susceptibil(-ă)

ευπαρουσίαστ-ος, -η, -ο I. *adj.* prezentabil(-ă), arătos(-oasă), impunător(-oare) II. *adv.* (-α) cu aspect frumos

ευπατρίδης, ο *subst.* gentilom, nobil, aristocrat

ευπειθεια, η *subst.* docilitate

ευπειθ-ής, -ής, -ές I. *adj.* docil(-ă) II. *adv.* -ώς cu docilitate

εύπεπτ-ος, -η, -ο *adj.* ușor digerabil(-ă)

ευπιστία, η *subst.* credulitate, naivitate

εύπιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* credul(-ă), naiv(-ă) II. *adv.* (-α) cu credulitate / naivitate

εύπλαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. plastic(-ă) 2. (d. trup) bine făcut(-ă), sculptural

ευπορία, η *subst.* bunăstare, bogăție

εύπορ-ος, -η, -ο *adj.* înstărit(-ă), avut(-ă), bogat (-ă)

ευπορώ *v.i.* a fi înstărit(-ă), a trăi în bunăstare materială

ευπρέπεια, η *subst.* decentă

ευπρεπ-ής, -ής, -ές I. *adj.* decent(-ă) // -ής συμπεριφορά comportare decentă II. *adv.* (-ώς) decent, cum se cuvine

ευπρεπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ευπρεπισμένος *v.t.* a aranja, a face ordine, a găti, a înfrumuseța

ευπρόσβλητ-ος, -η, -ο *adj.* susceptibil(-ă)

ευπρόσδεκτ-ος, -η, -ο *adj.* primit(-ă) cu plăcere, binevenit(-ă)

ευπροσήγορ-ος, -η, -ο *adj.* afabil(-ă), amabil(-ă), prietenos(-oasă)

ευρόσωπ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. prezentabil(-ă), îngrijit(-ă), atrăgător(-oare) 2. demn(-ă) II. *adv.* (-ως)

εὐρεση, η *subst.* găsimă, descoperire, invenție

ευρεσιτεχνία, η *subst.* invenție, brevet // δίπλωμα -ς brevet de invenție

ευρετήριο, το *subst.* 1. repertoriu, indice, index 2. caiet repertoar

εὐρετρα, τα *subst.* recompensă dată celui care a găsit un lucru pierdut

ευρέως *adv.* pe larg, în mod amplu

εὐρη-μα, -ματος, το *subst.* 1. lucru găsit 2. descoperire, invenție 3. chilipir, plească

ευρηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* inventiv(-ă), ingenios(-oasă)

ευρηματικότητα, η *subst.* inventivitate

εὐρ-ος, -ους, ο *subst.* vânt de sud-vest

εὐρος, το *subst.* lățime, largime, amploare

ευρυθμία, η *subst.* funcționare regulată, ritm regulat, euritmie

εὐρυθμ-ος, -η, -ο I. *adj.* care funcționează în ritm normal II. *adv.* (-α) în ritm normal

ευρυμάθεια, η *subst.* erudiție

ευρυμαθ-ής, -ής, -ές *adj.* erudit(-ă)

ευρ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* a lărgi, a lăți

ευρ-ύς, -εία, -ύ *adj.* larg(-ă), vast(-ă), spațios (-oasă), amplu(-ă) // -ύς ορίζοντας orizont larg // -είς γνώσεις cunoștințe vaste // σε -εία κλίμακα pe scară largă

ευρύτητα, η *subst.* vastitate // ~ γνώσεων vastitatea cunoștințelor

ευρωχώρα, η *subst.* spațiu larg, mult spațiu

ευρύχωρος, -η, -ο I. *adj.* spațios(-oasă), încăpător(-oare) // -ο *spί*τι casă spațioasă // -η *αίθουσα* sală încăpătoare II. *adv.* (-α) cu spațiu larg
ευρωβουλευτής, -οι, -η *subst.* deputat(-ă) în parlamentul european

Ευρωβουλή, η *subst.* Parlamentul European
ευρωδολάριο, το *subst.* eurodolar; dolarii americani pe piața europeană

ευρωπαϊκός, -ή, -ό *adj.* european(-ă) // -ή **Οικονομική Κοινότητα** Comunitate Economică Europeană // **Κοινή -ή Αγορά** Piața Comună Europeană

ευρωπαϊός, ο; -α, η *subst.* european(-că)

ευρωστία, η *subst.* vigoare, robustețe

εύρωστος, -η, -ο *adj.* viguros(-oasă), robust(-ă) // -ος **οργανισμός** organism viguros / robust

ευσέβεια, η *subst.* cucerme, pietate, evlavie
ευσεβής, -ής, -ές I. *adj.* 1. evlavios(-oasă), pios(-oasă), cucernic(-ă) 2. // -ής **πόθος** dorință neîmplinită II. *adv.* (-ώς) cu pioșenie, cu respect, cu evlavie

εύσημο, το *subst.* atestat

ευσπλαχνία, η *subst.* milă, compătimire, compasiune

(ευ)σπλαχνικός, -ή, -ό I. *adj.* milostiv(-ă), compătimitor(-oare) II. *adv.* (-ά) cu milă

ευστάθεια, η *subst.* constanță, stabilitate, statornicie, fermitate

ευσταθής, -ής, -ές I. *adj.* stabil(-ă), constant(-ă), statornic(-ă), ferm(-ă) II. *adv.* (-ώς) în mod constant

ευσταθεί *v. impers. fig.* a sta în picioare, a rezista // το **επιχείρημά** σου **δε** ~ argumentul tău nu stă în picioare / nu rezistă

ευστοχία, η *subst.* 1. ochire cu precizie la țintă 2. reușită, realizare

ευστοχος, -η, -ο I. *adj.* 1. care are precizie în tragerea la țintă // -ος **σκοπευτής** trăgător bun 2. *fig.* nimerit(-ă), potrivit(-ă) // -η **παρατήρηση** observație nimerită II. *adv.* (-α) 1. cu precizie 2. în mod nimerit

ευστοχώς, -ησα *v.i.* 1. a nimeri ținta, a ochi bine 2. a reuși, a avea rezultatul urmărit

ευστροφία, η *subst.* agilitate, agerime // ~ **πνεύματος** agilitate a spiritului

ευστροφος, -η, -ο I. *adj.* agil(-ă), ager(-ă) la minte, isteț(-eață) II. *adv.* (-ως) cu agilitate / agerime

ευσυγκίνητος, -η, -ο *adj.* emotiv(-ă), impresionabil(-ă), sensibil(-ă)

ευσυνειδησία, η *subst.* conștiinciozitate, scrupulozitate

ευσυνειδητος, -η, -ο I. *adj.* conștiincios(-oasă), scrupulos(-oasă) II. *adv.* (-α)

εύσχημος, -η, -ο I. *adj.* specios(-oasă) // -η **δικαιολογία** justificare adevărată II. *adv.* (-ως) **εύσωμος**, -η, -ο *adj.* corpulent(-ă), voinic(-ă), solid, trupeș(-ă)

ευτέλεια, η *subst.* 1. ieftinătate 2. *fig.* proastă calitate, meschinărie

ευτελής, -ής, -ές I. *adj.* 1. ieftin(-ă), de nimic // -ής **τιμή** preț de nimic 2. de proastă calitate II. *adv.* -ώς în mod meschin

εύτηκτος, -η, -ο *adj.* lesne de topit, fuzibil(-ă)
ευτράπελος, -ος, -η, -ο I. *adj.* hazliu(-ie) II. *adv.* (-α) în mod hazliu

ευτραφής, -ής, -ές *adj.* bine hrănit(-ă), durduliu(-ie)

ευτύχημα, -ματα, το *subst.* noroc, întâmplare fericită // **είναι** ~ **οτι** este un noroc că... // το ~ **είναι** **οτι** noroc că...

ευτυχής, -ής, -ές I. *adj.* 1. fericit(-ă); favorabil(-ă) // -ής **σύμπτωση** coincidență fericită 2. foarte mulțumit(-ă), fericit(-ă) II. *adv.* (-ώς) din fericire // -ώς **που**... noroc că...

ευτυχία, η *subst.* 1. fericire 2. mulțumire // **πλέω σε πελάγη** -ς a fi în culmea fericirii 3. noroc (în viață)

ευτυχιμένος, -ος, -η, -ο I. *adj.* fericit(-ă) II. *adv.* (-α)

ευτυχώς, -ησα (**ευτυχιμένος**) *v.i.* 1. a fi fericit(-ă) 2. a avea norocul să...

ευυπόληπτος, -η, -ο *adj.* care se bucură de o bună reputație

ευφάνταστος, -η, -ο I. *adj.* care are imaginație bogată, vizionar(-ă) II. *adv.* (-α) cu imaginație bogată

ευφημη μνεία, η *adj.* + *subst.* mențiune elogioasă
ευφημισμός, ο *subst.* eufemism // **κατ' -όν** prin eufemism

εύφλεκτος, -η, -ο *adj.* inflamabil(-ă) // -η **ύλη** substanță inflamabilă

ευφορία, η *subst.* 1. fertilitate, rodnicie 2. euforie
εύφορος, -η, -ο I. *adj.* fertil(-ă), roditor(-oare) II. *adv.* (-α) cu rodnicie, în mod fertil

ευφράδεια, η *subst.* elocință, elocvență

ευφραδής, -ής, -ές I. *adj.* elocvent(-ă) II. *adv.* (-ώς)

ευφρόνως, -ονα, -άνθηκα *v.t.* a delecta, a desfăta, a produce o mulțumire

ευφραντικός, -ή, -ό *adj.* desfătător(-oare), delectabil(-ă), agreabil(-ă)

ευφροσύνη, η *subst.* desfătare, delectare, bucurie

ευφυής, -ής, -ές I. *adj.* 1. inteligent(-ă) 2. **αυστεπτός**(-eaptă) II. *adv.* (-ώς) în mod ingenios, cu inteligență

ευφυία, η *subst.* 1. inteligență 2. deșteptăciune

ευφρολόγημα, το și **ευφρολογία**, η *subst.* vorbă de duh, glumă reușită

ευφωνία, η *subst.* eufonie, muzicalitate
ευφωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* eufonic(-ă)
ευχαριστήρι-ος, -α, -ο *I. adj.* de mulțumire // -ος
 λόγος cuvânt de mulțumire II. *subst.* το -ο
 scrisoare de mulțumire
ευχαρίστηση, η *subst.* mulțumire, plăcere // μ' ~
 cu plăcere
ευχαριστία, η *subst.* 1. *bis.* euharistie, împărtă-
 șanie // θεία ~ sfântă cuminecătură 2. (*la pl.*)
 mulțumiri // δεχτήτε τις -ίες μου primiți mul-
 țumirile mele
ευχάριστ-ος, -η, -ο *I. adj.* plăcut(-ă), agreabil(-ă)
 // -ος άνθρωπος om plăcut // πέρασα ένα -ο
 απόγευμα am petrecut o după-amiază plăcută
 // -η συζήτηση discuție agreabilă II. *adv.* 1.
 (-ως) cu plăcere // ~ θα κάνω ό, τι μπορώ για
 σας cu plăcere voi face tot ce pot pentru dum-
 neavoastră 2. (-α) în mod plăcut / agreabil //
 περάσαμε ~ am petrecut în mod plăcut
ευχαριστ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ευχαριστημένος *I.*
v.t. 1. a mulțumi cuiva // -ώ! mulțumesc! 2. a
 face plăcere, a mulțumi (pe cineva), a satisface
 // μ' ~ ησε ο εργομός σου mi-a făcut plăcere
 venirea ta II. *v.r.* -ιέμαι a fi mulțumit // -ήθηκα
 που τον είδα am fost mulțumit să-l văd
ευχέλαιο, το *subst. bis.* maslu
ευχέρεια, η *subst.* 1. îndemânare, ușurință //
 μιλάω γαλλικά μ' ~ a vorbi cu ușurință limba
 franceză 2. posibilități // έχω οικονομική ~ am
 posibilități economice
ευχερ-ής, -ής, -ές *I. adj.* ușor(-oară) / lesne de
 făcut II. *adv.* (-ώς) cu ușurință
ευχετήρι-ος, -α, -ο *I. adj.* de urare, de felicitare
 II. *subst.* το -ο scrisoare de urare, de felicitare
ευχετικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de rugăciune 2. de
 urare, de felicitare
ευχή, η *subst.* 1. urare // σας στέλνω τις -ές μου
 îți trimit urările mele 2. binecuvântare // να
 έχεις την ~ μου să ai binecuvântarea mea 3.
 rugăciune 4. dorință // κατ' -ην după dorință
ευχολόγιο, το *subst.* 1. carte de rugăciuni 2. *fig.*
 dorințe neîndeplinite
εύχ-ομαι, -ήθηκα *v.d.* 1. a ura, a dori cuiva // σου
 -ομαι καλή επιτυχία îți urez / doresc succes //
 σας -ομαι καλές γιορτές vă urez / doresc
 sărbători fericite 2. a spera // -ομαι να είσαι
 καλά sper să fii/că ești sănătos
εύχρηστ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. ușor de folosit 2.
 uzual(-ă) // -η λέξη cuvânt uzual II. *adv.* (-α)
 în mod uzual
ευψυχία, η *subst.* curaj, vitejie
ευωδιά, η *subst.* miros plăcut, mireasmă, parfum
ευωδ-ιάζω, -ίασα *v.i.* a răspândi un miros plă-
 cut, a mirosi plăcut

ευωδιαστ-ός, -ή, -ό *adj.* înmiresmat(-ă), parfū-
 mat(-ă)
εφαλτήριο, το *subst. sport.* cal, capră (aparat
 pentru sărituri)
εφάμιλλ-ος, -η, -ο *I. adj.* egal(-ă) la întrecere II.
adv. (-ως) în mod egal
εφάπαξ *adv.* (*d.* o plată etc.) cu banii jos
εφάπαξ, το *subst.* primă de pensionare
εφάπτομαι *v.d.* a atinge ușor
εφαπτομένη, η *subst. geom.* tangentă
εφαρμογή, η *subst.* 1. aplicare, practică // -η ~
 του νόμου aplicarea legii // μπήκε σ' ~ a intrat
 în practică 2. *tehn.* potrivire // τέλεια ~ po-
 trovire perfectă 3. (*pl.*) aplicații posibile (ale
 unei teorii etc.)
εφαρμ-όζω, -οσα, -όστηκα, εφαρμοσμένος *I.*
v.t. 1. a aplica, a folosi, a întrebuința, a pune în
 practică, a practica // ~ μέθοδο a folosi o
 metodă // ~ σωστή πολιτική a aplica o politică
 justă 2. *tehn.* a potrivi, a monta // -οσα αερο-
 στεγώς am potrivit etanș II. *v.i.* a se potrivi, a
 se adapta bine // το εξάρτημα δεν -όζει στο
 μηχανήμα piesa nu se potrivește la motor
εφαρμόσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. aplicabil(-ă) 2. prac-
 ticabil(-ă) 3. adaptabil(-ă)
εφαρμοστής, ο *subst.* ajustor
εφαρμοστ-ός, -ή, -ό *adj.* bine potrivit(-ă) // -ό
 φόρεμα rochie mulată pe corp
εφέ, το *subst. invar.* efect // ηχητικά, οπτικά ~
 efecte sonore, optice
εφεδρεία, η *subst.* 1. rezervă // αποσύρω το
 σύνταγμα στην ~ a trece regimentul în rezervă
 // βρίσκομαι σε ~ a se afla în rezervă 2. totali-
 tatea efectivului militar în timp de mobilizare
εφεδρικ-ός, -ή, -ό *adj.* de rezervă // -ός στρατός
 armată de rezervă
έφεδρος, ο *subst. milit.* rezervist, de rezervă // ~
 αξιωματικός ofițer de rezervă
εφεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* reținut(-ă), rezervat(-ă),
 prudent(-ă)
εφεξής *I. adv.* de acum înainte, pe viitor, în con-
 tinuare II. *ca adj.* // ~ γωνίες punctele comune
εφεσίων, -ουσα, -ον *adj. jur.* apelant(-ă)
έφεση, η *subst. jur.* (și *fig.*) apel
εφεσιβάλλω *v.t. jur.* (și *fig.*) a face apel
εφεσίμ-ος, -η, -ο *adj.* apelabil(-ă), în privința că-
 ruia se poate face apel
εφετείο, το *subst. jur.* curtea de apel
εφέτης, ο *subst. jur.* judecător la curtea de apel
(ε)φέτος *adv.* în anul în curs, anul acesta
εφεύρεση, η *subst.* invenție
εφευρέτης, ο, -τρια, η *subst.* inventator(-oare)
εφευρετικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* inventiv(-ă), născoci-
 tor(-oare) II. *adv.* (-ά) cu inventivitate

εφευρετικότητα, η *subst.* inventivitate, ingeniozitate
εφεύρη-μα, -ματος, το *subst.* invenție, născocire
εφευρίσκω, **έφευρα** și **εφύηρα**, **εφευρέθηκα** *v.t.* a inventa, a născoci
εφηβεία, η *subst.* adolescență, pubertate
εφηβικ-ός, -ή, -ό *adj.* de adolescență, de adolescent, adolescentin(-ă) // -ή **ηλικία** adolescență
έφηβ-ος, -ο, -η *subst.* adolescent(-ă)
εφημέρευση, η *subst.* gardă, faptul de a fi de serviciu timp de 24 ore
εφημερεύω *v.i.* 1. (*d.* medici) a fi de gardă 2. (*d.* farmacii) a fi de serviciu 3. (*d.* un preot) a fi paroh
εφημερεύ-ων, -ουσα, -ον *adj.* de gardă, de serviciu // -ων **γιατρός** medic de gardă // -ον **φαρμακείο** farmacie de serviciu
εφημερία, η *subst.* 1. serviciu de gardă 2. gardă (militară etc.) 3. *bis.* perioadă de timp cât preotul este paroh într-o parohie
εφημερίδα, η *subst.* ziar, gazetă
εφημεροδοπώλης, ο *subst.* vânzător de ziare
εφημέριος, ο *subst. bis.* preot paroh
εφήμερ-ος, -η, -ο *adj.* efemer(-ă), trecător(-oare) // -η **ευτυχία** fericire efemeră(trecătoare)
εφησυχ-άζω, -ασα, -εφησυχασμένος *v.i.* a sta liniștit(-ă), a nu-i păsa, a sta relaxat
εφησυχασμός, ο *subst.* relaxare
εφιάλης, ο *subst.* (și *fig.*) coșmar // ο ~ του πολέμου coșmarul războiului
εφιαλτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de coșmar *II. adv.* (-ά) ca un coșmar
εφίδρωση, η *subst.* transpirație
εφικτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* realizabil(-ă) *II. adv.* (-ά) cu posibilitate de realizare
έφιπ-ος, -η, -ο *adj.* ecvestru(-ă)
εφιστώ, **επέστησα** (την προσοχή) *v.t.* a atrage atenția
έφοδ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκε, **εφοδιασμένος** *v.t.* a aproviziona, a înzestra, a procura
εφοδιασμός, ο *subst.* aprovizionare, înzestrare, alimentare cu...
εφόδιο, το *subst.* (mai ales la pl.) 1. provizie 2. resurse, mijloace // **έχει -ια για τη ζωή** are mijloace de trai
εφοδιοπομπή, η *subst.* convoi, coloană de aprovizionare
έφοδ-ος, η *subst.* 1. asalt 2. rond, inspecție în timpul nopții la posturi de pază // **κάνω -ο** a asalta
εφοπλισμός, ο *subst.* 1. înarmare 2. echipare, armare
εφοπλιστής, ο *subst. mar.* armator
εφοπλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de armator // -ό **κεφάλαιο** capital de armator 2. de echipare

εφοπλιστίνα, η *subst.* soție de armator
εφορεία, η *subst.* 1. *fin.* percepție; administrație financiară // **οικονομική** ~ administrație financiară 2. inspectorat // **σχολική** ~ inspectorat școlar 3. comisie de control // ~ **αρχαιοτήτων** comisie de control a antichităților
εφορειακ-ός, -ή, -ό *adj.* de percepție, care se referă la administrația financiară, de fisc, fiscal(-ă)
εφορειακ-ός, -ο, -η *subst.* funcționar(-ă) la administrația financiară (fiscală)
εφορευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* (în special la alegeri) de supraveghere // -ή **επιτροπή** comitet de supraveghere a alegerilor
εφορία, η *subst.* vezi **εφορεία**
εφόρμηση, η *subst.* asalt, atac
εφορμ-ώ, -ησα *v.i.* a asalta, a se avânta, a se arunca împotriva cuiva, a ataca
έφορ-ος, -ο, -η *subst.* 1. șef(-ă) de administrație financiară, inspector(-oare) 2. observator (la întreceri sportive)
εφόσον *conj.* atâta timp cât, din moment ce, treptat, pe măsură ce
εφτά *num. card.* șapte
εφτάζυμο, το *subst.* pâine din aluat nedospit
εφτακοσάριά (**καμιά**) *subst.* (în jur de) șapte sute, cam șapte sute
εφτακόσ-ιοι, -ιες, -ια *num. card.* șapte sute
εφταμηνίτης, ο, -γτισσα, η *subst.* 1. persoană născut(-ă) la șapte luni 2. om debil
εφταμηνίτικ-ος, -η, -ο *adj.* născut(-ă) la șapte luni
εφτάμην-ος, -η, -ο *adj.* care are vârsta / durata de șapte luni
εφτασφράγιστ-ος, -η, -ο *adj.* de nepătruns; interzis(-ă)
εφτάχρον-ος, -η, -ο *adj.* care are vârsta / durata de șapte ani
εφτάψυχ-ος, -η, -ο *adj.* om viguros, rezistent
εφτάωρ-ος, -η, -ο *I. adj.* de șapte ore *II. subst.* το -ο răstimp de șapte ore
εγγέγυο, το *subst.* garanție, cheazăsie, gaj, asigurare
εχεμύθεια, η *subst.* discreție
εχέμυθ-ος, -η, -ο *I. adj.* discret(-ă) *II. adv.* (-α)
εχθές și **χθες** *adv.* vezi **χτες**
έχθρα, η *subst.* dușmănie, vrăjmășie, ostilitate
εχθρ-εύομαι, -εύηκα *v.d.* a dușmăni, a detesta, a urî
εχθρικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* ostil(-ă), dușmănos(-oa-să), dușman(-ă) // -ά **στρατεύματα** armatele dușmane *II. adv.* (-ά) cu dușmănie, în mod ostil

εχθροπραξίες, η *subst.* ostilități // **στα σύνορα**
ἀρχισαν οι -ίες la graniță au început ostilită-
 țile

εχθρός, ο *subst.* (și *fig.*) dușman, inamic, vrăjmas
 // **δεδηλωμένος** ~ dușman declarat

εχθρότητα, η *subst.* dușmănie, ostilitate
 έχιδνα, η *subst.* viperă

εχινόδερμα, τα *subst. zool. pl.* echinoderme

εχινόκοκκιάση, η *subst. med.* echinococoză

εχινόκοκκος, ο *subst.* echinococ

εχτές și χτές *adv.* vezi χτες

έχω I. *v.t.* 1. a avea, a poseda, a stăpâni, a deține
 // ~ **χρήματα** a avea bani 2. a dispune, a se
 bucura de // **δεν ~ καιρό** nu am timp // **έχετε**
τόν λόγο aveți cuvântul 3. a fi cuprins de o
 senzație, a suferi de o boală // ~ **πνευμονία**
 sunt bolnav de pneumonie // **τα έχει χαμένα**
 nu e în toate mințile II. *v. aux.* // **δεν έχει έρθει**
 nu a venit // **είχε αργήσει πάρα πολύ** întârzia-
 se foarte mult III. *v.i.* 1. a costa // **πόσο έχει**

αυτό το βιβλίο cât costă cartea asta? 2. a fi în
 relații // **τα έχει καλὰ με την οικογένεια** του
 e în relații bune cu familia lui IV. *v. unipers.* 1.
 a avea (a face) // **τι έχει να κάνει** τούτο με
κείνο; ce are a face una cu alta? 2. a fi, a exista
 (*d.* o marfă în magazin) // **δεν έχει πια** nu mai
 este, nu mai avem 3. // **έχει ο Θεός** bun e Dum-
 nezeu!

εψές și ψες *adv.* vezi χτες

έψιλον, το *subst.* litera ε (epsilon)

εωθιν-ός, -ή, -ό I. *adj.* matinal(-ă) II. *subst.* 1. το
 -ό *milit.* deșteptarea 2. ο -ός *bis.* utrenie

έως I. *prep.* până // ~ **εδώ** până aici // ~ **τόρα**
 până acum II. *adv.* până, până la; până în // **από**
το πρωτ ~ **το βράδυ** de dimineată până seara //
 ~ **το μεσημέρι** până la amiază // ~ **εκατό χιλι-**
όμετρα până la o sută de kilometri // ~ **το**
βάθος της αίθουσας până în fundul sălii

εωσφόρος, ο *subst.* 1. *bis.* satana, Lucifer 2.
 Εωσφόρος *astr.* Luceafărul de dimineată

Z ζ

Z ζ (zita) 1. a șasea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ord.* **Z', ζ'** (cu un apex în dreapta sus) = 7 (șapte); al șaptelea, a șaptea; **Ζ, ζ** (cu un apex în stânga jos) = 7000 (șapte mii); al șapte miilea, a șapte mia

ζαβάδα, η *subst. fam.* prostie, nărozie, tâmpenie
ζαβλακωμάρα, η 1. amorțire 2. prostire, tâmpire
ζαβλακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ζαβλακωμένος** *v.t.* 1. a amorți 2. a proști, a tâmpi

ζαβολιά, η *subst.* (mai ales la un joc) faptul de a trișa // **μή κάνεις** -ές să nu trișezi

ζαβολιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* care trișează

ζαβομάρα, η *subst.* greșeală grosolană, tâmpenie, neghiobie

ζαβ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. strâmb(-ă) 2. tâmpit(-ă), prost(-oastă), nerod(-oadă), neghiob(-oabă) 3. rău(-ea), incorect(-ă) 4. ciudat(-ă), bizar(-ă)

ζαβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ζαβωμένος** *vt.* și *i.* 1. a (se) strâmba 2. a (se) tâmpi, a (se) proști 3. a (se) înrăi 4. a fi ciudat(-ă)

ζαγάρι, το *subst.* 1. ogar, copoi, câine de vânătoare. 2. *fig.* om de nimic

ζαερές, ο *subst.* 1. provizii 2. nutreț, furaje

ζακάρ, το *subst.* țesătură jacard

ζακέτα, η *subst.* jachetă

ζακόνι, το *subst.* obicei, datină

ζαλάδα și **ζάλη**, η *subst.* 1. amețeală 2. (*fig.*) încurcătură

ζάλη, η *subst.* 1. amețeală 2. zăpăceală, haos

ζαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ζαλισμένος** *v.t.* (și *fig.*) a ameți // **το κρασί με** -ισε vinul m-a amețit // **μη με** -ίζεις lasă-mă în pace

ζαλικ-ώνω și **ζαλώνω**, -ωσα, -ώθηκα, **ζαλ(ικ)ω-μένος** *v.t.* a încărca cu o povară (un animal / un om)

ζαμάνια, τα *subst. pl* // **χρόνια και** ~ un car de ani // **από χρόνια και** ~ de un car de ani, de atâta amar de vreme

ζαμανφού *expr. fr.* je m'en fous nu-mi pasă, mi-e indiferent

ζαμανφουτισμός, ο *subst.* indiferență, nepăsare
ζαμανφουτιστ-ας, ο, -τρια, η *subst.* indiferent(-ă), nepăsător(-oare), indolent(-ă)

ζαμπόν, το *subst. invar.* jambon, șuncă

ζάντα, η *subst. auto.* jantă

ζάπλουτ-ος, -η, -ο *adj.* foarte bogat(-ă)

ζάρα, η *subst.* 1. (mai ales la o haină șifonată) creț, încrețitură, cută 2. rid, zbârcitură

ζαργάνα, η *subst. iht.* ac-de-mare

ζαργκόν, το *subst.* jargon

ζαρζαβατικό, το *subst.* zarzavat

ζάρι, το *subst.* zar // **ρίχνω τα** -α a arunca zarurile

ζαριά, η *subst.* aruncare a zarului // **ρίξε μια** ~ **καλή** fă în așa fel încât să fie bine

ζαρκάδι, το *subst.* căprioară

ζαρντινέρα, η *subst.* jardinieră

ζαρντιέρα, η *subst.* jartieră

ζάρω-μα, -ματος, το *subst.* încrețire, mototolire, zbârcitură

ζαρωματιά, η *subst.* 1. încrețitură 2. rid, cută

ζαρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ζαρωμένος** I. *v.t.* a încreți, a zbârci, a șifona, a mototoli II. *v.i.* a se ghemui, a se face mic, a se chirci // ~ **από το φόβο** a se face mic de frică

ζατρίκι(ο), το *subst.* șah

ζαφειρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de safir, cu safir 2. de culoarea safirului

ζαφείρι, το *subst.* safir

ζαφορά, η *subst. bot.* șofran

ζάφτι, το *subst* // **κάνω** ~ a pune stăpânire, a îngenunchia

ζαχαρένι-ος, -ια, -ιο *adj.* de zahăr, zaharos(-oasă)

ζάχαρη, η I. *subst.* zahăr // **χοντρή** / **ψιλή** / **λευκή** / **μαύρη** ~ zahăr tos / pudră / alb / cafeiniu // **ένας κύβος** ~ un cub de zahăr // (*fig.*) **λόγια** ~ vorbe microase // (*iron.*) **το στόμα της ήταν όλο** ~ numai vorbe dulci îi ieșeau din gură // **ο duc de minune** // **τα πάμε** ~ o ducem perfect, ne merge strună

ζαχαρ-ιάζω, -ιασα *v.i.* vezi **ζαχαρόνω**

ζαχαριέρα, η *subst.* zaharniță

ζαχαρίνη, η *subst. chim.* zaharină

ζάχαρο, το *subst.* (mai ales la *pl.*) zaharuri, hidrați de carbon; conținutul de glucoză din sânge; diabet zaharat

ζάχαροκέλαμο, το și **σακχαροκάλαμο** *subst. bot.* trestie de zahăr

ζαχαροπλαστείο, το *subst.* cofetărie, patiserie

ζαχαροπλάστης, ο *subst.* cofetar, patisier

ζαχαροπλαστική, η *subst.* meseria de cofetar / patisier

ζαχαρότευτλο, το *și* σακχαρότευτλο *subst. bot.* sfeclă de zahăr
 ζαχαρούχος, -ος *și* -α, -ο *adj.* zaharos(-oasă), cu conținut de zahăr
 ζαχαρώδης, -ης, -ες *adj.* zaharat(-ă) // -ης διαβήτης diabet zaharat
 ζαχάρω-μα, -ματος, το *subst.* zaharisire
 ζαχαρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ζαχαρωμένος I. *v.i.* 1. a se zaharisi 2. *fig.* a flirta, a cocheta II. *v.t.* (d. un îndrăgostit) a privi lacom
 ζαχαρωτό, το *subst.* produs zaharos
 ζεβζέκ-ης, -α *și* -ισσα, -ικο *adj.* 1. zevzec(-eacă) 2. șmecher(-ă)
 ζέβρα, η *subst. zool.* zebra
 ζεγγί, το *subst.* scară la șa
 ζε(ι)μπέκικο, το *și* ζε(ι)μπέκικος, ο *subst.* dans popular grec
 ζελατίνα *și* ζελατίνη, η *subst.* gelatină
 ζελέ, το *și* ζελ-ές, ο *subst. pl.* (-έδες) 1. jeleu 2. jeleuri 3. gelatină farmaceutică
 ζεματάω (-ώ) *v.i.* a fi fierbinte
 ζεματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ζεματισμένος I. *v.t.* 1. a opări // *fig.* -ίστηκα! m-am ars! 2. *fig.* a aduce o mare supărare
 ζεμάτισ-μα, -ματος, το *subst.* opărire
 ζεματιστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* (d. un lichid) fierbinte // νερό -ό apă fierbinte II. *adv.* (-ά) în stare fierbinte
 ζεμέν-ος, -η, -ο *adj.* înhamat(-ă), înjugat(-ă)
 ζεμπίλι, το *subst.* sac (pentru transportat obiecte)
 ζενερίκ, το *subst. invar.* generic
 ζενίθ, το *subst. invar.* 1. zenit 2. *fig.* culme // φθάνω στο ~ της δόξας a ajunge în culmea gloriei
 ζεν πρεμιέ, ο *subst.+adj. invar.* june prim
 ζέ-ον, -οντος, το *subst. bis.* vas folosit la sfânta împărtaşanie
 ζερβοκουτάλα, η *subst. iron.* stângaci(-ce)
 ζερβ-ός, -ή, -ό I. *adj.* stâng(-ă) II. *adv.* (-ά) la stânga
 ζερβοχέρ-ης, -α, -ικος *adj.* stângaci(-ce)
 ζέρσεϊ, το *subst. invar.* jersey
 ζέση, η *subst.* 1. fierbere, clocot 2. *fig.* ardoare
 ζέστα, η *subst.* căldură
 ζεστ-αίνω, -ανα, -άθηκα, ζεσταμένος I. *v.t.* a încălzi // ~ φαγητό a încălzi o mâncare // -άθηκαν τα κοκαλά μου mi s-au încălzit oasele II. *v.i.* 1. (d. vreme) a se încălzi // -ανε ο καιρός vremea s-a încălzit 2. a da căldură // -αίνονται (și cu sensurile) 1. a-i fi cald 2. (d. un sportiv) a se încălzi, a face încălzire
 ζέστα-μα, -ματος, το *subst.* încălzire, încălzit
 ζεστασιά, η *subst.* 1. căldură (plăcută) 2. *fig.* atmosferă caldă

ζεστ-η, η *subst.* căldură // έπιασαν οι -ες au început căldurile // τι! ~ ce căldură!
 ζεστό, το *subst.* băutură caldă
 ζεστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. cald(-ă) // -ό ψωμί pâine caldă // έκανα ένα -ό μπάνιο am făcut o baie caldă 2. călduros(-oasă) // -ό ρούχο haină călduroasă II. *adv.* (-ά) cu căldură, în mod călduros
 ζευγάρι, το *subst.* pereche; cuplu // ένα ~ πέδιλο o pereche de sandale // νιόπαντρο ~ pereche de tineri căsătoriți // ευτυχισμένο ~ pereche fericită
 ζευγάρω-μα, -ματος, το 1. împerechere 2. asortare
 ζευγαρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ζευγαρωμένος *v.t.* 1. a împerechea, a împreuna 2. a sorta
 ζευγαρωτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* împerecheat(-ă), cuplat(-ă) II. *adv.* (-ά) în pereche
 ζευγ-άς, ο (pl. -άδες) *subst.* plugar, agricultor
 ζευγίτης, ο *subst. ist.* cetățean din starea a treia în Atena antică
 ζεύγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. punte 2. gram. zeugmă
 ζευγολάτης, ο *subst.* plugar, agricultor
 ζεύ-γος, -ους, το *subst.* pereche
 ζεύω, έβησα, ζεύτηκα, ζεμένος *v.t.* 1. a înjuga, a înjuga 2. *fig.* a sili, a obliga
 ζεύξ-η, η *subst.* 1. înjugare, înhamare 2. împreunare 3. unire prin pod 4. joncțiune
 ζεφύρι, το *subst. text.* zefir
 ζέφυρος, ο *subst.* vânt dinspre vest, zefir
 ζέχνω *v.i.* a miroși urât
 ζέωι-μο, -ματος, το *subst.* 1. înhamare, înjugare 2. faptul de a sili / obliga
 ζήλεια, η *subst.* 1. gelozie 2. invidie 3. râvnire
 ζηλεμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. invidiat(-ă) 2. de invidiat
 ζηλευτ-ός, -η, -ό I. *adj.* de invidiat II. *adv.* (-ά) cu invidie
 ζηλ-εύω, -εψα, ζηλεμένος I. *v.t.* 1. a invidia, a râvni // δεν τον ~ nu-l invidiez 2. a fi gelos(-oasă) // -εύει τη γυναίκα του e gelos pe soția lui II. *v.i.* a fi invidios(-oasă), gelos(-oasă)
 ζήλια, η *subst.* vezi ζήλεια
 ζηλιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* gelos(-oasă), invidios(-oasă)
 ζηλιαρόγατ-ος, ο ζηλιαρόγατα, η *subst.* persoană foarte geloasă
 ζήλος, ο *subst.* zel, râvnă
 ζηλοτυπία, η *subst.* gelozie, invidie
 ζηλότυπ-ος, -η, -ο I. *adj.* gelos(-oasă), invidios(-oasă) II. *adv.* (-α) cu gelozie / invidie
 ζηλοφθονία, η *subst.* gelozie (combinată cu invidie și ură)
 ζηλόφθον-ος, -η, -ο I. *adj.* gelos(-oasă) II. *adv.* (-α) cu gelozie

ζηλωτής, o *subst.* persoană zeloasă / devotată
ζημιά (și **ζημια**) η *subst.* pagubă, pierdere, daună, prejudiciu // **επανορθώνω τη ~ που έκανα** repar prejudiciul pe care l-am făcut // **κέρδη και -ες** câștiguri și pierderi // **ούτε γάτα, ούτε ~** ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, usturoi n-a mâncat gura nu-i miroase

ζημιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* păgubitor (-oare)

ζημιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, ζημιωμένος I. *v.t.* a păgubi, a cauza o pagubă, un prejudiciu. II. *v.i.* a suferi o pagubă

ζην, το *subst.* existență, trai // **τα προς το ~** cele necesare traiului

ζήση, η *subst.* viață, trai // **στη ~ μου** în viața mea
ζήτη-μα, -ματος, το *subst.* chestiune, problemă, treabă // **είναι ~ εμπιστοσύνης** este o chestiune de încredere // **μου δημιουργεί -ματα** îmi creează probleme // **μην ανακατεύεσαι στα -ματά μου** nu te băga în treburile mele.

ζήτα, το *subst.* litera ζ Z (zita) a șasea literă a alfabetului grecesc.

ζήτηση, η *subst.* cerere, căutare // ~ **και προσφορά** cerere și ofertă

ζητιαν-εύω, -εψα, v.i. și v.t. a cerși, a cere de pomană

ζητιανιά, η *subst.* cerșetorie

ζητιάν-ος, ο, -α, η *subst.* cerșetor (-oare)

ζήτοϋλας, ο *subst.* 1. cerșetor 2. *fig.* pomanagiu

ζητούμενο, το *subst.* cel căutat, cel cerut

ζήτω! *interj.* trăiască!, ura!

ζήτω, το *subst. invar.* ovație

ζητ-ώ și **ζητ-άω, -ησα, -ήθηκα, ζητημένος** I. *v.t.* 1. a cere, a solicita // ~ **συγγνώμη** a cere iertare // **τι -άτε;** ce doriți? // **-άς πολλά** ceri prea mult, ești prea pretențios 2. a căuta // **τί -άει εδώ;** ce caută aici? II. *v.r.* **-ιέμαι** (și cu sensul) a avea căutare

ζητωκραυγ-άζω, -ασα *v.t.* a aclama, a ovaționa

ζητωκραυγή, η *subst.* (m. ales la pl.) aclamație, ovație

ζιβάγκο, το I. *subst.* guler întors pe gât II. (*ca adj.*) cu guler pe gât

ζιγκ-ζαγκ, το I. *subst.* zig-zag II. *loc. adv.* în zigzag

ζιγκολό, ο *subst.* gigolo

ζιζάνιο, το *subst.* 1. *bot.* buruiiană, iarbă sălbatică, zizanie 2. *fig.* zăzanie, intrigă 3. *fig.* copil neastâmpărat

ζιζανιοκτόνο, το *subst.* ierbicid

ζιλέ, το *subst. invar.* jiletcă, vestă (mai ales împletită)

ζιμπελίνα, η *subst. zool.* zibelină, samur

ζίου-ζιτσου, το *subst. invar.* jiu-jitsu, lupte libere în stil japonez.

ζιπ κιλότ, η *subst.* fustă-pantalon

ζιπουνάκι și **ζιπούνι, το** *subst.* pulovăr pentru nou-născuți

ζλότι, το *subst.* zlot, unitate monetară poloneză

ζογκλέρ, ο *subst. invar.* jongler, artist de circ

ζόμπι, το *subst.* strigoi, vârcolac

ζορζέτα, η *subst. text.* voal „Georgette“

ζόρι, το *subst.* 1. dificultate, greutate, greu // **με το ~ τα βγάζω πέρα** cu greu o scot la capăt. 2. forță; silă // **με το ~** cu forța / sila

ζορ-ίζω, -ισα, -ίσθηκα, ζορισμένος I. *v.t.* 1. a constrânge, a sili, a forța 2. a zori // **μη με -ίζεις** nu mă zori / lasă-mă în ritmul meu II. *v.r.* **-ίζομαι** (și cu sensul) 1. a strădui din răsuputeri 2. a se izbi de greuțai

ζόρικ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. dificil (-ă), greu (-a) // **-η δουλειά** treabă grea 2. îndărătnic (-ă) // **-ος άνθρωπος** om îndărătnic II. *adv.* (-α) cu greu

ζόρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. constrângere, sili-re 2. zorire 3. strădanie

ζορμπ-άς, ο (pl. -άδες) *subst.* persoană violentă / brutală / zurbagiu

ζούγκλα, η *subst.* (și *fig.*) junglă

ζουδι, το *subst.* 1. gânganie 2. animal foarte mic

ζουζούνι, το *subst.* gânganie

ζούλα, η *subst.* // **στη ~** pe ascuns, pe furiș

ζουλάπι, το *subst.* lighioană, fiară, animal sălbatic

ζουλήγ-μα, -ματος, το *subst.* strivire, presare, tescuire, apăsare

ζουλ-ώ și **ζουλ-άω, -ησα, -ήχθηκα, ζουληγμένος** *v.t.* a apăsa tare, a presa 2. (*d.* fructe) a tescui

ζουμ, το *subst. invar.* 1. zoom, obiectiv fotografic 2. apropierea / depărtarea imaginii cu zoom

ζουμερ-ός, -ή, -ό *adj.* zemos (-oasă)

ζουμί, το *subst.* 1. zeamă de carne 2. suc, sevă 3. *fig.* conținut, esență 4. *fig.* câștig, profit // **η υποθέση αυτή δεν έχει ~** afacerea aceasta nu aduce câștig

ζουμπούλι, το *subst. bot.* zambilă

ζουπ-ώ și **ζουπ-άω, -ησα, -ήχθηκα, ζουπηγμένος** *v.t.* 1. a presa, a apăsa 2. a tescui

ζουρλ-αίνω, -ανα, -άθηκα, ζουρλαμένος *v.t.* a înnebuni, a lua mințile

ζουρλαμάρα și **ζούρλ(ι)α, η** *subst.* nebulie, sminteală, demență

ζουρλομανδύας, ο *subst.* cămașă de forță

ζουρλοπαντίερα, η *subst.* nebun (de legat)

ζουρλ-ός, -ή, -ό *adj.* nebun (-ă), smintit (-ă), demenț (-ă)

ζουρν-άς, ο (pl. -άδες) *subst. muz. (pop.)* clarinet, clarinetă

ζουφ-ιος, -ια, -ιο *adj.* (*d.* fructe, semințe) sec (-eacă)

ζοφερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. obscur(-ă), întunecos (-oa-să) 2. sumbru(-ă); trist(-ă), întristător(-oare)

ζόφος, ο *subst.* întuneric, obscuritate, beznă

ζοχάδα, η *subst. med.* 1. (mai ales la *pl.*) hemo-roizi 2. *fig.* enervare, iritare

ζοχαδ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ζοχαδιασμένος *v.t.* a enerva, a irita

ζοχαδιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. bolnav(-ă) de hemo-roizi, 2. *fig.* nervos(-oasă), irascibil(-ă)

ζοχός și **ζόχος, ο** *subst. bot.* susai

ζυγαριά, η *subst.* cântar

ζύγι, το I. *subst.* 1. cântărire 2. greutatea de la firul cu plumb II. *pl. τα ζυγιά, 1.* greutatea de cântar 2. fire la zmeul de hârtie

ζυγ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ζυγιασμένος I. *v.t.* 1. a cântări 2. a echilibra II. *v.r. -ιάζομαι (d. păsări)* a pluti în văzduh, a plana // *ο αϊτός -όταν στον αέρα* vulturul plutea în aer

ζυγιασ-μα, -ματος, το *subst.* cântărire

ζυγ-ίζω, -ιασα, -ιάστηκα, ζυγισμένος I. *v.t.* 1. a cântări // ~ *το κρέας* a cântări carnea 2. *fig.* a calcula / a aprecia / a chibzui / a avea în vedere consecințele II. *v.i.* a cântări, a avea o anumită greutate // *-ίξει τρία κιλά* cântărește trei kilograme

ζύγισ-μα, -ματος, το *subst.* cântărit, cântărire

ζυγιστ-ής, ο, -στρια, η *subst.* cantaragiu

ζυγολόγιο, το *subst.* registru de cântar pentru greutatea mărfurilor cântărite

ζυγ-ός, ο *subst.* 1. cântar 2. jug 3. *fig.* aspirare, stăpânire străină, robie // *οθωμανικός* ~ jugul otoman 4. *milit.* rând, șir // *λύσατε τους -ούς* rupeți rândurile 5. *astr.* *Ζυγός, ο* ~ zodia balanței

ζυγ-ός, -ή, -ό *adj. (d. numere)* par, cu soț

ζυγοστάθμιση, η *subst. tehn.* echilibrare

ζυγοური, το *subst.* miel de doi ani

ζυγωματικ-ός, -ή, -ό *adj. anat.* zigomatic(-ă) // - *ό κόκκαλο* os zigomatic

ζυγ-ώνω, -ωσα *v.t.* și *v.i.* a (se) apropia // ~ *την καρέκλα* a apropia scaunul // *δεν -ει σε κανένα* nu se apropie de nimeni

ζυθεστιάτοριο, το *subst.* restaurant cu berărie

ζυθοποιείο, το *subst.* fabrică de bere

ζυθοποιΐα, η *subst.* industria berii, fabricarea berii

ζυθοπωλείο, το *subst.* berărie

ζύθος, ο *subst.* bere

ζυθόχορτο, το *subst. bot.* hamei

ζυμάρι, το *subst.* aluat, cocă

ζυμαρι-κό, το *subst. (la pl. τα -ά)* paste făinoase

ζύμη, η *subst.* maia (pentru dospit), plămădeală, plămădă

ζύμω-μα, -ματος, το *subst.* frământarea aluatului // *οκάφη για* ~ albie pentru frământat

ζυμ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ζυμωμένος *v.t.* a frământa un aluat // ~ *το ψωμί* a frământa pâinea // *-ώνομαι, (și cu sensul)* a se forma, a fi alcătuit

ζύμωσ-η, η *subst.* 1. fermentație, fermentare // *προκαλώ* ~ a produce o fermentație 2. *(la pl.) fig.* evoluții (politice, sociale), frământări // *πολιτικές -εις*, acțiuni politice în pregătire

ζυμωτ-ός, -ή, -ό *adj.* frământat(-ă), dospit(-ă) // - *ό ψωμί* pâine dospită

ζω έζησα *v.i.* și *v.t.* 1. a trăi, a viețui // ~ *φτωχικά* a trăi în sărăcie // ~ *με την ελπίδα* a trăi cu speranța 2. a-și câștiga existența, a (se) întreține // ~ *από τη δουλειά μου* trăiesc din munca mea // *εγώ τον* ~ eu îl întrețin 3. a locui // *ζούμε στο ίδιο σπίτι* locuim în aceeași casă.

ζωγραφία, η *subst.* 1. pictură, tablou pictat 2. *fig.* cadră, icoană // *είναι* ~ e ca o cadră / icoană, deosebit de frumos(-oasă)

ζωγραφ-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, ζωγραφισμένος I. *v.t.* 1. a picta 2. *fig.* a descrie, a înfățișa prin cuvinte expresive ceva din viață sau din natură 3. *fig.* a caracteriza pe cineva II. *v.r. -ίζομαι (d. un sentiment)* a fi prezentat, a fi înfățișat

ζωγραφική, η *subst.* pictură, arta picturii

ζωγραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de pictură, pictural(-ă) 2. *fig.* plastic(-ă), expresiv(-ă), pitoresc(-ească)

ζωγράφισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. lucrare făcută de un pictor; pictură, tablou 2. faptul de a picta

ζωγραφιστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. pictat(-ă) // *ούτε -ό να μη σε δω* piei din ochii mei 2. *fig.* foarte frumos(-oasă) 3. asemănător(-oare), leit(-ă) // *είναι -ός ο πατέρας του* este leit tatăl lui II. *adv. (-ά)* prin pictură

ζωγράφ-ος, -ο, -η *subst.* pictor(-iță)

ζωδιακ-ός, -ή, -ό *adj.* zodiacal(-ă) // - *ός κύκλος* zodiac

ζώδιο, το *subst.* zodie

ζωεμπόριο, το *subst.* comerț cu vite

ζωέμπορος și **ζωέμπορας, ο** *subst.* negustor de vite

ζωή, η *subst.* viață, trai, existență // *τρόπος -ής* mod de viață // *ποτέ στη* ~ *μου* niciodată în viața mea // *η ~ του κρέμεται από μιά τρέχα* viața lui atârna de un fir de păr // *πνευματική* ~ viață spirituală // *καθιστική* ~ viață sedentară // *συζυγική* ~ viață conjugală // *σκυλίσια* ~ viață de câine // *βρίσκομαι μεταξύ -ς και θανάτου* mă aflu între viață și moarte // *είναι γεμάτος* ~ e plin de viață

ζωράδα, η *subst.* vioiciune, însufletire, vivacitate

ζωρη-ύω, -εψα *v.t.* și *i.* a (se) înviora, a (se) anima

ζωρη-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. nervos(-oasă) // - *ή χειρονομία* gest nervos 2. vioi(-oai) // - *ό παιδί* copil vioi 3. animat(-ă), viu(-ie), puter-

nic(-ă) // -ή συζήτηση discuție animată // -ό ενδιαφέρον viu interes // -ά χρώματα culori vii // -ό φως lumină puternică 4. plin(-ă) de viață // -ό βλέμμα privire plină de viață II. *adv.* (-ά) cu vioiciune

ζωηρότητα, η *subst.* 1. nervozitate 2. vioiciune, vivacitate 3. animație

ζωικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. vital(-ă) // -ή δύναμη forță vitală 2. animal(-ă) // -ό βασίλειο regnul animal

ζωμός, ο *subst.* zeamă, suc // ~ κρέατος zeamă de carne // *ist.* ο μέλας ~ zeamă (supă) neagră

ζωνάρι, το *subst.* brâu, cingătoare // έχω κρεμασμένο το ~ μου sunt pus pe ceartă

ζώνη, η *subst.* 1. curea, cingătoare, cordon, centură 2. zonă, fig. cordon // διακεκαυμένη ~ zona toridă // εύκρατη ~ zonă temperată // ουδέτερη ~ zonă neutră // βιομηχανική ~ zonă industrială // απαγορευμένη ~ zonă interzisă // κατεψυγμένη ~ zonă glacială // υγειονομική ~ cordon sanitar

ζωντάνε-μα, -ματος, το *subst.* readucere la viață, înviore, reinsufletire

ζωνταν-εύω, -εψα I. *v.t.* 1. a readuce la viață, a înviora, a reanima // το κρασί τον -εψε vinul l-a înviorat 2. fig. a descrie ceva cu multă expresivitate II. *v.t.* a reveni la viață, a reînvia, a-și recăpăta forțele, a prinde viață, a se înviora // εσύ -επες! ești alt om!

ζωντάνια, η *subst.* 1. vioiciune, vivacitate 2. fig. exprimare vie, clară, plastică; expresivitate

ζωντανό, το *subst.* animal de pe lângă casă, orătanie

ζωνταν-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. (și fig.) viu(-ie) // -ή ανάμνηση amintire vie // -ό παράδειγμα pildă vie // -ή γλώσσα limbă vie, în circulație 2. vioi(-oai) // -ός άνθρωπος om vioi 3. (d. transmisiune) în direct, direct(-ă) II. *adv.* (-ά), 1. în mod viu, cu viață, cu energie 2. în direct

ζωντόβολο, το *subst.* (mai ales ca injurătură) animalule! brută!

ζωντοχίρ-ος, ο, -α, η *subst.* bărbat divorțat; femeie divorțată

ζώνω, έζωσα, ζώστηκα, ζωμένος *v.t.* 1. fig. a încinge, a înfășura 2. a-și pune ceva la cingătoare / brâu // ζώστηκε το σπαθί του și-a pus sabia la brâu 3. a încercui, a împresura // οι εχθροί έζωσαν την πόλη απ'όλα τα μέρη dușmanii au încercuit orașul din toate părțile

ζώ-ο, το *subst.* 1. animal, dobitoc, vită // κατοικίδια -α animale domestice // άγριο -α animale sălbatic // μεγάλη κερασφόρα -α cornute mari // -α ράτσας animale de rasă // φορτηγό ~ animal de povară // αροτριώντα -α animale de muncă 2. fig. brută, bătăran, mitocan, necioplit // είσαι ~! ești o brută!

ζωογόν-ος, -ος și -α, -ο *adj.* însuflețitor(-oare), dător(-oare) de putere, înviorător(-oare)

ζωογον-ώ, -ησα, -ήθηκα, ζωογονημένος *v.t.* a însufleți, a da putere, a înviora, a readuce la viață ζωοδότ-ης, ο, -ρα, η *subst.* cel (cea) care dă viață. Ζωοδόχος (Πηγής), η *subst. relig.* Izvorul Tămăduirii, (vieții), Maica Domnului

ζωοκλέφτης, ο *subst.* hoț de vite

ζωοκλοπή, η *subst.* furt de animale

ζωοκομία, η *subst.* creșterea vitelor

ζωοκτονία, η *subst.* sacrificare (ilegală) a animalelor

ζωολάτρης, ο, -ισσα, η *subst.* zoolatru(-ă)

ζωολατρία, η *subst. relig.* zoolatrie

ζωολογία, η *subst.* zoologie

ζωολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* zoologic(-ă) // -ός κήπος grădina zoologică

ζωολόγ-ος, -ο, -η *subst.* zoolog(-ă)

ζωόμορφ-ος, -η, -ο *adj.* zoomorf(-ă)

ζωοπανήγυρη, η *subst.* târg de vite

ζωοποι-ός, -ός, -όν *adj.* (d. Sfântul Duh) dător(-oare) de viață, însuflețitor(-oare), creator(-oare) de viață

ζωοστάσιο, το *subst.* grajd, staul

ζωοτέχν-ης, -ο, -η *subst.* zootehnician(-ă), specialist(-ă) în zootehnie

ζωοτεχνία, η *subst.* zootehnie

ζωοτοκία, η *subst.* viviparitate

ζωοτόκ-ος, -ος, -ο *adj.* (d. animale) vivipar(-ă)

ζωοτροφή, η *subst.* (mai ales la pl.) nutreț, furaj

ζωοφιλία, η *subst.* zoofilie

ζωόφιλ-ος, -η, -ο *adj.* zoofil(-ă)

ζωοφοβία, η *subst.* zoofobie, teamă de animale

ζω(ο)φόρος, η *subst. arhit.* friză

ζώπυρο, το *subst.* 1. tăciune / cărbune aprins păstrat în cenușă pentru a servi la reaprinderea focului 2. fig. germen; cauză

ζωροαστρισμός, ο *subst. relig.* vechea religie a persilor inițiată de Zoroastru

ζώσι-μο, -ματος, το *subst. fig.* 1. încingere 2. încercuire, împresurare

ζωστήρας, ο *subst.* 1. centură, centiron 2. *med.* έρπης ~ zona zoster

ζωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* vital(-ă) // -ά συμφέρο-ντα interese vitale II. *adv.* (-ά)

ζωτικότητα, η *subst.* 1. importanță, valoare // ~ συμφερόντων importanța intereselor 2. vitalitate, forță, vigoare

ζωύφιο, το *subst.* 1. insectă, gănganie 2. insectă parazită

ζωφόρος, η *subst. arhit.* vezi ζωοφόρος

ζωώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* de animal, ca de animal, bestial(-ă), animalic(-ă) // -ης κατάσταση stare animalică II. *adv.* (-ώς) în mod bestial, ca un animal

H η

Η η (ita) 1. a șaptea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ord.* **Η'**, **η'** (cu un apex în dreapta sus) = 8 (opt); al optulea, a opta; **Η**, **η** (cu un apex în stânga jos) = 8000 (opt mii); al opt milea, a opt mia

η *art. hot. fem.* **η γυναίκα** femeia

ή *conj.* sau, ori, fie // ~ **ο ένας** ~ **ο άλλος** sau unul sau celălalt // ~ **μιλώ** ~ **δεν μιλώ το ίδιο** **είναι** ori vorbesc ori nu vorbesc, este același lucru

ήβη, **η** *subst.* 1. pubertate 2. *anat.* pubis

ηβικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. pubian(-ă) // **-ό οστό** osul pubis 2. care ține de pubertate

ηγεμόνας, ο *subst. înv.* 1. domnitor, voievod, domn, principe 2. rege, suveran, împărat

ηγεμον-εύω, -ευσα *v.i.* 1. a domni, a stăpâni ca domn 2. a avea rol conducător, a fi hegemon

ηγemonία, η *subst.* 1. dominație, hegemonie 2. domnie 3. principat // **οι Παρεδουναίβιες** **Ηγεμονίες** Principatele Dunărene / Române

ηγεμονικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* (și *fig.*) domnesc(-ească), princiar(-ă), de domn // **-ή αυλή** curtea domnească **II. adv.** (**-ά**) domnește, în mod princiar, ca un domn

ηγεμονισμός, ο *subst.* hegemonism

ηγερία, η *subst. mit.* Egerie, sfătuitoare secretă

ηγεία, η *subst.* conducere, comandament, comandă, șefie // ~ **του στρατού** / **-ό κόμματος** conducerea armatei / partidului

ηγέτης, ο *subst.* conducător, lider, comandant, șef // **πολιτικός** ~ lider politic

ηγετικ-ός, -ή, -ό *adj.* (care ține) de conducere

ηγίτορας, ο *subst.* șef, conducător, comandant

ηγ-ούμαι, -ήθηκα *v.d.* a conduce, a se afla în frunte

ηγουμενία, η *subst.* stăreție; demnitatea de egumen

ηγουμενικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de stăreție, de egumen // **-ό συμβούλιο** consiliul stăreției **II. adv.** (**-ά**) conform rânduielilor stăreției

ηγούμεν-ός, ο **-ένη** și **-ένισσα, η** *subst.* egumen (-ă), staret(-ă)

ήδη *adv.* 1. (de timp) deja // **είχε ~ αναχωρήσει** **το τρένο όταν έφτασαν στο σταθμό** plecase deja trenul când au ajuns în gară 2. (modal)

cam // ~ **είναι αργά για να μάθεις** **γερμavικά** e cam târziu să (mai) înveți nemțește **ηδονή, η** *subst.* voluptate, desfătare, plăcere, delectare

ηδον-ίζομαι, -ίστηκα, ηδονισμένος *v.d.* a simți / a-i face plăcere // **-ίζεται να βασανίζει τους άλλους** îi face plăcere să-i chinuie pe ceilalți

ηδονικ-ός -ή -ό *I. adj.* 1. delicios(-oasă), plăcut(-ă) // **-ο αίσθημα** sentiment plăcut 2. voluptuos(-oasă), senzual(-ă) // **-ά χείλη** buze senzuale **II. adv.** (**-ά**) 1. cu voluptate // **ρουφέ ~ τον καφέ του** își soarbe cafeaua cu voluptate 2. în mod senzual / voluptos, cu plăcere

ηδονισμός, ο *subst. filoz.* hedonism

ηδονιστής, ο *subst. filoz.* adept al hedonismului

ηδονοβλεψίας, ο *subst.* voyeurist

ηδονολάτρης, ο *subst.* juisor, amator de plăceri

ηδυπάθεια, η *subst.* senzualitate, voluptate

ηδυπαθ-ής, -ής, -ές *I. adj.* voluptuos(-oasă), senzual(-ă) **II. adv.** (**-ώς**) cu voluptate

ηδύποτο, το *subst.* lichior

ηθελημέν-ος, -η, -ο (*part. ca adj.*) intenționat(-ă)

ηθική, η *subst.* 1. etică, morală // **παραδίδω** ~ a preda etica 2. comportament moral

ηθικό, το *subst.* moral // **έχω ανεβασμένο** ~ a avea moralul ridicat // **πεσμένο** ~ moral scăzut

ηθικολογία, η *subst.* (mai ales *peior.*) cuvântare cu conținut moral; predică ieftină // **όλη η ομιλία του ήταν μια** ~ toată cuvântarea lui a fost o predică ieftină

ηθικολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* moralizator(-oare)

ηθικολόγ-ος, -ο, -η *subst.* moralist(-ă)

ηθικολογ-ώ, -ησα *v.i.* a moraliza, a face morală

ηθικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* moral(-ă), etic(-ă) // **-ά κριτήρια** criteriile morale // **-ή ικανοποίηση** satisfacție morală // **-ός αυτουργός** autor moral

II. adv. (**-ά**) din punct de vedere moral; moralmente

ηθικότητα, η *subst.* moralitate

ηθμοειδ-ές, (-ους, το *subst. anat.* (osul) etmoid

ηθογραφία, η *subst.* literatură de moravuri, proză cu tematică morală

ηθογραφικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de descriere a moravurilor **II. adv.** **-ά** din punct de vedere al moravurilor

ηθογράφ-ος, -ο, -η *subst.* scriitor moralist

ηθοπλαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* moralizator(-oare), de formare a caracterului

ηθοποιία, η *subst.* actorie, artă interpretativă

ηθοποι-ός, -ο, -η *subst.* actor, actriță, artist(-ă)

ήθος, το *subst.* 1. trăsături morale ale omului, fire, caracter 2. *pl.* τα ήθη obiceiuri; moravuri // τα χρηστά ~ bunele moravuri // κατά τα ~ και τα έθιμα του τόπου după obiceiurile și datinile locului

ηλεκτραγωγ-ός, -ός, -ό I. *adj.* bun(-ă) conducător(-oare) de electricitate II. *subst.* ο -ός conductor electric

ηλεκτράμαξα, η *subst.* vehicul cu tracțiune electrică

ηλεκτρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ηλεκτρισμένος *v.t.* (și *fig.*) a electriza

ηλεκτρικό, το *subst.* 1. curent electric 2. lumina electrică // ανάβω το ~ a aprinde lumina electrică

ηλεκτρικ-ός, -ή, -ό *adj.* electric(-ă) // -ός πίνακας tablou electric // -ό φανάρι lanterna electrică

ηλέκτριση, η *subst.* electrizare

ηλεκτρισμός, ο *subst.* electricitate // στατικός ~ electricitate statică

ήλεκτρο, το *subst.* chihlimbar

ηλεκτρογεννήτρια, η *subst.* generator

ηλεκτρογόν-ος, -ος, -ο *adj.* electrogen(-ă)

ηλεκτρόδιο, το *subst.* electrod

ηλεκτροδότηση, η *subst.* furnizarea de curent electric

ηλεκτροδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a furniza energie electrică; a da curent electric

ηλεκτροδυναμική, η *subst. fiz.* electrodinamică

ηλεκτροδυναμόμετρο, το *subst.* dinamometru

ηλεκτροθεραπεία, η *subst. med.* electroterapie

ηλεκτροκίνηση, η *subst.* punerea în mișcare / în funcțiune a motoarelor electrice

ηλεκτροκινητήρας, ο *subst.* electromotor

ηλεκτροκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* pus(-ă) în mișcare prin electricitate

ηλεκτρολογία, η *subst. fiz.* fizica fenomenelor electrice, magnetice și electromagnetice

ηλεκτρολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* de electrologie

ηλεκτρολόγ-ος, -ο, -η *subst.* electrician(-ă) // μηχανικός ~ inginer electrician

ηλεκτρόλυση, η *subst. fiz.* electroliză

ηλεκτρολύτης, ο *subst.* electrolit

ηλεκτρολυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de electroliză, electrolitic(-ă)

ηλεκτρομαγνήτης, ο *subst.* electromagnet

ηλεκτρομαγνητικ-ός, -ή, -ό *adj.* electromagnetic(-ă)

ηλεκτρομαγνητισμός, ο *subst. fiz.* electromagnetism

ηλεκτρομηχανή, η *subst.* mașină electrică

ηλεκτρομηχανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* electromecanic(-ă) II. *subst.* η-ή electromecanică III. *subst.* ο -ός inginer electromecanic

ηλεκτρονική, η *subst. fiz.* electronică

ηλεκτρονικ-ός, -ή, -ό *adj.* electronic(-ă)

ηλεκτρονικ-ός, -ο, -η *subst.* electronist(-ă), specialist(-ă) în electronică

ηλεκτρόνιο, το *subst. fiz.* electron, negatron

ηλεκτροπαραγωγή, η *subst.* producerea / producția de energie electrică

ηλεκτροπληξία, η *subst.* electrocutare

ηλεκτροσκόπιο, το *subst.* electroscoop

ηλεκτροσόκ, το *subst. med.* electroșoc

ηλεκτροστατική, η *subst. fiz.* electrostatică

ηλεκτροστατικ-ός, -ή, -ό *adj.* electrostatic(-ă)

ηλεκτροσυγκόλληση, η *subst.* sudură electrică

ηλεκτροτεχνία, η *subst.* electrotehnică

ηλεκτροτεχνίτης, ο *subst.* electrotehnician, specialist în electronică

ηλεκτροφόρ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* 1. care este încărcat(-ă) cu electricitate, care aduce electricitate 2. care produce electricitate, electrogen(-ă)

ηλεκτρόφωνο, το *subst.* pick-up

ηλεκτροφωτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ηλεκτροφωτισμένος *v.t.* a electrifica

ηλεκτροφωτισμός, ο *subst.* electrificare

ηλεκτροχημεία, η *subst.* electrochimie

ηλιακ-ός, -ή, -ό *adj.* solar(-ă), de soare // -ές ακτίνες raze solare // -ό σύστημα sistemul solar // -ό ωρολόγιον cadran solar // -ή ακτινοβολία radiație solară // -ή έκλειψη eclipsă de soare

ηλίανθος, ο *subst. bot.* floarea-soarelui

ηλίαση, η *subst.* insolație

ηλίθι-ος, -α, -ο I. *adj.* idiot(-oată), imbecil(-ă), stupid(-ă), tâmpit(-ă) // -ο βλέμμα privire imbecilă II. *adv.* (-α) în mod imbecil, în mod stupid

ηλιθιότητα, η *subst.* idiotenie, idiotie, imbecilitate, stupiditate

ηλικία, η *subst.* 1. vârstă, etate // προχωρημένη ~ vârstă înaintată // όριο -ς limita de vârstă // είναι της ίδιας -ς με μένα este de aceeași vârstă cu mine // παιδική ~ copilărie // εφηβική ~ pubertate, adolescență

ηλικιωμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* vârstnic(-ă), în etate / vârstă // -ός άνθρωπος om în vârstă

ηλιοβασιλέ-μα, -ματος, το *subst.* apus de soare

ηλιογράφος, ο *subst.* heliograf

ηλιοθεραπεία, η *subst.* helioterapie

ηλιοκαμέν-ος, -η, -ο *adj.* ars(-ă) de soare, bronzat(-ă)

ηλιολατρία, η *subst. relig.* cultul soarelui
ηλιόλουστ-ος, -η, -ο *adj.* scaldat(-ă) în soare,
 însořit(-ă) // **-η μέρα** zi însořită

ηλιόλουτρο, το *subst. med.* baie de soare
ήλιο(v), ηλίου, το *subst. defectiv de pl. chim.*
 heliu

ήλι-ος, ο *subst.* 1. soare // **η ανατολή** του -ου
 răsăritul soarelui 2. *bot.* floarea soarelui

ηλιοσκόπιο, το *subst.* helioscop

ηλιοστάσιο, το *subst. astr.* solstițiu

ηλιοτρόπιο, το *subst. bot.* heliotrop

ηλιοτροπισμός, ο *subst.* heliotropism, fototrop-
 pism

ηλιοφάνεια, η *subst.* timp însořit

ηλιοψημέν-ος, -η, -ο *adj.* ars(-ă) de soare

Ελύσια, τα *subst. pl.* Elizee // ~ **Πεδία** Câmpiile
 Elizee

ήμαρτον (aorist de la **αμαρτάνω**) *v.i.* înv. am
 greșit, am păcătuit // ~ **Θεέ** μου! păcătuit-am
 Doamne! Păcatele mele!

ημεδαπ-ός, -ή, -ό *adj.* indigen(-ă), băștinaș(-ă),
 autohton(-ă)

(**η)μέρα**, η *subst.* zi // **τι ~ έχουμε σήμερα**; ce zi
 e astăzi? // **όλη την ~** toată ziua // **εντός της -ς**
 în cursul zilei // **η καλή ~ φαίνεται από το**
πρωί ziua bună se cunoaște de dimineață //
εργάσιμη ~ zi de lucru // **η αuriανή ~** ziua de
 mâine // **μιας -ς δρόμος** (distanță) drum de o
 zi // **μαύρες -ες** zile negre // **αυτές τις -ες** în
 zilele acestea

(**η)μερ-εύω, -εψα, -εύτηκα** *v.t.* 1. a îmblânzi, a
 domestici 2. a calma, a liniști

ημερήσι-ος, -α, -ο *adj.* 1. zilnic(-ă), cotidian(-ă)
 // **-α εφημερίδα** cotidian 2. de zi // **-α διάταξη**
 ordinea de zi // **-α διαταγή** ordin de zi

ημερίδα, η *subst.* manifestare (sportivă etc.) care
 durează o zi

ημερόβι-ος, -α, -ο *adj.* 1. de o zi, care trăiește o
 zi 2. diurn(-ă)

ημεροδείκτης, ο *subst.* calendar (de perete)

ημερολογιακ-ός, -ή, -ό *adj.* calendaristic(-ă)

ημερολόγιο, το *subst.* 1. calendar // **επιτραπέζιο**
 ~ calendar de birou // ~ **του τοίχου** calendar de
 perete 2. almanah 3. jurnal, registru // ~ **προ-**
σωπικών σημειώσεων jurnal de însemnări per-
 sonale // ~ **πλοίου** jurnal de bord (al navei) //
 ~ **στρατιωτικό** jurnal al unității militare // ~
εμπορικό registru comercial

ημερομηνία, η *subst.* dată // **βάζω ~** a pune data,
 a data

ημερομίσθιο, το *subst.* salariu, plată / câștig pe o
 zi

ημερομίσθι-ος, -α, -ο *adj.* plătit(-ă) cu ziua, zili-
 er(-ă)

ημερονύκτιο, το *subst.* vezi **μερόνυκτο**

ήμερ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. blând(-ă) 2. liniștit(-ă) 3.
 (d. animale) îmblânzit(-ă), domesticit(-ă) 4. (d.
 plante) cultivat(-ă), de grădină II. *adv.* (-α) cu
 blândete

ήμερ-ω-μα, -ματος, το *subst.* 1. îmblânzire, do-
 mesticire 2. *fig.* potolire, calmare

(**η)μερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ημερωμένος** *v.t.* 1. a
 îmblânzi, a domestici 2. a liniști, a domoli, a
 calma

ημέτερ-ος, -έρα, -έρο *pron. pos.* (mai ales despre
 prieteni politici) al (a) nostru (noastră) // **ο -ος**
άνθρωπος omul nostru // **οι -οι**, ai noștri, oa-
 menii noștri, adepții noștri

ημι- *element de compunere cu sensurile* „jumă-
 tate“, „cu lipsuri“, „eliptic“, „aproape“, „aproxi-
 mativ“

ημιαναισθησία, η *subst. med.* hemianestezie; rahi-
 anestezie

ημιανάπαυση, η *subst. gimn.* poziție de semi-
 repaus

ημιανάταση, η *subst. gimn.* exercițiu de gimnas-
 tică care constă în ridicarea unui braț în sus

ημιαργία, η *subst.* zi de lucru cu program redus

ημιαυτόματ-ος, -η, -ο *adj.* semiautomat(-ă)

ημίγλυκ-ος, -η, -ο *adj.* nu prea dulce, îndul-
 cit(-ă) puțin

ημίγυμν-ος, -η, -ο *adj.* seminud(-ă), pe jumătate
 gol(-oală)

ημιδιατροφή, η *subst.* (la un hotel etc.) semi-
 pensiune

ημιδιαφαν-ής, -ής, -ές *adj.* semitransparent(-ă)

ημιέκταση, η *subst. gimn.* întinderea laterală a
 unuiu din brațe

ημιθαν-ής, -ής, -ές *adj.* pe jumătate mort, moar-
 tă, muribund(-ă)

ημίθεος, ο *subst.* semizeu

ημικρανία, η *subst.* migrenă

ημικυκλικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* semicircular(-ă) II.
adv. (-ά) cu aspect semicircular, în semicerc

ημικύκλιο, το *subst.* semicerc

ημίλευκ-ος, -η, -ο *adj.* aproape alb(-ă), albu-
 riu(-ie)

ημιμάθεια, η *subst.* cultură / știință superficială

ημιμαθ-ής, -ής, -ές *adj.* semidoct(-ă)

ημίμετρα, τα *subst. pl.* jumătăți de măsură

ημιμόριο, το *subst.* jumătate simetrică (a unui
 organ etc.)

ημιονηγός, ο *subst. milit.* soldat care mână catării

ημίονος, ο *subst.* catăr

ημιπληγία, η *subst. med.* hemiplegie

ημιπολύτιμ-ος, -η, -ο *adj.* semiprețios(-oasă) //
 -ος λίθος piatră semiprețioasă

ημισέληνος, η *subst.* 1. semilună 2. emblema steagului turcesc 3. Ερυθρά ~ Semiluna Roșie
ήμισυ, (forma înv. pentru μισό) το *subst.* 1. jumătate // το *τρυφερό* ~ (η σύζυγος), τό *έτερο* ~ jumătatea gîngășă (soția), cealaltă jumătate (dintre cei doi soți) 3. το ~ του δρόμου jumătatea drumului 4. **κατά το** ~ pe jumătate
ημισφαιρικ-ός, -ή, -ό *adj.* emisferic(-ă)
ημισφαίριο, το *subst.* emisferă // **εγκεφαλικό** ~ emisferă cerebrală // το **βόρειο** ~ emisfera boreală
ημιτελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* făcut(-ă) pe jumătate, pe jumătate enunțat(-ă) // -ές **έργο** lucru pe jumătate terminat II. *adv.* (-ώς) pe jumătate
ημιτελικ-ός, -ή, -ό *adj.* sport. care are legătură, se referă la semifinală
ημιτόνιο, το *subst.* muz. semiton
ημίτονο, το *subst.* mat. sinus
ημιφορτηγό, το *subst.* autocamionetă
ημίφως, το *subst.* lumină slabă,
ημίχρονο, și **ημιχρόνιο**, το *subst.* sport repriză // το **πρώτο** ~ prima repriză
ημίχρυσος, ο *subst.* tombac
ημίψηλο, το *subst.* joben
ημίωρο, το *subst.* jumătate de oră
ημιώρο-ος, -η, -ο *adj.* care durează de jumătate de oră
ημιώροφος, ο *subst.* mezanin
ημπορώ-εσα *v.t.* vezi **μπορώ**
ηνία, τα *subst. pl.* 1. hățuri 2. *fig.* guvernare, conducere
ηνίοχος, ο *subst.* 1. vizitiu 2. *fig.* guvernant, conducător
ηνωμέν-ος, -η, -ο (*part. ca adj.*) unit(-ă), numai pentru denumiri privind unirea în state, în organisme etc. // -ες **Πολιτείες της Αμερικής** Statele Unite ale Americii // -ο **Βασίλειο** Regatul Unit
ήξεις αφίξεις *loc. adv. mitol.* frază a Pitiei care se traduce: „vei veni, vei ajunge“, exprimând ceva în mod echivoc, ambiguu
ήπατα τα, *subst. pl.* // μου **κόπηκαν τα** ~ m-au părăsit puterile, m-am speriat foarte mult, am rămas paralizat
ηπατικ-ός, -ή, -ό *adj.* hepatic(-ă)
ηπατίτιδα, η *subst. med.* hepatită
ήπειρος, ο *subst. geogr.* 1. continent 2. pământ, uscat
Ηπειρος, η *subst.* Epir, regiune din Nord-Vestul Greciei la frontiera cu Albania
ηπειρώτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* 1. locuitor(-oare) al (a) uscatului; care locuiește pe continent 2. **Ηπειρώτ-ης -ισσα**, epirot(-ă)

ηπειρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. continental(-ă), al (a) continentului 2. al (a) Epirului, din Epir, epirot(-ă) // -α **κρασιά** vinuri din Epir
ήπι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. blând(-ă), blajin(-ă), calm(-ă), cumsecade // -ος **χαρακτήρας** caracter blând // -ο **κλίμα** climă blândă 2. (d. boli) benign(-ă), inofensiv(-ă) // -α **νόσος** maladie benignă II. *adv.* (-α) cu blândețe
ηπιότητα, η *subst.* 1. blândețe 2. delicatețe
ήρα, η *subst. bot.* neghină // **διαλέγω την ~ απ' τό σιτάρι** a alege neghina din grâu
ηράκλει-ος, -α, -ο *adj.* 1. de Hercule, herculean(-ă) 2. *fig.* foarte puternic(-ă), uriaș(-ă)
ηρεμία, η *subst.* calm, liniște, tihnă // **ψυχική ~** liniște sufletească
ηρεμιστικό, το *subst. farm.* calmant, sedativ
ήρεμ-ος, -η, -ο I. *adj.* calm(-ă), liniștit(-ă), potolit(-ă) // -η **θάλασσα** mare calmă // -η **ζωή** viață liniștită II. *adv.* (-α) cu calm, încet-încet
ηρεμ-ώ, -ησα *v.t.* și *i.* a (se) calma, a (se) liniști, a fi calm(-ă)
ήρωας, ο, **ηρωίδα**, η *subst.* 1. erou(-ină) 2. *fig.* personaj, protagonist(-ă)
ηρωικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* eroic(-ă), vitejesc(-ească) // -ός **αγώνας** luptă eroică II. *adv.* (-ά) în mod eroic; ca un erou
ηρωίνη, η *subst.* heroină
ηρωϊσμός, ο *subst.* eroism, vitejie, voinicie
ηρώ, το *subst.* monument al eroilor
ηρωολατρία, η *subst.* cultul eroilor
ησυχ-άζω, -ασα, I. *v.t.* a liniști, a potoli, a calma, a domoli // **ησυχάσε λοιπόν!** astămpără-te odată! // **ησυχάστε!** liniștiți-vă! II. *v.i.* 1. a fi liniștit(-ă), a se calma; a se odihni 2. a sihăstri, a duce o viață de sihăstru 3. *fig.* a se elibera de cineva sau ceva supărător
ησυχαστήριο, το *subst.* sihăstrie; loc de refugiu
ησυχαστής, ο *subst.* sihăstru, pustnic, monah
ησυχία, η 1. liniște, calm, pace // **άσε με στην ~** μου lasă-mă în pace 2. repaos, odihnă 3. astămpăr // **δεν έχει ~** nu are astămpăr
ήσυχ-ος, -η, -ο I. *adj.* liniștit(-ă), calm(-ă), pașnic(-ă), tihnit(-ă) // -η **ζωή** viață liniștită // **άφησέ με** -ο lasă-mă în pace II. *adv.* (-α) cu liniște, în mod liniștit, cu calm
ήτα, το *subst. invar. gram.* litera H, η (ita), litera a șaptea a alfabetului grecesc
ήτοι *adv. înv.* adică, cu alte cuvinte, altfel spus
ήττα, η *subst.* înfrângere // **παθαίνω ~** a suferi o înfrângere
ηττοπάθεια, η *subst.* defetism

ηττοπαθ-ής, -ής, -ές *adj.* defetist(-ă)

ηττ-ώμαι -ήθηκα, ηττημένος *v.d.* a suferi o înfrângere; a fi învins(-ă)

ηφαιστειακ-ός, -ής, -ό *adj.* de vulcan, vulcanic(-ă)

ηφαιστειο, το *subst.* vulcan // κάθομαι σε ~ a sta ca pe ghimpi

ηφαιστειογεν-ής, -ής, -ές *adj.* vulcanic(-ă) // -ές πέτρωμα rocă vulcanică

ηφαιστειολογία, η *subst.* vulcanologie

ηχείο, το *subst.muz.* 1. cutie de rezonanță 2. difuzor cu megafon

ηχηρ-ός, -ής, -ό I. *adj.* sonor(-ă), răsunător(-oare) // -οί φθόγγοι sunete sonore II. *adv.* (-ώς) în mod răsunător

ηχηρότητα, η *subst.* sonoritate

ηχητικ-ός, -ής, -ό I. *adj.* sonor(-ă) // -ά κύματα unde sonore // -ά σήματα semnale sonore II. *adv.* (-ά) cu ajutorul sunetului, prin sunete

ηχογράφηση, η *subst.* înregistrare (a sunetului)

ηχογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ηχογραφημένος *v.t.* a înregistra, a imprima pe disc / pe bandă magnetică

ηχολήπτης, ο *subst.* specialist în imprimări / înregistrări

ηχοληψία, η *subst.* tehnica imprimării sunetului

ηχομόνωση, η *subst.* izolare fonică; insonorizare

ηχορύπανση, η *subst.* poluare cu zgomote

ήχος, ο *subst.* sunet // μουσικός ~ sunet muzical

ηχώ, ηχώς, η *subst.* 1. ecou 2. *fig.* răsunet

ηχ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a produce ecou 2. *fig.* a avea ecou

Θ, θ (thita) 1. a opta literă a alfabetului grecesc 2. *num. card. și ordin.* **Θ', θ'** (cu un apex în dreapta sus) = 9 (nouă) și al nouălea, a noua; **,Θ, ,θ** (cu un apex în stânga jos) = 9000 (nouă mii) și al nouă milea, a nouă mia

θα. *partic. invar.* (se folosește cu orice formă a verbului) 1. sens prezent impersonal // **τι ~ πει Δημοκρατία;** ce înseamnă Democrație? 2. sens viitor, echivalentă cu voi, vei, va, vom, veți, vor // **~ σου γράψω αύριο** îți voi scrie (o / am să-ți scriu) mâine // **~ σου γράφω τακτικά** îți voi scrie (o / am să-ți scriu) regulat // **όταν έρθετε ~ έχουμε φύγει** când veți veni noi vom fi plecat 3. sens imperfect // **~ έβγαινα όταν χτήπησε το τηλέφωνο** tocmai ieșeam când a sunat telefonul 4. sens condițional // **αν πήγαινες ~ τον έβλεπες** dacă te-ai duce l-ai vedea // **χωρίς τον Άλκη ~ είχα σκοτωθεί** fără (dacă nu era) Alki aș fi fost ucis 5. sens optativ, echivalentă cu part. aș, ai, ar, am, ați din română // **~ ήθελα να πάω στην Αμερική** aș vrea să merg în America // **~ ήθελαν να μην είχαν πάει** (ei) ar fi dorit să nu se fi dus // **συμπερασματικά, ~ έλεγα τα εξής** în concluzie, aș spune următoarele 6. sens iterativ (la trecut) // **κάθε μέρα ~ καθόταν στο ίδιο καφενείο** ședea în fiecare zi în aceeași cafenea 7. sens de deducție (epistemic) **~ της μιλούσε / ~ της μίλησε** probabil că a vorbit cu ea 8. expresie a politetiei // **~ ήθελες να μας πεις...**; ai vrea să ne spui...? / ai bunăvoință de a ne spune... // **~ έπρεπε να φύγουμε** se cuvine (ar trebui) să plecăm

θάβω, έθαψα, θάφτηκα, θαμμένος v.t. 1. (cu conjunctiv pasiv perfect **να ταφώ**) a înmormânta // **πήραν άδεια να θάψουν το νεκρό** Au luat aprobare să îngroape mortul 2. a îngropa (de viu), a ascunde în pământ // **έθαψαν το θησαυρό σ' ένα μέρος κρυφό** au îngropat comoara într-un loc ascuns // **τρεις εργάτες θάφτηκαν κάτω από τα ερείπια της οικοδομής** trei muncitori au fost îngropați de vii sub ruinele clădirii 3. *fig.* a distruge // **τον έθαψε με την κατάθεση που έκανε στο δικαστήριο** l-a distrus cu depoziția pe care a făcut-o la tribunal 4. a bârbi, a vorbi de rău

θαλαμάρχης, ο subst. subofiter însărcinat cu menținerea curățeniei și ordinei magaziei de cartușe din cazarmă

θαλάμη, η subst. milit. la pușcă, magazie de cartușe

θαλαμηγός, η subst. iaht

θαλαμηπόλ-ος, -ο, -η subst. (pe un vapor) steward

θαλάμι, το subst. cuib, ascunzătoare (a peștilor etc.) în apa mării

θαλαμίσκος, ο subst. cabină (spațială)

θαλαμοειδ-ής, -ής, -ές adj. în formă de cabină // **~ τάσος** cavou

θάλαμος, ο subst. 1. cabină 2. salon, sală de spital // **χειρουργικός ~** salon de chirurgie 3. cameră // **τηλεφωνικός ~** cabină telefonică 4. *tehn.* **σκοτεινός ~** cameră obscură // **φωτογραφικός ~** cameră fotografică

θαλαμοφύλακας, ο subst. milit. planton

θαλαμωτ-ός, -ή, -ό, adj. 1. compartimentat // **-ό κτήριο** clădire compartimentată (în spații de dimensiuni mici) 2. // **~ τάφος** cavou

θάλασσα, η subst. mare // **Μεσόγειος ~** Marea Mediterană // **Μαύρη ~** Marea Neagră // **τα έκανε ~** le-a încurcat pe toate

θαλασσο-ής, -ιά, -ί adj. albastru deschis

θαλασσίλα, η subst. 1. mirosul mării 2. gustul (sărat al) apei mării

θαλασσινά, τα subst. pl. fructe de mare

θαλασσιν-ός, -ή, -ό și **θαλάσσι-ος, -α, -ο I. adj.** marin(-ă), de mare, maritim(-ă) // **-ά λουτρά** băi de mare // **-ά ψάρια** pești de mare // **-ές μεταφορές** transporturi maritime // **-ός στόλος** flota maritimă II. *adv.* (**θαλάσσια**) pe cale maritimă

θαλασσινός, ο subst. 1. locuitor al unei insule / al litoralului 2. marinar

θαλάσσι-ος, -α, -ο adj. de la malul mării, marin

θαλασσογραφία, η subst. (tablou cu pictură) marină

θαλασσοδάνειο, το subst. 1. împrumut acordat unui proprietar de vas 2. *peior.* împrumut care nu se restituie

θαλασσοδарт-ος, -η, -ο adj. și **θαλασσο-δαρμέν-ος, -η, -ο part. ca adj.** (și *fig.*) tre-

cut(-ă) prin multe (pericole pe mare); uns(-ă) cu toate unsorile
θαλασσοκράτ-ορας, ο, -ειρα, η *subst.* marinar neînfriat; lup de mare
θαλασσοκρατορία, η *subst.* supremație pe mare
θαλασσόλυκος, ο *subst.* lup de mare
θαλασσοπλοία, η *subst.* navigație pe mare
θαλασσοπόρος, ο *subst.* călător pe mări îndepărtate
θαλασσοταραχή, η *subst.* furtună pe mare
θαλασσόφυτα, τα *subst. pl. bot.* plante marine
θαλασσ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **θαλασσωμένος** *v.t.*
 1. a încurca o treabă, 2. a avea un succes
θαλερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. înfloritor(oare) // -ά **νιάτα** tinerețe înfloritoare 2. răcoros(-oasă) care dă răcoare // -ό **δέντρο** copac care dă răcoare
θαλπωρή, η *subst.* 1. căldură plăcută 2. afecțiune
θαμνοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* în formă de / ca o tufă
θάμν-ος, ο *subst. (pl. -οι și -α)* tufă, arbust
θαμνώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. plin(-ă) de tufe 2. în formă de tufă
θαμπάδα, η *subst.* 1. lipsă de lăcuț 2. (la un geam etc.) lipsă de transparență, murdărie
θάμπ-ος, -ους, το *subst.* 1. tulburare a vederii 2. lumină orbitoare
θαμπ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. opac(-ă) 2. (un geam etc.) murdar(-ă)
θαμποφέγγω *v.i.* a lăci slab
θάμπω-μα, -ματος, το 1. opacizare 2. orbire (cu o lumină, din cauza unei luminii) 3. uimire
θαμπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **θαμπωμένος** *v.t. și i.*
 1. a (se) opaciza, a deveni opac 2. a nu mai putea vedea datorită luminii puternice 3. a orbi cu o lumină 4. a uimi, a lua ochii
θαμπωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. orbitor(-oare) // **ένα φως** -ό o lumină orbitoare 2. *fig.* uluitor(-oare), uimitor(-oare)
θαμόνας, ο *subst.* 1. (musafir) obișnuit al casei 2. client vechi
θανάσιμ-ος, -η, -ο *I. adj.* mortal(-ă) // -ο **τραύ-μα** rană mortală // -ος **εχθρός** dușman de moarte // -ο **μίσος** ură de moarte *II. adv. (-α)* 1. mortal 2. foarte mult // **τον μισώ** ~ îl urăsc foarte mult
θανατά(του) *subst. în G* 1. pe moarte 2. ca vai de capul lui (ei)
θανατηφόρ-ος, -α, -ο *adj.* mortal(-ă), aducător(-oare) de moarte, ucigător(-oare) // -ο **χτύπημα** lovitură ucigătoare // -α **επιδημία** epidemie cu cazuri mortale
θανατικό, το *subst.* molimă, epidemie cu cazuri mortale
θανατικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* cu moartea // -ή **ποινή** pedeapsa cu moartea *II. adv. (-ά)* cu moarte

θανатоποινίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* condamnat(-ă) la moarte
θάνατος, ο *subst.* (și *fig.*) moarte, deces // **μεταξύ ζωής και -ου** între viață și moarte // **στο κρεβάτι του -ου** pe patul de moarte
θανατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **θανατωμένος** *v.t.* 1. a ucide, a omori 2. a executa
θανάτωση, η *subst.* 1. omorâre, ucide 2. execuție (a unei sentințe de condamnare la moarte)
θανή, η *subst.* moarte, deces
θαπτικά, τα *subst. pl.* cheltuieli de înmormântare
θαρραλέ-ος, -α, -ο *I. adj.* curajos(-oasă) *II. adv. (-α)* cu curaj
θαρρετ-ός, -ή, -ό *I. adj.* curajos(-oasă) *II. adv. (folosit cu precădere)* (-ά) în mod curajos, cu curaj
θάρος, το *subst.* curaj // **παίρνω** ~ a prinde curaj // **χάνω το** ~ μου a-și pierde curajul // **έχε** -! fii curajos!
θαρρ-ώ, -εψα *v.i.* a crede, a presupune, a-și închipui, a i se părea că // ~ **πως τον είδα** mi se pare că l-am văzut
θαύ-μα, -ματος, το *subst.* minune, miracol // **κάνει -ματα** face minuni // **είναι** ~ **-ματων** este minunea minunilor // **είσαι** ~! ești de admirat!
θαυμ-άζω, -ασα, -άστηκα *I. v.t.* a admira // **σε** ~! te admir! *II. v.i.* a se minuna, a fi surprins(-ă)
θαυμάσι-ος, -α, -ο *I. adj.* minunat(-ă), admirabil(-ă), excelent(-ă) // -ος **άνθρωπος** om minunat // -ο **φαγητό** mâncare admirabilă *II. adv. (-α)* // **αισθάνομαι** ~ mă simt excelent
θαυμασμός, ο *subst.* admirație
θαυμ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* admirator(-oare)
θαυμαστικό, το *subst. gram.* semnul exclamării
θαυμαστ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de admirat, demn(-ă) de admirație *II. adv. (-ά)* cu admirație
θαυματοποι-ός, -ο, -η *subst.* scamator(-oare), prestidigitator(-oare)
θαυματουργ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care face minuni 2. (*d.* un tratament medical etc.) *fig.* eficace, cu bune rezultate
θαυματουργ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a face minuni 2. a avea succes, a avea rezultate bune
θάψι-μο, -ματος, το *subst.* înmormântare, îngroapare
θέα, η *subst.* 1. priveliște, vedere 2. aspect // **η** ~ **του αίματος** aspectul sângelui 3. perspectivă
θεά, η *subst.* 1. zeiță 2. *fig.* femeie foarte frumoasă, zână
θεάθηκε *v.i. inv.* (aorist de la **θεάμαι**) a fi văzut(-ă) // ~ **στην πλατεία** a fost văzut în piață

θεαθῆναι, το *subst.* // **για το** ~ pentru a fi văzut(-ă), pentru a se etala, pentru a fi privit(-ă), ca demonstrație

θέα-μα, -ματος, το *subst.* 1. priveliște, vedere; peisaj 2. spectacol, reprezentație // **δημόσια -ματα** reprezentații publice // **γίνομαι** ~ a se da în spectacol

θεαματικ-ός, -ή, -ό *adj.* spectaculos(-oasă) // **-ή πρόοδος** progres spectaculos

θεαματικότητα, η *subst.* spectaculozitate

Θεάνθρωπος, ο *subst.* Dumnezeu-omul, nume dat lui Isus Hristos

θεάρεστ-ος, -η, -ο *adj.* (mai ales *d.* fapte, cuvinte) plăcut(-ă), pe placul lui Dumnezeu

θεατής, ο *subst.* spectator

θεατ-ός, -ή, -ό *adj.* vizibil(-ă)

θεατράνθρωπος, ο *subst.* om de teatru

θεατρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* (și *fig.*) teatral(-ă), de teatru // **-ό έργο** piesă de teatru // **-ή παράσταση** reprezentație teatrală II. *adv.* (-ă) în mod teatral

θεατρινισμός, ο *subst.* teatralitate

θεατρινιστικ-ος, -η, -ο I. *adj. fig.* teatral(-ă) // **-η πόζα** poză teatrală II. *adv.* (-α) în chip teatral, artificial

θεατρίν-ος, ο, -α, η *subst.* 1. actor(-trită) 2. *fig.* cabotin; persoană care joacă teatru

θεάτρο, το *subst.* (și *fig.*) teatru // ~ **τέχνης** teatru de artă, noțiune opusă teatrului bulevardier // **θερινό** ~ teatru de vară // **milít.** ~ **πολεμικών επιχειρήσεων** teatrul operațiunilor de război

θεατρολογία, η *subst.* teatrologie

θεατρολόγ-ος, -ο, -η *subst.* teatrolog(-ă)

θεατροφιλ-ος, -η, -ο *adj.* teatrofil(-ă)

θεατρώνης, ο *subst.* impresar, organizator de spectacole teatrale

θεία, și **θεια**, η (*pl.* **θείες**, **θειες** și **θείάδες**) *subst.* mătușă, tanti

θεία, τα *subst. pl.* cele sfinte

θειάφι, το *subst.* sulf, pucioasă

θειαφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **θειαφισμένος** *v.t.* a sulfata, a afuma cu pucioasă, a stropi cu pucioasă

θειάφιο-μα, -ματος, το *subst.* stropire sau afumare cu sulf

θειικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sulfuric(-ă) // **-ό οξύ** acid sulfuric II. *subst.* sulfat // **-ός χαλκός** sulfat de cupru // **-ό έλας** sulfat

θεικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. dumnezeiesc(-iască), divin(-ă) // **-ή τιμωρία** pedeapsă dumnezeiască 2. *fig.* minunat(-ă), perfect(-ă), splendid(-ă). II. *adv.* (-ă) dumnezeiește

θειό, το *subst. relig.* Dumnezeu, dumnezeire, divinitate

θειό, το *subst. chim.* sulf

θεί-ος, -α, -ο *adj.* 1. dumnezeiesc(-iască), divin(-ă) // **η -α χάρις** grația divină // **-α μουσική** muzică divină 2. *fig.* excelent(-ă), minunat(-ă)

θείος, și **θειός**, ο *subst.* unchi

θειούχ-ος, -ος și **-α, -ο** I. *adj.* sulfuros(-oasă), sulfurat(-ă) // **-α νερά** ape sulfuroase II. *subst.* sulfură // **-ος άνθραξ** sulfură de carbon // **-ος σίδηρος** sulfură de fier

θέλητρο, το *subst.* farmec, putere de atracție

θέλω, **έθελξα**, (**θέλωμαι**) *v.t.* a fermeca, a încanta, a atrage

θέλ-η-μα, -ματος, το *subst.* 1. dorință, voie, vrere // **γενηθήτω το ~ σου** facă-se voia ta 2. *pl.* **τα -τα**, comisioane // **κάνω -α** a face comisioane

θεληματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de bună voie, benevol(-ă), voluntar(-ă) 2. cu voință, voluntar(-ă) II. *adv.* (-ă) 1. de bună voie, (în mod) benevol 2. (în mod) voluntar

θέλση, η *subst.* 1. voință // **άνθρωπος με μεγάλη** ~ om cu mare voință // **δείχνω καλή** ~ a arăta bunăvoință 2. dorință // **η τελευταία** ~ ultima dorință

θελκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* fermecător(-oare), atrăgător(-oare), încântător(-oare) II. *adv.* (-ă) în mod atrăgător

θέλ-ω, -ησα, v.t. 1. a voi, a vrea // **τι-εις να πεις**; ce vrei să spui? // ~ **να φύγω** vreau să plec // **έλοντας και μή** de voie de nevoie, vrând nevrând // **τά'θελες και τά'παθες** ce-ai vrut ai avut 2. a dori (din punct de vedere sexual) 3. a cere, a pretinde // **πόσα -εις για τη δουλειά σου**; cât ceri pentru munca ta? 4. a avea nevoie // ~ **χρήματα** am nevoie de bani 5. (*impersonal*) se cuvine, se impune, trebuie // **-ει αναγνώριση** trebuie / se cuvine să fie recunoscut faptul 6. a căuta // **τι με -εις** de ce mă cauți?

θέ-μα, -ματος, το *subst.* 1. temă, subiect // **μη ξεφεύγεις από το ~** nu te îndepărta de subiect // **τρέχοντα -ματα** teme curente 2. chestiune, problemă // ~ **συζητήσεως** chestiunea în discuție 3. *muz.* tema muzicală, motiv 4. *gram.* radical. 5. întrebare 6. temă pentru acasă, la examene

θεματική, η *subst.* tematică

θεματικ-ός, -ή, -ό *adj.* tematic(-ă) // **-ός κατάλογος** catalog tematic // *gram.* **-ά φωνήεντα** vocale ale radicalului

θεματογραφία, η *subst.* 1. comentariu de text (din greaca veche) 2. manual de texte (din greaca veche) pentru comentariu

θεματολογία, η *subst.* tematică

θεματολόγιο, το *subst.* texte (din greaca veche) destinate analizei

θεματοφύλακας, ο *subst.* depozitar, custode

θεμελιακ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de bază, fundamental(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod fundamental
θεμέλι-ο, το *subst.* 1. temelie, fundație // **τα -α** του σπιτιού temeliile casei 2. *fig.* bază, sprijin, temelie // **βάζω τα -α** a pune bazele
θεμέλιος λίθος *adj.+subst.* piatră de temelie
θεμελιώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* fundamental(-ă), de bază // **-ης σημασία** sens de bază II. *adv.* (-ώς)
θεμελ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, θεμελιωμένος *v.t.* 1. a pune temeliile; a întemeia 2. *fig.* a fundamenta
θεμελίωση, η *subst.* 1. punerea temeliei, întemeiere 2. fundamentare
θεμελιωτής, ο *subst.* întemeietor, fondator
θέμελο, το *subst.* vezi **θεμέλιο**
Θέμιδα, η *subst. mitol.* Themis, zeița dreptății // **οι λειτουργοί της Θέμιδος**, juriști, judecători, puterea judecătorească
θεμιτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* licit(-ă), legal(-ă), permis(-ă) // **-ά μέσα** mijloace licite II. *adv.* (-ά)
θεο- element de compunere ce denotă "ceva în legătură cu zeii sau cu Dumnezeu" sau întărește sensul unui cuvânt
θεογνωσία, η *subst.* 1. cunoașterea lui Dumnezeu 2. *fig.* rațiune, gândire justă, bun simț // **τον έφερα σε ~** l-am adus pe calea cea bună
θεογονία, η *subst.* teogonie
θεόγυμ-ος, -η, -ο *adj.* gol (goală) pușcă
θεοδολίτιο, το și **θεοδόλιχος, ο** *subst.* teodolit
θεοκατάρατ-ος, -η, -ο *adj.* blestemat(-ă) de Dumnezeu
θεόκουφ-ος, -η, -ο *adj.* complet surd(-ă)
θεοκρατία, η *subst.pol.* teocrație
θεοκρατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.pol.* teocratic(-ă) II. *adv.* (-ά)
θεολογία, η *subst.* teologie
θεολογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* teologic(-ă) II. *adv.* (-ά)
θεολόγ-ος, -ο, -η *subst.* teolog(-ă)
θεομηνία, η *subst.* calamitate naturală
θεομητορικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la Maica Domnului
θεομπαίχτ-ης, ο, -ρα, η *subst.* persoană care își bate joc de Dumnezeu sau de lucrurile sfinte, nelegiuit(-ă)
θεονήσιτικ-ος, -η, -ο *adj.* flămând(-ă) din cale-afară
θεοπάλαβ-ος, -η, -ο *adj.* nebun(-ă) de-a binelea
θεοπνευστ-ος, -η, -ο I. *adj.* inspirat(-ă) de Dumnezeu, călăuzit(-ă) de Duhul Sfânt II. *adv.* (-α) cu inspirație de la Dumnezeu
θεοποίηση, η *subst.* 1. edificare, zeificare 2. divinizare
θεοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, θεοποιημένος *adj.* 1. a deifica 2. a diviniza

θεόρατ-ος, -η, -ο *adj.* enorm(-ă), uriaș(-ă), foarte mare
θε-ός, ο *subst.* zeu **Θεός** Dumnezeu // **προς -ού, sau για το -ό, sau για όνομα του -ού** pentru numele lui Dumnezeu // **δόξα τω Θεώ** slavă Domnului // **μα το -ό** zău, pe Dumnezeul meu
θεοσέβεια, η *subst.* cucernicie
θεοσεβ-ής, -ής, -ές I. *adj.* cucernic(-ă) II. *adv.* (-ώς) cu cucernicie
θεοσκοτέιν-ος, -η, -ο I. *adj.* foarte întunecos(-oasă), foarte întunecat(-ă) II. *adv.* (-α) pe întuneric
θεοσοφία, η și **θεοσοφισμός, ο** *subst.* filoz. teozofie
θεόσταλτ-ος, -η, -ο *adj.* trimis(-ă) de Dumnezeu
θεόστραβ-ος, -η, -ο *adj.* foarte chior(-oară) 2. complet orb (oarbă)
θεότηητα, η *subst.* 1. dumnezeire 2. zeitate
Θεοτόκος, η *subst.* Născătoare de Dumnezeu, Maica Domnului
θεότρελ-ος, -η, -ο *adj.* nebun(-ă) de legat
θεότυφλ-ος, -η, -ο *adj.* complet orb (oarbă)
θεούσα, η *subst.* femeie habotnică, bigotă
Θεοφάνεια, τα *subst. bls.* Boboteză
θεοφοβούμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* cu frica lui Dumnezeu, evlavios(-oasă)
θεόφτωχ-ος, -η, -ο *adj.* sărac(-ă) lipit pământului, foarte sărac(-ă)
θεοφύλαχτ-ος, -η, -ο *adj.* ocrotit(-ă) de Dumnezeu
θεραπεινίδα, η *subst.* 1. (în antichitate) slujnică, servitoare 2. femeie dedicată științei
θεραπεία, η *subst.* 1. tratament; terapie 2. *fig.* re-mediu, reparație
θεραπεύσιμ-ος, -η, -ο *adj.* vindecabil(-ă)
θεραπευτήριο, το *subst.* spital; sanatoriu
θεραπ-ευτής, ο, -εύτρια, η *subst.* terapeut
θεραπευτική, η *subst. med.* terapeutică
θεραπευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* terapeutic(-ă), de vindecare // **-ή μέθοδος** metodă terapeutică II. *adv.* (-ά) din punct de vedere terapeutic
θεραπ-εύω, -ευσα, -εύτεκα, θεραπευμένος *v.t. a* vindeca
θεράποντας și **θεράπων, ο** *subst.* 1. *fig.* slujitor al științei 2. curant // **~ γιατρός** medic curant
θέρετρο, το *subst.* loc de vilegiatură
θεριακλ-ής, -ο, -ού și **-ίδισσα** *subst.* 1. fumător înrăit 2. cafegiu înrăit
θεριακλίδικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de fumător înrăit 2. de cafegiu înrăit
θέριε-μα, -ματος, το *subst.* înțetire
θερι-εύω, -εψα, θεριεμένος *v.i.* a se înțeți
θεριζοαλωνιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la seceriș și treieriș // **-ή μηχανή** combină

θερ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, *θερισμένος* v.t. 1. a secera // ~ **τα σιτηρά** a secera cerealele 2. *fig.* a culege roadele 3. a chinui // **τον -ει η πείνα** îl chinuiește foamea 4. *fig.* a secera, a nimici, a face ravagii // **ο χάρος -ει** moartea seceră

θεριν-ός, -ή, -ό *adj.* de vară, vărat(-ă), estival(-ă)

θεριό, *το subst.* fiară, animal sălbatic

θέρις-μα, -ματος, *το subst.* 1. seceriș, secerat, secerare 2. *fig.* distrugere, exterminare

θερισμός, *ο subst.* seceriș, recoltare // **η εποχή του -ού** perioada secerișului

θερι-στής, *ο, -ίστρια, η subst.* 1. secerător(-oare) 2. *ο Θεριστής* luna iunie

θεριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de secerat, de seceriș // **-ή μηχανή** secerătoare // **τα -ά** plata pentru seceriș 2. razant(-ă) // **-ή βολή** tir razant

θερμωγ-ός, -ός, -ό *adj.* bun(-ă) conducător(-oare) de căldură

θερμ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, *θερμασμένος* v.t. (și *fig.*) a încălzi // ~ **το δωμάτιο** a încălzi camera

θέρμανση, *η subst.* încălzire // **κεντρική** ~ încălzire centrală

θερμαντικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de încălzire, care răspândește căldură, încălzitor(-oare) II. *subst.* **το -ό** băutură caldă III. *adv.* (-ά) prin încălzire

θερμαστής, *ο subst.* fochist

θερμάστρα, *η subst.* sobă

θέρμες, *οι subst. pl.* băi romane, terme

θέρμη, *η subst.* 1. febră (tifoidă) 2. *fig.* ardoare, inflăcărare, avânt

θερμίδα, *η subst.* calorie

θερμιδικ-ός, -ή, -ό *adj.* de calorii

θερμιδόμετρο, *το subst.* calorimetru

θερμικ-ός, -ή, -ό *adj.* termic(-ă), caloric(-ă) // **-ή ενέργεια** energie termică

θερμόαιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (*d. animale*) cu sânge cald 2. *fig.* iute la mână

θερμογόν-ος, -α, -ο *adj.* termogen(-ă)

θερμοδυναμική, *η subst. fiz.* termodinamică

θερμοδυναμικ-ός, -ή, -ό *adj.* termodinamic(-ă)

θερμοηλεκτρικ-ός, -ή, -ό *adj.* termoelectric(-ă)

θερμοηλεκτρισμός, *ο subst. fiz.* termoelectricitate

θερμοκέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* iute la mână

θερμοκήπιο, *το subst.* seră

θερμοκοιτίδα, *η subst.* incubator

θερμοκρασία, *η subst.* temperatură // **η ~ του σώματος** temperatura corpului

θερμομέτρηση, *η subst.* măsurarea temperaturii, termometrizare

θερμομετρικ-ός, -ή, -ό *adj.* termometric(-ă)

θερμόμετρο, *το subst.* termometru

θερμομετρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, *θερμομετρημένος* v.t. a măsura / lua temperatura

θερμοπληξία, *η subst. med.* îmbolnăvire prin căldură excesivă a mediului ambiant, termoplexie

θερμοπυρηνικ-ός, -ή, -ό *adj.* termonuclear(-ă)

θερμός, ή θερμός, *το subst. invar.* termos (vas)

θερμ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cald(-ă), călduros(-oasă), fierbinte // **-ό κλίμα** climă caldă // **-ός άνεμος** vânt cald // **-ή υποδοχή** primire călduroasă

II. *adv.* -ά cu căldură, în mod călduros

θερμοσίφωνας, *ο* și *θερμοσίφωνο, το subst. tehn.* voiant

θερμοστατής, *ο subst.* termostat

θερμοσυσσωρευτής, *ο subst. tehn.* acumulator de căldură

θερμότητα, *η subst.* 1. *fiz.* căldură // **ηλιακή** ~ căldură solară 2. *fig.* cordialitate, afecțiune, dragoste

θερμοφώρα, *η subst.* termofor

θέρος, *ο subst.* 1. seceriș 2. perioada secerișului

θέρ-ος, -ους, *το subst.* vară

θέση, *η subst.* 1. loc, poziție, post // **προσφέρω τη ~ μου** ofer locul meu // **κοινωνική** ~ poziție socială // **δημοσία** ~ post bugetar 2. situație, stare // **βρίσκεται σε καλή** ~ se află într-o situație bună 3. (la tren etc.) clasă // **εισιτήριο πρώτης -ης** bilet de clasa I 4. teză // **δεν μπορώ να υποστηρίξω τέτοια** ~ nu pot să susțin o astfel de teză // **είμαι σε ~ να...** a fi în stare să...

θεσιθήρας, *ο subst.* amator de post în serviciile publice (pentru a face un efort mai mic)

θεσιθρία, *η subst.* faptul de a fi amator de post în serviciile publice

θεσμικ-ός, -ή, -ό *adj.* instituțional(-ă), referitor(-oare) la legislație

θεσμοθ-έτης, *ο; -έτης, η subst.* legislator

θεσμοθέτηση, *η subst.* legiferare

θεσμοθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, *θεσμοθετημένος* v.t. a legifera

θεσμός, *ο subst.* instituție, regulă de drept, lege // **ο ~ του γάμου** instituția căsătoriei // **οι θεσμοί** (și cu sensul) constituție

θεσπέσι-ος, -α, -ο I. *adj.* excelent(-ă) II. *adv.* (-α)

θεσπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, *θεσπισμένος* v.t. a decreta, a impune o măsură (administrativă)

θέσπιση, *η subst.* acțiunea de a decreta / de a da o ordonanță / măsură administrativă

θέσπισ-μα, -ματος, *το subst.* 1. decret, ordonanță, hotărâre administrativă 2. *jur.* **κλητήριο** ~ citație înaintea unei instanțe

θεσσαλικ-ός, -ή, -ό *adj.* al (a) Tesaliei sau al (a) locuitorilor Tesaliei // **-ός κάμπος** câmpia Tesaliei

θεσσαλονικιώτικ-ος, -η, -ο *adj.* tesalonicean(-ă), salonichez(-ă)

θέσφατο, το *subst.* (*mai ales la pl.*) proorocire, oracol

θετικισμός, ο *subst. filoz.* pozitivism

θετικιστής, ο, -ίστρια, η *subst. filoz.* adept(-ă) al

(a) pozitivismului, pozitivist(-ă)

θετικό, το *subst. filoz.* pozitivul unui film

θετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. concret(-ă), net(-ă) // -ή βοήθεια ajutor concret // οι έρευνες δεν απέδωσαν τίποτε το θετικό cercetările nu au dat nimic concret // -ό κέρδος câștig net 2. afirmativ(-ă) // -ή απάντηση răspuns afirmativ 3. pozitiv(-ă) // -ες επιστήμες științe pozitive // *mat.* -ός αριθμός număr pozitiv // *fiz.* -ός ηλεκτρισμός electricitate pozitivă // *gram.* -ός βαθμός gradul pozitiv 4. (*d.* oameni) de nădejde // -ός άνθρωπος om de nădejde 5. concludent(-ă) // -ή ιατρική εξέταση examen medical concludent II. *adv.* (-ά)

θετικότητα, η *subst.* pozitivitate, caracter pozitiv

θετ-ός, -ή, -ό *adj.* adoptiv(-ă) // -οί γονείς părinți adoptivi // -ός υιός fiu adoptiv

θέτω, έθεσα, (τίθεται) τέθηκα, *v.t.* 1. a pune, a așeza // ~ την υπογραφή μου a-și pune iscălitura // ~ σωστά το πρόβλημα a pune just problema // -ω όρους a pune condiții 2. a stabili // ~ νόμους a stabili legi

θεωρείο, το *subst.* lojă, tribună

θεώρημα, -ματος, το *subst. mat.* teoremă

θεώρηση, η *subst.* 1. părere, încredințare 2. revizuire, control // ~ μιας μετάφρασης revizuirea unei traduceri

θεωρητικολογία, η *subst.* 1. teoretizare 2. *fig.* formulare de generalități

θεωρητικολογ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a teoretiza 2. *fig.* a face teorie goală

θεωρητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. teoretic(-ă) // -ά συμπεράσματα concluzii teoretice II. *subst.* o -ός, teoretician III. *adv.* (-ά) din punct de vedere teoretic

θεωρία, η *subst.* 1. teorie // η ~ και η πράξη teoria și practica 2. *fig.* aspect exterior, înfățișare

θεωρικά, τα *subst. pl. ist.* (în Atena antică) bani dați din vistieria publică cetățenilor săraci pentru a-și cumpăra bilet la teatru

θεωρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, θεωρημένος I. *v.t.* 1. a considera, a crede // ~ καθήκον μου *va...* consider că e datoria mea să... 2. a cerceta atent, a controla, a revizui

θήκαρι, το *subst.* teacă, toc pentru cuțit / sabie

θήκη, η *subst.* 1. cutie, casetă 2. teacă, toc

θηλ-άζω, -ασα I. *v.t.* a alăpta II. *v.i.* a suge // το παιδί -ει copilul suge

θηλασμός, ο *subst.* alăptare

θηλαστικά, τα *subst. pl. zool.* mamifere

θήλαστρο, το *subst.* 1. *inv.* biberon 2. pompă pentru sân

θηλειά, η *subst.* butonieră

θηλή, η *subst.* 1. mamelon, sfârc 2. biberon

θηλιά, η *subst.* 1. laț; lasou // μούβαλε τι ~ στο λαιμό a strânge cu ușa 2. ștreang 3. butonieră 4. ochi de plasă 5. ochi de tricotaj / ciorap

θηλυκό, το *subst.* 1. persoană de sex feminin 2. femelă

θηλυκ-ός, -ή și -ιά, -ό *adj.* 1. (*de sex*) feminin(-ă) 2. (*d.* obiecte) potrivit(-ă), care se potrivește / îmbină / îmbucă // -ή σουστά arc potrivit

θηλυκότητα, η *subst.* feminitate

θηλυκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*la obiecte*) potrivire, îmbinare 2. încopciere

θηλυκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, θηλυκωμένος *v.t.* 1. a potrivi, a îmbina (*obiecte*) 2. a încopcia, a încheia

θηλυπρέπεια, η *subst.* comportament feminin, (*pop.*) purtare de femeie / muierescă

θηλυπρεπ-ής, -ής, -ές I. *adj.* muieresc II. *adv.* (-ώς) ca o muier, muiereste

θήλω-μα, -ματος, το *subst. med.* aluniță; neg

θημιονιά, η *subst.* claie, căpiță, stog

θήρα, η *subst.* vânătoare

θηραικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la insula Santorini (Thiera) // -ή γη o rocă vulcanică

θήρα-μα, -ματος, το *subst.* vânat

θηρευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* vânătoresc(-ească), de vânător, de vânătoare II. *adv.* (-ά) vânătoresște

θηρ-εύω, -ευσα, *v.t.* a vâna; a se ocupa cu vânătoarea

θηρίο, το *subst.* 1. fiară, animal sălbatic 2. *fig.* om crud, bestie, brută, fiară 3. *mitol.* balaur 4. *fig.* om foarte rezistent, robust 5. (*d.* un copil) *fig.* fiară, drac

θηριοδαμ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* dresor (-oare)

θηριοτροφείο, το *subst.* menajerie

θηριώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* bestial(-ă), fioros(-oasă), animalic(-ă), sălbatic(-ă), feroce II. *adv.* (-ώς)

θηριωδία, η *subst.* bestialitate, ferocitate

θησαυρ-ίζω, -ισα I. *v.t.* a tezauriza, a acumula bogății II. *v.i.* a se îmbogăți, a se înstări

θησαύριση, η și θησαύρισμα, το și θησαυρισμός, ο *subst.* tezaurizare, acumulare de bogății

θησαυρ-ός, ο *subst. fig.* 1. tezaur, comoară 2. *fig.* (*d.* o persoană) comoară // -έ μου! comoara mea!

θησαυροφύλακας, ο *subst.* trezorier, vistiernic

θησαυροφυλάκιο, το *subst.* trezorerie, vistierie

θήτα, το *subst.* theta, litera Θ, a opta literă a alfabetului grecesc

θητεία, η *subst.* stagiul / serviciu militar, durata unui serviciu, termen // **εταλειώσε τη ~ του** și-a terminat stagiul // **στρατιωτική ~** stagiul militar

θητ-εύω, -ευσα *v.t.* 1. a-și face ucenicia pe lângă cineva (artist etc.) 2. a-și face / efectua stagiul

θιασάρχης, ο *subst.* (la teatru) directorul trupei

θίασος, ο *subst.* trupă de teatru

θιασώτης, ο *subst.* admirator (entuziast), adept (înfăcărat), susținător

θίγω, **έθιξα**, **θήχτηκα**, **θιγμένος** *v.t.* 1. *fig.* a atinge // ~ **το ζήτημα** a atinge problema 2. *fig.* a jigni, a ofensa // **θίγεται εύκολα** se ofensează foarte repede / ușor

θίνα, η *subst.* (mai ales la pl.) dună de nisip

θλάση, η *subst. med.* fractură (de oase)

θλιβερός, -ή, -ό *I. adj.* 1. trist(-ă), dureros(-oasă) // -ό **τραγουδί** cântec trist 2. *fig.* jalnic(-ă), mizerabil(-ă), deplorabil(-ă) // -ή **κατάσταση** situație mizerabilă, nenorocit(-ă) *II. adv.* (-ă)

θλιβω, (θλιβομαι), **θλιμμένος** *v.t.* a întrista, a măhni, a îndurera, a amări; **θλιμμένος**, -η, -ο (ca *adj.*) trist(-ă), supărat(-ă)

θλίψη, η *subst.* tristețe, măhnire, durere, suferință

θνησιγενής, -ής, -ές *adj.* (și *fig.*) născut(-ă) mort(-oartă)

θνησιμαίος, -α, -ο *adj.* (d. un animal) mort (-oartă)

θνησιμότητα, η *subst.* mortalitate

θνητός, -ή, -ό *adj.* muritor(-oare)

θνητός, -ο, -η *subst.* muritor, om

θόλος, ο *subst.* boltă, cupolă // **ουράνιος ~** boltă cerească

θολός, -ή, -ό *I. adj.* 1. tulbure, neclar(-ă) 2. înnourat(-ă) // **ψαρεύει σε -ά νερά** pescuiește în ape tulburi *II. adv.* (-ă) în mod tulbure, neclar // **βλέπω ~** a vedea tulbure, a nu vedea clar

θολοσκεπαστός, -η, -ο *adj.* care are acoperiș în formă de boltă, boltit(-ă)

θολότητα, η *subst.* tulburare, neclaritate

θολούρα, η *subst.* 1. atmosferă tulbure, vreme înnorată 2. confuzie

θόλω-μα, -ματος, **το** *subst.* 1. tulburare, întunecare 2. confuzie

θολώνω, -ωσα, -ώθηκα, **θολωμένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) tulbura // ~ **τα νερά** a tulbura apele 2. a (se) încurca, a (se) amesteca // **τα πράγματα** -ώνουν se încurcă lucrurile

θολωτός, -ή, -ό *adj.* boltit(-ă), cu boltă

θόριο, **το** *subst. chim.* toriu

θορυβοποιός, ο *subst.* gălăgios(-oasă), zgomotos(-oasă), turbulent(-ă)

θόρυβος, ο *subst.* gălăgie, zgomot, zarvă // **γίνεται πολύς ~ γιά το τίποτα** se face mult zgomot pentru nimic // **προκαλώ -ο γύρω απ' το όνομά μου** a stârni vâlvă în jurul numelui său

θορυβώ, -ησα, -ήθηκα, **θορυβημένος** (numai la diat. activă) *v.t.* 1. a face zgomot, a face gălăgie, a face tapaj 2. a deranja, a incomoda // -ήθηκε η **κυβέρνηση από τις καταγγελίες της αντιπολίτευσης** guvernul a fost deranjat de acuzațiile opoziției 3. a nelinești // Η **κατάσταση του παιδιού τους** -ησε situația copilului i-a nelineștit

θορυβώδης, -ης, -ες *I. adj.* zgomotos(-oasă), gălăgios(-oasă) // -ης **πόλη** oraș zgomotos *II. adv.* (-ώς) cu zgomot, cu gălăgie

θούριος, ο și **θούριο**, **το** *subst.* cântec de război, marș de război // *ist.* ο ~ **του Ρήγα** cântecul de război compus de Rigas (Fereos din Velestîn)

θράκα, η *subst.* jar, jăratic

θρακικός, -ής, -ό și **θρακιώτικος**, -η, -ο *adj.* al Traciei, din Tracia, tracic(-ă)

θρακιώτης, ο, -ισσα, **η** *subst.* locuitor(-oare) din Tracia, trac(-ă)

θρανί-ο, **το** *subst.* (într-o școală etc.) bancă, pupitrul // **σχολικά -α** băncile școlare

θρασίμι, **το** *subst.* mortăciune

θράσος, -ους, **το** *subst.* impertinență, obraznicie, tupeu // **έχει το ~ να...** are tupeul să... // **μιλά με ~** vorbește cu impertinență

θρασύδελος, -ή, -ο *I. adj.* impertinent(-ă) și laș(-ă) *II. adv.* (-α) cu impertinență și lașitate

θρασός, -(ε)α, -ύ *adj.* impertinent(-ă), obraznic(-ă), cu tupeu

θρασύτητα, η *subst.* comportare impertinentă, obraznică // **με ~** cu impertinență

θραύση, η *subst.* 1. sfărâmare, spargere 2. *fig.* // **έκανε ~** a făcut ravagii

θραύσ-μα, -ματος, **το** *subst.* 1. ciob 2. fărâmașă 3. schijă // ~ **οβίδας** schijă de obuz

θρέμ-μα, -ματος, **το** *subst.* vezi **γέννημα**

θρεμμένος, -η, -ο *part. ca adj.* vezi **θρέφω**

θρεπτικός, -ής, -ό *adj.* hrănitor(-oare), nutritiv(-ă)

θρεφτάρι, **το** *subst.* animal aflat la îngrășat (pentru tăiere)

θρέφω, **έθρεψα**, **τρέφω** și **θράφω**, **θρεμμένος** *I. v.t.* 1. a hrăni, a nutri, a alimenta 2. a crește // ~ **γαλοπούλα** a crește curcani *II. v.i.* (d. o rană) a se închide **θρεμμένος** bine hrănit(-ă)

θρέψη, η și **θρέψιμο**, **το** *subst.* 1. hrănire, nutriție, alimentare 2. hrană 3. vindecare

θρηνητικός, -ής, -ό *adj.* de jale

θρηνολογώ, -ησα, *v.t.* a boci, a jeli

θρήνος, ο *subst.* 1. plânset, bocet 2. *bis.* επιτάφιος ~ prohodul din Vinerea Mare 3. cântec de jale, bocet

θρην-ώ, -ησα, -ήθηκα, θρηνημένος *v.t.* și *i.* a plânge, a boci, a (se) jeli

θρηνωδία, η *subst.* cântec de jale, bocet

θρησκεία, η *subst.* 1. religie 2. *fig.* lucru sfânt

θρησκοιολογία, η *subst.* știința religiilor

θρήσκευ-μα, -ματος, το *subst.* cult

θρησκευτικά, τα *subst.* lecția de religie

θρησκευτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* religios(-oasă) // -ή ευλάβεια evlavie religioasă *II. adv.* (-ά) din punct de vedere religios

θρησκευτικότητα, η *subst.* religiozitate

θρησκοόληπτος, -η, -ο *adj.* habotnic(-ă), fanatic(-ă), bigot(-ă)

θρησκοληψία, η *subst.* bigotism, habotnicie

θρήσκ-ος, -α, -ο *adj.* credincios(-oasă), religios(-oasă)

θριαμβ-ευτής, ο, -εύτρια, η *subst.* triumfător (-oare)

θριαμβευτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de triumf, triumfal(-ă), triumfător (-oare) // -ή υποδοχή primire triumfală // -ό ύψος aer triumfal *II. adv.* (-ά) în mod triumfal / triumfător

θριαμβ-εύω, -ευσα *v.t.* a triumfa, a birui

θριαμβολογία, η *subst.* laudărosenie

θριαμβολογ-ώ, -ησα, *v.t.* a face caz exagerat de succesul său, a-și trâmbița victoriile

θρίαμβος, ο *subst.* triumf, victorie, biruință

θριγκός, ο *subst. constr.* antablament

θρίλερ, το *subst.* film de groază, thriller

θρο-ίζω, -ισα *v.i.* (*d.* frunzele copacilor) a foșni, a fâșâi

θρόσιμα, -ματος, το *subst.* foșnet, fâșâit

θρόμβος, ο *subst.* cheag de sânge

θρόμβωση, η *subst. med.* tromboză

θρονί, το *subst.* scaun

θρον-ιάζομαι, -ιάστηκα, θρονιασμένος *v.d.* 1. a se așeza comod 2. a se instala pe nepusă masă

θρόν-ος, ο *subst.* tron // ανεβαίνω στο -ο a se urca pe tron // διάδοχος του -ου moștenitor al tronului

θρούμπα, η *subst.* măslină coaptă

θρουμπί și θρούμπι, το *subst. bot.* cimbru

θρυαλλίδα, η *subst.* (mai ales la tun) fitil

θρυλικ-ός, -ή, -ό *adj.* legendar(-ă) // -ά κατορθώματα fapte legendare

θρύλος, ο *subst.* (*și fig.*) legendă

θρυμματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, θρυμματισμένος *v.t.* a fărâma, a sfărâma, a prefăce în fărâme

θρυμματίσ-μα, -ματος, το *și* θρυμματισμός, ο *subst.* sfărâmare, fărâmare, fărâmițare

θρύψαλο, το *subst.* ciob

θυγατέρα, η *subst.* fiică

θυγατρική εταιρεία *adj.+subst.* filială

θύελλα, η *subst.* furtună // ~ χειροκροτημάτων furtună de aplauze

θυελλώδ-ης, -ης, -ες *adj.* furtunos(-oasă) // -ης συζήτηση discuție furtunoasă

θύλακας și θύλακος, ο *subst.* 1. anat. teacă (epitelială a firului de păr) 2. *milit.* porțiune de teren intrând în teritoriul inamic

θύ-μα, -ματος, το *subst.* victimă // πέφτω ~ κάποιου a cădea victimă cuiva

θυμ-άμαι și θυμ-ούμαι, -ήθηκα *v.d.* a-și aminti, a-și aduce aminte

θυμάρι, το *subst.bot.* cimbrisor

θυμαρίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de cimbrisor

θυμηδία, η *subst.* ilaritate

θύμηση, η *subst.* 1. aducere aminte 2. amintire

θυμητικό, το *subst.* capacitate / putere de memorare

θυμία-μα, -ματος, το *subst.* tămbăie

θυμιατήρι și θυμιατό, το *bis.* cădelniță

θυμιατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, θυμιατισμένος *v.t.* a tămbăia

θυμ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a aminti 2. a evoca // ~ το παρελθόν a evoca trecutul

θυμικό, το *subst.psih.* psihic

θυμοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* năvalnic(-ă), tumultuos(-oasă)

θύμος, ο *subst.anat.* timus, glandă cu secreție internă

θυμός, ο *subst.* supărare, mânie, furie

θυμοσοφία, η *subst.* filozofia vieții

θυμόσοφος, -η, -ο *adj.* filozof(-oafă), înțelept(-eaptă)

θυμούμαι *v.d.* vezi θυμάμαι

θυμ-ώνω, -ωσα, θυμωμένος *v.t.* și *i.* a supăra, a mânia // είμαι θυμωμένος μαζί του sunt supărat pe el

θύρα, η *subst.* (*inv.*) ușă // κεκλεισμένων των -ών cu ușile închise // επί -αις foarte aproape

θύραθεν *adv.* // η ~ παιδεία învățământ antic

θυρεοειδ-ής, -ους, -ο *subst.* (glanda) tiroidă

θυρεός, ο *subst.* stemă, blazon, ecuson

θυρίδα, η *subst.* 1. ghișeu 2. căsuță // ταχυδρομική ~ căsuță poștală 3. seif individual // τραπεζική ~ seif bancar individual

θυροκόλληση, η *subst.* afișare, lipire pe ușă a unui act / aviz / înștiințare etc.

θυροκολλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, θυροκολλημένος *v.t.* a lipi pe ușă o comunicare / un act / o înștiințare etc.

θυροτηλέοραση, η *subst.* televiziune cu circuit închis montată într-un bloc de locuințe

θυροτηλέφωνο, το *subst.* interfon montat într-un bloc de locuințe
 θυρόφυλλο, το *subst.* canat (de ușă)
 θυρωρείο, το *subst.* camera portarului
 θυρωρ-ός, ο -ίνα, η *subst.* portar(-ăreasă)
 θύσανος, ο *subst.* ciucure, fundă
 θυσανωτ-ός, -ή, -ό *adj.* în formă de ciucure, în formă de fundă
 θυσία, η *subst.* sacrificiu, jertfă // γίνομαι ~ (για κάποιον) a se sacrifica pentru cineva // με κάθε ~ sau πάση ~ cu orice preț // αντί μεγάλων -ών cu prețul unor mari sacrificii
 θυσ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, θυσιασμένος *v.t.* și *i.* 1. a sacrifica, a jertfi // ~ τον εαυτό μου a se sacrifica 2. *fig.* a se lipsi de..., a renunța la... // -ίασα όλες μου τις διασκεδάσεις m-am lipsit de toate distracțiile
 θυσιαστήριο, το *subst.* 1. altar 2. *bis.* Sfânta Masă din altar
 θύτ-ης, ο și -ις și -τρια, η *subst.* 1. cel (cea) care aduce jertfă 2. *fig.* cel (cea) care chinuiește pe cineva, care distruge pe cineva
 θώκος, ο *subst. fig.* scaun, fotoliu
 θωπεία, η *subst.* 1. (și *fig.*) mângâiere 2. dezmiertare, alintare

θωπευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* mângâietor(-oare), dezmiertător(-oare), alintător(-oare) II. *adv.* -ά în mod mângâietor
 θωπ-εύω, -ευσά, -εύτηκα, θωπευμένος *v.t.* 1. a mângâia, a dezmierta, a alinta 2. *fig.* a linguși, a flata
 θώρακας, ο *subst.* 1. *anat.* torace 2. *milit.* platoșă 3. cuirasă, blindaj // αδιάτρητος ~ cuirasă im-perforabilă
 θωρακ-ίζω, -ισά, -ίστηκα, θωρακισμένος *v.t.* 1. a îmbrăca cu platoșă 2. (și *fig.*) a blinda
 θωρακικ-ός, -ή, -ό *adj. anat.* toracic(-ă)
 θωράξιο, το *subst.* 1. parapet 2. *mar.* gabie
 θωράκιση, η *subst.* cuirasare, blindare.
 θωράκισ-μα, -ματος, το *subst.* cuirasaj, blindaj, acoperire cu cuirasă de oțel a navelor
 θωρακοφόρος, ο *subst.* îmbrăcat în platoșă, în-zăuat
 θωρακωτ-ός, -ή, -ό *adj.* blindat(-ă) // -ό άρμα car de luptă blindat
 θωρηκτό, το *subst. mar.* cuirasat, navă de război
 θωριά, η *subst.* 1. înfățișare, expresie a feței 2. mină, fizionimie, culoare // μ' αρέσει η ~ του îmi place fizionomia lui
 θωρώ *v.t.* a privi

I i

I, ι (iota) 1. a noua literă a alfabetului grecesc 2. *num. card. și ordin.* I', ι' (cu un apex în dreapta sus) = 10 (zece) sau al zecelea, a zecea; .I, .ι (cu un apex în stânga jos) = 10.000 (zece mii) sau al zece miilea, a zecea mia

-ιά sufix cu sensurile: 1. pom, plantă // **κερασιά** cireș 2. urmă, pată // **δακτυλιά** urmă de deget // **λαδιά** pată de ulei 3. lovitură (cauzată de un obiect) // **σπαθιά** lovitură de sabie 4. rană // **μαχαιριά** rană de cuțit 5. cantitate // **χεριά** o mână de... 6. fem. al numelor proprii // **Πατρινιά** locuitoare a Patrasului 7. fem. adj. // **κακιά** rea 8. subst. abstract derivat de la subst./v. // **ανημποριά** neputință 9. colectivate // **εργασιά** muncitorime 10. stare // **παγωνιά** îngheț

-ια sufix pt. subst. fem. abstracte postverbale // **κατηγορία** (pop.) categorie 2. sufix nominal fem. // **κάμπια** omidă

-ία 1. sufix pt. subst. fem. abstracte derivate del mai adeseori din vb. compuse exprimând un rezultat // **συνομιλία** discuție 2. sufix subst. proprii // **Γαλλία** Franța

ιαγούάρος, o *subst. zool.* jaguar

ιαίνω, **ιάσαμ** **ιάθηκα**, v.t. a doftorici, a face bine

ιακωβίνοι, oi *subst. pl. ist.* iacobini

ιαματικ-ός, -ή, -ό *adj.* tămăduitor(-oare), curativ(-ă) // -ά **λουτρά** băi

ιαματικότητα, η *subst.* putere tămăduitoare

ιαμβικ-ός, -ή, -ό *adj.* iambic(-ă)

ιαμβος, o *subst.* iamb (vers)

Ιανουάριος, o *subst.* ianuarie

ιαπετικ-ός, -ή, -ό *adj.* (înv.) indoeuropean(-ă)

Ιάπωνας, o *subst.* japonez

ιαπωνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* japonez(-ă) II. *subst.* τα -ά limba japoneză

ίαση, η *subst.* vindecare, tămăduire

ιάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* vindecabil(-ă)

ιατρείο, το *subst.* cabinet medical

ιατρική, η *subst.* medicină

ιατρικ-ός, -ή, -ό *adj.* de medicină, medical(-ă) // -ή **Σχολή** Facultatea de Medicină // -ή **θεραπεία** tratament medical

ιατροδικαστ-ής, -ο, -η *subst.* medic legist

ιατροδικαστική, η *subst.* medicină legală

ιατροδικαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* medico-legal(-ă)
ιατρ-ός, ο, η *subst.* medic, doctor, doctoriță
ιατρόσημο, το *subst.* timbru medical (pe rețete, adeverințe etc.)

ιατροφιλόσοφος, ο *subst. inv.* medic cu preocupări de filozofie și literatură

ιαχή, η *subst.* strigăt (de luptă)

ιβηρικ-ός, -ή, -ό *adj.* iberic(-ă) // -ή **Χερσόνησος** Peninsula Iberică

ιβίσκος, ο *subst. bot.* ibiscus

ίγγλα și **ίγκλα**, η *subst.* chingă

ιγκόγκνιτο *adv.* incognito

ιγμόρειο (άντρο) το *subst. anat.* fosa canină

ιγμοριτίδα, η *subst. med.* inflamație a fosei canine

ιδανίκευση, η *subst.* idealizare

ιδανικ-εύω, -ευσα v.t. a idealiza

ιδανικό, το *subst.* ideal // **υψηλά** -ά idealuri înalte

ιδανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ideal(-ă), perfect(-ă), desăvârșit(-ă) // -ή **κοινωνία** societate ideală // -ός **σύζυγος** soț ideal II. *adv.* (-ά)

ιδανικότητα, η *subst.* idealitate

ιδέ-α, η *subst.* I. idee, gând, opinie, părere // **πολιτικές** -ες idei politice // **έμμονη** ~ idee fixă // **δέν έχω** ~ **απ'ό** τι μου λες nu am idee despre ceea ce-mi spui // **έχει** πολύ **καλή** ~ **γ'**ι αυτόν are o prea bună părere despre sine // **είμαι** της -ας sunt de părere // οι -ες (și cu sensul) ideile, teoriile, ideologia II. *loc. adv.* // **μια** ~, o idee, puțin, un pic

ιδεαλισμός, o *subst. filoz.* idealism

ιδεαλ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* idealist(-ă)

ιδεαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* idealist(-ă) // -ές **θεωρίες** teorii idealiste

ιδεατ-ός, -ή, -ό *adj.* imaginar(-ă), ideal(-ă)

ιδεόγραμ-μα, -ματος, το *subst.* ideogramă

ιδεογραφία, *subst.* ideografie

ιδεοκρατία, η *subst. filoz.* idealism

ιδεοληψία, η *subst.* obsesie

ιδεολογία, η *subst.* ideologie

ιδεολογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ideologic(-ă) // -ός **προσανατολισμός** orientare ideologică II. *adv.* (-ά) din punct de vedere ideologic

ιδεολόγ-ος, -ο, -η *subst.* ideolog(-ă)

ιδεώδ-ες, -ους, το subst. ideal // **τα εκπαιδευτικά -η** idealurile legate de educație (educative) // **τα κοινωνικά -η** idealurile sociale

ιδεώδ-ης, -ης, -ες adj. ideal(-ă)

ιδιάζω v.intr. (doar ind. prez.) 1. a se potrivi 2. **ιδιάζ-ω part.** deosebit(-ă), special(-ă)

ιδιαιτέρ-ος, -η, -ο I. adj. 1. deosebit(-ă), special(-ă) // **-ο φαγητό** mâncare deosebită // **του κάνω πάντα κάτι** -ο îi fac întotdeauna ceva special 2. particular(-ă), separat(-ă) // **έχω -ο διαμέρισμα** am apartament separat II. **adv.** (-ως) și (-α) 1. în mod deosebit, mai ales // **-α εσύ δέν έπρεπε να μιλήσεις έτσι** mai ales tu nu trebuia să vorbești așa 2. separat // **θέλω να σου μιλήσω -α** vreau să-ți vorbesc separat

ιδιαιτέρος, ο ιδιαιτέρα, η subst. secretar(-ă) particular(-ă)

ιδιαιτερότητα, η subst. particularitate

ιδιοκατοίκηση, η subst. faptul de a locui în casă proprie

ιδιόκλιτ-ος, -η, -ο adj. gram. cu declinare proprie / aparte

ιδικ-ός, -ή, -ό pron. pos. vezi **δικός**

ιδιοκτησία, η subst. proprietate // **προσωπική ~** proprietate personală // **πνευματική ~** proprietate literară sau artistică // **δικαίωμα -ς** drept de proprietate

ιδιοκτήτ-ης, ο, -ρια, η subst. proprietar(-ă) / (-ăreasă)

ιδιοκτήτ-ος, -η, -ο adj. particular(-ă), privat(-ă) // **-ο σπίτι** casă particulară

ιδιομορφία, η subst. particularitate, element specific

ιδιόμορφ-ος, -η, -ο adj. I. special(-ă), particular(-ă); sui-generis // **-ο πολίτευμα** regim politic sui-generis II. **adv.** (-α)

ιδιοποίηση, η subst. însușire, luare în stăpânire a unui lucru străin, uzurpare

ιδιοποι-οῦμαι, -ήθηκα v.t. a-și însuși un lucru străin, a uzurpa

ιδιορρυθμία, η subst. 1. fel de a fi straniu / ciudat 2. ciudățenie

ιδιόρρυθμ-ος, -η, -ο I. adj. 1. ciudat(-ă), straniu(-e) // **-ος τρόπος ζωής** fel de a fi straniu / ciudat 2. **rel.** idioritmice(-ă) // **-α μοναστήρια** mănăstiri idioritmice II. **adv.** (-α) în mod deosebit

ιδ-ιος, -ια, -ιο I. adj. 1. identic(-ă); leit(-ă) // **Η καινούργια κυβέρνηση είναι -ια με την προηγούμενη** noul guvern este identic cu cel precedent // **είναι -ιος ο πατέρας του** este leit taică-său 2. același (aceeași); chiar // **το -ιο πράγμα** același lucru // **κατά τον -ιο τρόπο** în același fel // **στο -ιο μου το σπίτι** în chiar casa

mea II. **pron. de întărire** (cu articol ο, η, το) eu însumi, ea însăși, el însuși; în persoană // **αυτός ο -ος το έγραψε** el însuși a scris-o (a scris-o chiar el) // **εγώ ο -ος θα έρθω** eu însumi voi veni // **το -ιο του το χέρι** (chiar) mâna lui proprie // **θα 'ρθει ο -ιος ο προθυπουργός** va veni primul ministru în persoană III. **adv.** **ίδια, la fel; ιδίως, în deosebi, mai ales**

ιδιοσυγκρασία, η subst. temperament

ιδιοσυντήρητ-ος, -η, -ο adj. care se întreține singur(-ă)

ιδιοτέλεια, η subst. interes personal // **από ~** din interes

ιδιοτελ-ής, -ής, -ές adj. interesat(-ă); egoist(-ă)

ιδιότητα, η subst. calitate, însușire // **με την ~** **του επιστήμονα** în calitate de om de știință

ιδιοτροπί-α, η subst. capriciu, ciudățenie // **~ της τύχης** capriciile soartei // **έχει πολλές -αες** are multe ciudățenii

ιδιότροπ-ος, -η, -ο I. adj. capricios(-oasă), cu toane, ciudat(-ă) II. **adv.** (-α)

ιδιοτυπία, η subst. 1. originalitate, specificitate 2. ciudățenie, bizarerie

ιδιότυπ-ος, -η, -ο I. adj. 1. original(-ă) 2. **fig.** ciudat(-ă), bizar(-ă) II. **adv.** (-α)

ιδιοφυ-ής, -ής, -ές adj. de geniu, genial(-ă)

ιδιοφυία, η subst. geniu

ιδιόχειρ-ος, -η, -ο I. adj. scris(-ă) / făcut(-ă) / dat(-ă) etc. cu propria mână II. **adv.** (-α), cu propria mână

ιδιοχρησία, η subst. folos personal

ιδίω-μα, -ματος, το subst. 1. însușire, calitate, obicei 2. **lingv.** idiom

ιδιωματικ-ός, -ή, -ό I. adj. idiomatic(-ă) II. **adv.** (-ά) în idiom

ιδιωματισμός, ο subst. **lingv.** expresie idiomatică **ιδιώνυμο (αδίκημα), το jur.** infracțiune care se judecă după o lege excepțională

ιδιωτεία, η subst. med. idiotie

ιδιωτ-εύω, -ευσα v.i. a duce o viață privată, a trăi ca un particular / ca simplu cetățean

ιδιώτης, ο subst. 1. persoană particulară, simplu cetățean 2. idiot, tâmpit

ιδιωτικοποίηση, η subst. pol. privatizare

ιδιωτικ-ός, -ή, -ό I. adj. particular(-ă), privat(-ă) // **-ό σχολείο** școală particulară // **-ή ζωή** viață particulară / privată // **-ός υπάλληλος** funcționar al unei întreprinderi particulare II. **adv.** (-ά)

ιδιωτισμός, ο subst. gram. expresie idiomatică, idiotism

ιδού adv. iată, uite // **~ τι λέγει** iată ce zice

ιδροκόπημα și **ιδροκόπι, το subst.** sudoare multă

ιδροκοπ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a transpira mult 2. a munci din greu, a-l trece nădușelile
ίδρυ-μα, -ματος, το *subst.* instituție, așezământ; fundație, for // **κρατικό** ~ instituție de stat // **επιστημονικά -ματα** instituții științifice // **κοινωνοφελές** ~ așezământ obștesc
ίδρυση, η *subst.* creare, înființare, întemeiere, fundare, instituire
ιδρ-υτής, ο, -ύτρια, η *subst.* fondator(-oare), întemeietor(-oare), ctitor(-ă)
ιδρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* constitutiv(-ă), fondator(-oare) // **-ή συνέλευση** adunare constitutivă
ιδρ-ύω, -υσα, -ύθηκα, ιδρυμένος *v.t.* a fonda, a întemeia, a înființa, a crea, a institui // ~ **εταιρεία** a înființa o societate.
ίδρω-μα, -ματος, το *subst.* transpirație, sudoare
ιδρ-ώνω, -ωσα, ιδρωμένος *v.i.* 1. a transpira, a asuda, a năduși 2. *fig.* a se chinui
ιδρώνας, ο *subst.* 1. transpirație, sudoare 2. *fig.* efort, oboseală // **ο ~ τρέχει ποτάμι** sudoarea curge și/oraie // **μ'έκοψε κρύος** ~ m-au trecut sudori reci // **με τον -α του προσώπου** cu sudoarea frunții
ιδρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* sudorific(-ă) // **-ό τσάι** ceai sudorific
ιδρωτίλα, η *subst.* miros de transpirație / sudoare
ιδρωτοποι-ός, -ός, -ό *adj.* sudoripar(-ă) // **-ός αδένας** glandă sudoripară
ιδωμέν-ος, -η, -ο *adj.* văzut(-ă)
Ιερά Εξέταση, η *subst.* ist. închiziția
ιεραποστολή, η *subst. relig.* 1. misiune creștină 2. sediul misiunii creștine
ιεραποστολικ-ός, -ή, -ό *adj.* misionar(-ă)
ιεραπόστολ-ος, -ο, -η *subst. relig.* misionar(-ă)
ιεράρχης, ο *subst.* ierarh
ιεράρχηση, η *subst.* ierarhizare, stabilirea unei ierarhii
ιεραρχία, η *subst.* ierarhie
ιεραρχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ierarhic(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod ierarhic, pe cale ierarhică
ιεραρχ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ιεραρχημένος *v.t.* a ierarhiza, a stabili o ierarhie
ιερατεία, η *subst.* calitatea de preot, preoție
ιερατείο, το *subst.* cler, preoție
ιερατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* clerical(-ă), preoțesc(-ească) // **η -ή σχολή** seminar teologic II. *subst.* **η -ή** preoție
ιερέας, ο *subst.* preot, popă
ιέρεια, η *subst.* preoteasă păgână
ιερειάδα, η *subst.* plângere, tânguire
ιερό, το *subst.* altar, sanctuar
ιερογλυφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* hieroglific(-ă) II. *subst.* **τα -ά** hieroglifice
ιεροδιάκονας, ο *subst.* ierodiacon

ιεροδιδασκαλείο, το *subst.* seminar teologic
ιερο(δι)δάσκαλος, ο *subst.* (la școală) preot și profesor de religie
ιερόδουλη și **ιερόδουλος, η** *subst.* prostituată
ιεροεξεταστής, ο *subst.* 1. inchiizitor 2. *fig.* anchetator brutal
ιεροεξεταστικ-ός, -ή, -ό *adj.* inchiizițional(-ă), de inchiiziție
ιεροκήρυκας, ο *subst.* predicator
ιεροκρατία, η *subst. pol.* clericalism
ιερολογία, η *subst.* slujba de cununie
ιερολογ-ώ, -ησα *v.t.* a face slujba de cununie
ιερομαντεία, η *subst. ant.* prezicere a viitorului (prin studierea viscerelor animalelor sacrificate zeilor)
ιερομάρτυρας, ο *subst.* mucenic, martir
ιερομόναχος, ο *subst.* ieromonah, călugăr-preot
ιερ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sfânt(-ă), sacru(-ă), // **τα -ά** *pl.* lucrurile sfinte // **τα -ά άμφια** odăjdiiile // **-ο** osul sacru // **δεν έχει τίποτα το -ό** nu are nimic sfânt 2. *fig.* inviolabil(-ă) II. *adv.* **-ά** în chip sfânt
ιεροσκοπία, η *subst.* vezi **ιερομαντεία**
ιεροσκοπος, ο *subst. anat.* prezicător al viitorului (pe baza studiului viscerelor animalelor sacrificate zeilor)
ιεροσυλία, η *subst.* 1. furt de obiecte de cult din biserici 2. scarilegiu, profanare, pângărire, necinstire
ιερόσυλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. hoț de biserici 2. profanator(-oare), pângăritor(-oare), care comite un sacrilegiu
ιεροσύνη, η *subst.* 1. taina hirotonisirii unui preot 2. calitatea de preot, preoție
ιεροτελεστία, η *subst.* 1. slujbă religioasă 2. ceremonie cu solemnitate
ιερότητα, η *subst.* sfințenie, caracter sacru
ιερουργία, η *subst.* oficierea serviciului divin
ιερουργ-ώ, -ησα *v.i.* a oficia serviciul divin, a sluji
ιεροφάντης, ο *subst. ant.* 1. hierofant, preot antic grec 2. *fig.* cunoscător al tainelor unei științe / arte pe care o slujește cu credință
ιερωάλης, ο *subst.* cântăreț la biserică, psalt, dascăl, cantor
ιερωμένος, ο *subst.* preot (ortodox)
ιexωβάς, ο *subst. relig.* adept al cultului Martorii lui Iehova
ίζη-μα, -ματος, το *subst.* 1. sediment 2. *chim.* precipitat
ιζηματογεν-ής, -ής, -ές *adj.* sedimentar(-ă) // **-ή πετρώματα** roci sedimentare
ιησουίτης, ο, -ισσα, η *subst.* 1. iezuit(-ă) 2. *fig.* om ipocrit, viclean

ιησουίτικ-ος, -η, -ο sau **ιησουίτικ-ός, -ή, -ό** I. *adj.* 1. de iezuit 2. *fig.* ipocrit(-ă), perfid(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod perfid

ιησουισμός, ο *subst.* 1. iezuitism 2. ipocrizie, perfidie

ιθαγένεια, η *subst.* cetățenie, naturalizare, înțetățenire // **απόκτηση της -ς** primirea cetățeniei

ιθαγεν-ής, -ής, -ές *adj.* băștinăș(-ă), indigen(-ă), autohton(-ă) // **-είς κάτοικοι** locuitori din partea locului, localnici

ιθαγεν-ής, -ο, -η *subst.* indigen(-ă), pământean(-ă)

ιθύνοντες, οι *subst. pl.* conducătorii, diriguitorii

ικανοποίηση, η *subst.* 1. satisfacere // ~ **των αναγκών** satisfacerea nevoilor 2. satisfacție // **αισθάνομαι** ~ a simți satisfacție // **απαιτώ** ~ a cere satisfacție

ικανοποιητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* satisfăcător(-oare), multumitor(-oare) // **-ά αποτελέσματα** rezultate satisfăcătoare II. *adv.* (-ά) în mod satisfăcător, multumitor

ικανοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, ικανοποιημένος *v.t.* 1. a satisface, a mulțumi // ~ **την επιθυμία κάποιου** a satisface dorința cuiva // **-ούμαι με τα λίγα** a se mulțumi cu puțin 2. a da satisfacție

ικαν-ός, -ή, -ό *adj.* capabil(-ă), apt(-ă), priceput(-ă), destoinic(-ă)

ικανότητα, η *subst.* capacitate, aptitudine, pricepere, putere, îndemânare // **δημιουργικές -ες** capacități creatoare // **άνθρωπος με μεγάλες -ες** om foarte capabil // *econ.* **αγοραστική** ~ putere de cumpărare

Ίκαρος, ο *subst. mitol.* Icar

ίκαρ-ος, ο *subst. milit.* pilot al aviației militare // **Σχολή -ων** (în Grecia) școală militară de aviație

ικεσία, η *subst.* implorare, rugămintă fierbinte

ικετευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de implorare, rugător(-oare) II. *adv.* (-ά) cu rugăminți

ικετ-εύω, -εψα și **-ευσα** *v.t.* a implora, a ruga fierbinte // **σε** ~ te implor

ικέτ-ης, ο, -ίδα și **-ισσα, η** *subst. ant.* rugător(-oare)

ικμάδα, η *subst.* 1. sevă, suc 2. *fig.* vlagă

ικρίω-μα, -ματος, το *subst.* 1. eșafod 2. estradă, podium 3. eșafodaj, schelă

ίκτηρος, ο *subst. med.* icter // **λοιμώδης** ~ icter infecțios

ικτίδα, η *subst. zool.* nevăstuică, jder

ιλαρά, η *subst. med.* pojar, rujeolă

ιλαρ-ός, -ή, -ό *adj.* vesel(-ă)

ιλαρότητα, η *subst.* explozie de râs, veselie

ιλαροτραγωδία, η *subst.* tragicomedie

ίλαρχος, ο *subst. milit.* căpitan de cavalerie

ιλασμός, ο *subst.* ispășire, expiație

ίλη, η *subst. milit.* escadron de cavalerie (în trecut), astăzi de blindate

ιλλιγιώδ-ης, -ης, -ες *adj.* ametitor(-oare)

ίλιγγος, ο *subst.* amețelă, vertij, tulburare

ιλλυρικ-ός, -ή, -ό *adj.* iliric(-ă)

ιλουστρασιόν *adj. invar.* (d. hârtie) cretată

ιμάμης, ο *subst.* imam

ιμαμ-μπαϊλντί, το *subst. culin.* imambaldi

ιμάντας, ο *subst.* curea // ~ **μηχανής** curea de transmisie

ιμάτζ, το *subst. invar.* 1. imagine exterioară 2. *fig.* prestigiu, imagine

ιματιοφυλάκιο, το *subst.* garderobă, vestiar

ιματισμός, ο *subst.* îmbrăcăminte, haine

ιμιτασιόν *adj. invar.* de imitație, care nu este original

ιμπεριαλισμός, ο *subst. pol.* imperialism

ιμπεριαλ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst. pol.* imperialist(-ă)

ιμπεριαλιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj. pol.* imperialist(-ă)

// **-ός πόλεμος** război imperialist II. *adv.* (-ά)

ιμπρεσάριος, ο *subst.* impresar

ιμπρεσιονισμός, ο *subst.* impresionism

ιμπρεσιονιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst.* impresionist(-ă)

ίν-α, η *subst.* fibră // **μυϊκές -ες** fibre musculare

// **-ες του φύλλου** fibrele frunzei // **συνθετικές**

-ες fibre sintetice // **υφαντικές** **-ες** fibre textile

// **οπτικές** **-ες** fibre optice

ινάτι, το *subst.* încăpățănare

ίνδαλ-μα, -ματος, το *subst. fig.* idol, obiect de adorație

ινδιάνικ-ος, -η, -ο *adj.* al (a) indienilor din America

ινδιάν-ος, ο, -α, η *subst.* 1. indian(-ă) din America, pieile roșii 2. *ornit.* curcan, curcă

ινδικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. indian(-ă) II. *subst.* **το -ό** indigo (substanță colorată între albastru și violet)

ινδοευρωπαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* indo-european(-ă)

ινδοκάλαμος, ο *subst. bot.* bambus

ινδοκινεζικ-ός, -ή, -ό *adj.* indochinez(-ă)

ινδολογία, η *subst.* indianistică, indologie

ινδολόγ-ος, -ο, -η *subst.* indianist(-ă), indolog(-ă)

ινδονησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* indonezian(-ă)

ινδ-ός, ο, -ή, η *subst.* indian(-ă), locuitor(-oare) al Indiei

ινδουισμός, ο *subst. relig.* hinduism

ινδου-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* hinduist(-ă)

ινιακ-ός, -ή, -ό *adj. anat.* occipital(-ă)

ινίο, το *subst. anat.* occiput, partea posterioară și inferioară a craniului

ινκόγκ(κ)νιτο *adv.* incognito

ινομήμα, -ματος, το *subst. med.* tumoare benignă, fibrom
 ίνσουλίνη, η *subst.* insulină
 ινστιτούτο, το *subst.* institut // ~ ξένων γλωσσών institut de limbi străine
 ινστρούχτορας, ο *subst. pol.* instructor
 ιντελιγκέντσια, η *subst.* „intelectualii“, intelectualitatea
 ίντεξ, το *subst.* index
 ιντερβιού, το *subst.* interviu
 ιντερμέδιο și ιντερμέτζο, το *subst.* intermezzo
 ιντετερμινισμός, ο *subst. filoz.* indeterminism
 ίντριγκα, η *subst.* intrigă
 ίντσα, η *subst.* țol (egal cu 25,4 mm.)
 ινώδ-ης, -ης, -ες *adj.* fibros(-oasă)
 ίνωμα, -ματος, το *subst. med.* fibrom
 ιξόβεργα și ξόβεργα, η și ξόβεργο, το *subst.* vergea de lemn unsă cu lipici folosită la prinderea păsărilor zburătoare
 ιξός, ο *subst. bot.* 1. vâsc 2. clei, lipici
 ιξώδ-ης, -ης, -ες *adj.* cleios(-oasă), lipicios(-oasă), vâscos(-oasă)
 ίο, το *subst. bot.* violetă, viorea, toporaș
 ιοβαφ-ής, -ής, -ές *adj.* vioriu(-ie), violet(-ă)
 ιοβιλαίο, το *subst.* vezi ιωβηλαίο.
 ιοβόλ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* veninos(-oasă) // -ος φύδι șarpe veninos
 ίον, ιόντος, το *subst. fiz.* ion
 ιονικ-ός, -ή, -ό *adj.* ionic(-ă), referitor(-oare) la Marea Ionică și la insulele ionice
 ιονισμός, ο *subst. fiz.* ionizare, ionizație
 ιονόσφαιρα, η *subst.* ionosferă
 ιοντισμός, ο *subst.* vezi ιονισμός
 ιός, ο *subst.* 1. venin 2. *med.* virus 3. cocleală
 ιουδαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* iudaic(-ă)
 ιουδαϊσμός, ο *subst.* iudaism, religia iudaică
 Ιούδας, ο *subst.* 1. Iuda, ucenicul care a vândut pe Hristos 2. *fig.* trădător, iudă, vânzător
 ιουλιαν-ός -ή, -ό *adj.* iulian(-ă)
 Ιούλιος, ο *subst.* iulie, (pop.) cuptor
 Ιούνιος, ο *subst.* iunie, (pop.) ciresar
 ιούτα, η *subst. bot.* 1. iută 2. fibra textilă obținută din tulpina iutei
 ιππασία, η *subst.* călărie, echitație, hipism
 ιππέ-ας, ο, -εύτρια, η *subst.* 1. călăreț(-eață) 2. *milit.* cavalierist
 ιππευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de călărie, de călăreț II. *subst.* η -ή echitație, arta de a călări
 ιππ-εύω, -ευσα I. *v.t.* a încăleca II. *v.i.* a merge călare
 ιππικό, το *subst. milit.* cavalerie // σχολή -ού școală de cavalerie
 ιππικ-ός, -ή, -ό *adj.* de cai, hipic(-ă), de călăreț, ecvestru(-ă) // -οί αγώνες concursuri hipice

ιπποδρομία, η *subst.* cursă de cai
 ιπποδρομιακ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la curse de cai
 ιπποδρόμιο, το și ιππόδρομος, ο *subst.* hipodrom
 ιπποδύναμη, η *subst. fiz.* cal-putere
 ιππόκαμπος, ο *subst. mitol.* 1. hipocamp, animal fabulos cu corp de cal, cu două picioare și terminat printr-o coadă de pește 2. *iht.* cal-de-mare
 ιπποκόμος, ο *subst.* 1. îngrijitor de cai 2. *milit.* ordonanță
 ιπποκράτει-ος, -α, -ο și ιπποκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* hipocratic(-ă), referitor(-oare) la Hipocrate
 ιπποπόταμος, ο *subst. zool.* hipopotam
 ίππ-ος, ο *subst.* 1. cal // ~ έλξεως cal de tracțiune // ~ ιππασίας cal de călărie // ο Δούρειος ~ calul troian // *iht.* θαλάσσιος ~ cal-de-mare 2. cal-putere // κινητήρας 55 -ων motor de 55 de cai-putere
 ιπποσκευή, η *subst.* harnașament
 ιπποστάσιο, το *subst.* grajd de cai
 ιπποσύνη, η *subst.* cavalerism, atitudine de cavalier
 ιπότης, ο *subst.* (și *fig.*) cavaler // περιπλανώμενος ~ cavaler rătăcitor
 ιπποτικ-ός, -ή, -ό *adj.* (și *fig.*) de cavaler, cavalesc(-ească) // -ή συμπεριφορά purtare de cavaler, atitudine cavalească
 ιπποτισμός, ο *subst.* cavalerism
 ιπποτροφέο și ιπποφορβείο, το *subst.* crescătorie de cai, herghelie
 ιπτάμεν-ος, -η, -ο *adj.* zburător(-oare), care poate să zboare // -οι δίοκοι farfurii zburătoare
 ιρακιν-ός, -ή, -ό *adj.* irakian(-ă), din Irak
 ιρανικ-ός, -ή, -ό *adj.* iranian(-ă), al Iranului
 ίριδα, η *subst.* 1. curcubeu 2. *anat.* iris 3. *bot.* stânjenel
 ιριδίζω *v.i.* a iriza
 ιρίδιο, το *subst. chim.* iridiu
 ιριδισμός, ο *subst.* irizație, irizare, dispersia luminii în culorile curcubeului
 ιριδitiδα, η *subst. medic.* irită, inflamația irisului
 ιρλανδικ-ός, -ή, -ό *adj.* irlandez(-ă)
 ίσα-ισα *adv.* exact, tocmai, desigur // έχουμε βενζίνη ~ για εκατό χιλιόμετρα avem benzină exact pentru o sută de kilometri
 ίσαλα, τα *subst. mar.* părțile vasului aflate la același nivel cu apele mării
 ίσαμε *prep.* până // ίσαμ' εδω până aici // ίσαμε τώρα până acum
 ισάζι-ος, -α, -ο I. *adj.* echivalent(-ă), de valoare egală. II. *adv.* (-a)

ισαπόστολ-ος, -ο, -η *subst. bis.* întocmai cu apostolii // **οι -οι Κωνταντίνος και Ελένη** Constantin și Elena, întocmai cu apostolii
ισάριθμ-ος, -η, -ο I. *adj.* în același număr, egal(-ă) la număr // **οι εχθροί έχουν -ες δυνάμεις με τις δικές μας** dușmanii au puteri egale la număr cu ale noastre II. *adv.* (-α)
ισμερία, η *subst.* echinocțiu // **εαρινή** ~ echinocțiul de primăvară // **φθινοπωρινή** ~ echinocțiul de toamnă
ισμερινός, ο *subst.* ecuator
ισμεριν-ός, -ή, -ό *adj.* ecuatorial(-ă) // **-ός κύκλος** cerc ecuatorial
ισμός, ο *subst. geogr.* istm
ισι-άζω, -ασα, ισιασμένος *v.t.* 1. a îndrepta, a netezi, a nivela 2. a redresa 3. a alinia 4. a egala
ίσιασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. îndreptare, netezire, nivelare 2. redresare 3. aliniere
ίσι-ος, -ια, -ιο *adj.* 1. drept(-eaptă), neted(-ă) // **-ος δρόμος** drum drept // **-ιο έδαφος** teren neted 2. egal(-ă) // **μοιράζω σε -ια μέρη** a împărți în părți egale // **κατά -ια χρονικά διαστήματα** în intervale egale de timp 3. *fig.* sincer(-ă), direct(-ă) // **-ος άνθρωπος** om sincer
ίσω-μα, -ματος, το *subst.* 1. egalare 2. teren neted, suprafață de teren plană
ισώνω, ίσωσα, ισιωμένος *v.t.* 1. a îndrepta, a netezi, a nivela 2. a egala
ίσκα, η *subst.* iască
ίσκιος, ο *subst.* 1. umbră // **έγινε ο ~ μου** a devenit umbra mea 2. *fig.* stafie, fantomă, nălucă
ισκι-ώνω, -ιωσα, -ιώθηκα, ισκιωμένος *v.t.* a umbri, a face umbră
ισλάμ, το *subst.* 1. islamism 2. islam, totalitatea mahomedanilor
ισλαμικ-ός, -ή, -ό *adj.* islamic(-ă)
ισλαμισμός, ο *subst.* relig. islamism, mahomedanism
ισλανδικ-ός, -ή, -ό *adj.* islandez(-ă)
ίσο, το *subst. muz.* ison // **κρατάει το ~** a ține isonul (a fi de aceeași părere)
ισοβάθμ-ος, -α, -ο *adj.* de același grad
ισοβαθμ-ός, -η, -ο *adj.* cu aceeași notă
ισοβαθ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a lua aceeași notă, a avea același punctaj 2. a avea același grad
ισοβαρ-ής, -ής, -ές și **ισόβαρ-ος, -η, -ο** *adj.* de aceeași greutate
ισόβια (δεσμά) τα *subst.* închisoare pe viață
ισόβι-ος, -α, -ο I. *adj.* pe viață, viager(-ă) // **-α σύνταξη** pensie viageră // **-α πρόσοδος** rentă viageră II. *adv.* (-α) în tot timpul vieții
ισοβιότητα, η *subst.* 1. perpetuitate, durată de timp egală cu viața 2. (*d.* judecătore) inamovibilitate // *jur.* **το συνταγματικό δικαίωμα**

ισοβιότητας των δικαστών dreptul constituțional de inamovibilitate al judecătorilor
ισοβίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* condamnat(-ă) (la închisoare) pe viață
ισόγειο, το *subst.* parter
ισόγει-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* clădiri, construcții) pe pământ
ισογώνι-ος, -α, -ο *adj. geom.* izogon(-ă), cu unghiuri egale
ισοδιάστατ-ος, -η, -ο *adj.* echidistant(-ă)
ισοδυναμία, η *subst.* 1. izodinamie, egalitate de forțe 2. echivalență
ισοδύναμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de forță egală, de aceeași forță, la fel de puternic(-ă) 2. echivalent(-ă)
ισοδυναμό *v.i.* 1. a fi de forță egală, a avea aceeași putere 2. a echivala, a fi egal cu...
ισοζυγ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ισοζυγιασμένος *v.t.* a face să fie de greutate egală la cântar, a balansa, a echilibra, a cumpăni
ισοζύγιο, το *subst.* balanță, echilibru // *com.* **εμπορικόν** ~ balanța comercială // *fin.* ~ **πληρωμών** balanța de plăți
ισόθερμ-ος, -η, -ο *adj.* izoterm(-ă)
ισόκυρ-ος, -η, -ο *adj.* cu aceeași valabilitate
ισολογισμός, ο *subst. fin.* bilanț // **γενικός** ~ bilanț general
ισομεγέθ-ης, -ης, ισομέγεθες *adj.* de aceeași mărime, de mărime egală
ισομέρεια, η *subst.* 1. chim. izomerie 2. egalitate între părțile unui întreg
ισομερ-ής, -ής, -ές I. *adj. chim.* izomer(-ă), izomeric(-ă) II. *subst.* **-ής ένωση** substanță care prezintă izomerie, izomer
ισομορφία, η *subst.* izomorfie, izomorfism
ισόμορφ-ος, -η, -ο *adj.* izomorf(-ă), de aceeași formă
ίσον, το *subst. invar. mat.* egal (ca simbol al egalității) // **δύο συν δύο** ~ **τέσσερα** doi plus doi egal patru
ισονομία, η *subst.* egalitate în fața legii, egalitate în drepturi și obligații
ισοπαλία, η *subst.* 1. egalitate (la concurs) 2. sport meci nul
ισόπαλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de forță egală 2. sport cu rezultat egal; nul // **-ος αγώνας** meci nul
ισοπαχ-ής, -ής, -ές și **ισόπαχ-ος, -η, -ο** *adj.* 1. de aceeași grosime 2. la fel de gras(-ă)
ισόπεδ-ος, -η, -ο *adj.* 1. plan(-ă), neted(-ă) 2. de altitudine egală, de aceeași altitudine; egal(-ă)
ισοπεδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ισοπεδωμένος *v.t.* 1. a netezi, a nivela 2. a face una cu pământul, a dărâma 3. a egaliza, a face să fie egal(-ă) cu alții în anumite privințe, a nu ține seama de anumite discriminări

ισοπέδωση, η *subst.* 1. netezire, nivelare 2. dără-mare 3. egalizare
ισοπεδωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* nivelator(-oare)
ισόπλευρ-ος, -η, -ο *adj. geom.* echilateral(-ă)
ισοπολιτεία, η *subst. jur.* guvernare care asigură egalitate față de legile statului
ισόπος-ος, -η, -ο *adj.* în aceeași cantitate (cu al-tul)
ισορροπημέν-ος, -η, -ο *adj.* echilibrat(-ă), cum-pănit(-ă), ponderat(-ă) // -ος άνθρωπος om cumpănit
ισορρόπηση, η *subst.* echilibrare, echilibraj
ισορροπία, η *subst.* 1. echilibru // χάνω την ~ μου a-și pierde echilibrul // ~ δυνάμεων echili-bru de forțe 2. *fig.* stabilitate; stare de sănătate fizică și intelectuală
ισορροπ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* echilibrist(-ă); acrobat(-ă)
ισόρροπ-ος, -η, -ο *adj.* 1. echilibrat(-ă) // -η ανάπτυξη dezvoltare echilibrată care este în echilibru // -ες δυνάμεις forțe în echilibru
ισορροπ-ώ, -ησα, (ισορροπημένος) I. *v.t.* a echi-libra (valori, bugete etc.) II. *v.i.* 1. a fi în echili-bru, a se balansa 2. a se afla într-o situație normală sub aspect fizic și intelectual
ίσ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. egal(-ă) // -α δικαιώματα drepturi egale // εξ -ου la fel // είμαστε -οι suntem egali 2. *fig.* sincer(-ă), drept(-eaptă) II. *adv.* (-α) în mod egal; în mod drept
ισοσκελ-ής, -ής, -ές *adj. geom.* 1. isoscel(-ă) 2. *fig.* care are brațele egale; care este echilibrat(-ă) (buget etc.)
ισοσκελ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ισοσκελισμένος** *v.i.* (d. buget, balanță etc.) a echilibra,
ισοσκελίση, η și **ισοσκελισμός**, ο *subst.* (d. buget) echilibrare // ~ του προϋπολογισμού echilibrarea bugetului
ισοσταθμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ισοσταθμισμένος** *v.t.* a echilibra greutatea (a două lucruri), a pune în echilibru
ισοστάθμιση, η *subst.* egalare în greutate, contra-balansare, echilibrare
ισοσταθμιστής, ο *subst. tehn.* aparat ponderator de forțe; ponderator
ισοσύλλαβ-ος, -η, -ο *adj. gram.* parisilabic(-ă)
ισότητα, η *subst.* egalitate // ~ δικαιωμάτων egalitate în drepturi
ισοτιμία, η *subst.* 1. egalitate în drepturi etc. 2. *fin.* paritate (monetară)
ισότιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. egal(-ă) în drepturi // -ος πολίτης cetățean egal în drepturi 2. *fin.* echivalent(-ă) ca valoare, la paritate II. *subst.* το -ο echivalent, contravaloare
ισότοπο, το *subst. chim.* izotop

ισούται *v.i. impers. mat.* este egal cu
ισούψ-ής, -ής -ές *adj.* de aceeași înălțime; egal(-ă) la înălțime
ισοφαρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, *v.t.* a egala, a egaliza
ισοφάριση, η *subst.* egalare
ισόχρον-ος, -η, -ο *adj.* 1. care se referă la inter-vale de timp egale 2. care are aceeași durată de timp cu altul(-a), izocron(-ă)
ισοψηφία, η *subst.* egalitate în voturi, balotaj
ισοψηφ-ώ, -ησα *v.t.* a lua același număr de voturi
ισπανικά, τα *subst. pl.* limba spaniolă
ισπανικ-ός, -ή, -ό *adj.* spaniol(-ă), spaniolesc (-ească)
ισραηλιν-ός, -ή, -ό *adj.* israelian(-ă), din Israel
ισραηλιτικ-ος, -η, -ο și **ισραηλιτικ-ός**, -ή, -ό *adj.* izraelit(-ă) // -ό έδαφος teritoriu izraelit
ιστάμεν-ος, -η, -ο (part. *ca adj. înv.*) // πρόσωπο υψηλά -ο persoană sus-pusă
ιστίο, το *subst. mar.* pânză, velă
ιστιοδρομία, η *subst. mar. sport* cursă de ambar-cații cu pânză
ιστιοπλοία, η *subst. mar.* navigație cu vele, iahting
ιστιοπλοικ-ός, -ή, -ό *adj. mar.* care se referă la navigația cu vele
ιστιοσανίδα, η *subst. sport* wind-surfing
ιστιοφόρο, το *subst. mar.* vas cu pânze, velier
ιστολογία, η *subst. med.* histologie
ιστολογικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* histologic(-ă), de histologie
ιστόρηση, η *subst.* ilustrare (plastică) a unei teme religioase
ιστορία, η *subst.* 1. istorie // μάθημα -ς lecție de istorie // το όνομά σου θα μένει στην ~ îți va rămâne numele în istorie 2. știința istoriei 3. povestire 4. *fig.* întâmplare dintr-un trecut îndepărtat. 5. (la pl.) treburi neplăcute, supărări // μου δημιούργησε -ίες mi-a creat neplăceri
ιστορικό, το *subst.* istoric
ιστορικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* istoric(-ă) // -ό γεγονός eveniment istoric // -ή αλήθεια adevărul istoric // -ό μυθιστόρημα roman istoric II. *subst.* ο -ός istoric, profesor de istorie, specialist în domeniul istoriei III. *adv.* (-ά) din punct de ve-dere istoric, istoricește
ιστορικ-ός, -ο, -η *subst.* 1. istoric 2. povestitor (-oare)
ιστορικότητα, η *subst.* istoricitate, dimensiunea istorică (reală) a evenimentelor
ιστοριογραφία, η *subst.* istoriografie
ιστοριογράφ-ος, -ο, -η *subst.* istoriograf
ιστορισμός, ο *subst.* istorism
ιστορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ιστορημένος** *v.t.* 1. a is-torisi, a povesti, a face istoric, a expune critic

fapte istorice 2. a ilustra (un manuscris religios), a picta o biserică
ιστός, o *subst.* 1. catarg 2. băț la steag 3. *biol.* țesut // **μυϊτός** ~ țesut mușchiular 4. păienjenis // **ο ~ της αράχνης** pânza țesută de păianjen 5. război de țesut 6. ansamblu de celule similare care îndeplinesc aceeași funcțiune
ισχαιμία, η *subst. med.* ischemie
ισχαιμικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* ischemic(-ă)
ισχιακ-ός, -ή, -ό *adj. anat.* sciatic(-ă) // -ό **νεύρο** nervul sciatic
ισχιαλγία, η *subst. med.* ischialgie, nevralgie sciatică, sciatică
ισχίο, το *subst. anat.* ischion, șold
ισχν-αίνω, -αυα *I. v.t.* a slăbi (fizic) *II. v.i.* a slăbi, a deveni / se face slab(-ă)
ισχν-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. slab(-ă), uscățiv(-ă) 2. *fig.* sărac(-ă), infim(-ă) // -ός **μισθός** salariu foarte mic *II. adv.* (-ά) într-o manieră slabă
ισχνότητα, η *subst.* 1. slăbiciune (fizică), subțiri-me, uscăciune 2. sărăcie
ισχυρ-ίζομαι, -ίστικα *v.d.* a pretinde că, a susține, a afirma // -ίζεται ότι είναι δικό του pretinde că este al lui
ισχυρισμός, o *subst.* afirmație
ισχυρογνώμονας, o și **ισχυρογνώμων**, -ων, -ον *I. adj.* încapățânat(-ă), îndărătnic(-ă)
ισχυρογνώμοσύνη, η *subst.* încapățânare, îndărătnicie
ισχυροποίηση, η *subst.* întărire, consolidare
ισχυροποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ισχυροποιημένος** *v.t.* a întări, a consolida // -ώ **τις** θέσεις μου a-și întări pozițiile
ισχυρ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. puternic(-ă), viguros (-oasă), tare // -ό **τράνταγμα** zguduitură puternică // -ό **κράτος** stat puternic // -ός **άνεμος** vânt puternic 2. influent(-ă) // -ος **πολιτικός** politician influent *II. subst.* οι -οί **potențații**, cei tari // οι -οί **του κόσμου** potențații acestei lumi *III. adv.* (-ά) cu putere, tare, cu forță
ισχ-ύς, -ύος, η *subst.* 1. putere, forță, tărie, vigoare 2. influență // **αυτός ο άνθρωπος δεν έχει καμμίαν** -u acest om nu are nici o influență 3. validitate 4. (*fiz.*) forță
ισχ-ύω, -υσα *v.i.* 1. a fi valabil(-ă) 2. a fi în vigoare // **δεν ισχύει** nu e valabil
ίσω-μα, -ματος, το *subst.* vezi **ίσωμα**
ίσως *adv.* poate, e posibil // ~ **να φύγω** **αύριο** poate plec mâine // ~ **έρθει** poate că va veni
ιταλικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. italian(-ă) // -ή **γλώσσα** limba italiană 2. **τα -κά** limba italiană
ιταλιστί *adv. inv.* italienește

ιταμ-ός, -ή, -ό *adj.* obraznic(-ă), impertinent(-ă), nerușinat(-ă)
ιταμότητα, η *subst.* obraznicie, impertinență
ιτιά, η *subst. bot.* salcie // ~ η **κλαίουσα** salcie plângătoare
ιχθυολογία, η *subst.* ihtiologie
ιχθυολόγ-ος, -ο, -η *subst.* ihtiolog(-ă)
ιχθυοπωλείο, το *subst.* pescărie
ιχθυοπώλη, ο, -ισσα, η *subst.* vânzător(-oare) de pește
ιχθυόσκαλα, η *subst.* într-un port chei pentru descărcarea peștelui
ιχθυοτροφείο, το *subst.* crescătorie de pești
ιχθυοτροφία, η *subst.* piscicultură
ιχθυοτρόφος, o *subst.* piscicultor
ιχθ-ύς, -ύος, o *subst. inv.* 1. pește // **σιγή-ύος** liniște totală 2. *astr. pl.* **Ιχθό(ε)ς** Peștii (constelație)
ιχνηλασία, η *subst.* urmărire, filare, depistare
ιχνηλάτης, o *subst.* persoană care urmărește pe cineva, urmăritor
ιχνηλατό *v.t.* a urmări
ιχνογράφη-μα, -ματος, το *subst.* desen, schiță, plan sumar
ιχνογραφία, η *subst.* 1. schiță 2. lecție de desen // **τετράδιο** -ς caiet de desen
ιχνογράφ-ος, -ο, -η *subst.* desenator(-oare)
ιχνογραφ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a desena 2. a schița
ιχν-ός, -ους, το *subst.* (și *fig.*) urmă // **τα -η των βημάτων** urme de pași // **νωπά** -η urme proaspete // **ακολουθώ τα** -η **κάποιου** a merge pe urmele cuiva // -η **αίματος** urme de sânge // **αφήνω** -η a lăsa urme // ~ **δεν έμεινε** nici urmă n-a rămas // ~ **τροπής** puțină rușine
ιψενικ-ός, -ή, -ό *adj.* ipsenian(-ă) // -ό **τρίγωνο** trio ipsenian
ιώβε-ος, -α, -ο *adj. relig.* ca al (a) lui Iov // -εια **υπομονή** răbdare ca a lui Iov / mare
ιοβηλαίο, το *subst.* jubileu
ιωδ-ής, -ης, -ες *adj.* violet(-ă)
ιώδιο, το *subst. chim.* iod // **βάμμα** -ίου tinctură de iod
ιωδιούχ-ος, -ος și -α, -ο *adj. chim.* iodat, a acidului iodic // -ούχο **άλας** iodură
ιοδοφόρμιο, το *subst. chim.* iodoform
ιωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* ionic(-ă), ionian(-ă), care se referă la Ionia antică // *filoz.* -ή **σχολή** școală ioniană // *arhit.* -ός **ρυθμός** ordin ionic // -ή **διάλεκτος** dialectul ionic
ιώνι-ος, -α, -ο *adj.* vezi **ιωνικός**
ίωση, η *subst. med.* infecție
ιώτα și **γιώτα**, το *subst.* a noua literă a alfabetului grecesc, vocala I, ι (iota)
ιωτακισμός, o *subst. lingv.* iotacism, iotacizare

K κ

Κ, κ (κάπα) 1. a zecea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card. și ord.* **Κ', κ'** (cu un apex în dreapta sus) = 20 (douăzeci) sau al douăzecilea, a douăzecea, **Κ, κ** (cu un apex în stânga jos) = 20000 (douăzeci de mii) sau al douăzeci mii, a douăzeci mia 3. *chim.* **Κ** = kaliiu, potasiu 4. (*prescurtat*) **Κ** = domnul, doamna

κάβα, η 1. pivniță, beci 2. local de vânzare a băuturilor alcoolice 3. (*la jocul de cărți*) miză

καβάλα I. *adv.* călare II. *subst.* 1. călărie 2. (*pop.*) act sexual

καβαλάρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* călăreț(-eafă)

καβαλ-άω, -ησα *v.t.* (și *fig.*) a încăleca

καβαλέτο, το *subst.* șevalet

καβαλιέρος, ο *subst.* cavalier, partener (*m. ales de dans*)

καβαλίκε-μα, -ματος, το *subst.* încălecare

καβαλικευτά *adj.* călare, pe cal

καβαλικ-εύω, -εψα *v.i.* 1. a încăleca 2. a călări

καβαλίνα, η *subst.* balegă

καβαλισμός, ο și **καβάλα**, η *subst. relig.* cabală

καβαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* cabalist(-ă)

καβάλος, ο și **καβάλο**, το *subst.* locul unde se unesc cracii pantalonului

καβάτσα, η *subst. (pop.)* rezervă, lucru pus bine deoparte

καβαφικ-ός, -ή, -ό *adj.* legat de opera lui Kavafis

καβαντζάρ-ω, -ισα *v.t. mar.* 1. a ocoli, a depăși un promontoriu 2. *fig.* a depăși, a trece de

καβάφης, ο *subst. inv.* pantofar, cizmar; negustor de încălțăminte de calitate inferioară

καβγαδ-ίζω, -ισα *v.t.* a provoca ceartă, a face scandal, a căuta o confruntare violentă

καβγ-άς, ο (pl. -άδες) *subst.* ceartă

καβγατζίης, ο, -ού, η *subst.* certăreț(-eafă), cârcotaș(-ă)

κάβος, ο *subst.* 1. promontoriu, cap 2. odgon, pară / **παίρνω** -o încep să pricep ceva

καβούκι, το *subst.* țeastă, carapace // **μπήκε στο ~ του** s-a retras în carapacea sa

καβουράκι, το *subst.* 1. rac mic (de mare) 2. *fig.* pălărie cu boruri înguste

κάβουρας, ο *subst.* rac (de mare) // **πηγαίνει σαν τον -α** merge ca racul

καβουρδ-ίζω și **καβουρντίζω**, -ισα, -ίστηκα, **καβουρδισμένος** și **καβουρντισμένος** *v.t.* 1. a prăji în ulei // ~ **το κρεμμύδι** a prăji ceapa 2. a prăji (pe plită etc.) // ~ **τον καφέ** a prăji cafeaua

καβουρδισμα și **καβουρντισ-μα, -ματος**, το *subst.* prăjit, prăjire, prăjeală

καβουρδιστήρι și **καβουρντιστήρι**, το *subst.* aparat pentru prăjit cafeaua

καβουρδιστ-ός, -ή, -ό *adj.* prăjit(-ă)

καβούρι, το *subst.* rac

καβουρμάς, ο *subst.* carne (prăjită conservată) în untură

καβουρομάνα, η *subst.* rac mare

καγκελαρία, η *subst. pol.* 1. demnitatea de cancelar 2. clădirea cancelariei

καγκελάριος, ο *subst. pol.* cancelar (prim-ministru al Germaniei / Austriei)

κάγκελο, το *subst.* 1. grilă, grilaj (de fier forjat), gratie 2. balustradă

καγκελόπορτα, η *subst.* ușă cu gratii, poartă de fier forjat

καγκελωτ-ός, -ή, -ό *adj.* care are gratii, zăbreliț(-ă), de fier forjat

καγκουρό, το *subst. zool.* cangur

καγγ-άζω, -ασα *v.i.* a râde cu zgomot, a râde în hohote

καγχασμός, ο *subst.* râs zgomotos; râs sarcastic

καδένα, η *subst.* lanț (de ceas etc.), lăntșor

καδής sau **κατής**, ο *subst. inv.* cadiu, judecător musulman

καδι, το *subst.* puțină mică, ciubăraș

κάδμιο, ο *subst. chim.* cadmiu

κάδος, ο *subst.* cadă, hârdău, ciubăr

καδρίλια, η *subst.* cadril

κάδρο, το *subst.* 1. cadru, ramă 2. imagine, tablou

καδρόνι, το *subst.* bărnă lungă și muchită

καζάκα, η *subst.* cazacă

καζαμίας, ο *subst.* almanah

καζάνι, το *subst.* cazan

καζανιά, η *subst.* 1. conținutul unui cazan 2. *fig.* generație

καζάντια, τα *subst. pl.* foloase, câștiguri, profituri

καζαντ-ίζω, -ισα I. *v.t.* a câștiga, a profita II. *v.i.* a se îmbogăți

καζεῖνη, η *subst. chim.* cazeină
καζίνο, το *subst.* cazinou
καζμ-άς, ο (pl. -άδες) *subst.* vezi κασμάς, ο
κάζο, το *subst.* ghinion, pagubă
καζουϊστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cazuistic(-ă) II. *subst.*
 η -ή *teol.* cazuistică
καζούρα, η *subst.* ghidușie, glumă, farsă, șotie
καημέν-ος, -η, -ο *adj.* biet, biată, sărman(-ă), să-
 rac(-ă) // ο ~! bietul de el!
καημός, ο *subst.* 1. necaz, suferință, durere 2. do-
 rință, năzuință
καθαγ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, καθαγιασμένος
v.t. a sfinți, a consfinți
καθαγιασμός, ο *subst.* sfințire, consfințire
καθαίρεση, η *subst.* destituire, degradare // στρα-
 τιωτική ~ degradare militară
καθαίρ-ω, -εσα, -έθηκα *v.t.* 1. a destitui, a de-
 grada 2. *bis.* a caterisi, a despopi
καθαρεύουσα, η *subst.* katharevusa, variantă a
 limbii grecești moderne apărută ca rezultat al
 unui curent purist
καθαρευουσιάνικ-ος, -η, -ο *adj.* care ține de ka-
 tharevusa
καθαρευουσιάν-ος, ο, -α, η *subst.* adept(-ă) al(a)
 variantei katharevusa
καθαρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, καθαρισμένος *v.t.* și
 i. 1. a curăța // ~ το σπίτι a curăța casa 2. a (se)
 purifica, a (se) limpezi // ~ τον αέρα a purifi-
 ca aerul // ο ουρανός -ισε cerul s-a limpezit 3.
fig. a lichida, a omori
καθάρ-ιος, -ια, -ιο I. *adj.* limpede, pur(-ă) // -ιος
 σαν την αυγή ca zorile II. *adv.* -α în mod lim-
 pede
καθαριότητα, η *subst.* curățenie // διατηρώ την
 ~ a păstra curățenia
καθάρισ-μα, -ματος, το *subst.* curățire, curățit //
 το ~ των παραθύρων curățatul ferestrelor // το
 ~ των δοντιών curățatul dinților
καθαρισμός, ο *subst.* vezi καθάρισμα
καθαριστήριο, το *subst.* curățătorie // δίνω το
 φόρεμα στο ~ a da o rochie la curățătorie
καθαρ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* îngrijitor(-oa-
 re), om(femeie) de serviciu
καθαριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de curățat // -ά υλικά
 materiale de curățat
κάθαρ-μα, -ματος, το *subst.* lepădătură, mișel,
 ticălos // είναι ένα ~ este o lepădătură
καθαρός, ο *subst.* purificare, curățire
καθαρόαιμ-ος, -η, -ο *adj.* pursânge, de rasă pu-
 ră/aleasă
καθορογράφηση, η *subst.* scris citeț
καθορόγραφ-ος, -ο, -η *subst.* persoană care scrie
 citeț

καθαρογρ-άφω, -αψα, -άφ(τ)ηκα, καθαρογραμ-
 μένος *v.t.* a transcrie / trece pe curat
καθορογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, καθαρογραφ-
 ημένος *v.t.* a scrie citeț
καθορογράψι-μο, -ματος, το *subst.* scriere cla-
 ră; transcriere pe curat
καθαρολογία, η *subst.* folosirea variantei katha-
 revusa
καθαρολόγ-ος, -ο, -η *subst.* adept(-ă) al(a) fo-
 losirii variantei katharevusa; purist
καθαρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. curat(-ă), clar(-ă), pur(-ă)
 // -ά χέρια mâini curate // -ό μάλαμα aur pur
 // -ή δουλειά muncă curată, treabă îngrijită //
 -ή συνείδηση conștiință curată 2. net(-ă) // -ό
 κέρδος câștig net 3. corect(-ă) // -ή προφορά
 pronunție corectă 4. *fig.* curat(-ă), cinstit(-ă) //
 -ός ουρανός αστραπές δε φοβάται dacă ai
 conștiință curată nu te temi de nimic II. *adv.* (-ά)
 1. (în mod) curat // δουλεύω -ά a lucra curat 2.
 clar // міла -ά spune clar
καθαρότητα, η *subst.* puritate, claritate, limpe-
 zime
κάθαρση, η *subst.* 1. purificare 2. *med.* purgare,
 purgație 3. *mar.* carantină 4. *lit.* catharsis
καθάρσιο, το *subst.* purgativ
καθαρτήριο, το *subst.* relig. purgatoriu
καθαρτηρί-ος, -α, -ο *adj.* purificator(-oare)
καθαρτικ-ό, το *subst.* farm. purgativ
καθ(ε)αυτό și καθ(ε)αυτού *adv.* 1. propriu-zis(-ă)
 // η καθ'αυτού αιτία cauza propriu-zisă 2. în-
 tr-adevăr, cu adevărat, realmente, fără îndoială
 // αυτός είναι ~ Πατρίνός el este cu adevărat
 din Patras
κάθε *pron. nehot.* fiecare, fiecă, oricare, orice // ~
 φορά de fiecare dată // ~ λεπτό în fiecare clipă
 // ~ λογής de orice fel // ~ πράγμα στη θέση
 του orice lucru la locul lui // ~ τόσο din când în
 când // ~ λίγο και λιγάκι foarte frecvent // ~
 που ori de câte ori // ~ πότε πηγαίνετε εκεί cât
 de des mergeți acolo?
καθέδρα, η *subst.* 1. tron, *fig.* scaun (al unei func-
 ții mari) // από -ας ex catedra, de la catedră 2.
 orașul de reședință al episcopului
καθεδρικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la sediul
 episcopal // -ός ναός catedrală
κάθειρξη, η *subst.* detențiune, întemnițare
καθέκαστα, τα *subst. pl.* detalii, amănunte
καθέλκυση, η *subst. mar.* lansarea unei nave la apă
καθένας, καθεμιά, καθένα *pron. nehot.* fiecare,
 oricare // από τον καθένα de la fiecare // στον
 καθένα fiecăruia // καθένas για τον εαυτό
 του fiecare pentru sine
καθεξής *adv.* // και ούτω ~ și așa mai departe

καθεστώς, το *subst.* regim (social-politic) // **κοινοβουλευτικό** ~ regim parlamentar // **αστυνομικό** ~ regim polițienesc // **άνθρωπος του καθεστώτος** om al regimului

καθεστωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* al(a, ai, ale) regimului, care ține de regimul politic // **πολλοί μίλησαν για το -ο ζήτημα** mulți au vorbit despre chestiunea regimului politic

καθετή, η *subst.* undiță

καθετήρας, ο *subst. med.* sondă (instrument medical), cateter

καθετηριασμός, ο *subst. med.* cateterism

καθετί *pron.* nehot. orice, orișicine

κάθετ-ος, -η, -ο I. *adj.* perpendicular(-ă), vertical(-ă) II. *subst.* -ος, η *geom.* perpendiculară III. *adv.* (-α) perpendicular

καθηγεσία, η *subst.* profesorat

καθηγ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* profesor(-oară)

καθηγητικ-ός, -ή, -ό *adj.* profesoral(-ă) // **-ή έδρα** catedră profesorală

καθήκ-ον, -οντος, το *subst.* 1. datorie, sarcină, obligație // **τιμητικό** ~ datorie de onoare // **είναι ~ μου** e de datoria mea 2. funcție // **εκτελεί -οντα** διευθυντού îndeplinește funcția de director

καθηκοντολογία, η *subst.* expunere a îndatoririlor

καθηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **καθηλωμένος** *v.t.* a țintui, a imobiliza // **η αρρώστια με -ωσε στο κρεβάτι** boala m-a ținut la pat

καθήλωση, η *subst.* ținuire, imobilizare

καθημαγμέν-ος, -η, -ο *adj.* însângerat(-ă), plin(-ă) de sânge

καθημεριν-ός, -ή, -ό I. *adj.* zilnic(-ă), de fiecare zi, cotidian(-ă) // **-ό φαγητό** mâncare zilnică // **-ή εφημερίδα** cotidian II. *adv.* (-ά) zilnic, în fiecare zi

καθησυχ-άζω, -ασα, **καθησυχασμένος** *v.t.* și *i.* a (se) liniști, a (se) calma, a (se) potoli // **τον -ασα** l-am liniștit // **τα πνεύματα -ασαν** spiritele s-au potolit

καθησυχαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* liniștitor(-oare) // **-ή απάντηση** răspuns liniștitor

κάθιδρ-ος, -η, -ο *adj.* foarte transpirat(-ă)

καθιερωμένα, τα *subst. pl.* datini

καθιερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **καθιερωμένος** *v.t.* a consacra, a stabili, a impune

καθιέρωση, η *subst.* 1. consacrare, consfințire 2. ritual de inaugurare / târnosire a unei biserici

καθίζη-μα, -ματος, το *subst. chim.* precipitat, sediment, depunere (la fundul vasului)

καθίζηση, η *subst.* 1. *geol.* scufundare, lăsare în jos, surpare (a terenului) 2. *chim.* precipitare,

sedimentare a particulelor solide aflate într-un lichid

καθ-ίζω, -ισα, **καθισμένος** *v.t.* a așeza

καθίκι, το *subst.* 1. oala de noapte 2. *fig.* om nemernic / murdar

καθισιά (στην) *loc. adv.* în timpul mesei // **αυτός τρώει ένα κιλό ψωμί ~ του** el mănâncă un chil de pâine la masă

καθισιό, το *subst.* inactivitate, repaus, trândăvie

κάθισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. scaun // **αγοράζω -ματα** a cumpăra scaune 2. (manieră de a șede-a) // **δεν μου αρέσει το ~ σου** nu-mi place cum stai pe scaun

καθιστικό, το *subst.* salon, cameră de zi

καθιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* la care se stă pe scaun // **-ή εργασία** muncă la care se stă pe scaun

καθιστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* așezat(-ă) II. *adv.* (-ά) șezând

καθιστώ, **κατέστησα** (**καθίσταμαι**) *v.t.* a numi, a desemna, a face pe cineva să fie... // **τον κατέστησα κληρονόμο μου** l-am numit moștenitorul meu // **σε ~ υπεύθυνο** te fac răspunzător

καθοδήγηση, η *subst.* conducere, îndrumare, direcționare // **έχουμε καινούργια ~** avem o conducere nouă // **αλλάζω την ~** a schimba conducerea

καθοδηγ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* îndrumător (-oare)

καθοδηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **καθοδηγημένος** *v.t.* a sfătui

καθοδικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de coborâre, coborât(-or(-oare) 2. *fiz.* catodic(-ă)

κάθοδος, η *subst.* 1. coborâre 2. *fiz.* catod

καθολικά, τα *subst.* caracteristici universal valabile

καθολικ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, **καθολικευμένος** *v.t.* a generaliza

καθολικισμός, ο *subst. relig.* catolicism

καθολικό, το 1. *bis.* naos 2. *com.* registrul cartea-mare (în care sunt toate conturile unei întreprinderi)

καθολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. general(-ă), universal(-ă) 2. *relig.* catolic(-ă), de catolicism II. ο -ός și η -ή *subst.* adept(-ă) al(a) catolicismului, catolic(-ă) III. *adv.* (-ά) la modul universal

καθολικότητα, η *subst.* generalitate, universalitate

καθόλου *adv.* 1. (ca negație) deloc, defel, nicidecum 2. (interrogativ) puțin, ceva, vreun pic? // **μιλάς ~ ελληνικά?** vorbești ceva grecește?

κάθομαι, **κάθισα** și **έκατσα**, **καθισμένος** *v.d.* 1. a sta jos, a șede-a, a lua loc, a sta, a se așeza // ~ στο τραπέζι a se așeza la masă // **κάτσε**

· σ'αυγά'σου stai la locul tău, nu te amesteca // **μου κάθεσαι στο στομάχι** nu pot să-l sufăr // **-ομαι στα κάρβουνα** a sta pe jăratie // **στα καλά καθούμενα** așa din senin 2. a locui, a sta // **που κάθεσαι** unde locuiești? 3. a nu avea de lucru, a șoma // **κάθεται τώρα ένα μήνα** este o lună de când nu lucrează 4. a-și face de lucru 5. (*d.* un nivel) a coborî

καθομιλουμένη, η *subst.* limba vorbită

καθομολόγηση, η *subst.* jurământ (de medic etc.)

καθορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **καθορισμένος** *v.t.* 1.

a stabili, a fixa // ~ **προθεσμία** a fixa un termen

// **ο νόμος -ει βαρεία ποινή** legea stabilește

pedeapsă grea 2. a determina // *mat.* ~ **μια**

γωνία a determina un unghi // ~ **την απόσ-**

ταση a determina o distanță

καθορισμός, ο *subst.* stabilire, fixare // **ο ~ των**

τιμών stabilirea prețurilor

καθοριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* determinant(-ă), de-

terminativ(-ă) // **παίζει -ό ρόλο** joacă un rol

determinant

καθοσιώσεως (έγκλημα) *subst.* + *subst.* 1. crimă

de înaltă trădare 2. abatere foarte gravă

καθόσον *adv.* 1. în măsura în care // ~ **θυμάμαι**

în măsura în care îmi amintesc 2. deoarece, de

vreme ce, atât timp cât // ~ **εξαρτάται από**

μένα atât timp cât depinde de mine

καθούμενα, τα *subst.* // **στα καλά** ~ fără motiv,

fără pretext, din senin

καθρέφτης, ο *subst.* (și *fig.*) oglindă // **κοιτώ**

στον -η a privi în oglindă

καθρεφτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **καθρεφτισμένος** *I.*

v.t. (și *fig.*) a oglindi, a reflecta *II. v.r.* -ίζομαι

(și *cu sensul*) a se privi în oglindă

καθρέφτις-μα, -ματος, **το** *subst.* oglindire

κάθυγρ-ός, -η, -ο *adj.* ud(-ă) leoarcă

καθυποδούλωση, η *subst.* subjugare totală, de-

pendență totală, înrobire

καθυπόταξη, η *subst.* subordonare, supunere to-

tală

καθυποτάσσω, **καθυπέταξα** *v.t.* a subordona, a

supune total

καθυστερημέν-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. înapoiat(-ă),

rămas(-ă) în urmă // -ος **-άνθρωπος** om îna-

poiatiat // -ες **ιδεές** idei înapoiate // -ο **παιδί** co-

pil înapoiat mintal // -ος **διανοητικά** înapoiat

mintal 2. întârziat(-ă), din urmă // -α **χρήματα**

bani întârziați (din urmă) 3. **τα -α pl. fin.** bani

din urmă *II. adv.* (-α) cu întârziere

καθυστέρηση, η *subst.* 1. înapoiere, rămânere în

urmă // **διανοητική** ~ înapoiere mentală 2. în-

târziere // **το τραίνο έφθασε με ~ τριάντα**

λεπτόν trenul a sosit cu o întârziere de treizeci

de minute

καθυστερ-ώ, -ησα (**καθυστερημένος**) *I. v.t.* a în-

târzia, a face să întârzie cineva sau ceva *II. v.i.*

a sosi târziu, a rămâne în urmă // **το τραίνο**

-ησε trenul a întârziat

καθυρισμέν-ος, -η, -ο *adj.* fix(-ă) // -ες **τιμές**

prețuri fixe // **σε -η ώρα** la ora fixă

καθώς *adv.* 1. așa cum, precum, după cum // ~

σου είπα așa cum ți-am spus 2. în timp ce ~

έτρεχα în timp ce alergam

καθώς πρέπει *adv.* cum se cade, cum se cuvine,

cum trebuie

και și **κι** (înainte de vocale) 1. *conj.* (*coordona-*

toare copulativă) și, și cu // **είναι νέα ~ όμο-**

ρφη e tânără și frumoasă // **δύο ~ δύο κάνουν**

τέσσερα doi și cu doi fac patru // **η ώρα είναι**

επτά ~ πέντε e ora șapte și cinci 2. *conj.* (*co-*

relativă, prin repetiție înainte a două cuvinte

diferite) atât... cât și, și... și // ~ **ο φίλος μου**

~ **η γυναίκα του είναι απ'την Θεσσαλονίκη**

atât prietenul meu cât și nevasta lui sunt din

Salonic // ~ **εκείνος ~ εκείνη** și el și ea 3. *conj.*

(*adversativă*) dar δέν δουλεύουν ~ **πληρωό-**

νονται nu lucrează, dar sunt plătiți 4. *conj.*

(*subord.*) cum // **τους είδαμε ~ πήγαιναν**

προς την παραλία i-am văzut cum mergeau /

(mergând) spre plajă 5. *conj. subord.* să, că //

θυμάται ~ χτυπάει την κάρτα του își aduce

aminte să-și perforeze cartela // **εξακολουθεί ~**

μιλάει continuă să vorbească // **αρχίζω ~**

γράφω încep să scriu // **φοβάται ~ τα κάνει** se

teme să facă așa ceva // **βλέπω ~ έρχεται** văd

că vine / îl văd venind 6. *conj. (subord. con-*

secutivă) de, încât // **Τι έπαθες ~ άργησες**

τόσο ce s-a întâmplat de ai întârziat așa de

mult? // **είναι τόσο κουτός ~ δέν το καταλα-**

βαίνει e atât de prost încât nu înțelege 7. *conj.*

(*subord. cauzală*) că, pentru că // **μη φωνάζετε**

~ **κοιμάται το μωρό!** nu țipați că doarme

bebelușul! 8. *conj. (subord. concesivă în com-*

binație cu αν) deși, chiar dacă // **αν ~ πταν**

άρρωστος, **μολαταύτα** πήγε στη δουλειά του

deși a fost bolnav, s-a dus la lucru 9. *conj. (cu*

sens emfatic intraductibil) // ~ **βέβαια** desigur,

cum să nu // **οποιοσδήποτε ~ αν είναι** oricine

ar fi // **όλα ~ όλα** ajunge! 10. *conj. (în*

propoziții interrogative) // ~ **τι** ei și? ce-i cu

asta? / ce importanță are? 11. (*sens de numeral*

colectiv înainte formelor de pl. ale art. hot. și

a numeralului δῶο) amândoi, ambii // ~ **οι δύο**

τους διδάσκουν ελληνικά amândoi predau

greaca // ~ **οι δύο του γονείς πέθαναν** i-au

murit ambii părinți 12. (*sens de adv. indicând o*

gradatie) și // **ένας ~ ένας** unul și unul 13.

(*sens de adv.*) și, de asemenea // ~ αυτοί είναι καλεσμένοι și ei sunt invitați

καίγομαι *v.r.* vezi **καίω**

καίγω *v.t.* vezi **καίω**

καίζερ, *o subst. ist.* kaizer (împăratul Germaniei)

καίκι, *to subst.* caic

καίλα, *η subst.* arsuri (la stomac) // **έχω -ες** am arsuri la stomac

καϊμάκι, *to subst.* 1. caimac 2. *fig.* παίρνω το ~ a lua caimacul

καινοζωϊκ-ός, -ή, -ό *adj. geol.* neozoic(-ă), care aparține neozoicului

καιν-ός, -ή, -ό *adj. înv.* nou(-ă) // **η -ή Διαθήκη** Noul Testament // **ουδέν το -όν υπό τον ήλιον** nimic nou sub soare // **-ά δαιμόνια** idei noi (care provoacă neliniște)

καινοτομία, *η subst.* inovație

καινοτόμ-ος, -ο, -η *subst.* inovator(-oare)

καινοτομ-ώ, -ησα *v.i.* a face o inovație, a inova, a introduce metode noi, a deschide drumuri noi

καινούρ-ιος, -ια, -ιο *adj.* nou(nouă), nefolosit(-ă), neuzat(-ă) // **-ιο φόρεμα** rochie nouă // **-ιο φεγγάρι** lună nouă // **-ια σοδιά** recoltă nouă // **ο -ιος χρόνος** Anul nou

καινοφαν-ής, -ής, -ές *adj.* inedit(-ă), insolit(-ă)

καιρικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la vreme, de starea timpului // **-ά καπρίτσια** capriciile vremii

καιρί-ος, -α, -ο *I. adj.* 1. la timp, oportun(-ă) 2. mortal(-ă), grav(-ă), periculos(-oasă) // **-ο πλήγ-μα** lovitură mortală 3. vital(-ă), decisiv(-ă) // **-ο σημείο** punct vital // **τα -α** cele mai sensibile puncte din corp a căror rănire provoacă moartea II. *adv.* (**-α**) la timpul potrivit

καιρ-ός, o subst. 1. timp, vreme; perioadă de timp; perioadă optimă de timp // **πέρασε πολύς ~ από τότε** a trecut mult timp de atunci // **εν -ώ πολέμου** în timp de război // **προ -ού** acum mult timp // **για πολύ -ό** pentru mult timp // **θα έλθει ~ που** va veni timpul/vremea când // **τον κακό σου τον -ό** la dracu (cu tine) // **κάθε πράγμα στον -ό του** fiecare lucru la timpul lui // **μια φορά κι έναν -ό** a fost odată ca nici-odată 2. vreme, timp, starea vremii // **ο ~ αύριο** timpul probabil // **αίθριος** ~ timp frumos

καιροσκοπία, *η* și **καιροσκοπισμός**, *o subst.* oportunism

καιροσκοπ-ος, -ο, -η *subst.* oportunist(-ă)

καιροφυλακτ-ώ, -ησα *v.i.* a aștepta ocazia, a pândi momentul potrivit

καίσαρας, *o subst. ist.* cezar

καισαρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. cezarian(-ă) 2. (*med.*) -ή τομή operație cezariană, cezaroemie

καισαρισμός, *o subst. pol.* sistem totalitar

καισαροπαπισμός, *o subst. pol.* sistem politic în care șeful statului este și șef al bisericii

καίσι, *to subst.* căisă

καίσιά, *η subst. bot.* cais

καίσιο, *to subst. chim.* cesiu

καίω, έκαψα, κάηκα, καμένος *I. v.t.* 1. a arde, a da foc // ~ **τα χαρτιά** a arde hârtiile, a da foc hârtiilor 2. a provoca o arsură; a produce o suferință 3. a cauteriza 4. a distruge, a aduce pagubă II. *v.i.* 1. a arde, a fi aprins, a dogori, a fi fierbinte // **η φωτιά** **καίει** focul arde // **το φως** **καίει** lumina arde // **καίει από πυρετό** arde de febră // **καρφί δεν του καίγεται** nu-i pasă de nimic 2. a ustura // **η πιπεριά** **καίει** ardeul ustură III. *v.r.* **καίγομαι** (*și cu sensurile*) 1. a se arde, a se frige, a pierde // **κάηκα!** m-am arsit!, m-am fript!, am pierdut! 2. *fig.* a-l arde la degete, a avea mare nevoie să facă ceva

κακά, τα *subst. pl.* (în limbajul copiilor) caca

κακάβι, *to subst.* vezi **κακκαβιά**, *η*

κακάδι și **κάκαδο**, *to subst.* pojghiță / crustă deasupra unei răni

κακάο, *to subst.* cacao

κακαόδεντρο, *to subst. bot.* arborele de cacao

κακαράντζα, *η subst.* căcărează, excremente de oi/capre/soarece etc.

κακαρ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a cotcodăci 2. *fig.* a trăncăni, a pălăvrăgi

κακάρις-μα, -ματος, *to subst.* coteodăcit

κακαρ-ώνω, -ωσα *v.i.* a muri // **τα -ωσε** a murit

κακέκτυπο, *to subst.* 1. text prost tipărit 2. imitație proastă

κακέκτυπ-ος, -η, -ο *adj.* tipărit(-ă) prost

κακεντρέχεια, *η subst.* răutate

κακεντρεχ-ής, -ής, -ές *adj.* răutăcios(-oasă), răuvoitor(-oare)

κακήν κακώς *adv.* în cel mai rău mod, în felul cel mai rău // **όλη του η περιουσία** **πήγε** ~ toată averea lui s-a dus pe apa sâmbetei

κακία, *η subst.* 1. răutate // **μιλώ με ~** a vorbi cu răutate 2. furie, mâhnire // **μ'έπιασε μια ~!** m-a apucat o furie!

κακία, *η subst.* dușmănie, supărare // **μη μου κρατάς** ~ nu fii supărat(-ă) pe mine

κακ-ίζω, -ισα *v.t.* a blama, a critica, a reproșa, a acuza

κακίστρα, *η subst.* femeie rea

κακ-ιώνω, -ιώσα, κακιωμένος *v.i.* 1. a se supăra, a rupe relațiile de prietenie cu cineva 2. a se înfuria

κακκαβιά, *η subst.* ciorbă de pește

κακο- *element de compunere denotând sensurile „rău, prost (făcut)”*

κακ-ό, το *subst.* 1. rău, nenorocire, neplăcere, boală, suferință, nefericire // **η ρίξα** του -ού rădăcina răului // **κάνω ~ σε κάποιον** a face rău cuiva // **με βρήκε μεγάλο ~** s-a abătut asupra mea o mare nenorocire // **βάζω -ό στο νου μου** a se gândi la rău // **γλέντι και ~** chef mare // **ζέστη και ~** căldură mare 2. *med.* **πόττειο ~** morbul lui Pott, tuberculoză la coloana vertebrală

κακοαναθρεμμέν-ος, -η, -ο *adj.* prost crescut(-ă) **κακόβουλ-ος, -η, -ο** I. *adj.* rău intenționat(-ă), răuvoitor(-oare) // **έχει -ες προθέσεις** are intenții răuvoitoare II. *adv.* (-α) cu gând rău, cu intenții rele

κακογλωσσία, η *subst.* bârfă, clevetire, ponegrire

κακογουστία, η *subst.* faptul de a fi de prost gust **κακόγουστ-ος, -η, -ο** *adj.* de prost gust, nepotrivit(-ă), penibil(-ă), jenant(-ă)

κακογραμμέν-ος, -η, -ο *adj.* scris(-ă) urât

κακογραφία, η *subst.* scriere urâtă, scris neciteț, măzgălit

κακογράφ-ος, -ο, -η *subst.* persoană cu scris urât, neciteț

κακοδιαμονία, η *subst.* nenoroc, neșansă, ghinion

κακοδιάθετ-ος, -η, -ο *adj.* indispus(-ă)

κακοδικία, η *subst.* judecată nedreaptă, injustiție, hotărâre judecătorească nedreaptă

κακοδιοίκηση, η *subst.* proastă administrație

κακοζώ, κακοέζησα *v.i.* a trăi în sărăcie, a o duce greu

κακοζωϊσμέν-ος, -η, -ο *adj.* care a trăit prost, care a trăit în sărăcie

κακοήθεια, η *subst.* 1. rea-credință 2. *med.* malignitate 3. impolitețe, necuviință

κακοήθ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. mârșav(-ă), necinstit(-ă), de rea-credință 2. *med.* malign(-ă), pernicios(-ioasă) // **-ης όγκος** tumoare malignă // **-ης αναμία** anemie pernicioasă

κακοήχ-ος, -η, -ο *adj.* care sună prost

κακοθάνατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care moare în chinuri 2. căruia i s-ar cuveni o moarte în chinuri

κακοθανατ-ίζω, -ισα *v.i.* a muri în chinuri

κακοκαιρία, η *subst.* timp urât, vreme rea

κακοκαρδ-ίζω, -ισα, κακοκαρδισμένος *v.t.* a-și face inimă rea cuiva, a (se) supăra

κακοκεφία, η *subst.* lipsă de chef, proastă dispoziție

κακόκεφ-ος, -η, -ο *adj.* cu proastă dispoziție, lipsit(-ă) de chef, supărat(-ă)

κακολογία, η *subst.* 1. bârfă 2. calomnie, denigrare

κακολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* 1. a bârfi, a cleveti 2. a denigra, a calomnia

κακομαθαίνω, κακόμαθα, κακομαθημένος *v.t.* și *v.i.* a (se) învăța prost, a răsfăta // **τον κακόμαθε** l-ai învățat prost, l-ai răsfățat

κακομελετ-ώ și **κακομελετ-άω, -ησα** *v.i.* a se gândi la rău, a cobi

κακομεταχειρ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a maltrata, a brutaliza, a brusca

κακομεταχείριση, η *subst.* maltratare, brutalizare, tratament prost // **η ~ των κρατουμένων** tratament prost al deținuților

κακομοίρ-ης, -α, -ικο și **κακόμοιρ-ος, -η, -ο** *adj.* biet(biată), nefericit(-ă), amărât(-ă) // **βρε τον -ο!** vai săracul de el!

κακομοιριά, η *subst.* 1. nenorocire, mizerie 2. lipsă de noroc

κακομοιριασμέν-ος, -η, -ο *adj.* nenorocit(-ă), amărât(-ă), sărman(-ă), sărac(-ă)

κακομούτσουν-ος, -η, -ο *adj.* urât(-ă), pocit(-ă), diform(-ă)

κακονομία, η *subst.* legislație proastă

κακονυγμέν-ος, -η, -ο *adj.* prost îmbrăcat(-ă)

κακονυχτισμέν-ος, -η, -ο *adj.* care a trecut prost noaptea

κακοπαθαίνω, κακόπαθα și **κακοπάθηκα, κακοπαθημένος** *v.i.* a suferi, a se chinui

κακοπαντρ-εύω, -εψα, -εύτηκα, κακοπαντρεμένος *v.t.* a (se) mărita / a (se) însura prost

κακοπέραση, η *subst.* viață rea/în sărăcie/cu lipsuri / plină de privațiuni, trai prost

κακοπερνά și **κακοπερνάω, κακοπέρασα, κακοπερασμένος** *v.i.* a trăi prost/în mizerie/cu lipsuri și suferințe, a o duce rău

κακοπέφτω, κακόπεσα *v.i.* a cădea pe mâini rele

κακοπιστία, η *subst.* rea-credință

κακόπιστ-ος, -η, -ο I. *adj.* de rea-credință II. *adv.* (-α) cu rea-credință

κακοπληρωτής și **κακοπλερωτής, ο** *subst.* rău-platnic

κακοποίηση, η *subst.* maltratare, brutalizare

κακοποιός, -ός și **-ά, ό** *adj.* răufăcător(-oare)

κακοποιός, ο *subst.* infractor

κακοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, κακοποιημένος *v.t.* 1. a face rău cuiva 2. a maltrata, a chinui, a brutaliza

κακοπροαίρετ-ος, -η, -ο I. *adj.* rău intenționat(-ă) II. *adv.* (-α) cu rea intenție

κακορίζικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nenorocit(-ă) 2. sucit(-ă), cusurgiu(-oaică)

κακ-ός, -ή și **-ά, -ό** *adj.* 1. rău, rea, prost(-oastă), neplăcut(-ă) // **-ή θέληση** rea voință // **-ές ενέργειες** acțiuni rele // **-ός άνθρωπος** om rău // **-ή ποιότητα** calitate proastă 2. urât(-ă)

κακοσμία, η *subst.* miros urât, duhoare
κακοσυνθη-ίζω, -ισα, **κακοσυνθησμένος** *v.t.* și *i.*
 a (se) învăța rău, a (se) obișnui rău, a avea/a da
 cuiva deprinderi rele
κακοσφυγμία și **κακοσφυξία**, η *subst. med.* puls
 anormal
κακοτεχνία, η *subst.* 1. lucrare prost făcută, cu
 grad de tehnicitate scăzut 2. defectiune
κακότεχν-ος, -η, -ο *I. adj.* lucrat(-ă) rudimentar
 II. *adv.* (-α) fără gust, nemeșteșugit
κακοτοπι-ά, η *subst.* 1. loc greu de trecut, teren
 accidentat 2. *fig.* greutate, impas // **φοβάται**
τις -ές se sperie de greutate
κακοτράχαλ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* locuri) greu de
 trecut, stâncos(-oasă)
κακότροπ-ος, -η, -ο *adj.* dificil(-ă); arțagos
 (-oasă)
κακοτυχία, η *subst.* nenorocire; nereușită, ne-
 noroc, ghinion
κακότυχ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de / fără noroc,
 ghinionist(-ă), bătut(-ă) de soartă // -ος **άν-**
θρώπος om fără noroc
κάκου (του) *loc. adv.* în zadar, zadarnic, degeaba
κακούργη-μα, -ματος, το *subst.* crimă, faptă rea,
 nelegiuire
κακούργ(ι)οδικείο, το *subst.* tribunal care
 judecă procese penale
κακούργος, ο -α, η *subst.* 1. criminal(-ă) 2. ne-
 legiuit(-ă), scelerat(-ă)
κακοφασμέν-ος, -η, -ο *adj.* prost ținut(-ă)
κακουχία, η *subst.* suferință, chin (*m.* ales fi-
 zice)
κακοφαίνεται, **κακοφάνηκε** *v.impers.* (însoțit de
 pron.pers. **μου**, **σου**, **του**, **της**, **μας**, **σας**, **τους**)
 a-l supăra, a-i fi neplăcut, a-i părea rău // **μου** ~
 îmi pare rău // **δεν έπρεπε να σου κακοφανεί**
 nu trebuia să te supere // **μη σας -εί** să nu vă
 supărați
κακόφημ-ος, -η, -ο *I. adj.* cu renume prost, de
 proastă reputație, rău famat(-ă), deocheat(-ă)
 II. *adv.* (-α) cu proastă reputație
κακοφορμ-ίζω, -ισα, **κακοφορμισμένος** *v.i.* (*d.*
 răni) a supura
κακοφτιαγμέν-ος, -η, -ο *adj.* prost făcut(-ă), fa-
 bricat(-ă) cu defecte; nepotrivit(-ă)
κακοφωνία, η *subst.* cacofonie
κακόφων-ος, -η, -ο *adj.* cacofonic(-ă), care pro-
 duce o cacofonie
κακόψυχ-ος, -η, -ο *adj.* rău(re) la suflet, răută-
 cios(-oasă)
κακτοειδή, τα *subst. bot.* cactec, cactacee
κάκτος, ο *subst. bot.* cactus
κακός *adv.* (ca expresie a neplăcerii, decepției etc.)
 (foarte) rău

κάκωση, η *subst.* rănire ușoară
κάλα, η *subst. bot.* cală
καλάθι, το *subst.* coș împletit, paner // ~ **με λου-**
λούδια coș de flori // ~ **των αχρήστων** coș de
 gunoi
καλαθοπλεκτική și **καλαθοποιία**, η *subst.* me-
 seria de împletitor de coșuri
κάλαθος, ο *subst.* coș // ο ~ **των αχρήστων** co-
 șul în care se aruncă hârtiile nefolositoare în
 birouri
καλαθοσφαίρα și **καλαθοσφαίριση**, η *subst. sport*
 baschet, baschetbal
καλαθοσφαίρ-ιστής, ο -ίστρια, η *subst. sport*
 baschetbalist(-ă)
καλαθούνα, η *subst.* coș mare
καλάι, το *subst. chim.* cositor
καλαίσθησία, η *subst.* (bun) gust, simț estetic //
ντύνεται με ~ se îmbracă cu gust
καλαίσθητ-ος, -η, -ο *I. adj.* de bun gust, cu gust
 II. *adv.* (-α) cu (bun) gust
καλάιο-μα, -ματος, το *subst.* cositorire
καλαμάκι, το *subst.* 1. trestioară 2. pai (pentru
 băut suc etc.)
καλαμαρ-άς, ο (*pl.* -άδες) *pei.* 1. cărturar; scrib
 2. intelectual
καλαμάρι, το *subst.* 1. călimară 2. *zool.* calmar
 (moluscă)
καλαματιανός, ο *subst.* dans popular grecesc
καλαμέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de trestie
καλάμι, το *subst.* 1. trestie 2. tulpina trestiei 3.
 undiță de pescuit 4. *anat.* tibia
καλαμιά, η *subst.* pai // **απόμεινε σαν την** ~
 στον **κάμπο** a rămas singur cuc
καλαμιώνας, ο *subst.* stufăriș
κάλαμος, ο *subst.* trestie, stuf
καλαμποκάλευρο, το *subst.* mălai
καλαμποκήσι-ος, -α, -ο *adj.* din mălai, făină de
 porumb
καλαμπόκι, το *subst.* porumb
καλαμπούρι, το *subst.* calambur
καλαμπορ-ίζω, -ισα *v.t.* a spune calambururi
καλαμπορτζ-ής, ο, -ού, η *subst.* cel (cea) care
 spune calambururi
καλαμωτή, η *subst.* împletitură de trestie (pentru
 gard)
καλαμωτ-ός, -ή, -ό *adj.* făcut(-ă) din trestie, îm-
 pletit(-ă) din trestie
κάλαντα, τα *subst. pl.* colinde
καλαντάρι, το *subst.* calendar (de perete, de masă)
καλαπόδι, το *subst.* calapod
καλάριο-μα, -ματος, το *subst. mar.* 1. aruncarea
 în mare a plasei de pescuit 2. strângerea pânze-
 lor corăbiei

καλάρ-ω, -ισα *v.t. mar.* 1. a arunca în mare plase de pescuit 2. a strânge pânzele corăbiei
καλαφατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, καλαφατισμένος *v.t.* a călăfătui
καλαφάτιο-μα, -ματος, το subst. călăfătuire
καλβινισμός, ο subst. relig. calvinism
καλβ-ινιστής, ο, -ινίστρια, η subst. relig. calvin(-ă)
καλέ *interj.* măi // ~ **τι μας λες;** ce spui tu, măi?
καλειδοσκόπιο, το subst. caleidoscop
καλέμι, το subst. daltă
καλένδες, οι subst. pl. calendele // **στις ελληνικές** ~ la calendele grecești
κάλεσ-μά, -ματος, το subst. chemare, invitație
καλεσμέν-ος, -η, -ο adj. invitat(-ă)
καλή, η subst. 1. față, partea de deasupra a unui lucru 2. fața adevărată
καλημαύκι și **καλημαύχι, το subst.** vezi **καμηλαύκι**
καλημέρα *interj.* bună ziua
καλημερ-ίζω, -ισα *v.t.* a da bună ziua
καληνύχτα *interj.* noapte bună
καληνυχτ-ίζω, -ισα *v.t.* a spune noapte bună
καλησέρα *interj.* bună seara
καλησπερ-ίζω, -ισα *v.t.* a spune / a da bună seara
καληώρα *adv.* bunăoară
καλιακούδα, η subst. ornit. stăncuță
καλίγω-μα, -ματος, το subst. potcovit, potcovire
καλιγ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, καλιγόμενος *v.t.* a potcovi // **-ώνει τον ψύλλο** e un șmecher fără pereche
καλιωτής, ο subst. potcovar
καλικάντζαρος, ο subst. mit. strigoi, vampir
κάλιο, το subst. chim. kaliu, potasiu
καλκάνι, το subst. 1. iht. calcan 2. *constr.* calcan (peretele de la acoperiș)
καλλι- *element de compunere cu sensul de „frumos”, „bun” (v. καλο-)*
καλλιγράμμ-ος, -η, -ο adj. (d. trup) care are o linie frumoasă, armonios(-oasă)
καλλιγραφία, η subst. 1. scris frumos și regulat 2. caligrafie
καλλιγραφικ-ός, -ή, -ό I. adj. caligrafic(-ă) II. *adv.* (-ă)
καλλιγράφ-ος, -ο, -η subst. caligraf(-ă)
καλλιγραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, καλλιγραφημένος *v.t.* a scrie frumos, a caligrafia
καλλιέπεια, η subst. eleganța exprimării, eleganță de stil
καλλιέργεια, η subst. (și fig.) cultivare, creștere, cultură // ~ **της γης** cultivarea pământului // ~ **του μεταξοσκώληκα** creșterea viermilor de

mătase // ~ **σιτηρών** cultura cerealelor // **εντα-τική** ~ cultură intensivă
καλλιεργημέν-ος, -η, -ο adj. 1. cultivat(-ă) 2. *fig.* instruit(-ă), educat(-ă)
καλλιεργήσιμ-ος, -η, -ο adj. cultivabil(-ă) // **-α** **εδάφη** terenuri cultivabile
καλλιεργητής, ο subst. cultivator(-oare)
καλλιεργητικ-ός, -ή, -ό I. adj. de cultivare a pământului II. *subst.* **τα -ά pl.** plata cheltuielilor necesitate de cultivare a pământului
καλλιεργ-ώ, -ησα, -ήθηκα, καλλιεργημένος *v.t.* 1. a cultiva; a crește // ~ **τη γη** a cultiva pământul // ~ **οπωροφόρα δένδρα** a cultiva pomi fructiferi 2. *fig.* a cultiva, a dezvolta, a face să înflorească // ~ **τις τέχνες και τα γράμματα** a cultiva artele și literatura 3. *biol.* ~ **μικρόβια** a cultiva bacterii // **καλλιερ-γημένος (ca adj.)** cultivat(-ă), erudit(-ă)
κάλλιο *adv.* mai bine // ~ **αργά πάρα ποτέ** mai bine mai târziu decât niciodată
κάλλιστα *adv.* foarte bine, excelent
καλλιστεία, τα subst. concurs de frumusețe
καλλιτέχνη-μα, -ματος, το subst. operă de artă
καλλιτέχν-ης, ο, -ίδα, η subst. (și fig.) artist(-ă) (*plastic*)
καλλιτεχνία, η subst. 1. arte frumoase 2. munca artistului
καλλιτεχνικ-ός, -ή, -ό I. adj. artistic(-ă) II. *adv.* (-ă)
καλλιφωνία, η subst. frumusețea vocii
καλλιφων-ος, -η, -ο adj. cu voce frumoasă
καλλονή, η subst. 1. frumusețe 2. femeie frumoasă // **ιστιτούτο -ς** salon de cosmetică
κάλλ-ος, -ους, το subst. 1. frumusețe 2. *pl.* **τα** **κάλλη** șarm ascuns
καλλοντικό, το subst. produs cosmetic // **κατάσ-τημα** -ών magazin de cosmetice
καλλωπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, καλλωπισμένος *v.t.* a înfrumuseța, a împodobi
καλλωπισμός, ο subst. înfrumusețare, împodobire
καλλωπιστικ-ός, -ή, -ό adj. de înfrumusețare, de împodobire
κάλμα, η subst. calm, liniște
καμάρισ-μα, -ματος, το subst. calmare, domolire, potolire, temperare
καμ-άρω, -αρα și **-άρισα, καμαρισμένος** *v.t.* și *i.* a (se) calma, a (se) potoli, a (se) liniști
καλντερίμι, το subst. drum pietruit
καλ-ό, το subst. bine, binefacere, folos, faptă bună, fericire, bunăstare, avantaj, satisfacție, rezultat favorabil // **το ~ που σου θέλω** binele pe care ți-l doresc // **με το ~** cu binele; cu bine // **πήγαινε στο ~** du-te cu bine // **δεν μου βγήκε**

σε ~ nu mi-a ieșit în avantaj // **έχει όλα τα -ά** του are toate facilitățile // **ήταν στα -ά** του σήμερα era în bună dispoziție astăzi
καλοβαλμέν-ος, -η, -ο part. ca adj. dichisit(-ă)
καλοβλέπω, καλοείδα și **καλόειδα v.t.** 1. a vedea bine 2. *fig.* a vedea cu ochi buni
καλόβολ-ος, -η, -ο I. adj. docil(-ă), supus(-ă), înțelegător(-oare), concesiv(-ă) II. *adv.* (-α) în mod confortabil; în mod înțelegător
καλόβραστ-ος, -η, -ο adj. care fierbe ușor
καλογερ-εύω, -εψα v.i. 1. a se călugări 2. a trăi ca un călugăr
καλογερική, η subst. călugărie // **είναι βαριά η ~** greu se călește oțelul
καλογερικ-ός, -ή, -ό I. adj. călugăresc(-ească) II. *adv.* (-ά) ca un călugăr
καλογεροπαίδι, το subst. călugăr tânăr, stagiar
καλόγερος și **καλόγηρος, ο subst.** 1. călugăr 2. cuier 3. furuncol // **βγάζω -ο** a-i apărea un furuncol
καλογιάννος și **καλόγιαννος, ο subst.** pasăre mică
καλόγνωμ-ος, -η, -ο adj. binevoitor(-oare)
καλόγουστ-ος, -η, -ο adj. de bun gust
καλογραμμέν-ος, -η, -ο adj. citeț(-eată), lizibil(-ă), scris(-ă) frumos // **-ο κείμενο** text scris frumos
καλόγρια și **καλογριά, η subst.** maică, călugăriță
καλοδεχούμεν-ος, -η, -ο part. ca adj. (bine) primit(-ă), cu plăcere
καλοδιάθετ-ος, -η, -ο adj. bine dispus(-ă), cu o bună stare sufletească
καλο(ε)ξετ-άζω, -ασα, -άστηκα, καλοξετασμένος v.t. a cerceta cu atenție, a controla amănunțit
καλοζωΐα, η subst. trai bun
καλοζωΐσμέν-ος, -η, -ο adj. care a trăit bine/a dus un trai bun
καλοήθ-ης, -ης, (καλόηδες) adj. med. benign(-ă) // **-ης όγκος** tumoră benignă
καλοθελητής, ο, -ήτρια, η subst. peior. binevoitor(-oare)
καλοθρεμμέν-ος, -η, -ο part. ca adj. bine hrănit(-ă), gras(-ă)
καλοκάγαθ-ος, -η, -ο adj. foarte bun(-ă), plin(-ă) de bunătațe
καλοκαιρ-εύει, -εψε v. impers. se face timp frumos
καλοκαίρι, το subst. vară, anotimpul verii
καλοκαιρία, η subst. vremea frumoasă, zi frumoasă
καλοκαιρ-ιάζει, -ιάσε v. impers. începe vară
καλοκαιριάτικ-ος, -η, -ο și **καλοκαιριν-ός, -ή, -ό I. adj.** de vară, estival(-ă), vărațic(-ă) // **-ό**

φόρεμα rochie de vară II. *adv.* (-ά) (ca) în timpul verii
καλοκαμωμέν-ος, -η, -ο part. ca adj. bine făcut(-ă); frumos(-oasă) // **-ος άνθρωπος** om bine făcut
καλοκαρδ-ίζω, -ισα, καλοκαρδιομένος v.t. 1. a înveseli 2. a mulțumi
καλόκαρδ-ος, -η, -ο adj. bun(-ă) la inimă
καλοκοιτ-άζω și **καλοκοιτ-άω, -αξα, καλοκοιταγμένος v.t.** a privi cu atenție, a se uita bine (la cineva)
καλολογικ-ός, -ή, -ό adj. lit. ornamental(-ă), de ornamentație // **βρήκαμε όλα τα -ά στοιχεία** του ποιήματος am găsit toate elementele ornamentale ale poeziei
καλομαθαίνω, καλόμαθα, καλομαθημένος v.t. și *i.* a (se) învăța / a (se) deprinde cu traiul bun // **-αθε και δεν θέλει να δουλέψει s-a** învățat cu traiul bun și nu vrea să muncească
καλομέλας, ο și **καλομέλανο, το subst. chim.** calomel
καλομελετ-ώ și **καλομελετ-άω, -ησα I. v.t.** a prevesti ceva bun II. *v.i.* a-și pune ceva bun în gând // **καλομελέτα κι έρχεται** pune-ți ceva bun în gând și să vezi c-o să se implinească
καλόμοιρ-ος, -η, -ο adj. norocos(-oasă)
καλοξημερ-ώνει, -ωσε v. impers. a se lumina bine de ziua
καλοπαντρ-εύω, -εψα, -εύτηκα, καλοπαντρεμένος v.t. a căsători / a mărita / a însura bine (cu cineva bogat)
καλοπέραση, η subst. trai bun, bunăstare // **η φτώχεια δεν είναι ~** sărăcia tot sărăcie rămâne
καλοπερνώ și **καλοπερνάω, καλοπέρασα, καλοπερασμένος v.i.** a trăi bine, a o duce bine
καλοπιάνω, καλόπιασα v.t. a se pune bine cu cineva
καλόπιασ-μα, -ματος, το subst. (mai ales la pl.) faptul de a se pune bine pe lângă cineva
καλόπιот-ος, -η, -ο adj. care se bea cu plăcere, bun(-ă) la gust // **έχει κι ένα -ο κρασί** are și un vin bun
καλοπιστία, η subst. bună credință
καλόπιστ-ος, -η, -ο I. adj. de bună credință II. *adv.* (-α) cu bună credință
καλοπληρωτής, ο subst. 1. bun platnic 2. persoană care plătește bine
καλοπροαίρετ-ος, -η, -ο I. adj. bine intenționat(-ă) II. *adv.* (-α) cu bune intenții
καλοριζικ-ος, -η, -ο I. adj. norocos(-oasă) II. *adv.* (-α) cu noroc
καλοριφέρ, το subst. calorifer

κάλος, ο *subst.* bătătură // **πατώ κάποιον στον κάλο** a călca pe cineva pe bătătură (a supăra)

καλ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. bun(-ă) // **-ή καρδιά** ini-mă bună // **είναι -ός στη ψυχή** este bun la su-flet // **μιά και -ή** o dată și bine // **-ή αντάμωση!** să ne întâlnim cu bine, pe curând! // **ώρα -ή!** călătorie bună 2. bun(-ă), agreeabil(-ă), plăcut(-ă) // **-οί τρόποι** bune maniere // **-ό ταξίδι!** drum bun! // **οι -οί λογαριασμοί** κάνουν τους -ούς φίλους frate, frate dar brânza-i pe bani 3. fru-mos(-oasă) // **-ός καιρός** timp frumos 4. (la voc) // **έ! μά!** II. *adv.* 1. (-ά) bine, perfect, just, complet // **~ το σκέφτηκες** bine te-ai gândit // **ξέρει ~ τη δουλειά** του își cunoaște bine mun-ca // **πολύ ~** foarte bine // **είμαι ~** sunt bine, sunt sănătos // **σώνει και ~** cu orice preț // **~ έκανε** ai făcut bine // **~ θα κάνεις** να έρθεις ai face bine dacă ai veni // **πάω ~** a o duce bine 2. (-ώς) // **-ώς ωρίσατε!** bine ați venit! // **-ώς ήλθε**! bine ai venit // **-ώς σας βρήκαμε!** bine v-am găsit

καλοστεκοούμεν-ος, -η, -ο *adj.* 1. bine situat(-ă) din punct de vedere economic, înstărit(-ă) 2. care se ține bine

καλοσυνάτ-ος, -η, -ο *adj.* plin (de) bunăta-te

καλοσυν-εύει, -εψε v. *impers.* se face timp frumos

καλοσύνη, η *subst.* 1. bunăta-te 2. faptă bună, binefacere 3. timp frumos

καλοσυνηθ-ίζω, -ισα, καλοσυνηθισμένος v.t. și i. a (se) învăța cu traiul bun

καλοτάξι-ος, -η, -ο *adj.* (d. un vapor) care rezistă la furtună

καλοτυχ-ίζω, -ισα v.t. a considera pe cineva fe-ricit (-ă); a fericii

καλότυχ-ος, -η, -ο *adj.* norocos(-oasă)

καλοΰδια, τα *subst. pl.* cadouri (mai ales dul-ciuri)

καλού κακού *adv.* pentru orice eventualitate

καλούμ(π)α, η *subst.* mosorul de sfoară pentru lansarea zmeului de hârtie

καλούπι, το *subst.* 1. calup, formă, model 2. ste-reotip

καλούπω-μα, το *subst.* operația de turnare în formă

καλουπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, καλουπωμένος v.t. a turna în formă

καλοφαγ-άς, ο, -ού, η *subst.* gurmând(-ă), mân-căcios(-oasă)

καλοφαγία, η *subst.* faptul de a se mânca bine

καλοφτιαγμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* (și *fig.*) bine făcut(-ă) // **άνθρωπος -ος** om bine făcut

καλόχρον-ος, -η, -ο *adj.* (urare) care are un an bun

καλόψυχ-ος, -η, -ο *adj.* care are un suflet bun

καλπ-άζω, -ασα v.i. (și *fig.*) a galopa

καλπάκι, το *subst.* calpac

καλπασμός, ο *subst.* galop

κάλλη, η *subst.* urnă electorală

κάλπικ-ος, -η, -ο I. *adj.* falsificat(-ă), fals(-ă), contrafăcut(-ă) // **-η δεκάρα** ban fals II. *adv.* (-α) în mod fals

καλπονοθεία, η *subst. pl.* falsificare a rezulta-telor alegerilor

κάλτσα, η *subst.* ciorap // **~ του διαβόλου** om foarte deștept

καλτοβελόνα, η *subst.* croșetă (pentru împletit ciorapi)

καλτοδετά, η *subst.* jartieră

καλ(τ)σόν, το *subst.* ciorapi pantalon, dres

καλύβα, η *subst.* colibă

κάλυκας, ο *subst.* 1. bot. caliciu 2. milit. tub de cartuş

κάλυμ-μα, -ματος, το *subst.* 1. capac, învelitoa-re 2. acoperământ de cap 3. cuvertură 4. *fin.* acoperire în aur (a monedei naționale)

καλυμμαύχιον sau **καλυμαύχι**, το *subst.* cami-lafcă

καλύπτρα, η *subst.* voal, vâl, batic

καλύπτω, κάλυψα, καλύφτηκα și **καλύφθηκα**, **καλυμμένος** v.t. 1. a acoperi, a înveli 2. a tăi-nui, a ascunde 3. *milit.* a proteja 4. a satisface / a acoperi o necesitate 5. *fin.* a acoperi cheltui-e-lile 6. a epuiza o discuție, un subiect 7. a trans-mite la TV / a face un documentar despre un eveniment

καλύτερευση și **καλύτερεψη**, η *subst.* îmbunătă-țire, ameliorare

καλυτερ-εύω, -εψα I. v.t. a îmbunătăți, a amelio-ra II. v.i. 1. a se ameliora, a se îmbunătăți 2. a se întrema, a se înzdrăveni

καλύτερ-ος, -η, -ο I. *adj.* mai bun(-ă) II. *adv.* (-α) mai bine // **είμαι ~** sunt mai bine // **~ το'χω** prefer // **~ έτσι** mai bine așa

κάλυψη, η *subst.* (și *fig.*) 1. acoperire 2. epuiza-re a unei discuții 3. transmisie TV

κάλφας, ο *subst.* calfă

καλ-ώ, κάλεσα, καλέστηκα și **κλήθηκα**, **καλεσ-μένος** v.t. 1. a invita // **~ στο τραπέζι** a invita la masă 2. a chema // **~ στα όπλα** a chema sub arme // **~ σε βοήθεια** a chema în ajutor // **~ μάρτυρα** a chema ca / drept martori

καλωδιακ-ός, ή, ό *adj.* prin cablu, cu cablu(tele-viziune etc.)

καλώδιο, το *subst.* cablu, odgon, parămă // **~ υψηλής εντάσεως** cablu de înaltă tensiune // **~ ρυμουλκήσεως** cablu de remorcaj

καλώς *adv.* bine, just, corect // **έχει** ~ de acord, este bine // ~ **τον** fii bine venit // ~ **όρισε** bine ai venit (urare)

καλωσορ-ίζω, -ισα *v.t.* a ura bun venit, a primi pe cineva cu drag

καλωσόρις-μα, -ματος, το *subst.* primire calduroasă/cordială

κάμα, η *subst.* cuțit cu două tășuri, pumnal

καμάκι, το *subst.* 1. harpon 2. *fig.* acostare / agățat de femei necunoscute 3. bărbat care acostează/agață femei necunoscute

καμακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, καμακωμένος *v.t.* a prinde pește / a pescui cu harponul

κάμαρα și **κάμαρη**, η *subst.* cameră, odaie

καμάρα, η *subst.* 1. arc de triumf; arcadă 2. *anat.* bolta tălpii piciorului

καμάρι, το *subst.* mândrie, orgoliu, înfumurare // το **χω** ~ mă mândresc cu...

καμαριέρ-ης, ο, -α, η *subst.* camerist(-ă)

καμαρίλα, η *subst. pol.* camarilă

καμαρίνι, το *subst.* (la teatru) cabină

καμαρότος, ο *subst. mar.* îngrijitor de cabine, steward pe o navă

καμαρώ-μα, -ματος, το *subst.* împănare, în-gâmfare

καμαρ-ώνω, -ωσα, καμαρωμένος I. *v.t.* a privi cu mândrie II. *v.i.* a se mândri

καμαρωτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* mândru(-ă), falnic(-ă), semeț(-eafă) II. *adv.* (-**ά**) cu mândrie, falnic // ~ **περνούν τα φανταράκια** trec falnic soldații

καματερό, το *subst.* bou de plug

κάματος, ο *subst.* istovire, trudă, epuizare

καμβ-ός, ο (pl. -**άδες**) *subst.* canava

καμέλια, η *subst. bot.* camelie

καμεός, ο *subst. min.* cameo

κάμερα, η *subst.* cameră de luat vederi // ~ **τηλεο-ράσεως** cameră de televiziune

καμεραμάν, ο *subst.* cameraman, operator cinematografic/de televiziune

καμήλα, η *subst. zool.* cămilă

καμηλαύκι *subst.* potcap

καμηλιέρ-ης, ο (pl. -**ηδες**) *subst.* conducător de cămile

καμηλίσι-ος, -α, -ο *adj.* 1. de cămilă 2. din păr de cămilă

καμηλοπάρδαλη, η *subst. zool.* girafă

καμικάζι, ο *subst. invar.* kamikaze

καμιλό *adj. invar. text.* (d. stofă) camelhar (de culoarea cămilei)

καμινάδα, η *subst.* horn, coș de fum, coș de furnal, de uzină etc.

καμινάεριο, το *subst.* gaz de furnal

καμινάρης, ο *subst.* furnalist

καμινέτο, το *subst.* lampă de spirit

καμίνευση, η *subst. tehn.* topire în furnal a mine-reului

καμίνι, το *subst.* furnal, cuptor industrial

καμιόνι, το *subst.* camion, autocamion

καμουτσά(κι), το *subst.* bici

καμουφλάζ, το *subst.* 1. camuflaj 2. deghizare

καμουφλάρис-μα, -ματος, το *subst.* camuflare

καμουφλάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, καμουφλαρισ-μένος *v.t.* 1. a camufla 2. a deghiza

καμπάνα, η *subst.* 1. clopot (de biserică) // **χτυ-πούν οι** -ες bat clopotele 2. pedeapsă aspră 3. cabană

καμπαναριό, το *subst.* clopotniță

καμπάνια, η *subst.* campanie // **προεκλογική** ~ campanie electorală

καμπανίτης, ο *subst.* șampanie (franțuzească), vin spumos

καμπανοκρουσία, η *subst.* sunetul de clopot (de biserică)

καμπανούλα, η *subst. bot.* campanulă, clopoțel

καμπαρέ, το *subst. invar.* cabaret

καμπαρντίνα, η *subst. text.* vezi **καπαρντίνα**

καμπή, η *subst.* 1. cotitură // **στη** ~ του δρόμου la cotitura drumului 2. întorsătură

κάμπια, η *subst. zool.* omidă

κάμπιγκ, το *subst.* camping

καμπίνα, η *subst.* (la avion, vapor) cabină

καμπινέ, το și **καμπιν-ές**, ο (pl. -**έδες**) *subst.* toaletă, closet

καμπίσι-ος, -ια, -ιο *adj.* de câmp, de șes

κάμπου, ο *subst.* câmp, șes

κάμπου-ος și **καμπός-ος, -η, -ο** *adj.* 1. destul(-ă), de ajuns(-ă) // **πέρασε -ος καιρός** a trecut des-tul timp 2. câtăva, câtva // **μου έδωσε -α μήλα** mi-a dat câteva mere // **κάνει τον -ο** face pe grozavul

κάμποτο, το *subst. text.* americană

καμπούρα, η *subst.* cocoșă, gheb

καμπούρ-ης, -α, -ικο *adj.* cocoșat(-ă), ghe-bos(-oasă), gârbov(-ă), gârbovit(-ă)

καμπουρ-ιάζω, -ιασα, καμπουριασμένος *v.i.* a se cocoșa, a se gheboșa, a se gârbovi

καμπούριασ-μα, -ματος, το *subst.* gheboșare, gârbovire, cocoșare

καμποχώρι, το *subst.* sat din șes, sat de câmpie

κάμπτω, έκαμψα, κάμφθηκα (κεκαμμένος) *v.t.* 1. a îndoi, a încovoia, a curba 2. a face să ce-deze

καμπύλη, η *subst.* curbă, linie curbă

καμπυλόγραμ-ος, -η, -ο *adj.* curbiliniu(-ie)

καμπύλ-ος, -η, -ο *adj.* curb(-ă) // -η **επιφάνεια** suprafață curbă (convexă)

καμπυλότητα, η *subst.* curbură, convexitate

καμπυλωτ-ός, -ή, -ό *adj.* curbat(-ă), cu linii curbe

κανονιστικότητα, η *subst.* reglementare prin regulament, impunerea de reguli
κάνουλα, η *subst.* robinet, canea
καντάδα, η *subst. muz.* cântare pe stradă în grup vocal, însoțită de chitară
κανταδόρος, ο *subst.* cântăreț
κανταΐφι, το *subst.* cataif, prăjitură
καντάρι, το *subst.* cântar
καντάτα, η *subst. muz.* cantată
καντήλα, η *subst.* 1. candelă 2. *med.* bășici pe epidermă
καντηλανάφτης, -ισσα, η *subst.* paracliser
καντηλέρι, το *subst. bis.* sfeșnic
καντήλι, το *subst.* candelă mică
καντίνα, η *subst.* cantină, bufet
καντίνι, το *subst. muz.* coardă (la chitară etc.), care dă sunetul cel mai subțire
καντόνι, το *subst. pol.* canton (unitate teritorial-administrativă)
καντρίλια, η *subst.* cadrl
καντσονέτα, η *subst. muz.* canțoneta
κάνω, έκανα și έκαμα, *καμωμένος* 1. *v.t.* a face, a(-și) face, a clădi // *έκανε καλό σπίτι* și-a făcut casă bună // *τον έκανα με τα κρεμμύδια* l-am făcut cu ouă și cu oțet // *τον έκανε τ'αλατιού* l-a băut în mod bestial 2. *fig.* // *να κάνεις το καθήκον σου* să-ți faci datoria // *-ει νερά* dă înapoi // *τα έκανε θάλασσα* a făcut-o de oaie // *κάνε μου μια χάρη* fă-mi o favoare, te rog foarte mult // *κάνε γρήγορα!* grăbește-te! // ~ *δίαται* a ține cură de slăbire // *τα έκανε άνω κάτω* (γυαλιά-καρφιά) a distrus totul // *κάντα λιανά!* păi spune așa! 3. a aranja // *ακόμη δεν τα έκανε τα κρεβάτια* încă n-a făcut paturile 4. a determina // *τον έκανα να θυμώσει* l-am făcut să se înfurie 5. a da // *τους έκανε τραπέζι* le-a dat o masă // ~ *δώρο* a da/a face un cadou II. *v.i.* 1. a sta un timp // *έκανε δυό χρόνια στην Αθήνα* a stat doi ani la Atena 2. a face (pe drum) // *έκανε δέκα μέρες το γράμμα για να φθάσει* scrisoarea a făcut zece zile până a ajunge 3. a costa, a face // *πόσο κάνει cât costă* (face) 4. a se face, a se preface // *κάνει πως δεν καταλαβαίνει* se preface că nu înțelege 5. a face pe // *κάνει τον έξυπνο* face pe deșteptul // *κάνε όπως ξέρεις* fă cum știi III. *v. impers.* 1. (*d. vreme*) *κάνει καλό καιρό* e vremea bună // *κάνει κρύο / ζέστη* e frig / cald 2. a se face, a se cuveni // *δεν κάνει να θυμώσεις* nu se face să te superi
καολίνης, ο *subst. chim.* caolin
καουμπόης, ο, -ισσα, η *subst.* cowboy
καούρα, η *subst.* arsură (de stomac)

καουτσούκ, το *subst.* cauciuc
κάπα, η *subst.* capă, pelerină
κάπα, το *subst.* litera k din alfabetul grecesc
καπάκι, το *subst.* capac // *τον έφερα ~* i-am închis gura // *κύλησε ο τέρτζερης και βρήκε το ~* sacul și peticul
καπακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *καπακωμένος v.t.* 1. a acoperi cu capac 2. *fig.* a acoperi, a mușamaliza, a tăinu
καπαμ-άς, ο *pl.* -άδες *subst. culin.* capama, mâncare din carne gătită cu roșii și condimente
καπαρντίνα, η *subst.* 1. gabardină 2. fulgarin, impermeabil, balonzaid
καπάρο, το *subst.* arună, avans, acout
καπάρω-μα, -ματος, το *subst.* arvunire, acontare
καπαρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *καπαρωμένος v.t.* a arvuni, a aconta
καπάτος-ος, -α, -ο *adj.* capabil(-ă)
καπατσοσύνη, η *subst.* capacitate; îndemânare, abilitate
καπελάδικο, το *subst.* atelier de pălării, magazin de pălării
καπελαδούρα, η *subst.* pălărie mare
κάπελας, ο *subst.* cârciumar
καπελ-άς, ο, -ού, η *subst.* pălărier(-ă)
καπελιέρα, η *subst.* cutie pentru pălării
καπέλο, το *subst.* 1. pălărie 2. *fig.* scumpire ilegală
καπέλω-μα, -ματος, το *subst.* impunere arbitrară a unei opinii (politice)
καπελ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *καπελωμένος v.t.* 1. a pune cuiua pe cap o pălărie 2. a domina (din umbră) 3. a scumpi un produs
καπετάν, ο *subst. (apelativ, în marină)* căpitane // ~ *φασαρίας* persoană care face gălgie
καπετανάτο, το *subst. ist.* (în perioadă dominației otomane) căpitănat, funcția de căpitan și regiunea subordonată acestuia
καπετάν-ιος, ο (*pl.* -ιοι și -αιοι), -ισσα, η *subst.* 1. căpitan în armata turcă 2. căpitan de haiduci 3. căpitan de vapor
καπηλεία, η *subst.* exploatarea unui ideal în scopuri personale
καπηλειό, το *subst.* cârciumă
καπηλ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* a exploata un ideal în scopuri personale
καπίκι, το *subst.* copeică, monedă divizionară rusească
καπίστρι, το *subst.* căpăstru
καπιταλισμός, ο *subst.* capitalism
καπιταλ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* capitalist(-ă)
καπιταλιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* capitalist(-ă) II. *adv.* (-ά)

καπλαμάς, ο *subst.* furnir

καπλάνι, το *subst. zool.* 1. tigru 2. *fig.* om viteaz, invincibil

κάπνα, η *subst.* fum des care s-a împrăștiat

καπνά, τα *subst. bot. pl.* tutun // δουλεύω στα ~ a lucra la tutun

καπναποθήκη, η *subst.* depozit de tutun

καπνέμπορος, ο *subst.* comerciant de tutun

καπνεργάτ-ης, ο, -ια, η *subst.* muncitor(-oare) la fabrica de tutun

καπνιά, η *subst.* 1. funingine 2. *bot.* cuscută, tortel

καπν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **καπνισμένος** I. *v.i.* 1. a scoate fum, a afuma // η σόμπα -ίζει soba scoate fum 2. a fuma // ~ δέκα τσιγάρα την ημέρα fumez zece țigări pe zi II. *v.t.* a afuma // ~ τροφές a afuma alimente // έτσι μου -ισε așa mi-a venit // κάνει ό, τι του -ίσει face ce-i vine pe chelie

καπνίλα, η *subst.* miros de fum

κάπνισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. fumat 2. afumare

καπνιστήριο, το *subst.* fumoar, loc pentru fumat

καπν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* fumător(-oare)

καπνιστ-ός, -ή, -ό *adj.* afumat(-ă) // κρέας / ψάρι -ό carne/pește afumat

καπνοβιομηχανία, η *subst.* industria tutunului

καπνογόν-ος și -α, -ο *adj.* fumigen(-ă) // -α αέρια gaze fumigene

καπνοδοχοκαθαριστής, ο *subst.* coșar, hornar

καπνοδόχος, η *subst.* horn, coș de fum

καπνοθήκη, η *subst.* tabacheră

καποκαλλιέργεια, η *subst.* cultura tutunului

καπνοπαραγωγός, ο *subst.* producător (cultivator) de tutun

καπνοπωλείο, το *subst.* tutungerie

καπνός, ο *subst.* 1. fum 2. *fig. pl.* -οι καπνοί fumuri // -οί φαντασίες capricii ale imaginației 3. *pl. τα καπνά* tutun

καπνοσακούλα, η *subst.* pungă de tutun

καπνοσυλλέκτης, ο *subst. tehn.* filtru de fum

καπό, το *subst. invar.* capota mașinii

κάπ-οιος, -οια, -οιο I. *pron. nehot.* cineva, careva, unul, una // ήρθε -οιος a venit cineva II. *adj. nehot.* niște, unii, unele // σε ζητούν -οιοι κύριοι te caută niște domni // είναι -οια πράγματα sunt unele lucruri

καπότα, η *subst.* 1. manta protectoare, capă 2. prezervativ

κάποτε *adv.* 1. uneori, câteodată, când și când // αυτός περνά ~ κι από μας el trece câteodată pe la noi // ~ ~ din când în când 2. cândva // μου είπες κάποτε mi-ai spus cândva

καπότο, το *subst.* capot, rochie de casă

κάπου *adv.* 1. undeva // ~ θα υπάρξει λύση undeva există o soluție 2. din când în când,

câteodată // τον συναντώ ~ îl întâlnesc din când în când 3. aproximativ, în jur, circa // ήταν ~ δέκα άνθρωποι au fost în jur de zece oameni

καπούλια, τα *subst. pl.* 1. crupă (unui animal) 2. *peior.* șolduri (unui om)

κάππαρη, η *subst. bot.* caperă

καπρίτσιο, το *subst.* (și *muz.*) capriciu

καπριτσιόζ-ος, -α, -ικο *adj.* capricios(-oasă)

κάπρος, ο *subst. zool.* 1. porc mistreț 2. vier

κάπως *adv.* oarecum, puțin, într-o măsură oarecare, într-un fel, aproximativ // είμαι ~ καλύτερα sunt puțin mai bine // ~ θα τα βολέψουμε ne vom aranja într-un fel

κάρα, η *subst.* (la sfintele moaște) craniu

καραβάνα, η *subst.* gamelă // λόγια της -ς vorbe goale, baliverne

καραβαν-άς, ο (-άδες) *subst. peior.* ofițer fără școală

καραβάνι, το *subst.* caravană, convoi

καραβέλα, η *subst. mar.* caravelă

καράβι, το *subst.* corabie, navă, cargou

καραβιά, η *subst.* încercătura unei corăbii / nave

καραβίδα, η *subst. zool.* homar

καραβίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de corabie, de vapor, care aparține navei sau navigatorilor

καραβοκύρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* proprietar(-ă) de navă, corăbier

καραβόπανο, το *subst. mar.* pânză de corabie, velă

καραβόσκιοινο, το *subst.* odgon, parâmă, pălimar

καραβοστάσι, το *subst.* loc de ancorare

καραβοτσακισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. naufragiat(-ă) 2. *fig.* care a suferit foarte mult

καραβοφάναρο, το *subst. mar.* far plutitor, corabie-far

Καραγκιόζης, ο *subst.* 1. Karaghioz, eroul principal al teatrului de umbre 2. teatrul de umbre 3. caraghios

καραγκιοζιλίκι, το *subst.* caraghioslăc

καραγκιοζοπαίχης, ο *subst.* artist manevrant la teatrul de umbre

καραγκούνα, η *subst.* denumirea unui dans popular din Tesalia

καραδοκώ *v.t.* a pândi, a aștepta cu nerăbdare

καρακάξα, η *subst. ornit.* 1. coțofană 2. *fig.* cață

καραμέλα, η *subst.* 1. bomboană 2. sirop caramel (pentru prăjituri)

καραμούζα, η *subst. muz.* cimpoi

καραμπίνα, η *subst. milit.* carabină

καραμπινιέρος, ο *subst.* carabinier, polițist italian sau vameș spaniol

καραμπογιά, η *subst.* vopsea neagră

καραμπόλα, η *subst.* 1. carambol 2. *fig.* încurcătură, ciocnire de automobile

καραντίνα, η *subst.* carantină

καραούλι, το *subst.* caraulă, strajă, pază // **φυλάω** ~ a sta de pază

καρ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* cal negru

καράσιος, ο *subst.* iht. caras

καράτε, το *subst.* gymn. carate

καρατερίστ-ας, ο, -α, η *subst.* artist(-ă) care interpretează roluri de gen

καράτι, το *subst.* carat 1. unitate de măsură pentru puritatea metalelor prețioase 2. unitate de greutate pentru pietrele prețioase

καρατόμηση, η *subst.* decapitare, ghilotinare

καρατομ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **καρατομημένος** *v.t.* a decapita, a ghilotina

καράφα, η *subst.* garafă

καραφλ-ός, ο, -ή, η *subst.* chel(-eală)

καρβέλι, το *subst.* pâine rotundă // **δουλεύω** για το ~ muncesc pentru o bucată de pâine

καρβουιά, η *subst.* 1. jeric 2. negreală de cărbune

καρβουν-ιάζω, -ιασα, **καρβουνιασμένος** *v.t.* și *i.* a (se) transforma în cărbune, a (se) carboniza

καρβουνιάρ-ης, ο *subst.* cărbunar

καρβουνιάρικο, το *subst.* 1. loc unde se vinde cărbune 2. *mar.* navă care transportă cărbune

κάρβουν-ο, το *subst.* 1. cărbune // *fig.* **κάθομαι** στα -α a sta pe cărbuni (aprinși), a fi neliniștit 2. *chim.* carbon 3. cărbune de desen

κάργα *I. adv.* 1. până sus // **το αυτοκίνητο είναι γεμάτο** la mașina e plină ochi 2. **fedeleș** // **του έδεσε τα χέρια** ~ i-a legat mâinile fedeleș *II. η, subst.* (ornit.) stăncuță

καργ-άρω, -αρα și -άρισα, -ίστηκα, **καργαρισμένος** *v.t.* a umple până la refuz, a supraîncărca

κάρδαμο, το *subst.* bot. cresson, hreniță

καρδάμω-μα, -ματος, το *subst.* întărire, fortificare, înzdrăvenire

καρδαμ-ώνω, -ωσα, **καρδαμωμένος** *I. v.i.* a se întări, a prinde puteri *II. v.t.* a întări, a da putere **καρδάρα**, η *subst.* găleată de lemn, doniță (pentru muls lapte)

καρδερίνα, η *subst.* ornit. sticlete

καρδιά, η *subst.* inimă 1. cord // **οι κτύποι της** ~ bătăile inimii 2. suflet // **μου σχιζεται η** ~ mi se rupe inima // **έχει καλή** ~ are inimă bună // **ματώνει ή** ~ **μου όταν...** îmi sângerează inima când... // **τον έχω στην** ~ **μου** îl am la inimă // **έχει χρυσή** ~ are o inimă de aur // **έχει ~ πέτρα** are o inimă de piatră 3. (*și fig.*) miez // **η ~ του** καρδιού miez de nucă 4. *bot.* η ~ **του μαρουλιού** inimă de salată 4. *fig.* curaj // **βαστάει η** ~ **του** el are curajul // **κάνω** ~ **îmi** iau inima în dinți, am curaj 5. *fig.* tragere de inimă, dispoziție // **δουλεύει με** ~ lucrează cu tragere

de inimă // **δεν μου κάνει** ~ **να φύγω** nu-mi vine să plec // **χωρίς** ~ fără inimă, fără poftă // **με σφιγμένη** ~ cu inimă strânsă // **γελώ με την** ~ **μου** a râde din toată inima // **από τα βάθη** της -άς **μου** din adâncul inimii, din toată inima **καρδιαγγειακ-ός**, -ή, -ό *adj.* cardiovascular(-ă) **καρδιακ-ός**, -ή, -ό *I. adj.* 1. cardiac(-ă), de cord 2. -ή **προσβολή** atac de cord 3. de suflet // -ός **φίλος** prieten de suflet *II. adv.* (-ά) cordial, din inimă

καρδιοεκτασία, η *subst. med.* cardiectazie

καρδινάλιος, ο *subst.* cardinal

καρδιογράφη-μα, -ματος, το *subst. med.* cardiogramă

καρδιογράφος, ο *subst.* cardiograf

καρδιοκλέφτης, ο, -έφτρα, η *subst.* cuceritor(-oare) de inimi

καρδιολογία, η *subst. med.* cardiologie

καρδιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* cardiologic(-ă), de cardiologie

καρδιοπάθεια, η *subst.* cardiopatie, boală de inimă

καρδιοπαθ-ής, -ής, -ές *adj.* cardiac(-ă)

καρδιοστένω-μα, -ματος, το *subst. med.* stenoză mitrală

καρδιοχτύπι, το *subst.* palpitatie, bătaie de inimă **καρδιοχτυπ-ώ** și **καρδιοχτυπ-άω**, -ησα *v.i.* a avea palpitatii, a-i bate inima

καρέ, το *subst. I. invar.* 1. careu 2. *mar.* încăpere pe o navă servind ca sală de recreație pentru ofițeri *II. adj. invar.* pătrat(-ă), de formă pătrată

καρέκλα, η *subst.* scaun // **ηλεκτρική** ~ scaun electric

καρεκλ-άς, ο (-άδες) *subst.* specialist în confecționarea și repararea de scaune

κάρι, το *subst.* curry (condiment)

κάρια, η *subst. ornit.* cioară

καριέρα, η *subst.* carieră

καριερίστ-ας, ο, -ρια, η *subst.* carierist(-ă)

καρικατούρα, η *subst.* caricatură

καρικατουρίστας, ο *subst.* caricaturist

καρίκω-μα, -ματος, το *subst.* surfilare

καρικ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **καρικωμένος** *v.t.* a surfila

καρίνα, η *subst. mar.* carenă, partea din corpul navei care stă sub apă

καριοφίλι, το *subst.* flintă

κάρκαδο, το *subst.* vezi **κακάδι**

καρκινικ-ός, -ή, -ό *adj.* canceros(-oasă), de cancer

καρκινοβατό *v.i.* 1. a merge îndărăt ca racul 2. *fig.* a nu progresa

καρκινογόν-ος, -ος și -α, -ο *adj.* cancerigen(-ă)

καρκινολογία, η *subst.* cancerologie, oncologie

καρκινολόγος, -ο, -η *subst.* cancerolog(-ă), oncolog(-ă)
καρκινοπαθής, -ο, -η *subst.* canceros(-oasă), bolnav(-ă) de cancer
καρκίνος, ο *subst.* 1. *zool.* rac 2. *med.* cancer 3. // *astr.* **Καρκίνος** constelația cancerului, zodia cancerului
καρκίνω-μα, -ματος, το *subst.* tumoare malignă (și *fig.*) cancer
καρμανιόλα, η *subst.* ghilotină
καρμύρης, ο (*pl.* -αδες) *subst.* om zgârcit, avar
καρπιρατέρ, το *subst. invar.* carburator
καρμπόν, το *subst.* indigo
καρναβάλι, το *subst.* 1. Lăsatul de Sec 2. carnaval
καρνάβαλος, ο *subst.* 1. șeful convoiului celor deghizați la sărbătoarea Lăsatului de Sec și carul alegoric pe care este urcat 2. convoiul celor mascați etc.
καρνέ, το *subst.* 1. carnet (de însemnări) 2. bloc-notes
καρντάς-ης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* prieten apropiat
κάρο, το *subst.* car
καρό, το *subst. invar.* (și la cărțile de joc) carou
καρότο, το *subst. bot.* morcov
καρότσα, η *subst.* 1. căruță 2. caroseria (la automobil)
καρότσι, το *subst.* cărucior
καροτσ(ι)έρης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* căruțaș
καρούλι, το *subst.* 1. mosor 2. scripete
καρούμπαλο, το *subst.* cucui
καρπαδιά, η *subst.* palmă dată la cap sau la ceafă // *τον άρχισε στις -ές* l-a luat la palme
καρπαζ-ώνω, -ωσα *v.t.* a da palme, a pălmui
καρπερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. roditor(-oare) // -ό *χω-ράφι* ogor roditor 2. puios(-oasă)
καρπέτα, η *subst.* carpetă
καρπ-ίζω, -ισα *v.i.* a rodi, a da roade
καρπολογία, η *subst.* culegerea fructelor
καρπ-ός, ο *subst.* 1. (și *fig.*) fruct, rod // *ξηροί -οί* fructe uscate // *δημητριακοί -οί* cereale // *απαγορευμένος* ~ fructul oprit // *δρέπω τους -ούς της εργασίας μου* a culege roadele muncii sale 2. *anat.* carp (grupul de opt oase de la încheietura mâinii)
καρπούζι, το *subst.* pepene verde
καρπουζιά, η *subst. bot.* planta de pepene verde
καρποφορία, η *subst.* rodnicie
καρποφόρος, -ος și -α, -ο *adj.* 1. fructifer(-ă) // -α *δένδρα* pomi fructiferi 2. (și *fig.*) fertil(-ă), rodnic(-ă), roditor(-oare) // -ες *προσπάθειες* eforturi rodnice
καρποφορ-ώ, -ησα *v.i.* (și *fig.*) a rodi
καρπ-ώνομαι, -ώθηκα *v.d.* a spolia
κάρπωση, η *subst.* 1. spoliere 2. *jur.* uzufruct

καρπωτής, ο *subst. jur.* uzufructuar
καρσιλαμ-άς, ο (-άδες) *subst.* carsilama (denumirea unui dans popular)
κάρτα, η *subst.* 1. carte poștală, ilustrată, vedere 2. carte de vizită 3. fișă (de pontaj) // *κτυπώ* ~ a pona fișa pentru prezență la lucru
καρτέλ, το *subst. invar. com.* cartel
καρτέλα, η *subst.* fișă de arhivă
καρτέρε-μα, -ματος, το *subst.* așteptare (docilă)
καρτέρι, το *subst.* 1. pândă; cursă // *στηνώ* ~ a pune o cursă, a sta la pândă 2. ambuscadă
καρτερία, η *subst.* răbdare, docilitate
καρτερικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* răbdător(-oare), docil(-ă) *II. adv.* (-ά) cu răbdare
καρτερ-ώ și **καρτερ-άω**, -ησα și -εσα *v.t.* a aștepta cu răbdare, a spera
καρούτσο, το *subst.* unitate de măsură pentru lichide egală cu 1/4 din kilogram
καρτιποστάλ, η *subst.* carte poștală
καρυάτιδα, η *subst.* cariatidă
καρύδα, η *subst.* nucă de cocos
καρυδάτο, το *subst.* prăjitură de nucă
καρυδέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de nuc, de lemn de nuc
καρυδι, το *subst.* 1. nucă 2. *anat.* mărlul lui Adam // *κάθε καρυδιάς* ~ oameni de tot felul
καρυδιά, η *subst. bot.* nuc
καρυδόξυλο, το *subst.* lemn de nuc
καρυδόπιτα, η *subst.* plăcintă cu nucă
καρυδότσουφλο, το *subst.* 1. coajă de nucă 2. barcă ușoară
καρυδ-ώνω, -ωσα *v.t.* a sugruma, a strangula
καρυύκευ-μα, -ματος, το *subst.* condiment
καρυκ-εύω, -εψα, -εύτηκα, *καρυκευμένος* *v.t.* a condimenta
καρουοθαύστης, ο *subst.* spărgător de nuci
καρουοφύλλι, το *subst. bot.* 1. garoafă 2. cuișoare
καρρί, το *subst.* 1. cui // ~ *δεν του καίγεται* nu-i pasă de nimic // *κόβω -ά* a dărdăi de frig 2. *fig.* trădător, spion
καρφίτσα, η *subst.* 1. ac cu gămălie 2. broșă
καρφίτω-μα, -ματος, το *subst.* prindere cu un ac de gămălie
καρφίτω-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *καρφίτωμένος* *v.t.* a prinde cu un ac de gămălie
κάρφω-μα, -ματος, το *subst.* ținuire, batere în cuie
καρφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *καρφωμένος* *I. v.t.* 1. a bate în cuie, (și *fig.*) a ținui, (și *fig.*) a pironi // ~ *το βλέμμα* a-și pironi privirea 2. *fig.* a trăda // *τον -ωσε* l-a trădat *II. v.r.* -ώνομαι (și cu sensurile) 1. a se întepenii, a se imobiliza 2. *fig.* a se fixa în minte o imagine, o idee // *τον -ώθηκε* η *ιδέα* *οτι...* i s-a fixat în minte *idea*

că... 3. a nu-și mai desprinde privirea de la cineva / ceva
καρφωτός, -ή, -ό I. *adj.* 1. bătut(-ă) în cuie 2. prins(-ă) că a trădat II. *adv.* (-ă)
καρχαρία, ο *subst. iht.* (și *fig.*) rechin
κάρωση, η *subst.* letargie, amorțeală
καρωτίδα, η *subst. anat.* carotidă
κάσα, η *subst.* 1. cutie (de lemn) 2. sicriu 3. casă de bani 4. cadru de lemn între perete și tocul unei uși, al unei ferestre etc. 5. miza pusă în joc de fiecare jucător de cărți
κασέλα, η *subst.* cufăr, sipet, ladă
κασέ, το *subst. invar.* 1. forma finală a paginii cu „bun de tipar” 2. plată făcută unui artist
κασέρι, το *subst.* cașcaval
κασέτα, η *subst.* casetă (audio / video)
κασετίνα, η *subst.* cutie (pentru creioane, bijuterii etc.)
κασετοπειρατία, η *subst.* reproducerea și comercializarea ilegală a casetelor audio / video, pirateria cu casete
κασετόφωνο, το *subst.* casetofon
κασίδα, η *subst. med.* chelire
κασιδιάρης, -α, -ικο *adj.* chelit(-ă), chel(-eală), chelos(-oasă)
κάσκα, η *subst.* cască
κασκαντέρ, ο *subst. invar.* cascador
κασκαρικό, η *subst.* farsă, păcăleală // **να μη μου κάνεις καμιά** ~ să nu-mi faci vreo păcăleală
κασκέτο, το *subst.* șapcă
κασκόλ, το *subst. invar.* fular
κασκορσέ, το *subst. invar.* maieu, maiou
κασ-μάς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* cazma
κασμίρι, το *subst. text.* cașmir
κασόνι, το *subst.* 1. ladă 2. milit. cheson
κασπό, το *subst. invar.* material de învelit (glas-trele de flori)
κασσίτερος, ο *subst. chim.* cositor, staniu
καστ, το *subst. invar.* distribuție (a unei piese / film)
κάστα, η *subst.* castă
κασταν-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* vânzător de castane (pe stradă)
καστανιά, η *subst. bot.* castan
καστανιέτες, οι *subst.* castaniete
κάστανο, το *subst.* castană // **δεν χαρίζει -α** nu iartă pe nimeni
καστανομάλλης, -α și -ούσα, -ικο *adj.* cu păr castaniu, șaten(-ă)
καστανόξανθ-ος, -η, -ο *adj.* care are părul castaniu-blond
κασταν-ός, -ή, -ό *adj.* castaniu(-ie), brun(-ă); (*d.* ochi) căprui
καστανόχωμα, -ματος, το *subst.* mranită

καστελάνος și **καστελλάνος**, ο *subst.* castelan
καστέλι, το *subst.* castel
κάστορας, ο *subst. zool.* castor
καστορέλαιο, το *subst.* ulei de ricin
καστορί, το *subst.* antilopă // **τα -α** pantofi de antilopă
καστόριν-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) din antilopă
κάστρο, το *subst.* cetate, fort, fortăreață
κατά *prep.* I. (*cu G*) 1. împotriva, contra // ~ **του πολέμου** împotriva războiului // ~ **του εχθρού** contra inamicului 2. la // **τον έρριζα** ~ **γης** l-am aruncat la pământ II. (*cu Ac*) 1. spre, către // **πήγε ~ την αγορά** s-a dus spre piață // ~ **τα τέλη της εβδομάδας** spre sfârșitul săptămânii // ~ **την άνοιξη** către primăvară 2. din // ~ **λάθος** din greșeală // ~ **τύχη** din întâmplare 3. în // ~ **τον καιρό εκείνο** în aceea vreme // ~ **την περίοδο του πολέμου** în timpul războiului // ~ **βάθος** în fond // ~ **τα άλλα** în rest 4. conform // ~ **το νόμο** conform legii // ~ **τη δήλωσή του** conform declarației sale 5. după // ~ **τη γνώμη μου** după părerea mea // ~ **πάσαν πιθανότητα** după toate probabilitățile 6. prin // ~ **τι διαφέρει** prin ce se deosebește? 7. drept în // ~ **πρόσωπον** drept în față // **κατ'ευθείαν** direct // **άφ'εσέ τα** ~ **μέρος** lasă-le la o parte // ~ **τρόπο τέλειο** (intr-un mod) perfect // ~ **μήκος και** ~ **πλάτος** de-a lungul și de-a latul
κατα- și **κατ-** și **κάθ-** *elemente de compunere denotând intensitate* “de tot, foarte mult” sau *contrarietate*
καταβάλλω, **κατέβαλα**, **καταβλήθηκα**, **κατα-(βε)βλημένος** *v.t.* 1. a învinge // ~ **τον εχθρόν** a învinge dușmanul 2. a slăbi // **η αρρώστια τον κατέβαλε** boala l-a slăbit 3. a depune (eforturi) // ~ **προσπάθειες** depun eforturi 4. *fin.* a depune o sumă, a plăti // ~ **τα λεπτά** a depune banii
καταβαρσθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **καταβαρσθωμένος** *v.t.* 1. a arunca în prăpastie 2. *fig.* a distruge
καταβαράθρωση, η *subst.* 1. prăbușire în prăpastie 2. *fig.* ruinare, pierdere, distrugere
κατάβαση, η *subst.* coborâre, dare jos
καταβεβλημέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* epuizat(-ă), doborât(-ă)
καταβόθρα, η *subst.* canal de scurgere a apei murdare
καταβολάδα, η *subst.* marcotă, lăstar
καταβολή, η *subst.* 1. depunere (de bani) // η ~ **του χρέους** 1. depunerea datoriei 2. slăbire, epuizare // η ~ **δυνάμεων** slăbirea forțelor // **καταβολές**, οι (și cu sensul) trăsături moștenite // **από -ς κόσμου** de la crearea lumii

κατάβρεγμα, -ματος, το *subst.* fapitul de a stro-pi de jur-împrejur
καταβρεχτήρας, ο *subst.* stropitoare (vehicul)
καταβρεχτήρι, το *subst.* stropitoare (pt. rufe)
καταβρέχω, κατάβρεξα, καταβρέχτηκα, καταβρεγμένος *v.t.* a stropi / a uda de jur-împrejur // *cu aoristul pasiv* // (**καταβράχηνκα**) a uda learcă, a muia
καταβροχθ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* 1. a devora 2. *fig.* a face ceva pe nerăsuflăte, a devora (o carte) 3. a face risipă
καταβυθ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, καταβυθισμένος *v.t.* a scufunda complet
καταβύθισι, η *subst.* scufundare (a unui vas etc.)
καταγάλαν-ος, -η, -ο *adj.* complet albastru(-ă)
καταγγελία, η *subst.* 1. acuzare 2. acuzație
καταγγέλλω, κατάγγεila și κατήγγεila, καταγγέλληκα, καταγγελέμενος *v.t.* 1. a pări, a reclama, a da în judecată 2. a acuza 3. a anula o convenție, o înțelegere, a nu o mai recunoaște
καταγέλαστ-ος, -η, -ο *adj.* ridicol(-ă)
καταγής *adv.* la pământ, la sol, jos
καταγίνομαι, v.d. a se ocupa de, a lucra la // ~ με *τη ζωγραφική* mă ocup de pictură
κάταγμα, -ματος, το *subst. med.* fractură
κατάγομαι *v.d.* a-și avea originea, a fi originar(-ă), a se trage, a proveni // *η οικογένειά του* **κατάγεται από τη Θεσσαλία** familia lui este originară din Tesalia
καταγραφή, η *subst.* 1. înregistrare 2. inventariere 3. recensământ
καταγράφω, κατέγραψα, καταγράφτηκα, καταγραμμένος *v.t.* 1. a înregistra 2. a inventaria 3. a face recensământ
καταγωγή, η *subst.* origine, obârșie, sorginte // *η των ειδών* originea speciilor
καταγώγιω, το *subst.* loc rău famat, tripou
καταδεικνύω și καταδείχνω, κατέδειξα și κατέδειξα, καταδείχτηκα și καταδείχθηκα *v.t.* a demonstra (în mod incontestabil)
καταδέχομαι, καταδέχτηκα *v.d.* 1. a găsi de cuviință, a catadicsi, a consimți să fie familiar cu subalternii 2. a găsi de cuviință să facă ceva sub demnitatea sa
καταδεκτικ-ός și καταδεχτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* amabil(-ă), binevoitor(-oare), prietenos(-oasă) II. *adv.* (-ά), în mod binevoitor
καταδεκτικότητα, η și **καταδεχτικότητα, η** *subst.* amabilitate, bunăvoință, atitudine binevoitoare (față de inferiori)
καταδικ-άζω, -ασα, -άστηκα, καταδικασμένος *v.t.* 1. a condamna // *jur.* -ω *σε πέντε χρόνια φυλακή* a condamna la cinci ani închisoare // *-αζω τις ενέργειες κάποιου* a condamna acți-

unile cuiva 2. a dezaproba, a blama 3. *fig.* a sili, a obliga, a constrânge pe cineva la ceva greu de suportat **καταδικασμένος** (și cu sensul) condamnat(-ă) fără speranță
καταδικαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de condamnat // *jur.* -ή *απόφαση* sentință de condamnare
καταδίκη, η *subst.* 1. condamnare // *jur.* ~ *σε ισόβια δεσμά* condamnare la punere în lanțuri pe viață 2. dezaprobare, înfierare 3. *fig.* martiriu, suferință, chin
κατάδικ-ος, -οια, -η *subst.* condamnat(-ă), osândit(-ă)
καταδίνω *v.t.* a denunța, a pări
καταδιωκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de urmărire // -ό *απόσπασμα* detașament de urmărire 2. de vânătătoare -ό *αεροπλάνο* avion de vânătătoare
καταδιώκω, καταδιώξα, καταδιώχθηκα și καταδιωγμένος *v.t.* 1. a urmări // -ω *τον εχθρό* a urmări pe inamic 2. a persecuta
καταδιώξη, η *subst.* 1. urmărire 2. persecutare, persecuție // *med.* **μανία** -ς mania persecuției
κατάδοση, η *subst.* denunț
καταδότης, ο, -τρια, η *subst.* denunțător(-oare)
καταδρομ-έας, ο (pl. -είς) *subst.* soldat dintr-o trupă de incursiune
καταδρομή, η *subst.* incursiune
καταδρομικό, το *subst.* 1. *mar.* crucișător 2. *aeronavă* de război
καταδυνάστευση, η *subst.* asupra, oprire
καταδυναστ-εύω, -ευσα și -εψα, -εύτεκα, καταδυναστευμένος *v.t.* a asupra, a opri
καταδύ-ομαι, -θηκα *v.r.* 1. a plonja, a sări în apă 2. a se cufunda
κατάδυση, η *subst.* 1. plonjare, săritură în apă 2. imersiune, afundare, scufundare
καταδύτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* sport sportiv care sare de la trambulină în apă
καταζητούμεν-ος, ο, -η, η *subst.* urmărit(-ă), dat(-ă) în urmărire
καταζητώ, καταζητούμαι (d. poliție, procuratură) *v.t.* a urmări, a căuta în vederea arestării
κατάθεσ-η, η *subst.* 1. punere 2. depunere (bani etc.) // *έχω -εις στην τράπεζα* am depuneri la bancă // ~ *των όπλων* depunerea armelor 3. *jur.* depozitie // ~ *του μάρτυρα* depozitia martorului
καταθέτ-ης, ο, -ρια *subst.* depunător(-oare)
καταθέτω, κατέθεσα și κατάθεσα, (κατατίθεμαι), κατατίθηκα, κατατιθειμένος *v.t.* 1. a lăsa jos 2. a depune // ~ *χρήματα* a depune bani // ~ *αίτηση* a depune o cerere // ~ *τα όπλα* a depune armele // ~ *την εντολή* a depune un mandat 3. *jur.* a face o depozitie // ~

στο δικαστήριο μαρτυρίαν a face o depoziție la tribunal

καταθλίβω (καταθλίβομαι) *v.t.* a măhni, a întrista

καταθλιπτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. trist(-ă); apăsător(-oare) // -**ή** **ατμόσφαιρα** atmosferă apăsătoare 2. deprimant(-ă) II. *adv.* (-**ά**) 1. în mod apăsător, cu tristețe 2. în mod deprimant

κατάθλιψη, η *subst.* 1. măhnire, întristare 2. deprimare, depresie

καταιγίδα, η *subst.* furtună, vijelie, uragan

καταιγισμός, ο *subst. milit.* rafală // ~ **πυρός** rafală de împușcături

καταιονισμός, ο *subst.* dușare, duș

καταισχύνω, η *subst.* rușine mare; oprobriu

κατακαμμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* nenorocit(-ă)

κατακάθι, το *subst.* sediment, depunere // *fig.* **τα -ία** **της κοινωνίας** drojdia societății

κατακαθ-ίζω și **κατακάθ-ομαι, -ισα** *v.i. / v.d.* a se depune, a se sedimenta, a se așeza la fund, a forma un sediment

κατάκαρδα *adv.* din toată inima // **σου εύχομαι** ~ îți urez din toată inima // **το πήρε** ~ i-a dat prea mare importanță

κατακραυν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κατακραυνομένος *v.t.* (mai ales o acuzație) a lovi ca trăsnetul, a lăsa interzis(-ă)

κατακερματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, κατακερματισμένος *v.t.* a fărâmița, a fărâma, a tăia în bucăți

κατακερματισμός, ο *subst.* fărâmițare; tăiere în bucăți, îmbucătățire

κατακέφαλα *adv.* în moalele capului // **τον χτύπησα** ~ l-am lovit în moalele capului

κατακεφαλιά, η *subst.* lovitură în cap

κατακλέβω, κατάκλεψα *v.t.* 1. a fura cât mai mult, a fura totul 2. *fig.* a înșela la socoteală

κατακλείδα, η *subst.* 1. *mec.* declic, articulație la automobil 2. încheiere, final al unei cuvântări / compunerii, concluzie // *inv.* **εν κατακλείδι** în concluzie

κατάκλειστ-ος, -η, -ο I. *adj.* complet închis(-ă), zăvorât(-ă) II. *adv.* (-**α**)

κατάκλιση, η *subst.* culcare (în pat)

κατακλύζω, κατέκλυσα, κατακλύστηκα, κατακλυσμένος *v.t.* 1. a inunda, a umple cu apă, a acoperi cu apă 2. a umple total un loc

κατακλυσμαί-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* ploaie) puternică, torențială

κατακλυμ-ός, ο *subst.* 1. potop // *relig.* **ο ~ του Νώε** potopul lui Noe 2. inundație, revărsare de ape 3. *fig.* dezastru, calamitate; cataclism // **φέρνει τον -ό** invoacă piedici și greutăți, ca și cum ar fi sfârșitul lumii

κατάκοιτ-ος, -η, -ο *adj.* ținut(-ă) la pat, bolnav(-ă) în pat // **είναι -ος** este bolnav în pat

κατακόμμη, η *subst.* catacombă

κατακομματ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, κατακομματισμένος *v.t.* a îmbucătăți, a tăia în bucăți, a ciopârți

κατάκοπ-ος, -η, -ο *adj.* foarte obosit(-ă), extenuat(-ă)

κατακόρυφο, το *subst.* culme, apogeu, zenit // **φθάνω στο ~ της δόξης** a ajunge în culmea gloriei

κατακόρυφ-ος, -η, -ο I. *adj.* vertical(-ă) II. *adv.* (-**α**) pe direcție verticală

κατακόρυφος, η *subst.* 1. (linie) verticală 2. *geom.* linie perpendiculară pe un plan orizontal 3. *gimn.* lămânare

κατακράτηση, η *subst.* 1. reținere (cu forță sau ilegal) 2. *med.* retenție (de lichide)

κατακρατ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κατακρατημένος *v.t.* 1. a reține arbitrar (persoane) 2. a reține în corp și a nu putea elimina (lichide etc.)

κατακραυγή, η *subst.* huiduiață // **γενική ~** dezaprobare generală

κατακρεούργηση, η *subst.* sacrificarea animalelor și prelucrarea cărnii

κατακρεουργ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κατακρεουργημένος *v.t.* a sacrifica un animal și a-i prelucra carnea

κατακρίμνηση, η *subst.* 1. prăbușire în prăpastie 2. *chim.* precipitare, depunere de sediment

κατακρίνω, κατέκρινα, κατακρίθηκα, v.t. a critica aspru, a dezaproba, a condamna // ~ **τη συμπεριφορά κάποιου** a condamna purtarea cuiva

κατάκτης-η, η *subst.* (și *fig.*) cucerire // **εδafικές -εις** cuceriri teritoriale // **έκανα μια ~** am făcut o cucerire

κατακτ-ητής, ο -ήτρια, η *subst.* cuceritor(-oare) // **οι ξένοι -ές** cuceritorii străini // *fig.* ~ **καρδιών** cuceritor de inimi

κατακτητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de cucerire, de ocupare // -**ή** **πολιτική** politică de cucerire

κατακτώ, κατέκτησα și κατάκτησα, κατακτήθηκα, κατακτημένος *v.t.* 1. (și *fig.*) a cuceri ceva, a ocupa 2. a cuceri pe cineva

κατακυρι-εύω, -εψα și -ευσα, -εύθηκα, κατακυριευμένος *v.t.* a lua cu totul în stăpânire, a domina, a subjuga

κατακυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κατακυρωμένος *v.t.* a adjudeca, a atribui, a da

κατακύρωση, η *subst.* adjudecare

καταλαβαίνω, κατάλαβα *v.t.* (și *fig.*) a înțelege ceva / pe cineva, a pricepe, a-și da seama // **δεν σε ~** nu te înțeleg // **του έδωσα να καταλάβει**

ότι... i-am dat să înțeleagă că... // **αμέσως**
κατάλαβα τι **τρέχει** imediat mi-am dat seama
ce se petrece
καταλαγ-ιάζω, -ιασα v.i. (d. o situație agitată) a
se calma, a se liniști
καταλάγιασ-μα, -ματος, το *subst.* calmare, lini-
știre
καταλαμβάνω, κατέλαβα, καταλήφθηκα, κα-
τειλημμένος I. v.t. 1. a ocupa, a stăpâni // **τα**
εχθρικά στρατεύματα κατέλαβαν την πόλη
armatele dușmane au ocupat orașul 2. a dobân-
di o poziție / demnitate / funcție 3. a pune stăpâ-
nire pe (o clădire, un teren etc.) II. v.r. **κατα-**
λαμβάνομαι (și cu sensul) a fi cuprins(-ă) de,
a fi stăpânit(-ă) de // **καταλήφθηκα από φόβο**
m-a cuprins frica
καταλεπτώς *adv.* în mod amănunțit, în mod pre-
cis
καταλήγω, κατέληξα v.i. 1. a termina, a încheia,
a ajunge la sfârșit // ~ **στο συμπέρασμα** a
ajunge la concluzie // **κατέληξε μπεκρής** a
ajuns un bețiv 2. *gram.* a avea o terminație
καταληκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de terminație // **-ός**
στίχος vers terminat printr-un picior incomplet
κατάληξη, η *subst.* 1. sfârșit 2. *gram.* terminație
καταληπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* cataleptic(-ă), care
suferă de catalepsie
καταληπτ-ός, -ή, -ό *adj.* ușor de înțeles, inteli-
gibil(-ă), clar(-ă)
κατάληψη, η *subst.* 1. ocupare, cotropire; cuce-
rire 2. luare în stăpânire
καταληψία, η *subst. med.* catalepsie
καταληψίας, ο *subst.* ocupant, cotropitor
καταλλαγή, η *subst. econ.* agio
κατάλληλ-ος, -η, -ο I. *adj.* potrivit(-ă), cores-
punzător(-oare), nimerit(-ă), adecvat(-ă) // **-η**
μέθοδος metodă potrivită // **-η** **δίαιτα** regim
corespunzător // **-ο** **φόρεμα** rochie potrivită // **-α**
λόγια cuvinte potrivite // **ο** **-ος άνθρωπος**
στην (v. **θέση**) omul potrivit la locul potrivit II.
adv. (**-α**) în mod corespunzător, cum trebuie /
se cuvine // **του μίλησα** ~ i-am vorbit cum tre-
buie / se cuvine
καταλληλότητα, η *subst.* 1. oportunitate 2. fap-
tul de a fi corespunzător
καταλογάδην *adv.* în proză
καταλογ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, v.t. a imputa, a face
răspunzător pe cineva
καταλογισμός, ο *subst.* 1. imputare, imputație 2.
tragere la răspundere
κατάλογος, ο *subst.* 1. listă // ~ **φαγητών** listă
de bucate // **εκλογικός** ~ listă electorală // **ο-**
νομαστικός ~ lista nominală 2. catalog

κατάλοιπο, το *subst.* rest, reziduu // **ραδιοενε-**
ργά -α resturi radioactive
κατάλυ-μα, -ματος, το 1. loc de popas; așezare
vremelnică 2. *milit.* cartuire
κατάλυση, η *subst.* 1. desființare, răsturnare 2.
chim. cataliză 3. *bis.* permisiune de a se mânca
de dulce, harți 4. *milit.* oprirea unității militare
pentru cartuire
καταλύτης, ο *subst. chim.* catalizator
καταλυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. determinant(-ă) 2.
clarificator(-oare) 3. *chim.* catalitic(-ă)
κατάλυω, κατέλυσα v.i. a rămâne undeva în mod
provizoriu pentru găzduire // ~ **σε ξενοδοχείο**
a fi găzduit(-ă) la hotel
καταλύω, κατέλυσα, καταλύθηκα, v.t. a desfi-
ința, a distruge, a aboli // *jur.* ~ **τα προνόμια** a
aboli privilegiile
κατάματα *adv.* drept în ochi
καταματωμέν-ος, -η, -ο *adj.* plin(-ă) de sânge,
însângerat(-ă)
καταμερισμός, ο *subst.* repartitie, distribuire, di-
vizivune // ~ **εργασίας** diviziune a muncii
καταμεσίμερο, το *subst.* ziua-n amiaza mare; în
plină zi; amiază
καταμεσής *adv.* exact la mijloc, tocmai la mijloc
κατάμεστ-ος, -η, -ο *adj.* arhiplin(-ă), ticsit(-ă),
plin(-ă) până la refuz
καταμέτρηση, η *subst.* numărătoare exactă
καταμετρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, καταμετρημένος
v.t. a număra exact
κατάμον-ος, -η, -ο *adj.* singur(-ă) de tot
κατάμουτρα, adv. în față, pe față, direct // **του**
το είπε ~ i-a spus-o pe față
καταναγκ-άζω, -ασα, v.t. a constrânge, a sili, a
forța, a obliga
καταναγκασμός, ο *subst.* 1. constrângere, silire,
forțare 2. *jur.* coerciție
καταναγκαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* forțat(-ă), im-
pus(-ă), silit(-ă), silnic(-ă) // **-ά** **έργα** muncă
silnică II. *adv.* (**-ά**) în mod forțat, prin con-
strângere
καταναλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, καταναλω-
ένος v.t. și i. 1. a consuma, a cheltui; a epuiza
2. a funcționa pe bază de (combustibil etc.)
κατανάλωση, η *subst.* 1. consum, consumare,
consumație // **αγαθά πλατειάς -ς** bunuri de
larg consum 2. circulația mărfurilor
καταναλ-ωτής, ο, -ήτρια, η *subst.* consuma-
tor(-oare)
καταναλωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de consum // **-ά**
αγαθά bunuri de consum // **-ή κοινωνία** so-
cietate de consum
κατανεμητής, ο, -ήτρια, η *subst.* distribuitor
(-oare)

κατανέμω, **κατένειμα**, **κατανεμήθηκα**, **κατανεμημένος** *v.t.* a repartiza, a distribui
κατανίκηση, *η subst.* învingere, surmontare
κατανίκω, -ησα, -ήθηκα, *v.t.* a învinge, a surmonta // -ησε όλες τις δυσκολίες a învins toate dificultățile
κατανόηση, *η subst.* 1. înțelegere deplină 2. percepere, sesizare 3. bunăvoință, îngăduință // **δείχνω** ~ a arăta bunăvoință, a fi înțelegător (-oare)
κατανοητ-ός, -ή, -ό *adj.* inteligibil(-ă), clar(-ă)
κατανομή, *η subst.* 1. repartitie, distribuire, împărțire 2. distribuirea buletinelor de vot
κατανο-ώ, -ησα, -ήθηκα, *v.t.* 1. a înțelege, a pricepe 2. a arăta înțelegere
κατάνη-μα, -ματος, *το* și **κατάντια**, *η subst.* hal, stare proastă // **λυπούμαι για το** ~ σου îmi pare rău de halul în care ai ajuns
καταντικρύ și **κατάντικρυ** *adv.* exact în față, vizavi, față în față
καταντ-ώ și **καταντ-άω**, -ησα, *I. v.i.* a ajunge, a deveni, a sfârși prin... // -ησε αφόρητος a devenit insuportabil // *τον -ησε!* în ce hal a ajuns! *II. v.t.* a face pe cineva să ajungă într-o situație proastă, a duce pe cineva la... // **με -ησε φτωχό** m-a sărăcit // **τον -ησε στη φυλακή** l-a făcut să ajungă la închisoare
κατανυκτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* pios(-oasă), smerit(-ă), evlavios(-oasă), cucernic(-ă) *II. subst. bis. to* -ό tropar de smerenie *III. adv. (-ά)* cu cucernicie / smerenie / pietate
κατάνυξη, *η subst.* cucernicie / smerenie / pietate
κατάξερο-ος, -η, -ο *adj.* uscat(-ă) de tot
καταξ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, **καταξιωμένος** *v.t.* 1. a recunoaște meritele cuiva 2. a face cunoscut meritele cuiva
καταξίωση, *η subst.* recunoașterea (publică) meritului cuiva
καταξοδ-εύω, -εψα, -εύτηκα, *I. v.t.* a pune pe cineva la mari cheltuieli *II. v.d.* -εύομαι a cheltui mult
καταπατή și **καταπαχή**, *η subst.* chepeng
καταπάτηση, *η subst.* 1. încălcare, violare // *η ~ των διατάξεων του νόμου* încălcarea dispozițiilor legii // *η ~ ξένου εδάφους* violarea teritoriului străin 2. *jur.* apropiere a unui teren străin
καταπατητής, *ο subst.* deținător arbitrar al unui teren străin
καταπατ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **καταπατημένος** *v.t.* 1. a încălca, a viola, a contraveni 2. a deține arbitrar un teren străin
κατάπαυση, *η subst.* încetare / oprire definitivă // *η ~ του πυρός* încetarea focului
καταπειστικ-ός, -ή, -ό *adj.* convingător(-oare)

καταπέλτης, *ο I.* catapultă 2. *fig.* cuvântare / eveniment neașteptat, bombă
καταπέτας-μα, -ματος, *το subst.* 1. **έφαγε το** ~ a mânca prea mult. 2. *bis.* catapeteasmă
καταπέφτω, **κατάπεσα**, *v.i.* a-și pierde puterile
καταπιάνομαι, **καταπιάστηκα**, *v.r.* au sensul de a ține de ceva; a începe să se ocupe de ceva
καταπιέζω, **καταπίεσα**, **καταπίεστηκα**, **καταπιεσμένος** *v.t.* a asupri, a oprima, a împila
καταπίεση, *η subst.* asuprire, oprimare, împilare, opresiune
καταπιεστής, *ο subst.* asupritor(-oare), opresor(-oare), împilator(-oare)
καταπιεστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. opresiv(-ă), asupritor(-oare), împilator(-oare) 2. de oprimare // **-ά μέτρα** măsuri de oprimare *II. adv. (-ά)* 1. în mod opresiv 2. prin oprimare
καταπίνω, **κατάπινα**, (**καταπίνομαι**) *v.t.* (și *fig.*) a înghiți // ~ **χάπι** a înghiți o pilulă // ~ **τα δακρύα** μου a-și înghiți lacrimile // **άνοιξε η γη και τον κατάπιε** s-a deschis pământul și l-a înghițit (a dispărut din fața noastră) // **δεν καταπίνει** προσβολές nu acceptă insulta
καταπλακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **καταπλακωμένος** *v.t.* a strivi, a presa, a comprima
κατάπλασμα, *το subst.med.* cataplasma
καταπλέω, **κατέπλευσα** *v.i. mar.* a ajunge în port, a acostă
καταπληκτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* uimitor(-oare), uluitor(-oare), nemaipomenit(-ă) // **-ά πράγματα** lucruri uimitoare *II. adv. (-ά)*
κατάπληκτ-ος, -η, -ο *adj.* uimit(-ă), surprins(-ă), mirat(-ă), uluit(-ă).
κατάπληξη, *η subst.* uimire, surprindere, mirare, stupefacție
καταπληξία, *η subst. med.* cataplexie, încrem-nire (de șoc)
καταπλησσω, **κατέπληξα** *v.t.* a uimi, a stupefia, a ului
κατάπλ-ους, -ου *mar.* sosirea navei în port, acostare
καταπνίγω, **κατέπνιξα**, **καταπνίγηκα**, *v.t.* 1. a înăbuși, a sugruma 2. a-și ascunde emoția 3. *fig.* a potoli prin violență, a reprima // ~ **την επανάσταση** a reprima revoluția
καταπολέμηση, *η subst.* combatere
καταπολεμ-ώ, -ησα, -ήθηκα, *v.t.* a combate
καταπόννηση, *η subst.* 1. oboseală mare, istovire, surmenare 2. *milit.* uzură // *η ~ του εχθρού* uzura inamicului
καταποντ-ίζομαι, -ίστηκα, **καταποντισμένος** *v.r. I. mar. (d. nave)* a se scufunda 2. *fig.* a da greș, a nu izbui
καταποντισμός, *ο subst. mar.* scufundare

καταπον-ώ, -ησα, -ήθηκα, καταπονημένος *v.t.*

1. a obosi, a surmena, a istovi 2. *milit.* a duce un război de uzură // ~ τον εχθρό a duce un război de uzură cu inamicul

κατάποση, η *subst.* înghițitul

καταπότι, το *subst. farm.* pilulă, hap

καταπράυνση, η *subst.* calmare, liniștire, potolire

καταπραΰντικ-ός, -ή, -ό *adj.* calmant(-ă), alinător(-oare), sedativ(-ă)

καταπρα-ύνω, -υνα, -ύνθηκα, v.t. a calma, a liniști, a potoli // -υνει τους πόνους calmează durerile

καταπρόσωπο *adv.* 1. drept în față 2. în mod direct

καταπτο-ώ, -ησα, -ήθηκα, καταπτομένος *v.t.* a descuraja

κατάπτυστ-ός, -η, -ο *adj.* care merită scuipat(-ă)

κατάπτωση, η *subst.* 1. decădere, declin, decadență 2. *fig.* slăbire fizică și psihică, epuizare // *ηθική* ~ decădere morală

κατάρα, η *subst.* (și *fig.*) blestem

καταραμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* vezi **καταριέμαι**

κατάργηση, η *subst.* 1. desființare, abrogare, abolire // *η ~ των συνόρων* desființarea granițelor // *η ~ ενός νόμου* abrogarea unei legi. 2. anulare, suprimare

καταργ-ώ, -ησα, -ήθηκα, καταργημένος *v.t.* 1. a desființa, a abroga, a abolii 2. a anula, a suprima

καταρ-ιέμαι, -άστηκα, καταραμένος *v.d.* a blestema **καταραμένος** care a fost / merită să fie blestemat(-ă) // **καταραμένος νάσαι!** fii blestemat!

καταρράκτ-ης și **καταρράχτ-ης, ο** *subst.* 1. cascadă // **άνοιξαν οι -ες** του ουρανού plouă torențial 2. *med.* cataractă

καταρρακτώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* torențial(-ă), ca o cascadă II. *adv.* (-ώς) torențial

καταρρακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, καταρρακωμένος *v.t.* a deprima

καταρράκωση, η *subst.* deprimare

κατάρρευση, η *subst.* (și *fig.*) prăbușire, năruire

καταρρέω, κατέρρευσα *v.i.* 1. a se prăbuși, a se năru, a se surpa // **κατέρρευσαν πολλά σπίτια** s-au prăbușit multe case 2. *fig.* a se prăbuși, a-și pierde vitalitatea

καταρρίπτω, κατέρριψα, καταρρίφθηκα, v.t. 1. a da jos, a doborî 2. *fig.* a respinge (un argument) 3. *sport* a doborî (un record) // ~ ρεκόρ a doborî recordul

κατάρριψη, η *subst.* 1. doborâre 2. respingere 3. depășire

καταρροή, η *subst. med.* guturai, catar

καταρροϊκ-ός, -ή, -ό *adj. med.* 1. cataral(-ă), în legătură cu guturaiul 2. guturăit(-ă)

κατάρτι, το *subst.* catarg

καταρτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, καταρτισμένος *v.t.*

1. a alcătui, a constitui // ~ μια επιτροπή a alcătui o comisie 2. a instrui, a pregăti

κατάρτιση, η *subst.* 1. alcătuire, constituire 2. instruire, pregătire, perfecționare în cunoștințe // ~ **ειδικών στελεχών** pregătire de cadre speciale

καταρτισμός, ο *subst.* alcătuire, constituire, formare

κατάσαρκα *adv.* direct pe piele

κατάσβεση, η *subst.* stingere completă // *η ~ της πυρκαϊάς* stingerea completă a incendiului

κατασβεστήρας, ο *subst.* extingtor, stingător

κατασιγ-άζω, -ασα, -άστηκα *v.t./fig.* a potoli, a calma, a tempera

κατασκευ-άζω, -ασα, -άστηκα, κατασκευασμένος *v.t.* 1. a face, a confecționa 2. a construi 3. a fabrica 4. *fig.* a inventa, a crea

κατασκευασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. creație, fabricație 2. (și *fig.*) produs, rod // ~ **της φαντασίας** rod al închipuirii 3. *peior.* lucru prost făcut

κατασκευ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* constructor(-oare), fabricant(-ă)

κατασκευή, η *subst.* 1. construcție 2. fabricare, confecționare 3. fabricație 4. *fig.* inventare, născocire

κατασκην-ώνω, -ωσα, v.t. 1. a întinde un cort și a sta în el 2. a așeza o tabără

κατασκηνωση, η *subst.* 1. tabără // **μαθητική ~** tabără de elevi 2. camping

κατασκοπεία, η *subst.* spionaj

κατασκοπευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de spionaj

κατασκοπ-εύω, -ευσα *v.t.* a spiona, a iscodi

κατάσκοπ-ος, -ο, -η *subst.* spion(-oană), iscoadă

κατασκοτέιν-ος, -η, -ο I. *adj.* foarte întunecos(-oasă) II. *adv.* (-α) în întuneric total

κατασκοτ-ώνομαι, -ώθηκα, v.r. a se obosi peste măsură, a se surmena, a depune mari eforturi

κατασπαρ-άζω, -αξα, -άχηκα, κατασπαργμένος *v.t.* (*d.* un animal sălbatic) a sfâșia, a rupe în bucăți

κατάσπαρτ-ος, -η, -ο *adj.* semănat(-ă) în întregime

κατασπατάληση, η *subst.* cheltuială fără măsură

κατασπαταλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κατασπαλημένος *v.t.* a cheltui fără măsură

κάτασπρ-ος, -η, -ο *adj.* foarte alb(-ă), albit complet // **τα -α μαλλιά** σου părul tău albit de tot

καταστάλαγμα, -ματος, το *subst.* 1. depunere, sedimentare 2. *fig.* rezultat, hotărâre finală

κατασταλ-άζω, -αζα, **κατασταλαγμένος** *v.i.* 1. a se depune, a se decanta, a se limpezi 2. *fig.* a ajunge la o anumită soluție

κατασταλτικ-ός, -ή, -ό *adj.* represiv(-ă), de represiune // -ά **μέτρα** măsuri represive

κατάσταση, η *subst.* 1. situație, stare // η **διεθνής** ~ situația internațională // **κύριος της -ς** stăpân pe situație // **είμαι σε δύσκολη** ~ sunt într-o situație grea // η ~ **του αρρώστου χειροτέρωσε** starea bolnavului s-a înrăutățit 2. listă // **φτιάχνω** ~ **χρήσιμων αντικειμένων** întocmesc o listă a obiectelor utile 3. // **οι-εις** **πληρωμής** statele de plată

καταστατικό, το *subst.* statut; regulament

καταστατικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. statutar(-ă), reglementar(-ă) 2. în vigoare -ός **χάρτης** hartă în vigoare

καταστέλλω, **κατέστειλα** (να **κατασταλώ**) *v.t.* a reprima, a înăbuși // ~ **την εξέγερση** a înăbuși răscola

κατάσθηθα *adv.* drept în piept // η **σφαίρα του βρήκε** ~ glonțul l-a nimerit drept în piept

κατάστη-μα, -ματος, το *subst.* 1. prăvălie, magazin 2. instituție, întreprindere

καταστηματάρχ-ης, ο, -ης și -ισσα, η *subst.* proprietar(-ă) de magazin, de întreprindere

κατάστιχο, το *subst.* registru, catastif

καταστολή, η *subst.* reprimare, înăbușire

καταστρατήγηση, η *subst.* violarea legii, tricare, înșelare, fraudă

καταστρατηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **καταστρατηγήμενος** *v.t.* a eluda // ~ **τον νόμον** a eluda legea

καταστρεπτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* distrugător (-oare), nimicitor(-oare), catastrofal(-ă), dezastruos(-oasă) II. *adv.* (-ά) în mod distructiv, distrugător

καταστρέφω **κατέστρεψα** și **κατάστρεψα**, **καταστράφηκα**, **κατεστραμμένος** *v.t.* a distruge, a nimici, a ruina // ~ **εκ θεμελίων** a distruge din temelii // ~ **τα οικονομικά της χώρας** a ruina finanțele țării

καταστροφ-έας, ο *pl.* (-είς) *subst.* distrugător, nimicitor, dezastruos

καταστροφή, η *subst.* distrugere, nimicire, dezastru, catastrofă // **τεράστιες -ές** distrugeri uriașe // **είναι αληθινή** ~ e un adevărat dezastru

καταστροφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* catastrofic(-ă), catastrofal(-ă) II. *adv.* (-ά)

κατάστροφ-μα, -ματος, το *subst.* 1. *mar.* punte, covertă 2. (la drumuri) partea carosabilă, carosabil

καταστρώνω, **κατέστρωσα** și **κατάστρωσα**, **καταστρώθηκα**, **καταστρωμένος** *v.t.* a întocmi, a alcătui, a face // -ω **το σχέδιο** a întocmi planul

κατάσθρωση, η *subst.* întocmire, alcătuire

κατάσχεση, η *subst. jur.* confiscare, poprire, sechestrare, sechestru // ~ **περιουσίας** confiscarea averii

κατασχετήριο, το *subst. jur.* ordin, proces-verbal de confiscare / sechestrare

κατάσχ-ω, -εσα, -έθηκα, *v.t. jur.* a confisca, a sechestra

κατατακτήρι-ος, -α, -ο *adj.* de clasament, de / pentru stabilire(a) a ordinii în clasament // -ες **εξετάσεις** examene pentru stabilirea clasamentului

κατάταξη, η *subst.* 1. clasificare, clasament 2. *milit.* înrolare, înregimentare // η ~ **στο στρατό** înrolare în armată

κατατάσσω, **κατέταξα**, **κατατάχθηκα**, și **κατατάχθηκα**, **καταταγμένος** *v.t.* 1. a clasifica, a aranja într-o anumită ordine 2. *milit.* (și cu forma **να καταταγώ**) a înrola, a înregimenta, a înscrie pe cineva în efectivul unității militare

κατάτμηση, η *subst.* îmbucătățire, fragmentare, divizare, fracționare

κατατομή, η *subst.* (vedere din) profil

κατατόπια, τα *subst. pl.* colțuri, unghere // **σε όλα τα** ~ în toate ungherele (colțurile), pretutindeni, în toate părțile

κατατοπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **κατατοπισμένος** *v.t.* a orienta (prin furnizare de informații), a pune la curent (pe cineva)

κατατόπιση, η *subst.* orientare, punere la curent, informare (în vederea orientării)

κατατοπιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de orientare, orientativ(-ă), informativ(-ă)

κατατρεγμός, ο *subst.* persecuție, prigoană

κατατρέχω, **κατάτρεξα**, **κατατρεγμένος** *v.t.* a prigoni, a persecuta, a hărțui și urmări

κατατρεβόμαι *v.r.* a-și risipi energia fără rost

κατατροπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κατατροπωμένος** *v.t.* 1. a pune pe fugă, a alunga 2. a învinge definitiv

κατατρώω, **κατέφαγα** și **κατάφαγα**, **καταφagώθηκα**, **καταφagωμένος** *v.t.* 1. a consuma complet, a cheltui până la epuizare 2. *fig.* a chinui

καταυλισμός, ο *subst.* cantonament

καταφαν-ής, -ής, -ές I. *adj.* vădit(-ă) II. *adv.* (-ός)

κατάφαση, η *subst.* 1. răspuns afirmativ 2. consimțământ, acceptare, consimțire

καταφατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* afirmativ(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod afirmativ // **απαντώ** ~ a răspunde afirmativ

κατάφατσα *adv.* drept în față

καταφέρνω, κατάφερα *v.t.* 1. a duce la bun sfârșit, a reuși, a izbuti // **καλά τα καταφέρατε** ați reușit foarte bine // **τα καταφερε** s-a descurcat 2. a convinge // **τον κατάφερε να ζητήσει συγγνώμη** l-a convins să ceară scuze 3. a lovi // **του κατάφερε μια καρέκλα στο κεφάλι** l-a lovit cu un scaun în cap

καταφέρ-ομαι, -θηκα *v.d.* a se pronunța / exprima nefavorabil la adresa cuiva, a acuza pe cineva, a critica o părere etc. // **καταφέρεται εναντίον του κατηγορουμένου** se exprimă nefavorabil la adresa acuzatului

καταφερτζ-ής, ο, -ού, η *subst.* descurcăreț (-eață)

καταφεύγω, κατέφυγα *v.i.* 1. a se refugia 2. a recurge la... // ~ **στη δικαιοσύνη** a recurge la justiție

καταφθάνω, κατέφθασα *v.i.* a sosi pe neașteptate

κατάφορτ-ος, -η, -ο *adj.* supraîncărcat(-ă)

καταφρόνια, η *subst.* dispreț, desconsiderare

καταφρον-ώ, -ησα și **-εσα, -ήθηκα, καταφρον-ημένος** și **καταφρονεμένος** *v.t.* a disprețui, a desconsidera

καταφύγιο, το *subst.* refugiu, adăpost

κατάφυτ-ος, -η, -ο *adj.* plantat(-ă) peste tot

κατάφωρ-ος, -η, -ο *adj.* evident(-ă), vădit(-ă)

κατάφωτ-ος, -η, -ο *adj.* bine luminat(-ă)

κατάχαμα *adv.* jos pe pământ / pe podea

καταχερ-ίζω, -ισα *v.t.* a bate (pe cineva)

καταχθόνι-ος, -α, -ο *adj.* infernal(-ă), foarte rău (rea)

καταχνιά, η *subst.* negură, ceață slabă

καταχρ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* 1. delapidator(-oare) 2. cel (cea) care abuzează (de încredere etc.)

κατάχρηση, η *subst.* 1. abuz, exces // ~ **εξουσίας** abuz de putere // ~ **εμπιστοσύνης** abuz de încredere 2. delapidare 3. οι **καταχρήσεις** (și cu sensul) vicii, abuz (de alcool, tutun etc.)

καταχρηστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. abuziv(-ă) 2. *gram.* impropriu(-ie) II. *adv.* (-ά) în mod abuziv

καταχρ-ώμαι, -άστηκα *v.d.* 1. a abuza 2. a delapidă

καταχων-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, καταχωνι-αμένος *v.t.* a ascunde bine

καταχωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, καταχωρισμένος *v.t.* 1. a insera (în ziar, revistă), a scrie la locul potrivit 2. a publica în presă

καταχώριση, η *subst.* 1. inserare (în ziare, reviste) 2. publicare în presă

καταψηφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, καταψηφισμένος *v.t.* a vota împotrivă

καταψήφιση, η *subst.* votare împotrivă

καταψύκτης, ο *subst.* congelator

κατάψυξη, η *subst.* congelare

καταψυγμέν-ος, -η, -ο și **κατεψυγμέν-ος, -η, -ο** *part. ca adj.* congelat(-ă), înghețat(-ă)

καταψύχω, κατέψυξα, καταψύχθηκα, (κατα-ψυγμένος și **κατεψυγμένος)** *v.t.* a congela

κατεβ-άζω, -ασα, κατεβασμένος *v.t.* 1. a coborî, a lăsa mai jos, a apleca 2. a micșora, a scădea, a reduce // ~ **το ενοίκιο** a micșora chiria // ~ **την τιμήν** a scădea prețul

κατεβαίνω, κατέβηκα, κατεβασμένος *v.i.* 1. a se da jos, a coborî // ~ **από το άλογο** a coborî de pe cal // **το θερμόμετρο κατέβηκε πέντε βαθμούς** termometrul a coborât cu cinci grade // **του κατεβαίνουν καλές ιδέες** îi vin idei bune // **λέει ό, τι του κατεβαίνει** spune tot ce-i trece prin cap 2. a se micșora, a se reduce, a scădea // **οι τιμές κατεβαίνουν** prețurile scad

κατέβασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. coborâre 2. reduce, scădere 3. *fig. med.* hernie

κατεβατό, το *subst.* 1. pagină scrisă în întregime 2. text lung 3. listă lungă, (*fig.*) pomelnic

κατεδαφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, κατεδαφισμένος *v.t.* a dărâma, a demola

κατεδάφιση, η *subst.* demolare, dărâmare // **υλικά** -ς materiale din demolări

κατελιμμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* ocupat(-ă), nedisponibil(-ă) // **η θέση είναι** -η locul este ocupat

κατεξοχήν *adv.* prin excelență, cu deosebire, eminent, în principal

κατεπι-γ-ων, -ουσα, -ον *adj.* urgent(-ă), presant(-ă) // **είναι** -ουσα **ανάγκη** este nevoie urgentă

κατέπεσα (aoristul de la **καταπίπτω** care nu se folosește) *v.i.* am căzut de sus și m-am făcut praf; am decăzut, sunt în declin

κατεργ-άζομαι, -άστηκα, κατεργασμένος *v.d.* a prelucra

κατεργάρ-ης, -α, -ικο *adj.* șarlatan(-ă), escroc (-oacă), șmecher(-ă)

κατεργαριά, η *subst.* șmecherie, șarlatanerie, escrocherie

κατεργασία, η *subst.* prelucrare

κάτεργο, το *subst.* 1. galerie 2. ocnă, temniță grea

κατεστημένο, το *subst.* orânduire, rânduială

κατευθείαν *adv.* în mod direct

κατευθύνση, η *subst.* 1. direcție, sens 2. *fig.* traseu
κατευθυντήρι-ος, -α, -ο *adj.* director(-oare), de direcție // **οι -ιοι άξονες** axele directe

κατευθ-ύνω, -ύνα, (și κατηύθυνα), -ύνθηκα I. *v.t.* a dirija, a da directive, a direcționa II. *v.r.*

κατευθύνομαι (și cu sensul) a se îndrepta spre
κατευν-άζω, -ασα, -άστηκα, κατευνασμένος *v.t.* a calma, a potoli, a liniști

κατευνασμός, ο *subst.* calmare, potolire

κατευναστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* calmant(-ă), liniștitor(-oare) II. *adv.* (-ά) în mod liniștitor

κατεύοδιο, το *subst.* urare de călătorie // **καλό** ~! călătorie bună!

κατευοδ-ώνω, -ωσα *v.t.* 1. a ura călătorie bună 2. a conduce pe invitați la plecare

κατεχόμενα, τα *subst.* teritorii aflate sub o anumită ocupație

κατέχω *v.t.* 1. (și *fig.*) a poseda, a stăpâni // **κατέχει καλές γνώσεις φυσικής** posedă cunoștințe bune de fizică 2. a deține, a ocupa (un post etc.)

κατεψυγμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. congelat(-ă), înghețat(-ă) 2. glacial(-ă) // **-η ζώνη** zona glacială

κατηγόρη-μα, -ματος, το *subst. gram.* predicat compus

κατηγορηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. categoric(-ă), precis(-ă) 2. *gram.* predicativ(-ă) II. *adv.* (-ά) (în mod) categoric

κατηγορητήμο, το *subst. jur.* rechizitoriu, actul de acuzare

κατηγορία, η *subst.* 1. acuzație, acuzare 2. categorie // **της ίδιας -ς** de aceeași categorie // **της β'** -ς de categoria a doua

κατηγορικ-ός, -ή, -ό *adj. filoz.* categorial(-ă)

κατήγορ-ος, -ο, -η *subst. jur.* acuzator(-oare) // **δημόσιος -ος** acuzator public

κατηγορούμενο, το *subst. gram.* nume predicativ

κατηγορ-ούμενος, ο, -ούμενη, și -ουμένη, η *subst. jur.* acuzat(-ă)

κατηγορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κατηγορημένος *v.t.* a acuza; a învinui // **-είται για κλοπή** este acuzat de furt

κατήφεια, η *subst.* mohoreală, tristețe, proastă dispoziție, melancolie (vizibilă)

κατηφ-ής, -ής, -ές *adj.* mohorât(-ă), trist(-ă), posomorât(-ă)

κατηφόρα și **κατηφοριά**, η *subst.* coborâș

κατηφορ-ίζω, -ισα *v.i.* a merge în pantă, a urma un drum care coboară

κατηφορικ-ός, -ή, -ό *adj.* în pantă, înclinat(-ă)

κατήφορ-ος, ο *subst.* 1. coborâș, pantă 2. *fig.* declin, decădere // **παίρνω τον -ο** a merge în jos, a decădea treptat

κατήχηση, η *subst. relig.* (și *fig.*) catehizare, inițiere în probleme de morală

κατηχ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* 1. catihet, profesor(-oară) de religie 2. *fig.* persoană care inițiază pe alții în probleme de morală

κατηχητικό, το *subst. relig.* școală de catehizare
κατηχ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κατηχημένος *v.t. relig.* 1. a catehiza 2. *fig.* a iniția, a îndoctrina

κάτι 1. *pron. nehot. invar.* ceva // **είναι ~ θαυμάσιο** e ceva minunat 2. *adj. nehot.* // **σας ζητούν ~ παιδιά** vă caută niște copii

κατι-όν, -όντο, το *subst.fiz.* cation, ion cu sarcină electrică pozitivă

κατιόντες, οι *subst.* descendenți, urmași

κατιούσα, η *subst.* declin

κατιφές, ο (*pl.* -έδες) *subst.* 1. *bot.* amarant 2. *text.* catifea

κατοικήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* locuibil(-ă)

κατοικία, η *subst.* locuință, casă, domiciliu

κατοικίδι-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* animale) domestic(-ă)

κάτοικ-ος, -ο, -η *subst.* locuitor(-oare)

κατοικ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κατοικημένος *v.i.* a locui, a domicilia // **που -είτε**; unde locuiți?

κατολίσθηση, η *subst.* alunecare de teren

κατονομ-άζω, -ασα, -άστηκα, κατονομασμένος *v.t.* 1. a denumi, a spune pe nume 2. a chema pe cineva pe nume

κατόπι(ν) I. *adv.* după, apoi, după aceea, în / pe urmă // **~ βλέπουμε** pe urmă vedem // **~ εορτής** la spartul târgului II. *subst.* το -ι urmă // **με πίρε στο ~** m-a urmărit

κατοπιν-ός, -ή, -ό *adj.* următor(-oare), ulterior(-oară); posterior(-oară), viitor(-oare)

κατοπτ-εύω, -ευσα *v.t.* 1. a observa, a pândi 2. *milit.* a cerceta terenul și pozițiile inamice, a recunoaște

κατοπτρικ-ός, -ή, -ό *adj.* de reflectare, de oglindire

κατοπτρισμός, ο *subst.* reflectare, oglindire

κάτοπτρο, το *subst.* suprafață lucioasă

κατόρθω-μα, -ματος, το *subst.* 1. succes, reușită, izbândă; realizare importantă 2. (și *fig.*) ispravă // **μάθαμε τα -ματά σου** am aflat despre isprăvile tale

κατορθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κατορθωμένος *v.t.* a reuși, a izbuti

κατορθωτ-ός, -ή, -ό *adj.* realizabil(-ă), posibil(-ă), care este cu putință

κατοστάρ-ης, ο (pl. -ηδες) *subst. sport* sportiv de performanță la o sută de metri (alergare, înot)

κατοστάρι, το *subst. sport.* probă sportivă de o sută de metri (alergare, înot)

κατοστάρικο, το *subst.* sutar, monedă de o sută de drahme

κατουρ-άω, -ησα, -ήθηκα, **κατουρημένος** *v.i.* 1. a urina, (*pop.*) a se pișa 2. a uda cu urină, (*pop.*) a se pișa pe ceva 3. *fig.* a disprețui

κατούρη-μα, -ματος, το *subst.* urinare

κατοχή, η *subst. jur.* 1. posesiune, stăpânire 2. ocupație, ocuparea unei țări de către o armată străină 3. *ist. η Κατοχή* ocupația, perioada de ocupație germană în Grecia în timpul celui de al doilea război mondial

κατοχικ-ός, -ή, -ό *adj. ist.* de ocupație, privind perioada de ocupație germană asupra Greciei în cel de al doilea război mondial

κάτοχος, ο *subst.* posesor, proprietar, stăpân

κατοχυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κατοχυρωμένος** *v.t. milit.* a fortifica, a consolida, a întări

κατοχύρωση, η *subst.* consolidare, fortificare, întărire

κάτοψη, η *subst.* 1. vedere de sus 2. secțiune (în plan) orizontal(-ă)

κατρακύλα, η și **κατρακύλισ-μα**, -ματος, το *subst.* 1. rostogolire 2. *fig.* decădere

κατρακύλια, τα *subst. pl.* roțile (pentru deplasarea obiectelor grele)

κατρακυλ-ώ și **κατρακυλ-άω**, -ησα *v.i.* 1. a se rostogoli 2. *fig.* a decăde

κατράμι, το *subst.* smoală, bitum

κατραμ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κατραμωμένος** *v.t.* a unge / a umple cu smoală

κατραπακιά, η *subst.* palmă peste ceafă

κατς, το *subst. sport invar.* catch, un fel de lupte libere

κατοαβίδι, το *subst.* șurubeliță

κατοάβραχα, τα *subst. pl.* loc stâncos, accidentat, greu accesibil

κατοάδα, η și **κατοάδιασ-μα**, -ματος, το *subst.* dojană, dojenire, muștrare, ceartă, reproș

κατοαδ-ιάζω, -ιασα *v.t.* a dojeni, a muștra, a certa, a reproșa

κατοαρίδα, η *subst. entom.* gândac (de bucătărie)

κατοαρόλα, η *subst.* cratiță, oală

κατοαρομάλλ-ης, -α, -ικο *adj.* persoană cu părul cârlionțat / buclat(-ă) / ondulat(-ă) / creț

κατοαρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. ondulat(-ă), unduios(-oasă), văluos(-oasă) // -ή *γραμμή* linie unduioasă 2. (*d. păr*) creț(-eață), ondulat(-ă)

κατοάρω-μα, -ματος, το *subst.* încrețire, ondulare, cârlionțare

κατοαρ-ώνω, -ωσα, **κατοαρωμένος** *v.t.* și *i.* a (se) încreți, a (se) ondula, a (se) cârlionța

κατο-ιάζω, -ιασα, **κατοιασμένος** *v.i.* și *t.* 1. a se pipernici, a se zbârci, a slăbi mult 2. a (se) vesteji, a (se) ofili, a (se) vâlgui

κάτσιασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. slăbire, piper-nicie 2. ofilire, vestejire

κατσιβελος, ο, **κασιβέλα**, η *subst.* 1. țigan(-că) 2. om (femeie) nespălat(-ă)

κατοίκα, η *subst.* capră

κατοίκι, το *subst.* ied

κατοικίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de capră // -ιο γάλα lapte de capră 2. căpresc(-ească) // -ια ψώρα râie căprească

κατοικόδρομος, ο *subst.* drum îngust și greu accesibil

κατοικοκλέφτης, ο *subst.* hoț de capre; hoț de animale

κατοικοπόδαρ-ος, -η *adj.* care aduce noroc/ghinion

κατούλα, η *subst.* capișon, glugă

κατσουλιέρ-ης, ο (*pl.* -ήδες) *subst. ornit.* ciocârlie

κατσούφης, -α și -ιασα, -ικο *adj.* posomorât(-ă), supărat(-ă)

κατουρ-ιάζω, -ιασα, **κατσουφιασμένος** *v.i.* a se posomorî, a se întunece // ο *καιρός* -ιαζει timpul se întunece

κάτω *I. adv.* 1. jos, la pământ, în aval, dedesubt // *εκει* ~ acolo jos // το *μάζεψε από* ~ l-a strâns pe jos // το *ψωμί είναι καμένο από* ~ pâinea este arsă dedesubt // ~ οι *κλέφτες!* jos hoții! // στο ~ ~ *της γραφής* la urma urmei // *βάζω κάποιον* ~ a pune pe cineva jos (a-l învinge) // *δεν το βάζει* ~ el nu renunță (nu cedează) // το *βάζω* ~ a da înapoi (a ceda) // ~ τα *χέρια!* jos mâinile! 2. sub // το *δίνω* ~ *από σαράντα δραχμές* îl vând sub patruzeci de drahme *II. ca adj.* // ο ~ *όροφος* etajul de jos

κατώ(γ)ι, το *subst.* 1. magazie la o casă țărăneas-că la nivelul pământului 2. pivniță

κατωσέντονο, το *subst.* cearșaf de pat

κατώτατ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cel (cea) mai de jos 2. cel(cea) mai mic(-ă), ultimul, ultima în grad (mai mic, inferior în ierarhie) 3. *fig.* extrem de mic(-ă), neînsemnat(-ă) // το -ο *όριο* minimum

κατώτερ-ος, -η, -ο *I. adj.* inferior(-oară), mai mic(-ă) la număr // *η -η τιμή* prețul cel mai mic // *η -η ποιότητα* calitatea inferioară *II. adv.* (-α) 1. mai jos 2. la modul inferior

κατωτερότητα, η *subst.* inferioritate

κατωφερ-ής, -ής, -ές *adj.* înclinat(-ă), în pantă, coborâtor(-oare)

κατώφλι, το *subst.* (și *fig.*) prag // το ~ *της γηραιάς* pragul bătrâneții // *δεν πάτησα το ~ του* nu i-am călcat pragul

κάτωχρ-ος, -η, -ο *adj.* foarte palid(-ă)

καύκαλο, το *subst.* țeastă, craniu (de animale), cochilie // το ~ *της χελώνας* țeastă broaștei țeastoase

καυσαέριο, το *subst.* gaz / benzină arsă

καύση, η *subst.* ardere

καύσιμο, το *subst.* (mai ales la pl.) 1. carburant 2. combustibil // **πυρηνικά -α** combustibili nucleari

καύσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de ars, de foc 2. combustibil(-ă)

καυσόξυλο, το *subst.* lemn de foc

καυστήρας, ο *subst.* arzător (la instalațiile de calorifer etc.)

καυστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. caustic(-ă) 2. *fig.* caustic(-ă), mușcător(-oare) // -ό **πνεύμα** spirit caustic // -ή **ειρωνία** ironie mușcatoare

καυστικότητα, η *subst.* (și *fig.*) causticitate

καύσωνα, ο *subst.* căldură mare, arșiță

καυτερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. fierbinte 2. iute, picant(-ă)

καυτηρ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, **καυτηριασμένος** *v.t.* 1. *med.* a cauteriza 2. a steriliza 3. *fig.* a critica în mod sever, a înfiera

καυτηρίαση, η și **καυτηριασμός**, ο *subst.* 1. *med.* cauterizare 2. sterilizare

καυτ-ός, -ή, -ό *adj.* fierbinte

καύτρα, η *subst.* capătul unui fitil (care arde), capătul unei țigări aprinse

καύχη-μα, -ματος, το *subst.* mândrie, orgoliu

καυχησιά, η *subst.* laudăroșenie

καυχησιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* laudăros(-oasă)

καυχ-ιέμαι, -ήθηκα *v.r.* a se mândri, a se lăuda // -ιέται **για τα πλούτη** του se laudă cu bogățiile sale

καφάσι, το *subst.* lădiță (pentru fructe etc.) // **θα μου φύγει** το ~ mai am puțin și înnebunesc

καφασωτ-ός, -ή, -ό *adj.* cu grilaj de lemn

καφέ *adj. invar.* cafeniu(-ie), de culoarea cafelei prăjite

καφεΐνη, η *subst. chim.* cafeină

καφεκοπτείο, το *subst.* magazin de cafea

καφενείο, το *subst.* cafenea

καφενόβι-ος, ο, -α, η *subst.* persoană care își face veacul la cafenea

καφεόδεντρο, το *subst. bot.* arborele de cafea

καφεπώλης, ο *subst.* vânzător de cafea

καφέ, ο (*pl.* -έδες) *subst.* cafea

καφετέρια, η *subst.* cafeterie

καφετζ-ής, ο (*pl.* -ήδες) *subst.* proprietar de cafenea

καφετζ-ού, η (*pl.* -ούδες) *subst.* ghicitoare în cafea

καφετ-ής, -ιά, -ί *adj.* cafeniu(-ie)

καφετιέρα, η *subst.* cafetieră

καχεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* jigărit(-ă), slăbit(-ă)

καχεξία, η *subst.* jigăreală, slăbire, sleire

καχύποпт-ος, -η, -ο *adj.* suspicios(-oasă)

καχύποψία, η *subst.* suspiciune

κάψα, η *subst.* 1. bot. capsulă 2. învelitoare, husă

κάψα, η *subst.* 1. căldură mare, arșiță 2. *fig.* dorință arzătoare

καψαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **καψαλισμένος** *v.t.* 1. a arde ușor 2. (*d. păr*) a părli

καψάλισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. ardere ușoară 2. părliere

καψερ-ός, -η, -ό *adj.* sărac(-ă), sărman(-ă), nenorocit(-ă), amărât(-ă)

κάψι-μο, -ματος, το *subst.* 1. ardere 2. arsură 3. fierbințeală (de la o mâncare fierbinte)

καψόνι, το *subst. milit.* supunerea la suferințe fizice a recruților pentru a-i disciplina

κάψουλα, η *subst. farm.* 1. capsulă, cașetă 2. hap

καψούλι, το *subst.* capsulă explozivă

καψώνω *v.i.* 1. a (se) simți prost din cauza căldurii prea mari 2. a avea o dorință arzătoare

κβάντ-α, τα *subst. fiz. invar.* cuantă // η **θεωρία των -ων** teoria cuantelor

κέδριν-ος, -η, -ο *adj.* (din lemn) de cedru

κέδρος, ο *subst. bot.* cedru

κεικ, το *subst. invar. culin.* chec

κειμένο, το *subst. text* // το ~ **του γράμματος** textul scrisorii // το ~ **της σελίδας** textul de pe pagină // το ~ **του νόμου** textul legii

κειμήλιο, το *subst.* relicvă

κείτομαι *v.i.* (*d. bolnavi* etc.) a se afla în pat

κεκλεισμένων των θυρών locutiune adv. (*d. o ședință*) cu ușile închise, fără acceptul publicului

κεκλινέν-ος, -η, -ο *adj.* înclinat(-ă)

κεκτημέν-ος, -η, -ο *adj.* dobândit(-ă) și menținut ca atare // -η **ταχύτητα** viteza dobândită

κελά(η)δη-μα și **κελά(η)διο-μα**, -ματος, το *subst.* 1. ciripit 2. cântecul păsărilor

κελα(η)δ-ώ și **κελα(η)δ-άω**, -ησα *v.i.* (*d. păsări*) a ciripi, a cânta

κελάρι, το *subst.* 1. cămară 2. pivniță

κελαρύζω *v.i.* (*d. ape curgătoare*) a susura

κελάρυο-μα, -ματος, το *subst.* (*d. ape curgătoare*) susur

κελαρυστ-ός, -ή, -ό *adj.* susurător(-oare)

κελεμπία, η *subst.* galabie

κέλευσ-μα, -ματος, το *subst.* poruncă, ordin (*d. natură morală*)

κελεπούρι, το *subst.* chilipir

κελευστής, ο *subst. milit. mar.* subofițer în marina militară

κελί, το *subst.* cămaruță, chilie, celulă

κέλυφος, **κελύφους**, το *subst.* 1. coajă (*d. fruct/ou*) 2. cochilie

κεμέρι, το *subst.* chimir

κενό, το *subst.* vid, vacuum, gol, lacună // υπάρχουν -ά στο κείμενο există lacune în text

κενοδοξία, η *subst.* 1. vanitate, trufie 2. deșertăciune

κενόδοξ-ος, -η, -ο I. *adj.* vanitos(-oasă), trufaș(-ă) II. *adv.* (-α) cu vanitate, cu trufie

κενολογία, η *subst.* vorbă goală, vorbărie, sporovăială, pălăvrăgeală, flecăreală

κεν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. gol(-oală), vid(-ă), lipsit(-ă) de conținut 2. *fig.* găunos(-oasă), fără temeii // -οί λόγοι vorbe goale

κενοτάφιο, το *subst.* cenotaf

κενότητα, η *subst.* 1. gol, goliciune 2. vacuitate 3. *fig.* deșertăciune

κένταυρος, ο *subst. milit.* centaur

κέντημα, -ματος, το *subst.* 1. broderie 2. cusătură

κεντήστρα, η *subst.* brodează

κεντητ-ός, -ή, -ό *adj.* brodat(-ă)

κεντρί, το *subst.* (la unele insecte etc.) ac

κεντρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, κεντρισμένος *v.t.* 1. (*d.* insecte) a înțepa cu acul 2. *fig.* a incita, a instiga

κεντρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. central(-ă) // -ός αγωγός conducta centrală II. *adv.* (-ά) central, de la/în centru

κέντρισμα, -ματος, το *subst.* 1. înțepare, înțepătură 2. altoire 3. *fig.* îmboldire, îndemn, stimulare

κέντρο, το *subst.* (și *fig.*) 1. centru // διοικητικό ~ centru de conducere 2. *anat.* νευρικά -α centri nervoși 3. local // νυχτερινό ~ local de noapte 4. *mijloc* // στο ~ της πλατείας în mijlocul pieței

κεντρομόλ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* centripet(-ă) // η -ος δύναμη forță centripetă

κεντρόφυγ-ος, -η, -ο *adj.* centrifug(-ă)

κέντρωμα, -ματος, το *subst.* altoirea pomilor, plantelor

κέντρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κεντρωμένος *v.t.* a altoi

κεντρο-ός, -α, -ο *adj. pol.* de centru // -ο κόμμα partid de centru

κεντ-ώ și κεντ-άω, -ησα, -ήθηκα, κεντημένος *v.t.* 1. a broda, a împodobi cu broderie 2. a înțepa

κένωση, η *subst.* golire, evacuare (mai ales a intestinelor)

κενωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de evacuare, de golire

κεραία, η *subst.* 1. antenă 2. (*mar.*) bară

κεραμίδα, η *subst.* 1. veste proastă și neașteptată 2. accident

κεραμιδάδικο, το *subst.* atelier de țiglărie

κεραμιδέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* făcut(-ă) din țigle

κεραμίδι, το *subst.* țiglă

κεραμική, η *subst.* ceramică

κεραμικό, το *subst.* obiect (articol) din ceramică

κεραμίστ-ας, ο, -ρια, η *subst.* ceramist(-ă)

κεράσι, το *subst.* cireașă

κερασιά, η *subst. bot.* cireș

κέρασμα, -ματος, το *subst.* tratație, ospățare, cinste, dar, cadou

κερασφόρ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* (*d.* animale) cornut(-ă)

κερατ-άς, (-άδες), ο *subst.* 1. încornorat(-ă) 2. bandit, nemernic, mincinos

κερατίνη, η *subst.* cheratină

κεράτιν-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) din corn

κέρατο, το *subst.* 1. corn 2. muz. instrument de suflat 3. coarne (infidelitate conjugală) 4. *fig.* om dificil, încăpățânat, irascibil // ~ βερνικωμένο persoană civilizată doar în aparență

κερατοειδής (χιτώνας), ο *subst. anat.* corne (a ochiului)

κεράτωμα, -ματος, το *subst.* încornorare/înșelarea soțului/soției

κερατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κερατωμένος *v.t.* a pune coarne, a încornora, a-și înșela soțul / soția

κεραυνοβόλημα, -ματος, το *subst.* trăsnet, lovire de trăsnet, electrocutare

κεραυνοβόλ-ος, -ος și -α, -ο I. *adj.* fulgerător(-oare), rapid(-ă) II. *adv.* (-ως) ca fulgerul, deodată

κεραυνοβολ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κεραυνοβολημένος *v.t.* 1. a fulgera, a trăsni 2. a electrocuta 3. a speria tare pe cineva

κεραυνόπληκτ-ος, -η, -ο *adj.* lovit(-ă) de trăsnet; electrocutat(-ă)

κεραυνός, ο *subst.* fulger; descărcare electrică

Κέρβερος, ο *subst. ornit.* (și *fig.*) 1. cerber 2. *fig.* om foarte sever

κερδ-ίζω, -ισα, -ήθηκα, κερδισμένος *v.t.* și *i.* a câștiga // ~ την εκτίμηση των συνεργατών μου a câștiga aprecierea colaboratorilor săi // ~ καιρό a câștiga timp // ~ έδαφος a câștiga teren // η ομάδα-ισε echipa a câștigat

κερδισμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. care a câștigat, care a beneficiat 2. câștigător(-oare) 3. care trage foloase dintr-o anumită situație

κέρδ-ος, -ους, το *subst.* profit, câștig, beneficiu, folos // αθέμιτο ~ câștig ilicit // καθαρό ~ beneficiu net // ακαθάριστο ~ beneficiu brut // -η και ζημιές profit și pierdere

κερδοσκοπία, η *subst.* speculă

κερδοσκοπικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de speculă II. *adv.* (-ώς) pe bază de speculă

κερδοσκόπ-ος, -ο, -η *subst.* speculant(-ă)
κερδοσκοπ-ώ, -ησα *v.i.* a specula, a se ocupa cu specula
κερδοφόρ-ος, -α, -ο *adj.* 1. lucrativ(-ă), rentabil(-ă), profitabil(-ă) 2. *fig.* avantajos(-oasă)
κερέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de / din ceară
κερήθρα, η *subst.* fagure de miere
κερί, το *subst.* 1. ceară 2. lumânare // **λειώνω** *σαν* το ~ a se topi ca lumânarea
κέριν-ος, -η, -ο *adj.* 1. de / din ceară 2. galben ca lumânarea
κερκίδα, η *subst.* 1. suveică (la războiul de țesut sau la mașina de cusut) 2. tribună (la stadion) 3. *anat.* radius
κέρ-μα, -ματος, το *subst.* monedă de metal de mică valoare
κερνώ și **κερνάω, κέρασα, κεράστηκα, κερα-σμένος** *v.t.* a face cinste, a trata pe cineva cu băutură (și mâncare)
κεροζίνη, η *subst.* kerosen
κερ-ώνω, -ωσα, κερωμένος I. *v.t.* a da cu ceară II. *v.i.* a se face galben ca ceara
κεσάτια, τα *subst. pl.* acalmie în activitatea comercială, criză comercială
κεσ-ές, ο (*pl.* -έδες) *subst.* chisea
κετόνες, οι *subst. chim.* cetone
κέτσαπ, η și **το** *subst.* ketchup
κεφαλαιαγορά, η *subst. econ.* piața capitalului, piața creditelor pentru investiții
κεφάλαιο, το *subst.* 1. capital, avere 2. *fig.* clasa capitaliștilor 3. capitol, diviziune dintr-o carte 4. *fig.* calitate deosebită pe care o are cineva // ~ *γνώσεων* capital de cunoștințe
κεφαλαίο, το *subst.* literă mare
κεφαλαιοκράτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* capitalist (-ă)
κεφαλαιοκρατία, η *subst. pol.* capitalism
κεφαλαιοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* capitalist(-ă)
κεφαλαιοποίηση, η *subst. econ.* capitalizare
κεφαλαιοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, κεφαλαιοποι-μένος *v.t.* a capitaliza
κεφαλαιούχ-ος, -ο, -η *subst.* posesor(-oare) de capital financiar
κεφαλιώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* capital(-ă), fundamental(-ă), esențial(-ă) II. *adv.* (-ώς) în mod fundamental
κεφαλαλγία, η *subst. med.* cefalalgie, durere de cap, cefalee
κεφαλάρι, το *subst.* 1. izvor cu multă apă 2. pernă, căpătâi
κεφάλας, ο *subst. peior.* 1. om cu capul mare 2. *fig.* om prost
κεφαλή, η *subst.* (și *fig.*) 1. cap // **από -ς μέχρι** ποδών din cap până în picioare // **κατά** ~ pe

cap de om // **η ~ της οικογενείας** capul familiei // **η ~ της φάλαγγας** cap de coloană // **επί -ς** în frunte, șef 2. șef // **η ~ της επιχειρήσεως** șeful întreprinderii

κεφάλι, το *subst.* 1. cap // **έχει τριακόσια -α ζώα** are trei sute de capete de animale // **κάνει του -ιού του** își face de cap // **σήκωσε ~** a că-pătat curaj // **βάζω το ~ μου** răspund cu capul 2. creier, inteligentă // **περνάει** **κάτι** **από το ~** **μου** îmi trece ceva prin cap // **είναι μεγάλο ~** este un mare cap (foarte inteligent) 3. roată (de cașcaval etc.) **ένα ~** **τυρί** o roată mare de brânză 4. căpătână // **ένα ~ σκόρδο** o căpătână de usturoi

κεφαλιά, η *subst.* lovitură cu capul
κεφαλίδα, η *subst.* frontispiciu, titlu de carte sau de ziar, antet

κεφαλικ-ός, -ή, -ό *subst. adj.* 1. de la / din cap // -**ή φλέβα** venă de la cap 2. de fiecare cap, individual // -**ός φόρος** impozit pe cap de om 3. capital(-ă) // -**ή ποινή** pedeapsa capitală

κεφαλίσιο, το *subst.* turtă de brânză
κεφαλόβρυσο, το *subst.* izvor cu multă apă
κεφαλόποδα, τα *subst. pl. zool.* cefalopode
κέφαλος, ο *subst. iht.* chefal

κεφαλόσκαλο, το *subst.* 1. treapta de sus a scării 2. capătul cheiului înspre mare

κεφαλοτύρι, το *subst.* caș
κεφαλοχώρι, το *subst.* cea mai mare comună dintr-o regiune

κεφάτ-ος, -η, -ο I. *adj.* vesel(-ă), cu chef, bine dispus(-ă) II. *adv.* (-**α**) cu veselie, în bună dispoziție

κέφι, το *subst.* chef, bună dispoziție, voie bună // **έχω ~** sunt bine dispus // **είμαι στα -α** **μου** mă simt bine, sunt cu chef

κεφτές, ό *subst.* chifteă
κεχρί, το *subst. bot.* mei

κεχριμπαρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de chihlimbar 2. chihlimbărie(-ie)

κεχριμπάρι, το *subst.* chihlimbar

κηδεία, η *subst.* funeralii, înmormântare
κηδεμόνας, ο *subst. jur.* tutore

κηδεμον-εύω, -ευσα, -εύτεκα *jur.* a tutela
κηδεμονία, η *subst. jur.* tutelă

κηδ-εύω, -εψα, -εύτεκα *v.t.* a face înmormântarea cuiva, a-i face cuiva funeraliile, a înmormânta, a îngropa

κήλη, η *subst. med.* hernie
κηλίδα, η *subst.* 1. pată // **ηλιακές -ες** **pete** **so-lare** 2. *fig.* stigmat, dezonoare, rușine

κηπευτικά, τα *subst. pl.* legume de grădină
κηπευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de grădinărit

κήπος, o *subst.* grădină // **δεντρόκηπος**, o livadă // **ανθόκηπος**, o grădină de flori // **παιδικός** ~ grădinița de copii // **ζωολογικός** ~ grădina zoologică // **βοτανικός** ~ grădina botanică
κηπούπολη, η *subst.* oraș / cartier cu grădini multe, oraș-grădină
κηπουρική, η *subst.* grădinărit, grădinărie, horticultură
κηπουρικ-ός, -ή, -ό *adj.* de grădinărit, horticol(-ă)
κηπουρός, o *subst.* grădinar, horticultor
κηρήθρα, η *subst.* vezi **κερήθρα**
κηρίο, to *subst.* 1. lumânare 2. *inv.* unitate de măsură a intensității luminii
κηροπήγιο, to *subst. bis.* sfeșnic
κηροπλαστική, η *subst.* tehnica fabricării lumânărilor
κήρυγ-μα, -ματος, to *subst.* 1. *bis.* predică 2. proclamație
κήρυκας, o *subst.* 1. *inv.* vornic 2. *fig.* avocat al (ideilor etc.) 3. *fig.* ambasador al păcii
κυρούκειο, to *subst. mitol.* caduceu, sceptrul zeului Hermes (Mercur)
κήρυξη, η *subst.* 1. proclamație 2. declarație // **τι ~ πολέμου** declarația de război
κηρύσσω, -εξα, -ύχτηκα, **κηρυγμένος** *v.t.* 1. a proclama 2. a declara // ~ **πόλεμο** a declara război 3. *bis.* a predica
κήτος, to *subst. zool.* 1. cetaceu 2. balenă, cașalot etc.
κηφήνας, o *subst.* (și *fig.*) trântor
κι *conj.* și (este forma lui **και** înaintea unui cuvânt care începe cu o vocală) // **έτσι ~ αλλιώς** în orice caz; așa și altfel // **είναι ~ αυτή μιά** **ιδέα** este și asta o idee // **είναι σοβαρή** ~ **αξιόσεβαστη γυναίκα** este o femeie serioasă și respectabilă
κιάλι, to *subst.* telescop mare (*pl.* **τα κιάλια**) binoclu
κίβδηλοποιός, o *subst.* falsificator de bani
κίβδηλ-ος, -η, -ο *adj.* (mai ales despre monede) fals(-ă), falsificat(-ă), calp(-ă)
κιβούρι, to *subst.* 1. sicriu, coșciug 2. mormânt
κιβώτιο, to *subst.* ladă, cufar
κιβωτός, η *subst.* 1. chivot 2. arcă // η ~ **του Νώε** arca lui Noe
κιγκαλερία, η *subst.* 1. articole metalo-casnice 2. magazin de articole metalo-casnice
κιγκλιδω-μα, -ματος, to *subst.* grilaj, zăbrele, balustradă // ~ **της σκάλας** balustrada scării
κιθάρα, η *subst. muz.* chitară
κιθαρο-ιστής și **κιθαρο-ίστας**, o, -ίστρια, η *subst. muz.* chitarist(-ă)
κιθαρωδός, o *subst. muz.* cântăreț care se acom-paniază la chitară

κίλιμ, to *subst.* chilim, scoarță înflorată
κίλο, to *subst.* kilogram, chil
κιλοβάτ, to *subst. invar.* kilowatt
κίλота, η *subst.* 1. chilofi de damă 2. pantaloni de călărie
κιμ-άς, o, (-άδες) *subst.* carne tocată
κιμονό, to *subst.* chimono
κιμωλία, η *subst.* cretă, tibisir
κίναιδος, o *subst.* homosexual
κιναισθησία, η *subst. fiziol.* chinestezie
κινδυν-εύω, -εψα *I. v.t.* a fi în pericol, a fi în situația de a risca ceva, a fi amenințat(-ă) de ceva rău // **-εψε να χάσει την περιουσία του** a ris-cat să-și piardă averea // **-ευει να καταδι-καστεί** este în pericol să fie condamnat *II. v.t.* a periclita, a risca // ~ **τη ζωή μου** îmi periclitez viața
κίνδυνος, o *subst.* pericol, primejdie, risc; alar-mă // **διατρέχω** -ο a fi în pericol // **εκτός** -ου în afară de pericol // **σήμα** -ου semnal de alarmă
κινέζικ-ος, -η, -ο, **κινεζικ-ός**, -ή, -ό *I. adj.* chi-nez(-ă), chinezesc(-ească) *II. subst. τα* -α lim-ba chineză
κίνη-μα, -ματος, to *subst. pol.* 1. acțiune po-litică de masă // **πολιτικό** ~ mișcare politică 2. revoluție, insurecție, revoltă, mișcare socială 3. comitet revoluționar
κινηματίας, o *subst.* insurgent, răzvrătit
κινηματογράφηση, η *subst.* filmare, turnare
κινηματογραφία, η *subst.* cinematografie
κινηματογραφικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* cinematogra-fic(-ă), de cinema // **-ός αστέρας** stea de cine-ma (star) *II. adv. (-ά)* ca la cinema, ca în filme
κινηματογραφιστ-ής, o, -ίστρια, η *subst.* cine-ast(-ă)
κινηματογρά-φος *subst.* cinematograf
κινηματογραφόφιλ-ος, -η, -ο *adj.* cinefil(-ă)
κινηματογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **κινηματογρα-φμένος** *v.t.* a filma; a turna un film
κίνηση, η *subst.* 1. mișcare, deplasare // **θέτω σε ~** a pune în mișcare // **κυκλική** ~ mișcare cir-culară 2. deplasare // **έξοδα** -ς cheltuieli de de-plasare 3. circulație, trafic // **έχει μεγάλη ~ σήμερα** azi e trafic mare 4. activitate // **καλλι-τεχνική** ~ activitate artistică 5. *fig.* vioiciune, însuflețire, avânt
κινησιοθεραπεία, η *subst. med.* terapeutică prin mișcare, chinetoterapie
κινητήρας, o *subst.* motor
κινητήρι-ος, -α, -ο *adj.* motrice // **-α δύναμη** forță motrice
κινητικ-ός, -ή, -ό *adj.* cinetic(-ă) // **-ή ενέργεια** energie cinetică

κινητικότητα, η *subst.* cinematică, mișcarea corpurilor
κινητοποίηση, η *subst.* mobilizare
κινητοποιώ, -ησα, -ήθηκα, **κινητοποιημένος** *v.t.* a mobiliza, a pune în mișcare/în acțiune
κινητ-ός, -ή, -ό *adj.* mobil(-ă) // **-ά και ακίνητα** mobile și imobile
κίνητρο, το *subst.* mobil, imbold
κινίνο, το *subst.* farm. chinină
κιν-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* 1. a mișca, a pune în mișcare // ~ το πόδι a mișca piciorul 2. *fig.* a stărni // ~ την περιέργεια a stărni curiozitatea 3. a porni (și cu prez. **κινάω**) 4. // **κινούμενα σχέδια** desene animate
κί(δ)λα(ς) *adv.* 1. deja și // **ήρθε** ~ a și venit? 2. chiar și, încă, în plus, pe deasupra // **βρίζει** ~ pe deasupra și insultă
κίονας, ο *subst.* arhit. coloană
κιονόκρανο, το *subst.* arhit. capitel
κιονοστοιχία, η *subst.* colonadă
κίοςκι, το *subst.* chioșc
κιωτ-ής, ο (*pl.* -ήδες) *subst.* fricos, laș
κιούπι, το *subst.* vas mare de lut în care se țin lichide
κίρρωση, η *subst.* med. ciroză
κίρσος, ο *subst.* med. varice
κίρσώδ-ης, -ης, -ες *adj.* varicos(-oasă)
κισμέτ, το *subst.* noroc, destin, soartă
κίσσα, η *subst.* ornit. coțofană
κισσός, ο *subst.* bot. iederă
κितάπι, το *subst.* registru
κιτρέα și **κιτριά**, η *subst.* bot. chitru
κιτρικ-ός, -ή, -ό *adj.* chim. citric(-ă) // **-ό οξύ** acid citric
κιτρινιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* palid(-ă), bolnăvicios(-oasă)
κιτρίνι(α)σ-μα, -ματος, το *subst.* îngălbenire
κιτριν-ίζω, -ισα, **κιτρινισμένος** *v.t.* și *i.* a (se) îngălbeni
κιτρινίλα, η *subst.* 1. gălbeneală, culoare galbenă 2. pată galbenă
κίτρινο-ος, -η, -ο *I. adj.* galben(-ă), palid(-ă) // **-η φυλή** rasă galbenă // **-ος πυρετός** frigur galbene // **-ος τύπος** presa galbenă (presa de scandal, de dezinformare, de dezorientare) *II. subst.* το **-ο** gălbenuș de ou
κιτριωπ-ός, -ή, -ό *adj.* gălbui(-ie)
κίτρο, το *subst.* bot. chitră, fruct citric mai mare decât lămâia
κιτρολέ(ι)μονο, το *subst.* bot. lămâie mare
κιτς, το *subst.* invar. kitsch
κίχλη, η *subst.* ornit. sturz
κλαβανή, η *subst.* invar. chepeng
κλαβεσέν, το *subst.* muz. clavecin

κλαβιέ, το *subst.* invar. claviatură
κλαγγή, η *subst.* zăngănit de arme
κλάδε(υ)-μα, -ματος, το *subst.* 1. (la pomi) tăierea ramurilor uscate 2. copilire
κλαδευτήρι, το *subst.* foarfece de tăiat pomi
κλαδ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **κλαδεμένος** *v.t.* 1. (la pomi) a tăia ramurile uscate 2. a copili
κλαδί, το *subst.* creangă // **δεν τον αφήνει σε χλωρό** ~ a nu da pace cuiva
κλαδικ-ός, -ή, -ό *adj.* de ramură (profesională)
κλάδος, ο *subst.* (și *fig.*) ramură, bransă // **η γλωσσολογία είναι ~ της φιλολογίας** lingvistica este o ramură a filologiei
κλαί(γ)ω, **έκλαψα**, **κλαύτηκα**, **κλαμένος** *I. v.i.* a plânge, a vărsa lacrimi, a boci // **-ω πικρά** a plânge amaric *II. v.t.* a plânge (pe cineva) // **όλοι τον έκλαψαν** toți l-au plâns *III. v.r.* **κλαίγομαι** a se plânge, a se văita // **πάντοτε -εται** el se plânge totdeauna (se văită mereu)
κλάκα, η *subst.* grup de oameni plătiți să aplaude
κλακαδόρ-ος, ο, -α, η *subst.* persoană care aplaudă la comandă
κλακέτες, οι *subst.* 1. pantofi pentru step 2. step
κλά-μα, -ματος, το *subst.* 1. plânset, plângere, lacrimi // **με τα -ατα** cu lacrimi în ochi 2. scâncet de copil
κλαμπ, το *subst.* invar. club, loc de întrunire, de reuniune
κλαξόν, το *subst.* invar. claxon
κλαρί, το *subst.* vezi **κλαδί**
κλαρινέτο, το *subst.* muz. clarinet
κλαρίνο, το *subst.* muz. pop. clarinet
κλαρκ, το *subst.* invar. mașină de ridicat
κλασέρ, το *subst.* clasor, mapă, dosar pentru arhivare
κλάση, η *subst.* 1. milit. contingent // **στρατολογική** ~ contingent de recrutare 2. clasă/categorie de valori // **κλάσεις ανώτερος** superior
κλασικισμός, ο *subst.* clasicism
κλασικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. clasic(-ă) // **-ή φιλολογία** filologia clasică // **-ή αρχιτεκτονική** arhitectura clasică // **-ή μουσική** muzică clasică // **-ός συγγραφέας** scriitor clasic // **-ό κοστούμι** costum clasic 2. tipic(-ă) // **-ή περίπτωση** caz tipic 3. fără pereche // **-ός τεμπέλης** un lenes fără pereche *II. adv.* (**-ά**) în mod / stil clasic
κλάσ-μα, -ματος, το *subst.* aritm. 1. fracție 2. fracțiune // **σε ~ του** deuterolépτης în fracțiune de secundă
κλασματικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* fracționar(-ă), fracționat(-ă) // **-ός αριθμός** număr fracționar *II. adv.* (**-ά**) fracționat, pe fracțiuni

κλατ-άρω, -αρα și -άρισα, κλαταρισμένος *v.i.*

1. (*d. pneuri etc.*) a exploda 2. *fig.* a claca de oboseală

κλαθμός, και οδυρμός, *o subst. + subst.* jale mare

κλάψα, *η subst.* 1. plânset, plâns 2. lamentare

κλαψιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* 1. plângăcios(-oasă) 2. văicăreț(-eață)

κλαψιάρικ-ος, -η, -ο *I. adj.* plângător(-oare), plângăreț(-eață), tânguitor(-oare) *II. adv.* (-α) pe un ton plângăreț

κλαψουρ-ίζω, -ισα *v.i.* a plânge încet

κλαψούριω-μα, -ματος, *to subst.* plânset cu voce joasă, tânguire

κλέβω, έκλεψα, κλάπηκα și κλέφτηκα, κλεμμένος *v.t.* (*cu aor. κλάπηκα*) 1. a fura, a sustrage, a devaliza; a plagia 2. (*cu aor. κλέφτηκα*) a răpi o fată în vederea căsătoriei

κλείδα, *η subst. anat.* claviculă

κλειδαράς, *o (pl. -άδες) subst.* lăcătuș

κλειδαριά, *η subst.* lacăt, încuietoare

κλειδαρότρυπα, *η subst.* gaura cheii

κλειδί, *to subst.* 1. cheie (*și fig. și specializat muz.*) 2. cheie franceză 3. macaz de cale ferată // *πρέπει να βρούμε το ~ της υποθέσεως* trebuie să găsim cheia afacerii

κλειδοθήκη, *η subst.* portchei, etui pentru chei; breloc

κλειδοκράτης și κλειδοκράτορας, *o subst.* cheilar, deținătorul cheilor; paznic

κλειδοκύμβαλο, *to subst. muz.* pian

κλειδούχος, *o subst.* acar

κλειδώ-μα, -ματος, *to subst.* închidere cu cheie; zăvorăre

κλειδωνιά, *η subst.* vezi κλειδαριά

κλειδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κλειδωμένος *v.t.* a încuia, a închide cu cheia

κλειδωση, *η subst.* articulație (osoasă), încheietură

κλείνω, έκλεισα, κλείστηκα, κλεισμένος *I. v.t.* 1. a închide, a încuia, a zăvoră // ~ *την πόρτα* a închide ușa 2. a bara, a opri // ~ *τη διάβαση* a bara trecerea 3. a reține, a rezerva // ~ *θέση* σε ξενοδοχείο a-și reține un loc la hotel 4. (*și fig.*) a încheia // ~ *την συζήτηση* a încheia discuția // ~ *συμφωνία* a încheia o înțelegere // ~ *συμβόλαιο* a încheia un contract *II. v.i.* a se închide // *το παράθυρο δεν κλείνει* καλὰ fereastra nu se închide bine // *κλείνει μέσα του* se închide în el // *η πληγή αρχίζει να κλείνει* rana începe să se închidă // *το σχολείο έκλεισε* școala s-a închis

κλείσι-μο, -ματος, *to subst.* închidere, încheiere // *το ~ πληγής* închiderea rănii // *το ~ λογαριασμού* încheierea contului

κλεισούρα, *η subst.* 1. defileu, trecătoare, cheie 2. miros închis 3. izolare

κλειστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*și fig.*) închis(-ă) // -ή *θάλασσα* mare închisă 2. cu circuit închis // -ό *επάγγελμα* meserie cu circuit închis 3. posac(-ă) // -ός *χαρακτήρας* caracter posac

κλειστοφοβία, *η subst.* claustrofobie

κλείστορο, *to subst.* închizător (la armă)

κλειτορίδα, *to subst.* clitoris

κλεπταποδοχή, *η subst.* cumpărarea obiectelor de furat

κλεπταποδόχος, *o subst.* persoană care cumpără obiecte de furat

κλεπτομαν-ής, -ο, -η *subst.* cleptoman(-ă)

κλεπτομανία, *η subst.* cleptomania

κλέφτης, *ο, κλέφτρα, η subst.* hoț(hoată)

κλέφτης, *o subst. ist.* haiduc

κλέφτικ-ος, -η, -ο *subst. adj.* haiducesc(-ească)

κλεφτοπόλεμος, *o subst. ist.* război de gherilă

κλεφτόπουλο, *to subst. ist.* tânăr haiduc

κλεφτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* hoțesc(-ească) *II. adv.* (-α) hoștește, pe furiș

κλεφτουριά, *η subst. ist.* haiducime

κλεφτοφάναρο, *to subst.* lanternă, felinar

κλεφτρόνι, *to subst.* borfaș

κλεψιά, *η subst.* furt, hoție

κλεψιμαϊκ-ος, -η și -ια, -ο *adj.* de furat, provenit din furt

κλέψι-μο, -ματος, *to subst.* 1. furt, hoție 2. răpire (în scopul căsătoriei)

κλεψιτυπία, *η subst.* reproducere ilegală a unei cărți

κλεψιτυπ-ος, -η, -ο *adj.* (*d. cărți*) ilegal.repro-
dus(-ă)

κλεψύδρα, *η subst.* clepsidra

κλήδονας, *o subst.* joc de prezicere a viitorului între fete de sărbătoarea de Sânziene // *αυτά τα λεν στον -α* acestea se spun de Sânziene

κλή-μα, -ματος, *to subst. bot.* viță de vie

κληματαριά, *η bot.* viță-de-vie agățătoare, viță urcată pe pergolă

κληματόβεργα, *η subst.* mlădiță, ramură de viță
κληματι(σ)ίδα, *η subst. bot.* 1. mlădiță 2. plantă agățătoare

κληματόφυλλο, *to subst.* frunză de viță

κλήριγκ, *to subst. ec.* cliring

κληρικός, *o subst.* cleric, preot, prelat

κληροδότη-μα, -ματος, *to subst. jur.* legat, lă-sare de bunuri prin testament (mai ales pentru o societate de binefacere)

κληροδότης, *ο, -ρια, η subst. jur.* legatar(-ă)

κληροδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κληροδοτημένος *v.t. jur.* 1. a lăsa o moștenire prin testament 2. a lăsa și a transmite în scop de binefacere bunuri și valori fie în timpul vieții, fie prin testament

κληρονομιά, η subst. (și *fig.*) moștenire

κληρονομικ-ός, -ή, -ό I. adj. de moștenire, de succesiune, ereditar(-ă) II. *adv.* (-α) în mod ereditar

κληρονομικότητα, η subst. ereditate

κληρονόμ-ος, -ο, -η subst. moștenitor(-oare), succesor(-oare)

κληρονομ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κληρονομημένος *v.t.* 1. a moșteni 2. a deține pe cale ereditară o însușire, o caracteristică etc.

κλήρος, ο subst. 1. partea fiecăruia (dintr-o moștenire) 2. *bis.* cler

κληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κληρωμένος I. v.t. a trage la sorți, a scoate din urnă lozul câștigător sau numărul câștigător II. *v.r.* **κληρώνομαι** a fi ales prin tragere la sorți

κλήρωση, η subst. 1. tragere la sorți 2. alegere prin tragere la sorți

κληρωτίδα, η subst. urnă de vot

κληρωτός, ο subst. milit. recrut

κλήση, η subst. 1. *jur.* citație 2. contravenție în circulație 3. apel // **ονομαστική** ~ apel nominal

κλήτευση, η jur. citare (la instanța de judecată)

κλητ-εύω, -ευσα, εύτηκα jur. a cita

κλητήρας, ο subst. ușier, aprod, portărel, executor judecătoresc

κλητική, η subst. gram. cazul vocativ

κλητικ-ός, -ή, -ό adj. de chemare, care se face prin chemare

κλιβανισμός, ο subst. etuvare, dezinfectare la etuvă

κλίβανος, ο subst. etuvă // **απολυμαντικός** ~ etuvă de dezinfectare

κλίκα, η subst. clică

κλί-μα, -ματος, το subst. și *fig.* climă, climat // **ευνοϊκό** ~ climat favorabil

κλίμακα, η subst. scară // ~ **αξιών** scara valorilor // **ιεραχική** ~ scară ierarhică // **μουσική** ~ scară muzicală // **τοπογραφικός χάρτης** *se* ~ 1:5000 hartă topografică la scara de 1:5000 // **κινητή** ~ scară mobilă // **βαθμολογική** ~ scară gradată // **σε μεγάλη** ~ pe scară mare

κλιμάκιο, το subst. eșalon // **κυβερνητικό** ~ nivel guvernamental

κλιμακοστάσιο, το subst. casa scării

κλιμακτήριος, η subst. med. climacteriu, menopauză

κλιμακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα v.t. a eșalona, a repartiza la intervale succesive, a extinde treptat, a escalada

κλιμάκωση, η subst. eșalonare, gradare treptată, escaladare

κλιμακωτ-ός, -ή, -ό I. adj. eșalonat(-ă), treptat(-ă), gradual(-ă) II. *adv.* -ά în mod eșalonat

κλιματισμός, ο subst. climatizare

κλιματολογικ-ός, -ή, -ό adj. climatologic(-ă)

κλινάμαξα, η subst. vagon de dormit, vagon-lit

κλίνη, η subst. inv. pat

κλιντήρ-ης, -ης, -ες adj. bolnav(-ă) la pat // **παρ-μένω -ης** a sta în pat din cauza bolii

κλινική, η subst. clinică

κλινικ-ός, -ή, -ό adj. clinic(-ă) // -ά **συμπτώ-ματα** simptome clinice

κλινοσκεπασ-μα, -ματος, το subst. acoperitură de pat

κλίνω, έκλινα, κλίθηκα (κεκλιμένος) v.t. și *i.* (numai la diateza activă) 1. a (se) apleca, a (se) îndoi, a (se) înclina // ~ **το κεφάλι** a înclina capul 2. a avea aplecare spre 3. *gram.* (și cu diateza pasivă) a declina, a conjuga

κλίπερ, το subst. mar. cliper, navă de comerț cu vele

κλίριγκ, το subst. ec. clearing

κλίση, το subst. invar. (și *fig.*) clișeu

κλίση, η subst. 1. înclinare, aplecare, îndoire 2. vocație, talent pentru ceva 3. *gram.* declinare, conjugare

κλιτικ-ός, -ή, -ό adj. gram. flexionar(-ă)

κλιτ-ός, -ή, -ό adj. gram. declinabil(-ă), conjugabil(-ă)

κλίτος, το subst. arhit. fiecare dintre părțile interioare ale bisericii

κλοιός, ο subst. 1. laț 2. strânsoare

κλομπ, το subst. baston de cauciuc (de polițist)

κλον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, κλονισμένος v.t. 1. a clătina, a zgudui, a zdruncina 2. a pune în pericol, a pune sub semnul întrebării existența cuiva / a ceva 3. *fig.* a face pe cineva să șovăie, să ezite

κλονισμός, ο subst. 1. clătinare, zdruncinare, zguduire 2. *fig.* șovăire, ezitare, nesiguranță

κλάουν, ο subst. invar. clown, clăun

κλοπή, η subst. furt, hoție, furtișag, sustragere

κλοπιμαία, τα subst. pl. lucruri / bani din furt

κλοτσιά, η subst. lovitură cu piciorul, picior // **τουδωσε μιά** ~ i-a dat un picior

κλοτσοςκούφι, το subst. obiect de dispreț // **έχει γίνει** ~ a ajuns obiect de dispreț

κλοτσ-ώ și κλοτσ-άω, -ησα I. v.t. 1. a da lovituri cu piciorul, a lua în șuturi 2. *fig.* a da cu piciorul în ceva, a refuza, a respinge 3. a disprețui 4. a da (o lovitură) înapoi II. *v.i. (d. o armă)* a recula, a avea o mișcare înapoi în momentul descărcării

κλούβα, η *subst.* dubă

κλουβί, το *subst.* 1. colivie 2. cușcă

κλουβ-ιαίνω, -ιανα *v.i.* a se tâmpi, a se prosti

κλουβ-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. (*d.* ouă) stricat(-e) 2.

tâmpit(-ă), prost(-oasă) // -ιο κεφάλι cap prost

κλυδων-ίζομαι, -ίστηκα, κλυδωνισμένος *v.r.* mar. a avea tangaj

κλυδωνισμός, ο *subst.* tangaj, balansare a navei pe furtună

κλύσ-μα, -ματος, το *subst.* clismă

κλωθογυρ-ίζω, -ισα *v.i.* a i se răsuși cuiva în minte, a-i trece prin minte // κακές σκέψεις -ίζουν πάντα στο μυαλό μου veșnic îmi trec prin minte gânduri rele

κλώθω, έκλωσα, κλώστηκα, κλωσμένος *v.t.* a toarce, a fila

κλωνάρι, το *subst.* ramură fragedă

κλώσα, η *subst.* cloșcă

κλώσιμο, το *subst.* tors, toarcere, filare

κλωσόπουλο, το *subst.* pui de găină (abia ieșit din ou)

κλωστή, η *subst.* ață

κλωστήριο, το *subst.* filatură

κλωστοϋφαντουργία, η *subst.* filaturile și industria textilă

κλωστοϋφαντουργός, ο *subst.* specialist în filatură și industria textilă

κλωσ-ώ și κλωσ-άω, -ησα *v.t.* a cloci (ouă)

κνήμη, η *subst. anat.* 1. gambă 2. tibia

κνησμός, ο *subst. med.* furnicătură, mâncărime de piele

κνίδωση, η *subst. med.* urticarie

κνίσα, η *subst.* miros și fum de carne prăjită sau friptă

κνούτο, το *subst.* cnut, bici

κνώδαλο, το *subst.* nerod, netot, prostănac

κοάζω *v.i. onomat.* (*d.* broaște) a orăcăi

κοάλα, το *subst. zool. invar.* koala, urs cu pungă în Australia

κόασ-μα, -ματος, το *subst.* orăcăit

κοβάλλιο, το *subst. chim.* cobalt

κόβω, έκωσα, κόπηκα, κομμένος *I. v.t.* 1. a tăia

// μου κόβονται τα γόνατα mi se taie genunchii (obosesc) // κόβει το μυαλό του îi merge mintea // ~ δεξιά a o lua la dreapta // ~ λάσπη a fugi mâncând pământul // ~ και ράβω a flecări 2. a răni făcând o tăietură, a înjunghia, a spinteca 3. a amputa // του έκωσαν το χέρι i-au amputat mâna 4. a măcina, a toca // ~ καφέ a măcina cafea 5. a bate monedă 6. a o tăia mai scurt, a scurta, a bara // πάμε από δω για να κόψουμε δρόμο să mergem pe aici ca să scurțăm din drum 7. a rupe, a întrerupe // ~ τις σχέσεις a rupe relațiile // ~ την επικοινωνία

ωνία a întrerupe comunicația // ~ το φως a întrerupe lumina (electrică) 8. a croi // ~ φόρεμα a croi o rochie 9. a se lăsa de un obicei // ~ το τσιγάρο a se lăsa de fumat *II. v.i.* 1. a tăia // το μαχαίρι κοβει cuțitul taie 2. a se tăia // η κρέμα έκοψε crema s-a tăiat 3. a se diminua în intensitate, a se micșora, a se potoli // ο αέρας έκοψε vântul s-a potolit

κογκλάβιο, το *subst.* conclav

κογκρέσο, το *subst. pol.* congres, corp legislativ suprem în S. U. A.

κόγχη, η *subst.* 1. cochilie 2. cavitate

κόθορνος, ο *subst. antic.* coturn

κοιλάδα, η *subst.* vale

κοιλαρ-ός, ο, -ού, η *subst.* burtos(-oasă), burduhănos(-oasă), pântecos(-oasă)

κοιλία, η *subst. anat.* ventricul

κοιλιά, η *subst.* 1. abdomen, pânțe, burtă 2. cavitate 3. *fig.* incoerență

κοιλιακά, τα *subst. pl. med.* boli abdominale, enterice

κοιλιακ-ός, -ή, -ό *adj.* abdominal(-ă), intestinal(-ă)

κοιλιαλγία, η *subst. med.* durere de abdomen

κοιλιδούλ-ος, -η, -ο *adj.* sclav(-ă) al(a) burții, gurmând(-ă), mâncăcios(-oasă)

κοιλοπονώ și κοιλοπονάω *v.i.* (*d.* femei gravide) a fi în durerile nașterii

κοίλο, το *subst. antic.* locul în care stăteau spectatorii în teatrul antic

κοίλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. gol(-oală) pe dinăuntru 2. concav(-ă), scobit(-ă)

κοιλότητα, η *subst.* cavitate, scobitură, adâncitură

κοιμ-άμαι și κοιμ-ούμαι, -ήθηκα, κοιμισμένος *v.d.* 1. a dormi 2. *fig.* a fi absent(-ă) la cele ce se întâmplă în jur 3. *fig.* a muri

Κοιμήση, η *subst. bis.* Adormirea (sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului)

κοιμητήριο, το *subst.* cimitir

κοιμ-ίζω, -ισα, κοιμισμένος *v.t.* (și *fig.*) 1. a adormi pe cineva 2. a ameți

κοινό, το *subst.* public // αναγνωστικό ~ public cititor // εμφανίζομαι στο ~ a apărea în public

κοινοβιακ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. cenobitic(-ă), care se referă la cinovie și la monahii din cinovie 2. comunitar *II. adv.* (-ά) ca într-o cinovie, ca într-o comunitate

κοινοβίο, το *subst.* 1. cenobiu, cenovie 2. comunitate

κοινοβουλευτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* parlamentar(-ă) *II. adv.* -ώς în manieră parlamentară

κοινοβουλευτισμός, ο *subst. pol.* parlamentarism

κοινοβούλιο, το *subst.pol.* parlament unicameral
κοινοκτημοσύνη, η *subst.* proprietate obștească, comunitate de bunuri
κοινοποίηση, η *subst. jur.* notificare, comunicare, înștiințare
κοινοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **κοινοποιημένος** *v.t. jur.* a notifica, a comunica, a face cunoscut // ~ **εγγράφως** a comunica în scris
κοινοπραξία, η *subst.ec.* holding
κοιν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. comun(-ă) // **εγκληματίας** -ού **δικαίου** criminal de drept comun // -ός **συντελεστής** factor comun // -ός **διαιρέτης** divizor comun // -ό **πολλαπλάσιο** multiplu comun // **από** -ού în comun, împreună // *gram.* -ά **ουσιαστικά** substantive comune // **Κοινή** (η) limba greacă vorbită // **κοινή ελληνιστική** / **αλεξανδρινή** koiné-ul elenistic // **κοινή νεοελληνική** koiné-ul neogrec rezultat din combinația dintre katharevousa și demotică 2. public(-ă) // -ή **γνώμη** opinie publică // **το** -ό **καλό** binele public 3. general(-ă), obștesc(-ească) // -ή **περιφρόνηση** disprețul general 4. obișnuit(-ă), potrivit(-ă), nu prea mare // **αγόρασα ένα** -ό **σπίτι** am cumpărat o casă obișnuită
κοινοτάρχ-ης, ο, -ης și -ισσα, η *subst.* primar (-easă, -ărită) de comună
κοινότητα, η *subst.* 1. comunitate // ~ **συμφερόντων** comunitate de interese // **γλωσσική** ~ comunitate de limbă 2. *adm. loc.* comună // **πρόεδρος της** -ας primarul comunei
κοινοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. comunal(-ă) // -ό **εισόδημα** venit comunal 2. comunitar(-ă) // η -ή **πολιτική** politica comunitară
κοινοτοπία, η *subst.* loc comun, banalitate
κοινόχρηστα, τα *subst.pl.* (la blocuri de locuințe) (cheltuieli de) întreținere
κοινόχρηστ-ος, -η, -ο *adj.* folosit(-ă) în comun
κοινωνία, η *subst.* 1. societate // **υψηλή** ~ înalta societate 2. *bis.* **θεία** ~ sfânta împărtașanie
κοινωνικοοικονομικ-ός, -ή, -ό *adj.* social-economic(-ă)
κοινωνικοποίηση, η *subst.* socializare
κοινωνικοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **κοινωνικοποιημένος** I. *v.t.* a naționaliza, a socializa // ~ **ορισμένα μέσα παραγωγής** a socializa anumite mijloace de producție II. *v.r.* **ούμαι** (și cu sensul) a se adapta societății, a dobândi un caracter social
κοινωνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. social(-ă) // -ές **ασφαλίσεις** asigurări sociale // -ή **νομοθεσία** legislație socială // -ή **πρόνοια** asistență socială // *ec.* -ό **κεφάλαιο** capital social 2. social(-ă) II. *subst. bis.* 1. **το** -ό troparul care se

cântă în timp ce preotul dă împărtașania 2. **τα** -ά **ανunțuri** de mică publicitate în ziare despre nunți, decese; mulțumiri aduse cuiva etc. III. *adv.* (-ά) în mod social, socialmente

κοινωνικότητα, η *subst.* sociabilitate
κοινωνιολογία, η *subst.* sociologie
κοινωνιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* sociologic(-ă)
κοινωνιολόγ-ος, -ο, -η *subst.* sociolog(-ă)
κοινων-ώ și **κοινων-άω**, -ησα, *v.t.* a da sfânta împărtașanie

κοινωφελ-ής, -ής, -ές I. *adj.* de utilitate publică; de interes general // -ή **έργα** lucrări de utilitate publică II. *adv.* (-ώς) în interesul tuturor / pentru utilitate publică

κοίταγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. privire atentă, cercetare, examinare 2. grijă (pentru cineva / ceva)

κοιτ-άζω, -αξα, -άχτηκα, I. *v.t.* 1. a privi atent, a cerceta, a examina, a observa 2. *fig.* a purta de grijă II. *v.r.* **κοιτάζομαι** I. a se uita în oglindă 2. a se duce la doctor // **πρέπει να κοιταχθείς** trebuie să te duci la doctor

κοίτασ-μα, -ματος, το *subst. min.* zăcământ // -ματα **σιδήρου** zăcăminte de fier

κοίτη, η *subst.* matcă, albie de râu

κοιτίδα, η *subst. fig.* leagăn // η ~ **της δημοκρατίας** leagănul democrației // η ~ **του πολιτισμού** leagănul civilizației

κοιτ-ώ și **κοιτ-άω**, -αξα, -άχτηκα *v.t.* și *i.* a privi, a se uita

κοιτώνας, ο *subst.* cameră de dormit, dormitor

κόκ, το *subst. invar.* 1. cocs 2. un fel de prăjitură

κόκα, η *subst. bot.* arbust de coca

κοκαίνη, η *subst. chim.* cocaină

κοκαϊνομαν-ής, -ο, -η *subst.* cocainoman(-ă)

κόκα-κόλα, η *subst. invar.* și **κοκακόλα**, η coca-cola

κοκαλάκι, το *subst.* 1. oscior 2. agrafă

κοκαλ-ιάζω, -ιασα, **κοκαλιασμένος** *v.i.* a înțepeni (de frig)

κοκαλιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* ciolanos(-oasă), uscățiv(-ă), slab(-ă)

κοκάλιν-ος, -η, -ο *adj.* de os

κόκαλ-ο, το *subst.* 1. os // **είναι πετσί και** ~ este numai piele și oase // **φαίνονται τα** -ά **του** a i se număra oasele // **έφτασε το μαχαίρι στο** ~ a ajunge cuțitul la os // **γερό** ~ os tare (om rezistent) 2. sămbure de fructe 3. ~ **παπουτσιών** încălțător (de os)

κοκαλ-ῶνω, -ῶσα, **κοκαλωμένος** *v.i.* 1. a se întări ca un os, a deveni rigid(-ă) 2. *fig.* a îngheța de frig

κοκεταρία, *η subst.* cochetărie

κοκέτ-ης, -α, -ικο *adj.* cochet(-ă)

κοκίτης, *ο subst. med.* tuse convulsivă

κοκκάρι, *το subst.* arpagic

κοκκινάδι, *το subst.* 1. pată roșie, semn roșu 2. ruj / fard de obraz // **βαζω** ~ a-și da cu ruj

κοκκινέλι, *το subst.* vin roșiatic

κοκκιν-ίζω, -ισα, **κοκκινισμένος** *I. v.i.* a se roși, a se înroși, a se face roșu(-ie), a se îmbujora *II. v.t.* 1. a colora ceva în roșu, a înroși 2. a rumeni

κοκκινίλα, *η subst.* 1. pată roșie 2. roșeață

κοκκίνισ-μα, -ματος, *το subst.* înroșire

κοκκινιστ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* carne) gătită / preparată cu roșii

κοκκινογούλι, *το subst. bot.* sfeclă roșie

κοκκινολαίμ-ης, *ο (pl. -ηδες) subst. ornit.* pasăre cu gâtul roșu

κοκκινόμáll-ης, -α, -ικο *adj.* cu părul roșu

κοκκινόπιπερο, *το subst.* boia de ardei

κόκκιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. roșu(-ie), purpuriu(-ie) 2. *το -ο*, culoare roșie

κοκκινόχω-μα, -ματος, *το subst.* 1. pământ argilos, argilă 2. cretă roșie

κοκκινωπ-ός, -ή, -ό *adj.* roșiatic(-ă)

κόκκος, *ο subst.* 1. grăunte, boabă, bob, sămânță de plantă // ~ **καφέ** boabă de cafea // ~ **άμμου** bob de nisip 2. *fig.* cantitate infimă, fărâma

κοκκοφοίνικας, *ο* și **κοκκοφοινικιά**, *η subst. bot.* cocotier

κόκκυγας, *ο subst. anat.* coccis; noadă

κόκορας, *ο subst. ornit.* 1. cocoș // **κάνει τον -α** a face pe cocoșul (pe viteazul) 2. perculatorul de la pușcă

κοκορέτσι, *το subst. culin.* preparat culinar din măruntaie și intestine de vită

κοκορ-εύομαι, -εύηκα *v.d.* a face pe viteazul, a-și da aere de om cu multă putere, a se îngâmfa

κοκορομαχία, *η subst.* luptă de cocoși

κοκορῶνυαλ-ος, -η, -ο *adj.* cu minte de găină

κοκότα, *η subst.* cocotă, femeie de moravuri ușoare

κοκτέιλ, *το subst.* cocteil

κοκωβίος, *ο subst. iht.* guvid

κολάζ, *το subst.* colaj

κολ-άζω, -ασα, -άστηκα, (**κολασμένος**) *v.t.* a ispiți

κολάι, *το subst.* // **παίρνω το ~** a găsi măsura potrivită

κόλακας, *ο subst.* lingușitor, adulator

κολακεία, *η subst.* lingușire; adulare

κολακευτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* lingușitor(-oare) *II. adv.* (-ά)

κολακ-εύω, -εψα, -εύηκα, **κολακευμένος** *v.t.* 1. a linguși, a adula 2. a flata

κόλαν, *το subst.* colant

κολαούζος, *ο subst.* 1. călăuză 2. frânghie prin care scafandrii sunt în legătură cu nava

κολάρο, *το subst.* 1. guler tare 2. zgardă

κόλαση, *η subst.* (și *fig.*) infern, iad

κολάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* o faptă) demn(-ă) de pedepsit

κολασμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* păcătos(-oasă), blestemat(-ă) // -η **ψυχή** suflet blestemat

κολαστήριο, *το subst.* loc de supliciu

κολατσιό, *το subst.* gustare între mese

κολατσ-ίζω, -ισα *v.i.* a lua o gustare

κόλαφος, *ο subst.* 1. palmă 2. *fig.* insultare, umilire, înjosire

κολέγιο, *το subst.* colegiu

κολεκτιβα sau **κολεχτιβα**, *η subst.* gospodărie agricolă colectivă

κολεκτιβισμός, *ο subst. pol.* colectivism

κολεξιόν, *η subst. invar.* colecție a unei case de modă

κολεόπτερα, *τα subst. entom.* coleoptere

κολίβριο, *το subst. zool.* pasărea colibri

κολίγας și **κολίγος**, *ο subst.* țaran fără pământ

κολιέ, *το subst.* colier

κολικός, *ο subst. med.* colică

κολιός, *ο subst. iht.* specie de macrou

κολιτίδα, *η subst. med.* colită

κολ(ι)τσίνα, *η subst.* joc de cărți

κόλλα, *η subst.* 1. lipici 2. apret 3. coală de hârtie

κολλαριστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*d.* rufe) apretat(-ă) 2. nou-nouț(-ă)

κόλλη-μα, -ματος, *το subst.* 1. lipire 2. sudare 3. lipitură 4. potrivire 5. îmbolnăvire

κολλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. lipicios(-oasă) 2. (*d.* boli) contagios(-oasă)

κολλητ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. lipit(-ă), sudat(-ă) 2. (*d.* îmbrăcăminte) mulat(-ă) 3. (*d.* un prieten) nedespărțit(-ă) *II. adv.* (-ά) imediat alături, aici alăturat // **κάθεται ~** locuiește alături

κολλιτσιδα, *η subst.* persoană plictisitoare / agasantă

κόλλυβα, *τα subst. pl.* colivă

κολλυβογράμματα, *τα subst. pl.* noțiuni elementare

κολλύριο, *το subst. farm.* colir

κολλ-ώ și **κολλ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **κολλημένος** *v.t.* și *v.i.* 1. a (se) lipi // **τον -ησε στον τοίχο** l-a lăsat fără replică 2. a suda 3. a-i intra (în cap) o idee (fixă) 4. a nu se mai despărți de cineva, a-i cădea cuiva pe cap 5. a se mula, a se

potrivă 6. a lua o boală 7. a da o boală // η γυναικά μου με -ησε συνάχι nevastă-mea mi-a dat guturai

κόλο, το *subst. anat.* șezut, fund, (pop.) cur

κολοβακτηρίδιο, το *subst.* colibacil

κολοβ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care are coada tăiată, berc (bearcă), scurtat(-ă) 2. *fig.* desperecheat(-ă)

κολοκύθα, η *subst.* dovleac mare

κολοκύθι și **κολοκυθάκι, το** *subst.* dovlecel

κολοκυθιά, η *subst. bot.* 1. dovleac 2. *fig.* joc cu întrebări și răspunsuri

κολοκυθοκορφάδες, οι *subst. pl.* florile plantei de dovleac

κολομπίνα, η *subst.* colombină, personaje de comedie bufă italiană

κολόνα, η *subst.* coloană // ~ πάγου coloană (bloc) de gheață

κολόνια, η *subst.* colonie, apă de colonie

κολοσσαί-ος, -α, -ο *adj.* uriaș(-ă), enorm(-ă)

κολοσσός, ο *subst.* colos, gigant, uriaș // *ist.* ο Ρόδου ~ Colosul din Rodos

κόλουρ-ος, -η, -ο *adj.* // *geom.* -ος κόνος / -η πυραμίδα trunchi de con / trunchi de piramidă

κολοφόνος, ο *subst.* 1. culme, punctul culminant // ο ~ της δόξας culmea gloriei 2. (la o carte) colofon

κολοφόνιο, το *subst. chim.* colofoniu, sacăz

κολπατζ-ής, ο, -ού, η *subst.* șmecher(-ă)

κολπικ-ός, -ή, -ό *adj. anat.* vaginal(-ă)

κολπίτιδα, η *subst. med.* anexită

κόλπο, το *subst.* 1. șiretlic, truc 2. înșelătorie

κόλπος, ο *subst.* 1. (și *fig.*) piept, sân // γύρισε στους κόλπους της οικογένειας s-a întors în sânul familiei 2. *geogr.* golf 3. *anat.* cavitate 4. *anat.* auricul 5. apoplexie, congestie; dambă 6. surpriză exagerată, trăsnit

κολυμβήθρα și **κολυμπήθρα, η** *subst. bis.* cristelniță

κολύμβηση, η *subst. sport* înot, natație

κολυμβητήριο, το *subst.* bazin de înot, piscină

κολυμβητής, ο, -ήτρια, η *subst.* înotător(-oare)

κολυμβητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de natație, de înot

κολύμπι, το *subst.* înot, natație

κολυμπ-ώ și **κολυμπ-έω, -ησα** *v.i.* (și *fig.*) a înota, a pluti // ~ στο αίμα a înota în sânge

κομάντο(ς), το *subst. invar. milit.* comando

κόμβος, ο *subst.* 1. nod 2. intersecție 3. *mar.* nod, unitate de măsură a vitezei navelor egală cu o milă (1852 m) pe oră

κόμη, η *subst. invar.* păr, plete

κόμ-ης, ο, -ησσα, η *subst.* conte, contesă

κομητεία, η *subst.* comitat

κομήτης, ο *subst. astr.* cometă

κόμικ(ς), το *subst. invar.* 1. benzi desenate 2. revistă ilustrată

κομιστής, ο *subst.* comisionar

κόμιστρα, τα *subst. pl.* cheltuieli de transport; navlu

κομιτατζής, ο *subst. ist.* comitagiu

κόμ-μα, -ματος, το *subst. pol.* 1. partid // πολιτικό ~ partid politic 2. *gram.* virgulă

κομμάρα, η *subst.* oboseală, sfârșeală

κομματάρης, ο *subst. pol.* șef de partid

κομμάτι, το *I. subst.* bucată, parte, piesă, fragment, crâmpci // ένα ~ ψωμί o bucată de pâine // μουσικό ~ piesă muzicală // δουλεύω με το ~ a lucra la bucată // γίνομαι -α για κάποιον a se face luntre și punte pentru cineva *II. adv.* puțin, un pic, puținel, cam, (pop.) oleacă // είμαι ~ κουρασμένος sunt puțin / cam / oleacă obosit // ~ δύσκολο cam greu

κομματι-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, κομματιασμένος *I. v.t.* a îmbucătăți, a face bucăți, a dezmembra, a fărâmița *II. v.r.* -ομαι a se obosi foarte mult

κομματίασ-μα, -ματος, το *subst.* îmbucătățire, fărâmițare, dezmembrare

κομματιαστ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. îmbucătățit(-ă), divizat(-ă), dezmembrat(-ă) 2. făcut(-ă) din bucăți, din fragmente *II. adv.* (-ά) din bucăți

κομματ-ίζομαι, -ίστηκα, κομματισμένος *v.d.* 1. a susține un anumit partid 2. a acționa în interesul unui partid

κομματικοποίηση, η *subst. pol.* subordonarea activității sindicale etc. unor interese de partid

κομματικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* partinic(-ă), de partid *II. adv.* (-ά) în spirit partinic

κομματισμός, ο *subst. pol.* fanatism de partid

κομμός, ο *subst.* (în tragedia antică) plânset, boțet

κόμωση, η *subst. inv.* coafură

κομωτήριο, το *subst.* salon de coafură, coafor

κομω-ωτής, ο, -ώτρια, η *subst.* coafor, coafeză

κομωτική, η *subst.* meserie de coafor, coafură

κομό, το *subst.* comodă, mobilă cu sertare pentru rufe

κομοδίνο, το *subst.* noptieră

κομμουνισμός, ο *subst.* comunism

κομουν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* comunist(-ă)

κομμουνιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* comunist(-ă)

κομπ-άζω, -ασα *v.i.* a se lăuda

κομπάκ ντισκ, το *subst. invar.* compact disk

κομπανία, η *subst.* 1. companie, tovărășie 2. trupă de artiști 3. societate

κομπάρσος, ο *subst.* figurant(-ă)

κομπασμός, ο *subst.* lăudăroșenie, fanfaronadă

κομπέρ, ο *subst.* animator
κομπ-ιάζω, -ιασα, *v.i.* a avea ezitări în exprima-
 re (din cauza tracului)
κόμπιασ-μα, -ματος, το *subst.* dificultate în ex-
 primare
κομπίνα, η *subst.* intrigă, uneltire
κομπινადόρος, ο *subst.* intrigant, conspirator
κομπινεζόν, η și το *subst. invar.* combinezon
κομπιούτερ, ο și το *subst. invar.* computer, cal-
 culator electronic
κομπλ-άρω, -αρα și -άρισα, **κομπλαρισμένος**
v.i. a se pierde, a nu ști ce să facă, a fi în stare
 de perplexitate
κομπλέ *adj. invar.* complet(-ă), deplin(-ă)
κόμπλεξ, το *subst. invar.* complex (m. ales de in-
 ferioritate)
κομπλεξάρ-ω, -ια, -ίστηκα, **κομπλεξαρισμένος**
v.t. a complexa
κομπλεξικ-ός, -ή, -ό *adj.* complexat(-ă)
κομπλιμεντάρ-ω, -ια *v.t.* a complimenta
κομπλιμέντο, το *subst.* compliment
κομπογιαννίτ-ης, ο, -ίσσα, η *subst.* 1. vraci,
 tămăduitor, doftoroaie 2. escroc, șarlatan
κομπογιαννίτικ-ος, -η, -ο *I. adj.* băbesc(-ească)
 II. *adv.* (-α) cu leacuri băbești, băbește
κομπογιαννιτισμός, ο *subst.* 1. faptul de a fi
 vraci / tămăduitor / doftoroaie 2. șarlatanie,
 escrocherie
κομπόδε-μα, -ματος, το *subst.* economii
κομπολόγι, το *subst.* mățanii
κομπορρημοσύνη, η *subst.* lăudăroșenie, fanfaro-
 nadă
κόμπ-ος, ο *subst.* 1. nod // δένω -o a face un nod
 // εδώ είν'ο ~ aici este buba (în această constă
 greutatea) 2. picătură, cantitate mică // έναν -ο
 λάδι ο picătură de ulei
κομποσκοίνι, το *subst.* sfoară cu noduri, folosită
 de călugări ca rozar
κομπόστα, η *subst.* compot
κόμπρα, η *subst. zool.* cobră
κομπρέσα, η *subst.* compresă
κομπρεσέρ, το *subst. invar.* compresor
κομφετί, το *subst. invar.* confeti
κομφόρ, το *subst. invar.* confort
κομορμисμός, ο *subst.* conformism
κομορμιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst.* conformist(-ă)
κομφούζιο, το *subst.* confuzie
κομφουκιανισμός și **κομφουκισμός**, ο *subst. filoz.*
 confucianism
κομφευόμεν-ος, -η, -ο *adj.* pedant(-ă), elegant(-ă)
κομψ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. elegant(-ă) 2. grațios
 (-oasă), delicat(-ă) 3. drăguț(-ă), gentil(-ă) II.
adv. (-ά) 1. cu eleganță, în mod elegant 2. cu
 grație

κομψοτέχνη-μα, το *subst.* 1. obiect lucrat artistic
 2. bibelou
κομψοτεχνία, η *subst.* 1. arta confecționării obiec-
 telor fine 2. arta confecționării bibelourilor
κομψότητα, η *subst.* eleganță
κονάκι, το *subst.* locuință
κόνδορας, ο *subst. ornit.* condor
κονδύλιο, το *subst.* vezi **κοντύλι**
κόνδυλος, ο *subst. bot.* tubercul
κονιάκ, το *subst. invar.* coniac
κονία-μα, -ματος, το *subst.* 1. mortar 2. tencu-
 ială
κονίαση, η *subst.* tencuire
κόνιδα și **κονίδα**, η *subst.* lîdină, ou de pă-
 duche
κονικλοτροφέο, το *subst.* crescătorie de iepuri
 de casă
κονικλοτροφία, η *subst.* creșterea iepurilor de
 casă
κονιορτοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **κονιορτοποιη-
 μένος** *v.t.* 1. a pulveriza 2. *fig.* a dărâma cu ar-
 gumente
κονίστρα, η *subst. sport.* (și *fig.*) arenă // πολι-
 τική ~ arena politică
κονκάρδα, η *subst.* cocardă
κονκλάβιο, το *subst.* conclav, adunare a cardi-
 nalilor pentru alegerea unui papă
κόνεξ, οι *subst. pl.* capricii, toane
κονομ-ώ și **κονομ-άω**, -ησα, **κονομημένος** *v.t.*
 vezi **οικονομώ**
κονσέρβα, η *subst.* conservă
κονσερβοποίηση, η *subst.* conservare
κονσερβοποιία, η *subst.* industria conservelor
κονσέρτο, το și **κοντσέρτο**, το *subst. muz.* con-
 cert
κονσόλα, η *subst.* consolă
κονσόρτσιουμ, το *subst. invar.* consorțiu
κοντά *adv.* 1. aproape de, lângă // ~ μου aproape
 de mine // τον είχε ~ του τρία χρόνια l-a avut
 lângă el trei ani 2. ~ σε în comparație // τίποτα
 δεν έπαθε ~ σ' αυτό που έπαθα εγώ n-ai pățit
 nimic în comparație cu ce-am pățit eu
κοντ-άνω, -uνα *v.t.* și *i. a.* (se) scurta
κοντάκι, το *subst.* patul puștii
κοντάκιο, το *subst. bis.* imn scurt în timpul sluj-
 bei, condac
κοντανασ-αίνω, -ανα *v.i.* a găfâi
κοντάρι, το *subst.* 1. prăjină 2. lance
κονταρομαχία, η *subst. ist.* turnir
κονταροχτήνη-μα, -ματος, το *subst. ist.* turnir
κοντείνερ, το *subst. invar.* container
κόντε-μα, -ματος, το *subst.* apropiere, faptul de
 a fi aproape de cineva sau ceva
κοντέρ, το *subst. invar.* contor

κόντες, ο, **κοντέσα**, η *subst.* conte, contesă
κοντ-εύω, -εω *v.i.* 1. (d. timp) a se apropia // η
 ώρα -ει se apropie ora 2. a fi în pericol să //
 -εue να πνιγεί era să se înecă
κοντιν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. apropiat(-ă) // -ό **χωρίο**
 sat apropiat 2. (d. un drum) scurt(-ă) // ο -ότερος
 δρόμος drumul cel mai scurt
κοντοζυγ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κοντοζυγώμε-**
νος *v.i.* a se apropia foarte tare de cineva
κοντολογίς *adv.* pe scurt, în câteva cuvinte, brief
κοντομάνικ-ος, -η, -ο *adj.* (d. o haină) cu mă-
 neci scurte
κοντοπιθαρ-ος, -η, -ο *adj.* bondoc(-oacă)
κοντ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. scurt(-ă), mic(-ă), scund(-ă)
 // -ά **μαλλιά** păr scurt 2. succint(-ă)
κοντοστέκω și **κοντοστέκομαι**, **κοντοστάθηκα**
v.i. a se opri brusc (în timpul mersului)
κοντοστοπ-ης, -α, -ικο *adj.* scund(-ă), de sta-
 tură mică
κοντόφθαλμ-ος, -η, -ο *adj. fig.* obtuz(-ă)
κοντόχοντρος, -η, -ο *adj.* bondoc(-oacă)
κοντοχωριαν-ός ο, *fem.* ή, η *subst.* sătean(-că),
 din satul învecinat / apropiat
κόντρα *adv.* contra, împotrivă (cuiva sau a ceva)
 // μου **πάει** ~ mi se opune
κόντρα, η *subst.* 1. confruntare, ciocnire 2. între-
 cere neoficială cu motociclete
κοντράλτο, το *subst. muz. invar.* contralto
κοντραμπαντιέρ-ης, ο *subst.* contrabandist
κοντραμπάντο, το *subst.* comerț de contrabandă
κοντραμπάσο, το *subst. muz.* contrabas
κοντραπλακέ, το *subst.* placaj
κοντρ-άρω, -αρα și -άρισα, -αρίστηκα, **κον-**
τραρισμένος I. *v.t.* a se opune cuiva II. *v.r.*
κοντράρομαι, a avea ciocniri cu cineva
κοντρολ-άρω -αρα și -άρισα, **κοντρολαρισμέ-**
νος *v.t.* a controla, a ține sub control
κοντύλι, το *subst.* 1. condei 2. sumă din buget 3.
 sumă necesară
κοντυλογραμμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* ca tras(-ă)
 cu creionul, frumos(-oasă) // -α **φρύδια** sprân-
 cene ca trase cu creionul
κοντυλοφόρος, ο *subst.* toc cu peniță
κόντυμα, -ματος, το *subst.* vezi **κόντεμα**
κοπάδι, το *subst.* 1. turmă, cireadă 2. *fig.* gloată
κοπαδιαστά *adv.* în turmă, cu gloata
κοπ-άζω, -ασα *v.i.* (d. un fenomen natural) a se
 potoli, a se calma
κοπάνα, η *subst.* absență nemotivată, chiul // την
 έκανε **κοπάνα**, a tras chiulul
κοπανατζ-ής, ο, -ού, η *subst.* chiulangiu(-ie)
κοπανέλι, το *subst. text.* dantelă făcută cu cio-
 cănele
κοπανιστή, η *subst.* brânză moale, picantă

κοπανιστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. bătut(-ă), lovit(-ă) 2.
fig. bătut(-ă), banal(-ă)
κόπανος, ο *subst.* 1. bățator 2. ciocan de lemn cu
 două capete 3. *fig.* om prost, nerod 4. necioplit
κοπαν-ώ și **κοπαν-άω**, -ησα, **κοπανισμένος** *v.t.*
 1. a lovi cu putere, a bate 2. *fig.* a spune mereu
 aceleași lucruri 3. // την **κοπανάω**, a pleca, a
 se face nevăzut
κοπέλα, η *subst.* fată tânără
κοπέλι, το *subst.* 1. copil 2. servitor tânăr 3. uce-
 nic, cirac
κοπετός, ο *subst.* plânset, lamentație
κοπή, η *subst.* 1. tăiere 2. tocăre
κόπια, η *subst.* copie
κοπ-ιάζω, -ιασα și -ίασα *v.i.* a obosi // **κόπιασε!**
 fă efortul și treci, intră!
κοπιαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* obositor(-oare) II.
adv. (-ά)
κοπῖδι, το *subst.* daltă
κοπιράιτ, το *subst. invar.* copyright
κόπιτσα, η *subst.* copcă, copcie
κόπος, ο *subst.* 1. silință 2. efort
κόπρανα, τα *subst. pl.* excremente
κοπριά, η *subst.* bălegar, gunoi de grajd
κοπρίτης, ο *subst.* 1. câine care nu e de rasă,
 maidanez 2. *fig.* om leneș, trândav
κοπροσκυλ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a trândăvi
κοπρόκυλο, το *subst.* 1. câine care nu este de
 rasă, maidanez 2. *fig.* om leneș, om de nimic
κοπτήρας, ο *subst. anat.* (dinte) incisiv
κόπτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* croitor(-easă), cupeur
κοπτική, η *subst.* croitorie, croi
κοπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care taie bine 2. de cro-
 itorie, de croitor(-easă)
κόπτομαι *v.r.* a se da în vânt / a se omorî după
 ceva
κόπωση, η *subst.* oboseală, epuizare
κόρα, η *subst.* coaja de pâine
κόρακας, ο *subst. ornit.* corb
κοράκι, το *subst. ornit.* 1. corb 2. *fig.* cioclu
κορακ-ιάζω, -ιασα, *v.i.* a-i fi groaznic de sete
κορακίστικα, τα *subst. pl.* 1. jargon 2. limbaj in-
 inteligibil
κορακοζώητ-ος, -η, -ο *adj.* foarte bătrân(-ă)
κοραλέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. coralian(-ă), din
 corali 2. corai, de culoarea mărganului
κοράλλι, το *subst. zool.* coral, mărgan
κοραλλιογεν-ής, -ής, -ές *adj.* coraligen(-ă) // -ή
 νησιά insule coraligene
κοράνι, το *subst. relig.* coran
κορασίδα, η *subst.* fetiță
κορβαν-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* casierie
κορβέτα, η *subst. mar.* corvetă

κορδέλα, η *subst.* 1. panglică 2. pânză de fierăstrău 3. cordon 4. drum în zigzag

κορδελάστρα, η *subst.* lucrătoare în fabrica de pantofi

κορδόνι, το I. *subst.* 1. șiret de pantofi 2. șnur II. *adv.* // *σκοινί* ~ la rând, fără întrerupere

κόρδω-μα, -ματος, το *subst.* 1. fel de a fi fudul 2. mers țanțoș

κορδ-ώνομαι, -ώθηκα, **κορδωμένος** *v.r.* 1. a se fuduli 2. a merge țanțoș

κορδωτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. fudul(-ă) 2. țanțoș(-ă) II. *adv.* (-ά)

κόρεσα, **κορέστηκα**, **κορεσμένος** *v.t.* 1. a aduce în stare de saturație 2. a sătura

κορεσμένος *ca adj.* 1. și *chim.* saturat(-ă) 2. sătul

κορεσμός, ο *subst.* 1. săturare 2. saturație, îndesțulare

κόρη, η *subst.* 1. fiică 2. fată tânără 3. *arheol.* statuie de femeie din antichitate 4. *ofthalm.* pupilă // *σαν* ~ *οφθαλμού* ca lumina ochilor

κοριός, ο *subst.* 1. ploșniță 2. instalație pentru furtul impulsurilor telefonice

κορινθιακ-ός, -ή, -ό *adj.* corintic(-ă)

κορίτσι, το *subst.* fată, fetișcană

κοριτσιόστικ-ος, -η, -ο *adj.* de fată tânără

κορμί, το *subst.* corp omenesc, trup // *pej.* **χαμένο** ~ om de nimic, derbedeu, haimana

κορμός, ο *subst.* 1. trunchi 2. bust, tors 3. miezul unui lucru 4. *fig.* un fel de tort în formă de trunchi

κορμοστασιά, η *subst.* statură, ținută

κόρνα, η *subst.* claxon

κορνάρισ-μα, -ματος, το *subst.* claxonare, claxonat

κορν-άρω, -αρα și **-άρισα** *v.t.* a claxona

κόρνερ, το *subst. invar. sport.* corner

κορνέτα, η *subst. muz.* trompetă, goarnă

κορνετίστας, ο *subst.* trompetist, gornist

κορνίζα, η *subst.* 1. ramă (de tablou) 2. (la zugrăveală) dungă

κορνιζάρισ-μα, -ματος, το *subst.* înrămare, încadrare

κορνιζάρ-ω, -ισα, **κορνιζαρισμένος** și **κορνιζ-ώνω**, -ωσα, -ώθηκα *v.t.* a înrăma, a încadra

κορνιζ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* 1. specialist care confecționează rame 2. negustor de rame

κορνμπιφ, το *subst. invar.* cornbeef, carne de vacă în conservă

κόρνο, το *subst.* 1. muz. corn 2. claxon

κορνφλάουρ, το *subst. invar.* 1. mălai fin 2. făină fină (din diverse cereale)

κορνφλέικς, τα *subst. pl. invar.* corn flakes

κόρο, το *subst. muz.* cor

κοροϊδευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* batjocoritor(-oare) II. *adv.* (-ά)

κοροϊδ-εύω, -εψα *v.t.* 1. a batjocori 2. a înșela 3. a încerca să înșeli

κοροϊδία, η *subst.* 1. batjocură, batjocorire, luare în râs 2. înșelare 3. încercare de înșelăciune

κορόιδο, το *subst.* persoană ușor de înșelat // **μας** **κάνει** το ~ face pe prostul

κορομηλιά, η *subst. bot.* corcoduș

κορόμηλο, το *subst.* corcodușă

κορόνα, η *subst.* 1. coroană, avers, fața unei monede, capul de pe monedă // ~ **η γράμμα** cap sau pajură 2. muz. nota cea mai de sus într-un cântec 3. coroana denumirea unității monetare în unele țări

κόρος, ο *subst.* // **κατά** -o până la saturație

κορσ-ές, ο (*pl.* -έδες) *subst.* corset

κορτάκ-ιας, ο *subst. iron.* curtezan

κορτ-άρω, -αρα și **-άρισα** *v.t.* a curta

κόρτε, το *subst. invar.* flirt

κορυδαλλός, ο *subst. ornit.* ciocârlie

κόρυζα, η *subst.* 1. med. rinită 2. coriză (boală la găini și vaci)

κορύνη, η *subst.* baston (folosit în gimnastica ritmică, în prestidigitatie etc.)

κορυφαί-ος, -α, -ο *adj.* 1. corifeu(-ee), fruntaș(-ă) 2. conducătorul(-oarea) corului în tragedia antică

κορυφή, η *subst.* vârf, culme, pisc // ~ **γωνίας** / ~ **κώνου** vârful unghiului / vârful conului // **διάσκεψη** -ς conferință la nivel înalt

κορυφογραμμή, η *subst.* linie imaginară care unește culmile unui lanț muntos

κορυφωμα, το *subst.* vârf, punctul cel mai înalt

κορυφ-ώνομαι, -ώθηκα, *v.r.* 1. a ajunge la culme, a se ridica la stadiul cel mai înalt (al unei situații) a atinge punctul culminant 2. a se împlini

κορύφωση, η *subst.* ajungere la culme, atingerea punctului culminant

κορφή, η *subst.* vârf, punctul cel mai înalt, nivelul cel mai de sus

κορφοβούμι, το *subst.* vârful de munte

κορφολόγη-μα, -ματος, το *subst.* câmire, tăiere / rupere a vârfului lăstarilor tineri

κορφολογ-ώ și **κορφολογ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **κορφολογημένος** *v.t.* a câmi, a tăia vârful lăstarilor tineri

κόρπος, ο *subst.* 1. sân, piept 2. pieptul unei haine

κορωνίδα, η *subst.* 1. cornișe 2. gram. apostrof la crază 3. muz. nota de sus cea mai intensă la o melodie

κορ-ώνω, -ωσα, *v.t.* și *i.* (și *fig.*) a (se) aprinde, a se inflama // **άναψε** και -ωσε s-a aprins de mânie

κόσα și **κόσσα** și **κοσιά**, η *subst.* coasă
κοσκιν-ίζω, -*ισα*, -*ίστηκα*, **κοσκινισμένος** *v.t.*
 1. a cerne, a trece prin sită // ~ το αλεύρι a cerne făina 2. a da prin ciur, a trece prin ciur // ~ το σιτάρι a trece grâul prin ciur
κοσκίνισμα, -*ματος*, το *subst.* cernere
κόσκινο, το *subst.* 1. sită, ciur 2. obiect ciuruit (de gloanțe etc.) // τον έκανε ~ από τις μαχαίριές l-a ciuruit cu lovituri de cuțit
κοσμαγάπητ-ος, -*η*, -*ο* *adj.* iubit(-ă) de cei mulți, popular(-ă)
κοσμάκης, ο *subst.* oamenii de jos
κοσμετολογία, η *subst.* cosmetologie
κόσμη-μα, -*ματος*, το *subst.* 1. bijuterie 2. po-doabă
κοσμηματοθήκη, η *subst.* casetă de bijuterii
κοσμηματοπωλείο, το *subst.* magazin de bijuterii
κοσμηματοπώλης, ο *subst.* negustor de bijuterii
κοσμητεία, η *subst.* decanat
κοσμητικ-ός, -*ή*, -*ό* *adj.* // -*ό επίθετο* epitet ornant
κοσμήτορας, ο *subst.* decan
κοσμικ-ός, -*ή*, -*ό* I. *adj.* 1. cosmic(-ă) // -*ό διάστημα* spațiu cosmic 2. monden(-ă) // -*ή ζωή* viață mondenă 3. lumesc(-ească), pământesc (-ească), laic(-ă) II. *adv.* (-*ά*) 1. din punct de vedere monden 2. ca în lume
κοσμικότητα, η *subst.* mondenitate, sociabilitate
κόσμ-ιος, -*ια*, -*ιο* *adj.* decent(-ă), cuviincios (-oasă)
κοσμιότητα, η *subst.* decență, bună cuviință
κοσμογονία, η *subst.* cosmogonie, facerea lumii
κοσμογονικ-ός, -*ή*, -*ό* I. *adj.* cosmogonic(-ă) II. *adv.* (-*ά*) din punct de vedere cosmogonic
κοσμογραφία, η *subst.* astr. cosmografie
κοσμογυρισμέν-ος, -*η*, -*ο* *part. ca adj.* umblat(-ă) prin lume
κοσμοθεωρία, η *subst.* filoz. concepție despre lume
κομοϊστορικ-ός, -*ή*, -*ό* I. *adj.* de importanță istorică pentru întreaga lume II. *adv.* (-*ά*) văzut prin prismă istorică
κομοκαλόγερος, ο *subst.* călugăr care nu trăiește la mănăstire
κομοκράτ-ορας, ο, -*ειρα*, η *subst.* conducător(-oare) al unei mari puteri
κομοκρατορία, η *subst.* dominație, mare putere
κοσμοναύτης, ο *subst.* cosmonaut(-ă)
κοσμοπολίτ-ης, ο, -*ισσα*, η *subst.* cosmopolit(-ă)
κοσμοπολίτικ-ος, -*η*, -*ο* *adj.* cosmopolit(-ă) // -*ο περιβάλλον* mediu cosmopolit
κοσμοπολιτισμός, ο *subst.* cosmopolitism

κόσμ-ος, ο *subst.* 1. cosmos, univers 2. lume, pă-mânt // **φέρνω στον -ο** a aduce pe lume // **κάνει το γύρο του -ου** face înconjurul lumii 3. (și *fig.*) omenire; lume multă // **δε θα χαλάσει** o ~ nu se va sfârși lumea // **ήρθε πολώς ~ στη κηδεία** a venit multe lume la înmormântare 4. societate, viață socială // **άνθρωπος του -ου** om de lume // **για τα μάτια του -ου** de ochii lumii
κομοσουρροή, η *subst.* afluență (de lume)
κομοσωτήρι-ος, -*α*, -*ο* *adj.* care salvează lumea, salutar(-ă), salvator(-oare)
κοσμοχαλασιά, η *subst.* hărmălaie
κοσμ-ώ, -*ησα*, *v.t.* a împodobi, a orna, a decora
κοστ-ίζω, -*ισα* *v.i.* 1. a costa, a avea o valoare 2. (și *fig.*) a costa scump pe cineva
κοστολόγηση, η *subst.* econ. stabilirea prețului de cost
κοστολόγιο, το *subst.* econ. tabel cu prețuri, listă de prețuri
κοστολογ-ώ, -*ησα*, -*ήθηκα*, **κοστολογημένος** *v.t.* a calcula prețul de cost; a întocmi calculația prețului de cost
κόστ-ος, -*ους*, το *subst.* cost, preț (și *fig.*) // το ~ **παραγωγής** costul de producție // το ~ **ζωής** costul vieții
κοστούμι, το *subst.* costum
κότα, η *subst.* găină
κοτ-ώ și -*άω* *v.i.* a îndrăzni, a cuteza, a avea curaj
κότερο, το *subst.* mar. cuter
κοτέτσι, το *subst.* coteț
κοτζάμ *adj. invar.* foarte mare, prea mare, coșco-gea, ditamai // ~ **άντρας** ditamai bărbatul
κοτζάμπασ-ης, ο (*pl.* -*ηδες*) *subst. ist.* primar (la sate) în timpul stăpânirii turcești
κοτιγιόν, το *subst. 1. invar.* cotillion 2. obiecte din hârtie colorată (confeti, serpentine) care se împrăștie la baluri și la petreceri
κότινος, ο *subst. ist.* cunună din ramuri de măs-lin sălbatic oferită ca premiu
κοτλέ *adj. invar.* (*d.* o țesătură) ripsat(-ă)
κοτολέτα, η *subst.* cotlet de miel
κοτόπουλο, το *subst.* pui de găină
κοτρόνα, η și **κοτρόνι**, το *subst.* pietroi, bolovan
κοτσαδόρος, ο *subst.* cric (care leagă remorca de automobil)
κοτσάνα, η *subst.* nerozie
κοτσάνι, το *subst.* codiță la floare / fruct
κοτσαίνω, -*αρα* și -*άρισα*, **κοτσαρισμένος** I. *v.t.* 1. a lega 2. a lipi II. *v.i.* a purta ceva (nepo-trivit / strident)
κότσι, το *subst.* 1. gleznă 2. mont
κοτσιδα, η *subst.* cosiță

κοτσονάτ-ος, -η, -ο *adj.* viguros(-oasă), robust(-ă), puternic(-ă)
 κόττος, ο *subst.* (coafură cu) coc
 κόττοφας, ο *și* κοτούφι, το *subst.ornit.* mierlă
 κοτυληδώνα, η *subst.* cotiledon
 κουάκερ, το *subst. invar.* ovăz măcinat
 κουάκερος, ο *subst. relig.* quaker
 κουαρτέτο, το *subst. muz.* cvartet, cvartet
 κουβάλη-μα, -ματος, το *subst.* cărat
 κουβαλ-ητής -ο, -ήτρια, η *subst.* om aducător
 κουβαλ-ώ *și* κουβαλ-άω, -ησα, -ήθηκα, κουβα-
 λημένος *v.t.* 1. a căra 2. *fig.* a aduce pe cineva
 neînviat // τους -ησε όλους στο σπίτι i-a adus
 pe toți acasă 3. a căra cu sine, a târî // τον -άει
 παντού μαζί του îl târâște peste tot cu el
 κουβάρι, το *subst.* 1. ghem, ghemotoc // έγιναν
 μαλλιά -ια s-au încăierat 2. *fig.* amestecătură
 3. (*d.* haine) mototolit(-ă)
 κουβαρ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, κουβαρια-
 μένος *v.t.* 1. a face ghem II. *v.r.* κουβαριά-
 ζομαι a se ghemui (de durere, bătrânețe etc.)
 κουβάριασ-μα, -ματος, το *subst.* ghemuire
 κουβαρίστρα, η *subst.* bobină, mosor
 κουβαρντ-άς, ο, -ού, η *subst.* om / femeie dar-
 nic(-ă)
 κουβ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* găleată, căldare
 κουβέντα, η *subst.* 1. discuție, conversație, con-
 vorbire 2. cuvânt 3. expresie
 κουβεντ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, κουβεντιασ-
 μένος *v.i.* 1. a discuta, a vorbi, a se întreține, a sta
 de vorbă 2. a comenta, a face un comentariu
 κουβεντολόι, το *subst.* conversație, discuție
 κυβερνάντα, η *subst.* guvernantă
 κυβέρτα, η *subst.* 1. cuvertură, pătură de pat 2.
mar. covertă
 κυβερτούρα, η *subst.* glazură de ciocolată
 κουβούκλιο, το *subst.* baldachin
 κουγκφού, το *subst. invar.* Kung-fu, tehnică chi-
 nezească de război
 κουδούνι, το *subst.* 1. clopoțel // έγινα ~ am
 amestec de oboasă 2. sonerie // το ~ της
 πόρτας soneria de la ușă // χτυπάει το ~ sună
 soneria 3. strugure rămas pe viță după cules
 κουδουν-ίζω, -ισα *v.i.* a suna, a răsună, a vui //
 -ει τ'αυτί μου îmi vîuște urechea // *fig.* -ιζει
 η τσέπη μου am bani
 κουδούνια-μα, -ματος, το *subst.* 1. sunet de clo-
 pote / de sonerie 2. sunatul (din clopot)
 κουδουνίστρα, η *subst.* jucărie sunătoare pentru
 copii
 κουζίνα, η *subst.* 1. (*și fig.*) bucătărie 2. aragaz
 κουζουλάδα, η *subst.* nebunie, demență, nesoco-
 tință

κουζουλ-αίνω, -ανα, -άθηκα *v.t.* a înnebuni pe
 cineva, a face pe cineva să-și piardă mințile
 κουζουλ-ός, -ή, -ό *adj.* nebun(-ă), dement(-ă),
 nesăbuit(-ă)
 κουίζ, το *subst. invar. (engl. quiz)* problemă-test
 de rezolvat
 κουίντα, η *subst.* culisă
 κουιντέτο, το *subst. muz.* cvintet, cuintet
 κουκέτα, η *subst.* cușetă (în tren / vapor)
 κουκί, το *subst.* 1. *bot.* planta bob; sămânță aces-
 tei plante 2. boabă, grăunte 3. *fam.* vot
 κουκκίδα, η *subst.* pată mică, punct negru
 κούκλα, η *subst.* 1. păpușă, 2. scul (de lână etc.)
 3. *fig.* femeie frumoasă
 κουκλίστικ-ος, -η, -ο *adj.* ca de păpușă, fru-
 mos(-oasă); drăguț(-ă)
 κουκλοθέατρο, το *subst.* teatru de marionete
 κούκλος, ο *subst.* 1. păpușă-băiat 2. *fig.* bărbat
 frumos
 κούκος, ο *subst.* 1. *ornit.* cuc // ~ αηδόνι foarte
 scump // τρεις κι ο ~ lume foarte puțină 2. *fig.*
 om care locuiește singur 3. *fig.* căciulă țuguată
 κουκουβάγια, η *subst. ornit.* cucuvea
 κουκούλα, η *subst.* 1. capîșon, glugă 2. căciulă-
 ciorap 3. husă (de mașină etc.)
 κουκουλάρικ-ος, -η, -ο *adv.* de mătase, din firul
 gogoșilor de mătase
 κουκούλι, το *subst.* gogoasă de mătase
 κουκούλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. acoperire,
 ascundere, cocoloșire, învelire 2. *fig.* înăbușire
 κουκούλ-ώνω, -ασα, -ώθηκα, κουκουλωμένος
v.t. 1. a acoperi, a înveli 2. a cocoloși, a ascunde
 κουκουνάρα, η *subst.* fructul pinului // άρες
 μάρες -ες flecăreală
 κουκουνάρι, το *subst.* 1. con de pin 2. coconar
 (sămânță comestibilă de pin)
 κουκουναριά, η *subst. bot.* pin care produce
 coconar
 κουκούτσι, το *subst.* 1. sămbure, sămânță, gră-
 unte // -α σταφυλιών sămburi de struguri 2.
fig. un pic, un dram // ~ μυαλό un pic de minte
 कुल-αίνω, -ανα, -άθηκα *v.t.* a rupe mâinile
 cuiva, a schilodi (de mâini)
 कुल-αμάρα, η *subst.* 1. situația de a fi cineva
 ciung 2. neîndemânare
 कुल-ός, -ή, -ό *adj.* 1. ciung(-ă), ciunt(-ă) 2. ne-
 îndemânatic(-ă)
 कुल-οβάρχατα *adv.* alandala, pe dos, talmeș-
 balmeș
 कुल-ομα, τα *subst. pl.* sărbătoarea (câmpeneas-
 că) de luna de la începutul Postului Mare
 कुल-ούρα, η *subst.* 1. colac (de pâine) 2. coroniță
 de cununie
 कुल-ός, ο *subst.* covrigar

κουλούρι, το *subst.* covrig

κουλουρ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, κουλουριασμένος *v.t.* a încovriga, a încolăci, a răsuci, a încovoia, a ghemui

κουλουριασ-μα, -ματος, το *subst.* încovrigare, încolăcire, răsucire, ghemuire, încovoiere

κουλουρτζ-ής, ο *subst.* covrigar

κουλοχέρ-ης, ο (*pl.* -ηδες), -α, η *subst.* ciung(-ă), ciunt(-ă)

κουλούρα, η *subst.* cultură, civilizație

κουλούρα, η *subst.* cultură, civilizație

κουλτουριάρ-ης, ο, α, η, -ικο, το *subst.* (*peior.*) persoană semidocță

κουλτουριάρικ-ος, -η, -ο *I. adj.* semidocț(-ă), cu un aer savant *II. -α* într/o manieră semidocță

κουμαντάρ-ω, -ισα *v.t.* 1. a comanda (într-o casă etc.) 2. a gospodări

κουμάντο, το *subst.* 1. faptul de a fi cel care comandă (într-o casă) 2. gospodărire // *κάνω* ~ a gospodări, a fi stăpân într-o casă

κουμάρι, το *subst.* 1. cană (de lut); ulcior 2. un joc de noroc

κουμαριά, η *subst. bot.* pomișor

κούμαρο, το *subst.* fructul pomișorului, pomișoară

κουμάσι, το *subst.* ticălos(-oasă), nemernic(-ă)

κουμκάν, το *subst. invar.* joc de cărți

κουμούλι, το *subst.* grămadă de pământ

κουμπαρ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* pușculiță

κουμπαριά, η *subst.* nașie; cumetrie

κουμπαρ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a se cumetri, a-i fi cui-va naș(-ă)

κουμπάρ-ος, ο, -α, η *subst.* 1. naș(-ă) 2. cum-ătru(-ă)

κουμπί, το *subst.* 1. nasture 2. *electr.* întrerupător electric 3. buton

κουμπότροπα, η *subst.* butonieră

κουμπούρα, η și κουμπούρι, το *subst.* pistol

κουμπούρας, ο *subst.* om greu de cap / incapabil să învețe carte

κουμπουριά, η *subst.* tragerea cu pistolul, lovitură de pistol

κούμπω-μα, -ματος, το *subst.* 1. încheiere (la nasturi, copci etc.) 2. închizătoare (la o bijuterie etc.)

κουμπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, κουμπωμένος *I. v.t.* și *i.* a (se) încheia la nasturi, a petrece copcile una într-alta etc. *II. v.r.* *κουμπώνομαι* 1. a se încheia 2. a fi prudent

κουμπωτ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* haine) care se încheie cu nasturi

κουνάβι, το *subst. zool.* dihor

κουνέλι, το *subst. zool.* iepure de casă

κούνελος, ο, κουνέλα, η *subst. zool.* iepure, iepuroaică (*de casă*)

κούνη-μα, -ματος, το *subst.* mișcare; legănare

κούνια, η *subst.* leagăn

κουνιάδ-ος, ο, -α, η *subst.* cumnat(-ă) din partea sofului/soției

κουνιστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. legănat(-ă), balansat(-ă) 2. fătăit(-ă) // -ή και λυγιστή fătăita

κουνούπι, το *subst. entom.* țânțar

κουνουπίδι, το *subst. bot.* conopidă

κουνουπιέρα, η *subst.* plasă de țânțari (pusă deasupra patului)

κουν-ώ și κουν-άω, -ησα, -ήθηκα, κουνημένος *v.t.* 1. a (se) legăna, a balansa, a clătina // ~ το δέντρο a clătina pomul // ~ το παιδί στην κούνια a legăna copilul în leagăn 2. a (se) agita, a flutura // ~ το μαντήλι a agita batista 3. a (se) mișca // όποιος κουνιέται δεν πεθάνει cine muncește nu moare 4. (*d.* o navă) a se legăna, a se balansa

κούπα, η *subst.* 1. cupă, ceașcă mare 2. (*la cărțile de joc*) cupă

κουπαστή, η *subst.* (*la un vapor*) balustradă

κουπέ, το *subst.* 1. compartiment de tren 2. automobil deschis

κουπί, το *subst.* vâslă, ramă

κουπόνι, το *subst.* cupon

κούρα, η *subst.* cură, tratament al unei boli

κουρά, η *subst.* 1. tuns, tunsoare 2. *bis.* tunderea părului de pe capul unui bărbat înainte de a-l călugări; tonsură

κουράγιο, το *subst.* curaj

κουρ-άζω, -ασα, -άστηκα, κουρασμένος *I. v.t.* a obosi, a osteni, a provoca oboseală *II. v.r.* -αζομαι a se obosi, a se osteni, a se istovi

κουραμάνα, η *subst.* pâine pentru militari

κουραμπιές, ο *subst.* corăbioară (prăjitură)

κουράρ-ω, -ισα *v.t.* a trata, a îngriji

κούραση, η *subst.* oboseală, osteneală, istovire

κουραστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. obositor(-oare), istovitor(-oare) 2. plictisitor(-oare), enervant(-ă)

II. adv. (-ά) în mod obositor, plictisitor

κουραφέζαλα, τα *subst. pl.* (*numai la N și Ac*) fleacuri, brașoave, baliverne

κουρβουλο, το *subst.* 1. butuc de viță 2. buturugă, buștean

κουρδ-ίζω și κουρντ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, κουρδισμένος și κουρντισμένος *v.t.* 1. a acorda un instrument muzical 2. a întoarce, a răsuci resortul unui mecanism // ~ το ρολόγι a întoarce ceasul 3. *fig.* a supăra, a deranja pe cineva, a irita

κούρδια-μα, -ματος și κούρντισμο, το *subst.* 1. acordarea unui instrument muzical, acordaj 2.

întoarcerea, răsucirea resortului unui meca-
nism 3. *fig.* supărare/iritare provocată cuiva
κουρελιάζω, *to subst.* cheie de acordaj
κουρ-έας, *o (pl. -είς) subst.* frizer, bărbier
κουρείο, *to subst.* frizerie
κουρελάρια, *η subst.* 1. haine vechi și rupte 2.
grămadă de zdrențe
κουρελ-ής, *o, -ού*, *η subst.* persoană îmbrăcată
în zdrențe
κουρέλι, *to subst.* 1. zdreanță, cărpă 2. *fig.* epavă
κουρελ-ιάζω, **-ιασα**, **-ιάστηκα**, **κουρελιασμένος**
v.t. 1. a transforma în zdrențe, a zdrențui 2. *fig.*
a înjosi, a umili
κουρελ-ού, *η pl. -ούδες subst.* preș făcut din
zdrențe
κούρε-μα, **-ματος**, *to subst.* tuns, tundere, tun-
soare
κουρ-εύω, **-εψα**, **-εύτηκα**, **κουρεμένος** *v.t.* a
tunde
κούρκ-ος, *o, -α*, *η subst.* ornit. curcan, curcă
κουρκουμπίνι, *to subst. culin.* un fel de prăjitură
κουρκούτι, *to subst.* 1. terci 2. ciulama
κουρκουτ-ιάζω, **-ιασα**, **κουρκουτιασμένος** *v.i.*
1. a se face terci 2. *fig.* a se prosti, a se zăpăci
κουρμπέτι, *to subst.* lume interlopă
κουρν-ιάζω, **-ιασα**, **κουρνιασμένος** *v.i.* 1. (*d.* pă-
sări) a dormita aciuată pe stinghie 2. (*d.* oa-
meni) a se aciuă
κουρνιαχτός, *o subst.* nor de praf
κουρντιζω *v.t.* vezi **κουρδίζω**
κούρος, *o subst.* statuie de tânăr din antichitate
κουρούνα, *η subst. ornit.* cioară
κούρσα, *η subst.* 1. cursă de cai 2. deplasare
(cursă) cu taxiul 3. automobil de lux, limuzină
4. *sport.* întrecere de distanță
κουρσάρικ-ος, **-η**, **-ο** *subst. adj.* de corsar; pi-
rateresc(-ească)
κουρσάρος, *o subst.* corsar; pirat
κούρσε-μα, **-ματος**, *to subst.* jefuire, prădare
κουρσ-εύω, **-εψα**, **κουρσεμένος** *v.t.* a prăda, a jef-
fui
κουρτίνα, *η subst.* perdea, draperie
κουτσούς, *to subst. invar.* 1. bărfă, bărfire, bărfit
2. *culin.* cușcuș
κουσούρι, *to subst.* 1. cusur, defect, viciu 2. de-
fect fizic
κουστούμι, *to subst.* vezi **κοστούμι**
κουστωδία, *η subst. milit.* pază militară
κούτα, *η subst.* cutie mare
κουτάβι, *to subst.* cățeluș
κουτάλα, *η subst.* polonic
κουταλάκι, *to subst.* linguriță
κουτάλι, *to subst.* lingură
κουταλιά, *η subst.* conținutul unei linguri

κουταμάρα, *η subst.* tâmpenie, prostie, nerozie,
neghiobie
κούτελο, *to subst.* frunte
κουτεντ-ές, *o (pl. -έδες) subst.* om prostănac,
neghiob, nerod
κουτί, *to subst.* cutie // *του -ού* ca din cutie
κουτοπονηριά, *η subst.* șmecherie de om prost
κουτοπόνηρ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* șireț(-eată) și prost
(-oastă), care se preface cu șiretenie că este
prost(-oastă)
κουτορνίθι, *to subst.* om prost / tâmpit, neghiob
κουτ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* prost(-oastă), neghiob(-oabă),
prostănac(-ă), tâmpit(-ă)
κουτούκι, *to subst.* tavernă mică (de obicei la
subsol)
κουτουλιά, *η subst.* 1. lovitură cu coarnele dată
de un animal 2. lovitură cu capul
κουτουλ-ώ și **κουτουλ-άω**, **-ησα** *I. v.t.* și *i. (d.*
animale) a lovi cu coarnele 2. (*d.* oameni) a
lovi cu capul *II. v.i.* a-i cădea capul de somn, a
moțâi
κουτουράδα, *η subst.* faptă necugetată
κουτουρού (στα) *adv.* la întâmplare, la nimerea-
lă, în voia soartei
κούτρα, *η subst.* 1. frunte 2. cap
κουτρουβάλα, *η subst.* rostogolire
κουτροβαλ-ώ și **κουτροβαλ-άω**, **-ησα** *v.i.* a se
rostogoli
κούτσα **κούτσα** *adv.* șontăc-șontăc
κουτσαβάκ-ης (*pl. -ηδες*), *o subst.* om care face
pe viteazul, teribilist
κουτο-αίνω, **-ανα**, **-άθηκα** *I. v.t.* a schilodi, *inv.*
a schiopa *II. v.i.* a schiopăta, a fi schiop(-oapă)
κουτάα στραβά *adv.* de bine de rău
κουτσο- *element de compunere denotând lipsă,*
insuficiență, imperfecțiune
κουτσό, *to subst.* joc de copii
κουτσοδόντ-ης, **-α**, **-ικο** *adj.* știrb(-ă)
κουτσομπολ-εύω, **-εψα** *v.t.* a bârfi
κουτσομπόλ-ης, **-ισσα** și **-α**, **-ικο** *adj.* bârfitor
(-oare)
κουτσομπολιό, *to subst.* bărfă, bărfeală
κουτσοπίνω *v.i.* a bea (de obicei vin) încet-încet,
puțin câte puțin
κουτο-ός, **-ή**, **-ό** *I. adj.* schiop(-oapă) *II. adv. (-*
ά) schiopătând
κουτσούβελο, *to subst.* copil mic
κουτσουλ-άω, **-ησα** *v.i.* a se găinața (păsări)
κουτσοulia, *η subst.* găinaț
κουτσούρε-μα, **-ματος**, *to subst.* trunchiere, tă-
iere, ciuntire, amputare, scurtare
κουτσουρ-εύω, **-εψα**, **-εύτηκα**, **κουτσουρεμένος**
v.t. 1. a ciunti, a reteza 2. a trunchia

κούτσουρο, το *subst.* 1. buștean 2. buturugă, butuc 3. *fig.* prost, înapoiat, tont
κουφ-αίνω, -ανα, -άνθηκα *v.t.* a asurzi
κουφάλα, η *subst.* scorbură
κουφαμάρα, η *subst.* surzenie
κουφάρι, το *subst.* leș
κουφέτο, το *subst.* bomboană, drajeu
κουφιοκέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* cap fără minte, prost(-oastă), tâmpit(-ă)
κούφ-ιος, -ια, -ιο *I. adj.* 1. găunos(-oasă), gol(-oală) pe dinăuntru // -ιο *δόντι* dinte găunos 2. *fig.* om fără minte *II. adv.* (-ια) prostește
κουφόβραση, η *subst.* zăpușeală, zăduf
κουφοξυλιά, η *subst. bot.* soc (arbust)
κουφ-ός, -ή, -ό *I. adj.* surd(-ă) // *στού-ού την πόρτα* όσο θέλεις *βρόντα* a bate calea măn-zului *II. adv.* (-ά) pe tăcute, fără zgomot // *στα ~* în tăcere, fără gălăgie, în surdina
κουφότητα, η *subst.* frivolitate, neseriozitate
κούφω-μα, -ματος, το *subst.* 1. scobitură în pere-te 2. pervaz 3. oblon
κουφ-ώνω, -ωσα *v.t.* a închide pe jumătate (oblo-nul)
κουφωτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. gol(-oală) în interior 2. (*d.* un oblon) pe jumătate închis
κοφίνι, το *subst.* coș, paner
κοφτερ-ός, -ή, -ό *adj.* tăios(-oasă); ascuțit(-ă) // -ή *γλώσσα* limbă ascuțită
κόφτ-ης, ο, -ρα, η *I. subst.* croitor(-oreasă) *II. adj.* care făcând mofturi își atinge scopul
κοφτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. tăiat(-ă) 2. spintecat(-ă); retezat(-ă) 3. (*d.* broderii) ajurat(-ă) // -ό *κέν-τημα* broderie ajurată // *ορθά -ά* în mod tran-șant *II. adv.* -ά în mod clar
κόχη, η *subst.* 1. colț; ungher, cotlon 2. *anat.* or-bită
κοχλ-άζω, -ασα *v.i.* a clocoti
κόχλασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. clocotire 2. clo-cot
κοχλίασ, ο *subst.* 1. zool. melc 2. șurub 3. *anat.* partea osoasă a labirintului urechii interne, melcul
κοχύλι, το *subst.* cochilie
κόψη, η *subst.* tăiș // η ~ *του σπαθιού* tăișul săbiei
κοψιά, η *subst.* (și *fig.*) tăietură; semnul lăsat de un obiect tăios // ~ *του προσώπου* tăietura feței
κοψίδι, το *subst.* bucată mică de carne friptă
κόψι-μο, -ματος, το *subst.* 1. tăiere, tranșare 2. urmă de tăietură 3. croială, croi, cupă 4. durere de burtă
κοψομο-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα *v.i.* a (se) istovi
κραγιόν, το *subst. invar.* ruj de buze

κραγιόνι, το *subst.* 1. creion colorat 2. ruj de buze
κραδαίνω *v.t.* a clătina în mod amenințător
κραδασμός, ο *subst.* clătinare, zguduire, zdrun-cinătură
κράζω, *έκραξα* *I. v.t.* 1. a striga, a țipa, a vocife-ra // *κράξε τη μάννα μου!* strig-o pe mama mea! 2. a huidui *II. v.i.* (*d.* păsări) a croncăni
κραϊπάλη, η *subst.* 1. beție 2. desfrâu, dezmăț, destrăbălare
κράκερ, το *subst. invar.* biscuit crocant
κρά-μα, -ματος, το *subst.* 1. amestec 2. aliaj
κρανία, η *subst. bot.* corn
κρανιακ-ός, -ή, -ό *adj. anat.* cranian(-ă)
κρανίο, το *subst. anat.* craniu
κράν-ος, -ους, το *subst.* coif, cască
κρανοφόρος, ο *subst.* purtător de coif/de cască
κράξι-μο, -ματος, το *subst.* 1. strigăt, țipăt 2. *fig.* huiduială
κρασοτ-ός, -η, -ο *adj.* 1. de culoarea vinului roșu 2. *culin.* preparat(-ă) cu vin
κράση, η *subst.* 1. structură fizică, alcătuire 2. aliaj 3. *gram.* contragere
κρασί, το *subst.* vin // *ένα ποτήρι* ~ un pahar de vin
κρασίλα, η *subst.* miros de vin, damf
κρασοβάρελο, το *subst.* butoi de vin
κρασοκανάτα, η *subst.* 1. cană (de lut) de vin 2. *fig.* om băutor de vin, bețiv
κρασοκατάνυξη, η *subst.* beție prelungită
κρασοπατέρας, ο *subst.* mare băutor de vin, bețiv
κρασοπουλειό, το *subst.* magazin unde se vinde vin
κράσπεδο, το *subst.* bordură // ~ *πεζοδρομίου* bordura trotuarului
κραται-ός, -ά, -ό *adj.* puternic(-ă), forte
κράτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. reținere 2. mâner, toartă 3. *muz. bis.* cratină, psalmodie fără cu-vinte la sfârșitul imnului religios
κρατήρας, ο *subst.* 1. *geol.* crater (de vulcan) 2. *arheol.* krater, vas în care se amesteca vinul cu apă
κράτηση, η *subst.* 1. arest 2. reținere din salariu 3. rezervarea (a unui loc într-un mijloc de trans-port)
κρατητήριο, το *subst.* celulă de arest
κρατίδιο, το *subst.* stăluț, stat mic
κρατικοποίηση, η *subst.* etatizare, naționalizare
κρατικοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, *κρατικοποιημένος* *v.t.* a etatiza, a naționaliza
κρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* de stat // -ή *επιχείρηση* întreprindere de stat
κράτ-ος, -ους, το *subst.* stat; țară

κράτούμενο, το *subst. aritm.* cifra ținută în minte (la calcule aritmetice)

κρατούμεν-ος, ο, -ούμενη și -ουμένη, η *subst.* deținut(-ă)

κρατούντες, οι *subst. pl.* guvernanți

κρατ-ώ și **κρατ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **κρατημένος** I. *v.t.* 1. a ține // τον ~ στη φυλακή a-l ține la închisoare // ~ μυστικό a ține secret // ~ την υπόσχεσή μου a-și ține promisiunea 2. a purta, a ține // -άει το κεφάλι ψηλά ține capul sus 3. a păstra, a menține // τον -ησαν στη θέση του l-am menținut pe postul lui // ~ τα υπόλοιπα a păstra restul 4. a avea // δεν ~ επάνω μου χρήματα nu am bani asupra mea 5. a reține // ~ σε κάποιον όσα χρωστάει a reține cuiva datoria // ~ δωμάτιο στο ξενοδοχείο a reține cameră la hotel II. *v.i.* 1. a se ține // παρά την ηλικία του -άει ακόμα cu toate vârsta sa se ține încă 2. a rezista // το φρούριο -ησε τρεις μήνες fortăreața a rezistat trei luni 3. a dura // η παράσταση -ησε δύο ώρες reprezentația a durat două ore 4. a descinde // -άει από τζάκι descinde dintr-o mare familie

κραυγ-άζω, -ασα *v.i.* a striga

κραυγαλέ-ος, -α, -ο *adj.* izbitor(-oare) // -α αντίθεση contrast izbitor

κραυγή, η *subst.* strigăt, țipăt, chiot

κραχ, το *subst. econ. invar.* crah

κράχτης, ο *subst.* 1. crainic, spicher 2. pasăre în colivie folosită pentru a atrage alte păsări

κρέ-ας, -ατος, το *subst.* carne // βοδινό / μοσχάριο / χοιρινό / πρόβειο ~ carne de vacă, vițel, porc, oaie // ψητό ~ carne prăjită / friptă // ωμό ~ carne crudă

κρεατοελιά, η *subst.* aluniță

κρεατομηχανή, η *subst.* mașină de tocat carne

κρεατόμυγα, η *subst. entom.* muscă verde

κρεατόπιτα, η *subst.* plăcintă cu carne

κρεατοφαγία, η *subst.* hrănire cu carne

κρεατοφάγ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* carnivor(-ă)

κρεατώδ-ης, -ης, -ες *adj.* cărnos(-oasă)

κρεβάτι, το *subst.* pat

κρεβατίνα, η *subst.* 1. pergolă; umbrar de viță 2. viță urcătoare

κρεβατοκάμαρα, η *subst.* dormitor

κρεβατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κρεβατωμένος** *v.t.* (d. o boală) a-l face să stea în pat

κρεμ *adj. invar.* de culoare crem

κρέμα, η *subst.* 1. smântână 2. cremă dulce 3. alifie, cremă

κρεμάλα, η *subst.* 1. spânzurătoare, ștreang 2. jocul spânzurătoarea

κρεματονταλ-άς, ο, -ού, η *subst.* lungan(-ă)

κρέμασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. atârnare, suspendare 2. spânzurare, strangulare

κρεμαστάρι, το *subst.* 1. obiect atârnat 2. cuier de atârnat ceva

κρεμαστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. atârnat(-ă), suspendat(-ă) // -ή λάμπα lustră // -ή γέφυρα pod suspendat // -οί κήποι grădini suspendate 2. spânzurat(-ă)

κρεμάστρα, η *subst.* 1. cuier 2. umeraș

κρεματορίο, το *subst.* crematoriu

κρεμετζ-ής, -ιά, -ί *adj.* roșu(-ie)

κρεμμύδι, το *subst. bot.* ceapă

κρέμωμαι *v.d.* 1. a sta agățat, a se ține de un obiect aflat sus 2. a fi suspendat(-ă) 3. a se baza exclusiv pe...

κρεμ-ώ și **κρεμ-άω**, -ασα, -άστηκα, **κρεμασμένος** *v.t.* 1. a atârna, a agăța ceva 2. a spânzura, a strangula

κρεολ-ός, ο, -ή, -η *subst.* creol(-ă)

κρεοπωλείο, το *subst.* măcelărie

κρεοπώλ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* vânzător(-oare) de carne, măcelar(-ăreasă)

κρεπ, το *subst.* 1. crep (cauciuc) 2. crep (țesătură)

κρέπα, η *subst.* clătită

κρεπάρις-μα, -ματος, το *subst.* 1. crăpare, plesnire 2. tapare

κρεπ-άρω, -αρω, -άρισα *v.i.* 1. a crăpa, a plesni (de prea multă mâncare) 2. a se tapa

κρεπερί, το *subst. invar.* magazin unde se servesc clătite

κρέπι, το *subst.* crep, țesătură neagră purtată în semn de doliu

κρετινισμός, ο *subst. psih.* cretinism

κρετίνος, ο *subst. psih.* cretin, idiot

κρετόν, το *subst. invar.* creton

κρήνη, η *subst.* izvor de apă, cișmea, fântână

κρηπίδω-μα, -ματος, το *subst.* 1. piedestal, soclu, postament 2. platformă 3. peron (la gară)

κρησάρα, η *subst.* sită fină

κρησφύγειο, το *subst.* adăpost, ascunziș, refugiu

κρητιδογραφία, η *subst.* pictură, pastel

κρητικ-ός, -ή, -ό *adj.* cretan(-ă), privind insula Creta sau pe cretani

κριάρι, το *subst.* berbec

κριθάλευρο, το *subst.* făină de orz

κριθαράκι, το *subst.* 1. paste făinoase 2. *med.* ulcior

κριθαρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de orz

κριθάρι, το *subst. bot.* orz

κρικέλλι, το *subst.* mică verigă, belciug

κρικέτ, το *subst. invar. sport* crichet

κρίκος, ο *subst.* verigă, (și *fig.*) za, ochi de lanț, inel de legătură

κρί-μα, -ματος, το *subst.* păcat, greșeală // **είναι** ~ este păcat (e nedrept, e trist) // ~ **στους κόπους** σου păcat de eforturile tale
κριματ-ίζω, -ισα *v.i.* a păcătui, a greși
κρίνο, το *subst. bot.* crin
κρινολίνο, το *subst.* crinolină
κρινολούλουδα, τα *subst. pl.* flori de crin
κρίνος, ο *subst. bot.* crin
κρίνω, έκρινα, κρίθηκα, κριμένος *v.t.* 1. a crede, a considera // **έκρινα** ότι η ενέργεια αυτή ήταν σωστή am considerat că această acțiune este justă 2. *jur.* a găsi // **το δικαστήριο** τον έκρινε αθώο tribunalul l-a găsit nevinovat 3. a primi o opinie (din partea criticii), a fi judecat / primit de critică / critici // **το έργο** του κρίθηκε ευνοικά opera lui a fost primită favorabil de critici 4. a decide, hotărî (soarta etc.) // η **μάχη** στο Βατερλό έκρινε οριστικά την τύχη του Ναπολέοντα bătălia de la Waterloo a decis (hotărât) definitiv soarta lui Napoleon
κριός, ο *subst.* 1. *zool.* berbec 2. mașină de război din trecut 3. **Κριός** Zodia berbecului
κρίση, η *subst.* 1. rațiune, judecată 2. părere 3. apreciere, judecată 4. criză // **οικονομική, πολιτική** ~ criză economică, politică 5. *bis* // η **στερνή** ~ judecata de apoi
κρίσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de mare importanță, hotărâtor(-oare) // -η **απόφαση** hotărâre de o mare importanță 2. critic(-ă), periculos(-oasă) // -η **κατάσταση** situație critică
κρισιμότητα, η *subst.* 1. faptul de a fi decisiv(-ă) / hotărâtor(-oare) 2. faptul de a fi critic(-ă), periculos(-oasă)
κρισκάφτ, το *subst. invar. mar.* mică navă de mare viteză
κριτήριο, το *subst.* criteriu
κριτής, ο *subst.* judecător
κριτικάρ-ω, -ισα *v.t.* a critica
κριτική, η *subst.* critică
κριτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* critic(-ă) // -ό **πνεύμα** spirit critic II. *adv.* (-ă)
κριτικ-ός, -ο, -η *subst.* critic (literar etc.)
κροκάλα, η *subst.* pietricică rotunjită
κροκαλοπαγ-ής, -ής, -ές *adj.* făcut(-ă) din pietricele rotunde lipite între ele
κροκάτ-ος, -η, -ο *adj.* galben(-ă) (ca gălbenușul de ou)
κροκέ, το *subst. invar.* croquet
κροκέτα, η *subst. culin.* crochetă
κροκοδείλ-ιος, -ια, -ιο *adj* // -ια **δάκρυα** lacrimi de crocodil
κροκόδειλος, ο *subst. zool.* crocodil
κρόκος, ο *subst. bot.* 1. șofran 2. gălbenușul de ou

κροντήρι, το *subst.* clondir
κρόουλ, το *subst. invar. sport.* stil crawl la înot
κρος, το *subst. sport* motocros
κροσέ, το *subst. sport* croșeu (lovitură la box)
κρόσι, το *subst.* franj (*pl.* franjuri)
κροταλίας, ο *subst.zool.* șarpe-cu-clopoței
κροταλ-ίζω *v.t.* a suna din castaniete
κροτάλις-μα, -ματος, το *subst.* sunatul din castaniete
κρόταλο, το *subst. muz.* castanietă
κροταφικ-ός, -ή, -ό *adj.* de tâmplă; temporal(-ă)
κρόταφος, ο *subst. anat.* tâmplă
κροτίδα, η *subst.* petardă, pocnitoare
κρότος, ο *subst.* 1. zgomot 2. *fig.* ecou puternic
κρότωνας, ο *subst. bot.* croton
κρουαζιέρα, η *subst.* croazieră
κρουνός, ο *subst.* robinet; cep
κρουπιέρ-ης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* crupier
κρούση, η *subst.* 1. atingere; lovire (a unui instrument muzical pentru a scoate un sunet) 2. *milit.* incursiune // **μονάδα** -ης unitate de șoc 3. *fig.* încercare
κρουσιφλεγ-ής, -ής, -ές *adj.* percutant(-ă) // *mil.* -ές **βλήμα** proiectil percutant
κρούσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. caz (de boală) // **σημειώθηκαν** δύο -ματα **χολέρας** s-au semnalat două cazuri de holeră 2. (de indisciplină etc.) // **έχουμε** πολλά -ματα **ανυποταξίας** στο στρατό avem multe cazuri de nesupunere în armată
κρούστα, η *subst.* crustă, coajă, pojghiță, scoarță
κρουσταλλ-ιάζω, -ιασα, κρουσταλλιασμένος *v.i.* a îngheța de frig
κρουστ-ός -ή, -ό *adj.* 1. ținut(-ă) des 2. *muz.* de percuție // -ά **όργανα** instrumente de percuție
κρούω, έκρουσα, κρούστηκα, κρουσμένος *v.t.* a atinge / a lovi / a ciupi un instrument muzical, a cânta la un instrument // **κρούει** την **κιθάρα** του cântă la chitară // *fig.* ~ **το** **κουνούν** του **κινδύνου** a trage semnalul de alarmă
κρούδα, η *subst.* 1. frig, frison // **οι** -ες **frisoeane** 2. dezamăgire 3. glumă proastă
κρύβω, έκρυψα, κρύφτηκα, κρυμμένος *v.t.* (*și fig.*) a ascunde, a dosi, a piti // **που** τον **έχει** **κρυμμένο** **το** **θησαυρό;** unde și-a ascuns comara? // **χρόνια** μου **κρυβε** **το** **αισθημά** **της** de ani de zile își ascunde dragostea ce mi-o poartă // **κρύβει** **τα** **χρόνια** **της** își ascunde anii (vârsta) // **κρύβεται** **πίσω** **από** **το** **δαχτυλό** του se ascunde după deget
κρύο, το *subst.* frig // **κάνει** ~ este frig // **έμεινε** **στα** **κρύα** του **λουτρού** s-a înșelat
κρουλόγη-μα, -ματος, το *subst.* răceală

κρυολογ-ώ, -ησα, κρυολογημένος *v.i. med.* a răci, a contracta o răceală
κρυόμπλαστρο, το *subst.* om rece / acru / plictisitor
κρυοπάγη-μα, -ματος, το *subst. med.* degerătură
κρυοπηξία, η *subst. med.* refrigeratie, metodă terapeutică prin folosirea de temperaturi scăzute
κρύ-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. rece, friguros(-oasă) // -ος καιρός vreme rece // -α ομορφιά frumusețe rece // -ο νερό apă rece 2. *fig.* anost(-ă), nesărat // -ο αστείο glumă nesărată II. *adv.* (-α) de o manieră rece
κρύπτη, η *subst.* 1. ascunzătoare, ascunziș 2. criptă
κρυπτό, το *subst. chim.* kripton, gaz nobil
κρυπτογράφη-μα, -ματος, το *subst.* criptogramă
κρυπτογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, κρυπτογραφημένος *v.t.* a scrie un text cifrat, a criptografia
κρυσταλλικ-ός, -ή, -ό *adj.* cristalin(-ă) // -ό πέτρωμα rocă cristalină
κρυστάλλιν-ος, -η, -ο *adj.* cristalin(-ă)
κρύσταλλο, το *subst. și geol.* 1. cristal // καθαρός σαν το ~ curat ca cristalul 2. obiect de cristal
κρυσταλλοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* // *med.* -ής φακός, cristalin
κρύσταλλος, ο *subst.* cristal, figură geometrică a substanței solidificate sub formă de cristal
κρυσταλλοτομία, η *subst.* tehnica tăierii cristalelor
κρυστάλλω-μα, -ματος, το *subst.* corpul cristalizat, cristalizare
κρυστάλλωση, η *subst.* cristalizare
κρυσταλλωτήριο, το *subst.* cristalizor
κρυφακούω, κρυφάκουσα *v.t. și v.i.* a asculta pe ascuns
κρυφοκοιτ-άζω, -αξα *v.t. și i.* a privi pe ascuns, a privi cu coada ochiului, a privi hoștește
κρυφ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. (și *fig.*) ascuns(-ă) 2. care nu-și exprimă părerea II. *adv.* (-ά) pe ascuns, hoștește
κρυφό, το *subst.* jocul de-a (v-ați) ascunselea
κρύψι-μο, -ματος, το *subst.* faptul de a (se) ascunde, ascundere
κρυψίνοια, η *subst.* perfidie, prefăcătorie, fățarnicie
κρυψίνο-ους, -ους *adj.* ascuns(-ă), prefăcut(-ă), perfid(-ă), fățarnic(-ă)
κρυψώνα, η și **κρυψώνας, ο** *subst.* ascunzătoare
κρύω-μα, -ματος, το *subst. med.* răceală
κρυ-ώνω, -ωσα, κρυωμένος I. *v.t.* a răci II. *v.i.* 1. a-i fi frig, a îngheța 2. *med.* a răci

κράζω, έκραξα *v.i. (d. un corb etc.)* a croncâni
κτένα, η *subst.* vezi χτένα
κτή-μα, -ματος și χτήμα, το *subst.* 1. proprietate 2. proprietate funciară, teren (agricol în proprietate)
κτηματίας *subst.* proprietar de pământ, proprietar funciar
κτηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* funciar(-ă), imobiliar(-ă) // -ός φόρος impozit funciar // -ή περιουσία avere imobiliară
κτηματολόγιο, το *subst.* cadastru
κτηματομεσίτης, ο *subst.* misit
κτηνάνθρωπος, ο *subst.* brută
κτηνιατρείο, το *subst.* dispensar veterinar
κτηνιατρική, η *subst.* medicină veterinară
κτηνίατρ-ος, -ο, -η *subst.* medic veterinar
κτηνοβασία, η *subst. med.* zoofilie, act sexual între un om și un animal
κτίν-ος și χτίν-ος, -ο, -ους *subst.* 1. animal 2. *fig.* animal, brută, bestie
κτηνοτροφία, η *subst.* creșterea animalelor
κτηνοτροφικ-ός, -ή, -ό *adj.* de creștere a animalelor
κτηνοτρόφ-ος, -ο, -η *subst.* crescător de animale
κτηνώδ-ης, -ης, -ες *adj.* bestial(-ă), brutal(-ă)
κτηνωδία, η *subst.* brutalitate, bestialitate
κτίση, η *subst.* 1. posesie, posesiune 2. țară subordonată altei țări, colonie
κτητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. posesiv(-ă) 2. *gram.* -ές αντωνυμίες pronumele posesive
κτίτορας, ο *subst.* posesor, proprietar
κτιζώ *v.t.* vezi χτιζώ
κτίριο, το *subst.* clădire, edificiu
κτίσιμο, το *subst.* vezi χτίσιμο
κτίσ-μα, -ματος, το *subst.* construcție
κτίσσης, ο *subst.* 1. zidar 2. creator
κτίτορας, ο *subst.* ctitor, întemeietor
κτύπος, ο *subst.* vezi χτύπος
κυάνιο, το *subst. chim.* cian, cianogen, gaz toxic
κυανόλευκη, η *subst.* steagul național grecesc (cu culorile albastru și alb)
κυαν-ός, -ή, -ό *adj.* albastru(-ă)
κυανωπ-ός, -ή, -ό *adj.* albastru închis
κυάνωση, η *subst. med.* cianozare
κυβέρνηση, η *subst.* guvern
κυβερνήτης, ο *subst.* 1. șef de guvern 2. guvernator 3. comandant (de navă)
κυβερνητική, η *subst.* cibernetică
κυβερνητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. guvernamental(-ă), al(a) guvernului, de guvern 2. de guvernământ // *pol.* το -ό κόμμα partidul de guvernământ
κυβερν-ώ și κυβερν-άω, -ησα, -ήθηκα, κυβερνημένος *v.t.* 1. a guverna o țară 2. a conduce o

navă sau un avion, a manevra 3. a domina, a avea o influență foarte puternică
κυβικ-ός, -ή, -ό *adj.* cubic(-ă) // *aritm.* το -ό μέτρο metru cub
κυβισμός, *o subst.* 1. cubism 2. cubaj 3. *mat.* ridicarea la cub a unui număr
κυβίστηση, *η subst.* tumbă
κύβος, *o subst.* 1. cub 2. zar // ο ~ ερρίφητ zarurile au fost aruncate
κυδωνάτο, *το subst. culin.* mâncare de carne cu gutui
κυδώνι, *το subst.* gutuie
κυδωνιά, *η subst. bot.* gutui
κυδωνόπαστο, *το subst.* peltea de gutui
κύη-μα, -ματος, *το subst.* embrion
κύηση, *το subst.* sarcină, graviditate, starea unei femei gravide
κυκεώνας, *o subst.* talmeș-balmeș, harababură
κυκλαδικ-ός, -ή, -ό și **κυκλαδίτικ-ος**, -η, -ο *adj.* cicladic(-ă), care se referă la Insulele Ciclade
κυκλάμινο, *το subst. bot.* ciclamă; ciclamen
κυκλικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ciclic(-ă), circular(-ă), orbicular(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod ciclic, circular
κυκλοθυμικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* ciclotimic(-ă)
κύκλος, *o subst.* 1. cerc 2. ciclu 3. *fig.* cerc, grup de oameni legați prin rudenie sau convingeri comune // **φαύλος** ~ cerc vicios // σε στενό -ο în cerc intim // ~ σπουδών cerc de studii
κυκλοφορία, *η subst.* circulație // **άδεια** -ς permis de circulație // **η ~ του αίματος** circulația sângelui // **νομισματική** ~ circulația monetară 2. *fig.* curs // **αναγκαστική** ~ curs forțat
κυκλοφοριακ-ός, -ή, -ό *adj.* circulator, circulatoriu(-ie), de circulație
κυκλοφορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **κυκλοφορημένος** I. *v.t.* 1. a face să circule, a pune în circulație 2. a difuza (ziar, revistă etc.) II. *v.t.* a circula, a fi în circulație // -ει *η φήμη ότι...* circulă zvonul că... // **το νόμισμα αυτό δεν -ει** această monedă nu circulă
κύκλω-μα, -ματος, *το subst.* 1. circuit // **ηλεκτρικό** ~ circuit electric 2. *fig.* cerc/circuit re-strâns
κυκλώνας, *o subst.* ciclon
κυκλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κυκλωμένος** *v.t.* a încercui, a înconjura
Κύκλωπας, *o subst. mit.* Ciclop
κυκλώπει-ος, -α, -ο *adj.* gigantic(-ă), uriaș(-ă)
κυκλωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* înconjurător(-oare), de încercuire // *milit.* -ή **κίνηση** mișcare de încercuire II. *adv.* (-ά) prin încercuire
κύκν-ειος, -εια, -ειο *adj.* // **το -ειο άσμα** cântec de lebădă

κύκνος, *o subst.* lebădă
κυλικείο, *το subst.* bufet
κυλινδρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cilindric(-ă) II. *adv.* (-ά) în formă cilindrică
κυλινδρόμυλος, *o subst.* moară cu valțuri
κύλινδρος, *o subst.* cilindru
κυλιόμεν-ος, -η, -ο *adj.* 1. rulant(-ă) // -η **σκάλα** scară rulantă 2. în derulare, în desfășurare // -η **απεργία** grevă în derulare
κύλισ-μα, -ματος, *το subst.* 1. curgere 2. rostogolire
κυλ-ώ și **κυλ-άω**, -ησα, -ίστηκα, **κυλισμένος** I. *v.t.* a rostogoli, a da de-a dura II. *v.i.* 1. (*d.* lichide) a curge 2. a cădea de-a rostogolul 3. (*d.* timp) a trece, a se scurge III. *v.r.* **κυλιέμαι** a se rostogoli
κύ-μα, -ματος, *το subst.* 1. (și *fig.*) val // ~ **ψύχους** val de frig // ~ **ενθουσιαμού** val de entuziasm 2. undă // **ηχητικά -τα** unde sonore // **μήκος** -τος lungime de undă
κυμ-αίνομαι, -άνθηκα *v.d. fin.* a oscila, a fluctua
κυματίζω *v.i.* 1. a (se) undui 2. a flutura, a fâlfâi // **η σημαία** -ει steagul flutură
κυματισμός, *o subst.* unduire
κυματιστ-ός, -ή, -ό și **κυματοειδ-ής**, -ής, -ές I. *adj.* cu valuri, vălurit(-ă), văluros(-oasă), unduios(-oasă) II. *adv.* -ειδώς în formă de valuri
κυματοθραύστης, *o subst.* dig
κυματούσα, *η subst.* marea agitată de valuri
κυματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* cu valuri, agitat(-ă) // -ης **θάλασσα** mare agitată
κύμβαλο, *το subst. muz.* chimval
κύμινο, *το subst. bot.* chimen // **όσο να πεις** ~ cât ai zice pește
κυνηγετικ-ός, -ή, -ό *adj.* vânătoresc(-ească), cinegetic(-ă), de vânatoare
κυνήγη-μα, -ματος, *το subst.* vânatoare
κυνηγητό, *το subst.* 1. vânatoare, urmărire 2. un joc de copii
κυνήγι, *το subst.* 1. (animal etc.) vânat 2. vânatoare 3. *fig.* urmărire
κυνηγός, *o subst.* 1. vânător 2. *fig. sport* (la fotbal) centru înaintaș
κυνηγόσκυλο, *το subst.* câine de vânatoare
κυνηγότοπος, *o subst.* loc de vânatoare, teren de vânatoare
κυνηγ-ώ și **κυνηγ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **κυνηγμένος** *v.t.* 1. a vâna 2. *fig.* a urmări
κυνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. *filoz.* cinic(-ă) 2. căinesc(-ească) II. *adv.* -ά în mod cinic
κυνικότητα, *η subst.* cinism
κυνισμός, *o subst. filoz.* cinism
κυνόδοντας, *o subst.* dinte canin

κυνοδρομία, η *subst.* întrecere în cursă de câini
κυοφορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **κυοφορημένος** *v.i.* 1. a fi însărcinată 2. *fig.* a cloci / a pune la cale ceva

κυπαρισσέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de chiparos

κυπαρίσαι, το *subst. bot.* chiparos

κύπελλο, το *subst.* 1. cupă // *sport.* το **παγκόσμιο** ~ cupa mondială 2. pahar, cupă

κυπριακ-ός, -ή, -ό; **κυπρίκ-ος**, -η, -ο și **κυπριώτικ-ος**, -η, -ο *adj.* cipriot(-otă)

κυπρίνος, ο *subst. iht.* crap

κυρ- prepozitiv în loc de **κύριος**

κυρά- prepozitiv // **Κυρά Μαρία** coana / lelea Maria

κυρά, η *subst.* 1. doamnă 2. stăpâna casei, soția gospodarului casei

κύρης, ο *subst.* 1. tată 2. stăpân, gospodar

κυρία, η *subst.* 1. (și *fig.*) doamnă, soția stăpânului casei 2. formulă de adresare unei femei măritate

κυριακάτικ-ος, -η, -ο *adj.* duminical(-ă), de duminică, de sărbătoare // -η **αργία** repaos duminical

Κυριακή, η *subst.* duminică // η ~ των **αποκριών** duminica Lăsatul de sec de brânză // η ~ ή των **Βαίων** duminica Floriilor // η ~ του **Θωμά** duminica Tomei

κυριακοδρόμιο, το *subst. bis.* carte cu predici pentru fiecare duminică

κυριαρχία, η *subst.* 1. dominație 2. putere suverană; suveranitate

κυριαρχικ-ός, -ή, -ό *adj.* dominant(-ă), suveran(-ă), dominator(-oare)

κυρίαρχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. suveran(-ă), care are puterea supremă // -ος **λαός** poporul suveran 2. de (extremă) importanță // -ο **εθνικό θέμα** problemă de importanță națională

κυριαρχ-ώ, -ησα *I. v.t.* a domina, a stăpâni *II. v.i.* a fi suveran(-ă), a fi stăpân(-ă)

κυρίευση, η *subst.* cucerire, ocupare

κυρι-εύω, -εψα și -ευσα, -εύτεκα, **κυριευμένος** *v.t.* a cuceri, a pune stăpânire pe, a captura, a lua în posesie, a ocupa // **κυριεύομαι από τα πάθη** sunt dominat(-ă) de pasiuni

κυριολεκτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* literal(-ă), textual(-ă), propriu zis(-ă). *II. adv.* (-ά) literalmente

κυριολεκτ-ώ, -ησα *v.i.* a se exprima exact

κυριολεξία, η *subst.* sensul propriu al cuvintelor

κύρ-ιος, -ία, -ιο *I. adj.* 1. stăpân(-ă), proprietar(-ă) 2. principal(-ă), esențial(-ă), important(-ă), propriu(-ie) // το -ιο **θέμα** problema principală // η -ια **πρόταση** propoziția principală // το -ιο **όνομα** substantivul propriu // ο **Θεός είναι ο** ~

του **παντός** Dumnezeu este stăpânul întregului univers *II. adv.* (-ίως)(-α) în principal, mai ales

κύριος, ο *subst.* 1. domn, stăpânul casei, soț 2. om serios / demn, domn

κυριότητα, η *subst.* proprietate // *jur.* **ψιλή** ~ nuda proprietate

κύρ-ος, -ους, το *subst.* 1. prestigiu, autoritate //

το ~ του νόμου autoritatea legii 2. considerație 3. validitate 4. putere

κυρτ-ός, -ή, -ο *I. adj.* 1. curb(-ă) 2. curbat(-ă), încovoiat(-ă), gârbovit(-ă) 3. convex(-ă) *II. adv.* (-ά) în formă încovoiată, convexă, curbată

κυρτότητα, η *subst.* 1. curbură 2. convexitate 3. boltire 4. bombare

κυρτ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κυρτωμένος** *v.t.* a curba, a îndoi, a încovoia, a arcui

κύρτωση, η *subst.* curbare, încovoiere, arcuire

κυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **κυρωμένος** *v.t.* a sancționa, a ratifica, a valida, a confirma, a legaliza // ~ νόμον a sancționa o lege

κύρωση, η *subst.* 1. sancțiune 2. ratificare, validare, confirmare, legalizare // οι -εις sancțiunile (pentru nerespectarea unei legi, convenții etc.)

κύστη, η *subst. anat.* vezică, băsică

κυστικ-ός, -ή, -ό *med.* cistic(-ă), referitor(-oare) la vezica urinară sau la vezica biliară

κυστίτιδα, η *subst. med.* cistită

κύτ-ος, -ους, το *subst. mar.* cală

κυτταρικ-ός, -ή, -ό *adj. anat.* celular(-ă)

κυτταρίνη, η *subst.* celuloză

κυτταρίτιδα, η *subst. med.* celulită

κύτταρο, το *subst. anat.* celulă

κύψω, η *subst.* cocoșă, gheb

κυψέλη, η *subst.* stup (de albine)

κωβίσις, ο *subst. iht.* guvid

κώδικας, ο *subst.* cod // ~ νόμων cod de legi // ~ σημάτων cod de semnalizare // **αστικός** ~ cod civil // **οδικός** ~ cod rutier

κωδικοποίηση, η *subst.* codificare

κωδικοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **κωδικοποιημένος** *v.t.* 1. a codifica, a reuni legi într-un cod 2. a reda un mesaj, o informație etc. într-un cod convențional

κωδικ-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține codului, care ține de cod

κώδωνας, ο *subst.* 1. clopot 2. sonerie // **ηλεκτρικός** ~ sonerie electrică

κωδωνοκρουσία, η *subst.* sunet continuu de clopot

κωδωνοστάσιο, το *subst.* clopotniță

κωθόνι, το 1. recrut 2. *fig.* prost, nătărău

κώλο, το *subst.* 1. *gram.* parte din frază care se termină cu punct și virgulă 2. parte din vers din

două sau mai multe măsurile metrice 3. *mar. cor-*
don

κωλο- *element de compunere cu sensul de „foarte rău”, „mizerabil”*

κώλος, *o subst. fund, fam. cur*

κωλοφοτιά, *η subst. entom. licurici*

κώλυ-μα, **-ματος**, *το subst. piedică, obstacol*

κωλυσίεργία, *η subst. obstrucție, opunere, ob-*
strucționism

κωλυσίεργ-ώ, **-έργησα** *v.t.* 1. a face o obstrucție,
a obstrucționa pe cineva 2. a pune piedici unei
acțiuni

κωλ-ώνω, **-ωσα** *v.i.* a se smuci înapoi, a se re-
trage, a face o mișcare înapoi, a se opri în fața
unui pericol

κώ-μα, **-ματος**, *το subst. med. comă, agonie*

κωματώδ-ης, **-ης**, **-ες** *adj. med. de comă, al(a)*
comei, cu caracter de comă

κωμειδύλλιο, *το subst. vodevil*

κωμικ-ός, **-ή**, **-ό** I. *adj. comic(-ă) // το -ό co-*
micul, genul comediei; ceea ce provoacă râsul

II. *adv. -ά în mod comic*

κωμικότητα, *η subst. peior. (caracter) comic*

κωμικοτραγικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj. tragicomic(-ă)*

κωμικοτραγωδία, *η subst. tragicomedie*

κωμόπολη, *η subst. orașel, târg*

κωμωδία, *η subst. 1. comedie 2. situație comică*

κωμωδιογράφ-ος, **-ο**, **-η** *subst. autor(-oare) de*
comedii

κώνειο, *το subst. bot. 1. cucută 2. fig. otravă*

κωνικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj. conic(-ă)*

κωνικότητα, *η subst. conicitate*

κώνος, *ο subst. geom. con // ηφαστειακός ~ co-*
nul vulcanului

κωνοφόρ-ος, **-ος** și **-α**, **-ο** 1. *adj. conifer(-ă) 2.*
subst. bot. τα -α conifere

κω(ν)σταντινάτο, *το subst. ist. veche monedă de*
aur, cu efigia lui Constantin cel Mare și a
Elenei având la mijloc o cruce

κωπηλασία, *η subst. canotaj, vâslire*

κωπηλάτ-ης, **ο**, **-ισσα**, *η subst. vâslitor(-oare),*
canotor(-oare)

κωπηλατικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj. de vâslire, de cano-*
taj

κωπηλατ-ώ, **-ησα** *v.i.* a trage la vâsle, a vâsli

κωφαλαλία, *η subst. surdomutism*

κωφάλαλ-ος, **-η**, **-ο** *adj. surdomut(-ă)*

κωφ-εύω, **-ευσα** *v.i.* a surzi

κωφός, **-ή**, **-ό** *adj. surd(-ă)*

κώφωση, *η subst. surditate, asurzire*

Λ λ

Λ, λ (lamda) 1. a unsprezecea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ord.* **Λ', λ'** (cu un apex în dreapta sus) = 30 și al treizecilea, a treizecea; **Λ, λ** (cu un apex în stânga jos) = 30.000 și al treizeci mii, a treizeci mii

λα, το *invar. muz.* la (nota)

λάβω, η *subst.* lavă

λαβα-ίνω, -έλαβα *v.t.* a lua // ~ *γνώση* a lua la cunoștință // ~ *το λόγο* a lua cuvântul // ~ *τα μέτρα* μου îmi iau măsurile // ~ *άδεια* a-și lua permisie

λάβω, το *subst.* stindard, flamură, steag

λάβω, το *subst. farm.* laudanum

λαβή, η *subst.* 1. mâner, coadă, toartă // *η ~ του αγγείου* toarta vasului 2. *sport* modul de prinde a adversarului la luptă 3. *fig.* pretext, ocazie // *δίνω* ~ a da ocazie

λαβίδα, η *subst.* 1. clește, pensetă 2. *bis. linguriță* care se folosește la împărțășanie

λάβω, η *subst.* căldură excesivă, arșiță, caniculă // *φωτιά και ~* 1. supărare mare 2. mare scumpete, prețuri mari

λαβράκι, το *subst. ihi.* biban

λαβρινθίτιδα, η *subst. med.* labirintită, inflamație a labirintului urechii

λαβρίνθος, ο 1. *subst. mit.* (și *fig.*) labirint 2. *anat.* melc, parte a urechii interne

λάβω-μα, -ματος, το *subst.* rănire (cu arma)

λαβωματιά, η *subst.* rană (făcută cu arma)

λαβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, λαβωμένος *v.t.* a răni (cu arma)

λαγάνα, η *subst.* pâine nedospită

λαγαρ-ός, -ή, -ό *adj.* curat(-ă), limpede

λα(γ)ήνι, το *subst.* cană (de lut); urciur

λάγι-ος, -α, -ο *adj.* cu lână neagră

λαγκάδι, το și **λαγκαδιά, η** *subst.* vale îngustă, vâlcea

λαγνεία, η *subst.* senzualitate, lascivitate, desfrâu

λάγν-ος, -α, -ο I. *adj.* senzual(-ă), lasciv(-ă), desfrânat(-ă) II. *adv.* (-α) în mod lasciv, desfrânat

λαγόκαρδ-ος, -η, -ο *adj.* timid(-ă)

λαγοκοιμ-άμαι, -ήθηκα, λαγοκοιμισμένος *v.i.* a moși, a dormita

λαγόνι, το și **λαγώνα, η** *subst. anat.* fiecare parte laterală a abdomenului de sub hipogastru, flanc

λαγοπόδαρο, το *subst.* picior de iepure (care se presupune că aduce noroc)

λαγός, ο *subst. zool.* iepure de câmp

λαγοτόμαρο, το *subst.* piele de iepure

λαγουδέρα, η *subst. mar.* bară de timonă, de cârmă

λαγούμι, το *subst.* 1. galerie subterană 2. *milit.* scobitură în pământ în care se așază materialul exploziv pentru detonare

λαγούτο, το *subst. muz.* vezi **λαούτο**

λαγωνικό, το *subst.* 1. copoi, câine de vânătoare 2. *fig.* polițist, copoi

λαγωχειλία, η *subst. med.* buză de iepure

λαγώχειλ-ος, -η, -ο *adj.* cu buză de iepure

λαδάς, ο *subst.* 1. negustor de ulei 2. producător de ulei

λαδέμπορος, ο *subst.* negustor de ulei

λαδερ-ός, -ή, -ό *adj.* uleios(-oasă)

λαδ-ής, -ιά, -ί *adj.* de culoarea uleiului

λάδι, το *subst.* ulei // *η θάλασσα είναι ~* marea este ca uleiul (liniștită) // *βγήκε ~* a ieșit cu bine // *τού βγαλε το λάδι* l-a stors de vlagă

λαδιά, η *subst.* 1. pată de ulei 2. *fig.* înșelăciune, escrocherie

λαδικό, το *subst.* uleieră (pentru servit uleiul la masă)

λαδόκολλα, η *subst.* hârtie pergament / de împachetat

λαδολέμονο, το *subst. culin.* amestec de ulei cu suc de lămâie folosit ca sos

λαδομπογιά, η *subst.* vopsea de ulei

λαδόξιδω, το *subst.* amestec de ulei cu oțet

λαδόπανο, το *subst.* pânza în care se învește copilul imediat după botez

λαδόχαρτο, το *subst.* vezi **λαδόκολλα**

λάδω-μα, -ματος, το *subst.* 1. ungere 2. *fig.* mi-tuire

λαδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, λαδωμένος *v.t.* și *i.* 1. a unge (cu ulei) 2. a gresa (utilaje) 3. a mânji, a murdări, a păta cu ulei 4. (*d. păr*) a se îngreșa 5. *fig.* a mitui

λαδωτήρι, το *subst.* gresor cu presiune

λαζάνια, τα *subst. pl. culin.* lasagna

λάζος, ο *subst.* briceag

λαζουρίτης, ο *subst. mîn.* lazurit

λαθεμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* greșit(-ă), eronat(-ă)

λαθ-εύω, -εψα, (λαθεμένος) *v.i.* a greși; a da greș
 λάθ-ος, -ους, το *subst.* greșeală, eroare // **κατά**
 ~ din greșeală // **τυπογραφικό** ~ eroare tipo-
 grafică // **αν δεν κάνω** ~ dacă nu greșesc // **τα**
 -η **είναι για τους ανθρώπους** orice om poate
 greși

λαθούρι, το *subst. bot.* mazărice

λαθραί-ος, -α, -ο *I. adj.* clandestin(-ă), ascuns(-ă)

II. adv. (-α) în secret, pe ascuns

λαθραλεια, η *subst.* pescuit clandestin, braconaj

λαθραναγνώστ-ης, ο, -στρια, η *subst.* persoană
 care citește ziarul etc. celui care stă alături

λαθρεμπορικ-ός, -ή, -ό *adj.* de contrabandă

λαθρεμπόριο, το *subst.* contrabandă

λαθρέμπορος, ο *subst.* contrabandist

λαθρεπιβάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* călător(-oare)
 clandestin(-ă)

λαθροθήρας, ο *și* λαθροκυνηγός *subst.* vânzător
 clandestin, braconier

λαθροθηρία, η *subst.* braconaj

λαθροκυνηγός, ο *subst.* vezi λαθροθήρας

λαθρομετανάστευση, η *subst.* emigrație ilegală

λαθρομετανάστης, ο *subst.* emigrant ilegal

λαθροχειρία, η *subst.* 1. escamotare, eschivare,
 sustragere

λαϊδη, η *și* λέδη *subst.* lady

λαϊκισμός, ο *subst. pol.* populism

λαϊκ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. popular(-ă) 2. laic(-ă) //
 -ή **αγορά** piață sub cerul liber care se mută cu
 fiecare zi a săptămânii în alt cartier *II. adv. (-ά)*
 în mod popular

λαϊκότητα, η *subst.* popularitate

λαίλαπα, η *subst.* vijelie

λαίμαργία, η *subst.* lăcomie

λαίμαργ-ος, -η, -ο *I. adj.* lacom(-ă) *II. adv. (-α)*
 cu lăcomie, lacom

λαίμαριά, η *subst.* tânjală

λαίμητμος, η *subst.* ghilotină

λαίμοδετης, ο *subst.* cravată

λαίμόπνοος, ο *subst.* durere de gât

λαίμ-ός, ο *subst.* 1. gât, gâtlee // **τον έπιασε από**
το -ό l-a apucat de gât // **χρεωμένος ως το -ό**
 îndatorat până în gât // **παίρνω στο -ό** μου
 (*fig.*) a distruge // **έβγαλα το -ό** μου να φω-
 νάζω am răgușit strigând 2. **τα -ά** amigdalele
 3. **τα -ά** amigdalită, faringită

λάιτ μοτιφ, το *subst. muz. invar.* laitmotiv

λακ, η *subst. invar.* fixativ (pentru menținerea
 coafurii)

λάκα, η *subst.* lac (de mobilă)

λακ-άω, -ισα *v.i.* a pleca repede, a o lua la sănă-
 toasa

λακέρδα, η *subst.* lacherdă

λακές, ο *subst.* lacheu, valet

λακ-ίζω, -ισα *v.i.* a pleca repede, a o lua la picior

λακκάκι, το *subst.* gropiță (în obraji)

λάκκ-ος, ο *subst.* groapă // ~ των λεόντων groa-
 pa leilor // **οκάβω** το -ο a unelti // **όποιος**
οκάβει το -ο του αλλοιunuού πέφτει ο ίδιος
 μέσα cine sapă groapa altuia cade singur în ea

λακκούβα, η *subst.* groapă mică

λακτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, λακτισμένος *v.t.* a lovi
 cu piciorul

λάκτιο-μα, -ματος, το *subst.* lovitură cu piciorul

λακωνικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. laconian(-ă), din re-
 giunea Laconiei 2. laconic(-ă) *II. adv. (-ά)* în
 mod laconic

λακωνικότητα, η *subst.* laconism, concizie

λάλη-μα, -ματος, το *subst.* ciripit

λαλιά, η *subst.* vorbire, voce, glas, grai; dialect,
 idiom // **δεν άκουσα ακόμα τη ~** του nu i-am
 auzit încă vocea // **τοπική ~** idiom local

λαλουμένη, η *subst.* limba vorbită

λαλ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a vorbi, a grai 2. (*d. pășări*) a
 cânta, a ciripi // **όταν -ούν** οι πετεινοί la cân-
 tatul cocoșilor 3. (*d. instrumente muzicale*) a
 scoate sunete caracteristice 4. a flecări, a trăn-
 căni

λάμα, η *subst.* 1. limba unui cuțit, unui obiect tă-
 ios 2. lamă de ras.

λάμα, η *și* το *subst. invar. zool.* lamă

λάμα, ο *subst. invar. relig.* lama, preot-călugăr
 budist // **Δαλαί ~** Dalai-lama

λαμαρίνα, η *subst.* 1. tablă (metalică) 2. tavă mare

λαμβάνω, έλαβα (*να* ληφθώ) *v.t.* a lua, a primi,
 a obține, a duce cu sine // ~ μέρος a lua parte

λάμδα, το *subst. invar.* litera Λ, λ (lamda) a
 alfabetului grecesc

λαμέ, το *subst. invar. text.* lamé

λάμιτα, η *subst. mit.* 1. monstru, ființă fabuloasă
 care mănâncă oameni 2. *fig.* femeie rea, vrăji-
 toare

λαμνοκόπος, ο *subst.* vâslas

λάμνω *v.i.* a vâsli

λάμπα, η *subst.* 1. lampă // **η ~** ραδιοφώνου
 lampa aparatului de radio // **η ~** με πετρέλαιο
 lampă cu gaz 2. bec

λαμπάδα, η *subst.* lumânare mare

λαμπαδηφορία, *și* λαμπαδηδρομία, η *subst.* re-
 tragere cu torțe

λαμπαδ-ιάζω, -ιασα, λαμπαδιασμένος *v.i.* a
 arde cu flacără

λαμπαδιασ-μα, -ματος, το *subst.* ardere cu fla-
 cără

λαμπάντα, η *subst.* lambadă, dans latinoamerican
 λαμπερ-ός, -ή, -ό *adj.* strălucitor(-oare), sclipi-
 tor(-oare), lucitor(-oare)

λαμπικάρισμα, -ματος, το *subst.* distilare, rafinare, filtrare, curățire, purificare
λαμπικάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, λαμπικαρισμένος *v.t.* a distila, a rafina, a filtra, a purifica
λαμπικός, ο *subst.* 1. alambic 2. *fig.* (d. un spațiu etc.) foarte curat, curat bec
λαμπιόνι, το *subst.* lampă electrică mică; lampion
λαμποκοπ-ώ și **λαμποκοπ-άω, -ησα** *v.i.* 1. a străluci, a sclipi, a luci, a scânteia 2. a străluci de curățenie
λαμπρότητα-ος, -η, -ο I. *adj.* de Paști II. *subst.* τα -α hainele de Paști, hainele de sărbătoare
λαμπρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. strălucitor(-oare) // το -ό φως του ήλιου lumina strălucitoare a soarelui 2. splendid(-ă) 3. impozant(-ă) II. *adv.* (-ά) excelent, superb, splendid
λαμπρότητα, η *subst.* 1. strălucire 2. splendoare 3. *fig.* grandoare, măreție
λαμπρ-ύνω, -υνα *v.t.* 1. a face ceva să strălucească 2. a da măreție, glorie
λαμπτήρας, ο *subst.* bec
λαμπυρ-ίζω, -ισα *v.i.* a scânteia
λαμπύρισμα, -ματος, το *subst.* strălucire, scilpire, lucire, scânteiere
λάμπα, **έλαμπα** *v.i.* a lumina, a străluci, a luci, a sclipi // ο ήλιος λάμπει soarele strălucește // το πρόσωπό του έλαμπε από χαρά fața lui îi strălucea de bucurie // ό, τι λάμπει δεν είναι χρυσός nu tot ce zboară se mănâncă
λάμψη, η *subst.* strălucire, scilpire, lucire, lustru, lustru
λανάρι, το și **λανάρα**, η *subst.* darac
λαναρ-ίζω, -ισα *v.t.* a dărăci
λανθάν-ων, -ουσα, -ον *adj.* latent(-ă) // -ουσα *δυσαρέσκεια* nemulțumire latentă
λανθασμέν-ος, -η, -ο *adj.* greșit(-ă), eronat(-ă), inexact(-ă)
λανολίνη, η *subst.* lanolină
λansάρισμα, -ματος, το *subst.* lansare
λans-άρω, -αρα și **-άρισα, -αρίστηκα** *v.t.* a lansa
λάντζα, η *subst.* 1. spălățul vaselor 2. *mar.* barcă mică
λανξ(ι)ήρης, ο, -ισσα și -α, η *subst.* spălător(-easă) de veselă la restaurant, ajutor de bucătar
λάξευ-μα, -ματος, το *subst.* cioplire, sculptare
λαξευτ-ός, -ή, -ό *adj.* cioplit(-ă), sculptat(-ă)
λαξ-εύω, -ευσα și **-εύτηκα, λαξε(υ)μένος** *v.t.* a ciopli, a sculpta
λαογραφία, η *subst.* folclor
λαογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* folcloric(-ă), de folclor // -ές έρευνες cercetări de folclor
λαογράφ-ος, -ο, -η *subst.* folclorist(-ă)
λαοκρατία, η *subst. pol.* 1. putere populară 2. republică socialistă

λαοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* 1. privind puterea populară 2. al, a ai, ale unei republici socialiste
λαομίσητ-ος, -η, -ο *adj.* detestat(-ă) / urât(-ă) de popor
λαοπλόκος, ο *subst. pol.* demagog
λαοπρόβλητ-ος, -η, -ο *adj. pol.* ales(-easă) al(a) poporului
λαός, ο *subst.* 1. popor; populație 2. națiune 3. mase populare 4. majoritatea populației 5. poporul de jos
λάου λάου *adv.* încetul cu încetul, cu abilitate
λαουτάρ-ης și **λαουτιέρ-ης**, ο (*pl.* -ηδες) *subst. muz.* lăutar
λαούτο, το *subst. muz.* lăută
λαοφιλ-ής, -ής, -ές *adj.* iubit(-ă) de popor, popular(-ă)
λαπαροτομία, η *subst. med.* laparotomie, celiotomie
λαπ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* 1. terci de orez 2. *fig.* om moale, fără vlagă
λαρδί, το *subst.* slănină
λάρνακα, η *subst.* 1. sicriu, coșciug 2. urnă funerară 3. raclă, relicvariu
λάρος, ο *subst. ornit.* pescăruș
λαρύγγας, ο și **λαρούγγι**, το *subst.* laringe // έβγαλε το ~ του από τις φωνές și-a rupt gura țipând
λαρυγγικ-ός, -ή, -ό *adj.* laringian(-ă)
λαρυγγισμός, ο *subst. muz.* vocaliză
λαρυγγίτιδα, η *subst. med.* laringită
λαρυγγολόγ-ος, -ο, -η *subst.* laringolog(-ă)
λαρυγγοσκόπιο, το *subst.* laringoscop
λασκάρισμα, -ματος, το *subst.* 1. lărgire 2. relaxare, destindere
λασκ-άρω, -αρα și **-άρισμα, λασκαρισμένος** I. *v.t.* 1. a slăbi, (d. un nod) a lărgi 2. a face să devină mai puțin încordat(-ă) II. *v.i.* a se relaxa, a se destinde, a se liniști după un efort susținut
λάσκ-ος, -α, -ο I. *adj.* relaxat(-ă), liniștit(-ă), destins(-ă) II. *adv.* (-α) în mod calm, relaxat
λάσο, το *subst.* lasou
λάσπη, η *subst.* (și *fig.*) 1. noroi, glod, tină, mâl, nămol 2. *fig.* acuzație nefondată
λαστολογία, η *subst.* 1. calomniere murdară a adversarului 2. acuzații murdare
λασπόλουτρο, το *subst.* baie de nămol
λασπονέρι și **λασπόνερο**, το *subst.* apă cu noroi
λασπουριά, η *subst.* loc plin de noroi; mocirlă, mlaștină
λασπώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. (d. un teren) plin(-ă) de noroi 2. noroi(-oasă)
λασπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, λασπωμένος I. *v.t.* a murdări de noroi, a umple de noroi II. *v.i.* (d. pastele făinoase) a se muia, a se face terci

λαστέξ, το *subst. invar.* burtieră

λαστιχέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* din cauciuc, făcut(-ă) din cauciuc

λάστιχο, το *subst.* 1. cauciuc 2. elastic 3. anvelopă, pneu

λατέρνα, η *subst. muz.* flășnetă

λατερνατζής, ο *subst.* flășnetar

λατινικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* latin(-ă) II. *subst.*

λατινικά, τα *pl.* limba latină; lecția de latină

λατιν-ιστής, ο, -ιστρια, η *subst.* latinist(-ă)

λατινιστί *adv. inv.* pe latinește, în limba latină

λατινοαμερικάνικ-ός, -η, -ο *adj.* latino-american(-ă)

λατινογεν-ής, -ής, -ές *adj.* (d. o limbă) de origine latină, neolatin(-ă), romanic(-ă)

λατομείο, το *subst.* carieră (de piatră, marmură etc.)

λατόμος, ο *subst.* muncitor la carieră de piatră, de marmură etc.

λάτρα, η *subst.* 1. grija casei 2. curățenia casei

λατρεία, η *subst.* 1. dragoste nemărginită pentru Dumnezeu 2. (și *fig.*) adorație, cult, venerație

λατρευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de adorație, de adorare

λατρευτ-ός, -ή, -ό *adj.* adorabil(-ă)

λατρ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **λατρεμένος** *v.t.* 1. a-l iubi pe Dumnezeu 2. a adora

λάτρ-ης, ο (*pl.* -εις) *subst.* adorator(-oare)

λαφίνα, η *subst. zool.* cerboaică

λαφυραγωγή și **λαφυραγωγία**, η *subst.* jaf, jefuire, prădare

λαφυραγωγ-ώ, -ησα *v.t.* a jefui, a prăda

λάφυρο, το *subst.* pradă, captură

λαχαίνω, **έλαχα** I. *v.t.* 1. a întâlni // **τον έλαχε** στη μέση του δρόμου l-a întâlnit în mijlocul drumului 2. a-i reveni // **μου έλαχε** ο κλήρος mi-a revenit lotul II. *v. impers.* a se întâmpla // **λαχαίνει καμιά φορά** se întâmplă câteodată

λαχαναγορά, η *subst.* piață de legume (și fructe)

λαχαν-ιάζω, -ισα, **λαχανιασμένος** *v.i.* a gâfâi, a-și pierde respirația

λαχάνιασ-μα, -ματος, το *subst.* gâfâială, gâfâire, gâfâit

λαχανίδα, η *subst. bot.* varză mică

λαχανικά, τα *subst. pl.* legumă, zarzavat

λαχανόκηπος, ο *subst. bot.* grădină de zarzavaturi

λάχανο, το *subst.* varză

λαχείο, το *subst.* 1. loterie // **του έπese το ~** a câștigat la loterie 2. bilet de loterie 3. întâmplare

λαχειοπώλης, ο *subst.* vânzător de bilete de loterie

λαχειοφόρ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* care are drept de participare la tragerile la sorți (obligațiuni etc.)

λαχνός, ο *subst.* loz // **τραβώ -ό** a trage un loz // ~ **σε φάκελο** loz în plic

λαχτάρα, η *subst.* 1. dorință arzătoare 2. emoție, neliniște 3. nerăbdare

λαχταρ-ίζω, -ισα, **λαχταρισμένος** *v.t.* și *i.* 1. a tresări, a sări în sus 2. a tremura, a dărdăi 3. a (se) înfricoșa, a (se) speria

λαχταριστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. (d. un pește) care se zbate, se zvârcolește 2. dori(-ă) II. *adv.* (-ά) cu mare dorință

λαχταρ-ώ și **λαχταρ-άω**, -ησα *v.t.* a dori cu ardore

λέαινα, η *subst. zool.* leoaică

λεβ, το și **λέβα**, η *subst.* leva, unitate monetară a Bulgariei

λεβάντα, η *subst. bot.* 1. levănțică 2. lavandă

λεβάντες, ο *subst.* vânt de răsărit

λεβαντίν-ος, -ο, -α, η *subst.* european crescut în Asia, levantin(-ă)

λεβέντ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* 1. bărbat frumos; femeie frumoasă 2. viteaz, voinic 3. *fig.* suflet mare

λεβεντιά, η *subst.* 1. vitejie, voinicie 2. mărinimie

λεβέντικ-ός, -η, -ο I. *adj.* 1. (d. un bărbat) frumos(-oasă) 2. vitejesc(-ească) 3. cu suflet mare II. *adv.* (-α) voinicește, curajos

λεβεντον-ιός, ο, -ιά, η *subst.* voinic tânăr

λέβητας, ο *subst.* cazan

λεβητοστάσιο, το *subst.* sala cazanelor

λεβ-ιός, ο (*pl.* -ιέδες) și **λεβιέ**, το *subst.* levier

λεγάμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj. iron.* numitul(-a); dumnealui, dumneaei

λέγειν, το *subst. invar.* elocință; ușurință în exprimare

λεγεώνα, η *subst.* legiune // ~ **των ξένων** legiunea străină

λεγεωνάριος, ο *subst.* soldat legionar

λέ(γ)ω, **είπα**, **ειπώθηκα** și **έχθηκα**, **ειπωμένος** I. *v.t.* 1. a spune, a zice, a vorbi // **αυτό μόνο σου το ~** îți spun doar asta // **θέλω να πω** vreau să zic // **ποιός θα τό' λεγε**; cine ar fi zis? // **εγώ το ~ εγώ το ακούω** eu vorbesc, eu aud 2. a cânta // **πες μας ένα τραγούδι** cântă-ne un cântec 3. a însemna (cu **θα**) // **ξέρεις τι θα πει αυτό** știi ce înseamnă asta 4. a crede, a ști (pe cineva) // **δεν θα τον έλεγα** τοσο έξυπνο nu-l știam așa de deștept II. *v.r.* **λέγομαι** 1. a se numi // **πώς λέγεστε**; cum vă numiți? 2. **λέγεται** (impers.) // ~ **ότι** se spune că

λεζάντα, η *subst.* legendă (a unei hărți)

λεηλασία, η *subst.* jaf, jefuire, prădare

λεηλατ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **λεηλατημένος** *v.t.* a jefui, a prăda, a pustii, a devasta

λέι, το *subst. invar.* leu, lei, unitatea monetară a României
λεία, η *subst.* 1. pradă, captură 2. prada unui animal sălbatic
λεί-αίνω, -ανα, -άθηκα, λειασμένος *v.t.* a netezi, a șlefui
λείανση, η *subst.* netezire, șlefuire
λείζερ, το *subst.* laser
λεί-ος, -α, -ο *adj.* neted(-ă), șlefuit(-ă)
λείπω, έλειψα *v.i.* a lipsi, a absenta, a nu fi de față // έλειψε από τη συνεδρίαση a lipsit de la ședință // το λείπουν τα αναγκαία îi lipsesc cele necesare // λίγο έλειψε να πέσει puțin a lipsit să nu cadă // αυτό μου έλειπε ακόμα asta îmi mai lipsea
λειρί, το *subst.* creastă (la cocoș)
λειτούργη-μα, -ματος, το *subst.* serviciu, funcție public(-ă) // το επάγγελμα του δασκάλου είναι ~ meseria de învățător e o funcție publică
λειτουργί-α, η *subst.* 1. funcționare // η του σχολείου είναι ομαλή, funcționarea școlii e normală 2. atribuție; funcție // οι δημόσιες -ες atribuții publice // οι -ες οργάνων του σώματος funcțiile organelor corpului 3. bis. liturghie, slujbă, serviciu divin
λειτουργιά, η *subst.* prescură
λειτουργικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. funcțional(-ă) 2. bis. liturgic(-ă) *II. subst. bis.* η -ή liturgica, ramură a teologiei privind interpretarea cultului divin
λειτουργικότητα, η *subst.* funcționalitate
λειτουργισμός, ο *subst.* funcționalism
λειτουργ-ός, -ο, -η *subst.* funcționar(-ă) // δημόσιος ~ funcționar public
λειτουργ-ώ, -ησα, -ήθηκα, λειτουργημένος *I. v.i.* 1. a funcționa, a fi în funcțiune 2. a se purta, a se comporta 3. a-și exercita funcția, rolul 4. (și -άω) bis. a oficia serviciul divin / sfânta liturghie *II. v.r.* -ούμαι a participa la sfânta liturghie, a se duce la biserică // το Πάσχα -ήθηκα στο χωριό μου de Paști m-am dus la biserică în satul meu
λειχήνα, η *subst.* 1. bot. lichen 2. med. boală de piele, spuzeală
λειψανδρία, η *subst.* lipsă numerică de bărbați
λειψανο, το *subst.* 1. rest, rămășiță 2. rămășițele pământești ale defunctului
λειψανοθήκη, η *subst.* raclă (pentru sfintele moaște)
λειψ-ός, -ή, -ό *adj.* cu lipsuri, incomplet(-ă), lacunar(-ă), defectuos(-oasă)
λειψωδρία, η *subst.* lipsă de apă
λεκ, το *subst.* lec, unitate monetară a Albaniei

λεκάνη, η *subst.* 1. chiuvetă 2. lighean 3. bazin // η ~ της Μεσογείου bazinul Mediteranei 4. anat. bazin
λεκανοπέδιο, το *subst. geogr.* bazin
λεκές, ο *subst.* pată
λεκ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, λεκισμένος *I. v.t.* a păta; a face o pată *II. v.i.* a se păta, a se murdări
λέκισ-μα, -ματος, το *subst.* pătare; murdărire cu pete
λεκιθίνη, η *subst.* lecitină
λεκτικό, το *subst.* exprimare
λεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de limbaj, de exprimare
λέκτορας, ο *subst.* lector
λελέκι, το *subst. ornit.* barză
λεμβοδρομία, η *subst. mar.* regată, cursă între ambarcații sportive cu vele
λέμβος, η *subst.* barcă, luntre
λεμονάδα, η *subst.* limonadă, limonată, citronadă
λεμόνι, το *subst.* lămâie
λεμονιά, η *subst. bot.* lămâi (pom)
λεμονόκουπα, η *subst.* jumătatea de lămâie stoarsă
λεμονοστύφτης, ο *subst.* storcător de lămâie
λεμφικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* limfatic(-ă) // -ό σύστημα sistem limfatic // -ά γάγγλια ganglionii limfatici
λέμφος, η *subst.* limfă
λέξη, η *subst.* cuvânt, vorbă // κατά ~ μετάφραση traducerea cuvânt cu cuvânt // με άλλες -εις cu alte cuvinte // όλα αυτά είναι κενές -εις toate acestea sunt vorbe goale // δεν έβγαλε ~ n-a scos nici o vorbă
λεξικό, το *subst.* dicționar, lexicon
λεξικογραφία, η *subst.* lexicografie
λεξικογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* lexicografic(-ă), de lexicografie
λεξικογράφ-ος, -ο, -η *subst.* lexicograf(-ă)
λεξικολογία, η *subst.* lexicologie
λεξιλόγιο, το *subst.* vocabular; lexic
λεοντάρι, το *subst. zool.* vezi λιοντάρι
λεοντή, η *subst.* piele de leu
λεοντόκαρδ-ος, -η, -ο *adj.* viteaz(-ă)
λεοπάρδαλη, η *subst. zool.* leopard
λέπι, το *subst.* solz
λεπίδα, η și λεπίδι, το *subst.* lamă (de cuțit etc.)
λεπιδόπτερα, τα *subst. pl. zool.* lepidoptere
λεπιδωτ-ός, -ή, -ό *adj.* solzos(-oasă)
λέπρα, η *subst. med.* lepră
λεπροκομείο, το *subst.* leprozerie
λεπρ-ός, -ή, -ό *adj. med.* lepros(-oasă)
λεπτ-αίνω, -υνα *v.t.* și *i.* a (se) subția
λεπτεπλίεπτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. foarte delicat(-ă), sensibil(-ă) 2. iritabil(-ă)

λεπτό, το *subst.* 1. lepta (a suta parte a drahmei grecești) 2. minut (a 60-a parte a orei)

λεπτοδείκτης, ο *subst.* minutar

λεπτοκαμωμέν-ος, -η, -ο (*part. ca adj.*) 1. suplu(-ă), zvelt(-ă), subțire 2. migălit(-ă), lucrat(-ă) cu me-ticulozitate

λεπτολογία, η *subst.* minuțiozitate, migală

λεπτολόγ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* minuțios(-oasă), migălos(-oasă), scrupulos(-oasă)

λεπτολογ-ώ, -ησα *v.t.* a examina minuțios, a cerceta atent, amănunțit

λεπτομέρεια, η *subst.* amănunt, detaliu

λεπτομερειακ-ός, -ή, -ό și **λεπτομερ-ής**, -ής, -ές I. *adj.* amănunțit(-ă), detaliat(-ă), minuțios(-oasă) II. *adv.* (-ά) și (-ώς) în mod amănunțit, în mod detaliat

λαπ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. subțire // -ο έντερο intestin subțire 2. slab(-ă), subțire la trup // -ή κοπέλα fată subțire la trup 3. mărunț(-ă), fin // -ή άμμος nisip mărunț 4. *fig.* delicat // -ή κατάσταση situație delicată 5. fin // -ό πνεύμα spirit fin 6. *fig.* elegant(-ă) // οί τρόποι maniere elegante 7. subtil(-ă) // -ό άρωμα parfum subtil

λεπτότητα, η *subst.* 1. subțirime 2. finețe // ~ πνεύματος finețe de spirit 3. delicatețe 4. *fig.* eleganță

λεπτοφυ-ής, -ής, -ές *adj.* delicat(-ă) din fire

λέρα, η *subst.* 1. murdărie 2. *fig.* escroc, om șiret, viclean

λερ-ός, -ή, -ό *adj.* murdar(-ă), soios(-oasă), jegos(-oasă), pătat(-ă)

λέρω-μα, -ματος, το *subst.* murdărie, mănjire

λερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **λερωμένος** *v.t.* 1. (și *fig.*) a murdări, a mânji, a păta 2. *fig.* a face de rușine

λεσβία, η *subst.* lesbiană

λεσβιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. lesbian(-ă), care aparține insulei / din Lesbos (Mitylene) 2. care se referă la femeie lesbiană

λεσβιασμός, ο *subst.* lesbianism

λέσι, το *subst.* 1. leș, cadavru, hoit, stârv 2. *fig.* miros foarte urât

λέσχη, η *subst.* 1. club 2. tripou

λέστος, ο *subst.* om prost îmbrăcat / neîngrijit și murdar

λεύγα, η *subst.* leghe

λεύκα, η *subst.* bot. plop

λευκ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, **λευκασμένος** *v.t.* a albi, a înălbi, a face ceva alb

λεύκανση, η *subst.* albire

λευκαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* de albire, care face să se albească rufele (substanțe)

λεύκιν-ος, -η, -ο *adj.* din lemn de plop

λευκοκύταρο, το *subst.* leucocită, globulă albă

λευκοπλάστης, ο și **λευκοπλάστ**, το *subst. invar. farm.* leucoplast

λευκόρροια, η *subst. med.* leucoree

λευκ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. (și *fig.*) alb(-ă) // -ή φυλή rasa albă // -ή ψήφος vot alb // -ή σημαία steag alb // *inv.* εν λευκώ în alb 2. curat(-ă), imaculat(-ă) II. *subst.* το -ό culoarea albă, albeață

λευκοσίδηρος, ο *subst.* tinichea

λευκότητα, η *subst.* albeață, culoare albă

λευκόχρυσος, ο *subst.* platină

λεύκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. album 2. albușul de ou 3. albumină 4. *med.* albuminurie

λευκωματοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* albuminoid(-ă) // -είς ουσίες substanțe albuminoide

λευτεριά, η *subst.* libertate

λεύτερ-ος, -η, -ο *adj.* liber(-ă)

λεύτερ-ωνω, -ωσα, -ώθηκα, **λευτερωμένος** *v.t.* a elibera

λευχαιμία, η *subst. med.* leucemie

λεφτά, τα *subst. pl.* bani // έχει πολλά ~ are mulți bani

λεφτό, το *subst.* minut

λεφτουδάκια, τα *subst. pl. fam.* păraluțe, bănișori // κάτι ~ ceva păraluțe

λεχρίτης, ο, -ισσα, η *subst.* om de nimic, fără căpătai, vagabond(-ă)

λεχώνα, η *subst.* lăuză

λεχωνιά, η *subst.* lăuzire

λέω *v.t.* vezi λέγω

λέ-ων, -οντος, ο *subst.* 1. zool. leu // η μερίδα του -οντος partea leului 2. *astr.* Λέων zodia Leului (constelație)

λεωφορείο, το *subst.* autobuz

λεωφορειούχος, ο *subst.* proprietar de autobuz

λεωφόρος, η *subst.* bulevard, magistrală

λήγουσα, η *subst. gram.* silaba finală

λήγω, έληξα *v.i.* a expira, a se încheia, a ajunge la scadență, a se termina, a ajunge la termen // η προθεσμία λήγει την άλλη βδομάδα termenul expiră săptămâna viitoare

λήθαργος, ο *subst.* letargie

λήθη, η *subst.* uitare

ληκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* final(-ă), terminal(-ă)

λήκυθος, η *subst. antic* lekythos (vas pentru parfum etc.)

λημέρι, το *subst.* 1. bărlug, vizuină, 2. *fig.* cuib (de hoți)

λήμ-μα, -ματος, το *subst.* leamă, articol de dicționar

ληνός, ο *subst.* lin, vas în formă de jgheab în care se adună și se storc strugurii

λήξη, η *subst.* 1. încheiere, terminare, expirare // η ~ της βουλευτικής συνόδου încheierea sesi-

unii parlamentare // **ημερομηνία** λήξεως data expirării 2. scadență, termen // **fin. η ~ του γραμματίου** scadența poliței

ληξιαρχείο, το *subst.* serviciu de stare civilă
ληξιαρχικ-ός, -ή, -ό *adj.* de stare civilă // **-ά βιβλία** registre de stare civilă // **-ές πράξεις** acte de stare civilă

ληξιαρχος, ο *subst.* ofițer de stare civilă
ληξιπρόθεσμο-ος, -η, -ο *adj.* scadent(-ă), ajuns(-ă) la scadență

λήπτης, ο *subst.* destinatar, cel care primește
λησμονιά, η *subst.* uitare
λησμον-ώ, -ησα, -ήθηκα, **λησμονημένος** *v.t. și i.* a uita, a nu-și aminti ceva

λημοσύνη, η *subst.* uitare
λήσαρχ-ος, ο, **-ίνα**, η *subst.* șef(-ă) de bandiți, de tâlhari

ληστεία, η *subst.* tâlhărie, jefuire, prădare, banditism

ληστ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **ληστε(υ)μένος** *v.t. a* jefui, a prăda, a spolia, a tâlhări

ληστής, ο *subst.* bandit, tâlhar, hoț
ληστοσυμμορία, η *subst.* bandă de tâlhari, de hoți
ληστρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* banditesc(-ească), tâlhăresc(-ească) II. *adv.* (-ά) în mod banditesc, tâlhăresc

λήψη, η *subst.* 1. primire 2. luare 3. filmare
λιάζω **έλιασα**, **λιάστηκα**, **λιασμένος** *v.t. a* expune la soare

λιακάδα, η *subst.* 1. lumina soarelui 2. timp cu soare

λιακωτό, το *subst.* balcon / terasă / verandă în-sorit(-ă)

λίαν *adv. inv.* mult, foarte mult // **~ καλώς** foarte bine

λιανά, τα *subst. pl.* bani mărunți, mărunțiș // **δεν έχω** ~ nu am bani mărunți

λιαν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **λιανισμένος** *v.t. a* tăia în bucăți // **~ το ψητό και το μοιράζω στο τραπέζι** tai friptura și o împart la masă

λιανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* (d. comerț) cu amănuntul, în detaliu // **-ή πώληση** vânzare în detaliu II. *adv.* (-ά) cu amănuntul

λιάνισμο, -ματος, το *subst.* tăiere în bucăți

λιανοπουλητής, ο *subst.* vânzător cu amănuntul
λιαν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. subțire, slab(-ă) // **-ή μέση** talie subțire 2. pe înțeles // **να μου τα κάνεις -ά** să-mi explici pe înțeles

λιανotράγουδο, το *subst.* distih în cântece populare grecești

λιαστ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. alimente) uscat(-ă) la soare

λιβάδι, το *subst.* pășune, fâneață, pajiște
λιβαδίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de pășune, de fâneață

λιβάνι, το *subst.* tămâie
λιβαν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **λιβανισμένος** *v.t. (și fig.) a* tămâia

λιβάνισμα, -ματος, το *subst.* (și *fig.*) tămâiere

λιβανιστήρι, το *subst.* cădelniță

λιβανωτός, ο *subst.* 1. tămâie 2. *fig.* tămâiere

λίβας, ο *subst.* vânt de sud-vest

λιβελογράφημα, ματος, το *subst.* pamflet

λιβελογραφία, η *subst.* scrierea pamfletelor

λιβελογράφος, ο *subst.* pamfletar

λίβελος, ο *subst.* pamflet

λίβικρουμ, το *subst.* living-room, cameră de zi

λίβρα, η *subst.* livră, unitate de măsură pentru greutate și pentru capacități

λίβρα, η *subst.* livrea

λίβυκ-ός, -ή, -ό *adj.* libian(-ă)

λίγδα, η *subst.* 1. untură, grăsime 2. pată de untură/grăsime

λιγδ-ιάζω, -ιασα, λιγδιασμένος *v.t. și i. a* (se) murdări cu untură / grăsime

λιγδ-ώνω, -ωσα, λιγδωμένος *v.t. vezi* **λιγδιάζω**

λιγνίτης, ο *subst.* lignit

λιγνιτωρυχείο, το *subst.* mină de lignit

λιγν-ός, -ή, -ό *adj.* subțire, slab(-ă), suplu(-ă)

λίγο *adv.* puțin, un pic, nițel // **σε ~** imediat, pe curând, peste puțin timp // **~ încet-încet** // **κάθε ~ και λιγάκι** foarte des // **για ~** pentru puțin timp // **παρά ~ να πέσει** aproape să cadă

λιγόζω-ος, -η, -ο *adj.* care are viață scurtă, care trăiește puțin timp

λιγοήμερ-ος, -η, -ο *adj.* care durează de câteva zile

λιγοθυμία, η *subst.* vezi **λιποθυμία**

λιγοθυμ-ώ și **λιγοθυμ-άω, -ησα, λιγοθυμισ-ένος** *v.t. a* leșina, a-și pierde cunoștința

λιγόλογ-ος, -η, -ο *adj.* care vorbește puțin

λιγομίλητος, -η, -ο *adj.* care vorbește rar

λίγ-ος, -η, -ο *adj.* puțin(-ă) // **-ος χρόνος** puțin timp // **-α χρήματα** puțini bani // **με -α λόγια** cu puține cuvinte // **ήπιε -ο νερό** a băut puțină apă

λιγοστ-εύω, -εψα, λιγοστεμένος *v.t. și i. a* (se) împușina, a (se) micșora, a (se) reduce

λιγοστ-ός, -ή, -ό *adj.* prea puțin(-ă), insuficient(-ă)

λιγούρα, η *subst.* amețeață (provocată de foame)

λιγουρ-εύομαι, -εύτηκα *v.d. a* pofti ceva

λιγουρ-ιάζω, -ιασα, λιγουριασμένος *v.t. și i. a* (se) sătura

λιγόφαγ-ος, -η, -ο *adj.* care mănâncă puțin

λιγόχρον-ος, -η, -ο *adj.* de scurtă durată

λιγοψυχιά, η *subst.* 1. timiditate 2. frică, lipsă de curaj

λιγόψυχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. timid(-ă) 2. fricos (-oasă), lipsit(-ă) de curaj
λιγοψυχ-ώ și **λιγοψυχ-άω, -ησα** *v.i.* a-și pierde curajul
λίγω-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a se simți sătul
λιγ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, λιγωμένος *v.t.* a provoca greață/amețeală
λιθάνθρακας, ο *subst.* cărbune de pământ
λιθανθρακοφόρ-ος, -ος și **-α, ο** *adj.* carbonifer(-ă)
λιθάρι, το *subst.* pietricică
λιθίαση, η *subst. med.* litiază
λίθιν-ος, -η, -ο *adj.* de piatră // *ist.* -η *εποχή* epoca de piatră
λίθιο, το *subst. chim.* litiu
λιθοβολισμός, ο *subst.* omorârea cu pietre, lapidare
λιθοβολ-ώ, -ησα, -ήθηκα, λιθοβολημένος *v.t.* a omori pe cineva cu pietre
λιθογραφείο, το *subst.* atelier litografic
λιθογραφία, η *subst.* 1. litografie 2. litografiere
λιθογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* litografic(-ă)
λιθογράφ-ος, -ο, -η *subst.* litograf(-ă)
λιθοδομή, η *subst.* așezarea de pietre într-un zid/perete
λιθοξόος, ο *subst.* cioplitor în piatră / marmură
λίθος, ο *subst.* piatră // **θεμέλιος** ~ piatră de temelie // **ακρογωνιαίος** ~ piatră unghiulară // **-οι πολύτιμοι** pietre prețioase // **φιλοσοφική** ~ piatră filozofală
λιθοστρωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. pavat(-ă) cu pietre 2. **το** -ο pavaj, caldarâm
λιθόσφαιρα, η *subst. geol.* litosferă
λιθόχτιστ-ος, -η, -ο *adj.* construit(-ă) cu pietre
λικέρ, το *subst. invar.* lichior
λικν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, λικνισμένος *v.t.* a le-găna; a clătina
λίκνισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. legănare 2. clătina-re, balansare
λικνιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. legănat(-ă) 2. balan-sat(-ă)
λίκνο, το *subst.* și *fig.* leagăn
λιλά *adj. invar.* lila, violet(-ă)
λιλιπούται-ος, -α, -ο *adj.* liliputan(-ă)
λίμα, η *subst.* 1. pilă 2. *fig.* pălăvrăgeală 3. foa-mete
λιμ-άζω, -αξα, λιμασμένος *v.i.* a fi înfometat(-ă), a-i fi foarte foame
λιμάνι, το *subst.* port
λιμάρ-ης, -α, -ικο *adj.* lacom(-ă), nesătul(-ă)
λιμάρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. pilire, șlefuire 2. *fig.* pălăvrăgeală, trângăneală

λιμ-άρω, -αρα și **-άρισα, λιμαρισμένος** *v.t.* a pili, a șlefui
λιμεναρχείο, το *mar.* căpitănia portului
λιμενάρχ-ης, ο *subst.* căpitan de port
λιμένας, ο *subst.* port
λιμενεργάτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* muncitor(-oare) în port
λιμενικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* portuar(-ă) // **-ό σώμα** corpul portuar // **-ές εγκαταστάσεις** instalații portuare // **-ά τέλη** taxe portuare II. **-ός, ο** *subst. mar.* persoană făcând parte din corpul portuar
λιμενοβραχίονας, ο *subst. mar.* dig, mol
λιμενοφύλακας, ο *subst. mar.* gardian de port
λιμν-άζω, -ασα, λιμνασμένος *v.i.* 1. a bălți 2. *fig.* a stagna
λίμνη, η *subst.* lac
λιμνοθάλασσα, η *subst.* lagună
λιμνώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. în formă de lac 2. mlăștinος(-oasă) 3. cu multe lacuri
λιμοκοντόρος, ο *subst.* dandy
λιμοκτονία, η *subst.* 1. moarte prin inaniție 2. foamete prelungită
λιμοκτον-ώ, -ησα *v.i.* 1. a muri de foamete 2. *fig.* a fi lipsit(-ă) de cele necesare traiului
λίμος, ο *subst.* foamete
λιμουζίνα, η *subst.* limuzină
λίμπα *adv.* dezordine, harababură, învâlmășeală
λιμπεραλισμός, ο *subst. pol.* liberalism
λιμπ-ίζομαι, -ίστηκα *v.t.* a dori cu intensitate (un lucru)
λίμπιντρο, η *subst. invar.* libido
λιμπιστ-ός, -ή, -ό și **λιμπιστικ-ός, -ή, -ό** *adj.* mult dorit(-ă)
λιμπρετίστας, ο *subst.* libretist
λιμπρέτο, το *subst.* libret
λινάρι, το *subst. bot.* in
λινάρóπορος, ο *subst.* sămânță de in
λινάντσα, η *subst.* pânză de sac
λινέλαιο, το *subst.* ulei de in
λινό, το *subst.* pânză de in, stofă de in
λινόμέταξ-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) din in și mă-tase
λιν-ός, -ή, -ό *adj.* de in
λινotύπης, ο *subst.* muncitor linotipist
λινotυπία, η *subst.* linotipie, culegere la linotip
λιντοάριω-μα, -ματος, το *subst.* linșare, linșaj
λιντοάρ-ω, -ισα *v.t.* a linșa
λιόγερ-μα, -ματος, το *subst.* apus de soare
λιόδεντρο, το *subst. bot.* arborele de măsline
λιοντάρι, το *subst. zool.* 1. leu 2. *fig.* om puternic, robust
λιονταρίσι-ος, -ια, -ιο *adj.* de leu, leonin(-ă)

λιονταρόψυχος, -η, -ο *adj.* cu suflet de leu, curajos(-oasă)
λιοπύρι, το *subst.* arșița soarelui
λιοστάσι, το *subst.* loc plantat cu măsline
λιοτριβί, το *subst.* presă de ulei
λινόχαρ-ος, -η, -ο *adj.* plin(-ă) de soare și bucurie
λιπ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, **λιπασμένος** *v.t.* 1. a gresa (mașini etc.) 2. a trata cu / a pune îngrășămintă (pământul)
λίπανση, η *subst.* 1. gresare, ungere 2. tratare cu îngrășămintă, fertilizare a pământului.
λιπαντής, ο *subst.* gresor, ungător (de mașini)
λιπαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* de gresare, de ungere
λιπαρ-ός, -ή, -ό *adj.* gras(-ă), unsuros(-oasă), uleios(-oasă) // -ές ουσίες materii grase
λιπαρότητα, η *subst.* însușirea de a fi gras(-ă), de a fi unsuros(-oasă)
λίπασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. îngrășământ chimic 2. gunoi de grajd
λιποαιμία, η *subst. med.* lipemie, grăsimi în sânge
λιποβαρ-ής, -ής, -ές și **λιπόβαρ-ος**, -η, -ο *adj.* care are lipsă în greutate, care nu are greutatea legală
λιποθυμία și **λιποθυμιά**, η *subst.* leșin
λιπόθυμ-ος, -η, -ο *adj.* leșinat(-ă)
λιποθυμ-ώ și **λιποθυμ-άω**, -ησα, **λιποθυμισμένος** *v.i.* a leșina
λίπ-ος, -ους, το *subst.* grăsimi; untură
λιπόσαρκ-ος, -η, -ο *adj.* descărmat(-ă), foarte slab(-ă), numai piele și oase
λιποτάκτης și **λιποτάχτης**, ο *subst. milit.* dezertor
λιποτακτ-ώ și **λιποταχτ-ώ**, -ησα *v.i.* a dezerta
λιποταξία, η *subst.* dezertare
λιποψυχία, η *subst.* pierderea curajului, descurajare; lășitate
λιπόψυχ-ος, -η, -ο *adj.* descurajat(-ă); laș(-ă), fricos(-oasă)
λιποψυχ-ώ și **λιποψυχ-άω**, -ησα, **λιποψυχισμένος** *v.i.* a-și pierde curajul, a se descuraja, a se teme
λίπω-μα, -ματος, το *subst. med.* lipom, steatom
λίρα, η *subst.* liră // **αγγλική** ~ lira sterlină // **τουρκική** ~ lira turcească
λirέτα, η *subst.* lira italiană (unitate monetară a Italiei)
λίστα, η *subst.* listă
λιτανεία, η *subst. bis.* procesiune, litanie
λιτή, η *subst. bis.* rugăciune în biserică
λιτοδίαιτ-ος, -η, -ο *adj.* frugal(-ă)
λιτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. frugal(-ă) 2. simplu(-ă) 3. sobru(-ă) 4. auster(-ă)

λιτότητα, η *subst.* 1. frugalitate 2. simplitate 3. sobrietate 4. *fin.* austeritate 5. litotă (figură de stil)
λίτρο, το *subst.* litru
λίφτιγκ, το *subst. invar. med.* lifting
λιχν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **λιχνισμένος** *v.t.* a vântura (boabele de cereale după treierat)
λίχνισ-μα, -ματος, το *subst.* vânturat, vânturare
λιχνιστήρι, το *subst.* vânturătoare
λιχούδ-ης, -α, -ικο *adj.* lacom(-ă), gurmând(-ă)
λιχουδιά, η *subst.* delicată (alimente fine, prăjituri)
λιώμα (*ca adv.*) prăpăd
λιώνω, **έλιωσα**, **λιωμένος** *v.t.* și *i.* 1. a topi, a dizolva // ~ **μέταλλο** a topi un metal // **το νερό** -ει **το αλάτι** apa dizolvă sarea 2. a uza, a distruge prin uzare // ~ **τα παπούτσια** μου îmi uzez pantofii 3. *fig.* a se topi de supărare
λιώσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. topire, topit, dizolvare 2. distrugere
λοβιτούρα, η *subst.* manevră, înșelătorie pentru atingerea unui scop
λοβός, ο *subst.* 1. lob // ~ **του πνεύμονος** του **εγκεφάλου** lobul pulmonar al creierului etc. 2. pâstăie
λογαρ-ιάζω, -ισα, -ιάστηκα, **λογαριασμένος** *I. v.t.* 1. a socoti, a număra, a calcula // ~ **στα δάχτυλα** a socoti pe degete // ~ **τις συνέπειες** calculez consecințele 2. a avea de gând, a plănuși // ~ **να φύγω αύριο** am de gând să plec mâine *II. v.r.* -**ιάζομαι** (și cu sensul) 1. a se socoti cu cineva 2. a se măsura (cu cineva)
λογαριασμός, ο *subst.* 1. socoteală // **είναι δικός** μου ~ este afacerea mea // **γιά** -ό μου pe seama mea // **βάζω** σε -ό a pune la socoteală // **δίνω** ~ a da socoteală // **απόσπασμα** -ού extras de cont // **υπόλοιπον** -ού soldul contului 2. *fin.* cont // **ανοιχτός** ~ cont deschis // **τρεχούμενος** ~ cont curent 3. tranzacție, relație comercială sau financiară
λογαριθμικ-ός, -ή, -ό *adj. mat.* logaritm(-ă)
λογάριθμος, ο *subst. mat.* logaritm
λογ-άς, ο, -ού, η *subst.* vorbăreț(-eafă), guraliv(-ă)
λόγγος, ο *subst.* vezi **λόγκος**
λογής **λογής** și **λογιών** **λογιών** *loc. adv.* fel de fel, de diferite feluri // **κάθε** **λογής** de toate felurile // **τι** **λογής**; ce fel de?
λογίζομαι *v.r.* a se considera, a se crede // -**εται** **πλούσιος** se crede bogat // ~ **ευτυχής** που... mă consider fericit că...
λογικ-εύομαι, -εύτηκα, **λογικευμένος** *v.i.* a gândi rațional, a avea o gândire logică, a avea o înțelegere corectă a situației
λογική, η *subst.* logică

λογικό, το *subst.* 1. rațiune, gândire, judecată 2. minte, fire // *έχασε το ~ του* și-a pierdut firea // *έλα στα -ά σου* vino-ți în fire

λογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. logic(-ă) // -ος *συλλογισμός* raționament logic; rațional(-ă) // *τα -ά όντα* ființe raționale 2. rezonabil // -ή *τιμή* preț rezonabil // -ός *συλλογισμός* raționament logic II. *adv.* (-ά) 1. (în mod) logic 2. în mod rezonabil

λόγι-ος, -α, -ο I. *adj.* cult(-ă), savant(-ă) II. *subst.* ο ~ învățat, intelectual

λογιοτατισμός, ο *subst.* purism

λογιότατος, ο *subst.* purist

λογισμικό, το *subst.* software, programe pentru calculatoare electronice

λογισμός, ο *subst.* raționament, gândire, cugtare

λογιστήριο, το *subst.* birou de contabilitate

λογ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* contabil(-ă)

λογιστική, η *subst.* contabilitate

λογιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* contabil(-ă), de contabilitate // -ά *βιβλία* registre contabile

λόγκος, ο *subst.* desiş

λογογράφος, ο *subst. antic.* 1. primii istorici 2. autor de pledoarii judiciare, logograf

λογοδιάρροια, η *subst.* logoree

λογοδοσία, η *subst.* dare de seamă, raport, referat

λογοδοσέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* logodit(-ă)

λογοδοτ-ώ, -ησα *v.i.* a da socoteală, a răspunde pentru faptele sale

λογοθέτης, ο *subst.* 1. ist. (în Bizanț) mare dragător 2. vătaf, logofăt

λογοκλοπία și **λογοκλοπή**, η *subst.* plagiat, plagiere

λογοκλόπος, ο, η *subst.* plagiator(-oare)

λογοκρ-ίνω, -ίνα, -ίθηκα, **λογοκριμένος** *v.t.* 1. a censura 2. a interzice o publicație

λογοκρισία, η *subst.* cenzură

λογοκριτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de cenzură

λογομαχία, η *subst.* altercație, dispută, polemică

λογομαχ-ώ, -ησα *v.i.* a susține o dispută, a avea un schimb violent de cuvinte, a avea o discuție aprinsă, a se disputa, a polemiza

λογοπαίγνιο, το *subst.* joc de cuvinte

λόγ-ος, ο I. *subst.* 1. cuvânt, vorbă, termen // *έχετε το -ο* aveți cuvântul // *γίνεται ~* se vorbește despre // *άξιος -ου* demn de menționat, remarcabil // ο ~ το *λέει* după cum vine vorba // -ου *χάριν* de exemplu // *ένας ~ ειν' αυτός* ușor de zis // *δεν σου πέφτει -ο* nu te privește // -ω *τιμής* pe cuvânt de onoare // *πεζός ~* proză // *ποιητικός ~* poezie 2. motiv, cauză, rațiune, titlu // *επ' ουδένι -ω* sub nici un motiv //

~ *ακυρότητα* cauză de nulitate 3. discurs, cuvântare, pledoarie / predică // *εκφωνώ -ο* a pronunța un discurs // ~ *δικηγόρου* pledoaria avocatului // ~ *ιεροκήρυκος* predica predicatorului 4. *mat.* raport // η *συνεφαπτομένη* είναι ο ~ του *συνημιτόνου προς το ημίτονο* cotangenta este raportul dintre cosinus și sinus 5. *bis.* // ο *Λόγος του Θεού* Cuvântul lui Dumnezeu 6. *gram.* vorbire // *τα μέρη του -ου* părțile de vorbire 7. *filoz.* logos II. *pron. pers.* του -ου (μου, σου, του, της, μας, σας, τους) // *οσο για του -ου* μου cât despre mine // *τι λέει του -ου* του; ce zice el?

λογοτέχνη-μα, -ματος, το *subst.* scriere literară
λογοτέχνης, ο, η (și -ίδα, η) *subst.* scriitor (-oare), literat(-ă)

λογοτεχνία, η *subst.* literatură

λογοτεχνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* literar(-ă) // -ός *κόσμος* lumea literară II. *adv.* (-ά) cu talent literar, ca un scriitor

λογοτριβή, η *subst.* dispută, ceartă, altercație

λογοφέρων, **λογόφερα** *v.i.* a se certa, a avea un schimb dur de cuvinte

λόγχη, η *subst.* 1. vârful sulitei 2. baionetă

λογοφορό-ος, -ος și -α, -ο *adj.* înarmat(-ă) cu baionetă

λόγω (D de la *λόγος*, ca *prep.*) din cauza // ~ *κακοκαιρίας* din cauza vremii nefavorabile
λοιδορία, η *subst.* injurie, ultraj, insultă, afront
λοιδορ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a injura, a ultragia, a insulta

λοιμοκαθατήριο, το *subst. med.* lazaret, carantină

λοιμός, ο *subst. med.* pestă, maladie pestilentială, ciumă

λοιμώδ-ης, -ης, -ες *adj. med.* (d. boli) infectios(-oasă), contagios(-oasă), molipsitor(-oare)

λοιμώξη, η *subst.* infecție

λοιπόν *conj.* deci, prin urmare // ~ *δεν το θέλετε* deci nu-l vrei? // ~ *σας λέγω, όχι!* deci vă spun, nu!

λοιπ-ός, -ή, -ό I. *adj.* restant(-ă) // *τα -ά rest* // *τα -ά αύριον* restul mâine // *και τα -ά (κ.λ.π.)* et caetera (etc.) II. *adv.* του -ού de acum înainte, în rest

λοισθία, τα *subst. pl.* // *πνέει τα ~* el este în agonie, este în ultimele clipe

λοκάουτ, το *subst. invar.* lock-out

λόμπι, το *subst. invar.* lobby

λόξα, η *subst. fig.* toană, capriciu

λόξιγκας, ο *subst.* sughiț

λοξοδρόμηση, η *subst.* 1. deviere, abatere 2. subterfugiu

λοξοδρομ-ώ, -ησα, λοξοδρομημένος *v.i.* a devia, a (se) abate din drum
λοξοκοιτ-άζω, -αξα *v.t.* a privi pieziș, a privi cu dispreț
λόξ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. oblic(-ă), pieziș(-ă) 2. trăznit(-ă) 3. (d. privire) sașiu(-ie) II. *adv.* (-ά) pieziș
λόρδα, η *subst.* foame mare // **κόβω** ~ a muri de foame (a nu avea de mâncare)
λόρδος, ο *subst.* lord, titlu nobiliar în Anglia
λόρδωση, η *subst. med.* lordoză
λοσιόν, η *subst. invar. farm.* loțiune
λοστός, ο *subst.* rangă
λοστρομός, ο *subst. mar.* șef de echipaj
λοταρία, η *subst.* 1. loterie; joc de noroc 2. ruletă
λουδοβίκειο, το *subst.* ludovic, monedă de aur franceză
λουζω, έλουσα, λούστηκα, λουσμένος I. *v.t.* 1. a spăla 2. *fig.* a înjura II. *v.r.* **λουζομαι** a face baie, a se îmbăia, a se spăla pe cap
λουθηρανικ-ός, -ή, -ό *adj.* luteran(-ă)
λουθηραν-ός, ο, -ή, η *subst.* luteran(-ă), adept(-ă) al (a) luteranismului
λουτζα, η *subst. bot.* verbină
λούκ, το *subst. invar.* look, înfățișare
λουκάνικο, το *subst.* cârnat
λουκέτο, το *subst.* zăvor
λούκι, το *subst.* jgheab (la acoperiș), burlan
λουκούλλει-ος, -α, -ο *adj.* 1. lucullian(-ă), precum Lucullus 2. sardanapalic // **-α γεύματα** prânzuri sardanapalice
λουκουμ-άς, ο *subst. culin.* gogoasă (însiropată)
λουκούμι, το *subst.* rahat // **μου ήρθε** ~ m-a uns pe inimă
λουλάκι, το *subst.* indigo, substanță colorantă
λουλ-άς, ο (pl. -άδες) *subst.* găvanul pipei de narghilea, luleaua de narghilea
λουλουδάτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. o țesătură) înflorat(-ă)
λουλουδέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. asemănător(-oare) cu o floare 2. de flori, făcut(-ă) din flori
λουλούδι, το *subst. bot.* floare
λουλουδι-ιάζω, -ιασα, λουλουδιασμένος *v.i.* a înflori
λουλούδιασ-μα, το *subst.* înflorire
λουλουδιαστ-ός, -ή, -ό *adj.* înflorit(-ă)
λούμπα, η *subst.* cursă, capcană // **έπεσε στη** ~ a căzut în cursă
λουμπάγκο, το *subst. med.* lumbago
λουμπάρδα, η *subst.* tun (medieval)
λούμπεν *adj. invar* // **ο ~ προλετάριος** persoană făcând parte din lumpenproletariat
λούννα παρκ, το *subst. invar.* luna park, parc de distracții pentru copii

λουξ, το *subst. invar.* lux, fast
λούπα, η *subst.* lupă
λούπινο, το *subst. bot.* lupin, plantă leguminoasă pentru furajare
λουρί, το *subst.* curea // **σφίγγω τα λουριά** a strânge cureaua
λουρίδα, η *subst.* fâșie, bandă // **~ γης** fâșie de pământ
λουσάτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care este îmbrăcat(-ă) luxos 2. care are un aspect frumos, elegant, de lux
λούσι-μο, -ματος, το *subst.* îmbăiere, scăldare, spălare a corpului în baie
λούσο, το *subst.* lux, fast
λουστράρις-μα, -ματος, το *subst.* lustruire, șlefuire
λουστράρ-ω, -ισα, -ίστηκα, λουστραρισμένος *v.t.* a lustrui, a șlefui
λουστρίνι, το *subst.* (piele de) lac
λούστρο, το *subst.* 1. lac, vopsea 2. luciu
λούστρος, ο *subst.* văcsuitor de ghete, lustragiu
λουτρό, το *subst.* 1. baie, îmbăiere // **έμεινα στα κρούα του -ού** am rămas dezamăgit 2. baie publică 3. (camera de) baie 4. **τα -ά** băi, stațiune balneară
λουτροθεραπεία, η *subst.* balneoterapie
λουτρόπολη, η *subst.* stațiune balneară
λούτσα, adv. foarte ud(-ă), learcă // **έγινα ~ m-am udat** learcă
λούτσος, ο *subst. iht.* specie de pește
λούφα, η *subst.* 1. tăcere (de frică) 2. faptul de a se sustrage de la muncă
λουφαδόρος, ο *subst.* persoană care se sustrage de la muncă
λουφ-άζω, -αξα *v.i.* 1. a sta nemișcat(-ă) 2. a se ghemui și a tremura de frică
λουφ-άρω, -αρα *v.i.* a se eschiva / a se sustrage de la muncă
λοφίο, το *subst.* 1. penaj 2. panaș (la chipiul militarilor)
λόφος, ο *subst.* colină, deal
λοφοσειρά, η *subst.* șir de coline / dealuri
λοφώδ-ης, -ης, -ες *adj.* (d. o regiune etc.) deluros(-oasă), colinar(-ă)
λοχαγός, ο *subst. milit.* căpitan de artilerie, infanterie etc.
λοχεία, η *subst.* lăuzie
λοχίας, ο *subst. milit.* sergent
λόγγμη, η *subst.* tufăriș
λόχος, ο *subst. milit.* companie
λυγαριά, η *subst. bot.* răchită
λυγράδα, η *subst.* suplete, zveltețe
λυγερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. suplu(-ă) 2. zvelt(-ă)

λυγ-ίζω, -ισα, λυγισμένος I. *v.t.* a îndoi, a încovoia, a curba II. *v.t.* a se pleca, a ceda
λύγισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. îndoire, încovoiere, aplecare 2. cedare
λυγός, ο *subst.* hohot de plâns; suspin
λυγ-ώ și **λυγ-άω, -ισα, -ίστηκα, λυγισμένος** I. *v.t.* vezi **λυγίζω** II. *v.r.* **λυγίεμαι** a-și mlădia trupul
λυδία λίθος, η *adj.+subst.* (și *fig.*) piatră de încercare (în trecut) la verificarea purității aurului și argintului
λυθρίνι, το *subst. iht.* specie de pește
λυκάνθρωπος, ο *subst. med.* licanthrop
λυκαυγ-ές, -ους, το *subst.* zori de zi, auroră
λυκείαρχ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* director(-oare) de liceu
λύκειο, το *subst.* 1. liceu 2. numele unor instituții de învățământ
λυκίσκος, ο *subst. bot.* hamei
λυκόπουλο, το *subst.* 1. pui de lup 2. *fig.* cercetaș
λύκ-ος, ο, -αινα, η *subst. zool.* lup(-oaică) // **γλίτσα απ' του -ου το στόμα** am scăpat din gura lupului
λύκ-ος, ο *subst. med.* lupus, boală a pielii de natură tuberculoasă
λυκόσκυλο, το *subst.* câine-lup
λυκοφιλία, η *subst.* prietenie nesinceră, falsă, prietenie de lup
λυκόφ-ως, -ωτος, το *subst.* crepuscul, amurg, înserare
λυμαίνομαι *v.t.* a infesta, a face ravagii, a devasta, a distruge
λύματα, τα *subst. pl.* 1. apele reziduale 2. reziduuri industriale
λυμαφτικ-ός -ή -ό *adj.* lipsit(-ă) de forță, slab(-ă), moale, bolnăvicios(-oasă)
λύνω, έλυσα, λύθηκα, λυμένος *v.t.* și *i.* 1. a dezlega, a deznoda, a desface, a decupla, a elibera din legături // ~ **το σκύλο** a dezlega câinele // ~ **τη ζώνη** a deznoda centura 2. a demonta // ~ **μηχανή** a demonta o mașină 3. a rezolva, a soluționa, a găsi necunoscuta (unei problemei etc.) // ~ **ζήτημα** a rezolva o chestiune // ~ **διαφορά** a soluționa un diferend 4. a înceta, a anula, a desființa, a rupe // ~ **σιωπή** a rupe tăcerea // ~ **απεργία** a înceta greva // ~ **σύμβαση** a desființa o convenție 5. *fig.* a paraliza // **λύθηκαν τα γόνατά μου** mi-au paralizat genunchii
λυπάμαι și **λυπούμαι** *v.r.* vezi **λυπώ**
λύπη, η *subst.* 1. tristețe, jale, deprimare, măhnire, amărăciune 2. milă, compătimire 3. regret, suferință morală, chin // **μετά -ης σας πληροφоруε ότι...** cu regret vă informăm că...

λυπηρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* neplăcut(-ă), regretabil(-ă) // **-ό επεισόδιο** incident regretabil II. *adv.* **-ά** cu tristețe
λύπηση, η *subst.* compasiune, părere de rău
λυπητε-ός, -ή, -ό I. *adj.* trist(-ă), sumbru(-ă), deprimant(-ă) II. *adv.* **-ά** cu tristețe, cu deprimare
λυπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, λυπημένος *v.t.* 1. a întrista pe cineva, a măhni, a îndurera, a amări // **-ούμαι που σας έκανα να περιμένετε** îmi pare rău că v-am făcut să așteptați 2. a compătimi pe cineva // **τον -άμε με όλη μου την καρδιά** îl compătesc din toată inima // **λυπηθείτε με!** aveți milă de mine! // **ληπημένος (ca adj.)** trist(-ă), abătut(-ă), supărat(-ă)
λύρα, η *subst. muz.* liră
λυράρ-ης, ο (pl. -ήδες) *subst. muz.* muzicant care cântă din liră
λυρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* liric(-ă) // **-ή ποίηση** poezie lirică // *muz.* **-ό δράμα** operă II. *adv.* **(-ά)** în mod liric
λυρισμός, ο *subst.* lirism
λύση, η *subst.* 1. dezlegare 2. desfacere, demonstrare 3. desființare 4. rezolvare, soluționare, soluție 5. încetare, anulare // **-η ~ νομικού δεσμού** anularea legăturii juridice 6. deznodământ // **ευτοχής ~** deznodământ fericit
λύσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. dezlegare 2. demonstrare
λύσσα, η *subst.* 1. *med.* turbare 2. *fig.* furie, frenezie, înverșunare, mânie 3. (d. alimente) // **είναι ~** este foarte sărat(-ă)
λυσσαλέ-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. turbat(-ă) 2. *fig.* furios(-oasă) II. *adv.* **(-α)** 1. ca turbat 2. cu furie / mânie
λυσσιατρείο, το *subst. med.* dispensar antirabic
λυσομανώ și **λυσομανάω** *v.i.* 1. a fi furios(-oasă), a turba de mânie 2. *fig.* a pustii, a face ravagii // **η θύελλα -ούσε** furtuna făcea ravagii
λυσσω-ώ și **λυσσω-άω, -αξα, λυσσασμένος** *v.i.* 1. a turba 2. *fig.* a turba de furie/mânie
λυτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. dezlegat(-ă) 2. demontat(-ă) // **-ούς και δέμενους για...** prin toate mijloacele ca să...
λύτρα, τα *subst. pl.* preț de răscumpărare, (bani) pentru eliberarea unei persoane captive
λυτρωμός, ο *subst.* eliberare (prin răscumpărare)
λυτρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, λυτρωμένος *v.t.* a elibera, a salva, a izbăvi
λύτρωση, η *subst.* 1. eliberare, salvare, descătușare 2. *teolog.* redempțiune, mântuire
λυτρωτής, ο *subst.* 1. eliberator, salvator 2. *teolog.* Mântuitor
λυτρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de eliberare, de salvare 2. *teolog.* de mântuire

λυχνάρι, το *subst.* lampă de iluminat cu ulei

λυχνία, η *subst.* 1. corp de iluminat 2. tub electronic

λύχνος, ο *subst.* vezi **λυχνάρι**

λυχνοστάτης *subst.* suport de lampă

λώλα, η *subst.* 1. nebunie, demență, nesocotință, prostie 2. *fig.* manie, pasiune pentru ceva

λωλάδα, η *subst.* 1. nebunie, prostie 2. nesocotință, nechibzuință

λωλ-αίνω, -ανα, -άθηκα, λωλαμένος *v.t.* 1. a înnebuni pe cineva, a face să-și piardă stăpânirea de sine 2. *fig.* a săcăi

λωλ-ός, -ή, -ό *adj.* nebun(-ă), prost(-oastă), smintit(-ă)

λωποδύτης, ο, -ρια și -ισσα, η *subst.* pungaș (-ășoaică), escroc(-oacă), hoț(-oață)

λωρίδα, η *subst.* vezi **λουρίδα**

λώρος, ο *subst.* cordon ombilical

λωτός, ο *subst. bot.* lotus

M μ

M, μ (mi) 1. a douăsprezecea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card. și ordin.* **M'**, **μ'** (cu un apex în dreapta sus) = 40 și al patruzecilea, a patruzeclea; **M**, **μ** (cu un apex în stânga jos) - 40.000 și al patruzeci miilea, a patruzeci mia 3. **M**. (inițială privind titlul regelui) **Μεγαλειότητα**, η Majestatea // **A. M. M. S.** (Majestatea Sa)

μα I. *particulă pe* // ~ *την Παναγία* pe Sfânta Fecioară // ~ *το Θεό* pe Dumnezeu II. *conj.* 1. dar, totuși, însă // ~ *γιατί δεν το λες*; de ce nu spui? 2. nici, nici măcar // *τίποτα δε μου ὄωσες*, ~ *ούτε μια δεκάρα* nu mi-ai dat nimic, nici un ban măcar

μαβ-ής, -ιά, -ί *adj.* albastru închis, violet(-ă)
μαγαζάτορας, ο *subst.* patron de magazin; șef de întreprindere, șef de unitate

μαγαζί, το *subst.* 1. magazin, prăvălie, butik 2. local de distracții

μαγαρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, μαγαρισμένος *v.t.* 1. a murdări, a mânji 2. a întina, a pângări

μαγαρισιά, η și **μαγαρισ-μα, -ματος, το** *subst.* (*pop.*) 1. murdărie 2. *fig.* întinare, pângărire

μαγγανεία, η *subst.* 1. vrăjitorie, magie 2. șarlatanie (prin vrăjitorie)

μαγεία, η *subst.* 1. magie, vrajă; vrăjitorie 2. farmec, încântare // *ως δια -ς* ca prin farmec

μάγειρας și **μάγειρος, ο, μαγειρίσσα, η** *subst.* bucătar(-ăreasă), birtaș(-ășiță)

μαγειρείο și **μαγειρείό, το** *subst.* 1. bucătărie 2. birt

μαγειρε-μα, -ματος, το *subst.* prepararea / gătitul mâncării

μαγειρευτ-ός, -ή, -ό *adj.* gătit(-ă), preparat(-ă)

μαγειρ-εύω, -εψα, -εύτηκα, μαγειρεμένος *v.t.* 1. a găti, a pregăti mâncare 2. *fig.* a pune la cale

μαγειρική, η *subst.* arta culinară, arta de a pregăti mâncăruri

μαγειρικ-ός, -ή, -ό *adj.* de bucătărie, culinar(-ă)

μαγειρίτσα, η *subst. culin.* ciorbă din intestine de miel, ce se mănâncă mai ales în noaptea de Înviere

μάγς-μα, -ματος, το *subst.* vrăjire, fermecare; vrăjitorie, încântare

μαγέρικο, το *subst.* birt

μαγευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* încântător(-oare), fermecător(-oare), fascinant(-ă)

μαγ-εύω, -εψα, -εύτηκα, μαγεμένος *v.t.* 1. a vrăji 2. *fig.* a fermeca, a încânta, a fascina

μαγιά, η *subst.* 1. drojdie, maia 2. *fig.* cheag, capital inițial

μάγια, τα *subst. pl.* magie, vrăjitorie, solomonie
μαγιάτικο, το *subst. iht.* pește care se pescuiește în luna mai

μαγιάτικ-ος, -η, -ο I. *adj.* de mai, care aparține lunii mai II. *adv.* -a din timpul lunii mai

μαγικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. vrăjitoresc(-ească) 2. fermecător(-oare)

μαγιό, το *subst.* costum de baie, slip

μαγιονέζα, η *subst.* maioneză

μάγισσα, η *subst.* vrăjitoare, magiciană

μαγκάλι, το *subst.* mangel, (obiect de metal în care se aprind cărbuni și este folosit pentru încălzire)

μαγκάνι și **μάγκανο, το** *subst.* roată de scos apă din puț / fântână

μαγκανοπήγαδο, το *subst.* fântână cu roată și ciutură

μάγκας, ο *subst.* 1. *inv.* mahalagiu 2. (om) șmecher / descurcăreț 3. om care face pe viteazul

μαγκιά, η *subst.* șmecherie, viclenie

μάγκικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. mahalagesc(-ească) 2. șmecheresc(-ească), șiret(-ă), viclean(-ă)

μαγκιόρ-ος, ο, -α, η *subst.* descurcăreț(-eață)

μαγκλαράς, ο *subst.* om înalt și desirat

μαγκούρα, η *subst.* bătă, ciomag, măciucă

μαγκουριά, η *subst.* lovitură dată cu bătă / ciomagul / măciuca

μαγκούστα, η *subst. zool.* mangustă

μαγκούφ-ης, -α și **-ισσα, -ικο** *adj.* singuratic(-ă), fără căpătăi

μάγκω-μα, -ματος, το *subst.* imobilizare prin strânsoare, apăsare și presiune

μαγκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μαγκωμένος I. *v.i.* a nu lăsa să miște (prin strânsoare / apăsare) II. *v.i.* a nu fi lăsat să miște III. *v.r.* **μαγκώνομαι** (și cu sensul) a se afla în încurcătură

μάγ-μα, -ματος, το *subst. geol.* magmă

μαγματικ-ός, -ή, -ό *adj. geol.* magmatic(-ă)

μαγνάδι, το *subst.* vâl, voal

μαγνήσιο, το *subst. chim.* magneziu

μαγνήτης, ο *subst.* 1. magnet 2. *fig.* orășice care exercită o atracție irezistibilă

μαγνητ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, μαγνητισμένος *v.t.*

1. a magnetiza 2. *fig.* a fermeca, a captiva, a fascina

μαγνητικ-ός, -ή, -ό *adj.* magnetic(-ă) // -ή βελώνη *ac* magnetic // το -ό πεδίο câmp magnetic

μαγνητισμός, ο *subst.fiz.* magnetism

μαγνητοσκόπηση, η *subst.* înregistrare pe bandă magnetică (de imagini T.V.)

μαγνητοσκοπ-ώ, -ησα, -ήθηκα, μαγνητοσκο-

πημένος *v.t.* a înregistra pe bandă magnetică

μαγνητοταινία, η, η *subst.* bandă magnetică

μαγνητόφωνο, το *subst.* magnetofon

μαγνητοφων-ώ, -ησα, -ήθηκα, μαγνητοφωνη-

μένος *v.t.* a înregistra pe bandă de magnetofon

μάγ-ος, ο, -ισσα, η *subst.* mag, vrăjitor(-oare)

μαγουλάδες, οι și μαγουλήθρα, η *subst. med.* oreion, parotiidă

μάγουλο, το *subst.* obraz

μαδέρι, το *subst.* grindă

μάδη-μα, -ματος, το *subst.* pleșuvie, chelie, depilație

μαδριγάλη și μαδριγάλιο, το *subst.* madrigal

μαδ-ώ și μαδ-άω, -ησα, -ήθηκα, μαδημένος I. *v.t.* 1. a smulge fire de păr; a jumuli (de pene, de flori / frunze), a lua boabele de strugure de pe ciorchine 2. *fig.* a jumuli de bani II. *v.i.* a se rări (părul / penele), a cheli // -ησε το μουστάκι μου mi s-a rărit mustața

μαεστρία, η *subst.* măiestrie

μαέστρος, ο *subst.* 1. dirijor 2. maestru

μάζ-α, η *subst.* 1. masă informă 2. cantitate de materie conținută într-un corp 3. grămadă, morman, masă 4. mulțime, masă de oameni // οι λαϊκές -ες masele populare

μάζε-μα, -ματος, το *subst.* 1. adunare, strângere, îngrămădire 2. cules, recoltare // τα -ματα adunătură

μαζ-εύω, -εψα, -εύτηκα, μαζεμένος I. *v.t.* 1. a aduna, a strânge 2. a culege, a aduna o recoltă 3. a lua / strânge de pe jos 4. a restrânge, a limita II. *v.i.* a se strânge, a se aduna, a se zbârci

μαζί *adv.* 1. (modal) împreună, laolaltă // πήγαμε ~ στην αγορά ne-am dus împreună la piață 2. (temporal) deodată // έκανα ~ δύο δουλειές am făcut două treburi deodată

μαζικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. cu caracter de masă 2. masiv(-ă) II. *adv.* (-ά) 1. în masă 2. în comun // τα έχουν όλα ~ le au pe toate în comun

μαζούρκα, η *subst.* mazurcă

μαζούτ, το *subst.* păcură

μαζοχισμός, ο *subst.* masochism

μαζοχ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* masochist(-ă)

μαζοχιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* masochist(-ă)

μάζωμα, το *subst.* vezi μάζεμα

μαζ-ώνω, -ώξα, -ώχηκα, μαζωμένος *v.t.* vezi μαζεύω

μάζωση, η *subst.* concentrare, afluire, adunare

μαθαίνω, έμαθα, μαθημένος I. *v.t.* 1. a afla 2. a învăța 3. a da lecții, a preda II. *v.i.* (ca part μαθημένος) a se obișnui // έμαθε να μην κάνει τίποτα s-a obișnuit să nu facă nimic

μαθέ(ς) *adv. inv.* 1. desigur, sigur, adică 2. după toate aparențele; cică

μαθεύτηκε *v. impers.* s-a răspândit (știrea); s-a zvonit

μάθη-μα, -ματος, το *subst.* 1. (și *fig.*) lecție 2. prelegere, curs, predare // κάνω ~ a preda

μαθηματικά, τα *subst.* matematică

μαθηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* matematic(-ă) II. *subst.* ο, η -ός matematician(-ă) III. *adv.* (-ά) în mod matematic

μάθηση, η *subst.* învățare

μαθησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de învățare, de învățătură

μαθητεία, η *subst.* (perioadă / timp de) ucenicie

μαθητευόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* începător(-oare), în curs de a deprinde o meserie

μαθητ-εύω, -εψα și -ευσα *v.i.* a fi ucenic(-ă)

μαθ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* elev(-ă), școlar(-iță)

μαθητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* școlăresc(-ească) II. *adv.* (-ά) școlărește

μαθητολόγιο, το *subst.* anuar școlar

μαθητούδι, το *subst.* 1. învățăcel, elev 2. *fig.* om fără experiență, începător(-oare)

Μαθουσάλας, ο *subst. relig.* Matusala

μαθουσάλει-ος, -ος, -ο *adj.* matusalemic(-ă), de vârstă înaintată

μαία, η *subst.* moașă

μαϊάνδρος, ο *subst.* meandru, cotitură

μαιευτήρ-ας, -ο, -η *subst.* doctor mamof

μαιευτήριο, το *subst.* maternitate

μαιευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* obstetrical(-ă) II. *subst.*

η -ή 1. obstetrică 2. *filoz.* maieutică

Μαικήνας, ο *subst.* Mecena, protector al literaturii, al științei, al artelor

μαϊμ-ού, η (pl. -ούδες) *subst. zool.* 1. maimuță 2. *fig.* om șiret / urât 3. (d. un produs) contrafăcut(-ă), imitație

μαϊμουδιζώ *v.t.* a imita în mod servil

μαϊνάδα, η *subst.* 1. bacantă 2. *fig.* femeie destrăbălătă; femeie rea

μαϊνάρια-μα, -ματος, το *subst.* slăbire ան strânsoare

μαϊνάρ-ω, -ισα *v.t.* a slăbi o legătură

μαίνομαι *v.d.* a fi furios(-oasă), a se face foc, a se dezlanțui // η θύελλα μαίνεται furtuna se dezlanțuie

μαϊντανός, o *subst.* 1. pătrunjel 2. (fig.) persoană nelipsită de undeva // **έχει γίνει ~ στα κανάλια** e nelipsit de la televiziuni

Μάιος/Μάης, η *subst.* (luna) mai, (pop.) florar

μαϊστράλι, το *subst.* vânt ușor din nord-vest

μαϊστρος, o *subst.* vânt din nord-vest

μαιτρ, o, **μαϊτρέσα**, η și **μετρέσα** *subst.* vezi **μετρ**

μακάβρι-ος, -α, -ο *adj.* macabru(-ă)

μακάρι, το I. *adv.* măcar, barem // ~ **να ρχό-σουν** măcar de-ai veni II. *conj.* chiar dacă, fie // **δεν θέλω να τον δω**, ~ **να πεθάνω** nu vreau să-l văd, chiar dacă ar fi să mor / nu vreau să-l văd nici mort

μακαριά, η *subst.* prescură

μακαρ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a feri, a considera fericit(-ă) 2. a ura fericire

μακάρι-ος, -ια, -ιο *adj.* 1. fericit(-ă) 2. *fig.* liniștit(-ă), netulburat(-ă)

Μακαριότατος, o *subst. bis.* Prea Fericitul, Înalt Prea Sfințitul

μακαριότητα, η *subst.* beatitudine, mulțumire sufletească deplină

μακαρίτ-ης, o, -ίτισσα, η *subst.* răposatul, răposata

μακαρονάδα, η *subst.* mâncare de macaroane

μακαρόνι, το *subst.* macaroană

μακαρονισμός, o *subst.* stil bombastic

μακεδονικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* macedonean(-ă) II. *adv.* (-ά) ca macedonenii

μακελάρ-ης, o, -ισσα, η *subst. fig.* ucigaș(-ă)

μακελειό, το *subst.* 1. abator 2. măcel, masacru

μακελ-εύω -εψα -εύτηκα *v.t.* 1. a tăia animale 2. a omorî, a masacra

μακέτα, η *subst.* machetă, model

μακετίστ-ας, o, -α și -στρια, η *subst.* machetist(-ă)

μακιαβελισμός, o *subst.* 1. machiavelism 2. *fig.* perfidie, rea-credință

μακιγ-έρ, o, -έζ, η *subst. invar.* machior(-ă)

μακιγιάζ, το *subst.* machiaj

μακιγιάρισ-μα, -ματος, το *subst.* machiere

μακιγιάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, **μακιγιαρισμένος** *v.t.* a machia

μακό, το *subst. invar.* denumirea unei țesături de bumbac

μακρ-αίνω, -υνα *v.t.* și *i.* a (se) lungi, a se prelungi

μάκρε-μα, -ματος, το *subst.* 1. lungire, prelungire 2. îndepărtare, distanță

μακρηγορία, η *subst.* prolixitate, vorbărie, poliloghie

μακρηγορ-ώ, -ησα *v.i.* a vorbi mult timp, a pălăvrăgi, a spune lucruri de prisos // **για να μη -ούμε** ca să nu lungim vorba

μακριά *adv.* departe, departe de, la distanță // **είναι ~ πια ο καιρός της νεότητας** s-a dus vre-

mea tinereții // ~ **από μένα η σκέψη** departe de mine gândul // ~ **από κάθε υποψία** departe de orice bănuială

μακριν-ός, -ή, -ό *adj.* depărtat(-ă), îndepărtat(-ă); la mare distanță // **-ός συγγενής** rudă îndepărtată // **-ό ταξίδι** călătorie la distanță mare (*fig.* pentru moarte)

μακροβιότητα, η *subst.* longevitate

μακροβούτι, το *subst.* 1. scufundare 2. înot sub apă

μακροζωία, η *subst.* viață lungă

μακροημέρευση, η *subst.* vezi **μακροβιότητα**

μακροθυμία, η 1. răbdare, îngăduință 2. suflet mare

μακρόθυμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. răbdător(-oare), îngăduitor(-oare) 2. cu suflet mare

μακροκατάληκτ-ος, -η, -ο *adj. gram.* înv. cuvânt terminat în silabă lungă

μακρόκοσμος, o *subst.* macrocosm, univers, macrocosmos

μακροοικονομικ-ός, -ή, -ό *adj.* macroeconomic(-ă)

μακρόπνο-ος, -η, -ο *adj.* care necesită un interval lung de timp

μακροπρόθεσμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cu / pe termen lung // **-ο δάνειο** împrumut pe termen lung 2. de perspectivă îndepărtată

μάκρ-ος, -ους, το *subst.* 1. lungime 2. durată lungă de timp

μακρ-ός, -ά, -ό *adj.* 1. lung(-ă) // *gram.* -ά φωνήεντα vocale lungi

μακροσκελ-ής, -ής, -ές *adj.* (d. o cuvântare etc.) amplu(-ă)

μακροσκοπικ-ός, -ή, -ό *adj.* macroscopic(-ă), care poate fi văzut(-ă) cu ochiul liber

μακρόστεν-ος, -η, -ο *adj.* lung(-ă) și îngust(-ă)

μακρόσυρτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. un sunet) prelungit(-ă)

μακροχρόνι-ος, -α, -ο I. *adj.* care cere timp de durată II. *adv.* (-α) o lungă perioadă de timp

μακρόχρον-ος, -η, -ο *adj.* 1. care durează mult timp 2. (d. o vocală, silabă) lungă

μακρ-ός, -ιά, -ό *adj.* (și *fig.*) lung(-ă), lunguiet(-eață)

μαλαγάνα, η și **μαλαγάνας**, o *subst.* om lingușitor

μαλαγανιά, η *subst.* lingușire

μαλ-άζω, -αζα, -άχηκα *v.t.* a muia (frecând)

μαλακά, τα *subst. pl.* fese, buci // **έπεσε στα ~** a căzut pe buci

μαλάκια, o *subst.* 1. onanist 2. *fig.* om bleg, (*fam.*) labagiu

μαλακία, η *subst.* masturbare, onanie, malahie

μαλάκια, τα *subst. zool.* moluște

μαλάκισμα, το *subst.* masturbare
μαλακ-ός, -ή *și* -ιά, -ό *I. adj.* 1. moale, fraged (-ă) 2. *fig.* blând(-ă), blajin(-ă) *II. adv.* (-ά) cu blândete, cu delicatețe

μαλακόστρακα, τα *subst.zool.* crustacee
μαλακτικό, το *subst.* băutură / cremă emolientă
μαλακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* emolient(-ă)

μαλάκυνση, η *subst. med.* ramolire, ramolisment
μαλάκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. înmuire 2. *fig.* calmare, potolire

μαλακ-ώνω, -ωσα, **μαλακωμένος** *v.t. și i.* 1. a (se) înmuia, a (se) face (ceva) moale 2. *fig.* a (se) calma, a (se) potoli, a (se) domoli

μάλα-μα, -ματος, το *subst.* 1. aur 2. *fig.* om de aur (foarte bun)

μαλαματένιος, -ια, -ιο *adj.* de aur

μαλαματ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα *v.t.* a auri, a sufla cu aur

μαλαματοκάπνισμα, -ματος το *subst.* aurire
μάλαξη, η *subst.* 1. palpare, masaj 2. malaxare, frământare, modelare

μαλάρια, η *subst. med.* malarie

μαλαφράντζα, η *subst. med. inv.* sifilis, malafrantă

μαλαχίτης, ο *subst.* malahit

μάλε βράσε, το *subst.* zarvă, tărăboi // **έγινε** το ~ a ieșit tărăboi

μάλη, η *subst.* // **υπό -ς** la subsuoară

μαλθακ-ός, -ή, -ό *adj.* fragil(-ă), nedeprins(-ă) cu greutate

μαλθακότητα, η *subst. fig.* fragilitate

μαλθουστανισμός, ο *subst. econ.* malthusianism
μάλιστα *adv.* 1. da, desigur 2. doar / mai ales că // **ξέρει καλά την Αθήνα έζησε ~ δέκα χρόνια εκεί** cunoaște bine Atena, doar a trăit acolo zece ani 3. chiar // **ήθελε ~ να σας μιλήσει** chiar voia să vă vorbească

μαλλί, το *subst.* 1. (fără *pl.*) lână de pe un animal 2. lână 3. fir de păr 4. **τα -ά** părul de pe cap // **χρωστάει τα -ά της κεφαλής** του e dator până peste cap

μαλλ-ιάζω, -ιασα *v.i.* 1. a-i crește părul 2. a-i crește barba pe față // **-ιασε η γλώσσα** μου mi s-a urât vorbind

μαλλιαρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. pletos(-oasă) 2. *iron.* adept(-ă) al (a) limbii grecești vorbite (dimotiki)

μάλλιν-ος, -η, -ο *adj.* de lână // **-ο ύφασμα** stofă de lână

μαλλιοκέφαλα, τα *subst. pl.* foarte mulți bani // **ξόδεσα / χρωστάω τα ~** am cheltuit / datorez foarte mult

μαλλιοτράβηγμα, -ματος, το *subst.* păruială, ceartă

μαλλιοτραβ-ιέμαι, -ήχτηκα *v.r.* a se certa tare
μάλλον *adv.* // ~ **ψηλός είναι παρά μέτριος** e mai curând înalt decât mijlociu // **θα σπουδάσω η ~ θα πάω στο εξωτερικό** am să fac studii (universitare) sau mai degrabă am să plec în străinătate

μάλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. ceartă, încăierare, dispută 2. dojană, mustrare

μαλ-ώνω, -ωσα, **μαλωμένος** *I. v.t.* a certa, a dojeni, a mostra, a admonesta *II. v.i.* a se certa, a se învrăjbi, a se sfâdi, a se încăiera, a se înfrunta

μαμά, η *subst.* mamă, mămică

μαμαλίγκα, η *subst.* mămăligă

μαμή, η *subst.* moașă

μαμμωνάς, ο *subst.* zeitate antică siriană, Mamona (bogăția) // **δεν μπορείτε να δουλεύετε τον θεό και τον -ά** nu poți să te închini și lui Dumnezeu și diavolului

μαμόθρεφτ-ος, -η, -ο *adj.* alintat(-ă), răsfățat(-ă)

μαμούθ, το *subst. inv.* mamut

μαμούνι, το *subst.* insectă, vietate mică, bâzdganie

μάνα, η *subst.* 1. mamă, maică // ~ **μου!** mamă! // **όπως τον γέννησε η ~ του** cum l-a făcut mai-că-sa, gol pușcă 2. *fig.* persoană care conduce jocul de cărți // **είμαι ~** a se pricepe (la ceva)

μαναβέλα, η *subst.* vezi **μανιβέλα**

μανάβ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* zarzavagiu(-gioaică)

μανάβικο, το *subst.* magazin de legume și fructe, aprozar

μανάρι, το *subst.* 1. miel (hrănit pentru a fi tăiat) 2. termen afectuos de adresare // ~ **μου!** dragă, iubitele (iubito)!

μάνατζερ, ο *subst. inv.* manager

μάνατζμεντ, το *subst. inv.* management

μανδαρινός, ο *subst.* mandarin

μανδραγόρας, ο *subst. bot.* mandragoră

μανδύας, ο *subst.* manta

μανεκέν, το *subst. inv.* manechin, prezentator(-oare) de modă

μανέστρα, η *subst.* orzișor, pastă făinoasă de forma și mărimea unui bob de orz

μάνι μάνι *adv.* repede, imediat

μανία, η *subst.* 1. furie // **με πιάνει ~ όταν τον βλέπω** când îl văd mă apucă furia 2. idee fixă, obsesie 3. pasiune, manie // ~ **καταδίωξης** mania persecuției

μαν-ιάζω, -ιασα, **μανιασμένος** *v.i.* a se mânia, a se înfuria, a-și ieși din fire

μανιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. furios(-oasă), violent(-ă), nebun(-ă) 2. obsedat(-ă) 3. maniac(-ă), pasionat(-ă)

μανιβέλα, η *subst.* manivelă

μανιέρα, η *subst.* 1. manieră (artistică) 2. (în artă) mod specific de realizare a unei opere; ansamblu de procedee și de mijloace de expresie caracteristice unui artist

μανιερισμός, ο *subst.* (în artă) manierism

μάνικα, η *subst.* țevă de apă

μανικέτι, το *subst.* manșetă

μανικετόκουμπο, το *subst.* buton de manșetă

μάνικι, το *subst.* 1. mânecă 2. mâner

μανικιούρ, το *subst.* manichiură

μανικιουρίστα, η *subst.* manichiuristă

μανιοκατάθλιψη, η *subst. med.* psihopatie maniacială cu stări depresive

μανιτάρι, το *subst. bot.* ciupercă // **φύτρωσαν** **σαν τα -α** au răsărit ca ciupercile

μανιφέστο, το *subst.* manifest

μανιχαϊσμός, ο *relig.* maniheism

μανιώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* maniac(-ă) II. *adv.* (-ώς) ca un maniac

μάννα, το *subst.* (și *fig.*) mană (cerească)

μανόγλια, η *subst. bot.* magnolie

μανόμετρο, το *subst.* manometru

μανουάλι, το *subst.* sfesnic mare bisericesc

μανουβρά, η *subst.* manevră

μανουβράρ-ω, -ισα *v.t.* a manevra, a manipula

μανούρι, το *subst.* un fel de urdă

μανσέτα, η *subst.* manșetă

μανταλάκι, το *subst.* cârlig de rufe

μάνταλο, το *subst.* zăvor

μαντάλω-μα, -ματος, το *subst.* zăvorăre

μανταλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μανταλωμένος I. *v.t.* a zăvorî, a închide cu zăvorul II. *v.r.* **μανταλώνομαι** a se închide undeva

μαντάρα, *loc. adv.* // ~ **τα έκανες** ai făcut-o de oai

μανταρίνι, το *subst.* mandarină (fruct)

μανταρινιά, η *subst. bot.* mandarin

μανταρίνος, ο *subst.* vezi **μανδαρίνος**

μαντάρις-μα, -ματος, το *subst.* stopaj, repararea unei țesături rărite

μαντάρ-ω, -ισα, μανταρισμένος *v.t.* a stopa o țesătură rărită

μαντάτο, το *subst.* știre, veste, înștiințare, mesaj

μαντατοφόρος, ο *subst.* vestitor(-oare), mesager

μαντεία, η *subst.* prezicere, prevestire, profeție

μαντείο, το *subst.* oracol

μαντέκα, η *subst.* alifie aromată neagră pentru mustață

μαντέμι, το *subst.* fontă

μαντ-εύω, -εψα *v.t.* a ghici

μαντζούνι, το *subst.* magiun

μαντζουράνα, η *subst. bot.* maghiran

μάντ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* prezicător(-oare), prevestitor(-oare)

μαντική, η *subst.* știința prezicerii, capacitatea de a prezice, divinație, darul profeției

μαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* divinatoriu(-ie), profetic(-ă), de oracol

μαντίλα, η *subst.* batic, basma, broboadă

μαντίλι, το *subst.* 1. batistă 2. batic, basma

μαντινάδα, η *subst.* cântec popular din Creta

μαντό, το *subst.* mantou

μαντολάτο, το *subst.* prăjitură cu migdale

μαντολινάτα, η *subst. muz.* mandolinată, orchestră de mandoline

μαντολίνο, το *subst.* mandolină

μαντόνα, η *subst.* madonă

μάντρα, η *subst.* 1. teren viran împrejmuit 2.

gard de zid 3. teren împrejmuit unde se vând

mașini vechi și piese de schimb

μαντράχαλος, ο *subst.* matahălă

μαντρί, το *subst.* țarc, stână, târlă

μαντρόσκυλο, το *subst.* câine ciobănesc

μάντρω-μα, -ματος, το *subst.* 1. închiderea (vi-

telor etc.) în țarc 2. împrejmuirea unui teren 3.

fig. restricție

μαντρώ-ωνω, -ωσα, -ώθηκα, μαντρωμένος *v.t.* 1. a închide în țarc 2. a împrejmui cu gard 3. a în-

grădi

μάξι *adj. invar.* (*d.* o rochie) maxi

μαζίλαρι, το *subst.* pernă

μαζίλαροθήκη, η *subst.* față de pernă

μάξιμουμ, το *subst.* maximum, limita superioară

μαοϊκ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* maoist(-ă)

μαοϊσμός, ο *subst. pol.* maoism

μαόνι, το *subst.* mahon

μαούνα, η *subst.* barjă

μαουνιέρ-ης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* proprietar de barjă

μάπα, η *subst.* 1. varză 2. *fig.* lucru fără valoare 3. cârpă de șters

μάπας, ο *subst.* nerod, prost, tâmpit

μαραγκ-ιάζω, -ισσα, μαραγκιασμένος *v.i.* a se veșteji, a se usca

μαραγκός, ο *subst.* tâmplar

μαραγκούδικο, το *subst.* atelier de tâmplărie

μαράζι, το *subst.* supărare mare, necaz

μαράζω-μα, -ματος, το *subst.* 1. ofilire, vește-

jire 2. faptul de a avea un mare necaz

μαραζ-ώνω, -ωσα, μαραζωμένος *v.i.* 1. a se ofi-

li, a se veșteji 2. a avea o mare supărare

μάραθο, το și **μάραθος**, ο *subst. bot.* mărar

μαραθώνι-ος, -α, -ο *subst. (atlet.)* maratonist(-ă)

μαραθωνοδρόμος, ο *subst. atlet.* proba de mara-

ton

μαραθονομάχος, ο *subst. ist.* luptător ateniian care a participat la bătălia de la Maraton (490 în. de Cristos)

μαρ-αίνω, -ανα, -άθηκα, μαραμένος *v.t.* a usca, a ofili
μαραμπού, το *subst. invar.* 1. *ornit.* marabu, pasăre exotică asemănătoare cu barza cu pene albe 2. până de la pasărea marabu
μαρασκίνο, το *subst. invar.* lichior de vișine; vișină
μαρασμός, ο *subst.* 1. decădere fizică 2. marasm
μαραφέτι, το *subst.* instrument
μαργαρίνη, η *subst.* margarină
μαργαρίτα, η *subst. bot.* margaretă
μαργαριταρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de mărgăritar, cu perle 2. ca de mărgăritar
μαργαριτάρι, το *subst.* 1. mărgăritar, perlă 2. *fig.* greșeală de exprimare, perlă
μαργαριτοφόρ-ος, -ος și **-α, -ο** *adj.* care produce perle naturale
μάργαρος, ο și **μάργαρο**, το *subst.* sifid
μαργ-ώνω, -ωσα, μαργωμένος *v.i.* a înțepeni de frig
μαρέγκα, η *subst.* meringue, beza
μαρίδα, η *subst. iht.* plevușcă
μαρίνα, η *subst. mar.* mic loc de ancorare pentru navele mici de agrement
μαρινάρ-ω, -ισα, μαριναρισμένος *v.t.* a marina
μαρινάτα, η *subst. culin.* sos marinat
μαρινάτ-ος, -ης, -ο *adj. culin.* marinat(-ă) // **ψάρι** -ο pește marinat
μαριόλ-ης, -α, -ικο *adj.* capricios(-oasă)
μαριολιά, η *subst. inv.* șiretlic
μαριόλικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. mofuros(-oasă), năzuros(-oasă), capricios(-oasă) 2. șiret(-eată)
μαριονέτα, η *subst.* (și *fig.*) marionetă, păpușă
μαριχουάνα, η *subst.* marijuana
μάρκα, η *subst.* 1. marcă 2. jeton 3. *fig.* persoană foarte deșteaptă
μαρκαδόρος, ο *subst.* pix de tip Carioca
μαρκάρισ-μα, -ματος, το *subst.* marca; marcaj
μαρκ-άρω, -αρα și **-άρισα, -αρίστηκα, μαρκα-ρισμένος** *v.t.* 1. a marca, a însemna 2. (*sport*) a-și împiedica adversarul
μάρκετιγκ, το *subst. invar.* marketing
μαρκήσιος, ο, **-ία**, η *subst.* marchiz(-ă)
μαρκίζα, η *subst.* marchiză, mic vestibul la intrarea unei case
μάρκο, το *subst.* marcă, unitate monetară a Germaniei
μαρκούτσι, το *subst.* țeavă lungă și flexibilă de narghilea
μαρμάγκα, η *subst. entom.* tarantulă, specie de păianjen mare
μαρμαράδικο, το *subst.* atelier de prelucrare a marmurei

μαρμαρέν-ιος, -ια, -ιο și **μαρμάριν-ος, -η, -ο** *adj.* 1. marmorean(-ă) 2. de marmură
μάρμαρο, το *subst.* 1. marmură // **έμεινε** ~ a rămas trăznit(-ă) // **τα χέρια του είναι** ~ are mâinile reci ca gheața 2. obiect de marmură
μαρμαρογλυπτική, η *subst.* sculptura în marmură
μαρμαροκονίαση, η *med.* boală pulmonară datorată inhalării prafului de marmură
μαρμαροδότηρ-ος, -η, -ο *adj.* pavat(-ă) cu marmură
μαρμαρυγή, η *subst.* 1. scânteiere, strălucire, scipire 2. sindrom cardiac
μαρμάρω-μα, -ματος, το *subst.* înmărmurire, încremenire, împietrire
μαρμαρ-ώνω, -ωσα, μαρμαρωμένος *v.t.* și *i.* 1. a (se) pietrifica 2. a acoperi cu marmură, a îmbrăca în marmură
μαρμελάδα, η *subst.* marmeladă
μαρξισμός, ο *subst. filoz.* marxism
μαρξ-ιστής, ο -στρια, η *subst. filoz.* marxist(-ă)
μαρξιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* marxist(-ă)
μαροκιν-ός, -ή, -ό *adj.* marocan(-ă)
μαρόνι, το *subst.* castană comestibilă
μαρούλι, το *bot.* lăptucă, marulă, un fel de salată
μαρς, το I. *subst.* marș II. *interj.* ~ (comandă de pornire a unei trupe)
μαροάρισ-μα, -ματος, το *subst.* pornire (a unui automobil)
μαρσ-άρω, -αρα și **-άρισα** *v.t.* a porni (un automobil)
μάρσιπος, ο *subst.* marsupiu
μαρσιποφορά, τα *subst. pl. zool.* marsupiale
Μάρτης, Μάρτιος, ο *subst.* martie, (pop.) mărțișor
μαρτιάτικ-ος, -η, -ο *adj.* de martie, care aparține lunii martie // **το -ο χιόνι** zăpadă de martie
μαρτολούλudo, το *subst. bot.* mușețel, romaniță
μάρτυρας, ο *subst.* 1. martor // **-ες μονομαχίας** martori la duel // **σας βάζω -α** vă pun martor 2. martir, mucenic // **-ες της εκκλησίας** martirii bisericii
μαρτυρία, η *subst.* 1. mărturie 2. depoziție
μαρτυριάρ-ης, -α, -ικο *adj.* denunțator(-oare), delator(-oare)
μαρτυριάτικο, το *subst.* vezi **μαρτυρία**
μαρτυρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de martor 2. de martir 3. *fig.* chinuitor(-oare) II. *subst.* το -ό, cruciulița dăruită de naș finului la botez III. *adv.* (-ά) 1. cu martori 2. ca un martir
μαρτύριο, το *subst.* martiriu, supliciu, tortură, martiraj
μαρτυρολόγιο, το *subst.* viețile sfinților

μαρτυρ-ῶ și **μαρτυρ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **μαρτυρημένος** I. *v.t.* 1. a mărturisii 2. a depune mărturie 3. a atesta, a adevăra 4. a denunța II. *v.i.* (mai ales la arest) a se chinui III. *v.r. impers* // -είται, se menționează (într-un text etc.)

μασάζ, το *subst. invar.* masaj

μασέλα, η *subst.* proteză dentară

μασ-έρ, ο -έξ, η *subst. invar.* masor(-eză)

μάση-μα, -ματος, το și **μάσηση**, η *subst.* mestecare, mestecat, masticatie

μασητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de masticatie

μασιά, η *subst.* clește pentru cărbuni

μάσκα, η *subst.* 1. mască 2. mască de gaze 3. mască cosmetică 4. *mar.* latură a prorei

μασκαραλίκι, το *subst.* 1. mascaradă 2. glumă indecentă

μασκαρά, η și το *subst.* rimel

μασκαρ-άς (*pl.* -άδες) *subst.* 1. persoană mascată la bal 2. escroc

μασκαράτα, η *subst.* mascaradă, parada măștilor de Lăsata Secului

μασκάρε-μα, -ματος, το *subst.* mascare, deghizare, travestire

μασκαρ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **μασκαρεμένος** *v.t.* 1. a masca, a deghiza, a travesti 2. *fig.* a ridiculiza, a înjosi

μασκότ, η *subst.* mascotă

μασκοφόρος, ο *subst.* persoană care poartă mască

μασονία, η *subst.* francmasonerie

μασονικ-ός, -ή, -ό *adj.* masonic(-ă)

μασόνος, ο *subst.* mason, francmason

μασουλ-άω și **μασουλ-ίζω**, -ισα *v.t.* a mesteca (îndelung)

μασουλή-μα, -ματος și **μασουλ-μα**, -ματος, το *subst.* mestecare, masticatie

μασουρί, το *subst.* 1. mosor; bobină 2. suport de monede

μασσαλιώτιδα, η *subst.* marseileza, imnul național francez

μαστάρι, το *subst.* (la mamifere) tâță

μαστεκτομή, η *subst.med.* mastectomie, extirpare a sânului

μαστέλο, το *subst.* hârdău

μάστιλα, η *subst.* 1. (*inv.*) bici 2. *fig.* nenorocire mare, dezastru

μαστίγιο, το *subst.* bici

μαστιγώ-μα, -ματος, το și **μαστίγωση**, η *subst.* 1. biciuire, biciuială 2. bătaie brutală

μαστιγ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **μαστιγωμένος** *v.t.* 1. (și *fig.*) a biciui, a lovi cu biciul 2. a lovi foarte tare

μαστιζώ, (**μαστιζομαι**) *v.t.* a tortura, a chinui

μαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* mamar(-ă) // -ός αδένας glandă mamară

μάστιξ, η *subst.* vezi **μάστιγα**

μαστίτιδα, η *subst. med.* mastită

μαστίχα, η *subst.* 1. rășină a arborelui de mastică 2. mastică (băutură) 3. un fel de gumă de mestecat

μαστιχέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de mastică

μαστιχόδεντρο, το *subst. bot.* mastic

μαστογραφία, η *subst. med.* mamografie

μαστοράντζα, η *subst.* 1. breaslă 2. meșesugărimă

μάστορας și **μαστόρης**, ο *subst.* (și *fig.*) 1. meșter 2. maistru

μαστόρε-μα, -ματος, το *subst.* 1. lucrare 2. reparație

μαστορ-εύω, -εψα *v.t.* 1. a face o lucrare 2. a repara

μαστοριά, η *subst.* iscusință, pricepere, măiestrie

μαστορικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. meșesugăresc (-ească) 2. făcut(-ă) la meserie II. *subst.* τα -κά plata meșesugarului

μαστός, ο *subst.* 1. sân, piept, tâță, mamelă, uger 2. *fig.* mică ridicătură de pământ, moviliță

μαστορεία, η *subst.* codoșlăc

μαστορ-ός, -ο, -η *subst.* codoș(-oasă)

μοστροχαλαστής, ο *subst.* meșter-strică, meseriaș neîndemânatic

μασχάλη, η *subst.* subsuoară

μασ-ώ și **μασ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **μασημένος** *v.t.*

1. a mesteca, a sfărâma un aliment în gură 2.

fig. a mânca banii cuiva 3. a înghiți (cuvintele)

// -ει τα λόγια του își înghite cuvintele, vorbește de parcă are prune în gură

ματ *adj. invar.* mat(-ă), opac(-ă)

ματ, το *subst.* mat (la șah)

ματα- element de compunere care denotă o repetiție

ματαγυρ-ίζω, -ισα *v.i.* a se reîntoarce

ματαιοδοξία, η *subst.* îngâmfare, vanitate, orgoliu, trufie

ματαιόδοξ-ος, -η, -ο *adj.* îngâmfat(-ă), vanitos (-oasă), orgolios(-oasă), trufaș(-ă)

ματαιολογία, η *subst.* flecăreală, pălăvrăgeală

ματαιοπονία, η *subst.* efort zadarnic

ματαιοπονώ *v.i.* a se obosi fără rost; a munci în van

μάται-ος, -η, -ο *adj.* 1. zadarnic(-ă), inutil(-ă) 2. *fig.* gol (goală) // -α λόγια vorbe goale

ματαιότητα, η *subst.* zădărnicie, inutilitate; deșertăciune

μαται-ώνω, -ώθηκα, **ματαιωμένος** *v.t.* 1. a suspenda (o acțiune) 2. a zădărnici, a dejuca

ματαιώσε, η *subst.* 1. suspendare 2. zădărniciere, deajurare

ματάκι, το *subst.* ochișor // -α μου, dragă, drăguță

ματεριαλισμός, ο *subst.* materialism

ματεριαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* materialist(-ă)

μάτι, το *subst.* 1. ochi // **για τα -α** de ochii lumii // **τα -α** σου τέσσερα a fi cu ochii în patru // **κλείνω τα -α** a închide ochii (a muri) // **με κλειστά -α** cu ochii închiși // **-α** μου dragostea mea // **παίρνω τα -α** μου a pleca // **κάνω τα γλυκά -α** a face ochi dulci // **δε χορταίνει το ~ του** în veci nesătul // **αυγά -α** ouă ochiuri // **με το ~** din ochi (cu aproximație) // **~ με ~** ochi în ochi (față în față) // **-α** που **δε βλέπονται γρήγορα** **λησμονιούνται** ochii care nu se văd se uită // **~ με τα ίδια** **μου τα -α** cu ochii mei proprii // **ρίχνω στάχτη στα -α** a arunca praf în ochi // **είμαι όλος -ια** sunt numai ochi // **fig. κλείνω τα -α** sau **κάνω στραβά -α** a închide ochii, a se face că nu vede // **κακό ~** ochi rău (care deoache) 2. văz, vedere, privire, uitătură 3. mugur 4. laț, buclă, verigă 5. ochi (la aragaz etc.) 6. despărțitură într-o magazie, boxă 7. copcă, vârtej, bulboană

ματιά, η *subst.* privire, uitătură

ματ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ματιασμένος *v.t.* a deochea // **~ -ιασαν** am fost deocheat

μάτιος-μα, -ματος, το *subst.* deochi, îmbolnăvire de deochi

ματογιάλια, τα *subst.pl.* ochelari

ματόκλαδο și **ματοτσίνουρο**, το *subst.* geană (la ochi)

ματόφρυδο, το *subst.* sprânceană

ματόφυλλο, το *subst.* pleoapă

μάτς, το *subst.invar.* meci

ματς - μουτς, το *subst.invar.fam.* sărutări repetate, pupături amicale // **αρχίσανε τα ~** au început sărutările

ματσaráγκα, η *subst.* trișare (la jocul de cărți)

μάτσο, το I. *subst.* 1. legătură; mănunchi; pachet 2. *fig.* puzderie, grămadă

ματσούκι, το și **ματσούκα**, η *subst.* măciucă, ghioagă

ματσουκιά, η *subst.* lovitură de măciucă

μάτω-μα, -ματος, το *subst.* sângerare, sângerătură

ματ-ώνω, -ωσα, ματωμένος I. *v.t.* 1. a face să sângereze, a însângera, a răni, a păta cu sânge 2. *fig.* a răni // **μου -ωσε την καρδιά / την ψυχή** mi-a rănit inima / sufletul II. *v.i.* a sângera, a pierde sânge

μαυλ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a ademeni, a seduce 2. a atrage vânatul prin imitarea vocii animalului

μαυράδι, το *subst.* pată neagră

μαυριδερός, -ή, -ό *adj.* negricios(-oasă), brunet(-ă)

μαυρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, μαυρισμένος *v.t.* și *i.* 1. a (se) înnegri 2. a (se) întuneca 3. a (se) vota împotriva

μαυρίλα, η *subst.* 1. culoare neagră 2. întuneric

3. *fig.* necaz, nenorocire

μαύρισ-μα, -ματος, το *subst.* înnegrire

μαυροδύφνη, η *subst.* sortiment de vin roșu și dulce

μαυρομάτ-ης, -α, -ικο *adj.* care are / cu ochi negri

μαυρομάτικα, τα *subst. pl.* fasole neagră

μαυρομουριά, η *subst. bot.* dud cu fructe negre

μαυροπίνακας, ο *subst.* tablă (la școală)

μαύρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. negru(-eagră); de culoare închisă // **τον έκανε -ο** στο ξύλο l-a învinețit în bătaie // **φορώ -α** a purta doliu 2. întunecat(-ă) 3. *fig.* murdar(-ă) 4. *fig.* nenorocit(-ă), mizerabil(-ă) 5. *fig.* rău (rea), hain(-ă)

μαυροτσούκαλο, το *subst.* 1. oală înnegrită de fum

2. *fig.* om / persoană brunet(-ă) / tucuriu(-ie), ars(-ă) de soare

μαυροφόρ-ος, -α, -ο *adj.* îmbrăcat(-ă) în negru

μαυσωλείο, το *subst.* mausoleu

μαφία, η *subst.* 1. mafia 2. mafie

μαφιόζος, ο *subst.* mafiot

μαχαίρι, το *subst.* 1. cuțit, briceag, custură, bisturiu // **είναι στα -α** a fi la cuțite // **του` βαλε το ~ στο λαιμό** i-a pus cuțitul la gât 2. pumnal

μαχαιριά, η *subst.* rană, tăietură de cuțit

μαχαιροβγάλτης, ο *subst.* cuțitar

μαχαιροπίρουνο, το *subst.* tacâm (cuțit și furculiță)

μαχαίρω-μα, -ματος, το *subst.* înjunghiere

μαχαίρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μαχαίρωμένος *v.t.* a înjunghia

μαχαλ-άς, ο *subst.* mahala, cartier, periferie

μαχαραγιάς, ο și **μαχαρανή**, η *subst.* maharadjah

μάχη, η *subst.* (și *fig.*) luptă, bătălie

μαχητής, ο *subst.* luptător(-oare), militant(-ă), combatant(-ă)

μαχητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de luptă 2. combativ(-ă) 3. *fig.* îndrăzneț(-eafă), temerar(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod combativ

μαχητικότητα, η *subst.* combativitate

μάχμ-ος, -η, -ο *adj.* apt(-ă) de luptă, combatant(-ă)

μαχμουρλ-ής, ο și **-ού**, η *subst.* 1. mahmur(-ă), abia sculat(-ă) din somn 2. *fig.* indolent(-ă), nonșalant(-ă)

μάχομαι *v.d.* 1. (și *fig.*) a se lupta, a se bate, a se război 2. a se urî cu cineva; a purta vrajbă cuiva

με *prep.* 1. cu // **καφέ ~ γάλα** cafea cu lapte // **μ' όλα ταύτα** cu toate acestea // **ψάρεμα ~ το καμάκι** pescuitul cu harponul // **~ τί δικαίωμα**; cu ce drept? // **το πήρα ~ έκπτωση** l-am

luat cu reducere 2. din // ~ την καρδιά μου din toată inima 3. de // τον βαρέθηκα μ' αυτά που κάνει m-am săturat de fapte le lui 4. la // ήρθε ~ την ώρα a venit la timp 5. odată cu // ~ την αυγή, ~ τα πρωτοβόρξια / ~ τον καιρό odată cu zorile, odată cu primele ploi / cu timpul 6. pe // που πηγαίνετε μ' αυτή τη ζέστη; unde vă duceți pe căldura aceasta? 7. prin // ~ άλλα μέσα prin alte mijloace

μεγαθήριο, το *subst.* monstru

μέγαιρα, η *subst.* femeie rea, mejeră

μεγαλαυχία, η *subst.* lăudoroşenie

μεγαλείο, το *subst.* 1. grandoare, măreţie, splendoare, fast 2. lucru minunat 3. τα -α glorie // κρασί ~ vin de zile mari // περασμένα ~ glorie trecută

Μεγαλειότης, ο, -άτη, η *subst.* Majestate, Maiestate // -ότατε! Sire!

Μεγαλειότητα, η *subst.* Majestate, Maiestate // Α.Μ. (η Αυτού ~) Majestatea Sa, Măria Sa

μεγαλειώδης, -ης, -ες I. *adj.* măreţ(-eafă), grandios(-oasă), maiestuos(-oasă) II. *adv.* (-ώς), cu măreţie / grandoare, (fam.) di granda

μεγαλέμπορος, ο *subst.* angrosist

μεγαλεπήβολος, -η, -ο *adj.* care face acţiuni de mare anvergură

μεγαλιθικός, -ή, -ό *adj.* megalitic(-ă)

μεγαλοαστικός, -ή, -ό *adj.* din marea burghezie, referitor(-oare) la marea burghezie

μεγαλογράμματ, -ος, -η, -ο *adj.* scris(-ă) cu litere mari

μεγαλοϊδεατισμός, ο *subst. ist.* concepţia Marii Idei, ce consta în eliberarea de sub ocupaţia turcească şi formarea unui stat grecesc independent care să cuprindă în hotarele sale şi Constantinopolul

μεγαλομανής, -ής, -ές *adj.* megaloman(-ă), grandoman(-ă)

μεγαλομανία, η *subst.* megalomanie, grandomanie

μεγαλοπιάνομαι, **μεγαλοπιάστηκα** *v.r.* a se da drept om mare

μεγαλόπνευστος, -ος, -η, -ο *adj.* de mare inspiraţie

μεγαλοποίηση, η *subst.* exagerare, amplificare
μεγαλοποιώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a exagera, a amplifica, a da proporţii

μεγαλόπολη, η *subst.* vezi **μεγαλούπολη**

μεγαλοπρέπεια, η *subst.* grandoare, măreţie

μεγαλόπρεπής, -ής, -ές şi **μαγαλόπρεπος**, -η, -ο I. *adj.* grandios(-oasă), maiestuos(-oasă) II. *adv.* (-ώς) în mod grandios / maiestuos

μεγάλος, -η, -ο *adj.* 1. mare 2. matur; bătrân(-ă) // είναι συνταξιούχος γιατί είναι ~ e pensionar pentru că e bătrân(-ă) 3. *fig.* important(-ă),

marcant(-ă) // οι -οι cei puternici, cei mari // -η στολή ținută de gală // -α γυμνάσια mari mănăstiri // -ο πρόσωπο personaje importante // -α λόγια vorbe mari // Μεγάλη Ιδέα vezi **μεγαλοϊδεατισμός** 4. lung(-ă) // -η διάρκεια lungă durată

μεγαλόσταυρος, ο *subst.* decoraţia cea mai importantă a Greciei

μεγαλοστομία, η *subst.* exprimare bombastică / umflată / emfatică

μεγαλόστομος, -ος, -η, -ο *adj.* cel (cea) care se exprimă bombastic

μεγαλοσύνη, η *subst.* măreţie, splendoare, grandoare

μεγαλόσχημος, -η, -ο *adj.* care pare mare

μεγαλόσωμος, -η, -ο *adj.* corpulent(-ă)

μεγαλούπολη, η *subst.* megalopolis

μεγαλούργημα, -ματος, το *subst.* faptă mare

μεγαλουργώ, -ησα *v.t.* a face lucruri / fapte mari

μεγαλοφυής, -ής, -ές *adj.* de geniu, genial(-ă), supradotat(-ă) // -ής ιδέα idee genială

μεγαλοφύια, η *subst.* 1. geniu, talent mare 2. om de geniu

μεγαλόφωνος şi **μεγαλοφώνως** *adv.* cu voce / cu glas tare

μεγαλοψυχία, η *subst.* 1. mărinimie, generozitate 2. răbdare

μεγαλόψυχος, -η, -ο I. *adj.* 1. mărinimos(-oasă), generos(-oasă) 2. răbdător(-oare) II. *adv.* (-α) 1. cu mărinimie / generozitate 2. cu răbdare

μεγάλωμα, -ματος, το *subst.* 1. creştere, dezvoltare, sporire, mărire 2. educare, formare

μεγαλώνω, -ωσα, **μεγαλωμένος** *v.t.* şi *i.* 1. a creşte, a (se) mări // η περιουσία του -ώνει καθημερινά averea lui creşte în fiecare zi 2. a creşte (un copil)

μέγαρο, το *subst.* palat

μέγαφωνο, το *subst.* megafon

μέγεθος, το *subst.* 1. mărime, măsură // τι ~ φοράτε; ce măsură purtaţi? 2. *fig.* întindere, dimensiune, volum // το ~ της καταστροφής

întinderea dezastrului 3. *fig.* importanţă, intensitate, pondere, valoare

μεγέθυνση, η *subst.* mărire, extindere, augmentare

μεγεθυντικός, -ή, -ό *adj.* 1. care măreşte // -ός φακός lentilă care măreşte 2. // *gram.* τα -ά augmentativele

μεγεθύνω, -υνα, -ύνηκα, **μεγεθυμένος** *v.t.* a mări, a spori, a extinde, a amplifica; a augmenta

μεγιστάνας, ο *subst.* potentat

μεγιστοποίηση, η *subst.* creştere maximă

μεγιστοποιώ, -ησα, -ήθηκα, **μεγιστοποιημένος** *v.t.* a creşte la maximum

μέγιστ-ος, -η, -ο *adj.* maxim(-ă), maximal(-ă)
μέγκενη, η *subst.* menghină
μέδιμνος, ο *subst. ist.* medimnă, unitate de măsură din vechea Atenă, circa 52 de litri
μεδοῦλι, το *subst.* măduvă osoasă
μέδουσα, η *subst. zool.* meduză
μεζάτι, το *subst.* mezat, licitație
μεζ-ές, ο (pl. -έδες) *subst.* gustare, gustare la începutul mesei // **τον πήρανε στο -έ** l-au luat în bătaie de joc
μεζονέτα, η *subst.* 1. apartament tip duplex 2. casă cu două etaje
μεζούρα, η *subst.* 1. centimetru de croitorie 2. măsură pentru lichide
μεθάνιο, το *subst. chim.* metan
μεθαιριαν-ός, -ή, -ό *adj.* de poimăine
μεθαῦριο *adv.* poimăine // *iron.* niciodată
μεθεόρτια, τα *subst. pl.* 1. cele ce se întâmplă după o sărbătoare 2. urmări neplăcute
μεθεόμεν-ος, -η, -ο *adj.* cel (cea) care urmează după următorul(-oarea)
μέθη, η *subst.* 1. beție, îmbătăre 2. *fig.* entuziasm
μεθόδευση, η *subst.* 1. pregătire sistematică 2. acțiune pregătită sistematic
μεθοδ-εύω, -ευσα, -εύτηκα, μεθοδευμένος *v.t.* a pregăti sistematic (mai ales în sens negativ) // **-ευσται η κατάλυση της δημοκρατίας** se pregătește desființarea sistematică a democrației
μεθοδικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* metodic(-ă), sistematic(-ă) II. *adv.* (-ά) metodic, sistematic
μεθοδικότητα, η *subst.* manieră sistematică
μεθοδισμός, ο *subst. relig.* metodism
μεθοδιστής, ο *subst. relig.* metodist
μεθοδολογία, η *subst.* metodologie
μεθοδολογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* metodologic(-ă) II. *adv.* (-ά) sub aspect metodologic
μέθοδος, η *subst.* 1. metodă 2. procedeu, manieră 3. regulă de rezolvare // *mat.* η ~ των τριών regula de trei
μεθοκοπάω și **μεθοκοπάω** *v.i.* a se îmbăta des
μεθοριακ-ός, -ή, -ό *adj.* de frontieră, de graniță
μεθόριος, η *subst.* granița dintre două state
μεθορμίζω *v.t. mar.* a schimba rada de ancorare a navei
μεθόρμιση, η *subst. mar.* schimbarea radei de ancorare a navei
μεθυλένιο, το *subst. chim.* metilen, alcool metilic
μεθύσι, το *subst.* 1. beție ușoară 2. *fig.* euforie, entuziasm
μέθυσος și **μεθύστακας, ο** *subst.* bețiv, bețivan, alcoolic
μεθυστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care îmbată tare 2. îmbătător(-oare), ametețitor(-oare)

μεθ-ώ și **μεθ-άω, -υσα, μεθυσμένος** *v.t.* și *v.i.* a (se) îmbăta
μείγ-μα, -ματος, το *subst.* amestec, melanj, mixtură
μειδιά-μα, -ματος, το *subst.* surâs, zâmbet
μειζ-ων, -ων, -ον *adj. comp.* mai mare, major(-ă) // **κατά -ονα λόγον** cu atât mai mult // **-ον πρόβλημα** problemă majoră // **-ονος σημασίας** de importanță majoră
μέικαπ, το *subst. invar.* (make-up) machiaj
μείκτης, ο *subst.* dispozitiv de mixaj (a sunetului)
μεικτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. amestecat(-ă) 2. mixt(-ă) // *mat.* -ός αριθμός număr mixt // **τα -ά σχολεία** școli mixte
μειλίχι-ος, -α, -ο *adj.* blând(-ă), amabil(-ă)
μειντάνι, το *subst.* piață, loc deschis
μειζή, η *subst.* 1. amestec 2. mixaj
μειοδοσία, η *subst.* 1. (la o licitație) cea mai mică ofertă 2. concesiie făcută unei minorități etnice
μειοδότης, ο, -ότρια, η *subst.* 1. cel (cea) care oferă cel mai mic preț la o licitație 2. cel (cea) care sparge piața plăților (salariilor)
μειοδοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* cu licitație la cel mai mic preț
μειοδοτ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a oferi cel mai mic preț la o licitație 2. a sparge piața plăților / salariilor
μειόκαινος, η *subst. geol.* miocen
μείον *adv.* mai puțin, fără
μείον, το *subst.* 1. *mat.* minus 2. *fig.* dezavantaj, inconvenient, neajuns
μειονέκτη-μα, το *subst.* dezavantaj, inconvenient, neajuns
μειονεκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* dezavantajos(-oasă) II. *adv.* (-ά)
μειονεκτικότητα, η *subst.* inferioritate
μειονετώ I. *v.i.* 1. a fi inferior 2. a fi în dezavantaj, a fi rămas(-ă) în urmă II. *v.t.* a dezavantaja
μειονεξία, η *subst.* 1. inferioritate 2. complex de inferioritate
μειονότητα, η *subst.* minoritate // **εθνική** ~ minoritate națională
μειονοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* minoritar(-ă) // **-ό πρόβλημα** problemă minoritară
μειονοψηφία și **μειοψηφία, η** *subst.* minoritate (parlamentară) // **είμαστε σε ~ στη βουλή** a fi în minoritate în parlament (în Camera)
μειονοψηφ-ώ, -ησα *v.i.* a fi în minoritate
μει-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μειωμένος *v.t.* 1. a micșora, a diminua, a reduce, a împuțina 2. *fig.* a subestima
μείωση, η *subst.* 1. micșorare, diminuare, scădere, reducere 2. *fig.* depreciere, dispreț
μειωτέος, ο *subst. mat.* descăzutul

μειωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. diminuant(-ă), diminutiv(-ă) 2. *fig.* depreciativ(-ă), disprețuitor(-oare) II. *adv.* (-ă) cu dispreț

μελαγχολία, η *subst.* 1. melancolie, tristețe 2. *med.* sindrom depresiv

μελαγχολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* melancolic(-ă), trist(-ă) II. *adv.* (-ă)

μελαγχολ-ώ, -ησα I. *v.t.* a întrista II. *v.i.* 1. a se întrista 2. a fi melancolic(-ă), a suferi de melancolie

μελάνη, η *subst.* cerneală

μελαν-ής, -ιά, -ί *adj.* de culoarea cernelii

μελάνι, το *subst.* 1. cerneală 2. cerneală eliminată de sepie

μελανιά, η *subst.* 1. pată de cerneală 2. vânătăie

μελαν-ιάζω, -ιασα, μελανιασμένος *v.t.* și *i.* a (se) înnegri, a (se) învineți // **χέρια μελανιασμένα από κρύο** mâini învinețite (vinete) de frig

μελάνιασ-μα, -ματος, το *subst.* înnegrire; învinețire

μελανίνη, η *subst.* melanină

μελανοδοχείο, το *subst.* călimară

μελανόμορφ-ος, -η, -ο *adj. ist.* (d. vasele antice) cu figuri pictate în negru pe fond roșu

μελαν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. negru(-eagră), negricios(-oasă) 2. *fig.* rău, rea

μελανούρι, το și **μελάνουρος, ο** *subst. iht.* pește cu coadă neagră

μελανοχίτωνας, ο *subst.* fascist italian din ordinul „Cămășile negre“

μελάνω-μα, -ματος *το* *subst.* 1. pată neagră de cerneală 2. *med.* melanom

μελάς, ο *subst.* negustor / producător de miere; apicultor

μελάσα, η *subst.* melasă

μελάτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cleios(-oasă) // **αυγό -ο** ou fiert moale 2. făcut(-ă) cu miere

μελαχριν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. negricios(-oasă) 2. brunet(-ă) // **μια όμορφη -ή** o brunetă frumoasă

μελαψ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. un om) negricios(-oasă) **μέλει** *v. impers.* a-i păsa, a se îngrijora, a se interesa // **λίγο με** ~ puțin îmi pasă // **τι σας** ~ ce vă interesează?

μελέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. preparat(-ă) cu miere 2. de culoarea mierii 3. dulce ca mierea

μελέτη, η *subst.* studiu, studiere

μελέτη-μα, -ματος, το *subst.* dizertație, lucrare științifică

μελετηρ-ός, -ή, -ό *adj.* studios(-oasă)

μελετ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* cercetător(-oare)

μελετ-ώ și **μελετ-άω, -ησα, -ήθηκα, μελετημέ-** *v.t.* 1. a studia, a învăța 2. a cerceta, a ana-

liza 3. a analiza o posibilitate 4. a aminti / a cita într-un discurs

μέλη-μα, -ματος, το *subst.* grijă, frământare, preocupare

μελ-ής, -ιά, -ί *adj.* de culoarea mierii, mieriu(-ie)

μέλι, το *subst.* miere // **η γλώσσα του στάζει** ~ îți face plăcere să-l ascuți

μελίγγι, το *subst.* vezi **μηλίγγι**

μελιγγίτης, ο *subst. med.* meningită

μελίγκρα, η *subst. entom.* insectă dăunătoare culturilor agricole

μελικ-ός, -ή, -ό *adj.* liric(-ă), legat(-ă) de melos

μέλισσα, η *subst.* 1. albină 2. *fig.* om harnic

μελίσει, το *subst.* roi de albine 2. *pl.* **τα** ~ stupină, prisacă

μελισσοκομία, η *subst.* apicultură

μελισσοκομικ-ός, -ή, -ό *adj.* de apicultură, apicol(-ă)

μελισσοκόμ-ος, -ο, -η *subst.* apicultor(-oare)

μελισσοφάγος, ο și **μελισσοουργός, ο** *subst.* ornit. melisofag, albinărel

μελισσόχορτο, το *subst. bot.* melisă

μελιστάλαχτ-ος, -η, -ο *adj.* exagerat de dulce

μελιταίος πυρετός, ο *subst. med.* bruceleză, febră malteză

μελιτζάνα, η *subst. bot.* (pătlăgică) vânăta

μελιτζαν-ής, -ιά, -ί *adj.* de culoarea vinetei, vinețiu(-e) (mov închis)

μέλλει și **μέλλεται** *v. impers.* trebuie, este fatal // **για ό,τι ~ να συμβεί** pentru ceea ce e fatal să se întâmple

μελλοθάνατ-ος, -η, -ο *adj.* muribund(-ă)

μέλλ-ον, -οντος, το *subst.* viitor // **άνθρωπος με** ~ om cu viitor

μέλλοντας, ο *subst. gram.* timpul viitor

μελλοντικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* viitor(-oare) // **-ές ενέργειες** acțiuni viitoare II. *adv.* (-ă) în viitor

μελλοντολογία, η *subst.* viitorologie, futurologie

μελλοντολόγ-ος, -ο, -η *subst.* futurolog(-ă), viitorolog(-ă)

μελλονύμφ-ος, -η, -ο *adj.* care în curând se va căsători

μελλούμενα, τα *subst. pl.* cele ce urmează să se întâmple

μελό, το *subst.* melodramă

μελόδρα-μα, -ματος, το *subst.* melodramă

μελοδραματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* melodramatic(-ă) II. *adv.* (-ă)

μελομακάρο(υ)νο, το *subst. culin.* sortiment de prăjitură

μελοποίηση, η *subst.* punerea pe muzică a unui text poetic

μελοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, μελοποιημένος *v.t.* a compune muzică pentru un text în proză sau în versuri, a pune pe muzică

μέλ-ος, -ους, το *subst.* 1. membru, parte 2. *mat.* termen // **τα -η της εξίσωσης** termenii ecuației 3. *antic.* melos

μελούμεν-ος, -η, -ο *adj. inv.* viitor(-oare) // -ες **συμφορές** nenorocirile care ne așteaptă

μελτέμ, το *subst.* alizeu

μελωδία, η *subst.* melodie

μελωδικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* melodios(-oasă), melodic(-ă) *II. adv.* (-ά)

μελωδ-ός, -ο, -η *subst. ist.* poet și compozitor în același timp; cântăreț(-eață)

μελ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μελωμένος *v.t.* a unge / a stropi cu miere

μαμβράνη, η *subst.* 1. piele subțire de la un animal folosită pentru coperți 2. membrană, pieleță, diafragmă 3. hopen

μεμιάς *adv.* dintr-o dată, deodată

μεμονωμέν-ος, -η, -ο *I. adj.* izolat(-ă), solitar(-ă) *II. adv.* (-α) și (-ως)

μεμورانτούμ, το *subst. invar.* memorandum

μεμπτ-ός, -ή, -ό *adj.* blamat(-ă), înfierat(-ă)

μέμφ-ομαι, -θηκα *v.d.* a blama, a dezaproba public

μεμψιμοιρία, η *subst.* plângere, văitare, văicăreală

μεμψιμοιρ-ος, -η, -ο *adj.* văitător(-oare), care se văicărește

μεμψιμοιρώ *v.i.* a-și deplânge soarta, a se văicări, a se văita

μεν *conj. (adversativă)* se folosește în corelație cu **δε** / **αλλά** // **εγώ ~ εἶπα, αλλά εσύ δεν άκουσες** eu am spus (deci, așadar), dar tu n-ai auzit // **οἱ ~ ναι, οἱ δε όχι** unii da (deci, așadar), alții nu

μένεα, τα *subst.* // **πνέω ~** a fi foarte supărat(-ă)

μενεξεδέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. vioriu(-ie), violet(-ă) 2. făcut(-ă) din vioarele

μενεξεδ-ής și μενεξελ-ής, -ιά, -ί *adj. (d. culoare)* violet(-ă)

μενεξέξ, ο *subst. bot.* violetă, toporaș

μένος, το *subst.* 1. mânie, furie 2. ardoare, frenezie

μενού, το *subst.* meniu

μενουέτο, το *subst. invar.* vezi **μινουέτο**

μέντα, η *subst. bot.* mentă, izmă

μενταγιόν, το *subst. invar.* medalion

μεντεο-ές, ο (pl. -έδες) *subst.* cremonă (la uși, ferestre)

μέντιουμ, το *subst. invar.* medium, ghicitoare, spiritist

μένω, έμεινα *v.i.* 1. (și *fig.*) a rămâne // ~ **στην ίδια θέση** a rămâne pe același post // **μένει υπόλοιπον 500 δραχμές** rămâne un sold de 500 de drahme // ~ **πίσω** a rămâne în urmă // **έμεινα χωρίς δουλειά** am rămas fără lucru 2. a locui, a sta, a domiciliu, a sta // ~ **σ'ένα διαμέρισμα σε πολυκατοικία** a locui într-un apartament la bloc 3. a se opri // **έμεινα τρεις μέρες σ'έκεινο το χωριό** m-am oprit trei zile în satul acela

μεξικάνικ-ος, -η, -ο *adj.* mexican(-ă)

μέρα, η *subst.* vezi **ημέρα**

μεράδι, το *subst.* porție, parte

μεράκι, το *subst.* 1. dorință mare 2. plăcere, pasiune 3. *pl.* // **τα -α** bună dispoziție

μερακλ-ής, ο, -ού, η *subst.* pasionat(-ă) de ceva

μερακλίδικ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. pasionat(-ă) 2. făcut(-ă) cu pasiune *II. adv.* (-α) cu multă pasiune

μερακλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μερακλωμένος *v.t. și i.* a (se) bine dispune

μεραρχία, η *subst. milit.* divizie

μεραρχιακ-ός, -ή, -ό *adj. milit.* de divizie

μέραρχος, ο *subst. milit.* comandant de divizie

μερδικό, το *subst.* parte, partaj

μερεμέτι, το *subst.* reparație (a unei clădiri)

μερεύω *v.t.* vezi **ημερεύω**

μερί, το *subst.* coapsă

μεριά, η *subst.* 1. parte, față // **σε καλή ~** în ceas bun 2. loc, localitate

μερ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a da la o parte, a respinge

μερίδα, η *subst.* 1. parte, porțiune 2. rație/porție (de mâncare) // **η ~ του λέοντος** partea leului

μερίδιο, το *subst.* parte, porțiune, cota-parte

μερικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. parțial(-ă), particular(-ă)

// **-ή έκλειψη** eclipsă parțială // **θυσιάζει το -ό συμφέρον** στο γενικό sacrifica interesul particular general *II. adv.* (-ώς)

μερικ-οί, -ές, -ά *pron. și adj. nehot.* unii, unele, anumiți, anumite // **-οί επιστήμονες ισχυρίζονται...** unii savanți susțin că... // **σε -ές περιπτώσεις** în anumite cazuri // **-ές φορές** câteodată, uneori

μέριμνα, η *subst.* grijă, interes, preocupare

μεριμν-ώ, -ησα *v.i.* a se îngriji, a se preocupa, a-și da interesul

μερινό, το *subst.* 1. oaia merinos 2. stofa din lână merinos

μέρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. parte (ce revine cuiva în urma unei împărțeli) 2. dividend

μερισματούχ-ος, -α, -ο *adj.* beneficiar(-ă) de dividende

μερισμός, ο *subst.* repartiție, distribuție, împărțire

μεριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care se repartizează, care se împarte 2. *gram.* partitiv(-ă)

μεριστ-ός, -ή, -ό *adj.* repartizabil(-ă)

μερκαντισμός, ο *subst.* mercantilism

μερμήγκι, το *subst.* vezi μυρμήγκι

μεροδοῦλι, το *subst.* retribuția pentru munca de o zi // ~ **μεροφάι** a-și cheltui tot salariul pentru cele necesare traiului

μεροκαματιάρ-ης, ο, -ιάρα și **-ιάρισσα** *subst.* muncitor(-oare) cu ziua

μεροκάματο, το *subst.* plata primită pentru munca de o zi

μεροληπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* părtinitor(-oare)

μεροληπτ-ώ, -ησα *v.i.* a fi părtinitor(-oare)

μεροληψία, η *subst.* părtinire

μερόνυχτο, το *subst.* o zi și o noapte

μέρ-ος, -ους, το *subst.* 1. parte, loc // *gram.* **τα** -η του λόγου părțile de vorbire // **παίρνω** το ~ κάποιου iau partea cuiva (îl apăr) // **παίρνω** ~ (συμμετέχω) iau parte (particip) // **αφήνω κατά** ~ las' la o parte // **εκ** -ους μου din partea mea // **παίζω καλά** το ~ μου îmi joc bine rolul // **εν** -ει parțial // **κατά μέγα** ~ în mare parte // **τα κατά** ~ particularitățile, detaliile // **τα συμβαλλόμενα** -η părțile contractante // **είναι με το** ~ **μας** este de partea noastră 2. ținut, așezare 3. porțiune, bucată, fragment, rație, cotă 4. W.C., latrină, privată 5. rol (la teatru) 6. *jur.* parte

μερσεριζέ *adj. invar.* țesătură de bumbac

μερσικό, το *subst.* partea ce revine fiecăruia la împărțeală

μερώνω *v.t.* și *v.i.* vezi ημερώνω

μέσα și **μες** *adv.* înăuntru, în interior, în mijloc // ~ **από** dinăuntru // **με** **πονούν τα** ~ μου mă dor măruntaiele // **το κρατώ** ~ μου a ține secret // **το'χει** ~ **του από** τη φύση του așa îi stă în fire // **τον βάλανε** ~ a fost arestat, l-au băgat la zdup // (la un joc de noroc) *subst.* **παιίνω** ~ a fi păcălit // **είμαι στα** ~ **και στα** έξω a avea absolută încredere în ceva // ~ **στο χεμόνα** în mijlocul iernii // ~ **σε μιά εβδομάδα** în decurs de o săptămână // **λέω** ~ μου îmi zic în gândul meu

μεσάζοντας, ο *subst.* misit, intermediar

μεσα-ίος, -α, -ο *adj.* mijlociu(-ie), de mijloc 2. potrivit(-ă), mediu(-ie)

μεσαιώνας, ο *subst.* evul mediu

μεσαιωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* medieval(-ă)

μεσαιωνισμός, ο *subst.* barbarie, obscurantism, lipsă de libertate, spirit retrograd

μασακ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi μεσ(ι)ακός

μεσάνυχτα, τα I. *subst. pl.* miezul nopții II. *ca adv.* 1. **κατά τα** ~ spre miezul nopții 2. neștiință totală // **έχει** ~ habar n-are, (*fam.*) e bătă

μεσάτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. haină(confecție) care se ajustează pe talie 2. care are talie subțire 3. care este plin până la mijloc (vas, butoi)

μεσεγγυητής, ο *subst.* mediator păstrător al bunului sechestrat

μέσες άκρες *loc. adv.* aproximativ, cu aproximație, în linii mari

μέση, η *subst.* 1. mijloc 2. talie, mijloc // **η** ~ **του σώματος** talia // **πονάει η** ~ **μου** mă doare mijlocul // **με άφησε στη** ~ **m-a** lăsat baltă // **στη** ~ **του δρόμου** în mijlocul drumului // **τον έβαλαν στη** ~ **l-au** înconjurat // **πυαίνω στη** ~ **a interveni** // **βγάζω στη** ~ **a scoate** la iveală, a prezenta // **γεμάτο ως τη** ~ plină până la jumătate

μεσήλικ-ος și **μεσήλικ-ας, ο, -η, η** *subst.* persoană între două vârste

μεσημβρία, η *subst.* 1. amiază; prânz 2. miazăzi, sud

μεσημβριν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de amiază, de prânz 2. sudic(-ă) 3. meridional(-ă), austral(-ă)

μεσημβρινός, ο *subst.* meridianul zero

μεσημέρι, το *subst.* 1. amiază, miezul zilei // **μέρα** ~ în plină zi, de față cu toată lumea 2. ora 12, la amiază, ora prânzului

μεσημερ-ιάζει, -ιασε *v. impers.* se apropie de amiază, vine prânzul

μεσημεριαν-ός, -ή, -ό și **μεσημεριάτικ-ος, -η, -ο** I. *adj.* de amiază II. *adv.* **μεσημεριάτικα** la amiază

μεσ(ι)ακ-ός, -ή, -ό *adj.* împărțit(-ă) în două părți egale // **δουλεύουμε σε** -ό **χωράφι** lucrăm la un teren împărțit în două părți egale

μεσιαν-ός, -ή, -ό *adj.* de / din mijloc // -ό **δωμάτιο** camera din mijloc

μεσίστι-ος, -α, -ο *adj.* (d. un steag) în bernă

μεσιτεία, η *subst.* 1. mediere, mijlocire, intermediere 2. retribuirea intermediarului

μεσιτ-εύω, -εψα *v.t.* și *vi.* a fi misit, a media, a mijloci, a intermedia

μεσίτ-ης, ο, -ρα, η *subst.* 1. misit 2. intermediar(-ă), mijlocitor(-oare), samsar, interpus(-ă)

μεσιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de intermediere, de mijlocire // -ό **γραφείο** birou de intermediere, de misitie

μέσο, το *subst.* 1. mijloc (*cu sens local și temporal și fig.*) 2. avere, fonduri, bani, resurse 3. *fig.* pile // **έχει μεγάλα** -α dispune de pile importante

μεσο- *element de compunere denotând sensul* „mijlociu“, „mediu“, „intermediar“, „la mijloc“

μεσοβέζικ-ος, -η, -ο *adj.* evaziv(-ă)
μεσογειακ-ός, -ή, -ό *adj.* mediteranean(-ă) // -ό
 κλίμα climă mediteraneană
μεσόγει-ος, -α, -ο *adj.* din interiorul (țării) // η
Λάρισα είναι -α πόλη Larisa e un oraș din
 interiorul (Greciei)
μεσόκοπ-ος, -ο, -η *subst.* de vârstă mijlocie
μεσοκυττάρι-ος, -α, -ο *adj. biol.* intracelular(-ă)
μεσολαβή, η *subst.* prinderea de mijloc (talie)
μεσολάβηση, η *subst.* 1. intervenție 2. mijlocire,
 mediere
μεσολαβητ-ής, ο, -τρια, η *subst.* mijlocitor
 (-oare), mediator(-oare)
μεσολαβητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de mediere/mijlo-
 cire
μεσολαβ-ώ, -ησα I. *v.t.* a media, a mijloci II. *v.i.*
fig. a interveni // **εκτός αν -ήσει τίποτα** dacă
 nu cumva intervine ceva
μεσολιθικ-ός, -ή, -ό *adj. geol.* mezolitic(-ă)
μεσολόβιο, το *anat.* parte a creierului aflată între
 cei doi lobi
μεσομήτριο, το *anat.* regiunea dintre ovar și uter
μεσομινωικ-ός, -ή, -ό *adj. arheol.* mezomino-
 ian(-ă)
μεσόνιο, το *subst. fiz.* mezon, mezontron(particulă
 elementară)
μεσονυκτικό, το *subst. bis.* slujba de la miezul
 nopții
μεσονύκτι-ος, -α, -ο *adj.* 1. de la miezul nopții 2.
 care se face la miezul nopții
μεσοπέλαγα *adv.* în mijlocul mării, în largul mării
μεσοπολεμικ-ός, -ή, -ό *adj.* interbelic(-ă)
μεσοπόλεμος, ο *subst.* perioada interbelică
μεσόπορτα, η *subst.* ușă interioară
μεσοπρόθεσμ-ος, -η, -ο *adj.* pe termen mediu
μεσόροφος, ο *subst.* mezanin
μέσ-ος, -η, -ο *adj.* 1. mijlociu(-ie), care este la
 mijloc // -η οδός cale de mijloc 2. mediu(-ie),
 obișnuit(-ă) // -ος όρος termen mediu, media //
κατά -ον όρον în medie 3. *gram.* (d. verbe)
 reflexiv // -ο ρήμα verb reflexiv
μεσοσπονδύλι-ος, -α, -ο *adj.* intervertebral(-ă)
μεσοστρατίς *adv.* în mijlocul drumului / străzii
μεσοτοιχία, η *subst.* zid comun între două clădiri
μεσότοιχος, ο *subst.* zid interior
μεσούρανα, τα *subst. pl.* înaltul cerului
μεσουράνη-μα, -ματος, το *subst.* 1. locul unui
 corp ceresc în mijlocul boltei cerești 2. *fig.* cul-
 mea gloriei, apogeu
μεσουραν-ώ, -ησα *v.i.* 1. (d. un corp ceresc) a fi
 în mijlocul cerului 2. *fig.* a fi în culmea gloriei
μεσοφόρι, το *subst.* combinezon
μεσόφρυδο, το *subst.* spațiul dintre sprâncene
μεσόφωνος, η *subst.* muz. mezzo-soprană

μεσοχείμωνο, το *subst.* miezul (mijlocul) iernii
μεσπιλιά, η *subst. bot.* moșmon
μέσπιλο, το *subst.* moșmoană
μεσσιανισμός, ο *subst.* mesianism
μεσίας, ο *subst.* mântuitor, un Mesia, **Μεσσίας**
 Mesia, Isus Hristos
μεστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. plin(-ă) 2. copt(-oaptă)
μέστω-μα, -ματος, το *subst.* maturizare, maturi-
 tate
μεστ-ώνω, -ωσα, μεστωμένος *v.i.* a se maturiza
μέσω *D lui μέσο* ca *prep.* prin // **το τραίνο**
ταξιδεύει ~ Θεσσαλονίκης προς την Αλε-
ξανδρούπολη trenul călătorește prin Salonic
 spre Alexandroupoli // ~ **του χριστιανισμού**
μπορεί κανείς να πλυσιάσει μιάν υφλότερη
ηθική prin creștinism poate cineva să ajungă la
 o morală superioară
μετά I. *prep.* după, înapoia, în dosul // **ο ένας ~**
τον άλλον unul după altul // ~ **την πλατεία** în
 dosul pieței 2. apoi, pe urmă, după aceea, în
 urmă // ~ **το μεσημέρι** după amiază // **ο καλύ-**
τερος ~ από μένα cel mai bun după mine // *inv.*
μετ'ολίγον peste puțin 3. cu *inv.* // ~ **της**
μητρός μου cu mama mea // ~ **χαράς** cu
 bucurie II. *adv.* apoi, după aceea, mai târziu //
έλα ~ vino mai târziu
μετά- *element de compunere denotând:* 1. o
 urmare, o consecință 2. o anumită schimbare 3.
 o abordare generală
μεταβάλλω, μετέβαλα, μεταβλήθηκα *v.t.* a
 schimba, a transforma // ~ **γνώμη** a-și schimba
 părerea // **τα πάντα μεταβλήθηκαν** toate s-au
 schimbat
μετάβαση, η *subst.* 1. ducere, deplasare 2. tre-
 cere, tranziție
μεταβατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. tranzitoriu(-ie) 2.
gram. tranzitiv(-ă) // -**ά ρήματα** verbe tranzi-
 tive 3. *fig.* provizoriu(-ie) II. *adv.* (-ά) 1. în mod
 tranzitoriu 2. provizoriu
μεταβιβ-άζω, -ασα, -άστηκα, μεταβιβασμένος
v.t. 1. a muta 2. a transmite, a transfera // ~
διαταγή a transmite un ordin 3. a ceda un
 drept personal în favoarea altei persoane
μεταβίβαση, η *subst.* 1. mutare 2. transmite,
 transfer // ~ **δικαιωμάτων** transfer de drepturi
 // ~ **ιδιοκτησίας** transferul unei proprietăți
μεταβιβάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* transmisibil(-ă)
μεταβλητή, η *subst. mat.* variabilă
μεταβλητ-ός, -ή, -ό *adj.* schimbător(-oare), vari-
 abil(-ă)
μεταβλητότητα, η *subst.* variabilitate
μεταβολή, η *subst.* 1. schimbare, transformare,
 modificare 2. (*gimn.*) ~ Stânga-împrejur, co-

mandă de întoarcere îndărăt prin învârtire de 180° spre stânga

μεταβολικ-ός, -ή, -ό *adj. med. metabolic(-ă)*

μεταβολισμός, ο *subst. metabolism*

μεταβουζαντιν-ός, -ή, -ό *adj. post-bizantin(-ă)*

μετάγγιση, η *subst. med. transfuzare; transfuzie*
// ~ **αίματος** transfuzie de sânge

μεταγένεση, η *subst. biol. metageneneză*

μεταγενέστεροι, οι *subst. pl. generațiile ulterioare, posteritatea*

μεταγλωττ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, μεταγλωττισμένος 1. a transpune în alt stil funcțional 2. a substitui, a adapta un text

μεταγλώττιση, η *subst. 1. transpunere, adaptare 2. subtitrare*

μεταγραφή, η *subst. 1. transcriere; transcripție 2. mutare (de la o școală etc. la alta)*

μεταγράφο, μετέγραφα, μεταγραφ(τ)ηκα, μεταγραμμένος *v.t. 1. a transcrie 2. a translitera 3. a transpune*

μεταγωγή, η *subst. 1. transport 2. transfer*

μεταγωγικό, το *subst. milit. serviciul de transporturi militare*

μεταγωγικ-ός, -ή, -ό *adj. de transport, transportor(-oare)*

μεταδίδω, μετέδωσα, μεταδόθηκα *v.t. 1. a transmite // ~ ειδηση* a transmite o știre // ~ *κίνηση* a transmite o mișcare 2. a comunica, a informa

μετάδοση, η *subst. transmisie, transmitere*

μεταδοτικ-ός, -ή, -ό *adj. 1. transmisibil(-ă) 2. med. contagios(-oasă)*

μεταδοτικότητα, η *subst. 1. transmisibilitate 2. contagiozitate*

μεταθανάτι-ος, -α, -ο *adj. de după moarte*

μετάθεση, η *subst. 1. schimbarea locului, mutare, mutație 2. amânare 3. transferare 4. lingv. metateză*

μεταθετ-ός, -ή, -ό *adj. transferabil(-ă), deplasabil(-ă)*

μεταθέτω, μετέθεσα (μετατίθεμαι), μετατέθηκα *v.t. 1. a muta, a schimba locul unui lucru 2. a amâna 3. a trece altcuiva (o răspundere etc.)*

μεταίχμιο, το *subst. limita dintre două lucruri // βρίσκομαι στο ~ ζωής και θανάτου* mă aflui la limita dintre viață și moarte

μετακάρπιο, το *subst. anat. metacarp*

μετακίνηση, η *subst. mutare, schimbarea locului unui lucru, deplasare*

μετακιν-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t. a muta, a schimba locul unui lucru*

μετάκληση, η *subst. chemare*

μετακομιδή, η *subst. mutarea rămășițelor pământești în alt loc*

μετακομ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, μετακομισμένος *v.i. a se muta*

μετακόμιση, η *subst. mutare (de la domiciliu)*

μεταλαβαίνω, μετάλαβα *v.t. și i. a (se) împărtași*

μεταλαμπαδ-εύω, -ευσα *v.t. fig. a transmite altora // οι Έλληνες -ευσαν τον πολιτισμό στη*

Δύση Grecii au transmis civilizația în Occident

μετάληψη, η *subst. împărtașenie, cuminicătură*

μεταλλάκτης, ο *subst. comutator*

μετάλλαξη, η *subst. transformare*

μεταλλείο *subst. mină metaliferă*

μεταλλειολογία, η *subst. mineralogie*

μεταλλειολόγ-ος, -ο, -η *subst. mineralog(-ă)*

μετάλλευ-μα, -ματος, το *subst. minereu*

μεταλλευτικ-ός, -ή, -ό *adj. de mină; minier(-ă)*
// -ή *εταιρεία* societate minieră

μεταλλικ-ός, -ή, -ό *adj. 1. mineral(-ă) // -ό νερό* apă minerală 2. metalic(-ă), de metal // -ή *φωνή* voce cu inflexiuni metalice // -ό *νόμισμα* monedă de metal

μετάλλιν-ος, -η, -ο *adj. de metal, metalic(-ă)*

μέταλλιο, το *subst. medalie*

μέταλλο, το *subst. metal*

μεταλλοβιομηχανία, η *subst. industria de exploatare și prelucrare a minereurilor*

μεταλλοτεχνία, η *subst. tehnica prelucrării metalului*

μεταλλουργείο, το *subst. uzină metalurgică*

μεταλλουργία, η *subst. metalurgie*

μεταλλουργ-ός, -ο, -η *subst. metalurgist(-ă)*

μεταλλωρύχος, ο *subst. miner*

μεταμέλεια, η *subst. căință, pocăință, regret*

μεταμελ-οῦμαι, -ήθηκα, μεταμελημένος *v.i. a se căi, a regreta*

μεταμορφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μεταμορφωμένος *v.t. a transforma, a metamorfoza*

μεταμόρφωση, η *subst. schimbare, metamorfoză*

μεταμόσχευση, η *subst. 1. transplant 2. grefă 3. altoire*

μεταμοσχ-εύω, -ευσα, -εύθηκα, μεταμοσχευμένος *v.t. med. 1. a transplanta 2. a grefa 3. a altoi*

μεταμφι-έξομαι, -έστηκα, μεταμφιεσμένος *v.r. a (se) deghiza, a (se) travesti, a (se) masca // χορός μεταμφιεσμένων* bal mascat

μεταμφίεση, η *subst. 1. deghizare, travestire 2. mascare*

μετανάστευση, η *subst. emigrare*

μεταναστευτικ-ός, -ή, -ό *adj. de emigrație*

μεταναστ-εύω, -ευσα și **-εψα** *v.i. a emigra, a migra*

μετανάστ-ης, ο, ρια, η *subst. 1. emigrant(-ă) 2. imigrant(-ă)*

μεταν-ιώνω, -ιωσα, μετανιωμένος *v.i. 1. a se răsgândi 2. a se căi, a-i părea rău pentru faptele*

sale, a regreta // ~ που του μίλησα τόσο σκληρά îmi pare rău că i-am vorbit așa de dur
μετάνοια, η *subst.* 1. pocăință, căință, regret 2. prosternare // μου' **κανε** -οιες m-a rugat mult, cu umilință

μετανο-ώ, -ησα, **μετανοημένος** *v.i.* 1. a se căi, a avea regrete 2. a se răzgândi, a-și schimba părerea // το **είπα** **αλλά** -ησα am zis-o dar m-am răzgândit

μεταξέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de mătase
μετάξι, το *subst.* mătase naturală / artificială
μεταξοσκώληκας, ο *subst.* vierme de mătase
μεταξοσκώληκοτροφία, η *subst.* sericultură, creșterea viermilor de mătase

μεταξουργείο, το *subst.* fabrică de mătase

μεταξουργία, η *subst.* industria mătăsii

μεταξύ *adv.* 1. între, printre, dintre // **εν τω** ~ **în** **τimp**, până una alta // ~ **μας** între noi // **ας** **μείνει** ~ **μας** să rămână între noi // ~ **φίλων** între prieteni // ~ **των άλλων** printre altele

μεταξωτ-ός, -ή, -ό *adj.* de mătase

μεταπειθω, **μετέπεισα**, **μεταπείσθηκα**, **μεταπεισμένος** *v.t.* a face pe cineva să-și schimbe părerea

μεταπηδ-ώ, -ησα *v.i.* a trece brusc, a face un salt 2. a renunța la convingeri, a se apostazia

μεταπίπτω, **μετέπεσα** *v.i.* a cădea într-o situație mai proastă, a regresa

μεταποίηση, η *subst.* 1. transformare, modificare, schimbare 2. industrie prelucrătoare

μεταποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **μεταποιημένος** *v.t.* 1. a transforma, a modifica, a schimba, a prefăce 2. a prelucra

μεταπολεμικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de după război, postbelic(-ă) II. *adv.* (-ά) după război

μεταπολίτευση, η *subst.* schimbare de regim politic // *pol.* η **Μεταπολίτευση** (în Grecia) perioadă de tranziție de la dictatura coloneilor din 1967-1974 la regimul democratic

μεταπουλ-ώ, -ησα *v.t.* a revinde

μεταπράτης, ο, -άτης, η *subst.* revânzător(oare) la mâna a doua

μετάπτωση, η *subst.* 1. schimbare bruscă 2. *gram.* metaptoză

μεταπώληση, η *subst.* revânzare

μεταρρυθμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **μεταρρυθμισμένος** *v.t.* a reforma

μεταρρύθμιση, η *subst.* reformă

μεταρρυθμ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* 1. reformator(-oare) 2. *bis.* reformat(-ă)

μεταρρυθμιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* reformator(-oare)

μεταρσίωση, η *subst.* exaltare, elevație

μετάσταση, η *subst.* 1. schimbare de loc, deplasare de trupe 2. *med.* metastază

μεταστοιχείωση, η *subst.* *chim.* transmutație
μεταστρέφω, **μετέστρεψα**, **μεταστράφηκα** *v.t.* a schimba direcția, a întoarce

μεταστροφή, η *subst.* 1. schimbare a direcției, întoarcere 2. întorsătură

μετασχηματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **μετασχηματισμένος** *v.t.* a transforma, a remania

μετασχηματισμός, ο *subst.* transformare, remanieră

μετασχηματιστής, ο *subst.* *electr.* transformator
μετασχηματιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* transformațional(-ă) // -ή **γραμματική** gramatică transformațională

μετάταξη, η *subst.* transferarea (unui cadru militar / funcționar public)

μετατάρσιο, το *subst.* *anat.* metatars

μετατοπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **μετατοπισμένος** *v.t.* a muta, a deplasa, a-i schimba locul

μετατόπιση, η *subst.* deplasare, schimbarea locului unui lucru

μετατρέπω, **μετέτρεψα**, **μετατράπηκα** *v.t.* a schimba, a transforma, a converti

μετατρέψιμ-ος, -η, -ο *adj.* șanjabil(-ă), convertibil(-ă)

μετατρέψιμότητα, η *adj.* convertibilitate // η ~ του νομίσματος convertibilitatea monedei

μετατροπή, η *subst.* schimbare, transformare, preschimbare

μεταφερτ-ός, -ή, -ό *adj.* transportabil(-ă), transferabil(-ă)

μεταφέρω, **μετέφερα**, **μεταφέρθηκα**, **μεταφερμένος** *v.t.* 1. a transporta, a transfera 2. a reporta, a transcrie într-un cont

μεταφορά, η *subst.* 1. transport 2. *fig.* reportul cifrelor pe pagina următoare a contului 3. metaforă (figură de stil)

μεταφορ-έας, -ο, -η *subst.* transportor(-oare)

μεταφορικά, τα *subst. pl.* cheltuielile de transport

μεταφορικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de transport // -ό **μέσο** mijloc de transport 2. *figurat*(-ă), *figurativ*(-ă), *metaforic*(-ă) II. *adv.* (-ά) cu sens figurat

μεταφρ-άζω, -ασα, -άστηκα, **μεταφρασμένος** *v.t.* 1. a traduce 2. *fig.* a interpreta

ματάφραση, η *subst.* traducere, tălmăcire

μεταφρ-αστής, ο -άστρια, η *subst.* traducător(-oare)

μεταφραστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de traducere, de traducător(-oare)

μεταφυσική, η *subst.* metafizică

μεταφυσικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. metafizic(-ă) 2. abstract(-ă)

μεταφύτευση, η *subst.* transplantare

μεταφυτ-εύω, -εψα, -εύτεκα, μεταφυτευμένος *v.t.* 1. a transplanta 2. *fig.* a adapta, a împământenii o instituție, un obicei etc.

μεταχειρ-ίζομαι, -ίστηκα, (μεταχειρισμένος) *v.d.* 1. a folosi, a face uz, a se folosi 2. a trata, a avea o anumită comportare față de cineva

μεταχείριση, η subst. 1. folosire, întrebuințare 2. comportament, tratament față de cineva

μεταχειρισμέν-ος, -η, -ο part. ca adj. folosit(-ă), uzat(-ă), întrebuințat(-ă), purtat(-ă) // **-ο αυτοκίνητο** mașină / automobil uzată

μετεκπαίδευση, η subst. studii postuniversitare

μετεκπαιδ-εύω, -ευσα, -εύτεκα, μετεκπαιδευμένος *v.t.* a organiza cursuri postuniversitare

μετεμψύχωση, η subst. metempsihoză, reîncarnare, metensomatoză

μετενοάρκωση, η subst. reîncarnare

μετεξεταστέ-ος, -α, -ο adj. corijent(-ă)

μετέπειτα *adv.* apoi, după aceea, pe urmă // **τα ~ χρόνια** anii următori // **οι ~** urmașii, generațiile mai noi

μετερίζι, το subst. meterez, întăritură, fortificație

μετέρχομαι, μετήλλα *v.d.* 1. a exercita, a practica, a profesa (o meserie) 2. a folosi (anumite mijloace)

μετέχω, μετείχα *v.i.* a participa, // ~ **στα κέρδη** a participa la beneficii

μετεωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, μετεωρισμένος *I. v.t.* a ridica în aer, a înălța *II. v.r. -ίζομαι* 1. a pluti în aer 2. *naut.* a se duce în largul mării (navă)

μετεωρισμός, ο subst. 1. plutire în aer 2. navigare în larg 3. balonare (a burții)

μετεωρίτης, ο subst. meteorit

μετέωρο, το subst. 1. fenomen meteorologic 2. lumina lunii / a stelelor 3. meteorit

μετεωρολογία, η subst. meteorologie

μετεωρολογικ-ός, -ή, -ό adj. meteorologic(-ă) // **-ές παρατηρήσεις** observații meteorologice // **-ό δελτίο** buletin meteorologic

μετεωρολόγ-ος, -ο, -η subst. meteorolog(-ă)

μετέωρος, -η, -ο adj. 1. care este în aer 2. *fig.* nehotărât, ezitant

μετεωροσκοπείο, το subst. stație meteorologică

μετζοσοπράνο, η subst. muz. invar. mezzo-soprana

μετοικεσία și **μετοίκηση, η subst.** 1. mutare dintr-o locuință, mutat 2. emigrare

μέτοικ-ος, -ο, -η subst. ist. metec (în antichitate)

μετοικ-ώ, -ησα *v.i.* a se muta (în alt oraș); a-și schimba locuința

μετονομ-άζω, -ασα, -άστηκα, μετονομασμένος *v.t.* a schimba numele (unei străzi etc.)

μετονομασία, η subst. schimbarea numelui

μετόπη, η arhit. metopă

μετόπισθεντα *subst. invar.* 1. spatele frontului 2. populație civilă

μετουσιω-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, μετουσιωμένος *I. v.t.* a denatura, a schimba esența unui lucru

II. v.r. -ιώνομαι, a se transsubstanția, a se preface în trupul și sângele lui Hristos

μετουσίωση, η subst. teol. transsubstanțiere

μετοχή, η subst. 1. acțiune (la o societate comercială) 2. *gram.* participiu

μετόχι, το subst. mitoc, clădire aparținând unei mănăstiri și aflată în alt loc decât aceasta

μετοχικ-ός, -ή, -ό adj. 1. de participare 2. de acționar; de acțiune; social(-ă) // **το -ό κεφάλαιο** capital social 3. *gram.* participial(-ă)

μέτοχ-ος, -ο, -η subst. 1. participant(-ă) 2. acționar(-ă)

μετρ și **μαίτρ, ο subst. invar.** 1. director, șef 2. maestru // ~ **σκακιού** maestru de șah

μετρέσα, η subst. metresă, amantă, întreținută

μετρ *ντ'* **οτέλ, ο subst. invar.** șef de sală și de personal la un restaurant, hotel etc.

μέτρη-μα, -ματος, το subst. numărare; măsurare

μετρημέν-ος, -η, -ο part. ca adj. 1. numărat(-ă); măsurat(-ă), cumpătat(-ă), calculat(-ă), *fig.* moderat(-ă), reținut(-ă), cumpătat(-ă) **μετρημέν-οι, -ες, -α** (și cu sensul) care pot fi numărați pe degete, puțini

μέτρηση, η subst. măsurare, măsură; numărare, enumerare

μετρητά, τα subst. pl. bani lichizi, numerar // **τοίς μετρητοίς** în numerar. // **παίρνω τοίς μετρητοίς** a lua lucrurile în serios

μετρητής, ο subst. contor, aparat de măsură

μετρ-ιάζω, -ιάσα, -ιάστηκα, μετρίασμένος *v.t.* a modera, a tempera, a atenua // ~ **τα έξοδα** a modera cheltuielile // ~ **την κατηγορία** a atenua acuzația

μετρίαση, η și **μετριασμός, ο subst.** moderație, temperare, atenuare

μετρική, η subst. metrica

μετρικ-ός, -ή, -ό adj. metric(-ă) // **-οί κανόνες** reguli metric // **το -ό σύστημα** sistemul metric

μετριοπάθεια, η subst. moderație

μετριοπαθ-ής, -ής, -ές *I. adj.* moderat(-ă) *II. adv.* (-ώς) cu moderație

μέτρι-ος, -α, -ο *I. adj.* 1. moderat(-ă), mijlociu(-ie), mediu(-ie), modest(-ă), potrivit(-ă), 2. mediocru(-ă) *II. adv.* (-α) cu moderație, nici prea mult, nici prea puțin, potrivit

μετριότητα, η subst. (și *fig.*) mediocritate

μετριοφρονώ *v.i.* a fi modest(-ă), a fi decent(-ă)

μετριοφρον-ας, -ο, -η și **μετριοφρ-ων, -ων, -ον** *adj.* modest(-ă)

μετριοφροσύνη, η *subst.* modestie

μέτρ-ο, το *subst.* 1. metru 2. (și *fig.*) măsură pl.

τα μέτρα (și cu sensul) dimensiuni // τετραγωνικό, κυβικό ~ metru pătrat / cub // -α και σταθμά măsurî și greutateă // ξεπέρασε τα -α του a depășit măsura // δεν έχει την αίσθηση του -ου nu are simțul măsurii // παίρνω τα -α μου a-și lua măsurile (de precauție) // στο ~ των δυνάμεών μου pe măsura puterilor mele // μουσικό ~ măsura muzicală pe portativ // δεν βγαίνει στο ~ nu iese la socoteală

μετρό, το *subst.* metrou

μετρολογία, η *subst.* metrologie

μετρονόμος, ο *subst.* metronom, metrometru

μετρ-ώ și μετρ-άω, -ησα, -ήθηκα, μετρημένος *v.t.* 1. (și *fig.*) a măsura // μέτρα τα λόγια σου măsoară-ți cuvintele // έλα να -ηθούμε vino să ne măsurăm. 2. a număra 3. a enumera 4. a calcula 5. *fig.* a aprecia, a estima

μετωνυμία, η *subst.* metonimie

μετωνυμικ-ός, -ή, -ό *adj.* metonimic(-ă)

μετωπιαί-ος, -α, -ο *adj.* al, a, ai, ale frunții, frontal(-ă)

μετωπικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. al, a, ai, ale frunții, frontal 2. de front 3. frontal(-ă), din față

μέτωπο, το *subst.* 1. frunte // με το ~ ψηλά cu fruntea sus // έχω καθαρό ~ am conștiința curată // κατά ~ din față 2. front 3. *fig.* fața, fațada construcției

μέχρι *prep. și conj.* până, până la // από το πρωί ~ το βράδι de dimineață până seara // ~ πότε, ~ πού; până când, până unde?

μέχρις ότου *conj.* până ce, până să, până când // περιμένε με ~ ~ θα γυρίσω από την αγορά așteaptă-mă până când mă voi întoarce de la piață

μη și μην *part. neg.* nu // έφυγα για να ~ τον βλέπω am plecat ca să nu-l văd // ~, προς Θεού nu, pentru Dumnezeu // πρόσεξε ~ πέσεις atenție să nu cazi

μηδαμιν-ός, -ή, -ό *adj.* nul(-ă), de nimic, fără valoare

μηδαμώς *adv. inv.* în nici un mod, în nici un fel

μηδέ *conj.* nici, nici măcar

μηδ-έν, -ενός, το *subst.* 1. neant // εκ του -ενός din neant 2. și *fig.* zero // \$ εις το πηλίκον eşec, însucces

μηδεν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, μηδενισμένος *v.t.* 1. *fig.* a reduce la zero 2. a nota cu zero 3. *fig. sport* a descalifica, a elimina (sportiv, echipă)

μηδενικό, το *subst.* 1. zero (cifra) 2. *fig.* nulitate

μηδενικ-ός, -ή, -ό *adj.* care este egal(-ă) cu zero; fără valoare

μηδενισμός, ο *subst. filoz.* 1. reducere la zero 2.

notare cu zero 3. descalificare 4. nihilism

μηδεν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst. filoz.* nihilist(-ă)

μηδενιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* nihilist(-ă)

μήκ-ος, -ους, το *subst.* (și *fig.*) lungime // κατά ~ de-a lungul // ~ κύματος lungime de undă

μηλαδέρφια, τα *subst. pl.* frați și surori vitrege

μηλιά, η *subst. bot.* măr

μηλίγγι, το *subst.* tâmplă

μηλίτης, ο *subst.* cidru

μήλο, το *subst.* măr // το ~ του Αδάμ mărul lui

Adam // το ~ της έριδας mărul discordiei

μηλολόνη, η *subst. entom.* cărăbuș

μηλόπιτα, η *subst.* plăcintă de mere

μη μου άπτου, το *subst.* I. *bot. invar.* mimoză, nu-mă-atinge II. *adj.* delicat(-ă), gingaș(-ă)

μην *adv.* vezi μη

μήνας, ο *subst.* luna anului // ~ μπαίνει ~ βγαίνει timpul trece repede

μηνιαί-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. lunar(-ă) 2. de o lună II. *adv.* (-α) 1. lunar 2. timp de o lună

μηνιάτικο, το *subst.* salariu lunar

μήνιγγα, η *subst. anat.* meninge

μηνίγγι, το *subst.* tâmplă

μηνιγγίτιδα, η *subst. med.* meningită

μηνίσκος, ο *subst.* 1. semilună; cornul lunii 2. *anat.* menisc

μνηοειδ-ής -ής -ές *adj.* în formă de semilună

μηνολόγιο, το *subst. bis.* minei, sinaxar

μηνορραγία, η *subst.* menoragie

μήνυ-μα, -ματος, το *subst.* anunț, veste, (și *fig.*) mesaj

μήνυση, η *subst.* reclamație, plângere, petiție

μην-υτής, ο, -ύτρια, η *subst.* reclamant(-ă)

μηνύτορ-ας, -ο, -η *subst.* mesager(-ă), informator(-oare)

μην-ύω, -υσα, -ύθηκα, μηνυμένος *v.t.* a acționa în judecată, a reclama // τον -υσαν για συκοφαντία a fost dat în judecată pentru calomnie

μην-ώ și μην-άω, -υσα, *v.t.* a anunța, a trimite vorbă, a aduce la cunoștință // του -υσα ότι θα πάω στην Αμερική I-am anunțat că voi pleca în America

μήπως *conj.* nu cumva, oare, cumva // ~ τον είδες; I-ai văzut cumva? // ~ μπορώ να του μιλήσω; pot să-i vorbesc? // ~ είναι άρρωστος; este bolnav cumva? // ~ νομίζετε ότι... credeți oare că...

μηνιαί-ος, -α, -ο *adj.* de coapsă

μηρός, ο *subst.* coapsă

μηρυκ-άζω, -ασα *v.i.* 1. a rumega 2. *fig.* a gândi pe îndelete asupra unui fapt, unei idei etc.

μηρυκασιός, ο *subst.* rumegare

μηρυκαστικά, τα *subst. pl. zool.* rumegătoare

μήτε *conj.* nici // ~ **φράγκο** δεν έχει e lefter, n-are nici o lețcaie // ~ **να το πεις** ~ **να το γράψεις** nici s-o spui nici s-o scrii

μητέρα, η *subst.* (și *fig.*) mamă // ~ των **φτωχών** mamă a săracilor // η **Ελλάδα είναι** ~ των **γραμμάτων και των τεχνών** Grecia este mama literelor și artelor // **πρώτη** ~ **Εύα** Eva, mama noastră // ~ **Θεού**, η **Παναγία** Prea Sfânta Fecioară, maica lui Dumnezeu

μήτρα, η *subst. anat.* 1. uter 2. matrice 3, matriță

μητριά, η *subst.* mamă vitregă

μητριαρχία, η *subst.* matriarhat

μητριαρχικ-ός, -ή, -ό *adj.* matriarhal(-ă)

μητρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. matern(-ă) // -ή **γλώσσα** limba maternă

μητροκτονία, η *subst.* matricid

μητροκτόνος, ο *subst.* matricid(-ă)

μητρομανής, η *subst. med.* nimfomană

μητρομανία, η *subst. med.* nimfomanie, metromanie

μητρόπολη, η *subst.* 1. metropolă 2. *bis.* catedrală. 3. *bis.* sediul mitropoliei și al mitropolitului

μητροπολίτης, ο *subst.* mitropolit

μητροπολιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de metropolă 2. metropolitan(-ă) // -ός **ναός** catedrală metropolitană

μητρορραγία, η *subst. med.* metroragie

μητροσκόπιο, το *subst.* uteroscop

μηρότητα, η *subst.* maternitate, calitatea de mamă

μηρώφο, το *subst.* registru matricol // ~ **δημοτών** registru matricol al locuitorilor unei localități

μηχανάκι, το *subst.* motocicletă; motoretă

μηχαν-εύομαι, -εύτηκα, **μηχανευμένος** *v.i.* a unelti, a complota

μηχανή, η *subst.* 1. motor 2. motocicletă 3. *și fig.* aparat, dispozitiv // **κρατική** ~ aparat de stat // **από μηχανής** **Θεός** Deus ex machina

μηχάνη-μα, -ματος, το *subst.* mașină, aparat

μηχανική, η *subst.* mecanică

μηχανικισμός, ο *subst. filoz.* mecanicism

μηχανικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. mecanic(-ă) 2. *fig.* meșanal(-ă), automat(-ă) *II. adv.* (-ά) 1. (în mod) mecanic, 2. mașinal, ca o mașină, automat // **κουνά** ~ **το κεφάλι** a da din cap ca o mașină

μηχανικ-ός, ο, η *subst.* 1. mecanic 2. inginer // **πολιτικός** ~ inginer constructor // -ός **ήχου** inginer de sunet

μηχανισμός, ο *subst.* 1. (și *fig.*) mecanism 2. mașinărie

μηχανιστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* mecanicist(-ă) *II. adv.* (-ά)

μηχανογράφηση, η *subst.* dotarea muncii de birou cu aparate electronice / computere

μηχανογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* de dotare cu aparate electronice / computere

μηχανοδηγός, ο *subst.* mecanic de locomotivă

μηχανοκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* mecanizat(-ă)

μηχανοκρατία, η *subst. filoz.* mecanicism

μηχανολογία, η *subst.* ingineria mecanică

μηχανολόγ-ος, -ο, -η *subst.* inginer(-ă) mecanic(-ă)

μηχανοποίηση, η *subst.* mecanizare

μηχανοποίητ-ος, -η, -ο *adj.* (făcut(-ă)) de mașină / de fabrică

μηχανορραφία, η *subst.* mașinație, intrigă, uneltire

μηχανορραφώ *v.i.* a unelti, a complota, a conspira

μηχανοστάσιο, το *subst.* 1. sala de mașini 2. depou (de mașini etc.)

μηχανουργείο, το *subst.* 1. uzină mecanică; fabrică de mașini 2. atelier mecanic

μηχανουργ-ός, ο, η *subst.* mecanic

μία și μια *I. num. card.* una, o *II. art. nehot.* o *III. pron. nehot.* una

μιαίνω, **μίανω**, **μιάνθηκα**, **μιασμένος** *v.t.* 1. a profana 2. a contamina, a infecta

μιαρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. contaminat(-ă) 2. profanat(-ă) 3. *fig.* mârșav(-ă), ticălos(-oasă)

μιάσ-μα, -ματος, το *subst.* infecție, contaminare

μιγάδ-ας (și **μιγάς**), ο, -α, η *subst.* metis(-ă), mulatru(-ă); hibrid(-ă)

μυηαδικός *adj.* ~ **αριθμός** *mat.* număr complex

μίζα, η *subst.* 1. miză 2. ambreiaj

μιζανπλί, το *subst. invar.* punerea părului pe bigudiuri, mizampli

μιζέρια, η *subst.* 1. sărăcie, mizerie 2. mizerie morală / sufletească

μίζερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. mizer(-ă), sărac(-ă), 2. nenorocit(-ă), mizerabil(-ă)

μιθριδατισμός, ο *subst. med.* mitridatism

μικρ-αίνω, -υνα *v.t.* și *i.* a (se) micșora, a se face mai mic(-ă), a (se) reduce, a (se) diminua, a (se) restrânge

μικρασιατικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oară) la Asia Mică

μίκρε-μα, -ματος, το *subst.* micșorare, diminuare, scădere

μικρεμπόριο, το *subst.* comerț mărunț

μικρέμπορος, ο *subst.* mic comerciant, comerciant de mărunțișuri

μικρο- *element de compunere ce denotă sensul „mic”, „limitat ca întindere”, (la o unitate de măsură), „de o sută de ori mai mic”*

μικροαμπέρ, το *subst. fiz.* microamper

μικροαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* mic-burghez(-ă)

μικροαστισμός, ο *subst.* concepție mic-burgheză

μικροαστ-ός, *o fem. -ή subst.* 1. mic-burghez(-ă) 2. persoană cu concepții mic-burgheze

μικροβιακ-ός, **-ή**, **-ό I. adj.** microbial(-ă) **II. adj.** (-ă) sub aspect microbial

μικρόβιο, *το subst.* microb

μικροβιολογία, *η subst.* microbiologie

μικροβιολογικ-ός, **-ή**, **-ό adj.** microbiologic(-ă)

μικροβιολόγ-ος, **-ο**, **-η subst.** microbiologic(-ă)

μικρογράμματ-ος, **-η**, **-ο adj.** scris(-ă) cu litere mici

μικρογραφία, *η subst.* miniatură, obiect produs la scară redusă // **σε** ~ în miniatură, în mic, de proporții reduse

μικροκαμωμέν-ος, **-η**, **-ο adj.** 1. mic(-ă), mărunț(-ă) 2. minion(-ă)

μικρόκοσμος, *o subst.* microcosm

μικροκύματα, *τα subst. pl.* unde scurte

μικρομέγαλο, *το subst.* prăvălie mică

μικρομέγαλ-ος, **-η**, **-ο adj.** copil(-ă) care se comportă ca om mare

μικρομεσά-ος, **-α**, *o adj.* 1. (*d.* o întreprindere) de mărime mică și mijlocie 2. (*d.* o persoană) care aparține burgheziei mici și mijlocii

μικρόμυαλ-ος, **-η**, **-ο adj.** cu posibilități intelectuale limitate

μικροοργανισμός, *o subst.* microorganism

μικροπαντρ-εύω, **-εψα**, **-εύτηκα**, **μικροπαντρεύμένος v.t.** a căsători, a mărita, a însura pe cineva la o vârstă fragedă / devreme

μικροπολιτική, *η subst.* politică mărunță

μικροπολιτικός, *o subst.* politician mărunț

μικροπρά(γ)ματα, *τα subst. pl. fig.* lucruri mărunte, mărunțișuri, fleacuri

μικροπρέπεια, *η subst.* josnicie, meschinărie

μικροπρεπ-ής, **-ής**, **-ές I. adj.** josnic(-ă), meschin(-ă) **II. adv.** (-ώς), în mod josnic, cu josnicie

μικρ-ός, **-ή**, **-ό adj.** 1. mic(-ă) 2. scurt(-ă) // **η ζωή είναι -ή** viața e scurtă 3. tânăr(-ă) // **είναι ακόμω -ή και δεν παντρεύεται** e încă tânără și nu se mărită 4. *fig.* neînsemnat(-ă), fără importanță, mărunț(-ă)

μικροσκοπικ-ός, **-ή**, **-ό adj.** microscopic(-ă)

μικροσκόπιο, *το subst.* microscop

μικροτεχνία, *η subst.* arta confecționării bibelourilor, miniaturilor etc.

μικρότητα, *η subst.* faptă josnică

μικροφίλμ, *το subst.* microfilm

μικρόφωνο, *το subst.* microfon

μικροφωτογραφία, *η subst.* microfotografie

μικροψυχία, *η subst.* lașitate, lipsă de curaj

μικρόψυχ-ος, **-η**, **-ο adj.** laș(-ă), fricos(-oasă), fără curaj

Μίκυ Μάους subst. invar. 1. film de desene animate 2. revistă cu benzi desenate

μυλι- *element de compunere denotând sensul „a mia parte din“*

μίλι, *το subst.* 1. milă // **ναυτικό** ~ milă marină (1852 m) // **αγγλικό** ~ milă engleză (1609,3 m) 2. *pl.* **τα -α** distanță mare // **-α μακριά** la mare distanță

μιλιά, *η subst.* 1. vorbire 2. vorbă, cuvânt // **μη βγάλεις** ~ să nu scoți o vorbă // ~ ! tăcere! nici un cuvânt!

μυλιαμπέρ, *το subst. fiz.* miliamper, a mia parte dintr-un amper

μυλιούνι, *το subst.* milion // **τα -α** multime imensă, un mare număr

μυλιταρισμός, *o subst.* militarism

μυλιταριστής, *o subst.* militarist(-ă)

μυλ-ώ și **μυλ-άω**, **-ησα**, **-ήθηκα**, **μυλημένος v.t.** și *i.* a vorbi, a zice, a grai // **-ά καλά τα αγγλικά** vorbește bine engleza // **η γαλλική -ιέται παντού** franceza se vorbește peste tot // **τώρα -άει στο τηλέφωνο** acum vorbește la telefon // **-ησαν μεταξύ τους** s-au vorbit între ei // **-ώ δημοσία** a vorbi în public

μίμηση, *η subst.* 1. imitare 2. imitație

μιμ-ητής, **ο**, **-ήτρια**, *η subst.* imitator(-oare)

μιμητικ-ός, **-ή**, **-ό adj.** 1. care imită 2. imitativ(-ă)

μιμητισμός, *o subst.* 1. zool. și fig. mimetism 2. imitare

μυμική, *η subst.* mimică, arta mimicii

μυμόζα, *η subst. bot.* mimoza

μίμος, *o subst.* 1. mim, actor de pantomimă 2. imitator

μιμ-ούμαι, **-ήθηκα v.d.** 1. a imita, a mima 2. *fig.* a reproduce cu fidelitate, a copia

μίνα, *η subst.* mină explozivă

μυναδόρος, *o subst.* artificier

μυναρ-ές, *o (pl. -έδες) subst.* minaret

μίνι *adj. invar.* mini, foarte mic // ~ **φούστα** fustă mini

μυνιατούρα, *η subst.* miniatură

μίνιμουμ, *το subst. invar.* minimum

μίνιο, *το subst.* miniu, oxid de plumb de culoare roșie folosit în vopselărie

μινιόν *adj. invar.* mignon(-ă), cu dimensiuni mici, delicate

μινόρε, *το subst. invar.* muz. gamă minoră sau mod minor

μινουέτο, sau **μενουέτο**, *το subst. muz.* menuet, dans și melodia acestui dans

μιντέρι, *το subst.* divan, sofa, canapea turcească

μινωικ-ός, **-ή**, **-ό adj.** minoic(-ă), minoian(-ă)

μιξάζ, *το subst. (d. film)* mixaj

μίξερ, *το subst.* mixer

μειούζικαλ, το *subst. invar.* musical, gen de spectacol cu muzică, balet și cântece
μειούζικ χολ, το *subst. invar.* musichall
μεις, η *subst. invar.* 1. domnișoară 2. miss, regină a frumuseții
μισαλλοδοξία, η *subst.* intoleranță (religioasă)
μισαλλόδοξ-ος, -η, -ο *adj.* intolerant(-ă)
μισανθρωπία, η *subst.* mizantropie
μισάνθρωπος, ο *subst.* mizantrop
μισ-ανοίγω, -άνοιξα *v.t.* a întredeschide
μισάνοιχτ-ος, -η, -ο *adj.* întredeschis(-ă)
μισέλληνας, ο *subst.* grecofob
μισελληνισμός, ο *subst.* grecofobie
μισεμός, ο *subst.* înstrăinare, expatriere, emigrare
μισερ-ός, -ή, -ό *adj.* mutilat(-ă), schilodit(-ă), invalid(-ă)
μισ-εύω, -εψα *v.i.* a pleca dintr-o țară, a se expatria, a emigra
μισητ-ός, -ή, -ό *adj.* detestabil(-ă), detestat(-ă), urât(-ă)
μίσθιο, το *subst.* salarizare
μισθοδοσία, η *subst.* plata salariului
μισθοδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **μισθοδοτημένος** *v.t.* a plăti salariul cuiva
μισθολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* salarial(-ă)
μισθολόγιο, το *subst.* schemă de salarizare
μισθός, ο *subst.* salariu, leafă; simbrie, soldă
μισθοφορικ-ός, -ή, -ό *adj.* de mercenari
μισθοφόρος, ο *subst.* mercenar
μισθω-μα, -ματος, το *subst.* chirie
μισθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **μισθωμένος** *v.t.* a închiria, a da sau a lua cu chirie; a arenda
μίσθωση, η *subst.* închiriere; arendare
μισθωτήριο, το *subst.* contract de închiriere / de arendare
μισθ-ωτής -ο, -ώτρια, η *subst.* chirias, locatar; arendaș
μισιακ-ός -ή -ό *adj.* vezi v. **μεσακός**
μiso- *element de compunere cu sensul de* „jumătate”; „neterminat”; „nefinisat”
μισόγυνμ-ος, -η, -ο *adj.* dezbrăcat(-ă) pe jumătate, seminud(-ă)
μισογύνης, ο *subst.* misogin
μισόκλειστ-ος, -η, -ο *adj.* pe jumătate închis(-ă), semi-inchis(-ă)
μισόλογα, τα *subst. pl.* vorbe spuse pe jumătate / neclare
μiso-ος, -ους, το *subst.* ură, aversiune // **άσπονδο** ~ ură implacabilă
μισ-ός, -ή, -ό I. *adj.* jumătate // **-ή ώρα** jumătate de oră // **είναι δύο και -ή** este ora două și jumătate II. *subst.* το **-ό** jumătate // **-ό γάλα**, **-ό καφέ** jumătate lapte, jumătate cafea

μισοτιμής *adv.* la jumătate de preț
μιότρελ-ος, -η, -ο *adj.* seminebun(-ă), aproape nebun(-ă)
μισοφέγγαρο, το *subst.* semilună
μίσχος, το *subst.* petiol, codița frunzei
μιο-ώ, -ησα, -ήθηκα, **μισπημένος** *v.t.* a urî, a dușmăni, a detesta // ~ **την κολακεία** / **τη συκοφαντία** a urî lăgușeala / calomnia
μίτος, ο *subst.* fir; urzeală // ο ~ **της Αριάδνης** firul Ariadnei
μίτρα, η *subst. bis.* mitră
μιτροειδ-ής, -ής, -ές *adj. med.* mitral // **-ής στένωση** stenoză mitrală
μνα, η *subst.* 1. „mna”, unitate monetară la vechii greci, egală cu 100 de drahme 2. „mna”, măsură de greutate la vechii greci
μνεια, η *subst.* mențiune, menționare; aluzie // **έκανε ~ της παλιάς φιλίας** τους a făcut aluzie la vechea lor prietenie
μνή-μα, -ματος, το *subst.* monument funerar, piatră de mormânt
μνημείο, το *subst.* monument // **ιστορικό** ~ monument istoric // ~ **τέχνης** monument de artă
μνημειωδ-ής, -ής, -ες *adj.* monumental(-ă)
μνήμη, η *subst.* memorie, amintire, aducere aminte // **επαναφέρω στη ~** a readuce în memorie // **στη ~ του νεκρού** în memoria mortului // **αιωνία** του η ~! vecinica lui pomenire
μνημον-εύω, -εψα și -ευσα, -εύτηκα, **μνημονευμένος** *v.t.* 1. a menționa, a pomeni 2. a face slujbă de pomenire
μνημονικό, το *subst.* memorie
μνημόνιο, το *subst.* memoriu
μνημόσυνο, το *subst.* parastas
μνημούρι, το *subst.* mormânt
μνησιακία, η *subst.* ranchiună, resentiment, dorință de răzbunare
μνησικάκ-ος, -η, -ο *adj.* ranchiunos(-oasă), răzbunător(-oare)
μνηστεία, η *subst.* logodnă
μνηστή, η *subst.* logodnică
μνηστήρας, ο *subst.* 1. logodnic 2. pretendent (al unui post) // ~ **του θρόνου** pretendent la tron
μοβ *adj. invar.* mov, de culoare mov
μοβόρ-ος, -α, -ικο *adj.* sângheros(-oasă); crud(-ă)
μογγολισμός, ο *subst.* mongolism
μόδα, η *subst.* modă
μοδίστρα, η *subst.* croitoreasă
μόδιτρος, ο *subst.* director al casei de modă
μοιάζω, έμοιασα *v.i.* 1. a semăna cu cineva sau cu ceva 2. a părea
μοίρα, η *subst.* 1. soartă, destin, ursită, noroc // **δεν έχει στον ήλιο** ~ nu are noroc sub soare 2. *pl.* οι Μοίρες, ursitele, ursitoarele 3. *mat.* grad

(subdiviziune a cercului) 4. *milit.* secțiune, escadron, grupă 5. *mar.* escadră 6. lot, parte, porțiune, fragment

μοιρ-άζω, -ασα, -άστηκε, μοιρασμένος v.t. a împărți, a distribui, a repartiza // **δεν έχουμε τίποτα να -άσουμε** nu avem nimic de împărțit **μοιρ-αίνω, -ανα v.t.** (d. destin) a urși, a predes-tina, a meni, a sorti

μοιραίο, το subst. moarte

μοιραί-ος, -α, -ο I. adj. fatal(-ă) // **-ο λάθος** eroare fatală // **-α γυναίκα** femeie fatală II. *adv.* (-ώς)

μοίραρχος, ο subst. milit. 1. căpitan de jandarmi 2. comandant de unitate de artilerie 3. *mar.* comandant de escadră

μοίρασ-μα, το și **μοιρασιά, η subst.** împărțire, distribuire, repartizare, împărțeață, partaj

μοιρογνωμόνιο, το subst. raportor, instrument pentru măsurarea unghiurilor

μοιρολάτρ-ης, ο, -ισσα, η subst. fatalist(-ă)

μοιρολατρία, η subst. fatalism

μοιρολατρικ-ός, -ή, -ό adj. fatalist(-ă)

μοιρολό(γ)ι, το subst. bocet

μοιρολογίστρα și **μοιρολογήτρα, η subst.** bocitoare

μοιρολογ-ώ, -ησα v.t. a boci, a plânge / a jeli (un mort)

μοιχεία, η subst. adulter, infidelitate conjugală

μοιχ-εύω, -ευσα I. v.t. a comite un adulter II. *v.i.* a avea relații amoroase extraconjugale

μοιχός, ο subst. bărbat adulter

μόκα, η subst. 1. cafea moka 2. cremă moca

μοκασίνι, το subst. mocasin, încălțăminte ușoară

μοκέτα, η subst. mochetă

μόκο interj. liniște! // **κάνε ~!** taci! liniște!

μόλα interj.mar. slăbește legătura!, eliberează!, slobozește!

μολ-άρω, -αρα și -άρισα v.t. a slăbi (un nod), a da drumul, a lăsa, a elibera.

μολαταύτα adv. totuși, cu toate acestea, dar // ~ **πήγε** totuși s-a dus

μολ-εύω, -εψα, -εύτηκα, μολεμένος v.t. a contamina, a murdări, a molipsi; a infecta, a polua

μόλις I. adv. abia, cu greu, anevoie, foarte puțin, aproape deloc, de foarte puțină vreme // ~ **ξέρει νά διαβάξει** abia știe să citească // ~ **κατάφερα να τον δω** cu greu am reușit să-l văd // ~ **είχε δώσει ο ήλιος** abia apusese soarele // ~ **έφυγε** abia a plecat II. *conj.* de îndată ce, numai ce, când // ~ **σε χρειαστώ** de îndată ce voi avea nevoie de tine

μολονότι, conj. deși, cu toate că, în pofida, cu tot // ~ **του έγραψα, δεν μου απάντησε** deși i-am scris, nu mi-a răspuns

μολοντούτο conj. cu toate acestea, în ciuda faptului, cu toate că, și totuși // **δεν είχε χρήματα ~ έκανε το ταξίδι.** nu avea bani, cu toate acestea a făcut călătoria

μόλος, ο subst. mar. chei, mol, dig

μολοσός, ο subst. zool. câine molos

μολότοφ (βόμβα), η și **μολότοφ (κοκτέιλ), το subst.** cocktail Molotov

μολόχα, η subst. bot. stânjenel

μολυβδένιο, το subst. chim. molibdem

μολυβδίσση, η subst. med. saturnism, intoxicație cronică cu plumb

μολύβδιν-ος, -η, -ο adj. de plumb, făcut(-ă) din plumb

μόλυβδος, ο subst. chim. plumb

μολυβέν-ιος, -ια, -ιο adj. 1. de plumb, din plumb 2. de culoarea plumbului

μολυβ-ής, -ιά, -ί adj. plumburiu(-ie), cenușiu(-ie), sur(-ă), gri-închis

μολύβι, το subst. 1. plumb 2. creion 3. creion de machiaj

μολυβιά, η subst. trăsătură de creion; creionare

μόλυνση, η subst. 1. contaminare, molipsire, infectare // **εστία -ης** focar de infecție 2. poluare

μολυντήρι, το subst. șopărlă gri, mică șopărlă

μολ-ύνω, -υνα -ύνθηκα, μολυσμένος v.t. 1. a contamina, a molipsi, a infecta 2. a polua 3. a profana, a pângări

μόλυσ-μα, το subst. 1. boală molipsitoare 2. infecție

μολυσματικ-ός, -ή, -ό adj. (d. boli) contagios(-oasă), molipsitor(-oare), infecțios(-oasă) // **-ές ασθένειες** boli molipsitoare

μομφή, η subst. 1. blam // **άξιος -ς** blamabil, reproșabil 2. acuzare

μονάδα, η subst. 1. unitate 2. (și fig.) etalon 3. *milit.* unitate militară

μοναδικ-ός, -ή, -ό adj. unic(-ă), singular(-ă) // **-ός στο είδος του** unic în genul lui

μοναδικότητα, η subst. unicitate, singularitate

μον-άζω, -ασα v.i. a trăi într-o mănăstire, a fi călugăr

μονακριβ-ος, -η, -ο adj. unic(-ă) și scump(-ă) // **-ο παιδί** copil unic și mult iubit

μοναξιά, η subst. 1. singurătate, solitudine 2. fig. viață solitară, retrasă

μονάρχης, ο subst. monarh, rege, împărat

μοναρχία, η subst. pol. monarhie // **κληρονομική ~** monarhie ereditară // **συνταγματική ~** monarhie constituțională

μοναρχικ-ός, -ή, -ό I. adj. 1. monarhic(-ă) // **-ό πολίτευμα** formă de guvernământ monarhică

II. *subst.* monarhist(-ă) III. *adv.* (-ώς) de o manieră monarhică

μοναρχισμός, ο *subst.pol.* monarhism
μοναστήρι, το *subst.* mănăstire
μοναστηριακ-ός, -ή, -ό *adj.* mănăstiresc(-ească); de mănăstire
μοναστικ-ός, -ή, -ό *adj.* monastic(-ă), monahal(-ă), de călugăr, călugăresc(-ească) // -ός βίος viață monastică
μονάχα *adv.* numai, nu mai mult decât, nu altceva decât, numai să, doar, exclusiv
μοναχικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. monahal(-ă), monastic(-ă), călugăresc(-ească) 2. *fig.* solitar(-ă), izolat(-ă) // -ό σπίτι casă izolată // -ό μέρος loc izolat
μοναχικότητα, η *subst.* solitudine, singurătate, izolare
μοναχισμός, ο *subst. relig.* monahism
μοναχογιός, ο *subst.* fiu unic
μοναχοθυγάτρα și **μοναχοκόρη**, η *subst.* fiică unică la părinți
μοναχοπαίδι, το *subst.* copil unic la părinți
μοναχ-ός, -ή, -ό și **μονάχ-ος**, -η, -ο *adj.* 1. singur(-ă), solitar(-ă), neînsoțit(-ă) // τον βρήκα -ό I-am găsit singur // έμεινε -ός a rămas singur // -ός μου (σου, του, κ.λ.π.) eu însumi, înșami (înșuși, înșăși, înșuși, înșăși etc.) 2. *fig.* curat(-ă), veritabil(-ă), neamestecat(-ă), adevărat(-ă) // θηρίο -ό adevărată fiară
μοναχός, ο, -ή, η *subst.* monah(-ie), călugăr(-iță)
μονέδα, η *subst. inv.* monedă // κόβω ~ a câștiga mulți bani // κάλπικη ~ monedă calpă
μονή, η *subst.* mănăstire
μονιά, η *subst.* vizuină, bârlog
μον-ιάζω, -ιασα *v.i.* (d. animale) a-și face cuib
μονιμοποίηση, η *subst.* permanentizare, stabilizare; definitivare
μονιμοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **μονιμοποιημένος** *v.t.* a permanentiza, a stabili, a face ceva durabil; a definitiva
μόνιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* permanent(-ă), stabil(-ă), durabil(-ă); definitiv(-ă), statornic(-ă) II. *adv.* (-α) în permanență
μονιμότητα, η *subst.* permanență, statornicie, stabilitate, durabilitate, constanță
μόνιππο, το *subst.* cabrioletă
μονισμός, ο *subst. filoz.* monism
μόνιτορ, το *subst. invar.olec.* monitor
μόνο *adv.* 1. numai, nu mai mult // ήρθαμε ~ τρεις am venit numai trei // ήρθα στην Αθήνα ~ και ~ γιά να δω τους αγώνες am venit la Atena numai și numai ca să văd întrecerile sportive 2. dar // σε καταλαβαίνω ~ δεν μπορώ να σε βοηθήσω te înțeleg dar nu te pot ajuta 3. numai că // μου φέρθηκε πολύ άσχημα ~ που

δε μ'έβρισε s-a purtat foarte urât cu mine, nu-mai că nu m-a-njurat
μονο- *element de compunere a cuvintelor cu sensul* „unul“, „singur“, „unic“
μονογαμία, η *subst.* monogamie
μονογαμικ-ός, -ή, -ό *adj.* monogam(-ă)
μονογεν-ής, -ής, -ές *adj.* 1. fiu (fiică) unic(-ă) la părinți 2. *biol.* monogenic(-ă) 3. *bot.* unisexuat(-ă) 4. *gram.* (d. substantive, adjective etc.) care are aceeași formă pentru cele trei genuri
μονογράμ-η, η *subst.* semnatură cu inițiale
μονογραφία, η *subst.* punerea semnăturii cu inițiale
μονογραφία, η *subst.* monografie
μονογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **μονογραφημένος** *v.t.* a iscăli cu inițiale
μονοδιάστατ-ος, -η, -ο *adj.* unidimensional(-ă)
μονόδρα-μα, -ματος, το *subst.* unilateral(-ă); piesă cu un singur personaj
μονόδρομος, ο *subst.* stradă cu sens unic
μονοετ-ής, -ής, -ές *adj.* de un an
μονόζυγο, το *subst. gimn.* bară fixă
μονοήμερ-ος, -η, -ο *adj.* efemer(-ă); de o zi
μονοθεϊσμός, ο *subst.* monoteism
μονοθεϊστής, ο, **μονοθεϊστρια**, η *subst.* monoteist(-ă)
μονοθεϊστικ-ός, -ή, -ό *adj.* monoteist(-ă)
μονοθέσι-ος, -α, -ο *adj.* 1. (d. vehicule etc.) cu un singur loc 2. (d. o școală) cu un singur învățător pentru toate clasele
μονόθυρ-ος, -η, -ο *adj.* cu o singură ușă
μον-οιάζω, -οιασα, **μονοιασμένος** *v.t.* și *i.* a (se) reconcilia, a (se) împăca
μόνοιασ-μα, -ματος, το *subst.* reconciliere; concordie, armonie, bună-înțelegere, consens
μονοκαλλιέργεια, η *subst. agric.* monocultură
μόνοκαννο, το *subst.* armă (pușcă) cu o singură țevă
μονοκατοικία, η *subst.* casă (pentru o singură familie) (de obicei cu etaj); vilă
μόνοκερ-ος, -η, -ο *adj. zool.* care are un singur corn
μόνοκερος, ο *subst.* 1. *mitolog.* inorog, cal cu un corn 2. *zool.* narval 3. rinocer (cu un corn)
μόνοκλ, το *subst. invar.* monoclu
μόνοκλινο, το *subst.* cameră de hotel cu un singur pat
μόνοκλων-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. plante) cu o singură ramură 2. (d. ață) dintr-un singur fir
μονοκόμματ-ος, -η, -ο *adj.* 1. dintr-o singură bucată, masiv(-ă) 2. *fig.* (d. persoane) dârz(-ă)
μονοκοντυλιά, η I. *subst.* trăsătură de creion, de condei II. *loc. adv.* με μια ~ dintr-o dată

μονοκοπανιά *adv.* dintr-o dată, deodată // **ήπιε το κρασί** ~ a băut vinul dintr-o dată

μονοκοτυλίδονα, τα *subst. pl. bot.* monocotiledonate

μονοκούκι *adv.* (*d.* un partid / un candidat etc.) în formă uninominală, fără contracandidat // **ψηφίζω** ~ a vota un candidat unic

μονοκράτορας, ο *subst. pol.* suveran absolut, monarh absolut

μονοκρατορία, η *subst. pol.* monarhie absolută

μονόκωπ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* ambarcațiune) cu o singură vâslă

μονολεκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* dintr-un singur cuvânt, care se exprimă printr-o singură vorbă II. *adv.* (-ά) într-un cuvânt

μονολιθικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de monolit, monolitic(-ă) 2. *fig.* dogmatic(-ă), rigid(-ă)

μονολιθικότητα, η *subst.* 1. monolitism, caracter monolitic 2. rigiditate

μονόλογος, ο *subst.* monolog

μονολογ-ώ, -ησα *v.i.* a monologa, a vorbi de unul singur

μονομαν-ής, -ής, -ές *adj.* monomaniac(-ă), stăpânit(-ă) de o idee fixă

μονομανία, η *subst.* monomanie, pasiune / manie exclusivă

μονομαχία, η *subst.* duel

μονομάχ-ος *subst.* 1. duelgiu 2. *ist.* gladiator (în Roma antică)

μονομαχ-ώ, -ησα *v.i.* a se duela, a se bate în duel

μονομελ-ής, -ής, -ές *adj.* cu un / dintr-un singur membru

μονομέρεια, η *subst.* unilateralitate, caracter unilateral; exclusivism

μονομερ-ής, -ής, -ές I. *adj.* 1. unilateral(-ă) II. *adv.* (-ώς)

μονομιás, adv. dintr-o dată, deodată, pe neașteptate, instantaneu

μονό(μ)παντα *adv.* dintr-o singură parte

μονοξειδίο, το *subst. chim.* monoxid

μονόξυλο, το *subst. mar.* pirogă

μονοπάτι, το *subst.* potecă, cărare

μονόπατ-ος, -η, -ο *adj.* cu un etaj (casă) // -ο **σπίτι** casă cu un etaj

μονοπλάνο, το *subst.* monoplan

μονόπλευρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cu o singură parte 2. părținitor(-oare) 3. unilateral(-ă)

μονόπρακτο, το *subst.* piesă de teatru într-un act

μονόπτερ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* un templu antic) monopter(-ă), cu un singur rând de coloane

μονοπώληση, η *subst.* monopolizare

μονοπωλιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de monopol, monopolist(-ă) // -ές **τιμές** prețuri de monopol

μονοπώλιο, το *subst.* și *fig.* monopol

μονοπωλ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* și *fig.* a monopoliza

μονορούφι *adv.* 1. dintr-o sorbire, dintr-o înghițitură 2. fără întrerupere

μόν-ος, -η, -ο *adj.* 1. singur(-ă), izolat(-ă); neînsoțit(-ă) // **έμεινε** ~ a rămas singur // **είναι ο ~ ένοχος** el este singurul vinovat 2. unic(-ă) // **η -η αλήθεια** adevărul unic 3. (cu G pronumelui personal **μου, σου, του, μας, σας, τους**) singur(-ă), fără ajutorul nimănui // **το έγραψε -ος του** a scris-o singur // **θα το δείτε -οι σας** îl veți vedea și singuri

μον-ός, -ή, -ό *adj.* impar(-ă), fără soț // -οί **αριθμοί** numere fără soț // -ά **η ζυγά** fără soț sau cu soț

μονοσήμαντ-ος, -η, -ο *adj.* cu un singur înțeles

μονοσθεν-ής, -ής, -ές *adj. chim.* monovalent(-ă)

μονόστηλο, το *subst.* text tipărit pe o coloană

μονοσύλλαβ-ος, -η, -ο *adj.* monosilabic(-ă)

μονοτάξι-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* o școală) cu o singură clasă

μονοτονία, η *subst.* monotonie, lipsă de varietate

μονοτονικ-ός, -ή, -ό I. *adj. gram.* care folosește numai un singur accent II. *subst.* **το -ό** sistemul ortografic cu un singur accent

μονότον-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. monoton(-ă) 2. *fig.* plictisitor(-oare) // -ο **τραγουδι** cântec monoton II. *adv.* (-α)

μονότροχ-ος, -ος, -ο *adj.* cu o singură roată // **αμάξι** -ο roabă (mijloc de transport)

μονοτυπία, η *subst. tipogr.* monotipie

μονοφασικ-ός, -ή, -ό *adj. electr.* monofazat(-ă), monofazic(-ă)

μονόφθαλμ-ος, -η, -ο *adj.* chior(-oară)

μονοφυσίτης, ο *subst. relig.* unitarian

μονοφυσιτισμός, ο *subst.* unitarianism

μονοφωνία, η *subst. muz.* cântec pe o singură voce, monodie, cântec solo

μονοφωνικ-ός, -ή, -ό *adj. muz.* solo, fără acompaniament

μονόχειρας, ο *subst.* ciung

μονόχρον-ος, -η, -ο *adj.* neadaptabil(-ă); ursuz(-ă), nesociabil(-ă)

μονοχρωμία, η *subst.* 1. monocromie 2. reproduce într-o singură culoare

μονόχρωμ-ος, -η, -ο *adj.* monocrom(-ă)

μονοψήφι-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* numere) cu o singură cifră

μονόωρ-ος, -η, -ο *adj.* de o (singură) oră

μοντάζ, το *subst. invar. (la cinema și tipogr.)* montaj

μοντάρισ-μα, -ματος, το *subst.* montare, montaj (a unei mașini)

μοντ-άρω, -αρα și **-άρισα, μονταρισμένος** *v.t.* a monta, a îmbina, a asambla (o mașină, un film etc.)

μοντγκόμερι, το *subst. invar.* jachetă de stofă

μοντελισμός, ο *subst.* modelism

μοντελιστ, ο, η *subst. invar.* designer de haine

μοντέλο, το *subst.* model // ~ **αυτοκινήτου / ρούχου, κ.λ.π.** model de automobil / de haină etc. 2. model, persoană care pozează picturilor etc. 3. manechin, fotomodel

μοντερνισμός, ο *subst.* modernism; tendință de modernizare

μοντέρν-ος, -α, -ο *adj.* modern(-ă); la modă; actual(-ă)

μονωδία, η *subst. muz.* monodie

μονώνυμο, το *subst. mat.* monom

μον-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μονωμένος *v.t.* 1. a izola, a separa 2. *fiz.* a face o izolație (electrică etc.)

μονώροφ-ος, -η, -ο *adj.* cu un (singur) etaj

μόνωση, η *subst.* 1. izolare 2. *fiz.* izolație

μονωτής, ο *subst.* substanță izolantă, corp izolator

μονωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* izolant(-ă)

μόρα, η *subst.* coșmar

μοριακ-ός, -ή, -ό *adj.* molecular(-ă) // **-ό βάρος** greutate moleculară // **-ή έλξη** atracție moleculară

μόριο, το *subst.* 1. moleculă 2. corpuscul 3. *gram.* particulă 4. puncte calculate la angajarea într-un serviciu public 5. membru, mădular al corpului omenesc // **αντρικό** ~ membru viril

μορμολύκειο, το *subst.* sperietoare

μορμόνος, ο *subst. relig.* mormon

Μορς, (σύστημα, σήματα) *subst. fiz.* Morse // **σήματα** ~ alfabetul Morse

μορταδέλα, η *subst. culin.* salam mortadela

μόρτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* haimana, derbedeu, vagabond(-oandă)

μορφ-άζω, -ασα *v.i.* a face grimase, a se strâmba

μορφασμός, ο *subst.* grimasă, strâmbătură, schimonoseală a feței

μορφή, η *subst. și fig.* 1. formă, aspect // **-ές ενέργειας** forme de acțiune 2. figură, față

μορφικ-ός, -ή, -ό *adj.* de / referitor(-oare) la formă

μορφίνη, η *subst. farm.* morfină

μορφινομαν-ής -ής, ο, η *subst.* morfinoman(-ă)

μορφολογία, η *subst.* morfologie // *geogr.* ~ **του εδάφους** relieful solului // *gram.* ~ **των κλιτών μερών του λόγου** morfologia părților flexibile de vorbire

μορφολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* morfologic(-ă)

μορφονιός, ο *subst.* vezi **ομορφονιός**

μορφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μορφωμένος *v.t.* 1. a-și forma (o părere etc.) 2. a educa, a instrui, a cultiva

μόρφωση, η *subst.* 1. instruire, educație, învățatură 2. cultură, erudiție

μορφωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de educație 2. educativ(-ă), instructiv(-ă), formativ(-ă) 3. cultural(-ă) // **-ος ακόλουθος** atașat cultural

μόστρα, η *subst.* 1. vitrină 2. mostră, eșantion, probă dintr-un produs, dintr-o marfă etc. // **για** ~ de mostră, de model

μοστρ-άρω, -αρα și **-άρισα** *v.t.* a etala

μοσχάρι, το *subst.* vițel

μοσχαρίς-ιος, -ια, -ιο *adj.* de vițel // **-ιο κρέας** carne de vițel

μοσχάτο, το *subst.* (d. struguri / vin) muscat

μόσχευ-μα, -ματος, το *subst.* 1. *agr.* altoi (ochi), mlădiță, lăstar (pentru replantare) 2. *chir.* transplant

μοσχοβολία, η *subst.* miros plăcut

μοσχοβολ-ώ și **μοσχοβολ-άω, -ησα** *v.i.* a avea și a răspândi un miros frumos // **τα λουλούδια** - **ούν** florile miros frumos

μοσχοκάρυδο, το *subst. culin.* nucșoară (condiment)

μοσχοκάρφι, το *subst. culin.* cuișoare (condiment)

μοσχολίβανο, το *subst.* tămâie

μοσχομυρ-ίζω, -ισα, μοσχομυρισμένος *v.i.* a avea și a răspândi un miros plăcut

μοσχοπουλ-ώ și **μοσχοπουλ-άω, -ησα, -ήθηκα, μοσχοπουλημένος** *v.t.* a vinde la un preț bun

μόσχος, ο *subst.* 1. vițel 2. (substanță aromatică) mosc 3. *zool.* mosc

μοσχοσάπουνο, το *subst.* săpun parfumat

μοτέλ, το *subst. invar.* motel

μοτέρ, το *subst. invar.* motor

μοτέτο, το *subst. muz.* motet

μοτίβο, το *subst. muz. și arh.* motiv

μοτοκρός, το *subst. invar. sport* motocros

μοτοποδηλατο și **μοτοσκακό, το** *subst. invar.* motoretă

μότορσιπ, το *subst. invar. mar.* motorship, vas de transport

μοτοσικλέτα, η *subst.* motocicletă

μοτοσικλετ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* motociclist(-ă)

μουγγ-αίνομαι, -άθηκα, μουγγαμένος *v.d.* a amuți, a deveni mut(-ă), a rămâne mut(-ă)

μουγγαμάρα, η *subst.* 1. mutism, muțenie 2. tăcere, liniște deplină

μουγγ-ός, -ή, -ό *adj.* mut(-ă); afon(-ă)

μουγγρί, το *subst. iht.* țipar de mare

μουγκρητό, το *subst.* 1. muget 2. urlet, răcnet, zbieară, țipăt
μουγκρ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a muget 2. a urla, a țipa, a răcni
μούγκρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. muget 2. urlet, țipăt
μουδ-ιάζω, -ιασα, **μουδιασμένος** *v.i.* 1. a înțepe-ni, a amorți 2. *fig.* a degera de frig
μουδιασ-μα, -ματος, το *subst.* înțepenire, amorțire
μουεζίνης, ο *subst.* muezin
μουζικάντης, ο, -ισσα, η *subst.* muzicant(-ă)
μουζικός, ο *subst. ist.* mujic, țăran rus
μουλαρ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* conducător de catări
μουλάρι, το *subst. zool.* 1. catâr 2. *fig.* om încâpățânat, îndărătnic
μουλαρίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de catâr // -ιο **πέισμα** încâpățănare de catâr
μουλαρ-ώνω, -ωσα *v.i.* a se încâpățâna, a se îndărătnici
μουλ-άς, (*pl.* -άδες), ο *subst.* hoge sau judecător la musulmani
μουλ-ιάζω, -ιασα, **μουλιασμένος** *v.t.* și *i.* a (se) uda, a (se) umezi
μούλικ-ος, -η și -ια, -ο și **μούλ-ος**, -α, -ικο *adj.* *peior.* bastard(-ă); hibrid(-ă)
μουλινέ *adj. invar.* (*d.* ață) mouliné
μουλ-ώνω, -ωξα *v.i.* 1. a tăcea, a amuți de frică 2. a se ghemui
μουλωχτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* ascuns(-ă), prefăcut(-ă), subteran(-ă) *II. adv.* (-ά) în ascuns, cu perfidie, în mod fățarnic
μούμια, η *subst.* 1. mumie 2. *fig.* om urât
μουνουχ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **μουνουχισμένος** *v.t.* a castra
μουντ-άρω, -αρα și -άρισα *v.i.* a se rezezi asupra cuiva, a se arunca, a se năpusti
μούντζ-α, η *subst.* tifla // **δίνω** -ες a da cu tifla
μουντζαλιά, η *subst.* pată de cerneală
μουντζαλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **μουντζαλωμένος** *v.t.* a păta cu cerneală
μουντζούρα, η *subst.* pată, mângăleală, mângălitură
μουντζούρης, ο *subst.* om mânjit / murdar pe față sau pe haine; om jegos
μουντζούρω-μα, -ματος, το *subst.* mângălire, mângălire
μουντζουρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **μουντζουρω-μένος** *v.t.* a mânji, a mângăli, a murdări, a păta
μουντζ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **μουντζωμένος** *v.t.* 1. a da cuiva cu tifla, a desconsidera 2. *fig.* a renunța la ceva, a lăsa baltă

μουντ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. opac(-ă) 2. întunecat(-ă), închis(-ă) la culoare
μουράγιο, το *subst.* chei, dig
μούργα, η *subst.* sediment de ulei
μούργος, ο *subst.* 1. căine mare ciobănesc 2. *fig.* om primitiv, grosolan; ticălos
μούρη, η *subst.* mutră // **αυτό δεν είναι για τη ~ σου** asta nu este de nasul tău
μουριά, η *subst. bot.* dud
μουρλ-αίνω, -ανα, -άθηκα, **μουρλαμένος** *v.t.* a scoate din minți, a înnebuni
μούρλ(ι)α, η *subst.* nebulie, sminteală, demență
μούρλια *adv. fam.* grozav
μουρλ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. nebun(-ă), smintit(-ă), țicnit(-ă), dement(-ă) 2. *fig.* nesăbuit(-ă), imprudent(-ă) 3. superficial(-ă)
μουρμούρα, η *subst.* 1. rumoare 2. *fig.* bombănit, cârtire
μουρμούρ-ης, -α, -ικο *adj.* plângăreț(-eață); văicăreț(-eață)
μουρμουρητό, το *subst.* 1. șoaptă 2. susur // **το ~ του ρυακιού** susurul pâraului 3. bombănit, bodogănit
μουρμούρ-ίζω și **μουρμούρ-άω**, -ισα *v.i.* 1. a șopti, a mormăi // **κάτι -ισε** a mormăit ceva 2. a bombăni, a bodogăni
μουρμούρ-ης, -α, -ικο *adj.* 1. desfrânat(-ă) 2. obscen(-ă)
μούρο, το *subst.* dudă, fructul dudului
μουρούνα, η *subst. iht.* morun
μουρουνέλιο și **μουρουνόλαδο**, το *subst.* untură de pește
μούσα, η *subst.* 1. *mit.* și *fig.* muză // **οι εννέα Μούσες** cele nouă muzee 2. *fig.* zeița poeziei
μουσακάς, ο *subst. culin.* musaca
μουσαμαδιά, η *subst.* impermeabil
μουσαμ-άς, (*pl.* -άδες), ο *subst.* mușama
μουσάτος, ο *subst.* bărbos, bărbat cu barbă
μουσαφίρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* musafir(-ă), oaspete
μουσειακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. muzeal(-ă), de muzeu 2. învechit(-ă), bun(-ă) de pus la muzeu
μουσείο, το *subst.* muzeu
μουσελίνα, η *subst. text.* muselină
μούσι, το *subst.* 1. barbă scurtă 2. *fig.* minciună grosolană, *fam.* bărbi
μουσική, η *subst.* muzică // **φωνητική** ~ muzică vocală // **οργανική** ~ muzică instrumentală // **~ δωματίου** muzică de cameră // **ελαφρά** ~ muzică ușoară
μουσικοκριτικ-ός, -ο, -η *subst.* critic muzical
μουσικολογία, η *subst.* muzicologie
μουσικολόγ-ος, -ο, -η *subst.* muzicolog(-ă)

μουσικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. muzical(-ă), armonios (-oasă) // η -ή *τέχνη* arta muzicală // -ή *βραδιά* serată muzicală // -ό *αυτί* ureche muzicală 2. melodios(-oasă)

μουσικ-ός, -ο, -η *subst.* muzician(-ă)

μουσικοσυνθέτης, ο, -τρια, η *subst.* compozitor(-oare)

μουσικότητα, η *subst.* muzicalitate

μουσίτσα, η *subst. entom.* 1. mușită 2. *fig.* om șiret / viclean

μούσκε-μα, -ματος, το *subst.* udare, înmuiere // *βρεγμένος* ~ ud learcă // *είμαι* ~ sunt ud learcă // *τα έκανες* ~ ai procedat prost (ai avut insucces datorită nepriceperii tale)

μουσκέτο, το *subst. ist.* muschetă, flintă

μουσκ-εύω, -εψα, -εύτεκα, μουσκεμένος *v.t.* și *i.* a (se) uda, a (se) umezi, a (se) stropi, a (se) îmbiba cu apă // -εύω *τα* ρούχα a pune rufe la înmuiat

μουσκίδι *adv.* learcă

μούσκι και μούσκλο, το *subst. bot.* mușchi

μουσμουλιά, η *subst. bot.* moșmon

μούσμουλο, το *subst.* moșmoană (fruct)

μουσούδα, η și μουσούδι, το *subst.* 1. bot 2. *iron.* obraz, mutră, față

μουσουλμανικ-ός, -ή, -ό *adj.* musulman(-ă)

μουσουλμάνος, ο, -α, η *subst.* musulman(-ă)

μουσουργ-ός, -ο, -η *subst.* compozitor(-oare), muzician(-ă)

μουστακαλ-ής, (pl. -ήδες), ο *subst.* mustăcios

μουστάκι, το *subst.* mustață // *στριβω το* ~ μου a-și răsuca mustața

μουσταλευριά, η *subst. culin.* prăjitură făcută cu must

μουστάρδα, η *subst.* muștar

μουστερ-ής, ο (pl. -ήδες) *subst.* mușteriu, client(-ă), cumpărător(-oare)

μουστοκούλουρο, το *subst.* covrig cu must

μούστος, ο *subst.* must

μουσώνας, ο *subst.* muson (vânt)

μούτρο-ο, το *subst.* 1. mutră, obraz, *fam.* moacă // *έχει ακόμα -α και μιλάει*; mai are obraz să vorbească? // *πήγε να δείξει τα -α του* s-a dus să-și arate mutra // *του έδωσε μια στα -α* i-a dat una la moacă // *κάνει -α* face pe supăratul(-a) // *πέφτω με τα -α* a se devota în întregime (unei acțiuni) 2. *fig.* ticălos(-oasă), escroc(-oacă), șiret(-eată), haimana // *είναι* ~ este o haimana

μουτρο-ώνω, -ωσα, μουτρωμένος *v.i.* a se posomorî

μούτσος, ο *subst. mar.* mus, elev marinar

μουτσούνα, η *subst.* 1. mască 2. față posomorâtă, întristată

μουφτ-ής, (pl. -ήδες), ο *subst.* muftiu, teolog musulman

μούχλα, η *subst.* mucegai // *μυρίζω* ~ a miroși a mucegai

μούχλ-ιάζω, -ιασα, μούχλιασμένος *v.i.* 1. a mucegai, a prinde mucegai, a mucezi 2. *fig.* a lăncezi

μούχλιασ-μα, -ματος, το *subst.* mucegăire, mucezire

μούχρω-μα, -ματος, το *subst.* înserare, amurg

μοχθηρία, η *subst.* răutate, rea-voință

μοχθηρ-ός, -ή, -ό *adj.* rău (rea), răuvoitor(-oare)

μόχθος, ο *subst.* trudă, oboseală, chin, caznă // *χωρίς -ο* fără oboseală

μοχθ-ώ, -ησα *v.i.* a trudi, a se osteni, a se căzni, a se strădui, a se chinui, a se sforța

μοχλός, ο *subst.* (și *fig.*) pârghie

μπα *interj.* 1. (exprimă mirare) ~! *πως έγινε* αυτό; o! dar cum s-a făcut asta? 2. (particulă de negație) *θα φύγεις*; *α* ~! *vei pleca?* a, nu!

μπαγα(μ)πόντης, ο, -ισσα, η *subst.* vagabond (-oandă)

μπαγα(μ)ποντιά, η *subst.* vagabondaj, vagabondare

μπαγάσας, ο *subst.* escroc, șarlatan, ticălos, infam, impostor

μπαγιαντέρα, η *subst.* 1. baiaderă, dansatoare indiană 2. un sortiment de pâine

μπαγιατ-εύω, -εψα *v.i.* (d. alimente) a se altera; a se învechi, a nu mai fi proaspăt(-ă)

μπαγιάτικ-ος, -η, -ο *adj.* (d. alimente) alterat(-ă), ranced(-ă); învechit(-ă) // -ο *ψωμί* pâine uscată

μπάγκα, η *subst.* (la jocuri de noroc) bancă

μπαγκάζια, τα *subst. pl.* bagaje

μπαγκαλόου, το *subst. invar.* bungalow

μπαγκανότα, η *subst.* bancnotă, hârtie-monedă

μπαγκατέλα, η *subst.* bagatelă, lucru neimportant, fleac

μπαγκέτα, η *subst. muz.* baghetă

μπάγκος, ο *subst.* vezi *πάγκος*

μπαγλαμ-άς, ο, (pl. -άδες) *subst. muz.* cobză mică

μπαγλαρ-ώνω, -ωσα, μπαγλαρωμένος *v.t.* 1. a aresta 2. a bate, a ciomăgi

μπάζα, η *subst.* 1. câștig la jocul de cărți 2. *fam.* tun (câștig mare (mai ales ilicit)) // *δεν πιάνω* ~ a nu valora nimic, a nu face doi bani

μπάζα, τα *subst. pl.* moloz

μπάζω, έμπασα, μπασιμένος *I. v.t.* 1. a băga, a introduce, a vârî, a face să intre // *τον έμπασα στο νόημα* l-am făcut să înțeleagă, l-am pus în temă 2. a familiariza, a iniția *II. v. impers.* *μπαζίει* *trage*, este curent

μπαζ-ώνω, -ώσα, -ώθηκα, **μπαζωμένος** *v.t.* a umple cu pietriș, cu moloz
μπαϊλντ-ίζω, -ισα, **μπαϊλντισμένος** *v.i.* a fi la capătul puterilor, a nu putea să reziste
μπαينوβγαίνω *v.i.* a intra și a ieși
μπαίνω, **μπήκα**, **μπασμένος** *v.i.* 1. a intra, a pătrunde, a se băga, a se înfige, a se vâri într-o anumită situație sau acțiune, a fi închis(-ă) // ~ **στην υπηρεσία** a intra în serviciu // ~ **στη μέση** a interveni // -ει **στο λογαριασμό** a se include în cont 2. a se strânge, a intra la apă // **το ύφασμα** αυτό -ει materialul acesta intră la apă // **μπήκε** **στο κλουβί** a intrat la stăpân 3. a înțelege // **μπήκες** **στην έννοια** ai înțeles?
μπαϊράκι, **το** *subst.* steag // **σηκώνω** ~ a se revolta
μπακ, **ο** și **το** *subst. invar.* sport fundaş la jocul de fotbal
μπάκα, **η** *subst. pop.* burtă
μπάκακας, **ο** *subst. zool.* broască
μπακάλ-ης, **ο**, -ισα, **η** *subst.* băcan(-iță)
μπακαλιάρος, **ο** *subst. iht.* cod
μπακάλικο, **το** *subst.* băcănie
μπακαλόγατος, **ο** *subst.* băiat de prăvălie
μπακιρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de aramă
μπακίρι, **το** *subst.* aramă, cupru // **τα -α** vasele de aramă (de uz casnic)
μπακλαβάς, **ο** *subst.* baclava
μπάλα, **η** *subst.* 1. minge, balon 2. sport fotbal 3. bulgăre 4. balot
μπαλαδόρος, **ο** *subst.* sport fotbalist mare
μπαλαλάϊκα, **η** *subst. muz.* balalaică
μπαλάντα, **η** *subst.* baladă
μπαλαντέζα, **η** *subst.* cablu lung, prelungitor
μπαλαντέρ, **ο** *subst. invar.* joker (la jocul de cărți)
μπαλάντζα, **η** *subst.* vezi **παλάντσα**
μπαλαρίνα, **η** *subst.* balerină
μπαλάσκα, **η** *subst. milit.* vezi **παλάσκα**
μπαλένα, **η** *subst.* 1. dinte de balenă 2. balenă pentru gulere, corsete etc.
μπαλέτο, **το** *subst.* balet
μπαλιά, **η** *subst.* sport șut în minge
μπαλκόνι, **το** *subst.* balcon
μπαλ μασκέ, **το** *subst. invar.* bal mascat
μπαλόνι, **το** *subst.* balon // **χρωματιστά -α** baloane colorate
μπάλος, **ο** *subst. pop.* dans, bal
μπαλταδιά, **η** *subst.* lovitură de topor
μπαλτ-άς, (*pl.* -άδες), **ο** *subst.* 1. baltag, topor 2. satâr
μπάλω-μα, -ματος, **το** *subst.* cârpire, cârpit; pet-ticare

μπαλωματ-ής, **ο**, -ού, **η** *subst.* cârpaci; cel (cea) care cârpește, care peticește
μπαλ-ώνω, -ώσα, -ώθηκα, **μπαλωμένος** *v.t.* a cârpi // **τα** ~ a o dregre
μπάμια, **η** *subst. bot.* bamă
μπαμπακερ-ός, -ή, -ό *adj.* de bumbac // -ό **ύφασμα** țesătură de bumbac
μπαμπάκι, **το** *subst.* bumbac
μπαμπάκια, **το** *subst.* planta de bumbac
μπαμπ-άς, (*pl.* -άδες), **ο** *subst.* tată, tătic; *fam.* papa
μπαμπέσ-ης, **ο**, -α, **η** *subst.* om viclean(-ă) / fățarnic(-ă)
μπαμπεσία, **η** *subst.* vicleanie, fățarnicie, ipocrizie, perfidie
μπαμπέσκ-ος, -η, -ο *I. adj.* viclean(-ă), ipocrit(-ă), șiret(-eată) *II. adv.* (-α)
μπαμπού, **τό** *subst. bot.* bambus
μπαμπούλας, **ο** *subst.* baubau, sperietoare
μπαναλ *adj. invar.* banal(-ă), comun(-ă), obișnuit(-ă)
μπανάνα, **η** *subst.* banană
μπανανιά, **η** *subst. bot.* bananier
μπανανόφλουδα, **η** *subst.* coajă de banană
μπανέλα, **η** *subst.* vezi **μπαλένα**
μπανιάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, **μπανιαρισμένος** *v.t.* a face baie cuiva, a îmbăia
μπανιέρα, **η** *subst.* cadă de baie
μπανιερό, **το** *subst.* slip; costum de baie
μπαν-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a privi pe furiș / pe ascuns 2. a zări
μπάνιο, **το** *subst.* 1. baie, îmbăiere 2. (cameră de) baie
μπανιστήρι, **το** *subst.* privire voluptuoasă
μπανιστηρτζ-ής, (*pl.* -ήδες), **ο** *subst.* persoană care privește voluptos
μπάντα, **η** *subst.* 1. parte laterală, flanc 2. colț, loc retras, margine // **κάτσε** **στην** ~ stai la o parte // **βάζω** **στην** ~ a pune la o parte 3. covor de perete 4. fanfară 5. bandă pentru frecvențele de undă radio
μπαντάρ-ισμα, -ματος, **το** *subst.* bandajare, punerea unui bandaj, pansare
μπαντάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, **μπανταρισμένος** *v.t.* a bandaja
μπάντζο, **το** *subst. muz. invar.* banjo, instrument muzical asemănător chitarei
μπαξές, **ο** *subst.* grădină
μπαξίσι, **το** *subst.* bacșiș, cadou, șperț, recom-pensă
μπαούλο, **το** *subst.* cufăr
μπαρ, **το** *subst.* bar, bufet (și piesă de mobilă)
μπάρα, **η** *subst.* bară

μπαράζ, το *subst. invar.* baraj // *sport* αγώνας ~ întrecere de baraj
μπαργούμαν, η *subst. invar.* femeie barman
μπαρκάριο-μα, -ματος, το *subst.* imbarcare
μπαρκ-άρω, -αρα și -άρισα *v.i. mar.* a se imbarca pe o navă ca membru al echipajului sau ca simplu călător
μπάρμαν, το *subst. invar.* barman
μπάρμπα- termen de adresare unor persoane mai în vârstă; nene // ~ Γιάννη! nene Ioane!
μπάρμπ-ας, ο, (*pl.* -άδες) *subst.* unchi
μπάρμπεκίου, το *subst. invar.* grătar (pentru fripturi în aer liber)
μπαρμπέρ-ης, (*pl.* -ηδες), ο *subst.* bărbier, frizer
μπαρμπέριο, το *subst.* frizerie
μπαρμπούνι, το *subst. iht.* barbun
μπαρμπούτι, το *subst.* barbut
μπαρόβι-ος, ο, -α, η *subst.* persoană care-și petrece timpul prin baruri
μπαρόκ, το *subst.* baroc, stil baroc
μπαρούμα, η *subst. mar.* odgon, parămă
μπαρούτι, το și **μπαρούτη**, η *subst.* praf de pușcă, pulbere // γίνομαι ~ a se face foc, a se înfuria // μυρίζει ~ miroase a praf de pușcă (se anunță pericol)
μπαρούφα, η *subst.* prostie, nerozie, absurditate, tâmpenie
μπας και conj. nu cumva // **μπας και** ήρθεσ όταν απουσίαζα; nu cumva ai venit când eu lipseam?
μπασιά, η *subst.* intrare, loc de acces
μπάσι-μο, -ματος, το *subst.* intrare; introduce
μπασίστας, ο *subst. muz.* basist
μπάσκει și **μπάσκει** μπολ, το *subst. sport* baschet, baschetbal
μπασκέτα, η *subst. sport* suportul coșului de baschet
μπασκετμπαλίστ-ας, ο, -στρια, η *subst. sport* baschetbalist(-ă)
μπασκίνας, ο *subst. iron.* polițai
μπασμέν-ος, -η, -ο *adj.* scund(-ă), mărunț(-ă)
μπάσο, το *subst. muz.* 1. bas 2. contrabas
μπάσο-ος, -α, -ο *adj. muz.* 1. de bas // -α φωνή voce de bas 2. de contrabas
μπάστακας, ο *subst.* 1. reper la aruncarea discului 2. *fig.* om neclintit / ferm / statornic
μπαστάρδε-μα, -ματος, το *subst.* falsificare
μπασταρδ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **μπασταρδεμένος** *v.i.* a falsifica
μπάσταρδ-ος, -η, -ο *adj. iron.* bastard(-ă)
μπαστουίνι, το *subst.* 1. baston 2. (la cărțile de joc) pică // **τα βρήκε -α** i-a fost greu / a avut greutăți
μπαστουνιά, η *subst.* lovitură cu bastonul

μπαταλ-εύω, -εψα *v.i.* a deveni greoi(-oaie); a se îngroșa peste măsură
μπατάλη, ο *subst.* om greoi / gras / dizgrațios (-oasă)
μπατανία, η *subst.* cuvertură de lână
μπαταξ-ής, (*pl.* -ήδες), ο *subst.* rău platnic
μπαταρία, η *subst.* baterie
μπαταριά, η *subst.* salvă
μπατάρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. răsturnare 2. scufundare
μπατ-άρω, -αρα și -άρισα, **μπαταρισμένος** *v.i.* 1. a se răsturna, a se da peste cap 2. a se scufunda
μπατζάκι, το *subst.* crac
μπατζανάκ-ης, ο, -ισσα și -αίνα, η *subst.* cumnat(-ă)
μπάτ-ης, ο *subst.* briză marină
μπατίκ, το *subst. invar.* 1. imprimarea unui model cu ajutorul cerii 2. batic, țesătură imprimată în culori
μπατίρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* om sărac(-ă)
μπατο-ίζω, -ισα *v.t.* a palmui, a da cuiva palme
μπάτος, ο *subst.* 1. palmă, lovitură dată cu palma 2. *fig. iron.* polițai
μπαφ-ιάζω, -ιασα, **μπαφιασμένος** *v.i.* 1. a fi rupt de oboseală, a obosi 2. a ameți de prea mult fumat
μαχαρί, το *subst.* mirodenie
μαχαρικό, τό *subst.* condiment
μαχτός, ο *subst.* vezi **μπαξές**
μπεγλέρι, το *subst.* mătâanii
μπεζ *adj. invar.* bej de culoare cafenie-deschisă
μπεζές, ο *subst.* bezea
μπέης, ο *subst. ist.* bei
μπίτζμπαλ, το *subst. invar. sport* base-ball
μπέικα *adv.* // **περνώ** ~ a duce / a trăi împărătește
μπέικον, το *subst. invar.* bacon afumat
μπέμπι οίτερ, η *subst. invar.* baby sitter, îngrijitoare de copii mici
μπεκάτσα, η *subst. ornit.* becăță
μπεκιάρ-ης, ο, -ισσα și -α, η *subst.* celibatar(-ă), becher
μπεκρ-ής, ο, -ού, η *subst.* bețiv(-ă)
μπεκρουλ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a se îmbăta
μπεκρούλιακας, ο *subst.* bețivan
μπελαλ-ής, ο, -ού, η *subst.* persoană nesuferită // **δεν είναι να του κάνεις συντροφιά, είναι** ~ nu merită să stai cu el, e un om nesuferit
μπελαλίδικ-ος, -η, -ο *adj.* care îți aduce / face necazuri // **τα παιδιά είναι -α** copiii îți aduc necazuri
μπελαντόνα, η *subst. bot.* beladonă, mătrăgună

μπελ-άς, ο *subst.* belea, necaz, neajuns // **βρήκα** τον -άμου am dat de belea // **μπήκα** σε -άδες am dat de necaz

μπελτ-ές și **μπελντ-ές**, ο *subst. culin.* peltea, jelu, marmeladă // **κυδώνι** -έ marmeladă de gutui

μπεμόλ, το *subst. muz.* bemol

μπέμπελη, η *subst. med.* pojar

μπέμπης, ο, **μπέμπα** și **μπεμπέκα**, η *subst.* bebe, copil(-ă) mic(-ă)

μπεν μαρί, το *subst. invar. culin.* bain marie

μπέρδε-μα, -ματος, το *subst.* încurcătură, dezordine, zăpăceală, confuzie, încâlceală

μπερδ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **μπερδεμένος** *v.t.* și *fig.* a încurca // -εψε τις κλωστές a încurcat ațele // -εψε το δρόμο για το σπίτι a încurcat drumul către casă // **μπερδεμένη** δουλειά afacere încurcată

μπερδεσφουλειά, η *subst.* afacere suspectă

μπερ(ε)κέτι, το *subst.* belșug, abundență, berechet

μπερ-ές, ο, (*pl.* -έδες) *subst.* beretă

μπέρι-μπέρι, το *subst. med. invar.* beri-beri

μπερλίνα, η *subst.* un joc de societate // **έγινε** ~ s-a făcut de râs

μπερμπάντ-ης, ο, (*pl.* -ηδες) *subst.* 1. berbant(-ă), fustangiu 2. șmecher

μπερντάχι, το *subst.* bătaie zdravănă

μπερντ-ές, ο, (*pl.* -έδες) *subst.* 1. perdea 2. ecranul teatrului de umbre

μπέρτα, η *subst.* bertă, pardesiu fără mâneci

μπέσα, η *subst.* // **δεν έχει** ~ nu este demn de încredere

μπεσαμέλ, η *subst. invar. culin.* sos Bechamel

μπεστ-σέλερ, το *subst.* best-seller

μπετατζ-ής, (*pl.* -ήδες), ο *subst.* betonist

μπετόν, το *subst. invar.* beton // ~ **αριμέ** beton armat

μπετόνι, το *subst.* vezi **μπετόν**

μπετονιέρα, η *subst.* betonieră

μπετούγια, η *subst.* zăvor

μπήγω și **μπήζω**, **έμπηξα**, **μπήχτηκα**, **μπηγγέ-νός** *v.t.* 1. a înfige, a vârî, a împănă 2. a fixa 3. *fig.* a începe, a izbucni // ~ **τις φωνές** a începe să strige // ~ **τα γέλια** a izbucni în râs

μπήξιμο, το *subst.* 1. înfigere, vârâre 2. fixare 3. *fig.* izbucnire

μπηχτή, η *subst.* aluzie

μπιγκόνια, η *subst. bot.* begonia

μπιγκουτί, το *subst. invar.* bigudiu

μπιτζ *interj.* bis, încă o dată

μπιτζ, το *subst. invar.* un joc colectiv

μπιζάρισ-μα, -ματος, το *subst.* bis

μπιζάρω, -ισα *v.t.* a bisa

μπιζέλι, το *subst. bot.* mazăre (boabe)

μπιζελιά, η *subst. bot.* mazăre (plantă)

μπιζνες, οι *subst. pl. invar.* business, afaceri, operațiuni comerciale

μπιζνεσμαν, ο *subst. invar.* om de afaceri, businessman

μπιζού, το *subst.* bijuterie

μπιζουτιέρα, η *subst.* cutie de bijuterii

μπικίνι, το *subst. invar.* bikini

μπίλια, η *subst.* bilă // η ~ **μυλιάρδου** bilă de biliard

μυλιάρδο, το *subst.* biliard

μυλιέτο, το *subst.* 1. carte de vizită 2. notă, însemnare (trimisă cu/fără plic)

μπιμπ(ε)λό, το *subst. invar.* bibelou

μπιμπερό, το *subst. invar.* sticlută cu biberon

μπιμπίκι, το *subst.* coș (pe epidermă), bubuliță

μπιμπίλα, η *subst.* dantelă metraj

μπιμπιλωτ-ός, -ή, -ό *adj.* împodobit(-ă) cu dantelă fină

μπιντές, ο *subst.* bideu

μπίρα, η *subst.* bere

μπιραρία, η *subst.* berărie

μπιρίμπα, η *subst.* joc de cărți

μπιρμπίλι, το *subst. ornit.* privighetoare

μπιρμπιλομάτα, η *subst.* femeie cu ochi jucăuși

μπισκότο, το *subst.* biscuit

μπιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de încredere // ο -ός *păstor*, cioban

μπιστόλι, το *subst.* vezi **πιστόλι**

μπιτ *adv.* cu totul, complet, în întregime, cu desăvârșire // **είμαι** ~ **απένταρος** sunt complet lefter

μπιτόνι, το *subst.* bidon

μπιφτέκι, το *subst. culin.* biftec

μπιχεβιορισμός, ο *subst. psih.* behaviorism

μπιχλιμπίδι, το *subst.* abțibild; nimicuri, mărunțișuri

μπλάβ-ος, -α, -ο *adj.* albastru-închis (culoare)

μπλαζέ *adj. invar.* blazat(-ă)

μπλακάουτ, το *subst.* 1. camuflaj 2. pierderea temporară a simțurilor sau a memoriei

μπλάστρι, το *subst. farm.* cataplasma

μπλάστρο-μα, -ματος, το *subst.* punere (aplicare) de cataplasma

μπλε *invar. adj.* bleumarin // **κάνω κάποιον** ~ στο ξύλο a învineți în bătaie

μπλέκω, **έμπλεξα**, **μπλέχτηκα**, **μπλεγμένος** *v.t.* și *i.* 1. (și *fig.*) a (se) încurca // **μπλέχτηκε** με μια παντρεμένη s-a încurcat cu o femeie măritată 2. a (se) amesteca

μπλέξι-μο, -ματος, το *subst.* 1. încurcătură 2. amestec

μπλιγούρι, το *subst.* arpacaș

μπλοκ, το *subst.* 1. bloc // ~ **για** ιχθυογραφία
 bloc de desen 2. bloc, coalitie, alianță
μπλοκάρις-μα, -ματος, το *subst.* blocare, blocaj
μπλοκ-άρω, -αρά și -άρισα, -αρίστηκα, **μπλο-**
καρισμένος *v.t.* și *i.* a (se) bloca
μπλόκο, το *subst.* blocadă; asediu, încercuire
μπλουζ, το *subst. invar. muz.* blues
μπλούζα, η *subst.* bluză
μπλουτζίν, το *subst.* blugi, blue-jeans
μπλόφα, η *subst.* bluf
μπλοφ-άρω, -αρά și -άρισα *v.t.* a face un bluf
μπογιά, η *subst.* vopsea
μπόγιας, ο *subst.* hingher
μπογιατζής, (pl. -ήδες), ο *subst.* vopsitor(-oare)
μπογιατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **μπογιατισμένος**
v.t. a vopsi, a zugrăvi (mai ales un perete)
μπογιατίο-μα, -ματος, το *subst.* vopsire, zugră-
 veală
μπόγος, ο *subst.* 1. boccea 2. *fig.* om îndesat,
 (fam.) ardei umplut
μποέμ, ο, **μποέμισα**, η *subst.* boem(-ă)
μπόι, το *subst.* statură, înălțimea omului, stat, talie
μποϊκοτάζ, το *subst. invar.* boicot
μποϊκοτάριο-μα, -ματος, το *subst.* boicotare
μποϊκοτάρω, -ισα *v.t.* a boicota
μπολ, το *subst.* ceașcă semisferică simplă; bol
μπολερό, το *subst.* 1. muz. bolero 2. bolerou
μπόλι, το *subst.* 1. altoi 2. *med.* vaccin
μπόλια, η *subst.* 1. basma 2. prosop, ștergar
μπολιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **μπολιασμένος** I.
v.t. 1. a altoi (o plantă) 2. a vaccina II. *v.r.*
μπολιάζομαι (și cu sensul) a se înrădăcina, a
 pătrunde în conștiință
μπόλιασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. altoire 2. vac-
 cinare 3. *fig.* pătrundere în conștiință
μπόλικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. abundent(-ă) 2. spați-
 os(-oasă), amplu(-ă), vast(-ă)
μπολοσεβίκικ-ος, -η, -ο *adj. pol.* bolșevic(-ă); co-
 munist(-ă)
μπολοσεβίκος, ο, -α, η *subst.* bolșevic(-ă)
μπόμπα, η *subst.* 1. bombă 2. *fig.* aperitiv din
 sandvișuri mici
μπομπάρδα, η *subst. milit.* tun de tip vechi, bom-
 bardă
μπομπίνα, η *subst.* bobină
μπόμπιρας, ο *subst. entom.* 1. bondar, bărzăun 2.
fig. copil deștept și neastâmpărat
μπομπονιέρα, η *subst.* bombonieră
μπομποτόα, η *subst.* turtă de mălai
μποναμάς, ο *subst.* vezi **μπουναμάς**
μπονάτσα, η *subst.* vezi **μπουνάτσα**
μπόνους, το *subst. invar.* bonus
μπόντι μπίλντιγκ, το *subst. invar. gimn.* body
 building

μποξ, το *subst. invar. sport* box
μποξέρ, ο *subst. invar.* boxer
μπόουλινγκ, το *subst. invar.* bowling
μπορ, το *subst.* bor (la pălărie)
μπόρα, η *subst.* 1. furtună bruscă; aversă de ploa-
 ie 2. *fig.* rău trecător
μπορετ-ός, -ή, -ό *adj.* posibil(-ă), realizabil(-ă)
μπορντό *adj. invar.* bordo, roșu-închis
μπορντούρα, η *subst.* garnitură (la o haină)
μπορ-ώ, -εσα I. *v.t.* a putea // **δεν ~ πιά** nu mai
 pot // **θα κάνω ό, τι ~ voi** face ceea ce pot II.
v.r. impers. **μπορεί** se poate, se (prea) poate, e
 posibil // ~ **να συμβεί** se poate întâmpla
μπόσικ-ος, -η, -ο I. *adj.* (d. sfoară etc.) moale II.
adv. (-α)
μποστάνι, το *subst.* bostănărie, pepenărie, ogor
 cultivat cu pepeni
μπότα, η *subst.* cizmă
μπότζι, το *subst.* ambarcațiune bătută de valuri
μποτίλια, η *subst.* sticlă
μποτιλιάρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. îmbute-
 liere 2. blocaj de circulație, ambuteiaj
μποτιλιάρω, -ισα, -ίστηκα, **μποτιλιारισμένος**
v.t. 1. a îmbuteția 2. *fig.* a bloca circulația
μουάτ, η *subst. invar.* local mic, boite
μουγάδα, η *subst.* spălătură rufelor
μουγάζι, το *subst. mar.* strâmtoare, fâșie de apă
 de mare între două porțiuni de uscat
μουγαρίνι, το *subst. bot.* floare de iasomie
μουγάτσα, η *subst.* plăcintă dulce
μούγιο, το *subst.* impresie falsă
μουγιουντίνι, το *subst.* 1. aviz de amendă 2. *fig.*
 act cu un conținut neplăcut
μούζι, το *adv. și adj.* ca gheața // **το νερό είναι**
κρύο ~ apa este rece ca gheața
μούζι, το *subst.* bujie
μούζουκί, το *subst. muz.* bouzouki, un fel de
 mandolină
μούζουξής, (pl. -ήδες), ο *subst.* muzicant care
 cântă din bouzouki
μούζουξού, η *subst.* cântăreată de local unde se
 cântă cu bouzouki (cobză)
μούκα, η *subst.* gură, deschizătură (a unei arme,
 țevi etc.) // **τον έχει στην ~ του κανονιού** îl
 are în vizor
μουκάλα, η I. *subst.* sticlă de format mare II.
adv. fam. în baltă, cu buza umflată // **έφυγε και**
τον άφησε ~ a plecat și l-a lăsat cu buza um-
 flată
μουκαλί, το *subst.* sticlă, carafă
μουκαπόρτα, η *subst. mar.* sabord, deschizătu-
 ră pentru arme în pereții laterali ai unei nave
μπουκ-άρω, -αρά și -άρισα *v.i.* a se repezi, a nă-
 văli, a invade

μπουκέτο, το *subst.* buchet (de flori)
μπουκιά, η *subst.* îmbucătură, dumaticat
μπούκλα, η *subst.* buclă (de păr), cărlionț
μπουκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptul de a-și umple gura, de a se îndopa 2. *fig.* îngrădire
μπουκ-ώνω, -ωσα, **μπουκωμένος** *v.t.* și *i.* 1. a(-și) umple gura cu mâncare, a (se) îndopa 2. a îngrădi, a închide
μπουλντόγκ, το *subst.* bull-dog
μπουλντόζα, η *subst.* buldozer
μπουλόνι, το *subst.* tehn. bulon
μπουλούκι, το *subst.* 1. gloată, mulțime, grămadă 2. trupă de teatru ambulantă
μπουλούκ-ος, ο, -α, η *subst.* om (femeie) gras(-ă)
μπουμ, το *subst. invar. econ.* boom
μπούμεραγκ, το *subst.* 1. bumerang 2. *fig.* acțiune cu efect de bumerang
μπουμπούκι, το *subst. bot.* boboc, mugur
μπουμπουκ-ιάζω, -ιασα, **μπουμπουκισμένος** *v.i.* a îmboboci, a înmuguri
μπουμπουνάς, ο *subst.* om prost, nătărău, nerod
μπουμπουνητό, το *subst.* 1. bubuit, bubuitură 2. tunet
μπουμπουνίζει *v. impers.* a tuna, a se auzi tunete
μπουμπουνισμα, το *subst.* tunet, bubuit, bubuitură
μπο(υ)ναμ-άς, (pl. -άδες), ο *subst.* dar (mai ales de Crăciun)
μπο(υ)νάτσα, η *subst.* liniște pe mare
μπούνια (ως τα) *conj.+subst. pl.* până la capăt
μπουνιά, η *subst.* lovitură cu pumnul, pumn
μπουνταλ-άς, ο, -ού, η *subst.* om / femeie neîndemânatic(-ă); prostănac(-ă)
μπουντρούμι, το *subst.* beci, subsol întunecat
μπούρδα, η *subst.* (d. o vorbă / faptă) idioțenie, neghiobie, prostie, tâmpenie
μπουρδουκλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. încurcătură, încâlceală 2. aranjament provizoriu
μπουρδουκλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **μπουρδουκλωμένος** *v.t.* 1. a încurca, a încâlci, a amesteca 2. *fig.* a aranja ceva în mod provizoriu
μπουρεκάκι, το *subst.* pateu mic
μπουρζου-άς, ο, (pl. -άδες) *subst.* burghez
μπουρζουαζία, η *subst.* burghezie
μπουρί, το *subst.* burlan de fum
μπουρίνι, το *subst.* furtună neașteptată // τα -ια, (și cu sensul) mânie, furie
μπουρλοτιέρ-ης, (pl. -ηδες), ο -ισσα, η *subst.* incendiator(-oare)
μπουρλότο, το *subst.* 1. vas incendiator 2. incendiu, foc
μπουρμπουλήθρ-α, η *subst.* bulă de aer în apă // οι -ες, prostii, palavre, baliverne
μπουρνούζι, το *subst.* halat de baie
μπουρ-ού, (pl. -ούδες), η *subst.* sirenă (de vapor / fabrică)

μπούρτζι, το *subst.* fortăreață pe țărmul mării
μπουσουλ-ας, ο *subst. mar.* (și *fig.*) busolă // έχασα τον -α mi-am pierdut busola
μπουσουλ-άω, -ησα *v.i.* (d. copii) a merge / umbla în patru labe
μπούστος, ο și **μπούστο**, το *subst.* 1. bust 2. corsaj
μπούτι, το *subst.* coapsă, pulpă
μπουτίκ, η *subst. invar.* butic
μπουτονιέρα, η *subst.* floare la butonieră
μπουφάν, το *subst. invar.* canadiană, scurtă
μπουφ-ές, (pl. -έδες), ο *subst.* bufet (local și mobilă)
μπούφος, ο *subst. ornit.* 1. bufniță 2. *fig.* om nerod / prost / stupid
μπουχός, ο *subst.* nor de praf // έγινα ~ m-am făcut nevăzut, am dispărut
μπυχτ-ίζω, -ισα, **μπυχτισμένος** *v.i.* a se sătura, a se scârbi (de ceva)
μπύχτισ-μα, -ματος, το *subst.* scârbă
μπόχα, η *subst.* duhoare, putoare, miros urât
μπράβο! *interj.* bravo!
μπράβος, ο *subst.* 1. body-guard plătit (salariat) 2. agitator plătit
μπράντι, το *subst. invar.* brandy
μπρατσέρα, η *subst. mar.* „brațără“, tip vechi de corabie cu pânze
μπράτσο, το *subst. anat.* braț
μπρε! *interj.* bre!
μπρέικ ντανς, το *subst. invar.* break dance
μπρέκφαστ, το *subst. invar.* breakfast, micul dejun
μπριάμι, το *subst. culin. invar.* mâncare de legume
μπριγιάντι, το și **μπριγιάν**, το *subst. invar.* brilliant
μπριγιαντίνη, η *subst.* briantină (pentru îngrijirea părului)
μπριζόλα, η *subst.* cotlet
μπρίκι, το *subst.* 1. ibric 2. *mar.* bric
μπριλάντι, το *subst.* 1. brilliant 2. bijuterie strălucitoare
μπρίο, το *subst.* bună dispoziție
μπριτζ, το *subst. invar.* bridge, joc de cărți
μπριτζόλα, η *subst.* vezi **μπριζόλα**
μπρόκολο, το *subst. bot.* conopidă broccoli
μπροστά *adv.* înainte, în față, dinainte
μπροσουρά, η *subst.* broșură (mai ales de propagandă)
μπροστάντζα, η *subst.* avans, plată anticipată
μπροστάρ-ης (pl. -ηδες), ο *subst.* 1. berbecul care conduce turma 2. *fig.* promotor, șef, conducător
μπροστέλα, η *subst.* sort (de protecție)
μπροστιν-ός, -ή, -ό *adj.* din față, anterior (-oară), de dinainte
μπρούμυτα *adv.* cu fața la pământ // έπεσε ~ a căzut cu fața la pământ
μπρούντζιν-ος, -η, -ο *adj.* de bronz

μπρούντζος, ο *subst.* bronz // **εποχή του -τζου** *epoca bronzului*
μπρούσκο, το *subst.* vin sec
μυαλ-ό, το *subst.* 1. creier 2. minte, inteligență, judecată, înțelepciune // **άνθρωπος χωρίς** ~ om fără minte // **χάνω τα -ά** μου a-și pierde capul // **δεν έπξε ακόμα το** ~ του a fi încă crud la minte
μυαλωμέν-ος, -η, -ο *adj.* rațional(-ă), cuminte, înțelept(-eaptă), chibzuit(-ă)
μυασθένεια, η *subst. med.* miasmenie
μυστονία, η *subst. med.* miatonie
μυστροφία, η *subst. med.* miatrofie
μύγα, η *subst. entom.* muscă // **βγάζω από τη** ~ ξύγγι a fi din cale afară de zgârcit // **σαν τη** ~ **μεσ** στο γάλα ca musca în lapte // **όποιος έχει τη** ~ **μυγιάζεται** a se simți cu musca pe căciulă
μυγαλιά, η *subst. bot.* migdal
μυγιάγγιχτ-ος, -η, -ο *adj.* ușor iritabil(-ă)
μυγιάζομαι *v.i.* a se jigni ușor
μύδι, το *subst. zool.* midie
μυδράλιο și **μυδραλιοβόλο**, το *subst.* mitralieră
μύδρος, ο *subst.* 1. proiectil gol 2. acuzație gravă
μυελίτιδα, η *subst. med.* mielită
μυελ-ός, ο *subst. anat.* măduvă // **νωτιαίος** ~ măduva spinării // **μέχρι -ού οστέων** până în măduva oaselor // **προμήκης** ~ bulb rahidian
μυζήθρα, η *subst.* urdă
μύηση, η *subst.* (și *fig.*) inițiere
μύθευ-μα, -ματος, το *subst.* fabulă, legendă, plăsmuire, povestire fantastică // **είναι -ματα** sunt legende, povestiri fantastice
μυθικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. mitic(-ă) 2. fabulos(-oasă), imaginar(-ă), legendar(-ă) // **-ό πρόσωπο** personaj fabulos *II. adv.* (-ά) (în mod) fabulos
μυθιστόρη-μα, -ματος, το *subst.* roman
μυθιστορηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* romanesc(-ă), de roman, cu caracter de roman
μυθιστορία, η *subst.* romanț
μυθιστοριογραφία, η *subst.* 1. scrierea unui roman 2. arta scrierii romanelor
μυθιστοριογράφ-ος, -ο, -η *subst.* romancier(-ă)
μυθογραφία, η *subst.* arta scrierii de fabule, mituri, legende
μυθολογία, η *subst.* mitologie
μυθολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* mitologic(-ă)
μυθομαν-ής, -ής, -ές *adj.* mitoman(-ă), care suferă de mitomanie
μυθομανία, η *subst.* mitomanie; mania de a minti
μύθ-ος, ο *subst.* 1. mit, legendă, povestire fantastică, basm // **οι -οι για τον Δία** legendele despre Zeus 2. fabulă // **οι -οι του Αισώπου** fabulele lui Esop

μυθώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. imaginar(-ă) 2. fabulos(-oasă), fantastic(-ă) // **-ης περιουσία** avere fabuloasă
μυϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* muscular(-ă), mușchiular(-ă)
μυκηθμός, ο *subst.* muget
μυκηναϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* micenian(-ă) // **-ός πολιτισμός** civilizația miceniană
μύκητας, ο *subst. microbiol.* microorganism parazitar
μυκητίαση, η *subst. med.* micoză
μυκητολογία, η *subst.* micologie
μύλη, η *subst.* 1. piatră de moară 2. dinte
μυλόπετρα, η *subst.* piatră de moară
μύλος, ο *subst.* moară // **γίνεται** ~ se face hăr-mălaie
μυλων-άς, ο, (*pl.* -άδες) *subst.* morar, proprietar de moară
μυλων-ού, η, (*pl.* -ούδες) *subst.* morărită
μύξα, η *subst.* muc (*pl.* muci)
μυζιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* mucos(-oasă)
μυοκάρδιο, το *subst. anat.* miocard
μυοκαρδίτιδα, η *subst. med.* miocardită
μυοκτονία, η *subst.* deratizare
μυοπάθεια, η *subst. med.* miopatie
μυοτομία, η *subst. med.* miotomie, incizie în mușchi
μυριάδα, η *subst.* număr de zece mii de unități // *pl.* μυριάδες, οι zeci de mii, o mare mulțime
μυρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *I. v.i. și i. 1.* a miroși // **μυρίστε** αυτό το λουλούδι miroșiți floarea aceasta // **το κρέας -ίζει** carnea miroase // **-ίζει σκόρδο** miroase a usturoi // **-ίζει άσχημα** edw miroase urât aici 2. a adulmeca *II. v.d.*
μυρ-ίζομαι, 1. *fig.* a miroși, a presimți, a dibui // **-ίστηκα το σκοπό** του i-am mirosit scopul 2. a-i miroși // **κάτι -ίζομαι** îmi miroase ceva
μύρ-ιοι, -ιες, -ια *adj.pl.* 1. zeci de mii 2. nenumărați(-te), fără număr // **διατρέχω -ιους** κινδύνους a trece prin nenumărate pericole
μυρμήγκι, το *subst. entom.* furnică
μυρμηγκιά, η *subst.* (și *fig.*) 1. furnicar 2. mân-cărime pe piele
μυρμήγκιασ-μα, -ματος, το *subst.* furnicătură
μυρμηγκότροπα, η și **μυρμηγκοφωλιά**, η *subst.* mușuroi
μυρμηγκοφάγος, ο *subst. ornit.* furnicar, albină-rel și un mamifer din America de Sud care se hrănește cu furnici (Myrmecophaga jubata)
μύρο, το *subst.* mir, untdelemn aromat // *bis.* **άγιο** ~ sfântul mir
μυροβλήτης, ο *subst.* (*d.* un sfânt) izvorătorul de mir // **Ο άγιος μεγαλομάρτυρας Δημήτριος** ~ sfântul mare mucenic Dimitrie, izvorătorul de mir

μυροβόλ-ος, -ος și **-α, -ο** *adj.* parfumat(-ă), înmiresmat(-ă), cu miros plăcut

μυροδοχείο, το *subst.* vas bisericesc pentru păstrarea sfântului mir

μυροπωλείο, το *subst.* parfumerie

μυρουδιά, η *subst.* vezi **μυρωδιά**

μυροφόρ-ος, -ος și **-α, -ο** *adj.* 1. aducător(-oare) de mir și miresme // **οι Μυροφόρες, Μιρονοσίτεις** 2. bine mirositor(-oare)

μυροίνη și **μυρτιά, η** *subst. bot.* mirt

μύρτο, το *subst.* fructul mirtului; ramură de mirt

μυρωδάτ-ος, -η, -ο *adj.* parfumat(-ă), plăcut mirositor(-oare)

μυρωδιά, η *subst.* miros, aromă, parfum, mireasmă; buchet (pentru vin) // **ευχάριστη** ~ miros plăcut // **το παίρνω** ~ i-am simțit prezența

μυρωδικό, το *subst.* 1. aromă 2. mirodenie

μύρω-μα, -ματος, το *subst. bis.* ungerea cu sfântul mir, miruire

μυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, μυρωμένος *v.t. bis.* a unge cu sfântul mir, a mirui

μυρωμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. parfumat(-ă), înmiresmat(-ă)

μύρωση, η *subst. relig.* ungere cu mir (la botez)

μυς, μυός, ο *subst. anat.* mușchi

μυσαρ-ός, -ή, -ό *adj.* respingător(-oare)

μυσταγωγία, η *subst.* 1. *bis.* inițiere în tainele religiei; inițiere în mistere 2. jertfa sângelui și trupului lui Hristos în sfânta liturghie 3. spectacol / audiență care provoacă extaz

μυστηριακ-ός, -ή, -ό *adj.* de mister, mistic(-ă) // **-ές θρησκευτές** religii mistice

μυστήριο, το *subst.* și *fig.* 1. mister, taină, secret // *bis.* **τα άχραντα -α** sfânta împărtașanie 2. (în evul mediu, în țările catolice) mister

μυστήρι-ος, -α, -ο *adj.* 1. tainic(-ă), secret(-ă) 2. ciudat(-ă), straniu(-ie) // ~ **πράγμα** lucru straniu, ciudat

μυστηριώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* misterios(-oasă) II. *adv.* (-ώς)

μύστις, ο *subst.* 1. *antic.* mystes 2. cel care inițiază pe alții în credință

μυστικισμός, ο *subst.* misticism

μυστικ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* mistic(-ă)

μυστικιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* mistic(-ă)

μυστικό, το *subst.* secret // **επαγγελματικό** ~ secret profesional // **το ~ της επιτυχίας** secretul succesului

μυστικοπάθεια, η *subst.* 1. tendință spre ocultism 2. secretomanie

μυστικοπαθ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. stăpânit(-ă) de misticism 2. secretoman

μυστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. secret(-ă), tainic(-ă) // **-ή αστυνομία** poliție secretă // **-ά κονδύλια**

fonduri secrete // *relig.* **-ός Δείπνος** Cina cea de taină 2. ocult(-ă) II. *adv.* (**-ά**) 1. în mod secret 2. în chip ocult

μυστικοσύμβουλος, ο *subst. pol.* consilier privat

μυστικότητα, η *subst.* caracter secret

μυστήρι, το *subst.* mistrie

μυτερ-ός, -ή, -ό *adj.* ascuțit(-ă)

μύτη, η *subst.* 1. nas 2. (la animale) râț, bot 3. (la păsări) cioc 4. *fig.* simțul mirosului // **έχει γερή** ~ are mirosul bun 5. *fig.* vârf (ascuțit) // **στη ~ των ποδιών** în vârful picioarelor // ~ **μαχαίρου** vârf de cuțit // **τον τραβάει απ' τη** ~ îl trage de nas (face cu el ceea ce vrea) // **έχει ψηλή** ~ este îngâmfat, înfumurat // **χώνει παντού τη** ~ του a-și vârfi nasul peste tot

μύχι-ος, -α, -ο *adj.* profund(-ă), lăuntric(-ă), adânc(-ă), intim(-ă) // **-ιος πόθος** dorință profundă // **-ια σκέψη** gând intim

μυχός, ο *subst.* (al unui golf) fund

μυ-ώ, -ησα, -ήθηκα, μυημένος *v.t.* (și *fig.*) a iniția

μυώδ-ης, -ης, -ες *adj.* musculos(-oasă), mușchiulos(-oasă)

μύνας, ο *subst.* mușchi, musculatură

μύωπ-ας, -ο, -η *subst.* miop (-oapă)

μυωπία, η *subst.* miopie

μυωπικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de miop, de miopie 2. care nu vede departe, lipsit(-ă) de clarviziune

μύωση, η *subst. med.* mioză

μωαμεθανικ-ός, -ή, -ό *adj.* mahomedan(-ă)

μωαμεθανισμός, ό *subst. relig.* mahomedanism

μωαμεθαν-ός, ο, -ή, η *subst.* mahomedan(-ă); musulman(-ă)

μώλωπας, ο *subst.* vânătăie, echimoză, contuzie

μωρ-αίνω, -ανα, -άθηκα *v.t.* a prosti, a îndobitoci

μωρέ *interj.* măi

μωρό, το *subst.* sugaci, copil mic, bebe

μωρολογία, η *subst.* neghiobie, prostie

μωρόπιστ-ος, -η, -ο *adj.* credul(-ă), naiv(-ă), frațier(-ă)

μωρ-ός, -ή, -ό *adj.* prost(-oastă), nerod(-oadă), imbecil(-ă), neghiob(-oabă)

μωρόσοφ-ος, -η, -ο *adj.* care se crede deștept (-eaptă)

μωρουδίζω *v.i.* a se purta ca un copil

μωσαϊκό, το *subst.* (și *fig.*) mozaic

μωσαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de mozaic 2. *relig.* mozaic(-ă), al, a, ai, ale lui Moise // **ο -ός νόμος** legea lui Moise

μωσαϊσμός, ο *subst. relig.* mozaism, religie mozaică

N v

N, v (vi sau vu); (ni) 1. A treisprezecea literă a alfabetului grecesc, consoană 2. *num. card.* și *ord.* **N', v'** (cu un apex în dreapta sus) 50 sau al cincizecilea, **,N, ,v** (cu un apex în stânga jos) 50.000 sau al cincizeci miilea 3. *geogr.* **N** prescurtarea de la **Νότος**, **o** *subst.* sud și **Νοτίως** *adv.* la sud

να I. *interj.* 1. iată, uite, ia, na II. *conj.* să semn al *conjunctivului* 1. *interrogativ* // ~ **ρωτίσω κάτι**; pot să întreb ceva? // ~ **πλύνω εγώ τα πιάτα**; să spăl eu vasele? // *fam.* **που ~ τρώει** unde-l vezi pe el să mănânce 2. *conjunctiv propriu-zis* // ~ **έρθεις** să vii // ~ **φεύγω** *τώρα* acum ar trebui să plec // **τι ~ πήγαινα να κάνω στην επαρχία** ce să caut eu în provincie? III. *echivalentul auxiliarului de condițional* // **όποιος ~ναι** oricine ar fi // **σαν ~ πετούσε** de parcă IV. *în loc. conj.* // **σαν ~ πετούσε** de parcă zbura // **χωρίς ~ το θέλω** fără să vreau V. *fără echivalent* // **τόσες σπουδές, τόσες θυσίες και ~ναι** *άνεργος* după atâtea studii și sacrificii e șomer

νάγια, η *subst. zool.* șarpe cu ochelari

ναδίρ, το *subst.* nadir

νάζι, το *subst.* moft, capriciu, fiță, toană, *pl.* **nazuri** // **κάνει τα -** face nazuri

ναζί, o *subst.* nazist(-ă)

ναζίρ-ης, -α, -ικο *adj.* mofturos(-oasă), capricios(-oasă), năzuos(-oasă)

ναζισμός, o *subst.* național-socialism, nazism

ναι *adv.* da, desigur, adevărat // **είπε το ~** a spus da (și-a dat consimțământul, a acceptat) // **νομίζω ~** cred că da // **μα το ~** într-adevăr, adevărat

νάιλον, το *subst.* nailon

ναΐτ **κλαμπ** local de noapte, night club

ναΐφ *adj. (invar.) (d. pictor)* naiv

νά-μα, -ματος, το *subst.* 1. izvor de apă 2. vin pentru sfânta cuminectură

νάνι, το și **νανά**, το *subst.* cântec de leagăn // **κάνε ~** fă nani; dormi // **νάνι-νάνι** nani-nani (legănat)

νανισμός, o *subst. med.* nanism

νάνος, o *subst.* 1. pitic 2. *fig.* om neînsemnat 3. *bot. zool.* plante și animale de dimensiuni mici 4. cu strălucire slabă, *astr.* stele pitice

νανουρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, νανουρισμένος *v.t.* a adormi un copil cântând încet; a legăna

νανούρις-μα, -ματος, το *subst.* 1. legănare 2. cântec de leagăn

ναξιακ-ός, -ή, -ό (*rar*) *adj.* naxiot(-ă), ceea ce provine din sau se referă la insula Naxos

ναός, o *subst.* 1. biserică 2. templu

νάπα, η *subst.* piele de șevro

ναπέλμ, το *subst.* napalm

ναπολεόντει-ος, -α, -ο *adj.* napoleonian(-ă)

ναργιλ-ές, ο, (pl. -έδες) *subst.* narghilea

νάρδος, o *subst.* 1. *bot.* nard, plantă aromatică 2. ulei sau parfum provenit din nard

νάρθηκας, o *subst.* 1. pronaos 2. *chir.* atelă

ναρκαλιευτικό, το *subst.* navă culegătoare de mine

νάρκη, η *subst.* 1. letargie 2. *fig.* acțiune distrugătoare 3. *iht.* pește-torpilă 4. *milit.* mină explozibilă

ναρκισισμός, o *subst.* narcisism

νάρκισσος, o *subst. bot.* 1. narcisă 2. **Νάρκισσος** persoană narcisistă, narcisist

ναρκοθέτηση, η *subst.* acțiunea de minare

ναρκοθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ναρκοθετημένος *v.t.* 1. a mina 2. *fig.* a submina

ναρκοληψία, η *subst. med.* narcolepsie

ναρκομανής, o, η *subst.* narcoman(-ă)

ναρκοπέδιο, το *subst.* teren minat

ναρκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, νάρκωμένος *v.t.* 1. a droga 2. *med.* a anestezia

νάρκωση, η *subst. med.* anestezie // **τοπική ~** anestezie locală // **ολική ~** anestezie generală

ναρκοτικό, το *subst.* drog / narcotic / stupefiant // **παίρνω ~** iau droguri // **σπείρα -ών** bandă(rețea) de traficanți de droguri / stupefiante

ναρκοτικός-ός, -ή, -ό *adj.* anesteziant(-ă)

νατοϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă/apartine de NATO // **-ή άσκηση** manevră NATO

νατουραλισμός, o *subst.* naturalism, realism

νατουραλ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* pictor/pictoriță realist(-ă)

νάτριο, το *subst. chim.* natriu (sodiu)

ναυάγιο, το *subst.* 1. naufragiu 2. *fig.* eșec total // ~ **των διαπραγματεύσεων** naufragiul (eșecul) tratativelor

ναυαγ-ός, -ο, -η *subst.* naufragiat(-ă)

ναυαγιοσώστης, ο *subst.* salvamar

ναυαγ-ώ, -ησα, ναυαγιομένος *v.i.* a naufragia, a eşua // **ναυάγησαν όλα του τα σχέδια** i-au eşuat toate planurile

ναυαρχείο, το *subst.* 1. amiralitate 2. comandamentul flotei

ναυαρχία, η *subst.* 1. amiralitate, rangul de amiral 2. perioadă în care deține cineva acest rang

ναύαρχος, ο *subst.* 1. amiral 2. comandant al flotei

ναυαρχίδα, η *subst. mar.* navă amiral

ναύκληρος, ο *subst.* șef de echipaj

ναύλος, ο, (*pl.* ναύλα) *subst. mar.* costul transportului cu orice mijloc // ~ **πλοίου / λεωφορείου** costul unei călătorii cu vaporul / autobuzul 2. chiria unei nave, navlosire

ναυλοχώ *v.i. mar.* a fi ancorat în port/golf

ναυλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ναυλωμένος *v.t.* 1. a-și închiria nava cuiva 2. a închiria de la cineva o navă, a afieta 3. a se angaja contra plată pe o navă

ναύλωση, η *subst. mar.* navlosire

ναυλ-ωτής, ο, -ώτρια, η *subst.* navlositor

ναυμαχία, η *subst.* bătalie navală // η ~ **της Σαλαμίνας** batalia de la Salamina

ναυμαχ-ώ, -ησα *v.i.* a lua parte la o bătalie navală

ναυπηγείο, το *subst.* șantier naval

ναυπηγηση, η *subst.* construirea unei nave

ναυπηγική, η *subst.* știința / tehnica construirii navelor

ναυπηγός, ο *subst.* constructor de nave

ναυπηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ναυπηγήμενος *v.t.* a construi o navă

ναυσιπλοΐα, η *subst.* navigație maritimă

ναύσταθμος, ο *subst.* port militar

ναυτοασφάλεια, η *subst.* asigurarea navelor

ναύτης, ο *subst.* marinar, matroz, matelot

ναυτία, η *subst.* 1. rău de mare, greață // **με πιάνει** ~ am rău de mare 2. *fig.* dezgust, silă, scârbă // **αυτός ο τύπος μου προκαλεί** ~ acest individ îmi produce silă/scârbă

ναυτικό, το *subst.* 1. marină // το **ελληνικό** ~ marina greacă 2. flotă // **εμπορικό** ~ flota comercială // **πολεμικό** ~ flota militară/de război

ναυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de marină, marinăresc(-ească)

ναυτικός, ο *subst.* marinar

ναυτιλία, η *subst.* 1. navigație maritimă 2. flotă comercială // **υπουργείο -ς** ministerul marinei

ναυτιλιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de navigație // **ή εταιρεία** societate de navigație

ναυτιλλόμενος, ο *subst.* marinar

ναυτοδάνειο, το *subst.* împrumut cu dobândă mare acordat unui armator / celui care a încheiat o navă

ναυτοδικείο, το *subst.* tribunal al marinei militare

ναυτοδίκης, ο *subst.* judecător, membru al tribunalului marinei militare

ναυτολόγησι, η *subst.* 1. înrolare în marina / flota militară 2. angajarea unor marinari pe o navă

ναυτολόγιο, το *subst.* registru cu numele membrilor echipajului unei nave

ναυτολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ναυτολογήμενος *v.t.* a angaja marinari pt. flota comercială, militară

ναυτόπαιδο, το *subst.* mus

ναφθαλίνη, η *subst.* naftalină

νεάζω *v.i.* 1. a fi sau a părea tânăr 2. a se comporta ca un tânăr

νεανί-ας, ο, -δα, η *subst.* tânăr(-ă), june / jună, adolescent(-ă)

νεανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* tinereșc(-ească), juvenil(-ă) II. *adv.* (-ά) tinerește // **ντύνομαι** ~ mă îmbrac tinerește

νεανικότητα, η *subst.* tinerețe, prospețime, vioiciune

νεαρ-ός, -ή, -ό *adj.* tânăr(-ă), recent(-ă), nou(-ă), proaspăt(-ă)

νεγκλιζέ *adj. invar.* (*d.* ținută etc.) neglijent(-ă)

νεγκλιζέ, το *subst.* rochie de casă, neglijé

νέγκρι-ος, -η, -ο *adj.* ceea ce aparține sau se referă la negri sau provine de la ei // **η τέχνη** artă neagră

νέγρ-ος, ο, -α, η *subst.* negru, negresă

νέκρα, η *subst.* 1. *fig.* nemiscare, imobilitate // ~ **στην αγορά** stagnare pe piață 2. tăcere deplină

νεκρναστ-αίνω, -ησα, -ήθηκα, νεκρναστημένος *v.t.* 1. a readuce la viață, a învia 2. a vindeca de o boală grea 3. a face să renască, să reinvie o tradiție

νεκρανάστασι, η *subst.* 1. revenire la viață, vindecare 2. *fig.* înviore, înnoire, trezire

νεκρικ-ός, -ή, -ό *adj.* mortuar, funerar, funebru, cadaveric // **-η ωχρότητα** paloare cadaverică / de cadavru

νεκρογέννητ-ος, -η, -ο *adj.* născut(-ă) mort

νεκροθάλαμος, ο *subst.* cameră mortuară, morgă, capela

νεκροθάφτης, ο *subst.* și *fig.* cioclu, gropar

νεκροκεφαλή, η *subst.* craniu de schelet

νεκροκέρβατο, το *subst.* sicriu, coșciug

νεκρολατρία, η *subst.* adorarea morților

νεκρολογία, η *subst.* anunț mortuar

νεκρολόγιο, το *subst.* registru în care se trec numele celor decedați

νεκρομαντεία, η *subst.* necromanție
νεκρ-ός, ο, -ή, η *subst.* mort(-oartă)
νεκρ-ός, -ή, -ό *adj.* și *fig.* mort(moartă), decedat(-ă)
νεκροσυλία, η *subst.* 1. profanare de morminte
 2. *fig.* exploatarea interesată a memoriei unui decedat
νεκροταφείο, το *subst.* cimitir
νεκροτομείο, το *subst.* morgă
νεκροτομή, η *subst.* necropsie, autopsie
νεκροφάνεια, η *subst.* moarte clinică
νεκροφιλία, η *subst.* necrofilie
νεκρόφιλ-ος, ο, -η, η *subst.* necrofil(-ă)
νεκροφιλ-ώ, -ησα *v.t.* a săruta un mort, a da ultimul sărut unui mort
νεκροφόρα, η *subst.* dric, car mortuar
νεκροψία, η *subst.* autopsie, necropsie vezi νεκροτομή
νεκρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **νεκρωμένος** I. *v.t.* 1. a ucide 2. *fig.* a paraliza // η *οικονομική κρίση* -ωσε την *αγορά* criza economică a paralizat piața II. *v.i.* a pieri, a face să piară // -ώθηκε *κάθε δραστηριότητα μου* mi-au pierit toate activitățile
νέκρωση, η *subst.* 1. moarte 2. *fig.* nemișcare, stagnare // η ~ του *εμπορίου* stagnarea comerțului
νεκρώσιμ-ος, -η, -ο *adj.* funebru(-ă) // -ο *εμβατήριο* marș funebru
νέκταρ, το *subst.* nectar
νεκταρίνι, το *subst.* nectarină, varietate de pier-sică fără puf
νέμεση, η *subst.* justiție / dreptate divină
νεο- și **νιο-** *element de compunere care denotă* „noutate, prospețime, un fapt recent“
νέο, το *subst.* știre, noutate
νεογέννητ-ος, -η, -ο *adj.* nou-născut(-ă)
νεογιλό δόντι, το *adj.* + *subst.* dinte de lapte
νεογνό, το *subst.* nou-născut (copil/animal)
νεοελληνική, η *subst.* limba neoeleenă/neogreacă, limba greacă modernă
νεοελληνικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. neogrec(-eacă); care se referă la Grecia modernă sau la grecii moderni // -ή *γλώσσα* limba neogreacă 2. lecție de limba și literatura neogreacă // **μάθημα** -ών lecție de neogreacă
νεοελληνιστ-ής, ο, -ρια, η *subst.* neoeleenist(-ă); specializat(-ă) în limba și civilizația neogreacă (neoeleenă)
νεοελληνδικ-ός, -ή, -ό *adj.* neozeeandez
νεοθέριστ-ος, -η, -ο *adj.* proaspăt cosit(-ă)
νεοθετικισμός, ο *subst.* neopozitivism
νεοϊμπρεσιονισμός, ο *subst.* neoimpresionism
νεοκαθολικισμός, ο *subst.* neocatolicism

νεοκαντιανισμός, ο *subst.* neokantianism
νεοκαπιταλισμός, ο *subst.* neocapitalism
νεοκατασκευαστ-ος, -η, -ο *adj.* recent construit(-ă)
νεοκλασικισμός, ο *subst.* neoclasicism
νεόκοπ-ος, -η, -ο *adj.* tăiat de curând / recent // -ο *δένδρο* copac tăiat recent 2. *fig.* nou într-un domeniu, recent, novice
νεολαία, η *subst.* tineret
νεολαίος, ο *subst.* membru al unei organizații de tineret
νεολατινικ-ός, -ή, -ό *adj.* neolatin(-ă)
νεολιθικ-ός, -ή, -ό *adj.* neolitic(-ă) // -ή *εποχή* epoca neolitică
νεολογισμός, ο *subst.* neologism
νέον, το *subst.* neon
νεοναζισμός, ο *subst.* neonazism
νέονυμφ-ος, -η, -ο *adj.* proaspăt / de curând căsătorit(-ă)
νεοπλασία, η *subst. med.* neoplazie, formarea unui neoplasm
νεόπλασ-μα, -ματος, το *subst.* tumoră
νεοπλατωνισμός, ο *subst.* neoplatonism
νεόπλουτ-ος, -η, -ο *adj.* parvenit(-ă), ajuns(-ă)
νεορεαλισμός, ο *subst.* neorealism
νέ-ος, -α, η *subst.* tânăr(-ă)
νέ-ος, -α, -ο *adj.* 1. tânăr(-ă), june(-ă) // -α *κοπέλα* fată tânără 2. nou(-ă), recent(-ă), modern(-ă) // -ο *κρασί* vin nou // -α *ανακάλυψη* descoperire recentă // το -ο *έτος* anul nou // -α *ιστορία* istoria modernă // ~ *διευθυντής* noul director
νεοσός, ο *subst.* pui de pasăre abia ieșit din ou
νεοσύλλεκτος, ο *subst.* recrut
νεοσύστατ-ος, -η, -ο *adj.* nou constituit(-ă), înființat(-ă) d curând
νεοτερίζω *v.i.* a se moderniza; *fig.* a inova
νεοτερισμός, ο *subst.* 1. *fig.* inovație 2. noutate 3. *pl.* (și cu *sensul*) îmbrăcăminte ultima modă
νεοτερο-ιστής, ο, -ιστρια, η *subst.* inovator(-oare) într-un domeniu
νεοτεριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. inovator(-oare); novator(-oare) 2. de ultima modă
νέοτευκτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. proaspăt construit(-ă) 2. făcut(-ă) de curând
νέοτητα, η *subst.* tinerețe
νεοφασισμός, ο *subst.* neofascism
νεοφερμέν-ος, -η, -ο *adj.* nou venit(-ă); venit(-ă) de curând
νεοφιλευθερισμός, ο *subst.* neoliberalism
νεοφώτιστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. botezat(-ă) de curând 2. novice, convertit(-ă) de curând
νεόχτιστ-ος, -η, -ο *adj.* construit(-ă), clădit(-ă) de curând

νεποτισμός, ο *subst.* nepotism

νεραγκούλα, η *subst. bot.* ranunculă

νεράιδα, η *subst.* 1. zână 2. *fig.* femeie foarte frumoasă

νεραϊδοπαρμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* aiurit(-ă); nebul(-ă)

νεράντζι, το *subst.* portocală sălbatică, năramză

νεραντζιά, η *subst.* naramz; pom fructifer asemănător cu portocalul

νεραντζούλα, η *subst. inv.* 1. naramz 2. *fig.* fată zveltă

νερό, το *subst.* apă // **καθαρό** ~ apă curată // **μεταλλικό** ~ apă minerală // **ένα ποτήρι** ~ un pahar cu apă // **θαλασσινό** ~ apă de mare // **της βροχής** apă de ploaie // **ιαματικά -ά** ape termale // **έκανες μια τράπα στο** ~ te-ai străduit zadarnic // **έχασε τα -ά** του s-a zăpăcit // **τον έφερε στα -ά** του l-a făcut să fie de părerea lui // **το πλοίο κάνει -ά** nava ia apă (are o spărtură) // **ναύτης του γλυκού -ού** marinar de apă dulce // **βάζω στο κρασί μου** ~ a ceda, a face compromisuri // **βάζω το** ~ **σταυλάκι** a aduce apa la moară (a aduce situația pe calea cea bună) // **κάνω το** ~ μου a urina, a face pipi // **ψαρεύω στα θολά -ά** a pescui în ape turburi // **αθάνατο** ~ apă vie 2. dâră în apă // **τα -ά** του **καραβιού** 3. *fig. pl.* apele unei țesături

νερόβραστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care este fiert(-ă) doar în apă 2. *fig.* anost(-ă), fad(-ă), insipid(-ă), fără gust // **-α αστεία** glume nesărate

νεροδεσιά, η *subst.* stăvilar

νεροκολόκυθα, η și **νεροκολόκυθο**, το *subst. bot.* dovleac

νεροκουβαλητής, ο *subst.* 1. sacagiu 2. *fig.* om slugarnic 3. **νεροκουβαλλήτρα**, η navă care transportă apă

νερομένα, η *subst.* izvor cu apă multă

νερομπογιά, η *subst.* tempera

νερόμυλος, ο *subst.* moară de apă

νεροποντή, η *subst.* ploaie torențială; aversă

νεροτριβή, η *subst.* prelucrare/spălare a țesăturilor groase (mai ales de lână) cu apă

νερουλ-άς, ο *v.i.* 1. a fi apos 2. a se muia

νερουλ-ιάζω, -ιασα, **νερουλιασμένος** (*pl.* -άδες) *subst.* sacagiu

νερουλ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. apos(-oasă) 2. moale

νεροφίδα, η *subst. zool.* șarpe de apă

νεροχύτης, ο *subst.* chiuvetă, lavoar

νερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **νερωμένος** *v.t.* a lungi cu apă; a turna apă în ceva // **αυτός -ώνει το γάλα** el sporește laptele cu apă

νεσεέρ, το *subst.* trusă pentru cosmetice

νεστοριασμός, ο *subst.* erezie creștină, nestorianism

νετ-άρω, -αρα și **-άρισα**, **νεταρισμένος** *v.t.* 1. a termina, a epuiza 2. a clarifica o imagine fotografică

νέτα, σκέτα *adv.* clar, *fam.* pe șleau

νετρόνι-ο, το *subst. fiz.* neutron // **βόμβα -ου** bombă cu neutroni

νεύ-μα, -ματος, το *subst.* semn (cu ochii, capul sau mâna) indicând negare sau aprobare

νευρά, η *subst.* coarda arcului

νευραλγία, η *subst.* nevralgie

νευραλγικ-ός, -ή, -ό *adj.* și *fig.* nevralgic(-ă), care are legătură cu nevralgia // **-ό σημείο** punct nevralgic

νευρασθένεια, η *subst.* neurastenie

νευρασθεν-ής, -ο, η *subst.* neurastenic(-ă)

νευραστενικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* neurastenic(-ă) *II. subst.* persoană neurastenică

νευρείλη-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*med.*) membrană care îmbracă fibra nervoasă 2. țesut interstițial al nervilor numit Teaca lui Swan

νευρεξαγωγή, η *subst. med.* obturare

νευρ-ιάζω, -ίασα, **νευριασμένος** *v.t.* a enerva, a înfuria, a supăra, a irita; a săcâi

νευρικ-ός, -ή, -ό *adj.* nervos(-oasă) // **-ή πάθηση** boală nervoasă/de nervi // **-ή κρίση** criză nervoasă/de nervi // **-ος κλονισμός** șoc nervos (surmenaj)

νευρικότητα, η *subst.* enervare, iritare, fel de a fi nervos

νευρίτιδα, η *subst. med.* nevrită

νεύρ-ο, το *subst.* 1. nerv // **πόλεμος των -ων** război al nervilor // **έχω τα -α** μου a fi nervos/furios // **μου δίνει στα -α** mă enervează; mă scoate din sărite; mă calcă pe nervi 2. *fig.* vi-goare, forță // **έχει** ~ este viguros(rezistent)

νευροκαβαλικ-μα, -ματος, το *subst.* crampă, cârcel, spasm

νευροληπικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* neuroleptic(-ă), sedativ(-ă)

νευρολογία, η *subst.* neurologie

νευρολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* de neurologie; neurologic(-ă)

νευρολόγ-ος, -ο, -η *subst.* neurolog // **γιατρός** ~ medic neurolog

νευροπάθεια, η *subst.* neuropatie; denumire generală a bolilor sistemului nervos

νευροπαθ-ής, -ο, -η *subst.* nevropat(-ă)

νευροπαθολογία, η *subst.* neuropatologie

νευρόπαστο, το *subst.* 1. marionetă 2. *fig.* persoană foarte nervoasă

νευροφυτικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* neurovegetativ(-ă) // **τό -ο σύστημα** sistemul neurovegetativ

νευροχειρουργική, η *subst. med.* neurochirurgie
 νευροχειρουργός, ο *subst.* neurochirurg
 νευροψυχικ-ός, -ή, -ό *adj.* neuropsihic(-ă)
 νευροψυχολογία, η *subst.* neuropsihologie
 νευρώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. *med.* neural 2. *fig.*
 vioi(-aie), plin(-ă) de nerv
 νεύρω-μα, -ματος, το *subst. med.* neuron; tu-
 moare care se dezvoltă pe nervi
 νευρώνας, ο *subst.* neuron
 νευρώση, η *subst.* nevroză // έχει πάθει ~ suferă
 de nevroză
 νευρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* nevrotic(-ă), nevrozat(-ă)
 νεύω, ένεψα *v.i.* a face semne
 νεφέλη, η *subst.* nor
 νεφελοειδ-ής, -ής, -ης, -ες *adj.* ca un nor
 νεφελώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. acoperit de nori
 (cer), înnorat(-ă) 2. (*fig.*) neclar(-ă), tulbure,
 confuz(-ă) // πολύ -η τα λεγόμενά του spuse-
 le lui sunt foarte confuze
 νεφέλω-μα, -ματος, το *subst. astr.* nebuloasă
 νέφ-ος, -ους, το *subst.* 1. nor 2. nor toxic/poluant
 νεφραλγία, η *subst. med.* colică renală
 νεφραμιά, η *subst.* rinichi; zona din jurul rini-
 chilor
 νεφρεκτομία, η *subst. med.* nefrectomie
 νεφρίδιο, το *subst. chim.* nefridiu
 νεφρίτης, ο *subst. geol.* nefrit
 νεφρίτιδα, η *subst. med.* nefrită
 νεφρό, το *subst.* rinichi
 νεφροειδ-ής, -ής, -ες *adj.* reniform, de forma
 unui rinichi
 νεφρολιθίαση, η *subst. med.* piatră renală / la ri-
 nichi
 νεφρολογία, η *subst.* nefrologie
 νεφρολόγος, ο *subst. med.* (medic) nefrolog
 νεφροπάθεια, η *subst.* nefropatie, maladie a ri-
 nichilor
 νεφροπαθ-ής, -ο, -η *subst.* care suferă de o boală
 a rinichilor
 νεφρόπνοος, ο *subst. (med.)* colică renală
 νεφροπτωσία, η și νεφρόπτωση *subst. med.*
 ptoză renală
 νεφροτομία, η *subst. med.* nefrotomie
 νέφτι, το *subst.* ulei de terebentină // του βάλανε
 ~ (*d.* o persoană grăbită) zici că umblă pe
 sârmă
 νέφωση, η *subst.* 1. înnorare 2. suprafață acope-
 rită de nori
 νεωδόχος, ο *subst. mar.* doc (pentru nave)
 νεωκόρος, ο *subst.* paraciser, sacristan, țarcovnic
 νεωλείο sau νεώλκειο, το *subst. mar.* doc uscat;
 bazin de carenaj
 νεώριο, το *subst.* șantier naval
 νεωτερίζω *v.i.* vezi νεοτερίζω

νεωστί *adv. inv.* recent, de curând
 νηοτικά, τα *subst.* pășări de apă (rațe etc.)
 νηοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de plutire // -η κύστη balon
 de plutire
 νή-μα, -ματος, το *subst.* 1. ață 2. (*fig.*) șir //
 έχασα το ~ των σκέψεών μου mi-am pierdut
 șirul (firul) gândurilor // το ~ της ζωής firul
 vieții // το - της Αριάδνης firul Ariadnei
 νηματουργείο, το *subst.* filatură
 νηματουργία, η *subst.* tehnica filaturii, fabrica-
 rea firelor
 νηνεμία, η *subst.* acalmie, lipsa vântului
 νηνίδα, η *subst.* cojiță care se formează în capul
 copiilor
 νηολόγηση, η *subst. mar.* înscriere / înregistrare /
 înmatriculare a navei în registrul portuar //
 λιμάνι -ς portul unde este înscrisă (înregistra-
 tă) nava
 νηολόγιο, το *subst. mar.* registrul oficial în care
 sunt înscrise (înmatriculate) navele aparținând
 unui port
 νηολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, νηολογημένος *v.t.*
mar. a înscrie / a înregistra / a înmatricula nava
 în registrul oficial portuar
 νηοκομπή, η *subst. mar.* convoi de nave (comer-
 ciale) care în timp de război călătorească spre
 aceeași destinație, sub protecția unor nave mi-
 litare
 νηοψία, η *subst. mar.* percheziție a navelor co-
 merciale efectuată în timp de război de nave
 militare
 νηπιαγωγείο, το *subst.* grădiniță de copii
 νηπιαγωγός, ο, η *subst.* educator(-oare)
 νηπιακ-ός, -ή, -ό *adj.* (de) preșcolar(-ă)
 νήπιο, το *subst.* copil de vârstă preșcolară; pre-
 școlar
 νηπιοκτονία, η *subst. inv.* pruncucidere; asasi-
 narea (omorârea/uciderea) unui copil; infanti-
 cid
 νησί, το *subst.* insulă
 νησίδα, η *subst.* 1. ăstrov 2. refugiu (în mijlocul
 străzii / șoselei)
 νησιώτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* insular(-ă)
 νησιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* insular(-ă)
 νηστεία, η *subst.* post, nemâncare
 νηστ-εύω, -εψα *v.i.* a posti // σήμερα -ευει azi
 postește
 νηοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* flământ(-ă), nemâncat(-ă)
 // μην πίνεις ~ nu bea dacă ești nemâncat //
 σηκώθηκε ~ από το τραπέζι s-a sculat flă-
 mând de la masă
 νηστήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* de post

νηφάλι-ος, -α, -ο *adj.* temperat(-ă), cumpătat(-ă)
νηφαλιότητα, η *subst.* luciditate, temperanță, cumpătare

νι, το *subst.* litera N, ν, a treisprezecea din alfabetul grecesc // **με το ~ και με το σύγμα** amănunțit, cu punct și virgulă

νισουρ-ίζω, -ισα *v.i.* a mieuna, a miorlăi

νιάτα, τα *subst.* 1. tinerete 2. tineret

νίβω, ένιψα, νίφτηκα *v.t.* a-și spăla fața/mâinile cu apă

νίκελ, το *subst. invar.* nichel

νικέλι-ος, -η, -ο *adj.* de nichel

νικέλιο, το *subst.* nichel

νίκη, η *subst.* victorie, izbândă, biruință // **πύρρειος** ~ izbândă cu foarte multe neajunsuri

νικητήρι-ος, -α, -ο *adj.* de victorie / biruință

νικ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* învingător(-oare)

νικηφόρ-ος, -α, -ο *adj.* victorios(-oasă), biruitor(-oare)

νικωτίνη, η *subst. chim.* nicotină

νικοτινίαση, η *subst.* intoxicație cu nicotină

νικ-ώ și **νικ-άω, -ησα, -ήθηκα, νικημένος** I. *v.t.* a învinge, a birui 2. a câștiga într-o întrecere II. *v.i.* a fi biruitor; a fi cel mai tare; a domina

νίλα, η *subst.* renghi, păcăleală, farsă

νιόγαμπος, ο *subst.* bărbat căsătorit de curând

νιόπαντρ-ος, -η, -ο *adj.* căsătorit(-ă) de curând

νιος, νια, νιο *adj.* (d. o persoană) tânăr(-ă)

νιότη, η *subst.* tinerete

νιόφερτ-ος, -η, -ο *adj.* adus(-ă) de curând

νιπτήρας, ο *subst.* chiuvetă, lavoar

νιρβάνα, η *subst.* nirvana

νισάφι *onom.* ajunge! gata!

νισεστ-ές, (pl. -έδες) *subst.* amidon

νιτερέσο, το *subst.* interes

νιτρικ-ός, -ή, -ό *adj.* nitric, azotic // **-ό οξύ** acid azotic

νίτρο, το *subst.* salpetru // **~ της Χιλής** salpetru de Chile

νιτρογλυκερίνη, η *subst.* nitroglicerină

νιτσεράδα, η *subst.* manta impermeabilă a marinarilor

νιφάδα, η *subst.* fulg

νιχilizμός, ο *subst.* nihilism

νίψι-μο, -ματος, το *subst.* spălarea cu apă a mâinilor și a feței

νιώθω, ένιωσα *v.t.* și *i.* 1. a simți 2. a-și da seama // **τα γεράματα έρχονται χωρίς να το γνώθω** bătrânețea vine fără să-ți dai seama

νοβοκαίνη, η *subst.* novocaină

νοεμβριαν-ός, -ή, -ό *adj.* de noiembrie

Νοέμβριος/-ης/-έμψης/-έβρης, ο *subst.* (luna) noiembrie, (pop.) brumar

νοερ-ός, -ή, -ό I. *adj.* mental(-ă) II. *adv.* (-ά) cu gândul, în gând // **~ θα είμαι πάντα κοντά σου** cu gândul voi fi mereu alături de tine

νόη-μα, -ματος, το *subst.* 1. sens, semnificație, înțeles, noimă // **~ της ζωής** sensul vieții 2. semn (din cap / cu mâna)

νοηματοκ-ός, -ή, -ό *adj.* de sens, de semnificație

νοημοσύνη, η *subst.* deșteptăciune, istețime

νόηση, η *subst.* 1. înțelegere 2. minte, gândire, intelect, rațiune 3. pricepere 4. cunoaștere

νοητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de înțelegere 2. de cunoaștere // **-ή λειτουργία** funcția de cunoaștere 3. rațional(-ă) // **ο άνθρωπος είναι ζωό -ό** omul este o ființă rațională

νοητ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care poate fi înțeles(-easă), inteligibil(-ă), comprehensibil(-ă) // **είναι -ο** este inteligibil 2. imaginar(-ă) // **-ή γραμμή** linie imaginară

νοθεία, η *subst.* falsificare, măsluire, mistificare // **έμπορος καταδικάστηκε για ~** φαρμάκων un negustor a fost condamnat pentru falsificare de medicamente

νόθευση, η *subst.* falsificare, contrafacere, denaturare // **~ του κρασιού** falsificarea vinului

νοθ-εύω, -εψα și **-ευσα, -εύτηκα, νοθευμένος** *v.t.* a falsifica, a măslui

νόθ-ος, -α, -ο *adj.* 1. bastard(-ă), nelegitim(-ă) // **~ γυός** fiu nelegitim 2. *fig.* neclar(-ă), tulbure, incert(-ă) // **-α κατάσταση** situație tulbure 3. fals(-ă), măsluit(-ă), contrafăcut(-ă) 4. plagiat(-ă) // **-ο έργο** operă (lucrare) plagiată

νοιάζει, ένοιαξε *v. impers.* a interesa, a îngrijora, a-i păsa // **δεν με ~** nu-mi pasă

νοιάζομαι, νοιάστηκα *v.r.* 1. a se interesa, a purta grija cuiva 2. *in context negativ* a se neli-niști, a se îngrijora

νοικάρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* chiriaș(-ă)

νοίκι, το *subst.* chirie // **χρωστά δύο -α** datorea-ză două chirii

νοικ-ιάζω, -ιασα, -ιαστηκα, νοικιασμένος *v.t.* și *v.i.* a închiria

νοικοκυρά, η *subst.* 1. stăpâna casei 2. gospodină 3. proprietărea casei

νοικοκυρ-εύω, -εψα, -ευτηκα, νοικοκυρεμένος I. *v.t.* a aranja, a face ordine II. **νοικοκυρεύομαι** *v.r.* (și cu sensul) 1. a se căpătui 2. a întemeia un cămin

νοικοκύρ-ης, ο, (η-δες și **-αίτοι)** *subst.* 1. stăpânul casei 2. proprietarul casei 3. om cu stare

νοικοκυρι-ό, το *subst.* gospodărie, casă, *fig.* me-naj // **η απογραφή των -ων** recensământul caselor // **η γυναίκα του ασχολείται με το ~** soția lui se ocupă de gospodărie

νοικοκυροσύνη, η *subst.* bună gospodărire, ordine
νοκάουτ, το *subst.* 1. knock-out 2. *ca adj.* scos din luptă, învins, anihilat
νομάδας (și **νομάς**), ο *subst.* 1. cioban nomad 2. nomad
νομαδικ-ός, -ή, -ό *adj.* de nomad, nomad(-ă)
νομαρχεύω *v.t.* a înlocui un prefect
νομάρχης, ο *subst.* prefect
νομαρχία, η *subst.* 1. calitatea de prefect, prefectură 2. județul condus de prefect 3. edificiul prefecturii
νομαρχιακ-ός, -ή, -ό *adj.* al, a, ai, ale prefecturii
νοματῖοι și **νομάτοι**, οι *subst.* persoane, indivizi (într-o enumerare) // πόσοι ~; câte persoane?
νομενκλατούρα, η *subst.* nomenclatură
νομή, η *subst.* 1. pășune, islaz, îmaș 2. proprietate
νομ-ίζω, -ισα *v.t.* și *i.* a considera, a crede, a fi de părere // **-ισα** **ὅτι** **θα** **έρθετε** am crezut că veți veni // **τον -ισα** **ένοχο** l-am considerat // **τι -ίζεις**; ce părere ai? (ce crezi?)
νομική, η *subst.* drept // **σχολή -ς** facultatea de drept
νομικ-ός, -ή, -ό *adj.* juridic(-ă), legal(-ă) // ~ **σύμβουλος** consilier juridic
νομικ-ός, ο, η *subst.* jurist, avocat, magistrat, legist
νομιμοποίηση, η *subst.* 1. legalizare 2. *inv.* legitimare // ~ **τέκνου** legitimare (recunoaștere ca legitim) a unui copil
νομιμοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, νομιμοποιημένος *v.t.* a legaliza
νόμι-ος, -η, -ο *adj.* legal(-ă), conform(-ă) legii, legitim(-ă) // -η **σύζυγος** soție legitimă // ~ **κληρονόμος** moștenitor legal // -η **άμυνα** legitimă apărare // η **διαθήκη** σου **είναι** -η testamentul tău este conform legii
νομιότητα, η *subst.* 1. legalitate 2. respectul / respectarea legilor; loialitate
νομιόφρονας (se mai folosește și **νομιόφρ-ων, -ων**) *adj.* care respectă legile; loial(-ă) // -**ες** πολίτες cetățeni loiali
νομιοφροσύνη, η *subst.* respect față de legi; legalism, legitimism
νόμι-μα, -ματος, το *subst.* monedă // **αυτή** **είναι** η **άλλη** **πλευρά** του **-ματος** aceasta este cealaltă față a monedei // **τον** **πλήρωσε** **με** **το** **ίδιο** ~ i-a plătit cu aceeași monedă (s-a purtat la fel cu dânsul)
νομισματική, η *subst.* numismatică
νομισματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. monetar(-ă), bănesc(-ă) // **Διεθνές** ~ **Ταμείο** Fondul Monetar Internațional 2. numismatic(-ă)

νομισματοκοπείο, το *subst.* monetărie
νομισματολογία, η *subst.* numismatică
νομοδιδάσκαλος, ο *subst.* 1. profesor de drept 2. jurist de prestigiu 3. jurisconsult
νομοθεσία, η *subst.* 1. legiferare 2. legislație într-un anumit domeniu
νομοθέτη-μα, -ματος, το *subst.* lege, act legislativ
νομοθέτης, ο *subst.* legislator
νομοθετικ-ός, -ή, -ό *adj.* legislativ(-ă) // -ή **εξουσία** puterea legislativă
νομοθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, νομοθετημένος *v.t.* a legifera, a stabili legi
νομολογία, η *subst.* 1. jurisprudență 2. totalitatea hotărârilor judecătorești într-un anumit caz
νομομαθ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. cel(cea) care cunoaște bine legile, legist 2. jurist(-ă), jurisconsult
νόμ-ος, ο *subst.* 1. (și *fig.*) lege // **αστικοί -οι** legi civile // **ισχύει** **σαν** ~ are putere de lege *fig.* // **εν** **ονόματι** **του** **-ου** în numele legii // **εκτός -ου** în afara legii // **ήθικος** ~ lege morală 2. legislație
νομ-ός, ο *subst.* unitate administrativă din Grecia, echivalentă cu județul, condusă de un prefect // η **πρωτεύουσα** **του** **-ού** capitala județului
νομοσχέδιο, το *subst.* proiect de lege
νομοταγ-ής, -ής, -ές *adj.* conform(-ă) cu legea
νομότυ-ος, -η, -ο *adj.* conform(-ă) cu legea
νομπελίστας, ο *subst.* laureat al Premiului Nobel
νον-ός, ο și **νουν-ός, -ά, η** *subst.* 1. naș(-ă) de botez 2. naș, individ din lumea interlopă // οι **-οί** **της** **μαφίας** nașii mafiei
νοοτροπία, η *subst.* mentalitate // **οπισθοδρομική** ~ mentalitate retrogradă
νορβηγικ-ός, -ή, -ό *adj.* norvegian(-ă); din Norvegia
νόρμα, η *subst.* normă, regulă
νοσηλεία, η *subst.* 1. tratament medical; îngrijire medicală 2. spitalizare
νοσηλ-εύομαι, -εύθηκα *v. diat. pasivă* a fi îngrijit(-ă)/integrat(-ă) într-un spital
νοσηλευτήριο, το *subst.* spital, clinică
νοσηλευτική, η *subst.* cunoștințele necesare personalului medical auxiliar
νοσηλευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de spitalizare
νοσήλια, τα *subst.* taxă de spitalizare
νόση-μα, -ματος, το *subst.* boală, maladie // **αφροδίσια -ματα** boli venerice
νοσηρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. nesănătos(-oasă), insalubru(-ă) // - **τόπος** loc insalubru // -ό **κλίμα** climă nesănătoasă 2. *fig.* bolnav(-ă), morbid(-ă) // -ή **φαντασία** imaginație bolnavă/morbidă

νοσηρότητα, η *subst.* 1. morbiditate, insalubritate 2. *fig.* anormalitate
νοσοκομειακ-ός, -ή, -ό *adj.* de spital, spitalicesc(-ească)
νοσοκομείο, το *subst.* spital
νοσοκόμ-ος, ο, -α, η *subst.* infirmier(-ă)
νοσοποι-ός, -ός, -ό *adj. med.* patogen(-ă)
νόσος, η *subst.* boală, maladie // **ανίατη** ~ boală nevindecabilă
νοσταλγία, η *subst.* 1. nostalgie // ~ **για τις ευτυχισμένες μέρες του παρελθόντος** nostalgie pt. zilele fericite din trecut 2. dor puternic de țară // ~ **του τόπου** dor de țară
νοσταλγικ-ός, -ή, -ό *adj.* nostalgic(-ă), melancolic(-ă)
νοσταλγ-ός, -ο, -η *subst.* nostalgic(-ă)
νοσταλγ-ώ, -ησα *v.i.* a dori ceva, a-i fi dor de cineva // -**ησα το παλιό μου σπίτι** mi-e dor de vechea mea casă
νοστιμ-εύω, -εψα, -εύηκα I. *v.t.* a da gust (la mâncare) II *v.i.* a se face gustos 2. a se face / deveni frumos(-oasă) III. *v.d.* **νοστιμεύομαι** a dori tare, a pofti
νοστιμιά, η *subst.* gust bun / plăcut, savoare
νόστιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. gustos(-oasă), savuros(-oasă) // -ο **φαγητό** mâncare gustoasă 2. *fig.* dragut(-ă), frumos(-oasă) // -η **κοπέλα!** draguța fată!
νόστος, ο *subst.* reîntoarcere / revenire în patrie
νοσ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a fi bolnav, a suferi de o boală // -**εί βαρέως** este foarte bolnav 2. *fig.* a fi în stare precară // **οι οικονομία** -**εί** economia este în stare rea (suferă)
νότα, η *subst.* 1. notă muzicală // **το ντο είναι μουσική** ~ do este o notă muzicală 2. *fig.* ton, nuanță 3. notă diplomatică
νοτιά, η *subst.* 1. crivăț 2. umezeală
νοτ-ιάς, ο, (*pl.* -**ιάδες**) *subst.* 1. vânt dinspre sud 2. sud
νοτ-ίζω, -ισα, **νοτισμένος** *v.t.* și *i.* a (se) umezi, a (se) uda
νοτιοδυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. sud-vestic(-ă) 2. vânt care suflă dinspre sud-vest
νότι-ος, -α, -ο I. *adj.* sudic(-ă); sudist(-ă); meridional(-ă), ceea ce aparține emisferei sudice, austral(-ă) // ~ **πόλος** polul sud // -ο **ημισφαίριο** emisfera sudică // -**ες θάλασσες** mările australe II. *adv.* (-**α**) la sud, spre / către sud
νότος, ο *subst.* sud
νουβέλα, η *subst.* nuvelă, povestire
νουθεσία, η *subst.* 1. povață, sfat 2. mustrare, dăjenire, admonestare
νουθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a sfătui, a povățui

νουκλεοπρωτεΐνη, η *subst.* nucleoproteină / nucleoproteidă
νούλα, η *subst.* zero, nulă
νούμερο, το *subst.* 1. număr, cifră // **το ~ τρία** numărul trei 2. număr/scenă dintr-un spectacol de revistă, cabaret etc. // **πετυχημένο** ~ număr (scenă) reușit 3. *fig.* (*d.* o persoană) figură, mutră mare // **είναι το ~ της παρέας** e cel mai caraghios din grupul lui (de prieteni)
νούντσιος, ο *subst.* nunțiu papal
νους, ο *subst.* gândire, judecată, rațiune, spirit, intelect, inteligență, simț // **μου έρχεται στο ~** mă gândesc // **το νου σου!** fii atent! // **ο ανθρώπινος** ~ spiritul uman // **δεν το χωράει ο ~ μου!** mă depășește! // **έχασε το νου του** și-a pierdut mințile // **βάζω με το νου μου** am de gând // **κοινός** ~ bunul simț // **ο ~ σου** **πηγαίνει πάντα στο κακό** te gândești întotdeauna la rău
νούφαρο, το *subst. bot.* nufăr
νο-ώ *v.t.* și *v.i.* a înțelege, a pricepe // **δε -είται** este imposibil // **ο νοών νοεῖτω** cine are urechi de auzit să audă
νταβα(ν)τούρι, το *subst.* scandal, gălăgie, hărmălaie, tapaj, zarvă
(ν)ταβ-άς, ο, (*pl.* -**άδες**) *subst.* tavă; tipsie; tablă
νταβατζ-ής, ο, (-**ήδες**) *subst.* pește, proxenet
ντακκλαρ-άς, ο, (-**άδες**) *subst.* vlăjgan, matahală, namilă
νταηλίκι, το *subst.* fanfaronadă, lăudăroșenie
ντα-ής, ο, (-**ήδες**) *subst.* fanfaron // **κάνει τον -ή** face pe durul
ντάλα, η *subst.* // ~ **μεσημέρη** exact la amiază (miezul zilei)
ντάλια, η *subst. bot.* dalie
νταλικά, η *subst.* camion de mare tonaj, TIR
νταλικέρ-ης, ο, (*pl.* -**ήδες**) *subst.* șofer (conducător) / proprietar de TIR
νταλκ-άς, ο, (*pl.* -**άδες**) *subst.* dorință
ντάμα, η *subst.* 1. doamnă, însoțitoarea (perechea) cuiva // **είναι η ~ του** este doamna pe care o însoțește 2. damă 3. joc cu jetoane
νταμάρι, το *subst.* carieră de piatră
νταμιτζάνα, η *subst.* damigeană
ντάμπιγκ, το *subst. com.* dumping
νταμπλ, το *subst. sport* a doua victorie în același an
νταμπλάς, ο *subst.* vezi **ταμπλάς**
ντάνα, η *subst.* stivă
νταντά, η, (*pl.* **νταντάδες**) *subst.* doică, dacă
ντανταϊσμός, ο *subst.* dadaism
νταντέλα, η *subst.* dantelă
ντάντε-μα, -ματος, το *subst.* îngrijirea unui copil mic

νταντ-εύω, -εψα *v.t.* a avea grijă de / a îngriji un copil
 νταούλι, *to subst. muz.* instrument popular grecesc asemănător cu o tobă
 νταραβέρι, *to subst.* 1. afacere, vânzare-cumpărare 2. *fig.* relație
 νταραβερ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* 1. a face afaceri cu cineva 2. a avea relații cu cineva
 νταντάνα, *η subst.* femeie corpolentă
 ντε *onomat.* de!
 ντε γιούρε *loc. adv.* de jure
 ντεκολτέ *adj. invar.* decoltat(-ă)
 ντεκολτέ, *to subst. invar.* decolteu
 ντεκόρ, *to subst.* decor
 ντεκορατέρ, *ο, ντεκορατρίς, η subst. invar.* decorator(-oare)
 ντελάλ-ης, *ο, (pl. -ήδες) subst. înv.* vornic
 ντελβ-ές, *ο, (pl. -έδες) subst.* zaț de cafea
 ντελικάτ-ος, -η, -ο *subst.* delicat(-ă)
 ντελίριο, *to subst.* delir
 ντεμακιγιάζ, *to subst.* demachiere
 ντεμοντέ *adj. invar.* demodat(-ă)
 ντεμπούτο, *to subst.* debut
 (ν)τενεκεδέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de tablă
 (ν)τενεκ-ές, *ο, (pl. -έδες) subst.* 1. tablă 2. vas de tablă 3. *fig.* nulitate, neica nimeni
 ντέ(ν)τεκτιβ și ντε(ν)τέκτιβ, *ο, η subst.* detectiv(-ă)
 ντεπόζιτο, *to subst.* rezervor de lichid
 ντεραπάρισ-μα, -ματος, *to subst.* derapare, derapaj
 ντεραπάρ-ω, -ισα *v.i.* a derapa
 ντερβίσης, *ο subst.* vezi *δερβίσης*
 ντερμιντεντέρ-ης, *ο, -ισσα, η subst.* băiat(fată) de treabă
 ντέρμπι, *to subst.* sport derby
 ντέρτι, *to subst.* necaz
 ντεσιμπέλ, *to subst. invar.* decibel
 ντετερμινισμός, *ο subst.* determinism
 ντε φάκτο *loc. adv.* de facto
 ντέφι, *to subst. muz.* tobă cu o singură membrană
 ντιβα, *η subst.* divă, cântăreață/actriță cunoscută
 ντιβάνι, *to subst.* divan
 ντιζαίν, *to subst. invar.* design
 ντιζέλ, *to subst.* 1. motorină 2. motor diesel
 ντιζέρ, *ο, ντιζέζ, η subst.* dizer, dizeră
 ντιπ *adv.* 1. deloc, nicidecum 2. în întregime, de tot
 ντιρεκτιβα, *η subst.* directivă, indicație (mai ales în politică)
 ντίσκο și ντισκοτέκ, *η subst. invar.* discotecă
 ντισκ τλόκει, *ο subst. invar.* disk jokey, DJ
 ντο, *to subst. invar. muz.* nota do

ντοκ, *to subst. mar.* doc
 ντοκιμαντέρ, *το subst. invar.* film documentar
 ντοκουμέντο, *το subst.* document
 ντολμ-άς, *ο, (pl. -άδες) subst. culin.* sarma
 ντόλτσε βίτα, *η subst. invar.* viață de plăceri, dulce viață
 ντομάτα, *η subst.* pătlăgică roșie, roșie
 ντοματιά, *η subst.* planta de (pătlăgică) roșie / roșie
 ντοματοζουμο, *το și ντοματοχυμός, ο subst.* suc de roșii / tomate
 ντοματοπολτός, *ο subst.* pastă de roșii / tomate
 ντόμινο, *to subst.* 1. domino (joc de societate) 2. costum de carnaval, domino
 ντόπερμαν, *to subst. invar.* rasa de câini Dobberman
 ντόμπρ-ος, -α, -ο *adj.* sincer(-ă), deschis(-ă)
 ντομπροσύνη, *η subst.* fel de a fi sincer/deschis
 ντοπάρισ-μα, -ματος, *to subst.* dopaj
 ντοπ-άρω, -αρα și -άρισα, -αρίστηκα, ντοπαρισμένος *v.t.* a dopa
 ντόπιγκ, *to subst.* dopping, dopaj
 ντοπιολαλιά, *η subst.* grai/dialect local
 ντόπ-ιος, -ια, -ιο *adj.* din partea locului, local(-ă), autohton(-ă)
 ντορβ-άς, *ο, (pl. -άδες) subst.* un fel de sac
 ντορ-ής, *ο, (pl. -ήδες) subst.* cal murg
 ντόρος, *ο subst.* zgomot mare, zornăială
 ντόρτια, *τα subst. pl.* numărul patru la zaruri
 ντοσιέ, *to subst. invar.* dosar (obiect de papetărie)
 ντουβări, *to subst.* 1. zid 2. *fig.* persoană care pricepe cu greu
 ντουγρού *adv.* 1. direct 2. chiar în față
 ντουέτο, *to subst. muz.* 1. duet 2. duo
 ντουζίνα, *η subst.* duzină
 ντουλάπα, *η subst.* dulap (mare) pentru haine, șifonier, (*inv.*) garderob
 ντουλάπι, *to subst.* dulap (în perete)
 ντουμάνι, *to subst.* fum (mai ales într-un loc închis)
 ντουμαν-ιάζω, -ιασα *v.t.* a umple de fum (de țigară)
 ντουμπάρισ-μα, -ματος, *to subst.* 1. dublură 2. câptușeală
 ντουμπλ-άρω, -αρα și -άρισα, -αρίστηκα, ντουμπλαρισμένος *I. v.t.* 1. a câptuși, a dubla 2. a dubla un film *II. v.i.* a fi dublura cuiva
 ντούμπλ φας *adj. invar.* (*d.* o țesătură) double face
 ντουινιάς, *ο subst.* lume, omenire
 ντουντούκα, *η subst.* portă-voce, megafon portativ

ντούρ-ος, -α, -ο *adj.* 1. dur(-ă) 2. neîndurător(-oare)

ντους și **ντουζ**, το *subst. invar.* duș (acțiunea de a se spăla și instalația corespunzătoare)

ντουφέκι, το *subst.* flintă, pușcă

ντουφεκιά, η *subst.* împușcătură (cu flinta)

ντουφεκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ντουφεκισμένος *subst.* a împușca

ντουφεκιsmός, ο *subst.* execuție prin împușcare

ντράβαλα *subst. pl.* necazuri, belele, încurcături

ντρέπομαι, ντράπηκα *v.r.* a se rușina, a se jena, a se sfii // **δεν ντρέπεσαι**; nu ți-e rușine?

ντρεσάριο-μα, -ματος, το *subst.* disciplinare

ντρεσάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, ντρεσαρισμένος *v.t.* a face (pe cineva) mai ordonat, a disciplina

ντρίλι, το *subst.* drill

ντροπαλ-ός, -ή, -ό *adj.* rușinos(-oasă), sfios(-oasă)

ντροπαλoσύνη, η *subst.* sficiune, sfială, fel de a fi rușinos

ντροπή, η *subst.* 1. rușine, jenă, sficiune, stânjenire, sfială // **είναι** ~ e rușine! // ~ σου! să-ți fie rușine! 2. umilire, dezonoare

ντροπ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ντροπιασμένος *v.t.* a face de rușine

ντύ-μα, -ματος, το *subst.* 1. înveliș, învelitoare // **πρέπει να βάλεις -ματα στα βιβλία σου** trebuie să-ți pui învelitori la cărți 2. haină 3. piele de animal care năpârlește // **βρῆκανε ένα ~ φιδιού** am găsit o piele de șarpe

ντύνω, έντυσα, ντύθηκα, ντυμένος *v.t.* 1. a îmbrăca (pe cineva) // ~ το **παιδί** a îmbrăca copilul 2. *fig.* a acoperi ceva sau pe cineva // ~ τούς **τοίχους** a acoperi pereții

ντυσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. îmbrăcăminte, haine // **κομψό** ~ haine elegante 2. îmbrăcare // **δεν τελείωσες το ~**; n-ai terminat îmbrăcarea? nu te-ai îmbrăcat?

νυκταλωπία, η *subst. med.* nictalopie

νυκτεριν-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **νυχτερινός**

νυκτόβι-ος, -α, -ο *adj.* (d. un animal etc.) de noapte, nocturn(-ă)

νυκτ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. un instrument muzical) cu corzi ciupite

νυμφ-εύω, -ευσα *v.t.* a da în căsătorie, a căsători // **-ευσε την κόρη του** și-a căsătorit fiica // **-εύεται μια ωραία νέα** se căsătorește cu o tânără frumoasă

νύμφη, η *subst.* 1. *mit.* nimfă 2. *zool.* pupă, nimfă (ultimul stadiu al evoluției insectei)

νυφομανής, η *subst.* nimfomanie

νυφομανία, η *subst.* nimfomanie

νυν *adv. inv.* acum; în această clipă; azi // ~ **και** **αεί** acum și pururea

νύξη, η *subst.* aluzie, insinuaie

νύστα, η *subst.* somnolență, toropeală, moleșeală
// **απ'τη ~ δεν μπορεί να σταθεί στα πόδια** του nu se poate ține pe picioare de somn

νυστ-άζω, -αξα, νυσταγμένος *v.i.* a-i fi somn // **-άζεις**; ți-e somn?

νυσταλέ-ος, -α, -ο *adj.* 1. somnolent(-ă) 2. *fig.* leneș(-ă)

νυστέρι, το *subst.* bisturiu

νυστεριά, η *subst.* tăietură făcută cu bisturiul

νύφες, οι *subst.* buzele mici ale organului sexual feminin

νύφη, η *subst.* 1. mireasă, fată / femeie căsătorită de curând // **το πέπλο της -ς** voalul miresei 2. noră 3. cumnată

νυφικ-ός, -ή, -ό și **νυφιάτικ-ος, -η, -ο** *adj.* nupțial(-ă) // **-ό κρεβάτι** patul nupțial // **-ό εμβατήριο** marșul nupțial

νυφικό, το *subst.* rochia de mireasă

νυφίτσα, η *subst. zool.* neveriță

νυχάτο, το *subst.* varietate de struguri

νυχτημερόν *adv.* noapte și zi

νύχι, το *subst.* 1. unghie // **κόβω τα -α μου** îmi tai unghiile // *fig.* **δεν έχει -α να ξυστεί** e sărac lipit, n-are nici după ce să bea apă // *fig.* ~ **και κρέας** relație foarte strânsă // *fig.* **αν πέσει στα -α μου!** dacă îmi va cădea în gheare! (amenințare) 2. gheară de animal sau pasăre // **τα -α της γάτας** ghearele pisicii // **τα -α του αετού** ghearele vulturului 3. copită // ~ **αλόγου** copită de cal

νυχιά, η *subst.* zgârietură; rană făcută cu unghie, lovitură de gheară

νύχτα, η *subst.* 1. noapte // **σαν τη μέρα με'τη ~** ca ziua de noapte (mare diferență) 2. întunericul nopții

νύχτα *adv.* în timpul/cursul nopții

νυχτέρι, το *subst.* muncă de noapte; veghe nocturnă

νυχτερίδα, η *subst. zool.* liliac (animal mamifer)

νυχτεριν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. nocturn(-ă), al, a, ai, ale nopții // **-ή σιγαλιά** liniștea nopții 2. de noapte // **-ή βάρδια** schimb de noapte

νυχτιά, η *subst.* o noapte, durata unei nopți

νυχτιάτικ-ος, -η, -ο I. *adj.* de noapte, nocturn(-ă)
II. *adv.* (-α) în plină noapte

νυχτικιά, η și **νυχτικό**, το *subst.* cămașă de noapte // **ηταν με το ~ της** era în cămașă de noapte

νυχτοβασία, η *subst.* somnambulism

νυχτοβάτης, ο *subst.* somnambul

νυχτολούλουδο, το *subst.* plantă ale cărei flori se deschid noaptea

νυχτοπερτάτημα, -ματος, το *subst.* 1. plimbare nocturnă 2. petrecere nocturnă, chef nocturn
νυχτοπερπατ-ώ și **νυχτοπερπατ-άω**, -ησα *v.i.* 1. a hoinări noaptea 2. a se distra noaptea
νυχτοπούλι, το *subst.* pasăre de noapte (nume generic dat acestor păsări)
νυχτοσκοπός, ο *subst. milit.* santinelă de noapte
νυχτοφύλακας, ο *subst.* paznic de noapte
νυχτ-ώνει, -ωσε *v. impers.* a se înnopta, a se întu-
 neca, a se însera // -ωσε s-a înnoptat // **άμα**
άρχισε νά -ωνει la înserare
νυχ-ώνομαι, -ώθηκα, **νυχτωμένος** *v.d.* a-l găsi,
 a-l prinde / a-l surprinde noaptea // **-ώθηκα**
στόν δρόμο m-a prins noaptea pe drum // *fig.*
μακριά νυχτωμένος a fi în afara problemelor,
 a nu-și da seama de situație
νωθρ-ός, -ή, -ό *adj.* molâu(-ie), bleg(-eagă),
 molcom

νωθρότητα, η *subst.* moleșeală
νωματάρχης, ο *subst.* ofițer de jandarmi
νωμίτης, ο *subst.* platcă (a unei rochii)
νωπογραφία, η *subst.* 1. frescă 2. tehnica reali-
 zării frescelor
νωπ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. proaspăt(-ă), nou(-ă), re-
 cent(-ă) // **-ό βούτυρο** unt proaspăt 2. *fig.*
 crud(-ă) // ~ **ό κρέας** carne crudă
νωρίς *adv.* devreme
νώτα, τα *subst.* 1. spate (la om și la animale),
 dos, spinare // **στρέφω τα** ~ a întoarce spatele
 2. *milit.* ariergardă // **τα** ~ **του στρατού** arier-
 garda armatei
νωτιαί-ος, -α, -ο *adj.* dorsal(-ă), vertebral(-ă) //
 ~ **μυελός** măduva spinării
νωχέλεια, η *subst.* lipsă de vlagă

Ξ

Ξ, ξ (ξί, ξύ); (xi) 1. a paisprezecea literă a alfabetului grecesc, xi, consoană. 2. *num. ord.* Ξ', ξ' (cu un apex în dreapta sus) 60 sau al șaizecilea; Ξ, Ξ (cu un apex în stânga jos), 60.000 sau al șaizeci mii.

ξάγι, το *subst.* uium

ξαγκίστρω-μα, -ματος, το *subst.* 1. scoatere / desprindere din cârlig 2. *mar.* ridicarea ancorei

ξαγκιστρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ξαγκιστρωμένος *v.t.* 1. a scoate / a desprinde ceva din cârlig; a decroșa 2. *mar.* a ridica ancora

ξαγναντεύω, ξαγνάντεψα *v.t.* a contempla, a privi de sus

ξάγναντο, το *subst.* panoramă, belvedere

ξαγρύνια, η *subst.* veghe, nesomn, trezie

ξαγρυπν-ώ, ξαγρυπν-άω, -ησα, ξαγρυπνισμένος *v.i.* a rămâne treaz, a veghea, a nu dormi // **πίνω καφέ για να** ~ beau cafea ca să nu dorm

ξάδερφος, ο *subst.* văr, verișor

ξάδερφι, το *subst.* văr sau verișoară // **πρώτα -α** veri primari

ξαίνω, έξανα, ξάστηκα, ξασμένος *v.t.* a scărmana, a dărâci, a pieptăna // ~ **μαλλί** a scărmana lână

ξακουσμέν-ος, -η, -ο și **ξακουστ-ός, -ή, -ό** *adj.* renumit(-ă), celebru(-ă), faimos(-oasă), reputat(-ă) // ~ **γιατρός** medic renumit // **-ή για την ομορφιά της** celebră pentru frumusețea ei

ξακρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ξακρισμένος *v.t.* a tăia marginile / capetele unei hârtii, cărți etc.

ξαλάφρω-μα, -ματος, το *subst.* despovărare, ușurare

ξαλαφρ-ώνω, -ωσα, ξαλαφρωμένος *v.t.* și *i.* a descărca, a lua cuiva o greutate, a i se lua o greutate, a (se) despovăra, și *fig.* a (se) ușura

ξαμολ-ώ și **ξαμολ-άω, -ησα, ξαμολημένος** *v.t.* a da drumul // ~ **τα σκυλιά** a da drumul la câini

ξαμ-ώνω, -ωσα *v.i.* 1. a se repezi 2. a îndrăzni

ξανα - element de compunere cu sens repetitiv

ξανά *adv.* iar, din nou, încă o dată // **το κάνω ~** a face iar (din nou)

ξανάβω, ξάναψα, ξαναμμένος *v.i.* a se înfuria, a se irita, *fig.* a se înroși

ξαναγίνομαι, ξανάγινα *v.i.* 1. a se reface 2. a redeveni 3. *fig.* a se întâmpla din nou // **δεν θα ξαναγίνει** nu se va mai întâmpla 4. *fig.* a avea

loc din nou // **η συνάντηση θα ξαναγίνει** întâlnirea va avea loc din nou

ξαναγράφω, ξανάγραψα, ξαναγραμμένος *v.t.* a rescrie

ξαναγυρ-ίζω, -ισα *v.i.* a reveni; a se reîntoarce // **-ισα** am revenit

ξαναγύρισ-μα, το *subst.* revenire, reîntoarcere // ~ **στά παλιά** reîntoarcere în trecut

ξαναδιαβ-άζω, -ασα *v.t.* a reciti // **-ασα το γράμμα σου** ți-am recitat scrisoarea

ξαναδιόρθω-μα, -ματος, το *subst.* corectare, reparare

ξαναέρχομαι, ξαναήλθα *v.i.* a reveni, a se reîntoarce

ξαναθυμάμαι, ξαναθυμήθηκα *v.t.* și *i.* a-și reaminti, a-și aduce aminte // ~ **το παρελθόν** a-și reaminti de trecut

ξανακάνω, ξανάκανα *v.t.* a face din nou, a repeta (o acțiune greșită) // **δέν θα το ~** n-am s-o mai fac

ξάναμ-μα, -ματος, το *subst.* furie, iritație

ξανάνιο-μα, -ματος, το *subst.* 1. întinerire 2. recăpătarea vigoarei

ξανανι-ώνω, -ωσα, ξανανιωμένος *v.i.* 1. a întineri; a se simți tânăr 2. a-și recăpăta vigoarea

ξανανοικιάζω, ξανανοίκιασα *v.t.* a reînchiria

ξαναπαθαίνω, ξανάπαθα *v.i.* a păți iar // **την ~** o pătesc iar 2. a se îmbolnăvi iar; a suferi iar

ξαναπαίρνω, ξαναπέρα *v.t.* 1. a relua; 2. a reangaja // **τον ξαναπέραν στη δουλειά** a fost reangajat la serviciu // **ξαναπέρα ο, τι μου ανήκει** am luat din nou ceea ce îmi aparține

ξαναπαντρεμέν-ος, -η, -ο *adj.* recăsătorit(-ă)

ξανασαίνω, ξανάσανα *v.i.* a se odihni, a mai respira puțin

ξανάστροφ-ος, -η, -ο *adj.* 1. invers(-ă), pe dos 2. *fig.* sucit(-ă), ciudat(-ă)

ξανθ-αίνω, -ουνα *v.t.* și *i.* a (se) face blond(-ă), a (se) blonzi

ξάνθε-μα, -ματος, το *subst.* blonzire

ξανθ-ίζω, -ισα, ξανθομένος *v.t.* și *i.* a da / a lua o culoare galben / aurie (prin prăjire etc.); a (se) rumeni

ξάνθισ-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a da o culoare galben-aurie, rumenire

ξανθομάλλης, -ης, -α sau -ούσα, -άλικο *subst.* cu păr blond
ξανθός, -ιά, -ό *adj.* 1. de culoare galben-aurie 2. blond(-ă); bălai(-e)
ξάνιο, το *subst.* darac
ξανοίγω, **ξάνοιξα**, **ξανοίχτηκα**, **ξανοιγμένος** I. *v.t.* și *i.* 1. a deschide larg 2. (*d.* culori) a se deschide 3. (*d.* timp) a se însenina II. *v.d.* **ξανοίγομαι** a cheltui fără măsură / nebunește III. *v.r.* **ξανοίγομαι** a-și deschide sufletul
ξαντό, το *subst.* scamă
ξάπλα, η I. *subst.* faptul de a se așeza / întinde comod, lăfăire II. *adv.* așezat comod
ξάπλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. culcare (în pat) 2. desfășurare / întindere pe toată lungimea 3. *fig.* răspândire (de boli, știri) 4. extindere
ξάπλω-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ξάπλωμένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) întinde, a (se) lungi // -ωσε **χάμω** s-a întins 2. a (se) culca (în pat); a pune la pământ // ~ το παιδί a culca copilul // με μια **μαχαίριά** τον -ωσε l-a pus la pământ cu o lovitură de cuțit
ξαπλωτός, -ή, -ό *adj.* întins(-ă) (în pat), culcat(-ă)
ξαποσταίνω, **ξαπόστασα**, **ξαποσταμένος** *v.i.* a se odihni, a se relaxa, a-și reface puterile
ξαποστέλλω, **ξαπόστειλα** *v.t.* a izgoni, a da afară
ξαραχνιάζω, -ιασα, **ξαραχνιασμένος** *v.t.* a curăța de păianjeni
ξαρμάτω-μα, -ματος, το *subst.* 1. dezarmare 2. *mar.* scoaterea grementului unei nave
ξαρματ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ξαρματωμένος** *v.t.* 1. a dezarma, a lua armele 2. *mar.* a scoate grementul (catarge, vele, parâme) unei nave
ξαρμάτωτ-ος, -η, -ο *adj.* fără arme
ξαρμυρ-ίζω, -ιασα, **ξαρμυρισμένος** *v.t.* a desăra (un aliment)
ξαρμύρις-μα, -ματος, το *subst.* desărare
ξάρτι, το *subst. mar.* 1. odgoanele care susțin pânzele / catargul corăbiei 2. *pl.* velatura, armătura navei cu pânze
ξάσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. lâna scărmanată, dărăcită 2. cânepa dărăcită pentru frânghii
ξασπρ-ίζω, -ιασα, **ξασπρισμένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) albi 2. a se decolora
ξασπρις-μα, -ματος, το *subst.* 1. albire 2. decolorare
ξάστερα *adv.* sincer; clar; limpede; fără ocolișuri, direct
ξασπρουλιάρης, -α, -ικο *adj.* 1. decolorat(-ă) 2. foarte palid(-ă)
ξαστεριά, η *subst.* cer senin / cu stele
ξαστερ-ώνω, -ωσα, **ξαστερωμένος** I. *v.i.* (*d.* cer) a se însenina (cerul) II. *v.t.* a clarifica, a limpezi
ξαστοχ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a nu nimeri 2. a greși

ξαφν-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **ξαφνιασμένος** *v.t.* 1. a speria 2. a lua prin surprindere, a surprinde 3. a uimi 4. a face să tresară // -ιασηκα **όταν** ήλθε am tresărit când a venit
ξάφνιας-μα, -ματος, το *subst.* 1. sperietură, faptul de a speria pe cineva 2. uimire 3. tresărire
ξαφνικό, το *subst.* întâmplare neașteptată
ξαφνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* brusc(-ă), neașteptat(-ă) II. *adv.* (-ά) (așa) deodată, brusc; în mod neașteptat, pe neașteptate
ξάφνου *adv.* deodată, dintr-o dată; brusc
ξαφρ-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, **ξαφρισμένος** *v.t.* 1. a lua spuma de pe o mâncare 2. a șterpeli, a fura
ξάφρις-μα, -ματος *subst.* 1. luarea spumei de pe o mâncare 2. șterpelire, furt
ξαφριστήρι, το *subst.* spumieră
ξ(ε) - element de compunere care:
1. conferă un sens opus (// **ξεμπερδεύω** *v.t.* a descurca) echivalent al rom. des-
2. întărește sensul radicalului (// **ξεκουφάίνω** *v.t.* a asurzi cu un zgomot)
3. denotă „ieșirea dintr-un loc“ (// **ξεπορτίζω** a fugi (pe ascuns) de acasă)
ξέβαθ-ος, -η, -ο *adj.* puțin adânc(-ă), mic(-ă)
ξέβαμ-μα, -ματος, το *subst.* decolorare
ξεβασκ-αίνω, -ανα, **ξεβασκαμένος** *v.t.* a scăpa pe cineva de farmece sau de deochi
ξεβάφω, **ξέβαψα**, **ξεβάφτηκα**, **ξεβαμμένος** I. *v.t.* și *i.* 1. a (se) decolora 2. a-și pierde culoarea II. *v.r.* **ξεβάφομαι** a se demachia
ξεβγάλ-ω, **ξέβγαλα**, **ξεβγάληκα**, **ξεβγαλμένος** *v.t.* 1. a clăti 2. a conduce (la gară etc.), a petrece 3. a corupe 4. a distruge (din punct de vedere moral)
ξέβγαλ-μα, -ματος, το *subst.* 1. clătire 2. faptul de a conduce la gară 3. corupere 4. distrugere morală
ξεβίδω-μα, -ματος *subst.* 1. desfurubare 2. demontare
ξεβιδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ξεβιδωμένος** *v.t.* 1. a desfuruba 2. a demonta 3. *fig.* a scoate din uz (de oboseală)
ξεβοταν-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, **ξεβοτανισμένος** *v.t.* a plivi
ξεβοτάνισ-μα, -ματος, το *subst.* plivit, plivire
ξεβούλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. scoaterea unui dop, destupare 2. desfundare
ξεβουλ-ώνω, -ωσα, **ξεβουλωμένος** *v.* 1. a destupa (o sticlă), a scoate dopul 2. a desfunda
ξεβρ-άζω, -ασα, -άστηκα, **ξεβρασμένος** *v.t.* 1. a arunca (marea) pe țarm / la mal 2. *fig.* a îndepărta ceva dăunător

ζεβράκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. dezbrăcare de pantaloni / chiloți 2. *fig.* dezvăluire; scoatere la iveală 3. *fig.* ridiculizare

ζεβρακ-ώνω, -ωσα, ξεβρακωμένος *v.t.* 1. a dezbrăca / a scoate pantalonii / chiloții cuiuva 2. *fig.* a dezvălui, a da de gol 3. a ridiculiza pe cineva

ζεβράκωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. persoană fără pantaloni, chiloți 2. *fig.* sărac, care n-are ce pune pe el (ea) // **είναι** ~ este sărac (n-are ce pune pe el) // **όταν την πήρε ήταν** -η când a luat-o n-avea ce pune pe ea (era săracă)

ζεβρο-ίζω, -ισα *v.t.* și *i.* a (se) curăța

ζεβρόμις-μα, -ματος, το *subst.* curățire

ζεγάνωτ-ος, -η, -ο *adj.* necositorit(-ă)

ζεγέλας-μα, -ματος, το *subst.* înșelare, păcălire, inducere în eroare

ζεγελ-ώ și **ζεγελ-άω, -ασα, -άστηκα, ξεγελασμένος** *v.t.* 1. a înșela, a induce în eroare, a păcăli // **τον -ασε και του πήρε τα λεφτά** l-a păcălit și i-a luat banii // *fig.* -**ασε την πείνα** του și-a înșelat foamea

ζεγενν-ώ și **ζεγενν-άω, -ησα** *v.t.* a asista / ajuta o femeie la naștere

ζεγλίστρη-μα, -ματος, το *subst.* scăpare, salvare
ζεγλίστρ-ώ și **ζεγλίστρ-άω, -ησα** *v.i.* a scăpa (de ceva), a se salva

ζεγνοιάζω *v.i.* vezi **ξενοιάζω**

ζεγράφω, ξέγραψα, ξεγράφτηκα, ξεγραμμένος *v.t.* 1. a șterge (ceva scris); a anula 2. a nu mai conta pe ceva / cineva // **ο, τι γράφει δεν ξεγράφει** ce ți-e scris în frunte ți-e pus

ζεγύμνω-μα, -ματος *subst.* 1. dezbrăcare 2. descoperirea punctelor slabe ale unei persoane

ζεγυρισμέ-ος, -η, -ο *part. ca adj.* puternic(-ă), tare; zdravăn(-ă) // **-η πείνα** foame puternică

ξειδάλαγ-μα, -ματος, το *subst.* alegere (atentă)
ξειδιαλέγω, ξειδιάλεξα, ξειδιαλεγμένος *v.t.* a alege cu atenție

ξειδιαλ-ύνω, -υνα *v.t.* a lămuri, a clarifica, a descurga

ξειδιαντροπιά, η *subst.* nerușinare; necuviință; obraznicie; insolență

ξειδιάντροπ-ος, -η, -ο *adj.* nerușinat(-ă); necuvincios(-oasă); obraznic(-ă); insolent(-ă)

ξειδίνω, ξεδώσα *v.i.* a se deconecta; a se recrea

ξειδίπλω-μα, -ματος, το *subst.* desfacere, desfășurare

ξειδιπλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ξειδιπλωμένος *v.t.* și *i.* a (se) desfășura, a (se) desface; a (se) întinde

ξειδίψασ-μα, -ματος, το *subst.* potolirea setei

ξειδιψ-ώ și **ξειδιψ-άω, -ασα, ξειδιψασμένος** *v.i.* a-și potoli setea

ξεδοντι-άζω, -ιασα, -ιάστηκα, ξεδοντιασμένος *v.t.* 1. a scoate / smulge dinții 2. a sparge dinții

ξεδοντιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* știrb(-ă)

ξεδόντιας-μα, -ματος, το *subst.* 1. scoaterea dinților 2. spargerea dinților

ξεζαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ξεζαλισμένος *v.i.* a-și reveni din amețeală

ξέζε-μα, -ματος, το *subst.* deshmămare; dejugare
ξεζ-εύω, -εψα, -εύτηκα, ξεζεμένος *v.t.* a deshmăma; a dejuga

ξεζουμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ξεζουμισμένος *v.t.* 1. a storce complet 2. *fig.* a storce de bani

ξεζούμις-μα, -ματος, το *subst.* 1. storcere completă 2. faptul de a storce pe cineva de bani

ξεθάβω, ξέθαψα, ξεθαμμένος *v.t.* 1. a dezgropa; a deshuma 2. *fig.* a scoate la lumină / a da la iveală

ξεθάρρε-μα, -ματος, το *subst.* încurajare, îmbărbătare

ξεθαρρ-εύω, -εψα *v.i.* a prinde curaj, a-și învinge frica

ξεθεμελ-ίω-μα, -ματος, το *subst.* 1. dărâmare din temelii 2. (*fig.*) distrugere completă

ξεθεμελ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, ξεθεμελιωμένος *v.t.* 1. a dărâma din temelii 2. *fig.* a distruge complet

ξεθέω-μα, -ματος, το *subst. fam.* istovire, extenuare, epuizare

ξεθε-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ξεθεωμένος *v.t. fam.* a epuiza / a extenua / a istovi pe cineva

ξεθηλυκ-μα, -ματος, το *subst.* descheiere (la nasturi)

ξεθηλυκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ξεθηλυκωμένος *v.t.* a deschide (la nasturi, copci etc.)

ξεθολ-ώνω, -ωσα, ξεθολωμένος *v.t.* a lămuri; a clarifica

ξεθυμ-αίνω, -ανα, ξεθυμασμένος *v.i.* 1. a se evaporă 2. (*d.* o băutură alcoolică etc.) a se răsufla 3. a-și pierde mirosul / tăria 4. a-și ieși din fire, a-și da drumul la nervi

ξεθύμωσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. evaporare 2. răsuflare 3. ieșire (nervoasă)

ξεθυμ-ώνω, -ωσα, ξεθυμωμένος *v.i.* a nu mai fi supărat, a-i trece supărarea

ξεθωρ-ιάζω, -ιασα, ξεθωριασμένος *v.i.* 1. a se spălăci 2. a-și pierde puterea, a se vlăgui

ξεθώριος-μα, -ματος, το *subst.* 1. spălăcire 2. *fig.* vlăguire

ξέθωρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. spălăcit(-ă) 2. fără vlagă, vlăguit(-ă)

ξεϊδρ-ώνω, -ωσα *v.i.* a nu mai asuda / transpira

ξεκαθαρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ξεκαθαρισμένος *v.t.* și *i.* 1. a limpezi, a lămuri 2. a se clarifica 3. a regla (un cont), a aranja, a pune la punct

ζεκαθάρισμα, -ματος, το *subst.* 1. limpezire, lămurire 2. clarificare 3. reglare, punere la punct

ζεκάθαρος, -η, -ο *adj.* foarte clar(-ă) / limpede
ζεκαλοκαιριάζω, -ιασα *v.i.* a-și petrece vara (într-un anumit loc)

ζεκαλούπωμα, -ματος, το *subst.* scoaterea cofrajelor de lemn ale unei construcții

ζεκολουπώνω *v.t.* a scoate cofrajele de lemn ale unei construcții

ζεκάλτσωτ-ος, -η, -ο *adj.* fără ciorapi

ζεκανά, **ζεκανα** *v.t.* a face pe cineva bucăți, a omorî pe cineva

ζεκαπίστρωμα, -ματος, το *subst.* acțiunea de a scoate căpăstrul unui animal

ζεκαπιστρώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ζεκαπιστρωμένος** *v.t.* a scoate căpăstrul unui animal

ζεκαπίστρωτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. un animal) dez-înjugat(-ă), fără căpăstru

ζεκαρδ-ίζομαι, -ίστηκα, **ζεκαρδισμένος** *v.i.* a se prăpădi de răș, a leșina de răș

ζεκάρφωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nebătut(-ă) în cuie 2. *fig.* incoerent(-ă), confuz(-ă) // -α **λόγια** cuvinte incoerente

ζεκίνιμα, -ματος, το *subst.* 1. plecare 2. început // σου **εύχομαι καλό** ~ îți urez un început bun

ζεκιν-ώ, **ζεκιν-άω**, -ησα, (rar) **ζεκινημένος** *v.i.* 1. a pleca, a porni la drum, a se pune în mișcare 2. a începe ceva

ζεκλέβω, **ζεκλέψα** *v.t.* a fura, a răpi (o clipă)

ζεκλείδωμα, -ματος, το *subst.* descuiere (a unei uși)

ζεκλειδώνω, -ωσα, -ώθηκα *v.t.* a descuia

ζεκλειδωτ-ος, -η, -ο *adj.* descuiat(-ă)

ζεκλήρ-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, **ζεκληρισμένος** *v.t.* a extermina

ζεκληρίσ-μα, -ματος, το *subst.* exterminarea

ζεκόβω, **ζεκόψα**, **ζεκομμένος** *v.i.* 1. a se rupe (de un mediu, loc etc.) 2. a o tăia scurt cuiva, a-l refuza

ζεκοιλ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **ζεκοιλιασμένος** *v.t.* a spinteca

ζεκοίλιασ-μα, -ματος, το *subst.* spintecare

ζεκοκαλ-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, **ζεκοκαλισμένος** *v.t.* 1. a dezosa, a scoate oasele din carne 2. a mânca toată carnea de pe oase 3. a risipi, a irosi 4. *fig.* a citi pe deasupra

ζεκοκάλισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. dezosare 2. risipă, irosire 3. citit pe deasupra

ζεκόλλημα, -ματος, το *subst.* dezlipire

ζεκολλ-ώ și **ζεκολλ-άω**, -ησα, **ζεκολλημένος** *v.t.* și *i.* *fig.* a (se) dezlipi // **δεν μπορείς να**

τον -ήσεις από κοντά τους nu poți să-l dezlipești de ei

ζεκομμένα, *adv.* direct, fără ocolișuri

ζεκοκυλώνω (rar) *v.t.* și *i.* 1. a-și scoate gluga 2. *fig.* a descoperi o nedreptate / un fapt repro-babil

ζεκουμπ-ίζομαι, -ίστηκα *v.i. fam.* a pleca, a se cărăbăni

ζεκούμπωμα, -ματος, το *subst.* plecare, cărăbă-nire

ζεκουμπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ζεκουμπωμένος** *v.t.* a desface la nasturi

ζεκούμπωτ-ος, -η, -ο *adj.* deschis(-ă) la nasturi

ζεκουρ-άζω, -ασα, -άστηκα *v.t.* a odihni, a avea efect odihnitor, a cruța pe cineva de oboseală // **δεν με αφήνει να ξεκουραστώ** nu mă lasă să mă odihnesc

ξεκουραση, η *subst.* odihnă, repaos, relaxare

ξεκουραστικ-ός, -ή, -ό *adj.* odihnitor(-oare), re-laxant(-ă)

ξεκούραστ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. odihnit(-ă), rela-xat(-ă), reconfortat(-ă) // **είναι πάντα** ~ este întotdeauna relaxat 2. ușor(-oară), facil(-ă) II. *adv.* (-α) ușor // **ζει** ~ trăiește ușor, fără să se ostenească

ξεκουρδ-ίζομαι și **ξεκουρντ-ίζομαι**, -ίστηκα, **ξεκουρδισμένος** și **ξεκουρντισμένος** *v.r.* (d. o coardă, un arc) a se slăbi

ξεκούρδιστ-ος, -η, -ο *adj.* (d. un arc) slăbit(-ă)

ξεκούτ-ης -α, -ικο, (*pl.* -ηδες) *subst.* om ramolit

ξεκουτ-ιαίνω, -ιανα, **ξεκουτιασμένος** *v.i.* a se prosti, a se ramoli

ξεκουφ-αίνω, -ανα, -άθηκα *v.t.* a asurzi cu un zgomot

ξεκρέμασ-μα, -ματος, το *subst.* acțiunea de a desprinde din cui etc. un obiect

ξεκρέμαστ-ος, -η, -ο *adj.* 1. desprins(-ă) 2. fără sprijin, nesprijinit(-ă)

ξεκρεμ-ώ și **ξεκρεμ-άω**, -ασα, -άστηκα, **ξεκρε-μασμένος** *v.t.* a desprinde din cui

ξελαμπ-ιάζομαι, -ιάστηκα, (rar) **ξελαμιασμένος** *v.i.* a se suci gâtul

ξελαρυγγ-ιάζομαι, -ιάστηκα, (rar) **ξελαρυγγι-ασμένος** *v.i.* a răguși strigând

ξελασπ-ώνω, -ωσα *v.i.* 1. a curăța / a spăla de no-roi 2. *fig.* a ieși din încurcătură (mai ales finan-ciare)

ζελέω, **ζείπα** *v.i.* a se dezice, a retracta // **είπα**, **ζείπα** consideră că n-am spus nimic, *pop.* hai vorbă-napoi

ζελιγ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ζελιγωμένος** *v.t.* 1. a ameteți (cu foamea) 2. a obosi prea tare

ζελίγωμα, -ματος, το *subst.* foame mare; leșin provocat de o poftă

ξελογ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ξελογιασμένος *v.t.* a scoate din minți, a înnebuni
ξελόγιασ-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a scoate din minți
ξεμαθαίνω, ξέμαθα *I. v.t.* a uita ceva învățat mai de mult *II. v.i.* a se dezvăța, a se dezobișnui
ξεμακρ-αίνω, -υνα *v.i.* a se îndepărta treptat
ξεμαλλ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ξεμαλλιασμένος *v.t.* 1. a smulge părul cuiva 2. a ciufuli
ξεμάλλιασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. smulgerea părului 2. ciufulirea
ξεμανίκωτ-ος, -η, -ο *adj.* care nu are mâneci
ξεμασκαλ-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, ξεμασκαλισμένος *v.t.* a tăia un butaș
ξεματ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ξεματιασμένος *v.t.* a descânta (de deochi, de farmede)
ξεμάτιασ-μα, -ματος, το *subst.* descântec
ξεμέθυστ-ος, -η, -ο *adj.* trezit(-ă) din beție, dezmeticit(-ă)
ξεμεθ-ώ și **ξεμεθ-άω, -υσα** *v.i.* a se trezi din beție
ξεμένο, ξέμεινα *v.i.* 1. a rămâne undeva 2. a rămâne ca rest / sold 3. a rămâne fără ceva
ξεμοναχ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, ξεμοναχιασμένος *v.t.* a izola (pe cineva), a trage deoparte
ξεμοντ-άρω, -αρα și **-άρισα, -αρίστηκα, ξεμονταρισμένος** *v.t.* a demonta
ξεμουδ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a se dezmoști
ξεμουχλ-ιάζω, -ιασα *v.t.* și *i.* 1. a (se) curăța / a scăpa de mușcături 2. *fig.* a se înviora
ξεμπαρκέρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. debarcare 2. părăsirea vieții de marinar
ξεμπαρκ-άρω, -αρα și **-άρισα** *v.i.* 1. a debarca 2. a rămâne pe uscat, a părăsi / a renunța la viața de marinar
ξεμπαρκ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* un marinar) șomer(-ă)
ξεμπέρδε-μα, -ματος, το *subst.* 1. descurcare, descălcire 2. *fig.* // **θα έχουμε κακά -ατα** nu ne vom descurca ușor 3. aranjare, rezolvare
ξεμπερδ-εύω, -εψα, -εύτηκα, ξεμπερδεμένος *v.t.* și *i.* (și *fig.*) a descurca, a descălci // **-εψα την κλωστή** am descurcat ața // **-εψα τους λογαριασμούς μου** mi-am descurcat socotelile
ξεμπλέκω, ξέμπλεξα *v.t.* și *i.* 1. a (se) despărți 2. a scăpa, a se elibera de
ξεμπλοκάω *v.t.* a debloca; a elibera; a deschide trecere; a degaja (un drum)
ξεμπουκ-άρω, -αρα, -άρισα *v.i.* a ieși dintr-o gaură, deschizătură; a răbufni // **-άρουν αέρια** ies gaze
ξεμπράτσωτ-ος, -η, -ο *adj.* cu brațele goale, cu mânele suflete
ξεμπροστ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα *v.t. fig.* a face de răs de față cu alții

ξεμπρόστιασ-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a face pe cineva de răs de față cu alții
ξεμυαλ-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, ξεμυαλισμένος *v.t.* 1. a scoate pe cineva din minți 2. a face pe cineva să-și piardă judecata / cumpătul
ξεμυτ-ίζω și **ξεμυτ-άω, -ιασα** *v.i.* 1. a scoate nasul afară, a se arăta, a îndrăzni să se prezinte (unde) 2. a ieși afară.
ξεμωρ-αίνω, -ανα, -άθηκα, ξεμωραμένος *v.t.* a prosti; a lua drept copil
ξεμωραίνομαι, ξεμωράθηκα, ξεμωραμένος *v.i.* a se prosti, a da în mintea copiilor
ξένα, τα *subst. pl.* străinătate; țară străină
ξενάγηση, η *subst.* însoțire, faptul de a face pe ghidul, ghidaj
ξεναγός, ο și *η* *subst.* ghid(-ă) profesionist(-ă)
ξεναγ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a ghida, a conduce un grup de turiști
ξενέρωτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. treaz(-ă), nebăut(-ă) 2. liniștit(-ă) 3. fără nerv / personalitate
ξεν-ίζω, -ιασα, -ίστηκα, ξενισμένος *v.i.* a părea ciudat / straniu
ξενιτεμέν-ος, -η, -ο *adj.* pribeag(-ă), înstrăinat(-ă)
 // **ο πόνος του -ου** suferința pribeagului
ξενιτεμός, ο *subst.* înstrăinare, pribegie
ξενιτ-εύομαι, -εύτηκα, ξενιτεμένος *v.i.* a-și părăsi țara, a se înstrăina, a pribegi
ξενιτιά, η *subst.* străinătate, țară străină
ξενόγλωσσ-ος, -η, -ο *adj.* într-o limbă străină (carte, act)
ξενοδοιεύω (numai la prezent și imperfect) *v.i.* a fi servitor / angajat cu ziua
ξενοδοχειακ-ός, -ή, -ό *adj.* hotelier(-ă)
ξενοδοχείο, το *subst.* hotel
ξενόδοχος, ο *subst.* proprietarul / directorul unui hotel
ξεν-οιάζω, -οιασα *v.i.* a scăpa de griji
ξενοιασιά, η *subst.* lipsă de griji, nepăsare, indiferență
ξενοιαστ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de griji, nepăsător(-oare), indiferent(-ă), liniștit(-ă)
ξενοικ-ιάζω, -ιασα *v.t.* a expedia un chirieș, a rezilia un contract de închiriere
ξενοίκιαστ-ος, -η, -ο *adj.* neînchiriat(-ă) // **αυτό το σπίτι είναι -ο** casa asta este neînchiriată (neocupată)
ξενокίνητ-ος, -η, -ο *adj.* influențat(-ă) de străin
ξενοκοιμ-άμαι, -ήθηκα *v.i.* a dormi în străini, a nu dormi acasă; a-și înșela soțul / soția
ξενокρατία, η *subst.* stăpânire / dominație străină
ξενομανής, -ο, -η *subst.* admirator(-oare) a tot ce e străin

ξενομανία, η *subst.* xenomanie, admirație exagerată pentru tot ce e străin
ξενομερίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* străin(-ă) de loc, venetic(-ă)
ξένον, το *subst. chim.* xenon (un gaz nobil)
ξενοπλέων, **ξενόπλυα** *v.i.* a spăla rufe la case străine
ξενοπρεπ-ής, -ής, -ές *I. adj. inv.* care se potrivește străinilor; care pare străin, cu maniere străine *II. adv. (-ώς)* ciudat, bizar
ξέν-ος, -η, -ο *I. adj. 1. (și fig.)* străin(-ă), venetic(-ă) // *είναι ~ προς τα συμβαίνοντα* este străin de cele ce se întâmplă (n-are legătură cu) 2. care aparține altcuiva // -η *περουσία* averea altuia *II. subst.* oaspete, musafir // ο **Νικ είναι** ο ~ μας Nick este oaspetele nostru
ξενόφερτ-ος, -η, -ο *adj.* venit(-ă) din străinătate, venetic(-ă), străin(-ă) // -α *ήθη* moravuri străine
ξενοφοβία, η *subst.* xenofobie, inospitalitate
ξεντύων, **ξέντυσα**, **ξεντύθηκα**, **ξεντυμένος** *v.t.* a dezbrăca, a scoate hainele, a despuia
ξενυχ-ίζω, -ιασα *v.t.* 1. a smulge unghiile 2. a călca pe cineva pe unghiile de la picioare
ξενύχτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* persoană care pierde noptile
ξενύχτι, το *subst.* 1. veghe, insomnie 2. distracție nocturnă / de noapte
ξενυχτάδικο, το *subst.* local de noapte
ξενυχτ-ώ și **ξενυχτ-άω**, -ησα, **ξενυχτισμένος** *v.i.* 1. a sta treaz noaptea, a veghea noaptea 2. a petrece noaptea la căpătâiul unui bolnav
ξενώνας, ο *subst.* casă de oaspeți
ξηπαγ-ιάζω, -ιασα, **ξηπαγιασμένος** *I. v.t.* a îngheta, a face să degere *II. v.i.* a degera; a simți frig puternic, a îngheța de frig
ξηπάγιασ-μα, -ματος, το *subst.* degerătură // *έχω -ματα στα πόδια* am degerături la picioare
ξηπάγω-μα, -ματος, το *subst.* dezghețare, topirea gheții
ξηπαγ-ώνω, -ωσα *v.t. și i.* a (se) topi, a (se) dezgheța // ο *ποταμός ξηπάγωσε* râul s-a dezghețat
ξηπάστρε-μα, -ματος, το *subst.* lichidare (a cui-va), suprimare
ξηπάτω-μα, -ματος, το *subst.* 1. scoaterea fundului unui obiect, 2. distrugere (a cui-va)
ξηπαστρ-εύω, -εψα, -εύτηκα *v.t.* a lichida (pe cineva), a suprima (pe cineva), *fig.* a face cui-va o petrecanie
ξηπατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ξηπατωμένος** *v.t. 1.* a scoate fundul unui obiect 2. a distruge (pe cineva)
ξηπεξ-εύω, -εφα *v.i.* a descăleca

ξηπέρασ-μα, -ματος, το *subst. (și fig.)* depășire, faptul de a depăși pe cineva
ξηπερνά și **ξηπερνάω**, **ξηπέρασα**, **ξηπεράστηκα**, **ξηπεράσμένος** *v.t. (și fig.)* a depăși, a merge mai departe (de ceva / decât cineva); **ξηπερασμένος** (*și cu sensul*) depășit, învechit
ξηπεσμός, ο *subst.* decădere
ξηπεταρούδι, το *subst.* 1. pui de pasăre care abia începe să zboare 2. *fig.* copilaș
ξηπετ-ώ, η *și* **ξηπετ-άω**, -αξα, -άχτηκα, **ξηπεταγμένος** *I. v.t.* a termina repede, a da gata repede *II. v.r.* **ξηπετάγομαι** și **ξηπετιέμαι** 1. a se ivi brusc 2. (*d. un copil*) a se face mare
ξηπέφτω, **ξέπεσα**, **ξηπεσμένος** *v.i.* 1. a decade 2. a scăpa 3. a-și pierde reputația
ξηπηδ-ώ și **ξηπηδ-άω**, -ησα *v.i.* a da buzna, a apărea brusc, a răsară deodată
ξηπιάνομαι, **ξηπιάστηκα** *v.r.* 1. a se desprinde, a scăpa, a se elibera // **επιάστηκε το ψάρι** peștele a scăpat din undiță / plasă 2. a se dezmoți
ξηπικρ-ίζω, -ισα *I. v.i.* a fi puțin amar *II. v.t.* a scoate gustul amar din ceva
ξηπλατ-ίζω, -ισα, -ίτηκα, **ξηπλατισμένος** *v.t.* a rupe șalele cui-va
ξέπλεκ-ος, -η, -ο *adj. (d. păr)* despletit(-ă)
ξεπλέκω, **ξέπλεξα**, **ξεπλέχτηκα**, **ξεπλεγμένος** *v.t.* a despleti, a desface (un tricotaj)
ξηπλέων, **ξέπλυα**, **ξεπλύθηκα**, **ξεπλυμένος** *v.t.* 1. a clăti 2. a spăla ușor 3. a purifica (din punct de vedere moral); **ξεπλυμένος** (*și cu sensul*) spălăcit, decolorat
ξηπληρ-ώνω, -ωσα *v.t. și fig.* a plăti o datorie, a se achita (de ceva)
ξηπλυ-μα, -ματος, το *subst.* 1. clătire, clătire 2. spălat ușor 3. purificare morală
ξέπνο-ος, -η, -ο *I.* fără suflu, leșinat(-ă) 2. cu răsuflarea tăiată
ξηποδαρ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **ξηποδαριασμένος** *v.t.* a obosi de prea mult mers
ξηπορτ-ίζω, -ισα *v.i.* a pleca pe ascuns/a o șterge de acasă
ξηπουλή-μα, το *subst.* 1. lichidare, vânzare definitivă 2. ieftinire 3. trădare condiționată
ξηπουλ-ώ, (*rar*) **ξηπουλημένος** *v.t.* 1. a lichida, a vinde definitiv 2. a vinde foarte ieftin 3. a trăda condiționat (pentru a primi ceva în schimb)
ξηπουπουλίας-μα, -ματος, το *subst. (și fig.)* jumulire
ξηπροβάλλω, **ξηπρόβαλα** *v.i.* a se ivi brusc, a apărea pe neașteptate
ξηπροβοδίζω, **ξηπροβόδισα** și **ξηπροβοδώ** *v.t.* a conduce pe cineva la plecare
ξηρίζω-μα, -ματος, το *subst.* 1. smulgere din rădăcină 2. dezrădăcinare 3. distrare

Ξεριζωμός, ο *subst. fig.* dezrădăcinare, exil forțat
Ξεριζ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **Ξεριζωμένος** *v.t.* 1. a smulge din rădăcini 2. a distrea 3. a dezrădăcina
Ξερικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (d. un teren) care nu e iriga-
 2. (d. o plantă) care nu trebuie udat(-ă)
Ξερνώ și **Ξερνάω**, **Ξέρασα** *v.i.* 1. a vomă, a vomita 2. *fig.* a da în vileag, a mărturisi sub presiune
 3. (d. mare) a scoate la mal
Ξερό, το *subst. iron.* mână
Ξεπροβοδ-ίζω, -ισα *v.t.* a conduce / a însoți / a petrece (un musafir etc.)
Ξέρα, η *subst.* stâncă, recif
Ξεράδι, το *subst.* 1. creangă uscată 2. *iron.* mână
 // **κάτω**, **τά** -α σου! jos mâinile!
Ξερατλα, η *subst.* secetă, uscăciune
Ξερ-αίνω, -ανα, -άθηκα, **Ξεραμένος** *v.t.* 1. a usca, a scoate umezeala din ceva 2. a lăsa (pe cineva) lat
Ξερακιαν-ός, -ή, -ό *adj.* uscățiv, slăbănog, sfrijit
Ξέρας-μα, -ματος, το *subst.* 1. vomă, vărsătură, (fam.) borătură 2. (fig.) cuvinte prostești, vorbe fără rost
Ξερατό, το *subst.* vomă, vărsătură
Ξερή, η *subst.* un joc de cărți
Ξερόβηχος, ο *subst.* tuse uscată
Ξερόβηχω, **Ξερόβηξα** *v.i.* 1. a tuși uscat 2. a tuși cu înțelese
Ξεροβόρι, το *subst.* crivăț uscat
Ξεροβούνι, το *subst.* munte pleșuv
Ξερόβραχα, τα *subst. pl.* stânci aride, lipsite de vegetație
Ξερόκαμπος, ο *subst.* câmp arid, nefertil; ogor sterp
Ξεροκαταπίνω, **Ξεροκατάπια** *v.i.* a înghiți în sec
Ξεροκεφαλιά, η *subst.* încăpățănare, îndărătnicie, căpoșenie
Ξεροκεφαλ-ός, -η, -ο *adj.* încăpățânat(-ă), îndărătnic(-ă), căpos(-oasă)
Ξερόκλαδο, το *subst.* creangă uscată, uscătură
Ξεροκόμματο, το *subst.* 1. bucată de pâine uscată 2. plată foarte mică
Ξερολιθιά, η *subst.* zid din pietre, fără mortar
Ξερονήσι, το *subst.* insulă lipsită de vegetație / aridă
Ξεροπήγαδο, το *subst.* fântână / puț fără apă
Ξεροπόταμος, ο *subst.* râu care seacă vara
Ξερ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. sec(seacă), uscat(-ă) // -α λουλούδια flori uscate 2. arid(-ă), nefertil(-ă) // -ο νησί ~ στον ύπνο a murit în somn 3. (d. o persoană) rece, distant(-ă) 4. simplu(-ă) // **ένας** -ος μισθός un simplu salariu *II. adv.* (-ά) (pe un ton) sec
Ξεροσταλ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a sta mult timp în picioare

Ξεροτηγανίζω *v.t.* a prăji / a frige cu puțin ulei
Ξεροτηγάνισμα, το prăjire, frigere în ulei puțin
Ξεροτήγανο, το *subst.* aluat prăjit; un fel de clătită
Ξερότοπος, ο *subst.* loc arid
Ξεροφύρι *adv.* (d. băutură) pe inima goală
Ξεροφαγία, η și **Ξηροφαγία**, η *subst.* masă improvizată, fără mâncare gătită
Ξερωπήνω, **Ξερωπηθηκα**, **Ξερόψησα**, **Ξερωπημένος** *v.t.* a coace / a frige / a prăji bine
Ξερόψωμο, το *subst.* 1. pâine uscată 2. pâine goală (fără altă mâncare)
Ξέρω, **ήξερα** *v.t.* și *i.* a ști, a cunoaște, a înțelege, a pricepe // **εγώ**; știu eu?; a cunoaște pe cineva // **τον** ~ **εγώ** αυτόν îl cunosc eu // **Ξέρει την δουλειά** του își cunoaște meseria
Ξεσαλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **Ξεσαμαρωμένος** *v.t.* a scoate samantul (de pe un măgar)
Ξεσβερκ-ιάζομαι, -άστηκα, **Ξεσβερκιασμένος** *v.r.* a se deșela
Ξεσέλ-ωνω, -ωσα, -ώθηκα, **Ξεσελωμένος** *v.t.* a scoate șeaua (de pe cal)
Ξεσήκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. incitare, instigare 2. ațătare, tulburare 3. copiere, transcriere
Ξεσηκωμός, ο *subst.* revoltă, răscoală
Ξεσηκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **Ξεσηκωμένος** *v.t.* 1. a incita, a îndemna, a instiga, a ațăta 2. a copia
Ξεσκ-άζω și **Ξεσκ-άω**, -εσα *v.i.* a se deconecta
Ξεσκαλ-ίζω, -ισα *v.t.* a face instigații
Ξεσκάω *v.i.* vezi **Ξεσκάζω**
Ξεσκεπ-άζω, -ασα, -άστηκα, **Ξεσκεπασμένος** *v.t.* 1. dezveli, a descoperi, a scoate capacul // ~ **το παιδί** a dezveli copilul 2. *fig.* a dezvălui, a demasca, a scoate la iveală
Ξεσκεπασ-μα, -ματος, το 1. dezvelire, descoperire, scoaterea capacului 2. *fig.* dezvăluire, demasca, scoatere la iveală
Ξεσκεπαστ-ός, -η, -ο și **Ξεσκεπ-ός**, -η, -ο *I. adj.* 1. dezvelit(-ă), descoperit(-ă), fără acoperiș/capac 2. *fig.* dezvăluit(-ă), demascat(-ă) *II. adv.* (-α) pe față, cu sinceritate, deschis
Ξεσκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *I. v.t.* și *v.i.* a sfășia, a rupe în bucăți, a zdrențui, a ferfeniți *II. v.r.* **Ξεσκίζομαι** a se strădui foarte mult, a face ceva cu mare devotament
Ξεσκλάβω-μα, -ματος, το *subst.* eliberare din sclavie, dezrobire // ~ **των μαύρων** dezrobirea (eliberarea din sclavie) a negrilor
Ξεσκλαβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **Ξεσκλαβωμένος** *v.t.* a elibera din sclavie, a dezrobi
Ξεσκον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **Ξεσκονισμένος** *v.t.* a dezprăfui, a scutura de praf; a șterge praful
Ξεσκόνισ-μα, -ματος, το *subst.* desprăfuire, curățire de praf, ștergerea prafului

ξεσκονιστήρι, το *subst.* pământul de șters
ξεσκονόπανο, το *subst.* cârpă de șters praful
ξεσκούρ-ιάζω, -ιασα I. *v.t.* a scoate rugina, a curăța de rugină II. *v.i. (fig.)* a-și dezmoști picioarele; a se dezmoști // **βγήκα λίγο να -ιαστώ** am ieșit puțin să mă dezmořtesc
ξεσκούφωτ-ος, -η, -ο *adj.* fără pălărie, cu capul descoperit // **ήταν** ~ era cu capul descoperit (fără pălărie)
ξεσπαθ-ώνω, -ωσα 1. *v.t.* a scoate sabia din teacă 2. *v.i. (fig.)* a lupta cu ardoare
ξεσπασ-μα, -ματος, το *subst.* izbucnire, răfuire, irupere, dezlănțuire
ξεσπίτω-μα, -ματος, το *subst.* dare afară / izgonire / alungare din casă
ξεσπιτ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ξεσπιτωμένος** *v.t.* a da afară/a alunga/ a izgoni pe cineva din casa lui
ξεσπορι-άζω, -ιασα, -ιαστηκα, **ξεσποριασμένος** *v.t.* a scoate semințele/sâmburii dintr-un fruct
ξεσπόριασ-μα, -ματος, το *subst.* scoaterea semințelor/sâmburilor (dintr-un fruct)
ξεσπ-ώ și **ξεσπ-άω**, -ασα *v.i.* 1. a începe brusc // -ασε η **κακοκαιρία** a început brusc timpul urât 2. a-și descărca nervii // **άλλοι του φταίνε και -ά στα παιδιά** e supărat pe alții și se descarcă pe copiii lui 3. a izbucni (în răs, plâns etc.)
ξέσπθ-ος, -η, -ο *adj.* cu pieptul gol
ξέστομ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* a roști, a pronunța
ξέστραβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ξέστρατ-ίζω**, -ισα, **ξέστρατισμένος** *v.i.* și *fig.* a se abate, a devia de pe drumul său // -ισε απ'τον ίσιο δρόμο s-a abătut de pe drumul drept (moral)
ξέστράτισ-μα, -ματος, το *subst.* abatere, deviere
ξέστρο, το *subst.* rașchetă, strujniță, răzuitoare
ξέστρω-μα, -ματος, το *subst.* 1. desfacere / scoatere (a lenjeriei de pe pat) 2. strângere (a feței de masă)
ξέστρω-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **ξέστρωμένος** *v.t.* 1. a scoate (lenjeria de pat) 2. a strânge o covetură 3. a strânge covoarele
ξέστρωτ-ος, -η, -ο *adj.* (d. un pat) nefăcut(-ă), nearanjat(-ă)
ξέσυνερ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* 1. a interpreta greșit faptele cuiva 2. a fi în concurență cu cineva, a-i fi cuiva rival(-ă)
ξέσυνθ-ίζω, -ισα *v.i.* a (se) dezobișnui, a (se) dezvăța
ξεσφίγγω, **ξεσφιζα**, **ξεσφίχτηκα**, **ξεσφιγμένος** *v.t.* a slăbi din strânsoare, a desface ceva prea strâns
ξεσχίζω *v.t.* vezi **ξεσκίζω**

ξετινάζω, **ξετιναζα**, **ξετινάχτηκα**, **ξετιναγμένος** *v.t.* 1. a scutura, a agita (ceva) 2. *fig.* a distruge bănește, a ruina
ξετρελ-αίνω, -ανα, -άθηκα, **ξετρελαμένος** *v.t.* 1. a înnebuni, a suci capul (cuiva), a scoate din minți // **ξετρελάθηκε** a înnebunit (și-a pierdut mințile) 2. *fig.* a entuziasma, a seduce
ξετρώω-μα, -ματος, το *subst.* dibuire, scoatere la iveală, descoperire a ceva ascuns
ξετρωπ-ώνω, -ωσα *v.t.* a dibui, a descoperi ceva/ pe cineva ascuns, a scoate la iveală
ξετσιπ-όνομαι, -όθηκα *v.i.* a se face nerușinat(-ă) / neobrazat(-ă) / necuviincios(-oasă)
ξετσιπωσιά, η *subst.* nerușinare, neobrazare, insolență, necuviință
ξετσιώτ-ος, -η, -ο *adj.* nerușinat, neobrazat, necuviincios
ξετύλιγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. desfacere, desfășurare, despăturire, dezdoire, despachetare
ξετυλ-ίγω, -ιξα, -ίχτηκα, **ξετυλιγμένος** I. *v.t.* 1. a desface, a desfășura, a despături, a derula 2. a scoateambalajul (hârtia) de pe ceva, a despacheta II. *v.r.* -ίγομαι 1. a deveni 2. a se dezvoltă, a evolua
ξεφάντω-μα, -ματος, το *subst.* petrecere, chef, distracție, chiolhan
ξεφαντ-ώνω, -ωσα *v.i.* a se distra, a petrece, a chefuli
ξεφεύγω, **ξέφυγα** *v.i.* 1. a scăpa de ceva neplăcut 2. a devia 3. a se strecura, a pleca pe furiș 4. a-i scăpa, a nu-și da seama // **μου ξέφυγε** mi-a scăpat 5. (d. un lucru) a scăpa atenției cuiva
ξεφλουδ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ξεφλουδισμένος** I. *v.t.* a coji, a curăța de coajă II. *v.i.* a se coji
ξεφλουδίσ-μα, -ματος, το *subst.* cojire, curățare de coajă
ξεφορμάρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. deformare, scâlcicire, pocire 2. scoatere din formă, din mulaj, din tipar
ξεφορμάρω, **ξεφορμαρισμένος** *v.t.* și *v.i.* a deforma, a (se) scâlca, a-și pierde forma inițială 2. a scoate din formă / mulaj / tipar
ξεφόρτω-μα, -ματος, το *subst.* descărcare, debarasare, deșertare
ξεφορτ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα I. *v.t.* și *i.* a descărca, a fi descărcat(-ă) // **τα πλοία -ώνουν στο λιμάνι** navele se descarcă în port II. *v.d.* **ξεφορτώνομαι** a scăpa de ceva/cineva // **τον ξεφορτώθηκα** **τέλοσπάντων** în sfârșit am scăpat de el
ξεφουρν-ίζω, -ισα 1. a scoate din cuptor 2. *fig.* a da la iveală (un secret)
ξεφούρνισ-μα, -ματος, το *subst.* scoatere din cuptor

ξεφουσκ-ώνω, -ωσα, ξεφουσκωμένος *v.t.* și *v.i.* a se dezumfla, a scoate aerul din ceva // -ωσα την μπάλα am scos aerul din minge
 ξεφουσκωτ-ος, -η, -ο *adj.* dezumflat(-ă)
 ξεφραγ-ος, -η, -ο *adj.* neîmprejmuit(-ă), neîn-grădit(-ă) // -ο αμπελί sat fără câini
 ξέφρεν-ος, -η, -ο *adj.* 1. frenetic(-ă), nebunesc (-ească), cu ritm rapid 2. amețitor(-oare)
 ξεφτερί, το *subst.* 1. *zool.* crete 2. *fig.* om deștept / capabil / decurcăreț
 ξέφτι, το *subst.* franj
 ξεφτ-ίζω, -ιασ, ξεφτισμένος *I. v.t.* a destrăma *II. v.i.* a se uza, a se deteriora cu timpul // ~ ύφασμα a destrăma o țesătură
 ξεφτιλ-ίζω, -ιασ, -ίστηκα, ξεφτιλισμένος *v.t.* a umili, a înjosi
 ξέφτισ-μα, -ματος, το *subst.* destrămare, scămoșare
 ξεφυλλ-ίζω, -ιασ 1. a rășfoi // ~ ένα περιοδικό a rășfoi o revistă 2. a smulge petalele // ~ ένα λουλούδι a smulge petalele unei flori
 ξεφύλλισ-μα, -ματος, το *subst.* rășfoire
 ξεφυσ-ώ și ξεφυσ-άω, -ησα *v.i.* 1. a răsufla 2. a găfâi 3. a se plânge
 ξεφυτρ-ώνω, -ωσα *v.i.* (*d.* o plantă) 1. a răsări 2. a apărea, a se ivi brusc // από που -ωσε; de unde a apărut?
 ξεφωνητό, το *subst.* strigăt, țipăt, răcnit
 ξεφων-ίζω, -ιασ *v.i.* a striga, a țipa, a zbiera, a răcni // άδικα ~ ια, δεν μάκουσε κανείς de-geaba am țipat, nu m-a auzit nimeni
 ξέφωτο, το *subst.* luminis
 ξεχαρβάλω-μα, -ματος, το *subst.* stricare, defectare
 ξεχαρβαλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ξεχαρβαλωμένος *v.t.* 1. a strica, a defecta 2. a distruge 3. *fig.* a strica ordinea, a dezorganiza (statul)
 ξεχασιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* uituc(-ă), zăpăcit(-ă)
 ξεχασμέν-ος, -η, -ο *subst.* vezi ξεχνώ
 ξεχειλ-ίζω, -ιασ *v.i.* 1. (*d.* un lichid) a da pe din-afară 2. a inunda
 χεξιέλις-μα, -ματος, το *subst.* revărsare, inundare
 ξέχειλ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* un vas) plin până la refuz // -ο ποτήρι pahar plin până la refuz
 ξεχειλω-μα, -ματος, το *subst.* deformare, lărgire
 ξεχειλ-ώνω, -ωσα *v.i.* (*d.* o haină) a se deforma, a-și pierde forma, a se lărgi, a se lăbărta
 ξεχειμ-άζω, -ασα și ξεχειμων-ιάζω, -ιασ *v.i.* a ierna
 ξεχερσ-ώνω, ξεχερωμένος *v.t.* a defrișa
 ξεχν-ώ și ξεχν-άω, ξέχασα, ξεχάστηκα, ξεχασμένος *I. v.t.* și *vi.* 1. a uita; a nu-și aminti // ξέχασα τα γάντια μου mi-am uitat mânu-

șile 2. a ierta *II. v.d.* ξεχνιέμαι a fi distrat, a fi absent *III. ξεχασμένος* (*ca adj.*) distrat(-ă), ne-atent(-ă)
 ξεχορταρ-ιάζω, -ιασ, -ιάστηκα, ξεχορταρ-ισμένος *v.t.* a plivi, a smulge buruienile
 ξεχορτάριασ-μα, -ματος, το *subst.* plivire, pliv-uit
 ξεχρε-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ξεχρεωμένος *v.t.* 1. a achita, alichida o datorie, a plăti // -ωσα το σπίτι μου mi-am plătit casa 2. a-și plăti datori-ile
 ξεχτένιστ-ος, -η, -ο *subst.* nepieptănat(-ă), zbâr-lit(-ă), ciufulit(-ă)
 ξεχύνομαι, ξεχύθηκα *v.r.* a se revărsa, a se răs-pândi
 ξέχωρα *adv.* separat // ~ του ca să nu mai vorbim de; fără să mai socotim
 ξεχωρ-ίζω, -ιασ *I. v.t.* 1. a separa, a alege, a tria // ~ το μερίδιο του pun deoparte porția(parte) lui 2. a deosebi, a distinge *II. v.i.* a se deosebi, a se distinge // -ίζει από τους άλλους se deosebește de ceilalți
 ξεχώρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. separare, ale-gere, triere, deosebire 2. preferință, alegere
 ξεχωριστ-ός, -ή, -όμυ *subst.* 1. separat(-ă) 2. de-osebit(-ă), diferit(-ă), ales(-easă)
 ξεψαχν-ίζω, -ιασ, -ίστηκα, ξεψαχνισμένος *v.t.* 1. a mânca carnea de pe un os 2. a trage de limbă, a încerca să afle ceva
 ξεψειρ-ιάζω, -ασα *v.t.* și *v.i.* a (se) despăduchea
 ξεψύχισ-μα, -ματος, το *subst.* moarte, faptul de a-și da suflul
 ξεψυχ-ώ și ξεψυχ-άω, -ησα, ξεψυχισμένος *v.i.* și *fig.* a-și da suflul, a muri
 ξήλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. descoasere 2. *fig.* nimicire, dărâmare, demontare 3. demitere
 ξηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ξηλωμένος *I. v.t.* 1. a descoase, a desface cusăturile 2. a demonta // ~ τα καγκέλα a demonta grătile *II. v.d.* -ώνομαι *fig.* a plăti, a cheltui
 ξημεροβραδιάζομαι *v.r.* a-și petrece ziua și noaptea, a sta undeva ziua și noaptea (mai ales fără a lucra)
 ξημέρω-μα, -ματος, το *subst.* răsăritul soarelui, zorile, ivirea zilei // καλό ~! trezire bună! / noapte bună!
 ξημερώματα, τα *adv.* în zori, dimineata foarte devreme
 ξημερώνει *v.impers.* se crapă de ziua, a răsări soarele, a se face ziua // σηκώνεται πιν ~ se scoală înainte de a se crăpa de ziua (cu noaptea în cap) // αύριο ~ Κυριακή mâine este dumi-nică // το καλοκαίρι ~ χωρίς vara se face ziua devreme

ξημερ-ώνομαι, -ώθηκα *v.i.* 1. a-l prinde zorile 2. nu dorm toată noaptea
ξηρά, η *subst.* pământ uscat // **στρατός** -ς armată de uscat // **δια** - και δια θαλάσσης pe uscat și pe mare
ξηραίνω ωεξιωεζιωεζιωεζινεζι **ξηραίνο**
ξήρανση, η *subst.* uscare, desecare
ξηραντήριο, το *subst.* uscător
ξηρασία, η *subst.* 1. secetă, uscăciune 2. ariditate
ξηροδερμία, η *subst. med.* xerodermie
ξηρός *adj.* vezi **ξερός**
ξι, το *subst.* xi, a paisprezecea literă din alfabetul grec
ξίγκι, το *subst.* grăsime animală, untură // **αυτός** **βγάξει** ~ **κ'απ'την μύγα** a scoate apă și din piatra seacă
ξιδάτ-ος, -η, -ο *adj.* păstrat(-ă) în / preparat(-ă) cu oțet, oțet(-ă)
ξίδι, το *subst.* oțet
ξινάρι, το *subst.* cazma, hârleț
ξιν-ίζω, -ισα, **ξινισμένος** *v.t.* și *v.i.* a (se) înăcri, a (se) altera // η **ξέστη** -ει το **γάλα** căldura înăcrește laptele // το **κρασί** **αρχίζει να** -ει vinul începe să se înăcrească // **τα** **μούτρα** μου a se încrunta, a se posomori, a se strâmba
ξινίλα, η *subst.* acreală, aciditate
ξινισ-μα, -ματος, το *subst.* acrire, înăcrire
ξινόγαλο, το *subst.* lapte acru
ξινόμηλο, το *subst.* varietate de măr acrișor
ξιν-ός, -ή, -ό *adj.* acru, acrișor, acidulat // ~ **καρπός** fruct acru // -ο **κρασί** vin acrișor // μου **βγαίνει** ~ se termină rău
ξιν-άζομαι, -άστηκα, **ξινισμένος** *v.d.* a fi îngâmfat, a fi înfumurat, a fi orgolios, a fi(a deveni) trufaș, arogant
ξινισιά, η *subst.* îngâmfare, aroganță, înfumurare, trufie
ξινισμένος-ος, -η, -ο *adj.* îngâmfat(-ă), închipuit(-ă), încrezut(-ă), arogant(-ă)
ξιφασκία, η *subst.* scrimă
ξιφίας și **ξιφιδός**, ο *subst. zool.* pește-spadă
ξιφοειδής, -ής, -ές *adj.* // *med.* **απόφυση** apofiză xifoidă
ξιφολόγχη, η *subst.* baionetă
ξιφομαχία, η *subst.* duel
ξιφομάχ-ος, -ο, -η *subst.* scrimer(-ă)
ξιφομαχ-ώ, -ησα *v.i.* a se duela
ξίφ-ος, -ους, το *subst.* sabie, spadă // ~ **ξιφασκί-ας** floretă
ξιφουλκηση, η *subst.* scoaterea sabiei(spadei) din teacă
ξιφουγκ-ώ, -ησα *v.t.* a scoate(a trage) sabia sau spada din teacă
ξόανο, το *subst.* 1. totem 2. *fig.* om urât, prost

ξόβεργα, η *subst.* vargă / ramură înmuiată în clei pentru prins păsările
ξόδε-μα, -ματος, το *subst.* 1. cheltuială 2. consumare
ξοδ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **ξοδεμένος** I. *v.t.* 1. a cheltui 2. a supune la cheltuieli II. *v.d.* **ξοδεύομαι** (și cu *sensul*) a cheltui peste măsură
ξόδεψη, η *subst. com.* consumul (unor produse etc.)
ξόδι, το *subst.* înmormântare
ξόμπλι, το *subst.* 1. model pentru împodobirea unei țesături 2. podoabă brodată, broderie
ξομπλιαστ-ός, -η, -ο *adj.* brodat(-ă), împodobit(-ă)
ξοπίσω *adv.* înapoi, în urmă, în spate, după // **αφήνω** ~ las în urmă
ξόρκι, το *subst.* descântec
ξορκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ξορκισμένος** *v.t.* a descânta
ξουράφι/ξυράφι, το *subst.* 1. brici 2. *fig.* spirt, om foarte deștept
ξοφλ-ώ și **ξοφλ-άω**, -ησα, **ξοφλημένος** I. *v.t.* a achita, a plăti, a lichida (o datorie) // ~ **τα** **χρέη** μου mi-am achitat/lichidat datoriile // *fig.* **ξοφλήσαμε** ne-am ars II. *v.i.* a-și pierde valoarea, capacitatea, a fi terminat
ξυλάγγουρο, το *subst.* 1. pepene necopt 2. *bot.* tigvă 3. *fig.* om urât
ξυλάδικο, το *subst.* depozit de cherestea
ξυλάνθρακας, ο *subst.* cărbune de lemn, mangal
ξυλ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* cherestegiu
ξυλεία, η *subst.* cherestea
ξυλεμπόριο, το *subst.* comerț cu cherestea, cu lemne
ξυλέμπορος, ο *subst.* cherestegiu, negustor de cherestea
ξυλιά, η *subst.* bătaie cu bățul / mână
ξυλ-ιάζω, -ιασα *v.t.* și *v.i.* a înțepeni/a înlemni de frig // -ιασα **απ'το** **κρύο** am înțepenit de frig
ξυλίκι, το *subst.* joc de copii
ξύλιν-ος, -η, -ο *adj.* de / din lemn // -ο **πόδι** picior de lemn
ξύλο, το *subst.* 1. lemn, bucată de lemn // **κόβω** -α tai lemne // **αποθήκη** -ων depozit de lemne 2. lemne pentru foc (pentru ars) // **βάζω** ~ **στην φωτιά** a pune lemne pe foc 3. obiect de lemn 4. bătaie, ciomăgeală, cotonogeală // **θα** **φας** ~ ai să mănânci bătaie // **τον** **έκανε** **μαύρο** **στο** ~ l-a snopit în bătaie
ξυλόβιδα, η *subst.* șurub de lemn
ξυλόγλυπτική, η *subst.* sculptură în lemn
ξυλόγλυπτ-ος, -η, -ο *adj.* sculptat(-ă) / cioplit(-ă) în lemn

ξυλογραφία, η *subst.* gravură în lemn, xilografură
ξυλοδαρμός, ο *subst.* 1. scandal mare însoțit de bătaie 2. bătaie cruntă
ξυλοδεσιά, η *subst.* schelă de lemn (la o construcție)
ξυλοκερατιά, η *subst. bot.* roșcov(copac)
ξυλοκέρατο, το *subst.* roșcovă(fruct)
ξυλόκολλα, η *subst.* clei pentru lipit lemne
ξυλοκόπη-μα, -ματος, το *subst.* bătaie zdravănă
ξυλοκόπος, ο *subst.* tăietor de lemne (în pădure)
ξυλοκοπ-ώ, -άω, -ησα, -ήθηκα, **ξυλοκοπιμένος** *v.t.* a bate zdravăn, a ciomăgi, a bate măr
ξυλόκοτα, η *subst. zool.* becață
ξυλουργείο, ο *subst.* tâmplărie, atelier de tâmplărie
ξυλουργική, η *subst.* dulgherie
ξυλουργικ-ός, -ή, -ό *adj.* de dulgherie
ξυλουργός, ο *subst.* dulgher
ξυλουργώ *v.i. (rar)* a lucra tâmplărie
ξυλοφάγος, ο *subst.* 1. *zool.* xilofag 2. rindea, teslă, răzătoare pt. lemn
ξυλόφωνο, το *subst. muz.* xilofon
ξυλώδ-ης, -ης, -ες *adj.* lemnos(-oasă)
ξύνω, έξυσα, **ξύστηκα** și **ξύθηκα**, **ξύ(σ)μένος** *v.t.* și *v.i.* 1. a scărpină // ~ το κεφάλι μου mă scarpin pe cap // **ξύνεται** εκεί που δεν τον τρώγει a se amesteca unde nu-i fierbe oala 2. a răzui, a freca cu ceva pentru a curăța
ξύπνη-μα, -ματος, το *subst.* 1. trezire, deșteptare (din somn) 2. *fig.* trezire la realitate
ξύπνητήρι, το *subst.* ceas deșteptător
ξύπνητ-ός, -η, -ο *adj.* treaz(-ă), cel(cea) care nu doarme
ξύπνητούρια, το *subst.* trezire, deșteptare // **καλά** ~! bine că te-ai trezit!

ξύπν-ος, -α, -ο *adj.* 1. treaz(-ă) 2. *fig.* deștept (-eaptă)
ξύπν-ώ și **-άω**, **-ησα** *v.t.* și *v.i.* a (se) trezi, a (se) deștepta, a (se) scula din somn
ξύπολ-ιέμαι, **-ύθηκα** *v.r.* a se descălța
ξύπολυσία, η *subst.* descălțare
ξύπόλυτ-ος, -η, -ο *adj.* descălțat(-ă), desculț(-ă)
ξύραφι, το *subst.* brici
ξύραφάκι, το *subst.* lamă de ras/de bărbierit
ξύρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ξύρισμένος** *v.t.* a rade, a bărbieri
ξύρισ-μα, -ματος, το *subst.* ras, bărbierit
ξύριστικ-ός, -ή, -ό de ras / bărbierit // **-ή μηχανή** aparat de ras
ξύσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. răzătură, răzuială 2. tăietură
ξύσ-μα, -ματος, το *subst.* talas
ξύστά *adv.* foarte aproape // **-στο έδαφος** foarte aproape de pământ
ξύστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de răzuit // **-ά μηχανήματα** mașini de răzuit
ξύστρα, η *subst.* ascuțitoare pentru creioane
ξύστρί, το *subst.* țesală
ξύστρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ξύστρισμένος** *v.t.* a țesăla
ξύθιά, η *subst.* zână, duh, arătare
ξύκλήσι, το *subst.* bisericuță la țară; paraclis
ξύμερ-ίτης, ο, -ίτισσα, η *subst.* locuitor(-oare) de la țară; provincial(-ă), străin(-ă)
ξύπετσα *adv.* superficial, de suprafață // **η σφαίρα** τον πήρε ~ glonteale i-a atins pielea
ξύωτικό, το *subst.* arătare, ființă supranaturală, duh
ξύφαλτσα *adv.* superficial, la suprafață, ușor // **περνά** ~ trece ușor

O o

O, o (όμικρον); (omicron) 1. A cincisprezecea literă a alfabetului grecesc, vocală. 2. *num. card.* și *ord.* **O', o'** (cu apex în dreapta sus) 70 sau al șaptezecilea, **Ο, ο** (cu apex în stânga jos) 70.000 sau al șaptezeci miilea. 3. *chim.* **O** simbolul chimic al oxigenului

o *art. hot. proclitic masc. sg.* // ~ **άνθρωπος**

o! *interj.* o! care arată mirare

όαση, η *subst. și fig.* oază

οβάλ *adj. invar.* oval

οβελίας, ο *subst.* miel la frigare

οβελίσκος, ο *subst.* obelisc

οβελός, ο *subst.* 1. frigare 2. bară orizontală care marchează un paragraf dintr-un text antic pentru a arăta că nu este autentic

οβίδα, η *subst.* obuz

οβιδοβόλο, το *subst.* obuzier

οβολός, ο *subst.* 1. obol, monedă antică 2. *fig.* mică contribuție bănească, obol

ογδόη, η *subst.* octavă

ογδοηκονταστή, η *subst.* perioadă de optzeci de ani

ογδοηκοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al optzecilea

ογδόντα *num. card.* optzeci

ογδοντάρ-ης, ο, -α, η *subst.* persoană în vârstă de optzeci de ani

ογδονταριά (καμιά) *subst.* (vreo) optzeci

ογδοντάχρον-ος, -η, -ο *adj.* care ține de optzeci de ani

όγδο-ος, -η, -ο *num. ord.* al optulea, a opta // **Ερρίκος ο** ~ Henric al optulea

ογκόλιθος, ο *subst.* bloc mare de piatră

ογκολογία, η *subst. med.* oncologie

ογκολογικ-ός, -ή, -ό *subst.* oncologic(-ă)

ογκολόγος, ο *subst. med.* oncolog

ογκομετρία, η *subst.* volumetrie

ογκομετρικ-ός, -ή, -ό *adj.* volumetric(-ă)

ογκόπαγος, ο *subst.* aisberg, ghețar

όγκος, ο *subst.* 1. masă, volum // **άμορφος** ~ masă informă // **μεγάλος** ~ volum mare 2. *fig.* importantă, prestigiu 3. *med.* tumoare, umflătură // **καλοήθης** ~ tumoare benignă // **κακοήθης** ~ tumoare malignă

ογκρατέν *adj. invar. culin.* au gratin

ογκώδ-ης, -ης, -ες *adj.* voluminos(-oasă), gros(-oasă), greoi(-oai)

όγκωμα, το *subst. anat.* excrescență

ογκώνομαι, ογκώ-θηκα, -μένος, η *v. intr.* **deponent** a crește în volum

οδαλίσκη, η *subst.* odaliscă, cadână

οδ-εύω, -ευσα *v.i.* a merge spre, a se îndrepta spre, a înainta către

οδήγη-μα, -ματος, το și **οδήγηση, η** *subst.* conducere (a unui vehicul) // **άδεια -ματος** permis de conducere

οδηγ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* 1. conducător (-oare), îndrumător(-oare) 2. // **Οδηγήτρια** îndrumătoare, denumire dată Maicii Domnului

οδηγί-α, η *subst.* 1. mod de întrebuințare // **διάβασες τις -ες χρήσης;** ai citit modul de întrebuințare? 2. directivă, instrucțiune, indicație // **του έδωσε ξεκάθαρες -ες** i-a dat instrucțiuni clare

οδηγ-ός, ο și *η* *subst.* 1. ghid // **οι τουρίστες είχαν για -ό έναν ντόπιο** turiștii au avut ca ghid un localnic 2. conducător(-oare) auto / șofer 3. (*numai fem.*) cercetașă, tânără membră a organizației de cercetași

οδηγός, ο *subst.* ghid (turistic)

οδηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, οδηγημένος *v.t.* 1. a călăuzi, a ghida 2. a însoți, a petrece pe cineva 3. a conduce un automobil / un vehicul 4. *fig.* a duce pe cineva spre ceva

οδικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* rutier(-ă) // **-ός κώδικας** cod rutier // **-ό δίκτυο** rețea rutieră II. *adv.* (**-ώς**) pe cale rutieră / cu automobilul

οδογέφυρα, η *subst.* viaduct

οδοδείκτης, ο *subst.* indicator rutier

οδοιπορία, η *subst.* mers pe jos // **μετά από ~ τριών ωρών** după trei ore de mers pe jos

οδοιπορικά, τα *subst.* chetuieli de deplasare, diurnă

οδοιπορικό, το *subst.* note de călătorie

οδοιπορικ-ός, -ή, -ό *adj.* de călătorie / voiaj // **-ός σάκκος** geantă de voiaj // **-ά ενδύματα** haine de călătorie

οδοιπόρ-ος, -ο, -η *subst.* călător(-oare), drumeț(-eață)

οδοιπορώ *v.i.* a călători pe jos

οδοκαθαριστής, ο *subst.* 1. măturător de stradă 2. gunoier

οδομαχί-α, η *subst.* luptă de stradă // **σφοδρές** -ες *intense* lupte de stradă

οδοντιατρείο, το *subst.* cabinet stomatologic

οδοντογιατρική, η *subst. med.* stomatologie

οδοντιατρικ-ός, -ή, -ό *adj.* de stomatologie, de dentistică // **-ή σχολή** facultatea de medicină dentară / stomatologie

οδοντίατρος, ο, η *și* **οδοντογιατρός** *subst.* medic stomatolog, dentist

οδοντικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. dentar, dental, referitor la dinți 2. consoanele dentale τ, δ, θ

οδοντόβουρτσα, η *subst.* periuță de dinți

οδοντογλυφίδα, η *subst.* 1. scobitoare 2. *fig.* om foarte slab // **αδύνατος σαν** ~ slab ca o scobitoare

οδοντόκρεμα *și* **οδοντόπαστα**, η *subst.* pastă de dinți

οδοντοστοιχεία, η *subst.* 1. dantură 2. proteză dentară // **τεχνητή** ~ proteză dentară

οδοντοτεχνία, η *subst.* tehnică dentară

οδοντοτεχνίτης, ο *subst.* tehnician dentar

οδοντοφυία, η *subst.* creșterea dinților, dentiție

οδοντωτ-ός, -ή, -ό *adj.* dințat(-ă) // **-ός τροχός** roată dințată

οδοποιία, η *subst.* construire *și* întreținere a drumurilor / șoselelor

οδός, η *subst.* 1. stradă, (*și fig.*) drum, șosea // **μένει στην -ό Σταδίου** locuiește pe strada Stadiou // **στη μέση της οδού** în mijlocul străzii // **αμαξιτή** ~ drum carosabil // **μικρή** ~ străduță // **δια στοματικής οδού** pe cale bucală // **Ιερά Οδός** Calea Sacră // η ~ **της σωτηρίας** calea mântuirii // η **τετριμμένη** ~ calea bătătorită / a rutinei // **μέση** ~ calea de mijloc // **δια διπλωματικής** ~ pe cale diplomatică // *inv.* **αι οδοί του Κυρίου** căile Domnului

οδόσημο, το *subst.* piatră kilometrică

οδόστρω-μα, -ματος, το *subst.* asfalt

οδοστρωτήρας, ο *subst.* tăvălug, compresor

οδόφραγ-μα, -ματος, το *subst.* baricadă // **σπίνω** ~ ridic o baricadă

οδύνη, η *subst.* durere profundă // **ψυχική** ~ durere sufletească

οδυνηρ-ός, -ή, -ό *adj.* foarte dureros(-oasă), sfâșietor(-oare), cumplit(-ă), care produce mare durere / fizică *și* psihică

οδυρμός, ο *subst.* lamentare, lamentație

οδυρόμαι *v.r.* a se lamenta, a se văicări, a se jeli

οδύσσεια, η *subst.* odisee; peripeții; necazuri

οζαίνα, η *subst. med.* ozenă

οζ-ον, -οντος, το *subst. chim.* ozon // **το στρώμα του -οντος** stratul de ozon

όζος, ο *subst.* 1. *bot.* nod, ochi de plante 2. *med.* nodul

οθόνη, η *subst.* ecran // η **μικρή** ~ micul ecran / televiziune // η **μεγάλη** ~ marele ecran / cinema

οθωμανικ-ός, -ή, -ό *adj.* otoman(-ă)

οίδα *v. inv.* a ști, a cunoaște // **οικ ~ τον άνθρωπον** nu-l cunosc pe acest om // **τις οίδε;** cine știe? // ο **Κύριος οίδε** Dumnezeu știe

οίδη-μα, -ματος, το *subst.* edem

οιδηματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* edematos

οιδιπόδειο (σύμπλεγμα), το *subst. psih.* complex oedipian

οίση, η *subst.* înfundare, îngâmfare, trufie

οικειοθελ-ής, -ής, -ές *adj.* voluntar, de bună voie, nesilit(-ă)

οικειοποίηση, η *subst.* însușire, acaparare, uzurpare

οικειοποι-ούμαι, -ήθηκα *v.r.* a-și însuși, a acapara, a uzurpa, (*fig.*) a pune mâna pe, a lua cu forța // **-ήθηκε το υπάρχοντά μου** *și*-a însușit bunurile mele // **οικειοποιήθηκε την περιουσία του αδελφού** *του* a pus mâna pe averea fratelui său // **~ τον τίτλον** a uzurpa titlul

οικεί-ος, -α, -ο *adj.* 1. familial(-ă), de familie // *pl.* **οι -οι** cei din familie; prieteni apropiați 2. cunoscut(-ă) 3. (*d.* un prieten) intim(-ă) 4. *potrivit(-ă)* // η **-α** λέξη cuvântul potrivit

οικείος, ο *subst.* 1. rudă apropiată 2. prieten

οικειότητα, η *subst.* 1. familiaritate, prietenie strânsă 2. intimitate

οίκη-μα, -ματος, το *subst.* locuință // **~ γερόντων** azil de bătrâni

οικία, η *subst.* casă, locuință, domiciliu // ο **φίλος μας** *γυρεύει* ~ prietenul nostru caută locuință // **επιστρέφει** *στην* ~ *του* se întoarce la domiciliul său

οικιακά, τα *subst.* 1. treburi casnice 2. *fig.* gospodărie

οικιακ-ός, -ή, -ό *adj.* casnic(-ă), gospodăresc(-ească) // **-ή βοηθός** menajeră

οικισμός, ο *subst.* 1. așezare 2. cătun // **παραθαλάσσιος** ~ mică așezare pe țărmul mării

οικιστής, ο *subst. inv.* fondator de oraș / colonie

οικιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* urban(-ă), de construcții

οικογένεια, η *subst.* familie // **πολυάριθμη** ~ familie numeroasă // **έχουν ευτυχημένη** ~ au un menaj fericit // **παιδί απο καλή** ~ copil de familie bună // ο **σκύλος ανήκει** *στη* **μεγάλη** ~ *των* **θηλαστικών** câinele aparține mării familii a mamiferelor

οικογενειακ-ός, -ή, -ό *adj.* familial(-ă), de familie // **-ό συμβούλιο** consiliu de familie // **-ή σκηνή** scenă familială

οικογενειάρχης, ο *subst.* cap de familie, tată de familie // **είναι καλός** ~ este un bun tată de familie

οικοδοσπότης, ο, **οικοδόσποινα**, η *subst.* 1. stăpânul(-a) casei

οικοδομή, η *subst.* clădire, edificiu, construcție // **άδεια** -ς permis de construcție

οικοδόμη-μα, -ματος, το *subst.* și *fig.* edificiu, clădire

οικοδόμηση, η *subst.* 1. construcție, construire 2. edificare

οικοδομήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* construibil(-ă)

οικοδομικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. referitor la construcție, bun pentru construcție, de construcție // -**ά υλικά** materiale de construcție 2. alcătuit(-ă) din clădiri / construcții // ~ **τετράγωνο** cvartal de clădiri

οικοδόμος, ο *subst.* 1. zidar 2. *fig.* creator

οικοδομ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **οικοδομημένος** *v.t.* 1. a clădi, a construi, *fig.* // ~ **στην άμμο** a clădi (a construi) pe nisip 2. *fig.* a crea

οικοκυρική, η și **οικοκυρικά**, τα *subst.* cunoștințe de gospodărie / menaj

οικολογία, η *subst.* ecologie

οικολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* ecologic(-ă)

οικολόγ-ος, -ο, -η *subst.* ecologist, ecolog

οικονομία, η *subst.* 1. economie // ~ **χρόνου** economie de timp // **κάνω** -ες a face economii // **ξέρει από** ~ știe să fie chibzuit // **ιδιωτική / εθνική / φιλελεύθερη / κατευθυνόμενη** ~ economie privată / națională / liberă / dirijată 2. *pl.*

οικονομίες, οι (și cu sensul) economii, banii depuși la casa de economii / bancă

οικονομικά, τα *subst.* stare / situație financiară (a unei persoane, țări / stat) // το ~ **του πάνε καλά** are o stare financiară bună // το **υπουργείο οικονομικών** ασχολείται με τα ~ του **κράτους** ministerul de finanțe se ocupă de situația / starea financiară a statului 2. știința finanțelor, finanțe // **σπουδάζω** ~ studiez finanțele / știința finanțelor

οικονομικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. economic(-ă), ieftin(-ă) // **αυτή η αγορά είναι πιο** -ή această piață este mai ieftină 2. de finanțe, financiar(-ă) // ο **υπουργός των** -ών ministrul de finanțe // -ή **εφορεία** administrația financiară

οικονομολόγ-ος, -ο, -η *subst.* economist(-ă)

οικονόμ-ος, -ο, -α, η *subst.* persoană economă, chibzuit(-ă), cumpătat(-ă) // **είναι πολύ** ~ este foarte econom / cumpătat

οικονόμ-ος, -ο, -η *subst.* administrator(-oare), intendent(-ă) // ο ~ **του σπιτιού** intendentul casei // ο ~ **αυτού του ιδρύματος** administratorul acestei fundații

οικονομ-ώ și (οι) **κονομ-άω**, -ησα, -ήθηκα, (οι) **κονομημένος** *v.t.* 1. a câștiga bine / mult 2. a găsi, a-și cumpăra // **που** -ησας **αυτό το βιβλίο**; unde ai găsit cartea asta? 3. a da (cuiva) // **θα σου** -ήσω **μερικά χρήματα** ο să-ți dau niște bani (οι) **κονομημένος** *ca adj.* bogat(-ă), cu stare, înstărit(-ă), *fam.* pricopsit(-ă)

οικόπεδο, το *subst.* teren de construcții

οικοπεδούχος, ο *subst.* proprietarul unui teren pentru construcții

οικοπεδοφάγος, ο *subst.* cel care-și însușește / uzurpă / încalcă terenul altuia

οίκος, ο *subst.* 1. *inv.* casă, locuință, domiciliu // **κατ' οίκον έρευνα** percheziție la domiciliu 2. clădire, casă cu anumită destinație: eclesiastică, comercială etc. // ο **Λευκός** ~ Casa Albă // **οίκος του Θεού** biserica, casa Domnului // ~ **τυφλών** azil pentru orbi // **εκδοτικός** ~ editură // ~ **ανοχής** casă de toleranță // ~ **μόδας** casă de mode 3. neam, familie, dinastie // **κατάγεται απ' τον οίκο των Αψβούργων** se trage din casa de Habsburg // ο **βασιλικός** ~ casa regală

οικόσημο, το *subst.* blazon

οικόσιτ-ος, -η, -ο *adj.* de casă (*d.* animale) // η **γάτα είναι** -ο **ζώο** pisica este animal de casă

οικοσκευή, η *subst.* veselă, mobilier etc. (obiecte dintr-o casă)

οικοσίστη-μα, -ματος, το *subst.* ecosistem // **να μη χαλάσουμε την ισορροπία του** -ματος să nu stricăm echilibrul ecosistemului

οικοτεχνία, η *subst.* muncă la domiciliu

οικοτροφείο, το *subst.* 1. internat (școlar), pension 2. pensiune

οικότροφ-ος, -ο, -η *subst.* 1. elev(-ă) aflat(-ă) în internat / pension // ~ **μαθητής** elev intern 2. persoană care trăiește într-o pensiune

οικουμένη, η *subst.* întreg pământul, lumea, universul

οικουμενικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. mondial(-ă) 2. *pol.* de unitate națională // -ή **κυβέρνηση** guvern de unitate națională 3. ecumenic(-ă) // -η **σύνοδος** sinod ecumenic

οικουμενικότητα, η *subst.* caracter universal

οίκτ-ος, ο *subst.* 1. compasiune, milă, compătimire // **άξιος** -ου demn de milă // **προκαλεί** -ο **ίτι** stărnește milă 2. dispreț

οικτ-ός, -ή, -ό *adj.* nenorocit(-ă), jalnic(-ă), trist(-ă), vrednic(-ă) de milă, lamentabil(-ă) // **σε** -ή **κατάσταση** în stare jalnică // -ό **θέαμα** spectacol deplorabil // -ό **τέλος** sfârșit lamentabil

οινολογία, η *subst.* oenologie

οινολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* oenologic(-ă) // -ό
εργαστήριο laborator eonologic
οινολόγος, ο *subst.* oenolog, specialist în vinuri
οινομαγειρείο, το *subst.* birt, ospătărie
οινοπαραγωγός, ο *subst.* podgorean, viticultor
οινόπνευ-μα, -ματος, το *subst.* alcool, spirt //
καθαρό ~ alcool pur / rafinat
οινοπνευματικ-ός, -ή, -ό *adj.* alcoolic(-ă), spir-
tos(-oasă)
οινοπνευματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* care conține al-
cool, alcoolic(-ă), spirtos(-oasă) // -η **ποτά**
băuturi alcoolice
οινοποιείο, το *subst.* fabrică pentru producerea
vinului; distilerie
οινοποιία, η *subst.* vinificare
οινοποσία, η *subst.* consum exagerat de alcool
οίνος, ο *subst.* înv. vin
οινοχόη, η *subst.* oenochoe, vas antic
οινοχόος, ο *subst.* antic. paharnic
οισοφαγικ-ός, -ή, -ό *adj.* esofagian(-ă), de eso-
fag
οισοφάγος, ο *subst.* esofag
οισοφαγίτιδα, η *subst.* med. esofagită
οιστρογόν-ος, -α, -ο *adj. med.* estrogen(-ă) // -ες
ορμόνες hormoni estrogeni
οίστρος, ο *subst.* 1. (în creația artistică) vervă, in-
spirație // ποιητικός ~ inspirație poetică 2.
med. estru, ciclu menstrual (estral) 3. *zool.* pe-
rioda de rut 4. *zool. entomol.* insecta strechia-
oilor
οιώνος, ο *subst.* augur // **καλός** ~ semn bun (de
bun augur)
οιωνοσκοπία, η *subst.* (ist.) în Grecia antică,
prevestire, prezicere
οιωνοσκόπος, ο *subst.* ist. 1. augur 2. prezicator
/ ghicitor 3. (la romani) haruspiciu
οκά, η *subst.* oca (veche măsură de greutate de
1280 grame) *fig.* // **με την** ~ cu ocaua (foarte
mult)
οκαρίνα, η *subst.* muz. ocarină
οκλαδόν *adv.* (așezat) cu picioarele încrucișate
οκνηρία, η *subst.* lene, lenevie, trândăvie
οκνηρ-ός, -ή, -ό *adj.* leneș(-ă), trândav(-ă), trân-
dor(-ă)
οκνόζωο, το *subst. zool.* animalul numit leneș
οκριβάντας, ο *subst.* șevalet
οκτάβα, η *subst.* muz. octavă
οκτάγωνο, το *subst.* octogon
οκτάδα și οχτάδα, η *subst.* opt unități (bucăți)
οκτάεδρο, το *subst.* octaedru
οκταετ-ής, -ής, -ές *adj.* de opt ani; în vârstă (du-
rată) de opt ani // ο ~ **γιος της** fiul ei în vârstă
de opt ani

οκταετία și οχταετία, η *subst.* perioadă de timp
de opt ani
οκτακόσ-ιοι și οχτακόσ-ιοι, -ιες, -ια *num.* opt
sute
οκτακοσιοστ-ός și οχτακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num.*
card. al opt sutelea
οκταμελ-ής, -ής, -ές *adj.* alcătuit(-ă), format(-ă)
din opt membri // ~ **επιτροπή** comisie alcătuită
din opt membri
οκτάμην-ος, -η, -ο și οχτάμηνος *adj.* care are
durată sau vârsta de opt luni
οκταπλασ-ιάζω și οχταπλασ-ιάζω, -ίασα, οκ-
ταπλασιασμένος și οχταπλασιασμένος *v.t.* a
face de opt ori mai mult sau mai mare
οκταπλασιασμός și οχταπλασιασμός, ο *subst.*
mărire de opt ori / înmulțire cu opt
οκταπλάσι-ος, -α, -ο și οχταπλάσι-ος, -α, -ο
num. de opt ori mai mare sau de opt ori mai
mult
οκτάπλευρο, το *subst.* figură geometrică cu opt
fețe
οκτέστιχο, το *subst.* strofă cu opt versuri
οκτασύλλαβ-ος, -η, -ο *adj.* alcătuit(-ă) / for-
mat(-ă) din opt silabe
οκτάτευχος, η *subst.* primele opt cărți ale
Bibliei, Vechiul Testament, Octoteuh
οκτάωρ-ος, -η, -ο și οχτάωρ-ος, -η, -ο *adj.* care
durează opt ore, de opt ore // -η **εργασία**
muncă de opt ore
οκτώ și οχτώ *num.* opt
οκτωβριαν-ός, -ή, -ό *adj.* de octombrie
Οκτώβρης și Οκτώβριος, ο *subst.* luna Octom-
brie, (pop.) brumărel
οκτώηχος, η *subst. rel.* octoih
ολάκερ-ος, -η, -ο I. *adj.* întreg(-eagă), neștirbit(-
ă), tot(toată) // **τό ξέρει** -η η πόλη știe tot
orașul // -ος **μισθός** leafă întreagă II. *adv.* (-α)
în întregime
ολέθρι-ος, -α, -ο *adj.* 1. dezastruos(-oasă), catas-
trofal(-ă) // -α **απόφαση** hotărâre dezastruoasă
2. sinistru(-ă) // -α **σχέδια** planuri sinistre
όλεθρος, ο *subst.* 1. catastrofă, dezastru, ruină to-
tală // **πηγάνει προς τον** -ο merge spre dezas-
tru (se îndreaptă spre o ruină totală) 2. distru-
gere, nimicire, devastare
ολημερίς *adv.* toată ziua; în tot cursul zilei // ~
στόν πόλεμο toată ziua la război
ολιγάριθμ-ος, -η, -ο *adj.* în număr mic; puțin
numeros(-oasă), puțin(-ă) // -ος **πλήθος** mulți-
me puțin numeroasă
ολιγαρκ-ής, -ής, -ές *adj.* care se mulțumește cu
puțin, modest(-ă)
ολιγαρχία, η *subst.* și *fig.* oligarhie // ~ **του**
πλούτου oligarhia bogăției (a celor bogați)

ολιγαρχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* oligarhic(-ă) // -ή **κυβέρνηση** guvernare oligarhică II. *subst.* partizan al sistemului oligarhic de guvernare
ολιγοήμερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cel (cea) care durează puține zile 2. de câteva zile // -η **εκδρομή** excursie de câteva zile
ολιγόλεπτ-ος, -η, -ο *adj.* care durează câteva minute, de câteva minute // -η **τηλεφωνική συνδιάλεξη** convorbire telefonică de câteva minute
ολιγομελ-ής, -ής, -ές *adj.* alcătuit(-ă), format(-ă) din puțini / câțiva membri
ολίγ-ος, -η, -ο *adj.* (inv.) puțin(-ă), mic(-ă) // **προ-ου** nu de mult, acum câțva timp
ολιγοσελιδ-ος, -η, -ο *adj.* cu puține pagini // -ο **βιβλίο** carte cu puține pagini
ολιγοφρένεια, η *subst. med.* oligofrenie, debilitate / alienare mintală
ολιγοφρεν-ής, -ής, -ές *adj. med.* oligofren(-ă), alienat(-ă) / debil(-ă) mintal
ολιγωρία, η *subst.* nepăsare, indiferență
ολιγωρ-ώ, -ησα v.t. și i. a nu-i păsa (de ceva), a-i fi indiferent
ολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. total(-ă), general(-ă), complet(-ă), deplin(-ă) // -ή **έκλειψη** eclipsă totală // -ή **καταστροφή** distrugere completă // -ό **χάος** haos general II. *adv.* (-ά) în totalitate, complet, pe deplin
ολισθ-αίνω, -ησα v. 1. a aluneca, a derapa // ~ στον **πάγο** a aluneca pe gheață 2. a se rostogoli, a se prăvăli, a se prăbuși 3. *fig.* a cădea (în păcat)
ολισθη-μα, -ματος, το *subst.* 1. alunecare, derapare 2. *fig.* greșeală; pas greșit // **σοβαρό** ~ greșeală gravă
ολισθη-ός, -ή, -ό I. *adj.* alunecos(-oasă) // -ή **πλαγιά** pantă alunecoasă II. *adv.* (-ά)
ολκής sau **μεγάλης ολκής** *loc. adj.* de mare importanță // **είναι άνθρωπος** ~ este un om foarte important / foarte capabil
όλκιμ-ος, -η, -ο *adj.* ductil(-ă)
ολλανδικ-ός, -ή, -ό *adj.* olandez(-ă), de / din Olanda
όλμος, ο *subst. milit.* mortier
ολ(ο)- *element de compunere denotând:* „totalitate“, „întreg“ sau cu rol de intensificare
όλο *adv.* tot, încontinuu, mereu // ~ **και πιο πολύ** tot mai mult // ~ **και χειρότερο** tot mai rău // **κάνει ~ λάθη** face mereu greșeli // ~ **κλαίει** plânge încontinuu // **είναι ~ κακία** e plin de răutate
όλο, το *subst.* tot, totalitate, ansamblu // **το ~ κόστισε χίλιες δραχμές** totul a costat o mie de drahme

ολόγιομο *adj. astr.* **φεγγάρι**, to lună plină
ολόγραμ-μα, -ματος, το *subst.* hologramă
ολογραφία, η *subst.* holografie
ολογράφ-ος, -η, -ο I. *adj.* olograf(-ă) // -η **διαθήκη** testament olograf // -ο **γράμμα** scrisoare olografă II. *adv.* (-ως) fără prescurtări
ολόγυν-ος, -η, -ο *adj.* gol-goluț (goală-goluță)
ολόγυρα *adv.* 1. în jur, jur-împrejur 2. pe o rază mare
ολόένα *adv.* din ce în ce, mereu // ~ **και χειρότερα** **πηγαίνει** merge din ce în ce mai rău
ολοήμερ-ος, -η, -ο I. *adj.* care durează toată ziua / întreaga zi; de o zi // -ο **ταξίδι** excursie de o zi II. *adv.* (-α) toată ziua
ολοιδ-ιος, -ια, -ιο *adj.* identic(-ă), exact(-ă), la fel
ολόισ-ιος, -ια, -ιο I. *adj.* 1. drept(-eaptă), vertical(-ă) 2. *fig.* direct(-ă) 3. *geom.* rectiliniu(-e) II. *adv.* (-ια) drept înainte
ολοκάθαρα *adv.* în mod clar / limpede / lămurit
ολοκαίνουργ-ος, -η, -ο *adj.* nou-nouț(-ă), nou(-ă) de tot
ολοκαύτω-μα, -ματος, το *subst.* holocaust
ολόκληρ-ος, -η, -ο I. *adj.* întreg(-agă), complet(-ă) // **μιά -η στρατιά** o întreagă armată // **περίμενα ένα -ο έτος** am așteptat un an întreg II. *loc. adv.* **εξ ολοκλήρου** în întregime, total, complet // **καταστράφηκε** ~ ~ s-a ruinat complet // ~ ~ **αφοσιωμένος** devotat total III. *adv.* (-α) în întregime, pe de-a-ntregul, tot
ολοκλήρω-μα, -ματος, το *subst. mat.* integrală
ολοκληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ολοκληρωμένος I. v.t. 1. a întregi, a completa // -ωσε **τις σπουδές** tau și-a completat studiile 2. a termina 3. *mat.* a integra II. v.r. -**ώνομαι** a se consacra // -**ώθηκε σαν επιστήμονας** s-a consacrat ca om de știință
ολοκλήρωση, η *subst.* terminare, încheiere // ~ **των εργασιών** terminarea lucrărilor
ολοκληρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. total(-ă), complet(-ă), deplin(-ă) // -ή **ήττα** înfrângerea totală // -ή **νίκη** victorie (biruință) deplină 2. totalitar(-ă) // -ό **καθεστώς** regim totalitar
ολοκληρωτισμός, ο *subst.* totalitarism
ολόμαλλ-ος, -η, -ο *adj.* din lână pură, (fam.) lână-n lână
ολομέλεια, η *subst.* plen; sesiune plenară // **η ~ της βουλής** sesiune plenară a parlamentului // **η ~ των βουλευτών** plenul deputaților
ολομέταξ-ος, -η, -ο *adj.* de / din mătase pură // -ο **φόρεμα** rochie (în întregime) din mătase
ολομόναχ-ος, -η, -ο *adj.* singur-singurel, singur(-ă) de tot

ολонуχτιά și **ολονυχτία**, η *subst.* 1. veghe, veghere, priveghere, trezie 2. *relig.* slujbă religioasă care durează toată noaptea

ολονύκτι-ος și **ολονύχτι-ος**, -α, -ο *adj.* acel (aceea) care durează toată noaptea / întreaga noapte

ολονυχτίς *adv.* toată noaptea, întreaga noapte, pe toată durata nopții, în tot timpul nopții

ολόρθ-ος, -η, -ο *adj.* acel (aceea) care stă drept în picioare; drept(-eaptă) // **στεκόταν** -ος *μπροστά στην πόρτα* stătea drept în picioare, în fața ușii

όλος, -η, -ο *adj.* 1. tot / toată, întreg(-eagă) // **σε περίμενα** -η *την νύχτα* te-am așteptat toată noaptea // -η η **Ελλάδα** întreaga Grecia // **απ'η την καρδιά** din toată inima // -ος ο **κόσμος** întreaga lume // -οι **κι** -οι **ήταν δέκα άνθρωποι** erau de toți zece oameni // **είναι καλός** γιά -α este bun la toate // **με -α αυτά** cu toate acestea // -α **κι** -α! asta nu se poate!

ολοστρογγύλ-ος, -η, -ο *adj.* cu totul rotund(-ă) **ολοσχερ-ής**, -ης, -ες *adj.* întreg(-eagă), integral(-ă), total(-ă)

ολόσωμ-ος, -η, -ο *adj.* care acoperă tot corpul // -ο **μαγίο** costum de baie întreg 2. întreg(-eagă) // -ο **άγαλμα** statuie care reprezintă pe cineva în întregime

ολοταχώς *adv.* cu toată viteză; cu mare viteză **ολότελα** *adv.* cu totul, în întregime // **αυτός ο άνδρας είναι πια** - **δικός της** acest bărbat este de-acum cu totul al ei

ολότητα, η *subst.* totalitate, ansamblu **ολοφάνερ-ος**, -η, -ο *adj.* clar(-ă), limpede, evident(-ă), vădit(-ă), *fig.* care sare în ochi // η **αφοσίωση του είναι** -η devotamentul lui este evident // *fig.* **μα, είναι** -ο! dar, sare în ochi!

ολοχρονίς *adv.* în tot anul, în tot cursul anului **ολόχρυς**, -ος, -η, -ο *adj.* din aur masiv

ολόψυχ-ος, -η, -ο I. *adj.* din tot sufletul II. *adv.* (-α) din tot sufletul, din toată inima, în mod sincer // **σου εύχομαι** ~ **να πετύχεις** îți urez din tot sufletul să reușești

ολυμπιάδα, η *subst.* olimpiadă

ολυμπιακ-ός, -ή, -ό I. *adj.* olimpic(-ă) // **οι -οί αγώνες** jocurile olimpice // **το -ό στάδιο** stadionul olimpic

ολυμπιονίκ-ης, ο, η *subst.* campion olimpic **ολύμπι-ος**, -α, -ο *adj.* 1. olimpic(-ă) 2. *fig.* măreț(-eafă), impunător(-oare), maiestuos(-oasă)

ολυμπισμός, ο *subst.* olimpism, spirit olimpic **ολωοδιόλου** *adv.* întrutotul, completamente, cu totul, în întregime // **τον ξέχασα** ~ l-am uitat cu totul

ομάδα, η *subst.* grup, grupare, grupă, echipă // **μιά** - **τουριστών** un grup de turiști // **ποδοσφαιρική** ~ echipă de fotbal // ~ **αίματος** grupă sanguină // **φασιστική** ~ grupare fascistă

ομαδόρχ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* conducător(-oare), șef(-ă) de grup/grupare

ομαδικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. grup, colectiv(-ă), de echipă // -ή **εργασία** muncă colectivă // -ό **δείπνο** cină în grup 2. în masă // -ές **σφαγές** măceluri în masă II. *adv.* (-ά) în grup, cu toții

ομαλότ-ης, -ή, -ό I. *adj.* 1. neted(-ă), plat(-ă), lipsit(-ă) de asperități, plan(-ă) // -ή **επιφάνεια** suprafață netedă // -ό **έδαφος** teren plan (plat) 2. *fig.* normal(-ă), firesc(-ească), obișnuit(-ă), regulat(-ă) // -ός **άνθρωπος** om normal // -ή **συμπεριφορά** purtare firească *gram.* // -ό **ρήμα** verb regulat II. *adv.* (-ά) în mod normal, firesc **ομαλότ-ης**, η *subst.* normalitate, regularitate **όμβρι-ος**, -α, -ο *adj.* de ploaie, pluvial(-ă) // -ο **veró** apă de ploaie

ομελέτα, η *subst.* omletă

ομήγυρη, η *subst.* adunare, reuniune, întrunire, societate

ομηρία, η *subst.* captivitate; prizonierat

ομηρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. homeric(-ă) // -ό **έργο** operă homerică // **τα -ά έπη** epopeile homerice // **το ομηρικό ζήτημα** problema paternității operelor homerice 2. foarte puternic(-ă) // -ό **γέλοιο** râs homeric (râs foarte puternic) // -ός **καβγάς** scandal (mare) de mari proporții

ομηρ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* savant(-ă) care se ocupă cu studiul epopeilor homerice

όμηρ-ος, ο *subst.* ostatic // **οι τρομοκράτες πήραν** -ους terorizării au luat ostatici

όμικρον, το *subst.* omicron, litera o, cea de a cinci-sprezecea literă a alfabetului grecesc

ομιλ-ητής, -ο, -ήτρια, η *subst.* vorbitor, conferențiar, orator

ομιλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* guraliv(-ă), vorbăreț (-eafă)

ομιλία, η *subst.* 1. conferință, discurs, alocuțiune // **μια επιτυχημένη** ~ un discurs reușit 2. vorbire, dicțiune // η ~ **του είναι βραδεία** vorbirea lui este lentă // η ~ **του είναι ελαττωματική** dicțiunea lui este defectuoasă 3. conversație, convorbire, taifas, cozerie // **παίρνω μέρος στην** ~ a lua parte la conversație // **του αρέσει πολύ** η ~ îi place foarte mult taifasul 4. *relig.* omelie, predică bisericească

όμιλος, ο *subst.* 1. grup, adunare, reuniune // **μαζεύτηκε ένας** ~ s-a adunat un grup 2. asociație, club; cenaclu // **ναυτικός** ~ club nautic // **κυνηγετικός** ~ asociație cinegetică

ομίχλη, η *subst.* ceață, negură, păclă

ομιχλώδης, -ης, -ες *adj.* cețos(-oasă), păcios(-oasă), neguros(-oasă) // -ης **καιρός** vreme cețoasă
ομο- *element de compunere denotând:* „identitate”, „ceva în comun”, „ceva împreună”

ομοβροντία, η *subst.* salvă

ομογάλακτος, -η, -ο *adj.* de la aceeași mamă, (d. frate, soră) de lapte

ομογένεια, η *subst.* 1. proveniență / origine comună 2. comunitate grecească într-o anumită țară

ομογενής, -ής, -ες *adj.* 1. de aceeași speță, de aceeași origină, de același fel 2. conațional(-ă) 3. *fig.* omogen(-ă)

ομόγλωσσος, -η, -ο *adj.* care vorbește de aceeași limbă

ομόγνωμος -η, -ο *adj.* care este de aceeași părere
ομόδοξος, -η, -ο *adj.* 1. care are același opinii cu un altul 2. care este de aceeași religie; coreligionar(-ă)

ομοεθνής, -ής, -ές *adj.* de aceeași naționalitate

ομοειδής, -ής, -ές *adj.* de același fel, similar(-ă)

ομόθησκος, -η, -ο *adj.* de aceeași religie, coreligionar(-ă) // **οι έλληνες και οι ρουμάνοι είναι** -οι grecii și românii sunt coreligionari (au aceeași religie)

ομόθυμος, -η, -ο *adj.* unanim(-ă)

ομοϊδεάτης, ο, -ισσα, η *subst.* care are / împărtășește aceleași idei, aceeași ideologie

ομοιο- *element de compunere denotând asemănare sau identitate*

ομοιογενής, -ής, -ές *adj.* omogen(-ă), unitar(-ă)

ομοιοκατάληκτος, -η, -ο *adj.* care rimează

ομοιοκαταληξία, η *subst.* rimă

ομοιομορφία, η *subst.* 1. uniformitate 2. asemănare, similitudine, analogie

ομοιόμορφος, -η, -ο I. *adj.* 1. identic(-ă), la fel 2. asemănător(-oare), analog(-oagă), similar(-ă) II. *adv.* (-α) 1. la fel 2. într-un mod asemănător

ομοιοπαθής, -ής, -ές *adj.* 1. afectat(-ă) de aceeași suferință, același necaz // **είμαστε** -είς suntem frați de suferință 2. care se află în aceeași situație cu altul

ομοιοπαθητική, η *subst.* homeopatie

ομοιοπαθητικός, -ή, -ό *adj.* homeopat(-ă)

όμοιος, -α, -ο I. *adj.* la fel, identic(-ă), aidoma, întocmai // **δύο -α δακτυλίδια** două inele identice // **αυτές οι φωτογραφίες δεν είναι** -ες aceste fotografii nu sunt aidoma // **δεν είδα ποτέ -ο πράγμα** n-am văzut niciodată asemenea lucru II. *adv.* (-α) la fel

ομοιόσταση, η și **ομοιοστασία**, η *subst.* homeostază, homeostazie

ομοιοτέλευτος, -η, -ο *adj.* care rimează

ομοιότητα, η *subst.* similitudine, asemănare // **μεταξύ τους υπάρχει μιά καταπληκτική** ~ între ei există o asemănare uimitoare // **ανάμεσα σ'αυτό τὰ δύο πράγματα** **δέν υπάρχει καμιά** ~ între aceste două lucruri nu există nici o similitudine // η ~ **τους είναι τέλεια** asemănarea lor este perfectă

ομοιώμα, -ματος, το *subst.* efigie

ομοιωματικά, τα *subst. pl.* ghilimele care indică repetiția

ομόκεντρος, -η, -ο *adj.* (d. cercuri) fiz. homocentric(-ă), mat. concentric(-ă)

ομολογητής, ο *subst. relig.* mărturisitor(-oare)

ομολογία, η *subst.* 1. declarație, confidentă // **έκαμε πλήρη** ~ **των εγκλημάτων του** a făcut o declarație completă a crimelor sale 2. mărturisire 3. *econ.* obligațiune // **αγόρασε** -ες του **κράτους** a cumpărat obligațiuni de stat

ομολογιακός, -ή, -ό *adj.* de obligațiuni

ομόλογο, το *subst. econ.* titlu de credit

ομόλογος, -η, -ο *adj.* omolog(-ă), echivalent(-ă), identic(-ă), egal(-ă)

ομολογούμενος *adv.* (după cum) se pare // ~ **είχε δικιο** **να αρνηθεί** se pare că avea dreptate să refuze

ομολογώ, -ησα, -ήθηκα, **ομολογημένος** *v.t.* 1. a mărturisi, a recunoaște // **δεν θέλει να** -ησει **ότι έσφαλε** nu vrea să recunoască că a greșit // **ο κατηγορούμενος τα** -ησε **όλα** acuzatul a mărturisit totul // **ο ένοχος** -ησε **τό εγκλημά** του vinovatul și-a recunoscut crima 2. a mărturisi / a proclama credința religioasă

ομομήτριος, -α, -ο *adj.* născut(-ă) din aceeași mamă

ομόνοια, η *subst.* concordie, bună înțelegere, armonie // η **Πλατεία Ομονοίας** Piața Concordiei (Omonia) din Atena // **έζησαν σε πλήρη** ~ au trăit în deplină armonie

ομοούσιος, -α, -ο *adj.* care are aceeași substanță / aceeași natură cu cineva

ομοπάτριος, -α, -ο *adj.* care are același tată cu altul(a); consanguin(-ă)

ομόρρυθμος, -η, -ο *adj.* similar(-ă) // -η **εταιρεία** societate cu răspundere limitată

ομορφ-αίνω, -υνα I. *v.t.* 1. a înfrumuseța, a împodobi // **τα κοσμήματα** -αίνουν **τη γυναίκα** bijuteriile înfrumusețează o femeie II. *v.i.* a se înfrumuseța, a se face / a deveni frumos(-oasă)

ομορφιά, η *subst.* frumusețe

(ο)μορφον-ιός, ο -α, η *subst. (iron.)* tânăr(-ă) frumos(-oasă)

όμορφος, -η, -ο *adj.* frumos(-oasă), chipeș(-ă), arătos(-oasă) // **αυτή η γυναίκα είναι πολύ** -η această femeie este foarte frumoasă

ομοσπονδία, η *subst.* 1. federație 2. confederație
ομοσπονδιακ-ός, -ή, -ό *adj.* federal(-ă), federa-
 tiv(-ă) // -ή **αστυνομία** poliția federală
ομόσπονδ-ος, -η, -ο *adj.* confederat(-ă), fede-
 ral(-ă)

ομοταξία, η *subst. zool.* ordin // η ~ των σπον-
 δυλωτών ordinul vertebratelor

ομότεχν-ος, -η, -ο *adj.* de aceeași meserie

ομότιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. egal(-ă) în rang 2. ono-
 rific(-ă) // -ος **καθηγητής** profesor onorific

ομόφυλ-ος, -η, -ο *adj.* de aceeași rasă, de același
 gen / neam / sex cu altul

ομοφυλοφιλία, η *subst.* homosexualitate

ομοφυλόφιλ-ος, -ο, -η *subst.* homosexual(-ă)

ομοφωνία, η *subst.* 1. unanimitate // ~ **απόψεων**
 unanimitate de vederi 2. *muz.* unison 3. *lingv.*
 omofonie

ομόφων-ος, -η, -ο I. *adj.* unanim(-ă) II. *adv.* (-α)
 în unanimitate

ομοψυχία, η *subst.* concordie

όμπες, το *subst.* oboi

ομπρέλα, η *subst.* umbrelă

ομφάλι-ος, -α, -ο și **ομφαλικ-ός** -ή -ό *adj.* om-
 bilical(-ă) // ο -ς **λώρος** cordonul ombilical

ομφαλοκήλη, η *subst. med.* hernie ombilicală

ομφαλός, ο *subst.* 1. ombilic, buric 2. *fig.* centru,
 mijloc // ο ~ της Γης buricul pământului

ομφαλοσκοπία, η *subst.* atitudine contemplativă
 ομωνυμία, η *subst.* omonimie

ομώνυμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. omonim // **Λεξικό** -ων
 dicționar de omonime 2. cu același nume // **μη**
 συγγχείς αυτόν τον συγγραφέα με τον -ό του
 nu-l confunda pe acest scriitor cu tizul său 3.
 (d. fracții) cu același numitor

όμως *conj.* dar, însă, numai, și totuși, cu toate
 acestea // ~ **αν έλθη** dar dacă vine // ~ **μην**
εξεχνάς însă nu uita // **και ~ θα σου πω την**
αλήθεια și totuși am să-ți spun adevărul // ~
πρόσεξε μην κάνεις λάθος numai fi atent să
 nu greșești

ον, **όντος**, το *subst.* ființă, creatură; om, individ
 // το **υπέρτατο** ~ ființa supremă // **ελεεινό** ~!
 mizerabilă ființă! // τα **έμψυχα όντα** ființele
 vii

όναγρος, ο *subst. zool.* zebra

ονειδ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **ονειδισμένος** *v.t.* 1. a
 insulta, a jigni, a ofensa 2. a reproșa, a învinui,
 a blama

ονειδισμός, ο *subst.* 1. insultă, jignire, ofensă 2.
 reproș, învinuire, blamare

όνειδος, **ονείδους**, το *subst.* rușine

ονειρεμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. visat(-ă) // το -ο
 σπίτι casa visată 2. *fig.* extrem de frumos, de

vis // -η **ομορφιά** frumusețe de vis (mare fru-
 musețe)

ονειρ-εύομαι, -εύτηκα, (**ονειρεμένος**) *v.d.* (și
fig.) a visa // **κοιμάται καί -ται** doarme și vi-
 sează // -ται **να την παντρευτεί** să se căsăto-
 rească cu ea // -ται **ότι είναι κι όλες διευ-**
μθυντής se și visează director

ονειρικ-ός, -ή, -ό *adj.* oniric(-ă); de vis // -ό
τοπίο peisaj de vis

όνειρο, το *subst.* (și *fig.*) vis; reverie // **είδα ένα**
 ~ am avut un vis // **τρέφει (κάνει) τρελλά -α**
 nutrește iluzii deșarte // **το ~ του είναι να**
φτάσει κοσμοναύτης visul lui este să ajungă
 cosmonaut // **αυτό το σπίτι είναι** ~ casa asta e
 de vis // **είναι μια κοπέλα ~!** este o fată foarte
 frumoasă!

ονειροκρίτης, ο *subst.* 1. ghicitor în vise 2. carte
 de tălmăcire / interpretare a viselor

ονειροπαρμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. visător(-oare) 2.
fig. cu capul în nori

ονειροπόληση, η *subst.* 1. visare, reverie 2. *fig.*
 iluzie, himeră, utopie

ονειροπόλ-ος, -α, -ο *adj.* 1. visător(-oare), med-
 itativ(-ă), contemplativ(-ă), gânditor(-oare) 2.
 vizionar(-ă)

ονειροπολ-ώ, -ησα *v.t.* a plăzmu, a imagina

ονειρόδ-ης, -ης, -ες *adj.* foarte frumos(-oasă),
 ca în vis, de vis

ονείρωξη, η *subst. (med.)* poluție nocturnă

όνο-μα, -ματος, το *subst.* 1. nume // **κύριο ~**
 nume propriu // **κοινό ~** nume (subst.) comun
 // το **οικογενειακό του ~** είναι **Παυλίδης**
 numele lui de familie este Pavlidis // **σήμερα**
γορτάζεις το ~ σου azi îți țipi serbezi ziua nume-
 lui 2. faimă, reputație, renume // **θέλει να**
αποκτήσει μεγάλο ~ vrea să capete / dobân-
 dească faimă // **του βγήκε κακό ~** are repu-
 tație proastă // **έχει καλό ~** are un bun renume
 // **καλύτερα να σου βγει το μάτι παρά το ~**
 bunul renume valorează mai mult ca orice //
στό ~ του Πατρός în numele Tatălui // **στό ~**
του νόμου! în numele legii! // ~ **και πράγμα**
 nu numai cu numele, ci și în realitate // **εξ -ος**
 în numele (cuiva)

ονομ-άζω, -ασα, -άστηκα, **ονομασμένος** *v.t.* 1.
 a da (cuiva) un nume; a boteza // -ασε **τον γιο**
του Γιάννη i-a dat fiului său numele de Ion 2.
 a rosti / a spune numele cuiva, a numi // **ονό-**
μασε μερικούς συγγραφείς numește câțiva
 scriitori (spune numele unor scriitori)

ονομασία, η *subst.* 1. denumire, titlură 2. de-
 semnare, indicare, specificare // ~ **προέλευσης**
 specificarea provenienței

ονομαστική, η *subst. gram.* nominativ (cazul)

ονομαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. onomastic(-ă) // -ή **εορτή** sărbătoarea numelui (ziua onomastică) 2. nominal(-ă) // η -ή **αξία** valoarea nominală // -ός **πίνακας** tabel nominal // -ή **ψηφοφορία** vot nominal // -ός **κατάλογος** listă nominală II. *adv.* (-ώς) pe nume, în mod nominal // **να μου τους πεις** ~ să mi-i spui pe nume
ονομαστ-ός, -ή, -ό *adj.* renumit(-ă), celebru(-ă) // **είναι -η γιά την καλλονή της** este renumită pentru frumusețea ei
ονοματεπώνυμο, το *subst.* nume și prenume
ονοματ-ίζω, -ισα *v.t.* a da nume la ceva / cuiva, a denumi
ονοματικ-ός, -ή, -ό *adj. gram.* nominal(-ă), sub-stantival(-ă)
ονοματοκρατία, η *subst.* nominalism
ονοματολογία, η *subst.* terminologie, (a unui domeniu) nomenclatură
ονοματοποιία, η *subst. gram.* onomatopee
όνος, ο *subst. inv. zool.* măgar, asin
ονοστάσιο, το *subst. inv.* grajd pentru măgari
όντας *conj.* când, atunci când
όντας (*part. v. είμαι*) fiind
οντ-άς, ο, (pl. -άδες) *subst.* cameră, încăpere, odaie
οντογένεση, η *subst.* ontogeneză
οντολογία, η *subst.* ontologie
οντότητα, η *subst.* 1. existență; ipostază 2. personalitate (de obicei importantă, de prestigiu)
οντολάρισ-μα, -ματος, το *subst.* ondulație, coafare (ref. la păr)
όντως *adv.* într-adevăr, cu adevărat, efectiv, realmente
όνυχας, ο *subst.* 1. onix 2. *inv.* unghie (vezi **νύχι**) // *fig.* **εξ απαλών -ων** de la o vârstă foarte fragedă
ονυχοφαγία, η *subst.* obiceiul de a-și roade unghiile
οξαποδώ, ο *subst.* necunoscutul, diavolul, dracul
οξαλικ-ός, -ή, -ό *adj.* oxalic(-ă) // -ό **οξύ** acid oxalic
οξεία, η *subst.* 1. accent ascuțit (la cuvinte) 2. accentul unic marcat în ortografia actuală a limbii grecești
οξειδιο, το *subst. chim.* oxid
οξειδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, οξειδωμένος *v.t.* a oxida
οξειδωση, η *subst.* oxidare
οξιά, η *subst. bot.* fag
οξίζενέ, το *subst. invar. farm.* apă oxigenată
οξικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. acetic(-ă) // -ό **άλας** acetat // -ό **οξύ** acid acetic 2. acid(-ă) 3. de oțet
όξιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. acid(-ă) // -η **βροχή** ploaie acidă // -ο **διάλυση** soluție acidă 2. acru(-ă)
οξυποιία, η *subst.* industria producerii oțetului

οξ-ύ, -έος, το *subst. chim.* acid // **δεζοξυριβονουκλεϊ(νι)κό (το Ντι Εν `Ει)** ~ acid dezoxiribonucleic (ADN) // **θεικό** ~ acid sulfuric // **νιτρικό** ~ acid nitric / azotic // **ανθρακικό** ~ acid carbonic
οξύγαλ-α, -ακτος, το *subst.* lapte bătut
οξυγόνο, το *subst. chim.* oxigen
οξυγονοκόλληση, η *subst.* sudură
οξυγονοκολλητής, ο *subst.* sudor
οξυγονούχ-ος, -ος și -α, ο *adj.* oxigenat(-ă)
οξυγον-ώνομαι, -ώθηκα, οξυγονωμένος *v.r.* a se oxigena
οξυγόνωση, η *subst.* oxigenare
οξυγώνι-ος, -α, -ο *adj.* 1. care formează un unghi ascuțit 2. triunghi ascuțit
οξυδέρκεια, η *subst.* perspicacitate, agerime, istețime, pătrundere
οξυδερκ-ής, -ής, -ές *adj.* perspicace, ager(-ă), isteț(-eață), pătrunzător(-oare)
οξύθυμ-ος, -η, -ο *adj.* irascibil(-ă), iritabil(-ă)
οξύμωρο (σχήμα) *adj. + subst.* oximoron
οξύνοια, η *subst.* agerime, perspicacitate
όξυση, η *subst.* 1. ascuțire 2. acrire 3. tensionare, încordare // ~ **των σχέσεων** înrăutățirea relațiilor
οξ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα, οξύμένος *v. 1.* a ascuți (un obiect) 2. a acri 3. a încorda, a tensiona, *fig.* a înrăutăți
οξύουρος, ο *subst. zool.* oxiiur
οξύρρυγχος, ο *subst. icht.* nisetru
οξ-ύς, -εία, -ύ *adj.* 1. (și *fig.*) ascuțit; tăios // -ύ **βέλος** săgeată ascuțită // *fig.* -εία **γωνία** unghi ascuțit (mai mic de 90°) // -εία **ακοή** auz ascuțit 2. (și *fig.*) acut(-ă), grav(-ă) // -ύ **πρόβλημα** problemă acută // -εία **σκληροειδίτιδα** apendicită acută // -εία **κατάσταση** situație gravă 3. pătrunzător(-oare), perspicace, ager(-ă) // -ύ **βλέμμα** privire pătrunzătoare
οξύτητα, η *subst.* 1. acuitate, ascuțime // **οπτική** ~ acuitate a vederii // ~ **της αιχμής** ascuțime a vârfului // ~ **του ήχου** acuitate a sunetului 2. perspicacitate, agerime, subtilitate // ~ **του πνεύματος** agerime a minții 3. aciditate, acreală
οξύτον-ος, -η, -ο *adj.* cuvânt accentuat pe ultima silabă // η **λέξη „παιδί“** **είναι** -η cuvântul „copil“ este accentuat pe ultima silabă
οξύφων-ος, -η, ο *adj.* de tenor
οπαδ-ός, -ο, -η *subst.* 1. adept(-ă), partizan(-ă), susținător(-oare) // ~ **του βουδισμού** adept al budismului // ~ **των μεταρρυθμίσεων** partizan al reformelor 2. admirator(-oare), fan, suporter // ~ **των Μπίτλς** admirator (fan) al Beatles-ilor // ~ **της ποδοσφαιρικής ομάδας της Ελλάδος** suporter al echipei de fotbal a Greciei
οπάλι(ο), το *subst.* opal

όπερα, η *subst.* 1. operă, compoziție muzicală scrisă pe textul unui libret dramatic // η ~ „Κάρμεν“ opera „Carmen“ 2. clădirea operei

οπερατέρ, ο *subst.* operator

οπερέτα, η *subst.* operetă

οπή, η *subst.* 1. gaură, bortă, groapă 2. cavitare, scobitură

όπιο, το *subst.* opiu

οπιομαν-ής, -ο, -η *subst.* opiomani(-ă), narcotici(-ă)

όπισθεν *adv.* (inv.) înapoi, în spate, în urmă, îndărăt

οπισθενέργεια, η *subst.* retroactivitate, retroacțiune

οπίσθια, τα *subst.* 1. fund, dos, șezut, posterior, *pop.* cur 2. (la cai) crupă

οπίσθι-ος, -α, -ο *adj.* din spate, posterior(-oară), de dinapoi

οπισθογεμ-ής, -ής, -ές *adj.* (d. arme) care se încarcă prin partea posterioară, prin chiulasă

οπισθογράφηση, η *subst.* andosare

οπισθογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **οπισθογραφημένος** *v.t.* a andosa // ~ **μια συναλλαγματική** a andosa (a semna pe dos) o poliță

οπισθοδρόμηση, η *subst.* 1. retrogradare, coborâre în rang / grad 2. dare înapoi, retragere 3. *milit.* mișcare înapoi, recul (la armele de foc) 4. *astron.* retrogradație

οπισθοδρομικ-ός, -ή, -ό *adj.* retrograd(-ă), înapoiat(-ă), mărginit(-ă) // -ή **νοοτροπία** mentalitate retrogradă // -ό **πνεύμα** spirit retrograd (mărginit) // -ός **άνθρωπος** om înapoiat

οπισθοδρομικότητα, η *subst.* înapoiere, mărginire, caracter retrograd

οπισθοδρομ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a da înapoi, a se retrage 2. a retrograda, a coborî în rang / grad 3. *fig.* a nu reuși

οπισθοφύλακας, ο *subst.* 1. persoană care face parte din ariergardă 2. *sport* fundaș

οπισθοφυλακή, η *subst.* ariergardă, eșalonul doi

οπισθοχώρηση, η *subst.* retragere, dare înapoi

οπισθοχωρ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a da înapoi, a se retrage 2. *milit.* a bate în retragere; a se replia, a se retrage din fața dușmanului

οπλαρχηγός, ο *subst.* conducător al unei unități de gherilă / de partizani

οπλή, η *subst.* copită

οπλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **οπλισμένος** *v.t.* 1. a înarma // -ισε **τους αντάρτες** i-a înarmat pe rebeli 2. a arma, a încărca o armă 3. a echipa, a arma o navă // -ισε **τό πλοίο** a echipat nava // **οπλίζομαι** με **υπομονή** a se înarma cu răbdare

οπλισμός, ο *subst.* 1. înarmare 2. armament 3. echipament

οπλιταγωγό, το *subst.* navă care transportă soldați

οπλίτης, ο *subst.* infanterist

όπλ-ο, το *subst.* (și *fig.*) armă // **πυρηνικό** ~ arma nucleară *fig.* // **καταθέτω τα -α** a depune armele, a se declara învins // **κάτω από τα -α** sub arme (înrolat în armată) // **στά -α!** la arme! // **καταφεύγει στα γυναικεία -α** **για να τον κατακτήσει** a recurge la armele feminine ca să-l cucerească

οπλοποιείο, το *subst.* 1. uzină de armament, industrie de armament 2. armurierie

οπλοποιός, ο *subst.* 1. fabricant de arme 2. armurier

οπλοπολυβόλο, το *subst.* pușcă mitralieră

οπλοπωλείο, το *subst.* magazin de arme

οπλοπώλης, ο *subst.* 1. negustor de arme 2. proprietarul unui magazin de arme

οπλοστάσιο, το *subst.* arsenal

οπλοφορία, η *subst.* înarmare // **άδεια -ς** permis de port-armă

οπλοφόρος, ο *subst.* persoană înarmată

οπλοφορώ *v.i.* (d. o persoană) a fi înarmat

οπλοχρησία, η *subst.* uz de armă

όποι-ος, -α, -ο *pron. nedef.* orice, oricare, oricine // -ος **θα έρθει πρώτος** acela care va veni primul // -ος **και να είναι** oricine ar fi // -α **ώρα θέλεις** la orice oră vrei // **δεν είμαι -ος και -ος** nu sunt oricine // -ο **και να είναι το αίτημά σου** oricare ar fi cererea ta

οποι-ος, -α, -ο *pron.* (totdeauna precedat de articol) care // **μην ακούς αυτόν ο -ος** **δεν ξέρει τίποτα** nu-l asculta pe el care nu știe nimic

οποιοσδήποτε, **οποιαδήποτε**, **οποιοδήποτε** *pron. nedefinit* oricine, oricare, oarecare, orice // **οποιοσδήποτε το κάνει** **θα τιμωρηθεί** oricine o va face va fi pedepsit // **οποιαδήποτε** **άλλη** oricare alta // **για** **οποιοδήποτε** **θέμα** despre orice subiect // **ένας** **οποιοσδήποτε** un oarecare

οπορουνισμός, ο *subst.* oportunism

οπορουνιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* oportunist(-ă)

όποτε *adv.* 1. oricând, ori de câte ori // **γράψε μου** ~ **θέλεις** scrie-mi oricând vrei 2. când // ~ **θέλεις τηλεφώνησέ μου** când vrei, dă-mi telefon

οπότε *conj.* la care, în care moment, drept ca. // ~ **εγώ έφυγα** **μόνη** **μου** drept care am plecat singură

οποτεδήποτε *adv.* oricând, în orice clipă // **μπορεί να έρθει** ~ poate veni oricând // **είναι δυνατόν να συμβεί** ~ este posibil să se întâmple în orice clipă

όπου *adv.* oriunde, unde, de unde // ~ **και να είσαι** oriunde ai fi // ~ **κι ~ αν πας** oriunde te-ai duce // **πηγαίνω ~ μου αρέσει** mă duc unde-mi place // **γύρισε απ' ~ ήλθε** s-a întors de unde a venit

οπουδήποτε *adv.* oriunde, în orice loc, pretutindeni // **μπορεί να πάει ~** poate merge oriunde // **αέρας βρίσκεται ~** aer se găsește pretutindeni (în orice loc)

οπτάνθρακας, ο *subst.* cocs

οπτασία, η *subst.* vedenie, halucinație, nălucă // **βλέπει -ες** are vedenii (halucinații)

οπτική, η *subst. fiz.* optică

οπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* optic(-ă), vizual(-ă), care se referă la vedere / văz, la ochi // **-ό νεύρο** nervul optic // **-ό πεδίο** câmp vizual // **-ή απάτη** iluzie optică // **-ή γωνία** punct de vedere

οπτιμισμός, ο *subst.* optimism

οπτιμ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* optimist(-ă)

οπωρικό, το *subst.* fruct, poamă, rod

οπωροπωλείο, το *subst.* prăvălie unde se vând fructe, aprozar

οπωροπώλης, ο *subst.* 1. vânzător de fructe, aprozarist 2. proprietarul magazinului de fructe

οπωροφόρ-ος, -α, -ο *adj.* fructifer(-ă), roditor(-oare) // **-α δένδρα** pomi fructiferi

οπωρώνας, ο *subst.* livadă, pomet

όπως I. *adv.* cum, după cum, așa cum, precum // ~ **σου υποσχέθηκα** așa cum ți-am promis // ~ **σου είπα** după cum ți-am spus // ~ **θέλεις** cum vrei (*fig.*) // ~ **στρώσεις θα κοιμηθείς** cum îți vei așterne așa vei dormi // ~ **και να το πάρεις το πράγμα** oricum ai lua-o // ~ **έχουν τα πράγματα** dată fiind situația // ~ **κι ~** într-un fel sau altul // ~ ~ în grabă

οπωσδήποτε *adv.* în orice caz // **αύριο θα τον δω ~** mâine îl voi întâlni

οραγκοτάγκος, ο *subst.* vezi ουραγκοτάγκος

όρα-μα, -ματος, το *subst.* 1. vedenie, halucinație // **βλέπει -τα** are vedenii 2. arătare, apariție // **το ~ της Παναγίας** apariția Maicii Domnului 3. aspirație

οραματ-ίζομαι, -ίστηκα *v.i.* a aspira la ceva, a nutri planuri mărețe

οραματισμός, ο *subst.* aspirație

οραματ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* 1. vizionar(-ă) 2. vizător(-oare)

όραση, η *subst.* vedere, văz, simțul văzului, facultatea de a vedea, percepție vizuală // **η αίσθηση της -ης** simțul văzului // **χάνει την ~** του își pierde vederea

ορατόριο, το *subst. muz.* oratoriu

ορατ-ός, -ή, -ό *adj.* vizibil(-ă) // **ο -ός κόσμος** lumea vizibilă / universul vizibil // **-ό σημείο** punct vizibil // **-ή έκλειψη** eclipsă vizibilă

ορατότητα, η *subst. meteor.* vizibilitate, gradul de transparență al atmosferei // ~ **μηδέν** vizibilitate zero (gradul de vizibilitate zero)

οργανάκι, το *subst.* flășnetă, caterincă, minavet

οργανικ-ός, -η, -ο *adj.* 1. organic(-ă) // **-ή νόσος** boală organică (*chim.*) // **-ή χημεία** chimia organică 2. organizatoric(-ă) // **-ή θέση** post organizatoric 3. *muz.* instrumental(-ă) // **-ή μουσική** muzică instrumentală

οργανισμός, ο *subst.* 1. organism // **ο ανθρώπινος ~** organismul uman 2. organizație // **ο ~ των Ηνωμένων Εθνών** Organizația Națiunilor Unite 3. *fig.* organ, organism // ~ **της τάξης** organ de ordine // **κρατικός ~** organism statal // **κομματικός ~** organism de partid

οργανίστας, ο *subst.* organist

όργανο, το *subst.* 1. (și *fig.*) organ // **αισθητήριο ~** organ de simț // **το ~ της ακοής** organul auzului // **αυτή η εφημερίδα είναι ~ του δημοκρατικού κόμματος** acest ziar este organ al partidului democrat 2. (și *fig.*) instrument, sculă, unealtă de lucru // **το σφυρί είναι χρήσιμο ~** ciocanul este o unealtă folosită // **αυτή είναι ~ τρομοκρατικής οργάνωσης** ea este unealta unei organizații teroriste 3. agent (de poliție) // ~ **της αστυνομίας** agent de poliție 4. *muz.* instrument muzical // **το βιολί είναι μουσικό ~** vioara este instrument muzical 5. orgă, orgă electronică

οργανόγραμ-μα, -ματος, το *subst.* organigramă

οργανοπαίχτης, ο *subst.* instrumentist, muzician

οργανοποιός, ο *subst.* confecționar de instrumente muzicale

οργαντίνια, η *subst.* organdi, organdină

οργαν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **οργανωμένος** *v.* 1. a organiza, a pregăti // ~ **τον στρατό** a organiza armata // ~ **την διοίκηση** a pregăti conducerea

οργάνωση, η *subst.* 1. organizare, pregătire // **τέλεια ~** organizare perfectă // ~ **αθλητικών αγώνων** organizarea (pregătirea) unor întreceri sportive 2. organizație // **τρομοκρατική ~** organizație teroristă // **εκκλησιαστική ~** organizație bisericească 3. structură, mod de funcționare // **η ~ των πνευμόνων** structura plămânilor // **η ~ του στρατού** modul de funcționare al armatei

οργαν-ωτής, ο, -ώτρια, η *subst.* organizator (-oare)

οργανωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* organizatoric(-ă) // **έχει -ό πνεύμα** are spirit organizatoric

οργασμός, ο *subst.* 1. (la oameni) orgasm 2. (la animale) rut, perioada împerecherii / rutului 3. *fig.* elan, avânt, entuziasm, febră // **οικοδομικός** ~ elan constructiv // **δημιουργικός** ~ febra creației (referitor la arte, literatură)

οργή, η *subst.* furie, mânie // **η ~ του Θεού** mânia lui Dumnezeu // **η ~ του δεν περιγράφεται** furia lui nu se poate descrie *fig.* // **να σε πάρει η ~!** să te ia dracu! *fig.* // **δίνω τόπο στην ~** a ceda, a face concesii

οργιά, η *subst. marin.* măsură de lungime, braț = 1,83 m

οργ-ιάζω, -ιάσα *v.i.* 1. a face orgii, a se deda desfrâului, a se destrăbăla 2. (*fig.*) a se dezlanțui, a fi în activitate intensă, a atinge apogeul, a fi în toi, a fi în cantitate exagerată, a face ravagii // **οι τιμές -ιάζουν** prețurile fac ravagii (sunt exagerate)

οργιαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. orgiac(-ă), orgias-tic(-ă) 2. *fig.* demential(-ă), nebunesc(-ească) // **-ες τιμές** prețurile dementiale

οργ-ίζομαι, -ίστηκα, **οργισμένος** *v.r.* a se înfuria, a se mânia // **-ίζεται πολύ εύκολα** se înfurie foarte ușor // **είναι -ισμένοι εξ αιτίας μου** sunt furioși din pricina mea

οργιλ-ός, -η, -ο *adj.* 1. mâniat(-ă), înfuriat(-ă), enervat(-ă) 2. iritabil(-ă), irascibil(-ă), iute la mânie, arțăgos(-oasă) // **~ χαρακτήρας** caracter irascibil

όργιο, το *subst.* 1. orgie, dezmăț, desfrâu, bacanală 2. desăntare, desfrânare, destrăbălare 3. *fig.* exces, supraabundență // **~ χρωμάτων** orgie de culori (supraabundență de culori)

οργιώδ-ης, -ος, -ες *adj.* 1. orgiastic(-ă) 2. *fig.* extraordinar(-ă)

όργω-μα, -ματος, το *subst.* arat

οργ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **οργωμένος** *v.t.* 1. a ara // **~ το χωράφι** a ara ogorul 2. *fig.* a străbate în lung și-n lat, a merge peste tot, a cutreiera, a cutreiera // **-ωσε όλη την Ευρώπη** a străbătut Europa în lung și-n lat

ορδή, η *subst.* hoardă, ceată // **~ επιδρομούν** hoardă de năvălitori

ορέγομαι, **ορέχτηκα** *v.t.* 1. a dori foarte tare, a râvni 2. a pofți (referitor la alimente)

ορειβασία, η *subst.* alpinism

ορειβάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* alpinist(-ă)

ορειβατικ-ός, -ή, -ό *adj.* de alpinism // **-ος σύλλογος** club de alpinism

ορειν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de munte, montan(-ă) // **-ό χωριό** sat de munte (situat pe munte) 2. muntos(-oasă) // **-η χώρα** țară muntoasă 3. de la munte; muntenesc(-ească)

ορειχάλκιν-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) din bronz

ορείχαλκος, ο *subst.* bronz

ορεκτικό, το *subst.* aperitiv

ορεκτικ-ός, -ή, -ό și **ορεχτικός** *adj.* (și *fig.*) apetisant(-ă), ispititor(-oare)

ορεξάτ-ος, -η, -ο *adj.* bine-dispus(-ă), plin de voie-bună

όρεξη, η *subst.* 1. poftă (de mâncare) // **έχω ~** a avea poftă de mâncare // **καλή ~!** poftă bună! // **έφαγα με ~** am mâncat cu poftă 2. *fig.* poftă, dorință // **νικά τις -εις του** își învinge poftele // **αν έχεις ~** να με ακούσεις dacă ești dispus (ai dispoziție) să mă ascuți 3. chef, dispoziție // **δεν έχω ~ για τίποτε** n-am chef de nimic

ορεσίβι-ος, -α, -ο *adj.* muntean(-eancă)

ορθά *adv.* corect, just, drept // **~ κοφτά** brusc și fără ocolișuri

ορθάνοιχτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. larg deschis(-ă) // **η πόρτα είναι -η** ușa este larg deschisă // **με -α μάτια** cu ochii larg deschiși 2. căscat(-ă) // **έμεινε με το στόμα -ο** a rămas cu gura căscată

όρθι-ος -α -ο *I. adj.* 1. drept(-ă), vertical(-ă) // **βάλε τον στύλο -ο** pune stâlpul în poziție verticală 2. care stă în picioare // **στάσου -ος** stai în picioare *II. adv.* (-α) 1. drept 2. în picioare

ορθό, το *subst.* 1. ceea ce este just, drept, corect // **πράττει πάντοτε το ~** face totdeauna ceea ce este corect 2. *anat.* rect

ορθογραφικ-ός, -η, -ο *part. ca adj.* scris(-ă) fără greșeli de ortografie

ορθογραφία, η *subst.* 1. ortografie 2. dictare **ορθογραφικ-ός**, -ή, -ό *adj.* ortografic(-ă), de ortografie // **-ό λάθος** greșeală ortografică

ορθογράφος, ο, η *subst.* persoană care scrie corect din punct de vedere ortografic

ορθογώνι-ος, -α, -ο *adj.* cu unghiuri drepte

ορθοδοντική, η *subst. med.* ortodonție stomatologică

ορθοδοξία, η *subst.* ortodoxie, religia ortodoxă **ορθόδοξ-ος**, -η, -ο *I. adj.* ortodox(-ă), de religie ortodoxă // **η -η εκκλησία** biserica ortodoxă // **-ος ιερέας** preot ortodox // **-ο δόγμα** dogma ortodoxă *II. adv.* (-α) ca ortodocșii; în mod ortodox

ορθοκολιτιδα, η *subst. med.* rectocolită

ορθολογικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* rațional(-ă) *II. adv.* (-α)

ορθολογισμός, ο *subst.* 1. filoz. raționalism 2. însușirea de a gândi cineva rațional

ορθολογ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* raționalist(-ă)

ορθοπεδική, η *subst.* ortopedie

ορθοπεδικ-ός, -ή, -ό *adj.* ortopedic(-ă)

ορθοπεδικ-ός, -ο, -η *subst.* ortoped(-ă)

ορθοποδ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a se pune pe picioare, a se ridica în picioare 2. *fig.* a-și reveni după o situație dificilă, a prospera, a reuși

ορθ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. drept(-ă), în picioare // **μή στεκέσαι** -ός nu sta în picioare 2. *mat. (d. un unghi)* drept(-eaptă) // **-ή γωνία** unghi drept 3. *fig.* just(-ă), drept(-eaptă), corect(-ă), adevărat(-ă), rațional(-ă) // **-ή κρίση** judecată dreaptă // **-ή σκέψη** gândire justă (rațională)

ορθοσκόπιο, το *subst.* rectoscop

ορθοστασία, η *subst.* stat în picioare // **η ~ με κουράζει πάρα πολύ** statul în picioare mă obosește foarte mult

ορθοστάτης, ο *subst. arhit.* pilastru

ορθότητα, η *subst.* justețe, dreptate, corectitudine, echitate, spirit de dreptate, judecată dreaptă, rectitudine // **~ κρίσεως** judecată dreaptă

ορθοφωνία, η *subst.* 1. pronunție corectă 2. logopedie

όρθρος, ο *subst.* 1. zori de zi, revărsat de zori 2. *relig.* slujbă care se ține în zori, utrenie

ορθώνω, -ωσα, -ώθηκα, ορθωμένος *v. t.* 1. a ridica, a înălța // **-ωσε τη σημαία** a înălțat steagul 2. a redresa, a așeza (din nou) ceva în picioare / în poziție verticală // **-ωσε τό δοκάρι** a așezat bârna în picioare *fig.* // **ορθώνονται οι τριχές της κεφαλής μου** mi se ridică părul de pe cap 3. *tehn.* a verticaliza

οριακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. limitativ(-ă); delimitativ(-ă) 2. de graniță // **-η γραμμή** linie de graniță

ορίζοντ-ας, ο *subst. (și fig.)* orizont // **κάτι φαίνεται στον -α** se vede ceva la orizont // **έχει ευρή πνευματικό -α** are un orizont cultural vast

ορίζοντ-ιος, -ια, -ιο *adj.* orizontal(-ă)

ορίζοντ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, οριζοντιωμένος *v. t.* a așeza în poziție orizontală, a aduce la orizontală; *(tehn.)* a orizontaliza / a nivela

ορίζοντίωση, η *subst.* așezare în poziție / aducere la orizontală, orizontalizare

ορίζουσα, η *subst. mat.* determinant

ορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ορισμένος *v. t.* 1. a fixa, a stabili // **~ τις τιμές** a fixa prețurile // **-ισε τον τόπο της συναντήσεως** a stabilit locul întâlnirii 2. a determina // **~ την έννοια** της λέξης a determina (a defini) sensul cuvântului 3. a defini, a da o definiție 4. a desemna // **-ισε τον διάδοχό του** și-a numit succesorul 5. a domina, a stăpâni, a comanda, a dirija // **αυτή η γυναίκα -ίζει τον άνδρα** της această femeie își dirijează soțul // **-ίζει όλη την χώρα** domină (stăpânește) întreaga țară 6. a porunci, a da ordine // **όπως -ίζετε!** cum porunciți! 7. *lit. inv.* a place // **όπως -ίζει ο κύριος (η κυρία)** cum îi place domnului (doamnei) // **καλώς -ισες!**

bine ai venit! // **ορίστε;** 1. poftim? cum? 2. asta ne mai trebuia! / ia te uită!

όριο, το *subst.* 1. hotar, graniță, frontieră // **τα -α της χώρας** hotarele țării 2. limită, margine // **το ανώτατο** ~ limita superioară // **τα -α του νόμου** limitele legii *fig.* // **η φιλοδοξία του δεν έχει** ~ ambiția lui nu are margini / limite *fig.* // **αυτό ξεπερνά τα -α** aceasta depășește limitele // **όριο ηλικίας** limită de vârstă, *mat.* limită (valoare fixă către care tind valorile unei mărimi variabile)

οριοθέτηση, η *subst.* delimitare

οριοθετ-ώ, οριοθετημένος *v. t.* 1. a delimita 2. a fixa frontierele, granițele

ορισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. anumit(-ă) // **-η ηλικία** o anumită vârstă 2. hotărât(-ă), convenit(-ă), stabilit(-ă) // **-η ώρα** ora convenit(-ă) / stabilită

ορισμός, ο *subst.* 1. definiție // **ο ~ της ευτυχίας** definiția fericirii 2. ordin, poruncă, dispoziție // **στοις -ούς σας!** la ordinele dumneavoastră! // **οι -οί του νόμου** dispozițiile legii 3. plăcere, plac // **αν είναι ~ σας** dacă este pe placul dvs. (dacă vă place)

οριστική, η *subst. gram.* indicativ (modul)

οριστικοποίηση, η *subst.* definitivare

οριστικοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, οριστικοποιημένος *v. t.* a definitivare

οριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. definitiv(-ă), irevocabil(-ă) // **-ός διορισμός** numire definitivă // **-ή απάντηση** răspuns decisiv 2. *gram.* // **-ό άρθρο** articol hotărât

ορκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ορκισμένος *I. v. t.* a obliga / a sili pe cineva să jure (să semneze un angajament / contract de angajare) // **εγώ τον -ισα όταν πρωτοδιορίστηκε** eu l-am pus să semneze contractul de angajare când a fost numit / a primit serviciu *II. -ίζομαι* *v. d.* a jura, a depune jurământ // **~ ιζεται ότι λέει την αλήθεια** se jură că spune adevărul // **~ ως πρωθυπουργός** a depune jurământul ca prim-ministru

όρκ-ος, ο *subst.* 1. jurământ // **δίνω -ο** a depune jurământ // **σέβομαι τον -ο μου** a-și respecta jurământul // **ψευδής ~** jurământ fals (strâmb), sperjur

ορκωμοσία, η *subst.* 1. depunere de jurământ 2. *jur.* investitură

ορκωτ-ός, -ή, -ό *adj.* care a depus jurământ în fața guvernului / tribunalului etc. — pentru în-deplinirea unei anumite funcții / demnități, jurat(-ă) // *jur.* **-ό δικαστήριο** curtea cu juri (tribunal cu jurați)

ορμέφυτο, το *subst.* 1. instinct 2. tendința cuiva de a acționa conform instinctului
ορμέφυτο-ος, -η, -ο *adj.* instinctiv(-ă)
ορμή, η *subst.* 1. elan, avânt // με ~ cu elan / avânt; în forță 2. putere mare, furie, vehemență, impetuoșitate // η ~ του ρεύματος puterea curentului // η ~ των παθών furia pasiunilor 3. pornire, instinct // γενετήσια ~ instinct de reproducere // έμφυτος ~ instinct înăscut
ορμη-εύω, -εψα *v. t.* a sfătui, a îndruma, a povățui
ορμητήριο, το *subst.* 1. punct de plecare / pornire 2. *milit.* bază de operațiuni; *fig.* cuib de răufăcători
ορμητικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. plin(-ă) de elan / avânt, avântat 2. năvalnic(-ă), violent(-ă) // -ό πάθος pasiune violentă *II. adv.* (-ά) 1. cu elan, cu avânt 2. (în mod) violent, cu furie
ορμητικότητα, η *subst.* fel de a fi năvalnic(-ă), violentă, forță, putere // ~ ποταμού / ανέμου forța râului / vântului
ορμόνη, η *subst.* hormon
ορμονικ-ός, -ή, -ό *adj.* hormonal(-ă)
όρμος, ο *subst.* golf mic în care se poate ancora
ορμ-ώ și **ορμ-άω, -ησα** și **-ηξα** *I. v.i.* 1. a se avânta spre 2. a se precipita spre *II. v.t.* a lua cu asalt, a asalta
ορμώμαι *v.d.* 1. a porni de la // από αυτή την αρχή pornesc de la acest principiu 2. a fi mânat de 3. a fi originar, a proveni // ορμάται από την Αθήνα este originar din Atena
όρνεο, το *subst.* 1. pasăre de pradă 2. *fig.* nătărău, ignorant
όρνιθα, η *subst.* *inv.* găină
ορνιθολογία, η *subst.* ornitologie
ορνιθολόγ-ος, -ο, -η *subst.* ornitolog(-ă)
ορνιθόρρυγχος, ο *subst.* *zool.* ornitorinc
ορνιθοσκαλίσματα, τα *subst. pl.* mângălituri, scris neciteț
ορνιθοτροφείο, το *subst.* crescătorie de păsări
ορνιθοτροφία, η *subst.* creșterea păsărilor de curte
ορνιθοτρόφος, ο *subst.* crescător de păsări
ορνιθόνας, ο *subst.* coteț de păsări
ορντέβρ, το *subst.* aperitiv, gustare, hors d'œuvre
ορντινάντσα, η *subst.* ordonanță
οροθεσία, η *subst.* delimitare, fixare a limitelor
οροθέτηση, η *subst.* 1. delimitare, demarcare 2. delimitarea frontierelor
οροθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, οροθετημένος *v. t.* 1. a delimita, a demarca 2. a fixa / a stabili frontierele
ορολογία, η *subst.* terminologie (în știință, arte, tehnică etc.)

οροπέδιο, το *subst.* platou, podiș
όρ-ος, -ους, το *subst.* *inv.* munte // τό Άγιον ~ Sfântul Munte, Muntele Athos // *anat.* το ~ της Αφροδίτης muntele Lui Venus
όρ-ος, ο *subst.* 1. clauză, dispoziție 2. termen // -οι συμβολαίου termenii contractului // οι -οι της αναλογίας termenii raportului // τεχνικός ~ termen tehnic; *pl.* οι -οι (și cu sensul) circumstanțe, împrejurări, situație
ορός, ο *subst.* 1. ser (fiziologic) 2. zer
οροσειρά, η *subst.* lanț muntos, șir de munți
ορόσημο, το *subst.* bornă
οροφή, η *subst.* 1. acoperiș 2. plafon, tavan
όροφος, ο *subst.* etaj
ορτανσία, η *subst.* hortensie
όρτσα *subst.* (*marin. excl.*) în direcția vântului
ορτα-άρω, -ησα *v. (marin.)* a face o voltă, a cămăi în direcția vântului
ορτύκι, το *subst.* *zool.* prepeliță
όρυγ-μα, -ματος, το *subst.* săpătură, cavitate, groapă, șanț, tranșee
ορυζώνας, ο *subst.* orezărie
ορυκτέλαιο, το *subst.* ulei mineral
ορυκτό, το *subst.* minereu
ορυκτολογία, η *subst.* mineralogie
ορυκτολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* mineralogic(-ă)
ορυκτ-ός, -ή, -ό *adj.* mineral(-ă) // -ό αλάτι sare minerală // -ός κρύσταλλος cristal de stâncă
ορυμαγδός, ο *subst.* zgomot mare, vacarm, gălăgie, larmă, tâmbălău, zarvă
ορυχείο, το *subst.* mină
ορφάνε-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a rămâne orfan
ορφαν-εύω, -εψα, ορφανεμένος *v.i.* 1. a rămâne orfan 2. *fig.* a rămâne fără protecție, a fi lipsit de cineva / ceva de preț
ορφάνια, η *subst.* starea / situația de orfan
ορφαν-ός, -ή, -ό *adj.* orfan(-ă)
ορφανοτροφείο, το *subst.* orfelinat
ορφικ-ός, -η, -ο *I. adj.* orfic(-ă) *II. ca subst.* adept al orfismului
ορφισμός, ο *subst.* orfism
όρχ-ις, -εως, -ο (*pl.* όρχεις) *subst. anat.* testicul
όρχηση, η *subst.* dans, mișcare de dans
ορχήστρα, η *subst.* 1. orchestră // συμφωνική ~ orchestra simfonică 2. fosa de orchestră
ορχηστρικ-ός, -ή, -ό *adj.* muz. orchestral(-ă)
ορχιδέα, η *subst.* orhidee
ορχίτιδα, η *subst. med.* orhită
οσιομάρτυρ-ος, -ο, -η *subst.* sfânt(-ă), martir(-ă)
όσι-ος, -α, -ο *adj.* sfânt(-ă), sacru(-ă) // *fig.* δεν έχει ουτε ιερό ουτε -ο nu are nimic sfânt (este lipsit de scrupule) // *fig.* κάνει την -α Μαρία face pe sfânta Maria / pe mironosița

όσιος, ο, οσία, η *subst.* sfânt(-ă)

οσμή, η *subst.* miros // αυτό το κρέας έχει δυσάρεστη ~ această carne are un miros neplăcut // ευχάριστες -ές mirosuri plăcute

οσμι-ίζομαι, -ίστηκα *v. d.* 1. a simți un miros 2. a mirosi ceva

όσμιο, το *subst.* chim. osmiu

όσο *adv.* 1. (sens comparativ) decât, ca // εἶναι καλός ~ κανείς άλλος este mai bun decât oricine altcineva // τίποτε δεν με λύπησε ~ αυτή η είδηση nimic nu m-a întristat atât de mult ca această vorbă 2. oricât, cu cât, cât // ~ και αν προσπαθήσεις oricât te-ai strădui // ~ τον ακούω, τόσο πιο πολύ νευριάζω cu cât îl ascult, cu atât mai mult mă enervez // ~ πιο πολύ νερό cât mai multă apă 3. (sens temporal) atâtă timp, atât cât, cât timp // ~ ζω atât cât trăiesc 4. (sens temporal) până când // θα περιμένω ~ να έρθεις voi aștepta până când vei veni 5. *fig.* ~ να'ναι orișicum, totuși; *fig.* ~ για în ceea ce privește / în privința ~ αφορά cât privește, în privința

όσ-ος, -η, -ο *pron.* 1. cât(-ă), cel cea; ce // όλοι -οι είμαστε toți câți suntem // η απόσταση είναι -η λέγεται distanța este cea care se spune // δεν έκανε τίποτε από -α του είπα n-a făcut nimic din ce i-am spus 2. oricât(-ă) // -α πλούτη κι'αν έχεις oricâtă avuție ai avea 3. orice // -α κι'αν του πεις orice i-ai spune 4. tot atât / la fel de mare // το οικόπεδό του είναι ~ το δικό μου terenul lui de construcție este tot atât / la fel de mare ca al meu; *fig.* όσο - όσο și όσα - όσα la orice sumă, la orice / cu orice preț

οσοοδήποτε, οσηδήποτε, οσοοδήποτε *pron.* oricât, oricât de // οσοοδήποτε κι'αν είναι oricâți ar fi // οσοοδήποτε κι'αν είναι το θάρρος oricât i-ar fi curajul // οσηδήποτε ομορφιά κι'αν έχει oricâtă frumusețe ar avea

όσπριο, το *subst.* nume generic dat legumelor de tipul fasolei, linteii etc.

οστεΐνη, η *subst.* oseină

οστεΐν-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) din os; de os

οστεοθήκη, η *subst.* sac pentru oasele unui mort

οστεόκολλα, η *subst.* clei de oase

οστεολογία, η *subst.* osteologie

οστεοπόρωση, η *subst.* (med.) osteoporoză

οστεοφυλάκιο, το *subst.* 1. osuar 2. morman / grămadă de oseminte

οσεώδ-ης, -ης, -ες *adj.* osos(-oasă)

οστέω-μα, -ματος, το *subst.* med. osteom

όστια, η *subst.* (relig.) ostie, azimă

οστό, το *subst.* os // τα -ά της κεφαλής oasele capului // κάταγμα των -ών fractură de oase // τα -ά των νεκρών osemintele morților

οστρακιά, η *subst.* med. scarlatină

οστρακισμός, ο *subst.* ostracism, ostracizare

όστρακο, το *subst.* 1. scoică, cochilie 2. găoace de melc 3. carapace // ~ χελώνας carapace de broască țestoasă 4. *arheol.* ciob dintr-un vas antic

οστρακόδερμα, τα *subst.* zool. crustacee

όστρια, η *subst.* vânt de sud

οσφρ-αίνομαι, -άνθηκα *v. d.* 1. a mirosi, a simți un miros 2. a adulmecă, a mușina 3. *fig.* a presimți, a intui

όσφρηση, η *subst.* miros, simțul mirosului / simțul olfactiv (la om)

οσφυαλγία, η *subst.* durere de mijloc / de șale, durere lombară; (med.) lumbago

οσφυϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* lombar(-ă)

όταν *conj.* când, dacă, de îndată ce, atunci când // ~ είσαι νέος când ești tânăr // ~ συμβεί κάτι dacă se va întâmpla ceva // ~ φύγεις θα διαβάσω de îndată ce vei pleca voi citi

ότι *conj.* că // νομίζετε ~ είναι πλούσιος; credeți că este bogat? // τον κατηγορούν ~ έκλεψε τα χρήματα este acuzat că a furat banii

ο, τι *pron. indef.* tot ceea ce, tot ce, ceea ce, orice, oricare // ο, τι θέλετε! tot ceea ce doriți! // λέγει ~ του καταβεί spune tot ce-i trece prin minte // ~ πολύτιμο έχει ceea ce are mai de preț // ~ καί να κάμει orice ar face // ~ και αν είναι η αιτία oricare ar fi cauza

οτιδήποτε *pron. indef.* orice // ~ μου ζητήσεις orice mi-ai cere

οτομοτρίς, η *subst.* (tren) automotor

οτοστόπ, το *subst.* autostop

ουγγαρέζικ-ος, -η, -ο și ουγγρικ-ός, -ή, -ό *adj.* ungar(-ă), unguresc(-ească)

ουγγρος, ο, ουγγαρέζα, η *subst.* ungur(-oaică)

ούγια, η *subst.* bordură

ουγκιά, η *subst.* metrol. uncie (28,3 grame)

ουδέ *adv.* nici măcar, nici // δεν θέλει ~ να τον δει nu vrea nici măcar să-l vadă // ~ μια λέξη nici un cuvânt // ~ ένας nici unul

ουδέποτε *adv.* înv. niciodată, nicicând, în vecii vecilor // ~ δεν θα πάω nu mă voi duce nicicând

ουδετερόνι-ο, το *subst.* fiz. neutron // βόμβα -ου bombă cu neutroni

ουδέτερο-ος, -η, -ο *adj.* 1. neutru(-ă) // η Ελβετία είναι -η χώρα Elveția este o țară neutră // gram. gen neutru // η λέξη είναι -ου γένους cuvântul este de gen neutru 2. chim. care nu are nici caracter acid, nici caracter bazic 3. fiz. care nu are sarcină electrică 4. *fig.* șters(-earsă) // -η προσωπικότητα personalitate ștearsă

ουδετερότητα, η *subst.* neutralitate

ουδετερόφιλος, -ο, -η *subst.* persoană care susține neparticiparea la război / conflict; care este pentru neutralitate

ουζάδικο, το și **ουζερί, η** *subst.* local unde se servește mai ales úzo (mastică)

ούζο, το *subst.* úzo, băutură spirtoasă grecească asemănătoare cu mastică

ουίσκι, το *subst.* whisky

ουκρανικ-ός, -ή, -ό *adj.* ucrainean(-ă)

ουκρανός, ο, ουκρανή, η *subst.* ucrainean(-eană)

ουλαμός, ο *subst. inv.* 1. (*ist. milit.*) detașament de cavalerie 2. detașament de blindate 3. (*marin. milit.*) formație din trei nave militare așezate în forma vârfului unei săgeți

ουλή, η *subst.* cicatrice, urmă / semn rămas după o tăietură / o rană, după vindecare

ουλίτιδα, η *subst. med.* gingivită

ούλο, το *subst.* gingie

ουμανισμός, ο *subst.* umanism

ουμαν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* umanist(-ă)

ούρα, τα *subst.* urină // **ανάλυση των -ων** analiza urinei

ουρά, η *subst.* coadă // **η ~ του σκύλου** coada câinelui // **η ~ του παγωνιού** coada păunului // **η ~ του αεροσκάφους** coada avionului // **η ~ του χαρταετού** coada zmeului (de hârtie) // **η ~ του κομήτη** coada cometei // **η ~ του φράγκου** coada fracului // **η ~ του φουστανιού** trenă // **ψέματα με ~** minciuni gogonate // **έχει χρήματα με ~** are bani cu ghioțura // **χώνει παντού την ~** του își vâra coada peste tot // **fig. περιμένω στην ~** a sta la coadă (a aștepta)

ουραγκοτάγκος, ο *subst. zool.* urangutan

ουραγός, ο *subst.* 1. *milit.* militarul care conduce ariergarda unei armate 2. *fig.* ultimul dintr-un șir / rând de oameni

ουραϊά, η *subst. med.* uremie

ουραι-ός, -α, -ο *adj.* caudal(-ă), din regiunea cozii; de la coadă // **-ο πτερύγιο** aripioară co-dală, coadă (la pești)

ουραίο, το *subst.* chiulasă, culată (la armele de foc)

ουράνια, τα *subst. pl.* cerurile (în sens religios) // **fig. πετάει στὰ ~** zboară în ceruri, cu sensul: plutește de fericire

ουρανικ-ός, -ή, -ό *adj. (lingv.)* palatal(-ă)

ουράνιο, το *subst.* uraniu

ουράνιος, -α, -ο *adj.* 1. ceresc, celestial // **-ος θόλος** bolta cerească // **οι Πλανήτες είναι -α σώματα** planetele sunt corpuri cerești // **ο -ος Πατέρας** Tatăl ceresc / Dumnezeu // **-α μουσική** muzică celestială 2. *fig.* divin(-ă), superb(-ă), minunat(-ă) // **-α ομορφιά** frumusețe divină

ουράνιο τόξο, το *adj. + subst.* curcubeu

ουρανίσκος, ο *subst.* cerul gurii, palatul bucal (al gurii)

ουρανοκατέβατ-ος, -η, -ο *adj.* nesperat(-ă), neașteptat(-ă) // **-η ευκαιρία** ocazie nesperată

ουρανομήκ-ης, -ης, -α *adj.* imens(-ă), gigantic(-ă), foarte puternic(-ă) // **-εις φλόγες** flăcări imense // **-εις ζητωκραυγές** urale foarte puternice

ουρανοξύστης, ο *subst.* zgârie-nori

ουρανός, ο *subst.* 1. cer, bolta cerească // **ο ~ με τ'άστρα** cerul cu stelele // **του φάνηκε (είδε) τον ~** ο σφονδυλί a văzut stele verzi // **βρίσκεται στον έβδομο -ό** se află în al șaptelea cer // **Πάτερ ημών ο εν τοις ουρανοίς** Tatăl nostru carele ești în ceruri 2. baldachin

ουρανόσταλτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. trimis(-ă) de cer 2. nesperat(-ă), binefăcător(-oare), providențial(-ă) // **μιά -η βοήθεια** un ajutor providențial

ουρήθρα, η *subst. med.* uretră, canal urinar

ούρηση, η *subst.* urinare, *med.* micțiune

ουρητήρας, ο *subst.* ureter

ουρητήριο, το *subst.* vespasiană, pisoar

ουρί, το *subst.* hurie

ουρία, η *subst. chim.* uree

ουρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. urinar(-ă) 2. care există în urină, uric(-ă) // **-ό οξύ acid uric**

ούρι-ος, -ια, -ιο *adj. marin. (d. vânt)* de pupă, prielnic // **-ος άνεμος** vânt de pupă / prielnic

ουρλ-ιάζω, -ιαξα *v.i.* a urla, a zbiera, a răcni, a scoate țipete sălbătice, a țipa

ουρλιαχτό, το *subst.* urlat, răcnet, zbieț, țipăt

ουροδοχείο, το *subst.* oală de noapte

ουροδόχος κύστη, η *adj. + subst. anat.* vezica urinară

ουρολιθίαση, η *subst. med.* urolitiază

ουρόλιθος, ο *subst. med.* calcul renal

ουρολογία, η *subst.* urologie

ουρολόχ-ος, -ο, -η *subst.* urolog(-ă)

ουρολοϊμώξη, η *subst. med.* infecție urinară

ουροποιητικ-ός, -ή, -ό *adj.* urinar(-ă)

ουρουγουανός, ο *subst.* uruguyan

ουρουγουανή, η *subst.* uruguyană

ουρ-ώ, -ησα *v.i.* a urina

ουσάρος, ο *subst.* husar, cavalerist (în trecut)

ουσία, η *subst.* 1. substanță, materie // **οργανικές -ες** substanțe organice // **φυτική ~** materie vegetală 2. esență, esențialul // **η ~ του κόσμου** esența universului // **η ~ των πραγμάτων** esența lucrurilor // **αυτή είναι η ~** aceasta este esențialul 3. fond, miez // **η ~ του ζητήματος** fondul chestiunii // **η ~ του προβλήματος** miezul problemei // **fig. κατ' -v** în fond // **jurid. δικάζω επί της -ς** a statua asupra fondului

4. gust, savoare // **το φαγητό δεν έχει** ~ mân-carea nu are gust
ουσιαστικό, το *subst. gram. substantiv*
ουσιαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. esențial(-ă), principal(-ă), important(-ă) 2. substanțial(-ă) 3. de fond, de bază 4. real(-ă), adevărat(-ă) II. *adv.* (-ă) 1. în mod esențial 2. în mod substanțial 3. în fond 4. cu adevărat
ουσιώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. esențial(-ă), principal(-ă) // **αυτό είναι το -ες θέμα** aceasta este chestiunea esențială 2. substanțial(-ă) // **-ες δάνειο** împrumut substanțial 3. real(-ă) // **-ης βοήθεια** ajutor real
ούτε *conj.* 1. nici // **~ το ένα ~ το άλλο** nici una nici alta 2. nici măcar, nici că // **-οι σκύλοι δεν τρώνε αυτό το φαγητό** nici măcar câinii nu mănâncă mâncarea asta // **~ που τον νοιάζει** nici că-i pasă // **~ που θυμάται** nici măcar nu-și amintește
ούτι, το *subst.* instrument muzical popular asemănător cu lăuta
ουτοπία, η *subst.* utopie
ουτοπικ-ός, -ή, -ό *adj.* utopic(-ă), irealizabil(-ă) // **-ά σχέδια** planuri utopice (irealizabile)
ουτοπ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* utopist(-ă)
ουφ! *interj.* ufi! (exprimă ciudă, regret, necaz, plictiseală, dezgust)
οφειλέτης, ο *subst.* dator, debitor, datornic // **είναι ο ~ μου** este debitorul meu
οφειλή, η *subst.* datorie de bani // **πληρώνει την ~ του** își plătește datoria
οφείλω, οφειλόμενος v.i. 1. a datora, a fi dator // **οφείλει χίλιες δραχμές** datorează o mie de drahme 2. *fig.* a avea datoria, a datora, a avea obligația morală, a fi obligat // **οφείλουμε να βοηθάμε τους γονείς μας** avem datoria de a ajuta părinții // **σας οφείλει** synergia για την στάση του vă datorează scuze pentru atitudinea lui // **το οφειλόμενο σέβας** respectul cuvenit
οφέλος, οφέλους, το *subst.* profit, beneficiu, folos, câștig // **απ' αυτήν την πώληση έχω ~ δέκα χιλιάδες** în urma acestei vânzări am un câștig de zece mii // **είναι πρὸς ~ σου να συμφωνήσεις** este în folosul tău să fii de acord // **η παράσταση γίνεται για το ~ ενός ηθοποιού** reprezentația are loc în beneficiul unui actor // **δεν βλέπω το ~!** nu văd interesul! // *fig. inv.* τι το ~; la ce bun?
οφθαλμαπάτη, η *subst.* miraj, iluzie optică
οφθαλμιατρείο, το *subst.* 1. clinică oftalmologică / pentru boli ale ochilor 2. cabinetul unui oculist, oftalmolog
οφθαλμίατρ-ος, -ο, -η *subst.* oftalmolog(-ă)

οφθαλμικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* oftalmic(-ă), ocular(-ă), al ochiului
οφθαλμολογία, η *subst.* oftalmologie
οφθαλμ-ός, ο *subst.* 1. ochi, organul văzului // **με την άκρη του -ού** cu colțul ochiului // *fig.* **με γυμνόν -ό** cu ochiul liber // **κλείνω τους -ούς** a închide ochii // **με ανοιχτούς -ούς** cu ochii deschiși // *fig.* **~ αντί -ού** ochi pentru ochi (Leggea talionului) 2. *hort.* ochi de altoi (la plante), bot. mugur
οφθαλμοσκόπιο, το *subst.* oftalmoscop
οφθαλμοφαν-ής, -ής, -ές *adj.* evident(-ă), vizibil(-ă)
οφίκιο, το și **οφίτσιο, το** *subst.* 1. funcție, oficiu, slujbă, titlu 2. (*ist. în Bizanț*) demnitate, rang
οφιοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* șerpuitor(-oare), în serpentină // **-ής δρόμος** drum șerpuitor
οφοαίντ, το *subst.* sport offside
όφσσετ, το *subst.* poligr. offset
οχ! *interj.* oh! vai! (indică durere, tristețe sau mânie)
οχετός, ο *subst.* canal de scurgere a apelor reziduale (de obicei subteran)
όχη-μα, -ματος, το *subst.* vehicul
όχθη, η *subst.* mal (al unui râu / lac) // **οι -ες του ποταμού** malurile fluviului
όχι *adv.* nu // **~ πως δεν μου αρέσει, όμως...** nu că nu-mi place, dar... // **~ άλλο για μένα** nu mai vreau // (*fig.*) **~ δα!** haida de // (*fig.*) **~ και έτσι!** nici chiar așa // **η ημέρα του ΟΧΙ!** (aniversarea zilei de 28 octombrie 1940 când Grecia nu a cedat în fața Italiei fasciste)
οχιά, η *subst. zool.* viperă
οχλαγωγία, η *subst.* tumult, vacarm, larmă, zarvă
οχληρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* pisălog(-oagă), plictisitor(-oare), agasant(-ă) // **είναι ~ με τις ερωτήσεις του** este agasant cu întrebările lui // **μια -ή συζήτηση** o discuție plictisitoare II. *adv.* (-ă) în mod plictisitor / agasant
οχλοβοή, η *subst.* vacarm, larmă, zarvă
οχλοκρατία, η *subst.* guvernare populară
όχλος, ο *subst.* gloată, masă populară dezorganizată
οχρός, ο *subst.* vezi **εχθρός**
οχυρό, το *subst.* 1. fortificație, întărire 2. meterez
οχυρ-ός, -ή, -ό *adj.* fortificat(-ă), întărit(-ă)

οχυρωματικ-ός, -ή, -ό *adj.* de fortificație
οχυρ-ώνω, -ωσα, οχυρωμένος *v.t.* a fortifica, a consolida, a întări // **-ώνω την πόλη** a fortifica orașul

οχύρωση, η *subst. milit.* fortificare, întărire, consolidare, barcadare

όψη, η *subst.* 1. față, înfățișare, ten, fizionomie, chip, figură // **έχεις ευχάριστη** ~ arăți bine // **είχε μια φοβερή** ~ avea o înfățișare groaznică // **η ~ της θα μου μείνει αξέχαστη** nu voi uita niciodată chipul ei // *fig.* **η πόλη άλλαξε** ~ orașul și-a schimbat înfățișarea (aspectul) // **αυτό το ύφασμα έχει δύο -εις** această stofă are două fețe 2. vedere // **εκ πρώτης όψεως όλα**

φαίνονται εύκολα la prima vedere totul pare ușor // **τόν γνωρίζω εξ οψεως** îl cunosc din vedere // **λαμβάνοντας υπ` -ην την κατάσταση** având în vedere situația // **έχει υπ` όψην του** are intenția (intenționează) 3. *fig.* **revers, latură** // **η άλλη ~ του νομίσματος** cealaltă latură a monedei // **η ανάποδη ~ του προβλήματος** reversul problemei

οψιανός, ο și **οψιδιανός, ο** *subst. geol.* obsidian
όψιμ-ος, -η, -ο *adj.* tardiv(-ă), întârziat(-ă), târziu(-e) // **-ος χειμώνας** iarnă târzie // **-α σταφύλια** struguri s-au copt cu întârziere // **-η σπορά** semănat tardiv // *fig.* **-η επέμβαση** intervenție tardivă

Π π

Π, π (πί); (pi) 1. a șaisprezecea literă a alfabetului grecesc, consoană 2. *numer. card. și ord.* Π', π' (cu apex în dreapta sus) 80 sau al optzecelea; Π, π (cu apex în stânga jos) 80.000 sau al optzeci mii // **στο πι και φι** imediat, îndată

παγάκι, το subst. cub de gheață

παγάνα, η și **παγανιά, η subst.** 1. (d. vânatoare) în grup 2. *fig.* fugărire, urmărire // **στήνω** ~ a-și urmări scopul/țelul metodic // **τον πήραν** ~ l-au urmărit din toate direcțiile

παγανισμός, ο subst. păgânism, idolatrie, închinare la idoli

παγανικ-ός, -ή, -ό adj. păgân(-ă), idolatru(-ă)

παγανό, το subst. spiriduș

παγγερμανισμός, ο subst. pangermanism

παγερ-ός, -ή, -ό adj. 1. glacial(-ă); rece ca gheața // **-ό κλίμα** climă glacială // *fig.* **-ό βλέμμα** privire glacială 2. *fig.* rece, distant(-ă) // **-ή υποδοχή** primire rece (lipsită de prietenie) // **-ή συμπεριφορά** purtare distantă

παγετός, ο subst. îngheț

παγετώνας, ο subst. 1. ghețar; bloc de gheață // **περίοδος των -ων** epoca glacială

παγίδα, η subst. 1. capcană / cursă // **ποντικο-παγίδα** cursă de șoareci // **~ για λαγούς** capcană pentru iepuri 2. *fig.* capcană, cursă, vicleșug, șiretlic // **έπεσε στην** ~ a căzut în capcană // **του έστησαν** ~ i-au întins o cursă // **θέλουν να τον πιάσουν στην** ~ vor să-l prindă în capcană

παγίδευση, η subst. 1. prindere în cursă/în capcană 2. *fig.* înșelare

παγιδ-εύω, -ευσά, -εψα, παγιδευμένος v.t. 1. a prinde pe cineva în cursă/în capcană 2. a întrade cuiva o cursă/o capcană 3. *fig.* a imobiliza 4. *fig.* a dota un explozibil sau o bombă cu un sistem de declanșare automată

πάγι-ος, -α, -ο adj. 1. statornic(-ă), stabil(-ă), consecvent(-ă), durabil(-ă) // **-α πολιτική** politică consecventă 2. *fig.* pe termen lung // **-ο δάνειο** împrumut pe termen lung

παγ-ιώνω, -ωσα, -ιώθηκα, παγιωμένος v.t. a consolida, a fixa, a statornici

παγίωση, η subst. consolidare, stabilizare, înțărare

παγκάκι, το subst. bancă (într-un parc etc.)

παγκάρι, το subst. masă pe care se vând lumânări în biserici

πάγκος, ο subst. 1. bancă 2. tejghea 3. banc de lucru 4. sumă de bani la jocul de cărți, banco

παγκόσμι-ος, -α, -ο adj. 1. mondial(-ă) // **-α φήμη** faimă mondială // **-ος πόλεμος** război mondial // **-ο ρεκόρ** record mondial 2. universal(-ă) // **-α ιστορία** istorie universală

παγκοσμιοποίηση, η subst. globalizare

παγκράτιο, το subst. ist. întrecere sportivă în Grecia antică, constând din lupte corp la corp și luptă cu pumnii (box)

πάγκρεας, το subst. med. pancreas

παγκρεατίτιδα, η subst. pancreatită

παγόβουνο, το subst. aisberg

παγόδα, η subst. pagodă

παγοδρομία, η subst. patinaj

παγοδρόμιο, το subst. patinoar

παγοδρόμ-ος, -ο, -η subst. patinator(-oare)

παγοθραυστικό, το subst. mar. spărgător de gheață

παγόνι, το subst. zool. păun // **η ουρά του -ου** coada păunului // **περπατάει σαν** a umbla tanțos

παγοπέδιλο, το subst. gheață pentru patină

παγοποιείο, το subst. fabrică de gheață

παγοπώλης, ο subst. vânzător de gheață

πάγος, ο subst. 1. (și *fig.*) gheață // **το νερό έγινε** ~ apa s-a transformat în gheață // **γλυστρώ πάνω στον -ο** a aluneca pe gheață 2. *ger* // **ο έκαψε τις πορτοκαλιές** gerul a ars/a distrus portocalii 3. *fig.* persoană rece, distantă // **αυτός όλη την ώρα ήταν σκέτος** ~ a fost tot timpul foarte rece / distant 4. *jur.* // **ο Αρειος Πάγος** Curtea de Casație

πάγουρας, ο subst. zool. specie de crab

παγούρι, το subst. 1. ploscă pentru apă 2. *zool.* pagurul-pustnic, specie de crustaceu

πάγο-μα, -ματος, το subst. (și fig.) înghețare // **το ~ του νερού** înghețarea apei // **το ~ των διαπραγματεύσεων** înghețarea tratativelor

παγωνιά, η subst. *ger* // **κάνει πολλή** ~ este un ger năprasnic

παγ-ώνω, -ωσα, παγωμένος v.t. și i. (și fig.) 1. a îngheța // **σε περίμενα τόσο στο πάρκο που**

-ωσα te-am așteptat atâta în parc, încât am înghețat // -ωσαν τις πιστώσεις au înghețat, au interzis creditele 2. a degera // -ωσαν τα πόδια του από το ψύχος i-au degerat picioarele de frig 3. *fig.* a deveni rece, distant 4. *fig.* a încremeni, a înmărmuri, a înlemni // -ωσα από τον τρόπο am încremenit de groază // -ωσε το αίμα μου όταν άκουσα το φοβερό νέο mi-a înghețat sângele (în vine) când am aflat teribilă veste

παγωτό, το *subst.* înghețată // -ό από σοκολάτα înghețată de ciocolată

παζάρε-μα, -ματος, το *subst.* târguială, tocmeală

παζαρ-εύω, -εψα, -εύτηκα *v.i.* a se tocmi, a se târgui; a negocia

παζάρι, το *subst.* 1. piață, bazar, hală, târg // *πηγαίνει στο ~ να αγοράσει γάλα, μήλα και αυγά* se duce la piață să cumpere lapte, mere și ouă // *το μεγάλο ~ της Κωνσταντινούπολης* marele bazar din Constantinopol 2. tocmeală, târguială, tratative, negocieri // *αυτός έκανε τα -α* el a dus tratativele

παζλ, το *subst.* puzzle

παθαίνω, έπαθα *v.i.* 1. a păți, a suferi/a avea o pagubă, o pierdere // *τι έπαθες; ce ai pățit?* // *έπαθα πολλά* am suferit mult // *έχει πάθει μεγάλες ζημιές* a avut / a suferit mari pagube // *έπαθε η υγεία του* s-a îmbolnăvit // *καλά να πάθεις* așa-ți trebuie! // *τα ήθελες και τα επαθες* ai găsit ce-ai căutat! // *ο, τι παθαίνω* *ας παθαίνω* fie ce o fi! 2. a fi impresionat, a simți o emoție puternică 3. // *κακό που έπαθα* ce nenorocire m-a lovit!

πάθη-μα, -ματος, το *subst.* nenorocire, necaz // *διηγείται τα -μα* του își povestește necazurile // *τα -ματα μαθήματα* tot pățitu-i învățat

πάθηση, η *subst.* boală, afecțiune, maladie // *νευρική ~* afecțiune nervoasă // *χρόνια ~* boală cronică

παθητικό, το *subst.* 1. *fin.* pasivul, totalitatea datoritiilor și obligațiilor economice ale unei întreprinderi, a unui comerciant etc. 2. *fig.* defectele cuiva

παθητικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. pasiv(-ă) // -ός τρόπος în mod pasiv 2. indiferent(-ă) 3. *gram.* pasiv // -ό ρήμα verb pasiv *II. adv.* (-ά)

παθητικότητα, η *subst.* 1. pasivitate, inerție 2. indiferență, apatie, delăsare, indolență

παθ-ιάζομαι, -ιάστηκα (παθασμένος) *v.r.* a fi pasionat(-ă) de ceva // *το παιδί -ιάζεται* *μ'αυτά* *τα παιχνίδια* copilul e pasionat de jucăriile astea

παθιάρικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. patetic(-ă), mișcător(-oare), emoționant(-ă), înduioșător(-oare) 2. pasionat(-ă), înflăcărat(-ă), iubăreț(-eață)

παθιασμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* pasionat(-ă), pătimaș(-ă), înflăcărat(-ă), plin(-ă) de patimă, de pasiune; împătimit(-ă) // -ος έρωτας dragoste pătimașă // *ένας -ος χαρτοπαίκτης* un jucător de cărți împătimit

παθολόγ-ος, -ος *și α, -ο adj. med.* patogen(-ă) παθολογία, η *subst. med.* patologie // *γενική ~* patologie generală

παθολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. patologic(-ă) 2. *fig.* exagerat(-ă), anormal(-ă), bolnăvicios(-oasă), morbid(-ă) // -ή *αγάπη* iubire exagerată // *έχει -ές τάσεις* are înclinații morbide

παθολόγ-ος, -ο, -η *subst.* patolog, medic generalist

πάθ-ος, -ους, το *subst.* 1. patimă, pasiune, ardore, înflăcărare, patos // *την αγαπά με ~ ο* iubește cu pasiune // *μίλησε με ~ ο* vorbit cu patos // *τον μισεί με ~* îl urăște din răunchi // *μια ομιλία γεμάτη ~* un discurs înflăcărat // *τρελό ~* pasiune nebună // *~ για το ποτό* patima beției // *έχει ~ για το χαρτοπαίγνιο* are pasiune pentru jocul de cărți // *είναι δούλος των -ών του* este robul pasiunilor sale 2. necaz, suferință, chin, nenorocire // *πολλά είναι τα -η* *του* are multe necazuri 3. // *Πάθη, τα (τα Πάθη του Χριστού)* Patimile lui Hristos // *η Ερδομάδα των Παθών* Săptămâna Patimilor 4. *gram.* schimbare fonetică

παθός, ο *subst.* persoană care a suferit/a avut o experiență negativă // *ο ~* *μαθός* suferind, înveți

παίανας, ο *subst. ist.* imn în onoarea lui Apollo, pean

παιανίζω *v.t. muz.* (*d.* o orchestră) a intona

παιγνιοχαρτο, το *subst.* carte de joc

παιδαγωγία, η *subst.* pedagogie

παιδαγωγικ-ός, -ή, -ό *adj.* pedagogic(-ă), educativ(-ă) // -ή *μέθοδος* metodă pedagogică // -ό *συμβούλιο* consiliu pedagogic

παιδαγωγ-ός, -ο, -η *subst.* pedagog(-ă), educator(-oare), institutor(-oare), învățător(-oare)

παϊδάκι, το *subst.* cotlet de miel

παιδαριώδ-ης, -ης, -ες *adj.* pueril(-ă), copilăresc(-ească), copilăros(-oasă) // -η *φερόματα* purtări puerile

παιδεία, η *subst.* educație, învățământ // *υπουργείο -ας* (în Grecia) ministerul educației

παίδε-μα, -ματος, το *subst.* chin, tracasare, săcâială, hărțuială

παιδεραστής, ο *subst.* pederast

παιδεραστία, η *subst.* pederastie

παίδ-εύω, -εψα, -εύτηκα *v.t.* a chinui, a tracasa, a hărțui, a săcăi // *έλα, λέγε, μη μας -εύεις* hai, spune, nu ne mai chinui // *μας -εψε με διάφορες ερωτήσεις* ne-a săcăit cu diferite întrebări // *-εύομαι πάρα πολύ για να το*

κατορθώσω mă chinui foarte mult ca să reușesc

παιδί, το subst. 1. copil // **είναι καλό** ~ este un copil/băiat bun // **και αυτή είναι** ~ μου și ea este copilul meu // **ορκίζομαι στα -α** μου mă jur pe copiii mei 2. băiat de prăvălie // **το ~ του καφενείου** băiatul care este în serviciu la cafenea

παῖδι, το subst. coastă

παιδιαρ-ίζω, -ισα v.i. a se copilări, a se purta ca un copil

παιδιαρίσματα, τα subst. copilării, infantilisme // **παράτα τα ~!** lasă copilăriile!

παιδιάστικ-ος, -η, -ο adj. 1. copilăresc(-ească), pueril(-ă), infantil(-ă)

παιδιατρική, η subst. med. pediatrie

παιδιάτρ-ος, -ο, -η subst. pediatru(-ă)

παιδικ-ός, -ή, -ό adj. copilăresc(-ească), pueril(-ă), infantil(-ă), al, a, ai, ale copilăriei // **-ός σταθμός** creșă // **-ή αρρώστια** boală infantilă / a copilăriei

παιδικότητα, η subst. copilărie, infantilism

παιδοκτονία, η subst. pruncucidere

παιδοκτόν-ος, -ο, -η subst. persoană care ucide un copil, ucigaș(-ă) de copii

παιδομάζω-μα, -ματος, το subst. răpirea copiilor creștini, de către turci, în timpul ocupației otomane

παιδομάνι, το subst. liotă de copii, mulțime de copii

παιδότοπος, ο subst. loc de joacă pentru copii

παίζω, έπαιξα, παίχτηκα, παιγμένος v.t. și i. 1. (și fig.) a (se) juca // **τα παιδιά δεν πρέπει να παίζουν στο δρόμο** copiii nu trebuie să se joace pe stradă // **παίζουν τάβλι** joacă table // **στο κρατικό θέατρο θα παίζω τον Οιδίποδα** la teatru de stat îl voi juca pe Oedip // **ο κινηματογράφος παίζει ένα καλό έργο** la cinema joacă un film bun 2. (*d.* ochi) a (se) bate // **σήμερα παίζει το μάτι μου** azi mi se bate ochiul 3. a cânta la un instrument // **παίζει βιολί στη Συμφωνική του Δήμου** cântă la vioară în orchestra simfonică a orașului 4. a fi instabil, a varia // **ο καιρός παίζει** vremea e instabilă // **η τιμή της λίρας παίζει** prețul lirei sterline variază 5. a interpreta un rol/a juca într-o piesă de teatru, într-un film etc. 6. *fig.* a(-și) risca, a(-și) pune în pericol, a(-și) primejdui // **-ει με την φωτιά** se joacă cu focul // **παίζει με την υγεία** ține își primejduiește sănătatea // **παίζει το κεφάλι** του își joacă propriul cap, riscă foarte mult // **παίζει τη ζωή του** koróna-γράμματα își riscă viața 7. *fig.* a înșela, a păcăli, a trage pe sfoară // **μας παίζει τον παπά** voia să ne în-

șele // **του την έπαιξαν!** l-au tras pe sfoară! 8. *fig.* a glumi, a face glume // **αυτός δεν -ει!** άστα nu glumește! // **δεν είναι παίζε-γέλασε!** nu-i de glumit! // **όχι, παίζουμε!** adică; poate crezi că glumim! // **παίζει το μάτι** του i se zbate ochiul // **τον -ει στα δάκτυλα** îl joacă pe degete, îl manevrează cum vrea // **το ~ στα δάκτυλα** adică: a cunoaște / a ști la perfecție (lecția, răspunsurile etc.)

παίκτης, ο subst. vezi παίχτης

παίνε-μα, -ματος, το subst. 1. laudă, elogiu, omagiu 2. proslăvire, preamărire, ridicare în slăvi

παιν-εύω, -εψα, -εύτηκα, παινεμένος I. v.t. a lauda / a elogia (pe cineva), a omagia pe cineva // **δίκαια τον -ευεις** îl lauzi pe bună dreptate II. **παινεύομαι v.r.** a se făli, a se mândri, a face pe grozavul

παίζι-μο, -ματος, το subst. 1. (și *fig.*) joc // **~ με τις κούκλες** joc cu păpușile // **το ~ του ποδοσφαιριστή** jocul fotbalistului // **το ~ με τα ζάρια** jocul cu zaruri // **το -ο αυτού του ηθοποιού** μας συγκίνησε jocul acestui actor ne-a emoționat 2. interpretarea unei compoziții muzicale // **το ~ της συμφωνίας** από την ορχήστρα interpretarea simfoniei de către orchestra 3. *fig.* oscilație, variație

παίρνω, πήρα, πάρθηκα, παρμένος I. v.t. 1. a lua, a apuca // **~ μαχαίρι** a apuca un cuțit // **~ τσάντα** a lua geanta // **το πήρε απάνω** του și-a luat-o în cap // **πήρε απάνω** του s-a pus pe picioare, s-a vindecat // **παίρνει και διάνει** ταie și spânzură (e foarte puternic(-ă)) // **~ στο μεζέ** a lua în băscălie // **~ απάνω** μου a lua asupra sa // **~ στο λαιμό** μου a deveni suspect 2. a lua pe sus // **ο αέρας πήρε την τέντα** vântul a luat pe sus cortul 3. a lua (cu asalt), a cuceri // **το πήραμε το κάστρο / τη Σαλονίκη** am cucerit cetatea / Salonicul 4. *fig.* a lua, a primi, a cuceri // **~ μηνιάτικο / πτοχίο / κύπελλο / πρωτάθλημα** a primi o plată lunară / a-și lua diploma / a cîștiga o cupă / o probă sportivă 5. a lua, a cumpăra // **της πήρε ένα ωραίο δακτυλίδι** i-a luat un inel frumos II. *v.i.* 1. a ocupa, a o lua // **πήρε στραβό δρόμο** a luat-o pe un drum greșit 2. a începe să, a prinde să // **πήρε να βραδιάζει** a început să se întunece // **πήρε να ξεθωριάζει** a început să se decoloreze 3. a se imbarca, a lua un tren / vapor // **πήρε το πλοίο** της γραμμής a luat cursa regulată de vapor 4. a lua drept // **με πήρε για κλέφτη** m-a luat drept hoț // *fig.* **δεν με παίρνει ο χρόνος** nu am timp // **τον πήρε η σφαίρα** l-a nimerit glonțul // **τον πήρε ο θάνατος** a murit

παιχνίδι, το *subst.* 1. joc // **παιδικά** -α *jocuri de copii* // **η τυφλόμυγα είναι ~ που αρέσει στα παιδιά** baba-oarba este un joc care place copiilor // **~ με τα ζάρια** joc cu zarurile // **τυχερά -α** *jocuri de noroc* // **~ στον ιππόδρομο** jocuri la cursele de cai (la hipodrom) 2. jucărie // **τις γιορτές αγοράζουμε -α για τα παιδιά** de sărbători cumpărăm jucării pentru copii 3. *fig.* // **~ των κυμάτων** pradă valurilor // **~ του ανέμου** pradă vântului // **~ στα χέρια των εχθρών** la cheremul dușmanilor

παιχνιδιάρης, -α, -ικο *adj.* jucăuș(-ă), zburdălnic(-ă), nebunatic(-ă), zvăpăiat(-ă)

παιχνιδ-ίζω, -ισα *v.i.* a clipi // **το σκυλάκι -ίζει** cățelușul zburdă

παιχνιδισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. clipit, clipire // **το ~ των ματιών** clipitul ochilor 2. zburdălnicii, nebunii // **τα -ματα του γατιού** zburdălniciile pisicului

παίχτ-ης și **παίκτ-ης**, ο *subst.* 1. jucător(-oare) // **~ς του μπάσκετ** jucător de basket // **~ στην ρουλέτα** jucător la ruletă

παιωνία, η *subst.* bujor

πακετάρισμα, -ματος, το *subst.* împachetare, ambalare

πακετ-άρω, -ισα, -ίστικα, πακεταρισμένος *v.t.* a împacheta, a ambala, a face pachet

πακέτο, το *subst.* 1. și *fig.* pachet 2. *fig.* grămadă, teanc // **ένα ~ θεμάτων για συζήτηση** o grămadă de subiecte de discutat *fig.* // *fin.* **έχει ένα ομολογίες** are un teanc (un pachet) de obli-gațiuni

πακισταν-ός, ο, -ή, η *subst.* pakistanez

πάκο, το *subst.* 1. pachet 2. teanc, grămadă

πακτωλός, ο *subst.* izvor nesecat de bogății

πάλα, η *subst.* paloș

παλαβ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. nebun(-ă), dement(-ă) 2. țicnit(-ă), scrântit(-ă), smintit(-ă), sonat(-ă) 3. foarte straniu(-e) 4. *fig.* nebun(-ă) după cineva/ceva // **είναι -ος για εκείνη** este nebun după ea // **είναι -ος για το σκάκι** este un maniac al jocului de șah

παλαβωμάρα, η 1. nebunie, dementă 2. țicneală, scrânteală, aiureală, sminteală, tăcăneală 3. fel de a fi foarte ciudat 4. *fig.* țicneală, scrânteală

παλαβ-ώνω, -ωσα, παλαβωμένος I. *v.i.* 1. a înnebuni, a deveni dement/alienat 2. a se țicni, a se scrânti la cap, a se sminti 3. *fig.* a-și pierde capul, a se zăpăci II. *v.t.* a înnebuni pe cineva, a țicni

παλαικ-ός, -ή, -ό *adj.* vechi(-e), bătrânesc(-ească)

παλαίμαχος, ο *subst. fig.* veteran

παλαιο- *element de compunere cu sensurile: 1. „antic” 2. „vechi”, „mai vechi”*

παλαιοβιβλιοπωλείο, το *subst.* anticariat

παλαιοβιβλιοπώλης, ο *subst.* buchunist, anticar

παλαιογραφία, η *subst.* paleografie

παλαιοημερολογι-τής, ο, -ισα, η *subst.* persoană care urmează vechiul calendar bisericesc

παλαιολιθικ-ός, -ή, -ό *adj.* paleolitic(-ă) // **-ή εποχή** *subst.* epoca paleolitică

παλαιοντολογία, η *subst.* paleontologie

παλαιοπωλείο, το *subst.* anticariat, consignație de lucruri vechi

παλαιοπώλ-ης, -ισα, η *subst.* negustor(-easă) de obiecte vechi, folosite

παλαιός *adj.* vezi **παλιός**

παλαιότητα, η *subst.* vechime

παλαιοχριστιανικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă sau are legătură cu primii ani ai creștinismului; paleocreștin(-ă)

πάλοι *poté loc. adv.* în timpuri de demult, pe vremuri, altădată, odinioară

παλαιστής, ο *subst.* sportiv de lupte greco-romane

παλαιστινιακ-ός, -ή, -ό *adj.* palestinian(-ă)

παλαιόστρα, η *subst.* arenă

παλαμάκια, τα *subst.* aplauze, băți din palme // **χτυπά ~** a bate din palme

παλαμάρι, το *subst. mar.* parămă, odgon, pălimar, pălămar, cablu

παλάμη, η *subst.* 1. palmă 2. veche unitate de măsură de aprox. 25-28 cm.

παλαμίδα, η *subst. zool. (iht.)* pălămidă

παλάντζα, η *subst.* balanță cu cârlig și greutate mobilă

παλαντζάρισμα, -ματος *subst.* pendulare, oscilare

παλαντζάρω, -ισα *v.i.* a oscila (între două păreri, două atitudini etc.), a pendula

παλάσκα, η *subst.* cartușieră

παλάτι, το *subst.* 1. palat regal, reședință regală 2. curte regală 3. *fig.* puterea regală 4. palat, orice clădire mărească, luxoasă

παλατιαν-ός, ο, -ή, η *subst.* om al palatului

πάλε-μα, -ματος, το *subst.* luptă

παλέτα, η *subst.* 1. paletă 2. *fig.* paletă de culori

παλ-εύω, -εψα *v.i.* și *fig.* a lupta // **-υει μέ τον αντίζήλό** του se luptă cu rivalul său

πάλη, η *subst.* 1. luptă, încăierare, bătaie (de obicei fără arme) 2. *fig.* luptă, ciocnire între două forțe, confruntare // **η ~ των αντιθέτων** lupta contrariilor 3. *fig.* luptă, strădanie, efort, sfortare, străduință // **~ κατά του καπνίσματος** străduință (luptă) împotriva fumatului

πάλι *adv.* 1. iar, din nou, iarăși // **τον συνάντησα** ~ l-am întâlnit iar // **νάτος** ~! iată-l (uite-l) iarăși! // ~εσύ; iar tu? // **άλλο τούτο** ~! alta acum! adică: asta ne mai lipsea! // ~ **και** ~! iar și iar, adică: mereu

παλιά *adv.* în timpurile vechi, pe timpuri/pe vremuri, în vremurile de demult, odinioară

παλιανθρωπιά, η *subst.* mișelie, ticăloșie, mârșăvie

παλιάνθρωπος, ο *subst.* ticălos, canalie, netreb-nic, mârșav

παλιατζ-ής, ο (*pl.* -ήδες) *subst.* telal

παλιατζ(ίδικο), το *subst.* magazin de vechituri

παλιατσαρία, η *subst.* vechitură, rablă

παλιάτσος, ο *subst.* 1. clovn, paiată, măscărici, saltimbanc, bufon 2. *fig.* om ridicol

παλιγενεσία, η *subst.* renaștere, reînviere, reviriment, resurrecție // η **ελληνική** ~ renașterea națională greacă

παλικαρ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* 1. viteaz/cura-jos, îndrăzneț / brav 2. *iron.* fanfaron

παλικάρι, το *subst.* 1. viteaz 2. bărbat tânăr // **το καλό το ~ ξέρει και άλλο μονοπάτι** bărbatul deștept știe să se descurse în orice împrejurare // *fig. (iron.)* ~ **της φακής** fricos, laș

παλικαριά, η *subst.* 1. vitejie, îndrăzneală, curaj 2. act de curaj / de bravură / de vitejie; faptă curajoasă

παλικαρίσι-ος, -α, -ο *adj.* vitejesc(-ească), bărbătesc(-ească) // -α **πράξη** faptă vitejescă // -α **στάση** atitudine / purtare bărbătească

παλικαρισμός, ο *subst.* paradă de vitejie

παλιλλογία, η *subst.* repetarea aceluiași cuvinte

παλίμψητο, το *subst.* palimpsest

παλινδρόμηση, η *subst.* 1. mișcare înainte și înapoi 2. revenire / întoarcere

παλινδρομικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se mișcă înainte și înapoi; de du-te vino; alternativ(-ă)

παλιδρομ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a se mișca înainte și înapoi 2. a reveni 3. a face cale-ntoarsă 4. *mar.* a vira

παλιννόστηση, η *subst.* repatriere

παλιννοστ-ώ, -ησα *v.i.* a se repatria

παλινορθ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα *v.* 1. a restabili; a redresa; a îndrepta 2. a restaura, a reinstaura un regim etc.

παλινόρθωση, η *subst.* 1. restabilire, redresare, îndreptare 2. restaurare, reinstaurare (a unui suveran etc.)

παλινωδία, η *subst.* palinodie

πσαλινωδῶ *v.t.* a retracta (din interes) cele spuse anterior

παλιό- *element de compunere cu sensurile:* 1. „vechi, uzat, învechit, demodat“ 2. „rău, urât;

nefavorabil; ostil“ 3. „rușinos, obscen, impudic“

παλ-ιός, -ιά, -ιό *adj.* 1. vechi(-e), străvechi(-e), antic(-ă) // -ιό **μίσος** ură veche // -ιός **φίλος** prieten vechi // *relig.* η **Παλαιά Διαθήκη** Vechiul Testament // *geogr.* ο **Παλαιός Κόσμος** Lumea Veche (Asia, Africa și Europa, înainte de descoperirea Americii) // -ιά **παπούτσια** pantofi vechi // **γράφω κάτι στα -ιά μου τα παπούτσια** a fi indiferent, a nu-i păsa, a disprețui 2. învechit(-ă), demodat(-ă), perimat(-ă), ieșit(-ă) din uz, depășit(-ă), anacronic(-ă) // -ιό **φόρεμα** rochie demodată // -οί **τρόποι** maniere învechite // -ιά **μόδα** modă perimată/depășită 3. experimentat(-ă) // -ιός **χειρουργός** chirurg experimentat

παλιούρι, το *subst. bot.* specie de plantă țepoasă

παλιογυναίκα, η *subst.* 1. femeie rea 2. prostituată

παλιόκαιρος, ο *subst.* vreme urâtă, timp urât / nefavorabil, vreme căinească

παλιόμυτρο, το *subst.* 1. derbedeu, mârlan, mocofan 2. individ josnic/dubios

παλιόρουχα, τα *subst.* 1. haine vechi / uzate 2. vechituri, zdrențe

παλιόφιλος, ο *subst.* 1. prieten vechi 2. prieten bun, prieten de încredere

παλίρροια, η *subst.* maree, flux și reflux

παλιρροϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* de maree, de flux și reflux

παλίσανδρος, ο și **παλίσανδρο**, το *subst. bot.* palisandru

πάλιω-μα, -ματος, το *subst.* învechire, uzură

παλ-ιώνω, -ιωσα, **παλιωμένος** *v.t.* și *i.* a (se) învechi, a (se) uza, a (se) degrada, a (se) deteriora // -ιώνω **το κρασί** a învechi vinul // -ιωσαν **τα ρούχα** μου mi s-au uzat hainele // -ιωσε **το αυτοκίνητό** μου mi s-a învechit mașina

πάλκο, το *subst.* estradă

παλκοσένικο, το *subst.* 1. scândurile/podeaua scenei de teatru 2. *fig.* scenă // **βγήκε στο ~** a ieșit pe scenă 3. *fig.* teatru, artă teatrală

παλλάδιο, το *subst.* paladiu

παλλαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care se face cu participarea întregului popor; în masă 2. care are legătură sau se referă la întreg poporul, la masele populare // -ή **συγκέντρωση** adunare a maselor populare

παλλακίδα, η *subst.* 1. *ist.* în antichitate, sclavă devenită amantă 2. concubină, metresă, amantă, ibovnică, țiiitoare, întreținută

πάλλευκ-ος, -η, -ο *adj.* alb pur, alb imaculat

πάλλω *v.t.* a clătina, a scutura; a agita, a flutura // ~ **το ξίφος** a agita sabia // ~ **τη σημαία** a

flutura steagul II. **πάλλομαι** *v.d.* 1. a palpită, a pulsa, a zvâcni // **η καρδιά μου πάλλεται** îmi bate/îmi palpită inima 2. a se înfiora, a tresălta // **πάλλεται από συγκίνηση** se înfioară de emoție // **η καρδιά του πάλλεται από χαρά** inima îi tresălta de bucurie 3. a vibra, a trepida // **η χορδή πάλλεται** coarda vibrează

παλμικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. pulsatoriu(-e), pulsativ(-ă), pulsatil(-ă) 2. vibrant(-ă), vibratoriu(-e), tremurător(-oare), trepidant(-ă) 3. oscilator(-oare), oscilant(-ă)

παλμ-ός, ο *subst.* 1. bătaie (a inimii) palpație, palpitare, pulsație, zvâcnet // **οι -οί της καρδιάς** bătaile inimii 2. freamăt, trepidație, tresăltare // **ο ~ της ζωής** freamătul vieții 3. vibrație, vibraire // **οι -οί των χορδών της κιθάρας** vibrațiile coardelor chitarei

παλούκι, το *subst.* 1. țearpă, țepușă, țârșuș, stâlp, par, bulumac // **στεκόταν όρθιος σαν ~** stătea drept ca un stâlp // **μπήγω ένα ~** a înfige un țârșuș 2. *fig.* ceva foarte dificil // **αυτό είναι το ~!** asta este marea dificultate!

παλουκιά, η *subst.* 1. lovitură de par/dată cu parul 2. *fig.* lovitură (a sorții) venită pe neașteptate

παλουκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, παλουκωμένος I. *v.t.* a trage/a înfige în țearpă II. **παλουκώνωμαι** *v.d.* (și *fig.*) a sta / țearpă / nemișcat

παλτό, το *subst.* palton, mantou

παμ- și παν- *element de compunere care indică faptul:* 1. că o calitate, o proprietate, un atribut există în cel mai înalt grad (**παμπάλαιος** străvechi) sau 2. că ceva se referă la toți sau la toate, la o totalitate (**πανανθρώπινος** al tuturor oamenilor)

παμβαλκανισμός, ο *subst.* panbalcanism

παμπ, το *subst.* pub, local englezesc sau irlandez în care se servesc băuturi alcoolice

πάμπτωχ-ός, -η, -ο *adj.* foarte/extrem de sărac(-ă), *fig.* sărac lipit

παμφάγ-ος, -ος și α, -ο *adj.* omnivor(-ă) // **-α** ζώα animale omnivore

παμψηφεί *adv.* cu unanimitate de voturi, în unanimitate, în mod unanim

παν, παντός, το *subst.* 1. esențialul, esența 2. *pl.* totul, toate cele

πάνα, η *subst.* 1. scutech 2. *med.* boală de ochi, cataractă, *pop.* albeață

Παναγία, η *subst.* Sfânta fecioară Maria, Maica Domnului, Madona, Maica lui Isus, Născătoarea de Dumnezeu, Preasfânta fecioară // **η εικόνα της -ς** icoana Maicii Domnului

πανάδ-α, η *subst.* 1. pistrii 2. pete pe față // **οι -ες της εγκυμοσύνης** petele de pe fața gravidei

πανάκεια, η *subst.* panaceu

πανάκριβ-ος, -η, -ο *adj.* foarte scump(-ă); foarte costisitor(-oare) // **της πήρε ένα -ο δαχτυλίδι** i-a cumpărat un inel extrem de scump

παναμέζ-ος, ο, -α, η *subst.* panamez(-ă)

παναμερικανισμός, ο *subst.* panamericanism

πανάρχαι-ος, -α, -ο *adj.* 1. foarte vechi(-e), străvechi(-e), din vremuri de demult 2. *fig.* demodat(-ă) 3. arhaic(-ă), antic(-ă)

πανδαιμόνιο, το *subst.* gălăgie, hărmălaie, larmă; scandal mare, tâmbălau, târaboii, vacarm

πανδαισία, η *subst.* banchet, ospăț

πανδαμάτωρ, ο *subst.* distrugător(-oare), nimitor(-oare), exterminator(-oare) // **ο ~ χρόνος** timpul distrugător

πάνδεινα, τα *subst.* mari nenorociri, mari necazuri; grele încercări; mari suferințe // **υπέφερε τα ~** a trecut prin grele încercări

πάνδημ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care se referă la întregul popor, la masele populare 2. public(-ă), general(-ă), comun(-ă) // **-η γιορτή** sărbătoare / serbare publică

πανδοχέας, ο *subst.* hangiu

πανδοχείο, το *subst.* han

панέ *adj. invar.* (culinar.) pané

панελλαδικ-ός, -ή, -ό *adj.* care are legătură sau se referă la întregul teritoriu al Greciei, la toată Grecia

панελλήνιο, το *subst.* 1. toată Grecia, întreaga Grecia 2. toți grecii, elenii; grecii, grecii de pretutundeni

панελλήν-ιος, -ια, -ιο *adj.* pelenic(-ă), din întreaga Grecia

панέμορφ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care este foarte frumos(-oasă), prea frumos(-oasă), deosebit de frumos(-oasă) 2. încântător(-oare), fermecător(-oare), seducător(-oare), fascinant(-ă)

панεπιστημιακ-ός, -ή, -ό *adj.* universitar(-ă) // **-ό έτος** anul universitar // **-ό δίπλωμα** diplomă universitară

панεπιστήμιο, το *subst.* universitate

панεπιστημιούπολη, η *subst.* 1. oraș în care se află o universitate 2. campus universitar, complex universitar

панεπιστήμονας, ο și **панεπιστήμων, ο** *subst.* omniscient, atotștiutor

панεπιστημοσύνη, η *subst.* omnisciență, atotștiință

панέρι, το *subst.* coșuleț împletit

панέτοιμ-ος, -η, -ο *adj.* pregătit(-ă) perfect, pregătit(-ă) pentru orice

панευρωπαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* paneuropean(-ă)

πανευτυχ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. foarte/extrem de fericit(-ă), preafericit(-ă), plin(-ă) de fericire 2. *fig.* norocos(-oasă)

πανζουρλισμός, ο *subst.* 1. agitație, tulburare, confuzie totală, perturbare 2. gălăgie, hăr-mălaie, vacarm, tăraboii, tapaj

πανηγύρι, το *subst.* 1. sărbătoare (mai ales religioasă), cu caracter local 2. bălci 3. *fig.* chef, petrecere

πανηγυρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.i.* 1. a lua parte la o sărbătoare religioasă locală 2. *fig.* a se manifesta zgomotos

πανηγυρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de sărbătoare 2. festiv(-ă), solemn(-ă)

πανηγυρικός, ο *subst.* panegiric

πανηγυρισμ-ός, ο *subst.* 1. sărbătorire/celebrare a unui eveniment // **ο ~ της 25-ης Μαρτίου** sărbătorea zilei de 25 martie (ziua națională a Greciei) 2. *fig.* strigăte de bucurie, explozie de bucurie // **οι -οί των οπαδών της ομάδας μπάσκετ** strigătele de bucurie ale suporterilor echipei de baschet

πανηγυριώτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* persoană care participă/asistă la o sărbătoare, festivitate

πανθεϊσμός, ο *subst.* panteism

πάνθεο, το *subst.* panteon

πάνθηρας, ο *subst. zool.* panteră

πανί, το *subst.* pânză (din bumbac sau in) // **η τσέπη μου είναι ~ με ~** sunt lefter // **είναι και οι δυο από το ίδιο ~** sunt amândoi de aceeași teară // **mar. το πλοίο, κάνει -ά** nava își întinde pânzele/se pregătește de plecare

παν-ιάζω, -ιασα, πανιασμένος *v.i.* (*d.* zarzavaturi, legume) a se ofili, a se vesteji

πανίδα, η *subst.* faună

πανικοβάλλω, πανικόβαλα, πανικοβλήθηκα, πανικοβλημένος *v.i.* a produce / a provoca panică

πανικοβλητ-ος, -η, -ο *adj.* cuprins(-ă), stăpănit(-ă) de panică; panicat(-ă)

πανικός, ο *subst.* panică // **ο σεισμός προξένησε μεγάλο -ό** cutremurul a produs mare panică

πάνιν-ος, -η, -ο *adj.* de / din pânză // **-α παπούτσια** pantofi de pânză

πανισλαμισμός, ο *subst.* panislamism

πανίσχυρ-ος, -η, -ο *adj.* atotputernic(-ă)

πανκ, ο, η *subst.* punk, punkist

πανό, το *subst.* plancardă

πανόδερ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* cărți) legat(-ă) în pânză

πανομοιότυπο, το *subst.* facsimil

πανοπλία, η *subst.* armură // **η ~ ενός μεσαιωνικού ιππότη** armura unui cavaler medieval

πάνοπλ-ος, -η, -ο *adj.* înarmat(-ă) până în dinți // **fig. είναι -ος για των αγώνα της ζωής** este înarmat perfect pentru lupta vieții

πανόρα-μα, -ματος, το *subst.* panoramă

πανοραμ(ατ)ικ-ός, -ή, -ό *adj.* panoramic(-ă) // **-ή φωτογραφία** fotografie panoramică

πανούκλα, η *subst.* 1. *med.* ciumă, pestă 2. *fig.* femeie foarte urâtă și rea // **απ'έξω κούκλα κι'από μέσα** ~ pe dinafară e vopsit gardul, înăuntru-i leopardul

πανουργία, η *subst.* 1. șiretenie, viclenie 2. șiretenie, vicleșug 3. înșelătorie, șmecherie, șarlatanie

πανούργ-ος, -α, -ο *adj.* șiret(-eată), viclean(-ă), șmecher(-ă), șarlatan(-ă)

πανοέληνος, η *subst.* lună plină // **απόψε είναι ~ (αυτή τη νύχτα έχουμε ~)** în noaptea asta este lună plină

πανο-ές, ο (pl. -έδες) *subst. (bot.)* pansea, panseluță

πανσιόν, η *subst.* pensiune

πανσλαβισμός, ο *subst.* panslavism

πανσπερμία, η *subst.* amestec de rase/neamuri

πανοτρατιά, η *subst.* mobilizare generală

πάντα, το *subst. zool.* panda

πάντα *adv.* totdeauna, întotdeauna, mereu // **για ~** pentru totdeauna // **μια για ~** o dată pentru totdeauna

πανταχού *inv. adv.* peste tot, pretutindeni // **τον ζητώ ~** îl caut peste tot // **ο Θεός είναι ~ παρών** Dumnezeu este prezent în orice loc / pretutindeni

παντελ-ής, -ής, -ές *adj.* integral(-ă), complet(-ă), total(-ă) // **-ής καταστροφή** distrugere totală

παντελόνι, το sau **πανταλόνι** *subst.* pantalon

παντέρ(η)μ-ος, -η, -ο *adj.* complet singur(-ă)

παντεσπάνι, το *subst.* pandișpan

παντζάρι, το *subst. bot.* sfeclă roșie // **κόκκινος σαν ~** roșu ca sfecla // **σφέκλα** roșie // **κόκκινος σαν ~** roșu ca sfecla // **σφέκλα** roșie // **κόκκινος σαν ~** roșu ca sfecla // **σφέκλα** roșie // **κόκκινος σαν ~** roșu ca sfecla

παντζούρι, το *subst.* oblon

παντιέρα, η și **μπανιέρα, η** *subst.* steag, drapel, stindard // **σηκώνω ~** a se revolta; a nu se supune nimănui

παντογνώστ-ης, -ο, -ρια, η *subst.* persoană omniscientă, atotștiutoare

παντοδυναμία, η *subst.* omnipotență

παντοδύναμ-ος, -η, -ο I. *adj.* omnipotent(-ă), atotputernic(-ă) II. *subst.* O Παντοδύναμος Dumnezeu atotputernic

παντοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* variat(-ă), felurit(-ă), divers(-ă)

Παντοκράτορας, ο *subst. relig.* Dumnezeu, Atotputernicul

παντομία, η *subst.* pantomimă

παντοπωλείο, το *subst.* băcănă

παντοπόλ-ης, -ισσα, -η *subst.* băcan

πάντος I. *adv.* 1. întotdeauna, totdeauna, mereu // **θα σου είμαι ~ ευγνώμων** îți voi fi recunos-cător întotdeauna // ~ **γελά** râde mereu 2. în orice clipă, oricând // **είναι ~ έτοιμη να το ακολουθήσει** este gata să-l urmeze în orice cli-pă II. *conj.* încă // **αν και πέρασαν τόσα χρό-νια είναι ~ ωραία** deși au trecut atâția ani este încă frumoasă

παντοτινά *adv.* înv. veșnic, pururi, etern

παντοτιν-ός, -ή, -ό *adj.* etern(-ă), veșnic(-ă), ne-muritor(-oare), nepieritor(-oare), perpetuu(-ă) // **δεν είμαστε -οί** nu suntem nemuritori

παντού *adv.* în tot locul, peste tot, pretutindeni

παντόφλα, η și **παντούφλα**, η *subst.* papuc de casă

παντρεία, η *subst.* 1. căsătorie // **κόρη της -ς** fată de măritat

πάντρευ-μα, -ματος, το *subst.* înbinare armo-nioasă, căsnicie // **το ~ των χρωμάτων** înbi-nare armonioasă a culorilor

παντρ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **παντρεμένος** 1. a căsători, a da în căsătorie, a mărita, a însura // **-εύει την κόρη του** își mărită fiica // **-εύονται αύριο** se căsătoresc mâine 2. (*d.* nași) a schim-ba cununiile / pirostriile 3. *fig.* a potrivi, a înbina

παντρολογήματα, τα *subst.* discuții în vederea (încheierii) unei căsătorii

παντρολογ-ώ, -ησα I. *v.t.* a căuta cuiva un soț (soție) II. **παντρολογιέμαι** *v.r.* a fi pe cale să se căsătorească

πάντως *adv.* totuși, cu toate astea // ~ **δεν με γέλασε** totuși nu m-a păcălit // **εσύ, ~, να του πεις την αλήθεια** tu, cu toate astea, să-i spui adevărul

πανύψηλ-ος, -η, -ο *adj.* foarte înalt(-ă)

πάνω I. *adv.* 1. (sens de loc) // **το δώρο σου είναι ~ στο τραπέζι** cadoul tău e (sus) pe masă 2. (sens temporal) // ~ **που αρχίσαμε τη συζή-τηση έφτασε κι εσύ** când am început discuția ai ajuns și tu 3. (sens de loc) împotriva, contra // **μόλις δρασκελίσα το κατώφλι** όρμησε ο σκύλος ~ μου cât ce am trecut pragul s-a re-pezet căinele la mine II. *loc. prep.* (cu και) // **από τα 17 και ~ το παιδί δεν θεωρείται ανήλικο** de la 17 ani copilul nu mai e minor III. *adj.* înv. de (mai) sus, de alături // **το χορο-στάσι είναι στην ~ γειτονιά** sala de dans în cartierul de alături

πάνω *adj.* invar. de sus, de deasupra // ο ~ **όρο-φος** etajul de sus/de deasupra // το ~ **μέρος** partea de sus

πανωλεθρία, η *subst. milit.* înfrângere totală 2. *fig.* eșec

πανώλης, η *subst. med.* ciumă, pestă

πανώρ-ιος, -ια, -ιο *adj.* foarte / extrem de fru-mos, magnific(-ă), splendid(-ă)

πανωσέντονο, το *subst.* cearșaf pentru învelit

πανωφόρι, το *subst.* 1. palton; mantou, pardesiu 2. manta, mantie

παξιμάδι, το *subst.* 1. pesmet (*pl.* pesmeți) 2. *tehn.* piuliță

παπαγαλ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a repeta cuvintele alt-cuiva fără a le înțelege sensul (ca un papagal) 2. a învăța un text în mod mecanic

παπαγαλισμός, ο *subst.* repetare mecanică a unor cuvinte

παπαγάλος, ο *subst.* 1. zool. papagal 2. *fig.* per-soană care repetă cuvintele altcuiva, fără să le înțeleagă sensul

παπάγια, η *subst. bot.* papaia

παπαδιά, η *subst.* 1. preoteasă 2. *mar.* bara câr-mei / timonei

παπαδίστικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. preoțesc(-ească), popesc(-ească) 2. de preot

παπαδοπαίδι, το *subst.* 1. copil / fiu / băiat de preot 2. ajutor de preot

παπαδοπούλα, η *subst.* fată / fiică de preot

παπάρα, η *subst.* 1. pâine muiată în apă sau lapte 2. supă preț arată din apă, unt și pâine (uneori și din lapte) 3. *fig.* mustrare, dojană, ceartă

παπαρδέλα, η (*pl.* **παπαρδέλες**, οι) *subst.* pa-lavră, balivernă

παπαρούνα, η *subst. (bot.)* mac

πάπας, ο *subst.* papa

παπ-άς, -άδες, ο *subst.* 1. preot popă, cleric, sa-cerdot (mai ales creștin) 2. rigă sau popă, fi-gură la cărțile de joc 3. jocul de cărți uite popa, nu e popa // **μας παίζει τον -α** ne înșală

παπατζ-ής, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* 1. escroc, care ia banii naivilor cu jocul „uite popa, nu e popa” 2. *fig.* oportunist // **ο τάδε πολιτικός είναι ένας ~** cutare om politic/politician este un oportu-nist

παπατρέχας, ο *subst.* 1. preot care citește prea repede slujba 2. *fig.* persoană care citește, spu-ne sau face ceva repede/în grabă și superficial

παπί, το *subst.* boboc de rață // **έγινα ~** ploaia m-a făcut ciuciulete

πάπια, η *subst. zool.* 1. rață // **κάνω την ~** a face pe prostul 2. ploscă

παπιγιόν, το *subst.* papion

παπικ-ός, -ή, -ό *adj.* papal(-ă), pontifical(-ă) // -ή **εγκύκλιος** enciclică papală

πάπλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. plapumă // **κατά το ~ και των ποδιών το ξάπλωμα** întinde-te cât îți-e plapuma 2. macat, cuvertură de pat căp-tușită

παλωματάς, ο *subst.* plăumar

παπουτο-ής, ο *subst.* cizmar

παπούτσι, το *subst.* pantof // **έβγαλε γλώσσα** ~ e obraznic; e neobrăzat // **του δίνω τα -α στο χέρι** a-i da papucii; a goni pe cineva // **γράφω στα παλιά μου τα -α** a nu-i păsa // **του βάλει τα δύο πόδια σ'ένα** ~ a manipula pe cineva

παπουτσίδικο, το *subst.* cizmărie

παπουτσώνω *v.t.* 1. a încălța pe cineva 2. a cum-păra / a daŋui pantofi sau încălțăminte cuiva

παπ-ούς, ο (-ούδες) *subst.* 1. bunic(-ă), bunel; bunicuț // **απ'τον καιρό του -ού** μου de pe timpuri 2. moș 3. *pl.* παππούδες, οι (și *cu sen-su*) strămoși // **πάππου προς πάππο** din moși-strămoși

πάπρικα, η *subst.* ardei roșu

παπυρολογία, η *subst.* papirologie

πάπυρος, ο *subst.* papirus

πάρα *adv.* foarte, prea, mai // ~ **πολύ** foarte/prea încet // ~ **πέρα** mai încolo // ~ **πολύ λίγο** foarte puțin

πάρα- *element de compunere cu sens de întărire*

παρά I. *prep.* 1. contra, împotriva, în ciuda // ~ **την θέληση του πατέρα** του împotriva (în ciuda) voinței tatălui său // ~ **τους κανόνες της τέχνης** împotriva regulilor artei // ~ **φύση** contra naturii (nefiresc) 2. mai puțin, fără // **είναι η ώρα δέκα** ~ **δέκα** este ora zece fără zece // ~ **είκοσι ψήφους** mai puțin cu două zeci de voturi 3. cât pe ce, cât p-aici // **παρά λίγο** **να πνιγεί** cât pe ce să se înecă II. *conj.* 1. decât, ca // **καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή** ~ **σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή** mai bine o oră de libertate decât patruzeci de ani de robie și închisoare // **προτιμά** **να εργάζεται** ~ **να κάθεται** preferă să muncească decât să stea // ~ **ποτέ** mai mult ca niciodată/oricând 2. că // ~ **μόνο** numai/doar că 3. cu // **παρ'όλα αυτά** cu toate acestea 4. deși, cu toate că // **παρ'οτι** **που του είπα** **να προσέχει** deși(cu toate că) i-am spus să fie atent

παραβαίνω, **παρέβηκα** (να **παραβά**) *v.t.* a încălca, a nu respecta // -**ει τον λόγο** του nu și-a ținut/respectat cuvântul // -**ει την συνθήκη** a încălcat tratatul // -**ει τον νόμο** a încălcat legea // -**ει τα όρια** της ευπρέπειας a depășit limitele bunei cuviințe (decenței)

παραβάλλω, **παρέβαλα**, **παραβλήθηκα** *v.t.* 1. a compara // **δεν είναι δυνατόν** **να τους παραβάλλεις** nu este posibil să-i compari 2. a confrun-ta, a pune față în față; a colaționa // ~ **το αντίγραφο** **με το πρωτότυπο** a confrun-ta co-

pia cu originalul // ~ **δύο κείμενα** a colaționa două texte // *jur.* ~ **δύο μάρτυρες** a pune doi martori față în față/a confrun-ta doi martori 3. *mar.* a acosta; a apropia o navă de altă navă/de chei etc.

παραβάν, το *subst.* paravan

παράβαση, η *subst.* 1. contravenție 2. *fig.* încăl-care, violare // -**η της συνθήκης** violare a tra-tatului

παραβάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* contravenient

παραβαγίνω, **παραβγήκα** *v.i.* a concura, a riva-liza

παραβ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **παραβιασμένος** *v.t.* 1. a forța, a pătrunde cu forța // -**ω την πόρτα** a forța ușa 2. *fig.* a viola // -**ιάζω**, **το σύνταγμα** a viola constituția // -**ιάζω την κατοικία** a viola domiciliul 3. a încălca un tra-tat, un regulament etc.

παραβίαση, η *subst.* 1. forțare, pătrundere în forță 2. *fig.* violare // ~ **της πόρτας** forțare a ușii 3. încălcare a unei legi, a unui tratat etc.

παραβιάπτω, **παρέβλαψα** *v.t.* a păgubi, a preju-dicia, a produce prejudicii

παραφυάδα, η *subst.* bot. lăstar, mlădiță

παραβλέπω, **παρέβλεψα** și **παράβλεψα** *v.i.* 1. a arăta înțelegere, a tolera, a trece cu vederea, *fig.* a închide ochii // ~ **τα σφαλματά** **του** îi trec cu vederea/îi tolerez greșelile 2. a nu-i păsa, a-i fi indiferent

παραβολή, η *subst.* 1. comparație, paralelism, confruntare, colaționare a două texte, manu-scrise etc. 2. *lit.* parabolă 3. *geom.* parabolă

παραβολικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. comparativ(-ă) 2. parabolic(-ă) 3. *geom.* parabolic(-ă), de forma unei parabole

παράβολο, το *subst.* taxă

παραγάδι, το *subst.* undiță cu mai multe cârlige pentru pescuit

παραγγελία, η *subst.* 1. comandă (pentru mărfuri sau servicii) 2. ordin // **εκτελῶ** ~ **ανωτέ-ρων** a executa ordinele superioare

παραγγέλω și **παραγγέλνω**, **παράγγειλα** și **παρήγγειλα**, **παραγγέλθηκα** *v.t.* 1. a coman-da, a exprima 2. a ordona

παράγγελ-μα, -ματος, το *subst.* (*sport*) co-mandă scurtă

παραγεμ-ίζω, -ισα, **παραγεμισμένος** *v.i.* 1. a umple pe tare 2. a umple cu carne sau orez

παραγίος, ο *subst.* 1. ucenic 2. servitor tânăr / în-cepător

παράγκα, η *subst.* baracă

παραγκων-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **παραγκωνι-σμένος** *v.t.* a da la o parte

παραγκωνισμός, ο *subst.* faptul de a da la o parte
παραγwor-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **παραγωνισμέ-**
νος *v.t.* a subestima/la subaprecia // **η αξία του**
-ίστηκε valoarea lui a fost subestimată // **-ίζει**
το ταλέντο της îi subestimează talentul // **-ίζει**
τις ικανότητες του îi subestimează calitățile
παραγwor-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* a cunoaște
 prea bine // **παραγωνιστήκαμε** suntem prea
 apropiați

παραγωνώριση, η *subst.* subestimare, subapre-
 ciere

παράγοντας, ο *subst.* 1. (și *mat.*) factor // -ς
 πολιτισμού factor de civilizație 2. somitate

παραγοντισμός, ο *subst.* dominația individuali-
 tăților

παραγραφή, η *subst.* 1. *jur.* prescripție

παραγραφος, η *subst.* paragraf, alineat, frag-
 ment al unui text // *fig.* αυτό είναι άλλη ~ asta
 este altă chestiune

παραγράφω, **παρέγραψα**, **παραγράφ(τ)ηκα**,
παραγραμμένος *v.t. jur.* a prescrie, a înceta efec-
 tele unei hotărâri judecătorești // **τα εγκλήματα**
πολέμου den **παραγράφονται** crimele de război
 nu se prescriu

παράγω, **παρήγαγα**, **παράχθηκα** *v.t.* 1. a pro-
 duce // **αυτή η χώρα** -ει **πολύ σιτάρι** această
 țară produce mult grâu // **αυτό το δέντρο** -ει
ωραία μήλα acest pom dă/rodește mere fru-
 moase // **ο αυτό το εργοστάσιο παράγονται**
έπιπλα în această fabrică se produce mobilă 2.
fig. a isca, a provoca // **αυτή η μηχανή** -ει
πολύ θόρυβο acest aparat produce mult zgo-
 mot 3. *gram.* a deriva

παραγωγή, η *subst.* 1. producție 2. (*lingv. gram.*)
 derivație 3. *log.* silogism

παραγωγικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de producție 2. pro-
 ducător(-oare) 3. care produce (mult), care dă
 randament, productiv(-ă); prolific(-ă); futil(-
 ā); rentabil(-ă) // **-ός συγγραφέας** scriitor pro-
 lific // **-ή γη** pământ fertil // **-ή ράτσα**
αγελάδων rasă de vaci prolifică // **-ό**
επάγγελμα profesie rentabilă // **-ή**
επιχείρηση afacere bănoasă

παραγωγικότητα, η *subst.* 1. productivitate 2.
 eficiență

παράγωγο, το *subst.* 1. produs făcut de altcineva
 2. *gram.* cuvânt derivat

παράγωγος, η *subst. mat.* derivată (termen ma-
 tematic)

παραγωγ-ός, -ο, -η *subst.* producător(-oare) // ~
καταναλωτικών αγαθών producător de bu-
 nuri materiale // ~ **καπνού** producător de tutun
 // ~ **κρασιών** producător de vinuri // ~ **πνευ-**
ματικών αξιών producător de valori spirituale

// ~ **ταινιών** (**κινηματογράφου**) producător de
 filme (de cinema) // **-ός σήριαλ** producător de
 seriale

παραγωνί, το *subst.* locul, colțul de lângă că-
 min/vatră

παραδείγ-μα, -ματος, το *subst.* exemplu, model
 // **το πάθημά του** να σου **γίνει** ~ pățania lui
 să-ți servească drept pildă // **παραδειγματος**
χάρη de exemplu

παραδειγματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **παραδειγμα-**
τισμένος *v.t.* 1. a da pe cineva/ceva ca exemplu
 2. a da o lecție, a pedepsi exemplar

παραδειγματικ-ός, -ή, -ό *adj.* exemplar(-ă) // -ή
διαγωγή conduită exemplară // -ή **διαχείριση**
 administrație exemplară // -ή **τιμωρία** pedeap-
 să exemplară/aspră

παραδειγματισμός, ο *subst.* pedeapsă exem-
 plară

παραδείσέν-ιος, -ια, -ιο și **παραδείσ-ιος**, -ια,
 -ιο *adj.* paradisiac(-ă)

παράδεισος, ο *subst. (relig.)* paradis, rai // **το**
σπίτι μου είναι αληθινός ~ casa mea este un
 adevărat paradis // **του έκανε το βίο** -ο i-a fă-
 cut viața paradis // **μια ζωή** ~ o viață ca în rai

παραδεκτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. admis(-ă), primit(-
 ā), acceptat(-ă) 2. admisibil(-ă), acceptabil(-ă)

παραδέρνω *v.i.* 1. (*d.* o navă) a fi târâtă de valuri
 încoace și încolo; a se lupta cu valurile // **το**
πλοίο -ει nava se luptă cu valurile 2. *fig.* a se
 chinui foarte tare

παραδέχομαι, **παραδέχτηκα** *v.d.* 1. a admite, a
 accepta, a fi de acord // **ας παραδεχτούμε** ότι
έχετε δίκιο să admitem că aveți dreptate // η
βουλή παραδέχτηκε το νομοσχέδιο Parla-
 mentul a acceptat proiectul de lege // **παραδέ-**
χεται este de acord; admite 2. a recunoaște //
παραδέχεται ότι τον **σκότωσε** recunoaște că
 l-a ucis // **τα παραδέχτηκε** όλα a mărturisit
 totul

παραδίνω și **παραδίδω**, **παρέδωσα** și **παρά-**
δωσα, **παραδομένος** *v.t.* 1. a da în primire //
 ~ **το διαμέρισμα** a da în primire apartamentul
 2. a remite, a înmâna, a preda, a da // ~ **ένα**
γράμμα a înmâna o scrisoare 3. a încredința //
 ~ **τον κλέφτη** στη δικαιοσύνη a preda hoțul
 justiției // **-ωσε** το **παιδί** στον **πατέρα** του a
 încredințat copilul tatălui său 4. a livra, a fi li-
 vrat // ~ **το εμπόρευμα** a livra marfa 5. a pre-
 da/a da lecții // **-ει ιστορία** predă istoria II.
παραδίνομαι *v.d.* 1. a capitula // **ανάγκασαν**
τον εχθρό να **παραδοθεί** l-au silit pe inamic
 să capituleze 2. a se lăsa pradă // ~ **στον ύπνο**
 a se lăsa pradă somnului III. **παραδίδεται**
 după cum spune tradiția

παραδοξολογία, η *subst.* afirmație ciudată
παράδοξ-ος, -η, -ο *adj.* straniu(-e), ciudat(-ă) //
-ος άνθρωπος om ciudat // -η ιδέα! ciudată idee!

παραδοπιστ-ος, -η, -ο *adj.* lacom(-ă) / avid(-ă)
de bani, hrăpăreț(-eață)

παράδοση, η *subst.* 1. predare de lecții // η ~ των μαθηματικών predarea matematicii 2. tradiție, datină // οι άγραφες -εις tradițiile nescrise // κατά ~ conform tradiției // λαϊκή ~ tradiție populară 3. livrare, predare, furnizare de mărfuri/de bunuri // η ~ του εμπορεύματος livrarea mărfii 4. remitere, înmănare // η ~ ενός δέματος predarea unui colet/pachet 5. (milit.) capitulare // η ~ του στρατού capitularea armatei

παραδοσιακ-ός, -ή, -ό *adj.* tradițional(-ă)

παραδουλεύτρα, η *subst.* femeie de serviciu cu ziua / ora

παραδουνάβι-ος, -α, -ο *adj.* dunărean(-ă)

παραδοχή, η *subst.* 1. admitere, acceptare, aprobare // ~ μιας γνώμης acceptarea unei păreri 2. mărturisire, recunoaștere

παραδρομή, η *subst.* neatenție

παραέξω *adv.* mai în afară, mai încolo

παραζάλη, η *subst.* 1. amețeală puternică 2. scârbă

παραθαλάσσι-ος, -α, -ο *adj.* care se află/este situat(-ă) pe țărmul mării, maritim(-ă) // -α πόλη oraș maritim

παραθείο, το *subst.* (chim.) parathion sau verde de Paris

παραθερ-ίζω, **παραθέρισα** *v.i.* a-și petrece vacanța de vară

παραθερισμός, ο *subst.* petrecerea vacanței de vară

παραθεριστ-ής, ο, -ρια, η *subst.* vilegiaturist(-ă) (vara)

παράθεση, η *subst.* 1. aliniere 2. comparație 3. oferi, servire (ref. la masă, la mâncare etc.) 4. enumerare, înșiruire 5. (gram.) apozitie (de ex. ο Όλυμπος το ψηλότερο βουνό) (Olimpul, muntele cel mai înalt)

παραθετικά, τα *subst.* (gram.) gradul comparativ și superlativ

παραθέτω, **παρέθεσα**, (**παρατίθεται**) **παρατέθηκα** *v.* 1. a alinia 2. a compara, a asemui 3. a oferi, a servi o masă // το δείπνο παρατέθηκε **αργά** cina/supeul s-a servit târziu 4. a înșirui, a enumera // ~ και άλλ ονόματα a enumera și alte nume

παράθυρο, το *subst.* 1. fereastră 2. cercevea // **ανοίγω το ~** a deschide fereastra 3. fig. posibilitate, modalitate // **βρήκε ένα ~ για να βγει**

απ'αυτή την κατάσταση a găsit o modalitate ca să iasă din această situație

παραθυρόφυλλο, το *subst.* canat

παραίνεση, η *subst.* 1. sfat, povață, îndrumare 2. indemn, imbold, încurajare

παραινετικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. sfătuito(-oare), povătuitor(-oare), îndrumător(-oare) 2. care îndeamnă; încurajator(-oare)

παραίσθηση, η *subst.* 1. intuiție 2. halucinație

παραισθοισιγόνα, τα *subst.* halucinogen

παραίτηση, η *subst.* 1. demisie // **δίνω την ~ μου** îmi dau demisia // ο υπό ~ demisionar 2. abdicare // η του βασιλέως abdicarea regelui 3. retragere // ~ από την κληρονομία retragere de la moștenire 4. jur. desistare, renunțare // ~ δικαιώματος desistare/renunțare la un drept

παραιτ-ούμαι, -ήθηκα, **παραιτημένος** *v.* 1. a demisiona, a-și da demisia 2. a abdica 3. a renunța

παράκαιρ-ος, -η, -ο *adj.* inoportun(-ă), nepotrivit(-ă)

παρακαλεσά *adv.* cu insistență

παρακάλια, τα *subst. pl.* rugăminți, implorări (insistente) // **θέλει ~** vrea să fie rugat/implo-
rat; are nevoie de rugăminți

παρακαλ-ώ, -εσα *v.t.* // **σας ~!** vă rog sau ~! mă rog! (formulă de politețe) // **α, σας ~!** a, vă rog! cu sensul de: a, până aici!

παρακαμπτήριος, η *subst.* șosea, linie (ferată) ocolitoare, secundară, variant(-ă)

παρακάμτω, **παρέκαμψα** *v.t.* 1. a devia, a se abate // ~ την κύρια οδό a se abate de la șoseaua principală 2. fig. a înconjură, a ocoli // **το πλοίο παρέκαμψε το ακρωτήρι** nava a înconjurat promontoriul

παράκαμψη, η *subst.* 1. deviere, abatere 2. înconjurare, ocolire

παρακάνω, **παράκανα** *v.t.* a face mai mult decât trebuie; a depăși/a întrece măsura / limitele; a exagera; a sări peste cal // **το παρέκανες** ai depășit limitele

παρακαταθήκη, η *subst.* 1. depozit în bancă, la C.E.C. // ~ χρημάτων depunere de bani/a unei sume de bani 2. depunere 3. moștenire prețioasă // **ιερά ~** moștenire sacră

παρακατιαν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. inferior(-oară) 2. de neam prost

παρακάτω *adv.* 1. mai jos // **κατέβα ~!** coboară mai jos! 2. mai încolo; mai departe // **κατοικεί λίγο ~** locuiește ceva mai încolo/ceva mai departe // **διάβασε ~!** citește mai departe! adică: continuă! 3. după aceea

παρακεί și **παρέκει** *adv.* mai departe, mai la o parte, mai încolo // **πήγαινε** ~! du-te mai încolo!

παρακείμενος, *o subst. (gram.)* perfectul compus

παρακέντηση, *η subst. med.* paracenteză, puncție

παρακινδυνευμένος, *-η, -ο part. ca adj.* hazardat(-ă); riscant(-ă)

παρακίνηση, *η subst.* 1. îndemn, încurajare 2. stimulare

πρακιν-ώ, *-ησα, -ήθηκα, παρακινημένος v.t.* 1. a îndemna, a încuraja 2. a stimula // **τον -εί στο κακό** îl îndeamnă la rele

παρακλάδι, *το subst.* 1. (*bot.*) lăstar, mlădiță 2. *fig.* ramificație

παράκληση, *η subst.* 1. rugămintă, implorare, rugă 2. *bis.* rugăciune

παρακλητικ-ός, *-ή, -ό adj.* 1. care se referă la o rugămintă; care roagă; care imploră 2. de rugăciune

παρακμ-άζω, *-ασα, παρακμασμένος v.i.* a de-cădea, a fi în declin, a regresa

παρακμή, *η subst.* decadență, decădere, declin, regres

παρακμιακ-ός, *-η, -ό adj.* de decădere, decadent(-ă)

παρακολούθηση, *η subst.* 1. urmărire, pândă, spionare 2. filare (de către poliție) 3. ascultare, participare la o slujbă religioasă, la o conferință, la un concert etc. // ~ *της θείας λειτουργίας* participare la sfânta liturghie // (*muz.*) ~ *μιας συμφωνίας* ascultarea unei simfonii

παρακολουθ-ώ, *-ησα v.t.* 1. (și *fig.*) a urmări, a pândi, a spiona 2. a fila // ~ *έναν κακοποιό* a fila un răufăcător 3. a frecventa, a urmări cursuri, lecții

παρακόρη, *η subst.* 1. fiică adoptivă 2. fată în casă

παρακούω, **παράκουσα** *v.t.* a nu asculta, a nu se supune // ~ *τις διαταγές* a nu se supune ordinelor

παρακράτηση, *η subst.* reținere; impozit

παρακρατικ-ός, *-ή, -ό adj.* autistatal(-ă)

παρακρατ-ός, *-ους, το subst.* organizații anti-statale, stat în stat

παρακρατ-ώ, *-ησα, -ήθηκα, παρακρατημένος v.t.* a reține (din salariu etc.)

παράκρουση, *η subst.* 1. disonanță, discordanță 2. *med.* alienație mintală, nebunie, demență

παράκτι-ος, *-α, -ο adj.* riveran(-ă)

παρακόλυση, *η subst.* împiedicare

παρακωλ-ύω, *-υσα, -ύθηκα v.t.* a împiedica

παραλαβή, *η subst.* 1. preluare, recepționare, primire // ~ *μιας επιστολής* primirea unei scri-

sori // ~ *ενός δέματος* preluarea unui pachet/colet 2. (într-un magazin) loc unde se ridică marfa ambalată

παραλαμβάνω, **παρέλαβα**, **παραλήσθηκα** *v.t.* a prelua, a lua ceva de la cineva, a primi, a recepționa // **τον ~ στο ξύλο** η **στο βρόσιμο** a lua la bătaie / a lua la injură / a injura pe cineva

παραλείπόμενα, *τα subst. pl.* omisiuni

παραλείπω, **παρέλειψα**, **παραλείφθηκα** *v.* a neglija, a lăsa ceva la o parte, a omite, a ignora

παράλειψη, *η subst.* neglija, omite, a ignora

παραλέω, **παραλείπα** *v.t.* a exagera

παραλήγουσα, *η subst. (gram.)* penultima silabă a unui cuvânt

παραλήπτ-ης, *ο, -ρια, η subst.* 1. destinatar(-ă) // *η -ρια μιας επιστολής* destinatarul unei scrisori 2. recepționar(-ă) // *ο -ης εμπορευμάτων* recepționarul mărfurilor

παραλήρη-μα, *-ματος, το subst.* 1. delir 2. *fig.* exaltare, frenezie // **το ~ του πλήθους** frenezia mulțimii

παραληρώ *v.i.* 1. a delira, a aiura 2. *fig.* a vorbi aiurea, a bate câmpii

παραλ-ής, *ο, -ού, η subst.* bogătaş(-ă)

παράλια, *τα subst.* zona de litoral a unei țări // **τα ~ της Ελλάδος** litoralul Greciei

παραλία, *η subst.* 1. malul / țărmul mării; litoral; coastă, faleză (a mării) 2. plajă

παραλιακ-ός, *-ή, -ό adj.* litoral(-ă) // *-ή ζώνη* zonă litorală

παραλλαγή, *η subst.* 1. diferență (mică) 2. varietate 3. variantă 4. (*muz.*) variațiune // *-ές σε μουσικό θέμα* variațiuni pe o temă muzicală

παραλλ-άζω, *-άσω, -αξα v.i.* a diferi puțin, a fi puțin altfel

παράλλαξη, *η subst. astr.* paralaxă

παραλληλεπίπεδο, *το subst. (geom.)* paralelipiped

παραλληλ-ίζω, *-ισα, -ίσθηκα, παραλληλισμένος v.* 1. a pune în paralel 2. a confrunta

παραλληλισμός, *ο subst.* 1. paralelism 2. confruntare

παραλληλόγραμμο, *το subst. (geom.)* paralelogram

παράλληλ-ος, *-η, -ο adj.* paralel(-ă) // **βίτοι -οι** vieți paralele // *-ες γραμμές* linii paralele // *astr. și mat.* **παράλληλοι κύκλοι** cercuri paralele // (*gram.*) **σχήμα εκ παραλλήλου** schemă care exprimă pozitiv și negativ o noțiune

παράλληλος, *η subst.* linie paralelă

παράλληλος, *ο subst. (geogr.)* paralelă

παραλογία, *η subst.* cântec popular grecesc

παραλογίζομαι *v.i.* 1. a vorbi aiurea, a spune ne-rozii, a bate câmpii 2. a face prostii

παραλογισμός, ο *subst.* aiureală, prostie, ineptie, nerozie

παράλογ-ος, -η, -ο *adj.* absurd(-ă), irațional(-ă), illogic(-ă)

παράλυση, η *subst.* 1. *med.* paralizare, paralizie 2. *fig.* blocare

παραλυσία, η *subst.* dezmaț, desfrâu, destrăbălare

παραλυτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. paralizant(-ă), care paralyzează 2. paralytic(-ă)

παράλυτ-ος, -η, -ο *adj.* paralizat(-ă)

παραλύω, **παρέλυσσα**, **παραλυμένος** *v.t.* și *i.* a paraliza // ο τρόμος με παρέλυσε groaza m-a paralizat // **παραλυμένος** *adj.* desfrânat(-ă), dezmațat(-ă), destrăbălat(-ă)

παραμάγειρος, ο *subst.* ajutor de bucătar

παραμάνα, η *subst.* 1. educatoare, dădăcă, guvernantă 2. ac de siguranță

παραμάσχαλα *adv.* la subsuoară; sub braț

παραμεθόρι-ος, -α, -ο *adj.* de frontieră

παραμέληση, η *subst.* neglijare

παραμελ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **παραμελημένος** *v.t.* a neglija // -εί τους φίλους του își neglijează prietenii // -εί τα καθήκοντα του își neglijează îndatoririle

παραμένω, **παρέμεινα** *v.i.* a rămâne // (*inv.*)

παραμένει εν ζωή a rămâne în viață, a scăpa cu viață // **παραμένει ακλόνητος στα ιδανικά του** rămâne neclintit în idealurile lui

παραμερα *adv.* la o parte, într-un colț; într-un loc retras; mai încolo

παραμερ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **παραμερισμένος** *v.t.* 1. a pune/a așeza ceva la o parte 2. a da la o parte, a îndepărta, a înlătura pe cineva/ceva // -ισε τον αντίπαλο του și-a înlăturat adversarul // -ίζω τις κουρτίνες a da la o parte perdelele 3. *fig.* a neglija, a omite în mod intenționat // -ισ τους φίλους του și-a neglijat prietenii

παράμερ-ος, -η, -ο *I. adj.* izolat(-ă), singuratic(-ă) // σπíti -ο casă izolată // **τύπος -ος** loc retras // **χωριό** -ο sat izolat *II. adv.* (-α)

παραμέσα *adv.* mai înăuntru, mai în interior, către interior

παράμεσος, ο *subst.* (*anat.*) degetul inelar

παράμετρος, η *subst.* (*mat.*) parametru

παραμικρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. foarte mic(-ă), cel mai mic/cea mai mică // ο -ός θόρυβος cel mai mic zgomot 2. *fig.* neînsemnat(-ă), mărunț(-ă) // η -ή παρατήρηση cea mai neînsemnată observație

παραμιλητό, το *subst.* aiurare

παραμιλώ și **παραμιλάω** *v.i.* a aiura

παραμον-εύω, -εψα *v.t.* a sta la pândă, a pândi, a urmări, a spiona // -ω την περίσταση a pândi ocazia

παραμονή, η *subst.* ședere, domiciliere // **άδεια** -ς permis de ședere 2. ajun // η ~ των Χριστογέννων ajunul Crăciunului // η ~ του γάμου ajunul/ziua dinaintea nunții

παραμορφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **παραμορφω-μένος** *v.t.* 1. (*d.* oameni) a desfigura, a poci, a sluiți // ο τρόμος -ωσε τα χαρακτηριστικά του groaza l-a desfigurat 2. (*d.* obiecte) a deforma 3. *fig.* a deforma, a denatura // -ώνω την αλήθεια a denatura adevărul

παραμόρφωση, η *subst.* 1. (*d.* oameni) desfigurare, urâțire, pocire, sluire // ~ του προσώπου desfigurare a feței 2. (*d.* obiecte) deformare, deteriorare, stricare (*a forme*) // ~ των παπουτσιών deformare/stricare a pantofilor 3. *fig.* deformare, denaturare

παραμορφωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* care desfigurează, desfigurant(-ă), deformant(-ă)

παραμυθάς, ο, **παραμυθού**, η *subst.* povestitor (-oare)

παραμυθιεν-ιος, -ια, -ιο *adj.* basm; ca în basme / ca în povești, minunat(-ă) // -ια ομορφιά frumusețe nemaipomenită // -ια ζωή viață ca în basme/minunată

παραμύθι, το *subst.* 1. poveste // μου άρεσε αυτό το ~ această poveste mi-a plăcut 2. *fig.* născocire, minciună // τι -α είναι αυτά; ce născociri / ce minciuni sunt astea? // αυτά είναι -α! astea sunt scorneli!

παραμυθία, η *subst.* consolare, mângâiere, alinare, îmbărbătare

παρανάλωμα το *subst.* ruină (în urma unui incendiu)

παρανόηση, η *subst.* interpretare greșită; neînțelegere

παράνοια, η *subst.* 1. *med.* paranoia 2. nebunie, demență, alienare mintală

πρανοϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* paranoic(-ă)

παρανομία, η *subst.* ilegalitate; faptă ilegală/act ilegal // έκανε μια ~ a comis o ilegalitate

παράνομ-ος, -η, -ο *I. adj.* ilegal(-ă), clandestin(-ă) // η οργάνωση organizație clandestină // -η ζωή viață conspirativă *II. adv.* (-α)

παρανομ-ώ, -ησα *v.t.* a comite o ilegalitate, a fi în clandestinitate

παρανο-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* 1. a interpreta/a înțelege greșit ceva 2. a fi în dezacord cu cineva // **παρανοήσα** și cu sensul de a-și fi pierdut mințile, a fi înnebunit

παράνυ(μ)φος, ο, η *subst.* 1. naș(-ă) 2. cavaler de onoare/domnișoară de onoare

παρὰνυχίδα, η *și* **παρωνυχίδα**, η *subst.* 1. pie-
liță de la baza unghiei 2. *fig.* bagatelă, fleac,
lucru neînsemnat

παραξενεμέν-ος, -η, -ο *adj.* nedumerit(-ă), ui-
mit(-ă), surprins(-ă)

παραξεν-εύω, -εψα, -εύσθηκα, **παραξενεμένος**
I. *v.t.* a mira; a nedumeri II. *v.i.* (*numai la diat.*
activă) a deveni / a se face ciudat(-ă)

παραξενιά, η *subst.* purtare ciudată / stranie / bi-
zară; ciudățenie, bizarerie // **είναι γεμάτος** -ές
este plin de ciudățenii

παραξεν-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. ciudat(-ă), straniu(-
e) // **τι** -ος *άνθρωπος!* ce om ciudat/bizar! // **ένα** -ο *γεγονός* un eveniment neobișnuit 2.
capricios(-oasă), mofturos(-oasă), dificil(-ă) // **μία** -η *γυναίκα* o femeie capricioasă II. *adv.* (-
α) ciudat

παραξηλ-ώνω, -ωσα (το) *v.i.* a depăși limitele, a
depăși măsura; a sări peste cal; a o face de oaie
παραπαίδι, το *subst.* 1. copil adoptiv/înfiat 2.
copil de prăvălie, servitor

παραπαίω *v.i.* a se clătina în mers, a se împiedica,
a se împletici în mers

παραπανί-ιος, -ια, -ιο *adj.* de prisos; în plus;
în surplus

παραπάνω *adv.* 1. mai sus, mai în sus // **ανέβηκε**
~ s-a urcat mai sus 2. mai încolo, dincolo de,
mai departe // **πήγαينه λίγo** ~ du-te ceva mai
încolo 3. mai mult, în plus, peste **τι θέλεις** ~;
ce vrei mai mult? // **έκανε κάτι** ~ a făcut ceva
în plus // **ήταν** ~ **από χίλιοι** erau mai mult/
peste o mie // **με το** ~ peste așteptări

παραπάτη-μα, -ματος, το *subst.* împleticeală

παραπατ-ώ *și* **παραπατ-άω**, -ησα *v.i.* 1. a se
clătina în mers 2. a se împletici, a se împiedica
3. *fig.* a o sfecli

παραπειστικ-ός, -ή, -ό *adj.* insidios(-oasă), vi-
clean(-ă), șiret(-eată), perfid(-ă) // -ες *ερωτή-
σεις* întrebări insidioase

παραπεμπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de trimitere/expe-
diere; de citare; (*jur.*) cu care se face deferire în
justiție // **ο** **βούλευμα** mandat de punere sub
acuzare

παραπέμω, **παρέπεμψα**, **παραπέμθηκα** *v.t.* 1.
a transmite, a trimite mai departe (o cerere, o
petiție, un raport etc.) unei autorități compe-
tente pentru aprobare, cercetare etc. // **η ανα-
φορά παραπέμθηκε στο υπουργείο** petiția a
fost trimisă la minister 2. a trimite (în judecată)
a deferi // ~ **σε δίκη** a trimite în judecată // **παραπέμθηκε στη δικαιοσύνη** a fost deferit
justiției 3. a face trimitere, a se referi // ~ **σε**
ένα συγγραφέα a se referi la un scriitor

παρὰέρα *adv.* (*de loc*) 1. mai încolo, mai de-
parte, mai la o parte // **πήγαينه** ~ du-te mai
încolo 2. (*de timp*) mai târziu, după aceea, în
viitorul apropiat // **θα συναντηθούμε** ~ ne vom
întâlni mai târziu

παραπέτασ-μα, -ματος, το *subst.* draperie,
paravan, cortină // **το σιδηρούν** ~ cortina de
fier

παραπέτο, το *subst.* parapet; rampă, balustradă
(la scări); (*marin.*) parapet al punții

παραπετ-ώ *și* **παραπετ-άω**, -αξα, **παραπε-
τα(γ)μένος** *v.t.* a arunca, a lepăda la întâmplare
(**παραπέφτω**) **παράπεσα** *v.i.* (*d. un obiect*) a se
rătăci, a se pierde // **το γράμμα μου παράπεσε**
scrisoarea mea s-a rătăcit

παράπηγ-μα, -ματος, το *subst.* magherniță, co-
cioabă

παραπλάνηση, η *subst.* înșelare, inducere în
eroare, păcălire

παραπλανητικ-ός, -ή, -ό *adj.* înșelător(-oare),
amăgitor(-oare), corupător(-oare)

παραπλαν-ώ, -ησα, -ήθηκα, **παραπλανημένος**
v.t. a înșela, a păcăli, a trage pe sfoară // **ήθελε**
να με -ησει a vrut să mă păcălească

παράπλευρ-ος, -η, -ο *adj.* 1. apropiat(-ă) 2.
(*mat.*) lateral(-ă) 3. învecinat(-ă), alăturat(-ă)

παραπλέω, **παράπλευσα** *v.i.* a pluti aproape *și*
paralel cu ceva (coastă, țarm, navă etc.)

παραπληγία, η *subst. med.* paraplegie

παραπληγικ-ός, -ή, -ό *adj.* paraplegic(-ă)

παραπληροφορήση, η *subst.* dezinformare, *fig.*
intoxicare, inducere în eroare

παραπληρωματικές γωνίες, οι *subst.+adj. pl.*
unghiuri care formează 180°

παραπλήσι-ος, -α, -ο *adj.* asemănător(-oare),
similar(-ă)

παράπλ-ους, -ου, ο *subst. mar.* plutire, navigare
pe lângă coastă/țarm

παραποίηση, η *subst.* contrafacere, falsificare

παραποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **παραποιημένος** *v.t.*
1. a contraface, a falsifica 2. *fig.* a deforma, a
denatura // ~ **την αλήθεια** a denatura adevărul

παραπομπή, η *subst.* 1. trimitere, expediere 2.
transmitere, comunicare 3. (*jur.*) trimitere în
judecată, deferire în justiție; mandat, citație 4.
trimitere, referire, citat // ~ **στην τάδε σελίδα**
trimitere la cutare pagină

παραπονεν-ος, -η, -ο I. *part. ca adj.* mahnit(-
ă), trist(-ă), necăjit(-ă), supărat(-ă) II. *adv.* cu
măhnire

παραπονιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* văicăreț(-eată)

παραπονιάρικ-ος, -η, -ο *adj.* plângăreț(-eată)

παραπον-ιέμαι *și* **παραπον-ούμαι**, -έθηκα,
(**παραπονενμένος**) *v.i.* 1. a se plânge, a se văita,

a se văicări 2. mahnirea, nemulțumirea 3. a bombăni / a mormăi din cauza nemulțumirii

παράπονο, το *subst.* 1. supărare, mahnire, tristețe, amărăciune // **με παίρνει το ~** mă cuprind de tristețea/sunt necăjit 2. protest, plângere, reproș, ceva de reproșat // **έχει πολλά -α εναντίον του** îi aduce multe reproșuri

παραπόρτι, το *subst.* ușită, porțiță lângă poarta principală

παραποτάμι-ος, -α, -ο *adj.* (d. o zonă) riveran(-ă)

παραπόταμος, ο *subst.* affluent

παραπούλι, το *subst. bot.* brocoli

παραπροϊόντα, τα *subst. pl. (chim.)* produse / derivate secundare

παράπτω-μα, -ματος, το *subst.* 1. greșeală / eroare gravă 2. delict, contravenție

παράρτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. (d. clădiri) anexă, dependință // ~ **ξενοδοχείου** anexa unui hotel // **-ματα μιας οικίας** dependințele unei locuințe 2. (la publicații) supliment // ~ **περιοδικού** supliment al unei reviste 3. (d. texte, lucrări etc.) appendice, addenda 4. // ~ **εφημερίδας** ediție specială a unui ziar

παρ-άς, ο (*pl. -άδες*) *subst.* 1. bani, parale, bănet // **χρειάζονται -άδες** este nevoie de bani // **είναι γεμάτος -άδες** e plin de bani // **βγάζει -άδες με ουρά** are bani cu ghiotura / întoarce banii cu furca // **ο παρὰς τα κάνει όλα** banul face totul

παρασάγγης, ο *subst.* 1. *ist.* măsură de lungime în Persia antică // *fig.* **απέχει ~** e o deosebire ca între cer și pământ

παρασέρνω *v.t.* vezi **παρασύρω**

παράσημο, το *subst.* medalie, decorație, ordin // **το στήθος του είναι γεμάτο -α** pieptul lui este plin de decorații

παρασημοφορία, η *subst.* conferire, înmânare (a unei decorații etc.)

παρασημοφορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **παρασημοφορημένος** *v.t.* a acorda, a conferi, a înmâna o decorație (un ordin, o medalie)

παρασιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. parazită(-ă), parazitologic(-ă) 2. de parazit

παρασιτισμός, ο *subst.* parazitism

παράσιτο, το *subst.* 1. *și fig.* parazit 2. *pl.* (și cu sensul) paraziți radio

παρασιτολογία, η *subst.* parazitologie

παρασιώπηση, η *subst.* trecere sub tăcere, omitere (intenționat)

παρασιώπ-ώ, -ησα, ήθηκα *v.t.* a trece sub tăcere, a omite (intenționat)

παρασκευ-άζω, -ασα, -άστηκα, **παρασκευασμένος** *v.t.* a pregăti, a prepara // ~ **το δείπνο** a pregăti cina

παρασκευάσ-μα, -ματος, το *subst.* preparat; amestec, mixtură

παρασκευ-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* preparator(-oare)

Παρασκευή, η *subst.* vineri // **Μεγάλη ~** Vinerea mare/Vinerea Patimilor // **Αγία ~** Sfânta Paraschiva, sărbătorită la 14 octombrie // **Παρασκευή** Paraschiva, nume propriu feminin

παρασκευή, η *subst.* preparare, pregătire

παρασκευιακ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. de/din culise 2. *fig.* care se petrece/are loc pe ascuns/în secret // **-ες ενέργειες** acțiuni/ mașinațiuni de culise adică: care au loc în secret/pe ascuns *II. adv.* (**-ά**) în culise

παρασκηνίο, το *subst.* 1. (teatru) culisă / culise 2. *fig.* mașinație, înscenare, intrigă

παρασπονδία, η *subst.* încălcare / violare a unei înțelegeri, a unei promisiuni, a unui tratat etc.

παρασπονδ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a viola, a încălca o înțelegere, o promisiune, un tratat, a rupe un tratat / un pact 2. a contraveni, a încălca legea / legile

παραστοάδα, η *subst. (constr.)* pilastru

παρασταίνω *v.t.* vezi **παριστάνω**

παράσταση, η *subst.* 1. reprezentare 2. prezentare 3. spectacol; reprezentație 4. *jur.* prezentare // ~ **δικηγόρου σε δίκη** prezentarea unui avocat la proces 4. (*mat.*) reprezentare matematică 5. *pl.* **παραστάσεις**, οι protest diplomatic 6. **έξοδα παραστάσεως** cheltuieli de reprezentare

παραστάτ-ης, ο, -ίδα, η *subst.* 1. susținător(-oare) 2. (*milit.*) însoțitor, secundant al militarului care poartă drapelul la parăzi

παραστατικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. reprezentativ(-ă) 2. expresiv(-ă), sugestiv(-ă) 3. (*geom.*) -η **γεωμετρία** geometrie descriptivă

παραστατικότητα, η *subst.* expresivitate

παραστέκω *și* **παραστέκομαι**, **παραστάθηκα** *v.d.* a susține; a proteja, a avea grijă de cineva

παράστη-μα, -ματος, το *subst.* alură, ținută // **αυτή η γυναίκα έχει ~** βασιλίσσας această femeie are o alură/o ținută de regină

παρασιτιά, η *subst.* vatră, cămin

παραστράτη-μα, -ματος, το *subst.* pas greșit, rătăcire morală

παραστρατ-ώ, -ησα, παραστρατημένος *v.i.* a o lua pe un drum greșit(moral); a călca pe de lături

παρασυμπαθητικ-ός, -ή, -ό *adj. (anat.)* parasimpatic(-ă)

παρασυναγωγή, η *subst.* conciliabul

παρασύνθετα, τα *subst. (gram.)* cuvinte derivate din cuvinte compuse

παρασύνθημα, -ματος, το subst. 1. răspuns la o parolă 2. *mar.* semnal de recunoaștere secret, folosit de navele de război

παρασυρῶ, παρέσυρα, παρασύρθηκα, παρασυρμένος v.t. 1. a trage/a duce cu sine, a târî, a lua cu sine; a dobări/a răsturna tot ce întâlnește în cale // **τα κύματα τον παρέσυραν μακρὰ** valurile l-au târât departe // **τα νερά του ποταμού παρέσυραν όλα** apele fluviului au luat cu ele tot 2. *fig.* a îndemna la rele

παρασχίδα, η subst. aşchie de os

παράταιρ-ος, -η, -ο adj. 1. diferit(-ă), deosebit(-ă) 2. desperecheat(-ă), descopletat(-ă)

παράταξη, η subst. 1. aliniere 2. rând // **μαθητική** ~ şir/rând de elevi 3. grupare // **σοσιαλιστική** ~ grupare socialistă 4. *gram.* // **κατά** ~ prin coordonare 5. // **εν πομπή και παρατάξει** cu toată pompa necesară

παράταση, η subst. 1. prelungire (în timp) // ~ **διαμονής** prelungire a dreptului de şedere/de locuire // ~ **διαβατηρίου** prelungire a valabilităţii paşaportului 2. *jur.* prorogare, amânare // ~ **δίκης** amânare a unui proces

παρατάσσω, παρέταξα, παρατάχτηκα, παρα(τε)ταγμένος v.t. a alinia

παρατατικός, ο subst. (gram.) timpul imperfect al verbelor

παρετίνω, παρέτεινα, παρατάθηκα, παρατεταμένος v.t. 1. a prelungi // ~ **τον πόλεμο** a prelungi războiul 2. *jur.* a proroga; a amâna, a suspenda // ~ **την δίκη** a amâna procesul

παρεταµέν-ος, -η, -ο part. ca adj. prelung(-ă), prelungit(-ă), îndelungat(-ă) // -η **σιωπή** tăcere prelungită

παρατήρησι, η subst. 1. observare 2. observaţie 3. urmărire (a unui fenomen) 4. enunţ al unui exerciţiu la examen 5. remarcă, constatare

παρατηρητήριο, το subst. observator, post, loc de observaţie

παρατηρ-ητής, ο, -ήτρια, η subst. observator (-oare)

παρατηρητικ-ός, -ή, -ό adj. înzestrat(-ă) cu spirit de observaţie, perspicace, pătrunzător(-oare)

παρατηρητικότητα, η subst. spirit de observaţie

παρατηρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, παρατηρημένος v.t. şi i. 1. a observa, a remarca, a băga de seamă // -ησε **την ομορφιά της** i-a remarcat frumuseţea // -ησε **την αλλαγή** şi-a dat seama de schimbare 2. a examina, a observa atent 3. a face o observaţie

παράτολμ-ος, -η, -ο adj. temerar(-ă) / curajos (-oasă) până la imprudenţă

παράτον-ος, -η, -ο adj. (muz.) distonant(-ă), fals(-ă) (sunet), discordant(-ă); care sună fals

παρατραβηγµέν-ος, -η, -ο part. ca adj. exagerat(-ă), dus(-ă) dincolo de limite

παρατραβ-ώ şi παρατραβ-άω, -ηξα (παρατραβηγµένος) v.t. şi i. a (se) prelungi, a (se) târăgăna/a trenea // **αυτή η δίκη -ηξε** procesul acesta trenează

παρατράγουδα, τα subst. pl. 1. întâmplări neplăcute 2. urmări nefaste

παρατσούκλι, το subst. poreclă

παρατυπία, η subst. 1. neconformism 2. încălcare / violare a normelor / regulilor 3. viciu de formă 4. *fig.* contrafacere, falsificare

παράτυπ-ος, -η, -ο I. adj. 1. neconformist(-ă) 2. neregulat(-ă) 3. *fig.* fasificat(-ă), contrafăcut(-ă) II. *adv.* (-α) în mod neregular

παρατυπ-ώ, -ησα v.t. 1. a viola/a încălca regulile şi normele legale 2. a suferi de un viciu de formă 3. *fig.* a falsifica, a contraface

παράτυφος, ο subst. med. paratifos

παρ-ώ şi παρ-άω, -ησα, -ήθηκα, παρ-ηµένος v.t. 1. a lăsa, a părăsi, a abandona // -ησε **τη δουλειά του** şi-a părăsit serviciul // -ησε **τα παιδιά του** şi-a abandonat copiii // **την -ησε** **στη μέση** a lăsat-o baltă 2. a renunţa la // -ησε **τα σχέδια** **του** a renunţat la planurile sale // **παράτα µε!** lasă-mă în pace! nu mă plictisi! // *expr.* **δεν τα -άς;** nu te laşi de chestiile astea? // **δεν µας -άς;** n-ai de gând să ne laşi în pace?

πάραυτα adv. imediat, îndată, într-o clipă, momentan, numaidecât, acuşica

παραφασάδα, η subst. 1. defect de ţesătură 2. petec

παραφέρ-ομαι, -θηκα v.d. a-şi ieşi din fire // -θηκα **επάνω στο θυµό µου και τα έκανα θαλάσσια** mi-am ieşit din fire şi am stricat totul

παραφθορά, η subst. lingv. modificare uşoară

παραφίνη, η subst. parafină

παραφορά, η subst. exaltare, patimă

παράφορ-ος, -η, -ο I. adj. 1. exaltat(-ă), pătimas(-ă), înflăcărat(-ă), arzător(-oare) // -ο **φίλι** **σάρut** **πάτιµα** // -ος **έρωτας** amor înflăcărat // -ο **πάθος** patimă arzătoare 2. *fig.* tumultuos(-oasă), navalnic(-ă), impetuos(-oasă) II. *adv.* (-α) cu exaltare/patimă/inflăcărare

παραφουσκ-ώνω, -ωσα, παραφουσκωµένος v.t. 1. a umfla prea mult/exagera // ~ **το µπαλόνι** a umfla prea mult balonul 2. *fig.* a exagera, a umfla // -ώνεις **τα πράγµατα** exagerezi // -ώνω **το λογαριασµό** a umfla prea mult nota de plată // **τα -ώνεις!** exagerezi! eşti prea de tot!

παραφρ-άζω, παρέφρασα, παραφράστηκα, παραφρασµένος v.t. 1. a traduce liber (un text) 2. a parafraza

παράφραση, η *subst.* 1. traducere liberă 2. parafrază

παράφρον-ας, -η, -ο și **παράφρων**, -ων, -ο *adj.* nebun(-ă), dement(-ă), alienat(-ă) mintal

παραφρον-ώ, -ησα *v.i.* a-și pierde mințile; a înnebuni

παραφροσύνη, η *subst.* și *fig.* nebunie, demență

παραφυάδα, η *subst.* 1. lăstar, mlădiță 2. *fig.* ramificație

παραφυλ-άω, -αξα *v.t.* a pândi

παραφωνία, η *subst.* 1. notă falsă, falset 2. *fig.* discordanță, disonanță; stridentă

παράφων-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. (*muz.*) fals // *εἶναι* -ος a cânta fals 2. *fig.* discordant(-ă); strident(-ă) II. *adv.* (-α) fals

παραχαράκτης, ο *subst.* falsificator

παραχάραξη, η *subst.* și *fig.* falsificare

παραχαρ-άσω, -άζω, -αξα, -άχηκα, **παραχαργμένος** *v.t.* a comite un fals, a falsifica

παραχρήμα *adv.* // *αυθόρעי και* ~ imediat, la moment, într-o clipă, îndată, chiar acum, neîntârziat, numaidecât, acuși

παραχ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **παραχωμένος** *v.* 1. a îngropa adânc în pământ 2. a băga într-un teanc 3. (*d.* plante) a mușuroi

παραχώρηση, η *subst.* 1. dare, cesiune // ~ *περιστάς* cesiune a averii 2. concesiune, concesiune 3. concesiune/îngăduință // *κάνω παραχώρησις* a face concesiuni

παραχωρητήριο, το *subst.* act prin care se face cesiunea

παραχωρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **παραχωρημένος** *v.t.* 1. a da // -ησε τα υπάρχοντά του și-a cedat bunurile 2. a concesiune // το κράτος -ησε μιὰ σιδηροδρομική γραμμή statul a concesionat o linie de cale ferată 3. a face concesiune, a arăta îngăduință față de cineva // μου -ησε τη θέση του mi-a cedat locul lui

παραψυχολογία, η *subst.* parapsihologie

παράλ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. bălțat(-ă), pestriț(-ă), împestrițat(-ă), târcat(-ă) // -ά ρούχα haine pestrițe 2. *fig.* tulbure, neclar(-ă), dubios(-oasă)

παρέα, η *subst.* 1. adunare, reuniune // *φιλική* ~ reuniune amicală 2. companie, însoțire // *κάνω* ~ a ține companie (cuiva) 3. grup, cerc de prieteni, de cunoscuți // ~ *φίλων* grup de prieteni 4. ceată, gașcă // ~ *παιδιών* ceată de copii // *έκαμαν δική τους* ~ au făcut o gașcă

παρεγκεφαλίδα, η *subst.* anat. creierul mic

παρέγχυμα, το *subst.* parenchim

παρέδρ-ος, -ο, -η *subst.* adjunct(-ă); ajutor(-oare), *jur.* substituit(-ă) (de procuror etc.) // -ος

δημάρχου ajutor de primar // -ος *εισαγγελέα* substituit de procuror

πάρε δώσε, το *subst. invar.* 1. afacere; schimb 2. legătură (socială) // *δεν έχω* ~ *με αυτούς* nu am de-a face cu ei

παρειά, η *subst.* obraz // *τα μήλα των -ών* poameții obrazilor

παρείσακτ-ος, -η, -ο *adj.* intrus(-ă), nepoftit(-ă)

παρεισφρ-έω, **παρεισέφρησα** *v.i.* a se strecura, a se furișa

παρέκβαση, η *subst.* digresiune, divagație, divagare; abateri de la subiect

παρέκει și **παρεκει** *adv.* mai încolo, mai departe, dincolo de // *πήγαينه λίγο* ~ du-te puțin mai încolo

παρεκκλήσι(ο), το *subst.* paraclis, capelă

παρεκκλίνω, **παρέκλινω** I. *v.t.* și *i.* a devia // *η τρικυμία παρέκλινε το πλοίο* furtuna a deviat o navă II. *v.i.* a se abate, a se îndepărta

παρέκκλιση, η *subst.* abatere; deviere, deviație; derivă

παρεκτός *prep.* doar dacă; cu excepția; exceptând; în afară de // ~ *δύο η τριών ήλθαν ολοι* în afară de doi sau trei au venit toți // *διάβασα όλο το βιβλίο* ~ *δέκα σελίδων* am citit toată cartea cu excepția a / exceptând zece pagini

παρεκτρέπομαι, **παρεκτρέπηκα** *v.d.* 1. a îndepărta, a abate, a devia 2. *fig.* a întrece orice măsură, a se purta mizerabil

παρεκτροπή, η *subst.* 1. îndepărtare, abatere de la un drum / o cale; deviere // *η ~ της μαγνητικής βελόνας* devierea acului magnetic 2. *fig.* purtare mizerabilă

παρέλαση, η *subst.* defilare, paradă

παρελαύνω, **παρέλασα** și **παρήλασα** *v.i.* a defila, a face o defilare

παρέλευση, η *subst.* trecerea, scurgerea timpului/a vremii // *μετα από* ~ *ενός έτους* după scurgerea unui an

παρελθόν, το *subst.* trecut // *στο ~* în trecut // ~ *Ελλάδα έχει ένα δοξαμένο* ~ Grecia are un trecut glorios

παρελθοντολογία, η *subst.* paseism

παρέλκυση, η *subst.* tergiversare, amânare, târăgănare, trenare

παρελκυστικ-ός, -ή, -ό *adj.* care amână, târăgănează, care trenează

παρεμβάλλω, **παρέμβηκα** (*να παρέμβω*) *v.i.* a interveni // ~ *για να τους συμφιλιώσω* interveni să-i împac

παρεμβάλλω, **παρενέβαλα** (*να παρεμβάλω*), **παρεμβλήθηκα** *v.t.* a introduce, a insera, a intercala // ~ *ένα κομμάτι χαρτί ανάμεσα στις*

δυο φωτογραφίες intercalez o foaie de hârtie între două fotografii

παρέμβαση, η *subst.* 1. intervenție, amestec imixtiune // η ~ του ήλθε την κατάλληλη στιγμή intervenția lui a venit la momentul oportun 2. mijlocire, intermediere

παρεμβατισμός, ο *subst.* intervenționism

παρεμβολή, η *subst.* 1. intercalare, inserare 2. bruiaj

παρεμπιπτόντως *adv.* în afara subiectului / a temei; în paranteză; întâmplător; din întâmplare

παρεμποδ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* 1. a împiedica, a opri, a se pune în cale // -ισε το γάμο του γιού του a împiedicat căsătoria fiului său 2. a jena, a stânjeni // -ίζω την κυκλοφορία a încurca circulația

παρεμπόδιση, η *subst.* împiedicare, oprire, stânjenire, jena // ~ των συγκοινωνιών stânjenire a comunicațiilor

παρεμφερ-ής, -ής, -ές *adj.* care aduce puțin cu; asemănător(-oare)

παρένθεσ-η, η *subst.* paranteză // μέσα σε -εις în paranteză

παρενθετικ-ός, -ή, -ό *adj.* scris(-ă) / pus(-ă) în paranteză // -ή πρόταση propoziție pusă în paranteză

παρενόχληση, η *subst.* 1. plictisire 2. iritare, săcâire, agasare

παρενοχλ-ώ, -ησα *v.t.* a plictisi, a enerva, a irita, a săcâi, a agasa

πάρεξ *prep.* în afară de; afară de; cu excepția, exceptând

παρεξήγησι, η *subst.* 1. interpretare greșită; neînțelegere etc. // έγινε μια ~ a fost o neînțelegere 2. supărare (între două persoane), dezbinare // η παρουσία σου μπορεί να δημιουργήσει και καμιά ~ prezența ta poate să supere

παρεξηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **παρεξηγημένος** *I. v.t.* a interpreta sau a înțelege greșit ceva // -ησες τα λόγια μου ai interpretat greșit vorbele mele // μη με -εις nu mă înțelege greșit *II. v.r.* **παρεξηγούμαι** (și *cu sensul*) a fi jignit din cauza unei neînțelegeri // -ήθηκαν πάνω στη συζήτηση και πιάστηκαν στα χέρια stând de vorbă s-au jignit și s-au luat la bătaie

παρεπόμενα, τα *subst.* 1. urmări, consecințe, efecte 2. (*gram.*) categorii gramaticale (gen, timp etc.)

πάρεργο, το *subst.* ocupație (în timpul liber)

παρερμηνεία, η *subst.* interpretare greșită, neînțelegere

παερμην-εύω, -ευσα, -εύτηκα **παερμηνευμέ-νος** *v.t.* a interpreta/a înțelege greșit

παρέρχομαι, **παρήλα** *v.d. fig.* a trece, a se scurge // όλα παρέρχονται toate trec cu timpul

πάρεσι, η *subst. med.* parază

παρετυμολογία, η *subst.* etimologie greșită

παρευθύς *adv.* imediat, îndată, de îndată, neîntârziat, fără întârziere, acuși, chiar acum

παρευρίσκομαι, **παρευρέθηκα** *v.d.* a fi de față, a fi prezent; a asista, a participa, a lua parte // **παυερέθηκα στα βαπτίσια του γιού του** am asistat la botezul fiului său

παρέχω (να **παράσχω**), **παρασχέθηκα** *v.t.* a oferi, a pune la dispoziție; a acorda ceva // ~ βοήθεια a da ajutor // ~ τα απαραίτητα μέσα a oferi mijloacele necesare

παρηγορητή, ο *subst.* persoană care consolează, mângâie, alină

παρηγορητικ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d. vorbe, fapte*) consolator(-oare), mângâietor(-oare), alinător(-oare) // -ά λόγια cuvinte mângâietoare

παρηγοριά, η și **παρηγορία**, η *subst.* consolare, mângâiere, alinare

παρήγορ-ος, -η, -ο *adj.* încurajator(-oare) // Είναι -ο πως η παγωνιά δε βρήκε όλα τα δέντρα ανθιαμένα e încurajator faptul că înghețul n-a găsit toți pomii în floare

παρηγορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **παρηγορημένος** *v.t.* a consola, a alina, a mângâia

παρήλικ-ος, ο și **παρήλικ-ας**, ο *subst.* persoană în vârstă

παρήχησι, η *subst.* aliterafie

παρθένια, η *subst.* fecioară, virgină, fată mare // (*relig.*) **Παναγία Παρθένια** Preasfânta Fecioară

παρθεναγογείο, το *subst. (inv.)* pension / școală pentru fete

παρθενιά, η și **παρθενία**, η *subst.* feciorie, virginitate, fete

παρθενικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. feciorelnic(-ă), virginal(-ă) // η ~ αιδώς pudoarea virginală 2. care are loc / se face pentru prima oară // -ο ταξίδι prima călătorie

παρθενικότητα, η *subst.* virginitate, feciorie, fete

παρθενογένεση, η *subst. (biol.)* partenogeneză

παρθέν-ος, -α, -ο *adj.* 1. cast(-ă), pur(-ă), neprihănit(-ă) // αγνό -ο μαλλί lână pură 2. neatins(-ă), neumbat(-ă), virgin(-ă), neexplorat(-ă) // -ο δάσος pădure virgină / neumbată // -ες εκτάσεις terenuri / suprafețe / întinderi neexplorate

Παρθένος, η *subst.* 1. (*relig.*) Fecioara, Maica Domnului 2. *astr.* Zodia Fecioarei

Παρθενών, ο *subst.* Parthenonul

πάρθιο *adj.* // ~ βέλος το lovitură de grație

παρίας, ο *subst.* paria

παριζιάνικ-ος, -η, -ο și **παρισιν-ός, -ή, -ό** *adj.* parizian(-ă) // **-ή μόδα** modă pariziană

παριζιάν-ος, ο, -α, η *subst.* parizian(-ă), locuitor(-oare) al Parisului

παρίσταμαι *v.d.* a fi prezent, a fi de față

παριστ-άνω și **παρασταίνω**, **παρέστησα** și **παράστησα** *v.t.* 1. a reprezenta, a înfățișa // **αυτός ο πίνακας -ανει τη μάχη του Μαραθώνος** acest tablou reprezintă bătălia de la Maraton 2. a interpreta (un rol) 3. a imita // **-αίνι τους πολιτικούς** îi imită pe politicieni

παρκάρισ-μα, -ματος, το *subst.* parcare

παρκ-άρω, -αρα și **-άρισσα**, **παρκαρισμένος** *v.t.* a parca, a gara

παρκέ, το *subst.* parchet (pardoseală de lemn)

παρκετίνη, η *subst.* ceară de parchet

παρκίν, το și **παρκίγκ**, το *subst.* parking, parcare

πάρκο, το *subst.* 1. parc 2. țarc pentru copii

παρκόμετρο, το *subst.* aparat de taxat (în parcare)

πάρλα, η *subst.* pâlăvrăgeală, flecăreală, trăn-căneală

παρλαπίπα, η *subst.* vorbărie, flecăreală, pâlăvrăgeală

παρλάρω *v.i.* a pâlăvrăgi, a flecări, a trăn-căni

παρμεζάνα, η *subst.* parmezan

παρμπρίζ, το *subst.* parbriz

παρνασσισμός, ο *subst.* parnasianism

παρντόν! *interj.* pardon! mă scuzați! scuzați-mă!

παροδικ-ός, -ή, -ο I. *adj.* scurtă, durată, care durează puțin, trecător(-oare), temporar(-ă), pasager(-ă) // **-ή βροχή** ploaie trecătoare/de scurtă durată II. *adv.* (-ά) în trecere

παροδικότητα, η *subst.* situație provizorie; situație care durează puțin, care este temporară

πάροδος, η *subst.* 1. scurgere a timpului/a vremii // **η ~ του χρόνου** scurgerea timpului 2. pasaj 3. intrare laterală în teatrul antic grec 4. (în teatrul antic) primul cor dintr-o tragedie antică 5. astr. orbită, traiectorie a unui corp ceresc

παροιμία, η *subst.* comunitate // **η ελληνική ~ της Νέας Υόρκης** comunitatea greacă din New York

παροιμία, η *subst.* proverb, zicătoare, zicală

παροιμιώδ-ός, -ή, -ό și **παροιμιώδ-ης, -ης, -ες** *adj.* proverbial(-ă)

παρομοι-άζω, -ασα, -άστηκα *v.t.* a asemana/a se asemeni pe cineva cu altul sau ceva cu altceva

παρόμοι-ος, -α, -ο *adj.* asemănător(-oare), similar(-ă), analog(-ă)

παρομοίωση, η *subst.* comparație (și fig. de stil), comparare, asemuire

παρ-όν, -οντος, το *subst.* prezent, contemporaneitate // **προς το ~** pentru moment; acum // **επί του -οντος** la ora actuală; actualmente // **δίνω το ~** a face act de prezență

παρονομαστής, ο *subst. (mat.)* numitor // **fig. καταλήξαμε στον ίδιο -η** am ajuns la același rezultat

παροντικ-ός, -ή, -ό *adj.* prezent(-ă), de acum, din ziua de azi

παροξυσμός, ο *subst.* paroxism, (rar) exaltare

παροξύτον-ος, -η, -ο *adj.* (d. un cuvânt) care se accentuează/accentuat(-ă) pe penultima silabă

παροπλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **παροπλισμένος** *v.t. mar.* a dezafecta (o navă)

παρόπλιση, η și **παροπλισμός**, ο *subst. mar.* dezafectare (a unei nave)

παρόρα-μα, -ματος, το *subst.* greșeală de tipar

παρόρμηση, η *subst.* impuls

παρορμητικ-ός, -ή, -ό *adj.* impulsiv(-ă), nestăpănit(-ă), nestăvil(-ă)

παρότρυνση, η *subst.* îndemn, imbold, impuls, stimulent

παροτρ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* a îndemna, a îmboldi, a stimula, a impulsiona

παρουσία, η *subst.* prezență // (*relig.*) **η δευτέρα ~** a doua venire (a lui Isus); judecata de apoi

παρουσ-ιάζω, -ιάσα, -ιάστηκα, **παρουσιασ-μένος** I. *v.t.* 1. a prezenta // **~ το διαβατήριο** a arăta/a prezenta pașaportul // **σας ~ τον κύριο τάδε** vi-l prezint pe domnul cutare 2. *fig.* // **-ιάζει συμπτώματα υπατίτηδας** prezintă simptome de hepatită 3. *jur.* a administra probe, dovezi în fața justiției; a furniza martori la tribunal // *jur.* **~ αποδείξεις** a administra dovezi (în fața justiției) II. **-ιάζομαι** *v.r.* (și cu sensul) a-și face apariția, a apare

παρουσίαση, η *subst.* 1. prezentare 2. recomandare 3. apariție 4. *jur.* prezentare / administrare / furnizare de probe / dovezi

παρουσι-αστής, ο, -αστρια *subst.* prezentator (-oare), speaker

παρουσιαστικό, το *subst.* aspect exterior / fizic, înfățișare, aspect

παροχή, η *subst.* ofertă; punere la dispoziție, procurare // **~ βοηθείας** asistență / procurare de ajutor 2. furnizare (de curent electric, de gaze etc.) // **~ ρεύματος** furnizare de curent electric

παρηγοία, η *subst.* curaj (în exprimarea părerilor); aplomb

πάρι-μο, -ματος, το subst. 1. luare 2. ocupare, cucerire // **το ~ του κάστρου** cucerirea cetății // **το ~ της πόλης** ocuparea orașului 3. strâmtare // **το φόρεμα θέλει ~** rochia trebuie strâmtată

παρτενέρ, ο, η subst. partener(-ă)

παρτέρι, το subst. strat de flori, rond

πάρτι, το subst. petrecere, party

παρτίδα, η subst. partidă // **μια ~ τένις** o partidă de tenis // **pl. παρτίδες, οι** afaceri, tranzacții // **fig. δεν έχω ~ μαζί τους** nu am relații cu ei

παρτιζάνος, ο subst. partizan(-ă)

παρτιτούρα, η subst. partitură

παρυφή, η subst. lizieră // **η ~ ενός δάσους** liziera unei păduri 2. margine, bordură a unei țesături

παρφουμάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, παρφουμαρισμένος v.i. a se parfuma

παρωδία, η subst. (și fig.) parodie // ~ **δίκης** parodie de proces/de judecată

παρ-ών, -ούσα, -όν adj. prezent(-ă), actual(-ă) // **τα ~ντα πρόσωπα** persoanele prezente // **οι -ες περιστάσεις** împrejurările actuale // **η -ούσα κατάσταση** situația actuală

παρώνυ-μα, -ματος, το, παρωνύματα, τα subst. pl. paronime

παρωνύμιο, το subst. poreclă

παρωνυχίδα subst. vezi **παρωνυχίδα**

παρωπίδα, η subst. apărătoare de ochi la căpăstru, ochelari de cal // **έχω -ες** a fi limitat(-ă)

πάρωρα adv. la o oră nepotrivită

παρωτίτιδα, η subst. med. parotidită, oreion

παρωχημέν-ος, -η, -ο part. adj. depășit(-ă), perimat(-ă), învechit(-ă), demodat(-ă), ieșit(-ă) din uz

πάσα, η subst. 1. (sport) pasă 2. (termen la jocurile de noroc) pas

πασάλειμ-μα, -ματος, το subst. 1. mânăjire 2. treabă făcută de mântuială / prost

πασαλείφω și **πασαλείβω, πασαλείφτηκα, πασαλειμμένος v.t. fig.** a face o treabă de mântuială

πασαπόρτι, το subst. pașaport

πασ-άρω, -αρα și **-άρισα v.t.** 1. a da din mână în mână 2. **fig.** a strecura // **μου -αρισε ένα ψεύτικο χαρτονόμισμα** mi-a strecurat o bancnotă falsă

πασάς, ο (pl. -άδες) subst. pașă // **ζει σαν ~** trăiește ca un pașă / pe picior mare

πασατέμπος, ο subst. semințe prăjite de dovleac

πασίγνωστ-ος, -η, -ο adj. celebru(-ă), faimos(-oa-să), renumit(-ă), reputat(-ă), vestit(-ă)

πασιέντσα, η subst. pasiență, pasență

πασιφαν-ής, -ής, -ές adj. evident(-ă), vădit(-ă), manifest(-ă), clar(-ă)

πασιφισμός, ο subst. pacifism

πασκίζω v.t. vezi **πασχίζω**

πάσο, το subst. legitimație (de trecere) // **με το ~ μου** fără grabă

πάσο adv. // **πάω ~** a sta deoparte/a se retrage/a nu se amesteca

πασούμι, το și **πασουμάκι, το subst.** papuc cu toc pentru femei

πασπαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, πασπαλισμένος v.t. a presăra, a împrăstia // **-ίζω το γλυκίσμα με ζάχαρι** a presăra zahărul pe prăjitură

πασπάλισ-μα, -ματος, το subst. presărare, împrăstiere

πασπαρτού, το subst. 1. șperaciu 2. paspartu (pentru tablouri etc.)

πασπάτε-μα, -ματος, το subst. pipăire, pipăială

πασπατ-εύω, -εψα v.t. a pipăi

πάσσαλος, ο subst. 1. țărș 2. par, ulucă // **φράχτης από -ους** gard din uluci

πάστα, η subst. 1. prăjitură cu cremă 2. pastă 3. **fig.** fire, caracter // **είναι η ~ του έτοι** așa-i este firea // **αυτός ο άνθρωπος είναι καλή ~** acest om are un caracter frumos

παστάδα, η subst. încăpere/cameră nupțială

παστέλ, το subst. pastel 1. creion colorat moale, pentru desen 2. desen, tablou executat cu astfel de vopsea sau cu creioane 3. **ca adj.** (d. o culoare) pal(-ă), palid(-ă), de culoare discretă

παστέλι, το subst. susan dulce făcut din miere și susan

παστερι-ώνω, -ισα, -ιώθηκα, παστεριωμένος v.t. a pasteuriza

παστερίωση, η subst. pasteurizare

παστίλια, η subst. pastilă, hap, tabletă

παστίτσιο, το subst. culin. fel de mâncare din macaroane și carne tocată

πάστορας, ο subst. pastor, preot protestant

παστ-ός, -ή, -ό adj. (d. alimente) conservat(-ă) cu sare; sărat(-ă) // **-ο κρέας** carne sărată

παστουμάς, ο subst. pastramă

πάστρα, η subst. curățenie

παστρικ-ός, -ή, -ό I. adj. curat(-ă) // **-ό σπίτι** casă curată // **-ές δουλειές** afaceri cinstite II. **adv.** (-ă)

παστρικία, η subst. prostituată

πάστω-μα, -ματος, το subst. sărare, acțiunea de a săra

παστ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, παστωμένος v.t. a conserva cu ajutorul sării sau a saramurei; a pune la saramură

Πάσχα, το *subst.* Paște, Paști // **τα κόκκινα αυγά του** ~ ouăle roșii de Paști // **καλό** ~! Paște fericit!

πασχάλλια, τα *subst. pl.* // **έχασα τ'αυγά και τα** ~ a nu ști pe ce lume se află

πασχαλιά, η *subst. 1. (bot.)* liliac 2. Πασχαλιά, η Paște, sărbătoarea Paștelui

πασχαλιάτικ-ος, -η, -ο și **πασχαλιν-ός, -ή, -ό** *adj.* de Paști; pascal(-ă)

πασχάλο, το *subst.* lista sărbătorilor creștine care nu au dată fixă

πασχ-ίζω și **πασκ-ίζω, -ισα** *v.i.* a se strădui, a depune toate eforturile, a face tot posibilul

πάσχω *v.i.* a suferi, a fi bolnav // **πάσχει από την καρδιά του** este bolnav de inimă/suferă de inimă

πάταγος, ο *subst. 1.* trosnet, pocnet; bubuit 2. *fig.* senzație, vâlvă, impresie puternică, răsunet // **θα κάνει** -ο va face senzație // **χωρίς** -ο fără fast; modest

παταγώδ-ης, -ης, -ες *adj.* zgomotos(-oasă), răsunător(-oare) // **-ης αποτυχία** insucces răsunător

πάταξη, η *subst.* pedepsire, reprimare // ~ του **εγκλήματος** reprimarea crimei organizate

πατάρι, το *subst.* galerie/balcon într-o sală mare/ într-un atelier

πατ-άσω, -αξα, -άχθηκα *v.t. 1.* a pedepsi cu asprime 2. a reprima

πατάτα, η *subst.* cartof // **-ες τηγανίτες** cartofi prăjiți

πατατιά, η *subst. (bot.)* planta de cartof

πατατοκεφτές, ο *subst.* chiftea de cartofi

πατατούκα, η *subst.* palton

πατατράκ, το *subst. 1.* pagubă mare 2. gălăgie, hărmălaie, tărațoi, tapaj, vacarm

πατέ, το *subst.* pateu

πατέντα, η *subst.* patentă, brevet de invenție // **είναι βλάκας με** ~ este un prost patentat

πάτερ! *subst.* părinte! vocativ al cuvântului

πατήρ, folosit pentru a a se adresa unui preot / monah // ~ **Τιμόθεος** părinte Timotei

πατέρας, ο (*pl.* **πατεράδες**) *subst. 1.* tată, taică, părinte // **είμαι ο ~ σας** sunt tatăl vostru // **έρχεται ο ~** vine tata // **πνευματικός** ~ părinte spiritual // **τον έχω σαν -α** îmi este ca un tată 2. *fig.* creator, făuritor, fondator 3. *pl.* **πατέρες**, οι (și cu sensul) strămoși

πατερμών, το *subst. invar.* Tatăl nostru, numele unei rugăciuni creștinești

πατερίτσα, η *subst. 1.* cârjă 2. (*relig.*) cârjă episcopală, toiag arhieresc

πατερναλισμός, ο *subst.* paternalism

πάτερο, το și **πατερό**, το *subst. 1.* grindă, bărnă groasă // **κολοκύθια στο ~** baliverne, aiureli, prostii

πατήθρα, η *subst.* (la mașina de cusut) pedală

πάτη-μα, -ματος, το 1. pas, mers, umblat 2. *fig.* pretext, motivație

πατημασιά, η *subst. 1.* urmă de pas // **βρήκαμε πολλές -ες** am găsit multe urme de pași 2. urmă de animal

πατητή, η *subst.* însăilare

πατητήρι, το *subst. 1.* loc amenajat pentru strivirea strugurilor 2. teasc

πατίκω-μα, -ματος, το *subst.* îngrămădire, înghesuire; îndesare

πατικ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, πατικωμένος *v.t. a* îngrămădi, a înghesui, a îndesa ceva // **την -ωσε/τη γέμισε την κοιλιά του** s-a ghiftuit

πατίνα, η *subst. fig.* patină

πατινάζ, το *subst.* patinaj

πατινάρ-ω, -ισα *v.i.* a patina, aluneca

πατίνι, το *subst.* patină

πατιρντί, το *subst.* hărmălaie, zarvă, tărațoi, tâmbălău

πατόκορφα *adv.* din cap până-n picioare; de sus până jos; în întregime // **τον έβρεξε** ~ l-a udat din cap până-n picioare

πάτ-ος, ο *subst. 1.* fund, adânc // **ο ~ της θάλασσας** fundul/adâncul mării // **ο ~ του βαρελιού** fundul butoiului // **ο ~ της ντουλάπας** fundul / partea de jos a șifonierului // **άσπρος -ος!** bea paharul până la fund! 2. talpă // **αλλάζω τον -ο** **των παπουτσιών** a schimba talpa pantofilor // **μου βγήκε ο ~** mi-a ieșit suflétul

πατούμενο, το *subst.* pantof, încălțăminte

πατούσα, η *subst.* talpa piciorului

πάτρια, τα *subst.* obiceiuri din bătrâni

πατριαρχείο, το *subst.* patriarhie

πατριάρχης, ο *subst.* (și *fig.*) patriarh

πατριαρχία, η *subst.* patriarhat

πατριαρχικ-ός, -ή, -ό *adj. 1.* patriarhal(-ă) 2. tradițional(-ă), bătrânesc(-ească)

πατρίδα, η *subst.* patrie, locuri natale // **το έδαφος της -ς** pământul patriei // **κι ο Γιώργος είναι από την ~** μου și Iorgu e de pe la noi **πατριδογνωσία**, η *subst. inv.* istoria și geografia patriei

πατριδολατρία, η *subst.* dragoste de țară

πατρικός, ο, **πατρίκια**, η *subst.* patrician(-ă)

πατρικ-ός, -ή, -ό *I. adj. (și fig.)* patern(-ă), de tată, părintesc(-ească), după tată // **-ό σπίτι** casă părintească // **-ή αγάπη** dragoste de tată/paternă // **το -ό όνομα** numele după tată **II. adv. (-ά)** patern, părintește

πάτρι-ος, -α, -ο *adj.* strămoşesc(-ească); străbun(-ă) // **το -ο έδαφος** glia străbună
πατριός, ο *subst.* tată vitreg
πατριώτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* 1. patriot(-oată) 2. compatriot(-oată)
πατριωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* patriotic(-ă) // **-ά αισθήματα** sentimente patriotice
πατριωτισμός, ο *subst.* patriotism
πατρογονικ-ός, -ή, -ό *adj.* părintesc(-ească), strămoşesc(-ească), străbun(-ă), tradiţional(-ă)
πατροκτονία, η *subst.* paricid
πατροκτόν-ος, -ο, -η *subst.* paricid(-ă)
πατρολογία, η *subst.* (teol.) patrologie
πατρόν, το *subst.* tipar, model, şablon folosit la croitul unei haine
πατρόνα, η *subst.* 1. stăpână a casei; doamnă 2. patroană a unui magazin
πατρονάρισ-μα, -ματος, το *subst.* patronare
πατρονάρ-ω, -ισα *v.t.* 1. a patrona 2. a susţine, a sprijini
πατροπαράδοτ-ος, -η, -ο *adj.* tradiţional(-ă), moştenit(-ă) din tată-n fiu
πατρότητα, η *subst.* paternitate
πατρώνυμο, το *subst.* patronim; numele tatălui (se întâlneşte mai ales în datele pentru identitatea unei persoane)
πατσαβούρα, η *subst.* 1. cârpă de şters 2. cârpă, zdreanţă
πατο-άς, -άδες, ο *subst.* 1. (culin.) tocană din burtă de vacă 2. *fig.* trup moale
πατογουόρκ, το *subst.* *invar.* patch-work, cuvertură / pătură etc. făcută din bucăţi
πάτσι *adv.* chit // **είμαστε** ~ suntem chit
πατο-ίζω, -ισα *v.i.* a fi chit cu cineva, a nu mai datora nimic nimănui // **-ισαμε!** suntem chit!
πατσουλί, το *subst.* un fel de parfum
πατ-ώ şi πατ-άω, -ησα, -ήθηκα, πατημένος *v.t.* 1. a călca, a pune piciorul pe ceva, a păşi // **-ησες το πόδι μου** m-ai călcat pe picior // ~ **πόδι** a pune piciorul în prag // **πατείς με** ~ **σε** înghesuială mare // **την** ~ a o păţi, a i se întâmpla ceva rău 2. a apăsa // ~ **γκάζι** a apăsa pe accelerator // ~ **το κουδούνι** a suna (la sonerie) 3. a strivi, a tescui cui picioarele // **πρέπει να -ηθούν τα σταφύλια για να βγάλουν κρασί** strugurii trebuie striviţi ca să iasă vin 4. a încălca, a viola, a nu respecta (un legământ, o lege etc.) 5. a face ceva cu intesitate // ~ **φωνές** a striga tare II. *v.i.* a se duce des, a pune piciorul undeva // **δεν -άει πια στο χωριό** nu mai pune piciorul în satul lui
πάτω-μα, -ματος, το *subst.* 1. podea, pardoseală 2. etaj, cat // **το σπίτι έχει δύο -ματα** casa are două etaje

πατ-ώνω, -ωσα *v.t. şi i.* 1. a pardosi, a podi 2. a pune fund la ceva (butoi, ladă etc.) 3. a atinge fundul mării // **η άγκυρα -ωσε** ancora a atins fundul mării 4. *fig.* a da greş întru totul, a avea un eşec/un insucces total
παύλα, η *subst.* (gram.) cratimă, liniuţă // **τελεία και ~** asta e tot // **βάζω τελεία και ~** a termina/a pune capăt
παύση, η *subst.* 1. încetare, oprire // ~ **πληρωμών** încetare a plătilor // ~ **εργασίας** întrerupere a lucrului 2. pauză, întrerupere // **μια μικρή ~** o mică pauză 3. destituire, concediere (din serviciu) // **κοινοποίησαν την ~ της γραμματείας** s-a anunţat concedierea secretarei
παυσίπονο, το *subst.* (farm.) analgezic
παύω, έπαψα, παύτηκα I. *v.t.* 1. a înceta, a opri, a pune capăt // **έπαψε τις εργασίες** a încetat lucrările 2. (şi cu aor. **έπαυσα** şi diat. pasivă) a concedia, a revoca din funcţie, a destitui // **έπαψαν τον δήμαρχο** primarul a fost destituit // **έπαυσα όλους τους εργάτες** am concediat toţi muncitorii II. *v.i.* a tăcea, a înceta să vorbească // **το στόμα του δεν παύει** gura nu-i mai tace // **πάψε!** taci! // **έλα, πάψε!** hai, termină!
παφλασμός, ο *subst.* clipocire, clipocit, murmur (al valurilor)
παχ-αίνω, -υνα I. *v.i.* a se îngrăşa // **αυτό το παιδί -υνε πάρα πολύ** copilul acesta s-a îngrăşat foarte mult II. *v.t.* a îngrăşa // **γυρούνια** a îngrăşa porci
παχνί, το *subst.* iesle
πάχυνη, η *subst.* 1. chiciură, promoroacă 2. brumă // **έπεσε ~** a căzut brumă
πάχ-ος, -ους, το *subst.* 1. grosime // **το ~ του βιβλίου** grosimea cărţii 2. grăsime, untură, unsoare 3. obezitate
παχουλ-ός, -ή, -ό *adj.* cam gras(-ă); grăsun(-ă), grăsuţ(-ă), grăsuliu(-e), rotofei(-e), rotunjor(-oară), plinuţ(-ă), durduliu(-e), dolofan(-ă) // **-ο παιδί** copil dolofan // **-ο γουρουνάκι** purceluş grăsuţ
παχύδερμο, το *subst.* 1. pahiderm 2. *fig.* persoană lipsită de bun simţ; nesimţit(-ă)
παχυλ-ός, -ή, -ό *adj.* abundent(-ă), îndestulător(-oare); foarte mare // **-ος μισθός** salariu f. mare
πάχυνση, η *subst.* îngrăşare
παχύρρευστ-ος, -η, -ο *adj.* dens(-ă), vâscos (-oasă)
παχ-ύς, -ια, -υ *adj.* gras(-ă) // **-ια γυναίκα** femeie grasă // **-υ κρέας** carne grasă // **-υ φαγητό** mâncare cu multă grăsime / untură //

fig. -ιά λόγια vorbe mari; vorbe umflate; fraze pompoase; promisiuni exagerate și false

παχυσαρκία, η *subst.* obezitate

παχύσαρκ-ος, -η, -ο *adj.* obez(-ă)

πάω *v.i.* vezi **πηγαίνω**

πέδηση, η *subst.* frânare

πεδιάδα, η *subst.* câmpie, șes, câmp

πέδικλο, το *subst.* piedică; frânghie sau lanț cu care se leagă picioarele de dinainte ale cailor ca să nu fugă

πεδικλ-ώνομαι, -ώθηκα, **πεδικλωμένος** *v.r.* a se împiedica/a se poticni de ceva și a cădea

πέδιλο, το *subst.* 1. sanda; labă de cauziuc pentru înot subacvatic // **παγοπέδιλο** gheață pentru patine // **τροχοπέδιλο** patină cu roțile; **βατραχοπέδιλο** labă de cauziuc pentru înot subacvatic 2. *fig.* suport 3. (*constr.*) stâlp de susținere

πεδιν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. câmpenesc(-ească) / de (la) câmpie, de (la) șes // -ό χωριό sat de câmpie 2. care locuiește la câmpie, la șes, la câmp; câmpean(-eancă)

πεδί-ο, το *subst.* 1. câmp, câmpie // ~ **μάχης** câmp de luptă // **Ηλύσια** -α câmpiile elizee (mitol. greacă), Champs Elysées (din Paris) 2. *fig.* domeniu, sector // ~ **δραστηριότητας** domeniu/ sector/câmp de activitate

πεζεβέγκ-ης, ο, -ισσα, η *subst. fam.* 1. proxenet(-ă) / codoș(-oașă) 2. pezevenchi, om șmecher, șarlatan; escroc, pungaș

πεζί *adv.* pe jos (mers)

πεζικάριος, ο *subst.* infanterist, pedestraș; pifan

πεζικό, το *subst.* infanterie

πεζογράφη-μα, -ματος, το *subst.* scriere în proză

πεζογραφία, η *subst.* proză

πεζογράφ-ος, -ο, -η *subst.* prozator(-oare)

πεζοδρόμιο, το *subst.* trotuar // **γυναίκα** του **πεζοδρομίου** prostituată

πεζόδρομος, ο *subst.* stradă pentru pietoni (unde nu circulă vehicule)

πεζομαχία, η *subst.* luptă între trupe de infanterie

πεζοναύτης, ο *subst.* infanterist marin, pușcas marin

πεζοπορία, η *subst.* mers / plimbare pe jos

πεζοπόρος, ο *subst.* persoană care umblă pe jos

πεζός, ο *subst.* pieton

πεζ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. care umblă pe jos, pieton // είμαι -ος umblam pe jos; eram pieton 2. (*d.* o lucrare literară) în proză // -ος λόγος proză 3. prozaic(-ă), lipsit(-ă) de calități artistice, comun(-ă), banal(-ă) *II. (adv.)* (-ά) în mod prozaic, fără fantezie

πεζότητα, η *subst.* prozaism, platitudine, banalitate

πεζούλι, το *subst.* bordură de piatră

πεθαίνω, **πέθανα**, **πεθαμένος** *I. v.i.* 1. a muri, a deceda // η **γιαγιά** του **πέθανε** **χθές** bunica lui a murit ieri 2. *fig.* a (se) chinui, a suferi // ~ **από** **ζήλεια** a muri de gelozie // το **πεθαίνουν** οι **έγνοιες** îl omoară grijile 3. *fig.* a fi mort după, a dori ceva/pe cineva foarte mult // ~ **για** **διασκεδάσεις** a fi mort după petreceri *II. v.t. fig.* a provoca moartea cuiva, a ucide, a omorâ // **τον** **πέθανα** **στο** **ξύλο** l-am ucis în bătaie / l-am bătut până l-am omorât // **αυτή** η **εργασία** **με** **πεθαίνει** munca asta mă ucide

πεθερικά, τα *subst.* socri

πεθερ-ός, ο, -ά, η *subst.* socru

πεθυμιά, η *subst.* 1. dorință, năzuință, aspirație 2. poftă

πειθαναγκ-άζω, -έσα, -άστηκα, **πειθαναγνισμένος** *v.t.* a constrânge, a sili

πειθαναγκασμός, ο *subst.* obligare, constrângere, silire

πειθαρχείο, το *subst. (milit.)* carceră

πειθαρχία, η *subst.* disciplină

πειθαρχικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. disciplinar(-ă) // -ά **μέτρα** măsuri disciplinare 2. disciplinat(-ă) // -ος **μαθητής** elev disciplinat

πειθαρχ-ώ, -ησα, **πειθαρχημένος** *v.i.* a se supune // **ένας** **υπάλληλος** **είναι** **υποχρεώμενος** **από** **το** **νόμο** **να** **εί** **στις** **διαταγές** **των** **ανωτέρων** **του** **un** **funcționar** **este** **obligat** **prin** **lege** să asculte ordinele superiorilor lui

πειθήνι-ος, -α, -ο *adj.* docil(-ă), supus(-ă), ascultător(-oare)

πειθω, **έπεισα**, **πείστηκα**, (**πε**)**πεισμένος** *v. a* convinge // **τον** **έπεισε** **να** **φύγει** l-am convins să plece // **δεν** **πείθομαι** nu mă las convins // **είμαι** **πειπισμένος** **γι'αυτό** sunt convins de asta

πειθ-ώ, (-ούς, -ώς), η *subst.* putere de convingere/de persuasiune; capacitate de a convinge pe alții

πείνα, η *subst.* (și *fig.*) 1. foame // **πεθαίνει** **της** -ς **moare** **de** **foame** // ~ **για** **δισέδωση** **δorință** **puternică** // ~ **για** **μάθηση** **foame** **de** **învățatură** 2. foamete

παιναλέ-ος, -α, -ο *adj.* sărac(-ă) și flămând(-ă)

πειν-ώ și **πειν-άω**, -ασα, **πεινασμένος** *v.i.* 1. a-i fi foame, a simți nevoia să mănânce, a fi hămesit/lihnit de foame // ~ **πολύ** a-i fi foarte foame 2. a suferi de foame

πεινασμένος *part.* flămând

πείρα, η *subst.* experiență // **δεν έχει** ~ nu are experiență // **το γνωρίζω εκ -ς** o știu din experiență

πείραγμα, -ματος, το *subst.* tachinare, acțiunea de a tachina

πειράζω, -αξα, -άχηκα, **πειραγμένος** I. *v.t.* 1. a atinge // **μη -αζετε το βάζο** să nu atingeți vaza 2. a deranja, a incomoda // **αυτός ο θόρυβος με -αζει** acest zgomot mă deranjează // **το λέει για να μέ -ξει** o spune ca să mă necăjească // **αν δεν σας -άζει** dacă nu vă deranjează 3. a tachina, a înțepa cu o glumă; a glumi // **του αρέσει να -αι** îi place să tachineze 4. face rău; a vătăma; a dauna // **το κρασί με -άζει** vinul îmi face rău // **η κακή τροφή -άζει την υγεία** hrana alterată dăunează sănătății 5. a răni (ci vorbe); a ofensa; a jigni // **δεν το λέω για να τον -άζω** n-o spun ca să nu-l ofensez // **αυτό -αξε την φιλοτιμία του** aceasta i-a rănit orgoliul // **τι με -ξει** nu face nimic; nu este nimic II. **πειράζομαι** *v.r.* a se simți / a fi jignit / ofensat; a se supăra, a se necăji // ~ **με το τίποτε** a se ofensa din nimic

πείραμα, -ματος, το *subst.* experiență, experiment

πειραματιζομαι, -ίστηκα *v.d.* a face experiențe; a experimenta

πειραματικός, -ή, -ό *adj.* experimental(-ă); cu titlu de încercare; de încercare

πειραματισμός, ο *subst.* experimentare

πειραματόζωο, το *subst.* cobai

πειρασμός, ο *subst.* ispită

πειρατεία, η *subst.* piraterie / jaf, tâlhărie pe mare

πειρατής, ο *subst.* 1. pirat; corsar 2. taximetrist clandestin

πειρατικός, -ή, -ό *adj.* pirateresc(-ească) // **η επίθεση atac pirateresc** // **-ο πλοίο** navă de pirată // **-ος ραδιοφωνικός σταθμός** post de radio pirat / ilegal

πειραχτήρι, το *subst.* persoană care tachinează

πειραχτικός, -ή, -ό *adj.* ofensează / jignește; care șochează/scandalizează, jignitor(-oare), ofensator(-oare), șocant(-ă) // **-α λόγια** cuvinte ofensatoare

πείσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. încăpățănare, îndărătnicie // **το βάζω** ~ a se încăpățâna; a persevera în încăpățănare 2. stăruință, perseverență

πεισματάρ-ης, -α, -ικο *adj.* perseverent(-ă), stăruitor(-oare)

πεισματάρικ-ος, -η, -ο și **πεισματικός**, -ή, -ό *adj.* încăpățânat(-ă), îndărătnic(-ă)

πεισμ(ατ)-ώνω, -ωσα, **πεισμ(ατ)ωμένος** *v.i.* a stărui

πειστήριο, το *subst.* 1. dovadă, probă 2. *jur.* corp delict

πειστικός, -ή, -ό *adj.* 1. convingător(-oare), persuasiv(-ă) 2. credibil(-ă), verosimil(-ă)

πειστικότητα, η *subst.* 1. capacitate de a convinge, persuasiune // **έχει μεγάλη** ~ are mare putere de convingere // **η ~ των λόγων του** credibilitatea cuvintelor sale 2. credibilitate

πελαγίσιος, -α, -ο *adj.* care aparține sau se referă la mare; marin(-ă) // **-ιο τοπίο** peisaj marin

πελαγοδρομ-ώ, -ησα *v.* 1. a naviga pe mare, în largul mării; a călători pe mare 2. *fig.* a pierde controlul faptelor sale/a-și pierde controlul; a o lua razna 3. *fig.* a bate câmpii, a vorbi aiurea

πέλαγος(ς), **πεγάλου(ς)**, το *subst.* largul mării // **ξανοίγομαι στο ~** a porni în larg / în largul mării

πελάγρα, η *subst. (med.)* pelagră

πελάγω-μα, -ματος, το *subst.* năuceală, buimăceală

πελαγ-ώνω, -ωσα, **πελαγωμένος** *v.i.* a se pierde, a-și pierde cumpătul în fața dificultăților

πελαργόνιο, το *subst. (bot.)* pelargonie, mușcată

πελαργός, ο *subst.* barză; pasăre călătoare; cocostârce

πελατεία, η *subst.* 1. clientelă // **εκλογική** ~ clientelă politică

πελάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* client(-ă), mușteriu; consumator(-oare)

πελεκάνος, ο *subst. (zool.)* pelican

πελεκ-ώ, **πελεκ-ώ**, -ησα, -ήθηκα, **πελεκημένος** *v.* 1. a ciopli, a sculpta 2. a măcelări, a ciopârți

πελέκη-μα, -ματος, το *subst.* 1. cioplire, sculptare, scobire 2. măcelărire, ciopârțire

πελεκητ-ός, -ή, -ό *adj.* cioplit(-ă), sculptat(-ă), scobit(-ă) // **-ή πέτρα** piatră cioplită

πελέκι, το *subst.* secure, bardă

πελεκούδι, το *subst.* așchie

πέλεκυς *subst.* vezi **πελέκι**

πελιδν-ός, -ή, -ό *adj.* (d. piele) livid(-ă), palid(-ă), galben(-ă), vinețiu(-e)

πελιδνω-μα, -ματος, το *subst. (med.)* pată neagră pe față

πέλ-μα, -ματος, το *subst.* 1. talpă 2. (tehn.) pedală

πελοποννησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* peloponezian(-ă), din Peloponez // (ist.) **ο -ος πόλεμος** războiul peloponezic // **-ο κρασί** vin din Peloponez

πελότα, η *subst.* pernă / pernă de ațe

πελτές, ο *subst.* (culin.) peltea // ~ **κυδωνιών**
peltea de gutui
πελώριος, -α, -ο *adj.* imens(-ă), enorm(-ă), colossal(-ă), uriaș(-ă)
Πέμπτη, η *subst.* joi, a patra zi a săptămânii, care urmează după miercuri // η **μεγάλη Πέμπτη**
Joia Mare
πέμπτος, -η, -ο *num.* al cincilea, a cincea
πεμπτούσια, η *subst.* chintesentă
πένα, η *subst.* peniță, toc cu peniță 2. (muz.) pană pentru cântat la chitară 3. monedă engleză (penny)
πέναλτι, το *subst.* (sport) penalty
πενήντα *numer. card.* cincizeci
πενηντάδραχμο, το *subst.* monedă în valoare de cincizeci de drahme
πενηντάρης, ο, -α, η *subst.* persoană în vârstă de cincizeci de ani; care a re cincizeci de ani
πενηνταριά, (καμιά), η *subst.* (vreo / cam) cincizeci
πενηντάρικο, το *subst.* monedă de cincizeci de drahme
πενηντάχρονος, -η, -ο *adj.* cincizeci de ani // -η **απουσία** o absență de cincizeci de ani
πενθήμερο, το *subst.* 1. perioadă de timp de cinci zile 2. săptămână de lucru
πένθημος, -ος, -η, -ο *adj.* 1. de doliu; funebru(-ă), îndoliat(-ă) // -ο **φόρεμα** rochie de doliu // -η **συνοδεία** convoi funebru // -ο **εμβατήριο** marș funebru // -ο **σπίτι** casă îndoliată 2. întristat(-ă), îndurerat(-ă) // η -η **έκφραση** (προσώπου) expresia îndurerată (a feței)
πένθος, -ους, το *subst.* doliu // **έχω** ~ a fi în doliu // **φοράω** ~ a purta haine de doliu
πενθ-ώ, -ησα *v.i.* a fi în doliu
πενία, η *subst.* sărăcie, mizerie; lipsa celor necesare traiului
πενιά, η *subst.* sunetul unui instrument cu coarde (mandolină)
πενικιλίνη, η *subst.* (farm.) penicilină
πένσα, η *subst.* peensetă
πενιχρός, -ή, -ό *adj.* 1. sărăcăcios(-oasă), mizerabil(-ă) // -ο **δείπνο** cină sărăcăcioasă // -ο **λεξιλόγιο** vocabular sărăcăcios 2. neînsemnat(-ă), lipsit(-ă) de importanță
πεντα- *element de compunere* 1. cu sensul „cinci” 2. cu rol de întărire a sensului unui cuvânt
πεντάγραμμο, -ματος, το *subst.* (muz.) portativ
παντάγωνο, το 1. pentagon (geometrie) 2. // το **Πεντάγωνο** Pentagonul, Ministerul și comandamentul forțelor armate ale Statelor Unite
πεντάδα, η *subst.* cinci, sumă de cinci unități, cinci obiecte / cinci persoane
πεντάδραχμο, το *subst.* monedă de cinci drahme

πενταετής, -ής, -ήω, -έω *adj.* cincinal(-ă); de cinci ani // -ης **αναμονή** așteptare de cinci ani // -ες **πρόγραμμα** plan cincinal
πενταετία, η *subst.* perioadă de cinci ani; cincinal
πένταθλο, το *subst.* (sport) pentatlon
πεντακοσαριά (καμιά) vreo cinci sute; cam cinci sute
πεντακός-ιοι, -ιες, -ια *num. ord.* cinci sute // -οι **άνθρωποι** cinci sute de oameni // -ιες **γυναίκες** cinci sute de femei // -ια **σπίτια** cinci sute de case
πεντακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al, a cincisutelea
πεντάλ, το *subst.* pedală
πεντάλφα, η și **πεντάλφα**, το *subst.* pentalfa, pentagramă, nodul lui Solomon; folosită în diferite practici magice și ca talisman
πενταμελής, -ής, -ές *adj.* care este alcătuit(-ă) din cinci membri
πεντάμηνος, -η, -ο *adj.* 1. care are o durată de cinci luni; care durează de cinci luni 2. acel (aceea) care are vârsta de cinci luni; în vârstă de cinci luni
πενταπλασιάζω, -ίασα, -ιαστηκα, **πενταπλασιασμένος** *v.t.* a mări, a spori de cinci ori
πενταπλασιασμός, ο *subst.* mărire / sporire de cinci ori
πενταπλάσιος, -α, -ο *adj.* de cinci ori mai mare
πεντάπλευρο, το *subst.* (geom.) pentagon
πεντάρα, η *subst.* 1. monedă de cinci lepta // **δεν έχει** ~! nu are un ban! / e sărac lipit! // **δεν δίνω** ~! nu-mi pasă! 2. *pl.* **πεντάρες**, οι (la jocurile de noroc) caz în care ambele zaruri arată cinci puncte
πεντάρι, το *subst.* 1. carte de joc cu valoare de cinci // το - του **σπαθιού** cinci de treflă 2. apartament alcătuit din cinci camere / încăperi
πεντάχρονος, -η, -ο *adj.* de cinci ani // -ο **παιδί** copil de cinci ani
πεντάωρος, -η, -ο *adj.* de cinci ore
πεντάωρο, το *subst.* perioadă de timp de cinci ore
πέντε *num. card.* cinci
πεντηκονταετηρίδα, η *subst.* 1. perioadă de cincizeci de ani 2. (mai ales) cea de-a cincizecea aniversare a unui eveniment, jubileu de cincizeci de ani
πεντηκονταετία, η *subst.* cincizeci de ani
πεντηκοστ-ός, -ή, -ό *numer. ord.* al cincizecelea, a cincizecea
πεντικτιούρ, το *subst.* pedichiură
πεντόβολα, τα *subst.* un joc de copii
πεντοζάλης, ο *subst.* dans cretan

πεντοχίλιαιο, το *subst.* bancnotă de cinci mii de drahme
πέ-ος, -ους, το *subst. (anat.)* penis
πεπατημένη, η *subst.* manieră obișnuită
πεπειραμέν-ος, -ή, -ό *adj. partic. ca adj.* experimentat(-ă)
πεπειρασμέν-ος, -ή, -ό *part. ca adj.* limitat(-ă); finit(-ă)
πέπλο, το și **πέπλος, ο** *subst.* 1. voal // το **νυφικό** ~ voalul de mireasă 2. *fig.* vâl
πεποίθηση, η *subst.* 1. convingere; încredere; siguranță; certitudine // **ενδόμυχη** ~ convingere intimă // **έχω ~ σ'αυτόν** am încredere în el // **έχω την ~ πως θα γίνει** am certitudinea că se va face 2. *pl.* **πεποίθησεις** convingeri, păreri, opinii // **σέβομαι τις ~ των άλλων** a respecta opiniile celorlalți // **πολιτικές ~** convingeri politice
πεπόνι, το *subst.* pepene galben
πεπονιά, η *subst.* vrejul de pepene
πεπραγμένα, τα *subst. pl.* 1. lucrări (ale unui congres etc.) 2. hotărâri, rezoluții (ale unui congres)
πεπρωμένο, το *subst.* destin, soartă, ursită, noroc
πεπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* digestiv(-ă) // το -ο **σύστημα** aparatul digestiv
πέρα *adv.* 1. (*de loc*) pe partea opusă, dincolo; vizavi // **περνά ~** a trece dincolo/pe partea opusă 2. (*de timp*) după, pe urmă // **από τις πέντε και ~** de la cinci încolo 3. // **εδώ ~ aici**
περαιτέρω, το *subst. invar.* cele ce urmează
πέρα-μα, -ματος, το *subst.* 1. vad (al unui râu) 2. bac; pod; pod plutitor
πέραν *adv.* // ~ **τούτου** în afară de asta
πέρ-ας, -ατος, το *subst.* 1. capăt, sfârșit, extremitate // **στα -ατα της γης** la capătul pământului 2. încheiere, terminare (a unui șir de acțiuni, a unei proceduri) // **φέρω σε -α** a duce la bun sfârșit/ a încheia (ceva)
πέραση, η *subst.* 1. prestigiu 2. vogă 3. // **έχει μεγάλη ~** este în vogă // **αυτά τα χρήματα δεν έχουν ~** acești bani nu mai au valabilitate; nu mai circulă // **αυτή η μόδα δεν έχει πια ~** această modă nu mai este actuală
πέρασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. trecere, traversare // το ~ **του ποταμού** traversarea fluviului // *fig.* το ~ **του στην αντίπαλη παράταξη** trecerea lui în tabăra/în gruparea adversă // το ~ **της κλωστής στην βελόνα** trecerea aței prin ac 2. loc de trecere 3. *fig.* trecere; scurgere; evoluție // το ~ **του χρόνου** scurgerea vremii/trecerea timpului
περασμένα, τα *subst. pl.* întâmplări trecute // ~ **ξεχασμένα** ce-a fost a trecut

περασμέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. care aparține trecutului; trecut(-ă), întâmplat(-ă) / petrecut(-ă) în trecut // **τον -ο χειμώνα** iarna trecută 2. înaintat(-ă) // **-ης ηλικίας** de vârstă înaintată; îmbătrânit(-ă)
περαστικ-ός, -ή și -ιά, -ό *adj.* 1. trecător(-oare), pasager(-ă), *fig.* vremelnic(-ă) // ~ **βροχή** ploaie trecătoare // **είμαι ~** a fi în trecere // **-η αρρώστια** boală trecătoare // **-η διαμονή** ședere vremelnică // **-η θέση** post/slujbă temporară 2. (*d. o* stradă etc.) foarte umblat(-ă); frecventat(-ă), pe unde umblă multă lume // ~ **δρόμος** stradă foarte frecventată // **περαστικά!** (urare pentru cineva bolnav) sănătate!
περαστικ-ός, ο, -ή, η *subst.* trecător(-oare) // **στον δρόμο ήταν λίγοι -οι** pe stradă erau puțini trecători
περαστ-ός, -ή, -ό *adj.* îmbinat(-ă) (care nu e lipit(-ă)/bătut(-ă))
περατ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, περατωμένος *v.t.* a duce ceva până la capăt; a duce ceva la bun sfârșit; a isprăvi
περάτωση, η *subst.* terminare, ducere la capăt/la bun sfârșit a unei lucrări, isprăvire
περβάzi, το și **πρεβέζι, το** *subst.* pervaz
περγαμνή, η *subst.* 1. pergament 2. hârtie care imită pergamentul 3. diplomă universitară
περγαμόντο, το *subst. (bot.)* chitru
πέργ(κ)ολα, η *subst.* pergolă
περίδικα, η *subst. (zool.)* potârniche
περδίκι, το *subst.* // **έγινε ~** și-a revenit/s-a refăcut complet după boală; s-a vindecat complet
περδικλώνομαι *v.r.* vezi **πεδικλώνομαι**
περηφαν-εύομαι, -εύτηκα *v.r.* 1. a se mândri, a fi mândru de ceva / de cineva 2. a fi îngâmfat/ă se umfla în penă; a se da / a se crede mare / important
περηφάνια, η *subst.* 1. mândrie 2. aroganță, trufie
περήφαν-ος, -η, -ο *adj.* 1. mândru(-ă) 2. mulțumit(-ă), satisfăcut(-ă), încântat(-ă) 3. arogant(-ă), disprețuitor(-oare), distant(-ă) // **έχει -ο** **αυτί** e fudul/tare de urechi // **είμαι ~ σ'αυτιά** a face pe surdul
περί *prep. (înv.)* // ~ **αυτού** **πρόκειται** despre asta e vorba // ~ **τίνος** **πρόκειται;** despre ce e vorba? // ~ **πολλού** **ποιούμαι** a considera pe cineva/ceva important; a face mare caz de
περιαυτολογία, η *subst.* laudă de sine; laudăroșenie
περιαυτολογ-ώ, -ησα *v.i.* a se lauda singur
περιβάλλ-ον, -οντος, το *subst.* 1. mediu // **φυσικό ~** mediu natural // **προστασία του περιβέ-**

λοντος protecție/protejare a mediului 2. *fig.* anturaj, cerc de prieteni
περιβαλλοντικ-ός, -ή, -ο *adj.* care are legătură cu mediul, de mediu // **είναι -η υπόθεση** este o problemă care are legătură cu mediul
περιβάλλω, περιβάλλω, περιβλήθηκα, περιβεβλημένος *v.t.* 1. a înconjura 2. a înfășura 3. *fig.* a înconjura pe cineva cu afecțiune // **τον περιβάλλει με πολλή αγάπη** îl înconjoară cu multă dragoste/îi arată multă dragoste 4. a investi cu funcții, cu demnități etc.
περίβλη-μα, -ματος, το *subst.* înveliș, învelitoare; ambalaj; plic; copertă, scoartă de carte, (*anat.*) membrană, înveliș // **το ~ του βιβλίου** coperta cărții
περιβόη-ος, -η, -ο *adj.* renumit(-ă), faimos(-oasă), celebru(-ă), reputat(-ă), vestit(-ă)
πειβολάρης, ο, -ισσα, η *subst.* grădinar
περιβολ-ή, η *subst.* ținută // **κόσμια ~** ținută corectă // **επίσημη ~** ținută de gală // **αδαμιαία ~** în pielea goală; fără haine
περιβόλι, το *subst.* 1. grădină (de zarzavaturi); livadă 2. distracție // (*iron.*) **μου'κανε την καρδιά ~** mi s-a dus la inimă
περίβολος, ο *subst.* 1. zid, gard, împrejmuire 2. loc împrejmuit / închis cu un zid / gard
περιβλαχινόνιο, το *subst.* brasardă
περιβρέχω, περιέβρεξα (περιβρέχομαι) *v.t.* a uda / a scălda (de jur împrejur/din toate părțile) // **το Αιγαίο περιβρέχει τις ακτές της Ελλάδας** Marea Egee scaldă costele Greciei
περιγελαστικ-ός, -η, -ο *adj.* 1. (*d.* cuvinte, expresii) de batjocură, de răs, zeflemitor(-oare) // **-α λόγια** cuvinte/vorbe de batjocură 2. (*d.* cuvinte, expresii și oameni) batjocoritor(-oare); ironic(-ă), zeflemitor(-oare) // **-α λόγια** cuvinte/vorbe batjocoritoare // **-ο φέρισμο** purtare zeflemitoare
περίγελος, ο și **περίγελο, το** *subst.* 1. batjocură, bâtaie de joc, luare în răs, derâdere, zeflemea 2. (*d.* cineva) obiect de răs / batjocură // **γίνεται ~** este de râsul lumii
περιγελ-ά, περιγελ-άω, -ασα *v.t.* a batjocori; a lua în răs/în derâdere / în zeflemea pe cineva
περιγιάλι, το *subst.* țărnam, plajă
περίγραμ-μα, -ματος, το *subst.* contur
περιγραφή, η *subst.* descriere // **πιστή ~** descriere fidelă // **λεπτομερής ~** descriere amănunțită
περιγραφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de descriere // **-ή γεωμετρία** geometrie descriptivă II. *adv.* (-ă) prin descriere, în mod descriptiv
περι-γράφω, -έγραψα, -γάφ(τ)ηκα-γεγραμμένος *v.* 1. a descrie, a reda // **~ μια**

χώρα a descrie o țară // **δεν περιγράφεται** nu încapă în cuvinte 2. (*tehn.*) a trasa
περίγυρος, ο și **περίγυρο, το** *subst.* 1. mediu 2. *fig.* anturaj
περιδένω, περιέδεσα *v.t.* a bandaja // **~ μια πληγή** a bandaja o rană
περιδέρατο, το *subst.* colier, colan, șirag
περιδιαβάζω *v.i.* a se plimba fără țință, a hoinări; a căsca gura
περιδίνηση, η *subst.* rotire, învârtire
περιδρομ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a se ghiftui, a se îndopa, a mânca cât șapte
περίδρομος, ο *subst.* // **τρώω τον -ο** a mânca cât un spart
περιεκτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. cuprinzător(-oare), încapător(-oare) 2. *fig.* încărcat de sens 3. // (*gram.*) **-α ονόματα** substantive colective II. *adv.* (-α)
περιεκτικότητα, η *subst.* 1. faptul de a fi cuprinzător 2. conținut // **η ~ σε οινόπνευμα** conținutul în alcool // **η ~ του μεταλλεύματος** **σε χαλκό** conținutul minereului în cupru
περιεργ-άζομαι, -άστηκα *v.d.* a cerceta, a examina atent
περιέργεια, η *subst.* 1. curiozitate // **κινεί την ~** stârnește curiozitatea 2. indiscreție
περίεργ-ος, -η, -ο *adj.* 1. curios(-oasă), care manifestă curiozitate // **είσαι πολύ ~** ești foarte curios 2. ciudat(-ă); neobișnuit(-ă) // **-α πράγματα** lucruri ciudate // **περίεργο!** ciudat! curios!
περιέρχομαι, περιήλθα *v.d.* 1. a trece în proprietatea altcuiva, a reveni cuiva // **η περιουσία τους περιήλθε στο κράτος** averea lor a trecut în proprietatea statului/a revenit statului 2. a ajunge la/în // **~ σε αδιέξοδο** a ajunge în impas
περιεχόμενα, τα *subst. pl.* (la o carte) cuprins, tablă de materii
περιεχόμενο, το *subst.* 1. conținut // **το ~ του μπουκαλιού** conținutul sticlei // **το ~ της επιστολής** conținutul scrisorii // *fig.* **βιβλίο χωρίς ~** carte fără valoare literară // **άνθρωπος με ~** om de valoare 2. înțeles, semnificație
περιέχω, περιέχομαι *v.t.* a conține // **τα κιβώτια περιέχουν βιβλία** cutiile conțin cărți // **το βιβλίο αυτό -ει** **μεγάλες αλήθειες** cartea conține multe adevăruri mari
περιζήτη-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* un obiect) foarte solicitat(-ă)/căutat(-ă)/solicitat(-ă) // **τα μαύρα διαμάντια είναι ~** a diamantele negre sunt foarte căutate; (*d.* o persoană) cu succes în societate; invitat(-ă) / poftit(-ă) peste tot // **αυτός ο νδός είναι ~ στα σαλόνια** acest tânăr se bucură de mare succes în saloane

περίζωμα, το *subst.* 1. brâu, cingătoare, curea 2. (*arhit.*) brâu

περιζώνω, **περιέζωσα-ζώθηκα** / - **ζώστηκα**, - **ζωμένος** *v.t.* a încinge cu un brâu, o cingătoare

περιήγησις, η *subst.* 1. excursie, călătorie, peregrinare 2. (*arh.*) periegeză

περιηγ-ητής, ο, -**ήτρια**, η *subst.* 1. excursionist(-ă) 2. călător(-oare)

περιηγητικ-ός, -**ή**, -**ό** *adj.* 1. de călătorie/peregrinare 2. (*arheol.*) periegetic

περιθάλλω, **περιέθαλψα** *v.t.* a avea grijă, a îngriji; a acorda asistență/ajutor/îngrijiri

περιθάψη, η *subst.* asistență / îngrijire (dată de persoane/instituții) // **ιατρική** ~ asistență medicală

περιθωριακ-ός, -**ή**, -**ό** *adj.* marginal(-ă), periferic(-ă) // -**ες σημειώσεις** însemnări / notițe marginale

περιθώριο, το *subst.* 1. margine, porțiune nescrisă în jurul unui text 2. *fig.* marjă, posibilitate // **δεν σου μένουν και πολλά** -a nu-ți rămân prea multe posibilități 3. *fig.* ceea ce se află în afară // **αυτός ο άνθρωπος ζει στο ~ της κοινωνίας** acest om trăiește în afara societății 4. persoană / viață retrasă

περιθωριοποίηση, η *subst.* marginalizare

περικάρδιο, το *subst.* (*anat.*) pericard

περικαρδίτιδα, η *subst.* (*med.*) pericardită

περικάρπιο, το *subst.* (*bot.*) pericarp

περιεκεφαλαία, η *subst.* (*ist.*) coif de războinic // **βλάκας με ~** prost ca noaptea / de-mpunge

περικλεί(ν)ω, **περιέκλεισα** *v.t.* 1. a îngrădi / a împrejmuir 2. *fig.* a conține; a cuprinde

περίκλειστ-ός, -**η**, -**ο** *adj.* îngrădit(-ă), împrejmuir(-ă), încercuit(-ă)

περικνημίδα, η *subst.* 1. gleznieră 2. ghetră

περιοκλάδα, η *subst.* (*bot.*) 1. nume generic dat plantelor agățătoare decorative 2. rochița rândunicii, volbură

περιοκπή, η *subst.* 1. *fig.* micșorare, restrângere, reducere a ceva // ~ **του μισθού** reducere a salariului 2. fragment, pasaj (dintr-un text), pericopă // **ευαγγελική ~** pericopă din Evangelhie

περιοκόπω și **περιοκόβω**, **περιέκοψα**, **περιοκόπηκα** *v.t.* a reduce, a micșora, a restrânge // ~ **τα περιττά έξοδα** a restrânge cheltuielile inutile // ~ **τους μισθούς** a reduce salariile

περιοχλίο, το *subst.* (*tehn.*) piuliță

περικυκλ-ώνω, -**ωσα**, -**ώθηκα**, **περικυκλώμενος** *v.* a încercui, a împresura // **οι χωροφύλακες -ωσαν το σπίτι** jandarmii au încercuit casa // **οι εχθροί -ωσαν το φρούριο** dușmanii au împresurat cetatea

περικύκλωση, η *subst.* încercuire, împresurare

περιλαμβάνω, **περίλαβα** și **περιέλαβα** *v.t.* a înșfăca/a aruca/a înhăța/a prinde; a pune mâna pe cineva // **τον περιέλαβε η αστυνομία** l-a înhățat poliția // **τον περιέλαβε στο ξύλο** l-a luat la bătaie

περιλαΐμιο, το *subst.* 1. colan 2. zgardă

παριλάλη-ος, -**η**, -**ο** *adj.* faimos(-oasă), renumit(-ă); celebru(-ă), vestit(-ă); reputat(-ă)

περιλαμβάνω, **περιέλαβα**, **περιλήφθηκα** și **περιλήφθηκα** *v.t.* 1. a conține, a avea ca subiect, a cuprinde // **τι περιλαμβάνει αυτό το βιβλίο** ce cuprinde această carte? 2. a îngloba, a include, a lua (în calcul) // **δεν του περιέλαβα στον λογαριασμό** nu l-am luat în calcul

περιλαμπρ-ος, -**η**, -**ο** *adj.* 1. strălucitor(-oare), scilpitor(-oare), scânteietor(-oare) 2. *fig.* faimos(-oasă), renumit(-ă), vestit(-ă), reputat(-ă)

περιληπτικ-ός, -**ή**, -**ό** I. *adj.* 1. concis(-ă), laconic(-ă) 2. (*gram.*) // -**ό όνομα** substantiv colectiv II. *adv.* (-**α**) pe scurt, în rezumat

περίληψη, η *subst.* rezumat // **εν περίληψει** în rezumat, pe scurt, în puține cuvinte

περιλούζω, **περιέλουσα**, **περιλούστηκα** *v.t.* 1. a uda de sus până jos 2. *fig.* a înjura, a amenința // ~ **με βρισιές** a înjura foarte tare pe cineva

περίλυπ-ος, -**η**, -**ο** *adj.* foarte mâhnit(-ă) / supărat(-ă)

περιμάζε-μα, -**ματος**, το *subst.* 1. adunare, strângere (a unor obiecte împrăstiate) 2. adăpostire

περιμαζεύω, **περιμάζεψα**, **περιμαζεύτηκα** *v.t.* 1. a aduna, a strânge 2. a adăposti

περιμένω, **περίμενα** *v.t.* 1. a aștepta // ~ **να ξημερώσει** aștept să se facă ziua 2. a spera, a nădăjdui // ~ **να κερδίσω χρήματα** sper să câștig bani 3. a se aștepta (la ceva) // **περιμένουμε βροχή** ne așteptăm să plouă // **δεν το περίμενα αυτό!** nu mă așteptam la asta! / la așa ceva!

περιμετρικ-ός, -**ή**, -**ό** *adj.* care ține de perimetru; perimetric(-ă); de perimetru

περιμετρός, η *subst.* (*geom.*) perimetru

περίννο, το *subst.* (*anat.*) perineu

πέριξ, το *subst. invar. pl.* împrejurimile // η **Αθήνα και τα ~** Atena și împrejurimile

περιοδεία, η *subst.* turneu

περιοδ-εύω, -**ευσα** *v.i.* a face un turneu

περιοδικός, το *subst.* publicație periodică, periodic

περιοδικ-ός, -**ή**, -**ό** I. *adj.* periodic(-ă); regulat(-ă) // -**η κίνηση** mișcare periodică // -**ο τύπο** periodicele // -**οι άνεμοι** vânturi regulate // -**ό σύστημα** στοιχείων tabel / tablou periodic al

elementelor // -ή συνάρτηση fracție periodică/fracție zecimală // ~ αριθμός perioada unei fracții periodice II. *adv.* (-ά)

περιοδικότητα, η *subst.* periodicitate

περίοδος, η *subst.* 1. perioadă // η *θερινή* ~ perioada de vară // ο *ασθενής* *μπήκε σε κρίσιμη* - ο bolnavul a intrat într-o perioadă de critică 2. epocă // η ~ *του σιδήρου* epocă fierului 3. menstruație 4. (*mat.*) mulțimea numerelor de o cifră care se repetă la infinit într-o fracție zecimală 5. (*chim.*) fiecare dintre cele șapte rânduri în care sunt aranjate elementele chimice din tabelul / tabloul periodic al lui Mendeleev

περίοικοι, οι *subst.* vecini

περίοπ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care se vede de pretutindeni, dominant(-ă), predominant(-ă) 2. remarcabil(-ă), însemnat(-ă), ales(-easă)

περιορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα I. *v.t.* 1. a limita; a mărgini; a reduce, a restrânge // -ίζω *τις δαπάνες* a-și restrânge cheltuielile // -ίζω *την εξουσία του αρχηγού* a limita autoritatea conducătorului 2. a stăpâni, a opri, a înăbuși, a stăvili, a împiedica // -ίζει *τα πάθη του* își stăpânește pasiunile // *κατόρθωσαν να -ίσουν την φωτιά* au reușit să înăbușe focul/incendiul 3. a ține în frâu, a potoli // *προσπαθούν να -ίσουν το πλήθος* se străduiesc să țină în frâu mulțimea // *για να -ίσουν τον καυγά* ca să potolească scandalul 4. *fig.* a izola, a închide; a îngradi libertatea/mișcările cuiva; a surghiuni; (*milit.*) a consemna // *τον -ισαν σε αναμφορ- φωτήριο* l-au închis într-o școală de corecție // *του -ισαν σε ένα νησί* l-au izolat/l-au surghiunit pe o insulă // ο *στρατιώτης -ίστηκε στον στρατώνα* soldatul a fost consemnat la cazarmă II. *v.r.* *περιορίζομαι* a se limita la, a nu depăși anumite limite; a se restrânge // ~ *στα απαραίτητα* a se limita la strictul necesar // ~ *σε λίγα πράγματα* a se mulțumi cu puține lucruri/cu puțin

περιορισμέν-ος, -η, -ο I. *partic. ca adj.* limitat(-ă), mărginit(-ă) // *έχει -η αντίληψη* are o mentalitate limitată/mărginită // -η *ανάπτυξη* dezvoltare limitată II. *adv.* (-ά) și (ώς)

περιορισμός, ο 1. limitare, mărginire, restrângere; *reducere* // ο ~ *των καταχρήσεων* limitarea abuzurilor 2. stăvilire; oprire // ο ~ *των κλοπών* stăvilirea jafurilor // ο ~ *της πυρκαγιάς* stăvilirea incendiului 3. *fig.* stăpânire; potolire // ~ *της αναρχίας* înfrânare a anarhiei 4. *jur.* arest la domiciliu; domiciliu forțat // ~ *σε κατοικία* domiciliu forțat

περιοριστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. limitativ(-ă), restrictiv(-ă) 2. coercitiv(-ă), de constrângere // -α *μέτρα* măsuri coercitive/de constrângere

περίοστεο, το *subst.* (*anat.*) periost

περιουσία, η *subst.* avere, bogăție // *έκαμε ~* a făcut avere

περιουσιακ-ός, -η, -ο *adj.* 1. care se referă la avere; al, a, ai, ale averii // *τι -α στοιχεία έχεις*; ce bunuri ai / deții?

περιοχή, η *subst.* 1. regiune, ținut, zonă // *πολικές -ες* ținuturi polare // *στην ~ των τροπικών* în zona tropicelor // *καρδιακή ~* zona inimii 2. sector (de activitate) // ~ *δραστηριότητας* sector de activitate 3. parte // *έσκαψε μόνο μια ~ του κήπου* a săpat numai o parte a grădinii

περιπαθ-ής, -ής, -ές I. *adj.* pătimas(-ă), pasionat(-ă) II. *adv.* (-ώς)

περιπαικτικ-ός, -ή, -ό și **περιπαιχτικός** I. *adj.* zeflemitor(-oare), zeflemist(-ă), băscălios(-oasă); de băscălie; de zeflema II. *adv.* (-ά) în zeflema, în băscălie

περιπατητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. de plimbare, căruia îi place să se plimbe/să umble; plimbăreț(-easă) 2. (*filoz.*) -ή *Σχολή* Școala Peripatetică // -οί *φιλόσοφοι* filosofi peripatetici II. *adv.* (-ά și -ώς) în plimbare

περίπατ-ος, ο *subst.* 1. plimbare, promenadă // *πηγαίνουμε -ο* mergem la plimbare // *πήγε -ο!* s-a dus pe apa sâmbetei 2. peregrinare

περιπέτεια, η *subst.* 1. aventură, peripeție 2. legătură amorosoasă trecătoare

περιπετειώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* aventuros(-oasă), de aventură // -ης *ξωή* viață aventuroasă // -ες *ταξίδι* călătorie plină de peripeții II. *adv.* (-ώς) cu aventuri

περιπλάνηση, η *subst.* (și *fig.*) rătăcire, peregrinare

περιπλαν-ιέμαι și **περιπλαν-ώμαι**, -ήθηκα, **περιπλανημένος** *v.r.* a rătăci, a colinda, a hoinări // -ιέται *άσκοπα* hoinărește fără nici o țință

περιπλέω, **περιέπλεξα**, **περιπλέχτηκα**, **περι(πε)πλεγμένος** *v.t. fig.* a încurca, a încâlci // *γιατί περιπλέκεις τα πράγματα*; de ce încurci lucrurile?

περιπλέω, **περιέπλευσα** *v.i.* a face ocolul // ~ *το νησί* a naviga în jurul insulei // ~ *την γη* a face ocolul pământului

περιπλοκ-ή, η *subst.* 1. încurcătură, încâlceală 2. (*med.*) complicație // η *αρρώστια* *παρουσιάζει* -ές boala prezintă complicații

περίπλοκ-ος, -η, -ο *adj.* greu de înțeles; încurcat(-ă), încâlcit(-ă), complicat(-ă) // -η *μηχανή* mecanism complicat

περίπλ-ους, -ου, ο *subst.* periplu

περιπόθητ-ος, -η, -ο *adj.* râvnit(-ă)

περιποιημέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* îngrijit(-ă) (la înfățișare) cu aspect îngrijit; dichisit(-ă), aranjat(-ă)

περιποίηση, η *subst.* îngrijire // η ~ του ασθε-
νούς îngrijirea bolnavului

περιποιητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* atent(-ă), servia-
bil(-ă), binevoitor(-oare), prevenitor(-oare) II.
adv. (-ά) cu grijă

περιποι-οῦμαι, -ήθηκα (περιποιημένος) *v.d.* a
îngriji pe cineva / ceva, a avea grijă de cineva /
ceva; a purta de grijă cuiva // -οῦνται το σπίτι
au grijă de casă // -είται έναν άρρωστο îngri-
jește un bolnav

περιπολία, η *subst.* patrulare // νυκτερινή ~ rond
de noapte

περίπολος, η *subst.* patrulă

περιπολώ *v.i.* a patrula

περίπου *adv.* aproximativ; cam; circa; în jur de //
μου χρωστά ~ δύο χιλιάδες δραχμές îmi
datorează cam două mii de drahme // είναι ~
σαράντα ετών are în jur de patruzeci de ani

περιπεράς, ο și περιπερούχος, ο *subst.* propri-
etarul unui chioșc de ziare

περίπετρο, το *subst.* 1. chioșc (de ziare etc.) 2.
stand (într-o expoziție)

περίπετρος ναός, ο *subst.* (arh.) templu antic cu
colonade pe toate cele patru laturi

περίπτωξη, η *subst.* (rar) îmbrățișare

περίπτωση, η *subst.* 1. (și *fig.*) caz // είναι μια
σπάνια ~ a un caz rar // εν πάση περιπτώσει
cu toate astea, în sfârșit 2. situație, împrejurare
// ανάλογα με την ~ după împrejurare / după
cum devine situația // ευνοϊκή ~ împrejurare
favorabilă 3. prilej, ocazie

περιρρέουσα ατμόσφαιρα *adj.+subst.* atmosferă
ambientă

περίσκεψη, η *subst.* circumspecție, prudență,
precauție

περισκόπιο, το *subst.* periscop

περισπασμός, ο *subst.* 1. distragere; abatere a
atenției 2. *fig.* necaz 3. dificultate, încurcătură

περισπούδαστ-ος, -η, -ο *adj.* serios(-oasă),
grav(-ă) // -ο ύφος aer grav

περισπώμαι *v.r.* (gram.) a fi accentuat cu un ac-
cent grav

περισπωμένη, η *subst.* (gram.) accentul grav fo-
losit în limba greacă veche și medie inclusiv în
katharevusa, perispomen

περίσσεια, η *subst.* abundență, belșug

πέρισε(υ)-μα, -ματος, το *subst.* surplus, exce-
dent, ceea ce prisosește

περισ-εύω, -εψα *v.t.* și *v.i.* a prisosi // δεν μου
-εύουν χρήματα nu-mi prisosesc banii // φθά-
νει και -εύει este mai mult decât trebuie

περίσσι-ος, -α, -ο și περισσ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1.
abundent(-ă); mai mult(-ă) decât trebuie; în
mare cantitate; în surplus 2. de prisos, care pri-
sosește // έχει -α κάλλη abundă în frumusețe
// εκ του -ού fără să fie neapărat nevoie II. *adv.*
(-α) în surplus

περισσότερ-ος, -η, -ο *adj.* 1. gradul comparativ a
lui πολύς, πολλή, πολύ mai mult(-ă); în nu-
măr mai mare, mai numeros(-oasă), majorita-
tea // οι -ες γυναίκες είναι περίεργες cele mai
multe femei sunt curioase // οι -οι cei mai
mulți, majoritatea // τον -ο καιρό în cea mai
mare parte a timpului 2. care este în plus // του
έδωσε τον μισθό και κάτι -ο i-a dat salariul și
ceva în plus // τίποτε -ο nimic în plus; nimic
mai mult

περισταλτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care micșorează/
reduce 2. (med.) peristaltic(-ă) // -ές κινήσεις
mișcări peristaltice

περίστασ-η, η *subst.* 1. situație, împrejurare, conc-
urs de împrejurări // κρίσιμη ~ situație critică
2. ocazie, prilej // καλή ~ împrejurare/ocazie
bună // (jur.) ελαφρυντικές -εις, οι circum-
stanțe atenuante

περιστασιακ-ός, -η, -ο *adj.* ocazional(-ă), con-
junctural(-ă), de circumstanță, de conjunctură

περιστατικό, το *subst.* 1. întâmplare, eveniment
// απρόσμενο ~ eveniment neașteptat 2. caz (de
boală, de accident etc.) // τραγικό ~ tragic
accident

περιτέλλω, περιέστειλα (να περισταλώ) *v.t.*
(și *fig.*) a reduce, a restrânge, a îngradi // ~ τις
δαπάνες a reduce cheltuielile // ~ την
διαφθορά a îngradi corupția

περιστέρι, το *subst.* (zool.) porumbel; hulub
περιστερ(ι)ώνας, ο *subst.* porumbar, porumbă-
rie, hulubărie

περιστοιχ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, περιστοιχιμένος
v. a înconjura, a sta în preajmă, a antura, a face
parte din suita cuiva // οι αυλικοί -ίζουν τον
βασιλιά curtenii stau în preajma regelui // τον
-ίζουν μόνο κόλακες are în preajmă numai
lingușitori

περιστολή, η *subst.* reducere, micșorare, diminu-
are // η ~ των καταχρήσεων diminuarea abu-
zurilor

περιστρέφω, περιέστρεψα, περιστράφηκα,
περιστραμένος I. *v.t.* a roti, a învârti // ~ τα
μάτια a-și roti ochii II. περιστρέφομαι *v.r.* 1. a
se roti 2. (d. o discuție) a se învârti în jurul
(unui subiect)

περιστροφή-ή, η *subst.* 1. rotație 2. perioadă de rotație // **χωρίς** -*ες* fără ocolisuri
περιστροφικ-ός, -η, -ο *adj.* de rotație // -*ες* **κινήσεις** mișcări de rotație
περίστροφο, το *subst.* revolver; pistol
περιστύλιο, το *subst.* (arhit.) peristil
περίστυλ-ος, -η, -ο *adj.* înconjurat(-ă) de coloane/de stâlpi
περισυλλέγω, **περισυνέλεξα**, **περισυλλέχθηκα** și **περισυλλέχθηκα** *v.t.* 1. a aduna, a strânge la un loc 2. a adăposti, a oferi cuiva adăpost // **τον** **περισυνέλεξαν** **στο** **σπίτι** **τους** l-au adăpostit acasă la ei
περισυλλογή, η *subst.* 1. strângere la un loc 2. adăpostire 3. *fig.* reculegere, meditație profundă // **πέφτω** **σε** ~ a se reculege, a medita profund
περισφίγω, **περιέσφιξα** *v.t.* a presa, a apăsa ceva din toate părțile; a apăsa ceva cu putere de jur-împrejur
περισώζω și **περισώνω**, **περιέσωσα**, **περισώθηκα** *v.t.* a salva o parte din ceva; a salva / a scăpa ceva de la moarte/primejdie // **περιεσώσαμε** **τους** **ναυαγούς** i-am salvat pe naufragiați
περιτειχ-ίζω, -*ισα*, -*ίστηκα*, **περιτειχισμένος** *v.t.* a împrejmuî, a închide, a înconjura cu ziduri
περίτεχν-ος, -η, -ο *I. adj.* lucrat(-ă) cu măiestrie, artistic(-ă), meșteșugit(-ă) // -ο **κέντημα** broderie artistică *II. adv.* (-α) cu măiestrie
περιτομή, η *subst.* circumcizie, tăiere împrejur
περιτόναιο, το *subst.* (anat.) peritoneu
περιτονίτιδα, η *subst.* (med.) peritonită
περίτραν-ος, -η, -ο *I. adj.* evident(-ă), vizibil(-ă), vădit(-ă) // -ο **ψέμα** minciună evidentă // -η **αλήθεια** adevăr evident *II. adv.* (-α) verde în față, pe șleau // **του** **απέδειξα** ~ **το** **λάθος** **του** i-am arătat greșeala verde în față
περιτριγυρ-ίζω, -*ισα*, -*ίστηκα*, **περιτριγυρισμένος** *v.t.* 1. a se împrejmuî, îngrădi, a împresura ceva 2. *fig.* a se învârti în jurul cuiva, a da târcoale cuiva, a antura pe cineva, a face curte / a curta pe cineva într-un anumit scop
περίτρομ-ος, -η, -ο *adj.* îngrozit(-ă), înspăimântat(-ă), înfricoșat(-ă)
περιτροπή, η *subst.* // **εκ** -*ς* când unul când altul, pe rând, cu schimbul
περιτεύω *v.i.* a fi de prisos, a fi în plus; a fi nefolositor, inutil
περιτολογία, η *subst.* vorbărie, trănecneală // *pl.* **περιτολογίες**, *oi* vorbe de prisos / inutile / fără rost
περιτιλογώ *v.* a trănecni, a sporovăi

περιττ-ός, -ή, -ό *adj.* inutil(-ă), nefolositor(-oa-re), de prisos // **είναι** -ο este inutil // -α **λόγια** cuvinte de prisos // (*mat.*) -ός **αριθμός** cifră impară, fără soț
περιττώματα, τα *subst.* excremente, fecale
περιτύλιγ-μα, -*ματος*, το *subst.* 1. înfășurare, împachetare, ambalare 2. ambalaj // **χαρτί** -*ματος* hârtie de ambalaj/de împachetat // **έχει** **ωραίο** ~ are un înveliș frumos
περιτυλ-ίγω, -*ιξα*, **περιτυλιγμένος** *v.t.* a înveli, a ambala, a împacheta
περιύβριση, η *subst.* insultă, injurie, ultraj // *jur.* ~ **αρχής** insultă adusă autorității
περιφαν-ής, -ής, -ές *adj.* celebru(-ă); faimos(-oasă); strălucit(-ă); ilustru(-ă) // -ης **νίκη** victorie strălucită // *oi* -*εις* **άνδρες** bărbați iluștri
περιφέρεια, η 1. circumferință (lungime a coturului unui corp) // *iron. pl.* *oi* **περιφέρειες** șolduri late (*d.* o femeie corpulentă) 2. *fig.* circumscripție // **εκλογική** ~ circumscripție electorală 3. periferie
περιφερειακ-ός, -ή, -ό *I. adj.* periferic(-ă), de la periferie // -ος **δρόμος** stradă periferică *II. adv.* (-ώς și -ά) la periferie
περιφεριακός, ο *subst.* linie de centură
περιφέρω, **περιφέρα** *I. v.t.* a roti, a purta peste tot / la toată lumea // ~ **το** **βλέμμα** a roti privirea // ~ **τον** **δίσκο** a se duce cu tavă la toți cei de față *II. v.r.* **περιφέρομαι** (și cu sensul) a se roti, a gravita (în jurul) // η **σελήνη** **περιφέρεται** **γύρω** **από** **την** **γη** luna se rotește în jurul Pământului (a Terrei)
περίφημ-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. faimos(-oasă), celebru(-ă), renumit(-ă) *II. adv.* (-α) grozav, extraordinar
περιφορά, η *subst.* 1. rotație, rotire, învârtire // ~ **της** **της** **γύρω** **από** **τον** **ήλιο** rotire a pământului în jurul soarelui 2. purtare/ducere a unui obiect // ~ **του** **δίσκου** **με** **τα** **ποτά** ducere a tăviu cu băuturi 3. (*relig.*) procesiune // ~ **του** **Επιτάφιου** procesiunea din Vinerea mare
περιφράζω, **περιέφραζα**, **περιφράχτηκα**, **περιφραγμένος** *v.t.* a închide / a împrejmuî, a îngrădi
περίφραξη, η *subst.* închidere, împrejmuire, îngrădire
περίφραση, η *subst.* (*gram.*) perifrază
περιφροστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. exprimat(-ă) prin perifrază; perifrastic(-ă) 2. (*gram.*) compus(-ă) // -οί **τύποι** **ρήματος** forme compuse ale verbelor *II. adv.* (-α) printr-o perifrază
περιφρόνηση, η *subst.* dispreț, lipsă de considerație/de stimă

περιφρονητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* disprețuitor(-oare) II. *adv.* cu dispreț, în mod disprețuitor

περιφρον-ώ, -ησα, -ήθηκα, περιφρονημένος v.t. a disprețui, a trata cu dispreț // **οι πλούσιοι -ούν τους φτωχούς** cei bogați îi disprețuiesc pe cei săraci

περιφρουρήση, η subst. 1. ocrotire, protejare, apărare 2. echipă/grupă de pază/de gardă

περιφρουρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, περιφρουρημένος v.t. a ocroti, a proteja, a apăra

περιχαρ ακ-ώνω, -ώθηκα, περιχαρ ακωμένος I. v.t. 1. a înconjura cu tranșee 2. a bloca 3. a limita strict II. v.r. **περιχαρ ακόνομαι** fig. a se înarma cu, a se blinda

περιχαράκωση, η subst. 1. (milit.) împrejmuire cu tranșee; linie de apărare 2. blocare 3. limitare strictă

περιχ-ύνω, περιέχουσα, περιχύθηκα, περιχυμένος v. a vărsa, a turna

περίχωρα, τα subst. pl. împrejurimi // **τα ~ της Αθήνας** împrejuriile Atenei

περιώνυμ-ος, -η, -ο *adj.* renumit(-ă), celebru(-ă), faimos(-oasă), ilustru(-ă), vestit(-ă)

περιωπή, η subst. // **άνθρωπος -ς** om din lumea bună

πέρκα, η subst. (iht.) biban

περκάλι, το subst. percal

πέρλα, η subst. perlă

περλίτης, ο subst. (geol.) perlit

περμανάντ, το subst. invar. undulație, permanent

περνάω, πέρασα, περαστηκα, περαμένος I. v.t. 1. a băga // **πέρασε το σωλήνα από το τοίχο** a băgat burlanul prin perete // **πέρασε την κλωστή από την τρύπα του βελονιού** a băgat ața prin urechile acului 2. a trece // **περάσαμε νύχτα την μεγάλη γέφυρα** am trecut noaptea podul cel mare 3. a trece peste // **η βροχή πέρασε ως είκοσι εκατοστά το χώμα** apa a trecut cu zece centimetri peste nivelul pământului 4. a întrece // **τον πέρασε στο τρέξιμο** l-a întrecut la alergare 5. a trece (într-un catastif etc.) // **πέρασε το ποσό αυτό στο λογαριασμό** trece suma asta în nota de plată 6. a-și pune (o haină) // **πέρασε ένα ρούχο, να μην κρυώνει** pune-ți o haină ca să nu răcești 7. a-și petrece (o perioadă de timp) // **πέρασα δυο χρόνια στην πόλη** aută mi-am petrecut doi ani în orașul ăsta II. v.i. 1. a trece // **από την πόρτα σου ~ κι από την γειτονιά** am trecut pe la ușa ta și prin cartierul tău 2. a încăpea // **πως πέρασες από την τρύπα ολόκληρος άνθρωπος** cum ai încăput în gaură cât ești de mare? 3. a pofi // **περάστε στο γραφείο και περιμένετε**

poftiți în birou și așteptați 4. (d. bani) a fi valabil // **δεν περνάνε τα παλιά χιλιάρικά** nu mai sunt valabile hârtiile vechi de o mie 5. a avea trecere // **δεν περνάει ο λόγος σου** edō aici cuvântul tău nu are trecere

περόνη, η subst. (anat.) peroneu

περον-ιάζω, -ιασα v.i. (d. frig, umezeală etc.) a pătrunde // **με -ιασε το ψύχος** ne-a pătruns frigul

περονόσπορος, ο subst. (bot.) mană (la vița de vie)

περουβιανός, ο subst. peruvian(-ă), peruan(-ă)

περουβιαν-ός, -η, -ο *adj.* peruvian(-ă), peruan(-ă)

περουζές, ο subst. peruzea

περούκα, η subst. perucă

περπάτη-μα, -ματος, το subst. mers, umblat // **το ~ της έχει χάρη** mersul ei este grațios

περπατησιά, η subst. mers, pas, călătură, fel de a merge/păși

περπατ-ώ și περπατ-άω, -ησα I. v.i. 1. a merge, a umbla // **~ με μεγάλα βήματα** a merge cu pași mari // **~ ξυπόλητος** a umbla cu picioarele goale, desculț 2. a se plimba, a face mișcare // **πάμε να -σουμε** hai să ne plimbăm II. v.t. a plimba // **-ησε λίγο το παιδί** plimbă puțin copilul

περσίδες, οι subst. jaluzele

περσικ-ός, -ή, -ό *adj.* persan(-ă) // **-ο χαλί** covor persan // **-ο -ος κόλπος** golful Persic

πέρ(υ)σι *adv.* anul trecut

περ(υ)σιν-ός, -η, -ο *adj.* de anul trecut

περφεξιονισμός, ο subst. perfecționism

πεσέτα, η subst. pesetă, unitate monetară spaniolă

πεσιμισμός, ο subst. pesimism

πεσιμ-ιστής, -ιστρια, -η, -ο *subst.* pesimist(-ă)

πεσιμιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* pesimist(-ă)

πέσι-μο, -ματος, το subst. 1. cădere // **το ~ των φύλλων** căderea frunzelor // **το ~ των μαλλιών** căderea părului 2. fig. scădere (a prețurilor, a valorii etc.) // **το ~ των τιμών** scăderea prețurilor 3. îmbolnăvire 4. culcare în pat

πεσκέσι, το subst. ploc, dar, cadou (mai ales alimente)

πεσκίρι, το subst. prosop, ștergar

πεσμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. decăzut(-ă) 2. scăzut(-ă) (d. valoare, intensitate, preț etc.) 3. căzut(-ă) la pat, bolnav(-ă) 4. culcat(-ă) la pat

πесоός, ο subst. 1. pul, pion 2. fel de coană cu postament/bază pătrat(-ă)

πέστροφα, η subst. (iht.) păstrāv

πέταγ-μα, -ματος, το subst. zbor // **το ~ των πουλιών** zborul păsărilor

πετάλι, το *subst.* pedală (de bicicletă etc.) // **πατάω** ~ a apăsa pe pedală, a pedala
πεταλίδα, η *subst.* (zool.) scoică comestibilă
πετάλιο, το *subst.* 1. paietă 2. (biol.) celulă din sistemul osos
πέταλο, το *subst.* 1. potcoavă // **μία στο καρφί και μία στο** ~ ca nuca-n perete 2. petală
πεταλούδα, η *subst.* 1. fluture 2. papion
πεταλουδ-ίζω *v.i.* a zbura ca un fluture
πεταλ-ώνω, -ωσα, **πεταλωμένος** *v.* a potcovi
πεταλωτ-ής, (pl. -ήδες), ο *subst.* potcovar
πέτα-μα, -ματος, το *subst.* aruncare, azvârlire // **το ~ αχρήστων πραγμάτων** aruncarea unor lucruri inutile/nefolositoare // **είναι για ~** nu e bun de nimic
πεταρ-ίζω, -ισα 1. a da din aripi 2. a tresări, a tresălta
πεταχτ-ός, -η, -ο *adj.* 1. azvârlit(-ă), aruncat(-ă) // **στα -ά** la repezeală, repede; în grabă 2. *fig.* vioi(vioaie); iute, sprinten(-ă); zglobiu(-ie)
πετεινός, ο *subst.* (zool.) 1. cocoș // **~ του όπλου** percutor (la armele de vânatoare); cocoș (al armei) 2. (bot.) mac
πετιέμαι și **πετάγομαι**, **πετάχτηκα** *v.d.* vezi **πετώ**
πετιμέζι, το *subst.* 1. must de struguri îngroșat prin fierbere 2. *fig.* ceva foarte dulce
πέτο, το *subst.* rever
πετονιά, η *subst.* ață pescărească
πετούνια, η *subst.* (bot.) petunie
πετοσφαίριση, η *subst.* (sport) volei
πέτρα, η *subst.* piatră // **οπίτι από ~** casă de piatră // **έχει ~ στα νερά** are piatră la rinichi // **πολύτιμη ~** piatră prețioasă // **~ ημιπολύτιμη ~** piatră semiprețioasă // **~ του τροχίσματος** piatră de ascuțit // **~ του μύλου** piatră de moară // **~ του δοντιού** piatră (pe dinți), tartru // **~ του σκανδαλού** mărul discordiei
πετραχίλι, το *subst.* patrafir // **του'ταξε λαλούς με -α** a promis marea cu sarea
πετρελαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* petrolier(-ă), petrolier(-ă), de petrol
πετρέλαιο, το *subst.* petrol
πετρελαιοκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* care funcționează pe motorină
πετρελαιοπηγή, η *subst.* puț de petrol
πετρελαιοφόρο, το *subst.* (mar.) petrolier; tanc petrolier
πετριά, η *subst.* lovitură dată cu o piatră // *fig.* **μου'ριξε μια ~** mi-a făcut o aluzie // **έχει την ~** οτι... are ideea fixă că... // **ο καθένας έχει την ~** του fiecare are țicneala lui

πέτριν-ος, -η, -ο *adj.* de / din piatră // **-ος τοίχος** zid de piatră // **-η καρδιά** inimă de piatră (un aspru, sever, dur)
πετρίτης, ο *subst.* 1. (zool.) uliu 2. (zool.) căldăraș
πετροβόλ-μα, -ματος, το *subst.* aruncare/lovire cu pietre
πετροβολ-ώ, -άω, -ησα, -ήθηκα, **πετροβολη-μένος** *v.* a arunca / a lovi cu pietre
πετροδολάρια, τα *subst.* pl. petrodolari
πετροκάρβουνο, το *subst.* huilă
πετροκέρασο, το *subst.* cireasă pietrosă
πετροκερασιά, η *subst.* cireș pietros
πετροπόλεμος, ο *subst.* bătălie cu pietre
πετροσέλινο, το *subst.* (bot.) pătrunjel
πετροχελίδονο, το *subst.* (zool.) lăstun
πετροχημεία, η *subst.* petrochimie
πετρώδ-ης, -ης, -ες *adj.* pietros(-oasă), stâncos (-oasă)
πέτρω-μα, -ματος, το *subst.* 1. împietrire, pietrificare 2. rocă // **ηφαιστιογενές ~** rocă vulcanică
πετρ-ώνω, -ωσα, **πετρωμένος** *I. v.t.* a se pietrifica; a împietri *II. v.i.* 1. a înlemni, a înmămuri, a întepeni // *fig.* **-ωσε όταν τον είδε** a înlemnit când l-a văzut // *fig.* **-ωσε απ'τόν φόρο** s-a întepenit de spaimă 2. a se întări // **-ωσε το ψωμί** pâinea s-a întărit
πέτσα, η *subst.* 1. piele, coajă, caimac, crustă // **~ γάλατος** caimac 2. crustă, coajă // **η ~ του ψωμιού** coaja pâinii // **η ~ του κρέατος** crusta cărnii (fripte) 3. // **δεν έχει ~** e lipsit de pu-doare
πετοέτα, η *subst.* șervet, ștergar, prosop // **~ μάνιου** prosop de baie
πετοί, το 1. piele (a unui organism viu) 2. piele prelucrată/tăbăcită, de animale // **έμεινε ~ και κόκαλο** a rămas doar piele și os // **μου σηκώνεται το ~** a i se face părul măciucă
πέτσιν-ος, -η, -ο *adj.* de/din piele // **-ο σακάκι** veston de piele
πετοσκοβώ, **πετσόκοψα**, **πετοσκομμένος** *v.t.* 1. a ciopârți 2. a tăia în bucățele 3. *fig.* a măcelări, a masacra, a extermina // **τους πετσόκοψαν** όλους i-au masacrat pe toți
πετσόκομ-μα, -ματος, το *subst.* 1. ciopârțire 2. tăiere în bucățele 3. *fig.* măcelărire, masacrare, exterminare
πετυχ-αίνω, **πέτυχα**, (**πετυχημένος**) *v.t.* 1. a găsi/a întâlni întâmplător // **τον πέτυχα στον δρόμο** l-am întâlnit întâmplător pe stradă 2. a nimeri, a lovi la țintă // **η σφαίρα τον πέτυχε** στο κεφάλι glonțul l-a nimerit în cap 3. *fig.* a-și atinge scopul; a reuși; a avea succes //

πέτυχε στις εξετάσεις a reușit la examene // το θεατρικό του **εργο** πέτυχε piesa lui de teatru a avut succes // σου πέτυχε αυτόν τον **πίνακα** ti-a reușit bine acest tablou 4. (*sport*) **fig.** a marca // πέτυχε δύο **γκολ** a marcat două goluri
πετυχημέν-ος, -η, -ο *adj.* 1. reușit(-ă), împlinit(-ă), realizat(-ă) // -ος **άνθρωπος** om realizat 2. bine făcut(-ă)/lucrat(-ă); reușit(-ă) // **ένα** -ο **φόρεμα** o rochie bine lucrată

πετ-ώ și **πετ-άω, -αξα, πετα(γ)μένος** I. *v.i.* 1. a zbura, a-și lua zborul // **τα** **πουλιά** -ούν **πασά-ρι** zboară 2. a călători cu avionul; a survola // **-άμε** **πανω απ'την Αθήνα** survolăm Atena 3. **fig.** pluti de bucurie/de fericire // **-άει απ'τη χαρά** του plutește de bucurie 4. **fig.** a alerga foarte repede // **αυτό το άλογο** -ά acest cal aleargă foarte repede (parcă zboară) 5. **fig.** (*d. timp*) a trece repede // **ο καιρός** -άει timpul trece repede/zboară 6. **fig.** a se zbate, a tresări // **-άει το μάτι** μου mi se zbate ochiul 7. **fig.** a flutura // **-άει η σημαία** steagul flutură II. *v.t.* (*cu diat. pasivă* **πετιέμαι**) 1. a arunca, a azvârli ceva cuiuă // **τον** -αξε **απ'το παράθυρο** l-a azvârlit pe fereastră // **του** -αξε **μια πέτρα** a aruncat în el cu o piatră // **-αξε τα παλιά ρούχα** στα **σκουπίδια** a aruncat hainele vechi la gunoi 2. a arunca / azvârli cu dispreț // **fig.** **μου** -αχε **μια κουβέντα** mi-a aruncat o vorbă plină de dispreț 3. a cheltui, a risipi (bani, bunuri etc.) // **-άει τα χρήματά** του își risipește banii III. *diat. pasivă* **πετιέμαι** și **πετάγομαι** 1. a se ridica brusc, a sări de la locul său 2. a se duce repede, a da o fugă // **πετάξου** **ως το ταχυδρομείο** du-te până la poștă

πευκιάς, ο *subst.* loc / teren plantat cu pini; pădure de pini

πεύκο, το și **πέυκος, ο** *subst.* (*bot.*) pin

πευκόφυτ-ος, -η, -ο *adj.* (*d. o zonă* etc.) plantat(-ă) cu pini; plin(-ă) de pini; cu pini

πεφταστέρι, το *subst.* stea căzătoare

πέφτω, έπεσα, πεσμένος I. *v.i.* 1. a cădea; a pica // **έπεσε απ'το δέντρο** a căzut din copac // **του έπεσαν τα μαλλιά** i-a căzut părul 2. a ajunge (în sens negativ) // **έπεσα σε μεγάλη φτώχεια** a ajuns foarte sărac 3. a veni, a da peste // **έπεσε αρρώστια στα πουλερικά και τα ρήμαξ** a dat o boală peste găini și le-a terminat 4. a-i reveni // **απ'όλη τη δουλειά** του **καθενός** του **έπεσε μικρό ποσό** din toată afacerea i-a revenit fiecăruia o sumă mică 5. a scădea // **έπεσαν η τιμές των λαχανικών** au scăzut prețurile la zarzavat II. *v.t.* a da peste, a se întâlni din întâmplare // **ξαφνικά και μέσα στο πλήθος**

έπεσε πάνω μου αυτός που **ζητούσα** **brusc** în mulțime a dat peste mine cel pe care îl căutam

πέψη, η *subst.* digestie, mistuire, digera

πηγάδι, το *subst.* fântână, puț

πηγάδισι-ος, -α, -ο *adj.* de fântână, de izvor // ~ **νερό** apă din fântână

πηγ-άζω, -ασα *v.i.* 1. (*d. ape*) a-și avea izvoarele, a izvoră 2. **fig.** a avea originea; a fi originar

πηγαινέλα, το *subst. invar.* du-te-vino

πηγαينوέρχομαι *v.d.* a se afla într-un continuu du-te vino

πηγαίνω și **πάω, πήγα** I. *v.i.* 1. a se duce // **πήγα και ήλθα** τόσες **φορές** m-am dus și am venit de atâtea ori 2. a se duce/a merge des // **δεν** ~ **στο γήπεδο** nu mă duc pe stadion 3. a pleca // **είναι ώρα να πηγαίνουμε στο σπίτι** 4. a fi // **η υγεία** του **δεν πηγαίνει και τόσο καλά** sănătatea lui nu e chiar atât de bună // **πάω να σκάσω** am să plesnesc // **πάει να πει...** va să zică... II. *v.t.* a duce pe cineva // **κάποιον πηγαίνουν δεμένο στην αστυνομία** duc pe cineva legat la poliție

πηγάδ-ος, -α, -ο *adj.* 1. spontan(-ă), se produce de la sine 2. // -ο **γέλοιο** râs spontan

πηγή, η *subst.* 1. izvor // **οι** -ες του **ποταμού** izvoarele fluviului 2. puț petrolifer 3. **fig.** sursă, cauză // **η** ~ **του κακού** cauza tăului // ~ **πληροφοριών** sursă de informații // ~ **ενέργειας** sursă de energie 4. *pl.* // **οι πηγές** της **αρχαίας ιστορίας** sursele istoriei antice

πηδάλιο, το *subst.* 1. (*mar.*) cărmă 2. volan 3. **fig.** conducere, cărmuire, guvernare

πηδαλιούχος, ο *subst.* (*mar.*) 1. cărmaci, timonier 2. **fig.** conducător, cărmuitor, cărmaci

πήδη-μα, -ματος, το *subst.* 1. săritură; salt 2. **fig.** salt de la o idee la alta 3. scăpare din vedere 4. **fig.** act sexual, împreună, împerechere

πηδηχτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* saltăreț(-eată) // -ος **χορός** dans saltăreț II. *adv.* (-ά) prin sălturi

πήδος, ο *subst.* săritură, salt mare

πηδ-ώ și **πηδ-άω, -ηξα** și **-ησα** *v.i.* (*și fig.*) a sări // **-ηξε το χαντάκι** a sărit peste șanț // **fig.** **-άει απ'το ένα θέμα στο άλλο** sare de la un subiect la altul // **fig.** **-ηξε μιά σελίδα** a sărit/a omis o pagină

πήζω, έπηξα, πηγμένος *v.t. și i.* 1. a coagula, a se închea // **το αίμα** **πήζει** sângele se coagulează // **fig.** **δεν έπηξε ακόμη** το **μυαλό** του n-a prins încă minte 2. (*d. un loc*) a se umple până la refuz // **επήξε ο τόπος από αυτοκίνητα** locul s-a umplut cu mașini 3. a avea mult de lucru

πηκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. coagulat(-ă), încheșat(-ă) 2. care poate fi coagulat(-ă), încheșat(-ă), coagulant(-ă)

πηλήκιο, το *subst.* chipiu

πηλίκιο, το *subst. (mat.)* rezultatul unei împărțiri; cât // *fig.* μηδέν στο ~ zero tăiat

πήλιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. de / din lut, de pământ 2. *fig.* slab(-ă), șubred(-ă)

πηλός, ο *subst.* lut, argilă

πηνίο, το *subst.* 1. bobină 2. mosor

πήξη, η *subst.* coagulare, încheșare

πήξι-μο, -ματος, το 1. coagulare, încheșare 2. *fig.* treburi multe 3. *fig.* înghesuială, aglomerație

πήρα, η *subst.* 1. desagă, traistă 2. tolbă de vân-nător

πήχη, η *subst.* cot, unitate de măsură (64 cm) // **έβγαλε γλώσσα μια** ~ s-a arătat foarte obraznic

πήχης, ο *subst.* 1. antebrăț 2. măsură de lungime în antichitate, cot // **βασιλικός** ~ veche denumire a metruului (cot regal)

πηχτή, η *subst. (culinar)* piftie; răcituri

πηχτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. încheșat(-ă), coagulat(-ă) // **-ο γάλα** lapte prins 2. *fig.* dens(-ă), compact(-ă), de nepătruns // **-ο σκοτάδι** întuneric beznă

πήχτρα *loc adv.* // **κόσμος** ~ lume buluc // ~ **σκοτάδι** întuneric beznă

πηχυαί-ος, -α, -ο *adj.* foarte lung(-ă) / mare // **-οι τίτλοι** titluri de un cot / foarte mari

πι, το 1. pi (π) cea de a șaisprezecea literă a alfabetului grecesc, consoană 2. *(mat.)* simbol matematic (π) // **στο ~ και φι** imediat; chiar acum; deîndată; cât ai clipi

πια *adv.* 1. de-acum, odată // **ποτέ** ~! niciodată // **αυτό** ~! asta-i bună! // **πάψε** ~! taci odată! termină! // **πάει** ~! s-a dus! s-a terminat! 2. deja // **είναι ~ στην Ελβετία** e deja în Elveția

πιανίστ-ας, ο; -ρια, η *subst.* pianist(-ă)

πιάνο, το *subst.* pian, clavier; pianoforte

πιανόλα, η *subst.* pianolă

πιάνω, έπιασα, πιάστηκα, πιασμένος I. *v.t.* 1. a lua, a apuca // **πιάσε τον παιδί από το χέρι** ia copilul de mână 2. a atinge, a pune mâna // **μην πιάνεις το σκυλί** nu pune mâna pe câine 3. a prinde (asupra faptului) // **πιάσανε το φτωχό να κλέβει** au prins hoțul furând 4. *fig.* a prinde, a găsi // **πιάσε τον ίδιο τον καθηγητή και μιλήσε** ton găsește-l chiar pe profesor și vorbește cu el 5. a începe // **έπιασε την συζήτηση** a început discuția 6. a pune (la socoteală etc.) // **πιάσε στο λογαριασμό κι αυτά τα χρήματα** pune în nota de plată și banii ăștia 7. a câștiga,

a-și scoate banii // **το μαγαζί δεν πιάνει ούτε τα έξοδα του** localul nu-și scoate nici cheltuielile II. *v.i.* 1. a ancora // **το πλοίο πιάνει κάθε δέκα μέρες στο νησί** vaporul ancorează la fiecare zece zile pe insulă 2. (*d.* o plantă) a (se) prinde // **πιάσανε όλα τα δέντρα που φυτέψαμε** s-au pruns toți copacii pe care i-am plantat 3. a începe, a-și face apariție // **πιάσαν τα κρύα** a început frigul III. *v.r.* **πιάνομαι** 1. a se lua la harță // **παρά λίγο να πιαστούμε** era cât pe aci să ne luăm la harță 2. a amorți // **πιάστηκαν τα πόδια μου** mi-am amorțit picioarele 3. a se umfla // **πιάστηκε το μάτι του** i s-a umflat ochiul / are o umflătură la ochi

πιάσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. prindere, apucare 2. înțepenire // ~ **της μέσης** înțepenire a mijlocului 3. mâner, toartă // **το ~ του ξίφους** mânerul spadei

πιάστρα, η și **πιαστάκι, το** *subst.* bucată de cârpă / șervet care servește la apucarea unui obiect fierbinte

πιατέλα, η *subst.* farfurie întinsă

πιατικά, τα *subst.* veselă

πιάτο, το *subst.* farfurie // **ρηχό** ~ farfurie plată // **βαθύ** ~ farfurie adâncă // **πλένω τα -α** a spăla vasele // *fig.* **πρώτο** ~ felul întâi de mâncare (de obicei gustare)

πιατοθήκη, η *subst.* (dulap) bufet pentru veselă **πιάτσα, η** *subst.* 1. piață // **αυτή βγήκε στην ~** ea face trotuarul 2. stație de taxiuri

πιγκουίνος, ο *subst. (zool.)* pinguin

πιγκ πογκ, το *subst. invar. (sport)* ping-pong, tenis de masă

πιγούνι, το *subst.* bărbie

πίδακας, ο *subst.* 1. puț de petrol 2. izvor 3. țâșnitoare

πιέζω, πίεσα, πιάστηκα, πιεσμένος *v.t.* 1. a apăsa 2. *fig.* a face presiuni asupra cuiva // **τον πίεσε πολύ** a făcut presiuni asupra lui

πιέν-α, η *subst.* multime; public numeros // **έχει κάνει -ες** joacă cu sala plină

πιρότος, ο *subst.* (la carnaval) arlechin

πίση, η *subst.* 1. presare, acțiunea de a presa, apăsare 2. presiune / *(med.)* **αρτηριακή** ~ presiune arterială; tensiune // **ατμοσφαιρική** ~ presiune atmosferică 3. *fig.* constrângere

πιεσόμετρο, το *subst. (med.)* tensiometru

πισστήριο, το *subst.* presă // **στο ~** la presă/sub presă // **υπογραφικό** presă hidrolică

πιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* insistent(-ă) II. *adv. (-α)* cu insistențe

πιέτα, η *subst.* pliu, pensă, cută

πιθαμή, η și **σιθαμή, η** *subst.* palmă, lățimea palmei // **μια ~ γης** o palmă de pământ //

πιθανολογείται *v. impers.* se spune că, se consideră, probabil că
πιθανόν *adv.* poate; probabil
πιθανός, -ή, -ό *I. adj.* 1. posibil(-ă) 2. probabil(-ă) // **είναι** -ο este posibil; se poate *II. adv.* (-ώς) **πολύ** ~ foarte probabil
πιθανότητα, η *subst.* 1. posibilitate // **έχει** -ες **κέρδους** are posibilități de câștig 2. probabilitate // **κατά πάσα** ~ după toate probabilitățile // (*mat.*) **θεωρία των πιθανοτήτων** calculul probabilităților
πιθάρι, το *subst.* chiup, vas mare de lut pentru păstrarea uleiului, a vinului etc.
πιθηκίζω *v.t.* a imita pe cineva // ~ **τους τρόπους και το βάδισμα κάποιου** a imita comportamentul și mersul cuiva
πιθηκισμός, ο *subst.* imitare (a cuiva)
πίθηκος, ο *subst.* maimuță // *pl.* **πίθηκοι** οι *primatole*
πίθος, ο *subst.* vezi **πιθάρι**
πίκα, η *subst.* 1. pică, unul dintre cele patru semne la cărțile de joc 2. *fig.* ciudă
πικάντικος, -η, -ο *adj.* 1. (*d.* o mâncare) picant(-ă), condimentat(-ă) // -η **οάλτσα** sos picant 2. *fig.* atrăgător(-oare), nostim(-ă)
πικάπ, το *subst.* pick-up
πικάρις-μα, -ματος, το *subst.* 1. înțepătură, jignire 2. proastă dispoziție
πικ-άρω, -αρα, -άρισα, -αρίστηκα, **πικαρις-μένος** *v.t.* a jigni
πικέ, ο *și* **πικέ**, το *subst.* pichet (țesătură)
πικέτο, το *subst.* 1. pichet (joc de cărți) 2. teanc cu 32 de cărți de joc
πικετοφορία, η *subst.* placarde și lozinci
πίκνικ, το *subst.* picnic
πίκος, ο *subst.* (*zool.*) ciocănitoare, ghionoaie
πίκρα, η *subst.* amărăciune
πικρ-αίνω, -ανα, -άθηκα, **πικραμένος** *v.t.* a întrista, a mâhni // **με** -ανε **πολύ** m-a amărât / m-a mâhnit foarte tare
πικραλίδα, η *subst.* (*bot.*) 1. cicoare 2. cicoare de grădină, andivă
πικραμύγδαλο, το *subst.* migdală amară, pricomigdală
πικρία, η *subst.* amărăciune, mâhnire // **τα λόγια του ήταν γυμάτα** ~ vorbele îi erau pline de amărăciune
πικρ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a avea gust amar 2. a se face amar
πικρικό οξύ, το *subst.+adj.* chim. acid picric
πικρίλα, η *subst.* (gust) amar
πικροδάφνη, η *subst.* (*bot.*) oleandru, leandru
πικρόλογα, τα *subst. pl.* cuvinte/vorbe urâte

πικρ-ός, -ή, -ό *adj.* (*și fig.*) amar(-ă) // -η **ειρωνία** ironie amară // -α **δάκρυα** lacrimi amare // **αυτή είναι η -η αλήθεια** acesta este tristul adevăr
πικρόχολος, -η, -ο *adj.* răutăcios(-oasă), plin(-ă) de răutate // -α **αστεία** glume pline de răutate // ~ **άνθρωπος** om rău
πινάλα, η *subst.* alergătură, goană
πιλαλ-ώ *și* **πιλ-άω**, -ησα *v.i.* a alerga, a fugi, a umbla foarte repede
πιλατ-εύω, -εψα *v.t.* a chinui
πιλάφι, το *subst.* (*culin.*) pilaf, mâncare de orez
πιλοποιείο, το *subst.* atelier de pălării
πιλοτάρις-μα, -ματος, το *subst.* pilotaj
πιλοτάρ-ω, -ισα *v.t.* a pilota
πιλοτή, η *subst.* parking subteran
πιλοτίνα, η *subst.* (*mar.*) pilotină
πιδότος, ο *subst.* pilot // **νομοσχέδιο** ~ proiect de lege, model
πίνα, η *subst.* specie de moluscă
πίνακας, ο *subst.* 1. avizier, afișier 2. tablă (*la școală*) 3. tablou, pictură 4. tabel, listă // **χρονολογικός** ~ tabel cronologic
πινακίδα, η *subst.* 1. tablă indicatoare 2. panou, tablou de semnalizare // ~ **σηματοδότησης** panou de semnalizare 3. numărul vehiculului
πινάκιο, το *subst.* 1. (*jur.*) rol // **η υπόθεση γράφτηκε στο** ~ cazul a fost închis pe rol 2. (*inv.*) farfurie, blid // **αντί πινακίου φακής** pentru un blid de linte
πινάκλ, το *subst.* pinacle (joc de cărți)
πινακοθήκη, η *subst.* pinacotecă
πινακωτή, η *subst.* 1. lopată pentru pâinea în cuptor 2. joc de copii
πινέζα, η *subst.* pioneză
πινελιά, η *subst.* 1. trăsătură de pensulă 2. vopșire/colorare cu pensula
πινέλο, το *subst.* 1. pensulă 2. (*mar.*) ancoră mică
πίνω, ήπια (**πίνομαι**), **πιωμένος** *I. v.t.* 1. a bea // ~ **νερó** a bea apă // **το τσάι πίνεται ζεστό** ceaiul se bea cald 2. a absorbi, a sorbi, a suga // **το στυλόχαρτο πίνει το μελάνι** sugativa suga / absoarbe cerneala *II. v.i.* a fi bețiv / alcoolic // **πιωμένος** beat, băut // **είναι** ~ este beat / băut
πιό *adv.* mai // **πολύ** mai mult // **καλός** mai bun
πίο-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptul de a bea, băut 2. (*pop.*) băutură, mai ales alcoolică
πιόνι, το *subst.* (*și fig.*) pion // **ο φίλος σου είναι** ~ **στα χέρια τους** prietenul tău este un pion în mâinile lor
πιον(ι)έρος, ο *subst.* pionier(-ă), deschizător(-oare) de drumuri
πιότερο *adv.* mai mult, în plus

πίπα, η *subst.* pipă, lulea

πιωτό, το *subst.* 1. băutură alcoolică // **πάρε ένα** ~ ia cea de băut 2. beție, alcoolism, băutură // **το ~ τὸν κατέστρεψε** băutura l-a distrus

πιπεράτ-ος, -η, -ο *adj.* înțepat(-ă) // **τα λόγια της ήταν -α** vorbele ei erau înțepate

πιπέρι, το *subst.* piper // **μαύρο** ~ piper negru // **ρίχνω** ~ a pune piper, a pipera // **κόκκινο** ~ το boia de ardei, paprică

πιπεριά, η *subst.* (bot.) piper sălbatic

πιπερόριζα, η *subst.* (bot.) ghimbir
πίπιζα, η *subst.* 1. cimpoi 2. (zool.) cintează, cin-tezoi / cinteț

πιτίλα, η *subst.* 1. biberon, tetină 2. pai de supt
πιπιλ-ίζω și **πιπιλ-άω** *v.t.* 1. a suge // ~ **μια κα-ραμέλα** a dizolva încet în gură / a suge o caramelă 2. *fig.* a repeta în continuu ceva; a vorbi necontenit despre ceva // **μου -ισε το μυαλό** mi-a făcut capul calendar

πιπίλις-μα, -ματος, το *subst.* sugere, supt

πιπάνχα(ς), η *subst.* (zool.) piranha sau pirania

πιρόγα, η *subst.* pirogă

πίρος, ο *subst.* 1. cep 2. canea

πιρούνι, το *subst.* furculiță

πιρουνιά, η *subst.* cantitatea de mâncare ce poate fi luată de o singură dată cu furculiță; înghițitură

πισθάγκωνα *adv.* (inv.) cu mâinile la spate // **τον έδεσαν** - l-au legat cu mâinile la spate

πισόινα, η *subst.* piscină

πισιν-ός, -ή, -ό *I. adj.* din urmă, din spate // **οι -ές ρόδες** roțile din spate // **κρατάω -ή** a-și lua măsuri de prevedere *II.* -ός, ο *subst.* posterior, șezut, (*fam.*) popou, (*pop.*) cur

πίσσα, η *subst.* catran // **σκοτάδι** ~ întuneric bez-nă // **μαύρος** ~ negru ca smoala

πισσάνθρακας, ο *subst.* jignit

πισσόχαρτο, το *subst.* hârtie gudronată

πίστα, η *subst.* pistă

πιστευτ-ός, -ή, -ό *adj.* credibil(-ă), verosimil(-ă) // **έγινε -ος** s-a făcut crezut/a fost crezut

πιστ-εύω, -εω *I. v.t.* 1. a crede, a avea încredere // **δεν σε ~ ότι κι αν μου πεις** nu te cred orice mi-ai spune 2. a fi de părere, a crede // **-εύει πως αυτή η πέτρα είναι διαμάντι** crede că această piatră este diamant 3. credință religioasă // **~ στον Θεό** a crede în Dumnezeu // (*bis. inv.*) **μακάριοι οι πιστεύοντες** fericiți cei ce cred *II. v.r. imperf.* **πιστεύεται** se crede, se consideră că, se consideră posibil ca

πιστεύω, το *subst. invar.* (și *fig.*) crez, concepție de viață

πίστη, η *subst.* 1. credință, convingere, certitudine // **έχει την ~ ότι θα γίνει** are certitudinea

că se va face // η **χριστιανική** ~ credința / religia creștină // **καλή** ~ bună credință // **κακή** ~ rea credință // **δεν έχει** ~ n-are nici un Dumnezeu // **μου βγήκε** ~ mi-a ieșit sufletul // η ~ του σκόλου fidelitatea câinelui // **μα την ~ μου!** pe cinstea mea! 2. crezare, încredere // **δίνω** ~ στις υποσχέσεις του am încrederea în promisiunile lui 3. profesiune de credință // η **δημόσια** ~ creditul public 4. fidelitate, satornicie, credință conjugală // **συζυγική** ~ credință conjugală / fidelitate

πιστολάκι, το *subst.* foen, aparat electric pentru uscat părul

πιστόλι, το *subst.* pistol, revolver

πιστολιά, η *subst.* lovitură de pistol

πιστολίδι, το *subst.* focuri de pistol

πίστομα *adv.* cu fața în jos / la pământ; pe burtă

πιστόνι, το *subst.* (tehn.) 1. piston 2. clapă mobilă la unele instrumente de suflat

πιστοποίηση, η *subst.* 1. confirmare, adevărire 2. atestat, adeverință

πιστοποιητικό, το *subst.* adeverință; certificat; dovadă; atestat // ~ **γεννήσεως** certificat de naștere // **δίνω** ~ a da un certificat / o adeverință

πιστοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **πιστοποιημένος** *v.t.* a adevăra, a confirma, a certifica // ~ **την γνησιότητα των εγγράφων** a certifica autenticitatea actelor

πιστ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. credincios(-oasă), de încredere, fidel(-ă), devotat(-ă) // -ος **φίλος** prieten credincios/fidel // -ος **υπρέτης** servitor devotat // -ος **στη σύζυγό του** fidel soției sale 2. (*d.* un lucru) exact, fidel(-ă), întocmai // -η **μετάφραση** traducere fidelă/exactă // -η **απόδοση των γεγονότων** redare fidelă a evenimentelor *II.* -ός, ο *subst.* credincios (-oasă), adept(-ă) a unei religii *III. adv.* (-ά) cu fidelitate

πιστότητα, η *subst.* fidelitate/precizie, exactitate
πιστ-ώνω, -ωσα, **πιστωμένος** *v.t.* a credita, a acorda sau a deschide cuiva un credit // ~ **λογαριασμό** a credita un cont

πίστωση, η *credit* // ~ **χρόνου** termen

πιστωτ-ής, ο, -ώτρια, η *subst.* creditor(-oare) // **οι -ές σταμάτησαν τις πιστώσεις** creditorii au încetat/oprit creditele; nu mai dau credite

πιστωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de credit; de creanță 2. (*d.* persoane) creditor(-oare); (*d.* sume) care se înscrie în creditul unui cont; creditor(-oare) // -ό **ίδρυμα** instituție creditoare // -η **τράπεζα** banca de credit

πίσω *adv.* înapoi, în / prin spate; spre / în partea din spate; în urmă; în dosul; după // **κάνω ένα**

βήμα ~ a face un pas înapoi // **έμεινε** ~ a rămas în urmă // **μένει στο** ~ μέρος του σπιτιού stă/locuiește în partea din spate a casei // **ο ένας ~ από τον άλλο** unul după altul; unul în urma celuilalt // **το ρολόι μένει** ~ ceasul rămâne în urmă / întârzie // **πίσω!** înapoi! // **αφήνω** ~ a lăsa în urmă, a depăși, a devansa pe cineva/ceva // **δίνω** ~ a da ceva înapoi; a înapoia / a restitui ceva // ~ ~ foarte în spate, foarte în urmă; în urmă de tot; la coadă // **κυνηγάω από** ~ a urmări pe cineva, a alerga după cineva // **στέλνω** ~ a retrimite, a trimite înapoi // **φονάζω** ~ a rechema // **γυρίζω** ~ a se reîntoarce, a reveni // **φέρνω** ~ a aduce înapoi, a readuce // **παίρνω ~ τον λόγο μου** a-și lua cuvântul înapoi // **ύπαγε ~ μου Σατανά!** piei Satană!

πισωβελονιά, η *subst.* cusătură în urma acului
πισωγυρ-ίζω, -ισα *v.t.* și *i.* 1. a se întoarce înapoi
2. a (se) răsuci spre spate

πισωγύρις-μα, -ματος, το *subst.* 1. întoarcere înapoi 2. rămânere spre spate

πισώματα *adv.* 1. pe la spate, în/pe spate // **τον πυροβόλησε** ~ l-a împușcat în spate 2. (*fig.*) pe la spate, în mod perfid

πίτα, η *subst.* 1. plăcintă // **κρεατόπιτα** plăcintă cu carne // **σπανακόπιτα** pită cu spanac // **μηλόπιτα** plăcintă cu mere 2. turtă // **γίνομαι** ~ 1. a se turti 2. a se îmbăta turtă

πιτζάμα, η *subst.* pijama

πίτouro, το *subst.* tărâtă // **τρώει** ~ este prost // **όποιος ανακατεύεται με το ~ τον τρώνει** οι κότες dacă intri-n troacă te mănâncă porcii

πίτσα, η *subst.* pizza

πιτσαρία, η *subst.* pizzerie

πιτσιλιά, η *subst.* pată de apă / lichid

πιτσιλ-ίζω și **πιτσιλ-άω, -ισα, -ιστηκα, πιτσιλ-ισμένος** *v.t.* a împroșca

πιτσιλισ-μα, -ματος, το *subst.* împroșcare

πιτσιρίκ-ος, ο, -α, η *subst.* puști(-oaică)

πιτσούνι, το *subst.* porumbel mic; pui de porumbel

πιτυράση, η *subst.* (*med.*) pitiriază, pitiriazis

πιτυρίδα, η *subst.* mătreață

πιτυρούχ-ος, -ος și **α, -ο** *adj.* cu tărâtă // **-ο ψωμί** pâine cu tărâtă

πιωμέν-ος, -η, -ο (*part. a lui* πίνω) băut(-ă), beat(-ă)

πλαγια, η *subst.* pantă, coastă, povârniș, versant de deal/munte etc.

πλαγ-ιάζω, -ιασα, πλαγιασμένος *v.i.* a se întinde, a se culca (mai ales în pat) // **πηγαίνω να -ιάσω** mă duc să mă culc // **είναι πλαγιασμένος στο κρεβάτι** este culcat în pat

πλαγιαστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. înclinat(-ă), apelat(-ă), oblic(-ă) // **-ο γράψιμο** scriere aplicată 2. culcat(-ă) II. *adv.* (-ά) 1. stând apelat(-ă) 2. stând culcat(-ă)

πλάγι-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. oblic(-ă), înclinat(-ă), pieziș(-ă) // **-α γραμμή** linie oblică // **-ο βλέμμα** privire piezișă 2. (*mar.*) ~ άνεμος vânt de travers/transersal 3. indirect(-ă), colateral(-ă) // **-οι συγγενείς** rude colaterale / prin alianță // **-α μέσα** mijloace indirecte 4. alăturat(-ă), de alături II. *adv.* (-ά)

πλαγιότητος, ο *subst.* titlu lateral, titlu așezat alături de text, pe o latură a textului

πλαγιοφυλακή, η *subst.* (*milit.*) flancgardă

πλαγκτός(ν), το *subst.* (*biol.*) plancton

πλαδαρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. flasc(-ă), moale, fleșcăit(-ă) // **-ο σώμα** corp flasc // **-α στήθη** sâni fleșcăiți 2. (*fig.*) molău(-ie), bleg(-eagă) // **-ος άνθρωπος** om molău 3. (*fig.*) lipsit(-ă) de expresivitate, de culoare, banal(-ă), plat(-ă) // **-η αφήγηση** descriere plată

πλαδαρότητα, η *subst.* 1. moliciune, fleșcăială 2. (*fig.*) banalitate, platitudine

πλαζ, η *subst.* plajă

πλάθω, έπλασα, πλάστηκα, πλασμένος *v.t.* 1. a crea // **ο Θεός έπλασε την οικουμένη** Dumnezeu a creat lumea 2. a modela, a da formă, a fasona // **~ την ζύμη** a modela aluatul 3. (*fig.*) a născoci // **οι εχθροί μας έπλασαν αυτό το ψέμα** dușmanii noștri au născocit minciuna asta // **~ όνειρα** a-și face vise

πλάι *adv.* alături, lângă, aproape, în apropiere // **κατοικεί ~ μας** locuiește lângă noi // **κάθεται ~ stă** alături // **πλάι-πλάι** unul lângă altul

πλάι, το (*pl. πλάγια*) *subst.* parte laterală, latură // **το ~ του πλοίου** partea laterală a navei // **με το ~ cu** partea laterală, cu o latură

πλαιν-ός, -ή, -ό *adj.* alăturat(-ă), de alături // **η -η πόρτα** ușa de alături // **το -ο σπίτι** casa alăturată

πλαίσιο, το *subst.* 1. cadru, ramă // **το ~ της φωτογραφίας** θέλει **άλλαγμα** trebuie schimbată rama fotografiei 2. (*tehn.*) sașiu 3. (*fig.*) cadru limită, limite // **τα ~ του νόμου** limitele legii // **μέσα στα ~** în cadrul

πλαισι-ώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, πλαισιωμένος *v.t.* 1. a încadra, a înrăma, a pune în ramă // **-ιώνω ένα πίνακα** a înrăma un tablou 2. a înconjura // **τον κλέφτη -ίωσαν** **τρεις αστυνομικοί** hoțul era înconjurat / încadrat de trei polițiști // **τα μαλλιά -ιώνουν το πρόσωπο** της părul îi încadrează fața 3. (*fig.*) a sta în preajma cuiva (ca ajutor/asistent)

πλαισίωση, η *subst.* 1. înrămare 2. înconjurare

πλάκα, η *subst.* 1. placă // ~ χρυσού placă de aur 2. dală, lespede // ~ πεζοδρομίου dală de trotuar // **επιτάφιος** ~ piatră de mormânt 3. disc de muzică/placă muzicală 4. (*fig.*) glumă, banc // **τό'κανε για** ~ a făcut-o în glumă // **σπάω** ~ a se distra copios // **έχει** ~ ar fi caraghios să

παθαίνω a se păcăli

πλακάκι, το *subst.* placă de faianță/gresie // **τα κάνω πλακάκια** a deveni complice

πλακ-άς, ο, (*pl.* -άδες) *subst.* 1. faianțar, faianțator 2. pavator

πλακάν, το *subst.* plancă

πλακέν *adj. invar.* neted(-ă) și turtit(-ă), lățit(-ă)

πλακέ, το *subst.* metal placat

πλακέτα, η *subst.* placă, plăcuță // **αναμνηστική** ~ placă comemorativă

πλακί, το *subst.* (*culin.*) plachie

πλακώστρωση, η *subst.* placare

πλακώστρωτο, το *subst.* suprafață acoperită cu plăci, cu dole, cu lespezi

πλακούντας, ο *subst.* (*anat.*) placenta

πλακουτσωτ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* nas) turtit(-ă), lățit(-ă) // -η **μύτη** nas turtit

πλάκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. placare 2. (*fig.*) senzație de apăsare, sufocare

πλάκω-ώνω, -ωσα, **πλακωμένος** I. *v.t.* a zdrobi pe cineva / ceva sub o greutate // ο **βράχος έπεσε και τον** -ωσε stânca s-a prăbușit și l-a zdrobit (*sub greutatea ei*) // ~ **στο ξύλο** a trage o bătaie cuiva II. *v.i.* 1. a simți o apăsare 2. a sosi brusc, a se năpusti, a se repezi // -ωσε η **αστυνομία** poliția a sosit brusc // **πλακωθήκαμε** ne-am certat tare

πλάνε-μα, -ματος, το *subst.* înșelare, inducere în eroare, păcălire, tragere pe sfoară a cuiva

πλαν-εύω, -εψα, **πλανεσμένος** *v.t.* a înșela, a păcăli, a trage pe sfoară

πλάν-η, η *subst.* eroare, rătăcire // **δικαστική** ~ eroare judiciară // οι -ες **της νιότης** rătăcirile tinereții

πλάνη, η *subst.* 1. raboteză; mașină de rabotat 2. rindea

πλανητάριο, το *subst.* planetar

πλανήτης, ο *subst.* (*astr.*) 1. planetă 2. vagabond

πλανητικ-ός, -ή, -ό *adj.* (*astr.*) planetar(-ă) // το -ο **σύστημα** sistemul planetar

πλανίδι, το *subst.* talaz

πλαν-ιέμαι și **πλα-νόμαι**, -ήθηκα *v.d.* 1. a rătăci, a se duce dintr-un loc în altul // -ιέται **στο σκοτάδι** rătăcește prin întuneric 2. (*fig.*) a înșela, a greși

πλαν-ίζω, -ισα, -ιστηκα, **πλανισμένος** *v.t.* a da la rindea, a rindelui, a gelui (*lemnul*)

πλάνισ-μα, -ματος, το *subst.* rindelare, rindeluire

πλάνο, το 1. proiect al unei acțiuni 2. plan, program (de lucru) 3. // **σε πρώτο** ~ în prim plan // **σε τελευταίο** ~ pe ultimul plan

πλανόδι-ος, -α, -ο *adj.* ambulant(-ă) // ~ **ψαράς** vânzător de pește ambulant

πλάν-ος, -α, -ο *adj.* 1. înșelător(-oare), amăgitor(-oare) 2. (*fig.*) încântător(-oare), fermecător(-oare)

πλαντ-άζω, -αξα, **πλανταγμένος** *v.i.* a plesni, a crăpa de ciudă / furie / gelozie / supărare etc.; a crăpa / a plesni de căldură, de frig etc.; a turba de mânie // -άζει **απ'το κακό του** crapă de ciudă // -άζει **από φθόνο** plesnește de invidie

πλανώμαι *v.d.* vezi **πλανιέμαι**

πλασάρι-μα, -ματος, το *subst.* plasare (de măr-furi etc.)

πλασ-άρω, -αρα, -άρισα, **πλασαρισμένος** I. *v.t.* a plasa, a vinde mărfuri ca plasatoare, a distribui, a repartiza, a plasa în mod abil II. **πλασάρομαι** *v.r.* (și cu sensul) (într-o întrecere sportivă) a se situa într-un loc favorabil; a fi bine clasat // ~ **πρώτος** a se clasa primul

πλάση, η *subst.* lumea, universul, natura

πλασιέ, ο, η *subst.* plasator(-oare)

πλάσι-μο, -ματος, το *subst.* modelare, formare

πλάσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. ființă, creatură 2. plăsmuire, născocire, ficțiune // ~ **της φαντασίας** plăsmuire a imaginației 3. (*fig.*) plasmă 4. (*fig.*) persoană de o mare frumusețe // **τί** ~! o frumusețe (de femeie/de bărbat) 5. (*jur.*) **νομικό** ~ ficțiune legală

πλασματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. imaginar(-ă), fictiv(-ă), închipuit(-ă), născocit(-ă), plăsmuit(-ă), ireal(-ă), inexistent(-ă) 2. (*biol.*) plasmatic(-ă)

πλασμώδιο, το *subst.* 1. plasmodită, celulă cu mai multe nuclee 2. plasmodiu, microbul care provoacă malaria

πλαστελίνη, η *subst.* plastelină

πλαστήρι, το și **πλάστης**, ο *subst.* făcăleț

Πλάστης, ο *subst.* Creatorul, Dumnezeu

πλάστιγγα, η *subst.* 1. balanță 2. taler

πλαστική, η *subst.* 1. artă plastică 2. operație estetică

πλαστικό, το *subst.* material plastic

πλαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. care se modelează ușor, maleabil(-ă) 2. de plastic // -η **ύλη** material plastic 3. (*d.* o operație) estetic(-ă) II. *adv.* (-ά și ώς)

πλαστικότητα, η *subst.* 1. plasticitate 2. senzație de profunzime (pe care o dă un desen etc.)

πλαστογράφηση, η *subst.* plastografiere

πλαστογραφία, η *subst.* plastografie
πλαστόγραφος, ο *subst.* plastograf
πλαστογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **πλαστογραφη-μένος**, *v.t.* 1. a plastografia 2. a falsifica adevărul, realitatea în mod intenționat // **-ο ναζισμός** -ησε την ιστορία nazismul a falsificat istoria
πλαστοπροσωπία, η *subst.* identitate falsă
πλαστ-ός, -ή, -ό *adj.* falsificat(-ă), contrafăcut(-ă), fals(-ă), simulat(-ă) // **-η υπογραφή** semnătură falsă // **-η μάχη** luptă simulată
πλαστότητα, η *subst.* falsitate // **η αναγνώριση της -ς των χαρτονομισμάτων είναι έργο** ειδικών recunoașterea falsității bancnotelor trebuie făcută de specialiști
πλαταγ-ίζω, -ισα *v.i.* a plescăi
πλατάγισ-μα, -ματος, το *subst.* plescăit
πλατ-αίνω, -υνα *v.t.* și *i.* a (se) lăți, a (se) lărgi, a (se) extinde
πλατάνι, το și **πλάτανος**, ο *subst.* 1. platan
πλατεία, η *subst.* 1. piață publică // η ~ **Ομόνοιας** piața Omonia / Concordiei (din Atena) 2. stal
πλατειάζω *v.i.* a lungi vorba, a flecări
πλατειασμός, ο *subst.* vorbărie, flecăreală
πλάτε-μα, -ματος, το *subst.* lărgire, lățire, extindere
πλάτ-η, η *subst.* 1. spate, șale, spinare 2. spată 3. spătar, spetează, rezemătoare // **έχω** -ες a avea protectori sau mijloace // **κάνω** -ες a ajuta pe cineva, a susține pe cineva, mai ales într-o acțiune ilegală
πλατίνα, η *subst.* platină
πλατινέ *adj. invar.* (d. păr) platinat(-ă)
πλατινένι-ος, -ια, -ιο *adj.* 1. de platină // **-ο βραχιόλι** brățară de platină 2. (d. păr) blond-argintiu(-e), platinat // **μαλλιά** -ια păr de culoare blond-argintie
πλατό, το *invar.* 1. platou (de filmare) 2. discul pick-up-ului
πλάτ-ος, -ους, το 1. lățime 2. cea mai mică dintre cele două dimensiuni ale unei suprafețe plane 3. // **γεωγραφικό** ~ latitudine 4. (*filoz.*) ~ **έννοιας** aria de cuprindere a unei noțiuni
πλατσουρ-ίζω și **πλατσουρ-άω**, -ασα *v.i.* a se bălăci
πλατσούρισ-μα, -ματος, το *subst.* bălăceală
πλατύγυρ-ος, -η, -ο *adj.* cu bordură / bor larg(-ă), lat(-ă) // **-ο καπέλο** pălărie cu boruri largi
πλάτυνση, η *subst.* lărgire, lățire, extindere
πλατ-ύνω, -υνα, **πεπλατυμένος** *v.t.* a lăți
πλατυποδία, η *subst.* platfus, picior plat
πλατ-ύς, -ιά, -ύ *adj.* 1. lat(-ă) 2. larg(-ă) 3. extins(-ă), amplu(-ă), vast(-ă), întins(-ă) 4. // -ύ

γέλοιο *subst.* râs puternic (cu gura larg deschisă) // **-ιά έρευνα** cercetare largă
πλατύσκαλο, το *subst.* palier
πλατύστομο-ος, -η, -ο *adj.* (d. vase) cu gură largă // **-ο αγγείο** vas cu gură largă
πλατύφυλλ-ος, -η, -ο *adj.* frunze sau petale late // **-ο δένδρο** copac cu frunze late
πλατφόρμα, η *subst.* 1. platformă 2. platformă politică
πλάτω-μα, -ματος, το *subst.* podiș, platou
πλατωνικ-ός, -η, -ο *adj.* 1. platonice(-ă), platonian(-ă), platonician(-ă) // **-η φιλοσοφία** filozofie platoniciană 2. (*fig.*) (d. sentimente) pur(-ă), ideal(-ă); spiritualizat(-ă), platonice(-ă) // **-ος έρωτας** dragoste platonice
πλατωνισμός, ο *subst.* platonism
πλαφόν, το *subst. invar.* (*fin.*) plafon, limită valorică (maximă), în cadrul unei operațiuni financiare
πλαφονιέρα, η *subst.* plafonieră
πλέγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. împletire, împletitură 2. (*electr.*) cablu electric 3. (*anat.*) plex // **το ηλιακό** ~ plexul solar 4. (*fig.*) complex // **πολύμορφο διοικητικό** ~ complex administrativ multifuncțional
πλέθρο, το *subst.* (*metrol.*) măsură de lungime în antichitate
πλειάδα, η *subst.* pleiadă, grup de artiști importanți // **-α λογοτεχνών** pleiadă de scriitori
πλειμπάκ, το *subst. invar.* play-back
πλειμπόι, ο *subst.* play-boy
πλειοδοσία, η *subst.* supralicitare
πλειοδότης, ο, -ρια, η *subst.* 1. persoană care licitează, licitant(-ă) 2. supralicitant(-ă)
πλειοδοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de licitație; care se face prin licitație
πλειοδότη-ώ, -ησα *v.t.* (și *fig.*) a supralicita
πλειονότητα, η *subst.* majoritate
πλειοψηφία, η *subst.* majoritate electorală // **έχω την ~** a avea de partea sa majoritatea alegătorilor; majoritate relativă
πλειοψηφικό (σύστημα), το *subst.* sistem electoral cu majoritate simplă
πλειοψηφ-ώ, -ησα *v.i.* a obține în alegeri majoritate simplă
πλειστηριασμός, ο *subst.* licitație // **βγάζω στον -ο** a vinde ceva la licitație; a scoate ceva la mezzat
πλειστός, -ος, -η, -ο *adj.* (*inv.*) foarte mult // **-οι όσοι** mulți și diferiți // **κατά το πλείστον/ως** **επί το πλείστον/το πλείστον** cea mai mare parte; mai ales; de cele mai multe ori
πλεκτάνη, η *subst.* 1. (*mar.*) parămă 2. (*fig.*) capcană

πλεκτήριο, το *subst.* atelier/fabrică de tricotate
πλέκτ-ης, ο, -εια *subst.* tricoter(-ă)
πλεκτομηχανή, η *subst.* mașină de tricotat; tricotează
πλεκτ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi πλεχτός
πλέκω, έπλεξα, πλέχτηκα, πλεγμένος *v.* 1. a împleti // ~ στεφάνι από άνθη a împleti o cunună de flori // ~ τα μαλλιά a împleti părul 2. a tricota // ~ κάλτσες a tricota ciorapi // ~ τα χέρια a-și freca mâinile 3. (*fig.*) a face; a crea, a făuri (cu gândul etc.) // ~ όνειρα a-și face vise/iluzii // ~ ειδύλλιο a crea o idilă (amoroasă) // η φαντασία του πλέκει δαντέλα are o imaginație fabuloasă // (*fig.*) ~ εγκώμια a aduce elogii/laude cuiva
πλεμόνι, το *subst.* bojoc, plămân provenit de la animale
πλένω, έπλυνα, πλύθηκα, πλυμένος *v.t.* și *i.* a (se) spăla, a (se) curăța // ~ ρούχα a spăla rufe // ~ το πρόσωπό μου a se spăla pe față
πλέξη, η *subst.* împletitură
πλέξιγκλας, το *subst.* plexiglas
πλεξίδα, η și πλεξούδα, η *subst.* 1. coadă, cosiță de păr 2. funie de ceapă, usturoi etc.
πλέξι-μο, -ματος, το *subst.* împletire, împletit
πλέον *adv.* 1. mai, în plus; peste, pe deasupra // και τίποτε ~ și nimic mai mult; nimic în plus // δεν θα τον δω ~ nu-l voi mai vedea // είναι δύο επί ~ sunt doi în plus // δεν τον αντέχω ~ nu-l mai suport 2. de acum, deja // είναι ~ γέρος este deja/de-acum bătrân // έφυγε ~ a plecat deja // ~ είναι αργά de-acum este târziu // επί ~ în plus, în afară de asta // ποτέ ~! niciodată de-acum! (indică neplăcere, supărare)
πλεον-άζω, -ασα *v.i.* a prisosi, a fi în cantitate mai mare decât este necesar // το φαγητό -άζει mîncarea prisosește
πλεόνας-μα, -ματος, το *subst.* prisos, surplus, excedent
πλεονασμός, ο *subst.* pleonasm
πλεονέκτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. avantaj 2. câștig, profit
πλεονέκτη-ης, ο; -ρια, η *subst.* hrăpăreț(-eată)
πλεονεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* avantajos(-oasă)
πλεονεκτ-ώ, -ησα *v.i.* a fi în avantaj / într-o poziție avantajoasă
πλεονεξία, η *subst.* cupiditate, lăcomie, aviditate
πλεούμενο, το *subst.* navă, ambarcațiune
πλερέζα, η *subst.* vâl negru de doliu
πλέρ-ιος, -ια, -ιο *adj.* complet(-ă), întreg(-eagă); perfect(-ă)
πλευρά, η *subst.* 1. latură, margine // οι -ες του τριγώνου laturi ale triunghiului // η νότια ~ του τοίχου latura sudică a zidului 2. sens, di-

recție // πήγε προς εκείνη την ~ s-a dus în direcția aceea 3. (*fig.*) aspect // η υπόθεση εξετάστηκε από κάθε ~ chestiunea a fost cercetată sub toate aspectele 4. (*anat.*) coastă 5. (*geogr.*) pantă, povârniș, coastă, latură 6. (*milit.*) flanc // ο εχθρός χτύπησε την δεξιά ~ της στρατιάς inamicul a atacat flancul drept al detașamentului

πλευρ-ίζω, -ισα *v.i.* a acosta

πλευρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. costal(-ă), de coaste // -ος πόνοσ durere costală 2. lateral(-ă) // -η κίνηση mișcare laterală

πλευρίσ-μα, -ματος, το *subst.* acostare

πλευριτίδα, η și πλευριτίτης *subst.* (*med.*) pleurită

πλευριτ-ώνομαι, -ώθηκα, πλευριτωμένος *v.i.*

1. a răci la plămâni 2. a răci zdravăn, a avea o răceală puternică

πλευρ-ό, το *subst.* 1. latură, parte, margine // το ~ του κουτιού latura cutiei 2. (*anat.*) coastă // έσπασε ένα ~ și-a rupt/fracturat o coastă 3. (*geogr.*) pantă, povârniș, coastă, latură, costișă // το ~ του λόφου coasta dealului 4. (*milit.*) flanc // βρίσκομαι/στέκομαι στο ~ κάποιου a fi alături de cineva, a ajuta, a susține, a încuraja // του έσπασε τα -α στο ξύλο l-a rupt în bătaie // μπορείς να του μετρήσεις τα -ά îi numeri coastele de slab ce e // μ'αυτό το ~ να κοιμάσαι! îți faci iluzii zadarnice!

πλευροκοπ-ώ și πλευροκοπ-ώω, -ησα, πλευροκοπόμενος *v.t.* 1. a lovi în coastă 2. (*milit.*) a ataca

πλεύση, η *subst.* navigare

πλεχτό, το *subst.* tricotaj, obiect de îmbrăcăminte tricotat

πλεχτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. împletit(-ă) // -ο καλάθι cos împletit 2. tricotat(-ă), împletit(-ă) // -ές κάλτσες ciorapi tricotați 3. (*d. păr*) strâns/împletit în cozi; făcut cozi

πλέω, έπλευσα 1. (*mar.*) a naviga // πλεύσαμε στο πέλαγος navigam/călătoream pe mare 2. a pluti // το ξύλο πλέει στο νερό lemnul plutește pe apă 3. (*fig.*) a înnota, a se scîlda // πλέει στα λεφτά/στον πλούτο se scaldă în bani // ~ στο αίμα a fi scaldat în sânge // ~ μέσα στα ρούχα μου a înnota în haine, a avea haine prea mari // έπλευσε σε πελάγη ευτυχίας era în culmea fericirii

πληβεί-ος, ο, -α, η *subst.* (*ist.*) plebeu(-e)

πληγή, η *subst.* (și *fig.*) rană, plagă; ulceratie // θανατηφόρα ~ rană mortală // ψυχική ~ rană sufletească // (*fig.*) ξίωω -ές a deschide răni vechi // κρυφή ~ om perfid/viclean

πληγ-ιάζω, -ιασα, πηγιασμένος *v.t.* și *i.* a (se) răni; a (se) acoperi de răni/de plăgi // **-ιασαν** **τα χέρια** μου *mi s-au rănit mâinile*

πληγή-μα, -ματος, το *subst.* 1. lovitură puternică dată / primită 2. (*fig.*) lovitură morală // **ο θάνατος του πατέρα του ήταν μεγάλο** ~ **γι'αυτόν** moartea tatălui său a fost o mare lovitură / o mare durere pentru el

πληγ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, πλεγωμένος *v.* 1. a răni // **τον -ωσε στο κεφάλι** l-a rănit la cap 2. (*fig.*) a jigni, a ofensa // **τον -ωσε με τις άδικες κατηγορίες** του l-a jignit profund cu acuzațiile sale nedrepte

πληθ-αίνω, -υνα *v.i.* a se înmulți // **οι άνθρωποι πάνω στη Γη ολοένα και -αίνουν** oamenii de pe pământ se înmulțesc continuu

πλήθε-μα, -ματος, το *subst.* înmulțire, creștere numerică/cantitativă

πλήθ-ος, -ους, το *subst.* 1. mulțime // ~ **ανθρώπων** mulțime de oameni // **τι ~!** ce de lume! 2. grămadă, multitudine, sumedenie // ~ **ερωτήσεων** o grămadă / sumedenie de întrebări 3. mase, popor // **για το ~** pentru mase

πληθυντικός (αριθμός), ο *adj.+subst. (gram.)* (numărul) plural

πληθυσμός, ο *subst.* populație // **αγροτικός ~** populație agricolă

πληθώρα, η *subst.* abundență, (*fam.*) o grămadă // **είχαμε ~ τροχαίων ατυχημάτων κατά το Σαββατοκύριακο** am avut o grămadă de accidente de circulație în week-end

πληθωρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. abundent(-ă) // **-η κυκλοφορία χαρτονομίσματος** circulație abundentă a monedei 2. (*fig.*) plin(-ă), gras(-ă), corpulent(-ă) // **πρόβαλε στην πόρτα του γραφείου** μια κυρία -ή a apărut la ușa biroului o doamnă corpulentă

πληθωρισμός, ο *subst.* inflație

πληθωριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de inflație; inflaționist(-ă)

πληκτικ-ός, -ή, -ό și **πληχτικ-ός, -ή, -ό** *adj.* 1. plictisitor(-oare), plicticos(-oasă) 2. agasant(-ă), enervant(-ă), supărător(-oare) // **τι -ος άνθρωπος!** ce om agasant!

πλήκτρο, το *subst.* clapă

πληκτρολόγιο, το *subst.* claviatură, (la calculator) tastatură

πλημμελειοδικείο, το *subst.* tribunal corecțional **πλημμελειοδίκ-ης, -ο, -η** *subst.* judecător(-oare) la tribunalul corecțional

πλημμέλη-μα, -ματος, το *subst. (jur.)* delict

πλημμελ-ής, -ής, -ές *adj.* defectuos(-oasă), cu defecte

πλημμύρα, η *subst.* inundație

πλημμυρίδα, η *subst.* flux (în cadrul fen. de maree)

πλημμυρ-ίζω, -ισα, πλημμυρισμένος *v.t.* și *i.* 1. (*d. ape*) a inunda, a se revărsa; a ieși din matcă // **ο Δούναβης -ισε** Dunărea s-a revărsat/a ieșit din matcă // **τα νερά του ποταμού -ισαν την πεδιάδα** apele fluviului au inundat câmpia 2. (*fig.*) a se umple, a fi plin, a dobândi din abundență // **τον -ισαν τα δάκρυα** l-au năpădit lacrimile // **τον -ισε το αίμα** s-a umplut de sânge

πλημμύρισ-μα, -ματος, το *subst.* inundare, revărsare

πλημμυροπαθ-ής, -ο, -η *subst.* sinistral(-ă)

πλην *adv.* cu excepția, mai puțin // **ήλθαν όλοι ~ δύο** cu excepția a / mai puțin doi au venit toți

πλην, το *subst. invar. (mat.)* minus

πλήξη, η *subst.* plictiseală, plictis

πληρεξούσιο, το *subst. (jur.)* procură, împuternicire, mandat

πληρεξούσι-ος, -α, -ο *adj.* împuternicit(-ă) // **-ος υποργός, ο** *subst.* ministru plenipotențiar

πληρεξουσιότητα, η *subst.* împuternicire, mandatare

πλήρ-ης, -ες *adj.* 1. plin(-ă), umplut(-ă) // **η αίθουσα είναι -ης** sala este plină // **-ες ποτήρι** pahar plin 2. întreg(-eagă), complet(-ă) // **ένα -ες έτος** un an întreg // **-ης συλλογή** colecție completă 3. total(-ă), deplin(-ă) // **-ης επιτυχία** succes deplin // **-ης αποτυχία** insucces / eșec total

πληρότητα, η *subst.* plinătate, integritate, totalitate, plenitudine

πληροφόρηση, η *subst.* informare

πληροφορι-α, η *subst.* 1. informație // **μυστικές -ες** informații secrete // **δίνω -ες** a da informații 2. lămurire asupra unei persoane sau a unui lucru

πληροφορική, η *subst.* informatică

πληροφοριοδότης, ο, -ρια, η *subst.* informator(-oare)

πληροφορ-ώ, -ήσα, -ήθηκα, πληροφορημένος *v.t.* a informa, a da informații // **τον -ησε εγκαίρως** l-a informat la timp

πληρ-ώ (πληρούμαι) *v.t.* a corespunde, a îndeplini condițiile # **-εί όλους τους όρους** îndeplinește toate condițiile

πλήρω-μα, -ματος, το *subst.* echipaj

πλήρωμα του χρόνου, το *subst.* + *subst.* timpul prevăzut (pt. ceva)

πληρωμή, η *subst.* plată, achitare // ~ **των μισθών** plata salariilor // ~ **χρέους** achitate a unei datorii

πληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, πληρωμένος *v.t.* (și *fig.*) a plăti // **σήμερα** *που* **είχαμε** *χρήματα*

-ωσαμε το χρέος μας azi când am avut bani ne-am plătit datoria // (fig.) το -ωσε ακριβά a plătit scump

πλήρως *adv.* pe deplin; pe de a întregul, în întregime, cu totul, complet // μας ευχαριστεί ~ ne satisface pe deplin // η υγεία του αποκαταστάθηκε ~ sănătatea lui s-a restabilit cu totul / complet

πλήρωση, η *subst.* 1. completare, ocupare // ~ των θέσεων completare a posturilor 2. îndeplinire // ~ των όρων îndeplinire a condițiilor

πλησ-ιάζω, -ίασα *v.t* și *i.* (și *fig.*) a apropia, a aduce aproape // -ιασε την καρέκλα! adu scaunul mai aproape // ο εχθρός -ιάζει dușmanul / inamicul se apropie // -ιάζει τα σαράντα se apropie de patruzeci de ani // -ιάζουν τα Χριστούγεννα se apropie Crăciunul

πλησίασ-μα, -ματος, το *subst.* apropiere
πλησιέστερ-ος, -η, -ο *adj.* mai apropiat(-ă); care este cel(cea) mai apropiat(-ă) // το -ο σπίτι casa cea mai apropiată

πλησίον *adv. (inv.)* aproape, în apropiere, lângă, în preajmă // ~ της εκκλησίας lângă biserică // πολύ ~ foarte aproape

πλησίον, ο *subst.* aproapele // αγάπα τον ~ σου iubește pe aproapele tău

πλησιόστ-ος, -α, -ο *adj. (mar.)* cu pânzele sus
πλησιοννής, η *subst.* sațietate, saturare, saț
πλήττω, έπληξα (πλήγηκα) I. *v.t.* 1. (*d.* un fenomen natural) a lovi / a izbi // τον έπληξε κεραυνός l-a lovit trăsneul 2. a lovi, a răni sufletește II. *v.i.* a se plictisi

πλιάτσικο, το *subst.* prădare, jaf, jefuire
πλιαστοκλ-ώ *v.t.* a prăda, a jefui
πλιγούρι, το *subst.* vezi πλιγούρι
πλίθα, η și πλίθρα, η *subst. (constr.)* cărămidă nearsă

πλίθιν-ος, -η, -ο *adj.* din cărămidă nearsă
πλινθόκτιστ-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) din cărămidă nearsă // -ος τοίχος zid făcut din cărămizi

πλίνθος, ο *subst.* 1. cărămidă nearsă 2. cărămidă
πλισέ *adj. invar.* plisat(-ă)

πλοήγηση, η *subst. (mar.)* pilotare / pilotaj (al unei nave)

πλοηγός, ο *subst. (mar.)* pilot

πλοηγ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t. (mar.)* a pilota
πλοίαρχος, ο *subst. (mar.)* 1. comandant / căpitan al unei nave 2. amiral

πλοί-ο, το *subst.* navă // το αριστερό μέρος του -ου babord // το δεξί μέρος του -ου tribord // στο ~ la bord // ~ ιστιοφόρο vas / navă / cora-

bie cu pânze // πολεμικό ~ bastiment / navă / vas de război / militar

πλοιοκτησία, η *subst.* proprietate asupra unei vas/a unei nave

πλοιοκτήτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* proprietar(-ă) a unei nave / a unui vas // η -ρια εταιρεία societatea (maritimă) căreia îi aparține nava / proprietara navei/vasului

πλοκάμι, το *subst.* tentacul // πιάνω στα -α a prinde în mreje // στα -α της Μαφίας aflat în puterea Mafiei

πλόκαμος, ο *subst.* 1. coadă, cosiță de păr împletit 2. tentacul

πλοκή, η *subst. (lit.)* intrigă

πλουμίδι, το 1. model (al unei broderii etc.) 2. podoba

πλουμιστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. cu model 2. împodobit(-ă), brodat(-ă), ornat(-ă) 3. cu multe culori

πλουραλισμός, ο *subst. (filoz. și pol.)* pluralism

πλουραλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* pluralist(-ă) // -ό σύστημα sistem pluralist // -ή θεωρία teorie pluralistă

πλους, ο *subst.* 1. călătorie cu vaporul 2. navigare

πλουσιопάροχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. darnic(-ă), generos(-oasă) // -ο φιλοδώρημα purboar generos 2. abundent(-ă), îmbelșugat(-ă), copios(-oasă) // -η ζωή viață îmbelșugată // -ο γεύμα prânz copios

πλούσι-ος, -α, -ο *adj.* bogat(-ă), avut(-ă) // -ος άνθρωπος om bogat // χώρα -α σε δάση țară bogată în păduri

πλουτ-ίζω, -ισα *v.i.* a se îmbogăți, a face avere // -ισε απ' το εμπόριο s-a îmbogățit / a făcut avere din comerț

πλουτοκτης, ο *subst.* îmbogățire, înavuțire // απροσδόκητος ~ îmbogățire neașteptată

πλουτοκράτης, ο *subst.* plutocrat

πλουτοκρατία, η *subst.* plutocrație

πλουτοπαραγωγικ-ός, -η, -ο *adj.* care produce / creează bogăție/avuție; producător(-oare) de bogăție/de avere

πλούτος, ο *subst.* 1. avuție // εθνικός ~ avuție națională 2. bogăție, avere // έχουν μεγάλο -ο au avere mare // (fig.) ο ~ της πνευματικής ζωής bogăția spirituală 3. *pl.* πλούτη, τα bogății, avere // αμύθητα ~ bogății imense

πλουτώνιο, το *subst. (chim.)* plutoniu

πλυντήριο, το *subst.* 1. spălătorie, curățătorie 2. mașină de spălat // ~ ρούχων mașină de spălat rufe // ~ πιάτων mașină de spălat vase

πλύντ-ης, ο, -ρια, η *subst.* spălător(-oare)

πλύση, η *subst.* 1. spălare 2. (*med.*) spălătură

πλύσι-μο, -ματος, το *subst.* spălare, spălat

πλουταριό, το subst. (într-o casă) spălătorie
πλούστρα, η subst. 1. spălătoreasă 2. spălător, scândură pentru spălatul / frecatul rufelor 3. chiuvetă 4. (*fig. peior.*) femeie simplă / analfabeta

πλώρη, η subst. (mar.) proră, bot // **βάζω ~ a** urmări un anumit scop

πλωτάρχης, ο subst. (mar.) comandant

πλωτήρας, ο subst. flotor // ~ υδροπλάνου flotor de hidroavion

πλωτ-ός, -ή, -ό adj. 1. plutitor(-oare), flotabil(-ă) // **-η γέφυρα** pod plutitor, bac 2. navigabil(-ă) // **-ος ποταμός** fluviu navigabil

πνεύ-μα, -ματος, το subst. 1. minte // **σκοτίστικε το ~ μου** mi s-a întunecat mintea 2. (*fig.*) spirit // ~ **κατανόησης επικράτησε στις συζητήσεις** la discuție a domnit un spirit de înțelegeră // **μ'αυτό το ~ μίλησε** în acest spirit a vorbit // ~ **του νόμου** spiritul legii // ~ **αυτοθυσίας** spirit de sacrificiu 3. duh, spirit // **άγιο** ~ sfântul duh, spiritul sfânt 4. suflet // **έδωσε το ~ του** și-a dat sufletul 5. (*inv.*) în ortografia veche grecească spirit (lin / aspru) 6. haz, umor // **έχει πολύ ~** are mult umor

πνευματικ-ός, -ή, -ό adj. spiritual(-ă), de spirit, intelectual(-ă), de gândire // **-ή ελευθερία** libertatea de gândire // **-ή ικανότητα** capacitate intelectuală

πνευματικός, ο subst. confesor, duhovnic

πνευματικότητα, η subst. spiritualitate

πνευματισμός, ο subst. spiritism

πνευματ-ιστής, ο, -ιστρια, η subst. spiritist(-ă)

πνευματώδ-ης, -ης, -ες adj. inteligent(-ă), deștept(-eaptă) // **-ης άνθρωπος** om deștept

πνευμοθώρακας, ο subst. 1. (*med.*) pneumotorax // **τεχνητός/θεραπευτικός** ~ plămân artificial

πνεύμον-ας, ο subst. (și *fig.*) plămân // **οι κήποι είναι οι -ες της πόλης** grădinile sunt plămânii orașului

πνευμονία, η subst. med. pneumonie

πνευμονικ-ός, -ή, -ό adj. pulmonar(-ă), de plămâni // **-ές αρτηρίες** artere pulmonare // **-ή ασθένεια** boală de plămâni // **-ή συμφόρηση** congestie pulmonară

πνευστά (όργανα, τα) adj.+subst. (muz.) instrumente de suflat

πνέω, έπνευσα v.i. (d. vânt) a sufla, a bate // **όταν πνέει ο άνεμος** când suflă vântul // ~ **μένεα** a fi furios pe cineva // **πνέει τα λοίσθια** este pe moarte

πνιγερ-ός, -ή, -ό și **πνιγηρός adj.** sufocant(-ă), asfixiant(-ă), înăbușitor(-oare) // **-η ατμόσφαιρα** atmosferă înăbușitoare // **-η ζέστη** căldură sufocantă

πνιγρότητα, η și **πνιγηρότητα, η subst.** faptul de a fi sufocant(-ă), înăbușitor(-oare)

πνισμός, ο subst. sufocare, asfixiere

πνίγω, έπνιξα, πνίγηκα, πνιγμένος I. v.t. 1. a îneca // **έπεσε στο ποτάμι και πνίγηκε** 2. a sugruma, a strangula // **του έσφιξε το λαιμό και τον έπνιξε** l-a strâns de gât și l-a sugrumat 3. (și *fig.*) a înăbuși // **πνίγει την οργή του** își înăbușe furia // **πνίγει κάθε πρόοδο** înăbușă / împiedică orice progres II. *v.r.* **πνίγομαι** (și cu sensul) a fi copleșit / plin de / înecat în ceva / de ceva // **πνίγεται στα χρέη** este plin de datorii

πνίξι-μο, -ματος, το subst. 1. înecare; moarte prin înecare 2. strangulare 3. sufocare

πνιχτ-ός, -ή, -ό adj. 1. (*d. voce, sunete*) înăbușit(-ă), stins(-ă), fără putere // **με -η φωνή** cu voce stinsă 2. (*d. răs*) infundat(-ă)

πνοή, η subst. 1. adiere a vântului // **η ~ του ζεφύρου** adierea zefirului 2. respirație, răsuflare, suflu, suflare // **μέχρι την τελευταία του ~** până la moarte 3. (*fig.*) respirație, forță creatoare

πόα, η subst. (bot.) iarbă, verdeață

πογκρόμ, το subst. pogrom // ~ **εναντίον εβραίων** pogrom împotriva evreilor

ποδάγρα, η subst. med. podagră, gută

ποδάρι, το subst. picior // **το ~ του τραπεζιού** piciorul mesei // **άνθρωπος με μεγάλα -α** om cu picioare mari // **δουλειά του -ού** muncă temporară ocazională // **σέκωσε τον κόσμο** στο ~ a făcut mare tărașoi // **αφήνω κάποιον στο ~ μου** a lăsa pe cineva în locul său

ποδαρικό, το subst. noroc pe care îl aduce într-o casă un musafir/într-o prăvălie un client

ποδαρίλα, η subst. miros, duhoare emanată de picioare

πόδας, ο subst. picior metric

ποδηγέτηση, η subst. conducere autoritară

ποδηγετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ποδηγετημένος v.t. a conduce, a dirija în mod autoritar

ποδηλασία, η subst. (sport) ciclism, mers cu bicicletă

ποδηλάτ-ης, -ισσα, -η, -ο subst. biciclist(-ă), cyclist(-ă)

ποδηλατικ-ός, -ή, -ό adj. de ciclism, cyclist(-ă) // **-οι αγώνες** întreceri de ciclism

ποδήλατο, το subst. 1. bicicletă 2. mers pe bicicletă

ποδηλατοδρομία, η subst. cursă ciclistă

ποδηλατοδρόμιο, το subst. velodrom

πόδι, το subst. 1. (la om și animale) picior // **γυναίκα με ωραία -α** femeie cu picioare frumoase // **ο ελέφαντας έχει χοντρά -α** ele-

fantul are picioare groase // **το βάζω στα -α** a o lua la fugă // **παίρνω** ~ a fi gonit/izgonit/a pleca; a o lua din loc // **στο ~** în picioare // **με τα -α** (mers) pe jos, per pedes // **βάζω φτερά στα -α** a alerga // **χτυπάω τα -α** a da din picioare, a tropăi // **πατώ** ~ a-și impune voința // **του βάζω δύο -α** σ'ένα παπούτσι a ține pe cineva din scurt // **έχει το ένα ~ στον λάκκο** e cu un picior în groapă // **πέρασε την αρρώστια στο ~** a dus boala pe picioare 2. picior (veche unitate de măsură egală cu 30,5 cm)

ποδιά, η *subst.* 1. șort 2. uniformă purtată de eleve 3. (la rochie) piept

ποδοβολητό, το *subst.* tropăit, tropăială, tropăitură

ποδόγυρος, ο *subst.* 1. poală (a unei rochii) 2. (fig.) femeie, pop. fustă // **αυτός λατρεύει τον -ο** el adoră femeile // **κυνηγά τον -ο** aleargă după fuste

ποδοκροτ-ώ, -ησα *v.* a tropăi în semn de dezaprobare

ποδόλουτρο, το *subst.* spălare a picioarelor, baie la picioare

ποδοπάτη-μα, -ματος, το *subst.* călcare în picioare

ποδοπατ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **ποδοπατημένος** și **ποδοπατάω** *v.t.* 1. a călca în picioare 2. (fig.) a batjocori, a înjosi, a umili profund

ποδός (επί) *subst.+prep.* în gardă, în alertă

ποδοσφαιρικ-ός, -ή, -ό *adj.* fotbalistic(-ă), de fotbal // **-ος αγώνας** meci de fotbal

ποδοσφαιριστής, ο *subst.* fotbalist, jucător de fotbal

ποδόσφαιρο, το *subst.* (sport) fotbal

ποδόφρενο, το *subst.* frână de picior

πόζα, η *subst.* 1. poziție, poză 2. ținută, alură 3. afectare, poză // **για δεσ ~ που κρατάει** ia te uită ce poză

ποζάρισ-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a poza (ca model)

ποζιτιβισμός, ο *subst.* pozitivism

πόθεν έσχες, το *loc. subst.* 1. proveniența averii 2. declarație referitoare la proveniența averii

ποθητ-ός, -ή, -ό *adj.* dorit(-ă); drag(-ă), iubit(-ă)

πόθος, ο *subst.* 1. dorință puternică, dor // **ο ~ να γυρίσω στην πατρίδα** μ'ετρωγε τα σωθικά dorința de a mă întoarce în patrie mă ardea 2. dor de cineva // **ο ~ για την κοπέλια τον τρέλανε** dorul de fata aceea îl înnebunea

ποθ-ώ, -ησα *v.t.* a dori ceva foarte tare // **σας εύχομαι ότι -είτε** vă urez ceea ce vă doriți

ποιή-μα, -ματος, το *subst.* 1. poezie, poem // **συλλογή -ματων** culegere de poezii 2. (fig.)

frumusețe, încântare // **αυτό το τοπίο είναι ~** acest peisaj este o încântare

ποίηση, η *subst.* 1. arta de a compune / de a avea versuri / de a versifica; arta poeziei 2. poezie // **η ελληνική ~** poezia greacă // **η λυρική ~** poezia lirică // **η επική ~** poezia epică

ποι-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* poet(-ă) // **αρχαίοι -πτες** poeți antici // **λυρικός ~** poet liric

ποιητική, η *subst.* 1. poetică 2. artă poetică

ποιητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. poetic(-ă) // **η -η τέχνη** arta poetică 2. (fig.) fermecător(-oare), impresionant(-ă), emoționant(-ă) // **-ή άδεια** licență poetică // (gram.) **-ο αίτιο** complement de agent

ποιητικότητα, η *subst.* (fig.) poezie // **η ~ του τοπίου** poezia peisajului

ποικιλία, η *subst.* 1. varietate, diversitate // ~ **χρωμάτων** varietate/diversitate de culori 2. sort, sortiment // ~ **μύλων** sort de mere // ~ **κρασιών** sortiment de vinuri 3. variație, schimbare, transformare // **χάριν -ς** de dragul schimbării

ποικίλω, **ποικίλα**, **ποικιλένους** I. *v.i.* (numai prez. indicativului) a varia, a diferi II. *v.t.* a împodobi, a orna, a înfrumuseța // ~ **το λόγο** a înfrumuseța vorbirea

ποικίλ-μα, -ματος, το *subst.* podoabă

ποικιλομορφία, η *subst.* varietate, diversitate **ποικιλόμορφ-ος**, -η, -ο *adj.* multiform(-ă); cu multe înfățișări/forme, felurit(-ă)

ποικίλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. variat(-ă), felurit(-ă) // **-ο πρόγραμμα** program variat 2. (la pl.) divers(-e) // **-α θέματα** subiecte diverse

ποικιλοτρόπως și **ποικιλότροπα** *adv.* în diverse feluri

ποίκιση, η *subst.* podoabă, ornament

ποικιλώνυμ-ος, -η, -ο *adj.* cu mai multe ume // **-α τα είδη της χαρτοπαιξίας** jocul de cărți are mai multe nume

ποιμαντική, η *subst.* păstorie

ποιμαντ(ορ)ικ-ός, -ή, -ό *adj.* pastoral(-ă) // **-η ράβδος** cârjă episcopală // **-ή επιστολή** scrisoare pastorală

ποιμένας, ο *subst.* (inv.) 1. cioban, păstor 2. (fig.) păstor, preot, părinte duhovnicesc

ποιμενικ-ός, -η, -ο *adj.* ciobănesc(-ească), pastoral(-ă), de păstor, păstoresc(-ească)

ποίμνιο, το *subst.* (inv.) 1. turmă (mai ales de oi) 2. (relig.) enoriași

ποινή, η *subst.* sancțiune, pedeapsă // **χρηματική ~** amendă // **κεφαλική** pedeapsă capitală; condamnare la moarte

ποινικολόγος, ο *subst.* specialist în dreptul penal

ποινικ-ός, -ή, -ό *adj. (jur.)* penal(-ă) // -ό **δίκαιο** drept penal // -ή **οικονομία** codul instrumentației penale // ~ **κώδικας** cod penal // -ή **ρήτρα** clauză penală // -ή **διαδικασία** procedură penală

ποινολόγιο, το *subst.* registru în care se înscriu pedepsele aplicate în unele instituții etc.

ποίντερ, το *subst. invar.* poanter

ποι-όν, -ου, το *subst.* caracter, calitate umană // **το ~ του δεν είναι καλό** nu e (un om) de bună calitate // (*gram.*) ~ **ενεργείας** autorul acțiunii

ποιός, ποια, ποιο *pron. interog.* cine, ce care // ~ **ήλθε;** cine a venit? // **ποια μέθοδο θα ακολουθήσεις;** ce metodă vei folosi? // **ποια απ'τις δυο αγαπάς;** pe care din cele două o iubești? // **ποιανού είναι αυτό το καπέλο;** a cui este această pălărie?

ποιότητα, η *subst.* calitate // **είναι ~** este de calitate bună

ποιοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. calitativ(-ă) 2. de (bună) calitate

πόκα, η *subst.* pocher cu cărțile pe față

ποκάρι, το *subst.* lână obținută la tunderea unei oi

πόκερ, το *subst.* pocher, joc de cărți

πολαρόιντ (μυχανή) *subst.* aparat de fotografiat Polaroid care face fotografiile pe loc

πολέμαρχος, ο *subst.* 1. (*ist.*) polemarh, unul dintre cei nouă arhonti în Atena antică 2. conducător militar în timpul războiului

πολεμική, η *subst.* polemică

πολεμικό, το *subst.* navă militară

πολεμικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de război // -ο **συμβούλιο** consiliu de război // -ο **πλοίο** navă de război 2. războinic(-ă), belicos(-oasă) 3. (*fig.*) bătaios(-oasă), tăios(-oasă) // -οί **λόγοι** vorbe tăioase 4. (*sport*) // -ές **τέχνες** arte marțiale

πολέμι-ος, -α, -ο *adj.* ostil(-ă), vrăjmas(-ă)

πολεμιστής, ο *subst.* războinic, luptător; ostaș, oștean, soldat

πολεμίστρα, η *subst. (milit.)* ambrazură

πολεμοκάπηλος, ο *subst.* profitor de război

πόλεμος, ο *subst.* 1. război // **ξέσπασε ο ~** a izbucnit războiul 2. rivalitate, luptă // (*fig.*) ~ **εναντίου της διαφθοράς** luptă împotriva corupției // ~ **ευρών** războiul nervilor // **εμφύλιος** ~ război civil // **πυρηνικός** ~ război atomic // **ψυχρός** ~ război rece // **ολοκληρωτικός** ~ război total

πολεμοφόδια, τα *subst.* muniții

πολεμοχαρ-ής, -ής, -ές *adj.* belicos(-oasă)

πολεμ-ώ și **πολεμ-άω, -ησα, -ηθηκα** *I. v.i.* 1. a fi / a se afla în război // **σκοτώθηκε πολεμώντας** a murit în război 2. a se lupta, a încerca din

răspuțeri // ~ **να τον πείσω** mă lupt să îl conving *II. v.t.* a combate // -ούσε **τους πολιτικούς αντιπάλους** își combătea adversarii politici *III. πολεμίμαι v.r.* a fi obiectul / ținta unui atac puternic, a unei opoziții crâncene

πολεοδομία, η *subst.* 1. urbanistică 2. serviciul de urbanism (al unei primării etc.)

πολεοδομικ-ός, -ή, -ό *adj.* urbanistic(-ă), de urbanistică // **η ~ η υπηρεσία** serviciul / secția de urbanistică

πολεοδόμ-ος, -ο, -η *subst.* urbanist(-ă), specialist(-ă) în domeniul urbanisticii

πόλη, η *subst. (și fig.)* oraș // **την ξέρει ολη η ~** o cunoaște tot orașul // **η Πόλη** Constantinopolul, Constantinopolea, Țarigradul // **η ιερά** ~ orașul sfânt, Ierusalim

πολικ-ός, -ή, -ό *adj.* polar(-ă) // -η **νύχτα** noapte polară // -η **ζώνη** zonă polară // -ός **κύκλος, ο** cercul polar // -ή **άρκτος, η** urs poalr sau urs alb

πολικότητα, η *subst.* polaritate

πολιομελίτιδα, η *subst. (med.)* poliomieliță

πολιορκητής, ο *subst.* asediator

πολιορκητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de asediu

πολιορκία, η *subst.* 1. asediu, asediere // **κατάσταση -ς** stare de asediu 2. (*fig.*) faptul de a se strânge în jurul unei clădiri, instituții etc. 3. (*fig.*) scâncăire, săcâială, stăruință plictisitoare

πολιορκ-ώ, -ησα, -ήθηκα, πολιορκημένος *v.t.* 1. a asedia; a încercui // -ούν **το κάστρο** cetatea este asediată // -ησαν **την πόλη** au încercuit orașul 2. a se strânge în jurul // -ησαν **την βουλή** mulțimea s-a strâns în jurul parlamentului 3. (*fig.*) a săcăi, a incomoda, a stăruii în mod supărător // **τον -εί για να του δανείσει χρήματα** îl săcăie ca să-i împrumute bani

πολιούχος, ο, η *subst. (relig.)* sfânt(-ă) protector(-oare) a unui oraș // **ο άγιος Διονύσιος** **είναι ο ~ της Αθήνας** sfântul Dionisie este protectorul (este sfântul protector) al Atenei

πολίστας, οι *subst. (sport)* poloist

πολιτεία, η *subst.* 1. țară, stat 2. oraș, așezare urbană, urbe 3. regim / sistem politic // **βίος και ~ των αγίων** viața și petrecerea sfinților // **βίος και ~** persoană cu viață aventuroasă

πολιτειακ-ός, -ή, -ό *adj.* (de regim) politic, de stat // **το έκανε -ο ζήτημα** a făcut din asta o chestiune

πολίτευ-μαι, -ματος, το *subst.* regim

πολιτ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* 1. a candida // **στις ερχόμενες εκλογές** la următoarele alegeri 2. a se comporta, a se purta // **στα θέματα της κλημονομίας** **δεν -εύτηκε τίμια** în chestiunile de moștenire nu s-a purtat corect

πολιτευτής, ο *subst.* om politic (mai ales) parlamentar

πολίτ-ης, ο *subst.* 1. cetăţean // Ἑλληνας ~ cetăţean grec / cetăţean / supusul statului grec // δικαιώματα του -ου, τα drepturile cetăţeanului/drepturile civice 2. civil

πολιτικά, τα *subst. pl.* 1. haine civile 2. chestiuni / probleme politice

πολιτικάντ-ης, (*pl.* -ηδες) *subst.* politicastru

πολιτική, η *subst.* 1. politică // η ~ θέλει έμπειρους πολιτικούς în politică e nevoie de politicieni cu experienţă // συζητήθηκε στην βουλή η εξωτερική ~ της κυβέρνησης s-a discutat/a fost discutată în Parlament politica externă a guvernului 2. (*fig.*) diplomaţie, abilitate // στις σχέσεις με τα παθερικά χρειάζεται και λίγη ~ în relaţiile cu socrii e nevoie şi de puţină diplomaţie

πολιτικολογία, η *subst.* discuţie pe teme politice

πολιτικολογ-ώ *v.i.* a vorbi / a discuta despre politică sau pe teme politice

πολιτικοποίηση, η *subst.* politizare

πολιτικοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, πολιτικοποιημένος *I. v.t.* a politiza *II. v.d.* πολιτικοποιούμαι (şi cu sensul) a lua parte / a participa la viaţa politică

πολιτικ-ος, -η, -ο *adj.* de (la) Constantinopol // -ος χαλβάς halva de Constantinopol

πολιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. civil(-ă) // -ες αρχές autorităţi civile // -ο γάμος căsătorie civilă // οι -οι και οι στρατιωτικοί civilii şi militarii 2. civic(-ă), cetăţenesc(-ească) // -α δικαιώματα drepturi cetăţeneşti 3. de drumuri şi poduri // -ος μηχανικός inginer constructor 4. politic(-ă) // -α κόμματα partide politice 5. metrică // -ός στίχος vers din cincisprezece silabe // -ός κρατούμενος deţinut politic // -ή οικονομία economie politică, ştiinţa care se ocupă cu fenomenele economice // -ό γραφείο cabinet al primului ministru

πολιτικός, ο *subst.* politician

πολιτισμέν-ος, -η, -ο *adj.* civilizat(-ă) // -ες χώρες ţări civilizate

πολιτισμός, ο *subst.* civilizaţie // ο ελληνικός -ος civilizaţia greacă

πολιτισμικ-ός, -ή, -ό *adj.* cultural, care ţine de cultură / civilizaţie

πολιτιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* cultural(-ă) // -ες σχέσεις relaţii culturale

πολιτογράφηση, η *subst.* naturalizare, dobândire a cetăţeniei unui stat

πολιτογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, πολιτογραφημένος *v.t.* a naturaliza, a da cetăţenie unui străin

πολιτοφύλακας, ο *subst.* gardian public

πολιτοφυλακή, η *subst.* corp de gardieni publici

πολίχνη, η *subst.* oraş mic; oraşel

πόλκα, η *subst.* polcă

πολλαπλασ-ιάζω, -ίασα, -ιαστηκα, πολλαπλασιασμένος *v.t.* a înmulţi, a spori/a mări // -ιάζει τις προσπάθειές του îşi măreşte eforturile 2. (*mat.*) a face operaţia înmulţirii *II. v.r.* -ιάζομαι (şi cu sensul) a se înmulţi, a se reproduce // τα κουνέλια -ιάζονται γρήγορα iepurii de casă se înmulţesc repede

πολλαπλασιασμός, ο *subst.* înmulţire, sporire, mărire 2. (*mat.*) înmulţire

πολλαπλαστέος, ο *subst. (mat.)* de înmulţit

πολλαπλασιαστής, ο *subst.* 1. (*mat.*) înmulţitor 2. (*tehn.*) amplificator

πολλαπλασιαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* multiplicativ(-ă), multiplicator(-oare) // -ά αριθμητικά numerele multiplicative // -ή σειρά şi multiplu

πολλαπλάσιο, το *subst. (mat.)* multiplu // το δεκαπέντε είναι το ~ του τρία cincisprezece este multiplul lui trei

πολλαπλάσι-ος, -α, -ο *adj.* mult mai mare // θα σου δώσω -α απόσα βγάζεις o să-ţi sau mult mai mult decât câştigi

πολλαπλ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. multilateral(-ă), complex(-ă) // -ή δραστηριότητα activitate multilaterală 2. multiplu(-ă), numeros(-oasă) // -ες επεμβάσεις multiple/numeroase intervenţii

πολλαπλότητα, η *subst.* 1. multilateralitate 2. multiplicitate

πολλοστή φορά, η *adj.+subst.* a nu ştiu câta oară

πολλού *adj. în G.* // περί ~ la mare cinste // προ ~ cu mult timp în urmă

πολλώ μάλλον *loc. adv.* cu atât mai mult cu cât

πόλο, το *subst. invar.* 1. polo 2. polo pe apă 3. tricou

πόλος, ο *subst. pol* // Βόρειος ~ Polul Nord // Νότιος ~ Polul Sud // ~ του ουρανού (*astron.*) pol ceresc // θετικός // αρνητικός ~ pol pozitiv/negativ // *fig.* ~ έλξης punct de atracţie

πολτοποίηση, η *subst.* zdrobire, strivire, terciuire

πολτοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, πολτοποιημένος *v.t.* a zdrobi, a strivi, a terciui // ~ τις ντομάτες a terciui roşiile

πολτός, ο *subst.* terci, pastă moale; magiun; piureu

πολύ *adv.* 1. foarte // ~ καλά foarte bine 2. (cu) mult // παρά ~ foarte mult // ούτε λίγο ούτε ~ // nici mult nici puţin // τόσο ~ atât de mult // το ~ μια εβδομάδα cel mult o săptămână //

είναι ~ **μεγαλύτερος από μένα** e cu mult mai mare / în vârstă decât mine

πολυ- *element de compunere denotând* 1. “abundență”, “cantitate mare” 2. “spațiu întins” 3. “repetiție”

πολυανδρία, η *subst.* 1. poliandrie 2. număr mai mare de bărbați

πολυαιθυλένιο, το *subst. (chim.)* polietilenă

πολύανθρωπος, -η, -ο *adj.* foarte populat(-ă) // -η **κόλη** oraș foarte populat

πολύαριθμος, -η, -ο *adj.* număr mare; numeros(-oasă) // **είναι -α τα προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου** omul contemporan are numeroase probleme

πολυαρχία, η *subst.* poliarhie

πολύασχολος, -η, -ο *adj.* foarte ocupat(-ă), foarte activ(-ă) // -ος **άνθρωπος** om foarte ocupat

πολυβολητής, ο *subst. (milit.)* mitralier

πολύβολο, το *subst.* mitralieră

πολυγαμία, η *subst.* poligamie

πολυγαμικός, -ή, -ό *adj.* poligam(-ă) // -ος **θεσμός** tradiție poligamă

πολύγαμος, -ος, -η *subst.* poligam(-ă)

πολύγλωσσος, -η, -ο *adj.* poliglot(-ă) // -ο **λεξικό** dicționar poliglot

πολύγραφος, ο *subst.* șapirograf

πολύγραφος, -ος *adj.* (d. un scriitor) prolix

πολυγραφώ, -ησα, -ήθηκα, **πολυγραφημένος** v.t. a șapirografia

πολυγωνικός, -ή, -ό *adj.* poligonal(-ă) // -ο **σχήμα** formă poligonală

πολύγωνο, το *subst. (geom.)* poligon

πολύγωνος, -η, -ο *adj.* poligonal(-ă)

πολυδαίδαλος, -η, -ο *adj.* labirintic(-ă), întortocheat(-ă)

πολυδάπανος, -η, -ο *adj.* costisitor(-oare), scump(-ă)

πολυδιψία, η *subst. (med.)* polidipsie

πολυεδρικός, -ή, -ό *adj.* poliedric(-ă)

πολύεδρο, το *subst. (gram.)* poliedru

πολυεθνικός, -ή, -ό *adj.* multinațional(-ă), plurinațional(-ă) // -ο **κράτος** stat multinațional // -ή **εταιρεία** societate multinațională // -ή **στρατιωτική δύναμη** forță militară multinațională

πολυεκατομμυριούχος, -α, -ο *adj.* multimilionar(-ă)

πολύελαιος, ο *subst.* candelabru // **σιγά τον -ο!** să fim serioși!

πολύελεος, -η, -ο *adj.* milos(-oasă), milostiv(-ă)

πολύεξοδος, -η, -ο *adj.* 1. costisitor(-oare), scump(-ă) 2. cheltuitor(-oare), risipitor(-oare)

πολυεστέρας, ο *subst. (chim.)* poliester

πολυετής, -ής, -ές *adj.* care durează / trăiește mulți ani, îndelungat(-ă) // -εις **σπουδές** studii îndelungate

πολυεύπλαχνος, -η, -ο *adj.* milos(-oasă), milostiv(-ă)

πολύζυγο, το *subst. (gimn.)* spalier

πολύήμερος, -η, -ο *adj.* de mai multe zile // -η **διαμονή** ședere de mai multe zile

πολυθεία, η și **πολυθεϊσμός**, ο *subst.* politeism

πολυθεϊστής, ο *subst.* politeist

πολυθεϊστικός, -ή, -ό *adj.* politeist(-ă)

πολυθεσία, η *subst.* cumul de funcții

πολυθεστής, ο *subst.* cumulard(-ă)

πολυθόρυβος, -η, -ο *adj.* zgomotos(-oasă) // -ος **δρόμος** stradă foarte zgomotoasă

πολυθρόνα, η *subst.* fotoliu

πολυθρύλητος, -η, -ο *adj.* faimos(-oasă), celebru(-ă), vestit(-ă)

πολυκαιρία, η *subst.* perioadă îndelungată de timp, trecerea timpului // **τα φύλλα του βιβλίου κитρίνισαν απ'την** ~ foile cărții s-au îngălbenit cu trecerea timpului

πολυκαιρισμένος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. vechi(-e), învechit(-ă) 2. (fig.) uzat(-ă), deteriorat(-ă), stricat(-ă), tocit(-ă)

πολυκατοικία, η *subst.* bloc (de locuințe)

πολυκλινική, η *subst.* policlinică

πολυκομματικός, -ή, -ό *adj.* pluripartinic(-ă) // -η **κυβέρνηση** guvern pluripartinic // -ο **σύστημα** sistem/regim politic pluripartinic

πολυκομματισμός, ο pluripartitism

πολυκομία, η *subst.* masă de oameni

πολύκροτος, -η, -ο *adj.* zgomotos(-oasă), faimos(-oasă), celebru(-ă), vestit(-ă) // η -η **δίκη του Ντρεϊφους** faimosul proces Dreyfus

πολυκύμαντος, -η, -ο *adj.* 1. (d. mare etc.) agitat(-ă) 2. (fig.) aventuros(-oasă), plin(-ă) de peripeții

πολυκύτταρος, -η, -ο *adj.* multicelular(-ă), pluricelular(-ă)

πολυλογάς, ο **πολυλογού**, η *subst.* vorbăreț(-ea-ță), limbut(-ă), gureș(-ă), guraliv(-ă), flecar(-ă), (fam.) vorbă-lungă

πολυλογία, η *subst.* vorbărie, limbuție, flecăreală

πολυλογώ v. a spune vrute și nevrute, a trăncăni, a flecări, a sporovoi // **για να μη στα** ~ ca să nu lungesc vorba

πολυμάθεια, η *subst.* erudiție

πολυμαθής, -ής, -ές *adj.* erudit(-ă), foarte învățat

πολυμελής, -ής, -ές *adj.* cu mulți membri, numeros(-oasă) // -ης οικογένεια familie numeroasă

πολυμέρεια, η *subst.* multilateralitate

πολυμερής, -ής, -ές *adj.* multilateral(-ă)

πολυμερή σώματα, τα *adj.+subst.* (chim.) polimeri

πολυμερισμός, ο *subst.* (chim.) polimerizare

πολυμήχανος, -η, -ο *adj.* iscusit(-ă), îndemânatic(-ă), abil(-ă), dibaci(-e), priceput(-ă)

πολυμορφία, η *subst.* 1. varietate de forme 2. polimorfism

πολύμορφος, -η, -ο *adj.* 1. variat(-ă) // -α σχήματα forme variate

πολύξερος, -η, -ο *adj.* erudit(-ă), foarte învățat(-ă)

πολύπαθος, -η, -ο *adj.* pătit(-ă)

πολύπειρος, -η, -ο *adj.* experimentat(-ă)

πολύπλευρος, -η, -ο *adj.* 1. cu mai multe laturi // -ο σχήμα formă cu mai multe laturi 2. (fig.) cu mai multe aspecte

πολυπληθής, -ής, -ές *adj.* cu multă lume // -ής προεκλογική συγκεντρώση adunare electorală cu multă lume

πολύπλοκος, -η, -ο *adj.* complicat(-ă), încâlcit(-ă), de neînțeles

πολύποδας, ο *subst.* polip

πολυποίκιλος, -η, -ο *adj.* variat(-ă), divers(-ă)

πολυπολιτισμικός, -ή, -ό *adj.* multicultural

πολυπράγμων, -ων și πολυπράγμονας *adj.* prins(-ă) în multe treburi

πολυπραγμοσύνη, η *subst.* faptul de a fi foarte ocupat / prins în multe treburi

πολυπρώσος, -η, -ο *adj.* fățarnic(-ă) // -ος άνθρωπος om fățarnic

πολύπτυχο, το *subst.* poliptic

πολύς, πολλή, πολύ *adj.* 1. mult(-ă), numeros(-oasă) // πολύς θόρυβος mult zgomot // με πολύ στρατό cu o armată numeroasă // πολλή ζάχαρη βιάπτει prea mult zahăr dăunează / face rău // το πολύ cel mult // πολλά ζητάς! ai pretenții prea mari! // είπαμε πολλά και διάφορα am vorbit verzi și uscate // λέγονται πολλά γι'αυτόν se spun multe despre el // -ός λόγος γίνεται se face mare caz // όπου πηγαίνουν τα πολλά πηγαίνουν και τα λίγα unde se duce mia se duce și suta 2. vast (-ă), mare // πολλή έκταση întindere mare de teren, de pământ 3. (fig.) mare // με πολλή προσοχή cu mare atenție 4. renumit(-ă), ilustru(-ă) // ο -ός Πλάτων ilustrul Platon // έγινε μέγας και πολυς a ajuns mare și tare // κάνει τον πολύ se dă mare // θα αποφασίσουν οι πολλοί va decide / va hotărî majoritatea

πολυσέλιδος, -η, -ο *adj.* cu multe pagini // -ο βιβλίο carte cu multe pagini

πολυσημαντικός, -η, -ο *adj.* 1. polisemantic(-ă) 2. cu multiple semnificații // -η δήλωση declarație cu multe semnificații

πολυσημία, η *subst.* polisemie

πολύστηλος, -η, -ο *adj.* (d. articole de ziar) cu mai multe coloane

πολύστιχος, -η, -ο *adj.* cu multe versuri // τα ομηρικά ποιήματα είναι -α poemele homerice au multe versuri

πολύστροφος, -η, -ο *adj.* (d. motoare, turbine etc.) cu multe rotații

πολύστυλος, -η, -ο *adj.* care are mai mulți stâlpi

πολυσύλλαβος, -η, -ο *adj.* (d. cuvinte) polisilabic(-ă)

πολυσύνδετο, το *subst.* stil. polisindeton

πολυσύνθετος, -η, -ο *adj.* 1. complex(-ă) // ο άνθρωπος οργανισμός είναι -ος organismul uman este complex 2. (d. un cuvânt) complex

πολυσύχναστος, -η, -ο *adj.* (d. un loc, spațiu etc.) frecventat(-ă) // -ος δρόμος stradă foarte frecventată

πολυσχιδής, -ής, -ές *adj.* 1. cu multe ramificații 2. multilateral(-ă) // -ής προσωπικότητα personalitate multilaterală

πολυτάλαντος, -η, -ο *adj.* foarte talentat(-ă)

πολυτάραχος, -η, -ο *adj.* plin(-ă) de peripeții, de aventuri; foarte agitat(-ă), aventuros(-oasă) // -η ζωή viață agitată, aventuroasă

πολύτεκνος, ο, -η, η *subst.* tată / mamă a mai multor copii

πολυτέλεια, η *subst.* lux, fast, pompă, splendoare

πολυτελής, -ής, -ές *adj.* luxos(-oasă), fastuos(-oasă) // -ής εμφάνιση aspect luxos

πολυτεχνείο, το *subst.* politehnică

πολυτεχνικός, -ή, -ό *adj.* politehnic(-ă)

πολυτεχνίτης, ο *subst.* persoană cu mai multe meserii

πολύτιμος, -η, -ο *adj.* 1. valoros(-oasă), de valoare; scump(-ă); prețios(-oasă) // -ες γούνες blănuri scumpe // -η πίνακας tablou de valoare // -α έπιπλα mobile valoroase // -οι λίθοι pietre prețioase // -α μέταλλα metale prețioase 2. (fig.) scump(-ă), drag(-ă), mult prețuit(-ă) // -ος φίλος prieten drag

πολύτοκος, -η, -ο *adj.* 1. (d. o femeie) cu mulți copii 2. (d. un animal) care naște mai mulți pui deodată // η γάτα είναι -η pisica naște mai mulți pui deodată

πολύτομος, -η, -ο *adj.* alcătuit(-ă) din mai multe volume; în mai multe volume

πολυτρίχι, το *subst. (bot.)* mușchi-de-pământ
 πολυφαγία, η *subst. (med.)* polifagie
 πολυφαρμακία, η *subst.* consum excesiv de medicamente
 πολυφαζικ-ός, -ή, -ό *adj. (electr.)* polifazic(-ă)
 // -ό ρεύμα curent polifazat / alternativ
 πολύφερνη νύφη, η *adj.+subst.* mireasă cu zestre
 πολυφωνία, η *subst.* polifonie
 πολυφωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* polifonic(-ă)
 πολύφωτο, το *subst.* candelabru
 πολύχρον-ος, -η, -ο *adj.* longeviv(-ă) / ~! la mulți ani! să trăiești mulți ani!
 πολυχρωμία, η *subst.* policromie
 πολύχρων-ος, -η, -ο *adj.* policrom(-ă) // -ο φουστάνι rochie în mai multe culori
 πολυψήφι-ος, -α, -ο *adj. (mat.)* (d. un număr) cu mai multe cifre // -ος αριθμός număr cu mai multe cifre
 πολυώνιμο, το *subst. (mat.)* polinom
 πολύωρ-ος, -η, -ο *adj.* de mai multe ore, îndelungat(-ă) // -η αναμονή așteptare de mai multe ore
 πολυώροφ-ος, -η, -ο *adj.* (d. o clădire etc.) cu mai multe etaje // -ο κτίριο clădire cu mai multe etaje
 πολυΐδα, η *subst. (med.)* pulpită
 πολφός, ο *subst. (anat.)* pulpă dentară, pulpa dintelui
 πολωνέζα, η *subst.* poloneză (dans)
 πολωνέζ-ος, ο, -α, η *subst.* polonez(-ă)
 πολωνικ-ός, -ή, -ό și πολωνέζικ-ος, -η, -ο *adj.* polonez(-ă) // -η γλώσσα limba polonă // -ος συνθέτης compozitor polonez
 πολώνιο, το *subst. (chim.)* poloniu
 πολ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, πολωμένος *v. (electr.)* a polariza
 πόλωση, η *subst.* (și *fig.*) polarizare
 πολωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* polarizant(-ă), polarizator(-oare)
 πομάδα, η *subst.* pomadă
 πόμολο, το *subst.* clanță
 πομπή, η *subst.* 1. convoi, cortegiu, procesiune // εορταστική -η cortegiu sărbătorească // επικήδεια ~ cortegiu funebru // θρησκευτική ~ procesiune religioasă 2. pompă, fast // εν ~ και παρατάη cu mare pompă, cu mare fast
 πομπός, ο *subst.* emițător
 πομπώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. pompos(-oasă), fastuos(-oasă), luxos(-oasă) 2. emfatic(-ă), afectat(-ă) // -ες ύφος stil afectat
 πόνει, το *subst.* vezi πόνι
 πονέντες, ο *subst.* vezi πουνέντες
 πονετικ-ός, -ή, -ό *adj.* compătimitor(-oare), milos(-oasă), milostiv(-ă)

πόνη-μα, -ματος, το *subst.* 1. lucrare 2. operă, lucrare literară
 πονηρ-εύω, -εψα, -εύτεκα, πονηρεμένος *I. v.t.* a face pe cineva (să devină) bănuitor / să intre la bănuială, a băga la idei *II. v.i.* a se șmecheri *III. v.d.* πονηρεύομαι a intra la bănuieli
 πονηριά, η *subst.* 1. viclenie 2. viclesug, șiretenie, șmecherie; șiretlic, stratagemă
 πονηρ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. viclean(-ă), fățarnic(-ă), șiret(-eată), șmecher(-ă) 2. care conține/cuprinde referiri la chestiuni sexuale // -α υπονοούμενα aluzii sexuale *II. subst.* -ό, το cel viclean, diavolul, dracul
 πόνι, το *subst.* ponei
 πονόδοντος, ο *subst.* durere de dinți
 πονοκεφαλ-ιάζω, -ιασα *I. v.t.* a da dureri de cap *II. v.i.* a avea o durere de cap
 πονοκέφαλ-ος, ο *subst.* durere de cap; cefalee // έχω -ο mă doare capul
 πονόκοιλος, ο *subst.* durere de burtă
 πονόλαμος, ο *subst.* durere de gât
 πόν-ος, ο 1. durere 2. (*fig.*) suferință; mahnire, întristare 3. necaz, nenorocire // του προξένου μεγάλο - ο ο θάνατος του πατέρα του moartea tatălui său i-a provocat mare mahnire 3. (*iron.*) interes
 πονοψυχία, η *subst.* milă, compasiune
 πονόψυχ-ος, -η, -ο *adj.* milos(-oasă), milostiv(-ă), compătimitor(-oare)
 ποντάρι-μα, -ματος, το *subst.* 1. pontare, acțiunea de a pontă 2. (la jocul de cărți) miză
 ποντ-άρω, -αρα, -άρισα *v.t.* 1. a miza o sumă de bani la un joc de noroc 2. (*fig.*) a miza pe ceva
 ποντιακ-ός, -ή, -ό *adj.* pontic(-ă), referitor(-oare) la grecii din regiunea Pontului (a Mării Negre)
 ποντ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, ποντισμένος *v.t. (marin.)* a arunca / a lăsa ancora la apă, a ancora
 ποντίκι, το *subst.* 1. (zool.) șoarece 2. (*anat.*) biceps
 ποντικός, ο *subst.* 1. șobolan, guzgan 2. (*fig.*) hoț (de hoteluri)
 πονतिकότρυπα, η *subst.* gaură de șoarece
 ποντικοφάρμακο, το *subst.* șoricioaică (otrăvă)
 Πόντιος, ο *subst.* 1. grec originar din zona Mării Negre 2. (*peior.*) prost, nătâng
 πόντιουμ, το *subst.* podium
 πόντιση, η *subst.* scufundare; aruncare a ancorei
 ποντίφικας, ο *subst.* pontif
 ποντοπλοία, η *subst.* navigație în larg
 πόντ-ος, ο *subst.* mare, largul mării // Εύξεινος Πόντος Pontul Euxin, Marea Neagră // χάθηκε στον -ο a pierit pe mare

πόντος, ο *subst.* 1. centimetru // **δέκα** -οι zece centimetri 2. pont (la jocul de cărți) // **φράζω** -ο a marca un punct 3. ochi la împletit // **μούφυγε ένας** ~ mi-a fugit un ochi la împletitură / mi-a fugit un ochi la ciorap 4. (*fig.*) aluzie
πον-ώ și **πον-άω**, -εσα, **πονεμένος** I. *v.t.* a-l du-rea // -**άει το χέρι μου** mă doare mâna // -**άει το κεφάλι μου** mă doare capul // ~! mă doare! II. *v.r.* 1. a face să doară 2. a măhni, a îndurera // **τον -έσε με τα λόγια σου** l-ai măhnit cu vorbele tale // **τον -έσε η αρρώστια του γιου του** l-a îndurerat boala fiului său 3. a simți milă, compasiune // -**άει τους φτωχούς** îi este milă de cei săraci 4. a avea grijă, a se interesa // -**άει το σπίτι του** are grijă / se interesează de casa lui // -**άει τους δικούς του** are grijă de ai săi

ποπ, η *subst. invar.* muzica pop

ποπκόρν, το *subst. invar.* floricele de porumb, pop-corn

ποπλίνα, η *subst.* poplin

πόπο *interj. indicând* “durere”, “mirare”, “admirație”, “furie”: vai!; aoleul!; ah!; splendid!; grozav!

ποπολάρος, ο *subst.* om din popor

πορεία, η *subst.* 1. mers // **βραδύνω την ~ μου** îmi încetinesc mersul 2. (*fig.*) drum, cale // **ακολουθεί την ~ του** își urmează calea / drumul 3. (*fig.*) mers, evoluție, turnură/întorsătură a unei situații // **δεν μου αρέσει η ~ που πηρε η κατάσταση** nu-mi place turnura pe care a luat-o situația 4. (*mar.*) rută, direcția (urmată de o navă) // **το πλοίο ακολουθεί την ~ του** nava își urmează ruta

πορ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* 1. a merge, a se duce undeva // -**εύομαι γρήγορα** a merge repede 2. (*fig.*) a o scoarte la capăt; a se descurca // -**εύομαι κάπως** a o scoate cumva la capăt; a se descurca cumva

πορθητής, ο *subst.* cuceritor

πορθμείο, το *subst.* bac, pod plutitor

πορθμός, ο *subst. (geogr.)* strămoare

πόρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. concluzie (a unei cercetări) 2. (*mat.*) consecință (a unei teoreme)

πορνεία, η *subst.* prostituție

πορνείο, το *subst.* bordel, casă de toleranță

πόρνη, η *subst.* prostituată

πορνό *adj. invar.* porno, pornografic(-ă)

πορνογράφ-μα, -ματος, το *subst.* scriere pornografică

πορνογραφία, η *subst.* pornografie

πόρ-ος, ο *subst.* 1. por // **οι -οι του ξύλου** porii lemnului // **οι -οι του δέρματος** porii pielii 2. (*anat.*) conduct // **ο ακουστικός** ~ conductul

auditiv 3. (*pl.*) **πόροι**, οι (și cu sensul) venit, resursă, sursă de venituri // **δεν έχω άλλους -ους** n-am alte venituri // **δημόσιοι -οι** veni-turi/resurse ale statului // **εθνικοί -οι** resurse naționale

πόρπη, η *subst.* 1. (*ist.*) pafta 2. cataramă

πορσελάνη, η *subst.* porțelan // **αγόρασα μια θαυμάσια ~** am cumpărat un minunat obiect de porțelan

πορσελάνιν-ος, -η, -ο *adj.* de porțelan // -ο **βάζο** vază de porțelan

πόρτα, η *subst.* poartă; ușă // **η ~ του σπιτιού** ușa casei // **η ~ του κήπου** poarta grădinii // **χτυπά την ~** a bate la ușă / la poartă // **τού'κλεισε την ~** l-a dat afară // **κάθε ~** ~ **έχει το καρφί της** fiecare cu defectele sale

πορτατίφ, το *subst. invar.* lampă portativă, de masă sau de birou

πορτιέρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* portar(-easă)

πορτμαντό, το *subst. invar.* cuier

πορτμπαγκάζ, το *subst.* portbagaj

πορτμπεμπέ, το *subst. invar.* portbebe

πορτογαλικ-ός, -ή, -ό și **πορτογαλέζ-ικος** *adj.* portughez // -**ικος** **χορός** dans portughez

πορτογάλ-ος, ο, -έζα, η *subst.* portughez(-ă)

πορτογαλική, η și **πορτογαλικά**, τα și **πορτο-γαλέζικα**, τα *subst.* limba portugheză

πορτοκαλάδα, η *subst.* oranjadă

πορτοκαλεώνας, ο *subst.* plantatie de portocali
πορτοκαλή-ς, -ιά, -ί *adj.* portocaliu(-e)

πορτοκαλί, το *subst.* portocală

πορτοκαλιά, η *subst.* portocal

πορτοφολάς, ο *subst.* hoț de buzunare

πορτοφόλι, το *subst.* portofel, portmoneu

πορτόφυλλο, το *subst.* canat

πορτρέτο, το *subst.* portret

πορφύρα, η *subst.* purpură // **η ~ της δύσεως** culoarea roșie a apusului de soare // **η βασι-λική ~** purpura regală, mantia regală din pur-pură

πορφυρ-ός, -ή, -ό și **πορφυρέν-ιος**, -ια, -ιο *adj.* purpuriu(-ie)

πορώδ-ης, -ης, -ες *adj.* poros(-oasă)

πόσι, η *subst.* băut

πόσθη, η *subst. (anat.)* prepuț

πόσιμ-ος, -η, -ο *adj.* potabil(-ă) // -ο **νερό** apă potabilă

ποσό, το *subst.* 1. cantitate 2. sumă // **χρηματικό ~** sumă de bani // **το όλο ~** της **δαπάνης** suma totală cheltuită

πόσ-ος, -η, -ο *pron. adj. interog.* cât? câtă? // -**ες** **μέρες**; câte zile? // -ο **στοιχίζει**; cât costă? // -**ων ετών** **είσαι**; câți ani ai? // -**ες** **φορές**; de câte ori? // -ο **δυνατά**; cât de tare?

πόσο *adv.* cât, cât de mult (în ce cantitate, mărime, în cât timp etc.) // -ο **αδυνάτισες!** cât de mult ai slăbit! // ~ **ωραίο είναι!** cât este de frumos!

ποσοστιαί-ος, -α, -ο *adj.* procentual(-ă) // -α **αναλογία** analogie procentuală

ποσοστ-ό, το *subst.* procent // **πόσα -α ψήφων** **πήρε;** cât la sută/ce procentaj din voturi a primit?

ποσότητα, η *subst.* cantitate // *gram.* ~ **συλλαβής** lungimea sau scurtimea unei silabe

ποσοτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cantitativ(-ă) // -η **αξία** valoare cantitativă II. *adv.* (-ά) din punct de vedere cantitativ

πόστα, η *subst.* // **βάζω** ~ a muștrului (pe cineva)

πόστερ, το *subst. invar.* afiș, poster

πόστο, το *subst.* funcție importantă

ποστ-ρεστάντ, το *subst. invar.* post-restant

ποσώς *adv.* deloc, nicidecum

ποτάμι, το I. *subst.* 1. râu 2. fluviu // **σιγανό** ~ persoană perfidă, ipocrită // **τον πήρε το** ~ s-a distrus/s-a ruinat II. *adv.* râu, în valuri, gârlă // **ο ιδρώτας έτρεχε** ~ sudoarea curgea în valuri

ποταμιά, η *subst.* malurile unui râu / fluviu

ποταμιο-ιος, -ια, -ιο *adj.* de râu, fluvial(-ă) // -**ια** **οδός** cale fluvială // **-ιο νερό** apă de râu

ποταμόπλοιο, το *subst.* navă fluvială

ποταμ-ός, ο *subst.* 1. râu 2. fluviu // **άνω -ων** dincolo de orice limită

ποταμόσκυλο, το *subst. (zool.)* vidră

ποταπ-ός -ή, -ό I. *adj.* josnic(-ă), de nimic // -ος **άνθρωπος** om de nimic / josnic II. *adv.* (-ά) în mod josnic

ποταπότητα, η *subst.* 1. josnicie 2. ticăloșie, mârșăvie

ποτάσα, η *subst. (chim.)* potasă; carbonat, hidroxid sau clorură de potasiu

πότε *adv.* 1. *interog.* când // ~ **θα έλθεις;** când vei veni? 2. uneori, din când în când // ~ ~ din timp în timp, uneori // ~ **το ένα ~ το άλλο** când una când alta

ποτέ *adv.* 1. (cu negație) niciodată, nicicând // **δεν τον είδα** ~ nu l-am văzut niciodată // **δεν πήγα ~ στο Τόκιο** n-am fost niciodată la Tokio 2. cândva, vreodată // **αν έλθεις** ~ dacă vei veni vreodată 3. oricând, ca niciodată // **είναι ωραιότερη παρά** ~ este mai frumoasă ca niciodată // ~ **μου!** niciodată, în viața mea! // **κάλλιο αργά παρά** ~ mai bine mai târziu decât niciodată

ποτήρι, το *subst.* pahar // **ένα ~ νερό** un pahar cu apă // ~ **του κρασιού** pahar pentru (servit) vin // (*relig.*) (**Άγιον Ποτήριο** Sfântul Potir // (*fig.*) **είναι γερό** ~ este mare bețivan

πότ-ης, ο *subst.* bețiv(-ă); bețivan(-ă)

ποτ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, ποτισμένος I. *v.t.* 1. a da cuiu de băut, a servi pe cineva cu băutură // **τον έθρεψε και τον -ισε** l-a hrănit și i-a dat de băut 2. (*ref.* la animale) a adăpa, a duce o vită (un animal) la adăpat // **-ισε τις αγελάδες** a adăpat vacile 3. (*d.* plante) a stropi, a uda, a pune/a turna apă la rădăcină // **-ίζω τον κήπο** a uda/a stropi grădina 4. (*d.* rufe) a uda, a stropi (pentru călcat) 5. (*fig.*) a vâri, a băga cuiu în cap (idei, bănuieli etc.) II. *v.i.* (*d.* haine) a se uda, a se umezi

πότισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*ref.* la animale) adăpat, adăpare 2. stropire, udare, stropit, udat

ποτιστήρι, το *subst.* stropitoare

ποτιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de udat, de irigat // -ο **χωράφι** ogor irigat // -ο **μηχάνημα** aparat de stropit

ποτίστρα, η *subst.* troacă, adăpătoare; jgheab de adăpat (animalele)

ποτό, το *subst.* băutură // **οινοπνευματώδη -α** băuturi alcoolice/spirtoase

ποτοαπαγόρευση, η *subst.* prohibiție

ποτοποιείο, το *subst.* fabrică de băuturi (alco-olice)

ποτοποιία, η *subst.* industria băuturilor (alco-olice)

ποτπουρί, το *subst. (muz.)* 1. potpuriu 2. potpourri, amestec de plante uscate care servește ca deodorant într-o încăpere

που I. *pron. relativ* care, ce // **αυτός ~ έφυγε** acela care a plecat // **αυτό ~ ζητάς** ceea ce ceri II. *conj.* 1. că // **λυπάμαι ~ φεύγεις!** îmi pare rău că pleci! 2. de când // **είναι τoσα χρόνια ~ περιμένω!** sunt atâția ani de când aștept! // **κά-ναι τόση ζέστη ~ δεν μπορώ να κοιμηθώ** este atât de cald, încât nu pot dormi III. *adv.* cât // **άσχημος ~ είναι!** cât este de urât!

πού *adv. interog.* 1. unde? în ce loc? // ~ **τα άφη-σες;** în ce loc/unde le-ai lăsat? // **από ~;** de unde? // **από ~ και ως ~;** de unde până unde? // ~ **να τον βρεις** pas de-l găsește // ~ **λεφτά;** de unde bani? // ~ **να ξέρεις;** de unde să știi? // **α, ~ να φας την γλώσσα σου!** a, de ți-ai înghițit limba! // ~ **λες, λοιπόν** află că, în sfârșit 2. cum // ~ **το έμαθες** cum de-ai aflat?

πουα, το *subst. invar.* bulină // **ύμασμα με ~** țesătură cu buline

πουγκί, το *subst.* săculeț pentru bani

πούδρα, η *subst.* pudră (cosmetică)

πουδράρι-μα, -ματος, το *subst.* pudrare

πουδράρ-ω, -ισα, -ιστηκα, πουδραρισμένος *v.t.* a pudra, a da cu pudră

πουδριέρα, η *subst.* pudrieră

πούθε *adv. inv.* de unde, pe unde
 πουθενά *adv.* 1. nicăieri, în nici un loc // *δεν είναι* ~ nu este nicăieri 2. (*interog.*) undeva // *μην τον είδες* -, nu l-ai văzut pe undeva?
 πουκαμιά, η *subst.* cămașă de noapte (lungă)
 πουκάμισο, το *subst.* cămașă
 πουλάδα, η *subst.* puică; puicuță
 πουλάρι, το *subst.* 1. mână 2. măgăruș 3. câțar tânăr
 πουλάκι, το *subst.* pasăre mică, păsărică // ~ μου dragă, iubituie/iubitito
 πουλερικά, το *subst.* orătănii
 πούλη-μα, -ματος, το *subst.* vânzare, vindere // *δεν είναι για* ~ nu este de vânzare
 πούλι, το *subst.* 1. pul 2. jeton
 πουλί, το *subst.* 1. pasăre // *και του -ου το γάλα* toate bunătățile // *πέταξε το* ~! e prea târziu acum! // ~ μου! dragul meu! draga mea! 2. organel sexual masculin
 πούλια, η *subst.* paietă
 πούλια, η *subst. (astr.)* Pleiadă, cloșca cu pui
 πούλμαν, το *subst. invar.* autocar
 πουλόβερ, το *subst. invar.* pulover
 πουλ-ώ și πουλ-άω, -ησα, -ήθηκα, πουλημένος *v.t. (și fig.)* a vinde // *-ησε το σπίτι του* și-a vândut casa // *-άει ακριβά το πετσί του* își vinde scump pielea // *-ώ με ζημία* a vinde în pierdere / în pagubă // *-ώ επι πιστώσει* a vinde pe credit // *μας -ησε* ne-a vândut / trădat // *είναι ένας πουλημένος* este un trădător / vândut dușmanului // *σέ ποιόν τα -άς* αυτά; pe cine vrei să păcălești? // *είναι σε θέση να -ησει* *και την μάνα* του este în stare să-și vândă și mama II. *diat. pasivă* πουλιέμαι (și cu sensul) a fi mituit, a primi mită
 πουμα, το *subst. (zool.)* puma
 πουνέντες, ο *subst.* zefir
 πούντα, η *subst.* 1. răceală 2. capăt al unui promontoriu
 πουντ-ιάζω, -ιασα, πουντιασμένος *v.t. și i. a răci*
 πουπουλέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de puf // -ιο *πάπλωμα* plapumă de puf
 πούπουλο, το *subst.* 1. puf // *ελαφρύ σαν* ~ ușor ca puful 2. (*fig.*) lucru ușor și moale ca puful
 πουρές, ο *subst.* piure
 πουρί, το *subst.* depunere pe vasele de bucătărie, pe țevi etc.
 πουριτανισμός, ο *subst.* puritanism
 πουριταν-ός, -ο, -η *subst.* puritan(-ă)
 πουρ μπουάρ, το *subst.* bacșiș, pour boire
 πουρνό πουρνό, το *subst.* dis-de-dimineată
 πουρό, το *subst.* trabuc, țigară de foi
 πουσί, το *subst.* ceață, negură, păclă

πούστης, ο *subst.* 1. homosexual pasiv 2. (*fig.*) nerușinat, dezmațat
 πουτάνα, η *subst.* prostituată
 πουτίγκα, η *subst.* budincă
 πουφ! *interj.* uf! (denotă dezgust, silă, neplăcere)
 πουδ-ης, -ης, -ες *adj. (d. plante)* cu tulpină moale, erbaceu(-e) // *-η φυτά* plante erbacee
 πρά(γ)-μα, -ματος, το *subst.* 1. lucru // *δεν είναι και μεγάλο* ~ nu e cine știe ce // *μεγάλο* ~! un fleac! // *για τι* ~ despre ce e vorba? // *το* ~ *είναι* αυτό se poate așa ceva? 2. (*pl.*) *τα πράγματα* (și cu sensul) situație, fapt, fenomen, întâmplare, eveniment // (*έρχομαι*) *στα -ματα* a veni la putere
 πραγματεία, η *subst.* disertație; lucrare științifică
 πραγματ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* a studia, a se ocupa de ceva // *το σύγγραμμα* αυτό *-εύεται με την ελευθεροτυπία* acest tratat se ocupă cu studiul libertății presei
 πράγματι *adv.* într-adevăr, cu adevărat // *είναι* ~ *σοφός* este într-adevăr înțelept
 πραγματικ-ός, -ή, -ό *adj.* real(-ă), adevărat(-ă) // *οι -ές ανάγκες* nevoile reale // *η -η ευτυχία* adevărată fericire
 πραγματικότητά, η *subst.* realitate // *στην* ~ în realitate
 πραγματισμός, ο *subst.* pragmatism
 πραγματιστ-ής, -ρια, η *subst.* pragmatist(-ă)
 πραγματογνώμονας, ο *subst.* expert(-ă)
 πραγματογνωμοσύνη, η *subst.* expertiză
 πραγματοκρατία, η *subst.* realism
 πραγματολογία, η *subst. (lingv.)* pragmatică
 πραγματοποίηση, η *subst.* realizare, îndeplinire // *η ~ των ονειρών* *του* realizarea visurilor sale
 πραγματοποιήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* realizabil(-ă)
 πραγματοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, πραγματοποι-μένος *v.t.* 1. a împlini // *το ονειρό* μου *-ήθηκε* mi s-a împlinit visul 2. a realiza, a îndeplini, a face // *ο υπουργός -ησε* *μια επίσκεψη* *στην επαρχία* ministrul a făcut o vizită în provincie
 πραγματ-ώνω, -ωσα, πραγματωμένος *v.t. a realiza, a îndeplini (ceva concret)*
 πραγμάτωση, η *subst.* realizare, îndeplinire
 πραιτορας, ο *subst. (ist.)* pretor
 πραιτοριανοί, οι *subst. pl. (ist.)* pretorienii
 πρακτικά, τα *subst. pl.* acte (ale unui congres, conferințe etc.) // *τα* ~ *του* *συνεδρίου* actele congresului
 πρακτική, η *subst.* practică
 πρακτικό, το *subst.* proces verbal
 πρακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. practic(-ă) // *-ές* *οδηγίες* sfaturi practice // *-ή λύση* soluție practică

// -α ρούχα haine practice 2. fără studii, în-născut // -ός αρχαιολόγος arheolog fără studii
πράκτορας, ο *subst.* agent // **διπλωματικός** ~ agent diplomatic // **προξενικός** ~ agent consular

πρακτορείο, το *subst.* agenție // ~ **ταξιδιών** agenție de voiaj // **τουριστικό** ~ agenție de turism

πραλίνα, η *subst.* pralină

πράμα, το *subst.* vezi **πράγμα**

πραμάτεια, η *subst.* marfă

πραματευτής, ο *subst.* negustor ambulant

πράξη, η *subst.* 1. faptă // **καλή** ~ faptă bună // **Πράξεις των Αποστόλων** Faptele Apostolilor 2. operație, acțiune // **εμπορική** ~ operație comercială 3. (*mat.*) operație // **οι τέσσερεις -εις της αριθμητικής** cele patru operațiuni aritmetice 4. aplicare, practică, executare, realizare // **βάζω σε** ~ a pune în aplicare 5. act, parte a unei piese de teatru // **τραγωδία σε τρεις -εις** tragedie în trei acte // **ληξιαρχική** ~ înscriere într-un registru de stare civilă

πραξικόπημα, το *subst.* lovitură de stat, puci

πραξικοπηματίας, ο *subst.* pucist

πραξικοπηματικ-ός, -ή, -ο *adj.* pucist(-ă), de puci, prin puci // **-η ενέργεια** acțiune pucistă // **-η κατάληψη της εξουσίας** preluare a puterii prin lovitură de stat

πρά-ος, -α, -ο *adj.* blând(-ă), omenos(-oasă), pașnic(-ă)

πραότητα, η *subst.* blândețe, omenie

πρασιά, η *subst.* spațiu verde

πρασινάδα, η *subst.* verdeată

πρασιν-ίζω, -ισα, πρασινισμένος *v.t.* și *i.* a (se) înverzi // **-ισε απ'το κακό** του s-a înverzit la față de ciudă; s-a făcut verde de ciudă

πρασίνισ-μα, -ματος, το *subst.* înverzire

πράσινο, το *subst.* 1. culoarea verde 2. vegetație // **μη καταστρέφετε το** ~ nu distrugeți vegetația

πράσιν-οι, οι *subst.* verzi, nume purtat de ecologiști // **το κόμμα των -ων** partidul verzilor / partidul ecologiștilor

πράσιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. verde // **-ο φόρεμα** rochie verde // **-α μάτια** ochi verzi // *fig.* **-α άλογα** cai verzi, lucruri irealizabile 2. (*d.* fructe, legume etc.) crud(-ă), verde // **-α λαιμόνια** lămâi necoapte / verzi

πρασινωπ-ός, -ή, -ό *adj.* verzui(-e)

πράσ-ο, το *subst.* (*bot.*) 1. praz // **τον έπιασε στα -α** l-a prins în flagrant

πρασούρο, το *subst.* (*culin.*) mâncare cu praz și orez

πρατήριο, το *subst.* 1. magazin en gros 2. magazin al unei fabrici

πρατηριούχ-ος, -ο, -η *subst.* proprietar(-ă) al unui magazin en gros/al unei fabrici

πράττω, έπραξα *v.t.* 1. a face, a comite, a săvârși // **έπραξε τρομερό έγκλημα** a comis o crimă îngrozitoare // ~ **το καθήκον μου** îmi fac datoria 2. a acționa, a proceda // **κακώς έπραξες** ai procedat rău/greșit

πρεβάζι, το *subst.* vezi **περβάζι**

πρέζα, η *subst.* 1. priză // **μια ~ αλάτι** o priză de sare/o cantitate mică de sare 2. doză de narcotic // **μια ~ κοκαίνης** o doză de cocaină (praf alb) 3. una din denumirile date heroinei

πρεζάκ-ιας, ο și **πρεζάνι**, το (*pl. -ηδες*) *subst.* drogat, narcoman

πρελούδιο, το și **πρελούντιο**, το *subst.* (*muz.*) preludiu

πρεμιέρα, η *subst.* 1. premieră

πρεμούρα, η *subst.* 1. grabă exagerată 2. zel, sârg
πρέπει *v. impers. (pers. 3-a prez. sing.)* trebuie // ~ **να της ζητήσεις συγγνώμη** trebuie / se cuvine să-i ceri scuze // **άνθρωπος καθώς** ~ om cum trebuie / ca lumea, om la locul lui/serios/correct

πρέπ-ον, -οντος, το *subst.* 1. ceea ce este potrivit, drept, corect 2. ce se cuvine

πρέσα, η *subst. (tehn.)* presă

πρεσάρισ-μα, -ματος, το *subst.* presare

πρεσάρ-ω, -ισα, -ιστηκα, πρεσαρισμένος *v.t.* 1. a presa 2. (*fig.*) a constrânge / a sili pe cineva să acționeze într-un anumit fel

πρεσβεία, η *subst.* ambasadă // η **Ελληνική** ~ Ambasada Greciei

πρεσβείρα, η *subst.* 1. ambasadoare 2. soție de ambasador

πρεσβευτής, ο și **πρέσβης**, ο *subst.* ambasador // **ο -ης της Ελλάδος** ambasadorul Greciei

πρεσβεύω *v.i.* a fi de părere, a exprima o opinie, a declara // **τι -εις;** care-ți sunt opiniile?

πρεσβύτερα, η *subst.* preoteasă, prezbiteră

πρεσβυτεριανοί, οι *subst.* prezbiterieni

πρεσβυτερειανισμός, ο *subst.* prezbiterianism

πρεσβυτήριον, το *subst.* locuința unui preot paroh catolic / protestant

πρεσβύτερος, ο *subst.* preot căsătorit

πρεσβυωπία, η *subst.* prezbیتism

πρες κόμπερανς, η *subst. invar.* conferință de presă

πρες ουμ *subst. invar.* press-room, spațiu într-o clădire (minister etc.) destinat numai reprezentanților presei/ziaristilor

πρέφα, η *subst.* preferans (franc. préférence) // **παίρνω** ~ a prinde de veste, a-și da seama

πρήζω, έπρηξα, πρήστηκα, προσημένος I. *v.t.* 1. a umfla 2. a chinui II. *v.r.* **πρήζομαι** (*d.* membre ale corpului) a se umfla // **πρήζονται τα πόδια μου** mi se umflă picioarele

πρηνηδόν *adv. inv.* cu fața la pământ; pe burtă; cu fața în jos

πρηνη-ής, -ής, -ές *adj. inv.* căzut(-ă) cu fața la pământ / cu fața în jos; căzut(-ă) pe burtă

πρήξι-μο, -ματος, το *subst.* umflătură // ~ **της κοιλιάς** balonare

πρίγκιπας, ο, πριγκίπισσα, η și **πριγκιπέσα, η** *subst.* principe(-esă)

πριγκιπάτο, το *subst.* principat // **το ~ του Μονακό** principatul de Monaco

πριγκιπικ-ός, -ή, -ό *adj.* princiar(-ă) // **-ος οίκος** casă princiară // **-η ζωή** viață de prinț // **-ο γεύμα** prânz princiar / bogat

πριγκιπόπουλο, το, πριγκιποπούλα, η *subst.* 1. fiu / fiică de principe/de prinț 2. tânăr prinț/tânăra prințesă

πρίζα, η *subst. (electr.)* priză

πριμ, το *subst.* primă

πρίμα *adv.* 1. cu vânt favorabil/propice 2. bine, ca pe roate

πριμαντόνα, η *subst.* primadona

πριμιτίφ *adj. invar. (d. pictori)* naiv(-ă)

πριμοδότηση, η *subst.* 1. premiere, acordare a unei prime 2. subvenție bănească // **η ~ από την Ε.Ε.** subvenție din partea Uniunii Europene

πριμοδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, πριμοδοτημένος *v.t.* 1. a premia 2. a subvenționa (mai ales un produs agricol) 3. a favoriza pe cineva

πριν I. *adv. (temporal)* 1. înainte // **αυτά δεν συνέβαιναν ~** acestea nu se întâmplau înainte 2. acum, în urmă cu // **~ τρία χρόνια** acum trei ani // **~ πολλούς αιώνες** în urmă cu multe secole 3. dinainte // **το ήξερε από ~** știa dinainte II. *conj.* înainte de, înainte ca // **~ είναι αργά** înainte de a fi prea târziu III. *prep.* înaintea // **~ από μένα** înaintea mea // **~ απ'όλα** înaintea de toate // **~ από λίγο** cu puțin înainte

πριόνι, το *subst.* fierăstrău

πριονίδι, το *subst.* rumeguș

πριον-ίζω, -ισα, -ιστηκα, πριονισμένος *v.t.* a tăia cu fierăstrăul, a ferestrui

πριόνισ-μα, -ματος, το *subst.* ferestruire

πριονιστήριο, το *subst.* atelier cu fierăstraie mecanice

πριονωτ-ός, -ή, -ό *adj.* ferestruit(-ă), cu dinți ca fierăstrăul; dințat(-ă), crestă(-ă)

πρίσ-μα, -ματος, το *subst. (și fig.)* prismă // **η αποσύνθεση του φωτός με την βοήθεια ενός -ματος** descompunerea luminii cu ajutorul

unei prisme // **το βλέπει με το ~ της σκοπιμότητας** o vede prin prisma interesului
πρισματικ-ός, -ή, -ό *adj.* prismatic(-ă)

πριτσίνι, το (tehn.) nit

προ *prep. (inv.)* 1. înainte, înainte de // ~ **Χριστού** (Π. Χ.) înainte de Hristos // ~ **πολλού** cu mult înainte / de mult 2. în fața // ~ **τετελεσμένου γεγονότος** în fața unui fapt împlinit // ~ **ολίγου** cu puțin timp în urmă

προάγγελος, ο *subst.* prevestitor(-oare)

προάγω, προήγαγα (προάχτηκα), προηγμένος *v.t.* 1. a promova (ceva / pe cineva) 2. a avansa (pe cineva) 3. a face să avanseze, să progreseze // ~ **την επιστήμη**

προαγωγή, η *subst.* promovare, avansare

προαγωγός, ο *subst.* proxenet, codoș, (argot) pește

προαίρεση, η intenție, dorință // **καλή ~** bună-voință

προαιρετικ-ός, -η, -ο *adj.* opțional(-ă), facultativ(-ă)

προαισθάν-ομαι, -θηκα *v.t.* a presimți

προαίσθη-μα, -ματος, το și **προαίσθηση, η** *subst.* presimțire

προαιώνι-ος, -α, -ο *adj.* secular(ă); străvechi(-e)

προαλείφωμαι *v.r.* a se pregăti (pentru a prelua o funcție)

προάλλες (τις) *loc. adv.* cu câteva zile în urmă, acum câteva zile // **την συνάντησα τις ~** am întâlnit-o acum câteva zile

προαναγγελία, η *subst.* 1. prevenire, avertizare, punere în gardă 2. prevestire

προαναγγέλλω, προανάγγεila și **προανήγειλα, προαναγγελέμένος** *v.t.* 1. a preveni, a avertiza, a pune în gardă 2. a prevesti

προανάκριση, η *subst. (jur.)* anchetă preliminară prealabilă

προανακριτικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la ancheta preliminară / prealabilă

προανάκρουσ-μα, -ματος, το *subst. (și fig.)* preludiu

προαναφέρω, προανέφερα și **προανάφερα, προαναφθηκα** *v.t.* a aminti înainte (în prealabil)

προεπαιτούμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* cerut(-ă) în prealabil // **οι -ες προετοιμασίες** pregătirile care se cer făcute înainte

προεποφασισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* dinainte hotărât(-ă)

προασπ-ίζω, -ισα *v.t.* a apăra, a ocroti, a proteja, a salvagarda

προάσπιση, η *subst.* apărare, salvagardare // ~ **της αλθθείας** ocrotirea adevărului // ~ **των συμ-**

φερόντων protejare/apărare a intereselor // η ~ των αρχών salvagardarea principiilor
προάστιο, το *subst.* suburbie
προαύλιο, το *subst.* spațiu verde din fața unei clădiri
πρόβα, η *subst.* 1. repetiție // ~ **τζενεράλε** repetiție generală înaintea premierei // **κάνω** ~ a repeta 2. probă (la croitor(-easă))
προβάδιο-μα, -ματος, το *subst.* prioritate // **έχει το ~** are prioritate
προβάινω, (να **προβώ**) *v.i.* a începe, a proceda la // **το υπουργείο θα προβεί στην ανακαίνιση των νεών μέτρων** ministerul va proceda la anunțarea noilor măsuri
προβάλλω, **πρόβαλα** și **προέβαλα**, **προβλήθη-κα** I. *v.t.* 1. a scoate (la vedere) // **πρόβαλε το κεφάλι από το παράθυρο** a scos capul pe fereastră 2. a promova prin reclame (un produs) 3. a expune (obiectii etc.) 4. a proiecta pe un ecran // **ο ομιλητής θα προβάλλει και σχετική ταινία πάνω στο θέμα της ομιλίας** του vorbitorul va proiecta și un film legat de tema confe- rinței sale II. *v.i.* (numai la diat. activă și cu aor. **πρόβαλα**) a apărea, a se prezenta, a se face văzut
προβάρια-μα, -ματος, το *subst.* probă, acțiunea de a proba
προβ-άρω, -αρα, -άρια *v.t.* a proba (o rochie etc.)
προβατάκια, τα *subst.* valuri cu spumă
προβατίνα, η *subst.* oaie femelă
πρόβατο, το *subst.* 1. oaie // **απολωλό ~**, oaia răscălită 2. (*fig.*) om bleg
προβατοκάμηλος, ο *subst.* (zool.) lamă
πρόβ-ειος, -ει, -ειο *adj.* de oaie // **-ο γάλα** lapte de oaie
προβιά, η *subst.* blană de oaie
προβι-άζω, -ασα, -αστηκα, **προβιασμένος** *v.t.* a promova
προβιασμός, ο *subst.* promovare
προβλέπω, **πρόβλεψα** și **προέβλεψα**, **προβλέ-φθηκα** *v.t.* a prevedea
πρόβλεψη, η *subst.* 1. prevedere 2. previziune
πρόβλη-μα, -ματος, το *subst.* problemă // (*mat.*) η **λύση του -ματος** soluția problemei // **το ~ της ανεργίας** problema șomajului // **έχει πολλά -ματα** are multe probleme / necazuri
προβληματ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, **προβληματι-σμένος** *v.t.* 1. a neliniști 2. a pune pe gânduri // **προβληματισμέν-ος**, -η, -ο *part. ca adj.* cu-prins(-ă) de neliniște
προβληματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. cu probleme 2. problematic(-ă) // **-η λύση** soluție îndoielnică
προβληματικός, η *subst.* problematică

προβλήτα, η *subst.* 1. chei 2. debarcader
προβοκάτορας, ο *subst.* provocator
προβοκατόρικ-ος, -η, -ο *adj.* provocator(-oare) // **-η προκήρυξη** manifest cu conținut provoca-tor
προβοκάτσια, η *subst.* provocatie
προβολ-έας, ο, (*pl.* -εις) *subst.* reflector
προβολή, η *subst.* 1. (*geom.* și *psih.*) proiecție // **η ~ μιας ταινίας** proiecția unui film 2. (*gimm.*) aruncare a unui picior înainte cu genuchiul îndoit 3. (*com.*) promovare // **η ~ των ελλη-νικών προϊόντων** promovarea produselor grecești
προβοσκίδα, η *subst.* trompă
προγαμιαί-ος, -α, -ο *adj.* prenuptial(-ă)
προγενέστερ-ος, -η, -ο *adj.* precedent(-ă), ante-rior(-oară) // **-η εποχή** epoca anterioară
προγενέστερος, ο *subst.* predecesor, înaintaș
πρόγευ-μα, -ματος, το *subst.* mic dejun; masa de dimineață
προγεφύρω-μα, -ματος, το *subst.* (*milit.*) cap de pod
προγιαγιά, η *subst.* străbunică
προγναθισμός, ο *subst.* (*med.*) prognatism
πρόγνωση, η *subst.* prognoză // **~ του καιρού** prognoza meteorologică
προγνωστικά, τα *subst. pl.* pronosticuri
προγονικ-ός, -ή, -ό *adj.* strămoșesc(-ească) // **-α κτήματα** pământuri strămoșești
προγονολατρία, η *subst.* adorare, divinizare a strămoșilor
πρόγον-ος, ο *subst.* strămoș, străbun, predecesor // **οι -οι μας** strămoșii noștri
προγον-ός, ο, -ή, η *subst.* fiu/fică din altă că-sătorie
προγούλι, το *subst.* bărbie dublă
πρόγραμ-μα, -ματος, το *subst.* program
προγραμματ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, **προγραμμα-τισμένος** *v.t.* a programa
προγραμματικ-ός, -ή, -ό *adj.* programatic(-ă) // **-ες δηλώσεις** της κυβέρνησης manifestări cu caracter de program ale guvernului
προγραμματισμός, ο *subst.* programare
προγραμματιστής, ο *subst.* programator
προγραφή, η *subst.* proscrisiere
προγυμν-άζω, -ασα, -άστηκα, **προγυμνασιέ-νος** *v.t.* 1. (*sport*) a antrena pe cineva 2. a mu-și-ta un elev pentru examen
προγύμναση, η *subst.* 1. (*sport*) antrenament 2. pregătire (cu meditații) a unui elev
πρόδηλ-ος, -η, -ο *adj.* evident(-ă), clar(-ă), vă-dit(-ă)

προδιαγραφή, η *subst.* 1. deviz 2. *pl.* **προδιαγραφές**, οι norme de funcționare a unui aparat etc.

προδιαγραφω, **προδιέγραψα**, **προδιαγράφ(τ)ηκα**, **προδια(γε)γραμμένος** *v.t.* a prevedea

προδιάθεση, η *subst. (med.)* predispoziție

προδιαθέτω, **προδιέθεσα** și **προδιάθεσα**, **πρα-διδέθηκα**, **προδιατεθειμένος** *v.t.* a preveni

προδίδω și **προδίνω**, **πρόδωσα**, **προδόθηκα**, **προδομένος** *v.t.* (și *fig.*) a trăda // (*fig.*) **τον** πρόδωσε η μνήμη του l-a lăsat memoria // (*fig.*) **τον** πρόδωσε η συμπεριφορά του putarea lui l-a dat de gol

προδικ-άζω, **-ασα**, **-άστηκα**, **προδικασμένος** *v.t.* a prevedea // **δεν** **μπορώ** **να** **-άσω** **το** **απο-τέλεσμα** nu pot să prevăd rezultatul

πρόδομος, ο *subst. (ist.)* vestibul

προδοσία, η *subst.* trădare // **εσχάτη** ~ înaltă trădare // **έγκλημα** **εσχάτης** -ς crimă de înaltă trădare

προδότης, ο, **-ρια**, η *subst.* trădător(-oare)

προδοτικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* trădător(-oare), de trădător // **-η** **συμπεριφορά** comportament de trădător

προδρομικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* premergător(-oare)

πρόδρομος, ο *subst.* precursor, premergător // ~ **στήν** **επιστήμη** deschizător de drumuri în știință // (*relig.*) ο **άγιος** **Ιωάννης** ο **Πρόδρομος** sfântul Ioan Înainte Mergătorul

προεδρείο, το *subst.* prezidiu

προεδρ-εύω, **-ευσα** *v.t.* a prezida // **προεδρευό-μενη** **δημοκρατία** republică

προεδρία, η *subst.* președinție

προεδρικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* prezidențial(-ă) // -ο **διάταγμα** decret prezidențial // **-ή** **δημοκρα-τία** republică prezidențială

προέδρ-ος, ο, η *subst.* președinte(-ă) // ο ~ **της** **Δημοκρατίας** președintele Republicii

προειδοποίηση, η *subst.* avertisment

προειδοποιητικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* de avertisment // (*milit.*) **-ή** **βολή** glonte de avertisment

προειδοποι-ώ, **-ησα**, **-ήθηκα** *v.t.* a avertiza // **σε** **-ησα**! te-am avertizat/prevenit!

προεκλογικ-ός, **-η**, **-ο** *adj.* (pre)electoral(-ă) // **-η** **εκστρατεία** campanie electorală

προέκταση, η *subst.* 1. prelungire, extindere 2. *pl.* **προεκτάσεις**, οι urmări, consecințe

προεκτείνω, **προέκτεινα**, **προεκτάθηκα** *v.t.* a prelungi

προέλαση, η *subst. (milit.)* înaintare; șarjă de cavalerie

προελαύνω, **προήλασα** *v.i. (milit.)* a înainta; a șarja

προέλευση, η *subst.* 1. loc de baștină 2. proveniență 3. origine, origini // **είναι** **άγνωστη** **ακόμα** η ~ **της** **ζωής** originea vieții e încă necunoscută

προελληνικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* preelenic(-ă)

προεξέω *v.i.* 1. a ieși în afară, a fi proeminent // **τα** **μήλα** **του** **προσώπου** **της** **προεξέουν** are pomeții feței proeminenți 2. a ieși în relief, a se reliefa

προεξόφληση, η *subst. (ec.)* scont

προεξοφλ-ώ, **-ησα**, **προεξοφλημένος** *v.t.* a sconta / a cumpăra sau a vinde efecte de comerț înainte de scadență; a efectua un scont 2. (*fig.*) a conta pe cineva, a se baza pe ceva

προεξοχή, η *subst.* ieșitură, proeminență

προεόρτια, τα *subst.* 1. ajun al unei sărbători; pregătiri / preparative pentru sărbătoare 2. evenimente premergătoare

προεργασία, η *subst.* pregătire, acțiunea de a (se) pregăti și rezultatele ei

προέρχομαι, **προήλθα** *v.* a fi originar, a proveni; a-și avea proveniența undeva // **από** **που** **προ-έρχεται**; de unde provine? // **τι** **προηλθε** **απ'αυτό**; ce a rezultat din asta?

προετοιμ-άζω, **-ασα**, **-άστηκα**, **προετιμασμέ-νος** *v.t.* a pregăti; a prepara

προετοιμασία, η *subst.* pregătire

προέχει *v. impers.* e de cea mai mare importanță

πρόζα, η *subst.* proză

προζύμι, το *subst.* plămădeală

προηγμέν-ος, **-η**, **-ο** *part. ca adj.* dezvoltat(-ă), înaintat(-ă), superior(-oară) // **-α** **κράτη** țări dezvoltate

προηγ-ούμαι, **-ήθηκα** *v.d.* a preceda, a se afla, a exista, a se produce înainte de altceva sau altcineva în timp sau spațiu // **αυτοί** **που** **-ήθηκαν** cei care ne-au precedat // **προηγείται** **της** **εποχής** **του** și-a devansat epoca

προηγούμενο, το *subst.* 1. precedent // **χωρίς** ~ **fără** precedent 2. *pl.* **προηγούμενα**, τα antecedente

προηγούμεν-ος, ο; **-η**, η *subst.* stareț(-ă)

προηγούμενη, η *subst.* ziua precedentă, ieri // **τον** **είδα** **την** ~ l-am întâlnit ieri

προηγούμεν-ος, **-η**, **-ο** I. *part. ca adj.* precedent(-ă), anterior(-oară) // η **-η** **συνεδρίαση** ședință precedentă II. *adv.* **-ως** (mai) înainte, anterior

προθάλαμος, ο *subst.* vestibul, hol, antreu

προθερμ-αίνω, **-ανα**, **-άνθηκα**, **προθερμασμέ-νος** I. *v.t.* a încălzi // **-αίνω** **την** **μηχανή** a încălzi motorul II. *v.r.* **-αίνομαι** (și cu sensul) a-și face încălzirea

προθέρμανση, η *subst.* încălzire

πρόθεση, η *subst.* 1. intenție; proiect, plan // **εἶχα την ~ να φύγω** aveam intenția să plec 2. (*relig.*) pregătirea sfințelor daruri pentru liturghie 3. (*gram.*) prepoziție

προθεσμία, η *subst.* termen // **με μακρά ~** pe termen lung // **παρατείνω την ~** a prelungi termenul

προθετικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*gram.*) prepozițional(-ă) 2. (*gram.*) de compunere

προθήκη, η *subst.* vitrină

πρόθη-μα, -ματος, το *subst.* (*gram.*) element de compunere

προθυμία, η *subst.* bunăvoință // **μας δέχτηκε με ~** ne-a primit cu bunăvoință // **δείχνει ~** dă dovadă de bună voință

προθυμοποι-ούμαι, -ήθηκα, **προθυμοποιημένος** *v.d.* a da dovadă de / a arăta bunăvoință

πρόθυ-ος, -η, -ο *adj.* binevoitor(-oare) // **ήταν -ος να το κάνει** era dispus / era gata s-o facă // **είναι πάντα -ος με τους πελάτες** este întotdeauna binevoitor cu clienții

πρόθυρα(στα) *loc. adv.* în pragul / pe punctul de // **έφθασε στα ~ της τρέλας** a ajuns în pragul nebuniei // **στά ~ του πολέμου** în pragul războiului

προϊδε-άζω, -ασα, -άστηκα, **προϊδεασμένος** *v.t.* a avertiza, a preveni

προίκα, η *subst.* zestre, dotă

προικιά, τα *subst.* trusou // **έκανε τα ~ της** și-a făcut / și-a pregătit trusoul

προικ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **προικισμένος** *v.t.* a înzestra // **η φύση τον -ισε με πολλά χαρίσματα** natura l-a înzestrat cu multe calități // **είναι προικισμένη** e talentată

προικοθήρας, ο *subst.* vânzător de zestre

προικοσύμφωνο, το *subst.* foaie dotală

προικώ-ος, -α, -ο *adj.* de zestre, dotal(-ă)

προϊ-όν, -όντος, το *subst.* 1. produs // **τα -όντα της βιομηχανίας** produsele industriale 2. (*fig.*) efect, rod, product, produs, rezultat // **το ~ μακρών μελετών** rezultat/rod al unor îndelungate studii

προϊσταμαι *v.d.* a conduce, a fi în fruntea

προϊστάμενος, ο; **προϊστάμενη**, η *subst.* șef(-ă), conducător(-oare) // **ο ~ του τμήματος** șeful secției // **δεν υπακούει στους -ους** nu se supune șefilor săi

προϊστορία, η *subst.* preistorie

προϊστορικ-ός, -ή, -ό *adj.* preistoric(-ă) // **-ος άνθρωπος** om preistoric

πρόκα, η *subst.* cui cu floare lată

προκαθήμενος, ο *subst.* (*bis.*) primat, titlu ecleziastic

προκάλυμ-μα, -ματος, το *subst.* acoperitoare; paravan

προκάλυψη, η *subst.* acoperire

προκαλάω, **προκάλεσα**, **προκλήθηκα** *v.t.* a provoca // **προκαλεί τον εχθρό** își provoacă inamicul // **~ ταραχές** a provoca tulburări // **~ ζημίες** a provoca pagube

προκάνω, **πρόκανα** și **πρόκαμα** *v.i.* a apuca să, a reuși să // **δεν πρόκανα να φθάσω εγκαίρως** n-am apucat să ajung la timp

προκάτ, το *adj. invar. (tehn.)* prefabricat

προκαταβάλλω, **προκατέβαλα** *v.t.* a plăti în avans

προκαταβολή, η *subst.* avans

προκαταβολικά *adv.* anticipat; în avans // **τους πλήρωσε ~** i-a plătit anticipat/în avans

προκαταλαμβάνω, **προκατέβαλα**, (**προκατειλημένος**) *v.t.* a influența // **δεν θέλω να ~ την κρίση του** nu vreau să-i influențez judecata

προκατάληψη, η *subst.* prejudecată, idee/păreră preconcepțată

προκαταρτικ-ός, -ή, -ό *adj.* preliminar(-ă), premergător(-oare), introductiv(-ă); prealabil(-ă) // **-ος λόγος** discurs introductiv // **-ο ζήτημα** chestiune prealabilă

προκατασκευασμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. prefabricat(-ă) 2. din prefabricate // **-ο σπίτι** casă din prefabricate

προκατειλημμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* plin(-ă) de prejudecăți // **είναι -ος** este plin de prejudecăți

προκάτοχ-ος, -ο, -η *subst.* predecesor(-oare), antecesor(-oare), înaintaș(-ă)

προκεείμενο, το *subst.* subiect, temă // **ας έρθουμε στο ~** să revenim la subiect // **~ να ..** ca să/decât să

πρόκειται *v. impers.* 1. este vorba, se referă la; îl privește pe // **~ για το μέλλον σου** este vorba despre viitorul tău 2. urmează/e vorba să // **~ να έρθει** urmează să vină // **~ να εργαστεί** e vorba să lucreze

προκήρυξη, η *subst.* 1. proclamație // **~ ανεξαρτησίας** proclamație de independență 2. manifest // **μοιράζει -εις** împarte manifeste

προκήρυσσω, **προκήρυξα**, **προκηρύχτηκα**, **προκηρυγμένος** *v.t.* 1. a proclama 2. a anunța / a comunica / a face public

πρόκληση, η *subst.* (*și fig.*) provocare // **~ βλάβης** provocarea unei defecțiuni // (*fig.*) ~ **θυμού** provocare a mâniei // **~ μίσους** atătare a urii // **-η σε μονομαχία** provocare la duel

προκλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* (*și fig.*) 1. provocator(-oare), incitator(-oare), instigator(-oare) // **-α λόγια** cuvinte provocatoare // **-η στάση** atitu-

dine provocatoare / obraznică 2. atrăgător(-oare), seducător(-oare) // **-η γυναίκα** femeie atrăgătoare

προκλητικότητα, **η subst.** 1. agresivitate; purtare provocatoare; obraznicie; impertinență 2. atracție, seducție

προκόβω, πρόκοψα (προκομμένος) v.i. a (se) pricopsi, a se căpătui, a ajunge la o situație materială bună, a ajunge departe // (*iron.*) **προκόψαμε!** ne-am pricopsit!

προκοίλι, το subst. 1. (*anat.*) hipogastru 2. burtă, abdomen proeminent din cauza grăsimii

προκομμένος, -η, -ο partic. ca adj. 1. harnic(-ă), muncitor(-oare) 2. nepricopsit(-ă), podoabă // **ο -ος γιος μου** podoaba de fiul meu

προκοπή, η subst. progres, bunăstare materială // **κάνω ~** a face progrese

προκριματικ-ός, -ή, -ό adj. (sport) eliminativ(-ie); de calificare // **-ο ματς** meci de calificare

προκρίνομαι, προκρίθηκα v.r. (sport) a se califica, a fi calificat

πρόκριση, η subst. (sport) calificare

πρόκριτοι, οι subst. pl. persoane marcante; notabilități

προκυμνάω, η subst. chei, dig, mal, stâvilor

προκύπτω, προέκυψα v. 1. a se ivi, a apărea, a se arăta // **νέες δυσκολίες προέκυψαν** s-au ivit / au survenit noi dificultăți 2. **προκύπτει** rezultă că / așadar

πρόκυψη, η subst. (gimn.) aplecare înainte (a corpului)

προλαβαίνω, πρόλαβα v.t. 1. (*fig.*) a prinde, a ajunge la timp // **~ το τρένο** a prinde trenul 2. a împiedica (să se întâmple ceva neplăcut) (cu același sens și formele **προλαμβάνω, προλαμβάνομαι να προλησθώ**) 3. (*fig.*) a veni în întâmpinare; a ghici gândurile cuiva; a devansa // **πρόλαβε την εποχή του** și-a devansat epoca 4. **α-i ajunge timpul, a avea timp // τα ~ όλα** am timp pentru toate

προλεγόμενα, τα subst. pl. 1. prolegomene 2. cuvânt înainte; prolog, prefață

προλέγω, προείπα v.t. a prevesti, a prezice // **~ το μέλλον** a prezice viitorul

προγει-αίνω, -ανα, -άνθηκα v.t. (fig.) a netezi calea; a pregăti terenul/condițiile pentru ceva

προλεταριακ-ός, -ή, -ό adj. proletar(-ă)

προλεταριάτο, το subst. proletariat

προλετάρι-ος, -ο, -η subst. proletar(-ă)

προληπτικ-ός, -ή, -ό adj. 1. preventiv(-ă) // **-α μέτρα** măsuri preventive 2. superstițios(-oasă) // **είναι -ος άνθρωπος** este un om superstițios

πρόληψη 1. prevenire, preîntâmpinare // **προς ~ του κακού** pentru preîntâmpinarea răului 2. (*stil.*) prolepsă, figură de stil de retorică prin care se preîntâmpină obiecțiile adversarului 3. (*filoz.*) prolepsă, anticipare a experienței 4. superstiție // **πιστεύει στις -εις** crede în superstiții

πρόλογος, ο subst. prolog, prefață, introducere, cuvânt înainte // **~ ενός βιβλίου** prefață a unei cărți

προμαχώνας, ο subst. (milit.) întăritură, meterez, zid de apărare, bastion

προμελέτη, η subst. 1. studiu prealabil 2. premeditare // (*jur.*) **έγκλημα εκ -ς** crimă cu premeditare

προμελετημένος, -η, -ο part. ca adj. premeditat(-ă) // **είναι μια -η κλοπή** este un furt premeditat

προμετωπίδα, η subst. frontispiciu

προμήθεια, η subst. 1. aprovizionare 2. provizie 3. comision // **έχει 10% ~** are 10% comision / are un comision de 10%

προμηθ-ευτής, ο, -εύτρια, η subst. furnizor(-oare) 2. (*milit.*) intendent **προμηθ-εύω, -εψα, -εύσα, -εύτηκα v.t.** 1. a aproviziona // **~ τον στόλο** a aproviziona flota 2. a furniza, a livra // **~ τροφές** a furniza alimente 3. a pune la dispoziție

προμήνυ-μα, -ματος, το subst. semn prevestitor // **τα ρίγη είναι ~ πυρετού** frisoanele sunt semne prevestitoare ale febrei

προμηνύω și προμηνάω I. v.t. a prevesti, a vesti // **τα χελιδόνια -ουν την άνοιξη** rândunelele vestesc venirea primăverii // **προμηνύει καταστροφές** prevestește nenorociri II. **v.r.** **προμηνύεται** se prevede; se anunță; se prevestește // **~ θύελλα** se anunță furtună/vijelie

πρόναος, ο subst. (bis.) pronaos

προνοητικ-ός, -ή, -ό adj. prevăzător(-oare), prudent(-ă), precaut(-ă)

προνοητικότητα, η subst. prevedere, prudență

πρόνοια, η subst. 1. prevedere 2. luare de măsuri // **κοινωνική ~** asistență socială // **Θεία Πρόνοια** η Pronia cerească, grija lui Dumnezeu pentru lume/ om

προνομιακ-ός, -ή, -ό adj. privilegiat(-ă), favorizat(-ă), avantajat(-ă); preferențial(-ă) // **-η θέση** loc/poziție privilegiată // **-η μεταχείριση** tratament preferențial

προνόμιο, το subst. (și fig.) privilegiu

προνομιούχ-ος, -ος și -α, -ο adj. privilegiat(-ă), favorizat(-ă)

προνο-ώ, -ησα *v.t.* a se îngriji de ceva din vreme
// **αυτός -εί για όλα** el se îngrijește de toate din vreme

προνούμφη, *η subst. (zool.)* larvă

προξενείο, *το subst.* consulat

προξεν-εύω, -εψα *v.t.* și *i.* a peți; a fi pețitor

προξεν-ητής, ο; -ητρια, *η subst.* pețitor(-oare)

προξενικ-ός, -ή, -ό *adj.* consular(-ă) // **οι -ές** αρχές autoritățile consulare

προξενιό, *το* și **προξενιά**, *η subst.* pețit

πρόξενος, ο, *η subst.* consul // **ο ~ της Ελλάδας** consulul Greciei

πρόξενος, ο *subst.* persoană care provoacă ceva, care este cauza unei situații, autor, cauză // **είναι ο ~ του κακού** este cauza răului // **είναι ο ~ της καταστροφής** este autorul nenorocirii

προξεν-ώ, -ησα *v.t.* a provoca, a produce // **η θύελλα -ησε μεγάλες ζημιές** furtuna a provocat mari pagube // **-ησε εντύπωση** a făcut impresie // **~ βλάβες** a provoca defecțiuni

προοδευμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* dezvoltat(-ă), înaintat(-ă), civilizat(-ă) // **η χώρα** țară dezvoltată // **-η κοινωνία** societate civilizată

προοδευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. progresiv(-ă) // **-η εξέληξη** dezvoltare progresivă 2. progresist(-ă) // **-ός πολιτικός** politician progresist

προοδευτικότητα, *η subst.* atitudine progresistă
προοδ-εύω, -εψα și **-ευσα** (**προοδευμένος**) *v.i.* a progresa, a înainta, a propăși // **η βιομηχανία** -εύει industria progresa

πρόοδος, η *subst.* 1. progres, înaintare, propășire // **~ των επιστήμων** progres / dezvoltare a științelor 2. (*mat.*) progresie // **αριθμητική** ~ progresie aritmetică // **γεωμετρική** ~ progresie geometrică

προοίμιο, *το subst.* 1. prolog, introducere, prefață, cuvânt înainte 2. (*muz.*) preludiu 3. prevestire // **~ της τρέλλας** semne prevestitoare ale nebuniei // **οι ταραχές είναι ~ της επανάστασης** tulburările sunt semnele prevestitoare ale revoluției

προοπτικά *adv.* pe viitor; în viitor; în perspectivă
προοπτική, *η subst.* 1. perspectivă 2. *pl.* **προοπτικές**, *οι* posibilități de dezvoltare

προορ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **προορισμένος** *v.t.* a destina, a hărăzi

προορισμ-ός, ο *subst.* 1. destinație // **το γράμμα** έφθασε στον -ο του scrisoarea a ajuns la destinație // **ο ~ του μαχαίριού είναι να κόβει** destinația cuțitului este să taie 2. vocație; inclinație // **εκληρώ τον -ο μου** îmi împlinesc vocația

προπαγάνδα, *η subst.* propagandă

προπαγανδ-ίζω, -ισα *v.t.* a susține cu căldură
προπαγανδ-ιστής, ο, -ίστρια, *η subst.* propagandist(-ă)

προπαγανδιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* propagandistic(-ă); de propagandă // **-η ενέργεια** acțiune propagandistică

προπαίδεια, *η subst. (mat.)* tabla înmulțirii

προπαιδεία, *η subst.* pregătire prealabilă

προπαιδευση, *η subst.* învățământ preliminar / prealabil

προπαντός și **προπάντων** *adv.* înainte de orice / înainte de toate, mai ales // **~ να προσέξεις την υγεία σου** înainte de orice să ai grijă de sănătatea ta

προπάππος, *ο* *subst.* străbunic

προπαραλήγουσα, *η subst.* antepenultima silabă a unui cuvânt

προπαραμονή, *η subst.* ajutorul unei sărbători, ale unui eveniment

προπαρσκευαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* pregătitor (-oare)

προπαρασκευή, *η subst.* pregătire

προπαροξύτον-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* cuvânt) accentuat(-ă) pe antepenultima silabă

προπάτορας, ο *subst.* 1. șeful familiei; străbun 2. *pl.* **προπάτορες**, *οι* străbuni, strămoși

προπατορικ-ός, -ή, -ό *adj.* străbun(-ă), strămoșesc(-ească) // **-ό αμάρτημα**, *το* păcatul originar

προπέλα, *η subst.* elice

προπερασμέν-ος, -η, -ο *partic. ca adj.* penultim(-ă) // **την -η εβδομάδα** acum două săptămâni // **το -ο έτος** acum doi ani; în penultimul an

προπερσιν-ός, -ή, -ό *adj.* de acum doi ani // **-ά συμβάντα** evenimente petrecute în urmă cu doi ani // **-α ρούχα** haine de acum doi ani; haine (vechi) de doi ani

προπέτασ-μα, -ματος, *το subst. (fig.)* perdea, vâl, ceva ce acoperă vederea

προπηλακ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **προπηλακισμένος** *v.t.* a înjura, a insulta

προπηλακισμός, *ο* *subst.* insultă, jignire gravă, ofensare

πρόπλασ-μᾶ, -ματος, *το* *subst.* 1. prototip 2. machetă

προπληρωμή, *η subst.* plată anticipată

προπληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **προπληρωμένος** *v.t.* a plăti anticipat ceva sau pe cineva

πρόποδες, *οι* *subst. pl.* poale // **οι ~ του βουνού** poalele muntelui

προπολεμικ-ός, -ή, -ό *adj.* antebelic(-ă) // **η -η εποχή** perioada antebelică

προπομπός, ο *subst.* 1. (la o înmormântare) persoana care însoțește mortul 2. (*milit.*) parte a avangardei

προπόνηση, η *subst.* antrenament

προπονη-τής, ο, -ήτρια, η *subst.* antrenor(-oare)

προπον-ώ, -ησα, -ήθηκα, **προπονημένος** *v.t.* a antrena

πρόποση, η *subst.* toast

πρόπτυξη, η *subst.* (*gimn.*) exercițiu de gimnastică constând din îndoirea brațelor la piept

πρόπτωση, η *subst.* (*med.*) prolaps, ptoză

προπύλαια, τα *subst.* propilee // τα ~ της **Ακρόπολης των Αθηνών** propileele Acropolei din Atena

προπύργιο, το *subst.* (și *fig.*) bastion

προπώληση, η *subst.* vindere anticipată a unor produse sau mărfuri, înainte de a fi făcute/terminat; vindere a biletelor înainte de ziua spectacolului

προπωλ-ώ, -ησα, -ηθηκα *v.t.* a vinde dinainte; a vinde bilete înainte de ziua spectacolului

προς *prep.* 1. către, spre // ~ τα δεξιά spre dreapta 2. față de // είναι **αχάριστος** ~ **εσένα** este nerecunoscător față de tine 3. (sens final) spre, în, ca // ~ **ανταμοιβή** ca răsplată // **αυτό που έκαμες ήταν** ~ **τιμή** σου ceea ce ai făcut a fost spre cinstea ta // ~ **οφέλος** των **οργάνων** în folosul orfanilor // ~ **Θεού** pentru Dumnezeu 4. (sens temporal) în, până, pentru, spre // ~ **το παρόν** până în prezent 5. cu // **λέξη** ~ **λέξη** cuvânt cu cuvânt 6. despre // **ως** ~ **αυτό** cât despre asta

προσάγω, **προσήγαλα** (**προσάχτηκα**) *v.t.* a furniza; a prezenta // ~ **αποδείξεις** a furniza dovezi // ~ **έγγραφα** a prezenta documente/acte // ~ **στο δικαστήριο κάποιον** a aduce pe cineva în fața tribunalului

προσαγωγός (μύες), οι *subst.* mușchi aductori

προσάναμ-μα, -ματος, το *subst.* surcele

προσανατολ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **προσανατολισμένος** *I. v.t.* a orienta, a îndrepta, a dirija *II. v.r.* **προσανατολιζομαι** 1. a se orienta 2. (*fig.*) a se orienta spre ceva

προσανατολισμ-ός, ο *subst.* (și *fig.*) orientare // **έχασε τον -ό του** și-a pierdut direcția // (*pol.*) ~ **πρός την δεξιά** orientare de dreapta

προσάπτω, (να **προσάψω**) *v.t.* a atribui, a pune pe seama cuiva/în căruia cuiva // **άδिका προσάπτουν** **σ'αυτόν την κλοπή** i se atribuie pe nedrept furtul

προσαρ-άζω, -αξα, **προσαραγμένος** *v.i.* (*mar.*) a eşua

προσάραξη, η *subst.* (*mar.*) eşuare

προσαρμογή, η *subst.* 1. acomodare, adaptare // ~ **στο περιβάλλον** adaptare la mediu 2. ajustare // ~ των **τιμών** ajustare a prețurilor

προσαρμ-όζω, -οσα, -όστηκα, **προσαρμοσμένος** *I. v. 1. (fig.)* a adapta 2. a ajusta *II. v.r.* **προσαρμόζομαι** a se adapta, a se acomoda

προσαρμοστικ-ός, -ή, -ο *adj.* 1. adaptabil(-ă), acomodabil(-ă) 2. (*fig.*) acomodare

προσαρμοστικότητα, η *subst.* adaptabilitate

προσάρτη-μα, -ματος, το *subst.* anexă, adaos; accesoriu

προσάρτηση, η *subst.* anexare, alipire // ~ **ξένου εδάφους** anexare a unui teritoriu străin

προσαρτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, (**προσαρτώμαι**), **προσαρτημένος** *v.t.* 1. a atașa 2. a anexa

προσαυξ-άνω, -ησα, -ήθηκα, **προσαυξημένος** *v.t.* a mări prin anexare

προσαύξηση, η *subst.* creștere, sporire, înmulțire

προσβάλλω, **πρόσβαλα** și **προσέβαλα**, **προσβλήθηκα**, **προσ(β)εβλημένος** *I. v.t.* 1. a ataca 2. a dauna, a produce pagubă 3. a pune la îndoială valabilitatea 4. a jigni, a ultragia, a ofensa // **με προσβάλετε!** mă jigniți! *II. v.r.* **προσβάλλομαι** a se îmbolnăvi // **προσβλήθηκε από φυματίωση** s-a îmbolnăvit de tuberculoză

πρόσβαση, η *subst.* acces // **έχει** ~ **στις απόρρητες πληροφορίες** are acces la informații secrete

προσβάλεω, **πρόσβλεψα** *v.t.* a se sprijini pe ceva / cineva (pentru a-și atinge scopul)

προσβλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* ofensator(-oare), jignitor(-oare), insultător(-oare) // **έγραψε ένα -ο άρθρο** a scris un articol ofensator // **-α λόγια** cuvinte jignitoare

προσβολή, η *subst.* 1. atac, șarjă, asalt // **αιφνίδια** ~ atac neașteptat 2. pagubă 3. punerea la îndoială a valabilității 4. jignire; ofensă; insultă; vorbă, faptă care jignește // **θεώρησε τα λόγια μου ως** ~ a socotit cuvintele mele ca pe o ofensă

προσγει-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **προσγειωμένος** *v.t.* 1. a face să aterizeze 2. (*mar.*) a acosta o navă 3. (*fig.*) a reduce la realitate, a face să revină la realitate

προσγειωμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* realist(-ă), rațional(-ă)

προσγείωση, η *subst.* 1. aterizare 2. (*fig.*) faptul de a fi cu picioarele pe pământ, de a fi conștient de realitate

προσδένω, **προσέδεσα**, **προσδέθηκα**, **προσ(δε)-δεμένος** *I. v.t.* 1. a lega / a fixa ceva 2. (*mar.*) a amara // ~ **το πλοίο** a amara nava la țarm *II. v.d.* **προσδένομαι** (și cu sensul) a urma în mod servil, a se supune // (*ordin*) **προσδεθείτε!** lega-

τι-vă (centurile de siguranță)! **ordin** dat la decolarea și aterizarea unui avion
πρόσδεση, η *subst.* 1. legare, fixare a unui lucru de ceva 2. atașare
προσέδιδω, **προσέδωσα** *v.t.* a adăuga // η **παληκαριά** **προσδίδει** **λάμψη** *στην δόξα* vitejia adaugă strălucire gloriei
προσδιορί-ζω, -**ισα**, -**ιστηκα**, **προσδιορισμένος** *v.t.* 1. a determina cu precizie 2. a stabili // -**ισε τον τόπο της συνάντησης** a stabilit locul întâlnirii
προσδιορισμός, ο 1. determinare 2. stabilire // ο ~ **της τιμής του εμπορεύματος** stabilirea prețului mărfii
προσδιοριστικ-ός, -**ή**, -**ό** *adj.* determinant(-ă), hotărâtor(-oare), decisiv(-ă)
προσδοκία, η *subst.* așteptare, expectativă // **παρά πάσα** ~ în ciuda oricărei așteptări
προσδοκά, (**προσδοκώμαι**) *v.t.* a aștepta, a fi în expectativă / **μη προσδοκώντας** **πλούτη** *να σου δώσει* η **Ιθάκη** fără să aștepti ca Itaca să-ți dea bogății (Kavafis)
προσεγγ-ίζω, -**ισα**, -**ιστηκα** *v.t.* și *i.* 1. a (se) apropia 2. (*marin.*) a se apropia de țarm 3. (și cu diat. pasivă) a aborda
προσέγγιση, η 1. apropiere 2. (*mar.*) apropiere de țarm 2. început sau reluare a unor relații prietenești 4. fel de a fi apropiat 5. abordare 6. aproximație // **κατά** ~ cu aproximație / **αproximativ** // **υπολογισμός κατά** ~ calcul aproximativ
προσεγγέν-ο, -**η**, -**ο** *part. ca adj.* lucrat(-ă), făcut(-ă) cu atenție, cu grijă; îngrijit(-ă)
προσεδάφιση, η *subst.* (d. nave cosmice) aterizare, revenire pe pământ
προσεκτικ-ός, -**ή**, -**ό** și **προσεχτικ-ός**, -**η**, -**ο** *adj.* 1. atent(-ă), vigilant(-ă) 2. meticulos(-oasă), scrupulos(-oasă) 3. făcut(-ă), lucrat(-ă) cu atenție, cu grijă; îngrijit(-ă)
προσελέυση, η *subst.* 1. revenire, sosire 2. participare (la examene, cursuri, manifestații etc.)
προσέλκυση, η *subst.* 1. atragere 2. atracție
προσελκ-ύω, -**υσα**, -**υστηκα** *v.t.* a atrage // ο **μαγνήτης** -**ύει το σίδερο** magnetul atrage fierul // -**ύει τα βλήματα όλων** atrage privirile tuturor
προσέρχομαι, **προσήλθα** *v.r.* a se prezenta, a compare în fața unei autorități // ~ **στο δικαστήριο** a compare / a se prezenta în fața tribunalului
προσεταιρ-ίζομαι, -**ιστηκα** *v.r.* 1. a se asocia, a se întovărăși cu 2. (*fig.*) a atrage de partea sa
προσευχή, η *subst.* rugăciune

προεύχ-ομαι, -**ήθηκα** *v.r.* a se ruga, a face o rugăciune
προσεχ-ής, -**ής**, -**ές** *adj.* 1. următor(-oare), viitor(-oare) // **τον -ή μήνα** luna viitoare // **την -η Πέμπτη** joia următoare 2. care se apropie; care urmează, care vine // ο -**ής χειμώνας** iarna care se apropie
προσέχω, **πρόσεξα** (**να προσεχτώ**) (**προσεγμένος**) *v.i.* 1. a fi atent // **πρόσεχε περισσότερο!** fii mai atent! 2. a se păzi, a se feri, a fi în gardă, a fi cu ochii în patru, a avea grijă // **πρόσεχε μη σε γελάσουν** ai grijă să nu fii păcălit 3. a supraveghea, a îngriji, a avea grijă // ~ **τα παιδιά** a supraveghea copiii // **πρόσεχει πολύ την μητέρα** *του* are mare grijă de mama lui 4. a observa, a remarca // **την πρόσεξε** **αμέσως** *την κοπέλα* a remarcat fata imediat
προσεχέω *adv.* în curând; în scurt timp; în viitor // **θα το πούμε** ~ vom discuta în curând
προσηλιακ-ός, -**ή**, -**ό** *adj.* foarte înșorit(-ă), cu mult soare
προσηλυτ-ίζω, -**ισα**, -**ιστηκα**, **προσηλυτιμένος** *v.i.* a face prozeliti
προσηλυτισμός, ο *subst.* prozelitism
προσήλυτ-ος, -**ο**, -**η** *subst.* prozelit(-ă)
προσηλ-ώνω, -**ωσα**, -**ώθηκα**, **προσηλωμένος** *I. v.r.* a concentra, a fixa // -**ώνω το βλέμμα** a-și concentra privirea *II. v.r.* **προσηλώνομαι** (și cu sensul) 1. a se devota, a se dedica // **προσηλώνεται στο έργο του** se dedică muncii sale 2. a se concentra puternic asupra unui lucru
πρόσημο, το *subst. (mat.)* semn (+ sau -) care arată dacă un număr este pozitiv sau negativ
προσήνεμ-ος, -**η**, -**ο** *adj.* (*d. loc, casă etc.*) aflat(-ă) / **situat(-ă)** în bătaia vântului, expus(-ă) vântului
προσθαλασσ-ώνω, -**ωσα**, -**ώθηκα**, **προσθαλασσωμένος** *v.t.* (*d. un hidroavion*) a ameriza
προσθαλάσωση, η *subst.* amerizare
προσθηφαίρεση, η *subst.* adăugare / adunare și scădere a unor sume
πρόσθεση, η *subst. (mat.)* 1. adunare 2. adăugare
προσθετοί, οι *subst.* termeni ai adunării; cifre care trebuie adunate
πρόσθετ-ος, -**η**, -**ο** *adj.* adăugat(-ă), adițional(-ă), suplimentar(-ă) // -**η δουλειά** muncă suplimentară // -**ο βάρος** greutate suplimentară // -**ο άρθρο** articol adițional
προσθέτω, **πρόσθεσα** *v.t.* a adăuga // ~ **βάρος** a da greutate
προσθήκη, η *subst.* 1. adaos 2. anexă, accesoriu
πρόσθιο, το *subst. (sport)* stil de înot bras
πρόσθι-ος, -**α**, -**ο** *adj.* din față

προσιτ-ός, -ή, -ό *adj. (loc.)* accesibil(-ă), abordabil(-ă) // **-ές τιμές** prețuri accesibile / ieftine
πρόσκαιρ-ος, -η, -ο *adj.* temporar(-ă), trecător(-oare), pasager(-ă) // **-η θέση** post temporar // **-η χαρά** bucurie trecătoare

προσκαλ-ώ, -εσα, προσκλήθηκα, προσκαλεσμένος *v.t.* 1. a invita // **τον -εσα στο τραπέζι** l-am invitat la masă 2. (*d. autorității etc.*) a soma, a convoca // **τον -εσαν στην αστυνομία** l-au convocat la poliție

πρόσκειμαι *v.r.* a fi adeptul / a împărtăși ideile, părerile cuiva; a fi simpatizant // ~ **στο σοσιαλιστικό κόμμα** a fi simpatizant al partidului socialist

προσκεκλημέν-ος, -ο, -η, -η *subst.* invitat(-ă)

προσκέφαλο, το *subst.* pernă // **μένω στο ~ του** stau la căpătâiul lui

προσκήνιο, το avanscenă // **στο ~** în actualitate // **στο πολιτικό ~** în actualitatea politică

πρόσκληση, η *subst.* 1. invitație // ~ **σε γεύμα** invitație la masă 2. invitație tipărită // **λαμβάνω ~** a primi o invitație 3. convocare // (*milit.*) **η ~ της εφεδρείας** chemarea rezerviștilor 4. (*jur.*) citație în justiție

προσκλητήριο, το *subst.* 1. invitație tipărită (la o nuntă, o festivitate etc.) 2. (*milit.*) sunet de trâmbiță, prin care sunt chemați soldații 3. (*milit.*) apel

προσκόλληση, η *subst.* atașament // **είναι της -ς** este neinvitat/nepoftit

προσκολλ-ώμαι, -ήθηκα, προσκολλημένος *v.r.* 1. a se atașa unei ideologii, unei doctrine etc. 2. a se lega / a se atașa sufletește de cineva sau de ceva

προσκομ-ίζω, -ισα, -ιστηκα *v.t.* a prezenta, a aduce și a arăta (acte, documente etc.) // **-ισε τα απαιτούμενα έγγραφα** a prezentat actele necesare

προσκόμιση, η *subst.* prezentare

πρόσκομ-μα, -ματος, το *subst. (fig.)* piedică, obstacol // **παρεβάλλω -ματα** a pune piedici (unei acțiuni etc.)

προσκοπικός, ο *subst.* organizația internațională a cercetărilor

πρόσκοπος, ο *subst.* cercetaș

πρόσκρουση, η *subst.* lovitură, izbitură

προσκρούω, προσέκρουσα *v.i.* 1. a se izbi de ceva; a cădea peste ceva 2. (*fig.*) a nu se potrivi

προσκύνη-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*inv.*) închinăciune, plecăciune 2. pelerinaj

προσκύνηση, η *subst.* 1. închinare 2. supunere

προσκυν-ητής, ο; -ητρια, η *subst.* pelerin

προσκυν-ώ și **προσκυν-άω, -ησα, προσκυνημένος** *v.i.* 1. a se închina 2. (*și cu part. προσκυνημένος*) a se supune

προσλαμβάνω, προσέλαβα, προσλήφθηκα *v.t.* 1. a angaja / a lua în serviciu pe cineva // ~ **υπρέτη** a angaja un servitor **προσλαμβάνομαι** (*și cu sensul*) a dobândi, a lua

πρόσληψη, η *subst.* 1. angajare // ~ **προσωπικού** angajare de personal 2. luare (de hrană etc.)

πρόσμιξη, η *subst.* 1. mixtură; amestecătură 2. (*într-un minereu*) impuritate

προσμένω *v.t.* a aștepta plin de speranță; a spera, a nădărdui

προσμονή, η *subst.* așteptare (plină de speranță)

πρόσδοος, η *subst.* 1. venit // **η ετήσια ~** venitul anual 2. produs // **η ~ των κτημάτων του** produsul domeniilor/moșiilor sale 3. rentă // ~ **χρημάτων** rentă

προσοδοφόρ-ος, -α, -ο *adj.* rentabil(-ă), productiv(-ă) // **-η θέση** -a post/slujbă rentabilă // **-ο έδαφος** teren productiv

προσ-όν, -όντος, το 1. atribut, calitate // **η εύρεση είναι το ~ της μεγαλοφυΐας** descoperirile sunt atributul geniului 2. calități // **έχει πολλά ~** are calități multe

προσορμ-ίζω, -ισα *v.i. (mar.)* a ancora

προσοχή, η *subst.* 1. atenție 2. *fig.* atenție, preocupare deosebită pentru ceva sau cineva, interes 3. (*milit.*) **προσοχή!** atenție!; drepti!

πρόσωπη, η *subst.* fațădă

προσώπι, το *subst.* prosop

προσπάθεια, η 1. efort, străduință, strădanie // **μάταιες -ες** eforturi zadarnice 2. încercare, tentativă // **θα κάνει μια ακόμη ~** va mai face o încercare // **θα κάνω κάθε δυνατή ~** voi face tot posibilul

προσπαθ-ώ, -ησα *v.t.* a face eforturi, a încerca // **-ησα** *am* **τον** **πείσω** am încercat să-l conving

προσπέκτους, το *subst. invar.* prospect, pliant

προσπέλαση, η *subst.* abordare

προσπέραση, η *subst.* depășire

προσπερνάω și **προσπερνάω, προσπέρασα** *v.t.* a depăși // **τους προσπέρασε όλους** s-a dovedit superior tuturor

προσπέφτω, πρόσπεσα *v.i.* a cădea în genunchi în fața cuiva; a implora pe cineva; a cădea / a se arunca la picioarele cuiva pentru a-l implora / a-l ruga ceva

προσποίηση, η *subst.* 1. ipocrizie, fățarnicie, prefăcătorie 2. simulare

προσποιητ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. prefăcut(-ă), ipocrit(-ă), fățarnic(-ă), simulant(-ă)

προσποι-ούμαι, -ήθηκα *v.r.* a se preface, a simula // **ξέρει να -είται** știe să se prefacă // ~ **τον άρρωστο** a face pe bolnavul

προσπορ-ίζομαι, -ίστηκα *v.r.* a dobândi în plus venituri, surse de câștig, foloase etc.

προσταγή, η *subst.* ordin, comandă // (*milit.*) **στις -ές σας!** la ordinele dumneavoastră

πρόσταγ-μα, το *subst.* 1. răspunderea organizării (unei parade, aniversări etc.) 2. // **έχω το ~** a avea/a deține comanda

προστ-άζω, -αξα *v.t.* a ordona, a da un ordin, a porunci

προστακτική, η (*gram.*) modul imperativ

προστακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. poruncitor(-oare), de comandă, imperativ(-ă) // -ος **τόνος** ton poruncitor 2. imperios

προστασία, η *subst.* 1. protecție 2. mijloc de protecție

προστατευόμενος, ο, **προατατευόμενη**, η și **προστατευομένη**, η *subst.* protejat(-ă) // **είναι η -η του** este protejată lui

προστατευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* protector(-oare), ocrotitor(-oare) // -ά **μέτρα** măsuri de protecție // -ο **ίδρυμα** așezământ de ocrotire // -ο **ύφος** aer protector

προστατευτισμός, ο *subst.* protecționism

προστατ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **προστατευμένος** *v.t.* a proteja, a ocroti, (rar) a protegui

προστάτ-ης, ο, -ρια, η, -ισα, η *subst.* protector (-oare) // (*fig.*) ~ **οικογενείας** stălpul familiei // **ο άγιος Διονύσιος** είναι ο ~ **των Αθηνών** sfântul Dionisie este sfântul protector/patron al Atenei

προστάτης, ο *subst.* 1. (*anat.*) prostată 2. (*med.*) adenom de prostată

πρόστιμο, το *subst.* amendă // **επιβάλλω ~** a amenda // **υποβάλλομαι σε -ο** a fi amendat

προστριβή, η *subst.* conflict; dispută, (*fam.*) frecuş // **υπάρχουν -ές μεταξύ τους** între ei sunt frecuşuri

πρόστυλ-ος, -η, -ο (*d. clădiri*) cu coloane / stâlpi în faţă // -ος **ναός** templu antic cu coloane în faţă

προστιχιά, η *subst.* josnicie

πρόστιχ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de proastă calitate; ordinar(-ă) 2. josnic(-ă), trivial(-ă), neruşinat(-ă)

προσούµφωνο, το *subst.* înţelegere prealabilă

προσσυπογραφή, η *subst.* contrasemnătură, contrasemnare

προσσυπογράφω, **προσσυπέγραψα**, **προσσυπογραµμένος**, **προσσυπογραφ(τ)ηκα** *v.t.* 1. a contrasemna 2. a verifica (o opinie)

προσφά(γ)ι, το *subst.* orice aliment care se mănâncă pe pâine

πρόσφατ-ος, -η, -ο *adj.* recent(-ă) // -α **γεγονότα** evenimente recente

προσφέρω, **προσέφερα** și **πρόσφερα**, **προσφέρθηκα** *I. v.t.* a oferi // **προσέφερε μια καλή τιμή** a oferit un preț bun // **τι μπορώ να σας ~;** ce vă pot oferi? *II. v.r.* **προφερομαι** (și cu sensurile) 1. a se oferi să facă ceva, a fi dispus să // **προσφέρεται να μας φιλοξενήσει** este dispus să ne găzduiască 2. a fi potrivit, a fi bun/propice pentru, a se preta // **αυτή η γη προσφέρεται για καλλιέργεια** acest sol se pretează să fie cultivat

προσφεύγω, **προσέφυγα** *v.t.* (*și fig.*) a recurge, a apela; a cere ajutor de la cineva // -ω **στην δικαιοσύνη** a recurge la justiție // ~ **στο ψέμα** a recurge/a se folosi de minciună

προσφιλ-ής, -ής, -ές *adj.* îndrăgit(-ă), favorit(-ă), preferat(-ă) // **είναι -ης σε όλους** este foarte îndrăgit de toți // **το -ές ανάγνωσμα** lectura mea preferată // η -ής μου **πολυθρόνα** fotoliul meu favorit

πρόσφορ-ά, η *subst.* 1. ofertă // **σημαντική ~** ofertă importantă // **ο νόμος της ζήτησης καιτης -ας** legea cererii și a ofertei 2. (*com.*) ocazie, marfă cu preț redus // **το κατάστημα σας παρουσιάζει τις -ές του** magazinul vă prezintă mărfurile cu preț redus

πρόσφορο, το *subst. (relig.)* pâine sfințită, anafură

πρόσφορ-ος, -η, -ο *adj.* potrivit(-ă), propice, oportun(-ă), adecvat(-ă) // -η **στιγμή** moment oportun

πρόσφυγ-ας, -ο, -η *subst.* refugiat(-ă) // **πολιτικός ~** refugiat politic; persoană care cere azil politic

προσφυγή, η *subst.* 1. faptul de a recurge // -η **στον Ο.Η.Ε.** a recurge la Ο.Ν.Υ. 2. (*jur.*) recurs // ~ **για αίτηση χάριτος** recurs la cererea de grație

προσφυγία, η *subst.* 1. faptul de a fi refugiat(-ă) 2. totalitatea refugiaților dintr-o țară

προσφυγικ-ός, -ή, -ό *adj.* de refugiu; de refugiat // -ή **ζωή** viață de refugiat

προσφώνηση, η *subst.* alocuțiune

προσφων-ῶ, -ησα *v.t.* 1. a saluta printr-o cuvântare 2. a adresa o alocuțiune

πρόσχορ-ος, -η, -ο *adj.* vesel(-ă) (din fire), jovial(-ă)

προσχεδ-ιάζω, -ιασα, -ιαστηκα, **προσχεδιασμένος** *v.t.* a plănu, a proiecta

προσχέδιο, το *subst.* plan dinainte pregătit

πρόσχη-μα, -ματος, το *subst.* 1. pretext 2. // **σώζω τα -ματα** a salva aparențele

προσχώρηση, η *subst.* aderare, adeziune // ~ σε κόμμα aderare la un partid
προσχωρ-ώ, -ησα *v.i.* a adera
πρόσχωση, η *subst.* aluviune
πρόσω *adv.* înainte // (mar.) ~ ολοταχώς! cu toată viteza! înainte!
προσωδία, η *subst.* prozodie
προσωδιακ-ός, -ή, -ό *adj.* prozodic(-ă)^ε
προσωκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* presocratic(-ă) // οι -οί filosofii presocratici
προσωνυμία, η *subst.* poreclă
προσωπάρχης, ο *subst.* (într-o întreprindere) șeful personalului
προσωπείο, το *subst.* (și fig.) mască // **φοράω** ~ a purta mască/a fi mascat // (fig.) **πετάω το** ~ a-și scoate masca
προσωπίδα, η *subst.* mască
προσωπιδόφορος, ο *subst.* mascat, persoană care poartă mască
προσωπικά, τα *subst. pl.* neînțelegeri personale
προσωπικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. (anat.) facial(-ă) 2. personal(-ă), propriu(-e) // -ο **ζήτημα** chestiune personală // -α **αντικείμενα** obiecte personale/proprie // **είναι ο -ος μου γιατρός** este medicul meu personal // (gram.) -ές **αντωνυμίες** pronume personale // -ή **ελευθερία** libertate individuală // (jur.) -ή **κράτηση** detenție de scurtă durată pentru datorii // το **έργο φέρει την -η σφραγίδα του δημιουργού** του lucrarea poartă amprenta creatorului ei *II. adv.* (-ά) personal, în persoană
προσωπικότητα, η *subst.* (și fig.) personalitate // **άνθρωπος με/χωρίς** ~ om cu/fără personalitate // **αινιγματική** ~ fel de a fi enigmatic // **είναι μια ~ στον τομέα της επιστήμης** este o personalitate în domeniul științei
πρόσωπ-ο, το *subst.* 1. față / chip, chip, figură, obraz // **πλένει το ~ του** își spală fața // **χάθηκε από το ~ της γης** a pierit de pe fața pământului 2. persoană, personalitate // το ~ της **ημέρας** personalitatea zilei // **ύποπτο** ~ persoană dubioasă // **σουδαίο** ~ personalitate // **νομικό** ~ persoană juridică 3. personaj // **τα -α του δράματος** personajele piesei / dramei // ~ **πρός** ~ față în față
προσωπογραφία, η *subst.* portret (pictură, desen etc.)
προσωποκράτηση, η *subst.* (jur.) detenție a cuiva pentru o perioadă scurtă
προσωπολατρία, η *subst.* cult al personalității
προσωποπαγ-ής, -ής, -ές *adj.* legat(-ă) de o persoană // -ές **κόμμα** partid care se identifică cu personalitatea conducătorului său

προσωποποίηση, η *subst.* 1. personificare 2. întruchipare, întrupare // **ο φίλος σου είναι η ~ της τιμιότητας** prietenul tău este întruchiparea cinstei/este cinstea personificată
προσωποποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **προσωποποιη-μένος** *v.t.* a personifica // η **κουκουβάγια -εί την σοφία** bufința personifică înțelepciunea // **προσωποποιημένος** *part. ca adj.* (și cu sensul) în persoană // η **καλοσύνη** -η bunătatea în persoană
προσωριν-ός, -ή, -ό *adj.* temporar(-ă), trecător (-oare), pasager(-ă), provizoriu(-e) // -η **λύση** soluție temporară // -ος **νόμος** lege provizorie
προσωρινότητα, η *subst.* provizorat
προτακτικό, το *subst.* (gram.) 1. prepozitiv, substantiv sau adjectiv care se adugă unui substantiv comun 2. sunete protetice
πρόταξη, η *subst.* 1. prepunere, așezare a ceva înainte de altceva 2. (lingv.) proteză
πρόταση, η *subst.* 1. propunere // **κάνω ~ a face o propunere** // ~ **γάμου** cerere în căsătorie // ~ **μομφής** motiune de cenzură 2. (gram.) propoziție // **κύρια** ~ propoziție principală 3. (jur.) -εις **δικηγόρου** concluziile unui avocat 4. (mat.) problemă, teoremă 5. (retor.) protază
προτασιακά *adv.* prin propoziții, cu ajutorul unor expresii
προτάσσω, **προέταξα**, **προτάχθηκα** *v.t.* 1. a scoate în față / înainte; a așeza în primul rând // (gimm.) ~ το **στήθος** a scoate pieptul înainte 2. a opune // ~ **αντίσταση** a opune rezistență
προτείνω, **πρότεινα**, **προτεταμένος** *v.t.* 1. a pune / a scoate în față; a așeza în primul rând 2. a propune, a îndemna la ceva // ~ **λύση** a propune o soluție
προτείχισ-μα, -ματος, το *subst.* zid, fortificație
προτεκτοράτο, το *subst.* protectorat
προτελευταί-ος, -α, -ο *adj.* penultim(-ă) // -α **μέρα του μηνός** penultima zi a lunii
προτεραιότητα, η *subst.* întâietate, prioritate // **αυτό το ζήτημα έχει ~** această chestiune are prioritate
προτερή-μα, -ματος, το *subst.* 1. avantaj 2. calitate, talent, merit // **άνθρωπος με πολλά -ματα** om cu multe calități
προτέρων (εκ των) *loc. adv.* dinainte; înainte de // **στο λέω εκ των ~** ți-o spun dinainte
προτεστάντ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* protestant(-ă), adept(-ă) a protestantismului
προτεσταντισμός, ο *subst.* protestantism
προτεταμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* ieșit(-ă) în afară/înainte, scos(-oasă) înainte; întins(-ă) înainte // -ο **ξίφος** spadă întinsă înainte // -ο **στήθος** piept ieșit înainte

προτίθεται *v.r.* a-și propune; a avea intenția; a intenționa; a avea de gând
προτίμηση, η *preferință*, înclinație // **κατά** ~ după preferință
προτιμότερος, -η, -ο *adj.* de preferat
προτιμώ și **προτιμάω**, -ησα, **προτιμημένος** *v.t.* a prefera
προτομή, η *subst.* bust
προτού *conj.* înainte să, înainte de, mai înainte // ~ **να έρθει** înainte de a veni
προτραπεζίτης, ο *subst. anat.* premolar
προτρεπτικός, -η, -ο *adj.* incitant(-ă), incitator(-oare)
προτρέπω, **προέτρεψα** și **πρότρεψα** *v.t.* 1. a îndemna 2. a incita
προτροπή, η *subst.* 1. îndemn, impuls, pledoarie // **παρά τη** ~ **μου αποφάσισε να μη σπουδάσει ιατρική** în ciuda pledoariei mele să a hotărât să nu facă medicina 2. incitare
προτρεψέ, το *inv.* proces, evoluție / **οικονομικό** ~ proces economic
πρότυπο, το *subst. (și fig.)* model // ~ **ηθικής** model de cinste
πρότυπος, -η, -ο *adj.* care poate servi ca model; exemplar(-ă)
προϋπαντ-ώ, -ησα *v.t.* a întâmpina, a ieși în întâmpinare
προϋπάρχω, **προϋπήρξα** *v.i.* a preexista, a exista înainte de, a exista de mai înainte
προϋπόθεση, η *subst.* supoziție, condiție prealabilă, presupunere
προϋποθέτω I. *v.t.* a presupune II. **προϋποτίθεται** *v.r. pers. III-a* e de la sine înțelese
προϋπολογισμός, ο *subst.* buget // **δαπάνες** -ού cheltuieli bugetare // **οικογενειακός** ~ buget familial/de familie // **προσωπικός** ~ buget personal
προύχοντας, ο *subst.* notabilitate
προφαν-ής, -ής, -ές *adj.* evident(-ă), vădit(-ă), clar(-ă)
πρόφαση, η *pretext* // **με τήν** ~ sub pretextul
προφασίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a pretexta
προφέρω, **πρόφερα**, **προφέρθηκα** *v.t.* a pronunța, a rosti
προφητεία, η *subst.* profeție, proorocie
προφητ-εύω, -εψα și **-ευσα** *v.t.* 1. a profeti, a face profeții 2. a prezice, a prevesti
προφήτης, ο, -ισσα, η *subst.* profet, proroc, prezicătoare // ο ~ **Ησαίας** profetul/prorocul Isaia
προφητικ-ός, -ή, -ό *adj.* profetic(-ă) // -α **λόγια** vorbe profetice
προφίλ, το *subst. (și fig.)* profil // **έχει ωραίο** ~ are un profil frumos

προφορά, η *subst.* 1. pronunțare; articulare 2. pronunție, accent // **βαρεία** ~ pronunție dificilă // **έχει γερμανική** ~ are accent german
προφορικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* oral(-ă), verbal(-ă) // -ή **εξέταση** examen oral // -η **διαταγή** ordin verbal II. *adv.* (-α-ως) oral, prin viu grai
προφταίνω și **πρόφτασα** *v.i.* 1. a ajunge / a sosi la timp, a apuca să ajungă/să sosească undeva 2. a apuca să facă ceva la timp, a avea timp să // **θα προφτάσω να τελειώσω** voi apuca să termin 3. a se grăbi să anunțe ceva // **πήγες και τα πρόφτασες στους δικούς σου** te-ai dus și le-ai spus repede (vestea) alor tăi
προφυλά(γ)ω *v.t.* vezi **προφυλάσσω**
προφυλακή, η *subst. milit.* avangardă
προφυλακ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, **προφυλακισμένος** *v.t.* a ține pe cineva închis în mod preventiv
προφυλακιση, η *subst.* detenție preventivă
προφυλακτήρας, ο *subst.* (la autovehicule etc.) bară de protecție
προφυλακτικό, το *subst.* preservativ
προφυλακτικ-ός și **προφυλαχτικ-ός**, -ή, -ό *adj.* 1. de protecție 2. (*med.*) profilactic(-ă) // -α **μέτρα** măsuri profilactice
προφύλαξη, η *subst.* 1. precauție, prudență, circumspecție, băgare de seamă 2. *pl.* **προφυλάξεις**, οι mijloace profilactice
προφυλάσσω și **προφύλαγω**, **προφύλαξα**, **προφυλαγμένος** *v.t.* a apăra, a ocroti, a proteja, a păzi, a feri // **τα βλέφαρα προφυλάγουν τα μάτια** pleoapele apără ochii // **προφυλάγομαι απ'τη βροχή** a se feri de ploaie
προχέιρο, το *subst.* caiet de însemnări
προχειρολογία, η *subst.* improvizație
πρόχειρος, -η, -ο *adj.* 1. improvizat(-ă) // -ος **λόγος** discurs improvizat 2. la îndemână // **δεν το είχα** -ο nu l-am avut la îndemână // **εκ του προχείρου** fără pregătire; improvizat; pe nepregătite
προχτές și **προχθές** *adv.* alaltăieri
προχτεσιν-ός, -ή, -ό *adj.* de alaltăieri // η -η **γιορτή** serbarea de alaltăieri
πρόχω-μα, -ματος, το *subst.* fortificație improvizată, val de pământ
προχώρη-μα, -ματος, το *subst.* progres, dezvoltare
προχωρημένος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. înaintat(-ă), situat(-ă) în față // -ο **φυλάκιο** post militar înaintat 2. avansat(-ă) în timp; înaintat(-ă) în timp; târziu(-e) // -η **ηλικία** vârstă înaintată // -η **ώρα** oră târzie // -**είναι** -ης **ηλικίας** se află la o vârstă înaintată 3. înaintat(-ă), avansat(-ă),

evoluat(-ă), dezvoltat(-ă) // -ες αντιλήψεις concepții înaintate

προχωρ-ώ și **προχωρ-άω**, -ησα, (προχωρη-μένος) v.i. 1. a înainta // -εί σε ηλικία înaintează v. în vârstă 2. (fig. cu sens negativ) // η **αρρώστια** -ει boala înaintează // το **κακό** -εί răul evoluează/se dezvoltă 3. fig. a avansa, a progresa, a înainta // η **τύπωση του λεξικού** δεν -εί tipărirea dicționarului nu avansează 4. a evolua

προχτές și **προχθές** adv. alaltăieri

προώθησι, η subst. 1. împingere 2. (mecan.) propulsie, propulsare // -η **πυραύλου** propulsare a unei rachete 3. avansare, înaintare în grad, în funcție etc. 4. promovare // η ~ των **ελληνικών προϊόντων** promovarea produselor grecești

προωθ-ώ, -ησα, **προωθημένος** v. 1. a împinge, a mișca, a urni din loc 2. a propulsa 3. a promova // -ώτα **ελληνικά προϊόντα** a promova produsele grecești

πρόωρ-ος, -η, -ο adj. făcut(-ă) înainte de vreme; prematur(-ă), timpuriu(-e) // -α **σταφύλια** struguri timpurii // -ος **θάνατος** moarte prematură // -ος **τοκετός** naștere înainte de termen // -ο **παιδί** copil născut înainte de termen

πρύμνη, η și **τρύμη**, η subst. (mar.) pupă

πρυτανεία, η subst. rectorat

πρυταν-εύω, -ευσα v.i. 1. a fi rector, a deține funcția de rector 2. (fig.) a predomina, a stăpâni

πρύτανις, ο subst. rector

πρυτανικ-ός, -ή, -ό adj. de rector // το -ό **αξίωμα** demnitatea/funcția de rector

πρόην adv. (însoțit de subst.) fost; anterior; de mai înainte // ο ~ **σύζυγός της** fostul ei soț // ο ~ **υπουργός** fostul ministru

πρωιτεράς, ο subst. protoiereu; protopop

πρωθυπουργία, η subst. demnitatea de prim-ministru

πρωθυπουργικ-ός, -ή, -ό adj. de prim-ministru // το -ο **αξίωμα** rangul de prim-ministru

πρωθυπουργός, ο subst. prim-ministru, premier

πρωθύστερο, το subst. inversiune; inversare

πρωί, το subst. 1. dimineată // **κάθε** ~ în fiecare dimineată // **σήμερα** το ~ azi dimineată // **πολύ** ~ și ~ ~ dis-de-dimineată; în zori; cu noaptea-n cap

πρωία, η subst. dimineată // **μία ωραία** ~ într-o bună dimineată

πρώιμα, τα subst. (d. zarzavaturi) trufandale

πρώιμ-ος, -η, -ο adj. 1. (d. plante, fructe etc.) timpuriu(-e) // -ες **ντομάτες** roșii timpurii 2. (fig.) precoce

πρωινό, το subst. 1. dimineată // **τι ωραίο** ~! ce dimineată frumoasă! 2. mic dejun // **μύλις πήρα το ~** μου abia mi-am luat micul dejun **πρωϊν-ός**, -ή, -ό adj. matinal(-ă); de dimineată **πρωκτικ-ός**, -ή, -ό adj. anal(-ă)

πρωκτός, ο subst. anat. anus

πρώρα, η și **πλώρη**, η subst. mar. proră; provă **πρωικ-ός**, -ή, -ό adj. 1. prusac(-ă) // -ή **πειθαρχία** disciplină prusacă 2. (fig.) disciplinat(-ă), ordonat(-ă), corect(-ă)

πρωσικό οξύ, το adj.+subst. (chim.) acid prusic / cianhidric

πρώτα adv. 1. la început; mai întâi // **ήρθε ~ σε μένα** mai întâi a venit la mine // ~ **ήταν μόνο τρία άτομα** la început au fost numai trei persoane 2. înainte de; înainte de orice // η **υγεία** ~ sănătatea înainte de orice 3. altădată; odinioară // **είμαστε πάλι σαν** - suntem iar ca altădată // **πρώτα-πρώτα** mai întâi și mai întâi // ~ **απ'όλα** înainte de toate adică: în primul rând

πρωταγωνιστ-ής, ο, -τρια, η subst. protagonist(-ă)

πρωταγωνιστ-ώ, -ησα v.i. 1. a interpreta/a juca rolul principal într-o piesă de teatru sau într-un film; a fi protagonist 2. (fig.) a avea rolul principal/central într-o situație, într-o chestiune etc.

πρωτάθλη-μα, -ματος, το subst. (sport) campionat // **πήρε το ~** a câștigat campionatul

πρωτάθλη-ητίας, ο, -ητρια, η subst. campion(-oană) // -ητρια στο σκί **campioană** la schi

πρωταίτι-ος, -α, -ο adj. principalul(-a), vinovat(-ă)

πρωτάκουστ-ος, -η, -ο adj. nemaiauzit(-ă), nemaipomenit(-ă)

πρωταπριλιά, η subst. 1. ziua de 1 aprilie; prima zi a lunii aprilie 2. păcăleală / glumă de 1 aprilie

πρωταπριλιάτικ-ος, -η, -ο I. adj. de 1 aprilie // -ο **ψέμα** glumă/minciună/păcăleală de 1 aprilie II. adv. (-α)

πρωτάρ-ης, ο, -α, η subst. începător(-oare), debutant(-ă)

πρωταρχικ-ός, -ή, -ό adj. 1. inițial(-ă), incipient(-ă), originar(-ă) 2. primordial(-ă), esențial(-ă)

πρωτεία, τα subst. prioritate, întâietate // **έχω τα ~** a avea întâietate // **αμφισβητώ τα ~** a contesta prioritățile

πρωτεΐνη, η subst. proteină

πρωτεργάτ-ης, ο, -ρια, η subst. promotor(-oare)

πρωτεύοντα, τα subst. pimate, ordin de mamifere superioare, din care fac parte omul și maimuța

πρωτεύουσα, η *subst.* capitală // η **Αθήνα** είναι η ~ της **Ελλάδας** Atena este capitala Greciei
πρωτευουσιάνικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de locuitor al capitalei 2. din capitală
πρωτευουσιάν-ος, ο, -α, η *subst.* locuitor(-oare) a capitalei unui stat, persoană care locuiește în capitala unui stat
πρωτ-εύω, -ευσά *v.i.* a ieși primul(-a), a deține primul loc
πρωτεύ-ων, -ουσα, -ον *adj.* esențial(-ă); primordial(-ă) // **τα -ντα μαθήματα** materiile principale // **το -ων ζήτημα** chestiunea primordială
πρωτιά, η *subst.* primul loc
πρωτ(ο)- *element de compunere care indică întâietate*
πρωτοβάθμι-ος, -α, -ο *adj.* 1. de prim rang, primul după grad 2. (d. un tribunal, comisie etc.) care se ocupă de o chestiune pentru prima oară
πρωτοβουλία, η *subst.* inițiativă, judecată // **παίρνω την ~** a avea inițiativa // **ιδιωτική ~**, η inițiativa particulară
πρωτοβόρξια, τα *subst.* primele / cele dintâi ploi ale toamnei
πρωτόγαλα, το *subst.* coraslă, colastră
πρωτογεν-ής, -ής, -ές *adj.* // -ης **εξέλιξη** evoluție primară // -ής **τομέας** sector primar, sector al economiei care se referă la sursele naturale de bogăție, (popor, țară) necivilizat(-ă), primitiv(-ă)
πρωτόγνωρ-ος, -η, -ο *adj.* inedit(-ă)
πρωτογονισμός, ο *subst.* primitivism
πρωτόγον-ος, -η, -ο *adj.* 1. primitiv // -η **φυλή** trib primitiv // -ος **άνθρωπος** om primitiv, (*fig.*) om bădăran 2. (*fig.*) neevoluat(-ă), grosolan(-ă), necioplit(-ă) // -η **συμπερφορά** purtare grosolană
πρωτοδικείο, το *subst.* tribunal de primă instanță
πρωτοδίκης, ο și **πρωτοδίκης, η** *subst.* judecător(-oare) la tribunalul de prima instanță
πρωτοετής, ο *subst.* persoană aflată în primul an de studii
πρωτόζωο, το (*biol.*) protozoar
πρωτοκαθεδρία, η *subst.* 1. locul de onoare / principal; primul loc 2. poziție prioritară; prioritate; întâietate
πρωτοκόλληση, η *subst.* înregistrare, înscriere în registru a actelor/documentelor care intră și ies
πρωτόκολλο, το *subst.* protocol // **δεξίωση** **πρωτοκόλλου** recepție protocolară
πρωτοκολλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, πρωτοκολλώμαι, πρωτοκολλημένος *v.t.* a înscrie în registru actele / documentele intrate și ieșite

πρωτόλειο, το *subst.* lucrare de debut
πρωτομαγιά, η *subst.* 1. prima zi a lunii mai, ziua de 1 mai 2. sărbătoarea din ziua respectivă (**πρωτομαγιά**)
πρωτομάγειρος, ο *subst.* bucătar-șef
πρωτομαγιάτικ-ος, -η, -ο *adj.* de întâi mai / de 1 mai // -η **γιορτή** sărbătoarea de 1 mai
πρωτομάρτυρας, ο *subst.* mare martir / mare mucenic
πρωτομάστορας, ο *subst.* maistru principal, (*fig.*) meșter
πρωτομηνιά, η *subst.* prima zi a unei luni; întâi ale lunii
πρότων *adv.* în primul rând; mai întâi; înainte de toate
πρωτόνιο, το *subst.* proton
πρωτοξάδελφος, ο *subst.* văr primar
πρωτοπαλικάρο, το *subst.* (într-un grup de răsculați, într-o organizație ilegală etc.) adjunct; mână dreaptă a șefului
πρωτόπειρ-ος, -η, -ο *adj.* lipsit(-ă) de experiență; neexperimentat(-ă), novice, începător(-oare)
πρωτόπλασ-μα, -ματος, το (*biol.*) protoplasmă
πρωτόπλαστοι, οι *subst.* (*relig.*) primii oameni, Adam și Eva
πρωτοπορία, η *subst.* 1. faptul de a merge/de a pași înaintea altora; avangardă 2. avangardism
πρωτοποριακ-ός, -ή, -ό *adj.* avangardist(-ă), de avangardă // -ές **αντιλήψεις** mișcare de avangardă/avangardistă
πρωτοπόρ-ος, ο, -α, η *subst.* 1. premergător(-oare), precursor(-oare) 2. (*fig.*) progresist(-ă), novator(-oare)
πρώτ-ος, -η, -ο *adj.* primul(-a), întâi(-a), dintâi(-a) // **κατοικεί στο -ο πάτωμα** locuiește la etajul întâi // -η **του μηνός** prima zi/cea dintâi zi a lunii // **είναι -ης ποιότητας** este cea mai bună calitate // **είναι ο -ος μαθητής στην τάξη** του este cel mai bun elev din clasă / șef de promoție // (*mat.*) -ος **αριθμός** număr prim // (*med.*) -η **βοήθεια** prim-ajutor; ajutor medical acordat în primul rând unui accidentat, rănit etc. // -ες **ύλες** materii prime // **με την -η με το -ο** dintr-o dată; din primă // **με την -η ματιά** de la început; din primul moment // **καταλαβαίνει με το -ο** înțelege imediat, adică: orice început este greu/dificil
πρωτοστατ-ώ, -ησα *v.i.* a fi în fruntea unei acțiuni, mișcări etc., a conduce
πρωτοσύγκελος, ο *subst. bis.* protosinghel, ajutor sau înlocuitor al episcopului

πρωτότοκ-ος, -η, -ο *adj.* prim-născut(-ă) // **τα δικαιώματα του -ου** drepturile primului născut

πρωτοτυπία, η *subst.* originalitate

πρωτότυπο, το *subst.* prototip // **έχω το ~** am/dețin originalul

πρωτότυπ-ος, -η, -ο *adj.* original(-ă)

πρωτοτυπ-ώ, -ησα *v.i.* a da dovadă de originalitate; **αφί** original

πρωτοφαν-ής, -ής, -ές *adj.* nemaivăzut(-ă); insolit(-ă)

πρωτοχρονιά, η *subst.* prima zi a anului, ziua de 1 ianuarie // **Πρωτοχρονιά, η** Anul Nou, sărbătoarea Anului Nou

πρωτοχρονιάτικ-ος, -η, -ο *adj.* de anul nou // **-α δώρα** daruri/cadouri de Anul Nou

πρωτίτερα *adv.* mai înainte; mai devreme; anterior

πταις-μα, -ματος, το *subst.* contravenție

πταισματοδικείο, το *subst.* tribunal contravențional

πταισματοδίκ-ης, -ο, -η *subst.* judecător(-oare) la tribunalul contravențional

πτέραρχος, ο *subst.* general de aviație

πτέρνα *subst.* vezi **φτέρνα** // **αχίλλειος ~** călcâiul lui Ahile

πτερό, το *subst.* (ist.) 1. șir exterior de coloane ale templului antic 2. aripă

πτέρυγα, η *subst.* 1. aripă // **η αριστερή ~ ενός κόμματος** aripa de stânga a unui partid 2. // (milit.) capăt, flank, margine a unei armate/trupe dispusă în ordine de luptă/de bătaie

περύγιο, το *subst.* 1. (la pești) aripioară / înotătoare 2. (la nas) nări 3. (la ureche) lob

πτέρω-μα, -ματος *subst.* vezi **φτέρωμα**

πτηνό *subst.* vezi **πουλί**

πτηνοτροφείο, το *subst.* crescătorie de păsări

πτηνοτροφία, η *subst.* avicultură

πτηνοτρόφος, ο *subst.* avicultor

πτήση, η *subst.* zbor // **η ~ για το Παρίσι του αεροσκάφους** zborul spre Paris al aeronavei

πτητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de zbor 2. (chim.) volatil(-ă) // **-α έλαια** uleiuri volatile

πτο-ώ, -ησα, πτοημένος *v.t.* (preponderent negativ) a înspăimânta, a descuraja // **-ησε την αντίστασή του** i-a înfrânt rezistența

πτυελοδοχείο, το *subst.* scuipătoare

πτυσσόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* (d. mobile etc.) extensibil(-ă) // **-ο τραπέζι** masă extensibilă

πτυχή, η *subst.* 1. cută, pliu // **οι -ες του φορέματος** pliurile rochiei 2. (fig.) părți ascunse, ascunzișuri (ale unei situații, ale unui caracter etc.)

πτυχιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de absolvire, de diplomă // **-ες εξετάσεις** examene de diplomă/de absolvire

πτυχίο, το *subst.* diplomă de absolvire

πτυχιούχ-ος, -ο, -η *subst.* absolvent(-ă), diplomat(-ă)

πτώ-μα, -ματος, το *subst.* cadavru, hoit, leș, stârv

πτωμαίνη, η *subst.* ptomaină

πτωματικ-ός, -η, -ο *adj.* cadaveric(-ă) // **-η εμφάνιση** aspect cadaveric

πτώση, η *subst.* 1. cădere // **η ~ των φύλλων** căderea frunzelor // **η ~ του τείχους** căderea zidului // (fig.) **η ~ του τείχους** căderea zidului // **η ~ του κόστου** căderea cetății 2. (fig.) cădere, faptul de a cădea din rangul demnității avută // **η ~ του υπήρχε γρήγορη** decăderea lui a fost rapidă 3. (fig.) scădere, micșorare (a prețurilor, valorilor, temperaturii etc.) // **η ~ της θερμοκρασίας** scăderea temperaturii // **η ~ των τιμών** scăderea prețurilor 4. (gram.) caz 8. (med.) ptoză 9. descreștere // **η ~ της στάθμης του νερού** descreșterea nivelului apei

πτώχευση, η *subst.* faliment // **κηρύσσω ~** a se declara în stare de faliment

πτωχ-εύω, -ευσα *v.i.* a da faliment, a fi în stare de insolabilitate

πτωχοκομείο, το *subst.* azil pentru săraci

πτωχός *adj.* vezi **φτωχός**

πυγμαίος, ο, πυγμαία, η *subst.* pigmeu(-e)

πυγμαχία, η *subst.* (sport) box

πυγμάχος, ο *subst.* boxer; pugilist

πυγμαχ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a boxa 2. a lua parte la un meci de box

πυγμή, η *subst.* 1. pumn 2. (fig.) forță, putere

πυγολαμπίδα, η *subst.* (zool.) licurici

πυελογραφία, η *subst.* radiografie a zonei pelviene/a zonei renale

πύελος, η *subst.* 1. (anat.) pelvis 2. (anat.) bazinet

πυθαγόρειοι, οι *subst.* (filoz.) pitagoricieni

πυθαγόρει-ος, -α, -ο *adj.* pitagoreic(-ă) // **-ο θεώρημα, το** *subst.* teorema lui Pitagora

πυθμέρας, ο *subst.* fund // **ο ~ του βασιλείου** fundul butoiului // **ο ~ της θάλασσας** fundul mării

πυθόνας, ο *subst.* (zool.) piton

πυκνογραμμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* scris(-ă) în rânduri dese; scris(-ă) mărunț

πυκνοκατοικημέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* dens populat(-ă); suprapopulat(-ă); aglomerat(-ă) // **-η περιοχή** zonă dens populată

πυκνόμετρο, το *subst.* densimetru

πυκνόμευστος, -ης, -ο *adj.* (*d.* lichide) gros(-oasă); vâscos(-oasă), păstos(-oasă) // **-ο υγρό** lichid vâscos

πυκνός, -ή, -ό *adj.* 1. des / deasă // **-α μαλλιά** păr des // **-ο δάσος** pădure deasă 2. stufos(-oasă) // **-ο δένδρο** copac stufos 3. dens(-ă) 4. compact(-ă) // **-ο πλήθος** mulțime compactă 5. (*ref.* stofă, țesătură) țesut(-ă), strâns, bătut(-ă) // **-ο σκοτάδι** întuneric de nepătruns/total // (*fig.*) **-η ομίχλη** ceață deasă // **συχνά πυκνά** foarte des; de multe ori

πυκνότητα, *η subst.* 1. desime, însușire de a fi des, compact 2. (la lichide, gaze etc.) densitate 3. consistentă; tărie

πυκνοφυτεμένος, -ης, -ο *partic. ca adj.* (*d.* un teren etc.) plantat(-ă) cu multe plante, copaci etc.; plantat(-ă) des

πυκνώνω, -ωσιν *v.t.* 1. a îndesi, a face ceva să fie des / dens / compact; a îngroșa 2. a strânge, a face să fie mai strâns

πυκνωτής, *ο subst.* condensator electric

πύλη, *η subst.* poartă (a unei clădiri) // **Ωραία Πύλη** ușa din mijlocul altarului // **Βασιλική Πύλη** porțile împărălești // (*ist.*) **Υψηλή Πύλη** înalta Poartă

πυλωρός, *ο subst.* (*anat.*) pilor

πυξ λαξ *adv.* cu lovituri de pumni și de picioare; cu chiu cu vai

πυξίδα, *η subst.* busolă

πύξος, *ο subst.* (*bot.*) cimișir

πύο, *το subst.* puroi

πυρ, **πυρός**, *το subst.* 1. foc; flăcări; incendiu // **ανάβω** ~ a face/a aprinde focul // **γραμμή πυρός** linia întâi, prima linie // **δια πυρός και σιδήρου** prin foc și sabie, prin încercări grele // ~ **και μανία** furios foc // **πυρ!** foc! (*comandă militară*) // *pl.* **πυρά τα** 1. focuri de armă 2. (*fig.*) atac, critică vehementă

πυρά, *η subst.* foc aprins

πυράκανθος, *ο subst.* (*bot.*) un fel de plantă

πυρακτ-ώνω, -ωσα, **πυρακτωμένος** *v.t.* a îngroși în foc; a încălzi ceva în foc până devine incandescent

πυράκτωση, *η subst.* însușire în foc a unui obiect de metal

πυραμίδα, *η subst.* piramidă

πυραμιδοειδής, -ής, -ές *adj.* piramidal(-ă), de formă unei piramide, ca o piramidă

πυροασφάλεια, *η subst.* asigurare împotriva incendiilor/pentru caz de incendiu

πύραυλος, *ο subst.* rachetă

πυργίος, *ο* 1. turn mic, turnuleț 2. (*milit.*) turnelă (la tanc etc.)

πυργοδεσπότης, *ο* și **πυργοδέσποινα**, *η subst.* castelan(-ă)

πύργος, *ο subst.* 1. (*ist.*) castel 2. bloc-turn 3. turn // ~ **ελέγχου** turn de control

πυρετός, *ο subst.* 1. febră // *pl.* **πυρετοί**, *οι (med.)* friguri; malarie 2. (*fig.*) nelinește, încordare (înainte sau în timpul unui eveniment important)

πυρετωδώς *adv.* cu înfrigurare

πυρήνα, *η subst.* sămburi de măslina folosiți drept combustibil

πυρήνα, *ο subst.* nucleu

πυρηνικός, -ής, -ό *adj.* nuclear(-ă) // **-η ενέργεια** energie nucleară // **-η φυσική** fizică nucleară // **-α όπλα** arme nucleare / atomice // **-ο εργοστάσιο** centrală nucleară

πυρίμαχος, -ης, -ο *adj.* ignifug(-ă), rezistent(-ă) la foc // **-ο σκεύος** vas rezistent la foc

πύρινος, -ης, -ο *adj.* 1. de foc // **-ες γλώσσες** limbi de foc 2. (*fig.*) arzător(-oare), fierbinte; înflăcărat(-ă) // **-α δάκρυα** lacrimi fierbinți

πυρίτιδα, *η subst.* praf de pușcă, exploziv

πυρκαγιά, *η subst.* incendiu, foc // **μεγάλη** ~ incendiu mare

πυροβασία, *η subst.* umblatul pe jăratec

πυροβάτης, *ο subst.* persoană care umblă pe jăratec

πυροβολαρχία, *η subst.* (*milit.*) baterie de artilerie/de tunuri

πυροβολητής, *ο subst.* (*milit.*) tunar; servanț al unui tun; artilerist

πυροβολικό, *το subst.* (*milit.*) artilerie

πυροβολισμός, *ο subst.* împușcătură

πυροβόλο, *το subst.* 1. armă de foc 2. tun

πυροβολ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **πυροβολημένος** *v.t.* a împușca

πυρογραφία, *η subst.* pirogravură

πυροδότηση, *η subst.* amorsare

πυροδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **πυροδοτημένος** *v.t.* 1. a amorsa 2. a pune o bombă, a face să explodeze

πυρολατρία, *η subst.* 1. adorarea focului (la unele religii) 2. zoroastrism

πυρομανής, -ος, -η *subst.* piroman(-ă)

πυρομανία, *η subst.* piromanie

πυρομαχικά, *τα subst.* muniții

πυροσβεστήρας, *ο subst.* stingător, extingtor

πυροσβέστης, *ο subst.* pompier

πυροσβεστικός, -ός, -ή, -ό *adj.* pompieresc(-ească), de pompieri

πυροστιά, *η subst.* pirostrie

πυροτέχνη-μα, -ματος, *το subst.* (și *fig.*) foc de artificii

πυροτεχνουργός, *ο subst.* pirotehnician

πυροφάνι, το *subst.* felinar pentru pescuitul nocturn
πυρπόληση, η *subst.* faptul de a da foc la ceva, incendiere
πυρπολικό, το *subst.* (*inv.*) ambarcație folosită la incendierea corăbiilor inamice
πυρπολ-ώ, -ησα, -ήθηκα, πυρπολημένος *v.t.* a da foc, a aprinde, a distruge prin foc, a incendia
πυρρίχιος, ο *subst.* (*ist.*) dans războinic
πυρροκόρακας, ο *subst. zool.* stâncuță-alpină
πυρρόξανθ-ος, -η, -ο *adj.* (*d. păr*) roșcat(-ă); blond-roșcat(-ă)
πυρός, ο *subst.* torță; făclie
πυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, πυρωμένος *v.t.* 1. a încălzi la foc 2. a încinge
πύρωση, η *subst.* 1. încălzire la foc 2. încingere
πυτιά, η *subst.* cheag
πυώσ-ης, -ης, -ες *adj.* purulent(-ă)
πωζητήριο, το *subst.* 1. contract de vânzare 2. anunț de vânzare
πώληση, η *subst.* vânzare // γίνεται μεγάλη ~ e vânzare mare, merge bine
πωλ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* vânzător(-oare)
πωλ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a vinde // -είται de vânzare

πώ-μα, -ματος, το *subst. dop*
πωρόλιθος, ο *subst. (geol.)* tuf calcaros, rocă sedimentară folosită la construcții
πώρος, ο *subst. (geol.)* tuf, fel de rocă
πωρ-ώνομαι, -ώθηκα, παρωμένος *v.d.* a deveni indiferent
πώρωση, η *subst.* indiferență, nesimțire
πως *conj.* 1. după cum; așa cum // κατά ~ έμαθα după cum am aflat 2. că // έμαθα ~ θέλεις να φύγεις am aflat că vrei să pleci
πώς *adv.* 1. (*mod*) cu ce // ~ θα πάμε σίτι; cum vom merge acasă? 2. (*cauză*) de ce? // ~ φέρεσαι έτσι; de ce te porți astfel? 3. (*relativ*) cum // ~ να τον υπομένει; cum să-l suporte? 4. (*indică mirare*) cum de! // - δεν έπαθε τίποτε! cum de n-a pățit nimic! sau: e de mirare că n-a pățit nimic! // ~ σου φαίνεται; ce părere ai? // ~ όχι; cum de nu? de ce nu? // έκανε ~ και ~/~ και τι // ~ είσαι; cum te simți? ce mai faci? // ~ πάει; cum merge? cum stau lucrurile? // θα έρθεις; πώς! ai să vii? ba bine că nu, cum să nu? // ~ αποδώ cum de ai venit aici? // -να σου πώ; cum să-ți explic?

P ρ

P, ρ 1. a șaptesprezecea literă a alfabetului grecesc numită **ρo** (greaca veche **ρω**), corespunzătoare lui R, r din alfabetul latinesc. În terminologia științifică internațională este redată prin Rh, rh, atunci când se află la început de cuvânt, și prin rrh atunci când este redublată: rhodium (de aceea simbolul Rh), catarrhacta 2. cu un apex în dreapta sus: P', ρ' 100, al 100-lea 3. cu un apex în stânga jos: .P, .ρ 100.000, al 100.000-lea

ραβασι, το subst. 1. petrecere mare, chef 2. târaboii, zgomet mare

ραβανί și ρεβανί, το subst. un fel de prăjitură

ραβασάκι, το subst. scurtă scrisoare de dragoste

ραβίνος, ο subst. rabin

ραβδί, το subst. 1. vargă, vergea, nuia, băț, bâta, baston, toiaș // ~ της τύχης varga norocului 2. dungă, striatie

ραβδιά, η subst. 1. lovitură sau bătaie cu vergi 2. urmă (dungă) lăsată pe corp de o lovitură dată cu varga

ραβδ-ίζω, -ισα v.t. 1. a lovi cu varga, nuiaua/bățul/bastonul 2. a scutura de fructe cu bățul sau parul // ~ τις ελιές a scutura măslinii

ράβδισ-μα, -ματος, το subst. vezi **ραβδισμός, ο**
ραβδισμός, ο subst. 1. lovitură cu vergi // τον καταδίκασαν σε πενήντα -ούς l-au osândit la cincizeci de lovituri cu vergile 2. scuturarea (de fructe a) pomului

ράβδος, η subst. 1. vargă, vergea, bară, nuia, joardă, băț, baghetă, bâta, baston, toiaș // **μεταλλική** ~ bară/vergea de metal // **στενόμετρος** ~ joardă // **μαγική** ~ baghetă magică // **σιδηροδρομική** ~ șină // **ποιμηνική** ~ toiaș păstoresc, cață, cârjă // **διχαλωτή** ~ proțap // **όπου δεν πίπτει λόγος πέφτει** ~ unde nu prieste cuvântul, prieste bățul 2. dungă, striatie

ραβδόυχος, ο subst. (la grecii vechi) purtător de nuia sau nuiete, ca atribut de judecător, arbitru; (la romani) lictor

ράβδω-μα, -ματος, το subst. vezi **ράβδωση**

ραβδώνω v.t. 1. a cresta, a schijeli, a zgăria, a inciza 2. a dunga, a varga 3. a șanțui, a prevedea cu șanțuleț / jgheab / rigolă; a ghintui

ράβδωση, η subst. 1. facerea unei ieșituri sau scobituri în formă de vargă 2. rezultatul ac-

țiunii din 3. linie în relief, nervură 4. creștătură, adâncitură (liniară) 5. șanțuleț, canal de scurgere, jghiab, uluc, rigolă 6. dungă, vârgătură, zbârcitură adâncă 7. fâșie, bandă 8. *arhit.* canelură 9. *tehn.* ghint

ραβδωτ-ός, -ή, -ό adj. 1. făcut din vergele/nuiete 2. vârgat, dungat, vârgat

ραβιόλια, τα subst. un fel de paste făinoase, raviogli

ράβω, έραψα, ράφτηκα, ραμμένος v.t. 1. a coase, a trage la mașină // ~ το στόμα a-și lega limba, a-și impune tăcere // **κόβει και ράβει ή γλώσσα της** îi spune gura vrute și nevrute // **κόβω και ~** a tăia și a spânzura // **ράβε ξύλωνε δουλειά να μη σου λείπει** coase, descoase, numai să te afli în treabă 2. (*d. haine*) a lucra, a confecționa // **έραψα ένα φόρεμα** mi-am făcut o rochie 3. a fi croitorul (croitoreasa) cuiva // **εγώ τον ~** eu îi cos hainele, eu îi sunt croitorul (croitoreasa) // **ράβομαι σε κάποιον** îmi cos hainele la cineva

ράγα, η subst. șină

ραγάδα, η subst. 1. crăpătură, plesnitură, fisură 2. *med.* ragadă

ραγδαί-ος, -α, -ο I. adj. violent, impetuos, vehement, năvalnic, vijelios, nestăvilit, torențial, furtunos, furios // **-α βροχή** ploaie torențială // **-α χειροκροτήματα** aplauze furtunoase II. *adv.* (-α)

ραγή, η subst. crăpătură, plesnitură, fisură

ραγιαδισμός, ο subst. servilism

ραγιας, ο subst. 1. *ist.* raia (teritoriu nemusulman al Imperiului Otoman) 2. rob 3. oropsit

ραγ-ίζω, (ραίζω), -ισα, -ραγιασμένος / ραίσμένος I. v.t. a crăpa, a fisura // **-ισα τον καθρέφτη** am crăpat oglinda II. *v. i.* a (se) crăpa, a plesni, a se fisura **-ίλει η καρδιά μου** mi se frânge inima

ράγισ-μα, -ματος, το subst. crăpătură, plesnitură, fisură

ραγιαματιά și ραισματιά, η subst. vezi **ράγισμα**

ράγκμπι, το subst. rugby

ραγού și ραγκού, το subst. ragoût, mâncare de carne și legume

ραδιενέργεια, η subst. radioactivitate

ραδιενεργ-ός, -ό adj. radioactiv

ραδίκι, το *subst.* păpădie // **σαλάτα από -α** salată de păpădie
ράδιο, το *subst.* 1. instalație / aparat de radio 2. radiodifuziune 3. *chim.* radii
ραδιογραφία, η *subst.* 1. radiografie 2. radiotelegrafie
ραδιογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* radiografic
ραδιογραφ-ώ, -έω, -ησα *v.t.* 1. a radiografia 2. a radiotelegrafia
ραδιογωνιόμετρο, το *subst.* radiogoniometru
ραδιοεντοπισμός, ο *subst.* detectare cu radar
ραδιοθεραπεία, η *subst.* radioterapie
ραδιοθεραπευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* radioterapeutic II. *adv.* (-ά) cu radioterapie
ραδιοϊσότοπο, το *subst.* radioizotop
ραδιοκασετόφωνο, το *subst.* radiocasetofon
ραδιολογία, η *subst.* radiologie
ραδιολόγος, ο *subst.* radiolog
ραδιοπειρατής, ο *subst.* deținător ilegal al unei stații de emisie radio
ραδιοπομπός, ο *subst.* radioemittor
ραδιοσκηνοθεσία, η *subst.* scenariu radiofonic
ραδιοσκοπία, η *subst.* radioscopie
ραδιοσταθμός, ο *subst.* stație radiofonică, post de radio
ραδιοτηλεγράφος, ο *subst.* radiotelegraf
ραδιοτηλεοπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care ține de radio și televiziune 2. radiotelevizat
ραδιοτηλεσκόπιο, το *subst.* radiotelescop
ραδιοτηλέγραφος, ο *subst.* radiotelegraf, telegraf fără fir
ραδιουργία, η *subst.* uneltire, intrigă
ραδιούργ-ος, -α, -ο *adj.* care uneltește, uneltitor(-toare), intrigant(-ă)
ραδιουργ-ώ și **-έω, ησα** *v.t.* a unelti, a se ocupa de intrigi
ραδιοφώρ-ος, -ος, -ο *adj.* radioactiv
ραδιοφωνία, η *subst.* 1. radiodifuziune 2. radiotelefonie
ραδιοφωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* radiofonic, de radio
ραδιόφωνο, το *subst.* aparat de recepție radiofonică, radio
ραθυμία, η *subst.* 1. lipsă de energie, extenuare 2. lene, lenevie, trândăvie, indolență 3. poftă exagerată de mâncare a femeilor însărcinate
ράθυμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. nepăsător(-oare), indolent(-ă) 2. leneș, trândav, indolent(-ă)
ραιβοποδιά, η *subst.* formatul picioarelor în X
ραιγιόν, το *subst.* mătase artificială, vâscoză
ραιώνω, έρανα *v.t.* 1. a împrosca 2. a împărăția, a presăra (flori etc.)
ρακένδυτ-ος, -η, -ο *adj.* îmbrăcat în zdrențe, zdrențaros(-oasă)
ρακέτα, η *subst.* rachetă (de tenis)

ρακή, η și **ρακί**, το *subst.* rachiu
ράκος, το *subst.* 1. zdreanță, treanță 2. *fig.* om demoralizat
ρακοσυλλέκτ-ης, ο, -κτρια, η *subst.* strângător(-oare) de zdrențe, zdrențar, strângător și negustor de haine vechi
ράλι, το *subst.* raliu
ραλίστας, ο *subst.* șofer participant la raliu
ραμαζάνι, το *subst.* 1. ramadan, luna a noua a anului musulman 2. postul ținut de credincioșii musulmani
ράμ-μα -ματος, το *subst.* 1. ață (de cusut) 2. *med.* catgut
ραμολί, το *subst.* (*indecl.*) și **ραμολιμέντο**, το om ramolit
ράμπα, η *subst.* rampă (teatrală)
ραμφ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a ciuguli 2. a lovi cu ciocul
ράμφισ-μα, -ματος, το *subst.* ciuguleală
ράμφο, το 1. (la păsări) cioc, plisc, clonț 2. (la obiecte) partea ascuțită, prelungită, vârf, capăt // ~ **της πέννας** vârful peniței 3. *fig.* faptul de a fi hrăpăreț // **πεινασμένα ράμφη** oameni rapace
ρανίδα, η *subst.* picătură // **έως την τελευταία** ~ του αίματος până la ultima picătură de sânge
ραντάρ, το *subst.* radar
ραντεβού, το *subst.* rendez-vous, întâlnire
ραντ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ραντισμένος *v.t.* 1. a stropi, a uda 2. a împrosca, a împărăția
ράντις-μα, -ματος, το *subst.* 1. stropire, udare 2. împroscare, împărățiere
ραντιστήρι, το și **ραντιστήρας**, ο *subst.* 1. stropitoare 2. pulverizator 3. sfeștoc, mătauz
ράντισο, το *subst.* ranch
ραπανάκι, το *subst.* ridiche
ραπ-ίζω, -ισα *v.t.* a palmui, a lovi obrazul cuiva cu palma
ράπισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. palmuire 2. *fig.* lovitură morală
ραπόρτο, το *subst.* expunere, raport
ραπτική, η *subst.* croitorie // **υψηλή** ~ marile case de modă
ρασιοναλισμός, ο *subst.* raționalism
ράσο, το *subst.* 1. rasă, sutană, anterior 2. *fig.* preoție
ρασφόρος, ο *subst.* purtător de rasă, cleric
ράσπα, η *subst.* tehn. raspe
ράτσα, η *subst.* 1. rasă 2. *fig.* om deștept, isteț, dibaci // **λευκή** // **ράσά** albă // **είναι σκυλί** -ς este câine de rasă // **είναι καλή** ~ este (de) soi bun // **είναι** ~ este deștept foc
ρατσισμός, ο *subst.* rasism
ρατο-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* rasist(-ă)
ρατσιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* rasist(-ă)

ραφείο, το *subst.* (atelier de) croitorie
ραφή, η *subst.* 1. cusătură 2. *med.* cutană 3. *anat.* rafeu, raphe
ράφι, το *subst.* poliță, raft, rastel // *έμεινε στο ~* a rămas nemăritată/fată bătrână
ραφιδογραφία, η *subst.* scrierea Braille pentru orbi
ραφίναρισμέν-ος, -η, -ο *adj.* rafinat(-ă), manierat(-ă)
ραφινάρις-μα, -ματος, το *subst.* rafinare, filtrare
ραφινάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, ραφίναρισμένος a rafina, a filtra
ραφινάτ-ος, -η, -ο *adj. fig.* rafinat(ă) // **ραφίναρισμένος** și cu sensul de om rafinat ; subtil(-ă), subtil
ραφινέ *adj. invar.* filtrat(-ă), rafinat(-ă)
ραφτάδικο, το *subst.* vezi **ραφείο**
ραφινέ *adj. invar.* (*d.* o substanță) rafinat(-ă)
ράφτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* croitor(-easă)
ραφτική, η *subst.* croitorie
ραχάτι, το *subst.* 1. lenevie, huzur 2. tihnă, liniște, pace, comoditate // **με το ~ σας** faceți-vă comod!
ραχατλ-ής, ο, -ού, η *subst.* om inactiv, leneș(-ă), trândav(-ă), puturos(-oasă)
ράχη, η *subst.* 1. spate, spinare, (la animale) șale 2. șira spinării, coloana vertebrală, *anat.* rachis 3. muchie a unei cărți 4. spinare / coastă de deal sau munte // **γυρίζω κάποιον την ~** a întoarce cuiva spatele
ραχιάτ-ος, -α, ο *adj.* spinal, dorsal, (*anat.*) rahidian // ~ **μυελός** măduva spinării // **-α αναισθησία** anestezie rahidiană, rahianestezie
ραχικ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **ραχιαίος**
ραχιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* rahitic(-ă)
ραχίτιδα, η *subst.* rahitism
ραχιτισμός, ο *subst.* rahitism
ραχοκοκαλία, η *subst.* șira spinării, coloana vertebrală
ραχούλα, η *subst.* movilă, deal mic
ράψιμο, το *subst.* acțiunea de a coase, cusătură, acțiunea de a croi, croitorie
ραψωδία, η *subst. antic.* rapsodie (1. poem cântat de rapsod, fragment de epopee homerică 2. poem epic scurt 3. un fel de compoziție simfonică)
ραψωδός, ο *subst.* rapsod
ρε, το *subst.* muz. re
ρε *interj.* bă, mă, măi, fa, fă, tu, bre
ρεαλισμός, ο *subst.* realism
ρεαλιστής, ο *subst.* realist
ρεαλιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* realist II. *adv.* (-ά)
ρέβα, η *subst.* ridiche

ρεβάνς, η *subst.* revanșă
ρεβανσισμός, ο *subst.* revanșism
ρεβεγιόν, το *subst.* petrecerea din noaptea de ajun al Crăciunului și Anului Nou
ρεβέρ, το *subst.* 1. rever 2. (tenis) rever
ρεβεράντζα, η *subst.* reverență
ρεβιζιονισμός, ο *subst.* revizionism
ρεβίθι, το *subst.* năut (boabe)
ρεβιθιά, η *subst.* năut (plantă)
ρεβόλβερ, το *subst.* revolver
ρέβω έρεψα *v.i.* a se epuiza fizic, a se extenua // **έρεψε στα πόδια** a rămas piele și oase
ρεγάλο, το gratificație, filodormă
ρέγκα *subst. iht.* hering, scrumbie
ρεγκλάν *adj. invar.* raglan (despre o mânecă), cu mâneci raglan
ρέγουλα, η *subst.* 1. regulă, normă 2. ordine, rânduială, sistematizare // **βάζω ~ στα πράγματα** a pune rânduială în lucruri
ρεγουλάρις-μα, το *subst. tehn.* reglare, reglaj
ρεγουλάρ-ω, -ισα *v.t.* a regla (un motor)
ρεζέρβα, η *subst.* 1. rezervă 2. roată de rezervă (pentru automobil)
ρεζερβέ *adj. invar.* rezervat (*d.* un loc la restaurant etc.)
ρεζερβουάρ, το *subst.* rezervor de benzină
ρεζίλε-μα, -ματος, το *subst.* defăimare, ponegrire; rușine
ρεζίλ-εύω, -εψα, -εύτικα, ρεζίλεμένος I. *v.t.* a defăima, a compromite, a face de rușine, a face de râs // **με -εψε μπροστά στον κόσμο** m-a făcut de râsul lumii II. *v.i.* **ρεζίλευμαι** a se compromite, a se face de rușine / de râs
ρεζίλι, το *subst.* ocară, rușine // **έγινα ~** m-am făcut de rușine
ρεζιλίκι, το *subst.* 1. discreditare, compromitere 2. cel ce se face de rușine / se compromite
ρέζους, το *subst. med.* Rh // ~ **θετικό** Rh pozitiv // ~ **αρνητικό** Rh negativ
ρείθρο, το *subst.* 1. râuleț, pâraiaș, șanț mic cu apă 2. curent de apă 3. rigolă
ρείκι, το *subst.* un fel de arbust
ρεκβιέμ, το *subst.* reviem
ρεκλάμα, η *subst.* reclamă
ρεκόρ, το *subst.* record // **σε χρόνο ~** în timp record
ρεκόρντμαν, ο și **ρεκόρντγούμαν**, η *subst.* recordman și recordwoman
ρελαντί, το *subst.* ritm lent
ρέλι, το *subst.* 1. tiv 2. *mar.* baza gabiei
ρελ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα și **ρελιασμένος** *v.t.* a tivi
ρέλιας-μα, -ματος, το *subst.* tivire, tivitură

ρέ-μα, -ματος, το *subst.* puhoi, şuvoi, torent // **τον πήρε το** ~ l-a înghițit puhoiul (*fig.* a urmat mulțimea)

ρεμάλι, το *subst.* secătură, om de nimic
ρεματιά, η *subst.* matcă / albie (de apă curgătoare)

ρεμβ-άζω, -ασα *v.i.* a visa cu ochii deschiși
ρεμβασμός, ο *subst.* visare, reverfie
ρεμούλα, η *subst.* furt din avutul public; prădare, jefuire

ρεμπελιό, το *subst.* 1. rebeliune, răscoală, răzvrătire, revoltă 2. viață desfrănată/inactivă
ρέμπελ-ος, -η, -ο *adj.* 1. rebel(-ă), răsculat(-ă) 2. leneș(-ă), trândav(-ă)

ρεμπεσκ-ές, ο *subst.* 1. leneș, trândav 2. netrebnic, lichea, ticălos

ρεμπέτ-ης, ο și **-ισσα, η** *subst.* nume dat reprezentanților unei categorii suburbane din societatea greacă până la jumătatea sec. al XX-lea

ρεμπέτικο, το *subst.* cântec compus și interpretat de un **ρεμπέτης**

ρεμπέτικ-ος, -η, -ο *adj.* care se referă la/se potrivește cu un **ρεμπέτης**

ρεμπούμπλικα, η *subst.* vezi **ρεπούμπλικα**

ρενάρ, το *subst.* haină din blană de vulpe

ρέντα, η *subst.* șansă la jocul de noroc

ρεντιγκότα, η *subst.* redingotă

ρεντίκولو, το *subst.* om ridicol / care se face de rușine

ρεοστάτης, ο și **ροοστάτης, ο** *subst.* reostat

ρεπάνι, το *subst.* ridiche

ρεπερτόριο, το *subst.* repertoriu (teatral)

ρεπό, το *subst.* zi de odihnă

ρεπορτάζ, το *subst.* reportaj

ρεπόρτερ, ο, η reporter(-ă)

ρεπούμπλικα, η *subst.* pălărie bărbătească (de fetru)

ρεπουμπλικαν-ός, -ή, -ό *adj.* republican(-ă) (cu referire exclusivă la partidul republican din S.U.A.)

ρεπροντιζιόν, η *subst.* reproducere (după o lucrare de artă)

ρέπω *v.i.* a avea înclinație spre ceva, a-i place (cu sens de obicei negativ) // **ρέπει στο πιωτό** îi place băutura

ρεσάλτο, το *subst. mar.* asalt (de la navă la navă)

ρεσεψιόν, η *subst.* recepție (serviciu într-un hotel)

ρεσιτάλ, το *subst.* recital

ρέστα, τα *subst.* restul (la plată) // **ζητά και τα** ~ mai are și pretenții

ρεστωράντ, το *subst.* restaurant

ρετάλι, το *subst.* rest dintr-un sul de stofă, sold

ρετιρέ, το *subst.* apartament izolat/la ultimul etaj al unui bloc

ρετούς, το *subst.* rețuș

ρετουσάρ-ω, -ισα, ρετουσαρισμένος *v.t.* a rețușa
ρετουσάριο-μα, -ματος, το *subst.* rețușare

ρετρό *adj. invar.* retro

ρετσέτα, η *subst.* rețetă

ρετσίνα, η *subst.* reșină, vin conservat cu rășină

ρετσίνι, το *subst.* rășină (de pin)

ρετسينιά, η *subst.* defăimare, ponegrire, calomnie // **του κόλλησα μια** ~ l-am ponegrit

ρετσινόλαδο, το *subst.* unt / ulei de ricin

ρεύ-μα, -ματος, το *subst.* 1. curgere, curs // **ακολουθεί το** ~ **του ποταμού** urmează cursul fluviului 2. curent (și *fig.*) 3. albie, matcă (de apă curgătoare) // **θαλασσινό** ~ curent marin // ~ **αέρας** curent de aer // **ηλεκτρικό** ~ curent electric // **ιδεολογικό** ~ curent ideologic // **πολιτικό** ~ curent politic

ρευματαγωγός, ο *subst. elt.* conductor (electric)

ρευματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* reumatic(-ă), reumatismal(-ă) // ~ **πόνος** durere (de natură) reumatică II. *ο -ος* *subst.* reumatic, bolnav de reumatism

ρευματισμοί, οι *subst.* reumatism

ρευματοδότης, ο *subst. electr.* doză electrică

ρευματολήπτης, ο *subst. electr.* ștecher, fișă

ρεύ-ομαι, -τηκα *v.d.* a râgâi

ρεύση, η *subst.* 1. curgere 2. scurgere

ρευστό, το *subst.* 1. fluid 2. lichid 3. *fin.* bani lichizi / numerar

ρευστοποίηση, η *subst.* 1. lichiefiere 2. *fin.* lichidare

ρευστοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα și **ρευστοποιημένος** *v.t.* 1. a lichiefia 2. *fin.* a lichida // ~ **όλη την κινητή κι ακίνητη περιουσία** a transforma în bani întreaga avere mobilă și imobilă

ρευστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. fluid(-ă) 2. lichid(-ă) (și *fig.*) // ~ **ό χρήμα** bani lichizi/numerar 3. instabil(-ă), nestatornic(-ă) // ~ **ή κατάσταση** situație instabilă

ρευστότητα, η *subst.* 1. fluiditate, caracter fluid 2. lichiditate, caracterul lichid 3. instabilitate, fluctuație // **μεγάλη** ~ **εργατικών χεριών** mare fluctuație a mâinii de lucru

ρεφάρ-ω, -ισα *v.t.* a recupera totul (la un joc de noroc)

ρεφενέ *adj. invar.* care rezultă din contribuție comună, punând mână de la mână

ρεφενές, ο *subst.* contribuție (la cheltuielile unei petreceri / mese în comun), rezultatul acțiunii de a pune mână de la mână

ρεφορμισμός, ο *subst.* reformism

ρεφορμ-ιστής, ο și **-ίστρια, η** *subst.* reformist(-ă)

ρεφορμιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* reformist(-ă)
ρεφρέν, το *subst.* refren
ρέψιμο, το *subst.* răgâit, răgâială
ρέω, έρευσα *v.i.* 1. (*d.* un lichid) a curge, a se scurge 2. (*d.* vorbire) a fi cursiv 3. (*d.* bani / bunuri) a exista / a fi consumat din abundență, a abunda
ρήγ-ας, ο, -ισσα, η *subst.* 1. rege, regină 2. (la cărțile de joc) popă, rigă
ρήγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. crăpătură, plesnătură, fisură 2. spărtură, breșă, ruptură // ~ *στη* γη crăpătură în pământ, în sol // ~ *στο μέτωπο* breșă în front
ρή-μα -ματος, το *subst.* 1. cuvânt, vorbă 2. *lingv.* verb
ρήμαγ-μα, το *subst.* vezi **ρήμασμα**
ρημάδι, το *subst.* 1. ruină 2. (lucru în) paragină
ρημαδιό, το *subst.* cocioabă
ρημ-άζω, -αξα, ρημαγμένος *I. v.t.* 1. a ruina, a distruge 2. a pustii, a devasta, a prăda *II. v.i.* 1. a se ruina, a se distruge 2. a fi pustit, a rămâne pustiu, a fi devastat // **ρήμαξε το σπιτικό μου** mi-a devastat casa
ρήμασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. ruinare, distrugere 2. pustiire, devastare, prădare
ρηματικ-ός, -ή, -ό *adj.* verbal: a) prin viu grai b) *lingv.* care aparține verbului
ρήνα, η *subst.* *icht.* calcan
ρήξη, η *subst.* 1. crăpare, plesnire, fisurare, crăpătură, fisură 2. rupere, frângere 3. ruptură, fractură, spargere // **ήρθαμε σε** ~ suntem certați 4. *med.* spargerea unui vas sanguin // **έγινε ~ στην τράπεζα** s-a făcut o spargere la bancă
ρηξίγεν-ής, -ής, -ές *adj.* *geol.* rocă de tipul Breccia
ρηξικέλευθ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (om) cu inițiativă 2. inițiator(-oare), inovator(-oare)
ρήση, η *subst.* 1. vorbă, cuvânt 2. sentință, cugutare
ρητίνη, η *subst.* rășină (naturală / sintetică)
ρητό, το *subst.* maximă, aforism, sentință, cugutare, vorbă înțeleaptă
ρητορεία, η *subst.* 1. oratorie 2. elocvență, elocință 3. emfază
ρητορ-εύω, -ευσα *v.i.* a vorbi în public, a ține un discurs, a rosti o cuvântare
ρητορική, η *subst.* retorică
ρητορικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* retoric: emfatic, afectat, bombastic, prețios, declamator, pompos // -ό *στόλ* stil retoric *II. adv.* (-α)
ρήτορας, ο *subst.* 1. retor 2. orator
ρητ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. net 2. categoric, hotărât, decis; tranșant; expres // -ή **άρνηση** refuz net // -ή **μέρα** zi fixă, fixată // -ή **δικάσιμος** 3. care

se poate spune, care se poate da în vileag *II. adv.* (-α) (în mod) net, categoric, formal, fără înconjur, pe șleau, ritos
ρήτρα, η *subst.* clauză, stipulație // **ποινική ~** clauză penală
ρηχά, τα *subst.* parte neadâncă a mării
ρηχ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*d.* ape) puțin adânc, de mică adâncime, cu nivel scăzut 2. *fig.* (*d.* oameni) superficial, lipsit de profunzime
ρίγα, η *subst.* 1. riglă 2. dungă (mai ales pe o țesătură)
ριγάνη, η *subst.* maghiran // **κολοκύθια με την ~** fleacuri, palavre
ριγέ *adj. invar.* cu dungi, raiat
ρίγος, το *subst.* 1. frison // **έχω -η** am frisoane 2. fior // **ένοιωσα ένα ~ στην ψυχή** am simțit un fior în suflet
ριγ-ώ, -στα *v.i.* 1. a avea frisoane 2. a-l trece fiorii, a se înflora
ριγωτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. înflorat 2. cu frisoane
ρίζα, η *subst.* 1. rădăcină 2. partea de jos, baza, poalele // **έπιασε -ες** s-a prins (și *fig.*) // ~ **του δοντιού/της τρίχας** rădăcina dintelui, părului // ~ **του βουνού** poalele muntelui // ~ **του τοίχου** baza zidului 3. origine, cauză // **το κακό πρέπει να κτυπηθεί στη ~ του** răul trebuie curmat din rădăcină 4. *mat.* radical // **τετραγωνική ~** rădăcina pătrată 5. *lingv.* parte a cuvântului purtătoare a sensului general // ~ **της λέξης** rădăcina cuvântului
ριζά, τα *subst.* poalele muntelui
ριζικό, το *subst.* ursită, soartă, destin // **τ'όχει ~ μου** va υποφέρω mi-a fost ursit să sufăr
ριζικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. care se referă la rădăcină 2. radical; fundamental, esențial 3. hotărâtor, determinant, decisiv // -ή **αντίθεση** obiecție radicală // -ή **λύση** soluție radicală // -ά **μέτρα** măsuri radicale // -ή **θερα-πεία** tratament radical *II. adv.* (-ά)
ριζιμ-ιός, -ιά, -ιό *adj.* neclintit
ριζοτικό, το *subst.* cântec de pahar din Creta
ριζοβολ-ώ și **ριζοβολ-άω, -ησα** *v.i.* (și *fig.*) a prinde rădăcini, a se înrădăcina, a se încuibă, a pătrunde adânc
ριζοβούνι, το *subst.* poalele muntelui
ριζοσπάστης, ο *subst.* radical, partizan al radicalismului
ριζοσπαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* radical(-ă)
ριζοσπαστικότητα, η *subst.* radicalism, calitatea de radical
ρίζω-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptul de a fi prins rădăcini 2. totalitatea rădăcinilor unei plante 3. rizom

ριζ-ώνω, -ωσα, **ριζωμένος** a prinde rădăcini, (fig.) a se stabili într-un loc
ριλάξ, το *subst. invar.* relaxare, odihnă
ρίμα, η *subst.* 1. rimă 2. perechi de versuri rimate
ριμαδóρος, ο *subst.* versificator
ριγκ, το *subst.* ring (de box)
ριμέικ, το *subst. invar.* remake, variantă nouă a unui film cinematografic vechi
ρίνισ-μα, -ματος, το *subst.* pilitură de metal
ρινίτιδα, η *subst. med.* rinită
ρινόκερος, ο *subst.* 1. rinocer 2. inorog
ρινοπλαστική, η *subst. med.* rinoplastie
ρινορραγία, η *subst. med.* rinoragie, epistaxis
ρινοσκόπηση, η *subst. med.* rinoscopie
ρινοφωνία, η *subst.* vorbire pe nas, fornăit, fon-făială, fărnaît, fărnaială, nazalizare, *med.* rhinolalie
ριντό, το *subst.* cortină
ριξιά, η *subst.* 1. aruncare, azvârlire, proiectare 2. tragere (cu arma), împușcare, foc (de armă)
ρίξιμο, το *subst.* 1. aruncătură, azvârlitură 2. împușcătură, foc (de armă) 3. doborâre 4. pierdere a sarcinii, avort
ριπή, η *subst.* 1. aruncare, azvârlire, proiectare, aruncătură, azvârlitură // **εν** ~ **οφθαλμού** într-o clipă 2. tragere (cu arma) 3. rafală, rafală de vânt
ριπίδιο, το *subst.* evantai
ριπλέι, το *subst. invar.* replay, reluare (a unei secvențe de imagini TV etc.)
ρισκάρ-ω, -ισα *v.i.* a risca
ρίσκο, το *subst.* 1. risc, pericol 2. acțiune riscată
ριφιφί, το *invar.* spargere, furt
ρίχνω, έριξα, **ρίχτηκα**, **ριγμένος** I. *tranz.* 1. a arunca, a azvârli, a proiecta // ~ **την μπάλλα** a arunca mingea // ~ **πλοίο στην θάλασσα** a lansa o navă // ~ **κάποιον στο δρόμο** a arunca pe drumuri pe cineva // ~ **στάχτη στα μάτια κάποιου** a arunca praf în ochi cuiva // ~ **μια ματιά** a arunca o privire // ~ **έναν λόγο** a arunca o vorbă // **τα** ~ **όλα επάνω σε κάποιον** a arunca tot în spinarea cuiva // ~ **φως στην υπόθεση** a arunca lumină asupra problemei / lucrurilor // ~ **πέτρα πίσω** nu mai revin la locul de unde am plecat la trecut // **το** ~ **έξω** a uita de necazuri, a se deda plăcerilor // ~ **τα χαρτιά** a da în cărți // **το** ~ **στην μελέτη / στο πιστό** mă dedau studiului/băuturii 2. a doborî, a trânti, a răsturna // ~ **κάποιον κάτω** a pune pe cineva jos // ~ **την κυβέρνηση** a răsturna guvernul 3. *culin.* a pune // ~ **αλάτι στο φαγητό** a pune sare în mâncare 4. a avorta // ~ **το παιδί** a avorta copilul / fătul II. *v.i.* a trage (cu arma), a împușca // ~ **με το πιστόλι** trag cu pistolul III.

pas. **ρίχνομαι** (și cu sensul) a face declarații de dragoste // **μου ρίχτηκε** mi-a făcut declarații de dragoste

ριχτ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. o haină) comod(-ă), larg(-ă)
ρίπη, η *subst.* 1. aruncare, aruncătură 2. οι **ρίψεις** probele sportive de aruncare

ρισκοκινδυν-εύω, -εψα I. *v.t.* a primejdi, a pune în primejdie, a periclită, a expune pericolului II. *v.i.* a se expune (pericolului), a risca

ρισκοκίνδυν-ος, -η, -ο I. îndrăzneț, cutezător 2. riscant

ρο, το *subst. invar.* litera ro

ροβίθι, το *subst.* vezi **ρεβίθι**

ροβολ-ώ și **ροβολ-άω**, -ησα a coborî muntele în fugă, a veni la vale

ρόγα, η *subst.* simbrie

ρόγχος, ο *subst.* hârăit, hârăială, horcăit, *med.* ral, ronchus

ρόδα, η *subst.* roată (a unui vehicul)

ρόδακας, ο *subst.* 1. rozetă, *arhit.* fereastră circulară la catedralele gotice, rozetă

ροδακινιά, η *subst.* piersic

ροδάκινω, το *subst.* piersică

ροδαλ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. roz, trandafiriu 2. rumen

ροδάνι, το *subst.* vârtelniță, depănătoare // η

γλώσσα του πάει ~ îi merge limba ca morișca

ροδέλα, η *subst.* 1. *tehn.* filieră 2. rondelă

ροδέλαιο, το *subst.* ulei de trandafir

ροδ-ής, -ιά, -ί *adj.* rozaliu

ρόδι, **ρόιδι**, το *subst.* rodie

ροδιά / **ριδιά**, η *subst.* rodii, rodier

ροδ-ίζω, -ισα, **ροδισμένος** I. *v.t.* a colora în trandafiriu *sau* în roz, a face trandafiriu *sau* roz, a rumeni II. *v.i.* a se colora în trandafiriu *sau* în roz, a se rumeni // -**ίζει** η **αυγή** se întrevăd zorile

ρόδιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. de trandafir, de roză 2. trandafiriu, roz // **όλα τα βλέπει** -a vede totul în roz

ρόδο, το *subst.* trandafir, roză

ροδοδάφνη, η *subst. bot.* leandru, oleandru

ροδοδέντρο, το *subst. bot.* rododendron

ροδοζάχαρη, η *subst.* dulceață de trandafiri

ροδοκοκκιν-ίζω, -ισα *v.i.* a se înroși foarte tare

ροδοκόκκιν-ος, -η, -ο *adj.* foarte roșu

ροδόνερο, το *subst.* apă de trandafiri

ροδοπέταλο, το *subst.* petală de trandafir

ροδόσταμα / **ροδόσταμο**, το *subst.* apă de trandafiri

ροδώνας, ο *subst.* grădină cu trandafiri

ροζ *adj. invar.* roz, trandafiriu

ροζακί/ραζακί, το *subst.* razachie, varietate de struguri

ροζάριο, το *subst. bis.* rozar

ροζέτα, η *subst.* rozetă: 1. decorație purtată la butonieră, cocardă 2. ornament din diamante (al unui inel) 3. diamant cu anumită șlefuire

ροζ-ιάζω, -ισσα, **ροζιασμένος** v.i. a face bățături
ρόζος, ο *subst.* 1. (la lemn) nod 2. (la mână) bățătură

ροή, η *subst.* curgere, scurgere, curs

ρόιδο, το *subst.* scurgerea apelor/timpului // **τα έκανε όλα** ~ le-a încurcat pe toate, nu a reușit
ροκ și **ρόκενρολ**, το *subst.* muz. rock, rock'n'roll
ρόκα, η *subst.* furcă (de tors)

ροκάνα, η *subst.* 1. castanietă 2. rindea mare
ροκάνι, το *subst.* 1. rindea, gealău 2. *tehn.* cuțitoaie 3. raboteză

ροκανίδι, το *subst.* talas

ροκαν-ίζω, -ισα, -ίστικα, **ροκανισμένος** v.t. 1. a rindelui, a da la rindea, a gelui 2. a ronțăi, a roade 3. *fig.* a irosi; a toca o avere

ροκάνισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. rindeluire, geluire, răzuire (cu cuțitoaia) 2. ronțăire, ronțăială 3. *fig.* irosire, risipă

ροκοκό, το *subst.* rococo

ροκφόρ, το *subst.* brânză Rockfort

ρολό, το *subst.* 1. rulou; sul (de hârtie) 2. stor

ρολογάς, ο *subst.* ceasornicar

ρολόι, το I. *subst.* ceas, ceasornic, orologiu // ~ **της τσέπης** ceas de buzunar // ~ **του χεριού** ceas de mână // ~ **του τοίχου** pendulă (de perete) // ~ **ξυπνητήρι** ceas deșteptător // **γνριζω** ~ a întoarce ceasul // **βάζω** ~ a potrivi ceasul // ~ **πάει μπροστά** ceasul merge înainte / grăbește // ~ **μένει πίσω** ceasul rămâne în urmă / întârzie II. *loc. adv.* strună, perfect, ca ceasul

ρόλ-ος, ο *subst.* 1. rol 2. misiune, atribuție // ~ **του δασκάλου στην διάπλαση της νέας γενεάς** rolul profesorului în formarea generației noi // **καθοδηγητικός** ~ rol conducător // **παίζω θε κύριους -ους / σε δευτερεύοντες -ους / στο -ο της Ηλέκτρας** a juca în roluri principale/în roluri secundare / în rolul Electrei // **παίζει καλά το -ο του** își joacă bine rolul (și *fig.*) // **έπαιζε αισχρό -ο σ'αυτό το ζήτημα** a jucat un rol rușinos în această chestiune

ρομάντζα, η *subst.* romanță

ρομάντσο, το *subst.* 1. roman de dragoste 2. idilă
ρομαντικ-ός, η I. *adj.* romantic: 1. adept al romantismului 2. romanțios 3. visător(-oare), melancolic(-ă), impresionabil(-ă) II. *adv.* (-α)

ρομαντισμός, ο *subst.* romantism; melancolie

ρομβία, η *subst.* flașnetă

ρομβοειδ-ής, -ης, -ες *adj.* romboid, romboidal

ρόμβος, ο *subst.* 1. romb 2. sfârlează

ρόμβος, ο *subst.* iht. calcan

ρόμπα, η *subst.* capot

ρόμπολα, η *subst.* varietate de struguri

ρομπότ, το *subst.* 1. robot 2. om fără inițiativă

ρομποτική, η *subst.* robotică

ρομφαία, η *subst.* arm. spată

ρόπαλο, το *subst.* ciomag, măciucă

ροπή, η *subst.* 1. *fiz.* înclinare 2. *fig.* aplecare, înclinație (spre ceva negativ)

ρόπτρο, το *subst.* 1. ciocănel de bătut în poartă 2. baghetă pentru instrument muzical de percuție

ροσμπιφ, το *subst.* *culin.* roast beef

ροσόλι, το *subst.* lichior de trandafiri

ρότα, η *subst.* mar. rută, traseu

ροταριαν-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține / se referă la clubul internațional Rotary

ρούβλι, το *subst.* rublă

ρούγα, η *subst.* stradă, uliță

ρουζ, το *subst.* *invar.* fard (roșu) pentru pomeți, blush

ρουθίνιο, το *subst.* chim. ruteniu

ρουθούνι, το *subst.* nară // **δεν έμεινε** ~ n-a rămas nici o suflare // **μπαίνω στο** ~ a se băga în suflul cuiva, a plictisi pe cineva

ρουθούν-ίζω, -ισα v.i. a hârâi, (*d.* animale) a forăi, a sforăi, (*despre pisică*) a toarce

ρουθούνισ-μα, -ματος, το (*la animale*) hârâit, hârătură, forăit, sforăit, (*la pisică*) tors

ρουκέτα, η *subst.* 1. rachetă; proiectil 2. vehicul spațial 3. artificii

ρουλεμάν, το *subst.* *invar.* *tehn.* rulment

ρουλέτα, η *subst.* ruletă (joc de noroc)

Ρουμάνα, η *subst.* românească

ρουμάνι, το *subst.* pădure deasă

ρουμανικά, τα *subst.* română, limba română // **μαθαίνει** ~ învață românește

ρουμανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* românesc, român II. *adv.* (-α) românește, ca românii

Ρουμάνος, ο *subst.* român

ρουμανόφιλ-ος, -η, -ο *adj.* românofil, filoromân

ρούμι, το *subst.* rom

ρούμπα, η *subst.* rumbă

ρουμπινές, ο și **ρουμπινέτο**, το *subst.* robinet(-e)

ρουμπίνι, το *subst.* rubin

ρούμπος, ο *subst.* unitate pentru aprecierea rezultatului unui joc de noroc, *invar.* pont

ρούνοι, οι *subst.* rune

ρουνικ-ός, -ή, -ό *adj.* runic

ρούπι, το *subst.* rupi (unitate populară de măsură), 8 cm, a opta parte dintr-un cot // **δεν το κουνάω** ~ de aici nu plec / nu mă mișc

ρουπία, η *subst.* rupie

ρους, ο *subst.* curgere, scurgere, curs // ~ **της ιστορίας** cursul istoriei // **όλα του ήρθαν κατά ρουν** i-au mers toate ca pe roate

ρουσικά, τα *subst.* rusa, limba rusă
ρούσικ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **ρωσικ-ός, -ή, -ό**
ρού-ος, -α, -ο *adj.* blond, roșcat
ρουσόφιλ-ος, -η, -ο *adj.* rusofil, filorus
ρουστίκ *adj. invar.* rustic
ρουσφέτι, το *subst.* mită
ρουσφετολογία, η *subst.* mituire, luare de mită
ρουτίνα, η *subst.* rutină
ρουτινιέρικ-ος, -η, -ο *adj.* plicticos(-oasă), plictisitor(-oare), rutinier(-ă)
ρούφηγ-μα, -ματος, το sorbire, sorbitură
ρουφηξιά, η 1. sorbire // με μια ~ dintr-o sorbire
 2. sorbitură, dușcă
ρουφήχτρα, η *subst.* vârtej (în mare)
ρουφιανιά, η *subst.* 1. codoșlăc 2. delațiune 3. josnicie
ρουφιάν-ος, ο și **-α, η** *adj.* 1. codoș(-oase) 2. delator(-oare) 3. om josnic
ρουφ-ώ și **-άω, -ησα, -ηχτηκα, ρουφηγμένος** 1. a sorbi 2. a absorbi, a înghiți, a suga, a epuiza 3. a trage în piept, a inspira, a inhala // ~ τον καφέ sorb cafeaua // την ρουφά με τα μάτια o soarbe din ochi // ~ τα λόγια κάποιου a sorbi cuvintele cuiva // ο σπόγγος -ηξε το νερό buretele a sorbit apa // ~ τόν αέρα / τόν καπνό sorb aerul / fumul // ~ ταμπάκο a priza // ~ την μύτη/την μύξα a smiorcăi
ρουχισμός, ο *subst.* îmbrăcămintă
ρούχο, το *subst.* haină // μ'έβγαλε έξω από τα -α μου m-a scos din sările // έχω τα -α μου a avea menstruație
ρόφη-μα, -ματος, το *subst.* băutură (caldă) nealcoolică
ροφός, ο *subst. iht.* sorbire
ροχαλητό, το *subst.* sforăit, sforăială
ροχαλ-ίζω, -ισα v.i. a sforăi
ροχάλισ-μα, το *subst.* sforăială
ρούακι, το *subst.* pâraias, șiroi // το αίμα τρέχει -α sângele curge șiroaie
ρύγχος, το *subst.* 1. bot (la animale) 2. (la obicei-te) vârf
ρύζι, το *subst.* orez // βράσε ~ am făcut-o de oaie
ρυζόγαλο, το *subst.* orez cu lapte
ρυζοκαλλιέργεια, η *subst.* cultură de orez
ρυθι-ίζω, -ισα, -ιστηκα, ρυθμιζόμενος 1. a regla, a aranja, a potrivi, a ajusta 2. a rezolva, a soluționa // ~ μian πόθεση a rezolva o chestiune
ρυθμική, η *subst.* ritmică
ρυθμικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ritmic, ritmat, cadențat // -ες κινήσεις mișcări ritmice // -ή γυμναστική gimnastică ritmică II. *adv.* (-α)
ρύθμιση, η *subst.* 1. reglare, potrivire, ajustare 2. rezolvare, soluționare 3. ritmare

ρυθμιστέρας, ο *subst.* 1. tehn. regulator 2. selector 3. reostat
ρυθμιστής, ο *subst.* 1. lider de opinie 2. reglor 3. tehn. regulator
ρυθμιστικό-ός, -ή, -ό (cu rol) de reglare, de regulare, de reglarizare, regulator
ρυθμός, ο *subst.* 1. ritm, cadență 2. stil 3. arhit. ordin // καρδιακός ~ ritm cardiac // έχει το αίσθημα του -ού are simțul ritmului // ιαμβικός ~ ritm iambic // δωρικός ~ ordinul doric // γοθικός ~ stilul gotic
ρύμη, η *subst.* avânt // εν τη ~ του λόγου dacă tot veni vorba
ρυμοτομία, η *subst.* trasare de străzi, sistematizare
ρυμοτομ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ρυμοτομημένος v. a trasa străzi, a sistematiza
ρυμούλκηση, η *subst.* remorcare
ρυμουλκό, το 1. remorcher 2. vehicul motor
ρυμουλκ-ώ, -ισα, -ήθηκα, ρυμουλκμένος v.t. a remorca
ρυπ-αίνω, -ανα, -ανθηκα I. v.t. 1. a murdări, a mânji, a spurca 2. a polua II. v.i. 1. a se murdări, a se mânji, a se spurca 2. a se polua
ρύπανση, η *subst.* 1. murdărie, mânjire, spurcare 2. poluare
ρυπαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. murdăritor, mânjitor, spurcător 2. poluant
ρυπαρογράφη-μα, -ματος, το *subst.* scriere / literatură obscenă
ρυπαρ-ός, -ή, -ό 1. murdar, jegos, mânjit, spurcat 2. obscen
ρυπαρότητα, η *subst.* jechoșenie
ρύπος, ο *subst.* murdărie, jeg, substanță poluantă
ρύση, η *subst.* 1. curgere, scurgere 2. vărsare 3. fiziol. ejaculare
ρυτίδα, η *subst.* zbârcitură, încrețitură, rid, cută (pe față)
ρυτιδωμένος, -η, -ο *adj.* zbârcit(-ă)
ρυτόδωση, το *subst. antic.* rhytos
ρώγα, η *subst.* 1. sfârc, mamelon 2. bob (de strugure)
ρωγμή, η *subst.* crăpătură, plesnătură, fisură, despicătură, sfășietură
ρωμαίκο, το *subst.* statul grec modern
ρωμαίικ-ος, -η, -ο (neo)grecesc, grec modern // το -ο φιλότιμο amorul propriu grecesc
ρωμαϊκ-ός, -η, -ο *adj.* 1. roman 2. bis. catolic
ρωμαϊοκαθολικ-ός, -ή, -ό *adj.* romano-catolic
Ρωμαίος, ο *subst.* roman, locuitor al Romei, locuitor al Imperiului Roman
ρωμαϊστίς, ο *subst.* specialist în dreptul roman, romanist
ρωμαϊστί *adv.* în limba romanilor, latinește

ρωμαλέ-ος, -α, -ο *adj.* puternic, tare, viguros, robust, plin de vitalitate

ρωμαλεότητα, ο *subst.* putere, tărie, vigurozitate, robustețe, vitalitate

ρωμανικ-ός, -ή, -ό *adj.* romanic // **-ή γλώσσα** limbă romanică

ρωμανικ-ός, -ή, -ό *adj.* (artă) romanică // ~ **ρυθμός** stil romanic

ρωμανιστής, ο *subst.* specialist în limbile române, romanist

ρώμη, η *subst.* putere, tărie, forță, vigoare, robustețe

Ρωμιός, ο și **-ά, η** *subst.* grec(-oaică)

ρωμιοσύνη, η *subst.* elenismul contemporan

ρωσικ-ός, -ή, -ό *adj.* rusesc(-ească)

ρωτακισμός, ο *adj.* rotacism

ρώτημα, το *subst.* întrebare

ρωτ-ώ și **ρωτ-άω, -ησα, -ήθηκα** 1. *v.i.* a întreba

// **σε ~: τι διαβάζεις** te întreab: ce citești? // **τόν**

-ησα πότε θα φύγει l-am întrebat când va

pleca 2. *v.r.* a se întreba // ~ **τι κάνει άραγε**

mă întreab: oare ce face?

Σ σ ς

Σ, σ, ς (sigma) 1. a optsprezecea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card.* și *ord.* Σ', σ' (cu un apex în dreapta sus) două sute și al două sute-lea, a două sută; ,Σ, ,σ (cu un apex în stânga jos) = 200.000 și al două sute miilea, a două sute mia

σαβάνα, η *subst.* savană

σάβανο, το *subst.* giulgiu, lințoliu

σαβάνω-μα, -ματος, το *subst.* înfășurare în / acoperire cu giulgiu (a mortului)

σαβαν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **σαβανωμένος** *v.t.* a înfășura (un mort) în giulgiu

σαβαρέν, το *subst. culin. invar.* savarină

σαββατιαν-ός, -ή, -ό *I. adj.* de sâmbătă *II. adv.* (-α) în timpul zilei de sâmbătă; în fiecare sâmbătă

σαββατιάτικ-ος, -η, -ο *adj. pop.* de sâmbătă

Σάββατο, το *subst.* 1. sâmbătă // το μήνα που δεν έχει ~ la Paștele cailor 2. *relig.* Sabat 3. Μεγάλο ~ Sâmbăta Mare

σαββατόβραδο, το *subst.* sâmbătă seară

σαββατοκύριακο, το *subst.* sfârșit de săptămână, week-end

σαβούρα, η *subst.* (și *fig.*) balast, lest

σαβουρ-ώνω, -ωσα (*pop.*) *I. v.t.* a pune balast, a lesta, a încărca o navă, un balon etc. *II. v.i. fig.* a se ghiftui, a se îndopa, a mânca peste măsură

σαγανάκι, το *I. subst.* 1. tigaie mică cu două toarte 2. vârtel *II. loc. adv. culin.* la capac

σαγή, η *subst.* harnașament, ham

σαγίνε-μα, -ματος, το *subst.* încântare

σαγηνευτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* fermecător(-oare), încântător(-oare) *II. adv.* (-ά) în mod fermecător / încântător

σαγην-εύω, -εψα și -ευσα, -εύτηκα, **σαγηνε(υ)-μένος** *v.t.* a vrăji, a fermeca, a încanta

σαγήνη, η *subst. (fam.)* farmec, vrajă, încântare

σαγκουίνι, το *subst.* sanguină (sort de portocale cu miez roșiatic)

σάγ-μα, -ματος, το *subst.* șa fără scară

σαγόνη, το *subst.* 1. falcă 2. bărbie

σαγονιά, η *subst.* 1. lovitură în falcă / bărbie 2. lovitură dată cu falca/bărbia

σαγρέ, το *subst.* grund

σαδισμός, ο *subst.* (și *fig.*) sadism

σαδ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* sadic(-ă)

σαδιστικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* sadic(-ă) *II. adv.* (-ά)

σαδομαζοχισμός, ο *subst.* sadomasochism

σάζι, το *subst. muz.* un fel de cobză

σαθρ-ός, -ή, -ό *I. adj.* putred(-ă), șubred(-ă) // -ό **οικοδόμημα** construcție șubredă // -ό **επιχειρημα** argument șubred, care nu stă în picioare *II. adv.* (-ώς) fără soliditate, slab, fără temei solid

σαθρότητα, η *subst.* 1. șubrezenie, fragilitate, slăbiciune 2. *fig.* decădere morală

σαιξπηρικ-ός, -ή, -ό *adj.* shakespearean(-ă), al, a, ai, ale lui Shakespeare

σάινι, το *subst. zool.* 1. șoim 2. *fig.* om deștept, (*fam.*) as // είναι ~ στα μαθηματικά e as la matematică

σαίτα, η *subst.* 1. săgeată 2. suveică 3. șarpe

σαϊτιά, η *subst.* săgetătură, lovitură de săgeată

σάκα, η *subst.* ghiozdan

σακάκι, το *subst.* sacou, haină, veston

σακαράκα, η *subst.* (d. un automobil) rablă, vehiculură, hârb

σακατ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **σακατεμένος** *v.t.* 1. a schilodi, a mutila 2. a nenoroci

σακάτ-ης, -ισσα, -ικο *adj.* schilod(-oadă), mutilat(-ă)

σακατιλίκι, το *subst. pop.* 1. infirmitate 2. (*fam.*) punct slab

σακί, το *subst.* sac // ένα ~ ρύζι un sac de orez // γουρούνι στο ~ mătă în sac

σακίδιο, το *subst.* raniță, rucsac

σακοράφα, η *subst.* ac pentru cusut saci / saltele etc.

σάκος, ο *subst.* 1. sac // ταχυδρομικός ~ sac poștal 2. rochie dreaptă / sac 3. bis. sacos

σακούλα, η *subst.* 1. pungă de plastic (cu mâner) 2. pungă (sub ochi)

σακουλ-ιάζω, -ιασα, **σακουλιασμένος** *v.i.* a-î ieși genunchii (îmbrăcăminte) // το παν-τελόνι -ει στα γόνατα pantalonilor le ies genunchii

σάκχαρο, το *subst. chim.* zaharuri

σάλα, η *subst.* 1. sală 2. salon

σαλαγ-ώ și **σαλαγ-άω**, -ησα *v.t.* a mâna o ci

σαλαμάνδρα, η *subst. zool.* salamandră

σαλάμι, το *subst.* salam

σαλαμούρα, η *subst.* saramură
σαλάτα, η *subst.* 1. salată // **τα έκανες** ~ ai încurcat lucrurile 2. salată verde
σαλατιέρα, η *subst.* salatiéră
σαλατικό, το *subst.* legumă din care se poate face salată
σαλάχι, το *subst.* vezi **σελάχι**
σαλβάρι, το *subst.* șalvar
σάλε-μα, -ματος, το *subst.* 1. mișcare, clintire, clătinare 2. *fig.* tulburare a minții, sminteală, țicneală
σαλέπι, το *subst.* salep
σαλ-εύω, -εψα, **σαλεμένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) mișca, a (se) clinti, a (se) clătina 2. *fig.* a se sminti, a-și pierde puterea de judecată // **-εψε το μυαλό** του a înnebunit
σάλι, το *subst.* șal, eșarfă
σάλιαγκας, ο *subst. zool.* vezi **σαλιγκάρι**
σαλιάρα, η *subst.* bavetă, bărbieță
σαλιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* bălos(-oasă)
σαλιαρ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a bate câmpii 2. *fig.* a face curte cu stângăcie
σαλιαρίσματα, τα *subst. pl. fig.* curte prostească
σαλιγκάρι, το *subst. zool.* melc
σαλιγκaros, ο *subst.* 1. *zool.* melc 2. *fig.* pistă cu serpentine pentru școala de șoferi
σάλιο, το *subst.* scuipat; salivă
σαλι-ώνω, -ιωσα *v.t.* a scuipa
σαλόني, το *subst.* 1. salon pentru reuniuni, expoziții etc. 2. **τα -α** saloanele (mondene), casele mari // **άνθρωπος τον -ών** om de lume
σάλος, ο *subst.* 1. *mar.* furtună pe mare 2. tumult, zarvă, tărațoi, agitație // **πολιτικός** ~ agitație politică
σαλπάρια-μα, -ματος, το *subst. mar.* manevră de plecare din port (a unei nave etc.)
σαλπ-άρω, -αρα și -αρισα *v.i.* (*d.* nave) a ridica ancora, a pleca din port
σάλπιγγα, η *subst.* 1. trompetă, trâmbiță, goarnă 2. *anat.* trompă // **ευσταχιανή** ~ trompa lui Eustache // **οι -ες της μήτρας** trompele uterine
σαλπιγγίτιδα, η *subst. med.* anexită
σαλπιγκτής, ο *subst.* trompetist, gornist
σαλπ-ίζω, -ισα *I. v.i.* a suna din trompetă / cu goarna *II. v.t. fig.* a trâmbița
σάλπισ-μα, -ματος, το *subst.* sunet de trompetă / goarnă
σαλτάρια-μα, -ματος, το *subst.* salt, săritură
σαλτ-άρω, -αρα și -άρισα, **σαλταρισμένος** *v.i.* 1. a sări, a merge făcând salturi 2. a înnebuni // *part. ca adj.* **σαλταρισμένος** sărit de pe fix
σαλτιμπάγκος, ο *subst.* saltimbanc
σάλτο, το *subst.* săritură, salt // ~ **μορτάλε** salt mortal

σάλτσα, η *subst. culin.* sos // *fig.* **οι -ες** ceea ce adaugă fiecare la poveste / relateare
σαλτσιέρα, η *subst.* sosieră
σαμαράς și **σαμαρτζής**, ο *subst.* samaragiu
σαμάρι, το *subst.* samar
σαμάρω-μα, -ματος, το *subst.* punere a samarului pe spatulele calului / catărului etc.
σαμαρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **σαμαρωμένος** *v.t.* a pune samarul pe animal
σαματ-άς, ο *subst.* tărațoi // **κάνω -ά** a face tărațoi
σάματι(ς) *conj.* nu cumva, ca și cum, ca și când, parcă
σαμιαμίδι, το *subst.* 1. șopârlă 2. *fig.* om mic de statură
σαμοβάρι, το *subst.* samovar
σαμουράι, το *subst. invar.* samurai
σάμπα, η *subst.* sambă
σαμπάνια, η *subst.* șampanie
σαμπό, το *subst. invar.* sabot
σαμποτάζ, το *subst. invar.* sabotaj
σαμποτάρισ-μα, -ματος, το *subst.* sabotare
σαμποτάρ-ω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* a sabota
σαμποτέρ, ο *subst. invar.* sabotor
σαμπουάν, το *subst. invar.* șampon
σαμπρέλα, η *subst.* cameră (de anvelopă, minge etc.)
σάμπως *adv.* parcă // ~ **να τον ξέρω** parcă îl cunosc
σαν și **σα I. adv.** 1. ca, cum, așa cum, precum, ca și cum // **θα περάσει** ~ **το κύμα** va trece ca valul // **πολέμησε** ~ **παλικάρι** s-a luptat ca un viteaz // ~ **να ήταν παλαιοί φίλοι** ca și cum ar fi fost prieteni vechi 2. s-ar zice că // ~ **να μας καροϊδεύει** s-ar zice că își bate joc *II. conj.* 1. când, pe când, îndată ce, din moment ce, de vreme ce // ~ **ξημερώσει** când se va lumina de ziua // ~ **έρθει βλέπουμε** îndată ce va veni vom vedea 2. dacă, în caz că, presupunând că // ~ **θέλεις, πήγαινε κι εσύ μαζί τους** dacă vrei, du-te cu ei
σανατόριο, το *subst.* sanatoriu
σανδάλι și **σαντάλι**, το *subst.* sandală
σανίδα, η *subst.* scândură // ~ **σιδερώματος** scândură de călcat
σανιδέν-ιος, -ιά, -ιο *adj.* din scânduri, făcut din scânduri
σανίδι, το 1. scândură 2. scenă ridicată într-o sală de teatru
σανιδω-μα, -ματος, το *subst.* pardosire cu scânduri
σανό, το și **σανός**, ο *subst.* fân
σανοκριτικά, τα *subst. pl.* limba sanscrită
σαντάλι, το *subst.* vezi **σανδάλι**

σαντζάκι, το *subst. ist.* sangeac
 σαντιγιί, η *subst. invar.* frișcă
 σάντουιτς, το *subst.* sandwich
 σαντούρι, το *subst. muz.* țambal
 σαξ *adj. invar.* (d. culoare) albastră
 σαξονικ-ός, -ή, -ό *adj.* saxon(-ă)
 σαξοφωνίστας, ο *subst. muz.* saxofonist
 σαξόφωνο, το *subst. muz.* saxofon
 σαπ-ίζω, -ισα, σαπισμένος *v.t.* și *i.* a putezi // ~
 κάποιον στο ξύλο a bate pe cineva fără milă //
 ~ στη φυλακή a putezi în închisoare
 σαπίλα, η *subst.* 1. putreziciune, putregai 2. miros de putregai 3. *fig.* corupție, decădere morală
 σαπιokάραβο, το *subst.* corabie veche / uzată
 σάπ-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. putred(-ă), putrezit(-ă), stricat(-ă), alterat(-ă) 2. *fig.* corupt(-ă) 3. decăzut(-ă) (din punct de vedere moral)
 σάπισ-μα, -ματος, το *subst.* putrezire, putrefacție
 σαπουνάδα, η *subst.* spumă / clăbuci de săpun; săpun cu apă
 σαπουνί, το *subst.* săpun
 σαπουν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σαπουνισμένος *v.t.* și *i.* a (se) spăla cu săpun
 σαπουνίς-μα, -ματος, το *subst.* săpuneală
 σαπουνόπερα, η *subst.* serial radiofonic / de televiziune cu mare priză la public
 σαπουνόφουσα, η *subst.* 1. clăbuc, balon de săpun 2. *fig.* gargară
 σαπρόφυτα, τα *subst.* saprofite
 σαπωνοποιείο, το *subst.* fabrică de săpun
 σαπωνοποιία, η *subst.* 1. tehnologia fabricării săpunului 2. industria de săpun
 σάρα, η *subst.* // ~ και η μάρα o lume pestriță
 σαραβαλ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, σαραβαλισμένος *v.t.* și *i.* a (se) hârbui, a (se) hodorogi, a (se) uza, a (se) strica, a deveni de neîntrebuințat
 σαράβαλο, το *subst.* 1. (d. vehicule etc.) hârb, vechitură, rablă 2. (d. oameni) o ruină
 सराई și सराई, το (σαραγιού) *subst.* serai
 सराकी, το *subst. entom.* carie de lemn
 σαρακοστεύω *v.i.* a posti, a ține post
 σαρακοστή, η *subst.* post // *relig.* Σαρακοστή postul Crăciunului // Μεγάλη Σαρακοστή postul mare de Paști
 σαρακοστιαν-ός, -ή, -ό *adj.* de post
 σαρακοφαγώμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. mânca(-ă) de carii 2. ros / roasă; uzat(-ă)
 सरान्ता *num. card.* patruzeci
 सरान्ता, τα *subst. pl. invar.* 1. al 40-lea an al vârstei 2. (la lehză) cele 40 de zile de după naștere 3. parastas de 40 de zile de la moartea cuiva

सारान्ताήμερο și सारताήμερο, το *subst.* 1. perioadă de 40 de zile 2. post de 40 de zile de Crăciun
 सारान्ताποδαρούσα, η *subst. ent.* miriapod
 सारान्तर-ης, ο, -α, η *subst.* persoană de patruzeci de ani
 सारान्ताριά (καμιά) *subst.* (ca la vreo) patruzeci
 सारान्त-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a împlini 40 de zile / ani 2. (d. o lăuză) a lua binecuvântarea preotului în a 40-a zi de după naștere
 सरान्तισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptul împlinirii a 40 de zile / ani 2. binecuvântarea preotului dată lehuzei în 40-a zi de după naștere
 सारार-ης, ο (pl. -ηδες) *subst.* zaraf, agent de schimb
 सारगός, ο *subst. iht.* specie de pește
 सारदām, το *subst. invar.* anagramare a silabelor (în vorbire, declamație etc.)
 सारदēला, η *subst. iht.* sardea
 सारदोनियो गेलीο / खामो गेलो *adj + subst.* zâmbet / râs batjocoritor
 सारी, το *subst. invar.* sari
 सारी, το *subst. (inv.)* saric, vâl (cu pietre prețioase) care împreună cu fesul alcătuiește turbanul turcesc
 सारिषा, η *subst. ist.* sulită lungă la vechii macedoneni
 सारका, η *subst.* (și *fig.*) 1. carne // με ~ και οστά în carne și oase 2. pulpă de fruct
 सारक-άζω, -ασα *v.t.* a ironiza, a persifla
 सारकासμός, ο *subst.* sarcasm, persiflare, batjocură
 सारकासतिक-ός, -ή, -ό I. *adj.* sarcastic(-ă), răutăcios(-oasă) II. *adv.* (-ă)
 सारकिक-ός, -ή, -ό I. *adj.* carnal(-ă), trupest(-ească) // -ή επιθυμία dorința trupestă II. *adv.* (-ă) trupește
 सारकी, το *subst.* trupul omenesc
 सारकोβόρ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* carnivor(-ă)
 सारकोφάγ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* (d. animale) carnivor(-ă)
 सारकोφάγος, η *subst.* sarcofag
 सारकώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. cărnos(-oasă), muscular(-oasă) 2. (d. fructe) cu multă pulpă
 सारकω-μα, το *subst. med.* sarcom
 सारपा, η *subst.* eșarfă
 सारω-μα, -ματος, το *subst.* măturat, măturare
 सार-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, सारωμένος *v.t.* (și *fig.*) 1. a mătura 2. *fig.* a învinge definitiv
 सारωतिक-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care mătură tot ce-i stă în cale 2. care învinge definitiv
 सासि, το *subst. (tehn.)* șasiu
 सास्पένς, το *subst. invar.* suspans
 सασ-ίζω, -ισα, -σαστισμένος I. *v.t.* a năuci, a buimăci, a dezorienta, a ului, a zăpăci II. *v.i.* a (se) zăpăci

σάστισ-μα, -ματος, το *și* **σαστι(σ)μάρα**, η *subst.* năucire, buimăcire, uluire, zăpăceală, confuzie
σαταν-άς, ο *pl.* **-άδες** *subst.* 1. satana, diavol, drac // **πίσω μου σ'έχω -ά!** piei satano! // **απο-τάσσομαι** τω **-ά** a se lepăda de satana 2. un diavol de om

σατανικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* diabolic(-ă) II. *adv.* (-ώς) în mod diabolic

σατέν, το *subst. invar.* satin

σατινέ *subst. și adj. invar.* satinat(-ă) // **χαρτί** ~ hârtie satinată

σάτιρα, η *subst.* satiră

σατιρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σατιρισμένος v.t. a satiriza

σατιρικ-ός, -ή, -ό *adj.* satiric(-ă)

σατραπεία, η *subst. ist.* 1. satrapie 2. demnitatea de satrap

σατράπης, ο (*pl.* **σατράπες / σατράπηδες**) *subst. ist.* satrap

σατραπικ-ός, -ή, -ό *adj.* tiranic(-ă)

σατυρικ-ός *-ή -ό adj. mit.* al, a, ai, ale satirilor, satiric(-ă) // **-ός χορός** dansul satirilor (în jurul lui Dionysos) // **-ό δράμα** (în antichitate) dramă interpretată de satiri

σάτυρος, ο *subst. mit.* satir

σαύρα, η *subst. zool.* șopărlă

σαφάρι, το *subst.* safari

σαφήνεια, η *subst.* claritate, puritate

σαφ-ής, -ής, -ές I. *adj.* clar(-ă), limpede, deslușit(-ă) // **δεν έχει -ή έννοια του πράγματος** nu îi este prea clar II. *adv.* -ώς desigur, sigur că da

σάχ-ης, ο, pl. **-ήδες** *subst. ist.* șah, împăratul Persiei

σαχλαμάρα, η *subst.* tâmpenie, aiureală, prostie
σαχλαμαρ-ίζω, -ισα v.i. *fam.* a face / a spune prostii

σαχλ-ός, -ή, -ό *adj.* searbăd(-ă)

σάρνα, η *subst.* 1. grăpă (unealtă agricolă) 2. // **παίρνω** ~ a bate pe cineva la cap 3. a lua la rând

σαρν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σαρνισμένος v.t. a grăpa

σαρνισ-μα, -ματος, το *subst. agric.* grăpare, grăpat

σβάστικα, η *subst.* zvastică

σβελτάδα, η *subst.* sprinteneală

σβέλτ-ος, -η, -ο *adj.* sprinten(-ă)

σβέρκο, το *și* **σβέρκος**, ο *subst. anat.* ceafă, grumaz

σβήνω, έσβησα, σβήστηκα, σβησμένος I. v.t. 1. a atinge // ~ το **φως** a stinge lumina // ~ **ασβέστη** a stinge varul 2. a potoli // ~ τη **δίψα** a-și potoli setea 3. a șterge, a radia // ~ το **λάθος** a șterge greșeala // ~ το **μαυροπίνακα** a șterge tabla II.

v.i. a se stinge; a muri, a dispărea // **έσβησε η φωτιά** focul s-a stins // **έσβησε σαν το κερί** s-a stins ca o lumânare

σβήσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. stingere 2. potolire 3. ștergere, radiere

σβηστήρα, η *și* **σβηστήρι**, το *subst.* gumă de șters, radieră

σβηστ-ός, -ή, -ό *adj.* stins(-ă) // **-ά φώτα** lumini stinse

σβίγκος, ο *subst. culin.* gogoasă

σβολ-ιάζω, -ιασα, σβολιασμένος v.t. a face bulgări

σβουνιά, η *subst.* baligă

σβούρα, η *subst.* 1. sfârlează, titirez // **γυρίζει σα** ~ se învâрте ca un titirez 2. *fig.* om activ, neobosit

σγουρ-αίνω, -υνα v.t. *și i.* a (se) ondula, a (se) încreți

σγουρομάλλ-ης, -α, -ικο *adj.* cu păr creț

σγουρόμαλλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cu părul creț 2. cu lână creată

σγουρ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* păr etc.) creț(-eață), frizat(-ă), ondulat(-ă)

σε *prep.* (adeseori împreună cu art. hot. **στ(ο)ν, στη, στο, στους, στις, στα**) 1. în // ~ **δύο ώρες** **θα τελειώσουν όλα** în două ore se termină totul // **μένει στο σπίτι μας** stă în casa noastră // **στα χρόνια του πολέμου** în anii războiului 2. la // **κάθεται στην ουρά** stă la coadă // **θα πάει στην Αθήνα** se va duce la Atena 3. pe // **το βιβλίο είναι στο τραπέζι** cartea este pe masă 4. peste // **θα γυρίσει ~ τρεις εβδομάδες** se va întoarce peste trei săptămâni 5. marcă a Dativului // **σε ποιόν να το δώσω;** cui s-o dau? // **το στέλνω στην αδερφή μου** o trimit sorei mele

σέβας, το *subst.* respect, omagiu // **τα σέβη μου** respectele/omagiile mele

σεβάσματα, τα *subst. pl.* respecte, omagii

σεβάσι-μος, -α, -ο *adj.* respectabil(-ă), venerabil(-ă)

Σεβασμιότατος, ο *subst. relig.* Înalt Prea Sfințitul (la ortodocși), reverendisim, monsenior (la catolici)

σεβασμ-ός, ο *subst.* respect, stimă, prețuire // **εμπνέω** -ό a înșpira respect // **δείχνει -ό προς τη γνώμη του** arată respect față de părerea lui // **με όλο το -ό** cu tot respectul // **δε δείχνει -ό** este lipsit de respect

σεβαστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. respectat(-ă), stimat(-ă) // **-ός άνθρωπος** om respectabil 2. important(-ă) // **-ό ποσό** sumă importantă

σεβνταλ-ής, ο, fem. -ού, η *subst.* 1. îndrăgostit(-ă) 2. persoană iubăreță

σεβντ-άς, *o subst.* necaz în dragoste
 σέβ-ομαι, -άσθηκα *v.d.* a respecta ceva // ~ τις
 εντολές a respecta poruncile
 σεβρό, *to subst. invar.* șevro
 σεζλόγκ, *to subst. invar.* șezlong
 σεζόν, *η subst.* sezon // τουριστική ~ sezon turistic

σειέμαι *v.* vezi σεΐω

σείκερ, *to subst. invar.* shaker, vas pentru prepararea de café-frapé sau de cocteiluri

σειρά, *η subst.* 1. rând, șir // περιμένω στη ~ aștept la rând // *o καθένας με τη ~* του fiecare la rândul lui // *είναι η ~* μου este rândul meu // μακρά ~ αυτοκινήτων un lung șir de mașini
 2. ordine // *σε αλφαβητική ~* în ordine alfabetică
 3. serie // *η ~* λαχείου seria biletului de loterie // ~ ατυχημάτων *o serie de* accidente
 4. tură // ~ υπηρεσίας tură de serviciu

σειρήνα, *η subst.* 1. mitol. sirenă 2. fig. femeie seducătoare, șerpoaică 3. aparat emițător de sunete, sirenă // *ηχητικό σήμα -ς* semnal sonor de sirenă

Σείριος, *o subst. astr.* Sirius

σειροθέτηση, *η subst.* clasificarea pe serii, așezare pe serii, seriație

σεισάχθεια, *η subst. ist.* iertarea de datorii a cetățenilor (în Atena antică)

σεισμικ-ός, -ή, -ό *adj.* seismic(-ă) // -ή περιοχής regiune seismică

σεισμικότητα, *η subst.* seismicitate

σεισμογεν-ής, -ής, -ές *adj.* de seism, de cutremur

σεισμογράφος, *o subst.* seismograf

σεισμολογία, *η subst.* seismologie

σεισμολόγ-ος, -ο, -η *subst.* seismolog(-ă)

σεισμοπαθ-ής, -ο, -η *subst.* sinistat(-ă) de cutremur

σεισοπληκτ-ος, -η, -ο *I. adj.* (*d.* regiune, construcții etc.) lovit(-ă) / distrus(-ă) de cutremur
 II. *subst.* sinistat(-ă)

σεισμός, *o subst.* seism, cutremur de pământ

σειστόρ, *to subst. muz.* sistru

σεΐχ-ης, *(o pl. -ηδες) subst.* șeic, căpetenie arabă
 σεΐω și σεΐώ, έσεισα, σεΐσθηκα *I. v.t.* a cutremura, a scutura, a zgâlțâi, a zdruncina, a clătina, a zgudui
 II. *v.r.* σεΐομαι, σεΐέμαι a se cutremura, a se zgudui, a se zdruncina // σεΐέμαι και λυγίεμαι a merge tanțos // σεινάμενη κουνάμενη (femeie) mândră

σεκλέτι și σικλέτι, *to subst.* necaz, supărare

σεκόντο, *to subst. muz.* vocea a doua

σέκος *adj. invar.* // έπεσε ~ s-a uscat

σεκρετέρ, *to subst. invar.* secretaire (piesă de mobilă)

σέλα, *η subst.* șa (de cal, bicicletă etc.)

σέλας, *to subst.* lumină, auroră // βόρειο ~ auroră boreală

σελάχι, *to subst.* 1. iht. calcan 2. centură militară, centirom

σελέμ-ης, *o (pl. -ηδες) subst.* persoană care trăiește pe seama altuia, parazit(-ă)

σελήνη, *η subst.* lună // στο φως της -ς la lumina lunii // νέα ~ lună nouă

σεληνι-άζομαι, -άσθηκα, σεληνιασμένος *v.r.* a avea *o* criză de epilepsie

σεληνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* selenar(-ă), de lună, a lunii

σεληνιασμός, *o subst. med.* epilepsie

σεληνόφωτο, *to subst.* lumina lunii

σελίδα, *η subst. (și fig.)* pagină // οι ωραιότερες -ες του βιβλίου, paginile cele mai frumoase ale cărții

σελιδοδέκτης și σελιδοδείχτης, *o subst.* semn de carte

σελιδοποίηση, *η subst. poligr.* punere în pagină, paginație

σελιδοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, σελιδοποιημένος *v.t.* a pune în pagină

σελίνοι, *to subst.* shilling, șiling

σέλινο, *to subst. bot.* țelină

σελοτέιπ, *to subst. invar.* scotch, bandă adezivă

σελοφάν, *to subst. invar.* celofan

σελφ σέρβις, *to subst.* autoservire

σελ-ώνω, -ωσα, σελωμένος *v.t.* a înșeuza, a pune șaua pe cal

σεμινάριο, *to subst.* 1. seminar 2. seminar catolic

σεμν-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. decent(-ă) 2. pudic(-ă) 3. modest(-ă), cuviincios(-oasă) II. *adv.* (-ά)

σεμνότητα, *η subst.* 1. decentă 2. pudoare 3. modestie, bună cuviință

σεμνοτυφία, *η subst.* falsă pudoare

σεμνότυφ-ος, -η, -ο *adj.* de *o* falsă pudoare

σέμπρος, *o subst.* asociat în cultivarea pământului

σενάρι-ο, *to subst.* și fig. scenariu // -α περί εκλογών scenariu despre alegeri

σεναριογράφ-ος, -ο, -η *subst.* autor(-oare) de scenarii

σενιάρ-ω, -ισα, -ίσθηκα, σενιαρισμένος *v.t.* 1. a înfrumuseța, a împodobi 2. a pune în ordine, a aranja cu grijă, a rândui cu toate dichisurile 3. *mar.* a repara *o* navă

σέντερ φορ, *o subst. sport invar.* centru înaintaș

σεντέφι, *to subst.* vezi σιντέφι

σεντόνι, *to subst.* cearșaf

σεντούκι, *to subst.* ladă, cufăr

σεντ(ς), *to subst.* cent, subdiviziunea dolarului

σεξ, *to subst. invar.* sex, act sexual

σεξαπίλ, *to subst. invar.* sex-appeal

σέξι *adj. invar. sexy*

σεξισμός, ο *subst. sexism, discriminare sexuală*
σεξιστής, ο *subst. persoană cu prejudecăți sexuale*

σεξολογία, η *subst. sexologie*

σεξολόγος, -ο, -η *subst. sexolog(-ă)*

σεξουαλικός, -ή, -ό *adj. sexual(-ă)*

σεξουαλικότητα, η *subst. sexualitate*

σέπαλο, το *subst. bot. sepală*

σεπτεμβριανός, -ή, -ό *adj. de septembrie*

Σεπτέμβριος, ο *subst. septembrie, (pop.) răpciune*

σεπτός, -ή, -ό *adj. venerabil(-ă), respectabil(-ă)*

σέρ, ο *subst. sir, titlu dat nobililor în Anglia*

σέρα, η *subst. seră*

σεράι, το *subst. vezi σαράι*

σεραφεΐμ, το *subst. invar. relig. serafim*

σερβίατα, η *subst. bandaj igienic*

σερβικός, -ή, -ό și σέρβικος, -η, -ο *adj. sârbesc(-ească) // ο -ός λαός* poporul sârb // -η λαϊκή μουσική muzică populară sârbească

σερβίσιμ-μα, -ματος, το *subst. servire la masă*

σερβ-ίρω, -ιρα și -ίρισα, -ιρίστηκε, σερβιρισμένος *v.t. a servi*

σέρβις, το *subst. invar. sport (la volei, tenis etc.) serviciu*

σερβιτόρ-ος, ο, -α, η *subst. ospătar(-iță), chelner(-iță)*

σερβίτσιο, το *subst. serviciu de masă*

σεργιάνι, το *subst. vezi ortografiat greșit în loc de σεριάνι*

σερενάτα, η *subst. muz. serenadă*

σερέτ-ης, ο, -ισσα, η *subst. (fam.) persoană sucită*

σεριάνι, το *subst. plimbare, promenadă*

σεριαν-ίζω, -ισα *v.i. a se plimba*

σερίφ-ης, ο (*pl. -ηδες*) *subst. șerif*

σερμαγιά și σιρμαγιά, η *subst. capitalul inițial la pornirea unei întreprinderi*

σερμπέτι, το *subst. șerbet*

σερνικός, -ή, -ό *adj. masculin(-ă)*

σέρνω, έσυρα, σύρθηκα, συρμένος *I. v.t. a trage, a târî, a duce după sine, a conduce un dans de grup // το άλογο σέρνει το αμάξι* calul trage căruța // ~ το χορό conduc dansul/hora // ~ κάποιον από τη μύτη a duce pe cineva de nas // σύρε! du-te! *II. v.r. σέρνομαι* a se târî, a merge cu greu // σέρνεται στα γόνατα se târăște în genunchi

σερπαντίνα, η *subst. serpentină*

σερπετό, το *subst. reptilă*

σέρτικος, -η și -ια, -ο *adj. forte, tare // -ο καπνό* tutun tare

σέρφινγκ, το *subst. invar. sport. surfing*

σεσημασμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj. (d. răufăcători etc.) cunoscut(-ă) de poliție*

σέσκ(ου)λο, το *subst. bot. sfeclă (albă)*

σεσουάρ, το *subst. invar. foehn, aparat pentru uscarea părului*

σέσουλα, η *subst. lopățiță (într-un magazin de alimente) // με τη ~* cu duiumul

σέτι, το *subst. invar. set*

σέτερ, το *subst. invar. setter, câine de vânătoare și de pază*

σεφ, ο *subst. invar. 1. bucătar șef 2. maître d'hôtel*

σεφέρι, το *subst. milit. ist. corp expediționar de armată (la turci)*

σεφτ-ές, ο *subst. saftea // κάνω -έ* a face safteaua

σεχταρισμός, ο *subst. pol. sectarism, izolaționism*

σεχταριστής, ο *subst. pol. izolaționist*

σεχταριστικός, -ή, -ό *subst. pol. izolaționist(-ă)*

σηκός, ο *subst. arhit. cella, partea principală a templului antic*

σήκω-μα, -ματος, το *subst. ridicare // ~ φορτίου* ridicarea încărcăturii // ~ των όμων ridicare din umeri

σηκωμός, ο *subst. răscoală*

σηκ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σηκωμένος *v.t. 1. a ridica, a scula, a înălța // ~ τους όμους* a ridica din umeri // ~ τον τοίχο a ridica un zid // ~ τη φωνή/τον τόνο a ridica vocea/tonul // ~ χρήματα από την τράπεζα a ridica bani de la bancă // *fig. ~ κεφάλι* a se revolta // ~ στο πόδι a ridica în picioare, a atâța 2. *fig. a suporta // δεν -ώνει αστεία* nu suportă glumele // *δικτατορίες δεν -ώνει ο λαός* poporul nu suportă dictatura 3. a admite, a permite // *αυτό το φαί -ώνει κρασί* mâncarea asta merge cu vin 4. // σηκω-σής, κάτσε-κάτσε a fi foarte docil(-ă)

σηκατ-ός, -ή, -ό *adj. 1. sprijinit(-ă) de alții 2. dus(-ă) cu forța/pe sus // τον έβγαλαν έξω* -ό l-au scos afară pe sus

σή-μα, -ματος, το *subst. 1. semnal, semn // ~ κινδύνου* semnal de alarmă // *του έκανε ~ να φύγει* i-a făcut semn să plece 2. *marca // ~ κατατεθέν* marcă înregistrată 3. *insignă // ~ των αστυνομικών* insignă de polițist

σημάδε-μα, -ματος, το *subst. 1. marcă, însemnare 2. ochire // ~ με όπλο* ochire cu arma

σημαδ-εύω, -εψα, -εύτηκα, σημαδεμένος *v.t. 1. a însemna, a marca (și fig.) a nota, a repera 2. a ochi (cu arma) 3. a face cuiva o rană / cicatrice, a lăsa un semn / urmă / cicatrice*

σημάδι, το *subst. și fig. 1. semn // είναι καλό ~* este un semn bun 2. țintă, obiectiv // *πετυχαίνω το ~* a nimeri ținta

σημαδιακ-ός, -ή, -ό *adj.* semnificativ(-ă), grăitor(-oare)

σημαδούρα, η *subst. mar.* geamandură

σημαία, η *subst.* steag, drapel, pavilion, stindard, flamură

σημ-αίνω, -ανα, (σεσημασμένος) *v.t. și i.* 1. a semna, a emite semnale, a semnaliza 2. a suna // ~ **το κουδούνι** a suna la sonerie // **-αίνει το κουδούνι** sună soneria 3. *fig.* a însemna // **τι σημαίνει αυτό;** ce înseamnă asta?

σημαιοστολ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σημαιοστολισμένος *v.t.* 1. a împodobi cu steaguri 2. a pavoaza în exces

σημαιοστολισμός, ο *subst.* 1. împodobire cu steaguri 2. *fig.* pavoazare exagerată

σημαιοφόρ-ος, -ο, -η *subst.* 1. portdrapel, stegar 2. *mar.* ofițer de marină corespunzător gradului de sublocotenent din armata de uscat

σήμανση, η *subst.* 1. marcarea rutieră 2. secția de amprente a poliției

σημαντικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* important(-ă), notabil(-ă), notoriu(-ie), marcant(-ă), considerabil(-ă) // **-ή διαφορά** diferență notabilă // **-ή δαπάνη** cheltuială considerabilă II. *adv.* (-ά) în mod considerabil, important

σήμαντρο, το *subst.* 1. ștampilă (de poștă etc.) 2. *relig.* toacă

σημασία, η *subst.* 1. semnificație, sens, accepție, înțeles // **κυρία/μεταφορική** ~ sens propriu / figurat 2. importanță // **δεν του δίνω** ~ a nu-i da importanță // **δεν έχει** ~ nu are importanță

σημασιολογία, η *subst.* 1. semantică 2. semasiologie

σημασιολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. semantic(-ă) 2. semasiologic(-ă)

σηματοδότης, ο *subst.* semafor

σηματοδότηση, η *subst.* semnalizare

σηματοδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, σηματοδοτημένος I. *v.t.* a semaforiza II. *v.t.* a se afla în frunte, a juca un rol important

σηματωρός, ο *subst. mar.* timonier

σημείο, το *subst.* 1. semn // **δίνω -α ζωής** a da semne de viață // **κάνω το ~ του σταυρού** a-și face semnul crucii // *mat.* **τα αλγεβρικά -α** semnele algebrice 2. punct // ~ **βρασμού** punct de fierbere // **αδύνατο** ~ punct slab // **τα τέσσερα -εία του ορίζοντος** cele patru puncte cardinale // **sport** **νικητής στα -εία** învingător la puncte // ~ **επαφής** punct de contact // **στρατηγικό** ~ punct strategic // **μέχρι ενός -είου** până la un punct 3. *fig.* moment // **κρίσιμο** ~ moment critic

σημειογραφία, η *subst.* sistem de semne

σημειολογία, η *subst.* semiologie

σημειολόγ-ος, -ο, -η *subst.* semiolog(-ă)

σημείω-μα, -ματος, το *subst.* însemnare, notă, notiță

σημειωματάριο, το *subst.* carnet de însemnări, blocnotes, agenda

σημει-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σημειωμένος I. *v.t.* 1. a nota, a însemna 2. *fig.* a marca // ~ **επιτυχία** a avea succes // **το ~** a lua notă, a lua act 3. a remarca // **-ώσατε ακόμη ότι...** remarcați de asemenea că... II. *v.r.* **σημειώνομαι (și cu sen-sul)** a se semna

σημειώσ-η, η *subst.* 1. notă // **-εις στο περιθώριο** note marginale 2. însemnare, consemnare, notiță // **κρατώ -εις** a lua notițe // **βιογραφικές -εις** însemnări biografice

σημειωτέον (ότι...) *adv.* de notat (că), nota bene

σημειωτική, η *subst.* semiotică

σημειωτόν (βήμα), το *adj. + subst.* pas pe loc

σίμερα *adv.* astăzi, azi // ~ **το πρωί** azi dimineață // **με το ~ και με το αύριο** amânând mereu de azi pe mâine

σημεριν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de azi, actual(-ă) // **η -ή μέρα** ziua de azi 2. (*d.* mâncare) proaspăt(-ă) // **-ό ψάρι** pește proaspăt

σημιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* semitic(-ă)

σημύδα, η *subst. bot.* mesteacăn

σηπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* septic(-ă), infectat(-ă) cu microbi

σήραγγα, η *subst.* tunel auto

σηροτροφία, η *subst.* sericultură

σηροτροφός, ο *subst.* sericultor, crescător de viermi de mătase

σήτα, η *subst.* 1. sită 2. plasă de pus la geam

σηπαιμία, η *subst. med.* septicemie

σήψη, η *subst.* 1. putrefacție, descompunere 2. *fig.* decădere

σθεναρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* puternic(-ă), viguros(-oasă) II. *adv.* (-ά) cu forță, cu vigoare

σθεναρότητα, η *subst.* forță, vigoare, fermitate, tenacitate

σθέν-ος, -ους, το *subst.* 1. putere morală 2. *chim.* valență

σι, το *subst. invar. muz.* si

σιαγόνα, η *subst. anat.* maxilar, falcă

σιάζω și **σιάχνω, έσιαξα, σιάχτηκα, σιαγμένος** *v.t. și i.* 1. a netezi 2. a (se) aranja, a (se) ajusta, a (se) corecta, a (se) îndrepta // **θα σιάξουν** **πάλι** **τα πράγματα** se vor îndrepta lucrurile **σιαμαί-οι, -ες, -α** *adj. pl.* siamezi(-e) // **δίδυμα -α** gemeni siamezi

σιάξι-μο, -ματος, το *subst.* 1. netezire 2. aranjare, ajustare, îndreptare

σιβηρικ-ός, -ή, -ό *adj.* siberian(-ă)

σιβυλλικ-ός, -ή, -ό *adj.* sibilinic(-ă)

σιγά *adv.* încet, lent, fără grabă // **μιλώ** ~ a vorbi încet // ~ ~ încet-încet, treptat, puțin câte puțin

σιγαλιά, *η subst.* liniște, calm

σιγανοπαδιά, *η subst.* mironosită

σιγαν-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* silențios(-oasă)

σιγαστήρας, *ο subst.* amortizor de zgomot

σιγή, *η subst.* liniște, tăcere // **τηρώ** ~ a păstra liniște

σιγίλιο, *το subst.* sigiliu, ștampilă; bulă, act oficial bisericesc cu sigiliu

σιγκούνι, *το subst.* un fel de suman/șiac/zeghe

σίγμα, *το subst. invar.* sigma, (Σ, σ) a optsprezecea literă a alfabetului grecesc

σιγμοειδ-ής, **-ής**, **-ές** *adj.* sigmoid(-ă), de forma literei sigma

σιγο- *element de compunere cu sensurile „încet”, „lent”, „fără zgomot”*

σιγοβρ-άζω, **-ασα** *v.t.* a fierbe la foc mic // ~ **στο ζουμί μου** a fierbe în suc propriu

σιγοντάρ-ω, **-ισα** *v.t.* 1. *muz.* a acompania, a fi vocea a doua 2. a seconda

σιγόντο, *το subst. muz.* vezi **σεκόντο**

σιγουρ-εύω, **-εψα**, **-εύτηκα** I. *v.t.* a asigura, a pune ceva în siguranță II. *v.r.* -**ευομαι** a se asigura // **πρέπει να -ευτείς να μην έχεις καποια δυσκολία** trebuie să te asiguri că nu vei avea nici o dificultate

σιγουριά, *η subst.* siguranță // **για** ~ pentru siguranță

σίγουρ-ος, **-η**, **-ο** I. *adj.* sigur(-ă), cert(-ă), neîndoiebnic(-ă) // **στα -α** oricum II. *adv.* (-**α**) sigur, desigur

σιγ-ώ, **-ησα** *v.i.* a tăcea // **-ησαν τα κανόνια** tunurile au tăcut

σιδεράδικο, *το subst.* fierărie

σιδερ-άς, (*pl.* **-άδες**), *ο subst.* fierar

σιδερέν-ιος, **-ια**, **-ιο** *adj.* 1. de fier 2. tare, sănătos(-oasă) 3. // **σιδερένιος!** sănătate!

σιδερία, *η subst.* grilaj, balustradă

σιδερικά, *τα subst. pl.* unelte / obiecte / bare de fier

σιδερικό, *το subst.* armă

σιδερο, *το subst.* 1. fier, obiecte de fier 2. fier de călcat rufe sau de ondulat părul 3. *pl.* **σίδερα**, **τα** (și cu sensul) închisoare // **είναι για τα -α** este nebun de legat

σιδεροσπίονο, *το subst.* fierăstrău de tăiat fier

σιδέρω-μα, **-ματος**, *το subst.* călcat (de rufe)

σιδερ-ώνω, **-ωσα**, **-ώθηκα**, **σιδερωμένος** *v.t.* a călca (rufe etc.)

σιδερώστρα, *η subst.* masă de călcat

σιδερωτήριο, *το subst.* atelier pentru călcat haine

σιδερ-ωτής, **ο**, **-ώτρια**, *η subst.* meseriaș(-ă) care calcă haine

σιδηροβιομηχανία, *η subst.* industria prelucrării fierului (siderurgie)

σιδηροδέσμ-ος, **-α**, **-ο** *adj.* pus(-ă) în lanțuri; în-cătușat(-ă), înlanțuit(-ă)

σιδηροδρομικ-ός, **-ή**, **-ό** I. *adj.* de cale ferată, feroviar(-ă) // **-ή συγκοινωνία** trafic feroviar // **-ό δίκτυο** rețea de cale ferată II. *subst.* // **-ός σταθμός** gară // **σιδηροδρομικός**, *ο* funcționar feroviar III. *adv.* (-**ώς**) cu trenul, pe calea ferată

σιδηρόδρομος, *ο subst.* 1. cale ferată 2. tren // **αιωρητός/επί σύρματος** ~ funicular 3. stinghie pentru perdeă 4. cuvânt / denumire lungă // **σιδηρόδρομοι οι** (și cu sensul) căile ferate

σιδηροπυρίτης, *ο subst.* pirită, sulfură naturală de fier

σίδηρος, *ο subst. chim.* fier

σιδηροτροχιά, *η subst.* șină de cale ferată

σιδηρούν παραπέτασμα, *το adj. + subst. pol.* cortina de fier

σιδηρουργείο, *το subst.* fierărie

σιδηρουργία, *η subst.* siderurgie

σιδηρουργός, *ο subst.* fierar

σιδηρούχ-ος, **-ος** și **-α**, **-ο** *adj.* feros(-oasă), feruginos(-oasă)

σιδηρωρυχείο, *το subst.* mină de fier

σιελογόν-ος, **-α**, **-ο** *adj.* salivar(-ă) // **-οι αδένες** glande salivare

σιελόρροια, *η subst.* salivatie / secreție salivară abundentă

σίελος, *ο subst.* salivă

σιτισμός, *ο subst. relig.* șiism

σικ *adj. invar.* șic, elegant(-ă)

σικάλη, *η subst. bot.* secară

σικέ *adj. invar.* (d. jocuri etc.) care are rezultatul dinainte stabilit

σιλανσιέ, *το subst. invar. tehn.* silans

σίλο, *το subst.* siloz

σιλούετα, *η subst.* 1. siluetă 2. *fig.* persoană sveltă

σίλουρος, *ο subst. iht.* somn

σιλφίδα, *η subst. mit. (și fig.)* silfidă

σιμά *adv.* aproape

σιμιγδάλέν-ιος, **-ια**, **-ιο** *adj.* făcut(-ă) din griș

σιμιγδάλι, *το subst.* griș

σιμ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* cărn(-ă), turtit(-ă)

σιμούν, *ο subst. invar.* simun, vânt din deșert

σιμωνία, *η subst.* 1. simonie, hirotonisire cu bacșiș 2. vânzarea sfântului har

σιμ-ώνω, **-ωσα** *v.t.* și *i.* a (se) apropia

σινάπι, *το subst. bot.* muștar; sămânță de muștar

σινάφι, το *subst.* 1. corporație 2. grupare (socială)

σινεμά, το *subst.* cinema, cinematograf

σινεμασκόπ, το *subst. invar.* cinemascop

σινέραμα, το *subst. invar.* cineramă

σινθεσάιζερ, το *subst. invar.* muz. sintetizator

σινί, το *subst.* tavă rotundă

σινιάλο, το *subst.* 1. semnal 2. *mar.* stegulețe de semnalizare între nave

σινιέ *adj. invar.* (*d.* haine) care poartă semnătura unui mare creator de modă

σινικ-ός, -ή, -ό *adj.* chinezesc(-ească), din China
// -ή μελάνη tuș

σινολογία, η *subst.* sinologie

σιντέφι, το *subst.* sîdef

σιντοϊσμός, ο *subst. relig.* șintoism, religie națională a Japoniei

σιντριβάνι, το *subst.* fântână arteziană

σίριαλ, το *subst. invar.* serial (radiofonic/de televiziune)

σιρίτι, το *subst.* găitan, ceapraz

σιρόκος, ο *subst.* sirocco

σιρόπι, το *subst.* 1. sirop 2. sirop de tuse 3. *pl.* // τα -α (*și cu sensul*) vorbe dulci de dragoste

σιροπ-ιάζω, -ιασα *v.t.* a însiropa

σιρτάκι, το *subst.* „sirtaki“, dans popular grecesc

σισαν-ές, ο (*pl.* -έδες) *subst.* pușcă cu țeavă hexagonală

σιτάλευρο, το *subst.* făină de grâu

σιταποθήκη, η *subst.* magazie de grâu

σιτάρ, το *subst. invar.* muz. sitar, instrument muzical indian

σ(ι)ταρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de grâu, făcut(-ă) din făină de grâu

σιταρήθρα, η *subst. zool.* ortolan (*Emberiza hortulana*)

σ(ι)τάρι, το *subst. bot.* grâu

σιτάρκεια, η *subst.* necesarul de grâu

σιταρόσπορος, ο *subst.* bob de grâu

σίτε-μα, -ματος, το *subst.* fezandare

σιτεντ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* animale) bine hrănit(-ă)

σιτ-εύω, -εψα, σιτεμένος *v.i.* a lăsa carnea la fezandare

σιτηρά, τα *subst. pl.* grâne, cereale

σιτηρέσιο, το *subst. milit.* rația zilnică

σιτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *I. v.4.* a hrăni, a alimenta, a întreține, a da de mâncare *II. v.r.* -ίζομαι a se hrăni, a se alimenta

σίτιση, η *subst.* alimentație

σιτιστής, η *subst. milit.* furier

σιτοβολώνας, ο *subst.* hambar, magazie de grâu

σιτοκαλλιέργεια, η *subst.* cultura grâului

σιτοπαρωγ-ός, -ός, -ό *adj.* (*d.* țări etc.) producător(-oare) de grâu

σίτος, το *subst. bot.* grâu

σιφόνι, το *subst. tehn.* sifon, tub

σιφονιέρα, η *subst.* șifonier

σίφονας, ο *subst.* 1. tornadă, vârtej de vânt, vijelie 2. *fig.* persoană aprigă, nestăpănită

σιχ-αίνομαι, -άθηκα, (σιχαμένος) *v.r.* a se dezgusta, a-i fi silă, a se scârbi

σίχαμα, το *subst.* lucru care provoacă dezgust / scârbă

σιχαμάρα, η *subst.* scârbă, dezgust, repulsie, oroare, aversiune

σιχαμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* și σιχαμερ-ός, -ή, -ό *adj.* scârbos(-oasă), dezgustător(-oare), detestabil(-ă), respingător(-oare)

σιχασιά, η *subst.* dezgust, oroare, repulsie, aversiune

σιχτιρ-ίζω, -ισα *v.t.* a înjura

σιωνισμός, ο *subst.* sionism

σιωνιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst.* sionist(-ă)

σιωπή, η *subst.* tăcere, liniște

σιωπηλ-ός, -ή, -ό *I. adj.* tăcut(-ă), taciturn(-ă), silențios(-oasă) *II. adv.* (-ά) în tăcere, în mod silențios

σιωπηρ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. tacit(-ă) 2. implicit(-ă) *II. adv.* (-ά) 1. (în mod) tacit 2. (în mod) implicit

σιωπητήριο, το *subst. milit.* stingere

σιωπ-ώ, -ησα *v.i.* a tăcea, a păstra tăcere

σκάβω, έσκαψα, σκάφτηκα, σκαμμένος *v.t.* 1. a săpa 2. a escava 3. a grava

σκάγια, τα *subst. pl.* alice

σκάζω *v.t.* și *v.i.* vezi σκάω

σκαθάρι, το *subst. entom.* scarabeu

σκαί-ός, -ή, -ό *adj.* grosolan(-ă), mitocan(-ancă), brutal(-ă), necioplit(-ă), dur(-ă)

σκαιότητα, η *subst.* grosolanie, mitocănie, brutalitate, bătărănie

σκάκι, το *subst.* șah, jocul de șah

σκακιέρα, η *subst.* eșichier, tablă de șah

σκακ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* șahist(-ă)

σκακιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* șahistic(-ă), de șah

σκάλα, η *subst.* 1. scară // κυλιόμενη ~ scară rulantă 2. scală 3. chei pentru acostarea navelor 4. port 5. muz. gamă, scară a sunetelor muzicale

σκαλην-ός, -ή, ό *adj. geom.* scalen // -ό τρίγωνο triunghi scalen

σκαλί, το *subst.* treaptă // ανεβαίνω τα -ά a urca treptele

σκαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σκαλιομένος *v.t.* 1. a prăși; a afâna pământul cu sapa 2. a scotoci 3. a sculpta, a grava

σκάλισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. prășire / afânare a pământului pentru a distruge buruienile 2.

scormonire, scotocire 3. sculptare, gravare 4. gravură

σκαλιστήρι, το *subst.* săpăligă

σκαλιστ-ός, -ή, -ό *adj.* sculptat(-ă), gravat(-ă)

σκαλοπάτι, το *subst.* treaptă // **τα -α** της σκάλας treptele scării

σκαλτσούνι, το *subst. culin.* specie de prăjitură

σκαλ-ώνω, -ωσα, **σκαλωμένος** *v.i.* a se împiedica, a întâlni o dificultate

σκαλωσιά, η *subst.* schelă

σκάμ-μα, -ματος, το *subst. sport* groapa cu nisip

σκαμνί, το *subst.* 1. scaun fără spătar, taburet 2. (la tribunal) banca acuzaților // **τον κάθισαν** στο ~ a fost pus pe banca acuzaților

σκαμπάζω *v.t.* (de obicei cu negație) a pricepe, a înțelege, a ști

σκαμπανεβάζω *v.i. mar.* a avea tangaj, a se clătina

σκαμπανέβασ-μα, -ματος, το *subst. mar.* tangaj // **τα -ματα** suișuri și coborâșuri

σκαμπίλι, το *subst.* palmă (dată pe obraz)

σκαμπό, το *subst.* scaun de bucătărie, taburet

σκανδάλη, η *subst.* (la pușcă) trăgaci // **τραβάω** τη ~ a apăsa pe trăgaci

σκανδαλ-ίζω și **σκανταλ-ίζω**, -ισα, -ίστηκα, **σκανδαλισμένος** și **σκανταλισμένος** *v.t.* a scandaliza, a provoca indignare, a șoca

σχανδαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* scandalos(-oasă)

σκάνδαλ-ο, το *subst.* (și *fig.*) scandal // **αντικείμενο** -ου obiect de scandal // **οικονομικό** ~ scandal financiar // **δημιουργώ** ~ a face scandal // **πέτρα του** -ου pricină de scandal

σκανδαλοθηρία, η *subst.* fapta de a căuta scandal

σκανδαλοθηρικ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. publicații etc.) de scandal

σκανδαλώδ-ης, -ης, -ες *I. adj.* scandalos(-oasă) // **-ης συμπεριφορά** comportare scandaloasă *II. adv.* -ώς

σκανδιναβικ-ός, -ή, -ό *adj.* scandinav(-ă)

σκανταλιά, η *subst.* zburdălnicie

σκανταλιάρ-ης, -α, -ικα *adj.* zburdălnic(-ă), neastâmpărat(-ă), nebnatic(-ă)

σκάντζα, η *subst. mar.* înlocuirea cartului

σαντζάρ-ω, -αρα și **-άρισα** *v.t. mar.* a înlocui cartul

σκαντζόχοιρος, ο *subst. zool.* arici

σκαπαν-έας, ο (*pl.* -είς) *subst. 1. milit.* pionier 2. persoană care desțeleneste un ținut virgin 3. *fig.* deschizător de drumuri, inovator

σκαπάνη, η *subst.* sapă

σκαπουλ-άρω, -αρα și **-άρισα** *v.t* și *i.* a scăpa (de pericol)

σκαπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. unelte) de săpat, de excavat

σκάρα, η *subst.* vezi **σχάρα**

σκαραβαίος, ο *subst.* scarabeu

σκαρί, το *subst. invar.* 1. schelet de navă 2. *fig.* conformație a trupului // **στα -ά** în procesul pregătirii; în curs de înfăptuire

σκαρίφη-μα, -ματος, το *subst.* schiță, crochiu

σκαρλατίνα, η *subst. med.* scarlatină

σκαρμός, ο *subst. mar.* suport pentru vâsle

σκάρος, ο *subst.* 1. pășunat de noapte 2. *iht.* specie de pește

σκαρπέλο, το *subst.* daltă

σκαρπίνι, το *subst.* pantof escarpin

σκαρτ-εύω, -εψα *I. v.t.* 1. a face ceva să devină necorespunzător 2. a strica, a degrada, a defecata, a rebuta *II. v.i.* 1. a deveni inutil, de neîntrebuintat 2. a fi cu defecte, de proastă calitate 3. a deveni un netrebnic 4. a fi incomplet

σκάρτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. inutil(-ă) 2. defect(-ă), stricat(-ă), deteriorat(-ă) 3. rău (rea), netrebnic(-ă) 4. (d. o cantitate) incomplet(-ă) // **γραμμάρια -α** grame incomplete

σκαρφάλω-μα, -ματος, το *subst.* escaladare, cățărare, urcare

σκαρφάλω-ώνω, -ωσα, **σκαρφλωμένος** *I. v.i.* a se cățăra, a se sui pe un loc înalt *II. v.t.* a escalada

σκαρφ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a unelti, a urzi ceva, a născoci

σκαρ-ώνω, -ωσα *v.t.* 1. *mar.* a pune în lucru pe șantier 2. a plănuși, a inventa 3. a unelti, a urzi

σकाσιарχείο, το *subst.* chiul, absență nemotivată de la școală, de la serviciu etc.

σकाσίла, η *subst.* supărare, necaz mare

σκάσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. crăpătură, plesnătură, fisură, deschizătură 2. explozie

σκαμ-ός, ο *subst.* 1. asfixie, sufocare // **πήγε από** -ό a murit sufocat 2. *interj.* ~! tăcere!, tăceți!, tacii!

σκαστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. sonor(-ă), sunător(-oare) // **-ό φιλή** un sărut cu zgomot // **πέντε χιλιάδες** -ές cinci mii în numerar 2. plecat(-ă) pe furiș 3. **τον πιάσανε** -ό a fost prins

σκατό, το *subst. (fam.)* căcat, rahat

σκατ-ώνω, -ωσα *v.t.* a murdări de rahat // **τα ~α** ~ a o face de oaie

σκάφανδρο, το *subst.* 1. costum de scafandru 2. costum de cosmonaut

σκάφη, η *subst.* copaie, albie, troacă

σκάφος, το *subst.* navă

σκαφτιάς, ο *subst.* săpător

σκάψι-μο, -ματος, το *subst.* 1. săpare 2. săpătură

οκάω și **οκάζω**, **έσκασα**, **οκασμένος** v.t. și i. 1. a crăpa, a plesni, a (se) sparge // ~ **το μπαλόνι** a sparge balonul // **το κρύο μου έσκασε τα χέρια** frigul a făcut să-mi crape mâinile // **το λάστιχο του αυτοκινήτου έσκασε** a plesnit cauciucul automobilului // ~ **από τη ζέστη** a crăpa de căldură 2. a exploda // **η βόμβα έσκασε πέφτοντας** bomba a explodat în cădere 3. a (se) supăra, a (se) enerva, a exaspera, a turba de mânie // **σωπάστε με οκάσατε** tăceți, m-ați exasperat // ~ **από το κακό μου** a turba de supărare 4. a izbucni // **έσκασε στο κλάμα** a izbucnit în plâns 5. a apare // **έσκασε ο ήλιος** a apărut soarele 6. fig. // **το έσκασε** a șters-o 7. // **οκάσε** taci!/gura!

οκέβρω-μα, **-ματος**, **το subst.** încovoiere, îndoitură, strâmbare, gârbovire, curbare, cocoșare

οκεβρ-ώνω, **-ωσα**, **οκεβρωμένος** I. v.t. a curba, a îndoi, a strâmba, a încovoia II. v.i. a se îndoi, a se curba, a se strâmba, a se încovoia, a se deforma, a se gârbovi, a se cocoșa

οκελέα, **η subst.** indispensabili

οκέλεθρο, **το subst. fig.** schelet, trup scheletic

οκελετός, **ο subst.** 1. (și fig.) schelet, osatură 2. schelet de rezistență al unei construcții / mașini, nave etc.

οκελετωμέν-ος, **-η**, **-ο part. ca adj.** (d. corp) scheletic(-ă), uscățiv(-ă)

οκέλια, **τα subst. pl.** picioare la om/animale

οκελίδα, **η subst.** cățel de usturoi

οκέλ-ος, **-ους**, **το subst.** 1. anat. picior 2. braț, parte, latură // **τα -η διαβήτου** brațele compasului

οκεπ-άζω, **-ασα**, **-άστηκα**, **οκεπασμένος** I. v.t. și i. 1. a acoperi, a înveli // **το χιόνι -ασε την πεδιάδα** zăpada a acoperit câmpia 2. a (se) ascunde, a tăinuși, a masca, a (se) proteja // ~ **ένα σκάνδαλο** a ascunde un scandal // ~ **την αλήθεια** a acoperi adevărul 3. a astupa II. v.r. **οκεπαζομαι** a se acoperi, a se înveli

οκεπάρνι, **το subst. tehn.** teslă

οκέπασ-μα, **-ματος**, **το subst.** 1. acoperire, învelire 2. cuvertură; învelitoare

οκεπαστ-ός, **-ή**, **-ό adj.** 1. acoperit(-ă), învelit(-ă) 2. adăpostit(-ă)

οκέπαστρο, **το subst.** 1. adăpost 2. milit. adăpost antiaerian

οκέπη, **η subst.** 1. protejare, protecție 2. pielea animalului sacrificat, carcasă

οκεπή, **η subst.** 1. acoperiș 2. capotă (la automobile)

οκεπτικισμός, **ο subst. filoz.** scepticism

οκεπτικ-ιστής, **ο**, **-ίστρια**, **η subst.** sceptic(-ă)

οκεπτικό, **το subst.** 1. considerent, temei, rațiune 2. argument

οκέπτομαι v.d. vezi **οκέφτομαι**

οκέρτοο, **το subst.** 1. mofhuri, toane, fandoseli, nazuri 2. grație 3. muz. scherzo

οκερτοός-ος, **-α**, **-ικο adj.** 1. capricios(-oasă), mof-turos(-oasă), năzuos(-oasă) 2. grațios(-oasă)

οκέτ-ος, **-η**, **-ο I. adj.** 1. net(-ă), pur(-ă), neames-tecat(-ă), curat(-ă) // **-ος καφές** cafea pură // **-ο βούτυρο** unt curat 2. simplu(-ă), neomamentat(-ă), autentic(-ă), fără adăugiri 3. deplin(-ă), total(-ă) // **-η αποτυχία** eșec total II. adv. (-α) // **του τα είπα νέτα -α** i-am spus verde în față

οκετς, **το subst. invar.** sketch, mică piesă de teatru

οκεύασ-μα, **-ματος**, **το subst. farm.** preparat

οκευοθήκη, **η subst.** bufet (mobilă în care se păstrează vesela)

οκεύ-ους, **το subst.** vas, obiect // **μαγειρικό -η** vase de bucatărie // **επιτραπέζια -η** vase folosite la masă (veselă) // **ιερά -η** obiecte de cult

οκευοφόρος, **η subst.** vagon de bagaje (la tren)

οκευοφυλάκιο, **το subst.** sacristie

οκευωρία, **η subst.** uneltire, intrigă, mașinație

οκευωρός, **ο subst.** uneltitor, intrigant, insinuant
οκεφτικ-ός, **-ή**, **-ό adj.** gânditor(-oare), adâncit(-ă) în/căzut(-ă) pe gânduri

οκέφτομαι, **οκέφτηκα** I. v.d. a gândi, a raționa, a reflecta, a cugeta, a medita // ~ **άρα υπάρχω** gândesc deci exist // **πρέπει να μάθεις να σκεφτείσαι** trebuie să te înveți să gândești // ~ **το μέλλον** a se gândi la viitor II. v.t. 1. a avea de gând 2. // **το ~** mă mai gândesc

οκέψη, **η subst.** 1. gândire, cugetare, raționament, judecată 2. reflecție, meditație 3. minte, gând // **θέλει ~** e nevoie de minte 4. grijă, părere, opinie, concepție

οκην-ή, **η subst.** 1. cort // **στήνω τη ~** a ridica cortul 2. scenă de teatru 3. parte dintr-un act al unei piese de teatru 4. ceartă, schimb dur de cuvinte // **δημιουργώ -ές** a face scene

οκηνικό, **το subst.** decor, cadru, ambianță // **τα -ά** decoruri (de teatru, film etc.)

οκηνικ-ός, **-ή**, **-ό I. adj.** scenic(-ă), care se referă la scena de teatru II. adv. (-ά) din punct de vedere scenic

οκηνίτ-ης, **ο**, **-ισσα**, **η subst.** (d. nomazi etc.) corturar(-ă), care locuiește în cort

οκνηογραφία, **η subst.** scenografie

οκνηογράφ-ος, **-ο**, **-η subst.** scenograf(-ă)

οκνηοθεσία, **η subst.** 1. regie, punere în scenă // **η ~ του έργου** regia piesei 2. montare (la cine-

ma), realizare 3. *fig.* punere la cale, înscenare, conducere din umbră a unei activități

σκηνοθέτ-ης, ο, -ης și **-ρια, η** *subst.* regizor(-oare), realizator(-oare)

σκηνοθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, σκηνοθετημένος *v.t.*

1. a regiza, a pune în scenă; a face regia unui film 2. *fig.* a pune la cale, a înscena // **-ησαν** **όλη αυτή την ιστορία** au pus la cale toată această poveste

σκήνω-μα, -ματος, το *subst. relig.* relicvă, moaște ale unui sfânt

σκήπτρο, το *subst.* 1. sceptru 2. *fig.* putere (asupra semenilor)

σκήτη, η *subst.* schit

σκι, το *subst. sport* schi // **θαλάσσιο** ~ schi marin // **κάνω** ~ a face schi, a schia

σκιά, η *subst.* 1. umbră // **μένω στη** ~ a rămâne în umbră // ~ **αμφιβολίας** umbră de îndoială 2. *fig.* prieten nedespărțit // **έγινε η** ~ **του** a devenit umbra lui 3. *fig.* fantomă 4. *fig.* om foarte slab

σκιαγράφ-μα, -ματος, το *subst.* 1. schiță, desen 2. descriere generală

σκιαγραφία, η *subst.* 1. schiță 2. siluetă, reprezentarea picturală a umbrei obiectelor

σκιαγραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, σκιαγραφημένος *v.t.* 1. a schița, a creiona, a desena 2. a descrie în linii generale

σκιádi, το *subst.* 1. pălărie țărănească cu bor lat 2. pălărie de paie

σκι-άζω, -ασα, -άσθηκα, σκιασμένος *v.t.* a umbri, a face umbră

σκιάζω, έσκιαξα, σκιάχτηκα, σκιαγμένος *v.t.* a speria, a înfricoșa, a înspăimânta

σκιαμαχία, η *subst.* luptă cu himere

σκιαμαχώ *v.i.* a se lupta cu himere

σκιάχτρο, το *subst.* 1. sperietoare de ciori 2. *fig.* om slab și urât

σκιέρ, ο *subst. sport* schior

σκιερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. umbros(-oasă) 2. umbrit(-ă), aflat(-ă) la umbră // **-ός τόπος** loc umbrit

σκίζα și **σχίζα, η** *subst.* așchie de lemn

σκίζω și **σχίζω, έσκισα** și **έσχισα, σκίστηκα** și **σχίστηκα, σκισμένος** și **σχιόμενος** *I. v.t.* 1. a rupe, a sfâșia, a spinteca, a sparge, a crăpa // **έσκισε τα ρούχα του** și-a rupt hainele // **μου ~ την καρδιά** a sfâșia inima 2. a despica // ~ **ξύλα** a despica lemne 3. (și *fig.*) a spinteca // **η βάρκα έσκιζε τα ήρμανα νερά** barca spinteca apele liniștite // ~ **τη σιωπή** a rupe tăcerea // **τους σκίσαμε** i-am zdrobit *II. v.r.* **σκίζομαι** a depune eforturi mari; a se face praf // **σκίζεται για μας** se face praf pentru noi

σκίνος, ο și **σκίνο, το** *subst. bot.* arbustul de mastic

σκινόχω-μα, -ματος, το *subst.* pământ format din rădăcini putrezite ale arbustului de mastic

σκίουρος, ο *subst. zool.* veveriță

σκιρτή-μα, -ματος, το *subst.* tresărire, tresăltare, zvâcnire

σκιρτ-ώ și **σκιρτ-άω, -ησα** *v.i.* a tresălta, a tresări, a zvâcni

σκίσι-μο, -ματος, το și **σχίσιμο** *subst.* rupere, spărtură, ruptură, despicătură, sfâșietură

σκιστ-ός, -ή, -ό și **σχιστ-ός, -ή, -ό** *adj.* rupt(-ă), sfâșiat(-ă), despicat(-ă), crăpat(-ă)

σκιτζ-ής (pl. -ήδες), ο *subst.* meseriaș nepriceput

σκιτσάρισ-μα, -ματος, το *subst.* schițare, creionare, descriere în linii generale

σκιτο-άρω, -αρα și **-άρισα, σκιτσαρισμένος** *v.t.* a schița, a desena, a face o schiță

σκίτσο, το *subst.* schiță, desen

σκιτσογράφ-ος, -ο, -η *subst.* autor(-oare) de schițe, desenator(-oare), caricaturist(-ă)

σκιώδ-ης, -ης, -ες *adj. fig.* slab(-ă), debil(-ă) // **-ης κυβέρνηση** guvern marionetă

σκληβιά, η *subst.* sclavaj, sclavie, robie

σκληβοπάζαρο, το *subst.* piață de sclavi

σκληβ-ος, ο, -α, η *subst.* (și *fig.*) sclav(-ă); aservit(-ă), înrobît(-ă); rob, roabă

σκληβω-μα, -ματος, το *subst.* înrobire, subjugare, aservire, supunere

σκληβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σκληβαμένος *v.t.* 1. a face pe cineva sclav(-ă), a înrobi, a robi, a subjugă, a supune 2. *fig.* a captiva, a încanta, a vrâji // **η ευγένειά του μας -ωσε** amabilitatea sa ne-a captivat

σκληθήρα, η *subst.* așchie, țeapă

σκληπραγώνηση și **σκληπραγωγία, η** *subst.* călire, oțelire

σκληπραγωγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, σκληπραγωγημένος *v.t.* a căli, a oțeli

σκληρ-αίνω, -υνα *v.t.* și *i.* a (se) întări, a (se) face mai dur(-ă)/mai rezistent(-ă)

σκληρόκαρδ-ος, -η, -ο *adj.* cu inima crudă, nemilos(-oasă), inimă de piatră

σκληρ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. tare // **-ό κρέας** carne tare 2. dur(-ă), aspru(-ă) // **τον κούρασε η ~ή εργασία** l-a obosit munca dură 3. *fig.* nemilos(-oasă), brutal(-ă), inuman(-ă), rigid(-ă), neînduplecat(-ă) *II. adv.* (-ă) 1. cu duritate, în mod aspru, fără milă, cu severitate // **δοκιμάστηκε ~ στη ζωή** a fost încercat cu duritate în viață 2. din greu // **δουλεύω ~** a munci din greu

σκληρότητα, η *subst.* duritate, asprime, severitate, cruzime

σκληροτράχηλος, -ης, -ο *adj.* căpos(-oasă), în-căpățânat(-ă)
σκληρυνση, η *subst.* 1. întărire, înăsprire 2 *med.* indurație
σκληρωση, η *subst. med.* scleroză
σκνίπα, η *subst. entom.* 1. musculiță 2. // *εἶναι* ~ στη μεθούση este beat turtă
σκοινάκι, το *subst.* 1. frânghie mică 2. jocul cu coarda
σκοινένιος, -ια, -ο *adj.* de frânghie
σκοινί, το *subst.* sfoară, funie, frânghie // ~ κορδόνι se repetă aceleași lucruri neplăcute // άνθρωπος του -ού και του παλουκιού om netrebnic
σκοίνος, ο *subst. bot.* specie de stof
σκόλη, η *subst.* vezi *σχόλη*
σκολιαγός, -ής, -ό *adj.* de sărbătoare // ακούω τα -ά μου aud ce nu mi se cuvine
σκολίωση, η *subst. med.* scolioză
σκολιωτικός, -ής, -ό *adj. med.* suferind(-ă) de scolioză
σκολνάω *v.t.* și *v.i.* vezi *σχολάω*
σκονάκι, το *subst.* 1. *farm.* doza de pulbere din substanța medicamentoasă 2. doză de narcotic (drug)
σκόνη, η *subst.* praf, pulbere, pudră // *τινάζω* τη ~ a scutura praful // *μεταβάλλω* σε ~ a preface în praf (pulbere) // *χρυσή* ~ pulbere de aur // *ζάχαρη* ~ zahăr pudră
σκόνιομα, -ματος, το *subst.* prăfuire
σκονίζω, -ισα, -ίστηκα, **σκονισμένος** *v.t.* a prăfui, a umple de praf // **σκονισμένος** δρόμος drum plin de praf
σκοντάφτω, **σκόνταψα** *v.i.* 1. a se poticni 2. a se împiedica
σκόντο, το *subst.com.* rabat, scont, reduce
σκόπελος, ο *subst.* 1. stâncă marină 2. *fig.* piedică, greutate, dificultate
σκόπευση, η *subst.* ochire, luare la țintă
σκοπευτήριο, το *subst.* poligon de tir
σκοπευτής, ο, -ετρια, η *subst.* trăgător(-oare), ochitor(-oare) // **καλός** *ευνής* bun trăgător // **ελευθερος** *ευνής* franc-tiror
σκοπευτικός, -ής, -ό *adj.* de tir
σκοπ-εύω, -ευσα *I. v.t.* a ochi, a ținti, a trage la țintă *II. v.i. fig.* a avea de gând, a intenționa, a se gândi la // ~ **να φύγω** am de gând să plec
σκοπιά, η *subst. milit.* 1. post de observație 2. post de pază, gheretă pentru sentinelă 3. *fig.* punct de vedere, unghi de vedere // **διαφορετική** ~ punct de vedere diferit
σκόπιμος, -η, -ο *I. adj.* 1. intenționat(-ă), deliberat(-ă), premeditat(-ă) 2. indicat(-ă), nime-

rit(-ă), oportun(-ă) *II. adv.* (-α) în mod intenționat
σκοπιμότητ-α, η *subst.* oportunitate // **για** **εκλογικές** -ες pentru oportunități electorale
σκοποβολή, η *subst.* sport tir
σκοπός, ο *subst.* 1. scop, țel, intenție // ο **κύριος** ~ scopul principal // **πετυχαίνω** το -ό μου a-și atinge scopul 2. sentinelă 3. *muz.* melodie // **άλλαξε** -ό a schimbat placa
σκορ, το *subst. invar.* sport scor
σκορ-άρω, -αρα și -άρισα *v.t.* a învinge la scor
σκορбуότο, το *subst. med.* scorbut
σκορδαλιά, η *subst. culin.* scordolea, sos cu usturoi
σκορδίζα, η *subst.* miros de usturoi
σκόρδο, το *subst.* usturoi
σκορδοκατλα, η *subst.* senzație de arsură de usturoi la stomac // ~ **μου** puțin îmi pasă
σκόρερ, ο *subst. invar.* sport scorer, golgheter
σκόρος, ο *subst.* molie
σκοροφαγωμένος, -η, -ο *part. ca adj.* ros(-oasă) de molii
σκορπ-ίζω și **σκορπ-άω**, -ισα, -ίστηκα, **σκορπιμένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) răspândi, a (se) împrăști, a (se) dispersa // ~ **τα** **ρούχα** μου a-și împrăști hainele // ο **αέρας** -ισε **τα** **φύλλα** aerul a împrăștiat frunzele // το **πλήθος** -ισε mulțimea s-a dispersat 2. a risipi // -ισε **όλη** **την** **περιουσία** του și-a risipit toată averea
σκόρπιος, -ια, -ιο *I. adj.* împrăștiat(-ă), dispersat(-ă), răspândit(-ă) // -ια **λουλούδια** flori împrăștiat *II. adv.* (-α) în mod dispersat, ici și colo
σκορπίος, ο *subst.* 1. *zool.* scorpion, scorpie 2. *astr.* Σκόρπιος zodia Scorpionului
σκόρπισμα, -ματος, το *subst.* împrăștiere, dispersare, răspândire
σκορποχέρης, -α, -ικο *adj.* risipitor(-oare), mână-spartă,
σκορποχώρι, το *subst.* // **έγιναν** ~ s-au împrăștiat peste tot
σκορπώ *v.t.* și *v.i.* vezi **εκορπίζω**
σκότα, η *subst. mar.* scotă, frânghie cu care se fixează colțul de jos al unei vele
σκοτάδι, το *subst.* și *fig.* întuneric, beznă // το ~ **της** **αμάθειας** tenebrele ignoranței
σκοταδισμός, ο *subst.* obscurantism
σκοταδιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* obscurantist(-ă), adept(-ă) al (a) obscurantismului
σκοτεινί, η *subst.* întuneric, întunecime, beznă
σκοτεινιάζω, -ιασα, **σκοτεινιάσμένος** *I. v.t.* și *i.* a (se) întuneca // -ιασε ο **ουρανός** cerul s-a întunecat *II. v. impers.* -**ινιάζει** a se însera // -ιασε **κιόλας** chiar s-a înserat

σκοτείνιασ-μα, -ματος, το *subst.* întunecare
σκοτειν-ός -ή -ό *adj.* 1. întunecat(-ă), întunecos
(-oasă), de culoare închis(-ă) 2. *fig.* neclar(-ă),
confuz(-ă), misterios(-oasă) 3. *fig.* sumbru(-ă),
amenințător(-oare)

σκοτία, η *subst. arhit.* element decorativ pe su-
prafața unui zid

σκοτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σκοτισμένος I. *v.t.* a
tracasa, a tulbura, a plictisi, a supăra, a zăpăci
II. *v.r.* -ίζομαι a-i păsa // δεν ~ nu-mi pasă

σκοτοδίη, η *subst.* amețelă / vertij cu pierderea
temporară a vederii

σκοτ-ός, -ους, το *subst.* întuneric, obscuritate

σκοτούρα, η *subst.* necaz, grijă, supărare,
încurcătură, neplăcere

σκοτσέζικ-ος, -η, -ο *adj.* scoțian(-ă), din Scoția

σκότω-μα, -ματος, το *subst.* 1. omor 2. *fig.* obo-
seală foarte mare

σκοτωμός, ο *subst.* 1. omor, ucidere, masacru 2.
fig. muncă epuizantă 3. *fig.* îmbulzeală, înghesu-
ială, aglomerație

σκοτ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σκοτωμένος I. *v.t.* (și
fig.) a omori, a ucide, a răpune // η δουλειά
αυτή τον -ώνει munca această îl omoară //
-ώνω την ώρα μου a-și omori timpul II. *v.r.*
-ώνομαι (și cu sensul) a se da de trei ori peste
cap, a-și da toată strădania

σκούζω, έσκουξα *v.i.* a striga, a zbiera, a urla

σκουλαρίκι, το *subst.* cercel

σκουλήκι, το *subst.* 1. vierme 2. larvă 3. *fig.* om
de nimic și slugarnic

σκουληκ-ιάζω, -ιασα, σκουληκιασμένος *v.i.* a
face viermi, a avea viermi

σκουμπρί, το *subst. iht.* scrumbie

σκούνα, η *subst. mar.* goeletă

σκουντάω *v.i.* vezi **σκουντώ**

σκούντη-μα, -ματος, το *subst.* îmbrânceală,
împingere

σκουντούφλ-ης, -α, -ικο *adj.* posomorât(-ă),
mohorât(-ă), trist(-ă)

σκουντουφλι-άζω, -ιασα *v.i.* a se posomori, a se
întrista, a se întuneca la față

σκουντουφλ-ώ și **σκουντουφλ-άω, -ησα** *v.i.* 1. a
se poticni, a se împiedica 2. a aluneca

σκουντ-ώ și **σκουντ-άω, -ησα** și **-ηξα** *v.t.* a îm-
pinge, a îmbrânci

σκούξι-μο, -ματος, το *subst.* strigăt, urlat, zbie-
răt, răcnet

σκούπα, η *subst.* mătură

σκουπιδαρίο, το *subst.* loc de strângere a gunoa-
riilor, grămadă de gunoi

σκουπίδι, το *subst.* gunoi // κάνω κάποιον ~ a
înjosi, a umili

σκουπιδιάρ-ης (pl. -ήδες), ο *subst.* gunoier

σκουπιδιάρικο, το *subst.* mașină de ridicat gu-
noiu

σκουπιδοφάγος, ο *subst.* sită la chiuveta de
spălat vase

σκουπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σκουπισμένος *v.t.* 1.
a mătura // ~ την αυλή a mătura curtea 2. a
șterge // ~ τα πιάτα a șterge farfurile // ~ τα
χέρια μου a-și șterge mâinile 3. a freca mur-
dăria de pe ceva

σκούπισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. măturat 2.
șters, ștergere

σκουπόξυλο, το *subst.* coadă de mătură

σκουρ-αίνω, -υνα I. *v.t.* a face de culoare mai în-
chisă II. *v.i.* 1. a deveni mai închis la culoare, a
se întuneca 2. *fig.* a se înrăutăți // τα πράγ-
ματα -αίνουν situația se înrăutățește

σκουριά, η *subst.* rugină

σκουρ-ιάζω, -ιασα, σκουριασμένος *v.t.* și *i.* a
(se) rugini, a (se) acoperi de rugină // η υγρα-
σία -ιαζει το σίδερο umiditatea ruginește fie-
rul // τώρα το σπαθί κρέμεται και -ιάζει
acum sabia este atârnată (în cui) și ruginește //
σκουριασμένες ιδέες idei învechite

σκουρίασ-μα, -ματος, το *subst.* ruginire, acope-
rire cu rugină

σκούρ-ος, -α, -ο *adj.* 1. de culoare închisă, întu-
necat(-ă), negricios(-oasă) 2. *fig.* plin de greu-
tăți

σκουτάρι, το *subst.* scut

σκουτέλα, η *subst. fam.* strachină, blid

σκουτί, το *subst. fam.* 1. țol, covor gros 2. *pl.* hai-
ne, țoale

σκούφια, η *subst.* 1. scufie, scufă, scufiță // από
που κρατάει η ~ του care este originea lui, de
unde provine 2. cască de baie

σκούφος, ο *subst.* căciulă împletită

σκούρας, ο *subst.* ignorant, necunoscător, prost
// είναι ~ στα μαθηματικά este ignorant la
matematică

σκρίνιο, το *subst.* scrin

σκριπ, ο, η *subst. invar. (rar)* ajutor(-oare) de
regizor de film

σκούφα, η *subst.* 1. scroafă 2. *fig. (fam.)* curvă

σκύβαλο, το *subst.* 1. rebut, lucru nefolositor 2.
fig. om de nimic

σκύβω, έσκυψα, σκυμμένος I. *v.i.* a se apleca, a
se pleca, a se înclina // ~ και φιλώ το χώμα a
se apleca și a săruta pământul II. *v.t.* a pleca, a
înclina // ~ το κεφάλι a pleca capul

σκυθρωπ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a se posomori, a se
mohori

σκυθρωπ-ός, -ή, -ό *adj.* posomorât(-ă), moho-
rât(-ă), trut(-ă), amărât(-ă)

σκύλα, η *subst. zool.* 1. cățea 2. *fig.* femeie crudă, rea
σκυλάδικο, το *subst.* local popular de noapte
σκυλάκι, το *subst. zool.* cățel, cățeluș.
σκύλευση, η *subst.* 1. jaf, jefuire, spoliere, pradă 2. prădare a morților
σκυλ-εύω, -ευσά și -εψα, -εύτηκ-α *v.t.* 1. a jefui, a spolia 2. a prăda un mort
σκυλί, το *subst. zool.* 1. câine 2. *fig.* om zelos, muncitor // *είναι ~ στη δουλειά του* muncește ca un cal // *κακό ~ ψόφο δεν έχει* soiul rău nu are
σκυλ-ιάζω, -ιασα, *συλιασμένος v.i.* a se înfuria, a se mânia
σκυλίς-ιος, -ια, -ιο *adj.* câinesc(-ească), de câine // -ια *υπομονή* răbdare de câine // -ια *ζωή* viață de câine (mizerabilă)
σκυλοβρ-ίζω, -ισα *v.t.* a înjura urât / birjărește
σκυλόδοντο, το *subst.* dinte canin
σκύλ-ος, ο, -α, η *subst.* 1. câine, cățea // -ος *που γαβγίζει δε δαγκώνει* câinele care latră nu mușcă 2. rechin 3. σκύλα! (înjurătură)
σκυλόψαρο, το *subst.zool.* specie de rechin, câine-de-mare
σκύνμος, ο *subst.* pui de animal sălbatic
σκυρόδε-μα, -ματος, το *subst.* beton
σκυτάλη, η *subst.sport* ștafetă // *παραδίνω τη ~* a preda ștafeta
σκυταλοδρομία, η *subst. sport* probă (întrecere) de ștafetă
σκυφτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* aplecat(-ă), înclinat(-ă), încovoiat(-ă) *II. adv.* (-ά)
σκύψι-μο, -ματος, το *subst.* 1. aplecare, înclinare 2. *fig.* ascultare, supunere
σκωληκοειδής απόφυση, η *adj.* + *subst. anat.* apendice intestinal
σκωληκοειδίτιδα, η *subst.med.* apendicită
σκώμ-μα, -ματος, το *subst.* batjocură, zeflemea, ironie, înțepătură
σκωπικ-ός, -ή, -ό *adj.* batjocoritor(-oare), zeflemitor(-oare)
σκωρίαση, η *subst.* 1. ruginire 2. rugină, boală a plantelor
σλαβικ-ός, -ή, -ό *adj.* slav(-ă)
σλαβόφων-ος, -η, -ο *adj.* slavofon(-ă)
σλάιντ și **σλάιτς**, το *subst. invar.* diapozitiv
σλάλομ, το *subst. invar.* slalom
σλιπ, το *subst. invar.* slip
σλίπικ μπαγκ, το *subst. invar.* sac de dormit
σλόγκαν, το *subst. invar.* slogan
σμάλτο, το *subst.* smalț, email // *οδοντικό ~* smalț dentar
σμαραγδέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de smarald
σμαράγδι, το *subst.* smarald

σμάρι, το *subst.* roi de albine
σμέουρο, το *subst. bot.* zmeură (fruct)
σμέρνα, η *subst. iht.* un fel de pește
σμήγ-μα, -ματος, το *subst. med.* smegmă
σμηματογόν-ος, -ος, -ο *adj. med.* smegmogēn(-ă)
σμηναγός, ο *subst.* căpitan de aviație
σμήναρχος, ο *subst.* comandor, colonel de aviație
σμηνίας, ο *subst.* sergent de aviație
σμηνίτης, ο *subst.* aviator soldat
σμήν-ος, -ους, το *subst.* 1. roi de albine; stoluri de păsări etc. 2. escadrilă de avioane militare
σμίγω, έμειξα *v.t.* și *i.* 1. a (se) întâlni, a se regăsi // *βουνό με βουνό δε σμίγει*, munte cu munte nu se întâlnește 2. a se uni, a veni în contact
σμίκρυνση, η *subst.* micșorare, reducere, diminuare
σμικρ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* a micșora, a reduce, a diminua
σμιλευση, η *subst.* cizelare, șlefuire
σμιλ-εύω, -εψα, -εύτηκα, *σμιλευμένος v.t.* a cizela, a scobi cu dalta
σμίλη, η *subst.* 1. daltă 2. instrument chirurgical
σμιξι-μο, -ματος, το *subst.* întâlnire, contact, împreunare
σμιχτ-ός, -ή, -ό *adj.* împreunat(-ă), reunit(-ă), unit(-ă) // -ά *φρύδια* sprâncene unite
σμόκιν, το *subst.* smoching
σμπαραλία, τα *subst. pl.* fărâme, sfărâmături, frânturi, bucăți
σμπαραλ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, *σμπαραλιασμένος v.t.* a rupe în bucăți, a sfărâma, a face fărâme
σμπάρο, το și **σμπάρος**, το *subst.* foc de armă // *μ'ένα ~ δύο τρυγόνια* a prinde doi iepuri dintr-un foc
σμουρίδα, η *subst.* șmirghel
σμούρνα, η *subst. bot.* arbore de smirnă
σμουρναϊκ-ος și **σμουρνιώτικ-ος**, -η, -ο *adj.* din / de Smirna
σνακ μπαρ, το *subst. invar.* snack-bar
σνίτσελ, το *subst. invar. culin.* șnițel
σνομπ adj. invar. snob(-oabă)
σνομπ-άρω, -αρα și -άρισα *v.t.* a snoba
σνομπισμός, ο *subst.* snobism
σοβαρ-εύω, -εψα, -εύτηκα *I. v.i.* a deveni serios(-oasă), a fi serios(-oasă) *II. v.r.* -εύομαι a se face / a se purta serios(-oasă) // -έψου să fii serios(-oasă)
σοβαρολογώ v.i. a vorbi serios, a nu glumi
σοβαρ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. serios(-oasă), grav(-ă), sobru(-ă) // -ός *άνθρωπος* om serios // -ή *αρρώστια* boală gravă (serioasă) // *κάνω το -ό* a

face pe seriosul // -ό **ατύχημα** accident grav 2. important(-ă), remarcabil(-ă) // -ή **υπόθεση** afacere importantă II. *adv.* -ă în mod serios

σοβαρότητα, η *subst.* seriozitate

σοβαροφάνεια, η *subst.* aer de seriozitate

σοβαροφαν-ής, -ής, -ές *adj.* care are un aer de seriozitate, care se preface a fi serios(-oasă)

σοβ-άς, (pl. -άδες), ο *subst.* tencuială

σοβατζ-ής, ο, (pl. -ήδες) *subst.* zidar

σοβατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **σοβατισμένος** *v.t.* a tencui

σοβάτιο-μα, -ματος, το *subst.* tencuire

σοβιέτ, το *subst. pol. invar.* soviet

σοβιετικ-ός, -ή, -ό *adj.* sovietic(-ă)

σοβινισμός, ο *subst.* șovinism

σοβιν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* șovin(-ă)

σοβινιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* șovin(-ă), șovinst(-ă)

σοβώ *v.i.* a mocni

σόγια, η *subst. bot.* soia

σογιέλαιο, το *subst.* ulei de soia

σόδα, η *subst.* 1. sodă // **καυστική** ~ sodă caustică 2. sifon, apă gazoasă

σοδειά, η *subst.* recoltă

σοδομισμός, ο *subst.* sodomie

σοδομιστής, ο *subst.* sodomit, sodomist

σόι, **σογιού**, το *subst.* 1. familie (bună) // **είναι από** ~ este de familie bună // **δεν είναι** ~ nu e de soi 2. rude, rubedenii // **τι** ~ **άνθρωπος** **είναι**; ce fel de om este?

σοκ, το *subst. invar.* șoc

σοκάκι, το *subst.* stradă îngustă, uliță la periferia orașului

σοκάριο-μα, -ματος, το *subst.* șoc, tulburare generală și bruscă a organismului

σοκ-άρω, -αρα și -άρισα, -αρίστηκα, **σοκαρισμένος** I. *v.t.* a șoca, a impresiona neplăcut II. *v.r.* **σοκάρομαι** (și cu sensul) a avea un șoc, a se tulbura

σόκιν *adj. invar.* (d. o anecdotă, film etc.) indecent(-ă), trivial(-ă)

σοκολάτα, η *subst.* ciocolată

σοκολατέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de ciocolată 2. ciocolatiu(-ie)

σοκολατ-ής, -ιά, -ί *adj.* de culoarea ciocolatei, ciocolatiu(-e), maro închis

σολ, το *subst. muz.* nota sol

σόλα, η *subst.* talpa pantofului; pingea

σολανίνη, η *subst.* solanină, substanță toxică extrasă din unele plante solanacee

σολ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, **σολιασμένος** *v.t.* a pingeli

σόλιασ-μα, -ματος, το *subst.* pingelire, pingelit

σολίστ, ο, η *subst. muz.* solist(-ă)

σολιψισμός, ο *subst. filoz.* solipsism

σόλο, το *subst. muz.* solo, fără acompaniament // ~ **βιολί** vioară solo // ~ **φλάουτο** flaut solo

σολόδερμα, το *subst.* talpă pentru pingele

σολοικισμός, ο *subst.* solecism, greșeală de sintaxă

σόλοικ-ος, -η, -ο *adj.* incorect(-ă) sintactic

σολομός, ο *subst. iht.* somon

σολομωνική, η *subst.* carte de vrăjitorie; carte de magie; solomonie

σολφέζ, το *subst. muz. invar.* solfegiu

σομιέ, το și **σομ-ιές**, ο, (pl. -ιέδες) *subst.* somieră

σόμπα, η *subst.* sobă

σομπρέρο, το *subst. invar.* sombrero, pălărie cu boruri mari

σόναρ, το *subst. invar.* sonar, detector sonic pentru obiecte subacvatice

σονάτα, η *subst. muz.* sonată

σονέτο, το *subst.* sonet

σόου, το *subst. invar.* show, spectacol de music-hall

σοπράνο, η *subst. muz. invar.* soprană

σορόκος, ο *subst.* siroco

σορολόπ, το *subst. invar.* // **το ρίχνω στο** ~ mi-e indiferent, nu mă interesează

σορόπι, το *subst.* sirop

σορός, ο *subst.* 1. sicriu 2. cadavru

σορτς, το *subst. invar.* șort, pantaloni scurți

σοσιαλδημοκράτ-ης, ο, -ισσα, η *subst. pol.* social-democrat(-ă)

σοσιαλδημοκρατία, η *subst. pol.* social-democrație

σοσιαλδημοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* social-democrat(-ă)

σοσιαλισμός, ο *subst. pol.* socialism

σοσιαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* socialist(-ă)

σοσόνι, το *subst.* șoșon

σοτάρις-μα, -ματος, το *subst. culin.* gătit / preparare la foc mare

σοτ-άρω -αρα și -άρισα, -αρίστηκα, **σοταρισμένος** *v.t.* a găti / a prepara la foc mare

σοτέ *adj. invar. culin.* soté

σου, το *subst. invar. culin.* chou à la crème

σουβάς, ο *subst.* vezi **σοβάς**

σουβενίρ, το *subst. invar.* suvenir, amintire

σουβλα, η *subst.* proțap, frigare // **αρνί της -ας** miel la frigare

σουβλάκι, το *subst.* frigărie

σουβλερ-ός, -ή, -ό *adj.* ascuțit(-ă), cu vârf, țugu-iat(-ă)

σουβλί, το *subst.* sulă

σουβλιά, η *subst.* înțepătură, junghi, junghietură

σουβλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σουβλισμένος v.t. 1. a pune carne la frigare pe frigărie 2. (d. o dure-re) a săgeta

σουβλισ-μα, -ματος, το subst. punerea cărnii pe frigărie

σουγ-ιάς, ο (pl. -ιάδες) subst. briceag

σούδα, η subst. trecătoare maritimă

συνέ(ν)τ, το subst. invar. sortiment de piele pentru haine

σούζα adv. 1. sluj 2. smirnă

σούζα, η subst. sprijinirea unei biciclete, motociclete etc. numai pe roata din spate

σουηδικ-ός și σουηδέζικ-ος, -η, -ο adj. suedez(-ă) // -ό πρότυπο model suedez

σουίτα, η subst. 1. muz. suită 2. apartament mare și luxos într-un hotel

σουλατσαδόρος, ο subst. plimbăreț

σουλατσαρ-ω, -ισα v.i. a se plimba

σουλάτσο, το subst. plimbare, promenadă

σουλούπι, το subst. fason, alură, înfățișare

σουλούπω-μα, -ματος, το subst. 1. punere în ordine, 2. finisare

σουλoup-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σουλουπωμένος v.t. 1. a pune în ordine 2. a finisa

σουλτάνα, η subst. soție de sultan

σουλτανάτο, το subst. sultanat, stat condus de un sultan

σουλτανίνα, η subst. 1. sultanină, soi de viță de vie cultivat pentru stafide 2. stafidele blonde

σουλτάνος, ο subst. sultan

σούμα, η subst. sumă, rezultatul adunării

σουμάδα, η subst. băutură răcoritoare din migdale

σουμπρέτα, η subst. subretă, cameristă

σουξέ, το subst. invar. succes

σούπα, η subst. culin. supă

σούπερμαν, ο, σουπεργούμαν, η subst. invar. superman, superwomen

σούπερ μάρκετ și σουπερμάρκετ, το subst. invar. supermarket, supermarket

σουσιά, η subst. 1. zool. sepie 2. fig. om perfid

σουπιέρα, η subst. supieră

σουπίνο, το subst. gram. supin

σούρα, η subst. 1. cută, pliu 2. fig. beție

σουραύλι, το subst. fluier de cioban

σουρβιά, η subst. bot. scoruș

σούρβο, το subst. bot. scorușă

σουρεαλισμός, ο subst. suprarealism

σουρεαλιστ-ής, ο, -ίστρια, η subst. suprarealist(-ă), adept(-ă) al (a) suprarealismului

σουρεαλιστικ-ός, -ή, -ό adj. suprarealist(-ă)

σουρλουλ-ού, η (pl. -ούδες) subst. femeie haimana / plimbăreață / hoinară

σουρντίνα, η subst. surdină, amortizor de zgomot la un instrument muzical

σούρνω, έσουρα v.t. a tări, a trage // fig. τα ~ σε κάποιον a pune cuiva ceva în cărcă, a vorbi pe seama cuiva

σουρομαδ-ώ și σουρομαδ-άω, -ησα, -ήθηκα, σουρομαδημένος v.t. a păru

σούρουπο, το subst. amurg, înserare

σουρουπ-ώνει, -ωσε v. impers. se înserează, a se însera, a se face seară // όταν -ώσει pe înserat

σούρτα-φέρτα, το subst. du-te vino

σούρω-μα, -ματος, το subst. strecurare

σουρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σουρωμένος v.t. și i. 1. a strecura // ~ τα μακαρόνια a strecura macaroanele 2. a face cute 3. a se rida, a se zbăr-ci 4. a se micșora în greutate și volum, a slăbi // σουρωμένος (și cu sensul) beat, (fam.) cherchelit

σουρωτήρι, το subst. strecurătoare

σουσαμέν-ιος, -ια, -ιο adj. de susan

σουσάμι, το subst. bot. susan (sămânță)

σουσαμιά, η subst. bot. susan (plantă)

σουσουράδα, η subst. 1. ornit. codobatură 2. fig. femeie ușoară la minte; gască

σούσουρο, το subst. zarvă; tapaj // έγινε ~ s-a făcut mare zarvă

σούστα, η subst. 1. arc, resort 2. șaretă 3. extensor 4. capsă 5. dans popular săltat

σουτ interj. tăcere!

σουτ, το subst. invar. sport șut (la jocul de fotbal)

σουτ-άρα, -αρα și -άρισα v.t. sport a șuta

σουτζουκάκια, τα subst. pl. culin. mâncare din chiflele mici

σουτζούκι, το subst. 1. un fel de cârnaț afumat 2. un fel de prăjitură cu nucă

σουτιέν, το subst. invar. suport

σουφραζέτα, η subst. sufragetă

σουφρ-ώνω, -ωσα, σουφρωμένος v.t. 1. a încreți, a face riduri // ~ τα φρύδια a încreți din sprâncene 2. fig. a șterpeli // -ωσε μια τηλεόραση a șterpeli un televizor

σοφ-άς, ο (pl. -άδες) subst. sofa, divan îngust cu un căpătâi mai ridicat

σοφέρ, ο subst. invar. șofer

σοφερίνα, η subst. șoferiță

σοφία, η subst. înțelepciune

σοφ-ίζομαι, -ίστηκα v.t. a născoci / inventa ceva pentru a-și atinge scopul

σόφισ-μα, -ματος, το subst. sofism

σοφιστεία, η subst. 1. sofism 2. sofisticărie

σοφιστής, ο subst. filoz. sofist

σοφιστική, η subst. filoz. sofistică

σοφιστικ-ός, -ή, -ό I. adj. sofistic(-ă) II. adv. (-ά), precum sofistii

σοφίτα, η *subst.* mansardă
σοφολογιοτάτος, ο *subst. iron.* mare savant
σοφ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. savant(-ă), erudit(-ă) 2. în-telept(-ă)
σοφρ-ός, ο (*pl.* -άδες) *subst.* masă mică, circulară și foarte joasă, la care se mănâncă stând pe divan sau pe perne
σπαγκέτο, το *subst.* spaghetti, macaroane subțiri
σπαγκοραμμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* zgârcit(-ă), avar(-ă)
σπάγκος, ο *subst.* 1. sfoară 2. *fig.* om zgârcit
σπαζοκεφαλιά, η *subst.* bătaie de cap, problemă grea
σπάζω *v.t.* și *v.i.* vezi **σπάω**
σπάθα, η *subst.* spadă
σπαθάτ-ος, -η, -ο *adj. fig.* înalt(-ă) și suplu(-ă)
σπαθί, το *subst.* 1. sabie // **με το ~ μου** pe meritul meu 2. (la cărțile de joc) treflă
σπαθ-ίζω, -ισα *v.t.* a lovi cu sabia
σπαθωτ-ός, -ή, -ό *adj.* în formă de sabie
σπάλα, η *subst.* spată (sortiment de carne)
σπανάκι, το *subst. bot.* spanac
σπανακόπιτα, η *subst.* plăcintă cu spanac
σπανίζω *v.i.* a fi rar(-ă)
σπάνι-ος, -α, -ο I. *adj. (și fig.)* rar(-ă) II. *adv.* (-α) rareori
σπανιότητα, η *subst.* raritate
σπαν-ός, -ή, -ό *adj.* spân(-ă) (*d.* un loc etc.) go-laș(-ă), fără vegetație
σπαργγι, το *subst.* 1. *bot.* sparanghel 2. asparagus (plantă ornamentală)
σπάραγ-μα, -ματος, το *subst.* bucată rămasă din ceva, fragment; ciob
σπαργμός, ο *subst.* 1. durere adâncă, jale 2. *fig.* conflict // **εμφύλιος** ~ conflict intern
σπαρ-ός, -αζα, -άχηκα, **σπαργμένος** I. *v.t.* și *i.* a sfâșia, a fi sfâșiat de durere II. *v.r.* -ά-ζομαι a se frământa, a se perpeli
σπαρρακτικ-ός și **σπαρραχτικ-ός**, -ή, -ό I. *adj.* sfâșietor(-oare), dureros(-oasă), jalnic(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod dureros, jalnic
σπαρραξικάρδι-ος, -α, -ο *adj.* care sfâșie inima, dezolant(-ă)
σπάραχνα, τα *subst. pl.* branhii (la pești)
σπάργανο, το *subst.* scutech // **στα -α** în fașă
σπάρος, ο *subst. iht.* specie de pește
σπαρτά, τα *subst. pl.* semănături, terenuri semănate
σπαρταριστ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* pești) care se zbate, care se zvârcolește, care palpită
σπαρταρ-ώ și **σπαρταρ-άω**, -ησα *v.i.* 1. (*d.* pești abia ieșiți din apă) a se zbate, a se zvârcoli 2. *fig.* a tremura de emoție

σπαρτιατικ-ός, -ή, -ό *și* **σπαρτιάτικ-ος**, -η, -ο I. *adj.* spartan(-ă) II. *adv.* (-α) în manieră spartană
σπασίκλας, ο *și* **σπασίκλα**, η *subst. (d.* elevi) tociar(-ă)
σπάσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. spargere, rupere, fracturare, sfărâmare 2. *med.* fractură 3. *med.* hernie 4. neplăcere mare
σπασμολυτικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* spasmolitic(-ă), antispastic(-ă)
σπασμός, ο *subst.* spasm, convulsie
σπασμοδικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* spasmodic(-ă), convulsiv(-ă) II. *adv.* (-ά) cu spasme
σπασμοδικότητα, η *subst.* stare de convulsie
σπαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. spastic(-ă), care provoacă spasme 2. *med.* spasmodic(-ă), care suferă de spasme; care este bonav(-ă) de paralizie. 3. *fig.* enervant(-ă), supărător(-oare)
σπατάλη, η *subst.* risipă, cheltuială fără măsură, irosire
σπάταλ-ος, -η, -ο *adj.* risipitor(-oare), cheltuiitor(-oare), nechibzuit(-ă)
σπαταλ-ώ și **σπαταλ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **σπαταλημένος** *v.t.* a cheltui fără măsură, a risipi, a irosi
σπάτουλα, η *subst.* spatulă
σπάω și **σπάζω**, **έσπασα**, **σπασμένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) sparge, a (se) rupe, a fractura, a (se) sfărâma // ~ το **τζάμι** a sparge geamul // ~ **καρδιά** a sparge nuci // ~ το **πόδι** μου a-și fractura piciorul // **τον έσπασε** στο **ξύλο** l-am rupt în bătaie // **το κύμα έσπαζε** πάνω στο **βράχο** valul se spărgea deasupra stâncii // **η χορδή έσπασε** coarda s-a rupt // **έσπασα** στη **δουλειά** sunt rupt(-ă) de oboseală 2. *fig.* a bate, a doborî // ~ το **ρεκόρ κάποιου** a doborî recordul cuiva // ~ το **κεφάλι** μου a-și bate capul, a se chinui cu o anumită problemă
σπείρα, η *subst.* 1. spiră, spirală, răsucitură 2. bandă de răufăcători
σπειροειδ-ής, -ής, -ές *adj.* spiralat(-ă), în formă de spirală, elicoidal(-ă), spiroidal(-ă)
σπειροχαίτη, η *subst. biol.* spirochet, microb
σπεκουλάδορος, ο *subst.* speculant
σπεκουλάρις-μα, -ματος, το *subst.* speculă
σπεκουλάρ-ω, -ισα *v.t.* a specula, a face speculă, cu scop de obținere un câștig
σπέρ-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*și fig.*) sămânță // ~ **σκανδάλο** sămânță de scandal 2. spermă 3. *fig.* copil, urmaș, descendent
σπερματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de sămânță, seminal(-ă) 2. de spermă, spermatic(-ă)
σπερματοζώαριο, το *subst.* spermatozoid
σπερματοέτο, το *subst.* spermanțetă; spermanțet

σπέρνω, έσπειρα, σπάρθηκα, σπαρμένος *v.t.* (și *fig.*) a semăna, a însămânța
 σπέσιαλ *adj. invar.* special(-ă)
 σπεσιαλιτέ, *η subst. invar.* specialitate // *η ~ του* εστιατορίου specialitatea restaurantului
 σπεύδω, έσπευσα, (εσπευμένος) *v.i.* a se grăbi
 σπήλαιο, *το subst.* 1. peșteră 2. *med.* cavernă
 σπηλαιολογία, *η subst.* speologie
 σπηλαιολόγ-ος, -ο, -η *subst.* speolog(-ă)
 σπηλιά, *η subst.* peșteră
 σπίθα, *η subst.* 1. scântei 2. *fig.* deștept, isteț
 (σ)πιθαμή, *η subst.* palmă (ca unitate de măsură)
 // ούτε ~ του εδάφους nici o palmă de teren // ~ προς ~ palmă cu palmă (de pământ)
 σπιθούρι, *το subst.* coș (de epidermă)
 σπικερ, *ο subst.* speaker, crainic la radio sau televiziune
 σπιλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σπιλωμένος *v.t.* a dezonoara, a compromite // -ωσε την υπόληψή της i-a compromis reputația
 σπίλωση, *η subst.* dezonorare, compromitere
 σπινθήρας, *ο subst.* scântei // ηλεκτρικός ~ scântei electrică
 σπινθηρ-ίζω, -ισα *v.i.* a scântei, a sclipi
 σπινθηροβόλ-ος, -α, -ο *adj.* (mai ales *fig.*) scântei-tor(-oare), sclipitor(-oare), scăpărător(-oare)
 // -ο πνεύμα spirit sclipitor
 σπινθηροβόλ-ώ, -ησα *v.i.* a scântei, a sclipi, a străluci, a luci, a lumina. // τα μάτια της -ούν ochii ei strălucesc
 σπινθηρογράφ-μα, -ματος, *το subst. med.* scintilogramă, scintigramă
 σπίνος, *ο subst.ornit.* cintezoii
 σπιουνιά, *η subst.* delațiune, turnătorie
 σπιούν-ος, ο, -α, *η subst.* delator, turnător
 σπιράλ *adj. invar.* spiroidal(-ă), în formă de spirală
 σπιρούνι, *το subst.* pinten
 σπιρουν-ίζω, -ισα *v.t.* a da pintenii calului
 σπιρτάδα, *η subst.* 1. tărie alcoolică (la băuturi spirtoase) 2. *fig.* inteligență, prezență de spirit
 σπύρτο, *το subst.* 1. spirt 2. chibrit 3. *fig.* persoană ageră la minte, (*fam.*) spirt
 σπιρτόζ-ος, -α, -ικο *adj.* spiritual(-ă), înzestrat(-ă) cu umor, inteligent(-ă)
 σπιρτόκουτο, *το subst.* cutie de chibrituri
 σπíti, *το subst.* 1. casă; locuință, cămin 2. *fig.* familie, căsnicie 3. familie mare / bună // άνθρωπος από ~ om de familie bună
 σπιτικό, *το subst.* casă, gospodărie
 σπιτικ-ός, -ή, -ό și σπιτίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* de casă // -ό γλυκό dulceață de casă // -ό φαί mâncare de casă

σπιτόγατος, *ο subst.fig.* persoană care stă mai mult în casă
 σπιτονοικοκύρης, *ο σπιτονοικοκυρά, η subst.* proprietar(-easă) al (a) casei, stăpân(-ă) al (a) casei
 σπítω-μα, -ματος, *το subst.* 1. convieșuire în concubinaj cu o femeie 2. primirea în gazdă a cuiva, găzduire
 σπιτ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σπιτωμένος *v.t.* 1. a trăi în concubinaj cu o femeie 2. a primi în gazdă, a găzdui
 σπλαχν-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a avea milă de cineva / ceva
 σπλαχνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* milos(-oasă), milos-tiv(-ă), generos(-oasă) II. *adv.* (-ά) cu milă
 σπλάχνο, *το subst.* 1. *anat. (la pl.)* viscere, măruntaie // τα -α της γης măruntaiele pământului 2. *fig.* copil (în relație cu părinții)
 σπλήνα, *η subst.anat.* splină
 σπληνάντερο, *το subst. culin.* cârnat din intestin de oaie umplut cu bucăți de splină
 σπογγαλι-έας, *ο subst.* pescuitor de bureți-de-mare
 σπογγαλιεία, *η subst.* pescuit de bureți-de-mare
 σπογγαλιευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de pescuit de bureți
 σπόγγος, *ο subst.* burete-de-mare
 σπογγώδ-ης, -ης, -ες *adj.* spongios(-oasă), poros(-oasă) ca un burete
 σπονδεός, *ο subst.* spondeu
 σπονδή, *η subst.* 1. libație 2. *pl.* οι σπονδές (și cu sensul) condiții de pace
 σπονδυλικ-ός, -ή, -ό *adj.* vertebral(-ă) // -ή στήλη coloana vertebrală
 σπονδυλ(ο)αρθρίτιδα, *η subst. med.* spondilar-trită
 σπόνδυλος, *ο subst. anat.* vertebră
 σπονδυλωτ-ός, -ή, -ό *adj.* vertebrat(-ă) // *zool.* τα -ά, vertebratele // -ά ζώα animale vertebrate
 σπόνσoρας, *ο subst.* sponsor, susținător, finanțator
 σπόντα, *η subst.* aluzie, cuvinte spuse pe departe // από ~ (în mod) întâmplător
 σπορ *adj. (d. haine etc.)* sport
 σπορ, *το subst. invar.* sport, atletism
 σπορά, *η subst.* 1. semănat, însămânțare 2. perioada / vremea semănatului
 σποραδικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sporadic(-ă), la intervale rare II. *adj.* (-ά)
 σπορείο, *το subst.* pepinieră
 σπορέλαιο, *το subst.* ulei din semințe oleaginose

σπόρια, **τα** *subst.pl.* 1. semințe 2. semințe de dovleac / floarea soarelui
σπορ-ιάζω, **-ιασα** *v.i.* (*d.* fructe) a se răSCOace
σπόρος, **ο** *subst.* 1. sămânță, boabă, grăunte, germe 2. *fig.* copil, urmaș 3. *fig.* origine, cauză, început, punct de pornire
σπορτίφ *adj. invar.* sportiv(-ă), atlet(-ă)
σποτ, **το** *subst. invar.* spot // **διαφημιστικό** ~ spot publicitar
σπουδ-άζω, **-ασα**, (**σπουδασμένος** și **σπουδαγμένος**) *v.t. și i.* 1. a studia, a învăța, a urma cursurile (unui liceu, unei facultăți), a-și face studiile // **-άζει** **μουσική** studiază muzica 2. a ajuta pe cineva să-și facă studiile asigurându-i mijloacele necesare
σπουδαί-ος, **-α**, **-ο** *I. adj.* 1. important(-ă), deosebit(-ă), excelent(-ă), minunat(-ă) 2. marcant(-ă) // **κάνει το** -o face pe grozavul *II. adv.* (-α) perfect, minunat
σπουδαιότητα, **η** *subst.* importanță, însemnătate
σπουδαιοφαν-ής, **-ής**, **-ές** *adj.* aparent important(-ă)
σπουδασμέν-ος, **-η**, **-ο** *adj.* învățat(-ă), instruit(-ă), cult(-ă), școlit(-ă)
σπουδαστήριο, **ο** *subst.* sală de lectură
σπουδ-αστής, **ο**, **-άστρια**, **η** *subst.* student(-ă)
σπουδαστικ-ός **-ή** **-ό** *adj.* 1. studios(-oasă), de studiu 2. studentesc(-ească)
σπουδή, **η** *subst.* 1. grabă, zel, diligență // **εν** ~ în grabă 2. studiu (de pictură etc. / muzical) 3. **οι** **-ές**, studii // **θα συνεχίσει τις** **-ές** **του** își va continua studiile // **κλασικές** **-ές** studii clasice
σπουργίτης, **ο** și **σπουργίτι**, **το** *subst. ornit.* vrăbie
σπρεϊ, **το** *subst. invar.* spray
σπριντ, **το** *subst. invar.* sport sprint
σπρίντερ, **ο** *subst. invar.* sport sprinter
σπρωξιά, **η** *subst.* îmbrânceală, ghiont, brânci
σπρώξι-μο, **-ματος**, **το** *subst.* 1. înghiontire, îmbrâncire 2. imbold
σπρώχων, **έσπρωξα**, **σπρώχτηκα**, **σπρωγμένος** *v.t.* 1. a împinge, a îmbrânci, a înghionti 2. a îmboldi
σπυρί, **το** *subst.* 1. grăunte, bob, boabă 2. coș, bubă, bubiță // **γέμισε** **-ά** s-a umplut de coșuri
σπυριάρ-ης, **-α**, **-ικο** *adj.* bubos(-oasă), plin(-ă) de bube
σπυρωτ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* granulat(-ă); granular(-ă)
σταβλάρχη, **ο** *subst.* 1. șeful grajdului 2. demnitar al unei curți
σταβλ-ίζω, **-ισα**, **-ίστηκα**, **σταβλισμένος** *v.t.* a adăposti (animale) în grajd
στάβλισ-μα, **-ματος**, **το** *subst.* stabulație

σταβλίτης, **ο** *subst.* grăjdar
στάβλος, **ο** *subst.* grajd
σταγόνα, **η** *subst.* picătură // *fam.* **οι** **-ες**, picături (sub formă de medicament)
σταγονόμετρο, **το** *subst.* măsurător de picături; pipetă // **με το** ~ cu pipeta / cu picătura
σταδιακά *adv.* progresiv(-ă), în etape
στάδιο, **το** *subst.* 1. *ist.* stadiu (unitate de măsură) 2. *sport* stadion // **ολυμπιακό** ~ stadion olimpic 3. stadiu, etapă, fază de dezvoltare a unui fenomen, a unui proces // **στο** ~ **της** **εξέλιξης** în stadiu de evoluție 4. domeniu de activitate
σταδιοδρομία, **η** *subst.* carieră, profesiune, meserie
σταδιοδρομ-ώ *v.i.* a face carieră
στάζω, **έσταξα** *v.t. și i.* 1. a picura, a cădea picătură cu picătură 2. (*d.* acoperiș etc.) a curge
σταθερά și **σταθερή**, **η** *subst. mat.* constantă
σταθεροποίηση, **η** *subst.* stabilizare
σταθεροποι-ώ, **-ησα**, **-ήθηκα**, **σταθεροποιημένος** *v.t.* 1. a stabiliiza // ~ **τις τιμές** a stabiliiza prețurile 2. a consolida
σταθερ-ός, **-ή**, **-ό** *I. adj.* stabil(-ă), constant(-ă), fix(-ă), ferm(-ă) *II. adv.* (**-ά**) în mod constant, cu fermitate
σταθερότητα, **η** *subst.* stabilitate, constanță, statornicie
σταθμά, **τα** *subst.pl.* greutatea de cântar // **δύο μέτρα και δύο** una zicem, alta facem / una vorbim și alta fumăm
σταθμάρχης, **ο** *subst.* 1. șef de post 2. șef de gară; șef de stație
στάθμευση, **η** *subst.* staționare, oprire, popas
σταθμ-εύω, **-ευσα**, **σταθμευμένος** *v.i.* a staționa, a se opri, a poposi
στάθμη, **η** *subst.* 1. nivel // **υψηλής** **-ς** de nivel înalt // **η** ~ **των υδάτων** nivelul apelor 2. boloboc, nivelă cu bulă de aer 3. firul cu plumb
σταθμ-ίζω, **-ισα**, **-ίστηκα**, **σταθμισμένος** *v.t. fig.* a cântări, a pune în balanță, a măsura // ~ **τα υπέρ και τα κατά** a pune în balanță cele bune și cele rele // ~ **τα λόγια** **μου** a-și măsura cuvintele
στάθμιση, **η** *subst.fig.* cântărire, măsurare, punere în balanță
σταθμός, **ο** *subst.* 1. oprire, staționare, popas 2. gară // **σιδηροδρομικός** ~ gară de cale ferată // ~ **υπεραστικών λεωφορείων** autogară 3. stație // **μετεωρολογικός** ~ stație meteorologică 4. post // **αστυνομικός** ~ post de poliție // ~ **εκπομπών ραδιοφωνίας / τηλεοράσης** post de radio / televiziune 5. etapă // **σημαντικός** ~

γιά την περαιτέρω ιστορία etapă importantă pentru istoria ulterioară
στάλα, η *subst.* (și *fig.*) picătură, strop // **μια** ~ un pic
σταλα(μ)ματιά, η *subst.* picătură care cade
σταλαγματίτης, ο *subst.* stalagmită
σταλ-άζω, -**αξα** I. *v.i.* a picura II. *v.t.* 1. a face să picure 2. *fig.* a insufla cuiva încet-încet idei, sentimente etc.
σταλακτίτης și **σταλαχτίτης**, ο *subst.* stalactită
σταλιά, η *subst.* (și *fig.*) picătură, strop // **μια** ~ άνθρωπος un dop de om
σταλινικ-ός, -ή, -ό *adj. pol.* stalinist(-ă)
σταλινισμός, ο *subst. pol.* stalinism
σταμάτη-μα, -**ματος**, το *subst.* oprire, stopare
σταματ-ώ și **σταματ-άω**, -**ησα**, **σταματημένος** I. *v.t.* 1. a opri, a stopa, a stăvili, a ține în loc // ~ την κυκλοφορία a opri circulația // ~ τις μηχανές a opri mașinile 2. a înceta // -**ησε να μου γράφει** a încetat să-mi scrie II. *v.i.* a se opri, a rămâne, a poposi, a zăbovi // -**ησε στο δρόμο** s-a oprit pe drum
στάμνα, η și **σταμνί**, το *subst.* ulcior // **το κορίτσι με τη** ~ fata cu ulciorul
στάμπα, η *subst.* 1. stampilă 2. stampă
σταμπάρις-μα, -**ματος**, το *subst.* 1. imprimare, stampare 2. semnalare
σταμπ-άρω, -**αρα** și -**άρισα**, **σταμπαρισμένος** *v.t.* 1. a imprima, a stampa 2. *fig.* a semnala
σταμπωτ-ός, -ή, -ό *adj. (d. țesături)* imprimat(-ă)
στάννη, η *subst.* stână
στανικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se face prin forță, prin constrângere; silnic(-ă), forțat(-ă), silit(-ă)
στανιό (με το) *loc. adv.* cu forță
στάνταρντ, το I. *subst. invar.* standard, normă, model II. *adj.* determinat(-ă), sigur(-ă); standard
στάξι-μο, -**ματος**, το *subst.* scurgere picătură cu picătură; scurgere în șiroaie
σταρ, ο *subst. invar.* star, vedetă de cinema, stea
σταράτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. de culoarea grâului 2. *fig.* (despre vorbe etc.) sincer(-ă), cinstit(-ă), direct(-ă), măsurat(-ă), franc(-ă), drept(-eaptă)
σταρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. de grâu, din făină de grâu 2. care are culoarea grâului
στάρι, το *subst.* grâu
στάση, η *subst.* 1. stație, staționare, oprire 2. loc de oprire 3. atitudine // η ~ της κυβέρνησης atitudinea guvernului 4. revoltă, răzvrătire, răsccoală, sedifiune 5. încetare a lucrului, grevă demonstrativă pe o anumită perioadă // ~ εργασι-ας întreruperea activității / muncii 6. comportare, comportament 7. poziție // η ~ του κορμιού poziția corpului

στας-ιάζω, -**ίασα** *v.i.* a se răzvrăti, a se revolta, a se răscula
στασιαστής, ο *subst.* răzvrătit, răsculat
στασιαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* rebel(-ă), care îndeamnă la răzvrătire, sedifiios(-oasă)
στασιδί, το *subst. bis.* stradă
στάσιμο, το *subst.* teatru cântec liric în tragedia antică
στάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. staționar(-ă), stagnant(-ă), stătător(-oare) // -**α νερά** ape stătătoare 2. neclintit(-ă), statornic(-ă) 3. repetent(-ă) // -**ος μαθητής** elev repetent
στασιμότητα, η *subst.* situație staționară; stagnare
στατήρας, ο *subst. ist.* 1. stater, monedă veche greacă 2. chintal, 100 de kilograme
στατική, η *subst. mec.* statică
στατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. staționar(-ă), nemișcat(-ă) 2. *fig.* -**ός ηλεκτρισμός** electricitate statică II. *adv. (-ά)* din punct de vedere static
στατιστική, η *subst.* statistică
στατιστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. statistic(-ă) 2. ο -**ός** statistician II. *adv. (-ά)* din punct de vedere statistic
σταυραδερός, ο și **σταυραδέρφι**, το *subst.* frate de cruce, fărțat
σταυραετός și **σταυραϊτός**, ο *subst.* vultur, acvilă
σταυρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de cruce 2. pe cruce // -**ός θάνατος** moarte pe cruce
σταυρίδι, το *subst. iht.* stavrid
σταυροβελονιά, η *subst.* (la o broderie) cruciuliță, punct românesc
σταυροδρόμι, το *subst.* răspântie / răscruce de drumuri
σταυροειδ-ής, -ής, -ές *adj.* în formă de cruce, cruciform(-ă)
σταυροκόπη-μα, -**ματος**, το *subst.* semnul crucii
σταυροκοπ-ιέμαι, -**ήθηκα** *v.r.* 1. a-și face semnul crucii 2. *fig.* a se cruci
σταυρόλεξο, το *subst.* cuvinte încrucișate
σταυροπόδι *adv.* cu picioarele încrucișate (mod de a șede pe jos sau pe scaun)
σταυροπροσκύνηση, η *subst.* închinare la Sfânta Cruce
σταυρ-ός, ο *subst.* 1. cruce // **κάνω το -ό μου** a-și face cruce // **Ερυθρός** ~ Crucea Roșie // **βάζω -ό** a însemna cu o cruce 2. cuta dintre sprâncene
σταυροφορία, η *subst.* cruciadă
σταυροφόρος, ο *subst. ist.* cruciat
σταύρω-μα, -**ματος**, το *subst.* crucificare, răstignire

σταυρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, σταυρωμένος *v.t.* 1. a crucifica, a răstigni 2. a încrucișa // ~ **τα χέρια** a încrucișa brațele // **δε ~ δεκάρα** nu încasez nici un ban 3. *fig.* a plictisi, a enerva // **με -ωσε να...** m-a plictisit să... 4. a bifa, a însemna cu o cruce 6. *fam.* a face semnul crucii, a se închina

σταύρωση, η *subst.* crucificare // **η ~ του Ιησού Χριστού** crucificarea lui Isus Hristos

σταυρωτής, ο *subst.* 1. cel care omoară prin răstignire pe cruce 2. *fig.* tortionar

σταυρωτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. încuciat(-ă) 2. (*d. haine*) la două rânduri // **-ό σακάκι** sacou (*haină*) la două rânduri *II. adv.* (**-ά**) în cruce, încrucișat

σταφίδα, η *subst.* 1. un soi de struguri 2. stafidă

σταφιδέμπορος, ο *subst.* comerciant de stafide

σταφιδ-ιάζω, -ιασα, σταφιδιασμένος *v.i.* a se stafidi, a se zbârcoi, a se încreți

σταφιδισ-μα, -ματος, το *subst.* stafidire, zbârcire, încrețire

σταφυλή, η *subst. anat.* luetă, uvulă, (*pop.*) omușor

σταφύλι, το *subst.* strugure

σταφυλόκκος, ο *subst.* stafilococ

σταφυλοκκοκίαση, η *subst. med.* stafilococie, infecție cu stafilococi

σταφύλω-μα, -ματος, το *subst. med.* stafilom, tumoare a corneei

σταχολογ-ώ și **σταχολογ-άω, -ησα, -ήθηκα, σταχολογημένος** *v.t.* a culege spicele rămase după secerat

στάχτη, η *subst.* 1. cenușă // **ρίχνω ~ στα μάτια** a arunca praf în ochi // **γίνομαι ~** a se preface în cenușă 2. *bot.* mătură, rugină

σταχτ-ής, -ιά, -ί *adj.* cenușiu(-ie), gri

σταχτοδοχείο, το *subst.* scrumieră

σταχτόνερο, το *subst.* leșie

Σταχτοπούτα, η *subst.* Cenușăreasa

στάχτω-μα, -ματος, το *subst.* boală a plantelor, mătură, rugină

στάχυ, σταχυού, το *subst.* spic, paiul grâului

σταχυολόγηση, η *subst.* culegerea spicelor rămase după secerat

σταχυολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, σταχυολογημένος *v.t. fig.* a face o selecție / culegere (de proverbe, bancuri etc.)

στάχωση, η *subst.* legare, broșare a unei cărți

στεατίνη, și στεαρίνη, η *subst.* stearină

στεατίνη, ο *subst. geol.* steatit

στεατοπυγία, η *subst. med.* steatopigie

στεγ-άζω, -ασα, -άστηκα, στεγασμένος *v.t.* 1. a pune un acoperiș; a adăposti 2. a găzdui, a caza, a oferi locuință

στεγανά, τα *subst. pl.* 1. părțile etanșe, impermeabile, închise ermetic ale navei 2. *fig.* zonă interzisă

στεγανόποδα, τα *subst. pl. zool.* palmipede

στεγανοποίηση, η *subst.* etanșare; închidere etanșă

στεγανοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, στεγανοποιημέ-

νος *v.t.* a etanșa, a face să fie etanș

στεγαν-ός, -ή, -ό *adj.* etanș(-ă), ermetic(-ă)

στεγανότητα, η *subst.* etanșeitate

στέγαση, η *subst.* 1. acoperire, punerea unui acoperiș 2. găzduire, adăpostire

στεγαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de acoperiș 2. de găzduire

στέγαστρο, το *subst.* 1. loc acoperit; hangar; cabană 2. acoperiș

στέγη, η *subst.* 1. acoperiș 2. locuință, casă // **η πατρική ~** locuință părintească // **πρόβλημα -ς** problemă de locuință

στεγν-ός, -ή, -ό *adj.* uscat(-ă), zvântat(-ă), sec(-eacă) // **σε -ό μέρος** la loc uscat

στέγνω-μα, -ματος, το *subst.* uscare, secare, zvântare

στεγν-ώνω, -ωσα, στεγνωνμένος *v.t.* și *i.* a (se) usca ceva, a (se) zvânta // **-ωσε το στόμα μου** mi s-a uscat gura

στεγνωτήρας, ο *subst.* uscător // ~ **για τα μαλλιά** foen

στεγνωτήριο, το *subst.* uscătorie (de rufe)

στειλίρι, το *subst.* 1. coadă (de topor, de mătură, de sapă etc.) 2. băț, ciomag

στείρ-ος, -α, -ο *adj.* 1. steril(-ă); sterp(-earpă) 2. neroditor(-oare), neproductiv(-ă), zadarnic(-ă)

// **-α προσπάθεια** efort zadarnic

στειρότητα, η *subst.* sterilitate, incapacitate de reproducere

στείρωση, η *subst.* sterilizare

στέκα, η *subst.* 1. (la biliard) tac 2. *fig.* om înalt și slab 3. pieptene mic de păr

στέκι, το *subst.* loc unde obișnuiește să se ducă cineva

στέκομαι și **στέκω, στάθηκα** *v.i.* 1. a sta, a sta în picioare, a se opri din mers, a ședea // ~ **όρθιος** a sta în picioare // **δεν μπορεί να σταθεί στα πόδια του** nu poate să stea în picioare 2. a fi //

στάθηκε τυχερός a fost norocos // **στάθηκε αδύνατο να...** a fost imposibil să... //

δε στάθηκε ικανός nu a fost în stare 3. a ajuta // **μου στάθηκε στην ανάγκη** m-a ajutat la nevoie 4. a staționa // **δεν στέκουν τα αυτοκίνητα σ'αυτόν το δρόμο** pe strada asta mașinile nu staționează //

στέκεται καλά στο άλογο se ține bine pe cal 5. // **στέκει** e normal / firesc

στέλεχος, το *subst.* 1. bot. tulpină, tijă, pai, lujer 2. originalul unei chitanțe 3. cadru // **τα -η της επιχείρησης** cadrele întreprinderii // **τα εφεδρικά** -η cadrele de rezervă

στελεχ-ώνω, -ασα, -ώθηκα, **στελεχωμένος** I. *v.i.* a se înscrie ca membru II. *v.r.* -ώνομαι a se încadra

στελέχωση, η *subst.* 1. înscriere ca membru 2. încadrare

στέλνω, έστειλα, **στάλθηκα**, **σταλμένος** *v.t.* a trimite, a expedia, a transmite // **του έστειλα ειδήσεις** i-am trimis vești

στέμ-μα, -ματος, το *subst.* 1. stemă 2. coroană 3. *fig.* domnie, monarhie

στεναγμ-ός, ο *subst.* suspin, oftat // **με βαθύ -ό** cu un suspin adânc // **ερωτικοί -οί** suspine de dragoste

στεν-άζω, -αζα *v.i.* 1. a suspina, a geme, a ofta 2. *fig.* a suferi

στεναχώρια, η *subst.* vezi **στενοχώρια**

στενάχωρ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **στενόχωρος**

στένε-μα, -ματος, το *subst.* îngustare, strămtare, restrângere

στεν-εύω, -εψα, **στενεμένος** I. *v.t.* 1. a strămta, a îngusta, a micșora, a reduce 2. (*d.* un pantof) a bate, a jena II. *v.i.* 1. a se strămta, a se îngusta, a se strânge // **το ύφασμα αυτό -εψε στο πλύσιμο** stofa aceasta s-a strămtat la spălat 2. (*d.* o situație etc.) a se încurca, a se face mai dificil(-ă) // **-εύουν τα πράγματα** se încurcă lucrurile

στεν-ό, το *subst. geogr.* strămtoare, trecere, defileu // **τα -ά** strămtorile

στενογραφία, η *subst.* stenografie

στενογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* stenografic(-ă)

στενογράφ-ος, -ο, -η *subst.* stenograf(-ă)

στενογραφ-ώ, -ησα *v.t.* a stenografia

στενοκεφαλιά, η *subst.* îngustime de spirit, mărginire în concepții

στενοκέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* care are un spirit îngust, mărginit(-ă); încăpățânat(-ă)

στενόμακρ-ος, -η, -ο *adj.* lung(-ă) și îngust(-ă), de formă alungită

στενομυαλιά, η *subst.* vezi **στενοκεφαλιά**

στενόμυαλ-ος, -η, -ο *adj.* vezi **στενοκέφαλος**

στεν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. îngust(-ă), strămt(-ă), strâns(-ă) // **-ός δρόμος** drum îngust // **-ό πανταλόνι** pantaloni colanți (strânși pe corp) // **τα βρήκα -ά** am întâmpinat greutate 2. limitat(-ă), mărginit(-ă), cu posibilități intelectuale reduse // **-ή σκέψη** gândire îngustă, mărginită 3. *fig.* intim(-ă), apropiat(-ă) // **-ός φίλος** prieten intim // **-οί συγγενείς** rude apropiate

στενότητα, η *subst.* 1. strămtoare, restrângere, îngustime 2. limitare, mărginire 3. strămtorare 4. *fig.* intimitate // ~ **σχέσων** intimitatea relațiilor

στενοχώρια și **στεναχώρια**, η *subst.* 1. supărare, necaz, întristare, mâhnire, amărăciune, suferință 2. îngrijorare, neplăcere

στενόχωρ-ος și **στενάχωρ-ος**, -η, -ο *adj.* 1. înghesuit(-ă), incomod(-ă) // **-ο αυτοκίνητο** mașină incomodă 2. *fig.* neliniștit(-ă), nerăbdător(-oare) 3. *fig.* care pricinuiește supărare

στενοχωρ-ώ și **στεναχωρ-ώ**, -ησα și -εσα, -ήθηκα și -έθηκα, **στενοχωρημένος** și **στεναχωρημένος** *v.t.* și *i.* a (se) întrista, a (se) supăra, a (se) mâhni, a (se) amări, a (se) necăji, a (se) îngrijora, a (se) face griji // **μη -ιέστε για μένα** nu vă faceți griji pentru mine

στεντόρει-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* voce) de stentor, (om) cu voce puternică

στενωπός, η *subst.* 1. drum îngust, pasaj, străduță 2. defileu

στένωσις, η *subst. med.* stenoză, îngustare patologică a unui canal sau a unui orificiu din organism

στέπα, η *subst. geogr.* stepă

στέργω, έστρεξα *v.i.* a accepta, a consimți, a admite, a fi de acord

στέρε-μα, -ματος, το *subst.* secare, uscare

στέreo, το *subst. invar.* aparat stereo

στερεό, το *subst. fiz. geom.* corp solid

στερεομετρία, η *subst.* geometrie în spațiu

στερεοποίηση, η *subst.* solidificare

στερεοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **στερεοποιημένος** *v.t.* a solidifica

στέρε-ος, -η, -ο *adj.* 1. solid(-ă), tare, dur(-ă), compact(-ă) // **-η βάση** bază solidă 2. *fig.* puternic(-ă)

στερε-ός, -ή, -ό *adj.* solid(-ă) // **-ό σώμα** corp solid // **-ό οικοδόμημα** construcție solidă

στερεοσκόπιο, το *subst.* stereoscop

στερεότητα, η *subst.* 1. soliditate, duritate 2. *fig.* trăinicie, tărie

στερεότυπ-ος, -η, -ο *adj.* stereotip(-ă) // **-η απάντηση** răspuns stereotip

στερεοφωνία, η *subst.* stereofonie

στερεοφωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* stereofonic(-ă) // **-ό συγκρότημα** lanț stereo

στερ-εύω, -εψα *v.i.* (*d.* un izvor) a seca, a se epuiza // **η πηγή -εψε ξαφνικά** izvorul a secat pe neașteptate

στερέω-μα, -ματος, το *subst.* 1. (și *fig.*) firmament 2. fixare, consolidare // ~ **της πόρτας** fixarea ușii

στερε-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, στερεωμένος *v.t.* 1. a fixa, a consolida, a întări 2. *fig.* a permanentiza
στερέωση, η *subst.* consolidare, întărire, fixare
στερήση, η *subst.* 1. privațiune, privare, pierdere // *η ~ της ελευθερίας* privațiune de libertate // *η ~ της όρασης* pierderea vederii 2. lipsă, penurie // *η ~ χρημάτων* lipsă de bani
στερητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de lipsuri 2. *gram.* privativ(-ă), (*d.* prefixe) care exprimă lipsa, excluderea // *-ό πρόθεμα* prefix privativ
στεριά, η *subst.* uscat, pământ, continent // *στη ~* de ζει *το ψάρι* a fi ca pește pe uscat
στεριαν-ός, -ή, -ό *adj.* care trăiește pe uscat, de uscat, terestru(-ă)
στέριω-μα, -ματος, το *subst.* stabilire, fixare, stabilizare
στερ-ιώνω, -ίωσα, στεριωμένος *v.i.* a se fixa, a se instala, a rămâne stabil(-ă)
στερλίνα, η *subst.* lira sterlină
στέρνα, η *subst.* bazin, rezervor de apă zidit
στερνά, τα *subst. pl.* ultimii ani din viața cuiva
στέρνο, το *subst. anat.* stern; piept (ca parte a to-racelui)
στερνοπαίδι, το *subst.* ultimul născut, prăslea, mezinul
στερν-ός, -ή, -ό *adj.* ultim(-ă), din urmă
στέρξι-μο, -ματος, το *subst.* consimțire, accep-tare, asentiment
στέρφ-ος, -α, -ο *adj.* 1. (*d.* ființe) sterp(-earpă), steril(-ă) 2. (*d.* pământ) arid(-ă), sterp(-earpă)
στερ-ώ, -ησα, -ήθηκα, στερηνένος *I. v.t.* a priva, a lipsi, a frustra *II. v.r.* στερούμαι, (și cu sen-sul) a fi lipsit de, a nu avea
στέφανα, τα *subst. pl.* 1. cununii, pirostirii 2. *fig.* căsătorie, nuntă // *καλά ~!* casă de piatră!
στεφάνη, η *subst.* 1. cerc (la butoi) 2. *bot.* corolă (la floare) 3. *mat.* κυκλική ~ coroană circulară 4. *med.* οδοντική ~ coroană dentară 5. *astr.* ηλιακή ~ coroană solară
στεφάνι, το *subst.* 1. cerc // ~ βαρελιού cerc de butoi 2. coroană, cunună // ~ *από άνθη, άνθινο ~, λουλουδένιο ~* coroană de flori // *νυφικό ~* cunună de mireasă // *καταθέτω ~* *από* λουλούδια a depune o coroană de flori 3. *sport* cerc de gimnastică // ~ *ρυθμικής γυμναστικής* cerc de gimnastică ritmică
στεφανιαί-ος, -α, -ο *adj. (anat.)* 1. coronal(-ă) // *-ο οστό* os coronal (osul frunții) 2. coronari-an(-ă) // *-ες αρτηρίες* artere coronariene
στεφανώ-μα, -ματος, το *subst.* 1. încoronare 2. cununie
στεφαν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, στεφανωμένος *I. v.t.* 1. a pune cuiva coroană pe cap 2. a cununa *II. v.r.* -ώνομαι a se cununa, a se căsători

στέφω, έσπεσα, στέφθηκα (εστεμμένος) *v.t.* 1. a pune pe capul cuiva (o coroană) coronită 2. a pune cununile tinerilor la căsătorie, a cununa 3. a încorona 4. // *στέφομαι με επιτυχία* a fi încununat de succes
στέψη, η *subst.* 1. încoronare, ungere (a unui mo-narh) 2. cununie
στηθάγχη, η *subst. med.* anghină pectorală
στηθαίο, το *subst.* parapet
στηθόδεσμος, ο *subst.* soutien
στήθ-ος, -ους, το *subst. pl.* στήθη și στήθια 1. piept (și la o haină) // ~ *κοτόπουλου* piept de pui // ~ *οι ~* corp la corp (luptă) corp la corp între doi oameni // *από -ους* pe dinafară, pe de rost, din memorie 2. piept de femeie, sâni
στηθοσκόπιο, το *subst.* stetoscop
στήλη, η *subst.* 1. coloană, columnă 2. stelă fune-rară 3. *anat.* σπονδυλική ~ coloană vertebrală 4. rubrică // *κοσμική ~* rubrică mondenă 5. *mat.* // *κάθετη από αριθμούς* coloană verti-cală de cifre 6. *fiz.* // *ηλεκτρική ~* coloană electrică 7. pilă // *ατομική ~* pilă atomică
στηλίτευση, η *subst.* stigmatizare, înfierare
στηλιτ-εύω, -εύσα, -εύτηκα *v.t.* a stigmatiza, a înfiera, a blama
στήμονας, ο *subst. bot.* stamină
στημόνι, το *subst.* urzeală
στήνω, έστησα, στήθηκα, στημένος *v.t.* 1. a ridi-ca, a înălța // ~ *σκηνή* a monta un cort // ~ *άγαλμα (ανδριάντα)* a ridica o statuie 2. a așeza // *έστασε το στρατόπεδό του* și-a așezat tabăra // ~ *ενέδρα* a așeza o capcană, o ambuscadă 3. a îndrepta // ~ *τα κανόνια* a îndrepta tunurile 4. a posta, a pune // ~ *κάποιον να περιμένει* a pune pe cineva să aștepte 5. a începe // ~ *χορό* a începe dansul
στημένος (ca adj.) dinainte hotărât(-ă), predes-tinat(-ă)
στήριγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. suport, sprijin, punct de sprijin 2. *fig.* ajutor, ocrotire
στηρι-ζω, -ιζα, -ιχτηκα, στηριγμένος *v.t.* 1. a sprijini, a susține 2. a ajuta
στήριξη, η *subst.* sprijin, ajutor, susținere, rea-zeam
στήσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. ridicare, înălțare, montare, postare, amplasare 2. punere la cale 3. început
στιπ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. în picioare și nemișcat(-ă) 2. neclintit(-ă) 3. (*d.* piept) tare, țepăn(-ă)
στιβάδα, η *subst.* strat dens (de materie omogenă suprapusă) // ~ *χιονιού* strat dens de zăpadă
στιβάλι, το *subst.* cizmă țărănească
στιβαρ-ός, -ή, -ό *adj.* robust(-ă), viguros(-oasă)

στιβαρότητα, η *subst.* robustețe, putere, vigoare fizică

στίβ-ος, ο *subst.* 1. *sport* (și *fig.*) arenă, pistă, stadion // **μπαίνω στο -ο** a intra în arenă // **κοινωνικός** ~ arena socială 2. atletism (clasic) // **αγωνίσματα** -ου întreceri de atletism 3. **υγρός** ~ întreceri sportive în apă

στίγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. pată, plagă 2. pată morală, stigmat, stigmatizare // **μαύρο** ~ **προσώπου** pată neagră pe obraz // ~ **για την οικογένεια** este o pată pentru familie 3. *mar.* punct de pe hartă care definește poziția navei. 4. *bot. zool.* stigmă

στιγματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **στιγματισμένος** I. *v.t.* a stigmatiza, a înfiera, a defăima II. *v.r.* -ίζομαι (și cu sensul) a fi respins de societate

στιγματισμός, ο *subst.* stigmatism

στιγμή, η *subst.* 1. clipă, moment // **απ' τη ~ που** din momentul în care // **για μια ~** pentru un moment; momentan // **από ~ σε ~** de la un moment la altul // **ανά πάσα ~** în orice clipă // **στην κατάλληλη** ~ la momentul potrivit 2. punct tipografic

στιγμιαί-ος, -ο I. *adj.* momentan(-ă), instantaneu(-ee), de moment II. *adv.* (-α) (în mod) instantaneu

στιγμιότυπο, το *subst.* secvență; instantaneu

σικτ-ός, -ή, -ό *adj.* pătat(-ă), tatuat(-ă)

σιλ, το *subst. invar.* stil

σιλβω-μα, -ματος, το *subst.* lustruire

σιλβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **σιλβωμένος** *v.t.* a lustrui, a văcsui, a făfui

σιλβωτήριο, το *subst.* lustragerie

σιλβωτής, ο *subst.* lustragiu, văcsuitor

σιλβωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de lustruit

σιλέτο, το *subst.* stillet

σιλιζαρισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* stilizat(-ă)

σιλίστας, ο *subst.* stilist

σιλό, το *subst. invar.* stilou

σιλπν-ός, -ή, -ό *adj.* lucios(-oasă)

σιλπνότητα, η *subst.* luciu

στίξη, η *subst. gram.* punctuație // **σημεία της -ς** semne de punctuație

σιφάδο, το *subst. culin.* stufat

στίφ-ος, -ους, το *subst.* hoardă, șleahță, mulțime, ceată

σιχάριο, το *subst. bis.* odăjdii

σιχογράφ-ος, -ο, -η *subst.* versificator(-oare)

σιχομυθία, η *subst.* dialog alert cu fraze scurte

σιχοπλόκ-ος, -ο, -η *subst.* poet(-ă) lipsit(-ă) de talent

στίχος, ο *subst.* vers // **οι -οι** versuri

σιχούργη-μα, -ματος, το *subst.* versificare

σιχουργία, η *subst.* versificație

σιχουργική, η *subst.* arta versificației

σιχουργ-ός, -ο, -η *subst.* textier(-ă)

σιχουργ-ώ, -ησα *v.t.* a scrie versuri

στοά, η *subst.* 1. galerie, gang, coridor, pasaj, colonadă 2. lojă masonică 3. *filoz.* portic în Atena antică unde se adunau filozofii stoici pentru discuțiile lor filozofice (gr. stoa)

στοίβα, η *subst.* stivă, grămadă, clăie

στοίβαγ-μα, -ματος, το *subst.* stivuire

στοιβ-άζω, -αξα, -άχηκα, **στοιβαγμένος** *v.t.* 1. a stivui 2. a îngrămădi, a înghesui (lucruri într-un spațiu redus)

στοιχειακ-ός, -ή, -ό *adj.* elementar(-ă)

στοιχείο, το *subst.* 1. (și *fig.*) element // **χημικό** ~ element chimic // **τα -α του έργου** elementele lucrării // **εχθρικό** ~ element dușmănos // **βρίσκεται στο ~ του** se află în elementul lui 2. stihie // **τα -α της φύσης**, stihiile naturii 3. caractere tipografice // **τυπογραφικό** ~ caracter tipografic 4. // **ηλεκτρικό** ~ pilă electrică 5. *pl.* **στοιχεία** (și cu sensul) cunoștințe elementare, principii de bază

στοιχείο, το *subst.* nălucă, arătare, duh

στοιχειοθεσία, η *subst. tipogr.* culegere, zețuire, zețuit

στοιχειοθέτ-ης, ο, -ρια, η *subst. tipogr.* zețar (-ărită), culegător(-oare) într-o tipografie

στοιχειοθετ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **στοιχειοθετημένος** 1. *v.t. tipogr.* a culege, a zețui 2. a fundamenta, a proba cu date

στοιχειώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* 1. elementar(-ă) // -ης **παιδεία** învățământ elementar 2. rudimentar(-ă) II. *adv.* (-ώς), în mod elementar

στοίχειω-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptul de a se prefăce în nălucă 2. băntuire

στοιχειωμέν-ος, -η, -ο *adj.* băntuit(-ă) de fantome // -ο **σπίτι** casă locuită de fantome

στοιχ-ειώνω, -ειωσα, **στοιχειωμένος** *v.i.* 1. a se face nălucă 2. (*d. o casă etc.*) a fi băntuit(-ă) de fantome **στοιχηθείτε!** comandă gimn. aliniați-vă!

στοίχη-μα, -ματος, το *subst.* pariu, prinsoare, rămășag // **βάζω ~** a face un pariu // **το ~ σε υποδρόμους** pariu la cursele de cai de la hipodrom

στοιχηματ-ίζω, -ισα *v.t.* (și *fig.*) a paria, a pune pariu

στοιχ-ίζω, -ισα I. *v.t.* a aranja / a pune în rând // ~ **τους μαθητές** a așeza în rânduri pe elevi II. *v.i.* (și *fig.*) a costa, a avea un preț // **το ταξίδι του -ισε ακριβά** călătoria l-a costat scump // **αυτό του -ισε τη ζωή** aceasta l-a costat viața

στοίχος, ο *subst.* șir, rând, linie dreaptă

στοκ, το *subst. invar.* stoc, depozit de mărfuri

στοκάρισμα, -ματος, το *subst.* chituire
στοκάρω, -ισα, -ίστηκα, στοκαρισμένος *v.t.* a chitui

στόκος, ο *subst.* chit (pentru ferestre)

στολή, η *subst.* uniformă; ținută

στολίδι, το *subst.* podoabă, ornament, bijuterie
στολίζω, -ισα, -ίστηκα, στολισμένος *v.t.* a împodobi, a orna, a înfrumuseța; a decora // ~ το δέντρο a împodobi pomul (de Crăciun)

στόλισμα, -ματος, το *subst.* 1. împodobire, ornamentare 2. podoabă, ornament

στολισμός, ο *subst.* înfrumusețare, împodobire, decorare, ornare

στόλος, ο *subst. mar.* flotă

στόμα, -ματος, το *subst. anat.* gură // **έχει να θρέψει έξι -ματα** are șase guri de hrănit // **στο ~ του λύκου** în gura lupului // **έχει άσχημο ~** are gură spurcată // **από το ~ σου και στου Θεού τ'αυτί** să te audă Dumnezeu să fie așa cum zici

στοματικ-ός, -ή, -ό *adj.* bucal(-ă) // **-ή κοιλό-τητα** cavitatea bucală // **ίνν. δια -ής οδού** pe cale bucală

στοματίτιδα, η *subst. med.* stomatită

στοματολογία, η *subst.* stomatologie

στομάχι, το *subst.* stomac // **μη βαραίνετε το ~ σας** nu vă încărcăți stomacul // **έχω το ~ μου** a suferi de stomac // **τον έχει στο ~** nu-l poate suferi // **γερό ~** (și cu sensul) a fi foarte răbdător(-oare) / răbduriu(-ie)

στομαχι-ίζω, -ιασα *v.i.* a avea indigestie, a se balona

στομαχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de stomac, stomacal(-ă), stomachic(-ă) II. *subst.* o -ός bolnav de stomac

στόμαχος, ο *subst. anat.* stomac

στόμιο, το *subst.* 1. gură, deschidere, orificiu 2. gură de vărsare (a unui fluviu, a unui râu etc.)

στόμφο, ο *subst.* emfază // **μιλώ με -ο** a vorbi cu emfază

στομφώδ-ης, -ης, -ες *adj.* emfatic(-ă), bombastic(-ă)

στόμω-μα, -ματος, το *subst.* tocire, uzare prin întrebuințare

στομ-ώνω, -ωσα, στομωμένος I. *v.t.* a toci (obiecte tăioase) II. *v.i.* a se toci, a deveni mai puțin tăios (obiecte tăioase)

στοπ, το *subst.* I. *invar.* stop, semn de circulație II. *interj.* stop, opriți!

στοργή, η *subst.* afecțiune, tandrețe, dragoste // **μητρική ~** dragoste maternă

στοργικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* afectuos(-oasă), afectiv(-ă), tandru(-ă), dragăstos(-oasă) II. *adv.* (-ά) în mod afectuos

στορ, το și **στόρι**, το *subst. invar.* stor, rulou

στούκας, το *subst. invar. av.* stukas, tip de bombardier german

σουμπ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, σουμπισμένος *v.t.* 1. a pisa // ~ **το πιπέρι** a pisa piperul. 2. a presa, a strivi 3. *fig.* a bate zdravăn (pe cineva)

στούμισμα, -ματος, το *subst.* 1. pisare 2. presare, strivire 3. bătaie zdravănă.

στούμπος, ο *subst.* pisălog de lemn

σουμπ-ώνω, -ωσα, σουμπωμένος *v.t.* 1. a umple (până la refuz), a ticsi 2. a astupa, a pune dop 3. a îndopa, a ghiftui

στούντιο, το *subst. invar.* 1. atelier de lucru al unui artist 2. studiou // **κινματογραφικό ~** studio cinematografic

σουπί, το *subst.* 1. călți sau cărpe destrămate pentru astuparea crăpăturilor la pereții navelor 2. *fig. fam.* om beat criță

σουπόχαρτο, το *subst.* vezi **στυπόχαρτο**

στούπω-μα, -ματος, το *subst.* 1. astupare cu călți 2. uscare cu sugativă a unui text scris cu cerneală

σουπ-ώνω, -ωσα, σουπωμένος *v.t.* 1. a astupa cu călți 2. a usca cu sugativă un text scris cu cerneală

σουρνάρι, το *subst.* 1. piatră dură și tăioasă, silex 2. piatră de brichetă 3. *fig.* elev care nu învață carte

στόφα, η *subst.* 1. (și *fig.*) stofă 2. sobă cu lemne

στοχ-άζομαι, -άστηκα *v.d.* a gândi, a cugeta

στοχασμός, ο *subst.* gândire, cugetare

στοχαστής, ο *subst.* gânditor, cugetător, filozof

στοχαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* gânditor(-oare), meditativ(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod înțelept

στόχαστρο, το *subst.* 1. vizor 2. (*la armă*) cătare, miră // **στο ~** în vizor (*d. cineva sau ceva care este urmărit cu atenție*)

στόχος, ο *subst.* (și *fig.*) țintă // **επιτυγχάνω το -ο** a atinge ținta // *fig.* **έγινε ~ πειραγμάτων** a devenit ținta unor glume proaste

στραβά *adv.* 1. strâmb, într-o parte, pieziș 2. *fig.* în mod incorect, injust, nedrept // **κουτσά-στραβά** târâș-grăpiș

στραβάδι, το *subst. iron.* 1. recrut 2. *fig.* răcan

στραβισμός, ο *subst. med.* strabism

στραβοκάν-ης, -α, -ικο *adj.* care are picioarele strâmbe

στραβοκοιτ-άζω, -αξα *v.t.* a privi pieziș, a privi cu un aer de nemulțumire

στραβολαΐμ-ης, -α, -ικο *adj.* care are gâtul strâmb

στραβολαιμ-ιάζω, -ιασα și **-ιάστηκα** *v.t.* a-și strâmba / lungi gâtul uitându-se într-o direcție

στραβολαΐσματος, -ματος, το *subst.* 1. strâmbarea gâtului 2. *med.* torticolis

στραβομουτσουνιάζω, -ιασα *v.i.* a se strâmba în semn de nemulțumire

στραβομουτσούνιασ-μα, -ματος, *to subst.* strâmbătură (a feței) în semn de nemulțumire

στραβοξυλιά, *fig. subst. fig.* suceală, sminteală, apucătură de om sucit

στραβοξύλο, *to subst. fig.* om sucit, om aiurit, ciudat

στραβοπάτη-μα, -ματος, *to subst.* 1. faptul de a călca strâmb 2. *fig.* abatere de la morală

στραβοπατη-ών și **στραβοπατη-άω**, -ησα, **στραβοπατημένος** *v.i.* (și *fig.*) a călca strâmb, a se poticni, a se împiedica // **στραβοπατημέν-ος**, -η, -ο *ca adj.* (d. încălțăminte) scâlciat(-ă)

στραβ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. strâmb(-ă), diform(-ă), încovoiat(-ă) // **-ά πόδια** picioare strâmbe 2. chior(-oară), orb, oarbă, miop(-oapă) // ~ **απ'το ένα μάτι** chior // **τελείως** ~ miop de tot // **κάνω τα -ά μάτια** a se face că nu vede 3. *fig.* fals(-ă), greșit(-ă), dubios(-oasă), suspect(-ă) // **παίρνω -ό δρόμο** a apuca pe un drum greșit

στραβοτιμονιά, *η subst. marin.* 1. manevrare greșită a cârmei 2. *fig.* abatere de la cele hotărâte / de la cele spuse / de la principiile stabilite

στράβω-μα, -ματος, *to subst.* 1. strâmbătură, încovoiere 2. orbire

στραβωμάρα, *η subst.* 1. orbire 2. *fig.* greșeală grosolană, inadvertență // **έχω** ~ a nu vedea clar (sau deloc)

στραβ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **στραβωμένος** *I. v.t.* 1. a strîmba, a încovoia, a suci // ~ **ένα ξύλο** a strâmba un lemn 2. a orbi (cu o lumină) // **τα φώτα με -ωσαν** luminile m-au orbit *II. v.r.* **στραβώνομαι** 1. a orbi, a nu vedea bine sau a nu vedea deloc, a-și pierde vederea // **θα στραβωθεί με το διάβασμα** a orbi din cauza învățatului 2. *fig.* a-și obosi ochii foarte mult

στραγάλι, *to subst. bot.* năut

στραγγαλ-ίζω, -ια, -ίστηκα, **στραγγαλισμέ-νος** *v.t.* 1. a sugruma, a strangula, a gătui 2. *fig.* a înăbuși, a reprima, a lichida libertățile, drepturile etc. // ~ **τις ελευθερίες** a reprima libertățile

στραγγαλισμός, *o subst.* sugrumare, strangulare, gătuire; înăbușire

στραγγαλ-ιστής, *o*, -ίστρια, *η subst.* sugrumător(-oare), gătuitor(-oare)

στραγγ-ίζω, -ια și -ιξα, -ίστηκα, **στραγγισμέ-νος** și **στραγγισμένος** *I. v.t.* a stoarce, a usca prin stoarcere *II. v.i.* 1. a se usca 2. *fig.* a fi epuizat / extenuat // **-ια στα πόδια μου** m-am uscat pe picioare (de oboseală)

στράγγισ-μα, -ματος, *to subst.* 1. stoarcere 2. *fig.* epuizare, extenuare

στραγγιστ-ός și **στραγγιχτ-ός**, -ή, -ό *adj.* stors (-oarsă), din care s-a scos lichidul prin strângere

στρακαστρούκα, *η subst.* petardă, pocnitoare

στράκες, *oi subst. pl.* // **κάνω** ~ a lăsa paf

στραμπουλ-άω, -ηξα, **στραμπουλημένος** *v.t.* a lăsa

στραμπούλη-μα, -ματος, *to subst.* luxație, scrântitură, entorsă

σταπατσάρισ-μα, -ματος, *to subst.* 1. zbârcitură 2. *fig.* faptul de a o zbârci / de a da greș

στραπατσάρω, -ια, -ίστηκα, **στραπατσαρι-μένος** *v.t.* (și *fig.*) a (o) zbârci

στραπάτοσ, *to subst.* pagubă, stricăciune

στρας, *to subst. invar.* 1. stras 2. podoabă din stras

στράτα, *η subst.* 1. drum, stradă 2. țarc cu roți (pentru sugarii care învață să meargă)

στρατάρχης, *o subst. milit.* mareșal

στράτευ-μα, -ματος, *to subst. milit.* armata / efectivele armate ale unei țări

στρατ-εύομαι, -εύτηκα, **στρατευμένος** *v.r.* 1. a se înrola / a fi încorporat (în armată) 2. *fig.* a se înregimenta (într-o mișcare politică)

στράτευση, *η subst. milit.* înrolare în armată

στρατεύσιμ-ος, -η, -ο *adj. milit.* încorporabil(-ă), apt(-ă) pentru serviciul militar

στρατηγείο, *to subst. milit.* 1. cartier general 2. post de comandă (sediu) al generalului

στρατήγη-μα, -ματος, *to subst.* stratagemă

στρατηγία, *η subst. milit.* 1. demnitatea de general 2. perioada de timp a deținerii funcției de general

στρατηγική, *η subst.* strategie

στρατηγικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* strategic(-ă) // **-ός σκοπός** obiectiv strategic *II. adv.* **-ώς** în mod strategic

στρατηγός, *o subst. milit.* general

στρατηλάτης, *o subst. milit.* generalisim

στρατιά, *η subst. milit.* armată, corp de armată

στρατιώτ-ης, *o*, -ίνα, *η subst. milit.* soldat; femeie soldat

στρατιωτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. militar(-ă), de militar, de soldat // **-ή στολή** uniforma militară // **-ό νοσοκομείο** spital militar // **-ό επάγγελ-μα** profesia de militar 2. marțial(-ă) // **-ός νόμος** lege marțială *II. adv.* **(-ώς)** din punct de vedere militar

στρατοδικείο, *to subst.* tribunal militar, curtea marțială

στρατοδίκης, *o subst.* judecător militar, magistrat militar

στρατοκράτης, *o subst.* militarist, adept al militarismului

στρατοκρατία, η *subst.* militarism, guvernare de către militari

στρατοκόπος, ο *subst.* drumeț

στρατοκρατούμαι *v.i.* a fi sub guvernare militară (țară)

στρατολόγηση, η *subst. milit.* înrolare, încorporare în armată

στρατολογία, η *subst. milit.* 1. recrutare, înrolare 2. birou (serviciu) de recrutare

στρατολογικ-ός, -ή, -ό *adj. milit.* de recrutare // -ό **γραφείο** comisariat militar (de recrutare) // -ό **μητρώο** registru de recrutare

στρατολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **στρατολογημένος** *v.t. milit.* (și *fig.*) a recruta, a înscrie în evidența registrului militar în vederea încorporării în armată

στρατονομία, η *subst. milit.* poliția militară (a armatei de uscat)

στρατονόμος, ο *subst. milit.* militar din poliția militară

στρατοπέδευση, η *subst. milit.* campament, staționare în corturi a unei unități militare, bivuac

στρατοπεδ-εύω, -ευσα, **στρατοπεδευμένος** *v.i. milit.* a campa, a bivuaca

στρατόπεδο, το *subst.* (și *fig.*) 1. tabără 2. lagăr // ~ **αιχμαλώτων** lagăr de prizonieri // ~ **συγκέντρωσης** lagăr de concentrare

στρατός, ο *subst.* armată (a unei țări)

στρατόσφαιρα, η *subst.* stratosferă

στρατόχαρτο, το *subst.* hârtie de ambalaj

στρατώνας, ο *subst. milit.* cazarmă

στρατωνισμός, ο *subst. milit.* instalare a ostașilor în cazarmă, încazarmare

στρεβλ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. strâmb(-ă) 2. *fig.* deformat(-ă), denaturat(-ă)

στρεβλότητα, η *subst.* 1. faptul de a fi strâmb(-ă) 2. deformare denaturare, alterare

στρέβλωση, η *subst.* 1. strâmbare 2. deformare

στρεΐδι, το *subst. zool.* stridie

στρέμ-μα, -ματος, το *subst.* unitate de măsură pentru suprafețe (1000 de metri pătrați)

στρεπτόκοκκος, ο *subst.* streptococ

στρες, το *subst. invar.* stres

στρεσάρ-ω, -ισα, -ίστηκα, **στρεσαρισμένος** *v.t.* a stresa, a pricinui un stres

στρέφω, **έστρεψα**, **στράφηκα**, **στραμμένος** I. *v.t.* a întoarce, a răsuci, a învârti, a orienta ceva spre o anumită direcție, a vira, a schimba direcția // ~ **τα νότια** a întoarce spatele // ~ **το κεφάλι** a întoarce capul // **τα πράγματα εστράφηκαν** lucrurile s-au schimbat // **στρέφομαι** (**εναντίον**) **κατά**... a se întoarce împotriva (contra)... II. *v.r.* **στρέφομαι** (și *cu sensul*) a se

îndrepta spre, a recurge la, a se adresa pentru sprijin

στρεψοδικία, η *subst.* 1. șicană, tertip 2. *jur.* procedură artificială, subtilitate pentru a induce în eroare, folosirea de sofisme într-un proces

στρεψόδικ-ος, -η, -ο *adj.* 1. șicanator(-oare); sâcâitor(-oare) 2. *jur.* care folosește sofisme într-un proces pentru a denatura lucrurile

στρίβω, **έστριψα**, **στρίφτηκα**, **στριμμένος** I. *v.t.* a răsuci, a suci // ~ **νήμα** a răsuci un fir // ~ **το μουστάκι μου** a-și răsuci mustața // **του έστριψε το χέρι** i-a răsucit mâna II. *v.i.* 1. a coti, a schimba direcția, a vira, a cârmi (*d.* răuri, drumuri, vehicule etc.) 2. *fig.* // **το στρίβω** a pleca (pe șest), a o șterge 3. // **μου στρίβει** înebunesc

στρίγγα, η *subst.* 1. vrăjitoare bătrână 2. *fig.* femeie rea

στριγγιά, η *subst.* strigăt pătrunzător, tipăt ascuțit

στριγγλ-ίζω, -ισα *v.i.* a țipa, a striga cu glas ascuțit, a urla

στριγγ-ός, -ή și -ιά, -ό *adj.* (*d.* sunet, voce) ascuțit(-ă) și pătrunzător(-oare)

στριμμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. sucit(-ă), ră-sucit(-ă) 2. *fig.* artăgos(-oasă), morocănos(-oasă)

στρίμωγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. înghesuire 2. înghesuială

στριμωξίδι, το *subst.* îmbulzeală

στριμ-ώχω, -ωξα, -ώθηκα, **στριμωγμένος** *v.t.* 1. a înghesui, a îndesa // **-ωχονται μεσ' τα λεωφορεία** se înghesuie în autobuze 2. a presa 3. *fig.* a îngrădi 4. a exercita (asupra cuiva) o presiune psihologică

στριμωχτά *adv.* la înghesuială

στριπτίζ, το *subst. invar.* streap-tease

στριφυγυρ-ίζω (și **στριφυγυρν-ώ** sau **στριφυρν-άω**) -ισα *v.i.* a se învârti, a se răsuci

στριφυγόρις-μα, -ματος, το *subst.* învârtire, răsucire

στριφτ-ός, -ή, -ό *adj.* răsucit(-ă), învârtit(-ă), încolăcit(-ă)

στρίφω-μα, -ματος, το *subst.* tiv

στριφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **στριφωμένος** *v.t.* a tiv, a coase un tiv

στρίψι-μο, -ματος, το *subst.* răsucire, rotire // ~ **του νήματος** răsucire a firului

στροβίλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* și *i.* a se învârti, a se roti // **το ζευγάρι στροβίλιζε πάνω στην πίστα** perechea se învârtia pe ringul de dans

στροβίλισ-μα, -ματος, το *subst.* învârtire, rotire, rotație

στροβιλισμός, ο *subst. fiz.* turbulență

σπρόβιλος, ο *subst.* 1. vârtej, vâltoare 2. turbină
σπρροσκοπίο, το *subst.* stroboscop
σπρρογγυλάδα, η *subst.* rotunjime
σπρρογγύλευ-μα, -ματος, το *subst.* rotunjire
σπρρογγυλ-εῦα, -εψα, **σπρρογγυλεμένος** *v.t. și i. a* (se) rotunji
σπρρογγυλοκάθ-ομαι, -ισα *v.d.* a se așeza comod, a se instala
σπρρογγυλ-ός, -ή, -ό *adj.* rotund(-ă) // -ός **αρι-θμός** cifră rotundă // *fig.* -ά **λόγια** cuvinte clare și precise
σπρρόντιο, το *subst.* chim. strontiu
σπρρούγκα, η *subst.* 1. stână 2. strungă
σπρρουθί, το *subst.* ornit. vrabie
σπρρουθοκαμηλισμός, ο *subst.* politica strufului
σπρρουθοκάμηλος, η *subst.* ornit. struț
σπρρουκτουραλισμός, ο *subst.* structuralism
σπρρουμπουλ-ός, -ή, -ό *adj.* grăsuț(-ă), grăsun(-ă)
σπρρόφαλο, το și **σπρρόφαλος**, ο *subst.* manivelă
σπρροφή, η *subst.* 1. rotație 2. întorsătură 3. cotitură, curbă (la drumuri) 4. strofă
σπρρόφιγγα, η *subst.* 1. balama 2. robinet 3. pivot
σπρροφόμετρο, το *subst.* tahometru, instrument pentru măsurarea turajiei motoarelor
σπρρουφν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. greu de înțeles, încălcit(-ă) 2. (*d.* oameni) sucit(-ă) 3. (*d.* stil) întortochat(-ă), obscur(-ă)
σπρρουφνότητα, η *subst.* 1. încălceală 2. suceală 3. (*d.* stil) întortochere
σπρρυχνίνη, η *subst.* chim. stricnină
σπρρώ-μα, -ματος, το *subst.* 1. strat, pătură // **ατμοσφαιρικά** -τα straturi atmosferice // **κοινωνικά** -ματα pături sociale 2. saltea // **φουσκωτό** ~ saltea pneumatică 3. pat, culcuș
σπρρωματάδα, η *subst.* saltea așternută pe podea // **κοιμώμαι** ~ a dormi pe saltea / a întinsă pe podea
σπρρώνω, **έσπρρωσα**, **σπρρώθηκα**, **σπρρωμένος** *I. v.t.* 1. a așterne, a așeza, a întinde // ~ **το κρεβάτι** a așterne patul // ~ **το τραπέζι** a pune/a așeza masa // ~ **το χαλί** a întinde covorul 2. a face rodajul // ~ **το αυτοκίνητο** a face rodajul automobilului 3. a pune // ~ **κάποιον** **στη δουλειά** a pune pe cineva la treabă 4. a ține din scurt // **πρέπει να -ώσετε το παιδί σας** trebuie să vă țineți din scurt copilul *II. v.i.* 1. (*d.* haine) a cădea // **σπρρώνει ωραία το φόρεμα** rochia cade bine 2. a merge bine // **η δουλειά έσπρρωσε** treaba merge bine 3. a se depune 4. a se cumiți // **θα σπρρώσει στο στρατό** se va cumiți în armată *III. v.r.* **σπρρώνομαι** (*și cu sensul*) a se pune / așeza pe // **σπρρώθηκε στη δουλειά** s-a pus pe treabă
σπρρώση, η *subst.* așternut

σπρρωσίδι, το *subst.* 1. cuvertură de pat // **τα -α** garnitură de pat 2. covor, preș
σπρρώσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. așternere (a patului), întindere (a covorului) 2. acoperire cu un strat protector
σπρρωτ-ός, -ή, -ό *adj.* normal(-ă)
στυβώ, **έστυψα**, **στυφθηκα**, **στυμμένος** *v.t. a* stoarce // ~ **ένα λεμόνι** a stoarce o lămâie // ~ **το μυαλό μου** îmi storc creierii
στυγερ-ός, -ή, -ό *I. adj.* odios(-oasă), îngrozitor(-oare) *II. adv.* (-ά) în mod odios, îngrozitor
στυγερότητα, η *subst.* caracter odios, fel de a fi îngrozitor
στυγν-ός, -ή, -ό *adj.* abominabil(-ă), dezgustător(-oare), înfiorător(-oare)
στυγνότητα, η *subst.* abominație, brutalitate, dezgust
στυλοβάτης, ο *subst.* 1. stilobat, bază 2. *fig.* fondator, susținător, stâlp
στυλ-ος, ο *subst.* stâlp, coloană // **ο ~ του σπιτιού** stâlpul casei // **τηλεγραφικοί -οι** stâlpi de telegraf
στυλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **στυλωμένος** *v.t.* 1. a fortifica, a întări 2. a fixa, a ținti // ~ **τα μάτια μου** a-și fixa ochii asupra...
στυλόχαρτο, το *subst.* sugativă
στυπτηρία, η *subst.* chim. alaun, piatră-acră
στυπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* stiptic(-ă), astringent(-ă)
στυπτικότητα, η *subst.* astringență
στυση, η *subst.* erecție
στυφ-ός, -ή, -ό *adj.* iute, acru(-ă), cu gustul unui fruct necopt
στυψι-μο, -ματος, το *subst.* stoarcere // **το ~ των ρούχων** storcerea rufelor
στωικισμός, ο *subst.* filoz. stoicism
στωικ-ός, -ή, -ό *adj.* filoz. (*și fig.*) stoic(-ă)
στωικότητα, η *subst.* stoicism, tărie sufletească
συ și **εσύ** *pron. pers.* tu
συβαριτισμός, ο *subst.* senzualitate, voluptate; desfrâu
σύγαμπος, ο *subst.* cumnat (soț al uneia din două surori)
συγγένεια, η *subst.* 1. rudenie, înrudire 2. afinitate
συγγεν-εῦα, -εψα *v.i.* a fi rudă, a se înrudi
συγγεν-ής, -ής, -ές *adj.* 1. înrudit(-ă) // -είς **γλώσσες** limbi înrudite 2. (*d.* o maladie) congenital(-ă)
συγγεν-ής, -ο, -η *subst.* rudă // **στενός / μακρινός** -ής rudă apropiată / îndepărtată
συγγενικ-ός, -ή, -ό *adj.* de înrudire, de familie, înrudit(-ă)
συγγενολόι, το *subst.* rubedenie, rudenie

συ(γ)νώμη, η *subst.* iertare, scuză // -**νη!** pardon! // **ζητώ - η** cer iertare/scuze

σύγγραμ-μα, -ματος, το *subst.* scriere, operă scrisă, tratat, carte, studiu

συγγραφ-έας, ο, η (*pl.* -**εις**) *subst.* autor, scriitor

συγγραφή, η *subst.* scriere, lucrare scrisă, carte

συγγραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* de scriitor, de autor // -**ά δικαιώματα** drepturi de autor

συγγράφω, συνέγραψα *v.t.* și *i.* a scrie o lucrare / o operă literară, științifică etc., a fi autor(-oare)

συγκαί(γ)ομαι, συγκάηκα, συκαμένος *v.i.* a avea o iritație / o inflamație a pielii, a se irita

συγκαιριν-ός, -ή, -ό *adj.* contemporan(-ă)

συγκαλά, τα *subst. pl.* // **έλα στα ~ σου** vino-ți în fire, gândește-te bine // **δεν είναι στα ~ του** nu este în toate mințile

συγκαλύπτω, συκάλυψα, συκαλύφτηκα și **συκαλύφθηκα, συκαλυμμένος** *v.t.* a acoperi, a ascunde, a tăinuie (o faptă condamabilă etc.)

συγκάλυψη, η *subst.* acoperire, ascundere, tăinuire, mușamalizare

συγκαλ-ώ, -εσα, συγκλήθηκα *v.t.* a convoca, a chema, a invita

σύγκα-μα, -ματος, το *subst.* iritare, inflamare a pielii datorită frecării

συγκατάβαση, η *subst.* condescendență, amabilitate, îngăduință

συγκαταβατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* condescendent (-ă), binevoitor(-oare), amabil(-ă) II. *adv.* (-**ά**) cu condescendență, în mod condescendent, în mod binevoitor

συγκαταβατικότητα, η *subst.* condescendență

συγκατάθεση, η *subst.* consimțământ, acord, asentiment

συγκαταλέγω, συγκατέλεξα, συγκαταλέχθηκα și **συγκαταλέχτηκα** *v.t.* a socoti printre, a cuprinde printre, a închide // **τον -ει στους φίλους του** îl socotește printre prietenii lui

συγκατάνευση, η *subst.* consimțământ, încuviințare, aprobare

συγκατανεύω, συγκατένευσα *v.i.* a consimți, a încuviința, a fi de acord

συγκατατίθεμαι, συγκατατέθηκα *v.i.* a consimți, a încuviința

συγκατοίκηση, η *subst.* coabitare, conlocuire cu alții

συγκάτοικ-ος, -ο, -η *subst.* colocatar(-ă)

συγκατοικ-ώ, -ησα, -ίστηκα *v.t.* a coabita

σύγκειμαι *v.r.* a se compune din... a fi alcătuit din..., a consta din

συγκεκομμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* (d. cuvinte, vorbire) abreviat(-ă), prescurtat(-ă)

συγκεκριμενοποίηση, η *subst.* concretizare

συγκεκριμενοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, συγκεκριμενοποιημένος *v.t.* a concretiza, a materializa

συγκεκριμέν-ος, -η, -ο I. *adj.* concret(-ă), precis(-ă), determinat(-ă), definit(-ă) II. *adv.* (-**α**) în mod concret

συγκεντρ-ώνω, -ώθηκα, συγκεντρωμένος I. *v.t.* 1. a aduna, a reuni, a centraliza, a strânge la un loc // ~ **τους υπαλλήλους** a strânge funcționarii // ~ **τις δυνάμεις μου** a-și aduna puterile 2. a include, a cuprinde, a conține; a atrage privirile asupra sa // ~ **τις συμπάθειες όλων** a concentra simpatiile tuturor II. *v.r.* -**ώνομαι** a se concentra

συγκέντρωση, η *subst.* 1. adunare // **μεγάλη ~** mare adunare (de oameni) 2. faptul de a se concentra, concentrare

συγκεντρωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. centralizator(-oare), de centralizare 2. centralizat(-ă) // -**ά αποτελέσματα** rezultate centralizate

συγκεντρωτισμός, ο *subst. pol.* centralism, centralizare

συγκερασμός, ο *subst.* amestec, melanj

συγκεφαλαι-ώνω, -ωσα *v.t.* a recapitula, a sintetiza, a rezuma

συγκεφαλαίωση, η *subst.* rezumare

συγκεφαλαιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* recapitulativ(-ă)

συγκεχυμέν-ος, -η, -ο I. *adj.* confuz(-ă), neclar(-ă) II. *adv.* (-**α**)

συγκίνηση, η *subst.* emoție

συγκινησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* emoțional(-ă)

συγκινητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* emoționant(-ă), mișcător(-oare) // -**ή ταινία** film emoționant // -**ή χειρονομία** un gest mișcător II. *adv.* (-**ά**) într-o manieră emoționantă, mișcătoare

συγκιν-ώ, -ησα, -ήθηκα, συγκινημένος *v.t.* a emoționa, a produce o emoție; a mișca, a tulbura; a sensibiliza // -**ούμαι ευκόλα** a fi foarte emotiv

συγκληρονόμος, ο *subst.* comoștenitor

σύγκλητος, η *subst.* convocare

συγκλητικ-ός, -ή, -ό I. *adj. pol.* senatorial(-ă) II. *subst.* o -**ός** senator

σύγκλητος, η *subst.* senat // η ~ **του πανεπιστημίου** senatul universitar

συγκλίνω *v.i.* 1. a tinde 2. a converge

σύγκλιση, η *subst.* convergență

συγκλονιζώ, -ισα, -ίστηκα, συγκλονισμένος *v.t.* (și *fig.*) a cutremura, a zgudui, a zdruncina, a zgâlțâi

συγκλονισμός, ο *subst.* zguduire, zdruncinare

συγκλονιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* cutremurător(-oare), zguduito(-oare)

συκοινωνία, η *subst.* comunicație

συγκοινωνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de comunicație; de transport // **-ά μέσα** mijloace de comunicație
συγκοινωνώ *v.i.* a comunica, a fi în legătură
συγκόλληση, η *subst.* sudură, sudare
συγκολλητής, ο *subst.* sudor
συγκολλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de sudură // **-ή συσκευή** aparat de sudură
συγκολλητήνη, η *subst. med.* aglutinină
συγκολλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, συγκολλημένος *v.t.*
 1. a suda 2. a uni în mod forțat
συγκομιδή, η *subst.* 1. recoltă // **πλούσια** ~ recoltă bogată 2. recoltare, strângerea produselor agricole
συγκοπή, η *subst.* 1. *med.* stop cardiac 2. *fon.* sincopare 3. *muz.* sincopă
σύγκορμ-ος, -η, -ο *adj.* întreg(-eagă), tot(toată) // **τρέμω** ~ a tremura tot corpul
συγκράτηση, η *subst.* 1. faptul de a ține pe loc 2. reținere, înfrânare
συγκρατ-ώ, -ησα, -ήθηκα, συγκρατημένος *I. v.t.* a ține pe loc, a frâna // **~ τον πληθωρισμό** a frâna inflația 2. a ține minte, a memora, a reține // **~ χιλιάδες λέξεις στο μυαλό μου** a reține mii de cuvinte **συγκρατημένος** (*ca adj.*) reținut(-ă), ponderat(-ă)
συγκρητισμός, ο *subst.* sincretism
συγκρίνω, σύγκρινα și **συνέκρινα, συγκρίθηκα** (**συγκεκριμένος**) *v.t.* a compara, a face o comparație, a confrunta // **δε συγκρίνομαι** a fi de neconcurat
σύγκριση, η *subst.* comparație // **σε ~ με** în comparație cu
συγκριτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* comparativ(-ă) // *gram.* **-ός βαθμός** gradul comparativ // **-ή ανατομία** anatomie comparată *II. adv.* **(-ă)** prin comparație
συγκρότη-μα, -ματος, το *subst.* 1. complex (de clădiri etc.) // **εμπορικό** ~ complex comercial 2. reunire de întreprinderi, concern, holding 3. ansamblu, trupă (de actori), formație muzicală
συγκρότηση, η *subst.* alcătuire, formare, constituire, înființare, instituire
συγκροτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, συγκροτημένος *v.t.* a constitui, a alcătui **συγκροτημένος** (*ca adj.*) cu minte articulată, organizată
συγκρού-ομαι, -στηκα *v.r.* 1. a se ciocni, a se lovi, a se izbi 2. a fi în opoziție, în conflict cu cineva sau cu ceva 3. a se încăiera
σύγκρουση, η *subst.* 1. ciocnire, izbire, lovire 2. *fig.* dezacord, ceartă 3. conflict, încăierare
σύγκρυο, το *subst.* frison, senzație de frig din cauza febrei
συγκυβέρνηση, η *subst. pol.* coaliție guvernamentală

συγκυρία, η *subst.* conjunctură, hazard, concurs de împrejurări // **κατά ~** datorită conjuncturii
συγκυριακ-ός, -ή, -ό *adj.* conjunctural(-ă)
συγκυριαρχία, η *subst. pol.* condominiu
συγυρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, συγυρισμένος *v.t.* (*și fig.*) a aranja, a pune în ordine // **~ το σπίτι** a aranja casa // *fig.* **θα τον ~ εγώ** îl aranjez eu pe el
συύρσι-μα, -ματος, το *subst.* aranjare, punere în ordină, rânduire
συγχαίρω, συγγάρηκα *v.t.* a felicita, a exprima urări de bine, a complimenta
συγχαρητήρια, τα *subst. pl.* felicitări, urări de bine // **τα ~ μου** felicitările mele
συγχαρητήρι-ος, -α, -ο *adj.* de felicitare // **-α κάρτα** (cartă poștală de) felicitare // **-ο τηλεγράφημα** telegramă de felicitare
συγχέω (συγχέομαι), (συγκεχυμένος) *v.t.* (*v.d.*) a confunda, a face confuzie, a încurca lucrurile
συγχορδία, η *subst.* 1. *muz.* acord 2. *fig.* susținere unanimă
συγχρονία, η *subst.* sincronie, concomitență, sincronicitate
συγχρον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, συγχρονισμένος *v.t.* 1. a sincroniza 2. *cinemat.* a face montajul post-sincron
συγχρονικ-ός, -ή, -ό *adj.* sincron(-ă) // **-ή κολύμβηση** înot sincron(-ă) (cu acompaniament de muzică)
συγχρονισμός, ο *subst.* 1. sincronism, sincronizare 2. modernizare
σύγχρον-ος, -η, -ο *I. adj.* 1. simultan(-ă) 2. contemporan(-ă) 3. modern(-ă) // **-ος άντρας** om modern // **-η τέχνη** artă modernă *II. adv.* **σύγχρονως** în același timp, simultan
σύγχρονος, ο *subst.* contemporan
συγχρωτ-ίζομαι, -ίστηκα, συγχρωτισμένος *v.d.* a avea relații cu cineva, a frecventa des
συγχρωτισμός, ο *subst.* frecventare, relații strânse
συγχ-ύζω, -υσα, -ύστηκα, συχυσμένος *v.t.* a supăra, a ofensa // **μη με -ύξεις** nu mă supăra **συχυσμένος** (*și cu sensul*) confuz(-ă)
σύγχυση, η *subst.* 1. confuzie 2. dezordine, încurcătură, zăpăceală 3. lipsă de ordine și claritate în idei 4. *fig.* enervare, tulburare sufletească
συγχώνευση, η *subst.* fuziune, contopire, unire, integrare
συγχων-εύω, -ευσα, -εύτηκα, συγχωνευμένος *v.t.* a contopi
συ(γ)χωρεμέν-ος, ο, -η, η *subst.* răposat(-ă)
συγχώρεση și **συγχώρηση, η** *subst.* iertare, absolvire, scuzare, scutire
συ(γ)χωριανός, ο, -ή, η *subst.* consătean(-ă)
συ(γ)χωροχάρτι, το *subst. ist.* indulgență, document dat de papă pentru iertarea păcatelor

συγχωρ-ώ, -εσα și -ησα, -έθηκα și -ήθηκα, συγχωρημένος și συγχωρεμένος *v.t.* 1. a ierta, a scuza // *bis.* ~ μετανοούντα a ierta pe cel care-și mărturisește păcatele // με -είτε mă scuzați 2. *fig.* a permite, a tolera; a judeca cu indulgență

σύνδρο, το *subst.* lizieră

συνεπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de unire, de legătură

σύνδεση, η *subst.* 1. unire, joncțiune, legătură 2. racordare

συζήτηση, η *subst.* 1. discuție, dezbateri, convorbire, convenție, dialog 2. controversă, dispută

συζητήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. care merită a fi discutat(-ă) 2. discutabil(-ă), controversat(-ă), îndoielnic(-ă) 3. care acceptă discuția 4. conciliant(-ă); înțelegător(-oare)

συζητητής, ο, -ήτρια, η *subst.* participant(-ă) la discuție

συζητ-ώ și συζητ-άω, -ησα, -ήθηκα, συζητημένος I. *v.t.* a discuta, a dezbate, a conversa, a delibera // ~ πολιτικά a discuta politică II. *v.i.* a sta de vorbă cu cineva, a conversa III. *v.r.* -ιέμαι a se discuta, a fi obiect de discuție // δε συζητιέται nu se discută

συζυγία, η *subst.* 1. *gram.* conjugare 2. *astr.* conjuncție

σύζυγος, ο, η *subst.* soț, soție

σύζω *v.i.* a trăi cu cineva / în concubinaj

σύθαμπος, το *subst.* amurg, înserare, înserat

συθέμελ-ος, -η, -ο I. *adj.* din temelii II. *adv.* (-α)

συκαμ(ιν)ιά, η *subst.* bot. dud

συκιά, η *subst.* bot. smochin

σύκο, το *subst.* smochină

συκομουριά, η *subst.* bot. sicomor

συκοφάντ-ης, ο, -ρια, η *subst.* calomniator(-oare)

συκοφαντία, η *subst.* calomnie

συκοφαντικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* calomnios(-oasă) II. *adv.* (-ά)

συκοφαντ-ώ, -ησα, -ήθηκα, συκοφαντημένος *v.t.* a calomnia, a defăima, a denigra

συκωταριά, η *subst.* ficatul și măruntaiele unui animal sacrificat

συκώτι, το *subst.* anat. ficat // πρήζω το ~ a supăra, a necăji peste măsură // μη χαλάς το ~ σου să nu-ți faci sânge rău

σύληψη, η *subst.* 1. furt de obiecte sfinte din biserici 2. prădare a unui mort

συλλαβή, η *subst.* *gram.* silabă

συλλαβ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, συλλαβισμένος I. *v.t.* a silabisii, a citi pe silabe II. *v.i.* a citi greu

συλλαβικ-ός, -ή, -ό *adj.* silabic(-ă) // -ή γραφή scriere silabică în care fiecare caracter al scrierii reprezintă o silabă

συλλάβισ-μα, -ματος, το *subst.* silabisire, silabisit

συλλαβισμός, ο *subst.* împărțire în silabe

συλλαβιστά *adv.* pe silabe, silabisind

συλλαβογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la scrierea silabică; de scriere silabică

συλλαβογράφος, ο *subst.* șaradă

συλλαλητήριο, το *subst.* miting/manifestație de protest etc.

συλλαμβάνω, συνέλαβα (να συλληφθώ) I. *v.t.* 1. a aresta // ~ κακοποιό a aresta un răufăcător 2. a surprinde // τους συνέλαβε ο φακός au fost surprinși de obiectiv // ~ επ' αυτοφώρω a surprinde asupra faptului (în flagrant) 3. a concepe // ~ ένα σχέδιο a concepe un plan 4. a capta // ~ ραδιοφωνικό μήνυμα a capta un mesaj radiofonic 5. a sesiza // δεν μπορεί να το συλλάβει ο νους σου tu nu poți să sesizezi cu mintea II. *v.i.* (d. o femeie) a rămâne însărcinată

συλλέγω, συνέλεξα, συλλέχθηκα și συλλέχτηκα *v.t.* a colecționa // ~ γραμματόσημα a colecționa timbre

συλλείτουργο, το *subst.* relig. liturghie oficială de mai mulți preoți (de obicei slujbă de pomelnire)

συλλέκτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* colecționar(-ă)

συλλεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de colecție; de colecționar

συλληβδην *adv.* în bloc, împreună, laolaltă

συλληπτηρί-ος, -α, -ο *adj.* (d. instrumente, etc.) de prindere

σύλληψη, η *subst.* 1. arestare, capturare, prindere // κάνω -εις a face arestări // ένταλμα -ς mandat de arestare 2. concepție, idee 3. fecundație; sarcină, graviditate

συλλογή, η *subst.* 1. colecție // ~ πινάκων colecție de tablouri 2. culegere, volum de poezii 3. // πέφτω σε ~ a cădea pe gânduri

συλλογ-ιέμαι și συλλογ-ίζομαι, -ίστηκα, συλλογισμένος *v.d.* a se gândi, a gândi la, a reflecta, a medita, a judeca, a raționa // -ίσου την υγεία σου gândește-te la sănătatea ta // τί -ισσαι; la ce te gândești?

συλλογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* colectiv(-ă) // -ή σύμβαση contract colectiv // -ή ηγεσία conducere colectivă II. *adv.* (-ά)

συλλογισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* gânditor(-oare), îngândurat(-ă), cufundat(-ă) în gânduri

συλλογισμός, ο *subst.* silogism, raționament deductiv

συλλογιστική, η *subst.* log. silogistică

συλλογιστικ-ός, -ή, ο *adj.* log. silogistic(-ă)

σύλλογος, ο *subst.* asociație, cenanclu // **φιλολογικός** ~ cenanclu literar // **αθλητικός** ~ asociație sportivă

συλλυπητήρια, τα *subst. pl.* condoleanțe
συλλυπητήρι-ος, -α, -ο *adj.* de condoleanțe // -ο **γράμμα** scrisoare de condoleanțe

συλλυπ-ούμαι, -ήθηκα *v.t.* a prezenta condoleanțe, a exprima cuiva condoleanțe

συλφίδα, η *subst.* scris greșit în loc de **σιλφίδα**
συλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **συλημένος** *v.t.* 1. a fura din biserică 2. a prăda morminte

συβαδ-ίζω, -ισα *v.i.* a merge împreună, a fi alături

συβαίνει, **συνέβη(κε)**, (να **συμβεί**) *v. impers.* a se întâmpla, a avea loc, a se petrece // **τι** ~; ce se întâmplă? // **σα να μη συνέβηκε τίποτα** ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat // **ό, τι και να συμβεί** orice s-ar întâmpla // **τι σας συνέβη**; ce vi s-a întâmplat?

συβάλλω, **συνέβαλα**, **συμβλήθηκε**, **συμβεβλημένος** I. *v.t.* a contribui // **το χρήμα συμβάλλει στην ευτυχία** banii contribuie la fericire II. *v.i.* (*d.* cursuri de apă) a se vărsa unul într-altul, a fi în confluență III. *v.r.* **συβάλλομαι** a contracta, a face contract, a conveni să... // **συμβεβλημένος** care a făcut contract cu statul sau cu un alt organism

συμβ-άν, -άντος, **το** *subst.* eveniment, fapt, întâmplare, incident

σύμβαση, η *subst.* 1. convenție, acord, tratat, pact 2. contract 3. *fig.* conveniență // **κατά** ~ conform convenției (așa cum se procedează în mod obișnuit)

συμβασιλέας, ο *subst. pol.* coregent

συμβασιλεία, η *subst. pol.* regență

συμβατικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* convențional(-ă) // -ά **όπλα** arme convenționale II. *adv.* (-ά) în mod convențional

συμβατικότητα, η *subst.* convenționalism, convenționalitate

συμβατ-ός, -ή, -ό *adj.* compatibil(-ă)

συμβατότητα, η *subst.* compatibilitate

συμ(βε)βλημέν-ος, -η, -ο *adj.* vezi **συβάλλω**

συμβία, η *subst.* consoartă

συμβι-άζω, -ασα, -άστηκα, **συμβιβασμένος** I. *v.t.* a concilia, a pune de acord II. *v.r.* **συμβιβάζομαι** 1. a se împăca, a se pune de acord, a se concilia // **ο τρόπος ζωής του δε -άζεται με την ιδεολογία** al modului lui de viață nu se împacă cu ideologia lui 2. a se adapta, făcând concesii, compromisuri

συμβιβασιός, ο *subst.* împăcare, conciliere; compromis, aranjament

συμβιβαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* conciliant(-ă), amiable(-ă), împăciuitoar(-oare)

συμβ-ιώνω, -ίωσα *v.i.* a conviețui

συμβίωση, η *subst.* conviețuire, simbioză

συμβόλαιο, το *subst.* contract; act notarial

συμβολαιογραφείο, το *subst.* notariat

συμβολαιογραφία, η *subst.* profesiunea de notar, notariat

συμβολαιογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. notarial(-ă) // -ή **πράξη** act notarial 2. de notar -ό **επάγγελμα** profesiunea de notar

συμβολαιογράφος, ο *subst.* notar

συμβολή, η *subst.* 1. contribuție // η ~ **του υπήρξε μεγάλη** contribuția lui a fost mare 2. confluență (de râuri) 3. intersecție (de străzi)

συμβολ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **συμβολισμένος** *v.t.* a simboliza, a semnifica

συμβολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* simbolic(-ă) // -ή **αξία** valoare simbolică II. *adv.* (-ά)

συμβολισμός, ο *subst.* 1. simbolism, simbolistică 2. simbolizare

συμβολ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* simbolist(-ă), adept(-ă) al(a) simbolismului

σύμβολο, το *subst.* simbol // ~ **πίστεως** simbolul credinței (crez)

συμβουλάτορας, ο *subst.* și *iron.* sfătuitoar, sfetnic

συμβουλευτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* consultativ(-ă) // -ή **επιτροπή** comitet consultativ II. *adv.* (-ώς) cu titlu consultativ

συμβουλ-εύω, -εψα, -εύτηκα I. *v.t.* a sfătui, a povățui, a îndruma II. *v.r.* **συμβουλευομαι** a se sfătui, a cere avizul cuiva, a se consulta cu cineva

συμβουλή, η *subst.* 1. sfat, povață 2. părere, aviz într-o anumită chestiune

συμβούλιο, το *subst.* 1. consiliu // **διοικητικό** ~ consiliu de administrație // **υπουργικό** ~ consiliu de miniștri 2. ședință ale consiliului, consfătuire

σύμβουλος, ο *subst.* 1. consilier 2. membru al consiliului

συμμάζε-μα, -ματος, **το** *subst.* 1. faptul de a aduna la un loc 2. punere în ordine, aranjare 3. restrângere

συμμαζ-εύω, -εψα, -εύτηκα, **συμμαζεμένος** *v.t.* 1. a strânge la un loc lucruri împrăstiate 2. a pune în ordine, a aranja 3. a restrânge

συμμαθ-ητής, ο, -ήτρια *subst.* coleg(-ă) de școală și de clasă

συμμαχία, η *subst.* alianță, coaliție

συμμαχικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. aliat(-ă) // **οι** -ές **δυνάμεις** forțele aliate 2. ai (ale) alianței II. *adv.* (-ώς) prin alianță

σύμμαχος, ο, η *subst.* 1. aliat(-ă) 2. *fig.* susținător(-oare)

σύμμαχ-ώ, -ησα *v.i.* a se alia

σύμμεικτ-ος, -η, -ο *adj. (d. stofă)* din amestec de materii textile

συμμερ-ίζομαι, -ίστηκα *v.t.* a împărtași, a lua parte la ceva, a fi de acord cu... // ~ **τη θλίψη κάποιου** a lua parte la durerea cuiva

συμμετέχω, συμμετείχα (να συμμετάσχω) *v.i.* 1. a participa, a se asocia 2. a împărtași sentimentele cuiva

συμμετοχή, η *subst.* participare; participatie

συμμετοχικότητα, η *subst.* grad de participare

συμμέτοχ-ος, -ο, -η *subst.* participant(-ă); părtaş(-ă)

συμμετρία, η *subst. (și fig.)* simetrie

συμμετρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* simetric(-ă); bine proporționat(-ă) II. *adv. (-ά)*

συμμιγ-ής, -ής, -ές *adj. mat.* complex(-ă)

συμμορία, η *subst.* bandă de răufăcători

συμμορίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* bandit, răufăcător(-oare)

συμμορφ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, συμμορφωμένος I. *v.t.* 1. a conforma, a ajusta, a face să concorde cu altceva 2. *fig.* a face să fie cuminte/supus/asculțător II. *v.r.* -**ώνομαι** a se conforma, a acționa în conformitate cu // ~ **στις διαταγές** a se conforma ordinelor

συμόρφωση, η *subst.* 1. conformare 2. supunere, cumințire

συμπαγ-ής, -ής, -ές I. *adj.* compact(-ă), dens(-ă); masiv(-ă), solid(-ă) // -**ές σκυρόδεμα** beton masiv // -**ής πλειοψηφία** majoritate compactă II. *adv. (-ώς)*

συμπάθεια, η *subst.* simpatie, atașament, atracție (pentru o persoană etc.)

συμπαθ-ής, -ής, -ές *adj.* simpatic(-ă)

συμπαθητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. simpatic(-ă), plăcut(-ă) // -**ό πρόσωπο** persoană simpatică 2. *anat.* // -**ό σύστημα** sistem nervos simpatic (marele simpatic) 3. *med.* // -**ές νόσοι** boli prin simpatie 4. // -**ή μελάνη** cerneală simpatică II. *adv. (-ά)* cu simpatie

συμπάθιο, (με το) *subst. + prep.* îmi cer scuze, pardon

συμπαθούντες, οι *subst. pl.* simpatizanți politici

συμπαθ-ώ, -ησα *v.t.* a simpatiza // **συμπάθα με** scuză-mă // **να με -άς** nu-ți fie cu supărare

συμπαίγνία, η *subst.* înțelegere secretă pentru a înșela pe cineva

συμπαίκτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* partener(-ă) de joc, coechipier(-ă), jucător(-oare) în aceeași echipă

σύμπ-αν, -αντος, το *subst.* univers

συμπαράσταση, η *subst.* asistență, ajutor, protecție, sprijin, susținere

συμπαραστάτης, ο *subst.* susținător, sprijinitor

συμπαραστέκομαι, συμπαραστάθηκα *v.t.* a asista, a veni în ajutor; a proteja, a sprijini, a susține

συμπαρασύρω, συμπαρέσυρα *v.t.* a antrena după sine, a târî, a trage, a căra

συμπαράταξη, η *subst.* alianță politică

συμπάσχω I. *v.t.* a compătîmi II. *v.i.* a lua parte la suferința cuiva

συμπατριώτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* compatriot (-oată)

συμπεθεριό, το *subst.* înscrisoare, cuscire

συμπεθερ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a se înscris

συμπεθερος, ο și **συμπεθέρα, η** *subst.* cuscru, cuscără

συμπερ-αίνω, -ανα I. *v.t.* 1. a trage o concluzie, a conchide, a concluziona 2. a deduce II. *v.i.* a ajunge la o anumită concluzie

συμπέρασ-μα, -ματος, το *subst.* concluzie // **καταλήγω στο ~** a ajunge la concluzie // **βγάλω ~** a trage concluzii, a trage învățăminte

συμπερασματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. cu caracter de concluzie 2. *gram.* conclusiv(-ă) // -**ή πρόταση** propoziție conclusivă

συμπερασμός, ο *subst.* deducție // **κατά -ό** prin deducție

συμπεριλαμβάnow, συμπεριέλαβα, συμπεριλήφθηκα *v.t.* a cuprinde, a include

συμπεριφέρ-ομαι, -θηκα *v.r.* a se comporta, a se purta

συμπεριφορά, η *subst.* comportare, purtare, comportament

συμπεριφορισμός, ο *subst. psih.* behaviorism

σύμπηξη, η *subst. și fig.* închegare, constituire (a unui front, alianțe etc.)

συμπι-έζω, -εσα, -έστηκα, συμπίεσμένος *v.t.* a comprima

συμπίεση, η *subst.* comprimare, compresie

συμπιεστής, ο *subst.* compresor

συμπιεστ-ός, -ή, -ό *adj.* compresibil(-ă), comprimabil(-ă) // **το -ό** compresibilitate

συμπίλη-μα, -ματος, το *subst.* compilație
συμπίπτω, συνέπεσα *v.i.* 1. a coincide, a concorda 2. a se întâmpla în același moment cu altceva, a surveni

σύνπλεγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. grup, grupare 2. complex // ~ **κατωτερότητας** complex de inferioritate

σύνπλεγματικ-ός, -ή, -ό *adj. psih.* 1. plin(-ă) de complexe 2. complexant(-ă)

συμπλέκομαι (να συμπλακώ) *v.r.* a se lua la harță, a se încăiera

συμπλέκτης, ο *subst.* ambreiaj

συμπλεκτικ-ός, -ή, -ό *adj. gram.* copulativ // -οί σύνδεσμοι conjuncții copulative

συμπλέω, συνέπλευσα *v.i.* 1. a naviga împreună cu un alt vas în aceeași direcție 2. *fig.* a colabora pentru a atinge același obiectiv

συμπληγάδες, οι *subst. pl.* traseu periculos, plin de obstacole

συμπλήρω-μα, -ματος, το *subst.* 1. complement, complinire, completare 2. supliment

συμπληρωματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. complementar(-ă) 2. suplimentar(-ă) // -ή πίστωση credit suplimentar // -ές γωνίες (με άθροισμα 90°) unghiuri complementare (cu suma de 90°) II. *adv.* (-ά) 1. în mod complementar 2. în mod suplimentar

συμπληρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, συμπληρωμένος *v.t.* 1. a completa, a complini // ο κατάλογος -ώθηκε lista s-a completat 2. a împlini, a întregi // -ωσε τριάντα χρόνια σ'αυτή την υπηρεσία a împlinit treizeci de ani în acest serviciu

συμπλήρωση, η *subst.* 1. completare, supliment, adaos // για ~ κενών θέσεων pentru completarea locurilor neocupate. 2. întregire, împlinire

συμπλοκή, η *subst.* 1. încăierare, hartă 2. ciocnire între grupuri militare adverse

σύμπνοια, η *subst.* bună-înțelegere, concordie, armonie

συμπολεμ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* tovarăș(-ă) de arme

συμπολιτεία, η *subst. ist.* confederație

συμπολιτευόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj. pol.* parlamentar din partidul de guvernământ

συμπολίτευση, η *subst. adj. pol.* majoritate parlamentară guvernamentală

συμπολίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* concetățean(-ă), locuitor al aceleiași localități

συμπόνια, η *subst.* compasiune, compătimire

συμπον-ώ și συμπον-άω, -εσα *v.t.* a compătimi, a avea milă de...

συμπορ-εύομαι, -εύθηκα *v.i.* a merge împreună cu alții

συμποσιαστής, ο *subst.* conviv, comesean

συμπόσιο, το *subst.* 1. antic. banchet, festin, ospăț 2. simpozion

συμπότης, ο *subst.* conviv, tovarăș de băutură

σύμπραξη, η *subst.* cooperare, conlucrare

συμπράττω, συνέπραξα *v.i.* a coopera, a conlucra

συμπρωταγων-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* coprotagonist(-ă)

συμπρωτεύουσα, η *subst.* a doua capitală, co-capitală // η Θεσσαλονίκη είναι η ~ της Ελλάδας Salonicul e co-capitala Greciei

σύμπυξη, η 1. *milit.* repliere 2. restrângere, reducere 3. abreviere, prescurtare

συμπύσω, συνέπτυξα și σύμπυξα, συμπύχθηκα (συνεπτυγμένος) I. *v.t.* 1. *milit.* a replea 2. a restrânge, a reduce 3. a abrevia, a prescurta II. *v.r.* συμπύσσομαι 1. a-și îngroșa rândurile 2. a se replea

σύμπτω-μα, -ματος, το *subst.* simptom, indiciu, semn

συμπτωματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. simptomatic(-ă), semnificativ(-ă) 2. întâmplător(-oare) II. *adv.* (-ά)

συμπτωματολογία, η *subst. med.* simptomatologie

σύμπτωση, η *subst.* 1. coincidență 2. întâmplare, hazard, concurs // ~ απόψεων coincidența punctelor de vedere // κατά ~ din întâmplare // ~ ευνοϊκών περιστάσεων concurs de împrejurări favorabile

συμπυκν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, συμπυκνωμένος *v.t.* 1. a mări concentrația 2. a condensa, a concentra

συμπύκνωση, η *subst.* 1. mărirea concentrației 2. condensare, concentrare

συμφέρει *v. impers.* 1. a renta // δεν ~ nu rentează 2. a interesa, a fi în interesul, a conveni, a fi util(-ă) // σας ~ να φύγετε este în interesul dumneavoastră să plecați // δεν ξέρω αν αυτό σας ~ nu știu dacă aceasta vă convine (vă interesează)

συμφέρ-ον, -οντος, το *subst.* 1. interes, 2. avantaj, folos

συμφεροντολόγ-ος, ο, -ος și -α, η *subst.* persoană interesată

συμφερτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* avantajos(-oasă) II. *adv.* (-ά)

συμφέρ-ων, -ουσα, -ον *adj.* avantajos(-oasă), profitabil(-ă) // -οντες όροι condiții avantajoase // -ουσα τιμή preț avantajos

συμφιλ-ιώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, συμφιλιωμένος *v.t.* a reconcilia, a împăca

συμφιλίωση, η *subst.* reconciliere, împăcare

συμφιλιωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de reconciliere, conciliator(-oare)

συμποιτ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* coleg(-ă) de facultate (din același an de studii)

συμφορά, η *subst.* nenorocire, dezastru

συμφορήση, η *subst. med.* congestie

συμφραζόμενα, τα *subst. pl.* context

συμφυρμός, ο *subst.* harababură, dezordine, adunătură

σύμφυση, η *subst. med.* simfiză

σύμφυτος, -η, -ο *adj. bot.* adnat(-ă)

συμφωνητικό, το *subst.* contract, înțelegere scrisă

συμφωνία, η *subst.* 1. acord, înțelegere // **διά κοινής** -ς de comun acord 2. contract, convenție // ~ **πληρωμών** convenție de plăți 3. concordantă, potrivire // ~ **χαρακτήρων** potrivire de caracter 4. *gram.* acord // **η ~ του ρήματος με το υποκείμενο** acordul predicatului cu subiectul 5. *muz.* simfonie

συμφωνικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. *gram.* consonantic(-ă) 2. *muz.* simfonic(-ă)

σύμφωνο, το *subst.* 1. *gram.* consoană 2. pact, tratat, acord, convenție

συμφωνόληκτος, -η, -ο *adj. gram.* cu terminație consonantică

σύμφωνος, -η, -ο I. *adj.* 1. de acord, de aceeași părere // **είμαι -ος** sunt de acord 2. conform(-ă) // **αυτό δεν είναι -ο με τα γούστα του** acesta nu este conform cu gusturile sale. // **είμαστε -οι** suntem de acord. II. *adv.* (-α) conform, potrivit // ~ **με το νόμο** conform cu legea

συμφων-ώ, -ησα, -ήθηκα, συμφωνημένος *v.i.* a cădea / a fi / a se pune de acord, a conveni, a se înțelege, a se potrivi // -**ησαν να παλαίσουν** **μαζί** au convenit să lupte împreună // **τα είχαν -ήσει από πριν** se înțeleseseră dinainte

συμψηφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, συμψηφισμένος *v.t.* 1. a compensa, a contrabalansa, a echilibra (sume) 2. *jur.* a reuni într-o singură pedecapsă

συμψηφισμός, ο *subst.* compensare

συν *prep.* 1. *inv.* // ~ **τοίς άλλοις** între altele // ~ **τω χρόνω** cu timpul 2. *mat. plus* // **διακόσιες ~ τέσσερεις** două sute plus patru // **ο μισθός ~ οι κρατήσεις** salariul plus reținerile

συν, το *subst. invar.* 1. plus, semnul adunării (+) 2. *fig.* avantaj // **τα ~ και τα πλην** plusurile și minusurile

συναγελ-άζομαι, -άστηκα *v.i.* a avea relații cu... (în special cu persoane de nivel inferior)

συναγερμός, ο *subst.* 1. alarmă, alertă 2. mobilizare 3. alarmă electronică

συναγρίδα, η *subst.* specie de pește

συνάγω, συνήγαγα I. *v.t.* a trage concluzii II. *v.i.* **συνάγεται**, rezultă de aici concluzia...

συναγωγή, η *subst.* 1. concluzionare 2. *relig.* sinagogă

συναγων-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a concura, a face concurență, a rivaliza, a fi în competiție

συναγωνισμός, ο *subst.* concurență, competiție

συναγωνιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst.* concurrent (-ă), competitor(-oare)

συναγωνιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* concurențial(-ă), de concurs, competitiv(-ă), de competiție

συναδελφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* colegial(-ă), camaraderesc(-ească) II. *adv.* (-ά), în chip colegial / camaraderesc

συναδελφικότητα, η *subst.* colegialitate, camaraderie, legătură prietenească

συνάδελφος, ο, η *subst.* coleg(-ă), camarad(-ă), confrate

συναδελφoσύνη, η *subst.* susținere reciprocă, solidaritate, colegialitate

συν-άζω, -άξα, -άχτηκα, συναγμένος *v.t.* a strânge, a aduna, a reuni, a întruni

συναθρο-οίζω, -οισα, -οίστηκα, συναθροισμένος *v.t.* a aduna, a strânge, a regropa, a reuni

συνάθροιση, η *subst.* adunare / strângere / grupare la un loc, întrunire

συναίνεση, η *subst.* consimțământ, acord, încuviințare, aprobare

συναίνετικ-ός, -ή, -ό *adj.* de consimțământ, de încuviințare, aprobativ(-ă)

συναίν-ώ, -εσα *v.i.* a consimți, a fi de acord, a încuviința, a aproba

συναίρεση, η *subst. gram.* contragere

συναίρ-ούμαι, -έθηκα, (συνηρημένος) *v.r. gram.* (d. vocale) a se contrage

συναϊσθάν-ομαι, -θηκα *v.t.* (d. o situație) a presimți

συναίσθη-μα, -ματος, το *subst.* sentiment, simțământ; simțire, afect

συναίσθηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sentimental(-ă), emoțional(-ă) II. *adv.* (-ά)

συναίσθηματισμός, ο *subst.* sentimentalism

συναίσθησις, η *subst.* conștiință // **έχω ~** a fi conștient(-ă) // **δεν έχω ~** a fi inconștient(-ă)

συναίσθησις, η *subst.* conștientizare, conștiință de sine

συναίτι-ος, -α, -ο *adj.* complice

συνακόλουθ-ος, -η, -ο I. *adj.* următor(-oare), consecutiv(-ă) II. *adv.* (-ως) în mod consecutiv

συναλλαγή, η *subst.* 1. schimb, tranzacție 2. comerț, afaceri, trafic // **έχω -ές** am afaceri

συνάλλαγμα, -ματος, το *subst. fin.* valută, devize // **πληρώνω σε ~** a plăti în valută

συναλλαγματική, η *subst. com.* cambie, trată (titlu de credit)

συναλλαγματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. valutar(-ă); în devize 2. (d. contracte) cu obligații reciproce pentru părți

συναλλάζω *v.t.* a alterna

συναλλακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de schimb, tranzacțional(-ă)

συναλλάσσομαι *v.r.* a face schimburi comerciale

συνάμα *adv.* 1. în același timp, totodată, simultan. 2. împreună, 3. de asemenea

συναναστρέφομαι, συναναστράφηκα *v.r.* a se vedea des cu cineva, a vizita deseori pe cineva, a frecventa

συναναστροφή, η *subst.* contact social, relație socială

συνάνθρωπος, ο *subst.* aproapele / semenul nostru

συνάντηση, η *subst.* 1. întâlnire 2. *sport* αθλητική ~ întâlnire sportivă

συναντ-ώ și **συναντ-άω, -ησα, -ήθηκα** I. *v.t.* a întâlni, a găsi (ceva în drum), a întâmpina II. *v.r.* **συναντ-ιέμαι, -ώμαι** 1. a se întâlni 2. a fi în contact **συναντώμαι** a se afla / a se găsi undeva

συναξάρι, το *subst. relig.* sinaxar, biografie a unui sfânt

συνάξει, η *subst.* adunare, întrunire, reuniune

συναπάντη-μα, -ματος, το *subst.* întâlnire (ne-așteptată)

συναπτ-ός, -ή, -ό *adj.* neîntrerupt(-ă), continuu(-ă) // **επι πέντε -ά** 4-5 ani la rând

συνάπτω, σύναψα, συνάφθηκα, (συνημμένος) *v.t.* 1. a lega (un manuscris etc.) 2. a încheia, a contracta, a lega, a stabili legături // ~ **γάμο** a contracta o căsătorie // ~ **φιλίαν** a stabili legături de prietenie // ~ **χρέη** a contracta datorii // ~ **συμβόλαιον** a încheia un contract

συνάρθρωση, η *subst. anat.* articulație fixă, sinartroză

συναρμογή, η *subst.* racord, legătură, ajustare

συναρμολόγηση, η *subst.* montare, montaj; asamblare, asamblaj

συναρμολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, συναρμολογ-μένος *v.t.* a monta, a asambla

συναρπ-άζω, -ασα *v.t.* a fascina, a uimi, a fermeca, a încanta, a captiva

συναρπαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* fascinant(-ă), impresionant(-ă), captivant(-ă)

συνάρτηση, η *subst.* 1. *mat.* funcție 2. legătură, conexiune

συναρτ-ώ, -ησα, (συναρτ-ώμαι), -ήθηκα, συναρτ-ήνομαι *v.t.* 1. a lega, a conecta, a corela 2. a atârna ceva împreună cu...

συνασπ-ίζομαι, -ίστηκα, συνασπισμένος *v.r.* a se coaliza, a se uni într-o acțiune comună

συνασπισμός, ο *subst.* coaliție, uniune

συναυλία, η *subst. muz.* concert

συναυτουργία, η *subst. jur.* complicitate

συναυτουργ-ός, -ο, -η *subst. jur.* complice

συνάφεια, η *subst.* coerență

συναφ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. coerent(-ă) 2. conex(-ă) // **και τα -ή προβλήματα** și problemele conexes

συνάκι, το *subst.* ortografiere greșită a lui σινάκι

συνάχι, το *subst. med.* guturai

συναχ-ώνομαι, -ώθηκα, συναχωμένος *v.r.* a se îmbolnăvi de guturai

σύναψη, η *subst.* încheiere, contractare, stabilire de legături

συνδαιτυμόνας, ο *subst.* conviv, comesean

συν(ν)δουλ-ίζω, -ισα *v.t.* (și *fig.*) a atâța (focul), a scormoni, a răscoli (jarul)

σύνδεση, η *subst.* 1. legătură, relație, conexiune 2. *racordare*

συνδεομολογία, η *subst.* 1. *med.* sindesmologie, artrologie 2. *fiz.* legarea rezistențelor într-un circuit

σύνδεσμος, ο *subst.* 1. legătură 2. *milit.* agent de legătură 3. asociație, societate 4. *anat.* ligament 5. *gram.* conjuncție

συνδετήρας, ο *subst.* agrafă pentru prins hârtii

συνδετικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de legătură, care unește, care leagă 2. conjunctiv(-ă)

συνδέω, σύνδεσα și συνέδεσα, συνδέθηκα, συνδε(δε)μένος I. *v.t.* a lega, a uni, a pune în legătură, a face un bransament / un racord // **συνδέει δύο πόλεις** leagă două orașe // ~ **το τηλέφωνο** a face bransamentul la telefon II. *v.r.* **συνδέομαι** (și cu sensul) a avea o legătură (sentimentală / amoroasă)

συνδημότης, ο, -ισσα, η *subst.* concetățean(-ă)

συνδιαλέγομαι, συνδιαλέχθηκα *v.i.* a conversa, a se întreține, a sta de vorbă, a convorbi

συνδιάλεξη, η *subst.* conversație, convorbire (m. ales telefonică)

συνδιαλλαγή, η *subst.* 1. reconciliere, împăcare 2. *jur.* conciliere // **έρχομαι σε ~** a face o conciliere

συνδιαλλακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de reconciliere 2. *jur.* de conciliere

συνδιάσκεψη, η *subst.* conferință // ~ **τύπου** conferință de presă

συνδιδασκαλία, η *subst.* predare comună la două sau mai multe clase

συνδικαλ-ίζομαι, -ίστηκα, συνδικαλισμένος *v.i.* a se organiza în sindicate

συνδικαλισμός, ο *subst.* sindicalism, mișcare / organizare sindicală

συνδικαλ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* sindicalist(-ă)

συνδικαλιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* sindical(-ă)

συνδικάτο, το *subst.* sindicat

σύνδικος, ο *subst. jur.* judecător sindic, judecător numit de tribunal pentru administrarea averii unui falit

συνδρομή, η *subst.* 1. abonament // **ετήσια ~** abonament anual 2. subscripție // **πληρώνω τη**

~ μου a-și plăti subscripția 3. cotizație 4. ajutor, concurs // **με την ευγενή ~ των...** cu ajutorul nobil al (a)...

συνδρομητής, ο, -τρια, η *subst.* abonat(-ă)

σύνδρομο, το *subst. med.* sindrom

συνδυ-άζω, -ασα, -άστηκα, συνδυασμένος v.t.

1. a combina, a îmbina 2. a asocia, a coaliza 3. a asorta // ~ **το παντελόνι με το πουκάμισο** a-și asorta pantalonii cu cămașa 4. a pune în legătură, a corela

συνδυασμός, ο *subst.* 1. combinație, îmbinare, asortare 2. asociere, coalitie // **εκλογικός ~** coalitie electorală // ~ **χρωμάτων** asociere de culori 3. cifra unei case de bani 4. grupul de candidați pentru parlament ai unui partid

συνδυαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de combinare, combinatoriu(-ie)

συνεγγυς *adv.* (de)aproape, îndeaproape

συνεδρία, η *subst.* 1. ședință 2. consultație la un doctor / psihanalist

συνεδρ-ιάζω, -ίασα v.i. a se întruni în ședință, a ține ședință, a fi în ședință

συνεδρίαση, η *subst.* 1. ședință, reuniune // **κηρύττω την έναρξη της -ς** a declara ședință deschisă 2. *jur.* audiență, ședință (publică) a tribunalului // **η ~ του δικαστηρίου** ședința tribunalului

συνέδριο, το *subst.* congres // ~ **του κόμματος** congresul partidului

συνεδρ-ος, -ο, -η *subst.* 1. congresist(-ă) 2. judecător(-oare) la curtea cu juri

συνειδηση, η *subst.* conștiință // **ελευθερία -εως** libertate de conștiință // **τύψη της -ς** mustrare de conștiință

συνειδησιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de conștiință // **ή εκδίκηση** proces de conștiință

συνειδητά *adv.* în mod conștient / conștiincios // **το έκανε ~** a făcut-o în mod conștient / conștiincios

συνειδητ-ός, -ή, -ό *adj.* conștiincios(-oasă), conștient(-ă)

συνειρμικ-ός, -ή, -ό *adj. psih.* referitor(-oare) la o asociație de idei

συνειρμός, ο *subst. psih.* asociație de idei

συνεισφέρω, συνεισφέρω v.t. a contribui, a cotiza

συνεισφορά, η *subst.* contribuție, cotizație

συνεκδοχή, η *subst.* sinecdocă (figură de stil)

συνεκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* care reține

συνεκφορά, η *subst.* copronunție, pronunție în același timp a două sunete

συνεκφώνηση, η *subst.* pronunțarea simultană a două vocale într-o silabă

συνέλευση, η *subst.* adunare, reuniune, întrunire

// **εθνική ~** adunare națională

συνεννόηση, η *subst.* înțelegere

συνεννο-ούμαι -ήθηκα, συνεννοημένος v.d. 1. a înțelege pe alții și a se face înțeles(-easă) de alții. 2. a se înțelege, a se pune de acord

συνενοχή, η *subst.* complicitate

συνένοχ-ος, -ο, -η *subst.* complice

συνέντευξη, η *subst.* interviu // **παίρνω ~** a lua un interviu cuiva, a intervieva // ~ **τύπου** conferință de presă

συνεν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, συνενωμένος v.t. a uni, a reuni, a împreuna

συνένωση, η *subst.* unire, reunire, strângere la un loc, asociere, coalitie

συνεξτ-άζω, -ασα, -άστηκα v.t. a examina, a cerceta împreună

συνεπάγεται v.pers. și impers. a avea ca rezultat, a comporta, a aduce cu sine, a antrena

συνεπαγωγή, η *subst.* urmare, rezultat

συνεπαίρνω, συνεπήρα, συνεπαρμένος v.t. a vrăji, a fermeca, a fascina

συνέπεια, η *subst.* 1. consecință, rezultat, urmare // **λογική ~** consecință logică // **κατά ~** prin urmare 2. punctualitate // ~ **στην εργασία** punctualitate în muncă // **με ~** în mod conștiincios // **κατά ~** în consecință

συνεπ-ής -ής -ές *adj.* consecvent(-ă), punctual(-ă)

συνεπιβάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* tovarăș(-ă) de călătorie

συνεπτυγμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* (d. un text etc.) concis(-ă), succint(-ă)

συνεπώς *adv.* în consecință, prin urmare

σύνεργα, τα *subst. pl.* utilaje

συνεργ-άζομαι, -άστηκα v.i. a colabora, a coopera, a conlucra

συνεργασία, η *subst.* colaborare, cooperare

συνεργάτ-ης, ο, -ίδα, η *subst.* colaborator(-oare)

συνεργατική, η *subst.* cooperativă (în special de construcții)

συνεργατικ-ός, -ή, -ό *adj.* cooperativ(-ă) // **econ. -ό κίνημα** mișcare cooperativă

συνεργατισμός, ο *subst.* cooperatism, cooperativism

συνεργείο, το *subst.* 1. echipă de lucru 2. garaj de reparații auto // **πάω τ' αυτοκίνητο στο ~** duc automobilul la garajul de reparații 3. atelier

συνεργία, η *subst.* complicitate

σύνεργο, το *subst.* unealtă, utilaj

συνεργ-ός, -ο, -η *subst.* complice, copârtaș la o faptă urâtă

συνερίζομαι, -ίστηκα *v.t.* 1. a se supăra pe cineva 2. a se lua la întrecere, a concura pe cineva
συνέρχομαι, συνήλθα *v.d.* 1. a se întruini, a se aduna la şedinţă, consfătuire etc.; a se reuni // **συνήλθε** *το συμβούλιο* s-a reunit consiliul 2. a-şi recăpăta forţele 3. a-şi reveni, a-şi recapăta cunoştinţa // **συνήλθε μετά τη λιποθυμία** şi-a revenit după leşin // **σύνελθε!** revino-ţi!

σύνεση, η *subst.* 1. înţelepciune 2. prudenţă, precauţie 3. cumpătate, moderaţie

συνεσταλμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. reţinut(-ă), rezervat(-ă) 2. moderat(-ă)

συνεστίαση, η *subst.* masă comună

συνεταιρίζομαι, -ίστηκα, συνεταιρισμένος *v.d.* a se asocia, a se uni într-o societate, cooperativă etc.

συνεταιρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* asociativ(-ă); cooperativ(-ă) II. *adv.* (-ά), în comun

συνεταιρισμός, ο *subst.* 1. asociaţie 2. cooperativă 3. parteneriat // **γεωργικός** ~ cooperativă agricolă // ~ **ειρήνης** parteneriat pentru pace

συνεταιριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* cooperatist(-ă)

συνέταίρος şi **συνεταίρος, ο** *subst.* asociat

συνετίζω, -ισα, -ίστηκα, συνετισμένος *v.t.* a cuminţi, a pondera, a potoli, ai face să înţeleagă

συνέτιση, η şi **συνετισμός, ο** *subst.* cuminţire, potolire, ponderare

συνετίζω, -ή, -ό I. *adj.* 1. cuminte, potolit(-ă), ponderat(-ă) 2. (*d.* o acţiune / faptă) raţional(-ă), judicios(-oasă) II. *adv.* (-ώς) în mod înţelept, cu prudenţă, cu judecată

συνεφαπτομένη, η *subst. mat.* cotangentă

συνεφέρνηω, συνέφερα, v.t. 1. a reanima 2. a face să se revină

συνέχεια, η I. *subst.* continuare, urmare, continuitate // **δίνω** ~ a da urmare // **έπεται** ~ va urma // **κατά** ~ în continuu, fără întrerupere // **σέ** ~ în continuare, mai departe II. *adv.* în continuu, neîncetat // **χιονίζει** ~ ninge în continuu

συνεχ-ής, -ής, -ές I. *adj.* continuu(-ă), neconţinut(-ă), neîntrerupt(-ă), neîntrerupt(-ă), neîntrerupt(-ă) // **-ής** **ρεύμα**, curent continuu II. *adv.* (-ώς) în continuu, fără înţetare, fără întrerupere

συνεχίζω, -ισα, -ίστηκα I. *v.i.* a continua, a urma, a merge înainte II. *v.t.* a duce mai departe (ceva înţeput) III. *v.r.* -**ίζομαι** (şi cu sensul) a se continua, a se prelungi // -**ίζεταί** va urma

συνέχιση, η *subst.* continuare, urmare

συνεχιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* continuator (-oare)

συνεχόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* (*d.* spaţii etc.) care se continuă, care comunică cu o altă încă-

pere // **-α δωμάτια** camere care comunică între ele

συνηγορία, η *subst. jur.* pledoarie, apărare în proces

συνήγορ-ος, -ο, -η *subst. jur.* apărător în proces, avocat pledant

συνηγορ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a pleda 2. *fig.* a susţine o cauză, o idee

συνήθεια, η *subst.* 1. obicei, datină, cutumă, uz 2. deprindere, obişnuinţă

συνηθίζω, -ισα, συνηθισμένος I. *v.t.* a obişnui, a deprinde // **τον -ισα** **στη μελέτη** l-am obişnuit să studieze II. *v.i.* a se obişnui, a se deprinde, a se familiariza, a-şi face un obicei // **αυτά** **εγώ** **δεν τα** ~ acestea nu intră în obiceiul meu // **-ισε να μην κάνει τίποτα** s-a obişnuit să nu facă nimic // **τα -ίζει όλα κανείς** cu toate te obişnuieşti III. *v.impers.* -**ίζεται** se obişnuieşte // **αυτή η έκφραση** **δεν -ίζεται** această expresie nu se foloseşte (nu se obişnuieşte)

συνήθιο, το *subst.* obicei, datină, cutumă

συνηθισμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. obişnuit(-ă) 2. uzual(-ă), curent(-ă), comun(-ă) 3. banal(-ă) // **είμαι -ος** **σ' αυτό** sunt obişnuit cu aceasta

συνημίτονο, το *subst. mat.* cosinus

συνημμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* anexat(-ă) (despre acte etc.); ataşat(-ă)

συνηρημέν-ος, -η, -ο *adj. gram.* contras(-ă)

συνήχηση, η *subst.* consonanţă; unison

συνθεοδίζω, το *subst. invar. muz.* sintetizator

σύνθεση, η *subst.* 1. compoziţie, structură, constituţie // **η ~ του δέρματος** constituţia pielii 2. compunere, creaţie literară, artistică etc. 3. *muz.* compoziţie (muzicală) 4. *filoz.* sinteză 5. *chim.* sinteză 6. *gram.* compunere lexicală

συνθέτη-ης, ο, -ρια, η *subst. muz.* compozitor(-oare)

συνθετικό, το *subst. gram.* element de compunere

συνθετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sintetic(-ă) // **-ό ύφασμα** stofă sintetică II. *adv.* (-ά)

σύνθετο, το *subst.* 1. (*d.* cuvinte) compus 2. (*d.* mobilă) mobilă combinată pentru salon

σύνθετ-ος, -η, -ο *adj.* 1. compus(-ă), complex(-ă) // **-ος τόκος** dobândă compusă 2. *bot. pl.* compozee

συνθέτω, συνθέσα şi **σύνθεσα** (**συντίθεμαι**), **συντέθηκα** *v.t.* 1. a forma, a constitui, a alcătui 2. a compune o lucrare literară / muzicală etc.

συνθήκη, η *subst.* 1. tratat, convenţie // **εμπορική** ~ tratat de comerţ // **κατά** ~ conform convenţiei, în mod convenţional 2. **οι -ες**, condiţii, împrejurări // **κάτω απ' αυτές τις -ες** în aceste condiţii

συνθηκολόγηση, η *subst.* capitulare; supunere
συνθηκολογ-ώ, -ησα *v.i.* a capitula, a se preda, a se supune; a face un compromis

σύνθη-μα, -ματος, το *subst.* 1. semnal, cuvânt de ordine, parolă, semn // *ως εκ -ματος* ca la un semnal 2. lozincă, deviză

συνθηματικ-ός -ή -ό I. *adj.* convențional(-ă), simbolic(-ă), codificat(-ă) II. *adv.* (-ώς)

συνθηματολογία, η *subst.* 1. mulțime de lozinci (politice) 2. folosirea de lozinci (politice)

συνθλίβω, συνέθλιψα, συνθλίφθηκα, συνθλιμμένος *v.t.* 1. a strivi, a zdrobi 2. a sfărâma

σύνθλιψη, η *subst.* strivire, zdrobire, comprimare, sfărâmare

συνιδιοκτησία, η *subst.* coproprietate

συνιδιοκτήτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* coproprietar(-ă)

συνίζηση, η *subst.* gram. contragere

συνισταμένη, η *subst.* 1. fiz. mat. rezultantă 2. fig. efectul combinat al mai multor cauze

συνιστώ, συνέστησα, συστάθηκα *v.t.* 1. a constitui, a institui, a înființa, a fonda, a forma // ~ **επιτροπή** a constitui o comisie 2. a prezenta, a recomanda, a preconiza // **τι μου συνιστάτε να αγοράσω για τις γιορτές;** ce-mi recomandați să cumpăr pentru sărbători? 3. a sfătui 4. a ruga

συνιστώσα, η *subst.* componentă

συννεφιά, η *subst.* cer acoperit, timp noros

συννεφ-ιάζω, -ιασα, συννεφιασμένος *v.i.* 1. a se înnoara, a se ivi mulți nori pe cer 2. fig. a se întrista, a se posomori, a se mâhni // **fig. -ει** a se întuneca

σύννεφο, το *subst.* 1. nor // ~ **σκόνης / καπνού κλπ** nor de praf / de fum etc. 2. fig. supărare, amenințare, pericol

συννυφάδα, η *subst.* cumnată (soție a fratelui soțului)

συνοδεία, η *subst.* 1. suită, escortă, însoțire, cortegi, convoi 2. muz. acompaniament

συνοδ-εύω, -εψα, -εύθηκα, συνοδευμένος I. *v.t.* 1. a escorta, a însoți, a întovărăși 2. muz. a acompania 3. fig. a apărea ca un rezultat, ca o urmare II. *v.r. -ευομαι* (și cu sensul) a fi însoțit(-ă) de..., a avea drept urmare // **-ευόμενος από...** fiind însoțit de...

συνοδηγός, ο *subst.* șofer de schimb; ajutor de șofer

συνοδικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. bis. sinodal(-ă) 2. astr. sinodic // ~ **ή περιφορά πλανήτη** rotirea sinodică a planetei 3. bis. -ός membru al sinodului

συνοδοιπόρ-ος, -ο, -η *subst.* 1. tovarăș(-ă) de drum 2. fig. tovarăș de idei

σύνodos, η *subst.* 1. reuniune, ședință, adunare 2. sesiune // **η ~ της βουλής** sesiune parala-

tară (a camerei deputaților) 3. bis. sinod, conciliu // **οικουμενική** ~ sinod ecumenic

συνοδός, ο, η *subst.* însoțitor(-oare)

συνοικέσιο, το *subst.* tratative în vederea căsătoriei, pețire, pețit // **γραφείο -ων** agenție matrimonială

συνοικία, η *subst.* cartier

συνοικιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de cartier; de periferie

συνοικισμός, ο *subst.* suburbie; așezare (suburbană) // ~ **προσφύγων** așezare de refugiați

συνολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* total(-ă), complet(-ă), global(-ă); de ansamblu II. *adv.* (-ά) per total

σύνολο, το *subst.* 1. totalitate, total 2. ansamblu, tot, întreg // **εν -ω** în total, cu totul

συνομήλικ-ος, -η, -ο *adj.* de aceeași vârstă

συνομιλητ-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* interlocutor(-oare), partener(-ă) de discuție

συνομιλ-ι, α, η *subst.* convorbire, conversație, discuție, dialog // **οι -ες** convorbiri, negocieri, tratative // ~ **κατ' ιδίαν** convorbire tête-à-tête

συνομιλ-ώ, -ησα *v.i.* a conversa, a dialoga, a sta de vorbă, a discuta

συνομοσπονδία, η *subst.* confederație

συνομοταξία, η *subst.* încrengătură

συνονθύλευ-μα, -ματος, το *subst.* harababură

συνονόματ-ος, ο, -η, η *subst.* tiz(-ă), omonim(-ă)

συνοπτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sinoptic(-ă), concis(-ă), succint(-ă) II. *adv.* (-ά), într-o manieră sinoptică, succintă

συνορεύω *v.i.* a avea frontiere comune cu... a se învecina cu...

συνοριακ-ός, -ή, -ό *adj.* de frontieră, limitrof(-ă), de hotar // **-ός τομέας** sector de frontieră

σύνορ-ο, το *subst.* frontieră, hotar, graniță // **τα -α του κράτους** granițele statului // **φυσικά -α** hotare naturale

συνουσία, η *subst.* împreunare, act sexual

συνουσι-άζομαι, -άστηκα *v.d.* a se împreuna, a se împerechea

συνοφρ-ώνομαι, -ώθηκα, συνοφρωμένος *v.d.* a încrunta (din sprâncene); a lua un aer grav

συναφή, η *subst.* coeziune; coerență

σύνοψη, η *subst.* 1. rezumat, recapitulație, compendiu 2. bis. sinopsar

συνοψ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, συνοψισμένος *v.t.* a rezuma, a recapitula, a conspecta

συνταγή, η *subst.* 1. rețetă, prescripție // **η ~ του γλυκού** rețeta pentru dulceață // **η ~ του ιατρού** rețeta de la doctor 2. fig. soluție practică

σύνταγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. pol. constituție 2. milit. regiment

συνταγματάρχης, ο *subst.* milit. colonel, comandant de regiment

συνταγματικ-ός, -ή, -ό I. *adj. pol.* constituțional(-ă) // -ό δίκαιο drept constituțional II. *adv.* (-ώς) în mod constituțional

συνταγματικότητα, η *subst. pol.* constituționalitate // η ~ των νόμων constituționalitatea legilor

συνταγολόγιο, το *subst.* farmacopee

συντάκτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* redactor(-oare)

συντακτικό, το *subst. gram.* sintaxă

συντακτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. sintactic(-ă), de sintaxă; de redactare, redacțional(-ă) 2. constituant(-ă) // -ή συνέλευση adunare constituantă II. *adv.* (-ώς) din punct de vedere al sintaxei

σύνταξη, η *subst.* 1. redactare, construcție a frazei // ~ εγγράφου / άρθρου / εφημερίδας redactare a actului / articolului / ziarului 2. redacție 3. pensie // παίρνω ~ a fi la pensie

συνταξιδ-εύω, -εψα *v.i.* a călători împreună (cu cineva)

συνταξιδιώτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* tovarăș(-ă) de călătorie

συντάξι-μος, -η, -ο *adj.* pensionabil(-ă)

συνταξιοδότηση, η *subst.* pensionare

συνταξιοδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, συνταξιοδοτ-μένος *v.t.* a pensiona, a da pensie

συνταξιούχος, ο, η *subst.* pensionar(-ă)

συνταρ-άζω, -αξα *v.t.* a scutura, a zdruncina, a zgâlțâi, a clătina, a cutremura, a tulbura

συνταρακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* cutremurător(-oare), tulburător(-oare), senzațional(-ă)

συντάσσω, συντάξα, συντάχθηκα și συντάχτηκα, συνταξαγμένος I. *v.t.* 1. a scrie, a redacta un text conform regulilor gramaticale 2. *milit.* a așeza soldații în formație, în ordine II. *v.r.* συντάσσομαι (și cu sensul) a se alătura, a fi de partea cuiva

συντείνω, συνέτεινα *v.i.* a contribui la, a ajuta la, a concura la.

σύντεκνος, ο *subst.* naș (de botez și cununie)

συντέλεια, (του κόσμου) *subst.* + *subst.* sfârșitul lumii

συντελεστής, ο *subst.* 1. *mat.* coeficient; factor 2. *fig.* factor, cauză, condiție, determinant

συντελ-ώ, -εσα, -έστηκα, συντελεσμένος I. *v.i.* a contribui la, a concura la // -εσαν στην επιτυχία au contribuit la succes // -έλεσαν εις τούτου εμμέσως au contribuit la aceasta indirect II. *v.t.* a completa, a termina; a pune capăt III. *v.r.* -ούμαι a se realiza. συντελεσμένος (*ca adj.*) *gram.* perfectiv

συντεταγμένη, η *subst. mat.* coordonată // γεωγραφικές -ες coordonate geografice

συντετμημέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* (*d. cuvinte etc.*) prescurtat(-ă)

συντεχνία, η *subst.* breaslă, corporație

συντεχνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de breaslă, corporatist(-ă), corporativ(-ă) 2. de ramură (industrială, profesională)

σύντηξη, η *subst.* topire în vederea obținerii unui aliaj

συντήρηση, η *subst.* 1. întreținere // η ~ του αυτοκινήτου întreținerea automobilului 2. conservare, menținere // το ένστικτο της -ς instinctul de conservare 3. conservatorism (politic)

συντηρ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* conservator(-oare) // ~ καλλιτεχνικών έργων conservator de opere de artă

συντηρητικά, τα *subst. pl. chim.* substanțe conservante (pentru alimente)

συντηρητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* conservator(-oare), conservatorist(-ă); de conservare II. *adv.* (-ά) 1. într-o manieră conservatoare 2. cu menajamente

συντηρητισμός, ο *subst. pol.* conservatorism, conservatism

συντηρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, συντηρημένος *v.t.* 1. a conserva, a menține, a păstra 2. a întreține // για να -ήσει την οικογένειά του ca să-și întrețină familia // μόλις -είται abia se întreține

σύντμηση, η *subst.* 1. prescurtare, restrângere, micșorare 2. abreviere

συντόμωση, η *subst.* scurtare, micșorare, prescurtare, abreviere

συντομ-εύω, -ευσα și -εψα, -εύτηκα, συντομυμένος I. *v.t.* a scurta, a prescurta // οι καταχρήσεις -ευσαν τη ζωή του abuzurile i-au scurta viața II. *v.i.* a fi scurt, a acționa repede, a face ceva într-un timp scurt

συντομία, η *subst.* scurtime, concizie. // εν ~ pe scurt

συντομογραφία, η *subst.* scriere prescurtată, abreviere

σύντομ-ος, -η, -ο I. *adj.* 1. scurt(-ă), mic(-ă) 2. concis(-ă), lapidar(-ă), cu puține cuvinte II. *adv.* (-α) 1. pe scurt, în puține cuvinte 2. în scurt timp, în curând, repede

συντον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, συντονισμένος *v.t.* 1. a coordona, a armoniza 2. a regla pe aceeași frecvență 3. a pune de acord părțile unui tot în vederea realizării unui anumit scop

συντονισμός, ο *subst.* coordonare

συντον-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* coordonator(-oare) // ο -ιστής διευθυντής director coordonator

συντονιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* coordonator(-oare), de coordonare // με -ό ρόλο cu rolul de coordonare

συντοπίτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* compatriot(-oată), de pe aceleași meleaguri (persoană)

συντρέχω, συντρέξα (να συντρέξω, να συνδράμω) *v.t.* a veni în ajutorul cuiva, a ajuta, a oferi asistență // **δε συντρέχει λόγος** nu există nici un motiv

συντριβάνι, το *subst.* fântână arteziană

συντριβή, η *subst.* 1. zdrobire, sfărâmare 2. *fig.* tristețe, suferință

συντριβω, συνέτριψα, συντρίφτηκα, συν(τε)τριμμένος *v.t.* 1. a zdrobi, a strivi 2. a înfrânge, a împinge înapoi 3. a nimici, a învinge 4. *fig.* a descuraja din punct de vedere moral pe cineva

συντρίμμια, τα *subst. pl.* 1. cioburi 2. ruine

συντριπτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. zdrobitor(-oare), nimicitor(-oare) 2. strivitor(-oare), copleșitor(-oare) // **-ές αποδείξεις** dovezi strivitoare II. *adv.* (-ά) în mod zdrobitor, în mod copleșitor

συντροφεύω, -εψα, -εύτηκα, συντροφευμένος I. *v.t.* a însoți pe cineva ca prieten, a ține companie II. *v.i.* a se asocia, a se întovărăși

συντροφιά, η *subst.* 1. companie // **του κάνει ~** îi ține companie 2. anturaj, cerc de prieteni // **μου αρέσει πολύ η ~ του** îmi place mult anturajul lui

συντροφικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. tovărășesc(-ească), camaraderesc(-ească); comun(-ă), de obște // **όλα τα έχουμε -ά** toate le avem în comun 2. social(-ă), de grup, colectiv(-ă) // **-ή ενέργεια** acțiune colectivă

συντροφικότητα, η *subst.* tovărășie, camaraderie, colegialitate

σύντροφος, ο, -ος și -ισσα, η *subst.* tovarăș(-ă), camarad(-ă), asociat(-ă) // **η ~ της ζωής** tovarășa de viață // **πιστός ~** tovarăș credincios (fidel)

συντρώγω, συνέφαγα (να συνφάγω) *v.i.* a mânca împreună

συνύπαρξη, η *subst.* coexistență

συνυπάρχω, συνυπήρξα *v.i.* a coexista

συνυπεύθυν-ος, -η, -ο *adj.* coresponsabil(-ă)

συνυπολογ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, συνυπολογισμένος *v.t.* a calcula, a socoti împreună

συνυφασμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* indisolubil legat(-ă)

συνωθ-ούμαι, -ήθηκα *v.r.* a se împulzi, a se înghesui, a se îngrămădi

συνωμοσία, η *subst.* complot, conspirație // **~ εναντίον του κράτους** complot contra statului

συνωμότ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* complotist(-ă)

συνωμοτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de complot, conspirativ(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod conspirativ

συνωμοτ-ώ, -ησα *v.i.* a complota, a conspira

συνωνυμία, η *subst.* 1. coincidență de nume 2. sinonimie

συνωνυμικ-ός, -ή, -ό *adj.* sinonimic(-ă)

συνώνυμ-ος, -η, -ο *adj.* sinonim(-ă)

συνωστ-ίζομαι, -ίστηκα, συνωστιζόμενος *v.r.* a se înghesui, a se împulzi; a fi înghesuit(-ă)

συνωστισμός, ο *subst.* înghesuială, împulzeală, învălmășeală, aglomerație

σύζυλ-ος, -η, -ο I. *adj.* încremenit(-ă), înmămurit(-ă), nemișcat(-ă) II. *adv.* (-α) *fig.* cu uimire, cu surprindere

συριακ-ός, -ή, -ό *adj.* sirian(-ă)

σύριγγα, η *subst.* 1. muz. nai 2. seringă (pentru injecții)

συρίγγιο, το *subst. med.* fistulă

συριγγιώδ-ης, -ης, -ες *adj. med.* fistulos(-oasă)

συριστικ-ός, -ή, -ό *adj. gram.* (d. consoane) siflant(-ă), șuierător(-oare)

σύρ-μα, -ματος, το *subst.* 1. sârmă // **ηλεκτρικό ~** sârmă electrică 2. burete de sârmă

συρμάτιν-ος, -η, -ο *adj.* de sârmă // **-ος φράχτης** gard de sârmă

συρματόπλεγ-μα, -ματος, το *subst.* împletitură de sârmă, plasă de sârmă, grilaj de sârmă

συρματόσκοινο, το *subst.* frânghie de sârmă, cablu

συρμή, η *subst.* dâră, urmă; dungă

συρμός, ο *subst.* 1. locomotivă, tracțiune, tren 2. modă // **δεν είναι του -ού** nu este la modă

συρόμεν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* culisant(-ă) (d. uși, ferestre care alunecă pe culise)

σύρραξη, η *subst.* conflict armat, conflagrație, război

συρραπτικό, το *subst.* capsator (pentru prinderea hârtiilor), instrument de broșat hârtii

συρράπτω, συνέραψα (να συρραφώ), συρραμμένος *v.t.* a broșa (o carte)

συρραφή, η *subst.* 1. broșare 2. *fig.* compilație

συρρέω, συνέρευσα *v.i.* 1. (d. lichide) a curge din abundență spre un anumit punct de afluire 2. (d. oameni) a veni în număr mare (într-un anumit loc)

σύρριζα *adv.* 1. de la rădăcină, până la rădăcină, în mod radical // **του έκοψε την ουρά ~** i-a tăiat coada din rădăcină 2. foarte aproape, pe lângă // **περνά ~** a trece pe lângă

συρρικν-ώνομαι, -ώθηκα, συρρικνωμένος *v.r.* 1. a se strânge 2. a se micșora (în volum), a se împuțina

συρρικνωση, η *subst.* 1. strângere 2. micșorare, împuținare

συρροή, η *subst.* aflux, afluență; împulzeală, mulțime de oameni

σύρσι-μο și σύρσι-μο, -ματος, το *subst.* târâre, târât
 ουρτάκι, το *subst.* „sirtaki“, dans popular grecesc
 ουρτάρι, το *subst.* sertar
 ουρτή, η *subst.* mulinetă
 σύρτης, ο *subst.* zăvor (pentru a încuia ușa)
 ουρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. târâtor(-oare), lin(-ă), lent(-ă) 2. *fig.* monoton(-ă)
 ουρτός, ο *subst.* „sirtos“, dans popular grecesc lent
 ουρφετός, ο *subst.* *peior.* gloată, prostime
 σύρω, έσυρα, σύρθηκα, συρμένος *v.t.* a târî, a trage după sine.
 ουσέεπτομαι, ουσέεφθηκα *v.d.* a delibera, a se consulta, a se consfățui. // το δικαστήριο ουσκεπτεται tribunalul deliberază
 ουσκευ-άζω, -ασα, -άστηκα, ουσκευασμένος *v.t.* a ambala, a împacheta
 ουσκευασία, η *subst.* ambalaj
 ουσκευαστής, ο, -άστρια, η *subst.* ambalator (-oare)
 ουσκευή, η *subst.* aparat // ηλεκτρικές -ές aparate electrice
 ούσκεψη, η *subst.* 1. consfățuire 2. deliberare
 ουσκοτ-ίζω, -ισα *v.t. fig.* a crea (în mod intenționat) confuzie
 ουσκοτία, η *subst. fig.* neclaritate, confuzie
 ούσπασα, η *subst. med.* contracție involuntară a mușchilor
 ουσπειρ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ουσπειρωμένος *v.t.* a grupa, a strânge simpatizanți în jurul său
 ουσπειρώση, η *subst.* grupare, coalizare
 ουσπ-ώμαι, -άστηκα *v.r.* a se contracta, a se crispa
 ουσσίτιο, το *subst.* cantină (pentru elevi / ostași / cetățeni) în timp de război
 ούσσωμ-ος, -η, -ο *adj.* unanim(-ă), în bloc
 ουσσώρευση, η *subst.* acumulare, strângere; îngrămădire, înmagazinare
 ουστάδα, η *subst.* rând, șir
 ουστάδην (εκ του) *adv.* corp la corp // μάχη εκ του ~ luptă corp la corp
 ουσταίνω *vezi* συνιστώ
 ουσταλτικ-ός, -ή, -ό *adj.* care restrânge, care micșorează, care reduce
 ούσταση, η *subst.* 1. constitui, formare, creare, înființare 2. constituție, compoziție 3. domiciliul, adresă // δώσε μου τη ~ σου dă-mi adresa ta 4. unire în gașcă, în bandă // ~ συμφορίας unire în bandă (de răufăcători) 5. recomandare 6. prezentare // κάνω τις -εις a face prezentările 7. *pl.* referințe
 ουστατικό, το *subst.* element component

ουστατικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. constitutiv(-ă) // τα -ά μέρη părțile componente 2. de recomandare // -ή επιστολή scrisoare de recomandare 3. τα -ά *pl. farm.* ingrediente // τα -ά των φαρμάκων ingredientele medicamentelor
 ουστεγ-άζομαι, -άστηκα, ουστεγασμένος *v.r.* a fi cazat(-ă) împreună cu altcineva
 ουστέγηση, η *subst.* cazare împreună cu altcineva
 ουστέλλω (ουστέλλομαι) (να ουσταλώ), ουνεσταλμένος *v.t.* a restrânge, a contracta, a micșora
 ούστη-μα, -ματος, το *subst.* sistem, metodă // αναπνευστικό ~ sistem respirator // νευρικό ~ sistem nervos // εκλογικό ~ sistem electoral // ~ εξισώσεων sistem de ecuații // ~ διδασκαλίας metodă de învățământ // μετρικό ~ sistem metric // ηλιακό ~ sistem solar // φιλοσοφικό ~ sistem filozofic // ~ αυτόματης λειτουργίας sistem cu funcționare automată // αντιπροσωπευτικό ~ regim reprezentativ
 ουστηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sistematic(-ă), de sistem, metodic(-ă), organizat(-ă) II. *adv.* (-ά) ουστηματικότερα, η *subst.* spirit de sistem, spirit metodic, regularitate
 ουστηματοποίηση, η *subst.* sistematizare
 ουστηματοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, ουστηματοποιημένος *v.t.* a sistematiza, a ordona
 ουστήνω, ούστησα, ουστήθηκα, ουστημένος I. *v.t.* 1. a recomanda, a prezenta pe cineva 2. a sfătui, a îndruma II. *v.r.* ουστήνομαι a se recomanda, a se prezenta // παρακαλώ να ουστηθείτε vă rog să vă prezentați ουστημένος *ca adj.* recomandat(-ă) // -ο γράμμα scrisoare recomandată
 ουστοιχία, η *subst.* 1. rând, șir 2. baterie // ηλεκτρική ~ baterie electrică
 ούστοιχ-ος, -η, -ο *adj.* care se află în aceeași ordine cu alții, de același rang
 ουστολή, η *subst.* 1. *fiz.* contracție, restrângere, micșorare 2. *med.* sistolă 3. *fig.* timiditate, modestie, pudoare, reținere // χωρίς ~ fără pudoare
 ουσotρέφω, συνέστρεψα, ουστράφηκα *v.t.* a răsuși, a roti, a înfășura, a rula, a încolăci
 ουστροφή, η *subst.* răsucire, rotire, înfășurare, încolăcire, rulare
 ουσφίγγω, συνέσφιξα *v.t.* 1. a strânge, a lega strâns 2. *fig.* a strânge legăturile
 ούσφιξη, η *subst.* 1. strângere // η ~ των σχέσεων strângere a relațiilor 2. constrângere
 ουσχετ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ουσχετισμένος *v.t.* a corela, a pune în corelație
 ουσχετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. corelativ(-ă), corelat(-ă) 2. *gram.* relativ(-ă), de relație // *gram.* -

ἐς *αντωνυμίες* pronume relative // *gram.* -ά
επιρρημάτα adverb corelative II. *adv.* (-ά) în
 mod corelat

συσχέτιση, η *subst.* corelare, raport

συσχετισμός, ο *subst.* corelație

σύφιλη, η *subst. med.* sifilis

συφιλικός, -ή, -ό *adj. med.* sifilitic(-ă)

συφοριασμένος, -η, -ο *part. ca adj.* nenorocit(-ă),
 sărman(-ă), amărât(-ă), nefericit(-ă)

συχαρίκια, τα *subst. pl.* 1. feliicitări 2. vești bune
 3. recompensă pentru cel ce aduce o veste bună
συχνάω v.i. a frecventa, a se duce deseori într-un
 loc anume

συχνός, -ή, -ό I. *adj.* frecvent(-ă), des(-easă),
 repetat(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod frecvent, ade-
 sea, deseori

συχνότητα, η *subst.* 1. prezență regulată,
 repetare, reluare 2. *fig.* frecvență // *υψηλή /*
χαμηλή ~ înaltă / joasă frecvență

συχνωρία, η *subst. med.* polakiurie

συχνωμένος, -η, -ο *part. ca adj.* vezi *συχνωρε-*
μένος

συχωριανός, ο -ή, η *subst.* vezi *συχωριανός*
συχώριο, το *subst.* iertare (a mortului de păcate)
 // *μπουκιά και ~* (la mâncatul unui aliment
 foarte gustos sau la vederea unei femei foarte
 frumoase)

συχωροχάρτι, το *subst.* vezi *συχωροχάρτι*

σφαγ-έας, ο (*pl.* -είς) *subst.* măcelar

σφαγείο, το *subst.* abator

σφαγή, η *subst.* 1. înjunghiere, sacrificare 2. *fig.*
 măcel // *έγινε ~* s-a făcut măcel

σφαγιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, *σφαγιασμένος*
v.t. 1. a înjunghia, a sacrifica, a masakra 2. *fig.*
 a încâlca, a nesocoti în mod brutal (drepturi,
 libertăți etc.)

σφαγιασμός, ο *subst.* masacru, ucidere, carnagiu

σφαγιαστής, ο *subst.* persoană care măcelărește

σφάγιο, το *subst.* animal sacrificat

σφαγίτιδα, η *subst. anat.* venă jugulară

σφαδ-άζω, -ασα v.i. a se zvârcoli, a se zbate

σφάζω, έσφαξα, σφάχτηκα, *σφαγμένος* v.t. 1. a
 înjunghia, a sacrifica, a tăia // *θα σε σφάζω!* te
 omor! 2. *fig.* a nedreptăți 3. *fig.* a interpreta
 prost o bucată muzicală

σφαίρα, η *subst.* și *fig.* 1. sferă // ~ *επιρροής*
 sferă de influență 2. glob // *γήνη* ~ globul pământesc
 3. glonț // ~ *περιστρόφου* glonț de revolver
 4. bilă 5. *sport* greutate

σφαιρικός, -ή, -ό *adj.* sferic(-ă)

σφαιρικότητα, η *subst.* sfericitate

σφαιριστήριο, το *subst.* sală de biliard

σφαιροβολία, η *subst.* *sport* aruncare de greutate

σφαιριοβόλος, -ος, -η *subst.* *sport* atlet(-ă) aruncător(-oare) de greutate

σφαιροειδής, -ής, -ές *adj.* sferoidal(-ă)

σφαλερός, -ή, -ό *adj.* greșit(-ă), eronat(-ă)

σφαλίμα, η *subst.* lovitură puternică dată cu
 palma pe față

σφαλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, *σφαλισμένος* v.t. 1. a
 închide 2. a încuia

σφαλιστός și *σφαλιχτός*, -ή, -ό *adj.* 1. închis(-ă)
 2. încuiat(-ă)

σφάλμα, έσφαλα (*εσφαλμένος*) v.i. a greși, a că-
 dea în greșeală, a se abate de la normă, a pă-
 cătui

σφάλ-μα, -ματος, το *subst.* greșeală, abatere,
 eroare

σφάζι-μο, -ματος, το *subst.* înjunghiere, tăiere,
 sacrificare

σφάχτης, ο *subst.* junghi

σφαχτάρι și *σφαχτό*, το *subst.* animal înjunghiat

σφεντάμι, το *subst. bot.* arțar

σφεντόνα, η *subst.* praștie

σφετερ-ίζομαι, -ίστηκα v.t. a uzurpa

σφετερισμός, ο *subst.* uzurpare

σφετεριστής, ο, -ίστρια, η *subst.* uzurpator(-oa-
 re)

σφήκα, η *subst. entom.* viespe

σφηκοφωλιά, η *subst.* cuib de viespi, viespar

σφήνα, η *subst.* pană (de lemn sau metal) pentru
 despicarea lemnului / fixarea și înțepenirea
 unor piese etc.

σφηνοειδής γραφή, η *adj.* + *subst. ist.* scriere
 cuneiformă

σφήνω-μα, -ματος, το *subst.* întărire, înțepenire
 cu o pană

σφην-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, *σφηνωμένος* v.t. 1. a
 întări, a înțepeni cu o pană; a înfige o pană 2. a
 intercala ceva strâns printre ceilalți sau cele-
 lalte

σφίγγα, η *subst. ist.* 1. sfinx 2. *fig.* om enigmatic,
 misterios

σφίγγω, έσφιξα, σφίχτηκα, *σφιγμένος* I. v.t. a
 strânge, a ține strâns ceva, a presa tare, a apăsa
 peste ceva // ~ *το χέρι* a strânge mâna // ~ *το*
σκοινί a ține strâns frânghia // *τον έσφιξε στην*
αγκαλιά l-a strâns în brațele sale // *το παπού-*
τσι με σφίγγει pantoful mă strânge II. v.i. a
 deveni mai intens(-ă), a face simțit(-ă) // *όταν*
σφίξει το κρύο când frigul va fi mai tare III.
v.r. *σφίγγομαι* 1. a se strânge // *σφιχθήτε λίγο*
 strângeți-vă puțin 2. a se strădui, a depune efor-
 turi, a se restrânge din punct de vedere finan-
 ciar *σφιγμένος* -η -ο *ca adj.* (d. o persoană)
 înghesuit(-ă)

σφίξι-μο, -ματος, το *subst.* strângere, strânsoare

σφιχτός, -ή, -ό I. *adj.* 1. strâns(-ă), legat(-ă), tare, dur(-ă) // -ές **ντομάτες** roșii tari // -ά **αυγά** ouă tari 2. *fig.* (d. oameni) zgârcit(-ă), excesiv de econom(-oamă) II. *adv.* (-ά) strâns // **δένω** ~ a lega strâns // **αγκαλιάζω** ~ a ține strâns în brațe

σφιχτοχέρης, -α, -ικο *adj.* zgârcit(-ă), avar(-ă)
σφοδρός, -ή, -ό I. *adj.* 1. violent(-ă), puternic(-ă), tare // -ός **άνεμος** vânt puternic 2. vehement(-ă), impetuos(-oasă) II. *adv.* (-ώς) cu violență, în mod vehement

σφοδρότητα, η *subst.* violență, impetuozitate, vehementă

σφοντύλι, το *subst.* prâsnel // ο **ουρανός** ~ se învâрте cerul (despre amețeală neașteptată sau tulburare)

σφουγγαράδικο, το *subst. mar.* ambarcațiune pentru pescuit bureți

σφουγγαράς, ο *subst.* pescuitor de bureți

σφουγγάρι, το *subst.* burete (de mare)

σφουγγαρίζω, -ισα, -ίστηκα, **σφουγγαρισμένος** v.t. a curăța / a freca podeaua

σφουγγάρισμα, το *subst.* frecarea podelei și curățirea cu cârpa de șters

σφουγγαρίστρα, η *subst.* teu pentru frecatul pardoselei cu cârpa de șters

σφουγγαρόπανο, το *subst.* cârpă de șters pe jos
σφουγγίζω, -ισα, -ίστηκα, **σφουγγισμένος** v.t. a șterge (cu cârpa/buretele/batista etc.) // ~ **τα δακρύά** μου a-și șterge lacrimile

σφούγγισμα, -ματος, το *subst.* ștergere (de praf, de umezeală)

σφραγιδα, η *subst.* 1. stampilă, sigiliu, pecete 2. *fig.* urmă, amprentă

σφραγιδόλιθος, ο *subst. ist.* sigiliu sculptat în piatră

σφραγίζω, -ισα, -ίστηκα, **σφραγισμένος** v.t. 1. a sigila, a ștampila, a pecetlui 2. a închide ermetic 3. *jur.* a pune sigiliu / sechestr 4. *med.* a plomba (un dinte) 5. *fig.* a lăsa urme, amprente
σφράγιμα, -ματος, το *subst.* 1. ștampilare, sigilare, pecetluire 2. timbrare 3. *med.* plombare a unui dinte 4. închiderea și sigilarea plicului; punerea de sigiliu

σφριγής, -ός, -ή, -ό *adj.* viguros(-oasă), puternic(-ă), vioi(-oai)

σφρίγος, -ους, το *subst.* vigoare, vitalitate, putere

σφυγμομέτρηση, η *subst.* 1. măsurare a frecvenței / pulsului 2. *fig.* sondaj de opinie

σφυγμός, ο *subst.* puls, pulsație, pulsare // **πιάνω** το -ό a prinde pulsul // *fig.* **βρίσκω** το -ό **κάποιου** a găsi punctul slab al cuiva

σφύζω v.i. a palpita, a fi plin(-ă) de viață, a fi năvalnic(-ă), puternic(-ă)

σφύρα, η *subst.* 1. ciocan 2. *sport* ciocan de fier cu lanț folosit la probele de atletism // **μεταξύ** ~ **και άκμονος** între ciocan și nicovală

σφυρηλασία, η *subst.* forjare, prelucrare a metalului la forjă

σφυρηλάτηση, η *subst.* forjare

σφυρήλατος, -η, -ο *adj.* forjat(-ă) // -ος **σίδηρος** fier forjat

σφυρηλατώ, -ησα, -ήθηκα, **σφυρηλατημένος** v.t. 1. a forja 2. *fig.* a forma, a educa, a căli prin exercițiu continuu

σφυρί, το *subst.* ciocan // **βγάζω** στο ~ a scoate la solduri, a vinde la licitație, la lichidare

σφύριγμα, -ματος, το *subst.* șuielat, fluierat, fluierătură

σφυρίδα, η *subst. iht.* un fel de pește

σφυρίζω și **σφυρίζω**, -ιξα, -ίχτηκα I. v.t. 1. a fluiera, a șuiera 2. *fig.* a huiui (un spectacol etc.) 3. *fig.* a da informații pe ascuns II. v.i. (despre vânt, păsări, locomotivă etc.) a șuiera III. v.r. **σφυρίζομαι** a fi dezaprobat(-ă) prin fluierături

σφυρίχτρα, η *subst.* fluier

σφυροβολία, η *subst. sport* aruncarea ciocanului
σφυροβόλος, -ο, -η *subst. sport* aruncător(-oare) de ciocan

σφυροδρέπανο, το *subst. pol.* secera și ciocanul, simbolul comunismului

σφυροκόπημα, -ματος, το *subst.* 1. prelucrare cu ciocanul, forjare 2. *milit.* lansare de proiectile

σφυροκοπώ și **σφυροκοπώ**, -ησα, -ήθηκα, **σφυροκοπημένος** v.t. 1. a prelucra cu ciocanul, a forja metale 2. *milit.* a ține sub foc continuu de proiectile pozițiile inamice

σχάρα, η *subst.* 1. grătar // **ψήνω** στη ~ a frige la grătar // **πητό της** -ς friptură la grătar 2. portbagaj pe capota unui automobil

σχάση, η *subst.* 1. *chim.* fisură 2. *med.* incizie

σχεδία, η *subst.* plută

σχεδιάγραμμα, -ματος, το *subst.* plan, schiță, schemă, crochiu, desen

σχεδιάζω, -ιάσα, -ιάστηκα, **σχεδιασμένος** v.t. 1. a desena, a schița, a proiecta 2. *fig.* a intenționa, a plănuși // ~ **να φύγω** a avea de gând să plece 3. a organiza pe baza unui plan

σχεδιασμός, ο *subst.* organizare pe bază de plan
σχεδιαστήριο, το *subst.* 1. atelier de proiectare 2. masă specială pentru desen

σχεδιστής, ο, -άστρια, η *subst.* desenator(-oare)

σχέδι-ο, το *subst.* 1. desen, schiță 2. proiect, plan, schemă; bruion, ciornă // **καταρτίζω -α**, a întocmi planuri // **κάνει -α** a face proiecte // **έχω -α**, a avea proiecte // ~ **έργου** plan, schemă // ~ **νόμου** proiect de lege // **κινούμενα -α** desene animate

σχεδόν *adv.* aproape, aproximativ, circa, cam la, în jur de // **είναι ~ δύο χρόνια που έφυγε** sunt aproape doi ani de când a plecat

σχέση, η *subst.* relație, raport, legătură // **διπλωματικές -εις** relații diplomatice // **δεν έχει καμία** ~ nu are nici o legătură. // **εν σχέσει...** σε **σχέση** μέ... în raport cu, în legătură cu, în comparație cu... // **εμπορικές -εις** relații comerciale

σχετ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **σχετισμένος** I. *v.t.* a pune în relație, a raporta la, a stabili o legătură II. *v.r.* -**ίζομαι** a avea relații cu... a fi în legătură cu...

σχετικισμός, ο și **σχετικοκρατία**, η *subst.* filoz. relativism

σχετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* privitor(-oare) la, respectiv(-ă); relativ(-ă) // **μελέτη -ή με την ιστορία** studiu relativ la istorie // -ή **πρόοδος** progres relativ II. *adv.* (-ά) în legătură cu, cu privire la..., relativ la..., privitor la...

σχετικότητα, η *subst.* relativitate // **θεωρία της -ς** teoria relativității

σχή-μα, -ματος, το *subst.* 1. formă, figură, schemă, format, fason // ~ **λόγου** figură de stil 2. veșmânt preoțesc

σχηματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **σχηματισμένος** I. *v.t.* 1. a forma, a da formă // ~ **επιτροπή** a forma o comisie // ~ **ιδέα για...** a-și forma o idee despre... 2. a constitui, a institui, a crea II. *v.r.* **σχηματίζομαι** (și cu sensul) a se forma, a se dezvolta

σχηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. schematic(-ă) 2. elementar(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod schematic, în linii generale

σχηματικότητα, η *subst.* schematism

σχηματισμός, ο *subst.* 1. formație, alcătuire 2. grupare 3. *milit.* dispoziție de luptă

σχηματοποίηση, η *subst.* schematizare, alcătuire schematică

σχηματοποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **σχηματοποιημένος** *v.t.* a schematiza, a da un caracter schematic, a expune în mod schematic

σχίζα, η *subst.* vezi **σκίζα**

σχίζοφρένεια, η *subst. med.* schizofrenie

σχίζοφρεν-ής, -ο, -η *subst. med.* persoană schizofrenică

σχίζοφρενικ-ός, -ή, -ό *adj. med.* schizofrenic(-ă)

σχίζω *v.t.* vezi **σκίζω**

σχίσιμο, το *subst.* vezi **σκίσιμο**

σχίσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. *relig.* schismă 2. sciziune, ruptură

σχισματικ-ός, -ή, -ό *adj. relig.* schismatic(-ă) **σχισμή**, η *subst.* 1. crăpătură, fisură 2. *anat.* scizură

σχιστόλιθος, ο *subst.* ardezie

σχιστ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **σκιστός**

σχοινάκι, το *subst.* coardă (de joc pentru copii)

σχοινί, το *subst.* vezi **σκοινί**

σχοινοβασία, η *subst.* mers pe sârmă (acrobație)

σχοινοβάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* acrobat(-ă) pe sârmă

σχοίνος, ο *subst. bot.* stof

σχολαρχείο, το *subst.* veche școală de învățământ mediu

σχόλασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. întrerupere a muncii / lecțiilor 2. terminarea slujbei religioase la biserică // **στο ~** la ieșirea de la serviciu

σχολαστικισμός *subst.* 1. *filoz.* scolastică 2. pedanterie, meticulozitate

σχολαστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* scolastic(-ă), pedant(-ă) II. *adv.* -ώς în mod scolastic, formal, rupt de realitate

σχολαστικότητα, η *subst.* scolastică, minuțiozitate

σχολ-άω, -ασα I. *v.t.* 1. a înceta sau a întrerupe munca sau lecțiile 2. a concedia pe cineva dintr-un post sau dintr-o funcție, a-i desface contractul de muncă // **τους -ασαν** i-au concediat II. *v.i.* a termina serviciul, a ieși de la serviciu / de la lecții // ~ **στις εφτά** a termina orele la șapte // **όταν -άσω** la ieșirea de la școală

σχολείο, το *subst.* 1. școală 2. totalitatea elevilor și cadrelor didactice dintr-o școală

σχόλη, η *subst.* zi de repaos, zi nelucrătoare

σχολή, η *subst.* școală // **πανεπιστημιακή** ~ facultate // η **νομική** / **ιατρική** ~ facultate de drept / de medicină // η **ρομαντική** ~ școală romantică // ~ **οδηγών** școală de șoferi

σχολ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, **σχολιασμένος** *v.t.* a comenta, a face comentarii, a interpreta

σχολιασμός, ο *subst.* comentariu, interpretare

σχολι-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* comentator(-oare)

σχολικ-ός, -ή, -ό *adj.* de școală, școlar(-ă) // -ό **έτος** an școlar // -ό **πρόγραμμα** programă școlară // -ά **είδη** articole școlare

σχόλιο, το *subst.* comentariu; adnotare

σωβινισμός, ο *subst.* șovinism

σώβρακο, το *subst.* chilofi bărbătești, indispensabile

σόγαμπρος, ο *subst.* ginere care locuiește în casa socrilor

σώζω, έσωσα, σώθηκα, σωσμένος I. *v.t.* a salva, a scăpa, a proteja, a păstra II. *v.r.* σώζομαι (și cu sensul) a se mai păstra, a mai exista // σώζονται *μερικά μνημεία* se mai păstrează câteva monumente

σωθικά, *τα subst. pl.* 1. măruntaie, viscere 2. *fig.* străfundurile sufletului; adâncul sufletului

σωκρατικ-ός, -ή, -ό *adj. filoz.* socratic(-ă), care se referă la Socrate

σωληνάριο, *το subst.* tub (de medicamente etc.)

σωλήνας, *ο subst.* tub, conductă, țevă // *πειραματικός* ~ eprubetă

σωληνοειδ-ής -ής -ές *adj.* tubular(-ă)

σωληνώσεις, *οι subst.* țevărie

σώ-μα, -ματος, *το subst.* corp, trup // *το ανθρώπινον* ~ corpul omenesc // *ουράνιο* ~ corp cerească // *-ματα στερεά / υγρά / αέρια* corpuri solide / lichide / gazoase // *νομοθετικό* ~ corp legislativ // *δικαστικό* ~ corpul magistraților // *διπλωματικό* ~ corp diplomatic // *εκστρατευτικό* ~ corp expediționar // *-στρατού* corp de armată // *το ~ του εγκλήματος* corpul delict // *~ με* ~ corp la corp

σωματιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. corporativ(-ă), de breaslă, de ramură 2. de club, de asociație

σωματείο, *το subst.* 1. corporație, breaslă 2. club, asociație

σωματεμπορία, *η subst.* 1. comerț cu sclavi 2. proxenetism

σωματέμπορος, *ο subst.* proxenet

σωματίδιο, *το subst.* corpuscul, particulă

σωματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* corporal(-ă), trupesc (-ească), fizic(-ă) // *-ή ποινής* pedeapsă corporală // *-ή έρευνα* examen corporal II. *adv.* (-ά) din punct de vedere corporal; sub aspect fizic

σωμάτιο, *το subst.* corpuscul, particulă

σωματοφύλακας, *ο subst.* body guard; mușchetar

σωματοφυλακή, *η subst.* gardă personală pentru demnitari

σωματώδ-ης, -ης, -ες *adj.* corpulent(-ă)

σώνω, έσωσα, σώθηκα, σω(σ)μένος I. *v.t.* 1. a termina, a isprăvi ceva, a epuiza // σώσαμε *το ψωμί* am terminat pâinea 2. a salva, a scăpa 3. a ajunge, a apuca să... // έσωσε *τα χρήματά του* a ajuns cam pe la sfârșit cu banii (i-a cheltuit) // *το κρασί σώθηκε* s-a terminat vinul // σώθηκαν *τα ψέματα* s-a terminat cu minciunile // *δεν ~ ως εκεί* nu apuc să ajung până acolo II. *v.i.* σώνει a fi destul, a fi suficient // σώνει *και καλά* cu orice preț, oricum // *λέει και δε σώνει* vorbește interminabil // *να μη σώσεις*, să nu ajungi, să nu apuci (blestem)

σώ-ος, -α, -ο *adj.* întreg(-eagă), teafăr(-ă), nevătămat(-ă), sănătos(-oasă) // -ος *και αβλαβής* sănătos și nevătămat // *έχω σώας τας φρένας* a fi sănătos la minte

σωπ-αίνω, -ασα *v.i.* a tăcea, a nu mai vorbi, a nu scoate nici un sunet // *σωπάστε!* tăceți, păstrați liniștea! // *κάνω να σωπάσει* a face să tacă

σωρεία, *η subst.* grămadă, teanc, maldăr; serie // *~ λαθόν* o grămadă de greșeli // *~ εγκλημάτων* o serie de crime

σωρηδόν *adv.* în grămadă; în mare cantitate, la un loc, în grămadă // *πέφτω ~* a cădea grămadă

σωρ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, σωριασμένος I. *v.t.* a face / forma o grămadă (de lucruri) II. *v.r.* σωριάζομαι (și cu sensul) a se prăbuși // *-ιάστηκε* *στο έδαφος* s-a prăbușit la pământ

σωρός, *ο subst.* 1. grămadă, maldăr, morman 2. sumedenie, număr mare, mulțime // *ένα -ό πραγματών* o mulțime de lucruri

σωσί-ας, -ο, -η *subst.* sosie

σωσίβιο, *το subst.* colac de salvare

σώσ-μα, -ματος, *το subst.* ultima cantitate de vin rămasă în butoi

σωστά *adv.* în mod corect, în mod just

σωστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de salvare // *-ή λέμβος* barcă de salvare

σωστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. corect(-ă), just(-ă) // -ός *λογαρισμός* socoteală corectă 2. în toată firea // *έγινες -ός άντρας* te-ai făcut bărbat în toată firea 3. potrivit(-ă) // *η -ή λύση είναι αυτή* asta e soluția / rezolvarea potrivită 4. drept(-aptă) // *είναι -ός άνθρωπος* este un om drept // *expr.* *δεν είναι στα -ά του* nu este în toată mințile

σωτήρας, *ο subst.* salvator // *Σωτήρας*, *ο* Mântuitorul, Iisus Hristos

σωτηρία, *η subst.* 1. salvare 2. mântuire

σωτήρ-ιος, -ια, -ιο *adj.* salutar(-ă), salvator(-oare) // *-ιο έτος* an de grație

σωφέρ, *ο subst.* șofer, conducător auto

σώφρον-ας și σώφρ-ων, -ων *adj.* înțelept(-eaptă), cuminte, moderat(-ă)

σωφρον-ίζω, -ιασ, -ίστηκα, σωφρονισμένος *v.t.* a corecta, a corijă, a îndrepta, a cuminti pe cineva

σωφρονισμός, *ο subst.* corectare, corijare, îndreptare, cumintire

σωφρονιστήριο, *το subst.* închisoare corecțională

σωφρονιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de îndreptare 2. corecțional(-ă), de corecție // *-ή φυλακή* închisoare corecțională

σωφροσύνη, *η subst.* înțelepciune, cumintenie, prudență

T τ

T, τ (taf) 1. a nouăsprezecea literă a alfabetului grecesc. 2. *num. card. și ord.* Τ', τ' (cu un apex în dreapta sus) = 300 și al trei sutele, a trei sute .Τ, .τ (cu un apex în stânga jos) = 300.000 și al trei sute mii și a trei sute mii

ταβάνι, το *subst.* tavan

ταβανώνω și **νταβανώνω** *v.t. (pop.)* 1. a pune grinzi la tavan 2. a vopsi tavanul

ταβός și **νταβός, ο** *subst.* vezi **ταβλός**

ταβέρνα, η *subst.* tavernă, birt, cârciumă

ταβερνιάρ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* proprietar(-ă) de tavernă, cârciumar(-iță), birtaș(-ășiță)

τάβλα, η *subst.* 1. scândură groasă 2. masă lungă și îngustă // **γίνομαι** *η πέφτω* ~ a cădea ca un butuc (de oboseală etc.) // **έγινε** ~ s-a îmbătat cui / turtă

ταβλαδόρος, ο *subst.* bun jucător de table

ταβλ-ός, ο, pl. -άδες *subst.* tavă mare de lemn

τάβλι, το *subst.* table (joc)

ταγάρι, το *subst.* traistă

ταγγ-ίζω, -ισα, ταγγισμένος *v.i. (d. ulei, grăsimi)* a râncezi, a se altera

τάγγισ-μα, -ματος, το *subst.* râncezire, alterare

ταγγ-ός, -ή, -ό *adj. (d. ulei etc.)* rânced(-ă), alterat(-ă)

ταγέρ, το *subst. invar.* taior

ταγή și **ταή, η** *subst.* porție de nutreț care se dă animalelor

ταγκό, το *subst.* tangou

τάγκραμ, το *subst. invar.* puzzle chinezesc

τάγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. *milit.* batalion 2. *ordin* // ~ *Ιησουιτών* *ordinul* Iezuiților // *ιπποτικό* ~ *ordinul* cavalerilor 3. persoane distinse cu aceeași decoratie (și decoratia respectivă)

ταγματάρχης, ο *subst. milit.* maior

ταγματасφαλίτης, ο *subst.* membru al batalionului de securitate (în perioada de ocupație fascistă)

ταγός, ο *subst. ist.* conducător (mai ales spiritusal)

τάδε *invar. pron. și adj. nehot.* cutare; acelu(-ea) // **να πας στον** ~ să te duci la cutare // **H** ~ **γειτόνισσα είναι** *άρρωση* vecina cutare este bolnavă

τάζω, έταξα, ταγμένος *v.t.* 1. a face un legământ sfânt 2. a promite, a făgădui

τάιγκα, η *subst. geogr.* taiga

ταίζω, τάισα, ταΐσθηκα, ταΐσμένος *v.t.* a da de mâncare, a hrăni, a alimenta (oameni / animale)

ταινία, η *subst.* 1. panglică, bandă, fâșie, film, peliculă // **μαγνητική** ~ bandă magnetică // ~ **κινηματογράφου** film cinematografic 2. *med. tenie*

ταινιοθήκη, η *subst.* filmotecă

ταίρι, το *subst.* 1. partener // **χόρεψε με το** ~ **του** a dansat cu partenerul său 2. pereche, cealaltă jumătate // **το** ~ **της** **κάλτσας** perechea ciorapului 3. egal // **δεν έχει** ~ nu are egal

ταιρ-ιάζω, -ισα și **-ιαξα, ταιριασμένος** *I. v.t.* 1. a potrivi, a aranja, a asorta, a armoniza // ~ **τα χρώματα** a asorta culorile 2. a împerechea, a aranja în perechi *II. v.i.* a se potrivi, a cădea de acord, a se înțelege, a cadra, a se armoniza // **δεν -ιάζουν** **αυτοί** ei nu se potrivesc *III. v. impers.* **ταιριάζει** 1. e corect 2. se potrivește

ταίριασ-μα, -ματος, το *subst.* potrivire, aranjare, ajustare, înțelegere, împăcare; împerechere

ταιριαστ-ός, -ή, -ό *I. adj.* potrivit(-ă), ajustat(-ă), armonizat(-ă), adecvat(-ă) // **-ό ζευγάρι** cuplu potrivit *II. adv. (-ά)* în mod potrivit, în mod adecvat

τάισ-μα, -ματος, το *subst.* hrănire, alimentare, faptul de a da cuiva să mănânce

τακίμι, το *subst.* 1. ansamblu de obiecte folosite în același scop; tacâm 2. echipă de lucru

τάκος, ο *subst.* pană de lemn (pentru susținere)

τακούνι, το *subst.* toc (la pantof)

τακτ, το *subst.* tact, abilitate

τακτική și **ταχτική, η** *subst.* 1. tactică, artă militară 2. ordine

ταχτικισμός, ο *subst. (pol.)* tactică măruntă

τακτικ-ός și **ταχτικ-ός, -ή, -ό** *I. adj.* 1. regulat(-ă), ordonat(-ă), normal(-ă) // **-ός στρατός** armată regulată 2. *gramai* ordinal(-ă) // **-ά αριθμητικά** *numerele* ordinale *II. adv. (-ά)* în mod regulat, în mod ordonat

τακτοποίηση și **ταχτοποίηση, η** *subst.* aranjament, punere în ordine, regularizare, reglare // ~ **λογαριασμού** reglare de cont

τακτοποιώ - **τακτοποιώ**, -ησα, -ήθηκα, **τακτοποιημένος** și **τακτοποιημένος** *v.t.* a aranja, a pune în ordine, a regla, a regulariza, a rezolva o chestiune // **θα** - **ηθούν τα πράγματα** se vor aranja lucrurile

τακτός, -ή, -ό *adj.* fixat(-ă), reglat(-ă), determinat(-ă), stabilit(-ă) (mai ales în timp)

ταλαιπωρία, η *subst.* suferință, chin

ταλαιπώρος, -η, -ο *adj.* mizerabil(-ă), sărman(-ă), necăjit(-ă), chinuit(-ă); obosit(-ă)

ταλαιπωρώ, -ησα, -ήθηκα, **ταλαιπωρημένος** *v.t.* a chinui, a necăji, a obosi // **-ήθηκαν πολύ στο ταξίδι** s-au chinuit mult în timpul călătoriei

ταλανίζω, -ισα, -ίστηκα, **ταλανισμένος** *v.t.* a chinui, a schingiui

ταλαντεύομαι, -εύτηκα *v.r.* 1. a se balansa, a se legăna 2. *fig.* a șovăi, a ezita, a oscila, a fi nehotărât(-ă)

ταλάντευση, η *subst.* 1. balansare, oscilare, legănare 2. *fig.* șovăire, ezitare

τάλαντο, το *subst.* 1. talant 2. *fig.* talent

ταλαντούχος, -α, -ο *adj.* talentat(-ă)

ταλάντωση, η *subst.* oscilare

τάλε κουάλε *adj.* tale-quale, absolut la fel

ταλέντο, το *subst.* 1. talent 2. *fig.* persoană talentată

τάλιρο, το *subst.* monedă de cinci drahme

ταλκ, το *subst.* talc

τάμα, -ματος, το *subst.* făgăduială, promisiune făcută lui Dumnezeu / unui sfânt

ταμάμ *adv.* taman, tocmai

ταμειακός, -ή, -ό *adj.* de casă, de casier, de trezorerie

ταμείο, το *subst.* 1. casierie 2. trezorerie 3. operații de încasări și plăți 4. instituție de asigurări sociale

ταμίης, -ο, -η *subst.* 1. casier(-iță), trezorier(-ă) 2. (la o instituție, asociație etc.) administrator

ταμειστήριο, το *subst.* casă de depuneri, casă de economii

ταμ ταμ, το *subst. invar.* muz. tam-tam, instrument muzical de percuție

ταμπακέρα, η *subst.* tabacheră

ταμπάκης, ο *subst.* tăbăcar

ταμπάκος, ο și **ταμπάκο**, το *subst.* tabac (tutun) de prizat pe nas; tutun tăiat foarte fin pentru a putea fi răscuit într-o foiță de țigară

ταμπέλα, η *subst.* tabelă, tăbliță, placardă (cu firma unei întreprinderi etc.)

ταμπεραμέντο, το *subst. psih.* temperament

ταμπλάς, ο *subst.* dambla, apoplexie // **μουρθε** ~ mi-a venit damblaua

ταμπλό, το *subst. invar.* tablou (de pictură sau de cifre și date etc.) // ~ **αυτοκινήτου** tablou de bord (la automobil) // **παίζω σε δύο** ~ a juca pe două tablouri

ταμπόν, το *subst.* tampon

ταμπού, το *subst. invar.* 1. tabu 2. *fig.* interdicție

ταμπουράς, *pl.* -άδες, ο *subst. muz.* tambură

ταμπούρι, το *subst.* 1. tranșee 2. baricadă

ταμπούρλο, το *subst. muz.* timpan, instrument de percuție

ταμπούρο, το *subst.* 1. muz. tamburină, tobă mică 2. tambur de frână

ταμπουρώνομαι, -ώθηκα, **ταμπουρωμένος** *v.r.* a se pune la adăpost, a se baricada

τανάλια, η *subst.* clește

τανκ(ς), το *subst. invar.* tanc, mașină de luptă blindată

τάνκερ, το *subst. invar. mar.* tanc petrolier

ταν-ύζομαι, -ύστηκα, **τανυσμένος** *v.r.* 1. a se strânge 2. a se întinde

τάξ-η, η *subst.* 1. ordine // **βάζω** ~ a pune ordine // **η δημόσια** ~ ordinea publică 2. clasă // **η εργατική** ~ clasa muncitoare // **η μεσαία** ~ clasa de mijloc // **είναι στη τετάρτη** ~ este în clasa a patra // **πρώτης -εως** de clasa întâi (de prim ordin) 3. rând // **στις -εις του στρατού** în rândurile armatei 4. regulă // **όλα είναι εν-ει** toate sunt în regulă // **εντάξει** foarte bine 5. aranjament, dispunere // **σε** ~ **μάχης** în ordine de bătaie

ταξί, το *subst. invar.* taxi, taximetru

ταξινθία, η *subst.* dispunerea florilor la o plantă

ταξιδάρης, ο *subst.* 1. relig. arhanghel 2. ist. comandor, ofițer al unui ordin de cavalerie 3. decorație înaltă, cei care au primit această decorație

ταξιαρχία, η *subst. milit.* brigadă

ταξιαρχος, ο *subst. milit.* comandant de brigadă

ταξιδευτής, ο, -ρια, η *subst.* călător(-oare), voiajor(-oare)

ταξιδεύω, -εψα, **ταξιδεμένος** *v.i.* a călători, a voiaja, a fi în călătorie, în voiaj

ταξίδι, το *subst.* călătorie, voiaj, excursie // **καλό** ~! călătorie bună!

ταξιδιάρης, -α, -ικο *adj.* voiajor(-oare), călător(-oare)

ταξιδιάρικος, -η, -ο *adj.* de călătorie, voiajor(-oare), călător(-oare) // **-α πουλιά** păsări călătoare

ταξιδιώτης, ο, -ισσα, η *subst.* călător(-oare), pasager(-ă)

ταξιδιωτικ-ός, -ή, -ό 1. *adj.* de călătorie, de voiaj // **-ό γραφείο** agenție de voiaj 2. voiajor // **-ό περιστερί** porumbel voiajor

ταξιθέτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* plasator(-oare) (în sala de spectacole)

ταξικ-ός, -ή, -ό *adj.* de clasă // **-ός χαρακτήρας** caracter de clasă

ταξίμετρο, το *subst.* aparat de taxat la taxi, taximetru

τάξι-μο, -ματος, το *subst.* făgăduială, promisiune, ex-voto

ταξινόμηση, η *subst.* 1. clasificare, triaj 2. clasament

ταξινομ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ταξινομημένος *v.t.* a clasifica, a tria, a ordona, a aranja

ταξιτζ-ής, ο, -ού, η *subst.* șofer(-iță) de taxi, taximetrist(-ă)

ταοϊσμός, ο *subst. filoz.* taoism

τάπα, η *subst.* dop, bușon, tampon // ~ **στο μεθύσι** beat turtă

ταπεινά *adv.* cu umilință, în mod modest

ταπειν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. modest(-ă) 2. *fig.* umil(-ă), sărăcăcios(-oasă) 3. *fig.* josnic(-ă)

ταπεινότηα, η *subst.* umilință, modestie

ταπεινόφρ-ονας și **ταπεινόφρ-ων, -ων** I. *adj.* modest(-ă), umil(-ă) II. *adv.* **-όνως** cu modestie, în mod umil

ταπεινοφροσύνη, η *subst.* modestie, umilință

ταπειν-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ταπεινωμένος *v.t.* 1. a umili, a pune într-o situație de inferioritate 2. *fig.* a înjosi

ταπεινώση, η *subst.* umilire, înjosire

ταπεινωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* I. 1. umilitor(-oare) 2. *fig.* josnic(-ă) II. *adv.* **(-ά)**

τάπερ, το *subst. invar.* vas de material plastic pentru păstrarea alimentelor, care se închide etanș, tupperware

ταπέτο, το *subst.* covor, preș, ștergător (pentru picioare)

ταπετσαρία, η *subst.* tapet

ταπετα(ι)έρης, ο, pl. -ήδες *subst.* tapițer

τάπητ-ας, ο *subst.* covor, tapet // **Ξαναφέρνω επί-ος** a readuce în discuție

ταπητουργείο, το *subst.* fabrică de covoare

ταπητουργία, η *subst.* industria de covoare

ταπί *adv.* fără bani, fără parale // **μένω** ~ a rămâne fără bani

τάπια, η *subst. milit.* tranșee

τάπιρος, ο *subst. zool.* tapir

τάπο-μα, -ματος, το *subst.* punerea de dop, bușonare, astupare

ταπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, ταπωμένος *v.t.* a astupa cu dop/bușon; a închide etanș

τάρα, η *subst.* tară

τάραγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. agitare 2. tulburare, bulversare, dezordine, confuzie

ταρ-άζω, -αξα, -άχηκα, ταραγμένος *v.t.* a tulbura, a agita, a provoca dezordine, a chinui, a bate // ~ **το ξύλο** a bate foarte tare pe cineva **ταραγμένος** *part. ca adj.* 1. agitat(-ă), tulburat(-ă) // **ταραγμένη θάλασσα** mare agitată 2. bulversat(-ă)

ταρακούνη-μα, -ματος, το *subst.* clătinare, scuturare, zguduire

ταρακουν-ώ și **ταρακουν-άω, -ησα, -ήθηκα, ταρακουνημένος** *v.t.* a mișca puternic, a clătina, a zgudui, a zdruncina, a cutremura

ταραμός, ο *subst.* icre sărate, tarama

ταραμοσαλάτα, η *subst. culin.* salată de icre

τάρανδος, ο *subst. zool.* ren

ταραντέλα, η *subst. muz.* tarantelă

ταραντούλα, η *subst. entom.* tarantulă, specie de păianjen cu înțepătură toxică

ταραξίας, ο *subst.* zurbagiu, certăreț, scandalagi

ταράτσα, η *subst.* terasă, acoperiș plan din beton deasupra unei case

ταραχ-ή, η *subst.* 1. agitație, tulburare, emoție // **προσπάθησε να κρύψει την** ~ **του** a încercat să-și ascundă emoția 2. **οι -ές** tulburări, dezordine // **καταστέλλω τις -ές** a reprima tulburările

ταραχοποιός, ο *subst.* turbulent // **-ό στοιχείο** element turbulent

τάραχος, ο *subst.* tulburare, agitație // **τραβάω των παθών μου τον -ο** a suferi foarte mult

ταραχώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* tulburat(-ă); tumultuos(-oasă), furtunos(-oasă), agitat(-ă) // **-ης συνεδρίαση** ședință furtunoasă // **-ης ύπνος** somn agitat II. *adv.* **(-ώς)** în mod agitat

ταρίφα, η *subst.* tarif, taxă, cost, preț

ταρίχευση, η *subst.* 1. îmbalsămare 2. împăiere **ταριχ-εύω, -ευσα** și **-εψα, -εύτηκα, ταριχευμένος** *v.t.* 1. a îmbalsăma (un cadavru) 2. a împăia (animale, păsări)

ταρό, το *subst. invar.* tarot (joc de cărți mai ales pentru ghicit)

ταροαν-άς, ο *pl. -άδες* *subst.* șantier naval, de construcții, de nave

ταρός, ο *subst. anat.* tars

τάρτα, η *subst. culin.* tartă

τάρταρα, τα *subst. pl. infern, iad mitol.* tartar

ταρταρούγα, η *subst.* бага

ταρτουφισμός, ο *subst.* ipocrizie, fățarnicie

τασάκι, το *subst.* scrumieră de birou

τάση, η *subst.* 1. tensiune // **ρεύμα υψηλής -εως** curent de înaltă tensiune 2. înclinație // **έχει ~ προς τη μουσική** are înclinație spre muzică 3.

tendință // η ~ των τιμών να ψηλώσουν tendința prețurilor de a se urca 4. întindere // η ~ των χειρών întinderea mâinilor

τάσι, *to subst.* 1. cupă plată de metal 2. *pl. muz.* **τα** - *a* talgere (la fanfară)

τασκεμπάπ, *to subst. invar.* frigărie

τάσσομαι, **τάχθηκα** și **τάχτηκα**, **ταγμένος** *v.r.* 1. a se alătura, a se declara de partea cuiva, a se situa în favoarea a... // ~ *υπέρ της γνώμης*... mă declar pentru părerea... 2. a se dedica unui scop

τατουάζ, *to subst. invar.* tatuaj // **κάνω** ~ a tatua **ταυ**, *to subst. invar.* 1. litera T, **τ** a alfabetului grecesc 2. teu

ταυρομαχία, *η subst.* tauromahie, coridă

ταυρομάχος, *o subst.* toreador

ταύρος, *o subst.* 1. *zool.* taur // **πιάνω τον -ο απ'τα κέρατα** a lua taurul de coarne 2. *astr.* Constelația Taurului

ταυτ-ίζω, **-ισα**, **-ίστηκα**, **ταυτισμένος** I. *v.t.* a identifica, a constata identitatea II. *v.r.* **ταυτίζομαι** a se identifica, a se simți întocmai ca cineva

ταύτιση, *η subst.* identificare

ταυτολογία, *η subst.* tautologie

ταυτολογ-ώ, **-ησα** *v.t.* a repeta aceleași lucruri cu alte cuvinte, a folosi o tautologie

ταυτοπροσωπία, *η subst.* *gramai* identitate de subiect pentru mai mulți termeni din propoziție

ταυτόσημ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* identic(-ă), la fel, asemenea; având același înțeles, echivalent(-ă)

ταυτότητα, *η subst.* identitate // **δελτίο -ος** *buletin* de identitate

ταυτόχρον-ος, **-η**, *o I. adj.* concomitent(-ă), simultan(-ă) II. *adv.* (-*a*) simultan, în același timp

ταφή, *η subst.* înmormântare, îngropare

ταφικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* de înmormântare, de mormânt

ταφόπετρα și **ταφόπλακα**, *η subst.* lespede / piatră de mormânt

τάφος, *o subst.* 1. groapă, mormânt; cavou 2. *fig.* loc unde își găesc moartea o mulțime de oameni; de ucidere în masă 3. *fig.* persoană foarte discretă

τάφος, *η subst.* șanț adânc, tranșee

ταφτ-άς, *o pl. -άδες* *subst. text.* tafta

τάχα și **τάχατε(ς)** *adv.* 1. ca și cum, parcă, se pare că, s-ar zice că // ~ *δεν το ξέρει* parcă nu-l știe // **κάνω ~ πως δεν βλέπω** a se face că nu vede 2. *interog.* oare // **να είναι ~ αλήθεια**; să fie oare adevărat? // **γιατί ~**; de ce oare?

ταχεία, *η subst.* tren accelerat

ταχιά *adv.* 1. (măine) dis-de-diminează 2. repede 3. devreme

ταχίνι, *to subst.* tahân, făină din semințe de susan din care se prepară halva

ταχογράφος, *o subst.* vitezometru (la autocamioane etc.)

ταχταρ-ίζω, **-ισα** *v.t.* a legăna pe brațe un copil **ταχτάρισ-μα**, **-ματος**, *to subst.* legănatul pe brațe al unui copil

ταχτικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* vezi **τακτικός**

ταχυγράφ-ος, **-ο**, **-η** *subst.* persoană care scrie repede

ταχυδακτυλουργία, *η subst.* prestidigitatie, jonglerie, scamatorie

ταχυδακτυλουργικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* de prestidigitatie, de jonglerie, de scamatorie

ταχυδακτυλουργ-ός, **-ο**, **-η** *subst.* prestidigitator(-oare), jongler, artist(-ă) care face jonglerii, scamator

ταχυδρομείο, *to subst.* poștă // **με το ~** cu poșta **ταχυδρόμηση**, *η subst.* expediere prin poștă, trimitere cu poșta

ταχυδρομικ-ός, **-ή**, **-ό** I. *adj.* poștal(-ă) // **τα -ά τέλη** taxe poștale // *η -ή υπηρεσία* serviciul poștal II. *adv.* (-*ά*) prin poștă // **στέλνω ~ το δέμα** a trimite coletul prin poștă

ταχυδρόμ-ος, *o*, *η subst.* 1. poștaş(-ăriță), factor poștal 2. curier, mesager

ταχυδρομ-ώ, **-ησα**, **-ήθηκα**, **ταχυδρομημένος** *v.t.* a trimite prin poștă

ταχυκαρδία, *η subst. med.* tahicardie

ταχύμετρο, *to subst.* 1. tahimetru, taheometru, tahometru, celerimetru, contor 2. instrument topografic

ταχυπαλμία, *η subst.* palpație

ταχύπλο-ος, **-η**, **-ο** *adj. mar.* (ambarcațiuni) de mare viteză

ταχ-ύς, **-εία**, **-ύ** *adj.* 1. rapid(-ă), iute, accelerat(-ă) // **-εία κίνηση** mișcare rapidă // **βήμα -ύ** pas iute // **-ύς ως αστραπή** rapid ca fulgerul // **-ύς σφυγμός** puls accelerat 2. prompt(-ă) // **-εία απάντηση** răspuns prompt

ταχύτατα *adv.* în mare grabă, în plină viteză, în fugă

ταχύτητα, *η subst.* 1. viteză, iuțeală, accelerație, rapiditate // *η ~* **αεροπλάνου** viteza avionului // *η ~* **του φωτός** viteza luminii 2. promptitudine // *η* **υπόθεση αυτή απαιτεί ~** această chestiune necesită promptitudine // *sport.* **δρόμοι -ς** curse de viteză // **κόβω ~** a încetini viteza // **αναπτύσσω ~** a accelera

ταψί, *to subst.* tipsie

τέζα *adv.* întins, încordat, țeapăn; în mod rigid, neclintit(-ă) // **πέφτω ~** a cădea lat de oboseală

τεζάρισμα, -ματος, το *subst.* întindere, încordare, înțepenire, rigiditate; mare oboseală

τεζάρω, -αρα și -άρια, τεζαρισμένος *v.t.* și *i.* a (se) întinde, a (se) contracta, a (se) încorda (un cablu etc.) 2. a muri, a răposa

τεθλασμένη, η *subst. geom.* linie frântă

τέθριππο, το *subst. ist.* car tras de patru cai

τεθωρακισμένο, το *subst. milit.* mașină de luptă blindată

τείνω, έτεινα (τεταμένος) *I. v.t.* a întinde // ~ **το χέρι προς...** a întinde mâna spre... *II. v.i.* a tinde la, a visa // **πού τείνουν τα σχέδιά του;** spre ce tind planurile lui?

τειχίζω, -ισα, -ίστηκα, τειχισμένος *v.t.* a ridica ziduri de apărare, a fortifica o cetate cu ziduri

τείχιση, η *subst.* faptul de a ridica ziduri de fortificație

τείχω, -ους, το *subst.* și *fig.* zid înalt pentru fortificație // *ist.* **το Σινικόν** ~ zidul chinezesc // ~ **σιωπής** zidul tăcerii

τεκ-ές, ο, pl. -έδες *subst.* loc unde se consumă clandestin narcotice

τεκμαρτός, -ή, -ό *adj.* de presupus; care poate fi dedus(-ă)

τεκμήριο, το *subst.* indiciu, dovadă, probă

τεκμηριώνω, -ίωσα, -ιώθηκα, τεκμηριωμένος *v.t.* a dovedi, a proba, a argumenta

τεκμηρίωση, η *subst.* dovedire, probare, argumentare, demonstrare

τέκνο, το *subst.* copil, fiu

τεκνοποίηση și τεκνοποίηση, η *subst.* procreare, naștere de copii

τεκνοποιώ, -ησα *v.i.* a procrea, a naște copii

τεκταινόμενα, τα *subst. pl.* uneltiri, mașinații

τέκτονας, ο *subst.* mason, francmason

τεκτονική, η *subst. geol.* tectonică, structura geologică a scoarței terestre

τεκτονικός, -ή, -ό *adj. geol.* tectonic(-ă) // **-ός σεισμός** cutremur tectonic (cu mișcări orizontale ale scoarței)

τεκτονισμός, ο *subst.* masonerie, francmasonerie

τελάλης, ο *subst.* vezi **ντελάλης**

τελαμώνα, η și **τελαμώνας, ο** *subst. milit.* cutie pentru pachetele de cartușe

τελάρο, το *subst.* 1. gherghet 2. pervaz de ferestră / ușă 3. lădiță pentru fructe

τελατίνη, το *subst.* piele de vitel prelucrată // **τον έκανα** ~ l-am bătut zdravăn

τελεία, η *subst. gram.* punct // ~ **και παύλα** punct, gata, s-a terminat definitiv // **άνω** ~ punct și virgulă // **άνω και κάτω** ~ două puncte

τελειοθρία, η *subst.* urmărirea perfecțiunii, faptul de a dori perfecțiunea, perfecționism

τελειοποίηση, η *subst.* perfecționare, desăvârșire

τελειοποιώ, -ησα, -ήθηκα, τελειοποιημένος *v.t.* a perfecționa, a desăvârși, a împlini

τέλειος, -α, -ο *I. adj.* 1. perfect(-ă), desăvârșit(-ă), impecabil(-ă) // **κανένας δεν είναι** ~ nimeni nu este perfect 2. deplin(-ă), complet(-ă) // **-α ηουχία** liniște deplină *II. adv.* (-α) la perfecție, perfect

τελειότητα, η *subst.* perfecțiune, desăvârșire, impecabilitate

τελειόφητ-ος, -ο, -η *subst.* absolvent(-ă)

τελείω-μα, -ματος, το *subst.* 1. terminare, sfârșire, sfârșit 2. *pl. τα -ματα* lucrări de terminare, de completare, de încheiere 3. *pl. terminația* unei țesături

τελειωμός, ο *subst.* sfârșit // **δεν έχει -ό** nu are sfârșit // **χωρίς -ό** fără de sfârșit

τελειώνω, τέλειωσα și τελείωσα, τελειωμένος *v.t.* și *i.* a (se) termina, a (se) sfârși, a (se) încheia, a (se) isprăvi // **όλα τελειώσαν τώρα** acum toate s-au sfârșit // **-ωσε το λάδι** s-a terminat uleiul // **-ωσαν τα ψέματα** s-a terminat cu minciunile

τελειώς *adv.* complet, cu totul, în întregime, de tot, completamente // **καταστράφηκε** ~ a fost distrus(-ă) în întregime // ~ **βλάκας** prost de tot

τελείωση, η *subst.* 1. perfecționare 2. întregire, împlinire

τελειωτικός, -ή, -ό *I. adj.* definitiv(-ă); care aduce sfârșitul // **ό χτύπημα** lovitură de grație *II. adv.* (-ώς) în mod definitiv, stabilit definitiv, irevocabil

τελεμ-ές, ο *pl. -έδες* *subst.* brânză telemea

τέλεξ, το *subst.* telex

τελ(ε)ολογία, η *subst. filoz.* teleologie, finalism

τελ(ε)ολογικός, -ή, -ό *adj. filoz.* teleologic(-ă)

τέλεση, η *subst.* celebrare, oficiere // ~ **του γάμου** celebrarea căsătoriei

τελεσιγραφικός, -ή, -ό *I. adj.* ultimativ(-ă) *II. adv.* (-ώς) cu caracter ultimativ/de ultimatum

τελεσίγραφο, το *subst.* ultimatum

τελεσίδικ-ος, -η, -ο *I. adj. jur.* judecat(-ă) în ultimă instanță cu hotărâre judecătorească definitivă *II. adv.* (-α) fără apel, în ultimă instanță, în mod definitiv

τελεσφόρηση, η *subst.* reușită; eficiență, eficacitate

τελεσφορώ, -ησα *v.i.* (*d.* o acțiune) a reuși, a avea rezultatul scontat

τελετάρχης, ο *subst.* maestru de ceremonii

τελετή, η *subst.* ceremonie, celebrare, solemnitate // **επίσημη** ~ ceremonie

τελετουργία, η *subst.* 1. solemnitate, ceremonial 2. slujbă religioasă, ritual

τελετουργικ-ός, -ή, -ό *adj.* de ceremonial, de ritual; cu un caracter oficial, impunător, măreț

τελευταί-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. ultim(-ă), din urmă // -α *ώρα* ultima oră 2. recent(-ă), proaspăt(-ă) II. *adv.* (-α) de curând, recent, în ultimul timp // *τόρα* ~ acum / recent

τελ-εύω, -εψα *v.t.* a termina, a isprăvi

τελεφερίκ, το *subst. invar.* teleferic, funicular

τέλι, το *subst.* 1. sârmă subțire 2. coardă de oțel pentru anumite instrumente muzicale

τελικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. final(-ă), de sfârșit, de încheiere, de închidere 2. definitiv(-ă) 3. *gram.* -ός σύνδεσμος conjuncție finală // -ή *πρόταση* propoziție finală II. *subst. sport* τελικός, ο finală III. *adv.* (-ά) în final, în cele din urmă, finalmente

τέλ-μα, -ματος, το *subst.* 1. baltă, băltoacă, mlaștină 2. *fig.* situație fără ieșire; împotmolire

τελματ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, τελματωμένος *v.t.* a înămoli; (mai ales) a face să se împotmolească

τελμάτωση, η *subst.* înămoliere, împotmolire

τέλ-ος, -ους, το *subst.* 1. sfârșit, final, terminare, capăt, fine // *από την αρχή μέχρι το* ~ de la început până la sfârșit // *δίνω ~ σε* a termina cu... // *όλα τα προγράμματα έχουν ένα* ~ orice program are un final // *το ~ του δρόμου* capătul drumului // *φθάνω στο ~* a ajunge la capăt // *επί -ους* în sfârșit // ~ *πάντων* în fine, în sfârșit // *στο ~* ~ la sfârșit de tot // ~ *καλό όλα καλὰ* totul e bine când se termină cu bine 2. taxă, tarif, impozit // *στα έξοδα και -η* la cheltuieli și taxe // *ταχυδρομικά -η* taxe poștale

τελουρικ-ός, -ή, -ό *adj. chim.* teluric(-ă) // -ό οξύ acid teluric

τέλ-ώ, -εσα, -έστηκα, (τετελεσμένος) I. *v.t.* a celebra, a oficia // ~ *γάμο* a celebra o căsătorie II. *v.i.* a îndeplini, a exercita, a face, a fi // -εί *χρέη δημάρχου* a îndeplini obligații de primar // ~ *σε διαθεσιμότητα* a fi în disponibilitate // *τετελεσμένο γεγονός* fapt împlinit

τελωνειακ-ός, -ή, -ό *adj.* de vamă, vamal(-ă) // -ός *δεσμός* taxă vamală // -ή *σύμβαση* convenție vamală // -ή *ένωση* uniune vamală

τελωνειακ-ός, -ο, -η *subst.* funcționar(-ă) vamal(-ă)

τελωνείο, το *subst.* 1. vamă 2. birou vamal

τελώνιο, το *subst.* demon, spiriduș, spirit malign

τελωνοφύλακας, ο *subst.* funcționar subaltern la vamă

τελωνοφυλακή, η *subst.* serviciu de supraveghere vamală

τεμαχ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, τεμαχισμένος *v.t.* a îmbucătăți, a tăia în bucăți

τεμάχιο, το *subst.* bucată, piesă, fragment, tronsoan, tranșă, parte, porțiune

τεμαχισμός, ο *subst.* îmbucătățire, fragmentare, ciopărțire

τεμεν-άς, pl. -άδες, ο *subst.* 1. temenea, închinăciune 2. *fig.* ploconeală

τέμενος, τέμενους, το *subst.* templu, sanctuar 2. templu musulman, moschee

τέμνουσα, η *subst. mat.* secantă

τέμνω (τέμνομαι) *v.t.* a tăia, a împărți în bucăți; a decupa, a segmenta

τεμπέλ-ης, -α, -ικο *adj.* leneș(-ă), trândav(-ă), lenevos(-oasă), nepăsător(-oare)

τεμπελιά, η *subst.* 1. lene, lenevie, trândăvie 2. îndolență, nepăsare

τεμπελ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a lenevi, a trândăvi, a arde gazul de pomană, a tăia frunze la câini

τεμπελίκ-ος, -η, -ο I. *adj.* de leneș, de lenevie, de trândăvie, de trândăvit II. *adv.* -α în mod leneș, trândav, cu multă lene

τεμπελοσκυλο, το *subst. fig.* om leneș, trândav

τεμπελχαν-άς, ο *pl. -άδες* *subst.* om foarte trândav

τέμπερα, η *subst.* tempera (culoare)

τεμπεσίρι, το *subst.* tibisîr, cretă

τέμπλο, το *subst. bis.* catapeteasmă, tâmplă

τέμπο, το *subst. invar. muz.* tempo, ritm, cadență

τενεκεδένι-ος, -ια, -ια *adj.* vezi (v) *τενεκεδένιος*

τενεκ-ές, ο *pl. -έδες* *subst.* tinichea

τένις, το *subst. invar. sport* tenis

τενίστ-ας, ο, -ρια, η *subst. sport* jucător(-oare) de tenis

τένοντας, ο *subst. anat.* tendon

τενόρος, ο *subst. muz.* tenor

τέντα *adv.* larg deschis(-ă) // *αφήνω την πόρτα* ~ am lăsat ușa larg deschisă

τέντα, η *subst.* 1. prelată 2. cort

τεντζερης și **τεντζερές**, ο *subst.* 1. tîngire // *κύλισε ο ~ και βρήκε το καπάκι* și-a găsit sacul petecul, cine se aseamănă se adună 2. *pl.* *τεντζερέδες* și *τεντζερέδια* vase de bucătărie

τεντιμπό-ης, ο, -ισσα, η *subst.* tânăr(-ă)

τεντιμποϊσμός, ο *subst.* comportare de dandy

τέντω-ώνω, -ματος, το *subst.* întindere, încordare

τεντ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, τεντωμένος I. *v.t.* a întinde, a încorda, a tensiona // ~ *τα χέρια*, *τα πόδια* a întinde mâinile, picioarele // ~ *σκοινί* a întinde frînghia // *fig.* ~ *τ'αυτιά μου* a ciuli urechile II. *v.r.* -ώνομαι (și cu sensul) 1. a se

lungi // -ώθηκε στον καναπέ s-a lungit / întins pe canapea 2. a se întinde // -εται και χασμουριέται se întinde și cască

τεράκoτα, η *subst.* teracotă

τέρ-ας, -ατος, το *subst.* 1. monstru, pocitanie 2. fig. persoană extraordinară // ~ ευφυίας om extraordinar de inteligent

τεράστι-ος, -α, ο I. *adj.* enorm(-ă), colosal(-ă), uriaș(-ă) 2. prodigios(-oasă) II. *adv.* (-α) prodigios, extraordinar de, colosal de

τερατογονία, η *subst. med.* teratogenie

τερατολόγ-ος, -ο, -η *subst.* om care povestește întâmplări cu monștri

τερατόμορφ-ος, -η, -ο *adj.* ca un monstru, excesiv de urât(-ă), diform(-ă)

τερατούργη-μα, -ματος, το *subst.* monstruozi-tate; bestialitate

τερατώδ-ης, -ης, -ες I. *adj.* 1. prodigios(-oasă), enorm(-ă) 2. monstruos(-oasă) II. *adv.* (-ώς) în mod monstruos

τεργκαλ, το *subst. invar.* tergal

τερεβινθίνη, η *subst.* terebentină

τερετ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a ciripi 2. a fredona

τερετίο-μα, -ματος, το *subst.* 1. ciripire 2. fredonare

τερηδόνα, η *subst.* carie (dentară)

τερλίκι, το *subst.* târlici, papuci moi de casă

τέρ-μα, -ματος, το *subst.* 1. capăt // το ~ των λεωφορείων capătul autobuzelor 2. sfârșit // το ~ του βίου sfârșitul vieții 3. sport marcarea unui gol // σημειώνω ~ a marca un gol 4. sport poartă

τερματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **τερματισμένος** I. *v.t.* a termina, a duce la bun sfârșit II. *v.i. sport* a ajunge la sosire, a fi la sfârșitul cursei // ~ πρώτος a termina primul

τερματικό, το *subst.* terminal (a unei instalații, a unui calculator etc.)

τερματισμός, ο *subst.* 1. sfârșit 2. sosire

τερματοφύλακας, ο *subst. sport* portar (la fotbal)

τέρμινα, τα *subst. pl.* // σε δέκα ~ cândva, nu se știe când

τερμίτης, ο *subst. entom.* termită

τερπν-ός, -ή, -ό I. *adj.* agreabil(-ă), distractiv(-ă), simpatic(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod agreabil, cu șarm

τέρπω, έτερψα (τέρπομαι) *v.t.* a distra, a delecta, a face plăcere cuiva, a bucura

τερτίπλη, το *subst.* 1. tertip, șiretlic, truc, șmecherie, vicleșug 2. moft

τερτσέτο, το *subst. muz.* terțet

τέρψη, η *subst.* plăcere, delectare, agrement, veselie, distracție, desfătare

Τεσσαρακοστή, η *subst.* postul mare (de Paști)

τεσσαρακοστ-ός, -ή, -ό *numai ord.* al(a) patru-zecilea(-zecea)

τεσάρι, το *subst.* 1. cartea de joc patru // ~ σπαθί patru 2. apartament cu patru camere

τέσσερ-ις, -ις, -α *num. card.* patru

τεστ, το *subst. invar.* 1. test, încercare 2. probă de aptitudini (fizice, intelectuale, psihice)

τεστοστερόνη, η *subst. biol.* testosteron

τεταγμένη, η *subst. mat.* ordonată

τεταμέν-ος, -η, -ο *adj.* încordat(-ă), tensionat(-ă) // η κατάσταση είναι -η situația este tensionată

τετανία, η *subst. med.* tetanie, tetanism

τέτανος, ο *subst. med.* tetanos // μυϊκός ~ tetanos muscular

τεταρταίος πυρετός *adj.* + *subst. med.* febră care revine la fiecare a patra zi (la malarie)

Τετάρτη, η *subst.* 1. miercuri 2. a patra // -η δημοτικού (clasa) a patra primară 3. muz. cvartă

τέταρτ-ο, το *subst.* 1. sfert 2. interval de timp de 15 minute // το ~ της ώρας sfertul de oră 3. (d. lună) pătrar // τα -α της σελήνης pătrarele lunii

τεταρτογεν-ής, -ής, -ές *adj. geol.* cuaternar(-ă) // η -ής περίοδος era cuaternară

τέταρτ-ος, -η, -ο I. *num. ord.* al patrulea, a patra // Ερρίκος ο -ος Henric al patrulea // κεφάλαιο -ο capitolul patru (al patrulea) II. *adv.* -ον în al patrulea rând; în a patra împrejurare

τετελεσμέν-ος, -η, -ο *adj.* împlinit(-ă); trecut(-ă) // -α γεγονότα fapte împlinite // gram. -ος μέλλοντας viitorul anterior

τετμημένη, η *subst. mat.* abscisă

τέτ-οιος, -οια, -οιο I. *pron. dem.* acesta, aceasta // -οια είναι η γνώμη μου aceasta este părerea mea II. *adj. dem.* acest, aceasta, asemănător (-oare), asemenea, astfel de; de această calitate, de acest fel, de această formă // αύριο -οια ώρα mâine la această oră // σε -οια περίπτωση în acest caz // -οιοι άνθρωποι oameni de acest fel / astfel de oameni // με -οιο αυτοκίνητο cu un automobil asemănător // ένα -οιο θέλω ceva ca acesta vreau

τέτρα- *element de compunere ce denotă sensul „din patru părți”, „cvadruplu”, sau cu un sens de întărire*

τετραγων-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **-τετραγωνισμέ-νος** *v.t.* 1. a da o formă de pătrat, a transforma ceva în pătrat 2. *mat.* a ridica la pătrat

τετραγωνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* pătrat(-ă) // -ό μέτρο metru pătrat // -ή ρίζα rădăcina pătrată II. *adv.* (-ώς) în formă de pătrat, în unghi drept

τετραγωνισμός, ο *subst. mat.* 1. cvadratură // ~ του κύκλου cvadratura cercului 2. *fig.* problemă grea, imposibil de rezolvat

τετράγωνο, το *subst. 1. geom.* pătrat 2. *mat.* numără ridicat la puterea a doua, pătratul unui număr // **υψώνω αριθμό στο ~** a ridica un număr la pătrat 3. cvartal, cartier

τετράγων-ος, -η, -ο *adj.* 1. pătrat(-ă) // -ο **σχήμα** figură pătrată 2. *fig.* logic(-ă); serios(-oasă), solid(-ă) // **έχει -η λογική** el are o judecată solidă

τετράδα, η *subst.* 1. pătrime 2. grup de patru

τετράδιο, το *subst.* caiet

τετράδυμα, τα *subst. pl.* patru gemeni, cvadrupli

τετράεδρο, το *subst. geom.* tetraedru

τετραετή-ης, -ής, -ές *adj.* cvadrienal(-ă), de patru ani

τετραετία, η *subst.* interval de timp de patru ani

τετραήμερ-ος, -η, -ο *adj.* de patru zile

τετρακοσαριά, (καμιά) *subst.* patru sute // **καμιά ~** în jur de patru sute

τετρακοσ-(ι)οι, -ιες, -ια *num. card.* patru sute

τετρακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al patru sutele, a patru suta

τετραλογία, η *subst.* tetralogie

τετραμελ-ής, -ής, -ές *adj.* de patru membri, constituit(-ă) din patru membri

τετράμην-ος, -η, -ο *adj.* de patru luni

τετράπαχ-ος, -η, -ο *adj.* foarte gras(-ă)

τετραπέρατ-ος, -η, -ο *adj.* foarte deștept(-eaptă), isteț(-eață)

τετραπλασ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, τετραπλασιασμένος *v.t.* a împătri, a cvadrupla

τετραπλασιασμός, ο *subst.* împătrire, cvadruplare, mărire de patru ori

τετραπλάσι-ος, -α, -ο *num.* împătrit(-ă), cvadruplu(-ă)

τετράπλευρο, το *subst. geom.* patrulater

τετράπλευρ-ος, -η, -ο *adj.* cu patru laturi

τετράποδο, το *subst.* 1. patruped 2. *fig.* prost, imbecil, tâmpit

τετραρχία, η *subst. ist.* tetrarhie

τετράστιχο, το *subst.* tetrastih, de patru versuri (d. strofe) catren

τετράχρον-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. vârstă, durată în timp) de patru ani 2. (d. mașini, motoare) în patru timpi

τετραχρωμία, η *subst.* tetracromie // *poligr.* tipar în patru culori

τετραωρία, η *subst. mar.* cart, serviciu făcut de marinari pe timp de patru ore la bordul unei nave

τετράωρ-ος, -η, -ο *adj.* de patru ore, care durează patru ore

τετραώροφ-ος, -η, -ο *adj.* de patru etaje

τεύτλο, το *subst. bot.* sfeclă

τευτονικ-ός, -ή, -ό *adj.* teutonic(-ă) // -ό **τάγμα** ordinul cavalerilor teutoni

τεύχ-ος, -ους, το *subst.* fasciculă, broșură

τεφαρίκι, το *subst.* chilipir, plească

τέφρα, η *subst.* cenușă

τεφροδόχη și **τεφροδόχος**, η și **τεφροδοχείο**, το *subst.* urnă funerară

τεφτέρι, το *subst.* registru de socoteli; carnet de însemnări

τέχνασ-μα, -ματος, το *subst.* uneltire, truc, manevră, șmecherie, șiretenie, punere la cale, mășinație, scormire, intrigă

τέχνη, η *subst.* 1. artă // **καλές -ες** bele-arte //

έργο -ς operă de artă // **στρατιωτική ~** artă militară // **μαγειρική ~** artă culinară 2. meserie // **μαθαίνω ~** a învăța o meserie // η ~ **του**

είναι **ράφτης** este croitor de meserie 3. *fig.* **με ~** cu pricepere, cu abilitate 4. *fig.* îndemănare, iscusință, dibăcie, măiestrie

τεχνητ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. artificial(-ă) // -ή **λίμνη** lac artificial // -ές **ανάγκες** nevoi artificiale (sociale) 2. arbitrar(-ă), nefiresc(-ească)

II. *adv.* (-ά) în mod artificial

τεχνική, η *subst.* 1. tehnică 2. pricepere

τεχνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* tehnic(-ă) // -ή **εκπαίδευση** învățământ tehnic // ~ **εξοπλισμός** utilare tehnică II. *adv.* -ώς din punct de vedere tehnic, sub aspect tehnic

τεχνικ-ός, -ο, -η *subst.* tehnician(-ă)

τεχνικότητα, η *subst.* tehnicitate

τεχνίτης, ο, -ρα, η *subst.* tehnician(-ă), maistru, persoană pricepută în meserie

τεχνοκράτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* tehnocrat(-ă)

τεχνοκρατία, η *subst.* tehnocrație, technocratism

τεχνοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* technocratic(-ă)

τεχνοκριτικ-ός, -ο, -η *subst.* critic de artă

τεχνολογία, η *subst.* tehnologie

τεχνολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* tehnologic(-ă)

τεχνοτροπία, η *subst.* stil, mod specific de exprimare în artă, cultură etc.

τέως *adv.* fost, ex (de obicei despre o persoană decedată) // ~ **βασιλιάς** ex-rege // ~ **υπουργός** ex-ministru, fost ministru

τζαζ, το *subst. muz. invar.* jaz

τζάκετ, το *subst. invar.* haină, jachetă

τζάκι, το *subst.* 1. vatră, cămin 2. *fig.* familie celebră/renumită // **είναι από ~** face parte dintr-o familie cunoscută

τζαμαρία, η *subst.* (la o casă) geamlâc, vitraliu

τζαμ-άς, ο, (pl. -άδες) *subst.* geamgiu

τζάμι, το *subst.* 1. geam 2. ochi de geam (la ferăstrău, ușă etc.)

τζαμί, το *subst.* geamie
τζαμόπορτα, η *subst.* ușă cu geam
τζάμπα *adv.* degeaba, fără plată, pe gratis
τζαμπατζής, ο *subst.* pomanagiu
τζαναμπέτ-ης, -ισσα, -ικο *subst.* sucit(-ă)
τζάνερο, το *subst.* corcodușă
τζατζίκι, το *subst. culin.* un sos de iaurt, cas-traveți și usturoi
τζέντλεμαν, το *subst. invar.* gentleman
τζίβα, η *subst. bot.* iarbă de mare, zegras; frân-ghie de zegras
τζιέρι, το *subst.* 1. anat. ficat 2. *pl.* // **τα** -α mă-runtaie, viscere
τζιν, το *subst. invar.* gin
τζιν, το *subst. invar.* blugi, blue-jeans // *ca adj.* από ~ din blugi, din pânză de blugi
τζίνι, το *subst.* 1. spirit cu puteri supranaturale (în basmele orientale) 2. *fig.* om foarte deștept
τζιπ, το *subst. invar.* jeep, automobil de teren
τζιριτζάντζουλα, η *subst.* tertip, șmecherie, vi-cleșug, șiretlic
τζίρος, ο *subst. com.* cifra de afaceri a unei în-treprinderi
τζιτζिकास, ο și **τζιτζίκι**, το *subst. entom.* greier
τζιτζιφιά, η *subst. bot.* pom fructifer
τζιτζιφο, το *subst. bot.* fruct în formă de mă-ceașă, dulce la gust
τζίφος *loc adv.* eșec, nereușită, zero
τζίφρα, η *subst.* semnătură (mai ales scrisă în grabă)
τζοβαίρι, το *subst.* giuvaer, bijuterie
τζοβαϊρικά, τα *subst. pl.* giuvaere, bijuterii, po-doabe de aur
τζογαδόρος, ο *subst.* 1. persoană cu patima jocu-rilor de noroc 2. cartofor
τζόγκιν și **τζόγκικ**, το *subst. invar.* jogging, exercițiu individual de alergare
τζόγος, ο *subst.* 1. joc de noroc 2. joc de cărți
τζόκεϊ, ο *subst. invar.* jocheu
τζόκεϊ, το *subst. invar.* șapcă de jocheu
τζουκμπόξ, το *subst. invar.* electrofon automat, funcționează prin introducerea unei fise
τζούντο, το *subst.* sport judo
τζουτζ-ές, *pl.* -έδες, ο *subst.* 1. (actor) comic 2. persoană caraghioasă
τζούφ-ιος, -ια, -ιο *adj.* vezi ζούφιος
τήβεννος, η *subst.* 1. togă 2. robă (pentru magis-trați, profesori universitari)
τηγανητός, -ή, -ό *adj.* prăjit(-ă) în tigaie
τηγάνι, το *subst.* tigaie
τηγανιά, η *subst.* cantitatea de mâncare ce poate fi prăjită o singură dată în tigaie
τηγαν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **τηγανισμένος** *v.t.* a prăji în tigaie

τηγάνισ-μα, -ματος, το *subst.* prăjire (în tigaie)
τηγανίτα, η *subst.* gogoasă
τηλεβόας, ο *subst.* portavoce
τηλεβόλο, το *subst.* tun
τηλεγράφη-μα, -ματος, το *subst.* telegramă
τηλεγραφ-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* telegrafist(-ă)
τηλεγραφία, η *subst.* telegrafie
τηλεγραφικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* (și *fig.*) telegrafic(-ă)
II. adv. (-ά) telegrafic, prin telegraf
τηλεγραφοξύλο, το *subst.* 1. stâlp de telegraf 2. *fig.* om foarte înalt și slab
τηλέγραφος, ο *subst.* telegraf // **ασύρματος** ~ telegraf fără fir
τηλεγραφ-ώ, -ησα *v.t.* a telegrafia, a trimite o telegramă
τηλεθεατής, ο *subst.* telespectator
τηλεκατευθυνόμενος, -η, -ο *part. ca adj.* teleghidat(-ă)
τηλεκίνησις, η *subst.* telekinezie, puterea unor persoane de a deplasa unele obiecte folosind energia lor psihică
τηλεκοντρόλ, το *subst. invar.* telecomandă (la televizor)
τηλεοπτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de televiziune 2. televizat(-ă)
τηλεόραση, η *subst.* 1. televiziune 2. televizor
τηλεπάθεια, η *subst.* telepatie
τηλεπάρουσι-αστής, ο, -άστρια, η *subst.* pre-zentator(-oare) de televiziune
τηλεπικοινωνία, η *subst.* telecomunicație
τηλεπικοινωνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de telecomuni-cație
τηλεσκόπιο, το *subst.* telescop
τηλέτυπο, το *subst.* teletip
τηλεφώνη-μα, -ματος, το *subst.* convorbire tele-fonică, apel telefonic, aviz telefonic
τηλεφων-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* telefonist(-ă)
// **αυτόματος**, -ητής *aparat* de înregistrare a mesajelor telefonice, repondeur
τηλεφωνία, η *subst.* telefonie
τηλεφωνικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* telefonic(-ă) **II. adv.** -ώς *prin* telefon
τηλέφωνο, το *subst.* telefon; aparatul de telefon; chemare telefonică, convorbire telefonică
τηλεφων-ώ, -ησα, -ήθηκα *I. v.t.* a da un telefon cuiva, a telefona, a chema la telefon **II. v.i.** a vorbi la telefon cu cineva **III. v.r.** **τηλεφωνιέ-μαι** a se întreține la telefon cu cineva, a se afla în legătură telefonică
τηλεφωτογραφία, η *subst.* telefotografie
τηλεχειριστήριο, το *subst.* 1. telecomandă, tele-control 2. aparat de telemanipulare, (vehicul teleghidat etc.)

τήξη, η *subst.* topire // **σημείο** -εως punct de topire

τήρηση, η *subst.* ținere, menținere, conformare, respectare, păstrare, păzire // ~ **της τάξεως** menținerea ordinii // ~ **του νόμου** respectarea legii // *com.* ~ **των βιβλίων** ținerea registrelor
τηρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **τηρημένος** v.t. a ține, a menține, a respecta, a păzi, a păstra // ~ **τις εντολές** του θεού a păzi poruncile lui Dumnezeu // ~ **τις υποσχέσεις** μου a-și ține promisiunile // ~ **την μνήμη** τινός a păstra memoria cuiva // ~ **τις οδηγίες** της υπηρεσίας a respecta instrucțiunile de serviciu // ~ **την τάξη** a menține ordinea // ~ **σιωπή** a păstra liniște (tăcere)

τι *pron* și *adj. interog. invar.* 1. ce, ce fel de // ~ **είναι**, ~ **τρέχει**; ~ **συμβαίνει**; ce este? ce se întâmplă? // ~ **γυρεύεις** εδώ; ce cauți aici? // ~ **κάνεις**; ce mai faci? // ~ **άνθρωπος** **είναι** αυτός; ce fel de om este acesta? // ~ **άλλο** **μπορώ** να **κάνω**; ce altceva pot să fac? // ~; **φεύγετε**; ce? plecați? 2. de ce // ~ **κοιτάς**; de ce te uiți? 3. cât // ~ **ώρα** **είναι** cât e ceasul?

τιάρα, η *subst. ist.* 1. acoperământ de cap purtat de regii vechilor persi 2. tiară, mitra papală

τίγκα *adv.* (d. un vas, un spațiu etc.) plin ochi/de tot/până la refuz

τίγρη, η și **τίγρης**, ο *subst. zool.* tigru(-oaică)

τιθάσωση, η *subst.* îmblânzire, dresare

τιθασ-εύω, -ευσά și -εψα, **τιθασμενός** v.t. 1. a îmblânzi, a dresa 2. *fig.* a înfrâna

τίθεμαι v.t. **ωεζινεζι θέτω**

τικ, το *subst. invar.* tic, mișcare spasmodică și repetată a unui sau mai multor mușchi

τικ, το *subst. invar. bot.* tec

τίλιο, το *subst. bot.* 1. tei (flori și frunze) 2. ceai de tei

τιμαλφή, τα *subst. pl.* bijuterii, obiecte de aur

τιμαριθμικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la indicele costului vieții

τιμάριθος, ο *subst.* indicele prețurilor la mărfuri de primă necesitate, indicele costului vieții

τιμάριο, το *subst.* feudă, moșie

τιμ-ή *subst.* 1. preț; curs de schimb pentru valută // **η τρέχουσα** ~ prețul curent // ~ **πωλήσης** preț de vânzare // ~ **κατά μονάδα** preț unitar // ~ **αγοράς** preț de cumpărare // ~ **ές ωρισμένες** prețuri fixe // **η** ~ **συναλλάγματος** cursul de schimb 2. cinste, onoare, omagiu, prețuire, stimă // **προς** ~ **του** în onoarea lui // **λόγος** -ής cuvânt de onoare 3. omagiu, prețuire, stimă // ~ **στους νεκρούς ήρωες!** omagiu eroilor care au murit! // -ής **ένεκεν** honoris causa // **με** ~ cu prețuire/stimă

τίμη-μα, -ματος, το *subst.* preț, valoare, contravaloare, tarif, onorariu

τιμημέν-ος, -η, -ο *adj.* onorat(-ă), cinstit(-ă), stimat(-ă)

τιμητικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de onoare, onorific(-ă) // -ό **αξίωμα** titlu de onoare (onorific) // -ή **θέση** loc de onoare // -ή **φρουρά** gardă de onoare II. *adv.* (-ά) în mod onorific

τίμι-ος, -α, -ο I. *adj.* cinstit(-ă), onest(-ă), loial(-ă) II. *adv.* (-α) în mod cinstit // **κερδίζει** -α **το ψωμί** του a-și câștiga în mod cinstit pâinea

τιμιότητα, η *subst.* cinste, onestitate, loialitate

τιμοκατάλογος, ο *subst.* listă de prețuri

τιμολόγιο, το *subst. com.* 1. factură 2. tarif, listă de prețuri // ~ **κατά τύπους** (προσωρινό) factură proforma

τιμόνι, το *subst.* 1. mar. cârmă 2. volan (la auto-vehicul) 3. ghidon (la bicicletă)

τιμονιέρης, ο *subst. mar.* timonier

τιμ-ώ și **τιμ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **τιμημένος** I. v.t. a cinsti, a onora, a acorda o atenție deosebită cuiva, a aprecia, a stima II. v.r. **τιμώμαι** (și *cu sensul*) a costa, a avea un anumit preț, a anumi-tă valoare de cumpărare

τιμωρία, η *subst.* pedeapsă, sancțiune, condamnare, osândă

τιμωρός, ο, η *subst.* justițiar(-ă)

τιμωρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **τιμωρημένος** v.t. a pedepsi, a osândi, a sancționa

τιναγ-μα, -ματος, το *subst.* zdruncinătură, zguduitură, zguduire, zdruncinare, zgâlțâit, clătina-re, scuturare

τιν-άζω, -αξα, -άχτηκα, **τιναγμένος** v.t. 1. a zdruncina, a zgudui, a zgâlțâi, a scutura, a clă-tina // ~ **δέντρο** a scutura un pom // ~ **τη σκόνη** a scutura praful // **το αυτοκίνητο** μας -αξε **πολύ** automobilul ne-a zdruncinat mult 2. a lansa, a arunca // -άξε **τα μυαλά** του στον **αέρα** și-a aruncat creierii în aer // **τα** -άξε **τα πέταλα** a murit II. v.r. -άζομαι (și *cu sensul*) a sări de la locul său // -άχτηκε **από** **το κρεβάτι** a sărit din pat

τινός *pron. interog. (la genitiv)* ~ **είναι** **το βιβ-λίο**, a cui este cartea? // ~ **είναι** **αυτό** **το σπί-τι**; a cui este casa aceasta?

τίποτα și **τίποτε** *pron. nehot.* 1. ceva // **είπες** ~; ai spus ceva? // **άλλο** ~ mai ceva // 2. nimic // **δεν βλέπω** ~ nu văd nimic // ~ **απολύτως** nimic absolut // (ca răspuns la mulțumiri) ~! pen-tru puțin!

τιποτέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de nimic, fără valoare, neînsemnat(-ă), neimportant(-ă) // **τον παρε-κάλεσα** **για ένα** -ιο **πράγμα** l-am rugat un

lucru neînsemnat // **-ια πράγματα** lucruri fără valoare

τιράντα, η *subst.* bretele, bretea

τιρκουάζ, το I. *subst. invar.* turcoază, peruzeza II. *ca adj. invar.* turcoaz, de culoare albastră-verzuie

τιρπουσόν, το *subst. invar.* tirbușon

τιτάνας, ο *subst. mit.* titan, gigant, uriaș

τιτάνιο, το *subst. chim.* titan (metal)

τιτάνι-ος, -α, -ο *adj.* titanic(-ă), supraomenesc (-ească), gigantic(-ă)

τιτανομαχία, η *subst.* confruntare între doi adversari puternici

τιτιβ-ίζω, -ισα *v.i.* a ciripi

τιτίβισ-μα, -ματος, το *subst.* ciripit (păsări)

τίτλ-ος, ο *subst.* titlu // ~ *ευγενείας* titlu de noblețe // ~ *βιβλίου*, *κεφαλαίου κ.λ.π.* titlul cărții, capitolului etc. // ~ *επικεφαλίδας* titlu de antet (numele, adresa etc. a unei instituții, întreprinderi etc.) // ~ *ιδιοκτησίας* titlu de proprietate // *com.* *πιστωτικός* ~ titlu de credit // ~ *μεταλλοκράματος* titlul aliajului (de metal) // *έχω (φέρω) τον-ο* a se intitula

τιτλούχ-ος, -α, -ο *adj.* 1. care poartă un titlu de noblețe, de dregătorie etc. 2. titular(-ă) 3. cu titlu, intitulat(-ă)

τιτλοφορ-ώ, -ησα, -ήθηκα, *τιτλοφορημένος v.t.* a intitula, a da un titlu, a acorda un titlu

τμή-μα, -ματος, το *subst.* secție, diviziune, parte, segment, fragment; circumscripție, raion // *εκλογικός* ~ circumscripție de votare // ~ *καταστήματος* raion de magazin // ~ *κύκλου* segment de cerc // *αστυνομικό* ~ circumscripție de poliție

τμηματάρης, ο *subst.* șef de secție/diviziune/serviciu/birou

τμηματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* fragmentar(-ă), fărâmițat(-ă), făcut(-ă) din fragmente II. *adv.* -ά pe fragmente; pe etape

τοιχίο, το *subst.* zid (al unei clădiri)

τοιχογραφία, η *subst.* frescă, pictură murală

τοιχοκόλληση, η *subst.* afișare

τοιχοκολλ-ώ, -ησα, -ήθηκα, *τοιχοκολλημένος v.t.* a afișa, a lipi un afiș pe zid

τοιχοποιία, η *subst.* ridicare de ziduri, zidire, construire de ziduri

τοιχος, ο *subst.* 1. zid, perete 2. *fig.* om insensibil, nepăsător, indiferent

τοιχώ-μα, -ματος, το *subst.* 1. perete (partea sa interioară), despărțitură 2. perete de beton

τοκετός, ο *subst.* naștere

τοκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, *τοκισμένος I. v.t.* a depune la bancă bani cu dobândă; a împrumuta bani cu dobândă II. *v.r.* -ίζομαι (*d.* sumă

depusă la bancă) a se mări prin adăugare de dobândă

τοκισμός, ο *subst.* capitalizare prin adăugarea dobânzii la suma împrumutată (sau depusă la bancă pentru fructificare)

τοκιστής, ο *subst.* cel care dă bani cu dobândă

τοκογλυφία, η *subst.* camătă

τοκογλύφ-ος, -ο, -η *subst.* cămătar(-tăreasă)

τοκομερίδιο, το *subst. fin.* cupon pentru încasarea dobânzii ajunsă la scadență (la obligațiuni etc.)

τόκος, ο *subst. fin.* dobândă // *σύνθετος* ~ dobândă compusă

τοκοχρεολύσιο, το *subst. fin.* anuitate

τόλμη, η *subst.* îndrăzneală, cutezanță, temeritate, curaj

τόλμη-μα, -ματος, το *subst.* faptă îndrăzneată, acțiune curajoasă

τολμηρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. îndrăzneț(-easă), curteazător(-oare), curajos(-oasă), temerar(-ă) 2. impertinent(-ă), insolent(-ă) II. *adv.* (-ώς) 1. cu îndrăzneală, cu curaj 2. cu impertinență, cu insolență

τολμηρότητα, η *subst.* 1. îndrăzneală 2. insolență, nerușinare

τολμ-ώ și **τολμ-άω**, -ησα *v.t.* 1. a avea îndrăzneală, a îndrăzni 2. a avea tupeu

τομάρι, το *subst.* 1. piele (de animal sacrificat) 2. viața (unui om) *fig.* // *πουλάω ακριβά το ~ μου* a-și vinde scump pielea

τομ-έας, *pl.* -είς, ο *subst.* 1. sector, domeniu // *geom.* *κυκλικός* ~ sector de cerc // *στρατιωτικός* / *ταχυδρομικός* ~ sector militar/postal // *δημόσιος* ~ domeniu public // ο ~ *της τέχνης* domeniul artei 2. dinte incisiv

τομή, η *subst.* 1. tăietură 2. *chir.* intervenție chirurgicală 3. *mat.* intersecție // ~ *συνόλων* intersecția mulțimilor 4. incizie 5. secțiune 6. cenzură

τομογραφία, η *subst.* tomografie

τόμος, ο *subst.* 1. volum, tom 2. carte legată

τόμπολα, η *subst.* tombolă

τον-ίζω, -ισα, -ίστηκα, *τονισμένος v.t.* 1. a accentua, a pune accentul pe silaba unui cuvânt 2. *fig.* a sublinia, a atrage atenția asupra unui lucru, insistând în mod deosebit

τονικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. *gram.* de accent, referitor(-oare) la accent 2. *farm.* tonic(-ă), întăritor(-oare), fortifiant(-ă) 3. *muz.* η -ή, tonică, notă dominantă într-o gamă

τονικότητα, η *subst.* 1. *muz.* tonalitate 2. tonicitate, tonus muscular

τονισμός, ο *subst.* 1. accentuare 2. intonație

τόν-ος, **ο** *subst.* 1. accent 2. (și *fig.*) tonul 3. *gram.* accent 4. *muz.* ton // **δίνω τον -ο** a da tonul 5. (*d. culorii*) grad de intensitate a culorii 6. tonus muscular

τόνος, **ο** *subst.* tonă

τόνος, **ο** *subst. iht.* ton

τον-ώνω, **-ωσα**, **-ώθηκα**, **τονωμένος** *v.t.* 1. a în-tări, a tonifica, a fortifica 2. a învigoră, a înz-drăveni

τόνωσις, **η** *subst.* 1. întărire, tonificare, fortificare 2. învigorare, înzdrăvenire

τονωτικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* întăritor(-oare), fortifi-ant(-ă), tonic(-ă), reconfortant(-ă)

τοξ-εύω, **-εψα** *v.t.* a trage cu arcul, a săgeta

τοξικολογία *subst. med.* toxicologie

τοξικολογικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* toxicologic(-ă)

τοξικολόγ-ος, **-ο**, **-η** *subst. med.* toxicolog(-ă)

τοξικομαν-ής, **-ο**, **-η** *subst.* toxicoman(-ă)

τοξικομανία, **η** *subst.* toxicomanie

τοξικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* toxic(-ă) // **-ή ουσία** sub-stantă toxică

τοξικότητα, **η** *subst.* toxicitate

τοξίνη, **η** *subst.* toxină

τοξίνωσις, **η** *subst.* intoxicatie

τόξο, **το** *subst.* (și *fig.*) 1. arc (cu săgeți) // ~ **κύκλου** arc de cerc // *electr.* **βολταϊκόν** ~ arc voltaic // **το ουράνιον** ~ curcubeul 2. *arhit.* arcadă

τοξοβολία, **η** *subst. sport.* tragere cu arcul

τοξοειδ-ής, **-ής**, **-ές** *subst. adj.* în formă de arc, arcuit(-ă)

τοξότης, **ο** *subst.* 1. arcaș 2. *astr.* Săgetător

τοξωτ-ός, **-ή**, **-ό** *subst. adj.* boltit(-ă), încovoiat(-ă), curbat(-ă)

τοπάξι, **το** *subst.* topaz

τοπάρχης, **ο** *subst.* conducător de district, de regiune; funcționar coordonator al administrației într-o anumită diviziune administrativ-teritorială

τόπι, **το** *subst.* 1. minge, balon // *sport* **παίζω το** ~ a se juca cu mingea 2. *text.* balot (de stofă) // **κάνω κάποιον ~ στο ξύλο** a bate foarte tare pe cineva

τοπικισμός, **ο** *subst.* regionalism, patriotism local

τοπικ-ιστής, **ο**, **-ίστρια**, **η** *subst.* regionalist(-ă), adept(-ă) al(a) regionalismului

τοπικιστικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* regionalist(-ă), caracterizat(-ă) de patriotism local

τοπικ-ός, **-ή**, **-ό** I. *adj.* 1. de loc, local(-ă) 2. regional(-ă) // **-ή αναισθησία** anestezie locală // **-ή ώρα** ora locală 3. *gram.* topic(-ă) II. *adv.* (-ά) local, pe plan local

τοπίο, **το** *subst.* peisaj

τοπογραφία, **η** *subst.* topografie

τοπογραφικ-ός, **-ή**, **-ό** I. *adj.* topografic(-ă) II. *adv.* -ώς din punct de vedere topografic, sub aspect topografic

τοπογράφ-ος, **-ο**, **-η** *subst.* topograf(-ă), special-ist(-ă) în topografie

τοποθεσία, **η** *subst.* 1. așezare, amplasament 2. localitate, așezare

τοποθέτηση, **η** *subst.* 1. așezare, plasare, punere, amplasare, instalare 2. *fig.* luare de poziție (si-tuare) în raport cu o anumită problemă

τοποθετ-ώ, **-ησα**, **-ήθηκα**, **τοποθετημένος** I. *v.t.* 1. a așeza, a plasa, a pune, a amplasa, a instala 2. a dispune într-o anumită ordine 3. a da cuiiva un anumit loc de muncă II. *v.r.* **τοποθετούμαι** (și *cu sensul*) a lua poziție într-o anumită ches-tiune

τόπ-ος, **ο** *subst.* 1. loc, teritoriu, pământ, ținut, țară // **κάνω -ο** a face loc // **δίνω -ο στην οργή** a-și reprima mânia // **πιάνω -ο** a fi de folos // **αφήνω στον -ο** a provoca moartea(cuiiva) // *re-lig.* **οι Άγιοι -οι** Locurile sfinte // *geom.* **γεωμετρικός** ~ loc geometric // **κοινός** ~ loc comun, ceva banal 2. teren // **ανώμαλος** ~ te-ren accidentat 3. ținut, țară // **εύφορος** ~ ținut fertil // **στον -ο μας** în țara noastră

τοποτηρητής, **ο** *subst.* 1. locțiitor 2. *bis.* vicar

τοπωνυμικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* toponimic(-ă)

τοπωνύμιο, **το** *subst.* toponim

τορβ-άς, **pl.** **-άδες**, **ο** *subst.* traistă

τόρευ-μα, **-ματος** *το* *subst.* cizelură

τορευτικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* de cizelură

τορναδόρος, **ο** *subst.* strungar

τορνευτ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* 1. prelucrat(-ă) la strung 2. ca turnat(-ă)

τορν-εύω, **-εψα** și **-ευσα**, **-εύθηκα**, **τορνευμένος** *v.t.* 1. a strunji, a prelucra la strung, a da la strung, a strungări 2. *fig.* a prelucra cu artă

τόρνος, **ο** *subst.* strung

τορπιλάκατος, **η** *subst. invar.* torpilor

τορπίλη, **η** *subst. mar. milit.* torpilă

τορπιλ-ίζω, **-ισα**, **-ίσθηκα**, **τορπιλισμένος** *v.t.* (și *fig.*) a torpila

τορπιλικ-ός, **-ή**, **-ό** I. *adj. milit.* de torpilă II. *subst.* **το -ό** vedetă torpiloare lansatoare de tor-pile

τορπιλισμός, **ο** *subst.* și *fig.* torpilare

τόσο *adv.* atât (de mult), atâta // ~ **πολύ** atât de mult // ~ **το χειρότερο** cu atât mai rău // ~ **το καλύτερο** cu atât mai bine

τοσοδουλ-ής, **-α**, **-ικο** *adj.* foarte mic(-ă)

τόσ-ος, **-η**, **-ο** *pron. dem.* atât(-a) // **-ος κόσμος** atâta lume // **πλήρωσε χίλιες -ες δραχμές** a plătit o mie și ceva drahme // **-ος όσος** atât cât

// -ο δα! atât de mic! // -οι και -οι atâtia și atâtia (mulți, în mare număr)

τοστ, *to subst. invar.* 1. sandviș prăjit, toast 2. friganea

τοστιέρα, *η subst.* grătar electric pentru prăjit pâine, tostieră

τότε(ς) *adv.* atunci, în acel moment, în acea împrejurare // ~ **θα δούμε τι θα κάνουμε** atunci vom vedea ce vom face // **ως** ~ până atunci // ~ **μόνο** numai atunci

τοτέμ, *το subst.* totem

τοτεμικ-ός, -ή, -ό *adj.* totemic(-ă)

τοτεμισμός, *ο subst. relig.* totemism

τουαλέτα, *η subst.* toaletă 1. toaletă corporală 2. mobilă cu oglindă și cu obiectele pentru îngrijirea părului, tenului etc. 3. îmbrăcăminte (mai ales pentru femei) 4. W.C.

τούβλο, *το subst.* 1. cărămidă 2. *fig.* prost, neghiob, ignorant

τούιστ, *το subst. invar.* twist, dans modern

τουλάχιστο(ν) *adv.* măcar, cel puțin, barem

τούλι, *το subst. text.* tul

τουλίπα, *η subst. bot.* tulipă, lealea

τουλούμι, *το subst.* burduf // **βρέχει με το ~** plouă cu găleata // **τον έκανα ~ στο ξύλο** l-am bătut tare de tot

τουλουμοτύρι, *το subst.* brânză de burduf

τουλούμπα, *η subst.* 1. pompă 2. *culin.* rulou cu cremă

τουλούπα, *η subst.* 1. caier (de lână sau de bum-bac) 2. orice lucru asemănător ca formă // ~ **καπνού** mănunchi de tutun

τουλπάνι, *το subst. text.* tulpan

τούμπα, *η subst.* 1. tumbă 2. cădere bruscă prin răsturnare, alunecare etc. 3. *muz.* bas (instrument de suflat)

τούμπανο, *το subst.* tobă // **ο κόσμος το'χει ~ κι'εμείς κρυφά καμάρι** este secretul lui Polichinelle

τουμπάρισ-μα, -ματος, *το subst.* răsturnare, rostogolire peste cap

τουμπάρω, -αρα și -άρισα, *τουμπαρισμένος* *v.t.* 1. a răsturna 2. *fig.* a face pe cineva să-și schimbe părerea, a-l determina să facă ceea ce i se spune

τουμπεκί, *το subst.* tutun special pentru narghilea

τουμπελέκι, *το subst. muz. (pop.)* tobă mică

τουναντίον *adv.* dimpotrivă, din contra

τούνελ, *το subst. invar.* tunel

τούνδρα și **τούντρα**, *η subst. geogr.* tundră

τουπέ, *το subst. invar.* tupeu

τουρισμός, *ο subst.* turism

τουρίστ-ας, *ο, -ρια* *subst.* turist(-ă)

τουριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* turistic(-ă), de turism, pentru turiști // -ή **θέση** loc pentru turiști

τούρκικ-ος, -η, -ο și **τουρκικ-ός**, -ή, -ό *adj.* turc(-ă), turcesc(-ească) // -ή **γλώσσα** limba turcă

τουρκοκρατία, *η subst. ist.* dominație turcească // **η Τουρκοκρατία** perioada istorică în care Grecia s'a aflat în Imperiul Otoman

τουρλού, *το subst. invar. culin.* mâncare la cup-tor din diferite zarzavaturi // ~ ~ de toate felurile, fel de fel

τουρλ-ώνα, -ωσα, -ώθηκα, **τουρλωμένος** *v.t.* a bolti; a rotunji; a bomba

τουρλωτ-ός, -ή, -ό *I. adj.* boltit(-ă), rotunjit(-ă), bombat(-ă) *II. adv. (-ά)* în formă de boltă

τουρμπάνι, *το subst.* turban

τουρμπίνα, *η subst.* turbină

τουρνέ, *η subst. invar.* turneu

τουρνουά, *το subst. invar. sport* turnir, competiție sportivă

τουρσί, *το subst.* murătură

τούρτα, *η subst. culin.* tort

τουρτουρ-ίζω, -ισα *v.i.* a tremura de frig

τουρτούρις-μα, -ματος, *το subst.* tremurare, tremurat de frig

τούτ-ος, -η, -ο *pron. dem.* acesta, aceasta // **τι σημαίνει -ο**, ce înseamnă aceasta? // **εκτός -ου** în afară de aceasta // **μετά -ο / μετά ταύτα** după aceasta sau după acestea, după aceea, apoi // **εν τούτοις** totuși, cu toate acestea

τούφα, *η subst.* 1. tuță 2. smoc

τουφέκι, *το subst.* pușcă, armă

τουφεκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **τουφεκισμένος** *v.t.* a împușca, a trage cu pușca, a omorî cu proiectilul tras de pușcă

τράβελερς τσεκ, *το subst. fin.* traveller's cheque, cec de călătorie

τραβέρσα, *η subst.* traversă

τραβεστί, *το subst. invar.* travestiu

τράβηγ-μα, -ματος, *το subst.* 1. tragere, tras 2. trenare 3. prelungire 4. retragere 5. aventură, întâmplare

τραβηγμέν-ος, -η, -ο *adj.* tras(-ă), retras(-ă) // **ζη -ος** duce o viață retrasă

τραβηχτική, *η subst. com.* trata, schimb

τραβολογ-ώ și **τραβολογ-άω**, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a chinui, a necăji pe cineva

τραβ-ώ și **τραβ-άω**, -ηξα, -ήχτηκα, **τραβηγμέ-νος** *I. v.t.* a trage, a târî // ~ **γραμμή** a trage o linie // ~ **χαστούκι** a trage o palmă // ~ **κουπί** a vâsli // ~ **το χορό** a trage hora // **τον -ηξε στα δικαστήρια** l-a târât la tribunale *II. v.i.* a trage, a îndura // **το τζάκι δεν -άει** căminul nu are tiraj // **η δίκη αυτή -άει πολύ** acest proces

durează mult // -**ώ δεξιά** a trage pe dreapta // **τράβα** *στη δουλειά σου* du-te la treaba ta // -**άμε για την Αθήνα** tragem spre Atena (ne ducem la Atena) // -**ώ το δρόμο μου** a-și urma drumul // -**ηξα πολλά** *στη ζωή μου* am îndurat multe în viața mea III. *v.r.* **τραβιέμαι** 1. a se retrage, a se da la o parte // -**ήχηκε απ'το εμπόριο** s-a retras din afaceri // -**ηχίτητε να περάσω** dați-vă la o parte să trec 2. a suferi // *αυτή η ζωή δεν -ιέται* viața aceasta este insuportabilă

τραγαν-ίζω, -ισα *v.t.* a ronțâi, a sfărâma între dinți

τραγάνισ-μα, -ματος, *το subst.* ronțăire, mestecare cu zgomot între dinți a ceva crocant

τραγανιστ-ός și **τραγαν-ός**, -ή, -ό *adj.* crocant(-ă)

τραγελαφικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* (d. o situație etc.) nefiresc(-ească), monstruos(-oasă), anormal(-ă), grotesc(-ească), ciudat(-ă) II. *adv.* (-**ώς**)

τραγέλαφος, *ο subst.* 1. *mit.* animal mitologic care este țap și cerb totodată 2. *fig.* situație haotică și bizară, monstruoasă

τραγιάσκα, *η subst.* șapcă

τραγικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* tragic(-ă), jalnic(-ă), trist(-ă) // -**ή κατάσταση** situație tragică // -**ό τέλος** sfârșit tragic II. *adv.* (-**ά**)

τραγικός, *ο subst.* autor de tragedii în versuri

τραγικότητα, *η subst.* tragism

τράγος, *ο subst. zool.* țap

τραγουδι, *το subst.* 1. cântec // **πες μας ένα** ~ cântă-ne un cântec 2. *fig.* ciripitul păsărilor

τραγουδισ-μα, -ματος, *το subst.* cântat, faptul de a cânta, cântare

τραγουδιστής, -ο, -ίστρια, *η subst.* cântăreț (-eață)

τραγουδιστ-ός, -ή, -ό I. *adj.* cântat(-ă) II. *adv.* -**ά** cântând

τραγουδ-ώ și **τραγουδ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **τραγουδισμένος** *v.t.* și *i.* (și *fig.*) a cânta, a fredona

τραγωδία, *η subst.* și *fig.* tragedie

τραγωδός, *ο subst.* 1. autor(-oare) de tragedii 2. tragedian(-ă)

τραίνο, *το subst.* tren

τρακ, *το subst.* trac

τράκα, *η subst.* faptul de a tapa (de bani) // **κάνω** ~ a tapa de bani pe cineva

τρακαδόρος, *ο subst.* persoană care tapează de bani pe alții

τρακάρις-μα, -ματος, *το subst.* ciocnire, coliziune

τρακαρισμέν-ος, -η, -ο *adj.* lovit(-ă), accidentat(-ă), deformat(-ă) prin coliziune

τρακ-άρω, -αρα și -**άρισα**, **τρακαρισμένος** *v.t.* și *i.* 1. (d. un șofer) a ciocni o altă mașină 2. a

întâlni pe cineva pe neașteptate 3. (d. vehicule) a se ciocni

τράκο, *το subst.* pagubă, pierdere, distrugere

τρακόσα *num. card.* trei sute

τρακοσαρία (**καμιά**) *subst.* (circa) trei sute

τρακτέρ, *το subst.* tractor

τραμ, *το subst.* tramvai

τραμβαγέρ-ης, *pl.* -ηδες, *ο subst.* vatman

τραμουντάνα, *η subst.* vânt dinspre nord, crivăț

τραμπάλα, *η subst.* scrânciob

τραμπουκισμός, *ο subst.* huliganism

τραμπούκος, *ο subst.* derbedeu, bătaș, scandalagi

τρανζίστορ, *το subst. invar.* 1. tranzistor 2. radio cu tranzistori

τράνζιτο, *το subst. invar.* tranzit // **πηγαίνω** ~ a tranzita

τραν-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. mândru(-ă), mare, evident(-ă) 2. *fig.* important(ă), faimos(-oasă) II. *adv.* (-**ώς**) cu tărie, în mod clar, cu importanță

τράνταγ-μα, -ματος, *το subst.* zguduire, zdruncinare

τραντ-ίζω, -αξα, -άχηκα, **τρανταγμένος** I. *v.t.* a zgudui, a zdruncina, a zgâlțâi, a clătina //

με -αξε ο σεισμός m-a zdruncinat cutremurul II. *v.r.* -**άζομαι** a se zgudui, a se clătina, a se zdruncina

τράπεζα, *η subst.* 1. bancă // **η ~ αίματος** bancă de sânge 2. masă // **η Αγία** ~ Sfânta masă

τραπεζαρία, *η subst.* 1. sufragerie 2. sală de mese 3. *fig.* mobilă de sufragerie (masă și scaune) // **αγόρασα μία** ~ am cumpărat o sufragerie

τραπέζι, *το subst.* masă // **στρώνω το ~** a pune masa // **κάνω το ~** a pregăti masa, a primi la masă invitați

τραπεζικ-ός, -ή, -ό *adj.* de bancă, bancar(-ă) // -**ός υπάλληλος** funcționar de bancă

τραπέζιο, *το subst. geom.* trapez

τραπεζίτης, *ο subst.* 1. bancher 2. dinte molar

τραπεζογραμματίο, *το subst. fin.* bilet de bancă, bancnotă

τραπεζοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* trapezoidal(-ă)

τραπεζομάντιλο, *το subst.* față de masă

τραπέζω-μα, -ματος, *το subst.* oferirea unei mese

τραπεζ-ώνω, -ωσα *v.t.* a da o masă în cinstea cuiva

τράπουλα, *η subst.* set de joc de cărți

τραπουλόχαρτο, *το subst.* carte de joc

τραστο, *το subst. com.* trust (de întreprinderi)

τράστο, *το subst.* trăistă

τράτα, *η subst.* 1. plasă de pescuit 2. lunte de pescuit cu plasa

τρατ-άρω, -αρα și -**άρισα** *v.t.* a trata, a oferi de mâncare și de băut la oaspeți

τράτο, το *subst.* interval de timp
τραυλ-ίζω, -ισα *v.i.* a se bălbâi, a vorbi bălbâit
τραύλισμα, -ματος, το *subst.* bălbâială
τραυλ-ός, -ή, -ό *adj.* bălbâit(-ă)
τραύμα, -ματος, το *subst.* și *fig.* rană
τραυματί-ας, -ο, -η *subst.* rănit(-ă)
τραυματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **τραυματισμένος** I. *v.t.* 1. a răni, a provoca o rană 2. *fig.* a produce cuiva o durere morală, a jigni, a ofensa II. *v.r.* -ίζομαι a se răni
τραυματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de rănire, traumatic(-ă) // -ή **αιμορραγία** hemoragie traumatică 2. *fig.* de jignire, de ofensare
τραυματιοφορ-έας, ο *subst.* brancardier
τραυματισμός, ο *subst.* rănire, traumatism
τραχαν-άς, *pl.* -άδες, ο *subst.* frecăței (din aluat de făină de grâu și lapte)
τραχεία, η *subst. anat.* trahee
τραχειτίδα, η *subst. med.* traheită
τραχειοτομή, η *subst. med.* traheotomie
τραχηλιά, η *subst.* 1. guler detașabil 2. plastron
τραχηλικ-ός, -ή, -ό *adj.* care ține de gât, de grumaz
τράχηλος, ο *subst.* 1. *anat.* gâtul inclusiv ceafa 2. parte îngustată a unui os sau a unui organ, col // *anat.* ~ της μήτρας colul uterin
τράχυνση, η *subst.* înăsprire, agravare, înrăutățire
τράχ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* 1. a înăspri, a face mai dur(-ă) 2. *fig.* a înfuria, a întârâta
τραχ-ύς, -ιά, -ί *adj.* 1. aspru(-ă), dur(-ă) 2. *fig.* brutal(-ă), tăios(-oasă), violent(-ă), grosolan(-ă)
τραχύτητα, η *subst.* 1. asprime, asperitate 2. grosolanie
τράχω-μα, -ματος, το *subst. med.* trahom
τρεις, τρεις, τρία *num. card.* trei // **τρεις φορές** de trei ori // **στις τρεις** la ora trei
τρεκλίζω *v.i.* vezi **τρικλίζω**
τρέλα, η *subst.* 1. și *fig.* nebunie, demență // **είναι** ~ este o nebunie, e ceva extraordinar 2. nesăbuiță, imprudență 3. *fig.* pasiune pentru ceva // **μέχρι -ας** până la nebunie // **κάνω -ες** a face nebunii
τρελάδικο, το *subst.* casă de nebuni
τρελ-αίνω, -ανα, -άθηκα, **τρελαμένος** I. *v.t.* 1. a înnebuni pe cineva, a face să-și piardă mințile // **μη με -άνεις!** nu mă înnebuni! // **με -ανε με τη φλυαρία του** m-a înnebunit cu vorbăria lui 2. *fig.* a agasa, a enerva, a săcăi pe cineva, a chinui II. *v.r.* **τρελαίνομαι** și *cu sensul* a fi nebun(-ă) după cineva sau ceva
τρελοκομείο, το *subst.* casă de nebuni, spital pentru alienați mintali, balamuc

τρελ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. și *fig.* nebun(-ă), demenț(-ă) // -ός **για δέσιμο** nebun de legat // -ός **από χαρά** nebun de bucurie // -ός **από θυμό** nebun de supărare 2. nebusc(-ească), ne-
cugetat(-ă) // **μία -ή απόπειρα** o tentativă ne-
cugetată // -ά **έξοδα** cheltuieli nebușești II. *adv.* (-ά) la nebunie, foarte mult
τρελούται-ος, -η, -ο *adj.* aiurit(-ă), zurliu(-ie), nebunatic(-ă)
τρεμάμεν-ος, -η, -ο *adj.* tremurător(-oare)
τρέμολο, το *subst. muz.* tremolo
τρεμοσβήνω *v.i.* (*d.* flacăra etc.) a tremura (tin-
zând să se stingă)
τρεμούλα, η *subst.* tremur, tremurătură
τρεμουλ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a tremura, a dărdâi
τρεμούλιασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. tremur, tremurat 2. frison, tremurătură
τρεμουλιαστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. tremurător(-oare), tremurând(-ă) 2. tremurat(-ă)
τρέμ-ω *v.i.* 1. a tremura, a dărdâi // -ουν **τα χέρια μου** îmi tremură mâinile 2. *fig.* a se cutremura // ~ **όταν σκέφτομαι** mă cutremur când mă gândesc 3. a fremăta, a palpita 4. a se teme // ~ **το θάνατο** a se teme de moarte, a avea teamă de moarte
τρέναριο-μα, -ματος, το *subst.* încetineală, tergiversare, trenare
τρέν-άρω, -αρα și -άρισα *v.i.* a se târăgăna, a se lungi, a trena
τρένο, το *subst.* tren
τρέξ-ιμο, -ματος, το *subst.* 1. alergare, cursă 2. curgere // **το ~ της βρύσης** curgerea izvorului 3. alergătură
τρέπω, **έτρεψα**, **τράπηκα** *v.t.* 1. a întoarce, a pune pe fugă // ~ **σε φυγή** a pune pe fugă, a obliga pe cineva să plece fugind 2. a transforma, a schimba
τρέσα, η *subst. milit.* tresă
τρέφω, **έθρεψα**, **τράφηκα** și **θράφηκα**, **θρεμμέ-νος** *v.t.* (și *fig.*) a hrăni, a alimenta, a crește, a întreține, a nutri // ~ **μεγάλη οικογένεια** a întreține o familie mare // ~ **γαλόπουλα** a crește curcani // ~ **την ελπίδα** ότι... a nutri speranța că...
τρεχάλα, η I. *subst.* fugă, alergare, cursă // **βάζω μια ~** a alerga II. *ca adv.* în fugă
τρεχάματα, τα *subst. pl.* alergături, afaceri, preocupări, du-te-vino // **έχω ~** am alergături (pentru afaceri) // **όλο ~** **είναι** este într-un me-reu du-te vino
τρεχαντήρι, το *subst. mar.* ambarcațiune rapidă cu pânze
τρεχάτ-ος, -η, -ο I. *adj.* alergător(-oare) II. *adv.* (-α) alergând

τρεχούμενος, -ης, -ο *adj.* curent(-ă), curgător(-oa-re) // -ο **νερό** apă curgătoare // -ος **λογαριασμός** cont curent

τρέχω, **έτρεξα** I. *v.i.* 1. a alerga, a fugi // **μην** -εις nu fugi (așa repede) // **το άλογο** -ει **γρήγορα** calul fuge repede 2. *sport.* a lua parte la alergări sau la curse de alergare (cai, jockey) 3. a umbla după treburi // ~ **εδώ κι εκεί** a umbla aici și acolo // *fig.* **που τρέχει ο νους σου**; unde-ți umblă mintea? 4. a curge, a se scurge // **το νερό τρέχει** apa curge // **τρέχει η μύτη μου** îmi curge nasul // **τρέχα** γύρευε caută mult și bine că nu vei găsi; nu merită osteneala II. *v. impers.* a se întâmpla // **τι τρέχει**; ce se întâmplă? III. *v.t.* a parcurge, a cutreiera // **έτρεξα όλη την πόλη** am cutreierat tot orașul

τρέχων, -ουσα, -ον *adj.* curent(-ă), actual(-ă) // **η -ουσα τιμή** prețul curent // **το -ον έτος** anul curent // **στις 15-οντος** la 15 ale lunii curente

τρή-μα, -ματος, **το** *subst.* gaură, orificiu
τριάδα, *η* *subst.* treime // *relig.* **Αγία Τριάδα** Sfânta Treime

τριάδικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. ternar(-ă), de ordinul al treilea, care se compune din trei elemente 2. *relig.* trinitar(-ă), care se referă la Sfânta Treime

τρίαίνα, *η* *subst. mitol.* trident
τριάκοντα *num. card.* treizeci // ~ **δύο** treizeci și doi(-ουά)

τριακονταετηρίδα, *η* *subst.* 1. interval (perioadă) de treizeci de ani 2. aniversare de treizeci de ani

τριακονταετ-ής, -ής, -ές *adj.* de treizeci de ani // *ist.* ο -ής **πόλεμος** războiul de treizeci de ani

τριακονταετής, *η* *subst.* perioadă de treizeci de ani

τρ(ι)ακόσ(ι)οι, -(ι)ες, -(ι)α *num. card.* trei sute
τριακοσιοστ-ός, -ή, -ό *num. ord.* al trei sutălea, a trei suta

τριακοστ-ός, -ή, -ό *num. ordin.* al treizecilea, a trei zecea // -ό **σύνταγμα πεζικού** regimentul 30 de infanterie

τριανδρία, *η* *subst.* triumvirat
τριάντα *num. card.* treizeci

τριανταμία, *η* și **τριανταένα**, **το** *subst.* treizeci și unu(-a), joc de noroc cu cărțile de joc

τριαντάρ-ης, ο, -α, *η* *subst.* bărbat(femeie) în vârstă de treizeci de ani
τριανταριά(καμιά) *subst.* (cam) treizeci
τριανταφυλλέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. trandafiriu(-ie) 2. din trandafiri
τριανταφυλλιά, *η* *subst. bot.* trandafir (plantă)
τριαντάφυλλο, **το** *subst.* trandafir (floare)
τριανταφυλλόνερο, **το** *subst.* apă de trandafiri

τριάρες, **οι** *subst. pl.* (la jocul de table etc.) situația când cele două zaruri arată trei

τριάρι, **το** *subst.* 1. apartament cu trei camere 2. carte de joc cu numărul 3

τριβέλι, **το** *subst.* burghiu
τριβελ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a găuri cu un burghiu 2. *fig.* a deranja, a zăpăci

τριβή, *η* *subst.* 1. frecare, fricțiune 2. uzare 3. interacțiune a două corpuri în contact 4. frecătură 5. *fig.* exercițiu, rutină, practică

τριβόλι, **το** *subst. bot.* spin, scai, buruiană

τριβώ, **έτριψα**, **τρίφθηκα**, **τριμμένος** I. *v.t.* a freca, a frecționa, a face masaj, a da pe răzătoare, a sfărâma, a lustrui // ~ **τα χέρια μου** a-și freca mâinile, a fi mulțumit // ~ **το πιπέρι** a sfărâma(a măcina) piperul // ~ **το κεφαλοτύρι** a da pe răzătoare brânza tare // ~ **τα μάτια μου** a se freca la ochi II. *v.r.* **τρίβομαι** 1. a căpăta experiență în meserie, în muncă 2. a se sfărâma ușor

τριγλυφο, **το** *subst. arhit.* triglifă
τριγμός, **ο** *subst.* scârțâit, pârâit

τριγυρ-ίζω, -ισα, **τριγυρισμένος** I. *v.i.* a cutreiera, a umbla din loc în loc, a hoinări // ~ **σαν** **τη νυχτερίδα** a cutreiera II. *v.t.* a-i face cuiva curte pentru a obține ceva

τριγυρι-μα, -ματος, **το** *subst.* 1. încercuire, împresurare, înconjurare 2. hoinăreală

τριγυρίστρα, *η* *subst.* 1. femeie care umblă pe drumuri, haimana 2. umflătură în jurul unghiei

τριγυρνά și **τριγυρνάω** I. *v.i.* a merge de jur împrejur, a umbla de colo până colo II. *v.t.* a a înconjura

τριγύρω *adv.* în jur, împrejur // **εδώ** ~ aici în jur
τριγωνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* triunghiular(-ă) II. *adv.* -ώς în formă triunghiulară

τριγωνισμός, **ο** *subst. mat.* triangulație
τρίγωνο, **το** *subst.* 1. triunghi 2. echer 3. *culin.* trigon 4. *muz.* triangu

τριγωνομετρία, *η* *subst.* trigonometrie
τριγωνομετρικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* trigonometric(-ă) II. *adv.* (-ώς) sub aspect trigonometric

τρίδιπλ-ός, -η, -ο *adj.* triplu(-ă)
τρίδυμα, **τα** *subst. pl.* tripleți

τρίδυμο, **το** *subst. anat.* nervul trigemen
τρίεδρ-ος, -η, -ο *adj. geom.* în formă de triedru

τριετ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. de trei ani 2. în vârstă de trei ani

τριετία, *η* *subst.* perioadă de trei ani, durată de trei ani
τριζόνι, **το** *subst. entom.* greier
τρίζω, **έτριξα** I. *v.t.* a trosni, a scrâșni // **ο αέρας έκανε να τρίζουν τα κλαριά των δέντρων** vântul făcea să trosnească ramurile copacilor //

~ τα δάχτυλά μου a-și trosni degetele // ~ τα δόντια a scrâșni din dinți II. v.i. a trosni, a scrâșni, a scârțâi, a pârâi // τρίζει η πόρτα ușa scârțâie // τα ξύλα τρίζουν στη φωτιά lemnele trosnesc în foc // το καρπούζι -ει πεπε- nele pârâie // του έτριξα τα δόντια l-am amenințat

τρίτημερος, -η, -ο *adj.* de trei zile; care durează de trei zile

τρηραρχία, η *subst. antic.* funcția de comandant de tirimă

τρηραρχος, ο *subst. antic.* 1. comandant de tirimă (de trieră) 2. (în Atena antică) cetățean armator de tirimă, de trieră

τρίτηρ-ης, -ους, -η *subst. ist. antic. (mar.)* tiremă, trieră

τριθέσι-ος, -α, -ο *adj.* 1. cu trei locuri 2. (d. o școală) cu trei învățători

τρικ, το *subst. invar.* truc, artificiu, șiretlic

τρικαντό, το *subst. invar.* pălărie cu trei colțuri

τρικάταρτο, το *subst. mar.* corabie cu trei catarge

τρικεφαλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. cu trei capete, tricefal(-ă) 2. anat. denumire pentru mușchiul triceps

τρικλ-ίζω, -ισα v.i. a se clătina, a se împletici (în mers)

τρικλιν-ος, -η, -ο *adj.* cu trei paturi

τρικλισ-μα, -ματος, το *subst.* clătinare, împleticire

τρικλοποδιά, η *subst.* 1. piedică cu piciorul 2. fig. punere intenționată de piedici

τρικλων-ος, -η, -ο *adj.* 1. (d. plante) cu trei ramuri 2. (d. fire) care este din trei fire

τρικό, το *subst. invar.* tricot

τρικολόρ(ε) *adj. invar. iron.* cu multe culori dar nepotrivite între ele

τρίκορφ-ος, -η, -ο *adj.* (d. o înălțime, munte etc.) care are trei vârfuri

τρικούβερτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. mar. cu trei coverte (punți) 2. fig. -ο γλέντι mare petrecere

τρικόροτο, το *subst. ist. mar.* navă veche de război cu trei catarge și trei tunuri

τρικυκλο, το *subst.* tricicletă

τρικυμία, η *subst.* furtună / vijelie (pe mare)

τρικυμώδ-ης, -ης, -ες *adj.* 1. furtunos(-oasă) // -ης θάλασσα mare furtunoasă 2. fig. agitat(-ă), tulburat(-ă), zbuciumat(-ă) // -ης βίος viață zbuciumată

τρίλια, η *subst. muz.* tril

τρίλιζα, η *subst.* țintar, joc de copii

τριλογία, η *subst.* trilogie

τριμελ-ής, -ής, -ές *adj.* compus(-ă) din trei membri

τρίμερα, τα *subst. pl.* slujbă de pomenire la a treia zi după moarte

τριμερ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. tripartit(-ă) 2. care se face prin colaborarea a trei părți

τριμηνία, η *subst.* trimestru

τριμηνιά-ος, -α, -ο I. *adj.* 1. trimestrial(-ă) 2. care apare trimestrial II. *adv.* (-α) trimestrial

τρίμην-ος, -η, -ο *adj.* trimestrial(-ă), care durează trei luni

τρίμ-μο, -ματος, το *subst.* răzătură, fărâmitură
τρίμορφ-ος, -η, -ο *adj.* trimorf(-ă), care se înfățișează sub trei forme, sub trei aspecte (despre cristale)

τρίξι-μο, -ματος, το *subst.* scârțâit, trosnitură, pârâitură // το ~ της πόρτας scârțâitul ușii

τρίο, το *subst. muz.* trio

τριοξειδιο, το *subst. chim.* trioxid

τριπατ-ος, -η, -ο *adj.* cu trei etaje

τριπλασ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, τριπλασιασ-μένος v.t. a tripla, a înmulți cu trei

τριπλασιασμός, ο *subst.* triplare

τριπλάσι-ος, -α, -ο *adj.* triplu(-ă), de trei ori mai mare

τριπλ-ός, -ή, -ό *num. multip.* triplu(-ă)

τριπλότυπο, το *subst.* triplicat

τριπλούν (άλμα), το *sport* triplu salt

τριπλουνίστας, ο *subst. sport* sportiv de triplu salt

τρίποδας, ο și τρίποδο, το *subst.* trepid

τριποδισμός, ο *subst.* (la cai) galop

τρίποντο, το *subst. sport. (la baschet)* aruncare la coș de trei puncte

τρίπτυχο, το *subst.* 1. triptic 2. fig. trilogie

τρις- element de compunere denotând sensul de „triplu“ sau cu rol de întărire: τρισευτυχισμένος foarte fericit

τρισάγιο, το *subst.* 1. relig. foarte sfânt, imn cântat Sfintei Treimi 2. bis. parastas

τρισάθλι-ος, -α, -ο *adj.* mizerabil(-ă), nenorocit(-ă)

τρίσθαθα, τα *subst. pl.* locurile cele mai adânci

τριδιάστατ-ος, -η, -ο *adj.* tridimensional(-ă)

τρισένδοξ-ος, -η, -ο *adj.* foarte glorios(-oasă)

τρισευτυχισμέν-ος, -η, -ο *adj.* foarte fericit(-ă)

τριοθεν-ής, -ής, -ές *adj. chim.* trivalent(-ă)

τρισκατάρατ-ος, -η, -ο *adj.* blestemat(-ă) de tot, execrabil(-ă)

τρίστηλ-ος, -η, -ο *adj.* pe trei coloane (articol de ziar)

τρίστιχο, το *subst.* tristih, strofă din trei versuri

τρίστρατο, το *subst.* răspântie, intersecție (de drumuri)

τρισύλλαβ-ος, -η, -ο *adj.* trisilabic(-ă)

τριουπόστατ-ος, -η, -ο *adj.* care are trei ipostaze

τριτάξι-ος, -α, -ο *adj.* (*d.* o școală) care are trei clase
τριτεγγύηση, η *subst. fin.* aval
τριτεγγυητής, ο *subst. fin.* avalist, terț care dă garanție pentru o schimb
Τρίτη, η *subst.* marți // **Μεγάλη** ~ Marțea Mare
τριτοβάθμι-ος, -α, -ο *adj. jur.* 1. de gradul al treilea (pe scara ierarhică) 2. *ἡ* *d.* tribunal etc.) care judecă o cauză pentru a treia oară
τριτογεν-ής, -ής, -ές *adj.* terțiar(-ă) // **-ής τομέ-α** sectorul terțiar (comerț, transporturile și administrația ca activități economice) // *geol.* **-ής περίοδος** era terțiară
τριτοετής, ο, η *subst.* cel (cea) din anul al treilea de studii
τριτόκλιτ-ος, -η, -ο *adj. gram.* de declinarea a treia
τριτοκοσμικ-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține lumii a treia (*d.* țările subdezvoltate)
τριτοπρόσωπ-ος, -η, -ο *adj. gram.* de persoana a treia // **-ο ρήμα** verb la persoana a treia (uni-personal sau impersonal)
τρίτ-ος, -η, -ο I. *num. ord.* al treilea, a treia // **είναι στη -η τάξη** este în clasa a treia II. *subst.* **-ος** terț, al treilea // **δια λογαριασμό -ου** în contul unui terț III. *adv.* **τρίτον** în al treilea rând, terțio
τριτ-ώνω, -ωσα *v. i.* a se repeta pentru a treia oară
τριφασικ-ός, -ή, -ό *adj. electr.* trifazic(-ă), trifazat(-ă) // **-ή ουσκευή** aparat trifazic
τρίφτης, ο *subst.* răzătoare (de brânză, morcovi etc.)
τριφύλλι, το *subst. bot.* trifoi // **τετράφυλλο** ~ trifoi cu patru foi
τριφύλλ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* uși etc.) cu trei tăblii
τρίχ-α, η *subst.* fir de păr // **από μια ~ κρέμεται** atârna de un fir de păr // **παρά ~** la o mică distanță de, la un pas de, la un fir de păr de // **στην ~** este la patru ace (îmbrăcat(-ă) elegant // **οι -ες του κεφαλιού** părul din cap // **σηκώνονται οι -ες μου** mi se ridică părul // **τρίχες!** lucruri de proastă calitate! ciurucuri!
τριχιά, η *subst.* frânghie din fire de păr animal
τρίχιν-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) din fire de păr
τριχοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. capilar(-ă) // *anat.* **-ή αγγεία** vase capilare 2. subțire ca un fir de păr
τριχομονάδα, η *subst. zool.* trichomonas, parazit al intestinelor
τριχοπτώση, η *subst.* căderea părului
τριχοτόμηση, η *subst.* împărțire în trei părți egale
τριχοφάγος, ο *subst. med.* peladă, căderea părului (pe anumite porțiuni)
τριχοφυία, η *subst.* 1. creștere a părului 2. părul existent pe corp

τρίχρον-ος, -η, -ο *adj.* 1. în vârstă de trei ani 2. care are durată de trei ani 3. (*d.* un motor) care funcționează în trei timpuri
τριχρώμια, η *subst.* tricromie, tipărire cu trei culori
τρίχρωμ-ος, -η, -ο *adj.* tricrom(-ă)
τρίχ-ω-μα, -ματος, το *subst.* păr (de pe pielea omului/animalului/de pe o regiune a corpului)
τριχωτ-ός, -ή, -ό *adj.* păros(-oasă)
τριψήφι-ος, -α, -ο *adj.* din trei cifre
τρίψι-μο, -ματος, το *subst.* 1. *med.* fricțiune 2. frecare 3. răzuire, roadere 4. fărâmițare 5. uzare
Τριώδιο, το *subst. bis.* Triod
τριώνυμο, το *subst. mat.* trinom
τρίωρ-ος, -η, -ο *adj.* cu o durată de trei ani
τριώροφ-ος, -η, -ο *adj.* cu trei etaje
τροβαδόυρος, ο *subst.* trubadur
τρόικα, η *subst.* troică
τροκάνι, το *subst.* zurgălău
τρόλεϊ, το *subst.* troleibuz
τρομ-άζω, -αξα, τρομαγμένος *v. t.* și *i.* a (se) speria, a (se) înspăimânta, a (se) înfricoșa // **-αξα** m-am speriat
τρομακτικ-ός, -ή, -ό și **τρομαχτικ-ός, -ή, -ό** I. *adj.* 1. înspăimântător(-oare), îngrozitor(-oare), înfricoșător(-oare), groaznic(-ă), înflorător(-oare), terifiant(-ă) 2. *fig.* uimitor(-oare), extraordinar(-ă), grozav(-ă) II. *adv.* **(-ά)** groaznic, înspăimântător
τρομάρα, η *subst.* frică, groază, spaimă, teroare
τρομερ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. teribil(-ă), groaznic(-ă), înspăimântător(-oare), îngrozitor(-oare), cumplit(-ă) // **-οί πόνοι** dureri îngrozitoare // **-ό θέαμα** spectacol înspăimântător (de groază) // **-ή εκδίκηση** răzbunare cumplită // **-ές συμφορές** nenorociri teribile // **-ός άνθρωπος** om teribil 2. *fig.* redutabil(-ă), formidabil(-ă) // **-ός εχθρός** inamic redutabil II. *adv.* **(-ά)** groaznic, înflorător, grozav, cumplit // **~ άσχημος** teribil de urât // **-ά επιμελής** foarte studios
τρομοκρατ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* terorist(-ă)
τομοκρατία, η *subst.* terorizare
τρομοκρατία, η *subst.* terorism, teroare
τρομοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* de terorism, terorist(-ă) // **-ά μέσα** mijloace teroriste
τρομοκρατ-ώ, -ησα, -ήθηκα, τρομοκρατημένος *v. t.* a teroriza, a semăna groaza
τρόμος, ο *subst.* 1. groază, teamă, teroare, frică, spaimă // **με πιάνει** ~ mă cuprinde groaza // **ταινία -ου** film de groază 2. tremur, tremurat
τρόμπα, η *subst.* pompă
τρομπέτα, η *subst. muz.* trompetă
τρομπετίστας, ο *subst. muz.* trompet, trompetist

τρομπόνι, το *subst. muz.* trombon

τρομώδ-ης, -ης, -ες *adj.* tremurător(-oare), tremurând(-ă) // **-ης φωνή** voce tremurândă // **-ες φως** lumină tremurătoare

τρόπαιο, το *subst.* trofeu

τροπαιούχος și **τροπαιοφόρ-ος**, ο, η *subst.* triumfător(-oare), purtător(-oare) de biruință

τοπάριο, το *subst. bis.* tropar

τροπή, η *subst.* 1. turnură, întorsătură, cotitură, întorsură, schimbare // η ~ των πραγμάτων schimbarea lucrurilor // η υπόθεσις λαμβάνει καλή ~ afacerea ia o turnură bună // η συζήτησε έλαβε άλλη ~ discuția a luat o altă turnură 2. *astr.* solstițiu

τρόπιδα, η *subst. mar.* carenă

τροπικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. *gram.* de mod // -ά επιρρήματα adverbe de mod 2. *geogr.* tropical(-ă) // -ό κλίμα climă tropicală

τροπικός, ο *subst. geogr.* tropic // ~ του Καρκίνου tropicul Cancerului // ~ του Αιγόκερου tropicul Capricornului

τροπισμός, ο *subst.* 1. tropism // θετικός ~ tropism pozitiv 2. *mar.* carenaj

τροπολογία, η *subst.* amendament (al legii)

τροποποίηση, η *subst.* modificare

τροποποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, τροποποιημένος *v.t.* a modifica, a aduce schimbări

τρόπ-ος, ο *subst.* 1. mod, fel, chip, manieră, modalitate // με κάθε -ο cu orice chip // με κανένα -ο în nici un fel // με -ο ώστε(που) în așa fel încât... // κατ'αυτών τον -ο ενεργεί πάντοτε totdeauna procedează în acest fel // -ον τινά într-un fel oarecare // με -ο în mod discret, cu grijă, cu atenție // -ος πληρωτής modalitate de plată 2. *pl.* comportament (mai ales vis-a-vis de alții) // οι καλοί -οι bunele maniere // οι -οι του είναι ανυπόφοροι comportamentul lui este insuportabil 3. posibilitate, mijloc // δεν έχει τον -ο nu are posibilitate // έχει τον -ο are mijloacele necesare 4. *gram.* ο ρηματικός -ος modul verbului

τροπόσφαιρα, η *subst.* troposferă

τροτοκισμός, ο *subst. pol.* troškism

τροτοκ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst. pol.* troškist(-ă)

τρούλος, ο *subst.* cupolă, dom

τρομπέτα, η *subst.* vezi **τρομπέτα**

τρούφα, η *subst.* 1. trufă (ciupercă) 2. trufă de ciocolată

τροφαντ-ός, -ή, -ό *adj.* bine hrănit(-ă), grăsuț(-ă)

τροφή, η *subst.* hrană // *fig.* ~ του πνεύματος hrană spirituală

τροφικ-ός, -ή, -ό *adj.* alimentar(-ă); trofic(-ă) // -ή δηλητηρίαση intoxicație alimentară

τροφήμα, τα *subst. pl.* alimente

τρόφιμ-ος, -ο, -η *subst.* persoană internată / care ia masa într-un azil sau alt așezământ de binefacere

τροφοδοσία, η *subst.* alimentare

τροφοδότηση, η *subst.* 1. alimentare 2. punerea la dispoziție a celor necesare pentru întreținere și funcționare

τροφοδοτ-ώ, -ησα, -ήθηκα, τροφοδοτημένος *v.t.* 1. (*și fig.*) a alimenta 2. a oferi cele necesare pentru întreținere și funcționare 3. a aproviziona ritmic și îndestulător 4. *fig.* a furniza material pentru o discuție

τροφός, η *subst.* doică

τροχάδην *adv.* 1. în pas alergător 2. în grabă

τροχαία, η *subst.* poliție rutieră (de circulație)

τροχαϊκ-ός, -ή, -ό *adj.* trohaic(-ă)

τροχαί-ος, -α, -ο *adj.* 1. de circulație // τα -α ατυχήματα accidente de circulație // η κίνηση της -ας trafic/circulație de vehicule și persoane 2. rulant(-ă) // -ο υλικό material rulant

τροχαίος, ο *subst.* troheu

τροχαλία, η *subst.* scripete 2. troliu

τροχασμός, ο *subst.* trap (la cai)

τροχιά, η *subst.* traiectorie; orbită

τροχ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, τροχισμένος *v.t.* 1. a ascuți 2. a freza un dinte (la dentist)

τροχιόδρομος, ο *subst.* tramvai

τροχοπέδη, η *subst.* 1. frână 2. *fig.* piedică, obstacol

τροχοπέδηση, η *subst.* frânare

τροχοπέδιλο, το *subst.* patină pe rotile

τροχός, ο *subst.* 1. roată // κινητήριος ~ roată motrice // οδοντωτός ~ roată dințată // ~ ακονίσματος tocilă de ascuțit // υδραυλικός ~ roată hidraulică // ο τελευταίος ~ της αμάξης ultima roată la căruță (un rol neimportant) 2. *ist.* instrument de tortură

τροχόσπιτο, το *subst.* rulotă (remorcată de automobil)

τροχοφόρο, το *subst.* vehicul pe roți

τρύγη-μα, -ματος, το *subst.* 1. culegerea viei 2. adunarea mierei de albine din faguri

τρυγητός, ο *subst.* timpul culesului (viei etc.)

τρυγόνι, το *subst. ornit.* turturea

τρύγος, ο *subst.* 1. culesul viilor 2. timpul (perioada) în care se face culesul strugurilor

τρυγ-ώ și **τρυγ-άω, -ησα, -ήθηκα, τρυγημένος** *v.t.* 1. a culege via 2. a recolta mierea din stupi

τρύπ-α, η *subst.* 1. gaură, orificiu // γεμάτος -ες plin de găuri // έχω τόσες -ες να βουλώσω am atâtăe găuri de astupat // ~ στο νερό efort inutil, fără șansă 2. *fig.* vizuină pentru animale sălbatice 3. *fig.* bordei, locuință mizerabilă, cocioabă

τροπάνι, το *subst.* unealtă de găurit, sfredel, burghiu, trepan

τρύπη-μα, -ματος, το *subst.* găurire, perforare, străpungere

τροπητό, το *subst.* strecurătoare

τρύπ-ιος, -ια, -ιο *adj.* găurit(-ă), perforat(-ă)

τροποκάρυδος, ο *subst. ornit.* ciocănitoare

τροπ-ώ și **τροπ-άω**, -ησα, -ήθηκα, **τροπημένος** *v.t.* și *i.* 1. a (se) găuri, a (se) perfora, a deschide o gaură, a străpunge, a pătrunde // **το παν-τελόني του** -ησε pantalonii lui s-au găurit // **αυτό το ξύλο δεν** -άει εύκολα lemnul acesta nu se găurește ușor 2. *fig.* a răni cu un obiect ascuțit

τρύπω-μα, -ματος, το *subst.* sail

τροπ-ώνω, -ωσα, **τροπωμένος** I. *v.i.* 1. a se strecura, a se furișa, a se fofila, a se vârî, a se băga 2. a se ascunde II. *v.t.* 1. a însăila // **-ώνω ένα μανίκι** a însăila o mânecă 2. a vârî, a băga 3. a ascunde

τροφεράδα, η *subst.* 1. tandrețe, gingășie, duioșie 2. frăgezime, prospețime, delicatețe, finețe

τροφερ-ός, -ή, -ό I. *adj.* tandru(-ă), fraged(-ă), gingaș(-ă), delicat(-ă), fin(-ă), drăgăstoas(-ă) // **-ή ηλικία** vârsta fragedă // **-ό βλέμμα** privire drăgăstoasă // **-ό κρέας** carne fragedă II. *adv.* (-ά) în mod tandru, gingaș, delicat, duios

τροφερότητα, η *subst.* tandrețe, frăgezime, delicatețe

τροφή, η *subst.* senzualitate, voluptate, desfrâu

τροφηλ-ός, -ή, -ό I. *adj.* molatic(-ă), senzual(-ă), voluptuos(-oasă) II. *adv.* (-ώς)

τροφηλότητα, η *subst.* senzualitate, voluptate, moliciune

τρώγη, η *subst.* 1. peșteră 2. *fig.* locuință mizerabilă, cocioabă

τρογλοδύτης, ο *subst.* troglodit

τρώ(γ)ω, **έφαγα**, **φαγώθηκα**, **φαγωμένος** I. *v.t.* (și *fig.*) a mânca, a lua masa // ~ // **φρούτα** a mânca fructe 2. a înfuleca, a sorbi, a înghiți // **το μεγάλο ψάρι** -τρώγει το μικρό peștele cel mare mănâncă pe cel mic // *fig.* ~ **με τα μάτια** a sorbi din ochi // **τρώγει τα λόγια του** își înghite vorbele, vorbește de parcă ar avea prune în gură 3. (*fig.*) a roade, a distruge, a deteriora // **την τρώγει η ζήλεια** o roade gelozia // **με το κάπνισμα έφαγε όλη την υγεία του** și-a distrus toată sănătatea cu fumatul 4. a consuma // **αυτή η σύμπα** -ει πολύ **κάβουνο** această sobă consumă mult cărbune // **αυτές οι δίκες του έφαγαν όλη την περιουσία** aceste procese i-au mâncat toată averea 5. a necesita un anumit timp, a-i lua timp // **θα μου φάει πολύ καιρό** îmi va lua mult timp 6.

a încasa / a lua / a primi (o pedeapsă) // **έφαγε τρία χρόνια φυλακή** a luat trei ani de închisoare // **έφαγε μιά τρωγοτο κεφάλι** a primit / a luat o lovitură în cap II. *v.i.* a mânca, a se hrăni // **σε τι εστιατόριο** -τε; la ce restaurant măncați? // **τι ώρα** -τε; la ce oră măncați? // **όταν ήρθε φάγαμε** când a venit, noi măncam // **τρώει μια φορά την ημέρα** mănâncă o dată pe zi // **αύριο δεν τρώνε** (νηστεύουν) mâine nu se mănâncă (se postește) // **είμαι φαγωμένος** (-η) am mâncat deja III. *v.r.* **τρώγομαι** I. a se mânca, a fi bun de mâncat, a fi comestibil(-ă) // **το κρέας αυτό δεν** -εται carnea aceasta nu se mănâncă // *fig.* **αυτό πιά δεν** -εται aceasta deja nu se admite 2. a se certa // **-ονται κάθε μέρα** se ceartă în fiecare zi // **αιωνίως** -ονται totdeauna se ceartă 3. a fi suportabil(-ă) // **αυτός ο άνθρωπος δε** -εται omul acesta este insuportabil 4. a se uza, a se roade // **φαγώθηκαν τα ρούχα** s-au uzat hainele // **το σκονί** **φαγώθηκε** frânghia s-a ros IV. *v. impers.* **τρώει** a avea mâncărime // **με** ~ mă mănâncă // **με** ~ **η πλάτη μου** mă mănâncă la spate (am mâncărime la spate) // **τον** ~ **να μιλήσει** a avea poftă de vorbă // **ζύνεται εκεί** **που δεν τον** ~ se bagă acolo unde nu e treaba lui

τρωικ-ός, -ή, -ό *adj.* ist. troian(-ă) // ~ **πόλεμος** războiul troian

τρωκτικό, το *subst. zool.* rozător

τρωκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* zool. rozător(-oare)

τρωτ-ός, -ή, -ό *adj.* vulnerabil(-ă); slab(-ă) // **το** -ό σημείο punctul slab

τσάγαλο, το *subst.* migdală verde

τσαγέρα, η și **τσαγερό**, το *subst.* ceainic

τσαγκαράδικο și **τσαγκάρικο**, το *subst.* cizmarie

τσαγκάρ-ης, ο *subst.* cizmar

τσαγκαροδευτέρα, η *subst.* zi lejeră de muncă

τσάι, το *subst.* ceai

τσακάλι, το *subst. zool.* șacal

τσακ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **τσακισμένος** I. *v.t.* 1. a rupe, a sparge, a zdrobi, a strivi // **-ισε το μπαστούνι** του și-a rupt bastonul // ~ **ποτήρι** a sparge un pahar // ~ **ελιές** a strivi măsline // **θα του** -ιζω **τα πλευρά** îi voi rupe coastele 2. a îndoi, a tăia, a doborî // ~ **το χαρτί** στα δυό a îndoi hârtia în două // ~ **το κρασί** (με νερό) a tăia vinul (cu apă) II. *v.i.* a scădea, a măhni // **η μέρα αρχίζει** να -ει ziua începe să scadă // **-ισε** **η καρδιά** μου am o măhnire în inimă III. **τσακίζομαι** a se omorî cu firea, a se strădui foarte mult; a se răni // **τσακίστηκε** **να μας** **περιποιηθεί** și-a dat toată silința ca să ne îngrijească

τσακίρ κέφι, το *subst.* stare de ușoară beție și de bună dispoziție a omului care a băut

τσακίρικ-ος, -η, -ο *adj.* (d. ochi) gri-albastru(-ă)

τσάκιση, η *subst.* pliu (la pantaloni), cută

τσάκισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. rupere, fracturare, spargere, frângere 2. pliu 3. derută // **τα -ατα** *pl.* mofturi, fasoane, fandoseli // **κάνω -ατα** a face mofturi, fasoane; a se mișca într-o parte și în alta la horă

τσακιστ-ός, -ή, -ό *adj.* strivit(-ă), zdrobit(-ă) // **ελιές -ές** măsline strivite. // **δεν έχω πεντάρα** -ή nu am nici o para chioară

τσακμάκι, το *subst.* brichetă

τσακμακόπετρα, η *subst.* piatră de brichetă

τσακωμός, ο *subst.* ceartă, dispută, scandal

τσακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, τσακωμένος I. *v.t.* 1. a aresta pe cineva 2. a prinde pe cineva asupra faptului // **τον -ωσε η αστυνομία** a fost prins de poliție II. *v.r.* -ώνομαι a se certa, a se bate, a se ciondăni

τσακωτ-ός, -ή, -ό *adj.* care a fost prins(-ă) asupra unui fapt reprobabil

τσαλαβούτη-μα, -ματος, το *subst.* umblatul prin apă / noroi

τσαλαβουτ-ώ și **τσαλαβουτ-άω, -ησα** și **ήξα** *v.i.* a umbla neatent în apă, în noroi etc.

τσαλάκω-μα, -ματος, το *subst.* șifonare, boțire, mototolire

τσαλακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, τσαλακωμένος *v.t.* 1. a șifona, a mototoli, a boți 2. *fig.* a înjosi, a umili

τσαλαπάτη-μα, -ματος, το *subst.* 1. tropăit, tropăială 2. călcatul (cu piciorul)

τσαλαπατ-ώ și **τσαλαπατ-άω, -ησα, -ήθηκα, τσαλαπατημένος** *v.t.* a călca cu piciorul, a tropăi

τσαλαπετεινός, ο *subst.* *ornit.* pupăză

τσαλίμι, το *subst.* moft, nazuri, fasoane, capriciu

τσάμικος, ο și **τσάμικο**, το *subst.* dans popular grecesc

τσάμπα *adv.* vezi **τζάμπα**

τσαμπί, το *subst.* ciorchine

τσαμπουκαλ-ής, ο, -ού, η *subst.* om dificil și trufaș

τσαμπουκάς, ο *subst.* trufie, semeție // **του σπάω τον -ά** a-i tăia cuiuva aripile, a-l descuraja

τσαμπούνα, η *subst.* muz. cimpoi

τσαμπουνάω și **τσαμπουνάω** *v.i.* 1. a cânta la cimpoi 2. *fig.* a spune fleacuri, nimicuri

τσάμπουρο, το *subst.* ciorchine fără boabe

τσανάκα, η *subst.* strachină (pentru iaurt)

τσανάκι, το *subst.* blid

τσανακογλείφτης, ο *subst.* linge-blide, lingușitor, umil, lingău

τσάντα, η *subst.* 1. geantă, servietă 2. poșetă 3. tolbă (de vânzător)

τσα(ν)τ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, τσαντισμένος *v.t.* a enerva, a supăra

τσαντίλα, η *subst.* pop. mânie, furie

τσαντίλα, η *subst.* sedilă

τσαντίρι, το *subst.* cort

τσαουλί, το *subst.* caisă zemoasă

τσαούσ-ης, ο, -α, η *subst.* 1. om samavolnic, nemilos, brutal 2. supraveghetor(-oare), vâtaf (-ășiță)

τσάπα, η *subst.* sapă

τσαπατσούλ-ης, -α, -ικο *adj.* dezordonat(-ă), răvășit(-ă)

τσαπατσουλιά, η *subst.* dezordine, răvășeală, brambureală

τσαπατσούλικ-ος, -η, -ο *adj.* răvășit(-ă), bramburit(-ă)

τσαπέλα, η *subst.* legătură de smochine uscate

τσαπί, το *subst.* sapă

τσαπράζια, τα *subst. pl.* ceaprazuri

τσαρδί, το *subst.* 1. cerdac 2. colibă, casă sărăcăcioasă

τσαρικ-ός, -ή, -ό *adj.* ist. țarist(-ă)

τσάρκα, η *subst.* plimbare, promenadă

τσαρλατάνος, ο *subst.* șarlatan, escroc

τσαρλεστον, το *subst.* *invar.* charleston, dans de proveniență americană

τσάρος, ο, **τσαρίνα**, η *subst.* ist. țar, țarină

τσαρούχι, το *subst.* opincă

τσάρτερ, το *subst.* *invar. mar., av.* cursă charter, contract de transport naval sau aerian

τσάταλο și **τσάτάλι**, το *subst.* ramură despărțită de tulpină, ramificație

τσατίζω -ισα *v.t.* vezi **τσαντίζω**

τσάτρα πάρτα *adv.* Țac-pac, așa și așa, nici prea bine, nici prea rău

τσατσά, το *subst.* *invar.* cha-cha (-cha), dans modern cu ritm vioi

τσατσάρα, η *subst.* pieptene

τσαχπίν-ης, -α, -ικο *adj.* mofturos(-oasă), năzu-ros(-oasă)

τσαχπινιά, η *subst.* 1. fel de a fi năzu-ros(-oasă) 2. șiretenie, șmecherie, ștrengărie

τσεβδ-ίζω, -ισα *v.i.* a vorbi peltic
 τσεβδ-ός, -ή, -ό *adj.* bălbăit(-ă), gângav(-ă)
 τσεβρ-ές, ο (*pl.* -έδες) *subst.* batic brodat
 τσεκ, το *subst. invar. fin.* cec
 τσεκάπ, το *subst. invar. med.* check-up, control medical general
 τσεκάρισ-μα, -ματος, το *subst.* control
 τσεκ-άρω, -αρα și -άρισα, -αρίστηκα, τσεκα-ρισμένος *v.t.* a controla
 τσεκούρι, το *subst.* topor
 τσεκουριά, η *subst.* lovitură de topor
 τσεκουρ-ώνω, -ωσα *v.t.* 1. a lovi cu toporul 2. *fig.* a pedepsi sever 3. *fig.* a nota cu severitate la examen 4. *fig.* a respinge la examene
 τσελβόλ, το *subst. invar.* țesătură din celofibră
 τσελίγκας, ο *subst.* mare proprietar de oi; baci
 τσέλο, το *subst. muz.* violoncel
 τσέμπαλο, το *subst. muz.* țambal
 τσεμπέρι, το *subst.* basma, broboadă
 τσέπη, η *subst.* buzunar // έχω κάτι στην ~ am ceva în buzunar // σηκώνει η ~ του are cele necesare
 τσέπω-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a pune ceva în buzunar
 τσεπ-ώνω, -ωσα *v.t.* a pune ceva în buzunar, mai ales bani (câștigați licit / ilicit)
 τσερβέλο, το *subst.* creier, minte
 τσέρι, το *subst.* cherry-brandý
 τσέρκι, το *subst.* cerc de butoi
 τετσε (μύγα) η *subst. entom.* musca țețe
 τσέχικ-ος, -η, -ο *adj.* ceh(-ă)
 τσεχοσλοβάκι-ος, -η, -ο și τσεχοσλοβακικ-ός, -ή, -ό *adj.* cehoslovac(-ă)
 τσιγαρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, τσιγαρισμένος *v.t.* a prăji până la rumenire
 τσιγάρις-μα, -ματος, το *subst. culin.* prăjire până la rumenire
 τσιγαριστ-ός -ή -ό *adj. culin.* prăjit(-ă)
 τσιγάρο, το *subst.* țigară
 τσιγαροθήκη, η *subst.* portțigaret, cutie pentru păstrarea țigărilor
 τσιγαρόχαρτο *subst.* hârtie de țigară
 τσιγγάνικ-ος, -η, -ο *adj.* țigănesc(-ească)
 τσιγγάνος, ο -α, η *subst.* țigan(-ancă)
 τσιγκέλι, το *subst.* cârlig de atârnat (carne etc.) // ~ κρεπωλείου cârlig de măcelărie // με το ~ a-i scoate cuiva vorba cu cleștele
 τσίγκιν-ος, -η, -ο *adj.* de zinc
 τσιγκλ-ώ și τσιγκλ-άω, -ησα *v.t.* 1. a înțepa un animal 2. *fig.* a tachina, a necăji, a enerva
 τσιγκογραφία, η *subst. poligr.* zincografie
 τσιγκος, ο *subst.* 1. zinc 2. clișeu metalic de zinc pentru zincografie

τσιγκουν-εύομαι, -εύτηκα *v.r.* a se zgârci, a se calici, a fi avar(-ă)
 τσιγκούν-ης, -α, -ικο *adj.* zgârcit(-ă), avar(-ă)
 τσιγκουνιά, η *subst.* zgârcenie, avariție, calicie
 τσίκνα, η *subst.* miros de carne arsă
 τσικουδιά, η *subst.* rachiu
 τσιλημπούρδισ-μα, -ματος, το *subst.* amantlăc
 τσιλημπουρδ-ώ și (-άω) și τσιλημπουρδ-ίζω -ισα *v.i. fig.* a avea un amant / o amantă
 τσίλιες, οι *subst. pl.* faptul de a sta la pândă pe timpul desfășurării unei acțiuni nepermise
 τσιλιβήθρα, η *subst.* 1. *ornit.* codobatură 2. *fig.* om slab și mic de statură
 τσίμα τσίμα *adv.* la limită, abia, cu greu, anevo-
 ie, cu mare greutate
 τσιμέντο, το *subst.* ciment
 τσιμεντόλιθος, ο *subst.* cărămidă din ciment pentru zidire (B.C.A.)
 τσιμινιέρα, η *subst.* coș de fum (mai ales la o fabrică / un vapor)
 τσιμουδιά, η *subst.* 1. liniște; tăcere // δεν έβγα-λε ~ nu a zis nici păs // δεν ακούστηκε ~ nu s-a auzit nici păs 2. *interj.* ~! tăcere!, nici un cuvânt!
 τσιμούχα, η *subst.* produs din plută sau alt material care se intercalează între piesele de schimb ale unei mașini pentru diminuarea frecării
 τσίμπη-μα, -ματος, το *subst.* 1. ciupitură, pișcătură, înțepătură 2. mușcătură de insectă 3. ciugulire 4. *fig.* tapare de bani de la cineva 5. *fig.* faptul de a mânca la repezeală
 τσιμπηματιά, η *subst.* semn de ciupitură, de mușcătură de insectă
 τσιμπιά, η *subst.* ciupit, ciugulit, înțepătură
 τσιμπίδα, η *subst.* clește de prins jarul / cărbunii aprinși
 τσιμπιδάκι, το *subst.* 1. pensetă 2. pensă chirurgicală. 3. ac de păr
 τσιμπίδι, το *subst.* pensetă
 τσιμπλα, η *subst.* urdoare (la ochi)
 τσιμπλ-ιάζω, -ιασα, τσιμπλιασμένος *v.i.* a avea urdori (la ochi) // -ιασμένα μάτια ochi urdu-
 roși
 τσιμπολόγη-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a mânca des și în grabă, ciuguleală; gustare
 τσιμπολογ-ώ și τσιμπολογ-άω, -ησα *v.t.* a mân-
 ca des și în grabă; a ciuguli; a gusta
 τσιμπούκι, το *subst.* pipă, lulea
 τσιμπούρι, το *subst.* 1. *entom.* căpușă 2. *fig.* om agasant, săcăitor // μου έγινε ~ mi-ai devenit de nesuferit
 τσιμπούσι, το *subst.* chef, petrecere
 τσιμπ-ώ și τσιμπ-άω, -ησα, -ήθηκα, τσιμπη-
 μένος *I. v.t.* 1. a ciupi, a pișca 2. (*d.* insecte) a

începa, a face o începătură 3. (*d. pești*) a mușca din momeală 4. (*d. păsări*) a ciuguli 5. *fig.* a tapa de bani (puțini) pe cineva 6. *fig.* a mânca ceva la repezeală (în mod provizoriu sau puțin) II. *v.r. τσιμπιέμαι fig.* (și cu sensul) a se îndrăgosti

τσίνουρο, το *subst.* geană

τσιντσιλά, το *subst. invar.* 1. *zool.* cincilla 2. blana cincilla

τσιν-ώ și **τσιν-άω, -ησα** *v.i.* (*d. animale*) 1. a lovi cu piciorul 2. *fig.* a nu putea să suporte 3. a nu asculta // **-ησε λιγάκι αλλά το δέχτηκε** s-a indispus puțin dar a acceptat

τσίπ, το *subst. invar.* cip (la jocul de cărți)

τσίπα, η *subst.* crustă, pojghiță // **δεν έχω ~ (πάνω μου)** a fi un desfrânat (stricat), a nu avea obraz

τσιπούρα, η *subst. lit.* crap auriu

τσιπούρο, το *subst.* 1. tescovină, hoaște 2. rachiu de tescovină

τσίπς, το *subst. invar.* cartofi prăjiți

τσιράκι, το *subst.* 1. cirac, ucenic 2. *depr.* adept servil

τσιρ-ίζω, -ιξα *v.i.* a țui, a piui

τσιριμόνια, η *subst.* curtoazie exagerată // **χωρίς -ες** fără fașoane

τσιριχτ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d. voce etc.*) pătrunzător(-oare) și tare

τίρκο, το *subst.* (și *fig.*) circ

τίρρος, ο *subst. iht.* 1. țâr, scrumbie uscată 2. *fig.* om foarte slab

τιρότο, το *subst.* leucoplast

τίτα, adv. perfect întins

τσιτακισμός, ο *subst. fon.* fenomen de transformare a consoanei **κ** în **τσ** (în unele dialecte); palatalizarea lui **κ**

τίτσι, το *subst. text.* indiană

τίτσιδ-ος, -η, -ο *adj.* gol, goală (de tot)

τσιτσιρ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. (*d. carne care se prăjește*) a sfârâi 2. *fig.* a lăsa să fiarbă în suc propriu

τσιτσιρσι-μα, -ματος, το *subst.* sfârâit, țărâit

τίττω-μα, -ματος, το *subst.* întindere, încordare, tensiune.

τσιτ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, τσιτωμένος *v.t.* 1. a întinde perfect 2. a provoca o încordare, o surrescitare (a nervilor etc.)

τσιτωτ-ός, -η, -ό *adj.* întins(-ă), încordat(-ă)

τσιφ *adv.* cif, termen comercial exprimând costul mărfii, asigurarea și transportul până la destinație

τσιφλικ-άς, ο (*pl. -άδες*) *subst.* moșier, mare proprietar de pământ

τσιφλίκι, το *subst.* (și *fig.*) moșie

τσιφλικού, η *subst.* moșiereasă; soție de moșier

τσιφλικούχος, ο *subst.* vezi **τσιφλικάς**

τσιφούτ-ης, -α și **-ισσα, -ικο** *adj.* zgârcit(-ă), avar(-ă), zgârie-brânză

τσιφτετέλι, το *subst.* dans de proveniență orientală

τσιφτ-ης, ο, -ισσα, η *subst. fam.* om cinstit(-ă)

τσιφτικ-ος, -η, -ο *adj.* cumsecade, de treabă, cinstit(-ă), corect(-ă)

τίχλα, η *subst.* 1. gumă de mestecat 2. *ornit.* sturz

τσογλάνι, το *subst.* golan, vagabond, derbedeu

τσόκαρο, το *subst.* 1. sabot 2. *fig.* femeie răutăcioasă și bârfitoare

τσόλι, το *subst.* cârpă; stofă uzată

τσολ-ιάς, ο (*pl. -ιάδες*) *subst. milit.* evzon, soldat grec îmbrăcat în fustanelă (costum național)

τσόντα, η *subst.* 1. bucată adăugată, adăugită 2. film porno

τσοντάρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. contribuție bănească 2. faptul de a lărgi o haină cu o bucată de stofă

τσοντ-άρω, -αρα, -άρησα *v.t.* și *v.i.* 1. a adăuga o bucată de stofă la o haină 2. a participa cu bani // **ο πατέρας μου -ησε 5 χιλιάρικα** tatăl meu a participat cu 5 mii

τσοπάνης și **τσοπάνος, ο** *subst.* cioban, păstor, baci

τσοπανόσκυλο, το *subst.* câine ciobănesc

τσότρα, η *subst.* ploscă de lemn (pentru apă sau vin)

τσουβάλι, το *subst.* 1. sac // **ένα ~ ζάχαρη** un sac de zahăr 2. pânză de sac 3. *fig.* haină largă și fără fason

τσουβαλ-ιάζω, -ιασα, -ιάστηκα, τσουβαλιασμένος *v.t.* 1. a pune în sac 2. *fig.* a aresta, a băga la închisoare

τσουβάλιασ-μα, -ματος, το *subst.* 1. punere în sac 2. *fig.* închidere, întemnițare

τσουγκράνα, η *subst.* 1. grapă 2. greblă

τσουγκρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, τσουγκρισμένος *v.t.* a ciocni // **~ τα ποτήρια** a ciocni paharele // **τα -ίσαιμε** ne-am certat.

τσούγκρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. ciocnire 2. *fig.* ceartă

τσούζω, έτσουξα I. *v.t.* și *i.* (și *fig.*) a ustura // **το ~ γερά** a bea serios II. *v.impers.* -ει, este un frig usturător

τσουκάλι, το *subst.* 1. oală (de pământ) 2. oală de noapte

τσουκνίδα, η *subst. bot.* urzică

τσούλα, η *subst.* femeie de moravuri ușoare

τσουλήθρα, η *subst.* tobogan

τσουλούφι, το *subst.* zuluf, buclă, cârlionț
 τσουλ-ώ și τσουλ-άω, -ησα *v.t.* și *i.* a (se) roti, a (se) rostogoli, a rula

τσούξι-μο, -ματος, το *subst.* usturătură, usturime
 τσούπ(ρ)α, η *subst.* fată tânără

τσουράπι, το *subst.* ciorap gros de lână

τσουρέκι, το *subst.* cozonac; brișă

τσούρμo, το *subst.* 1. *mar.* echipajul navei 2. mulțime de oameni

τσουρουφλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, τσουρουφλισ-μένος *v.t.* a pârlî, a arde la capete

τσουρούφλισ-μα, -ματος, το *subst.* pârlire, arde-re la capete

τσουχτερ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d.* frig etc.) usturător(-oa-re), pătrunzător(-oare), acut(-ă), aspru(-ă)

τσούχτρα, η *subst.* zool. meduză

τσόφλι, το *subst.* coajă (de ou / fruct)

τσόχα, η *subst.* postav

τσόχιν-ος, -η, -ο *adj.* de / din postav

τυγχάνω *v.i.* vezi τυχαίνω (*ca v. impers.* τυχαί-νει)

τύλιγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. înfășurare, bobi-nare, rulare 2. învelire; ambalare 3. *fig.* înșelă-ciune, învâluire

τυλ-ίγω, -ίξα, -ίχηκα, τυλιγμένος *v.t.* 1. a în-fășura, a bobina, a rula // ~ το σχοινί a înfășura frânghia // ~ χαρτί a rula o hârtie 2. a înveli, a ambala // το -ίξε στο μαντήλι του l-a ambalat în batista lui 3. *fig.* a înșela, a învâlui pe cineva.

τυλ-ώνω, -ωσα *v.i.* *fam.* a se îndopa, a se îmbui-ba, a mânca prea mult.

τύλ-ωση, η *subst.* îmbuibare

τύμβος, ο *subst.* 1. monument funerar; cavou 2. mormânt antic

τυμβωρυχία, η *subst.* profanare / jefuire a mor-mintelor

τυμβωρύχος, ο *subst.* profanator / jefuitor de morminte

τυμπανιαί-ος, -α, -ο *adj.* umflat(-ă), balonat(-ă)

τυμπαν-ίζω, -ισα *v.t.* a bate toba

τυμπανισμός, ο *subst.* 1. balonare 2. *med.* tim-panism (meteorism), umflare a abdomenului datorită acumulării de gaze în tubul digestiv

τυμπανιστής, ο *subst.* muz. toboșar, tambur

τύμπανο, το *subst.* 1. muz. tobă 2. *anat.* timpan, membrană a urechii interne

τυμπανοκρουσία, η *subst.* 1. bătaie în tobă // χωρίς -ες fără gălăgie 2. *fig.* sărbătoare osten-tativă și zgomotoasă

τυπικό, το *subst.* 1. *bis.* tipic, carte cu reguli pen-tru oficierea slujbelor religioase 2. regulament de ordine interioară a unei mănăstiri 3. cere-monial

τυπικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. tipic(-ă), tipicar(-ă); formal(-ă), formalist(-ă); ritual(-ă) 2. caracte-

ristic(-ă) 3. protocolar(-ă) 4. rece, indiferent(-ă) din punct de vedere sentimental II. *adv.* în mod formal, de formă

τυπικότητα, η *subst.* formalism

τυπογραφείο, το *subst.* tipografie, imprimerie, atelier tipografic

τυπογραφία, η *subst.* mijloace tehnice și metode de tipărire

τυπογραφικό, το *subst.* *tipogr.* coală tipografică tipărită (de 16 pagini)

τυπογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* tipografic(-ă) // -ή μελάνη cerneală tipografică // -ά σφάλματα erori de tipar

τυπογράφ-ος, -ο, -η *subst.* tipograf(-ă)

τυπολάτρης, ο *subst.* formalist

τυπολατρία, η *subst.* formalism

τυπολογία, η *subst.* tipologie

τυπολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* tipologic(-ă)

τυποποίηση, η *subst.* tipizare, standardizare

τυποποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, τυποποιημένος I. *v.t.* a tipiza, a standardiza II. *v.r.* -ούμαι (și cu sen-sul) a se reproduce după un anumit tip, după anumite standarde

τύπος, ο *subst.* 1. tip, model, eșantion, șablon, ti-par, formă, marcă, sumă de trăsături comune caracteristice unui grup, unei categorii, unei rase etc. // είναι ο ~ της σεμνής κοπέλας este tipul de fată modestă // είναι ~ εκδηλώσεως σεβασμού este o formă de manifestare a res-pectului // ο άνθρωπος αυτός είναι ο ~ του ταιγγούνη omul acesta este tipul de avar // ο ~ κυβερνήσεως formă de guvernământ // *jur.* ουσιώδης ~ formă esențială // *gram.* ο ~ του πληθυντικού forma de plural 2. tip, individ, ins // ποιός είναι αυτός ο ~; cine este acest tip? // είναι ένας ~ este o figură 3. regulă, for-mulă // ~ ενέργειας / συμπεριφοράς regulă de acțiune / de comportament // ~ εγγράφου for-mula unui act // αλγεβρικός ~ formulă alge-brică // χημικός ~ formulă chimică 4. presă, ziare, reviste // η ελευθερία του -ου libertatea presei

τύπω-μα, -ματος, το *subst.* 1. tipărire, impri-mare 2. tiraj

τυπ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, τυπωμένος *v.t.* a tipări, a imprima, a edita // -ώνω βιβλίο a tipări o carte

τυραννία, η *subst.* *pol.* tiranie, opresiune

τυραννίδα, η *subst.* *pol.* tiranie (în antichitate), domnie despotică

τυραννικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* tiranic(-ă) II. *adv.* (-ά), în mod tiranic, despotic, samavolnic

τύραννος, ο *subst.* *pol.* tiran, despot

τυρανν-ώ și τυρανν-άω, -ησα, -ήθηκα, τυραν-νισμένος *v.t.* a tiraniza, a oprima, a chinui

τυρέμπορος, ο *subst.* comerciant de brânzeturi

τυρί, το *subst.* brânză
τυριέρα, η *subst.* vas special pentru brânză
τυρόγαλο și **τυρόγαλα**, το *subst.* zer (din lapte)
τυροκομείο, το *subst.* atelier de preparare a brânzei, loc unde se prepară brânza, brânzărie, fabrică de brânză
τυροκομία, η *subst.* tehnologia și industria de preparare a brânzei
τυροκομικ-ός, -ή, -ό *adj.* referitor(-oare) la prepararea brânzei
τυροκόμος, ο *subst.* meșter brânzar
τυρόπιτα, η *subst.* plăcintă de brânză
τυροπωλείο, το *subst.* brânzărie, magazin unde se vinde brânză
τύρφη, η *subst.* turbă
τυφεκιόφορος, ο *subst. milit.* pușcaș
τύφλα, η *subst.* orbire // ~ στο μεθύσι foarte beat // ~ να'χει nu se compară
τυφλόμυγα, η *subst.* jocul de-a baba-oarba
τυφλοπόντικας, ο *subst. zool.* cârțiță
τυφλ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. (și *fig.*) orb, oarbă, nevăzător(-oare) // -ός εκ γενετής orb din naștere // -ό παθος pasiune oarbă. 2. (d. o cameră) fără ferestre 3. *fig.* irațional(-ă), necontrolat(-ă) 4. anat. το -ό, cecum, prima parte a intestinului gros II. *adv.* (-ά) orbește, la întâmplare
τυφλοσούρης, ο *subst.* lucrare care îndrumază într-un domeniu, călăuză, ghid, îndrumar
τυφλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, τυφλωμένος *v.t.* 1. a orbi pe cineva 2. a tulbura cuiva capacitatea de judecată, de înțelegere // -ώθηκε a orbit // είχα -ωθεί îmi luase Dumnezeu mințile
τύφλωση, η *subst.* 1. orbire, pierdere a vederii, cecitate 2. *fig.* rătăcire, derută
τυφοειδ-ής, -ής, -ές *adj. med.* // -ής πυρετός febră tifoidă
τύφος, ο *subst. med.* tifos // εξανθηματικός ~ tifos exantematic
τυφώνας, ο *subst.* taifun, uragan
τύφωση, η *subst. med. vet.* tifoză (la pășări)
τυχαίνει, έτυχε *v.i.* a se întâmpla, a se găsi întâmplător // άμα τύχει, γιατί όχι dacă se întâmplă de ce nu? // ό, τι κι αν τύχει orice s-ar întâmpla
τυχαί-ος, -α, ο I. *adj.* 1. întâmplător(-oare), neprevăzut(-ă), ocazional(-ă), accidental(-ă) 2. *fig.* oarecare, de duzină // δεν είναι -ος για-

τός nu este un doctor oarecare II. *adv.* (-ά) întâmplător, din întâmplare
τυχάρπαστ-ος, -η, -ο *adj.* favorizat(-ă) de soartă; parvenit(-ă)
τυχερ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. norocos(-oasă); care aduce noroc 2. care depinde de noroc // -ά **παιχνίδια** jocuri de noroc II. *adv.* (-ά) 1. în mod norocos 2. în mod nesigur
τύχη, η *subst.* destin, soartă, noroc, șansă, fericire, hazard, întâmplare // οι -ες των λαών destinele popoarelor // τον κατατρέπει η ~ του îl urmărește un destin // φέρνει ~ aduce noroc // δεν έχει ~ nu are șansă // καλή ~ να'χει! noroc! // για καλή μου ~ din fericire pentru mine // στην ~ la întâmplare, la noroc // ~ βουνό noroc nemaipomenit // αφήνω κάποιον στην ~ του a lăsa pe cineva fără ajutor
τυχοδιώκτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* aveturier(-ă)
τυχοδιωτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* aventuros(-oasă), de aventură, hazardat(-ă) II. *adv.* -ώς, în mod aventuros, hazardat
τυχοδιωκτισμός, ο *subst.* aventurism, spirit de aventură
τυχόν *adv.* din întâmplare, întâmplător; eventual // αν ~ dacă, din întâmplare // μην ~ nu cumva // οι ~ συμφωνίες eventualele înțelegeri
τυχ-ών, -ούσα, -όν *adj.* primul (prima) venit(-ă), primul (prima) care se prezintă // δανείζεται από τον -όντα el se împrumută de la primul venit // μη εμπιστεύεστε στον -όντα nu vă încredeți în primul venit
τύψη, η *subst.* remușcare, muștrare de cuget
τωνόντι *adv.* într-adevăr, în adevăr, de fapt, în mod real
τώρα *adv.* 1. acum, în prezent, în momentul de față // ~ που acum când // είναι δύο χρόνια ~ au trecut deja doi ani // από ~; de pe acum? // από ~ και στο εξής de acum înainte (în viitor) // τι θέλετε ~; ce doriți acum? // είναι ~ πολύς καιρός a trecut deja mult timp // έως ~ până în prezent // ~ πια acum chiar // εδώ ήταν ~ chiar acum era aici 2. îndată, imediat, numaidecât // ~ έρχεται vine numaidecât // ~ θα τον ακούσετε îl veți auzi imediat
τωριν-ός, -ή, -ό *adj.* actual(-ă), de acum, de azi, prezent(-ă); în funcțiune // η -ή κυβέρνηση guvernul în funcțiune

Y u

Y, u (ipsilon) 1. a douăzecea literă a alfabetului grecesc 2. *num. card. și ord.* **Y', u'** (cu un apex în dreapta sus) = 400 și al patru sutele, a patru sute; **Y, u** (cu un apex în stânga jos) = 400.000 și al patru sute mii, a patru sute mii

ύαινα, η *subst. zool.* hienă

υάκινθος, ο *subst.* 1. *bot.* zambilă 2. *geol.* hiacint, piatră semiprețioasă

υαλοβάμβακας, ο *subst.* vată de sticlă

υαλογράφη-μα, -ματος, το *subst.* pictură pe sticlă; vitraliu

υαλογραφία, η *subst.* pictura pe sticlă

υαλοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* sticlos(-oasă)

υαλοπίνακας, ο *subst.* placă de sticlă, geam

υαλοπωλείο, το *subst.* magazin de articole din sticlă

υαλος și **ύελος**, η *subst. (inv.)* sticlă

υαλογραγία, η *subst.* tehnologia și industria sticlei

υαλουργικ-ός, -ή, -ό *adj.* de sticlă, de sticlărie

υαλουργός, ο *subst.* sticlă; specialist în industria sticlei

υαλόφρακτ-ος, -η, -ο *adj.* acoperit(-ă) / împrejmuit(-ă) cu geamuri

υαλώδ-ης, -ης, -ες *adj.* sticlos(-oasă)

ύβος, ο *subst.* cocoasă, gheb

υβρεολόγιο, το *subst.* înșiruire de injurii, șir de înjurături

υβρίδιο, το *subst. (și fig.)* hibrid

ύβρις, η *subst.* 1. înjurie, jignire, ofensă; înjurătură, ocară 2. defăimare, ponegrire

υβριστής, ο *subst.* persoană care înjură, ocărător, care jignește, care insultă

υβριστικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* injurios(-oasă); ofensator(-oare), jignitor(-oare) II. *adv. (-ά)* în mod injurios, în mod insultător

υγεία, η *subst.* sănătate // **φροντίζω την** ~ μου a-și îngriji sănătatea // **στην** ~ **σας** în sănătatea dumneavoastră!

υγειονομία, η *subst.* serviciu de igienă publică

υγειονομικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* sanitar(-ă) // -ή **υπηρεσία στρατού** serviciul sanitar al armatei 2. de salubritate 3. de salubritate II. *adv. (-ά)* din punct de vedere sanitar

υγειονόμος, ο *subst.* inspector sanitar

υγιαίνω *v.t.* a fi bine cu sănătatea // **υγιαίνετε!** să fiți sănătoși!

υγιεινή, η *subst.* igienă // **είδη** -ς articole sanitare // ~ **του σώματος** igiena corpului.

υγιεινολόγος, ο *subst.* medic igienist

υγιειν-ός, -ή, -ό I. *adj.* igienic(-ă), sănătos(-oasă), salubru(-ă) // -ός **αέρας** aer sănătos // -ή **κατάσταση** stare de igienă II. *adv. (-ά)* 1. din punct de vedere igienic 2. în mod igienic

υγι-ής, -ής, -ές *adj.* 1. sănătos(-oasă) // **vous** -ής **εν σώματι** -εί minte sănătoasă în corp sănătos 2. *fig.* **πνευματικά** ~ sănătos din punct de vedere spiritual

υγραέριο, το *subst.* gaz lichefiat

υγρ-αίνω, -ανα, -άνθηκα *v.t.* a umezi, a umezta, a uda, a jilăvi // -άνθηκαν **τα μάτια όλων** tuturor li s-au umezit ochii

υγραντικ-ός, -ή, -ό *adj.* care umezește

υγρασία, η *subst.* 1. igrasie 2. umezeală, umiditate

υγρό, το *subst.* 1. lichid 2. licoare, suc 3. fluid

υγρόμετρο, το *subst.* higrometru

υγροποίηση, η *subst.* lichiefiere

υγροποι-ώ, -ησα, -ήθηκα, **υγροποιημένος** *v.t.* a lichefia, a transforma în lichid

υγρ-ός, -ή, -ό *adj.* lichid(-ă), fluid(-ă), umed(-ă), jilav(-ă) // -ός **καιρός** timp umed // -ά **μάτια** ochi umezi // *gram.* -ά **σύμφωνα** consoane lichide

υγροσκοπικ-ός, -ή, -ό *adj.* higroscopic(-ă)

υγροσκόπιο, το *subst.* higroscop

υγρότης, η *subst.* umiditate, umezeală

υγρόφιλ-ος, -η, -ο *adj.* higrofil(-ă)

ύγρω-μα, -ματος, το *subst. med.* higromă

υδαρ-ής, -ής, -ές *adj.* apos(-oasă), (*pop.*) apătos(-oasă)

υδαταγωγός, ο *subst.* conductă de apă

υδατάνθρακας, ο *subst. chim.* hidrat de carbon

υδαταποθήκη, η *subst.* rezervor de apă

υδατάρθρωση, η *subst. med.* hidartroză

υδατική, η *subst. med.* hidatidă // ~ **κύστη** hidatidă a vezicii biliare

υδατικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care conține apă; diluat(-ă) // -ό **διάλυμα** soluție diluată 2. hidratant(-ă) // -ή **κρέμα** cremă hidratantă

υδάτιν-ος, -η, -ο *adj.* apos(-oasă) // **-ό σημείο** filigran, desen imprimat pe o bancnotă de hârtie, pe timbru etc.

υδατογραφία, η *subst.* acuarelă

υδατογράφος, ο *subst.* acuarelist

υδατόπτωση, η *subst.* cădere de apă, cascadă

υδατόπυργος, ο *subst.* castel de apă

υδατόσημο, το *subst.* filigran, desen imprimat pe o bancnotă

υδατοστεγ-ής, -ής, -ές *adj.* etanș(-ă); impermeabil(-ă)

υδατοστρόβιλος, ο *subst.* turbină hidraulică

υδατοσφαίριση, η *subst.* sport polo pe apă

υδατοφράκτης și **υδατοφράχτης, ο** *subst.* dig, baraj, stăvilă, zăgaz

ύδρα, η *subst. zool.* hidră // *mitol.* **λερναία** ~ hidra de la Lerna

υδραγωγείο, το *subst.* apeduct

υδραγωγός, ο *subst.* cămin de apă

υδραντλία, η *subst.* pompă de apă

υδράργυρος, ο *subst. chim.* hidrargir, mercur

υδρατμός, ο *subst.* aburi / vapori de apă

υδραυλική, η *subst.* hidraulică

υδραυλικ-ός, -ή, -ό *adj.* hidraulic(-ă) // **-ός τροχός** roată hidraulică // **-ό φρένο** frână hidraulică // **-ές εγκαταστάσεις** instalații de apă

υδραυλικός, ο *subst.* instalator (de apă)

υδρ-εύομαι, -εύτηκα *v.r.* a se aproviziona cu apă (prin apeduct)

ύδρευση, η *subst.* aducțiune de apă

υδρευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de aducțiune (de apă)

υδρία, η *subst. ist.* hidrie, vas antic cu trei mâ-nere

υδρόβι-ος, -α, -ο *adj.* acvatic(-ă)

υδρόγειος, η *subst.* globul pământesc

υδρογονάνθρακας, ο *subst. chim.* hidrocarbură

υδρογόνο, το *subst. chim.* hidrogen

υδρογονοβόμβα, η *subst.* bomba cu hidrogen

υδρογονούχ-ος, -α, -ο *adj.* hidrogenat(-ă)

υδρογόνωση, η *subst. chim.* hidrogenare

υδρογραφία, η *subst.* hidrografie

υδροδότηση, η *subst.* alimentare cu apă (a unei localități)

υδρονλεκτρικ-ός, -ή, -ό *adj.* hidroelectric(-ă)

υδρονλεκτρισμός, ο *subst.* energie electrică produsă în hidrocentrale

υδροθεικ-ός, -ή, -ό *adj. chim.* sulfhidric(-ă) // **-ό άλας** sulfură

υδροθείο, το *subst. chim.* hidrogen sulfurat, acid sulfhidric

υδροθεραπεία, η *subst.* hidroterapie, metodă terapeutică prin băi, dușuri etc.

υδροθερμικ-ός, -ή, -ό și **υδροϊαματικ-ός, -ή, -ό** *adj.* hidrotermal(-ă), de apă termală

υδρουϊωδικ-ός, -ή, -ό *adj. chim.* iodhidric(-ă)

υδροϊώδιο, το *subst. chim.* acid iodhidric

υδροκεφαλία, η *subst. med.* hidrocefalie

υδροκεφαλισμός, ο *subst. med.* 1. hidrocefalie 2. dezvoltare disproporționată a unei părți a corpului în raport cu celelalte

υδροκέφαλ-ος, -η, -ο *subst.* persoană care suferă de hidrocefalie, hidrocefal(-ă)

υδροκήλη, η *subst. med.* hidrocel

υδροκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* hidromecanic(-ă)

υδροκορτιζόνη, η *subst.* hidrocortizon

υδροκυανικ-ός, -ή, -ό *adj. chim.* cianhidric(-ă) // **-ό άλας** cianură

υδροκυάνιο, το *subst. chim.* acid cianhidric

υδρολογία, η *subst. geogr.* hidrologie

υδρολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* hidrologic(-ă)

υδρολόγος, ο *subst.* hidrolog, specialist în hidrologie

υδρόλυση, η *subst. chim.* hidroliză

υδρομέλι, το *subst.* hidromel

υδρόμυλος, ο *subst.* moară cu apă

υδρονέφρωση, η *subst. med.* hidronefroză

υδροξείδιο, το *subst. chim.* hidroxid

υδροξύλιο, το *subst. chim.* hidroxil

υδροπλάνο, το *subst.* hidravion

υδροπλευρίτιδα, η *subst. med.* hidrotorax

υδροπληξία, η *subst. med.* hidrocutare

υδρορρόη, η *subst.* igheab (al unui acoperiș)

υδροστάθμη, η *subst.* nivelul apei

υδροστατική, η *subst.* hidrostatică

υδροστρόβιλος, ο *subst.* vezi **υδατοστρόβιλος**

υδρόσφαιρα, η *subst.* hidrosferă

υδροσωλήνας, ο *subst.* conductă de apă

υδροφορικ-ός, -ή, -ό *adj. chim.* fluorhidric(-ă) // **-ό άλας** fluorură

υδροφθόριο, το *subst. chim.* acid fluorhidric

υδρόφιλ-ος, -η, -ο *adj.* hidrofil(-ă)

υδροφοβία, η *subst.* hidrofobie

υδροφόρα, η și **υδροφόρο, το** *subst.* cisternă cu apă / vas-cisternă cu apă

υδρόφυτα, τα *subst. pl. bot.* hidrofită, plante acvatică

υδροχλωρικ-ός, -ή, -ό *adj.* clorhidric(-ă) // **-ό άλας** clorhidrat

υδροχλώριο, το *subst. chim.* acid clorhidric

Υδροχόος, =ο *subst.* Vărsătorul, una din cele 12 constelații ale zodiacului

υδρόχρω-μα, -ματος, το *subst.* culoare de apă, laviu

υδρωπικία, η *subst. med.* hidropizie abdominală, ascită

ύδωρ, ύδατος, το *subst. inv.* apă // **βαρύ** ~ apă grea

υικ-ός, -ή, -ό *adj.* filial(-ă); de fiu, ca de fiu

υιοθεσία, η *subst.* adopțiune, adopție
υιοθέτηση, η *subst.* înfiere, adoptare
υιοθετ-ώ -ησα, -ήθηκα, **υιοθετημένος** *v.t.* (și *fig.*) a adopta, a înfia un copil
ύλη, η *subst.* 1. materie // **πρώτες** -ες materii prime // **γραφική** ~ rechizite de birou 2. material, conținut // ~ **εφημερίδας** / **λεξικού** / **συγγραμματος** materialul / conținutul unui ziar / dicționar / al unei scrieri
υλικό, το *subst.* 1. material // **σχολικό** ~ material școlar // -**ά** **οικοδομής** materiale de construcție // **πολεμικό** ~ material de război 2. *fig.* temă de discuție
υλικός, -ή, -ό *I. adj.* material(-ă) // -**ά** **αγαθά** bunuri materiale. // -**ές** **απολαύσεις** satisfacții materiale *II. adv.* (-**ά**) sub aspect material
υλισμός, ο *subst. filoz.* 1. materialism 2. fel de a fi materialist
υλ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* 1. *filoz.* materialist(-ă) 2. *peior.* cel (cea) care se gândește numai la foloasele materiale
υλιστικ-ός, -ή, -ό *adj. filoz.* materialist(-ă) // **υλιστική θεωρία** teorie materialistă
υλοζωισμός, ο *subst. filoz.* animism
υλοποίηση, η *subst.* materializare; concretizare
υλοποι-ώ -ησα, -ήθηκα, **υλοποιημένος** *v.t.* a materializa, a concretiza
υλοτομία, η *subst.* tăierea lemnului din pădure
υλοτόμος, ο *subst.* tăietor de lemne
υμείς *pron. pers. inv.* voi, dumneavoastră
υμέναιος, ο *subst.* 1. (în antichitate) cântec nupțial 2. căsătorie
υμένας, ο *subst. anat.* himen
υμενόπτερα, τα *subst. pl. entom.* himenoptere
υμενώδ-ης, -ης, -ες *adj.* asemănător(-oare) cu himenul; membranos(-oasă)
υμν-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* lăudător(-oare), persoană care aduce laude excesive
υμνητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de preamărire, de proslăvire
υμνογραφία, η *subst. muz.* 1. compunere de imnuri religioase 2. totalitatea imnurilor compuse într-o anumită perioadă
υμνογράφος, ο *subst. muz.* compozitor de imnuri religioase
υμνολογία, η *subst.* immnologie
υμνολόγιο, το *subst.* culegere de imnuri religioase
υμνολογ-ώ -ησα *v.t.* a lăuda / a elogia / a preamări prin imnuri
ύμνος, ο *subst.* 1. imn // **εθνικός** ~ imn național 2. imn religios

υμν-ώ, -ησα, -ήθηκα, **υμνημένος** *v.t.* 1. a cânta un imn (sau imnuri) 2. a glorifica, a lăuda, a elogia
υμνωδός, ο *subst.* 1. autor de imnuri 2. cântăreț de imnuri
υνί, το *subst.* fier de plug, brăzdar
ύνιδα, η *subst. anat.* sept
υοειδ-ής, -ής, -ές *adj.* în formă de epsilon
υπάγομαι, **υπάχθηκα** *v.d.* 1. a face parte din... 2. a fi de resortul / competența cuiva
υπαγόρευση, η *subst.* 1. dictare 2. *fig.* exemplu, îndemn
υπαγορ-εώ, -ευσα, -εύθηκα, **υπαγορευμένος** *v.t.* 1. a dicta, a ordona 2. *fig.* a da exemplu, a îndemna
υπαγωγή, η *subst.* 1. așezare într-o anumită categorie 2. punere sub o anumită jurisdicție
υπαίθρι-ος, -α, -ο *adj.* 1. în aer liber, neacoperit(-ă) // -ο **θέατρο** teatru în aer liber (de vară) // -ο **καφενείο** cafenea în aer liber 2. rural(-ă), de țară, de la țară // -α **ζωή** viața la țară
ύπαιθρο, το *subst.* (teritoriu) sub cerul liber, loc deschis, neacoperit // **κοιμάμαι στο** ~ a dormi sub cerul liber
ύπαιθρ-ος, η *subst.* 1. locuri din afara orașului (extravilan) 2. țară // **ραντεβού στην** -ο *rendez-vous* la țară
υπαινιγμός, ο *subst.* 1. aluzie // **κάνω** -ό a face o aluzie 2. insinua
υπαινικτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. aluziv(-ă) 2. insinuant(-ă)
υπαίν-ίσσομαι, -ίχθηκα *v.d.* 1. a face aluzii 2. a insinua
υπαίτι-ος, -α, -ο *adj.* responsabil(-ă), vinovat(-ă)
υπαιτιότητα, η *subst.* responsabilitate, vinovăție
υπακοή, η *subst.* supunere, ascultare // **τυφλή** ~ supunere oarbă
υπάκου-ος, -η, -ο *adj.* supus(-ă), ascultător(-oare)
υπακούω, **υπάκουσα** *v.i.* 1. a asculta, a se supune // ~ **στους γονείς** a asculta de părinți // **αυτό το παιδί δεν υπακούει** acest copil nu ascultă 2. *fig.* a se conforma // ~ **στις διαταγές** a se conforma ordinelor
υπακτικ-ός, -ή, -ό *adj. farm.* purgativ(-ă)
υπαλλαγή, η *stil.* hipalagă, figură de stil care constă în acordul unui adjectiv cu alt substantiv decât cel pe care îl însoțește
υπαλληλία, η *subst.* 1. calitatea de funcționar 2. faptul de a fi implicit
υπαλληλικ-ός, -ή, -ό *adj.* funcționăresc(-ească)
υπάλληλ-ος, -ος, -ο *adj.* (*d. un sens*) implicit(-ă), subînțeles(-easă) // *log.* -ος **έννοια** sens implicit / subînțeles

υπάλληλος, -ο, -η *subst.* funcționar(-ă) // δημόσιος ~ funcționar public
 υπανάπτυκτος, -η, -ο *adj.* subdezvoltat(-ă)
 υπανάπτυξη, η *subst.* subdezvoltare
 υπαναχώρηση, η *subst.* retractare, dare înapoi, schimbare a opiniei, denunțare, decizie
 υπαναχωρώ, -ησα I. *v.i.* a retracta, a da înapoi, a-și schimba opinia, a se dezice II. *v.t.* a rezilia unilateral un contract
 υπάνθρωπος, ο *subst.* om rău / neomenos
 υπαξιωματικός, ο *subst. milit.* subofițer
 υπαρκτικός, -ή, -ό *adj.* existențial(-ă), referitor(-oare) la existență
 υπαρκτός, -ή, -ό *adj.* existent(-ă)
 ύπαρξη, η *subst.* 1. existență 2. *fig.* ființă ome-nească, viață de om
 υπαρξιακός, -ή, -ό *adj.* existențial(-ă)
 υπαρξισμός, ο *subst. adj. filoz.* existențialism
 υπαρξ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst. filoz.* existențialist(-ă)
 υπαρξιστικός, -ή, -ό *adj. filoz.* existențialist(-ă)
 υπαρχή, η *subst.* origine, început // εξ-ς de la început
 υπαρχηγός, ο *subst.* subșef, locțiitor de șef
 υπάρχοντα, τα *subst. pl.* bunuri materiale, avere
 υπάρχος, ο *subst. mar.* comandant secund
 υπάρχω, υπήρξα *v.i.* 1. a exista, a fi, a trăi // όσο θα -ουν άνθρωποι cât timp vor exista oameni // τότε υπήρξα φοιτητής atunci eram student // ένα έθνος δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς νόμους ο națiune nu poate să trăiască fără legi 2. *fig.* a avea valoare, a fi important(-ă)
 υπάρχ-ων, -ουσα, -ον *adj.* existent(-ă) // οι -οντες νόμοι legile existente
 υπασπιστής, ο *subst. milit.* aghiotant
 υπαστυνόμος, ο *subst.* locotenent de poliție
 υπατεία, η *subst. ist.* consulat
 ύπατ-ος, -η, -ο *adj.* suprem(-ă) // -ο αξίωμα demnitate supremă
 ύπατος, ο *subst. ist.* consul, înalt demnitar în statul roman
 υπέδαφος, υπεδάφους, το *subst. subsol*
 υπέλωκ-ός, -οτος, ο *subst. anat.* pleură
 υπεισέρχονται, υπεισήλθα *v.d.* a se referi la detaliu, a intra în amănuntele unui subiect, unei teme etc.
 υπεκμισθώνω, -ωσα, -ώθηκα, υπεκμισθωμένος *v.t.* a subînchiria cuiva
 υπεκμίσθωση, η *subst.* subînchiriere
 υπεκφυγή, η *subst.* eschivare
 υπενθυμίζω, -ισα I. *v.t.* a reaminti, a-i aduce aminte II. *v. impers.* υπενθυμίζεται *vi* se re-aminteste
 υπενθύμιση, η *subst.* reamintire

υπενοικ-ιάζω, -ίασα, -ιάστηκα, υπενοικιασμένος *v.t.* 1. a subînchiria cuiva 2. a subînchiria de la cineva
 υπενοικίαση, η *subst.* subînchiriere
 υπενωτοδάρχης, ο *subst.* sergent de poliție
 υπεξαίρεση, η *subst.* sustragere, delapidare, deturnare
 υπεξαίρ-ω, -εσα, -έθηκα *v.t.* a sustrage, a delapidă, a deturna // -ώ χρήματα a sustrage bani
 υπεξούσι-ος, -α, -ο *adj.* dependent(-ă), subordinat(-ă)
 υπεξουσιότητα, η *subst.* dependentă, subordonare
 υπέρ *prep. inv.* 1. pentru, în favoarea // ~ του τάδε pentru / în favoarea lui cutare // ~ του κοινού συμφέροντος pentru interesul comun // είμαι ~ a fi pentru // ~ της πατρίδος pentru patrie // τα ~ και τα κατά cele pentru și cele contra 2. mai mult de, peste // ~ τα δέκα εκατομμύρια peste zece milioane // ~ την επιφάνεια της θαλάσσης deasupra nivelului mării // ~ τα νέφη deasupra norilor // ~ παν άλλο mai presus de toate, mai mult decât trebuie
 υπερ- element de compunere a cuvintelor denotând "exagerare" sau "cel mai înalt grad"
 υπεραγαπώ *v.t.* a iubi extrem de mult
 υπεραιμία, η *subst. med.* hiperemie, congestie
 υπεραισθησία, η *subst. med.* hiperestezie
 υπεραισθητός, -ή, -ό *adj.* suprasensibil(-ă), care întrece puterea de percepere a simțurilor
 υπερακοντίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t. fig.* a depăși
 υπεράλπει-ος, -α, -ο *adj.* transalpin(-ă)
 υπεραμύνομαι, -θηκα *v.t.* a apăra cu îndăjire
 υπεράνθρωπος, -η, -ο I. *adj.* supraomenesc(-ească) // -η προσπάθεια efort supraomenesc II. *adv.* (-α)
 υπεράνθρωπος, ο *subst.* supraom
 υπεράνω *adv.* deasupra, peste, pe deasupra, în plus, mai mult // ~ των δυνάμεών μου peste puterile mele
 υπεραξία *subst.* plusvaloare; valoare în plus peste cea normală
 υπεράριθμ-ος, -η, -ο *adj.* supranumerar(-ă), peste numărul fixat
 υπεραρκετός, -ή, -ό *adj.* suprasuficient(-ă), mai mult decât suficient(-ă).
 υπερασπ-ίζω și -ίζομαι, -ισα și -ίστηκα *v.t.* 1. a apăra, a proteja // -ίζομαι την πατρίδα a-și apăra patria 2. *jur.* a pleda în favoarea cuiva, a apăra // σας κατηγορούν, υπερασπισθείτε sunteți acuzat(-ă), apărați-vă
 υπεράσπιση, η *subst.* și *jur.* apărare, protejare // μάρτυρας -ης martor al apărării

υπερασπιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* apărător(-oare)

υπεραστικ-ός, -ή, -ό *subst.* interurban(-ă) // -ό λεωφορείο autobuz suburban

υπερατλαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* transatlantic(-ă) // -ό δρομολόγιο itinerar transatlantic

υπεραφθονία, η *subst.* supraabundență

υπεράφθον-ος, -η, -ο *adj.* supraabundent(-ă)

υπερβαίνω (να υπερβώ) *v.t.* a depăși, a întrece, a surmonta

υπερβάλλω, υπερέβαλα *v.t.* a exagera, a forța nota, a amplifica // *μην υπερβάλλετε τα πράγματα* nu exagerați lucrurile

υπερβάλλον ζήλος, ο *adj.* + *subst.* exces de zel

υπέρβαρο, το *subst.* excedent / surplus de greutate; suprasarcină

υπέρβαρ-ος, -η, -ο *adj.* supraîncărcat(-ă), care are greutate în plus

υπέρβαση, η *subst.* depășire, exces, abuz // ~ *καθηκόντος* depășire de atribuții // ~ *ταχύτητας* depășire de viteză // *καθ'* ~ în mod abuziv

υπερβατικ-ός, -ή, -ό *adj.* transcendent(-ă) // *mat.* -ός αριθμός număr transcendent

υπερβατικότητα, η *subst.* transcendență

υπερβατό, το *subst. gram.* hiperbat

υπερβιταμίνωση, η *subst. med.* supravitaminizare

υπερβολή, η *subst.* 1. exagerare 2. hiperbolă

υπερβολικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. excesiv(-ă) // -ή ταχύτητα viteză excesivă 2. exagerat(-ă) // *είσαι* -ός ești exagerat 3. hiperbolic(-ă) // *mat.* *καμπύλη* -ή curbă hiperbolică II. *adv.* (-ά) în mod exagerat, în exces, foarte mult

υπέργει-ος, -α, -ο *adj.* care se află deasupra pământului, extraterestru(-ă)

υπέργηρ-ος, -η, -ο *adj.* foarte îmbătrânit(-ă)

υπεργλυκαιμία, η *subst. med.* hiperglicemie

υπερδεξι-ός, -ά, -ό *subst. pol.* de extremă dreaptă

υπερδιέγερση, η *subst.* supraexcitație

υπερδύναμη, η *subst.* supraputere

υπερεγώ, το *subst. invar. psih.* (la Freud) hiper-ego

υπερεθνικ-ός, -ή, -ό *adj.* supranațional(-ă)

υπερέκκριση, η *subst.* hipersecreție

υπερεκτίμηση, η *subst.* supraapreciere, supraestimare

υπερεκτιμ-ώ, -ησα, (υπερεκτιμώμαι), -ήθηκα, υπερεκτιμημένος *v.t.* 1. a stima, a prețui 2. a supraaprecia, a supraestima, a supraevalua

υπερένταση, η *subst. psih.* încordare nervoasă

υπερευαίσθησία, η *subst.* hipersensibilitate

υπερευαίσθητ-ος, -η, -ο *adj.* hipersensibil(-ă)

υπερέχω *v.i.* 1. a precumpăni, a predomina 2. a întrece, a fi superior(-oară)

υπερήλικ-ας și υπερήλικ-ος, -ο, -η *subst.* persoană în etate

υπερημερία, η *subst.* 1. depășirea termenului în îndeplinirea unei obligații 2. plată efectuată după expirarea scadenței // τόκος -ίας dobândă de întârziere

υπερηφάνεια, η *subst.* vezi *περηφάνια*

υπερήφαν-ος, -η, -ο *adj.* vezi *περήφανος*

υπερηχητικ-ός, -ή, -ό *adj.* supersonic(-ă) // -ό *αεροπλάνο* avion supersonic

υπέρηχοι, οι *subst. pl.* ultrasunete

υπερθεματ-ίζω, -ισα *v.t.* 1. a supralicita 2. *fig.* a plusa

υπερθεματισμός, ο *subst.* 1. supralicitare 2. plusare

υπερθερμ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, υπερθερμασμένος *v.t.* a supraîncălzi

υπερθερμανση, η *subst.* supraîncălzire

υπερθερμία, η *subst.* hipertermie

υπερθετικ-ός, -ή, -ό *adj.* superlativ(-ă) // *gram.* -ός βαθμός gradul superlativ // *σχετικός* -ός superlativ relativ // *απόλυτος* -ός superlativ absolut

υπερθυροεοιδία, η *subst. med.* hipertiroidie

υπερθυροεοιδισμός, ο *subst. med.* hipertiroidism, hipertiroidie

υπέρθυρο, το *subst. constr.* lintou, buiandrug

υπερίσχυση, η *subst.* preponderență, predominare

υπερισχ-ύω, -υσα *v.t.* a fi preponderent(-ă), a predomina

υπερίτης, ο *subst. chim.* iperită

υπεριώδ-ης, -ης, -ες *adj.* ultraviolet(-ă)

υπερκείμεν-ος, -η, -ο *adj.* situat(-ă) pe un loc înalt (în spațiu)

υπερκέρδος, το *subst.* supraprofit

(υπερκερ-ώ), -ασα, -άστηκα, υπερκερασμένος *v.t. milit.* 1. a învâlui, a încercui, a împresura (pe inamic). 2. a depăși (o greutate, o piedică etc.)

υπερκόπωση, η *subst.* surmenaj, surmenare, oboseală mare

υπερκορεσμός, ο *subst.* 1. suprasaturație 2. (d. o soluție chimică) concentrație maximă

υπερκόσμι-ος, -α, -ο *adj.* dumnezeiesc(-ească), divin(-ă), care este dincolo de lumea pământ-tească

υπέρλαμπρ-ος, -η, -ο *adj.* splendid(-ă), strălucit(-ă)

υπεραγγανικ-ός, -ή, -ό *adj. chim.* -ό οξύ acid permanganatic // -ό κάλιο permanganat de potasiu

υπέρμαχος, ο, η *subst.* apărător(-oare), devotat(-ă), luptător(-oare) pentru o cauză

υπερμεγέθης, -ης, (υπερμέγεθες) *adj.* supradimensionat(-ă), colosal(-ă), gigantic(-ă)

υπέμετρος, -η, -ο I. *adj.* care este peste limitele acceptabile / peste măsură; exagerat(-ă); enorm(-ă) II. *adv.* (-α), peste măsură, în mod excesiv

υπερμετρωπία, η *subst. med.* hipermetropie, hiperopie

υπερμνησία, η *subst. med.* hiperamnezie

υπερμυρία, η *subst. jur.* preciput

υπερνίκηση, η *subst.* biruință; surmontare

υπερνικ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* a birui / a depăși o greutate; a surmonta

υπέρογκος, -η, -ο *adj.* (d. preț etc.) exagerat de mare

υπεροξειδίο, το *subst. chim.* peroxid, superoxid

υπεροπλία, η *subst. milit.* supremație militară

υπερόπτης, ο *subst.* arogant, înfumurat, încrezut

υπεροπτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* arogant(-ă), înfumurat(-ă), încrezut(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod arogant, disprețuitor

ύπερος, ο *subst. bot.* pistil

υπερούσιος, -α, -ο *adj.* transsubstanțial(-ă)

υπεροχία, η *subst.* supremație, superioritate

υπέροχος, -η, -ο I. *adj.* minunat(-ă), excepțional(-ă), admirabil(-ă), excelent(-ă), splendid(-ă), superb(-ă), super II. *adv.* (-α) splendid, superb

υπεροψία, η *subst.* aroganță, înfumurare, îngâmfare

υπερπαραγωγή, η *subst.* supraproducție

υπερπέραν, το *subst. invar.* lumea cealaltă (de după moarte)

υπερπήδηση, η 1. *subst. sport* săritură; trecere peste un obstacol 2. *fig.* victorie, biruință; surmontare

υπερπηδ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t.* 1. *sport etc.* a sări peste obstacol, a surmonta 2. *fig.* a birui, a învinge, a surmonta

υπερπλασία, η *subst. med.* hiperplazie

υπερπληθυσμός, ο *subst.* suprapopulație

υπερπόντιος, -α, -ο *adj.* de peste mări, de peste ocean

υπερπροστασία, η *subst.* protecție excesivă (mai ales a părinților)

υπερπροστατευτικός, -ή, -ό *adj.* exagerat de protector(-oare)

υπερρεαλισμός, ο *subst.* vezi σουρεαλισμός

υπερσιβηρικός, (σιδηρόδρομος), ο *subst.* transiberianul, cale ferată și tren care străbate Siberia

υπερσιτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, υπερσιτισμένος *v.t.* a supraalimenta

υπερσιτισμός, ο *subst.* supraalimentare

υπερσύγχρονος, -η, -ο *adj.* ultramodern(-ă)

υπερσυντέλικος, ο *subst. gram.* mai-mult-ca-perfectul

υπέρταση, η *subst. med.* hipertensiune

υπερτασικ-ός, -ή, -ό *adj.* hipertensiv(-ă)

υπέρτατος, -η, -ο *adj.* suprem(-ă) // **η -η αλήθεια** adevărul suprem

υπερτερό *v.i.* a fi superior(-oară), a precumpăni, a predomina

υπερτίμηση, η *subst.* 1. supraestimare, supraevaluare 2. majorare a prețurilor

υπερτιμ-ώ, -ησα, (υπερτιμώμαι), -ήθηκα, υπερτιμημένος *I. v.t.* 1. a supraestima, a supraaprecia 2. a majora prețurile II. *v.r.* -ώμαι a se supraaprecia, a se supraestima

υπερτρίχωση, η *subst. med.* hipertricoză, hirsutism

υπερτροφία, η *subst.* hipertrofie

υπερτροφικ-ός, -ή, -ό *adj.* hipertrofic(-ă)

υπέρυθρος, -η, -ο *adj.* infraroșu(-ie)

υπερφάλαγγ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, υπερφαλαγγισμένος *v.t.* 1. *milit.* a învâlui, a împresura forțele inamicului 2. *fig.* a depăși un obstacol

υπερφάλαγγιση, η *subst.* 1. *milit.* învâluire, încercuire (a inamicului) 2. *fig.* învingere a unei greutăți etc.

υπερφιάλος, -ος, -η, -ο *adj.* arogant(-ă), trufaș(-ă), îngâmfat(-ă)

υπερφορτ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, υπερφορτωμένος a supraîncărca

υπερφόρτωση, η *subst.* supraîncărcare

υπερφυσικ-ός, -ή, -ό *adj.* supranatural(-ă)

υπερφωσφορικ-ός, -ή, -ό *adj. chim.* // -ό άλας superfosfat

υπερχειλίαση, η *subst.* vezi ξεχείλισμα

υπερχλωρωδρία, η *subst. med.* hiperclorhidrie

υπερψηφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, υπερψηφισμένος *v.t.* a vota favorabil, a ratifica

υπερψήφισι, η *subst.* vot favorabil, ratificare

υπερώα, η *subst. anat.* cerul gurii, palat

υπερωικ-ός, -ή, -ό *adj.* palatal(-ă) // *gram.* -ός φθόγγος sunet palatal

υπερωκεάνιο, το *subst.* transatlantic, pachebot

υπερώο, το *subst.* 1. mansardă 2. galerie(balcon) la teatru

υπερωρία, η *subst.* ore suplimentare, muncă suplimentară

υπερωριακ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. muncă) suplimentar(-ă)

υπερώριμ-ος, -η, -ο *adj.* răscopt(-oaptă), copt(-oaptă) mai mult decât trebuie

υπεύθυνος, -η, -ο I. *adj.* responsabil(-ă), răspunzător(-oare) II. *adv.* (-α) în mod responsabil

υπευθυνότητα, η *subst.* responsabilitate

υπήκο-ος, -ο, -η *subst.* cetățean(-ă), supus(-ă); resortisant(-ă)
υπηκούτητα, η *subst.* cetățenie
υπνεμ-ος, -η, -ο *adj.* adăpostit(-ă) de vânturi, ferit(-ă) de vânturi
υπηρεσί-α, η *subst.* 1. serviciu, slujbă, funcțiune, oficiu, întreprindere pentru satisfacerea unor nevoi publice // **προσφέρω -ες** a oferi servicii // **δημόσια** ~ serviciu public // **αναλαμβάνω** ~ a intra în serviciu // **είμαι** ~ a fi de serviciu // **στρατιωτική** ~ serviciu militar // **βοηθητική** ~ serviciu auxiliar // ~ **πληροφοριών** serviciu de informații // **καλές -ες** bune oficii 2. *fig.* femeie de serviciu
υπηρεσιακ-ός, -ή, -ό *adj.* de serviciu // **-ή κυβέρνηση** guvern de serviciu (provizoriu) // **-ή διαταγή** ordin de serviciu
υπηρέτ-ης, ο, -ρια, η *subst.* 1. servitor(-oare), valet, bonă 2. *milit.* servant
υπηρετικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. serviabil(-ă) 2. de serviciu; de deservire // **-ό προσωπικό** personal de deservire
υπηρετ-ώ, -ησα, -ήθηκα *v.t. și i.* a servi, a aduce servicii cuiva, a îndeplini anumite munci pentru cineva; a fi în serviciul cuiva // **τους -εί πιστά** îi servește cu credință // **-ησε στα τεθωρακισμένα** a servit la blindate
υπίατρος, ο *subst. milit.* doctor-locotenent
υπίλαρχος, ο *subst. milit.* locotenent de cavalerie / de blindate
υπναλέ-ος, -α, -ο *adj.* somnolent(-ă)
υπναρ-άς, -ού, -άδικο *adj.* somnoros(-oasă)
υπνηλία, η *subst.* somnolență, toropeală // **με πιάνει** ~ mă cuprinde o toropeală
υπνοβασία, η *subst.* somnambulism
υπνοβάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* somnambul(-ă)
υπνοδωμάτιο, το *subst.* cameră de dormit, dormitor
υπνοθεραπεία, η *subst.* hipnoterapie
υπνοπαιδεία, η *subst.* educație în timpul somnului
ύπν-ος, ο *subst.* 1. somn // **ελαφρός** ~ somn ușor // **βαθός** ~ somn adânc // ~ **του μεσημεριού** siestă // **με παίρνει ο** ~ mi-e somn // **παίρνω έναν -ο** a dormi puțin // **βλέπω στον -ο μου** a visa // **μιλάω στον -ο** a vorbi în somn // **ο αιώνιος** ~ somnul de veci 2. // *fig.* **ούτε στον -ο σου** nici n-ai visat
υπνόσακος, ο *subst.* sac de dormit
ύπνωση, η *subst.* hipnoză
υπνωτήριο, το *subst.* dormitor comun
υπνωτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, υπνωτισμένος *v.t. 1.* a hipnotiza 2. *fig.* a face pe cineva să asculte orbește, a fascina

υπνωτικό, το *subst. farm.* somnifer
υπνωτισμός, ο *subst.* 1. hipnotism 2. hipnotizare
υπνωτ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* hipnotizator (-oare), hipnotizor(-oare)
υπό *prep. inv.* sub, dedesubt // ~ **το μηδέν** sub zero // ~ **παρακολούθηση** sub urmărire // ~ **πίεση** sub presiune
υποαπασχόληση, η *subst.* faptul de a nu lucra în regim de program complet
υποαπασχολούμαι *v.r. (d. un muncitor)* a nu lucra în regim de program complet
υποβαθμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, υποβαθμισμένος *v.t.* a devaloriza, a scădea în valoare/în calitate
υποβάθμιση, η *subst.* devalorizare, scădere în valoare/în calitate
υπόβαθρο, το *subst.* 1. suport, pedestal, soclu, bază 2. *fig.* bază, temelie
υποβάλλω, υπέβαλα, υποβλήθηκα *v.t. 1.* a prezenta, a supune, a depune // ~ **σχέδιο / αίτηση** a prezenta un proiect/o cerere 2. a induce (un sentiment etc.) 3. a sugera 4. (teatru) a sufla
υποβαστάζω (υποβαστάζομαι) *v.t. (d.)* a susține, a sprijini, a propti
υποβιβά-άζω, -ασα, -άστηκα, υποβιβασμένος *v.t.* a retrograda, a coborî, a declasa
υποβιβασμός, ο *subst.* retrogradare, depreciere, declasare
υποβλέπω *v.t.* a privi cu neîncredere, a avea suspiciune
υποβλητικ-ός, -ή, -ό *adj.* sugestiv(-ă)
υποβλητικότητα, η *subst.* sugestivitate
υποβολ-έας, ο (pl. -είς) *subst.* sufleur (la teatru), sufleur
υποβολείο, το *subst.* cușca sufleurului (la teatru)
υποβολή, η *subst.* 1. prezentare, depunere // **-ή αίτησης** prezentare de cerere 2. inducere (a unei reacții etc.) 3. sugestie
υποβολιμαί-ος, -α, -ο *adj.* 1. presupus(-ă), substituit(-ă), fals(-ă); făcut(-ă) la intervenție străină 2. subrogatoriu(-ie)
υποβόσκω *v.i. fig.* a mocni, a se pune la cale în mod conspirativ
υποβρύχιο, το *subst. 1. mar.* submarin 2. *fig.* dulceață la linguriță de vanilie
υποβρύχι-ος, -α, -ο *adj.* submarin(-ă) // **-ος πόλεμος** război submarin
υπογάστριο, το *subst. anat.* hipogastru
υπογεγραμμένη, η *subst. gram.* iota subscris
υπόγειο, το *subst. constr.* subsol
υπόγει-ος, -α, -ο *adj.* 1. subteran(-ă); de subsol // **ος σιδηρόδρομος** cale ferată subterană 2. *fig.* subversiv(-ă)
υπογλυκαμία, η *subst. med.* hipoglicemie
υπόγλυκ-ος, -η, -ο *adj.* dulceag(-ă)

υπογλώσσι-ος, -α, -ο *adj.* sublingual(-ă)
 υπογραμμ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, υπογραμμισ-
 μένος *v.t.* 1. a sublinia 2. *fig.* a accentua ceva
 υπογράμμιση, η *subst.* subliniere
 υπογραμμός, ο *subst.* // τύπος και ~; flință mo-
 del
 υπογραφή, η *subst.* 1. semnătură, iscălitură 2. *fig.*
pol. încheiere oficială a unui acord, a unei con-
 venții etc.
 υπογράφω, υπέγραφα, υπογράφηκα, υπο(γε)-
 γραμμένος *v.t.* 1. a semna, a iscăli 2. *fig. pol.* a
 încheia un acord, un tratat 3. a adevări, a con-
 firma ceva
 υπογράφας, ο *subst.* semnatar
 υποδαυλ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, υποδαυλισμένος
v.t. a întărâta, a atăta, a incita
 υποδαύλιση, η *subst.* întărâtare, atătare, incitare
 υποδεστερ-ος, -η, -ο *adj.* subordonat(-ă), inferi-
 or(-oară) // είναι -ος της θέσης του el este in-
 ferior poziției sale
 υπόδειγ-μα, -ματος, το *subst.* model, exemplu
 υποδειγματικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* de model, exem-
 plar(-ă) II. *adv.* -ά în mod exemplar
 υποδεικνύω și υποδείχνω, επέδειξα, υποδείχ-
 θηκα și υποδείχθηκα *v.t.* 1. a indica, a arăta, a
 propune, a desemna, a numi, a recomanda, a da
 de înțeles 2. *fig. sport* a semnaliza o abatere la
 o întrecere sportivă
 υπόδειξη, η *subst.* indicație, recomandare, pro-
 punere, îndemn, sugestie
 υποδείχνω *v.t.* vezi υποδεικνύω
 υποδεκάμετρο, το *subst.* riglă, linie
 υποδεκαν-έας, ο, *pl.* -είς *subst.* milit. soldat
 fruntaș
 υποδερμικ-ός, -ή, -ό *adj.* subcutanat(-ă)
 υποδέχ-ομαι, -τηκα *v.d.* 1. a primi, a întâmpina
 (cu simpatie sau nu) // ~ με ανοιχτή αγκαλιά
 a primi cu brațele deschise 2. a reacționa (bi-
 ne/rău)
 υποδηλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, υποδηλωμένος *v.t.*
 a denota, a exprima ceva în mod indirect
 υποδήλωση, η *subst.* denotație
 υπόδη-μα, -ματος, το *subst.* încălțăminte
 υποδηματοποιείο, το *subst.* cizmarie
 υποδηματοποιία, η *subst.* industria de încălță-
 minte
 υποδηματοποιός, ο *subst.* cizmar
 υποδηματοπώλης, ο *subst.* vânzător de încălță-
 minte
 υπόδηση, η *subst.* (articole de) încălțăminte
 υποδιαίρεση, η *subst.* subdiviziune, subîmpărțire
 υποδιαίρ-ω, -εσα, -έθηκα, υποδιαιρεμένος I.
v.t. a subdivide, a subîmpărți II. *v.r.* υποδι-
 αιρούμαι și cu *sensul* a se subîmpărți

υποδιαστολή, η *subst.* gram. virgulă, sedilă
 υποδιευθύνση, η *subst.* subdirecție
 υποδιευθυνής, ο, -ύντρια, η *subst.* director(-oa-
 re) adjunct(-ă)
 υποδικία, η *subst.* inculpare
 υπόδικ-ος, ο, -η, η *subst.* jur. inculpat(-ă)
 υποδιοίκηση, η *subst.* 1. funcția de subguverna-
 tor 2. milit. funcția de subcomandant
 υποδιοικητής, ο *subst.* 1. subguvernator 2. milit.
 subcomandant
 υποδιπλασιασμός, ο *subst.* împărțire (divizare)
 în două părți
 υποδομή, η *subst.* 1. fundație, fundament 2. infra-
 structură; bază tehnică, economică, materială,
 culturală etc. (a unei societăți) 3. *fig.* structura
 personală
 υποδόρι-ος, -α, -ο *adj.* subcutanat(-ă)
 υπόδουλ-ος, -η, -ο *adj.* aservit(-ă), înrobit(-ă),
 subjugat(-ă)
 υποδουλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, υποδουλωμένος
v.t. 1. a înrobi, a subjugă 2. a domni, a stăpâni
 (în mod absolut)
 υποδούλωση, η *subst.* 1. înrobire, subjugare 2.
 domnie/stăpânire (absolută)
 υποδοχή, η *subst.* 1. primire, întâmpinare 2. *tehn.*
 ambușură
 υποδύ-ομαι, -θηκα *v.d.* a interpreta un rol (la
 teatru etc.)
 υποζύγιο, το *subst.* animal de povară sau de trac-
 țiune
 υποθάλαμος, ο *subst.* anat. hipotalămus
 υποθαλάσσι-ος, -α, -ο *adj.* de sub nivelul mării,
 submarin(-ă)
 υποθάλλω, επέθαλλομαι *v.t.(d.)* a
 oferi refugiu la..., a proteja 2. a instiga
 υποθάλλη, η *subst.* 1. protecție și refugiu 2.
 instigare
 υποθειώδες *adj.* chim. ~ οξύ acid hiposulfuros //
 ~ άλας hiposulfid
 υποθερμία, η *subst.* med. hipotermie
 υπόθεση, η *subst.* 1. supozitie, presupunere, ipo-
 teză 2. chestiune, afacere, caz // μία σοβαρή ~
 o chestiune serioasă 3. cauză aflată în judecată
 la tribunal 4. subiect, temă, scenariu (al unei
 opere literare, film) // η ~ του έργου subiectul
 piesei
 υποθετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ipotetic(-ă), presu-
 pus(-ă), fictiv(-ă) // -ή αξία valoare fictivă II.
subst. gram. η -ή condițional III. *adv.* (-ά) în
 mod ipotetic
 υπόθετο, το *subst.* farm. supozitor
 υποθέτω, επέθεσα I. *v.t.* a presupune // ας υπο-
 θέσουμε ότι αυτό είναι αληθές să presupu-

nem că acest lucru este adevărat II. v. *impers.*
υποτίθεται se presupune
υποθήκευση, η *subst. jur.* ipotecare
υποθηκεύσιμ-ος, -η, -ο *adj. jur.* ipotecabil(-ă)
υποθήκ-εύω, -ευσά, -εύθηκα, **υποθηκευμένος**
 v.t. *jur.* a ipoteca un imobil
υποθήκη, η *subst.* 1. *jur.* ipotecă // **βάζω** ~ a ipo-
 teca // **εγγράφω** ~ a înscrie o ipotecă 2. *fig.*
 sfat, recomandare
υποθηκοφυλακείο, το *subst.* birou oficial pentru
 ținerea registrelor de transcriere a ipotecilor
 asupra bunurilor imobile
υποθυρεοειδισμός, ο *subst. med.* hipertiroidism
υποκαθιστώ, **υποκατέστησα**, **υποκαταστάθηκα**
 I. v.t. a înlocui, a substitui II. v.r. **υποκαθίστα-**
μαι a fi înlocuit(-ă), a i se ține locul
υποκάμισο, το *subst.* vezi **πουκάμισο**
υποκατανάλωση, η *subst.* consum insuficient
υποκατάσταση, η *subst.* substituie, substituție,
 înlocuire
υποκατάστατο, το *subst.* înlocuitor, substitut
υποκατάστη-μα, -ματος, *subst.* sucursală
υπόκειμαι v.d. a fi pasibil(-ă) de..., a fi suscepti-
 bil(-ă) de... a fi subiect de... a fi supus(-ă) la...
υποκειμνικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* subiectiv(-ă) II. *adv.*
 (-ά) în mod subiectiv
υποκειμενικότητα, η *subst.* subiectivitate, atitu-
 dine subiectivă
υποκειμενισμός, ο *subst.* 1. *filoz.* subiectivism 2.
 atitudine subiectivă, părtinitoare față de ceva
 sau de cineva
υποκειμενιστ-ής, ο, -ίστρια, η *subst. filoz.* su-
 biectivist(-ă)
υποκείμενο, το *subst.* 1. *filoz.* persoană 2. *gram.*
 subiect 3. *fig.* figură (mai ales în sens negativ)
υποκείμεν-ος, -η, -ο *adj.* subordonat(-ă), subal-
 tern(-ă), aflat(-ă) dedesubt
υποκελευστής, ο *subst. mar.* maistru secund
 (subofițer de marină)
υποκίνηση, η *subst.* instigare, incitare, afățare
υποκιν-ητής, ο, -ήτρια, η *subst.* instigator(-oa-
 re)
υποκιν-ώ, -ησα, -ήθηκα, **υποκινημένος** v.t. 1. a
 incita 2. a provoca (incidente)
υποκλέπω, **υπέκλεψα**, **υποκλάπηκα** v.t. 1. a
 sustrage, a fura, a delapida 2. a intercepta (o
 convorbire telefonică)
υποκλ-ίνομαι, -ίθηκα v.d. 1. a se înclina, a se
 apleca; a face o plecăciune 2. *fig.* a se pleca, a
 se închina
υπόκλιση, η *subst.* înclinare a capului, plecăciu-
 ne; reverență
υποκλοπή, η *subst.* 1. sustragere, furt 2. inter-
 ceptare (unei convorbiri telefonice) // **συσκευή**

-ής mecanism de interceptare (a unei convor-
 biri telefonice)
υποκλυσμός, ο *subst. med.* climă
υποκόμ-ης, ο, -ησσα, η *subst.* viconte(-esă)
υποκόπανος, ο *subst. milit.* patul puștii
υποκοριεύω, ο *subst. gram.* 1. diminutiv 2. fo-
 losirea diminutivelor, diminutivizare
υποκοριστικό, το *subst. gram.* diminutiv
υποκοριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* diminutival(-ă)
υπόκοσμος, ο *subst.* lume interlopă, pegră
υποκρίνομαι, **υποκρίθηκα** v.d. 1. a interpreta un
 rol (teatru) 2. *fig.* a se preface, a juca teatru //
 ~ **ασθένεια** a se preface bolnav(-ă)
υπόκριση, η *subst.* interpretarea unui rol (teatru,
 cinema)
υποκρισία, η *subst.* ipocrizie, prefăcătorie
υποκρ-ιτής, ο, -ίτρια, η *subst.* 1. persoană ipo-
 crită 2. (teatru antic) actor(-trită)
υποκριτική, η *subst.* arta interpretativă (teatru,
 film), arta actoricească
υποκριτικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* ipocrit(-ă), simulat(-ă),
 prefăcut(-ă) II. *adv.* (-ά) în mod ipocrit, cu ipo-
 crituzie
υπόκρουση, η *subst. muz.* acompaniament instru-
 mental
υποκρύπτω, **υπέκρυψα** v.t. a ascunde, a disimu-
 la, a masca
υπόκρυψη *subst.* ascundere, disimulare, mascare,
 camuflare
υποκύπτω, **υπέκυψα** v.i. 1. a ceda, a capitula, a
 se supune, a se da învins(-ă) 2. a sucumba, a
 deceda
υπόκοφ-ος, -η, -ο *adj.* (d. un sunet) surd(-ă),
 înăbușit(-ă)
υπόλειμ-μα, -ματος, το *subst.* rest, rămășiță, re-
 ziduu // **τα** -τα resturi, rămășițe
υπολείπομαι v.d. a rămâne în urmă; inferior(-oa-
 ră)/mai prejos decât cineva sau ceva // **δεν** -**εταί**
παρά... nu rămâne decât... 2. a rămâne ca rest
υπόλευκ-ος, -η, -ο *adj.* alburui(-ie), albicios
 (-oasă)
υπολήπτομαι v.d. a considera, a aprecia, a stima
υπόληψη, η *subst.* stimă, considerație, reputație //
τον έχω σε ~ a stima pe cineva // **διακυβεύει**
την ~ του el își compromite reputația // **καλή/**
κακή ~ reputație bună / proastă
υπολογ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **υπολογισμένος** v.t.
 1. a calcula, a socoti // **-ίζω** τιμή a calcula un
 preț 2. a avea în vedere, a plănuși, a intenționa
 3. *fig.* a conta pe ajutorul cuiva
υπολογισίμ-ος, -η, -ο *adj.* 1. calculabil(-ă) 2.
 considerabil(-ă); important(-ă)

υπολογισμός, ο *subst.* 1. calcul, socoteală, calculație 2. deviz (de lucrări) 3. evaluare, estimare 4. *fig.* gând ascuns

υπολογιστής, ο *subst.* 1. calculator, specialist în calcule 2. *fig.* om cu gânduri ascunse, egoist 3. mașină de calculat; calculator, computer // **ηλεκτρονικός** ~ calculator electronic, computer

υπολογιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* de calcul, referitor(-oare) la calculator și la tehnica de calcul

υπόλογ-ος, -η, -ο *adj.* 1. responsabil(-ă), răspunzător(-oare); care trebuie să dea seamă 2. garant(-ă)

υπόλοιπο, το *subst.* 1. rest // **έχω ένα** ~ am un rest 2. sold // **-α εμπορευμάτων** solduri 3. rămășiță

υπόλοιπ-ος, -η, -ο *adj.* 1. restant(-ă), care a rămas 2. următor(-oare)

υπολογαγός, ο *subst. milit.* locotenent

υπομένω, **υπέμεινα** I. *v.t.* a avea răbdare, a suporta // ~ το **μαρτύριο** a suporta martiriul // **τα υπέμεινε όλα χωρίς να θυμώσει** le-a suportat pe toate fără să se revolte II. *v.i.* a se resemna

υπομηχανικ-ός, -ο, -η *subst.* subinginer(-ă)

υπόμνη-μα, -ματος, το *subst.* 1. memoriu, cere-re, memorandum 2. comentariu, interpretare

υπομνηματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **υπομνηματι-σμένος** *v.t.* a edita, a îngriji o ediție, a face note și comentarii la un text

υπομνηματισμός, ο *subst.* îngrijirea unui text, a unei ediții, editare

υπόμνηση, η *subst.* faptul de a reaminti ceva cuiva

υπομονετικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* răbdător(-oare), răbduriu(-ie) II. *adv.* (-ά) în mod răbdător

υπομονή, η *subst.* răbdare // **κάνω** ~ a avea răbdare // **κι η ~ έχει όρια** și răbdarea are limite

υπομόχλιο, το *subst. fiz.* punct de sprijin

υποναύαρχος, ο *subst. mar.* viceamiral

υπόνοια, η *subst.* suspiciune, bănuială

υπονόμευση, η *subst.* subminare

υπονομ-ευτής, ο, -εύτρια, η *subst.* subminator(-oare)

υπονομευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de subminare

υπονομ-εύω, -ευσα, **εύτηκα**, **υπονομευμένος** *v.t.* a submina

υπόνομος, ο *subst.* 1. galerie subterană, portic subteran 2. canal subteran de scurgere // **γενι-κός** ~ canal colector

υπονοούμενο, το *subst.* 1. subînțelese 2. aluzie 3. insinua-re

υπονοώ *v.t.* a subînțelege, a înțelege dintr-un context, dintr-o aluzie // **αυτό -είται** aceasta se subînțelege

υπόξιν-ος, -η, -ο *adj.* acrișor(-oară), puțin acru(-ă) **υποπίπτω**, **υπέπεσα** *v.i.* a cădea în // **υπέπεσε σε δυσμένεια** a căzut în dizgrație // ~ σε **οφάλμα** a cădea în greșeală // **υποπίπτει στην αντί-ληψη μου** a înțelege ceva

υποπλοίαρχος, ο *subst. mar.* 1. locotenent în ma-rina de război 2. ofițer secund în flota comer-cială

υποπόδιο, το *subst.* (la un birou, scaun etc.) bară pentru picioare

υποπολλαπλάσιο, το *subst.* submultiplu

υποπροϊ-όν, το *subst.* produs secundar

υποπρόξενος, ο *subst.* viceconsul

υποπτέραρχος, ο *subst. milit.* general de divizie de aviație

υποπτ-εύομαι, -εύτηκα *v.d.* a suspecta, a bănui // -εύομαι **κάποιον για απάτη** a suspecta pe cineva de fraudă

ύποπτ-ος, -η, -ο I. *adj.* suspect(-ă), dubios(-oa-să), îndoielnic(-ă) // **όλα αυτά μου φαίνονται -α** toate acestea mi se par suspecte II. *adv.* (-α)

υπόρριζο, το *subst. mat.* numărul aflat sub radi-cal

υπόρχη-μα, -ματος, το *subst.* imn antic

υποσημει-ώνω, -ωσα *v.t.* a adnota

υποσημείωση, η *subst.* adnotare, adnotație, în-semnare în josul paginii

υποσιτ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **υποσιτισμένος** *v.t.* a subalimenta, a da hrană insuficientă

υποσιτισμός, ο *subst.* subalimentare, subnutriție **υποσκάπτω**, **υπέσκαψα**, (**υποσκάπτομαι**) *v.t.* a submina, a distruge încet

υποσκελ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **υποσκελισμένος** *v.t.* a împinge, a da la o parte

υποσκελισμός, ο *subst.* faptul de a împinge / a da la o parte pe cineva

υποσημναγός, ο *subst. milit.* locotenent de avi-ație

υποστάθμη, η *subst.* 1. zaț, drojdie, depunere 2. *fig.* persoană de ultimă speță, (*fam.*) jeg

υποσταθμός, ο *subst.* sucursală

υπόσταση, η *subst.* 1. ipostază; stare, aspect, în-fățișare 2. *fig.* substanță; fundament // **χωρίς ~** fără fundament

υποστατικό, το *subst.* fermă agricolă

υπόστεγο, το *subst.* șopron, hangar, adăpost

υποστήριγ-μα, -ματος, το *subst.* susținere, spri-jin, suport, stâlp, proptea

υποστηρ-ίζω, -ιξα, -ίχτηκα, **υποστηριγμένος** *v.t.* 1. a susține, a sprijini, a lua apărarea cuiva

// -ίζω **διδασκτορική διατριβή** a susține o teză de doctorat 2. a propti, a rezema, a proteja

υποστηρικτής, ο, -ίτρια *subst.* 1. susținător(-oare), protector(-oare), sprijinitor(-oare) 2. *sport* supporter(-ă)

υποστήριξη, η *subst.* susținere, sprijin, protecție; ajutor

υποστολή, η *subst.* strângere, coborâre (a steagului)

υποστράτηγος, ο *subst. milit.* general de divizie

υπόστρωμα, -ματος, το *subst.* 1. substrat, strat peste care s-a așezat un alt strat 2. *lingv.* elemente pătrunse într-o limbă din limba unei populații mai vechi, dispărută, în urma unei cuceri etc.

υποστύλωμα, -ματος, το *subst.* 1. consolidare cu stâlpi de susținere 2. dispozitiv de susținere sau de sprijinire

υποστυλ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, υποστυλωμένος *v.t.* 1. a consolida cu stâlpi de susținere 2. a sprijini / a propti cu stâlpi o construcție etc.

υποστύλωση, η *subst.* 1. susținere cu stâlpi sau cu coloane 2. sprijinire și proptire cu stâlpi a unei construcții etc.

υποσυνείδητο, το *subst. psih.* subconștient, for interior

υποσυνείδητος, -η, -ο *adj. psih.* subconștient(-ă); foarte puțin conștient(-ă)

υποσύνολο, το *subst. mat.* subansamblu

υπόσχεση, η *subst.* promisiune; angajament // **δίνω ~ a face o promisiune // τηρώ την ~ μου a se ține de promisiune // παραβαίνω την ~ μου a nu se ține de promisiune**

υπόσχομαι, υποσχέθηκα *v.t.* a promite // **μου το υποσχεθήκατε** mi-ați promis aceasta // **μας υπόσχεται θαύματα** ne promite că va face minuni (lucruri nerealizabile)

υποταγή, η *subst.* supunere, subordonare, obediență, ascultare

υποτακτική, η *subst. gram.* subjonctiv, conjunctiv

υποτακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. supus(-ă), docil(-ă), disciplinat(-ă) 2. *gram.* dependent(-ă), subordonat(-ă), de subordonare (conjuncție etc.)

υποτακτικ-ός și **υποταχτικός, ο** *subst.* valet, servitor, slujitor, slugă

υπόταξη, η *subst. gram.* subordonare // **σύνδεση προτάσεων καθ'** legătură a propozițiilor prin subordonare

υπόταση, η *subst. med.* hipotensiune, subtensiune

υποτασικ-ός, -ή, -ό *adj.* hipotensiv(-ă)

υποτάσσω, υπέταξα, υποτάχθηκα și **υποτάχτηκα, υποταγμένος** *v.t.* a supune, a subordo-

na, a domina, a face pe cineva sau ceva dependent(-ă)

υποτείνουσα, η *subst. geom.* ipotenuză

υποτελεια, η *subst.* vasalitate; supunere // **φόρος** -ς tribut

υποτελ-ής, -ής, -ές *adj.* vasal(-ă); supus(-ă) // **φόρου** -ής tributar

υποτίμηση, η *subst.* 1. devalorizare // ~ **της δραχμής** devalorizarea drahmei 2. subestimare 3. reducere de prețuri 4. depreciere

υποτιμητικ-ός, -ή, -ό *adj.* (*d. o vorbă etc.*) disprețuitor(-oare), înjositor(-oare)

υποτιμ-ώ, -ησα, -ήθηκα, υποτιμημένος *v.t.* 1. a devaloriza // ~ **το νόμισμα** a devaloriza moneda 2. a subestima // ~ **τον αντίπαλο** a-și subestima adversarul // a deprecia; a reduce prețul

υπότιτλος, ο *subst.* subtitlu

υποτονία, η *subst. med.* hipotonie

υποτονικ-ός *adj. med.* hipotonic(-ă)

υποτροπή, η *subst.* recidivă

υποτροπ-ιάζω, -ίασα *v.i.* a recidiva

υποτροπιασμός, ο *subst.* recidivism

υπότροπ-ος, -η, -ο *adj.* recidivist(-ă)

υποτροφία, η *subst.* 1. bursă 2. *med.* hipotrofie

υπότροφ-ος, -ο, -η *subst.* bursier(-ă)

υποτυπώδ-ης, -ης, -ες *adj.* imperfect(-ă), incomplet(-ă)

ύπουλ-ος, -η, -ο I. *adj.* perfid(-ă), viclean(-ă), prefăcut(-ă) II. *adv.* (-α) în mod perfid, cu viclenie

υπουλότητα, η *subst.* perfidie, viclenie, prefăcătorie

υπουργείο, το *subst.* minister

υπουργήμα, -ματος, το *subst.* funcția de ministru

υπουργία, η *subst.* ministeriat

υπουργικ-ός, -ή, -ό *adj.* ministerial(-ă), de ministru // ~ **η ευθύνη** responsabilitate ministerială

υπουργός, ο *subst.* ministru

υποφαινόμεν-ος, ο, -η, η *subst.* subsemnat(-ă), subscris(-ă)

υποφερτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. suportabil(-ă) // ~ **ός πόνος** durere suportabilă 2. acceptabil(-ă), pasabil(-ă) // ~ **οί σίχοι** versuri acceptabile

υποφέρω, υπέφερα *v.t.* și *i.* a suferi, a suporta, a îndura // **δεν μπορώ να τον ~** nu pot să-l sufar // **δεν μπορούμε να ~ το κρύο** nu pot să suport frigul // **υπέφερε πολλά** a îndura multe // **υπέφερε πολλές αδικίες** a îndurat multe nedreptăți // **υπέφερε πολύ στη ζωή του** a suferit mult în viața lui // **υποφέρει απ' την καρδιά** suferă de o boală de inimă // **υποφέρουν από πείνα** ei suferă de foame

υπόφυση, η *subst. anat.* hipofiză

υποχείριο, το *subst.* om subjugat, înrobît, supus, subordonat, dependent, manipulat // **καθιστώ** ~ a subordona, a manipula (un om, un grup de oameni)

υποχθόνι-ος, -α, -ο *adj.* subteran(-ă), infernal(-ă), sepulcral(-ă), tenebros(-oasă) // -α **φωνή** voce sepulcrală

υποχονδρία, η *subst.* ipohondrie

υποχόνδρι-ος, -α, -ο *adj.* 1. ipohondru(-ă) 2. de sub luci

υπόχρε-ος, -η, -ο *adj.* dator(-oare), (și *fig.*) obligat(-ă), îndatorat(-ă), recunoscător(-oare) // **θα σας είμαι -ος** v-aș fi recunoscător

υποχρεούμαι *v.r.* a se obliga, a se angaja, a se lega

υποχρε-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, υποχρεωμένος *v.t.* a obliga, a constrânge, a îndatora, a forța // **με -ώσατε** m-ați îndatorat // **τον -έωσαν να φύγει** l-au forțat să plece

υποχρέω-η, η *subst.* obligație, datorie, sarcină, angajament // **βγάζω την ~** a plăti datoria // **εκπληρώνω τις -εις μου** a-și îndeplini obligațiile // **δικαιώματα και -εις** drepturi și obligații // **έγγραφη ~** angajament scris // **με την ~** na... cu obligația să... // **του έχω τόση ~** îi sunt atât de îndatorat

υποχρεωτικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* obligatoriu(-ie) // -ή **στρατιωτική θητεία** serviciu militar obligatoriu // **βραδυνό ένδυμα -ό** ținută de seară obligatorie *II. adv.* (-ά)

υποχώρηση, η *subst.* 1. retragere, concesiie, dare înapoi, repliere 2. cedare, împăcare, conciliere 3. (*d.* terenuri) surpare

υποχωρητικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* conciliant(-ă), împăciuito(-oare), maleabil(-ă); care cedează, care dă înapoi *II. adv.* (-ά) în mod conciliant, în mod împăciuito(-oare)

υποχωρ-ώ, -ησα *v.i.* 1. a se retrage, a da înapoi, a se replia // *milit.* o **στρατός -ησε** armata s-a repliat 2. a ceda, a se concilia, a se împăca // **μην -είτε, να επιμένετε** să nu cedați, insistați 3. (*d.* terenuri) a se surpa, a ceda // -ησε το **έδαφος** terenul s-a surpat/a cedat

υπόψη *adv.* // **έχω ~** 1. a avea în vedere 2. a aprecia 3. a plănui

υποψηφι-ος, -α, -ο *adj.* candidat(-ă); pretendent(-ă)

υποψηφιότητα, η *subst.* candidatură // **βάζω (θέτω) ~** a-și depune candidatura

υποψία, η *subst.* suspiciune, bănuială, îndoială, neîncredere

υποπι-άζομαι, -άστηκα, υποπιωσμένος *v.d.* a suspecta, a bănuî, a pune la îndoială // **κανείς**

δε τον -άζεται nimeni nu-l bănuiește // **είναι υποπιωσμένος** este suspectat, suspect

ύπτιο, το *subst.* înot pe spate

ύπτι-ος, -α, -ο *adj.* culcat(-ă) pe spate

υπόρεια, η *subst.* poalele muntelui

ύστατ-ος, -η, -ο *adj.* ultim(-ă), cel(cea) din urmă

ύστερα *adv.* apoi, după aceea, pe urmă, mai târziu

υτέρη-μα, -ματος, το *subst.* strictul necesar

υστερία, η *subst. med.* isterie

υστερικ-ός, -ή, -ο *adj. med.* isteric(-ă), suferind(-ă) de isterie

υστερ(ο)- *element de compunere a cuvintelor denotând a) sensul de posterioritate în spațiu sau timp b) med. o legătură cu uterul*

ύστερο, το *subst.* placenta

υστεροβουλία, η *subst.* gând ascuns

υστερόβουλ-ος, -η, -ο *adj.* om ascuns, prefăcut, nesincer; de rea credință; disimulat(-ă), ipocrit(-ă)

υστερόγραφο, το *subst.* post-scriptum

υστερότοκ-ος, -η, -ο *adj.* cel mai tânăr copil născut într-o familie; mezin(-ă)

υστεροτομία, η *subst. med.* histerotomie

υστεροφημία, η *subst.* reputație postumă

υστερόχρον-ος, -η, -ο *adj.* posterior(-oară), ulterior(-oară)

υστερ-ώ, -ησα *v.i.* a fi inferior(-oară) // **δεν -εί σε τίποτα** el nu este inferior în nimic; a avea lipsuri // **-εί στα μαθηματικά** are lipsuri la matematică

υστερών (*εκ των*) *loc. adv.* aposteriori, după aceea

ύτριο, το *subst. chim.* ytriu

υφάδι, το *subst.* băteală, bățătură

υφ-αίνω, -ανα, -άνθηκα, υφασμένος *v.t.* a țese // **-αίνω υφάσματα** a țese stoffe

ύφαλα, τα *subst. pl. mar.* părțile navei aflate sub suprafața apei

υφάλμυρ-ος, -η, -ο *adj.* sălcu(-ie), puțin sărat(-ă)

υφαλοκρηπίδα, η *subst.* platou maritim continental

ύφαλος, ο *subst.* 1. stâncă sub nivelul apei 2. recif

ύφανση, η *subst.* țesătură

υφαντήριο, το *subst.* țesătorie, atelier, fabrică de țesături

υφαντής, ο, υφάντρ(ι)α, η *subst.* țesător(-oare)

υφαντική, η *subst.* meșteșugul țesutului, arta țesutului, țesătorie

υφαντικ-ός, -ή, -ό *adj.* de țesere, de țesut, textil(-ă) // -ός **ιστός** război de țesut

υφαντ-ός, -ή, -ό *adj.* țesut(-ă), textil(-ă) // **τα -ά** țesături groase de lână, de bumbac etc. cu desene de diferite culori

υφαντουργείο, το *subst.* țesătorie, fabrică de stofe, de pânzeturi etc.

υφαντουργία, η *subst.* industria textilă

υφαντουργικ-ός, -ή, -ό *adj.* care ține de industria textilă

υφαντουργός, ο *subst.* țesător, textelist

υφαρπαγή, η *subst.* sustragere, furt, hoție

ύφασ-μα, -ματος, το *subst.* țesătură, stofă

υφασματέμπορος, ο *subst.* comerciant de textile

ύφεση, η *subst.* 1. destindere 2. muz. bemol

υφή, η *subst.* 1. țesătură, textură // πυκνή / αραιά ~ țesătură deasă / rară 2. structură, conformație, alcătuire, constituție

υψηλεσία, η *subst.* calitatea de conferențiar

υψηλητή-ής, ο, -ήτρια, η *subst.* înv. conferențiar (-ă) universitar

υφήλιος, η *subst.* lumea, Terra (pământul), universal // ταξιδεύω ανά την -ο a călători în lume

υφίσταμαι (να υποστώ) I. *v.t.* a suferi, a îndura, a suporta // θα υποστείς τις συνέπειες vei suferi consecințele // ~ όλες του τις ιδιοτροπίες îi suport toate capriciile II. *v.i.* a subzista, a dăinui, a exista, a trăi // το μνημείο αυτό -αται ακόμη acest monument dăinuie încă // το χρέος αυτό δεν υφίσταται această datorie nu mai există

υφιστάμενος, ο, υφισταμένη, η *subst.* subaltern(-ă), subordonat(-ă), inferior(-oară) în grad (în funcție) // ο -ος οφείλει υπακοήν εις τον προϊστάμενον subalternul este dator să asculte de șeful său

ύφ-ος, -ους, το *subst.* stil, ton, aer // ~ κομψό/ γλαφυρό stil elegant / grațios // ~ λεπτό stil delicat // με απειλητικό ~ cu un ton amenințător // με σοβαρό ~ cu un aer serios // αλαζονικό ~ aer de aroganță // παίρνω ~ a-și da aere

υφυπουργείο, το *subst.* subsecretariat de stat

υφυπουργός, ο *subst.* subsecretar de stat; ministru adjunct

υψηλόμισθ-ος, -η, -ο *adj.* care are salariu mare

υψηλ-ός, -ή, -ό I. *adj.* înalt(-ă), ridicat(-ă), mare, elevat(-ă), superior(-oară), sublim(-ă) // -ό βιοτικό επίπεδο nivel de viață ridicat // -ός λόφος

deal înalt // -ό ανόστημα statură mare // -ό ύψος stil elevat // -ή θερμοκρασία temperatură înaltă // η -ή Πύλη Sublima Poartă // αφ'-ού de sus II. *adv.* (-ă) sus // -ά ιστάμενος sus pus

υψηλόδωμ-ος, -η, -ο *adj.* de talie mare

Υψηλότατος, ο, Υψηλοτάτη, η *subst.* Alteță, titlu dat prinților și prințeselor

Υψηλότητα, η *subst.* Alteță // η Αυτού Βασιλική ~ Alteța Sa Regală

υψικάμινος, ο *subst.* furnal înalt

ύψιλον, το *subst.* epsilon, litera Y, y, cea de a douăzecea literă a alfabetului grecesc

υψίπεδο, το *subst.* geogr. platou înalt

ύψιστ-ος, -η, -ο *adj.* cel(cea) mai înalt(-ă) // ο Ύψιστος Cel Prea Înalt

υψίφων-ος, -ο, -η *subst.* muz. tenor, soprană

υψοδείχτης, ο *subst.* altimetru

υψόμετρο, το *subst.* 1. altitudine 2. hipsometru, altimetru

ύψ-ος, -ους, το *subst.* 1. statură, stat, talie 2. înălțime, altitudine // σαράντα μέτρα ~ patruzeci de metri înălțime // σπίτι -ους δέκα μέτρων casă având zece metri înălțime // είναι στο ~ της θέσης του este la înălțimea funcției sale 3. τα -η straturile superioare ale atmosferei // ή του -ους ή του βάθους ori mori ori trăiești

ύψω-μα, -ματος, το *subst.* 1. înălțime, cotă 2. altitudine // τα γύρω -τα înălțimile din jur

υψ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, υψωμένος *v.t.* I. a ridica, a înălța // -ώνω τη σημαία a înălța steagul // -ώνω τη φωνή a ridica vocea (a vorbi tare) // -ώνω φωνή a protesta // -ώνω τους ώμους a ridica din umeri // -ωσε το σπίτι του με έναν ακόμα όροφο și-a ridicat casa cu încă un etaj 2. a mări, a urca // -ώνω τις τιμές a mări prețurile 3. *fig.* a lăuda, a elogia // σκείνος που θα -ώσει τον εαυτόν του θα ταπεινωθεί και εκείνος που θα ταπεινώσει τον εαυτόν του, θα υψωθεί oricine se va înălța va fi smerit și oricine se va smeri va fi înălțat

ύψωση, η *subst.* înălțare, ridicare, urcare // ~ τιμών/ μετοχών/ αξιών κ.λ.π. urcare a prețurilor / a acțiunilor / a valorilor etc.

Φ φ

Φ, φ (φι): (fi) 1. a douăzeci și una literă a alfabetului grecesc, consoană 2. *num. card. și ord.* Φ', φ' (cu un apex în dreapta sus) 500 sau al cinci sutelea; Φ, φ (cu un apex în stânga jos) 500.000 sau al cinci sute miilea

φα, το *subst. invar. muz.* 1. nota fa 2. cheia fa
φάβα, η *subst. bot.* 1. bob (de țarină) // **κάποιο λάκκο έχει** η ~ aici se ascunde ceva suspect / dubios 2. mîncare de bob (asemănătoare cu iahnia de fasole)

φαβιανισμός, ο *subst.* fabianism
φαβορί, το *subst. invar.* favorit (participant la un concurs etc.)

φαβορίτα, η *subst.* favorit, perciun
φαγάδικο, το *subst.* birt, tavernă
φαγάνα, η *subst.* 1. *mar.* dragă, mașină de săpat sub apă 2. *fig.* mîncău 3. *fig.* mașină care consumă cantități mari de benzină

φαγ-άς, -ο, -ού, η *subst.* mîncăcios(-oasă), mîncău

φαγουδικ-ός, -η/-ια, -ο *adj.* mîncăcios(-oasă)
φαγεντιαν-ός, -ή, -ό de faianță

φαγγρί, το și **φαγκρί, το** *subst. zool.* pește înrudit cu dorada

φαγητό, το *subst.* 1. mîncare (gătită) 2. fel de mîncare 3. prînz; cină; masă // **αλλάζω** ~ a schimba subiectul

φαγιάντσα, η *subst.* 1. porțelan, faianță 2. platou de porțelan

φαγκότο, το *subst. (muz.)* fagot
φαγοκύτταρο, το *subst. biol.* fagocit

φαγοπότι, το *subst.* chef, chiolhan; petrecere, zaiafet (cu mîncare și băutură)

φαγούρα, η *subst.* mîncărimе

φάγω-μα, -ματος, το *subst.* 1. (la țesături etc.) rosătură, uzură 2. *fig.* ceartă continuă, vrajbă

φαγωμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* care a mîncat, mîncat(-ă), sătul(-ă), hrănit(-ă)

φαγ-ώνωμαι, -ώθηκα, φαγωμένος *v.r.* 1. (*d.* țesături, haine) a se roade, a se mânca, a se uza, a se toci // **τα μανίκια του φορέματος -ώθηκαν** mînecele rochiei s-au ros / sunt uzate 2. *fig.* a se certa 3. *fig.* a face praf/a da peste cap pentru a atinge un scop // **-ώθηκε να φτάσει διωθυνητής** s-a dat peste cap ca să ajungă director

φαγάσιμ-ος, -η, -ο *adj.* mîncabil(-ă)

φαγώσιμα, τα *subst. pl.* de-ale mîncării

φαειν-ός, -ή, -ό *adj.* (mai ales *d.* ideii) strălucit(-ă), inspirat(-ă) // **-ή ιδέα** idee strălucită / inspirată

φαί, το, φαγιού *subst. (pop.)* 1. mîncare, hrană; fel de mîncare / de bucate // **αγαπά το καλό** ~ îi place mîncarea bună // **το ~ των πτηνών** hrana păsărilor // **ένα ~ μου φτάνει** îmi ajunge un singur fel de mîncare 2. prînz; cină; masă // **τους βοήκαν στο ~** i-au găsit la masă

φαιδρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. vesel(-ă), voios(-oasă), jovial(-ă) 2. glumeț(-eată), hazliu(-e), ghiduș(-ă), mucalit(-ă), amuzant(-ă), care provoacă rîsul 3. caraghios(-oasă)

φαιδρότητα, η *subst.* 1. veselie, voioșie, jovialitate 2. faptul de a fi glumeț, hazliu; haz 3. faptul de a fi caraghios

φαιδρ-ύνω, -υνα, -ύνθηκα *v.t.* și *i.* a înveseli; a provoca bună dispoziție / voioșie / voie bună

φαινόλη, η *subst. chim.* fenol, acid fenic

φαίνομαι, φάνηκα *v.r.* 1. a se vedea; a fi sau a se face vizibil / văzut; a (se) arăta // **φαίνεται η θάλασσα** se vede marea // **ο φίλος σου δεν φάνηκε σήμερα** prietenul său nu s-a arătat astăzi 2. (*d.* persoane) a se prezenta // **ο υπάλληγος δεν φάνηκε σήμερα στο γραφείο** funcționarul nu s-a prezentat azi la birou 3. a părea, a se prezenta sub un anumit aspect; a avea aerul, a da impresia // **φαινόταν στενοχωρημένος** părea necăjit // **φαινόταν άρρωστος** dădea impresia că-i bolnav // **είναι γέρος αλλά δεν του φαίνεται** nu-și arată vârsta 4. (*impers.*) // **όπως φαίνεται** după cum se pare 5. // **μου φαίνεται** cred; mi se pare; sunt de părere; am impresia

φαινομενικ-ός, -ή, -ό *adj.* aparent(-ă) // **-ός θάνατος** moarte aparentă

φαινομενικότητητα, η *subst.* aparență

φαινόμενο, το *subst.* și *fig.* fenomen // **παράδοξο -ο** fenomen ciudat // **αυτό το παιδί είναι ένα μουσικό** ~ acest copil este un fenomen muzical

φαινομενοκρατία, η *subst. filoz.* fenomenalism

φαινομενολογία, η *subst. filoz.* fenomenologie

φαι-ός, -ά, -ό *adj.* cenușiu(-e), gri // **φαιά** *ουσία, η anat.* materia cenușie

φάκα, η *subst.* cursă, capcană (mai ales pentru șoareci) // **πιάστηκε σαν τον ποντικό στη** - a fost prins asupra faptului

φάκελο, το *subst.* plic

φάκελος, ο *subst.* 1. plic 2. (și *fig.*) dosar // ο -ος της υπόθεσης dosarul afacerii 3. dosar cu date referitoare (mai ales) la activitatea (politică) a unei persoane urmărită de poliție

φακέλω-μα, -ματος, το *subst.* strângere / adunare a unor date despre o persoană de către poliție / servicii secrete (mai ales despre concepțiile și activitățile politice ale acesteia)

φακελ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **φακελωμένος** *v.t.* (d. poliție / servicii secrete) a-i întocmi cuiva dosarul, a-i pune la dosar

φακή, η *subst. bot.* 1. linte 2. mâncare de linte // **αντί πινακίου** -ς pentru un blid de linte // **παλικάρη της** -ς om fricos, laș

φακίδα, η *subst.* pistriui

φακιόλι, το *subst.* basma, năframă

φακίρ-ης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* 1. fachir 2. *fig.* vraci, făcător de minuni

φακιρικ-ός, -ή, -ό și **φακίρικ-ος**, -η, -ο *adj.* de fachir // -ά **τεχνάσματα** trucuri de fachir

φακ-ός, ο *subst.* 1. lentilă // -οί **επαφής** lentile de contact 2. lupă 3. *anat.* **κρυσταλλοειδής** ~, ο cristalin

φακόχοιρος, ο *subst. zool.* facocer sau porc cu negi

φάλαγγα, η *subst.* 1. (în Grecia antică) falangă // **μακεδονική** ~ falanga macedoneană (a lui Alexandru cel Mare) 2. grupare politică paramilitară de tip fascist; falangă 3. *anat. pl.* // οι -ες των **δακτύλων** falangele degetelor 4. (la un cântar) braț

φάλαγγας, ο *subst.* (în evul mediu) falangă, sul de lemn de care se legau picioarele celor condamnați să fie bătuți la tâlpi

φαλάγγι, το *subst.* // **παίρνω** ~ a pune pe fugă **φαλαγγίτ-ης**, -ο (*fem.* -ισσα) *subst.* membru al falangei fasciste

φάλαйна, η *subst. zool.* balenă

φαλαينوθήρας, ο *subst.* vânător de balene

φαλαينوθηρικό, το *subst. mar.* balenieră

φαλάκρα, η și **καράφλα**, η *subst.* chelie

φαλακρ-ός, -ή, -ό *adj.* chel(-ală); pleșuv(-ă); (*pop.*) chelbos(-oasă) // -ό **κεφάλι** cap pleșuv // -ός **άνδρας** bărbat chel // -ό **βουνό** munte pleșuv / lipsit de vegetație

φάλαρα, τα *subst.* podoabe metalice care se agață la hamurile sau căpăstrul animalelor de tracțiune

φαλαρίδα, η *subst.* 1. *ornit.* lișiță 2. *bot.* țintaură, plantă erbacee, medicinală (*bot.*)

φαληρικ-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține sau se referă la Faliron (cartier din Atena)

φαλιρ-ίζω, -ισα, **φαλισμένος** *v. i.* a da faliment

φαλιρ-ισμα, -ματος, το *subst.* faliment

φαλκίδευση, η *subst.* 1. subminarea unei instituții 2. limitare / desființare a unui drept

φαλκιδ-εύω, -ευσα, -ευτηκα, **φαλκιδευμένος** *v.t.* 1. a submina o instituție / lege 2. a limita / desființa un drept

φάλκο, το *subst. ornit.* zăgan, vulturul-bărbos

φαλκόνι, το *subst. ornit.* șoim

φαλλικ-ός, -η, -ο *adj.* falic(-ă)

φαλλοκράτης, ο *subst.* bărbat care crede în superioritatea sexului masculin / falocrat

φαλλοκρατικ-ός, -ή, -ό *adj.* falocratic(-ă), de falocrație

φαλλίνη, η *subst.* falină, substanță otrăvitoare care se găsește în ciuperca albă

φαλλός, ο *subst.* falus

φαλτσάρ-ω, -ισα *v.i.* a comite o disonanță, o discordanță; a distona

φαλτσέτα, η *subst.* cuțit ascuțit folosit de tăbăcari și cizmari; cosor

φάλτσο, το *subst.* 1. muz. disonanță 2. *sport* lovitură laterală dată mingii

φάλτσο-ος, -α, -ο *adj.* muz. disonant(-ă)

φαμελιά, η și **φαμίλια**, η *subst.* familie

φάμπρικα, η *subst.* fabrică

φανάρι, το *subst.* 1. felinar 2. *mar.* far 3. semafor // **δεν σταμάτησε στο** ~ nu s-a oprit la semafor 4. fiecare dintre farurile automobilului etc. 5. (*inv.*) dulap suspendat pentru păstrarea alimentelor // **το κεφάλι του είναι** ~ este chel // **είναι φως** ~ este clar / deosebit de limpede

φαναρτζ-ής, ο (*pl.* -ήδες) *subst.* fanargiu, persoană care face felinare

φανατ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **φανατισμένος** *v.t.* a fanatiza; a inspira cuiva fanatism; a face pe cineva să devină fanatic

φανατικ-ός, -ή, -ό *adj.* fanatic(-ă), pătimaș(-ă), împătimit(-ă) // **ένας -ός χαρτοπαίκτης** un pătimaș jucător de cărți // -ός **θαυμαστής** admirator înfocat, împătimit / pătimaș

φανατισμός, ο *subst.* fanatism

φανέλα, η *subst.* 1. jerse de lână / bumbac 2. flanelă

φανελέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* care este făcut(-ă) din flanelă; de flanelă // -ια **εσώρουχα** lenjerie din flanelă

φανερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care se vede; care poate fi văzut(-ă); vizibil(-ă) // **το τραύμα είναι** -ό rana este vizibilă / se vede 2. care poate fi constat(-ă) ușor, clar(-ă), evident(-ă) // **το δίκιο**

του είναι -ό dreptatea lui este o evidentă //
 είναι φως -ό este clar ca lumina zilei
φανέρω-μα, -ματος, το subst. dezvăluire; divulgare
φανερ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, φανερωμένος I. v.t.
 1. a dezvălui, a divulga 2. a semna, a face cunoscut 3. a denota, a însemna II. v.d. -ώνομαι a apărea
φανοποιείο, το subst. 1. atelierul celui care face felinare, a fanaragiului 2. tinichigerie
φανοποιία, η subst. 1. atelierul fanaragiului 2. meșteșugul confecționării felinarelor 3. meșteșugul tinichigeriei, tinichigerie
φανοποιός, ο subst. 1. fanaragiu, persoană care face felinare 2. tinichigiu
φανός, ο subst. 1. felinar 2. fiecare din farurile unui autovehicul
φανοστάτης, ο subst. stâlp de felinar
φαντ-άζομαι, -άστηκα, (φαντασμένος) v.r. 1. a-și imagina; a-și închipui, a născoci, a inventa // **δεν μπορείς να -αστείς την αναίδεια του** nu-ți poți imagina obrăznicia, nerușinarea lui 2. a crede, a gândi, a presupune, a-i trece prin minte // **πώς -άστηκες τέτοιο πράγμα;** cum ți-ai închipuit așa ceva? // **ούτε να το -αστείς!** nici să nu te gândești!
φαντ-άζω, -αξα v.i. 1. a face impresie; a impresiona prin alură, aspect, calitate etc.; a se face remarcat; a produce efect // **-άζει ακόμη και απο μακριά** se face remarcat chiar și de la distanță 2. a părea, a da impresia // **-άζει καινούργιο** pare nou
φαντάρος, ο subst. soldat / ostaș (mai ales de infanterie)
φαντασία, η subst. 1. imaginație // **έχει μεγάλη** ~ are o imaginație bogată // **δημιουργική** ~ imaginație creatoare // **αυτό είναι πλάσμα της -ς σου** aceasta este o plăsmuire / rod al imaginației tale 2. închipuire; iluzie // **αυτές είναι -ες** acestea sunt iluzii, închipuiri 3. capriciu; ciudățenie; toană // **οι -ες του δεν έχουν όρια** ciudățeniile lui nu au limite 4. muz. fantezie, compoziție muzicală instrumentală // **επιστημονική φαντασία** science-fiction // **ο κατά ~ ασθενής** bolnavul închipuit // **αρρωστημένη** ~ imaginație bolnăvicioasă / bolnavă / patologică
φαντασιόπληκτ-ος, -η, -ο adj. fantezist(-ă)
φαντασιοπληξία, η subst. 1. felul de a gândi al fantezistului 2. ciudățenie, bizarerie; toană, capriciu
φαντασ-ιώνω, -ίωσα v.t. a născoci
φαντασίωση, η subst. fantasmă, iluzie, himeră
φαντασιστικ-ός, -ή, -ό adj. fantasmatic(-ă); himeric(-ă)

φάντασ-μα, -ματος, το subst. fantomă, stafie, strigoi, nălucă; vedenie, arătare, fantasmă // **κατάντησε ~** a ajuns ca o stafie
φαντασμαγορία, η subst. feerie, priveliște încântătoare
φαντασμαγορικ-ός, -ή, -ό adj. feeric(-ă), superb(-ă), încântător(-oare) // **-ός κήπος** grădină superbă
φαντασμέν-ος, -η, -ο part. ca adj. îngâmfat(-ă), închipuit(-ă), înfumurat(-ă)
φανταστικ-ός, -ή, -ό adj. 1. fantastic(-ă), ireal(-ă), imaginar(-ă) // **ο -ός κόσμος του κινηματογράφου** lumea imaginară a cinematografului // **-ά σχέδια** planuri ireale 2. foarte frumos, foarte bun, foarte mare, extraordinar(-ă) // **-ή επιτυχία** succes extraordinar // **-ή δύναμη** putere foarte mare/exceptională // **-ό τοπίο** peisaj foarte frumos / superb
φανταχτερ-ός, -ή, -ό adj. (d. culori) bățător(-oare) la ochi; țipător(-oare) // **-ά χρώματα** culori țipătoare
φαντεζί adj. invar. fantezi
φάντ-ης, ο, (pl. -ήδες) I. subst. fante, valet (figură la cărțile de joc) // **ο ~ καρρό** valetul / fantele de caro II. (loc. adv.) ~ **μπαστούνι** (d. o apariție bruscă) hodoronc-tronc
φανφάρα, η subst. 1. fanfară 2. muzică de fanfară
φανφαρόνος, ο subst. fanfaron / fanfaroană, lăudăros(-oasă)
φαξ, το invar. fax
φάπα, η subst. palmă, lovitură cu mână; pălmuit; pălmuire
φάρα, η subst. (mai ales *peior.*) neam, familie
φαράγγι, το subst. prăpastie, hâu, abis, genune
φαράσι, το subst. fărș
φαραώ, ο subst. faraon
φαραώνια, τα subst. (argou) nume dat de contrabandiști vameșilor
φαραωνικ-ός, -ή, -ό adj. faraonic(-ă)
φαρδ-αίνω, -υνα v.t. și *i.* a (se) lărgi ceva
φάρδε-μα, -ματος, το subst. lărgire
φάρδ-ος, -ους, το subst. lărgime
φάρδ-ός, -ιά, -ύ adj. larg(-ă), extins(-ă), întins(-ă), vast(-ă) // **-ιά ρούχα** haine largi // **-ιά έκταση** suprafață vastă
φαρέτρα, η subst. tolbă pentru săgeți
φαρί, το subst. cal de călărie
φαρίνα, η subst. făină de grâu de calitate superioară
φαρισαικ-ός, -ή, -ό adj. 1. fariseic(-ă) 2. ipocrit(-ă), fățarnic(-ă), prefăcut(-ă), perfid(-ă)
φαρισαίος, ο subst. 1. fariseu 2. fig. persoană ipocrită / fățarnică / prefăcută / perfidă

φαρισαισμός, ο *subst.* fariseism, ipocrizie, fățărnicie, duplicitate, perfidie
φάρμα, η *subst.* fermă
φαρμακείο, το *subst.* 1. farmacie 2. trusă cu medicamente
φαρμακερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. veninos(-oasă), otrăvitor(-oare) // -ό φυτό plantă otrăvitoare // -ό φίδι șarpe veninos 2. *fig.* veninos(-oasă), otrăvit(-ă), mușcător(-oare) // -ά λόγια cuvinte veninoase / otrăvite // -ές παρατηρήσεις observații mușcătoare
φαρμακευτική, η *subst.* știința farmaciei
φαρμακευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. farmaceutic(-ă); de medicamente // -ός κατάλογος listă de medicamente 2. care are calități de medicament; medicamentos(-oasă), medicinal(-ă) // το χαμολήλι έχει -ές ιδιότητες muștelul are proprietăți / calități medicinale
φαρμάκι, το *subst.* (și *fig.*) otrăvă, venin // πήρε ~ a luat otrăvă; s-a otrăvit // αυτό το ποτό είναι πικρό σαν ~ această băutură este amară ca otrava // ήπια πολλά -α am avut parte de multă amărăciune, de multe necazuri
φάρμακο, το *subst.* medicament; (și *fig.*) leac
φαρμακοβιομηχανία, η *subst.* industrie farmaceutică / de medicamente
φαρμακόγλωσσα, η *subst.* limbă veninoasă / otrăvită (persoană care jignește / ofensează)
φαρμακολογία, η *subst.* farmacologie
φαρμακοποι-ός, -ο, -η *subst.* farmacist(-ă)
φαρμάκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. otrăvire, intoxicare 2. *fig.* supărare, necaz
φαρμακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **φαρμακωμένος** *v.t.* 1. a otrăvi, a da otrăvă 2. *fig.* a supăra, a necăji, a amări, a mâhni // τον -ωσε με την κακία της l-a amărit cu răutatea ei
φάρος, ο *subst.* far
φαροφύλακας, ο *subst.* paznic de far
φάρσα, η *subst.* și *fig.* farsă
φαρσέρ, ο, η *subst.* farsor(-oare); persoană care face/se ține de farse
φαρσί *adv.* la perfecție; perfect; fără greșeală
φαροσκομωδία, η *subst.* comedie grosolană
φάρυγγας, ο *subst.* anat. faringe
φαρυγγίτιδα, η *subst.* med. faringită
φαρφουρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* făcut(-ă) din porțelan; de porțelan
φαρφουρί, το *subst.* porțelan
φασαμέν, το *subst.* *invar.* lornion
φασαρί-α, η *subst.* 1. zarvă, gălăgie, tâmbălău, vacarm, tăărăboi, scandal, hărmălaie 2. ocupație plicticoasă, neplăcută; corvoadă, belea // -ες, οι tulburări, evenimente neplăcute; necazuri, încurcături, neplăceri // έγιναν -ες au avut loc

tulburări // είχα μεγάλες -ες am avut mari neplăceri
φασαρία, ο *subst.* // **καπετάν** ~ scandalagiu
φάση, η *subst.* fază // **τελειωτική** ~ fază finală // οι -εις της σεληνης fazele lunii
φασκιανός, ο *subst.* *ornit.* fazan
φασίνα, η *subst.* curățenie într-o gospodărie/casă
φασισμός, ο *subst.* fascism
φασίστ-ας, ο, -ρια, η *subst.* fascist(-ă)
φασιστικ-ός, -η, -ο *adj.* fascist(-ă)
φάσκελο, το *subst.* tiflă (gest batjocoritor), blandă
φασκελω-μα, -ματος, το *subst.* acțiunea / faptul de a da cu tifla cuiva
φασκελ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **φασκελωμένος** *v.t.* a da cu tifla
φασκιά, η *subst.* fașă (pentru un nou născut)
φασκ-ιώνω, -ιωσα, -ιώθηκα **φασκιωμένος** *v.t.* a înfășa; a înfășura un bebeluș / un om născut în fașă
φασκομηλιά, η *subst.* bot. salvie
φασκόμηλο, το *subst.* tizănă, ceai, infuzie făcută cu frunze de salvie
φάσσω *v.t.* // ~ **και αντιφάσσω** a se contrazice singur
φασκόλαρκτος, ο *subst.* (zool.) coala, mamifer, marsupial din Australia Phascolarctus
φάσ-μα, -ματος, το *subst.* (și *fig.*) spectru // το -α του πολέμου spectrul războiului
φασματικ-ός, -ή, -ό *adj.* spectral(-ă), care aparține spectrului, referitor(-oare) la spectru; de culoarea spectrului; ca de spectru // -ό χρώμα culoarea spectrală
φασματοσκόπιο, το *subst.* spectroscop
φασολάδα, η *subst.* culinar iahnie de fasole
φασολάκια, τα *subst.* 1. păstăi de fasole 2. mâncare de fasole verde
φασόλι, το *subst.* fasole, bob de fasole // ~ το ~ γεμίζει το σακκούλι bob cu bob umple sacul
φασολιά, η *subst.* bot. planta de fasole
φασόν, το *subst.* *invar.* confecționarea (unei haine etc.) cu materialul clientului
φασουλής, ο *subst.* 1. Fasulis, numele unui personaj din teatrul de păpuși/teatrul de umbre grecesc 2. *fig.* om lipsit de importanță
φασσοπερίστερο, το *subst.* porumbel sălbatic
φαστ φουντ și **φαστφουντάδικο**, το *subst.* fast-food
φαταλισμός, ο *subst.* fatalism
φαταλ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* fatalist(-ă)
φαταούλας, ο *subst.* 1. om foarte lacom la mâncare/ mănăcios; măncau 2. *fig.* persoană rapace

φάτνη, η *subst.* iesle, jgheab în care se dă de mâncare vitelor în staul/grajd
φατνιακ-ός, -ή, -ό *adj.* alveolar(-ă)
φατνίο, το *subst.* alveolă
φάτνω-μα, -ματος, το *subst. constr.* tavan între grinzi
φατρία, η *subst.* facțiune
φατρ-ιάζω, -ιασα *v.i.* a participa la o facțiune; a face parte dintr-o facțiune
φατριασμός, ο *subst.* faptul de a face parte / participa la o facțiune
φάτος, η *I. subst.* 1. față / chip omenesc, mutră // **δεν μου αρέσει η ~ του** nu-mi place mutra lui 2. fațădă 3. mutră/figură dubioasă *II. adv.* chiar în față; exact vizavi // **μένει ~** stă chiar în față
φαυλοκράτης, ο *subst.* om politic/politician veros
φαυλοκρατία, η *subst.* predominare a oamenilor politici/a politicienilor veroși, corupție
φάυλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. veros(-oasă), necinstit(-ă) 2. vicios(-oasă) // **-ος κύκλος** cerc vicios
φαυλότητα, η *subst.* caracteristica omului veros, necinstit, corupție
φαφλατ-άς, ο (pl. -άδες) *subst.* flecar, palavragiu, persoană care spune vorbe înșelătoare / gogoși; clântău
φαφούτ-ης, -α, -ικο *adj.* știrb(-ă)
Φεβρουάριος, ο *și Φλεβάρης*, ο *subst.* februarie, (pop.) făurar
φεγγαράδα, η *subst.* lumină răspândită de luna plină; clar de lună
φεγγάρι, το *subst.* lună // **ολόγιομο φεγγάρι** lună plină // **μισό / λειψό φεγγάρι** lună jumătate // **νέο φεγγάρι** lună nouă // **δεν έχει ~** **απόψε** azi nu este lună // **έχω -α να σε δω** nu te-am văzut de luni întregi de zile // **έχει τα -α του** are ciudățeni/capricii
φεγγαρίσ-ιος, -ια, -ιο *adj.* lunar(-ă)
φεγγαροπρόσωπ-ος, -η, -ο *adj.* care are fața rotundă ca luna plină; cu fața rotundă
φεγγαρόφωτο, το *subst.* lumina lunii, clar de lună
φεγγαρόψαρο, το *subst. iht.* pește-lună
φεγγ-ιζω, -ισα *v.i.* a fi semitransparent; a lăsa să se zărească ceva în spatele său
φεγγίτης, ο *subst.* lucarnă; luminator
φεγγοβολιά, η *subst.* lumină vie, puternică
φεγγοβολ-ώ, -ησα *v.i.* a emite o lumină puternică; a lumina puternic; a străluci
φέγγ-ος, -ους, το *subst.* lumină palidă (a lunii și a stelelor)
φέγγω, **έφεξα** *I. v.t.* a lumina // **αυτή η λάμπα δεν -ει** lampa asta nu luminează // **φέξε μου και γλίστρησα!** doamne ferește până te nime-

rește *II. v.i.* 1. a străluci // **ο ήλιος -ει** soarele strălucește 2. *fig.* a slăbi foarte tare *III. impers.*
φέγγει se face ziua, se luminează // **θα φύγου-με μόλις φέξει** vom pleca deîndată ce se face ziua // **του'φεξε** i s-a întâmplat pe neașteptate ceva bun
φεϊγ-βολάν, το *subst. invar.* foaie-volantă, fluturaș
φείδομαι εφείσθην *vb. dep.* 1. a face economie (la ceva) 2. a cruța
φειδ-ώ, η (-ούς și -ώς) cumpătare, măsură, moderație // **δαπανώ χωρίς ~** a cheltui fără moderație
φειδωλ-ός, -ή, -ο *adj.* strâns(-ă) la mână, zgârcit(-ă) // **-ός άνθρωπος** om strâns la mână // **-ός με τους επαίνους** zgârcit cu laudele
φελάχ-ος, ο, -α, η *subst.* felah
φελί, το *subst.* felie, bucată dintr-un întreg
φελλόδρος, η *subst. bot.* arborele de plută
φελλός, ο *subst.* 1. plută, material ușor, spongios și impermeabil 2. dop pentru sticle sau alte recipiente făcut din plută 3. *fig.* om ușuratic, ne-serios, superficial
φελούκα, η *subst.* felucă, barcă mică cu pânze
φελ-ώ *și φελ-άω* *v.i. invar.* (mai ales în context negativ) a fi bun la ceva, a folosi la ceva, a valora // **δεν -εί πια** nu mai folosește, nu mai e bun la nimic
φεμινισμός, ο *subst.* feminism
φεμιν-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* feminist(-ă)
φεμινιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* feminist(-ă) // **το -ό κίνημα** mișcare feministă
φενάκη, η *subst.* 1. perucă 2. *fig.* aspect înșelător
φενακισμός, ο *subst.* înșelătorie, impostură
φευδαρχης, ο *subst.* feudal
φευδαρχία, η *și φευδαλισμός*, ο *subst.* feudalism
φευδαρχικ-ός, -ή, -ό *adj.* feudal(-ă)
φεύδο, το *subst.* feudă, moșie, domeniu, provincie dată în stăpânire de domnitor unor nobili
φερέγγυ-ος, -α, -ο *adj.* de încredere
φερεγγυότητα, η *subst.* credibilitate
φερέιπειν *loc. adv.* de exemplu, de pildă
φερετζ-ές, ο (pl. -έδες) *subst.* feregea, vâl cu care femeile musulmane își acoperă fața
φέρετρο, το *subst.* sicriu, raclă
φερέφωνο, το *subst.* persoană / grup care exprimă părerea altora, care nu are părere proprie
φέρμποτ, το *subst. mar.* ferry-boat
φερμουάρ, το *subst.* fermoar
φέρ(ν)ομαι, φέρθηκα *v.r.* a se comporta, a se purta // **-ται άσχημα** se poartă urât

φέρνω, **έφερα**, **φερμένος** *v.t.* 1. a aduce // ~ **το** **γιατρό** a aduce doctorul // **ο άνεμος θα -ει** **βροχή** vântul va aduce ploaie // **οσα -ει η ώρα** **δεν τα φέρνει ο χρόνος** nu aduce anul ce aduce ceasul // **η λύπη τον έ-ε στον τάφο** durerea l-a băgat în mormânt // **τον έφερε σε απελπισία** l-a adus la disperare // **σύρ'τα -φερ'τα** du-te vino // **ο λόγος το φέρνει ο** este un fel de a spune // ~ **κοντά** a apropia // ~ **στη** **μάχη** a-și aminti // **τι τα πας και τα φέρνεις;** a ce bun atâtea ocolișuri?/atâtea tertipuri? 2. a conduce, a aduce undeva // **που τον έ-ε;** încotro l-ai dus? // **που -ει αυτός ο δρόμος;** unde duce strada aceasta? 3. a provoca, a produce, a face; a crea, a aduce // **μου φέρνει** **αηδία** îmi provoacă greață // **θα -ουν τα-ραχές** vor provoca/vor produce tulburări // **-ει** **δυσκολίες** creează dificultăți // **φέρνει ιδρώτα** te face să transpiri 4. a da (un exemplu) // **-ει** **σαν παράδειγμα τον αδελφό του** îl dă de exemplu pe fratele lui

φέρσιμο, **το** *subst.* purtare, conduită, comportare
φερ φορζέ, **το** *subst. invar.* fier forjat

φέρω, **έφερα** I. *v.t.* a purta // **οι απόστρατοι δε φέρουν τη στολή αξιωματικού** ofițerii în rezervă nu poartă uniformă (de ofițer) II. *v. impers.* **φέρνομαι** a trece drept, a fi considerat // **ο κατηγορούμενος φέρεται** e considerat criminal

φερώνυμο-ος, -η, -ο *adj.* acelu/aceea care poartă numele cuiva/a unui eveniment/al unui lucru // **η -η της Αθηνάς** πόλη orașul poartă numele zeiței Atena

φείσι, **το** *subst.* fes // **έγινε ~** s-a îmbătat turtă // **έβαλε -α** a făcut multe datorii pe care nu le restituie // **το έργο είναι ~** spectacolul nu merită să fie văzut

φεστιβάλ, **το** *subst.* festival

φεστόνι, **το** *subst.* feston

φес-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, φесωμένος *v.t. (fam.)* a trage o țeară (a lua bani cu împrumut și a nu-i mai da înapoi)

φέτ-α, η *subst.* 1. felie // **κόβω -ε** s-a tăia felii 2. brânză telemea

φетιν-ός, -ή, -ό *adj.* de anul acesta, din acest an // **το -ό Πάσχα** Paștele din acest an // **η -ή συγκομιδή** recolta de anul acesta

φетίχ, **το** *subst.* fetiș

φетихισμός, **ο** *subst.* fetișism

φетих-ιστής, -ίστρια, ο *subst.* fetișist(-ă)

φетихιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* fetișist(-ă)

φέτος *adv.* în anul acesta, în anul în curs // **θα έρθει ~** va veni în anul acesta

φευ *interj. inv.* vai! ah! (exprimă durere, părere de rău, supărare, tristețe)

φευγαλέ-ος, -α, -ο *adj.* trecător(-oare), pasager(-ă)

φευγάτ-ος, -η, -ο *adj.* 1. plecat(-ă), care abia a plecat / s-a dus; dus(-ă) // **είναι -ος από χθες** este plecat de ieri 2. *fig.* plecat(-ă) de acasă, sărit(-ă) de pe fir

φευγιά, το *subst.* 1. plecare, părăsire a unui loc 2. fugă, goană

φεύγω, έφευγα 1. a pleca // ~ **απ'το σπίτι** a pleca de acasă // **οπου -ει, -ει!** să scape cine poate! // **ο καιρός -ει!** timpul fuge!/trece repede! // **φύγε απ'εδώ!** pleacă de aici!, du-te de aici! 2. a evada; a scăpa din... // **ε -ε απ'την αιχμαλωσία** a scăpat din prizonierat

φήμη, η *subst.* 1. zvon // **διαδόθηκε η ~** **ότι** **χωρίζουν** s-a răspândit zvonul că se despart 2. faimă, reputație // **καλή -η** reputație bună

φημιζομαι, φημισμένος *v.i.* a fi renumit // **φημιζεται για την εξυπνάδα** este renumit pentru inteligența lui // **φημισμένος part. ca** *adj.* renumit(-ă), faimos(-oasă), foarte cunoscut(-ă) // **-ος** **γιατρός** medic renumit

φθάνω *v.i.* vezi **φτάνω**

φθαρτ-ός, -ή, -ό *adj.* destructibil(-ă), perisabil(-ă)

φθειρίαση, η *subst. med.* pitiriază, pitiriazis

φθείρω, έφθειρα, φθάρηκα, φθαρμένος *v.* 1. a strica, a distruge, a deteriora // **ε -ε τα παπούτσια της** și-a uzat/și-a stricat pantofii // **φθαρμένα** **ρούχα** haine uzate 2. a ruina, a prăpădi // **έ -ε όλη την περιουσία του** și-a prăpădit toată averea // **οι καταχρήσεις έ -αν την υγεία του** excesele i-au ruinat sănătatea

φθινοποριάτικ-ος, -η, -ο *adj.* toamnă(-ă), autumnal(-ă), de toamnă // **-η** **σαιζόν** sezon autumnal // **-η** **βροχή** ploaie de toamnă

φθισικ-ός, -ή, -ό *adj.* tuberculos(-oasă), fizic(-ă), ofticos(-oasă), tebecist(-ă)

φθογγικ-ός, -ή, -ό *adj.* de sunet, sonor(-ă)

φθογγολογικό, το *subst. (inv.)* fonetic(-ă)

φθόγγος, ο *subst.* 1. sunet 2. muz. notă muzicală; sunet muzical

φθογγόσημο, το *subst. muz.* semn grafic al notei muzicale; notă muzicală

φθονερ-ός, -ή, -ό *adj.* invidios(-oasă), plin(-ă) de invidie // **-ός άνθρωπος** om invidios // **-ά βλέμματα** priviri pline de invidie

φθόνος, ο *subst.* invidie // **τον τρώγει ο -ος** îl roade invidia // **γεννώ -ο** a provoca invidie

φθον-ώ, -ησα, φθονούμαι *v.t.* a invidia // **τον -ούν** **για τις επιτυχίες του** este invidiat pentru succesele sale **φθονούμαι** mă invidiază lumea

φθορά, η *subst.* 1. pagubă; stricăciune // **ἐπαθε μεγάλη** ~ a avut o pagubă mare // **τα ποίμνια ἔκαμαν μεγάλη** ~ turmele au provocat mari stricăciuni 2. deteriorare, uzură // **η ~ που φέρνει ο χρόνος** uzură provocată de timp 3. *fig.* degradare morală; decădere // **των ηθών** degradare a moravurilor

φθόριο, το *subst. chim.* fluor

φθοριούχ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* care conține fluor; cu fluor

φθορισμός, ο *subst.* fluorescență

φθοροποι-ός, -ός și -ά, -ό *adj.* vătămător(-oare), dăunător(-oare); distrugător(-oare), distructiv(-ă), nimicitor(-oare) // **-ό περιβάλλον** mediu dăunător // **-ά ασθένεια** boală distrugătoare

φι, το *invar.* f (fi) a douăzeci și una literă a alfabetului grecesc, consoană

φιάλη, η *subst.* 1. sticlă // **μια ~ κρασί** o sticlă de vin 2. butelie // **οξυγόνου** butelie de oxigen

φιαλίδιο, το *subst.* flacon

φιάσκο, το *subst.* fiasco, chix, nereușită, eșec total / răsunător

φιγούρα, η *subst.* 1. figură, înfățișare / aspect al feței cuiwa; față, chip, obraz, mutră // **κάνει καλή** ~ a face impresie bună 2. (la jocul de cărți) carte care reprezintă diferite personaje; valet, damă, rigă 3. persoană, tip, personalitate // **αυτός είναι μια -α** așa e un tip 4. poziție, mișcare (la dans, la balet etc.)

φιγουράρ-ω, -ισα *v.i.* a se remarca, a se face remarcat

φιγουρατζ-ής, ο, -ού, η *subst.* persoană căreia îi place să fie remarcată, să facă impresie

φιγουράτ-ος, -η, -ο *adj.* impresionant(-ă) ca aspect exterior, foarte elegant(-ă)

φιγουρίνι, το *subst.* 1. revistă de modă 2. *fig.* persoană (mai ales femeie) îmbrăcată foarte elegant

φιδές, ο *subst.* fideia

φίδι, το *subst.* 1. șarpe // **η οχιά είναι δηλητηριώδης** ~ viperă este un șarpe veninos // **γλιστρά σαν ~** se descurcă în orice situație // **είναι ~ κολοβά** este extrem de viclean, de perfid, de ipocrit 2. *fig.* om rău, perfid, viclean; ipocrit; invidios

φθινοπωριν-ός, -ή, -ό *adj.* de toamnă, tomnatic(-ă), autumnal(-ă) // **-ή μελαγχολία** melancolie de toamnă / autumnală

φθινόπωρο, το *subst.* 1. toamnă // **το ~ της ζωής** toamna vieții

φθ-ίνω *v.i.* 1. a se apropia de sfârșit, a se micșora încet-încet, a se termina // **ο μήνας που -ινει** luna care se apropie de sfârșit // **οι ημέρες -ινουν** zilele se micșorează încet-încet 2. a se

stinge încetul cu încetul, a se prăpădi // **ο άρρωστος -ινει** bolnavul se stinge încetul cu încetul

φθιση, η *subst. med.* tuberculoză pulmonară, oftică, fizie

φθισιατρείο, το *subst.* sanatoriu pentru tuberculoși

φιδό-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. șerpesc(-ească), care se referă la șarpe, care aparține șarpelui; ca de șarpe 2. *fig.* zvelt(-ă), subțire, suplu(-ă)

φιδοπουκάμισο, το *subst.* piele de șarpe

φιδόψαρο, το *subst. iht.* țipar

φιδωτ-ός, -ή, -ό *adj.* (drum, potecă etc.) șerpuitor(-oare), șerpuit(-ă) // **-ός δρόμος** drum șerpuit

φιέστα, η *subst.* serbare, festivitate

φίκος, ο *subst. bot.* ficus

φίλαθλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. sportiv(-ă), care iubește sportul; iubitor(-oare) al sportului 2. care se comportă conform idealurilor și regulilor sportului 3. care se referă la sport

φίλαθλ-ος, ο *subst. sport* suportor

φιλαλήθεια, η *subst.* dragoste de adevăr; faptul de a fi cineva iubitor de adevăr

φιλαλήθ-ης, -ης, -α *adj.* iubitor(-oare) de adevăr

φιλανδέζικ-ος, -η, -ο și **φιλανδικ-ός**, -ή, -ό *adj.* finlandez(-ă)

φιλανδέζ-ος, ο, -α, η și **φιλανδ-ός**, -ο și -ή, η *subst.* finlandez/finlandeză

φιλανδική, η și **φιλανδικά**, τα *subst.* limba finlandeză

φιλανθ-ής, -ής, -ές *adj. (inv.)* care iubește florile, iubitor(-oare) de flori

φιλανθρωπία, η *subst.* 1. filantropie 2. act filantropic/umanitar

φιλανθρωπικ-ός, -ή, -ό *adj.* filantropic(-ă) // **-ή ενέργεια** acțiune umanitară // **-ός έρανος** colectă filantropică

φιλάνθρωπ-ος, -η, -ο *adj.* filantrop(-oapă)

φιλαργυρία, η *subst.* zgârcenie; avariție, calice-nie

φιλάργυρ-ος, -η, -ο *adj.* zgârcit(-ă)

φιλαρέσκεια, η *subst.* cochetărie

φιλάρεσκ-ος, -η, -ο *adj.* cochet(-ă)

φιλαρμονική, η *subst.* filarmonică (orchestră)

φιλαρχία, η *subst.* dragoste pentru / sete de putere

φιλαρχ-ος, -η, -ο *adj.* iubitor(-oare) de putere

φιλάσθεν-ος, -η, -ο *adj.* bolnăvicios(-oasă)

φιλαυτία, η *subst.* egoism exagerat

φιλέ, το *subst.* fileu, plasă

φιλειρηνικ-ός, -ή, -ό *adj.* pacifist(-ă)

φιλειρηνισμός, ο *subst.* pacifism

φιλελευθερισμός, ο *subst.* liberalism

φιλελευθεροποίηση, η *subst.* liberalizare
 φιλελεύθερος, -η, -ο *adj.* liberal(-ă)
 φιέλληνας, ο *subst.* filoelen
 φιελληνικός, -ή, -ό *adj.* filoelenic(-ă); care se referă la filoelen și la filoelenism, filoelen(-ă)
 φιελληνισμός, ο *subst.* filoelenism
 φιλε-μα, -ματος, το *subst.* tratație
 φιλενάδα, η *subst.* 1. prietenă, amică 2. amantă, metresă
 φιλεργατικός, -ή, -ό *adj.* laburist(-ă) // -ό κόμμα partid laburist
 φιλεργατισμός, ο *subst.* laburism
 φιλεργία, η *subst.* dragoste pentru muncă
 φίλεργος, -η, -ο *adj.* acel / aceea care iubește munca; harnic(-ă), muncitoare, zelos(-oasă), sânguinos(-oasă); silitor(-oare)
 φιλ-ές, ο *pl.* -ές *subst.* fileu, plasă
 φιλέτο, το *subst.* (culinar) filé
 φιλευσπλαχνία, η *subst.* milă, compasiune
 φιλευσπλαχνικός, -η, -ο *adj.* milos(-oasă)
 φιλ-εύω, -εωσα, φιλεμένος *v.t.* a trata/a servi (cu mâncare și băutură)
 φιλήδονος, η *subst.* senzualitate; înclinare spre plăcerile trupesti
 φιλήδωνος, -η, -ο *adj.* senzual(-ă)
 φίλη-μα, -ματος, το *subst.* sărutat
 φιλήσυχος, -η, -ο *adj.* liniștit(-ă), calm(-ă), pașnic(-ă)
 φιλί, το *subst.* sărut, sărutare
 φίλια, η *subst.* prietenie // *πάνω ~ με κάποιον* a se împrieteni cu cineva // *έκαμαν πάλι ~* s-au împăcat
 φιλικράν, το *subst.* filigran
 φιλικός, -ή, -ό *adj.* prietenos(-oasă), amical(-ă) // -ή υποδοχή primire prietenoasă // -ή στάση atitudine prietenească
 φιλικός, ο *subst.* ist. membru al Eteriei, eterist(-ă)
 φιλικότητα, η *subst.* purtare / atitudine prietenească / prietenoasă
 φιλιπικός, ο *subst.* și *fig.* filipică
 φιλιππινέζος, ο, -α, η *subst.* filipinez / filipineză
 φίλιπος, ο *subst.* persoană care iubește caii și hipismul; iubitor de cai și de hipism
 φιλιστρίνι, το *subst.* vezi φινιστρίνι
 φιλ-ιώνω, -ιωσα, φιλιωμένος *v.t.* și *i.* a (se) împăca
 φιλμ, το *subst.* film, peliculă
 φιλντισένιος, -ια, -ιο *adj.* care este făcut(-ă) din fildeș; (ca) de fildeș // -ιο κουτί cutie făcută din fildeș // -ιο δέρμα piele ca de fildeș
 φιλντισι, το *subst.* fildeș

φιλ(ο)- *element de compunere denotând „dragoste”, „atașament”, „simpatie”, „tendință spre ceva”*
 φιλοβασιλικός, -ή, -ό *adj.* regalist(-ă), monarhist(-ă)
 φιλοδοξία, η *subst.* ambiție
 φιλόδοξος, -η, -ο *adj.* ambițios(-oasă)
 φιλοδοξώ, -ησα *v.i.* 1. a avea ambiție, a avea ambiția să... 2. a se ambiționa
 φιλοδωρη-μα, -ματος, το *subst.* bacșiș
 φιλόζωος, -η, -ο *adj.* 1. acel / aceea care iubește foarte mult viața; iubitor(-oare) de viață 2. care iubește animalele; iubitor(-oare) de animale
 φιλοκαλία, η *subst.* înv. dragoste de frumos; simț al frumosului; bun gust; filocalie
 φιλολαϊκός, -ή, -ό *adj.* care iubește poporul; care sprijină interesele poporului
 φιλολογία, η *subst.* 1. filologie // *κλασική ~* filologie clasică, aceea care îi studiază pe scriitori clasici 2. literatură // *η ελληνική ~* literatură greacă // *η μεσαιωνική ~* literatura medievală / a evului mediu 3. bibliografia unui domeniu 4. *fig.* vorbărie inutilă; vorbe în vânt; pălăvrăgeală; trâncăneală
 φιλολογικός, -ή, -ό *adj.* filologic(-ă), de filologie // -ές σπουδές studii de filologie
 φιλόλογος, -ο, -η *subst.* 1. filolog(-ă) 2. profesor de limbă și literatură în învățământul mediu
 φιλομάθεια, η *subst.* dragoste de învățătură, dorință de a se instrui/de a învăța
 φιλομαθής, -ής, -ές *adj.* cu dragoste de învățătură; care dorește să învețe
 φιλομήλα, η *subst.* ornit. filomelă, privighetoare
 φιλόμουσος, -η, -ο *adj.* care iubește artele frumoase, (mai ales) iubitor(-oare) de muzică
 φιλονικία, η *subst.* dispută, discuție în contradicțoriu; ceartă
 φιλονικώ, -ησα *v.i.* a se discuta în contradicțoriu; a se certa
 φιλοξενία, η *subst.* ospitalitate
 φιλόξενος, -η, -ο *adj.* 1. ospitalier(-ă) // -ος άνθρωπος om ospitalier/primitor 2. (*ref.* la locuință, interior) care este primitor(-oare), plăcut(-ă), confortabil(-ă), atrăgător(-oare) // -ο σπίτι casă primitoare/unde te simți bine // -ος εσωτερικός χώρος interior confortabil/plăcut
 φιλοξενώ, -ησα, φιλοξενημένος *v.t.* 1. (*d.* oameni) a oferi ospitalitate / găzduire cuiva, a găzdui pe cineva; a fi ospitalier / primitor; a primi cu amabilitate, cu plăcere pe cineva în casă // *τους -ησε στο σπίτι του* le-a oferit găzduire în casa lui 2. (*d.* țară, stat etc.) a oferi/a acorda adăpost / azil cuiva (fără câștig) 3. (*d.* un ziar) a-și oferi, a-și pune la dispoziție coloaa

nele 4. (*d.* televiziune, radio) a oferi spațiu de emisie

φιλόπατρης, *o subst.* persoană care își iubește patria, care este stăpânită de dragostea de patrie, patriot

φιλοπατρία, *η subst.* dragoste de patrie, patriotism

φιλοπεριέργ-ος, *-η, -ο adj.* 1. dornic(-ă), avid(-ă) să afle, să descopere; curios(-oasă) 2. indiscret(-ă)

φιλοπόλεμ-ος, *-η, -ο adj.* care iubește războiul; iubitor(-oare)/doritor(-oare) de război; războinic(-ă), belicos(-oasă)

φιλοπονία, *η subst.* hărnicie

φιλόπον-ος, *-η, -ο adj.* harnic(-ă)

φιλοπρόοδ-ος, *-η, -ο adj.* progresist(-ă)

φιλόπτωχ-ος, *-η, -ο adj.* care ajută pe cei săraci; caritabil(-ă); de caritate; de ajutor // *-η εταιρεία* societate de ajutor social/de binefacere // *-ο ταμείο* casă de ajutor

φίλ-ος, *ο, -η, η subst.* 1. prieten(-ă) 2. (cu articol) omul nostru; omul despre care e vorba // *ο ~ μας* θύμωσε omul nostru s-a supărat 3. amant/amantă, metresă, ibovnic/ibovnică; iubitor/iubită

φιλοσοφία, *η subst.* filozofie

φιλοσοφικ-ός, *-ή, -ό adj.* filozofic // *-ή στάση* atitudine filozofică/înțeleaptă // *-ό σύστημα* sistem filozofic // *-ή σχολή*, *η* facultatea de litere și filozofie // *-ή λίθος* piatră filozofală

φιλόσοφος, *η subst.* filozof(-oasă)

φιλοσοφ-ώ, *-ησα, φιλοσοφημένος v.i.* a filozofa

φιλοτελισμός, *ο subst.* filatelie

φιλοτελιστ-ής, *ο, -ρια, η subst.* filatelist(-ă)

φιλοτέχνη-μα, *-ματος, το subst.* operă de artă

φιλότεχν-ος, *-η, -ο adj.* 1. iubitor(-oare) de artă 2. creator(-oare) de opere de artă

φιλοτέχν-ώ, *-ησα, φιλοτεχνημένος v.t.* a lucra/ a face ceva cu mare artă, cu multă grijă, a crea o operă de artă

φιλοτιμία, *η subst.* 1. amor propriu 2. bunăvoință, zel în realizarea unei lucrări, în îndeplinirea unei obligații; conștiinciozitate // *δείχνει με-γάλη ~* dă dovadă de mult zel

φιλότιμο, *το subst.* amor propriu // *έχει ~* are amor propriu // *μου έθιξε το ~* m-a insultat

φιλότιμ-ος, *-η, -ο adj.* 1. care este stăpânit(-ă) de amor propriu 2. binevoitor(-oare), zelos(-oasă), conștiincios(-oasă) 3. generos(-oasă), cheltuitor(-oare) în favoarea altora; cu mână largă; darnic(-ă)

φιλοτιμούμαι și **φιλοτιμιέμαι**, **φιλοτιμήθηκα** *v.r.* 1. a se oferi să îndeplinească o obligație sau o îndatorire 2. a da dovadă de bunăvoință

φιλοτομαρισμός, *ο subst.* egoism

φιλοφρόνηση, *η subst.* amabilitate; politețe

φιλοφρονητικ-ός, *-ή, -ό adj.* amabil(-ă), curtenitor(-oare)

φιλοφροσύνη, *η subst.* curtoazie, amabilitate

φιλοχρηματία, *η subst.* cupiditate, rapacitate, lăcomie de bani

φιλοχρήματ-ος, *-η, -ο adj.* avid(-ă) de bani, cupid(-ă), rapace; hrăpăreț(-eață)

φίλτατ-ος, *-η, -ο adj.* (superlativul lui φίλος drag) foarte drag(-ă); drag(-ă); scump(-ă), preasump(-ă), iubit(-ă), preaiubit(-ă) // *-ε φίλε* dragă prietene // *άκουσε -ε* ascultă preaiubite // *σε ό, τι φίλτατο έχεις!* pe ce ai mai scump!

φιλτράρις-μα, *-ματος, το subst.* filtrare

φιλτράρω, **φίλτραρα** și **φιλτράρισα**, **φιλτραρισμένος v.t.** a filtra

φίλτρο, *το subst.* filtru (de țigară, industrial, electric etc.)

φίλτρο, *το subst.* 1. afecțiune, tandrețe, dragoste; grijă (mai ales a părinților față de copii) // *μητρικό ~* dragoste maternă // *μαγικό ~* băutură magică

φιλύποπτ-ος, *-η, -ο adj.* bănuitor(-oare), neîncrezător(-oare), suspicios(-oasă)

φιλοποψία, *η subst.* bănuială, suspiciune, neîncredere

φιλύρα, *η subst.* bot. tei

φιλ-ώ și **φιλ-άω**, *-ησα, φιλημένος v.t.* a săruta // *φίλησε* me sărută-mă // *μου -σε το χέρι* mi-a sărutat mâna

φίμω-μα, *-ματος, το* și **φίμωση**, *η subst.* 1. acțiunea de a pune un căluș, astupare a gurii cuiva cu mâna 2. *fig.* cenzurare, reducere la tăcere 3. (la animale) punere de botniță 4. strămtare, închidere a unei treceri 5. *med.* fimoză

φίμω-ω, *-ωσα, φίμωμένος v.1.* a pune căluș cuiva; a acoperi/a astupa gura cuiva cu mâna, cu o bucată de pânză etc. pentru a-l împiedica să strige 2. (la animale) a pune botniță 3. *fig.* a cenzura, a împiedica libertatea cuvântului, a liberei exprimări 4. *fig.* a reduce la tăcere

φίμωτρο, *το subst.* 1. căluș 2. botniță // *έβαλε ~ στο σκύλο του* i-a pus botniță câinelui său 3. *fig.* cenzurare // *έβαλαν ~ στον τύπο* au împiedicat libertatea presei

φίνα *adv.* foarte bine, minunat, excelent

φινάλε, *το invar.* final, sfârșit, capăt // *στο ~* în cele din urmă

φινέτα, *η subst.* finete; rafinament

φινετσάτ-ος, *-η, -ο adj.* rafinat(-ă)

φινίρις-μα, *-ματος, το subst.* finisare; finisaj

φίνις, *το subst.* finis, parte finală a unei curse sportive

φινιστρίνι, το *și* **φιλιστρίνι**, το *subst.* hublou
φίν-ος, -α, -ο *adj.* 1. (*d.* o persoană) fin(-ă), deli-
 cat(-ă), rafinat(-ă), distins(-ă) 2. (*d.* obiecte) de
 cea mai bună calitate; lucrat(-ă) cu finețe
φινότανι, το *subst.* *și fig.* 1. (*d.* plante) lăstar 2.
fig. tânăr lipsit de experiență/neexperimentat
φιξ *adj. invar.* fix(-ă)
φιξάρισ-μα, -ματος, το *subst.* fixare, acțiunea de
 a fixa ceva (mai ales la culori)
φιξ-άρω, -ησα, **φιξαρισμένος** *v.t.* a fixa
φιόγκος, ο *subst.* fundă
φιόρντ, το *și* **φιόρδ** *subst.* fiord
φιορίνι, το *subst.* (*numai*) 1. fiorin, florin 2. mo-
 neda națională a Olandei // **ολανδικό** ~ florin
 olandez
φιορίκι, το *subst.* varietate de măr
φιορί-φιορί *adv.* intenționat *și* insistent; cu tot din-
 dinsul // **το πας** ~ *ți-o* cauți cu lumânarea
φίρμα, η *subst.* 1. firmă 2. *fig.* personalitate mar-
 cantă / celebră; celebritate; vedetă
φιρμάνι, το *și* **φερμάνι**, το *subst. ist.* firman,
 ordin / decret emis de sultan
φισ, το *subst. invar. tehn.* fișă, piesă de la capătul
 unui cordon, care se introduce într-o priză
φισέκι, το *și* **φουσίγγιο**, το *subst.* cartuș
φίσκα *adv. sau adj. invar.* plin până sus; arhiplin
 // **η αίθουσα ήταν** ~ sala era arhiplină // **το**
γεμίζω ~ îl umplu până sus
φιστίκι, το *subst.* fistic, fruct al fisticului
φιστικιά, η *subst. bot.* arborele de fistic
φίστουλας, ο *subst. med.* fistulă
φιτίλι, το *subst.* 1. fitil // **κόβω το** ~ *του* **κεριού**
 a tăia fitilul lumânării 2. șiret, șnur // **βάζω -ια**
 a băga fitile, a semăna zăzanie
φιτιλιά, η *subst. fig.* zăzanie, intrigă // **βάζω** a
 provoacă ceartă/discordie; (*fam.*) a băga fitile
φιοτρί, το *subst.* cădelniță
φλαμένκο, το *subst.* flamenco
φλαμούρι, το *subst.* tei
φλαμουριά, η *subst. bot.* Tilia platyphyllos
φλάμπουρο, το *subst.* flamura, steag, stindard,
 drapel
φλάντζα, η *subst. tehn.* flanșă
φλαουτίστ-ας, ο, -ρια, η *subst.* flautist(-ă)
φλάουτο, το *subst.* flaut
φλας, το *subst.* flash
φλασκί, το *subst.* tărtăcuță
φλασκιά, η *subst. bot.* tigră, tărtăcuță
φλέβ-α, η *subst.* 1. venă // **τα αίμα βράζει** *στις*
-ες **του** *îi* fierbe sângele în vine, e foarte agitat
 2. filon // **βρήκαμε** ~ **χρυσού** am găsit un filon
 de aur 3. pânză subterană de apă 4. *fig.* talent,
 mai ales artistic // **έχει καλλιτεχνική** ~ are ta-
 lent artistic // **έχει ποιητική** ~ are talent pentru

poezie 5. *fig.* origine, proveniență // **βρήκε τη**
 ~ **του** *i-a* găsit punctul sensibil
Φλεβάρης, ο (*și* **Φεβρουάριος**) *subst.* denumire
 populară a lunii februarie // **τον Φλεβάρη** în
 luna februarie
φλεβικ-ός, -ή, -ό *adj.* venos(-oasă) // **-ό αίμα**
 sânge venos // **-ό σύστημα** sistem venos / sis-
 tem alcătuit din vene
φλεβίτιδα, η *subst. med.* flebită
φλέγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. flegmă 2. nepăsare
φλεγματικ-ός, -ή, -ό *adj.* flegmatic(-ă), rece, in-
 diferent(-ă)
φλεγμονή, η *subst. (med.)* flegmon
φλεγμονικ-ός, -ή, -ό *și* **φλεγμονώδ-ης**, -ης, -ες
adj. de natura unui flegmon
φλέγομαι *v. diat. pasivă* 1. a fi cuprins de flăcări
 // **το σπίτι φλεγεται** casa arde / este cuprinsă
 de foc 2. (*fig.*) a fi cuprins / stăpânit (de un sen-
 timent etc.); a arde // **φλέγεται από την επι-**
θυμία *a* **πετύχει** arde/este stăpânit de dorința
 de a reuși
φλερτ, το *subst.* flirt // **αυτός είναι το** ~ *της* el
 este flirtul ei
φλερτ-άρω, -αρα *și* **-άρισα** *v.i.* a flirta
φλησκούνι, το *subst. bot.* busuiocul cerbilor
φλιτ, το *subst.* flit
φλιτάρισ-μα, -ματος, το *subst.* stropire cu in-
 secticide
φλιτάρ-ω, -ισα *v.* a stropi cu insecticide
φλιτζάνι, το *subst.* ceașcă (obiectul *și* conținutul
 acestuia) // **ένα** ~ **καφέ** o ceașcă de cafea // **ένα**
 ~ **τσάι** o ceașcă de ceai
φλόγα, η *subst.* 1. flacără, flammă, pară/limbă //
χάθηκε *στις* -*ες* a pierit în flăcări // **οι** -*ες* *της*
κολάσης flăcările iadului 2. *fig.* avânt, elan,
 ardoare, căldură, foc, flacără // **η** ~ **του** **πάθους**
 flacăra pasiunii // **είναι γεμάτος** ~ este plin de
 elan/avânt
φλογέρα, η *subst.* fluier
φλογερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. arzător(-oare), dogori-
 tor(-oare) // **-ός ήλιος** soare arzător // **-ή ζέση**
 căldură dogoritoare 2. (*fig.*) *d.* sentimente, oa-
 meni) arzător(-oare), înflăcărât(-ă), intens(-ă),
 pătimaș(-ă) // **-ός έρωτας** dragoste înflăcărată
 // **-ά λόγια** cuvinte înflăcărare / pline de pati-
 mă // **-ός εραστής** amant pătimaș / plin de pa-
 timă
φλογ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **φλογισμένος** *I. v.t.* 1.
 a aprinde, a arde, a da foc, a incendia 2. (*med.*)
 a inflama *II. φλογίζομαι* *v.r.* a se aprinde, a fi
 cuprins de (zel etc.)
φλόγιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. de foc; de flăcări 2. ca
 focul; ca flacăra

φλόγις-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*med.*) inflamație 2. (*med.*) flegmon, inflamație purulentă acută

φλογοβόλο, το *subst. (milit.)* armă aruncătoare de flăcări

φλόγωσι, η *subst. (med.)* fluxiune, inflamație, congestie

φλοιδα, η *subst.* vezi **φλούδα**

φλοιός, ο *subst.* scoarță, coajă // ο ~ του δένδρου scoarța copacului // ο ~ των καρυδιών coaja nucilor (fructe) // ο ~ της γης sau γήινος ~ scoarța pământului

φλοίσβος, ο *subst.* susur, murmur // ο ~ των κυμάτων murmurul valurilor

φλοκάτη, η și **φλοκάτα** *subst.* cuvertură groasă și mișoasă de lână, cergă

φλόκος, ο *subst. (mar.)* pânză triughiuară situată la prova unei nave

φλόμπερ, το *subst.* pușcă cu aer comprimat

φλόμω-μα, -ματος, το *subst.* 1. răspândire de fum sau duhoare 2. ameteală (de oboseală)

φλομ-ώνω, -ωσα, φλομωμένος I. *v.t.* 1. a răspândi fum sau duhoare; a împuți aerul 2. a ameteți (cu vorba) II. *v.i.* 1. a se umple de fum 2. a se ameteți (de oboseală etc.)

φλοτέρ, το *subst.* flotor; plutitor

φλου *adv.* (în mod) neclar, imprecis, vag, nedefinit(-ă) // η κατάσταση είναι ~ situația este neclară // μου έδωσε μιά απάντηση ~ mi-a dat un răspuns vag/imprecis

φλουδα, η și **φλουδί, το** *subst.* scoarță, coajă // η ~ του δένδρου scoarța copacului // η ~ των μύλων coaja merelor

φλουρί, το *subst. num.* veche monedă de aur bizantină, galben // έγινε κίτρινος σαν ~ s-a făcut galben ca lămâia

φλουαρία, η *subst.* vorbărie, flecăreală, pălăvrăgeală, trănăneală, palavre

φλύαρ-ος, -η, -ο *adj.* flecar(-ă), palavragiu(-oai-că), guraliv(-ă), limbut(-ă)

φλουαρ-ώ, -ισα *v. i. și t.* a flecări, a trănăni, a pălăvrăgi

φλύκταινα, η *subst.* 1. (*med.*) pustulă 2. (*med.*) flictenă

φλώρος, ο și **φλώρι, το** *subst. (ornit.)* scatiu

φοβάμαι *v.d.* vezi **φοβούμαι**

φοβέρα, η *subst.* amenințare, intimidare // κι'ο άγιος ~ θέλει prea multă politețe strică

φοβερ-ίζω, -ισα *v.t.* a amenința, a speria; a provoca teamă/spaimă; a intimidă

φοβερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. groaznic(-ă); înspăimântător(-oare), îngrozitor(-oare); înfiorător(-oare) // είχε ένα -ό τέλος a avut un sfârșit groaznic // -ό θέαμα spectacol îngrozitor // -ός πόνος

durere atroce / groaznică 2. (*fig.*) admirabil(-ă), minunat(-ă); nemaipomenit(-ă), extraordinar(-ă); uimitor(-oare) // -ή μνήμη memorie uimitoare // -ή επιτυχία succes extraordinar // -ό ταλέντο talent nemaipomenit

φόβητρο, το *subst.* sperietoare

φοβιτισάρ-ης, -α, -ικο *adj.* fricos(-oasă), temător(-oare), sperios(-oasă), laș(-ă) // είναι πολύ -ης este foarte fricos

φοβία, η *subst. (med. psih.)* fobie

φοβ-ίζω, -ισα, φοβισμένος *v.t.* a înspăimânta, a înfricoșa, a speria // μας -ίζει ne înspăimântă

φοβ-ος, ο *subst.* frică, teamă, spaimă // τον κατάλαβε ο ~ l-a cuprins frica // από -ο μίπως πέσει de teamă să nu cadă // προκαλεί -ο provoacă spaimă // δεν έχει πλέον -ο nu mai are de ce să se teamă // δεν είναι ~ nu mai există nici o primejdie

φοβ-ούμαι și **φοβ-άμαι, -ήθηκα, φοβισμένος** *v.d.* (și *fig.*) a-i fi teamă, a se teme; a simți frică / spaimă / teamă; a fi înspăimântat / înfricoșat / speriat; a se speria // -ήθηκα όταν τον άκουσα να φωνάζει m-am speriat când l-am auzit țipând // τι φοβάσαι; de ce te temi? / de ce ți-e frică? // είναι φοβισμένος este înspăimântat // ~ για τη ζωή του mă tem pentru viața lui // πολύ ~ πως δεν είναι καλά tare mă tem că nu se simte bine

φόδρα, η *subst.* căptușeală

φοδράρις-μα, -ματος, το *subst.* căptușire, acțiunea de a căptuși

φοδράρ-ω, -ισα, -ίστηκα, φοδραρισμένος *v. t.* a căptuși

φοίνικας, ο *subst. (bot.)* 1. curmal 2. (*mitol.*) pasărea Phoenix

φοινίκι, το *subst.* curmală

φοινικιά, η *subst. bot.* curmal

φοινικικ-ός, -ή, -ό *adj.* fenician(-ă)

φοινικόφυτ-ος, -η, -ο *adj. (inv.)* plantat(-ă) cu curmali

φοίτηση, η *subst.* 1. frecventare 2. acțiunea de a merge la școală sau la universitate; faptul de a urma un curs; frecvență 3. durata cursurilor / a perioadei de frecventare a cursurilor

φοιτη-ής, ο, -ρια, η *subst.* student(-ă) // -ής της γιατρικής student la medicină

φοιτητικ-ός, -ή, -ό *adj.* studentesc(-ească) // -ή ζωή viața studentescă // -ή εστία cămin studentesc

φοιτ-ώ, -ησα *v. t.* 1. a frecventa // -ώ σε μια λέσχη a frecventa un club 2. a frecventa / a urma cursuri ale unei universități // -ώ στο πανεπιστήμιο a urma cursurile unei universități

φόλα, η *subst.* 1. petic, bucată mică de piele folosită la repararea încălțămintei deteriorate 2. cantitate mică de hrană conținând otravă, destinată otrăvirii unor animale, mai ales câini

φολίδα, η *subst.* 1. solz 2. lamă de metal 3. pată de pe blana leopardului etc.

φολιδωτ-ός, -ή, -ό *adj.* acoperit(-ă) cu solzi; solzos(-oasă)

φολκλόρ, το *subst. invar.* folclor

φολκλορικ-ός, -ή, -ό *adj.* folcloric(-ă) // -ή μουσική muzică folclorică

φομπιζού, το *subst. invar.* bijuterie falsă

φον-εύω, -ευσά, **φονευμένος** *v.* a ucide; a asasi-
na; a omorî // **τους** -σε **όλους** i-a ucis pe toți

φον-ιάς, ο, -ισσα, η *subst.* ucigaș / ucigașă; asasin / asasină

φονικό, το *subst.* 1. omor 2. măcel, masacru

φονικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. ucigaș(-ă) 2. ucigător(-oare); care poate ucide // **του έριξε ενα** -ό **βλέμμα** i-a aruncat o privire ucigătoare // **το** -ό **όπλο** arma ucigașă

φόνος, ο *subst.* omor

φοντάν, το *subst. invar.* fondantă

φόντο, το *subst.* fond, fundal

φόντα, τα *subst.* 1. (*fig.*) calități morale sau spirituale; calități, capacități necesare într-un anumit scop 2. capital în bani

φοξ τεριέ, το *subst. invar.* foxterrier

φοξτρότ, το *subst. invar.* fox trot

φόρ-α, η *subst.* elan, avânt // **παίρνω** ~ a-și lua avânt // **πέταξε την κατάλλα με** ~ a aruncat mingea cu putere // **βγάζω στη** ~ a da la iveală

φορά, η *subst.* 1. curs, mers, direcție // η ~ **των γεγονότων** cursul evenimentelor // η **φυσική** ~ **των πραγμάτων** cursul/mersul firesc al lucrurilor 2. dată, oară // **ήρθε μια** ~ a venit o dată // **πολλές** -ες de multe ori // **σου το είπα χίλιες** -ες ti-am spus-o de mii de ori // **την περασμένη** ~ data trecută // **μια** ~ **για πάντα** o dată pentru totdeauna // **καμιά** ~ uneori/câteodată // **καμιά** ~! niciodată! nicicând! // **για πρώτη** ~ pentru prima oară/dată // (în basme) **μια** ~ **και έναν καιρό** a fost odată, ca niciodată // ~ **σου και** ~ **μου** o dată a ta (și) fiecare la rândul său // **κάθε** ~ **που** ori de câte ori când; de fiecare dată când // **αυτός είναι άνθρωπος μιά** ~! așa da, om

φοράδα, η *subst.* iapă

φορέας, ο *subst.* purtător; acela care aduce sau transmite ceva; aducător; transmitător // ~ **μικροβίων** purtător/transmitător de microbi

φορείο, το *subst.* targă, brancardă

φόρς-μα, -ματος, το *subst.* 1. veșmânt, nume generic dat obiectelor de îmbrăcăminte 2. ro-

chie // **γυναικείο** -α rochie // **το** -α **δεν κάνει τον άνθρωπο** nu haina face pe om

φορεσιά, η *subst.* (la femei) toaletă, rochie de gală // ~ **χορού** rochie/toaletă de bal

φορεμέν-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* obiecte de îmbrăcăminte) purtat(-ă); care nu mai este nou(-ă); uzat(-ă) // -α **ρούχα** haine purtate

φορητ-ός, -ή, -ό *adj.* portabil(-ă), transportabil(-ă)

φόρμα, η *subst.* 1. formă, înfățișare, aspect, siluetă 2. model, tipar; calup 3. salopetă; salopetă pentru nou-născuți 4. îmbrăcăminte sportivă, trening // **δεν είμαι σε** ~ a nu fi în formă; a nu fi în puteri; a nu se simți bine 5. uniformă 6. formă pentru prăjituri

φορμάικα, η *subst.* formică, un fel de material plastic

φορμαλισμός, ο *subst.* formalism

φορμαλιστ-ής, ο, -ρια, η *subst.* formalist(-ă)

φορμ-άρω, -ισα, **φορμαρισμένος** *v.t.* a forma, a da formă la ceva; a modela

φορμαρισμένος *part. ca adj.* (mai ales *d.* sportivi) care este în formă (bună); care se află într-o stare fizică bună

φόρμιγγα, η *subst.* (*muz. ist.*) instrument muzical antic asemănător harpei

φορμόλη, η *subst.* formol

φόρμουλα, η *subst.* formulă

φοροδιαφυγή, η *subst.* evaziune fiscală

φορολογήσιμ-ος, -η, -ο *adj.* impozabil(-ă) // -α **αγαθά** bunuri impozabile

φορολογία, η *subst.* 1. impunerea/supunerea la impozite și încasarea de impozite 2. impozit

φορολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* fiscal(-ă)

φορολογ-ώ, -ησα *v.t.* 1. a impozita / a pune a fixa un impozit 2. a încasa un impozit

φορολογούμαι *v. diat. pasivă* a fi supus la plata unui impozit; a putea fi supus la plata unui impozit; a fi impozabil

φορομπήχτης, ο *subst.* (*d.* un guvern) care fixează impozite exagerate; care supune populația unei țări la impozite prea mari/la o fiscalitate dură

φόρος, ο *subst.* 1. impozit, dare, taxă // **έμμεσος** ~ impozit direct (se pune pe bunuri) 2. (*fig.*) **πρινος** // ~ **τιμής** tribut de onoare / de onoruri // ~ **ευγνωμοσύνης** **πρινος**/tribut de recunoștință // **φόρου υποτελής** tributar

φοροτεχνικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se ocupă cu probleme fiscale

φοροτεχνικ-ός, -ο, -η *subst.* persoană specializată în alcătuirea/în redarea delarațiilor fiscale; persoană specializată care îi ajută pe cei supuși la impozit în relațiile cu fiscalul

φόρουμ, το *subst. invar.* forum, for

φοροφυγάδας, **ο** *și* **φοροφυγάς**, **ο** *subst.* persoană care comite o evaziune fiscală

φόρτε, **το** *subst. invar.* 1. putere, forță, intensitate 2. (*fig.*) sunet tare/forte // **το - του είναι** *η μουσική* muzica e punctul lui tare

φόρτε *adv. (muz.)* tare

φορτηγατζής, **ο** *subst.* camionagi

φορτηγίδα, *η* *subst.* navă de transportat mărfuri etc.

φορτηγό, **το** *subst.* 1. camion, autocamion 2. (*mar.*) cargou; navă maritimă destinată transportului de mărfuri; cargobot

φορτ-ίζω, **-ισα**, **φορτισμένος** *v.* 1. a alimenta cu curent electric o baterie, un acumulator 2. a încărca 3. (*fig.*) a avea relații tensionate, o atmosferă încărcată

φορτικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* săcăitor(-oare); stânjenitor(-oare), incomod(-ă); inoportun(-ă), enervant(-ă), supărător(-oare), agasant(-ă), obositor(-oare), plictisitor(-oare) la culme // **είναι -ός άνθρωπος** este un om agasant

φορτίο, **το** *subst.* încărcătură // ~ **ηλεκτρικό** încărcătură electrică // **ωφέλιμο** ~ încărcătură utilă etc.

φόρτιση, *η* *subst.* încărcare, acțiunea de a încărca

φορτοεκφορτωτής, **ο** *subst.* muncitor care încalcă și descarcă mărfuri; încărcător-descărcător; hamal

φόρτος, **ο** *subst.* 1. greutate mare, încărcătură 2. (*fig.*) tot ceea ce este foarte greu; insuportabil, săcăitor; foarte mult (de făcut) // ~ **εργασίας** muncă foarte multă // ~ **γαστρικός** greutate la stomac; dispepsie

φόρτσα *adv.* tare; cu putere; cu tărie

φόρτσα, *η* *subst.* putere, forță, tărie, intensitate

φορτσάρις-μα, **-ματος**, **το** *subst.* efortare; strădanie; efort mare

φορτσάρ-ω, **-ισα** *v. t.* 1. a se sforța; a-și mări eforturile / strădaniile; a se opinti; a se strădui 2. (mai ales *d.* vânt) a se întări, a crește în intensitate

φόρτω-μα, **-ματος**, **το** *subst.* 1. încărcare, acțiunea de a încărca 2. încărcătură (transportată mai ales de animale) 3. (*fig.*) greutate, apăsare // **αυτός ο άνθρωπος μου έγινε** ~ omul acesta a devenit o greutate pentru mine

φορτ-ώνω, **-ωσα**, **φορτωμένος** *I. v. t.* 1. a încărca // ~ **άλογο** a încărca un cal/ a pune un sac, un balot etc. pe spina unui cal // ~ **πλοίο** a încărca o navă // **μη -εις το στομάχι** σου nu-ți încărca stomacul 2. a umple etc. a da cuiva ceva din abundență, a umple ceva cu // **την -ωσε κοσμήματα** a umplut-o de bijuterii // -**ωσε τις κάσες** a umplut lăzile 3. (*fig.*) a pune în cărca

cuiva // -**ωσε τα σφαλματά** του se mēna mi-a pus mie în cărcă greșelile lui II. **φορτώνομαι** *v. d. (fig.)* 1. a-și asuma // ~ **μεγάλη ευθύνη** a-și asuma o mare răspundere 2. (*fig.*) a săcăi // **έρχεται συχνά και μου -ώνεται** vine des și mă săcăie

φόρτωση, *η* *subst.* încărcare, acțiunea de a încărca

φορτωτής, **ο** *subst.* 1. muncitor care încarcă mărfuri, încărcător 2. proprietarul unei încărcături de mărfuri; expeditor unei încărcături

φορτωτική, *η* *subst.* factură

φορτωτικά, **τα** *subst.* 1. cheltuielile făcute cu prilejul încărcării mărfurilor 2. suma plătită în încărcătorilor

φορ-ώ *și* **φορ-άω**, **-εσα**, **φορεμένος** *I. v. t.* a purta / a-și pune, a îmbrăca // -**εσε την στολή** του și-a pus uniformă // -**εσε καινούργια ρούχα** s-a îmbrăcat cu haine noi // -**εί πένθος** poartă doliu // -**εσε ράσα** a îmbrăcat veșmântul preoțesc // -**εσε τα παπούτσια** σου pune-ți pantofii II. *v. impers.* **φοριέται** se poartă, este la modă // **το άσπρο** ~ **πολύ φέτος** albul se poartă mult anul acesta **φορεμένος** *partic.* *și cu sensul* de purtat, uzat, folosit (*d.* haine, încălțăminte)

φουαγιέ, **το** *subst. invar.* foaier

φουαγκρά, **το** *subst. invar.* paté din ficat de gâscă

φουγάρο, **το** *subst.* 1. coș 2. (*fig.*) fumător pasionat // **καπνίζει σαν** ~ fumegă ca un horn

φούγκα, *η* *subst. (muz.)* fugă, gen de compoziție polifonică

φουκαράς, **ο** *subst.* sărac; necăjit, amărât, demn de milă

φουκαριάρης, **ο** *subst.* (om) sărac; biet om, vai de capul lui

φουλ, **το** *subst. invar.* ful (la poker)

φουλ *adv.* la cea mai mare intensitate; cu toată intensitatea; la punctul maxim // **στο** ~ cu cea mai mare intensitate; la punctul maxim

φουλάρι, **το** *subst.* fular de mătase

φουλαριστ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* care aleargă / fuge repede // **πάει -ός** aleargă repede

φούλι, **το** *subst. (bot.)* iasomie

φούμαρα, **τα** *subst.* palavre

φουμάρια-μα, **-ματος**, **το** *subst.* fumat, acțiunea de a fuma

φουμάρ-ω, **-ισα** *v. t.* a fuma // **δεν ξέρω τι καπνό** -**ει** nu știu ce fel de om este

φούμος, **ο** *și* **φούμο**, **το** *subst.* funingine, negreală

φούντα, *η* *subst.* ciucure mare, pompon, canaf // **η** ~ **του φεσιού** ciucurele fesului // **δουλειές** με ~ treburi cu ghiotura

φουσντάρισμα, -ματος, το *subst.* 1. scufundare, acțiunea de a scufunda 2. (*mar.*) ancorare, ancoraj

φουντ-άρω, -αρα, -άρισα, φουνταρισμένος *I. v.t.* a scufunda *II. v.i.* 1. a se scufunda 2. (*mar.*) a ancora, a arunca ancora

φούντο, το *subst.* 1. fund 2. nereușită, insucces, eșec; catastrofă // **πάει στο** - se duce la fund

φουντούκι, το *subst.* alună

φουντουκιά, η *subst. bot.* alun

φουντω-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*și fig.*) înțepire // **το ~ της φωτιάς** înțepirea focului 2. (*d. plante*) faptul de a căpăta o coroană bogată/multe frunze, de a deveni stufos 3. puseu, creștere // ~ **πυρετού** creștere / puseu al febrei 4. creștere, urcare, mărire // ~ **των τιμών** creștere a prețurilor 5. înfundare a unui butoi

φουντ-ώνω, -ωσα, φουντωμένος *v.i.* 1. (*și fig.*) a se înțeți, a lua proporții // -**ωσε η φωτιά** focul/incendiul a luat proporții 2. (*d. plante*) a deveni stufos // -**ωσε ο θυμός του** i s-a înțetit furia 3. (*fig.*) a se ambala, a se înfuria, (*fam.*) a se încinge // -**ωσε και δεν ήξερε τι έλεγε** s-a înfuriat și nu știa ce spune

φουντω-ός, -ή, -ό *adj.* (*d. plante*) stufos(-oasă)

φούξια, η *subst. bot.* fucsie

φούρια, η *subst.* grabă, zor, pripeală // **με την ~ μου ξέχασα** în graba mea / din pricina grabei am uitat

φουριόζ-ος, -α, -ικο *adj.* grăbit(-ă), pripit(-ă)

φούρκα, η 1. furcă 2. (*fig.*) mânie ascunsă // **τον έχω ~** mi-e ciudă pe el

φουρκέτα, η *subst.* 1. spelcă, ac de păr 2. curbă îngustă

φουρκ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, φουρκισμένος *v. t.* a înfuria, a mânia, a supăra pe cineva

φούρναρ-ης, ο (*pl.* -**ηδες** *și* -**αίοι**), -ισσα, η *subst.* brutar / brutăreasă

φουρνάρικο, το *subst.* brutărie

φουρνέλο, το *subst.* gaură făcută în stâncă pentru a se umple cu explozibil

φουρνιά, η *subst.* 1. cantitate de pâine, de plăcintă etc., care încape o dată într-un cuptor; cantitatea de pâine coaptă o dată 2. (*fig.*) grup de oameni care intră sau iese sau care circulă împreună / laolaltă, generație, serie 3. (*fig.*) grup de obiecte / lucruri care se produc / se fac o dată / împreună; serie

φουρν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, φουρνισμένος *v.t.* a pune, a băga ceva în cuptor

φούρνισμα, -ματος, το *subst.* băgare/punere în cuptor

φούρν-ος, ο *subst.* 1. brutărie // **πάω στο -ο** a merge la brutărie 2. cuptor // **ηλεκτρικός ~**

cuptor electric // ~ **μικροκυμάτων** cuptor cu microunde // **τάζω -ους με καρβέλια** a promite marea cu sarea // **κάποιος ~ θα γκρεμίστηκε** s-a întâmplat ceva important 3. etuvă 4. orice loc foarte cald

φουρτούνα, η *subst.* furtună pe mare

φουρτούν-ιάζω, -ιασα, φουρτουνιασμένος *v.i.* a deveni furtunoasă/agitată

φουρτουνιασμένος *partic. ca adj.* agitat(-ă)

φουσάτο, το *subst.* armată

φουσεκι, το *subst.* vezi **φουσεκι**

φούσκ-α, η *subst.* 1. balon // -**α σαπουνιού** balon de săpun 2. (*anat.*) bășică a udului/vezică urinară 3. (*med.*) bășică, umflătură a pielii conținând lichid // **τα χέρια μου γέμισαν -ες** mi s-au umplut mâinile cu bășici 4. (la păsări) gușă 5. *zool.* ascidie, animal marin

φουσκάλα, η *subst.* 1. (*med.*) bășică 2. bășică, bulă formată la suprafața unui lichid care fierbe

φουσκί, το *subst.* 1. (*agr.*) mranită 2. bălegar; gunoi de grajd

φουσκοδεντριά, η *subst.* (la plante) înmugurire

φουσκοθαλασιά, η *subst.* mare furtunoasă

φουσκοθερία, η *subst.* flux (în timpul marelui)

φούσκος, ο *subst.* 1. palmă, lovitură dată de palma (cuiva); scatoalcă 2. (*mar.*) frânghie pe latura unei nave

φούσκω-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*și fig.*) umflare, acțiunea de a umfla // ~ **του μπαλονιού** umflare a balonului 2. umflătură 3. balonare, faptul de a se balona (stomac) // ~ **του στομαχίου** balonare a stomacului // **αισθάνομαι ~** a se simți balonat 4. (*fig.*) îngâmfare

φουσκ-ώνω, -ωσα, φουσκωμένος *I. v.t. și fig.* a umfla // -**ώνω τις τιμές** a umfla prețurile // -**ώνω την πιάλλα** a umfla mingea *II. v.i.* 1. a se umfla, a crește // **το ψωμί -ωσε στο φούρνο** pâinea a crescut în cuptor 2. (*d. păsări*) a se înfoia 3. (*fig.*) a se umfla în pene // -**ώνει σαν γαλοπούλα** se umflă în pene ca un curcan

φουσκω-ός, -ή, -ό *adj.* 1. umflat(-ă); bufant(-ă), bombat(-ă) // -**ά μανίκια** mâneci bufante 2. (*fig.*) (*d. o persoană*) umflat(-ă) în pene; plin(-ă) de sine; îngâmfat(-ă)

φούστα, η *subst.* 1. fustă 2. (*mar.*) un fel de ambarcațiune

φουστανέλα, η *subst.* fustanelă

φουστανελ-άς, ο (*pl.* -**άδες**) *subst.* bărbat care poartă fustanelă

φουστάνι, το *subst.* rochie

φούτερ, το *subst. invar.* 1. țesătură din bumbac asemănătoare gabardinei 2. bluză / jachetă din această țesătură

φουμπόλ, το *subst. invar.* football

φουτουρισμός, ο *subst.* futurism

φουτουρ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* futurist(-ă), adept(-ă) a futurismului

φουτουριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* futurist(-ă); care aparține futurismului; care se referă la futurism
φουφ-ού, η (*pl.* -ούδες) *subst.* sobă mică la care se folosește mangal

φουφούλα, η *subst.* pantalon bufant

φούχτα, η *subst.* vezi χούφτα

φραγγέλιο, το *subst.* bici, harapnic

φραγή, η *subst.* gard, îngrăditură

φράγκικ-ος, -η, -ο *și* φραγκικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*ist.*) franc(-ă) // το -ό κράτος statul franc // -α ρούχα veșminte/haine europene/occidentale 2. catolic(-ă); papistas(-ă)

φράγκο, το *subst.* 1. franc // γαλλικό ~ franc francez // ελβετικό ~ franc elvețian 2. drahmă // δεν έχω ~ n-am nici un ban // δεν δίνω ~ nu-mi pasă

φραγκοκλησιά, η *subst.* biserică catolică

φραγκόκοτα, η *subst.* (*ornit.*) bibilică

φραγκοκρατία, η *subst.* perioada de stăpânire a occidentalilor (venețieni etc.) în Grecia (sec. 13–16 d. H.)

φραγκολεβαντίνο, ο *subst.* persoană de origine occidentală/vest-europeană, care s-a născut și trăiește în Orient (inclusiv în Grecia)

φραγκόπαπας, ο *subst.* (*ironic*) popă papistas

φραγκοστάφυλο, το *subst.* coacăză

φραγκοσταφυλιά, η *subst.* (*bot.*) coacăz

φραγκοσυκιά, η *subst.* *bot.* nopal

φραγκόσυκο, το *subst.* fructul nopalului

φραγκοσυριαν-ός, -ή, -ό *adj.* locuitor(-oare) catolic(-ă) din insula Syros din Grecia

φράγ-μα, -ματος, το *subst.* baraj, stăvilar

φραγμός, ο *subst.* 1. împrejmuire, îngrăditură, gard 2. barieră, stavilă 3. (*fig.*) piedică, obstacol, stavilă (*fig.*) // είναι ~ στην εξέλιξη του τόπου este un obstacol / o piedică în calea dezvoltării zonei

φρ-άζω, -αζα, φραγμένος *v.t.* 1. a îngrădi, a împrejmuī ceva cu un gard // -ω κήπο a împrejmuī cu gard o grădină 2. (*și fig.*) a bara, a împiedica, a bloca // ~ τον δρόμο a bara drumul // οι θάμνοι έφραζαν την είσοδο tufişurile blocau intrarea // φράζει κάθε πρωτοβουλία împiedică orice inițiativă 3. a astupa, a închide cu un dop etc. (un tub, o deschizătură) // ο σωλήνας έφραζε tubul s-a astupat

φρακάρισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. (*tehn.*) înfundare a unei conducte, țevi etc.; astupare 2. (*med.*) obturare, astupare 3. (*fig.*) împiedicare a mișcărilor, înțepenie

φρακ-άρω, -αρα *și* -ισα, φρακαρισμένος *v.i.* 1. (*tehn.*) a se infunda, a se astupa o conductă, o țevă etc. 2. (*med.*) a se astupa, a se obtura (un vas de sânge, esofagul etc.) 3. a fi imobilizat 4. a fi blocat, a fi barat // -ισε ο δρόμος drumul a fost blocat

φράκο, το *subst.* frac, haină bărbătească de ceremonie

φραμασόνο,ς, ο *subst.* francmason, mason

φραμπαλάς, ο *subst.* volan (garnitură în vestimentația femeiască, la perdele etc.)

φράντζα, η *subst.* 1. franj, ciucure 2. breton

φραντζόλα, η *subst.* franzelă

φραντισέικ-ος, -η, -ο *adj.* (*inv.*) francez(-ă), franțuzesc(-ească)

φράξια, η *subst.* fracțiune

φράξι-μο, -ματος, το *subst.* 1. îngrădire, împrejmuire, acțiunea de a îngrădi / de a împrejmuī ceva 2. astupare, acțiunea de a astupa 3. (*med.*) obturație, astupare // ~ αρτηρίας obturație / astupare a unei artere

φραξιονισμός, ο *subst.* fracționism

φράουλα, η *subst.* fragă; căpsună

φραουλιά, η *subst.* *bot.* căpsun

φράπα, η *subst.* grep, grape-fruit

φράπα, η *subst.* *bot.* arborele de grape-fruit

φρασεολογία, η *subst.* frazeologie

φρασεολογικ-ός, -ή, -ό *adj.* frazeologic(-ă)

φρασεολόγιο, το *subst.* vocabular, limbaj; mod de exprimare

φράσι, η *subst.* 1. frază 2. mod de exprimare 3. (*muz.*) frază muzicală

φραστικ-ός, -ή, -ό *adj.* care se referă la frază, la exprimarea lingvistică; de exprimare; de limbaj // -ό λάθος greșeală de exprimare / de limbaj

φράχτης, ο *subst.* gard, îngrăditură, împrejmuire
φρεάτιο, το *subst.* 1. fântână puțin adâncă 2. bazin colector al apelor dintr-o uzină etc. 3. hazna 4. puțul liftului 5. (*marin.*) spațiu / lăcaș la nave unde se așează lanțul ancorei

φρεγάδα, η *și* φρεγάτα *subst.* 1. fregată 2. (*mar.*) navă de război 3. (*fig.*) femeie corpulentă / îngâmfiată/plină de sine / înzorzonată

φρέζα, η *subst.* (*tehn.*) freză

φρέζια, η *subst.* frezie

φρέν-ια, τα *subst.* *pl.* έγινε έξω -ών *și*-a ieșit din fire // τον έκαμε έξω -ών l-a scos din fire/din sărite

φρενάρις-μα, -ματος, το *subst.* frânare, acțiunea de a frâna

φρεν-άρω, -ισα, -αρα *v.i.* a frâna

φρενι-άζω, -ασα, φρενιασμένος I. *v.t.* a enerva, a scoate din fire / din sărite II. *v.i.* a-și ieși din fire / din sărite, a se enerva

φρενιάσ-μα, -ματος, το subst. 1. iritare, enervare extremă a cuiva; scoatere din sărite / din fire a cuiva 2. faptul de a se enerva, irita foarte tare; mânie, furie foarte puternică / extremă de care este cuprins cineva

φρενίτιδα, η subst. 1. frenezie 2. stare de nebunie trecătoare sau de intensă tulburare psihică și mentală 3. (*med.*) encefalită 4. (*med.*) delir (în caz de encefalită sau meningită)

φρένο, το subst. și *fig.* frână // **πατάω** ~ a apăsa pe frână; a frâna

φρενοβλάβεια, η subst. nebunie; demență, alienare mintală

φρενοβλαβής, ο, η subst. nebun(-ă), dement(-ă), alienat(-ă) mintal

φρενοβλαβ-ής, -ής, -ές adj. nebun(-ă)

φρενοκομείο, το subst. balamuc, ospiciu

φρενολόγ-ος, -ο, -η subst. alienist

φρενοπάθεια, η subst. alienație mintală; nebunie, demență

φρενοπαθής subst. vezi **φρενοβλαβής**

φρεσκάδα, η subst. 1. proștețime, frăgezime 2. (*fig.*) vioiciune, bună dispoziție, vitalitate 3. vioiciune de spirit

φρεσκάρις-μα, -ματος, το subst. împrăștiere, reinnoire, înviorare

φρεσκ-άρω, -ισα, φρεσκαρισμένος I. *v.t.* a înprospăta, a reinnoi, a înviora II. *v.r.* -**άρομαι** și -**αρίζομαι** 1. a se aranja, a se dichisi 2. a se răcori, a se înviora // ~ **με κρύο νερό** a se răcori cu apă rece

φρέσκο, το subst. (*ironic*) răcoare, închisoare, pușcărie // **είναι στο** ~ este la răcoare / la mititica

φρέσκο, το subst. frescă

φρεσκοβαμμέν-ος, -η, -ο adj. proaspăt vopsit(-ă); vopsit(-ă) recent/de curând

φρεσκοξυρισμέν-ος, -η, -ο adj. proaspăt bărbierit(-ă) / ras(-ă) // **-α γένια** barbă proaspăt rasă // **-ο πρόσωπο** față proaspăt bărbierită / rasă

φρέσκ-ος, -ια, -ο adj. 1. proaspăt(-ă); recent(-ă), nou(-ă) // **-α νέα** știri / vești noi / actuale 2. (*d.* plante) cules(-easă) / rupt(-ă) de curând; neofilit(-ă) // **-ο άνθος** floare ruptă de curând 3. (*d.* apă) bun(-ă) de băut, răcoroasă, rece 4. (*fig.*) plin(-ă) de sănătate, de vioiciune; care-și păstrează vitalitatea, tinerețea; vioi(-e) // ~~~ proaspăt și bine dispus

φρεσκοφερμέν-ος, -η, -ο adj. care a sosit de curând

φρίζα, η subst. friză

φρικαλέ-ος, -α, -ο adj. groaznic(-ă), îngrozitor(-oare); înfiorător(-oare), oribil(-ă) // **-ο θέαμα** spectacol înfiorător / priverile înfiorătoare // **-ο έγκλημα** crimă oribilă / îngrozitoare

φρικαλέστητα, η subst. grozăvie, groază

φρικασέ, το subst. invar. (culinar) tocană

φρίκη, η subst. groază // **προκαλεί** ~ provoacă groază/oroare, îngrozește // **αισθάνομαι** ~ a simți groază

φρικι-άζω, -ασα v.i. 1. a se înfiora, a fi cuprins de fiori 2. a se înfricoșa, a se îngrozi

φρिकासτικ-ός, -ή, -ό adj. înfiorător(-oare); înfricoșător(-oare), îngrozitor(-oare), înspăimântător(-oare)

φρικιό, το subst. golan(-ancă), haimana

φρικτ-ός, -ή, -ό și φριχτός adj. 1. îngrozitor(-oare), înspăimântător(-oare), înfricoșător(-oare), groaznic(-ă) // **-ό έγκλημα** crimă înfricoșătoare // **-ός χαρακτήρας** caracter îngrozitor 2. (*fig.*) nemaipomenit(-ă), enorm(-ă), imens(-ă), foarte mare // **ένα -ό ψέμα** o minciună nemaipomenită // **-ά έξοδα** cheltuieli enorme

φρίσσα, η subst. (iht.) hering

φριτζα, η subst. friteuză, aparat electric/instalație electrică pentru prăjit

φριτούλα, η subst. 1. prăjire în ulei sau unt încins 2. amestec de ulei și unt pentru prăjit

φρίττω, έφριξα v.i. a se înfiora // ~ **μόνο που το σκέπτομαι** mă înfior numai când mă gândesc la asta // **-α όταν τον είδα** m-am înfiorat / m-am îngrozit când l-am văzut // **είναι να -ει κανείς** este ceva îngrozitor // **ε -ξε όλος ο κόσμος** s-a înfiorat toată lumea

φρόκαλο, το subst. 1. gunoi 2. (*fig.*) femeie foarte urâtă

φρόνη-μα, -ματος, το subst. 1. opinie, părere, idee // **δεν γνωρίζω το** ~ **του** nu-i cunosc părerea / opinia // **πολιτικά -ματα** păreri politice 2. încredere în sine; conștiința propriei valori sau superiorități 3. sentiment // **μετέβαλε τα -ά του** și-a schimbat sentimentele

φρονηματ-ίζω, -ισα, φρονηματισμένος v.t. a face mai înțelept/mai rezonabil; a corijă purtare cuiva; a cuminti

φρονηματισμός, ο subst. 1. cumintire 2. pedeapsă exemplară 3. *fig.* exaltare; orgoliu

φρονιμάδα, η subst. 1. cumintenie 2. moravuri, purtări bune și corecte

φρονιμεύω, -εψα v. i. a se cuminti

φρονιμίτης, ο subst. măsca de minte

φρόνιμ-ος, -η, -ο adj. cuminte // (*inv.*) **των -ων ολίγα** celor înțelepți nu trebuie să le spuie multe vorbe ca să te înțeleagă

φροντίδα, η *subst.* 1. grijă // έχω την ~ του am grijă de el 2. treabă; preocupare // η **εργασία** είναι η μόνη ~ του munca este singura lui preocupare // αυτό είναι δική μου ~ asta este treaba mea

φροντίδες, οι *subst. pl.* 1. griji, necazuri // έχω πολλές ~ a avea multe griji / necazuri 2. îngrijiri // του παρέχει **ιδιαιτέρως** ~ îi acordă îngrijiri deosebite

φροντίζω, -ισα, **φροντισμένος** *v.t.* 1. a avea grijă, a îngriji, a se ocupa de ceva / de ceva // -ίζει πολύ τα παιδιά του are grijă mare de copiii lui // -ίζει τη γιαγιά του are grijă / se îngrijește de bunica lui // δεν -ίζει για τίποτε nu are grijă / nu se ocupă de nimic 2. a se interesa, a se preocupa, a-și vedea de // -ίζει τις δουλειές του se preocupă de afacerile sale 3. a se strădui, a-și da silința; a căuta / a încerca // -ισε να έρθεις încercă/străduiește-te să vii 4. (*fig.*) a se aranja // -ισε και πήρε την μετάθεση s-a aranjat și a primit transferul **φροντισμένος**, -η, -ο *part. ca adj.* îngrijit(-ă); aranjat(-ă); pus (-ă) la punct // -η **εμφάνιση** aspect / înfățișare îngrijită

φροντιστήριο, το *subst.* 1. institut particular pentru pregătirea elevilor în vederea examenelor de admitere în universitate și pentru acordare de meditații 2. seminar, grupă de studiu în învățământul superior; laborator

φροντιστής, ο *subst.* 1. steward (în avion) 2. (la teatru) recuzitor 3. (*milit.*) șeful intendenței 4. proprietar al unui institut particular pentru pregătirea elevilor; profesor la un asemenea institut

φρονώ *v.t.* a crede, a fi de părere că..., a considera că... // λέω ο, τι ~ spun ceea ce gândesc

φροūδισμός, ο *subst.* freudism

φρούδες ελπίδες, οι *adj. + subst.* speranțe zădarnice/vane

φρούς γκλασέ, το *subst. invar.* fructe glasate

φρουκτόζη, η *subst. chim.* fructoză, levuloză

φρουρά, η *subst.* 1. gardă, pază, supraveghere // η **αυτοκρατορική** ~ garda imperială // είμαι ~ a fi de gardă // **προσωπική** ~ gardă personală // **τιμητική** ~ gardă de onoare 2. garnizoană // η της πόλης ~ garnizoana orașului

φρουραρχείο, το *subst.* comandamentul garnizoanei

φρούραρχος, ο *subst.* 1. (*milit.*) comandamentul unei fortărețe 2. șeful / comandantul gărzii 3. comandant al garnizoanei; ofițer superior care supraveghează desfășurarea activității într-o garnizoană

φρούριση, η *subst.* pază, acțiunea de a păzi

φρούριο, το *subst.* fortăreață

φρουρός, ο *subst.* 1. santinelă 2. paznic, gardian
φρουρ-ώ, -ησα, **φρουρημένος** *v.t.* a păzi // -εί τους **αιχμαλώτους** păzește prizonierii

φρουτιέρα, η *subst.* fructieră

φρούτο, το *subst.* fruct

φρουτόδεντρα, τα *subst.* arbori fructiferi

φρουτοσαλάτα, η *subst.* salată de fructe

φρουφρού, το *subst. invar.* foșnet

φρυγανιά, η *subst.* felie de pâine prăjită

φρυγανιέρα, η *subst.* aparat electric pentru prăjit pâinea; prăjitor de pâine, toaster

φρυγαν-ίζω, -ισα, **φρυγανισμένος** *v.t.* a prăji o felie de pâine

φρυγάνισ-μα, -ματος, το *subst.* prăjirea pâinii

φρύγανο, το *subst.* creangă uscată, vreasc; tufiș, arbust uscat

φρυγικ-ός, -ή, -ό *adj.* frigian(-ă)

φρυδ-άς, ο, -ού, η *subst.* persoană care are sprâncene mari și dese / groase

φρύδι, το *subst.* sprânceană

φρυκίνη, η *subst. (chim.)* brucină

φρύνος, ο *subst. (zool.)* broască răioasă

φταιξι-μο, -ματος, το *subst.* 1. greșeală 2. vină
φταίω, **έφταιξα** 1. a greși // **ποιός έφταιξε**; cine a greșit? 2. a fi vinovat // **εγώ** ~ eu sunt de vină // **όλοι φταίμε** toți suntem vinovați

φτάνω, **έφτασα** (**φτασμένος**) *I. v.i.* 1. a ajunge, a sosi // **περπατήσαμε δύο ώρες για να φτά-σουμε στο χωριό** am mers două ore pe jos ca să ajungem în sat 2. a se întinde până la, a ajunge la // **κατόρθωσε να φτάνει το μήλο που ήθελε να κόψει** a reușit să ajungă la mărul pe care voia să-l taie // **το μαχαίρι έφτασε στο κόκ-καλο** cuțitul a ajuns la os 3. a atinge un anumit nivel / un scop // **για να φτάσω το σκοπό μου** ca să-mi ating scopul 4. a fi destul // **φτάνει** ajunge! destul! // **φτάνουν τα δάκρυα** gata cu plânsul! // **φτάνουν τα αστεία** s-a terminat cu glumele! // **φτάνει και περισσεύει** ajunge și întrece! 5. a fi pe aproape, a veni // **σε λίγο φτάνει το φθινόπωρο** în curând vine toamna 6. a ajunge într-o anumită situație / stare // **έφτασε να ζει με δανεικά** a ajuns să trăiască din împrumuturi *II. v.t.* 1. a ajunge pe ceva // **ο γιός σου κοντεύει να σε φτάσει** fiul tău aproape te ajunge 2. *fig.* a efala pe ceva

φταρν-ίζομαι și **φτερν-ίζομαι**, -ίστηκα *v.d.* a strănuta

φτάρνισ-μα, -ματος, το și **φτέρνισ-μα**, -ματος, το *subst.* strănut, strănutat

φτάσι-μο, -ματος, το *subst.* sosire

φτασμένος, -η, -ο *part. ca adj.* care a ajuns cunoscut(-ă) într-un domeniu; care a reușit // -ος

άνθρωπος om ajuns/om care a reușit în profesie / afaceri / viață

φτελιά, η *subst. bot.* ulm

φτεν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. subțire 2. slab(-ă), fără putere

πτέρη, η *subst. (bot.)* ferigă

πτέρνα, η *subst.* călcâi

φτερνίζομαι *v.d.* vezi **φταρνίζομαι**

φτερνιστήρι, το *subst.* pinten

φτερ-ό, το *subst.* 1. pană, puf 2. aripă // **στο** ~ în zbor/repede // **κάνω** -ά a dispărea, a o șterge 3. pământ pentru șters praful 4. categoria „muscă” la box

φεροπόδωρ-ος, -η, -ο *adj.* care aleargă foarte repede; rapid(-ă)

φερούγα, η *subst.* aripă de pasăre

φερουγ-ίζω, -ισα *v.i.* 1. (d. păsări etc.) a da / a bate din aripi 2. a tresări

φερούγισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. falfăit 2. tresărire

πτέρω-μα, -ματος, το *subst.* (la păsări) penaj

φτερωτή, η *subst.* partea unei mori de vânt pe care se află aripile

φτερωτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care are aripi, înaripat(-ă) 2. care are pene / penaj, acoperit(-ă) cu pene; împodobit(-ă) cu pene 3. care pare să aibă aripi; care pare să fie înaripat(-ă)

φτην-αίνω, -υνα *v.t. și i.* a se ieftini

φτήνια, η *subst.* faptul de a fi ieftin, (*fam.*) ieftinătate

φτην-ός, -ή, -ό I. *adj.* ieftin(-ă), convenabil(-ă) // το **σιτάρι** **είναι** -ό grâul este ieftin // -ά **αστεία** glume ieftine II. *adv.* (-ά) ieftin

φτιάνω *v.t.* vezi **φτιάχνω**

φτιάξι-μο, -ματος, το *subst.* 1. construcție (a unei clădiri) 2. reparație 3. fabricare / producere a unui obiect etc. 4. aranjare 5. (*fig.*) împăcare

φτιασίδι, το *subst.* 1. fard 2. podoabă, bijuterie

φτιασιδ-ώνομαι, -ώθηκα, **φτιασιδωμένος** *v.r.* 1. a se farda 2. a se împodobi cu bijuterii

φτιάχνω, **έφτιαξα**, **φτιάχτηκα**, **φτιαγμένος** I. *v.t.* 1. a construi, a crea ceva, a face ceva // ~ **ένα σπίτι** a construi o casă // **έφτιαξα ένα κοστούμι** mi-am făcut un costum 2. a repara // **έφτιαξα το μοτέρ** am reparat motorul 3. a aranja, a face ordine (într-o cameră, într-o mobilă etc.) // ~ **κρεβάτι** a aranja/a face patul II. *v.i.* (d. purtare etc.) a se îndrepta, a deveni mai bun, a-și reveni // **έφτιαξε** s-a îndreptat, a devenit mai bun // **ο καιρός έφτιαξε** vremea s-a îndreptat // **έφτιαξε το χρώμα του** i-a revenit culoarea (nu mai este palid) // **μας την έφτιαξε!** ne-a făcut-o! III. **φτιάχνομαι** *v.r.* (*și cu sen-*

surile) 1. a se farda, a se machia 2. a se înveseli 3. a se droga, a se îmbăta

φτιαχτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care este făcut(-ă); construit(-ă), preparat(-ă) 2. (*fig.*) (d. comportament etc.) fals(-ă), nenatural(-ă), prefăcut(-ă)

φτου! *onom.* ftu!, ptiu! ca expresie a disprețului, dezacordului // ~ **σου!** să-ți fie rușine! // ~, **μη βασκαθείς!** ptiu, să nu-ți fie de deochi!

φτουρ-άω, -ησα *v.i.* 1. a ține mult 2. a nu se conșuma, a nu se vinde ușor

φτυάρι, το *subst.* lopată

φτυαρ-ίζω, -ισα *v.t.* a strânge și a muta cu lopata

φτυάρις-μα, -ματος, το *subst.* faptul de a strânge și a muta (ceva) cu lopata

φτύνω, **έφτυσα**, **φτύστηκα**, **φτυσμένος** *v.t.* 1. a scuipa // **τον έφτυσε κατά πρόσωπο** l-a scuipat în față 2. (*fig.*) a disprețui, a-i fi scârbă / greață de cineva

φτυσιά, η *subst.* scuipat

φτύσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. scuipare 2. dispreț; scârbă, greață

φτυστ-ός, -ή, -ό *adj.* identic(-ă), leit(-ă) // **είναι** -ός **ο πατέρας του** este leit tatăl lui

φτωχ-αίνω, -υνα *v.i.* a săraci

φτώχεια, η *subst.* sărăcie

φτωχικό, το *subst.* casă de om sărac

φτωχικ-ός, -ή, -ό *adj.* sărăcăcios(-oasă)

φτωχογειτονιά, η *subst.* cartier sărac

φτωχοκομείο, το *subst.* vezi **πτωχοκομείο**

φτωχολογιά, η *subst.* sărăcime

φτωχ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. sărac(-ă), nevoiaș(-ă) 2. (*fig.*) (exprimă compătimire față de cineva sau de ceva) sărman(-ă), biet / biată, sărăcan(-ă) // -έ **μου φίλε!** bietul meu prieten! // **ο** ~! bietul / sărmanul / amărătul!

φυγάδας, ο *și φυγάς* *subst.* fugar

φυγάδευση, η *subst.* înlesnire a fugii cuiva; faptul de a ajuta pe cineva să fugă pe ascuns

φυγαδ-εύω, -ευσα *și* -εψα, **φυγαδευμένος** *v.t.* a înlesni fuga/evadarea cuiva

φυγή, η *subst.* fugă // **ο εχθρός τράπηκε σε** ~ inamicul a luat-o la fugă / a șters-o / a părăsit în fugă câmpul de luptă

φυγοδικία, η *subst. jurid.* contumacie

φυγόδικ-ος, ο, -η, η *subst.* inculpat(-ă), care nu se prezintă la judecată; persoană aflată în stare de contumacie

φυγόκεντρ-ος, -ος *și* -η, -ο *adj.* centrifug(-ă) // -ος **δύναμη** forță centrifugă

φυγομαχία, η *subst.* 1. fuga de luptă; evitarea luptei 2. (*fig.*) renunțare la un scop / la un țel; abandonarea unui scop/a unui țel

φυγομαχ-ώ, -ησα v.t. 1. a fugi de luptă, a evita lupta / înfruntarea adversarului / a inamicului 2. (*fig.*) a renunța la un țel / la un scop; a abandona un țel / un scop

φυγόποιν-ος, ο, -η, η subst. condamnat(-ă) care se ascunde ca să evite efectuarea pedepsei

φυγοπονία, η subst. lenevie; puturoșenie, trândăvie

φυγόπον-ος, -η, -ο adj. leneș(-ă), puturos(-oasă), trândav(-ă)

φύκι, το subst. bot. algă

φυλάγ-ω și **φυλά-ω** și **φυλά-άσω, -αξα, φυλαγ-μένος** I. v.t. 1. a păzi // **ο σκύλος -ει το σπίτι** câinele păzește casa // **τούς φυλακισμένους** a păzi deținuții (ca să nu fugă) 2. a apăra, a scăpa, a salva pe cineva de primejdie / de pericol // **αυτός μας -αξε από μεγάλο κίνδυνο** el ne-a scăpat / ne-a apărat de un mare pericol // **αυτό το δέντρο μας -ει απ' τη βροχή** copacul acesta ne ferește de ploaie // **ο Θεός να με -αξει!** Dumnezeu să mă apere! Doamne, apără! // **Θεός φυλάξει!** ferească Dumnezeu! Doamne ferește! 3. a păstra, a pune ceva deoparte, a pune ceva la adăpost // **-αξα τα χαρτιά σου στο συρτάρι** ți-am păstrat actele în sertar // **-αξα μερικά χρήματα** am pus de o parte ceva bani 4. a sta la pândă, a pândi // **-ει καρτέρι** stă la pândă II. v.r. **φυλάγομαι** 1. a se păzi, a se feri // **-άγεται απ' τις σφαίρες** se apără de gloanțe 2. a fi atent, a fi cu ochii în patru // **φυλάγεται** πολύ este foarte atent 3. (*d.* un bolnav) a se menaja 4. a se adăposti, a se pune la adăpost // **μπήκε στο σπίτι για να φυλαχτεί απ' τη βροχή** a intrat în casă ca să se adăpostească de ploaie

φύλακας, ο subst. paznic // ~ **άγγελος** înger păzitor / înger protector

φυλακή, η subst. închisoare, carceră

φυλακ-ίζω, -ισα, φυλακισμένος v.t. a întemnița, a băga la închisoare; a închide pe cineva; a încarcera

φυλάκιω, το subst. 1. post de gardă / de pază / mai ales la frontieră 2. pluton militar de supraveghere, de pază a avangardei unei armate

φυλάκιση, η și **φυλάκις-μα, -ματος, το subst.** 1. întemnițare, acțiunea de a întemnița; vârare în temniță / în închisoare 2. detenție

φύλαξη, η subst. 1. acțiunea de a păzi 2. apărare, protejare; grijă 3. supraveghere; pândire; acțiunea de a supraveghea/de a pândi 4. străjuire, acțiunea de a străjui 5. păstrare a ceva

φύλαρχος, ο subst. șef de trib

φυλαχτό, το subst. amuleță, talisman

φυλετικ-ός, -ή, -ό adj. rasial(-ă)

φυλή, η subst. rasă // **λευκή / μαύρη / κίτρινη φυλή** rasa albă / neagră / galbenă

φυλλάδα, η subst. 1. (*și fig.*) broșură, carte fără valoare deosebită 2. (*ironic*) foaie 3. (*bot.*) oleandru, leandru

φυλλάδιο, το subst. 1. fascicul 2. număr al unei reviste 3. carnet individual (al unui pensionar, al unui muncitor etc.)

φυλλάρακι, το subst. frunzuliță

φύλλ-ο, το subst. 1. frunză // **τα δέντρα χάνουν τα -α τους** copacii își pierd frunzele 2. petală 3. (*fig.*) filă; foaie; coală // ~ **χαρτιού** foaie / coală de hârtie // ~ **ζυμης** foaie de aluat // ~ **μετάλλου** foaie de metal // **το γύρισε το ~** a întors foaia // (*milit.*) ~ **πορείας** foaie de drum 4. ziar, revistă 5. tăblia/canatul ușii, ferestrei etc., fiecare care din părțile mobile din care este alcătuită o ușă, o fereastră etc. 6. fiecare dintre părțile care alcătuiesc un veșmânt; piesă // **φόρεμα με δύο -α** rochie din două părți / din două piese 7. carte de joc // **έχω καλό ~!** am carte bună! 8. fiecare dintre fășiile care alcătuiesc pânza unei corăbii

φυλλοβόλ-ος, -ος, -ο adj. (*d.* arbori) foios-oasă (substantivat, f. pl.)

φυλλοκάρδια, τα subst. străfundurile inimii; adâncul inimii

φυλλομέτρημα, το subst. răsfoire

φυλλομετρ-ώ și **-άω, -ησα** v.t. a răsfoi

φυλλοζήρα, η subst. (*entom.* și *bot.*) filoxeră

φυλλορο-ώ, -ησα v.i. 1. (*d.* plante) a se desfrunzi; a se defolia 2. (*fig.*) a se sfârși; a se stinge; a-și trăi ultimele clipe

φύλλω-μα, -ματος, το subst. frunziș

φύλο, το subst. sex // **το ισχυρό ~** sexul tare // **το ασθενές ~** sexul slab

φιλολογέωση, η și **φιλολογία, η subst.** filogeneză

φύ-μα, -ματος, το subst. tubercul

φυματικ-ός, -ή, -ό adj. tuberculos(-oasă)

φυματίωση, η subst. (*med.*) tuberculoză

φύομαι v.d. (*d.* plante) a crește; a răsări din pământ // **η ελιά δεν φύεται στην Ρουμανία** măslinele nu crește în România

φύρα, η subst. scădere a greutateii, volumului sau cantității unui lucru, prin frecare, evaporare sau epurare de corpuri străine

φυρ-αίνω, -ανα v.i. 1. a-și micșora volumul sau greutatea; a scădea în volum, în greutate 2. se contracta, a se restrânge; a se strânge; a se zbârci 3. (*fig.*) **-αίνει το μυαλό του** a se ramoli; a cădea în mintea copiilor

φύρα-μα, -ματος, το subst. 1. maia, drojdie; plămadă 2. ferment 3. amestec; mixtură 4. (*fig.*)

(d. om) soi, teapă, caracter, fire // **άνθρωποι** του ιδίου -**ματος** oameni de aceeași teapă
φύρδην μίγδην loc. adv. amestecat; răscolit; talmeș-balmeș
φυρονεριά, η subst. reflux
φυσάλιδα, η subst. 1. bășicuță 2. bot. păpălău
φυσαρμόνικα, η subst. muzicuță
φυσερό, το subst. foale de fierărie
φύση, η subst. (și fig.) 1. natură, fire, caracter // η **θεική** ~ του **Χριστού** natura dumnezeiască a lui Christos // η **γυναικα** του **είναι αγαθή** ~ soția lui are o fire bună // η **ομορφιά** της **φύσεως** frumusețea naturii // η ~ **της υπόθεσης απαιτεί** μυστηκότητα natura chestiunii cere discreție // **πάσης φύσεως** de tot felul 2. organe genitale masculine
φύση-μα, -**ματος**, το subst. 1. suflare 2. curent de aer; adiere de vânt // το ~ του **άνεμου** adierea vântului // **πήρε** ~ a plecat repede; a fost concediat
φυσστήρας, ο subst. 1. foale de fierărie 2. organ respirator al balenei 3. (zool.) cașalot
φυστη-ός, -**ή**, -**ό** adj. suflat(-ă)
φύσυγγα, η subst. 1. vezică, bășică 2. fiolă
φυσίγιο, το subst. cartuș // ~ **δυναμίτιδος** cartuș de dinamită
φυσίγγιοθήκη, η subst. cartușieră
φυσική, η subst. fizică
φυσικό, το subst. caracter, natură, fire, temperament, fel de a fi // **έτσι είναι το** ~ του așa îi este firea
φυσικ(ε)οθεραπεία, η subst. fizioterapie
φυσικ(ε)οθεραπευτ-ής, ο, -**ρια**, η subst. fizioterapeut(-ă)
φυσικομαθηματικ-ός, -**ο**, -**η** subst. fizico-matematician(-ă)
φυσικ-ός, -**ή**, -**ο** I. 1. adj. natural(-ă), (al, a, ai, ale) naturii // -**ός πλούτος** bogăție naturală // -**ές επιστήμες** științele naturii // -**ό χρώμα μαλλιών** culoare naturală a părului 2. nativ(-ă), înăscut(-ă) // -**ό ταλέντο** talent înăscut 3. firesc(-ească), natural(-ă) // -**ός θάνατος** moarte naturală/firescă // -**ή συμπεριφορά** comportament firesc // **φυσικό δίκαιο** drept natural // **εκ του φυσικού** după natură 4. fizic(-ă) // -**ή αγωγή** educație fizică II. **adv.** (-**ά**) firește, bineînțeles, desigur
φυσικ-ός, -**ο**, -**η** subst. fizician(-ă)
φυσικότητα, η subst. naturalețe, simplitate
φυσικοχημεία, η subst. fizico-chimie
φυσιογνωμία, η subst. fizionomie
φυσιογνώστ-ης, ο, -**ρια**, η subst. naturalist(-ă), persoană care se ocupă cu studiul științelor naturii

φυσιοδίφης, ο subst. naturalist, om de știință care studiază / cercetează natura
φυσιοθεραπεία, η subst. vezi **φυσικ(ε)οθεραπεία**
φυσιοθεραπευτ-ής, ο, -**εύτρια** subst. vezi **φυσικ(ε)οθεραπευτής**
φυσιοκράτης, ο subst. fiziocrat, adept al fiziocrației
φυσιοκρατία, η subst. fiziocrație
φυσιολάτρ-ης, ο, -**ισσα**, η subst. naturist(-ă)
φυσιολατρία, η subst. naturism
φυσιολογία, η subst. fiziologie
φυσιολογικ-ός, -**ή**, -**ό** adj. 1. firesc(-ească), natural(-ă), normal(-ă) // -**ός θάνατος** moarte naturală // -**ό παιδί** copil normal 2. fiziologic(-ă), de fiziologie // -**ό εργαστήριο** laborator de fiziologie
φυσομανώ și **φυσομανάω** v.i. (d. vânt) a sufla cu putere/cu furie
φυσούνα, η subst. 1. foale pentru fierărie 2. orice fel de burduf
φυσ-ώ și **φυσ-άω**, -**ηξα** v.t. și i. a sufla, (d. curent) a trage, (d. vânt) a bate // ~ **τη φωτιά** a sufla în foc // -**ηξε τη μύτη** του și-a suflat nasul // -**ά δυνατός άνεμος** bate/suflă un vânt puternic // **αυτή η πόρτα** -**ά** prin ușa asta trage curentul // το -**ά** και **δεν κρυώνει** vede cu ochii și nu-i vine să creadă
φυτεία, η subst. plantație // ~ **καφέ** plantație de cafea
φύτε-μα, -**ματος**, το și **φύτευση**, η subst. planta-re, acțiunea de a planta; sădire; plantat
φυτευτ-ός, -**ή**, -**ό** adj. plantat(-ă), sădit(-ă)
φυτ-εω, -**εψα**, -**εότηκα**, **φυτεμένος** v.t. 1. a planta, a sădi 2. (fig.) a înfige, a împănă, a nimeri adânc // του -**εψαν μια σφαίρα στο κεφάλι** un glonte i-a nimerit adânc în cap
φυτικ-ός, -**ή**, -**ό** adj. vegetal(-ă), (al, a, ai, ale) plantelor; de plante // ο -**ός κόσμος** lumea vegetală/lumea plantelor
φυτίνη, η subst. margarină
φυτό, το subst. 1. plantă 2. (fig.) organism în stare de vegetare
φυτοζωώ v.i. 1. a vegeta 2. a trăi greu, a duce o viață plină de lipsuri
φυτοκομία, η subst. horticultură
φυτοκόμ-ος, -**ο**, -**η** subst. horticultor(-oare)
φυτολογία, η subst. botanică
φυτολόγιο, το subst. ierbar
φυτοφάγ-ος, -**ος** și **α**, -**ο** adj. 1. (d. viețuitoare) fitofag(-ă) 2. (om) vegetarian(-ă)
φυτοφάρμακο, το subst. insecticid; pesticid
φωτόχω-μα, -**ματος**, το subst. mraniță, pământ vegetal

φύτρα, η *subst.* 1. origine; neam 2. urmași, moș-tenitori 3. puf de păr, tulei
φύτρο, η *subst.* 1. germen 2. lăstar, plantă tânără
φύτρωμα, -ματος, το *subst.* încolțire, germi-nație
φυτρώνω, -ωσα, **φυτρωμένος** *v.i.* (*d.* plante) a începe să încolțească, a mijii // το **σιτάρι** **αρχί-ζει** να -ώνει grâul începe să încolțească // **αυ-τός** όπου **πατήσει** **χορτάρι** δεν -ώνει unde calcă el nu mai crește iarba 2. (*d.* dinți, păr) a apărea, a ieși // -ώνουν τα δόντια του îi ies dinții
φυτράριο, το *subst.* pepinieră
φώκαινα, η *subst. zool.* specie de delfin
φώκια, η *subst. zool.* focă
φωλιά, η *subst.* 1. (la păsări) cuib, cuibar 2. (la animale) bârlog, culcuș, vizuină 3. (*fig.*) loc / adăpost ascuns unde se retrag răufăcătorii, pi-rații etc.; bârlog, ascunziș, ascunzătoare 4. (*fig.*) adăpost; refugiu; sălaș 5. (*fig.*) cocioabă, ma-ghermiță, colibă insalubră
φωλι-άζω, -ασα, **φωλιασμένος** *v.i.* 1. (*d.* păsări) a-și face cuib; a-și face loc în cuibar 2. (*d.* oa-meni) a se cuibări, a se adăposti, a se acuii, a se pri-păși
φων-άζω, -αξα I. *v.i.* a striga, a răcni, a zbiera; a țipa // τί -εις; de ce țiți? // **βράχνιασε** να -άζει a răgușit tot zbierând; s-a răgușit de atâta zbie-rat // το αίμα του -άζει **εκδίκηση** sângele lui cere răzbunare II. *v.t.* 1. a chema (cu glas tare) să vină etc. // -αξε το σκύλο του și-a chemat câinele // -αξε το **γιατρό** a chemat medicul 2. a invita, a pofți // τους -αξε **στά** **τραπέζι** i-a invitat la masă
φωνακλ-άς, -ού, -άδικο *adj.* care vorbește cu voce tare; care strigă/zbieră; zgomotos(-oasă), gălăgios(-oasă); certăreț(-eață); scandalagiu(-ioaică); (persoană) cu gură mare
φωνασκία, η *subst.* vociferare
φωνασκώ *v.i.* a vocifera
φωναχτ-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. (*d.* voce) strident(-ă), ascuțit(-ă) 2. (*d.* o culoare) țipător(-oare), strident(-ă), bătător(-oare) la ochi II. *adv.* (-ă) cu voce tare; prin strigăte
φων-ή, η *subst.* și *fig.* 1. voce, glas // με **δυνατή** ~ cu glas tare // η **ανθρώπινη** ~ vocea umană // **ούτε** ~ **ούτε** **ακρόαση** (nu dă) nici un semn de viață 2. țipăt, zbieret, strigăt, răcnet // **έβαλε** **τις** -ές a început să zbieze 3. voce bună/fru-moasă // **έχει** ~ are voce frumoasă/cântă fru-mos 4. (*muz.*) voce 5. notă muzicală // **οι επτά** -ές **της κλίμακος** cele șapte note ale gamei muzicale 6. (*d.* animale / păsări), cântec, cirip-it, mormăit, răget // **κατά** ~ **και γάιδαρ**ος

vorbești de lup și lupul la ușa 7. (*d.* vânt, ape etc.) (murmur, vâjăit, susur etc.) // η ~ των **κυμάτων** murmurul valurilor 8. (*gram.*) dia-teză (*gram.*) // η **ενεργητική** ~ diazeza activă
φωνή-εν, -εντος, το *subst.* vocală
φωνηεντόκλιτ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* cuvinte) termi-nat(-ă) în vocală
φωνή-μα, -ματος, το *subst. lingv.* fonem
φωνητική, η *subst.* fonetică
φωνητικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. fonetic(-ă) 2. vocal(-ă); care se referă la voce; care are legătură cu vo-cea // **οι -ές χορδές** corzile vocale
φωνιατρία, η *subst. med.* foniatrie, disciplină medicală care studiază tulburările și afecțiunile vocii
φωνογράφος, ο și **φωνόγραφος**, ο *subst.* fono-graf, gramofon
φωνοληψία, η *subst.* înregistrare a sunetelor
φωνολογία, η *subst. lingv.* fonologie
φως, φω-τός, ο *subst.* 1. lumină // το ~ του ήλιου lumina soarelui // **είναι ακόμη** ~ este încă ziua // **άναψε** το ~ aprinde lumina // **έχασε** το ~ του și-a pierdut vederea // **είναι** ~ **φανάρι** clar ca bună-ziua // **αρχίζω** να **βλέπω** ~ încep să-mi dau seama de ce se întâmplă // **φέρνω** στο ~ **dezvălui** // **ρίχνω** ~ a arunca lumina, a lămurii, a clarifica ceva // το **έδωξε** το **πράσινο** ~ i-a dat mână liberă // ~ **μου!** dragă / iubirea mea 2. *pl. (fig.)* τα **φώτα** și *cu sensul* lumină, înțelep-ciune, știință // **εστία των -ων** focar de înțelep-ciune 3. τα **Φώτα** Boboteaza, sărbătoarea Bo-botezii
φωσγένιο, το *subst. (chim.)* fosgen
φωστήρας, ο *subst.* savant(-ă)
φωσφορίζω *v.i.* 1. a fi fosforescent 2. a emite, a răspândi lumină
φωσφορισμός, ο *subst.* fosforescență
φωσφόρος, ο și **φώσφορος** *subst. (chim.)* fosfor
φωσφορούχ-ος, -ος și **α**, -ο *adj.* 1. fosforos(-oa-să), care conține fosfor // *chim.* -ο **οξύ** acid fos-foros // (*chim.*) -**ές** **ενώσεις** fosfați
φωταγώγηση, η *subst.* iluminare // η ~ της πό-λης iluminarea orașului
φωταγωγός, ο *subst.* lucarnă
φωταγωγ-ό, -η, -ηθηκα, **φωταγωγημένος** *v.t.* a ilumina
φωταέριο, το *subst.* gaz de iluminat
φωταγία, η *subst.* iluminare puternică
φωτειν-ός, -ή, -ό *adj.* 1. luminos(-oasă), bine lu-minat(-ă) // -ό **δωμάτιο** cameră luminoasă // -ό **αντικείμενο** obiect luminos // -ά **μάτια** ochi luminoși / veseli 2. strălucitor(-oare), lucitor(-oa-re) // -ό **μυαλό** minte strălucită

φωτεινότητα, η *subst.* 1. luminozitate 2. strălucire, sclipire

φωτιά, η *subst.* 1. foc // **ανάβω** ~ a aprinde focul // **να τον κάψει η** ~! arză-l-ar focul! // **έπιασε** ~ a luat foc // **εδώ οι τιμές είναι** ~ aici prețurile sunt foarte mari // **αυτός του βάζει** ~ el este acela care-l înfurie // **παίζω με τη** ~ a se juca cu focul, a face lucruri primejdioase // **βάζω το χέρι στη** ~ a băga mâna în foc 2. incendiu // **χτες τη νύχτα έπιασε** ~ ieri noapte a fost un incendiu

φωτ-ίζω, -ισα, **φωτισμένος** I. *v.t.* și *i.* 1. a (se) lumina // **ο ήλιος -iei τη γη** soarele luminează pământul // **-ίζει** se luminează 2. (*fig.*) a lămurii, a lumina pe cineva; a arăta cuiva ce este corect, just // **τον -ισα** l-am lămurit // (*ironic*) **με φώτισες!** m-ai lămurit buștean! 3. a informa, a pune la punct pe cineva II. **-ίζομαι** *v.r.* 1. (în limbajul religios) a se boteza, a fi botezat

φώτιση, η *subst.* 1. inspirație divină, cerească 2. (*fig.*) idee inspirată

φωτισμός, ο *subst.* 1. luminare 2. (*relig.*) botez, botezare

φωτιστικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. luminător(-oare), care se referă la iluminare / luminare 2. de iluminat 3. (*fig.*) lămuritor(-oare), care lămurește

φώτο φίνις, το *subst. invar.* photo finish, aparat care înregistrează automat ordinea sosirii concurenților într-o probă sportivă

φωτοαντίγραφο, το *subst.* fotocopie

φωτοβολίδα, η *subst.* rachetă luminoasă

φωτογένεια, η *subst.* fotogenie, însușirea de a fi fotogenic

φωτογραφείο, το *subst.* studioul / atelierul fotografului

φωτογράφηση, η *subst.* vezi mai corect **φωτογράφισι**

φωτογραφία, η *subst.* 1. fotografie 2. tehnica fotografierii

φωτογραφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **φωτογραφημένος** *v.t.a* fotografia

φωτογραφικ-ός, -ή, -ό *adj.* fotografic(-ă), de fotografiat // **-ή μηχανή** aparat fotografic/de fotografiat // **-ή εικόνα** imagine fotografică

φωτογράφιση, η *subst.* fotografiere

φωτογράφ-ος, -ο, -η *subst.* fotograf(-ă)

φωτοκόπια, η *subst.* fotocopie

φωτοκύτταρο, το *subst.* celulă fotoelectrică; fotocelulă; element de circuit electric cu doi electrozi; fotodiodă

φωτόλουτρο, το *subst. (med.)* ședință de raze

φωτόμετρο, το *subst.* fotometru

φωτομοντέλο, το *subst.* fotomodel

φωτόνιο, το *subst. (fiz.)* foton

φωτορεπόρτερ, ο, η *subst.* fotoreporter(-ă)

φωτοσκίαση, η *subst.* clar-obscur; joc de lumini și umbre la o pictură

φωτοστέφανο, το *subst.* aură, nimb, aureolă

φωτοσύνθεση, η *subst.* fotosinteză

φωτοσφαίρα, η *subst.* fotosferă

φωτοτυπία, η *subst.* 1. tehnica xerox 2. copie xerox

φωτοφοβία, η *subst. med.* fotofobie

φωτοχημεία, η *subst.* fotochimie

φωτοχυσία, η *subst.* revărsare de lumină; iluminare puternică

X χ

X, χ (χί); (hi) 1. a douăzeci și doua literă a alfabetului grecesc, consoană, (hi) 2. *numer. card. și ord.* **X', χ'** (cu un apex în dreapta sus) 600 sau al șase sutelea; **,X, ,χ** (cu un apex în stânga jos) 600.000 sau al șase sute mii

χα (*onomat.*) ha

χαβάγια, η *subst.* havaiană

χαβαλ-ές, ο (*pl. -ές*) *subst.* 1. persoană glumeată, (*pop.*) tip(ă) haios(-oasă) 2. distracție // **κάνουμε ~ όλο το απόγευμα** ne-am distrat toată după-masa

χαβαλετζής, ο *subst.* (*pop.*) tip(ă) haios(-oasă)

χαβ-άς, ο *subst.* 1. purtare / fel de a se purta 2. *fig.* părere, punct de vedere la care cineva nu renunță // **αυτός τον -ά του** el o ține pe a lui

χαβιάρ, το *subst.* icre // **μαύρο ~** caviar/icre negre // **κόκκινο ~** icre de Manciuira // **τον στέλνω ~** în ton **πουλώ για πράσινο ~** a înșela, a trage pe sfoară

χαβούζα, η *subst.* 1. canal colector 2. loc murdar

χάβρα, η *subst.* 1. sinagogă 2. *fig.* zarvă, hărmălaie

χάβω *v.t.* vezi **χάφτω**

χαγιάτι, το *subst.* cerdac, pridvor, tindă; verandă

χάδι, το *subst.* mângâiere

χαδιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* alintat(-ă), dezmiertat(-ă), răsfățat(-ă)

χαδιάρικ-ος, -η, -ο *adj.* alintător(-oare), dezmiertător(-oare)

χάζε-μα, -ματος, το *subst.* 1. faptul de a se căsca la ceva 2. faptul de a rămâne cu gura căscată de uimire; buimăceală, zăpăceală 3. admirație, privire plină de admirație 4. prostie, prostie
χάζε-εώ, -εω *v.t.* 1. a căsca gura la ceva // ~ **στις βιτρίνες** a căsca gura la vitrine 2. a-și pierde vremea // **μη -εύεις!** nu pierde vremea! (aiurea) 3. *fig.* a rămâne cu gura căscată, a fi/a rămâne năucit, uluit, zăpăcit, buimăcit de uimire, de admirație etc. 4. a se prosti

χάζι, το *subst.* // **τον κάνω ~** îmi place, mă distrează, mă amuză etc. // **κάνω ~** a se amuza privind un spectacol, a simți mulțumire privind ceva // **έχει ~** are haz; este amuzant, distractiv, plăcut etc. // **δεν έχει ~** nu are nici un haz

χαζολόγη-μα, -ματος, το *subst.* lenevie, trândăveală, pierdere de vreme

χαζολογ-ώ și **χαζολογ-άω**, -ησα *v.i.* a lenevi, a trândăvi, a pierde vremea de pomană

χαζομάρα, η *subst.* 1. lipsă de inteligență, prostie 2. prostie, ineptie

χαζ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. prost / proastă, nătărău, nerod(-oadă), tont / toantă, prostănac(-ă), neghiob(-oabă), nătâng(-ă), idiot / idioată, bleg / bleag 2. *fig.* lipsit(-ă) de importanță, de valoare, prostesc(-ească) // **-ά πράγματα** lucruri prostești, tâmpenii

χαϊβάνι, το *subst.* (*pop.*) 1. om nerod, neghiob, nătărău 2. nou-născut

χαϊδε-μα, -ματος, το *subst.* mângâiere, alintare, dezmiertare

χαϊδευτικό, το *subst.* diminutiv al unei persoane, nume de alint

χαϊδευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. tandru(-ă), afectuos(-oasă), iubitor(-oare), mângâios(-oasă), alintător(-oare) 2. măgulitor(-oare) 3. grijuliu(-e), atent(-ă); protector(-oare)

χαϊδ-εώ, -εω, -εω *v.t.* 1. a mângâia 2. a ocoli, a cocoloși II. **χαϊδεύομαι** *v.r.* a se răsfăța, a se alinta **χαϊδεμένος** (și cu sensul) răsfățat(-ă)

χαϊδολογ-ώ și **χαϊδολογ-άω**, -ησα (**χαϊδολογίμαι**) *v.t.* a mângâia tot timpul / prea mult

χαϊμαλί, το *subst.* talisman, amuleta, feteș

χαίρεκακία, η *subst.* bucurie resimțită pentru nenorocirile / necazurile altora, răutate, căinoșenie

χαίρεκακ-ος, -η, -ο *adj.* care simte bucurie la necazul / suferința altora, rău / rea, răutăcios(-oasă), răuvoitor(-oare), hain(-ă), căinos(-oasă)

χαίρετ-ίζω, -ισα, -ίστηκα *v.t.* (și *fig.*) 1. a saluta în mod oficial // **χαίρεται!** salut! vă salut! 2. a accepta ceva cu plăcere / cu bucurie; a admite, a fi de acord, a aproba, a saluta // ~ **την εκλογή του νέου διευθυντού** a saluta alegerea noului director 3. a recunoaște, a proclama ca // **τον -ισαν ως αργηγό** l-au recunoscut ca șef

χαίρετίσματα, τα *subst. pl.* salutări, complimente, omagii, trimise printr-un intermediar // **πες της ~ εκ μέρους μου** transmite-i omagiile mele

χαιρετισμός, ο *subst.* 1. salut 2. discurs / cuvânt de salut 3. *relig.* **χαιρετισμοί** (της Παναγίας) imnuri religioase în onoarea Sfintei Fecioare, care încep cu cuvântul **Χαίρε!** (bucură-te); acatiste

χαιρετιστήρι-ος, -α, -ο *adj.* de salut // -ος **λόγος** cuvântare de salut

χαιρετούρα, η *subst.* salut plin de entuziasm

χαιρετ-ώ și **χαιρετ-άω**, -ησα, -ήθηκα I. *v.t.* 1. a saluta 2. a merge ca să saluți // **τον -ησα για τα γενεθλιά** του m-am dus să-l salut de ziua lui // **-α μου τον πλάτανο!** cântă-mă în altă parte! II. *v.r.* a se saluta (cu cineva) // **δεν χαιρετιόμαστε** nu ne salutăm, nu ne spunem bună ziua

χαίρι, το *subst.* profit, câștig, procopseală

χαίρομαι, **χάρηκα** *v.r.* 1. a se bucura, a fi încântat/bucuros // ~ **που αγόρασα αυτό το σπίτι** mă bucur că am cumpărat casa asta 2. a se bucura de, a profita de, a avea parte // **χαίρεται τα νιάτα** του se bucură de tinerețe // **δεν το χάρηκε** n-a avut parte // **να χαιρέσαι το γιο** σου să te bucuri de fiul tău // **να μην χαρώ τα παιδιά** μου să n-am parte de copii mei! 3. // **να χαρείς!** **να σε χαρώ!** te rog!, te implor!

χαίρω *v.i.* ~ **πολύ** îmi pare bine!, mă bucur!, încântat(-ă) de cunoștință! // **χαίρετε!** 1. bună ziua! salut! 2. la revedere! cu bine!

χαίτη, η *subst.* coamă (unui animal)

χακί, το I. *subst.* 1. stofă de culoare kaki, pentru confecționarea uniformelor militare 2. culoarea kaki II. *adj. invar.* de culoare kaki

χαλάζι, το *subst.* grindină // **το ~ είχε το μέγεθος φουντουκιού** boabele de grindină erau cât aluna // **οι σφαίρες έπεφταν** ~ gloanțele cădeau ca grindina

χαλαζίας, ο *subst. chim.* cuarț

χαλάζιο, το *subst. med.* urcior (pe pleoapă)

χαλάλι *adv.* bine, cu rost // **οι κόποι μου πήγαν** ~ eforturile mele au fost cu rost // ~ **να σου γίνε**ι să-ți fie de bine, halal să-ți fie!

χαλαρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. larg(-ă), leger(-ă), care să nu fie strâns // -ός **κόμβος** nod larg 2. des- tins(-ă), relaxat(-ă) // -ή **προσοχή** atenție rela- xată/superficială 3. blând(-ă) // -ά **μέτρα** măsuri blânde/lipsite de asprime

χαλαρότητα, η *subst.* 1. lejeritate 2. destindere, relaxare (a unei măsuri, atitudinii etc.)

χαλάρω-μα, -ματος, το și **χαλάρωση**, η *subst.* 1. slăbire a unei legături prea strânse 2. destin- dere, relaxare (dintr-o situație încordată), slă- bire în intensitate

χαλαρ-ώνω, -ωσα, **χαλαρωμένος** I. *v.t.* a des- face / a slăbi o legătură, un nod prea strâns //

-**ωνω τους κόμβους** a slăbi/a desface nodurile II. *v.i.* a (se) destinde, a (se) relaxa, a se liniști: a slăbi în intensitate // -**ωσα πιά** de-acm m-am liniștit // -**ωσε ο ενθουσιασμός** του i-a slăbit entuziasmul

χαλάσματα, τα *subst. pl.* dărăpănături, dărâmă- turi, ruine

χαλασμός, ο *subst.* catastrofă, dezastru

χαλάστρα, η *subst.* zădărniciere // **κάνω** ~ a ză- dărnicii, a face să eșueze (ceva), a pune piedici

χαλ-άω și **χαλ-νάω**, -ασα, **χαλασμένος** *v.t. și i.* 1. a (se) strica, a (se) defecta, a (se) distruge, a defecta ceva // -**ασε το ρολόι** s-a stricat ceasul // -**σε** το **τηλέφωνο** ai defectat telefonul // **μου -σε** το **κέφι** mi-ai stricat buna dispoziție // -**ασε η γέφυρα** s-a distrus podul 2. a zădărnici // **τους τα -ασε τα σχέδια** η Αστυνομία poli- τicia le-a zădărnicit planurile 3. a cheltui // -**ασα όλα τα λεφτά** μου mi-am cheltuit toți banii 4. a schimba o bancnotă mare în bani mă- runți // -**ασε μου ένα χιλιάρι**κο schimbă-mi o mie 5. a (se) altera, a (se) strica // -**ασε το γά- λα** laptele s-a stricat 6. a (se) distruge // **δεν -ασε ο κόσμος** nu e nici o nenorocire // -**άω τον κόσμο** a face prăpăd, a întoarce lumea cu susul în jos (pentru a face ceva etc.) // -**άω κόσμο** a da lovitură (a avea un succes foarte mare 7. // **τα -άω με κάποιον** a se despărți de cineva, a nu mai avea de a face cu cineva

χαλβάς, ο *subst.* 1. halva 2. *fig.* leneș

χαλβαδοποιείο, το *subst. (inv.)* fabrică de halva; fabrică unde se prepară halva

χαλβατζής, ο *subst. (inv.)* 1. fabricant de halva 2. vânzător de halva

χαλδαιός, ο și **χαλδαία**, η *subst.* caldeean(-ă)

χαλεπ-ός, -ή, -ό *adj.* greu(-ea), anevoios(-oasă), dificil(-ă) // -οί **κοιροί** timpuri grele

χάλι, το I. *subst.* situație proastă/mizerabilă, sta- re proastă, (într-un) hal fără de hal // **είναι -α** este într-un hal fără de hal // **έχει τα -α** tu se prezintă prost II. *adj.* urât(-ă), rău/ rea; inno- rat(-ă) // **καιρός -α** timp/vreme urâtă III. *adv.* foarte prost(-ă); mizerabil // **οδηγεί ~ το αυτοκίνητο** conduce foarte prost mașina

χαλί, το *subst.* covor; (*pop.*) scoarță

χαλίκι, το *subst.* 1. pietricică 2. pietriș, prundiș **χαλικόστρωση**, η *subst.* acoperire cu pietriș, pie- truire (cu pietriș)

χαλιναγωγήση, η *subst.* ținere în frâu, stăpânire; abținere; cumpătare

χαλιναγωγ-ώ, -ησα, **χαλιναγωγημένος** *v.t.* a ține în frâu, a-și înfrâna // -**εί τά πάθη** του își ține în frâu pasiunile

χαλινάρι, το *subst.* căpăstru // *fig.* κρατώ τα -α a ține hăturile, a domina situația

χαλινός, ο *subst.* căpăstru // *fig.* αφήνω ελεύθερο το -ό a lăsa frâu liber // *fig.* σφίγγω το -ό a strânge hăturile

χαλιφάτο, το *subst.* califat

χαλίφ-ης, ο (*pl.* -ηδες) *subst.* calif

χαλκάνθη, η și **χάλκανθο**, το *subst. chim.* sulfat de cupru, piatră vântată

χαλκ-άς, ο (*pl.* -άδες) *subst.* belciug

χαλκέντερος, -η, -ο *adj.* neobosit(-ă), neistovit(-ă) **χαλκέντερος** denumire dată lui Origenes, unul dintre părinții bisericii

χαλκ-ιάς, ο (*pl.* -ιάδες) *subst.* arămar

χάλκιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. de / din aramă / cupru // -ο δοχείο vas de aramă 2. arămiu(-e), auriu-roșcat

χαλκογραφία, η *subst.* gravură în aramă/cupru; calcografie

χαλκοκουρούνα, η și **χαλκοκορόνη**, η *subst. zool.* pasărea numită dumbrăveancă

χαλκομανία, η *subst.* abțibild

χαλκός, ο *subst. chim.* cupru / aramă

χαλκοουργείο, το *subst.* arămărie, atelier al arămarului

χαλκούργος, ο *subst.* arămar

χάλκω-μα, -ματος, το *subst.* obiecte făcute din cupru / aramă, (*pl.*) vase de bucătărie făcute din aramă

χαλούμι, το *subst.* sortiment de brânză albă, tare, din Cipru

χάλυβας, ο *subst.* oțel

χαλύβδιν-ος, -η, -ο *adj.* 1. care este făcut(-ă) din oțel; de oțel 2. *fig.* foarte puternic(-ă), rezistent(-ă), inflexibil // -η θέληση voință de oțel

χαλύβδ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **χαλύβδωμένος** *v.t.* 1. a oțeli 2. *fig.* a întări, a fortifica, a oțeli

χαλύβδωση, η *subst.* și *fig.* oțelire

χαλουργείο, το *subst.* oțelărie

χαλουργία, η *subst.* 1. industria oțelului 2. metodele și industria prelucrării oțelului

χαλώ *v.t.* vezi **χαλάω**

χαμάδα, η *subst.* măsline coaptă care a căzut din pom

χαμαιλέοντας, ο *subst.* (și *fig.*) cameleon

χαμαιτυπείο, το *subst.* 1. bordel, casă de toleranță 2. local rău famat

χαμάλης, ο *subst.* hamal

χαμαλάκι, το *subst.* 1. hamalac meseria hamalului 2. *fig.* muncă grea, istovitoare, corvoadă

χαμάμ, το *subst.* baie turcească

χαμερπ-ής, -ής, -ές *adj.* josnic(-ă), ticălos(-oasă)

χαμηλοβλεπούσα, η *subst.* femeie sau fată pudică, rușinoasă, timidă

χαμηλόμισθ-ος, -η, -ο *adj.* cu salariu / o leafă mic(-ă)

χαμηλ-ός, -ή, -ό *I. adj.* 1. jos(-joasă), scund(-ă) // -ός φράχτης gard scund 2. (*d.* voce, glas) slab(-ă), șoptit(-ă) // **με** -ή φωνή cu voce joasă // -ό φως lumină slabă 3. (*d.* preț, valoare) scăzut(-ă), mic(-ă), ieftin(-ă) // **αγοράζω** σε -ή τιμή a cumpăra cu preț scăzut/ieftin, (*d.* un rang) inferior(-oară), de jos // -ή θέση post inferior 4. înclinat(-ă), aplecat(-ă) // -ά κλαδιά crengi aplecate *II. adv.* (-ά) (în) jos

χαμηλόφων-ος, -η, -ο *adj.* cu voce joasă

χαμήλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. coborâre 2. reduce, scădere, micșorare, descreștere // ~ των τιμών reducere a prețurilor // ~ της στάθμης ποταμού scăderea nivelului apelor fluviului/descreșterea apelor fluviului 3. *fig.* slăbire, diminuare, scădere a intensității // ~ της έντασης diminuare a tensiunii 4. *fig.* umilire, înjosire; supunere 5. *fig.* decădere, degradare, scăpătare

χαμηλ-ώνω, -ωσα, **χαμηλωμένος** *v.t.* și *i.* 1. a coborî, a (se) da jos // ~ τα μάτια / το βλέμμα a coborâ ochii / privirea // ~ ενα δέμα a da jos un colet 2. a reduce, a scădea, a micșora, a descrește // -ώνω τη φωνή a scădea vocea 3. *fig.* a slăbi, a diminua 4. a se apleca / a se înclina

χαμίνι, το *subst.* copil vagabond / copil al străzii / al nimănui

χαμογελαστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. surâzător(-oare), zămbitor(-oare) 2. vesel(-ă), voios(-oasă)

χαμόγελο, το *subst.* surâs, acțiunea de a surâde; zâmbet

χαμογελ-ώ și **χαμογελ-άω**, -ασα *v.i.* a surâde, a zâmbi // του -ασε η τύχη i-a surâs norocul

χαμόδεντρο, το *subst.* arbust

χαμοζωή, η *subst.* viață sărăcicioasă și plină de lipsuri, viață mizerabilă

χαμοκερασιά, η *subst. bot.* 1. frag 2. căpsun

χαμοκέρασο, το *subst.* 1. fragă 2. căpsună

χαμόκλαδο, το *subst.* 1. arbust, tufiș 2. rămurea, rămurică, crenguță

χαμολούλοδο, το *subst.* floare pitică

χαμομήλι, το și **χαμόμηλο**, το *subst. bot.* mușetel

χαμοπέδικα, η *subst. ornit.* prepeliță

χαμορίγανη, η *subst. bot.* cimbrisor

χαμός, ο *subst.* 1. dezastru, catastrofă, prăpăd 2. moarte, piere // ο ~ του γιου του moartea fiului său 3. *fig.* harababură, debandadă, talmeș-balmeș // έγινε ~ a fost mare harababură

χαμόσπιτο, το *subst.* casă mică și joasă; casă sărăcicioasă

χάμουρα, τα *subst. pl.* ham / hamuri

χαμπάρι, το *subst.* 1. știre, veste, noutate // **τι -α**; ce noutăți sunt? // *fig.* **παίρνω** ~ a prinde de veste // **δεν έχω** ~ a nu avea habar de nimic // **δεν το πήρε** ~ nu și-a dat seama; n-a observat

χαμπαρ-ίζω și **χαμπαρ-ιάζω**, -ισα, -ιασα *v.t.* 1. (mai ales în context negativ) a-și da seama // **δεν** ~ a nu-și da seama ce se întâmplă 2. a lua în considerare, a-i păsa de cineva // **δεν -ίζε** **κανένα** nu-i pasă de nimeni

χάμπουργκερ, το *subst.* hamburger

χάμοστερ, το *subst. zool.* hamster

χαμψί, το *subst. iht.* hamsie, sardea, anchois, anșoa

χάμω *adv.* jos, pe jos, pe pământ / pe sol // **κάθεται** ~ stă pe jos // **το μήλο έπεσε** ~ mărul a căzut pe jos / pe pământ

χανάτο, το *subst. ist.* stat teritoriu condus de un han

χάνι, το *subst. ist.* han

χάννος, ο *subst. 1. iht.* specie de biban de mare 2. *fig.* nătărău, nerod

χάνος, ο *subst. ist.* han // ο ~ των **Τατάρων** hanul tătarilor

χανούμιασα, η *subst.* femeie musulmană

χανσενικ-ός, -ό, -ή *subst.* lepros(-oasă)

χαντάκι, το *subst.* șant, groapă, tranșee

χαντάκω-μα, -ματος, το *subst.* distrugere, catastrofă

χαντακ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, **χαντακωμένος** *v.t.* a distruge, a ruina (pe cineva/ceva)

χαντζάρι, το *subst.* hanger

χάντικαπ, το *subst.* 1. *sport* avantaj acordat unui concurent mai slab (la atletism, curse etc.) 2. *fig.* handicap, dificultate, piedică

χάντμπολ, το *subst.* *sport* handbal

χάντρα, η *subst.* mărgea

χάνω, **έχασα**, **χαμένος** I. *v.t.* 1. a pierde // **έχασα το πορτοφόλι μου** mi-am pierdut portofelul // **έχασε το τραίνο** a pierdut trenul // **χάνει άσκοπα τον καιρό του** își pierde timpul fără rost // **έχασα τη θέση μου** mi-am pierdut postul/slujba // **έχασε τα μυαλά του** și-a pierdut mințile / a înnebunit // **τα** ~ a se zăpăci // **χάνω τα νερά μου** a nu fi în apele sale II. *v.r.* **χάνομαι** 1. a dispărea, a se pierde, a pieri // **το φάντασμα χάθηκε** fantoma a dispărut // **χάθηκε στο πλήθος** s-a pierdut în mulțime // **χάσου από τα μάτια μου** piei din ochii mei! // **χάσου** du-te de aici!, pleacă! 2. a se distruge, a se ruina // **πάει, χάθηκε** s-a terminat cu mine! 3. a se pierde, a se rătați // **χαθήκαμε στο δάσος** ne-am pierdut în pădure 4. a muri, a

pieri // **χάθηκε όλο το πλήρωμα** a murit tot echipajul III. **χαμέν-ος**, -η, -ο *part.* (și cu sensurile) 1. fără rost, de nimic // -ο **κορμί** om de nimic 2. uimit(-ă) // **τα έχει -α** nu știe ce să facă // **στα -α** la întâmplare / aiurea

χά-ος, -ους, το *subst.* haos // **οικονομικό** ~ haos economic, stare de dezorganizare în economie

χαοτικ-ός, -ή, -ό *adj.* haotic(-ă)

χάπενινγκ, το *subst. invar.* happening, reprezentație artistică sau șir de manifestări artistice care încearcă să provoace participarea spectatorilor

χάπι, το *subst.* hap, cașetă, pastilă, pilulă // **πήρα τα -α μου** mi-am luat hapurile / pastilele // **αντισυλληπτικό** ~ το pilulă anticoncepțională

χάπι εντ, το *subst. invar.* sfârșit fericit, happy end

χαρ-ά, η *subst.* bucurie // **μια** ~ bine, într-o stare bună // (*inv.*) **μετά χαράς** cu plăcere // (*iron.*) ~ **στο πράγμα** ce să-ți spun! mare lucru! // **στις -ές σου!** să-ți jucăm la nuntă!

χάραγ-μα, -ματος, το *subst.* 1. scrijelare, acțiunea de a scrijela/de a cresta/de a zgăria; zgăriere 2. tăietură, incizie; crăpătură 3. urmă, semn 4. trasare 5. gravare 6. *fig.* zorii zilei, zori de zi, crăpatul de ziuă

χαρα(γ)ματιά, η *subst.* 1. scrijelare / scrijelitură; crestare / crestătură; zgăriere / zgârietură 2. crăpătură, deschizătură

χαράδρα, η *subst.* vale seacă, râpă, văgăună

χαρ-άζω, -αζα, -άχηκα, **χαραγμένος** I. *v.* 1. a scrijeli, a cresta, a zgăria o suprafață 2. a linia, a trasa 3. *fig.* a trasa, a schița (un plan etc.) // ~ **το δρόμο** a indica, a arăta calea de urmat II. -**άζομαι** *v.r.* (și cu sensul) a se întipări, a rămâne întipărit (în memorie, în amintire) III. -**άζει** *v. impers.* a se face ziuă, a se crăpa, a se lumina de ziuă, a se ivi zorile

χάρακας, ο *subst.* riglă, liniar

χαρακιά, η *subst.* 1. linie dreaptă 2. trăsătură

χαρακίρι, το *subst.* harachiri

χαρακτήρ-ας, ο *subst.* 1. caracter, fire, natură, temperament // **δύσκολος** ~ fire dificilă // **καλός** ~ caracter frumos // **είναι ευαίσθητος** ~ este o fire sensibilă / o persoană sensibilă // **είναι ευερέθιστος** -ς are un temperament irascibil // **είναι άνθρωπος με -α** este un om de caracter/om corect 2. *tipogr.* caracter tipografic 3. *gram.* terminație, ultima literă a temei unui cuvânt 4. însușire, particularitate

χαρακτηρ-ίζω, -ισα, -ιστηκα, **χαρακτηρισμέ-νος** *v.* 1. a caracteriza // **τον -ίζε** η **καλοσύνη** îl caracterizează bunătatea // **δεν μπορώ να -ίζω την πράξη του** nu pot clarifica fapta lui //

χαρακτηρισμένος *part.* (și cu sensul de) stigmatizat pentru convingeri politice

χαρακτηρισμός, *o subst.* caracterizare, definire

χαρακτηριστικ-ό, *to subst.* caracteristică, însușire predominantă, trăsătură distinctivă //

χαρακτηριστικά, **τα** (și cu sensul) trăsături specifice ale feței / chipului // **έχει ωραία -ά** are trăsături frumoase; are un chip frumos //

τα -ά του προσώπου trăsăturile feței

χαρακτηριστικ-ός, **-ή**, **-ό** *I. adj.* caracteristic(-ă), specific(-ă), propriu(-e), definitoriu(-e), distinctiv(-ă), tipic(-ă), semnificativ(-ă) //

-ό περιπάτητα mers caracteristic //

-ή χειρονομία gest semnificativ //

-ό γέλιο râs cu înțeles //

με τη -ή του καλοσύνη cu bunătatea care-i este specifică *II. adv.* (**-ά**) în acest sens //

είπε ~: în acest sens a spus:

χαρακτηρολογία, *η subst.* caracterologie

χαράκτ-ης, **ο**, **-ρια**, *η subst.* gravor

χαρακτική, *η subst.* 1. gravură 2. stampă

χαρακτικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* de gravură

χαράκω-μα, **-ματος**, *to subst.* 1. linie 2. milit. fortificație, tranșee 3. scrijelire, scrijelitură, creștătură, zgârietură 4. incizie; tăietură 5. creștarea viței de vie

χαрак-ώνω, **-ωσα**, **χαρακωμένος** *v.t.* 1. a linia 2. a scrijeli, a creșta, a zgâria 3. a inciza, a face o incizie; a tăia 4. a creșta vița de vie

χάρα-μα, **-ματος**, *to* și **χαράματα**, **τα** *subst.* auroră, revărsat de zori; zori de zi //

απ'τα άγρια -ματα când se crapă de ziua; cu noaptea în cap

χαραμάδα, *η subst.* 1. crăpătură, despicătură, plesnătură, fisură 2. deschișătură

χαράμι *adv.* în van, degeaba, fără folos, în zadar //

η δουλεία πήγε ~ afacerea s-a stricat; nu s-a realizat

χαραμ-ίζω, **-ισα**, **χαραμισμένος** *I. v.t.* a cheltui, a risipi, a irosi fără rost / în van / degeaba / fără folos //

-ισσε τοσα χρήματα για να σπουδάσει τον γιο του degeaba a cheltuit atâția bani ca să-și trimită fiul la studii //

-ισε την ζωή του și-a irosit viața *II. -ίζομαι* *v.r.* (și cu sensul) a-și risipi, a-și irosi în van / în zadar / fără ros / fără folos, talentul / cunoștințele / posibilitățile etc.; a nu-și putea valorifica / folosi însușirile //

-ίζεσαι το ταλέντο του i se irosește talentul în van

χαραμοφά-ης, *ο (pl. -ήδες) subst.* trântor, puturos; parazit; pomanagiu

χάραξη, *η subst.* 1. linie 2. scrijelitură, zgârietură, creștătură 3. și *fig.* trasare 4. *fig.* întipărire

χαράτοι, *to subst.* 1. haraci 2. impozit / dare mare

χαράτω-μα, **-ματος**, *to subst.* 1. impunerea unui impozit mare 2. *fig.* stoarcere de bani

χαρατω-ώνω, **-ωσα**, **χαρατωμένος** *v.t.* 1. a impune un mare impozit 2. *fig.* a sili, a obliga (pe cineva) să plătească mulți bani

χαραυγή, *η subst.* auroră, zori de zi, zori

χαρέμι, *to subst.* harem

χάρη, *η* și **χάρις** *subst.* 1. favoare; (*fam.*) hatâr //

για ~ μου de dragul meu, pentru mine 2. grație //

ελπίζει πως θα του δοθεί ~ speră să fie grațiat 3. recunoștință //

του χρωστώ μεγάλη ~ για το καλό που μου 'κανε îi sunt foarte recunoscător pentru binele pe care mi l-a făcut 4. grație //

χορεύει με ~ dansează cu grație //

οι τρεις χάριτες cele trei grații 5. virtute, calitate //

αυτό το διαμέρισμα έχει πολλές -ες apartamentul acesta are multe calități 6. //

λόγου ~ παραδείγματος ~ (ca) de exemplu //

κυβερνητικές -ες favoruri guvernamentale //

η -ις -ιν φέρει binefacerea provoacă recunoștință //

για -η του βασιλικού ποτιζείται και η γλάστρα (se spune despre aceia care se bucură de bunurile sau de favorurile destinate altora)

χαριεντ-ίζομαι, **-ίστηκα** *v.d.* a flirta, a cocheta făcând mofhuri

χαριεντισμός, *o subst.* flirt, cochetărie cu mofhuri

χαρ-ίζω, **-ισα**, **χαρισμένος** *I. v.t.* 1. a dărui ceva, a face cadou 2. a scuti pe cineva de plata unei datorii *II. χαρίζομαι* *v.d.* a favoriza

χαρισάμενη ζωή, *η adj. + subst.* viață plăcută, veselă; trai bun

χάρισ-μα, **-ματος**, *to subst.* 1. cadou 2. far, vocație, talent, charismă //

έχει πολλά -τα are multe talente //

το -α της ευλογητίας darul elocinței //

πολιτικό ~ charismă 3. *relig.* har divin

χαρισματικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* talentat(-ă), charismatic(-ă) //

-ός ηγέτης conducător dăruit cu har/charismatic

χαριστικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* 1. favorabil(-ă) 2. favorizant(-ă), părțitor(-oare) //

-ή στάση των δικαστών ήταν -ή poziția judecătorilor a fost favorizantă 3. //

-ή βολή lovitura de grație

χαριτολογία, *η subst.* glumă bună

χαριτολογ-ώ, **-ησα** *v.i.* a spune glume bune

χαριτωμέν-ος, **-η**, **-ο** *part. ca adj.* grațios(-oasă), fermecător(-oare), șarmant(-ă), încântător(-oare), drăguț(-ă)

χάρ-μα *adv.* f. frumos, minunat

χαράνι, το *subst.* 1. amestec de diferite feluri de tutun 2. orice fel de amestec de materiale destinate construcțiilor, industriei etc.

χαρμόσυν-ος, -η, -ο *adj.* voios(-oasă), îmbucurător(-oare), de bucurie, vesel(-ă) // *η* είδηση *știρε* îmbucurătoare // *ο* -ος *ήχος* *της* *καμπάνας* sunetul vesel/voios al clopotului

χαροκαμέν-ος, -η, -ο *adj.* acel/aceea care a fost lovit(-ă) crunt de moartea unor persoane apropiate, foarte dragi; inconsolabil(-ă), de neconsolat, de nemângâiat

χαροκόπι, το *subst.* chef, petrecere, distracție
χαροκόπος, *ο* *subst.* chefliu, petrecăreț, om de viață

χαροπάλε-μα, -ματος, το *subst.* stare de agonie dinaintea morții

χαροπαλ-εύω, -εψα *v.i.* a fi pe moarte

χαροπι-ώ, -ησα *v.t.* a bucura

Χάρ-ος, *ο* *subst.* 1. moarte 2. (*mitol. gr.*) Charos, personificare a morții // *τον* *πηρε* *ο* ~ l-a luat moartea, a murit // *παλεύω* *με* *το* -ο *α* fi pe moarte // *τον* *βλέπω* *σαν* *το* -ο *μου* mă uit la el ca la felul pașpe // *τον* *ξέχασε* *ο* ~ este foarte bătrân

χαρούμεν-ος, -η, -ο *adj.* vesel(-ă), voios(-oasă), bine dispus(-ă) 2. înveselitor(-oare)

χαρούπι, το *subst.* roșcovă

χαρουσιά, η *subst.* bot. roșcov

χαρταετός, *ο* *subst.* zmeu de hârtie

χαρτζιλίκι, το *subst.* bani de buzunar

χαρτζιλικ-ώνω, -ωσα *v.t.* a da bani de buzunar

χάρτης, *ο* *subst.* 1. hartă // *ναυτικός* ~ hartă de navigație 2. cartă // *Χάρτης Μέγας* Magna Charta Libertatum // *ο* -ης *Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών* Carta Organizației Națiunilor Unite // *συνταγματικός/καταστατικός* ~ constituția unei țări

χαρτί, το *subst.* 1. hârtie // *μια κόλλα* ~ *ο* coală de hârtie // ~ *υγείας* hârtie igienică 2. foaie de hârtie scrisă sau tipărită 3. act oficial de legitimare // *έδειξε* *τα* -α *του* *α* arătat actele de legitimare // *έπisthma* -α *acte/documente* oficiale 4. *pl.* cărți de joc; jocul de cărți // *χάνει* *στα* -α *α* pierde la jocul de cărți // *ρίχνω* *τα* ~ *α* da în cărți (pentru ghicit) // *με ανοιχτά* ~ cu cărțile pe față

χαρτικά, *τα* *subst.* papetărie

χάρτιν-ος, -η, -ο *adj.* de hârtie

χαρτοβασίλειο, *το* *subst.* spațiu cu multe hârtii, documente, împărăție *α* cărților etc.

χαρτοβιβλιοπωλείο, *το* *subst.* librărie-papetărie

χαρτοβιομηχανία, η *subst.* industria hârtiei

χαρτογιακ-άς, *ο* (*pl.* -άδες) *subst.* (*ironic*) funcționar

χαρτογράφηση, η *subst.* cartografiere

χαρτογράφ-ος, -ο, -η *subst.* cartograf(-ă)

χαρτογραφ-ώ, -ησα, -ήθηκα, **χαρτογραφημέ-νός** *v.t.* *α* cartografia

χαρτόδετ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* cărți, caiete) legat(-ă)

χαρτοκλέφτης, *ο, -ρα, η* *subst.* trișor(-oare)

χαρτοκόπτης, *ο* *subst.* cuțit de tăiat hârtie

χαρτοκοπτική, η *subst.* decupaj (din hârtie)

χαρτομαντεία, η *subst.* ghicit în cărți (de joc)

χαρτομάντ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* ghicitor(-oare) în cărți de joc

χαρτομάντιλο, *το* *subst.* batistă de hârtie

χαρτόμουτρο, *το* *pătimaș/maniac* al jocului de cărți

χαρτόνι, *το* *subst.* carton

χαρτονόμισμα, *το* *subst.* bancnotă; bani de hârtie

χαρτοπαίγνιο, *το* *subst.* joc de cărți

χαρτοπαίζω *v.i.* *α* juca cărți, *α* fi un jucător de cărți înrăit

χαρτοπαίκτης *subst.* vezi **χαρτοπαίχτης**

χαρτοπαικτικ-ός, -ή, -ό *adj.* pentru jocul de cărți; de jucător de cărți // *-ή* *λέσχη* club pentru jocul de cărți/unde se practică jocul de cărți // *ός* *όμιλος* grup de jucători de cărți

χαρτοπαξία, η *subst.* 1. practicarea jocului de cărți, acțiunea de *α* juca cărți 2. patimă pentru jocul de cărți

χαρτοπαίχτ-ης, ο *și* **χαρτοπαίκτ-ης, ο, -ρα, -η** *subst.* jucător(-oare) de cărți

χαρτοποιία, η *subst.* industria hârtiei

χαρτοπόλεμος, *ο* *subst.* 1. aruncare de confeti cu ocazia carnavalului 2. război epistolar

χαρτοπωλείο, *το* *subst.* papetărie

χαρτοπώλης, *ο* *subst.* 1. proprietar al unei papetării 2. vânzător într-o papetărie

χαρτορίχτρα, η *subst.* ghicitoare în cărți de joc

χαρτοσακούλα, η *subst.* pungă de hârtie

χαρτοσημ-αίνω, -ανα, -άνθηκα *v.t.* *α* pune timbru pe *ο* cerere, scrisoare etc., *α* timbra

χαρτοσήμανση, η *subst.* timbrare (*α* unei cereri etc.)

χαρτόσημο, *το* *subst.* 1. timbru fiscal 2. timbru fiscal imprimat ca antet

χαρτοφάκελο, *το* *subst.* plic

χαρτοφύλακας, *ο* *subst.* servietă

χαρτοφυλάκιο, *το* *subst.* portofoliu // *υπουργός* *άνευ* *χαρτοφυλακίου* ministru fără portofoliu

χαρτοστιά, η *subst.* (*la* jocul de cărți) levată // *δεν* *πιάνεις* ~ *προστά* *του* *nu* *te* *poți* *compara* *cu* *el*, *fi* *ești* *inferior*

χαρωπ-ός, -ή, -ό *adj.* vesel(-ă), voios(-oasă), zămbitor(-oare), bine-dispus(-ă)

χασάπ-ης, -ηδες, ο *subst.* 1. măcelar 2. (*fig. injurios*) chirurg neîndemânatic (denumire de casap, de măcelar dată unui asemenea chirurg) 3. *fig.* ucigaș sângeros

χασάπικο, το *subst.* măcelărie

χασάπικος, ο *subst.* un fel de dans popular grec
χασαπόσκυλο, το *subst.* câine vagabond (care se învâрте pe lângă măcelării)

χασαποταβέρνα, η *subst.* 1. local care aparține unui măcelar 2. (în general) local unde se servește carne la grătar

χασαποχαρτο, το *subst.* hârtie de ambalaj pentru carne

χασ-ές, ο (*pl.* -εδες) *subst. text.* stambă

χάση, η *subst.* lună nouă // *στη ~ και στη φέξη* din când în când

χασικλ-ής, ο, -ού, -η *subst.* persoană care fumează hașiș

χάσι-μο, -ματος, το *subst.* pierdere // *δεν έχω καιρό γιά ~* n-am timp de pierdut

χασίς, το și **χασίσι**, το *subst.* hașiș

χασισοπότης, ο *subst.* vezi **χασικλής**

χασκογελώ și **χασκογελάω** *v.i.* a râde prosteste
χάσκο *v.i.* 1. *fig.* a căsca gura 2. (*d.* o răpă etc.) a se căsca

χάσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. răpă, prăpastie, abis 2. *fig.* gol

χασμουρητό, το *subst.* căscat, faptul de a căsca

χασμουρ-ιέμαι, -ήθηκα *v.d.* a căsca

χασμοδία, η *subst.* (*lingv.*) hiat, hiatus

χασομέρης, ο *subst.* leneș, trândav, puturos

χασομέρι, το *subst.* trândăveală, leneveală

χασομερ-ώ și **χασομερ-άω**, -ησα *I. v.i.* a trândăvi, a lenevi, a pierde vremea căscând gura fără rost *II. v.i.* a face pe cineva să-și piardă timpul

χασούρα, η *subst.* pierdere, pagubă // *με ~* în pierdere

χαστούκι, το *subst.* palmă // *του έδωσα ένα ~* i-am tras o palmă; l-am palmuit

χαστουκ-ίζω, -ισα *v.t.* a palmui

χατζ-ής, ο (*pl.* -ήδες) *subst.* creștin care a fost să se închine la locurile sfinte; hagiū

χατίρι, το *subst.* favoare, serviciu, concesiie, hatâr // *κάνε μου ένα ~* fă-mi un serviciu // *δεν κάνω -α* a nu face concesiie // *του κάνει όλα τα -α* îi face toate poftetele // *δεν μου χαλάει το ~* nu mă refuză niciodată // *για το ~* σου de dragul tău

χατirik-ός, -ή, -ό *adj.* favorizant(-ă)

χαυλιόδοντας, ο *subst.* (la elefant) colț

χαύνωση, η *subst.* moliciune

χαφιδισμός, ο *subst. fig.* turnătorie

χαφιές, ο *subst. fig.* turnător

χάφτω și **χάβω**, **έχαψα** *v.t.* 1. a înfuleca // *χάφται μύγες* pierde vremea fără a face nimic 2. *fig.* a înghiți tot ce i se spune

χάχανα, τα *subst.* hohote de râs

χαχαν-ίζω, -ισα *v.i.* a hohoti de râs; a râde cu hohote

χάχας, ο *subst.* pesoană care râde prosteste

χασιά, η *subst.* înghițitură, îmbucătură, dumatică

χαώδ-ης, -ης, -ες *adj.* haotic(-ă)

χέζω, **έχεσα**, **χέστηκα**, **χεσμένος** *I. v.i.* (*pop*) a se căca, a se cufuri *II. v.t.* 1. a înjura foarte tare // *τον έχεσα πατόκορφα* l-am făcut troacă de porci 2. *fig.* a disprețui pe cineva *III. v.r.* **χέζομαι** 1. a se scăpa, a se căca pe el 2. a face pe el 3. *fig.* a fi cuprins / stăpânit de o mare spaimă, de groază // **χέστηκε από το φόβο του** a murit de frică // **χέστηκε!** puțin îmi pasă!, (*pop*) mă doare-n cur!

χειλ-άς, ο, -ού, η *subst.* persoană cu buze mari și groase, buzat(-ă)

χείλι, το *subst.* buză // *δεν θα το βγάλω απ'τα -α μου* n-am să suflu o vorbă // *σουφρώνω τα -α* a se bosumfla

χειλικ-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține sau se referă la buze, labial(-ă) // -οί **φθόγγοι** vocale labiale

χείλ-ω, -ους, το *subst.* 1. buză; labie // *το κάτω ~* buza de jos a gurii 2. *anat.* element constitutiv al vulvei; labie / labii 3. *fig.* margine / buză a unei deschizături (pahar, rană, prăpastie etc.) // *το ~ του ποτηριού* marginea / buza paharului // *τα -η του τραύματος* marginile rănilii // *στο ~ του γκρεμού* pe marginea prăpastiei

χειμαδιό, το *subst.* iernatic

χειμ-άζομαι, -άστηκα *v.i.* a suferi, a îndura suferințe/chinuri; a fi chinuit; a trece prin încercări grele

χείμαρρος, ο *subst.* și *fig.* torent, puhoi // -ος **ύβρεων** torent de înjurături

χειμερία **νάρκη**, η *adj.* + *subst.* hibernare

χειμεριν-ός, -ή, -ό *adj.* al, a, ai, ale iernii, hibernal(-ă), de iarnă // -ή **αιζόν** sezonul de iarnă // -ά **σπόρ** sporturi de iarnă

χειμωνανθός, ο *subst. bot.* himonantus

χειμόνας, ο *subst.* iarnă // *μέσα στο -α* în plină iarnă // -α **καλοκαίρι** tot timpul / toată vremea

χειμωνιά, η *subst.* 1. iarnă 2. timp urât, friguros/geros

χειμων-ιάζει, -ιασε *v. imp.* a sosi/a veni iarnă

χειμωνιάτικα *adv.* în timpul iernii, în plină iarnă

χειμωνιάτικ-ος, -η, -ο *I. adj.* de iarnă, iernatic(-ă), al, a, ai, ale iernii, hibernal(-ă) // -ο **παλτό** palton de iarnă // -ες **μέρες** zile de iarnă *II. adv.* (α) pe timp de iarnă, iarna

χειρ, η, χειρός, χείρα *subst. inv.* // *ανά* χείρας în mână // *δια* χειρός prin intermediul // χείρα βοηθείας o mână de ajutor

χειραγωγή, η *subst.* conducere

χειραγωγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, χειραγωγημένος *v.t.* a conduce

χειράμαξα, η *subst.* roabă

χειραφέτηση, η *subst.* emancipare

χειραφετ-ούμαι, -ήθηκα, χειραφετημένος *v.r.* a se emancipa // χειραφετημένη γυναίκα femeie emancipată

χειραψία, η *subst.* strângere de mână

χειρ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* 1. a mânui // -ίζομαι όπλο a mânui o armă 2. a folosi, a întrebuința, a mânui cu ușurință, a se descurca // -ίζεται καλά την αγγλική γλώσσα se descurcă bine în engleză 3. *fig.* a aborda // -ίστηκε καλά το θέμα της ομιλίας του a abordat bine subiectul prelegerii sale

χειρισμός, ο *subst.* 1. mânăuire 2. folosire, întrebuințare 3. abordare, atacare (a unei probleme) χειριστήριο, το *subst.* manipulator 1. aparat cu care cineva manipulează, mânăuiește un obiect 2. dispozitiv pentru transmiterea semnalelor telegrafice

χειρ-ιστής, ο, -ίστρια, η *subst.* 1. manipulant(-ă), mânăuitor(-oare) 2. *chim.* preparator(-oare)

χειριστ-ος, -η, -ο *adj.* cel mai rău(re), extrem de rău(re)

χειροβομβίδα, η *subst.* grenadă

χειρόγραφο, το *subst.* manuscris

χειρόγραφ-ος, -η, -ο *adj.* scris(-ă) cu mâna, manuscris(-ă)

χειροδικία, η *subst.* bătaie

χειροδικ-ώ, -ησα *v.t.* și *i.* a-și face dreptate cu propriile mâini / a bate pe cineva

χειροδύναμ-ος, -η, -ο *adj.* cu mâini / brațe puternice / vâinjoase

χειροκίνητ-ος, -η, -ο *adj.* manual(-ă)

χειροκρότη-μα, -ματος, το *subst.* aplaudare; aplauze

χειροκροτ-ώ și χειροκροτ-άω, -ησα, χειροκροτημένος *v.i.* a aplauda

χειρολαβή, η *subst.* 1. mână 2. balustradă

χειρομάλαξη, η *subst.* masaj (cu mâna)

χειρομαντία, η *subst.* chiromantie

χειρομάντη-ης, -ο, -ισσα, η *subst.* persoană care ghicește în palmă

χε(ι)ρόμυλος, ο *subst.* rășniță

χειρονομία, η *subst.* filoz. gest // *μία* ωραία ~ un gest frumos // η ~ μετράει gestul contează

χειροπέδες, οι *subst.* cătușe

χειροπιαστ-ός, -ή, -ό *adj.* (și *fig.*) palpabil(-ă) // -ες αποδειξείς dovezi palpabile

χειροπόδαρα *adv.* de mâini și de picioare // δε-μένος ~ legat de mâini și de picioare

χειροποίητ-ος, -η, -ο *adj.* făcut(-ă) cu mâna; manual(-ă), de mână // -ο κέντημα broderie de mână

χειροσφαίριση, η *subst.* sport handbal

χειροτέρευση, η și χειροτέρε-μα, -ματος, το *subst.* înrăutățire, agravare

χειροτερ-εύω, *εψα v.t. și i.* a (se) înrăutăți

χειρότερ-ος, -η, -ο *adj.* mai rău/rea, înrăutățit(-ă), mai grav(-ă), mai neplăcut(-ă) // έγινε -ος a devenit mai rău // ο -ος όλων cel mai rău dintre toți

χειροτέχνη-μα, -ματος, το *subst.* 1. lucru manual/făcut de mână 2. produs de artizanat

χειροτεχνία, η *subst.* 1. muncă manuală 2. artizanat

χειροτεχνικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. manual(-ă), făcut(-ă) /lucrat(-ă) cu mâna; de mână 2. artizanal(-ă); de artizanat

χειροτονία, η *subst.* relig. hirotonisire

χειροτον-ώ, -ησα, χειροτονημένος *v.t.* 1. a hirotonisi 2. *fig.* a bate, a trage o bătaie

χειροουργείο, το *subst.* sală de operații; bloc operator

χειρουργική, η *subst.* med. chirurgie

χειρουργικ-ός, -ή, -ό *adj.* chirurgical(-ă) // -ή επέμβαση intervenție chirurgicală

χειρουργ-ος și χειρουργ-ός, -ο, -η *subst.* chirurg
χειρουργ-ώ, -ησα, -ήθηκα, χειρουργημένος *v.t.* a opera, a se supune unei intervenții chirurgicale

χειροφίλη-μα, -ματος, το *subst.* sărutare de mână

χειρόφρενο, το *subst.* frână de mână

χειρώνακτας, ο *subst.* muncitor manual

χειρώνακτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*ref.* la muncă) cu mâinile; manual(-ă) // -ή εργασία muncă manuală

χέλι, το *subst.* 1. iht. anghilă // γλιστρώ σαν ~ a se strecura cu dibăcie

χελιδόνι, το *subst.* zool. rândunică, rândunea, rândunel

χελιδονοφωλιά, η *subst.* cuib de rândunică

χελιδονόψαρο, το *subst.* iht. rândunică de mare

χελώνα, η *subst.* 1. broască țestoasă 2. *fig.* persoană lentă, înceată // σαν τη ~ ca melcul

χένα, η *subst.* henna/vopsea de păr vegetală

χέρι, το *subst.* 1. (și *fig.*) mână // πέφτω στα -α κάποιου a cădea în mâinile cuiva // δίνω ένα ~/δεξί ~ a da o mână de ajutor // στο ~ μου είναι a-i sta în putere // του -ού μου la mâna cuiva // ζητώ το ~ a cere mâna cuiva // εργατικά -α mână de lucru // ~ ~ de mână (cu cine-

va) 2. mâner, toartă // **το** ~ της **στάμνας** toarta urciurului 3. braț de mobilă // **το** ~ της **πολυθρόνας** ? 4. de mai multe ori/dăți; oară, dată // **να** **το** **περάσετε** **ακόμη** **δυό** **-ια** **μπογιά** să-l mai vopsiți de două ori // **βάζω** ~ a pune mâna, a fura, a șterpeli // **βάζω** ~ **σε** **γυναίκα** a ripăi, a mângâia o femeie // **είναι** **στο** ~ **του** este în mâna lui/la mâna lui // **από** ~ **σε** ~ **din** **μână** în **μână** // **του** **έδωσε** **ένα** ~ **ξύλο** i-a tras o bătaie 5. // **γλυτώνω** **απ'τα** **-α** **του** a se salva de cineva sau ceva primejdios // **έχει** **το** ~ **σ'αυτή** **τη** **δουλειά** este amestecat în această afacere // **δεν** **είναι** **στο** ~ **μου** nu depinde de mine // **τον** **έχω** **στο** ~ **μου** îl am la mână // **κάτω** **τα** **-α**! jos mâinile! adică: nu pune mâna! // **με** **το** ~ **του** cu a mâna lui, cu propria lui mână // **αν** **πέσει** **στο** **-α** **μου**! (amenințare) vine el la mâna mea! // **πιάνω** **απ'το** ~ a apuca/a lua de mână pe cineva // **θα** **κάνω** **ότι** **περνάει** **απ'το** ~ **μου** voi face tot posibilul/tot ce pot // **πέρασαν** **πολλά** **λεφτά** **απ'τα** **-α** **του** i-au trecut mulți bani prin mână // **το** 'να ~ **νίβει** **τ'άλλο** **καί** **τα** **δυό** **το** **πρόσωπο** o mână spală pe alta și amândouă obrazul // **ένα** ~ **στάχια** o mână/un mănunchi de spice // **κι'αυτός** **κακό** ~ **κι'** **εκείνος** **κακό** **δεμάτι** s-au găsit sacul cu petecul

χεριά, η *subst.* un pumn de...; o mână de... // **μία** **-α** **κεράσια** un pumn de cireșe

χερόβολο, το *subst.* mănunchi/un braț de...

χεροδύναμος *adj.* vezi **χειροδύναμος**

χερουβείμ, τα *subst. invar. pl.* heruvimi

χερουβικό, το *subst.* imn religios

χερούλι, το *subst.* mâner, toartă

χερσαί-ος, **-α**, **-ο** *adj.* care se referă la pământ; care trăiește pe pământ; pământesc(-ească), terestru(-ă) // **τα** **-α** **ζώα** animalele terestre

χερσόνησος, η *subst.* peninsula

χέρο-ος, **-α**, **-ο** *adj.* (d. pământ) neroditor(-oare), sterp(-earpă), înțelenit(-ă) // **-α** **γη** pământ înțelenit // **-ος** **κάμπος** câmpie necultivată

χέσιμο, το *subst.* defecare, (pop.) căcare

χέστ-ης, **ο**, **-ρα**, η *subst.* fricos(-oasă), laș(-ă)

χηλή, η *subst.* copită

χημεία, η *subst.* chimie

χημείο, το *subst.* laborator de chimie

χημειοθεραπεία, η *subst.* chimioterapie

χημικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* chimic(-ă) // **-ός** **πόλεμος** război chimic // **-ές** **ουσίες** substanțe chimice

χημικ-ός, **-ο**, **-η** *subst.* chimist(-ă)

χήνα, η *subst. zool.* gâscă

χήρα, η *subst.* vezi **χήρος**

χηρεία, η *subst.* văduvie

χηρ-εύω, **-εψα** *v.i.* și *t.* 1. a rămâne văduv(-ă) 2. *fig.* (d. un post, demnitate etc.) a rămâne vacant, neocupat

χήρ-ος, **ο**, **-α**, η *subst.* văduv(-ă)

χθεσ *adv.* vezi **χτες**

χθόνι-ος, **-α**, **-ο** *adj.* subpământean(-ă); subteran(-ă) // **-οι** **θεοί** zei subpământeni, din Hades

χι, το litera hi(h), **X**, **χ**, a douăzeci și doua literă a alfabetului grecesc

χιαστί *adv.* în formă de X, cruciș

χίλια *num. ord.* o mie // ~ **χρόνια** o mie de ani

χιλιάδα, η *num. ord.* mie de unități; o mie // **δύο** **-ες** **δένδρα** două mii de copaci

χιλ-ιάζω, **-ιασα** *v.t.* // **να** **τα** **-εις**! să trăiești o mie de ani!

χιλιάρικο, το *subst.* miar, bancnotă de o mie de drahme

χιλιαρχία, η *subst. ist. milit.* detașament, formație militară alcătuită din o mie de oameni

χιλιάρχος, ο *subst. ist. milit.* ofițer care comandă o unitate militară (un detașament) de o mie de oameni

χιλιασμός, ο *subst.* adventism

χιλιαστής, ο *subst.* adventist

χιλιετηρίδα, η *subst.* 1. cea de a mia aniversare; aniversare de o mie de ani 2. o mie de ani

χιλιετ-ής, **-ής**, **-ές** *adj.* milenar(-ă)

χιλιετία, η *subst.* mileniu

χίλιο - *element de compunere cu sensul* „o mie“

χιλιόγραμμα, το *subst.* kilogram

χιλ-ιοι, **-ιες**, **-ια** *num. o mie* // **-ιες** **φορές** de mii de ori // **-ιοι** **δυό** o mare mulțime, foarte mulți // **είπαμε** **-ια** **δυό** **πράγματα** am discutat despre o mulțime de lucruri

χιλιομετρικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* kilometric(-ă)

χιλιόμετρο, το *subst.* kilometru

χιλιοστ-ό, το *subst.* 1. miime, fiecarte din cele o mie de părți egale în care a fost împărțit un întreg // **ενα** ~ o miime 2. milimetru // **είχε** **πά-χος** **δέκα** **-ών** avea o grosime de zece milimetri

χιλιοστούγραμμα, το *subst.* miligram

χιλιοστόμετρο, το *subst.* milimetru

χιλιοστ-ός, **-ή**, **-ό** *num. ord.* al o miilea, a o mia

χιλιόχρον-ος, **-η**, **-ο** *adj.* care are o mie de ani // (urare) ~! ≠ ~ **να** **είσαι**! să trăiești întru mulți ani!

χίμαιρα, η *subst.* și *fig.* himeră

χιμαρικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* himeric(-ă), imaginar(-ă), utopic(-ă), ireal(-ă)

χιμπαντζής, ο *subst. zool.* cimpanzeu

χιμ-ώ și **χιμ-άω**, **-ηξα** *v.i.* a se repezi, a se arunca asupra cuiva; a ataca // **-ηξε** **πάνω** **του** s-a aruncat asupra lui

χινόπωρο, το *subst.* toamnă
χιονάνθρωπος, ο *subst.* om de zăpadă
χιονάτ-ος, -η, -ο *adj.* alb(-ă) ca zăpada; ca de zăpadă; ca zăpada // -ο **χέρι** mână albă ca zăpada
Χιονάτη, η *subst.* Albă ca Zăpada, personaje din basm
χιόνι, το *subst.* zăpadă // **σαν τα -α!** rar te vede omul!
χιονιά, η *subst.* 1. timp rece / cu ninsoare 2. bulgăre de zăpadă // **παίζω** -ές α se bate cu bulgări de zăpadă (joc)
χιον-ιάς, -ιάδες, ο *subst.* timp/vreme foarte friguroasă, cu/fără zăpadă
χιονίζει *v. intr. impers.* ninge **χιονισμέν-ος**, -η, -ο *part. ca adj.* nins(-ă), acoperit(-ă) de zăpadă
χιονίστρα, η *subst.* degerătură
χιονοδρομία, η *subst.* sport schi
χιονοδρομικ-ός, -ή, -ό *adj.* de schi
χιονοδρό-ος, -ο, -η *subst.* schior(-oare)
χιονοθύελλα, η *subst.* furtună de zăpadă; furtună/vijelie însoțită de ninsoare
χιονόνερο, το *subst.* lapoviță
χιονοπέδιλο, το *subst.* schi
χιονοπόλεμος, ο *subst.* bătaie cu bulgări de zăpadă
χιονοσκεπ-ής, -ής, -ές și **χιονοσκεπαστος** *adj.* nins(-ă), acoperit(-ă) cu zăpadă // -ος **κάμπος** câmp acoperit de zăpadă // -ές **βουνό** munte acoperit de zăpadă/nins
χιονοστιβάδα, η *subst.* avalanșă de zăpadă
χιούμορ, το *subst.* umor
χιουμορίστας, ο *subst.* umorist
χιουμοριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* umoristic(-ă)
χίπ-ης, ο *subst.* hippy
χιτισμός, ο *subst.* mișcare hippy
χιτώνας, ο *subst.* 1. chiton, tunică lungă purtată de grecii antici 2. *anat.* σκληρός ~ sclerotică, înveliș exterior, netransparent al globului ocular
χιτώνιο, το *subst.* tunică
χλαίνη, η și **χλαίνα**, η *subst.* manta
χλαμύδα, η *subst.* hlamidă
χλαπάτσα, η *subst.* o boală a animalelor
χλεμπονιάρ-ης, -α, -ικο *adj.* gălbejit(-ă), bolnavicios(-oasă)
χλευ-άζω, -ασα, -άστηκα, **χλευασμένος** *v.t.* a persifla, a lua peste picior
χλευασμός, ο *subst.* persiflare, batjocorire
χλευαστικ-ός, -ή, -ό *adj.* batjocoritor(-oare), persiflant(-ă)
χλιαρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*d.* lichide, alimente) calduț(-ă), căldicel(-ică) // -ό **νερό** apă calduță

2. slăbuț(-ă), slab(-ă) // -ό **ενδιαφέρον** interes slab
χλιαρότητα, η *subst.* 1. faptul de a fi calduț, încropit 2. situația de a fi slab(-ă) / slăbuț(-ă)
χλιδή, η *subst.* opulență
χλμιοτρ-ίζω, -ισα *v.i.* (*d.* cal) a necheza
χλμιντριω-μα, -ματος, το *subst.* (*d.* cal) nechezat
χλόασ-μα, -ματος, το *subst. med.* pungă galbenă pe față
χλοερ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. acoperit(-ă) cu iarbă, cu verdeață // **αναπαύεται σε τόπο χλοερό** (*d.* morți) se odihnește în loc cu verdeață
χλόη, η *subst.* iarbă, gazon; verdeață
χλωμάδα, η *subst.* paloare
χλωμ-ιάζω, -ιασα, **χλωμιασμένος** *v.i.* a păli // ~ **απ'το φόβο** a păli de frică
χλωμ-ός, -ή, -ό *adj.* palid(-ă), livid(-ă)
χλωρίδα, η *subst.* floră // **μικροβιακή χλωρίδα** floră microbială
χλωρικ-ός, -ή, -ό *adj.* cloric(-ă), clorat(-ă) // -ό **άλας** clorat // -ό **οξύ** acid cloric
χλώριο, το *subst. chim.* clor
χλωριούχ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* clorurat(-ă), care conține clor // -ό **νάτριο** clorură de sodiu // -ό **άλας** clorură // -ό **νερό** apă clorurată
χλωρίωση, η *subst. chim.* clorurare
χλωρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*d.* plante) verde, fraged(-ă), proaspăt(-ă) // -α **φασόλια** fasole verde 2. (*d.* fructe) crud(-ă), necopt(-oaptă) // **δεν με αφήνει να σταθώ σε -ό κλαρί** se ține de capul meu // **μαζί με το ξερά καίγονται και τα -ά** odată cu vinovații, sunt uneori pedepsiți și cei nevinovați
χλωροτύρι, το *subst.* brânză proaspătă
χλωροφόρμιο, το *subst. chim.* cloroform
χλωροφύλλη, η *subst.* clorofilă
χνάρι, το *subst.* 1. urmă (pe pământ) 2. rămășiță, rest
χνότ-ο, το *subst.* răsuflare // **μυρίζουν τα -α του** îi miroase gura
χνούδι, το *subst.* (la țesături) puf
χνουδ-ιάζω, -ασα *v.i.* (*d.* țesături) a se scâmoșa
χνουδωτ-ός, -ή, -ό *adj.* pufos(-oasă)
χοάνη, η *subst.* 1. pâlnie 2. *tehn. metal.* creuzet 3. *geol.* crater
χόβολη, η *subst.* jar, jeratic // **πήνω κάστανια στη ~** a coace castane pe jeratic
χοή, η *subst. ist.* οι **χοές** libații pentru morți, cu vin, miere și apă
χοιρίδιο, το *subst.* purcel, purceluș // **ινδικό ~** cobai
χοιρινό, το *subst.* carne de porc

χοιριν-ός, -ή, -ό *adj.* de porc; porcin(-ă) // **-ή** *μπριζόλα* cotlet de porc // **-ό** *κρέας* carne de porc

χοιροβοσκός, ο *subst.* porcar

χοιρομέρι, το *subst.* șuncă, jambon

χοίρος, ο *subst. zool.* porc

χοιροστάσιο, το *subst.* cocină, coteț de porci

χοιροτροφείο, το *subst.* crescătorie de porci

χοιροτρόφος, ο *subst.* crescător de porci

χόκεϊ, το *subst. invar.* sport hochei

χολ, το *subst.* hol, vestibul

χολέρα, η *subst. med.* holeră

χολερικ-ός, -ή, -ό *adj.* holeric(-ă), care suferă de holeră

χολή, η *subst.* 1. fiere // **με πότισε** ~ m-a necăjit/ m-a amărât/ m-a supărat foarte tare 2. *anat.* vezica biliară, (*pop.*) fiere // **έσπασε η -ή μου** mi s-a spart/ mi-a crăpat fierea adică: mi-a fost foarte frică 3. *fig.* mare amărăciune, necaz; ură, răutate, venin

χοληδόχος κύστη, η (sau **χολή, η**) *subst.* vezicula biliară

χοληστερίνη, η *subst.* colesterol

χολ-ιάζω, -ιασα, χολιασμένος *v.i.* a se înfuria

χολοκυτίτιδα, η *subst. med.* colecistită

χολολιθίαση, η *subst. med.* litiază biliară

χολοσκάω, χολόσκασα *v.i.* a se necăji, a se amări, a se întrista; a se simți foarte contrariat, vexat; a-și face sânge rău

χολ-ώνω, -ωσα, χολωμένος *v.* a înfuria, a supăra, a irita, a enerva pe cineva

χόμπι, το *subst. invar.* hobby

χονδρικ-ός, -ή, -ό *adj.* vezi **χοντρικός**

χονδροεδ-ής, -ής, -ές *adj.* 1. grosolan(-ă) 2. (*d.* obiecte) lucrat(-ă) grosolan, necizelat(-ă) // **-ες** *ψέμα* minciună grosolană

χόνδρος, ο *subst.* cartilagiu, cartilaj

χοντράδα, η *subst.* grosolanie, mojie, mitocănie, bădăranie

χοντράδι, το *subst.* nodul mic și tare pe o suprafață moale

χοντρ-αίνω, -υνα I. *v.t.* a îngroșa // **τα χόντρα-ναν** au ajuns să-și spună vorbe grele II. *v.i.* a se îngroșa; a se îngrășa // **-υνες απο το πολύ φαί** te-ai îngrășat de prea multă mâncare // **-υνε η φωνή του** i s-a îngroșat vocea

χοντράνθρωπος, ο *subst.* om grosolan, bădăran, mojie, necioplit, țopârlan

χόντρε-μα, -ματος, το *subst.* îngroșare

χοντρεμπόριο, το *subst.* comerț en gros sau angro

χοντρέμπορος, ο *subst.* angrosist

χοντρικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*d.* comerț, vânzări etc.) // **-ό εμπόριο** comerț en gros 2. redat(-ă) în linii mari, în mare (nu în amănunt)

χοντροκέφαλ-ος, -η, -ο *adj.* 1. *fig.* mărginit(-ă), prost(-oasă) 2. *fig.* îndărătnic(-ă), căpos(-oasă), încăpățânat(-ă)

χοντροκομμέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. tăiat(-ă) în bucăți mari, sau care a fost măcinat(-ă) în grăunțe mari; măcinat(-ă) grosolan // **-ο αλάτι** sare cu grăunțe mari/grunjoasă 2. (*d.* obiecte) prelucrat(-ă) fără artă; prost făcut(-ă), lucrat(-ă) fără finețe 3. (*d.* oameni) grosolan(-ă), necioplit(-ă), mojie(-ă), bădăran(-ă)

χοντροκοπιά, η *subst.* 1. (*d.* obiecte) prelucrare sau confecționare lipsită de finețe, superficială; lucru grosolan, nefinisat 2. (*d.* oameni) grosolanie, mojie, bădăranie

χοντρομπαλ-ός, -ού, -άδικο *adj.* foarte gras(-ă), grăsan(-ă), obez(-ă)

χοντρόπετο-ος, -η, -ο *adj.* nesimțit(-ă)

χοντρ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. gras(-ă), corpulent(-ă), rotofei(-ie), gros(-oasă), voluminos(-oasă) // **-ή γυναίκα** femeie grasă/corpulentă // **-ός τοίχος** perete gros 2. exagerat(-ă) // **-ά έξοδα** cheltuieli exagerate 3. greu(-ea), grav(-ă) // **-ό κρυολόγημα** răceală gravă 4. (*ref.* la voce, sunet) gros(-oasă), răgușit(-ă) // **-ή φωνή** voce groasă 5. grosolan(-ă) // **-ό λάθος** greșeală grosolană

χορδή, η *subst.* 1. intestin, maț, coardă, strună 2. // **φωνητικές χορδές** *anat.* corzi vocale // **του έθιζε την ευαίσθητη -ή** i-a atins coarda sensibilă

χορδιστής, ο *subst. muz.* acordor

χορεία, η *subst.* 1. corporație, colectiv, colectivitate; clică // **η ~ των λογίων** oameni de literă 2. *med.* boală de nervi caracterizată prin mișcări involuntare și spasmodice ale membrelor și ale feței

χορ-ευτής, ο, -εύτρια, η *subst.* dansator(-oare)

χορευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* de dans, dansant(-ă) // **-ό πάρτι** serată dansantă // **-ές κινήσεις** mișcări de dans

χορ-εύω, -εψα (χορευομαι) I. *v.i.* a dansa // ~ **ένα βάλς** a dansa un vals // ~ **κάποιον στο ταπί** a mânca în foi de viță (pe cineva) sau: a manevra pe cineva după plac // **το Ηοατα χόρεψε** Isaia dănuiește II. *v.t.* a lua pe cineva la dans III. *v.r.* **χορεύομαι** (*d.* o bucată muzicală) a se putea dansa, a fi dansant(-ă)

χορήγηση, η *subst.* 1. alocare, distribuire, distribuție, alocare // ~ **χρηματικού ποσού** alocarea unei sume de bani // ~ **όπλων** distribuirea de arme // ~ **τροφίμων** distribuire de alimente 2. eliberare a unei autorizații, a unui permis etc. //

η ~ άδειας κυκλοφορίας eliberarea unui permis de circulație

χορηγία, η *subst.* 1. sponsorizare 2. *ist.* calitatea de horeg, preluarea de către cetățenii bogați ai Atenei antice a cheltuielilor pentru organizarea corului și a reprezentațiilor teatrale 3. suma alocată de la buget unui înalt demnitar sau unui monarh, listă civilă

χορηγός, ο *subst.* 1. *ist.* horeg 2. (în teatrul antic grec) horeut; corifeu 3. sponsor

χορηγ-ών, -ησα, -ήθηκα, **χορηγημένος** *v.t.* 1. a aloca (un venit) // ~ **επίδομα** a aloca un venit suplimentar 2. a acorda, a conferi // ~ **άδεια** a acorda un concediu // ~ **δάνειο** a acorda un împrumut // ~ **προνόμια** a conferi privilegii

χορικό, το *subst.* cântecul corului în teatrul antic grec

χορικ-ός, -ή, -ό *adj.* coral(-ă); de cor

χόριο, το *subst.* 1. anat. chorion, strat care se află sub epidermă 2. (anat.) membrana exterioară care învâluie fătul, casa copilului

χορογραφία, η *subst.* coregrafie

χορογράφ-ος, -ο, -η *subst.* coregraf(-ă)

χοροδιδασκαλείο, το *subst.* școală de dans

χοροδιδάσκαλος, ο *subst.* profesor de dans

χορόδρα-μα, -ματος, το *subst.* balet

χοροεσπερίδα, η *subst.* serată dansantă

χοροπήδη-μα, -ματος, το *subst.* țopăială; săritură

χοροπηδ-ώ și **χοροπηδ-άω**, -ησα *v.i.* a țopăi; a sălta; a sări de pe un picior pe altul

χορ-ός, ο *subst.* 1. dans // **κλασικός** ~ dans clasic // ο ~ **του Ησαΐα** nuntă, căsătorie // **μπήκες στο -ό πρέπει να χορέυεις** dacă ai intrat în horă trebuie să joci // **απέξω απ'το -ό πολλά τραγούδια ξέρει** e ușor să vorbești, dar greu să realizezi (ceva) // **αγαπά η Μάρω το -ό και βρήκε και άντρα χορευτή!** fiecare sac își găsește peticul 2. ansamblu de dans 3. bal // ~ **μεταμφιεσμένων** bal mascat, bal costumat

χοροστασία, η *subst.* oficierea sfintei liturghii

χοροστατ-ώ, -ησα *v.t. relig.* a sluji sfânta liturghie

χορτ-αίνω, -ασα, **χορτασμένος** *v.t.* și *i.* a (se) sătura // **έφαγα και -σα** am mâncat și m-am săturat // **-αος ύπνο** s-a săturat de somn // **εγώ με λόγια δεν -αίνω** pe mine nu mă duci cu vorba

χορταρέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* de iarbă

χορτάρι, το *subst.* 1. iarbă verde 2. verdeață

χορταρ-ιάζω, -ιασα, **χορταριασμένος** *v.i.* (d. un câmp etc.) a se acoperi cu iarbă / de verdeață

χορταρικό, το *subst.* verdețuri; legume; zarzavaturi

χορτασμός, ο și **χόρταση** *subst.* 1. săturare 2. *fig.* saturație

χορταστικ-ός, -ή, -ό *adj.* (d. mâncare etc.) sățios(-oasă) // -ό **φαγητό** mâncare sățioasă

χορτάτ-ος, -η, -ο *adj.* sătul(-ă), săturat(-ă)

χόρτο, το *subst.* 1. iarbă 2. *pl.* verdețuri, zarzavaturi // **έφαγα** ~ am mâncat zarzavaturi

χορτοκοπτικ-ός, -ή, -ο *adj.* de tăiat (iarba) // -ή **μηχανή** mașină de tăiat iarba

χορτονομή, η *subst.* 1. fân, furaj, nutreț 2. izlaz, imas, pășune

χορτόπιτα, η *subst. culin.* plăcintă cu verdețuri, mai ales cu spanac

χορτόσουπα, η *subst. culin.* supă de zarzavat

χορτοφαγία, η *subst.* vegetarianism

χορτοφάγ-ος, -ος și **α**, -ο *adj.* vegetarian(-ă)

χορωδία, η *subst. cor*

χορωδιακ-ός, -ή, -ό *adj.* coral(-ă), pentru cor // -ή **μουσική** muzică corală

χοτ ντόγκ, το *subst. invar. culin.* hot-dog, fel de sandviș cu crenvurș fiert

χότζας, ο *subst.* hoge, hoguea, preot-învățător la mahomedani/musulmani

χουβαρντάς *subst.* vezi **κουβαρντάς**

χουγ-ιάζω, -ιαξα *v.i.* a striga, a răcni, a țipa (m. ales spre a mâna vitele)

χουγιαχτό, το *subst.* răcnet, țipăt

χουζούρε-μα, -ματος, το *subst.* huzur

χουζουρ-εύω, -εψα *v.i.* a lenevi în pat

χούι, το *pl.* **χούγια**, τα *subst.* obicei, ciudățenie a cuiiva

χούλιγκαν, ο *subst.* huligan

χουλιγκανισμός, ο *subst.* huliganism

χουνέρι, το *subst.* 1. pânie 2. faptă răutăcioasă

χούντα, η *subst.* 1. juntă militară 2. regim dictatorial

χουντικ-ός, -ή, -ό *I. adj.* de juntă, al, a, ai, ale juntei // -ός **αρχηγός** conducător al juntei *II. subst.* 1. persoană care face parte dintr-o dictatură 2. persoană care simpatizează o dictatură

χοурμαδιά, η *subst. bot.* curmal

χοурм-άς *pl.* -άδες *subst.* curmală

χούφτα, η *subst.* 1. palmă 2. cantitate care încapă într-o palmă // **μια ~ ρύζι** un pumn de orez

χούφταλο, το *subst. peior.* om foarte bătrân, ruină

χούφτω-μα, -ματος, το *subst.* înșfăcare

χουφτ-ώνω, -ωσα *v.t.* a înșfăca

χράμι, το *subst.* 1. stofă groasă de lână 2. cuvertură de lână cu franjuri

χρεία, η *subst.* 1. nevoie, trebuință 2. lipsă, privațiune

χρει-άζομαι, -άστηκα *I. v.d.* a avea nevoie // **δεν -μαι τίποτε** nu am nevoie de nimic *II. v. diat.*

pasivă a fi util, a folosi // **αν χρειαστεί** dacă va trebui; dacă va fi nevoie // **αν δεν ~ άλλο**, **μπορώ να φύγω** dacă nu mai sunt util, pot să plec // **τα χρειάστηκα** mi-a fost foarte frică; m-am speriat foarte tare

χρειαζόμενα, **τα subst.** cele necesare

χρεμετ-ίζω, **-ησα v.i.** (*d. cal*) a necheza

χρεμέτισ-μα, **-ματος, το subst.** (*la cal*) nechezat

χρεόγραφο, **το subst.** (*fin. și jur.*) obligație, obligațiune; titlu de valoare

χρεοκοπία, **η subst.** faliment, bancrută

χρεοκοπ-ώ, **-ησα**, **χρεοκοπημένος v.i.** 1. a fi în stare de faliment, a fi insolubil 2. *fig.* a fi / a se afla într-o situație dezastruoasă; a suferi un eșec total

χρεολύσιο, **το subst. fin.** anuitate, rată, sumă de bani care se plătește periodic pentru achitarea unei datorii și a dobânzilor acesteia

χρέ-ος, **-ους, το subst.** 1. datorie // **πληρώνω το ~ μου** a-și achita datoria 2. obligație morală sau legală; îndatorire // **κάνω το ~ μου** a-și face datoria // **έχεις το ~ να τον βοηθήσεις** ai obligația / îndatorirea să-l ajuti 3. *pl.* **χρέη, τα** funcție, îndatoriri / sarcini de serviciu; sarcini // **εκτελώ ~ νομάρχου** a îndeplini funcția de prefect // **αναλαμβάνω τα ~ μου** a-și prelua îndatoririle / sarcinile de serviciu

χρε-ώνω, **-ωσα**, **-ώθηκα**, **χρεωμένος v.t.** 1. a debita // **σας -ωσα με το ποσό αυτό** v-am debitat cu această sumă 2. a impune un anumit preț unui bun de vânzare sau unui serviciu oferit

χρέωση, **η subst. fin.** debit, datorie

χρεώστης, **ο subst.** datornic, debitor

χρεωστικ-ός, **-ή, -ό adj.** 1. datornic(-ă), debitor (-oare) 2. (*d. sume de bani*) care se găsește la debitul unui cont; datorat(-ă)

χρή-μα, **-ματος, το subst.** monedă de metal sau de hârtie recunoscută ca mijloc de plată; mone-dă, bani, ban // **το ξένο ~** banul altuia // **το δημόσιο ~** banul public // **έχει πολλά -ματα** are mulți bani; este foarte bogat // **κάνω -ματα** a se îmbogăți; a face avere // **έπαισε πολύ ~** s-au cheltuit mulți bani // **ο χρόνος είναι ~** timpul e bani

χρηματογορά, **η subst. fin.** 1. piață financiară 2. totalitatea schimburilor bursiere 3. bursă

χρηματοποστολή, **η subst.** 1. transfer de bani 2. echipa specială de pază a transportului de bani

χρηματ-ίζομαι, **-ίστηκα v. diat. pasivă** a fi mitui-it; a primi mită

χρηματ-ίζω, **-ισα v.i.** a exercita/a avea o funcție, o demnitate, un rang // **-σε υπουργός** a fost ministru; a avut rangul de ministru

χρηματικ-ός, **-ή, -ό adj.** bănesc(-ească), pecuni-ar(-ă) // **-ή ποινή** pedeapsă bănească; amendă

χρηματισμός, **ο subst.** mituire, primire de mită
χρηματιστηριακ-ός, **-ή, -ό adj.** bursier(-ă), de bursă // **-ές συναλλαγές** schimburi bursiere

χρηματιστήριο, **το subst. fin.** bursă // **~ εμπο-ρευμάτων** bursă de mărfuri

χρηματιστής, **ο subst.** agent de schimb, agent de bursă; om de finanțe; financiar

χρηματοδότης, **-ο, -η subst.** finanțator(-oare)

χρηματοδότηση, **η subst.** finanțare

χρηματοδοτ-ώ, **-ησα**, **χρηματοδοτημένος v.t.** a finanța

χρηματοικιβότιο, **το subst.** casă de bani

χρηματομεσίτης, **ο subst.** 1. curtier, misit care procură capitaluri 2. agent de schimb; misit de bursă

χρήση, **η subst.** 1. folosire, folosință; întrebuin-tare; uz; utilizare // **η καλή ~ του πλούτου** buna folosire a bogăției // **καθημερινής -ς** de folosință zilnică; de uz zilnic // **προσωπικής -ς** de uz personal // **οδηγίες -ς** mod de între-buințare 2. (*econ. fin.*) exercițiu financiar; exercițiu bugetar; în economie, perioadă de aplicare a bugetului sau a serviciilor de impu-nere (a impozitelor) // **η ~ του έτους 1994** exercițiul financiar (bugetar) al anului 1994

χρησικτησία, **η subst. jur.** mod de dobândire a dreptului asupra unui bun mobil sau imobil da-torită continuei folosințe și posesiuni

χρησιμ-εύω, **-εψα v.i.** 1. a fi de folos, a fi util; a ajuta cuiva, a servi // **ο φίλος σου μπορεί να μας -εύει** prietenul tău ne poate fi util // **αυτός δεν -εύει σε τίποτε** aceasta nu folosește la ni-mic

χρησιμοθηρία, **η subst.** utilitarism

χρησιμοποίηση, **η subst.** folosire, întrebuințare; utilizare

χρησιμοποιο-ώ, **-ησα**, **-ήθηκα**, **χρησιμοποημέ-νος v. 1. // ~ το μαχαίρι** folosesc cuțitul 2. a se folosi, a se servi // **~ το λεξικό** a se folosi / a se servi de dicționar 3. a face uz, a se sluji de ceva pentru atingerea unui scop // **-ει όλη του την επιρροή για να πετύχει** face uz de întreaga lui influență ca să reușească

χρήσιμ-ος, **-η, -ο adj.** folositor(-oare)

χρησιμότητα, **η subst.** utilitate, folos

χρησμοδοτ-ώ, **-ησα v.t.** a prezice, a profeti

χρησμός, **ο subst. ist.** oracol

χρησμοδότης, **ο subst. ist.** prezicător

χρήστης, **ο subst.** utilizator

χρηστικ-ός, **-ή, -ο adj.** 1. folosibil(-ă), utiliza-bil(-ă) 2. util(-ă)

χρηστοθηαία, η *subst.* (*inv.*) moralitate, cinste; onestitate; purtare corectă/virtuoasă

χρηστοθή-ης, -ης, -ες *adj.* moral(-ă), cinstit(-ă), onest(-ă), virtuos(-oasă)

χρηστ-ός, -ή, -ό *adj.* moral(-ă), cinstit(-ă), onest(-ă), virtuos(-oasă), loial(-ă) // **τα -ά** ήθη bunele moravuri

χρηστότητα, η *subst.* moralitate, cinste, virtute

χρίζω, έχρισα, χρισμένος *v.t.* 1. a proclama pe cineva; a consfinți, a consacra, a investi în mod public într-o funcție 2. *relig.* a unge cu sfântul mir; a mirui pe cineva (la botez, la încoronare un monarh)

χρῖσ-μα, -ματος, το *subst.* 1. proclamare, consacrare, investire într-o funcție 2. *relig.* miruire, ungere cu sfântul mir (a unui botezat, a unui monarh etc.) 3. investitură, investire // **έλαβε το ~ του κόμματος** του a primit investitura din partea partidului său

χριστιανικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. creștin(-ă) 2. de creștin, creștinesc(-ească)

χριστιανισμός, ο *subst.* 1. creștinism 2. creștinătate

χριστιαν-ός, ο, -ή, η *subst.* creștin(-ă) // **αν ει-σαι -ός** dacă ești om, dacă crezi în Dumnezeu

χριστιανοσύνη, η *subst.* creștinătate; lume creștină

χριστολογία, η *subst.* cristologie

Χριστούγεννα, τα *subst.* Crăciun, sărbătoarea nașterii lui Hristos

χριστουγεννιάτικ-ος, -η, -ο *adj.* // -ο δένδρο pom de Crăciun // -α δώρα daruri de Crăciun

χριστόψωμο, το *subst.* pâine de Crăciun (care se face special pentru Crăciun)

χροιά, η *subst.* 1. tentă, nuanță, culoare 2. *fiz.* ~ ήχου intensitate a unui sunet

χροινιά, η *subst.* an // η **φειτηή** ~ anul acesta // **έφαγε της -ς του** a fost bătut măr; a încasat o bătaie zdravănă

χροινάρα μέρα, η *adj.* + *subst.* zi de sărbătoare

χρον-ίζω, -ισα *v.i.* 1. a împlini un an 2. a sta pe loc / a stagna

χρονικό, το *subst.* *ist.* 1. cronică, hronic, letopiseț 2. cronică de ziar/jurnalistică // το -ό της **ημέρας** cronica/articolul zilei // **αθλητικό** ~ cronică sportivă 3. *pl.* ~ (și cu sensul) anale

χρονικογράφος, ο *subst.* cronicar

χρονικ-ός, -ή, -ό *adj.* care aparține sau se referă la timp; privitor(-oare) la timp; temporal(-ă), de timp // -ό **διάστημα** interval de timp // *gram.* -ός σύνδεμος conjuncție temporală

χρόνι-ος, -α, -ο *adj.* cronic(-ă) // -α **αρρώστια** boală cronică

χρονογράφη-μα, -ματος, το *subst.* articol de fond (în ziar / de revistă)

χρονογραφία, η *subst.* opera unui cronicar de ziar

χρονογράφ-ος, -ο, -η *subst.* 1. cronicar 2. *astron.* cronograf

χρονογραφ-ώ, -ησα *v.i.* a scrie cronici la ziare sau reviste

χρονοδιάγραμ-μα, -ματος, το *subst.* tabel cronologic

χρονοδιακόπτης, ο *subst. electr.* întrerupător electronic

χρονολόγηση, η *subst.* datare

χρονολογία, η *subst.* 1. dată 2. datare (a unui manuscris)

χρονολογικ-ός, -ή, -ό *adj. subst.* cronologic(-ă)

χρονολογ-ώ, -ησα, -ήθηκα, χρονολογημένος *v.t.* a data

χρονολογούμαι *v.d.* (și cu sensul) a data din // η **εύρεση της τυπογραφίας -ται από τον 15^ο αιώνα** invenția tipografiei datează din secolul al XV-lea

χρονομέτρηση, η *subst.* cronometrare

χρονόμετρο, το *subst.* cronometru

χρονομετρ-ώ, -ησα, -ήθηκα, χρονομετρημένος *v.t.* a cronometra

χρόνος, ο *subst.* (*pl.* **χρόνοι, οι** și **χρόνια τα**) 1. timp, durată; răstimp // **δεν με παίρνει ο ~** nu am destul timp // **κακό -ο να έχεις** fii blestemat! să te ia dracu! 2. an (*pl.* **χρόνια**) // του -ου la anul // **χρόνια πολλά!** la mulți ani! // **τον περασμένο -ο** anul trecut // **είναι δέκα -ών** are zece ani // **και του χρόνου** la anul și la mulți ani! 3. *muz.* măsură, bătaie; fiecare dintre fazele egale care alcătuiesc o măsură; împărțirea ritmică a măsurii muzicale // **κρατώ (κτυπώ) τον -ο** a ține (a bate) măsura 4. sezon, anotimp, perioadă // ο ~ των **βροχών** anotimpul / sezonul ploilor! // ο ~ των **μουσόνων** perioada musonilor 5. *gram.* timp; categorii gramaticale // οι -οι του **ρήματος** timpurile verbului 6. *tehn.* fiecare din fazele funcționării unui motor; timp/timpuri 7. perioadă, epocă // **τα χρόνια σκείνα** în acea epocă

χρονотριβή, η *subst.* întârziere; amânare; târăgănare, tergiversare // **χωρίς -ή** fără întârziere

χρονотριβ-ώ, -ησα *v.t.* a întârzia; a amâna; a târăgâna, a tergiversa

χρυσαετός, ο *subst. ornit.* acvilă, pajură

χρυσσαλίδα, η *subst. entom.* crisalidă

χρυσάνθεμο, το *subst. bot.* crizantemă

χρυσαφέν-ιος, -ια, -ιο *adj.* 1. care este făcut(-ă) din aur; de aur // -ο **βραχιόλι** brățară de aur 2.

aurit(-ă), poleit(-ă) cu aur 3. auriu(-e); ca aurul // -α **μαλλιά** păr auriu

χρυσοφ-ής, -ιά, -ί *adj.* auriu(-e) // -ιές **αυταύγεις** reflexe aurii

χρυσόφι, το *subst.* aur (ο **χρυσός**) // **είναι βουτηγμένος στο ~** este muiat în aur, adică este extrem de bogat

χρυσοφικό, το *subst.* bijuterie de aur

χρυσελεφάντιν-ος, -η, -ο *adj.* din aur și fildeș; de aur și fildeș // -ο **άγαλμα** statuie din aur și fildeș

χρυσή, η *subst. med.* icter, gălbenare

χρυσίζω *v.i.* a avea culoarea sau strălucirea auru-lui; a străluci ca aurul

χρυσικός, ο *subst.* aurar; bijutier

χρυσόδετ-ος, -η, -ο *adj.* 1. (*d. cărți*) legat(-ă) în aur; cu coperti sau podoabe de aur 2. (*d. pietre prețioase*) montat(-ă) în aur

χρυσοθήρας, ο *subst.* căutător de aur

χρυσοθηρία, η *subst.* goană după aur

χρυσοκάνθαρος, ο *subst.* 1. cărbuș 2. *fig.* parve-nit

χρυσοκέντητ-ος, -η, -ο *adj.* (*d. țesături*) brodat(-ă) cu fir de aur

χρυσομάλλ-ης, -α și **ούσα, -ικο** *adj.* acel / aceea care are păr blond-auriu; blond(-ă); cu păr blond; cu păr auriu

χρυσόμαλλ-ος, -η, -ο *adj.* (*ref. animal*) cu blană sau lână de aur/aurie

χρυσόμαλλ-ος, -η, -ο *adj.* (*ref. animal*) cu blană sau lână de aur/aurie // *mitol.* **το -ο δέρας** lână de aur

χρυσόμυγα, η *subst. zool.* cantaridă

χρυσοποικιλτ-ος, -η, -ο *adj.* (*ref. la țesături, veșminte*) împodobit(-ă) cu aur; ornat(-ă) cu aur

χρυσ-ός, ο *subst. și fig.* aur // **ράβδος -ού** lingou de aur // ο **μαύρος** ο aurul negru/petrolul // ο **λευκός** ο aurul alb/apa

χρυσ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de aur // -ο **ρολόι** ceas de aur // **τον έκανα -ό** l-am implorat 2. auriu(-e) // -ά **μαλλιά** păr auriu 3. scump(-ă) // *alint.* -έ **μου!** scumpul/dragul meu! // **έκανε -ες δουλειές** a făcut afaceri care i-au adus profit mare 4. (*d. oameni*) *fig.* cu inimă bună/suflet bun // **είναι -ός άνθρωπος** este un om foarte bun

χρυσόσκονη, η *subst.* 1. praf / pulbere de aur 2. pulbere aurie

χρυσόφορ-ος, -α, -ο *adj.* (*d. roci*) aurifer(-ă) // -ο **κοίτασμα** zăcămintă aurifer

χρυσοχέρ-ης, -α, -α *adj.* (*d. oameni*) deosebit de îndemânatic(-ă), cu mâini de aur

χρυσοχοείο, το *subst.* 1. atelierul meșterului aurar 2. magazin unde se vând bijuterii; biju-terie

χρυσοχοία, η *subst.* orfevrărie

χρυσοχός, ο *subst.* 1. aurar, meșter care lucrea-ză obiecte de aur 2. bijutier, giuvaergiu; per-soană care face și vinde bijuterii

χρυσόψαρο, το *subst. iht.* văduviță, văduvioară, pește teleoștean

χρυσώ-μα, -ματος, το *subst.* aurire

χρυσ-ώνω, -ωσα, -ώθηκα, χρυσωμένος *v.t.* 1. a auri; a sufla cu aur 2. a împodobi ceva cu aur; a împodobi ceva cu culoare aurie // -ώνω **το χάπι** a îndulci senzația neplăcută provocată de ceva // **δεν το κάνω να με -ώσουν** n-o fac pentru nimic în lume

χρυσωρυχείο, το *subst.* mină de aur/auriferă

χρυσωρύχος, ο *subst.* miner într-o mină de aur

χρώ-μα, -ματος, το *subst.* (și *fig.*) 1. culoare // **το ~ του προσώπου** culoarea feței; tenul // **περιγράφει με έντονα -τα αυτό που συναίβει** descrie în culori vii/într-un mod expresiv ceea ce s-a întâmplat 2. vopsea // **λευκό ~ για τους τοίχους** vopsea albă pentru pereți 3. culoare cenușie

χρωματ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, χρωματισμένος *v.t.* 1. a colora; a vopsi; a colora 2. *fig.* a colora; a da o nuanță aparte; a nuanța; a reliefa 3. *fig.* a caracteriza din punct de vedere politic; a atribui cuiva o anumită ideologie, a anumită orien-tare politică

χρωματικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. de culoare, croma-tic(-ă) 2. al, a, ai, ale vopselelor // **η -ή τέχνη** meșteșugul preparării și folosirii vopselelor *muz.* -ή **κλίμακα** gamă cromatică

χρωμάτισ-μα, -ματος, το *subst.* 1. colorare, ac-țiunea de a colora 2. vopsire // ~ **υφασμάτων** vopsirea/colorarea țesăturilor 3. *fig.* nuanțare; colorare în exprimare/în muzică

χρωματισμός, ο *subst.* colorit // **πλούσιος ~** co-lorit bogat

χρωματιστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. colorat(-ă). multico-lor(-ă); de culoare // -ο **πουκάμισο** cămașă co-lorată 2. *fig.* (*d. stil etc.*) viu(-e), expresiv(-ă)

χρωματοποιία, η *subst.* industria coloranților și a vopselelor

χρωματοπωλείο, το *subst.* magazin de vopsele

χρωματοσω-μα, -ματος, το *subst. biol.* cromozom

χρώμιο, το *subst. chim.* crom

χρωστήρας, ο *subst.* pensulă, penel

χρωστικ-ός, -ή, -ό *adj.* colorant(-ă)

χρωστική ουσία, η *adj. + subst.* substanță colo-rantă; colorant

χρωστώ și **χρωστώ** *v.t.* (și *fig.*) a datora, a fi dator cuiva // **του -ά πολλά χρήματα** îi datorea-ză mulți bani // **του ~ ευγνωμοσύνη** îi datorez recunoștință // **τι σου χρώσται αυτός;** ce îi-a făcut?

χταπόδι, *to subst. zool.* caracatiță

χτένα, *η subst.* pieptene

χτένι, *to subst.* 1. pieptene 2. accesoriu al războiului de țesut 3. unealtă pentru adunatul măslinelor 4. *zool.* scoică-pieptene, specie de stridie comestibilă

χτεν-ίζω, **-ιασ**, **-ίστηκα**, **χτενισμένος** *v.t.* 1. a pieptăna, a coafa 2. *fig. milit.* a cerceta cu atenție o zonă

χτένισ-μα, **-ματος**, *to subst.* 1. pieptănare, pieptănat; aranjare; coafare 2. pieptănătură; coafură; frizură

χτες *adv.* ieri // **-το πρωί** ieri dimineată // **χθες** *adv.* acum câteva zile

χτεςιν-ός, **-ή**, **-ό** și **χθεςιν-ός**, **-ή**, **-ό** *adj.* avut de ieri; din ziua de ieri; din ziua precedentă

χτή-μα, **-ματος**, *to subst.* vezi **κτήμα**

χτήνος, *to subst.* vezi **κτίνος**

χτι-ίζω, **έχτισα**, **χτίστηκα**, **χτισμένος** *v.t.* 1. a clădi, a construi, a înălța, a ridica o construcție 2. a zidi, a închide / a astupa cu zidărie 3. a întemeia, a fonda un oraș / o așezare etc. 4. *fig.* a crea, a zidi // **ο Θεός έχτισε τον κόσμο** Dumnezeu a creat lumea

χτικ-ιζώ, **-ιασα**, **χτικισμένος** *I. v.i.* 1. a se îmbolnăvi de oftică/de tuberculoză/de ftizie 2. *fig.* a se chinui, a se amări foarte tare; a-și învenina viața *II. v.t.* a chinui

χτικιάρ-ης, **-α**, **-ικο** *adj.* (in)jurios ofticos(-oasă)

χτικιό, *to subst.* 1. *med.* oftică 2. *fig.* chin; necaz

χτίσι-μο, **-ματος**, *to subst.* 1. construire, construcție; zidire // **το ~ ενός σπιτιού** construcția unei case 2. zidire, astupare, închidere cu zidărie a unei uși, a unei ferestre etc. 3. întemeiere, fondare a unei așezări (oraș, sat etc.) // **το ~ μιας πόλης** întemeierea/fondarea unui oraș 4. *fig.* facere, zidire

χτίστης, *o subst.* zidar

χτιστ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* clădit(-ă), construit(-ă), executat(-ă) din zidărie; zidit(-ă)

χτύπη-μα, **-ματος**, *to subst.* 1. lovitură, izbitoră, ciocnire // **~ δυό ποτηριών** ciocnire a două pahare // **~ με το σφυρί** lovitură de ciocan // **θανατηφόρο** ~ lovitură mortală 2. rană, vânătăie 3. zgomet (în ușa, în geam etc.) // **ακούγονται -ματα στην πόρτα** se aud ciocănituri în ușa 4. apăsare pe butonul soneriei (pe un buton, în general) // **~ του κουδουνιού** sunat; sunet produs de sonerie 5. *fig.* lovitură sufle-

tească/morală; nenorocire // **~ της μοίρας** lovitură a destinului

χτυπητήρι, *to subst.* țel

χτυπητ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* 1. bătut(-ă) // **-ό αυγό** ou bătut 2. *fig.* bătător(-oare) la ochi; țipător(-oare) // **-ό ντύσιμο** îmbrăcăminte bătătoare la ochi // **-ό χρώμα** culoare țipătoare

χτυποκάρδι, *to subst.* 1. bătaie a inimii 2. *fig.* emoții

χτύπος, *o subst.* 1. zgomet, ciocănitură 2. bătaie a ceasornicului // **ο ~ του ρολογιού** bătaia/tictac-ul ceasornicului 3. bătaie a inimii // **ο ~ της καρδιάς** bătaia inimii

χτυπ-ώ și **χτυπ-άω**, **-ησα**, **-ήθηκα**, **χτυπημένος**

I. v.t. 1. a bate / a lovi / a plesni pe cineva // **τον -ησε στο πρόσωπο** l-a plesnit peste față // **τον -ησε στο κεφάλι** l-a lovit în cap // **τον -ησε άσχημα** l-a bătut măr 2. a lovi, a ciocni; a bate; a face zgomet // **~ δυο πιάτα** a ciocni două farfurii // **~ με το τοσεκούρι** a lovi cu toporul // **~ αυγά** a bate ouă // **-ό το τύμπανο** a bate toba // **~ τα χαλιά** a bate covoarele 3. a bate, a ciocăni la ușă/la geam // **-ανε στην πόρτα** bate cineva la ușă 4. a lovi, a răni // **το βόλι τον -ησε στον ώμο** glonțul l-a lovit la umăr 5. a reproșa // **-άει τους υπουργούς** îi atacă (verbal) pe miniștri // **μου το -ησε κατά πρόσωπο** mi-a reproșat-o față / pe față 6. *milit.* a ataca / a efectua un atac prin surprindere / brusc // **-ησαν τον εχθρό** au atacat inamicul prin surprindere // **~ τα πόδια** a bate din picioare; a tropăi // **~ τα χέρια** a bate din palme, a aplauda // **τα -ησε κάτω** le-a lăsat baltă // **~ το κεφάλι μου** a regreta amarnic // **μου -άει στα νεύρα** mă calcă pe nervi // **τον -ησε η αρρώστια** s-a îmbolnăvit // **το κρασί τον -ησε στο κεφάλι** s-a îmbătat // **αυτο -ά άσχημα** sună urât // **-ά το χρόνο** măsoară timpul (ceasornic, pendulă) // **πάρε τον ένα, -α τον άλλο** unul nu-i mai breaz ca celălalt *II. v.i.* 1. a bate; a suna // **-ούν οι καμπάνες** bat clopotele // **-ά το κουδούνι της εξώπορτας** sună soneria de la intrare // **-ά η καρδιά του** îi bate inima 2. a se lovi, a se ciocni, a se izbi de ceva; a se răni; a-și face rău // **-ησε πάνω σε (μιά) καρέκλα** s-a lovit de un scaun // **-ησα το πόδι μου** m-am lovit la picior 3. a bate la ochi; a atrage atenția cuiva, a fi țipător // **αυτό το ντύσιμο -ά στο μάτι** această îmbrăcăminte e țipătoare // **μου -ησε στο μάτι** mi-a atras atenția *III. -ιέμαι* *v.r.* (și cu sensul) 1. a protesta energic; a se revolta 2. a se lăsa pradă durerii, suferinței

χυδαιολογία, *η subst.* vorbă murdară

χυδαί-ος, -α, -ο *adj.* 1. (*d.* limbaj etc.) necuviincios(-oasă), de prost gust, trivial(-ă), obscen(-ă) // -ο **αστείο** glumă porcoasă // -ες **εκφράσεις** expresii necuviincioase 2. (*d.* o persoană) grosolan(-ă), bătăran(-că), nerușinat(-ă)

χυδαιότητα, η *subst.* obscenitate, bătăranie, nerușinare, necuviință // **λέει** -ες spune obscenități // **τον χαρακτηρίζει η -α** îl caracterizează grosolană

χυλόπιτα, η *subst. culin.* tăieței // **τρώνω** ~ a nu avea trecere la cineva

χυλός, ο *subst.* 1. *culin.* terci; fiertură de făină 2. *anat.* chil; lichid aflat în intestinul subțire

χυλ-ώνω, -ωσα, χυλωμένος I. *v.t.* a face terci II. *v.i.* a se face păstos / ca o pastă

χύμα *adv.* 1. în vrac 2. amestecat; la grămadă // **τα λέω** ~ a spune ce-i vine la gură

χυμός, ο *subst.* 1. suc // ~ **φρούτων** suc de fructe // **γαστρικός** ~ suc gastric 2. sevă // ο -ός των **δένδρων** seva arborilor

χυμώδ-ης, -ης, -ες *adj.* (*d.* fructe) zemos(-oasă), succulent(-ă), (*d.* plante) care este plin(-ă) de sevă

χύνω, έχωσα, χύθηκα, χυμένος *v.t.* 1. (*d.* lichide) a vărsa, a turna // ~ **νερό** a vărsa apă // ~ **γάλα** **στο ποτήρι** a turna lapte în pahar // ~ **δάκρυα** a vărsa lacrimi // ~ **λάδι στη φωτιά** a pune paie pe foc 2. (*d.* cristale, praf etc.) a împrăstia, a răspândi // **ε χυσε το αλάτι** a împrăstiat sarea 3. a ejacula, a elimina sperma (bărbat) 4. (*d.* metale) a turna după topire (în forme) II. **χύνομαι** *v.r.* 1. (*d.* râuri etc.) a se vărsa // ο **Δούναβης χύνεται στην Μαύρη Θάλασσα** Dunărea se varsă în Marea Neagră 2. *fig.* a se repezi, a se arunca asupra cuiva // **χύθηκε πάνω του** s-a repezit la el / s-a aruncat asupra lui // **χύθηκαν εναντίον του εχθρού** s-au aruncat asupra inamicului

χύσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. (*d.* lichide) vărsare, turnare, vărsat, turnat // το ~ **του κρασιού στα ποτήρια θέλει προσοχή** turnarea / turnatul vinului în pahare cere atenție 2. (*d.* substanțe sub formă de cristale / praf) împrăștiere / împrăștiat(ul); răspândire / răspândit(-ul) 3. (bărbat) ejaculare, ejaculație, eliminare de spermă 4. (*d.* metale) turnare/turnat în forme

χυτήριο, το *subst. metalurg.* turnătorie; topitorie (*d.* metale)

χυτ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. (*d.* metale) turnat(-ă) (după topire) 2. *fig.* (*d.* obiecte de îmbrăcăminte) ca turnat(-ă) // **αυτό το φόρεμα είναι -ό επάνω σου** rochia asta îți vine ca turnată

χυτοσίδηρος, ο *subst.* fontă

χύτρα, η *subst.* cratiță mare, oală; marmită // ~ **ταχύτης** oală de fiert sub presiune

χωλαίνω I. *v.t.* a face (să devină) șchiop, a face să șchioape 2. *v.i.* a fi șchiop; (*și fig.*) a șchio-păta

χωλ-ός, -ή, -ό *adj.* șchiop(-oapă)

χώ-μα, -ματος, το *subst.* 1. pământ // **τον έφαγε το μαύρο** ~ a murit 2. praf; pulbere // **κυλιέται στο -α** se tăvăleşte în praf

χωματερή, η *subst.* groapă de gunoi

χωμάτων-ος, -η, -ο *adj.* de pământ

χωματόδρομος, ο *subst.* drum de țară; șosea ne-asfaltată

χωματοργικ-ός, -ή, -ό *adj.* de săpat și transportat pământul

χώνε-μα, -ματος, το *subst.* 1. topirea metalelor 2. digere a alimentelor 3. descompunere / fermentație a bălegarului (și a altor îngrășăminte naturale) 4. consumare; transformare în cenușă (*a* cărbunilor, lemnului etc.) 5. *fig.* faptul de a pricepe/de a înțelege; înțelegere

χωνευτήρι, το *subst.* creuzet

χωνευτικ-ός, -ή, -ό *adj.* digestiv(-ă)

χων-εύω, -εψα, χωνε(υ)μένος I. *v.t.* 1. a topi metale 2. a digera, a mistui alimente 3. a pricepe, a înțelege; a-și da seama ce se petrece 4. *fig.* (în context negativ) a nu simpatiza, a nu putea suferi pe cineva; a nu putea înghiți pe cineva // **δεν τον -εύω!** nu-l pot suferi II. *v.i.* 1. a se descompune, a fermenta // **χωνεμένη κοπριά** bălegar fermentat 2. a arde, a se face cenușă

χώνεψη, η *subst.* digestie; digere; mistuire

χωνί, το *subst.* pâlnie

χώνω, έχωσα, χωμένος *v.t.* 1. a băga; a vâri; a înfige; a implanta ceva // ~ **ένα πάσαλο στη γη** a înfige un par în pământ // **έχωσε το μαχαίρι στο στήθος του αντιπάλου** *το* a băgat/a implantat cuțitul în pieptul rivalului său // **του έχωσε τα δάκτυλα στα μάτια** i-a vârat degetele în ochi 2. a acoperi ceva cu pământ; a îngropa // **τον έ -σαν στο χώμα** l-au îngropat 3. *fig.* a vâri, a strecura, a introduce, a pune // ~ **το γράμμα στην τοπεία** a introduce / a pune scrisoarea în buzunar // **τον έχωσαν μέσα** l-au băgat la închisoare // **χώνεται σε όλα** își vâra nasul în toate // **χώθηκε στα χρέη μέχρι το λαϊμό** s-a vârat în datorii până în gât

χώρ-α, η *subst.* 1. țară; stat // **οι -ες της Ευρώπης** statele/țările Europene // **ωραία** ~ țară frumoasă 2. *geogr.* regiune, ținut, teritoriu, zonă // **οι πολικές -ες** ținuturile polare // **οι εύκρατες -ες** zonele/regiunile temperate 3. *anat.* zonă, regiune // **στην ομφαλική** ~ în regiunea ombilicală 4. oraș mare 5. oraș; capitală a unei

insule // **έλαβε** ~ a avut loc/s-a întâmplat/s-a petrecut
χωραταιζής, -ο; -ού, η *subst.* glumet(-eață), mucalit(-ă)
χωρατ-εύω, -εψα *v.i.* 1. a glumi; a face glume; a spune glume 2. a vorbi în glumă; a șugui; a vorbi fără intenții serioase // **η θάλασσα δεν εύει** cu marea nu-i de glumit
χωρατ-ό, το *subst.* glumă; banc; calambur // **άνοστο** ~ glumă proastă // **χωρίς** -ά fără glume, serios // **μη το παίνετε στα** -ά nu luați lucrurile în glumă
χωράφι, το *subst.* ogor
χωρ-άω și **χωρ-ώ**, -εσα *v.i.* a încăpea // **αυτό το βαρέλι** -εί **εκατό κιλά κρασί** în acest butoi încap o sută de litri de vin // **αυτή η πλατεία** -εί **χιλίου** **ανθρώπους** în această piață încap o mie de oameni // **δεν το** -εί **ο νους μου** nu-mi vine să cred/nu-mi pot închipui așa ceva // **δεν τον** -εί **ο τόπος** nu poate sta locului
χωρητικότητα, η *subst.* capacitatea (a unor obiecte: vase, butoaie etc.); tonaj // **είναι ένα βαρέλι** **μεγάλης** -ς este un butoi de mare capacitate // **πλοίο** **μεγάλης** -ς navă de mare tonaj // **η καταμέτρηση** -ς **του πλοίου** măsurarea tonajului unei nave
χωρία *adv.* 1. separat; aparte; în mod izolat; deosebit 2. fără a mai vorbi de; în afară dacă
χωριαν-ός, ο, ή, η *subst.* consătean(-eancă)
χωριάτ-ης, ο, -ισσα, η *subst.* 1. sătean(-eancă), țaran(-ancă) 2. *fig.* bădăran(-ancă); țopârlan(-ancă)
χωριατιά, η *subst.* grosolanie, necuviință; mâr-lănie; moicicie; bădărănie
χωριάτικ-ος, -η, -ο *I. adj.* sătesc(-ască), de sat; de la sat; de la țară; care se produce sau se prepară în sat / la țară // **-ο ψωμί** pâine de la țară // **-α έθιμα** tradiții sătești / țărănești *II. adv.* (-α) țărănește, ca la țară
χωριατόπουλο, το *subst.* tânăr sătean / țaran tânăr de la sat / de la țară
χωριατοπούλα, η *subst.* tânără săteancă/țarancă; fată de la țară
χωρ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, **χωρισμένος** *I. v.t.* 1. a separa // **ο θάνατος τους** -ισε i-a despărțit moartea 2. a împărți, a separa un întreg în părți / în bucăți // **-ίζω** **το μήλο** **σε δυό μέρη** a împărți mărul în două bucăți *II. v.i.* 1. a se despărți de cineva; a părăsi pe cineva // **χωρίσαμε** ne-am despărțit 2. a divorța // **-ισα τη γυναίκα μου** am divorțat de soția mea

χωρικ-ός, ο, -ή, η *subst.* sătean(-că), țaran(-că)
χωρίο, το *subst.* pasaj, fragment dintr-un text scris
χωρίο, το *subst.* 1. sat, așezare rurală 2. locuitorii unui sat; sătenii, țaranii // **κάνω** ~ **με κάποιον** a se înțelege bine, a trăi armonios cu cineva // **έγιναν από δύο** -ά s-au certat
χωρίς *adv.* fără // ~ **φόβο** fără frică // ~ **αμφιβολία** fără îndoială; desigur // **έλα** ~ **να σε δουν** vino fără să fii văzut // ~ **άλλο** negreșit; neapărat; fără îndoială // **δεν κάνω** ~... a nu se putea lipsi de...
χώρις-μα, -ματος, το *subst.* perete / zid / gard despărțitor
χωρισμός, ο *subst.* 1. despărțire 2. împărțire; separare; segmentare 3. divorț; separare/despărțire (prin divorț)
χωριστικ-ός, -ή, -ό *adj.* separatist(-ă), segregat-ionist(-ă)
χωριστ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. separat(-ă), despărțit(-ă) 2. divorțat(-ă); despărțit(-ă) prin divorț 3. deosebit(-ă); diferit(-ă)
χωρίστρα, η *subst.* (la o pieptănătură) cărare
χωρομέτρηση, η *subst.* teh. arpentaj
χωρομέτρης, ο *subst.* teh. arpentor
χώρος, ο *subst.* 1. spațiu care cuprinde corpurile cerești; văzduh 2. atmosferă înconjurătoare // **εναέριος** ~ spațiu aerian 3. loc, suprafață, întindere // **δεν υπάρχει** ~ nu există loc // **δεν-δροφυτεμένος** ~ suprafață plantată cu copaci // **κάνω** ~ a face loc // **χρήσιμοι** -οι **του σπιτιού** dependințe (într-o casă) 4. interval (spațiu) // ~ **ανάμεσα** **σε δύο στίγια** spațiu/interval între două case
χωροφύλακας, ο *subst.* jandarm
χωροφυλακή, η *subst.* jandarmerie; poliție militară
χωρόχρονος, ο și **χωροχρόνος**, ο *subst.* filoz. relația spațiu-timp
χωρώ *v.i.* vezi **χωράω**
χώσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. băgare; înfigere; vărare; împlântare (în pământ etc.) // **το** ~ **του στύλου** **στη γη** înfigerea stâlpului în pământ // **το** -ο **του μαχαιριού** **στο στήθος** **κάποιου** înfigerea/băgarea cuțitului în pieptul cuiva 2. îngropare 3. pătrundere, strecurare (într-un loc etc.) // **το** ~ **του χεριού** **στη τσέπη** strecurarea mâinii în buzunar // **το** ~ **του λαγού** **στην τρύπα** pătrunderea iepurelui în viziună
χωστ-ός, -ή, -ό *adj.* înfipt(-ă), împlântat(-ă), băgat(-ă); vârât(-ă)

Ψ ψ

Ψ, ψ (ψι); (psi) 1. a douăzeci și treia literă a alfabetului grecesc, consoană 2. *num. card. și ord.* Ψ', ψ' (cu apex în dreapta sus) 700 sau al șapte sutelea; ,Ψ, ,ψ (cu apex în stânga jos) 700.000 sau al șapte sute miile

ψάθα, η subst. 1. *bot.* papură 2. împletitură din papură / paie etc. (rogojină) // *στην* ~ la blană / fără bani 3. obiect din împletitură de papură 4. paiul cerealelor; pai (paie)

ψαθάκι, το subst. canotieră

ψάθιν-ος, -η, -ο adj. făcut(-ă) / împletit(-ă) din papură, paie etc.; de pai(ε)

ψαλῖδα, η subst. 1. foarfece de grădină 2. stare patologică a firelor de păr de pe cap, care au capetele bifurcate / despicate 3. (*entom.*) urechelnița

ψαλῖδι, το subst. 1. foarfece / foarfecă 2. *fig.* // ~ *πάει η γλώσσα του* pălăvrăgește încontinuu

ψαλιδιά, η subst. 1. forfecătură / forfecare, tăietură de foarfecă 2. *mar.* un fel de nod marinăresc

ψαλιδ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ψαλιδιομένος v.t. 1. a forfecă, a tăia cu foarfeca (pânză, hârtie etc.) 2. *fig.* a reduce, a restrânge, a face tăieturi

ψαλιδώνω, -σα, -θηκα, -μένος v.t. (pop.) a bolti

ψαλιδωτ-ός, -ή, -ό adj. de forma unei foarfece deschise

ψάλλω, έψαλα, ψάλλ(θ)ηκα v.t. și *i.* 1. a cânta psalmi și alte cântări bisericești; a cânta în strană; a intona 2. *fig.* a certa, a muștrului // *θα του τα -ω* am să-l cert cu asprime

ψαλμός, ο subst. 1. psalm, imn de slavă 2. *fig.* // *κοντός ~ αλληλούια* zis și făcut

ψαλμωδία, η subst. 1. psalmodiere / psalmodie, cântare / imn bisericesc 2. psalm

ψαλμωδός, ο subst. persoană care cântă psalmi / cântări / imnuri religioase

ψαλτήρι(ο), το subst. 1. *relig.* psaltire 2. *muz.* psalterion, vechi instrument muzical cu coarde

ψάλτης, ο subst. psalt, cantor // *οι -ες του δά-σους* păsările cântătoare

ψαμμίαση, η subst. med. litiază renală / veziculară

ψαμμίτης, ο subst. geol. gresie

ψάξι-μο, -ματος, το subst. căutare, cotrobăire

ψαραγορά, η subst. piață de pește

ψαράδικο, το subst. pescărie

ψαράδικ-ος, -η, -ο adj. de pescuit; pescăresc (-ească); de pescar // *-ο πλοίο* navă de pescuit // *-α παντελόνια* pantaloni pescărești

ψαρ-άς, (pl. -άδες), ο subst. 1. pescar, pescuitor 2. vânzător de pește

ψάρε-μα, -ματος, το subst. pescuit, pescărit

ψαρ-εύω, -εψα, -εύτηκα v.t. 1. a prinde pește, a pescui // ~ *σε θολά νερά* a pescui în ape tulburi; (*fig. ironic.*) // *που τον -εψες;* unde ai găsit un asemenea individ? 2. *fig.* a trage de limbă // *προσπάθησε να τον -εύει* a încercat să-i afle secretele

ψαρ-ής, (pl. -ήδες), ο subst. (d. cai) cal dereș, de culoare cenușie-roșcată, înspicat cu alb și negru

ψάρι, το subst. pește // *του' ψησε το ~ στα χεῖλη* l-a chinuit mult; l-a necăjit foarte tare // *σαν το ~ στο νερό* ca peștele în apă // *σωπαίνει σαν το ~* tace mîlc // *τα μεγάλα -α τρώνε τα μικρά* cei puternici predomină

ψαριά, η subst. peștii prinși la un singur pescuit

ψαρικά, τα subst. (în general) pești

ψαρίλα, η subst. miros de pește

ψαρόβαρκα, η subst. barcă de pescuit

ψαροκόκκαλο, το subst. 1. schelet de pește / os de pește 2. *fig.* cusătură / țesătură în formă de brăduț

ψαροκόλλα, η subst. clei de pește

ψαρόλαδο, το subst. ulei de pește

ψαρομάλλ-ης, -α, -ικο adj. cărunț(-ă), grizonat, care a început să încărunească

ψαρονέφρι, το subst. filé

ψαρόνι, το subst. ornit. 1. sturz 2. graur

ψαροπούλα, η subst. barcă de pescuit

ψαροπούλι, τó subst. ornit. pescăruș verde

ψαρ-ός, -ή, -ό adj. (d. păr / blană) cărunț(-ă), gri

ψαρόσουπα, η subst. ciorbă de pește, ciorbă pescărescă

ψαρόταβερνα, η subst. tavernă cu pește

ψαρότοπος, ο subst. loc de pescuit; bogat(-ă) în pește

ψαχνό, το subst. 1. carne macră 2. *fig.* partea esențială; miezul problemei / chestiunii; *fig.* //

πυροβολώ στο ~ sau // **ρίχνω** στο ~ a trage în plin (cu arma)

ψάχνω, έψαξα, ψάχτηκα v.t. 1. a căuta // **ψάχνουν** να βρουν το φονιά se caută ucigașul 2. a scotoci, a cotrobăi, a scormoni // **έψαχναν** το σπίτι του i-au scotocit casa

ψαχούλε-μα, -ματος, το subst. pipăire, pipăit

ψαχουλ-εύω, -εψα v.t. a pipăi, a băjbăi, a orbecăi // **ο τυφλός -ει μέ** το μπαστούνι του orbul pipăie cu bastonul

ψεγάδι, το subst. cusur, meteahnă

ψέγω, έψεξα v.t. a muștra, a dojeni

ψείρα, η subst. 1. entom. păduche // **τον τρώνε** οι -ες îl mănâncă păduchii 2. chițibușar

ψείρας, ο subst. chițibușar

ψειρ-ιάζω, -ιασα, ψειριασμένος v.i. a căpăta păduchi, a se umple de păduchi

ψειρ-ίζω, -ιασά v.t. 1. a despăduchea, a păduchea, a curăța de păduchi 2. fig. a purica (pe cineva / ceva)

ψερίσ-μα, -ματος, το subst. 1. despăduchere 2. fig. puricare

ψεκ-άζω, -ασα, ψεκασμένος v.t. a vaporiza, a pulveriza un lichid

ψεκαστήρας, ο subst. vaporizator, pulverizator

ψελλ-ίζω, -ιασά v.t. 1. (d. un copil) a rosti / a îngâna primele cuvinte 2. a băigui, a bolborosi, a îngâima 3. a se bălbăi

φέλλισ-μα, -ματος, το subst. 1. băiguială, bolboroseală, îngăimare 2. bălbăială

φέλω, έψαλα v.t. 1. a cânta / a intona psalmi și alte cântări bisericești; a cânta în strană 2. fig. a bate la cap // **τα ~** a judeca aspru, a i le citi cuiva

φέ-μα, -ματος, το subst. (și fig.) minciună // **όσα σου είπα χτες ήταν -ματα** tot ce ți-am spus ieri au fost minciuni / n-a fost adevărat // **σώθηκαν τα -ματα** să se termine odată cu minciunile

ψες adv. ieri // ~ **το πρωί** ieri dimineață

ψευδαίσθηση, η subst. (și fig.) iluzie // **ζει με -εις** trăiește cu iluzii

ψευδαργυρος, ο subst. zinc

ψευδαργυρικ-ός, -ή, -ό adj. zincat(-ă), (chim.) // -ό **άλος** zincat // -ό **νάτριο** zincat de sodiu

ψευδεπίγραφ-ος, -η, -ο adj. (d. texte etc.) care poartă altă semnătură

ψευδ-ής, -ής, -ές adj. 1. fals(-ă), neadevărat(-ă), neîntemeiat(-ă); simulat(-ă) // -ής **είδηση** știre falsă // -ής **φήμη** zvon neîntemeiat (milit.) // -ής **μάχη** luptă / bătălie simulată 2. fig. perfid(-ă), prefăcut(-ă), viclean(-ă), ipocrit(-ă) // -εις **θωπείς** mângâieri perfide // -ή **λόγια** cuvinte / vorbe vicleane

ψευδ-ίζω, -ιασά I. v.t. a stâlci sunete / cuvinte II. v.i. a se bălbăi, a gângăvi

ψευδισ-μα, -ματος, το subst. 1. stâlcire a unui sunet / cuvânt 2. bălbăială, gângăveală

ψευδολογία, η subst. faptul de a minți / de a spune minciuni; neadevăr, minciună

ψεύδομαι v.d. a minți, a spune / a rosti minciuni neadevăruri // **αυτός ψεύδεται πάντα** așa minte întotdeauna

ψευδομάρτυρ-ας, -ο, -η subst. martor(-ă) mincinos(-oasă)

ψευδομαρτυρία, η subst. depoziție / mărturie falsă a unui martor mincinos

ψευδορκία, η subst. (jur. și fig.) jurământ fals / (înv.) strămb, sperjur

ψεύδ-ος, -ους, το subst. vezi ψέμα

ψευδ-ός, -ή, -ό adj. 1. peltic(-ă) 2. bălbăit(-ă), gângav(-ă)

ψευδώνυ-μο, -ματος, το subst. pseudonim

ψεύτ-ης, ο, -ρα, η subst. mincinos(-oasă) // **δεν θέλω να βγω -ης** nu vreau să fiu socotit / considerat mincinos

ψευτιά, η subst. minciună, neadevăr

ψευτ-ίζω, -ιασά, ψευτισμένος I. v.t. a face din materiale ieftine // **τις νέες οικοδομές τώρα** τις -ίζουν acum construcțiile noi se fac din materiale ieftine II. v.i. a fi făcut / confecționat din materiale ieftine, a fi o imitație / artificial

ψεύτικ-ος, -η, -ο adj. 1. fals(-ă), mincinos(-oasă), prefăcut(-ă), imaginar(-ă), închipuit(-ă) // -ο **γέλιο** răs prefăcut 2. artificial(-ă), nenatural(-ă), fals(-ă) // -α **λουλούδια** flori artificiale // -ο **δόντια** dinți falși 3. ieftin(-ă), de proastă calitate, de mâna a doua; imitat(-ă), falsificat(-ă), fals(-ă) // -α **νομίσματα** bani falși / falsificați // -η **δουλειά** (sau **ψευτοδουλειά**) muncă / slujbă de mâna a doua

ψήγ-μα, -ματος, το subst. pilitură (de obicei de metal), praf // -α **σιδήρου** pilitură de fier // -τα **χρυσού** praf de aur în nisipul unor ape

ψηλάφηση, η subst. vezi mai corect **ψηλάφιση**

ψηλαφ-ίζω, -ιασά v.t. 1. a atinge ceva / pe cineva cu vârful degetelor pentru a cerceta sau a recunoaște; a tătona, a pipăi 2. a palpa (un bolnav) 3. a dibui, a orbecăi, a băjbăi 4. a cerceta, a investiga

ψηλάφιση, η și **ψηλάφισ-μα, -ματος, το subst.** 1. tatonare, pipăire, pipăială, pipăitură 2. (med.) palpare

ψηλαφιστά adv. 1. prin pipăit, cu ajutorul pipăitului 2. (med.) prin palpare 3. pe băjbăite, pe dibuite

ψηλαφώ v.t. vezi **ψηλαφίζω**

ψηλοκαμήλα, η *subst. (fig.)* femeie înaltă și dizgrațioasă, lungană

ψηλοκρεμαστ-ός, -ή, -ό *adj. (sport)* (d. aruncarea mingii la volei) aruncat(-ă), de la înălțime

ψηλόλγν-ος, -η, -ο *adj.* înalt(-ă) și slab(-ă)

ψηλομύτ-ης, -α, -ικο *adj.* încrezut(-ă), (*fig.*) cu nasul pe sus

ψηλ-ός, -ή, -ό I. *adj. și fig.* înalt(-ă) // -ό **δένδρο** copac înalt // -ός **άνδρας** bărbat de statură înaltă; înalt II. *adv.* (-ά)

ψηλοτάβαν-ος, -η, -ο *adj. (d. o cameră etc.)* tavanul înalt

ψηλοτάκουν-ος, -η, -ο *adj. (d. încălțăminte)* cu toc înalt

ψήλω-μα, -ματος, το *subst.* 1. (d. persoane, plante etc.) creștere (în înălțime) 2. (d. un teren) ridicătură de teren, movilă

ψηλ-ώνω, -ωσα I. *v.i.* a crește în înălțime, a deveni mai înalt // **πύσο** -ώσε! cât de mult a crescut! II. *v.t.* a înălța, a ridica (clădire, construcție etc.)

ψήνω, έψησα, ψήθηκα, ψημένος I. *v.t.* 1. a arde, a frige // **τον έψησε ο ήλιος** l-a ars soarele 2. a găti, a frige, a fierbe, a coace, a prăji; a pune la cuptor, a pune pe sobă (la fiert), a pune pe gătar sau la frigare // ~ **ψωμί** a coace pâine // ~ **κρέας** a frige carne // ~ **καφέ** a fierbe / a face cafea 3. (*fig.*) a bate la cap; a face mereu apropiouri // **μ' -ε να μετακομίσουμε** mi-a făcut încontinuu apropiouri să ne mutăm // **μ' έψησε** m-a chinuit // **του έψησε τό ψάρι στα χείλη** l-a chinuit II. **ψήνομαι** *v.r.* (și *fig.*) (d. fructe) a se coace // **τα σούκα δεν ψύθηκαν ακόμη** smochinele nu s-au copt încă

ψήσι-μο, -ματος, το *subst.* 1. ardere, uscare // **το ~ των κεραμιδιών** arderea cărămizilor 2. gătit, prepararea mâncării; coacere, frigere, fierbere, prăjire // **το ~ του φαγητού** prepararea (gătirii) mâncării

ψησταριά, η *subst.* 1. grătar de fript carne, pește etc.; rotisor 2. local în care se servește carne la grătar; rotiserie

ψήσσης, ο *subst.* 1. grataragiu 2. restaurant care servește fripturi la grătar 3. proprietarul localului unde se servesc astfel de fripturi 4. prăjitorul pentru cafea (vasul în care se prăjește cafeaua boabe)

ψησιέρα, η *subst.* grătar electric, grill

ψητό, ο *subst.* 1. grătar, friptură // **ένα κομμάτι** ~ o bucată de friptură 2. (*fig.*) miezul / esența unei chestiuni / probleme // **έρχομαι στο ~** ajung la miezul problemei / chestiunii

ψητ-ός, -ή, -ό *adj. (d. carne, pește etc.)* fript(-ă), copt / coaptă; la grătar, la frigare sau la cuptor

(făcut(-ă), preparat(-ă)) // -ό **κρέας** carne friptă // -ό **ψάρι** pește la gătar

ψηφιακ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. referitor(-oare) la sistemul reprezentării prin semne; (cifre, litere etc. reprezentate prin semne) 2. // **ψηφιακή τηλεφώνια** telefonie digitală

ψηφίδα, η *subst.* bucată mică de piatră / sticlă etc., care servește la confecționarea mozaicurilor

ψηφιδωτό, το *subst.* mozaic

ψηφιδωτ-ός, -ή, -ό *adj.* mozaicat(-ă); în mozaic

ψηφ-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ψηφισμένος *v.t.* a vota // **η Βουλή -ισε τον προϋπολογισμό** Parlamentul a votat bugetul // **-ισε τους φιλελευθέρους** i-a votat pe liberali

ψηφίο, το *subst.* 1. cifră, număr; fiecare din cifrele arabe 2. semn / simbol grafic care reprezintă unul dintre numerele de la 0 (zero) până la 9, folosit pentru scrierea numerelor

ψήφιση, η *subst.* votare, vot

ψήφισ-μα, -ματος, το *subst.* decizie / hotărâre a majorității, validare

ψηφοδέλτιο, το *subst.* buletin de vot

ψηφοθήρας, ο *subst.* vânător / solicitant de voturi

ψηφοθηρία, η *subst.* goană după voturi / alegători

ψήφος, η *subst.* vot, sufragiu // **η βουλή έδωσε -ο εμπιστοσύνης** parlamentul a acordat vot de încredere

ψηφοφορία, η *subst.* votare, vot, scrutin, sufragiu // **πρώτη** ~ primul tur de scrutin // **καθολική** ~ sufragiu universal // **ο τρόπος της -ας** modul de a vota // **έναρξη της -ας** începerea votării

ψηφοφόρ-ος, -ο, -η *subst.* votant(-ă), alegător, alegătoare

ψηφ-ώ și **ψηφ-άω**, -ησα *v.t.* (mai ales în context negativ) a lua în serios / în considerare ceva / pe cineva, a da importanță cuiva / la ceva, a-i păsa de cineva / ceva // **δεν-ά κανέναν** nu ia în considerare pe nimeni (nu-i pasă de nimeni)

ψι, το *subst. invar.* psi, Ψ, ψ, a douăzeci și treia literă a alfabetului grecesc, consoanele p și s scrise împreună din rațiuni de frecvență

ψιθυρ-ίζω, -ισα I. *v.i.* a șușoti, a vorbi în șoaptă, a șopti // **του -ισε στο αυτί** i-a șoptit la ureche II. *v. impers.* -ίζεται se spune, se zvonește

ψιθύρις-μα, -ματος, το *subst.* șoaptă, șușotire, șușoteală, șușotit

ψιθυριστά *adv.* cu voce joasă, în șoaptă, încet

ψίθυρος, ο *subst.* 1. murmur, șopot, susur, freamăt, foșnet 2. vorbit în șoaptă, șușoteală

ψιλά, τα *subst. pl.* monede de mică valoare, bani
mărunți, mărunțiș

ψιλή, η *subst. inv.* (') (în greaca veche și Katharevousa) spirit (aspru)

ψιλικά, τα *subst.* article de mercerie

ψιλικατζής, o *subst.* 1. vânzător(-oare) de mărunțișuri / mercerie 2. (*fig.*) persoană preocupată de chestiuni mărunte, neînsemnate

ψιλικάτζίδικο, το *subst.* mercerie, magazin /
prăvălie de mărunțișuri

ψιλοβρέχει v. *impers.* a ploua mărunț, a bură

ψιλοβρόχι, το și ψιλόβροχο, το *subst.* ploaie
măruntă, molcomă, burnită

ψιλοδουλειά, η *subst.* 1. muncă / lucrare minuțioasă, fină, care cere mare atenție și îndemnare 2. (mai ales la pl.) ψιλοδουλειές, muncă / îndeletnicire neînsemnată, mărunță

ψιλοδουλεμέν-ος, -η, -ο *adj.* lucrat(-ă) cu multă grijă / cu meticulozitate; cu deosebită artă, cu finețe

ψιλοκόβω, ψιλόκοψα, ψιλοκομένος *v.t.* a tăia
ceva în bucățele mici, a tăia mărunț, a mărunți
(ceva)

ψιλοκοσκιν-ίζω, -ισα, -ίστηκα, ψιλοκοσκινισ-
μένος v.t. 1. a cerne prin sită deasă // ~ το
αλεύρι a cerne făină prin sită deasă 2. (fig.) a
purica, a tăia / a despica firul în patru

ψιλοκοσκίνισ-μα, -ματος, το *subst.* (și *fig.*) cernere / cernut (prin sită deasă)

ψιλλολογ-ώ, -ησα *v.t.* a privi / a cerceta cu minu-
țiozitate, cu atenție; a privi îndeaproape; a mi-
găli

ψιλοπρά(γ)ματα, τα *subst. pl.* chestiuni / fapte lipsite de importanță, bagatele, fleacuri, mof-turi

ψι-ός, -ή, -ό I. *adj.* 1. (*d. oameni*) subțire, slab(-ă), uscățiv(-ă) // -ή μέση mijloc / talie zveltă // -ός νέος tânăr slab / subțire 2. (*d. voce*) subțire, pițigăiat(-ă), ascuțit(-ă), pătrunzător(-oare) // -ή φωνή voce pițigăiată 3. (*fig.*) (*d. obiecte*) fin(-ă), delicat(-ă), subțire // -ή βελόνα ac subțire // -ό χαρτί hârtie fină // αυτά είναι -ά γράμματα acestea sunt lucruri greu de priceput / de înțelese 4. (*d. ploaie*) mărunță // -ή βροχή ploaie fină / mărunță II. *adv.* (-ά) mărunț

ψιτ! *interj.* pst! exclamație prin care este chemat
cineva sau se atrage atenția cuiva să asculte, să
tacă etc.

ψιττακίαση, η *subst. (med.)* psitacoză

ψιττακισμός, ο *subst.* imitare, faptul de a repeta
ca papagalul

ψιττακός, ο *subst.* papagal

ψίχα, η *subst.* miez // ~ ψωμιού miez de pâine //
~ καρδιού miez de nucă

ψιχάλα, η *subst.* 1. picătură / strop de ploaie 2. bură, ploaie mărunță, fină, burniță

ψιχαλ-ίζει, -ισε *v. impers.* plouă mărunț, a burnița, burnitează

ψυχάλισ-μα, -ματος, το *subst.* ploaie mărunță, fină, bură, burnită

ψυχίο, το *subst.* firimitură (*m.* ales fig.)

ψίχουλο, το *subst. și fig.* firimitură // δεν εμείνε
~ n-a rămas nici o firimitură

ψιψίνα, η *subst.* pisicută, piscoias

ῥήματα, ἡ συνήθεια πιστεύειν, πιστῶς
 λόγος, o subst. repros. mustrare

ψοφ-άω, -ησα I. v.t. i. l. (*d.* animale) a muri, a cră-
pa, *fig.* // -ησε σαν σκύλος a crăpat ca un câine
2. (*fig.*) a dori / a vrea ceva / pe cineva foarte
tare // -αι για διασκεδάσεις moare / e mort
după distracții II. v.t. și i. a obosi foarte tare //
~ από την κόπωση a fi mort de oboseală

ψοφίμι, το *subst.* 1. animal mort, mortăciune, stârv, hoit 2. (*fig.*) persoană lipsită de vlagă și voiciune; (*fam.*) momâie, moacă

ψόφ-1ος, -1α, -1ο *adj.* 1. (*d.* animale) mort (moartă) // -1ος απ' την πείνα mort de foame / flămând // *κάνει τον -1ο κορίο* face pe mortul în păpușoi 2. istovit(-ă), mort / moartă de oboseală 3. (*fig.*) bleg(-eagă)

ψόφος, ο *subst. (d. animale)* moarte // **κακός**
 σκύλος -ο *δεν έχει* soiul rău nu piere // **έξω**
 είναι ~ *afară* este ger de crapă pietrele

ψοφῶ v.i. vezi ψοφάω

ψυγείο, το *subst.* 1. frigider; răcitor 2. camion / vagon frigorifer / frigorific 3. (*fig.*) lucru rece
ca gheata

ψύκτης, o *subst.* țâșnitoare (de apă potabilă) cu
instalatie frigorifică / de răcire

ψυκτικ-ός, -ή, -ό *adj.* frigorific(-ă), refrigerent(-ă)
// -ή συσκευή *agregat frigorific*

ψυκτικός, ο *subst.* tehnician, specialist în repara-
rea și întreținerea aparatelor frigorifice

ψυλλ-ιάζομαι, -ιάστηκα, ψυλλιασμένος *v.d.* a bănuî, a miroși că se petrece ceva, a prinde de veste

ψύλλ-ος, ο *subst. entom.* purice // ψάχνω -ους
στ' άχρυρα a căuta acul în carul cu fân // μου
μπαινουν -οι στ' αυτιά încep să intru la bănu-
ieli // ούτε ~ στον κόρφο του n-aş vrea să fiu
în locul / în situația lui // αυτός πεταλώνει τον
~ este un om foarte deștept / e dat dracului

ψύξη, η *subst.* 1. înghețare, refrigerare, refrigeratie, congelare 2. degerătură

ψυχαγωγία, η *subst.* distracție, divertisment, amuzament: recreere, odihnă, răgaz, timp liber

ψυχαγωγικ-ός, -ή, -ό *adj.* distractiv(-ă), amuzant(-ă), odihnitor(-oare), recreativ(-ă)

ψυχαγωγ-ώ, -ησα, -ήθηκα, ψυχαγωγημένος *v.t.*
a distra, a amuza, a destinde; a odihni, a recrea

ψυχανάλυση, η subst. (med.) psihanaliză

ψυχαναλυτ-ής, ο; -ρια, η subst. psihanalist(-ă), psihiatru, psiholog care folosește ca metodă terapeutică psihanaliza

ψυχαναλιτικ-ός, -ή, -ό *adj.* psihanalitic(-ă)

ψυχανεμ-ίζομαι, -ίστηκα *v.d.* a deveni bănuitor, a bănuî, a presimți, a mirosi că se petrece ceva, a prinde de veste

ψυχανθή, τα subst. bot. plante papilionacee

ψυχασθένεια, η subst. (med.) boală / maladie psihică

ψυχασθεν-ής, -ο, -η subst. bolnav(-ă) psihic

ψυχεδελικ-ός, -ή, -ό *adj.* halucinogen(-ă) // -ή ουσία substantă halucinogenă

ψυχή, η subst. 1. suflet // **έχει μαύρη / κακή** ~ rău la suflet // **γιά την ~ του!** pentru sufletul lui! pentru (odihna) sufletul(ui) său! // **~ μου!** sufletul meu! (dragul(-a) mea! etc. // **στην ~ μου!** pe sufletul meu! (jurământ) // **βγήκε η ~ του** și-a dat sufletul; a murit // **του έβγαλε την ~** i-a scos sufletul; i-a exasperat // **δεν βαστά άλλο η ~ μου!** nu mai rezist! // **έχει μιας πεντάρας ~** are un suflet meschin // **δεν είδα ~** n-am văzut pe nimeni // **η πόλη έχει εκατό χιλιάδες -ές** orașul are o sută de mii de suflete // **αυτή είναι η ~ του σπιτιού** ea este sufletul (centrul) casei // **δεν έχει ~ μέσα του** n-are curaj (e un fricos) 2. fluture

ψυχιατρείο, το subst. spital / clinică psihiatrică

ψυχιατρική, η subst. psihiatrie

ψυχιατρικ-ός, -ή, -ο *adj.* psihiatric(-ă) // -ή **κλινική** clinică psihiatrică // -ή **θεραπεία** tratament psihiatric

ψυχίατρ-ος, -ο, -η subst. medic psihiatru

ψυχικό, το subst. binefacere, facere de bine, po-mană

ψυχικ-ός -ή, -ό I. *adj.* sufletesc(ească), psihic(-ă) // -ή **γαλήνη** calm sufletesc (seninătate) // -ός **κλονισμός** șoc psihic // -ή **ασθένεια** boală psihică II. *adv.* (-ά) din punct de vedere sufletesc

ψυχιμός, ο subst. psihism; viață sufletească

ψυχοβγάλτης, ο subst. 1. (relig.) denumire dată arhanghelului Mihail, care îi ajută pe muribunzi să-și dea sufletul 2. (fig.) persoană dificilă, (fam.) om care scoate sufletul celorlalți

ψυχογιός, ο subst. fiu adoptiv

ψυχοθεραπεία, η subst. (med.) psihoterapie

ψυχοθεραπευτής, ο; -εύτρια, η subst. psihoterapeut(-ă)

ψυχοκόρη, η subst. fiică adoptivă

ψυχολογημέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* chibzuit(-ă), bine gândit(-ă) // -η **απόφαση** hotărâre chibzuită // -ο **σχέδιο** plan bine gândit

ψυχολογία, η subst. 1. psihologie 2. concepție, mentalitate, moravuri 3. **εφαρμοσμένη ψυχολογία** psihologie aplicată

ψυχολογικ-ός, -ή, -ό I. *adj.* psihologic(-ă) II. *adv.* (-ά)

ψυχολόγ-ος, -ο, -η subst. psiholog(-ă), cunos-cător(-oare) a sufletului omenesc

ψυχολογ-ώ, -ησα, (ψυχολογημένος) *v.t.* a intuit (pe cineva)

ψυχομένα, η subst. mamă adoptivă

ψυχομαχητό, τό subst. luptă cu moartea; agonia dinaintea morții

ψυχομαχώ *v.i.* a trage să moară, a fi pe moarte, a fi muribund; a fi în agonie, a agoniza

ψυχομετρία, η subst. psihometrie, ramură a psihologiei experimentale

ψυχοπάθεια, η subst. psihopatie, boală psihică

ψυχοπαθ-ής, -ο, -η subst. (med.) psihopat(-ă)

ψυχοπαθητικ-ός, -ή, -ό *adj.* de psihopat(-ă)

ψυχοπαθολογία, η subst. med. psihopatologie

ψυχοπαίδι, το subst. 1. copil adoptiv 2. copil de suflet

ψυχορράγη-μα, -ματος, το subst. horecăt

ψυχορραγώ *v.* a agoniza, a fi în agonie, a fi pe moarte, a fi muribund

ψύχ-ος, -ους, το subst. frig // **είναι ευαίσθητη στο ~** este sensibilă la frig

ψυχοσάββατο, το subst. sâmbăta morților

ψυχοσύνθεση, η subst. structură sufletească

ψυχοσωματικ-ός, -ή, -ό *adj. (med.)* psihosomatic(-ă)

ψυχοφθόρ-ος, -ος și -α, -ο *adj.* deprimant(-ă)

ψύχρα, η subst. vreme rece / răcoroasă / frigu-roasă, răcoare, frig // **κάνει ~** este răcoare

ψυχραιμία, η subst. sânge rece, calm, imposibilitate, stăpânire de sine

ψύχραιμ-ος, -η, -ο I. *adj.* calm(-ă), impasibil(-ă), stăpânit(-ă) II. *adv.* (-α) cu calm

ψυχρ-αίνω, -ανα, -ά(ν)θηκα, ψυχραμένος I. *v.i.* a răci, a îngheța; (referitor la vreme / timp) a se răci, a se face frig // -ε **ο καιρός** vremea s-a răcit II. *v.t. (fig.)* a potoli entuziasmul, zelul etc. // **αυτό θα -αίνει τον ενθουσιασμό του** asta îi va potoli entuziasmul III. **ψυχραίνομαι** *v.r. (fig.)* a întrerupe relațiile cu cineva; a se răci

ψύχρανον, η subst. 1. răcire, scădere a temperaturii 2. (fig.) răceală // **παράτηρα μια ~ στις σχέσεις τους** am observat o răceală în relațiile lor

ψυχρόαιμ-ος, -η, -ο *adj.* (*d.* animale) care au sângele rece
ψυχρολουσία, η *subst.* 1. baie sau duș cu apă rece 2. (*fig.*) decepție / dezamăgire
ψυχροπολεμικ-ός, -ή, -ό *adj.* care are legătură sau se referă la războiul rece
ψυχρ-ός, -ή, -ό I. *adj.* și *fig.* rece // -ός *καιρός* vreme rece // -ό *κλίμα* climă rece // -ό *νερό* apă rece // -ή *συμπεριφορά* purtare rece / distantă // -ή *υποδοχή* primire rece // -ός *πόλεμος* războiul rece II. *adv.* (-ά) cu răceală
ψυχρότητα, η *subst. fig.* răceală, lipsă de căldură sufletească
ψύχω, έψυξα, ψύχθηκα *v.t.* a răci, a îngheța, a congela, a supune ceva la o temperatură scăzută
ψυχωμέν-ος, -η, -ο *adj.* curajos(-oasă), îndrăzneț(-eață); viteaz(-ă), brav(-ă), cutezător(-oare), temerar(-ă)
ψύχωση, η *subst.* și *fig.* psihoză
ψυχωτικ-ός, -ή, -ό *adj.* 1. care are legătură sau se referă la psihoză 2. care suferă de psihoză, psihotic(-ă), obsesiv(-ă)
ψωμάδικο, το *subst.* brutărie
ψωμ-άς, -άδες, ο *subst.* 1. brutar 2. proprietar de brutărie
ψωμί, το *subst.* și *fig.* 1. pâine // *οπιτικό* sau *οπιτίσιο* ~ pâine de casă 2. (în general) cele necesare traiului / existenței // *βγάζει το ~ του* își câștigă pâinea // *έχει ~* aduce mari câștiguri / profituri // *το αγόρασα για ένα κομμάτι ~* l-am cumpărat foarte ieftin // *έχασε το ~ του* și-a pierdut pâinea, a rămas fără slujbă // *αυτός*

έφαγε τα -ά του și-a trăit traiul // *λίγα είναι τα -ά του* nu mai are mult de trăit
ψωμοτύρι, το *subst.* 1. pâine cu brânză 2. (*fig.*) prânz sărăcăcios
ψωμομέν-ος, -η, -ο *part. ca adj.* 1. matur(-ă), copt / coaptă 2. bine hrănit(-ă), bine făcut(-ă), împlinit(-ă) la timp, solid(-ă), trupeș(-ă)
ψώνια, τα *subst. pl.* cumpărătură, târguială
ψωνάρας, ο *subst.* om încrezut
ψων-ίζω, -ισα *v.t.* și *i.* 1. a cumpăra, a face cumpărături, a face piață, a târgui 2. (*fig.*) (*iron.*) // *πού τον -ισες;* de unde te-ai pricopsit cu el? // *την ~* a înnebuni
ψωνιο, το *subst.* imbecil, neghiob, nătărău, idiot, prostănac // *έχω ~ με το θέατρο* a avea pasiune pentru teatru
ψώρα, η *subst.* râie cronică, râie, scabie
ψωραλέ-ος, -α, -ο *adj.* acel / aceea care suferă de râie, de scabie; raios, raiosă
ψωρι-άζω, -ιασα, ψωριασμένος *v.t.* și *i.* a transmite sau a căpăta râie, a se îmbolnăvi / a se molipsi de râie, a deveni raios
ψωριάρ-ης, -α, -ικο *adj.* 1. raios, raiosă 2. (*fig.*) foarte sărac(-ă), prăpădit(-ă), calic(-ă), coategoale, sărăntoc(-oacă)
ψωρίαση, η *subst. med.* 1. psoriazis 2. nume generic dat diferitelor maladii / boli, parazitare, ale plantelor
ψωροπερηφάνεια, η *subst.* înfumurare, îngâmfare
ψωροπερήφαν-ος, -η, -ο *adj.* îngâmfat(-ă), înfumurat(-ă), închipuit(-ă), fudul(-ă)

Ω ω

Ω, ω (ωμέγα); (omega) 1. a douăzeci și patra, și ultima, literă a alfabetului grecesc, vocală 2. *num. card. și ord.* **Ω', ω'** (cu apex în dreapta sus) 800 sau al opt sutelea, **Ω, ω** (cu apex în stânga jos) 800.000 sau al opt sute mii

ω! *interj.* **ω!** (*expr. admirație, durere, supărare etc.*)

ωαγωγός, o subst. (anat.) trompă uterină

ωάριο, το subst. (biol.) ovul

ωδείο, το subst. 1. *antichitate* edificiu destinat unor întreceri muzicale, odeon 2. școală de muzică, conservator (de muzică)

ωδή, η subst. 1. odă, 2. grup de tropare ale bisericii ortodoxe

ωδική, η subst. lecție de muzică vocală; învățământ muzical vocal

ωδικός, -ή, -ό adj. (d. păsări) cântător(-oare); (d. oameni) cu voce bună

ωδίνες, οι subst. pl. durerile facerii / nașterii

ώθησι, η subst. 1. împingere, împinsătură, ghiont, brânci 2. îndemn, imbold, impuls,

ωθ-ό, -ησα, -ήθηκα v.t. 1. a împinge, a îmbrânci, a înghionti 2. a îndemna, a îmboldi, a impulsiona, 3. (*fig.*) a grăbi // **-ώ την λύση των προβλημάτων** a grăbi rezolvarea problemelor

ωκεάνι-ος, -α, -ο adj. oceanic(-ă)

ωκεανογραφία, η subst. oceanografie / oceanologie

ωκεανογραφικ-ός, -ή, -ό adj. de oceanografie, oceanografic(-ă)

ωκεανογράφ-ος, -ο, -η subst. oceanograf(-ă)

ωκεανός, o subst. și fig. ocean

ωλένη, η subst. (anat.) cubitus, osul gros al antebrațului

ωμέγα, το subst. omega, vocală, cea de-a douăzeci și patra și ultima literă a alfabetului grecesc

ωμοπλάτη, η subst. omoplat, (*pop.*) spată

ώμος, o subst. umăr, // **ωψώνει τους -ους του** dă din umeri // **βαστούν οι -οι του** este foarte puternic // **πίρε τά πόδια του στον -ο** a rupt-o / a luat-o la fugă

ωμ-ός, -ή, -ό adj. și fig. 1. crud(-ă) // **-ό κρέας** carne crudă // **-ό μύλο** măr crud // **του είπε την -ή αλήθεια** i-a spus crudul adevăr 2. (*fig.*) aspru(-ă), nemilos(-ă), inuman(-ă), crud(-ă), dur(-ă), brutal(-ă), fioros(-ă) // **-ός τύραννος** un tiran nemilos // **-ή συμπεριφορά** purtare / comportament brutal(-ă).

ωμότητα, η subst. 1. cruzime, ferocitate, neomene, barbarie, duritate, brutalitate 2. faptă crudă, cruzime, barbarie // **οι -ες των βαρβάρων** cruzimile barbarilor

ωμοφαγία, η subst. obiceiul de a mânca carne crudă

ωμοφόριο, το subst. 1. (*biser.*) omofor 2. (*biser.*) palium, fâșie de lână albă, brodată cu cruci negre, purtată de înalți prelați catolici peste veșmintele de slujbă

ωοειδ-ής, -ής, -ές adj. oval(-ă), ovoidal(-ă) // **-ές πρόσωπο** față ovală

ωοθήκη, η subst. anat. și bot. ovar

ωορρηξία, η subst. ovulație

ωοτοκία, η subst. oviparitate, reproducere prin ouă

ωοτόκ-ος, -ος, -ο adj. (d. animale) ovipar(-ă)

ώρα, η subst. 1. oră; ceas // **πέρασαν δύο -ες** au trecut două ceasuri / ore // **τι -είναι;** cât e ceasul? // **η -είναι τρεις** este ora trei // **~ στον γιατρό** oră la doctor // **~ πιάνου** oră / lecție de pian // **καλή του ~!** să aibă parte de bine! // **η ~ η καλή!** să fie într-un ceas bun! // **~ του καλή** n-are decât să plece! / ducă-se! // **τέτοια ~ la ora asta?** // **-ες -ες** adesea; uneori 2. *fig.* timp, vreme, moment, clipă, răstimp // **έχουμε ~, μη βιάζεσαι** avem timp, nu te grăbi // **~ φαγητού** oră de masă, vremea mesei // **καλοκαιρινή** ~ ora de vară, // **από ~ σε ~** din clipă în clipă // **είναι της -ς** sunt proaspete // **η κακιά ~** ceasul rău // **πάνω στην ~** la momentul potrivit / oportun, la timp // **ήρθε η ~!** a venit / a sosit momentul / clipa // **για ~ ανάγκης** în caz de nevoie // **δεν βλέπω την ~ να...** a fi nerăbdător // **μετά απο ~** după mult timp, mult mai târziu // **πολλή ~** multă vreme, mult timp // **δεν είναι ~ να...** nu este momentul potrivit să...

ωραίο, το subst. 1. frumos 2. frumusețe

ωραιопάθεια, η subst. dragoste pentru frumos

ωραιοπαθ-ής, -ής, -ές adj. îndrăgostit(-ă) de frumos

ωραί-ος, -α, -ο I. adj. 1. frumos(-oasă), chipeș(-ă), arătos(-oasă), simpatic(-ă), mândru(-ă), aspectuos(-oasă), plăcut(-ă), bun(-ă) // **οι -ες** țcheneas artele frumoase 2. bun(-ă) // **-ο κρασί** vin bun 3. (*d. timp / vreme etc.*) frumos(-oasă), senin(-ă), calm(-ă), bun(-ă) // **-ος καιρός** timp frumos / vreme bună // **-α θάλασσα** mare calmă 4. gus-

tos(-oasă) // **-α φαγητά** mâncăruri gustoase / bune II. *adv.* (**-α**) bine! bravo!

ωραιότητα, η *subst.* frumusețe, mândrețe, splendoare // **η ~ του τοπίου** frumusețea / splendoarea peisajului // **η ~ του προσώπου** της frumusețea chipului ei

ωράριο, το *subst.* 1. program de lucru 2. orar, program al orelor de curs

ωριαί-ος, **-α**, **-ο** *adj.* la o oră; care se repetă la fiecare oră

ωριμ-άζω, **-ασα**, **ωριμασμένος** *v.t.* și *i.* a (se) maturiza, a ajunge la maturitate; (*fig.*) a se coace // **-ασα το μυαλό του** s-a copt la minte; a devenit matur; // **τα φρούτα -αν** fructele s-au copt

ωρίμανση, η și **ωρίμασ-μα**, **-ματος**, το *subst.* 1. (*d.* cereale) coacere, maturare 2. (*d.* oameni etc.) maturizare

ωριμ-ος, **-η**, **-ο** *adj.* 1. (*d.* fructe etc.) copt / coaptă // **-α στάχια** spice coapte // **-ες φρούλες** căpsuni coapte 2. (și *fig.*) matur(-ă), de vârstă matură / mijlocie, // **-ος άνδρας** bărbat matur // **-η σκέψη** gândire matură 3. *fig.* bine gândit (-ă), bine socotit(-ă) // **-ο σχέδιο** plan bine gândit

ωριμότητα, η *subst.* 1. maturitate (și la fructe) 2. vârstă matură, vârstă mijlocie

ωροδείκτης, ο *subst.* acul mic al ceasornicului

ωρολογιακ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* referitor(-oare) la ceasornice, de ceasornic // **-ή ακρίβεια** regularitate de ceasornic // **-ή βόμβα** bombă cu explozie întârziată

ωρολογοποιείο, το *subst.* ceasornicărie

ωρολογοποιός, ο *subst.* ceasornicar

ωρομίσθιο, το *subst.* salariu pt o oră; retribuție / leafă orară

ωροσκόπιο, το *subst.* horoscop

ωρύομαι *v.d.* 1. (la animale) a urla, a scoate răcnete, răgete, urlete 2. (*d.* oameni) a striga tare, a zbiera, a țipa, a urla, a răcni, a vociferă; a jeli, a se lamenta, a se văicări (cu glas tare)

ως I. *prep.* până, până la, // **πήγαινε ~ το σχολείο** du-te până la școală // **από το πρωί ~ το βράδυ** de dimineață până seara II. *adv.* 1. așa (după cum) // **~ σου έλεγα** așa după cum îți spuneam 2. ca // **~ δήμαρχος** ca / în calitate de primar 3. cât, în ceea ce privește // **~ προς** cât despre, în ceea ce privește 4. până și, chiar și // **~ κι αυτοί κλαίνε** până și ei plâng

ώσμωση, η *subst.* osmoză

ωσμωτικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* osmotic(-ă), // **-ή κίνηση** mișcare osmotică

ωσόντου *conj.* până când, înainte ca // **~ να έλθει** până când va veni

ώστε *conj.* 1. deci, așadar // **~ δεν θέλετε** deci nu vreți // **~ δεν ήλθε** așadar nu a venit 2. încât // **είναι τόσο θυμωμένος ~ δεν ξέρει** τι λέει este

atât de supărat, încât nu știe ce spune // **ούτως ~ astfel** încât

ωστόσο *conj.* totuși, dar, cu toate acestea // **~ γύρισε σπῖτι** totuși s-a întors acasă

ωτακουστής, ο *subst.* persoană care trage cu urechea

ωταλγία, η *subst.* durere de urechi, *med.* otalgie

ωτίτιδα, η *subst. med.* otită

ωτ(ο)ασπίδα, η *subst.* dop pentru urechi

ωτορινολαρυγγολογία, η *subst.* otorinolaringologie

ωτορινολαρυγγολόγος, ο, η *subst.* medic specialist în otorinolaringologie, otorinolaringolog(-ă)

ωτορραγία, η *subst. med.* scurgerea unei cantități de sânge din ureche, otoragie

ωτόρροια, η *subst. med.* scurgere de puroi din ureche, otoree

ωτοσκήληνση, η *subst. med.* maladie cronică a urechii interne sau labirintului, care duce la pierderea auzului / surzenie

ωτοσκόπιο, το *subst. med.* otoscop

ωφέλεια, η *subst.* 1. profit, avantaj, folos // **τι ~ έχεις**; ce avantaj ai?

ωφελισμός, ο *subst. filoz. și fig.* utilitarism

ωφελιμ-ιστή, ο, **-ίστρια**, η *subst. și fig.* utilitarist(-ă), adept(-ă) a utilitarismului

ωφελιστικ-ός, **-ή**, **-ό** *adj. și fig.* utilitarist(-ă)

ωφέλιμ-ος, **-η**, **-ο** I. *adj.* util(-ă), folositor(-oare), necesar(-ă), avantajos(-oasă) // **-α πράγματα** lucruri folositoare // **ενώνω το τερπνό με το -ο** a reuni plăcutul cu utilul II. *adv.* (**-α**)

ωφελ-ώ, **-ωσα**, **-ήθηκα**, **ωφελημένος** I. *v.i.* a folosi / a servi la ceva / cuiva a fi util / folositor, a aduce folos, câștig, beneficiu, profit, avantaj // **οι συμβουλές μου δεν τον -ησαν** sfaturile mele nu i-au folosit // **σε τί θα σε -εί να κά-νεις** δίκη; la ce-ți va servi să faci proces? // **τι ~**; la ce bun? / ce folos? // **δεν -ε!** Este inutil! N-are rost! II. **-ούμαι** *v.r.* a se folosi / a se servi / a profita de cineva / ceva, a exploata pe cineva; a trage foloase

ωχ! *interj.* (exprimă durere, tristețe, revoltă) vai! oh! // **~! πως πονώ!** vai, cât mă doare! // **~! άρρησε με!** oh, lasă-mă!

ώχρα, η *subst.* 1. ocră 2. *bot.* rezedă

ωχρ-ιώ, **-ίασα** *v.i.* a păli (brusc), a devenit palid, a se albi / a se îngălbeni la față

ωχρ-ός, **-ή**, **-ό** *adj.* 1. palid(-ă), pal(-ă), gălbejit(-ă) // **-ός από οργή** palid de furie // **-ά χειλή** buze palide (albicioase) 2. (*fig.*) lipsit(-ă) de strălucire, tern(-ă)

ωχρότητα, η *subst.* paloare, paliditate, pâlire, gălbeneală // **αριστοκρατική** ~ paloare aristocratică

Επιτομή νεοελληνικής γραμματικής

Compendiu de grammatică

Substantive

Decl. 1 parasilabică

Sg	N	Masc.	Sg	NVA	Fem.
	VAG	κλέφτ-η-ς		G	θάλασσ-α
Pl	NVA	κλέφτ-η	Pl	NVA	θάλασσ-α-ς
	G	κλέφτ-ες		G	θάλασσ-ες
		κλέφτ-ών			θάλασσ-ών

Decl. 1 imparsilabică

Sg	N	καφ-έ-ς	Sg	NVA	γιαγι-ά
	VAG	καφ-έ		G	γιαγι-ά-ς
Pl	NVA	καφ-έ-δ-ες	Pl	NVA	γιαγι-άδ-ες
	G	καφ-έδ-ών		G	γιαγι-άδ-ων

Decl. 1 arhaizantă

Sg	N	συγγραφ-έα-ς	Sg	NVA	1F(a)
	VAG	συγγραφ-έ-α		G	κυβέρνησ-η
Pl	NVA	συγγραφ-εις	Pl	NVA	κυβέρνησ-η-ς
	G	συγγραφ-έ-ων		G	κυβέρνησ-εις
Sg	N	συγγεν-ή-ς			κυβέρνησ-ε-ων
	VAG	συγγεν-ή			
Pl	NVA	συγγεν-είς			
	G	συγγεν-ών			

Declinarea a 2-a

Sg	N	2A	Sg	NVA	2B	Sg	NVA	2C
	V	άνθρωπ-ο-ς		G	δωμάτι-ο		G	παιδί
	A	άνθρωπ-ε		NVA	δωματί-ου		NVA	παιδι-ού
	G	άνθρωπ-ο	Pl	G	δωμάτι-α	Pl	G	παιδι-ά
Pl	NV	άνθρωπ-ου		G	δωματί-ων		G	παιδι-ών
	A	άνθρωπ-οι						
	G	άνθρωπ-ους						
		άνθρωπ-ων						

Declinarea a 3-a

Sg	NVA	3A	Sg	NVA	3B
	G	όνο-μα		G	έδαφ-ος
Pl	NVA	όνο-μα-τ-ος	Pl	NVA	εδάφ-ους
	G	ονό-μα-τ-α		G	εδάφ-η
		ονό-μα-τ-ων			εδάφ-ών

Adjective

2A-2B-1F (a)

Sg	N	Masc.	Sg	NVA	Neutru	Sg	NVA	Fem.
	V	νόστιμ-ο-ς		G	νόστιμ-ο		G	νόστιμ-η
	A	νόστιμ-ε		NVA	νόστιμ-α		NVA	νόστιμ-ης
	G	νόστιμ-ο		G	νόστιμ-ων		G	νόστιμ-ες
Pl	NV	νόστιμ-οι	Pl	NVA		Pl	NVA	νόστιμ-ες
	A	νόστιμ-ους						
	G							

2A-2B-1F (b)

Sg	N	Masc.	Sg	NVA	Neutru	Sg	NVA	Fem.
	V	άξι-ο-ς		G	άξι-ο		G	άξι-α
	A	άξι-ε						
	G	άξι-ο						

Pl	G NV A G	άξι-οι άξι-ους	άξι-ου Pl	NVA	άξι-α άξι-ων	G PL NVA	άξι-α-ς άξι-ες
—2C-1F							
Sg.	N A G	Masc. βαθύ-ς βαθύ	Sg (βαθι-ού/βαθύ) Pl	NVA	βαθύ	Sg NVA G	Fem. βαθι-ά βαθι-ά-ς
Pl.	N A G	βαθι-οί βαθι-ούς	Pl	NA	βαθι-ά βαθι-ών	Pl NA	βαθι-ές
1M-2B-1F							
Sg	N VAG	Masc. ζηλιάρ-η-ς ζηλιάρ-η	Sg	NVA G	Neutru ζηλιάρ-ικ-ο ζηλιάρ-ικ-ου	Sg NVA G	Fem ζηλιάρ-α ζηλιάρ-α-ς
Pl	NVA G	ζηλιάρ-η-δ-ες ζηλιάρ-η-δ-ων	Pl	NVA G	ζηλιάρ-ικ-α ζηλιάρ-ικ-ων	Pl NVA G	ζηλιάρ-ες -
		Sg	N A G	Masc./Fem. ακριβ-ή-ς ακριβ-ή	Sg	NA	Neutru ακριβ-ές
		Pl	NA G	ακριβ-είς	Pl	NA	ακριβ-ή
πολύς							
Sg	N A G	Masc. πολύ-ς πολύ	Sg	NA	Neutru πολύ	Sg NA G	Fem. πολλ-ή πολλ-ή-ς
Pl	N A G	(πολύ/πολλ-ού) πολλ-οί πολλ-ούς	Pl	NA	πολλ-ά πολλ-ών	Pl NA	πολλα-ές
Ά-ονί							
Sg	N A G	Masc. ενδιαφέρ-ων ενδιαφέρ-ον-τα	Sg	NA	Neutru ενδιαφέρ-ον	Sg NA G	Fem. ενδιαφέρ-ουσ-α ενδιαφέρ-ουσ-α-ς
Pl	NA G	ενδιαφέρ-ον-τες	Pl	NA	ενδιαφέρ-ον-τα ενδιαφερ-όν-των	Pl NA G	ενδιαφέρ-ουσ-ες (ενδιαφερους-ών)

Articole și numerele

		Articolul hotărât				Articolul nehotărât și numeralul un/una	
Sg	N	Masc.	Neutru	Fem.	Sg	Masc.	Neutru
	A	ο	το	η		N	ένας
	G	το(ν)	του	τη(ν)		A	ένα(ν)
Pl	N	οι	τα	τις		G	ενός
	A	τους	των	τις			μιας
	G						
		Articolul nehotărât și numeralul un/una				Articolul nehotărât și numeralul un/una	
Pl	NA	Masc./Fem.	Neutru		Pl	Masc./Fem.	Neutru
	G	τρείς	τρία		G	τέσσερις	τέσσερα
		τριών				τεσσάρων	

Verbe

Diateza activă

		Non-trecut imperfectiv			
		1	2a	2b(i)	2b(ii)
Sg	1	δέν-ω	θεωρ-ώ	αγαπ-άω/-ώ	διασπ-ώ
	2	δέν-εις	θεωρ-είς	αγαπ-άς	διασπ-άς
	3	δέν-ει	θεωρ-εί	αγαπ-άει/-ά	διασπ-ά
Pl	1	δέν-οιμε/-οιμε	θεωρ-οίμε	αγαπ-άμε/-ούμε	διασπ-οίμε
	2	δέν-ετε	θεωρ-είτε	αγαπ-άτε	διασπ-άτε
	3	δέν-ουν(ε) θεωρ-ούν(ε)	αγαπ-άνε-ούν(ε)	διασπ-ούν	
		Imperativul imperfect			
		1	2a	2b(i)	2b(ii)
Sg		δέν	(θεωρ-εῖ)	αγαπ-άω/-ώ	-
Pl		δέν	θεωρ-είτε	αγαπ-άτε	-
		Participiul prezent			
		1 δέν-οντας	2a θεωρ-ώντας	2b(i) αγαπ-ώντας	2b(ii) διασπ-ώντας
		Imperfect			
		1	2a și 2b(ii)		2b(i)
Sg	1	έ-δεν-α	θεωρ-ούσ-α, διασπ-ούσ-α		αγαπ-ούσ-α/αγάπ-αγ-α
	2	έ-δεν-εσ	(terminații ca la 1)		(terminații ca la 1)
	3	έ-δεν-ε			
Pl	1	δέν-αμε			
	2	δέν-ατε			
	3	έ-δεν-αν/δέν-ανε			
		Non-trecut perfectiv			
		1	2a	2b(i)	2b(ii)
Sg	1	δέσ-ω	θεωρ-ήσ-ω	αγαπ-ήσ-ω	διασπ-άσ-ω
		(terminațiile de la non-trecutul imperfectiv de la 1)			
Aorist					
		1	2a	2b(i)	2b(ii)
Sg	1	έ-δεσ-α	θεωρ-ήσ-α	αγάπ-ήσ-α	δι-έ-σπασ-α
		(terminațiile de la trecutul imperfectiv)			
		Imperativul perfectiv			
		1	2a	2b(i)	2b(ii)
Sg		δέσ-ε	θεωρ-ήσ-ε	αγάπ-ήσ-ε	-
Pl		δέσ-τε	θεωρ-ήσ-τε	αγαπ-ήσ-τε	-
Perfect					
		1	2a	2b(i)	2b(ii)
Diateza pasivă		έχω δέσ-ει	έχω θεωρήσ-ει	έχω αγαπήσ-ει	έχω διασπάσ-ει
		Non-trecut imperfectiv			
		1	2a	2b(i)	
Sg	1	δέν-ομαι/-ομαι	θεωρ-οῦμαι	αγαπ-ιέμαι	
	2	δέν-εσαι	θεωρ-εῖσαι	αγαπ-ιέσαι	
	3	δέν-εται	θεωρ-εῖται	αγαπ-ιέται	
Pl	1	δεν-όμαστε	θεωρ-οῦμαστε	αγαπ-ιόμαστε	
	2	δέν-εστε/-όσαστε	θεωρ-εῖστε	αγαπ-ιέστε/-ιόσαστε	
	3	δέν-ονται	θεωρ-οῦνται	αγαπ-ιούνται	
		2b(ii)	2c		
Sg	1	διασπ-ώμαι	θυμ-άμαι		
	2	διασπ-άσαι	θυμ-άσαι		
	3	διασπ-άται	θυμ-άται		
Pl	1	διασπ-όμαστε/-ώμεθα	θυμ-όμαστε		
	2	διασπ-άστε/-άσθε	θυμ-άστε/-όσαστε		
	3	διασπ-ώνται/-ούνται	θυμ-οῦνται		
		3a	3b	εί-μαι	
Sg	1	συνίστ-αμαι	διατιθ-εμαι/εί-μαι		
	2	συνίστ-ασαι	διατιθ-εσαι/εί-σαι		
	3	συνίστ-αται	διατιθ-εται/εί-ναι		

Pl	1	συνιστ-άμεθα	διατιθ-έμεθα	εί-μαστε	
	2	συνίστ-ασθε	διατίθ-εσθε	εί-σατε	
	3	συνίστ-ανται	διατίθ-ενται	εί-ναι	
Participiu prezent					
		1 σχεδιαζ-όμενος ¹	2a θεωρ-ούμενος	2b(i) -	2b(ii) διασπ-όμενος
		3a συνιστ-όμενος	3b διατιθ-έμενος		
Imperfectiv					
		1	2(a)		
Sg	1	δεν-όμουν(α)	(θεω-ούμουν)		
	2	δεν-όσουν	(θεω-ούσουν)		
	3	δεν-όταν	θεω-ούνταν/-είτε		
Pl	1	δεν-όμαστε	(θεω-ούμαστε)		
	2	δεν-όσατε	(θεω-ούσατε)		
	3	δέν-ονταν/-όντουσαν	θεω-ούνταν/-ούντο		
Sg		2b(i)	2c		
	1	αγαπ-ιόμουν(α)	θυμ-όμουν(α)		
		(in continuare terminații ca sub 1)			
Sg		3a	3b	εί-μαι	
	1			ήμουν(α)	
	2			ήσουν(α)	
Pl	3	συνίστ-ατο	διατίθ-ετο	ήταν/ήτανε	
	1			ήμαστε	
	2			ήσατε	
	3	συνίστ-αντο	διατίθ-εντο	ήταν/ήτανε/ήσαν	
Non-trecut perfectiv					
		1 δε-θ-ώ	2a θεωρ-ηθ-ώ	2b(i) αγαπ-ηθ-ώ	2b(ii) διασπ-ασθ-ώ
		2c θυμ-ηθ-ώ	3a συστ-ηθ-ώ	3b διατε-θ-ώ	
Perfectiv trecut					
		1 δέ-θ-ηκ-α	2a θεωρ-ήθ-ηκ-α	2b(i) αγαπ-ήθ-ηκ-α	2b(ii) διασπ-άσθ-ηκ-α
		2c θυμ-ήθ-ηκ-α	3a συστ-ήθ-ηκ-α	3b διατέ-θ-ηκ-α	
Imperativ perfectiv					
		1	2a	2b(i)	
Sg		δέσ-ου	θεωρήσ-ου	αγαπήσ-ου	
	Pl	δε-θ-είτε	θεωρ-ηθ-είτε	αγαπ-ηθ-είτε	
		2b(ii)	2c		
Sg		δισπάσ-ου	θυμήσ-ου		
	Pl	διασπ-ασθ-είτε	θυμ-ηθ-είτε		
Perfect					
		1 έχω δε-θ-εί	2a έχω θεωρ-ηθ-εί	2b(i) έχω αγαπ-ηθ-εί	2b(ii) έχω διασπ-ασθ-εί
		2c έχω θυμ-ηθ-εί	3a έχω συστ-ηθ-εί	3b έχω διατε-θ-εί	
Participiu trecut					
		1 δε-μένος	2a θεωρη-μένος	2b(i) αγαπη-μένος	2b(ii) διασπασ-μένος

¹ Pentru că nu are participiu prezent pasiv a fost folosit verbul

Παραγωγικές καταλήξεις

Terminații productive

Καταλήξεις ουσιαστικών
Sufixe substantivale

a) Masculine / Αρσενικά

- εμός
-ηγός (derivat din άγω)
-ητής (din v. term. în -ώ)
 - ίσκος (suffix diminutival savant)
-ιστής (din v. term. în -ώ)
 - ίτης (subst. comune și etnonime)
 - ονας (subst. comune accentuate pe antepenultima)
 - ορας (subst. com. și proprii acc. pe antepenultima)
 - ότης
 - τήρας
-ωμός
 - ώνας (subst. com. accentuate pe penultima)
 - ωνας (subst. proprii antice și etnonime accentuate pe antepenultima)
- ισεμός, πηγεμός etc.
ημιονηγός, αρχηγός etc.
ποιητής, επιθεωρητής etc.
• fac excepție ιδρυτής, μηνυτής, κριτής.
δρομίσκος, ναίσκος etc.
πολεμιστής, λογιστής etc.
• fac excepție δανειστής, ληστής.
οπλίτης, πολίτης, Θασίτης, Λιβαδίτης, Μεσολογίτης.
• dar (κοινά) αλήτης, διαβήτης, ιδιοκτήτης, κομήτης, κυβερνήτης, μαγνήτης, πλοιοκτήτης, προφήτης - δύτης, θύτης, λύτης (εθνικά) Αγιορείτης, Πηλιορείτης, Αιγινήτης.
ακτίμονας, βραχίονας, δαίμονας etc.
• dar άμβωνας, καύσωνας, μεσαίωνας, θερμοσίφωνας.
αυτοκράτορας, ρήτορας etc. – Έκτορας, Νέστορας etc.
αγρότης, δημότης, δότης, εξωμότης, ιππότης, πότης, αυνωμότης, τοξότης.
• în -ώτης: δεσώτης, επαρξιώτης, θιασώτης, ιδιώτης, νησιώτης, πανηγυριώτης, πατριώτης, στρατιώτης Ανδριώτης, Ηπειρώτης etc.
ανεμιστήρας, οδοστρωτήρας etc.
λυτρωμός, τελειωμός etc.
• face excepție ερχομός.
χειμόνας, αγκώνας etc. – αμπελώνας, πευκώνας etc.
– Ελικώνας, Μαραθώνας etc.
• fac excepție αλαζόνας, ηγεμόνας, κανόνας, συνδαιτυμόνας Στρυμόνας, Μακεδόνας, Παφλαγόνας etc.
- Απόλλωνας, Ιέρωνας, Πλάτωνας etc.
Πάρωνας, Ιάπωνας, Ίωνας.
• dar Αγαμέμνωνας, Αριστογείτονας, Ιάσωνας etc. – Αλιάκμονας.

b) Feminine / Θηλικά

- αία
 - αία (subst. proprii acc. pe penultima)
 - αινα
- αυλαία, κεραία.
• fac excepție θέα, ιδέα, νέα, παρέα, Ζέα, Κέα, Νεμέα, Πέα, Τεγέα.
Φώκαια, Νίκαια etc.
δράκαινα, λύκαινα etc. – Γιώργαινα, Μαυρομιχάλαινα etc.

-ειά (derivate din ω. în εύω)	γιατρεία, δουλειά, σοδειά, παντρεία etc.
-ε3α (derivate din ω. în εύω și adj. în -ύς etc.)	αγγαρεία, αλαζονεία, βασιλεία, ερμηνεία etc. βαρεία, δασεία, οξειά, πλατεία etc. — θεία, λεία, μνεία, χρεία precum și subst. Τροία. αλήθεια, ευλάβεια, συνήθεια etc. — Αντιόχεια, Δεκέλεια, Φιλαδέλφεια (dar Ερέτρια) — Θάλεια, Ιφιγένεια etc.
-eia (subst. accentuate pe antepenultima)	κολυμπήθρα, ξινήθρα etc. βαριά, βραδιά etc.
-ήθρα	αηδία, ηγεμονία etc.
-ιά	αρρώστια, περηφάνια etc.
-ία (feminine accentuate pe antepenultima)	επικεφαλίδα, εφημερίδα etc.
-ια	• fac excepție χλαμύδα, σημύδα. ανατριχίλα, σαπίλα etc.
-ίδα	γειτόνισσα, Σαμιώτισσα etc.
-ίλα (subst. abstracte)	• fac excepție Λάρισα, σάρισα.
-ισσα (accentuate pe antepenultima și nume proprii)	αλυσιδίτσα, κουκλίστα etc.
-ίτσα (diminutive)	• face excepție αε3τσα.
-οια (derivate din νου3, πνέω, ρέω, πλέω)	άγνοια, διχόνοια, άπνοια, παλίρροια, άπλοια etc.
-όνα	αλκυόνα, αμαζόνα, σταγόνα etc.
	• fac excepție αρραβόνα, αχυρώνα, χελώνα etc. — Αυλώνα, Σιδώνα etc.
-οσύνη	δικαιοσύνη, καλοσύνη.
-ότητα	θερμότητα, απλότητα etc.
-ύτητα	βαρύτητα, οξύτητα etc.
-ωνία	Βαβυλωνία, Ιαπωνία, Λακωνία etc.
	• dar Μακεδονία, Παταγονία etc.
-ωνιά	παγωνιά, χειμωνιά etc.
-ωτή	πινακωτή, καλαμωτή etc.
c) Neutre / Ουδέτερα	
-άδικο	γαλατάδικο, σιδεράδικο etc.
-αιο (accentuate pe antepenultima)	τρόπαιο, κεφάλαιο etc.
-είο (accentuate pe penultima și denotând locul)	γραφείο, ιατρείο etc.
-ημα	μξάνημα, επιφώνημα etc.
-ητό	αγκομαχητό, αναφιλητό, κονηγητό etc.
-ί	νησί, σπαθί etc.
	• face excepție οξύ.
-ι	καλοκαίρι, θυμάρι, τραγούδι etc.
-ίδι	ταξίδι, φίδι etc.
	• fac excepție ντικλειδί, στρείδι, καρύδι, κρεμύδι, μύδι, φρούδι Παλαμίδι.
-ιμο	γράφιμο, ντύσιμο etc.
-ιο	γέλιο, τετράδιο etc.
	• fac excepție απόγειο, ισόγειο, υπόγειο, λύκειο.
-όνι	αηδόνι, τιμόνι etc.
	• fac excepție λώνι, κυδώνι, κωθώνι, παραγώνι.
-ριό	καμπαναριό, νοικοκυριό.
	• face excepție μαγειριό.
-τήρι	ξυπνητήρι, πατητήρι etc.
	• fac excepție compusii cu τύρι: κεφαλοτύρι.
-τήριο	γυμναστήριο, δικαστήριο etc.
	• fac excepție κτίριο, μαρτύριο.

Παραγωγικές καταλήξεις επιθέτων Terminații adjectivele productive

-αίος	ακμαίος, κεφαλαίος, μοιραίος etc. • fac excerptie νεος.
-ειος	αστείος, λείος. • fac excerptie γελοίος, κρύος.
-ηρός	δαπανηρός, τολμηρός etc. • dar αλμυρός, αργυρός, βδελυρός, βλοσυρός, γλαφυρός, ιξυρός, πορφυρός, οχυρός.
-ιδερός	ασπριδερός, μαυριδερός.
-ικός	αθλητικός, γνωστικός etc. • dar θηλυκός, λιβυκός δανεικός, δεκελεικός.
-ιμος	δόκιμος, χρήσιμος, νόμιμος etc. • dar cu compunții cu θυμός, σήμα, σχήμα, δήμος, φήμη: εύθυμος, ομώνυμος, διάσημος, άσχημος, απόδημος, περίφημος.
-ινός	αντικρινός, βορινός etc. • fac excerptie λειινός, ονειρός, σκοτεινός, ταπεινός, υγεινός, φωτεινός.
-ινος	ξύλινος, πέτρινος, μάλλινος etc.
-ιος	άγιος, άγριος, μάλλινος etc. • dar în -ειος cele derivate din substantivele proprii: αβερώφειος, κυκλώπειος, πυθαγόρειος etc. precum și άδειος, αντρίκειος, βόρειος, γυναίκειος, επίγειος, ισόγειος, υπόγειος, πρόβειος, τέλειος όμοιος αλληλέγγυος.
-ίσιμος	νηστίσιμος, υπολογίσιμος etc. • dar: αρτύσιμος (derivat din ω. αυζυγίας)
-ίσιος	κατοικήσιμος, αυζητήσιμος αρνίσιος, βουνίσιος, παλικάρσιος etc. • dar ετήσιος, ημερήσιος, γνήσιος, Ιθακήσιος, Μιλήσιος etc.
-λέος	πειναλέος, ρωμαλέος etc.
-τέος	διαιρετέος, προακτέος etc.
-ωπός	αγριωπός, χαρωπός etc.
-ωτός	αγκαθωτός, μεταξωτός etc.

Παραγωγικές καταλήξεις ρημάτων Terminații verbale productive

-άβω	ανάβω, ράβω etc. • fac excerptie απολαύω, παύω, αναπαύω.
-ε5ν	κλαδεύω etc. – ονειρεύομαι etc. • fac excerptie κλέβω, σέβομαι.
-αίνω	ζεσταίνω etc. – φαίνομαι etc. • fac excerptie δένω, μένω, πλένω.
-έρνω	γέρνω, φέρνω etc. • face excerptie παίρνω.
-ιάζω	αγκαλιάζω etc. – βιάζομαι etc. • fac excerptie αδειάζω, χρειάζομαι, μοιάζω, μονοιάζω, νοιάζομαι

-ίζω	αντικρίζω etc. – συλλογίζομαι etc. • fac excerptie μπήζω, πήζω, πρήζω αναβλύζω, αναβρύζω, γογγύζω, δακρύζω, κατακλύζω, κελαρύζω, ολολύζω, συγχύζω, σφύζω δανείζω αθροίζω.
-λλω	αναγγέλλω, αναβάλλω etc. • fac excerptie θέλω, μέλει, οφείλω.
-ώνω	κλειδώνω, απλώνω etc.
-σσω	αναπτύσσω, απαλλάσσω etc. • face excerptie αρέσω.
-ττω	πλήττω, εισπράττω etc. • fac excerptie θέτω, κείτομαι.
-ίνω	δίνω, κρίνω, γίνομαι, αποκρίνομαι etc.
-ήνω	αφήνω, σβήνω, ψήνω etc.
-ύνω	λύνω, ευκολύνω, αμύνομαι etc.
-είνω	κλείνω, τείνω etc.

Παραγωγικές καταλήξεις επιρρημάτων Terminații adverbiale productive

-ει	εκεί, παμπηφεί.
-η	ακόμη, μη.
-ι	έτσι, πάλι, σταυροπόδι, μαζί etc.
-ια	ανάρια, μακριά, πλατιά etc.
-ις	μόλις, αποβραδής, κοντολογής etc. • se scriu totuși cu h unele adverbe compuse cu G.: επαρχής, εξαρχής, επικεφαλής, επίσης, καταγής, καταμεσής.
-υ	αντίκρυ, μεταξύ, πολύ.
-ω	γύρω, επάνω etc.
-ως	αμέσως, βεβαίως etc. • fac excerptie εμπρός, εντός, εκτός, Ύε'Αφέτος, τέλος.

TABEL CU PRINCIPALELE VERBE NEREGULATE

Infinitiv	Traducere	Aorist activ	Aorist pasiv	Participiul perfect pasiv
αγανακτώ (A) -αγγέλλω	a se neliniști (-)	αγανάκτησα -άγγειλα/ -ήγγειλα dep. -αγγείλω	- -αγγέλθηκα	αγανακτισμένος -αγγελμένος
-άγω	(-)	-ήγαγα dep. -ήχθην	-άχθηκα/	-ηγμένος
αἶρω -αιρώ (B)	a ridica (-)	ἤρα dep. ἄρω -αἶρεσα/-ήρεσα dep. -αιρέσω	ἄρθηκα -αιρέθηκα	(ηρμένος) -ηρημένος
ακουμπώ (A) αναμιγνύω ανασταίνω ανατέλλω	a sprijini a amesteca a reînvia a răsări	ακούμπησα ανέμιξα ανάστησα ανάτειλα/ ανέτειλα	- αναμίχθηκα αναστήθηκα -	ακουμπισμένος ανα(με)μιγμένος αναστημένος -
ανεβαίνω	a urca	ανέβηκα dep. ανέβα/ανεβώ imp. ανέβα, ανεβεῖτε	-	ανεβασμένος
ανέχομαι αντανακλώ (A) αντέχω απαλλάσσω	a tolera a reflecta a suporta a scuti, a scăpa de ceva	ανέχτηκα αντανάκλασα άντεξα απάλλαξα	- αντανακλάστηκα - απαλλάχτηκα dep. απαλλάχτώ/ -αγώ	- αντανακλασμένος - απαλλαγμένος
απελαύνω	a depărta	απήλασα/ απέλασα dep. απελάσω	απελάθηκα	-
απέχω απολαμβάνω	a fi departe a se bucura	(imperf.) απεῖχα απήλαυσα/ απόλαυσα dep. απολαύσω	- -	- -
αποτυχαίνω	a nu reuși	απέτυχα dep. αποτύχω	-	αποτυχημένος
αρέσω αρκώ (B) αρταίνω αυξάνω/-αίνω αφήνω	a place a fi suficient a pune mirosenii a crește a lăsa	ἄρεσα ἄρκεσα/ήρκεσα ἄρτυσα αύξησα ἀφησα imp. ἀφησε/άσε, αφήστε/άστε	- αρκέστηκα αρτύθηκα αυξήθηκα αφέθηκα	- - αρτυ(σ)μένος αυξημένος αφημένος
βάζω -βαίνω	a pune (-)	έβαλα -έβην dep. -βώ	βάλθηκα -	βαλμένος -

Infinitiv	Traducere	Aorist activ	Aorist pasiv	Participiul perfect pasiv
- βάλλω βαριέμαι	(-) a se plictisi	-έβαλα βαρέθηκα	- βλήθηκα —	- (βε)βλημένος βαριεστισμένος/ βαριεστημένος
βαρώ (A) βαστώ (A)	a lovi a ține	βάρεσα βάσταξα/ βάστηξα	— βαστάχτηκα/ βαστήχτηκα	βαρεμένος βαστα(γ)μένος βαστη(γ)μένος
βάφω βγάζω βγαίνω	a vopsi, a zugrăvi a scoate a ieși	έβαψα έβγαλα βγήκα dep. βγω imp. βγεζ/έβγα, βγείτε	βάφ(τ)ηκα βγάλθηκα —	βαμμένος βγαλμένος βγαλμένος
βλέπω	a vedea	είδα dep. δω imp. δες, δέστε/δείτε	ειδώθηκα dep. ιδωθώ	ιδωμένος
-βλέπω βογκώ (A) βόσκω βούλομαι βουτώ βρέχω βρῖσκω	(-) a geme a paște a vrea a plonja a uda a găsi	-έβλεψα βόγκηξα βόσκησα βουλήθηκα βούτηξα έβρεξα βρήκα dep. βρω imp. βρεζ, βρείτε	— — (βοσκήθηκα) — βουτήχτηκα βράχτηκα βρέθηκα	— — βοσκημένος — βουτηγμένος βρε(γ)μένος —
βροντώ (A)	a tuna	βρόντηξα/ βρόντησα	—	—
βυζαίνω γδέρνω γελώ (A) γέρνω γερνώ (A) γίνομαι	a suge a jupui a râde a se apleca a îmbătrâni a deveni	βύζαξα έγδαφα γέλασα έγειρα γέρασα έγινα/γίνηκα dep. γίνω/γενώ	βυζάχτηκα γδάρθηκα γελάστηκα — — —	βυζαγμένος γδαρμένος γελασμένος γερμένος γερασμένος γινωμένος
γράφω -δεικνύω δέομαι δέρνω διαβαίνω	a scrie (-) a se ruga a bate a străbate	έγραψα -έδειξα δείθηκα έδειρα διάβηκα dep. διαβώ	γράφ(τ)ηκα -δείχθηκα — δάρθηκα —	γραμμένος -(δε)δειγμένος — δαρμένος —
διαθλώ (A) διαμαρτύρομαι -δίδω δίνω	a refracta a protesta (-) a da	διέθλασα διαμαρτυρήθηκα -έδωσα έδωσα	διαθλάστηκα — -(ε)δόθηκα δόθηκα	διαθλασμένος διαμαρτυρημένος -(δε)δομένος δο(σ)μένος/ δεδομένος
διψώ (A)	a-i fi sete	δίψασα	—	διψασμένος

Infinitiv	Traducere	Aorist activ	Aorist pasiv	Participiul perfect pasiv
δρω (A)	a acționa	έδρασα	—	—
εγείρω	a ridica	ήγειρα	εγέρθηκα	εγεργμένος
εκλέγω	a alege	εξέλεξα der. εκλέξω	εκλέχτηκα der. εκλεγώ	εκλεγμένος
εκπλήσσω	a surprinde	εξέπληξα	εξεπλόαην der. εκπλαγώ	—
εκρήγνυμαι	a exploda	εξερράαην der. εκραγώ	—	—
επαινώ (B)	a lăuda	επαίνεσα	επαινέθηκα	επαινεμένος
επεμβαίνω	a interveni	επενέβηκα/επενέβην der. επέμβω	—	—
έρχομαι	a veni	ήρθα/ήλθα der. έρθω/έλθω imp. έλα, ελάτε	—	—
-έρχομαι	(—)	-ήλθα der. -έλθω	—	—
εύχομαι	a ura	ευχήθηκα	—	—
εφευρίσκω	a inventa	εφηύρα/εφεύρα der. εφεύρω	εφευρέθηκα	εφευρεμένος/ εφευρημένος
εφιστώ (A)	a atrage (atenția)	επέστησα	επιστήθηκα	—
έχω	a avea	(imperf.) εἶχα	—	—
ζουλώ (A)	a stoarce	ζούληξα	ζουλήχτηκα	ζουληγμένος
ζω (B)	a trăi	έζησα	—	—
θαρρώ (B)	a crede	θάρρεψα	—	—
θέλω	a vrea	θέλησα imperf. ήθελα	—	(η)θελημένος
θέτω	a pune	έθεσα	τέθηκα	—
-θέτω	(—)	-έθεσα	-τέθηκα	-τεθειμένος
θίγω	a ofensa	έθιξα	θίχτηκα/εθίγην	θιγμένος
θρέφω (cf. τρέφω)	a hrăni	έθρεψα	θρέφτηκα	θρεμμένος
κάθομαι	a șede	κάθισα/έκατσα imp. κάθισε/ κάτσε, καθίστε	—	καθισμένος
καθιστώ (A)	a încredința	κατέστησα	κατέστην	κατεστημένος
pass. καθίσταμαι		der. καταστώ		
-καθιστώ (A)	(—)	-κατέστησα	-καταστάθηκα	-κατεστημένος
καίω	a arde	έκαιψα	κάηκα	καμένος
καλώ (B)	a chema	κάλεσα	καλέστηκα	καλεσμένος
-καλώ (B)	(—)	-κάλεσα	-κλήθηκα	-κεκλημένος
κάνω	a face	έκανα/έκαμα	—	καμωμένος
καρτερώ (A/B)	a aștepta	καρτέρησα	—	—
καταναλίσκω	a consuma	κατανάλωσα	καταναλώθηκα	καταναλωμένος
καταπίνω	a înghiți	κατάπια	—	—
κατάσχω	a confisca	κατάσχεσα	κατασχέθηκα	(κατασχεμένος)

Infinitiv	Traducere	Aorist activ	Aorist pasiv	Participiul perfect pasiv
καταφρονώ (B) κατεβαίνω	a disprețui a coborî	καταφρόνεσα κατέβηκα dep. κατέβω/κατεβώ imp. κατέβα, κατεβείτε	καταφρονέθηκα —	καταφρονεμένος κατεβασμένος
κερδίζω κερνώ κλαίω κλέβω	a câștiga a face cinste a plănge a fura	κέρδισα κέρασα έκλαψα έκλεψα	κερδήθηκα κεράστηκεα κλαύτηκα κλάπηκα („a fi furat“) κλέφτηκα „a fugi (cu iubitul)“	κερδισμένος κερασμένος κλαμένος κλεμμένος
κλείνω (-κλείω) κόβω (-κόπτω) κοιτάζω/ κοιτώ (A) κρεμώ (A) pass. κρέμομαι κυλώ (A) λαμβάνω/ λαβαίνω -λέγω	a închide a tăia a se uita a atârna a răsturna a primi, a căpăta (—)	έκλεισα έκοψα κοϊτάξα κρέμασα κύλησα έλαβα -έλεξα	κλείστηκεα κόπηκα κοιτάχτηκα κρεμάστηκεα κυλίστηκεα -λήφθηκα/ -ελήφθην -λέχθηκα/ -λέχτηκα/ -ελέγην	κλεισμένος (-κε)κομμένος κοιταγμένος κρεμασμένος κυλισμένος -ειλημμένος -λεγμένος
λέ(γ)ω	a spune	είπα dep. πω imp. πες, πέστε/πεείτε	λέχθηκα/ ειπώθηκα	ειπωμένος
μαθαίνω μεθώ (A) μένω μηνώ (B)/ μηνύω μπαίνω	a învăța a se îmbăta a sta, a locui a face semne a da de știre a intra	έμαθα μέθυσα έμεινα μήνυσα μπήκα dep. μπω imp. μπες/έμπα, μπεείτε	μαθεύτηκα — — μηνύθηκα —	μαθημένος μεθυσμένος — μηνυμένος μπασμένος
-νέμω ντρέπομαι ξαίνω ξερνώ (A) ξέρω ξεχνώ (A) παθαίνω παίρνω	(—) a-i fi rușine a scărmana lâna a vomita a ști a uita a răți a lua	-ένεμα ντρέπηκα έξανα ξέρασα (imperf.) ήξερα ξέχασα έπαθα πήρα dep. πάρω imp. πάρε, πάρτε	-(ε)νεμήθηκα — ξάστηκεα ξεράστηκεα — ξεχάστηκεα — πάρθηκα	-νεμημένος ντροπιασμένος ξασμένος ξερασμένος — ξεχασμένος παθμένος παρμένος

Infinitiv	Traducere	Aorist activ	Aorist pasiv	Participiul perfect pasiv
παρελαύνω	a defila	παρέλασα	—	—
παρέχω	a pune la dispo- ziție	(imperf.) παρείχα dep. παράσχω	παρασχέθηκα	—
πάσχω	a suferi	έπαθα	—	—
πεινώ (Α)	a-i fi foame	πείνασα	—	πεινασμένος
περνώ (Α)	a trece	πέρασα	περάστηκα	περασμένος
πετώ (Α)	a arunca	πέταξα	πετάχτηκα	πετα(γ)μένος
πέφτω	a cădea	έπεσα	—	πεσμένος
πηγαίνω/πάω	a merge	πήγα dep. πάω impr. πήγαινε, πηγαίνετε/πάτε	—	—
πηδώ (Α)	a sări	πήδηξα/πήδησα	πηδήχτηκα	πηδηγμένος
πίνω	a bea	ήπια dep. πιω impr. πιες, πιέστε/πιείτε	πιώθηκα	πιωμένος
πλάττω/ πλάσσω	a frământa	έπλασα	πλάστηκα	πλασμένος
πλένω	a spăla	έπλυνα	πλύθηκα	πλυμένος
πλήττω	a se plictisi	έπληξα	—	—
πνίγω	a sufoca	έπνιξα	πνίγηκα	πνιγμένος
ποικίλλω	a decora	(ε)ποίκιλα	—	ποικιλμένος
πονώ (Α)	a-l dura	πόνεσα	-πονέθηκα	πονεμένος
πρήζω	a umfla	έπρηξα	πρήστηκα	πρησμένος
προβαίνω 1.	a merge înainte	προέβην dep. προβάω	—	—
προβαίνω 2.	a apărea	πρόβαλα	—	—
πρόβάλλω 1.	a apărea	πρόβαλα	—	—
πρόβάλλω 2.	a scoate în evidență	προέβαλα	προβλήθηκα	προ(βε)βλημένος
ρεύομαι	a răgâi	ρεύτηκα	—	—
ρουφώ (Α)	a suga	ρούφηξα	ρουφήχτηκα	ρουφηγμένος
σέβομαι	a respecta	σεβάστηκα	—	—
σέρνω (-σύρω)	a trage	έσυρα	σύρθηκα	συρμένος
σκουντώ (Α)	a împiedica	σκούντηξα/ σκούντησα	σκουντήχτηκα	σκουντηγμένος
σπέρνω	a sădi	έσπειρα	σπάρθηκα	(-ε)σπαρμένος
στέκομαι/ στέκω	a sta în picioare	στάθηκα	—	—
-στέλλω	(-)	-έστειλα	-(ε)στάλ(θ)ηκα	-(ε)σταλμένος
στέλνω	a trimite	έστειλα	στάλθηκα	σταλμένος
στενοχωρώ (Α/Β)	a supăra	στενοχώρεσα/ στενοχώρησα	στενοχωρέθηκα/ στενοχωρήθηκα	στενοχωρημένος
στρέφω	a întoarce	έστρεψα	στράφηκα	στραμμένος

Infinitiv	Traducere	Aorist activ	Aorist pasiv	Participiul perfect pasiv
σφάλλω σχολώ (A)	a greși a se opri din treabă	έσφαλα σχόλασα	— —	εσφαλμένος σχολασμένος
σώζω σωπαίνω	a salva a tăcea	έσωσα σώπασα imp. σώπα/σώπασε, σωπάτε/ σωπάστε	σώθηκα —	σωσμένος —
τείνω τελώ (B) τραβώ (A) τρέπω τρέφω τρώω	a tinde a face a trage a transforma a nutri a mânca	έτεινα τέλεσα τράβηξα έτρεψα έθρεψα έφαγα dep. φάω imp. φά(γ)ε, φάτε	— τάθηκα τελέσθηκα τραβήχθηκα τράπηκα τράφηκα φαγώθηκα	τεταμένος (τε)τελεσμένος τραβηγμένος - (τε)τραμμένος θρεμμένος φαγωμένος
-τυγχάνω υπάρχω	(—) a exista	-έτυχα υπήρξα dep. υπάρξω	— —	-τυχημένος —
υπόσχομαι υφίσταμαι	a promite a exista	υποσχέθηκα υπέστην dep. υποστώ	— —	(υποσχεμένος) —
φαίνομαι φέρνω (-φέρ(ν)ω)	a părea a aduce	φάνηκα έφερα	— φέρθηκα	— φερμένος
φεύγω φθείρω	a pleca a corupe	έφυγα έφθειρα	-φεύχθηκα φθάρηκα/ εφθάρην	— φθαμένος
φορώ (A/B) φταίω φυλά(γ)ω φυσώ (A) χαίρομαι/ χαίρω χαλώ (A) χορταίνω χυμώ (A) χωρώ (A/B) ψάλλω/ψέλνω ωχριώ (A)	a purta a fi de vină a păzi a sufla a se bucura a strica a se sătura a se năpusti a încăpea a psalmodia a păli	φόρεσα έφταιξα φύλαξα φύσηξα χάρηκα χάλασα χόρτασα χύμηξα χώρεσα έψαλα ωχρίασα	φορέθηκα — φυλάχθηκα — — — — — — ψάλθηκα —	φορεμένος — φυλαγμένος — — — — — — ψαλμένος —

Πίνακας των τακτικών αριθμητικών

Tabel al numeralelor ordinale

α'	primul	prima
β'	al doilea	a doua
γ'	al treilea	a treia
δ'	al patrulea	a patra
ε'	al cincilea	a cincea
ς'	al șaselea	a șasea
ζ'	al șaptelea	a șaptea
η'	al optulea	a opta
θ'	al nouălea	a noua
ι'	al zecelea	a zecea
ια'	al unsprezecelea	a unsprezecea
ιβ'	al doisprezecelea	a doisprezecea
ιγ'	al treisprezecelea	a treisprezecea
ιδ'	al paisprezecelea	a paisprezecea
ιε'	al cincisprezecelea	a cincisprezecea
ις'	al șaisprezecelea	a șaisprezecea
ιζ'	al șaptesprezecelea	a șaptesprezecea
ιη'	al optsprezecelea	a optsprezecea
ιθ'	al nouăsprezecelea	a nouăsprezecea
κ'	al douăzecelea	a douăzecea
κα'	al douăzeci și unulea	a douăzeci și una
κβ'	al douăzeci și doilea	a douăzeci și doua
κγ'	al douăzeci și treilea	a douăzeci și treia
κδ'	al douăzeci și patrulea	a douăzeci și patra
κε'	al douăzeci și cincilea	a douăzeci și cincea
κθ'	al douăzeci și nouălea	a douăzeci și noua
λ'	al treizecilea	a treizecea
μ'	al patruzecilea	a patruzecea
ν'	al cincizecilea	a cincizecea

ξ'	al şaizeceilea	a şaizecea
ο'	al şaptezecilea	a şaptezecea
π'	al optzecilea	a optzecea
ζ'	al nouăzecilea	a nouăzecea
ζθ'	al nouăzeci şi unulea	a nouăzeci şi una
ρ'	al o sutelea	a o suta
ρα'	al o sută unulea	a o sută una
ρβ'	al o sută doilea	a o sută doua
ρια'	al o sută unsprezecelea	a o sută unsprezecea
ρν'	al o sută cincisprezecelea	a o sută cincisprezecea
σ'	al două sutelea	a două suta
τ'	al trei sutelea	a trei suta
υ'	al patru sutelea	a patru suta
φ'	al cinci sutelea	a cinci suta
χ'	al şase sutelea	a şase suta
ψ'	al şapte sutelea	a şapte suta
ω'	al opt sutelea	a opt suta
ς'	al nouă sutelea	a nouă suta
·α	al o miilea	a o mia
·β	al două miilea	a două mia
·ι	al zece miilea	a zece mia
·ρ	al o sută miilea	a o sută mia

Regulile de bază ale ortografiei neogrecești

Se scriu într-un cuvânt:

a) numerele de la 13 la 19:

δεκατρία, δεκατέσσερα, δεκαπέντε, δεκαέξι (δεκάξι), δεκαεφτά (δεκαεπτά), δεκαοχτώ (δεκαοκτώ), δεκαεννέα (δεκαεννιά), dar separat είκοσι ένα, είκοσι πέντε, τριάντα τρία, ενενήντα (εννιά), εκατόν έναζ, εκατό μία, εκατόν ένα, εκατόν τριάντα πέντε etc.

b) pronumele:

καθένας-καθεμιά-καθένα, καθετί, κατιτί, οποιοσδήποτε, οσοσδήποτε, οτιδήποτε.

c) părțile de vorbire invariabile:

απαρχής, απεναντίας, απευθείας, αφούτου, αφού, δηλαδή, διαμιάς, ειδήλως, ειδημή, ενόσω, εντάχει, ενώ, εξαιτίας, εξάλλου, εξαεχής, εξίσου, επικεφαλής, επιτέλους, καθαυτό, καθεξής, καλημέρα, καληνύχτα, καλησπέρα, καληώρα, καταγής, κατευθείαν, κιόλας, μεμιάς, μολαταύτα, μόλο (που), μολονότι, ολημέρα, οληνύχτα, ολωσδιόλου, οπουδήποτε, οπωσδήποτε, προπάντων, υπόψη, ωστόσο.

d) prepoziția σε (σ') cu G. sau Ac. articolului:

σου, σης, στον, στην, στο, στον, στους, στις, στα.

• se scrie separat și cu apostrof pronumele σου: σ'το δίνω, σ'το έστειλα.

• se scriu separat:

καλώς όρισε, καλώς τον (την, το), μετά χαράς, τέλος πάντων, εν μέρει, κατ' εξοχήν etc.

• după caz sau după cum sunt accentuate se scriu separat sau împreună următoarele cuvinte: πάρα κάτω - παρακάτω, πάρα πέρα - παραπέρα, πάρα πάνω - παραπάνω, τόσος δια - τοσοδιά.

Se scriu cu majusculă:

1. Numele proprii:

Απόστολος, Μαρία, Σεφέρης, Ελύτης, Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, Ακρόπολη, Ολυμπος.

2. Numele de popoare și numele locuitorilor unei regiuni:

Έλληνας, Ρωμαίος, Σερραίος, Σουλιώτισσες.

3. Numele lunilor, ale zilelor săptămânii și ale sărbătorilor religioase:

Νοέμβριος, Παρασκευή, Ξριστούγεννα, Πάσχα, Σαρακοστή.

4. Cuvintele:

Θεός, Χριστός, Άγιο Πνεύμα, Παναγία, Πανάγαθος, Παντοδύναμος, Θεία Πρόνοια, Μεγαλόχαρη etc.

5. Titlul operelor literare sau de artă:

o «Προμηθεύς Δεσμώτης» του Αισχύλου, οι «Ελευθεροί Πολιορκημένοι» του Σολωμού, ο Παρθενώνας, ο πίνακας «Το Κρυφό Σχολείο» του Γύζη etc.

Se scriu cu literă mică:

1. Cuvintele derivate din nume proprii și nume de popoare:

ομηρικά έπη, πλατωνικοί διάλογοι, σολωμική ποίηση, ελληνική σημαία, χριστουγεννιάτικο δώρο, πασχαλινό αρνί, μαρτυρική λιακάδα, αγγουσιάτικο φεγγάρι, σαββατιάτικα, ελληνικός, αγγλικός etc.

2. Adjectivele care indică apartenența la o religie sau confesiune:

χριστιανός, μωαμεθανός, βουδιστής, καθολικός, διαμαρτυρόμενος etc.

Împărțirea în silabe

Împărțirea în silabe se face după următoarele reguli:

1. O consoană între două vocale trece la silaba următoare:

έ-χω, μα-θή-μα-τα, πα-ρά-πο-νο.

2. Două consoane între două vocale trec la silaba următoare în cazul în care cu aceste două consoane poate să înceapă un cuvânt în neogreacă:

λα-σπη (σπιθα), έ-θνος (θνητός), ύπο-πτος (πτώμα), ά-φθονος (φθόγγος), έ-βγαλα (βγαίνω), έ-τοι (ταρούχι), τζί-τζικας (τζάμι), α-τύος (τμήμα).

• În restul cazurilor fiecare consoană aparține unei silabe distincte:

περ-πατώ, έρ-χομαι, βαθ-μός, δάφ-νη, τάγ-μα, θάλασ-σα, θάρ-ρος, άλ-λος, άγ-γελος, φεγ-γάρι.

3. Trei sau mai multe consoane între două vocale trec la silaba următoare în cazul în care cu aceste consoane poate să înceapă un cuvânt în neogreacă:

ά-στρο (στρόνω), ε-χθρός (χθесινός), σφυρί-χτρα (χτένι), αι-σχρός (σχέδιο).

• În celelalte cazuri prima consoană se desparte de restul consoanelor care trec la silaba următoare:

άν-θρωπος, νεραν-τζιά, εκ-στρατεία, παν-στρατιά.

4. Consoanele scrise cu două litere nu se despart: μπου-μπούκι, α-μπέλι, ντα-ντά, πέ-ντε, μπα-γκέτα, μου-γκρίζω.

5. Cuvintele compuse se împart în silabe după aceleași reguli:

προ-σέ-χω, εί-σο-δος, πα-ρα-κού-ω, συ-νέ-χει-α,

6. Vocalele scrise cu două litere (ου, αι, ει, οι, υι), vocalele în hiat (αϊ, αι, οι, οη), diftongii (ια, υα, οια, οιε, ιου, οίου etc.) ca și combinațiile αυ și ευ sunt considerate o singură vocală în procesul împărțirii în silabe:

αϊ-μα, νε-ράι-δα, ά-πια-στος, νωϊ-της, αη-δό-νι, ρο-λόι, βοή-θα, θειά-φι, γυα-λί, αυ-λή, ευ-χή, Ευ-ρώ-πη.

Regulile sistemului unic de accentuare

1. Nu se marchează spiritele.

2. Marca accentului este accentul ascuțit (´)

• Vocalele accentuate scrise cu majusculă au accentul notat în față sus:

Άβδρα, Έβρος, Ήφαιστος, Ίκαρος, Όλυμπος, Ύδρα.

3. Se accentuează toate cuvintele formate din două sau mai multe silabe. Regula este valabilă și în cazul în care un cuvânt pare monosilabic în urma unei eliziuni sau apocope dar nu și acela care și-au pierdut vocala accentuată prin afereză.

• Se accentuează cuvintele ce par monosilabice în urma unei:

a) eliziuni: λίγ' απ' όλα, πάντ' ανοιχτά, είν' ανάγκη, ήρθ' αυτός, μήτ' εγώ etc.

b) apocope: φέρ' το, κόψ' το, άσ' τον etc.

• O formă verbală neaccentuată în urma unei afereze nu își deplasează accentul pe cuvântul precedent: μου 'φερε, τα 'δειξε, να 'λεγε, θα 'θελα, που 'ναι (πού 'ναι;), μου 'πε etc.

4. Cuvintele monosilabice nu se accentuează.

• Se consideră monosilabice cuvintele care conțin o consoană și un diftong:

μια, για, γεια, πια, πιο, ποιος-ποια-ποιο, γιος, νιος, (να) πω etc.

Există o diferență între μια și μία, δυο și δύο, ποιον - (το) ποιόν, το βιος - ο βίος.

• O formă monosilabică de imperativ chiar dacă e normată de două forme de pronume neaccentuate nu se accentuează:

πες μου το, δες μου τα, βρες τους την, φα του τα etc.

Fac excepție și se accentuează

a) conjuncția disjunctivă η:

Ή η Άννα ή η Μαρία.

b) Interogativele πού și πώς (în întrebări directe și indirecte):

Πού πήγες; Δε μας είπες πού πήγες.

Πώς σε λένε; Μας είπε πώς τον λένε.

• πού și πώς, se accentuează în următoarele contexte:

πού να σου τα λέω,

από πού κι ως πού,

πού και πού,

αραιά και πού

— Τους έστειλες το γράμμα; Πώς!

Πώς βαριέμαι!

Κοιτάζω πώς και πώς να τα βολέψω.

Κολταού νδαχ, Και ιττοι, ωα μ. ποΑ.ώ</|/Ÿο.

• που (adverbial, pronominal și conjuncțional) și πως (conjuncțional) nu se accentuează:

Αυτό που σου είπα..

Μας είτε πως τον λένε Απόστολο.

c) Formele neaccentuate ale pronumelor personale (μου, σου, του, της, τον, την, το, μας, σας, τους, τα), atunci când în cursul lecturii ele par enclitice: ο πατέρας μου είτε (= tata mi-a spus), ο πατέρας μου είτε (= tatăl meu a spus).

d) cuvintele monosilabice pronunțate împreună cu formele verbale μπω, βγω, βρω, ρθω:

θά μπω (θα), θα μπω (μπω), θά μπεις — θα μπεις etc.

5. Accentul pronumelui posesiv neaccentuat care se aude pe ultima silabă a cuvintelor accentuate pe antepenultima, se notează:

ο πρόεδρος μας, χάριμά σου, άφησέ του τον.

• Aceeași regulă este valabilă în cazul unei succesiuni de două pronume neaccentuate care urmează după o formă accentuată de imperativ:

δώσε μου το,

φέρε μάς τους etc.

Semnele diacritice

Semnele diacritice (ˆ) se marchează pe ι și υ pentru a arăta că ele se pronunță separat de α, ε, ο, υ atunci când le succedă acestora:

Χαιδέω, θεικός, ευνοικός, βοιδάκι, μωικός, πραιυντικός, ξεφράνω.

• Pentru că în sistemul de accentuare unică nu se marchează spiritele în cazurile în care până acum nu se puneau diacritice pentru că spiritul indica hiatul, acum se pun:

αἰτός, αἰπν(α, Αἰ-Νικόλαος, οἶμέ etc.

• Nu se marchează semnele diacritice

a) când vocala dinainte are accent:

νεράιδα, πλάι, κοροΐδευα

b) când nu avem o vocală scrisă cu două litere:

δωλιιστήριο, Πομπή(α, πρωί, Μουσής

v-ul final

1. Se păstrează:

a) în articolele τον, την, b) în articolul nehotărât și numeralul έναν, c) în pronumele personal την, d) în cuvintele invariabile δεν și μην dacă acestea sunt urmate de o vocală sau de o consoană occlusivă (κ, π, τ, μπ, ντ, γκ, το, τς) sau o literă dublă (ξ, ψ): τον αέρα, έναν καιρό, τον τόπο, την τροπή, μην περάσεις, δεν μπορώ etc.

2. Nu se păstrează în următoarele cuvinte:

(τον, την, έναν, δεν, μην), când acestea sunt urmate de o consoană fricativă (β, γ, δ, ζ, θ, λ, μ, ν, ρ, σ, φ, χ): το βαυμό, το γέρο, το δάσκαλο, τη χαρά, δε γράφω, μη ρωτάς, ένα λαό.

Declinarea substantivelor

1. Femininele terminate în -ή

(οκέλη, κυβέρνηση) formează G. în η ς și -εως: οκέλης și οκέψεως, κυβέρνησης și κυβερνήσεως, cele de proveniență populară numai în -ς: θύμης, καλοπέρασης, γέμισης etc.

2. Substantivele masculine și feminine terminate în -ος și accentuate pe antepenultima, își mută accentul pe penultima silabă la G. sg. și la G. și Ac. pl.:

ο δήμαρχος, του δημάρχου, των δημάρχων, τους δημάρχους

η διάμετρος, της διαμέτρου, των διαμέτρων, τις διαμέτρους

• Își mențin accentul pe antepenultima silabă cuvintele polisilabice și cele de proveniență populară:

του αντίκτυπου, του ανήφορου, του εξάψαλμου, του καλόγερου, του ρινόκερου etc.

3. Neutrele accentuate pe antepenultima și terminate în -ο își schimbă locul accentului pe penultima la G. sg. și pl.:

το άτομο, του ατόμου, των ατόμων

το συμβούλιο, του συμβουλίου, των συμβουλίων etc.

• Își mențin accentul pe antepenultima cuvintele polisilabice și cele de proveniență populară:

το σίδερο, του σίδερου

το σέλινο, του σέλινου etc.

4. În cursul declinării adjectivele își mențin accentul pe silaba accentuată la N. masc.:

όμορφος, όμορφη, όμορφο, όμορφου, όμορφης, όμορφους etc.,

κυριακάτικος, κυριακάτικου, κυριακάτικων, κυριακάτικους etc.

• Dacă aceste adjective sunt substantivizate, se schimbă locul accentului.

• Același lucru se întâmplă și cu participiile:

τα αιτήματα των εργαζομένων.

5. La adjectivele terminate în -ός, -ιά, -ύ, υ din terminația masculinelor și neutrelor se păstrează doar la N. Ac. și V. sg. În celelalte cazuri se scrie cu ι:

ελαφρύς, ελαφριού, ελαφριές, ελαφριά.

6. La adjectivele terminate în -ής, -ιά, -ί, η-ul de la masculin se păstrează doar la N., Ac. și V. sg. În celelalte cazuri se scrie ι:

Θαλασσης, θαλασσιού, θαλασσιούς, θαλασσιές, θαλασσιά.

7. Adjectivele terminate în -ης, -ής, -ες fac G. sg. în -ους,, Ac. masc. și fem. în -η și pl. în εις (neutru în -η):

συνεχής, συνεχούς, συνεχή, τα συνεχή.

Verbul

1. Verbele care încep cu o consoană adaugă la imperfectul și aoristul indicativului ε- înaintea temei. Acest augment se păstrează dacă e accentuat și cade dacă nu e accentuat:

έλυνα, έλυνες — λύναμε, λύνατε.

• Verbele θέλω, ξέρω, πίνω au augmentul η în loc de ε: ήθελα, ήξερα, ήπια.

2. Verbele care încep cu o vocală scrisă cu o literă sau cu două litere nu au augment și mențin această vocală la toate modurile și timpurile:

ανάβα, άναβε, οριζω, όρισω.

• Fac excepție: έχω-είχα, έρχομαι-ήρθα, είμαι-ήμουν.

3. Unele verbe compuse având ca prim element

un adverb (πολύ, παρά, καλά, κακά etc.) au un augment accentuat la începutul celui de-al doilea element de compunere (augment intern): πολυέβλεπα, πολυήξερε, παραήθελε etc.

• Același tip de augment au și unele verbe din Katharevousa compuse cu prepoziții: εκφράζω-εξέφραζα, εγκρίνω-ενέγκρινα, ενδιαφέρω-ενδιέφερα, εμπνέω-ενέπνεα, συμβαίνει-συνέβη.

• La verbul υπάρχω, α trece la h:

υπάρχαμ υπήρξα.

• Augmentul intern se menține numai atunci când e accentuat:

εξέφραζα, εξέφρασε αλλά εκφράζαμε, εκφράστηκε etc.

4. La verbele care încep cu ρ, formele cu augment nu îl dublează pe ρ:

ρίχνω-έριξα, ράβω-έραψα, ρεύω-έρεψα.

5. Terminațiile conjunctivului activ și pasiv se scriu cu ει și ο. Terminațiile imperativului se scriu cu -ει ca la indicativ:

θα γράφει, θα δεθεί, δεθείτε, αγαπηθείτε, να γράφομαι, όταν έρχομαι etc.

• La fel se scriu și formele:

έχω δεθεί, είχε αγαπηθεί, θα έχει φανεί etc.

• Cu ει se scriu și:

ζεις, ζει, ζείτε dar nu și ζήτω.

6. Participiul pasiv în μένος, se scrie cu 2 μ numai la verbele care au terminația tematică π, β, φ, (πτ):

εγκαταλείπω-εγκαταλειμμένος, ράβω-ραμμένος, γράφω-γραμμένος, σκάβω-σκαμμένος, βάφω-βαμμένος, απορρίπτω-απορριμμένος.

• Participiul în -μένος este declinabil și are val-

oarea unui adjectiv.

7. Participiul invariabil în -οντας se scrie cu ο când e nearticulat și cu ω când e articulat:

κόβοντας, γράφοντας, παίζοντας, αλλά γελώντας, τραγουδώντας, πηδώντας.

• Face excepție: όντας.

Gradul comparativ al adjectivelor și adverbelor

La gradul comparativ adjectivele și adverbele au înaintea terminațiilor -τερος, -τατος, -τερα, -τατα:

1. ο (-ότερος, -ότατος · -ότερα, -ότατα)

σοφός, σοφότερος, σοφότατος

σοφά, σοφότερα, σοφότατα

ωραίος, ωραιότερος, ωραιότατος,

ωραία, ωραιότερα, ωραιότατα,

νέος, νεότερος, νεότατος,

2. ω (-ώτερος, -ώτατο · -ώτερα, -ώτατα), când provin din adverbe de loc terminate în -ω:

(άνω) ανώτερος, ανώτατος

(κάτω) κατώτερος, κατώτατος

3. υ (-ύτερος, -ύτατο · -ύτερα, -ύτατα)

βαθός, βαθύτερος, βαθύτατο

βαθιά, βαθύτερα, βαθύτατα

• Face excepție ωριότερα, care se scrie cu ι

Împrumuturile lexicale recente

Împrumuturile lexicale recente se scriu în modul cel mai simplu: τάλιρο, μπίρα, χολ, τρένο, σονέτο, μπαλάντα, μοτοσικλέτα, σοφέρ, βόλεϊμπολ, τερακότα, βεντέτα, λιμπρέτο, ρουμπίνι, φίλντισι etc.